





This is a reproduction of a book from the McGill University Library collection.

Title: [ Mukhtar al-Şihāh. Ottoman Turkish] Kitab-i tercüme-yi Sihah il-Cevheri  
Volume: 1  
Author: Jawharī, Ismā'īl ibn Ḥammād, d. 1003?  
Publisher, year: Kostantiniye : Darüttibaatülmemure, 1141 [1729]

The pages were digitized as they were. The original book may have contained pages with poor print. Marks, notations, and other marginalia present in the original volume may also appear. For wider or heavier books, a slight curvature to the text on the inside of pages may be noticeable.

ISBN of reproduction: 978-1-77096-040-4

This reproduction is intended for personal use only, and may not be reproduced, re-published, or re-distributed commercially. For further information on permission regarding the use of this reproduction contact McGill University Library.

McGill University Library  
[www.mcgill.ca/library](http://www.mcgill.ca/library)



مفتاح مافی الکتاب

مخفی اولیه که اشبو کتاب مستطاب جمع و تالیف لغت فننده احسن نظام واجمل انتظام اوزن بسط و تهید اولنوب  
اولا جواهر کلمات اولان حروف اصلیه دن لام الفعلله واقع حروف اخیریه نظر اولنوب کتاب مزبور حروف  
هجا و فقجه بکرمی سکر باب اوزن تا سببس اولنمشدر انجق غفلت اولنیمه که او اخرنده همزات اصلیه بولند و غی  
کلمات باب همزده ایراد اولنوب او اخر کلماته و اودن و یادن مبدله اولان همزات و الفات باب الواو الیاء ده  
ایراد اولنمشدر و برشی دن منقلبه الیمان الفات لینه دخی افراد بالیمان قلنوب بریابده درج و بکرمی سکر باب  
بونکله تمام اولمشدر ثانیاً حروف اصلیه نک فاء الفعللندن عبارت اولان حروف اولنه نظرایله فصول ترتیب  
اولنوب وفق حروف هجایمراعاة برله فصول ابواب دخی لغت عربیه بولند و غنه کون گاه بکرمی سکر فصل  
و گاه نقصان کلمشدر ثالثاً کلماته واقع حروف اصلیه نک حروف ثانیه سنه نظر اولنوب بونده دخی لغات عربیه ده  
بولند و غنه کون ترتیب حروف هجایم رعایت و مترجم فاضلک تنبیه و اشارتی اوزن مشتق منها اولان کلمات کنار  
حقیقه خارج مسطورده مشتقات حداسنده خیر و اشارت و مطلوب اولان ابواب و فصوله وصول سهل الحصول  
اولق ایچون فهرست ترتیب اولنوب ترقیم اولنمشدر

قهرست جلد الاول

صفحه	صفحه	صفحه	صفحه
باب الهمزة ۷	فصل الغین ۲۳	فصل الالف ۷	باب التاء ۱۳۱
فصل الالف ۷	فصل الفاء ۲۳	فصل الباء ۸	فصل الالف ۱۳۱
فصل الباء ۸	فصل القاف ۲۴	فصل التاء ۱۰	فصل الباء ۱۳۲
فصل التاء ۱۰	فصل الکاف ۲۶	فصل الثاء ۱۰	فصل التاء ۱۳۴
فصل الثاء ۱۰	فصل اللام ۲۸	فصل الجیم ۱۰	فصل الثاء ۱۳۴
فصل الجیم ۱۰	فصل المیم ۲۹	فصل النون ۱۲	فصل الجیم ۱۳۴
فصل النون ۱۲	فصل الصاد ۳۰	فصل الخاء ۱۳	فصل النون ۱۳۴
فصل الخاء ۱۳	فصل الضاد ۳۳	فصل الخاء ۱۳	فصل الضاد ۱۳۴
فصل الالف ۱۴	فصل الطاء ۳۵	فصل الخاء ۱۳	فصل الطاء ۱۳۵
فصل الذال ۱۶	فصل الظاء ۳۷	فصل الخاء ۱۳	فصل الظاء ۱۳۵
فصل الذال ۱۶	فصل العین ۳۷	فصل الخاء ۱۳	فصل الذال ۱۳۶
فصل الراء ۱۶	باب الباء ۳۷	فصل الخاء ۱۳	فصل الراء ۱۳۶
فصل الزاء ۱۷	فصل الغین ۳۷	فصل الخاء ۱۳	فصل الزاء ۱۳۶
فصل السين ۱۸	فصل القاف ۳۷	فصل الخاء ۱۳	فصل الزاء ۱۳۶
فصل الشین ۱۹	فصل الکاف ۳۹	فصل الخاء ۱۳	فصل الشین ۱۳۷
فصل الصاد ۲۰	فصل اللام ۳۹	فصل الخاء ۱۳	فصل الصاد ۱۳۹
فصل الضاد ۲۱	فصل النون ۴۰	فصل الخاء ۱۳	فصل الضاد ۱۴۰
فصل الطاء ۲۲	فصل الواو ۴۲	فصل الخاء ۱۳	فصل الطاء ۱۴۱
فصل الظاء ۲۲	فصل الهاء ۴۷	فصل الخاء ۱۳	فصل الظاء ۱۴۲
فصل العین ۲۳	فصل الیاء ۵۴	فصل الخاء ۲۳	فصل العین ۱۴۲



صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٢٤٤	فصل الضاد	٢٠٢	فصل الجيم	١٤٢	فصل الناء
٢٤٤	فصل الطاء	٢٠٤	فصل الحاء	١٤٣	فصل القاف
٢٤٥	فصل الطاء	٢٠٤	فصل الدال	١٤٣	فصل الكاف
٢٤٥	فصل الفاء	٢٠٥	فصل الذال	١٤٥	فصل اللام
٢٤٦	فصل القاف	٢٠٦	فصل الزاء	١٤٦	فصل الميم
٢٤٦	فصل الكاف	٢١٠	فصل الزاء	١٤٨	فصل النون
٢٤٧	فصل اللام	٢١٠	فصل السين	١٤٩	فصل الواو
٢٤٧	فصل الميم	٢١٤	فصل الشين	١٤٩	فصل الهاء
٢٤٨	فصل النون	٢١٥	فصل الصاد	١٥٠	فصل الياء
٢٤٩	فصل الواو	٢١٩	فصل الضاد	١٥٠	باب الشاء
٢٤٩	فصل الهاء	٢١٩	فصل الطاء	١٥٠	فصل الالف
	باب الدال	٢٢١	فصل الفاء	١٥٠	فصل الباء
		٢٢٤	فصل القاف	١٥١	فصل التاء
٢٥٠	فصل الالف	٢٢٧	فصل الكاف	١٥٢	فصل الشاء
٢٥٢	فصل الباء	٢٢٨	فصل اللام	١٥٢	فصل الجيم
٢٥٥	فصل التاء	٢٣٠	فصل الميم	١٥٣	فصل الحاء
٢٥٦	فصل الشاء	٢٣٤	فصل النون	١٥٤	فصل الخاء
٢٥٧	فصل الجيم	٢٣٧	فصل الواو	١٥٥	فصل الدال
٢٦٣	فصل الحاء	٢٣٩	باب الخاء	١٥٦	فصل الزاء
٢٦٧	فصل الخاء			١٥٧	فصل الشين
٢٦٨	فصل الدال	٢٣٩	فصل الالف	١٥٨	فصل الضاد
٢٦٩	فصل الذال	٢٣٩	فصل الباء	١٥٩	فصل الطاء
٢٦٩	فصل الزاء	٢٤٠	فصل التاء	١٥٩	فصل العين
٢٧٥	فصل الزاء	٢٤٠	فصل الشاء	١٥٩	فصل الغين
٢٧٧	فصل السين	٢٤٠	فصل الجيم	١٦٠	فصل الفاء
٢٨٣	فصل الشين	٢٤١	فصل الحاء	١٦١	فصل القاف
٢٨٥	فصل الصاد	٢٤١	فصل الدال	١٦٢	فصل الكاف
٢٨٨	فصل الضاد	٢٤١	فصل الذال	١٦٢	فصل اللام
٢٨٨	فصل الطاء	٢٤١	فصل الزاء	١٦٣	فصل الميم
٢٨٩	فصل العين	٢٤١	فصل الزاء	١٦٥	فصل النون
٢٩٧	فصل الغين	٢٤٢	فصل السين	١٦٥	فصل الواو
٢٩٨	فصل الفاء	٢٤٣	فصل الشين	١٦٦	فصل الهاء
٣٠١	فصل القاف	٢٤٤	فصل الصاد		



صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٥٥٤	فصل الكاف	٥٠٦	فصل الزاء	٣٤٩	فصل الثاء	٣٠٦	فصل الكاف
٥٥٦	فصل اللام	٥٠٧	فصل الزاء	٣٥١	فصل الجيم	٣٠٨	فصل اللام
٥٥٨	فصل الميم	٥٠٧	فصل الشين	٣٥٩	فصل الخاء	٣١٠	فصل الميم
٥٦٠	فصل النون	٥٠٨	فصل الضاد	٣٧١	فصل الخاء	٣١٣	فصل النون
٥٦٣	فصل الواو	٥٠٨	فصل الطاء	٣٧٨	فصل الدال	٣١٦	فصل الواو
٥٦٦	فصل الهاء	٥٠٨	فصل العين	٣٨٣	فصل الذال	٣٢١	فصل الهاء
٥٦٧	فصل الياء	٥١١	فصل الغين	٣٨٦	فصل الزاء	٣٢٣	باب الذال
٥٦٨	باب الشين	٥١٢	فصل الفاء	٣٨٦	فصل الزاء	٣٢٣	فصل الالف
٥٦٨	فصل الف	٥١٣	فصل القاف	٣٩١	فصل السين	٣٢٣	فصل الباء
٥٦٨	فصل الباء	٥١٣	فصل الكاف	٤٠١	فصل الشين	٣٢٤	فصل الجيم
٥٦٩	فصل الجيم	٥١٥	فصل اللام	٤٠٩	فصل الضاد	٣٢٥	فصل الخاء
٥٧٠	فصل الخاء	٥١٦	فصل الميم	٤١٧	فصل الضاد	٣٢٥	فصل الخاء
٥٧٣	فصل الخاء	٥١٨	فصل النون	٤١٩	فصل الطاء	٣٢٦	فصل الخاء
٥٧٣	فصل الدال	٥١٨	فصل الواو	٤٢٢	فصل الطاء	٣٢٦	فصل الدال
٥٧٣	فصل الزاء	٥١٨	فصل الهاء	٤٢٥	فصل العين	٣٢٦	فصل الزاء
٥٧٥	فصل الشين	٥١٩	باب السين	٤٤٣	فصل الغين	٣٢٧	فصل الزاء
٥٧٥	فصل الطاء	٥١٩	فصل الالف	٤٥٠	فصل الفاء	٣٢٧	فصل الشين
٥٧٦	فصل العين	٥٢١	فصل الباء	٤٥٥	فصل القاف	٣٢٧	فصل الطاء
٥٧٨	فصل الغين	٥٢٣	فصل التاء	٤٦٥	فصل الكاف	٣٢٨	فصل العين
٥٧٨	فصل الفاء	٥٢٣	فصل الجيم	٤٧٠	فصل الميم	٣٢٨	فصل الغين
٥٧٩	فصل القاف	٥٢٥	فصل الخاء	٤٧٦	فصل النون	٣٢٩	فصل الفاء
٥٨٠	فصل الكاف	٥٢٨	فصل الخاء	٤٨٦	فصل الواو	٣٢٩	فصل القاف
٥٨١	فصل الميم	٥٣١	فصل الدال	٤٩٢	فصل الهاء	٣٣٠	فصل الكاف
٥٨٢	فصل النون	٥٣٤	فصل الزاء	٤٩٦	فصل الياء	٣٣٠	فصل اللام
٥٨٣	فصل الواو	٥٣٦	فصل السين	٤٩٨	باب الزاء	٣٣٠	فصل الميم
٥٨٥	فصل الهاء	٥٣٨	فصل الشين	٤٩٨	فصل الالف	٣٣٠	فصل النون
٥٨٦	باب الضاد	٥٣٩	فصل الضاد	٤٩٨	فصل الباء	٣٣١	فصل الواو
٥٨٦	فصل الالف	٥٤٠	فصل الطاء	٤٩٨	فصل التاء	٣٣٢	فصل الهاء
٥٨٦	فصل الباء	٥٤١	فصل العين	٤٩٩	فصل التاء	٣٣٢	باب الزاء
٥٨٧	فصل التاء	٥٤٦	فصل الغين	٤٩٩	فصل الجيم	٣٣٢	فصل الالف
٥٨٧	فصل الجيم	٥٤٧	فصل الفاء	٥٠٢	فصل الخاء	٣٣٢	فصل الباء
		٥٤٧	فصل القاف	٥٠٤	فصل الخاء	٣٣٨	فصل التاء
		٥٤٩	فصل القاف	٥٠٥	فصل الدال	٣٤٧	



صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٤٥٩	فصل الواو	٤٣٣	فصل الشاء	٤٠٧	فصل الجيم
٤٦٠	فصل الهاء	٤٣٣	فصل الجيم	٤٠٨	فصل الخاء
٤٦١	فصل الياء	٤٣٣	فصل الخاء	٤١٠	فصل الخاء
٤٦١	باب الطاء	٤٣٥	فصل الخاء	٤١١	فصل الدال
٤٦١	فصل الباء	٤٣٨	فصل الدال	٤١١	فصل الراء
٤٦١	فصل الجيم	٤٣٩	فصل الراء	٤١٤	فصل الشين
٤٦١	فصل الخاء	٤٤٠	فصل الزاء	٤١٤	فصل العين
٤٦٢	فصل الدال	٤٤٠	فصل السين	٤٢٠	فصل الغين
٤٦٢	فصل الراء	٤٤٣	فصل الشين	٤٢١	فصل الفاء
٤٦٢	فصل الشين	٤٤٥	فصل الصاد	٤٢٣	فصل القاف
٤٦٢	فصل العين	٤٤٥	فصل الضاد	٤٢٦	فصل الكاف
٤٦٢	فصل الغين	٤٤٦	فصل الطاء	٤٢٦	فصل اللام
٤٦٣	فصل الغين	٤٤٦	فصل العين	٤٢٦	فصل الميم
٤٦٣	فصل الفاء	٤٤٨	فصل الغين	٤٢٧	فصل النون
٤٦٤	فصل القاف	٤٤٩	فصل الفاء	٤٣٠	فصل الواو
٤٦٤	فصل الكاف	٤٥٠	فصل القاف	٤٣١	فصل الهاء
٤٦٤	فصل اللام	٤٥٣	فصل الكاف	٤٣١	باب الضاد
٤٦٥	فصل الميم	٤٥٣	فصل اللام	٤٣١	فصل الالف
٤٦٥	فصل لنون	٤٥٣	فصل الميم	٤٣٢	فصل الباء
٤٦٦	فصل الواو	٤٥٥	فصل النون		
٤٦٦	فصل الياء	٤٥٧	فصل النون		

مشتريسى سودمفدايى معبوندى  
الديغى زرويردىكى انك درمكندوندى

اغرى التونه داخصلورسه بوكتاب  
عاقلاولان اختيارپلرمى بوخسراى كم



فهرست جلد الثاني

صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٢١٩	فصل الهاء	١٣٥	فصل الفاء	٧٩	فصل الدال
٢٢٠	فصل الباء	١٣٥	فصل القاف	٨٠	فصل الراء
٢٢٠	باب الكاف	١٣٩	فصل الكاف	٨١	فصل الزاء
٢٢٠	فصل الالف	١٤٢	فصل اللام	٨١	فصل السين
٢٢١	فصل الباء	١٤٣	فصل النون	٨٢	فصل الشين
٢٢٣	فصل التاء	١٤٨	فصل الواو	٨٢	فصل الصاد
٢٢٣	فصل الخاء	١٥١	فصل الهاء	٨٣	فصل الضاد
٢٢٤	فصل الدال	١٥٢	باب القاف	٨٣	فصل الفاء
٢٢٧	فصل الراء	١٥٢	فصل الالف	٨٤	فصل اللام
٢٢٩	فصل الزاء	١٥٣	فصل الباء	٨٤	فصل الميم
٢٣٠	فصل السين	١٥٣	فصل التاء	٨٥	فصل النون
٢٣١	فصل الشين	١٥٦	فصل التاء	٨٦	فصل الواو
٢٣٣	فصل الصاد	١٥٧	فصل التاء	٨٦	فصل الهاء
٢٣٤	فصل الضاد	١٥٧	فصل الجيم	٨٦	باب الفاء
٢٣٥	فصل العين	١٥٨	فصل الخاء	٨٦	فصل الالف
٢٣٦	فصل القاف	١٦٣	فصل الخاء	٨٦	فصل التاء
٢٣٨	فصل الكاف	١٦٧	فصل الدال	٨٩	فصل الشاء
٢٤٠	فصل اللام	١٦٩	فصل الذال	٨٩	فصل الجيم
٢٤٠	فصل الميم	١٧٠	فصل الراء	٩٠	فصل الخاء
٢٤١	فصل النون	١٧٥	فصل الزاء	٩٣	فصل الخاء
٢٤٢	فصل الواو	١٧٨	فصل السين	٩٧	فصل الخاء
٢٤٣	فصل الهاء	١٨١	فصل الشين	١٠٣	فصل الدال
٢٤٥	باب اللام	١٨٣	فصل الصاد	١٠٥	فصل الذال
٢٤٦	فصل الالف	١٨٦	فصل الضاد	١٠٥	فصل الراء
٢٤٦	فصل الباء	١٨٦	فصل الطاء	١٠٨	فصل الزاء
٢٥٢	فصل التاء	١٩١	فصل العين	١١٠	فصل السين
٢٥٩	فصل الشاء	١٩٩	فصل الغين	١١٥	فصل الشين
٢٦٠	فصل الجيم	٢٠١	فصل الفاء	١١٨	فصل الصاد
٢٦٣	فصل الخاء	٢٠٦	فصل القاف	١٢٢	فصل الضاد
٢٧٠	فصل الدال	٢٠٧	فصل اللام	١٢٣	فصل الطاء
٢٧٩	فصل الراء	٢٠٩	فصل الميم	١٢٧	فصل الطاء
٢٨٦	فصل الزاء	٢١٢	فصل النون	١٢٧	فصل العين
		٢١٥	فصل الواو	١٣٣	فصل الغين

باب العين

فصل الالف

فصل الباء

فصل التاء

فصل الشاء

فصل الجيم

فصل الخاء

فصل الدال

فصل الذال

فصل الراء

فصل الزاء

فصل السين

فصل الشين

فصل الصاد

فصل الضاد

فصل الطاء

فصل الشاء

فصل الفاء

فصل القاف

فصل الكاف

فصل اللام

فصل الميم

فصل النون

فصل الواو

فصل الهاء

فصل الباء

باب الغين

فصل الالف

فصل الباء

فصل التاء

فصل الشاء

صفحة	محتوى	صفحة	محتوى	صفحة	محتوى
٥٨٤	باب الواو والياء	٥٢٩	فصل الطاء	٢٩٠	فصل الشين
٥٨٤	فصل الالف	٥٣٠	فصل العين	٢٩١	فصل الصاد
٥٩٤	فصل الباء	٥٣٧	فصل الغين	٢٩٨	فصل الضاد
٦٠١	فصل التاء	٥٣٩	فصل الفاء	٣٠١	فصل الطاء
٦٠٢	فصل الثاء	٥٤١	فصل القاف	٣٠٧	فصل الشين
٦٠٦	فصل الجيم	٥٤٥	فصل الكاف	٣١٢	فصل الصاد
٦١٢	فصل الحاء	٥٤٧	فصل اللام	٣١٤	فصل الضاد
٦٢٣	فصل الخاء	٥٥١	فصل الميم	٣١٦	فصل الطاء
٦٢٣	فصل الخاء	٥٥٧	فصل النون	٣١٨	فصل الطاء
٦٦٧	فصل الدال	٥٥٨	فصل الواو	٣١٩	فصل العين
٦٣٣	فصل الذال	٥٢١	فصل الهاء	٣٣١	فصل الغين
٦٣٥	فصل الراء	٥٦٢	فصل الياء	٣٣٥	فصل الفاء
٦٤٦	فصل الزاء	٥٦٤	باب الهاء	٣٣٩	فصل القاف
٦٤٩	فصل السين	٥٦٤	فصل الالف	٣٤٦	فصل الكاف
٦٥٨	فصل الشين	٥٦٦	فصل الباء	٣٥٠	فصل اللام
٦٦٤	فصل الصاد	٥٦٧	فصل التاء	٣٥٠	فصل الميم
٦٦٩	فصل الضاد	٥٦٨	فصل الجيم	٣٥٥	فصل النون
٦٧٢	فصل الطاء	٥٦٩	فصل الدال	٣٦٣	فصل الواو
٦٧٥	فصل الطاء	٥٦٩	فصل الراء	٣٦٧	فصل الهاء
٦٨٦	فصل العين	٥٧٠	فصل السين	٣٧٢	فصل الياء
٦٩٠	فصل الغين	٥٧٢	فصل الشين	٣٧٢	باب الميم
٦٩٥	فصل الفاء	٥٧٣	فصل الصاد	٣٧٢	فصل الالف
٦٩٩	فصل القاف	٥٧٣	فصل العين	٣٧٧	فصل الباء
٧٠٧	فصل الكاف	٥٧٥	فصل الفاء	٣٨١	فصل الخاء
٧١١	فصل اللام	٥٧٧	فصل القاف	٣٨٣	فصل الثاء
٧١٧	فصل الميم	٥٧٨	فصل الكاف	٣٨٤	فصل الجيم
٧٢٢	فصل النون	٥٧٨	فصل اللام	٣٨٩	فصل الحاء
٧٢١	فصل الواو	٥٧٩	فصل الميم	٣٩٧	فصل الخاء
٧٣٨	فصل الهاء	٥٨٠	فصل النون	٣٠١	فصل الدال
٧٤٢	فصل الياء	٥٨٢	فصل الواو	٣٠٦	فصل الذال
٧٤٤	باب الالف اللينه	٥٨٤	فصل الهاء	٣٠٦	فصل الراء
		٥٨٤	فصل الياء	٣١٤	فصل الزاء
				٣١٧	فصل السين







ابن مسعود زاده  
هَذَا وَقْفٌ وَقَفَ عُمَانُ افندي رحمه الله وقفاً صحيحاً  
فمن بدله بعد ما سمعه فانما اشمه على الذبح ببذلونه  
لابباع ولا يشتري بشرط انه لا يخرج من مدرسته حواجر زاده  
وناظر حيا افندي وابنه وابن ابنه

## بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِسْمِ اللَّهِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله وصحبه أجمعين أما بعد استبوع عبد حقير  
 كثير التصغير المحتاج الى اللطف الرباني محمد بن مصطفى الواني غفر الله له ولوالديه واحسن اليهما واليه وقتكاه  
 مدار تحصيل علوم دينيه واساس تكميل احكام شريعت نبويه معرفت اوضاع الفاظ عربييه اولوب بيان  
 لغته احتياج تام مشاهد قلديسه وكتب لغتدن صحاح جوهرى فحول علما وجمهور فضلا قنته مقبول  
 ومسلم اولدوغى متفق عليه اولديسه نته كم بيورلشدر بشر لبس صحاح الجوهرى لاصحاح الجوهر بل هو بحر  
 ذهب مواجه من درر ولكن عبارت لطيفه سى اسلوب بلغا وطرز عرب عربا اوزن اولغين نقلنه متصدى  
 اولان بعض شراح اكر اخترى واكر صاحب يصرح اخذوا اسنده خبط وخطادن خالى اولديسه ديلدمكه  
 بعناية الله تعالى وحسن توفيقه ذكر اولنان كتاب مستطابي لسان تركيه تبديل ابدوب ترجمه قيلم تاكه سهل  
 التعاطى اولوب مبتدى اولنرك سرعت اذعائنه باعث ومستعد اولنلره نعم بلا تعجبى مورت اوله واسال الله ان  
 يعصم قديمى من الزلزل ويحفظ قلمي عن الخطاء والخطل انه ولى العصمة والسداد وعليه التوكيل والاعتماد  
 مقدمة الكتابى طالب تحصيل علوم عربييه وراغب تكميل معانى لغوييه شوبله معلوم اولاكه استبوع مقدمه  
 فصلين اوزره ترتيب اولنشدردر فصل اول افعال وافعاله متعلق اولن احوال بياننده درو فصل ثانى اسما وصفانك  
 جمعى نه وجهله كلورانك بياننده در الفصل الاول فى بحث الافعال معلوم اولاكه كلام عربيه قن بركله نك  
 فعل ماضيسى مفتوح العين اولسه غالب بودر كه مضارعى مضموم العين اولور يا خود مكسور العين اولور اكر  
 مضموم العين اولورسه خالى دكلدر كه يا متعدى ويا خود لازم اوله متعدى اولورسه مصدرى غالب افعال وزنى  
 اوزن كلور نصر بنصر نصر اكي واكر لازم اولورسه فعول وزنى اوزره كلور دخل بدخل دخولا اكي واكر  
 مضارعى مكسور العين اولورسه اكر متعدى مصدرى كير و فعل وزنى اوزره كلور ضرب بضر ب اكي  
 واكر لازم ايسه فعول وزنى اوزره كلور جلس يجلس جلوسا اكي واكر ايكسند دخی مفتوح العين اولورسه  
 متعدى سنده كذلك فعل وزنى اوزن كلور قطع بقطع قطع اكي لازمند فعول وزنى اوزن كلور خضع يخضع  
 خضوعا اكي واكر كله نك ماضيسى مكسور العين اولورسه مضارعى مفتوح العين اولوب متعدى اولورسه  
 مصدرى كير و فعل وزنى اوزن كلور فهم يفهم فهما اكي واكر لازم اولورسه فعل وزنى اوزن كلور فحظنله طرب  
 طربا اكي وكاه اولور كه سلم سلامة وصدى صدى وزنى اوزن دخی كلور واكر ماضيسى مضموم ايسه مضارعى  
 دخی مضموم العين اولوب مصدرى يافعاله وزنى اوزره كلور فتح فائله طرف طرفه كى يا خود فعولة وزنى  
 اوزن كلور ضم فائله سهل سهولة اكي وماضى ومضارعك مكسور العين ايلسى نادر اولغين انك غالبه بناء كان  
 مصدر بنه تعرض اولنمىوب محلى دوشد كچه اشارت اولنشدردر الفصل الثانى فى بحث الاسماء معلوم اوله كه صاحب



الصالح عليه رحمة الملك الفتح هر نفسی را بتدی اسمک و صفتک جمعی نه و جهله کلدکن بیان ملتزم اولما بوب  
 عالم بالقواعد ولنلک شعور بنه بناء اکثر باترک اینشد رپس هر صیغه نك جمعی اگر صفت و اگر اسما و اگر مجرد  
 و اگر مزید فیها در علی سبیل الاجمال استو مقدمه ده اشارت و لنسون ناکه مبتدی و لنار ورطه اشتباهدن  
 بری وله لراسم الثلاثی المجرود و فیها ابواب باب الفعل بفتح الفاء و سکون العین خفی و لمینه که بناء مزبور ک جمع  
 قلنی غالباً فعل و زنی و وزن کلور همنه نك فقی و عینک ضمیه فلسفه افس کی مکر که اجوف اوله که بودم جمع قلنی  
 غالباً افعال و زنی و وزن کلور ثوبله اثواب ببتله ایات کی و کاه اولور که اجوفدن غیر نك دخی جمع قلتند افعال  
 کلور فرخه افراخ فردله افراد کی لکن یوقلیلدر و فرخ فالبه و خاء معجمه ابله یاور بدر مرغیچه معنا سنه جمع کثرتی  
 فعولله فعال و زنی و وزن کلور اوله فانک ضمی ثانیه کسر بله کعبه کعب کی کعبک جمعند و کاه اولور که بعض  
 اسما ده همین بری کلور بطنک بطون و بطنک بغال کلدو کی کی و مضاعفه دخی حال بوبله در صکله صکاک  
 کی و ناقصه دخی بوا سلوب و وزن در دلوه دلی و دلاء کی و ثد بله ثدی و طی بله طبا کی اما اجوف اولوب  
 و اوی اولور سه اکثر بود که فعال و زنی و وزن کلور حوضه حیاض کی و اگر یانی اولور سه غالب بود که فعول و زنی  
 و وزن کلور ببتله بیوت کی سبب و به ایتدی بود ذکر اولنن قیاسدر بوندن ما عداسی بلنر الاسماء و کاه اولور که فعول  
 ابله فعال و زنی و وزن تا زاده اولنور معنای جمعی تا کید ایچون عومه کی و خاله کی و فحل بالغ اولان رکک دیکدر  
 کشن معناسنه و معلوم اوله که جمع قات مجرد افاده قات ایچوند رافاده جمعیتند اصل دکادر بناء علی ذلک فلان  
 حسن الثیاب دیر لر حسن الاثواب دیز لر جمع مصححی صحیح فحتمتند کلور تترت کی و اجوفده سکون عینله  
 کلور حوزله جوزات کی و هذیل قبیله سی صحیح و اجوفده مفتوح قیلوب ما بنلرین فرق ایتمز لر الصیغه معلوم  
 اوله که صفتند اصل جمع محکله جمعاً تکدر فعله مشابهی او اب تحتند ضمیر مستتر اولد غندن او ترو بناء علی ذلک  
 صفت مشبهه ده جمع مکسر کثیر اولدی اسم فاعله نسبتله صفت مشبهه نك مشابهی از اولد غیچون پس فعل و زنی  
 اوزنه اولان صفتند غالب فعال و زنی و وزن جمع اولنمقد رصعبله صعاب کی و اجوف یا آیدن افعال و زنی اوزن  
 جمع اولنمقد رشیخله اشیاخ کی و کاه اولور فعلان و زنی و وزن ده کلور فانک ضمی و عینک سکونیه و فعلان و زنی  
 اوزن ده کلور فانک کسر بله و فعول و زنی و وزن ده کلور ضمتند و فعله و زنی و وزن ده کلور فانک کسری و عینک  
 سکونیه و فعل و زنی و وزن ده کلور فانک ضمی و عینک سکونی و ضمیه و فعلاء و زنی و وزن دخی کلور فانک ضمی  
 و عینک فقی و الفک مد بله باب الفعل بکسر الفاء و سکون العین معلوما وله که بناء مزبور ک جمع قلنی افعال و زنی  
 اوزن کلور کرک صحیح اولسون کرک اجوفده اولسون حز بله احزاب کی و دخی حینله احیان کی و حزب حاء  
 مهله و زای معجمه ابله بولک معناسنه در جمع کثرتی فعولله فعال و زنی و وزن کلور فانک اولده ضمی و ثانیه  
 کسری ابله و لکن فعول و زنی و وزن کلسی اغلبدر فعاله نسبت اما اجوف یائی و لسه فعول و زنی لازم اولور غیاله  
 غیول کی همیشه معناسند و اگر اجوف و اوی اولسه فعال و زنی لازم اولور ریچله ریاح کی باب الفعل بضم الفاء  
 و سکون العین معلوم اوله که بوبنانک دخی جمع قلنی صحیح و اجوفده افعال و زنی و وزن کلور رکله ارکان و سوقله  
 اسواق کی جمع کثرتی کذلک فعاله فعول و زنی و وزن کلور اوله فانک کسری و ثانیه ضمی ابله و لکن فعول  
 مضاعفک غیرند اکثر در برجه بروج کی و مضاعفه فعال اکثر در خفله خفاف کی و اجوفک جمع کثرتی فعلان  
 و زنی و وزن کلور فقط فانک کسر بله عودله عیدان کی الصیغه اما صفتند فعل همین افعال و زنی و وزن جمع  
 اولنور جر مثلاً و احرار و زنی و وزن جمع اولند و غی کی باب الفعل بالفتحتین معلوم اوله که غالب بود که بوبنانک  
 دخی صحیحند و اجوفند جمع قلنی افعال و زنی و وزن کلور جماله اجمال و تاج ابله اتواج کی و یونسدن مرو بدر که

فعل مؤنث بغير تا اولسه قیاس بودر که جمعی افعال وزنی اوزن کله اما سببویه ابتدی فعل صیغه سنک جمعی  
 افعال کلمه شاذ در مؤنث دخی اولورسه بوقنده قالد بکه قیاس مطرد اوله واکر قیاس اولیدی رحی وارحاء  
 وقدم و اقدام دبزدی و جمع کثرتی فعاله فعول کلور احوفاک غیرنده وفعال کثرت در وگاه اولور که معنای  
 جمعی تا کیدر ایچون تادخی زباده قیلور لر حجرله حجاره کبی و ذکرله ذکوره کبی اما احوفاک جمع کثرتنده قیاس بودر  
 که فعالان وزنی اوزن کله تاجله بیجان کبی وگاه اولور که فعل وزنی اوزن دخی کلور ضمتینله دارله دور کبی بعضیله  
 فعل وزنک اصلی فعولدر حرف عله ایچون فعل اولمشدر دیشدر در و مضیا عفاک جمع قلتنده و کثرتنده  
 افعال وزندن غیری کلمشدر رفتنه افنان کبی اغاخ بد اغی معنا سنه الصفة اما صفتده افعال وزنی اوزره جمع  
 اولنور بطلاله ابطال کبی وفعال وزنی اوزره جمع اولنور فانک کسر بله حسنله حسان کبی وفعالان وزنی اوزره ده  
 جمع اولنور فانک کسر بله اخله اخوان کبی وفعالان وزنی اوزره ده جمع اولنور فانک ضمیمه ذکرله ذکران کبی  
 وفعال وزنی اوزره ده جمع اولنور ضمتینله نصفه نصف کبی اورتی یاشلو معنا سنه باب الفاعل بفتح الفاء و کسر  
 العین خفی اولید که بونانک دخی جمع قلتنده و جمع کثرتنده اصل افعال وزنی اوزن کلکدر نخذله انخاد کبی الصفة  
 اما صفتده افعال وزنی اوزره جمع اولنور نکلده انکاد کبی ناکس معنا سنه وفعالان وزنی اوزن دخی جمع اولنور فانک  
 کسر بله و جعله و جاع کبی وفعال وزنی اوزن ده جمع اولنور ضمتینله و فعلی وزنی اوزره جمع اولنور فانک ففتحی و عینک  
 سکونی و الفک قصر بله زمنله زمینی کبی بو ذکر اولنان صاحب مهذب کلامندن فهم اولناند راما طاهر بودر که  
 زمینی زمینک جمعی اوله مر یضیه مرضی کبی وفعالی وزنی اوزن دخی جمع اولنور فانک ففتحی و الفک قصر بله و جمع  
 ابله و جاعی کبی باب الفاعل بفتح الفاء و ضم العین بوناده دخی اصل افعال وزنی اوزن کلکدر عجرله اعجاز کبی وگاه  
 اولور که فعالان وزنی اوزن دخی کلور فانک کسر بله رجلاه رجال کبی الصفة اما صفتده افعال وزنی اوزره جمع  
 اولنور بقظله ابقاظ کبی او یانق معنا سنه و نجدله انجاد کبی شجاع معنا سنه و بوابی کله دن غیری بو یابده جمع  
 مکسر کلمشدر باب الفاعل بکسر الفاء و فتح العین بونده دخی اصل قلتنده و کثرتنده افعال وزنی اوزن کلکدر عنبله  
 اعناب کبی وگاه اولور قلتنده افعال و کثرتنده فعول وزنی اوزن کلور اضلعه ضلوع کبی ضلعک جمعده ابله و معنا  
 سنه که ضلع دخی لغتدر لامک سکونیه باب الفاعل بکسر الفاء و العین بونک دخی جمع قلتنده و کثرتنده اصل افعال  
 وزنی اوزره کلکدر ابل ابل کبی باب الفاعل بضم الفاء و فتح العین بوناده دخی اصل فعالان وزنی اوزن کلکدر  
 فانک کسری و عینک سکونیه صردله صردان کبی بر جنس قوش معنا سنه که اکا کثر کن دپر لر وگاه اولور افعال  
 وفعالان وزنی اوزن دخی کلور اربطاله رباع کبی ربطک وربعک جمعده که ربع شول دوه یا ورسنه دپر لر که وقت  
 ربیعده طوغه باب الفاعل بضم الفاء و العین بونک دخی جمع قانی و کثرتی افعال وزنی اوزره کلور عنقله اعناق کبی  
 الصفة اما صفتده ذکر اولنان و زنک جمعی کذلک افعال وزنی اوزره کلور جنبه اجناب کبی بو ذکر اولنار صیغه  
 ثلاثی مجرد مذکر اولدخی تقدیرجه در اما مؤنث اولسه بودخی بر نیچه باب اوزره در باب الفاعل بفتح الفاء و سکون  
 العین معلوم اوله که فعله و زنک جمع مکسری غالب افعال وزنی اوزره کلور فانک کسر بله صحیحده و صحیحک غیرنده  
 فصعده ابله فصاع کبی کاسه معنا سنه وگاه اولور فعل وزنی اوزره دخی کلور فانک کسری و عینک فتحیه حلقه  
 ابله حلق کبی وگاه اولور احوفاکده و ناقصنده فعل وزنی اوزره کلور فانک ضمی و عینک فتحیه نوبتله نوب کبی  
 مدخی قریب ابله قری کبی الصفة اما صفتده صحیح اوزره کلور مذکرده و اونون ابله و مؤنثنده الفله و تابله بعض  
 کله وفعالان وزنی اوزن دخی کلمک واقع اولمشدر فانک کسر بله عبله ابله عبال کبی فرموده معنا سنه و کشته ابله  
 کاش کبی کوچک نه لوناقه معنا سنه باب الفاعل بکسر الفاء و سکون العین معلوم اوله که بونانک دخی جمع مکسری

کریک صحیحندہ کریک غیر صحیحندہ فعل وزنی اور زور کور فانک کسری و عینک فتحیہ کسره ابلہ کسری و سبویہ  
ابتدی الف و تابلہ جمع اولمق بوبنادہ نادر در کریک صحیحندہ کریک غیر صحیحندہ زپراومقوله جمع عینک فایہ تبعیثی  
لازم اولمغین ابل صیغہ سنہ مراجعت لازم اولور حالاکہ ابل صیغہ سی عزبزد رباب الفعلہ بضم الفاء سکون العین  
بونک دخی جمعی صحیحندہ غالباً فعل وزنی اور زور کور فانک ضمی و عینک فتحیہ غرفہ ابلہ غرف کی و مضاعفہ  
اکثر بفعال وزنی اور زور کور فانک کسره بلبه قبہ ابلہ قباب کی واجوف فعل وزنہ مقصور اولور فانک ضمی و عینک  
فتحیہ سور ابلہ سور کی باب الفعل بفتح الفاء والعین بونک دخی جمعی فعال وزنی اور زور کور فانک کسره بلبه رقبہ ابلہ  
رقاب کی قیاس مطرد بودر وکاه اولور کہ فعل وزنی اور زور دخی کور فانک و عینک ضمیلہ اکمہ ابلہ ام کی  
پشتہ معناسنہ و فعل وزنی وزنیہ دہ کور فانک کسری و عینک فتحیہ قاسنہ قیم کی و فعل وزنی اور زنیہ دہ  
کور فانک ضمی و عینک سکونیلہ شبہ ابلہ خشب و ناقہ ابلہ نوق کی و صحیحندہ عینک ضمی دخی جائزدر یا اسکنانک  
فرعی اولق اور یا خود اصلی اولق اور زنیہ تم کم قفلہ ذکر اولنشد رباب الفعلہ بفتح الفاء و کسره العین بونانک  
دخی جمعی فعل وزنی اور زور کور فانک کسری و عینک فتحیہ معده ابلہ معد کی و سیرافی ابتدی بومطرد دکلد  
زیراکمہ نیک کم و خلفہ نیک خلف کمز حاملہ اولان دوہ معناسنہ باب الفعلہ بضم الفاء و فتح العین بونک دخی جمعی  
فعل وزنی اور زور کور کذلک فانک ضمی و عینک فتحیہ تخمہ ابلہ تخم کی و بواحد بلہ جمعی تابلہ فرق اولنان قبیلدن  
دکدر رطبہ ابلہ رطب کی زپرابط مذ کردر و تخم مؤنث در واکر جمع اولسہ مذکر اولمزدی الاسم المزید فیہ  
باب ماز یاد تہ مدۃ ثالثہ معلوم اولاکہ فعال وزنی اور زور اولان اسمہ فانک فخی و کسره بلہ جمع قلی افعله و زنی اور زور  
کور ہمزہ نیک فخی و عینک کسره بلہ زمان ابلہ ازمنہ کی جمع کثرتی فعل و زنی اور زور کور رضمتین ابلہ قذال ابلہ قذال  
کی قفا معناسنہ و آخری حرف علت اولانک جمع قلتندہ و کثرتندہ افعله و زنی اور زور کور سما ابلہ اسمیہ و دو ابلہ  
ادویہ کی و آخری حرف صحیح اولندہ افعله کلد کی کی فعل دخی کور فانک ضمی و عینک سکونیلہ حمار ابلہ احمرہ و  
حمر کی و مضاعفک جمعی افعله و زنیہ مخصوصدر جلال ابلہ اجلہ کی و کاه اولور فعلان وزنی اور زور دخی کور فانک  
کسره بلہ غزالہ غزلان کی و فعال فانک ضمیلہ اولدقہ جمعی افعله و زنی اور زور کور رغب ابلہ اغبہ کی الصیفہ اما  
صفتہ فعال وزنی فانک فتحیہ فعلا و زنی اور زور جمع اولنور فانک ضمی و عینک فتحیہ جبانہ جبانہ کی قورقق  
معناسنہ و فعال وزنی اور زور دہ کور فانک کسره بلہ جوادلہ حیاد کی بوکریک آت معناسنہ و فعل و زنی اور زور دہ  
کور رضمتینہ جما ابلہ جمہ کی و فعال و زنی دخی جمعی فانک کسره بلہ فعل کور رضمتینہ کماز ابلہ کتر کی کثیر اللحم  
معناسنہ و فعال وزنی اور زور دہ کور فانک کسره بلہ ہجان ابلہ ہجان کی کریم و خالص معناسنہ کہ لفظ طری اگرچہ  
متحددر و لکن ثانی جمع در تقدیر او فعال وزنی فانک ضمیلہ فعلا و زنی اور زور جمع اولنور فانک ضمی و عینک فتحیہ  
والفک مدبلہ شجاع ابلہ شجاع کی و فعلان و فعلان وزنی اور زور دخی کور فانک اولد فخی و عینک سکونیلہ و ثانیہ  
فانک ضمیلہ شجاع ابلہ شجاع و شجاع کی و فعیل وزنی اور زور اولنک جمع قلی افعله و زنی اور زنیہ کور ہمزہ نیک  
فخی و عینک کسره بلہ رغیفہ ارغفہ کی نان کردہ معناسنہ جمع کثرتی فعل وزنی اور زور کور رضمتینہ سر پابلہ سر  
کی الصیفہ اما صفتہ فعلا و زنی اور زور جمع اولور فانک ضمی و عینک فتحیہ کریمہ کریمہ کی و فعال وزنی اور زور  
دخی جمع اولنور فانک کسره بلہ کریمہ کریمہ کی و افعال وزنی اور زور دہ جمع اولنور شر بفلہ اشراق کی و مضاعفہ  
وزن مزبور دن غیری افعلا و زنی اور زور دخی جمع اولنور ہمزہ نیک فخی و عینک کسره بلہ شدید ابلہ شداد و اشداد  
کی و ناقص و او پدہ و یا پدہ دخی وزن مزبور اور زور جمع اولنور شقیلہ اشقیاء و غنی ابلہ اغنیاء کی و اجوف و او پدہ  
و یا پدہ فعال وزنی اور زور جمع اولنور فانک کسره بلہ طویل ابلہ طوال کی و فعیل کہ معنی مفعول اولہ جمعی فعل



کلور فانک فخی و عینک سکونیه و الفک قصر به جریحه جری کبی و فعلا وزنی وزن ده کادی اسیر له اساری  
 کبی و فعلی یعنی مفعول جمع سالمه جمع اول نماز جریحون و جریحات دبیز و فاعول وزنک فانک فخی و عینک ضمیمه  
 جمع قائی كذلك افعله وزنی وزن کلور جمع کثرتی فعل وزنی وزن کلور ضمیمه كذلك عمودا یله اعمده و عمد کبی اما  
 ناقص و اوپه جمع افعال وزنی وزن کلور عدوله اعدا کبی اگر چه بونک حتی و اوله نونله جمع اولنق اپدی و لکن  
 کثرت استعمال یله اسما حکمنده اولغین افعال وزنی وزن جمع اولندی الصفة اما صفتده غالب بودر که فعل وزنی  
 اوزن جمع اولنور ضمیمه صبور له صبر کبی و کاه اولور مؤنثه فاعل وزنی وزن اولور عجز له عجز کبی  
 و وودک و دد او عدونک اعدا اوزن کلمسی اعراض اولمشدر اصلی دکدر و فاعول جمع سالمه جمع اول نماز فاعل  
 صیغه سنک جمع کرک کسر عینله کرک فتح عینله اولسون فواعل وزنی وزن کلور قیاسا و کاه اولور فواعیل دخی  
 دیرار اشباعله دانقله دوانیق کبی و کاه اولور فعلان وزنی وزن دخی کلور فانک ضمیمه و کسر یله و لکن ضم اکثر در  
 فارسله فرسان کبی الصفة اما صفتده فعل وزنی وزن جمع اولنور فانک ضمیمه و عینک فخی و تشد بد یله جاهل  
 ابله جهل کبی و فعال وزنی از ره ده جمع اولنور فانک ضمیمه و عینک تشد بد یله کافر له کفار و جاهل ابله جهال کبی  
 و فعله اوزن دخی جمع اولنور فانک و عینک فتحیله فاسقله فسقه کبی و قضاة وزنی وزن ده جمع اولنور فانک  
 ضمیمه و ضادک تخفیفیه قاضینک جمعنده و بومقوله جمع معتل الامة مخصوصدر و فعل وزنی اوزن ده جمع  
 اولنور ضمیمه بازل ابله بزل کبی از و سن یارمش دوه معنا سنه و فعلا وزنی اوزن ده کلور فانک ضمیمه و عینک  
 فتحیله شاعر ابله شعر کبی و فعلان وزنی اوزن ده کلور فانک ضمیمه و عینک سکونیه شبانه شبان کبی و فعال وزنی  
 اوزن ده کلور فانک کسر یله نایله نیام کبی و صاحب کبی و فاعول وزنی اوزن دخی کلور شاهد له شهود کبی  
 و بوشول برده اولور که مصدری فاعول وزنی اوزن کله و فواعل وزنی اوزن ده جمع اولنور فاعل صیغه سنه  
 تا اولسه یا لفظا یا خود نقد پرافایه ابله قوائم کبی و حایض ابله حوائض کبی باب الالف بفتح الهمزة و العین معلوم  
 اوله که افعال وزنده اولان اسیده قیاس افعال وزنی وزن جمع اولنق راجدل ابله اجادل کبی و همزه مکسور  
 اولدغی وقت دخی حال بو یله در اصبعه اصابع کبی الصفة اما صفتده فعل وزنی اوزن جمع اولنور فانک ضمیمه  
 و عینک سکونیه احمر له حمر کبی و حمر کلمه سنک دخی جمع بومنوال اوزن کلور و فعلان وزنی اوزن ده جمع  
 اولنور فانک ضمیمه و عینک سکونیه احمر له حمر ان کبی و بومقوله نك و اوله نونله و الفله تابه جمع جازد کادر  
 افعال تفضیلله فرقدن او ترو و افعال که تفضیلچون اوله افعال و فاعلون وزنی اوزن جمع اولنور افاضل ابله  
 افضلون کبی المؤنث بالالف که دور دخی اوله قین فعلی افعال و فعلاء افعال اولما سه قیاس مطرد بودر که  
 الفله تابه جمع اولنه و جمع مکسر دخی جایزدر و لکن غیر مطرددر و جمع مکسری دخی ابکی نوع در بری منتهای  
 جموع صیغه سی الفی اصل کلمه دن اعتبار اتمکله د عوایله دعاوی کبی و بری دخی فعال وزنی در فانک کسر یله  
 عطشی ابله عطاش کبی الذی فی اخره الالف و النون المزید تان ذکر اولنمان بنانک جمع منتهای جموع  
 صیغه سی اوزن کلور شیطان ابله شیاطین و سلطان ابله سلاطین و سر حان ابله سر حان کبی سر حان قورد  
 ددیگری جانورد رذیب معنا سنه مکر که علم مرتجل اوله عثمان و سلمان کبی که بودم جمع مکسر له جمع اول نماز اخرنده  
 اولان الف و زونه تغیر کلمه سون دیو الصفة اما صفتده فعال وزنی اوزن جمع اولنور فانک کسر یله غضبانه غضاب کبی  
 و فعالی وزنی اوزن ده جمع اولنور فانک فخی و الفک قصر یله سکران ابله سکاری کبی و درت کله ده حرف اولک  
 مضموم اولسی جائز کور لمشد بری کسالی و بری سکاری و بری عالی و بری غیاری در غیر نبلو معنا سنه الرباعی  
 فعلل وزنی اوزنیه اولنارده قیاس مطرد بودر که فاعل وزنی اوزن جمع اولنه لکرک مفتوح الف و اللام اولسون  
 کرک مضموم الف و اللام اولسون کرک مختلفین اولسون جعفر له جعفر و در هبله دراهم کبی و مزبور ک جمع قلتنده

دخی صیغه مرقومه اختیار اولمشدر حروف اصولک حذفی لازم کلسون دیو الصیغه اما صفتده فعیل مثل اولده  
فانک فحی و یانک سکونی و عینک کسر بله افعال وزنی و وزن جمع اولنور میتله اموات کبی و فعال وزنی و وزن ده جمع  
اولنور جیدله جیاد کبی و افعال وزنی و وزن ده جمع اولنور همزه نک فحی و فانک سکونی و عینک کسر بله نیله انبیا  
کبی و اما فعال وزنی و وزن اولان صفتار فانک فحی و عینک تشدید بله و فعیل وزنی و وزن اولان صفتار و اوله  
نونله و الفله تابه جمع اولنور لر جمع مکسر اولنماز لر و اما عوارده عوار پر کلدو کی مجرای اسمایه جاری اولدو و غیچوندر  
وعوار جبان معنا سنه در اما شول رباعی که انده حرف مد زاید وارد در فعالیل وزنی و وزن جمع اولنور قرطاسله  
قرطیس مصباحله مصابیح کبی و شول رباعی که تعریب اولمشدر یا خود انده حرف نسبت وارد انک جمعنده  
تا الحاق اولنور جور بله جوار به کبی و اشعشی ابله اشاعته کبی لکن تانک الحاقی معربله غالبادر و منسوبله لزومادر  
الخماسی معلوم اوله کدخماسینک جمعی مکسر کلک مستکره در نصغیری مستکره اولدوغی کبی حروف اصولدن  
برینک حذفی لازم اولسون دیو الدی بفرق بینو و بین واحده بالتاء لیس جمع یعنی شول کله که انک واحد بله  
جمعی بیننده تائله فرق اولنور اول حقیقتده جمع دکلدو مذهب اصح اوزن اگر چه ظاهر اختار جوهری جمع اولق  
اوزن در نمرله نمره و خنظله خنظله کبی اسم الجمع هر لفظ مفرد که کثیره متناول اولوب قلیله متناول اولیه  
اکا اسم جمع دیر لر قوم کبی و رهط کبی و اگر کثیره متناول اولدوغی کبی قلیله دخی متناول اولور سه اکا اسم  
جنس دیر لر ما کبی ذهب کبی الجموع الی جاءت علی خلاف القیاس معلوم اوله که بعض جمع وارد که کندی  
لفظندن مفردی وارد و لکن علی خلاف القیاس واقع اولمشدر اراهط کبی رهطک جمعنده حاله که اراهطک  
جمعی اولق کر کیدی و ابا طیل کبی باطلک جمعنده حاله بو که باطلک جمعی بو اطل کلک کر کیدی و احادیث و اراضی  
ولیالی و اهالی دخی بو بله در جمع معلوم اوله که جمع جمع قیاس مطرد دکلدو کرک محندن اولسون کرک  
مکسر نده بلکه سماعه موقوفدر مثلاً بیوتات جائز اولدوغی کبی افلسات جائز دکلدو اسم جنسه و مصدرده  
سماعه موقوف اولدوغی کبی که ضربک جمعنده ضرب جازر نصرک جمعنده نصر جازر دکلدو ترتیب معلوم  
اوله که صاحب الصحاح علیه رحمة الملک الفتاح اثنای تحریرده اجناسه نظر اتکین بعض کلماتی مکرر ذکر  
اند کیچون مباحث مفصله ده مراد اولنان کلمه نک بولنما سنده عسرت اولمشدر بناء علی ذلک بو عبید فقیر  
الفاظه نظر قلوب هر اصل مشتق منه اولنی حاشیه کتابه قید ایدوب فروع مشتقه یه علی حده اثنای  
سطورده سرخله اشارت اتمشدر تا که بادی نظرده مراد اولنان کلمه یه وصول سهل الحصول اوله و شو بله  
معلوم اوله که هر فرع مشتقک تفسیری فرع اخر قتنده نهایت بولور مکرکه فرع لاحق فرع سابقک  
متعلقانندن اوله مثلاً لاحق سابقک مؤنثی یا خود جمعی و یا مراد فی اوله که بودم فرع سابقک تفسیری که  
اولور مذکور لر دن صکره دخی ایراد اولنور غفلت و نیه و معلوم اوله که اسمانک اوزانی اکثر اوله حرکت  
وسکناتنه تعرضله اولمشدر و احیاناً اوزان مشهوره ایراد بله دخی تعرض اولمشدر و مطمح نظر صیغه بی بیان  
اولغین حروف اصوله حروف زوایدک و زنده موزون بیننده مطابقتنه چندان التفات اولنما مشدر و امور  
ظاهره یه تعرض اولندوغی امیدر که معذور بیور بله که طبایع متعلمین مختلفه و طبقات  
مبتدئین غیر محصور در والله الموفق للصواب و الیه المرجع و المآب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِسْمِ اللَّهِ  
باب الهمزة من کتاب ترجمه صحاح الجوهری فصل الالف

الاباء همزه نک فتحیه قماش قصب معنا سنه بعضار قوغه دپد کلری اونک پیشه سنه اطلاق





البراءة بانك ضمني ورائك سكونيله صيادك ساكن اولدوغنى اوصيد حينده البراء بانك ضمني ورائك فحيله برانك جمعي  
صياد اولرى معناسنه مثل صبره و صبره و صبره شول چيت دركه انك ايچنه خرما و سائر نسنه قورلر التبرى فحيتنيله  
ورائك كسرى و تشدد بديله برى و لمق يقال ثبرأت من كذا البراء بانك ورائك فحيله برى اولان كسنه يقال انابرا منه  
وخلاء منه لا يثنى ولا يجمع لانه مصدر مثل سمع سمعا و براء ايلك اول كجه سنه دخی ديرلر سميت بذلك لتبرؤ الشمس  
من القمر البرى بانك فحى ورائك كسرى بله بمعناه فاذا قلت انابرى منه و حلى منه نيت و جمعت البراء كالفقه ابرئيك  
جمعي البراء بانك كسرى والفك مديله كذلك برئيك جمعي ككر يم و كرام البراء كذلك برئيك جمعيدر كسرى ف  
واشراف الابرء مثل ذلك برئيك جمعي در كنصيب و انصباء البرئيه برئيك مؤنثى البريات والبرايا جمعي كلور  
البراء بانك ضميله برى اولان كسنه كعجيب و عجاب المباراة ميمك ضمني ورائك وهمزه نك فحيله ابيكى شريك  
برى برندن ايرلق يقال بارأت شريكى اى فارقتهم و اوعور تندن ايرلغه دخی ديرلر الاستبراء همزه نك كسرى بله  
جارينك رحى ارى اولدوغنى بلك و مطلقا بلك معناسنه ده كلور يقال استبرأت الحارية و استبرأت ما عندك  
و الظاهر انه فرع الاول البسأ و البسؤ بانك و سينك اولده فحى و ثابته ضمني ابله انس طوتمق يقال بسأت بالرجل  
بسأ و بسئت بسأ و بسؤ من الباب الثالث والرابع البسؤ بانك فحيله شول ناقه دركه صاعلمه دن منع ايشز الابساء  
همزه نك كسرى بله بر كسنه يى بر نسنه يه رام ايشك يقال بسأنى فلان فبستت به البطوء بانك ضميله اكلتمك سرعتك  
نقيضى يقال بطوء مجيئك من الباب الخامس الابطاء همزه نك كسرى بله كيچ كلمك نقول بطات فانت بطى و لا نقل  
ابطيت و نقول ما بباطك و ما بباطك يعنى نندن كيچ كلك ديمك محله بو بله درلر الاستبطاء كيچ عد ايشك بطن  
بانك ضميله بر كله دركه بطوءه فحى ايچون استعمال اولنور يقال بطن ذخر و جاعنى انك خروجه نه عجب كيچ اولدى  
البكاء بانك فحى و كافك سكونيله ناقه نك سودى ز اولمق يقال بكأت الناقه بكأ من الباب الثالث فاذا ضمت الفعل  
قلت بكؤن بكوء من الباب الخامس البكيئة بانك فحى و كافك كسرى بله سودى ز اولان ناقه البكاء بانك كسرى بله جمعي  
البكى كذلك بانك فحى و كافك كسرى بله بكئيته معناسنه يقال هي بكئيته و بكى البو بانك فحى و واوك سكونيله  
رجوع ايشك قال الله تعالى و باؤ ابعضب من الله اى رجعوا بى صار عليهم و كذا باء بائمه سوء بوأ من الباب الاول و اقرار  
معناسنه كلور يقال باء بحقه اى افر و بوء و ايا عليه ده ذكر اولنور له ده اولنماز و ذهاب معناسنه ده كلور يقال  
فى ارض كذا فلاة نبي الى فلاة اى نذهب و فلاة فانك فحيله اسز صحرايه ديرلر و جوهرينك نبي الى فلاة قولندن  
فهم اولنان بودر كه باء باب نايندن دخی كلمك جائز اوله وفيه تامل لانه واوى و فى محى الواوى من الباب الثانى  
تامل لا ينجى المباءة ميمك و بانك فحى والفك مديله منزل قومه ديرلر و بقرو حشى منزلنه و دوه يتدوغنى يه دخی  
ديرلر التبوء بانك فحى و واوك ضمني و تشدد بديله يورت طوتمق يقال بوأت منزل التبوء نه تانك فحى و واوك  
كسرى بله يورت حاضر لمق يقال بوأت للرجل منزل لا و بوأت نه منزل اى هيا نه و مكنه له فيه و بر كسنه نك اوزر نيه  
كوند رطوغر لثغه دخی ديرلر يقال بوأت الرمح نحو اى سدد نه نحو و تشدد سين مهمله ابله بر نسنه يى  
طوغر لثغه ديرلر الاستباء همزه نك كسرى بله منزل طوتمق يقال استباء اى اتخذه مباءة و مباءة منزل معناسنه در  
شك ان مرور ايتدى البيئه بانك كسرى بله على وزن البيغه حال معناسنه در يقال هو بيئه سوء اى بحالة سوء و انه  
حسن البيئه الابعاء همزه نك كسرى والفك مديله منزله كوندرمك يقال باء الابل اى رددتها الى منزلها و باء  
على فلان ماله اذا راحت ابله او غنمه و راحت يتاغه كتورمك در و قصاص اتمك معناسنه ده كلور يقال باء  
القتال بالقتيل اذا قتلت به الباءة على وزن الباعة منزل در مباءة كى بوسبب دن نكاحه باء و باء ديرلر زير ارجل  
اهليه سكون بولور نته كم منزليله سكون بولور و كاه اولور كه باهه ديرلر هابله نكاح معناسنه البواء فحيتنيله  
و الفك مديله سواء كى در لفظا و معنى يقال دم فلان بواء لدم فلان اذا كانت كفواله و فى الحديث امرهم ان ينبأوا

بسا

بطا

بكا

بوا

والصحيح ان يذابوا على وزن يتقاولوا و بواء اسلوبه دخی دیرلر بقال کلناهم فاجابوناعن بواء واحد ای جوابا واحدا  
 البو بانک فخی و و اوک سکونیه کشی بولد اشچون قتل اولمق بقال بء الرجل بصاحبه اذا قتل به و مننه قولهم بءت  
 عرار بکل همابقران قتلت احد بهما بالاخري و بقال بؤیه ای کن من بقتل به البها بالفتختين بلامد و البهوءه مثل  
 الدخول انس طوتمق بقال بهأت بالرجل و بهتت به من الباب الثالث والرابع ابن السمکیت ابتد بهاء فطانت و ادراك  
 معناسنه ده کلور بقال ما بهأت له کما بقال ما بأت له ای ما فطنت البهء بانک فخی و الفک مد بله شول ناقه درکه  
 کند و بی صماغن کسنه یه انیس اولور بقال ناقه بهاء اذا کانت قد انست با لحالب فهو من البهوءه و اما البهء من الحسن  
 فهو من بهی الرجل بالیاء فسیحی فی المعتل المبینه قوی معناسنه بقال حاجه مبینه ای شديدة کذافی بعض نسخ الصحاح  
 فصل التاء التاء علی وزن الخخال کلامنه تایی چوق سو بلین کسنه بقال رجل تاء التاء تاء کلامنه تایی چوق  
 سو بلک بقال فیها تاء ای بتردد فی التاء اذا کلم التفاء فختینله حدته کلک بقال تئی تفاء من الباب الرابع احتد  
 و غضب التنوء علی وزن الدخول مقیم اولمق نقول تئات بالبلد تنو اذا التت به و فطنته من الباب الثالث التانی المقیم  
 التناء تانک ضمی و نونک تشدد ببله تانک جمعی هم تناء البلد التناء بالكسر والمد اسم در مقیم اولمق معناسنه فصل  
 التاء التاء علی وزن الرزله دوه بی صویه قاندر مقی نقول تئات الابل اذا روتها و دفع معناسنه ده کلور بقال  
 تئات عن القوم دفع عنهم التئات علی وزن التزلزل هیئت الملق بقال لقیته فلانا فتئات من منه ای هبته الا تاء  
 من باب الافعال بقال تاءه بسهم اناء ای رمته به التندوة تانک و دالک ضمیله اراد مک مه سی که عورنده اولان تدی  
 منزله سنده در بعضیاری تدی تندوه اراد مک مه سی دبی در بضیاری تدی مه اطرافنده اولان در چنکه اولان  
 مضموم قلسک همزه بله استعمال بدرسن چن مفتوح قلسک و او ابله استعمال بدرسن التفاء فختینله حماقت  
 معناسنه بقال نطی نطأ ای حق التفاء بضم التاء و تشدد بد الفاء علی مثال القراء خردل که حبو بائدن در بعضیاری  
 اوزرک تخمیدرد د پلر التاء تانک فخی و میمک سکونیه بله حرب طعام بدرمک بقال تئات القوم اطعمتهم الدسم و دسم  
 فختینله حرب معناسنه در و باش یارمق معناسنه ده کلور بقال تئات رأسه ای شرحته و اتمکی کسوب تریا پیک  
 معناسنه ده کلور بقال تئات الخبزی تردته فصل الجیم الجوجو بضم الجیمین علی وزن الهدد قوش و کمی کوکسی  
 الجاجی جیمک فخی و الفک مد بله جوجو ک جمعی الجاجا دوه بی صواچمکه دعوت اینک نقول جاجات بالابل اذا  
 دعوتها التشریب اسمی جی در علی مثال الجیم اصلی جاج ایدی همزین بله همزه ثلین اولندی دخی جی کلور الجب جیمک  
 فخی و بانک سکونیه قرمز منترکه نباتات قسمندندز الجباة جیمک کسر بله و بانک فخیله جمعی مثل فقع و فقع  
 و فقع كذلك منتره دیرلر احمر ایدی جباة قرمزی کبی اولان و کباة سیاه کبی و فقعہ بیاض کبی اولان منتره دروجب  
 بر نسنه دن کوز با بنغه و موخر اولغه ده دیرلر علی ماسیحی الاجبا همزه نک کسر بله منتره چوق اولمق بقال اجبات  
 الارض اذا کثرت کما ثم یاعنی منتری چوق اولسه و صلاحی ظاهرا و المادین کنی صاتمق معناسنه ده کلور و جاج فی الحدیث  
 بلا همزه من اجبا فقد اربی واصله الهمز الجباة منتری چوق بالجباة علی وزن الجبهه بشه قیلرک اوزرنده ایش  
 کسد کلری کونک در فرزوم معناسنه الجبوس ضمتینله بر نسنه دن کوز یا بنمق بقال جبات عینی عن الشی ای تبت  
 عنه من الباب الثالث بعضیاری تدی کیر و قالمق معناسنه ده کلور بقال جبات عن الرجل جبا و جبوا اذا خنست  
 عنه و خنوس خا معجمه نک ضمیله و صین مهمله ابله کروفالمق معناسنه در و پلان بنندن چقمغه ده دیرلر بقال جبا  
 علیه الاسود ای خرج علیه حیه من حجره و حجر جیمک ضمیله و حانک سکونیه ابن سوراخ معناسنه الجبا بضم الجیم  
 و تشدید الباء فورق کسنه جبان معناسنه الجابی چکر که جراد معناسنه الجرأة مثل الجرعة  
 بهادرلق شجاعت معناسنه کاه اولور که همزه سن ترک ایدوب جرت دیرلر علی وزن کرت  
 نکم مرآة عورت معناسنه مرآة دیرلر الجری علی وزن الفعیل بهادر مقدم معناسنه و منه بقال

بها

بها  
تاء  
تاء

تاء

تاء  
تاء  
تاء

جاء  
جاء

جاء

يقال جرو الرجل جراً بالمد من الباب الخامس ويقال هو جرى المقدم أي جرى عند الاقدام على ان يكون المقدم  
 مصدر اسمياً التجرة على وزن التجرة جري قلمق والتجرؤ وفتحته ووراك ضمي وتشديد بده والاحتراء جري ولمن نقول  
 جرائك على فلان حتى تجرات واجرات عليه الجزء بالفتح وبك يقال جزأت الشيء أي قسمته وجعلته جزءاً وكفايتك  
 يقال جزأت بالشيء جزءاً من الباب الثالث أي اكفيت به الجزء بضم الجيم بعض الاجزاء جمع ودوه علفه قناعت بدوب  
 صوايجمك يقال جزأت الابل بالرطب عن الماء يعني دوه علفه صوايجمه دن قناعت يتدى من الباب الثالث ايضاً  
 الاجزاء بكسر الهمزة والتجربة على وزن التجربة كفايت يتدرمك يقال جزأته وجزأته أي غلبته قناعت وبرد  
 وجزأه ايضاً معناه كور يقال جزأت عنك شاة لغة في جزت أي قضت كفايت معناه كدوكي كبي يقال  
 جزأتني الشيء أي كفاني ونصاب ويرمك معناه سدخ كور يقال جزأته جعلت له نصيباً وغنا ويرمك معناه سدده  
 كور الجزأ ميمك فتحيله والجزأ ميمك ضميله والجزأة كذلك ميمك ضميله غنا ويرمك معناه سدده  
 كور يقال جزأت عنك جزأ فلان وجزأة فلان وجزأة أي اغنيت عنك معناه الاجترأ والتجري كفايتك  
 يقال جزأت بالشيء وجزأت به اذا اكفيت به الجزأة بجزأك وبيزك واكبك زنسنة كصايب دسته كارد وسته  
 درفش معناه سدده وجزء بفتح الجيم وسكون الزاي برجلك اسيد رالجس كثرت عملدن ال ناصور بغليوب جايجايك  
 يقال جسات به من العمل تجساً جساً من الباب الثالث اذا صلبت الحساة على وزن الحرسه اسم منه وطوارك بوبني  
 ناصور بفتح المعطف معناه سدده التجشؤ وفتحته وشبك ضمي وتشديد بده والتجشمة على وزن التجربة  
 ككرمك كه ثقلت طعامدن حاصل اولوز يقال تجشأت تجشؤ الجشأة على وزن الهمزة اسمدر ككرمك معناه سدده  
 الجشء بضم الجيم والمد بعناها قال الاصمعي هو على فعال كانه من باب العطاس والبول واليدوار الجشوء على وزن  
 الخروج بورك برندن قويمق زياده عمدن ياخود زياده خوفدن يقال جشأت نفسي جشوء من الباب الثالث اذا  
 نهضت اليك من حزن وفضوع جشوء خروج ايتمك يقال جشأ القوم من بلد أي خرجوا الاجشء بكسنة بيربره وفاق  
 دوشمه مك نقول اجشأتني البلاد واجشأتها الم بوافقك الجش جيمك فتحى وشبك سكو ينله بيني پای قوس  
 خفيف معناه سدده بعضيل ابتد شول عباي خفيفدر كه پای دوزدكاري اعچدن اولور الجفاء بضم الجيم ومد الالف  
 شول چورچب كه سيل طشره براغور وباطل معناه سدده كور قال الله تعالى فاما الزبد فيذهب جفاء أي باطلا  
 الجف كفاتق يقال جفأ الوادي جفاء اذا رمى بالقذى والزبد وكذا القدر اذا رمت بزبدها عند الغليان وچوملكي  
 اكوب ايچنده اولان نسنه بي دوكمك يقال جفأت القدر اذا املت بها فصببت ما فيها ولا نقل اجفأتم اواما الذي  
 في الحديث فاجفوا قد ورهم فهي لغة مجهولة وكسنة بي دوشتمك نقول جفأت الرجل اذا مرعته وكله من الباب  
 الثالث لا جفاء همز مك كسر بده كفاتق لغة في الجف الاجتفاء همز مك وواتك كسر بده برنسنة بي قويمق نقول  
 اجتفأت الشيء اذا اقتلعتة ورميت به الجفاء برنسنة مك او زرينه يوزي قوين دوشمك يقال جفأ الرجل على الشيء  
 من الباب الثالث اذا كب عليه الجفأة والنجانو بمعناه الاجفأ على وزن الاكرم كور زاولان كسنة احذب معناه سدده  
 الجفأ بضم الجيم قلقان ترس معناه سدده الجي ومجي مصدر ميمي درو لكن شاذ درز براقياس بودر كه فعل بفعل ذه  
 مصدر مفعل كه بفتح العين ال ابرق كلمه خلاف قياس كمشدر جي محيض مكيل ومصبركي الجيئة جيمك فتحيل بناء  
 مره درجي دن ابو قدر وار كه موضع مصدر وضع او نشدر مثل الرجفة والرحمة الجيئة جيمك كسر بده اسمدر جي  
 معناه سدده الاجاء كور مك ويقال جاءني فجيته احيته أي غالبني بكثرة الجي فغلبته نقول الحمد لله الذي  
 جاء بك الحمد لله اذ جئت ولا نقل الحمد لله الذي جئت ومضطر قلمق معناه سدده كور اجأته الى كذا اي اجأته واضطرته  
 اليه وفي المثل شرميا جيمك الى مخه عرقوب وعرقوب انجكدن او كيه يمتصل اولان سكره ديرلومز بورك ايچنده  
 ايلكي اولما دغه بنا عدم قدرندن كاتيدر الجي ايچان نسنه شراب معناه سدده يقال لو كان ذلك في الهى والجي ما نفعه اي

جزأ

جسأ

جشأ

جفأ

جفأ

جفأ

في الطعام والشراب بعضيلر ايتدى بواسملىر بلك جا جات بالابل وهاهات بها قولندن ماخوذ در اذ ادعوتها  
 في الاول للشرب وفي الثاني للعلف فصل الحاء الحباء بالفتحين ياد شاهك همنشيني ومصاحبي اولان كسنه الاحباء جمعي  
 مثل سبب واسباب الحنا كليمك صچاغن بوكمك نقول حتات الكساء حتا من الباب الثالث بهمز ولا بهمز اذ افتات  
 هديه وكففت منزقانه بعني صچاغن بوكوب ياشمش يرلر ين اصلاح انسك بوبله ديرسن وهذب هانك ضميله  
 صچاغه ديرلر الاحناء همز نك كسر بله بعني الحنا نقول احتات الثوب اذا فتلتته قتل الاكسيه قتل بوكمكه ديرلر  
 واكسيه كسانك جمعي دروكساد يوكليمه ديرلر الجوء شادا اولق يقال حجأت بالامر من الباب الثالث اذ فرحت به واذا  
 كان من الباب الرابع يكون بعني الولوج بعني حرص معناسنه يقال حجئت حچاء اذ اکت مولعابه حنينايهمز ولا بهمز  
 التجو فختبته له وجميك ضمي وتشد بديله بمعناه يقال حجأت به لحدأة بفتح الحاء والبدال شول قازمه كدابكي اغزي اوله  
 جمعي حداء كلور مثل قصبه وقصب الحداء بتكسر الحاء وفتح الدال چيلق ديدكاري قوش موش كير معناسنه جمعي  
 حداء كلور مثل عنبة وعنب ومنه قولهم حدا حدا وراك بندقه ابن السمكيت ايتدى حداء بومقامه حدا ائدن تخيم  
 اولمشدر بعني حرف ندا محذوف اولوب يا حداء حذرا بت ديمك ولور وعامه حدا حداء ديرلر حانك فختيله وشرفي  
 ايتدى حداء برقبيله نك وبندقه برقبيله نك اسميدر الحداء اينده برقبيله نك اسمي الحدا حانك فخي ودالك سكونيله  
 صرف ايتك نقول حداث الشئ حدا من الباب الثالث اذ اصرفته الحدا بالفتحين ياشمق نقول حداثت بالمكان  
 من الباب الرابع اذ الذقت به وصغفق معناسنه وشفقت ونصرت معناسنه ده كلور وتعدييه الاول بالي والثاني بعلي  
 اولي يقال حداثت اليه اي حداثت اليه وحدت عليه واليه رحمت عليه ونصرت له الحزب بالفتحين سراب برنسنه بي رفع  
 ايتك بعني مرتفع كوسترمك كه صحرا ده صوكي كورنن سنه ده طاهر اولور يقال حزا السراب الشخص حزا من  
 الباب الثالث اذ رفعه وهو لغه في حزا مجزوه بلا همز الحزب بسكون الزاي دوه بي جمع ابدوب سورمك نقول حزات لابل  
 اي جمعتها وسقتها الحشا بر كسنه نك فارنه اوقله اورمق يقال حشأت الرجل بالسهم حشا من الباب الثالث اذ اصببت  
 به جوفه ومجمعت معناسنه ده كلور نقول حشأت المرأة اذ باضعتها وكل منهم ما من الباب الثالث الحشا بكسر الميم  
 قالن كليم جمعي الحاشي كلور الحصا صويه فانق نقول حصأت من الماء اذ اروت واوغلانك قارني يا خود قور سغني  
 سودله طولق يقال حصا الصبي من اللبن اذ امتلا بطنه وهما من الباب الثالث وبالنمك معناسنه ده كلور خروج  
 ارجح من الدركبي يقال حصا بها اذ حبق الاحصاء همز نك كسر بله صويه قاندرمق يقال حصأت غيري اي رو بته  
 الحض اودي يالكندر مق يقال حصأت النار اي سمرتها بهمز ولا بهمز الحضا بكسر الميم على وزن مفعول شول انچدر  
 كه انكله اوداويله در لرچن همزه كتور لمسه محضاء دبنور مد له مفعال وزني اورن الخطا دوشرمك اسقاط معناسنه  
 يقال حطأت به الارض اي صرعته وقوش صاغفق يقال حطأ بسلحه اي رمي به وسلح سين مهمله نك فختيله وحاء  
 مهمله ايله نجاست وحطأ بالنمك خروج الرمح من الدبر معناسنه يقال حطأ اذا حبق وجماع ايتك يقال حطأها اي  
 باضعها والايه سيله بر كسنه نك ارقه سنه اورمق قال ابن عباس رض اخذ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم يقفاني  
 فخطأني حطأة وقال اذهب فادع لي فلانا وچوملك كفتي اتق يقال حطأت القدر بزبدها اي رمتها والكل من الباب  
 الثالث الحطى على وزن فعيل نكبتي اولان كسنه يقال حطى بطي وانباع له اي رذبل الحطئه بضم الحاء وفتح الطاء  
 قصبه بوبلو وقيح كسنه وبر كسنك ادي الحنطئه بضم الحاء وفتح النون وكسر الطاء مثل علبطة يقال عنزة حنطئه  
 اي عنر بضة ضخمة وعنر عينك فخي ونونك سكونيله وزاي معمه ايله كجي معناسنه در الحنطأ حانك وبانك فختيله  
 واخر نده همز ايله الحنطأة مثله والحنطأ كذلك حانك وبانك فختيله بلا همز قصبه بوبلو وسمز وقارني بيوك  
 كسه الحنطى ميم ضمي وحانك سكونيله بمعناه بهمز ولا بهمز بعضيار ايتدى محبنتي كين ايله طلو اولان كسنه در

حبا  
حنأ

حجا

حدا

حزا

حشا

حصا

حضا  
حطا

حنا

الاحنطاء

حفا  
حكا  
حلا

الاحبتاء همز نك وبانك كسر به قارن ششمك يقال احبتا الرجل اذا التفح جوفه الحفا فحبتله يردى دد كرى  
 دكك كوكيدر كه نازه وبياض اولورو بعض ديارد ه اني برلر الاحكاء همزه نك كسر به محكم ايتمك يقال احكات العقدة  
 واحكيتها اي شددتها الخلوء حانك فتي ولا مك ضميلة على وزن فعول برطاشي برطاشه سور وب ما يبتدن حاصل  
 اولان توز به آينه نك پانس احمق نقول حلات له حلوء اذا حكت له حجر اعلى حجر ثم جعلت الحكاكة على كفك  
 وصدات به المرآة حكاكة حاء مهملة نك ضميلة حاصل اولان توز ونصدته پاس كيدر مك معناسنه در الحلاء  
 بضم الحاء والمد بمعنى الخلوء على ما مر انفا وشول دباغ لدر بدن صوبد قلمرى ات پاره سنه دخی حلاء هدير لر  
 وفي المثل حلات حائنه عن كوعها لان المرأة الصناعر بما استعملت فقشرت كوعها اي ساقها يعني نيز دست اولوب  
 چايك اولان عورت كاه اولور ابتدا كندى اياغن مجروح ابدرو صناعر صادق فتي ونونك تخفيفيله نيز دست اولان  
 عورت التحلى تانك كسرى حانك سكوتى ولا مك كسرى ومد به شول درى كه صويار كن اكاجاق ضرر اياه ومنه  
 يقال على الادب مثل علم الحلاء فحبتله درى ييجاق ضرر ايتمك وحلاء شول وچوق يان لره دير لر كه محوم اولان كمسنه نك  
 طوطاغندن طاهر اولور يقال حلئت شفتى اذا بثر الحلاء حانك فتي ولا مك سكوتيله قاجى ايله ياغبري ايله اورمق  
 نقول حلائه بالسوط وحلائه بالسيف اذ ضرته به واعطاه معناسنه ده كلوز نقول حلائه مائة درهم اذا اعطيته  
 التحلئة والتحلى على وزن التكملة والتكميل دوهي صودن منع ايتمك نقول حلائت الابل عن الماء اذا طردتها ومنعها  
 ان يده واما حلائت السو بق ديد كرى اصلند مهموز دكلدر زرا حلوادن ماخوذ در پس همزه سى عارضى در الحما  
 فحبتله فان با لحن قال الله تعالى من جماسنون وقيونك يا لحنى چو غلق يقال حجات البئر بالكسر اذا كثرت حمانها  
 وغضب ايتمك يقال حمت عليه اي غضبت عليه من الباب الرابع الحماة بالنسكين بمعناه الحما بالنسكين ايضا قيونك  
 يا لحنى ياك ايتمك نقول حجات البئر اذا نرعت حمانها من الباب الثالث الحم شول كمسنه در كه زوج جانبتدن خصم اوله  
 زوجك با سى وزوجك فرنداشى كى بوند درت لغت اردر حم با الهمز وحمائل قفا وحو مثل ابو وحم مثل اب جمى  
 الاحماء كلور الحناء بكسر الحاء والمد التشد بدقنه كه نسا طائفه سى استعمال ابدرا كثر يا التحنئة والتحنى على وزن  
 التكملة والتكميل حنابله بويق يقال حنات حنات حنئة وتحنيا اذا غضبتن اياه فصل الحناء الحناء حانك فتي وبانك  
 سكوتيله كيز لمك ستر معناسنه يقال حنات الشى اي سترتها من الباب الثالث الحنابنة كوب ح معناسنه الا ان العرب  
 ترك همزها الحن شول نسنه در كه كيزلو اوله الحنى على فعيل بمعناه وخب السموات القطر وخب الارض النبات الاختباء  
 الاستتار يقال اختبأت اي استترت الحنابنة كيز لشمس يقال جارية حنباة اي مستترة الحنابنة مثل الهمزة شول عور ندر  
 كه كاه كورنوب كاه كيزلنه قيل ان بعض كنانى الى الحنابنة الطلعة الكنات فتح الكاف جمع الكنة بفتح الكاف وتشديد النون  
 زوجه الابن والاخ الاختناء همزه نك وبانك كسر به كيز لشمس يقال اختبأت من فلان اي اختبأت منه واستترت  
 خوقا وحياء ابو عمره ايتمدى اختناء الدمق معناسنه كلور نقول اختبأت له ختناء اذا ختلته الحنابنة حانك فتي وجميك  
 سكوتيله نكاح ايتمك نقول خجات المرأة اذا نكحت بالحنا على وزن الهمزة كثير النكاح ويقال فحل خجاءة بمعنى كثير الضراب  
 وضراب عمادك كسر به جماع معناسنه دره خجاءة شول كمسنه يه دخی اطلاق اولور كه كثير اللحم اولوب ثقيل اوله  
 الخاجو بوريكه بطى املق الخذ والخذوا والخذوا حانك فتي وذلك سكوتيله اولد وفتحيله نايدو حانك وذلك  
 ضميلة ثالثه خضوع ايتمك يقال خذت له خذات بالكسر والفتح اي من الباب الثالث والرابع خذا وخذوا وخذوا  
 الاستخاء بمعناه ايضا يقال استخذت له الخداء دليل ايتمك يقال خذاه فلان اي ذلله الخروبا لضمه وسكون الراء  
 نجاست عن معناسنه جمى الخروء كلور ضمته مثل جند وجنود الخراءة مثل الكراهة غايط ككتور مك  
 يقال خرى خراءة نحو كره كراهة الخروء بفتح الخاء وسكون الراء نحو كره كراهة واكمل من الباب

حما

حنا  
حنبا

حناء  
حنبا

خذاء

خرا

الباب الرابع المحررة ميمك ضمي وخانك سكوني ورائك غيميه المخررة ميمك ورائك فتحيله فخرج ادب خانه معناسنه  
وصاحب ترجمه مختار واخترى فخرج خراء دبر معناسنه در ديشلدر در غلط درته كم صاحب كشاف وصاحب  
مهدب اشارت بنشلم در الحس منع اينك بقال حسات نكلم من الباب الثالثى طردته ومنع اولنغه دخی ديرلر  
يتعدى ولا يتعدى الانحساء ممنوع اولق الحسوء ضمتينله كوز قشوق معناسنه بقال حساً بصرد حساً وحسوء  
اى سدر ومنه قوله تعالى ينقلب اليك البصر خاسئاً انخاسوء تانك فخي وسينك ضميله انشيق بقال تحاساً القوم  
بالجارة اى زامواها الحاساة ميمك ضمي وسينك فتحيله بمعناه بقال كانت بينهم محاساة اخطاً فختينله صوابك  
نقيضى در وكاه اولور مدله دخی تلفظ اولنور وقرى بهم بقوله تعالى ومن يقتل مؤمناً خطياً الاخطاء همزه نك  
كسر بله خطا اينك ولا نقل اخطيت بالياء وبعضهم بقوله الخطء خانك كسرى وطانك سكونيله كناه ومنه قوله تعالى  
ان قتلهم كان خطاً كبيراً اى اثماً وكناه اينك بقال خطى يخطأ خطاً وخطاة على وزن فعلة الخطيئة على وزن  
فعيلاه اسم بمعنى الخطء ولك ان تشدد الياء لان كل ياء ساكنة قبلها كسرة او واو ساكنة قبلها ضمة وهما زابدتان للـ  
لاللحاق ولا هم من نفس الكلمة فانك نقبل الهمزة بعد الواو او بعد الياء ياء وندغم فتقول فى مقروء مقروء فى خبي  
خبي بنشد بدل الواو والياء وقولهم ما الخطاء فعل فجب من خطى لامن اخطأ ابو عبيده ايندى خطى و اخطأ بمعنى  
واحد وفى المثل مع الخواطى سهم صائب يضرب للذى يكثر الخطاء ويأتى الاحيان بالصواب قال الاموى المخطى من  
اراد الصواب فصار الى غيره المخطى من لا تعتمد لما لا ينبغي الخطئه والخطى مثل التفعلة والتفعيل بر كمنه يه  
خطا اينك ديمكدر تقول خطا تخطئه وتخطيا اذا قلت له اخطأت وبقال ان اخطأت فخطئى الخطا وفتحينله وطانك  
ضمي ونشد بدبله خطا اطهار اينك حالاً كه خطا اوليه بقال تخطأت له فى المسئلة اى اخطأت وخطا اينك معناسنه  
متعدى دخی كلور كما قال تخطأت النبل احشاه ونبل تمرن واحشابوش بوكر الخطا و تانك فخي وطانك ضميله بمعنى  
الخطا ويجي ايضا متعديا بقال تخطا اى اخطاه يعنى اخطا اطهار ايندى الخطا يجمع الخطيئة وكان الاصل خطائى  
على وزن فعائل فلما اجتمعت الهمزتان قلبت لثانية ياء لان قبلها كسرة ثم استثقلت والجمع ثقيل وهو معتل مع ذلك  
فقلبت الياء القائمة قلبت الهمزة الاولى ياء خلفها بين الالفين الخفاء برقق صرع معناسنه بقال خفاً الرجل خفاً اى  
صرعه ونغو بضم معناسنه ده كلور بقال خفاً فلان يبتهاى فوضه من الباب الثالث كذا فى بعض نسخ الصحاح الخلاء بفتح  
الخاء والسكون والخلاء بالكسر والمد حرون ولحق وعناد اينك بقال خلأت الناقه اى حرنت و بركت من غير عله كما  
بقال فى الجمل الحوفى الفرس حرن وفى الحديث ما خلأت ولا حرنت ولكن حبسها حابس الفيل فصل الدال الابداء  
ذالك كسر بله والفك مدبله دوه نك غابت سكر تسمى الداء داء على وزن الزلزله بمعناه بقال داء داء داء وديداء  
الداء دى على وزن المساجد شول ووج كچه در كه اينك اخرنده اولور محاق كچه لرندن اول و محاق كچه ارى شول اينكى  
كچه در كه شهر ك اخرنده انه اى كور غر بعضيلر الابداء ذالك كسر بله كذلك والداء ذالك فتحيله اينك اخر بدر  
دبى الدرء دفع اينك وفى الحديث ادرو الحدود ما استطعتم بقال درأ بدرأ من الباب الثالث ودرأ اكر بلك  
معناسنه ده كلور على ماسجى الدرء وضمينله اكسرن حقيق بقال درأ فلان درؤاى اطلع مفاجاة ودوه  
بز چقارمق بقال درأ البعير درؤاى اغدو كان مع الغدة ورم فى ظهره ودرؤو ببلدز ببلدز مغه ده ديرلر على ماسجى  
الدارى بز چقاران دوه بقال ناقه دارى ايضا الادراء من باب الافعال دوه نك طوغور مى قرب اولدقه  
سود اينك بقال ادراة الناقه بضرعها فهى درى الدرء على فعيل زياده ببلدزين سنه ومنه كوكب درى وقد  
درأ الكواكب درؤو اى نلاً والكل من الباب الثالث بعضيلر ايندى دال مضموم اولدقه در منسوب ولوب درى  
دينور على وزن فعلى بو نقد يرجه مهموز اولماز زيرا كلام عربيه فعيل بو قدر قران شول كمنه كه همزه ابله قرأت

حساً

خطاً

خفاً

خلأ

دأدا

درأ



ابتدى فعول وزن دبلدى سبوح كى ولكن ضمه ثقيل اولمغين كسره ييرداولندى وحكى عن بعضهم درى من درائة  
 مهبوزة على فعيل ومفتوحة الاول لانه من الدروع بمعنى التلاؤ على مامر الدرارى شول اولو ببلد زردى كه عرب  
 قنده اسملى معلوم اوليه التدرؤ فختبندله ورائك ضمى وتشديد ببله سر كشاك ابئك يقال ندرأ علينا فلان  
 اى نطاول التدرأ بضم التاء وسكون الدال ومد الالف قدرة وقوة يقال السلطان ذوندرأ اى ذوقوة على دفع اعدائه  
 عن نفسه اصلى درء دندر دفع معناسنه اولنده اولان تا زياده در ترتيبه وتنصيبه زياده اولدغى كى وترتب ثابت  
 ديكدرتكم تنصب براغاجك اسميدر التدارؤ تانك فتحى ورائك ضميلة اختلاف يقال ندرأ تم اى اختلفتم وندافتم  
 الادراء بعناه يقال دارا ثم اصله ندرأ ثم فادغمت لتاء فى الدال واجتلبت الالف فيصح الكلام بالابتداء بها المدارؤة فخالفت  
 ومدافعت معناسنه يقال فلان لا يدارى ولا يارى يعنى نه مخالفت ونه خود منازعت ابد رامدارات كه حسن  
 خلقه استعمال اولنو ورائد ايكى روايت وارد برى مهموز اولمقدر دارا ته دن مأخوذ اولمغله دافغته معناسنه يعنى  
 ادفع بالثى هي احسن معناسنه برى ده غير مهموز اولمقدر داريته دن مأخوذ اولمغله انقبته ولايته معناسنه الدرؤ  
 بضم الدال وسكون الراء اراق معناسنه كذا فى الترجمان يقال جاء السيل درء اى من بعيد الدرء بالفتح كرك بلك معناسنه  
 دخى كلوراعو جاج كى يقال قمت درء فلان اى عوجاجه وشعبه اى جداله ومنه قولهم بئر ذات درء ره والحد اى  
 الميل والاعوجاج الانتقاض يعنى بقلغه ميل ايسه وقولهم طربق خود روء على وزن فعول اى ذوكسور وواعوجاج  
 الدر بئته شول طور در كه انى پرده ابدوب صيد اوقى تار لر در دن مأخوذ در صيد جانبنه حجاب واقع اولدو غچون  
 وشول حلقه يه دير لركه چند بلر انى كوند رله قير لى الادراء من باب الافتعال صيد جانبنه در بئته اخذ اولمق يعنى صيد  
 اور كمسون ديو پرده ادنگك الدفء ذلك كسرى وفانك سكونيله دوه دن حاصل اولان منافع كرك اولادى وكرك  
 البانى كرك سار فوا بدى اولسون قال الله تعالى فيهادف وفى الحديث لنا من دفتم ماسلمو ابالميثاق وايسيلك  
 معناسنه ده كلور حرارت كى ومنه يقال دفى الرجل دفاءة مثل كره كراهة كذلك دفى دفاء مثل طمى طماء من الباب  
 الرابع وابلى بدن نسنه بيدخى دفى دير لركه جمعى الادفاء كلور نقول ما عليه دفا لانه اسم ولا نقول ما عليه دفاء لانه  
 مصدر يقال قعد فى دفا هذا الحائط اى فى كنه يعنى ديوار قوبنسنده قعود ببله دفى ذلك فتحى وفانك كسر ببله على  
 وزن فعل شول كمسنه در كد دفا كيه الدفان على وزن عطشان بعناه للمذكر الدفاى على وزن عطشى للسوئث  
 الادفا همزه نك كسر ببله ايسمق يقال ادفاة الثوب التدفو فختبندله وفانك ضمى وتشديد ببله ايسمق يقال ندفاء  
 بالثوب الاستدفا بعناه ايضا يقال استدفا به الادفا كسر بئنه ودالك تشديد ببله كذلك يقال ادفا به من افتعل  
 اى لبس ما يدفئه الدفاعة ذلك فتحيله ايسمق بقل دفوئت ليلتنا الدفى على وزن فعيل ايسمق اولان نسنه  
 يقال يوم دفى وليله دفيته وكذلك الثوب والبيت المدفاعة ميمك ضميلة وفانك فتحيله مشول دوه لركه يو كى وياغى  
 چوق اوله المد فئه ميمك ضمى وفانك كسر ببله چوق دوه لان بعضها يدفى بعضها بانفاسها الدفى مثل العجمى مشول  
 بعمور در كه بهار فصلندن صكره وياى فصلندن اول اوله ومنتر قسمندن بر يوزنده نسنه قليموب كندوكى چينه  
 يغه بعضيلر ابتدى دفى ودثى بالشاء المثلثة بنائندن شول ينور نسنه لر در كه قبل الصيف انى دبروب  
 يرلر ودفيئك اولى وقوع جبهه واخرى وقوع صرفه در كه منازل قمر دن ايكى منزلك اسميدر  
 المداكة ميمك ضميلة مزاجه وپر مك نقول داكأت القوم مداكة اذا زاجتهم وبورج جمع اولمغه دبرار  
 يقال داكأت عليه الديون التداكؤ فختبندله وكافك ضميلة از دحام ابئك يقال نداكأت القوم اى از دجو الدنى  
 على وزن فعيل شول كمسنه در كه خسبس ورد ببله اوله يقال دنا الرجل دنا من الباب الثالث اذا صار دنيا لا خير فيه  
 الدنى خبيث كمسنه الدنوعة ذلك ضميلة والدناءة ذلك فتحيله رذالت يقال دنا الرجل من الباب الاول ودنو من

دفا

دكا

دنا

دوا

ذرا

ذما

ذرا

ذبا

ذبا

ذبا

ذبا

الباب الخامس اى سفل في فعله وحن الدينية عيب ونقيضه الدنا فحتميله بوكرى ولحق حذب معناسنه الادناء  
 بوكرى كمسنه احدب معناسنه الداء مرض جمعى الادواء كلور يقال داء الرجل بداء اذا مرض من الباب الرابع كخاف  
 بخاف الدائى مرض يقال داء فلان فهو داء وقد يقال دئت يارجل اى مرضت الاداء مرض صاحبى ولحق يقال دأت  
 فانت مدى المدى ميمك ضمى وذلك كسر بله مرض اولان كمسنه ويقال دأته انا اى اصبته بداء بتعدى ولا بتعدى  
 الادواء والاداءة نهيت ايمك يقال دأت داءة وادوات دواء اذا نهيتهم وقولهم به داء طى معناه لبس له داء كاداء  
 بالطى فصل الذال الذر ذالك فتحى ورائك سكونيله خلق ايمك يقال ذرا الله الخلق اى خلقهم من الباب الثالث وبرى  
 ذراعت ايمك معناسنه ده كلور تقول ذرات الارض اذا بذرت بالذرية ذالك ضمى ورائك تشد بدله نسل معناسنه  
 انس وحنك نسلنه اطلاق اولنور وعرب ذريتك همزه سن ترك ايمش لدر برعنى همزه ايله استعمال اتمش لدر  
 الذر اى جمعى الدر ذالك كسرى ورائك سكونيله المخلوق فى الحديث ذر النار اى انهم خلقوا الهاومس قال ذر والنار  
 بغير همزة اراد انهم بذروناى يتركون فى النار الدر فحتميله قوجيوب مقدم رسده اولان صاح اغار مق وذب  
 معناسنه ده كلور على ماسيحي الاذراء صاحى اغارن كشى يقال رجل اذرا الذراء على وزن المراء مؤنث اذراء يقال  
 ذرى شعره وذرا لغتان من الباب الرابع والثالث كذا يفهم من المصادر الذر ذالك ضمى ورائك سكونيله الاسم  
 فيه الاذراء همزه نك فتحى وذالك سكونيله شول وغلا قدر كقولنا فرى الاجه وكندى سياه اوله الذر اى ذالك  
 فتحى ورائك سكونى وفحيمه كه لغتدر شول توز در كه غابت ايض اوله وذراء غضب معناسنه ده كلور يقال ذرى  
 الرجل اى غضب الاذراء همزه نك كسر بله غضبه كتورمك يقال اذراته انا اى اغضبته و برقق معناسنه  
 دخى كلور حكى بعضهم طعنه فاذرا ه عن السرج اى القاه الذرى على وزن فعيل كمش بر يقال ذرع ذرى على وزن  
 فعيل الدماء مشقت يقال ذما عليه اى شق عليه كذا فى بعض نسخ الصحاح التذنية على وزن التجربه اتى زياده  
 يشرمك التذبو زياده يشمك يقال ذيات اللحم فتذبا اذا انضجته حتى يسقط من عظمه ويان ازوب ضايح اولق  
 يقال ذيات القرحة اذا فسدت وتقطعت فصل الراء الرأاة على وزن الرزلة بلدرمق يقال راء السحاب اى لمع  
 وراءت المرأة تعينها برقت وكوز دور ايمك معناسنه ده كلور يقال راءت عيناه اذا كان يد يرها الرأاة الررك  
 فتحيله ومدبله وقصر بله كوزى دور ابدن كمسنه يقال هور راء العين على فعلل وفعال المرأاة ميمك فتحيله  
 كوزه دجك برمرقبه معناسنه المرأاة ميمك فتحيله بمعناه المرأاة ميمك ضميله وتانك فتحيله كذلك ومثاقيل لكان  
 الباذى الذى يقف عليه مرأاة الرأاة فتحى وتانك سكونيله كوزنمك يقال ربات انقوم اى رقبتم الارتباء  
 بمعناه يقال رباتهم ونظر ايمك معناسنه ده كلور يقال ربا لنا فلان وارتبا اذا اعتان والرباء والارتباء بوقرو  
 جقمق معناسنه ده كلور يقال ربات المرأاة وارتباؤها اذا علونها واعتبار معناسنه ده كلور يقال ربات رباء  
 فلان اى ما علمت به ولم اكثرث له اى لم ابال به الربى على وزن فعيل والربية قر اول كه عسكر ده دشمن جانبته قور لر  
 جمعى الربايا كلور وقولهم انى لاربا بك عن هذا الامر اى رفعك عنه المرأاة على وزن المفاعلة صقمق حذرا ايمك  
 معناسنه تقول ربات الشى مرأاة اذا حذرتة وانقيته الرأاة فتحى وتانك سكونيله بعلنق يقال ربات لعقد ربا  
 اى شددتها الرأاة فتحى وتانك سكونيله كشى سودا وزن تازه سود صاعق قوي اولسون ايجون يقال ربات  
 اللبن اذا حلبته على حامض فحشر الرئثة رانك فتحى وتانك كسرى ومدبله اسم منه يقال الرئثة نفثا الغضب اى  
 تسكنه وراى فارسى معناسنه ده كلور يقال هم يرثون رابهم اى يخلطون ومرئيه سويلك معناسنه ده كلور ورات  
 امراة من العرب ربات زوجى بايات وهمزت واصله غير مهموز لانه من المرثية الارثاء سود قوينى ولحق يقال ربات اللبن  
 اى خثر وقار شفق معناسنه ده كلور يقال ارثاء عليهم امرهم اى اختلط الارحاء همزه نك كسر بله ناخير ايمك تقول

ارجات الامر

الامر اذا اخرته وقرئ واخرون مرجون لامر الله اي مؤخرون حتى ينزل الله فيهم ما يريد وناقته نك طو ورمسى  
 قريب اولق معنائه كور يقال رجأت الناقة اذا دنا نتاجها المرجئة بضم الميم وكسر الجيم شول طائفه دركه  
 ايجاله معصيت ضرر ايجز كقر له طاعت فائد ايجد وكي كبي در لر يقال مرجي مثل مرجع والنسبه اليه مرجي مثل مرجعي  
 هذا اذا همزت واذا لم يتم قلت رجل مرج على مثال معط وهم المرجية بالنشد بدلان بعض العرب تقول رجيت  
 واخطيت وتوضيت فلا تهمز الرداء على وزن القياحه فاسد اولق يقال ردو الشيء يردو رداء فهو ردئ  
 من الباب الخماس الارداء همزه نك كسر بلفه فاسد قلمق يقال ردا ته اي افسدته ومعاونت ايتك معنائه ده  
 كور يقال ردا ته يعني اعنته الردء بكسر الراء وسكون الدال بار ومعين اولان كمنه قال الله تعالى فارسله معي  
 ردا بصدقني الرء بضم الراء وسكون الراء مصيبت جمعي الارزاء كور وخيره بنشمك معنائه ده كور يقال  
 رزات الرجل رزوه رز اذا اصبته منه خيرا ما ونقص معنائه ده كور يقال رز انه ماله ومارزته ماله  
 اي ما نقصته من الباب الثالث والرابع المرزبة بفتح الميم مصدر بمعنى الرزء ومصيبت معنائه ده كور الرزبته  
 على وزن الصيغة كذلك مصيبت معنائه جمعي الرزيا كور يقال رزانه رزبته اي اصابته مصيبت الارزاء  
 الانتقاص يقال رزنا الشيء اي انتقص المرزء ميمك ضمي وزانك فخي وتشد يد بلفه كرم اولان كمنه يقال فلان  
 مرزا اي كرم بصيب الناس خيره الرشا فختبئله على وزن حسن شول كيك ياوربسي در كه نوز بوربكيه  
 بشليه الرطا فختبئله حماقت الرطى على وزن فعيل احق كمنه الرقار انك فخي وفانك سكونيله قفتانك  
 يار نمش بر بن دكوب اصلاح ايتك ثقل رفات الثوب رفوه رفا اذا اصلحت ما وهي منه ورمالم بهمز يقال من  
 اغتاب حرق ومن استغفر رفا من الباب الثالث لرفاء با لكسر والمد موافقت واليتام يقال لليتام وج بالرفاء  
 والبنين الترفئة على وزن التجربه بركمنه يه نهنبت ايجون بالرفاء والبنين ديك الرفى على وزن التكرم بمعنى  
 الترفئة بعضيلر ايتدى رفاءك معنائه سكون وطماننت در بو ثقدرجه اصلي غيرهم موزا ولور تقول رفوت  
 الرجل اذا سكنته الازفاء كسي كمنه بقول رفات لسفينة اذا قربتها من الشط وصغيق معنائه ده  
 كور يقال رفات اليه اي خات المرفاء ميمك ضمي ورائك سكونيله شول يردر كه كسي بي انه كمنه قريب  
 ايدر لر المرافة بيعه حرمت ايتك محبات معنائه يقال رفا ته في البيع اي حايتته الترافو على وزن التعانم  
 ياردم لشموق يقال ترافو اي توافقوا وتظاهروا لرفار انك فخي وفانك سكونيله كوز باشي دو كمنك يقال رفا الدمع  
 رفا ورفو اذا سكن من الباب الثالث وقان دو كمنه دخي دير لر ورفاء رفوق ومرجت ايتك دخي دير لر يقال رفا  
 على طلعلك لغه في قولك ارق على طلعلك اي ارفق بنفسك يعني مرحمت ايدوب نفسكه قدر نندن زياده نسبه  
 تحمیل اتمه وطلع طاء معجمه وعين مهمله ابله نفس معنائه در الراء ساكن قلمق يقال رفا الله دمعه اي سكنه  
 الرقوء بفتح الراء على وزن فعول شول نسبه كه اني فان اوزر قود قلمق نده فاني ساكن ايدر وفي الحديث لا تسبوا الابل  
 فان فيها رقوء الدم اي انها تعطى في الديات فخصن بها الدماء الرما رائك فخي وميمك سكونيله بر يرده طوز مق  
 يقال رمات الابل بالمكان رما اذا قامت فيه من الباب الثالث الرموء ضمتبئله بعناه يقال رمات رموء الرهيا بفتح الراء  
 وسكون الهاء اي ضعيف قولنق يقال رهيات رابي رهياة اذالم تحكم الرهياة والترهيو على وزن لد حرجة  
 والتد حرج بلوت بعمور متهى اولق وعورت يور ركن صالئق خر ما فاني صالئدغي كبي بعضيلر ايتدى ترهيو  
 بركمنه برايشه مباشرت تمشكن الچكمك در حاله كه كبر وانشلكه مبي اوله الراء برايجدر واحد راءة در التروئه  
 والتروى على وزن التجربه والتجري برنسنه فكر ايدوب فكرده استعمال اولنشد رفصل الزاي الترازو على وزن النزول خوف  
 وبانك تشد ببله فكر كلام عرب بلاء همزة استعمال اولنشد رفصل الزاي الترازو على وزن النزول خوف

ردا

رنا

رشا  
رطا  
رفا

رقا

رما

رها

روا

رزا

زنا

سأساء

سبأ

سرا

سلا

سو

ابنك تقول تراوات من الرجل تراؤا واشد بدا اذا فرقت منه اي خفت الزكاة مثل همزة غني وكثير الدراهم اولان  
كسسه كه دراهمي نقد اوله يقال هو ملي زكاة الزكاة زانك فتي وكافك سكونيله تعجيل نقد و برمك يقال زكاته  
زكاة من الباب الثالث اذا عجلته نقده وناقه يا وريسن ايكي اياغي فتنه برفق يقال زكأت الناقه بولدها تراؤا زكاة  
رمت به عند رجليه من الباب المزبور ايضا الزنا زانك فتي و زونك سكونيله والزناؤه ضمنتيله بوقر و چيق يقال  
زنا في الجبل من الباب الثالث وقرب اولق معناسنه يقال زناؤا الحسين زناؤا اي دنوت منها وقصير اولق  
معناسنه يقال زناؤا الظل اي قصر و صغمنق معناسنه يقال زناؤا اليه زناؤا اي لجأت اليه و برمكسنه بوان  
حبس ابنيك يقال زناؤا زناؤا اذا احتقن والكل من الباب المذكور الزناؤه بالفخ والمذ حبس بوليدن كسسه في  
الحديث نهى ان يصلي الرجل وهو زناؤه وقصير اولان نسنه يقال رجل زناؤه و طار به دخي دبر لرتنة  
على وزن التجربة تضيق ابنيك يقال زناؤه عليه ترنة اي ضيق فصل السين السأساء على وزن الزلزلة اشكي  
صويه دعوت ابنيك تقول سأسأت بالجمار اذا دعوته لبشر وبقلت له سأسأ وفي المثل قرب الجمار من الردهة ولا نقل  
له سأسأ وردهه قوئي يانده قود قلري مصلقدر السبأ سبنيك فتي و بانك سكونيله والمسبأ ميمك فتي وسبنيك  
سكونيله حمري ايچمك ايچون صتون المق و برشردن برشهره التمك ايچون السه لرحمري سببت دير لر بلاهمن  
وبلان يره اندا ايچمن پروا ابنيك يقال سبأ فلان على بين كاذبة اذا مر عليها غير مكترت بها و دوكمك معناسنه  
يقال سبأت الرجل جلده و اوده بقمق معناسنه تقول سبأته بالنار اذا حرقتة والكل من الباب الثالث السبأ  
بالكسر والمد اسم منه صتون النمش حمر معناسنه السبئية على وزن الفعيلة حمر السبأ سبنيك فتي و بانك تشد بده  
جمار سبأ برمكسنه نك اسميد ركه عامه قبائل بين انك نسليد ركه سبأين بشجب بن يعرب بن قحطان دبر لر بصرف  
ولا بصرف يد ولا يد الانسبأ دري يوزلوب چقمق يقال نسبأ الجلد اذا نسلح المسبأ ميمك فتييله طاغ يولي  
والسبائية سبنيك فتي و بانك تخفي و يانك تشد بده غلاة خوار جدن برطافه دركه عبد الله بن سبأه  
منسوبدر السرا سبنيك فتي و رانك سكونيله چكر كه يومر دلمسي يقال سرات الحراة نسرا سرا باضت  
الاسراء همزه نك كسر بده يومر دلمغه قريب اولان يقال سرات اذا حان ذلك منها السراة بالكسر وسكون الرء  
چكر كه يومر طهسي السروة بعناها واصلها المهموز المسروة ميمك فتي و رانك صنيله چكر كه سي چوق بر السلا  
بفتح السين وسكون اللام ياغي بشور وباصلاح ابنيك يقال سلا السن و خرمانك دكنن كيدر وباصلاح  
ابنيك يقال سلاؤا النخل اي نعت شوكتها ونقد و برمك معناسنه ده كلور يقال سلاؤه مائة سوط وسلاؤه  
مائة درهم اي نقده كله من الباب الثالث السلاؤا بالكسر والمد اصلاح اولمش ياغ الاستلاء بمعنى السلاء يقال  
استلاءه اي صاحته السلاء بالضم وتشد بد اللام على وزن القراء خرما دكني شوك النخلة معناسنه واحدي  
سلاؤة دز السوء والمساءة والمسائية بفتح الفاء في كلها غصه لندر مق السوء بالضم غصه معناسنه وقرئ  
قوله تعالى دائرة السوء بالضم يعني الهزيمة والشرو من فتح فهو من المساءة ونقول هذا رجل سوء بالاضافة ثم  
ندخل الالف واللام فنقول هذا رجل السوء قال الاخفش لا يقال الرجل السوء ويقال الحق اليقين وحق اليقين  
جميعان السوء ليس بالرجل واليقين هو الحق وسوء برص معناسنه و فحور معناسنه ده كلور السواي  
سبنيك ضمي والفق قصر بده حسناتك تقيضي در وفي القران ثم كان عاقبة الذين اساءوا السواي يعني النار  
السبئية سبنيك فتي و بانك كسري وتشد بده يرمز لق اصلها سو بئة فقلت الواو باء وادعت و يقال فلان  
سبئ الاختيار وقد تخفف مثل عين وهين السوء سبنيك فتييله والفق مد بده حمر اوزني ووزن قبيجه  
عورت و يقال له عندي ماساءه و ناءه و ماسوءه و سبوءه و يقال سبوءت به طنا و اسأت به الطن وقولهم ما انكرت

من سوء اى لم يكن انكارى باك من سوء رابته بك انما هو لقله المعرفة بك وقيل في قوله تعالى تخرج بيضاء من غير سوء  
من غير برص والسوأة سببك فحى وه او كسكونيه برمز نسبه رسواى معناسنه وبقمه سى حرام اولان عضو السوء  
بالمد والفتح برمز خوى النسوية على وزن التكملة والنسوى على وزن التكميل فنه مق تعيب معناسنه يقال سوأت  
عليه ما صنع تنوية وتسوياً اذا عنته عليه وقلت له اسأت ويقال ان اسأت فسوى على السوائيه على وزن  
الكرهية والمساوية ميمك فحى وهمزتك كسر بله بيجضو رانمك نته كمرو رايتدى يقال سوأت الرجل سوأيه  
ومساوية اى ساء ما رآه منى قال سببو به سالتة يعنى الخليل عن سوأيه سوأيه قال هي فعالية بمنزلة علانية والذين  
قالوا سوأيه حذفوا الهمزة واصاله الهمز قال وسألتة عن مساوية فقال هي مقلوبة واصلا مساوية فكذا هو الواو  
مع الهمزة والذين قالوا مساوية حذفوا الهمزة تخفيفا وقولهم الخيل تجرى على مساويةاى انها وان كانت بها اوصاب  
وعيوب فان كرمها وجودها يحملها على الجرى الاستياء همزة نك كسر بله برمز اولق يقال استأ الرجل وهو من السوء  
كاغتم من الغم السى بالفتح وسكون الياء شول سودر كة ممة نك واجنه كله بعضيل رايتدى سودك نزولى در صغيق  
محلته النسوي فحيتنله ويانك ضمى وتشد بد بله ناقه سودنى صاليو يرمك يقال نسيات الناقه اذا رسلت لبنها  
من غير حلب الانسياء همزة نك وسينك كسر بله سودا يبك يقال نسياء اللبن فصل الشين السأشأة على وزن  
الزلزلة اشكى دعوت بدر كن تسو تسو ديمك بعضيل رايتدى تسأشأة ديمك رفح شين بله الشط شينك  
فحى وطانك سكونيه انك ونبا تانك اول چقن بيراغى وشط هي صره يوريمكة دخى دبر لر جمعى الاشطاء كلور  
وناقه نك ارقه سنه هاوت اورمق يقال شطأت الناقه شطأ اى شددت عليها الرجل من الباب الثالث الاشطاء  
همزة نك وتانك كسر بله انك بيراغى ظهورا يبك استطأ الزرع اى خرج شطوه فال اخفش في قوله تعالى اخرج  
شطأه اى طرفه الشاطى جانب يقال شاطى الوادى وشاطى الاودية ولا يجمع المشاطة دن صره يور يشمك  
نقول شطأت الرجل اذا مشيت على شاطى ومشى هو على شاطى اخر الشطوة ضمتنله قى صره يور يبك شطأ  
معناسنه يقال شطأت فى شاطى الوادى اى مشيت الشقا شينك فحى وقافك سكونيه والشقوة ضمتنله  
دوم نك ازوسى طاهر اولق يقال شقا ناب البعير اذا طلع وصاچى طره مق يقال شقا شقرا بالمشط شقا اى  
فرقه ويركس نك ديه سنه عصا بله اورمق يقال شقا به بالعضا شقا اى اصببت مشقا اى مفرقه المشقا بفتح  
الميم ياشك ديه سى مفرق معناسنه المشقا بالكسر طرق الشكا شينك فحى ابله وكافك سكونيه ال وابق بارلق  
تسفق معناسنه يقال شكأت لاطفار تسكا اذا تسققت كذا فى بعض نسخ الصحاح الشناءة على وزن الشناعة  
بعض وعداوت الشناءة بالكسر والشناءة بالضم والمسنأ بفتح الميم والقصر والشنان بالفتح والمد وسكون النون  
وتحريكه وقرئ بهما قوله تعالى شنان قوم وهما شاذان والتحريك شاذ فى المعنى لان فعلا ن انما هو من بناء ما كان  
معناه الحركة والاضطراب كالضربان والحققان ولا حركة فى الشنان الذى يعنى النغض والنسكين شاذ فى اللفظ  
لان لم يحى شى من المصادر عليه وافرار معناسنه ده كلور يقال شنى به اى اقر به المشنو بفتح الميم وضم النون بغض  
اولنان كسسه هرنه دكلو جميل اسه ده يقال شنى الرجل فم ومشنو اى منغض المشنا بفتح الميم على وزن  
مفعل قبيح منظر اولان كسسه المشناء بكسر الميم على وزن مفعال بمعناه الشانوتانك فحى ونوتك ضميلة بغض  
ابد شمك يقال تشانوا اى تناعضوا الشانى بعض ابدن كسسه فمغه قولهم لا اب لشانك اى لمبغضك قال  
ابن السكيت هو كناية عن قولهم لا اياك الشنوة بفتح الشين وضم النون على وزن فعولة ثلوثن جثاب يشك يقال  
رجل فيه شنوة وهو يوتن ما خود دراز دشنوة فكه يندى رقبيله نك السمدركه بونك شينك شنائى در لكاه  
اولور كة از دشنوة فير لر بشد بد الواو بلا همز ونسبتنك شنوى دبر لر الشنوانى شول ما لدر كة اكا نجل ولثيه

سيا

شأشأ

شطا

شقا

شكا

شنا

الشيء موجودا وان نسنه تصغيرى شئى وشيى كوراىضابكسر الشين ولا تقبل شوى جمعى الاشياء كاور  
غير منصرف فندر قال الخليل انما ترك صر فه لان اصله فعلاء جمع على غير واحد كما ان الشعراء جمع على غير واحد لان  
الفاعل لا يجمع على فعلاء ثم استثقلوا الهمزتين في اخره فنقلوا الاولى الى اول الكلمة فقالوا اشياء كما قالوا في نظائرها  
فصار تقديره لفعلاء يدل على صحة ذلك انه لا يصرف وانه يصغر على اشياء وانه يجمع على اشاوى واصله اشائى  
قلبت الهمزة ياء فاجتمعت ثلث يات فحذفت الوسطى وقلبت الاخيرة الفاء وايدت الاولى واوا كما قالوا ابته اتوة  
وحكى الاصمعي انه سمع رجلا من افسح فصحاء العرب يقول اشاوى ويجمع ايضا على اشايا واشياوات وقال الاخفش  
هو افعلاء فلهدالم بصرف لان اصله اشياء حذفت الهمزة التي بين الياء والالف للتخفيف قال له المازني كيف  
تصغر العرب اشياء فقال اشياء فقال تركت قولك لان كل جمع كسر على غير واحد وهو من بنية الجمع فانه يرد في التصغير  
الى واحد كما قالوا شوى يعرفون في تصغير الشعراء وفيما لا يعقل بالالف والتاء وكان يجب ان يقولوا اشياءات وهذا القول  
لا يلزم الخليل لان فعلاء ليست من ابنية الجمع وقال الكسائى اشياء افعال مثل فرخ وافراخ ولما تركوا صر فيها لكثرة  
استعمالهم لها لانها شبهت بفعلاء وهذا القول يدخل عليه ان لا يصرف ابناء واسماء وقال الفراء اصل شئ شئى  
مثل شئى فجمع على افعلاء مثل هين واهيناء صوابه اهوناء لانه من الهون ولين واليناء ثم خفف فقيل شئى كما قالوا  
هين ولين فقالوا الاشياء فحذفوا الهمزة الاولى وهذا القول يدخل عليه ان لا يجمع على اشاوى المشية ميبك فحى  
وشبئك كسرى ويانك تشدد يله دليلك ارادت معنائه يقال شئت الشئ اشاؤه من الباب الثالث الشئىة  
بكسر الشين مثل الشيعة بمعنى المشية قولهم كل شئى وبشئىة الله اى بشئىة الله النشيئة على وزن التجربة بر  
كسسه يى رايسته حمل ايتك يقال شئيات الرجل على الامرجلته عليه الاشياء همزه نك كسرى له مضطر قلمق يقال شىر  
ما يشبئك الى نخة عرقوب بمعنى يجهتك ونخة عرقوب او كحسرينك ايلكينه ديرلر او كحسرينك خود ايلكى  
يو قدر يس محال ومعد ومدن كيات اولو رفصل الضباد الصا صا على وزن الزلزلة ايت انيكى كوزى اچلما زدن اول  
بعمق دليلك يقال صا صا الجرواذا الشمس النظر قبل ان يفتح عينه او ان فتحه وفي الحديث فقحنا و صا صا ثم اى  
ابصرنا امرنا ولم تبصروه وثفقيح بر نسنه يى ابتد ان كوز اچوب كورمك ورك مسنه دن خوف ايتك يقال  
صا صا من الرجل اى خفت ودشى خر ما اعاجى اركك خر ما اعاجندن اصلن نسنه يى قبول التيوب خرمانك  
چكر دكى اوليا مق يقال صا صا النخلة اذالم تقبل اللقاح ولم يكن للسر نوى التصا صو صا صا كى خوف  
معنائه نقول تصا صا من الرجل اذ افرقت منه الصبا والصبو وصادك فحيله وبانك سكونيله اوله  
وخمئيله ثانيا طلوع ايتك تقول صا صا على القوم اصبا صبا وصبوا اذا طلعت عليهم وصبنا ناب ليعبر  
صبوا اطلع حده يعنى دوه از وسنك طرفى بلوردى وصبنا ثنية الغلام طلعت يعنى صبيناك وك ديشى  
بلوردى وشيه تاء مثلته نك فحى ويانك تشدد يله اوك ديشنه ديرلر وصبوء بردين دن بردينه چقماق  
معنائه دخى كلور يقال صبا الرجل صبوا اذ اخرج من دين الى دين كما تصبا النجوم اى اخرج من مطالعها كله  
من الباب الثالث الصباى صابونك مفرد بدر الصابون اهل كتابدن بر طائفه نك ادى در يقال صبا اذا صار  
صايبا وفي القاموس الصبا والاصبا طعامه ال صبونق يقال قدم طعامه فاصبا ولا اصبا يعنى طعامه يرمى وضع  
ايتدى الصبا صادك فحى وبانك سكونيله برهم نسنه يى توجه ايتك يقال صبا للشئ صبا اذا صمد له الصبا فحتميله  
ياس كدمور قسمه اولو و يقال صدى صبا بفتح الدال من الباب الرابع الصدى صادك فحى وذلك  
كسرى له متغير اولق يقال بدى من الحدب صدى اى متغيرة كرهة الصدى خور وحقير اولان كسسه يى ديرلر  
يقال فلان صا غر صدى اذ الرمه العار واللوم وصا غر صا دم مبله وغين معجمه ليله حقير وذليل اولنه ديرلر

صا صا

صبا

صبا

صبا



الاصدأ همزه بك فتحيله سياه وقرمزي مشتبه اولان نسنه يقال جدى اصدأ اذا كان اسود مشر باحمره  
 وفعله صدى ديسن وجدى اركك او غلق معناسنه در الصدء اء صادق فحى ودالك سكوبى والفك مدبله  
 بمعناه يقال عناق صدء وعناق دشى او غلق معناسنه در الصدء اء بالضم وسكون الدال ذكر اولتان رنكك اسميدر  
 كد كمينك و انك عيو بدن عد اولنور يقال كيت اصدأ اذا علمته كدره صدء بضم الصاد والمدينه بر قبيله نك  
 اديدرو فى القاموس الصدء كبير كيدر مك الصدء اء فتحته لطف الجسم اولان كسنه الصدء اء الفك مدبله  
 طتلو صولو قيوو بوكر الصدء بتشدد بد الدال ومد الالف بمعناه التصدؤ ونعرض ايمك يقال نصدأ له اى تعرض  
 الصراء قاتى چاغرمق يقال صرأ اى صوت شدد بدا الصمأ حمل ايمك يقال ما صمأ ك على الانصماء لازمى يقال صمأه فاصمأ  
 وصمأ طلوع معناسنه ده كلور يقال صمأ عليهم اذا طلع الصباءة مثل الصباعة شول نسنه در كه قيون رحمن دن  
 چقار ولا دندن صكره يقال القت الشاة صماء نم التصيرى باشى يو يو ب كير دن پاك ايمه مك نقول صيات رأسى  
 نصيبا اذا غسلته وثورت وسخه ولم نثقه وفى القاموس الصبيئة صادق كسر بله اسم در معنای مزبور او وزن  
 وخور باقور وغنك الابه سى ظهور ايمكه ده دير لر فصل الضاد الضيضى بكسر الضاد بن نسنه نك اصلى  
 وفى القاموس ضيضى معدنه وكثرت نسله دخى دير لر الضوؤ ضوؤ ضمتنله بمعناه فى الامر بن المزبور بين الضأ ضأة  
 على وزن الزلزلة خلا بقت حالت حربيه اولان اوازى الضبأ ضادك فحى ويانك سكوبيله والصبوؤ ضمتنله  
 پنهان اولق نقول ضبأت فى الارض ضبأ وضبوؤ اذا الخبتت يعنى قجن كيز لنسك بعضيلر ايندى ضبأ يره يا شمعق  
 معناسنه در يقال ضبأ اذا الصق بالارض بوسيدن ضابئ بن حارثه ضابئ دنديلرو يقال ضبأت بالارض فهو  
 مضبوؤ به اذا الرقته بها وصغفق معناسنه ده كلور نثقه ل ضبأت اليه اذا الخأت اليه المضبأ ميمك فحى وضادك  
 سكوبيله پنهان اولاجق يروا كل من الباب الثالث الاضباء ساكت اولوب نسنه بي كيز ملك يقال اضبأ الرجل على  
 الشئ اذا سكت عليه وكثمه فهو مضبئ عليه ويقال اضبأ على داهية مثل اضب بلا يصبر ايدوب كتم ايمك معناسنه  
 وفى القاموس الضبأ كلك يقال ضبأ اذا اتى وصغفق معناسنه ده كلور حيا ايمك معناسنه ده كلور يقال ضبأ  
 منه اذا استغنى الضبأى كول رما دمعناسنه وضابئ بردنك ايدبر الصبأ ضادك فحى ويانك تشدد بدبله بر  
 موضعك اسمى در المضبأه ميمك نسمى ويانك كسر بله اغر چوان كد كوترن يال نابق اولور كوتر مسنده اهتمام اچون  
 الضبأ اء فتحته غصب معناسنه يقال ضدى من الباب الرابع الصر ضادك فحى و رانك سكوبيله كز لنمك يقال  
 ضراً من باب الثالث اذا خفى الانصرء اولمك موت معناسنه واغاج قورومغه دخى دير لر الضنأ ضادك فحى ونونك  
 سة الضنوء ضمتنله عوزنك اولادى چوق اولق يقال ضنأت المرأة ضنأ وضنوء اذا اكثر ولدها  
 الض ضبأة شول عورت كه ولدى چوق اوله ومال چوق اولق معناسنه ده كلور يقال ضنأ المال اذا اكثر  
 الاضناء همزه نك كسر بله طوار چوق اولق يقال اضنأ القوم اذا اكثر ماشيتهم الضنء بالكسر وسكون النون اصل  
 ومعدن يقال فلان فى ضنء صدق اى فى اصل صدق ومعدنه الضنء بالغخ ولد معناسنه بعضيلر ايندى فتح وكسر له  
 ولد معناسنه لغتدره فى القاموس الضنء كلك معناسنه ده كلور يقال ضنأ فيه اذا ذهب وكز لنمك معناسنه ده  
 كلوز الضنء ضادك ضميله ضرورت معناسنه كلور يقال قعد مقعد ضنء اى ضرورية الاضطناء او نثق استخيا  
 معناسنه واضطناء منقبض اولمغه ده دير لر الضوء بفتح الضاد ضيا ويومك الضوؤ بالضم بمعناه يقال ضنأت النار  
 نضوؤ ضوؤ وضوؤ الاضء ضيا ويومك وضيا لنذر مق يقال اضنأت واضنأت بتعدى ولا بتعدى وفى القاموس  
 الاضء قبول لغته دخى دير لر يقال اضء بوله اذا حذفه التضوءة ميل ايمك معناسنه يقال ضوؤ عنه نضوؤه واضنأت  
 معناسنه ده كلور يقال ضوؤة نضوؤة اذا ضنأه الاستضاء ضيا لنمك يقال استضأت به ومشاون معناسنه ده

صرأ  
 صمأ  
 صيا  
 ضا ضا  
 ضبأ

ضبأ  
 ضراً  
 ضنأ

ضوؤ

كلور ولا نستهضموا بنا واهل الشرك انزل اياه اسنشان دن منعدر وضوء ايكي شاعر ك اسميدر كه برى بن سلمه واو  
 برى ابن جلا جدر المستضيء بامر الله حسن بز يوسفدر المصاهاة مشاكه بقال ضاهات وضاهيت بهمز ولا بهمز  
 وقرى بهما قوله تعالى بضاهون قول الذين كفر واو فى القاموس ضهاه على وزن غراب برمو ضعك اسميدر كه  
 ساعد بن خويه اوغلى انه دفن او نمدرد الضهيا على وزن عسجد بزوع انجدر وحيض كور مين عورت وسودى  
 اولين عورت و منه سى اولين عورت الضهيا ضهيا معناسنه و بمان يرى صوسر ير معناسنه و طر يق معناسنه  
 ده كلور وضهيا هرنسندى قوى قلما معده دى دير لر بقال ضهيا امره اذ مرضه ولم يحكمه التضيئة على وزن  
 التجربة عوزنك و امدى جوق اولق لكن معروف اولان ضنات در نونله و تخفيفه فصل الطاء الطاءة على وزن  
 الزلزلة باش اكك بقال طاطا راسه اذا طامنه يعنى قجن باشن اكسه التطاء طوعلى وزن التزلزل تسليم بقال  
 نطاطا اذا نطا من ه قولهم نطاطات لهم نطاطوا الدلاة يعنى انلره نفسى الحق ابتدم قيودن صو چكنار الحق  
 اولدغى كى كه دلات دالتك جمعى در دالى قيودن صو چكنه دبر لر الطاطا على وزن العرعر الحق برو فى القاموس  
 الطاطاة على وزن الدحرجة اتى يور يسون ديود يملك و تحريك ايمك و ارسال ايمك و انفاق مانده سر دت ايمك  
 و مبالغه ايمك الطاطاء على وزن السلسال شول الحق يردر كه اكانزل اولان كيزلنه و بويى قصه اولان دوه الطباءة  
 على وزن الهيات خليفه كرك كرك برم اولسون كرك لثيم اولسون الطاطانك فخي و نك سكونيله اچروده اولنى طشره  
 برقق بقال طثا اى القى مافى جوفه الطرطانك فخي و رانك سكونيله و الطروة ضمتبندله چقه كلك نقول طرات على  
 القوم طرأ طرأ و طروة اذا طلعت عليهم من بلد اخر من الباب الثالث الطسا سببك سكونيه و فتحيله تخمه اولق  
 نقول طسئت اطسا طسا و طساء اذا تخمت عن الدسم و دنم دال مهمله وسين مهمله نك فتحيله جرب معناسنه  
 دره بقال طسئت نفسى من الباب الرابع نفسم طوبدى و امتلا اولدى معناسنه الطاسئة طوين نفسى بقال  
 طسئت فهى طاسئة و فى القاموس الطسا او نطق معناسنه ده كلور الطشاء طانك ضميله دماغى مرضى و يور غون  
 و ثقيل كسنة الاطسا دماغى اولق بقال اطشا اذا صاب الطشاء و جماع ايمك معناسنه ده بقال طشا ها اذا  
 جامعها الطفوء طانك و فانك ضميله اودسو ييمك بقال طففت النار نطقا طفوء الانطفاء همزه نك كسر به  
 سو يوزك الاطفاء همزه نك كسر به سو يوندازمك بقال نطفأت النار و اطفأها نطقا اجمرك ضمى و فانك  
 كسر به يوم من ايام العجوز و فى القاموس مطفى اجمر برد عجزك بشجى كونيديز بعضيا برد دنجى كونيديز  
 و نطقا الرضف بلا و افت معناسنه در و مظفئة الرضف شول يا غدر كه اسى طاش او وزن قوسه لر اريوب  
 حرارتن الور و شول يبلانه دير لر كه اسى طاش او زره يور مكله زه زى زائل اولور الطفنشا على وزن سمندل  
 ضعيف اولان كسنة و ضعيف البصر اولان ده دير لر الاطنفاء على وزن الاسلنقاء يره يا شق اولق نقول  
 اطنفأت اطنفء اذا رقت الارض و حمل مطنفى الشرف اى لازق السنم يعنى اوزكى يا شق اولان دوه يعنى  
 يره يا قس اولان دوه الطناء بانكسر شك ايمك و بقيه روه معناسنه ده كلور بقال ركته بطنئه اى بحشاشة  
 نفسه اى ببقية روه و منه قولهم هذه حية لانطقى اى لا يعش بلد و غها صاحبها تقتل من ساعتها بهمز ولا بهمز  
 واصله الهمز الطاءة على وزن الطاعة مرعى بعيد اولق مخلدنه استعمال اولور بقال فرسر بعيد الطاءة و بوندن  
 ما خود در طنى على مثال سيد كيندن بر قبيله نك ادبدر و اكانسبت و لند قده طانى دير لر على خلاف القياس كه  
 اصلى طيبى ابدى مثل طيبى ياي اولانى الفه قلب ابدوب ياء ثانية حذف او لندى الطاءة ايضا الخماء و حماءة  
 فتحبتنه فره باحق معناسنه در فصل الطاء الضما فيحبتنه صوصمق بقال ظمى ظما من الباب الرابع اى عطش  
 قال الله تعالى لا يصيبهم ظمأ و اشتياق معناسنه ده كلور بقال ظمئت الى لظانك اى لظنقت الظم بال كسر و سكون

ضها

طاطا

طبا  
طثا  
طرا  
طسا

طشا  
طفا

طنا

طوا

ظما

الميم اسم در صوصين كسنه معناسنه يقال قوم ظم اى عطاش و يقال للفرس ان فصوصه اطماء يعنى انوك  
 بند كاهلرى صوصوز در يعنى انلود كلدر و دوهي صور دقن صكره نكر اصور مه زمانى كلجه صودن منع ايمكه  
 ديرلر جمى اطماء كلور و ظم الحيوه حين و لادنن موده و ارنجه اولان زماندره قولهم مابقى منه الاقدر ظم الحمار  
 اى لم يبق من عمره الا اليسير يقال له لپس شى من الدواب اقصر ظماً من الحمار الاطماء همزه نك كسر بله صوصيق  
 يقال اطماً تاي اعطشته التظمه على وزن التجربه بمعناه الطمان طانك فحى و ميمك سكوني و الفك مدباه صوصين  
 كسنه الطماى طانك فحى و الفك قصر بله مؤثى فصل العين العبا عينك فحى و يانك سكونيله طيبى تركيب  
 ابدوب حاضر لمق يقال عبات الطيب عبا اذا هيئته و صنعته و خلطه و مطلقا حاضر لمق معنا سنه ده كلور  
 نقول عبات المتاع عبا اذا هيئاته التعبته و لتعبى بمعناه يقال عباته تعبته و تعبياً اى هيئاته العبا بالكسر و السكون يوك  
 حمل معناسنه جمى الاعباء كلور و يوك نكته دخى ديرلر عدل معناسنه يقال هما عبا ن و نظير معناسنه ده كلور  
 كسر بله و فتحه اغت در كالعدل و العدل و قايرمق معناسنه ده استعمال و لنور يقال ما عبات بفلان اى ما باليت به  
 وكاه اولور تعبنيه الجبش ديرلر بلا همز العبد اوة شتر معناسنه در يقال فى لمثل ان تحت طر بقك لعبد اوة و هذه  
 اللغة لم توجد فى الاصل و كانها من الملاحقات فصل العين العرقى عينك و فافك كسر بله و رانك سكونيله يورطه  
 قانك لتنه اولان يوفقه قانى بعضيا يرتدى بونك همزه سى زائده در زير اصلنده غرقدن مشتق در كرفته نك  
 و طهله نك همزه سى زائده اولدغى كنى و كرفته كافك كسرى و راي مهمله نك سكونيله يوكسك بلوده ديرلر  
 و طهله طاء مهمله نك كسر بله كذلك بلوده ديرلر فصل الفاء الفاء على وزن فعلال بفتح الفاء شول كسنه در  
 كه نكلمنده فائى چوق كتور يقال رجل فافاء اى يتردد فى الفاء اذ انكلم الفاء ففتحته فرائغى و ساكن  
 اولمق يقال فشئت القدر اذا سكنت غليانها من الباب الرابع و بر كسنه يى كند كندن قطع ايمكه دخى ديرلر نقول  
 فثا ته عى بقول او غيره اذا سكنت غضبه من الباب الثالث الافتاء عاجز اولمق يقال عدا حتى افتاء اى عبي و سكون  
 معناسنه دخى كلور يقال افتاء الحر اى سكن و فتر و من امثالهم فى اليسير من البر قولهم ان الرثيمة  
 نفاً الغضب و مثلك اصلى بودر كه بر كسنه نك بر قومه غضبى و ارايدى قرنى اج ايكى اجلغله اول قومك اوزر بنه  
 و اردقه اكار مقدار سو دو يرد بلى فى الحال غضبى ساكن اولدى و رثيمه شول قوينى سو ده ديرلر كه ميخوش اوله  
 المفاجأة بضم الميم و الفجاء بكسر الفاء و المدبر نسنه على الغفله اير شيمك يقال فاجاه الامر مفاجأة و فجاء  
 الفجاءة بالضم و المدبغها يقال فجئه الامر و فجأه بالكسر و الفتح من الباب الرابع و الثالث و منه سمي قطرى بن  
 فجاءة المازنى الفراء ففتحته بلا مد بيان اشكى حمار و حشى معناسنه و يقال فى المثل كل الصيد فى جوف الفراء  
 جمى الفراء كلور مثل جبل و جبال وكاه اولور همزه يى الفه قلب ابدوب انكحنا الفراء فستري ديرلر و غالبا  
 بو مثل دو سنده و فابو لمق احتمالنده استعمال و لنور التفسو ففتحته و سينك ضمى و تشد بله بر اسكيوب  
 يان ليق يقال نفساً الثوب اى تقطع التفسه و التفسى على وزن التكملة و التكميل بزى چكوب يان لمق يقال  
 فساً تانفسه و نفسياً اذا مدت حتى نفر الا فساً على وزن الاكرم شول كسنه در كه فحن او تور سد قيامه قادر  
 اوليه الا زحمت و مشقتله كذا فى بعض نسخ الصحاح التفسو ففتحته و سينك ضمى و تشد بله بر نسنه منتشر  
 اولمق يقال نفساً الشئ نفسو اذا انتشر و مرض منتشر اولوب سرايت ايمكه دخى ديرلر يقال نفساً بالقوم  
 المرض اذا انتشر فيهم الفطاً فانك فحى و طانك سكونيله بر كسنه نك ارقه سنه اورمق يقال فطاه  
 اذا ضربته على ظهره و جماع معناسنه ده كلور و يره بر افعه دخى ديرلر يقال فطابه الارض اى صرعه و اتمق  
 معناسنه ده كلور يقال فطاً بسلحه اى رمى به و سلح ففتح سينله قوش نجا ستنه ديرلر و فثا دخى لغتدر تا بله

عباً

عبدا  
غرفاء

فافاء  
فثا

فجاء

فراء

فساء

فشاء

فطاه

وبالنمك معنسانه ده كلور خروج الريح من الدبر كى يقال فطأ بها اذا حبق وايحى بوش نسنه بي فتمغه  
دخى ديرلر نقول فطأت الشئ اذا شدخته اى كسرت الفطأة فانك وطانك فتحله بورون كى ايلق اولق  
الافطأة على وزن الاكرم افطس يعنى شول كسنه كه بورنى كى ايلق اوله وارقه كى ايلق اولغه دخى ديرلر  
يقال فطى البعير بالكسر اذا نطا من ظهره خلقه التفقوء فتحبتله وقافك ضمى وتشديد بله يارلق يقال  
نفقات السحابة عن مائها اى تشقت ونفقات البهيمى اذا تشقت لغائها عن ثرها و بهيمى برنوع ديكنلو  
انجدر ولغائف طرف ترد نفقا الدمى والقروح دخى ديرلر جبان دشلدى معنسانه الفقا فانك فحى وقافك  
سكونيه كوز حمر مق نقول فقات عينه فقا اذا نجقتها يعنى قجن كور ايتسك ونجق باء موحد و خاء معجمه  
ابله وقافله كور ايتسك معنسانه در التفقئة على وزن التجزئة بمعناه يقال فقاتها نفقئة و فقا ففتح فاقله  
مهذبده نصريح اولندغى اوزن وضم فاقله قاموسدن فهم اولنان اوزن و الاول اقرب على ما شهد به  
النسخ المصححة من الصحاح شول درى يه ديرلر كه طوغن اوغلانله بيله چقر سايبا معنسانه و يقال نفقات شما  
تنصبه على التمييز الفى فانك فحى ويانك سكونيه رجوع يقال فاء بفي فيا اذ رجع و يقال فلان سريع الفى  
من غضبه و خراج و غنيت معنسانه ده كلور و ما بعد زواله اولان ظله دخى فى ديرلر ظل مزبور فى  
دېد كرى بر جانبدن بر جانبد رجوع ايتد كدن او ترى بعضيا ايتدى ظل اولدر كه شمس انى نسخ ابدى فى اولدر كه  
اول شمسى نسخ ابدى و بعضيا ايتدى هر نسنه كه انك مكانده شمس اولوب زائل اوله ا كافي ديرلر و ظل ديرلر  
و هر نسنه كه انوك مكانده شمس اوليه ا كا ظل ديرلر فى ديرلر و فيثك جمى الافياء والفيوء كلور همزه نك  
فخيله اوله و فانك ضميه ثابته الفيئة بالكسر والمد على مثال الفيعة رجوع معنسانه كلور يقال فلان سريع  
الفى من غضبه و انه لحسن الفيئة اى حسن الرجوع يعنى غضب دن رجوعى مثلاً حسن در و فيعة فانك كسرى  
ومد بيه و عين مهمله ابله اول معنسانه در يقال فيعة الامراى اوله الفئة بكسر الفاء بلامد طائفه معنسانه  
والخرنك اولان هاستول يادن عوضدر كه وسط كلمه دن نقص اونتمشدر كه اصلى فى ابدى على وزن فيع و جمى  
الفئون والفئات كلور على وزن شيات ولدات وشيات شين مثلته نك كسر بيه نشانارد يك اولور  
ولدات لامك كسر بيه يشد اش ديك اولور همزاد معنسانه الافاء همزه نك كسر بيه اجازت و زنى اوزن  
راجع قلق يقال افاء غيره اذ رجعه و غنيت قلغه دخى ديرلر يقال افاء الله على المسلمين مال الكفار بفي  
افاء الاستفاعة مالى فى طر بقيه المق يقال استفتات المال اى اخذته فيا التفيسة على وزن التحربة  
كولكه صالمق يقال فيات الشجرة نفيسة التفيو فتحبتله ويانك ضمى وتشديد بيه كولكه نمك يقال نفيات  
انافى فيتها ومنقلب اولق معنسانه ده كلور يقال نفيات الطلال اى تقلبت المقيوءة والمقنوءة بالقاف  
والنون اسمدر شول موضع ايجون كه انوك اوزر يه كون طوغيمه فصل القاف القبايك وايحك قاب  
معنسانه قاب لغت در يقال قبا قبا اذا كل وشرب كذا فى بعض نسخ الصحاح القشاء بكسر القاف وتشديد الشاء  
وبضم القاف ابضا خيار واحد قشاءة كلور المقشاءة ميمك و ثانك فحياه والمقنوءة ميمك فحى و ثانك ضميه  
خيار بتن ير الاقشاء همزه نك كسر بيه خيار چوق اولق يقال اقشاء القوم اذا كثر عند هم القشاء بعضيا  
ايتدى اقشأت الارض ديرلر قجن بريرك خيارى چوق اولسه القراء بالفتح وسكون الراء حيص جمى  
الاقراء والقرو كلور على وزن افعال فى الاول وفعول فى الشاء والاقرو دخى كلور جمى قلتنده همزه نك  
فحى و رانك ضميه وفى الحديث دعى صلونك ايام اقراءك وقرء طهر معنسانه ده كلور اضداددن در وقرء  
حيضك منقضى اولسنه دخى ديرلر و ايكى حيضك ما بينه دخى ديرلر بعضيا ايتدى قرء مطلقا وقت در

فقا

فيا

قبا  
قبا

قرا

حيضك وقتنه و طهر ك وقتنه صالح در و قرء الاثريافرطنه به ديرلر الاقراء بكسر الهمزة حيض و طهر صاحبى  
اولق يقال افراأت المرأةى حاضت ويقال ايضا افراأتى طهرت بعضيها اي تدي افراأت المرأة ديرلر فجن حيض  
صاحبى اولسه يعنى مرتبة حيضه ايرشدى معناسنه و فجن حيض كورسه قراأت ديرلر بلا الف واستبرادن او ترو  
حيض كورمكچون جاريه امساك ايمكده دخی ديرلر يقال دفع فلان الى فلانة جارية تفرئهاى تمسكها عندها  
حتى تحيض للاستبراء و حاجت قريب و لمغه دخی ديرلر يقال قراأت حاجتك و بل اسمك قريب و لمغه دخی ديرلر  
يقال قراأت الريح اذا دخلت في وقتها و اقومغه دخی ديرلر يقال فلان قراأك السلام و او فتنق معناسنه ده كلور يقال  
اقراءه القرآن فهو المقرئ ميمك ضميله او قد يمجى و نجومك فرطنه سنده اولان يعمور اكنمك دخی ديرلر يقال  
اقراأت النجوم اذا تآخر مطرها القارى رانك كسر بله او قيجي معناسنه در جمع القراأة كلور قافك و رانك و همزه نك  
فتحله بله كافرله كفره كى الاستقراء اركك دوه ديشبسن ترك ايمك تا كه يوكلى اولدغن اولدوغن بله القرآن فانك  
ضمي و رانك سكونيله فعلان و زنى و وزن جمع ايمك يقال قراأت الشئ قراأنا اذا جمعته و ضمت بعضه الى بعض ومنه  
قولهم ما قراأت هذه الناقة سلاقط و ما قراأت جنينا اى لم نضم رحمها على واحد و سلا بفتح السين مثولدر بدر  
كدر حمدن ولد ابله بله چقر پس ما قراأت هذه الناقة سلاقط ديد كرى قولرندن مراد ما حلت ولد اقط ديمكدر  
القراأة بمعناه يقال قراأت الكتاب قراأة و قرانا ومنه سمي القرآن قال بعضهم لانه يجمع السور فيضها و قوله تعالى  
ان علينا جمعه و قرأناه اى جمعه و قرأناه فاذا قرأناه فائتبع قراأته اى قراأته قال ابن عباس فاذا ابناها لك بالقراأة فاعمل  
بما ابناها لك القراء بضم القاف و تشدد بدالراء عابد اولان كسنه القراؤون جمع قراكاه اولور قارنك دخی جمع كلور  
التقروء فختينله و رانك ضمي و تشدد بدبله عابد اولق يقال ثقرا اى نثسك القراة بالكسر على وزن القرعة  
طاعون ديد كرى مرص قال الاصمعي اذا قدمت بلادا فاقت خمس عشرة فقد ذهبت عنك قراة البلا دواهل  
الحجاز بقولون قراة بغير همز و معناه انه اذا مرض بعد ذلك فليس من و باء البلد اى البلد الذي خرج منه  
القضا قافك فتنحى و ضادك سكونيله يكل اكل معناسنه يقال قضات الشئ اقضوه قضا اى اكلته الاقضاء  
يدور مك اطعام معناسنه يقال قضات الرجل اطعمته القضا بالفختين و القصر متعفن اولوب بدرايحه اولق  
يقال هي قربة قضيبه و يزق سمنك دخی چوق زمان ياش اولوب دورلى طور مغله فاسدا و لمسنه ده ديرلر القضاة  
بضم القاف و سكون الضاد على وزن قضعة عيب و عار معناسنه يقال ما عليك في هذا امر قضاة و نكح  
فلان في قضاة و في عينيه قضاة اى فساد و في حسبه قضاة اى عيب و قضعه قافله و ضاد معجمه ابله و عين  
مهمله ابله و جع بطن معناسنه القموء و القموءة قافك و ميمك ضميله طوار سمر اولق يقال ثقات الماشية ثقما ثقوا  
و ثقوة من الباب الثالث اذا سمنت القما فختينله و القماءة على وزن القباحة خور حقير اولق يقال قوم الرجل  
بالضم ثقا و قاءة من الباب الخامس اذا صار ذليلا القمى على وزن الحقير ذليل اولان كسنه الاقواء همزه نك  
كسر بله ذليل ايمك تقول انما اذا صغرت و ذللت و طوار صاحبلى ينك طوارى سمر اولق يقال انما القوم اى  
سمنت بلهم و عجمه كتر مك معناسنه ده كلور يقال قما اى الشئ اى العجنى القموء فختينله و ميمك ضمي و تشدد بدبله  
برسنه از اندر مجله جمع ايمك يقال ثقات الشئ اذا جمعت شيئا بعد شئ القمية على وزن فعيلة برر جلك  
اسيدر القموء قافك و نونك ضميله زياده قرمزى اولق يقال قنات اللحية ثقنا ثقنا اذا اشتدت حمرئها بالخصاب  
التقنية على وزن الجربة قرمزى بويامق يقال قنا الرجل لحيته بالخصاب تقننه القانى زياده قرمزى اولان نسنه  
محل تا كيدده كتور لور يقال شئ احمر قانى المقناة و المقنوءة ميمك فتنحى و قافك سكونيله و نونك اولد فتنحى و ثابيد  
ضمي ابله شول مكدنر كه انك و زرينه كون طوغميه و همزه سرده استعمال اولتور القى قافك فتنحى و يانك سكونيله

قضا

قنا

قنا

قنا

قوصوق

بقال قاء یعنی قیاء و فی الحدیث الرجوع فی هبته کاراجع فی قیمته الاستقاء همز نك كسر بله والتقیو فحتینله و یانك  
ضمی و تشدید بده كوجه قوصیق د بلك التقیئة علی وزن التجربة والاتقاء علی وزن الافامد قوصدمق بقال قیاء ته  
واقأن یعنی و یقال هذا ثوب یعنی الصبیح اذا كان مشبعاً یعنی قیئ کدبو یا یطویسه القیوء بالفتح و ضم الیاء علی فاعول  
شول د وادر کد فوصد زسون دیواچر لر القیاء بالضم والتخفیف والمدجوق قوصمفی ایجاب بدن حالات بقال بقیاء  
اذا جعل بکثر العی فصل الکاف التکاء کوعلی وزن التزلزل والتکعکع خوف ابدوب کیر و دوونك بقال نکا کأی جن  
ونکص ونکوص ذونله وصاد مهمله ابله رجوع معناسنه در تنه کم تکعکع مهملتینله احتباس معناسنه در و اجتماع  
معناسنه دخی کلور حکایت اول نور کد عیسی بن عمر حمار بدن دو شد کده خلق کندونك اوز رینه جمع اولدغن  
کور بچك ابتدی مالکم نکا کأم علی نکا کوم علی ذی جنه افرنقوعا غنی و افرنقاع نغرق معناسنه در المتکاء کی میمک  
ضمیله و کاف ثانیه نک کسر بده قصه بولوا اولان کسنه انشا کافک فخی و ثانك سکونیه سود صوبک یوز بینه  
کلوب صو سودك التند صافی اولمق بقال کأ اللبن بکثا کأ من الباب الثالث اذا رنفع فوق الماء و صفا الماء تحت  
اللبن و چولمک کف کتورمک بقال کأت القدر کأ اذا ز بدت للغلی بقال خذ کأة قدرک و هو مار نفع منها بعد  
مانغلی و برنسنه بکده دیر لر بقال کثأت اوبار الابل کأ اذا بنتت یعنی دوونك توی بیسنه التکثئة بمعناه بقال  
کأ اللبن والوبرنکثئة اذا ز بد الاول و بنت الثانی الکثاءة بیان معدنوسی جرجیر بری معناسنه کذا فی بعض نسخ  
الصحاح الکثاء سقلی چوق اولان کسنه و افر الحیة معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح الكدو نباتا فی صوغوق اورمق  
بر حیثیتله که یره برابر ابلیه بقال کد التبت بکد امن الباب الثالث اذا اصاب البرد قلبه فی الارض یا خود نباتات  
صوسز اولغین کیچ بتمک در و نلیید یره یا تورمغه دیر لر التکدئة علی وزن البحر به صوغوق کینی اوروب کیچ بتورمک  
الکادئة د الک کسر بده کیچ بنور چی بقال ارض کادئة ای بطیئة الانبات الکرفی کافک کسری و رانك سکونیه بری بری  
اوزرنه اولان یوکسک بلونلر الکرفئه کافک و فانك کسر بده اول بلونلر کپانسی و کرفی یومر طه نک اوست  
قابه دخی دیر لر و فصحا دن بری بر ابجه کاغده نظر ابتدی دخی ابتدی غرق تحت کرفی یعنی بوشول یومر طه نک ابجه  
قابی در که اوست قانك التند در و بولکه نک همزه سی زائده در الکرفاة علی وزن الد حرجة چوملک قانیوب  
کف کتورمک الکسأ کافک فخی و سببک سکونیه تابع اولمق بقال کسأ ته ای تبعته و بقال فلان بکسأ هم  
و بکسعم ای بتبعهم الا کسأ همزه نک کسر بده کیر و دن کلک دیار معناسنه الکسأ کافک فخی و سببک سکونیه  
زیاده بشورمک بقال کسأت اللحم کسأ حتی یبس من الباب الثالث و خیار یک بقال کسأت القشاء و نحوه  
وکسأت الطعام اذا کلته کاتاکل القشاء الا کسأ بمعناه نقول اکسأ ته اذا شو بته الکشی کافک فخی و سببک کسری  
ومد بده بشتات که بشمکله قوریش اوله التکشر و فحتینله و سببک ضمی و تشدید بده ذکر اولنان وجه اوزن  
بشن اتی اکل اتمک و سختیان صوبلق معناسنه ده کلور بقال نکشأ الادیم اذا نقشر الکفأ کیر و دوندرمک نقول  
کفأت القوم کفأ اذا ارادوا وجهافصم فتمم الی غیره و چناغی باشی اشغه قومق بقال کفأت الیاء ای کینه و قلبته  
المکفوء باشی اشاغه قونن چناق الا کفأ بکسر الهرة لغة فیه علی قول بعض بقال اکفأ ته ای کفأ الا کفأ رجوع  
ایمک بقال کفأت القوم فانکفوا ای رجعوا و اکفأ کباقی فلان معالری بونوک عقینده ذکر اولنور التکفوی یوررکن  
صالنوب نازوشیوه کوسترمک بقال نکفأت المرأة فی مشیهای تحرکت کاتحرک النخلة العیدن و عیدان خر ما فذیننه  
دیر لر که اوزامش اوله الدفأ بالکسر والمد بزقاج پاره بزدر که بری بر بینه دیکر لر دخی خیمه نک اردبینه چکر لر الا کفأ  
خیمه نک اردبینه کفاد بکری بزی حکمک بقال کفأت البیت کفأ و اکفأ شکر احرنه اولان قافیه لری کاه میم و کاه  
نون و کاه قاف و کاه طاکمک در و بعضیلر حرف رو بیک حرفی مختلف اولمقدر د بده پلر کسائی ابتدی کفأت دیر لر

کنا

کنا

کدا

کرفا

کسأ

کسأ

کفا

چناغی



جنانى باشى لثانیه قاسمى و كفايت ند يزلو بزجانله كوئ ميل ايته رسه لر بوسبىدن او توري در كذا كفايت  
 القوس بد يزلو چن اوقا تار كن ما بلك باشن بزجانله اكو بميل ايته رسه لر و دونهك شايجن و منافقن المق يقال  
 لكفايت ابلى كفايتي چنكه بيلك برسند و دونهك رسه لر بسنك نضغ دوله قو يوب اول بيل نصف اخرن قوسلر  
 شه كم يوزواجت ليه هه صابون باه بسنك لير بيل تخمى اكر لر بر بيل اكر لر و دونهك بزكسند يه منافقن ويرمه دخي  
 اكداد يزلو اكداد كفايتي و فاعك كسرتي و قد بله نظير مثل معنا سنه الكفايت فتح كفايه فتح فابله اسمدر  
 كير و نظير معنا سنه در كذا في بعض نسخ الصحاح الكف كسر كفايه در وادى معنا سنه الكف يضم الكاف  
 و تكون الضمير الكفو تا الغممين على وزن فعل و فعول مثله الكفاءة بالفتح و المد مصدر در مائت  
 معنا سنه الكفايت بانكسر نظير معنا سنه بقلل لا كفايه بالكسرتي لانظيره معنا سنه اصلنده مصدر در  
 و كفايت مجازا معنا سنه ده كلور على ما سيجي المكافى ميلك ضمي و فانك كسرتي بله مائل و في حديث  
 العقيقة مثان مكافيتان اي منسا و يمان و الخدثون يقولون مكافا تان و كل شى تشابه شيئا حتى ساواه  
 يعنى ابكى شى برابر اولسنه بله كفايتي هه هه كفايتي لير بعضلر حديث شريفك تفسيرند شانلري برى برينه مقابل  
 ذبح ايشكه تعبيره ايتد يزلو ليكفاية و الكفاية و مجازا معنا سنه يقال كفاية على ما كان مكفاية و كفاية اي  
 جازته و يقال مالى به قيل و لا يكفاء يعنى بنم اكم كفايت ايشكه طاقتم يوقدر كذا في بعض نسخ الصحاح  
 التكافؤ تانك فتى و كفايتي به برابر اولمق استوا معنا سنه يقال المسلمون تكافوا دماؤهم الا كفايتي  
 جنانى قيا مق يقال كفايتي لاله مثل كفايتي قلبته الاستكفاء دونهك صاخرندن بوزل دونهك منافقن  
 و شايجن طلب ايشك يقال استكفاء فلانا لاله اي سألته تاج لاله سنه كفايتي نها اي اعطاني لبها و و بهه  
 و اولادها سنه الكفاية و النفا مام يضم و يفتح تقول اعطى كفاية ناقته و كفاية ناقته الكلاء  
 كفايتي و لامك قصر بله جبل بوزنى امون كلور اوت عشت معنا سنه و كلاء اولو اولمق معنا سنه  
 هه كلور يقال كئت الارض من الباب الرابع فهى الارض كائة اي ذات كلاء الكلاء همزة نك كسرتي بله بمعناه يقال  
 اكلاء الارض اذا كانت خلت كلاء و كلاء متلفس و برمكه دخي يزلو تقول اكلاءت في الطعام كلاء اذا اسلفت  
 فيه و كلاء كير و تصحيفه دخي يزلو تقول كلاءت بصرى في الشى ما غار صفة فيه الكلاءة اولو اولان يركرك  
 و طب و السون اول يرك اوتى كرك يابسن و الصون و كلاء اوتى و تلق معنا سنه ده كلور يقال اكلاءت الناقه  
 اي اه كلت الكلاء الكلاء كفايتي و لامك سكو ينله اوت اولمق يقال كلاءت الناقه اي اكلت الكلاء و دين  
 اكله كهد دخي يزلو يقال كلاءت بالدين اي باخرى الكلاءة كفايتي كسرتي بله و لامك فحيله و الفك مند بله حفظه  
 ايشك يقال كلاءة الله كلاءة اي حفظه و عرسه و يقال اذ هب في كلاءة الله الا كلاءة همزة نك و فانك كسرتي بله  
 صاخرندن قول اكلاءت عيني اذ لم تخم و لمهوت و وحذرت يعنى بوسبىدن خذر ايشك كوزه او نحو كلسه  
 نوبله خيلو ايشك كلاءة ميمك ضمي و لامك تشبه بله دره كنارى او كليلر چكرك يركد اسكله لرده اولور مرفاء  
 بالسفتن معنا سنه يقال كلاءة القوم التفتيتهم تكليا اي حبيس و هه الكلاءة مشهورة و دونهك همزة نك يرك اذ بتر  
 كماله كسرتي چيس ايشك صاخرندن اركر و مورت استعمل اولو اولمق كفاءه يعنى هه فعلك مثل خبار  
 بالثلبين و المعنى ان الموضع يدفع الريح عن السفن و يحفظها و هو على هذا من كرم صرف و يقال الاصمعي  
 الكلاءة و الكلاءة موضع يرفا فيه السفن و هو سنا حل كل شى الكلاءة و لو كان من بوزل هه هه و يزلو يقال  
 كلاءة كلسن اذ ائت مكانا مستتر من الريح الكلاءة ميمك ضمي و كفاءه فتح و تشبه بله و الكلاءة كفايتي  
 رضى و لامك تشبه بله اسم مكان منه الا كلاءة همزة نك فحيله اخر معنا سنه يقال بلغ الله كلاءة العمر

دخ

ري

م

كلاء

بنا

زل

م

اي اخره وابعده الكالي لامك كسر به ويره سي نسيته معناسنه قال الشاعر وعينه كالكالي الضمراى تقده  
 كالنسيته التي لا ترجى وفي الحديث انه عليه الصلوة والسلام نهى عن الكالي وهو بيع النسبته بالنسيته  
 وكان الاصمعي لا يهز التكلو فحتميله ولا مك ضمي وتشد بدبله تاخير اسنك الاستكلاء همزه نك كسر بيله  
 بمعناه انكلاء بالضم وسكون اللام تاخير ايمك يقال استكلاآت كلاءة وكلاءة بشول اجهيه ديرلر كه نسيته  
 ويرلش اوله انتكلى على وزن التكريم سلف ويرمك بقا ككلاآت في الطعام نكلاا اذا سلفت فيه الكماة  
 كافك فخي وميك سكونيله منتر ديد كرى نسنه ككون طوقوز يرلر ده بتر الكم مقر دى خوجلى خلاف  
 القياس وهو من النوادر نقول هذا كم وهذا ن كان وهؤلاء اكو ثلثة فاذا كثرت فهي النماة وكم منتر  
 بدرمكه دخي ديرلر يقال كأت القوم كما اطعمتهم الكماة التكمو فحتميله وميك ضمي وتشد بدبله منتر ديد  
 يقال خرج الناس يتكمون اي يجتنون الكماة واجتناء ديرمكه ديرلر الاكماء همزه نك كسر بيله معتز جوق  
 اولق يقال كأت الارض اذا كثرت كما انها وقوجالمق معناسنه دم كلور يقال كأت فلانا البس اي شخته  
 انكبا فحتميله اياق يارلق يقال كمت رحلى من الباب الرابع اي تشقت بعضرايتدى كما اياق قباروب  
 مجروح اولق نعلين كيشكن الكي قوروق تقول كمت عن الامراك كيا وكينه اذا هبته وجبت منه  
 مثل كمت كبع حوزنا ومعنى الكي كافك فحتميله الكا بالقصر والكاء بالمد ضعيف وجبان اولان كسنه يقال  
 رجل كاء وكاء مثل كع وكاع فصل اللام اللااة كيك قويروغن ديرلر يقال لا فعله ما لاآت الغور فور ضم  
 فائده جمع ذراهولر معناسنه التلاو على وزن التزلزل شمسك بيدر امق لمعان برق معناسنه اللولو لوة اجو  
 درمعناسنه جمع اللولو واللان كلور اللال انجوضتن كسنه مثل لعال لعل صخي معناسنه كلور والقياس  
 لاء مثل لعاع اللبا على وزن فعلى بكسر الفاء وفتح العين حين تاجده اول كلن سوددر اللبا بسكون الباء  
 طولر طوغور يدقبة اول كلن سودى صانع تقول لبات لبا اذا طلعت الشاة لبا وايتد كلن سودى يدوزمكه  
 دخي ديرلر يقال لبات القوم اذا اطعمتهم اللبا الالباء همزه نك كسر بيله سود جوق اولق وقويون قوز نسنه  
 ايتد كلن سودى كندى امز مكم معناسنه دم كلور يقال لبات لبا ولذها اذا لرضعته اللبا يقال اللبا القوم  
 اذا كثر عندهم اللبا وايتد كلن سودى او غلغه امدرمكه دخي ديرلر يقال لبات لبا ايتد قنكه او خلاخى معنك  
 باشنه دوتوب اول كلن سودى امدرسه لرا الاستلباء همزه نك وثانك كسر بيله او علق كندى بالذات امك  
 الالباء همزه نك وتانك كسر بيله معناه يقال التبا هاو ليدهاى رطم ولد هاللان ميمك فحتميله طوغور مسنى  
 قريب اولان ناقه لر اللبوة لامك فخي وبائك قميله اديشى ارسيلان اللبوة لامك فخي وبانك  
 سكونيله لغت دوزلبوة معناسنه التلبوة على وزن التجزته حج ايدن كسنه ليمك اللهم ليمك دمك  
 يقال لبات باج نليمه اصلنك ليمت ايندى بلا همر فصيا حث عرب كاه اولور غير مهموزى مهموز ايمكى اقتضا البدر  
 بقولون ليمت باج وحلات الشويين ورثاات الميت اللبا لامك فخي وتانك سكونيله ليق زى معناسنه يقال  
 ليمت الرجل بجواد ليمته بهو محكم نظر ايمكه دخي ديرلر يقال ليمته يعنى اذا احدثت الية النظر وجماع معناسنه  
 ده كلور يقال ليمته اى جامعها وولاديت معناسنه دخي استعمال اولنور يقال ليمته ايمهاى ولدته ويقال ليم  
 اللهام ليمته ليمته فحتميله صغيق معناسنه يقال طيبت اليه لبا لبحر بك من البات الرابع وصغيق معناسنه  
 ده كلور الماچا ميمك فحتميله معناه فى الماچا ليمته كذا لك صغيق معناسنه التلبوة على وزن التجزته اكره  
 ايمك الاجاه همزه نك كسر بيله مضطر فلق يقال ليمته الى الشى اى اضطرته اليه واستادونقو بض معناسنه ده  
 كلور يقال ليمته اى استندت وعمر بن لبا التيمى به معروف شاعر ذر التاربه على وزن التجزته دوهي

كيا

كيا

للا

لبا

لنا

لنا

لرا

كوكچك

لطا  
لفا

كوكبك و تارمق بقال لزت الابل نله به اذا احسنت رعيها للطوء ضمتنله يره يا يشمق بقال لطا بالارض و لطي  
 ايضا بالكسر لطي و اي لصدق بها اللفا لامك فتي فانك سكونيله اذ ج فان صويق بقال لفات العود اي فشرته  
 و يقال لفات الريح السحاب عن وجه السماء و تقول ايضا لفات اللحم عن العظم اذا جلفته عنه و قشرته و بمعنى  
 الضرب على ماسيحي اللقمة لامك فتي فانك كسر به شولات اير له بدركد كوكي بو قدر انك بعضنه محضه  
 جاء مهمله ضاد عجمه ابله و بعضنه هبره اء مهمله و بعضنه و ذره ديرا ذال معجمه ابله اللفاء كذلك ضرب معناسنه  
 دة كلور بقال لفاه بالعصا اذا ضربه بها اللكو لامك فتي و كافك سكونيله اكر چه رسم و اوله واقعا و لمصدر  
 ضرب ايمك تقول لكات به الارض اذا ضربت به الارض التلكو فختنله و كافك ضمي و تشد ببله اكنك بقال  
 ثلكا عن الامر ثلكو اذا ثباطا عنه و ثوقف الالماء همزه نك كسر بله فابلق و احاطه و اشتمال معناسنه بقال  
 ذهب ثوبى قادري من المابه و يقال المات الذهب المرعى اي تركته صعيد البس به شى و يقال ما درى اين الما من  
 بلاد الله و الما اللص على الشى فذهب به و ثلأت الاض عليه استهت عليه و و اربه اي سترته الاثماء همزه نك  
 و تانك كسريه لون متغير او لوق بقال الثالون الرجل اي تغير مثل النعم الليات على وزن الكتاب برسنه در نخود  
 كى بياض دراكل او لنور الليات همزه نك كسر بله اكنك ابطا معناسنه بقال اليات الحاجة اي ابطات فصل الميم  
 للمائة قيونك و صببناك صوتن حكبات ايمك قجن صونلرن برى برندن ايرميوب او لاشدرسلر المتأ ميمك  
 فتي و تانك سكونيله او رومق بقال متا ته بالعصا اي ضربه بها و جكمك معناسنه دخي كلور بقال متات الحبل  
 و بولغندر متوت ده المرأة ميمك فختيله و الفك مد بله فقاهت و زنى او زنه لعام سكمك عضم معناسنه بقال  
 مرو الطعام بيره مرأة من الباب الخامس اي صار مر بئا و كذلك مرى الطعام نته كم فقهه و فقد ديرلر قافك ضمي  
 و كسر بله مر انى الطعام بيري لفتح فيهما بعضلر ابتدى مر انى الطعام دخي ديرلر فر ابتدى هنانى الطعام و مر انى ديرلر  
 قجن تابع فيلسلر و مر انى ديرلر تابع فيلسلر و طعام سكرمك معناسنه دخي كى بقال مررت الطعام بعضلر ابتدى مرو  
 ديرلر قجن مرهت صاحي اولسنة الممرى ميمك ضمي و رانك كسر بله سكيحي طعام بقال هو طعام مرى الاستهراء  
 بمعناه بقال استهراءت الطعام المرهه ضمتنله و واوك مد بله انسيهت و بوند شد بد دخي جابز در ديشلر الثرو  
 فختنله و رانك ضمي و تشد ببله ثلكفاه مرهت كسره مك و قال هو ثمر اناى يطلب المرهه و بنقصنا و عيننا بغي  
 بزمعيب و نقصان و يرمك ادميلك كوستر المرى ميمك فتي و رانك كسر بله و مد بله مرهت صاحي لان كسسه  
 و دوه نك قيونك بوغاز بنه متصل و لان نسنة كد طعام و شراب محراسيدر جمى المرو كلور بالضمين و القصر  
 سويلر سركى المرء ميمك فتي و رانك سكونيله اركشى رجل معناسنه بقال هدامر و صاح و مررت بى صاح و رابت  
 مرأ صاح ميمك ضمي و كسرى دخي لغت دره همامر ان صالحان و لا يجمع على لفظه و بعضهم بقولون المرون المرهه  
 عورت بقال هذه مرأة صاحمة مرهه بترك الهمزة و تحريك الراء برك الهمزة الامر همزه نك كسرى و ميمك سكونيله  
 اركشى مرهه معناسنه اولنه همزه و صل زياده و لنشدر فاذا جئت بالف الوصل كان فيه ثلاث لغات فتح الراء على  
 كل حال حكاه الفراء و ضمها على كل حال و اعربها على كل حال تقول هذا مرو و رابت امرأ و مررت بامرئ مغربين  
 من مكانين و لا جمع له من لفظه و هذه امرأة مفتوحة الراء على كل حال فان صغرت اسقطت الف الوصل فقلت  
 مرى و مر بئنه و امرئ فورن معناسنه ده كلور ذئب كى قالت امرأة من العرب لنا امرؤ و لا اخبر السر و امرء بنك  
 نسيبته المرى ديرلر بضم الميم و فتح الراء مرئى رشاعك اسميدر امرء القيسه نسيبته دخي حال بو بله دره اكر  
 درنك بونك نسيبته امرئى ديرسن المسأ ميمك فتي مسينك سكونيله ما جن و بى ياك و لوق بقال مسأ الرجل  
 مسأ اذا جن و مسأ الطريق ايضا نفسا بقال ركب مسأ الطريق اذا مشى فى نفسها الماسئ ما جن و بى ياك اولان

لكا

لما

ليا

ماما  
متا  
مرا

مسا

كسبته المشاء شول زنبيلدركه انكله طيراق چقرو رلر الملا بفتح الميم وسكون اللام مصدر در طول در مق معناسنه  
يقال ملأت الاء الملا ففتحته جماعت معناسنه دخي ككلو وقال الله تعالى لا يسمعون الى الملا الاعلى وخلق  
معناسنه ده كلور يقال ما احسن ملا بني فلان اي عشرتهم واخلقهم الاملاء جمعي كلور وفي الحديث انه صلى الله  
عليه وسلم قال لا صحابه عين ضربوا العرابي احسنوا الاملاء كم واملاء ملء كله سنك جمعي دخي كاور على ما سبجي  
الملاي ميمك ففتح والفتك قصر بيه ملا ن كله سنك موثني يقال دلوملاي على وزن فعلى الملا ن ميمك ففتح  
ولامك سكوني وهمزة ذلك ففتح ومد بيه طول معناسنه يقال كوز ملا ن ماء والعامنة تقول ملا ماء المل بالكسر شول  
مقدار در كه خنق انوكله طولر يقال اعطني ملا ه وملا به وثلاثة املاءه الاملاء همزة نك و ذلك كسر بيه والتلمي  
فتحته نكه ولا مك كسري و تشد بيه طولق يقال امتلا الشئ وتملا ت من الطعام والشراب وتملا فلان غيظا  
فجن خشمه طولسه واملابرنسنة حدن بيرون ايمكه دخي ديرلر تقول املا ت النزع في القوس اذا شدت  
النزع فيها الملا ة بالضم والسكون على ه زن المتعة دماغي اولق زكام معناسنه المملوء زكام اولمش كسبته و طولو  
معناسنه ده كلور يقال ملي الرجل واملاءه الله اي از كه فهو مملوء على غير قياس زيرا قياس ملا ديك ابدى  
لكن ملي اوزن بنا ايدوب مملوء ديد بيلر الملى ميمك ففتح ولا مك كسري ومد بيه اي كسبته غني معناسنه يقال  
ملو الرجل اذا صار مليئا اي ثقته فهو غني ملي بين الملا من الباب الخامس الملا ة والملاءة بالماء بعد فتح الميم فيهما  
مصدران الملا ة بالضم والمد جاز كه اكثر يانسا طائفه سي اورثور ربطه معناسنه جمعي ملاء كلو والملاءة على  
وزن المفاعلة معاوت ومساعده ايمك يقال مالا ة على امر مالا ة اي ساعدته عليه وشايعته الثالو تا نك ففتح  
ولامك ضميه جمع اولق يقال تمالو و اعلى الامر اذا اجمعوا عليه المنه شول در بدر كه ابتداء باغت اولته اندن  
صكره افيق اندن صكره اديم ديرلر تقول منات ال اهاب منا ة اذا انقعت في الدباغ يعني دباغت بمجون اصلتسك  
بعضلر ابتداي منه دباغت اولحق يره ديرلر مد بيه معناسنه واما المنيد التي بمعنى الموت فن باب المعتل فصل النون  
التا ة على ه زن الرزله فارس در مق تقول تا ة في الراي اذا خلطت فيه ولم يبرمه اي لم تحكمه وضعف معناسنه  
ده كلور وفي الحديث طوبى لمن مات في التا ة اي في اول الاسلام قبل ان يقوى ويقال تا ة في الامر اي ضعف ومنع  
ايمك معناسنه دخي كلور يقال تا ة اي كفته التا ة نونك ففتح وهمزة نك سكوني بيه ضعيف اولان كسبته  
يقال رجل تا ة اي ضعيف التا ة نونك على ه زن التزلزل نرم اولوب ضعيف اولق يقال تا ة اي ضعف واسترخي  
النبأ ة نونك ففتح و بانك سكوني بيه صوت خفي الانباء همزة نك كسر بيه اهسته طو توب صا قنق يقال رمي  
فانبا اي لم بشره لم يحدش يعني ضرر بتورمدي النباي آخر بدن كان يقال سيل نبي اي جاء من بلد اخر و رجل  
نباي النبأ والنبوء اوله نونك ففتح و بانك سكوني بيه وثايد نونك و بانك ضميه حقه كلكمك يقال نبأ ت على  
القوم نبأ نبأ و نبوء اذا طلعت عليهم وانتقال معناسنه ده كلور يقال نبأ ت من ارض الى ارض اذا خرجت  
منها الى اخرى و يوم معناني دبلدي شول اعرابي كدي انبي الله ديدى وهمزة ايله كتمورد كه انكار اولند بيه مرادى  
مكه دن مد بيه خروچ ايدن ديمك لوره جوهر بنك نبا نصيحه فصاحف عرب غير مهموزي كاه اولور مهموز  
ايمكي افتضا بيدر ديدوكي قاعده او زن مراد اعرابي انبي الله اولق احتمالي ده وارد و كورمك معناسنه ده كلور يقال  
نبأ ت به الاض اي جاءت به النبأ بفتح النون والباء خبر التنبئة والتنبى والانباء على وزن التكملة والتكميل والاكمال  
خبره ويرمك يقال نبأ وانبا اي اخبر ونبي بوندن مشتق در زيرا خداي تعالى دن خبره يرر بس نبي فعيل در  
فاعل معناسنه سيوي ابتداي عرب بدن بر احد يوقدر الانبا مسبلة دير همزة ايله ابو قدر و ار كه طائفة عرب نبي  
لفظنه همزة في ترك ايتد بارتنه كذرتنه و بر بته و خايه ده ترك ايتد بيلر الاهل مكه هذه اللفظي همزة ايله

منا

تا

نا

استعمال ابدوب بو خصوصاً عرب طائفة سنه مخالفت ابتدا بقر النبي نونك ضمي وبانك فتحيله نيينك  
 نصغير بدر على وزن نبيع النبيته بنونك نصغير بدر على وزن نبيعه عرب طائفة نسي ابدركه كانت نبيته مسبله  
 نبيته سوء ونيينك جمع النباء كلور على وزن العلماء الانبياء دخی كلور زيراهمه وقتا كه ابدال اولنوب ابدال لازم  
 قلنديسه اصلنده اخرى حرف علت اولان كبي جمع اولندي عيدك جمعند اعياد ديد كاري كبي اصلنده واوي  
 ايك نته كم باب معتلك اخر نه ذكر اولونسه كر كنوان شاء الله تعالى التنا نونك فتي وتانك سكونيله والتنوء  
 ضمتيله مرثع اولوق يقال تنأ من الباب الثالث في المثل تحقره وينتأ اي يرتفع وتنأ برنسنه نك موضع تدن خروجه  
 دخی دير اول موضع تدن ايرلقسرن وششمك معناسنه ده كلور يقال تنأت القرحة اذا ورمت وبرنسنه او زرينه  
 چقه كلمكه دخی ديرلر بنا معناسنه يقال تنأت على القوم اي طلعت عليهم وبالغ اولوب مرثع اولغه ديرلر يقال  
 تنأت الحار يه اذا بلغت وارثفت المائي هر شي در كه مرثع اوله بناتاندن وغير دن الجا نونك فتي وجميك سكونيله بر  
 نسنه يه كوزد كورمه طر بقبيله نظر ايتك نقول نجاة نجاة اذا الصبتد بعين التجوء بمعناه يقال نجاة اي تعينته وتعين  
 كوزد كورمك معناسنه در التجوء نونك فتي وجميك ضمي ومدبله كوزي دكن كسنه يقال رجل نجوء العين اي  
 خبيث العين النجى بفتح النون وكسر الجيم والمد بمعناه على وزن فعول فعيل التجوء بفتح النون وضم الجيم وقصره  
 والنجى بفتح النون وكسر الجيم وقصره على وزن فعل وفعل بمعناه كذلك الجاة نونك فتي وجميك سكونيله  
 برنسنه يه كوزد كوزد كوزد بقمق وفي الحديث ردوا نجاة السائل بالقمه اي ردوا شدة نظره الى طعامكم بلقمه  
 تدفعونها اليه النداء چوركي بشسون ديوكوله كورمك يقال ندأت القرص في النار اذا دفتته في الملة لتبضع وكذلك  
 اللحم اذا ملته في الجمر الندي نونك فتي ودالك كسري ومدبله اسم در نصيب كبي وكريه كورمك معناسنه ده كلور  
 يقال ندأت الشيء اي كرهته النداء والنداء نونك فتي ودالك سكونيله اوله ونونك ضمي ودالك  
 سكونيله ثابته مال كثير اولوق مثل النده والند هه وقوس قرح كه انكم صغمه ديرلر اندوه كذا  
 في بعض نسخ الصحاح ثقل معناسنه دخی كلور النز نونك فتي وزانك سكونيله النزوء ضمتيله افساد ايتك  
 نقول زأت بين القوم زأ وزء اذا افسدت بينهم وزأ الشيطان بينهم اي العى الشر والاعراء وجملة ايتك  
 معناسنه دخی كلور يقال زأت عليه زء اي حملت عليه ويقال ما زأك على هذا اي ما حملك عليه  
 المنزوء ميمك فتي وزانك ضمي ومدبله حربص يقال رجل منزوء بكذا اي مولع ويقال نك لاندري علام بنزء هر مك  
 ولا ندري بم يولع هر مك اي نفسك وعقاك النساء نونك فتي وسينك سكونيله سورمك نقول نسأت البعير نسأ  
 اذا زجرته وسقته من الباب الثالث ودوه نك صوسر لغز زياده قلق يقال نسأت في ظم الابل اذا زدن في ظمها  
 يوم او يومين او اكثره صودن اني منع ايتك وتاخير ايتك نقول نسأت الابل نسأ عن الماء اذا اخرتها عنه  
 وعورنك يوكله يلمس رجا النبق حيسى تاخير اولغله يقال نسأت المرأة نسأ على ما لم يسم فاعله اذا كان عند اول  
 حبلها وذلك حين يتاخر حيضها عن وقتها فرجى انها حبل ونسأ تاخير معناسنه كلور على ماسي ونسأ سودله  
 صوي قارشدر معغه دخی ديرلر يقال نسأت اللبن اي خلطته بالماء وقار شمس سوده دخی اطلاق اولنور النسئ  
 نونك فتي وسينك كسري ومدبله طوار سمر د ب تويي بيمك يقال جرى النسئ في الدواب ونسئ محرم اينده اولان  
 حرمة شهرى تاخير ايتك دخی ديرلر منه قوله تعالى انما النسئ زياده في الكفر هو فعيل بمعنى مفعول من قولك نسأت  
 الشيء فهو منسوء اذا اخرته الناسئ نسي ابدن كسنه يعنى حرمة شهرى تاخير ابدن كسنه النساءه فتحته جمع  
 يقال رجل ناسئ وقوم نسأة مثل فاسق وفسقة بونك وجهى بودر كه زمان سابقه چنكه منى دن دونسه لر  
 كانه دن بر كسنه اياغ او زنه طور با الذي لا ردلى قضاء ديد كه حاخر اولان قوم انسئنا شهر اديرلر دى كه زدن

نتا

نجا

نداء

نزا



نساء

نساء

نساء  
نساء

نساء

نساء

نساء

محرم حرم متن تأخیر ابله صفر اینه دیک و لوره بو کلامی و ج ای غارت اینمک متوالیا نلر نه کر یا ولوب معاشاری  
 جمیعاً غار نه اولد فچون سو بلر لدی التنسیه علی وزن البحر به تأخیر معناسنه بقال نساء نسیه النساء علی وزن  
 المکنسه دکنک عصام معناسنه همز ولا نهمز النساء والانشاء تأخیر اینمک بقال نساء الشئ نساء ای آخره فعلت  
 و افعلت یعنی وانسا بعید اینمک معناسنه دخی کلور نقول نساءت سر بی ای بعدت مذهبی الاستنساء تأخیر طلب  
 اینمک بقال استنساء الدین فانسائی بعضی ایتدی انسا عن اجله ونساء فی اجله دیرلر اکی بر معنایه النساء بالضم  
 و سکون السین تأخیر اینمک مثل الدلاء النسیه علی وزن فعيله بمعناه ایضا بقال نساء البیع وانسانو بعته  
 بنساء و بعته بکلاء و بعته بنسیه ای بتاخیر قال الاخفش بقال نساء الدین اذا جعلته له مؤخر اکنک جعلته  
 لدی و اخره النساء بفتح النون والمد تأخیر اینمک بقال نساءت عنه دینه اذا اخرته نساء بالمد وكذلك النساء فی العمر  
 ممدود ومنه قولهم من سره النساء لانساء فلخفف الرءاء وللباكر العداء وليؤخر العشاء و لیل غشیان النساء یعنی  
 طول عمر و تأخیر اجل طلب بدن کسنه لباسک خفیض کدسون مصباح طعامیله اخشام طعامنک بین تأخیر  
 ائسون و جماعتن پرهیزاتسون کذا فی بعض النسخ الانساء متأخر اولم بقال نساءت عنه ای تأخرت و كذلك  
 الابل اذا تابعت فی المرعى المنساء ميمک ضمی ابله وسعت معناسند کلور بقال ان لی عنک لمنسای منتأ وسعة  
 الانساء خلق اینمک بقال انسا الله خلقه و هم نفع فاق معناسند کلور بقال انشاها لله ای جعل السحاب مرتفعة  
 و ابتداء معناسنه کلور بقال انشا بفعل کذا ای ابتداء و فلان بشئ الاحادیث ای بصنعها یعنی کند و دن پیدا  
 ایدر الماشی شول تزه کسنه در که حد صغری یکس اوله مؤثنه دخی ناشی دیرلر انشا فحتمنله والنش ففتح نون  
 و سکون سینله جمعی کلور طال به طلب صاحب له و نشأ اول پیدا اولان سنهیه دیرلر بلوندن و غیر بدن  
 و بر برده بیوب کاله ابرمکه دخی دیرلر نقول نساءت فی بنی فلان نساء و نسوء اذا شیت فیهم و ارتفاع معناسنده  
 کلور بقال نساءت الصحابة ای ارتفعت الناسة ابتداء لیله دیرلر بعضی ایتدی کجه ایجده اولان طاعته دیرلر  
 التشبیه نونک فتحی و شینک کسری و مدله اول یسلتن حوضه دیرلر بقال هو بادی النشبة اذا جف عنه الماء  
 و ظهرت ارضه بعضی ایتدی نسیه شول طاشه دیرلر که حوضک دینه قورلر المنشآت ميمک ضمی و شینک  
 فتحیه مکر مات زنی اوزنه شول کیلر درکد بلکن اچمش فجن بلکن اچمیه منشآت دینر الاستنساء همزه نونک  
 و تانک کسر بله فحولق استنشاء معناسنه بقال الدب یسعد نشی الریح الهمز و اقا هو من شیت لرح غیر مهموز  
 ای شمتها النصاً نونک فتحی و صادک سکونیه برنسنه قالدرمق بقال نصات انشی بالهمزة ای رفتمه پس بو  
 نصبت معناسنه دهعت اولور و زجره منع معناسنده کلور بقال نصات لثاق ای زجرها النفاة بضم النون  
 و فتح الفاء القصم شول اوت قطعه لر بدرکه متفرق اولور بتن اونک کثرندن النفاة واحدی علی وزن صبرة  
 و صبر النکانونک فتحی و کافک سکونیه برنسنه نکان صومیق بقال نکات انقرحه اند هانکا اذا فشرتها  
 و بقال فی الدعاء هنت و لانتکا یعنی واصل اولدغک نسند بی خدای تعالی سکر منهضم قلوب و جمع و زجتدن  
 بری قلسون و کاه اولور که هنت و لانتکه دخی دیرلر همزه بی های قلب اینمکله اراق و هراق ده قلب اند غی کنی  
 النها نونک فتحی و هانک سکونیه و النهاة فحتمنله و النهوة ضمتنله ات بشمک قال ذی اللحم نها و نهوة و نهوة  
 من الباب الرابع اذالم ينضج بقال فی المنل ما بالی انهی من ضبک یعنی سنک ضبک یشد و کندن غم حکمزم که  
 ضب کلر معناسنه در و بقال نهو اللحم من الباب الخامس النهی علی فعیل بشمات الاتها همزه نونک کسر بله  
 یشورمک بقال انها اللحم انها اذالم ننضج المنها ميمک ضمی و هانک فتحیه بشمات بقال انها اللحم انها  
 النور حمت و مسقتله طورمق و دوشمک معناسنده کلور اصداددن در بقال ناء بالجل اذا نهض به مثقال یعنی



يؤذي اغترقله قال درسه و يقال ايضا بـ الحمل اذا انقله يعني يوك اغركسه و يقال للمرأة تنوء بها عجزها اي ثقلها  
وهي تنوء بعجزها اي تنهض بهامثقله الاناء همزة نك كسرى والفك مدبلة اغركمك يقال اناءه الحمل مثل اناعه  
اي انقله واماله كيقال ذهب بواذهبه يعني وقوله تعالى ما ان مفتاحه لتنوء قال الفراء اي لتني العصبه اي ثقلها  
وعصبه عينك ضميره حال طائفه سيدراون من قرقه وارنجه واناة اي بشور كدخي ديرلر علي ماسيحي النوا  
نوتك فخي و واوك سكونيله ايضا سقوط نجم من المنازل في المغرب مع الفجر وطلوع رقيبته من المشرق يقابله  
من ساعته في كل ليلة الى ثلاثة عشر يوما وهكذا كل نجم منها الى انقضاء السنة ما خلا الجهة فان لها اربعة عشر  
يوما بعضها ابتدئ نوسقوط معناسنه استماع اولنا مشدرا لـ ابو محمد وعرب طائفه سي يعموري وبيلى واسي  
وضغوغى بودوشن بلدزه اصافت ايدرلر اصمعي ابتدئ طوغن بلدزه اصافت اولنور كه حكم انو كدر يقال مطرنا  
ينوء كذا جمعي الانواء كلور همزة نك فتحيله والنوا ان دخي كلور مثل عندو عبدان و بطن و بطنان المناواة والنوا  
علي وزن المقابلة والقتال عداوت ايتك يقال ناوات الرجل مناواة ونوا اذا عادتته ويقال اذا ناوات الرجل  
فاصبر وريالم بهمز واصله الهمز لان من ناء اليك ونوت اليه اي نهض اليك ونهضت اليه ابن السكيت ابتدئ له عندي  
ما ساءه ونااه ديرلر اقله معناسنه وما يسوءه وبنوءه دخي ديرلر بعضها ابتدئ ابن سكيتك مرادى ساءه ونااه  
دعكدر ناه كلمة سي متعدى دككن متعدى استعمال اولندخي ساوه كله سنه از دواج ايجوند رنته كم كنى لا ثيه  
بالغدايا والعشايا ديرلر جالا كه غداة غدايا و زنى وزن جمع اولماز وغدايا صاحب بنن طعامه ديرلر نته كم عشايا الخسام  
بنن طعامه ديرلر الاناء همزة نك كسرى والفك مدبلة ايضا اي بشور بمك يقال اناء اللحم بنينه اناة اذا لم ينضجه والنبي  
نوتك فخي ويانك سكونيله ات حرك اولمق بقله ناء اللحم بنني نيداو بعد اولمق معناسنه ده كلور علي ماسيحي النبي  
بالكسر والمد مثل النبعز ياده بشميك ات بين النيوءة معناسنه النبي ايضا بعد معناسنه ده كلور ويقال ناء الرجل  
مثل ناع لغه في ناءى اذا بعد فصل الواو بالمد والقصر شول مرثدركه عام در مقصورك جمعي الواو باء كلور  
مدودك جمعي الواو بنه كلور همزة نك فخي و واوك سكونيله الواو باء واوك فخي والفك مدبلة يطاعونلى اولمق يقال  
ويئت الارض توباء و باة مثل تمهاهه من الباب الرابع وتمهاهت طعام فاسد اولمغه ديرلر اشارت معناسنه ده  
كلور نقول ويات اليه بالفتح اذا اشرت اليه فخي لغه في ومات اليه الويشة واوك فخي ويانك كسر بلة والويشة  
واوك فخي ويانك كسرى ويانك سكونيله علي فعله وفعيله شول ركه ويا ايله متصف اوله ارض ويا ثيه معناسنه  
ويونده لغه بالثاء وادركه اول موينه در معنای مذكور او وزن علي ماسيحي الايباء والاستبلاء بريري ويا الوبولمق  
يقال ويات الارض فخي مويشة واستنوبات الارض اي وجودها وبنية واشارت ايتك معناسنه دخي كلور  
نقول ويات اليه اذا اشرت اليه فخي لغه في او مات الويا واوك ويا نك فتحيله بدن زخم ايروب عيبلو اولمق ككن  
فمفسرين يقال ويئت يده فخي موثوه وويانها انا واصاهاوت وعامة محرف يدوب وقي ديرلر الوجيشة علي وزن  
فعيله مشول طعام در كه حكره كي سحق ايدوب ياغله فار مشدوب يرلر بعضها ابتدئ حرمائك حكره دكن حقر  
سود ايله يا خود ياغله اصل ديرلر بر حيشة ككه تمام اختلاط بولور اندن صكره يرلر الواو واوك فخي و حيشة  
سكونيله مجاغله اورمق يقال وجات بالسكين اذا ضربته بـ ويقال وحي فهو موجود من الباب الثالث الواو واوك  
كسريه والفك مدبلة يفضله نك طمير لرن دو كدر حني صنوب انانكس كنى اوله وحدث مشر بغه بيور باشدركه  
عليكم بالباة فن لم يستطع فعليه بالصوم فانه و جاء يعني خفت جلالدن جماعة قدر اولين صائم اولسون كه  
صوم كاناك معناسني افاده ايدر و بوندين ما خود در شول قوللري كه و جات الكش ديرلر وحدث اخر ده  
وارد اولمشدركه انسخي بكشين موحوشين يعني رسول الله صلى الله عليه وسلم اكي انانكس قيون قرين ابتدئ الواو

نوا  
نوا  
نوا  
نوا

نيا  
ويا

ونا  
وحا

واوك فخي وحيك سكونيه بيون اورمق يقال وجاءت عنقه اي ضربته من الباب الثالث التوجوه فختبتله  
 وحيك ضمي وتشديد بدله بمعناه يقال توجأت بيدي التودء فختبتله وذلك ضمي وتشديد بدله هلاك ابيك يقال  
 تودء عليه اي هلكه التودءة على وزن التجرة بمعناه يقال ودا فخلان بالقوم تودءه الموداة منك ضمي وذلك فخي  
 وتشديد بدله لفظ مفعول اوزن مهلكة ومفازة در والتودء على وزن التكر بم النسوية نقول ودأت عليه  
 الارض تودءا اذا سويت عليه الارض الودء واو فخي وذلك سكونيه تحمير وتعييت ابيك نقول ودأت  
 الرجل ودا اذا عبتة وحقرته ورا وواوك فخي والغك مندبه خلف وقدام معنائه ككلوا راضدا ذندر الودء  
 قور ومق يقال وزات اللحم ورا اذا ايسسته الورا فختبتله خلقى قوى اولان كسسته العوزة يره دوشرك  
 يقال وزات الناقه را كبا توزنه اذا صرعتة وتوزنه كذلك وعانك اغزن جمع ابدوب بخلق معنائه ده كلور  
 التوزي على وزن التكر بم بمعناه نقول وزات الوعاء توزنه وتوز با اذا شددت كثره وكثير ينسبه نك اخذه  
 حفظ اولينه دير لر كماله لسون وكرك غير نسبه او لسون وتوزي طولمي صوابه طولدزمق معنائه ده كلور  
 نقول وزات القرية توزيا اذا ملأ بها التوز وختبتله وزانك ضمي وتشديد بدله طولق امتلا معنائه يقال  
 توزات اي امتلات ربا يعني صوبه قدم الوضاءة كوكككك ويا كلك نقول منه وضو الرجل من باب دارف  
 اي صار وضيا ونقول توضات للصلوة ولا نقل توضحيت يعني يابله دبسون ته كم بعضا دير لر الوضوء بالفتح  
 شول صودر كه انكله بدست الورلر الوضوء ايضا مصدر دوزمن توضحات للصلوة مثل الولوج والقبول قال اليزدي  
 الوضوء بالضم المصدر وحكي عن ابي عمر بن العلاء القبول بالفتح مصدر لم اسمع غيره وذكر الاخفش في قوله تعالى  
 وقودها الناس والحجارة فقال الوقود بالفتح الحطب والوقود بالضم الايقاد وهو الفعل قال ومثل ذلك الوضوء  
 وهو الماء والوضوء هو الفعل ثم قال وقودها العنان يعني واحد نقول الوقود والوقود مجوزان يعني بهما الحطب  
 ومجوزان يعني بهما الفعل قال غيره الضمون والولوج مقبوحان وهما مصدران شاذان وماسواهما من المصادر  
 فخي على الضم المواضاة على وزن المفاعلة وضوءه عليه ابيك يقال واخواته فوضاة وضوءه اذا اخرته بالوضاءة  
 فعلته الوضاء بالضم والتشديد والميد شول كسسته در كه كوككك يوزنويا كثره اوله الاضياء هههه نك كسسته بدله  
 بر كسسته نك كوككك صور زلواو على طولمق يقال وضا الرجل اذا ولد له ولد وضي الوطا واوك فخي وطانك سكونيه  
 بصق يقال وطيت الشيء برجلي وطا وجماع ابيك معنائه ده كلور يقال وطي لرجل امرأته يطا فيهما يعني  
 ابيك سنده باب رابعين در واوسا قيط اولشدر مضارعين يسعدن ساقط اولدخي كمي متعدي اولد قيرندن  
 او ري زي رافعل بفعل باي كه فاسي معتل اوله البته لازم كلور فعلان بز بوران وقتا كدمتعدى كد بلر ايسه سائر  
 اخواته فخالفت اولندي حذف واوله التوظو فختبتله وطانك ضمي وتشديد بدله بصق يقال توطا تير جلي  
 ولا نقل توطيته الواطية سئوال بدن كسسته لر كه حدبشه واقع اولشدره اطيه ديون سيمه اولند قلري يول  
 بصوب كد كرى ايجوندر الوطاة بصلمق يقال ووطو الموضع ويوطو وطاة من باب طاف اذا صاره طيا  
 التوظية على وزن التجرة بر يري بصوب دوزمك يقال ووطا تانا توطية ولا نقل وطية الاستيطان ملايم بولمق  
 يقال سة ووطا المركب اي وحده ووطا الوطي واوك فخي وطانك كسري ومد به ملايم اولمش نسند يقال هذسي  
 وطي اي من الوطاة والطية والطة مثل الطعة بالكسر والطعة بفتح فالهاء عوض من الواو وهما يعني يعني طية  
 وطة بر معنائه در كه اول ملايت معنائه در الوطاة ايز موضع قدم معنائه وهي ايضا كالضغطة مع الفاء لفظا و  
 معنى يعني ضم فابله فخي كلور ضغطة كني طاراق معنائه وفي الحديث اللهم اسد ذوطانك على مضر الوطاة بكسر الواو  
 والمضد الغطاء يعني فوسك كه اور ابيك مقابل در الوطية على وزن فعيله بر نسبه در غرار به بكرز كد ايجنه نسبه

ودا

وزا

وزا

وزا

وضا

وطا

قورلوفى الحديث اخرج ثلث اكل من وطية اي ثلث قرص من غرارة والوطية ايضا ضرب من الطعام الاطباء  
 همزة كسر بله بصدر مق يقال او طاة الشئ فوطئه ويقال من او طاك عشوة يعنى سنى انشه كم بصدر دى  
 وشعرده قاقبه اعاده ايمكه دى ابطادير الموطاة على وزن المفاعلة موافقت ايمك يقال واطاة على الامر موطاة  
 اي وافقته و فلان يواطى اسمه اسمى اي يوافق التواطى على وزن التفاعل موافق او لمق يقال تواطوا و اعليه اي توافقوا  
 اخفش ابتد ي بارى تعالى نك قولى ليواطى عدة ما حرم الله مشتق در واطات دن نته كم بارى تعالى نك قولى  
 هي اسد و طاء مدله مشتق در موطاة دن كه موطات مواتاة معناسنه در ومواتاة اتى يا ئيدن موافقت  
 معناسنه در سمع و بصرك موافقتى معناسنه بعضا راسد و طاء قراءت ابتدا پار سكونيله قياما معناسنه الموطى  
 على وزن المسجد ياق بصدغى ي يقال هذا موطى قدمك التكاة على وزن الهمزة جوق طيانن كسنه كثر الانكاه  
 معناسنه الانكاه كسر نيله وتانك تشدد بدله طابق يقال نك على الشئ فهو متكى المتكى ميمك ضمى وتانك  
 تشدد بد به موضع انكاه و قرى واعتدت لهن متكا قال الاخفش هو فى معنى مجلس الانكاه على وزن الافعال بر  
 كسه يى سو بكنو ركبى دوشورمك يقال طعنه حتى انكاه اي القاه على هيئة المتكى التوكو فختبندله وكافك ضمى  
 وتشدد بد به سو بكنمك يقال توكأت على العصا و اصل تابو ذكر او لننارك جميعته واو در الابداء بكسر الهمزة  
 وسكون الياء التختانية بر كسنه ايجون بصدق قومق يقال وكأت فلانا ابداء اذا نصبت له متكا الابداء همزة نك  
 كسر بله اشارت ايمك يقال ومات اليه اي اسرت ولا تفل او ميت الومء واوك فخي وميمك سكونيله لغة فيه يقال  
 ومات اليه اما وما الوامنة بر نسنه الان كسنه يقال ذهب ثوبى فاادرى ما كانت وامنته اي لا ادرى من اخذه  
 وبلا معناسنه ده كلور يقال وقع فى وامنة اي فى اغوية و داهية واغوية ضم همزة وسكون غين معجمه وتشدد بد  
 يابله بلا معناسنه در نته كم بانده كلوران شاء الله تعالى فصل الهاء الهاة على وزن الرلزله دوه يى علفه دعوت  
 اينوب هي هي ديك نته كم صويبه دعوت ايمكه جا جا ديرلر الهى والحي اسم منهما وقد ذكر التتهو فختبندله وتانك  
 ضمى وتشدد بد به اسكيوب يبرغق يقال نهتا الثوب اي تقطع و بلى بو ذكر اولنن نقطبندله ولان تاء فوقايله در وكاه  
 لولور كه نهما الثوب ده ديرلر ميمه بو معنى الهجاء هانك فخي و حيمك سكونيله والهجو ضمبندله طويق يقال هجاء  
 غرقى من الباب الثالث ي سكن وغرت غين معجمه هاء مثلثة ابله ابلعه ديرلر الاهداء همزة نك كسر بله طويور مق  
 يقال هجاء طعامكم غرقى اي قطعه الهدا والهدو والهداء بفتح الهاء فى الاولى وضم الهاء والدال فى الثانية وفتح الهاء  
 والمد فى الثالث رام قلىق يقال هدا هدا وهدو واهداء من الباب الثالث ي سكن وسكون معناسندن ما خود در  
 اتانا فلان وقد هدأت الرجل ديد كبرى يعنى كيج وقت اولدى يا قلساكن اولد غندن واتانا وقد هدأت العيون  
 واتانا فلان هدوءا ديرلر قنكه براو يخودن صكره كسه و بعد هداء من الليل و بعد هداء من الليل ديد كبرى  
 كجه دن بر قطعه كجد كدن صكره و بعد ما هدا الناس ديرلر خلق ايجويه وارد قدن صكره معناسنه الاهداء  
 همزة نك كسر بله ساكن قلىق يقال هدا ه اي سكنه وهدا متعدى دى كلور اهدا معناسنه يقال هدأت الصبي  
 اذا جعلت تضرب عليه بكفك وتسكنه لينام وهدا تاهدا دى ديرلر المهدنة ميمك ضمى وهانك فخي و يانك  
 سكونيله حالت معناسنه يقال تركت فلانا على مهيد نته اي على حاله التى كان عليها مهدا نك تصغير در الاهداء  
 على وزن الاحمر بو كرى اولان كسنه كور پشت معناسنه يقال هذا رجل اهدا اي احد ب بين الهداء الهداء  
 هانك فخي وذلك سكونيله كيمك قطع معناسنه يقال هدأت الشئ هذا من الباب الثالث اي قطعتة التهذوء  
 فختبندله وذلك ضمى وتشدد بد به كسيمك يقال نهذأت القرحة اي فسدت ونقطعت الهريئة على وزن فعيلة  
 ضرروا فت يقال هذه قره لها هريئة يعنى بو برضو غوق در كه اندن ماله و خلقه ضرر وموت يرشور الهاء هانك فخي

وكا

وما

هاها  
هنا

هجا

هدا

ورانك سكونيله صوغوق تاثيرا بتمك يقال هراً البرد بهراً هراً من الباب الثالث يعني اكا صغوق تاثيرا بتمدي بر  
 مرتبه ده كه اولد ر مكه قريبا ولدي وهلاك اولق معنا سنه ده كله ر يقال هري المال من الباب الرابع وهري القود  
 فهم مهر وون وبشورمك معنا سنه دخي كلور على ماسجي الاهرء همزه نك كسر بله لغه في الهرا يقال هراً ه  
 البرد اي هراً ه وصغوق لمق معنا سنه ده كلور يقال هراً نافي الرواح يعني صوغوق ليدق كجه وقتنه واله هانك فخي  
 وورانك سكونيله والاهرء همزه نك كسر بله والتهرئة على وزن التجربة اتى غابت ايوبشورمك التهرء وفتح تينله  
 وورانك ضمي وتشد بدبله زياده بشمك يقال اهرات اللحم وهراته فتهراً حتى سقط عن العظم الهري هانك فخي  
 وورانك كسري ومدبله شول اتكه زياده بشمش اوله وهراً كذلك قبيح كلمات ايتك يقال هراً الرجل في منطقته  
 اذا قال الخناء والقبيح وخنا ففتح خابله ونون بله فخش سو باكه ديراره هره خطاسو بله دخي ديرلر يقال هراً الكلام  
 اذا كثر منه في خطاء الهراء بالضم خطاسو زاله هانك فخي له وورانك سكونيله واله وهانك وورانك ضميله سخر به  
 يقال هزئت منه وهزئت به وفتح زابله دخي كلور يقال هزأت به هراً ومهزاة فهذه من الباب الرابع والثالث  
 الاستهزاء همزه نك وتانك كسر بله سخر يهيه الملق يقال استهزأت به التهرء وفتح تينله وورانك ضمي وتشد بدبله بمعناه  
 الهزأة بضم الهاء وسكون الراء شول كسنه كه اني سخر يهيه الورلر الهزاة بضم الهاء وفتح الراء شول كسنه كه خلقي  
 سخر يهيه الورلر التهموء فختينله وميمك ضمي وتشد بدبله اسكيوب يهيق يقال نهما الثوب اي بلي ونقطع الانهء  
 بمعناه كذافي بعض النسخ وكاه اولور كه نهتا دخي ديرلر بالتاء المنقوطة بنقطتين من فوق الهناء مثل الطرافة  
 طعام هضم اولق يقال هنوء الطعام بهنوء هناءة من الباب الخامس اي صار هنيئاً وهنيء دخي ديرلر كسر نونله فقه  
 وفقه وهنئي الطعام ده روايت اولمش فختله مضار عند بهنئي وبهنوءني كلور مهموز ده بولكه نك نظيري يوقدر  
 الهني والهني هانك فختيله وكسر بله ونونك سكونيله مصدر لر در هضم اولق معنا سنه وهنأ ففتح ها وسكون نون بله  
 بر كسنه نى بسلكه ده ديرلر يقال هنأته شهرا هنوءه من الباب الثالث اذا حلتها وعطا لبعه دخي ديرلر نته كم هنيء  
 كسر ها بله عطا قلنن نسنه يديرلر وهنئت الطعام دخي ديرلر طعامي هضم ايتدم معنا سنه التهنوء فختينله ونونك  
 ضمي وتشد بدبله بمعناه يقال نهئات بالطعام الهني هانك فخي ونونك كسري ومدبله سهولتله هضم اولان نسنه  
 يقال كلوه هنيئام نيا وهرنسنه كه بغير تعب حاصل اوله كاهني ديرلر المهناء ميمك ونونك فخي ابله مصدر ميمي واسم  
 مكان يقال لك المهناء ويقال هنئت الماشية اذا اصاب حظاً من البقل ولم تشبع يعني بر مقدار او نلسه واوثة  
 طويسه الهناء بكسر الهاء والمد قطران وقطر انه دوه يا غلق يقال هنأت البعير اهناؤه من الباب الثالث  
 اي طليته بالقطران المهنوءة قطران سور لمش دوه يقال ابل مهنوءة هانني رجالدن برينك ادبدر ومثله وارد  
 اولسندر اناسيت ها نئالتهنا يعني تاكه عيال زحمتن چكه سن بعضيلر لتهنيء ديدى كسر بله لثريء معنا سنه يعني  
 تاكه هر خصوصه هاضم اولوب ملايم اولاسن التهنئة والتهنئي على وزن التكملة والتكميل مبارك اولسون  
 ديك يقال هنأته بالولاية تهنئة وتهنيئاً المهناً ميمك ضمي ونونك فخي وتشد بدبله اسم مفعول منه واسم رجل دخي  
 كما تشد والهوء فختله وسكون واو ابله همت يقال فلان بعيد الهوء اي بعيد الهمة تقول منه هاء الرجل همت ايتدي  
 معنا سنه ويقال ان لي هوء بنفسيه يعني عالي درجه لر ايرشور همتيله وعامه بهوي بنفسيه ديرو بر كسنه يير نسنه  
 اسناد ايتكه دخي ديرلر يقال هوءت بهخيرا اذا از نته به يعني انه خير توهم ايتسك المهوان ضم ميمله وسكون ها ابله  
 وواوك وهمزه نك فخي ونونك تشد بدبله صحراي واسعه هاء كسر همزه ابله كتور ديك درهات معنا سنه مؤشده  
 هانني ديرلر يانك ايتبايله هانني كبي ومرا نين ورجلين ايجون هانني اديرسن رجال ايجون ها وانسا ايجون هانني  
 ديرسن هانني كبي بونلر كجميع سنه همزه نى مقام تايا اقامت ايدرسن چنكه هاء يارجل ديسك ففتح همزه ابله

هراً

هياً  
هناً

هواً

معنای هاک دیک اولو و خذ معنایه تشبیه سنده هاء ما و جمعند هاء و دیرسن مثل ها کواها کم موثنده  
 هاء دیرسن کسر همزه ابله یا سیز مثل هاع و تشبیه سنده هاء و ما جمعند هاء و دیرسن بوجه سنده همزه مقام  
 کافه قامت ایدرسن و بوند بر لغت دخی وارد که هاء یا رجل دیرلر همزه نك سکونیه مثل هع و بواصلند هاء  
 ابدی مثل هاع الف ساقط اولدی اجتماع ساکنیندن او ترومو ثنده هائی دیرسن مثل هاعی و رجلین و امر اثین  
 ایچون هاء ایدرسن مثل هاعا و رجال ایچون هاء و ایدرسن مثل هاعا و اونسایچون هان دیرسن مثل هعن  
 تسکینله و چنکه سکا هاء دیسار فتح همزه ابله جوانده ما هاء دیرسن یعنی المام دیرسن ماخذ معنایه و ما  
 هاء دیرسن ضم همزه ابله مجهول و زنی و وزن یعنی بکا و یرلمز ما اعطی معنایه هی هانک فخی و همزه نك سکونیه  
 کله تاسف در که مقام جزند استعمال اولور بقال یا هی مالی یعنی یا حیف بکانه اولدی الهیة هانک فخی و یا نك  
 سکونیه یا خود هانک کسر بله علی ماسیحی صورت شکل معنایه بقال فلان حسن الهیة و الهیة بفتح الهاء  
 و کسر ها و هیة ترسینیه حاضر اولغه دخی دیرلر بقال هتت للامراهی هیة التهیوء فختینله و یا نك ضمی  
 و تشدید بله بمعناه بقال تهیات نهیو الخفش ایتدی بعضار و قالت هتت لك قرأت ایتدی کسر ها و سکون  
 همزه ابله هتت کی نهیات لك معنایه التهیة علی وزن تجربه اصلاح ایتک نقول هیات الشی اذا اصاحته  
 فصل الباء الیویو علی وزن الهدیدرتی قوشلردن بری در که باسقه بکوز بعضلر مویل بعضلر دلوجه طغاندر  
 دبدی جمعی یا بی کلور بلبل و بلابل کی الیرناء ضم یا و سکون رائله و قصرله و مدله دخی لغت در حنا  
 معنایه بعضلر ایتدی فعلند یرنار آسه دیرلر ته کم حنار آسه دیرلر بوغراب افعالدن در دیشلر کذافی  
 بعض النسخ باب الباء فصل الالف الاب همزه نك فخیله اولق مرعی معنا سنه قال لله تعالی وفاکته و ابا و وطنه  
 چکنک معنایه دخی کلور بعضلر ایتدی اب، الاب، الابیه همزه نك فخیله جمعند کتمکچون حاضر لغت  
 دیرلر بقال اب یوب ابا و ابابا و ابایه اذانیاً للذهاب و تجهز بقال هو فی ابیه اذا کان فی جهازه الالب کسر  
 همزه ابله و سکون تا ابله بر زدر که اور تاسن یرلر نساطا بغه سی انی ستره ایدنوب بیوننه براغور بکسر و بقاسز  
 اولور و بوکالسان عربده بقیردخی دیرلر بام موحد ابله و قافله جمعی الاتوب کلور التائب و الاثنتات علی وزن  
 التفریق و الافتراق اب دبدکری لباسی کیدرمک و کیمک بقال تبتها تائباً فثبت ای البستمه الالب فلبسته التائب  
 برنسنه ارقه یه المقائب کی بقال تائب قوسه علی طهره ای وضعه کالالب المائب برجه در که یوکدن ایدرلر  
 المائب علی وزن المنبر دوزیر جمعی مائب کلور کذافی بعض نسخ الصحاح الادب فختینله برکسنه نك نفسی مؤدب  
 اولغه دیرلر و تعلم علمه دخی دیرلر بقال ادب الرجل اذا کنسب العلم الادب همزه نك فخی و دالك کسری و مدبله  
 علم تحصیل ایدن کسنه التادب علی وزن التکریم و التادب علی وزن التکریم ادب و یرمک و ادب المق بقال ادبته  
 فتادب الاستئداب بمعناه بقال ابن فلان قد استادب ای تادب الادب بفتح الهمز و سکون الدال تعجب ایتک و خلقی  
 ضیافته دعوت ایتک بقال ادب القومیاً دبه من الباب الثاني اذا دعاهم الی الطعام الادب مدهمزه ابله شول کسنه  
 که خلقی طعامه دعوت ایدر الابداب علی وزن الافعال کذلک خلقی طعامه دعوت ایتک بقال ادب القوم الی طعامه  
 بالمدیودبهم ایدر الابدابیه تمیمک فخیله دعوت اولنان طعامک اسمی دالك ضمی و فخی ایتکیسی دخی لغت در جمعی  
 المادب کلور الارب کسر همزه ابله و سکون ر ابله عضو معنایه در الاراب همزه نك فخی و مدبله جمعی بقال  
 السجود علی سبعة ارب و ارب دخی دیرلر همزه ثانیه نك مدی ابله و ارب زیر کله دخی دیرلر علی ماسیحی  
 و حاجب معنایه کلور علی ماسیحی المستارب میمک ضمی و رانک فخی ابله مدیون اولان کسنه بقال رجل  
 مستارب ای مدیون کان الدین اخذ با رابه و الارب بضایر کلک ذکا معنایه بقال هو ذوارب ای ذکاء الارب

هیا

یا یا  
یرنا

اب

ایب

ایب

ادب

ارب



همزه نك كسرى و رانك فتحيله و الاراية فختينله ريرك اولمق يقال ارب يا ارب يا مثل صغر بصغر صغر او ظرف  
 بظرف طرفه الارب على وزن الكريم عاقل وزكى واستاد معنائه المواربه بر كمنه مصباحيله دستان  
 سو بلشمك الارب كذلك همزه نك كسرى و رانك سكونيله حاجت و بوند بر نيجه لغت و ارد برى ارب و برى  
 اربه و برى ارب فختينله الماربه على وزن المفعلة ميمك فختي و رانك فختي و ضمى ايله كذلك حاجت معنائه در فى المنل  
 ماربه لا حفاوة و حفاوة فتح حاء مهمله و فائله حصول مقصوده ابرام ايشك دير لر الارب فختينله روز كار قاتى اولمق  
 يقال ارب الدهر من الباب الرابع اذا اشتد و بر كسنه نك اعضاسى دوشمكه دخی دير لر يقال ارب الرجل اذا تساقطت  
 اعضاه و يقال اربت من يدك اى سقطت اربك من اليدين خاصة يعنى الركه فمخصوص اولان عضو لرك  
 دوشسون و بر نسنه ده حاذق اولمغه دخی اطلاق اولنور يقال ارب بالشى اذا در ب و صار بصيرافيه فهو ارب  
 و قدم و ارب حاجته و حاجت مند اولمغه ده دير لر يقال ارب الرجل يا ارب اربا من الباب الرابع اربه همزه نك  
 كسرى و رانك سكونيله حاجت معنائه لغت در و منه قوله تعالى غير اولى الاربه من الرجال قال سعيد بن جبیر  
 المراد منه المعتوه الأربه ضم همزه ايله و سكون را ايله دو كم عقده معنائه التارب على وزن التكرم دو كنى محكم  
 ايشك يقال ارب عقدك و بر نسنه ي و افر قلعه دخی دير لر المورب ميمك ضمى و همزه نك فختي و رانك تشدیدی  
 و فتحيله هر و افر اولان نسنه يه دير لر يقال اعطاه عضوا مؤربا اى تامالم بكسر التارب فختينله و رانك ضمى  
 و تشدیدی ايله بر نسنه ده قائلق ايشك يقال تاربت فى حاجتى و تارب فلان على اى تائبى و تشدد المواربه ميمك  
 ضمى و رانك فتحيله ظفر بولمق يقال اربت على القوم اى فزت عليهم و فلتجت و فلتج فائله و جيم ايله ظفره دير لر  
 مأرب على وزن المنزل بر موضعك ادبدر و بوندن در كه ملح مأرب دير لر الارب همزه نك ضمى و رانك سكونيله  
 و الف مقصوره ايله داهيه بلا معنائه الميزاب ميمك كسرى و همزه نك سكونيله اولوق مرزاب معنائه كاه  
 اولور كه همزه نك ايدر لر جمعى المأزب كلور على وزن مصابيح الأرب بكسر الهمزة و سكون الزاء ليم اولان كسنه  
 الأرب زانك كسر به قصير القامه اولوب مذموم اولان كسنه كذا فى بعض نسخ الصحاح الاسبب كسر همزه ايله او ترق  
 يرنه بتن قل و محملمدر كه اسبك اصلى و سب اوله كه و سب نباته دير لر كياه معنائه پس و او همزه يه قلب اولنش  
 اولور نته كم و رنده ارث ديمشدر در و اوى همزه يه قلب ايد و بنى الاسبب همزه نك فختي و شينك سكونيله لوم  
 و عتاب ايشك يقال اشبهه يا شبهه اشبا من الباب الثانى اى لامه و عاتبه و خلقى برى برينه قار شدر مق يقال اشبت  
 القوم اى خلطت بعضهم ببعض الاشابه ضم همزه ايله شول جماعت در كه اجناس مختلفه دن جمع اوله جمعى  
 الاشابب كلور على وزن الاصابع التاسب فختينله و شينك ضمى و تشدیدی ايله و الانتساب همزه نك و تانك  
 كسر به جمع اولمق يقال تاسب القوم و انشبو اى اختلطوا و يقال جاء فلان فين تاسب اليه اى انضم اليه التاسب  
 على وزن التكرم خلقى برى برينه دوشورمك تحريش معنائه الاسبب فختينله انجلو ير لر ك انجلرى برى برينه  
 كرشمك يقال اشبت العيصه من الباب الرابع اى التفت و عيصه كسر عين مهمله ايله و صاد مهمله ايله انجلو يره دير لر  
 الاسبب همزه نك فختي و شينك كسر به انجلرى برى برينه كيرن ير يقال عيص اشب اى ملتف و عدد اشب اى  
 مختلفه المؤشب ميمك ضمى و شينك فختي و تشدیدی ايله نسبى مخلوط اولان كسنه يقال فلان مؤشب اى مخلوط غير  
 صريح فى نسبه و يقال ضربت فيه فلانه يعرق ذى اشب اى ذى التباس يعنى فلانك و الدهسى فلانى نسب  
 صريحه طو و غرمدى الالب همزه نك فختي و لامك سكونيله جمع ايشك و سورمك يقال الابل ايلها و ايلها من  
 الباب الاول و الثانى اى جمعها و ساقها و يقال البت الحيش اى جمعه التاب فختينله و لامك ضمى و تشدیدی ايله  
 جمع اولمق يقال تالبو اى تجمعوا الالب و الالب همزه نك فختي و كسر به و لا مك سكونيله جمع اولن  
 كمنه لر التاليب على وزن التكرم قندر مق تحريش معنائه يقال حسود مؤلب اى محرض التاليب على

ارب

اسب

اسب

عصبة  
ال



هلی وزن ثعلب براغاجك اسیدر التائب علی وزن التکریم عنقله سو یلیوب ملامت ابثک بقال انه تائب ای  
 عنقه ولامه الاثتاب همزه نك و تانك كسر بله طعامه اشتها اولمق بقال بصحت مؤتبا اذا لم تشتته الطعام  
 الاثتاب سحاب وزنی وزره بررايحه سي كو كجك نسنه درك دایباردن عد اولنو و بعضا مسكدر دیدی الاثب  
 فختینله یادنجان مفردی انبه كلور الاوب همزه نك فخی و وواوك سكونيله مكان وناحيه معنا سنه بقال جاؤ  
 من كل اوب ای من كل مكان وناحيه و مصدر در رجوع معنا سنه و كچه ابله كلك معنا سنه بقال بت  
 الی بنی فلان اذا اتبتهم لیلا و بالاریسنه دخی دیرلر نحل معنا سنه بركونه مكانه چوق رجوع ایتد و كندن  
 اوتوری الأوبه همزه نك فخی و وواوك سكونيله و الاياب همزه نك كسر بله مصدر لر كه كذلك رجوع معنا سنه  
 بقال ابیوب و ابا و اوبه و ایا با و بقال فلان سریع الأوبه و ابیت الشمس دخی دیرلر بولغندر غابت الشمس ده  
 دیشلر الايبة رجوع اصلنده اوبه ایدی و اونی یا یه قلب ایدب ایبه دیشلر در و اوب سیر حالنده الی و یاخی  
 سرعتله دیرتكه ده دیرلر الاووب علی وزن فعول شول ناقه در كه الن یاغن تیزدیره ده سكر در كن الاواب همزه نك  
 فخی و وواوك تشدید بله تائب اولان كسنه المئاب فختینله و مدله مرجع معنا سنه الاثتاب همزه نك و تانك  
 كسری و تشدید بله رجوع ائیمك اوب كبی بقال اب و تائب مثل فعل و افتعل التائب علی وزن التکریم جمیع  
 نهاده یوریوب كچه قوغغه دیرلر و تسبیح ابثك معنا سنه دخی كلور قال الله تعالی یا جبال اوبی ای سبحی زیرا  
 پاری تعالی اناسخرنا الجبال معه بسجن بیور مشدر التائب فختینله و وواوك ضمی و تشدید بله كچه ابله كلك نقول  
 تائب الی بنی فلان اذا اتبتهم لیلا و بعضیاریتدی تائب اول لیله كلمك ر نقول تائب اذا جئت اول اللیل  
 التائب میك ضمی و وواوك كسری و تشدید بله و التائب یانك كسری و تشدید بله اول لیله كلن كسنه  
 الابیه مثل الاقامة برنسنه بی راق ائیمك یقال اأبك الله ای ابعك التائب فختینله و ضم هابله برنسنه یه  
 براقلنوب حاضر نتمق بقال تائب للسفر اذا استعد الاهبه همزه نك ضمی و هانك سكونيله براق عده معنا سنه  
 و منه بقال اهبه الحرب لعدتها جمی الأهب كلور الاهاب همزه نك كسر بله دباغت اولنمه مش دری جمی الاهب  
 كلور فتح همزه ابله علی غیر القیاس مثل ادم وافق و عمد فی جمع ادم وافق و عمد بعضا جمی الاهب در دیدی  
 همزه نك و هانك ضمیله قیاس دخی بودر وافق دباغت اولنمش دری معنا سنه در فصل الباء البیهة بالفتح احمق  
 و ثقیل اولان كسنه و عبد الله ابن حارث بن عبد المطلب كه والی بصره در لقبی در و كذلك بر جاریه نك دخی  
 اسیدر البیان بر ابرلر دیک اولور بقال هم بیان واحد كما بقال باج واحد ای ضرب واحد قال عمر بن الخطاب  
 رضی الله عنه ان عشت فسأ جعل الناس بیانا واحدا یربد النسویة بیهم فی القسم لانه كان یفضل المهاجرین  
 و اهل بدر فی العطاء الباب قیو جمی الابواب كلور و كاه اولور كه الابویه همزه نك فخی و وواوك كسر بله  
 دخی دیرلر از دواجدن او ترونته كم شاعر ك شعر نده هتاك اخبیه و لاج ابویه دیشلر هتاك برده بر تجی و و لاج  
 داخل اولوجی معنا سنه التیبوت فختینله و وواوك ضمی و تشدید بله بواب طوتمق بقال تبوت بوابا ای اتخذته  
 التیبوت علی وزن التکریم بابلر وضع ائیمك بقال ابواب مبرویه كما بقال اصناف مصنفة البابه علی وزن الناقه  
 مناسب اولان نسنه بقال هداشی من بابتك ای یصلح لك یبه بانك فختیله بر جلك اسمی در فصل التاء التورانیان  
 تانك و همزه نك فخی و نونك كسری و یانك تشدید بله همزه نك با شلرینه دیرلر بعضلر عربی خالص اولانلر  
 بونی استعمال ائیمه مشدر دیدی باسی میمن مبدل در التیاب تانك فختیله هلاك و خسران و منه بقال تب تبا یا  
 و بت بداه و بقال تب لفلان تصبیه علی المصدر با ضمیر فعل ای الزمه الله هلاك و خسران التیبیب علی وزن التکریم  
 هلاك ائیمك بقال تب و هم نثیبا ای اهلكوهم الاستیباب همزه نك و تانك كسر بله حاضر و مهیا اولمق التراب طیراق

اوب

المئاب

اهب

یب

بواب

یب

تائب

یب

بونده بر چ لغت وارد در تراب و توراب بالفتح و تورب و تیرب بالفتح فیهما بضاب و ترب و تریه باضم فیهما و تربا بالفتح  
 والمد و ترابك جمع التریه در هزه نك فخی و رانك كسر بله و ترابن دخی كلور تانك كسر بله التریه تانك فخی و الفك  
 مد بله نفس ارض التریه تانك فخی و رانك سكونیله برنسنه بی طیراغه دكك و فقیرا و لمق معناسی بوندن ما خود در  
 بقال ترب الرجل ای افتقر ككأنه لصق بالتراب و بددعا محلند تربت بدك ذیرلر ای لا اصابك خیرسكا خیر  
 ایر شمسون معناسنه التریب علی وزن التکریم برنسنه طیرا قلمق و التریب فختینله و رانك ضمی و تشد بد بله  
 طیرا قلمق بقال تربت الشی ففترب ای نلطح بالتراب یعنی طیراغه بولشدی الا تراب هزه نك كسر بله برنسنه نك  
 اوزربنه طیراق دو كك بقال تربت الشی ای جعلت علیه التراب و فی الحدیث اربو الكتاب فانه انج للحاجة و استغنا  
 معناسنه ده كلور بقال ترب الرجل اذا استغنی كانه صار له من المال بقدر التراب المتربه میك و رانك فختیله مسكت  
 و فاقه و مسكین ذومتریه دبدك كری طیراغه برابر اولمش فقیردیكدر التریه تانك فخی و رانك كسر بله یرمق او جی انله  
 معناسنه جمعی التریات كلور و تریه طیرا قلمق و نسنه بی دخی دیرلر بقال ریح تریه اذا جات التراب و براونك دخی  
 اسیدر تریه تانك ضمی و رانك فختیله مثل الهمزة بر دوه نك اسیدر التریوت تانك و رانك فختیله و بانك ضمیله  
 شول دوه بی دیرلر كه زیاده فوللمش اوله ذلول معناسنه و بونك اصلی ترابن ما خود دره بونده مذكروم و نك  
 برابر اولور التریه تانك كسری و رانك سكونیله یاش داش هم زاد معناسنه بقال هذه ترب هذه ای لدنها جمعی  
 اتراب كلور التریه تانك فخی و رانك كسر بله كو كس ككی استخوان سیننه معناسنه جمعی التراب كلور ترب یا نك  
 و رانك فختیله بر موضعك اسمی در یمیه قرب التعب زحمت چكك بقال تعب تعبان من الباب الرابع الاتعاب همزه نك  
 كسر بله بر كسنه بزحمت و یروب عاجز قلمق بقال تعب غیره التعب عینك كسر بله و المتعب میك ضمی و عینك فختیله  
 زحمت چكن كسنه و لا بقال متعب التعب فختینله هلاك بقال تعب تعبان من الباب الرابع التوب تانك فخی  
 و واوك سكونی و لا مك فختیله مركب صینه سی خر كره معناسنه بقال هذه ام لتوب الانثیاب همزه نك و لا مك  
 كسر بله برایش طوغر و لمق بقال انلاب الأمر انثیابا ای استقام و یول اوزانوب طوغر لمغه دخی دیرلر بقال  
 انلاب الطریق اذا امتد و استوی و مركب كو كسن و باشن اور و طوغر دخی دیرلر بقال انلاب الخمار اذا انام  
 صدره و رأسه التلابیبه تانك ضمی و لا مك فخی و بانك كسر بله طوغر لمش ایش التوبه تانك فخی و واوك سكونیله  
 كاهدن رجوع ایتك و فی الحدیث الندم توبه یعنی یشیمانلق عین توبه در التوب بمعناها بعضیها ابتدی توب  
 توبه نك جمعیدر مثل عومه و عوم و عومه سیربله دیرلر عین مهمله ابله المتاب میك فخی ابله یعنی التوبه بقال تاب  
 الی الله توبه و متابا و علی كله سی ابله استعمال اولند قدره توفیق و هدايت معناسنه در بقال تاب لله علیه ای و فقه  
 لها التوبه علی وزن التجربه یعنی التوبه الاستتابه علی وزن الاستغانه توبه طلب ایتك بقال استتابه ای سأل  
 ان بتوب علیه التابوت شول تخته دن استلن نسنه كه اكامت قورلر اصلنده تا ابوه ایدی بانك ضمی و واوك  
 فختیله مثل ترقوه كه فعلوه و زنی اوزر اولور وقتكه و اوساكن اولدیسه هاء تائیت تایی قلب اولندی بعضیلمر  
 ایندی قرآن عظیمه قریش و انصارك لغنی مختلف اولما مسدر الا تا بوندكه لغت قریش تائیه و لغت انصارها  
 ابله در فصل الشاء الا تاب فتح همزه و سكون تائیه برنوع اعجاز و واحدی تائیه در التوبه تانك ضمیله و همزه نك  
 فخی و الفك مد بله مثل رقبنا اسمك كه نوم غلبه ایتد كه انسانه عارض اولور مثلا و فی المثل عدی من التوبه  
 التثاب تانك فخی و همزه نك ضمیله اسمك نقول نثاءت علی وزن نفا علك و لا نقل نثاوت التریه شول رقیق  
 ایح یاغیدر كه شكنبه بی و بغر سقلری احاطه ایدر التریب تائیب كبی دروزنا و معنی یعنی ملامت ایتك اطلاق  
 اولنور بقال لا تریب علیك و تریب تریدن ما خود در كه ترب شول شم معادر كه رقیق اوله یعنی بغر سقله

تعب

تعب  
تلب

توب

تاب

ترب

اولان بوفقه ياغيد رسته كم شغف كه شدت محبت در شغافدن ما خود در كه شغاف غلاف قلبه دير لر يعني لوم  
 رد بل اعضايه نسبت اول نور محبت ر بئس اعضايه نسبت اولند غي كي ثرب و ثقب فعله دخي استعمال  
 اول نور بد بلر يقال ثرب عليه وعربت اذا فجت عليه فعله بثر يا نك فتي و رانك كسر بله مدنيه  
 رسول الله اسمي در اليتربي فتح رايه والا ثربي بثر به منسوب اولان نسنه يقال نصل بثر به واثر به اي  
 منسوب الي بثر راي مفتوح ايند بلر توالي كسراتي كره كور و بن الثقبية ثانك ضمي و رانك  
 سكونيله وقافك دخي كذلك ضميله ويانك تشد بد بله بياض كتان بزي ثوب ثربي دير لر بر نوع بياض بزدر  
 كه مصرده اولور الشعب ثانك فتي وعينك سكونيله صوتي فتمق يقال ثعبت الماء ثعبان من الباب الثالث اي فخرته  
 الشعب عينك فتحيله صوا قدوغى يرمسيل الماء معنا سنه جمعي ثعبان كلور ثانك ضمي وعينك سكونيله  
 و ثعبان كذلك بلان دن بر نوع در كه غابت اوزون اولور جمعي ثعبان كلور الشعبه ضم ثابله بر نوع كرنكله در  
 المشب فتح ميله و فتح عينه حوضك اولوغى جمعي المشعب كلور على وزن المساجد الانثعب همزه نك و ثانك  
 كسر بله صوا ولوقدن اتمق يقال انثعب الماء اي جرى في المشعب وقان افغه دخي دير لر يقال انثعب الدم اي جرى  
 من الانف وغيره الثعلب على وزن جعفره نكو بعضه لر ايندى مؤنثه ثعلب ومذكره ثعلبان دير لر ثانك  
 و لامك ضميله وسكونك سكود موري كير دكي طرفنه دخي ثعلب دير لر داء الثعلب بر علت در كه صا چي  
 وصقالي دوكر المشعبه بضم الميم وكسر اللام شول يردر كه انك دلكوسي جوق اوله يقال ارض مشعبه اي  
 ذات ثعلب اما ارض مشعبه ديد كاري ثعاله دن ما خود در كه ثعاله دخي ضم ثابله كذلك دلكو معنا سنه در  
 وجا زدر كه ثعلب دن اولوب ترخيم اولنش اوله و ثعلب خرما اغاچي دنه اولان ارقه دخي دير لر كه اندن جمع  
 اولان ماء مطر چقر و ثعلبه رجالدن كي معروف كسنه نك اسمي در بري ثعلبه بن جد عابري دخي ثعلبه بن رومان  
 كه مز بور لر ه ثعلبان دير لر الثعلبية بر موضعك اسميدر كه مكه مشرفه يولنده در الشعب ثانك وعينك  
 فتحيله شول كوله دير لر كه طاغ كونكه سنه اولمغين ا كشمس واصل اوليوب صوتي صغوق اوله جمعي الثعبان  
 كلور ثانك كسر بله كاه اولور كه مفردنه غيني ساكن قلوب جمعده الشعب ثانك كسر بله والا ثعب دير لر  
 همزه نك فتحيله الشعب ثانك فتحيله وقافك سكونيله ذلك جمعي الثقوب كلور ضميتنله و دملك معنا سنه  
 دخي كلور يقال ثقت الشيء ثقبان من الباب الاول و برنسنه بي جهده بله دخي دير لر يقال ثقب عن الامراي  
 تعرفه الشعب ثانك ضميله ثقبه نك جمعي در و ثقب وزني و وزن دخي جمع اول نور ثانك ضمي وقافك فتحيله  
 المشب كسر ميله و فتح قافله شول نسنه در كه انكله برنسنه دلر لر المشب ضم ميله وكسر قافله و تشد بد بله  
 بر شاعرك لقبيدر الثقيب على وزن التكريم زياده دملك يقال ثقبه شد دل لكثرة واتشي او يجر مك و يعمور  
 يغوب چقر دكتي ديد كاري اوت ملايم اولمق يقال ثقب عود العرج و ذلك اذا مطر لان عوده فاذا سود شي  
 منه قيل قد ثقل اي بد اورقه صغار افاذا راد قليلا قيل قد لربى اي از داد و صلح ان يو كل فاذا اتت خوصته  
 اي ورقه قيل قد اخوص اي كمل المشب ميمك ضمي و ثانك فتي وقافك تشد بد ي و فتحيله دلنش نسنه  
 يقال در مشب اي مشقوب المشب فتحيتنله وقافك ضمي و تشد بد بله دلنك يقال تثقب الجلد اذا ثقبه الحلم  
 يعني اني حلم ديد كاري جانور دلسه كه حلم فتح حايله كوهيه دير لر الثقوب ضميتنله والثقبه فتح ثابله اوديا لكلمنق  
 يقال ثقت النار تثقب ثقبوا و ثقبه من الباب الاول اذا ثقت الاثقاب همزه نك كسر بله اودى يالكندر مرق  
 يقال انثقتها انا الثاقب ضيا و برن نسنه ومنه شهاب ثاقب و شول ناقه يه دير لر كه سودي جوق اوله يقال  
 ثقت الناقة اي غز رابنها الثقوب فتح ثابله شول خرده انچلر در كه انكله اتش بقار لر كه بعض ديار ده اكاتو تزق

ثرب

ثعب

ثعلب

ثعب

ثعب

دیرلر الثلب عیبی اشکار سو بلك بقال نلمبه تلباذاصرح بالعیب و نثقبه المثلبه تمك ولامك فتحیه عیب  
 جمعی المثالب کلور الاثلب همزه نك ولامك فتحیه اوفاجق طاشلرله اولان طیراق بقال بقیه الاثلب یعنی شتم  
 محله بوبله دیرلر فی دن مراد اغز در فم معناسنه الثلب کسر ثابله و ساون لامله شول دوه در کز یاده یاشلو  
 اولد غندن دیشلری قلوب قویروغنك فالری دوکوله مؤثنده الثلبه وجمعنه الثلبه دیرلر ثانك  
 کسری ولامك فتحیه مثل قردوقرده التثلیب علی وزن التکریم دهه صفت مزبون اوزن قلمق بقال  
 ثلب البعیر تثلیبا الثلب ثانك فتحی ولامك کسر بله شول سکو که انوک صنش یری اوله بقال رخ ثلب ای  
 متثلیم ثالبه الشوی لامك کسری و شینك فتحی والفك قصر بله شول عورنذر که ای فالری یارلمش اوله  
 الثلبوت فتحینه و بانك ضمیه بردن نك اسمی در طیئه ذبیان بیننده الثلب ثانك فتحی ولامك کسری  
 ومدبله اولوق کلا معناسنه الثوب ثانك فتحی وواوک سکه نیله قفتان جمعی الاثواب والشیاب  
 کلور همزه نك اوله فتحیه وژانك ثابله کسر بله وجمع قانی الاثواب کلور همزه نك فتحی وواوک  
 ضمیه و عربدن بعضی اثواب دیرلر همزه ابله تحمل ضمیه همزه اولی اولد غیچون دار وادور و ساق و اسوق ده دخی  
 حال بوبله در و ثوب کیدوب کیر و کلمکه دخی دیرلر والثوبان بالفتحین ایضا بمعناه بقال ثاب ال جل بثوب  
 ثوب واثوبانای رجوع بعد ذهاب و اجتماع معناسنه ده کلور بقال ثاب الناس ای اجتمعوا وکذلك الماء اذا  
 اجتمع فی الخوص المثاب ميمك فتحیه حوضك وسطی که انده صو جمع اولور قنکه صوی اخرج اولنقی مراد اولسه  
 و فیودن صوچس کسنك دور دخی یره دخی مثاب دیرلر اشدضم ثابله صو جمع اولد دخی بر در مثاب معناسنه  
 تاوودن عوضدرا فامده عوض اولد و غی کبی که اصلنده افواما بیدی المثابه فتح ميمله شول مکانه  
 دیرلر که اکامراجت اولنه مرة بعد اخرى ومنه قوله تعالى واذ جعلنا البيت مثابة للناس وهر منزله  
 مثابة دبد کلر ینك وجهی بودر که اول منزلك اهلی خارجد مصالحن کوردکن صکره اکمر اجعتدن  
 خالی دکلر در مثاب نك جمعی المثاب کلور کذلک ميمك فتحیه و مثاب صیاد طو زاق قور دوغی یره دخی  
 دیرلر الثواب ژانك فتحیه طاعتك عوضیدر و برکسنه نك اسمیدر که اطاعتله معر وفدر بقال فی المثل  
 الطوع من ثواب المثوبه ميمك فتحی وژانك ضمیه بمعناه قال الله تعالى لمثوبة من عند الله خیر الاثابة  
 همزه نك کسری باه عوض و بر مکدره کشینك انی و جانی کند و یکلک بقال اثاب الرجل ای رجع الیه جسمه  
 و صلح بدنه الاستثابة همزه نك کسر بله ثواب و یرلمس طلب ایتک التثوب علی وزن التکریم ثواب و یرمك قال  
 الله تعالى هل ثوب النفار ما كانوا يفعلون ای جوزها وارته اذ انده الصلوة خیر من النوم دیتک و یوجهه ازابله  
 مرة بعد اخرى چاغرمق الثواب کسر ثابله شول محکم بل در که یغمه رابتداسنده اولور الثیب ژانك فتحی  
 و یانك کسری و تشدد بدبله اری کتمش عورت و عورتی کتمش ار مذکر و مؤنث بونده برابر در بقال رخل ثیب و امرأة  
 ثیب التثیب علی وزن التکریم عورت ثیب اولمق بقال ثبت المرأة بفتح الیاء ای صارت ثیبافصل الجیم الحاب  
 بیان حمارلرندن غلیظ اولانه دیرلر همزه ابله و همزه سر لغت درو بو بنوزی بلور مش یککه دخی جابه المذری  
 درلر که مذری کسر ميم و فتح رابله بو بنوزه دیرلر زیرا بو بنوز اول بلور دکله غلیظ اولوب صکره اچیلور  
 و بونکله مراد صغر سنی درو بقال فلان شخت لال جاب الصبر یعنی شخصی ضعیف و صبری قوی درو برکسنه نك  
 کسبنه دخی جاب دیرلر بقال جابت اجاب من الباب الثالث ای کسبت الجب حکیم فتحیه کسبک قطع معناسنه  
 و غلبه ایتک بقل فلان جب القوم من الباب الاول اذا غلبهم الجبوب خایه سی کسلمش ار بقال خصی محبوب  
 ای بین الجباب الاجب فتحینه شول دوه که اور کجی کسلمش اوله بقال بعیرا جب ای بین الجبب ای مقطوع السنام

ثلب

ثوب

ثیب

جاب

جیب

السنام الحبة بضم الجيم كياسى لباس معناسنه وكوندر دمور پندك قواننه دخى ديرلر كفت سنان معناسنه  
وبلكه اولانك يربنه دخى جبه ديرلر مفصل الرند معناسنه جمى الجباب كلور جيمك كسر بله و جباب  
خر ما غاجنه ار كك خر ما ويرمك ميوه ويرسون ديونلقمى النخل معناسنه بقال جاء من الجباب وقد جب  
الناس النخل التجيب على وزن التكريم انك و ك ايا غنك سكلى ديرلر ندى كجوب فتح ايا غنك سكلنى سكلير لرن كچمندر  
واورمك معناسنه دخى كلور بقال جب فلان فذهب المجيب ميمك ضميله و ب نك فتحى وتشد بد بله شولات كه  
انوك تجيبى اوله بقال فرس مجيب وفرس فيه تجيب الجب ففتحته اسميد رات سكل اولمق معناسنه الحبة  
ميمك و حيمك فتحيله طوغرى يول جادة الطريق معناسنه الجباب ضم حمله شول نسنه در كه قيق كى دوه  
سود ب نك يوز و ناه طاهر اولور حالاه دوه سود ب نك قايغى اولمازا الحبة حيملك ضميله شول شكبه كه اتى  
قاووب ايچنه قو يوب سفره كو نور لر يا خود يا غى اريدوب ايچنه قور لر وشول زنبيله دخى ديرلر كه در ب دز  
دو زوب انكله ظهراق داستر لر جمى الجباب كلور الجباب على وزن التزلزل اتى قديد ا ب نك بقال تجيب  
الرجل اذا اتشق يعنى وشيقه اخذ انيسه كه وشيقه اتى فى الجملة قابندوب اندن قور و تخه ديرلر كدز ياده چوق  
دورنات بو معقوله قور بدبلن اندر الجب ضميله شول قو يى كه ا ب نى يا بلماش اوله جمى الجباب كلور جيمك  
كسر بله و الجب جيمك كسى و بالرك فتحيله دخى كلور الجباب فتح حمله بك يراض غليظ معناسنه  
بعضلر يريوزى در ديد بلر جمى كلز الجبابه على وزن السحابة شول احق كسنه كه انده خير اولمايه بقال  
انه خبايه هلباجه وهلباجه كسر هاء ابله و باه مو حده و حمله ب نه احق معناسنه در تا كيدا اولور الجباب على وزن  
جعفر چكر كه دن برنوعدر كه يشل اولوب ابقلى او وزن اولور الجباب ضم حمله بمعناه و ابو جنادب ذكر اولنان  
چكر كه نك اسميدر معرفه در نته كم ارسلان ايچون ابو الحارث ديرلر وفرموده دوه ييد دخى جندب و جنادب ديرلر  
بضم الجيم فيهما جمى جنادب كلور جيمك فتحيله الجندب جيمك فتحى و ذلك سكونيله قتلوق نك سال معناسنه  
و مكان جذب دخى ديرلر و عيب معناسنه دخى كاوزه فى الحديث انه جذب السمير بعد العشاء يعنى عشان صكره  
حكايه مثل ايشكى عيب لو كوردى الجندب جيمك فتحى و ذلك كسى و مدبله قتلغى زياده اولان يربين الجندب  
معناسنه بقال ارض جذب و ارضون جذب و فلان جذب الجندب ديرلر اطرافى قتلوق معناسنه الاجداب  
همزه نك كسر بله فتلغه داخل اولمق بقال جذب القوم اى صابهم الجذب و قتلوق او وزن بو لمعد دخى ديرلر بقال  
اجدبت ارض كذاى وجدتها جذب الجادبه ميمك ضمى و ذلك فتحيله بلى قتلوق ابله كچورمك بقال جادبت الابل العام  
اذا كان العام محلاى قحطافصارت لا تاكل الا الدرين الاسود درين لتمام يعنى جادبت الابل ديرلر قحط بلى قتلوق اولوب  
قور و يش چور و يش اوندن غيرى ات بولسه اولدخى شول ضعيفا و ندى اولسه كه ا ك تمام ديرلر الجندب جيمك  
و ذلك ضميله و حيمك ضمى و ذلك فتحى ابله چكر كه دن برنوع در و بر كسنه نك اسميدر رجالدن نونى زائده در و ظلم  
معناسنه دخى كلور بقال وقع القوم فى ام جندب اذا ظلموا كويا كدام جندب داهيه اسملر ندى برى در الجذب  
جيمك فتحى و ذلك سكونيله چكمك يقال جذب و جذبته على القلب بين الباء و الذا ل و منه بقال للرجل اذا كرا فى الانا  
جذب منه نفسا و نفسين يعنى قينكه قابله اولان نسنه برنفسه يا خود ا ب نى نفسه چكسه بوبله ديرلر و اى اخر  
اولمق بقال جذب الشهراى مضى عامته و قوائى اسندن ايرمق بقال جذب المهر عن امه اى فطمته و افه بارى  
كسلك انقطاع ريق معناسنه و ناه نك سودى از اولمق بقال جذب الناقه من الباب الثانى اذا قل لبنها الجاذب  
سودى كسلكش باقه جمى الجواذب و الجذاب كلور مثل نايم و نيام الجذب جيمك فتحيله و ذلك سكونيله انقطاع  
و بعد معناسنه بقال بينى و بين المنزل جذبته اى قطعه و بعد و برنل ا برشم معناسنه دخى كلور بقال جذبته

جذب  
جندب

جذب

جندب

جذب

من غزل للمجذوب منه مرة يعني اندن برکز چکن نله جذ به دیر لر المجاذبه تمیمك ضمی و ذلك فتحيله برکسنه ابله  
 برنسنه فی چکشدر مک نقول جاذبه الشئ اذا نازعته اياه التجاذب تانك فتحي و ذلك ضميله چکشمك تنازع  
 معناسنه الابداب همزه نك و حیمك كسر بله سرعته سیر ایتك الخذب فتحتهنله خرما اغا جنك كویكی  
 شحم نخل معناسنه واحدی الخدبة كلور الجرب فتحتهنله او یوز دبد كلری مرض كه انسانه و دوابه عارض اولور  
 يقال جرب الرجل من الباب الرابع الا جرب همزه نك و رانك فتحيله صفة منه يقال رجل اجر جرب الجرب  
 ضم جميله و سکون رائله جمع الا جرب يقال هم قوم جرب الجراب كسر جميله جمع الجرب الا جراب همز نك كسر بله  
 برکسنه نك دوه سی او یوز اولق يقال اجر جرب الرجل اذا جرب ابله الجرباء حیمك فتحي و رانك سکونيله و الفك  
 مد بله كوك سما معناسنه و كوكه جربا دبد كلرینك وجهی بودر كه بلدز لری جربه تشبیه اولمشدر  
 و قحط اولان یره دخی ارض جرباء در لر الجراب حیمك كسر بله دغرجق دبد كلری نسنه در كه در بدن دوزوب  
 ایچنه نسنه قور لر و قیونك ایچنه دخی اعلا سندن اسفلنه و ارنجه جراب دیر لر داخل بئر معناسنه  
 الجرب حیمك فتحي و رانك كسر بله تركه دن و یردن مقدار معینه دیر لر كه الشمس ارشون انی و الشمس ارشون  
 اوزونی اوله كه اكا دوغم دیر لر جمعی اجر به و جربان كلور همزه نك فتحي و حیمك سکونی و رانك كسر بله اوله  
 و حیمك ضمی و رانك سکونيله نایده الجرب میك ضمی و رانك فتحي و تشدد ببله مجرس و مضرس و زنی اوزن  
 شول نسنه در كه انی امور تجزیه ابدوب محكم قلمش اوله و اگر زانی مكسور قیلور سبك اسم فاعل اولور لکن عرب  
 رانك فتحي ابله استعمال ایتمشدر الجربة كسر جميله زراعت اولان یر الجربیاء كسر جميله و مند الفله فعليا و زنی  
 اوزن نكباد دبد كلری روز كار كه شمالله دبور سینده اسر و اسد كجه بلو ذی طاغیدر جراب ضم جميله  
 برصوبك ادبدر مكه ده در شرفها الله تعالی الجربة حیمك و رانك فتحي و بانك تشدد ببله بیان اشکی  
 سوروسی و ناسدن قوی اولان كسنه لره دخی اطلاق اولنور قنن برابر اولسه لر قونده بعضی صغیر و بعض  
 كبر اولسه الجربان حیمك ضمی و رانك ضمی و تشدد ببله قلیچك قنی نیام شمشیر معناسنه و كوكلكك بقاسی  
 جیب القمیض معناسنه و كوكلكك حشتككه دخی دیر لر لفظ فارسیدر مغر بدر الا جربان همزه نك و رانك  
 فتحيله بنوعبس و ذیان كه اېكی معروف قبيله دن عبارتندرا الجورب علی وزن جعفر چورب دبد كلری  
 نسنه كه قلدن اوروب ایاغه كیر لر جمعی الخواربه در فلاسغه و زنی اوزن ها عجمه ایچوندر لفظ جورب معرب  
 اولد غیچون و جوارب دخی دیر لر نته كم كبلجك جمعنه كیا ح دیر لر و كبلج كیلده معناسنه در الجوربه علی وزن  
 الدر حرجه چورب كیدر مك التجورب فتحتهنله و رانك ضميله چورب كیمك يقال جوربته فتجورب ای البسته  
 الجورب فلبسه الجراجب علی وزن المساجد ایری و جثه لو اولان دوه لر الجردبان حیمك فتحي و رانك سکون  
 و دال غیر معجمه ابله فارسیدر مغر بدر اصلی کرده نان در نخیل و اتمك صقجی معناسنه و کرده نان شول كسنه  
 در كه صول الن صوفره ده اولان طعام اوزرینه قوی كسنه تناول ایتسون دیو الجردیه علی وزن الدر حرجه و الجردم  
 مصدران منه یعنی طعامده نخل ایتك معناسنه يقال جردب و جردم فی الطعام الجرشبة و الجرشمة  
 علی وزن الدر حرجه خسته نكدن ایوا و لوق اندمال معناسنه يقال جرشب الرجل و جرشم اذا ندمل بعد المرض  
 و الهزال الجسرب حیمك و رانك فتحيله اوزون طویل معناسنه الجشيب حیمك فتحي و شپنك كسر بله و الجشوب  
 میك فتحي و شپنك ضميله طعام غلیظ يقال هذا طعام جشيب و جشوب ای غلیظ خشن بعضی ایتدی شول  
 طعامدر كه انوك قاتنی اولمیه قال صاحب الصحاح لو قالوا الجشوشبوا كما قالوا الخشوشبوا یا خاء لم یبعد الا فی لم  
 اسمعه بالجیم و جشوب قالن یکاسی معناسنه ده كلور ثياب غلیظه معناسنه الجشاب كسر میله غلیظ معناسنه

جرب

جورب

جرجب

جردب

جرشب

جسرب

جشب



الجلب حيمك فتحيله وعينك سكونيله برفق يقال جمعته من الباب الثالث اي صرعه مثل جمعته بالعين المهملة  
 والفاء الجباء حيمك كسر بلبه والفك مدبله بمعناه زيرا كاه اولور كه ياز ياده قلوب جمعته جنباء فتحبي دير لر  
 نته كم سلقيته دير لسقه اوز ربنه ياز ياده ابدوب الحبة حيمك فتحيله وعينك سكونيله اوق قويو بحق  
 نسنه قبوركي مثلا جمعي الجعاب كلور كسر حيله الجعوب حيمك وبانك ضميله قصير القامة اولوب مذموم  
 اولان كسنة الجلب والجلب بسكون اللام وفتحها حيمك يقال جلب الشئ يجلبه جلبا وجلبا وجلبت الشئ الى  
 نفسى من الباب الثاني و آت ياده سكر تسون ديوار دنجه حيقمر مغه دخي جلب دير لر يقال جلب على فرسه يجلب  
 جلبا من الباب الاول اذا صاح من خلفه واستخثه للنسب الا جلاب بمعناه وات ياده سكر نمكيون حيقمر مغه  
 دخي دير لر يقال اجلب عليه ودوه بالانه دري قابلغه دخي دير لر يقال اجلب قنبه غشاه بالجملة وبركسنة نك  
 دوه سي اركك طوغور مغه دخي دير لر زيرا اركك ولدي جلب ابدوب صمغه ابلدر لر نته كم ديشي طوغور دقه  
 احلب الرجل دير لر بالحاء المهملة واعانت ايتمكه دخي دير لر يقال اجلبه اي اعانه واجتماعه ده دير لر يقال  
 اجلبوا عليه اذا اجتمعوا وتالبا مثل احلبوا بالحاء المهملة واجلاب يان اوز ربنه دري بتمكه دخي دير لر  
 او كلق زمانده يقال احلب الجرح الحلوبه حيمك فتحى ولا مك ضميله شول نسنه در كه صاتمق ايچون  
 ابلر وكتور لر الحليب حيمك فتحى ولا مك كسر بلبه شول نسنه كه بر شهر دن بر شهره كتور لر الحلبه ضم  
 حيله وسكون لامه شول در بدر كه يان اوز ربنه بترا وكلق زمانده نقول منه جلب الجرح يجلب  
 من الباب الاول والثاني وزمانك شدتي يقال اصابتنا جلبة الزمان وكلمة الزمان وشول دري كه دوه  
 حطبنه چكر لرا كاده جلبه دير لر الجلب والجلب حيمك كسرى وضميله ولا مك سكونيله شول بفقده بلوده  
 دير لر كه انده بغمور اوليه ودوه هاودنك انچلر بنه دخي جلب دير لر كسر بلبه وضميله الجلباب حيمك كسر بلبه  
 ولا مك سكونيله چارشب ملحفه معناسنه الجلبية حيمك فتحيله مصدر جلباب معناسنه باادغام اولندي  
 زياد حرجه صيغه سنه ملحق در الجلب والجلبة فتحينله اوز لر اصوات معناسند نقول منه جلبوا بالثاء شدي  
 وشول جلب كاندن نهي اولنشد راول بودر كه زكات جمع ابدن كسنة سور بنك اوز ربنه وار ميوب كنديو  
 طور دغي مكانه كورد ب زكات اله بعضلر ايتدي نهي اولنان جلب اولدر كه بر كسند او كدل ميدانده انه بر كسند  
 بندروب ميدان باشنه كلكه ارد نجه ات براغوب حيقره تا كه جمه سن كچه باب حيله دن بو بر نوع اولدو غيچون  
 نهي اولندي الجلب والجلاب شول كسند لر در كه دوه وقبوني بيع ايتمك ايچون چكوب كتون لر الجلبان  
 حيمك ضميله ولا مك سكونيله حبوبات قسمندن بر نسنه در ماشه بكر را جلنباه حيمك ضمي وكسر بلبه شول  
 ناقه در كسفر ايتمكه قوي اوله بعضلر ايتدي انك سمنزه وعورنك سمنزه جلنباه دير لر كذا في بعض النسخ من  
 الصحاح الجلباب حيمك كسرى ولا مك سكونيله ياز ياده پيرا اولان كسند يقال شيخ جلاب و جلابه اي كيرهم  
 وهم كسر هابله زيا پيرا اولنه دير لر الا جلاب همنزه نك ولا مك كسر بلبه اواز نوپ ياتق وسيرده جد و جهد  
 ايتمك يقال اجلب في السيرا ذامضي وجد الجلب ميمك ضمي وعينك كسر بلبه كير معناسنه يقال سيل مجلب  
 اي كير الجلبى فتحينله وعينك سكونيله والف مقصون ابله على وزن القرني نيز كوزن كوز يقال رجل  
 جلبى العين اي شدي لبصر الجلباء فتحينله شول ديشي دوه كه قوي اوله جلب على وزن جعفر  
 بوضعك اسيدر الجلب حيمك فتحى ونونك سكونيله يان نقول قعدت الى جنب فلان والى جانبه بمعنى  
 وبركسنة نك پهلو سن يعنى يان فتمغه دخي دير لر يقال ضربت جنبه اي كسر جنبه وطواري كندى جانبكه  
 چكته ده دير لر نقول جنبت الدابة اذا قدتها الى جنبك كله من الباب الاول وكذلك جنبت الاسير جنبا بالضم برك

جنب

جلب

جلب

جلب

جنب

و برئسنه ايراع ايتك بقال جنبته الشئ اى نحيته قال الله تعالى واجنبي وبنى ان تعبد الاصنام و يندن بر قبيله نك  
 اسميدرو ناحيه معناسنه دخى كلور كاقيل الناس جنب والامير جنب الصباح بالجنب سفر يولد اشى الجانب  
 طرف ناحيه معناسنه الجنبه فتحته بنده بمعناه بقال فلان لا بطور مجنتناى لا يقرب مجنتنا الجنبه ميمك ضمى  
 ونونك فتحيله والتجنب فتحته بنده ونونك ضمى وتشد بدله والاجتناب همزه نك و بانك كسر بله والتجنب تانك فتحى  
 ونونك ضميله جمله بر معنايدر قجتمق ديك اولور الاجنبى والاجنب فتح همزه ايله والجنب ضمته بنده والجانب  
 جمله سى بر معنايدر اراق كسنه ديك اولور بقال رجل اجنبى واجنب و جنب و جانب و غرب اوان كسنه يدخى  
 جانب دير لر جمعى جنب كلور بقال نعم القوم هم بخار الحنايه اى بخار الغربه يعنى غرب نواز لغله مدح در ا لخار جنب  
 ضمته بنده اخر طائفه دن اولان قو كشيلا التجنب على وزن التكريم اراع ايتك بقال جنبته الشئ يعنى جنبته  
 بالتحفيف على مامر و دوه نك سودى از اولق بقال جنب القوم اذا قلت البان ابلهم وانك ايا عنده اولان شول  
 اكر بلك در كه كرش كنى هموار اولد قده مستحسن عد اولور الجانب فتح حميله او او كنده اولان مكن فناء دار  
 معناسنه و محله يه قريب اولان يره دخى دير لر جمعى الاجنبه كلور همزه نك فتحى ونونك كسر بله بقال اخصب  
 جنب القوم و فلان خصيب الجانب و جذب الجانب يعنى فلان قومك طرفى او جور لوق فلانك قتلوق دير لر كه  
 خصيب خاء معجمه و صاد مهمله ايله او جور زلعه و جذب حميله و دال مهمله ايله قتلعه دلالت ايدر الجانب كسر حميله  
 بذكه كلك بقال فرس طوع الجانب اى سانس القيا يعنى بدله سنى اسان و بقال ايضا فلان فى جنب قبيح  
 اذاج فى مجانبه اهله الجنبه حيمك فتحى ونونك كسرى و مبدله شول طور در كه مطيع اولوب بدك كاه و هر مطيع  
 و منقاد اولنه جنب دير لر و شول تا قه در كه انى بولد استلر و كه قوشه سن سكا فى الجملة از و كور كيجون الاجنب  
 همزه نك ونونك فتحيله مطيع اوليان الجنب غريب اولان كسنه بقال جنب فلان فى نى فلان مجنب من الباب  
 الخامس اذ نزل فيهم غريب الجنبه حيمك فتحى ونونك سكونيله دوه نك ايكوسنه اولان در سى بقال عطى جنبه  
 اتخذ عليه يعنى دوه نك بهلوسى دريسندن و يرتا كه سودقويا جوق التابدنم و ناحيه معناسنه دخى كلور بقال  
 نزل فلان جنبه اى ناحيه واعتزل الناس يعنى بر حابى اختيار ابد و پ خلقدن عزت ايتدى الجنبه فتحته بنده شول  
 اولرك اسمى در كه صيف زمانده تازه لنوب پير قتلور بقال مطر نامطر اكثر منه الجنبه الجانب ضمته بنده شول  
 كسنه در كه جنابته متصف اوله واحدى و جمعى و موثى برابر اولور كه اولور كه بونك جمعده الاجنب همزه نك  
 فتحيله و الجنبون دير لر بقال جنب الرجل من الباب الخامس الاجنب همزه نك كسر بله جنب اولق بقال  
 اجنب الرجل الجنوب حيمك فتحى ايله ونونك ضميله شول بلدر كه شماله مقابل اوله بقال جنبت الر يرح اذا  
 تحولت جنوبيا و جنوب بلنه داخل اولمعه ده اجنب دير لر بقال اجنب القوم اذا دخلوا ربح الجنوب الجنوبه  
 ميمك فتحى ونونك ضميله شول بلوت در كه جنوب بلى ايله ظاهر اولور الجنوب شول كسنه كه ذات الجنب  
 مرضنه مبتلا اوله وذات الجنب بر قره در كه انسانك داخل جنبنده واقع اولور و جنوب شول كسنه در كه  
 جنوب بلنه ملاقى اوله بقال جنب القوم اذا اصابهم الجنب فهم جنوبون وكذلك القول فى الصبا والذبور  
 والشمال الجنب بكسر الميم وفتح النون قلقان جنبه معناسنه و اراضى عجمك اقصاسى در از ذى عربيه وار مجه و اراضى  
 عربك اراضى عجمه اقرب اولانى در الجنب ميمك ونونك فتحى ايله چوق نسنه كثر معناسنه بقال ان عندنا  
 خير الجنبه و شر الجنبه اى كثر الجنب حيمك ونونك فتحيله او كدل ميد ائنده بر كسنه يارش لئلرندن  
 بر بنه پناشوب سبقت ائمه دن اليقو مقدر و بوندن نعى اولمشدر و مصدر و راقسمقى معناسنه بقال جنب  
 البعير من الباب الرابع و بعضلر ايتدى دوه نك او بكنى بوكر نيايش مقدر ز ياده صوسز لقدن بعضيلر ايتدى

ایا قلمی طولش بقدر زیاده صوسز لقدن الجواب حیمک فتحیله برکسنه یه سوز دوندرمک الاجابه همزه نك  
 کسر به جواب و یرمک بقال اجاب و اجاب عن سؤاله الاجابه اسم در بمنزله الطاعة والطاقة و بقال اساء سمعا  
 فاساء جابه یعنی سوزی یرمز اشتدی و یه مز جواب یردی الاسجابه یعنی الاجابه بقال استجاب الله دعاءه  
 الجاوبه میمک ضمی و واوک فتحیله و الجاوب تانک فتحی و واوک ضمیله سه باشمک محاوره معناسنه الجیمه  
 کسر حیمله جواب معناسنه بقال انه حسن الجیمه ای الجواب الجیب حیمک فتحی و ینک سکونیه بقدر بیان  
 معناسنه نقول جبت القمیص اجو به و اجیبه من الباب الاول والثانی اداقورت جیبه یعنی بقه سن او یسک  
 الجوب کسر میله و فتح و اوله شول الت در که دمور دن اتخاذا ایدر لر برنسنه کسملک ایچون الجوب  
حیمک فتحی و واوک سکونیه یرتمق خرق معناسنه و کسیمک قال الله تعالی و نمودالذین جابوا الصخر بالواد و قطع  
 مسافه معناسنه ده کلور بقال جبت البلاد اجوب بها و اجیبها و قلغان جنه معناسنه و بکسر کواکک  
 جواب حیمک فتحی و واوک تشدد بدله بنی کلاب قبیله سندن برکسنه نك اسیدر که هیچ برقیونی قازمزدی  
 و هیچ برقیانی کسزدی الا انوک صوین چقرردی الاجتیاب همزه نك و تانک کسر به قطع مسافه نقول اجتبت  
 البلاد اذ اذاعتها و اجتیاب کواکک کیمکه دخی دیر لر بقال اجتبت القمیص اذ البسته الخائب شول خبر که  
 پرولا بتدن پرولا بتنه کلور بقال هل جاءکم جائبة خبرای خبریجوب الارض من بلدالی بلد النجیب علی وزن  
 التکریم کواکک بقاسن او یق نقول جبت القمیص اذ اجعلت له جیب الجوبه حیمک فتحی و واوک سکونیه  
 بلونلرده و طانلرده اولان اراق فرجه معناسنه و زیاده اسیدن یارلن یرجمی الجوب کلور حیمک ضمی ابله  
 الانجیاب اچلمق بقال انجات السحابه ای انکشتت تجوب تانک فتحی و حیمک ضمیله برقبیله نك ایدر که ابن  
 ملجم انلردن درنجیب تانک فتحی و حیمک کسر به برجماعتدر کنده قبیله سندن که تجیب ثور او غلی در و ثور  
 کنده او غلی در فصل الحاء الحبة حانک فتحیله بغدادی و بغدادی بکر رنسنه لک دانسی جمعی حبوب کلور  
 حبه القلب بوزک اورتنسی میان دل و بعضلر حبه القلبی ثمرة الفؤاد له نفسیرا ینمشلر در بودخی اول معنایدر  
 الحبة السوداء چورک اوقی الحبة الخضراء شول یا شل دانلردن ربطتی ثلین ابلر و برنسنه نك قطعه سنه دخی حبه  
 دیرلرنه کم طولوبه حب الغمام و حب المزن و حب قردیر لر که غمام و مزن میمک ضمیله و زانک سکونیه بلود  
 معناسنه و قر قافک ضمیله صغوق معناسنه در جابر بن حبه اتمک خبر معناسنه و بو معرفه در الحبة  
 حانک کسر به صحرا ده بتن تحملر در که قوت اولور قسمی دکلا دره فی الحدیث فینبتون کم ثبتت الحبة فی حیل  
 السیل یعنی سیل کتوردکی طیرا قده بتن دانکی دره حیل حاء مهمله ابله کوترلمش معناسنه در جمعی الحب  
 کلور حانک کسری و بانک فتحیله الحبة حانک ضمیله محبت معناسنه بقال نم و حبه و کما الحبة  
 حانک ضمیله کوب خاییه معناسنه فارسیدر معر بدر جمعی الحباب و الحبیه کلور حانک کسری و بانک فتحیله  
 و محبت معناسنه ده کلور الحب کسر حائله کذلک محبت معناسنه و حبیب معناسنه دخی کلور مثل خدن  
 و خدین که خدن و خدین دخی حبیب معناسنه در الاحباب همزه نك کسر به محبت ایشک بقال احبه فهو  
 محب و حبه یحبه بالکسر من الباب الثانی و بوشاذ در زیر امتعدی اولان مضاعفة بفعل کلز کسر له الا بفعل  
 اکسربک اولور ضمیله و احباب دوه چوکوب یورمکن امتناع ایشک دخی دیر لر بعضلر ابتدی دوه ده احباب  
 فرسد حرنبت کی در بعضلر ابتدی بعیر محب دیر لر واجب البعیر احبابا دیر لر چنکه ا کابر مرض ایرشوب  
 یا خود بر روی صنوب برندن طوریمسه تا صاغ اولنجیه دک یا خود اولونجیه دک و اکین دانطو تمق معناسنه ده  
 کلور بقال احب الزرع و الب اذا دخل فيه الا کل و ینشأ فيه الحب و اللب و کل ضم همزه ابله ینور رنسنه و نقول

حیب

حیب

ما كنت حبيبا ولقد حبت بالكسراى صرت حبيبا وقولهم حب بفلان اى ما احبه الى يعنى اصله التعجب بعضا  
 ايندى بونك اصلى حب ابدى بانك ضميله بعد التخفيف ادغام اولنشدرو بقال امرأة محبة لزوجها وحب  
 لزوجها ومنه قولهم حبذا زيد كه بوند حب فعل ماضى در تصرف اولنر واصلنده حب ابدى وذافاعلى در  
 ذاليسه اسم مبهم در اسماء اشار ندن بونك مجموعى شئ واحد كى قانوب اسم واحد منزله سنه نيز بل اولنغين  
 مابعدى مرفوع اولدى پس حبدانك محلى ابتداء بت وزن رفع اولوب زبدانك خبرى اولدى وز بى دادن  
 بدل اولسى جائز دكلدر زير ابدل اواسه حبت المرأة ديك لازم اولور دى التحب فتحبندله و بانك ضمى  
 وتشدد ببله دوستلق كوسترمك بقال تحب اليه اى تود دو مركبك قرنى صوبله طولق معنا سنه ده  
 كلور بقال تحب الحمار اذا امتلا من الماء وشربت الابل حتى تحبت اى تملأت رايغنى صويه قندى الاستحباب  
 مستحب اولق استحسان مستحسن اولق معنا سنه اولدغى كى المحتاب ميك ضميله سوشمك بقال تحابوا  
 اى احب كل واحد منهم صاحبه الحباب كسر حابله والحابة ضم ميمله ايكسى بر معنايه در مودت معنا سنه  
 الحباب ضم حابله محبت معنا سنه و بلان معنا سنه دغى كلور حيه كى و حباب اسم شيطان در ديد كلرنك  
 وجهى بودر زير حيه شيطاندر ديرلر ورجالدين بعضنه اسم قلد قارينك دغى وجهى بودر الحباب حانك  
 فتحيله اولو صويه ديرلر و بعضلر ايندى حباب شول قوبر جقلمدر كه صوبك اوزرنده ظاهر اولور يعاليل  
 معنا سنه كه يعلولك جمعى در صوقبر جغى ديك اولور و غابت معنا سنه ده كلور بقال حبابك ان تفعل كذا  
 اى غايتك لخب فتحبندله اغزده اولان ديشلر صافى و روشن اولق و بوذكر اولنان حب تنضر اسنانله نفسير  
 اولندوغى نقد برجه در بعض نسخه ده تنضد اسنانله نفسير اولنشدرو بو نقد برجه انتظام اسنان مراد اولور  
 اعلى سى اسفلى اوزن فونددقه وقاموسه ايكسندغى اشارت ايشدر الحباب برنجيل كسندك اسمى در  
 كه قونق قور قوسندن انشى از بقاردى پس انكله ضرب مثل ايند بلىر حتى نالحباب ديد بلىر شول اتشه كه  
 انك: علندن ظاهر اولور و زابى حباب ديد بلىر شول تش مثلنده اولان سنه يكه كيجه ايله بر قور دجغزده  
 ظاهر اولور كه اكلدز بوجكى ديرلر حباب فتح حابله برر جلك اسميدر كه حبدن ما خوددر الحباب كچيلر صغار  
 معنا سنه حبابك جمعيدر حى حانك ضمى و بانك فتحى وتشدد ببله فعلى و زنى اوزن بر عورنك اسمى در  
 الحباب پرده و قلبده اولان پرده يه دغى اطلاق اولنور كه قلبله سائرا شيا ببننده مانع اولور الحباب  
 منع ايمك بقال حجه من الباب الاول وميراثه اولان حجب دغى بوندن ما خوددر بقال الاخوة يحجبون لام  
 عن الثلث الى السدس الحجب كوز اولان كسندغى معنا سنه الحجاب قاش ابرو معنا سنه جمعى  
 حواجب در وقپوجى معنا سنه ده كلور جمعى حجاب كلور حانك ضمى و حيمك تشدد ببله الاستحباب  
 بر كسندغى قلمق حواجب الشمس كوشك اطرافى قوس حاجب حاجبدن حاجب بن زران التيمى مراددر  
 وقوس حاجب شول ايدر كه حاجب اى كسرى ياننده رهن قومشدر و حاجب وفات ايند كدن صكره اوغلى  
 ذكر اولنان يابى رسوله هديه قلد فده رسول انى برهوديه دورت بيك در همه بيع ايشدر و صاحب صراح  
 بو معنيدن غافل اولغين قوس حاجبى خم ابرو بله نفسير ابدوب غلط ايشدر جوهرى حاجبدن مراد  
 ابن زران درد يرانكن غفلت ايشدر الا حجاب كيزلتمك بقال حجب الملك عن الناس الحجب على وزن التكر بم  
 بمعناه بقال ملك حجب الحجة بفتحين سكر دن باشى بقال هما حجتان تشرفان على الخاصرين بغير بوكر لره  
 قريب اولور لرحدب بفتحين مرفوع اولان بر جمعى الحداب كلور كسر حابله ومنه قوله تعالى من كل حدب  
 ينسلون و ينسلون يسر عون معنا سنه در و حدب ميل ايمك معنا سنه ده كلور على ماسيجى الحدبة

حجب

حدب

شول

فختنه شول ارتفاع در که ارقه ده ظاهر اولور بقال حدب ظهره من الباب الرابع اذا صار ذا حديه  
 يعني بوكري اولسه الحدب حانك فختي وذلك كسر بله بوكري اولان كسنه الاحد باب همزك وذلك  
 كسر بله بوكري اولق بقال احد ودب اي صار حدبا الاحد باب همزه نك كسر بله بوكري فلق بقال احد به الله  
 الاحد همزه نك وذلك فختيله شول كسنه در كه بوكري اوله بين الحدب معناسنه الحدباء حانك فختي  
 وذلك سكوني والفك مدبله شول ناقه در كه انوك اوجسنه اولان كككري ظاهر اوله ارقلغندن  
 بقال هن حدب حدابير وحدابير حد بارك جمعي در حد بار حاء مهمله نك كسري ابله وباء موحد وراء  
 مهمله ابله زياده ارق اولان ناقه يه ديرلر الحدب والتحدب ميل ايمك تعطف معنا سنه بقال حدب عليه  
 من الباب الرابع وتحدب عليه اي تعطف الحرب جنك مؤنثدر بقال وقعت بينهم حرب بعضيلر ابتداي  
 نصغيري حرب كلور بلا تاء زيرا اصلند مصدر درو بعضيلر ابتداي حربك مذكر كله سي دخي  
 وارد روعدو معناسنه دخي كلور بقال انا حرب لمن حاربنى اي عدو الاحتراب همزه نك كسر بله والتحارب  
 تانك فختي وورانك ضميله والحاربة ميمك ضمي وورانك فختيله برمعنا به در الحرب ميمك كسري وورانك فختيله  
 حرب كثير صاحبي ديمك بقال رجل محرب اي صاحب حروب وقوم محربة الحربه شول سكو در كه قصه جق  
 اوله جمعي الحراب كلور حانك كسر بله الحرب حانك وورانك فختيله زياده غضبناك اولق بقال حرب الرجل  
 من الباب الرابع اذا اشتد غضبه ويركسنه نك النذن مالن الوب صفر اليد قومق بقال حرب محرم حربا مثل  
 طلبه بطلبه طلبا اذا اخذ ماله وتركه بلا شئ الحرب حانك فختي وورانك كسر بله والحراب ميمك كسري وحانك  
 سكونيله غضبه كيجي كسنه بقال رجل حرب ومحراب و بوندن ما خود در ما احسن الحراب في محراب ديد ككري  
 قوللري يعني نزعج واقع اولدي بونك غضبي انك غضبي مقابله سنه ومحراب فوقاني اولان او ده ديرلر غره  
 معناسنه الحرب تحريض بلمك معناسنه وغضبه كتورمك بقال حربته اي اغضبتنه وسكوي كسكين ايمك  
 بقال حربت السنان اي حد دته الحرب بيمه حانك فختي وورانك كسري ومدبله شول مال كه كسبتك معيشتي انوكله در  
 المحروب والحرب حانك فختي وورانك كسر بله مالي النان كسنه الاحراب همزه نك كسر بله مال غنيمت المسنه  
 دلات ايمك الحارب صدر مجالس و بوندن اوترو مسجدك محرابه محراب ديمشدر ومحارب غمدان كه ديرلر  
 ولايت ينده بوندن ما خود در و غمدان عثمان وزني اوزن بر قصيرك اسميدر كه يشرح نام كسنه اني الوان مختلفه  
 ابله بنا ايمشدر و انك داخلنده بدى سقفله بر قصر بنه ايمشدر كه هرابكي سقفلك ما بيني قرق اريشوندر و بارى  
 تعالينك فخرج على قومه من الحراب ديدوكي قولنده محرابدن مراد مسجد در ديد بلر محارب ميمك ضمي وورانك  
 كسر بله برقبيله در فهدن الحراب حانك كسر بله والفك مدبله برنوع كرنكله در كه يوز طوبى كوش نه جانبه  
 دور ايد رسه اول دخي اول جانبه توجه ايدره كوشك حارتي حسبجه الوان مختلفه ابله متلون اولورام حنينك  
 مذكري در كه ام حنين دخي كرنكله اسميدر مؤنثي الحرابه در بقال حرابه تنضب كبا بقال ذئب غضبا و تنضب  
 غضبا كى اسم شجر در كويا كه مزبور لرد ذكر اولنن اشجاره يورت طوتماغن اضافت اولنور و كذلك حراباز ده  
 اولان مسمار لره دخي ديرلر الحرب بيمه ميمك ضمي وورانك سكوني و بيانك كسر بله شول يدر كه انده حرابه جوق اوله  
 بقال ارض محربية اي ذات حرابه الحرابي فتح حاليله و بانك كسري ومدبله ارقه ده اولن انلر بقال حرابي المتن  
 للحاتو حرابي حرابانك جمعي ده كلور كرنكله معناسنه نته مورو ابتداي الاحرابه قل بيمك واوت بيمك  
 بقال احربني اي از بار و از برار زاء معجمه و باء موحد و رئين مهملتين ابله قل بيمك واوت بيمك معناسنه در  
 و ككنه احربني اخر نده اولان بقاء افعللال بابنه الحلق ايجوندر الحزاب حانك كسري وورانك

حرب

حرب

وزانك سكونيله اصحاب وطائفه وورد معنا سنه ده كلور التحزيب على وزن التكريم قرأني حزب حزب ايمك يقال  
حزبت القران لتحزب فتحته ووزانك ضمي وتشديد بيله جمع اولمق يقال تحزبوا اذا اجتمعوا الاحزاب همزه نك فتحيله  
شول طائفه در كه انبيائه محاربه جمع اولمق الحزب الحزب حانك فتحى وبانك كسرى ومد بيله قالن وقصه اولان كسنه  
يقال رجل حزب وحرزايه اذا كان غليظا الى القصر وحرزبانك جمعى ده كلور على ماسيحي الحزب حانك كسرى بيله  
وزاء معجمه نك سكونيله بك يراض غليظه معناسنه الحزب باء اخص منه جمعى الحزبى كلور اصلنده يامشدد  
ابدى صكره تخفيف اولندى الحزب حانك كسرى ونونك سكونيله يرها وحي در كر زدنش معناسنه ته كم قسط  
در يها وحي در وحرزبانك كذا لك غليظ وقصير اولان نسنه حزبانى كى الحزب حانك فتحيله ووزانك سكونيله  
بر عظيم ايشه دوش اولمق يقال حزب من الباب الاولى اصابه الحزبون حانك ووزانك فتحيله وماينده يانك  
سكونيله قارى اولان عورت الحسب حانك فتحيله وسپنك سكونيله والحساب حانك كسرى بيله والحسبان حانك  
ضمي وكسرى بيله والحسابه حانك كسرى بيله صايق يقال حسبتة احسبه من الباب الاول حسابا اذا عددته  
وحسب كفايت ايدى محي وحساب دخی كفايت ايدى محي معناسنه ده كلور على ماسيحي المحسوب والحسب  
فتحته معده ومعناسنه فهو فعل بمعنى مفعول مثل نفض بمعنى منقوض ونفض سلكتك معناسنه در ومنه  
قولهم ليكن عمك بحسب ذلك اي على قدره وعدده ويقال ما درى ما حسب حد بئك اي ما قدره وكاه اولور كه  
ضرورة شعر ايجون سين تسكين اولنوز ووحسب شول نسنه در كه انسان انكله ثفاخر ايدى اواجدا نك  
صفات حسنه سى جهتن دن بعضلر ايتدى انسانك حسبي دينى در بعضلر مالى در ديد بار الحسب حانك فتحى  
وسپنك كسرى بيله ذى حسب اولان كسنه الحسب حانك كسرى بيله ذى حسب اولمق حسب حسابيه من الباب  
الخامس مثل خطب خطابه بعضلر ايتدى حسب وكرم انسانك موجود اولور اكر چه انك با اواجدا ذى مشرف  
دكسبه ده اما مشرف ومجد اولماز الالبابه اولور الحاسبة ميمك ضميله بر نسنه نك حسابن المق يقال حاسبتة  
حاسبة الاحساب همزه نك كسرى بيله نهى منكر ايمك تقول احسبت عليه اذا انكرته وخذادن عوض اسمك  
يقال احسبت بكذا اجر عند الله الحسب ميمك ضمي وسپنك كسرى بيله احساب ايدن كسنه يقال فلان محسب  
بلده ولا يقال محسب بلده وبر كسنه نك بيوك او غلى يا خود قيزى فوت اولسه احسب فلان اتاله او بنتاله ديرلر  
اما چن كو چو جك قيزى يا او غلى فوت اولسه افرطه ديرلر واقتراط منزله ايلر واز قنى كوندر مكبر الحسبة  
بالكسرو والتسكون اسم بمعنى الاجر جمعى الحسب كلور حانك كسرى وسپنك فتحيله وحسن تدبيره دخی ديرلر  
يقال انه حسن الحسبة فى الامر اذا كان حسن التدبير له وحسبه حساب بدن بر نوع معناسنه دخی كلور مثل  
القعدة والركبة فعوددن ور كويدن بر نوع معناسنه الاحساب همزه نك كسرى بيله كفايت ايمك يقال احسبني  
الشيء اي كفايتى واعطام معناسنه ده كلور وواكنا معناسنه ده كلور يقال اعطى فاحسب اي اكر واحساب دوه اسقر  
اولغه ده ديرلر على ماسيحي الحسب على وزن التكريم بمعنا الاعطاء ايضا يقال احسبتة وحسبتة اي اعطيتة  
وحسب بصدغه بصدندر مق معناسنه دخی كلور على ماسيحي الحسب كفايت ايدى محي يقال حسبك درهم  
اي كفاك ويوحسب اسدر يقال هذا رجل حسبك من رجل ومعرفة بيمضناف بكن نكره بيهضيت واقع اولور  
زيرامعناى فعله در محسب لك معناسنه بمعنى كفى لك من غيره وبوندك واحد وجمع وثنيه بر اولور زيرا كه  
مصدر در اصلنده وانتقام معناسنه ده كلور يقال حسبك الله اي انتقم الله منك الحساب كذا لك كفايت ايدى محي  
معناسنه يقال شيء حساب اي كفى ومنه قوله تعالى عطاء حسبا الحسبان حانك ضميله عذاب وحسبان  
معناسنه ده كلور قال الله تعالى الشمس والقمر محسبان بعضلر ايتدى حسبان حسابك جمعى در شهبان



شهابك جمی اولدغی کبی وقصه جق او قله دخی حسابان دیرلر واحدی حسابانه درو حسابانه کوچك بصدغه  
 دخی دیرلر الحصب بركسنه بصدوغه یا صد ندر مق بقال حسبه اذ اوسدته وفي الحديث ما حسبوا ضیفهم  
 الحصب فتحته و سبنك ضمی وتشد بدبله خبر الملق بقال تحسبت الحبرای استخبرته الا حسب همزه نك فتحیه  
 شول دوه دركه انك توینده بیاضلق و قرمز یلق اوله وشول ادمدر كه اشقر اوله الاحساب همزه نك كسر بله  
 دوه نك تونی سرخ و سفید اولق بقال احسب البعیر احساب الحسبه میك فتحیه و سبنك كسر بله طان ایتك  
 الحسان حانك كسر بله بمعناه و بقال حسبه صالحا احسبه بالفتح حسبه میك و سبنك فتحیه  
 و حسبه میك فتحی و سبنك كسر بله و حسابا نا حانك كسری و سبنك سكونیه ای طننته و احسبه  
 دخی دیرلر كسر سبنله شادا و ملق اوزن زیر هر فعل ماضی كه مكسور العین اوله انك مستقبلی مفتوح  
 العین اولور علم یعلم كبی الا دورت كلمه كه انلر نوادر دن در حسب یحسب و یس یس و یس یس یس  
 و معتل دن ماضی و مستقبلی كسر بله كان و مق یق در عاشق اولق معناسنه و وفق بفق در مناسبت معناسنه  
 و وثق بفق در اعتماد معناسنه و ورع برع در زاهد اولق معناسنه و ورم یرم در ششمك معناسنه  
 و ورت یرت در وارث اولق معناسنه و وری الرندی در چمق چالمق معناسنه و ولی بلی در عقبلق معناسنه  
 الحو شب حانك فتحی و واوك سكونیه و سبنك فتحیه طوارك بلكنه اولان اك موصل رسع معناسنه  
 و بعضلر ایتدی طوار بلكنه اولان كوچك ككه دیرلر و شول طوار كه یانلری ششمش اوله منتفح الحنین  
 معناسنه الحصب حانك فتحیه او اجق طاشار حصب معناسنه الحصب میك ضمی و صادق فتحیه وتشد بدبله  
 مناده بر موضع در كه انده جره اتارلر الحصب حانك فتحی و صادق سكونیه طاش اتفق نقول حصبت  
 الرجل احصيه من الباب الثاني اذا رميته بالحصباء التحصیب علی وزن التكریم مسجد فرش دوشمك كرك  
 چاغاله اولسون كرك غیرى نسنه ايله اولسون نقول حصبت المسجد تحصيبا اذ فرشته یر بوزنه یورچكه  
 دخی تحصیب دیرلر بقال حصبت فی الارض ای ذهب فیها الحاصب شول بلكه اسد كجه او اجق طاشار صاون  
 الحصبه بفتح الحاء و كسر الصاد بمعناه و حصبه او اجق طاشی چوق اولان یره ده دیرلر بقال ارض حصبة  
 الاحصاب همزه نك كسر بله سكر در كن او اجق طاشلری طاغثق بقال احصبت الفرس اذا اثار الحصباء فی  
 عدوه الحصبه حانك فتحی و صادق سكونیه شول او اجق نسنه لر در كه خسته نك بدنه ظاهر اولور كه  
 اولور صادی مفتوح ابدوب حصبه دیرلر و الحصبه میك و صادق فتحیه شول یردر كه انك او اجق  
 طاشلری چوق اوله بقال ارض حصبة الحصب فتحته شول نسنه در كه اتشه براغلو راتنی مشتعل قلسون  
 دیو قال الله تعالى انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم و حصب حصبه چقار مغه دخی دیرلر نقول  
 حصب جله من الباب الرابع اذا ظهر فيه حصبة يحصب يانك فتحی و صادق كسر بله برقبيله در یمده الحصب  
 حانك كسر بله و ضا دمعجه نك سكونیه یای اوزی صوت قونى معناسنه جمعی الا حصاب كلور واركك  
 یلان دخی دیرلر بعضلر ایتدی حصب حانك كسر بله و ضا دمعجه نك سكونیه و حصب حانك و صادق  
 فتحه لر بله لغت در حصبت ده صادمه له نك فتحیه و یوسیدن ابن عباس رضی الله عنه حصب جهنم  
 قرأت ایتدك كه قرأتدی ابن عباسك مرادی حصب در شه كم مروا ایتدی و فر ایتدی حصب ضا دمعجه  
 ايله حطب معناسنه در اهل یمن لغتده و هر نسنه كه انكله اتش طوتو شدر لر اول حصب در الحطب  
 میك كسری و صادق فتحیه او داو پلرد كری اعاج مسعر معناسنه الحطب حانك و طانك فتحیه او دن  
 الحطب طانك سكونیه او دون جمع ایتك و او دون كتر مك نقول حطبت من الباب الثاني اذا جفت الحطب

حشب

حصب

حصب

حطب

وخطبني فلان اذا اذالك بالخطب الاحتطاب كذا لك خطب جمع ايتك تقول احتطبت اذا جمعت الخطب حاطب  
ليل شول كسسه درك رطب و يابس سو بليه كجه اودون جمع ابدن كى كنه جمع ايتدوكن بلز الخطابه حاذك  
فتحي و طانك تشديد بله شول كسسه لر دركه اودون جمع ابدلر الاحتطاب همزتك كسر بله اودن كسسه كه قريب  
اولمق يقال احطب الكرم اذا حان ان تقطع منه الخطب وكرم كافك فتحي و رانك سكونيله باغ چيوغى الحاطب  
ميمك ضمى و طانك كسر بله شول دوه دركه قورى دپكن اهنليه الحطيب حانك فتحي و طانك كسر بله شول يردر  
كه اوده ني چوق اوله الخطب حانك فتحي و طانك كسر بله شول كسسه كه قاتى ارق اوله سخت لاغر معناسنه الاحتطاب  
مثله الخطوب حانك و طانك ضميه سمرمك يقال حطب حطوب بامن الباب الثانى اى سمن يقال اعلل تحطب يعنى شرب  
ابت مرة بعد مرة تا كه سمن اولاسن الحنطب حانك ضمى و طانك ضمى و فتحيله چكر كد نك ار كنه ديرلر بعضار  
ايتدى حنطب و حنطباط كوزنن قورد بدر جمى الحنطاب كور خنابس كى كه خنابس دخی ذكر اولنان  
معنايه در الحنطوبه بالضم شول عورت كه عظيمه الجسم قليله الخيراوله كذا فى بعض النسخ الخطوبه حانك  
فتحيله و طانك سكونيله يابك كرىشن محكم قلق يقال حطرب الرجل قوسه اذا شد تويرها الحطرب ميمك  
ضمى و حانك و رانك فتحيله قاتى بوكن اب شديد الفتل معناسنه و قوى الخلق معناسنه ده كور يقال رجل  
محطرب اذا كان شديد الخلق يعنى فرموده اولسه الحقب حانك و قافك ضميه سكسان ييله ديرلر بعضلر ايتدى  
سكسان ييلدن زياده در جمى احقاب كور و دهر معناسنه ده كور و منه قوله تعالى اوامضى حقبا  
الحقبه كسر حايله بللر ديمكدر جمى الحقب كور الحقب فتحينه شول اب دركه دوه نك پالاته بغلنوردوه نك  
قرندن طولابى دوه نك ثيلنه قريب يرده تا كه دوه نك سپنه بندي پالان ابلر و چكميه و ثيل ناء مثلثه نك  
كسر بله دوه ذكر ينك غلافنه ديرلر و مصدر دخی كور ذكر اولنان اب دوه نك ذكرن بصوب تبول ايتسسه  
مانع اولمق معناسنه يقال حقب البعير من الباب الرابع اذا اصاب حقبه ثيله فاحتبس بوله و بل يعمر سز  
اولمغه دخی ديرلر يقال حقب العام اذا احتبس مطره الاحقاب همزه نك كسر بله دوه نك حقبين بغلق  
و حقبك نفسيرى مر و ايتدى الاحقب همزه نك و قافك فتحيله حمار و حشى مز بور بونكله نسيه اولندى  
بوكر لرى بياض اولد غندن اوترى كوى كه قرنى التنه حقب چكلمشدر الحقباء حانك فتحي و الفك مدبله موث  
احقب و يقال للقارة الطويله فى السماء حقباء يعنى كوك يوزنه چكن خط سياهه دخی حقباء ديرلر الاحقاب  
حانك كسر بله رمز يت نسنه دركه نسا طائفه سى انى بلارينه بغلر و بر معروف طاغك دخی اسيدر الحقبه  
حانك فتحي و قافك كسر بله جامه دان كه اكا همكه ديرلر جمى الحقائب كلوز على و زن الجرائم الاحتقاب و  
الاستحقاب بكسر الهزرة و التاء فيهما هبكه كتورمك يقال احتقبه و استحقبه اى احتمله و منه قيل احتقب فلان  
الا ثم يعنى فلان كسسه كناهى احتقاب ايتدى ديرلر جمع ابدوب هبكه كى بو بننه الدغندن اوترى الحقب ميمك  
ضمى و قافك فتحيله طوانه بنه نك اردنه اردلشن كسسه مردف معناسنه الحلب حانك و لامك فتحيله سود  
معناسنه كور تنه كم سودى صغيق معناسنه ده كلوز يقال حلب الذاقه يحلبها حلبا من الباب الاول و يقال  
ايضا حلبت الرجل اى حلبت له و منه قولهم احلبنى اى اكفتى الحلب واجتماع معناسنه ده كور يقال هم  
يحلبون عليك اى مجتمعون و يتالبون من كل اوب و اوب جانب معناسنه در الاحتلاب همزه نك و تانك  
كسر بله بمعناه الحالب لامك كسر بله سود صغن كسسه جمى الحلبه كلوز فتحينه له و فى المثل شتى توب الحلبه  
ولا نقل الحلبه ذير اچنكه ناقه لرن صغن چيون جمع اولسلر هر برى كندى زقه سن صغنغه مشغول اولد قده  
اول شروغ ابدن اول فارغ اولوردى ترتيب اوزنه پس شتى توب الحلبه منك معنى سنى سود صغلر متفرق

حطب

حطرب

حقب

حلب

عودت ایدر دیک اولور اخلوب و اخلوبه خانک فخیله صاغلن دوه ها کله سی تکثیر فعل ایچون دکدر  
 یعنی هامبالغه ایچون اولوب برنا قه نیک جوق صاغلسن اشعار ایچون دکدر بیکه مراد لا علی التعین صاغلق  
 ایچون طونلان طواردر الاستحلاب سودی چکوب صاعق بقال استحلب اللبن ای استدره الخلیب هانک  
 فخیله و لامک کسر بله صاغلمش سود الا حلاب سود صاعقه یاردم اینک بقال احلبنی ای عنی علی الحلب و صاغن  
 طوارن برکسنه یه تعیین اینکه دخی دیر لر نقول احلبت الر جل اذا جعلت له ما یحلبه و برکسنه نیک ناقه لر ی دشی  
 طوغر مغه دخی دیر لر و احلب دیر لر حیمله چکنکه ارکک طوغر سیه لر ز یرکد انرک ارکک اولان اولادی بیع اولنغه  
 ابلدولر اکبناء احلب دینور الا حلابه همزه نیک کسری و هانک سکوتیه برکسنه مر عاده سود صاغوب اهلنه  
 کوندر مکه دیر لر بقال احلبت اهلی الحلب میمک ضمی و لامک کسر بله یاردم ایدن کسنه ناصر معناسنه الحالبه  
 میمک ضمی و لامک کسر بله یاردم ایدن کسنه ناصر معناسنه الحالبه یاردم اینک نقول احلبت الر جل اذا نصرته  
 و عاوتنه الحلب میمک کسر بله شول چنا قدر که اکسود صغار لر ح الحلب میمک فخیله شول دوادر که افویه دن  
 عد اولنور و افاه یه فالبله افواهک جمعی و افواه فوهک جمعی در مثل سوق و اسواق و فوه کوزل فخوره فائلن  
 نسنه در الحلبیه میمک فخی ایله محلب بتدی یراخلبانه خانک فخیله سود اولدوه بقال ناقه حلبانه ای ذات لبن  
 الحالبان ایکی طمردر که کوبک ایکی طرفنده در التخلب و الانحلاب اتق سیلان معناسنه بقال تحلب العرق  
 و انحلب ای سال عنزه التخلبه شول چیدر کدنگه یه مقارن اولماز دن اول سود کتون بقال هی عنز التخلبه و عنز  
 عین مهمله ابله کچیه اطلاق اولنور بعضلر ایتدی عناق تحلبه و تحلبه و تحلبه تا اولامده حرکات مختلفه ابله  
 شول کچیه دیر لر که یوکلو اولماز دن اول سود و یه الحلبه خانک فخی و لامک سکوتیه شول اثر در که هر طرفدن  
 قوشی ایچون جمع اولنوب اصطبیل واحد دن اولیه ته کم قوم نصرت ایچون هر جا نیدن کلسلر قد احلبو ایدر لر  
 حلب و لایب شامده بر شهرک ایدر که معروف در وجبات قسمندن حلب دیواکا دیر لر کم وظیفه  
 معلومه سی اولیه حلاب لامک تشدد ببله بر فرسک اسدر الحلبه ضم جالبه بر معروف دانه نیک اسدر که اکبوی  
 تخمی دیر لر احلب خانک ضمی و لامک فخی و تشدد ببله برات در که لی اکثر یا آهولر اونلر بقال تپس  
 حلب و تپس ذو حلب که تپس دن مراد اهو نیک ارکی در بعضلر ایتدی حلب برصق بپرقلو اوت در که پیرخی  
 غایت قوی یشل اولوب ریوز ینه دوشنور و چکنکه بریرین قوی برسک سودی چقر الحلبی کذلک خانک ضمی  
 و لامک فخی و تشدد ببله شول مشک در که اول حلب ابله دباغت اولنمشدر الحلبلاب خانک و لامک کسر بله  
 برات در که کاغانه محر بنفایدوب لبلا دیر لر صر مشق اوتی دیک اولور بعضلر حلب دبدکری اوت در  
 که اکثر یا لی آهولر اونلر ددی اخلوب خانک و بانک ضمیله ز یاده سیاه اولان نسنه بقال اسود حلوب  
 ای حالک و حالک حاء مهمله ابله ز یاده سیاه اولان نسنه یه دیر لر التخب علی وزن التکریم انک ارقه سنده  
 و اللرنه فی الحمله اکر بلیک و هموارلق اولق بو ذکر اولنان صفت ادمده اولسه تجنب دیر لر حیمله الحنب  
 شول ات در که ادمینک ای سی کک اوله بروجهله که اسلو بدن عارج اولیه بوانک اوصاف حیمه سندن در  
 التخب اکلوب یای کبی اولق بقال تحنب فلان ای نفوس و انخی الحوب ضم جالبه کناه اثم معناسنه  
 الحاب بمعناه الحوب فتح حائله مصدر در کنه اینک معناسنه الحوبه بفتح الحاء و الحیابه بکسر  
 الحاء مصدر ان کذلک بقال حبت بکدامن الباب الاول ای ائت تحوب حوبا و حوبه و حیابه و حوبه  
 کذلک اهل و عیال معناسنه ده کلور بقال ان لی حوبه اعولها ای ضعفه و عیالا و عول زحمت حکمکه ده  
 دیر لر بعضلر ایتدی حوبه هر حرمت در که انی سن ضایع قیلر سن والده یا همشیره یا خودغیری ذات

حنب

حوب

رحم محرم فیه بلندن و حوت حاجت معناسنه ده کلورد نلدی بقال الحق الله بحوبه ای المسکنه والحاجة  
 وخیر و شره قادر اولمق معناسنه ده کلور بقال لافلان حوبه ای لیس عنده خیر ولا شر و رجل ضعیف  
 معناسنه ده کلور که جمعی الحوب در حانک ضمی و و اوک فخیله الاحوب همزه نك و و اوک فخیله کنه کار اولان  
 کسنه بقال فلان اعق و احوب یعنی فلان اتاسن و انا سن انجدی کنه هکار در الحوباء حانک فخی و و اوک  
 سکونیه و الفک مدبله نفس معناسنه در جمعی الحوب اوات کلور حوب بر کله در ککه بونکله دوه زجر  
 اولنور بونده اوج لغت وارد بری حوب و بری حوب و بری حوب در بانک فخی و ضمی و کسر بله الحوب  
 علی وزن التکریم دوه بی زجر ایتک بقال حوت بالابل الحوب فختینله و و اوک ضمی و تشد بد بله  
 کنه کار اولمق بقال فلان بتحوب من کذا ای یتائم واجیوب محزون اولغه دخی دیرلر و بقال اولود قده  
 هو بتحوب دیرلر زیر اچقالک اوزی بلایه گرفتار اولمش کسنه اوزی کبی در الحوب حانک همزه نك  
 فخیله جعفر و زنی اوزن و لابت عربله اولن صور دن برینک ادی در ککه بصره یولی اوزن در فصل الخاء  
 الخب بالکسر شول کسنه در ککه حیلله و خدعه صاحبی اوله و خب کذلک حیلله و خدعه قابق بقال خبیت  
 یا رجل تحب خبامثل علمت نعم علما الخبیب الدمق بقال قد خب غلامی فلان ای خدعه الخب حانک فخی  
 و کسری و ضمی ابله شول یولی یول نسنه در ککه قومده و بلونده و یاشه بغلنان نسنه ده ظاهر اولور الخبیه  
 حانک فخی و بانک کسر بله بمعناها بقال ثوب خبائب ای متقطع نته کم ثوب هبائب دخی دیرلر و خبیه اوج  
 یاشنده اولن طوارک یوکی در بقال الخبیه افضل من العقیقه و عقیقه ایکی یاشنده اولن طوارک یوکی در  
 زیر خبیه چوق اولوره هم چوق طور ره شرحه اولمش ته دخی خبیه دیرلر الاختاب ثوبه بوم کوسترمک  
 بقال اختب من ثوبه خبه ای اخرج الخب فختینله و الخب حانک فخی و بانک کسری  
 و مدبله بر نوع بلك در بقال خب الفرس خب من الباب الاول خبا و خبیا و خبیا اذ اروح بین بدیه و رجلیه یعنی  
 کاه الن و کاه ایاغن یره قوسه که نقالمق معناسی در واوت اوزانق و دریا تموج ایتک معناسنه ده کلور بقال  
 اصابهم خب اذا خب بهم البحر یعنی قبح فرطنه چکسه لر الاخباب نقلتمق بقال خب الفرس صاحبه و بقال  
 جا و مخبین یعنی اثلرن نقلد رق کلد بلر الخاب علی وزن الدال قرابت و مصاهرت جمعی الخواب  
 کلور بقال لی من فلان خواب ای قرابات و مصاهرات الخبیه حانک فخی ابله صوغثی ابراد  
 معناسنه بقال خبوا عنکم من الطهیرة یعنی حرارت ظهری بار دایدک و بوا صامده خبوا بیدی علی زن فعلوا  
 وسطه اولان بایی خایه تبدیل ایتد بلر تا که تفعیل ایتدن فعاله بایی امتیاز بوله و سائر حروف پینندن بایی اختیار  
 ایتد بلر کله ده خا اولد غیچون و بو تفریدن بوه زن اوزن اولان سائر کلمات دخی حالی معلوم اولور و خبیه  
 بر نسنه نك یوم مشیوب دیر خسنه دخی دیرلر خبیب حانک ضمیله نصغیر و زنی اوزن بر کسنه نك ایدر الخبیبان  
 عبد الله بن زبیر ابله اوغلی در بعضلر ایتدی عبد الله بن زبیر ابله قرداشی مصعب در الخبیه حانک کسری  
 و بانک سکونی و عینک فخیله شول ناقه در که سودی چوق اوله الخب حانک فخی و دالک سکونیه اورمق  
 بقال خدبه بالسيف ای ضربه واتی و در بی یارمغه و یلان صوغثه دخی دیرلر و الدل من الباب الثاني الخدب  
 فختینله دل اوزون اولمق و یلان سو بلك و بهادر لوق ایتک بقال فی لسانه خدب ای طول و قد خدب ای کذب  
 و خدب خور یاد لغه ده دیرلر بقال کان بنعامه خدب هواسم رجل الا خدب همزه نك و دالک فخیله المتخدب  
 میک ضمی و دالک کسری و تشد بد بله خور یاد اولان کسنه الخدباء خدبک موثی بقال طعنه خدباء اذ اجهت  
 علی الحوف یعنی یان که ایچر و تائیر ایتسه طعنه خدباء دیرلر و ملایم اولان زر هه دخی خدبا دیرلر الخدبه حانک

خب

خب

خدب

فتی

فتحي ويانك سكوني ودالك فتحيله امر سابق يقال اقبل على خيد نك امي على امرك الاول الخيدب خانك ودالك  
 فتحيله طريق واضح الخدب خانك كسري ودالك فتحي ويانك تشدبد به قوي وفرموده اولان كسنه يقال  
 رجل خدب مثل هجف و جارية خدبة وهجف دخي غليط اولنه ديرلر الخدب عبة خانك فتحي ودالك سكونيله  
 كسبك يقال ضربه بالسيف فخدعه اي قطعه الخدبة خانك فتحي ودالك سكونيله شول يورومكدر كه  
 انه ضعف اوله الخرب خانك ضمي وورانك سكونيله قوم يغنك طرفي ونهاني واوجا سكونك دليكي ثقب  
 الورك معنا سنه الخربة كذلك خانك ضمي وورانك سكونيله يعناه وارزق قويه حق طرفك قلينه دخي خربه  
 ديرلر وبالجملة هردلك كمدور اوله خربه ديرلر الخرابه كذلك خانك ضميلة يعناه وكاه اولور كه را ي مشدد  
 قيلورلر الخروب يارلمش نسنه الاخر ب همزه نك فتحيله قولاي يارلمش كسنه وقولاي دلنشه دخي ديرلر  
 وفتحكه دلند كدن صكره يلسه اخرم ديرلر الخراب خانك فتحيله عمارنك ضد بدر يقال خرب الموضع خرابا  
 من الباب الرابع الخرب والخربة بفتح الراء وكسر الخاء فيها خراب اولان نسنه يقال موضع خرب ودار خربة  
 الا خراب همزه نك كسر به خراب قلمق يقال اخر بها صا حبا الخرب على وزن التكريم كذلك خراب قلمق  
 يقال خر بوايونهم تشدبد اولندي يا فعلك شيوعندن اوترو يا خودمبالعه دن اوترو الخراب اوغري لص  
 معنا سنه بعضلر ايندي خارب دوه اوغير يسنه مخصوص بدر جمعي الخراب كلور خانك ضمي وورانك تشدبد به  
 الخرابه خانك كسر به دوه اوغرمق يقال منه خرب فلان ابل فلان من الباب الاول خرابه مثل كتب كتابه  
 الخرب خانك وورانك فتحه سيله طوي دبد كاري قوشك اركي جمعي الخريان كلور خانك كسري وورانك  
 سكونيله واخر بك مصدرى دخي كلور واخر ب اول نسنه در كه انك ياشقي يا خودمدور دليكي اوله على مامر  
 الخروب خانك فتحي وورانك ضمي وتشدبد به كجي بونوزي دبد كاري معروف نسنه كه ما كولا نندندر الخرنوب  
 بضم الخاء والنون لغة فيه ولاثقل خرنوب بفتح الخاء الخروية كذلك خانك ضميلة وورانك سكونيله شول  
 جاريه در كه ككاري ابجه اوله دقيقة العظام معنا سنه يقال جارية خروية الخروية خانك فتحي وورانك  
 سكونيله يعناه وخرعوب شول اغاج بود اغنه دخي ديرلر كه هر جانبه اكله وستاك كو كجك انداملودوه يه  
 دخي اطلاق اولنور يقال حمل خرعوب اي طويل في حسن خلق الخرب خانك وورانك فتحيله ديشي دوه نك  
 ميسي ششوب دلكري كوچوك اولق قيوند دخي حال بو به در يقال خربت الناقة تخرب من الباب الرابع  
 خرب يا اذ اورم ضرها الخرب خانك فتحي وورانك كسر به شول ات كه سوزو تراوله يقال لحم خرب اذا كان رخصا الخربة  
 مؤنثي الخراب ميمك كسر به و خانك سكونيله شول دوه در كه سبز كنكن ششمش كبي كورونه الخربة قطع  
 سريعه ديرلر كذفي بعض نسخ الصحاح الخشبية اغاج جمعي خشب كلور خانك وشينك فتحيله و خشب خانك ضمي  
 وشينك سكونيله و خشب صميتنله و خشبان خانك ضمي وشينك سكونيله خشب خانك فتحي وشينك سكونيله  
 بر نسنه بي بر نسنه يقر شدرمق يقال خشبت الشئ بالشئ اي خلطته به و قلمي اجمعه دخي خشب ديرلر بر حيثنله كه  
 قلمچك اوزرينه سكوندمتن قيوب سورن سن تا كاييري يرلرن الوب املس ومجلا اوله وشعري كلدوكي اوزن  
 ديبوب تا مل ايمكه دخي ديرلر تقول خشبت الشعر اذا قلته كايي ولم تنوق فيه اي تتامل والتكل من الباب الثاني  
 الخشيب خانك فتحي وشينك كسر به شول قليم در كه انوك طبعي طاهر اوله يعني پاسي طاهر اوله وجلاو يرلمش  
 قلمچه دخي خشيب ديرلر پس اضداد دن اولور وشول او قدر كه كاليه پرداخته وليه وفرموده دوه بيدخي خشيب  
 ديرلر الا خشب همزه نك فتحيله ايري وعظيم طاع وهر ايري وغليط نسنه يد دخي ديرلر الخشب خانك فتحي  
 وشينك كسر به هر نسنه كه غليط اوله الا خشبان ابي طاعه ديرلر مكه مشرفه ده وفي الحديث

خدعب

خداب

خرب

خرعب

خرب

خشب





ترکیه کرکن دیرلر برقرمزی قوشدر بلبلدن یوجک و شول حمان دخی دیرلر که لونی خضرته مائل اوله  
 بعضی ایتدی شول حمان در که صرتمده قره الفی اوله الخطباء خانک فتحیله و طانک سکونیه مؤنثی و بقال ناقه خطباء  
 الاخطاب صید قریب اولوب اولنسی ممکن اولمق بقال اخطابک الصید ای امکنک و دنامنک و حنظل کد اکابو  
 جهل قاونی دیرلر آنک خطاری ظاهر اولمغه دخی دیرلر بقال اخطابک حنظل ای صار خطباء الخطبان بضم الخاء  
 و سکون الطاء هوان یصفر و بصیر فیله خطوط خضر الخطاییه خانک فتحیله و طانک و یانک تشدیدبله  
 رافضی لر دن برطائفه در که ابو خطابه نسبت اولنور لر و ابو خطابک شانی بوایدی که اصحابنه امر ایدردی  
 هر کم کندولره مخالفت ایدر سه او زو رینه زورله شهادت ایدر لار الخلابه خانک کسر بله و لامک تخفیفیله دبلاله  
 برکسنه فی الدمق بقال خلبه یحلیه من الباب الاول الاختلاب بمعناه و فی المثل اذالم تغلب فاخلب ای فاخذع  
 الخلبه خانک فتحی و لامک کسر بله نساطا بغه سندن حیله و خدعه اهلی اولان کسنه الخلاب خانک فتحی  
 و لامک تشدیدبله خداع و کذاب اولان کسنه الخلبوت علی وزن الجروت بمعناه البرق الخلاب خانک ضمی  
 و لامک فتحی و تشدیدبله شول برق در که یغمور یغدر مسنه کویا که خدعه ایدر بو سبیدن و عده سنه وفا  
 اینین کسنه انانانت کبرق خلب دیرلر و شول بلوده دخی خلب دیرلر که یغمور یا غدر میه و برق خلب دخی دیرلر  
 اضافتله الخلب میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدبله شول لباسه دیرلر کدرنکی چوق اوله الخلب خانک کسری و لامک  
 سکونیه شول پرده در که قلبله سواد بطن بیننده اولور پرده دل معناسنه و خلب دیوشول کسنه یه دیرلر که  
 نساطا بغه سی اکمجت ایدر اوله بقال انه خلب نساء الاختلاب صوبیا لچقلی اولمق بقال ماء فحلب و اخلب الماء  
 الخلب خانک و لامک ضمیله شول قان با لچقدر که صوبیک دینده اولور و لیف دبد کلری نسنه کداندن ایدر بو کرلر  
 و یجوز الخلب بالثسکین و بقال لیغه خلبه و خلبه بالتحریک و الثسکین الخلب میمک کسری و خانک  
 سکونیه شول نسنه در که قوشلرده و سائر یرتی جانور لر دره انسانک طرفنی مشابه سنه در و شول اوراق که  
 دیشی اولیه داسنی دندانه معناسنه الخلب خانک فتحی و لامک سکونیه اوت میمک بقال خلبت النبات اخلبه  
 خلبان من الباب الاول اذا قطعت الاستحلاب همزه نك و تانک کسر بله بمعناه و فی الحدیث نستخلب الخبیر ای نقطع  
 النبات و تاكله فان الخبیر بالخاء المعجمة و الباء الموحدة یحیی بمعنی النبات الخلبین بفتح الخاء و الباء و سکون اللام  
 بینهما شول عورت که ابله اوله نون الحاق ایچون کلشدر ابن السکیت ایتدی خلبین خلابه دن ما خودد کلدر  
 الخلب فتحیننده ایق ضعیف اولمق بقال خنبت رجه من الباب الرابع ای وهنت الا خناب همزه نك کسر بله یاغی  
 ضعیف ایتمک بقال اخبنتها انا الخناب شول کشی در که طویل القامه اوله و خناب شاذ اولان کله لر دندر  
 زیر افعال وزنی اوزن اولمق استاده اصل بودر که ایکی حرف تضعیفک بری یا یه منقلب اوله دینار و قیراط کی  
 مصدرن ملتبس اولسون دیو مکر که اخرنه هاء تانیث لاحق اوله که بودم قلب اول نماز التباس مندفع  
 اولد غیچون دنباهه و صنان کی که دنباهه قصیر معناسنه و صنان مهملتبنده قلقانک یا شجق یری الخناتان  
 خانک کسری و نونک تشدیدبله برونک ایکی جابنده اولن قناتلری که اورته سنه اولنه دیرک دیرلر و خنابه  
 دخی دیرلر همزه ابله الخوبه خانک فتحی و و اوک سکونیه شول یردر که ایکی یغمور یاغی یرلر ک بنینه اوله  
 یغمور دکیه بقال نزلنا بخوبه من الارض ای بموضع سوء لاری بها بعضی ایتدی چن اصابتنا خوبه  
 دیسک خاء معجمه بله اجلق معناسی مراد اولور مجاعت کی چن که خوبه دیسک خاء مهمله ابله حاجت  
 معناسی مراد اولور الخیبه خانک فتحی و یانک سکونیه نومید اولمق بقال خاب الرجل خیبه من الباب الثانی  
 اذالم ینل ما طلب الخیب علی وزن التکریم نومید قلق بقال خیبته انا تخیبیا و فی المثل الهیبه خیبه

خلب

خناب

خوب

خیب

شاب

دب

وَنَقُولُ خَيْبَةً لَزِيدٌ وَخَيْبَةٌ لَزِيدٌ مَنْصُوبٌ بِكَ نَصْبِي اخْتَارَ فَعَلَهُ بِنَاءٍ فِي مَرْفُوعِكَ رَفَعِي اِبْتِدَاءً بِتِ اَوْزَنِ  
 اَوْلَادٍ وَغِي كَبِي تَحْيِي عَلَى وَزْنِ نَفْعٍ بِضَمِّ التَّاءِ الْفَاءِ وَكَسْرِ الْعَيْنِ مَعَ تَشْدِيدِهَا غَيْرَ مَصْرُوفٍ بِاطْلٍ مَعْنَا سَنَهُ فِي  
 يُقَالُ وَقَعُوا فِي وَادِي تَحْيِي اِي فِي اَمْرِ بِاطْلٍ فَصَلِّ الدَّالُ الدَّاءُ وَالذَّوْبُ دَالِكٌ اَوْلَادُهُ فَتَحِي وَثَانِيَةٌ ضَمِي اِبْلَهُ  
 زَجَمْتُ كَوْرَمَكَ يُقَالُ دَابُّ فُلَانٍ فِي عَمَلِهِ دَابُّ اَوْ دَابُّ بَا مَنِ الْبَابُ الثَّلَاثُ اِي حُدُّ وَتَعِبَ الدَّاءُ زَجَمْتُ حَكِيحِي كَسَنَهُ  
 اَلذَّاءُ زَجَمْتُ وَيُرْمَلُ يُقَالُ اِدَابْتَهُ اِنَّا الدَّائِبَانُ كَيْفَهُ وَكُونُ ذِ الدَّاءُ دَالِكٌ فَتَحِي وَهَمْزُهُ نَكْ سَكُونِيْلَهُ عَادَتْ  
 وَشَانَ مَعْنَا سَنَهُ فِي وَقَدْ يَحْرُكُ الْعَيْنُ بِعَضَائِرِ اَيْتِدَى بُونَكَ اَصْلِي دَابَّتْ دَنُ فِي تَعَبْتِ مَعْنَا سَنَهُ اَلَا كَهْ عَرَبِ  
 طَائِفُهُ سِي عَادَتْ وَشَانَ مَعْنَا سَجِيحُونَ اسْتِعْمَالُ اِبْتِشَارٍ فِي كَوِيَا كَدُ حَادَتْ اَكْثَرُ يَامَعَاوَدَهُ وَمَزَاوَلَهُ اِبْلَهُ اَوْلُوبِ  
 زَجَمْتُ مَتَضَمِّنِ اَوْلَادٍ وَغِيحُونَ اسْتِعْمَالُ اِبْتِشَارٍ فِي الدَّاءِ دَالِكٌ فَتَحِي وَبَانَكَ كَسْرُ بِلَهُ يُوْرِيكَ يُقَالُ دَبُّ عَلَى  
 الْاَرْضِ دَبَّ دَبًّا مَنِ الْبَابُ الثَّلَاثُ اِي مَشَى الدَّابَّةُ هَرَسَنَهُ فِي كَدِهِ يُوْرِي وَلَكِنِ اسْتِعْمَالِي بَيْلُنُ نَسْنِيَهْ  
 مَخْصُوصٌ اَوْلَعَلَهُ شَهْرَتٌ بُولِشْدُ فِي الدَّابَّةِ الْاَرْضِ حَيَوَانًا نَدْنُ بَرَسَنَهُ فِي كَدِهِ اسْطِرَاطُ سَاعَتِدْ نَدْرُ بِعَضَائِرِ الدَّابَّةِ  
 الْاَرْضِ اَغَايِحِ بَيْنَ قُوْرَدِهِ دِيرَلَرِ دِيدِي بِعَضَائِرِ قَرْنَجِيَهْ فِي دِيرَلَرِ دِيدِي دَبُّ دَالِكٌ فَتَحِيْلَهُ كَذَافِي التَّرْجَمَانِ  
 بُوْرِي لَفْظُ فِي كَدِهِ بُونْدُنُ ذِي رُوْحٍ مَرَادُ اَوْلُورِ يُقَالُ اَكْذَبُ مِنْ دَبُّ وَدَرَجِ اِي اَكْذَبُ الْاَحْيَاءُ وَالْاَمْوَاتُ وَاهْسَنَهُ  
 يُوْرِي كَدِهِ دَخِي دِيرَلَرِ يُقَالُ دَبُّ الشَّيْخِ اِي مَشَى مَشِيَارًا وَبَدَا وَدَرَجُ دَالِ مَهْمَلُهُ اِبْلَهُ وَجَمِيْلُهُ اَنْقَرَا ضِ مَعْنَا سَنَهُ فِي  
 الْاَدْيَابِ هَمْزُهُ نَكْ كَسْرُ بِلَهُ يُوْرِي كَدِهِ حَمَلُ اِبْتِشَارِ نَقُولُ اِدْبَتِ اَلصَّبِي اِي حَمَلْتَهُ عَلَى الدَّاءِ دَالِكٌ ضَمِي وَبَانَكَ كَسْرِي  
 وَيَا نَكْ تَشْدِيدُ بِلَهُ كَسَنَهُ دِي كَدْرِ يُقَالُ مَا بَالِ الدَّرْبِي اِي اِحْدُ كَسَانِي اَيْتِدَى فِي دَيْتِ دَنُ مَا خُوْذِ رَايِ لِبَسْرِ فِيهَا  
 مِنْ دَبُّ بُوْسَبِيْدِنُ فِي مَا بَهَا دَعْوِي وَدُوْرِي وَطُوْرِي دِيرَلَرِ وَبُونَكَ نَكْلَمُ اَوْلَمَّا زِ الْاَمَقَامِ اَنْكَارَدِهِ وَوَجْهِي  
 بُوْدَرُ كَدِهِ دَعْوِي دَعُوْنْدُنُ وَطُوْرِي لُوْرْدُنُ اَوْلُورِ يَعْني دَعْوَتُ اَلْحَقِّ كَسَنَهُ يُوْقْدَرُهُ طُوْرُهُ مَنْسُوْبٌ اَوْلَانِ  
 وَحَشِيَارِدُنُ بِرَا حِدِي يُوْقْدَرُ بُوْقْدَرُهُ قَلْدِي كَدِهِ بَنِي اَدْمَدُنُ اَوْلَهُ الدَّبُّ فَتَحِيْلَهُ يُوْرَدُهُ اَوْلَانِ صَارِي خَرْدَهُ تُوِي  
 الدَّبَّةُ بِمَعْنَاهُ جَمِي الدَّبُّ كَلُوْرُ دَبِّهِ وَشُوْلُ ظَرْفُهُ دِيرَلَرُ كَدِهِ اِي كَدِهِ يَاغْنَهُ دَخِي دِيرَلَرُ وَقَوْمُ يَغْنَهُ دَخِي  
 دِيرَلَرُ كَتَبُ رَمَلِ مَعْنَا سَنَهُ الدَّبُّ دَالِكٌ ضَمِي اِي دَبُّ كَلْرِي جَانُوْرُ كَدِهِ سَبَاعِدُنْدُرِ الدَّبَّةُ مُؤَنَّثِي دَرُوْ طَرْبِقَهُ  
 دَخِي دَبَّهُ دِيرَلَرِ ضَمِيْلَهُ يُقَالُ دَعْنِي وَدَبْنِي يَعْني بَنِي قُوْكَنْدُ وَطَرْبِقَمَلَهُ وَكَنْدُ وَحَالَمَلَهُ اَلْمَدَّةُ سَمَكٌ فَتَحِي وَدَالِكُ  
 تَشْدِيدُ بِلَهُ اِي وَسِي چُوْقِ يَرُ بِقَالِ اَرْضِ مَدِيَهْ اِي ذَاتِ دَبِيَهْ يَعْني اِيُوْرِي چُوْقِ يَرِ الدَّبَّةُ وَالدَّبَابُ دَالِكُ اَوْلَادُهُ  
 وَثَانِيَةٌ كَسْرُ بِلَهُ وَبَانَكَ فَتَحِيْلَهُ دَبُّ جَمِي دَرِ الدَّبِّ مِيْمُكَ وَدَالِكُ فَتَحِيْلَهُ يَا خُوْدُ دَالِكُ كَسْرُ بِلَهُ سِيْلِ اَقْدُوْخِي  
 يُوْرِي مَجْرِي مَعْنَا سَنَهُ يُقَالُ نَخٌ عَنِ مَدَبِ السِّيْلِ وَمَدِيَهْ وَمَدَبِ النَّمْلِ وَمَدِيَهْ اِسْمُ مَكَانٍ مَرَادُ اَوْلُورِ اَيْسَهُ عَيْنِ الْفَعْلِ  
 مَكْسَهُ رَا اَوْلُورِ مَصْدَرُ مَرَادُ اَوْلُورِ اَيْسَهُ مَفْتُوحٌ اَوْلُورِ جَمِيْعُ فَعْلًا دَهْ حَالُ بُوْبِلَهُ اَوْ اَوْرَا كَرِ بَابِ ثَانِيْدُنُ اَوْلُورِ سَهُ  
 الدَّبَّةُ كَسْرُ دَالِكُ يَابِ يَابِ يُوْرِيكَ يُقَالُ دَبَّتْ دَبَّةٌ خَفِيَهْ الدَّبُّ دَالِكُ فَتَحِي وَبَانَكَ ضَمِي اِبْلَهُ شُوْلُ نَاقَهُ  
 فِي كَدِهِ كَثُرَتْ لِحْمَدُنُ صَالْتَرِقُ يُوْرِيَهْ دَبُّ صِيغَةُ فَعْلٍ مَجْهُولُ دَرِ لَكِنِ مَعْنَايِ مَصْدَرُ مَرَادُ اَوْلُورِ يُقَالُ فَعَلْتُ  
 كَذَا مِنْ شَبَابِ دَبُّ يَعْني بِكَتَمِكَ زَمَانِدُنُ عَصَابِلَهُ يُوْرِي بُوْبِ قُوْجَهْ لِقِ حَالِنَهُ وَرَنْجَهْ وَاكْرُ دَلْرَسُكَ مَنْوُنُ  
 اَوْ قِيُوْبِ اِسْمُ قِيْلُوْرَسُنِ الدَّبَّةُ دَالِكُ فَتَحِي وَبَانَكَ سَكُونِيْلَهُ وَدَالِ ثَانِيْنِكَ فَتَحِيْلَهُ بِرِنُوْعِ صَوْتِ فِي بَعْضَائِرِ دَبِّهِ  
 طَبَلُ فِي دَبِّدِي وَبَعْضَائِرِ دَبِّكَ فِي دَبِّدِي وَبَعْضَائِرِ اَنْكَ طَرْبِقِي بِكَ يَرُهُ طُوْقُوْغَمَدُنُ حَاصِلُ اَوْلَانِ اَوْ اَزْدُرِ  
 دَبِّدِي الدَّبُّ دَالِكُ فَتَحِي وَهَانَكَ سَكُونِيْلَهُ دَفْعُ اِبْتِشَارِ يُقَالُ دَحَبْتُ اَلرَّجُلَ اِي دَفَعْتَهُ وَنَكَاحُ اِبْتِشَارِ مَعْنَا سَنَهُ دَهْ  
 كَلُوْرُ يُقَالُ دَحَبْتُ الْمَرْأَةَ نَكَحْتَهَا وَفَرَبُ اَوْلُقُ مَعْنَا سَنَهُ دَخِي اسْتِعْمَالُ اَوْلُورِ يُقَالُ دَحَبْتُ اِلَيْهِ اِي دَنَا مَنَهُ  
 اَلدَّحْبَةُ فَتَحِيْلَهُ وَبَانَكَ تَشْدِيدُ بِلَهُ فَرَبُ اَوْلَانِ نَسْنَهُ يُقَالُ غَنِمْتُ دَحْبَةً وَاغْنَامُ دَحْبَاتٌ اِذَا نَدَّاتُ وَكَثُرَتْ

دح

كذ



وام اوله الذوايه ذلك ضمي وهمزه نك فتخيله او موزنه ابنن صاح كبسو معناسنه جمعي ذوايب كلور واوله  
اصلي ذائب ابدى همزه ايده رساله ايده رسائل كبي لكن الف جمع همز ثين بيننده واقع اولسنى كيه كوروب  
همزه اولي بي واوه قلب ايتدبلر وذوايب شول دريه دير لر كه دوه پالانك اردقاسنه اصالر التذيب على وزن  
التكريم ذوايه اصمق يقال غبيط مذاب كغبيط غين معجمه وباء موحد ايده على وزن فعيل دوه يالانيدر ويقال  
ايضا غلام مذاب كبسولمش معناسنه الذب ذلك فتحي ايده منع ودفع ايمك يقال ذبت عنه ذبا وبيان  
صغرنه دخي ذب دير لر وذب الرياد دخي دير لر چوق كيدوب كلدو كندن او تزي كه رياره ددن در كيدوب كلك  
معناسنه وودق تبسرمك يقال ذبت شفته اي ذبلت من العطش وار قلمق يقال ذب جسمه اي هزل واوت  
صولمق يقال ذب النبت اي ذوى وانكل من الباب الاول التذيب على وزن التكريم چوق منع ايمك يقال ذب  
اي اكثر الذب يقال طعان غير تذيب چنكه منعه مبالغه اولونسه بوبله دير لر وتعب چكمك معناسنه ده  
كلور يقال ذبنا ليلتنا اي اتعبنا في السير وسرعت معناسنه دخي استعمال اولنور و طول وامتداد معناسنه  
دخي استعمال اولنور يقال ظم مذيب اي طوبل يسار الى الماء من بعد فمعجل بالسير وكوندن جزئي نسنه  
باقى قالمق معناسنه دخي استعمال اولنور يقال ذب النهار اذا لم يبق منه الا بقية الذباب ذلك ضميه قره  
سنتك الواحدة الذبابة بالضم ولاثقل ذبابة اي بكسر الذاي واما ما وقع في مختار الصحاح من ان الذبابة بالضم  
وتشديد الباء ونون قبل الهاء واحدة الذباب ولاثقل ذبانه بالكسر فلم يوجد وجه صحته في الكتب فتأمل  
نعم نسخ الصحاح ههنا مختلفه في بعضها ولاثقل ذبابة بكسر الذاي وبالباين وفي بعضها ولاثقل ذبابة بكسر الذاي  
والنون بعد الباء كذا بالنظر الى محي جمع ذبان وهذا على تقدير صحة النسخة لا يستلزم صحة محي واحدة ذبابة بالضم  
فتدبر وذبابة ديندن وغير دن باقى فلنه دخي دير لر وجمع القلة الأذبة بفتح الهمزة وكسر الذاي والتشديد ذبان  
بكسر الذاي مثل غرب وغربان واغربة المذبة ميمك وذلك فتخيله ذبابي چوق اولان ير يقال ارض مذبه اي  
ذات ذباب المذبوب شول دوه در كه اي سنك اصرمش اوله يقال بعير مذبوب اذا صابه الذباب و بوامراض ابله  
ذكر اولمشدرو يقال ايضا ارض مذبوبة كما يقال موحوش من الوحش واحمق كشيده دخي مذبوب دير لر المذبة  
ميمك كسر بابه سنك سورجك الت مكس ران معناسنه الذباب ذلك ضميه ديندن باقى فالن نسنه وديندن  
غير بدن باقى قالنه دخي دير لر و دوه دشبنك كسكين يرينه ذباب اسنان الابل دير لر و قلمجك كسكين يرينه ذباب  
السيف دير لر وكوز بابا كنه ذباب العين دير لر التذبذب حركة ايمك الذبذبة ذلك فتحي وبانك سكونيله  
هواده اصلو نسنه نك حر كئي الذذب فتح ذاليله ذكر معناسنه وفي الحديث من وفي شر ذبذبه يعني اول  
كسنه كه هو اي نفسدن حفظ اولنسه الذباب ذبذبك جمعي وشول نسنه لر كه محفه ده اصر لر المذبذب  
ميمك ضميه و ذال اولك وثانينك فتخيله ابي امرك بيننده متر داولان كشي قال الله مذبد بين ذلك الذرب  
فتح ذال وكسر رابه هر نسنه نك كسكنه دير لر يقال لسان ذرب وفيه ذرابه اي حدة وسيف ذرب وامرأة  
ذربة اي صحابة يعني بلند اواز لوعورت كه صحابة صاد مهمله وخاء مشدده معجمه ايده اوازي بوسك اولان  
عورت دير لر الذرب ذلك ورائك فتخيله معده نك فاسد اولسنى يقال ذربت معدته نذرب ذربان من الباب الرابع  
اي فسدت وفحش سوبلك يقال في لسانه ذرب اي فحش جمعي الا ذراب كلور ويار ازوب دوا قبول اتمامكه  
دخي دير لر يقال ذرب الجرح اذا لم يقبل الدواء الذربا فحاشيله و ياء مثناك تشديد بابه والفق فصر بابه قاتيلق  
بلا ومحت معناسنه التذرب كسكين ايمك يقال سنان مذرب المذروب ميمك فتخيله ورائك ضميه والمذرب  
ميمك ضميه وراء مشد دنك فتخيله بعني الذعبل والذعلبة كسر ذالاه وفتح لامله شول ناقه در كه سر يع اوله

ذيب

ذرب

ذعبل

التذليل

ذنب

الذنب تانك فتحى ولامك ضميله كيزلو كتمك الاذنب همزه نك ولامك كسر بله سرعته  
 كيك الذعالب ذلك فتحى ولامك كسرى ومدبله ذعلوبك جمعى در بزبان لرى قطع ثوب معنا سنه  
 الذنب ذلك فتحى ونونك سكونيله كناه اثم معنا سنه جمعى الذنوب كلور ضمتينله وصوح ايشلمك  
 معنا سنه ده كلور جرم كى الاذنب همزه نك كسر بله كذلك كناه اشلمك يقال اذنب الرجل الذنب  
 فتحته قويرق جمعى الاذنب كلور همزه نك فتحيله الذنا بى ضم ذاللله وفتح بايله وقصر الفله قويرق ذنب  
 معنا سنه لكن ذنابى ذنبدن اكثر استعمال اولنور طائر ده نه كم ذنب انه ووده اكثر استعمال اولنور  
 وطائر كقنادنه دورت ذنابى وارد رخوافى دن صكره واتباع معنا سنه ده كلور اذلى كى بعضلرا يندى  
 ذنابى سموك كى برنسنه در كه دوه نك بورندن دوشتر الذناب ذلك كسر بله هر نسنه نك عقى در وذلك  
 فتحى وكسر بله صويولنه دخى اطلاق اولنور مجرى الماء معنا سنه كذا فى بعض النسخ ذنابه الوادى ذلك كذلك  
 كسر بله شول يره ديرلر كه دن نك سبلى انه نهايت بولور واكا كذلك ذنب الوادى دخى ديرلر لكن ذنابه الوادى  
 اكثر ذنب الوادى دن المذنب ميمك كسر بله چمچه كه انكله آش قوترلر مغرفه معنا سنه وچقور يره اولان  
 صواقند يسنه دخى ديرلر نه كم نلعه تانك فتحى ولامك سكونى وعين مهمله ايله يوكسك يره اولان صو  
 يولونه ديرلر الذناب تابع معنا سنه در يقال جاء يذنبه اى يثبعه المستذنب ميمك ضمى ونونك كسر بله  
 شول كسنه در كه دوه نك قويرغى يانده يور ريعنى دوه نك اردندن ا كسك اولماز الذناب ذلك فتحيله  
 بر موضعك اسميدر التذنب تانك فتحى وذلك سكونى ونونك ضميله شول خرما قوروغى در كه اشغه  
 جانبدن اولغه بشليه التذنب على وزن التكريم خرما قور غنك اولغه باشلمه سى يقال ذنبت البسرة  
 المذنبه ميمك ضمى ونونك كسرى وتشدد بدبله اولغه باشلمش خرما قوروغى التذنب تانك فتحى ونونك  
 ضمى وتشدد بدبله دولبند صاحى دولبند بنه طيلسان قومق دولبندندن بر مقدار فضله قويرق ذنب  
 صار قنغله يقال ذنبت المعتم اى ذنبت عمامة الذنوب ذلك فتحيله شول آت در كه اوزون قويرق اوله وذنوب  
 نصيبه دخى ديرلر ارقه نك اشغه سنه اولان ات كوشت زير پشت معنا سنه وشول قوغه كه صويله طلواوله  
 بعضلرا يندى طولغه قويرق اولان قوغه در مذكر وموئث اولور وقوغه يه مادامكه بوش اوله ذنوب ديرلر  
 جمع قلنى الاذنبه وجمع كثرى الذناب كلور الذناب ذلك ونونك فتحى ايله براونك اسميدر الذنوب  
 ذلك فتحى واوك سكونيله والذوبان فتحته اريك يقال ذاب الشى يذوب ذوبا وذبوانا وكنشك  
 حرارتى مشتد اولغه دخى ديرلر يقال ذابت الشمس اذا اشتد حرها وبال كوه جنه ارى اولرنه باقى  
 قالن باله دخى ذوب ديرلر الاذابه همزه نك كسر بله ارتك يقال اذابه غيره التذوب بمعناه واذابه  
 لفظى غارت ايمك معنا سنه ده كلور يقال اذاب علينا بنو فلان اى اغاروا واهلاك معنا سنه دخى  
 استعمال اولنور الاذوب والاذوايه همزه نك كسر بله شول قيمدر كه چولمكد قويرلر اربدوب باغ اشكمچون  
 وبوكله لر اصل اوزر بنه كلمشدر بناء على ذلك واولرى اعلال اولنما مشدر الذاب عيب مثل الزام  
 والذيم والذان كه بونلرك اوچى دخى عيب معنا سنه در الذهب فتحته التون وكاه اولور كه  
 تانبش جازر كوررلر واهل يمن ايجون بر معروف كيله نك اسمى در التون معنا سنه اولنك جمعى الاذهاب  
 والذهب كلور وميكال معنا سنه اولنك جمعى كذلك اذهاب وجمعك جمعى الاذهاب كلور  
 وذهب كانه زياده التون كوروب كوز مختير اولغه دخى ديرلر يقال ذهب الرجل من الباب الرابع اذا رأى  
 ذهباً فى المعدن فبرق بصره من عظمه فى عينه الذهبه فتحته التون پارسى المذاهب فتحته شول

ذوب

ذهب

قائشلم درکه التون صوی سور لمشدر المذهب میمک ضمی وهانک فخی و تخفیفی ابله هر نسنه درکه التون  
صوی سور لمش اوله وشول اتدخی دیرلر که انک قرمزى رنگنه صار ولق غالب اوله واکر غایت قرمزى  
اولوب صار ولق غالب اولمسه ککامدی دیرلر میم اولینک ضمی و آینه نک فخیله المذهب میمک ضمی  
وهانک کسر بله التون صوی سورن کمنسه الاذهب والتذهب بر معنایدر بر نسینه التون سورمکه دیرلر  
وکیدرمک معناسنه دخی کلور بقال اذهب غیره الذهب فخیله کنک والذهب صمتنله کنک بقال ذهب  
فلان ذهابا وذهبو بامن الباب الثالث المذهب میمک وهانک فخیله طر بقت بقال ذهب فلان مذها حسنا  
ومذهب سوسه ییدخی دیرلر ومنه قولهم بمذهب یعنون الوسوسة فی الماء کثرة استعماله فی الوضوء یعنی  
چنکه مذهبی مطلق ذکر ایدوب بمذهب دیسلر وسوسه مراد اولو والذهبه ذالك کسری ابله یغمو رخمی  
الذهب کلور ذالك کسر بله فصل الراء الرب رانک فخی وهمزه نک سکونیه برایش نسنه قوشدرب  
اصلاح ایتک بقال رابت الاءای شعبته واصلحته ومنه قولهم اللهم ارب بنهم ای اصلاح الروبه رانک ضمی  
وهمزه نک سکونیه براغ پارسیدر که انکله صمنش چناغی اصلاح ایدرلر جمعی الرب کلور رانک کسر بله  
بوسیدن رؤ بن عجاجه رؤ بدیدلر رب رانک کسر بله رجالدن برکسنه نک علی در الرب رانک فخیله  
هر شتک مالکنه رب دیرلر ورب باری تعالی نک اسماء شرفه سندن براسیدر غیره اطلاق اولمان الاضافته  
وزمان جاهلیتده ملکر بنه رب دیرلر دی ورب اولونعه دخی دیرلر بقال ربیت القوم ای کنت سیدهم ومنه  
قول صفوان لان یرئی رجل من قریش احب الی من ان ربئی رجل من هوازن وهوازن برقبیله نک اسیدر  
و اصلاح ایتک معناسنه دخی کلور بقال رب لضعفه ای اصلاحها و بسلمک معناسنه ده اطلاق اولنه بقال  
رب فلان ولله من الباب الاول ای رباه التریب والتریب یعنی وهما یعنی التریبه ایضا والتریب یعنی الاجتماع  
ایضا الربانی رانک فخی و یانک و یانک تشدید بله عابد عارف بالله اولان کمنسه ولله سبحانه و تعالی  
کونوار بآیدین المربوب میمک فخی ابله بسلمش مربی معناسنه و اصلاح اولونش معناسنه دخی کلور  
بقال سقاء مر بوب اذار بینه ای جعلت فیه الرب واصلحته یعنی قر به رب قوب بله ای اصلاح اتسه لر  
بو بله دیرلر ربک نفسبری عن قر ب کلوران شاء الله تعالی الی علی وزن فعلی رانک ضمی و بآه موحدنک  
فخی و تشدید بله شول قیوندر کیکی طوغور مش اوله جمعی الرب کلور رانک ضمی ابله الرب رانک کسر بله  
مصدر در ولادت زمانی قر ب اولق معناسنه بقال شاة ربی ای بنه الرب و اعتر رباب واعتر عنک  
جمعی در فتح عین مسکون نونه کی معناسنه بغضلر ایتدی ربی کچمه مخصوصدر بغضلر ایتدی قیونو و کچمه  
متناول در وکاه اولور که دوه ده دخی استعمال اولنوزو رباب بش قبیله در که بریره جمع اولوب برقبیله کبی  
اولد بلر که اندر ضنه و ثوره عکل هیم و عدی در و بونکد نسیمه اولونلر بنه وجه بودر که انلر اللرن رب اتره ب  
رب اوزر بنه اند ایچشد بلر و نسبتارنده ربی دیرلر زیرا بونارک واحدی ربه در ونسنتده جمع واحد در اولنوزو  
مکر که علم اوله انصاری کبی و رباب ربک دخی جمعی کلور طلالر معناسنه علی ما سجدی الی بابه رانک کسر بله  
برنسنه در اوق فود قلمری طر فه بکر را کک اقراره قلمری قورلر و کگاه اولور که جماعت سهامه رباب دیرلر  
وعهد و پیمانله دخی دیرلر الاریه اهل میثاق الرب رانک فخیله اق بلوده دیرلر بغضلر ایتدی بر بار بلوده  
دیرلر که بر بلودک التنده اوله کرک اق کرک سیاه اولسون بوسیدن عورترباب دیدلر الرب اوکی بابا  
الرابه اوکی انا الرب رانک فخی و یانک کسر بله اوکی اوغل فعیل یعنی مفعول درالر بینه مؤنثی و ربیبه  
شول قیوندر که سودن صاعق ایچون اوده بسلر لرور بینه دای اولان عورته دخی دیرلر الربان رانک

رأب  
رب

ضمی ابله



ضمی ابله بکلیک و تازہ لک بقال افعل ذلك الامر برانه یعنی طرأت اوزن ایشله بعضلر ایتدی شتاق رنجی  
 دید کوری بوندن مأخوذ در و جمله معناسنه ده کلور بقال اخذت الشئ برانه ای کله ولم اترك منه شیئا  
 الرب قوی طلایه ذیلر و طلا کسر طایله شول نسنه در کد سوزوله کرک صوقسمی اولسون کرک شربت قسمی  
 اولسون جمعی الربوب والرباب کلور المریات شول نسنه لر در که ربله اسئلنور انبجات معناسنه که انبجات  
 کسر همزه ابله و کسر باء موحد ابله و ما پند سکون نونله پرورده معناسنه در شته کم معسل دیرلر عسلله اولنه  
 و مریات دخی بو بله در الابوقدر وار که مریات تربیه دن در بقال زنجبیل مربی و مر برب حرف جر در  
 نکره دن غیریه داخل اولماز گاه مشددو گاه محفف کلور و گاه اولور اخرنه تا داخل اولور بقال ربت رجل  
 و گاه اولور ما داخل اولور تا که فعله دخولنه وسیله اوله کقوله تعالی ربما و الذین کفروا و گاه اولور که  
 اکاه داخل اولور لفظ واحد اولق اوزن عقبجه کلن کرک مؤنث اولسون کرک ثنینه کرک جمع اولسون اما که  
 کوفیون ربه ر جلار اربت و ر بهما ر جلین و ر بهم ر جالا و ر بهن نساء کلمش در دیو حکایت ابتدی و اول کسنه لر که  
 ضمیر ربه بی لفظ واحد ابله استعمال ایتدی مجهول دن کنایت در لفظ واحد جمایه کفایت ایدر دیدی الریة  
 کسر ابله بر نوع اوت در جمعی الرب ککلور رانک کسر بله و بانک فتحیله الرب رانک و بانک فتحیله چوق  
 صومعنا سنه بعضلر لذ بذ صومعنا سنه در دبد بلر المر بفتح میله مجمع معناسنه در بقال فلان مر ب  
 ای مجمع یرب الناس ای یجمعهم و مر بالابل شول مکا ندر که ابل انده طور و ب اندن منفک اولماز الارباب  
 همزه نک کسر بله بر مکا نده طور و ب اندن منفک اولماق بقال اربت الابل یکان کذا الذرمته و اقامت به  
 و ناقه اربک دوه دن ایرلماغه دخی ارباب دیرلر بقال اربت الناقه ای لزمت الفحل و احبته و دوام معناسنه  
 دخی کلور بقال اربت الجنوب اربت السحابة ای دامت و بر شیشه قریب اولمغه دخی ارباب دیرلر المراب میمک  
 ضمیه و بانک تشدد بد بله شول دوه لر در که مکاتندن زائل اولیه الربی رانک کسری و بانک کسری  
 و تشدد بد بله نیچه بیک کسنه لر قال الله تعالی و کاین من نبی قائل معهن بیون کثیر الرب رب الرک فتحیله بیان  
 صغرینک بر سور و سی الرتبة رانک ضمیه و تانک سکونیه قدر و منزله المرتبة میمک فخی و رانک  
 سکونیه بمعناها بعضلر ایتدی مرتبه مرتبه معناسنه در و مرتبه طاغک ذروه سنه دیرلر بعضلر ایتدی  
 جبله و صحرا ده مراتب شول بو کسک لر در که کوزجی اولنلر اکاچقوب اطرافه نظر ایدر لر الترتیب هر نسنه  
 بر لو یرینه قومق بقال رتبت الشئ ترتیباً الرتوب رانک و تانک ضمیه ثابت اولق بقال رتب الشئ یرتب  
 رتوباً من الباب الاول ای ثبت وانتصاب معناسنه ده کلور یقال رتب رتوب الکعب ای انتصب انتصابه و کعبه  
 مراد طبق کبی در و اکا بکر مر نفع اولان نسنه لر در الراتب تانک کسر بله دایم و ثابت اولن نسنه الترتیب  
 تاء اولینک ضمی و ثانیه نک فخی ابله نفع و زنی اوزن ثابت دیمک اولور بقال هذا امر ترتب ای ثابت  
 الرتب فختینله شدت معناسنه در بقال مافی هذا الامر رتب و لا عتب ای شدة و اور ته پرماغله  
 شهادت پرماغنک ان یرنه دخی دیرلر و یرک مر نفع اولان یرینه دخی رتب دیرلر برزخ کبی که برزخ  
 بو مقامه یو کسک دیوار معناسنه در الرتبة كذلك فختینله بمعناه مثل درج و درجه الرجب فختینله  
 هیئت و عظمت معناسنه بقال رجبته ای هبته و عظمته المرجوب مها بتلو معناسنه در و رجب اینه  
 رجب دبد کلرینک وجهی بودر که زمان جا هلیتته ذکر اولنان ایه تعظیم ایدو بانده محاربه و مقاتله  
 ایتلر دی و رجب مضر دبد کلرینک وجهی بودر که مضر قبیله سی مز بورایه زیاده تعظیم ایدر لر دی و رجبک  
 جمعی الارجاب کلور و چنکه اکاشعبانی ضم اینسه لر رجبان دیرلر الترچیب تعظیم معناسنه در بقال ان فلان المرجب

رتب

رجب

ای معظم و بوندن ما خود در ترجیب العتیره چنانکه رجب ایند قربان اینسنه لر ترجیب العتیره دیرلر و عتیره عین مهمله و تاء فوقانیله قربان دیرلر و بقال هذه ایام ترجیب و تعتار و تعتار عتیره دندر قربان ایتمک معناسنه و ترجیب میوه سی جوق اولان بداغه اغاج طیامغه دیرلر فانسون دبو قال الحباب بن المنذر انا غد بقها المرجب و عذیق عذقک تصغیری در یعنی بن انک میوه دار اولان خرما طالم و کاه اولور کد میوه دار اولان بداغک التنه دیوار بیارلر کاطیانسون دیو میوه سی جوق اولوب کندی ضعیف اولدوغندن او تروالر رجبیه رانک ضمی و جیمک سکونیله و یای مثنا نك تشدید بله شول خرما در که کشر تندن بوداغنه طایق او زولمش اوله الرجبه رانک ضمی و جیمک سکونیله طایق که برنسنه دو شمسون دیو طیار لر الرجب رانک ضمی و جیمک فتحیله رجبه نك جمعی طیار لر معناسنه و رجبه دیو شول بنایه دیرلر که انکله قورد و قوردن غیری جانور اولر لر طریقی بودر که برپان اتی ایبه بغلیوب اول بناده قور لر قن اول اتی جانور چکد که اول بنا بقلوب التنه قالو الراجبه یرمق او جلر نه قرب اولان ک در جمعی الرواجت کلور اندن صکره اولنه بر اجم دیرلر راء مهمله ابله و جیم ابله اندن صکره اولوب آیه یه قرب اولنه اشاجع دیرلر شین معجمه ابله و جیم ابله الارحاب همزه نك فتحیله بغر سقلر امعامعناسنه اصمعی ایتدی بو بر جمع در که واحدی کله مشدر الرجب رانک ضمی و حانک سکونیله وسعت معناسنه و بوندن در فلان رجب الصدر دبد کبری الرجب رانک فتحی ایله و اسع دیمکد رتقول بلد رجب و ارض رجبه الرجبه رانک ضمی و حانک سکونیله و الرحابه رانک و حانک فتحیله ظرافت وزنی اوزن و اسع اولمق بقال رحبت رجب رجب و رحابه من الباب الخامس و قوله لهم مرحبا و اهلا ای ائت سعة و ائت اهلا فاستانس و لاتستوحش الترحیب مرحبا دیمکد در بقال رجب به ترحیبا اذ قال له مرحبا الرحاب رانک ضمی ابله و اسع معناسنه در بقال قدر رحاب ای و اسعة الرجبی کذلک رانک ضمی و بانک فتحی ابله ایکنونک غایت بصی اولانته دیرلر اعرض الاضلاع معناسنه بقال انما یكون الناحز فی الرجبین یعنی ناحز دبد کبری مرض که نونله و حاء مهمله ابله و زاء معجمه ابله در رحبان ده اولور یعنی دوه در سکلی دکه و کی یرده اولور که ایکو ککلر یسک بصبسی انده اولور کذلک رجبی دوه نك یانده اولان علامت داغنه دیرلر الرجب رانک فتحی و حانک کسر بله زیاده بچی اکول معناسنه و و اسع معناسنه ده کلور بقال فلان رجب الصدر ای و اسع الصدر و رحاب النجوم اقطار ارض و اسع اولمق الارحاب همزه نك کسر بله بمعنی الرحابه بقال رحبت الدار ای تسعت بعضلر ایتدی ار حکم الدخول فی طاعة الکرمانی قولی شاذ در یعنی رجب متعدی استعمال اولمق قیاسه مخالف در زیر افعال صحیحه دن فعل ضم عین ابله متعدی کما مشدر الامر بور و رحاب و اسع قلمق بقال رحبت الشی ای و سعتد قال الجاح حین قتل ابن القریه ار حب یا غلام جرحه و زجر معناسنه دخی استعمال اولنور نته کم اتی زجر ایتد کلر نده ار حب و ار حبی دیر لر ای توسعی و تباعدی الر حبه بالفختین ساحه و فضا معناسنه در بقال هذه رجبه المسجد ای ساحته یعنی مسجدک او کی جمعی الر حب و الرحبات و الرحاب کلوز اولینده فختینله و ثالثه رانک کسر بله بنو رجب بالفختین بر جماعتدر همدانده ار حب فتح همزه ابله بر قبیله در همداندر الار دب کسر همزه و فتح دالله و تشدید با ابله بر بیوک کله در که اهل مصر استعمال ایدر لر الار دب به کسر همزه ابله کذلک بر جنس بیوک کرمد در المرزاب کسر میله لغتدر میزاب معناسنه که میزاب اولوغه دیرلر و لکن مرزاب لغت فصیحه دکلدر بعضلر ایتدی مرزاب او زون کیلاره دیرلر که جمعی المرزاب کلور الار دب همزه نك کسری و زانک فتحی و بانک تشدید بله قصه دیمکدر قصیر معناسنه و بوجرد حله ملحقدر صیغه جهتندن که جرد حل بیوک دوه یه دیرلر و رجب ار زب دیرلر

ر ح ب

ر د ب

ر ز ب

رأنتك وكافك فتحيله فرموده قاسق معناسنه الارزبه همزه نك كسر به وبانك تشدبد به شول نسنه دركه  
انكله كرىچ او فادراروا كرا المرزبه ديرسك ميمه بائي مخفف قيلرسن المرزبه مرزبانك جمعي درزانك ضمه سبيله  
فارسيدين معربدر ومرزبان بك ديكدر مرز صنون ديرلر سرحد بكليحي ديك اولور ومنه قولهم للاسد  
مرزبان الزارة وزان زاء معجمه نك فتحى وهمزه نك سكوتيله بوك ديكدر اجه معناسنه المرزبه على وزن  
اليمينه مرزبانلق معناسنه در دهقنه دهقانلق معناسنه اولدغى كى كه دهقان كوى صاحبى ديك اولور  
ده خان معناسنه يقال فلان على مرزبه كذا اوله مرزبه كما يقال له دهقنه كذا الرسوب ضم رائله صويه  
ينق يقال رسب الشئ فى الماء يرسب رسوبا من الباب الاول سفلى فيه ور سبت عيناه غارثا بغيرى كوزلرى  
چقور بتدى الرسوب فتح رايله كسيحي معناسنه يقال سيف رسوبى ماض فى الضريبة وضربيه اورولمش  
كسنه دن عبارندرتاد اخل اولمشدر عداد اسمادن اولد غچون نطحه كى بنور اسب عربدن برقبيله نك اسمى در  
الرضاب رانك ضميله اغزيارى الراضب سدر اغاجندن برنوعدر ودفعه دو كولن يغمور واخترينك  
راضب مطر ضعيف در ديدكى سهودر الرطب فتح رايله يابسك مقابليدر كه ياش ديك اولور يقال  
رطب الشئ رطوبة من الباب الخامس فهو رطب رانك فتحى وطانك سكوتيله ورطب ته بونجه ويرمكه دخى ديرلر  
يقال رطبت الفرس رطبا من الباب الاول الرطيب رانك فتحى وطانك كسرى ومديله بمعناه وتازه معناسنه  
دخى كلور يقال غصن رطيب وریش رطيب يعنى تازه پلك كه هنوز بنمش اوله الترطيب ياش قلىق يقال رطبتنه  
ترطيبا وخر ما بدر مك معناسنه ده كلور يقال رطبت القوم ترطيبا اى اطعمتهم الرطب المرطوب ياش  
اولمش كسنه الرطب رانك ضمى وطانك سكوتيله تازه اوت كلا معناسنه الرطب بالضمين بمعناه فيكون  
مثل عسر وعسر الرطبة رانك فتحى وطانك سكوتيله بونجه قضب معناسنه مادامكه تازه اوله رطبه  
ديرلر الرطوب ضمتيله مصدر در دخول كى اته بونجه ويرمك معناسنه يقال رطبت الفرس رطوبا  
من الباب الاول على ما مر الرطب رانك ضمى وطانك فتحيله تازه خر ما واحدى الرطبه ورطبك جمعي الارطاب  
والرطاب كلور رانك كسر به ورطبه نك جمعي الرطبات والرطب كلور الارطاب همزه نك كسر به خرمارطب  
اولوب لذبذ اولق يقال رطب اللسراى صار رطبا وخر ما اغاجنك يثى كالن بولوب لذبذ اولمسى يقال رطب  
النخل اى صار ما عليه رطبا المرطبة ميمك ضمى وطانك كسرى به شول يدر كد اوتى چوق اوله كثره اكلا معناسنه  
الرعب رانك ضمى وعينك سكوتيله قور خو خوف معناسنه يقال رعبته فهو مرعوب من الباب الثالث اذا فرغته  
ولا يقال رعبته وطولدر مق معناسنه ده كلور نقول رعبت الحوض من الباب الثالث ايضا اذا ملامته الترعبية  
تانك كسر به قور خو جى كسنه فروق معناسنه السنام المرعب كساش دوه اور كى كه سننام سپنك فتحيله  
دوه اور كجينه ديرلر كوهان اشتر معناسنه السنام الرعب ياغى طملين دوه اور كى الترعبية تانك وعينك  
كسر به اور كچان سى الرابع عينك كسر به طولدر جى يقال هذا سيل راعب اى يلاء الوادى الرعب رانك  
فتحى وعينك كسرى ومديله طولمش مملو معناسنه يقال هذا سنام رعب اى ممتلى سمين الرعبوب ضم رايله  
على وزن الزر زور ضعيف وقور خق كسنه الرعبوبه رعبوبك مؤثى واوزون بو بلبو بياض اولان عورته دخى  
رعبوبه ديرلر الشطبة البيضا معناسنه شطبه شين معجمه ايله وطاء مهملة وباء موحده ايله بالابند اولان  
عورته ديرلر الراعى عين مهملة نك كسر به ويانك تشدبد به برجنس كو كرجين ذر الراعية مؤثى الرعبة  
رانك فتحى وعينك سكوتيله والرعب فتحته نله برنسنه يرغبت ايمك نقول رغبت فى الشئ ارغب من الباب الرابع  
اذا ردت الارغباء بمعناه يقال ارتغب فيه وعن كله سى ايله استعمال اولونسنه عدم رغبت معناسى مراد اولور

رسب

رضب

رطب

رعب

رغب

نقول رغبت عن الشيء اذا لم ترده وزهدت فيه الارغاب والترغيب بمعنى يقال ارغبني في الشيء رغبي فيه  
 الرغبوت رانك وغينك فخي وبانك ضميلة كثير الرغمة معناسنه در يقال رجل رغبوت الرغبوت رانك فخي  
 وغينك كسر بله ومدبله عطاء كثير جمعي الرغاب كلور الرغيب كذلك رانك فخي وغينك كسر بله ايجروسي  
 واسع نسبته يقال حوض رغب وسقاء رغب وفرس رغب الشحوة اي واسع الخوف في الاوليين وواسع  
 الخطوة في الاخيرة فان الشحوة بفتح الشين المعجمة والحاء المهملة الخطوة للفرس يعني انك ادمي اختر ينك الرغب بالضم  
 شوم ودخي يكك واسع كبي ديدكي سهودر الرغب رانك ضمي وغينك سكونيله جرحص معناسنه در يقال الرغب  
 شوم يعني حرص عين شام متدر يقال رغب رغبان لباب الخامس اي حرص الرغب فتح رابله ملايم يرديك ارض  
 لينه معناسنه الرقب حافظ معناسنه ومنتظر معناسنه ده كلور وسهام ميسره امين اولن كسنه بیده ديرلر  
 وميسرك او يحيي سهمنه ده رقيب ديرلر الرقوب رانك ضميه والرقيه والرقيان بالكسر فيهما وسكون القاف كوزنك  
 معناسنه يقال رقت الشيء ارقبه رقبوا وورقبه وورقبنا اذا رصدت رقيب النجم شول بلد زدر كه بر بلد زك طلوعيله  
 طلنور ثريا كبي كه ثريانك رقيب اكليل در قن ثريا عشا وقتنه طوغسه اكليل غايب اولور ه قن كه عشا  
 وقتنه اكليل طوغسه ثريا غايب اولور الرقب والمقبة ممك وقافك فتحيله ايكسنده دخي شول يوجه يردر كه  
 كوزجي اولان كسنه انك اوزرينه جقوب كوزدر المرافيه ميمك ضمي وقافك فتحيله خداي تعاليدن خوف انك  
 يقال رقب الله في امره اي خافه الترقب على وزن التكرم انتظا رحكك الارقب همزه نك وتانك كسر بله بعناه  
 الارقاب براوي ويا اخر ملكي بر كسنه يهيه ايمك در بو طر بقله كه واهباه موهوب له هر قنقسي اول اولور ايسه  
 اول هبه اولنان ملك باقى قلنك ملكي اوله نقول رقبته داراي قلت له ان مت قبلك فعي لك وان مت قبلي فعي لي  
 الرقب رانك ضمي وبانك فخي والفك قصر بله اسمد رارقاب دن ومراقبه دن مأخوذ در زير اعاقد ينك هر برى  
 اخرك موته منتظر اولور الرقيه بيونك مؤخر نه نهابت بولد غي يرد جمعي الرقب والرقبات والرقاب كلور  
 با لفتحين في الاولى والثانية وكسر الراء في الثالثة ومملوك معناسنه ده كلور الارقب همزه نك فخي  
 ورانك سكونيله شول كسنه در كه غليظ الرقبه اوله بو بنى يوغون معناسنه رقباني رانك وقافك فتحيله  
 بعناه ايضا على غير قياس رقاب المزود عجم بكلمينه عرب طائفه سى رقاب المزود ديرلر بوسيدن كد مزود  
 فر بره ديرلر وعاد قر بهيويني سختياندن اولوب قرمزى اولماغين حمرت معناسن قصد ابدوب رقاب المزود  
 ديد بلد ه الرقبه رانك ضمي وقافك فتحيله ملك قشير ينك لقبى در زير اكه مزبور اوقص ابدى يعنى كوتاه كر دن  
 ابدى الرقبه فتحته بنله مملوك اولان كسنه الرقوب رانك فخي وقافك ضميلة شول عور ندر كه ولدى  
 طور ميه رجه دخي رقوب ديرلر ولدى طور رمد و غيچون ه رقوب شول عور ندر ديرلر كه زوجنك موته  
 منتظر اولور ميراثن ينك ايجون ه رقوب شول دوه بيد دخي در كه مزاحمه وقتنه حوضه قريب اولميه بو حلات  
 دوه نك اصلتنه وابلو كنه دلالت ابد الرقب ميمك ضمي وقافك فخي وتشد يد بله شول در ييه دبرار كه  
 باشي ه بو بنى طرف ندرن سلج اهنش اهله الرقابه فتح رابله شول كوزجي در كه كار بان يوكلر ين فويوب بر بره  
 كتد كلرنه يركلر ين كوزدر الرقوب ضمته بنك يقال ركب ركبوا من الباب الرابع الرقبه كسر رابله  
 بر نوع اوتور من الراكب خاصة دهه يبين كسنه اما قن انه يا خود حمار بنسه راكب ديزلر بلكه مر بنا  
 فارس على حمار ديرلر بعضلر ابتدى حمار بن كسنه يه فارس ديزلر بلكه حمار ديتور وشول خرما اغاچي  
 ديدن چقان فدان كه باشقه كو كى يوقدر اكا دخي راكب ديرلر الراكب على وزن الصابون بعناه  
 لغه فيه الركب رانك فخي وكافك سكونيله شول كسلر در كه سفر دهه يبنوب طوان بنيه لر كه

رغب

ركب

انلرون نفرو يا خود دخی زياده اولور جمعی الاركب كلور همزه نك فتي وكافك ضميله وركب ديزابله برنسنه  
اورمغه وديزی اورمغه دخی ديرلر بقال ركه یركه من الباب الاول اذا ضرب به برکته و كذلك اذا ضرب  
رکته الرکة ففتحته عدد جهتمدن ركدن اقل اولنه ديرلر الاركوب ضم همزه بله ركدن اكثر در  
الركبان رانك ضمی وكافك سکونيله را کبلر جماعی در الركب رانك ضمی وكافك تشدید بله را کبک جمعی در  
بقال هم ركاب السفينة المركب ميمك وكافك فتي و رانك سکونيله مركب برومجره متناول در یعنی طوان  
وكيه اطلاق اولنور المراكب ميمك فتيه وكافك كسر بله مركبك جمعی در ركاب بالکسر اوزنکی كذا كره طقارلر  
اوز ربنه بصوب بيمك ايچون وشول دوه لره دخی ركاب ديرلر كذا اوز ربنه بنوب سير ايدر لر مفردی راحله  
كلور كندی لفظندن مفردی يو قدر جمعی الركب كلور ضمته بنله كتابه كتب كبی الركب رانك كسری و پانك  
تشدید بله شول زبت يا غيدر كه شامدن دوه بله كتور لر بقال زبت ركابي الركب والرکوبه رانك فتي  
وكافك ضميله شول طواردر كه اكنلور بقال ماله ركوبه ولا حولة ولا حلوبة یعنی انك نه بجمك ونه يوكلد جك  
ونه صاعلجق طواری وار در وعایشه رضی الله عنها فنهار ركوبهم قرات ايشدر فتح رابله وركوبه بزنيه در  
یعنی بریوقشدر مکه مشرفه ابله مدینه منوره ار اسنه عرج یا نده كه عرج بر منزلك اسمی در مکه  
مشرفه یولنه وركوب شول یوله ديرلر كه ابقلمش و دوزلمش اوله بقال طریق ركوب ای مرکوب الركبانة  
رانك فتي وكافك سکونيله شول ناقه در كه بنلمكه صاح اوله بقال ناقه ركبانة ای بصلمح للركوب الاركاب  
همزه نك كسر بله بنلمكه صاح اولغه قریب اولمق بقال ركب المهرای خان ان ركب ومهر ضم ميمله طای اولان  
اته ديرلر واركاب بر كسمنه یه بيمكه طوارویر مکه دخی ديرلر الاركاب كسر همزه وكسرتا ابله برنسنه و ايشلمك  
ومنهارنكاب الذنوب لايتانها الرکبة رانك ضمی وكافك سکونيله ديزكه ابقده اولور جمع قلنی الرکبات در  
رانك ضمی وكافك سکونيله والرکبات كلور رانك ضمی وكافك فتيه و جمع كثرتی الركب رانك ضمی وكافك فتيه  
كرو بوجه وزه در هر كلمه كه فعله وزنی اوزن در الانشاء یا شیه كه موضع عين ضم اولنا زمضا عغه دخی حال  
بو بله در الاركب همزه نك فتي و رانك سکونيله ديزی بيوك اولان كسمنه و بعیر ار كب ديرلر چنكه بر ديزی  
اول برندن بيوك اولسه الركب ففتحته قاسق قبل يتدوكی بر بعضلر ايتدی ركب استعمالی عورته مخصوصدر  
و بعضلر ايتدی رجاله ونساده استعمال اولنور التركيب بوز وكه قاش قومغه و اوقه تمرن طقمغه ديرلر بقال  
رکته فتركب المركب ميمك ضمی وكافك فتي وتشدید بله و الركب رانك فتي وكافك كسر بله قاش قومش  
یوزك و تمرن طاقلمش اوق و مركب اصله دخی ديرلر بقال فلان كريم المركب ای كريم اصل منصبه فی قومه الارنب  
همزه نك فتي و رانك سکونيله طوشن دبدكری جانور جمعی ارانب كلور المؤرنب ميمك ضمی وهمزه نك ونونك  
فتيه شول كلمه ديرلر كه ايچنه طوشن يو كندن اولن ايب قرشمش اوله بقال كساء مؤرنب یعنی خلط غزله بو بر  
الارنب المؤرنبة نونك كسر بله شول یركه انوك طوشنی چوق اوله الارنبه همزه نك ونونك فتيه بوزن اوچی  
الرهبة رانك فتي وهانك سکونيله خوف ايمك بقال رهب یرهب من الباب الرابع ای خاف وراهبلق  
معناسنه ده كلور علی ما سیحی الرهب ضم رابله و الرهب ففتحته بمعناه الرهبوت رانك وهانك  
فتيه و يانك ضميله قور حقی وكاه اولور كه مبالغه صفة واقع اولور بقال رجل رهبوت قور حشم كسمنه  
معناسنه بقال رهبوت خير من رحوت یعنی مظهر مهابت اولمق خير لودر محل مرحمت اولمقندن زير انجو بفا اولنان  
كسمنه يرامزلق ايمكه جرأت ايمز اما مرحمت اولن احتمالدر كه ايه الارهاب همزه نك كسر بله والاسترهاب  
كذلك همزه نك و يانك كسر بله قور حتمق اخافت معناسنه بقال ارهبه واسترهبه اذا خافه الراهب زاهد

رنب

رهب

نصاری اولان کسنه الرهبان رانك ضمیله جمعی در الرهبه والرهبانية بفتح الراء وسكون الهاء فیهما  
 مصدر لر در راهلق معناسنه الترهیب تانك فحی و هانك ضمی و تشدید بدله تعبد معناسنه در الرهب  
 رانك فحی و هانك سکونیه یوقه تمرن که اوقه ایدر لر الرهبه علی وزن السجابه کو کسده بر مکدر که دل کبی  
 قارن اوزر بنه مشرف اولورالر روبه رانك ضمیله شول مایدر که انی سوده براغور لر او بنسون دیووفی المثل  
 شت شوبالک روبته یعنی سودی قار شدر مابه سی سنك اولسون نته کم اجلب حلبالک شطره دیر لر یعنی سودی  
 صاع بر مقدار ی سنوك اولسون و کچه نك بر مقدار ندخی روبه اللیل دیر لر و انك اخورنده اولان صوبنه ده  
 اطلاق اولنور بقال اعربی روبه فرسك ای ماءه و روبه حاجته ندخی دیر لر نقول فلان لا تقوم بروبه اهله  
 ای با اسندوا الیه من حوایحهم و بعضلر ابتدی روبه الرجل ر جلك عقلنه دیر لر بقال وانا اذناك غلام  
 لیست لی روبه الرووب رانك و همزه نك ضمیله یوغرت او یومق بقال راب اللبن یروب و روبان من الباب  
 الاول ای خثرو و روب دیو اختلاط عقله ندخی دیر لر بقال راب الرجل ر و با اذا اختلط عقله و رأیور رأیت  
 فلا نارائبا ای مختلطاً خثراً الروبی رانك فحی و و اوک سکونیه والغنك قصر بله شول قومدر که نفسلری  
 طوکش و عقللری مختلط اولمش اوله وانلر شول کسنه لر در که کثرت سیرانلری زبون اینمش اوله و بعضلر ابتدی  
 انلر شول کسنه لر در که راب ایچمه دن مست اولمش اوله پس روپی رو بانك جمعی در عطشان ابله عطشی  
 کبی بضلر ابتدی رابك جمعی در هالك ابله هلكی کبی الراب او یونن یوغرت یوغورده راب دیر لر کرک اکش  
 اولسون کرک اولسون بو عبید ابتدی چنکه یوغرت او یوسه اول رابمدر اندن رابلق اسمی زائل اولماز حتی یاغی  
 و قیمی النسبه ندخی رابلك اسمی اندن زائل اولماز عشر کبی که حامله دوه یه اطلاق اولنور وضع حمل ابتدکن  
 صکره بنه اول اسم اوزر باقی قلو و التروپ علی وزن التکریم یوغرت او بئمک و فی المثل اهون مظلوم سقاء مر و ب  
 بونك اصلی بودر که سقائی یعنی مشک ی برزله ضرر لر ایچنده سودا کسنسون ایچون المر و ب میك کسری و رانك  
 سکونیه شول قاندر که انده یوغرت او یودر لر الریب فحله شک و شول نسنه که سنی شک بر نقش اوله و حاجت  
 معناسنه ده کلور و شک بر فغه ندخی ریب دیر لر نقول زانی فلان من الباب الثاني اذا رابت منه ما یریبک و نکره  
 و عربدن بعضلر ازانی فلان دیر لر راب محله الریبه بالکسیر اسم منه و هی التهمه و الشک الذی هو الحاصل  
 بالثشیک یعنی حاصل بالمصدر مراد اولور الارابه همزه نك کسر بله شک صاحب اولق بقال راب الرجل ای صار  
 ذاریبه المر ب میك ضمی و رانك کسر بله من شک اولان کسنه الاریاب شک ا بئمک بقال ارتاب فیه ای  
 شک الاسترابه بر کسنه ده بر کربنسنه کور و ب کانه دو شمک ریب المنون رانك فحیله حوادث دهر فصل  
 الزای الزاب کوجه بر نسنه کور و ب سر عتله یور یک بقال زاب زاب من الباب الثالث الأزدیاب بمعناه  
 بقال از داب القریبه ای حملها و اسرع فهو افتعال من الزاب قلب تاؤه دالا و چوق ایچمک معناسنه ده کلور بقال  
 از داب الرجل اذا شرب شر با عظیم الزب بالضم ذکر معناسنه و زب سقله ندخی اطلاق اولنور حیه معناسنه  
 اهلین لغتند الزب فحیله طول شعره و کثرت شعره ندخی دیر لر و شعر شبنك فحی و عینك سکونیه قیله دیر لر  
 الازب همزه نك و رانك فحیله قیللری چوق اولان و قیللری چوق اولوب اورکک اولان دوه یه ندخی اطلاق اولنور  
 بقال بعیر ازب که قیللری چوق اولان دوه اور کوب یچمه دن خالی اولمز یرا قائلری اوزر بتن قائلری روز کار  
 دیرند که اور کور و ازب دیو اوتی چوق اولان طاغه دیر لر الزب با زانك فحی و بانك تشدید بدله و الفک مدله  
 جزیره پادشاهی اولان عورت که ملوک طوائفدن عد اولنور الزب بابه زانك فحیله و بانك تخفیفله صاعر اولان  
 یچن موش کر معناسنه که عریه انوکله مثل ضرب ابد و ب اسرق من زب بابه دیر لر و جاهل کسنه کاتشیمیه ایدر لر

روب

زوب

زآب

زبیب



الزباب فتح زابله جمع الازباب كون غروب و قرب و لمق يقال زبت الشمس اي دنت للغروب الزبيب زانك ففتح و بانك  
كسر بله قوري ووزم الزببته واحدى و زببته ديور نوع چنانچه ديور كه الد چقر الزببتان كذلك زانك ففتح و بانك  
كسر بله اغرك ابكي جانته ظاهر اولان كويوك يقال نكلم فلان حتى زيب شد قاه اي خرج الزبد عليهما ذوالزببتين  
برنوع بلانك اسميد رود ذوالزببتين دبسمنه باعث زهر بنك كثرن اشعار اولور كه زببتان اغزيارند ديورلر تنه كم  
الان مرو را بتدى بعضلر ايتدى شول بلان در كه ابكي كوزى اوزرنده ابكي سياه نقطه سى اوله التزيب  
اوزم قور تمق يقال فلان زيب عنبه تزيباى جعله زيبا الزرب زانك ففتح و بانك سكونيله برجنس كمى در  
سفينه معناسنه الزرب زالك ضمى و بانك تشد بده وحاء مهمله ابله غليظ اولان نسنه يقال ولد الناقه  
زحرب اذا غلط جسمه واستند لجمه و يقال بالتخفيف ايضا الزرب زانك ففتح و بانك سكونيله و الزربيه زانك ففتح  
و بانك كسر بله صيادك صيد اي چون كز لندكى او و شول اغل معناسنه ده كلور كه انچدن ايدرلر و بعضلر  
كسر زايه دخى استعمال ايتد بلر و زرب اغل بيمغه دخى ديورلر يقال زربت للغم ازرب زربا من الباب الاول  
بعضلر ايتدى زرب مطلقا داخل او لبق مكان در و زرب غم دخى بوندن مأخوذ در يعنى قيون اغلنه دخى  
مدخل اولد و غيچون زرب ديد بلر الزربيه على وزن الكريمة شول مكانه ديورلر كه سبع انده يورت طور  
الانراب صيادك صيد او بنه كبر مسى يقال انراب الصياد اذا دخل فيه الزرابي ففتحته و بانك كسرى  
و بانك تشد بده اولو كلمر كه اولر يوز بنه دوشلر بعضلر كونك ديد كرى نسنه در ديد بلر سايمان  
معناسنه الزربيه زانك ففتحيله و بانك كسرى و بانك تشد بده واحدى الزرب جعفر و زنى اوزن بر كوزل  
رايحه لى اوت در الزعبه زانك ففتح و ضميله بر مقدار مال دفع ايتك يقال زعبت له من المال زعبه بالفتح و زعبه  
بالضم اي دفعت له قطعة منه و زعب مطلقا دفع معناسنه ده كلور يقال زعبته عنى زعباى دفعته و ثدافع  
معناسنه ده كلور يقال جاء ناسيل يزعب زعباى بتدافع فى الوادى و اذا قلت يزعب بالراء المهمله يكون  
يعنى يلاء الوادى الازدعاب همزه نك و دالك كسر بله كور تمك يقال از دعبت الشئ اذا حملته و يقال مر به  
فاز دعبه اي حملة الزاعبيه عينك كسرى و ياي مثنائك تشد بده كوندرا غلجلى و بعضلر كوندرد مره  
سنان زاعبى ديورلر ديدى و يريوزنه سياحت ايدن كمسنه يده زاعب ديورلر الازلعاب همزه نك  
كسرى و زانك سكونيله احمير او وزنى اوزن چو غلق و بر بيله ثدافع ايتك يقال از لعب السيل اي كثر و ثدافع  
يقال سيل مزلعب اي كثير زياده اللام فان اصله الزعب الزغب ففتحته صر و تو بلر در كه ياور بنك  
بلكلى اوزن اولور الزغب زانك ضمى و غينك سكونيله صان و تو بلو اولان ياور بلر التزغب  
على وزن التكريم ياورى صارى تو بلو اولمق يقال زغب الفرخ تزغيبا الازغاب همزه نك كسر بله  
بير قلمق يقال ازغب الكرم و ذلك بعد جري الماء فيه يعنى باعچ بوغنه صويور يوب يشرد كده بو بله ديورلر  
الازلعاب همزه نك و لامك كسر بله قل تمك يقال از لعب الشعر اذا نبت بعد الحلق و از لعب الفرخ طلع ريشه  
زياده اللام لان اصله الازغاب الزغب على وزن جعفر اركك و ازى يقال زغذب الفحل و زغذب السائل  
فى المسئلة للناس كذا فى بعض نسخ الصحاح الزغب كذلك على وزن جعفر چوق صوماء كثير معناسنه بعضلر  
ايتدى زغرب بول كشير ديورلر الرقب زانك ففتح و قافك سكونيله ادخال معناسنه الانزقاب همزه نك و زانك  
كسر بله دخول يقال زقبت اجر ذفى حجره فان زقبى دخلته فدخل و جر ذضم حمله و راء مهمله و ذال معجمه ابله بيان  
فان سى در الرقب ففتحته طار نسنه يقال طريق زقب اي ضيق الرقب ففتحته عورت و لادت زمانده او غلان  
اتمق يقال زكبت المرأة ولد هارمت به عند الولادة و چنا غى طولد رمق يقال زكبت الاناء ملائها

زحرب

زرب

زربيه

زعب

زغب

زغذب

زغرب

زقب

زكب

وعورتي نكاحلنمق يقال زكت المرأة نكحتها كذا في بعض نسخ الصحاح الرلب ففتحته اذ غلان انه سنه  
 ملازم اولوب ايرلما مق يقال زلب الصبي بامه يزلب زلبنا لزمها ولم يفارقها كذا في بعض نسخ الصحاح  
 الازيب افعال وزني اوزن سرور وشادي معناسنه كلوز وكاه اولور كه موث استعمال اولنور يقال  
 مرفلان وله ازيب منكرة اذ امر مراسر يعامن النشاط واوغول قلنن كسنه يه دخی دیر لر دعی معناسنه  
 ودشمنك ايمك عداوت معناسنه وازيب نكباد بدكری ره زكاره اطلاق اولنور كه صبا ايله جنوب بيننده اسر  
 وماء كثير معناسنه وخوف معناسنه ذه كلور يقال اخذني من فلان الازيب اي الخوف فصل السين  
 الساب سبنك فحی وهمزه نك سكونيله بو عمق يقال سابت الرجل سابا اذا خنقته حتى يموت وساب ثلومه  
 دخی دیر لر زق معناسنه جمعی السوب كلور ضمته نله وثلومی كبكته دخی دیر لر توسیع معناسنه يقال  
 سابت السقاء اي وسعته المساب ميمك كسر بله بال ثلومنه دیر لر السب سبنك فتحيله سو كك شتم معناسنه  
 يقال سبه سبه من الباب الاول وقطع معناسنه ذه كلور يقال سبه اذا قطعه السبه سبنك فحی وبانك  
 تشد بديله زماندن برقطعه وقولهم مارا بته مذسبه اي مذمن من الدهر كقولك منذسبه ومضت سبه  
 من الدهر وسبه او تورق يرينه دخی دیر لر وسب او تورق يرينه دورتمكه دیر لر التساب سو كك سيمك وكسشمك  
 تقاطع معناسنه المنب ميمك كسر بله چوق سو ككجي كسنه كثير السباب معناسنه السبه سبنك ضميله  
 عارچكجك نسنه يقال صار هذا الامر سبه عليه اي عاراله يسب به وسبه سو كلن كسنه يه دخی دیر لر يقال  
 رجل سبه اي بسبه الناس السبه سبنك ضميله همزه وزني اوزن شول كسنه دركه خلقه سو كك ادت ابد نور  
 السب سبنك كسر بله چوق سو ككجي كسنه وشول كسنه كه بر كسنه نك فاندن اولوب انكله سه كسسه  
 وغورنلر مقررته سنه وده لبتنه دخی سب دیر لر سب ايله دخی دیر لر جبل كبی بعض لغته وانجه كتان بزنه دخی  
 سب دیر لر السب سبنك فحی و بانك كسر بله مثله جمعی السبب والسباب كلور وسبب سبك جمعی دخی  
 كلور ايتلر معناسنه المسابه ميمك صمی وبانك فحی تشد بديله او كور نلنش دوهرن زيرامسيه شتم اولنش  
 ديكدر مرنور لری كورنلر تعجب محلنده قائلها الله ذبد كلر يچون مسبه دينلدي الاسبوبه همزه نك و بانك  
 ضمی وسبنك سكونيله شول نسنه دركه انكله سب اولنور يقال بينهم اسبويه بنسبون بها السبب ففتحته  
 ايب جبل معناسنه وهرشي كه انوكله برنسنه يواوشلورا كاسبب دیر لر وفات علافسند دخی دیر لر الاسباب  
 كو كك اطرافی يقال اسباب السماء لنواحيها مسبب الاسباب اري تعالی در التسيب بوندن ما خود در كد تسيب  
 سبب سوق ايمك ز السبب سبنك فحی و بانك كسر بله الله اولان فل شعر ناصيه معناسنه وات يا لبي  
 وقورق قبل السبب على وزن العرعر بعيدا لان صحر اقبال بلد سبب و بلد سبب اذا كان بعيدا يوم  
 السبب نهار انك ييرامی كوني السبابه سبنك فحی و بانك تشد يد بله شول بر قدر كه باش بر معك ايتنه در  
 حالت سبه انوكله اشارت اولد غچون سبابه دیر لر لسان تركيه شهادت پر ماغی دبد كلری كبی السبابه  
 سبنك فتحيله بلوت السحاب بالفتح ايضا والسحب بالضمين والسحاب جمعی السحب سبنك فتحيله چكك  
 يقال سحبت ذبلي من الباب الثالث ونسحب وز ياده يبوب زياده ايجمكه دخی سحبت دیر لر الاحبوب همزه نك  
 و خانك ضميله مبالغه ايله بچی وايچی كسنه الانسحاب همزه نك وسبنك كسر بله چكك السحب  
 ففتحته و خانك ضمی وتشديد بله ناز ايمك ادلال معناسنه السحبان سبنك فتحيله و خانك سكونيله  
 وائل دن بر كسنه نك اسيدر كه فضا حته معروف در وائل همزه ايله الفدن صكره بر فيا نك اسمی در  
 كذا في التهمان السحاب سبنك كسر بله بر قلاده در كه سكدن وغير بدن اتحادا اولنور وانده جواهر قسمندن

زلب

زيب

سأب

سحب

سحب

سرب

نسنه اولماز وسك ضم سبنده برنسنه در كه طيب الراجحه در اكثر يا عرب طائفه سى استعمال ايدر لر  
السبح سبنك وخانك خميله جمعى در السارب كندى قولايه كيدن كسنه السروب خمينله اركك  
طوار مرعاه توجه ايمك بقال سرب الفحل يسرب سرو با من الباب الاول ومنه قوله تعالى ومن هو مستخف  
بالليل وسارب بالنهار اى ظاهره والسرب سبنك ورائك فتحيله دوه وسائر رعى اولنان طوار لر در  
وبودن مأخوذ در عربلك قولى اذهب فلانك سربك اى لا ارد اباك وسائر مواشيك نذهب حيث  
شاءت اى لا حاجة لى فيك وزمان جاهليتده هور نرينه طلاق وبرد كرى حينده اذهبي فلانك سربك  
دير لر دى وسرب طر بقه دخى دير لر بقال خل له سربه ويرا التنده اولان اوه سرب دير لر بقال انسرب الوحشى  
فى سربه وسربنده اولان دلكويه ده سرب دير لر وقر به دن اقان صويه دخى سرب دير لر بقال سربت المزادة  
يسرب من الباب الرابع اذا سالت السربة سبنك فتحى ورائك كسر بله اقبجى قر به السرب بكسر السين  
وسكون الراء نفس معناسنه بقال فلان واسع السرب اى رضى البال وبلوكه دخى سرب دير لر بقال مر بى  
سرب من قطا وطباء ووحش ونساء اى قطع وقطا بغوردلوق ديد كلى قوش كه فارسجه اسفرو ددير لر  
وطبا طاء معجمه نك كسر بله طبك جمعى در اهو معنا سنه السربة سبنك ضمى ابله قطعه معناسنه در  
بقال مر بى سربة اى قطعة من قطا و خيل وجر وطباء وسربه مذهبه دخى دير لر بقال فلان بعيد السربة  
اى بعيد المذهب الانسراب همزه نك كسر بله والنسرب فتحينله ورائك ضمى وتشديد بله سربه داخل اولق  
يعنى ايزبه به كيرمك التصرب على وزن التكرم بلوك بلوك ارسال ايمك بقال سرب عليه الخيل  
وهوان يبعث عليه الخيل سربة بعد سربة و برقران كسنه صاغنه يا خود صولنه زياده قزمقدر بقال سرب  
الحافر اى اخذ فى الحفر حينه اويسرة وقر به نك دكش ير لى اقسون دپوايچنه صوقوخه دخى تسرب ير لر  
السربة ميمك فتحى ورائك ضمى ابله شول قبيله دير لر كه كو كسدن كو بكه دك بتر المسربة ميمك ورائك فتحيله  
مرعى معناسنه در جمعى المسارب كلور السراب سبنك فتحيله شول نسنه در كه نصف نهاده اوزاق صحر الرده  
صوكى كوز ينور السرحوب سبنك وخانك خميله يره يقين اولوب اوزون اولان اى يعنى كرىلوا اولان اى  
ويونكله انا ت توصيف اولنورد كور توصيف اولناز السعابيب سبنك فتحيله شول صافى صولا ردر كه  
اغردن اقرار بلسك اولدو غچون اوزان كه اكاسليان دير لر السغب فتحينله اخلق بقال سغب يسغب سغبا  
من الباب الرابع اى جاع الساغب والسغبان سبنك وعينك فتحيله اج اولان كسنه السغبى كذلك سبنك فتحيله  
وعينك سكوفى الف مقصود ابله مؤنثى بقال امرأة سغبي المسغبة ميمك وعينك فتحيله اخلق بقال ينيم ذو  
سغبية اى ذو محاعة السقب فتحينله قرب اولق ومنه الحدبث الجارح حق بسقبة اى بقر به وبقال فد سقت دان  
بالكسر من الباب الرابع اى قربت الاستقاب قرب اولق الاسقاب همزه نك كسر بله قرب ايمك بقال  
اسقبتها انا اى قربتها السقب سبنك فتحى وقافك سكوفيله ناقه نك مذ كرا اولان ولدى ولداننى ايجون  
سقبة ديز بلكه حائل دينور وسقبة مركب هيپاسنك ديشسنه دير لر وهر نسنه كه طويل وسمين اوله بعضى  
اوزون وسمز اوله اكاسقب دير لر وسقب سبنله وصقب صاد مهمله ابله حيمه در كنده ده دير لر السقبية  
سبنك فتحيله وقافك كسرى ومديله بمعناه المسقاب ميمك كسر بله شول ناقه به دير لر كه اركك طوغرى  
اوله السكب سبنك فتحيله دو كك يقال سكب من الباب الاول اذا صببت وسكب مسكوب معناسنه مائه  
صفت اولور بقال ماء سكب اى مسكوب كقولهم ماء صب وماء غور وسكب برنوع بزه دير لر وسكب شول  
پور كن اته دير لر كه ادبى سيرك اوله بقال فرس سكب اى ذريع المسكوب شول صودر كه يريو زنده

سرحب

سغب

سغب

سقب

سكب

جاری اوله یری قاز مقسرن السکوب ضمتینله صوکندی دوکلمک بقال سبک الماء بنفسه سکو بالنسکاب تانک  
 فتحی و سبک سکونیه بمعناه بقال سبک الماء سکبا و تسکبا ای نصب السبک فتحینله برنوع انچدر کدر ایجه  
 طیبه سی وارد السبکة واحدة منها سبک سبک فتحی و بانک کسری اوزر بناسیله مثل قطام برانک اسیدر  
 الاسکوب و الاسکاب بضم الهمزة فی الاولی و کسر هاء فی الثانية براغر شق مثالنه نسنه در نلومه کچر لر یرنلوب  
 یاخود ذلندکندن اوترو کذافی بعض نسخ الصحاح السلب سبک فتحی و لامک سکونیه قایمق بقال سلبت  
 الشیء سلبا من الباب الاول الاستلاب همزه مک و تانک کسر بله کذلک قایمق اختلاس کبی السلاب سبک  
 کسر بله ماتم لباسیدر السلب فتحینله و لامک ضمی و تشدید بله عورت زوجندن ایرلد و غندن اوترو ترک  
 زینت ایشک بعضلر ایتدی زوجندن ایرلد و غندن اوترو ترک زینت ایشک احداد دیرلر و تسلب اعم در کاه  
 اولور کدغیردن اوتروده اولور الانسلاب غایت سرعتله سکر تمکه دیرلر بقال انسلبت الناقه اذا سرعت فی  
 سیرها حتی کانهاتخرج من جلدھا السلب بفتح السین و کسر اللام اوزون طویل معناسنه السلب ضمتینله  
 شول انچدر که پیشی اولیه و شول انچدر که پرخی اولیه و سلب جمع دخی کلور مفردی السلب در سبک فتحیه  
 و سلب ارقه دن صوبلن اسبابه دخی دیرلر الاسلوب ضم همزه بله فن معناسنه در بقال اخذ فلان فی اسالیب  
 من القول ای فنون منه السلب فتحینله ارقه دن صوبلن اسباب مسلوب معناسنه و سلب دیرلر شول اغاج  
 قانه که معروف در چین و لایتنه اندن ایلر ایلر که مقل لیفندن اولان ایلر دن محکم اولور و مقل ضم میله  
 و سکون قافله خرماء هندویه دیرلر و مدینه منوره بر بازاره ادر که سوق السلابین دیرلر و بوندن  
 مأخوذ در عربلرک اسلبت التمام دبدکری قولی و تمام ناء مثلثه نک ضمیمه برضعیف اغاجه دیرلر که پراغین  
 دو شروب بعض مهماته صرف ایلرلر الاسلاب سلب اولغه صالح اولمق یعنی اغاجک مثلا فای صویو لمغه  
 صالح اولمق و ناقه مدتی تمام اولدن ولدن برقوق بقال اسلبت الناقه اذا کانت ناک حالها السلوب فتح سبک شول  
 ناقه در که تمام اولمق و لایتنه اندن ایلر ایلر که مقل لیفندن اولان ایلر دن محکم اولور و مقل ضم میله  
 ای الخفیف نقلها و بقال رجل سلب الیدین بالطعن و ثور سلب الطعن بالقرن ای سریع الطعن المسلب میک  
 ضمی و خانک کسر بله و بانک تشدید بله مستقیم بقال طریق مسلب ای تمتد و بقال اسلب اسلبجا یا  
 السلب شولت در که یصی و کرجیلو اولوب یر یوزونه بقین اولماغین سکر دیچی اولور و کاه اولور که صادله دخی  
 کلور السنب سبک فتحی و نونک سکونیه بر مقدار زمان بقال مضی سنب من الدهر و سنبه ای برهه  
 و سنبته ایضا بزیدة التاء و الحاقها رابعة و بوالحاق اولنان تا تصغیرده ثابت اولوب بقال سنبته لقولهم  
 فی الجمع سنبات السنب سبک فتحی و نونک کسری بله چوق سکر دن ات بقال فرس سنب ای کثیر الجری السنوب  
 ضمتینله جمعی و سنبه الدهر ای ارفیه الکبر کذافی بعض نسخ من الصحاح السهب صحرا و سکر نکن ات واسع  
 الجری معناسنه السهبه درین قیو بر بعبدة القعر معناسنه المسهبه بفتح الهاء بمعناها الاسهاب قیوی  
 قروب قومه ایرشب صوبو نامق بقال حفروا فاسهبوا ای بلغوا الرمل ولم يخرج الماء و ات زیاده سکر تمکه دخی  
 اسهاب دیرلر بقال اسهب الفرس اذا اتسع فی الجری و سبق و کثیر الکلام اولغه دخی دیرلر بقال اسهب الرجل اذا  
 اکثر من الکلام المسهب بفتح الهاء کثیر الکلام اولان کسنه و لا بقال بکسر الهاء و هونادرو بلان صوقه دن عقل  
 کتمکه دخی دیرلر بقال اسهب الرجل علی ما لم یسم فاعله اذا ذهب عقله من لدغ الحیة السیب سبک فتحی و یانک  
 سکونیه عطا و سبب مصدر دخی کلور اتق معناسنه بقال ساب الماء من الباب الثانی اذا جرى السیوب ضمتینله  
 زیزمیندن بولنوب چقارلن مال السیب سبک کسر بله صواقه دخی یرجی الماء معناسنه الانسیاب رجوع

سلب

سلب

سلب

سلب

سهب

سبب

بقال

بقال انساب فلان نحو کم ای رجع و بلان افغه دخی دیرلر بقال انساب الحیة ای جرت التسیب علی وزن التکریم صالیو یرمک بقال سبیت الدابة ای ترکها تسیب حیث شئت السایبه شول ناقه در که زمان جاهلیته نذر دن و نذر مقوله سی نسنه دن او ترو پمانه صالیو یرلوردی بعضی را یتدی سایبه ام البجیره در و ام بحیره بود که چن ناقه اون بطن طوغور سه و هر طوغور دخی انشی اولسه اول تسیب اول نور دی کسه اکا بنزدی و ولدنن غیره کسنه سودن ایچمزدی مکر که مهان اولان کسنه لرایچیدی اولنجیدک بو حال اوزن اولوردی فخنکه اولسه لای رجال ونسایر لردی وانوک صکره طوغان قرینک قولاغن پر لردی بوسبیدن اکا بحیره دیرلردی بودخی انه سی کی سایبه اولوردی و شول قوله دخی سایبه دیرلر که از اوله وولاسی مولاسنک اولیه و مالنی دبلدو کی یره وضع ایلیمه و بونک حقننه نفی وارد اولمشدر السیب سبندک ضمی و بانک فخی و تشدید بله سائبه نک جمعی ناعمه ابله نوح کبی السیاب سحاب وزنی اوزن خرما قور و غی بلحه معنا سنه باء موحده نک و لامک فخیله و جاء مهمله ابله السیابة واحدی و سیابه بر جلاک اسمی در و چن یایی مشدد ای نیک سینی مضموم ایدوب السیاب و السیابة دیرسن السویان سبندک ضیمه بدره نک اسمی در فصل الشین الشوبوب سبندک و بانک ضیمه دفعة اولان نسنه یغمور اولسون غیره نسنه اولسون الشایب شوبوب بونک جمعی در الشباب سبندک فخیله مثابک جمعی در بکتاک معنا سنه ده کور الشاب بکت دیمکدر الشبینه سبندک فخی و بانک کسر بله بکتاک معنا سنه در شتاب کبی بقال شب الغلام یشب من الباب الثانی شتابا و شبینه الاشباب بکت قلمق بقال اشبه الله و اسب الله قرنه یعنی والقرن زیادة فی الکلام یعنی قرن لفظی زاید در کلامه کویا که عربلرک شتاب قرناه دبد کلری قوللرینه مقابله ذکر اولتمه در و برکسنه بکت اوغوللر یشدر مکه دخی اشتاب دیرلر بقال اسب الرجل بنین اذ اسب اولاده و اشتاب نقدیر اینه که دخی دیرلر بقال اسب لی کذا ای قدر واتی او یندوب نشاطه و سرو و کتورمک و بیان صغرینک دیشلری نهایت بولوب کالن بولمغه دخی دیرلر بقال اسب الثور المشب میمک ضمی و سبندک کسر بله دشاری کالن بولان صغرو کاه اولور که مشب دیرلر کسر میله الشبه و الشابة ایلکسی بر معنایه در تازره عورب دیمکدر بقال امرأة شبة و شابه بنوشابه طائفه بر قومک اسیدر شب فعل ماضی مجهولدر نقدیر اولتمق معنا سنه و معنای مصدری دخی مراد اولور بقال اعینتی من شب الی دب ای من لدن شبت الی ان دبیت علی العصا یعنی بکتاک حیننده پیر اولوب عصایه دوشنجدک و اعیاعا جر قلغه دیرلر و بوانک کبی در که نهی النبی عن قیل و قال دیرلر و من شب الی دب دخی دیرلر تنوینله صیغه فعلی منزله امجد قلوب اوزرینه حرف جر داخل قلغه اگر چه اصلنده فعل ایسه ده التشیب شاعر شعرند محبوبه مدح ابلک بقال هو یشب بفلانه ای ینسب بهایعنی شعرند مدحی اکا نسبت ایدر الشباب کسر سبندله انک ایلکی الن دفعة قالدروب دفعة یره قومغه نشاط ایلیمی در الشبیب سبندک فخی و بانک کسر بله بمعناه بقال شب الفرس یشب و یشب من الباب الاول والثانی شتابا و شبیبیا اذ انقص و لب و حزن اولمق معنا سنه دخی کلور بقال برئت الیک من شتابه و شبیه و غضا ضه و غصیضه یعنی فرسک حرونلغی و اصر مسی عیندن بر ائله بیع ایندم الشب کسر سبندله بیان صغرینک مسنی در که دشاری کالن بولمش اوله الشبیب سبندک فخی و بانک ضمی ابله بمعناه الشبیه فختیندله مثابک جمعی در الشبان سبندک ضمی ابله بمعناه کرب و رکان الشب و الشوب سبندک فخیله اوله و ضیمه ثانیه اودی یا لکلندر مق بقال شبت النار و الحرب اشبهما شتابا و شتابا اذ او قد تمها و شب بر نسنه در که زاجه بکر عامه تهریف ایدوب شتاب دیرلر الشبیب سبندک فخیله شول نسنه در که انکله اود طو تشدر لر بقال هذا شبوب لکذا ای یربذ فیه

شتاب

شباب

و يقويه و يقال شعرها يشب لونها اي يظهره و يحسنه المشبوب كوجك نسنه يقال انه لمشبوب اي جميل  
 الشب فختينله محزون اولق ياخرد هلاك اولق يقال شجب بشجب شجبا من الباب الرابع اي حزن او هلاك  
 الشب جيمك كسر بله هلاك او يعي الشجوب بالضمين الهلاك يقال شجب بشجب شجوبا من الباب الاول  
 الشب هلاك ايتمك يقال شجبه لله بشجبه شجبا من الباب الاول يتعدى ولا يتعدى يقال ماله شجبه لله و محزون  
 ايتمك معنا سنه ده كلور يقال شجبه اي حزنه و مشغول ايتمك معنا سنه دخي استعمال اول نور يقال شجبه  
 اي مشغله الشا جب هلاك او يعي و زياده چقرن قرغه يقال غراب شجاب اي شديد الذعيق الشجاب  
 شبنك كسر بله شيشه اغزني بكجك و بعلجق نسنه يقال شجبه بشجاب اي سده بسداد المشجب ميمك  
 كسر بله شول اچدر كه اوزرينه كيسي براغور لر الشجوب او كدر كرى در اعمدة البيت معنا سنه بشجب  
 بن يعرب بن قحطان بر جاك اسيدر الشجوب ضمتينله جسم متغير اولق يقال شجب جسمه بشجب شجوبا من الباب  
 الثالث الشجوبه بمعناه يقال شجب شجوبه من الباب الخامس فهو ايضا لغة فيه الشب شبنك ضيله شول  
 سودر كه صاغلور كن ايتمك كبي اوزون كورنوره في المثل شخب في الابهاء و شخب في الارض يعني كاه اصابت اولور  
 و كاه خطا اولور الشب شبنك فختيله مصدر در سود صاغلور ركن اوزنق و اثلق معنا سنه يقال شخب اللبن  
 بشخب و بشخب من الباب الاول و الثالث الاشخب همزه نك و خاء معجمه نك ضيله سود صاغلور ركن پيدا  
 اولان اواز و يقال انها الاشخب الاحليل الاحليل جمعيدر همزه نك كسر بله و خاء مهمله ابله مده دك كرى  
 ديك اولور الان شخاب همزه نك و شبنك كسر بله اچلوب اثلق يقال عروقه نشخب دماي تنفجر دما الشخبوبه  
 و الشخبوب شبنك ضيله ايكسندك دخي طابع باشي راس جبل معنا سنه الشناخيب جمعى الشذبه فختينله  
 شول پراكنده بتن بد اقلر در كه اچدن قطع اول نور محلنده بنمديچون الشذب فختينله جمعى و صوبندى كه  
 بستانلرده ايدر لر مسناة معنا سنه و بقيهء مرعايه و بقيهء غيره دخي اطلاق اول نور التشذب على وزن  
 التكريم اغاجك نا محل بتن بد اقلرن كسوب اصلاح ايتمك يقال شذبت الشجرة تشذبا و جذع مشذب اي  
 مقشر يعني بد اغي كسلوب قابى صويولمش اغاج بدنى المشذب ميمك ضمى و ذلك فختيله شول ات در كه  
 يره يقين اولوب طوبلى اوله يعني كرىلواوله الشوذب شبنك فختي و واوك سكونيله اوزون طوبل معنا سنه  
 الشذب شبنك فختي و ذلك سكونيله دفع ايتمك يقال مشذب عنه شذبا اي دفع الشاذب و طنن ترك ايدن  
 شذب العروق شبنك فختي و ذلك كسر بله طمر لرى اشكار اولان كسنه الاشذاب بقايا معنا سنه در  
 كرك كلانك يعني اولغلك بقايا سى اولسون كرك غيرك اولسون واحدى شذبدر على مامر الشرب و الشرب  
 و الشرب شبنك ضمى و فختي و كسر بله اچمك يقال مشرب الماء و غيره مشربا و مشربا و مشربا من الباب الرابع و قرى  
 فشاربون مشرب الهيم بالوجزه الثلاثه بعضلر ايندى مشرب فتح شبنكله مصدر در و خفضله و رفع ابله اسملر در  
 مشرب دن و مشرب فتح شبنكله شاربك جمعى اولور ركب رابك جمعى اولد و فختي كبي تنه كم شربك ده جمعى مشروب  
 كلور ضمتينله التشراب تانك فختي و شبنك سكونيله اچمك مشرب معنا سنه الشربه شبنك فختي و رانك  
 سكونيله من الماء براجم صوو بر كره اچمكه دخي دير لر الشرب شبنك كسر بله صودن اولان حصه و فى المثل  
 اخرها اقلها بشر بابو مثلك اصلى بود و كه دوه سور يسنك اخرى كاه اولور كه حوضك صويى قالماد قدن عكره  
 كلور المشربه كسر ميم ابله شول قابدر كه انوكله اچلور المشربه ميمك و رانك فختيله يوجه كوشك فوقانى  
 معنا سنه و صواد كه صوالا جق و طوار صوار جق يردر و فى الحديث ملعون من احاط على مشربه اي مشرعة  
 المشربه ميمك فختي و رانك ضمى ابله يسه كوشك معنا سنه لغت در جمعى المشارب كلور علالى معنا سنه كه

شجب

شجب

شجب

مشذب

مشرب



یوجه کو شکر دیک اولور بومقامه صاحب صراح مشربہ بی مشئی ابلہ یعنی براوج صوابلہ تفسیر بدوب  
 سهوا تمشدر غالباً جوهرینک و المشارب العلالی دبدکندن متنبه اولما مشدر غره دبدکن اغترافدن طن  
 ایشدر قال فی بعض کتب اللغة و فی الحدیث انه کان فی مشربہ تله ای فی غرفة الشرب سبندک کسری و رانک  
 کسری و تشدبدبله اچمکه حر بص اولان کسنه خمیر کبی خمره حر یص اولان اچمن المشرب ممیک و رانک  
 فخیله شول مکاندر کاندن اچلور و مصدر می معناسنه ده کلور المشروب و الشرب سبندک فخی و رانک  
 کسری بله شول صودر کدنه طتلوونه طوزلوردر و شرب سبندک کسنه در که طوارری احرک طوارری بله بله  
 صوارله الشربیه سبندک فخیله و رانک کسری بله شول قیه ندر که سوروی صوییه فاندقدن صکره نقدیم  
 اولنور تا که تی کوروب سارلری اکاتباع اوله لشریب علی و زن التکریم بکی قریه صوه بالحق فومقدر  
 طعمی ایواولسون دیو الشربیه فختبندله و الشربیه شربیه نیک جمعی در الشوارب دوغزدده صه اقان برار حار الماء  
 صوبنی کندویه چکه الشرب فختبندله و الشربیه شربیه نیک جمعی در الشوارب دوغزدده صه اقان برار حار الماء  
 فی الخلق معناسنه و بوندن در حار صخب الشوارب دبدکری قاتی اوازلو معناسنه الشارب بیوکد رجالتک  
 طوداغنده بتر بقال طرشارب الغلام یعنی نازه اوغلانک بیغی بلوردی واپکی جانبند اولنه شاریان دیرلر جمعی  
 الشوارب کلور الاشرب همزه نیک کسری بله اچورمک بقال اشربت الابل حتی شربت و دعوی ایشک معناسنه ده  
 کلور نقول اشربتی مالم اشرب ای ادعیت علی مالم افعل و بلونه بلونی اچورمک دخی اشرب دیرلر بقال  
 اشرب الایض حمرة ای علاه ذلک و اشرب فخالطه معناسنه ده کلور بقال اشرب فی قلبی حبه ای خالطه  
 ومنه قوله تعالی و اشرب بوافی فلوبهم العجل ای حب العجل مجذف المصاف الشربیه سبندک فخی و رانک  
 سکونیه بلونک بلونه تانی ایشی بقال فیهم شربیه من حمرة ای اشرب و بر اجم صومعناسنه ده کلور بقال  
 عنده شربیه من ماء ای مقدار الری یعنی قاجق مقدار و دونک کبی در الحسوة العرفه و اللقمة دبدکار که  
 حسوه بر اجم شور بایه و غره براه صوه یه دیرلر اشاریه شول فومدر کدنه کارنده اولور اول نهر نلرک  
 اولور الاکله و الشربیه علی وزن الهمزة جوق بیجی و جوق اچجی کسنه کثیرالاکل و الشرب معناسنه الشرب  
 تانک فخی و رانک ضمی و تشدبدبله صوبنی چکمک بقال اشرب الثوب العرق ای شیفه الاشربیه سبندک  
 بیون اوزادوب بقمق بقال اشرب لشی اشربیه اداوند عنقه لینظر فیهم الشربیه سبندک ضمیله طمانینه  
 کبی اسمدر اشربدن مأخوذ در باش قاندر و بقمق معناسنه شربیه فختبندله و رانک تشدبدبله برمو ضعیف  
 اسمدر و حاله دخی دیرلر بقال مازال فلان علی شربیه واحدة ای علی امر واحد شرب سبندک و رانک ضمیله  
 بر مکانک اسمدر بعض اشعار ده هابله دخی کلشدر الشرب سبندک فخی و رانک سکونیه جعفر و زنی و زه  
 اوزون طوبل معناسنه الشربیه حبان براغادر الشرب کذلک علی وزن جعفر سبندک فخی و رانک سکونیه  
 کذلک طوبل معناسنه الشربیه علی وزن الدخرجه برنسنه و اوزادیه کسبک بقال شربت الادیم ای قطعته  
 طوبلا الشربیه سبندک فخی و رانک سکونیه برد دبدکری قاسک برنوعی در الشارب اچجه بلوات ضامر  
 معناسنه و شارب ایری اولن بره دخی دیرلر مکان حشن معناسنه الشرب ضمتبندله اچجه بلو اولمق بقال شرب  
 الفرس شربو بامن الباب الاول الشرب سبندک ضمی و رانک فخی و تشدبدبله اچجه بلو اولن نلر بقال هی خیل  
 شرب ای غوامر و ضوامر ضامر ک جمعی و ضامر ارغه دیرلر لاغر معناسنه الشارب ارق اولان نلرک بابسی یعنی  
 زیاده ارق اولانی شارب کبی شارب کبی دکل که اگر چه شارب دخی ارق اولنه دیرلر اما شارب مرتبه سنده  
 دکلدر الشرب علی وزن الکریم بای قوس معناسنه کذا فی بعض نسخ لصاح الشصیب بکسر الشین و سکون

شرب  
 شرب  
 شرب  
 شرب  
 شرب

الصاد شدت الشعاب شبنك فخي وهمزة نك كسر بله شد ائد يقال شصب الامر من الباب الرابع اي اشتد  
الشاصب شديد يقال عيش شاصب اي شديد الشصوب ضمتينله كذلك قائلق معنا سنه يعنى بوياب  
اوله دخى لغت در يقال شصب يشصب شصوبا الاشصاب همزة نك كسر بله قائلق كو سترمك يقال اشصب  
الله عيشه الشيصبان شبنك وصادك فخي ويانك سكونيله جن طائفه سندن بزقبيله نك اسميدر بومحله  
صاحب صراحتك الشيصبان دو قبيله است از پريان ديدكى مخالف اولور زير اصحا حدن فهم اولنان افراد در  
ثنيه دكلدر الشطبة شبنك فخي وطانك سكونيله تازه خر مباداغى واوزون بوبلو عورته دخى اطلاق  
اولنور يقال جارية شطبة اي طوبله الشطب جمعى وشطب خر مباداغى ياروب قابيله حصير اورمك يقال  
شطبت المرأة الجرد شطبا من الباب الثانى الشاطبة خر ما غاجن يارن عورت يقال ثم نلقيه الشاطبة الى  
المنقية الشطبة شبنك فخي وطانك كسر بله دوه اور كجندن بر ياره يه ديرلر كه طولاً قطع ايدرلر وسختيانندن  
دخى بو اسلوب اوزن قطع اولنانه ديرلر واوزونلغنه يار بلن اغاج كه ائدن ياي اشلرلر الانشطاب افق  
سيلان معنا سمه الشاطب كرى يول طريق مائل معنا سنه شطب السيف شبنك ضمى وطانك فخييله فليحك  
شول يولر بدر كه ارقه سده اولور الشطبة شبنك ضمى وطانك سكونيله شطبك واحدى مثل صبره وصبر  
الشطب شبنك وطانك ضميله شطب معنا سنه در المشطب ميمك ضمى وطانك فخي وتشديد بله شول  
قلجدر كه بوللرى اوله يقال سيف مشطب الشطيب بالفتح بر طاغك اسمى در الشعب فتح شبنله وعينك سكونيله  
شول نسنه در كه متفرق اوله قبائل عربى و قبائل عجمى وشعب قبيله لر دن عبارت اولان راسك قبائل جمع  
ابنمى در وراسدن مراد بر نچه قبيله در كه بريره بر كمش اوله وراسك قبائل دورت در الشعوب ضمتينله جمعى  
وكوندرمك معنا سنه يقال شعب الامير رسولاً اي ارسله وشعب نفر بقه وجمعه اطلاق اولنو راضد اددندر  
يقال شعبت الشئ من الباب الثالث اي فرقته وشعبته اي جمعته ونقول التأم شعبهم اذا اجتمعوا بعد التفرق  
وتفرق شعبهم اذا تفرقوا بعد الاجتماع وفي الحديث ما هذه الفتيا التي شعبت بها الناس اي فرقتهم وشعب  
بر طاغك ادى در چنده كه ابكى قله سى وارد كه حسان بن عمر والحميرى كازول ايتدى وانك اولادى اكا نسبت  
اولند پار كوفه ده اولاناره شعبيون وشامه اولاناره شعبانيون وچنده اولاناره ال ذى شعبين ومصرده  
ومغربه اولاناره مشعوب ديد پار وشعب بر نسنه يار غنه ديرلر واصلاحنه ده شعب ديرلر الشعاب شبنك  
فخي وعينك تشديد بله اصلاح ابدى كسى المشعب ميمك كسرى وعينك فخييله الة اصلاح الشعوبية شول  
فرقه در كه عربى عجم اوزن تفصيل ايترو شول شعوب كه حديث شريفه وافع اولمشدر كه ان رجلا من الشعوب  
اسلم بيور لمشدر مراد من العجم ديكدر الشعب فختينله قبيله عظيمة وبوشول ابو القبائل ذر كه جملة قبائل اكا  
نسبت اولنور يعنى قبائلك جملة سن اول جمع ايدوب بر كدر وشوبله ر وايت اولمشدر كه شعب قبيله دن  
وقبيله فصيله دن وفصيله عمان دن وعمان بطن دن وبطن فخذن اكبر اولور وراسك قبائل دورنر الشعبان  
شبنك فخي وعينك سكونيله مثلان معنا سنه كلور يقال هما شعبان اي مثلان الشعب فختينله وعينك  
ضمى وتشديد بله نفرق معنا سنه كلور الاشعاب بالكسر بر كسنة ابدى اير بقدر يقال اشعب الرجل اذ مات  
اوفارق فراقالا يرجع الشعب شبنك فخي وعينك كسر بله قربه قال ابو عبيد الشعيب والمزادة والراوية  
والسطيحة واحد الاشعب همزة نك فخي وشبنك سكونيله ابكى بويوز نك ان يرى غابت بعيد اولان يقال  
يس اشعب الشعب شبنك ضمى وعينك سكونيله اشعبك جمعى الشعب شبنك كسر بله طاغده اولان يول  
الشعاب كذلك شبنك كسر بله جمعى وفي المثل شغلت شعابى جدواى يعنى بنم طرق شتابله انواع مؤنثة استعمال

شطب

شعب

عطایا به مانع اولدی و شعب بنی منقرک علامتنه دیر لر المشعب میمک کسری و شینک سکونیه یول طریق  
معناسنه الانشعب طاغلق بقال انشعب الطريق و اعصاب الشجری نقرت الشعبة شینک ضمی و عینک  
فتی ابله بداق غصن معناسنه الشعب جمعی و شعب الفرس فرسدن مرتفع اولان یر لر بدر بوینی کی و اموزی  
کی و شعبه کچرک صواقند یسنه دیر لر مسیل صغیر معناسنه بقال شعبه حافل ای مملئته سیلا و حافل حاء  
مهمله ابله و فابله طلو دیکدر و شعبه ایرلق معناسنه ده کور بقال شعبته المنیة ای فرقته المنیة و منیه دن  
مراد موت در و بوسیدن در که موته شعوب دیر لر شینک فتی و عینک ضمیله ایر چی اولد غچون و شعوب افطی  
معرفة در اکا الف و لام داخل اولماز و شعبه طائفه یه دخی دیر لر و شعبه شول قطعه یه دیر لر که انکله چناغک  
صغین اصلاح ایدر لر المشعبه میمک ضمی و عینک فتی و تشدید بده شول چنا قدر که یر اصلاح اولنش اوله  
تشدید نکیشرا یچوندر شعبان شهر و عربیه دن برینک اسمی در جمعی شعبات کور اشعب بالفتح برکسنه نک  
اسمیدر ز جالدن که طبعه معروفدر و فی المثل اطعم من اشعب شعبی شینک ضمی و عینک فتحیله بر موضعک  
اسمیدر شعبه دخی شینک ضمی و عینک فتحیله بر موضعک اسمیدر الشعب شینک فتی و عینک سکونیه  
شری او لجر مک نهیچ بشر معناسنه و شعب الخند بومعنا یه در که فتنه عسکر دیک اولور و شعب د بنم فتح  
غینله بقال شغبت علیهم و شغبت بهم و شغبتهم که معنی و بقال للخص اذا وحت و استصعبت علی الجأب  
یعنی چن خر ماده خر نلق ایدوب عمل اوزن صعوت ، مخالفت کوستر سنه انها ذات شعب وضعن دیر لر یعنی  
عناد و مخالفت صاحبی در دیر لر و نحوص نونک فتی و حاء مهمله نک ضمی ابله و صا دمهمله ابله شول دیشی  
مر کبه دیر لر که حامله اولیه و و حاء مهمله ابله طور ایو کدر ضا و یر مکدر و جاب حک فتی و همز ه نک سکونیه  
کسب معناسنه در و شعب علیهم ده دیر لر اب رابعدن و لکن بولغت ضعیفه در شعب غینک فتحیله  
بر عور نک اسمیدر لا ینصرف در و شعب بر موضعک اسمیدر علی ماسیحی المشاغبه نهیچ شر اید شیمک بقال  
مشاغبه فهو شعب الشغاب شینک فتی و غینک تشدید بده و المشعب میمک ضمی و غینک کسری و تشدید بده  
و الشعب شینک فتی و غینک کسری بده و المشعب میمک کسری و غینک فتحیله جمه سی صفت در بر معنا یه در  
اهل فتنه دیک اولور شعب بر موضعک اسمیدر مدینه منوره ابله شام شرف بیننده کذافی بعض نسخ الصحاح  
الشغریه شینک فتی و غین معجمه نک سکونی و زاء معجمه نک فتحیله و اخر نه یانک تشدید بده کور رش  
طو تار بیننده بر حیه در که اول ایاغنی سنوک ایاغکه طو لشد در که بعض دیار ده اکا بغدمه دیر لر نقول  
شغز بته شغز به و اخذته بالشغز بیه یعنی بغدمه اوردم الشقب شینک کسری بده مغار ده و طاغده اولان  
یازق یر لر در جمعی الشقبه و الشقاب و الشقوب کلور الشقب و الشقب بکسر الشین و فتحها شوا دو ز به  
دیر لر که چقان اوزرینه چقسه لر چوکر الشقاب شینک کسری بده اپکی طاغک ان یری الشوقب شینک فتی  
و و اوک سکونیه اوزون بوبلو کسنه الشقب شینک فتحیله براغاجک اسمیدر قاف کاه بحر بک و کاه تسکین  
اولور الشقحطب فتحینله و حاء مهمله نک سکونیه شول قوجه اطلاق اولور که عظیم بوی نور لری اوله کور که  
شق حطب دن ماخوذ در اودون یارمه سی دیک اولور الشنب فتحینله دشته اولان کسکنک در حدت  
سن معناسنه اصمعی ایتدی اغزده اولان طتلوق و صغوقلق در عدوت و برودت فم معناسنه بعضیلر  
ایتدی شنب سن دیشک حدتی در وحدت سن تازه لکدن کنایتدر زیر یاش زیاده اولد قجه دش  
اشنوب کسمر اولور و اصمعی ایتدی شنب سن دیشک بره دتی در غیر ی دکلدر و شاعرک و فی اللثا و فی انبایها  
شنب دبدکی اصمعی نک کلا من مویددوزیر اللثا کسر لامله لثه نک جمعی در لامک کسری و ثاء مثلثه نک

شعب

شقب

شنب

تشديدى ايله ولته ديش دنده اولان اته ديرلروديش اتك كسكنك ايله متصف اولماسنك وجهى يوقدر  
 اما برودنله متصف اولور الشوب شپنك فخي وواوك سكونيله قرشدر مق خلط معناسنه بقال شبت  
 الشى اشوبه من الباب الاول اى خلطت بقال معندهم شوب ولا روباى لامرق ولا لبن ومرق فختپنله  
 وراء مهمله ايله شور بيايه ديرلرنته كم لبن سوده ديرلر المشوب ميمك فخي وشپنك ضميله قارشمش نسنه  
 وفي المثل هو يشوب ويروب بو مثلدر شول كسنه نك حقنه كه قولنه خلط كلام يافعلنده عدم انتظام  
 اوله الشابه شول لفظ شابه كه بعض اشعارده واقع اولمشدر اول برطاغك اسميدر كه نجد ولا يئنه واقع در  
 الشابه كير ولكه دنس معنا سنه در الشواب جمعى در الشهبة شپنك ضمى وهانك سكونيله شول قلقدرد  
 كه قره لغه غالب اوله بقال شهب الشى شهبان من الباب الرابع الاشهباب قير اولق بقال اشهب الرأس الاشهب  
 قير بقال فرس اشهب يعنى قير آت واشهب ديرلر شول كونه كه انده قير اغي يغه وصغوق بلار اسه واشهب كذلك  
 شول دمور ديرلر كه اكنب سياهى كيد و بياض اوله بقال نصل اشهب يعنى بياض تمرن و بياض ناملى  
 الاشهباب والاشهباب قير اولق اشهباب معنا سنه بقال اشهب اشهبابا واشهب اشهبابا واشهباب اشهباب كن  
 قورويوب اراسنه يري رياسلرى قالمقدر بقال اشهباب الرزع اى هاج وبقى فى خلاله شى اخضر الشهباء  
 انك الننده اولان بياض قاردر كه اكاغيرى رنكدن قار قارشمش اوله صافى بياض اوليه بقال فى جبهنه غرة  
 شهباء اى بياض محالطه شى اخر من الالوان وشول كچه يه دخی شهباء ديرلر كه انده صغوق بلار اسوب و قراغو  
 ياغوب چقرايازاوله وشول لشكره دخی شهباء ديرلر كه بياض دمور دن اق كور ونه لر الشهباب شپنك  
 كسر بله بلدرين اتش شعله سى درو بقال ان فلانا لشهباب حرب اذا كان ماضيا فيها يعنى حر به كسكن وجرى  
 اولسه بو بله ديرلر الشهبب ضمتپنله والشهبان شپنك ضمى وهانك سكونيله شهابك جمعى كلور مثل حساب  
 وحسبان الشهاب شپنك فختيله شول سوده ديرلر كه اكاچوق صوقا نلس اوله الشوب شپنك فختيله  
 على وزن جعفر كيرپى ديد كلرى جانور قنقد معناسنه الشهر به شپنك فخي وهانك سكونيله غابت ياشلى  
 اولان قارى شهره كى الشيبب والمشيبب شپنك فختيله اوله وميمك فخي وشپنك كسر بله نينه ايكسى دخی  
 برمعنايه در قوجه مق معناسنه بعضيلا رايئدى شيبب فالرا غار مقدر ومشيبب قوجه مق حدنه داخل اولق در  
 و بقال شابه المشيبب اى بيضه المشيبب يعنى انى قوجه لى اغرندى ديكدر اكا بياض قارشدى ديك دكلدر  
 وبارى تعالينك واشتعل الرأس شيبابا يورديغى قول شريفنده شيبابا يوردر بعضلر مفعول مطلق در ديد بلر  
 زيرا اشتعل الرأس شاب الرأس منزله سنه در الاشيبب همزه نك فختيله باشى اغرن كسنه مبيض الرأس  
 معناسنه الشيبب قوجه مق بقال شاب رأسه شيبابا وشيبب فهو اشيبب على غير قياس لان هذا النعت انما  
 يأتى من باب فعل يفعل الشيباب مؤنث اشيبب بقال باث فلانه بليلة شيبابا اذا افتضت و باث بليلة حرة  
 اذا لم تقتض يعنى قجن باكره نك بكارتى النسه شيبابا كچه سنه اخشاملدى ديرلر كه شيبابان مراد قارش  
 عورندر و قجنكه بكارتى النسه حره كچه سنه اخشاملدى ديرلر يعنى قوللنلمدى ديك اولور و اقتضاض  
 قاف ايله وضاد معجمه ايله بكارت ازاله اولنغه ديرلر الشابب برصيغه در كه قوجه مق معناسن تا كيد اچون كلور  
 بقال شيبب شابب كليل لائل وموت مائت الشيبب بكسر الشين جمع الاشيبب وشيبب شول طاغله ديرلر  
 كه اوزرينه قار دوشمش اغارمش اوله وشيبب شول صونك اسميدر كه دوه طوطاغندن ظاهر اولور  
 صوا اچر كن النشيبب على وزن التكريم اغرتمق بقال شيبب الحزن رأسه وبرأسه وشيبب الحزن الاشابه  
 همزه نك كسر بله بمعناه بقال اشاب الحزن رأسه وبرأسه ويركسنه نك اولادى قوجه مق معناسنه

شوب

شهب

شهرب

شيب

دخی كلور

دخی کلور بقال اسباب الرجل ای شتاب اولاده شتابان شتابك فتحيله برقبيله در و شتابان دخی ابکی در بری  
 شتابان بن ثعلبه و بری شتابان بن ذهل در شتابه رجالدن پرکسنه نك اسمی در که مفتاح کعبه شرفها  
 الله انک ولدنده ایدی که اول شتابه بن طلحه بن عبدالدار بن قسی در شتابان و ملحان ابکی اپک اسمی در  
 که شدت شتابان دره در انکچون شتابان دیرلر که قاردن و قیراغیدن یر یوزی اغاروب قوجه شکلز  
 بقل فصل الصا بالصوابه ضم صاد مهمله و فتح همزه بله بت یورطه سی که سر که دیرلر الصواب  
 والصبان جمعی در الصاب صادق و همزه نك فحيله سرکه چوق اولق بقال صاب رأسه  
 صابا من الباب الرابع ای کثر صبابه و صاب صوی چوق ایچکه دخی دیرلر بقال صاب الرجل اذا اکثر  
 من شرب الماء المصاب میمک کسری و همزه نك فحيله علی وزن مفعل صوی چوق ایچ کسنه الاصاب  
 صاب کبی در سر که چوق اولق معناسنده بقال اصاب رأسه اذا کثرت صبابه الصب دوک بقال  
 صببت الماء صبا من الباب الاول الانصباب دوک و کولک بقال صببت الماء فانصب ای سبکته فانسب  
 واستغنه انک معناسنده دخی کلور بقال الماء ینصب من الجبل ای یخدر الصب دو کلش صو بقال ماء صب هو  
 کقولک ماء سبک و ماء غور و سبک دوک و غور یره بمق معناسنده در الصبابه صادق فحيله شوقک  
 شدتی و حرارتی بقال صببت یارجل من الباب الرابع الصب زیاده عاشق اولان کسنه بقال رجل صب  
 ای عاشق مشتاق الصبابه صادق ضمیمه قابله باقی فلان صوال تصباب تانک و صادق فتحی ه باء اولک ضمیمه باقی  
 فلان صوی ایچمک بقال تصابیت الماء اذا شربت صبابته الصب صادق ضمیمه ات سوروسندن یادوه  
 سوروسندن برقطعه و صبه باقی فلان صویه دخی دیرلر صبابه کبی و کجه دن برمقدان دخی دیرلر بقال  
 مضت صبه من الليل ای طائفة فی الحدیث لتعودن فیها اسود صبا یضرب بعضکم رقاب بعض زهری  
 رحمة الله علیه ایتدی حدیث شریف اولان صب صبدن ناخوذر و وجهی بودر که قره بلان پرکسنه عین  
 صوتق دلسه مرتفع اولور دخی زهرن دوکر پس صب اصبک جمعی اولور انساود اسودک جمعی اولدغی کبی  
 قره بلان معناسنه الصب صادق فتحی و بانک کسر بله صوصم پیراغنک صوی ذر بعضلر ایتدی صوصم  
 پیراغنک و غیری نباتانک صویینه دخی صیب دیرلر و بعضلر ایتدی حنا پیراغنک صقندیسی در صیب  
 فانه و خالص عصفره دخی دیرلر الصب فحینه صوا قندیسندن حاصل اولان دن الاصاب همزه نك فحيله  
 جمعی کلور التصبب فحینه محو اولوب کمنک بقال تصبیب الشی ای انحق و ذهب الصب صادق  
 فتحی و بانک سکونیه قوی و مجد اولان بقال خمس صبب و خمس خاء معجه نك کسر بله و میمک سکونیه  
 شول دووه یه دیرلر که اوج کون صوا ایچبوب در دخی کون صوار له کبقال خمس بصباص علی القلب  
 العبه صادق ضمیمه و حانک سکونیه مصاحبت ایتک بقال صبه صبه و صبه صاحبک جمعی دخی  
 کلور فارها فرهه کبی الصبابه صادق فحيله بمعناها و صحابه اصحاب معناسنده کلور الصاحب هم  
 صحت اولان کسنه الصب جمعی مثل راکب و رکب و الصاب بکسر الصاد جمع كذلك مثل جابع و جیاع  
 و الصبان بضم الصاد و سکون الحاء جمع ایضا کشای و شبان الاصاب جمع صب کفرخ و افراخ  
 الاصاب جمع الاصاب یا صاحب که ندا حالنده دیرلر اصلنده یا صاحبی ایدی ترخیم اولنوب یا صاح  
 دینلدی عربدن بووجه اوزن مرخما استماع اولنشدرا کرحه مضافک ترخیمی جائز کلدرا الاصاب  
 بالکسر مصاحب قلمق بقال اصحبه الشی ای جعلت له صاحبا و سرکشلکدن صکره مطیع اولغه دخی اصحاب  
 دیرلر بقال اصحاب البعیر اذا انقاد بعد صعوبتها و اصحاب پرکسنه نك اوغلی بالغ اولق معناسنده ده کلور بقال

صاب

صبب

صحب

اصحاب الرجل اذا بلغ ابنه واصحاب نلوسك او زرندن قلن كيدر ميوب اليقومغه ديرلر واوزرنده قلى اولماينه  
 حيت ديرلر حاء مهمله نك فتي وميك كسرى وتاء مثنائه متين وزنى او زنه وصويك يوزن يوسن  
 طونغه دخى اصحاب ديرلر بقال اصحاب الماء اذا علاه الطحلب وطحلب طاء مهمله نك ضمى ولامك فتي وضميله  
 صواوزرنده اولان ياشل نسنه كه يوسن ديرلر الاستحاب همزه نك وتانك كسر بله طلب صحبت بقال  
 استخبته لكتاب وغيره اى جعلته مصاحبه و كل شى لاء شى فقد استخبه يعنى هر نسنه كه  
 برنسنه يه ملايم اوله استخبه ديرلر الاصحاب همزه نك وطانك كسر بله برى بريله صحبت ايتك  
 بقال اصحاب القوم اى صحبت بعضهم بعضا اصلى اصحاب ايدى تاء افتعال طايه قلب اولندى زيراتا نك  
 طبيعى ملايم اولد غندن او تروصا ده وضاده وطايه وظايه وداله وذاله وزايه مقارن اولسه متغير  
 اولور تا كه لسانه ثقيل كليه بواجلدن در كه اصحاب ده اصحاب ديرلر واضرب ده اضرب  
 ديرلر واطلب ده اطلب ديرلر واطلم ده اظم ديرلر وادتي ده ادعى ديرلر واذخرده اذخر ديرلر وازخرده  
 اذخر ديرلر المصحب ميك ضمى و خانك فتحيله اوزرندن قلن كيدر مدكلى تولومر الا صبح  
 بالفتح على وزن الاحمر شول حمار در كه رنكى قرمز يه مائل اوله الصبح صادق فتي و خانك سكونيله  
 چاغرمق و حيقرمق بقال صبح صبحانم الباب الرابع الصبح صادق فتي و خانك تشديد بله والصبحان  
 صادق فتي و خانك سكونيله چاغرمق معناسنه الاصحاب چاغرمق معناسنه در باب افتعالدن صبح  
 الاذى او اولو صوديك اولور بقال هذاماء صبح الاذى اى له صوت واذى همزه نك مد بله و ذال معجه دن  
 صكره يانك تشديد بله در يانك نلاجى موج بحر معناسنه الصرب صادق فتي و رانك سكونيله شول سود در  
 كه زياده اكشى اوله يقال جاو نابصر به زوى الوجه يعنى بوزى منقبض قيلر الصرب فتحيله معنای  
 مزبور او زنه در وشول قرمزى صمغه ديرلر كه اول مغيلان اغاجنك صمغى در الصرب به صربك واحدى در  
 وكاه اولور كه صرب بكدى باشى قدر اولور ايچنده طونقال كى و بئز كى نسنه اولور كه اول صمغك ايچندن  
 اول صور لوب كل اول نور المصرب ميك كسرى و رانك فتحيله شول فابدر كه انده سودا كشد لور اكلندر مغله  
 نقول صربت اللبن من الباب الثانى فى الوطب اذا جمعت فيه شيا فشيئا وتركته ليحمض و وطب واوك  
 فتي ابله و طاء مهمله نك سكونيله شول مشكه ديرلر كه انك ايچنه سود قورلر و صرب بولى چيس ايتكه دخى  
 ديرلر الصربى صادق فتي و رانك سكونيله والفك قصر بله على وزن فعلى بحيره در و بحيره نك شرحى سائبه  
 تفسير نده مرور ايتشدر وانكچون بحيره يه صربى ديرلر كه بحيره نك سودى قونقدن غيرى ايچون صاغلد و غى  
 جهندن ميه سندن سود از كور واغلان سمرمك ايچون حبس حدت ايتكه دخى صرب ديرلر يقال صرب  
 الصبى لبسن وهو اذا احتبس ذو بطنه فيمكث يوما لا يحدث وذلك اذا اراد ان يسن الصعب صادق فتحيله  
 و عينك سكونيله ذلولك مقابلى در كه ذلول ذال معجمه نك فتحيله قوللنشه ديرلر بقال امرأه صعبة  
 ونساء صعاب لانه صفة المصعب ميك ضمى و عينك فتحيله ايقر فحل معناسنه بوسيدن رجالدن  
 بعضنه مصعب ديو نسيه ايتد بلر الصعوبه ضمتيله برنسنه مشكل اولق بقال صعب الامر صعوبه  
 من الباب الخامس اذا صار صعبا الاصعب همزه نك كسر بله برنسنه مشكل اولق بقال اصعبت الامر  
 اى وجدته صعبا و بطوارى اهمال ايتكه سر كس قلغه دخى ديرلر بقال اصعبت الجمل فهو مصعب اذا  
 تركته فلم تركبه ولم يمسسه جبل حتى صار صعبا الاستصعاب همزه نك وتانك كسر بله مشكل كلك  
 يقال استصعب عليه الامر اى صعب الصعب صادق ونونك فتي و عينك سكونيله باشى كوچوك اولان

صحب

صرب

صعب

الصعينة



صعنب

صقب

صقعب

صلب

الصعنبه صادق فتي وعينك سكوتى ونونك فتيه دحرجه وزنى اوزن ثربدك اور تيرن قالدروب  
 باشلرن مد ورقطع ايتك بقال صعنب الشربة اذار فع وسطها وقورر اسها الصقب صادق وقافك  
 فتيه قريب اولق بقال صقبت دار من الباب الرابع اى قريبت وفي الحديث الحار احق بصقبه الاصقب  
 همزه نك كسر بله قريب قلمق بقال اصقبه فصقب اى قريبه فقرب الصقب قافك سكوتيله  
 شول عمودر كه او ك اور تسنه اولوب زياده اوزون اولورا الصقبوب خيتنله صقبك جمى كلور  
 وصقب قورى اولوب ايجي طلو اولان نسنه اور معنه ديرلر بقال صقب من الباب الثانى وصقب ديو  
 هر نسنه نك اوزننه ديرلر كه طلو وفرموده اوله الصقاب برطاعك اسيدر الصقعب على وزن جعفر  
 طويل اولان نسنه الصلب صادق ضمى ولاملك سكوتيله قاتى نسنه وارقه ده اولان او كورغه كمي  
 وشول مكانه ديرلر كه دوز اوله ومحكم اوله الصلبه جمى كلور مثل قلب وقلبه وصلب بريك  
 ادى در صمانه و صمان صادق فتي وميمك تشد بد بله رمل عاج ياننده بريك ادى در وحسبه دخى  
 صلب ديرلر نته كم عفا فه يعنى صلاح وثقوايه ازار ديرلر والصلب صادق فتي ولاملك كسر بله  
 كذلك قاتى تشدب معناسنه الصلب صادق ضمى ولاملك تشدب بله كبير وشدب معناسنه در  
 الصلابه صادق فتيه يكلك بقال صلب الشئ صلابه التصليب بك ايتك بقال صلبته انا وخرما  
 قوريق معناسنه ده كلور بقال صلب الرطب اذ ابلغ اليبس المصلب بضم الميم وكسر اللام قورى  
 خرما وقچنكه انوك اوزر بنه بنزدوكسه ملايم اولسون دبو اول وقت مصقر ديرلر ميمك ضمى وقاف  
 مفتوحه نك تشدب بله الصلبه صادق ضمى ولاملك فتي وتشدب بله بلاكى طاشى المصلب ميمك  
 ضمى ولاملك فتيه شول كو ندر كه بلنش اوله الصلبى كذلك بلاكنش اولان كوندر بقال سنان  
 مصلب وصلبى اى مسنون الصلب صادق ولاملك فتيه ارقه ده اولان ككده لغت در صلب معناسنه  
 وصلب ديرلر بك اولان يره دخى الصاب صادق فتي ولاملك سكوتيله اصمق بقال صلبه من الباب  
 الثانى التصليب بمعناه بقال صلبه نصليبا شدد للكثرة قال الله تعالى ولاصليبنكم فى جذوع النخل  
 الصليب صادق فتي ولاملك كسر بله خايج كه نصارى اكا طيرلر الصلب صادق ولاملك ضمى ايله  
 والصلبان جمى كلور وصلب ككده اولان ايلك والاصطلاب همزه نك وطانك كسر بله ككده  
 اولان ايلكى چقارمق بر نسنه يا غلمق ايجون المصلب ميمك ضمى ولاملك فتيه شول بزدر كه انده  
 صليب نقشى اولورا الصاب لامك كسر بله اسمه نك اسپسى نته كم بونك مقابلنه نافض ديرلر بقال  
 صلبت عليه حماء من الباب الثانى اى دامت واشتدت المصلوب عليه شول كسنه در كه اوزر بنه حرارت  
 حى غلبه ايليه الصلبي صادق ولاملك فتي وهانك سكوتيله والى مقصوره ليله شول دوهيد ديرلر كه  
 قوى وشدب اوله يالحاق ايجوند رصلهيات مؤنثى در الصباب صادق كسر بله برقاتق در كه خردلن  
 وقورر او زمدن اتخاذا اولنور صاحب صراح صنايى رنكله نفسير ابدوب غلمط ايتشد رغالبا جوهر ييك  
 صباغ يتخذ ديد كندن صباغى رنك معناسنه طن ايتشد رحالا كه صباغ ايتك قانغنه دخى ديرلر نته كم بارى  
 تعالى وصباغ للاكلين بيور مشدر الصباغى كذلك كسر صا دله طورى رنكلو اولان ات بعضلر ايتدى شول  
 آل رنكلو اولان ات در كه يرير بياض قالرى اوله صباغ منسوب ديمك اولور غالباً صباغ ذخى رنكى بوبله در  
 الصوب صادق فتيه يغمورك كو كدن نازل اولمى وصوب اصابت معناسنه ده كلور بقال دعنى وعلى  
 خطائى وصوبى يعنى صواب وخطا كند ومكدر وصوب مصدر در نزول معناسنه بقال صاب يصوب من الباب

صلهب

صنب

صوب

الاول اذ انزل وصاب المطر دخی دیرلرچن یغمون اصلنسه التصوب بمعناه الصب صادق فخی ویا نك كسری  
 وتشدید نیله شول بلوندر که یغور لو اوله ذو صوب معناسنه التصوب آتی یار شه قومق سکر نمکچون  
 و صواب سو بلك دیکدر بقال صوب ای قال له اصبت و تصوب باش اکه دخی دیرلر بقال صوب رأسه  
 ای خغضه الصبوبة صادق فخی ویا نك سکونیه ویا نك ضمیله اوقه اروب طوقنوب کمانک بقال صاب السهم  
 یصوب صیبوبه ای قصد و لم یجز الصب صادق فخی ویا نك سکونیه اوقه نشانایرمک بقال صاب السهم  
 القرطاس یصبیه صیبا لغة فی اصابه و فی المثل سهم الحوا علی صائب یعنی چوق خطا ابدن از اولور که  
 اصابت دخی ایدر الاصابه همزه نك کسر بله بولق بقال اصاب ای وجهه و مصیبت زده اولعه دخی دیرلر بقال  
 اصابت مصیبه و صواب سو بلك ده دیرلر بقال اصاب فی قوله و اوقه نشانایرمک دخی دیرلر بقال اصاب  
 القرطاس یعنی اوقه نشان کاغذنه ایرشدردی المصاب میمک ضمیله مصیبت زده اولان کسنه و قصب سکره  
 یعنی شکر قشنه دخی مصاب دیرلر و مصاب اصابت معناسنه دخی کلور و مصاب شول کسنه یی دخی  
 دیرلر که عقلنده نوع فتور اوله الصابه علی و زن الطاقه جنون بقال فی عقله صابه ای طرف من الجنون  
 الصواب صادق فخیله خطانک مقابلی الاستصابه همزه نك و تانک کسر بله صواب اوزن بولق بقال  
 استصوب فعله و استصاب فعله یعنی الصوبه صادق ضمیله خرما جمع اولاجق یرچ معناسنه و غیره نسنه نك  
 دخی جمعینده استعمال اولنور بقال دخلت علی فلان فاذا الدنانیر صوبه بین بدیه ای مهیله یعنی  
 حسابزد و کلهشدی المصبیه میمک ضمیله شول غم و اندوهدر که انسانه ایرشور المصائب مصیبتک جمع کلور  
 و طائفه عرب مصائبک همزه سی اوزن متفق اولد بیلر و بونک اصلی و اوایدی کویا که حرف اصلی حرف  
 زائده تشبیه ابدوب قلب ابلشدر و مصاب و زنی اوزن دخی جمع اولنمشدر اصل اوزر بنه المصبوبه میمک  
 فخی و صادق ضمیله مصیبت کبیدر الصیاب صادق ضمی ویا نك تشدید بله کر به و مختار اولان کسنه لر بقال  
 قوم صیاب ای خیار الصیابه و الصوبه صادق ضمی ویا نك اوله و و اوک ثانیه تشدید بله صیم معناسنه در  
 بقال هوفی صیابه قوم و صوابتیم ای صمیمهم و صیاب هر نسنه نك خیارنه دخی اطلاق اولنور الصاب برچی  
 اغاجک عصان سنه دیرلر الصب صادق فخی ویا نك سکونیه ایرشک بقال صابت الشدة فی قرارها الصبهه  
 باش قاللری اشقر اولق الصهوبه صادق وهانک ضمیله بمعناها الاصب همزه نك فخیله اشقر اولان رجل  
 الصهباء صادق فخیله و الفک مدبله حمره صهباء دند کلری لونده صهوبت اولد و غچون در و دوه  
 جنسندن اصهب شول دوه در که انوک بیاضنه حمرت قار بشه یعنی قالر پنک او جلری قرمز اولوب ایچلری  
 بیاض اوله الصهبائی صادق ضمیله شول دوه در که اشقر اللون اوله بعضلر ایتدی صهبائی شول دوه در که  
 صهباء منسوب اوله و صهباء برارکک دوه نك اسمیدر یا خود بر موضعک اسمیدر صهب السبال صادق  
 ضمی وهانک سکونیه اعدا معناسنه در فانهم بقولون للاعداء صهب السبال و سود الاکباد وان لم  
 یکنوا صهب السبال یعنی هر نه دکلر سباللری یعنی بیقلری اشقر دخی اولمازسه ده اعدایه صهب السبال  
 دیرلر و اصلی بودر که عرب طائفه سنک غالباً اعداوتی رومله در و رومک صهوبی غالب در صهب السبال  
 رومله استعمال اولنور کلش ایکن شایع اولوب هر عدو ده استعمال اولندی صهبی صادق ضمیله برانک  
 اسمیدر که خر نام کسنه نك آتی در و غیر بر قبیله نك یا با سنک ایدر فصل الضاد الضب صادق فخیله  
 اصله یره یا بشمق معناسنه در و حشرات ارضدن برینک اسمی در که اکا کلر دیرلر غالباً کادخی یره یقین  
 اولد غچون ضب دیشلر در الضباب و الاضب جمع کلور مثل کف و اکف و فی المثل اعق من ضب یعنی ضبیدن موذیرق

صهب

ضیب

ديك محله بوبله دیرلر زیرا ضرب اکثر یا کندی و یا ور بلرن یر و قولهم لا فعله حتی یخن الضرب فی اثر  
 الابل الصادرة یعنی حتی کله صودن کن دوه ی صودن کلد کچون منشوق اولنجه دیرلر زیرا کله اصل صوا یخن  
 وضب ناقه صاعق معنا سنه ده کور بقال فلان یضرب بافته من الباب الاول ای محلها نجس اصابع  
 یعنی ناقه نکه مہسی اوزر پنه باش بر ماغنی قویوب صکره مہ نکه اوزر پنه باقی بر مقلرن کتور مک در وضب  
 حقد و حسد دخی دیرلر وضب بر مرصدر کد دوه نکه طبانه عارض اولور وضب بر مرصدر که طودا غه عارض  
 اولوب قانی اقدیر و حرص معنا سنه ده کور بقال جاء فلان یضرب لثاته من الباب الثاني اذا استدر حصه  
 علی الشیء ولثات دیش دبنه اولان ائلره دیرلر واغز قانلو اولمق حرص معنا سندن کنایت اولور وضب  
 خبر مانک اول چقان یشنه دیرلر طلع معنا سنه وضب اوغلانک سمر لکندن قولتوغی یارلمغه دخی دیرلر وضب  
 بر طباغک اسپدر که مسجد خیف انوک دبنه در وحیله کمر معنا سنه ده کور بقال رجل خب ضرب یعنی  
 رجلا خداعا الضبيب ضادک فحی و بانک کسری ومد بله یر اوزر نده صونک وصوا امثالنک افسی در بقال  
 ضرب الماء والد م یضرب ضیبیا من الباب الثاني ای سال الاضباب همزه نکه کسری بله اقمق بقال اضبته انا  
 واضباب کله چوق اولمق معنا سنه ده کور بقال ضرب البلد واضب ای کثر ضباب و قلبه اولان کینی کیزلمکه  
 دخی اضباب دیرلر بقال اضب فلان علی غل فی قلبه ای اضره و بعضلر ایتدی سکوت معنا سنه ده کور بقال  
 اضب علی مافی نفسه اذا سکت مثل اضباب و بعضلر ایتدی اضباب تکلم معنا سنه کور بقال اضب اذا تکلم زیرا  
 اضباب اخرج معنا سنه در بقال ضببت لثته دما اذا سالت واضببتھا انا فکان اضب یعنی اخرج الکلام ولثه  
 دیش دبنه اولان اتمه دیرلر واضباب جمع اولوب چوق اولمغه دخی دیرلر بقال اضبوا علیه اذا کثر و علیه و کون  
 طمانلو اولمق معنا سنه ده کور بقال اضب یومنا الضببة ضادک فحی و بانک کسری بله چوق کله لور بقال  
 ارض ضببة ای کثیره الضباب واصل اوزر نکلن کله لک بری بودر که ادا غام اولنما مشد و المضببة  
 میمک و ضادک فتحیله کلری چوق یر المضاب میمک فتحیله مضببه نکه جمعی کور بقال وقعنا فی مضاب  
 منکره یعنی کلری چوق یرلره واقع اولدق المضبب میمک ضمی و بانک کسری و تشد بد بله شول کسنه در که  
 کلرک یواسنه صودو کر تا که ضروری طشره چقمغله اولیه حارش معنا سنه حاء مهمله و شین معجه ابله  
 الضبب فتحینله دوه ضرب مرضنه مبتلا اولمق بقال ضرب البعیر بضب من الباب الرابع الاضب فتحینله شول  
 دوه در که ضرب مرضنه مبتلا اولمش اوله الضبباء ضادک فتحیله والفک مد بله موئنی التضبب فتحینله و بانک  
 ضمی و تشد بد بله اوغلان زیاده سمر مک بقال تضبب الضبی ای سمن وانفتقت اباطه و قصر عنقه یعنی سمر لکندن  
 قولتوقلری یارلوب بو بنی قصلسه الضبباض ضاد اولینک ضمیله شول کسنه در که قصه بویلو اولوب  
 سمر اوله الضبببة ضادک فحی و بانک کسری بله یاغله و ربله اولور بر نسنه در که بر قاب قورلر دخی احیاناً  
 صبیه بد و رلر التضبب علی وزن التکریم صبیه ضبیه بد و رمک بقال ضبوا الصببکم ضبه ضادک  
 فتحیله بر کسنه نکه اسمی در وضبه بر انلودمور در کد قپوره قورلر الضببایه ضادک فتحیله بر بلوت دیر که  
 یر یوزینه اینوب یری توتون کبی قیلر که ا کا طومان دیرلر الضباب کذلک ضادک فتحیله ضباب نکه جمعی  
 الضرب ضادک فحی و رانک سکونیه اورمق بقال ضرب بر بضر بر ضربا من الباب الثاني و یر یوزنده سفر  
 اینکه دخی دیرلر بقال ضرب فی الارض ضربا اذا سار فی ابتغاء الرزق ومنع اینک معنا سنه دخی کور بقال ضرب  
 علی ید فلان اذا حجر علیه و اور کوب قچمق معنا سنه ده کور بقال ضرب البعیر فی جهازه ای نفر یعنی قچنکه  
 وده پالانیله قچوب پالانی اصلو قالوب زیاده اور کسه ضرب فی جهازه دیرلر وضرب نسبت معنا سنه ده کور



جمی کلور و ضرب قراغو معنا سنه ده کلور نقول منه ضربت الارض ک نقول طلت من الطل وطل چه دیدیر لر  
 و ضرب مثل و شکل معنا سنه ده کلور الضراب جمی کلور ضرب الشول شول سوده دیدیر لر که بعضی بعضی  
 اوزن صاعله و شول فتح شین معجه ابله دن ده باقی قلان صویدیر لر اصل معنا سنه بعضیلر ایتدی ضرب  
 الشول اولماز الابرجه دوه نك سو دندن اولور که بعضی قوی و بعضی سوق وله الضریبه ضادك فتحي و رانك  
 کسر بله طبیعت معنا سنه در بقال فلان کریم الضریبه ولیم الضریبه کیر و بوتجلین طبیعت معنا سنه در نجیبه  
 که فتح نون و کسر حاء مهمله ابله و سلیقه که فتح سین و کسر لامه و نخیزه که فتح نون و کسر حاء مهمله  
 وزاء معجه ابله در وتوس که تانك ضمی ابله و سین مهمله ابله در و سوس کد سین اولینك ضمی ابله در و غریزه که غین  
 معجه نك فتحي و راء مهمله نك کسر ابله وزاء معجه ابله در و نحاس که کسر نونله و حاء مهمله و سین مهمله ابله در  
 ضم نون دخی لغتدر و حیم که حاء معجه نك کسر بله در بوتلرک هر بری ضربیه کی طبیعت معنا سنه در و ضربیه  
 دیدیر لر شول مقدار که کسمه کسین لر رده اعتبار اولور که ضربیه عبد دخی بوندن در چن کبی و غله سی شول  
 عبدك اوزینه نقدیر اولنسه و جزید دخی ضربیه قیلندن در و قلجه اور ولنه دخی ضربیه دیدیر لر و ضربیه شول  
 یو که وقیله دیدیر لر که ائلد قدن صکره دوشر لوب بر ایدیا بغلنور دخی اندن صکره اگر لور الضراب ضادك کسر بله  
 ضربیه نك جمی کلور الضغاب ضادك ضمیله و الضغیب ضادك فتحي و غینك کسر بله طوشن اوازی صوت ارنب  
 معنا سنه بقال ضغبت نضغبت من الباب الثالث الضغبه ضادك فتحي و غینك سکونیه شول عورندر که ضغاب نك  
 یعنی شخیارک خرده لرینه حر یص در وضعیه اصلند ضغبه ایدی سین اسقاط اولندی زپرا اسمك اخر  
 حرفن کاه اولور اسقاط ایدر لر نته کم فرزدقک نضغیرنده اخر حرفن اسقاط ایدوب فریزد دیدیر لر الضوبان  
 قوی و فرموده اولان دوه دیدیر لر واحدی و جمی برابر در المذهب میم ضمی و هانك فتحي و تشدید بله شولات در  
 که قتی یشامش اوله لحم مشوی فی جمله معنا سنه التضهیب علی وزن التکریم یایی و کوند ری طوغر لائق  
 ایچون اتشه کوستر مکدر فصل الطاء الطیب طانك فتحي و بانك کسر بله علم طبه عالم اولان  
 کسنه و هر استاده طیب دیدیر لر نهند اولور سه اولسون الاطبة همزه نك فتحي و طانك کسری و بانك  
 تشدید بله طیبك جمع قلنی الاطباء همزه نك فتحي و طانك کسری و بانك تشدید بله جمع کثر تی نقول  
 ما کنت طیبیا ولقد طیت من الباب الرابع یعنی طبی بلزدك او کز ندك المتطیب علی وزن المتعلم شول کسنه  
 در که علم طبه دور شر الطب یا لکسر و الطب یا الفتح و الطب بالضم لغتدر در و فی المثل ان کنت ذابط فطب  
 لعینیک یعنی طب اهلی ایسک کوز لر که نیما ر ابله و ذابط و ذاطب دخی دیدیر لر حرکات ثلاثه و طب سحره  
 دخی دیدیر لر بقال طب الرجل و طب عاده دخی دیدیر لر بقال ماذاک بطی ای بدهری و عادتق المطبوب سحر  
 اولنش کسنه الاستطاب همزه نك کسری و سینك سکونیه در دایچون دوانك قنقسی صالح درانی صور مق  
 بقال فلان یستطب او جعه ای یستوصف ابها یصلح لدائه الطب فتحله عالم معنا سنه در بقال رجل طب  
 ای عالم و فحل طب ای ماهر فی الضراب یعنی جماعه ماهر و طب مصدر دخی کلور صوی صیز مسون ایچون  
 مشکک در زنه دری پاره سی قومق معنا سنه بقال طیت السقاء اطبه التطیب تانك فتحي و طانك سکونیه  
 بمعناه شدد للکثرة بقال طیبته و مشککی اوک اورتیرنده اولان عموده اصوب ایرنلق در الطیابه طانك کسر بله  
 شول بر مق مقداری دری در که مشکک در زنه ارقری قور لر صوی صیز مسون دیو الطباب طانك کسر بله  
 جمی کلور و طبابه قومده و بولتده یول یول اولان نسنه دیدیر لر الطبه طانك کسر بله کذ لك قومده  
 و بولتده یول یول اولان نسنه دیدیر لر و طبه اوزون بزبان سنه ده دیدیر لر جمی الطب کلور طانك

صغب

ضوب

طب

طرب

طرب

طرب کواکب را در وقت غایت  
نشان از نوبه مخصوصه در آن منتخب

طنب

کسری و بانک فتحیه و طب شعاع شمس دخی بودند در و بوشول یولدر در که کون طوغر کن کونک شعاعند  
ظاهر اولور الطبطبه طانک فخی و بانک سکونیه صونک و صویه بکر نسنه لک اوازی التطبب علی وزن  
التد حرج صونک اوازی کلمک بقال تططب الماء الطحری به طانک و رانک ضمی و فخی و کسری و حانک سکونیه  
لغت در بزبان سی خرقة معناسنه بقال ماعلی فلان طحریه و طحریه طحریه ای قطع خرقة و بلوت پاره سنه  
دخی اطلاق اولنور بقال مافی السماء طحریه ای شی من الغیم الطحلب و الطحلب طانک ضمی و حانک سکونی  
ولامک ضمی و یاخرد فتحیه شول یشل نسنه در که صولرک یوزنه اولور که اکبعض ولا یتلرده یوسن دیرلر  
الطحلبه طانک فتحیه در حجه و زنی اوزن صوی یوسن طوتمق بقال طحلب الماء العین المطحلمه میمک  
ضمی و طانک و لامک فتحیه یوسن طوتمش بکار الطرب فتحینه در انسانه حاصل اولور یاشدت  
خوفدن و یاخود شدت سروردن بقال طرب یطرب من الباب الرابع الاطراب همزه نک کسری و طانک  
سکونیه طربه کتور مک بقال طربه غیره التطرب علی وزن التکلم بمعناه بقال تطربه الطراب طانک کسری به  
شول دوهر در که وطنه چکنه المطارب میمک فتحیه متفرق یولر واحدی المطریه و المطرب کاور کذلک  
میمک فخی ایله التطرب چکنه اوزده استعمال اولنسه اوازی چکوب کوجکک ایتمک تحسین صوت معناسنه  
الطریبه طارک فخی و رانک سکونیه سود صغنی کسنه کچی سود صغغه دعوت ایتمک بقال طرب الخالب  
بالمعری اذا دعاها بوزید ایتدی طریبه شفتینه اولور یعنی شفتینی تصویبت ایتمکه اولان دعوت طریبه  
دیرلر و معری میمک کسری و الف مقصود ایله کچی معناسنه در الطرب طارک ضمی و رانک سکونیه و بانک  
تشدد بده اوزون ممتدی طویل معناسنه الطریبه کذلک طارک ضمی و بانک تشدد بده اوزون  
مما لوعورت ده درین طریبین بولر ایکی لفظ در که بولرله سخریه قلنور چقن برکسنه سخریه اولنوق دبلنسه  
الطلب فتحینه دبلک بقال طلبت الشئ طلبا من الباب الاول و طلب طالبک جمعی دخی کاور الاطلاب همزه نک  
کسری و طانک کسری و تشدد بده بمعناه من باب الافتعال بقال اطلبته و منه عبد المطلب بن هاشم و اسمه عامر  
المطالبة علی وزن المعاملة طلب ایتمک بقال طالبه بکذا مطالبة التطلب علی وزن التکلم مرة بعد اخرى طلب  
ایتمک الطلبه طانک فخی و لامک کسری ایله شول نسنه در که انی طلب بدرس الاطلاب همزه نک کسری  
و طانک سکونیه برکسنه نک مطلوبین نیز و برمک بقال اطلبه ای اسعفه بما طلب و اسعاف سین مهمله و عین  
مهمله ایله حاجتی نیز بتورمک و اطلاب طلبه محتاج ایتمک معناسنه ده کاور اضداددن در و منه قولهم  
اطلب الماء اذا بعد ولم یئل الا بطلب المطلب میمک ضمی و لامک کسری به شول صدور که بعید اوله  
و بعید اولان کلاده یعنی مرعاده و کلانک غیر نه دخی استعمال اولنور مطلوب بر موضعک اسمی در  
الطنب ضمینه جادر اپی و اغاج کوکنه دخی دیرلر عرق شجر معناسنه و بدنده اولان سکره دخی طنب دیرلر  
الاطناب همز نک فخی و طانک سکونیه طنبک جمعی امامهذب الاسما ده طناب کسری طایله چادر اپی طنب  
ضمینه جمعی اطناب جمع جمع در دیش المطنب میمک ضمی و طانک فخی و نونک فخی و تشدد بده قورولمش  
چادر بقال خباء مطنب و رواق مطنب ای مشدود بالاطناب و رواق کسری ایله بر در کلو سر اپردیه  
دیرلر المطنب میمک و نونک فتحیه اوموز منکب معناسنه و اوموزله بیونک اورتیه ری عائق معناسنه  
الطنب فتحینه سکوده اولان اگر بک در التطنب تانک فخی و طانک سکونیه و نونک کسری به  
بریده اقامت ایتمک بقال طنب بالماکان اذا اقامه و آنک ارقه سی اوزن اولوق بقال طنب الفرس ای طال  
متنه الاطناب همزه نک کسری به سوزی اوزاتق بقال اطنب فی الکلام ای بالغضیه و دوه بری برینه

تابع اولغه



تابع اولغه دخی دیرلر بقال اطیب الایل اذا تبع بعضها بعضا وبل توزقو یرمغه دخی دیرلر بقال اطیب  
الریح اذا استتبت فی غبار ابن الاطیابه همزه نك كسر بله برشاعرک ادی در واطیابه سایه بانه ده دیرلر  
وشول نصیبه دخی دیرلر که کریشک باشنه بغلرلر یابک کرشی کسلسون دیووصاحب صراحک طیابه  
سایه بان ودوالی که برقبضهای کان بندند دبدکی یعنی یای قبضه سنده اولان قایشه دیرلر دبدوکی سهودر  
الطیب طانک فتحی و یانک کسر بله و تشدید بله خبیثک مقابلیدر کوچک دیک اولور الطیبه طانک کسر  
ومدیله والتطیاب تانک فتحی و طانک سکونیه مصدرلر در کوچک اولق معنا منه بقال طاب الشیء یطیب  
طیبه و تطیابا من الیاب الثانی و طیبه رضامعنا سنده دخی کلور نقول فعلت ذاک بطیبه نفسی اذالم بکرهک علیه  
احد و نقول مابه من الطیب ولا تقول من الطیبه یعنی صورت ثبانه اولان استعمالی صورت نفیده اولان استعمالنه  
مخالفدر الاطیابه همزه نك كسر بله کوچک ایتک معنا سنده بقال اطیابه غیره التطیب تانک فتحی و طانک سکونیه  
معناه بقال طیبه تطیبوا و تحببوا ما الطیبه دیرلر و ما الطیبه دبدکر میقلو بدر الاستطیابه همزه نك كسر بله  
کوچک بولق بقال استطیابه ای و حد تطیبا و استطیابه استجایه دخی دیرلر الطیبه طانک کسر ی و یانک فتحیه  
صحیح و بلا حیله معنا سنده استعمال اولنور بقال سبی طیبه ای صحیح السباء یعنی اسیر کی صحیح در حیله و خدعه  
ایله و نقض عهد له اسیر اولمه دکل در الاطیاب طیبک جمعیدر بقال اطیمنان من طایب الجزور یعنی دوه آتک  
اعلاسیله اطعام ایتدی و لا نقل من مطایب الجزور الطیب طانک کسر بله شول نسنه در که ای استعمال بدرلر  
کوچک رایحه لو اولدو و چون الاطیاب همزه نك كسر بله فتحیه و طانک سکونیه اکل و جماعدر المطایبه میمک ضمی  
ویانک فتحیه لطیفه ایتک مازحه معنا سنده الطاب و الطیب طانک فتحی و یانک سکونیه و الطیب جمله سی  
لغندر بمعنایه عمر بن عبدالعزیزک مدحند ایتد بلر مقابل الاعراق بالطاب یعنی عمر بن عبدالعزیزک اصلی هر  
جهتدن کوچکدر یعنی انا جهتندن عمر بن عبدالعزیز بن مروان بن الحکم بن ابی العاص در وانه جهتندن بن ام  
عاصم بنت عاصم بن عمر بن الخطاب در و مقابل الاعراق میمک ضمی و یانک فتحی حسن الوجه کی در و اعراق  
عرقک جمعیدر و بالطاب مقابل کله سنه متعلق در الطایبه خمر معنا سنده و مدینه خرماسی معنا سنده در که  
اول خرمایه عدق بن طاب و طاب بن طاب دیرلر و عدق بن طاب و عدق بن زید خرمادن یکی نوعدر و عدق  
عین مهله نك كسر ی و ذال معجه نك كسر ی سکونیه خرماسلقمند دیرلر الطیاب طانک ضمیمه و یانک تشدید بله  
زیاده کوچک بقال شیء طیب ای طیب جدا المطیبه میمک فتحی و طانک سکونیه راحت بولا حق نسنه  
بقال هذا شراب مطیبه للنفس ای تطیب النفس اذ اشربته طوبی طانک ضمیمه و الفک قصر بله فعلی وزنی  
اوزنه طیب دن ماخوذ در نحت و دولت معنا سنده یاسی و اووه قلب اولمش در ما قبلی مضموم اولدو غندن  
او ترو بقال طوبی لك و طوباك بالاضافه قال یعقوب و لا نقل طوبیک بالیاء و جنتده براغاجک اسمی در  
طیبه طانک فتحیه و یانک سکونیه شیبه وزنی و وزنه مدینه رسولک صلی الله علیه وسلم اسیدر الطوب طانک  
ضمیمه کرمد معنا سنده در اهل مصر لغی اوزنه عربلرک طبت به نغسا دبدکر ی طابت نفسی به معنا سنده در  
فصل الطاء الطاب طانک فتحی و همزه نك كسر ی سکونیه سلف معنا سنده در بقال هو طاب به ای سلفه  
وظامه دخی دیرلر میله و طاب چاغرمق معنا سنده دخی کلور المطایبه میمک ضمی و طانک فتحی و همزه نك  
فتحیه الفدن صکره ایکی کسنه ایکی قرقرنداشی تزوج ابدوب بری برله بجانق اولق و طاب منی دخی میله  
و كذلك طانک ما بعدند ه الف ممدوده ایله بومعنا ده لغتدر الطیبطاب طانک فتحی و یانک سکونیه  
مرض داء معنا سنده بقال مابه طیبطاب ک بقال مابه قلبه ای شیء من وجع که قلبه فتحینده و جمع معنا سنده در

طیب

طاب

ظرب

ظرب الغنم طاء اولينك فتي وطاء ثابتهنك كسر به قيونك اوزى صوت غنم معنا سنه الطرب  
 طانك فتي ووانك كسر به طرابك مفردى در الطراب طانك كسر به كوچوك طاغرديك اولور و ابى  
 معنا سنه راء مهمله و باء موحد ابله بوسيدن عامر بن الطرب ابن الطرب ديدلر طانك فتي ووانك  
 كسر به كه مزبور عرب بكرينك برى در الاطراب همزه نك فتحيله ديش ديلىرى اصول اسنان معنا سنه  
 الطربان طانك فتي ووانك كسر به قطران وزنى اوزن بر جانور در كه كدى مثالنده بدر ايجه در و عرب  
 طائعه سى طربانى صيد اينسلىر قن برنك ثوبه پالنسه اعتقاد لرى بودر كه اول ثوب اسكيه وانوك  
 رايحه قبيحه سى كئيه وفي المثل فسا بنينا الطربان ديرلر يعنى بزم ما بينهمه طربان بالندى بونى اول وقت  
 ديرلر كه برى بندن انقطاع كللى ابله منقطع اوله لى الطربى طانك كسرى ووانك سكوتى والفك قصر به  
 طربانلر ديك اولور بو جمعدر حجلي حجلك جمعى اولدغى كى و حجل فتح حاء مهمله ابله و حمله برنوع كلك در  
 وكاه اولور كه جمعى الطرابى كلور كو يا كه بو طرب بآنك جمعدر الطرب طانك ووانك ضمى و بانك تشد پد به  
 عتل كى قصه بوبلو و نلوا اولان كسنه و عتل عين مهمله نك و تاء مثنائك ضميله غليظ و جافى اولان كسنه در  
 الطنبوب طانك ضمى و نونك سكوتى و بانك ضميله انجكه اولان قورى كمك فصل العين الغب عينك فتي  
 و بانك تشد پد به صويى كوكر جين كى اكلوب اغزله اچمك بقال ع الما يع من الباب الاول وفي  
 الحديث الكباد من العب يعنى جكر اغرسى صويى وجه مزبور اوزن اچمه دن در كوكر جين صويى ع طرب يقيله  
 ايجد كى كى چار پالرا ايجد كنه دخى ع ديرلر العباب فتح عينله مصدر در معنای مذكور اوزن و قولهم  
 لا عباب اى لاتعب فى الماء يعنى صويى دفعة ايجه عباب زال وزنى اوزن امر اولغله و اوت او زامغه دخى ع  
 ديرلر بقال ع النبات اى طال العباب عينك ضميله صوعظيم چوق اولمق و ائلمق العيب ضميتيله  
 سول صورلدر كه يردن ا نلوا نلوجقار العيب عينلرك فتي و بانك سكوتيله يوكدن اولان كلم  
 واهونك اركى نيس الطبا معنا سنه و بكتاك نعنى العباب عينلرك فتي و بانك سكوتيله اوزون كسنه  
 العيبة عينك ضمى و كسر به و بانك و بانك تشد پد به كبر و تجر بقال رجل فيه عيبة و عيبة اى كبر  
 و تجر و عيبة الجاهلية نحو نها اى كبرها و عظمتها العيبة عينك فتي و بانك كسرى و مد به شول نسنه در  
 كه مغا فير عرفط دن طملر يعنى ديكنلو اغاجك صمغدن طملر مغا فير مغفرك جمعى در ميمك كسر به و غين  
 معجه ابله صمغ معنا سنه و عرفط عين مهمله نك ضمى و راء مهمله نك سكوتى و فانك ضمى ابله و طاء مهمله ابله بر  
 ديكنلو اغاچدر عيبة اللثالثانك يونسى اولان نسنه يه ديرلر و لثا بر نسنه در كه تمام ادلوا اغاچدن حاصل  
 اولور صمغ مثالنده لذيد اولور شول نسنه كه اندن يريوزنه دوشسه برزه قورلر اوزر ينه صودو كر لر اول  
 بزدن اتان صولذيد اولغين اى ايجر لر وكاه اولور كه انى بشوروب غليظ ايدر لر العيبوب يانك فتي  
 و عينك سكوتيله و بانك ضميله شول ته ديرلر كه زياده اشكين اوله و شول نهره ديرلر كه زياده اقديسى  
 اوله العتب عينك فتي و تانك سكوتيله خشم ايمك بقال عتب عليه يعتب و يعتب عتبا من الباب الاول  
 والثانى ايضا اى غضب عليه المعتب بفتح الميم والتاء بمعناه التعب فحتينله و تانك ضمى و تشد پد به مثله  
 المعتبة بفتح الميم والتاء ايضا اسم در عتبدن خشم معنا سنه العتاب عينك كسر به خشم ايمك  
 بعضلر ايتدى نازنمق ابله مكالمه ابدوب غضب حالتى سو پلشمكدر بقال اذا تعاتبوا اصلح ما بينهم  
 العتاب الاعتوبة همزه نك ضمى و عينك سكوتيله و تانك ضميله شول نسنه در كه عتابه سبب اولور  
 اخوكه و اجوبه ضحكه و نعبه سبب اولنه اطلاق اولندغى كى بقال بينهم عتوبة يتعاتبون بها

ظنب

عيب

عتب

الاعتاب همزه نك كسر بله وعينك سكونيله اساءت ايتندن رجوع ابدوب احسان ايتنكه بشلمق در  
 يقال اعتبني فلان اذا عاد الى مسرتي راجعا عن الاساءة واكر اعتابه همزه سلب ايچوندر ديسه لر بعيد  
 ذكدر عتي يعني غضبي زائل قلمق معنا سنه مكر كه جوهر كلمه بوندر رضا ايچون موضوع در دينه اسمي عتي  
 كلمك فرينه سيله و بعضلر ايتدي اعتاب برامردن برامره رجوع ايتنك معنا سنه دخی كلور يقال اعتب فلان  
 اذا رجع عن امر كان فيه الى غيره العتي عينك ضميله وتانك سكوني والفك قصر بله رضامعنا سنه در وفي المثل  
 لك العتي بان لازيت يعني بوكلامي حقيقت ارضامراد اولد قده دير لر اعتبك بما لانهوي معنا سنه الاستعتاب  
 همزه نك كسري وسبندك سكونيله يعني الاعتاب واستعتاب طلب اعتاب دخی اطلاق اولنور نقول استعتبتنه  
 فاعتبني اي استرضيته فارضاني عتیب ينده برقبيله نك باياسنك اسميدر كه اول عتیب بن اسلم در كه  
 بعض ملوك عرب انك قبيله سن غارت ابدوب رجالن اسيراند كه اذا كبر صديا سالم بتركونا حنی بفتكونا  
 دير لر ابدی یعنی اوغلار ييز يكت اولد قده بزى خلاص ابدر لر دير لر دى بوار زويه واصل اوليوب هلاك  
 اولد قله نده اودى عتیب قولى مثل اولدى یعنی عتیب هلاك اولدى مرادنه ايرمدى الاعتتاب همزه نك  
 كسر بله افتعال وزنى اوزن برنسنه دن رجوع ايتنك ويولك اسان قويوب صار پنه كتمك يقال اعتب الطريق  
 اذا ترك سهله واخذ في وعره ووعر واوك فحى وعين مهمله نك سكونيله صرب اولان ير زمين در شت  
 معنا سنه وقصد ايتنك معنا سنه ده كلور يقال اعتب اي قصد العتب فحتبندله نردبانك پايلرى واحدى  
 العتبه كلور العتبات كذلك عتبه نك جمعى كلور وعتبه قيونك اشكنه دخی دير لر بونك دخی جمعى عتب كلور  
 وعتبه امر كر بهه دخی دير لر يقال فلان حمل على عتبه اي امر كرىه من البلاء ويقال ملانى هذا الامر رب ولا  
 عتب اي شدة ورب دخی رانك وتانك فحيله شدت معنا سنه در وعتب اورته پرماغله صرجه پرمق  
 اراسنده اولان پرماغه ده دير لر العتبان فحتبندله دوه اوج اياغ اوزن بور ييك يقال عتب البعير يعتب  
 ويعتب عتبا من الباب الاول والثانى اي مشى على ثلث فوايم كذلك ادم براياغ اوزن بور ييكه دخی  
 عتبان دير لر عتبان عينك كسر بله وتانك سكونيله برر جاك اسميدر المعثلب ميك ضمی وعينك فحيله  
 يقلمش نسنه يقال نوى معثلب اي مهدوم ونوى نونك ضميله شول خرقة دير لر كه چادر ك اطرافنه  
 قزر لر يعمور صوي ايچر وكير مسنون ديور و امر معثلب دير لر قن كدر نسنه محكم اولسه العثلبه عينك فحى  
 وتانك سكونيله دحرجه وزنى اوزن بلدى ايچدن چقمق ابدنك كه ديار عربده ايكى ياش اغاجى برى  
 برينه سور مكله اود چقار لر يقال عثلب الرجل زنده اذا اخذه من شجر لا بد رى ايورى ام لا و اير اتش  
 اطهار ايتنك در و افساد معنا سنه ده كلور يقال عثلب عمه اذا افسده العثرب عينك و رانك ضمی وتانك سكونيله  
 براغاچدر كه انا راغاجى كى در اما پيراغى قرمزى در كذافى بعض نسخ الصحاح العجيب عينك فحى و حيمك  
 كسر بله شول امر در كه اندن عجب اولنور العجاب عينك ضميله عجيب معنا سنه در العجاب حيمك تشدد بده  
 تخفيفندن ابلغ واكثر در زياده عجب اولنور نسنه معنا سنه الالعجوبة همزه نك و حيمك ضميله  
 وعينك سكونيله كذلك عجب اولنور نسنه معنا سنه در العاجب فى قولهم عجب عاجب للتاكيد  
 كما يقال ليل لائل اي مظلم جدا التعاجيب تانك فحيله بر جمعدر كه واحدى يوا قدر عجيب نسنه لر ديكدر  
 العجب فحتبندله والتعجب تانك فحى و حيمك ضمی وتشدد بده والاستعجاب بر معنايدر يقال عجب من  
 كذو عجب مناه واستعجبت بمعنى وعجب وعجب جمع اولنازلر بعضيلر ايتدى عجيبك جمعى عجاب كلور  
 واما اعاجيب ديد كرى كويا كذا عجبونك جمعى در احاديت احدوشنك جمعى اولدوغى كى التعجب تانك فحى

عثلب

عثرب

عجب

وعینک سکونیله عجبه کتورمک بقال عجت غیری تعجیبا الاعجاب همزه نك کسر بله برنسنه خوش کلمک  
بقال اعجبنی هذا الشئ بحسنه وبقال اعجب فلان بنفسه یعنی نفسی کندویه کوجک کلوب متکبر اولدی  
و بقال اعجب برأی یعنی کندویه رأی خوش کلمدی العجب عینک ضمی وحمیک سکونیله اسمدر کندوی کورمک  
معناسنه و قولهم ما اعجبه برأیه شاذ لا یقاس علیه لان فعل التعجب لا ینبئ الا بما ینبئ منه اسم التفضیل  
واسم التفضیل لا ینبئ من الرأی ولا بما فیه معنی العیب علی ما فصل فی موضعه العجب عینک فتحی وحمیک  
سکونیله قویرق دیبی اصل ذنب معناسنه و عجبک مفر دی کلور العجوب ضمتنله قومک نهایتلرینه  
دیرلر اوخر رمل معناسنه العذاب عینک فتحیله یوفقه قوم العدا به عورت قاسیغی ركب معناسنه  
کافک فتحیله اختری بومقامه رکبی رکوب معناسنه طن ابدوب العدا به نیک رکوب معناسنه دیشدر  
غلط ایشدر العذب عینک فتحی وذلک سکونیله طتلو صوالعدوبه صمتنله طتلو ولق بقال عذب عدوبه  
من الباب الخامس الاعذبان همزه نك فتحی و عینک سکونیله اغزیاری وحر الاستعذاب طتلو صو حکمک  
بقال استعذب القوم ماء هم اذا استقوه عذبا و طتلو ضمغه دخی دیرلر بقال استعذب ای عذبا  
ومطلقا صو حکمک معناسنه ده کلور بقال يستعذب لفلان من بئر کذا ای یستقی له عذبه اللسان  
فتحتنله دبلک ابعه طرفی در وعذب قمی اوجنه اولان ایکی دوک بری کره تازیانه معناسنه کذا فی المذهب  
وبعضیلر ایدی قمچینک قویروغی اولان قایشه دیرلر اصح بودر دیشدر وعذبه المیزان شول اپیدر که انکله  
تراز وی قالدر لر وعذبه الشجر اغاجک بوداغی و برنسنه نك چرکی بقال ماء ذوعذب ای کثیر القدی  
وقدی قافک وذلک فتحیله چرک معناسنه در الاعذاب همزه نك کسر بله حوضک چرکنی چقار مغه  
دیرلر بقال اعذب حوضک ای اربع مافیه من قدی پس همزه سلب ایچون اولورو منع ایتک معناسنه  
دخی کلور نقول اعذبه عن الامر اذا منعته عنه وبقال اعذب نفسک عن کذا ای امنعها عنه  
العدوب عینک فتحی وذلک ضمی ابله طوار لر دن وغیر بدن شول بورغون وضعیف اولنه دیرلر که  
ضعفندن اکله وشر به قادر اولیه العاذب ذالک کسری ابله بمعناه وعاذب بریرک ادبدر  
العذاب بالفتح عقوبت التعذب تانک فتحی و عینک سکونیله عقوبت ایتک بقال عذبه تعذیبا  
العذب عینک ضمیله وذلک فتحیله برصودر که تمیم قبیله سنه منسوب در العذب عینک  
و ذال معجمه نك فتحیله و یانک تشد بدبله کریم الاخلاق اولان کسنه العرب فتحتنله ناسدن برطائفه در  
اکا نسبت اولند قده عربی دیرسن و فاسد اولغه دیرلر بقال عربت معدته من الباب الرابع ای فسدت  
وعرب الجرح ایضا ای نکس العربی فتحتنله و یانک تشد بدبله عرب بلکی ظاهر اولان کسنه بین العربیه  
معناسنه که انلر شهرده ساکن اولانلر در الاعراب بادیه ده ساکن اولانلر در بعض اشعار فصیحه ده  
الاعراب کلمشدر الاعرابی اعرابه منسوب اولاندر نسبت به صیغه جمع باقی قلوب مفرده رد  
اولنادی زیرا اعرابک مفردی یوقدر و اعراب عربک جمعی دکلد و اباط ببطک جمعی اولدغی کی بلکه عرب  
اسم جنسدر اعراب و اعرابدن ماعدایه شاملدر زیرا اعراب بادیه ده ساکن اولانه مخصوصدر تنه کم  
الآن مرور ابلدی ونبط فتحتنله برطائفه در که عراقین بینده قونوب ساکن اولور لر العاربه فی قولهم  
العرب العاربه خلوص معناسن افاده ایچون در عرب لفظندن مأخوذدر تا کیدا ایچون تنه کم لیل لائل دیرلر  
العربا عینک فتحیله و رانک سکونیله بودخی عاربه کی معنای خلوصی افاده ایچوندر بقال العرب العرباء  
للخالص بنهم التعرب تانک و عینک فتحیله و رانک صمی و تشد بدبله عربه او بکنم بقال تعرب ای تشبه بالعرب

عذب

عذب

عرب

و تعرب بعد هجرته دیر لر بادیه یه واروب اعرابی اولدی معنا سنه المستعربه میمیک ضمی و رانک کسر بله عدم  
خلوصی افاده ایچون در بقال هم العرب المستعربه ای لبسوا بخلص المتعربه میمیک ضمی و تانک فحی و رانک  
کسر بله بمعناه كذلك العربیه كذلك ففتحته و بانک کسری و یانک تشدید بله شول لغتدر که حالاً انکم  
عرب انوک اوزرینه در یعرب بن قحطان شول کسنه در که عرب دبلن ابتدا انکم ایدن اول در و اول ابو الیمندر  
یعنی ینده اولان قبائل عربک جمله سنک باباسی اولدر العرب عینک ضمی و رانک سکونیه و العرب واحد کالعجم  
و العجم العرب عینک ضمی و رانک فحیله عربک نصغیری در و کاه اولور که تعظیم دخی مراد اولنور العروبه  
ضمیتنه عربی دل او کرنگ بقال عرب لسانه عربیه من الباب الخامس ای صار عربیاً الاعراب همزه ناک کسر بله  
وعینک سکونیه کلا منک اعرابده خطا قلما مق بقال عرب کلامه اذالم یلحن فی الاعراب و اطهار ایتیک  
معنا سنه ده کلور بقال عرب بجمته ای اقصم بها و لم یتق احدایعنی کسنه دن حذر قلیوب حجتن اظهار  
ایتدی و فی الحدیث الثب تعرب عن نفسهای نفصیح و کله عجمیه بی لسان عرب طرفی او زن استعماله دخی  
دیر لر بقال عربته العرب و فحش سو بلکه دخی اعراب دیر لر بقال عرب الرجل اذ انکم بالفحش العربیه عینک  
کسر بله اسم منه و اعراب بر کسنه ناک عرب لونی اوزن او غلی طوغق بقال عرب الرجل اذ اولدله عربی اللون  
و قومک صوادی کاه کون اشری و کاه بش کونده بر اولوب اندن صکره برقر اوزن اولمق بقال عرب سقی القوم  
اذا کان مرة غما و مرة حمسا ثم قام علی وجه واحد العرب عینک کسر بله عربی اولان طوار بقال خیل عرب  
و ابل عرب ای لبس بترکی المعرب میمیک ضمی و عینک سکونی و رانک کسر بله كذلك شول کسنه در که عربی  
اتی اوله کسانئ ایتدی معرب شول ات در که انوک عرفنه عرق ناجنس داخل اولیه العربیه كذلك میمیک  
ضمیله و رانک کسر بله معربک مؤثی در التعرب تانک فحی و عینک سکونیه بره مزاشلری دیک بقال عرب  
علیه فعله اذ اقیح و انکارله رد ایتیک فی الحدیث عربو علیه ای ردو علیه بالانکار و کلامی خطادن پاک ایتیکه  
دخی دیر لر بقال عرب منطقه ای هذبه من اللحن و بر کسنه جانبندن سو بلکه دخی دیر لر بقال عربت عن القوم  
ای نکلمت عنهم و اغاجک بد اغن کسوب پاک ایتیکه دخی دیر لر تشذیب معنا سنه و تعرب کله عجم لغت عرب  
انسانده استعمال ایدوب انده کلام عرب طریقن رعایت ایتیکه دخی دیر لر بقال عربته العربیه العربیه ففتحته  
شول نهر در که جریانی شد بد اوله و نفس معنا سنه دخی کلور ذات کبی العرب عینک فحی و رانک کسر بله  
احد معنا سنه کلور بقال ما بالدار عرب ای ما بها احد کو یا که ذات معنا سنه اولور عرب به کبی العرب عینک  
فحی و رانک ضمیله نسا طائفه سندن شول کسنه یه دیر لر کز و جمک اشفته سی اوله العرب ضمیتنه عربک  
جمعیدر و منه قوله تعالی عربا و اترابا و اتراب تربک جمعی در کسر تا ابله یا شد اش معنا سنه یوم العربیه عینک  
فحی و رانک ضمیله جمعه کونی بو عرب طائفه سنک اسماء قدیمه سندن در ابن ابی العروبه عینک فحی و رانک  
ضمیله الف لامه استعمال اولنور عربیه فحیله انصار دن بر کسنه ناک اسمیدر العرب عینک کسر بله و رانک  
سکونیه بهمی دبد کلری دیکنک قور بسی در العربیه عینک و تانک فحی و رانک سکونیه عربیه دخی لغت در میله  
جوهری رحمته الله علیه ایتدی عربیه بر اعرابیه سوال ایتدم بر ماغیله بوزنک و ترنه یعنی دورنی دلکری  
بپنده اولان نسسه یه اشارت ایتدی عربیه عینک فحی و رانک سکونیه شول عربیه که حدیث شریفه  
واقع اولشدر عود دبد کلری الت لهودرو و بعضیله رطبل در دبدی العرقوب عینک و قافک ضمی و رانک  
سکونیه شول قالن سپکیر در که انسانک اوچکه سی اوزرنده چکلمشدر و طوارک عرقوبی شول سپکیر در که  
اقلرنده در اللرنده اولان دیر لرینه مقابل که اکا کریمه دیر لر اسمعی ایتدی هر دورت اقلو حیوانک عرقوبلری

عرب  
عرب  
عرب

چاقبند در تنه کم دیزلی اوک ابقلم نه در وقت ادب کبری قوش که اکبغور نلق دیر لر انوک عرقوبی بحقاری دز  
 العرافیب عرقوبک جمعی وعراقیب امرک مشککنه دیر لر بقال هذامن عرافیب الامور وعرافیلها ای صعباها  
 وعرقوب بر حاک ادبدر عمده طائفه سندن که انوکله خلف وعده مثل ضرب اولنور بقال مواعید  
 عرقوب شو بله حکایت اولنور کد بر کسسته عرقوبدن بر نسسه طلب ایتد که عرقوب اذا طلع نخلی دیش  
 یعنی خرما انجلی چکلند که دیش و خرما چکلند کدن صکره اذا بلح دیش حاء مهمله بله یعنی قورق اولد قده  
 دیش وقورق اولد قدن صکره اذا زهی دیش زاء معجمه بله یعنی خرما قزرد قده وقزارد قدن صکره اذا رطب  
 دیش یعنی خرما طتلوا اولد قده و خرما طتلوا اولد قدن صکره اذا صارت مراد دیش یعنی قورقوب کالن بولد قده  
 قور دقن صکره خرما بی در انبار ابدوب بر نسسه و یرما مش العرقبة عینک فتحی و رانک سکونیه سیکری  
 کسبک بقال عرقبت الدابة ای قطعت عرقوبها و دن نك عرقوبی زیاده اگر ی اولان یری در و طاعده دخی  
 استعمال اولنور بقال ما کثر عرقیب هذ الجبل وعراقیب جبلدن مراد شول طاریو لدر که طاع باشنه  
 واقع در التعرقب فختینله و رانک سکونی و قافک ضمیمه طاعده اولان انجه یوللره کتمک تقول تعرقبت اذا  
 اخذت فی تلك الطرق العزب عینک کسر بله شول کسسه لدر که عور نلری یا خودار لری اولمیه ر جاله ونسایه  
 اطلاق اولنور کسائی ایتدی عزب شول اردر که اهلی اولمیه وعز به شول عور نلدر که اری اولمیه العزبه عینک ضمیمه  
 والعزوبه ضمتینله اسماء در عزبک معنای سنه التعزب فختینله و زانک ضمی و تشدید بله عزب اولمق بقال  
 تعزب فلان زمانا ثم تامل العزوب ضمتینله اراغ اولمق بقال عزب عنی فلان من الباب الاول والثانی اذا بعد  
 وغاب و بقال عزب عن فلان حمله و دوه مرعاده اراغه کتمکه دخی دیر لر بقال عزبت الابل ای بعدت فی المرعى  
 لا تروح ای لا تعود فی اللیل و عورتک طهری تمتد اولمغه دخی دیر لر بقال عزبت طهر المرأة اذا غاب زوجها  
 عنها و یرخالی اولمغه دخی دیر لر بقال عزبت الارض اذا لم تکن بها احد مخصبة کانت او مجدبه یعنی کرک اول یر  
 اوک اولسون کرک قورق قلی اولسون الاعزب بعید قلی بقال اعز به الله ای بعد و بر کسسه نك دوه سی اراغ  
 اولمق معناسنده کلور بقال اعزب القوم ای عزبت ابلهم فهم معزبون المعزبه تمیمک کسر بله و عینک سکونیه  
 شول کسسه در که طوار لر بله مرعاده خلقدن اراغ اوله کذلک شول کسسه یه ده دیر لر که انوک ارنکلی یعنی  
 تجردی اوزامش اوله العازب زانک کسر بله شول مرعاده که اراغ اوله الاعزب همزه نك کسر بله بعید اولان  
 مرعایه واصل اولمق بقال اعز بنه ای اصبنه العزب عینک فتحی و زانک کسر بله شول دوه الره صفت اولور که  
 اخشام قبیله بله کلیمه بقال ابل عزب ای لا تروح علی الخی و عزب عازبک جمعی در غزی غازی نك جمعی اولدغی کبی  
 هراوة الاعزب شول کسسه لدر کد دوه لر بله مرعاده اراق یرلرده اولور لر و کاه اولور که فرسده دخی استعمال  
 اولنور دوه به تشبیه ابدوبن و هراوه هانک کسر بله و راء مهمله بله بیوک عصایه دیر لر کد سوری سورمه دن  
 عبارت اولور المعزب میمک ضمیمه و زانک فخیله و تشدید بله شول طوار لر در که اودن اراغ اوله بقال سوام معزب  
 اذا عزب به عن الدار و سوام سببک فخیله و و اوک تحفیفیه سوری که میانده او تلام سائم معناسنه و فی الحدیث  
 من قرأ القرآن فی اربعین لیله فقد عزب ای بعد عهد بما ابتدا منه العسب عینک فخیله و سببک کسر بله  
 خرما بد اغنک دندن بو قرو پیراق تمین برینه دیر لر و پیراق بتن برینه سعف دیر لر و عسب الذنب قوی بوق بتدوکی  
 یر کرک در بدن کرک سکوکدن عسب بر طاغک ادبدر و عسب ارکک دیشبله جمع اولماغک کر اسنه دخی دیر لر  
 و عسب فخلدن نهی اولمشدر العسب عینک فتحی و سببک سکونیه ارکی مجامعت ایچو زاکرایه و یرمک  
 بقال عسب فخله یعسبه من الباب الثانی ای کراه و عسب الفحل ارکک دیشبله جمع اولمسنه دخی دیر لر بعضی لر ایتدی

عزب

عسب

عسب ارکک



عصب اركك ضوينه دير لر ماء الفحل معنا سنه الاستعساب همزه نك كسرى وشينك سكو نيله نظوار اركك  
 طلب ايمك يقال استعصب الفرس اذا استودقت والاستيداق بالبدال المهملة والقاف طلب الفحل اليغسوب  
 يانك فخي وعينك سكوني وشينك ضمي ايله آري بكي ملك النخل معنا سنه بوسيل بدن قومك اولوسنه يعسوب  
 قوم دير لر ويغسوب بر قوشدر چكر كه دن بوجك كه قوندوخي حينه قنادلرين ديوشمروا نوز فلندوخي  
 وقت ذكر اولنان قوشه تشبيه اولنور العشب عينك ضمي وشينك سكو نيله تازه لوت واكاحشيشن  
 ديز لر خي قور يا بجه بقال بلدعا شب لكن ماضينده اعشبت الارض دير لر غيري ديز لر قن ارض اوت  
 بتورسه العاشب شينك كسرت بله عشب او تلاينه دير لر بقال بعير عا شيب اي يرعي العاشب الاعشاب  
 همزه نك كسرت بله اوت بتورمك تنه كم مرور ايتدي وقوم اوت بولغه دخي اعشاب دير لر بقال اعشب القوم  
 اي اصابو اعشباو ياشلي ناقه ويزمكه دخي دير لر بقال سائلته فاعشبت اي اعطاني ناقه مسنه المعشبة ميمك  
 ضمي وعينك شكوفي وشينك كسرت بله او ثلوي بقال ارض معشبة العشبية بعمله العشب عينك فخي  
 وشينك كسرت بله اوت بتور مسي طاهر اولان ير بقال مكان عشب اي بين العشبانة الاعشاب همزه نك  
 كسرى وعينك سكوني وشينك كسرت بله يرك اوقى جوق اولق بقال اعشوشبت الارض اي كثر عشبها يا خود  
 قوى اوت بتوردي ديك اوله صيغه مزبور مبا لعه اي چون اولغله تنه كم خشن واخشوشن دير لر زياده  
 ايري اولدي ديك معنا سنه التعاشب تانك فخي له وشينك كسرت بله ير جزوي اوت بيمك بقال ارض فيها  
 تعاشب اذا كان فيها عشب نمد متفرق ونبذ نونه وباء موحد ايله شئ يسيره دير لر جمعدر واحد يوقدر  
 العشب فختينله يشلوناقه عشمه كبي كه عشمه دخي ميمله بومعنايه در بقال شيخ عشبته وعجوز عشبته اي هم  
 وهمه والهم بكسر الهاء وتشديد الميم المسن جد العشب فختينله بيومش كما ان بولمش كسنه لر بقال عيال  
 عشب اي لبس فيهم صغير العصبه فختينله سكر كه اعضاده اولور مفاصل اعضانك طباني مثابه سنه در  
 العصب فختينله والاعصاب همزه نك فخي له ايكسي دخي عصبه نك جمعيدر سكر لر معنا سنه واسراف قومه  
 دخي عصب اطلاق اولنور بقال هو من عصب القوم اي خيار هم وعصب ديوعلم عروضة مفاعلتك لافى  
 اسكان اولنوب مفاعيلنه نقل اولنقدر وعصب ات سكير او اولعه دخي دير لر بقال عصب اللحم من الباب الرابع  
 اي كثر عصبه العصب عينك فخي وضادك سكونيه بر سنه بي محكم دورمك و بر نوع بر دينيه دخي عصب دير لر  
 وعصب قومك اشرفنده دير لر بقال ذاك من عصب القوم صادك حر كتيله ديد كلري كبي تنه كم مرور ايتدي  
 ودوه سودوير مكچون بودون بلغه دخي دير لر بقال عصبته فخذ الناقه لتدر واغاجك بودقارين بريره  
 جمع ابدوب اورمق پيراني دوشسون ديو بقال عصبته الشجرة اذا ضمت اغصانها اليها ثم ضربتها بسقط  
 ورقها قال الحاج لاعصبتكم عصب السلم يعني سلم اغاجك بدقاري كبي سزي بريره بغارم وسلم اغاجك  
 دكني اولماغن بودقارن بريره جمع ابدوب بغارلر تا كه اصان كسمكه قابليت اوله وقوم بر كسنه بي اورتيه المغه  
 دخي دير لر بقال عصب القوم فلانا ودوه اطرافني دور ايمكه دخي دير لر بقال عصبته الابل فلانا اذا دارت به  
 فرايتدي عصبته الابل دير لر وعصبته دخي دير لر كسرت بله قن دوه لر جمع اولسه لر فا كان ماضيه مفتوح العين  
 فكله من الباب الثاني واغزي ياري اغزده قور يغه دخي دير لر بقال عصب الربق بفيه بالفتح اذا جف عليه  
 وعصب الربق فاه دخي دير لر ترع خافض اوزن ووافق قزرمغه ده دير لر بقال عصب الافق اي احمر وقوچك  
 خايه لر بلغه دخي دير لر تا كه اخراج ايمدين سا فط اوله الانعصاب مشندون محكم اولق بقال انعصب  
 اذا اشتد المعصوب ميمك فخي له اتسه طولي اولان كسنه بقال رجل معصوب الخلق جار يه معصوبه حسنة

عشب

عصب

الخلق ای مجدوله الخلق یعنی فرموده و اعضا سی قوی اولسه بو بله دیر لر ولت هذ بله معصوب اج اولان  
 کسنه یه دیر لر جایع معنا سنه المعصب میمک ضمی وصادک تشد بدی و فحیله شول کسنه در ک بیان  
 اجلغندن بغلش اوله بعضار ایندی معصب اول کسنه در که انوک مالن زمانه ضایع قلمش اوله بقال عصبتیه  
 السنون ای اکت ماله التعصیب تانک فحی و عینک سکونیه وصادک کسری ومد بله باشی باغلق بقال  
 عصب رأسه بالعصابه تعصیبا العصبه فحی تانک کور جانندن اولان اقر باء ذکور اوغلی اوغلی کنی و بابا باسی  
 کنی که بونلره و بونلره منسوب اولان ار لره عصبه دیر لر زیرا بونلر احاطه قلو ر لر بابا بر طرفدن  
 اوغلی بر طرفدن عم بر جانندن اخ بر جانندن العصبات فحی تانک عصبه نك جمی کور التعصیب تانک و عینک  
 فحی وصادک ضمی و تشد بد بله عصبیتدن ما خود زیار دم اینک معنا سنه و تعصب عصابه بغلغه دخی  
 دیر لر العصبیه عینک وصادک فحیله یار دم العصبه عینک ضمیله رجالدن اون ابله قرق پینده اولان اشخاصه  
 دیر لر العصاب عینک فحی وصادک تشد بد بله ایپاک صتان کسنه غزال معنا سنه و مهذب الاسما ده  
 عصابی کلاه فروش ابله نفسیر اینشدر و ضرا حله عصاب بر دایپلکن اگر حی ابله نفسیر او لشمش العصابه  
 عینک کسر بله دولیند عمامه معنا سنه و هر نسنه که انوکله باش بغلر لر و باشی انوکله احاطه ابد لر  
 اکعصابه دیر لر و عصابه ناسدن و دواندن و طیور دن بر جماعته دیر لر الاعتصاب همزه نك کسر بله و عینک  
 سکونیه باشه دولیند صارتق و تاج کیمک بقال اعتصب بالتاج والعمامة الاعتصاب همزه نك کسری  
 و عینک سکونیه جمع اولوب بلوک بلوک اولق بقال اعصوب القوم ای جمعوا و صار و اعصاب و کون قاتی اولق  
 بقال اعصوب الیوم ای اشتد العصیب عینک فحی وصادک کسر بله تشد بد و سخت معنا سنه بقال یوم  
 عصبی ای شد بد و عصبیب شول چکره دیر لر که پنج او شله صاروب بشور لر العصبیب عینک وصادک  
 فحیله کذلک قاتی شد بد معنا سنه بقال یوم عصبیب ای شد بد العصبیب عینک فحی وصادک ضمیله  
 شول ناقه که بو طی بغلنم پنجه سودو یر میه العصاب عینک کسر بله شول پیله دیر لر ک سودو یرمین ناقه نك  
 بو طنه بغلر لر سودو یرسون دبو العصبی عینک فحی وصادک سکونیه ولامک فحی و اخر نه یانک  
 تشد بد بله رجالدن شد بد اولن کسنه یه دیر لر لامک زیاده سیله العصب عینک فحی وصادک سکونیه کسمک  
 بقال عصبه عضبان الباب الثانی و سولک معنا سنه ده کور نقول عضبت الرجل بلسانی ادا شمتته وضعیف  
 قلق بقال عصبه و کسکین قلجه دخی عضب دیر لر سیف قاطع معنا سنه العصاب عینک فحی وصادک  
 تشد بد بله زیاده سو کچی کسنه شتام معنا سنه العضوبه ضمتنله دل کسکین اولق حدت لسان  
 معنا سنه بقال عضب لسانه عضوبه من الباب الخامس اذا صار عضبا ای حد بد فی الکلام العصباء عینک  
 فحی وصادک سکونیه و الف مدوده ابله شول قیوندر که انوک ایچر وده اولان بو نیوزی فائش اوله بعضار ایندی  
 شول قیوندر که انوک بر بو نیوزی فائش اوله بقال عضبت من الباب الرابع و عضباء شول ناقه یه دیر لر که  
 قولاغی یار لمش اوله مشقوقه الاذن معنا منه و قولاغی یار لمش قیوننه دخی دیر لر امار سول اکرم صلی الله  
 علیه و سلمک ناقه سنه عضبا دبد کلری لقب اولدو غنه بناء در قولاغی یار لمش اولدو غنه بناء دکدر  
 الاعضاب کسر همزه ابله قیونک بو نیوزن فائق بقال اعضبتها انا الاعضب همزه نك فحی وصادک فحیله  
 شول قیوندر که بو نیوزی اشکاره فائش اوله و رجالدن اعضب شول کسنه یه دیر لر که انوک یار د محبسی اولیه  
 بی معین معنا سنه و اعضب اصطلاح عرو ضده مفاعلتن مجزوم اولوب مفتعان اولمقدر بحر و افرده المعصوب  
 میمک فحیله وضعیف اولان کسنه العطب فحی تانک هلاک معنا سنه بقال عطب یعطب من الباب الرابع الاعطاب

عصیب

عطب

کسر همزه ابله

کسر همزه ابله هلاک ایتک بقال اعطبه ای اهلکه المعاطب میمک فتحی و طانک کسر بله هلاک او لحق یرلر  
 المعطب بالفتح معاطبک مفردی العطب والعطب طانک ضمی و سکونیه مثل عسر و عسر ینبذ قطن معنا سنه  
 العطبة عینک ضمی و طانک سکونیه بر پاره ینبه بقال اجدر یخ عطبة ای ریخ قطنه او خرقة محترقة یعنی  
 یاغش ینبه یا خود یاغش اسکی رایحه سن طو پارم العنطب عینک و طانک ضمه لر بله ارکاک چکر که  
 جراد مذکر معنا سنه طانک فتحی دخی لغت در العنطاب عینک ضمیله و العنطوب كذلك عینک و طانک  
 ضمیله بعضیلر ایتدی بونلر دخی عنطب کبی ارکاک چکر که نیک اسملر بدر العنطوبه عینک ضمیله مؤثبی در  
 العنطاب عینک فتحیه جمعی در العنطباء بالضم والمددیشی چکر که عنطبه عینک ضمیله بر موضعک اسمیدر العاقبة  
 هر شینک احری عاقبتی در و ولد معنا سنه دخی استعمال اولنور بقال لپست لفلان عاقبة ای ولد و عاقبة  
 اسم در عقبک معنا سنه بقال عقب فلان مکان ایسه عاقبة بو مصدر معنا سنه کن اسملر دن در نته کم باری تعالی  
 لپس لو قعتها کاذبه تور مشدر کذب معنا سنه و بقال عقبت الرجل فی اهله ای بغیته بشر یعنی یرمز لغن  
 طلب ایتسک العاقب خلف معنا سنه کلور و فی الحدیث هو السید و العاقب ای من یخلف السید و قول  
 النبی صلی الله علیه وسلم انا العاقب یعنی احر الانبیاء و هر شیء کد بر شیدن خلف اوله کاعاقب دیرلر عقب عینک  
 فتحی و قافک کسر بله ایاغک مؤخری که او کچه دیک اولور و استعمال عربده بو مؤنث اولور و عقب و اده  
 و ولد و له دخی اطلاق اولنور و بوند قافک کسری و سکونی ده لغت در بودخی مؤنث کلور و بر سنه نیک  
 اردنجه دیک معنا سنه دخی کلور اگر چه اندن فی الجملة باقی فالش ایسه ده نقول جئت فی عقب شهر رمضان  
 اذا جئت و قد بقی منه بقیه العقبه عینک ضمیله و قافک سکونیه اخر قرار اولنجق یرنه کم چقمق طاشاری دوه  
 قوشینک احر مرعاسی اولدو غیچون حجارة المر و عقبه النعامه دیرلر و مرو چقمق طاشنه دیرلر میمک فتحی  
 و رانک سکونیه و عقبه نوبته دخی دیرلر بقال تمت عقبتک ای نوبتک و بدل معنا سنه ده کلور بقال  
 اخذت من اسیری عقبه ای بدلا و عقبه الطائر قوشک او چرکن اینوب چقد و غنک یننده اولان مسافه یه  
 دیرلر و عقبه شول چولمک دبنده باقی قلان طعامه دیرلر که عاریتی النن چوملاک صاجنه چوملکیله بیله  
 و یر بلور عقب عینک فتحی و قافک سکونیه بر کسنه نیک او کچه سنه اور مق نقول عقبته اذا ضربت عقبه  
 و دفعه ثابته ده یوریمکه دخی دیرلر بقال لهذا الفرس عقب حسن و عقب شول کرش اشک کلری سیکیری  
 مثلا و قه یا خود یا یه صارمغه دیرلر نقول عقبت السهم و القدح و القوس عقبا ذالوبت شیئانه علیه  
 و قدح قافک کسری و دالهمله نیک سکونیه بلکسزو دمر نسز اوقه دیرلر عقب و العقب مثل عسر و عسر  
 عاقبت معنا سنه کلور و منه قوله تعالی هو خیر ثوابا و خیر عقبا و بر سنه تمام نهایت بولمغه دخی دیرلر  
 العقبان بضم العین و سکون القاف بمعناه نقول جئت فی عقب شهر رمضان و فی عقبانه اذا جئت بعد ما مضی  
 کله بخلاف ما اذا قلت فی عقب شهر رمضان و قد مر التعاقب تانک فتحی و قافک ضمیله نوبت شینک  
 و یری برینک اردنجه کلمک بقال هما یتعاقبان کاللیل و النهار المعقبان میمک کسری و عینک سکونیه شول  
 عورندر که بر کره او غلان و بر کره قز طوغرمق عادتی اوله العقبه عینک کسری و قافک سکونیه اثر و هیئت  
 معنا سنه بقال علیه عقبه السرو و الجمال ای اثر ذلك و هیئته یعنی انه مروت و جمال اثری وارد در که سرو فتح  
 سین مهله ابله و سکون راء مهله ابله مروت معنا سنه در و عقبه القمر دیرلر ابله بر کره دیک محلنده بقال  
 ما یفعل ذلك الا عقبه القمر اذا کان یفعله فی کل شهر مرة العقب فتحینده شول سکیره دیرلر که اندن کیرش  
 اشارت العقبه فتحینده طاغده اولان یوقوشلو و انشلو صرب یول یعقوب یانک فتحی و عینک سکونیه

عنطب

عقب

رجالدن برکسنه نك اسمی در و ککلك دبد کلمی قوشك ار ککنه دخی دیرلر ایعاقیب یانك فخی و قافك کسر بله یعقوبك جمعی المعاقبة میمک ضمی و قافك کسر بله شول دوه لره دیرلر که بر کون شور اوت اونلیه و بر کون لذیذ اوت اونلیه العواقب شول دوه لره دیرلر که صوی ایچوب یتاغنه کلوب کیر و صویه عودت ایلیه الاعقاب نوبت قوللتمق نقول اعقت الرجل اذار کبت عقبه و رکب هو عقبه یعنی قجن طوارن بر نوبت اول بنسه و بر نوبت سن بنسک بوبله دیر سن مثل المعاقبة و اهل عربتک العرب یعقب بین الفاء و الثاء و یعاقب مثل جدف و جدت دبد کلمی کلامارنده اعقاب و معاقبه بو معنا یه در و جدت و جدف قمر معنا سنه در و اعقاب مجازاته دخی دیرلر بقال اعقبه بطا عته ای جازاه و اعقاب برکسنه و فات ابدوب ولدن خلف قومغه ده دیرلر و اوقات معینه ده بری بری اردنجه کلمکه دخی دیرلر بقال اعقبه الطائف یعنی اکاجنون اوقات معینه سنه کلمی و طائف شول خیاله دیرلر که و سوسه دن و جنوندن حاصل اولور و اعقاب ایکی بلدز بری بری اردنجه طوغغه دخی دیرلر بقال هذا النجم یعقب ذاك النجم ای بطلع بعده و اعقاب مورت اولغه دخی دیرلر بقال اکل اكله اعقبه سقمایعنی بر طعام بدبکه اکمر ضمی مورت اولدی و خلیفه اولغه دخی دیرلر بقال ذهب فلان فاعقبه انه اذا خلفه وهو مثل عقبه و اعقاب چولمکی عاریتی الان چولمک صاحبنه طعام الیقومغه دخی دیرلر بقال اعقب مستعیر القدر ای ردها و فیها العقبة و عقبه عینک ضمله باقی قلان طعاما مدر علی مامر العقاب کسرله و المعاقبة میمک ضمی و قافك فخیله عقوبت ایتمک بقال عاقبه بذنبه و غنیمت بولمغه دخی دیرلر قال الله تعالی فعاقبتم ای فغنتم و معاقبه منا و به معنا سنه ده کلور علی مامر و معاقبه عقبنجه کلمکه دخی دیرلر بقال عاقبه ای جاء بعقبه و عقاب عقبه نك جمعی دخی کلور لمعاقب میمک ضمی و قافك کسر یله عقبنجه کلن کسنه العقیب عینک فخی و قافك کسر بله بمعناه التعقیب تانك فخی و عینک سکونیله و قافك کسر بله كذلك عقبنجه کلمک معنا سنه و تعقیب عرج دبد کلمی اونک پیشی صرار و ب قور یغنه قریب اولمسنه ده دیرلر بقال عقب العرج فاذا اصفرت ثمرته و حان یبسه و عرج فحقر دکنی دبد کلمی دکن در و تعقیب برکسنه غزالدوب اول سنه ایچنده نکرار غزایه وارمق و بر مرادک طلبنه وار و ب جد و سعی ایتمکدر بقال عقب فی الامر اذا ترددی طلبنه مجددا و انتظر معنا سنه ده کلور کقوله تعالی ولی مدبر اولم یعقب ای لم یعطف ولم ینتظر و تعقیب غازدن صکره دعا ایچون یا برنسنه طلبیچون اوتور مغه دیرلر و فی الحدیث من عقب فی صلوة فهو فی الصلوة و استثناء معنا سنه ده کلور بقال نصدق فلان بصدقة لبس فیها تعقیب ای استثناء المعقبات میمک ضمی و قافك کسر بله و تشدید بله کچه ده و کوندد ده مؤکل اولان ملکر زیرا انلر بری برین عقبار و کثرت مراد اولد غیچون صیغه تانث اوزن کلمدی ته کم نسابة و علامه دیرلر و معقبات شول دوه لره دیرلر که بری برینک عقبنده حوض اوزرنده طور مش اوله تاکه اوکونده اولان دوه صوایچوب کندویه نوبت دکه کدبونلر ناظرات العقب در یعنی بری برن عقبلمکه منتظر لر در التعقب تانك فخی و قافك ضمی و تشدید بله برکسنه بی کناه ایچون مواخذه ایتمک نقول تعقت الرجل اذا اخذته بذنب کان منه و تعقب بر خبرده شک ابدوب کرو صور مق ایچون عودت ایتمک بقال تعقت عن الخبر اذا شکت فیها و عدت للسؤال عنه و برنسنه نك عاقبنده خیر بولمغه دخی دیرلر بقال تعقب فلان رایه اذا وجد عاقبته الی خیر الاعتقاد همزه نك کسر بله افتعالدن بایع متاعی حبس ایتمک ثنی قبض ایتمک ایچون و فی الحدیث المعتقب ضامن یعنی قجن بایعک کندی قبضنده ضایع اولسه و حبس ایتمک معنا سنه ده کلور بقال اعتقت الرجل ای حبسته و برنسنه نك صوکنده ندامت بولمغه دخی دیرلر نقول فعلت کذا و اعتقت

منه ندامة ای وجدت فی عاقبتہ ندامة العقبی عنک ضمی وقافک سکونیلہ والفق قصر بلہ برنسنہ نک  
 جزاسنہ دیرلر العقاب عنک ضمیله یرتجی قوشلردن طوشنجل دبد کلری قوش الاعقب همزه نک فحی  
 وقافک ضمیله جمع قلنی در عقاب مؤنث سماعی اولغین جمع قلنی بو وزن اوزن کلشدرزیرا فعل صغہ سی  
 مؤنثه مختص در العقبیة والعنقاة والبعنقاة عنک وقافک فحیله جملة سی برون اوزن قلب حروف  
 اوزن کسکن طرنقلو دیکدر بقال عقاب عقبیة وعبنقات وبعنقاة وسنجانک علمنه دخی عقاب دیرلر  
 وعقاب قوینی دبنده اولان شول طاشه ده دیرلر که قیو دبنه اپنن قوغه نی یارلر وطاغ کنارنده اولان بوجه  
 قیایه دخی دیرلر که نردبان کبی اوله العقرب معروف جانورک اسمی در وکوکده اولان بروجک برینک دخی  
 اسمیدر جمعی العقارب کلور عنک فحی ورائک کسر بله وعقرب مؤنث سماعی در وانوک انثاسنده عقربه  
 وعقرباء دیرلر مدودا غیر منصرفدر و مذکر نه العقربان دیرلر عنک ضمیله وعقربان بر جانور اطلاق  
 اولنور که انوک اوزون ابقلری وارددر وقویروخی عقرب قویروخی کبی دکلدر المعقرب میمک ضمی وعینک  
 فحی ورائک کسر بله عقرب بلو یردیکدر بقال مکان معقرب ای ذوعقارب وارض معقربه المعقربة میمک فحی  
 وعینک سکونی وقافک فحیله کیر وعقرب بلو یردیک اولور کویا که عقرب لفظی ثلاثیه ردا اولنوب اندن  
 اسم مکان صیغه سی بنا اولمشدر المعقرب میمک ضمی ورائک فحیله اکلمش دیک اولور بقال صدغ معقرب  
 ای معطوف عکابه عنک ضمی ابله برقبیله نک باباسی ادبدر العکاب كذلك عینک ضمیله توتن دخان  
 معناسنه العکوب از دحام بقال للابل عکوب علی الحوض ای مزاجه العاکب جماعت کثیره العکوب عنک  
 فحیله توزغبار معناسنه العنکبوت عنک فحی ونونک سکونی وبانک ضمیله اور و محک ناسجه معناسنه  
 وغالب بودر که مؤنث استعمال اولنور العناکب عنک فحی وکافک کسر بله جمعی کلور العنکبات عنک  
 فحیله كذلك عنکبوت معناسنه در العکب عنک کسری وکافک فحی وبانک تشد بله فرموده وقصه  
 بو بلو اولان کسنه وبرکسنه نک ادبدر که نعمان بن منذرک زندا نجسی ابدی العلب عنک فحی ولامک  
 سکونیله برنسنه نک نشانی که یرده باقی قلور مثلادوه نک جسمنده قولن یری وایب یری کبی وعلب  
 قلجک قبضه سنه دوه سیکری صارمق بقال علبت السیف اعلمه علیامن الباب الاول اذا خزمت قائمه  
 بعلباء البعیر وحزم جاء مهبله وزای معجه ایله بغلغه وصرمغه دیرلر وعلبات یکبوب قوی اولغه دیرلر  
 بقال علب اللحم ونبات غلیظ اولغه دخی دیرلر بقال علبت النبات ای جسمای یعنی بکیوب قوریغه بشلسه  
 یاخود قالنلسه بو بله دیرلر وکل منهما من الباب الاول والرابع العلوب ضمتنله جمعی وعلب علامت ایتمکه ده  
 دیرلر بقال علبته اعلمه من الباب الاول اذا وسمته او خدشته یعنی قجن برنسنه یه علامت اینسک  
 یاخود طر ملیوب نشان اینسک التعلیب بمعناه بقال علبته اذا اثرت فیه العلب فحیله مکان غلیظ  
 ودوه نک بوینی سکیرنوک ایکی جانبنده مرض حاصل اولغه دخی علب دیرلر بقال علب البعیر من الباب  
 الرابع المعلوب میمک فحی ولامک ضمیله واسعیول که ابقلمش محکم اولمش اوله ومعلوب حارث بن ظالمک قلجک  
 اسمیدر العلباء عنک کسر بله والفق مدبله ادمک وغیرنک بیونده اولان سکیر که ات پلسی انوک ایکیسی  
 پیننه بتر بقال هماغلباوان واکرد پلرسک علبا آن دیرسن زیراعلبانک همزه سی همزهء ملحقه در دیرلر  
 دپلرسک ای حمراء نک همزه سنه تشبییه ابدوب نثییه سنه واوه قلب ابدرسن دپلر سک کساء نک  
 همزه سنه تشبییه ابدوب حالی اوزن قورسون وعلبا برر جاک اسمی در و بقال تشیخ علباء الرجل اذا سن  
 یعنی برکسنه پیر اولوب باشی و بوینی دترسه بو بله دیرلر که علبا بوینی سکیرنه دیرلر عصب العنق معناسنه

عقرب

عکب

علب

العلابي عينك فتي و بانك كسر بله علمبانك جمعي و قلاي ديد كاري نسنه كه انو كله قاب قلا بئر لري يا خود  
 قلابك بر جنسي در العلب عينك فتي و لامك كسر بله ياشلو مسن معنا سنه بقال پس علب اي مسن  
 و پس تانك فتي ايله چينك ار ككنه دير لر و بقال صب علب كذلك و صب كاره دير لر ته كم مرو رايشدر  
 العلاب عينك كسر بله شول داغدر كه طوارك بوينده اوز و نلغنه بقار لر و علبه نك جمعي كلور علي ماسيجي  
 المعلقة ميمك ضمي و لامك فتي و تشد بديله شول ناقه در كه داغ يا قاش اوله العلبه عينك ضميله و لامك  
 سكونيله سود قودقاري قابه دير لر كه در بدن اوله العلب عينك ضمي و لامك فتيه علمه نك جمعي علاب  
 كي ته كم مرو رايشدر الملب ميمك ضمي و لامك كسري و تشد بديله علمه ايشلين كشي الاعلنبا همره نك  
 و لامك كسر بله و نونك سكونيله بر كسنه خصومت ايدر كن يا خود بر كسنه يه سوكر كن ششوب  
 قبروب بوين اوز تق اعلمبي الديك والكلب وغير هما اذا تنفث شعره يعني تو بلي قيرسه بونك اصلي علماء  
 عنقن در يعني بوين سكر ندين ماخو ددر و بو افعلل يه ملحقدر يانك زياده سيله علب عينك ضمي  
 و لامك سكونيله و يانك فتيه بر دره نك اسمي در فعيل و زني اوزن بر اسم كيا مشدر بو بدن غيري العنب  
 عينك كسر بله و نونك فتيه اوزم ديد كاري ميوه در العنبه عينك كسري و نونك فتي ايله اوزوم دانسي  
 بو بنا مفرد انه نادر در زير ابو غالب جمع صيغه سيدر نحو قرد و قردة و فيل و فيله و ثور و ثوراة الا نادر مفرد  
 ايچون دخي كلور نحو العنبه و التولة و الحبرة و الطيبة و الخيرة و الطيرة صاحب الاصل شيخ جوهر ي ايدر  
 بونلردن غيري بو صيغه اوزن مفرد كلدو كي معلوم اولما مشدر و توله تاء مثنا نك كسري و واوك فتيه  
 شير نك نسخه سنه دير لر كه عورنلر لر ايچون كو تور لر و حبره حاء مهمله نك كسري و ياء موحد نك  
 فتي و راء مهمله ايله برديا نيه دير لر كه بزوعندن در و طيبه طاء مهمله نك كسري و ياء مثنا نك فتيه شول  
 اسيره دير لر كه بلانقض عهد و بلا حيله اخذ اولمش اوله علي مامر و خيره خاء معجه نك كسري و ياء مثنا نك  
 فتي و راء مهمله ايله كز بده اولان كسنه يه دير لر و طيره طاء مهمله نك كسري و ياء مثنا نك فتي ايله برامز قال  
 عد اولنان نسنه يه دير لر اكر سن عنبه بي عد دقليله ايله جمع ايمك دپارسك عنبات دير سن و اكر عدد كثيره  
 ايله جمع ايمك در لسك عنب و اعناب دير سن اكر چه صيغه افعال جمع قلت صيغه لرندن در و لكن كاه اولور  
 كثر ايچون دخي كلور و عنبه بثرانن بر نسنه در كه بدن انسانه چقر العنبا عينك كسري و بونك  
 سكونيله و الف بمدوده ايله عنب معنا سنه لغت در عناب عينك فتي و نونك تشد بديله عناب بن ابي حارثه  
 بر رجل در بني طي قبيله سندن العناب عينك ضمي و نونك تشد بديله معروف ميوه نك اسيدر العنابة  
 كذلك عينك ضمي و نونك تشد بديله عنابك واحدي در العناب عينك ضمي و نونك تخفيفيله بورني  
 بيوك اولانه دير لر و قره طاغه دخي دير لر جبل اسود معنا سنه و بدن نك دخي ايدر و عورنلر ك فرجه  
 دبه لك مرضي كي حادث اولان ششه دخي عناب دير لر العناب فختنيله اهور لردن اركك اولوب ائلوا و لنه  
 دير لر و بو معنادن فعل مشتق اولما مشدر العندليب عينك فتي و نونك سكوني و ذلك فتيه بر قومشدر كه  
 اكلبليل دير لر هزار معنا سنه العنادل فختنيله عندليب جمعي زير ابا عيه رد اولند قدين صكره جمع و تصغير  
 اولنور العندلة عينك فتي و نونك سكونيله بلبل اوتك بقال البلبل يعندل اي بصوت سيمبو به ايتدي  
 نون قن كله ده اكنجي و افع اولسه سن اكا زائده ديه مكر كه زابد اولد و غنه دلالت ايدر دليل اوله العيب  
 علي وزن حيدر جالدين ثقل و ناساز اولان كسنه و شول كلمه دخي دير لر كه يو كي چوق اوله العهي عينك  
 و هانك كسري و بانك تشد بديله و الفك قصر بله و الهباء كذلك عينك و هانك كسري و بانك تشد بدي

قنب

عندلب

عهب

والفك مديله



والفك مدله بكتاك اولی بقال عهی الشباب و عهاوه ای اوله العیب عینک فخی و یانک سکونیه و العاب  
 والعیبة بالفتح ایضا یعنی واحد و بوندن مشتق اولان فعل متعدی و لازم کلور یعنی عاب عیبیلو اولمق  
 معنا سنه کلور بقال عاب المتاع ای صار ذاعیب و عیبیلو قلمق معنا سنه ده کلور بقال عبتة انا المعیب میمک  
 فخی و عینک کسر بله عیبیلو اولان نسنه المعیوب میمک فخی و یانک ضمیله بمعناه علی الاصل المعابة میمک  
 فخیله و المعاب كذلك میمک فخیله عیب معنا سنه در نقول مافیله معابة و معاب ای عیب و اسم مکان  
 معنا سنه دخی کلور موضع عیب معنا سنه ز پرا ثلاثی اولان فعله کال بکیل کبی اگر اسم مکان مراد اولسه  
 مکسور العین کلور و اگر مصدر مراد اولسه مفتوح العین کلور و اگر عین الفعل رینی مفتوح یا خود مکسور  
 قیلسک اسم و مصدر ده جمعا جائز اولور زیرا عرب المسار و المسیر و المعاش و المعیش و المعاب و المعیب  
 دیر لر المعاب میمک فخی ایله عیبیلر عیوب کبی التعیب تانک فخی و عینک سکونی و یاء اولینک کسر بله عیب  
 نسبت قلمق و عیبیلو قلمق معنا سنه ده کلور نقول عیبته ای نسبتته الی العیب و عیبته اذا جعلته ذاعیب  
 التعیب فختینله و یانک ضمی و تشد بد بله مثله بقال تعیبته ای جعله ذاعیب العیبة عینک فخی و یانک  
 سکونیه شول نسنه در که اکا اسباب قور لر و فی الحدیث الانصار کرشی و عیبی انصار نیم جماعتهم و همسر در  
 مهماتی حفظ ایدر لر هکبه اسبابی حفظ ایتدو کی کبی و کرش کافک فخی و راء مهمله نک کسر بله و شین  
 معجه ایله جماعت معنا سنه در العیب عینک کسری و یانک فخیله عیبته نک جمعی در مثل بدره و بدر  
 العیاب عینک کسر بله و العیبات عینک فخیله و یانک سکونیه دخی عیبته نک جمعی در فصل الغین الغب  
 غینک کسر بله دوه بر کون صویه کلوب بر کون ترک ایتمک نقول غبت الابل تغب غبامن الباب الثانی و نقول  
 غبت عن القوم اذا جئت یوما و ترکت یوما و بر کون اسئمه طوتوب بر کون ترک ایتمکه غب دبد کوری بوندن در  
 و زیار نه اولان غب بعضرا ایتدی هفته ده بر کره اولاندر بقال زرغبات زددحبا و هر شینک عاقبنه  
 غب دیر لر بقال غبت الامور ای صارت الی او اخرها و اترا ایحه بغلق معنا سنه ده کلور بقال غب اللحم  
 ای اتش و اخشاملق معنا سنه ده کلور و منه قولهم رو بد الشعر یغب یعنی شعری تانی ایله دی اخشامدن  
 صباحه و صباحدن اخشامه تأخیر ایتمکه الغابة و الغواب کون اشری صوا یمن بقال ابل نبی فلان غابة  
 و غواب الاغیاب همزه نک کسر بله بر کون کلوب بر کون ترک ایتمک بقال اغبت عنهم اذا جئت یوما و ترکت  
 یوما و بقال اغبنا فلان ای اتانا غبوا فی الحدیث اغبوا فی عیادة المریض و اربعوا یعنی بر کون زیارت قلوب  
 بر کون ترک ایله یا خود ایکی کون ترک ایدوب او چخی کون زیارت قل و اغبت الابل دیر لر دوه بی کون اشری  
 صور مغه و اغبت الحمی و غبت دیر لر بر معنایه و فلان لا یغبن عطاؤه دیر لر یعنی بر کون عطا ایدوب بر کون  
 ایتامک اولماز بلکه هر کون عطا ایدر التعیب تانک فخی و یاء اولینک کسر بله دفع ایتمک بقال اغبت عنهم  
 بالثشد بد اذا دفعت عنهم و تغیب بر حاجته ابر ام ایتامک بقال غیب فلان فی الحاجة ای لم یبالغ فیها  
 المغیبة شول قیوندر که بر کون سودی صاعله و بر کون ترک اولنه الغیبة غینک ضمیله طوشنجل دبد کاری  
 قوشک یاوریسی که نبی یشکر قبیله سنک ایدی و بونک ایچون حدیثه وارد اولمشدر الغیبة غینک فخیله  
 و یانک کسر بله شول قیون سودی در که صباح و قنتنه صاعلورا اخشام اوزرینه سود صاعلوب  
 صباحه دک اکشد بلور الغیب فختینله شول دری در که صغریک و خروسک اکاکی التند و ارقر الغیب بمعناه  
 و غیب مناده بر موضعک اسمی در که حجاج انده قربان بوغزلر لر و او بر کچرک طاغدر العربیه غینک ضمی  
 و رانک سکونیه کشی کندی و لایتندن ایرود و شمک و شام شرفده غرب اولور طاغک یاننده بر چشمه نک ایدر

غیب

عرب

التغرب والاعتراب بمعناها واعتراب اقاربندن عبری تزوج ایتمه دخی دیرلر الغریب غینک فتحی ورائنک  
 کسر بله ولایتندن ایرودوشن کسنه الغرب غینک ورائنک ضمیه لر بله غریب معنا سنه در الغریب غریبک  
 جمعی وغرباقرابتدن اراغ اولان کسنه له دخی دیرلر الاعتراب همزه نك وتانک کسر بله بقال اغترب فلان  
 اذا تزوج الی غیرا قاربه وفی الحدیث اغتربوا ولا تضروا یعنی اراغ اولان کسنه لر دن تزوج ابدک که قریادن  
 تزوج اولادک ضعفن ایجاب ابدرا کرچه اصلی کبی طبیعتی خوب اولوز واضواضاد معجمه ابله ولدضعیف  
 حاصل قلق معنا سنه المغرب میمک ضمی ووائنک کسری وتشدد ببله شول نسنه در که جانب مغربه حرکت  
 ایلیه وبقال هل جاء کم مغربه خبر یعنی شول خبر که اخر ولایتدن کلور وبقال شأ و مغرب و مغرب رائنک  
 کسری وفتحیه یعنی اراق یرو شأ و شئینک فتحی و همزه نك سکونیه بر نسنه نك غایتی التغرب شهر دن  
 سورمک نفی بلد معنا سنه غرب غینک ضمی ورائنک فتحی وتشدد ببله بر طاعنک ادی در شام شر بقدن  
 اوته نبی کلب ولایتنه الاغراب همزه نك کسر بله بر غریب نسنه کتورمک بقال اغرب الرجل اذا جاء بشئ  
 غریب وقر به بی طولدر مغه دخی دیرلر نقول اغربت السقاء اذا ملأته وغریب اولمغه دخی دیرلر بقال  
 اغرب الرجل اذا صار غریبا و بر کسنه نك و جمعی زیاده اولمغه دخی دیرلر بقال اغرب الرجل علی مالم یسم  
 فاعله ای استند و جمعه الاستغراب بر نسنه غرابت اوزنه اولمق بقال استغراب فی الضحک ای استند ضحکه  
 و کثر المغرب میمک ضمی ورائنک فتحی ابله اق اولان نسنه ایض معنا سنه و هر حیوانه که کر پکی دیبی یعنی  
 کوزینک قباغی اق اوله مغرب دیرلر نقول اغرب الفرس علی مالم یسم فاعله اذا فشت غرته حتی یاخذ العینین  
 فتیض الاستفار یعنی قجن ائک التنده اولان اق یا بلوب کر پکی دیبلمری دخی اغار سه بو بله دیرلر کیر و بو مجلمین  
 کوزن زیاده کوز اولد غندن کر پک دیبلمری اغار سه مغرب دیرلر صاحب صراحتک مغرب نفسیرنه خبطی  
 وارد نظر اولنه که بو بله دیشدر مغرب بفتح الراء سید و سیدی لب و کرانه از هر چیز الغراب غینک ضمیه  
 قرقه که طیور قسمندن در الغریبان غینک کسری ورائنک سکونیه غرابک جمعی الاغربه همزه نك فتحی  
 ورائنک کسر بله جمع قلنی وغراب الفاس بالته نك کسکنی وائک ودوه نك غرابی اوجه سنه اولان کسکن  
 یرلر بدر که اول قوی ووقدن یوقرو صاع اوجه ابله صول اوجه نك بولشدغی یرلر بو نك دخی جمعی غریبان  
 کلور ورجل الغراب بر نوع صار غیدر که دوه نك همه سنه بغلرلر یاورسی ائمه سون دیو الغریب غینک کسری  
 ورائنک سکونی و باینک کسری و مدبله زیاده قره محل تا کیده استعمال اولنور بقال هذا اسود غریب ای  
 شد بد السواد وچینکه غراب سواد سواد سودی غرابیدن بدل قیلور سن زیرا الوانک تا کیدی تقدیم  
 اولماز الغرب غینک فتحی ورائنک سکونیه و المغرب میمک فتحی ورائنک کسر بله بمعنی واحد و غرب دیو کوز  
 یاشی حقیق یره دخی دیرلر جمعی غروب کلور و هر کوز ایچون غریبان وارد در بری کوز بیکار نه و بری کوز  
 قویر غنده اصبعی ایتدی غرب بر مر صدر که کوز یاشنک علی الدوام اقمه سن ایجاب ابدر بقال بعینه غرب  
 و دیشک کسکنن اولماسی و ابدار اولماسی و غرب بیوک قوغه یه ده دیرلر دلوعظیم معنا سنه و قلجک  
 کسکننه دخی غرب دیرلر و هر نسنه نك کسکننه غرب دیرلر بقال فی لسانه غرب ای حده و فرسک غربی  
 اول یوریه سنه اولان حدتی در نقول کففت من غربه و فرس غرب ای کثیرا لخری یعنی زیاده یورکن  
 و غرب شول طمره دیرلر که کوز یاشی افدغی یرده اولور ناسور کبی دائما صولندن خالی اولماز مغریبان الشمس  
 دبد کاری بر نصغیر در که مکبر نه مخالف دوشمشدر که مغربک نصغیری در کویا که مغربانه نصغیر قلمشدر در  
 بقال لقیته مغریبان الشمس جمعی مغریبانات کلور مفارق الرأس دبد کاری کبی کویا که موضع غروبی اجزا

موضع غروبی اجزا اعتبار ایشلر در کون هر بار تصوب ایتد کچه یعنی نزل ایتد کجه صانکه جز لک بری کیدر بواعتبان بناء جمع ایشلر در الغروب خمتینله اراق اولق بقال غرب من الباب الاول ای بعدو بقال غرب عنی ای تباعد و بقال غربت الشمس غروبا ای غابت و غروب کو زیاشی اقا جق یرلر علی ما مر و غروب کوز یاشلرینه دخی دیرلر دموع معناسنه و فی بعض النسخ الغروب الوهاد المنخفضة یعنی ایش یرلر و غروب دیشک کسکین اولماسی حدة الاسنان معناسنه و دیشک ابدار اولماسنه ده دیرلر الغارب رانک کسر بله اور کج ابله بیونک اری و حبلک علی غاربک دند کمری بوندن در استد پیک یره کیت دیک محندن و بونک اصلی بودر که ناقه قچن یاشنده یولار وار ا بکن اولماسه یولاری غاربی اوزن بر اغور لر ز یر یولاری کورد کچه اولاد بی نسنه دن حظ الماز غوارب الماء فختینله و رانک کسر بله صونک موجینک اعلالرینه دیرلر غوارب ابلدن مأخوذ در یعنی دوهنک اوموزینه تشبیه ایدوب دیشلر در الغرب غینک و رانک فخیله کومش فضه معناسنه بعضلر ایتدی کومشدن اولان جامدر و غرب خمره دخی دیرلر و غرب قوبونده بر مرض در که ناقه ده اولان سعف کبی در و سعف سین مهمله نک و عین مهمله نک فخیله بر مرض در که انک ابله ناقه نک بورینک تویی یولنور و کوزلرینک قلاری دوکلور و غرب اول مرض ابله متصف اولغه دخی دیرلر بقال غربت الشاة من الباب الرابع و غرب شول صویه دیرلر که قیوا ابله طوارصه ایچدوکی اخور اراسنه قوغه طملیوب از زمان ایچنده رایحه نی متغیر اولور و غرب قواق اغاجی سپیدار معناسنه و غرب شول اوقه دیرلر که یکم آندوغی معلوم اولیه بقال اصابه سهم غرب یضاق و لایضاق یسکن و یحرک و اختری بو مقامه الغرب شول اوقدر که ائلد قدن صکره بولونیه دیشدر غلط ایشدر الغصب غینک فخی و صادک سکونیه برشیء ظلم المقدر نقول غصبتة منه و غصبتة علیه یعنی و مغصوبه دخی غصب دیرلر الاغتصاب همزه نک و تانک کسر بله مثل الغصب المغصوب میمک فخیله و غینک سکونیه غصب اولنان نسنه الغضب فختینله حشم ایتک بقال غضب علیه غضبا من الباب الرابع بعضلر ایتدی غصبت لفلان دیرلر قچان دیری اولسه و غصبت به دیرلر اولی اولسه غضب صادک سکونیه غینک فختندن صکره ابن السکیت ایتدی شدید الحمة اولان نسنه یه دیرلر بقال احمر غضب المغصبة میمک فخیله و صادک فخیله بمعناه الاعصاب همزه نک کسر بله غضبه کتورمک بقال اغصبتة انا فتعصب التغضب فختینله و صادک ضمیله و تشدید بله غضبه کلک الغضبان غینک فخی و صادک سکونیه غضبناک اولان کسنه الغضب غینک فخیله و صادک سکونیه و الفک قصر بله مؤثی در بقال رجل غضبان وامرأة غضبی و غضبی دوه سور و سندن یوز عدده دخی اطلاق اولنور و بو معرفه در بوکه الف لام داخل اولماز الغضبانة غضبانک مؤثی در بنی اسد لغی اوزن ملاته ده و سایر نظائرنده دخی حال بو بله در الغضابی غینک فخیله جمع بقال قوم غضبی و بقال قوم غضابی و فی النسخ المحممة من الاصل قوم غضابی بضم الغین مثل سکری و سکاری و فیه نظر فان ضم الاول فی اربعة الفاظ فقط کسالی و سکاری و عجمالی و غیاری علی ما صرح به فی الشافية الان بقال فی السکاری وجهان الفتح والضم والتمثیل مبنی علی الفتح والضبط والولقع فی النسخ من الناسخین الغضبة غینک و صادک ضمیله و بانک تشدید بله سریع الغضب اولان کسنه بقال رجل غضبة ای یغضب سریع الغضبة میمک ضمی و صادک فخیله کورلک ایتک

غصب

غضب

غلب

مراغه معناسنه بقال غاضبه اي راغه وقوله تعالى وذلنون اذ ذهب مغاضبا اي مراغا لقومه الغضوب  
 غبنك فخي وضادك ضميله دورك يوزلو بقال امرأة غضوب اي عبوس الغلب والغلبة غبنك  
 ولاملك فخيئه والغلب لامك سكونيله غالب اولمق بقال غلبه غلبا وغلبه وغلبا من الباب الثاني  
 ايضا قال الله تعالى وهم من بعد عليهم وهو من المصادر المفتوح العين مثل الطلب فرا ايتدى  
 محمدر كذا بت كريمة ده غلب اصلنده غلبه اوله وتا ضميره اضا فتله دوشمش اوله المغالبة ميمك ضمي  
 ولاملك فخيئه غلبه ابد شيمك بقال غالبه مغالبة وغلبا باغلاب غبنك فخي وبانك كسرى اوزن  
 بناسيه مثل قطام برعورنك اسميدر التعلب تانك فخي ولاملك تشدبدبيله قهرابله حكومت ايمك  
 بقال تغلب على بلد كذا اي استولى عليه قهرا التعلب تانك فخي وغبنك سكونيله غالب قلمق  
 بقال غلبته انا عليه تغلبا الغلاب غبنك فخي ولاملك تشدبدبيله كيشر الغلبه اولان المغلب ميمك  
 ضمي ولاملك فخي وتشدبدبيله مرارا مغلوب اولان ومغلب شعرادن شول كمنسندركه نظمه  
 اقراندن ابلو كنه حكم اولنش اوله كو يا كه اقرانى اوزرينه غالب قلنش اولور پس لفظ  
 مغلب اضداددن اولور وصاحب صراح مغلب نام شاعرى ديمشدر خطا ايشدر زيرامغلب  
 خوهرى تفسرى اوزن اسم جنس اولور علم اولماز تغلب تانك فخي ولاملك كسرى بله برقبيله نك  
 باباسى اسميدر كه اول تغلب بن وائل در وعربلرك مؤث اعتبار ايدوب تغلب بنت وائل ديدوكى قبيله  
 اولمق تا ويلي ايله در نه كم تميم بنت مرديرلر قبيله تا وپلييله وتغلب قبيله سى سابقا غلبا ايله نسيمه  
 اولمشيدى التعلبي تغلبه منسوب كمنه لامي مكسور ايكى نسبتده مفتوح ايدرلر توالى كسرى پندن  
 حذر ايدوبن ياي نسبتده مقارنتله وكاه اولور كه تغلبى دخى ديرلر لامك كسرى بله لامدن غيرى  
 حرفين غير مكسورين اولدوغى اجلدن نمر بونك خلا فجه كه انوك نسبتده ميمك كسرى جازر  
 اولماشدر الاغلب همزه نك ولاملك فخيئه غلبه سى اشكان اولان كمنه انقول رجل اغلب اذا كان بين  
 الغلب غليط الرقبة والاغلب العجلى احد الرجاز الغلباء غبنك فخيئه والفك مدبيله سر كس ومثرد  
 اولان نسنه بقال هضبة غلباء يعنى صرب طماع وعزة غلباء يعنى قوى دولت وحديقه غلباء قوله تعالى وحدائق  
 غلبا يعنى كوچ باغچه كه اشجاري برى بريسه اولشمش اوله الغلب غبنك ضمي ولاملك سكونيله جمع بقال حدائق  
 غلب الاغليلاب همزه نك كسرى وغبنك سكونيله باغچه نك اشجاري ونباتاتى كالن بولوب بررينه  
 صار مشمق بقال اغلوب العشب اذا بلغ والتف الغلبة غبنك ضمي ولاملك فخي وبانك تشدبدبيله غلبه  
 ايمك وصفت دخى استعمال اولنور بقال رجل غلبه اي يغلب سريعا الغيب غبنك فخي ويانك سكونى  
 وهانك فخي ايله ظلمت الغياهب غبنك فخي وهانك كسرى بله غيبك جمعى بقال فرس ادهم غيب اذا  
 اشتد سواده الغيب بالفختين غفلت بقال غيب من الباب الرابع وفي الحديث سئل عطاء عن رجل اصاب  
 صيدا غيبا قال عليه الجزاء ابو عبيد ايتدى بونك معناسى بر محرم احرامى حالنده بر صيده ضررا ينسه غفلتله  
 ديمكدر الغيب بالفخ والغيبة كذلك بالفخ والغياب والغيوب بفتح الغين فى الاول وضمها فى الثانى  
 والمعيب بفتح الميم وكسر الغين غاب اولمق تقول غاب عنه غيبا وغيبه وغيايا وغيوبيا ومعيبا  
 وكون طولمق معناسنه ده استعمال اولنور بقال غابت الشمس اي غربت وغيب دوز يرده خى ديرلر ارض  
 مطمئنه معنا سنه الغيب غبنك ضمي ويانك فخي وتشدبدبيله والغياب غبنك ضمي ويانك تشدبدبيله والغيب  
 فختبيله غايبك جمعى ويا الفه قلب اولمادى يامتحرك اولوب ما قبل مفتوح ايكى زير اغيب صيد نه تشبيهه

غيب

غيب

غيب

اولشدر که صید مصدر در بعیر اصید دن ما خود در و مصدر ده قلب اولندخی اصله دلالت اینسون  
 ایچوندر واکر چه غیب جمع وصییه مصدر در ولکن جائز در که غیبله دخی مصدر نبت اولنه واصید  
 شول دوه به دیرلر که باشن صاغنه وصولنه بحر بک ابد میه لرض و بوسیدن اصید ملکه دخی اطلاق  
 اولنور کبرندن او ترو صاغه وصوله التفات ایند کچون التعیب علی وزن التکریم غائب قلمق بقال  
 عیینه انا العیابه فختینله برنسنه نک دبی قعر معنا سنه بقال غیابه الجب و غیابه الوادی لقعرهما وجب  
 جیمک ضمی و یانک تشدد بد بله قیوم معنا سنه در نقول و قعنا فی غیبه و غیابه ای هبطه من الارض یعنی  
 ایلحق یره واقع اولدق که هبطه ها نک فخی و یا نک سکونیه ایلحق یره دیرلر الغیاب فختینله کذلک  
 قعر معنا سنه در ومنه قولهم غیبه غیابه ای دفن فی قبره التغایب تانک فخی و یا نک ضمیمه غائب اولمق  
 بنو فلان یشهدون احیانا و بتغایبون احیانا المعایسه میمک ضمیمه و یا نک فخیله بری برندن غائب اولمق  
 و بری برینک غیبنه سوز سو بلمک فخی خلاف المخاطبه الا غیبه همزه نک کسر بله عورنک  
 زوجی غائب اولمق بقال اغابت المرأة اذا غاب عنها زوجها المعیبه میمک ضمی و غینک کسر بله  
 زوجی غائب اولان عورت و المشهد بلا هاء زوجی حاضر اولان عورت الاغتیاب همزه نک و تانک  
 کسر بله غیبت اینمک بقال اغتیب اغتیباً با الغیبه غینک کسر بله اسم در اغتیب بدن و عیبت بر مستور  
 کسنه نک اردنجه بعض کلمات اینمک درانی استنسه غمناک اوله بومقوله کلمات اکر کرچک اولورسه غیبت  
 اولور واکر بلان اولورسه بهتان اولور الغیابه بونک که انده جانور لر یا تور ساز لقلر کی مثلاً بقال لیث غایبه  
 الغاب عام نک جمعی بویایی در و اوی دکلدرو غاب بر موضعک اسمی در حجازده التغیب فختینله و یا نک  
 ضمی و تشدد بد بله غائب اولمق بقال تغیب عنی و کاه اولور که ضرورت شعرا ایچون تغیبی دخی دیرلر فصل  
 القاف القاب قافک فخی و همزه نک سکونیه طعام یک بقال قابت الطعام من الباب الثالث ای اکتبه  
 و صوقانده اولان صوی جمله ایچمه که دخی دیرلر بقال قابت الماء ای شربت کل ماء فی الاناء القاب  
 قافک و همزه نک فخیله صوی چوق ایچمک بقال قتب الرجل من الباب الرابع اذا اکثر من شرب الماء  
 مثل صبب که صاب دخی صوی چوق ایچمه دیرلر علی مامر المقاب علی وزن مفعول صغفه منه  
 بقال هو مقاب القبوب ضمتینله ات قور یق و دری قور یغفه و خر ما قور یغفه و یان قور یغفه  
 دخی دیرلر بقال قب اللحم بقب قبویا من الباب الثانی اذا ذهبت ند و ته یعنی یا شلغی کسنه  
 و کذلک بقال قب الجلد و الثمر و الجرح اذا بیس و ذهب ماؤه و جف القیب قافک و باء اولینک  
 فخیله بیل اینجه اولمق بار یک میان معنا سنه الاقب فختینله اور تالغی اینجه اولان حیوان و کر  
 انسان بقال امرأه قباء ای بینه القیب یعنی اور تالغی اینجه بار یک میان معنا سنه علی ما مامر القب  
 قافک ضمیمه اقبک جمعی یقال الخیل القب قارنی چکیلوب ارقلین انلر معنا سنه القبقبه قافینک  
 فخی و باء اولینک سکونیه دیشلری بری برینه اور مقدن حاصل اولان اواز بقال قب الاسد بقب  
 من الباب الثانی اذا سمع قبقبه انیاب و قبقبه انک قارندن ایشید بلن اوازه دخی دیرلر و قبقبه مصدر  
 دخی کلور ارسلان چاغرمق معنا سنه بقال قب الاسد اذا هدر القیب قافک فخی و یانک کسر بله  
 قارنی اواز و یریحی ات القبقاب قافک فخی و یانک سکونیه زیاده چاغرجی دوه جمل هدار معنا سنه  
 الققب قافینک فخی و یانک سکونیه قارن بطن معنا سنه القابه تانک تشدد بد بله قطره معنا سنه در  
 بقال ما اصابنا العام قطره و ما اصابنا قابه یعنی واحده قال ابوز بد مارینا العام قابه ای قطره و رعد

قاب

قب

معناسنه ده کلور قال الاصمعي ما سمعنا العام قابه ای صوت رعد کویا که اصمعی قابه قیب دن مشتق  
اعتبار اینم شدرا بن السکیت ایتدی بور و ابی اصمعی دن غیر کسنه اینما مشدر القب قافک فتحیه  
شول انچدر که بکره نك اور تاسنده در اوزرینه انچدن دیشلر قوغشدر وقب باش معناسنه ده کلور  
بقال عليك بالقب الا کبرای بالرأس الا کبر وقب کوکاک بقاسنه دیکینلن یاره دخی دیر لر و بعضیلر  
ایتدی قب قطع معناسنه ده کلور بقال قبه اذا قطعه القب قافک کسر بله شول یوجه ککدر که  
ارقه جانندن ابکی سکر د نك اهرینه اولور که ادم اوتور د قه انوک اوزرینه اوتورر نقول الزق  
قبک بالارض و بر قومدن بیر اولوب اسکمی اولان کسنه یی دخی قب دیر لر بقال هو قب القوم ای شیخهم  
القبه قافک كذلك کسر باه قبونک قت اولان اشکنه سی که اکلسان فارسیه هزار تود دیر لر  
و کاه اولور که تخفیف اولور القبه قافک ضمیمه بنادن مدور اولان سقندر القباب قافک کسر بله  
والقب قافک ضمی و بانک فتحیه قبه نك جمعیدر المقب میک ضمی و قافک فتحی و بانک فتحی و تشد بد بله  
قبه لو اولان او بقال بت مقب اذا جعل فوقه قبه و محضه قسمنه دخی مقبیه دیر لر انده دخی قبه هیئتی  
اولدو غیچون القباب قاف اولینک ضمی و قاف ثانیه نك کسر بله کلجک بک عقبند اولان بل  
نقول لانتک العام و لا قابل و لا قباب و مهذب الاسما ده القباب چهارم سال دبدو کی جوهری  
نقلنه مخالفدر لافتباب کسمک بقال اقب فلان بد فلان بنشد بد الباء اذا قطعها وهو افتعل حمار قبان  
بر نوع بوجک در که چکر که سکلنده در قنادی یوقدر واکادوه جک دیر لر و بعضیلر ایتدی شول  
بوجکدر که ابقلری چوقدریره یا پشور لسان فرسه خرکش معناسنه وهو الاصح و قبان  
فعلان وزنی اوزن در ز راعرب طائفه سی ونی غیر منصرف استعمال ایدر لر واکر فعال وزنی  
اوزن اولیدی منصرف اولور دی نقول رأیت فلیعامن حمر قبان یعنی بن بر سوری کوردم حمار  
قبان دبد کلری بوجکلر دن القتب فتحینله ککوچوک دوه پالانی در که اور کج بقدر ایدر القتب  
قافک کسر بله قیودن صوچکن دوه نك الات واسمانی کرک بکره لری اولسون کرک ایلری اولسون کرک  
سائر الی اولسون و قتب بغارسق معناسنه ده کلور الافتاب همزه نك فتحیه قتبک جمعی در وقت مونت در  
بعضیلر ایتدی افتابک مفردی قتبیه در باله او بعضیلر ایتدی قتب قارنده اولان یاغلی باغرسغه دیر لر  
حوایا معناسنه که یاغلی اولمین باغرسغه افساب دیر لر حوایا دیزلر القتبیه قافک ضمی و تانک فتحی و یانک  
سکونیه قتبیه نك نصغیر ایدر و قتبیه لفظی ایلر جالدز بعض کسنه نسمیه اولمشدر القتب قافک ضمی و تانک  
فتحیه قتبیه یه منسوب اولان نته کم جهنی دیر لر جهینه یه منسوب اولنده وجهینه بر قبیل نك اسمدر الاقتاب  
همزه نك کسری و قافک سکونی و تاء اولینک کسر بله دوه اوزرینه پالانی اهرمق نقول افتتبت البعیر  
افتتابا اذا شدت علیه القتب و قتب فتحینله دوه پالانه دیر لر نته کم مرو ایتدی القتبیه قافک فتحیه  
و تانک ضمیمه شول دوه در که اوزرینه پالانی اورولمش اوله تا داخل اولدو غنه باعث بودر که پالانی  
اولان دوه نك ذاتی مراد اولمشدر نکثیر فعل مراد کلدر حالا که صیغه فاعول وضعی نکثیر اچوند ر نته کم  
حلومده و زکو برده حال بوبله در القحاب قافک ضمیمه انک و دوه نك او کسر کنه دیر لر سعال الخیل معناسنه  
و کاه اولور که ادم او کسر کنه دخی اطلاق اولنور بقال قح بقح من الباب الاول الشجیه قافک فتحیه و حانک  
سکونیه یه رامت عورت کله مولر در القحطیه قافک فتحی و حانک سکونی و طانک فتحیه یه اورمق بقال  
قحطیه ای عسره و بر کسنه اوزرینه قلیج صیرمق بقال قحطیه بالسيف ای غلاه یعنی اوزرینه حواله اولدی قحطیه

قرب

قرب

قرب



قافك فحی و حانك سكونی و طانك فتحیه و جالدين بر كسنه نك اسیدر القرب قافك ضمی و رانك سكونیله  
 بقین اولق بقال قرب الشی بقرب قربا من الباب الخامس اذا دنا و قوله تعالى ان رحمة الله قرب من الحسنین  
 ولم یقل قریبة لان اراد بالرحمة الاحسان و لان ما لا یكون تا نبتة حقیقیة جازند کیره فیه تا مل فان ذلك الجواز  
 فی الاسناد الی الظاهر دون الضمیر و قال الفراء اذا كان القرب فی معنی المسافة بذكر و یوث و اذا كان بمعنی  
 النسب یوث بلا اختلاف بینهم نقول هذه المرأة قرینة ای ذات قرابتی و قرب بعدك ضدنہ دخی اطلاق و لنور  
 و قرب رانك ضمیله و قرب رانك سكونیله عسر و عسر کبی شاکله دن مراق بطنه وار نجه در و شاکله شین معجه  
 ابله بو کر در خاصره معناسنه و مراق میك فحی و قافك تشدد بده قانك یومشقی بر ندر لر و قرب رحمة  
 اولان قرابته ده دیر لر علی ما امر القربان قافك کسری و رانك سکونیله كذلك بقین اولق بقال قربته  
 اقرب قربا من الباب الرابع ای دنوت منه القرابة قافك کسری بده صویه کتمک صویله سنک بینکده بر کجه لك  
 مسافه و ارا بکن بقال قربت اقرب قرابة مثل کتبت کتابه اذا سرت الی الماء و بینک و بینه لیله القرب فحی بده  
 اسم منه اصمعی ایتدی بر اعرایدن سوال ایتدم ما القرب د بدم ایتدی کجه بور یکدر صباح صویه ایر مکچون  
 واکسوال ابدوب ما الطلق د بدم ایتدی کجه یور یکدر کون آشری صویه وار من ایچون بقال قرب بصباح  
 ای لافتور فیه و ذلك ان القوم بسمون الابل و هم فی ذلك یسیرون نحو الماء فاذا بقیت بینهم و بین الماء عشية  
 عجلوا نحوه فتلك اللیله لیله القرب یعنی قرب عجله ایتدی کجه در قجن دوه بی اوتار ورق صویه ابلدر کن بقین  
 وار لسه شو بده که ما بینده بر کجه قالسه الاقرب همزه نك کسری و قافك سکونیله قومک دوه لر صویه  
 قرب اولق بر کجه لك مسافه قالمغه بقال اقرب القوم اذا كانت ابلهم قوارب القاربون رانك کسری ابله  
 دوه لر صویه قرب اولان کسسر و لا بقال مقربون قال ابو عبیده هذا الحرف شاذ القارب رانك کسری بده  
 کوچوک کی سفینه صغیره معناسنه که کیمچلر بعضی حوا ایچلری ایچون قولنغه قابل اولسون دیو  
 خفیف ایدر لر بعضلم ایتدی قارب شول کسنه در که کجه ابله صو طلبنه چقه کوند زن صو طلبنه  
 چقنه قارب دیزلر القرب قافك فحی و رانك کسری بده قلیجی قننه قومق بقال قربت السیف اذا جعلته  
 فی القرب و قارب قلیج قننه دیرلر نته کم عن قرب کلور القربان قافك ضمیله و رانك سکونیله شول نسنه  
 در که انو کله حق تعالی یقرب حاصل اولور نقول منه قربت لله تعالی قربانا و قربان یاد شاهک مقرب اولان  
 کسنه یه دخی دیرلر القربان جمعی در جلسای ملک معناسنه بقال فلان من قربان الامیر و من  
 بعدان بو تعبیر دن فهم اولنان بودر که قربان قریبک جمعی دخی اوله بعدان بعیدک جمعی اولد و غی  
 کبی نته کم باب الدالده بعدک نفسیرنده نصیح اولمشدر القرب فحی بده و رانك ضمی و تشدد بده  
 خدای تعالی یبر شیئله قرب طلب ایتدی بقال تقرب الی الله بشی ای طلب به القرية عنده التقرب علی  
 و التکریم بر نسنه بی بقین قلمق بقال قربته تقریبیا ای ادنپته و تقریب انک بر جنس سکرتمسنه دیرلر  
 ایکی الن معا قالدروب معایره قومغله که معتاد اولان سکرتمه نك مادونی در و معتاد اولان سکرتمه یه  
 حضر دیرلر ضم حاء مهمله و سکون ضاد معجه ابله و انک ایکی دور لو تقریبی وارد بری اعلی و بری ادنی در  
 الاقتراب همزه نك کسری و قافك سکونی و تانك کسری بده بقلشقی بقال اقتراب الوعدای تقارب  
 المقاربة میك ضمی و رانك فتحیه بقلشقی ایتدی بقلشقی کسری بده بقلشقی بقال اقتراب الوعدای تقارب  
 بقال قاربتیه فی السبع مقاربه المقارب میك ضمی و رانك کسری بده ایوا بده یتلونک بیننده متوسط  
 الحال اولان و لا نقل مقارب بفتح الراء کور و بو نجلین اوجوز اولان نسنه یه ده مقارب دیرلر التقارب

تازك فحی و رانك ضمیمه تباعدك مقابلی در الاقرب قلبه قین ایتمك بقال اقرب السیف ای جعلت له  
 فرابا و فحی طولدر معه دخی دیرلر نقول اقرب القدرح اذاملاته و عورنك ولادتی قرب اولمق بقال  
 قرب المرأة اذا قربت ولادها آتده و قیونده دخی حال بوبله در امارقه همچون اقرب الناقه دینم المقرب  
 میك ضمی و رانك كسر بلبه ولادتی قرب اولان المقرب رانك فحیله مكرم اولان اتكه صاحبی انی رانك  
 ایرمیه مؤنثی مقربه كلور القربان والقربی قافك فحیله و رانك سكونله بكسنده دخی طولمغه  
 فریب اولان نسنه بقال قدح قربان و حجمة قری و قدحان قریان و حجمة جملك ضمیمه  
 اغاجدن اولان جناق و باش قفاسی كاسه سر معناسنه القربان قربانك جمعی مثل عجان و عجال  
 و عجان عجمه ابدیحی دیکدر و قربان قفلك شول قابسه دیرلر كه قینله و باغیله ایچنه قوزلور فی المثل  
 انفرار بقرب اكسس و مقدمه جارالله ده قنك كندویه اطلاق اولنور دیش و مثلك معناسنی  
 بوزر كه محلنده قیج فنده بكن قجوق عاقل ایشی در و قربان بقین اولمغه دخی دیرلر القربیه صوچكینلر  
 مشك القربت والقربان رانك سكونی و فحی و كسری ابله قریبه نك جمع قلی القرب جمع كثرتی در  
 كیره بوجملین هر اسم كه فعله و زنی و زینددر مثل سدره و فقرة انوك جمعنده عینك سكونی و فحی  
 و كسری جائزدر القربیه قافك فحیله اسمدر رجه بقینلق معناسنه و بواصلنده مضدر ایدی نقول  
 بئی و بنه قریبه القربیه قافك ضمی و رانك سكونی والفك قصر بلبه والمقربیه والمقربیه میك فحی و رانك  
 ضمی و فحیله والقربیه والقربیه كذلك رانك سكونی و ضمیمه القربیه القربیه قافك فحی و رانك  
 كسر بلبه خصم بقال هو قریبی و ذوقربانی الاقرباء همزه نك فحی و رانك كسری والفك مدبله  
 قریبك جمعی الاقارب همزه نك فحیله و رانك كسر بلبه والقربان قافك فحیله كذلك جمعی بقال هم  
 اقربانی و اقربانی العامة نقول هو قریبی و هم قریبان القربیه قافك ضمیمه قریب معناسنه و منه قولهم  
 ما هو بشیهك ولا بقربیه من ذلك یعنی اول كسنه سكا بكر ردكل در وسكا بكرینه قریب اولور دخی  
 دكلدر القربنی قافك و رانك فحیله ونونك سكونیه والف مقصون ابله ابقلری اوزون بوجك دركه  
 حنفسایه یعنی طكوز لن قه رده بكر یا اندن دخی بوجك اولور فی المثل القربنی فی عین امها حسنه  
 القربش قاعك كسر بلبه و شیدك فحیله و بانك تشدید بلبه یا شلو كسنه مسن معناسنه القرضیه علی  
 وزن الدرجه كسبك بقال قرضیه ای قطعه و ریاس نسنه یكه دخی دیرلر بقال قرضب الرجل  
 اذا كل شیئا یا بسا القرضاب قافك كسر بلبه شول كسكین قلیجدر كه ككلی كسروا غری معناسنه ده كلور  
 القرضوب قافك وضادك ضمیمه كذلك او غری معناسنه و كاه اولور كه فقیره دخی قرضوب دیرلر القراضیه  
 قافك فحی وضادك كسر بلبه قرضابك و قرضوبك جمعی قراضیه قافك ضمی وضادك كسر بلبه بوضعك سیدر  
 القرضیه بكسنده اردی اوزرینه برفق بقال قرضیه ای صرعه علی قفاه القرضیه قافك و طانك كسری و بانك  
 فحی تشدید بلبه والفك قصر بلبه برنوع او یوندر القرضیه قافك كسری و رانك سكونی و طانك فحی و عینك  
 سكونیه برشی دیک اولور بقال ما عنده قرضیه ولا قد علمه ولا سعنه ولا معنه ای شی ابو عبید ایتدی براخذ  
 دولدق كه بولكلك اصل معناسن بلوز اوله بعضلر ایتدی قرضیه بزپارسی در خرقه معناسنه و قد علمه قیج  
 چه و قصه بوبلوعورت در سعنه و معنه چربش و نان معناسنه در و بعضلر ایتدی سعنه و معنه  
 فلیل و كیتر معناسنه در القرض قافك فحی و رانك سكونی و هانك فحیله یا شلو او كوز القسب  
 قافك فحی و سبلك سكونیه بك نسنه صلب معناسنه و قسب شول چكردکی بك قوری خرما یه دخی

قرب  
قرض

قرب  
قسب

دیرلکه اغزده طاغله القسیب قافک فخی و سبندک کسر بله طویل و تشدد معنا سنه در بعضی ارجریان  
 معنا سنه ده کلور دبدی بقال مررت بالنهر وله قسیب ای جریه و نقول قسب بقسب من الباب  
 الثانی القسب قافک فخی و سبندک سکونیه قارشد رمق و زهر معنا سنه ده کلور الاقصاب همزه نك  
 فخی وقافک سکونیه قشبک جمعی و قشب زهرا یچور مکه ده دیرل بقال قشبه قشبا من الباب الثانی  
 و طعامه زهر قاتغه دخی دیرل بقال قشب طعامه ای سمه و یرمز لعله اگه ده دیرل بقال قشبه اذاکره  
 بسوء و بولشدر مق معنا سنه ده کلور بقال قشبه بقیح ای لطحه یعنی قبیحله انی ملوث قلدی  
 و کسب ایتک معنا سنه ده کلور بقال قشب الر جل و اقشب اذا اکتسب جدا اود ما القشب  
 قافک فخی و سبندک کسر بله طعامه زهر قتلن کسنه بقال نسر قشب اذا خلط له فی لحم کله سم فاذا کله قتل  
 فیو خذ ریشه یعنی کرکسک بلکن المانی چون زهر بد ررلر و قشب جد بد معنا سنه دخی کلور بقال سیف  
 قسیب ای حدیث عهد بالجلای یعنی بکی اچلمش قلیح قشب خشب دیرلر قافک کسری و سبندک سکونیه بی  
 منفعت مقامند بقال رجل قشب خشب ای لاخیر فیه الاقصاب همزه نك و تانک کسر بله یعنی القشب یعنی  
 اکتساب معنا سنه علی مامر انفا القشب نك فخی وقافک سکونیه اذا ایتک بقال قشبی ریح ای اذانی  
 کانه قال سنی ریحه مقشب الحسب میمک ضمی و سبندک فخی و تشدد بد بله حسبی قارشی اولان کسنه القصب  
 قافک و صادک فخیله قامش و هرمد و ریمک که لچی بوش اوله اقا قصب دیرلر و هرمد و رنسنه که کشدن  
 دوزرلر اکادخی قصب دیرلر و قصب بیکارلر دن صواقدخی یرلره دیرلر بعضی ایتدی قصب البطحاء  
 شول صورلدر که درلر دن قیلره اقرار و قصب نفس مجراسی اولان طمر لره ده دیرلر که اکا  
 عروق الرئه دیرلر و قصب اینه کتان بزینه دیرلر و قصب اوزون جوهر لره دیرلر که قامش کنی  
 اوله و فی الحدیث بشر خدیجة بییت فی الجنة من قصب القصباء قافک فخی و صادک سکونیه و الفک  
 مد بله مثله القصبه فخیله قصبک مفردی و قصبه الانف دیرلر برون یکنه و قصبه القریه دیرلر  
 وسط قریه و قصبه السواد دیرلر شهره و قصب که برون کی در و کومشدن ده زبلن  
 مدورنسنه در واحدند قصبه دیرلر القصب قافک ضمیله و صادک سکونیه بغرسق که کارند او اور  
 معاء معنا سنه میمک کسری و سبندک فخیله بقال هو یجر قصبه یعنی بغرسقی چکر الاقصاب همزه نك  
 فخی و صادک سکونیه قصبک جمعی بوسبیدن ساز اثنه طاقد قلری ککر شلره اقصاب دیرلر  
 المقصب میمک ضمی و صادک فخی و تشدد بد بله قورجق صاج بقال شعر مقصب ای مجلد التقصیب  
 علی وزن التکریم اکنک بو بلنغه بشلمسی بقال قصب الزرع تقصیب و ذلك بعد التفخیح و تفخیح فانیله  
 و خاء معجه ابله اکنک دانسی یار لعه با شلقدر القصاب قافک فخیله شول اکنسه دن ایتن  
 صاچلدر که انی قورجق اولما غیچون بورلر وانی اورمزلر تا که طرفه قابل اوله القصبه قافک  
 فخی و صادک کسر بله قصابک مفردی المقصبه میمک ضمی و صادک فخی و تشدد بد بله بولش صاج  
 القصابه قافک ضمی و صادک تشدد بدی ابله امرک لوله معنا سنه و دود که دخی استعمال اولنور  
 القصاب قافک ضمیله قصاب نك جمعی القصاب قافک فخی و صادک تشدد بد بله دودک چالن کسنه  
 نایزن معنا سنه وات صتن کسنه یه دخی دیرلر القاصب کد لک دودک چالن کسنه و صودن  
 امتناع ابدن دوهیه دخی قاصب دیرلر بقال بعیر قاصب و ناقه قاصب القصابه قافک کسر بله  
 دودک چالمق صنعنی القصب کسک قطع معنا سنه بقال قصب القصاب الشاة قصابا من الباب

قشب

قصب

سبندک

الباب الثاني اذا قطعها عضو اعضوا وتعيب ابثك معنا سنه ده كلور يقال قصبه اذا عام و صودن منع  
 ابثك معنا سنه ده كلور يقال قصبت البعير وغيره اذا قطعت عليه شرب قبل ان يروى يعنى صوييه  
 قانزدن اول صودن قطع اولنسه بو بله ديرلر و صودن امتناع ابثك معنا سنه ده كلور يقال قصب  
 البعير شربه اذا امتنع منه قبل ان يروى الاقصاب همزه نك كسر بله و قافك سكو نيابه بر كسنه نك  
 دوه سى صودن امتناع ابثك يقال اقصب الرجل اذا فعلت اباه ذلك وفي المثل رعى و قصب و بو مثلى  
 چوبانك يره مزغن اعلام ايچون استعمال ابدرلر زيادوه اوته طويلجا پنجه صوييه راغب اولما زال قصب  
 قافك فتي وضادك سكونيله كسك يقال قصبه من الباب الثاني اذا قطع و قصب يونجه بيدخى ديرلر  
 و قصب قصبيا يعنى اغاج بد اغيله اورمغه ده ديرلر يقال قصبه بالقصب من الباب الثاني اي ضرر به  
 الاقتصاب همزه نك كسرى و قافك سكونيله كذ لك كسك معنا سنه يقال افتصبه اي قطع  
 من الشئ واقتصاب كلام كلامى بد بهت سو بله ك در يقال هذا شعر مقتضب و كتاب مقتضب يعنى  
 بد بهت دينلمش شعر در و بد بهت دينلمش كتاب در واقتصاب باش بلمين زقه يه بنك يقال اقتصبت  
 الناقه اي ركبته قبل ان تراض و رياض رانك كسر بله و ضاد معجه ابله طوار باش بلمكدر الاقتصاب  
 همزه نك و قافك كسر بله كسلك انقطاع معنا سنه يقال انقضب الشئ اي انقطع و يقال انقضب  
 الكوكب من مكانه اي صار منقطعا القصبه قافك فتي وضادك سكونيله كذ لك يونجه معنا سنه  
 المقصبه ميمك فتي و قافك سكونى وضادك فتحيله شول مكاندر كه انه يونجه بتر القاصب و القصب  
 قافك فتي وضادك كسر بله زياده كسجى قليج و اغاج بداغنه دخى قصب ديرلر غصن معنا سنه  
 و باش بلمين ناقيه دخى ديرلر يقال قصبته الناقه اذار كبتها قبل ان تراض يعنى باش بلردن اول بنلسه  
 بو بله ديرلر و قصب الجار حمارك ذكر نه ديرلر و حمار دن غيره دخى اضافت اولنور القواضب غابت كسجى  
 قجلر قاضيك جمعى در القضاية قافك فتي وضادك تشد بد بله زياده فصل خصومته قادر  
 كسنه القصبان قافك ضميله بدا قمر قصبك جمعى در القصب تا نك فتي و قافك سكونيله  
 اغاجك بداغن كسك نقول قصبته قصبيا اذا قطعت اغصانه ايام الربيع القضاية قافك  
 ضميله وضادك تخفيفيله اغاج كسلور كن اطرافنه دوكلن پاره ل المقتضب ميمك ضمى وضادك  
 فتحيله شول كسنه در كه اكا بر ايش نكليف ابد سن انى اول ايو ايشلر دن اول القطب چرخ اغاجي كه  
 ذكر من انوك اوزر نه دوز قافك ضمى و فتحيله و كسر بله لغت در و قطب قافك ضميله شول بلد زدر كه  
 جد بله فرقدان بيننده اولور و فلك انوك اوزر بنده دوز و قطب بر قومك اولوسنه ديرلر كه انلك  
 امورى انك اوزر بنه دور ابدر يقال صاحب الجبش قطب رعى الحرب يعنى سردار عسكر دكر من  
 قطبى كى در كه امور عسكر انك اوزر بنه دور ابدر القبطه قافك ضمى و طانك سكونيله شول اوق ترمى در كه  
 انوكه نشان اتارلر و صاحب صراح قطبه ستونكه نشان بروى نهند ديمشدر غلط ايشدر قطبه  
 كذلك قافك ضمى و طانك سكونيله بر كسنه نك اسمى در كه اوغلنه هرم بن قطبه ديرلر قاطبه  
 طانك كسر بله بر اسدر كه عمومه دلالت ابدر يقال جاء القوم قاطبه اي جميعا القبطية قافك  
 فتي و طانك كسرى و مد بله دوه نك و قيونك برى بر بنه قائلن سودى القبط قافك فتي و طانك سكونيله  
 و الاقطاب همزه نك كسر بله شرابى قار شدر مق يقال قطب الشراب من الباب الثاني و اقطبه اي مزجه و قطب  
 چوالك قلبن برى بر بنه كچورمكه ده ديرلر اكر ايكى جانبندن اولور سه قطب و اكر برچانهدن اولور سه سلق

قصب

قطب

ذیرلر و قطب الینی دیوشترمک که خشم زمانده ایدرلر بقال قطب بین عینیه ای جمع القطوب ضمتینله بمعناه  
والکل من الباب الثانی القطاب قافک کسر بله اسم در مزج معنا سنه و قطب کسبک معنا سنه دخی کلور  
ومنہ قطاب الحیب بقا او بتدبسی معنا سنه التقطیب تانک فتحی وقافک سکونیه یوز دیوشترمک  
یعضورلق محلندہ بقال قطب وجهه تقطیبنا ای عبس القطرب قافک ضمی وطانک سکونی وورانک  
کذلک ضمیله برجنس قوشک ادی در و قطرب محمد بن المستنیر العونک لقی در القعب قافک فتحی  
وعینک سکونیه سنول اعچدن قدح که ایچی زیاده چقور اولوب قارنلو اوله المقعب میمک ضمی وعینک  
فتحی وتشدد بدله شول ات طرفنه دیزلر که ایچی چقور اوله القعبه قافک کسری وعینک فتحیه  
قعبک جمعی در مثل جبا و جباة وجبا دیومنتره دیزلر ننه کم یکشدر التقعب فی الکلام سوزی  
سویلر کن اظهار فصاحت ایچون طوطقلرن دیوشترمک قعب قافک فتحی وعینک سکونیه  
ونونک فتحیه برکسنه نک اسمی در رجالدن ونون زیاده اولمشدر القعبه قافک فتحی وعینک  
سکونیه دحرجه وزنی اوزره برنسنه بی کونندن کسمک بقال قعبیه ای استأ صله قعب علی وزن  
جعفر رجالدن برکسنه نک اسمی درکه سکولر ایشملکه مشهور در القیقب قافک فتحی ویاء مثنانک سکونیه  
وقاف تانینک دخی فتحیه والقیقبان براغادر که اگر لری اندن ایشلر لکه یشی کبی اجه یشی اولور ولسان  
فارسیده اکا ازاد درخت دیزلر القلب قافک فتحی ولامک سکونیه یورک وکاه اولور که عقله دخی دیزلر فرا  
ایتدی باری تعالینک ان فی ذلک لذکرى لمن کان له قلب یدوی قولنده قلب عقل معنا سنه در و قلب برنسنه بی  
دوندرمکه دخی دیزلر بقال قلبت الشئ من الباب الثانی و قلب توسکر مکه دخی دیزلر بقال قلبت القوم  
کما تقول صرفت الصبیان و یورکه اورمغه دخی دیزلر بقال قلبته ای اصبت قلبه و یورکی قویرمغه ده دیزلر  
بقال قلبت النخلة ای نعت قلبها وخرما قررمغه دخی دیزلر بقال قلبت البسرة اذا احمرت و قلب العقرب  
برمنزلک اسمی در منازل قردن کداول بر بلد زدر که زیاده براق در ایکی جانبده ایکی بلد ز دخی وازدر و قلب  
خالص معنا سنه ده کلور بقال هو عربی قلب ای خالص یستوی فیه المذکر والمؤنث والجمع وان شئت قلت  
امراة عربیه قلبیه وثبتت وجمعت وقاب النخلة لبها یعنی خرما اغاجنک قلبی که ایچنده اولان اوز بیدر و بونه  
اویچ لغت وارد قلب و قلب و قلب قافک فتحی و ضمی و کسر بله القلبیه قافک کسری ولامک فتحیه جمعی در  
الانقلاب همزه نک وقافک کسری بله دونک بقال قلبت الشئ فانقلب ای انکب المنقلب میمک ضمی  
ولامک فتحیه اسم مکاندر ومصدر اولق دخی جائزدر منصرف لفظی جائز اولدوغی کبی التقلیب  
تانک فتحی وقافک سکونیه دوندرمک بقال قلبته بیدی ثقلیبا التقلب برنسنه نک انی اوسننه دونک  
کانتقلب الحیة علی الرمضاء یعنی ننه کم بلان اسی قوم اوزرنده دوزور مضاراء مهمله نک فتحی  
ومیمک سکونی وضاد معجه ابله اسی قوم دیکدر القلب قافک ولامک فتحیه طوداق دورک اولق الاقلب  
دورک طودقلو کسنه بقال رجل اقلب القلباء قافک فتحی ولامک سکونی والفتک مدبله اقلبک  
مؤنثی در طوطاغک کندونه اطلاق اولنور بقال شفة قلباء دورک طودوق معنا سنه  
الاقلاب همزه نک کسر بله برنسنه نک دوغسی قریب اولق بقال اقلبت الخبزة یعنی اتکک دوغسی  
زمانی قریب اولدی و برکسنه نک دوه سنه قلاب مرضی عارض اولق بقال اقلب الرجل اذا اصاب ابله  
الاقلاب القلاب قافک ضمیله برمضدر که دوه یه عارض اولوب یوزرکن اغردوب اول کون  
قتل ابلر المقلوب میمک فتحی وقافک سکونیه قلاب مرضنه مبتلا اولان دوه بقال قلب قلابا

قطرب  
قعب  
قعب  
قعب  
قیقب  
قلب

بالكيسر القلبة فختبئله علت معنا سنه وقولهم مابه قلبة اي ليست به علة قال الفراء هو ماخوذ من  
 القلاب كما رانفا وقال ابن الاعرابي معناه ليست فيه علة بقلب لها فبنظر اليه القلب قافك ضيله ولامك  
 سكونيه بزك بلازك كه چفتي اوليه وقلب يلانه دخي ديرلر بلازكه تشبيه ايدوبن المقلب ميك  
 كسر بيله وقافك سكوني ولامك فختيله شول دموره ديرلر كه انوكله زراعت ايجون يدوندر لر  
 القلب قافك ضمي ولامك فختي وتشديد بيله امور دپده اولان كسنه ومنه قولهم هو حول وقلب  
 يعني اهل حيله واهل بصير ندر امورك هرجا بنه مطلع اولور القلب على وزن السكين قورده  
 دپدكلى يرتجى جانور در ذئب معنا سنه القلوب قافك كسرى ولامك تشديدى وختيله مثل الخنوص  
 كذلك ذئب معنا سنه در وخنوص خاء مكسور ووصاد مهمله ايله خنزير يا ورسنه ديرلر القالب  
 لامك فختيله ايجادك قالبنه ديرلر مثلا القالب لامك كسر بيله قرمزى خرما قورغى بسر اجر معنا سنه  
 القلب قافك فختي ولامك كسر بيله شول قوي دركه هنوز طاش ايله ياپلما مش اوله مذكر  
 وموث استعمال اولنور بعضيلر اتيدى غابت قديمى اولان قيويه ديرلر الاقلبة همزه نك فختي وقافك  
 سكوني ولامك كسر بيله جمع قلاني در القلب ضمتبئله جمع كثير تدور وكاه اولور كه جراح تلى يعني ياره لى  
 قيولره تشبيه ايدوب قلب ديرلر ابو قلابه قافك كسر بيله اصحاب حديثن برر جاك اسيدر القنب  
 قافك ضيله ونونك سكونيه انك وات كى دكرمى طرناغى اولان لك ذكر نك قابى اولن دريه ديرلر وعاء  
 القضبب معنا سنه القنب قافك فختي ونونك كسر بيله ناسدن برنجيه جماعتك ايدبر المقنب ميك  
 كسرى ونونك فختيله اوتوزدن قرقه وارنج اولان ات بلوكى ومقنب شول نسنه يه ديرلر كه  
 صيادانى كوتوررتا كه صيد ايتدوكن انك ايچنه قويه القنب قافك كسرى ونونك فختي  
 وتشديد بيله كنور دپدكلى نسنه كنب معنا سنه وانك تانندن اولان ابيه دخي ديرلر بولفظ صحیح  
 عربى در اخر لساندن دوغنه دكلدر التقنب تانك فختي وقافك سكونيه اكين پير اقلنق يقال قنب الزرع  
 نقببا اذا عصف يعني پير اقلنسه القنابه قافك ضيله شول پير اقلدر دركه انده اكينك سنبله سى  
 جمع اولور عصيفه معنا سنه القوب قافك فختي وواوك سكونيه یرى مدور قازمق يقال قبت الارض  
 اقوبها اذا حفرت فيها حفرة مقورة اى مدورة وقوب قوش جور طه سن يارمغه دخي ديرلر يقال  
 قاب الطائر بيضه اى فلقه الانقياب همزه نك كسرى ونونك سكونيه قازمق يقال قبت الارض  
 فانقابت هى وانقياب قوشك جور طه سى ياورى جقر ركن يارمغه دخي ديرلر القوب على وزن التكريم  
 كذلك قازمق معنا سنه قوب كى يقال قوبت الارض تقويبا القوب فختبئله وواوك ضمي وتشديد بيله  
 برنسنه كو كندن قوبمق وقوشك جور طه سى ياورى چقر ركن يارمق ودرى صوبلمغه دخي ديرلر  
 تقوب من راسه مواضع اى تقشر يعني باسك جاجاد ريسى صوبلدى المتقوب ميك ضمي وتانك  
 فختي وواوك كسرى وتشديد بيله شول قره بلان در كه دريسى چقر مش اوله وفى المثل برئت  
 قائة من قوب يعني جور طه ياوردن ايرلدى كه قائة جور طاه وقوب قافك ضيله ياوريه ديرلر  
 بنى اسد قومندن برا عربى كندويى اجر نله خدمتنه طوتن تاجر ه ايتدى اذ بلغت بك مكان كذا فبرئت  
 قائة من قوب اى ابارى من خفارتك يعني بن سنك خدمتكن برى اولان وخفارت خاء معجه نك  
 ضيله وفاليله وراء مهمله ايله بنشمغه ديرلر القوباء قافك ضمي وواوك فختي ايله بر معروف مرضدر  
 كه قاوليوب يابلور واكا اغز ياربيله علاج ايدر لر كه اول ثمره كى دپدكلى مرض در وقوبا

قنب



لفظی مؤنث در غیر منصرف در القوب قافک ضمی و واوک فتحیه قو بانک جمعی در وکاه اولور که قو بانک  
 واون ساکن قلورلر و اووز ربنه حرکتی ثقیل کوروبن و واوساکن قلندقد مذکر اولوب منصرف اولور  
 و بوند یا حرفی قرطاسه الحاق ایچون کلمشدر و همزه یادن منقلب در و این سکیت ایتدی کلام عربده فعلا  
 وزنی اوزنه که مضمومه الفاء ساکنه العین اولوب الف ممدوده ابله اوله ایکی کلمه دن غیر ی کلمه مشدر بری خشاء  
 در و خشاء خانک ضمی و شینک تشدید بله قولق اردنله اولان یومر یجه ککمدر و بری دخی قوباء در  
 این سکیت ایتدی بونلرک ایلکسنده دخی اصل عینک تحریری در که خشاده اصل خششادر و قوباده  
 اصل قوبادر صاحب الاصل جوهری ایتدی بنم قنده مزاء دخی میمک ضمیله وزانک تشدید بله خشاء  
 کی در که بود دخی اصلنده مززا ایدی عینک فتحیه و مز الشرب دن برنوعدر پس اول کسنه که قو با  
 دیدی واوک حرکتیه نصغیر نه قویباء دیدی و اول کسنه که قویباء دیدی واوک سکونیه نصغیر نه قوی  
 دیدی القاب والقیب قافک فتحی و کسر بله یا ی خانه سی که یا بک قبضه سیله تو نچک  
 اکر سی مابنی در هر یا بک ایکی قابی وار در نقول بینهما قاب قوس و قیب قوس و قادی قوس و قید  
 قوس ای قدر قوس و بعضیلر ایتدی باری تعالینک فکان قاب قوسین او ادنی بیوردیغی قولنده مراد  
 قابی قوس در قلب اولمشدر القوبه قافک ضمی و واوک فتحیه علی وزن الهمزة مقیم معنا سنه و منه  
 قولهم هو علی قوبه ای ثابت الدار مقیم و بوکلام شول کسنه حقه دن نور که اصلا منزلندن  
 زائل اولیه القهب قافک فتحی و هانک سکونیه شول اق نسنه در که قرمتق اوله بوزرنکلومعنا سنه  
 القهبه و القهباء قافک فتحی و هانک سکونیه ایلکسنده دخی مؤنثی و قهب اولو طاغه دخی دیرلر  
 القهبه قافک ضمیله و هانک سکونیه بوز اولان رنک بعضیلر ایتدی الا قهب شول لو ندر که  
 انده حرمت اوله عبرت ابله الا قهبان فیله جاموسه اطلاق اولنور فصل الکاف الیابه کافک  
 فتحی و همزه نک سکونیه و الیابه الفک مد پاه حال یتلو اولق و محزون و منکسر اولق بقال کتب  
 الرجل یکاب کابه کابه مثل رافه و راف الکیب کافک فتحی و همزه نک کسر بله محزون اولان  
 کسنه الکیب و الیابه کافک فتحی و همزه نک سکونی و الف ممدوده ابله کئیبک مؤنثی الا کتاب همزه نک  
 کسری و کافک سکونیه محزون اولق بقال اکتب الرجل ای کتب المکتب میمک ضمی و کافک  
 سکونی و همزه نک کسر بله قرمتق اولان نسنه بقال رمادمکتب اللون اذا ضرب الی السواد کما یكون  
 وجهه لکبب یعنی محزون اولان کسنه نک یوزی قرمتق اولد غیچون سائر قرمتق اولان نسنه بیده  
 کتب دیرلر الکیب کافک فتحیه یوز اوزنه برقی بقال کبه الله لو جهه ای صرعه الا کباب همزه نک کسری  
 و کافک سکونیه یوز اوزنه دو شمک بقال کبه لو جهه فاکب علی وجهه و بونوادردندر که افعلت انا ففعلت  
 غیر ی دیرلر بقال کب الله عدو المسلمین و لا یقال اکب و اکب توجه ایتکه دخی دیرلر بقال اکب فلان علی الامر  
 بفعله الکیب کافینک فتحی و بیا اولینک سکونیه یوزی اوزنه برقی بقال کبکبه ای کبه و منه قوله تعالی فکبکبه  
 فیها الانکباب همزه نک کسری و نونک سکونیه یوز اوزنه دو شمک و متوجه اولق المتکبب میمک ضمی و تانک  
 فتحی و کافک کسر بله قفتاننه بورین کسنه بقال جاء متکببکافی ثیاب ای مترملا التکبب فتحینله و بانک ضمی  
 و تشدید بله دو شمک بقال نکبت الابل اذا صرعت من داء او هزال یعنی دوه مرضندن یار قلمه دن دوشسه  
 بو بله دیرلر الکیب کافک ضمیله بر بلوک ات سور سی و بر بلوک ایلک نقول منه کنت الغزل ای جعلته کبیا  
 الکیب کافک کسری و بانک فتحیه کبه نک جمعی ایلک بلو کسری معنا سنه الیابه کافک ضمی و بیا

قهب

کاب

کبب

اولينك سكونيله كذلك بر بلوك آت سور يسي معنا سنه الكبة كافك فتحيله بردفعه يه ديرلر قتالده  
 اولسون سكرتمه ده اولسون ره هو وديك اولور وقد يقال هو افلات الخيل على المقوس للجري او للجمه يعنى  
 يارش ميدانه انلرى مقوس اوزن احضار ايدوب براوغوزدن سكرتمك ومقوس ميمك كسر بله شول  
 ايه ديرلر كه يارش انلرى ايجون ميدان باشنده چكر لر برى برندن ايلرو وكير و طور مسون دبو وكبة الشنا  
 قيشك شدته وبر اوغوزدن كله سنه دخي ديرلر وكبه مزاجه يه ده ديرلر انكباب كافك فتحيله شول  
 طعامه ديرلر كه انله عورطه ايله بشور لر طباهج معنا سنه الكبابه كذلك كافك فتحيله بردوادركه اطبا  
 قنده معروفدر انكباب كافك ضميله شول قومدر كه بريزه بغلش اوله كيكب كافك فتحى و بانك سكونيله  
 برطاغك اسميدر فصحا شغرنه منصرف وغير منصرف استعمال اولنشدرا لكب كافك فتحيله دكنلوا غچلردن  
 براغچدر انكباب كافك كسر بله معروفدر وفرضه وحكمه وقدر دخي كتاب ديرلر انكباب ضمينه و انكباب  
 كافك ضمي وتانك سكونيله كتابك جمعي در انكباب كافك فتحى وتانك سكونيله و الكتابة كافك كسر بله يازمق  
 يقال كتبت كتابا وكتابه من الباب الاول وقرينه نك اغزنى بغلغه دخي كتب ديرلر يقال كتبت كتابا وكتب جمع  
 معنا سنه ده كلور نقول كتبت البغلة اذا جمعت بين شغرها بحلقه اوسير يعنى ديشى فارك فرجك ايكى طرفن  
 جمع ايشك حلقه ايله يا خود ضرمله و يقال كتبت القرية اذا خرزنها يعنى قجن قربى دكسك بوبله ديرسن  
 و خرز خاء معجه ايله وراء مهمله ايله بعد زاء معجه ايله سختيان ذمكه ديرلر انكباب يازمق بعضا ايتدى  
 كاتب عربلر قنده عالم معنا سنه ده كلور قال الله تعالى ام عندهم الغيب فهم يكتبون الكتابة كافك ضميله  
 مشكك ديكشى يرى كه اكا در ز ديرلر خرزه معنا سنه ضم خائله انكباب كافك ضمي وتانك فتحيله و الكتابة  
 فتحينه تحفيقيه و انكباب كافك ضمي وتانك تشد بديله كتابك جمعي در انكباب كافك ضمي وتانك تشد بديله  
 كذلك مكتب معنا سنه ده كلور و كتاب شول باشى مدور كوچك اوقه ديرلر كه او غلجقلىر انكابه اوق  
 اتنى او كر نورلر و ثاء مثلثه ايله دخي اغت در اماتاء مشنات اعلى و افسح در الكتابة كافك فتحيله كتابك  
 جمعي در معلم خانه لر معنا سنه المكاتب ميمك فتحى وتانك كسر بله مكتبك جمعي در الكتابة كافك فتحى وتانك كسر بله  
 بر بلوك عسكر نقول كتب فلان الكتابة نكتيباى جعلها كتبة كتبة التكتب فتحينه و كافك ضميله و تشد بديله  
 جمع اولمق يقال نكتبت الخيل اى جمعت التكتيب بلوك بلوك عسكر حاضر لمق نته كچدى و زقه نك مهن سن  
 صار مق ولدى امه سون ديون نقول كتبت الناقة نكتيبا اذا صررتها الا كتاب همزه نك كسرى و كافك سكونيله  
 بر كسنة املاكو سترمكه يازى يازمق يقال اكتبى هذه القصيدة اى املاها على و يازى او كرتك و قرينه نك  
 اغزن بعلق يقال اكتب القرية اذا شدد ثها بالوكاء و وكاء واوك كسر بله قرينه نك اغزن بعلق ايب المكتب  
 ميمك ضمي وتانك فتحيله اغزى بعلو قرينه انكباب كافك فتحى وتانك كسر بله بمعناه الا كتاب همزه نك كسرى  
 و كافك سكونيله يازمق يقال اكتب الكتابة اى كتبه ومنه قوله تعالى اكتبها ففى ثملى عليه و بر كسنة  
 كند و بى ديوان سلطان يازمغه دخي انكباب ديرلر يقال اكتب الرجل اذا كتب نفسه فى ديوان السلطان المكتب  
 ميمك ضمي و كافك سكوني و تانك كسر بله شول كسنة در كه كتابت تعليم ايلر قال الحسن كان الحجاج مكتبا  
 بالطائف يعنى معلما الاستتابة همزه نك كسرى و سبنك سكونيله يازمق طلب ايمك استكتنه الشئ اى سأل  
 ان يكتب المكتابة ميمك صمى ايله ايكى جانبن مكتوب كوند رشمك التكتاب تاء اولينك فتحى وتانك ضميله بمعناها  
 المكاتب ميمك ضمي وتانك فتحيله شول قولدر كه كندى نفسى او زنه باسن يازدررتا كداد ايتد كه ازاد اوله  
 انكباب جمع ايمك يقال كتبت الشئ اكتبه كتابن الباب الثانى اى جمعه الانكباب اجتماع معنا سنه يقال انكباب رمل

كتب

كتب

ای اجتماع و هر شی که بریره دو کله اول انده منکث او لور یعنی مجمع اولور بوسیدن قوم یغنه کتیب درلر  
 زیریره دو کلوب انده جمع اولمشدر انکشان کافک ضمیله و تانک سکونیه کتیبک جمعیدر قوم یغناری و قومدن  
 دپه جکله دیک اولور انکثیه کافک ضمی و تانک سکونیه برصاعم سود بعضیاریتدی بر قدح طلوسی  
 سوده کتبه دیرلر انکث کافک ضمی و تانک فتحیه کتبه نک جمعی در و هر نسنه که از از جمع اولنه اک کتبه  
 دیرلر انکث فختینله بقین اولمق قرب معناسنه بقال رماه من کتیب یعنی انی بقین بردن اندی الا کتاب همزه نک  
 کسر بله و کافک سکونیه بقین کلمک بقال انکث الصیدای امکنک انکث تانک کسر بله بر طاعک اسمی در  
 انکثیه انک یالسی نهایت بولدغی برکه اکرک اوک قاشی و او بن طوتن ال انک اوزر نده طورر انکث کافک  
 فتحی و حانک سکونیه بر کسنه نک عورتن اچمق بقال کتبه ای کشف عورته و او دیرلکی یوجملکه دخی دیرلر  
 بقال کتبت النار ای ارفع کتبه کذا فی بعض نسخ الصحاح انکث کافک فتحی و ذالک کسر بله نازه طری  
 معناسنه و منه قرئ بدم کدی ای طری و کذب شول بیاضه دیرلر که طر نقده ظاهر اولور انکثیه واحدی در  
 کذا فی بعض نسخ الصحاح ایضا انکث کافک کسری و ذالک سکونیه و انکث کافک فتحی و ذالک کسر بله  
 یلان سو بلمک بقال کذب کذبا و کذبا من الباب الثانی و کذب و جوب معناسنه ده کلور و فی الحدیث ثلاثة  
 اسفار کذب علیکم ابن السکیت ایتدی کویا که کذب بومقامه کلهء اغرادر یعنی علیکم ب پس بوشول کلهء  
 نادره در که علی خلاف القیاس کلمشدر و عمر دن رضی الله عنه روایت اولمشدر که کذب علیکم الحج بیور مشدر  
 ای و جب اخفش ایتدی الحج صور تامر فو عدر اما حقیقتنه منصوبدر زیر امراد حجه امر در نه کم امکنک  
 الصید دیرلر اگر چه مراد امره دیکدر و کذب انکث معناسنه ده کلور بقال ما کذب فلان ان فعل کذا  
 و کذا ای مابث انکاذب و انکذاب و انکذوب کافک فتحی و ذالک ضمی ابله و انکذبان بضم الذال و المنذبان  
 بفتح الذال و المنذبان و انکذبه علی وزن الهمزة و انکذب بضم الکاف و الذالین مخففا و قد تشدد الذال  
 الاولی جمله سی یا لان سو بلیجی کسنه کاذب معناسنه انکث کافک ضمی و ذالک تشدد ببله کاذبک جمعی  
 مثل راع و رکع التکاذب طرفیندن بری برینه یلان سن دیک نصادقک مقابلی در انکث ضمیله  
 کذوبک جمعی در صبور ابله صبر کی و منه قرأ بعضهم و لا تقولوا المانصف السنتم انکث فجعله نعتا لالسنة  
 الا کذوبه همزه نک ضمی و کافک سکونیه و ذالک ضمی ابله کذب معناسنه در الا کذاب همزه نک کسر بله  
 کاذب بولمق بقال انکذبه ای القیته کاذبا یعنی و جدته التکذیب تانک فتحی و کافک سکونیه یلان سنن دیک  
 کسائی ایتدی انکذاب یلان خبر سو بلدی دیو بلدر مک و نکذیب یلانجی در دیک و ثعلب ایتدی انکذب و کذب  
 ایکسی بر معنایه کلور و کاه اولور کذا کذبیه بین کذبیه معناسنه کلور و کاه اولور که جمله علی انکذب معناسنه  
 کلور و کاه و جده کاذبا معناسنه کلور انکذاب کافک کسر بله و ذالک تشدد ید بله تکذیب معناسنه در  
 یاری تعالینک و کذبوا یا تا کذا یا سور دینی قول کر چینه کذاب مشدد کابن مصدر لرک بر بدرزیر ایاپ  
 فعلنک مصدری کاه اولور نفعیل وزنی اوزن کلور تکلم کی و کاه فعال وزنی اوزن کلور کذاب کی و کاه  
 نفعله وزنی اوزن کلور توصیه کی و کاه مفعول وزنی اوزن کلور و مز قناهم کل مزق کی و نکذیب خوف  
 معناسنه ده کلور بقال حمل فلان ما کذب بال تشدد ای ماجین و حمل ثم کذب ای لم یصدق الجملة یعنی خوف  
 ایتمکن قلدغی جمله یی کر چکه چقرمدی و نکذیب کتیبک معناسنه ده کلور بقال کذب لبن الناقه ای ذهب  
 انکاذبه شول اسم فاعل صیغه لرندن در که مصدر معناسنه کلمشدر کالعاقبه و العافیة و الباقیه قال الله تعالی  
 فهل ترى لهم من باقیه ای بقاء المذوبه میمک فتحی و کافک سکونیه کذب معناسنه کلور و منه قولهم

کجب  
 کذب  
 کذب

کرب

ان بنی فلان بس جدهم مکذوبه ای کذب التکذب فختینمه و ذالک ضمی و تشدید به نکلغه یلان سو بک  
بقال تکذب فلان اذا نکلف الکذب الکربة کافک ضمیه و رانک سکونیه شول عم در که نفسی طو یحقدر  
الکرب علی وزن الضرب یعنی الکربة تقول منه کربه الغم اذا اشتد علیه و کرب بر نسبه بی طاریتمکه دخی  
در ابقال کربت لقیدمن الیاب الاول اذا ضیقته علی المقید و دره یوکلمکه دخی دیرلر بقال کربت الناقه  
ای افر نهامنی حملنها نکر آب شد ابد الکربیه کافک فخی و رانک کسر به مفردی الکروب ضمتنه بر کسنه  
برایشه قریب اولق بقال کرب ان بفعل کذا ای کاد بفعل و کروب کون غروبه قریب اولغه ده دیرلر بقال  
کربت الشمس ای دنت للغروب و کروب زراعت ایچون یری قلب ایتمکه دخی دیرلر نقول کربت الارض  
اذا قلبتیا للحرث الکربان کافک فخی و رانک سکونیه طو لمغه قریب اولان قاب بقال انا کربان اذا قرب  
ان بمتلی و بقال کرب حیاه امار ای قرب انظفا و ا حیاة موجود اولان نسخه ده حاء مهمله و یاء مثناله  
واق اولمشدره لکن حاء معجمه و یاء موحده ایه اولی انظفا نفسیه نه انب در الکراب کافک کسر به زراعت  
ایچون یری دو ندر مک کروب معنا سنه و فی المثل انکراب علی البقره بقال لکلاب علی البقر یعنی کابی بقر  
وحشی اوزن بحال و معنای مثل هر کسی کند و صنعتیه قودیک اولور کرب الحل کافک و رانک فخیله شول  
بودق دیلری در که خرما اغا چند بو دقلری کسلد کدن صکره ادم او موزی کبی قلوب و فی المثل می  
کان حکم الله فی کرب الحل اقول ولم املک بد ادر دمعی منی کان حکم الله فی کرب النخل قیل هذا بضم فین بضع  
نفسه حیث لا یستأهل قاله ابو عبیده کرب شول ایبه دیرلر کفیو لده قوغه انچلرینک اور ته لرینه  
بغلر لر ابکی قات او ج قات ابدوب تا که صوبه ابرشن بو اب اولوب بوبک اب صوبه ابرمیوب چور یکن  
بری اوله الا کراب همزه نک کسری و کافک سکونیه فوغه یه ایب طقمق بقال اگر بت الدلو الکربة تمیک ضمی  
و رانک فخیله ایب طاقلمش قوغه الکربة کافک فخی و رانک سکونیه صوا فاجق بر الکراب کافک کسر به  
کربه نک جمعی ابو کرب الیمانی رانک کسر به تبایعه دن در اسمی اسعد بن ملک الحمیری در معدی کرب اسم رجلدر  
بونه او ج اغت وارد معدی کرب بانک رفعیله و عدم انصرافله و معدی کرب اضافتله انصرافله و معدی کرب  
اضافتله و کربک عدم انصرافیه ای مؤنث و معرفه قائمغه انامعده یا ساکنه در جمیع حالتده و قینکه اذ  
نسبت ایملوا و لسک معدی دیرسن و هر ابکی اسم که اسم واحد قلنش اوله انک نسبتند حال بو بله در بعضی  
انوک نسبتی اسم اوله اولور بعلبک و خمسة عشر و تأبط شرا کبی که اوله بعلی و ثانیة خمسی و ثالثه تأبطی دیرلر  
و قینکه تصغیر اولملوا اولسه کذلک اسم اولی تصغیر اولنور المکرب میمک ضمی و رانک فخیله شول طوار در که  
فوی الخلق اوله الکراب کافک فخی و رانک تشدید به مقام نفی عامه استعمال اولنور بقال ما بالدار  
کرب ای احد الا کراب همزه نک کسری و کافک سکونیه سرعت ایتمک نقول خذر جلیک با کراب اذا امرته  
ان یسرع السعی الکربة کافک ضمیه شول خرمادر که خرما بودا فلرینک دیلرندن دیوشر بلور خرما  
اشاجنک خرماسی دیوشر لد کندن صکره الکسب کافک فخی و سبتک سکونیه رزق طلب ایتمک کسبک  
اعل معنای جمعدر نقول منه کسبت شیئا من الباب الثانی و کسب کسب اندر مک معنا سنه ده کلوز نقول  
کسبت اهلی خیر او کسبت الرجل مالانکسبه یعنی اهله خیره و رجله مال کسب اندر دم و بوفعلته ففعل طریقی  
اوزن کن فعلردن در الا کسب همزه نک کسری و کافک سکونیه یعنی الکسب المکسبه میمک  
فخی و کافک سکونی و سبتک کسر به مثل المعفرة یعنی الکسب بقال فلان طیب الکسب و طیب  
المسبه لکسبه کافک کسر به جاسیه زنی زبناء نوعدر بقال فلان طیب لکسبه الدواسب

کسب

کافک

كافك فتي وسپنك كسريله جوارح در و جوارح ير جي جانور لر در وشول عضادر كه انكله كسب اولنور  
التكسب تانك فتي وسپنك ضمي وتشدبدبيله نكلغله كسب ايمك بقال تكسب فلان اي نكلغ الكسب  
الكسب كافك ضمي وسپنك سكونيله ياغك صقلد قدن صكره قالن كپكي كه اكا كسبه دير لر كساب كافك  
فخيله و بانك كسراوزن بنا سيله قطام وزني اوزن بر كليك ادبدر الكشب اتى شدنله يك بقال كشب اللحم  
كشباي اكله بشده كذا في بعض نسخ الصحاح الكعب كافك فتي وعينك سكونيله طپوق كه اينجك ككنه اياغك  
اولشدغي برده اولان يومري كمكدر اصمعي خلقك كعب طهر قدمه اولان كمكدر دبد كنه انكار ايتدي  
وكعب صاي ياغندن بر قطعه يه دخی دير لر كغوب الرخ كافك عينك ضميلة شول بغمولر در كه قامشدن اولان  
جداده اولور الكعاب كافك فخيله والكعب عينك كسريله شول قردر كه هنوز زمه سي قالمغه باشليه  
الكعوب ضمتينله قرك زمه سي قالمغه بشلق بقال كعبت تكعب من الباب الاول التكعيب تانك فتي وكافك  
سكونيله بمعنى الكعوب بقال كعبت بالثشدبد بمعنى كعبت المكعب ميمك ضمي وعينك فتي وتشدبدبيله شول  
بردر كه انك مربع نقشلري اوله ومكعب شول بزه دير لر كه زياده محكم دورلمش اوله الكعبان كافك فتي  
وعينك سكونيله كعب بن كلاب وكعب بن ربيعه بن عقيل بن كعب بن ربيعه بن عامر بن  
صعصعه يه اطلاق اولنور الكعبه بيت الحرام در كه معرف ومشهور در شرفها لله تعالى روايت اولنور  
كه مربع اولد وغنه بناء كعبه ديونسيه اولنمشدر جوهر ينك توصيفي بودر امام تفع اولد وغنه  
بناء نسيه اولنمشدر ديسه بعيد دكلدر بلكه معنينك ايكپسي دخی معاوجه نسيه اولوق محملدر  
الكعبات فختينله ربيعه يه منسوت براوك اسميدر كه زمان جاهلتيه اتى طواف ابدر لر دي المكعب ميمك كسري  
وعينك فخيله اياغ ادك خف معنا سنه المكعب ميمك فتي وعينك كسريله مكعبك جمع الكعب على وزن  
جعفر عورت فرجي بقال ركب كعب يعني فرموده قاسق كه ركب رانك فخيله قاسغه دير لر اسان فارسیده  
زهار دبد كلري كبي الكوكب كافلرك فخيله كذلك جعفر وزني اوزن بلدن نجم معنا سنه بقال كوكب وكوكبة  
كبقال باض و باضة وعجوز وعجوزة وكوكب برنسنه نك اولوسنه دخی دير لر كوكب الروضة باعنه نك  
چچكي كوكب الحديد دمورك بلدن رمسي بقال كوكب الحديد ومقام بفرقه دخی استعمال اولنور بقال ذهب  
القوم تحت كل كوكب اي تفرقوا و طاهر بودر كه بومقامه دخی كوكب بلدن معنا سنه در الكلب كافك فتي  
ولامك سكونيله ايت كه بين الناس معروف در وكاه اولور كه صفت دخی واقع اولور بقال امرأة كلبه و كلب  
شعيره دبد كلري دمور در كه اول قنجك يا خود بچاغك صاپنه كيرن سوري دمور بدير وشول مسمار ده  
دير لر كه قايح قبضه سنه اور ور لر قبضه ده اولان علاقه دن وتوري وشول اكري دمور ده دير لر كه مسافر  
اكاندن اصرو رأس كلب بر طاغك ادبدر وكلب بر بلدنك ادبدر وبرقايشه دخی دير لر كه ايكی در ينك ان يرينه  
قيوب ديكدر لر نقول منه كلبت المزااة و كلب الفرس شول خط در كه انك ارقه سنه اولور بقال استوي  
على كلب فرسه و كلب قضاعه طائفه سنندن بر جماعتك اسيدر الاكلب همزه نك فتي ولامك ضيله والكلاب  
كافك كسريله والكلب كافك فتي ولامك كسريله كلبك جمعى ولكن كليب وزني جمع عز يذر مثل عبد عبيد  
الاكلب فختينله اكلبك جمعى در وفي المثل الكلاب على البقر كلابك رفعي ونصي جائز در اي ارسله اعلى بقر  
الوحش و بونك معناسى بودر كه كشي كندی صنعيله قوب نظر ايت كور كنه ايشلر الكلاب كافك فتي  
ولامك تشدبدبيله كلاب صاحبي اولان المكعب ميمك ضمي ولامك كسري وتشدبدبيله شول كسنه در  
كدلبي صيده تعليم ابدر المكعب لامك فتي وتشدبدبيله شول اسير در كه بغلنش اوله بقال اسير مكعب اي

كشب

كعب

كعشب

ككب

كلب

مکمل و مکمل مکملدن مقلوبدر و کبل قید عظیمه دیر لر الکالب کلاب صاحبی اولان کسنه لابن و تامر کی  
 الکلمة کافک ضمیه و لامک سکونیه شدت کزک صعوق شدتی اولسون کزک غیر شدتی اولسون الکلب  
 فتحیدر کی و شدت معناسنه بقال کلب الشفاء من الباب الرابع ای استند و ستر معناسنه ده کور بقال  
 دفت عنک کلب فلان ای شره و اذاه و کلب کذلک جنونه سثنیه بر حالت در الا کلاب همزه نک کسر به  
 بر کسنه نک طواری کلب مرضنه مبتلا اولق نقول کلب الرجل اذ کلبت ابله الکلب الکلب کافک فخی و لامک  
 سکونیه اولده و لامک کسر به ثانیه قدوزابت که دبه انه کی اولوب خلقه یا پشور چکنه بر کسنه بی  
 یان لسه اول دخی انوک کی قودور بر بقال رجل کلب الکلبی کافک فخی و الفک قصر به کلبک جمعی بقال رجال  
 کلبی الکلمة شول یردر که اوقی بتورد که بسلیوم میوب قورده بقال ارض کلمة اذالم یجد بنا نهار یا فیدس  
 الکلبتان شول نسنه در که دمور چی انکله قزمش دموری دو تر الکلوب کافک فخی و لامک ضمی و تشدید به  
 شول اگری دمور که انکله یهنی چقر لر که اکا بهنی کش دیر لر الکلاب کافک ضمی و لامک تشدید به کلوب  
 معناسنه و صاحب صراح بو مقامه کلوب کلاب ان یعنی محقی دردیشدر غلط ایتمندر غالباً منشالی لامه  
 منشار ط ایتمندر الکلاب کافک فخیله انوک جمعی در و کلاب اته بن کسنه نک جزمه سنه اولان  
 دمور دخی دیر مهماز معناسنه بقال کلمه ای ضربه بالکلاب الکلاب کافک ضمی و لامک تخفیفیه بر صوبک  
 اسمی در الکلاب الاول والثانی ابکی کونک اسمی در که عرب قمتند معروف در المکالمه میک ضمی و لامک فخیله  
 چکشوب بری برینه ضرر قصد اید شیک التکالاب تانک فخی و لامک ضمیه بمعناه نقول هم یتکلمون علی کذا  
 ای یواشون علیه و و ثبه سجره مغه دیر لر کلاب قبیله فریشدن بر طائفه نک اسمی در که انلر کلاب بن مره  
 اولادی دره کلاب هوازندن دخی بر طائفه نک اسمی در که انلر کلاب بن ربیع اولادی در کلب کافک ضمی  
 و لامک فخیله اسم ر جلد و عرب بک اعز من کلب و ائل دبد کزری قوللرندن کلیدن مراد کلب بن ربیع  
 در که بنی تغلب بن وائل دن در اما شول کلب که جریر دیکله معروف اولان شاعر ک قومیدر اول کلب  
 بن ربیع بن خنطاه اولادی در الکتاب کافک کسر به خرما سلقمی شراخ معناسنه الکلب فتحینله ال ناسور  
 بعلق ککرت عملله و بر معروف اونک اسمی در که اکنوردیر لر الا کتاب همزه نک کسر به ال ککرت عملدن  
 ناسور بعلق بقال اکنت بداه و لا بقال کنت بداه و بو مقامه صاحب صراح کلب شوخکین شدن دست  
 دیشدر یعنی ال کیر اوله در دیشدر غلط یتشدر کلب صیغه نصفیر اوزن بر موضع اسمی در الکوب  
 کافک ضمیه کوپ دبد کزری نسنه که ایچنه سرکه و سائر ما کولات قور لر کد بوندن کوز لا عروقه ابله تعبیر  
 ایتمندر یعنی قولی المین دستی الا کواب همزه نک فخی و کافک سکونیه کوبک جمعی الکوبه شول کوچک  
 داول در کدیوفقه در بدن اوله طبل بار بک معناسنه الکلمه کافک ضمیه وهانک سکونیه بر لون در که  
 اق اولوب قره بیه مائل اوله توزرنکی کی کرد نک معناسنه بعضلر ایتدی کهبه شول لون در که خالص قرمز  
 اولیه فصل للام الالباب همزه نک کسر به بر مکانده مقیم اولق بقال الب بالکان اذا قام به و لزمه بعضیلر  
 ایتدی لب دخی الب معناسنه لغت در و بوندن در عرب بک لیبک دبد کزری قوللری که طاعتکده مقیم  
 دیکه اور انتصابی مصدرت اوزن در کقولک حمد الله وشکر او بونک حق لبالك دینک ابدی ولکن  
 تا کیددن او تره سثنیه اولندی بابا بک بعد الباب معناسنه ای قامه بعد قامه خلیل ایتدی عرب بک بو قولی  
 دار فلان نلب داری دن ما خود در یعنی فلان او بنم او یه محازی در بو نقد برجه لبیک معناسی بن سنک  
 راضی ال دوعک نسنیه توجه ایدرم سنوک امر که اطاعت ایدرم دیک اولور پس حرف یا حقیقت تشنیه ایچون

کلب  
کوب  
کعب  
کلب

کلبش





مثل لثمت اللجب فتحته صوته ابدوب حيقمرق نقول لجب بلجب لجا من الباب الرابع و يقال جیش لجب  
 عرمم یعنی صوت و کثرت صاحبی و يقال بحر ذولجب اذا سمع اضطراب امواجه اللجبة لامك فتحيله و حيمك  
 سكو نيله شول قيوندر که طوغورد قدن صکره دورت ای چککین سودی از المش اوله و بونده اوج لغت  
 وار در لامك فتحی و ضمی و کسری اللجاب لامك کسری له لجه نك جمعی و اللجبات ایضا فتحته علی خلاف  
 القیاس زیرا قیاس تسکین در و محمدر که بواصلند اسم اولوب صکره دن صفت استعمال اولمش اوله  
 کلمه کبی که صفت قلنوب امرأة کلمه دیرلر بو تقدیرجه معنای اصلیدی اوزن جمع اولمش اولور یا خود  
 مفردنه لجه تهر بکله لغت اوله ابن السکیت ایتدی اللجبة شول قيوندر که سودی از اوله کچیه لجه دینز  
 اللجوبة لامك و حيمك ضمیله قيونك سودی از اولمق نقول منه لجت الشاة من الباب الخامس التلجب  
 تانك فتحی و لامك سكو نيله بمعناه بقال لجت الشاة تلجيبا اللجب لامك فتحی و حاء مهمله نك سكو نيله  
 طریق واضح و بصرق و طر بقده کئمك معناسنه ده کلور و طوغری بوریک و مکدن اتی صویق و ایچ قانی  
 صویق معناسنه ده کلور بقال لجه بلجبه من الباب الثالث اللاحب طریق در لجب کبی پس بوفاعل اولور  
 مفعول معناسنه ای ملحوب الماحب ميمك کسری به و لامك سکونی و حانك فتحيله صویا جق و کسجک ات  
 و ملح شول کشیه اطلاق اولنور که دبلی یرامز اوله بد زبان معناسنه بقال رجل ملح ای سباب بذی  
 اللسان الملح ميمك ضمی و لامك فتحيله و حانك فتحی و تشد بد به کساش مقطع معناسنه اللحب لامك  
 فتحی و حانك کسری به شول ناقه یه دیرلر که ارقه سنك اتی از اوله اللحب فتحته زیاده پیرلکدن ار قلمق بقال  
 لجب الرجل من الباب الرابع اذا انحله الکبر و انحال نونله و حاء مهمله ابله ارقلمق معناسنه در و ملحوب ميمك فتحيله  
 و لامك سكو نيله بریرک اسمیدر اللخب لامك و حاء معجه نك فتحيله برنوع اعجدر که شجر مقل دیرلر خرماء  
 هندی معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح اللازب زانك کسری به یا شجی لازق معناسنه و لازب ثابت معناسنه ده  
 کلور نقول صار الشی ضربه لازب و هو افصح من لازم اللزوب ضمتينه یا شمق بقال لزب الشی بلزب من الباب  
 الاول اللزبه لامك فتحی و زانك سكو نيله شدت و ققط اللزبات سکون زانله جمعی زیر ابوصفت در الملزب  
 ميمك کسری ابله قنی بحیل اولان کسنه اللسب لامك فتحی و سپنك سكو نيله یلامق نقول لسبت العسل  
 لسبب من الباب الرابع اذا لعقته و یا شمق معناسنه ده کلور بقال لسب بالشی مثل لصب به اذا الصق به  
 و لسب عقرب صوتغه و قیچی ابله اورمغه دخی دیرلر بقال لسبت العقرب ای لدغته و لسبه اسواط ای  
 ضربه و هما من الباب الاول اللصب فتحته قلیح قننه یا شمق بقال لصب سیفه یلصب لصبب من الباب  
 الرابع اذا نشب فی الغمد فلا یخرج و در ی اتی یا شمغه دخی دیرلر زیاده ارقله دن او ترو بقال لصب جلد  
 فلان اذا الصق باللحم من الهزال و یوزک پر مغه طار و لمغه دخی دیرلر بقال لصب الخاتم فی الاصبع و هو صدقاق  
 که قلمق برنسنه بول اولد و غندن دیرلر که دیرلر اللصب لامك کسری و صادق سكو نيله طاغده اولان ابجه  
 یول شعب صغیر معناسنه و طاغده اولان هر طار یره لصب دیرلر اللصب لامك کسری به و اللصبوب ضمتينه  
 لصبك جمعی در و بحیل معناسنه ده کلور بقال فلان لصب ای لا بکاد یعطی شیاً و لصبب مهمله و زاء  
 معجه ابله بحیل معناسنه در اللواصب طار و درین قیولره دیرلر نته کم بعض اشعار ده واقع اولمشدر اللعب  
 لامك کسری و عینك سكو نيله او بنمق اللب لامك فتحی و عینك کسری به و فتحيله كذلك او بنمق بقال لعب  
 بلعب اعبا و لعبا من الباب الرابع التلعب تانك و لامك فتحی و عینك ضمی و تشد بد به لعبی مکر را بنمق بقال تلعب  
 اذا لعب مرة بعد اخرى التلعب تانك کسری به و لامك سكو نيله کثیر اللب اولن کسنه در التلعب تانك

لجب

لجب

لجب

لرب

لسب

لصب

لعب

فتحيله

فخيله ولامك سكونيه مصدر در لعب معنا سنه اللعوب لامك فخي وعينك خميله او بخی عورت يقال  
 جارية لعوب الالعوبه همزه نك ضمی ولامك سكونی وعینك خميله او بنق لعب معنا سنه الملعب ميمك  
 فخي ولامك سكونی وعینك فخيله او بون او نيه جق محل اللعبة لامك خميله شطر نج و زدا و یونی وهر ملعوب  
 به اولان نسنه یه لعبت دیر لر زیر العبت اسم در وعر بلك اقعده حتى افرغ من هذه اللعبة دبد كرى بوندن  
 مأخوذ در ثعلب ایتدی من هذه اللعبة ديك اولی در فتح لامله زیر امراد اولان لعبدن مرهء واحد در  
 اللعبة لامك كسر بله لعب دن بر نوع در ركبہ و جلسه كبی نقول فلان حسن اللعبة كما نقول حسن الجلسة  
 الملاعبة ميمك ضمی وعینك فخيله او یناشق يقال لاعبت الرجل ملاعبة ملاعب الاسنة ميمك ضمی وعینك  
 كسر بله ابو براء عامر بن مالك لقبی در امانیید ديكله معروف اولان شاعر ملاعب الرماح دیشدر ضره رة  
 قافیه دن او ثرو واسنه همزه نك فخي وسینك كسر بله سنانك جمعی در كوندنر معنا سنه نككم رماح رانك  
 كسر بله و محك جمیدر كذلك كوندنر معنا سنه ملاعب طله بر نوع قوشدر كه صوده كو لكه سن كو ردكه انی  
 قایمغه توجه ایدر و كاه اولور كه اكاخاطف طله دخی دیر لر اللعاب لامك خميله سنول سلیار در كه اغز دن  
 آثار و لعاب الخل غسله اطلاق اول نور لعاب الشمس سنول نسنه در كه حرارت شمسه اور و محك اغی كبی  
 كور نور بعضی اول سر ایدر دبد بلك اللعاب لامك فخي وعینك سكونيه اغز دن سلیار افاق يقال لعب  
 الصبي يلعب لعبا من الباب الرابع اذا سال لعبه الالعاب همز نك كسری ولامك سكونيه صبي لعب صاحبی  
 اولق يقال العب الصبي اذا صار له لعب يستل من فيه و ثغر ملعوب یعنی لعاب لودیش اللعاب لامك فخي وعینك  
 سكونيه و الف ممدوده ابله بر موضعك اسیدر اللعوب لامك وعینك خميله زجت تعب معنا سنه نقول  
 منه لعب يلعب لغو یا من الباب الاول ولعب يلعب لغو یا من الباب الرابع لغت ضعیفه در الالعاب زجت و یرمك  
 يقال الغبته انا انى انصبته اللغ لامك فخيله وعینك سكونيه ضعیف معنا سنه يقال رجل لغب التسكین ای  
 ضعیف بین اللعابة ولعب فاسد اولان بلكه دیر لر كه اول بلكك اچروده قالن جانبلى در كه اكا بطنان دیر لر  
 طشره ده قالن جانبلى نيه طهران دبد كرى كبی و با جمله قناد بلكرى كه بر جانبی او زون و بر جانبی  
 قصه اولور قصه جانبلى نيه طهران دیر لر مقبول اولان بودر و بو مقامه صاحب ضراح لعب  
 پرهاء زرد ریزه مرغ لغاب مثله دیشدر غلط ایشدر زیر الغب يللك مقبول اولمین جانبی در  
 و بو معنایى جوهر ینك و اللغب ايضا الرش الفاسد مثل البطنان دبد و كی مشعر در ولعب فاسد  
 قلق معنا سنه ده كلور يقال لغبت على القوم الغب بالفتح فیها ای افسدت عليهم اللغوب لامك  
 فخيله وعینك خميله احمق معنا سنه ابو عمر و بن العلاء ایتدی بر اعرابى استدم كه دیر ابدی فلان  
 لغوب جاءته كتابی فاحترها بن اكا ایتدم نیچون جاءت دیر سن حالا كه كتاب مذكر در ایتدی  
 كتاب صحیفه دكلی و بن ایتدم لغوبك معنا سی نه در ایتدی احمق ديك در اللغاب لامك خميله  
 فاسد اولن بلك لغب كبی نته كم لغبه تفصیلی مرور ایتدی اللغيب لامك فخي وعینك كسر بله فاسد  
 بلك يقال ريش لعب التلعب تانك ولامك فخي وعینك ضمی و تشدد ببله رد ایدوب سورمك  
 يقال تلغبنی الدهر ای طردنی اللغب فختینله معروف در الالقاب جمعی در انباز معنا سنه كه  
 انباز دخی زاء معجه ابله نيزك جمعی در فختینله لقب معنا سنه التلقب تانك فخي ولامك سكونيه  
 لقب قومق التلقب فختینله و قافك ضمی و تشدد ببله لقبلك نقول لغبته كذا فتلقب به  
 اللوبه لامك خميله و واولك سكونيه و اللابة طشلویر اللوب لامك خميله و اللاب و اللابات

لعب

لقب

لوب

لوبيك ولايك جعلی دیرو فی الحدیث انه حرم ما بین لابی المدینة یعنی مدینه نك اپکی جانبده اولان طاشلو  
 یرزك بدینین تحریم ایندی بکه مدینه نك اپکی جانبین طاشلو یرل احاطه اپمشدر ابو عبید ایندی لوب  
 ونوبه نوله نشول طاشلو یرك اسمید زکدانی سیاه طاشلر قایلش اوله بوسیدن سیاهلره لوبی ونوبی  
 دیرل اللوب بالفخ واللوب بالضم واللؤوب بالضمین واللؤاب بالفختین واللؤبان بفتح اللام وسكون الواو  
 صوتی بقال لاب بلؤوب لوبالی اخره من الباب الاول ای عطش اللؤب العطشان اللؤوب ضمته نله لائبك  
 جمعی مثل شاهد وشهو واللؤاب لامك وواوك فخی وهمزه نك كسر بله شول دوه لر دركه حوضی طولشوب  
 مزاجه دن صوابیمكه قادر اولمیه لر بقال تركته الوائب علی الحوض الملباب میك فخیله طیبیدن برنوعدر  
 خلوق کبی وخلوق خانك فخیله برنوع طیبدر الملوب طیب سور ولن نسنه ملطخ بالطیب معنا سنه واما  
 مروده یعنی سرمه میلنه ملوب دیرل ملوب دیزلر اللهب فختینله اودی الکی در لسان النار معنا سنه  
 ابولهب برر جالك کینی در جمالی اولدوغیچون ابولهب دبدبیر الالتهاب همزه نك کسری ولامك  
 سکونیه والتلهب فختینله وهانك ضمی وتشد بد بله اودی الکنیق بقال التهبت النار وتلهبت ای اتقدت  
 الالهاب همزه نك کسر بله یا لکنندر مق ابقاد معنا سنه بقال الهبتها ای اوقدتها والهاب ات  
 سکر درکن زیاده شوقه کلوب سرعت اینسی بقال الهب الفرس اذا اضطر برجریه ای اشتد الالهوب  
 همزه نك وهانك ضمیه اسم در زیاده سکرتمک معنا سنه اللهبه لامك فخی وهانك سکونیه صوتی  
 عطش معنا سنه بقال لهب بلهب لهبا من الباب الرابع الالهان لامك فخیله وهانك سکونیه صوتی  
 کسسه عطشان معنا سنه الهی لامك فخی وهانك سکونی والفك قصر بله موتی بقال رجل  
 لهبان وامرأة لهبی الالهان لامك وهانك فخیله اودی الکنیق للهیب لامك فخی وهانك کسر بله بمعناه  
 والهاب لامك ضمیه مثله الهب لامك کسر بله وهانك سکونیه ارالق فرجه معنا سنه وشول  
 هواکه اپکی طاع اراسنده اولور الالهوب ضمته نله والهاب لامك کسر بله والالهاب همزه نك فخیله  
 جمعی در بنولهب از قبیله سندن برجماعتدر فصل النون النبیب نونك فخی وبانك کسر بله نکه نك چغرمسی  
 صوت التیس معنا سنه بقال نب التیس نبیب نبیب من الباب الثاني اذا صاح الانبویه همزه نك ضمی ونونك  
 سکونی وبانك ضمی ابله قامشك اپکی بوغومنك ارسی افعوله وزنی اوزن الانبوی والانایب همزه نك  
 فخیله انبوی نك جمعی در التوب مہ قبروب قالمیق بقال نبت الشیء تنو بامن الباب الاول اذا نهذ النجب  
 نونك وجمیک فخیله اغاج قابی لاء الشجر معنا سنه النجب نونك فخی وجمیک سکونیه مصدر در اغاج  
 قابوغن صویق معنا سنه نقول نجبت الشجرة انجبها وانجبها من الباب الاول والثانی اذا اخذت قشر ساقها  
 المنجوب میك فخی ونونك سکونیه والنجبی فختینله ویانك تشدید بله شول در بدرکه مغیلان  
 اغاجنك اوزدکنك قابیله دباغت اولمش اوله بقال سقاء منجوب نجیبی یعنی دباغت اولمش قره  
 ومنجوب واسع اولان قدحه دخی دیرل ذی نجب فختینله عرب کونلرندن برکونك اد بدرکه  
 مشهوردر النجب نونك فخی وجمیک کسر بله کریم اولان کسسه بقال رجل نجیب ای بین التجابه ودوه نك  
 دخی یرارنجیب دیرل النجب ضمته نله والنجائب جمعی یرادوه لر معنا سنه النجبة نونك ضمیه وجمیک  
 فخیله همزه وزنی اوزن نجیب معنا سنه در بقال هو نجبة القوم اذا کان النجب منهم الانجاب همزه نك کسر بله  
 ولد نجیب صاحب اولمق بقال انجب الرجل ای ولد ولد انجبیا النجبة میك ضمی وجمیک کسر بله  
 والنجاب میك کسر بله شول عورت درکه نجبا طوغون یعنی یرارا اولاد طوغون المناجیب میك

لهب

تیب

تیب

نجب

فخيله منجاءك جمعى درو منجاءك شول اوقه دخى ديرلر كد انك بلكى و ترمى اولميه و نجاب رجل ضعيفه دخى ديرلر  
 الانجاء همزه نك كسر بله اوروند و ملك يقال انجبه اذا اختار واصطفاه النج نونك فتحى و خانك سكونيله نذر  
 ايمك تقول منه نجت نجت من الباب الاول وجد وجهه له سير ايمك يقال يسار فلان على نجب اذا سار فاجهد  
 السير كانه خاطر على شى فجذ ونجب برنسنه نك وقتنه ومدته دخى ديرلر يقال قصى فلان نجبه اذا مات وابو عمر  
 ايندى نجب سير سر يعده ده ديرلر نجب كى عين مهمله و باء موحد ابله النجيب نونك فتحى و خانك كسر بله رفع  
 صوندر بكا حاله يقال نجب بنجب نحيبا من الباب الثانى الانجاء همزه نك و تانك كسر بله بمعناه النجاء نونك  
 ضميله دو و او كسورك اولق يقال نجب البعير بنجبا من الباب الثانى ايضا اذا اخذ السعال التخب تانك فتحى و نونك  
 سكونيله عملة حديثك يقال نجب القوم نحيبا اذا جد و افي علمهم و شدت قرب در يعنى بر كجه سر عتله صبا حدك  
 يور يكدر صوتيه اير مكچون كه قرب بو كه ديرلر فختبيله الماحبه ميمك ضمى و خانك فخيله حاكه مر افعه اولق  
 محاكه معناسنه قال طلحة لابن عباس رضى الله عنهما هل لك فى ان احبك و ترفع النبي صلى الله عليه وسلم يعنى  
 سنكچون جائز ميدركه بر سنوكه خضومت ابد شوب نيه طو و سئاسن النج نونك فتحى و خانك سكونيله حكك  
 نزع معناسنه يقال نخبته انجبه من الباب الثالث و نجب جماع ايمك معناسنه ده كلور يقال استنخت المرأة اذا  
 ارادت الجماع الانجاب كذلك حكك انزع معناسنه و انجاب اختيار معناسنه ده كلور النخبه نجبه كى در لفظا  
 و معنى يعنى اوروند نمش ديكدر النج نونك ضمى و خاء معجه نك فخيله جمعيدر مثل رطبة و رطب يقال جاء  
 فى نجب اصحابه اى فى خيارهم النج نونك فتحى و خانك كسر بله قورق كسنه جبان معناسنه يقال رجل نجب اى  
 جبان لا فؤاده الخيب نونك فتحى و خانك كسرى و يابله كذلك قورق معناسنه المنجوب ميمك فتحى و نونك  
 سكونيله و المنخب ميمك ضمى و نونك سكونيله و خانك فخيله يعنى الخيب كانه منزع الفؤاد الخروب نونك  
 ضمى و خانك سكونيله طاش يار يعنى الخاريب نخر و بك جمعى در كه طاش يار قلى ديك اولور شقوق الحجر  
 معناسنه النذب نونك فتحى و ذلك سكونيله ميت او زرينه اغليوب محاسنن ذكر ايمك يقال نذب الميت اى  
 بكى اعليه و عدد محاسنه يند بند با من الباب الاول و نذب برايشى ايشلكه دعوت ايمك يقال نذب الامر و نذب  
 خفيف و چاپك كسنه يد دخى ديرلر يقال رجل نذب اى خفيف فى الحاجة و چاپك اتد دخى ديرلر يقال فرس نذب  
 اى ماض النديه نونك ضمى و ذلك سكونيله اسم مصدر در ميتاه زنه اغلق معناسنه نذب نونك و ذلك فخيله  
 ام خفاف ديكلاه معروفه عورنك اسمى در كه سياه حشر ابدى الانتداب همزه نك كسر بله برايشى ايشلكه  
 دعوت اولند قده امثال ايمك يقال نذب الامر فان نذب له اى دعاه له فاجاب مندوب ميمك فتحى و نونك سكونيله  
 ابو طلحه نك فرسنك اسميدر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول فرسك حقنده بيور مشدران  
 وجدناه لجر النذب نونك و ذلك فخيله خطر معناسنه در كه خطر موته قرب اولغه ديرلر و قراره ننه دخى  
 نذب اطلاق اولنور و بر ستمله اوقائق معناسنه ده نذب ديرلر يقال رميناندى اى رشفاور شق كسر رابله  
 اسلوب واحد و زنه ديكدره نذب شول اشرجه احتد دخى ديرلر كه در بدن زائل اولميو بابق قله النيرب نونك  
 فتحى ابله جعفر و زنى اه زنه غمازلق و شر ايشلكه النرب نونك فتحى و زانك كسر بله ارك كيك اوازى در كه حفتلنك  
 زمانده ظاهر اولور يقال نرب الطي بنرب زيبا من الباب الثانى النسب فختبيله صوتى الانساب همزه نك فخيله  
 نسبك جمعى النسبة نونك ضميله و النسبة نونك كسر بله كذلك نسب معناسنه در و نسبة نسب ذكر ايمك  
 معناسنه ده كلور الانساب همزه نك كسر بله منسوب اولق يقال نسب لى ابيه اى عترى التنسب دعوى  
 ابدوب سنك صنوبك دن ايم ديك و فى المثل القريب من تقرب لامن تنسب يعنى قرب اول كسنه حور يقينلى

نحب

نخب

نخرية

ندب

نرب

نسب

اېلمه مجرد نسب دعواسن اېلمه النسابة نونك فتحى وسېنك تشديد بېله انساب عالم اولان كسنه وحرقت ها  
 نساب ده مدح مبالغه اچوندر كو يا معرفت نسبه غايت ونهايت مراد اولور وتعداد اولند قدر عندي ثلاثة  
 نسابات وعلامات ديرسن لامك تشديد بېله حالاكه ظاهر بو ايدى كه ثلاث نسابات دينليدى كويكه ثلاثة  
 رجال نسابه ديمش اولور سن المناسبة ميمك ضمي وسېنك فتحى اېله قريب اولمق يقال يناسب فلانا وبماثلت  
 معناسنه دخي كلور يقال بينهما مناسبة اى مشاكلة النسب نونك فتحى وسېنك كسر بېله قريب اولان كسنه  
 وشاعر شعرند مدح اېتمكه دخي ديرلر يقال نسب الشاعر بالمرأة ينسب نسبا من الباب الثاني اذا شيب بها  
 وتشيب على وجه المدح نظمه ذكر اېتمكه ديرلر النسب نونك فتحى وسېنك سكونيله والنسبة نونك كسرى  
 وسېنك سكونيله نسب ذكر اېتمك يقال نسبت الرجل نسبة نسبا ونسبة من الباب الاول اذا ذكرت نسبة النسب  
 نونك فتحى ويانك سكونى وسېنك فتحى فخره فطاري كه سحراده يول كى كور نور فيعمل وزنى ووزن النسب  
 فتحته مال ويرورت عقار معناسنه النشوب ضمتنه اصلق معناسنه يقال نشب الشئ فى الشئ نشوبا  
 من الباب الرابع اى اعلق ومشتد اولمق معناسنه ده كلور يقال نشب الحرب بينهم اى ظهور واشتد الانساب همزه نك  
 كسرى ونونك سكونيله اصمق يقال انشبهت انا فيه اى اعلقتة وانشاب صياد دو زانغى صيده طولشدر معغه دخي  
 ديرلر يقال نشب الصايدى اعلق الانشاب همزه نك وتانك كسر بېله وپنلر نونك سكونيله اصلق يقال انشبهت  
 فانشب المناسبة ميمك ضمي وسېنك فتحى بركسنه جنكى روبرو قلوب اشكان اېتمكه ديرلر يقال نا شبه الحرب  
 اى نابزه النسابة نونك ضمي وسېنك تشديد بېله اوق النشاب كذلك نونك ضمي وسېنك تشديد بېله نساب نك  
 جمعى الناسب سېنك كسر بېله اوق صاحبي يقال رجل ناسب وقوم ناسبة وناسب بركشېنك اسمى در اوق صاحبي  
 اولدغنه بناء نسبيه اېتمشدر النسبة نونك ضمي وسېنك سكونيله بركشېنك اسميدر كذلك النصب نونك  
 فتحى وصادك سكونيله دورتمق يقال نصبت الشئ من الباب الثاني اذا اتمته وعداوت اتمك معناسنه ده كلور تقول  
 نصبت لفلان نصبا اذا عادته واهسته سير اتمك يقال نصب القوم اذا ساروا يومهم وهو سير لى المنصب ميمك  
 ضمي وصادك فتحى وتشديد بېله برى برى اوز رينه قومق يقال صفيح منصب اى نصب بعضه على بعض و صفيح  
 ديوى اصي طاشه ديرلر التنصبت تانك فتحى ونونك سكونيله ات قولان غن دمك يقال نصب الخيل اذا نهاشد ذلكثرة  
 اولمبالغه المناسبة ميمك ضمي وصادك فتحى اېله جنك پيدا اتمك يقال ناصبته الحرب يعنى بن انكله جنكى پيدا  
 ايدوب غوغا قور پاردم المنصب ميمك فتحى ونونك سكونيله وصادك كسر بېله اصل معناسنه النصاب نونك  
 كسرى وصادك تخفيفيله بمعناه ونصاب مالدين شول مقدان ديرلر كه مال كا ايرشد كه زكات لازم اولور كومش  
 ايكوز درهمه ايرشد كده و دوه بش عدده ايرشد كده لازم اولدغى كى ونصاب برانك اسميدر ونصاب بچاق  
 صاپنه دخي ديرلر الانصاب همزه نك كسر بېله بچغه صاب اتمك وانصاب تعب ويرمكه دخي ديرلر تقول نصبت  
 السكين اى جعلت له مقبضا وانصبت الرجل اذا تعبتة النصب نونك وصادك فتحى بېله تعب معناسنه در يقال نصب  
 الرجل نصبا من الباب الرابع اذا تعبت الناصب صادق كسر بېله زحمت ويربجي يقال هم ناصب اى ذونصب يعنى  
 تعب منسوب اولان مثل رجل تامر ولابن ويقال هو فاعل بمعنى مفعول فيه لانه نصب فيه ويتعب كقولهم ليل  
 نائم اى ينام فيه ويوم عاصف اى تعصف فيه الريح يعنى روزگار مشتمد اولور الانصب همزه نك فتحى  
 ونونك سكونيله شول اركك كچيدر كه بونوزى طوغرى اوله النصباء نونك فتحى وصادك سكونيله  
 والفك مدبيله مؤثى يقال تيس انصب وعنز نصباء ونصبا شول ناقه يه ديرلر كه كسى بوجه اوله التنصب  
 ذبكلو طور مق يقال تنصبت الاتن حول الحمار النصب نونك فتحى وصادك سكونيله الحان دن برنوعدر  
 وفى الحديث ان نصبت لناصر العرب اى اوغنتنا غناء العرب يعنى عرب اسلوبى اوز ره تغنى قلنسه كه

نشب

نصب



اول دوه سور مکه اولن تغنی مثل او در لکن بواندن دخی ناز کدر و نصب اعراب ده فتح کبی در بناده و بواسطه احاط  
 نحو بیندن در نقول منه نصبت الحرف فان تصب و نصب شول نسنه یبدر لکه انی دکوب اکا عبادت ایدر لر  
 خدای تعالی دن غیر هر نه کم و اریسه نصب نونک ضمی و صادک سکونی ابله جمعاه و کاه اولور صادده مضموم  
 قلنور الانصاب همزه نیک فتحیه نصبک جمعیتلر معناسنه و نصب شرو بلا معناسنه ده کلور و منه قوله تعالی  
 انی مسنی الشیطان بنصب و عذاب الانصاب همزه نیک کسری و نونک سکونی و تانک کسر بله منصوب  
 اولوق الممتصب قالقوب یوجان توز غبار مر نفع معناسنه النصبیه نونک فتحی و صادک کسر بله شول طاشلر در که  
 حوضک کنار نه دیکیلوب ارالی با چغله سد اولنور النصبیه برشیدن دکن حصه و حوضه دخی نصب دیر لر  
 و قور و لمش دوزاغه دخی دیر لر شریک منصوب معناسنه نصب نونک ضمی و صادک فتحیه تصغیر و زنی  
 اوزن بر شاعرک اسمیدر نصبین نونک فتحی و صادک و باء موحد نیک کسر بله بر شهرک ادبدر و عرب ایچون  
 بونک ایکی مذهب وارد بری بودر که اسم واحد قیلوب اسماء مفرده غیر منصرفه اعرابی کبی اعراب و یر لر  
 بقال هذه نصبین و رابت نصبین و مررت نصبین و بوکانسبت اولند قدر نصبینی دیر لر صادک کسری و مد بله  
 و بردخی بودر که بونی مجرای جمعه اجر ایدر لر هذه نصبین و رابت نصبین و مررت نصبین دیر لر  
 و كذلك القول فی یرین و فلسطین و سبلحین و یاسمین و قنسرین و بونک نسبتنده نصبیتی و یرینی دیر لر  
 یرین بر معرف قومک اسمیدر ربک مخصوص معناسنه و فلسطین فانک کسر بله بر شهرک ادبدر شام  
 و لا بننده و سبلحین سبک فتحیه بر معین کو پک اسمیدر و قنسرین قافک و نونک فتحی و تشدید بله و کسر بله  
 شام و لا بننده کذلک بر شهرک ادبدر النصبیه صوره بشق بقال نصب الماء نصب تصور یا من الباب الاول  
 ای غار فی الارض و سفلی و منصوب القوم بعدهم النصبیه صادک کسر بله بعید اولان نسنه و بوسیدن نصب  
 الماء دبد بقرچن صواراق اولسه و بقال خرق ناصبای بعید و خرق خاء معجمه و راء مهمله ابله بحر ایدر لر الانصاب  
 همزه نیک کسر بله یا بن کرشن چکوب دفعه صالحیو یرمک اوازی چقسون دیو بقال انصبت و ترالقوس مثل  
 انصبت مقلوب منه التنصب تانک فتحی و نونک سکونی و صادک ضمیله براغاجدر که اوقی اندن ایدر لر اولنده  
 اولان تازانده در زبراکلام عربده فعلل یوقدر امانفعل چوقدر مثل ثقل و تخرج التنصبه کذلک تانک  
 فتحی و نونک سکونی و صادک ضمیله تنصبک مفردی النصبیه پر مغله قولاغه اور مقی بقال نصبه نطبا ای ضرب  
 اذ نصبه النصبیه نونک فتحی و عینک سکونیله و النصبیه نونک فتحی و عینک کسر بله و النصبیه نونک فتحیه  
 و النصبیه تانک فتحی و نونک سکونیله قرغه چاغرمق بقال نصب الغراب نصب الی اخره من الباب الثالث و کاه اولور که  
نصب الدبک دخی دیر لر استعاره او زره و دیک دالک کسر بله و یانک سکونیله خروس معناسنه در و نصب  
 سر عتله سیرا بنمکه دخی دیر لر النصبیه میمک کسری و نونک سکونی و عینک فتحیه جواد اولان اته دیر لر یعنی  
 یور مسی خوب اوله النصبیه نونک فتحی و عینک تشدید بله و النصبیه نونک فتحی و عینک ضمیله سر یع اولان ناقه  
 بقال ناقه نصبیه و نصبیه ای سر یعه النصبیه نصبیه نونک جمعیتلر بعضیلر ایتدی نصب فتحیه ناقه نیک یورر کن  
 باش او کونصالمسی در النصبیه نونک ضمیله و عینک سکونیله جرعه معناسنه در و کاه اولور که نون مقنوح اولور  
النصبیه نونک ضمی و عینک فتحیه نصبیه نونک جمعیتلر قال ابن السکیت نصبیه من الاناء نصبیه من الباب الرابع ای جرعت  
 منه جرعا و نصبیه فعل قبیح معناسنه ده کلور و منه قولهم ما جریت علیه نصبیه فط ای فعله قبیحه النصبیه طاغنه  
 اولان بولدر النصبیه میمک و قافک فتحیه مثله و نصبیه دلمک معناسنه ده کلور بقال نصب الحدار نصبیه من الباب الاول  
 دیوار ده دلن دلکه دخی نصب دیر لر و بطار طوارک کویکین دلوب صر و صو چقار معغه دخی نصب دیر لر النصبیه میمک

نصب

نصب

نصب

نصب

نصب

کسر بله و قافک

فخیمه شول دمور در که انکله بر نسنه دنور و نقب بزى نقبه قلمعه دیر لر و نقبه نونک ضمیمه شول ایق طوننه  
 دیر که اغسزاه له نته کم ذکر اول نور ان شاء الله تعالی انما نقبه قافک کسر بله شول چماندر که بوکرده حقوب قلبه  
 هجرم ایدر النقبه نونک ضمیمه شول او یوز در که قطعه قطعه اولوب چقر النقب نونک ضمی و قافک سکونیه  
 نقبه نونک جمعی در و نقبه بوزه ولونده خی اطلاق اول نور و نقبه شول بزه دیر که ایق طونی کبی اکراغ چور جک  
 یرد بکوب کیر لر و لکن اغسز اولور و منه بقال نقبت الثوب نقبای جعلته نقبه النقب دوه نونک ایباغی  
 استمق بقال نقب البعیر من الباب الرابع اذا رقت اخفافه الا نقاب همزه نونک کسر بله بر کسنه نونک دوه سنک  
 ایباغی استمق بقال نقب الرجل اذا نقب بعیره و ایباغی قانی یرنلق معناسنه ده کور بقال نقب الخف الملبوس  
 ای تمزق المنقبه ميمک قافک فخیمه دلمک معناسنه و مثلبه نونک ضدی معناسنه دخی کور و مثلبه یره مز  
 صفت لر ده دیر لر النقیب نونک فتحی قافک کسر بله بر قومک کفیلی و رثیسی اولان کسنه النقبا نقیبک جمعی در  
 و نقیب شول کلبه دیر لر که بوغز، دنمش اوله اواری فقی چقمسون دیو که بونی شول خسبس اولوب قونوق  
 سومین دنی الطبع کسنه لر ایدر النقابه نونک کسر بله نقیب اولی بقال نقب بنقب نقابه من الباب الاول مثل کتب  
 بکتب کتابه فرا یتدی چچنکه اولدن نقیب اولیوب نقابت ایتمک دپلسه نقب نقابه دیر لر باب خامسدن  
 طرف طرفه کبی سیمویه اتیدی النقابه نونک کسر بله اسم در و فخیمه مصدر در مثل الولاية والولاية  
 النقیبة نفس معناسنه در بقال فلان میمون النقیبه اذا کان مبارک النفس ابن السکیت یتدی اغور لو  
 معناسنه در یعنی مراد اید و نونکی خصوصه ظفر بولوجی معناسنه در ثعلب یتدی اهل ندبیر معناسنه در النقاب  
 نونک کسر بله عور نلر یوزه طونده خی چچه و نقاب فحأة راست کلمکه دخی دیر لر بقال لقینه نقابا و وردت الماء  
 نقابا مثل التقاطا یعنی وردت الماء التقاطا دخی دیر لر و نقاب زیاده عالم اولان کسنه یه دخی دیر لر علامه  
 معناسنه الا نقاب چچه لیمک بقال انتقبت المرأة النقبة نونک کسر بله بر نوع چچه طوننه بقال انها حسنة  
 النقبه التنقیب تانک فخیمه و نونک سکونیه شهر لر ی طولشوب مخلص طلب ایتمک کما قال الله تعالی و نقبوا  
 فی البلاد النکوب ضمتبندله عدول ایتمک بقال نکب عن الطریق ینکب نکوبان من الباب الاول ای عدل و نکوب بر  
 قومه ارفه اولعه دخی دیر لر بقال نکب علی قومه ینکب نکوب یا اذا کان منکب الهم یعمدون علیه که منکب دن مراد  
 پشت و پناه اولوب رئیس اولمقدر النکابه نونک کسر بله نکوب کبی در معنای اخیرنده نکب نونک فتحی  
 و کافک سکونیه زخم اورمق بقال نکبته الحجاره من الباب الاول ای ثمته و لثم ناء مثلبه ابله مجروح ایتمک معناسنه در  
 و نکب اوق فبورن اش اشعه ایتمک بقال نکبت الکمانه نکب من الباب الاول ایضا ای کبیتها و کنانه نونین ابله  
 اوق فبورن دیر لر انکب نونک فتحی و کافک کسر بله دوه یا غنک و سائر طوارطرا غنک دائره سی التنکب  
 تانک فتحی و نونک سکونیه عدول ایدوب ابرلق بقال نکبه تنکیبای عدل عنه و اعترله التنکب فحتبندله  
 و کافک ضمی و تشدید بله چچنمق تجنب معناسنه و یابی او موزه الملق بقال تنکب القوس ای القاهه علی منکبه  
 النکبه نونک فتحی و کافک سکونیه او کادقلق النکبات فحتبندله نکبتک جمعی نقول اصابتها نکبه و نکب فلان علی  
 مالم یسم فاعله المنکوب نکبتلنش المنکب ميمک فتحی و نونک سکونی و کافک کسر بله یاز و کیمکیله او موز کیمکینک  
 بری برینه بولوشد و غی یر که او موز باشی دیک اولور و منکب مرتفع یره دخی دیر لر المناکب فحتبندله  
 قوش قنادندن شول دهرت بلکدر که قوامدن صکره در النکباء نونک فتحی و کافک سکونیه و الفک  
 مدبله شول بلدر که بل اسد کی یرلر دن عدول ایدر که پلک عادت اسد کی برلر دورت در بو اول  
 دورت دن خارج اولور و نکبادخی دورت در پس صبا بله جنوب بنمنده اولان نکبایه از پب دیر لر

نکب

وصبايله شمال بننده اولنه صايمه ديرلر ونكيپا دخي ديرلر ونصغيردن نكبير ديلرلر زير اصبايله شمال بننده اولان نكباني غايت باردعد ايدرلر وشمالله دبور بننده اولنه قره ديرلر قافك فخي ورائك تشد بديله بواز بيك مقابله سنه اسرودبورله جنوب بننده اولان نكبانيه حاره درهيف ديرلر وونكيپايم مقابل اسرلر اعراب نكبا اولان يارلر بننده مقابله كوزه ديرلر نته كم مستقم اسن يارلر ده مقابله كوزه درلر النكب فختينله برنسنه ده اولان ميله ديرلر ونكب برمرضدر كه دوه نك اوموز ونه عارض اولوب اني اقسق ايلوب مخرف يور بدن بقال نكب البعير بنكب نكبامن الباب الرابع الانكب همزه نك فخييله شول دوه درك نكب مرضنه مبتلا اوله بغضيلر ايتدي نكب اولماز الا اوموزده اولور وانكب شول كسنه پده ديرلر كه ياي اوليه بي كن معناسنه النوب نونك فخي وواوك سكونيله والمناب فختينله بر كسنه بر كسنه نك مقامنه قائم اولمق بقال ناب عني فلان بنوب نوب او منابا اي قام مقامي الا نيب همزه نك كسري ونونك سكونيله نوبت طوئق بقال انتاب فلان القوم انيبا اي تا هم مرة بعد اخري پس بوا فتعال اولور نوبت دن واير شيمك معناسنه ده كلور بقال انتاب امر اي اصبا الا نابه همزه نك كسري بله توجه ايتك بقال ناب الى الله اي قبل النوبه نونك فخي وواوك سكونيله معروفه النوب نونك ضمي وواوك فخييله جمعي نقول جاءت نوبتك النيبه نونك كسري بله بمعنى النوبه نقول جاءت نيباتك اي نوبتك التناوب فختينله وواوك ضميله نوبتلك شيمك بقال هم بنبا وون النوبه فيما بينهم في الماء وغيره النوبه نونك ضميله اسم در اير شيمك معناسنه بقال ناب امر اي اصبا وون نونك ز نكيلر دن بر طائفه نك اسميدر نوب بال اريسنه ده ديرلر علي ما سيجي النائبة مصيبت وجماء نائبة شول اسميه ديرلر كه هر كون بر كه كله النوائب نائبة نك جمعي بقال هذه نواب الدهر النوب نونك فخييله قرب معناسنه در كه بعدك مقابلي در بعضيلر ايتدي نوب بر كون بر كجه لك مسيره در شه كم قرب فختينله بر كجه لك مسيره در كه بونك اصل استعمالی دوه صوارمه ده در النوب نونك ضمي ايله طائفه مزبور دن بريسي ونوب بال اريسنه دخي ديرلر كه نوب نائيبك جمعي در غوط غايطك فره فارهك جمعي اولدوغني كبي واري اونلاغه واروب كلدو كچون نوب ديد يار اصمعي ايتدي نوب نوبت دن در زير اوقت معروفه خلقه قرب اولورلر و ابو عبیده ايتدي قره يي مائل اولد قلمري ايجون نوب ديد يار النهب نونك فخي وهانك سكونيله غنيت معناسنه در ونهب بر كسنه بي دبلا مكه دخي ديرلر بقال نهب الناس فلانا اذا تا اولوه بكملا مهم وكاب صر معغه دخي ديرلر بقال لاندع كلك بنهب الناس النهب نونك كسري بله نهبك جمعي در الا نتهاب همزه نك وتانك كسري بله غنيت مالن ديلين كسنه المقدر بقال نتهبو امال الغنيمه اي اخذها من ساء الا نتهاب مالن غنيت قلمق يعني يغمايه ويرمك نقول نهب الرجل ماله فانتهبوه ونهبوه المناهيه تميك ضمي وهانك فخييله انتهاب معناسنه در و مناهيه ايكي ات مثلا برابر سكرتكه دخي ديرلر كه بواني واول بوني كجه قادر اوليه النهي نونك ضمي وهانك سكوني والفق قصر بله نهب اولنان مالك اسميدر الناب اضي ديشي الا نيب همزه نك فخي ونونك سكونيله والنوب ضمتينله تابك جمعي در و ناب قومك اولوسنه دخي ديرلر بقال هذا ناب القوم اي سيدهم وناب ناقه نك ياشلو سنده دخي ديرلر النيب نونك كسري بله نابك جمعي در ناقه لر معناسنه وفي المثل لا افعل ذلك ما حنت النيب اي ما اذعت الناقه شوقالي ولد ها پس نيب فعل وزني اوزن در اسدله اسد كي صيانة تلياء نون مكسور اولمشدر النيب نونك ضمي ويا اولينك فخييله نابك تصغير بدر ناقه نيب ناب ديد كاري اضي ديشي اوزونلغچوندر بوسيدن صفت حكمنده اولما عين ايت كجه مشدر ز پراهاء تا ايت صفاتك تصغير پنه داخل اولماز النيب نونك فخي ويانك سكونيله اضلو حيوان و برنسنه يي اضي ديشن يتوشدر مك بقال نابه بنبيه اذا اصاب ناب التزييب برنسنه يي اصرمق پكلكن وملا يلغن يلما كچون بقال نيب سهمه اي عجم عوده

نوت

نهب

سب

و اثر فيه نيا و تنيب ناقه يا سئلوا لمعه دخی دیرلر بقال ثبت الناقه ای صارت هرمة ولا بقال للجل ناب یعنی ناقه  
 ناب اطلاق اولندغی کی ارکک دوه بی دخی ناب دیزلر سببو یا یتدی غر بدن بعضی نابک تصغیرنه نوپ در  
 و او بله زیر ناب الفندک و اوله قلب اولماسی اکثر در دیدی بن السراج یتدی بور و ایت که سببو یدن نقل اولمشدر  
 غلط در فصل الواو الواب و اوک فخی و همزه نك سکونیه و الابه همزه نك کسری و بانك فتحیه منقبض اولق  
 و او ثقی بقال و اب یب و اب و اب و بقال نک فلان فی ایه و هو العار و ما یسختی منه و له کله سنه اولان هاء تأیث  
 و اودن عوض در التوبه تانک ضمی و همزه نك فتحیه بمعناها ابو عمر و یتدی بنی اسدن برکسنه بنم قنمه یککندی  
 یککنن ل چکد که دخی بی دیونکلیف ایچک یتدی ما طعامک یا ابا عمرو بطعام توبه ای بطعام یسختی من ا کله  
 و توبه ده اولان تا و اودن مقلوب بدر الاتاب همزه نك کسری و تانک تشدید بدله و کسر بده او ثقی بقال تا ب الرجل  
 ای سختی بوباب افتعالدن در الاتاب همزه اولینک کسری و بانک سکونی و همزه تانیه نك فخی و مد بده افعال  
 وزنی وزن او تا محقق ایش ایش بقال و اینه ای فعلت به فعلا یسختی منه و ایشاب برکسنه حاجتندن کیرود و ندر مکه  
 ده دیرلر تقول و اینه اذار دته عن حاجته المویات میک ضمی و و اوک سکونی و بانک کسر بده موعات کی  
 و سوا ای بد جک نسنه در و اعیاب بورون کسیمکه دیرلر الواب و اوک فخی و همزه نك سکونیه شول طرفه  
 دیرلر که اچی چقور اوله مقعب معناسنه و و اب بیوک دوه بی دخی دیرلر بعیر عظیم معناسنه الوابه قیاده اولان  
 چقور یره دیرلر که ایچنده صوایر کله الوثب و اوک فخی و تانک سکونیه و الوثوب ضمتینله و الوثبان فتحینله چحرمق  
 بقال و ثب و ثبا و و ثوبا و ثبانا من الباب الثانی اذا طفر طرفورا و طفور طاء مهمله ايله کذلک چحرمق معناسنه در  
 الوثب و اوک فخی و تانک کسر بده بمعنی الوثب المواثبه میک ضمی و تانک فتحیه چحرا شقی بقال و اینه ای ساون  
 الاثیاب همزه نك کسر بده چحرمق بقال او ثبته انا الوثب فتحینله و تانک ضمی و تشدید بده ظلمه  
 برکسنه بی کند و نك ایدتک بقول ثوب فلان فی ضیعه ای استولی علیها ظما الوثاب و اوک کسر بده  
 اوتره جق برلر کا بقال السماء و ثاب الملائکه ای مقاعدهم و ثب حیر لغی اوزره اقعدهمک اولور اصمی  
 آیتدی عربدن برکسنه حیر بکلر نندن برینک اوزرینه داخل اولدقن بک اکا ثب دیدی و ثب فحالغنده  
 صجره دیمک اولغین اول کسنه صجره یوب بریرین اغرندی بک ایتدی لیس عندنا عربت من دخل طفار حمر  
 یعنی بزم قنمزه عربت خالصه یوقدر شول کسنه که بزم طفار نام شهر مزه داخل اوله حیر دبل اوزره  
 نکلم اینسون دیدی و عربیت لفظنه تا اوزرینه وقف ایتدی لغنلری بویله اولدغچون الموثبان میک فخی  
 و و اوک سکونی و تانک فتحیه بریده قرار طو تجی قن ککه عرب بکی بریده او تورب غز ایشسه موثبان  
 دیرلر الوثب علی وزن التکریم برکسه بی یصدق اوزرینه او تورق و او تور مغچون برکسنه نك نظر نه  
 یصدق برتغه دخی دیرلر بقال و ثبه تو ثبنا ای اقعده علی وساده و بقال ایضا و ثبه و ثاده ای طرحهاله لیقعده  
 علیها الوجوب ضمتینله لازم اولق بقال و جب الشئ و جوبا من الباب الثانی ای ازم و دوشوب اولمکه دخی  
 دیرلر بقال و جب المیت اذا سقط و مات الواجب لازم اولان نسنه و کاه اولور مقتوله دخی واجب دیرلر و کون  
 طولنغه دخی دیرلر بقال و جبت الشمس ای غابت الايجاب همزه نك کسر بده واجب قلمق بقال او جبه  
 الله و ايجاب بی لازم قلمغه دخی دیرلر بقال او جبت البیع فوجب و ايجاب برکسنه بر عمل ابدوب جنته  
 یاخودنان مستحق اولق و منه قول النبی صلی الله علیه وسلم او جب طلحة یعنی طلحة بن عبد الله وهو  
 من العشرة المبشرة استحق الجنة الاستیجاب همزه نك کسری و سببک سکونیه استحقاق معناسنه بقال  
 استوجبه ای استحقه الجبه حیمک کسری و بانک فتحیه بازار لازم اولق بقال و جب البیع یجب جبه الرجیبه

و اب

و اب

و اب

او اوک فخی و حیمک کسری ابله شول نسنه که ببعن لازم اوله مثلاً برنسنه صتون لوب سٹیا فشیاقبض ابدب  
 تمام ایتد کدن صکر قد استوفیت و جیتتک دیرلر الوجیب و اوک فخی و حیمک کسری ابله قلب مضطرب اولمق  
 بقال وجب القلب و جیبا اذا اضطرب الوجب و اوک فخی و حیمک سکونیه قورقق کسنه جبان معنا سنه  
 الوجوبه قورقق اولمق بقال وجب الرجل و جوبه من الباب الخامس الوجبه و اوک فخی و حیمک سکونیه اوزله  
 دوشمک یعنی دوشمندن اوز پید اولمق بویرتقرندن فهم اولنان بودر که صاحب صراحتک وجبه بکیار افتادن  
 دبدوکی قصور دن خالی دکلدرو فی المثل مجنبه فلتنکن الوجبه یعنی یک دوشمی یانی اوزنه اولسون قال الله تعالی  
 فاذا وجبت جنوبها و وجبه برکون برکیجه ده برکه یکه دخی دیرلر بقال فلان یا کل وجبه ای یا کل فی الیوم  
 و اللیله مرة الواجب کورش طو تحق یرومنه قولهم خرج القوم الی مواجبههم ای مصارعهم التوجیب تانک فخی  
 و اوک سکونیه برنسنه ابله یری و رمق بقال وجبت به الارض اذا ضربتها به و توجیب دوه یور و لغه دخی دیرلر  
 بقال وجبت الابل اذا اعیت لموجب میمک و اوک فخی و حیمک تشدی بدی و کسریله شول کسنه در که برکون برکیجه ده  
 برکه یبه التوجیب تانک فخی و اوک سکونیه نفیسی برکون برکیجه ده برکه یکه معتاد ایتک بقال وجب  
 نفسه توجیباً اذا عودها ذلك و کیر و بونجلمین برکون برکیجه ده برکه صاغغه دخی توجیب دیرلر الوب فختینله  
 طمر فاسد اولمق بقال و رب یورب و ربان من الباب الرابع ای فسد الوب و اوک فخی و رانک کسریله فاسد اولان  
 طمر المزاج میمک کسریله و همزه نک سکونیه اولوق متعب معنا سنه مزاج فارسیدن میدن صکره همزه بله نعریب  
 اولنمشدر و کاه اولور که همزه سز دخی استعمال اولنور مزاج دیرلر یا بله الما از ب میزابک جمعی در قن میزاب همزه  
 ابله استعمال اولونسه و المیاز ب میزابک جمعی در همزه ابله استعمال اولونسه الوصب و اوک کسریله برده بتن اوت  
 الوصب و اوک فخیله یرک اوتی چوق اولمق بقال و سبت الارض اذا کثر عشبها الا یصاب همزه نک کسریله یعناه  
 بقال و سبت الارض ای کثر عشبها الا و سبت همزه نک فخیله و اوک سکونیه خلا بقدن انواع متفرقه اوباش  
 معنا سنه الوصب فختینله مر بظ اولمق بقال و صب الرجل یوصب من الباب الرابع الوصب و اوک فخی و صادک  
 کسریله مر یض معنا سنه در الایصاب همزه کسریله مر یض قلمق بقال و صبه الله و مواظبت معنا سنه ده کلور  
 بقال و صب القوم علی الشیء اذا تابروا علیه الموصب میمک ضمی و صادک فخیله خسته قلمش کسنه الموصب میمک  
 ضمی و اوک فخی و صادک دخی فخی و تشدی بدبله و جمعی و المی چوق اولان کسنه الوصب ضمتینله دائم اولمق بقال  
 و صب الشیء و صبوا من الباب الثانی و مواظبت معنا سنه ده کلور بقال و صب الرجل علی الامر اذا و ظب علیه الواصب  
 صادک کسریله دائم معنا سنه قال الله تعالی و لهم عذاب و اصاب وله الدین و اصبا قال الفراء ای دائماً الواصبه  
 بعید اولان نسنه یه دیرلر بقال مغازة و اصبه ای بعیده لا غایه لها الوطب و اوک فخی و طانک سکونیه خاصه  
 سورد قوری تولوم مشک شیر معنا سنه ابن السکیت ایتدی و طب جذع در یسندن اولان دیرلر که جذع فختینله  
 ایتدی یاشندن اولان قیون دیرلر و ابن السکیت ایتدی امر او غلاغک در یسند که سورد قورلر شکوه دیرلر شین معجه نک  
 فخی و کافک سکونیه اندن بیوک اولانک در یسنه بدن دیرلر باء موحد نک فخی و دالک سکونیه و شکوه مثالو  
 اولوب یچنه یاغ قونن در یه عکه دیرلر عین مهمله نک ضمی و کافک تشدی بدبله و بدن مثالو اولوب یاغ قونن در یه  
 مساو دیرلر میمک کسریله و سین مهمله ابله و ظالم و جفاکار اولان کسنه یه دخی و طب دیرلر الا و طب همزه نک فخی  
 و اوک سکونی و طانک ضمیمه و طبک جمع قلی الوطب و اوک کسریله و طبک جمع کثرتی الوطب و اوک فخی و طانک  
 سکونیه مسمی بیوک عورت کویا که و طب صاحبی در که و طب تولوم دیرلر الوطب ضمتینله برنسنه یه مداومت  
 ایتک بقال و طب علی الشیء و طبوا من الباب الثانی ای دام المواظبه میمک ضمی و طانک فخی ابله برنسنه یه مشغول

ورب

وزب

وسب

وشب

وصب

وطب

وطب

ومداوم اولمق الموطوبه

ميمك فخي وواوك سكوني وطانك ضميله شول يدر كه دائما و تور مغله اند اوت قالميه الموطوب ميمك فخي وواوك  
 سكونيه شول كسنه يدير كه مالن نواب دهر متعاقب اولغله هلاك ايمش اوله موطب ميمك وطانك فخييه  
 بريك ادي در الايعاب همزه نك كسر بله بريه جمع اولق يقال اوعب القوم اذ حشدوا و الحشد بالخاء والذال المهملتين  
 والشين المعجمة الاجتماع و ايعاب شمول معناسنه ده كلور يقال اوعب بنو فلان جلاء فلم يبق ببلدهم منهم احد و يقال  
 جذعه فاوعب نفيه يعني جملة كسدي الموعب جمع ابدجي يقال جاوا موعبين يعني كل جمعيت ايمكله كد بلر الوعب  
 واوك فخي ووعينك كسر بله برنسنه نك تامي و نياي يقال جاء الفرس بر كض و عيب يعني قادر اولدغي  
 قدر سكرتمه ايله الموعب ميمك ضمي ووعينك فخييه تمامه ديك اولور يقال جذعه الله جذعا موعبا يعني خدای  
 تعالى بورني تمامه كسنسون الاستيعاب همزه نك كسري وسينك سكونيه بمعنى الايعاب وفي الحديث في  
 الانفاذ استوعب جذعه الديره يعني بورني تمامه كسمه ده تمام ذبت وارد و استيعاب برنسنه في  
 اصلندن قطع ايمكله ديرلر الوعب واوك فخي ووعينك سكونيه احمق معناسنه در و وعب متاعك سقطنه  
 دخي ديرلر و وعب فرموده دوه يه دخي ديرلر جل ضخم معناسنه يقال وعب الحمل وغوبه من الباب الخامس  
 الاوغاب همزه نك فخييه و وواوك سكونيه خردوات ديك اولور اوغاب البيت ديرلر واوك حقير اولان  
 متاعنه چناق چو ملك وانلره بكرنه كه واريسه الوقت واوك فخي وقافك سكونيه طاغده شول قيادلكلرينه  
 ديرلر كه انده صو جمع اوله الوقبه واوك فخي وقافك سكونيه تربداوز رنده ياغ اركلك ايجون اندكري دلكه ديرلر  
 ووقب العين كوز دلكنه ديرلر خانه چشم معناسنه ووقب كوز باتوب حقور اولغله ديرلر تقول وقت عيناه  
 من الباب الثاني غارتا ووقب اجمعه ديرلر وعب ديدكاري كبي غين معنه ايله نته كمرو ايمش در ووقب دخول  
 معناسنه ده كلور يقال وعب الشيء يقب وعباى دخل وكون تبغه دخي ديرلر يقال وقت الشمس اذا غابت  
 ودخلت موضعها ووقب الظلام اى دخل على الناس ومنه قوله تعالى ومن شر غاسق اذا وقب قال الحسن اى  
 اذا دخل على الناس الاقباب همزه نك كسر بله وقبه يه داخل فليق يقال وقت الشيء اذا دخلته في الوقبه ووقبه  
 حقور يره ديرلر ته كم اشارت اولمشدر و اقباب اجمعه دخي ديرلر يقال وعب القوم اى جاعوا الوقت واوك فخي  
 وقافك كسر بله ائك خايه سندن ظاهر اولان صوت در الوقت واوك فخي وقافك سكوني والفك قصر بله  
 برصوبك ديدر كه بنى مازنه منسوب در الموكب ميمك فخي وكافك كسر بله برنوع سيره ويريلوك كسنه يه ديرلر كه  
 دوه يه يا خوداته زينه تله بنرلر الاكب كسر همزه ايله دوه ذكر اولنان جماعته ملازم مت ايدوب موكبدن ايرلماق  
 يقال وعب البعير اذ الزم الموكب ويريش اوز رينه مداومت ايمكه دخي ديرلر يقال وعب الرجل على الامر اذا واطب  
 عليه وقوش او جمعه حاضر ليق يقال وعب الطائر اذا تهايم الطير ان المواكبة ميمك ضمي وكافك فخييه عسكرله  
 موكبه ييله بمك تقول واكبت القوم اذ اركبت معهم وقومدين سبقت ايمكه دخي ديرلر الوكب واوك فخي وكافك  
 سكونيه برايشه مواطبت ايمك يقال وعب الرجل على الامر اذا واطب عليه ووكب ديكيلوب طور مق معناسنه ده  
 كلور الواكبة طور يمي قائمه معناسنه الوكبان واوك وكافك فخييه برنوع يور يكد سير حالده الوكوب واوك  
 فخي وكافك ضميله كوچك يور يمي يقال طيبة وكوب يعني كوچك يور يمي كيمك المواكبة ميمك ضمي وكافك كسر بله  
 كوچك يور يمي ناقه الوالبة لامك كسر بله شول اكين در كه اولكه اكنك كوچك يور يمي حاصل اولور ووالبة الابل  
 دوه نك اولادنه ونسلنه ديرلر الوالبت كذلك لامك كسر بله برنسنه يه كيروب كيدن نسنه الولوب ضمتيله  
 وصول معناسنه يقال ولب بلب ولو با اذا وصل اليك كما سماكان بوني ابو عبيد نوا در الفعلة ذكر ابلدى والبة بر  
 رجالك اسميدر الوهب والوهب بالنسكين والتخربك والهبة هانك كسر بله باغشلق الوهب والموهبة ايكسنده  
 دخي ميمك فخي وهانك كسر بله اسم در مجشش معناسنه الاتهاب همزه نك كسر بله و تانك كسري وتشد بد بله

وَعَب

وَعَب

وَقَب

وَكَب

وَلَب

وَهَب



هبتی قبول ایتمک الاستیهلب همزه نك و تانك كسر بله هبه طلب ایتمك التواهب فختینله وهانك ضمیله بری  
 برینه نجشش ایتمك بقال تواهب القوم اذا وهب بعضهم لبعض هب هانك فختی و بانك سكونتله احسب  
 معناسنه در بقال هب زبدا منطلقا ای احسب ایکی مفعوله تعدیه ایلر و بوندن ماضی و مستقبل کلز  
 الموهبه تمیمك فختی و واک سکونی وهانك فختیله طاعده اولان شول دلکاره دیرلر که انده صوایر کلور المواهب  
 فختینله وهانك كسر بله جمعی موهب میمك فختی و واک سکونیه وهانك فختیله برر جلاک اسمی در وهامفتوح  
 کلمك شاذ در زیر اشول معتل الفا که انوك مضارعند و اوی دوشمشدرانك اسمی و مصدری مکسور  
 العین کلور الابرچ کلمه که انلر نادردر نته کم موعده بیان اولنمشدر الوهاب و الوهابیه و واک فختیله کثیر الهمیه  
 معناسنه هامبالعه ایچوندر الابهاب دائم اولق بقال اوهب له الشئ ای دام له الموهب میمك ضمی وهانك فختیله  
 شول نسنه در که طعام ایچون حاضر نمیش اوله بر کسنه نك قتنده الموهب میمك ضمی وهانك كسر بله حاضر لین  
 کسنه بقال اصبح فلان موهبا ای معد افادرا وهب ابن منبه که اسم رجل در هانك تسکینی افصح در و منبه ده میم  
 مضموم و نون مفتوح و با دخی مفتوح و مشدد در وهبین و واک فختی وهانك سکونی و بانك كسر بله بر  
 موضعك اسمی در و پبر کلمه در و پل معناسنه ثقل و پیک و و پب زبدا کما تقول و پلک و بونك معناسی  
 الرمك لله و بلادیکدر من منصوب در مصدر بت اوزنه و اگر لامله استعمال اینسك و پب از بد دیرسن بو تقدیر چه  
 ابتداء بت اوزنه رفع نصب دن اولی اولور و اگر اضافتله استعمال اینسك نصب رفع دن اولی اولور فصل الهاء  
 الهب هانك فختیله او یخودن او یتمق بقال هب من نومه بهب من الباب الاول ای استیقط و کلمك معناسنه ده  
 استعمال اولور بقال من این هبت یا فلان ای من این جئت و بر نسنه بی شروع قلعه دخی دیرلر هب فلان بفعل  
 کذا ای بقال طفق بفعل کذا الالهباب همزه نك كسر بله او بندرمق بقال الهبته انا الهبوب ضمتینله و الهبب هانك  
 فختیله و بانك كسر بله پل اسمك بقال هبت الریح هبوب و هبنا ای حاجت و ارکک حیوانك مجامعتیچون شوقه  
 کلمه سنه دخی هبب دیرلر هبب طیر اق صاورن یله دخی دیرلر الهویه هانك فختی و بانك ضمیله شول پلدر که  
 اسد کجه توز صاورن الهبوب کذا هانك فختی و بانك ضمیله بمعناها الهباب هانك كسر بله دوه یور رکن او ینامق  
 بقال هب البعیر فی السیر هبابا ای نشط و ارکک مجامعتیچون شوقه کلمه سنه دخی هباب دیرلر الهیه هانك فختیله  
 قلجك و کوندرك دتره مسی بقال هرزت السیف والریح فهب هبه و هبه سیف سیفك اورر رکن دتره مسی  
 و کسمی در و بقال سیف ذو هبه و هبه زمان مدیده دخی دیرلر بقال عشنا بذک هبه من الدهر ای حقبه  
 و حقبه نیچه یل دیک اولور و هبه بر ساعتد دخی دیرلر که سحر وقتنده باقی قلمش اوله الهیه هانك كسر بله ارکک  
 مجامعته حریمس اولوب شوقه کلمسی بقال هب التیس یهب من الیاب الثانی الالهباب همزه نك كسر بله وهانك  
 سکونیه بمعناها الهباب میمك كسر بله وهانك سکونیه و المهتب میمك ضمی وهانك سکونی و تانك كسر بله و بانك  
 تشدد بله مجامعته شوقه کن ارکک الهبهیه هانك و بانك سکونیه ارککی مجامعته دعوت ایتمك بقال هبهیهته  
 اذا دعوته لینه و التههب تانك وهانك فختی و بانك سکونی وهانك ضمیله ارکک دیشی اوزرینه و چچرمق  
 بقال هبهیهته فتههب ای ترعزع الهبهی هانك فختی و بانك سکونی وهانك فختیله چوبان راعی معناسنه الهباب  
 هانك فختی و همزه نك كسر بله اسکي کهنه معناسنه بقال ثوب هباب اذا کان متقطعا التههب علی وزن التعجب  
 اسکيک بقال تهیب الثوب ذابلی الهب عنب وزنی و زنه بر پار لری الهدیه هانك ضمی و دالک سکونیه و چچاق جمله  
 معناسنه خاء معجمه نك فختیله و هدیه نك دالی مضموم اولق دخی لغت در هب العین کر پک که کوزا طر افندبه  
 الاهدب علی وزن الاقرب کر یکی چوق دم الهدب فختینله هر اغاج پیراغی در که اینلوا اولیه بیان بلغنی پیراغی کبی که

ویب

هیب

ههب

هدب

اکاثل دیرلر همزدهنک فتحی و ناء مثلثه نك سکونيله وسرو پیراخی کبی وارطی دیندکاری اعاج پیراخی کبی که انوکله دری دباغت ایدرلر و بسته نی اولان ایلغون پیراخی کبی که اکا طرفا دیرلر الهداب هانک ضمیله ودالک تشدید بله بمعناه یعنی هدب معناسنه درکه انی اولمیان اعاج پیراخی معناسنه در وخر ما بد اغنه دخی دیرلر الهدب هانک فتحی ودالک سکونيله دوه سودن صاعق بقال هدب الناقه یهدبهاهدبا من الباب الثاني ای احتلبها ویش ویرمکه دخی دیرلر بقال هدب الثرة ای اجتناها الهدب هانک فتحی و یانک سکونيله جعفر وزنی اوزن اغر جانلی اولوب ثقیل اولان کسنه وهیدب السحاب شول بلوت یغمغه باشلدقه اوزون اوزن ایب کبی کوردهنن سنه لدر الهدب والهندباء والهندباء هانک کسری ودلک فتحیه بر معروف اونک اسمی درکه انک برنوعنه کاسنی دیرلر و برنوعی دخی بیانده بتر کونجه چیچی اولور و ابو زید ایتدی هندبا دالک کسر بایدر و مدبله وقصر بله استعمالی جائدر التهذیب علی وزن التکریم یاک آیمک تقیه معناسنه وسرعت معناسنه ده کور علی ماسجی المهدب ذالک فتحیه شول کسنه یه اطلاق اولنور که اخلاقی یاک اوله بقال هذا رجل مهذب ای مطهر الاخلاق الاهداب همزه نك کسر بله وهانک سکونيله والتهذیب علی وزن التکریم اوچمقه وسکرتمده وسو بله ده سعت آیمک الهدبا هانک فتحی و یانک سکونی ودالک فتحیه انک برنوع یورجسی در که سرعتله اوله الهرب فتحینده قچمق فرار معناسنه بقال هرب بهرب من الباب الاول التهرب علی وزن التکریم قمرق بقال هربه غیره تهر بیالاهراب علی وزن الاکرام فورقوب زیاده سیله قچمق هارب قارب رانک کسر بله صه به واروب کن سنه بقال ماله هارب ولاقارب یعنی انوکچون صویه وارور و سودن کور سنه یوقدر یعنی سنه به مالک دکلدن الهرجاب هانک کسری و رانک سکونيله اوزون و فرموده اولان قدر و هر جاب بر موصعک دخی اسمیدر الهردیه هانک کسری و رانک سکونی ودالک فتحیه قاری عورت و هر دبه شول ره دیرلر که قازنی ششک و قورققی امله الهوزب علی وزن جعفر شول دوه در که غابت ابله یورچی اوله قوی الجری معناسنه الهضبة علی وزن القطرة ایری قطره لی یغمور و یصدم اولن طاع الهضب یغمور یغمق و سوزی قتی قتی سو پلشیمک بقال هضب القوم فی الحدیث من الباب الثاني ایضای ارتفعت اصواتهم بقال هضبتهم السماء من الباب الثاني ای مطرتهم الهضب هانک کسر بله وضادک فتحیه هضبه نك جمعی الهضب هانک وضادک فتحیه هاضبک جمعی در تابعک جمعی تبعه باعدک بعد کلدوکی کبی هاضب یغمور معناسنه در الهضب هانک فتحی وضادک سکونيله صاعقن سودده قطره نك فطره اردنجه ایسنه دیرلر الهضاب هانک کسر بله هضبک جمعی و جبل معناسنه اولان هضبه نك دخی جمعی هضاب کلور الا هاضب علی وزن الاقالیم هضابک جمعی در الاهتضاب قتی قتی سو یاشمک بقال اهتضب القوم ای افاضوا فیه ارتفعت اصواتهم الاهضاب علی وزن الاکرم التکلم بقال هضبوا یا قوم ای نکلوا الهضب هانک کسری وضادک فتحیه و یانک تشدید بله هجف کبی شول ته دیرلر که زیاده در لکن اوله وهجف احق اولان کسنه به ده دیرلر الهلبه علی وزن الجرعة شول خنزیر قلنه دیرلر که انکله دیکش دبکر لر الهلب هانک ضمی و لامک سکونيله هلبه نك جمعی در کذلک قو م قد بتن قانن قیلله و غیره دخی هلب دیرلر وهلبه الزمان زمانک شدنه دیرلر مثل الکلمة و الجلمة الاهلب علی وزن الاکرم شول ته دیرلر که قانن قیلله چوق اوله واهلب جوزلق اولان یله دخی دیرلر بقال عام اهلب ای خصیب اکین قوی اولماغین ایری قیللو حیوانه تشبیه اولنوب اهلب دیمشدر الهلب هانک فتحی و لامک سکونيله ات قو م غنک قانن قیلله نبی بولمق بقال هلبت

هندب

هدب

هرب

هرجرب

هردب

هوزب

هضب

هلب

هنب

هوب

هیب

یب

بب

ابت

انت

است

الفرس اذ انتفت هلبه المهلوب على وزن المطلوب قالن قیلاری قوی پر بلن آت و مهلب بن ابی صفره بوسیدن  
 ابوالمهالبه دبد بلر الهلابه علی وزن العلامة یغمور قطره سیله اولان صوغوق روز کان دیرلر بقال یوم  
 هلاب ای ذور یخ و مطر الهنب فختینله حماقت معنا سنه الهنباء علی وزن الصحراء احق اولان عورت  
 بلهء معنا سنه الهنبی بالقصر لغت فیه ایضا هنب ها نك كسری و نونك سکونیه اسم رجل در الهوب  
 هانك فخی و ضمیه ارا قلیق بعد معنا سنه در نقول ترکیته فی هوب دابرو هوب دابرای بحیث لابد ری این  
 هو و هوب هانك فخی ایله شول رجله دیرلر که احق و کثیر الکلام اولسه و اتش کرم اولمق معنا سنه ده کلور  
 الهیمة مهابت معنا سنه در که مهابت عظمت و خوفدن ناشی اولور نسنه در بقال هابه بهاب من الباب الرابع  
 هب بفتح الهاء امر منه لان اصله هاب سقطت الالف لاجتماع الساکنین هبت نفس متکلم وحده در و بو  
 اصلند هبت ایدی یانك كسر بله وقتاکه یاتسکین اولندی اجتماع ساکنیندن او ترو حذف اولنوب  
 کسره سی ما قبلنه و یرلدی سائر اجوف یائیلرک دخی حالی بو در الهیمة علی وزن المعركة محل هبت  
 اولان نسنه بقال هذ الشئ مهیمة لك التهب علی وزن التكرم هبت المق بقال نهیت الشئ و هیت و یرمك  
 معنا سنه ده کلور بقال نهین الشئ ای خوفنی بو تقدیرجه لازم و متعدی کلش اولور التهیب علی وزن  
 التکریم بر نسنه بی مهابتلو قلیق بقال هبت الیه الشئ اذا جعلته مهیبا عند المهب ميمك فخی و هانك كسر بله  
 شول کسنه در که اندن هبت الهل بقال رجل مهیب ای یهابه الناس المهوب ميمك فخی و هانك ضمیه مهیب  
 کبیرر کو یا که مهوب هوب الرجل دن مأخوذ در بناء مجهول اولوب یاسی واوه قلب اولندقد نصکره الهیوب  
 هانك فخی و یانك ضمیه شول قورقق کسنه که خلقدن هبت الهه و فی الحدیث الایمان هیوب یعنی ایمان  
 صاحبی اولانلر معا صیدن خوف ایدر لر الهیوبه هانك فخی و یانك ضمیه و الهیاب هانك فخی و یانك  
 تشدد بده و الهیابه علی وزن العلامة و الهیاب هانك فخی و یانك كسری و تشدد بده قورقق کسنه در  
 جبان و متهب کبی المتهب علی وزن المتعجب هبت ایچی کسنه الاهابه علی وزن الاقامة چوبان قیون  
 یاخود دوه یه حیقروب طورتمق یاخود دوندر مک بقال اهاب الراعی بغمه ای صاح بهالتقف اولترجع  
 و اهاب بالبعیر المهاب ميمك فخی هبتلو مکان بقال مکان مهاب ای مهوب هاب بلفظدر کد انکله مخالفیره  
 کمه دن منع ایدر لر هبی هانك فخی و یانك كسر بله هاب کبی اتی مخالفیره کمه دن منع ایچون استعمال اولنور  
 اقدمی و اقبلی کبی الهیاب هانك فخی و یانك فخی و تشدد بده اورکک و خفیف معنا سنه کلور کدافی بعض  
 نسح الصحاح فصل الیاء الیباب یانك فخیله خراب معنا سنه بقال خراب یباب پس یبابک معنا سی مستقل  
 مراد در تأکید ایچون کلشدر اتباع قیلندن دکلدر تا که لفظ بی معنی اوله الیلب فختینله شول زر هه  
 دیرلر که در بدن ایدر لر برینی برینه د ککله که بومقوله زر هلی اکثر اهل یمن استعمال ایدر لر الیلبة بلبک  
 مغردی در بعضی لر ایتدی بلب شول قلقان در که در بدن ایدر لر بوسیدن در قه دخی بلب دیرلر و درق  
 مهمله بنبک فخته لر بله کوندن اولان قلقاندر که اغاجی و صرمی اولمازو بلب اصل معنا سنه قلقان ایتد کاری  
 درینک اسمیدر باب التاء من ترجمه صحاح الجوهری فصل الالف الایات همزه نك فخی و یانك سکونیه  
 کون اسی اولمق بقال ابت یومنا یات من الباب الرابع اذا اشتد جرها و ابت كذلك یانك سکونیه اسی کون  
 معنا سنه ده کلور و الایات همزه نك فخی و یانك كسر بله و الایات همزه نك مدی و یانك كسر بله اسی کون  
 بقال یوم ابت الایات غلبه قلیق بقال ته یوته من الباب الاول المئمة ميمك فخی و همزه نك كسری و تانك تشدد بده  
 مفعله وزنی اوزن در غلبه معنا سنن مشتقدر الاست همزه نك كسری و سببک سکونیه اصل معنا سنه

كوكب بما زال على است المدهر مجنوناً لم يزل يعرف بالجنون واست الدهر عمر بلك اس الدهر ديد كاري كبي در  
احد سبتين تايم قلب اولمشدر رتته كم طس ده طست ديرلرالات همزه نك فتي ولا مك سكونيله اكهمك يقال  
الته حقه يا لته التامن الباب الثاني وحبس ومنع انك معناسنه دخي كلور يقال التهن عن وجهه اي صرفه لاته  
بليتته كبي كه بونلر لغتلر در بر معنایه واندو يرمك معناسنه ده كلور يقال الته يميناي احلفه الامت همزه نك  
فتي وميمك سكونيله مكان مرثفع معناسنه وامت او فاجق ديه جملر ده دخي ديرلر قال الله تعالى لا ترى فيها عوجا  
ولا امنا يعنى انه انبش يوقوش يوقدر و يقال امتلاء السقاء فام امت يعنى قريه طوليدر انوك بوش يري  
ونا هموار يري يوقدر وامت قصد و تقدير معناسنه ده كلور يقال امت الشئ امتاي قصده وقدرته الماموت  
على وزن المقصود موقوف معناسنه در يقال هو الى اجل ماموت اي موقوف الانيت ايكيلمك انين معناسنه  
نقول انت يا انت انبتامن الباب الثاني وحسد انك معناسنه ده كلور يقال انتة اذا حسده الماموت حسد  
اولمش كسنه يقال رجل ماموت اي محسود فصل الباء البت خزدن ايشلمش كياسيه ديرلر وخز خاء معجه نك  
فتخيله وزاي معجه ايله برجنس يوكه ديرلر كه تمدن انجه فاشلر ايدر لر بعضلر دكيز قيوني يوكيدر ديشلر در  
البتوت ضمته نله بتك جمعي وبت كسمك معناسنه ده كلور نقول منه بته پينه و پينه من الباب الاول والثاني وهذا  
شاذ لان باب المضاعف اذا كان بفعل منه مكسور الايجي متعد يا الاحرف معدودة وهي بته وعله وغه وشه  
وحبه وهذه الاخيرة ووحدها على لغة واحدة وانما سهل تعدى هذه الاحرف الى المفعول شتر اك الضم وانكسر  
فيهن وعل ايجمك وغم قو غلق معناسنه در البش بانك فتي وتانك كسر بله شول كسنه در كه بت ايشليه يا خود  
بت سماجي اوله البتات بانك فتي وتانك تشديد بله مثله التبتيت على وزن التكريم كسمك يقال بته بتبتتاشدد  
للمبالغة الانبتات كسلك انقطاع معناسنه المنبت ميمك ضمي ونونك سكوني وبانك فتي وتانك تشدد بله  
شول رجل در كه انك رجوليني كسلك اوله يقال رجل منبت اي منقطع ب البته بر كله در كه كلامي تا كيد ايجون  
كلور يقال لا فعله بته ولا فعله البته لكل امر لا رجعة فيه و بونك انتصابي مصدر بت او زرر در نقد ير كلام  
بته بته قطعته قطعامعناسنه يعنى فلان نسنه او زوكس ايشلك يوقدر وسكران لايت ديرلر اصمعي ايتدي  
بونك معناسي لا يقطع امر اديكدر واصمعي ايتدي لايت ديرلر باب افعالدن وفر ايتدي ايكسيدة لغت در  
يقال انبت عليه القضا و بته اي قطعته و دكر مني صول جانبه چورمكه دخي بت ديرلر يقال طحت بالرحا اذا  
ابتدأت لادارة عن يسارك البتات بانك فتخيله قطع معناسنه در ومنه قولهم نصدق فلان صدقة بتاتا و صدقة  
بته بته اي انقطعت من صاحبها و بانه وكذلك قولهم طلقها ثلاثا بته وبعضيلر بوحد يث شربك  
مفهومه لا صيام لمن لايت الصيام من الليل بت بته عزم و قطع معناسنه در ديدى وبتات جهازه وزاده  
دخي ديرلر الابته جمعي مثل قذال واقدلة وقذال باشك اردينه ديرلر وبتات متاع بته دخي ديرلر وفي الحدبث  
لا يخطر عليكم النبات ولا يؤخذ منكم عشر النبات يعنى نباتان دن منع و متاع بيتدن عشر يوقدر و بر نسنه نك  
اوزر بته اولمعه دخي بتات ديرلر يقال فلان على بتات امر اذا اشرف عليه البتات احق وارق اولان كسنه بيديرلر  
يقال هو بات اي احق امهزول البحت بانك فتي وحاء مهمله نك سكونيله خالص معناسنه در يقال شراب بحت  
اي غير مزوج وخبز بحت اي ايس معه غيره وعرني بحت اي محض وكبرو بونجولين در سن موشى وثنيه سى  
وجمعي دخي مراد اولد قده واكر دلر سكتا نبتنه عريه بته تحتة ديسن و محلنه كور ثنيه و جمع دخي ايدر سن و بر  
نسنه خالص اولمق معناسنه ده كلور يقال بحت الشئ من الباب الخامس اي صابر بحتا المباحته ميمك ضمي  
وحانك فتخيله خالص قلمشه يقال با حته الوداي خالصه البحت بانك فتي وحاء معجه نك سكونيله

الت

امت

انت

بتت

بحت

بخت

غنا و بو فارسیدن معر بدر المبحوت میمک فحی و بانک سکونیه غنا صاحبی اولان کسنه البخت بانک ضمیه  
 برجنس دوه در بعضیلر ایتدی شول دوه که عربی اولان دوه ابله عجمیدن طوغمش اوله اکاخنی دیرلر بخت  
 النصر دبد کبری ملکه منسوب اولدوغچون البختی مفردی البختیه مؤنثی در البختی جمعیدر غیر منصرفدر  
 زیر جمع جمع معناسنه در و بانک تخفیفی ده جائز در بختی دیرسن اثافی دبد کبری کی که اثفیه نک جمعیدر  
 و اثفیه همز نک ضمی و آخر نه بانک تشد بدبله صاج ایاغی معناسنه و فی بعض النسخ و اما مساجدی  
 و مدائی فنصرفان لان الیاء فیها غیر باقیه فی الواحد کما تصرف المهابه و المسامعه اذا دخل علیها  
 هاء النسب التبخت علی وزن التکریم حصر الزام ابدوب اسکات اتمک تبکیت معناسنه کذا فی بعض نسخ  
 الصحاح البرت بانک ضمیه و بانک سکونیه قولانغز اولان کسنه و برت قازمه دبد کبری الته دخی دیرلر المبرت  
 میمک ضمی و راء مشدده نک فحیه طبرزد دبد کبری شکر در که شکر کز یاده محکمه طبرزد دیرلر زدن  
 نغیم اولمشدر بالته ابله فاند غندن اوترو بیروت بانک فحی و بانک سکونیه بر موضعک اسیدر البرتاء  
 همزه نک و رانک کسر بله و نونک سکونیه برنسنه یه مستعد اولق بقال برنیت للامر برتاء اذا استعددت له  
 باب افعلالیه ملحق در یاز یاده اولنغله البغت بانک فحی و غینک سکونیه برنسنه اکسرن کلک بقال بغته  
 بغته من الباب الثالث ای فاجاه و یقال لغیته بغته ای فحاه المباعته میمک ضمی و غینک فحیه فاجاه  
 معناسنه در التبکیت علی وزن التکریم بر کسنه بی اسکات اتمک یا اورمغله یا خود قاتی سو بلکله بقال  
 بکته باحجه ای غلبه و بکته بالعصای اسکنه بضر به البلت بانک فحی و لامک سکونیه کسمک قطع معناسنه  
 نقول بلبته بلبته من الباب الثاني البلت فحینه کسملک انقطاع معناسنه بقال بلبت بلبتا من الباب الرابع  
 ومنه بلبت یعنی سکن المهر الملبت جمیر لغی او وزن ضمان ابله اولان مهر مهر مضمون معناسنه البهت بانک فحی  
 و هانک سکونیه اکسرن طو و تقدر بقال بهته بهتا ای اخذه بغته قال الله تعالی بل تأتیمهم بغته فتبهتهم  
 و بهت بر کسنه بی افتر اتمک معناسنه ده کلور و بهت تحیر معناسنه ده کلور بقال بهت الرجل من الباب الرابع  
 و بهت من الباب الخامس و بهت علی البناء للمفعول افسح منها قال الله تعالی فبهت الذی کفر لانه بقال رجل  
 مبهوت ولا یقال باهت و لا بهت البهت بانک و هانک فحیه و البهتان بانک ضمی و هانک سکونیه کذلک  
 افتر اتمک معناسنه در بقال بهته بهتا و بهتا و لا یقال بهت علیه و اما الکلام بهته بلا کلمه علی البهات بانک  
 فحی و هانک تشد بدبله افتر ابدن کسنه المبهوت افتر اولنان البهیته بانک فحی و هانک کسر بله بهتان  
 معناسنه در بقال یاللبهیتة بکسر اللام للاستعانة البیت او خانه معناسنه و بیت عیال معناسنه و شعر  
 منظومه معناسنه ده کلور و بو معناده دبلمشدر و بیت علی ظهر المطی بنیته باسمر مشقوق الحیاشم  
 یرعف قلبی و صف ابلر و اسمر قان یاغزه دیرلر و مشقوق الحیاشم بورنی یارلمش و رعاف بورون قاننه  
 دیرلر که قلده بوصفتلر واردر البیوت و الابیات جمعی الابیات همزه نک فحیه جمع جمعی مثل اقوال و آقا و بل  
 البیت ضم با و فتح یا بله نصغیری البیت بانک کسر بله دخی لغتدر البیوت ببتک نصغیر بدر عامه قاتده  
 کیرو حال بو بله در شیخک و شبک و بونلره بکزی نلرک نصغیرده ببت بیت بر مرکب کله در که دیواری  
 بری برینه اولاشقدر دیککی اشعار ابدر اخر لری فتح اوزن مینیدر اسم واحد منزله سنده قلند قلر یچون بقال  
 فلان جاری بیت بیت ای ملاصقا البات بیات قالن نسنه غاب معناسنه بقال خبز باء البیوت بانک فحی  
 و بانک ضمی و تشد بدبله باء معناسنه و بیوت شول ایشه دخی دیرلر که صاحبی انک اوزرنده اهتمام ابدوب  
 کچه لر البیتوته بانک فحی و بانک سکونی و تانک ضمیه کچه ملک بقال بات بیت من الباب الثاني و بات بیت

بغت

برت

بکت

بالت

بهت

بیت

من الباب الرابع وبتوته كيجه اشلمكه دخي ديرلر بقال باث بفعل كذا اذا فعله ليلا كما يقال ظل بفعل كذا  
 اذا فعله نهارا الابا ته احشاملىق بقال باثك الله بخير التيبث مثل التكرم شبخون ايمك بقال بيت العدو  
 اى وقع بهم ليلا و برنسنه يي كيجه ايله نديبير ايمكه دخي ديرلر بقال بيت امر اى ديره ليلا ومنه قوله تعالى  
 اذ يبيتون ما لا يرضى من القوم و تقديرمعناسنه ده كلور بقال بيت الشى اى قدر البيات بانك فخييله اسمدر  
 شبخون ايمك معناسنه البيت بانك كسر بله قوت معناسنه كلور بقال ماله بيت ليله اى قوت ليله البيته بانك  
 كسر بله كذ لك بمعنى البيت يعنى قوت معناسنه فصل التاء التوت تانك ضميله معروف ميوه در فرصاد معناسنه  
 و لانقل التوت بالتاء المثلثة التوتيا تاء اولينك ضميله و تانينك كسر بله برطاشدر كه اى سحق ايدوب كوزه  
 چكر لر معرب در فصل التاء الثبات بالفتح و الثبوت بالضمين حاصل اولمق بقال ثبت الشى ثباتا و ثبوتان من الباب  
 الاول الا ثبات همزه نك كسر بله ثابت قلمق بقال اثبته غيره و برنسنه دن ايرماق معناسنه ده كلور بقال  
 اثبته السقم اذالم بفارقه و منه قوله تعالى ليثبتوك او يقتلوك اى يجرحوك جراحة لا تقوم معها التثبث  
 على وزن التكرم بجمعنا بقال ثبته اى اثبته التثبث فختينله و بانك ضمي و تشدد ببله ثابت اولمق بقال ثبت الرجل  
 فى الامر تثبتا الاستثبات بجمعنا الثبث ثابت القلب اولن كسنه و ثابت العقل اولنه ده ديرلر و بقال فلان ثبت  
 الغدر يعنى خصومتها ثابت در د بلى خصمه مكالمه دن عاجز اولمز و غدر غين معجه ايله و دال مهمله نك فخييله  
 اصلنده شول يره ديرلر كه انوك كسكين طاشلرى اولوب تمام خشونتى اوله الثبث تانك و بانك فخييله ثابت  
 قدم اولمق بقال رجل له ثبت عند الجملة اى له ثبات و ثبت حجتته دخي ديرلر بقال لا احكم بكذا الا ثبت اى بحجة  
 التثبث تانك فخي و بانك كسر بله ثابت العقل اولن كسنه الثباته تانك فخييله ثابت العقل اولمق بقال ثبت  
 بثبت من الباب الخامس اذا صار ثبثا التانك فخييله جماع ايدركن افسان ايمك بقال ثبت من الباب الثانى  
 اى احدث عند الجماع و تث يرده اولان يارغه ده ديرلر شكاف معناسنه التثوت ضميتنله جمعى كذا فى بعض  
 نسخ الصحاح التثنت فختينله برنسنه بدر ايمه اولمق بقال تثنت الشى و اللحم اى انش و نشت دخي نونك تا اوزرينه  
 نقد ييله بو معنا يه در فصل الجيم اجبت حيمك كسرى و بانك مسكون ييله بر لفظدر كه صمه اطلاق اولنور  
 و مغيبان دن خبر و يرنه و ساعره دخي اطلاق اولنور و فى الحديث الطيرة و العيافة و الطرق من اجبت طيرت  
 برنسنه ايله يره مز يوم ايمك و عيافت عين مهمله ايله و فاجله غايدن خبر و برمكة و طرق اوافق طاشلر له قال ييمكه  
 ديرلر و جبت لفظى خالص عربى دكلدر زيرا كه جميله تاجم اولمشدر كلمه واحده ده حرف ذول قيسر و ذولق  
 ذال معجه نك فخييله دل او جنه ديرلر و هر حرف كه دل او جندن كلور را كى و لام كى اكا حرف ذولقى ديرلر  
 جوت جوت بر لفظدر كه بونكله دوه يي صوتيه دعوت ايدركن لرا نقول للابل جوت جوت اذاد عونها الى الماء  
 فصل الحاء الحت حانك فخييله اغاچدن پيراغى و بزدن منى قاز ييق و بونلره بكر زرنه كدوار ايسه و تعجيبلا اورمغه  
 دخي ديرلر بقال حته مائه تسوط اى عجلها له و حث نيز و چاپك اولان ته دخي ديرلر بقال فرس حث اى سريع  
 و ذريع الاحتات همزه نك فخييله حثك بجمعى كلور الحات تانك فخييله طاغلق بقال حثات الشى اذا ناثر  
 الحثات حانك ضميله و تانك تخفيفيله هر نسنه نك طاغلق يسى حثات كذ لك حانك ضميله برز جاك اسميدر  
 حتى فعلى و زنى و زن حرف جر در انتها ده و غايشه الى مشابه سنده در و كاه اولور كه عاطفه اولور و او منزله سنده  
 و كاه اولور كه حرف ابتدا اولوب انكله ما بعدنده اولان كلامه باشلنور تنه كم شاعر ك بوشعر نده واقع  
 اولمشدر فزالقتلى تمج دمائها بدجلمه حتى ماء دجلمه اشكل و مج صوتى اغزه الوب عنفله اخراج ايمكه  
 ديرلر و اشكل قرمزى كوز لويه ديرلر و بو مقامه مراد دجلمه صوتيك قلنه بو بنماسى در اكر سن حثاى فعل

توت

ثبت

ثبت

تنت

جبت

جوت

حنت



مستقبل اوزن داخل قیلو رسك منصور قیلر سن ان ناصبه نقدیر ایتمکله نقول سرت الی انکوفه حتی  
ادخلها یعنی الی ان ادخلها اگر سن بو کلامی کوفه یه دخول حالته سو پلر سك مرفوع ایدر سك و بو  
سیدن حتی نقول الرسول او قمشدن رفعله و شول کسنه لکه نصیله او قومشدر حتی بی غایچون قاشلردر  
وشول کسنه لکه رفعله او قومشدر در حتی بی حال ایچون قلمشدر یعنی رسول بو حالته ایدی و عربلرک  
حتام دبد کری قوللری اصلنده حتام ایدی ماء استفهامک الفی حذف اولندی کیرو بو نچلین در هر حرف  
جرکه ماء استفهامیه یه داخل اوله که بودم مانک الفی حذف اولنور کقوله تعالی فیم نبشرون وفیم کنتم  
وهم یشاء لون المحررت میمک فحی و رانک ضمیه انجدان کوکی وانجدان بر اوت در که اطباقتنده معروفدر  
معربدر انجدان دن تعریب اولمشدر الحرت حانک فحی و رانک سکونیه قانی او مق دایک شددب معناسنه  
بقال حرته یحرته من الباب الاول الحرته همزة وزنی اوزن کثیرا لکل معناسنه در الحقیته حانک وفانک فحیله  
واخرنده همزه ابله مدسز شول رجل قصیره دیر لکه ملحم اوله الحفت حانک فحی وفانک سکونیه قاقق دق  
معناسنه الحلت حانک کسر بله و لامک سکونی و تانک کسر بله انجدان دبد کری و نیک صمغی در و لا نقل حلتیت  
بالشاء المثلثة اما کاه اولو رحلیت دیر لکه لامک تشدد ببله و تاء واحد ابله الحلت حانک فحی و لامک سکونیه  
باش تراش ایتمک بقال حلت رأسی من الباب الثاني ای حلقته و بوج اودمکه دخی دیرلر نقول حلت دینی ای  
قضیته و یوک یولمغه دخی دیرلر نقول حلت الصوف ای مرخته و بر نسه و یرمکه دخی دیرلر بقال حلت فلانا  
ای اعطیته اصمغی ایتدی او رمق معناسنه ده کلور بقال حلتته مائة سوط ای جلدته و الکل من باب واحد  
الموتة ضمینه اسی محکم او لمق بقال حمت یومنا من الباب الخامس اذا اشتد حره الحمت حانک فحی و میمک  
سکونیه اسی کون بقال یوم حمت بالنسکین وقوز مثللو فاسد او لمق بقال حمت الجوز ونحوه حمتا اذا فسد  
الحمت حانک فحی و میمک کسر بله شددب معناسنه بقال غضب حمت ای شددب و حمت شول یاغ نلومنه  
دیرلر که اوزر نه قبلی اولیه ابن السکیت ایتدی یاغ تولومنه رب دخی قوسلر کیرو حمت دیرلر و انوکچون حمت  
دیرلر کرب قونخله شددب اولور الحوت حانک ضمیه بالق سمک معناسنه الحیتان حانک کسر بله خونک جمعیدر  
والحوت کوه بر بر جک اسمیدر الحوت حانک فحی و و اوک سکونیه بر نسنه نک اطرافن قوش او چرکن طولشوق  
بقال حات الطائر علی الشئ بحوت یعنی قن قوش بر نسنه نک اطرافن دولشسه الحاوته میمک ضمی و و اوک فحیله  
بری بر بله دستان سو پلشمک مراوغه معناسنه بقال حاونک فلان و حاوتی اذار اوغک فصل الحاء الحیت حانک  
فحی و بانک سکونیه شول دوزیره دیرلر که قوملوا اوله و حبت کذلک بر صوبک اسمی در که کاب قبیله سنه  
منسوبدر الاحبات همزه نک کسر بله تواضع ایتمک بقال اخبت لله تعالی الحبت حانک فحی و بانک سکونیه  
تواضع ایتمک بقال فیه خبته ای تواضع الاختات بر نسنه نک نصیبین از و یرمک بقال اخت الله خطه ای  
لخسه و اختات او نبق معناسنه ده کلور بقال اخت فلان ای استخی الخبت قلیل و بی اعتبار نسنه خسبس  
معناسنه اخت حانک فحی و رانک سکونیه اکنه دلیکی و قازمه دلیکی قولق دلیکی و بونلره بکر نه که واریسه  
و خرت یولی بلکه ده دیرلر قال لکسائی نقول خرتنا الارض اذا عرفناها ولم تخف علینا طر قها الخرت ضمینه  
والاخرات همزه نک فحیله خرنک جمعی وشول حلقه لکه قولانلرک باسنه دکر لرانلره اخرات دیرلر الخرت حانک  
کسری و رانک کسری و تشدد ببله شول قولاغوز که قولاغوز لقه ماهر اوله الخرات حانک فحی و رانک  
کسر بله بلا یاء خرتیک جمعیدر الخفوت ضمینه او از چقمز اولمق بقال خفت الصوت خفوتا اذا سکن  
و بوسیدن خفت المیت دیرلر چنکه نکلمی منقطع اولوب ساکت اولسه الخافت شول میت که کلامی منقطع

حوت

حفت

حلت

حمت

حوت

حبت

خرت

خفت

اولش اوله الخفات خانك ضميله كسرنه امك وفات فحى معنا سنه يقال خفت خفاتا من الباب الثانى  
 اى مات المحافته ميمك ضميله وفانك فخميله والتخافت تانك فحى وفانك ضميله كلامى كيزلوسو بلك الخفت خانك  
 فحى وفانك سكونيله بعناها وهو ايضا من الباب الثانى الخوت والخوتان طوغن صيدا وزرينه دوشمك صيدى  
 طوتما عچون ووعده يه مخالفت ايمكه دخی دیر لر يقال خات الرجل اذا خلف وعده وياشلوا ولمغه دخی دیر لر  
 يقال خات الرجل اذا سن الحائمه طوشجبل دبدكلى قوشدر كه قوندوغى وقتنه قنادينك اوزى ايشدلد كچون  
 خائنه دبدلر الخوات خانك فحى ايله طوشجلك قنادينك اوز بدر يقال خات العقاب تخوت خواتا من الباب  
 الاول الخوات خانك فحى وواوك تشد بدبله جرى اولان كسنه يه دیر لر بهادر معنا سنه خوات كذلك خانك  
 فحى وواوك تشد بدبله انصار دن بر كسنه نك دبدلر الخوت فختينله وواوك ضمى وتشد بيله اكسمك معنا سنه در  
 يقال تخوت ماله مثل تخوفه اى تقصه و بر كسنه نك خبرن الوب حفظ ايمكه دخی دیر لر يقال فلان بتخوت  
 حديث القوم اذا تحفظه الاختيات همزه نك كسرى وخانك سكونيله اوغور ليوب اكسمك يقال مازال اللذب  
 يختات الشاة بعد الشاة اى يخلبها فبسر فيها وخبر المغه دخی دیر لر يقال فلان يختات حديث القوم  
 اى ياخذ مناهم واختيات كچه ايله بزوب قطع طريق ايمكه دخی دیر لر يقال انهم يختاتون الليل اى يسرون  
 ويقطعون الطريق فصل الدال الدست دالك فحى وشينك سكونيله صحر ابو اصلنده فارسيدر ياخود لغتين  
 بينده اتفاق واقع اولشدر فصل الدال الدات ذلك فحى وهمزه نك سكونيله بوغق يقال ذاتة بذاتة  
 ذاتا من الباب الثالث اى خنقه ابوز بدائدى ذات زياده شدله بوغقه دیر لر بر حيثيله كه بوغقن ديلان  
 چقره الذعت ذلك فحى وعينك سكونيله زياده بوغق ذات كى يقال ذعته ذعتا من الباب الثالث مثل ذاتة  
 وذاتطه وذعطه اذا خنقه اسد الخنق وذعت دفع ايمكه دخی دیر لر يقال ذعته ذعتاى دفعه دفعاذبت وذبت  
 شوبله وشوبله ذيكدر كيت وكيت معنا سنه بقولون كان من الامر ذبت وذبت فصل الرء التريت تانك  
 فحى ورانك سكونى ويانك كسرى ويانك سكونيله بسلك يقال رب الصبى يربته تربتا اى ربا الرت رانك فخميله  
 رئيس معنا سنه الرتوت ضمته جمعى در يقال هولاء رتوت البلد ورتوت بيان خنزير لر يينه دخی دیر لر واحدى  
 رت در كذلك رنك فخميله الرته رانك ضميله كلامه فصيح اللسان اولما مق عجمه معنا سنه يقال فى لسانه رته  
 اى عجمه الارت فختينله دبلى نكلمه طونقن اولان كسنه يقال رجل ارت اى بين الرت الارثات همزه نك كسرى  
 ورانك سكونيله دبلى طونقن ايمك يقال ارته لله فرت الرفات رانك ضميله چورمش دو كاش نسنه حطام  
 معنا سنه قال الله تعالى اذا متنا وكنا ترابا وعظا ماورفاتا المر فوت چورمش يقال رفت الشى فهو مر فوب  
 فصل الرء الرت رانك فخميله زين ايمك يقال زنت ازنها رتا من الباب الاول اذا زينتها فترينت الرت رانك  
 كسربله قره صاقر قير معنا سنه المرقت ميمك ضميله وفانك تشد بدبله وفخميله زفتلمش نسنه يقال حرة مرفقة  
 يعنى زفتلمش دسنى مطلية بالرتت معنا سنه المزكوتة طولمش نسنه يقال قربة مزكوتة اى مملوءة التزكيت  
 تانك فحى وزانك سكونيله طولدرمق يقال زكت القربة تزكيتاى ملائمها الاركات همزه نك كسرى بله طولدرمق  
 يقال زكتت المرأة بعلام اى ولدته الزميت زانك فحى وميمك كسرى بله اهل وقار اولان كسنه الزميت زانك كسرى  
 وميمك كسرى وتشد بدبله فسميق كى زياده اهل وقار اولان كسنه الازمت همزه نك فخميله او قر معنا سنه  
 اسم نفضيل در يقال فلان ازمت الناس اى او قرهم ونعجبند ما اسد تزمته دیر سن التزمت فختينله وميمك  
 ضمى وتشد بدبله صاحب وقار اولمق الزيتون زانك فخميله ثمره معروفه در الزيتونه واحدى در الزيت زانك  
 فحى ويانك سكونيله زيتونك ياغى دروزبت بر نسنه يه زيت ياغن قومغه دخی دیر لر يقال زيت الطعام

خوت

ذبت

ذات

ذعت

ذيت

رت

رت

رفت

زت

زكت

زمت

زيت

از تهنیتاذا جعلت فيه الزيت وزيت باغن بدرمكه دخی دیرلر بقال زت القوم ای جعلت ادمهم الزيت یعنی انلك قاتعین زیت قلدیم المزیت والمزیتوت میمینك فخر بله معیبله معیوب کی اعلالله واعلالسز زیتلمش دیکدر التزیت تانك فتحی وزانك سکونیهل زیتله زادلندرمق تقول زیتهم اذ زودنهم الزيت الاستزاته زیت طلب اتمك بقال جاوا ایستزیتون ای یستوهبون الزيت فصل السین السأت بو عمق حتی اولجه بقال سأتته یسأتته سأتتا اذا خنقه حتی یوت مثل سأتبه بالباء الختانیة وابوز بدسأتی بووجه اوزنه نفسیرا یتشدر الا حتی یوت دیامشدر السبت راحت اولمق وسبت دیو دهره دخی دیرلر وسبت دیو باش تراش اتمکه دخی دیرلر وسبت دولاشق صاچ ایچندن صاچ صار قتمغه دخی دیرلر وسبت دیو دوه یور یسندن برنوع یور یکه دخی دیرلر که اندن عنق دیو تعبیر اولنور وسبت بوین اورمغه ده دیرلر بقال سبت علاوته سبتا اذا ضرب عنقه ویوم سبتته یوم سبت دبد کلرینك معناسی سائر ایام هفته یوم سبتته منقطع اولدو غیچون در السبت همزه نك فتحی و بانك ضمیله والسبوت ضمتینله سبتك جمعی در وسبت بهودینك سبت کونن رعایت ایتمسی قال الله تعالی وهم لا یسبتون الاسبات همزه نك کسر بله سبت کوننه داخل اولمق بقال سبتت الیهود ای دخلت فی السبت المسبت مهمك صمی و بانك کسر بله سبتته داخل اولوب حرکت ایتمین بقال سبت ای دخل فی السبت ولم یحرك فی السبات سبتك ضمیله او یخو و بونك اصلی راحتدن ماخوذ درومنه قوله تعالی وجعلنا نوبکم سباتا بقال سبت یسبت هذا من الباب الاول وما قبله من المعانی المتعددة من الباب الثانی المسبوت میت معناسنه واوصی کتمش معناسنه ده کلور وشول خسته که یاتوب اکثر اوقانه کوزن یومه اکدخی مسبوت دیرلر السبت کسر سین ابله وسکون ابله شول صغر در یسدر که قمر طله دباغت اولوب اندن نعل سبتی کسر لور قمر ط سلم دبد کلری اغاچک بیراغی در که انکله در ی دباغت بدرلر السبتیه برنوع ایق قابی در که انی عربلر کیر و فی الحدیث یا صاحب السبتیتین اخلع سبتیتک و خرج الحاج یتوذف فی سبتیتین له وتوذف ذال معجه ابله و فابله اهسته یور ییکدر صالتمغله المنسبت شول خر مادر که هر بری اولمش اوله بقال رطب منسبت اذا عمه الارطاب السبتی والسبتی سبتك و بانك فتحیله واخر نه الفک قصر بله هر شیمدن جری ومقدم اولنه دیرلر اخر نه اولان یا الحاق ایچوندر تا نبت ایچون دکدر زیرا کاهاء تا نبت دخی الحاق اولوب سبتتة وسبتتة دیرلر وسبتی وسبتی پارس دبد کلری جانون دخی دیرلر کویا که جریا تی اولدو غیچون اطلاق اولنور السبوت سبتك ضمیله و بانك سکونی و رانك ضمیله صحرای خالی قفر معناسنه که قفر قافله و فابله اسه دیکدر وسبوت شی قلیله دخی دیرلر وسبوت فقیره ده دیرلر بقال رجل سبوت وامرأة سبوتة السبوت سبتك ه رانك کسر بله وما یبند بانك سکونیه فقیر معناسنه لغتدر سبوتته بقال رجل سبوت وامرأة سبوتة السبوت سبتك فتحی و رانك کسری ومبدله سبوتك وسبوتك جمعی وشول رجال ایچون ونسایچون اطلاق اولنور که مساکین ومحتاجین اوله لراست سبتك کسر بله الی عدد بقال ستة رجال وست نسوة بونك اصلی سدس ایدی سبتلرک تا نپسی تایه تبدیل اولنوب دال تاده ادغام اولندی زیرا که بونك نصفینده سدیسه و جمعه اسداس دیرلر ابن السکیت ایدی عندی ستة من رجال ونسوة دیوب نسوه بی ستة نك عقبجه کتور رسن و محرورابدوب معطوف ابدر سن کویا که عندی ثلاثة من هؤلاء وثلاث من هؤلاء دیش اولوسن واکر دبلر سک عندی ست رجال ونسوة دیوب نسوه ستة نك عقبجه کتور رسن ومرفوع ایدوب ستة یه معطوف ابدر سن مرادک عندی ست من رجال ونسوة سوی هذه الستة اولمق اوزنه کذلک حال بویله در هر عدد ده که اندن جمعلر افراز اولمق قابل اولور ست کی و سبع کی و بونلردن زیاده عدد لرده

سأت

سبت

سبوت

ستت

بود که اولی آن ایکی وجه یعنی نسوه نك مجرور اولسی و مرفوع اولسی جائز اولور اما چنگنه ایکی جمع اعتبارنه  
 بحال اولسه خمس کی و اربع کی نسوه ده رفع جائز اولور انجق جرجائز اولماز نقول عندی خمسة رجال و نسوة  
 بالرفع لا غیر السادس دالك كسر بيه والسات تانك تشد بد بيه والسادی دالك كسری و يانك سكون بيه  
 التبعی ديكدر شول كسنه كه سادس دیرسد سدن بناقلور و شول كسنه كه سات دیرت انك تشد بد بيه  
 ست دن و ستة دن بناقلور و شول كسنه كه سادس دیرسین اخیره بی یابه قلب ایلر که بعض حروف بی یابه قلب  
 ایتك جائز اولور اما ده ایما و تسننه تسنی و تقضض ده نقضی و نلعع ده نابعی و تسرر ده تسری دبد کاری کی  
 و نقضی هوادن قوش ایتك و نلعی لعاع دیوشتر مکه دیرلر و لعاع ضم لامله و عینین مهملتین ابله یردن یکی چقن  
 اوت دره تسری جاریه طوتمغه دیرلر صاحب الکتاب چه هر ی رحمة الله ایدر اما است ان شاء الله تعالی باب هاده  
 ذکر اولنورن یرا بواصلنده سته ایدی هائله السحت و السحت سبئك ضمیه و خانك سكونی و ضمیه حرام  
 معناسنه در الاسحات حرام کسب ایتك بقال اسحت الرجل فی تجارته اذا كتسب السحت و کو کندن کسمکه  
 دخی دیرلر بقال اسخته ای استأصله و قرى فبسحتکم بعد اب السحت سبئك فتحیه کو کندن کسمکه دیرلر بقال  
 سخته من الباب الثالث ای استأصله و سحت برنسنه فی برنسنه دن صویوب چقر مغد دخی دیرلر نقول سحت  
 الشحم عن اللحم اذا قشرت عنه مثل سحفته بالفاء المسحوت میك فتحی و سبئك سكونیله و المسحت میك ضمی  
 و خانك فتحیه کئش مال مال مسحوت و مسحت دیرلر مذهب معناسنه و مسحوت الخوف دیرلر شول كسنه یکه  
 اصلا قرنی طویمه السخت سبئك فتحی و خانك سكونیله شد بد معناسنه ابو الحسن اللیانی ایتدی هذا حر سحت  
 دیرلر و بو کلام عربیه معروف در و عرب طائفه سی کاه اولور که بعض کلام عجمی استعمال ایدر لر شه کم مسحه  
 کسر میله بلاس دیرلر السختت سبئك کسر بيه و خانك سكونی و تانك کسر بيه شد بد معناسنه در و سختت  
 كذلك شول سو یقه دیرلر که کاتانی قارلمش اوله وز یاده قالقان توزه دخی سختت دیرلر الاسختات همزه نك  
 كسری و سبئك سكونی و خانك کسر بيه یان نك شیشی ساکن اولمق بقال اسحات الجرح اسختان ای ساکن ه ر مه  
 السفت سبئك فتحی و فانك سكونیله برنسنه بی ایچوب قائمقی بقال سفت الشراب یسفته سفتانم الباب الرابع  
 اذا اكثر منه فلم یرو السكت سبئك فتحی و كافك سكونیله و السكوت ضمینه و السكات سبئك ضمیه ایسم اولمق  
 بقال سكت سكتنا الخ و سكوت غضب ساکن اولمغه دخی دیرلر بقال سكت الغضب ای ساکن و منه قوله تعالی  
 و لما سكت عن موسى الغضب المساکتة میك ضمی و كافك فتحیه ایسم ایتك بقال ساکتی فسکت یعنی بکا  
 ایسم اول دبدی بندخی ایسم اولدم الاسكات همزه نك كسری و سبئك سكونیله و التسكيت علی وزن التکریم  
 ساکت قلمق بقال اسكتة الله و سكتة بمعنى و اسكات بر كسنه نك اصلا سوزی قلامغه دخی دیرلر بقال تکلم الرجل  
 ثم سكت بغير الف فی اوله فاذا انقطع كلامه فلم یتكلم قات اسكت السكتة سبئك ضمی و كافك سكونیله برنسنه  
 در که انوکله صبی اسكات اولنور السكتة سبئك فتحی و كافك سكونیله بر مر صدر که معروفدر السکیت سبئك  
 كسری و كافك كسری و تشد بد بيه و الساكوت كافك ضمیه دائما ساکت اولان كسنه یه دیرلر السكات سبئك  
 ضمی و كافك تخفیف ایلر شول یلان در که ایدر منجه بلینیه و سكات بر مصلحتیه ایرشیمکه قریب اولمغه دخی دیرلر  
 بقال كنت علی سكات هذه الحاجة ای علی شرف من ادراكها و ابوز بد ایتدی سكات باعث سكوت لان نسنه یه  
 دیرلر بقال رمیته بسکانه ای بما اسكتة السکیت علی وزن انکیت یار بشیچون قونن اون نك صکره کلاننه دیرلر  
 و کاه اولور که كافك تشد بد بيه دیرلر و اشبو اونچی کلانته قاشور و فسکل دخی دیرلر و بوندن صکره کلانته  
 اعتبار اولنور السلت سبئك ضمیه و لامك سكونیله شول نسنه در که چنانچی بک انک کیچون پرماغله اطار افندز

سحت

سخت

سفت

سکت

سکات

اولورالسلت سپنك فتحيله ولامك سكونيله پرماعله چناغلك اطرافندن برنسنه بي المعه ديرلر بقال سلت  
 القصه اسلتها سلتانم الباب الاول اي نظفتها بالاصبع و سلت برون كسبكه دخي ديرلر بقال سلت بالسيف  
 انفه اي جدعه و سلت قمپچيله اورمغه دخي ديرلر بقال سلتته مائه سوط اي جلدته مثل حلتته و سلت  
 باش تراش ايمكه دخي ديرلر بقال سلت راسه اي حلقه من الباب الاول ايضا المسلوت ميمك فتي و سپنك  
 سكونيله و المحلوت و المسبوت و المحلوق جمله سي تراش اولمش معنا سنه در الاسلت على وزن الاكرم بورني  
 هب كسلن كسنه ابن الاسلت برشاعرك ادي در كه كبنني ابو قيس ديكله مشهور در النسلت على وزن التكريم  
 الدن حنا باغن كيدر مك بقال سلتت المرأة خضابها عن بدها اذا لقت عنها العم و عصم عينك و صادك ضميله  
 عصامك جمعي در باغ معنا سنه السلتاء سپنك فتي ه لامك سكوني و الفك مديله شول عور ندر كه حنا  
 اور و غيه السلحوت سپنك ضميله و لامك سكونيله شول عور ندر كه لا بالي اوله بقال امرأة سلحوته اي ماجنه  
 كذا في بعض نسخ الصحاح سمت سپنك فتي و ميمك سكونيله طريق معنا سنه و قصد ايمك معنا سنه ده كلور  
 بقال سمت بسمت من الباب الاول اي قصد و سمت اهل خير هيئنه دخي ديرلر بقال ما احسن سمته اي هديه  
 و هدي هانك كسر بيله و فتحيله سيرت معنا سنه در سمت طن و كانه كرمكه دخي ديرلر التسمت فتحينيله  
 و ميمك ضمي و تشدد بيله قصد ايمك بقال سمته اي قصد التسميت حق تعالى نك اسم شربفن برشي اوز رينه  
 ذكر ايمك و تسميت العاطس اخسرن كسنه يه رحمك الله ديك در تسميت سپنله و تسميت شين ملجه ايله  
 لغت در ثعلب ايتدي مختار سپنله اولاندر كه سپنله اولان قصد معنا سنه در ابو عبيد ايتدي سئنه استعمال  
 اولمق عربلر ك كلامنه اعلى و اكثر در الاسنات قوم قيتلغه داخل اولمق بقال اسنت القوم اي اجد بو ابونك  
 اصلي سنه دن ماخوذ در واوي تا يه قلب ايمشدر در تا كه اسنت القوم ايله اسني القوم قولنك يني ميمز اوله  
 واسني القوم قوم برسنه قائم اولدي ديكله فرارحه الله ايتدي سنه نك اخر نده كي ها او جخي حرف اولماغين  
 اصليله طن اندوب تا يه قلب ايتد بلر نقول منه اصابهم السنن بالتاء السنن سپنك فتي و نونك كسر بيله قليل  
 الخير اولان كسنه السنوت سپنك فتي و نونك ضميله و تشدد بيله كنون ديدكاري تخم زيره معنا سنه و سنوت  
 باله دخي ديرلر غسل معنا سنه التسنيت كنون صاچمق بقال سنن القدر يعني چو ملكه كنون صاچدي السنوت  
 سپنك كسري و نونك فتي و تشدد بيله سنور و زني اوزره سنوت معنا سنه لغت در عند بعض العرب كه  
 الان مر و ايتدي التسنن برالحق كسنه بر حسب و نسب عورت الملق بقال تسننها اذا تزوج رجل ليتم امرأة  
 كريمة ثقله مالها و كثرة ماله فصل الشين الشنت سپنك فتي و همزه نك كسر بيله طياجحي اولان ات عشور  
 معنا سنه و بوندن فعل نصرف اولنما مشدر اصعي ايتدي شنت شول آته ديرلر كه ابقلر ينك طرفي اللرينك  
 طرفنغدن كير و بصبه لشت سپنك فتحيله طاغلق و طاغلق نسنه يه ده ديرلر الشنتا كذلك سپنك فتحيله طاغلق  
 معنا سنه در بقال شت الامر شتا و شنتا من الباب الثاني اي نغرق الاشتات همزه نك كسري و شپنك سكونيله  
 و النشت فتحينيله و تانك ضمي و تشدد بيله طاغلق معنا سنه در كذلك النشتيت تانك فتي و شپنك سكونيله  
 طاغلق بقال شنته تشنتتا اي فرقه الاشتات على وزن الاحترام طاغلق ولكن باء تعديه ايله اشنت بي قومي  
 ديرلر فرقوا امرى معنا سنه الشنتيت سپنك فتي و تانك كسر بيله طاغلق نسنه متفرق معنا سنه و ثغر شنتيت  
 ديرلر سيرك ديش معنا سنه الشئي فتحينيله و تانك تشدد بيله و الفك قصر بيله طاغلق نسنه ل شنتيتك  
 جمعي در بقال قوم شئي و اشياء شئي الاشتات همزه نك فتي و شپنك سكونيله شنتك جمعي در متفرق معنا سنه  
 نقول جاوا الشنتاتا اي متفرقين و ابو عمرو بعض اعرابن الحمد لله الذي جمعنا من شنت قولن روايت قلدي

ساحت

سمت

سنه

شنت

شنت

شت شتبت معناسنه اولمق اوزن يا خود نفرق معناسنه اولمق اوزن شتان فختپنله و تانك تشدبد بله بعيد  
 اولدى ديكدر بقال شتان ما هما و شتان ما عمر و واخوه اى بعد ما پنهما قال الاصمى لا بقال شتان ما پنهما  
 و شتان شتت دن مصر و قدر پش شول فخته كه شتان نك نونده وار در شتت نك تاسنده اولان فخته در و ذكر  
 اولان فخته نك ابقاسندن مراد فعلدن مصروف اولدوغن اعلام در و سرعان و وشكان كلمه لر نده اولان  
 فخته دخى بوييله در نقول وشكان ذاخرو و سرعان ذاخرو و الشتوت شپنك و تانك ضميله جمع در متفرق  
 اولان نسنه لر معناسنه بقال ان المجلس ليجمع شتو تامن الناس اى ناسا لپسوامن قبيله واحدة الشخت شپنك  
 فختي و خانك سكونيله ايجه بار بك معناسنه الشحات شپنك كسرى ايله شختك جمعى الشخت شپنك فختي و خانك  
 كسرى بله انجلان نسنه الشخوته ضمته ايله انجلمك بقال شخت الرجل من الباب الخامس الشماته فختپنله دشمن  
 بلايه مبتلا اولدغنه سونك بقال شمت به بشمت شماته من الباب الرابع الشوامت على وزن العوامل دشمن  
 بلايه اوغره دغنه شادا و ايجلر بقال بات فلان بليله الشوامت اى بليله شمت الشوامت و شوامت طوارك  
 ابقلرينه دخى ديرلر بقال لا ترك الله له شامته اى قائمه يعنى حق تعالى انى طوارسز قلسون الاشمت همزه نك  
 كسرى بله دشمنى شادا قلىق التشميت للعاطس اخسرن كسنه يه دعا ابدوب يرحمك الله ديمك المشمت و المشمت  
 بالشين و السين و كسر الميم فيهما مع التشدبد هر كسنه در كه خير له دعا بليله الشمت شپنك كسرى بله نو ميد  
 اولانلر بقال رجع القوم شماتا من متوجهم اى خائبين فصل الصاد الصت صادق فختيه ايله يا خود اخر  
 عضوله او رفق الصتت صادق فختي و تانك كسرى بله صوت معناسنه المصاته ميمك ضميله و الصتت صادق  
 كسرى بله نخاصمه بقال مازات اصات فلانا صتتا اى اخاصمه الصتت صادق فختيه و تانك كسرى بله ناسدن  
 بر طائفه و فى الحديث قاموا صتبتين اى جماعتين الصتت صادق كسرى بله و نونك سكونيله و تانك كسرى  
 و مد بله قومك اولوسى و كرى اى اولان كسنه صندبد معناسنه الصتت صادق كسرى و فانك سكونيله  
 و الصفتت كذلك صادق كسرى و فانك سكونيله فرموده و قوى اولان كسنه بقال رجل صفتت و صفتت  
 اى قوى جسيم الصلت صادق فختي و لامك سكونيله شول الن در كه اجوق و روشن اوله جبين واضح معناسنه  
 وصلت اقداملو كسنه يه دخى ديرلر وصلت سودك و شور بانك چرويشى از اولغنه دخى ديرلر بقال جاء بلبن  
 بصلت من الباب الثانى و مرق بصلت اذا كان قليل الدم كثير الماء و مرق فختپنله شور بابه و دسم كذلك  
 فختپنله يا غه ديرلر وصلت برر جلك اسمى در وصلت قد حه اولان نسنه دو كك بقال صلت ما فى القدرح  
 اذا صبته وات او بتمغه دخى ديرلر نقول صلت الفرس اذا ركضته وصلت يالك فلجله او زمغه دخى ديرلر بقال  
 ضربه بالسيف صلتا اذا ضرب به وهو مصلت الصلوة صادق و لامك ضميله اجوق النلو اولمق بقال صلت  
 صلوة من الباب الخامس الاصليت همزه نك كسرى و صادق سكونيله و لامك كسرى بله مصيقل اولان نسنه  
 بقال سيف اصليت اى صقيل و قنندن حقمش قلع معناسنه ده كلور الاصلت همزه نك كسرى بله قلعجى  
 قنندن چقار مق بقال اصلت سيفه اى جرده من عمه و غدغين معجه نك كسرى بله قلع قنيدر المصلت ميمك  
 ضمى و لامك فختيه قنندن حقمش قلع الصلت صادق فختي و لامك سكونيله بمعناه يقال ضربه بالسيف صلتا  
 اذا ضرب به به وهو مصلت الصلت صادق ضميله و لامك سكونيله بوك بچاق سكين عظيم معناسنه الاصلت  
 همزه نك فختي و صادق سكونيله صلتك جمعى المصلت ميمك كسرى و لامك فختيه كسكين و اقداملو اولان  
 كسنه الاصلت همزه نك فختي و اخر نده يانك تشدبد بله لمى وزنى اوزر و المنصلت ميمك ضمى و لامك كسرى بله  
 و الاصلت ميمك كسرى بله بونلر ك او چى دخى كذلك اقداملو معناسنه در الاصلت همزه نك و صادق كسرى بله

شخت

شمت

صت

صفت

صلت



صمت

ات سكر دوب يكك الصلتان صادق ولامك فتحيله شول حمار درك پك اولوب جفاكش اوله وشول  
 ات در كه چا پك اولوب مقدم اوله الصمت صادق فتحى وميك سكونيله والصموت ضمته و الصمات  
 صادق ضميله ساكت اولق يقال صمت بصمت صمت الخ من الباب الاول وصمات ما بصمت به معنا سنه ده  
 كلور بقال رميته بصماته وسكاته اى بصمت به وسكت يعنى اكا بعض كلمات ايتدم جوانه قادر اولدى  
 الاصمات بكسر الهمزة بمعناه بقال اصمت اى سكت وبرنسنه نك ايچن طلو قلمق بقال اصمته انا التصميت  
 تانك فتحى وصادك سكونيله ساكت قلمق تسكيت معنا سنه ونصبت سكوتيه دخى ديرلر الصميت صادق  
 كسر بله وميك كسر بله وتشدد بدبله دائما ساكت اولان كسنه سكيت معنا سنه الصمته صادق ضميله وميك  
 سكونيله شول نسنه در كه انكله بر كسنه اسكات اولنور سكتته معنا سنه الصمات صادق كسر بله برايشك  
 اتمامى وزرينه اولق بقال فلان على صمات الامر بالكسر اذا اشرف على قضائه ومكان قرينه اولمغه دخى ديرلر  
 بقال بات من القوم على صمات اى براء ومسمع فى القرب الصمات ميك كسر بله سو باء مين الناطق سو بلين بقال  
 ماله صمات ولا ناطق يعنى انوك التونى وكومشى يوقدر كه صامتدن مراد التونله كومشدر و دوه سى وقيونى  
 يوقدر كه ناطقدن مراد دوه وقيون در وصامت قو يو يو غرده دخى ديرلر الصموت صادق فتحيله وميك ضميله  
 شول زره در كه الدين براغلسه اوازي ايشد لميه ز ياده خرده اولدوغندن وصموت برانك ادبدر المصت ميك  
 ضمى وصادك سكونى وميم اخيره نك فتحيله شول نسنه به ديرلر كه انوك ايچى طلو اوله مجزوف اوليه  
 ومصمت شول قيويه ديرلر كه نه طر بقله بعلند بغي خنى اوله وات جنسندن مصمت اكا ديرلر كه بك زنك اولوب  
 لونه اخر لون قارشيمه اصمت همزه نك كسرى صادق سكونيله وميك كسر بله اسسز ديكدر تقول لغيته  
 بو حش اصمت ولغيته بيلده اصمت اذا لقت به بكان قفر لا ايس فيه و بولا ينصرفدرو وحش حيوانات اطلاق  
 اولتدغى كى خالى يره دخى اطلاق اولنور الصموت اواز و كاه اولور كه مؤنث دخى استعمال اولنور جلبه يا خود  
 استغائه تا ويليله وصوت چاغرمق معنا سنه ده كلور بقال صمات الشئ بصوت صوتا وكاه اولور كه شول ذكر  
 جميله كه بين الناس شهت بولور اكا صوت ديرلر صمت معنا سنه الصمات همزه نك كسر بله چاغرن كسنه  
 صامح معنا سنه التصويت تانك فتحى وصادك سكونيله اواز وميك بقال صوت الانسان تصه يتا  
 الصبت صادق فتحى ويانك كسرى وتشدد بدبله پك اواز لو بقال رجل صيت اى تشدد الصموت الصمات  
 بمعناه بقال رجل صمات و حمار صمات و بورجل مال دبدك كرى كى در كيشر المال معنا سنه و رجل نال دبدك كرى كيدر  
 كه كيشر النوال معنا سنه وكبش صماف ويوم طان و بئر ماهه و رجل هاع لاع و رجل خاف دبدك كرى  
 كى ترو بو و صفرك جملة سنك اصلى كسر عنبله در و اولرى الفه قلبه ونشدر صماف صوفدن در يوك  
 معنا سنه طان طين دن در يا لحق معنا سنه ماه موهد ندر صوم معنا سنه هاع هوعدن اوعدنر قور قور قق  
 معنا سنه الصيت صادق كسرى ويانك سكونيله شول ذكر جميل معنا سنه در كه بين الناس مشهور اوله  
 ذكر قبيحه صيت ديزلر بقال ذهب صيته فى الناس واصله من الواو وانما انقلبت ياء لانكسار ما قبلها كقوالوا  
 ريح من الروح كانهم ينوه على فعل بكسر الفاء للفرق بين الصوت المسموع وبين الذكر المعلوم الانصيات  
 همزه نك كسر بله ونونك سكونيله اجابت ايتك بقال دعى فانصيات اى اجاب واقبل وهو انفعلى من  
 الصوت وانصيات قامت طوغرى اولق بقال انصيات لرجل اذا استوت قامت بعد الانحاء كله اقبل مشابه  
 المنصيات ميك ضمى ونونك سكونيله قامى طوغرى اولان كسنه قويم القامة معنا سنه فصل الطاء  
 الطست تشت دبدك كرى نسنه در اوانى قبيانه ن طى لى اوزن در ككه لغت مشهوره طش در

صوت

صيت

احدی السببین تايه قلب اولمشدر ثقلدن اوتري چنکه جمع اولنوب يا خود تصغير اولنسه سين رد اولنور زيرا که بودم ايکی سببک ما بيني الفله يا خود يا ايله فصل اولنور که جمعده طساس وتصغيرنده طسبس ديرلر فصل العين العبت عبتک فتحی و بانک سکونيله بورمق معنا سنه بقال عبت بد عبتا اي اوها العابت بانک کسر بله بوريجي المعبوت ميمک فتحيه و عبتک سکونيله و بانک ضميله بورلمش بقال اليد معبوتة العت عبتک فتحيله سوز دوندرمک بقال عته يعته عتا اذاردد عليه القول مرة بعد مرة بقال عته بالمسئلة اذا الح عليه العتات عبتک کسر بله خطاب وزني اوزن خصوصت ابدنک بقال مازلت اعانت فلانا عتاتا واصابه صتاتا اي احاصمه فخاصمة که صتات دخي فخاصمت معنا سنه در العتتة على وزن الرلزلة و غلاغلي دعوت ايمک بقال عتعت بالجدى اذا دعاه و قال عتت العتت فتحتنيله و دانک ضمی و تشدید بله کلامن طولاشق سو بلمک بقال عتعت في کلامه اذالم بستر العرت عبتک فتحی و و انک سکونيله دتره مک بقال عرت رخ يعرت عرتا من الباب الثاني اذا اضطرب و شمشک بلدر معغه دخي ديرلر العرت عبتک فتحی و و انک تشدید بله غابت دتره بجي و زياده بلدن بجي بقال رخ عرت و برق عرت العفت عبتک فتحی و و انک سکونيله الى فانمغجون بورمق بقال عفت بله يعفتها عفتا من الباب الثاني ذالواها ليکسر ها و سوزي سو بلمکه دخي ديرلر بقال عفت کلامه يعفته اي یکسر ه من الکنمة و کنمت لامک ضميله دل طوتوغون و لمغه ديرلر الاعفت همزه نک فتحی و عبتک سکونيله نبی تميم لغنى اوزن صولق اولان کسنه يه ديرلر يعنى ايشى صول اليله ايشلينه ديرلر و غير بلر لغتند احقه ديرلر العت عبتک فتحی و ميمک سکونيله يوکی دوروب اگر مکچون مد و و ايمک العميتة عبتک فتحی و ميمک کسر بله دکر می دورلمش بوک بقال عبتة من و برا و صوف که و برا و اوک و بانک فتحيله دوه يوکنه و صوف قيون يوکنه ديرلر کا بقال سبيخه من قطن و سليله من شعر که سبيخه نپه دن شول قطعه يه ديرلر که اگر مکچون قيلرلر و سليله دخي کدک قيلدن برپار يه ديرلر که اگر مکچون ايدرلر العميت عبتک کسرى و ميمک تشدید بله شول کسنه يه ديرلر که محيل و طريف اوله و بعضلر ايتدی جاهل ضعيفه ديرلر العنت فتحتنيله کنه اثم معنا سنه و کنه ايمک معنا سنه ده کلور بقال عنت الرجل من الباب الرابع و قال الله تعالى عزير عليه ما عنتم و قوله ذلك لمن خشى العنت منكم يعنى الفجور و الزنا و عنت برمشقتلو نسنه يه دو شمشکه دخي ديرلر بقال عنت الرجل الاعنات همزه نک کسر بله مشقته دو شورمک بقال اعنته غيره و اعنات فانمش کمي او کولد قدن صکره برنسنه ايرشوب کيره فاتغه ديرلر بقال عنت الشئ العظم اذا صابه فهاضه العنت عبتک فتحی و و نونک کسر بله و المعنت ميمک ضمی و و نونک فتحيله زحمته دو شن کسنه المتعنت ميمک ضمی و و نونک کسر بله و تشدید بله برکسنه نک دو شمسن طلب ابدن کسنه نقول جاءني فلان متعنتا اذا جاء يطلب زلتک فصل العين الغت غبتک فتحی و و تانک تشدید بله صويه با ترمق بقال غتته في الماء اذا غطه و برکسنه في زحمته برفق بقال غتته من الباب الاول اي کده و غت اخفا معنا سنه ده کلور الغت فتحتنيله غلط ايمک بقال غلظت من الباب الرابع ابو عمرو ايتدی غلت حسابده و غلط قوله استعمال اولنور يعنى برکلامی سو بلر کن يا کلوب برغبري کلام سو پلسه غلط ايتدی دبرلر و حسابي ياکلش ابلسه غلت ايتدی ديرلر الاغلتاء همزه نک کسرى و غبتک سکونی و لامک کسر بله برکسنه نک اوزرينه دو ککله و سو ککله شکر کير اولق بقال اغلنتي القوم على فلان اغلنتاء اي علوه بالشم و الضرب و القهر مثل الاغرتاء و اغرتاء و يخو غلبه ايمکه ديرلر الغت عبتک فتحی و ميمک سکونيله طعام قلبه ثقيل کلکه ديرلر بقال عتته الطعام يعتمه غتامن الباب الثاني اذا نقل على قلبه فصل الفاء الافتاء همزه نک کسر بله برکسنه حقتنه باطلی سو يلمک

عبت

عتت

عتت

عرت

عفت

عتت

عنت

عتت

غلت

عتت

بقال

يقال افتأت فلان على اذا قال عليك الباطل وافتأت رأیده مستقل اولغه دخی دیرل یقال افتأت  
 برآیه ای انفراد و اسنبد به بولکه اگر چه مهوزیت اوزره ایشد لمشد رنته کم ابوز بددن و غیریدن  
 بوبله روایت اولمشدر لکن مهوز اولمیانی مهوز قلمق استعمال عربده واقع اولمشدر نته کم حلات السویق  
 دیرل بن سو بقیه حلوقانده محلند و لبأت بالج دیرل نلبیه اند محلند و ربأت المیت دیرل مرثیه دیدم محلند  
 و بودخی محملدر که افتأت و افتأت دن مشتق اولان کله لک اصلی فوت دن اولیوب مهوز الاصل اوله لرافت  
 فانک فخی ایله فاتق یقال فت الشی من الباب الاول ای کسره المفتوت میمک فخی وفانک سکونیه و الفتیت فانک  
 فختیه و تانک کسر بله فاتقش نسنه یقال فت عضدی و هدر کنی یعنی قولی فاندی و برجانبی بقدی و فتیت  
 اتمک او فاعنه دخی دیرل التفتت فختینله و تانک ضمی و تشدید بله فاتق نکسر معناسنه الانفتات همزه نک کسری  
 و نونک سکونیه انکسار معناسنه در الفتات بالضم بر نسنه نک فانغی و قریغی یعنی یار لری الفتة فانک ضمیه و تانک  
 تشدید بله شول نسنه در که یار لیوب چقماغک التنه قورلر تا که اتشی نیزاله الفتوت ضمتینله اتمک او فاعنی الفخت  
 فانک فخی و خانک سکونیه ای ابدینی یقال جلسنا فی الفخت الفاخته او کیک دیدکاری قوش که  
 طوق صاحبی در یعنی بو بنده سیاه طوقی وارد در الفواخت فاخته نک جمعی در الفرات فانک ضمیه طتلو صویب  
 دیرل ماء عذب معناسنه یقال ماء فرات و میاه فرات و الفرات نهر کوفه نک دخی اسمیدر الفراتان فرانله دجیلک  
 اسمیدر و دجیل دالک ضمیه و جمیک فختیه بر نهر صغیر در که دجله دن ایرلشدر الفلته فانک فخی و لامک سکونیه  
 بر نسنه کسرن و لمق یقال کان ذلك الامر فلته ای فحأة اذا لم یکن عن ندر و لا ترد و فلته برابک اخر کیمه سنه  
 دیرل بعضیلر ابتدی فلته شول ایک اخر کونه دیرل که اندن صکره ککن ای شهر حرام اولور ال افلات  
 همزه نک کسر بله و فانک سکونیه قورنلق و قورنمقی یقال فلت الشی و افلته غیره بتعدی و یلزم التفلت فختینله  
 و لامک تشدید بله و الانفلات همزه نک کسری و نونک سکونیه قورنلق الافلات همزه نک کسری و فانک  
 سکونیه بر نسنه علی الفور سو بلمک یقال افلت الکلام ای ارتحله و بنا مجهو اذن فحأة او ملک معناسنه  
 کلور یقال افلت فلان علی مالم یسم فاعله ای مات فحأة و یقال افلتت نفسه ایضار و حی فحأة چقدی معناسنه  
 الفلتان فانک فختیه و لامک سکونیه چاپک اولوب بهادر اولان ات صلتان ککی وزنا و معنی الفلوت فانک  
 فخی و لامک ضمیه شول حرامه دیرل که غایت صغیر اولد و غندن کین کسنه نک اوزرنده او چلری بری برینه  
 قوشیمیه الفوت فانک فختیه و و اوک سکونیه و الفوات فختینله بر کسنه دن بر ننه کیمک یقال فاته الشی و بر نسنه یه  
 ایرشما مکده دیرل یقال فی محل الشتم جعل الله رزقه فوت فمه ای حیث یراه و لا یصل الیه و نقول هومنی فوت الرمح  
 ای حیث لا یبلغه و ابکی بر مقی اراسنه اولان فرچیه ده دیرل و فوات مفاجأة معناسنه ده کلور یقال مات فلان  
 موت فوات ای فحأة الافات همزه نک کسر بله بر کسنه دن بر نسنه بی کچور مک یقال افاته ایاه غیره الافوات  
 فونک جمعی در بر مقی اراسی معناسنه الافتیات بر شیمیه سبقت اتمکدر امره مخالفت اتمکله پس بو افتعال اولور  
 فوت دن یقال افتأت علیه بامر کذا ای سبقه و فاته به یعنی فلان نسنه بی اتمدی امره مخالفت اتمکله و یقال  
 فلان لا یفتات علیه ای لا یعمل شیء دون امره و فی الحدیث امثلی یفتات علیه فی امر بناته التفوت فختینله و و اوک  
 ضمی و تشدید بله فوت اتمک یقال نفوت علیه فی ماله ای فاته به یعنی انی ترک ابتدی مالی سبیلله التفاوت فختینله  
 و و اوک ضمیه ایرلشمنق یقال تفاوت الشیان ای ثباعد ما بینهما ثفا و تاوین السکیت ابتدی کلابیون  
 مصدر نده و اوی مفتوح استعمال ابتدیلر و عنبری و اوک کسر بله استعمال ابتدی و ابوزید ابتدی  
 و اوک فخی و کسری جائز د ر ابوز بدک بو کلامی قیاسه مخالف د ر زیر انفاعلک مصدری تفاعل

فخت

قوت

فلت

فوت

تفاعل کلور عینک ضمیمه بوکله دن غیری ده فصل القاف القت قافک فتحی وتانک تشد بد بله سوز  
 ایلدوب کتورمک سخن چینی معناسنه نقول فلان بقت الاحادیث من الباب الاول بنهما و یونجه به دخی قت  
 دیرلر فصیفصه معناسنه القته مفردی تمله تیره کبی وقتیه برعورنک اسمیدر وقت یاغی ریحانه نطیب  
 اینهکده دخی دیرلر وفی الحدیث انادهن بزبت غیرمقمت وهو محرم القات قافک فتحی وتانک تشد بد بله  
 قوغچی وفی الحدیث لابدخل الجنة قات القتی قافک کسر بله وتانک کسر بله وتشد بد بله والفق  
 قصر بله هجیری وزنی اوزره قوغچیلق اینهک نیمی معناسنه و هجیری عاده دیرلر القروت ضمیمه قان  
 بری بری اوزرینه جمع اولوب قورجیق بقال قرت الدم بقرت قروتا من الباب الثانی اذا بیس بعضه علی  
 بعض وابوز بدایتدی قانیره ده او یوشوب قالمغه دخی دیرلر بقال قرت الدم فی الجرح اذ مات فیہ القلت  
 قافک فتحی ولامک اسکانیله طاعه اولان داندکرکه انده صو جمع اولور القلات قافک کسر بله قلتک جمعی در  
 وقلت العین کوز نقطه سی خانه چشم معناسنه وقلت الابهام باش یرمغک دینده اولان چقورجه بروقت  
 حبو یاندن برجنس داندزکه معروف درماش معناسنه وقلت الصدغ زلف بتدی کی یرده اولان چقور یر  
 وقلت الشربد تریبدک اوزرنده اولان دلیک که چرویش اکمنسون دیو ایدرلر وقبه معناسنه القلت  
 فتحته بده هلاک معناسنه در نقول منه قلت بقلت من الباب الرابع بقال ما انفلتوا ولكن قلتوا یعنی خلاص  
 بولمدیلر ولكن هلاک اولدیلر وانفلات فائله خلاصه دیرلر وقال اع ابی ان المسافر وماله لعلی قلت الامارقی  
 الله یعنی مال مسافرک هلاکی مقرر در مکرکه خدای تعالی صقلیه المقلته میمک فتحی وقافک سکونی ولامک  
 فتحیه هلاک اولاجق یرالمقات میمک کسری وقافک سکونیه شول نافه درکه برکره طوغروب ارتوق  
 یوکلی قلمیه ومقات شول عورت دیرلر که اولای طور میه القنوت ضمیمه له طاعته دیرلر قنونک استنقا قنده  
 معنای اصل طاعت در ومنه قوله تعالی والقانتین والقانتات اندن صکره قیام فی الصلوة ایچون قنوت  
 دبدیلر وفی الحدیث فصل الصلوة طول القنوت بطول قیامدن مأخوذ در قنوت وتره قنوت دبد کلری  
 زیاده عایه قنوت موجب طول قیامدر والکل من الباب الاول القوت قافک فتحیه وواوک سکونیه والقیات  
 قافک کسر بله قوت ویرمک بقال قات اهله بقونهم قوتنا وقیاته القوت قافک ضمیمه اسم در خدا نیک  
 معناسنه وقوت شول نسنه درکه بدن انسان انکله قائم اولور طعام جنسندن هر نه که وار سه بقال ما  
 عنده قوت لیله القیت والقیته قافک کسر بله اپکسند دخی بمعنی القوت بقال ما عنده قیت لیله  
 وقیته لیله اصلی واوی در قاف مکسور اولمغین واویایه قلب اولمشدر الاقیات همزه نیک کسری وقافک  
 سکونیه قونلمق معناسنه بقال قته قات یعنی کاقوت ویردم اولدخی قونلندی کما نقول رزقته فارزق  
 وقونلندرمق معناسنه ده کلور بقال اقت لنارک قیته ای اطعمها الخب القات قونه کفایت مقدری اولان  
 نسنه بقال هو فی قات من العیش ای فی کفایه الاستقاة همزه نیک کسری وسینک سکونیه قوت طلب  
 اینهک بقال استقاة اذا سأل القوت التقوت فتحته بده وواوک ضمی وتشد بد بله قونلمق بقال تقوت بکذا الا قاة  
 همزه نیک کسر بله اقتدار بقال آت علی الشی ای اقتدر المقیم میمک ضمی وقافک کسر بله مقتدر  
 معناسنه در کویا که هر کسه قوت ویرمکه قادر دیک اولور قال الله تعالی وکان الله علی کل شیء مقیتا  
 بعضیلر ایتدی مقیت یرنسنه حفظ ایدوب کوزهدنه دیرلر فصل الکاف الکت کافک فتحی و بانک  
 سکونیه منع ایدوب ذلیل اینهک دیرلر بقال کت الله العدو ای صرفه واذله و برکسنه یوزی اوزرینه  
 براغه دخی دیرلر بقال کبته لوجهه ای صرعه الکت کافک فتحیه وتانک کسر بله بکت دوه نیک

قت

قرت

قلت

قنت

قوت

کبت

کت



لغت

الفت لامك فحی وفانك سكونيله بور مق لی معناسنه وفي حديث حذفه ان من اقراء الناس للقران منافقا لا بدع من القران الفاولا واوا بلفت بلسانه كما بلفت البقرة الحلاء بلسا نها وخلاء خاء معجمه نك فحی ايله بلا مد تزه اوت معناسنه در و صرف معناسنه دخي كلور بقال لفت وجهه عنی ای صرفه و بقال لفته عن رأیه ای صرفه والكل من الباب الثاني الالفت همزه نك فحی ولامك سكونی وفانك فحی ايله شول نكه در كه بو بنزی بری برینه طولشمش اوله والفت لغت نمیده صولق ديمكدر و قيس لغتند احق ديمكدر اعفت ديدك كرى كبی احق معناسنه اللغات لامك فحیله شول احق در كه خلقی عسیر اولوب بد زنده كانه اوله اللفوت كذلك لامك فحیله وفانك ضمیه شول عور ندر كه اری اوله واخر اردن ولدی اوله كه ولدنه تلفت دن يعنى التفان دن خالی اولد غچون لفوت دیر لر اللغیته شول بنز در كه قوامه كلش اولوب ایلک كبی اوزنه عصیده غلیظه معناسنه و عصیده بر نسنه بیصار لغه قابل اولد غچون عصیده دیر لر الالتفات همزه نك وتانك كسر بله والتلفت فحیته بله وفانك ضمی وتشدد بده بر نسنه ییدونوب بقمق اما استعمال عربده تلفت اكثر در اللفت لامك كسر بله وفانك سكونيله شلغم و لغت شق معناسنه ده كلور بقال لفته معك ای ضغوه معك یعنی بر شقی سنوكله در كه ضغوه صاد مهمله وغین معجمه ايله میل معناسنه در و بر كسینه نك بر نسنه یه میلی بر شقینك اكا تو جهیله اولور اللفتان تشبیه در شقان معناسنه و جانب معناسنه ده كلور وقولهم لانلقت لفت فلان ای لا تنظرالی جانبه اللوت لامك فحی وواوك سكونيله كیزلك كیمان معناسنه كذا فی بعض نسخ الصحاح لیت كلمه عقی در لامك فحیله اسمن نصب ایدوب خبرن رفع ایدر كان كبی وسائر اخوانی كبی زیر ابونلر افعاله مشاب در لفظلری قوی اولوب اكثر مضمرات بونلره لاحق اولد غچون ومعنار نه دخي افعاله مناسبی اولد غچون نقول لیت زید اذاهب اما شاعر كقولی یالین ایام الصبار واجعا یالیت ایام الصبا لانا نقدیر نه در و رواج لفظنك انتصابی حالت اوزنه در ونحو یون بعض عربدن حكایت ایدوب ایتدیلر لیت وجدت منزله سنده استعمال اولنوب مفعولینه تعدیه ایلر و محرای افعاله جاری اولور نحو لیت زید اشا خصا بونقدر چه ذكر اولنان بیت بولغت اوزنه اولمق محمل اولور و معلوم اوله كه لیئی ولبتتی جائز درانی وانئی ولعلی ولعلنی جائز اولد وغی كبی اللیت لامك كسر بله بونك بر جانبی در صفحه عنق معناسنه اللیتان تشبیه سیدر بقال همالیتان اللوت لامك فحی وواوك سكونيله والیت لامك فحی و یانك سكونيله منع ایتك معناسنه بقال لاتعن ووجهه بلیوته و بلیته لو تا ولیتما من الباب الاول والثانی ای حبسه و صرفه عن وجهه الالاته همزه نك كسر بله دو ندرمك لوت معناسنه بقال لاتعن ووجهه پس فعل وافعل بر معنایه اولور والاته نقص معناسنه ده كلور بقال ماالاتمن عمله شیأ ای مانقص مثل الته لات كلمه نفی در اخفش ایتدی بولیس كلمه سنه تشبیه اولنغین اسم فاعل بونده مضمر قلمشدر و ایتدی لات حین كلمه سندن جدا استعمال اولماز وكاه اولور كد ضرورة كلمه حین بعض اشعار ده حذف اولنور و بعضیلر ولات حین مناص او قشدر در ر فعله لاتنك خبرن مضمر قیلو بن وابوعبید ایتدی لات اصلنده لا ایدی كلمه تاز اید در زیاده اولماز الا حین كلمه سنه و ثلان و اوان كلمه سنه زیاده اولور و ثلان تانك فحیله الان معناسنه در حد ذاتده تبوكله لراوزرینه زیاده اولنور اكر چه صورتا بونلردن منفرد یاز بیلور دبدی تنه كم بعض شعرده متصل دخي یاز لمشدر العاطفون تحین مامن عاطف والمطعمون زمان مامن مطعم بعضیلر ایتدی تالا كلمه سنه زیاده اولنمه در ثمت و ربت كلمه لر نه زیاده اولند غی كبی فصل المیم المت میك فحی وتانك تشدد بده چككم مد معناسنه ایی بكره اوزرینه صرمان چككمه ده دیر لر الماته تاء

لوت

لیت

مت

اولینك



موت

مرت

مقت

مات

موت

میت

اولینک تشدید بدله ماده وزنی و زینه حرمته وسیله به دیر لر تقول فلان یت الیک بقرا به یعنی فلان کسنه  
اوزن سکانسبت ابلر قرابت سببینه الموات میمک فتحیله وسیله لرحمت میمک فتحی و حانک سکونیه هر نسنه نک  
محکم بقال یوم محت ای شدد بد الحرم مثل الحمت که حمت دخی شدد بد الحردنک اولور بقال محت یوم نامن الباب  
الخامس المرت میمک فتحی ونونک سکونیه شول صحرادر که اوقی تمیه المروته فتمت بنله اوتسزاق بقال مکان مرت ای  
بین المروته یعنی اوتسز مکان وقاشی قلسر کسنه بد دخی دیر لر بقال رجل مرت اذالم یکن علی حاجبیه شعر المروت  
میمک فتحی و رانک تشدد بدله بر دره نک اسمیدرو و بوندن ما خود در یوم المروت دبد کوری که نبی قشیر له تقیم  
بننده واقع در المقت میمک فتحی وقافک سکونیه بغض اتمک بقال مقتیه مقتاذا بغضه ونکاح المقت زمان  
جاهلیتیه اولوردی که اول بر کسنه باباسینک عورتن المقدر المقتیه میمک فتحی وقانک کسر بده والمقوت بغض  
اولمش کسنه و فی بعض نسخ الجوهری الاستیحات سو بلجی اغرمق بقال استیحات البشر استیحاتا اذابيض الاملوت  
شول صحرا یه دیر لر که نباتاتی اولمیه بقال مفازة املوت ای ملساء لانات فیها کذا فی نسخ الصحاح الموات اولوم که  
حیانک ضدی در بقال مات بموت و یجات ایضاً من الباب الاول والرابع المیت والمیت یانک تشدد بدی و تخفیفیه  
اولمش کسنه الموتی والاموات والمیتون والمیتون یانک سکونیه مز بور لک جمعی بقال قوم موتی الخ ومیتک اصلی  
موت ایدی فعیل وزنی اوزن اندن صکره ادغام اولندی و بعد تخفیف اولندی و بوندن مذکر ومؤنث برابر اولور  
قال لله تعالی نحیی ببلدة میتا ولم یقل میتة فرا یتدی هنوز اولین کسنه یدیه هذامات عن قلیل دیر لر ومیت  
عن قلیل دیر لر و اولد کدن صکره هذامات دیز لر المیتة میمک فتحیله و یانک سکونیه جیفه مردار اولمش  
معناسنه المیتة میمک کسر بده جلسته کی بر نوع اولمک یقال مات فلان میتة حسنة مالموتة فعل تعجب در اما  
مراد ما موت قلبه دیکدر نه عجب مرده دل در معناسنه زیرا شول فعلک معناسنه که زیاده به ونقصه  
قابلیت اولمیه اندن فعل تعجب کلز الموات میمک ضمیه موت معناسنه در الموات میمک فتحیله شول نسنه در که  
اندن روح اولمیه وموات شول یره دخی دیر لر که انک مالکی اولمیه واندن کسنه منتفع اولمیه الموتان میمک  
فتحیله وواوک سکونیه قلبی اولمش کسنه والموتانة مؤنثی بقال رجل موتان الفؤاد و امراً موتانة الفؤاد  
الموتان میمک وواوک فتحیله حیوانک ضدی در بقال اشتر الموتان ولا تشتر الحیوان ای اشتر الارضین  
والدور ولا تشتر الرقیق والدواب فرا یتدی موتان یرقسمنده احیا اولین یره دیر لر و فی الحدیث موتان لارض  
لله ورسوله فن احیی منها شیاً فهو له الموتان بالضم شول موت در که چار پارہ واقع اوله بقال  
وقع فی المال موتان الاماتة همزة نک کسر بده اولدر مک بقال اماتة الله وولدی اولمک معناسنه ده کلور  
بقال امات الناقه اذامات ولدها المیت میم اولک ضمی وثابینه نک کسری والمیة وولدی اولن ناقه بقال امات  
الناقه فهی میت ومیتة ابو عبید یتدی بو معنی عورنده دخی استعمال اولور المماوت علی وزن المصابیح جمعی در  
ابن السکیت یتدی امات فلان دیر لر قن انک ابنی یا خود ابناسی وفات اینسه الثوبت علی وزن التکریم  
اولدر مک بقال موته تموتنا شدد للمبالغة المملوت میمک ضمی وتانک فتحی وواوک کسری بده شول زاهد در  
که مرالی اوله الموت المائت زیاده مبالغه بده اولن اولوم لیل لائل کبی یوخذ من لفظه مایو که  
انسمیت میمک ضمی وسینک سکونیه بر نسنه یره متحصض ومنبسط اولمق بقال هو مسنیت للامرای  
مسترسل له ومسنیت شول کسنه یره دیر لر که قتال حیننده اولومدن باک چکمیة الموتة میمک ضمیه  
جنون دن وصرعدن بر نرعدن که انسانه عارض اولور قن افاقت بولسه عقلی تمام یرینه کلور

او یخوییه وارمش یاخود مست اولمش کی مؤته میمک ضمیه و سکون همزه ابله شول یرک اسمیدر که  
 جعفر بن ابی طالب انده قتل اولندی فصل النون نبت فحی و همزه نکت کسر بله ایکلمک نالیدن  
 معناسنه بقال نأت الرجل یبئت نمتا من الباب الثانی اذا ان مثل نهت النأت نونک فحی و همزه نکت فحی  
 وتشد بدبله مثل النهات زیاده ایکلیدن کسنه نبت نونک فحی و بانک سکونیه والنبت نونک فحیه  
 یردن بتن نسبه و نبتک معناسنه ده کلور الانبات نبتک و بتورمک و انبات قاسق قلی تمکه دخی دیرلر  
 بقال انبت الغلام ای نبتت عاتنه وعاله عین مهمله ابله ونون ابله قاسغه دیرلر بقال نبتت الارض و انبتت بمعنی  
 و نبت البقل و نبت البقل دخی دیرلر بر معنایه و بقال انبتت الله نباتا حسنا المنبوت میمک فحی و نونک سکونیه  
 نبتت نسبه انبت صیغه سنک اسم مفعولیدر علی خلاف القیاس بقال انبتت فهو منبوت التنبت علی وزن  
 التکریم اغاچ دیکمک بقال نبت الشجر تنبتتا غرسه و بقال نبت اجلك بین عینیک یعنی اجلکی دیکلمش فدان  
 کی کوزک اوکنده حاضر کورو تنبتت تربت معناسنه ده کلور بقال نبتت الصبی تنبتتا اذار بنته المنبت میمک فحی  
 و نونک سکونیه و بانک کسر بله اوت نبتک بر موضع النبت معناسنه النابتة بانک کسر بله بر قبیله ده حاصل  
 اولوب لجه و رایدن نسبه بقال ما احسن نبتت بنی فلان ای ما نبتت علیه اموالهم و اولادهم و نبتت لهم نابتة اذا  
 نشأ لهم نشء صغار یعنی انلرک تازه اولادی ینشسه و بقال ان بنی فلان لنابتة شرقین اول قبیله ابلک اوزن  
 اولس لرنوات نابتک جمعیدر و تازه لده نابتة اولن انلرک عمرلر بدر النبت نونک فحی و بانک کسر بله  
 بر قبیله نکت ادبدر یمندن الینبوت یانک فحی و نونک سکونی و بانک ضمیه بر جنس اغاچدر که بعضی روایتده  
 اول کی بو بنزی اغاچیدر الحت نونک فحی و حانک سکونیه یونق تراشیدن معناسنه بقال نحت نحتة بختة نحتا  
 من الباب الثانی النحاة نونک ضمیه یونقه که اغاچی یونارکن دو کولور النحت میمک کسر بله و نونک سکونیه  
 یونجتی الت کد اکر نده دیرلر النحیة نونک فحی و حانک کسر بله طبیعت معناسنه النحیت نونک فحی و حانک  
 کسر بله بر قومه محب اولوب مصلحتلرن کورن کسنه دخیل معناسنه و نحیت طوارک شول طرفه دیرلر که اطراف  
 کتمش اوله الانصبات همزه نکت کسر بله ساکن اولوب بر سوزی دکلمک تقول نصتوه و انصتوا له النعت نونک فحی  
 و عینک سکونیه بر نسبه نکت صفی و بر نسبه بی وصف ایتمک بقال نعت الشیء من الباب الثالث الانتعات همزه نکت  
 کسری و نونک سکونیه که نکت و وصف ایتمک تقول انتعت الشیء اذا وصفته ناعتون بر موضعک اسمیدر النفت  
 نونک فحی و فانک کسر بله چوملک زیاده قینیوب کفن اوق کی اتسی بقال نفتت القدر نفتت نفیتا من الباب  
الثانی اذا کانت ترمی بمثل السهم و غضبه کلوب اغزکو پورمکه دخی دیرلر بقال ان فلانا لینفت غضبا و یلفظ ای  
 بغلی المنافثة میمک ضمی و فانک فحیه زیاده قینق بقال القدر تنافت و تنافط النفوت نونک فحیه و فانک  
 ضمیه زیاده قینین چوملک النفتیة نونک فحیه و فانک کسر بله اونی صوا و زینیه یاخود سودا و زینیه دو ککدر  
 حتی قاپنجه یعنی بولماچ ایتمکدرو بواغلط در سخینه دن و سخینه اوماچ دبدکاری اشدر که بولماچدن طوریمجه  
 اولور و بونی اهل عیال و لانلر ایدر چقن زمانلره قهر ایدوب فقیر اولس لرنکت نونک فحی و کافک سکونیه  
 قامشی یاخود قامش مثلور بر نسبه بی بره اوروب یری نوکله متاثر قلمقدر و بر کسنه بی دورتوب باشی اوزینیه  
 برانعه دخی دیرلر الانتکات همزه نکت کسری و نونک سکونیه باشی اوزن دوشیمک بقال نکتة من الباب الاول  
 فانکت هو و یردن یوقره صخره دخی دیرلر بقال مر الفرس ینکت ای یذوعن الارض النکتة نونک ضمیه نقطه  
 کی دروزنا و معنی یعنی بریره بر نسبه ابله نقطه قویوب نشان ایتمکدر المنکتة میمک ضمی و کافک فحی و تشد بدبله  
 کسر بله دخی روات اولنور و ثانی الطهر درنته کم توکیت نفس یردن کلور انشاء الله تعالی و نکتب نفس یرنده دخی

نحت

نصبت

نعت

نعت

نکت

نوت

نہت

وقت

وکت

وہت

ہبت

ہنت

ہرت

ہفت

مرورا بنشدر شول خرمادرکہ اولمغہ با شلیوب اکابک دوشہ بقال رطبہ منکتہ الناکت کافک کسر بلہ دودہ نکت  
 دیرسکی منخرف اولوب یانتی یار مق حالی در النواتی فختینلہ در یادہ اولن کیمچیلر در النوتی نونک ضمیلہ و بانک  
 تشد بد بلہ نواتینک مفردی و بواہل شام کلانندن در البات الناس دیکدر بعض لغت اوزرہ سین تاپ  
 قلب اولمشدر یکاسدہ اکیات دبد کلری کبی النهیت نونک فختی وهانک کسر بلہ ارسلان اوزی زئیر معناسنہ  
 لکن نہیت زئیر دن ادنا اولندر نقول نہت بنہت من الباب الثانی و جارا اوزرہ نفس الوب ویرمکہ دخی دیرلر  
 نہات نونک فختی وهانک تشد بد بلہ ز یادہ چاغر ن ارسلان بقال اسد نہات و جاردہ دخی دیرلر بقال جمار نہات  
 ای نہاق و نفس ابدی معناسنہ دہ کلور بقال رجل نہات ای زحار و زحار زاء معجمہ و حاء مہملہ ابلہ شدنلہ  
 نفس الوب ویرندیرلر فصل الواو الوقت چاغ معناسنہ چاغ معروف المیقات میمک کسر بلہ بر فعل ایچون تعیین  
 اولنان وقت و تعیین اولنان مکان معناسنہ دہ کلور بقال ہذا میقات اہل الشام احرام کید کلری موضع ایچون  
 الموقوت علی وزن المقصود وقت تعیین اولنان فعل بقال وقتہ فہو موقوت اذا بین للفعل وقتا بفعل فیہ  
 ومنہ قولہ تعالی ان الصلوۃ کانت علی المؤمنین کما باموقوت ای مفروضاتی الاوقات التوفیت علی وزن التکریم  
 وقتلری تعیین ایشک بقال وقتہ لیوم کذا یعنی بن اتی تعیین ایتدم فلان کون ایچون اجلتہ دبد کلری کبی  
 وقری واذا الرسل اوقتت ووقتت محففة واققت دخی لغتدر مثل وجوہ واجوہ الموقت مفعل در مجلس کبی  
 وقتدن ما خوددر بقال اللہ جامع الناس لیوم الموقت الوکتہ سول نسنہ در کہ بر نسنہ اوزرندہ نقطہ کبی  
 اولور بقال فی عینہ وکتہ التوکیث علی وزن التکریم خرمانک اولمغہ بشلیوب نقطہ لر حیظا ہر اولمق  
 بقال وکت البسرة توکیتا الایہات ہمزہ نکت کسر بلہ ات فوق بقال اوہت اللحم یوہت اذا اتن وایہت یوہت دخی  
 لغت در یوہت کلمہ سنہ یا واوہ قلب اولمشدر ما قبلی مضموم اولد غندن او تر و فصل الہاء الہبت ہانک  
 فختی و بانک کسر بلہ فعیل و زنی اوزرہ قور خوشندن عقلی زائل اولان کسنہ بقال ہبت الرجل ای نخب یعنی  
 خوفندن عقلی کتدی مہبوت الفواء شول کسنہ در کہ خوفندن عقلی کش اولہ الہبتہ ہانک فختی و بانک  
 سکونیلہ ضعف معناسنہ بقال فی عقلہ ہبتہ ای ضعف او رمق معناسنہ دہ کلور بقال ہبتہ بہبتہ من الباب  
 الثانی ای ضرب الہت ہانک فختی و تانک تشد بد بلہ کلامی انتظام اوزرہ سو بلمک بقال ہویسر دا حدیث سردا  
 و بہتہ ہتامن الباب الاول و سرد سوزی بریرہ دیرمکہ دیرلر الہت میمک کسر بلہ شول رجلہ دیرلر کہ خفیف  
 اولوب کثیر الکلام اولہ الہتان ہانک فختی و تانک تشد بد بلہ بمعناہ الہرت ہانک فختی و رانک سکونیلہ ات قتی  
 یشمک بقال ہرت اللحم ای طبخہ حتی نھراً ولباسی پارلمغہ دخی دیرلر ہرت الثوب ای مزقہ و بر کسنہ نکت عرضن  
 بقمغہ دخی دیرلر بقال ہرت عرضہ اذا طعن فیہ الہرت ہانک فختی و رانک کسر بلہ شول کسنہ در کہ اغزنک  
 کوشہ لر بیوک اولہ واسع الشدقین معناسنہ وکاہ اولور اردی واوکی براولمش عورتدخی دیرلر مفضاۃ معناسنہ  
 الہرت لرب وزنی اوزرہ مصدر در بقال ہرت بہرت من الباب الرابع الہرت ہمزہ نکت و رانک فختیلہ اوردی  
 زیادہ بیوک اولان بقال اسد اہرت ای بین الہرت مہروت الفم دخی دیرلر وکلاب مہروتہ الاستداق دخی دیرلر  
 الہفت والہفات ہانک فختیلہ اولدہ و ضمیلہ تانبہ بر نسنہ خفتندن طاغلوب او یحق بقال ہفت الشی ہفتا  
 و ہفتا من الباب الثانی ای نطائر و ہر شی ککھ ایلحق اولسہ ہفت ذلک الشی دیرلر الایہفات ہمزہ نکت کسر بلہ  
 و نونک سکونیلہ و التہافت تانک فختی و فانک ضمیلہ بر نسنہ پارہ اولوب دوشمک و پروانہ اتشہ  
 دوشمکہ دخی دیرلر بقال ثافت الفرش ای تساقط و فراش فانک فختیلہ و رانک تخفیفیلہ پروانہ  
 دبد کلری نسنہ در کہ کبجہ ایلہ کنندن اودہ اورر الہفیتہ ہانک فختی و فانک کسر بلہ شول

کسنه زدرکه انلری قتلوق زبون اینش اوله بقال وردت هفیتته من الناس للذین اقمتهم السنه و سنه دن مراد  
 قحط در لغات هانک فتحی و فانک تشدد بدله احمق دیکدر لغات معناسنه الهائی هانک فتحی و لامک سکونی  
 و الف مقصوره ابله بر اوت در که قور بد قور و ر و ه و چن بنسه کیر و تر دیشلر کذا فی بعض نسخ الصحاح التهیبت  
 علی وزن التکریم چاغرمق بقال هیت به و هوت به اذ اصاح بود عاه هیت هانک فتحیله و یانک سکونیه کل دیک  
 اولور هلم معناسنه بقال هیت لک ای هلم و بعضیلر ایتدی بوند و احد و جمع و مذکر و مؤنث برابر اولور لکن عدد  
 هیت کلمه سنک عقبنده ذکر اولنور بقال هیت لکما و هیت لکن الهوت به هانک فتحیله ایلحق اولان یه دیر لر الهوت  
 هانک ضمی و رانک تشدد بدله بعناها هیت هانک کسر بله بر شهرک اسمیدر فرات کنارنده اصمعی ایتدی هیتک  
 اصلی هوندن در ایلحق بر معناسنه شه کم مرور ایتدی هات تانک کسر بله بر کلمه در که ویر بکاد دیکدر اعطی  
 معناسنه بقال هات یار جل هاتیا ثنیه مذکری هاتوا جمع مذکری هاتی یا ثله مؤنثی هاتیا ثنیه مؤنثی هاتین  
 جمع مؤنثی عاطین کبی و نقول هات لاهانت یعنی ویر که ویرمه که قادر اولیه سن المها تاة میمک ضمیمه ویر شمک نقول  
 هات ان کان بک مها تاة و بقال ما الهائیک ای ما اعطیک و لا بقال منه هانت و لا یعنی بهای یعنی بوندن صیغه ذمی  
 کلز و خلیل ایتدی هانک اصلی اتی یونی دن در الف یا ی قلب اولمشدر فصل الیاء الیاقوت جواهر دن بر معروف  
 طاشدر فارسی معربدر فاعول وزنی اوزن در الیاقوت و واحدی الیواقیت یا قونک جمعی الیها ت همزه نک کسر بله  
 ات قوق بقال ایهت الجرح ای اتن باب الثاء فصل الالف لابت همزه نک فتحی و یانک کسر بله شاذ اولان کسنه  
 نشیط معناسنه الابت همزه نک و یانک فتحیله سود ایچوب قارن ششمه دن مست کبی اولمق بقال ابث الرجل  
 یأبث من الیاب الرابع و ابو عمرو بو حاتم دوه سود پنه مخصوصدر دبدی الاثاثه همزه نک فتحیله اوت چوق  
 اولمق و بری بر پنه دولشوق بقال ث النبات بئث اثاثه اذا کثرت و التف الابث همزه نک فتحی و نیک کسر بله کور و بول  
 دیکدر بقال نبات ابث و شعر ابث و ملحم معناسنه ده کلور الاثاث همزه نک فتحیله جمعی بقال نسوة اثاث  
 ای کثیرات اللحم الاثاث کذلک همزه نک فتحیله و اسبابی متاع البیت معناسنه فرا ایتدی اثاث جمعدر واحدی  
 یوقدر و ابوز بیدا ایتدی اثاث کو ترو مال اطلاق اولنور یعنی دوه یه و قیون و قوله و سائر متاعه اطلاق اولنور  
 الاثاثه انا نک واحدی در التائث فتحینله و نیک ضمیمه متاع صاحبی اولمق بقال تائث فلان اذا اصاب ریاستا  
 و ریاش رانک کسر بله ریشک جمعی در قاش دیک اولور اثاثه همزه نک ضمیمه بر جاک اسمیدر الارث  
 همزه نک کسر بله ترکه میرات معناسنه همزه نک اصلی و او ابدی و اصل معناسنه ده کلور بقال هوفی ارث صدق  
 ای فی اصل صدق وارث متأخرین متقدم اولنور دن متوارث اولدخی حالته دخی دیرلر بقال هوفی ارث من کذا  
 ای علی مرقدیم توارثه الاخر عن الاول التارث قومک ما بیننده اغر ابثکه دیرلر و اریث اود بقماغه دخی دیرلر ابقاد  
 نار معناسنه الارثه همزه نک ضمیمه شول طوارت سنه دیرلر که او جاغک کلی یاننده احضار ابدلر وقت حاجتده اود  
 بقمغه بولنسون دیو و صحاحک بعض نسخه لر نه شوبله واقع اولمش که ارثه شول ثن در که تعیین اولنه بر سنه بیع  
 ابثکه نقول ارث لی فی دابته شیاً لا انقص منه و ما انا ناقص من ارثه شیاً و ارثه وارفه شول علامت در که  
 ابکی یرک بیننده اولن حده وضع اولنور و ارثه قیون رنگنلر نندن بعثه و رقطه کبی اقلو و قره لو اولن رنگدر بقال  
 کبش ارث و نجه ارثا بعثه بانک ضمی و غین معجه نک سکونیه قر متق اولمغه دیرلر و رقطه رانک ضمیمه  
 و فانک سکونیه لاجه اولمغه دیرلر الارث همزه نک ضمیمه شول اوت در که دوه ای یکله سرد کد نصرکه  
 او بوز اولور انتهی مافی بعض النسخ التارث فتحینله و رانک ضمی و تشدد بدله اود یا لکنمق بقال تارث  
 النار اذا اتقدت فی الارثه انت الانی دیشی مذکرک مقابلی الاثاث اثاثک جمعی الانث همزه نک ضمی و نونک

هلت

هوب

هیت

یقت

ایث

انث

ارت

انث

سكونيله انا نك كويا كه جمعيدر دينلدى الاينات همزه نك كسر بيله افعال وزنى اوزن مؤنث طوغرمق يقال  
 اثت المرأة اذا ولدت اشي المونث مؤنث طوغرن عورت المينات ميمك كسر بيله مؤنث طوغرمق عادتي اولن عورت  
 ومونث طوغرمق عادتي اولن ارن دخی مینات دیر لر زیر افعال صیغه سنه مذکر مونث برابر اولور والتأیث  
 علی وزن التکریم کلمه بی مؤنث قلمق نذکیرک مقابلی در التأیث فختینله ونونک ضمی وتشدید بيله کلمه مؤنث  
 اولمق يقال انتمه فتانث الایث همزه نك فختی ونونک كسر بيله شول دمور دیر لر که دیشی اولوب ملایم اوله  
 الاثیان همزه نك ضمی ونونک سکونی وثانک فختیله ایکی خایه وایکی قولاغه دخی دیر لر الایثه همزه نك  
 فختی ونونک كسر بيله شول یردر که اوت بتون و دوز یر اوله فصل الباء البث بانک فختیله خبری شایع ایتمک  
 يقال بث الخبر اذا نشره وبث شول خر مایدیر لر که ای ایود یوشومید لر بقال ثربث اذالم یجد کنزه و بوعر بلرک  
 ماء غوردید کبری کبی در اصمعی ایتدی ثربث دیر لر قجن متفرق اولوب یری برندن ایر و اولسه وبث حاله و حزنه  
 دخی دیر لر الاثات همزه نك كسر بيله بمعناه واطهار معنا سنه ده کلور يقال ابثتک سری ای اطهرتک  
 واثات اطهار حال واطهار حزنه دخی دیر لر يقال ابثتک ای اطهرتک بی التثیث علی وزن التکریم خبری  
 كذلك شایع قلمق يقال بثت الخبر شدد للمبالغة الا بئثات خبر منتشر اولمق البئثه علی وزن الزلزلة طاغیث  
 يقال بثتت الخبر بثیثة اذا نشرته ويقال ايضا بثتت العبار اذ هیجته البث بانک فختی و حانک سکونیه صورتوب  
 ارشدر مق يقال بحت عن الشیء من الباب الثالث اذا فنشت عنه وفي المثل كالباحث عن الشفرة الابحاث  
 همزه نك كسر بيله بحت ایتمک يقال ابحتت عنه ای فنشتت عنه المباحث ميمك فختی و حانک كسر بيله ارنجق یر لر  
 ومنه قولهم تركته بمباحث البقر ای بالمكان القفر یعنی بر حیثیتله ترك ایتدم که قنده ایدوکی بلمز البرت بانک فختی  
 و رانک سکونیه دوز و یومشق اولن یر البرات بانک كسر بيله والابرات همزه نك فختیله والبروت ضمتینله  
 جمعیدر و بعض شاعرك شعر نده که برنك جمعنه برارث واقع اولمشدر خطادر دیمشدر البرغوث بانک ضمی  
 و رانک سکونیه پره دپد کبری جانور که موز یاندر در البراغیث بانک فختی وغینک کسری ومد بيله برغوثک  
 جمعیدر البعث بانک فختی وعینک سکونیه کوندر مک يقال بعثه من الباب الثالث ای ارسله وبعث ناقه ید داغ  
 اورمغه دخی دیر لر يقال بعثت الناقة اذا اثرتها واولو یخودن او یاندرمغه ده دیر لر يقال بعثه من منامه ای اهبه  
 واولی دیر لر که دخی دیر لر يقال بعث الموتی ای نشرهم لیوم البعث وبعث بله قوشلن عسکره ده دیر لر ومنه  
 قولهم كنت فی بعث فلان ای فی جیشه الذی بعث معه البعوث صمتینله بعثک جمعی در جیوش معناسنه الا ببعث  
 بمعناه الا ببعث همزه نك كسری ونونک سکونیه کوندر ملک يقال بعثه فانبعث وسرعت ایتمک يقال انبعث  
 فی السیرای اسرع التبعث فختینله وعینک ضمی وتشدید بيله انبعث معناسنه تبعث منی الشعرا ای انبعث کانه  
 سأل البعیت بانک فختی وعینک كسر بيله بر شاعرك اسمیدر بعیث دیونسمیه اولندی زیر اشعر نده تبعث منی  
 ما تبعث دیمشدر بوم بعات بانک ضمیله اوس قبیلله سیله خزر ج قبیلله سنک بر کونیدر البعات بانک فختی و ضمی  
 و کسر بيله اوچی ده لغت در بر قوشدر که کر کسدن کچرک در او چمسی بطی در مردار خوار دیر لر حیفته یمکین  
 ورنکی قر متقدر غبار رنکی کبی و فی المثل ان البعات با رضنا تستنسر یعنی نرم ولا بئمه کلن مردار خور کبی ادنا  
 ایکن کر کس کبی معز اولور که نسر کر کسه دیر لر یونس ایتدی اول کسنه که بغائی واحد قلدی البعثان بانک  
 کسری وعینک سکونیه بغائک جمعی در دپدی غزاله غزلان کبی وشول کسنه که مذ کرده ومونث ده بغائه  
 دپدی تاء وحدله جمعی البعات در دپدی نعامة ابله نعامة کبی الا بعث همزه نك فختی و بانک سکونیه بوزر نکلو  
 اولن نسنه اغبر معناسنه قریب که اغبر دخی توزر نکنده اولن نسنه یدیر لر وبعث قوملوا اولن یره ده دیر لر

بث

بحت

برث

برعث

بعث

بعث

البغشاء انك فحی وغینك سكونيله ولف ممدوده ابله قوینك لاجه سنه دیر لر قطا کبی وبعثنا اجناس مختلفه دن  
 قار شق اولن خلق بقال دخلنا فی البغشاء ای فی عامه الناس وجماعتهم البوت بانك فتحيله بحث ایتك بقال  
 بات عن الشی بیوت بوثا البهته بانك فحی وهانك سكونيله برقبيله نك باباسی در سلیم دن کدا کابهته بن سلیم بن  
 منصور دیر لر و بهته نینته دخی دیر لر بقال فلان لبهته ای لزیمه فصل التاء التفث فتحته نله مناسك حجدن  
 اولن سنه لر در طرف کسمك وبق فرق وباش تراش ایتك و قاسق قان کدر مک وجره اتق وقریان بوغز لمق کبی  
 و بونلرک امثالی نه که وارسه و دیر لر که تفث لفظی اشعار عربیه واقع اولمشدر اصطلاحات شرعیه دن اولدوغنه  
 بناء فصل التاء الثلاثیه اوج دیکدر عدد مذکره الثلاث اوج دیکدر عدد مؤنثه الثلاثه تانك فحی ولامك  
 مدی ابله واحرنه الف ممدو و ابله سه شنبه کونی در الثلاثاوات ثلاثا تانك جمعی در الثلث تانك ضمیه ولامك  
 سكونيله اوچه بر دیکدر التلیث تانك فحی ولامك کسر یله کذلک اوچه بر دیکدر ثلث معناسنه تلمثک تاسی  
 مفتوح اولیحق یاز یاده اولنور سائر اعدادده دخی حال بو ابله در ثین و سببع و سدیس و خمس و نصیف  
 دیر لر و ابوز بد خمس و ثلیث کلز بدی الثلاث تانك کسر یله ولامك سكونيله اوج کونده بر صوار مق من قولهم  
 هو یستقی نخله الثلث یعنی اغاجی اوج کونده بر صوار رو بو صوار مه اشجار قسمنه مخصوص صدر طوار صوار مه ده  
 ثلث یوقدر ز برادوه یا هر کون یا کون اشری یادور دخی کونی ایشخی کون صوار لور عشره وارنجه یعنی اونجی  
 کونه وارنجه پس طوار صوار مه ده رفت غب خمس دیر لر ثلث دیز لر و رفت رانك کسر یله هر کون صوار مغه  
 وغب غینك کسر یله کون اشری صوار مغه دیر لر ثلاث تانك ضمیه و مثلث میك فتحيله غیر منصرف در  
 عدلدن و صفتدن او تروز یرا ثلاثه دن ثلاثیه و مثلثیه عدول اولمشدر و بونلر ده صفت معناسی  
 وارد در نقول مررت بتموم مثنی و ثلاث یعنی قومه ایاکبشر و اوچر مرور ایتدم پس بونلر قومك صفی اولور و قال الله  
 تعالی اولی احنة مثنی و ثلاث و رباع پیش بونلر له اولی احنة و صفا اولمشدر و بود کراولتان سببویه قولیدر  
 و غیر پلر ایتدی غیر منصرف اولماری عدلک نکر رندن او ترو در لفظه و معناده زیرا انین لفظندن مثنایه  
 و ثنایه عدول اولمشدر و انین معناسندن انین معناسنه عدول اولمشدر چن که جاءت الخیل مثنی  
 دینسه معنی انین انین دیک اولور چفت چفت معناسنه و جمیع اعدادده اولان عدلرده حال بومنونال  
 اوز نه در وچن بونلری نضعیر ایتسک منصرف قیلوب ایدرسن احد و ثنی ثلیث و ربیع دیرسن زیر ابو  
 حمیر کبی اولوب متصرف صیغه کبی اولور اما احسن واحد بو ابله د کلدر زیر ابو نلر نضعیر له و وزن فعلدن  
 چقمز لر زیر اطائفه عرب نعجه ما امیلح زید او ما احسنه دیر لر الثلاث تانك فتحيله بر کسنه نك مالنك اوچه  
 برین الموق نقول ثلثت القوم اثلثهم من الباب الاول اذا اخذت ثلث اموالهم و اذا قلت اثلثتهم بالکسر من الباب  
 الثاني بكون المعنی کنت اثلثهم او کلمتهم ثلاثه بنفسی الانك تفتح اربعم واسبعهم فیها جمیع المکان العین و نقول  
 کاتواتسعة وعشرین فثلثتهم ای صرت بهم تمام ثلاثین و کاتواتسعة و ثلاثین فربعتم مثل لفظ الثلاثه  
 و الاربعه کذلک الی المائه یعنی ثلاثین لفظنه واربعین لفظنه و ابله واربعه ده دبد کک کبی دیرسن یوزه  
 وارنجه الا ثلاث همزه نك کسر یله اوج اولمق بقال اثلث القوم صار واثلاثه و کاتوا ثلاثه فاربعوا کذلک  
 الی العشرة ابن السکیت ایتدی هو ثلث ثلاثه دیر لر اضافتله عشره یه وارنجه تنوین ابله استعمال اولنماز واکر  
 مضاف مضاف الیه جنسندن اولماز ایسه دپلر سک اضافت ایدرسن دپلر سک منون قیلور سن نقول  
 رابع ثلثه و رابع ثلثه کما نقول ضارب عمرو و ضارب عمروانیر بوننک معناسی ثلاثه بی تمام دورت قلیچی دیک  
 اولور اما فحن جنس لری متفق اولیحنی اضافتدن غیر ی جائز اولدوغنک وجهی بودر که معنای فعل مراد اولنماز

بوت

بهت

تفت

ثلث



بلکه اوچک بری و اوچک بعضی مراد اولور و بومعنی خوداضا فتدن غیر بله اولماز و هذا ثالث اثنين دیرسن  
اضافته و ثالث اثنين دیرسن تنوینله یعنی هذا ثلث اثنين دیک اولور ایکی نی اوچ قلدی معناسنه و ثالث  
عشره ده دخی حال بوبله در رفع و نصب جائز در تسعة عشریه و ارنجه سئول کسنه که رفع ایتدی مرادی هو  
ثالث ثلثة عشر دیک اوزره در نهایت ثلاث حذف اولنوب ثالث کندی اعرابی اوزره باقی قلدی و سئول  
کسنه که نصب ایتدی مرادی ثالث ثلثة عشر در وقتا که ثلاثه حذف اولندی اعرابی ثالثه رعایت اولندی  
مخذوفه دلالت اینسون ایچون و نقول هذا الحادی عشر و الثانی عشر الی العشرین مفتوح کله ما ذکر فی المونث  
هذه الحادیه عشرة و كذلك الی العشرین ندخل الهاء فیهما جمیعا و اهل الحجاز بقولون اتونی ثلاثتهم وار بعثهم  
الی العشرة فیئصبون علی کل حال و كذلك المونث ایتنی ثلاثهن وار بعهن و غیرهم یعربہ بالجرکات الثلاث یجعله  
مثل کلهم فاذا جاوزت العشرة لم یکن الا النصب نقول اترنی احد عشرهم و تسعة عشرهم و للنساء ایتنی احدی  
عشرهن و ثانی عشرتهن الثلوث تانک فتحیله و لامک ضمیله سئول ناقه در که صاغلد قدره سودی اوچ چناخی  
طولدن و سئول ناقه یه دخی دیر لر که اوچ مہسی قوریش اوله المثلوثه میمک فتحی و تانک سکونیله  
سئول ازق قویا جق طغار جقدر که اوچ در بدن اوله المثلوث میمک فتحی و تانک سکونیله و لامک ضمیله سئول  
ایپدر که اوچ قانندن بوککش اوله المثلث میمک ضمی و تانک فتحیله و لامک فتحی و تشد بیدله سئول نسنه در که  
اوچ کوشه سی اوله و سئول شراب دیر لر که قیند لوب اوچ بخشدن ایکی بخش اوله التثلیث علی وزن  
التکریم اوچر ملک و منه قولهم ثلث بناقتہ اذا صر منها ثلاثه اخلاف یعنی ممدسک باشلرندن اوچ باش بغلسه لر  
و چنکه ایکی باش بغلسه لر شطر بهادیر لر و چنکه بر باش بغلسه لر خلاف بهادیر لر و چنکه جمیع باشلر  
باغلسه لر اجمع بها و اکش بهادیر لر فصل الجیم الجأت دوهنک اغر یوکه یوریمی بقال جأت البعیر یجأت  
من الباب الثالث اذا مشی موقرا جملا و قورق معناسنه ده کلور بقال جئت الرجل اذا فزع المجوت قور جمش  
کسنه مذکور معناسنه الجئة جمیک ضمیله و تانک تشد بیدله انسانک جسدی کرک قاعد و کرک قائم اولسون  
و بعض نسخه ده نایما واقع اولمشد ر قائمیرینه و لکن ظاهر اولکی درو علی کلا التقدییرین اساس صاحبین رد  
اولور که اول جئة الانسان شخصه قاعد ایشدر الجت جمیک فتحیله قویر مق بقال جئته یجئته من الباب الاول  
اذ قلعه الاجتئات همزه نیک کسری و جمیک سکونیله قویر مق اقتلاع معناسنه الجئیت جمیک فتحی و تانک  
کسر بله خر ما فدانی الجئیثه و احدی خر ما فدانه جئیثه دیر لریش ورنجیه دکیش ویرد کدن صکره نخله  
دیر لر الجئته و الجئات میمک کسر بله و جمیک فتحیله سئول دمور در که انکله خر ما اغاجی دندن فدان قویر لر  
الجئات جمیک ضمیله سئول اوت در که بری برینه صار لمش اوله و سئول قلدر که بری برینه طولشمش اوله بقال  
نت جئات و شمر جئات ای ملتف و فرموده اولن دوه یه دخی دیر لر بقال بعیر جئات الجت جمیک فتحیله  
موم که بالدن حاصل اولور و بعضی ایتدی جت هر چرک در که بالده واقع اولور ارنیک قنادندن و کوده سندن  
الجت جمیک ضمه سیله یرک یو کسنه دیر لر الجئات جمیک فتحیله و تانک سکونیله براوت در که اجی در بعضی ایلر  
بین فسلکانی ابله نفسیر ایشدر الجت فتحینله قبر معناسنه الاجدات همزه نیک فتحی و جمیک سکونیله  
والاجدات همزه نیک فتحی و جمیک سکونی و دالک ضمیله جد تک جمعی در قبر لر معناسنه الاجدات همزه نیک  
و تانک کسر بله قبر اتخاذا یتک بقال اجدت اذا اتخذ جدنا الجریت جمیک کسری و رانک کسری و تشد بیدله  
بزوع بالق درو مهذب به مارماهی در دیش و ترجمه مختارده قلقان بالیغیدر دیش الجت جمیک کسر بله و نونک  
سکونیله اصل بقال فلان من جنثک و جنسک ای اصلک دیر بویا لغت مستقاره در یا خود سینی تاکی تلفظ

جأت

جئت

جدت

جرت

جنت

جهت  
حش

ابد نلرك كلاميدرا الحش جيك كسرى و يانك تشد بديله زن ايشلين كسنه زراد معنا سنه الجهت جيك فحش  
 و تانك سكونيه غضب دن بر كسنه خفت او زن اولمق بقال جهت جهتاى استخفه الغضب كذا فى بعض نسخ  
 الصحاح جراتى جيك ضميله واخر نه الف مقصود ايله بر حصارك اسميدر بحر ينده فصل الحاء الحث حانك فحيله  
 قندر مق بقال حشه على الشى اى حصه عليه الاستحاث همزه نك و تانك كسر بيله بمعناه الاحتثات على وزن  
 الافتعال قندر مق بقال حشه واستخشه فاحتث التحث على وزن التكريم والحثه حانك فحش و تانك سكونيه  
 زلزله و زنى اى زنى بمعنى الحث حانك فحش و تانك كسر بيله حر يص اولن كسنه بقال ولى حث اى حر يصا  
 مسرعا الحثات تانك فحش و تانك تشد بديله قندر شق ولا بتحاثون على طعام المسكين اى لا بتحاضون  
 الحثى حانك كسرى و تانك كسرى وتشد بديله والفك قصر بيله قندر مق حث معنا سنه الحث حانك  
 ضميله على وزن الجمهور بمعناه الحث حانك فحيله سريع معنا سنه بقال قرب حثات اى سريع لبس فيه  
 فتور و قرب قافك و رانك فحيله بتون كجه صوايچون يوريك در الحثه فحيله قندر لمق بقال فرس جواد  
 الحثه اى ذات جاره جرى بعد جرى الحث حانك فحيله و كسر بيله كسر اصمى روايتى در ابو عبيد فتح  
 اصدر ديشدر على كلاله و ابن قندر جى معنا سنه در بقال ما كحلت حثا اى ماتت بغير بن قندر مدن  
 او نحو او يومدم الحث حانك ضميله صمان النديسى حطام التبن معنا سنه و ايرى قومه دخى ديرلر و قاتقسز  
 ايمك خبز قفار معنا سنه قافك فحيله كه قفر خالى ديكدر و اصلها ماش قاوده دخى حث ديرلر سويق  
 غير ملتوت معنا سنه الحدب تازيه بقال اخذنى ما قدم و ما حدث دالك ضميله و حد ثك دالى مضموم اولمى  
 بو كلامه مخصوصه قد منك دالى مضموم اولمى زدن و اجا اولمشدر و حدب خبره دخى ديرلر قليله و كثيره  
 شاملدر الاحادب همزه نك فحش و دالك كسر بيله حدبك جمعى در على خلاف القياس فرايتدى احادبك  
 و احدى احادب در حدب جمع اولمى صكره دن استعمال ايله اولمشدر الحدوث ضمينه بر نسنه يوغيكن صكره دن  
 وجوده كلى بقال حدت امر اى وقع من الباب الاول و حدوث وقوع معنا سنه ده كلور بقال حدت اى وقع  
 الاحداث همزه نك كسرى و حانك سكونيه بر نسنه بى عدم دن وجوده كتورمك بقال احداث الله فحدث  
 و حدث كتورمك معنا سنه ده كلور بقال احداث الرجل اذا صار ذا حدث الحداث حانك و دالك فحيله و الحدثى  
 حانك فحيله و دالك سكونى والف مقصود ايله و الحدثه و الحدثان حانك و دالك فحيله ابد سنى صيان نسنه  
 جمعسى بر معنائه در و حدث تازيه بكيده دخى ديرلر بقال رجل حدث اى شاب و اكر سنى ذكر ايسك رجل حدث  
 السن دير سن الحدثان حانك ضمى و دالك سكونيه حدتك جمعى الاحداث كذلك بقال عثمان حدثان واحداث الاستحداث  
 تازيه خبر الملق بقال استحدثت خبر اى وجدت خبر اجدبدا الحداثه ميمك ضميله و الحداث تانك فحش و دالك  
 ضميله و الحدت فحيله و دالك ضميله و تشد بديله و الحدب تانك فحش و دالك كسر بيله سو بلشمك و خبر  
 و برمك معنا سنه معروف و فلر در و حداثه السيف قليجك يوزن اچق پاسن كيدر مكله الحدت حانك فحش و دالك ضمى  
 و كسر بيله كلامى كو كچك اولان كسنه حسن الحدب معنا سنه الحدب فسيف و زنى او زن كيتر الحدب اولان كسنه  
 الحدبى حانك كسرى و دالك كسرى و تشد بديله و الفك قصر بيله حطيبى صيغه سى او زن مصدر در مفعول  
 معنا سنه تقول سمعت حدبى حسنة اى كلمات حسنة الاحداث همزه نك ضمى و حانك سكونيه و دالك ضميله مشول  
 نسنه در كدلى حكايه ايدوب انوكله خبر و يرلر ما بحدث بمعنا سنه الحدت حانك كسر بيله حكايه قايحى كسنه  
 بقال فلان حدث اوك اذا كان صاحب حدبهم و سمرهم بمعنى انلرك خبر جيسى وقصه خوانى و لسه بو بيله  
 ديرلر و سمر فحيله حكايته ديرلر و بقال حدث نساء اذا كانت تحدث اليهن الحدثان حانك كسر بيله و دالك  
 سكونيه و الحداثه فحيله بر نسنه كبتدا سنه و طرا ننه ديرلر بقال افعال ذلك الامر محدثان و محدثه اى فى

حدث

اوله و طرا ننه الحدت ميمك ضمى و دالك فحش و تشد بديله

و تشدید بدله ظننه صادق اولن کسنه بقال هو زجل محدث ای صادق الظن الحرت حانك ضمی و رانك سکونیه  
مال کسب ابدوب جمع اتمک و فی الحدیث احرت لدیناک کانک تعیش ابد یعنی دنیاده موبد کبی طلب مال  
ابد رسن و حرت قران او کرتمکه دخی دیرل بقال احرت القران ای ادرسه و بنیدن طواری ارقلنغه دخی دیرل  
بقال حرت الناقه ای سرت علیها حتی هزلت و اود الجرمکه دخی دیرل نقول حرت النار اذا حرکتها الحرات میک  
کسر بله اود اوچرمک الی الحارت ابو الحارت ارسلانک کنپی در و حارت شام و لاینده جولان دیکله معروف  
برطانک قله لرندن برینک ادبدر الحارتان بری حارت بن طالم و بری حارت بن عوف درو یا هله دیکله معروف  
قبیله ده دخی حارت ابکی در بری حارت بن قتیبه و بری حارت بن سهم الحرت حانک فخی و رانک سکونیه اکین  
زرع معنا سنه و اکین اکک بقال حرت یحرت من الباب الاول الحرات حانک فخی و رانک تشدید بدله انجی الاحترات  
الکجیلک اتمک بقال احترت مثل ازدرع و طواری بنه دن ارقلنغه دخی دیرل بقال احترت الناقه اذا سرت لبعها  
حتی هزلت بلحارت بانک فخی و لامک سکونیه بنو الحارت بن کعب ایچون اطلاق اولنور ستواذ تخفیف بدو  
زیرانوله لامک قرب فخر جی وارد در وقتا که لامک سکونی اولدو غیچون ادغام ممکن اولد یسه نونی حذف ایتد بلر  
ته کم مست و طلت دبد لر کیر و بو محلین ابد لر هر قبیله ده که لام تعریف اظهار اولنه بلعنبر و بلهجم کبی اما قنیکه  
لام تعریف اظهار اولنسه نون تخفیف اولنماز الحرت حانک ضمی و رانک سکونی و بانک کذلک ضمیمه شول  
اوت در که انی بین طوارک سودنک طعمی کو کچک اولور بقال اطیب العنم لبنا ما اکل الحرت الحفت حانک فخی  
و فانک کسر بله شکنبه هزار تو معنا سنه الحفات حانک ضمی و فانک تشدید بدله شول بلاندر که قشقر زولکن  
کسنه بی اجتمز الحنت حانک کسر بله و نونک سکونیه کنه اتم معنا سنه و اوغلان معصیت و طاعت کسب  
ابه جک و قته ایرمک بقال بلع الغلام الحنت ای المعصیته و الطاعة و حنت یمنه خلف اتمکه دخی دیرل الاحنات  
همز نونک کسری و حانک سکونیه اندی بو زدرمق بقال احنتت الرجل فی یمنه فحنت الحنت فحنتبله و نونک  
ضمی و تشدید بدله عبادته یوز طو توب بتلردن ارغ اولق تخف کبی و فی الحدیث انه کان یأتی غار حراء فبخت  
فیه یعنی رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حرامغان سنه کلوب انده عزلت و عبادت ابدردی و تحنت کناهدن  
پرهیز اتمکه دخی دیرل بقال فلان بخت من کذا ای یتا تم منه و تا تم کناهدن پرهیز اتمکه دیرل حوت حانک فخی  
و واوک سکونی و بانک ضمیمه لغت در حیت ده یعنی طرف مکان در و حوت بو ت پراکنده دیکدر بقال ترکهم  
حوتابو تا و حوت بو ت و حیت پت و حات باث بفتح الشاء فی الكل اذا فرقه و بددهم الحوتاء حانک فخی و واوک  
سکونیه جکر کبد معنا سنه و جکره قرب اولن یر الاستحانه بولوب چقرمق دبلک نقول استحنت الشیء اذا ضاع  
فی التراب فطلبتته حیت بر کله در که مکانه دلالت ابدر زیر اسن انی مکانه استعمال ابد رسن حین کله سن  
زمانه استعمال ایتد کک کبی و بواسم مبنی در اخری التقاء ساکنیندن او ترو متحرک اولمشدر عربلردن بعضی  
انی ضم اوزرینه مبنی قاشلردر غایاته تشبیه ابد و بن زیرا حیت دخی غایات کبی دائم الاضافه در نهایت حیت  
دائما جمله یه مضاف اولور کقولک اقوم حیت بقوم زبد و لا نقول حیت زبد و نقول حیت نکون اکون  
و عربلردن بعضی انی فتح اوزرینه مبنی قیلر کیف کبی ضمه بی یا بله ثقیل عدا بدو بن و حیت شول ظروفدن  
در که شرط ایچون استعمال اولنماز الا ما بله نقول حیت ما تجلس اجلس انما معنا سنه خدای تعالینک و لا بفتح  
الساحر حیت اتی دبد کی قولنده عبد الله بن مسعود حرقنده این اتی واقع اولمشدر و العرب نقول حنت  
من این لاتعلم ای من حیت لاتعلم فصل الحاء الحیث یرمز سنه طیبک مقابلی الخبائه و الحیث حانک ضمی  
و بانک سکونیه یعنی بقال حبت الشیء خبائه و حبت الرجل حبتا من الباب الخامس ای خب ردی الاحبات

حفت  
حنت

حوت

حیث

حبت

همزه نك كسرى و خانك سكونيله خبت تعليم ايمك بقال اجبته غيره اذا علمه الخبت و افسده و اخبات خبيث  
مصاحبلر ايد فكه دخي ديرلر بقال خبت الرجل اذا اتخذ اصحابا خبثاء الخبت ميمك ضمي و بانك كسر بيله و الخبثان  
ميمك فخييله بمعنى الخبت بقال ياخبثان الخبثه ميمك و بانك فخييله مفسده معناسنه بقال الكفر فخبثه اي مفسده  
الخبثه خانك كسر بيله و بانك سكونيله قبيح اولمق بقال فلان لخبثه كما يقال لزينه خبت خانك ضمي و بانك فخييله  
كع و زني اوزن خبيث ديمكدر محل نداده استعمال و لنور بقال ياخبث كما تقول يالكع و لكع لامك ضميه سييله  
وعين مهمله اياه ليم معناسنه در خبات خانك فخييله و نانك كسرى اوزن بنا سييله عورت ايجون نداده  
استعمال اولمق بقال ياخبث كسر اوزن مبنى اولمشدر يالكع كبي الخبت فخبثيله شول پاس معناسنه در كه  
اتشله ازانه اولنور الخبثه خانك ضمي و بانك فخي و تشدد بيله مبهور اولن كسسه بقال رجل خبثه اي  
مبهورت كذا في بعض نسخ الصحاح الحرثي خانك فخي و رانك سكوني و يانك تشدد بيله و اسبابي و خردوات كه  
اوده اولور الانحناس على وزن انفعال بر نسسه ابي قات اولمق و منكسر اولمق الخبت خانك ضميله اسمدر  
انحناس معناسنه و خبت كذلك بر عورنك اسمي در لا ينصرف در الخبت على وزن التكريم ابي قات ايمك و قربيني  
طشره بوكوب ايجمكه دخي تخبت ديرلر بقال خبت السقاء اذا نثيته الى خارج فشربت منه الاختناص على وزن  
الافتعال بمعناه و اكرقر به ايجر و بو كلسه قبعته ديرلر الخبت فخبثيله و نونك ضمي و تشدد بيله ابي قات اولمق  
بقال خبتت الشئ فخبثت اي عطفته فتعطف و تعطف اكلك معناسنه در و تخبت كلامه ملايت ايمكه دخي ديرلر  
بقال تخبتت في كلامه الخبت ميمك ضمي و نونك فخي و تشدد بيله شول كسسه در كه سست اندام اوله خبتندن  
ماخوذ در انكساري اولدو عيجون محنت ديشدر الخبت خانك فخييله و نونك كسر بيله سوليك و يومشوق  
اولان نسسه و في المثل الخبت من دلال و دلال ذلك فخييله نازه ديرلر كه ناز مخالفت شكندره اولوب مطاوعت  
ايمكدر الخبت خانك ضمي و نونك سكونيله شول كسسه در كه انده رجل و امرأه التي اوله الخبت خانك و نانك  
فخييله خبتت نك جمعي در حبالى كبي كه حبالى نك جمعي در و حبالى يوكلو عورته ديرلر الاخوت شول كسسه در كه  
قارنى يومشوق اولوب سوليك اوله بقال رجل اخوت اي مسترخى البطن بين الخوت الخوت خانك فخييله و و اوك  
سكونيله و الفك مد بيله اخوتك موثى فصل الدال الدات ذلك فخي و همزه نك سكونيله بر نسسه يك بقال  
دأت الطعام اذا اكلته الداء ناء ذلك فخي و همزه نك سكونيله و الف ممدوده ايله قر او اش امه معناسنه و كاه اولور كه  
همزه بي مفتوح قيلور لر حرف حلق اولدو عيجون و بونا در در زير اصيغه فعلا عينك فخييله صفائده كاز  
واسمه دخي ابي كله كمشدر برى قرما و برى جنفا در بونلرك ابي كسى دخي بر موضعك اسملر بدر الدت ذلك  
فخييله و الدت ذلك كسر بيله شول يغمون ديرلر كه ضعيف اوله الدت ذلك فخي و عينك سكونيله مرضك  
اولى در بقال دعت الرجل على البناء للمفعول من الباب الثالث اذا اصابه اقشعرار و فتور يعنى قيللرى اور يروب  
بدنه سستك كلسه بوبله ديرلر الدلات ذلك كسر بيله سر عتله يورينه ديرلر بقال ناقة دلات اي سر يعته  
الدت ذلك ضميله و لامك سكونيله دلاتك جمعي بقال نوق دلت الاندلات همزه نك كسرى و نونك سكونيله  
غضبه حدن تجاوز ايمك بقال اندلث فلان علينا يشتم اي انحرق و انصب المنداث ميمك ضميله و نونك  
سكونيله و لامك كسر بيله شول كسسه در كه يور ركن باشن يوقر و طوتوب كيد و اصلا باشن اشغه اكيه  
المدال ميمك فخي و لامك كسر بيله دره نك سيلن صوه جق ير لر الدلهات ذلك كسر بيله و لامك سكونيله  
ارسلان اسد معناسنه بقال رجل دلهات اي جرى مقدم الدلاهت ذلك ضميله بمعناه الدلهوت ذلك ضميله  
براوت در كه كو كى و پيراغى زعفرانه بكرز سودا بيله بشورب يرلر كذا في بعض نسخ الصحاح الدمت ذلك فخييله

خبث  
خبر  
انسي

خوت

دات

دث

دع

دلت

دلهت

دليت

دمك

شول يدر كه

دمث

ديث

ربث

رث

رعث

رعث

شول يردر كه يومشوق وقوملواوله الدماث دالك كسر بله دمثك جعي ودمث يريومشوق اولمغه دخي ديرلر بقال  
دمث بدمث دمثا من الباب الرابع الدماثة دالك كسر بله خلق ايولكي بقال ما كان ادمث فلانا والينه لادموت  
همه نك وميمك ضميله او جاقده اتمك كومه جك يرا التدميث تانك فخي ودالك سكونيله يتاق يريني يومشوق ايمك  
التدييث على وزن التكريم ذليل ايمك المديث ميمك ضمي ودالك فخي ابله ويانك فخي ابله وتشدد ببله بقال  
طريق مديث اي مذلل يعني بصلمش يول الديوث دالك فخي ويانك ضميله وتشدد ببله غيرتي اولميان كسنه قنذع  
معناسنه وقنذع قافك وذل معجه نك ضمي ابله وعين مهمله ابله بي غيرت ديمك اولور فصل الراء الربث بر كسنه بي  
حاجتندن اليقومق بقالر بيثته عن حاجته اربثه رثا من الباب الاول اذا حبسته عنها الر بيثه رانك فخي ويانك  
كسر بله شول نسنه يه ديرلر كه سني حاجتكن منع ابلر الر بيثي رانك كسر بله ويانك كسري وتشدد ببله  
خضبيضي وزني اوزره بيثه معناسنه در كه لان ذكر اولندي الر باث رانك فخي له وهمزه نك كسر بله ر بيثد نك  
جعي در مانعلم معناسنه وفي الحدبث اذا كان يوم الجمعة بعث ابلبس جنوده الى الناس فاخذوا عليهم بالر باث  
يعني شول حاجتلي انلره اكد رر لر كه اول حاجتلي انلري جمعه نماز نندن منع ابلر التربث فختينله ويانك ضمي  
وتشدد ببله اكلنك بقال تربث في سيره اي ثلث الار بيثات همزه نك ويانك كسر بله ضعيف اولمق واكلك  
بقال اربث امرهم اي ضعف وابطا حتى نفرقوا الرث رانك فخي له چوريش نسنه ويرمز نسنه بقال فلان رث  
الهيئة اذا كان سبي الهيئة الرثا رانك كسر بله رثك جعي يره رمز نسنه لر معناسنه الرثا رانك فخي له چوريش  
بقال رث الحبل وغيره يرث رثاثة من الباب الثاني اذا بلي وحبل حاء مهمله وباء موحده ابله ابر رسن معناسنه  
ورثا يرمز لغه دخي ديرلر بقال في هيئته رثاثة اي بذاذة و بذاذت باء موحده نك فخي له وذالين معجتينله  
يرمز لوق ديمك اولور الارثا همزه نك كسر بله اسكي اولمق بقال ارث الثوب اذا خلق يعني اسكسه الرثه رانك  
كسر بله و ثانك تشدد ببله متاع بيتدن اسكي و خردوات اولان نسنه لر ورثه خلقك ضعفا سنه وار اذ لنه  
دخي ديرلر واحق اولان عورته دخي رته ديرلر الرث رانك كسري و ثانك فخي له رته نك جمع يدرق به ابله قرب كي  
الرثا رانك كسر بله كذلك رته نك جمع يدرق به ابله رهام كي و رهمه يومشوق يعمو ره ديرلر الارثا همزه نك  
كسري و رانك سكونيله او ك ايچنه اولان اسكيلري و خردواتي جمع ايمك بقال ارث ثنار ثه القوم اي جمعناها  
وارثا بر كسنه بي او غرش يرنندن يرالو كوتور مكه دخي ديرلر بقال ارث فلان باب افتعال دن بناء مجهول اوزن  
اذا حمل من المعركة رثبثا الرثبث شول يرالو كسنه در كه اولمكه قرب اولوب اندن بر رموق قالمش اوله الرعات رانك  
كسر بله كوپه لر الرعثة رانك فخي وعينك سكونيله رعائك مفردى وعينك فخي له دخي استعمال اولنوب رعثة  
ديرلر ورعثة الديك خروسك بويي التنه صار قن ايكي غبغ خروس معناسنه و خروسك تاجنه دخي  
اطلاق اولنور ديمشار بقال ديك مرعث بفتح العين مع التشدد الترعث فختينله وعينك ضمي وتشدد ببله  
كوپه طاقمق بقال ترعث المرأة اذا نقرط المرعث ميمك ضمي و رانك فخي له وعينك تشدد بدي و فخي له بشار بن  
بردك لقبى در كه عرب شاعر لر نندن در صغري حالنده كوپه سى اولد و غچون مرعث ديمشار در الرعثا رانك فخي  
وعينك سكونيله والفك مد بله شول قيوندر كه قولاغى التنه خد اي كوپه لري اوله يقال شاعر رعثا اذا كان  
لهاتحت الاذنين زختان وزخه زاء معجه ابله وفتح نونله خد اي كوپه يه ديرلر الرعث فختينله شول رنكلو يو كدر كه  
مخفدن طشره اصار لر الرغوث رانك فخي له وعينك ضميله هر امز كلو اولان حيوان مرضعه معناسنه ومنه قولهم  
اكل من بردونه رغوث يعني حامله اولان بار كير دن زياده اكل ابد يچي در پس رغوث فعول بمعنى مفعول در زياده  
برذونه مرغوثه در يعني سودى الممشدر الارغات همزه نك كسر بله امز مكم بقال ارعث العجبة ولد ها الرضعة

الرغث سودائك يقال رغث الجدي امه اذا وضعها الرغثا رانك ضمي وغينك فخي والفك مدى ابله عشر ابي  
 شول طهر درمه ده كه سودانندن اقرار ابن السكيت ايتدي رغثا شول سكي در كه ممه نك التنه در المرغوث  
 ميمك فخي و رانك سكونيله شول كسنه در كه نندن جر وسوال چوق اولما غله انوك قتنه نسنه قالميه يقال  
 رغث الرجل فهو مرغوث الرغث فختينله جماع ايتك وفحشيات سو بلك ونسا طائفه سنه جماعه متعلق  
 سوز سو بلك نقول رفث الرجل يرفث من الباب الاول الارفات همزه نك كسر بله بمعناه الرمث رانك كسر بله  
 دوه مر عارندن بر نوع مر عايدير لر كه اوتى شور اوله الرمث فختينله شول انجلره دير لر كه برى برينه بغلنوب  
 در ياده اوزر بنيه بنلور و رمث دوه شور اوت اولما معين مزاجي متغير اولق معناسنه يقال رمثت من الباب  
 الرابع و رمث اصمعي روايتي اوزر مدهه قالن سود بقيه سنه دير لر الترميث والارمات على وزن التكرم  
 والاكرام مدهه سود اليقومق يقال رمثت في الصرع ترميثا وارمثت ايضا اذا ابقيت بها شيئا والارمات  
 همزه نك فختيله رمثك جمعي در برى برينه بغلنن اغا جلمر معناسنه الرمثته رانك فخي وميمك كسر بله والرمات  
 رانك فختيله والف مقصود ابله شول دوه لر در كه شور اوت اولما ليوب خسته اولمش اوله لر الرمث رانك فخي  
 وميمك سكونيله بر نسنه بي الله صغايوب اصلاح ايتك يقال رمثت الشئ اذا اصلحته ومسحته بيدك الارمات  
 همزه نك فختيله طور بوبينه باغلد قلري ابي كه اصلمنه چه رك ابي معناسنه در ارمات كسي كه ارمام رمه نك  
 جمعي در يقال حبل ارمات الروثه رانك فخي و واوك سكونيله اناك ذات مثلونك نجاستي وادمك بورني او جنه  
 دخي اطلاقه لنور انمه الانف معناسنه يقال فلان يضرب بلسانه روثه انفه كذافي بعض نسخ الصحاح الروث  
 رانك فخي و واوك سكونيله روثه نك جمعي الاروات همزه نك فختيله روثك جمعي و روثات نجاست القا ايتكه  
 دخي دير لر يقال راث الفرس من الباب الاول وفي المثل احشك وروثي واحشك حشدن در او نلق ويرمك  
 معناسنه وسين مهمله ابله ولمو دخي محملمدر قشاعبلق معناسنه ومعناي مثل بن سكا ايلك ايدر م سن ير مزلق  
 ايدر سن ديمك اولور الرپث رانك فخي ويانك سكونيله اكلنك يقال راث على خبرك يرپث رپثا من الباب  
 الثاني اي ابطا وفي المثل رب عجله وهبت رپثا ويروي نهب رپثا ويقال ما ارائك علمناي ما ابطا بلك عنا  
 رپث قبسدن بر قبيله نك باباسي ايدر كه اول رپث بن عطفان در الاستراثة بر كسنه بي فعلنده بطي عد  
 ايتك استب طامعناسنه الرپث رانك فخي ويانك تشدبد بله وكسر بله اوي كسنه بطي معناسنه فرايتدي  
 مرپث العينين ميمك ضمي و رانك فخي ويانك فخي وتشدبد بله بطي النظر اولان كسنه نيدر لر فصل الشين  
 الشبث شبنك فخي ويانك سكونيله بر شيمه تعلق ايتك ويقال رجل شبت اذا كان طبعه ذلك يعني طبعي  
 بر نسنه يميل وتعلق اوزر اولسه الشبث فختينله حشرات ارضدن قرق ايق ديدكاري بوجك در و شبت  
 دبنلمز شبنك كسر بله الشبثان شبنك كسر بله شبنك جمعي در خر بله خربان كسي خرب توي ديدكاري  
 قوشك اركبي در الشبثه در حرجه وزني اوزر نون زياده ايتكه علاقه معناسنه يقال شبت الهوى قلبه  
 اي علق به الشبث براوت در كدر ايمحسي خوب وطعمي ابي در وانوكه دري دباغت اولور الشربث فختينله  
 ونونك سكونيله اللري و ابقلري ايري اولان وكاه اولور كه بونكه ارسلان دخي صفتلنوز يقال اسد  
 شربث الشرايت شبنك ضيله ويانك كسر بله بمعناه سيبويه ايتدي نونله الف برى برينه بدل اولور اسم  
 بر معنايد لالت ايتكه شربث و شرايت كسي و جرنفش و جرافش كسي جرنفش جيمك فختيله پهلو سي بيوك  
 ادمه دير لر الشعث فختينله بر نسنه نك پراكنده اولسي يقال لم الله شعثك اي جمع امرك المنشر وشعث  
 اشعثك مصدر ي دخي كلور الاشعث باشي توزلو اولان كسنه مغبر الرأس معناسنه الشعث  
 شينك ضمي ابله شول ائله در كه ارقدرلي قاشنه مش اوله يقال خيل شعث اذا كانت غير مفرجة يعني

رغث

رمث

روث

رپث

شبت

شعث

شعث



قشغی اور ولامش اولسه التشعبت علی وزن التکریم طاعثق نفریق معناسنه التشعبت فختینله وعینک ضمی  
وتشد بدله طاعثق نفریق معناسنه اشعت همزه نك فخی وشتنك سکونیه برر جالك اسمی در الاستاعثة  
اشعبه منسوب اولان کسنه لر هانست ایچون اولور الشذت فختینله شتک مقلوبی در وشتن ایری اولغه  
دیرلر بقال شذت مشافر البعیر اذا غلظت من اكل الشوك یعنی دوه دپکن یه دن طوداغی ایری اولسه فصل  
الضاد الضیث ضادك فخی و بانك سکونیه و الاضطبات همزه نك کسر بله بر نسبه بی اوجه مق ضیثت بالشی  
ضیثا واضطیثت به اذ قبضت علیه بکفک الضیثوت ضادك فخیله حسود و زنی اوزن شول ناقه یه دیرلر که  
سز لکنده شک اولغین الله یوقلنه المضایب میمک فخیله ارسلانک طرفلری الاضیبات همزه نك فخی وضادك  
سکونیه قبضات معناسنه در و فی الحدیث الخطایا بین اضیباتهم ای فی قبضاتهم الضیث ضادك کسر بله براوج  
اوت در که قور بسی و یاشی قار شق اوله الاضغاث ضغثک جمعی اولر معناسنه واضغاث احلام الر و یاستول  
واقعه لر در که انوک تعبیری ممکن اولماز قار شق اولد غندن اوترو ضغث الحدیث ضادك کسر بله خبرک قار شق  
اولسی وضغث السنم دوه نك اورکن صقمق در سز لکن بلك ایچون الضغوث ضیثوت کی شول ناقه در که  
سز لکنده شک اولنوب الله صقماش اوله سز میدر دکلی در بلنسون دیوالضغاث شول کسنه در که بر نسبه  
ایله اورتوب اوغلا نجقاری قور قوده یوغازندن سو پاکله فصل الطاء الطث طانک فخی ایله براوبون  
اوتیق در که بر دکر می اغاجی اغاجله اوغلا نجقار اوینار المظنه میمک کسر بله و طانک فخیله اول او یونی اوینا یجق  
الت الطرثوث طانک و ثانک ضمیمه براوت در که نیورا کاطیبیلر قانده اشتر غازدیرلر التطرثوث علی وزن التدرج  
اول اوتی دیرمک بقال خرجوا یتطرثون ای یجتنون الطرثوث الطمٹ طانک فخی و میمک سکونیه قیزک  
بکارتی المق بقال طمٹها بطمٹها و بطمٹها من الباب الاول والثانی بضاداذا اقتضها ابو عمر وایتدی طمٹ مطلقا بر نسبه  
دککه دیرلر پس طمٹ هر دکن یرده استعمال اولنور بقال ما طمٹ ذلك المرتع احد و ما طمٹت هذه الناقة  
جبل دیرلر ای مامسها عقال و مرتع او تلاغه و عقال دوه دیزی باغنه دیرلر و طمٹ عورت حیض کورمکه دخی  
دیرلر بقال طمٹت المرأة نظمت من الباب الاول و طمٹت دخی باب رابعن لغت در الطامٹ حیض کورن عورت  
بقال هی طامٹ فصل العین العیث فختینله او ینق لعب معناسنه بقال عیث یعث من الباب الرابع العیثه عینک  
فخی و بانک سکونیه بر کره او ینق العیث بانک کذلک سکونیه قرشدر مق خلط معناسنه بقال عیثه یعیثه  
عیثان من الباب الثانی و عیث عیثه اتخاذا یمکه دخی دیرلر العیثه شول طعامدر که کش دبد کلری نسبه دن  
حاصل اولور کشک تازه سن بشور رکن قورسی اوزرینه دو کوب قارشد زلر بقال عیثت المرأة اذا فرغته  
علی المشر لیحمل بابسه رطبه و مشرر انک تشدد بدله کش قودقاری یره دیرلر بقال ابکلی واعیثی یعنی بکیله  
وعیثه قل و بکیله سودله خرمایی قارشد رمغه دیرلر و بعضیاریتدی عیثه شول طعامه دیرلر که بشور ب  
اوزرینه چکر که قورلر و عیثه نسبی فخلط اولان کسنه یردخی دیرلر بقال فلان عیثه ای مو تشب یعنی  
نسبه قر شتلق معناسی و طعن یری واردر و عیثه الناس خلقت انواع مختلفه دن جمع اولننه دیرلر و عیثه  
لر په و بعد ای یری برینه قارشمسسه دخی دیرلر بقال جاء فلان بعیثه فی وعائه ای بروشعیر قد خلطا و عیثه  
و بکیله استعاره قیون سور سنه دخی استعمال اولنور بقال ظلت الغنم عیثه واحدة و بکیله واحدة و بو  
کلامی رقیون سور یسی اخر قیون سور سنه قارشدخی وقت دیرلر و بو بر مثل در که اصلی کشله سو بقدن  
ما خود در که یاغله خلط اولنوب اکل اولنور العیثه عینک ضمیمه کوه دبد کلری بوجک در که یوکی و کورکی طلار  
العیثه نك جمعی العیث جمعدر کذلک بقال عیث الصوف تعته عثمان من الباب الاول و فی المنل عیثه تقرم

شذت

ضیث

ضغث

طث

طرث

طمٹ

عیث

عیث

جلد الملسا و قروم اکل ضعیفه دیرلر بومثل برکسنه حقنه ضرب اولنور که برنسنه بی ایشلمکه اقدام ایدر  
 حالاکه عهد سندن کله مزو کاه اولور که قاری اولان عورته دخی عته دیرلر و مال اوزرینه قیم اولمغه دخی دیرلر  
 یعنی فلان عث مال دیرلرته کم از مال دیرلر مال اوزرینه قیم در دیک محلده وعته و ازاء همزه نك کسر یله والفک  
 مدبله شول مردار و لمش طوان دیرلر که ارق اوله جیفه لاغر معناسنه کذافی بعض نسخ الصحاح العث علی وزن  
 جعفر شول قوم یغیننک اوزری که انده اوت بنیه العثه علی وزن دحرجه یومشقی یره دیرلر العث برکسنه نك  
 خلقی یواش اولمغه دیرلر کذافی بعض نسخ الصحاح و عدان برر جاک اسمی در کذافی بعض نسخ الصحاح الاعفت  
 همزه نك فتحی و عینک سکونیه رجالدن اکثر یاعربان اولان کسنه در وفی الحدیث کان الزبیر اعفت العنک  
 غینک فتحی و نونک سکونی و کافک فتحیه بر اوت در العث عینک فتحی و لامک سکونیه قرشدر مق خلط معناسنه  
 بقال عثت البر بالشعیر اعثه و یحقمقدن اود چقما مغه دخی دیرلر عث الزناد اذالم یور و اکل من الباب الثانی  
 العلیث عینک فتحی و لامک کسر یله شول اتمکه دیرلر که اریه دن و بعد ایدن اوله غلیث دخی غین معجه ابله  
 لغت در بقال فلان یا کل الغلیث اذا کان یا کل خبز من سعیر و حنطه العلاقه عینک ضمیه یا غله کشکی بری  
 برینه خلط اینه دن حاصل اولان طعامدرو و هر ایکی نسنه بی که بری برینه خلط ایدر لرا کاعلاسه دیرلر و دلاسه  
 برر جاک اسمیدر الاعتلات همزه نك و تانک کسر یله اغاچدن چقماق ایتمک کیفیت حالن بلز ایکن بقال اعتلت  
 الرجل زندامن الشجر اذا اخذ هولم بدر ایوری ام یصلدوا یراچقمقدن اود چقما مغه و صلود اود چقما مغه دیرلر  
 و اعتلات چقماغی ایدن کسنه چفتن بلامکه دخی دیرلر بقال فلان یعتلت الزناد اذالم یتخبر منکمه الاعتلات  
 همزه نك فتحیه شول ایغ پان لری در که انوکله چقماغ ایدنوب اود چقار لر تازمسی و قور بسی قار شق اوله اول  
 چقماق ایدند کاری اغاچک ارکنه عفار دیرلر عین مهمله ابله و فائله و دیشسنه مرخ دیرلر راء مهمله و خاء معجه  
 ابله و مولانا اختری مرخ ارکنه و عفار دیشسنه دیرلر دیشدر سهودر العث فختنبله زیاده اوغراش اتمکه  
 واغراشدن منفک اولمغه دیرلر عین مهمله و غین معجه ابله لغت در العیث برنسنه فاسد قلمق بقال عث  
 الذب فی الغنم یعیث من الباب الثانی اذا فسد التعیث علی وزن التکریم برنسنه بی کورمدین الله ارامق فصل  
 العین الغبیثه غینک فتحی و بانک کسر یله شول یا غدر که کشکله خلط اولنور العیث یا غله کشی قارشدر مق  
 بقال غیث الاقط غیثا و اقط همزه نك فتحی و قافک کسر یله کشک معناسنه در الاغیث همزه نك فتحی و عینک  
 سکونیه برر نکر که بوزه ما یلدر و بواغیثک قلبی در الاغیثات همزه نك کسر یله بوزر نکلو اولمق بقال اغیث  
 اغیثا الغیثه و الغیثه غینک فتحیه اوله و ضمیه تانید ارق اولمق بقال غیث الشاة اذا هزلت و غت اللحم یغث  
 و یغث غیثه و غیثه من الباب الثانی و الرابع و غیثه خبر یرامز اولمغه دخی دیرلر بقال غث حدیث القوم  
 اذ اردو و فسد الغث بالفتح ارق اولان نسنه الغیثه مؤنثی و غث مصدر دخی کلمور جراحته چرکی اتمق  
 معناسنه بقال غث الجرح یغث اذا سال مافیه و برنسنه یه یره مزدیک بقال فلان لا یغث فی شی ای لا یقول انه  
 ردی فیترک الغیث بفتح العین و کسر الشاء یعنی الغث و غیث جراحته چرکی اتمق بقال غث الجرح غیثا اذا سال  
 مافیه الاغیثات همزه نك کسر یله خبر یرمز اولمق بقال اغث حدیث القوم اذا ردو و فسد واغیثات ارقات المغه  
 دیرلر بقال اغث الرجل اللحم اذا اشتراه غثا و کلام نرم وضعیف اولمغه دخی دیرلر بقال اغث الرجل فی منطقه و ارقاغه  
 دخی دیرلر بقال اغث الشاة اذا هزلت و یار اربک دیوشرمک بقال اغث الجرح ای امید یعنی مده جمع ایتدی و مده  
 میمک کسر یله اربک در الغیثه غینک فتحی و ثاء اولینک کسری و مد یله یار نك ایچنده اولان چرکی قانلو و صودن  
 وار بکن و چور و ک اندن هر نه که و ارایسه و غیثه فساد عقله دخی دیرلر بقال لبسته علی غیثه یعنی اکامقارن

عث  
 عدث  
 عفت  
 عکث  
 عث

عیث  
 عیث

غرث

اولدم عقلند خلل وار اېکن الاستغاث ياره نك ايجند اولان جرکي ياره صاحبي چقارمق بقال استغثد صاحبه  
 اذا خرج منه وداواه العرت فختبئله اجلق جوع معناسنه بقال غرث بقرث من الباب الرابع الغرثان غينك  
 فتحى ورائك سكونيله اج اولان كسنه العرقى والعراى بفتح الغين فيهما مثل انصجارى والغرث بكسر الغين  
 غرثانك جمعى وغرثى غرثانك مؤنثى وغرث غرثى كله سنه دخى جمع كلور بقال امرأه غرثى ونسوة غرث  
 ويقال امرأه غرثى الوشاح يعنى جمابلى اج ككه وشاح شول يصى قبشه ديرلر كه جواهرله تزيين ايدوب جمابلى  
 وار بيونه اصارلر ووشاح اج اولمدن مقصود بيل ايجه اولماسن اشعار درز بر ايل ايجه اوليحق وشاح طولماز  
 التعرث على وزن التكريم اج اهلك تجوج معناسنه يقال غرث كلابه اذا جوعها العت غينك فختبئله  
 ولا مك سكونيله فارشدرمق خلط معناسنه يقال غلث البر بالشعير اغلثه من الباب الثانى المغلوث ميمك  
 فتحى وغينك سكونيله والعليث غينك فتحى ولا مك كسر بله بغداد بله وار په ايله فار شيمش تمك بقال فلان  
 يأكل الغليث اذا كان يأكل خبز من شعير وحنطة ومغلوث شول بغدايه ديرلر لانه كساك پارلرى وزوان  
 دانه لرى اوله وزوان زانك ضميه وهمزه ايله شول سياه تخمزه ديرلر كه تركه ايجند اولور ابن السكيت اتيدى  
 مغلوث وغليث شول قربه يه ديرلر كه خرمابله يا خود خرماقور وغيله دباغت ونمش اوله الغلث فختبئله  
 غابت مقانله ايدوب جنكده مداومت اتمك بقال غلث فلان بفلان من الباب الرابع اذا لزمه بقاانه وغلث قيونه  
 قوردطوشانمق بقال غلث الذئب بغنم فلان اذا لمها يغرسها يعنى قيونى پارلمدن خالى اولسه الغلث غينك  
 فتحى ولا مك كسر يله والمغالت ميمك ضمى ولا مك كسر بله شديد القتال اولان كسنه التغويث على وزن  
 التكريم چاغروب مدد طلب ايدوب واغوثاه ديمك الغوث والغواث غينك فتحيله والغواث غينك ضميله  
 بونلرك اوجى دخى اسم درمد طلبى معناسنه فر اتيدى اجاب الله غواثه وغواثه ديرلر اصواته فتحيله بوندن  
 غيرى كله كلمشدر زيراضله كلور بكود عاجكى يا خود كسر بله كلور نداكى وصياح كى غوث غينك فتحيله  
 بر قبيله در يمندن كه اول قبيله نك بااسى غوث بن ادد بن يزيد ذ الاستغاثه همزه نك كسر يله ياردم  
 طلب اتمك الاغاثه كذلك همزه نك كسر يله ياردم اتمك يقال استغاثنى فلان فاغثته الغياث كسر غينله اسم در  
 واويايه قلب اولمشدر ما قبلى مكسور اولدوغندن اوترو الغيث غينك فتحيله ويانك سكونيله يغمور ويغمور  
 يا غمه دخى ديرلر يقال غاث الغيث الارض من الباب الثانى اصابها ويا غدرمق معناسنه دخى ككه ريقال  
 غاث الله البلاد يعبثها وبناء مجهول اوزر غيث الارض نغات غيثا دخى ديرلر المغاثه ميمك ضميله والمغيثه ميمك  
 فتحيله والمغيوثه على وزن المثلوه بونلرك اوجى دخى يغمور بغمش يره ديرلر ذوالرمه ايتدى قائل الله امه  
 فلان ما افصحها قلت لها كيف كان المطر عندكم فقالت غثما غثما غلبا وجه استحسان غثما غثما كلامنده  
 ايكى معنايه تحمل اولدوغى در برى استدر قدر بغمور يا غدى ديمك اهله وبردخى ماشيلر ييزى بغمور صوبيله  
 صور دق ديمك اوله وكاه اولور كه سحابه وبنائه دخى غيث ديرلر فصل الفاء الفث فانك فتحيله براوت در كه  
 انوك تخمندن اتمك ايدوب قتلوق زمانه انك اتمكين يرلر وانك اتمكى غليظ اولور خيزمله كى يعنى كل ايجند بيشن  
 تمك كى الفتح فانك فتحى وحاء مهمله نك كسر يله خفتك قلبى درو خفت شكنبه در كه كالسان فارسيد هزارتو  
 ديرلر الفرت فانك فتحى ورائك سكونيله شول طوار ترسى در كه هنوز شكنبه ده اوله الفروت ضمئيله فرثك  
 جمعى دروشق اتمك معناسنه ده كلور ابن السكيت ايتدى يقال فرثت للقوم جمله فافرثها وافرثها فرثا  
 اذا شققها ثم نهرت ما فيها وجمه جيمك ضمى ولا مك تشديد بله خرماقود قلمرى نسنيه درلر وابن السكيت  
 ايتدى فرثت كبله افرثها وافرثها فرثا ديرلر قنكده سن

غلث

غوث

فث

فث

انی دیری ایکن اورسک دخی کبدی طاغلسه پس فرت باب اولدن باب ثانیدن کلور ایمش التفربت تونک  
 فتحی فانک سکونیه اشکنبه بی اوروب طاغلق یقال فرتتهائفر بشا الانفرا تهمزه نك کسری ونونک سکونیه  
 طاغلق الافرات همزه نك کسری بله اشکنبه بی یاروب ایجنده اولانی دوکمک و افرا ت عرض تمکه دخی دیرلر  
 یقال افرت اصحابی اذا عرضتهم للائمة الناس یعنی سن انلری لوم بدن کسینه لره کوسترسک فصل القاف  
 القث قافک فتحی ابله حکمک یقال جاء فلان یقت مالا من الباب الاول ای بحره القریثاء قافک فتحی الفک  
 مدبله برنوع خرما یقال نخل قریثاء و بسر قریثاء بلا ثنوین لضرب من الثمر وهو طیب الثمر بسر یعنی قورق  
 اولدغی حاله ایو اولان خرما یه قریثا دیرلر ابو الجراح ایتدی ترقریثا دیرلر بلاد القریث قافک کسری  
 ورائک تشدیدبله جریثه لغت درو جریث برنوع بالغه دیرلر که مهذب جریث مارماهی در دیش و مغربیه  
 مارماهینک غیردر دیش الاقعات همزه نك کسری و قافک سکونیه اسراف اتمک یقال افعت الرجل فی ماله  
 اذا اسرف و جوق بخشبش اتمک معناسنه ده کلور یقال افعت له العطیه اذا جزلها بعضیلر ایتدی از ویرمک  
 معناسنه ده کلور یقال قعت له قعته ای حفت له حفته اذا عطیته قلیلا لیجعله من الاضداد و حفته  
 حاء مهمله نك فتحی ابله وفا ابله ایکی اوج دیک اولور القعیت قافک فتحی و عینک کسری یله مطر کثیره وسیل کثیره  
 دخی دیرلر الانقعات همزه نك کسری ونونک سکونیه اصلندن قوی یقال ضرب به فانقعت اذا انقلع من اصله  
 وانقعت الحایط اذا سقط من اصله انقعت کبی که انقعات دخی اصلندن قوی یقال انقعات قافک ضمیله برمر ضد در  
 که قیونک بورننه عارض اولور فصل الکاف الکات کافک فتحیه مسواک اغاجنک یشنک اولمشنه  
 دیرلر اولمایاننه بربردیرلر الکبت فتحینله ات متغیر اولوب رایحه بعلق یقال کبت اللحم من الباب الرابع اذا روح  
 الکثائنه برنسنه قالن اولمق کثافت معناسنه یقال کث الشئ کثائنه من الباب الرابع ای کف الکثه کافک فتحیه  
 و الکثاء کافک فتحیه و الفک مندیله قالن سقل یقال لویه کثه و کثاء الکث بفتح الکاف بمعناها و الکث بضم  
 الکاف یعنی الجمع یقال رجل کث اللحم و قوم کث مثل قولک رجل صدق اللقاء و قوم صدق الکثکث کافک  
 فتحیه و الکثکث کافک کسری یله طاش یان لری و طیراق مثل الا ثلب و الا ثلب یقال بقیه الکثکث و الکثکث  
 و اثلب دخی اوفق طشله و طیراغه دیرلر الکرات کافک ضمی و رائک تشدیدبله کندنا دید کلری اوت در الکرت  
 کافک فتحیه و رائک سکونیه غصبه زیاده اولمق یقال کرته الغم بکرته من الباب الاول اذا اشتد علیه و بلغ منه  
 المشقة الا کرات همزه نك کسری بله بمعناه یقال اکرته الغم ایضا الصمی ایتدی کرته دیرلر بلکه اکرته دیرلر  
 حاله روبه نام شاعر بوشعرنده نلا ئیدن کلد و کن اشعار ایتمشدر و قد تجلی الکرب الکوارث الا کرات همزه نك  
 کسری و کافک سکونیه باک حکمه مک یقال ما کثرت له یعنی قایرم مالالی معناسنه الکشوت ضمتبله براوت درکه  
 اغاجه صار لور یرده کوک بعلادن که عواما کاکلیج دیرلر و طبیلر اکشوت دیرلر اولندن همزه یله فصل اللام اللبت  
 و اللیات لامک فتحیه اکلمک مکث معناسنه یقال لبت یلبث لبثا من الباب الرابع علی غیر القیاس زراقیاس  
 فتحینله کلکدر قجن فعل متعدی اولسه تعب کبی و شعرده اصل او زو زینه دخی کلک واقع اولمشدر  
 قال جریرو قد اكون علی الحاجات ذالبت واللابت واللبت ایصالا مک فتحی و بانک کسری یله کلن کسنه  
 و قری لبثین فیها احقبا بالیات همزه نك کسری و لامک سکونیه و التلیث علی وزن التکریم کلندر مک  
 یقال البثه انا و لبثته نلبث بالیات همزه نك کسری بله ارام ایلک الحاح معناسنه یقال البث علیه الثانی اذا الح  
 علیه اصمی ایتدی لثا بربرده مقیم اولغه دخی دیرلر یقال البث بالکان اذا قام به و فی الحدیث لانبثوا بدار معجزة  
 و یعمور بغوب دکه مک معناسنه ده کلور یقال البث المطر اذا دام ایامالا یقلع الثلثه علی وزن الرزله کذالك

قث

قث

قث

کث

کث

کث

کث

کث

کث

بقال لثنته عن حاجته اذا حبسته الثلث على وزن التزلزل تردد ايمك بقال لثنت في الامر ولثنت اذا تردد  
 وتلثت يومشق طيراق اوزره يونق يقال تلثت في الدعاء اذا ترغ ودقعا لك فحمله يومشق بر وترغ  
 اغنامق معنا سته در اللوثة لامك ضميله سوليك اولق استرخا معنا سته ورنسنه ني كج طومتق ولوته  
 كذلك شحم ولحم صاحبي اولان ناقه در ولوته كذلك ديوانه لك طومتق در و حماقته وسرعتيه دخی ديرلر بقال  
 باقه ذات لوته اي هوج اللوث لامك فحمله قوت معنا سته وصارمق معنا سته ده كور بقال لاث العمامة  
 على رأسه بلوته لوثا اذا عصبها وور ايمكه دخی ديرلر بقال لاث الرجل بلوث اي دار و صغغه دخی ديرلر  
 الجا معنا سته بقال فلان بلوث بي اي يلوذبي وامتناع معنا سته ده كور بقال مالات فلان ان غلب فلانا اي  
 بالاحتباس الالتيات همزه نك كسرى ولا مك سكونيله قارشيق وطولشيق بقال التانت الخطوب يعني امور  
 بر رنيه قارشيدى والتات رأس القلم شعرة يعني قلبك باسثنه قل صر مشدى والتيات اكلمك معنا سته ده  
 كور بقال التات في عمله اذا بطاء التلوپت على وزن التكريم بولا شدمق بقال لوث ثيابه بالطين اذا طخها  
 ويولد رmq معنا سته ده كور بقال لوث الماء اذا كثر اللويثه لامك فحى وواوك كسر بله فعيله وزنى اوزر قبائل  
 مختلفه دن جمع اولان جماعت المليات ميمك ضمي ولا مك فحى ويانك تشدبدى وفحمله رجالدن شول  
 كسسته يه ديرلر كه سيمز لکندن بطي الحركة اوله اللوث شول رجل در كه صلبي اوله بقال هور جل الوث اي فيه  
 استرخاء بين اللوث اللوثاء لامك فحمله وواوك سكونيله شول بغمور در كه ملايم بغه يقال ديه لوثاء ودييه  
 ذلك كسر بله كچه وكوندن بغان بغمور ديرلر الليث لامك كسر بله شول نبات در كه برى برينه صار لمش اوله  
 واويابه قلب اونشدر ما قبل م كسور اولد وغندن او ترو الملاوث ميمك فحمله وواوك كسر بله جمع در صغغه جق  
 برلر ديكدر الملات ميمك فحمله ملاوثك مفردى در بوسيدن قومك اشرافنه ملاوث ديرلر الملاويث جمع در  
 كذلك والملاوثة جمع در ايضا اللهتان لامك وهانك فحمله صوسزلق در عطش معنا سته اللهتان  
 هانك سكونيله صوسر اولان كسسته الهنى لامك فحى وهانك سكونى والفك قصر بله موئى بقال امرأه لهنى  
 اللهات لامك فحمله وهانك تخفيفيه صوسر اولق بقال لهث لهث لهث لهثا من الباب الرابع مثل سماع اللهات  
 لامك ضميله صوسر لغك حرارتى ولهات كلب حرارندن يا خود نعبندن دن جقار مسنه دخی ديرلر اللهت لامك  
 فحى وهانك سكونيله كذلك كلب دن جقار منى بقال لهث الكلب يلهث لهثا ولهثا من الباب الثالث وبوانسانه  
 دخی استعمال اولنور قنمكه نعبه واقع اولسه ومنه قوله تعالى ان تحمل عليه يلهث وان تتركه يلهث يعني اكر سن  
 كلب اوزر بنه جمله قلمسك اورر واورد كدن صكره دونوب قجر واك كره جمله قلمسك شريك اولوب ينه اورر  
 پس نفسنه نعب ويرمدن خالى الماز قجر كن وشريك اولور كن پس بو حالته اكا صوسر لقا عارض اولوب  
 ديلن جقرور الليث لامك فحى ويانك سكونيله ارسلان اسد معنا سته وليث شول اور محكه ديرلر كه سنكى  
 صجره مغله اولر الملايثة ميمك ضمي ويانك فحمله ارسلان معامله سى كى معامله ايمك يقال لا يثه ملايثة اذا  
 عامله معامله الليث وارسلان نفاخر يله نفاخر ايمكه دخی ملايثة ديرلر ليث عفر بن عربلر كانه لا نجع من ليث  
 عفر بن ديدك لرى قوللر نه ابو عمرو روايى اوزر اسد معنا سته در اصمعى ايتدى بو بر جانور در كه كرن كاه  
 اندامنه اذلولر جمله ايدر عفرينه نسبت اولنور وعفر بن بر شهر ك ادى در عينك كسر يله ورا نك تشد يديه  
 فصل الميم المث ميمك فحمله ال سلك يقال م يده يته من الباب الاول اذا مسحها بمنديل او حشيش وولغت در  
 مشد كه مش دخی مسحه ديرلر ويغلو نسنه يدر دى ديمك محلنه دخی استعمال اولتور يقال م شار به اذا  
 اطعمه شيا د سماوتولم صردى وطملى ديمك محلنه دخی كور يقال م النحى اذا نتج وورشع ونحى نونك كسرى

لهت

ليث

مشت

وفتح نونله وتاء مثانله وورشع راء مهمله وشين معجه ابله ضمق وطملمق درو بومعناده مث النحی دیرلر نضع النحی  
 دیرلر نونله وضاد معجه ابله المئمه میینک فتحی وتاء اولینک سکونیه قارشدر مق تخلیط معناسنه بقال مئث  
 امرهم اذا خلطه ودرتک معناسنه ده کور بقال اخذه فتمثه ومزمره اذا حرکه واقبل به وادبر یعنی ابلر وچکوب  
 کیروابنی ویرسه المئث میک کسر بله مصدر در قارشدر مق معناسنه و میک فتحیه اسم در و فی بعض  
 نسخ الصحاح مث سثار بهیث مثا اذا صار علیه بیض الدم یعنی بیق او زرنده یاغ اثری قالسه وروایتدن ظاهر  
 اولان بودر که مئث لازم و متعدی کله المئث میک فتحی ورائک سکونیه برنسنه بی اېصلنسون وتازه لنسون  
 دیو صویه برقم بقال مرث الثمر بیده یرثه مرثا من الباب الاول اذا مائه ودافه یعنی تازه لنسون دیو صویه  
 صالحه وموئله دوف اېکسی بر معنای در و مرث لغت در مرسد سین مهمله ابله وکاه اولور که مرثه مجلده مرده  
 دخی دیرلر دال مهمله ابله و مرث اوغلا محق بر ماغن اغزیه الوب چینکدر بقال مرث الصبی اصبه اذا لاکها  
 یعنی بر ماغن اغزیه الوب چینسه و امسه المئث میک کسری ابله شول کسنه در که خصومتده ثابت  
 قدم اوله المئث میک فتحیه مئثک جمعی در المئث میک فتحیه وغینک سکونیه بردوایی صویه اصلنق  
 تقول مغت الدواء فی الماء اذا مرته وخفته اورمغه دخی دیرلر بقال مغثوا فلانا اذا ضربوا ضربا یس بشد بد  
 کانهم نلتلوه یعنی کویا که سلکوب ضرر دبلر ومغث بر کسنه نک عرضنه دککه دخی دیرلر بقال مغثوا  
 عرض فلان ای شانوه ومغصوه یعنی عرضنه شین ویرسلر بوبله دیرلر المئث میک فتحی وغینک کسریله  
 زیاده کورش طوتن کسنه بقال رخل مغث اذا کان مرسام صابرا عا شد بد المئث میک فتحی وغینک کسریله  
 والمغوث میک فتحیه وغینک ضیمه شول اوتدیرلر که اکیغور شدله یغوب یا تور مش اوله بقال کلاء مغیث  
 ومغوث اذا صاب المطر فصرعه المئث میک فتحی وکافک سکونیه کلنک وانتظار حکمک بقال مکث ومکث  
 من الباب الاول والخامس المئث میک ضیمه والمئث میک کسریله اسم در المئث فتحینه وکافک ضمی وتشد بد ببله  
 کلنک تقول تمکث اذا نلبت المکئی میک کسری وکافک کسری وتشد بد ببله والف مقصون ابله علی  
 وزن الحضی کذلک کلنک وحضی قندر مق معناسنه در و بعض نسخه ده خصیصی بومقامده  
 خاء معجه وضاد مهمله ابله دخی واقع اولشدر مخصوص ائیک معناسنه المئث میک ضمی وکافک کسری  
 وتشد بد ببله کلنحی بقال سارال جل متمکثا ای متلوما وثلوم کلنکه دیرلر المئث میک فتحی وکافک کسریله  
 اهل وقار اولان کسنه بقال رخل مکیث ای رزین ورزانت واه مهمله وزاء معجه ابله وقار دیرلر المئث  
 میک فتحی ولامک سکونیه بر کسنه نک ایو سوز ابله کوکن اله المق بقال ملته بکلام اذا طیب نفسه  
 یلته ملثا من الباب الاول ووفانیت ائیبوب مجرد دفع مجلس ایجون وعده ائیکه دخی دیرلر المئث فتحینه  
 کوندزن قرانلق قارشمغه دخی دیرلر بر حیثیه که هنوز قرنلق مشتد اولیه مثلا کورنن قوردمی  
 قرنداشکی در ممیز اولیه اسمی ایتدی ذکر اولنان قرنلق اخشام غازی وقتنده اولور واخشام غازندن  
 صکره جه اولور الموت برنسنه صویه برقم اصلنسون دیو بقال مئث الشئ فی الماء موثه موثا و موثا اذا  
 دفته دوف کذلک برنسنه صویه برقمه دیرلر الانیث صویه اصلنق بقال مئث الشئ فلنثا هوفیه  
 انیثا المیث میک فتحیه والفک مدبله دوزیر المیث میک کسریله میثانک جمعی هیفا ببله هیف کی  
 وهیفا اورتا لغ ایجه اولن عورتدیرلر میثاء بر جاریه نک اسمیدر المیث فتحینه ویانک ضمی وتشد بد ببله  
 یرنعمور یغماغله یمشق اولق بقال تمیث لارض اذا مطرت فلانت وبردت المیث میک فتحی ویانک سکونیه  
 برنسنه بی صویه اصلنغه دیرلر موت ده لغت در بقال مئث الشئ فی الماء امیثه من الباب الثانی اذا دفته ودوف

مرث

مغث

مکث

مئث

موت



نبش

نش

نجش

نفت

نفت

نکت

ورت

صوبه اصلغه دیرلرته کم مرو ورا بشدر فصل النون النبش یری الله قزمق بقال نث یبش نثامثل نبش پنیش  
 نبشامن الباب الاول اذا حفر بالید النبیشه نونک فتحی و بانک کسر بله قیودن وخر قدن چقان طپراق خببش  
 نبش انباع در نبیشک مستقل معناسی بوقدر النث نونک فتحیله خبری شایع قلمق بقال نث الحدبث بنثه  
 من الباب الاول اذا افشاه ونث تو ملک صر مسنه دخی دیرلر بقال نث الرق بنث من الباب الثانی اذا رشع النثیش  
 نونک فتحی و تانک کسر بله مصدر در کذلک خبر شایع اولمق معناسنه بقال نث الحدبث بنث نثیشامن الباب  
 الثانی ایضا النجیثه نونک فتحی و حیمک کسر بله شول طپراقدر که قیودن چقر لور نبیثه کبی و نجیثه الخبر  
 شول یرمز خبر در که شایع اولدی بقال بدی نجیث القوم اذا طهر سرهم الذی کانوا یخفونه قن کز لوسر لری  
 اشکار اولسه فر ایندی خرج فلان بنجش بنی فلان دیرلر یستغو بهم ویستعیت بهم معناسنه یعنی اناره چغروب  
 مدد طلب ابدون ابو عبید ایندی بعضلمر یستغو بهم غین معجه ابله درد بدی النجیث نونک فتحی و حیمک  
 کسر بله شول نشاندر که اوق اتما غیچون طپراغی بریره جمع ابدور النجث ضمتبناه یورک اورزند اولان انجه دری  
 غلاف القلب معناسنه الانجات همزه نک فتحیله مجتک جمعی در طنبله طناب کبی الاستنجات همزه نک کسری  
 و سبک سکونیه برنسنه یعرض ایثک النفط نونک فتحی و فانک سکونیه او فورمک کبی در و بو نفلدن  
 اقلدر و نقل برنسنه یافور مکرر بر مقدار اغزیار بله بقال نفت الرقی ینفث و ینفث من الباب الاول والثانی  
 یعنی افسون اوقیان کسنه او فوردی دیک اولور النفاثات نونک فتحی و فانک تشد بد بله فی العقد شول  
 سحر بدن کسنه لر در که اپی دو کوملر لر دخی اکا او فور لر والحیه تنفث السم اذا نکرت یعنی بلان زهرن او فور  
 قن نکز ایشسه و نکز بلان بور نیله صوغه دیرلر واضبسیله اصرمغه نشط دیرلر و فی المثل لابن للمصدوران  
 نفت یعنی کوسی طونلن کسنه یصو لومق لازم اولور النفاثه نونک ضمیله شول ندر که او فورمه دن  
 حاصل اولور و نفاثه باقی فلان سسنه یده دیرلر بقال لوسالتی نفاثه سواک ما اعطیتک وهو ما بقی منه فی  
 فیک فنفتته یعنی نفاثه مسواکک اغزده قالب او فور ولن خرده پانلر بنه دیرلر بنونفاثه عربدن برطائفه در  
 النفیث نونک فتحی و فانک کسر بله یان دن اثلن قان دم نفیث اذا نفثه الجرح النقت نونک فتحی و فانک سکونیه  
 سرعت ایثک نقول خرجت انقت اذا سرعت التنقیث والانتقات بمعناه النکت نونک کسر بله قر اولرک و کلیملرک  
 اسکیلر بنی بوز مقدر نکرار اکیروب اب تیمکچون ونکت برر جاک اسمی در که بشیر بن النکت دیرلر النکت نونک  
 فتحیله بوز مق لانتکات همزه نک و تانک کسر بله بوز ولق بقال نکت الحبل والعهد فانکتک ای نقضه فانقض  
 وانتکات دو نکت معناسنه ده کلور انصراف کبی بقال طلب فلان حاجه فانکتک لاخری ای انصرف الیها  
 النکیثه نونک فتحی و کافک کسر بله اولوایش امر عظیم معناسنه بقال هذه نکیثه ای خطه صعبه ینکت فیها  
 القوم ای ینقض العهد و خطه خانک ضمیله و طانک تشد بد بله امر عظیم دیک اولور ونکیثه برکسنه نکت نفسنه  
 دخی دیرلر بقال فلان شد بد النکیثه ای النفس ونکیثه برنسنه ده اولان مقدورک نهائینه دیرلر بقال بلع فلان  
 نکیثه بعیره ای اقصى مجهوده فی السیر ونکیثه کذب و خلف وعده دخی دیرلر بقال قال فلان قولاً لا نکیثه فیها  
 لا خلف فیها فصل الواو المیراث میمک کسر بله ترکه اصلنده موراث ابدی و او یای قلب اولندی ساکن اولوب  
 ما قبلی مکسور اولد غیچون الترات تانک ضمیله تا و اودن منقلب در نقول و زنت ابی ووزت الشی من ابی ارشمن  
 الباب الثانی الورث والوراثه تکسر الواو فیها والارث تکسر الهمزة فیها اوچی دخی مصدر لر در وارثک همزه سی  
 و اودن منقلب در و بونلرک مستقبلنده و او بین یاء و کسره و افع اولد غیچون ساقط اولدی زیرا یبله کسره  
 میجانسان در پس ولو بپندرند ضد واقع اولمغین خذف اولندی ضد بنی کند و بی احاطه ایندی کی سبیدن اندن  
 مکره و او مز بون نکت حکمی همزه ابله یعنی اعدده و تابله یعنی تعدده و نونله نعدده ابقا اولندی ز پر احروف مذکور

یادن بدل درو یا جمله نك اصلی در بود لیله که فعلت و فعلنا و فعات و فعات جمله سی فعل وزنی اه زن  
 مبنیلر در ا کر صیغه غایب اصل اولسه بوله اولمادی پس بوندن ظاهر اولور که بفعل یائله جمله نك اصلی در  
 اما یوجل کله سنده و اوساقط اولمادی زیر او و بین یاء و فححه وقع اولمشدر و ییعدرن و ییسر دن یا ساقط  
 اولمادی زیر احدی الیائین اخر له متقوی اولور یینلرنده مجانست اولدو و ییچون و ییچکی چاغرمغه دیرلر اما  
 ییسعدن و ییطادن ساقط اولند غنک وجهی اخر سبیدن او ترودر که باب همزه ده ذکر اولمشدر پس بونلر ده  
 و اوساقط اولسی ذکر اولنان قاعده نك فسادن موجب اولماز زیر اعلتنک اختلا فی قتنده حکمین ممانلین اولمق  
 جائزدر الایراث همزه نك کسر بله میراث ترک اینک بقال ورثه الشی ابوه الورثه ففتحتنله وار نك جمعی در بقال  
 هم ورثه فلان التور بٹ علی وزن التکریم وارث فلق بقال ورثه تور بٹا اذا ادخله علی ورثته التوارت تانک  
 فتحی و رانک ضمیله بری برینه وارث اولمق بقال توارثه کابر اعن کابر یعنی مجده و اولولغه کبیر کبیردن وارث اولدی  
 الوطث و اوک فتحی و طانک سکونیه ایاغله بری محکم اور مق پس و طث و طس کله سنده لغت دریا خود لثغه در  
 یعنی سینی ثاء کبی او قینلرک نلفظندن ناشی اولمشدر الوعث و اوک فتحی و عینک سکونیه شول دوز یردر که  
 کثیر الدهس اولوب یور یانک اکایاغی بانه و انده یور یک مشقتلو اوله و دهس شول حالته دیرلر که یرنه صافی  
 قوم اوله و نه خود صافی طیراق اوله و نه صافی یا لحق اوله و وعت چانمش و فانش مککه ده دیرلر الوعثة و اوک فتحی  
 و عینک سکونیه شول عور ندر که کثیره اللحم اوله الایعات همزه نك کسر بله ذکر اولنان مثللو یره واقع اولمق  
 بقال اوعث القوم ای و قعوافی الوعث و ابن السکیت ایتدی ایعات اسرافه دخی دیرلر بقال اوعث فی ماله اذا  
 اسرف الوعثاء و اوک فتحیه و الف بمدوده ابله مشقت سفر الموعوث میمک فتحیه و عینک ضمیله حسبند  
 نقصان اولان کک مسنه الوث و اوک فتحی و لامک سکونیه از قلیل معناسنه بقال اصابت اولت من مطرای  
 قلیل منه و لث شول عهد دیرلر که قوم ییننده بلا قصد واقع اوله یا خود قصدله اوله و غیر مؤکد اوله  
 بقال لث له عقدا و منه قول عمر رض جائلیق لولا لث عقد لضربت عنقک و ضرب معناسنه ده کلو ر بقال  
 و لثه بلیشه و لثامن الباب الثانی اذا ضرب بفصل الهاء الهیث هانک فتحی و نونک سکونی و یانک فتحیه سوزده  
 اختلاط اولمق بعضیلر ایتدی هنیثه امر شد بده دیرلر الهیثه هانک فتحی و نانک سکونیه قر شتلق اولمق  
 بقال هنیثت السحاب بقطرها و تلجها اذا ارسلته بسرعه یعنی بری بری عقبجه اوماغله بری برینه قر شتدردی  
 دیک اولور و هنیثه ظلم معناسنه کلو و بقال هنیثت الوالی اذا ظم الهلبوت علی وزن الفردوس  
 احمق معناسنه بعضیلر قدم معناسنه در دیدی و قدم فالبله و دال مهمله ابله سوزده عاجز اولان کسنه  
 الهیث و الهیثان هانک فتحی و یانک سکونیه اوله و یانک دخی فتحیه ثانیه از سننه و یرمکدر ابو زید  
 روایتی اوزن بقول هنیثه هیثا و هیثانا اذا اعطیته شیاً سیرا و هیث حرکت معناسنه ده کلو ر هیش  
 کبی اصمعی ایتدی الهیثه هانک فتحی و یانک سکونیه بر جماعت در ناس ییننده هیشه کبی باب الجیم فضل  
 الالف اولانک کرک که جیم مفرده یادن بدل اولور ابو عمرو بن العلاء ایتدی بعض عرب جیمی یاء مشدده دن  
 بدل قیلور حنظله قبیله سندن بر رجله سن نطائفه دن سن دیدم ایتدی فقیح بن ایتدم انلرک قنقسنندن سن  
 ایتدی مرج حاله که فقیمی و مری دیکدی دبلردی و ابو علی ده ابو علی دد بلر و عشی ده عشج دد بلر و برنی ده  
 برنج دد بلر و برنی بانک فتحیه بر جنس خر مادر و گاه اولور که یای محفزه دن دخی بدل قیلر مثلا امسبت  
 و امسی ده امسجت و امسج و بونلرک جمله سی قبیح در ابو عمرو ایتدی اکر بر کسنه بو استعمالی رد ابلسه وجهی  
 اولور الا جیح همزه نك فتحی و جیمک کسر بله اتسک یا لکنمه سی نلهب معناسنه بقال اجت النار توج اججیا

ورث  
 وطث  
 وعت  
 ولث  
 هنیث  
 هث  
 هلت  
 هیت  
 اجج

من الباب الاول التاجيح على وزن التكريم يالكلندرمق والتاجح على وزن التكرم والابتجاج على وزن الاحترام  
يالكلنق يقال اجتهافتاً مجت وابتجت على وزن افتعلت وابتجاج كوندز اسى اولغه دخی دیرلر بقال ابج  
النهار ابتجاج الا جوج همزه نك فتحي وحميك ضميله ضيا ويرچی الاج همزه نك فتحي وحميك تشدبد بله دوه  
قوشنك بلسى بقال اج الطليم يوج اجاذا عد اوله حفيف فى عدوه يعنى قجن سكرتسه سكرتسنده حفيفى  
اولسه حفيف دي وحاء مهمله ابله قوشنك بلكى اواز بنه دیرلر الاجه همزه نك فتخيله وحميك تشدبد بله اختلاط  
معناسنه در ومنه قولهم القوم فى اجه اى فى اختلاط واجه شدد حره دخی دیرلر يعنى غابت اسيه دیرلر  
الاجاج همزه نك كسر بله اجه نك جمى الاجاج همزه نك ضميله طوزلى واجى بقال ماء اجاج اى ملح مر  
الاجوج ضمته نله صوطوزلى اولق بقال اج الما يوج اجو جايأ جوج وما جوج اخفش ايتدى اول كسنه  
كه يا جوجى وما جوجى همزه ابله نلفظ ابدوب همزه فى اصل كلمه دن قلر يا جوجك وزنى بفعول ما جوجك  
وزنى مفعول در كويا كه اجيج ناردن ما خود در دبدى واول كسنه كه الف ابله نلفظ قيلوب الفينى  
زابدنين اعتبار ايتدى يا جوج مجت دن ما جوج مجت دن مشتق در دبدى ومج صوي اعزه الدقن  
صكره طشره يه اتوب پرا كنده ايتك در ويا جوج وما جوج لفظ لرى لا ينصرف لدر الارج همزه نك فتخيله  
ورانك سكونيله والارج همزه نك فتحي وورانك كسر بله طبيك رايحه سى مشتدا و لمقدر نقول ارج  
الطيب يارج ارجا وارجا من الباب الرابع اذا فاح يعنى زياده كوزل قوقسه التارج اغرا ابدوب قندرمق نقول  
ارجت بين القوم تارجا اذا اغربت بينهم وهجت لرشت كى كه تا ريش دخی اغرا و افساد ايتك در و بوسيدن  
مورج زهليه جدمورج دبد بلر بكره تغلب بيننده ايش حربي يالكلندرد غيچون ارجان فختينله وورانك  
تشدبد بله فارسه برشهرك ادبدر وبعض اشعارده كاه اولور كدرانك تخفيفيله دخی كلور الازج فختينله  
بمالدن برنوع در الازج همزه نك مدي وزانك ضميله افعال وزنى اوزن والازج افعال وزنى اوزن ارجك  
جمى الاج فختينله حراره و صوصو سز لغه دیرلر الاج همزه نك فتحي وميك كسر بله زياده اسى بقال صيف اج اى  
شدد بدر فصل الباء الباءات انواع اطعمه الباءة باءات مفردى ومنه قولهم اجعل الباءات باءا واحداى  
ضربا واحد اولونا واحد كاه همزه ابله وكاه همزه سز استعمال اولنور و بومعربدر اصلى فارسى دپلنده باهادر  
باء موحد ابله الوان اطعمه معناسنه البج بانك فتخيله يارمق بقال يح القرحة بجهها بجا اذا شقها و دورتمكه دخی دیرلر  
بقال بجه بالرخ اذا طعنه ومج مرعى طوارى سمرتمكه دخی دیرلر بر حثيته كه سمرتمكندن دريسى يارله بقال مجها  
الكلاء الالبجاج همزه نك كسرى ونونك سكونيله يارمق بقال انجت ماسبتك من الكلاء اذا فتقها السمن من العشب  
فاوسع خواصرها يعنى قجن كثر ت نباتا دن زياده سمر و ب دريسى يريارلسه و بو كور لرى كيكش اولسه الاج  
فختينله شول رجه دیرلر كه كوز بنك شتى بيوك اوله واسع العين معناسنه البج بانك فتخيله والفك مدبله  
شول كوز دیرلر كد واسع اوله بقال عين بجاء البجة بانك ضميله برتلك ادبدر نته كم حدبث شرفده واقع اولمشدر  
البججة بارك فتحي وما بينده حميك سكونيله برنسنه در كه انسان اى صبيانى الدمغيجون اشتر البججاج بانك  
فتحي وحميك سكونيله والبججاجة شول كسنه در كه غابت سمرتمكندن يورر كنى اتى دتره يه بقال رجلي  
بججاج وبججاجة البجج بانك وزاء معجه نك فختلر بله وما بينلر نه حاء مهمله نك سكونيله على وزن جعفر صغر  
بوزاغوسى وبجج شول قصير القامة كسنه يه دخی دیرلر كه عظيم البطن اوله البذج بانك فتحي وذال معجه نك  
سكونيله قيون قوز بلرندن دورت ابلق ولان دريكي ياور بلر نه عتود كى كه عتود دورت ابلق كى ياور يسنه  
دیرلر البذجان بانك ضمى وذلك سكونيله بذجك جمى در قوز بلر معناسنه البرج بانك ضمى وورانك سكونيله

ارج

ازج

امج

بجج

بججج

بذج

برج

حصار ك بر جابندك اولان يا پويدير لر ركن معناسنه البروج ضمتينله والابراج همزه نك فختيله برجك جمعي در  
وكاه اولو ركه حصار ك كندند خي دير لر قال الله تعالى ولو كنتم في بروج مشيدة و برة ج كوكن اولان بر جلره دخي  
دير لر بر جان بر معروف او غرينك اسميدر بقال اسرق من بر جان البرج فختينله كوزك بياضي سواد ني احاطه  
اينكدر بر حثيته له كه سوادندن بر نسنه غايب اوليه البر جاء بانك فختي و رانك سكوني والفك مد بلة شول  
عور ندر كه كوز بنك بر جي ظاهر اوله و برج كوزك وجه مذكور او زن اولسي در المبرج شول قاشدر كد نقشي  
كوزكي اوله بقال ثوب مبرج اذا كان معين او بوجدن ما خود در نته كم ذكر اولندي و اساسدن مفهوم اولان  
بودر كد نقشي حصار بر جي كبي اوله ضم با وسكون رابله اولان بر جدن مأخوذ اولغله التبرج فختينله و رانك ضمي  
وتشديد بلة عورت زينتن و محاسنن رجاله اطهار اينكدر الابر ج همزه نك كسري و بانك سكونيله ياغ  
چقار مغيچون سود تهر بك ابد جك قاب دير لر مخضه معناسنه البردج بانك فختي و رانك سكونيله جعفر  
وزني او زن قول و قر او اش سبي معناسنه معر بدر برده دن ولسان فارسيده برده قوله و قر او اشه دير لر البعج  
بانك فختي و عينك سكونيله يار مق شق معناسنه بقال بعج بطنه بعج بعج اذا شقه المبعوج مبعوج فختي و بانك  
سكوني و عينك ضميله و البعيج بانك فختي و عينك كسري بلة قارني يار لمش كسنه البعج بانك فختي و عينك كسري بلة  
ضعيف كسنه بقال رجل بعج كانه مبعوج البطن من ضعف المشي الانبعاث همزه نك كسري و نونك سكونيله  
يار لمق انشقاق كبي التبج فختينله و عينك ضمي و تشديد بلة بلودك يياجي يعموري يا غدر وب اير لمسي انفراج  
سحاب معناسنه التبج علي وزن التكريم يعموري يار مق بقال بعج المطر الارض تبعايغني يعموري  
ياردي دير لر طاشلري زياده اچد غندن او تر و الباعجة عينك كسري بلة در نك ككش اولان يري منسع الوادي  
معناسنه البلوج ضمتينله اغار مق اشراق معناسنه نقول بلج الصبح ببلج من الباب الاول اذا ضاء الانبلاج همزه نك  
كسري بلة و نونك سكونيله و التبليج علي وزن التكرم بلوج معناسنه در و تبليج كوكلك معناسنه دخي كلور بقال  
تبليج فلان اذا ضحك وهش يعني كشاده روي او اسه كه هساست بشاست معناسنه در الابلج همزه نك فختي  
و بانك سكونيله زياده واضح اولان نسنه بقال صبح ابلج يعني مشرق و مضى اولان صبح و كذلك حقه دخي ابلج  
دير لر واضح اولد مچون بقال الحق ابلج و الباطل بلج الابلجاج همزه نك كسري و بانك سكوني بعده لامك كسري بلة  
واضح اولق بقال ابلاج ابلججا البلجة و البلجة بانك ضمي و فختيله كيجه نك اخر نده اولان ابدنلق بقال رابت  
بلجة الصبح اذا رابت غمونه و بلجة ابي قانشك ان سي اچوق اولغله دير لر يقال رجل ابلج اي بين البلج اذا لم يكن  
مقروبا يعني قاشلري چئنه اولماسه و ام معبد حد بنده نينك و صفنده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم كان ابلج  
الوجه ديد و كندن مراد يوزي نور لوديمكدر مشرق الوجه معناسنه نته كم ابلجك وجهه اضافتي قرينه واضحدر  
اچوق قاشلرديمك دكلدر زيراني صلى الله عليه وسلم چئنه قاشلوا پدي ديور و ايت اولنمشدر البهجة بانك فختي  
و هانك سكونيله حسن بقال رجل ذو بهجة البهجة بانك فختيله كوزل اولق بقال بهج بهجة من الباب الخامس  
البهج بانك فختي و هانك كسري بلة كوزل اولان نسنه قال الله تعالى من كل زوج بهيج و بهج فرحناك اولماغه  
دخي دير لر بقال بهج من الباب الرابع اي فرح بوسر البهيج فرحناك اولان كسنه البهج سوندر مك نقول بهجني  
هذا الامر بالفتح اذا سرك الابهاج همزه نك كسري و بانك سكونيله بمعناه بقال بهجني هذا الامر اي سرني  
و ابهاج كذلك يرك اوتي كوزل اولق بقال بهجت الارض اذا بهر نباتها الابهاج علي وزن الاحترام فرحناك  
اولق البهراج علي وزن جعفر باطل و يرمز نسنه و بومعرب در بقال درهم بهراج البأجة بلاد اهيه معناسنه  
بقال باجتهم البأجة بوجهم اذا اصابتهم الابهياج بلا اصابت ابدوب احاطه اينك بقال باجت عليهم بواجج  
منكرة اذا انفتقت عليهم دواه التبوج فختينله و واوك ضمي و تشديد بلة بلدر مق بقال تبوج البرق

بردج

بعج

بلج

بهج

بهراج

بوج

ترج

آتوج

ثوج

ببج

ببج

ببج

جرج

ببج

اذا لمع وتكشف البوج بلا حاطه ايتك نقول مجتهد بشر اذا علمتهم به فصل التاء الا ترجة والا ترخ همزة نك  
ورانك بكسنة دخي وحميك تشد بدبله ترخ دبد كرى ميوه التر نجة والترنج تانك ضميله وحميك تخفيفيله  
دخي حكابت اولمشدرو و كلام عربده بونك تطيري عند لفظي در كه سيبويه روايت قلشدرو و عند غليظ  
معناسنه در بقال وتر عند قالن كرش معناسنه وترج تانك فتحيله وورانك سكونيله بر موضعك اسمي در وفي المثل  
هو اجزا من الماشي بترج لانها ماسدة يعنى ترج ارسلان يتاغى اولما غين ترجه اولان حيوانان دن بهادر در ديرلر  
برنسنه نك بهادر لغن و صنف ايتسار التاج باشه كيلن نسنه اكليل معناسنه التتويج على وزن التكرم تاج  
كيدر مك التتويج فختبندله و واولك ضمي وتشد بدبله تاج كيمك بقال توجه فتتويج اذا البسه التاج فلبس التيجان  
تانك كسري ومدبله تاجك جمعى در بقال العمائم بيجان العرب فصل التاء التتويج تانك ضميله قيون او اوزى  
الاتاج همزه اولينك فتي و ثابته نك كسر بله قيون و اوزى جمعدر واحد يوقدر التاجه جاغرى قيون التتويج  
تانك فتي وهمزه نك كسر بله والتتويجات تانك جمعى در جاغرى قيونار معناسنه التتويج فختبندله او موزله  
ارقه نك ماينى درو و بعضيها ريتدى هر نسنه نك او رتة سنه تبج ديرلر و تبج قومك بيوك يغننه دخي ديرلر التثبيج  
على وزن التكرم چوبان عصاسنى ارقه سنه الوب اللرن عصانك اوزينه ارقه ديرلر و تبج كتابي يا خود  
كلامى مجمل قلمق بقال تبج الكتاب والكلام تثبيجا اذا لم بينه و تبج ابقارى اوجى اوزن چوملوب او تور مق بقال  
تبج الرجل اذا قعى على اطراف قدميه الاتبج همزه نك و بانك فتحيله ياغرى نيسى اولان كسنه بعضيها ريتدى  
اتبج ياغرى نيسى يومرى اولان كسنه درو و حديث شريفه نصغير صيغه سى اوزن كلن اتبج بو معنياه در كه  
ان جات به اتبج بيور لمشدر التتويج تانك فتحيله اقمق بقال تحت الماء والدم الخه اذا اسيلته و تخ قربان قانى اقمغه  
دخي ديرلر و فى الحديث افضل الحج العج الشج يعنى حجك افضل لبك اوزن قال دروب قربان قانى اقمغه اولور  
التبج تانك فتي و حميك كسر بله سيل بقال اتانى الوادى تبجحه اذا التى بسيله التتويج تانك فتي و حميك تشد بدبله  
شول يغموز در كه زياده شدته يغه التتويج تانك فتحيله قار كه كوكدن يغرو قارىغدر مق معناسنه دخي كلور  
بقال تلجتنا السماء يعنى قارىغدردى كوكنه كم مطرنا السماء ديرلر المثلوجه تيمك فتحيله شول يره ديرلر كه قاربعمش  
اوله الاتلاج همزه نك كسر بله قار لو اولمق بقال اتلج يومنا و اتلاج يرى قازر كن باقمغه ايرمكه دخي ديرلر بقال  
خفر حتى اتلج اذا بلغ الطين التلويج ضمبندله مطمئن اولوب ارام بولمق بقال تلجت نفسى بتلج تلوجامن الباب  
الاول اذا طمأنت و بعضيها ريتدى بونده كذلك تلجت نفسى بتلج تلجاد دخي لغت در من الباب الرابع مثلوج الفواد  
شول كسنه يه ديرلر كه بليد اوله احق معناسنه فصل الجيم الجرج حميك فتي وورانك كسر بله دونن و قلمدين  
نسنه الجرج فختبندله دونك و قلمد مق بقال جرج الخائم فى اصبعي يجرج جرجا من الباب الرابع اذا اضطرب  
من سعته و جرج كلام صحيجه دخي ديرلر و ابن جرج تبج نصغير صيغه سى اوزن بوندن ماخوذ در كذا فى بعض  
النسخ و جرج شول يره ديرلر كه يك اوله ابن در بد ايتدى جرج شول يره ديرلر كه طاشلوا اوله الجرجه كذلك  
فختبندله طوغرى بول جادة الطريق معناسنه و جرجه يولك دو كولمش و ايشلمش يرى الجرجاء على وزن الحراء  
شول دوه قوشيدر كذا فى وقره سى اوله الجرجه تبج ضميله وورانك سكونيله شول قابه ديرلر كه هكويه شبيه اوله  
الجرج كذلك حميك ضميله جرجه نك جمعى در بسرة و بسرى كى و بوندن ماخوذ در جرج تبج كه نصغير صيغه سى  
اوزن برر جالك اسميدر الحلجة فختبندله باش قفاسى كاسه سمر معناسنه و باشه دخي ديرلر بقال على كل حلجة  
كذلج كذلك فختبندله حلجة نك جمعدر الحاجة شول بونجق در كه هيچ برنسنه دكيه يعنى ذى قيمت اوليه  
فصل الحاء الحيج فختبندله چقر ديكنى دبد كرى او تى و قش پيراغنى اوله دن دوه نك قارنى ششوب اغرى چقر در

بر حثیته که اغری سندن یاتوب بولانه و محکم صولو یه بقال خبخت الابل من الباب الرابع تمجیح حیما اذا انتفعت  
بطونها عن العرج والضعة الحبیج حانك فتخی وبانك كسر بله ذكر اولنان مرضه او غرین دوه الحبیج حانك فتخی وبانك  
سكونیه والفك فصر بله مؤننی بقال بعیر حبیج وابل حیجی الحبابی حیجانك جمعی حقاتله حماقا کبی الحبیج حانك فتخی  
وبانك سكونیه بللنك فراطه معناسنه بقال حیج الرجل یحیی حیجان من الباب الثاني اذا حبق قل اعرابی حیج بها  
ورب الكعبة وحبج اورمغه دخی دیرلر بقال حیجه بالعصاء حیجات اذا ضربه بها حیجه کبی اولنده خاء معجه ابله  
وهیجه کبی الحقصه معناسنه و حجتله غلبه ایتك معناسنه دخی کلور وومیلله بر کسنه نك یارسن یوقلغه  
دخی دیرلر نقول حجته حجا اذا سیرت شخته بالمسبار لتعالجه و مسبار میمك كسر بله میل معناسنه در و حج  
بر کسنه نك یاننه واروب کلمه دخی دیرلر بقال حج بنو فلان فلانا اذا طالوا الاختلاف الیه اندن صکره استعمالی  
مکه مشرفه بی طوافه شایع اولدی نقول حجت البیت الحجه حیج یعنی طواف ایتدم کعبه بی شرفها الله تعالی  
الحجوج مقصود بقال رجل حجوج ای مقصود الحاج کعبه بی طواف ابدن و کاه اولور که ضرورت شعر ایچون  
ادغامن فك ابدوب حاج دیرلر الحج حانك ضمیلله حاجك جمعی در بانك جمعی نزل وعائندك عود کلدو کی و بانل  
باء موحد و زاء معجه ابله سکر یا سنده دوه یه دیرلر وعائندعین مهمله و ذال معجه ابله تازه طوغومش دوه یه دیرلر  
الح حانك كسر بله اسم در الحجة كذلك حانك كسر بله بناء مره در برکه حج ایتك معناسنه و بوقیاسه مخالفدر  
قیاس فتحله کلکدر و حجه میل معناسنه ده کلور و قولق یوشاغنه دخی حجه دیرلر شحمة الاذن معناسنه  
الح حانك كسر بله و حیمك فتحیلله حجه نك جمعی در سنین معناسنه ذوالحجه حج ای دیمك اولور ذوات الحجة  
ذی الحجه نك جمعی در ذوات القعدة ذی القعدة نك جمعی اولدی کبی و واحدنه مناسب ذوالحجه نك جمعی ذووالحجه  
دیدلر و اینه الحیج حانك فتخی و حیم او اینك كسری و مدبله حاجك جمعی در حج ای اولدی کبی ننه کم  
غاز نك جمعی غزی دیرلر عادی نك جمعی عدی دیرلر و عادی عین مهمله ابله سکر دخی معناسنه در و حیم  
میلله یارسن یوقلنن کسنه معناسنه ده کلور الحاجة حاجك مؤننی در الحواج حاجه نك جمعی بقال نسوة حواج  
بیت الله بالاضافة اذا کن قد حجج وان لم یکن قد حجج قلت حواج بیت الله فتنصب بیت لانك تربد التنوین  
فی حواج الا انه لا ینصرف كما بقال هذا ضارب زبدا مس وضارب زبدا غدا فتدل بحذف التنوین علی انه قد ضرب  
و باثبات التنوین علی انه لم یضرب الا حجاج همزه نك كسر بله بر کسنه بی بر کسنه نك بدلند حج اتمکچون  
کوندر مك بقال انجحت فلانا اذا بعثته لیحج و حجة الله حانك فتخی و نك كسر بله ایمان عربدن در بقولون  
و حجة الله لا فعل الحجة حانك ضمیلله برهان الحاجة میمك ضمیلله حجتلشمك بقال حاجه فحجه یعنی انك حجتلشدی  
و حجتنده غلبه ایتدی الحجاج میمك كسر بله جدل صاحبی اولان کسنه بقال رجل حجج ای جدل و حجاج یان  
یوقلیحق ذموز میل معناسنه الحجاج تانك فتحیلله خصوصت ابدشمك الحجاج حانك فتحیلله و الحجاج حانك كسر بله  
شول مکدر که قاش انوك اوزرنده بتر الحجة همزه نك فتخی و حانك كسر بله حجاجك جمعی در الحجة میمك  
فتحیلله و حانك كسر بله طوغری یول جادة الطريق معناسنه الحجة کیره و ندرمك نکوص معناسنه بقال  
حملوا علی القوم حمله ثم حججوا و حجه برنسنه سو بلك دلیوب سو بلكدن فراغت ایتك بقال حج الرجل  
اذا اراد ان یقول ما فی نفسه ثم امسك مثل الجمجمة یعنی حجج الرجل دبد کبری کبی الحدج فتحیتنله قرغده کلمی  
ابوجهل قاوونی دبد کبری نسنه قچنکه بکیوب محکم اولسه حنظل معناسنه الحدجة كذلك فتحیتنله حدجك  
واحدی الا حدج همزه نك كسر بله حدج بتورمك بقال احدجت شجرة الحنظل الحدج حانك كسر بله یوك  
حمل معناسنه و محفه کبی برنسنه در که اوزرینه غورنلر بنراحدوج ضمیتنله و الا حدج همزه نك فتحیلله جمعی

حج

حدج



الحدج هانك فتحيله ودالك سكونيله ذوه اوزرينه حدج بونك كائك يقال حدجت البعير احد جه من الباب الثاني  
 اذا شدت عليه الحدج ويوك بغليوب يوكك دنكرن برا اتمكه دخی دیرلرونظر صالمق معناسنه ده كلور يقال  
 حدجه بصره تحدجه حدجا اذار ماه واتمق معناسنه ده كلور يقال حدجه بسهم وحدجه بذب غيره اذا  
 رماه بمعنى غيرك كناهني كاسناد ايلسه الحداجه هانك فتحيله حدجه لغت در محفه معناسنه الحداج  
 حداجه نك جمعي التحديج على وزن التكريم نيز نظر اتمك تحديق معناسنه الحدج هانك فتحی ونونك سكونيله  
 بر جلك استميدره حدج بيوك دوه يه دخی دیرل الحداج هانك فتحيله حدجك جمعيدر بيوك دوه ل  
 معناسنه المحدرج ميمك ضمی وحانك فتحی وورانك فتحيله طا بيق نسنه املس معناسنه الحدرجه على وزن  
 الحدرجه بر نسنه بونك محكم اتمك يقال حدرجه اذا فتله واحكمه الحدرجان هانك وورانك كسرى ودالك  
 ما يننك سكونيله قصه بوبلى يقال رجل حدرجان اذا كان قصير الحرج رانك فتحی وكسر بله طار يرمكان ضيق  
 معناسنه يقال مكان خرج وخرج اذا كان ضيقا كثير الشجر لا يصل اليه الراعية يعنى طواري كودن كسنه لراكا  
 ايرشمسه لوبله دیرلوفتخله وكسر له قراءت اولمشدر بارى تعالى نك يجعل صدر ضيقا حرجا ديدوكى قولى  
 وبو وحدله وحدوفردله فردودنقله دنف كى درفتخله وكسر بله بر معنايه اولمقه ودنف خسته معناسنه در  
 وخرج فتختبنله طارا ولمق معناسنه ده كلور يقال حرج يحرج حرجا من الباب الرابع وخرج كناهه دخی دیرل  
 وخرج ارق دوه معناسنه ده كلور يقال ناقه حرج اى ضامرة بعضيا ريندى حرج اول ناقه دركه اوزون اولوب  
 يردن ييمه اوله يعنى اوزونلغى هوايه اوليه يره صكر ليو اوله يقال ناقه حرج اى طوبله على وجه الارض وخرج  
 شول اچله ده دیرل كبرى برينه بغليوب اوزرينه ميت يوك دیرلر وگاه اولور كه انى عورنلر جنازه اوزرينه دخی  
 طوترل الحرجه فتختبنله دوه سوريسى وخرجه اسجار جمع اولدوغى يره دخی دیرل الحرجات هانك فتحی وورانك  
 سكونيله حرجه نك جمعي الحراج هانك كسر بله كذلك جمع در الاحراج كناهه قويق يقال اخرجها اذا تمه واحراج  
 مضطر قلمق معناسنه ده كلور يقال اخرجها اى الجاه اليه التمر بجم مضابقه ويرمك تضيق معناسنه التخرج  
 فتختبنله وورانك ضمی وتشد ببله كناه اتمك يقال تخرج اى تائم الحرج هانك كسرى وورانك سكونيله يلان باشى  
 ديدكلى اچه ككدن بونجقار كه قاتر جيار قاتر بولار يينه وقوسقننه ديكرو تازى حلتنه سنه دخی ديكرو كوش  
 ماهى معناسنه وخرج كناه معناسنه دخی كلور حرجه لغت در فتختبنله وخرج كلبه صيادك صيددن تعيين  
 ايندوكى نصيبنه دخی دیرل الاحراج همزه نك فتحی وحانك سكونيله حرجك جمعي المخرج ميمك ضمی وورانك فتحی  
 وتشد ببله شول كلب در كه بويينه بونجقلى حلتنه سى اوله الحرج كوز قاشمق يقال حرجت العين من الباب  
 الرابع اذا حارت وخرج حرام اولمق معناسنه ده كلور يقال حرج على ظمك حرجا اى حرم الحرج والحرج  
 والحرجوج بضم الحاء والراء فى الاولى وضم الجيم ايضا فى الثانية والثالثة مع سكون الراء شول ناقه دركه يره بقين  
 اولوب اوزون وكريلا اوله وخرجوجك اصلى حرج وخرجوجك اصلى حرج ابدى ضمله الحراجيج حرجوجك  
 جمى در واوز بديتدى حرجوج ارق دوه يه دیرل ضامره معناسنه الحشرجه على وزن الحدرجه اولوم  
 حينند غرغره ابدوب نفس واروب كلمكدر وحشرجه مر كباوازينه دخی دیرلر قن بوغاننه اوازي متردد  
 اولسه الحشرج على وزن جعفر شول خرده قوپيلدر كه چاغلاو يره اولور الحضج هانك كسر بله وضاد معجه نك  
 سكونيله دوه صور دقارى حوضه باقى قلن صوالا حضاج همزه نك فتحيله حضجك جمعي در الحضج هانك  
 فتحی وضادك سكونيله اود بقمق يقال حضجت النار اى اوقدتها الاحضاج همزه نك كسر بله ونونك سكونيله  
 غضبناك اولمق يقال انحضج الرجل اذا التهب غضبا يعنى غضب اودى ياكلنسه وفى الحدبث من شاء ان يحضج

حدج

حدرج

حرج

حشرج

حضج

قلبه ضج ای یتقدم من الغیظ و یشق یعنی غضب اودب له طولوب پارلنمق استین طولسون پارن پارن اولسون  
 الخنج فتحینه له ولامك تشد بدب له شول كسنه در كه بو طبری بری برندن اراق اوله الخنج حانك فتحی ولامك  
 سكونيله پنبه نك تخمن پنبه دن چقاروب پاك ایتك بقال حلج القطن محلجه و محلجه من الباب الاول والثانی  
 وكنمكه دخی دیرلر بقال حلج القوم لبلتهم اذ اساروها الخلاج پنبه نك تخمن چقروپ پنبه بی پاك ایدن كسنه در  
 ونبیه بی اتن كسنه یه نداف دیرلر الخلیج حانك فتحی ولامك كسر بله والمحلوج میك فتحی ولامك ضمیله تخمی  
 چقمش پنبه الخلیج میك كسر بله شول محته در كه انوك اوزرنه پنبه نك تخمن چقارلر الخلاج كذا لك میك  
 كسر بله شول دموردر كه انوكله پنبه نك تخمن چقارلر الخلیجة حانك فتحینه ولامك سكونيله مسیره معناسنه  
 بقال بیننا و بینهم حلجة بعیده الخلیجة حانك فتحی ولامك كسر بله یاغ نلو منك صوك صقند سی و شول  
 سود كه انوك ایچنده خرم اصلیش اوله بعضیا ریئدی حلجه شول یاغدر كه ایران اوزرنه اوله التخمیج علی وزن  
 التكریم كوزی كوی حلتك دقت نظر دن اوتر و بقال حج الرجل عینه یسنشف النظر اذا صغرها واستشفاف نظر  
 دقت نظره دیرلر و تخمیج كوز چوقور اولمغه دخی دیرلر و ابو عبیده ایتدی تخمیج شدت نظره دیرلر الخلیجة  
 علی وزن الدحرجه ایی قاتی بو ك بقال حلج الجبل اذ افته فتلا شید الخلاج حانك كسر بله و میك سكونيله  
 قو بمجینك كوروی منفاخ معناسنه الخنج حانك فتحی ونونك سكونيله میل ایتدرمك بقال حجه واحجه اذا  
 اماله الاحناج همزه نك كسر بله سو بلر كن كلامی بوزمق محنتار بوردغی كبی الخنج حانك كسر بله ونونك  
 سكونيله اصل معناسنه بقال عادالی حجه و بجه و بنج دخی بانك كسری ونونك سكونيله اصل معناسنه در  
 الحاجة كرك الخاج والجات حاجتك جمی و حاج بر نوع د كنه دخی دیرلر الخوج حانك كسری و و او ك فتحینه  
 والحواج بو نلر ایكسی دخی حاجتك جمی در اما حواج كویا كه حاجه نك جمی در و اصعبی حواج حاجتك جمی  
 اولدوغنه انكار ایدوب بو مولد كلامیدردیدی و اصعبینك مرادی بونك قیاسه مخالف اولدوغنی اشعار در والا  
 كلام عربیه حواجك استعمالی غایت چوقدر الحوجاء حاجت معناسنه در بقال مافی صدری حوجاء و لالوجاء  
 ولا شك ولا مریه كه بو نلر جمله بر معنایه در و حوجاء ولوجایو ویانلو معناسنه ده كلور قال ابن السكیت  
 بقال كلمته فارد علی حوجاء ولا لوجاء وهذا كقولهم كلمته فارد علی سوداء ولا بیضاء ای كلمه قبیحة  
 ولا حسنة الخوی مجاء واللوی مجاء حانك ضمی و و او ك فتحینه اولد ولامك ضمیله ثانیه حوجانك ولوجانك  
 تصغیر لیدر بر معنایه در بقال لبس فی امر ك حوی مجاء ولالوی مجاء الخوج حانك فتحی و و او ك سكونيله احتیاج  
 معناسنه بقال خاج حوج حوجا اذا احتاج الاحواج همزه نك كسر بله محتاج قلمق بقال حوجه الیه غیره و حواج  
 محتاج اولمغه دخی دیرلر بقال احوج بمعنی احتاج فصل الحاء الخبج دكنك ابله اوزمق ضرب بالعصا معناسنه  
 بقال خبجه بالعصا اذا ضرب بهها و بلمنك معناسنه دخی كلور ضراط كبی بقال خبج بها اذا خبق الخبج حانك فتحی  
 و بانك سكونيله غدا كو خلك اولمق و خبج نازك معناسنه ده كلور بقال جسم خبج ای ناعم الخوج  
 حانك فتحی و حیمك ضمیله شول بیلدر كه اسر كن طوغری اسمیوب بوز بلبو بور بلبواسر بقال رخ خجوج  
 اذا كانت نلتوی فی هبو بها الصمی ایتدی خجوج شول بله دیرلر كه غایت محكم اسه الخبجة علی وزن الزلزلة قاتی  
 بل اسمك بقال خبجت ای هبت هبو باشد پدا و خبجه انقباضه دخی دیرلر عم حكمتك معناسنه و كیرنمكه دخی  
 دیرلر استخفا معناسنه الاحتجاج همزه نك كسری و حانك سكونيله دوه یورور كن بر جانبه كری كتمك بقال  
 اختج الجمل فی سیره و ذلك سیره مع التواء والتواء بولمغه دیرلر الخداج حانك كسر بله ناقه كونی تمام اولدن ولدن  
 بر قق بقال خدجت الناقه تخدج خداج من الباب الثاني اذا القت ولدها قبل تمام الايام و خداج كاه اولور كه

خفج

حلج

خج

خج

خج

خوج

خج

خج

خج

خج

خرج

نقصان معناسنه ده کلور و فی الحدیث کل صلاة لا یقرأ فیها ادم الکتاب ففی خداج ای نقصان الخادج شول  
 ناقه در که ولدن بر قش اوله الحدیج خانک فتحی و دالک کسر بله براغلن ولدا کر چه اعضاسی تمام ایسه دخی خدیج  
 دیرل الا خداج همزه نك کسر بله و خانک سکونیه ناقص الاعضا ولد طوغرمق بقال اخدجت الناقه ادا حاءت  
 بولد هانا قص الخلق وان کانت ایامه تامه و ابن الاعرابی ایتدی اخداج قش یغمور سز اولغه دخی دیرلر بقال  
 اخدجت الشتوة اذا قل مطرها و شتوه شتانک و احدى در تر له نمره کبی المخدج میمک ضمی و خانک سکونیه  
 و دالک کسر بله ناقص الاعضا طوغرن ناقه المخدج میمک ضمی و دالک فتحیه ناقص الاعضا طوغرن ولدومنه  
 حدیث علی رضی الله عنه فی ذی الشدیة مخدج الیدی ناقص الیدی الخرج ضمینه له چقمق الخرج میمک و رانک  
 فتحیه خرج معناسنه مصدر میمی در بقال خرج خرو جا و خرجا من الباب الاول و کاه اولور که مخرج اسم مکان  
 دخی کلور بقال خرج مخرج احسن او هذا مخرج میمک ضمی و رانک فتحیه کاه اولور که اخرجه دن مصدر  
 کلور کاه اولور که مفعول و اسم مکان و اسم زمان کلور نقول اخرجنی مخرج صدق و هذا مخرج جنزیرا فعل فجن  
 اوج حرف دن نجاه زایسه میم انده مضمومه اولور دخرج کبی که اسم مکانی مدخرج کلور بقال هذا مدخرجنا  
 پس مخرج نبات اربعة به تشبیه اولنوب مین مضموم قلد بلر لاستخراج خرج طلب ایتمک استنباط کبی الخرج  
 فتحینه و الخراج خانک فتحیه بر خرجی و جزیه که کفره دن النور الاخراج و الاخراج همزه لک فتحیه و الاخرجه  
 همزه نك فتحی و رانک کسر بله جمعی الخرج بریرک ایدر ایامه ده و خرج بلوده دخی دیرلر ابتدا ظهور ایتدوکی  
 حینده بقال خرج له خرج حسن یعنی بلود ابلک اوزن ظهور ایتدی و خرج صرف اولنان نسنه که دخلک یعنی  
 حاصلک مقابلی در الخرج استادا شاکر دینی او کردوب بشقه چقمق بقال خرجه فی الادب و تخرج مرعانک  
 بر مقدارن بدرب بر مقدارن ترک ایتمه که ده دیرلر و تخرج بر بله او جوزلق و قتلوق اولغه دخی دیرلر بقال عام فیه  
 تخرج ای خصب و جذب خصب خاء معجه نك کسر بله او جوزلق و جذب جمیک فتحیه قتلوق معناسنه  
 الخرج فتحینه و رانک ضمی و تشدید بله شاکر دصنعی او کرنوب بشقه چقمق اخترینک الخرج کناهدن  
 اجتناب ایتمک دبدوکی غلط در کویا که تخرجدن غلط ایتشدر حاء مهمله ابله که تخرج حرجدن  
 اجتناب ایتمک معناسنه در تا تم کبی الخرج خانک کسری و رانک کسری و تشدید بله باشقه چقمق  
 شاکر دبقال هو خرج فلان علی فعیل مثل عنین یعنی مفعول المخترجه شول ناقه در که ارکک دوه خلقتند  
 اوله بقال ناقه مخترجه اذا خرجت علی خلقه الجمل الخرج هکبه خرجینه معناسنه عربدر عجدن منقول  
 دکدر الخرجه خانک کسری و رانک فتحیه خرجک جمعی مثل حجر و حجرة و حجر حشرات ارض ساکن اولدوغی  
 دلکه دیرلر الخراج خانک ضمیه شول نسنه در که بدنه چقر چبان قصبندن الخرجه خانک ضمی و رانک فتحیه  
 همزه وزنی اوزن کثیر الخرج اولان کسینه بقال رجل خرجه و لجه ای کثیر الخرج و الولوج الخرجی شول کسینه در  
 که اولولوق کوستره اصلنده اولولوق یوغی کن بنو الخرجیه عربدن بر قومدر که اندره نسبت اولتدقدن خارجی  
 دیرلر ام خارجه بر عوندر جمیله دن که قبائلدن چوق قبیله اندن تولد ایتشدر کانکاح سرعتله اولدوغی چون  
 عقد نکاح محلنده خطب دیرلر دی اولدخی نکح دیردی بس زمان جاهلیتده عقد نکاح بو نکلر رسم  
 اولتشدی خارجه مزبور عورنک او غلیدر و خارجه نك باباسی کیم ایتدوکی مروی دکدر بعضیابر  
 ایتدی اول بکر بن یشکر بن عدوان بن عمرو بن قیس عیلان درومنه قولهم اسرع من نکاح ام خارجه و الخرج  
 فتحینه سوادله بیاض جمع اولسی الاخرج اول لون ابله ملون اولان نسنه بقال کبش الخرج و ظلم  
 الخرج ای بین الخرج و کبش قیونک ارکنه و ظلم دوه قوشپنک ارکنه دیرلر الاخرج و الاخرج حاج  
 قیونک و غیرینک ابقاری و بو کورلری اق اولوق نقول اخرجت النعمانه اخرجوا و اخرجت اخرجوا اذا صارت

خرجاء یعنی ذکر اولان وجه اوزن الاجه اولسه الحرجاء اخرچك موثی الخرج خانك فتحيله وراذك كسرى  
 ومدبله براوینك اسمی در خراج خانك فتحی وحمیک كسرى اوزن بناسی ابله قطام کبی ذکر اولنان اوینه اطلاق  
 اولنور المخرجه پرماعله قرعه ابدیشوب برنسنه بی بولشمك مناهده بالا صابع معنا سنه بومقاسده صاحب  
 صراحت مخرجه انكشتان در روی کسی زدن بوقت جنك تخارج دو کر وهر وی برهی جنك کردن دبدو کی  
 سم ودر غالباً جوهرینك مخرجه بی مناهده ابله نفسیر ائمه سندن ناشی اولمشدر که مناهده مخاصمه یه دخی  
 دیرل مساهمه یه دبد کبری کبی و مراد جوهری معنای نایدراول دکدر التخرج یولد اشارینك نفقه سنه برابر  
 نفقه چقرمق تهاهد معنا سنه المخرج میمک ضمی وفانك فتحيله برنسنه وسعت اوزن اولمق بقال عیش مخرج  
 ای واسع و فی الحدیث انه کره السر او بل المخرجه وایتد پلر مخرج فشول ایق طونی در که پاچه سی ایق ارقه سنه  
 دوشه الخرج علی ورن جعفر بر بلك اسمیدر فر ایتدی خرج بر بلدر که اکجنوب دیرل لاینصرف در وانصارك  
 قبیله لرینك اسمیدر که اناره اوس وخرنج دیرل و اوس وخرنج قبیله نام عورنك اوغلر بدر که مز بورلانه لرینه  
 نسبت اولمشدر و انار حارثه بن ثعلبه نك اوغلر بدر چندن الخفج خانك وفانك فتحيله دوه مرضلر نندن برنوع  
 مرضدر الاخفج همزه نك فتحی وفانك سکونیه اصمعی ایتدی اخفج شول دوه در که بقارن یردن قالدر مردن  
 اول ابقلری دتربوب حرکت ابد بقال خفج خفجانم الباب الرابع خفاجه خانك فتحيله نبی عامردن بر قبیله در  
 الخفج خانك وفانك ضمیله کثیر اللحم اولان کسنه خناج کذلک خانك ضمی وفانك کسر بله بمعناه بقال غلام خفج  
 و خناج اذاکن کثیر اللحم الخلیج خانك فتحی ولامك سکونیه چکوب قویرمق بقال خلجه خلجه خلجانم الباب الثاني  
 ودوه نك ولدن ممدن کسمکه دخی دیرل بقال خلجتها ای فطمت ولدها و خلیج کوزله اشارت تیمکه دخی دیرل بقال  
 خلجه بعینه ای غزه و مشغول قلمق معنا سنه ده کلور بقال خلجنی کذا ای شغلنی و بقال خلجته امور الدنیا  
 الا خلاج همزه نك کسری و خانك سکونیه کذلک چکوب قویرمق الاختلاج کذلک بمعناه بقال خلجه واختلجه  
 اذا جذبته وانترعه واختلاج کوز سکریمکه دخی دیرل بقال اختلجت عینه الخلوج ضمتینله کوز سکریمک بقال  
 خلجت عینه تخلیج و تخلیج خلوجا من الباب الاول والثانی اذا طارت الخلیج فتحته بنله کشی ابلکیوب ککلرینك  
 وجعندن شکایت ایتمک یا طول مشیدن یا کثرت عملدن نقول منه خلیج من الباب الرابع الخلیج فتحته بنله ولامك  
 ضمی وتشدد بدبله طاغلوب اول جانبه بوجانبه اکلک بقال منه تخلیج المقلوج فی مشبته ای تعکک و تقابل یعنی ان  
 وایاغن طاغلوب بوجانبه اول جانبه کلدی الخلیج فتح خاوضم لامله خاطره برنسنه خطورا ایتمک بقال  
 تخاج فی صدری منه شیء وذلك اذا شککت و الخلوج خانك فتحی ولامك ضمیله شول رقه در که اندن ولدی فراغت  
 ایتد وکندن اوتری سودی از اوله الخلیج خانك فتحی ولامك کسری ومدبله در یانك بر پان سی شرم معنا سنه که  
 شرم شین معجه نك فتحيله در یا پان سنه دیرل و خلیج نهره دخی دیرل و بعضی ایتدی خلیج نهرک ابلکی جانبه  
 دیرل و خلیج ابله دخی دیرل جبل معنا سنه ابن السکیت ایتدی ابله خلیج دبد پلرزیر ابله هر نه بی بغلر لایسه  
 ابل انی چکر و خلیج بیوک چناغه دخی دیرل جفنه معنا سنه و جفنه حمیک فتحی وفانك سکونیه کذلک چناغه دیرل  
 الخلیج خانك ولامك ضمیله خلیج جمعی و خلیج کوجک کیلره دخی دیرل سفن صغار معنا سنه زیر الخلیج عدولی دن  
 دون اولان کیمه دیرل و عدولی فتحته بنله وواوک سکونیه بر کیدر که عدوله منسوبدر و عدول بحریند بر قریه نك  
 اسمیدر و خلیج کذلک عربدن بر طائفه نك اسمیدر که عدوان دن ابد پلر عمر بن الخطاب رضی الله عنه انلری حارث  
 بن مالک بن نضر بن کنانه یه الخاق ایتدی وانلره خلیج دبد پلرزیرا که انلر عدوان دن مختلف اولد پلر یعنی عدواندن  
 ایرلد پلر المخلوجه میمک فتحی و خانك سکونیه ولامك ضمیله صاغه وصوله کوندرله دورتمک بقال خلجته  
 اذا طعنته طعنه ذات یمن وذات شمال و مخلوجه اصابت ایدن رایه دخی دیرل الخلیج خانك ولامك فتحيله

مخرج

مخرج

خفج

خلج

براغاجك اسيميد فارسى معربدر كويا كه خدنكندن تعريب اولمشدر و خدنك شول اغاجه ديرلر كاندن اوق  
 ده زلر الخلاج خانك فتحيله خلتجك جمعى در اوق اغاچلرى معناسنه الخمج فتحينله سست اولمق فتور معناسنه  
 الخمج خانك فتحيله وميمك كسر بله سست اولان كسنه بقال اصبح فلان خمجاى فاترا فصل اندال الديباچ  
 دالك كسر بله اطلس ديما معناسنه فارسى معرب در الدياتيج دالك فتحيله و بيا موحدك كسرى ومد بله  
 ديباجك جمعى الدياتيج دخی ديرلر جمعده بائين موحد بنيله اكر اصلنى مشد دقيارسك تنه كم دناييره سان اولنور  
 انشاء الله تعالى وتصغيرنده دخی حال بو بله در الدياتجان ايكى يوز خدان معناسنه الدياتيج دالك كسرى  
 وبانك تشد بديله احد و فرد معنا سنه بقال ما بالدار د بيج اى ما بها احد و ابو عبيد د بيج حيمه يا خود حائله  
 اولسنده شك اندى و جوهرى ايدر ياديه ده اعرابدن بر جماعته سؤال ايند كده مافى الدار دى د ديار بوندن  
 غيرى نسنه ديد بلرواى موسى الحامضك خطيله ما بالدار د بيج يازلمش بولدمكه حيمه ضبط اولمشدى ثعلبين  
 ره ايت ايدوبن و ابى موسى محمد بن سليماندر كه ثعلبك اصحابندن ابدى الدجة دالك ضميله زياده قر نلغه ديرلر  
 ظلمت معناسنه الدياتيج دالك فتحيله قراكو اولان نسنه بقال ليله ديجوج اى مظلمة الدياتيج كذلك دالك  
 فتحيله و حيمك ضميله قره كوديك اولور بقال ليل ديجوجى اذا كان مظلم او ديجوجى زياده قره اولان نسنه به دخی  
 ديرلر بقال بعير ديجوجى و راقه دجوجيه اى شديده السواد الدياتيج دالك و حيمك فتحيله شول ناچه به  
 ديرلر كه يردن بيمه اوله المدجج والمدجج ميمك ضمى و حيم مشدده نك فتى و كسر بله سلاح كين كسنه سناك  
 السلاح معناسنه كافك تشد بديله التدجج فتحينله و حيمك ضمى و تشد بديله سلاح كيمك نقول تدجج فى  
 شكتنه اى دخل فى سلاحه كانه تغطى بها يعنى كويا كه اسلحه اى ستر ايمشدر وشكه شينك كسر بله و كافك  
 تشد بديله سلاح معناسنه در التدجج على وزن التكريم كوك بلونلو اولمق بقال د حجت السماء تد حيجا  
 اذا نغيت الدجج دالك فتى و حيمك كسر بله والدججان فتحينله يراوزن اهسته يوريك بقال مر القوم بد جون  
 على الارض د حيجا و دججانا من الباب الثانى اذا كانوا يدبون فى السبر اى السكيت ائدى بد جون د بيز حى جماعت  
 مرتبه سنه وار مېجه يعنى واحدده استعمال اولماز الداجه شول جماعت در كه اهسته يورور لرداج حجاجه  
 معين اولان كسنه لروعر بلك بو قوللر نه كه ديرلر هم الحاج والداج يعنى بونلر حجاج و حجاجه معين اولان كسنه لر  
 در كراجينلردن وغير بيلردن حديث شريفده دخی يورلشدر هو لاء الداج و لپسواي الحاج و اما شول حديث  
 شريفده كه ماتركت من حاجه ولا داجه بويرلشدر حيمك تخفيفيله داجه حاجه نك ابا عندين در ذكر اولنان  
 معنائه دكل در الدجاج دالك فتى و حيمك تخفيفله ناوق ديد كارى معروف قوشدر و بونده دالك فتى افصح در  
 كسرنندن الداجه د جاجك واحدى در مذ كره و مؤنثه متناولدر زير انا نك دخولى مجرد و حدث ايجوندو  
 حجاجه كى بطه كى و دجاجه بر كوله ايبلكه دخی ديرلر الدججه دالينك فتى و حيمك سكونيله تاوغى جاجه مق  
 نقول دججت بالدجاجه اذا صحت بها و كچه قراكو اولمغه دخی ديرلر بقال دجج الليل اذا اظلم الدججه  
 دالك فتى و حانك سكونيله والدحراج دالك كسرى و حانك سكونيله يوالمق دججت الشئ دحرجه  
 و دحراجا التدجج فتحينله و حانك سكونيله يوالمق بقال دحرجت الشئ فتدجج المدحرج مدور معناسنه  
 الدحرجه دالك ضمى و حانك سكونى و رانك ضميله شول يوالقدر كه انى جعل ديد كارى بوجك يوالرفندق  
 اسلوبنده الدروج ضمينله يوريك بقال درج الرجل والضرب بدرج در و حانك سكونى و كندى  
 يولنه كنه دخی ديرلر بقال درج اى مضى لسبيله و انقراض معناسنه ده كلور بقال درج القوم اى انقراض  
 و اولمك معناسنه ده كلور بقال كذب من دب و درج اى كذب الاحياء و الاموات و كندو دن صكره نسلى

خج  
دج

دجج

دحرج

درج

قالماق معناسنه ده كلور بقال درج الرجل اذالم يخلف نسلا وبل تمام اولوب ناقه طوغور مامغه دخی دیرلر  
 بقال درجت الناقه اذا جاءت السنة ولم تنتج الادراج همزه نك كسر بله كذلك ناقه بل چوب طوغور مامق  
 و برسنه بی دهرمك ثقول درجت الكتاب اذا طوبته المدراج ميمك كسرى و دالك سكونيله تمام سنه ده  
 طوغور مامق عادتی اولان ناقه الاندر اج همزه نك كسر بله ونونك سكونيله انقرض معناسنه مثل المدروج  
 التدرج علی وزن التكریم والاستدر اج همزه نك وتانك كسر بله برسنه بی برسنه بی درجه درجه قرب  
 ابثك بقال درجه الى كذا واستدرجه بمعنى ادناه منه علی التدرج فقدرج التدرج علی وزن التكلف درجه  
 درجه برسنه بی بقین وارمق المدروج دالك فتحي و رانك ضميلة شول بلدر كه غابت سرعتله چكه بقال ربح  
 دروج قدح دروج وقدح قافك كسر بله اوق معناسنه در المدرجه ميمك فتحي و دالك سكونيله مذهب  
 ومسالك معناسنه الدرجه فختبئله طریق بقال خل درج الضب ای طربقه لئلا يسلك بين قديمك فتنفتح  
 یعنی تا كه قدمينك مابیننه كیر مكله منتفتح اولیه سن غالباً او بله زعم ایدر لر ایش و درجه نك جمعی دخی  
 كلور و درج شول نسندیدیر لکه انه یازی یازله بقال انقدتی درج الكتاب ای فی طیه الادراج همزه نك  
 فخیله درجك جمعی در و منه قولهم رجعت ادراجی ای رجعت فی الطريق الذی جئت منه و ادراج القلم معناسنه  
 ده كلور بقال ذهب دمه فی ادراج الرياح ای هدر الدرجه فختبئله نردبان مر قاة معناسنه و درجه طبقه  
 و مرتبه بی دخی دیرلر الدرجات فختبئله جمعی الدرجه دالك ضمی و رانك فخیله همزه و زنی اوزنه درجه ده لغت در  
 كه درجه مر قاة معناسنه در نته كم الان مرور ایندی و درجه كذلك شول قوشه دیرلر كه كندی سیاه و قنادلرینك  
 ایچی و طاشی بوز اوله بوغر نلق دبد كلری قوش قنادی کی الادراج نك لونی دخی لطیف ركد الدرجه دالك  
 فتحي و رانك سكونيله شول شیء در كه انه یازی یازله نك درجه ذکر اولندی الدرجه دالك ضميلة عور نلرك  
 خردوات قودخی قوتی خفش النسا معناسنه الدرجه كذلك دالك ضميلة شول سنه در كه دور لر دخی اینی  
 ناقه نك فرجنه صوتار لر اندن صكره اخر اج ایدوب ناقه بی قو خولدر لر تا كه ناقه اینی ولدی طن ایدوب اكلودی  
 كبی میل ایدوب بونی اكثر یا ناقه نك ولدی ضایع اولد قده ایدر لر و ابوز یاد ایتدی قجن بر ناقه بی اخر ناقه نك ولدن  
 امزرتك دبله سلر ناقه نك بورنن و كوزلر ن بغلر لر اندن صكره فرجنه بزبان سنی دور لر صوتار لر و بر قاج كوزانی  
 اول حال اوزن ترك ایدر لر پس اینی طوغور ملی ناقه بوروسی کی بوری طو تراندن صكره بور نندن اول باغی  
 چوز لر و فر جندن اول خر قه بی چقر لر دخی اولانی شمیدی طوعمش ولدی طن ایدر اندن صكره كوزنده اولان  
 باغی دخی چوز لر و اول حاله انو كچون بولدا احضار ایدر لر و اولانی ولدی طن ایدوب كا میل ایدر پس اول  
 نسندی كد كوزنه بغلمش لر ایدی كا غامه دیر لر عین معجه نك كسر بله و شول نسنه بی كه بور ننده بغلمش لر ایدی  
 اكصقاع دیرلر صادمهله نك كسر بله و قافله و شول نسنه بی كه فرجنه صوتقش لر ایدی كا درجه دیرلر الدرجه  
 دالك و رانك فخیله جمعی كلور الادراج و الدرجه دالك ضمی و رانك تشد بده تراج دبد كلری قوشدر مذكرة  
 و مؤنثه اطلاق اولنور چنكه ذكر اولنان قوشه حیقطان دیسلر خاء مهمله نك فتحي و رانك سكونی و قافك دخی  
 فخیله مذكرة مخصوص اسم اولور كه ذكر اولنان قوشك مذكرة حیقطان دیرلر المدرجه تمیمك فتحي و دالك سكونی  
 و رانك فخیله شول یره دیرلر كه انه تراج دبد كلری قوشر چوق اوله الدرجه دالك فخیله و رانك تشد بده  
 طور اجق دبد كلری نسنه كه صبیانی نوك ایچنه قوز لر دخی بور یك او كر در لدر اج كذلك دالك فخیله رموضعك  
 اسمی در الدج فختبئله كوزكز یاده قان اولوب واسع اولمسی در الدعجاء دالك فتحي و عینك سكونی  
 و الفك مدبله ز یاده قره اولوب واسع اولان كوز بقال عین دعجاء و محاق كچه لر بنك اولنده دعجاء دیرلر كه بكرمی

دعج



دلج

سكزنجي كچه در واپكجيسنه سرارد يرلر سبنك كسر بله او چخيسنه قلته ديرلر قافك فتحيله وتاء مثنات ابله  
 كه اوتوزنجي كچه در الادج همزه نك فتحى ودالك سكونيله رجال طائفه سندن قره اولان كسنه الدعلجة  
 دالك فتحى وعينك سكونيله كيدوب كلمه ده تردا بتمك ودعلج عامر بن طفيلك فرسك اسميدر الدج فتحينله  
 اسمدر كچه نك اولنده سيرابتمك معناسنه الدجة والدجة اولده دالك ضمى ولامك سكونيله وثانيه فتحينله  
 برهه من الدهر كى در و برهه من الدهر مدت طوبله معناسنه در الادج همزه نك كسرى ودالك  
 سكونيله كچه نك اولنده سيرابتمك يقال ادج القوم اذا سار وامن اول الليل الادلاج دالك تشديد بله كچه نك  
 اخرند سيرابتمك الدجة دالك فتحى ولامك سكونيله والدجة دالك ضمى ولامك سكونيله اسمى الداج لامك  
 كسر بله شول كسنه در كه قويني باسندن قوغه يي حوضه ابلدوب دوكر الدلوج ضمتينله مصدر در بقال دلج  
 بدلج دلوجا من الباب الاول المدج ميمك فتحى ودالك سكونى ولامك فتحيله قوغه يي ابلدوب دو كچك ير  
 المدجة كذلك ميمك ولامك فتحى ودالك سكونيله بمعناه المدج ميمك ضمى ولامك فتحيله كنانه دن برقبيله در كه  
 قيافت بلن كسنه لر انلردن ذر الدوج اهو يتاغى اولان يروا هويه بكرر جانور لرك يتاغى اولان كناس الوحش  
 معناسنه توج كى وتوج اغاچلردن وپراچلردن ياپلن اوهد يرلر ودوج يرالتند اولان اوهدخى ديرلر زير  
 زمين معناسنه الدموج ضمتينله برنسنه يركيروب انه يرلشتمك بقال دلج الشى بدلج من الباب الاول اذا دخل  
 فى الشى واستحكمت فيه الاندماج همزه نك كسر بله ونونك سكونيله والادماج همزه نك كسرى ودالك تشديد بله  
 والادماج بنشد بد الميم بعد الراء المكسورة بونلر جمله سى برنسنه يداخل اولوب انه مستترا ولمقدر المنديج  
 ميمك ضمى ونونك سكونيله وميم تانينك كسر بله مدورا اولان نسنه التداج فتحينله وميمك ضميله برقاچ كسنه  
 برى برينه معاونت اتمك بقال نداجو اعليه اى تعاونو الادماج قرا كو مظلم معناسنه المداجمة ميمك ضمى وميم تانينك  
 فتحيله بر كسنه ابله مدار اتمك واپكى يوز لولك اتمك الدماج دالك ضميله اشكان اولين صلح بقال الصلح الدماج  
 اذا كان فى خفاء بعضيلر ايتدى صلح دماج شول صلح در كه تام اولوب محكم اوله الادماج همزه نك كسرى ودالك  
 سكونيله برنسنه يي برنسنه نك ايچنه دورمك نقول ادجت الشى اذا الففته فى ثوب المدج ميم اولينك ضمى  
 وثانيه نك فتحيله درج اولنان نسنه كه دوز اولوب هموار اوله ومدج اوقه دخى ديرلر قدح معناسنه الدموج  
 دالك ضمى وميمك سكونيله بازو بند معضد معناسنه الدمج دالك ولامك ضميله بمعناه الدمالنج دملوجك  
 جمى المدمج ميمك ضمى ولامك فتحيله صيرنجق اولوب هموار اولان يول الدهمجة ياشلو كسنه نك  
 يوريمى شول ياغى بو قاعلو كسنه نك يوريمى كى اصمى ايتدى دوه نك اوقاجق ادمليوب سرعتله يوريمسندخى  
 ديرلر بقال دهج بدلج دهج الدهاج دالك ضميله ونونك كسر بله شول دوه در كه ايكى هر كچى اوله بعير فاج معناسنه  
 بو اصلند فارسى در معر بدر الدهنج جعفر وزنى اوزن بر جوهر در كه زمر دكى در فصل الذال الذاج ذالك  
 فتحى وهمزه نك سكونيله برنسنه برصولغه چكوب اچمك بقال ذاج الماء بذاجه ذاجا اذا جرعه جرعا شديدا  
 اصمى ايتدى ذاج قر به يي يرتق معناسنه ده كلور نقول ذاجت السقاء من الباب الثالث اذا خرقتة كذلك  
 ذاج ديرلر قر به نك ايچنه اوقورمكه يرلش ميدر بلك ايچون الانداج همزه نك كسرى ونونك سكونى وهمزه  
 ثانيه نك مدبله انفعال وزنى اوزن قر به يرتق بقال انداجت القرية اذا تخرقت فصل الراء الراجعة رانك وباء  
 موحد نك فتحيله حماقت معناسنه ومنه قول الشاعر لم اترج اى لم ابلد الراجى رانك فتحى وجميك كسرى ويانك  
 تشديد بله شول كسنه در كه الندى كندن زياده اوكون بقال رجل راجى بفخر باكثر من فعله لارتاج  
 همزه نك كسرى ورانك سكونيله وتاء مثنائه قاپوقيامق نقول ارتجت الباب وارتاج ناقه

دهج

دهنج

ذاج

رج

رتج

ار ككندك منبسی اوزرینه رحمن بغلغه دخی دیرلر و تاوغك قارنی یومرظه ابله طولمغه دخی دیرلر و تاج قاری  
 قراءته قادر اولمغه دخی دیرلر بقال ارتج علی القاری علی مالیم یسم فاعله اذالم بقدر علی القراءه كانه اطبق علیه  
 كما یرتج الباب اذا غلقته المرتاج میك كسری بله و رانك سكونیله قیو بغلا یحقات مغلاق معنا سنه الارتجاج  
 همزه نك كسری و رانك سكونیله یعنی الارتجاج بقال ارتج علیه اذالم بقدر علی القراءه ولا ینقل ارتج علیه  
 بالثشد بد الارتج بر كشیپنك كلماتی سلامت اوزره اولماق بقال ارتج الرجل فی منطقه بالكسری اذا استعلق علیه الكلام  
 الارتج فحتینله بیوك قاپو باب عظیم معناسنه الارتجاج رانك كسری بله بمعناه ومنه رتاج الكعبه بعضیاریتدی رتاج  
 شول بغلو قیویله دیرلر كدا میچند بر كوچك قیوسی اوله المراتج میك فخیله شول یوللردر كه طراجق اوله الرج  
 تحريك ایتك بقال رجح رجح و جامن الباب الاول اذا حركه و زلزله الرجاء رانك فخی و حیمك تشد بدیله و الفك  
 مدیله اور كچی بیوك دوه عظیمه السنام معناسنه الرجرجه زارك فخی و حیمك سكونیله دخرجه ورنی اوزره  
 اضطراب ایتك یعنی حرکت ایتك الارتجاج همزه نك كسری و رانك سكونیله بمعناه بقال ارتج البحر و غیره اذا  
 اضطرب و فی الحدیث من ركب البحر حین یرتج فلا ذمه له یعنی قین تحرك امواجی مضطرب ناولسه انك یچون مان یوقدر  
 الترتج فحتینله و حیم اولك سكونیله كلوب كیمك بقال ترتج الشئ اذا جاء و ذهب الارتج مترجرك  
 صفی درالرجرجه متحرك اولوب طورن نسنه بقال كتیبه رجرجه كانهاتمنخض ولا تسیر لكثیرنها و كتیبه حسكره  
 دیرلر و تمنخض خاء معجه و ضاد معجه ابله حرکت ایتكه دیرلر و رجرجه دخی شول كسنه در كه غایت سیر ككندن  
 اوزرنه اولان اتی متحرك اوله الرجرجه زارك كسری بله حوضه باقی قلان صودر كه بولانق اوله و شول تر بددر كه  
 غایت جرب اوله الارتج زارك كسری بله و حیمك سكونیله براونك اسمی درالرجرجه رانك فخیله و حیمك تخفیله  
 ارق اولان قیونلر الرجرجه كذلك رانك فخیله رجرجه واحدی بقال رجرجه رجرجه ای مهزوله و معجه نونك فخیله  
 دیشی قیونله دیرلر و رجرجه خلا بقلك و دوه رك ضعیفارینه دخی دیرلر الردج فحتینله شول نسنه در كه قوزینك  
 و قولنك قرنندن چقر عقیب و لادنه نسنه اكل ایتزدن اول یعنی انلرك ابتداء خروج ابدن نجاستنه رده دیرلر  
 صبیبك ابتداء خروج ابدن نجاستنه عقی دبد كری كبی عینك كسری و قافلك سكونیله الیزندج یانك و رانك  
 فخیله و نونك سكونی و دالك دخی فخیله و الارتج فحتینله كذلك نونك سكونی و دالك فخیله قره درزی جلد  
 اسود معناسنه فارسیدن مغربدر فرس دبلنده صغرینك كنارندن چقن برمه زنده دیرلر كه تورو كی دلنده  
 قرخین دبد كری در ابن السكیت ایتدی رندج دیزلر همزه نك حذفیه الارتجاج همزه نك كسری و رانك  
 سكونیله دترمك ارتعاد كبی الرجرجه رانك فخی و عینك سكونیله و الارتجاج همزه نك كسری بله برقك بری بری اردنجه  
 بلدن مسی بقال رج البرق و ارتجاج اذا اتابع لمعانه الارتجاج همزه نك كسری و رانك سكونیله كشرت ماله و كشرت  
 عدده دیرلر بقال ارتجاج ماله و ارتجاج عدده و طولق معنا سنه ده كلور بقال ارتجاج الوادی اذا امتلاء الارتجاج نونك  
 كسری بله هندوستان قوزی جوهری ابدین بولفظی عربی ظن ایتزم الرواج فحتینله متاع مرغوبه اولق بقال  
 راج الشئ یروج و راجا اذا نفق یعنی صائلوب النمسنه رغبت اولنسه التروج علی وزن التكریم و راج و یرمك بقال  
 روجت السلعة و الدرهم المروج میك ضمی و واوك كسری و تشد بدیله رواج و یرچی الارتج فحتینله توزعبار  
 معناسنه الارتجاج همزه نك كسری و رانك سكونیله توزقو پارمق بقال ارتجاج الغبار اذا اثنان الرهوج سیردن  
 برنوع در و بوفارسی مغرب اولسنه شبیه در فصل الزاء الزرج رانك و رانك كسری بله زیت در كرك نقشله  
 اولسون كرك جواهرله اولسون المزرج میك ضمی و زانك و رانك دخی فخیله مزین معناسنه بقال زرج مزرج  
 ای مزین و بعضیاریتدی زرج التون در و زرج شول یوفقه بولوده دیرلر كانه نوع حمرت اولور الزرج زانك

رتج

رتج

رتج

رتج

رتج

رتج

رتج

رتج

ضمیمه دیرسک اوجی و زج شول دمور دیر که کوندرك اشاغه او جند اولور الزحجة زانك كسر بله و حیمینك  
فتحیه زجك جمعی الزجاج كذلك زانك كسر بله جمعدر و زجك جمعها ازجه دینلز الازجاج همزه نك كسری  
وزانك سكونله كوندرك اشاغه او جن دمور ملك بقال از حجت الرجل ازجه زجامن الباب الاول اذا طعنته بالزج  
كوندر الزج زانك فتحیه كوندرد بیه دورتك بقال زحجت الرجل ازجه زجامن الباب الاول اذا طعنته بالزج  
المرجوج میك فتحی ه زانك سكونیه كوندرد بیه دورتلن كسنه المزج میك كسر بله فصه كوندرد دیرلر مرق  
كی الزج فتحیه قاش ابنجه اولوب اوزون اولغه دیرلر الازج همزه نك وزانك فتحیه شول رجلدر كه قاشی  
ابنه اوله و اوزون اوله و ازج سیرك ادملویه دخی دیرلر بقال ظلم ازج و نعامه زجاء و نعامه نونك فتحیه دوه  
قوشی و ظلم دوه قوشك ار ككنه دیرلر التزجیح علی وزن التكریم عورت قاشی ابنجه و اوزون ایتك بقال زحجت  
المرأة حاجبها اذا فقتته و طولته قال الشاعر و نحن الحواجب و العيون كات قال الشاعر علفتها  
تبا و ماء بارد ای و سقیتهما ماء بارد الزجاجة زانك ضمیه صرجه الزجاج زانك ضمیه و الزجاج فتحیه و الزجاج  
زانك كسر بله زجاجة نك جمعی و زجاج زانك كسر بله زجك جمعی كلور كوندرد بی معناسنه الازجاج همزه نك  
كسری و زانك سكونیه برنسنه بی ارغلیوب یرندن قویر مق بقال از عجه ای اقلعه و قلعه من مكانه الازجاج قویر مق  
بقال از عجه بنفسه المزجاج میك كسر بله شول عورندر كبری رده قرار ایتیه الزج و الزج زانك فتحیه و لامك سكونیه  
و فتحیه طابحق یر بقال مكان زج و زج ای زلق و زج خفیف اولغه دخی دیرلر بقال مزج من الباب الثاني  
اذا خف على الارض الزلیج زانك فتحی ه لامك كسری و مد بله خفیف اولق زج معناسنه مصدر در كذلك بقال  
زج زلیج اذا خف على الارض التزج فتحیه و لامك ضمی و تشدد بیه صیر محق اولق تزلق معناسنه  
الزجاج لامك كسر بله شول او قدر كه غابت صیر محق اولغین یا بدن نیز جقر بقال سهم زالج تزلج عن القوس المزج  
میك ضمی و لامك فتحی و تشدد بیه قلیل معناسنه بقال عطاء مزج ای و تخ قلیل و و تخ و او ك فتحی و تاء مثانك  
كسری و حاء مهمله ابله حقیر و قلیل معناسنه در و مزج شول كسنه یه دیرلر كه بر قومه لاحق اوله و اناردن اولیه  
المزجاج میك كسر بله کلید در مغلاق معناسنه الامزجاج ابله اچلور و مغلاق مفتاح دن غیر بیه اچلمان نقول  
زحجت الباب اذا اغلقتهم و مزجاج شول عورت در كه صغریسی ارق اوله نقول هذه مزجاج اذا كانت رسحاء  
و رسحاء مهمله و سین مهمله و حاء مهمله ابله ذ كر اولنان صفتله موصوفه اولان عورندر الزج زانك فتحی  
و میك سكونیه مشكی دولدر مق بقال زحجت القرية من الباب الثاني اذا ملأها الزج فتحیه غضب معناسنه  
المرمجة میك ضمیه و میم تأیدن صكره همزه مكسور ابله غضبناك اولان كسنه بقال مالی اراك مز مثجالی  
غضبان المزج زانك و میك كسر بله و حیمك تشدد بیه و فتحیه و الفك قصر بیه قوشك قویرغی دیبی اصل  
الذنب معناسنه زمكی کی وزنا و معنی المزج زانك ضمی و میم مشدده نك فتحیه خردوزنی اوزن بر قوشك ادی در كه  
اكاده برادران دیرلر فرس دپلند الزج زانك فتحیه و سكون همزه ابله و فتح میم ابله كوتری ديك اولور بقال  
جاءنی القوم برأجمهم ای با جمعهم و نقول اخذت الشئ بزأجمه و زأجمه اذا اخذته كله ولم تدع منه شيئاً ان السكت دن  
بویله نقل اولمشدر المزج زانك فتحی و نونك سكونیه قره لردن بر طائفه در الزنوج ضمینه جمعی كلور ابو عمرو  
ایتدی زج زانك كسر بله و زجی دخی یا بیه زج معناسنه لغت در الزنفیه زانك و فانك كسری و لامك فتحیه  
برنسنه در كه كنفه شیه در و كنف كافك كسری ابله در زبلر التلرن قود قلمری تور و وچو بانار حوا یجن  
قود قلمری دغر جقه و وفاز سیدن معر بدر اصلی زین بیه دره كرسن لامی یا اوزرینه نقدی ایدر سك لامی  
مكسور ایدوب ما قبلن مفتوح قیلر سن و زنفیجه دیرسن الزوج ایش كذا حدز و حینه اطلاق و انور عورنك

زج

زج

زج

زج

زوج

زوجهی از کز و جی عورتی در قال الله تعالی اسکن انت و زوجك الجنة و گاه اولور که هی ز و جته دخی دیر لر  
 و زوج عدد ده فردک مقابلی در بقال زوج او فرد کما بقال خسا و زکا فرد او زوج معناسنه بقال شفح او و تر  
 و ایکی مناسب نسنه نک هر برینه زوج دیر لر بقال همان و جان تنه کم مجموعنه دخی زوج دیر لر بقال همان زوج  
 تنه کم هماسیان و هماسراء دیر لر و نقول اشتر بت زوجی حمام و انت تربد ذکر او انی و نقول عندی زوج و جاعال و قال الله  
 تعالی من کل زوجین انین و زوج محفه او زینه او زن او رتیه دخی دیر لر التزویج علی وزن التکریم چفتلندر مک  
 التزوج فختبندله و و اوک ضمی و تشد بد بله چفتلندر یونس ایتدی زوجه امرأة و تزوجت امرأة دیر لر و تزوجت  
 بامرأة کلام عربدن د کادره باری تعالی نک و زوجنا هم بحور عین د بدی کی مؤلدر قرنا هم بهن معناسنه در  
 خدای تعالی نک احشره و الدین ظلموا و از واجهم د بدی کی قولنه نظر ا کاز و اج بونده قرنا معناسنه در د بدی و فرا  
 ایتدی تزوجت بامرأة از دشنوه لغتی در و از دشنوه بچندن بر قبیله نک اسمی در تنه کم مرور ایتدی المزواج میک  
 کسری و زانک سکونیه تزوجی چوق عورت در التزواج فتح تا و ضم و اوله و المزاجه میک ضمی و و اوک فخیله  
 و الا زواج همزه نک و د الک کسر بله تزوج معناسنه در الزاج قره بویه فارسیدن معرب در اصلی زاک در الیج  
 زانک کسر بله بنالر قوللندخی ا بپکه بناد و غری یا بلسون دیه چکر مطمر معناسنه اصمعی ایتدی بولفظ اصل  
 عربی میدر یا خود معرب میدر معلوم د کدر فصل السین السیحة سینک ضمیله و بانک سکونیه سیاه کلیم  
 التسیح تانک فتحی و سینک فتحی و بانک ضمی و تشد بد بله سیاه کلیم کیمک بقال تسبیح الرجل اذ البسه السیح فختبندله  
 قره بویجق فارسی معرب در السیح و السیحة بقاسرو بکسر کوکک بقیر معناسنه و بودخی سیح کی معربدر  
 و بونک اصلی اسان فارسیده شبی دروشی شول کوککه دیر لر که کیجه انکله به ایاتور لر السباحة سینک فتحی و بآء  
 ثانیه نک کسر بله سند و لا یتندن بر قوم در که بصره ده زندان ضبط ایدر لر دی و اخرنده اولان ها عجمه ایچون  
 و نسبت ایچون کلندر السیح سینک فتحی و حیمک تشد بد بله لیت اولوق بقال سیح سیح من الباب الاول اذ ارق  
 ما یحی منه من الغایط و دیه ا ر صوامعه دخی دیر لر بقال سیح الحایط ای طینه المسحة میک کسر بله دیوار صوایح  
 الت که اغاجدن اولور السیحة و البجة حرف اولک فخیله ایکی بتک د بدر السحاج سینک فخیله و حیمک تخفیفیه  
 شول سود در که صوی چوق اولوب سو یق اولمه ده نیابت مرتبه ده اوله السحیح علی وزن جعفر شول یردر که  
 نه قتی بک زنه قتی بومشق اهله و سحیح شول کونه دیر لر که نه اسی و نه صوغق اوله و فی الحدیث الجنة بسحیح السحیح  
 سینک فتحی و حانک سکونیه و الاسحیح در بی ص و یق و دری صو یق بقال سحیح تحت جلد من الباب الثالث فانسحیح  
 ای قشرتة فاقشرو بقال اصابه شیء فسحیح وجهه یعنی اکبر نسنه دو قنوب یوزینه نک در یسن صوبدی السحیح  
 فختبندله صیرق و بر مر صد که اطباقتنده معروفدر و بقال به سحیح یعنی انکله صیرق یا خود مرض مذکور وارد  
 التسیح و التسیح علی وزن التکریم و التکریم صویق و صو یق کثرتة دلالت اینسون ایچون تشد بد اولندی المسحیح  
 میک ضمی و سینک فتحی و حانک تشد بدی و فخیله ابصر لمش بقال حمار مسحیح ای معضض مکدح و نکدیح  
 طر ملغه دیر لر السحاج سینک فتحی و حانک تشد بد بله شول دوه در که ایغیله یری طر مار بقال بعبیر سحیح  
 الارض نخغه السداج سینک فتحی و د الک تشد بد بله بلاخی کسنه بقال رجل سداج ای کذاب التسدج پلان  
 سو بلیکی عادت اید نک بقال فلان تسدج ای نکذب و تخلق السرج سینک فتحی و زانک سکونیه ایر الاسراج  
 هزه نک کسری و سینک سکونیه ات کر ملک بقال اسرجت الدابة السرجیات سینک ضمی و زانک فخیله  
 صدغیر وزنی اوزنه و اخرنده یاء مشدده ا بله اصمعی ایتدی شول قلجبار در که سرج ادلو و السحیحیه نسبت  
 ا بیه روکاه اولور که اکاجو بونک بورنی تشبیه اولنور هموار لکه و انچه لکه السراج میک کسر بله چراق که

سیح

سیح

سیح

سدج

سراج

معروف دروگاه اولور که کونشده دخی سراج دیرلر المسرجه میمک و رانک فتحه لبله و سبنک سکونیه شول  
 نسنه درکه اکافئیل و یاغ قورلر السرجوجه سبنک و حیمک ضمیمه طبیعت و طربقت معنا سنه اصعبی  
 ایندی چنکه قومک اخلاقی برابر اولسه هم علی سرجوجه واحده دیرلر السفنج سبنک و فانک فنجی و نونک  
 تشد بدبله شول دوه قوشنک ایرککنه دیرلر که خفیف اولوب نیز یور اوله و بو خماسیه ملحق در  
 حرف ثالث تشد بدبله السلج سینک فنجی و لامک سکونیه و السلجان سبنک و لامک فتحیه برنسنه بی  
 یوتق بقال سلج اللقمة پسلجها من الباب الرابع اذا بلعها وقولهم الاكل سلجان والقضاء لیان یعنی چن  
 برکسنه برکسنه دن برنسنه بی دین ابدینوب اکل اینسه و صاحبی طلب اندکه بوز دوندورب اکلندر سه  
 بو بله دیرلر دوه سلج دیکله معروف اوتی او نلغله سهال اولغله دخی دیرلر علی ماسیجی السلج سبنک ضمی  
 و لامک فتحیه و تشد بدبله براوندر که انی دوه اونلر السلج سینک فنجی و لامک سکونیه و السلوج ضمتینله  
 دوه نک سلج اوتی او نلغله ایچی نرم اولوب سهال اولمق بقال سلجت الابل نسلج من الباب الاول اذا استطلقت  
 بظونها عن اكل السلج السماجة سبنک فتحیه قح معناسنه بقال سمج الشیء بالضم سماجة السمج سینک فنجی  
 و میمک سکونیه مثل ضم قبیح معناسنه بقال سمج فهو سمج كما بقال ضم فهو ضم و سمج یاغلی و قبیح الطعم اولان  
 سوده دخی دیرلر السمج میمک کسر بله سمج ده لغت در یقال سمج فهو سمج كما بقال خشن فهو خشن السمج علی وزن  
 فعیل لغت فیه ایضا بقال سمج فهو سمج بقال قح فهو قح و سمج زیاده یاغلو اولوب قح الطعم اولان سوده دخی  
 دیرلر السماج سبنک کسر بله سمیجک جمعی بقال قوم سماج مثل صحام الاشنسماج علی وزن الاستفعال قح عدایمک  
 السهمج علی وزن جعفر و السملج علی وزن المزبور هانک و لامک زیاده یاغلو اولمغین خبیث الطعم اولان  
 سود السمج شول دیشی مرکب درکه ارقسی اوزن اوله طوبل الطهر معناسنه و انده دخی حال بو بله در  
 بز بورلرک مذکر لری ایچون اطلاق اولماز السمرج فتحینله و رانک تشد بدبله و السمرجه اوج کره خراج  
 چقرمق فارسیدن نعریب اولمشدر السملج فتحینله و لامک تشد بدبله خفیف معناسنه و بو حرف ثالث  
 تشدید اولغله خماسیه الحاق اولمشدر سماهیج مجرده بر جزیره نک اسمیدر که کاماش ماهی دیرلر انی تعریب  
 ایدوب سماهیج دیمشدر در السماج بر نوع اغاچدر که هنددن کور و یشل برده بی دخی دیرلر السبجان جمعی در  
 سواج سینک ضمیمه بر موضعک اسمیدر السیوهج علی وزن جعفر شدید معناسنه بقال ریح سیوهج ای شدیدة  
 السیوهج سبنک فنجی و یانک سکونی و هانک ضمیمه بمعناه السوهج سبنک فنجی و هانک سکونیه بل قنی اسمک  
 بقال سهجت الریح من الباب الثالث و کچه ابله سیراتکه دخی دیرلر بقال سهج القوم لیلتهم ای ساروا و سهج  
 طیب از مکه دخی دیرلر بقال سهجت الطیب ای سخفته و رزکار حکم اسوب یری صویغه دخی دیرلر بقال  
 سهجت الریح الارض اذا قشرتها المسهج میمک و هانک فنجی و سبنک سکونیه بل اسد و کبی برمر الریح  
 معناسنه فصل الشین الشجة فتح شین ابله باش یاریغی الشجاج سبنک کسر بله جمعی در الشج سبنک فتحیه  
 باش یارمق بقال شجه بشجه ویشج شجا من الباب اولال و الثانی ویشج کمی در یایی یارمغه دخی دیرلر بقال شجت  
 السفینة البحر اذا شقته و حرا بی قطع اتکه دخی دیرلر بقال شجت المفازة ای قطعته المشجوج میمک فنجی  
 و سبنک سکونی و حیمک ضمیمه و الشجیح سبنک فنجی و حیمک کسری و مدبله باشی یارلمش کسنه المشجیح میمک  
 ضمی و سبنک فنجی و حیمک فنجی و تشد بدبله بونلرک اوجی دخی شول قازغه دیرلر که باشی انجانمش اوله بقال  
 وند مشجوج و شجیح و مشج شد دللکثرة الاشج فتحینله باشنک جراحی طاهر اولان کسنه و بو شول  
 کسنه درکه باشنک جراحی النده اوله الشجیح شینک فنجی و حانک کسری و مدبله قاتراه ازی و قرغه اوزی

سفنج

سلج

سمج

سملج

سمهج

سدهج

سسهج

سوج

شج

شج

الشجاج سبنک ضمیمه بمعناه

بقال شج و شج و شج من الباب الثاني والثالث الشجاع شبنك ففتحى وحانك تشد بدبلة اغر بى مركب بقال للبالغ  
 بنات شجاع وشجاع بيان اشكنه دخى ديرلر المشج ميمك كسر بله وشبنك سكونى وحانك فتحيله كذلك بيان اشكنه  
 ديرلر الشرح فتحته بنه قلب كوشه وحلقه معنا سنه بقال شرح العيبة لعراها وعيبه عينك فتحيله جامدان  
 معنا سنه وعرا عينك ضميله عروه نك جمعى در قلب معنا سنه و شرح كوكد اولان كهكشانه دخى ديرلر و شرح  
 الوادى دن ايرلدى يره ده ديرلر الاشراج همزه نك فتحيله شرح جمعى در و شرح يابك يارق اولسى الانشراج  
 همزه نك كسر بله يابك يارلسى بقال انشراجت اى نشقت الشريجة شبنك ففتحى و رانك كسر بله شول پاي در  
 كه شرح ديد كرى انچدن ايشلنور و اول شول انچدر كه اوزونلاغنه يار بلوز و شرح شول طرفه ديرلر كه  
 خرما چوپندن ايشلنوب ايچنه قاون واك بزر نسنه قورلر الاشراج همزه نك كسرى وشبنك سكونيله  
 جامدانك قلبلر پنى برى برينه چورمك ثقول اشراجت العيبة اذا داخلت بين اشراجها الاشراج همزه نك  
 ففتحى وشبنك سكونيله شول طوار در كه يومر ده سنك برى بيوك اوله قال دآة اشراج بين الشرح اذا كانت احدى  
 خصتيه اعظم من الاخرى الشرح شبنك ففتحى و رانك سكونيله شول صواقند يسنه ديرلر كه طاشلو يردن  
 ذوز يره اقه الشرح شبنك كسر بله والشرح ضمته بنه جمعى و شرح بر نسنه بيكر بنه دخى ديرلر بقال هذا شرح  
 هذا اى مثله ونوعه ده ديرلر يقال هما شرح واحد اى ضرب واحد و شرح بر موضعك اسمى در و يعقوب ايتدى  
 شرح بر صوبك ادبدر بنى عيسى ايچون و شرح كرى يغمق ويلو يربنه ديزمك معنا سنه ده كلور بقال  
 بشرحت اللبن شرح اى نضدته الشرحان شبنك ففتحى و رانك سكونيله فرقان معنا سنه بقال اصحوافى هذا  
 الامر شرحين اى فرقتهين ههرا بكي رنك كه برى برينه مخالف اوله نلره شرحان ديرلر وفى المثل اشبه شرح  
 شرح الوان اسير النشرح على وزن التكر يم برى برندن اراق ديك خياط متباعده معنا سنه كه اياك  
 وشلا للمق ديك اولور و شرح قار شدر مق معنا سنه ده كلور النشرح فتحته بنه و رانك ضمى وتشد بدبلة  
 ابي نسنه بر برينه قار شوق بقال شرح اللحم بالشحم اى نداخل الشفراج شبنك ضميله علا بط و زنى كى ديشى  
 قيون ديرلر مپش ماده معنا سنه وعلا بط قيون سوريسى ديك اولور و شفراج فارسيدن تعريب اولمشدر  
 و بواولدر كه عامه بشبارج ديرلر يعقوب بدن بوبلر وايت اولمشدر كويا كه بواصلنده مپشاده ايدى الشجاع  
 شبنك ففتحى وميمك تخفيفيله شى حقير ديك اولور بقال ما ذقت شماجا اى شيا و بونك اصلى بودر كه  
 شماجا ديواوزمى بدكدن صكره ايتيلن يره مزنه ديرلر الشج شبنك ففتحى وميمك سكونيله قفتانى سيرك  
 ديك كه ايلك معنا سنه اولور بقال شمجت الثوب اشجه شماجان الباب الاول اذا خطته خياطة متباعده  
 الشماجا شبنك ففتحى وميمك سكونى والفك مدبله نيز يور و بين دوه بقال ناقة شماجا اى سر يعة بنوشج  
 جرمين قضاعه نك اوغلى در و بنوشج بن فراره نك دخى اسمى در كه ديبان دن در الشرحه قفتانى اراق  
 اراق ديك بقال شرح ثوب شرحه اذا باعد بين الغرز واساء الخياطة الشرح شبنك و رانك ضميله شول  
 چولدر كه سيرك ده قوغش اوله الشج فتحته بنه درى بور و شوق نقبض فى الجلد معنا سنه بقال شج الجلد  
 من الباب الرابع الانشراج همزه نك كسرى ونونك سكونيله والتشج فتحته بنه ونونك ضميله وتشد بدبلة  
 بعناه التشنج على وزن التكر يم نور شدر مق بقال شجته انا شنيجا الشج شبنك ففتحى ونونك كسر بله  
 دريسى بور شوق اولان كسنه بقال فرس شج النساء يعنى بودلر بنك دريسى بور شوق اولان ات كه  
 بوانك ايو صفتلرندن در زير انك بود بنك دريسى بور و شوق اولوب شلوار لرى اولسه يعنى بودى ائلرند  
 يومرى يرلر اوله ابقلى كوشك اولماز وكاه اولور كه قرغه نك وصفند شج النساء ديرلر حرق الخناخ ديرلر

شرح

شرح

شرح

شرح



صرح

صلح

صصح

صصح

صصح

صصح

صصح

صصح

صصح

طشرح

و حرق الجناح حاء مهملة نك فتحي و رانك كسر بله قنادى يولونش ديك اولور فصل الصاد الصاروج على  
وزن الصابون نون كه خر زمه ديد كرى اوت دركه ساثر اجزاسى دخى قر شمش اوله فارسيدن معرب در  
كذلك هر كلمه كه اندك صاد ايله جيم جمع اولمش اوله معرب اولور زير اصاد وجيم كلام عربيه كلمه واحده جمع  
اولماز الصولخان صادق ولا مك فتحيله چوكان در محجن معناسنه در فارسيدن تعريب اولمش در الصوالحة  
صولخانك جمى الصبح فتحينه قند بل ديكدرومى دن تعريب اولمش در الصبحه واحدى الصبح كذلك  
صادك فتحي ونونك سكونيله زنج ديد كرى نسنه در كه ساز التلرندن در عرب طائفه سى قتنه معروف در  
انى بزجندن دوزرل دخى بر برينه اورمغله چالر لروا ماشول صبح كه كرشله چالر اول عجلره مخصوصه درانى عجلر  
چالر بونلرك ايكسى دخى معربلر در صبحه الميزان كذلك صادق فتحيله ونونك سكونيله ترازو كوزى كفه ميزان  
معناسنه بود دخى معرب در ابن السكيت ايتدى صبحه الميزان دينلمر سين ايله الصبحه صبح صادق كسر بله شول  
چوقور پردر كه حوض كنى لى صبح اولسون ديوايدرلر عامه محر بفايدوب صبح ديرلر نونله الصبحه صبح  
كلور جمع البركة المصهرجه شول بر كه در كه انى كره چله يابمشلر در بقال بر كه مصهرجه اى معموله بالصاروج  
الصبحه صبح صادق ضميله صبح معناسنه در فصل الصاد الاصحاح همزه نك كسر بله و صادق سكونيله فر ياد  
ايدوب چاغرمق بقال صبح القوم اصباحا اذا جلبوا واصحاح الصبح على وزن التكريم بر نسنه دن قور قوب فر ياده  
كلك بقال صبحوا اصبحوا من الباب الثانى الصبح صادق فتحي و حيمك ضميله شول ناقه در كه صاغلدغى  
زمانه فر ياد ايدر الصبحه صادق فتحي و حيمك تشد بد بله ادمك وطوارك اوزى بقال سمعت صبحه القوم اى  
جلبتهم المضاجه والصحاح ميمك ضميله اوله و صادق كسر بله ثابته و فساد ايد شيمك بقال ضاجه مضاجه  
وضحاجا اذا شاغبه و شان و مشاغبه و مشان فتنه و شرايد شيمكه ديرلر الصبح صادق فتحيله اسمدر شرايد شيمك  
معناسنه ده كلور الضرح صادق فتحي و رانك سكونيله يارمق شق معناسنه بقال ضرحه من الباب الثانى اى  
شق المضروجه يارلمش نسنه بقال عين مضروجه اى واسعه الشق الانضرح همزه نك و صادق كسر بله  
يارمق بعضيلر انضرح بول و اقدر ديدى اتساع معناسنه بعضيلر اراق و لمق معناسنه در ديدى بقال انضرح  
ما بين القوم اذا تباعد ما بينهم التضرح فتحينه و رانك ضمى و تشد بد بله بول شق بقال تضرح بالدم اى نلطح  
و تضرح بر نسنه پرده سندن طشره چقمق بقال تضرح عن البقل لغائفه اذا انفخت يعنى فجن او نندن غلافى  
اچلسه بوبله ديرلر و يارلمق معناسنه ده كلور بقال تضرح البرق اذا نشق و التضرح على وزن التكريم  
بر نسنه بي قرمز يربو بامق برو جهله كدنه قنى قوين و نه خود اچق اوله نقول ضرح جت الثوب تضرح محاذ اصبعته  
بالحرة و هو دون المشبع و فوق المورد و مورد اچق اولان قرمز يربو ديرلر كه كل رنگى ديكدرو تضرح بولا شدرمق  
معناسنه دخى كلور بقال ضرح انفه بدم اذا ادماه يعنى بورن قناتسه الاضرح همزه نك و رانك كسر بله  
بر نوع كلمه در كه صارورنكلو درو يورك اتمه دخى اضرح بچ ديرلر بقال فرس اضرح بچ اى جواد تشد بد الضرح بچ صادق  
فتحي و رانك كسر بله تشد بد معناسنه بقال عدو ضرح بچ اى تشد بد يعنى زياده سكرتلك المضرح ميمك فتحي  
و رانك كسر بله شول اسكى بزلر و كهنه لباسلر در كه حقير نسنه لده استعمال اولنور او غلان بزى كنى مثلا  
معاوز معناسنه ميمك فتحي ايله و عين مهمله و زاء معجه ايله ابو عبيد ايتدى المضرح ميمك كسر بله و رانك فتحيله  
مضرحك مفردى در ضرح بر موضعك اسمى در الضرع على وزن جعفر نسا طائفه سندن فرموده اولوب هر  
عضوى تمام اولان عورت ديرلر و فرموده ناقه يده ديرلر مذكره اطلاق اولنماز الصبح صادق فتحي و واوك سكونيله  
منعطف اواى يعنى دوه نك و ندى كى بالاضواح همزه نك فتحيله ضوحك جمى در فصل الطاء الطرح طانك ضمى

واثانك سكونی ورائك دخی ضمیله قرحه نخل معناسنه والطسوج سبنك تشدبدبله طانك فتحندن صكره  
 طرف معناسنه و طسوج كذلك ابكي حبه يه ذرلر و بردانق دوزت طسوج در الطساسیج طسوجك جمعی در  
 فصل العين العثوخ علی وزن السفرجل فرموده دوه بعیرضخم معناسنه العج اواز قالد رفق و بل زیاده محکم  
 اسوب طیراغی صاورمق بقال عجت الریح ای اشتدت و اثار العبار العجیح علی وزن الکریم بمعناه بقال عج بعج  
 عجیجا و فی الحدیث افضل الحج العج والشج یعنی حجك افضلی رفع صوته لبیک دنیلوب قربان قانی اقد بلن در  
 العججه زیاده اواز جقارمق بونك مضاعف کلمی فعلاک نثرانہ دلیل در العجه عینك ضمیله شول طعامدر  
 که یه زطه دن بشوررلر کوز کوز تاوه ایچنده شو بله طن اولنور که بومولد اوله یعنی عربی صحیح اولیه  
 العجاج عینك فتحیله و حیمك تخفیفله توز عبار معناسنه و تون معناسنه دخی کلو ر العجاجة كذلك عبار  
 معناسنه در لکن عجاجه اخس در عجاجدن و عجاجه كذلك عظیم جوق دوه لره دیرلر و عجاجه غارت  
 توزیه دخی دیرلر بقال فلان بلغ عجاجته علی بنی فلان ای یغیر علیهم یعنی غارت توز بله انلری اورتر  
 الا عجاج همزك کسر بله بل قتی اسوب طیراغی داغفق بقال عجت الریح اذا اشتدت و اثار العبار المعج  
 میك ضمی و عینك کسر بله و فی بعض النسخ العجاج عینك فتحیله و حیمك تشدبدبله شول کوندر که انه بل مشد  
 اوله بقال یوم معج و عجاج المعاجیح میك فتحیله شول بللر در که زیاده محکم اسه بقال رباح معاجیح و فی ضد مهاوین  
 و مهاوین كذلك میك فتحیله ملام اسن بللر در العجیح علی وزن التکریم تونله دولدرمق التعجیح علی وزن التکریم تونله  
 طولق بقال عجت لبیت دخانا فتعج العجاج بن ربه بر شاعرک او غلنك اسمیدر که اول راجز سعدی در عجاج  
 ذب دبلر بعض شعرند حتی بعج ثخامن عججا دبدو کندن او ترو بقال اشعر الناس العجاجان یعنی افصح شعرا  
 عجاجان در که انلرک بری ره به و بری باباسی در نسخ صحاحه بوبله واقع اولمشدر اما سوق کلام بری  
 ربه و بری او غلی در دیمک استر تامل اولنه و بعض نسخه العجاج ابو ربه واقع اولمشدر ابن ربه یرینه  
 بو تقدیرجه اشکال قلماز و عجاج زیاده چاغر مجیه دخی دیرلر بقال نهر عجاج ای لمائه صوت و فخل عجاج  
 فی هدیره ای صیاح و فخل ارکه وهدیرکو که جن امتسنه و دوه چاغر مسنه دیرلر و صیاح زیاده چاغر مجی  
 دیکدر و هر ذی صوت اولنه عجاج استعمال اولنور کرک بل اولسون کرک یای اولسون بقال ریح عجاج و قوس  
 عجاج العججه شول طائفه در قضاعه دن که عین یابله جمع اولسنه یابی حیمه دونددرلر مثلا هذراعج خرج معج دیرلر  
 هذراعی خرج معی دیمک محلند و عجمه ناقی منع ابدوب عجاج دیمکه دخی دیرلر بقال عجت بها العجاج  
 عینك فتحی حیمك سکونیه زیاده چاغر مجی بقال رجل عجاج ای صیاح العجاج طلو معناسنه بقال طریق  
 عجاج ای مثلی عجاج حیمك کسر بله و تحفیه غله ناقه نك منعند استعمال اولنور لفظ در العذله علی وزن الدخرجه  
 غرابی کرک بکیمك بقال هذراع فلان ولده ای حسن غده المعذج میك ضمی و لامك فتحیله طلو مثلی معناسنه  
 العروج ضمیته یوقروا حقمق عرج فی الدرجه و السلم یعرج عروجا من الباب الاول اذا ارتقی یعنی یوقرو  
 حقمسه و درجه فتحیته مطلقا پایه و سلم سبنك ضمی و لامك فتحی و تشدبدبله نردبان دیمک اولورو بقال  
 عرج ایضا اذا اصابه شیء فی رجه فجمع و مشی مشیه العرجان و لبس مخلقه یعنی قن یاغنه برنسنه  
 ارشوب اقسق اولسه عرج فلان دیرلر فتحله و ذاتی اولسه عرج فلان دیرلر کسر یله که باب رابع دن اولورو جمع  
 خاء معجه و عین مهمله به اقسق دیمک اولورا لاج عرج همزك فتحیله اقسق فی اشکان اولان کسنه العرج  
 و العرجان عینك ضمیله ابکی دخی اعرجك جمعی در الاعراج همزه نك کسر یله اقسق ایتمك بقال اعرجه  
 الله و فعل تعجبند ما اشد عرجه دیرسن ما اعرجه دیرسن زیر شول نسنه که الوان قسندن اوله

طسوج  
عجیح  
عجیح

عذالج

عرج

یا خود بدنه یا ن دلمش نسنه اوله اندن ما افعله کلز الاشد لفظی ابله و اعراج بر سوری دوه باغشلمق  
 بقال اعرجتک ای وهبتک عرجامن الابل و عرج عین مهله نک فخی و رانک سکونیه بر سوری دوه علی  
 ماسیجی العرجان فتحات ثلاثه ابله اعرج کبی یوریک العریج علی وزن الکریم محکم اولین نسنه بقال امر عریج  
 اذ لم یبرم التعریج علی وزن التکریم بنای اکرری قلمق و تعریج بر نسنه نک اوز ربنه اقامت ایتک بقال  
 عرج فلان علی المنزل اذا حبس مطیئته علیه و اقام التعریج علی وزن التکریم بنا اکرری اولق بقال عرج  
 البناء تعریج ای میله فتم عرج و تعریج بر نسنه نک اوز ربنه مقیم اولمعه ده دیرل العرجه عینک ضمیله و رانک  
 سکونیه و العرجه عینک فخیله تعریج معنا سنه بقال مالی علیه عرجه و لا عرجه و لا تعریج و لا تعریج کها  
 یعنی ای اقامه الانعراج کلمک بقال انعراج الشی اذا انعطف المنعراج کلن یر بقال هذا منعراج الوادی ای  
 منعطفه ینه و یسره یعنی صاعه و وصوله دن نک کلن یرلری المعراج میک کسری و عینک سکونیه زردبان سلم  
 معنا سنه و منه لیله المعراج المعارج و المعارج جمع معراج و مفایح و مفایح کبی اخفش ایتدی دپلر سک مفردنی  
 معراج و معراج قیلر سن میک کسری و فخیله مرقات و مرقات کبی و معراج مطلقا حقیق یره دخی دیرلر  
 مصاعد کبی العرج فختینله ذاندن افسق اولق و کونشک دولونسی و بعضیلر ایتدی مغرب جانبه اکلک سیدر  
 العرجاء عینک فخی و رانک سکونیه صرنلان دپد کری جانور که ایا ایللی قورد دخی دیرلر الاعیرج همزه نک  
 ضمی و عینک و رانک کسر بله صاغر بلان الحیه الصما معنا سنه بعضیلر ایتدی اعیرج اخبت حیات در که اثلو  
 اوز ربنه صخره دخی وقتله اکره برابر چمرر کذافی بعض نسخ الصحاح العریجاء عینک ضمی و رانک فخیله طوار  
 صوار مد بر کون اوبله وقتند و بر کون صباح وقتند صور معده دیرلر العرج عینک فخی و رانک سکونیه کعبه  
 یولنده بر یرک اد بدر العرجی بر شاعر ک اسمی در که ذکر اولنان یره منسوب در که اول عبدالله بن عمرو بن عثمان  
 بن عفان در و عرج دوه سور یسندن سکسان مقداری دوه یدیرلر ابو عینده ایتدی یوزالی مقدان و دخی  
 ارتو جغه دخی دیرلر اصعبی ایتدی بشیوز دوه یدیرلر بیکه وار نجه العرج عینک کسر بله بر بلوک دوه  
 دیکدر عرج کبی که فتح عینله در الاعراج جمعی در العریج فختینله و نونک سکونیه حمر بن سبانک اسمی در  
 العریج بر اوت در که ایلحق یرلر ده و دود یرلر ده بتر العریجه علی وزن الدرجه واحدی و بو معنیدن بعض  
 رجاله دخی عریج دیو نسیمه اولمشدر العسیج فختینله یورر کن بو بن اوزدی اوزدی یورر یک المعساج  
 میک کسری و عینک سکونیه یورر کن بو بن اوزدن دوه بقال بعیر معساج العوسج علی وزن جعفر  
 بر نوع دکندر العوسجه واحدی و بو معنیدن رجالدن بعضنه عوسج دپد پلر العسیج عینک و لامک ضمیله  
 و العسلوج کذلک عینک و لامک ضمی و لامدن صکره حرف مد بله اغاج بود اقلر تده و باغ چبو غنده  
 ابتدا یشروب چغن فلبس العسالیج جمع العساجه علی وزن الدرجه اغاج فلسلنوب یشرمک بقال  
 عساجت الشجر اذا اخرجت عسالیجها الاعفاج انساندن و بتون طرنقلو طوار لر دن و یر تجیلر دن شول  
 نسنه در که طعام معده دن صکره کاوارر بو ذکر اولنان دوه مثل لوده و چتال طرنقلو حیوانات مثل لوده اولان  
 مصارین کبی در و مصارین مصرانک جمعی در و مصران میک ضمیله مصیرک جمعی در و مصیر شول نسنه در که  
 حیوان نک بدو کی غدا شکنبه سنه تربیه اولنوب اکوارر العفج فختینله و العفج عینک فخی و فانک سکونیه  
 و العفج فانک کسر بله مثل کبد و کبد بونده اوچ لغت اولور و عفج عینک فخی و فانک سکونیه عصا بله اوزرق  
 معنا سنه ده کلور بقال عفجه بالعصا اذا ضرب بها و بو نکلک جماعدن دخی کنبات اولنور المعفاج میک  
 کسر بله شول الت در که انوکله ضرب اولنور العفج فختینله و فانک ضمیله و تشد بد بله دوه یورر کن کلمک بقال  
 تعفج البعیر فی مشیته ای تعوج العفج فختینله و نونک سکونیه جشه سی بیوک اولوب احق اولان العفضاج

عریج  
 عسیج  
 عوسج  
 عسلج  
 عفج

عینک کسر بله فرموده و سمیز اولوب کوشک اولان گسنه العفاض عینک ضمیله بمعناه بقالان فلان  
 لمعصوب ما غغضج یعنی فلان کسنه نك اتی محکم در کوشک دکدر العج عینک کسر بله حمارک  
 وحشپسی واهلیسی ایکسی دخی برابر ارادت اولنده و کفار عجدن اولان رجه دخی اطلاق  
 اولتور العالج ضمتنله و الا علاج همزه نك فتحیله و المعلوماء میم فتحیله و لامک ضمی و الفک مدبله  
 و العلجة عینک کسر بله و لامک فتحیله علیک جمعی و ماله مابل معناسنه ده کلور بقال فلان عالج  
 مال کما بقال ازاء مال المعالجة میم ضمیله و العلاج عینک کسر بله بر نسنه یه دور شوب چالشق مزاوله  
 معناسنه بقال عاجت الشئ معالجة و علاجا اذا زاولته و مغالنه ایچون دخی کلور بقال عاجت الرجل  
 فعلجته علجا غلبته الاستعلاج همزه نك و تانک کسر بله غلیظ اولق بقال استعلاج جلد فلان اذا غلط  
 المستعجل میم ضمی و لامک کسر بله غلیظ اولان نسنه بقال هو مستعجل الخلق العج عینک فتحی و لامک  
 کسر بله محکم معناسنه در بقال رجل عالج ای شدید عاج لامک کسر بله بریده بریرک اذی در که قومی  
 زیاده چوقدر و عاج دخی شول دوه یه دیرلر که علجان اولتیه العجان فتحینله برجنس اغاچدر که اندن  
 مسواک ایدرلر العج فتحینله خرما انجنک فد انلرینه دیرلر اشاء النخل معناسنه و اشاء همزه نك فتحی و الفک  
 مدبله صغار نخله دیرلر و احدى اشاء در الاعتلاج یرک اوتی اوزمق بقال اعتلجت الارض اذا طال بناها و اعتلاج  
 موحله بری برینه طوقمغه دخی دیرلر بقال اعتلجت الامواج اذا التطمث العلجن علی وزن جعفر نونک  
 زیاده سیهله شول ناقه در که اتی سق اولوب مجمع اوله مکتمز اللحم معناسنه المصلح میم ضمی و هانک  
 فتحیله هجین معناسنه که ادمه و ائله بد اصل اولنه هجین دیرلر العج عینک فتحی و میم سکونیهله سیرده  
 سرعت ایتک معجک قلبی در که معج دخی سرعت سیر معناسنه در بقال معج من الباب الثالث اذا سرعت  
 فی السیر التمعج فتحینله و میم ضمی و تشدید بله سیرده طوغری یوریا مک اعوجاج فی السیر معناسنه  
 بقال نعمت الحیة اذا تلوت فی مرها العوج علی وزن جعفر ایلان معناسنه در العج عینک ضمیله و میم  
 فتحی و تشدید بله کذلک ایلان معناسنه در و قطرب ایتدی اول عوج در سبب وزن اوزن العوج عینک فتحی  
 و میم ضمیله شول او قدر که ائلد قدر طوغری کتیمه العماج شول سوده دیرلر که نلومه قویلر حالاکه طعمی  
 متغیر اولیه کذا فی بعض نسخ الصحاح العج عینک فتحی و نونک سکونیهله دوه بیباش او کر تمکدن برنوعدر یولارینی  
 چکوب کیر و یچی اوزرینه ردا یتمکله بقال عجت البعیر اعجه من الباب الاول و عنج قوغه بیاردم ایچون ابی  
 بعلغه دخی دیرلر بقال عجت الدلو عجاومنه قولهم هذا قول لاعناج له اذا رسل علی غیر رویه العنج فتحینله اسم در  
 دوه باش او کر نك معناسنه و فی المثل عود یعلم العنج و عود عینک فتحیله قوجه دوه یه دیرلر العناج عینک کسر بله  
 شول ابی در یا خود دوه قولانی در که نیوک قوغه نك اشعه سنه باغلد قدن صکره بر او جن دخی قوغه اغاچنه  
 بغلرلر قوغه یه و قوغه نك کنار یه یاردم اولسون دیوچینکه قوغه نك کنار یه قو پسه اول ابی پنی طوتر و چینکه  
 قوغه خفیف اولسه ائوک عناجی شول سجم در که قوغه نك بر قولاغی انکله عرقوته بغلنور و عرقوت عینک فتحی  
 و قافک ضمیله قوغه اغاچی در که جمعی عراقی کلوز العجوج عینک ضمیله اتوک ایوسی جواد الخیل معناسنه العناجیح  
 علی وزن القنادیل جمعی کلور العنجیح غضنفر و زنی اوزن عظیم معناسنه در العوج فتحینله اگری اولق بقال  
 عوج الشئ من الباب الرابع الاعوج همزه نك فتحیله اگری اولان نسنه و اعوج یره مزخوبلو اولان گسنه  
 بقال رجل اعوج ای مسیی الخلق العوج عینک کسری و و اوک فتحیله اکر بک معناسنه اسم در ابن  
 التعلکیت ایتدی هر نسنه که یراوزرنده دکلودوره ائله اکر بک واردیمک مراد اولنسه فیه عوج دیرلر عینک

عج

عج

عج

فخيله وهر نسنه كه برده اوله و دبن مقوله سى اوله و معاش مقوله سى اوله يعنى امر معنوى اوله فيه  
 عوج ديرلر عينك كسر بله اعوج برانك اسمى درك بنى هلال قبيله سنه ابدى الاعوجيات و بنات الاعوج  
 كه ايوانلردن عبارتند ذكر اولنان ايه منصوب در ابو عبید ابتداى اعوج كنده ديكله معروف  
 قبيله ده ابدى انلردن بنى سليم الوب صكره بنى هلاله وار مشدر عرب ايچنده اعوجدن اشهر واعوجدن كثير  
 الفسل ايقر بوقدره كتاب الفرس ده اصمعى ايتدى ابتداى اعوج بنى اكل المزارك ابدى بنى هلال بن عامره صكره  
 وار مشدر العوجاء عينك فخي والفك مدبله دوه نك ارق اولننه ديرلر و عوجاييه دخی ديرلر قوس معناسنه  
 العوج عينك فخي وواوك سكوبيله بریده اقامت اتمك بقال عجت بالمكان اعوج اى اقامت به و عجت غيرى  
 بالمكان اعوجه يتعدى ولا يتعدى و عوج دوه يي يولاريله دوندرمكه دخی ديرلر يقال عجت البعير اعوجه  
 عوجا اذا اعطفت رأسه بالزمام و عوج دوه نك باسن دوندرمك معناسنه يقال فلان مايعوج على شى اى مايرجع عنه المعاج  
 ميمك فخي ايله مصدر در كذا لك دوه نك باسن دوندرمك معناسنه الانعياج اكلمك بقال انعاج عليه اى  
 اعطف العاج طوري مجي واقف معناسنه التعويج على وزن التكريم عوج معناسنه كه اقامت معناسناسى در  
 وتعويج اكلمك معناسنه دخی كلور التعوج فختينله وواوك ضمى و تشديد بله اكلمك يقال عوجت الشئ  
 فتعوج الاعوجاج همزه نك وواوك كسر يله اكلمك بقال اعوج اعوجاجا المعوجة ميمك ضميله اكرى بقال عصا  
 معوجه ولا تقل معوجه ميمك كسر يله العاج فيل كمكى عظم الفيل معناسنه العاجه واحدى العوج سبويه ايتدى  
 عوج صاحب عاجه اطلاق اولنور عاج برلفظدر كه بونكله ناقه زجر اولنور منى وزجرى مراد اولدقد العوهج  
 على وزن جعفر بونى اوزن معناسنه كرك اهو قسمندن و كرك دوه قوشى قسمندن كرك ناقه قسمندن اولسون  
 العيج عينك فخي ويانك سكوبيله برنسنه يه التفات اتمك ابن السكيت فرادن بويله نقل اتمشدر بقال  
 ما اعيج من كلامه بشى اى ما اعبا به و بنوا سد ما عوج بكلامه ديرلر اى ما التفات اليه كواكه بونى عجت الناقه دن  
 اخذ ايمشدر در عطف و رجوع معناسنه ابن السكيت ايتدى ما عجت بالشئ ديرلر عينك كسر بله لم ارض به  
 معناسنه و صويه فانما ق و منتفع اولماق معناسنه ده كلور يقال شربت ماء ملحفا عجت به اى لم ارض به  
 و تناوت دواء فاعجت به اى لم انتفع به فصل الغين المعلاج ميمك كسر بله دوز سكر دن ات بقال فرس مغلاج اذا  
 جرى جريا لا يختلط فيه الغلج عينك فخي ولا مك سكوبيله ات هموار سكر تمك بقال غلج بعلج غلجا من  
 الباب الثانى التعلج فختينله ولا مك ضمى و تشديد بله ظلم و تعدى ايمك بغي معناسنه الغنج عينك فخي و ميمك  
 سكوبيله از ايجمك بقال غم الماء بغمجه غمجان الباب الثانى والرابع ايضا الغمجة والغمجة عينك فختيله و ضميله  
 جرحه معناسنه الغنج و الغنج عينك ضميله ايكسنده دخی ونونك سكوبيله اوله و ضميله ثابده ناز شكل معناسنه  
 يقال غنجت الحار يه عجم التغمج فختينله ونونك ضمى و تشديد بله ناز اتمك الغمجة عينك فخي ونونك كسر يله  
 ناز ابدى عورت الغنج فختينله پير اولان كسنه در لغت هذيلده شيخ معناسنه العوج عينك فختيله وواوك  
 سكوبيله طوارك كو كسى واسع اولمق بقال فرس غوج اللبان اى واسع جلد الصدر ولا يكون كذا لك  
 الا وهو سهل المعطف يعنى بونى يومشوق اولور و غوج اكلوب ابي قات اولمغه دخی ديرلر بقال عاج يغوج  
 اى ثنى و تعطف فصل الفاء الفاج ثانك كسر بله يوكلو ناقه فاسج معناسنه فاسج دخی حامله اولان  
 ناقه يه ديرلر ابو عبید ايتدى فاج شول ناقه يه ديرلر كه حامله اوله و حامله اولمغه حسنى زياده اوله  
 واصمى ايتدى فاج شول ناقه در كه پكيت اولوب حامله اوله الافجاج همزه نك كسر بله يورلوب  
 عاجر اولمق يقال عدا حنى افج اى اعبي و ابتهر و عدو سكر تمكه و اعيا يورلمغه و ابتهار صولمغه ديرلر و افجاج  
 دوكلمك و قالمماق معناسنه ده كلور عربلر ك بئر لا بفتح و فلان بحر لا بفتح ديد كلرى دو كمنز

علاج

علاج

غلاج

ظلاج

ذلاج

عوج

فنج

قوي و دو کنز بحرديك اولور الفج فانك فتي و حيمك تشديد بله ابكي طانك اراسنده اولان واسع يول  
 وفج يبك كرسن چكوب باغرندن اراق ايمكه دخی دیرلر تقول فجت القوس افجها من الباب الاول اذا  
 رفعت وترها عن كبد ها یعنی يابك باغرندن كرسن چكوب ايراع اينسك الفجاج فانك كسر بله فحك جمعی  
 وفج ابكي اياغی بری برندن ايرمغه دخی دیرلر بقال فجت مابین رحلی افجها فجامن الباب الاول ایضا اذا فجت  
 المفاج ميمك ضميله ادين ايرجی كسنه بقال فلان یشی مفاجا التفاج ادين اير و قومق الفجاء فانك  
 فتي والفك مدبله شول يابدركه كریشی باغرندن اراق اوله بقال قوس فجاء و فجواء اذبان وترها عن  
 كبد ها یعنی كریشی باغرندن اراق اولسه الفج فختينله يايك كریشی باغرندن اراق اولمق و اياق بری برندن  
 اراق اولمق و فحج حيمينله اقبحدر فحجن و فحج حاء مهمله نك تقدیمه ابقلم ينك او جن بری برینه قریب  
 بصوب او كجه لرین بری برندن ايرمغه دیرلر ته كم عن قریب كلوران شاء الله تعالى الافح فختينله ابقلم ن  
 بری برندن اراق بصن كسنه بقال رجل افح ای بین الفجج الافح همزه نك كسر بله دوه فوشی صاغنق  
 بقال افجت التعامة اذامت بصومها و صوم صادق فختيله دوه قوشنك نجاسنی ابن الاعرابی ایتدی  
 افجاج سرعت ايمك معناسنه دخی كلور بقال افح الرجل اذا اسرع المفج ميمك ضميله و حيمك تشديد بله شول  
 طوار طریقی دركه مدور اولوب اپچی بوش اوله و ديمشدر كه مقبول طرفق بور سمه اولن در الفج فانك  
 كسری ابله هندی قون بطنج شافی معناسنه كد اول شول قاون در كه اكافرس دبلنده خربزه هندی دیرلر  
 وقاوندن و سائر فواكه دن خام اولوب اولمینه فح دیرلر فانك كسر بله الفجج فانك فختيله و حيمك سكونيله  
 سوزی چوق اولان كسنه كثیرا الكلام معناسنه الافح همزه نك فختيله فحی ظاهر اولان كسنه و فح اياق لرك باشی  
 بری برینه قوب اولوب اوچكلی اراق اولمغه دیرلر لتفج فختينله و حانك ضمی و تشديد بله اياق لری بری برندن  
 ايراق اولمق فحج كبی بقال بتفج ساقاه اينچكلی بری برندن ايراق اولمق معناسنه و تفجیه ریمسنه فحی اولمق ابو عمرو  
 ایتدی تفج نفشج كبی درو نفشج اتور دقه ابكي اياغن ايرمق الفجج فانك فتي والفك مدبله افحك مؤنثی بقال  
 دابه فجاء الفجج فانك فتي و حانك سكونيله افح اولان كسنه نك يورومسی بقال فحج بفعج فجامن الباب الرابع كذا وجد  
 فی النسخ المصححة مضبوطا التفجج نفشج كبی دركه نفشج اتور دقه ابكي اياغنك ان سن اچمقدر الافح همزه نك  
 كسر بله صاغلن طوارك ابكي اياغنك ان سنی اچمقدر صاغنق اچون بقال افح الرجل حنوبته اذا فرج مابین زجلینها  
 و حلوبه حانك فختيله صاغلن طوان دیرلر الفرج فختينله غدن خلاص بولمق معناسنه بقال فرج الرجل فرجامن  
 الباب الرابع الفرج فانك فتي و رانك كسر بله دائم فرج بولن كسنه التفريج فرج بولدرمق تقول فرج الله  
 غمك تفريجاً و فرج الله عنك غمك يفرج من الباب الثاني بمعناه الفرج فانك فتي و رانك سكونيله اودیرى اولن عضو  
 عورت معناسنه و فرج كدكه و خوف مجلنه دخی دیرلر و فرج تفريج و انكشاف معناسنه ده كلور و رانك ابكي اياغی  
 ارسنه ده فرج دیرلر الفرج ان كذلک فانك فتي و رانك سكونيله ابواعبيد رواينده سندن دبد كری و لايت ابله  
 خراسان دید كری و لايت دراصمی ایتدی سجستان ابله خراساندر الفرجه فانك فختيله غدن خلاص  
 بولمق الفرجه فانك ضميله ديواره ديواره و ديواره اولان دلكلر واره لقلر و كاه اولور كه فرجه مطلقا رالق  
 معناسنه دخی كلور بقال پنهما فرجه ای انفراج الفرج فانك كسر بله شول كسنه در كه سري صقلیه بقال  
 رجل فرج ای لا بكتتم السر الفرج فانك و رانك ضميله كذلك سري صقلين كسنيه دیرلر و فرج  
 كذلك شول يابدركه كرسدن اراق اوله الفارج رانك كسر بله و الفرج فحج فانك فتي و رانك  
 كسر بله بمعناه الافرج همزه نك فتي و فانك سكونيله شول كسنه در كه اوتورق يرلری بری برینه  
 قاء شمیه زياده بيوك اولد و غندن اوترو و بو حالت اكثر يا حبش بلر ده اولور الفرجاء فانك فتي و رانك

فج

فرج

سكونيله



سكونيله مؤنث الافراج همزه نك كسرى وفانك سكونيله اخلق انكشاف معناسنه بقال افراج الناس عن  
 طريقه اي انكشفاو يعنى خلق يولندن ايرلد بلرو في الحديث لا يترك في الاسلام مفرج ومفرجك معناسى  
 عن قرب كلور اصمى ايتدى مفرج ميمك ضمى ورائك فخييله وحاء مهمله ابله در خيم ابله اولمى صحيح دكلدر  
 كه حاء مهمله ابله اولمى مديون مستعرق معناسنه اولور و ابو عبيد ايتدى محمد بن حسنى ايشتم كه  
 مفرج حائله و حيمه روايت اولنور ديدى شول كسنه كه حيمه روايت قلدى شول مقتول معناسنى  
 ديلدى كه شول كدن اراغ اوله كه بومقوله مقتولك دبنى بت المالدن ويربلور و ابو عبيد ايتدى مفرج  
 حيمه شول كسنه يه ديرل كه اسلامه كلوز وكسنه يى مولى الموات ابدنم كه اول مقوله كسنه بر جنائت  
 ابلسه دبنى بت المال اوزرينه اولور زيرا نوك عاقله سى اولماز الفروجه فانك فتحى ورائك تشددى  
 وضمى ابله تاوق ياورسى بلج معناسنه الفرار بچ فروجه نك جمعى در المفرج ميمك ضمى ورائك كسر بله  
 يلور بلى تاوق بقال دجاجة مفرج اى ذات فرار بچ الفروج فانك فخييله ورائك ضمى وتشدد ببله تاوق  
 ياور بلى واو كى اچق قفتان قبا معناسينه كذا فى بعض نسخ الصحاح الافرنجاج بشر كن قوزينك دريسى  
 قورومغه ديرل بقال افرنج جلد اچمل اذا شوى فيدس اعاليه يعنى تش اوزره بران اولوز كن قه رنجه با شلسه  
 بوبله ديرل الفرتاج فانك كسر ببله دوه نشانلرندن برنشانك اسمى درو بريرك دنى ادبدر القشچ فانك فتحى  
 وشبك سكونيله طوار قبول ابدركن اياقارن ايرمق بقال فشچ فبال يفشچ من الباب الثانى اى فرج بين رجليه  
 التفشچ على وزن التكره بمعناه بقال فشچ نفسبج اى فرج بين رجليه فبال على مامر التفشچ على وزن التكرم  
 مثل التفحج وزناومعنى يعنى او نور دقه ابكى اياغن اير و طومق التفشچ على وزن التكره درل كدن برنوع بقال  
 فلان يتفحج عرقا اذا عرقت اصول شعره ولم يسئل يعنى قالر ينك ديبى درلسه ولكن درى اقمسه فلج فانك  
 فتحى ولامك سكونيله بر موضعك اسميدر بصره ابله ضرر بپننه مذكر ومنصرف درو فلج كوچك ارمغك ده  
 اسمى درو فلج ظفر بولمغه دنى ديرل بقال فلج الرجل على خصيه بفلج فلجامن الباب الاول وفي المثل من يأت الحكم  
 وحده بفلج يعنى قاضيه يالكز كلن كندويى غالب ظن ايلرو فلج بولك معناسنه ده كلور بقال فلجت الشى بينهم  
 افلجه فلجامن الباب الثانى اذا قسمته و برنسنه يى ابكى ايرمق معناسنه ده كلور بقال فلجت الشى فلجين اذا  
 شققته نصفين الفلوج ضمتنله فلجك جمعى در پاره معناسنه و فلجك دنى جمعى كلور فانك كسر بله  
 فلجك معناسى عن قرب كلور ان شاء الله تعالى و فلج فرض معناسنه ده كلور بقال فلجت الجزية على  
 القوم اى فرضتها عليهم ابو عبيد ايتدى بوقفير فلجن ماخوذ در و قفير فلج عن قرب كلور ان شاء الله تعالى  
 الفلج يرى سورمكه دنى ديرل اكن اكنك ايجون بقال فلجت الارض للزراعة وكل شى شققته فقد فلجته  
 الفلوج فانك فتحى ولامك ضمى وتشدد ببله شول بدر كه زراعت ايجون اصلاح اولتمش اوله الفلا بچ جمعى كلور  
 وبوسبیدن فلوجه ديد بلر فرات قربنده بريرك ادنه الافلاج مطفر قلق بقال افلجه الله عليه و بقال افلج الله حجه  
 اى قومها و اطهرها الفلج فانك ضميله اسمدر ظفر معناسنه الفلج فانك كسر بله بر معروف او يلكك اسمدر الفلج  
 فتحتنله فلجه اغت در كه نهر صغير معناسنه در الافلاج همزه نك فخييله فلجك جمعى درو فلج ديشلردن ثابا ابله  
 رباعياتك ما بنى اراغ اولمقدر و ثابا شول دورت ديش در كه اغرك او كونده ابكسى اساغيمه وايكسى  
 يوقاروده و رباعيات رائك فتحى وياء مشنانك تخفيفيله شول دورت ديشدر كه اضي ديشلر بله ثابا يپننده  
 اولور الافلج ديشلرى سيرك اولان كسنه و مملرك ما بنى اراغ اولنه دنى افلج ديرل الفلجاء مؤنث بقال رجل افلج  
 الاسنان وامرأة فلجاء الاسنان ابن در بد ايتدى بومقوله يده اسنانك ذكرى لازمدر الفلج ميمك ضمى ولامك فتحى

فشچ

فضح

فلج

وتشدد بدله اوک دیشی سیرک اولن کسننه بقال رجل مفلج الثنایای منفر جهایغنی دیشلری سیرک معناسنه  
که متراصک مقابلی در که متراص الاسنان صلاکمهله نک تشدد بدله دیشلری ضیق دیک اولور الفاج  
لامک کسر بله السهم الفاج دیسه لر سهم فائز مراد اولور یعنی مقصوده ایریشن اوق القفیر الفاج دیشلر  
بر معروف اولیک مراد اولور فلج معناسنه وفالج بر بک دخی اسمیدن وفالج بر موضعک استمیز که ال ایاق یا خود  
سائر عضو عملدن قالمقدر بقال فلج الرجل علی البناء الجهول وفالج بر جک اسمیدن ککه فاج بن خلاوة  
الاشخی در ومنه قولهم انما من هذا الامر فاج بن خلاوة ای بری و تعزل منه یعنی اندن بری و بعیدم و بونک بیانی  
بودر که انیس نام کسننه اسیرلری قتل ایدر کن فاجه ایشلر انیسه معاونت ایتیمین اول دخی اناری  
من ذلك دیش المفلوج میک فتحیه وفانک سکویله فاج مرضنه مبتلا اولن کسننه وفالج شول دوه به  
دیر که فرموده اولوب ایکی هر یکی اوله که انی سند ولایتنده دول ایچون کتور لر نته کمزوم ولایتنده دخی  
دول ایچون حفظ اولنق معتاد در الفایحه فانک فخی ولامک کسر بله چادر شقملر ندن بر شقه التفلیج علی  
وزن التکریم ایاق یارلق بقال نفلجت قدمه ای تشقت الفترج علی وزن جعفر عجم طائفه منک  
الاله الوب رقص اینسننه دیرل لسان فارسیده بوککه پنجه دیرل که خوراز دینجه دیک اولور الفوج  
فانک فخی وواوک سکویله انسان طائفه سندن بر جماعته دیرل الفووج ضمتینله والافواج همزه نک  
فتحیه فوجک جمعی الافواج فتحینله والافواج جمعک جمعی الفایحه ایکی مرتفع یرک بیننده اولن واسع  
یره دیرل کرک یک یاولسون کرک قوم اولسون الافاج جمعک جمعی الفایحه ایکی مرتفع یرک بیننده اولن واسع  
فانک فخی ویا نک سکویله کندی ایاعیاه سکردن یعنی پیاده اولوب سکردن کسننه فارسیدن مغرب در  
یک دیک اولور الفیوج ضمتینله فیحک جمعی در بیکلر معناسنه الفیهج علی وزن جعفر شول نسننه در که  
انوکله شراب اوچلرلر فارسیدن مغرب در وکاه اولور که جره دخی فیهج دیرل فصل القاف القیج قافک فخی ویا نک  
سکویله کککک دبدکاری قوش حجل معناسنه فارسیدن تعرب اولنشدن زیر کلام عرب به قافله جیم  
برکمه ده جمع اولماز القیحه قافک فخی ویا نک سکویله برککک دیک اولور مذکره ومونته شاملدر واکر  
مذکر دبلنورسه یعقوب دینورز یرا فیه نک اخرنه تاوحدت ایچون داخل اولنشدن کذلک نعامه دخی دوه  
قوشینک ارکنه و دیشسنه متناول اولور واکر ظلم دیرل سه ارکنه مخصوص اولور ه فحله قوغن ارینسک  
ارکنه و دیشسنه یرار واکر یعسوب دیرل سه ارکنی مراد اولور و دراجه تراج دبدکاری قوشک ارکنه  
و دیشسنه اطلاق اولنور واکر حیقطان دیشلر ارکنه مخصوص اولور و بومه بیقوش دبدکاری قوشک  
ارکنه و دیشسنه یرار صدی دیشلر یا خود فیاد دیسه لر ارکنه مخصوص اولور و حباری طوی دبدکاری  
قوشک ارکنه و دیشسنه مستعمل اولور و خرب دیسه لر خاء معجه وراه مهمله بله ارکنه مختصر اولور ه بونک  
امثالی چوقدر بو نقد یرجه صاحب مهذبک الحباری حوز ماده دبدکی مخالف اولور فصل الکف الکرج کافک ضمی  
وزانک فخی وتشدد بدله قولن کره معناسنه فارسیدن تعرب اولنشدن التکریمج علی وزن التکریم والتکریمج علی  
وزن التکریم اتک کوف طوتوب فاسد اولق بقال کرج الخبز و تکریمج ای فسد و علاه حضرت یعنی یشک عارض  
اولدی الکوسج کافک فخی بله جعفر وزنی اه زنه کوسه صقالو اولان کسننه انط معناسنه و کوسج بر جنس بالقدر  
دریاده که دستره کنی خورطومی وارد انکیلمجه کافک کسر بله اولیک ایکیلمج کافک فتحیه ولامک کسر بله  
کیلمجه نک جمعی ایکیلمجه کذلک جمع درها معجه ایچون کاشدر فصل اللام اللیمج دوشمک بقال لیمت به الارض مثل  
لبطت اذا جلدت به الارض یعنی یرن دوشورسک بو بله دیرسن پس یا تعدیه ایچون اولور و لیمج بالرجل و لبط به

فترج

فوج

قیهج

کرج

کوج

کیج

لیج

دیرسن بنیاء مجهول اوزن قن بره اورلسنه و طور رکن دوشسه اللبج لامک فخی و یانک کسر بله دوشمش  
 نسنه بقال برک لبج یعنی ککو ترو قبیله نك دوه سی اولری طرفند چوکسه طور سه بره اورلسنه شنبه  
 اولده غیچون برک لبج دیرلر اللجاج واللجاجة ابکسنده دخی لامک فخیله عناد ابتمک بقال لجت نلج لجاجه و لجاجه  
 من الباب الرابع اللجوج لامک فخیله و جمیک ضمیه معانید اللجوجه بمعناه و الهاء للمبالغة و بقال لجت نلج من الباب  
 الثاني لغتفه فیله الملاحه میمک ضمی و جمیک تشدد بدبله خصوصتده چکشوب عناد ابدمک اللجة همزه نك  
 وزنی اوزن لوج معناسنه در فرار و ابی اوزن بقال رجل لجة اذا كان لوجا اللجاجة علی وزن الزلزله برنسنه بی  
 اغزده کزدرمک بقال بلجلم المضعفه فی و ه ای ردها للمضع یعنی لغمه بی اغزده چنیمک چون کزدر و لجاجه کلامه  
 ترده دخی دیرلر التاجلج علی وزن التدرج کذلک کلامه ترده معناسنه اللجلم لامک فخی و جمیک سکونیه  
 جعفر وزنی اوزن ترده اولنان نسنه بقال الحق ابج و الباطل لجلج ای یرد من غیران ینفذ اللجة لامک فخیله  
 خلقت اوزنی و کورلدیسی اللجاج همزه نك کسری و لامک سکونیه اختلاط معناسنه بقال تحت الاصوات  
 ای اختلطت و بقال التبحر النجاج ای اختلطت مواجه اللجة لامک ضمیه بیوک صولج بمعناها و منه محرلج و ل  
 کنه لک لامک ضمیه قلم سیف معناسنه التاجلج علی وزن التکریم در بک صویب طالمق بقال لجت السفینه ای  
 خاصت اللجة یعنی در بک صویب طالیدی اللجوج یانک و لامک فخیله براغادر کدانکله بخورلنورلر الی اللجج  
 و اللنج علی وزن السفرجل فیهما بلجوجه لغتله در کله بلجوج بخور ایچون یاقلن اغاچدرتته کم الان مرو و ایتدی  
 بلنج بفتعل و النجج افنعل و زنی اوزن در اللجج لامک فخی و حانک سکونیه قلم قینه یا شفق بقال لج السیف  
 و غیره بلجج لجا اذا نشب فی الغمد یعنی قلم کندی قینه یا پیشسه چقمسنه لصب کبی اللجج لامک فخی و حانک  
 کسر بله طازیر بقال مکان لج ای ضیق الملاحج میمک فخیله طازیر مضایق معناسنه الملاحج میمک ضمی و تانک  
 فخیله صغجق یرد یکدر اصعبی و و اینده ملتحذ کبی اللجاج همزه نك کسر بله و لامک سکونیه برنسنه بی  
 برکسنه بی مضطر قلم بقال اللججه الی ذالک الامرای الخاء و التخصه و التخاص حائله و صادله که مهملتین در الخاء  
 کبی مضطر قلم معناسنه در التاج علی وزن التکریم قارشدرمق تخلیط معناسنه نقول لجت علیه الخبر نلججا  
 اذا خلطته و اظهرت غیر ما فی نفسک اللجوجه علی وزن الدخرجه کذلک قارشدرمق بقال لوجت علیه الخبر  
 اذا خلطته علیه اللزج لامک فخیله و زانک سکونیه و اللزج ضمیتله برنسنه بلشک اولوب اوزمق بقال لزج  
 الشئ من الباب الرابع اذا تمطط و تمدد یعنی اوزنسه و تمطط طائین مهملتین ابله تمدد معناسنه و حر یص اولمق  
 معناسنه ده کلور بقال لزج ب اذا غری ب اللزج لامک فخی و زانک کسر بله بلشک اولن نسنه التلرزج علی وزن  
 التکریم لزج اولمق بقال للطعام اوللطیب اذا صار کالخطمی قد نلرزج یعنی طعام یا خود طیب خطمی کبی حالت  
 بغلسه نلرزج دیرلر و یاشنی یویوب کیرنی تمام پاک ابتماکه دخی دیرلر یعقوبدن بو بله و اب و اولنشدن و نلرزج  
 بانک قور یغنه یوزطو تمسنه دخی دیرلر بقال نلرزج النبات یعنی اوت قور یغنه یوزد و تجق صویبی بلشک  
 اولور خطمی صویبی کبی اللجج لامک فخی و عینک سکونیه ضربک الم و یرمسی و ذری یغمسی بقال لجه الضرب  
 ای الم و احرق جلده اللجاج الم و یرمچی بقال هوی لاج یعنی قن محبت قلبی بقسه بو بله دیرلر الالفاج همزه نك  
 کسر بله و فابله مفلس اولمق بقال الفج الرجل ای افلس الملفج میمک ضمی و فانک فخیله مفلس اولان کسنه  
 بقال الفج فهو ملفج کما بقال احصن فهو محصن و اسهب فهو مسهب و بواه ج کله فخیله کله سی قیاسه  
 مخالف در و اسهب کثیر الکلام اولمغه و احصان اولنکه دیرلر عقد نکاح معناسنه اللجج لامک فخی و میمک سکونیه  
 اغزک اطرافیه بقال لمج الطعام من الباب الاول ای اکل باطراف الفم الملامج میم اولیک فخی و مهم ثانینک

لجج

لجج

لرزج

لجج

لجج

لجج

كسر بله اغز اچنك هر طرفي دل بنشدكي بره دك ملاغم معناسنه ميمك فخي وغين معجه نك كسر بله التلج فختينده  
 وميمك ضمي وتشد بد بله ابو عمرو ايتدي تلج نلظ كبي ذرو نلظ طاء معجه ايله دلي اغز اچنك كز درب طعامدن  
 ياك ايمك يقال رايته بتلج بالطعام مثل بتلظ واضعي دخي ابو عمرو كبي در بورا ايتده اللماج لامك فختيله بنن  
 نسنه نك ادناسي ومنه قولهم ما ذقت سماجا ولا لماجانلج ولا عند بلماج اي ما ذقت شيئا وشماج شين معجه نك  
 فختيله شي تحقيره ديرل التلج على وزن التكريم صفرا كشي ديد ككري طعامي بدرمك نلهين معناسنه يقال  
 ما لجوا ضيفهم بشي اي ما لهنوا يعني مهمان طعامدن اول صفرا كشي ويريد بلر اللج لامك فخي وميمك سكونيله  
 واللج لامك فخي وميمك كسر بله واللج فعيل وزني اوزن ثبعية ذكر اول نور كله لدر معنای مستقلى يوقدر  
 ابو عبيدروا بنده يقال شي سميح وسميح لمج وسميح قبح اولن نسنديه ديرل اللج لامك فخي وهانك سكونيله  
 برنسنه يقدرو لمعين حريص اولسه الا لهاج دوه ياوريسي انسن ايمكه حر بص اولق يقال الهج الرجل اي لهجت  
 فصاله برضاع امهاتها كه بوخينده دوه نك ممة سني بغلر تا كه ياورسي امهيه اللهجة لامك فخي وهانك سكونيله  
 دل اسنان معناسنه و فختينده دخي لغت در يقال فلان فصيح اللهجة و فصيح اللهجة اي فصيح اللسان التلج على  
 وزن التكريم طعامدن اول صفرا كشي ويرمك نلهين معناسنه نقول لهجت القوم تلهاجا اذا هنتهم و سلقتم  
 الا لهياج على وزن الاحيرار سود تمام او بنمايوب بعضي بعضنه قارشق كيرو بو نجلين در هر نسنه كه قارش  
 قانش اوله يقال رايته امر بنى فلان ملهاجا يعني قجن حالري مشوش اولسه بو بله ديرل و كوزهاو يخو كلكه دخي  
 ديرل يقال لهاجت عينه اذا اختلط بها النعاس و نعاس نونك ضميله ابتداء نومه دير اللهوجة على وزن الدحرجة  
 ابرام ايمكه ديرل يقال لهوج الرجل امره لهوجة اذا ابرمه ولهوج به برنسنه بي تمام بشور ميمكه دخي ديرل التلهوج  
 على وزن التدرج بمعناه يقال لهوجت اللحم وتلهوجته اذا لم تلع طبخه يعني زياده بشور مسك الملهوج ميمك  
 ضمي ولا ميمك وواوك فختيله تمام بشمين نسنه يقال شواء ملهوج اذا لم ينفج وشواء شينك كسر بله بريان  
 معناسنه در فصل الميم الماچ ميمك فخي وهمزه نك سكونيله طوز لو واجي اولن صواجاچ معناسنه موج الماء  
 يوج موج ووجه من الباب الخامس الماچ ميمك فختيله اغز دن صوي اتق يقال مچ الرجل الشراب من فمه من الباب  
 الاول اذ لم ي ب الانماچ همزه نك كسر بله صجره مق يقال انجت نقطة من القلم اذا ترششت الماچ يقال شيخ ماچ  
 يجر بقه ولا يستطيع حبسه من كبره يعني اغزي يارن ضبط ايمكه قادر اولسه شيخ ماچ ديرل واحق ماچ دخي  
 ديرل شول احق كسنه يكه اغز دن سلياري اقه وماچ شول ناقيه دخي ديرل كه زياده ياشلوا و لغله بوغاز دن  
 صوكله الحاجة ميمك ضميله و الحجاج ميمك ضميله اغز دن كلن سليار يقال المطر مجاج المزن يعني بلودك اغزي ياري در  
 كه مزن ميمك ضميله و زاء معجه نك سكونيله بلوده ديرل و يقال العسل مجاج الحبل يعني اربنك بال اغزي يار بدر  
 و مجاجه صقندي معناسنه ده كلور عصان كبي المجهجة على وزن الدحرجة كتابي مشوش قلوب عيان  
 يازمق نقول مججت الكتاب اذا تيجته ولم تبين الحروف وتبنيح ثاء مثلثة ايله مشوش قلق و مجج الرجل في خبره دخي  
 ديرل قجن كه خبري بيان بنميو مشوش سو بلسه الا مجاج ات سكرتكه بشلق قاناز دن اول يقال الماچ الفرس  
 اذا ابدرا بالجرى قبل ان يضطرم و اجماع اطراف ولايته چقوب كيمك يقال اجم الرجل اذا ذهب في البلاد الماچ ميمك  
 فختيله مرجكه بگز بردانه در فارسيدن معرب در كه فارسيسي ماش در بور چق معناسنه الماچ ميمك فخي و خانك  
 سكونيله قيو اچنك اولان قوغدي ديرتمك دولسون ديو يقال مججت الدلو من الباب الثالث اذا جذبت بها ونهزتها  
 حتى تملى ونهز نونله و زاء معجه ايله قوغه بي صوبه اور مق دولدر مق ايجون و مخجم معناسنه ده كلور قال  
 الاصمعي يقال نجهالاي جامعا مذخج ذال معجه و خاء معجه ايله مسجد وزني اوزن يندن بر قبيله نك باباسي در كه

لهج

ماچ

ميج

فنج

مذخج

مرج

مدخ بن محارب بن مالك بن زيد بن كهلان بن سبادر سيبويه ايتدی مذخجه ميم نفس كله دن در المرح ميمك  
فتحي ورائك سكونيله شول يره ديرلر كه انه طوار او نلر و مرج الخطباخر اسانده بريك اد بدر و مرج راهط شام  
شريفه بريك اد بدر و بوندن ما خود در يوم المرج ديد كلري كه مروان بن حكيمك فحك بن قيس الفهري  
اوز بنه واردغي كوندرو مرج القلعه لامك فتحيله بر يده بر منزلك اد بدر و مرج طواري مر عايه صليو بر مكه  
دخي ديرلر نقول مر جت الدابه امرجهان من الباب الاول اذ ارسلتها رعى و بوندن درباري تعالى نك مرج  
البحرين بليتقيان بيوردغي يعني بحر بنى صالحو يردى بروجهله كه برى بر بنه قار شوب ملتبس اولماز لرو مرج  
كاه اولور كه مرجدن تخفيف اولنوب هر ج و مرج ديرلر فتنه و فساد معناسنه تنه كم كلسه كر كدر الامراج  
همزه نك كسر بله مرج معناسنه در اخفش ايتدى بر قوم امرج البحرين ديد بلر پس فعل و افعال بر معنايدر  
وامراج فقه ولدن بر افق طغر جق ايچنده هنوز قان ايكن بقال امرجت الناقه اي القت ولدها بعد ما بصير غرسا  
ودما و غرس غين معجه نك كسر بله شول دري در كه ولد له بله دوغر المرج فتحه تنله حر كت ابدوب مضطرب  
اولق در بقال مرج الخاتم في اصبعي من الباب الرابع اي قلق مثل جرج كه جرج دخي جيمينله حر كت ايتدى  
ديكدر و مرج فاسد اولغه دخي ديرلر بقال امرجت امانات الناس اي فسدت و مختلط اولغه دخي ديرلر بقال  
مرج الدين والامر يعني اضطرب و تشوش و منه الهرج المرج فتنه و فساد معناسنه و مرجك سكوني هر جه  
مناسبت ايچوندر المرج ميمك فتحي ورائك سكونيله قار شق ديكدر بقال امر مرج اي مختلط المارج شول  
اوددر كه تنوني يو قدر قال الله تعالى من مارج من نار اي نار لادخان لها يعني جان اول دخان سر زردن  
خلق اولتمسدر المرجان ميمك فتحي ورائك سكونيله انچونك ما و فاغيدر صغار لواء و معناسنه المارج ميمك  
فتحي ورائك سكونيله بر نسنه بي بر نسنه ايله قار شدر مق بقال مرج الشراب خلطه بغيره و مرج باله دخي ديرلر  
غسل معناسنه المارج ميمك كسر بله باعث تركيب اولان كيفيت پس مرج شراب شول نسنه در كه  
شراب انكله خلط اولنور و مارج بدن شول نسنه در كه بدن انوك اوز رينه تركيب اولنور عناصر دن نكه وار  
ايسد الموزج چرمه كه بعضي يرلر ده اكا اذك دخي ديرلر فارسيدن معرب در ولسان فارسيدن اصلي موزه در  
الموازجه ميمك فتحيله ورائك كسر بله موزجك جمعي جو ربله جوار بركي هاجمه ايچوندر و اكر دبلر سك هايي  
حذف ابدوب موازج ديرسن المشج ميمك فتحي و شينك سكونيله قار شدر مق بقال مشجت بينهما مشجان من الباب  
الاول المشج على ه زن الكريم قار شمش نسنه الامشاج مشجك جمعي در بتمك جمعي ايتام كلد و كي كبي بوسيدن  
نطفه امشاج ديرلر ارك منيسنه كه عورنك منيسى ايله حيض قائمه قار شمشدر المعج ميمك فتحي و عينك سكونيله  
سيرده سرعت ايتك بقال معج الحماز والربح من الباب الثالث اذ السر عاومعج دوزيور يكه دخي ديرلر بقال  
فرس فلان مرجع اي مر مر اسهلا و دوه كوشاكي انسنك مهن سن ار اشدر مغه دخي معج ديرلر بقال معج الفصيل  
ضع امه اذ الهزه و قلب فاه في نواحيه لبثكن منه وله زاء معجه ايله ياورى انسن با شيله اور مقدر ايك وقتند  
المعوج ميمك فتحيله على و زن فعول سريع معناسنه بقال فرس معوج اي سريع الممع ميمك فتحي و لامك سكونيله  
اغز او جيله مهنه يثناول ايتك بقال معج الصبي امه من الباب الاول اي رضعها يعني صبي انسن امدى الامتلاج چكوب  
صو ر مق بقال امتلج الفصيل مافى الضرع اذ المئصه يعني اغز بله چكوب صور سه الاملاج همزه نك كسر بله  
امر مرك ارضاع معناسنه الاملاجه بركه امر مرك و في الحديث لا يحرم الاملاجه ولا الاملاجه تان يهني بركه  
وابكي كره امر مركه حرمت رضع حاصل اولمز المامجان ميمك فتحي و لامك سكونيله مهنه امن كسنه و مهنه قيل للرجل  
ملجان و مصان چنكه بركسنه غابت خستندن و دناء تندن دوه بي مسنه دوه مهنه مچي و دوه مهنه سن صور جي  
ديرلر المارج لامك فتحيله ماله ديد كلري الت در كه انكله ديوار با لچق يا خود كر ج صوار لر فارسيدن معرب بدر المارج

مرج

مشج

معج

ميج

موج

ميمك فتي وواوك سكوييله اضطراب ايتك بقال ماج البحر يوج موجا من الباب الاول اذا اضطرت امواجه  
 وناسك كترتده واضطرابه دخی استعمال اولنور بقال الناس يوجون المهجة ميمك ضميله فان دم معناسنه  
 براعرايدين دفتت مهجته روایت ولنش قانی دفن ایتدم ديمك محلندہ بعضيلر ایتدی مهجه قلبه اولان قان در  
 خاصة وروح معناسنه ده کلور بقال خرجت مهجته ای روحه الامهج همزه نك وهانك ضميله يوفقه  
 معناسنه کلور بقال شحم امهج ای رقيق الامهجان كذلك ميمك ضميله يوفقه سوده ديرلر الماهج بمعناه بقال لبن  
 ماهج ای رقيق فصل النون التووج نونك ضميله وهمزه نك ضمی ومدبله كئتك ذهاب معناسنه بقال نأج  
 فی الارض نأج نووجا من الباب الثالث اذ هب النبح نونك فتي وهمزه نك كسر بله حرکت ايتك بقال  
 نأجت الريح نأج نأجا اذا تحركت ونبح شول سرعتله كچه كه دخی ديرلر كه صوتي طاها اوله بقال لهان نبح ای مر  
 سريع مع صوت وبقال نبح القوم على البناء للمفعول اذا اصابتهم ريح ذات نبح النوح نونك فتي وهمزه نك ضميله  
 حرکت ايدمجي بقال نأجت فهی نووج النأج نونك فتي وهمزه نك سكوييله دعاده تضرع ايتك بقال نأج الى الله  
 تعالى من الباب الثالث اي صاى تضرع النأجات نأجات الهام كچه قوشلرينك اوتوجيلري صأجات الهام  
 معناسنه وهام كچه ايجنده اوتن قوشده ديرلر يقوش كبی مثلا النباح نونك فتي وبانك تشدد بدبله قاتی اواز لو  
 شدد بد الصوت معناسنه وقالن اواز لو كابه انه لنباح ديرلر ونباح كذلك اوتورق يرينه ديرلر دبر معناسنه  
 يقال كذبت بناجتك اذا حبق يعني قن باللنسه بوبله ديرلر النباح نونك ضمی وبانك تخفيفيله اوتورق يرندن  
 يل حقمق قوان معناسنه كه اكار دام دخی ديرلر اء مهمله نك ضميله ونباح الكلب ونبيح الكلب لغتدر نباح الكلب ده  
 ونبيح الكلب ده هاء مهمله ابله كه كلب اوزى ديمك اولور النباحي نونك ضميله اوزى قالن كلب النباح نونك كسر بله  
 برينه بر كويك اد بدر كه انى عبدالله بن عامر احياء تيشدر الانجات همزه نك وبانك كسر بله مر بي اولان اد وييه  
 ديرلر جوهرى ايدر بن طن ايدر م كه بو معرب اوله منبج ميمك فتي وبانك كسر بله بر موضعك اسمى در قچنكه  
 برسنه اول موضعه نسبت اولنسه بائى مفتوح ابدوب منبجاني ديرلر منظرانى ونخبرانى ديد كلرى كبی الانجان  
 همزه نك فتحيله ونونك سكويى وبانك فتحيله شول خيمدر كه كلش وششمش اوله وكلام عربده بونا اوزن  
 همين ابي كلشدر يوم اروان و عجين انجان جوهرى ايدر بعض كتابلرده انجان خاء معجه ابله ضبط  
 اولمشدر امانم ابوسعيدن وابوالغوثدن و بونلردن غير بد سماع حيمله در د پروار ونان صعوتلوا اولان كون بوم  
 اروان وليله ارواناه اى صعبة النتاج نونك كسر بله دول النبق بقال تجت الناقة على ما لم يسم فاعله تتج نتاجا  
 النتج نونك فتحيله دول المق بقال تجها اهلها تجامن البات الثانى الانتاج همزه نك كسر بله انك يا خود غيرى  
 طوارك طوغور مسى قريب اولمق بقال انتجت الفرس اذا حان نتاجها يعقوب ايتدى انتاج طوارك حامله اولمى  
 ظاهرا ولغه ديرلر فرسده وناقده استعمالى برابر در النتوج نونك فتحيله وتانك ضميله طوغور مسى قريب  
 اولان طوار بقال هي نتوج ولا بقال منتج بضم الميم اللنتج ميمك فتي وتانك كسر بله مفعل وزنى اوزن اسم  
 زماندر طوغورن جق وقت معناسنه بقال انت الناقة على منتجهاى الوقت الذى نتج فيه النتيجة بر زمانده طوغورن  
 طوار بقال للشائين اذا كانتا سنا واحدة هما نتيجة وبقال غنم فلان نتاج اى فى سن واحدة النجيج نونك فتي  
 وخيمك كسر بله چبان جراحتن اقمق بقال نجت القرحة نتج نچجان من الباب الثانى اذا سالت بما فيها النخجة تحركت  
 ايتك بقال نجت الرجل اذا حر كته ودوه بي حوض اوزرينه دوندر مكه دخی نچجه ديرلر بقال نچنج ابله اذا  
 ردها على الحوض وفكرى دوندر مكه دخی نچجه ديرلر بقال نچنج امره اذا هم بولم يعزم عليه وخوف قتته  
 دخی تردد ايتكه نچجه ديرلر انتنج ات چو غلوب سولپومك بقال نچج لجه اى كثر واسترخى النتج نونك

موج

مهج

نأج

نبح

نتجج

نچج

نچج

فتي



فتحي وخواه معهنك سكونيله قويي ايجنده قوغدي طولسون ديوتحريك ايتيك بقال نحتت الدلو من الباب  
الثالث وهولعه في نحتها اذا خضضتها يعني قغن سن قوغه في تحريك ايتيك بوبله ديسن ونحج جماع ايتيك  
معنائه ده كلور بقال نحج الرجل المرأة اذا باضعها ومباضعت مجامعت معنائه در النخبة بريوفقه فيقدر كه  
ثلومدن چقرقن ثلوم دوه اوزر يمه يوكلدلسه يعني سودك ابتد اقبني النذقدن صكره دوه ييوكلدلسه  
دوه اوزر زنده تحريك اولغله نكرار يوفقه فيمغى النور وكاه اولور نحجخه دخي ديرلر حيمك تقدييله اما بونك  
وجه حتى معلوم دكلدر النسيج نونك فتحي وسينك سكونيله بز دو قومق بقال نسيج الثوب بنسيجه نسج من الباب  
الاول والثاني ونسيج ابكي بل بري يينه مقابل كلمه دخي ديرلر بقال نسيج الربح الربح اذا تعاور تر يحان طولاً  
وعرضاً يعني قغن كد براوك اوزر يينه ابكي دور لوروز كازاسسه بوبله ديرلر زيرازك ارجي اريشنه ارقري كلمين  
روزكارك دخي طولاً وعرضاً مقابل كلمه سى اكا تشبيهه اولمشدر النسيجة نونك كسر بله جلا هلق صنعنى المنسيج  
ميمك فتحي وسينك فتحي وكسر بله بز دو قوي محق التكه اكا طراق ديرلر كتب لغتك اكثر ندين فهم اولنان دخي بودر  
وصحاحه الاداة اللتي يد عليها الثوب لينسيج ديدوكي بومعنايه حمل اولتمق ممكندر ومنسيج الفرس الك كوركي ائي  
اولان ير بدر زير شانه اسب معنائه الانسيج دو قوغق ومنه قولهم ضربت الريح الماء فانتسجت له ناك  
الطراق بقى معنى صويوزنده امواج نسيج اولندي ديرلر تشبيهها النسيج اريش فعيل بمعنى مفعول اولوق اوزر نته كم  
كاه اولور ارفجه زاسج ديرلر بقال فلان نسيج وحده يعني علمه وسا ارفه نطيري يوقدر و بونك اصلي  
بودر كه ثوب قنكه در كاهه چكلكه ز ياده ابعه غابت اعلا اولسه انوك منواله بز دخي يناسم اما قنكه در كاهه  
چكلكه ز ياده ابعه اولسه انوك منواله نجه ز ايجون نجه اريش قوغق ممكن اولور النسيج فختينله صواقدي  
يرجراي مامعنايه الانسيج نسيجك جمعي صواقدي يرلر معنائه النسيج نونك فتحي وسينك سكونيله والنسيج  
نونك فتحي وسينك كسر بله بوغوركي اغلق رفع صوب ايتيك سرن بقال نسيج الباكي ينسيج نسيج او نسيج اذا غص  
بالكاه في حلقه من غير انتخاب وانتخاب جاء مهمله ابله اغلر كن اوازن قالدر مغه ديرلر و حمار كو كوسنده اوازن  
دوندر مكه دخي ديرلر بقال نسيج الحمار بصوت نسيج ادرده في صدره كذلك ثلومده اولان يا خود كو به اولان  
يا حوملكه اولان نسنه قايينوب اوزي اسندلسه نسيج الرق والحب والقدرد يرلر المنضي نونك فتحي وضادك  
سكونيله والمنضي نونك ضميله وضادك سكونيله نسيج ايرشوب كمالن بولوق وات بشوب يومشوق بقال نضي  
التم واللحم نسيج ونسيج من الباب الرابع اذا ادرك المنضي نونك فتخيله والناضج يشمش واولمش نسنه ونحته اولن  
فكره دخي ديرلر بقال رجل نضي الراي محكم الراي الانضاج بشورمك بقال انضجته انا المنضي علي وزن التكرم  
ناقه بل كچوب ولدطوغور مامق بقال نضجت الناقه بولدها اذا جازت السنة ولم تنج المنضي ميمك ضميله  
وضادك كسري وتشديد بله شول ناقه كه بل كچه ولدكتور ميه المنضجات منضجك جمعي بقال ناقة منضي ونوق  
منضجات النسيج فختينله نياض خالص اولوق بقال نعي اللون نعي نعي من الباب الاول مثل طلب يطلب طلبا  
ونعي سمرمك معنائه دخي كلور بقال نعتت الابل نعي نعي من الباب الرابع اذا سمعت وقيون تن ييوب قلبه  
ثقل كلمه دخي ديرلر بقال نعي الرجل اذا اكل لحم الضأن فثقل على قلبه الناعجة عينك كسر بله اناقه بعضلر  
ايتدي ناعجه شول ناقه در كه اوزر زنده نعاج وحش صيد اولنوز ونعاج وحش ديو بقرو حشيه ديرلر و ناعجه  
شول يره ديرلر كه دوز اوله ارض سهله معنائه النوايح شول دوه لدر كه سر عتله يوررلر بقال نعتت  
الناقه في سيرها بالفتح اذا سرعت لغة في معجت النعجة نونك فتحي وعينك سكونيله ديشي قيون وديشي  
صغراينك معنائه النعاج نونك كسر بله والنعاجات فختينله نعيه نكي جمعي ونعاج الرمل صغرلر معنائه دخي

نسيج

نسيج

نضي

نعي

كلور كذلك نعيه نك جمى اولق اوزن ولا يقال لغير البقر من الوحش نعاى الانعاى همزه نك كسره بله قومك  
دوه لرى سمرمك يقال نعي القوم اذا سمعت ابلهم منعج ميمك وعينك فخياله بريك اذ يدور النعجان فختينه طوشن  
سجره مق يقال نعي الارب اذا نار الانعاى همزه نك كسره بله صخراتق يقال انفجته انا النعج نونك فخي وفانك  
سكونه بله يوم مرده دن ياورى چقمق يقال نعت الفروحة من بيضتها اذا خرج ونعج قالدرمغه دخى ديرلر  
يقال نعج ثدى المرأة فميصها بنعجه نعا اذا رفعه النعاى نونك فخي وفانك تشد بله كبر وفخر صاحب اولوب  
بيوكلن كسره يقال رجل نعاى اذا كان صاحب نخر وكبر الناجحة هر نسنه نك كه ابتداسى قوله كله اكانا فخي ديرلر  
تقول نعت الربح اذا جاءت بقوة وكاه اولور كه بعمورى چوق بلوده دخى ناخجه ديرلر بل سبييله اولد غيچون  
شه كم بر نصنديه غيرك اسمن اطلاق ايدرلر انوك سبييله اولد غي ايچون وناخجه كوك مسكينه دخى ديرلر  
فارسيدن تعرب اولمشدر النواى ناخجه نك جمى ونواى اياكورك اوچلرى در بونك دخى مفردى ناخجه كلور  
وناخجه مالى زياده ايدن نسنه يدخى ديرلر عرب طائفه سندن برينك قزى طوغسه هنيالك الناجحة ديرلر  
يعنى مالك زياده ايدن كسره مبارك اولسون ديرلر زيرا انوك مهن الوب مالكة ضم ايدر سن مالك زياده  
اولور ديمك قصد ايدرلر ونواى المسك ناخجه نك يعنى كوك مسكنك جمى در الانتعاى زياده اولق النعيحة  
نونك فخي وفانك كسره بله ياي قوس معناسنه كه نبع ديدكلى اغاچ پاره سندن ولور وعضيلر حائله  
دخى استعمال ايشلر وابوسعيد نعيحه حائله كلدى معلوم دكلدر ديدى الانتعاى ارتفاع معناسنه در يقال  
انتعج جنبا البعير اذا ارتفا يعنى دوه نك يانلرى سمروب مرتفع اولسه انتعج نونك فخي وهانك سكونيله اشكاره  
يول طريق واضح معناسنه ونعج يولى اشكاره قلىق يقال اعمل على ما نهجتك ويوله كتمكه دخى نعج ديرلر يقال  
نهجت الطريق اذا سلكته ونعج صوليوب نفسى نيز نيز الوب ويرمكه دخى ديرلر يقال نعج نعج من الباب الرابع  
وفى الحديث انراى رجلا ينهج اى ربومن السنن وبلهث ويقال فلان نهج فى النفس فمادرى ما نهجه الانعاى  
صولوتمق يقال نهجت الدابة اى سرت علمها حتى انبهرت وانهار راء مهله ابله على وزن الانفعال صولق معناسنه  
وزاسكمك معناسنه ده كلور يقال نهج الثوب اذا اخذ فى البلى وبلى بانك كسرى ولا ملك فخياله اسكمك  
معناسنه در وابوعبيد ايتدى نهج الثوب ديرلر نهج الثوب ديزلر وانعاى يول اشكان اولمغه ده ديرلر يقال نهج  
الطريق اى استبان وصار نهجا واصحامنه المنهج ميمك وهانك فخياله نهج معناسنه در كه طريق ديمك اولور المنعاى  
ميمك كسره بله كذلك نهج معناسنه در الانعاى همزه نك كسره بله يول اشكاره اولق يقال نهج الطريق اى استبان  
وصار نهجا واصحابنا وانعاى زاسكمكه دخى ديرلر يقال نهج الثوب اذا اخذ فى البلى وابوعبيد ايتدى نهج الثوب  
ديزلر بلكه نهج ديرلر الاستنعاى همزه نك كسره بله بر كسره نك يولن طوغعه ديرلر يقال فلان يشن نهج سبيل  
فلان اى يسلك مسلكه فصل الواو الوثيچ واوك فخي وثانك كسره بله كثيف اولان نسنه ووثيچ ائلوا ولمغه دخى  
ديرلر يقال فرس ووثيچ اى مكنمز واكتناز بر نسنه جمج اولوب صق اولمغه ديرلر الواو واوك فخياله كثافت  
معناسنه در يقال وثيچ الشئ وثاجة من الباب الخامس اذا كثف بوز بد ايتدى وثاجة كثرة لحم ووثارت كثرت  
شم در واپكى كله ده دخى جسامت وخطا مت مراد در الاستنعاى همزه نك وثانك كسره بله بر نسنه نك تمام اولسى  
يقال استوخ الشئ اى تم وكمل و يقال استوخ بنت الارض اذا علق بعضها ببعض وتم يعنى اوت تمام اوز يوب  
برى برينه طولشسه بوبله ديرلر واستنعاى مال چوق اولمغه دخى ديرلر يقال استوخ المال اى كثر واصعبى ايتدى  
استوخ الرجل من المال ديرلر چنكه مالى چوق ايمك دلسه الموثجة ميمك ضمى وثانك كسره بله اوتى چوق اولان ير  
وج واوك فخي ابله ولايت طائفه بر شهرك ايدر وفى الحديث امر وطأت وطئها الله عز وجل بوج بونكله

نعج

نهج

وثج

ودج

وسج

وشج

ولج

وهج

ههج

ههج

طائف غزاسی در اوج اکیرد پدکاری کوك که ادویه قسنندن در فارسیدن معرب در الودج والوداج فختپنله  
اوله وواوك كسر بيله نائید بر طمر در بیوند الودج واوك فختی ودالك سکونيله وودج دبدکاری طمر دن قان المق  
بقال دج دابتك ای اقطع وودجها که طوارك وودجن قطع ایتك انساندن فصدا یتك کبیدر وودج اصلاح ایتك  
معناسنه ده کور بقال وودجت بین القوم وودجان من الباب الثاني ای اصلحت الودجان فختپنله ایکی قرنداش  
اخوان معناسنه بقال بس وودج حرب همایعنی انلرن نیرمز یولد اشتر در حر بنه وودجان وودجك دخی تشیه سی  
کور بیوند اولن طمر لر معناسنه الوسیج واوك فختی وسپنك كسر بيله دوه نك بر نوع سیرا یتسیدر بقال وسیج  
البعیر وسیج من الباب الثاني الایساج همزه نك كسر بيله دودوی سكر تدر نك بقال اوسجته انا اذا حملته علی الوسیج  
الوسیجة واوك فختی وسپنك كسر بيله اغایح کوی بیج درخت معناسنه الوسیج واوك فختی وسپنك سکونيله  
اور نك بقال وشجت العروق ولا اعصاب اذا شبتك الواسجة شول قرابت رحیمه که برینه اولشور بقال  
وشجت بك قرابة فلان ای شبتك الوسیج واوك فختی وسپنك كسر بيله اسمدراورکی معناسنه وکوندر اغایحنه  
دخی دیرلر التوشیج علی وزن التکریم اورمك بقال وشجه الله توشیج ای قرنها وجمعها الوشیجة شول نسند در  
که لیفدن اوروب ایکی اغایح ار اسنه قویوب انوکه مجلس ترکه طاشورلر الولوج واللجة واوك ضمینه اوله  
ولامك كسر بيله نائید کیرمك دخول معناسنه بقال ولج ولج وولوجة من الباب الثاني اذا دخل سبویا یتدی  
بونك مصدری ولوج کلسی حاله که بوسیغه مصاب در غیر متعدی مخصوص صدر ولجت فیه معناسن قصد ایتکه  
بناء در الابلاج همزه نك كسر بيله ادخال بقال اولجه ای ادخله وباری تعالی نك توج اللیل فی النهار و توج  
النهار فی اللیل دبدکی اطول یامه کیجه کوندره قائلوب اقصر یامه کوندر کیجه قائلد غنه بناء در الانلاج  
همزه نك كسری و تانك تشد بده افتعال در دخول معناسنه المواج کیرجك یرلمیمك فختی ولامك كسر بيله  
بقال تلج مواج ای دخل مداخل الوجة فختپنله بر مکندر یا خود بر مغار در که یولجیلر یغور دن یا غیری نسند دن  
انده کیزلنورلر الولوج كذلك فختپنله والاولاج ووجه نك جمعی کیزلجك یرلمعناسنه الوجة واوك ضمی ولامك  
فختیله همزه وزنی اوزن کیرمسی چوق اولان ادم ومنه قولهم رخل خرجه ووجه ای کثیر الخرج والدخول  
الوجه واوك فختیله خالص دوست خاصه ومقرب معناسنه الواجهه براغر بدر که انسانه عارض اولوب زیاده  
الم ویرر التوج تانك فختیله شول یتا قدر که وحشی اولان جانورلر اکیروب یتورلر دوج کبی وزناومعنی  
سبویا یتدی توجك تاسی واودن منقلب در زیر ابوفوعل وزنی اوزن در که تفعل وزنی اوزن اولن اسم کلام  
عربه بولنماز مافوعل وزنی اوزن اسم چوق در الوجه فختپنله اوداسسی در حر النار معناسنه الوجه والوجهجان  
واوك فختی وهانك سکونيله اوله وفختیله نائید اتش یاخق معناسنه بقال وهجت النار تهج وهجا ووهجانا ادا  
انقدت لتوهج فختپنله وهانك ضمی وتشد بده اتش یاخق بقال توهجت النار اذا توقدت وتوهج طیب رایحه سنده  
دخی استعمال ولنو بقال توهجت رایحة الطیب ای توقدت یعنی رایحه کرم اولدی وجواهر بلدن مسنده دخی  
توهج دیرلر بقال توهج لخواهر اذا نلاً الابهج اتشی یاخق بقال او هجتها انا اذا اوقدتها الوهج واوك فختیله  
وهانك كسری ومد بده اتش یاخق بقال لها وهج ای توقد فصل الهاء الهج ورم کبی در وزناومعنی یعنی بر نسند در که  
ناقه نك منه سنده اولور التههج علی وزم التکریم شپشورمك التههج فختپنله وبانك ضمی وتشد بده شپشك  
بقال ههجه نههج فتههج ای ورمه فتورم المهج اغر جانلو اولان کسنه ثقیل النفس معناسنه الههج هانك فختی  
وبانك سکونيله اورمق ضرب معناسنه بقال ههجه بالعصاء ههجه مثل خهجه خهجه الخاء المعجمة ای ضرب علی مامر  
التههج چوقور اولق بقال ههجت عینه یعنی کوزی چوقور اولدی الهاجه شول کوزدر که چوقور اولمش اوله بقال

عين هاجة اي غائرة الهجيج زياده چوقردن وادي غميق معنا سنه وهجج النار ايج النار كي اتش يالكنمسنه  
 دير همزه هاي قلب اولمشدر هراق ايله اراق كي كه اراقت دو كك معنا سنه در هجاج هانك فتحي وحيك تخفيفيله  
 باش معنا سنه استعمال اولنو و راس كي عدم انصراف ايله يقال ركب فلان هجاج وهجاج دخی ديرلر قطام  
 كي كسر اوز زينه مبنی اولمغله اذاركب راسه يعني فلان كسنه باشه بندي ديمك محلنده بو بيله ديرلر اصمعي ايتدی  
 چقن سن قومی برنسنه دن منع ايتمك دبلسك هجاجيك وهذا ذبك ديرسن اتنين تقديراتمك اوزنه يعني  
 لبنيك كي ذكرير ومبالغه قصد ايتمك الهجاجة هانك فتخيله احمق معنا سنه يقال رجل هجاجه اي احمق هجج  
 علي وزن جعفر بر كله در كه قيوني منع ايتمك ايجون استعمال اولنو و فتح اوزن مبنی در الهججة علي وزن  
 الدخرجة برنسنه بي منع ايتمك يقال هججت بالسبع اي صحت بوز جرتة ليكف يعني يرنجي جانور چاغروب منع  
 ايتدم تاكه ممنوع اوله و يقال هجج الفحل في هديره يعني اركك ديشيس قصيقنوب چاغردی الهججاج هانك  
 فتخيله نفور ايتمك يعني اوركوب قاچق هج تخفيفيله بر كله در كه كلك منعند استعمال اولنو و رجمي ساكن  
 قلمق ومنون قلمق جائز دزنته كم مخ و مخ ديرلر و مخ خاء معجه ايله بر كله در كه برنسنه دن رضا و مدح محلنده استعمال  
 اولنو و الهد جان فتختبنله پير اولان كسنه نك يورجسي يقال هجج يهدج وهجج الطليم اذامشي في ارتعاش يعني  
 دوه قوشی دتره يرك يورجسه بويله ديرلر الهدج هانك فتحي و دالك فتحي وتشدد بديله والهدج علي وزن  
 السفرجل دتره يرك يورين كسنه وهجاج برانك اسمي در كه باهله قبيله سنه متعلق ايدي الهدجة فتختبنله  
 ناقه نك ولدنه اولان حنپني يعني شفقني وشفقته بناء حيقمرسي يقال هججت الناقه المهداج ميمك كسر بيله  
 ولدنه شفق ابدجي ناقه كيرو بونجلين در شول بل كه انك حنپني و صوتي واردر اكا دخی مهداج ديرلر زي رابل  
 بلودك يغدر ماسني طلب ابدوب اوكونه قاترارك ديشي بي اوكونه قاندوغي كي پس بلود يغموري ياغدر مغله  
 يغمور بلودك نسلي كي اولوب يلك صداسي اكا حنين ايتمسي كي اولور الهودج هانك فتحي وواوك سكونيله  
 سفرده عورنلر نمكچون ايتدكاري محفه كه مقب اوله يعني اوزرنه اورتوسي اوله قبه مثالنده التهدج  
 فتختبنله و دالك ضمي وتشدد بديله ناقه نك ولدنه شفق ايتمسي يقال تهجت الناقه اذا تعطفت علي ولدها  
 وتهجج الصوت اوزك دتره مكله چقمغين كاه چقوب كاه منقطع اولمسي در الهجج هانك فتحي و رانك سكونيله  
 خلق ايجنده اولان فتنه وقار شقلق يقال هجج الناس يهرجون هر جامن الباب الثاني وفي الحديث اشراط  
 الساعة يكون كذا وكذا او بكثر الهجج قيل وما الهجج يا رسول الله قال القتل وهرجك اصلي كثر تدن در ومنه قولهم  
 في الجماعات يهرجها ليلته جمعاء يعني جمعه كيجهلر نده جماعي چوق ابدرا وادي و يقال للفرس مريهرج المهرج  
 ميمك كسر بيله و رانك فتخيله چوق سكر دن ات الهراج هانك فتحي و رانك تشدد بديله بمعناه الهراج فتختبنله  
 ذوه نك باشي چكزنك يقال هجج البعير بهجج هر جامن الباب الرابع اذا سدر من شدة الحر وكثرة الطلاء بالقطران  
 وسدر باش چكزنك ديرلر التهرج علي وزن التكريم دوه يي او بيله اسي سنه زياده سيراندر وب باشن  
 چكزندرمك نقول هججت البعير اذا حملت عليه في السير في الحجرة حتى سدرها جره او بيله اسي سنه وسدر  
 باش چكزنك ديرلر و تهرج نبيد بر كسنه بي زياده مست ايتمكه دخی ديرلر يقال هجج النبيذ فلانا اذا بلغ منه  
 فانهرج وانهاك و تهرج يريجي جانور حيقمرغه دخی ديرلر يقال هججت بالسبع اذا صحت بوز جرتة الا هراج كذلك  
 دوه يي اسي وقتنده زياده قوللنوب باش چكزندرمك يقال هججت البعير اهرجا ايضا اذا حملت عليه في السير  
 في الهاجرة حتى سدرها لمرجة علي وزن الدخرجة قار شق يوريك وقار شق خبر و يرمكه دخی ديرلر يقال  
 هججت عليه الخبر اذا خلطته الهجج فتختبنله كوك كور ملك صوت رعد معنا سنه وهجج تغنيدن برنوع در كه

هدج

هراج

همرج

هزج

انده ترغ

انده تره واردي عني ترانه واردر بقال هزج بهزج من الباب الرابع وهزج عروضدن بر محرك اديدر التهزج هزج  
 طر زنده املق وتهزج كذلك ياي اوازو يرمك اوق اتان كسنه كزيشني صالحو يرمك حيننده بقال نهزجت  
 القوس اذا صوتت عند انماض الرامي عنها وانماض ضاد معجه ابله كزيشني چكوب صالحو يرمك الهزاج هانك  
 ضيله وميمك كسر بله بري بري اردنجه چاغرمق ميمك زياده سييله وفي بعض النسخ وهو ادني من الرغاء يعني هزاج  
 رغاندن اولن صوت دروز غار انك ضيله وغين معجه ابله دوه اواز بدر الهزاج هانك كسر بله خفيف اولوب  
 چاپك اولن قورده ديرل الاهليلج والا هليلجة همزه نك ولا مك كسر بله معر بلدر اين السكيت ايتدي اهليلج  
 واهليلجة ديرل همزه نك كسر بله هليلج ديرل همزه سز اين الاعرابي ايتدي بو اهليلج در لام اخيره نك فخييله  
 زيرا كلام عريده افعيلل يوقدر كسر بله و افعيلل لامك فخييله چوقدر مثل اهليلج و ابريسم و اطريفل هكدا  
 في عامة نسخ الصحاح ولا كن لا يخلو عن المصادر فتأمل الهلجاة هانك كسر بله احق معناسنه خلف احمر  
 ايتدي براعرايه هلباجه ندر ديو سوال ايتد كده ايتدي هلباجه شول احق اولان كسنه در كه ياغي بيوك  
 وز ياده بچي اوله اكل معناسنه وشول صفتلو شول صفتلو كسنه اوله دپدي وهر بار كه بكابولوشسه  
 هلباجه نك نفسين ابدوب برصفت زياده ابدردى بعد زمان كيدر اولد قده ايتدي ويا جمله هلباجه اول  
 كسنه در كه اوصاف قيجه دن هر نسنه يي جمع ايمش اوله الهمج فختينله شولا و فاجق سنكلر در كه بعوض  
 كبي اولوب قيونك و حمارك يوزلرينه و كوزلرينه اوشرو بعوض بانك فخييله اوازه ديرل الهمجة همجك  
 واحدي وهمجه ارق قيونه دخي ديرل و ادني ناسه دخي همج ديرل بقال انهام همج وهمج معاش امرنه سوء  
 تدبيره دخي ديرل وهمج اج اولمق معناسنه ده كلور الهاج بر لفظ در كه تاكيد ايجون كتوروب همج هاج ديرل  
 ليل لا بل ديد كاري كبي كه همج هاج زياده اچلق ديك اولور ليل لا بل زياده قره كو كيجه اولدغي كبي الهمج  
 هانك فخي وميمك سكونيله دوه صوي دفعه واحده ايجوب قائمق بقال همجت الابل تهمج همجانم الباب  
 الاول اذا شربت دفعه واحده حتى رويت الهياج همزه نك كسر بله ات زياده سكر دوب سكر ته ده اقدام  
 ايمك بقال اهمج الفرس اي جد في جريه الهياج هانك كسر بله بار كير اولان ات الهماليج هانك فخي ولا مك  
 كسر بله هلاجك جمعي بار كيرل معناسنه الهملجة هانك فخييله د حرج وزني اوزن بار كير يوريشي فارسيدن  
 معرب در بقال همج الفرس اي مشي مشي الهلاج الهوج اوزون واحق اولمق وسريع الحركة اولمق الهوج  
 اوزون واحق اولان كسنه كه انده سرعت و عجله دخي اوله الهوجاء هانك فخييله و و اوك سكوني والفك مدبله  
 شول ناقه در كه انده سرعت و حماقت اوله وهو جاشول بله ديرل كه غايت شديد اولمغين اولري يرندن قوپره الهوج  
 هانك ضيله اهوجك جمعي الهيج والهياج هانك فخييله اولد و كسر بله ثايند الهيجان فختينله چهره مق وتوز مق  
 بقال هاج الشئ بهيج هيجاه و هيجانا اذا ثار قن چهره سه وتوز تسه و هاجه غيره دخي دپرل اني اخر كسنه  
 توز تسه و چهره تسه لازم و متعدي كلور و هياج اونك قروسي معناسنه ده كلور بقال هاج النبت هياجا اذا  
 يبس و قتال معناسنه ده كلور بقال هذا يوم الهياج اي يوم القتال التهييج على وزن التكريم والمهاجمة  
 ميمك ضني و يانك فختله چهره مق الهاج شول ار كدر كه كوكل مجامعت طلب ايليه و هاج غضبه دخي ديرل بقال  
 هاج هياج اي نار غضبه و هدا هياج اي سكتت فورية الهاجمة قورين نسنه يابسه معناسنه بقال ارض  
 هياج اذا يبس بقلها و اصفر يعني ريك اوتي قور يوب صر رسه ارض هياج ديرل الاهاجة قور ييمق بقال  
 اهاجت الريح النبت اذا يبسته ويرى قوري بولمغه دخي ديرل بقال اهجنا الارض اي وجدناها هياج النبت  
 اي يابسه النبت اليجاء هانك فخييله حرب جنك معناسنه مدله وقصر له جائدر التهاج تانك فخي و يانك

هزج

هلبج

همج

هوج

هيج

ضميله او غرش اچون طرفيندن چحر اشيق بقال تهاج الفر يقان اذا تواتب بالقتال وتواتب صحرائه دیر لر المهياج  
ميك كسر بله شول باقه در كه وطننه حكنه بقال باقة مهياج اي تروغ الي وطنها الهاجة قور بغه ضفدع معناصنه  
كذافي بض نسخ الصياح باب الحاء فصل الالف الاخ او كسر مك بقال اح الرجل يووح احامن الباب الاول اذا سعل  
الاحاح همزه نك ضميله صوت سلق وخشم وغم حرارتی معناسنه ده كلوز الاححة همزه نك فحی وحانك كسر بله  
كذلك خشم وحرارت غم معناسنه در اححة صيغته تصغير او وزن رجالدن بر كسه نك اد بدر الا زوج همزه نك  
وزاء معجة نك ضميله ديوشر بلوب بريره كلمك بقال ازح الرجل يا زح ازو حامن الباب الثاني اذا تقبض ودنا بعضه  
من بعض وابوعمر وايتدي ازوح تخلف معناسنه در بقال ازح الرجل اذا تخلف يعني كبر وچكاسه الا زوج  
همزه نك فحی وزنك ضميله متخلف معناسنه و غنوي ايتدي رجالدن ازوح اول كسنه يدير لر كسكار مدن يعني  
اولو صفتلر ندن كبر و قاله انوح كبري كه انوح دخي نونله و حاء مهمله ابله مكار مدن كبر و قاله انوح همزه نك فحی  
ونونك سكونيله والانيهم همزه نك فحی ونونك كسر بله والانوح ضمتينله نفسن نيز نيز الوب صوت بقال اخ  
الرجل يا اخ من الباب الثاني اذا حر من ثقل مجده من مرصن او بهر كانه بنحج ولا بين يعني او كسر ر كبري اوله بين بين  
وز حرزاه معجه و حاء مهمله ابله صوت بوق و بهر نفس طو نلق معناسنه كلوز الاخ همزه نك فحی ومدى ابله تنفس  
ابدوب صوتين كسنه الاخ همزه نك ضمی ونونك فحی وتشدد ببله انا حك جمعي را كعك جمعي ركع كلكي كبري  
ابوعمر وايتدي اخ همزه نك مد بله شول كسنه در كه چن ائدن بر نسنه طلب اولونسه ننجح ابدن كدبو مجادن ناشي  
اولوز بر حالت در اخ دخي همزه نك ضمی ونونك فحی وتشدد ببله بومعنايه كلوز مز بورك جمعي اولمق وزن  
الانوح همزه نك فتحيله كذلك مجلدن حين طلبه ننجح ابدن كسنه فصل الباء الهمزة فتحته فحی معناسنه در  
بقال بجم ناشي من الباب الرابع و بقال بجم ايضا بالفتح لغة صعيغة فيه التبيح على وزن التكرم شاد ايتك  
التبيح على وزن التكرم شاد اولمق بقال بجمته انا بجميحا فبجم اي فرحته ففرح وام زرعك حد يثند و بجمي فجمت  
واقع اولمشدر حيمك تحفييله البجة بانك ضميله وحانك تشدد ببله اواز بو غلق بقال في صوت بجمه اي غطيظ  
يعني اوازنده خرامق واردر بقال بجمت باجم حامن الباب الرابع الهمزة او اوزي زي ياذه بو غلمش كسنه ولا بقال باح  
الجماء بانك فحی والفك مد بله اواز زي ياذه بو غلمش عورت ابو عبيده ايتدي بجمت باجم حايغني بونده باب  
ثالث لغتدر البجة بانك فتحيله كذلك اواز زي بو غلمش عورت بقال امرأة بجمه بانك فتحيله اي في صوتها بجمه الهمزة  
بانك ضميله اجمك جمعي در اوازي بو غلمش كسنه لر معناسنه وكاه اولوز ككه بوني قسمت اچون استعمال  
ايتد كاري او قلزة صفت قلوب قرو الضيا فهم بجم دیر لر الابحاح همزه نك كسر بله بو غمق بقال مازات اصيح حتى  
اچني ذلك التجم على وزن التفعيل براوه كيروب ساكن اولمغه قدرت بولمق البجوحة بالرك ضمی وحانك ما بينده  
سكونيله وكاه رتيري بقال اسكنه الله في مجبوحه الجنة اي في وسطها البدمح اغاجله اورمق بقال بد حبه بالعصا  
من الباب الثالث اي ضرب بها و بدح بريشي كسرن ايشلك بقال بدح بامر مثل بد هه ابو عمر وايتدي بدح اشكان  
اشلكه دیر لر بقال بدح بهذا الامر اي باح بجم و بدح يو كدن عاجز اولمغه دخي دیر لر بقال بدح الرجل عن حالته  
والبعير عن حملة اذا عجز اعنهما وجمالت حانك كسر بله قلم باغنه دیر لر و بدح اغر يوك اورمغه دخي دیر لر بقال  
بد حتى هذا الامر اي فد حتى كه فدح اغر يوك اورمغه دیر لر البدوح ضمتينله كوزل طر زله يور يك بقال بدح  
المرأة بد و حادامشت مشية حسنة فيها انفكك و انفكك صالني يور يك درو بدو ح بدحك جمعي كلوز قضا  
معناسنه ته كم كسه كر كدر ان شاء الله تعالى التبدح بمعناه بقال تبدحت المرأة اي مشيت مشية كذلك البدح  
بانك فتحيله واسع يره دیر لر البدح ضمتينله بدحك جمعي مثل قذال وقذال وقذال باشك اردند دیر لر جملة

اخ

ازح

اخ

بجم

بجم

بدح



البدحة بانك فتحيله اوورته سى ساحه دارمعناسنه البدح بانك كسريه فضاي واسع معناسنه  
البداح بانك كسريه بدحك جمعى البدح يارمق شق معناسنه تقول بدحت لسان الفصيل اذا شققته  
لثلا يرتضع يعنى دوه ياوريسى انه سن امه سن ديوديلن يارسلر البدوح ضمته بنه بدحك جمعى شقوق  
معناسنه يقال فى رجل فلان بدوح اى شقوق البرح شدت يقال لقيت منه نبات برح وبنى برح البرحين  
والبرحين بانك كسريه وضميله بلال ديك اولور يقال لقيت منه البرحين اى الشدايد والدواهي ودواهي  
داهيه نك جمعيدر بلال معناسنه البرحه بانك ضميله ايوناقيه ديرلر البرح بانك ضمى ورائك فتحيله جمعى يقال  
هذه برحه من البرح اذا كانت من خيار الابل البارحة كچن كچهرك اقرينه ديرلر كه دون كچه ديد كاري در يقال  
لقيته البارحة ولقيته البارحة الاولى يعنى كچن كچهرك اولى سى كه برودن عد اولنسه دون كچه ديك اولور  
پس بارحه برحه دن مشتق اولور زال معناسنه البرح بانك ضمى ورائك سكونيله والفك مدبله شدت اذايه  
ديرلر يقال برحاء الحى التبريح على وزن التكريم زجت وپر مك تقول برح به الامر تبريح اى جهده يعنى كازجت وپردى  
المبرح ميمك ضمى ورائك كسرى وتشديد بله زحمتلو يقال ضربه ضربا مبرحا اى مؤلما التباريح بانك فتحيله  
مشتد اولمق يقال تباريح الشوق اى توجهه وبوا كچه صحاحه صور تامفرد له نفسيرا اولمشدر ولكن تبريحك  
جمعى در زياده روستلق معناسنه الابرح همزه نك فتحيله او قوى معناسنه يقال هذا امر ابرح من هذا اى  
استد وقتلوه م ابرح قتل الابرح همزه نك كسريه اكرام وتعظيم معناسنه كلور يقال ابرحه اى اكرمه وعظمه  
وعجبه كتورمك يقال ابرحه اى اعجبه وما ابرح هذا امر اى ما اعجبه البرح بانك فتحيله شول ارض واسع در  
كه انوك اكنى واشحارى اوليه وبرا ح اشكان معناسنه ده كلور يقال جاءنا بالامر برحا اى پينا يعنى اشكان  
امرله كلدى وبرا ح مصدر دخی كلور برح مكانه ديد كاري قولر نه چنكه اول مكاندن زابل اولسه يقال برح مكانه  
اى زال عنه وصار فى البراح پس لا برا ح ديد كاري منصوب اولور نه كم لاربب منصوب اولمشدر ولا برح نك  
رفعى دخی جائز در لا پس معناسنه اولمق اوزن وبرا ح ايش اشكان اولمغه دخی ديرلر يقال برح الامر من الباب  
الرابع اذا وضع كنه ذهب السر و زال و افعال ناقصه دن دخی اولوب اسمن رفع وخبرن نصب ايدر يقال لا ابرح  
افعل ذاك اى لا زال افعله برا ح قطام كى كوشك اسمى در يقال دلكت برا ح اى غربت الشمس البروح ضمته بنه  
صيد صيادك صاغنه ايك صولنه چمك يقال برح الطي من الباب الثالث بروحا اذا ولاك مياسره يعنى صيد  
صولنى صيادك صاغنه قرب ايسه كه بو حينه صيادك صولنه دوشر البرح رانك كسريه شول سى يلدركه  
يازن اسر البوارح بانك فتحى ورائك كسريه جمعى ابوز بديتدى بوارح شول سى بلاردر كه يازن اسر و برا ح  
شول صيد در كه صيادك صولنه دوشه عرب طائفه سى بارحله نظير ايدوب سانحله نفال ايدرلر وسا ح سين  
مهمله وحاء مهمله ايله صيادك صاغنه كن صيده ديرلر زير اصيد صيادك صولنه دوشجه صيادك و نمبجه اناق  
ممكن اولماز وفى المثل انما هو كبرا ح الاروى واروى الف مقصون ايله بيان كچيلرينه ديرلر و بيان كچيلرى  
طاعك صرب يرلرنده اولمغين خلق انى به سانحه ونه خود بارحه كو مكه قادر اولماز لرا ايامده  
بركره ام بربح غرابك اسمى در برحى بانك فتحى ورائك سكونيله فعلى وزنى اوزن بركله در كه برنسنه اثر كن  
خطا ايمك محلنده استعمال اولنور نه كم اصابت محلنده مر حى ديرلر ميمله البطح بانك فتحى و طانك سكونيله  
بركسنه يى يوزى اوزن برقق الانطاح يوز اوزن دوشمك يقال بطحه اذا القاه على وجهه فانبطح الابطح  
همزه نك و طانك فتحى و بانك سكونيله شول واسع صواقنديسى كه اوفاق طاشلرى اوله الاباطح همزه نك  
فتحى و طانك كسرى ايله ابطحك جمعى البطاح بانك كسريه كه كذلك ابطحك جمعى در على خلاف القياس البطح

بدح

برح

بطح

اعوام عوم و اعوام بالرد یکدر سنین معناسنه ابو عبیدر و ائی اوزن البطحه و البطحاء بالرك فتحلر بله شول  
 واسع صواقند یسی در که اوافق طاشلری اوله ابطح کی که ذکر اولندی و بطحاء مکه بوندن ما خود در شرفها الله  
 تعالی البطح مح كذلك بانك فتحيله بطيحه نك جمعی درو بطایح النبیط بریر در عراقین بیننده التبیط فتحینله  
 و طانك ضمی و تشدید بله سیلك بطحاده چوق اولمی بقال تبیط السیل اذا اتسع فی البطحاء البلیح بانك و لامك فتحيله  
 خرمانك بسر اولما زدن اول برحالی در ز پر اخر مانك اولی طلح در اندن صکره خلال درخاء معجه نك فتحی و لامك  
 تخفیفیله اندن صکره بلع اندن صکره بسر در اندن صکره رطب اندن تدر الباحة بالحك واحدی الابلاح  
 همزه نك كسر بله خرمانك اولمق بقال بلع النخل ای صار ما علیه بلحا البلوح ضمتبله برنسنه قور یق بقال بلع  
 الثری من الباب الثالث اذا یس وعاجز اولمق معناسنه ده کلور بقال بلع بلو ح ای اعیاء التبلیح علی وزن  
 التکریم كذلك عاجز اولمق معناسنه بقال بلع تبلیح البلیحة علی وزن الدخرجه برکسنه کندوی یره اورمق  
 و کاه اولور که طایله دخی تلفظ ایدوب بلطح دیرلر بلدح بر موضعك اسمی در و عربلرک اقر با بله تخرن مخلند  
 استعمال ابلد کلری مثلاً رندندر کن علی بلدح قوم عجنی ذبد کلری یعنی بلدح اولور یرده بر قوم ضعیف واردر  
 و بومثلی نعامة دیکله ملقب اولان یهس نام کسنه دیشدر بر قومی ذوق و صفاده کور و ب کندونك  
 قومی رنج و عناده اولد عیچون الابلدح همزه نك کسری و بانك سکونی و لامك کسر بله مکان واسع اولمق بقال  
 ابلندح المكان اذا اتسع و حوض یقلق معناسنه ده کلور بقال ابلندح الحوض ای انهدم ابلندح فتحینله  
 و نونك سکونی بله سمر اولوب قصیر القامة اولان کسنه یدیرلر الباحة اوک و راتسی ساحه دار معناسنه الاباحة  
 همزه نك کسر بله برنسنه بی حلال ایتک بقال ایتک الشی ای حالته لك المباح میك ضمیله محظورك مقابلی  
 و محظور حاء مهمله و طاء معجه ابله حرام اولان نسنه در الاستباحة همزه نك و تانك کسر بله برنسنه بی و کندن  
 کسک بقال استباحوهم ای استأصلوهم البوح بانك فتحی و و اوک سکونی یه سری اشکان ایتک بقال باح سره اذا  
 اظهره البوح بانك ضمیله ذکر الترحل معناسنه بعضلر نفس معناسنه در بعضیلر و ط معناسنه در دبد پلر  
 و منه قولهم ابنك ابن بوحك یشرب من صبوحك یعنی اوغلك صلبی اولان اوغلك در و صبوح صادق فتحيله  
 صباح ایچلن شراب و بوح کونشك اسملر نندرو بعضیلر یوح دبد پلر نقطتین تحتانبتین ابله البیاح بلنك  
 کسر بله و یانك تخفیفیله بر نوع بالقدر و کاه اولور که بای مفتوح و یایی مشدد قیلور لر فصل التاء الترح  
 فتحینله فرحك ضد پدركه غصه دیک اولور التتریح علی وزن التکریم غصه لو قلق بقال ترحه  
 نتریح اذا حزنه المتراح میك کسر بله شول ناقه در کسود می نیز کسه التفاح تانك ضمی و فانك تشدید بله الما  
 دبد کلری میوه در التفاحه نفاحك واحدی التیح تانك فتحی و یانك سکونیله تقدیر ایتک بقال تاح له  
 الشی من الباب الثانی انک برنسنه مقدر اولدی معناسنه و نوح یوررکن او یا که بویا که اکلک بقال  
 تاح فی مشبته اذا تمایل الاتاحة همزه نك کسر بله تقدیر ایتک بقال ایتح له الشی اذا قدر و اتاح لله  
 له الشی ای قدره له المتیح میك کسر بله و تانك سکونیله و یاء تحتانبتین فتحيله شول کسنه در که مهم اولمین  
 شیمه قاریشه فضولی معناسنه و متیح شول اتدیرلر که یوررکن شوقه کلوب ایکی جانبنه اکیلرک یورریه التیحان  
 تانك فتحی و یانك کسری و تشدید بله صاحب صراحو ابئی اوزن اگر چه ضبط کتب معجده فتحینله در متیح  
 معناسنه که فضولی دیک اولور ییحان شول اتدیرلر که یوررکن ایکی جانبنه میل ایدرک یورریه التیحان بفتح التاء  
 و تشدید الیاء كذلك شولات که شوقه کلوب یوررکن ایکی جانبنه میل ایدرک یورریه فصل الجیم الاجحاح همزه نك  
 کسر بله عورت حامله اولمق بقال ایتح المرأة اذا حملت واجحاحك اصل وضعی برتی جانورک دیشسی حامله و بلغه

بطح

بلح

بلدح

بوح

ترح

تفح

تیح

صح

دلالت اچون در

ایچون در هر برتی جانورک که دیشسی حامله اولوب طوغر مغه یقلشد قد قارنی بیوسه ااحت السبعة  
 دیرل الخ میمک ضمی و حیمک کسر بله حامله اولوب قارنی بیوپن معناسنه الجمج حیمک فتحیله اولوسید معناسنه  
 الجمج جمج حیمک جمی الجمج حیمک جمی الجمج کذلک جمج حیمک جمی در دپلرسک یا بله کتور رسن  
 دپلرسک یائی خذف ابدوب یادن بدل تا کتور رسن برندن برندن لابددو واپکسی جمع اولوق جائز دکادر  
 الحد حیمک فتحی و دالک سکونیه سو یقی ترا بیک الاجتداح بمعناه یقال جدحت السوبق واجتدحتته  
 ای لته ولت برنسنه یی اصلدوب ترا بیکه دیرل المجدح میمک ضمی و حیمک و دالک فتحی و تشدد بدبله قار شمش  
 نسنه یقال شراب مجدح ای محوض و تخویض خاء معجه وضاد معجه ایله قار شمش معناسنه در المجدح میمک  
 کسر بله و دالک فتحیله شول الت در که سو یقی انکله قار شدر لر و اول شول انجدر که او جنک بر قاج کوشه سی  
 و اولدر و مجدح شول بلد زدر که اکاد بران دیرل زیر اول سائر بلد زلک صوکنده طوغر واکا حادی مجوم دخی  
 دیرل زیر حادی دوه سورن کسنه ییدیرل دوه سورن موخر اولد غیچون موخر اولان بلد زه دخی حادی  
 النجوم دپلر المجدح میمک ضمی و دالک فتحیله لغت در مجدحه ابو عبیدر و ابی اوزن المجادیح میمک فتحی  
 و دالک کسر بله کوکده ساقط اولان بلد زلکه عربلر یغموری انلرک تاثیر بله یغردیرل یقال مجادیح السماء  
 لانواءها وانواء نواک جمی در نوا ساقط اولان بلد زه دیرل المجدوح میمک فتحی و دالک ضمیله قان الدر مش  
 کسنه نک قانی در که زمان جاهلیته قط بلارنده انی استعمال پدیرل دی الجرح حیمک فتحی و رانک سکونیه  
 یان لمق یقال جرحت جر حامن الباب الثالث و کسب تمک معناسنه ده کلور یقال جرحه ای کسبه الجرح حیمک  
 ضمیله و رانک سکونیه اسمدر یان معناسنه الجروح ضمیله جرحک جمعیدر الاجراح دپلر الاشعرده  
 نغزله الجراح حیمک کسر بله جرحتک جمی در الجراح حیمک کسر بله کذلک یان الجریح حیمک فتحیله  
 یان لومذکری و موئنی برابر اولور یقال رجل جرح وامرأة جرح الجرحی جرحک جمعیدر کذلک مذکر له  
 موئنی برابر در یقال رجال جرحی ونسوة جرحی التجرح علی وزن التکریم یان لمق تشددیدی نکثیر ایچون در  
 الاجتراح همزه نک کسر بله و حیمک سکونیه کسب اتمک یقال جرح اذا کسب الجوارح حیمک فتحیله  
 ویرتجی جانور لردن و یرتجی قوشلردن او اولینه دیرل ذوات الصید معناسنه و جوارح انسان انسانک شول  
 عضناسنه دیرل که انوکه کسب ایدر الاستجراح عیبه و فساد اوزن اولغه دیرل یقال قد و عظمتکم فلم نزدادوا  
 الاستجراح یعنی نم سزه نصیحتم فساددن غیری نسنه منتج اولدی و مجروح بولوق معناسنه ده کلور قال  
 ابن عون استجرحت هذه الاحادیث یعنی بوحد بشری مجروح بولد المجدح حیمک فتحی و رانک سکونیه  
 احسان اولنان نسنه عطیه معناسنه تقول جرحت له من المال جرحه اذا قطعت له قطعة الخ حیمک فتحی و لامک  
 سکونیه طوارا غاجک بوداقرن اونلیوب قابن صوغه دیرل الجوارح حیمک فتحی و لامک کسر بله شول  
 نسنه لدر که قشک و سازک باشلردن پنه کبی او جرح المجالحة میمک ضمی و لامک فتحیله ایرلشک و قانلشک  
 مکالحه معناسنه المجالح میمک ضمی و لامک کسر بله شول ناقدر که قیش یا منده سود ویره نه صوغق نه خود  
 قور قلق مانی سوددن منع ایتمیه المجالیح مجالک جمی و مجالیح کذلک شول بلاره دیرل که انه قتلوق  
 وافت اولغین مالی هلاک انمش اوله المجالح میمک کسر بله شول ناقه در که قتلوق بلارنده یغلیه  
 طینوب سعودن کسمیه الخ فتحیله باشه برحالت ذر که اول ترعدن ریاده در که نزع باش  
 قبلی باشک اپکی جانبنده اچوق بنکدر بونک اول مرتبسی نزع اندن صکره جالچ اندن صکره صلح در  
 یقال جالچ الرجل من الباب الرابع الاجلح همزه نک فتحی و حیمک سکونیه شول کسنه در که باشک

جدح

جرح

جرح

جلح

قبلی ذکر اولنان وجه اوزن بنسی اشکان اوله واجلح شول محفه یه دیرلر که اوز رنده قبه سی اولیه  
 الجاحه فتحینله باشک ایکی جانبنده قل بنین یه دیرلر الجلح جمیک ضمیمه شول صغر در که بو بنوزی اولیه الجلح  
 میمک ضمی ولامک کسری وتشد بد بله شول کسنه در که کثیر الاکل اوله الجلح میمک ضمی ولامک فتحیه اکل  
 اولنان نسنه الجلح علی وزن التکریم برایشه زیاده اقدام ابدوب نصمیم اوزن اولمق الجلاح جمیک ضمی ولامک  
 تخفیفیه شول سیمله دیرلر که اوکونه کسه الوب کیده الجاحه میمک ضمی ولامک فتحیه عد اوتی اطهار اینک  
 ورنسینه بی اچشمق بقال خالت بالامر اذا جاهرته الجاح میمک ضمی ولامک کسری بله عناد ابدن کسنه  
 مکبر معناسنه الجاح جمیک فتحی ولامک سکونی والفک مدبله بر موضعک اسیدر که بصره دن ایکی فرسخ  
 اوز قلعی وارد در الجاحه علی وزن الدرجه باشی تراش اینک بقال جمیع رأسه اذا حلقه میم زابد در الجوح  
 والجاح جمیک اوله ضمی ثانیه کسری بله ات باش یکلی ابدوب صاحبینه غالب اولمق و عورت طلاق و پرلزدن  
 اول کندی اوندن چقوب اقر باسی یانه وارمق بقال جمحت المرأة من زوجها اذا خرجت من بته  
 الی بیت اهلها و جموح سرعت اینکه دخی دیرلر بقال جمح ای اسرع ابو عمیده ایتدی باری تعالینک لولو الیه  
 وهم یجمعون قول شتر یفنده یجمعون یسرعون معناسنه در الجوح جمیک فتحیه باشی یک اولان ات  
 بقال فرس جموح و جموح شول کشیه دیرلر که کندی هواسنه تابع اولوب منعله ممنوع اولیه  
 الجاح جمیک ضمیمه و میمک تشد بد بله شول دمر نسری باشی مدورا و قدر که انو کله او غنا حقل اوق اتغی او کرونورلر  
 الجوح جمیک ونونک ضمیمه میل اینک بقال جمح و جمح من الباب الاول والثانی اذا مال و کیمه قریب اولمغه  
 دخی جنوح اللیل دیرلر الاجتناح همزه نک وتانک کسری بله بمعناه الاجتاح همزه نک کسری بله میل ایتدر مک  
 بقال اجحه غیره الجواح شول ایا کولر در که کوکس جانبنه متصل در تنه کم ضلوع ارفه جانبنه متصل اولن در  
 الجاحه جوانحک مفردی در الجح دوئه نک ایا کوسی فانق اغر یوک چکمه دن بقال جمح البعیر علی البناء  
 للجهول اذا انکسرت جوانحه من الحمل الثقیل الجاح جمیک فتحیه قوش قنادی الاجحه همزه نک فتحی ونونک  
 کسری بله جناحک جمعی قنادلر معناسنه الجح جمیک فتحی ونونک سکونیه قوشک قنادنه ورمغه دیرلر نقول جخته  
 اذا صبت جناحه الجاح جمیک ضمیمه کناه اتم معناسنه الجح جمیک ضمیمه الجح جمیک کسری بله کیمه نک بر پارسه  
 بقال جمح اللیل وجمه ای طائفة منه وجمح جمیک کسری بله جانب معناسنه دخی کلور بقال جمح الطریق ای  
 جانبه وجمح القوم ایضاً ایتهم الجوح جمیک فتحی وواوک سکونیه برنسنه بی دیندن کسمک بقال حجت الشیء  
 اجوحه من الباب الاول الجاحه شول افت که مالی هلاک ایلیه بل قور قلق اولمق جهندن یا خوداخر سبیدن  
 بقال جا حتم الجاحه الاجتیاح علی وزن الافتعال یعنی الجوح بقال اجتاحتم یعنی استأصلتهم الاجاحه  
 همزه نک کسری بله افت ایرشدر وب هلاک اینک بقال جاح الله ماله واجاحه واجتاحه ای اهلکبه بالجاحه فصل  
 الحاء الحز حانک کسری و رانک تخفیفیه عورنک فرجی اصلی حرح ابدی لا حراح همزه نک فتحیه جمعی و جمعی  
 احراح کلک دلالت ایدر که حرك اصلی حرخ اوله الحرون ضمیمه حرك جمیدر منقوصه لدون و مؤن جمع  
 اولدغی کبی الحری حانک کسری و یانک تشد بد بله حره منسوب دیمکدر الحری بمعناه لکن رای مفتوح  
 ایدرسن بدنه و غندنه بدوی و غدوی دبد کاری کبی الحرح حانک فتحی و رانک کسری بله ذات حر دیک اولور  
 سته سبندک فتحی وتانک کسری بله ذات است معناسنه کلدوی کبی فصل الدال التدیج علی وزن التکریم ارقه سن  
 دوز ابدوب باشین اشاغه صالیو بر مک بقال دغ الرحل ند بیجا اذا بسط ظهره وطأ طأ رأسه فیکون رأسه  
 اشداً الحطاطا من الینیه یعنی صاعر یسندن باشی اشغه اولور و فی الحدیث انه نهی ان یدخ الرجل فی الركوع

جمح

جمح

جموح

حرح

دج

كما يدعى الجمار الدح دالك فتحيله يره اور سلمك نقول دحمت في الارض اذا دستت فيها الدحاح  
 قصبه بويلو كسنه الدحيدحة دالك ضمي و حانك فتي ودال ثانيه نك كسر بله كذلك قصبه بويلو كسنه  
 الاندحاح همزه نك كسرى ونونك سكونيله فارن كك اولمق يقال اندح بطنه اندحاحا اذا اتسع  
 الدر حايه دالك كسر بله و ياء مثنائه سبز اولوب قصبه بويلو وقرني بيوك كسنه ودر حايه فعلا نو زني اوزن  
 جعطار يه ملحق در و جعطار حيك كسرى و عين مهمله نك سكونيله وطاء معجمه وراء مهمله ابله قصير  
 القامه اولوب فرموده اولان كسنه الدر دح دالينك كسر بله ياشلو كسنه يقال شيخ در دح اي كبير الدح  
 دالك فتي ولامك سكونيله والدلوح ضمته نله اغر بوك التمه يور يوب اغر لغ ايچون ادمن وجه معتاد اوزن  
 ادهمق الدلوح دالك فتحيله كثير لما اولان بلود الدح ضمته نله دلوحك جمعيدر قدومك جمعي قدم كادوكي  
 كي و قدوم كولنك ديد كرى الت كه طانجيلر استعمال ايدرل الدح كذلك صويي چوق بلود الدح دالك  
 ضمي ولامك تشديد بله وفتحيله دالحك جمعي راكعك جمعي ركع كادوكي كي التداخ تانك فتي ولامك ضميله  
 ابي كسنه بر نسنه بي كوتورمك يقال تدالحا الشئ فيما بينهما اذا حملاه على عود يعنى اغاج طاقوب كوتو رسلر  
 وفي الحديث ان سلمان وابا الدر داستريا لهما فتداخا بينهما دوح جعفر و زني اوزن بر عورنك اسيدر الدح  
 شول نقش كه او غلنجقلمه كوسترب انكله اودر لر يقال الدنيا داحه الدوحة اولوا غاج هر نه جنش اغاج اولور سه  
 اولسون فصل الدال الذمخ يارمق شق معناسنه يقال ذبحت الدن اذ ازلتها و بزل زاء معجمه ابله يارمق معناسنه در  
 و ذمخ بوغز لمق معناسنه دخی كلور يقال ذبحت الشاة والكل من الباب الثالث الذمخ ذلك كسر بلا و بانك  
 سكونيله بوغز لنان نسنه قال الله تعالى و قد يناه بذمخ عظيم كه حضرت اسماعيل دن قربان فد اولند غنه  
 اشار ندر الذمخ دالك فتي و بانك كسرى ومد بله بوغاز لشمش الذبيحة مؤنثي و ناء بانثيه كلسي اسميت غالب  
 اولد غيچون درا كچه فعيل كه بمعنى مفعول اولسه مذكري و مؤنثي برابر اولور و ذمخ شول قيوندر لر كه حج شربغه  
 سنك ايچون بوغز لنگه ضالح اوله الا ذباح همزه نك كسر بله و ذالك كسرى و تشديد بله قربان ايچون قيون  
 حاضر ايتمك يقال اذبحت اي اتخذت ذبها كما تقول اطبخت اذا اتخذت طبيخا و طبيخ بيشن نسنه يه دير لر التداخ  
 خلق بري برين بوغاز لمق يقال ذباح القود اذ ذبح بعضهم بعضا و يقال التماذح التذامح يعني خلايق بري برن  
 مدح ايتك بري برين بوغاز لمق كي در المذح سيمك و بانك فتحيله پرده اولان شول يار قدر كه بر قارش مقداري  
 اوله المذامح جمعي يقال غادر السيل في الارض اخاديد و مذامح و اخاديد اخدودك جمعي در همزه نك ضميله يارق  
 معناسنه و مذامح ديومحر ابلره دخی دبر لر انده قرابين اولد غندن او ترو و قرابين قر بانك جمعي در و قربان حقه  
 يقين ايدن نسنه در الذباح دالك ضمي و بانك تشديد بله شول يار قدر كه اياقه اولان بر مقلرك ايچ يوزنده  
 اوله و منه قولهم مادونه شوكة ولا ذباح يعني اول نسنه نك وراسنده نه شوك وارونه خود ذباح واردر  
 و شوك ديود بكنه دبر لر سعد الذامح منازل قردن بر منزلك اسمي در كه اول ابي براق بلدن لر در كه بري  
 برندن اراق لغی برار شون مقداري در هر برينك صدر نده بر كوچوك بلدن واردر كه كويا كه اني بوغز لر اكبنا ذامح  
 ديد بلر الذمخ دالك ضمي و بانك فتحيله على وزن الهمع براوندر كه اني دوه قوشى پروهيح هانك ضمي و بانك فتحيله  
 دوه نك صكره طوغن يا وريسي در اخر النتائج معناسنه الذبيحة دالك ضمي و بانك فتحيله براغري در كه بوذازه  
 عارض اولور يقال اخذنه الذبيحة ابوز بددن بو بله نقل اولندي اما عامه ذمحه ديد كذك تسكين بابله اصلي  
 معلوم دكدر الذراح دالك ضمي و رانك فتي و تشديد بله و الذروح دالك ضمي و رانك ضمي و تشديد بله  
 قرمزي بو حدر كه سياه نقطه لري واردر اوچر سمومدن در الذرار مخرج جمعي و سببويه ايتدي ذرار حك واحدي

درح

دح

دوح

ذمخ

ذرح

در حرح در ذالك ضمی و رالك فتحيله فعلعل ورنی اوزن زیرا کلام عربیه فعلول صیغه سی یوقدر که  
مفرد اوله و سبوح و قدوسی سببوی سبوح و قدوس او قور دی فانک فتحيله و سببویه ایتدی ذر حرحک  
تصغیرنده زحیرح دیزسن ذر یرح دیزسن زیرا کلام عربیه فعلعل یوقدر الاحدود وار در و حدرد  
بر جالك اسمی در التدریح علی وزن التکریم بر نسنه نك بزبان جفن صوبیر تمق بقال ذر حرت الزعفران وغیره  
فی الماء نذر یح اذا جعلت فیه منه شیأ یسیرا و نذر یح ذکر اولنان بوجکی که ستمودن در طعامه قنغه دخی  
دیرلر بقال ذر ح طعامه اذا جعل فیه الذر یح الذر یح ذالک فتحی و رانک کسر بله زیاده قرمز دیگ اولور  
بقال حمز زری ای شد بد الحمره الذر یح ذالک فتحی و رانک کسر بله شول دوه لزه دیرلر که ذر یح اولور  
ارکک دوه نك ولادی در الذر یح ذالک ذالک فتحی و رانک کسر بله دپه نل معناسنه الذر یح دپه لر نلال معناسنه  
الذوح ذالک فتحی و و اوک سکونیه یك یور یك فصل الراء الریح رانک کسری و بانک سکونیه فابده اتمک  
بقال ریح فی تجارتیه من الباب الرابع اذا اسنشف و اسنشف فابده اتمک دیرلر و ریح نفسر فابده دخی دیرلر  
الریح رانک و بانک فتحيله کذالک فابده نك اسنید رفیکون مثل شبه و شبه الریح بفتح الراء بمعناه کذالک  
الریح فابده لو تجارت بقال تجارة ریحة ای ریح فیها الریح همزه نك کسر بله و رانک سکونیه فابده  
و یرمک بقال ار محته علی سلعتیه ای اعطیتیه ریحة المریح میمک ضمی و بانک فتحيله فابده ابله صاتمق بقال بعث  
الشیء مریح ریح رانک فتحيله بر ساقینک اسنیدر الریح کذالک رانک فتحيله بر جانورک اسنیدر که کدی  
مشابه درو بر شهرک اسنیدر که کافور اندن کلور بقال کافور ریحی صحاحک بعض نسخه لر زنده کافور ریح  
ادلو جانور دن صاغلور دیش و بعض نسخه ده ریح ادلو شهر دن جلب اولنور دیش اکا بناء صاحب  
مذهب ریحی معنای اولله نفسیر اتمشدر و صاحب صراح معنای ثانیله الریح رانک ضمی و بانک تشدد بد بله  
ارکک میون حمدونه ز معناسنه الریح رانک ضمی و بانک فتحيله دوه یاور یسی کویا که بولغت در  
ربع ده که ربع دخی رانک ضمی و بانک فتحيله دوه یاور بسنه دیرلر فصیل معناسنه و ریح کذالک بر قوشه  
دیرلر که زاغه شیه درو ریح ایچ یاغنه دخی دیرلر الحان رانک ضمی و حیمک سکونیه تراز و اعر کلمک بقال ریح  
المیزان یرح و یرح من البا الاول والثانی ای مال الارجاح همزه نك کسری و رانک سکونیه والترجیح علی  
وزن التکریم بر کسنه یز زیاده و یرمک بقال ار ححت لغلان و رحت ریح اذا اعطیتیه ریح الارجاح رانک  
فتحی و حانک تخفیفیه شول عورت در که صغرسى بیوک اوله الریح ضمیتنه ریحاحک جمعی مثل قذال  
وقذال الارجوحه همزه نك و حیمک ضمی و رانک سکونیه صالبحق دبد کسری نسنه که انکله او بنارلر الترجیح  
فتحیتنه و حیمک ضمی و تشدد بد بله میل اتمک بقال تر ححت الارجوحه بالغلام اذا مالت المریح میمک ضمی  
و حیمک فتحيله اعر کلمک من باب المغالبه بقال ریحته فر حتمه ای کنت ار زن منه و رزانت اعر لغه دیرلر  
المرجوح مغلوب بقال قوم مراجیح فی الظم یعنی مرجوح لر در حلمه الریح فتحیتنه انک نظر ناغنه بر مقدار  
وسعت اولقدر و بوانک اوصاف حمید سندن عد اولنور زریابو مضطرک مقابلی در که اضطرار طرنق طار  
اولقدر اما چنکه زیاده واسع اولسه عیب عد اولنور الارح فتحیتنه شول کسنه در که ای اغنک انی  
کمر لو اولیوب یزه دوز بصبه نته کم زنجی طایفه سنک یا قلری بویله اولور وار ح شول بیاز کچ بسنه دخی دیرلر  
که طرنقی یسی اوله التر حرح علی وزن التزلزل بقال تر حرت الفرس اذا فحجت قوائمه بالتبول و فحج حاء  
مهمله ابله و حیمله ای قلری پروطوتغه دیرلر الارجاح رانک فتحيله و حانک سکونیه شول نسنه در که  
انده وسعت ورق اوله و ریح امر معاشه وسعت اولغه دخی دیرلر بقال عیش و حراح ای واسع

ذوح

ریح

ریح

ریح



رح

رح

رح

رصح

رصح

رصح

رصح

رصح

رصح

رصح

وخرحان رالك فتي وحنك سكونيله برطاغك ادبدر عكاظ قوربنده وعكاظ عين مهمله نك ضميله  
 وطاء معجه ابله مكه مشرفه قريه بزيرك ادبدر كه انده بازار طور و يوم و خرهان بوندن مأخوذ در كه بنی  
 عامرك بنی تمیم اوزن كلسی كونیدر الر دحة رانك ضميله و دالك سكونيله بر ستره در كه او ك موخر بنه چكر لری یا خود  
 بر قطعه در كه انی او اوز ربنه زیاده ایدر لر الر دح رانك فتي و دالك سكونيله و الار داح همزه نك كسری و رانك  
 سكونيله كو چرا و نبر قطعه دخی زیاده ایتك بقال ر دحت البیت وارد حته اذا دخلت سثقة فی مؤخره و او  
 اوز ربنه بالحق او رتلك معناسنه ده كلو ر نقول ر دحت البیت من الباب الثالث وارد حته اذا كانت علیه بالطين  
 الر داح رانك فتحيله شول عورت در كه او تورق یرلری ثقیل و فرموده اوله ملحم اولد و غیچون و ر داح بر بلوك  
 ایلدودر كه سیری اغر اوله زیاده كثر نندن او ترو بقال كتیبه ر داح و ر داح بیوك چناغه دخی دیر لر الر دح ضمیتنه  
 و داحك جمعی دز الر دح شول دوه بیدر لر كه ار قلغنننن هلاك اوله الر زوح ضمیتنه الر زاح رانك ضميلة ار قلقدن  
 ز بون اولوب دوشن دوه بقال ر زحت الناقه ر زوح و حاور زاحا اذا سقطت من الاعیاء هز الا التزحیح علی  
 وزن التكریم دوه بی ار قلدوب دوشكن ایتك بقال ر زحتها ان ترزیم الر زحی و الر زاحی و المرزحیح و الر زح  
 رالك فتحيله اولینده و میك فتحيله ثالثه و رانك ضمی و زاء معجه نك تشدید بده رابعه ار قلقدن دوشكون  
 اولان دوه لر بقال ایل ر زحی المرزح میك فتحيله مقطع بعیده دیر لر یعنی مقصد بعیده دیر لر كه اكاظوار  
 و از مقده ز بون اوله المرزح میك و رانك كسری بده قتی او اولو كسنه شد بد الصوت معناسنه المرزح  
 میك كسری و رانك فتحيله شول انچدر كه انوكله باغ جبونخی یردن یوقر و قالدر ینلور طیاق معناسنه  
 و بعض ولا یتلرده اكاهر ك دیر لر الارصح همزه نك فتحيله و رانك سكونيله شول كشیدر كه او تورق  
 یرلر بنگ و او بقلر بنگ انلری از اوله الر صحاء رانك فتي و سبنگ سكونيله مؤنثی و بوسبیدن قورده ارصح  
 دینور زیرا قوردك اردی خفیف در الرصح رانك ضمی و سبنگ سكونيله جمعی عرب طائفه سندن بر عورته  
 ما بالغانرا كن رسجاد بد بیلر ایتدی ار سحتمنا زار الر حقتین یعنی اتش مزاحمه لرندن كاه اتش از اولوب اوز ربنه  
 جمع اولغله و كاه زیاده اولوب بعیده اولغله الرصح رانك فتي و سبنگ سكونيله در لك بقال رصح رشحان من الباب  
 الثالث و ورمك معناسنه ده كلور بقال لم رصح له بشی اذا لم يعطه شیاً المرشح میك كسری بده و رانك سكونيله  
 و المرشحة میك كسری بده كذلك شول نسنه در كه قفتانندن ایچر و كیر لر تر دن او تزوكه اكا ترلك دیر لر الرصح  
 رانك فتي و سبنگ كسری بده تعرق معناسنه الترشحیح علی وزن التكریم انه ولدنك اغز بنه سو ذصاغق شیاً فشیاً  
 تا امكه قادر اولو نجه و ترشحیح تربیه اولوغغه دخی دیر لر بقال فلان یرشح للوزارة ای یربی لها و یو هل الترشحیح  
 فتحیتنه له و سبنگ ضمی و تشدید بده قوی و لمق بقال ترشح الفصیل اذا قوی علی المشی الرشحیح قوت بولوب انسیله  
 یور یكده قادر اولان دوه یاوریسی المرشحیح میك ضمی و سبنگ كسری و تشدید بده شول ناقه در كه  
 كند و بده بیله یور یكده قادر یاوری بتشدن الرصحیح رانك فتي و ضادك سكونيله رصحیحی خاء معجه ابله او فاجق  
 طاش فائق و چكر دك فائق الرصحیح رانك ضميله اسمدر فائش چكر دك مرضوح معناسنه المرصاح میك كسری بده  
 شول طاشدر كه انوكله چكر دك فانور نوی الرصحیح شول چكر دك در كه فائق ایچون اورد قلمنده صحرایه الر قاحه رانك  
 فتحيله كسب و تجارت ایتك و بعض جاهلیت اهلنك حج ایدر كن ثلبیه سندن در جمنك للنصاحه لم نأت للر قاحه  
 یعنی زكناهدن پاك اولغیچون كلك تجارت ایچون كلك الترصحیح فتحیتنه له و قافل تشدید بده و دخی ضميله كسب ایتك  
 بقال فلان یرشح اعیاله ای بكنسب الترصحیح علی وزن التكریم مالی اصلاح ایتك و اوز ربنه طور و بكونر تملك الر قاحی  
 رانك فتحيله و یانك تشدید بده مالی كور و بكونر زدن كسنه نقول فلان ر قاحی مال الرصحیح رانك ضميله طاغك

برجانی در رکوع ضمتینله والارکاح همزه نك فتحيله زحک جمعی و رک و رکعه اوک اورتی رینه دخی  
 دیرلر و رکعه بریان تریده دیرلر که چناقده باقی قالمش اوله المرنکحه میمک ضمی و کافک کسر بله شول چناقدرکه  
 ترید ابله طولمش اوله الارکاح استناد معناسنه بقال ارکت الیه ای استندت الیه الکوچ رانک و کافک ضمیله  
 برنسنه ییمیل ایتیمک المرکاح میمک کسر بله شول اگر درکه ائتک ارقه سننه کیر و قجه و دوه پالانه دخی دیرلر قچن  
 اول دخی دوه نك ارقه سننه کیر و قجه الی ریح رانک ضمیله کوندنیزه معناسنه الرماح جمعی و رماح پک اولان  
 دکنلره دخی دیرلر قچنکه دکن پک اولوب طوارانی اولنسه اخذت رماحهاد دیرلر و طولرسنودلو یا خودسبز  
 اولماسنه دخی اخذت رماحهاد دیرلر زیا صاحبی انی بوغزلمدن امتناع ایدر الارماح همزه نك فتحيله كذلك  
 جمع در الریح رانک فتحيله کوندنله اورمق بقال رحه رحمان الباب الثالث اذا طعنه بالریح و طوار برنسنه فی ایغیله  
 اورمغه دخی دیرلر بقال رحه الفرس و الحمار و البغل اذا ضرب برجله و چکرکه طاش اوفاغنی ایغیله اورمغه ده  
 دیرلر بقال ریح الجندب اذا ضرب الحصى و جندب جیمک ضمی و ذلك فتحيله اوفق چکرکه یه دیرلر الریح میمک  
 کسر بله کوندن صاحبی و یوم معنای فعل یوقدر لابن کبی تا مر کبی که لبس صاحبی و قمر صاحبی دیمک اولور و ثور رماح  
 دیرلر شول اوکوزه که انوک ایکی بوینوزی اوله و سماک رماح دیرلر شول بلندزه که مکه مکرمه اول بلندزک  
 اوکوندن در و بوسماکین دبد کلری بلندزک بری در و بوسماک رماح دبد کلری بونک اوکوندن بر بلندز اولد غچوندر  
 که اول بلندز سماک دید کلری بلندزک ریحی در دیرلر و بومنازل نوردن دکدر الرماح رانک فتحی و میمک  
 تشدید بله شول کسننه در که کوندن رایشلمر و رماح ابن میاده دیمکله معرف شاعر ک اسمیدر و ابو براء عامر بن  
 مالک ملاحظ الاسبه دیرلر ایدی لیبدمز بورک مرثیه سننه ملاحظ الرماحله تعبیر ایتدی قافیله اجل چون  
 ملاحظ الاسبه محله الرماح رانک کسر بله کوندن ایشلمک صنعنی التریح فتحینله و نونک ضمی و تشدید بله  
 مست اوله دن یا خودغیری حالت دن او یا که بویا که اکلمک یقال تریح ای تقابل من السكر و غیره التریح علی  
 وزن التکریم لایعقل اولق وضعف غلبه ایتکه دخی دیرلر بقال ریح علیه تریح علی مالم یسم فاعله اذا غشی علیه  
 او اعتراه و هن فی عظامه یعنی انوک ککلر بنه ضعف عارض اولسه المریح میمک ضمی و نونک فتحی و تشدید بله  
 ضعیف و لایعقل اولان کسننه الروح رانک ضمیله مذکر و مؤنث استعمال اولنور و روح دیوقرءانه و جبر بله  
 و عسایر علیهم السلام دخی دیرلر الروحانی رانک ضمیله روحه منسوب اولن ابو الخطاب ایتدی عربدن بعض  
 کسننه لری ایشتم که ملائکه بیوجنه نسبت محله روحانی دیرلر دی الروحانیون روحانی نوک جمعی و ابو عبیده  
 ایتدی هر نسنه که ائده روح اوله کار روحانی دیرلر الارواح روحک جمعی و ریحک جمعی کلور میل معناسنه زیا  
 ریحک اصلی روح در و او ییاید و ندر دبلر ما قبلی مکسور اولد و غچون جمعده قچنکه فتحه عدول اولد یسه  
 و اعودت ایتدی شه کم روح الماء و تروحت بالمروحة قولنده عودت ایششدر زیا روح الماء صورایحه بغلدی  
 دیمکدر و تروحت بالمروحة بن بلیزه ابله هوا کسب ایتدم دیمکدر الروحانی رانک فتحيله کوجک مکان مقام  
 طیب معناسنه الریح رانک کسر بله بل روزکار معناسنه و کاه اولور که ریح غلبه و قوت معناسنه ده کلور  
 و منه قوله تعالی و نذهب ریحکم الریح رانک کسر بله و الاریاح همزه نك فتحيله ریحک جمعی در و ریح  
 رواح معناسنه ده کلور الریحه كذلك ریح معناسنه در بقال ریح و ریحه کما بقال دار و داره ریح رانک  
 کسر بله یربوع طایفه سندن بر قبیلله نك ادبدر الریح و الریح رانک فتحيله ایتکسننه دخی شراب حمر  
 معناسنه و ریح راحه نك جمعی دخی کلور ایه معناسنه و ریح شاد اولمغه دخی دیرلر ارتباح کبی و بل  
 فنی اسمک معناسنه ده کلور بقال یوم ریح ای شد بد الریح و الروح و الراحة رانک فتحيله و و اوک سکونیه دیکلنک  
 استراحت معناسنه و روح نسیم معناسنه ده کلور و کوجک معناسنه ده کلور بقال نوم روح ای طیب و روح

ریح

ریح

روح

رحمت معناسنه ده کلور و بیل یک اسمک معناسنه ده استعمال اولنور بقال راح الیوم یراح اذا اشدت ریحه  
 و حوضه بیل طوقنق معناسنه ده کلور بقال ریخ الغدی بر علی مالم یسم فاعله اذا ضربتته الیوم و روح اغاجک  
 پیرانی ظاهر اولمغه دخی دیرلر بقال راح الشجر یراح من الباب الرابع نته کم راحت احسان حیننده شاذ اولوب  
 خفت بولمغه دیرلر بقال راح فلان للمعروف یراح راحة اذا اخذتله خفة و برنسنه بی ایشلمکده ال سوار اولمغه  
 دخی دیرلر بقال راحت به بکذا ای خفت له و راحت ات ایقرنمغه دخی دیرلر بقال راح الفرس یراح راحة اذا  
 تحصن ای صار فخلا و برنسنه نک قوقوسن المغه دخی دیرلر بقال راح الشی راحة و یراحه اذا وجد ریحه و منه  
 الحدیث من قتل نفسا معاهد لم یرح رایحة الجنة جعله ابو عبیدة من رحمت الشی راحة و کان ابو عمرو یقول  
 لم یرح بکسر الراء یجعل من راح الشی ریحه و الکسائی یقول لم یرح یجعل من راح الشی فانما ریحه و المعنی واحد  
 و قال الاصمعی لادری هو من رحمت او من راح و دوه یتاغنه دونه که دخی دیرلر بقال راحت لابل الی المراح و مراح  
 میمک ضمیله دوه یتاغی در لر ریخ رانک کسر ببله و ال رایحة قوخی بوی معناسنه بقال و جدت ریخ الشی و رایحته بمعنی  
 و رایحه شی معناسنه ده دخی استعمال اولنور بقال ماله سارحه و لاریحة ای شی اگر چه اصل معناسی اولمغه  
 وارر کلور طواری یوق دیک در المروح میمک ضمی و و اوک فخی و تشدید ببله کوچک قوخلونسنه بقال دهن  
 مروح ای مطیب و فی الحدیث لنامر بالامد المروح و ائمد کسر همزه و سکون ثاء مثلثه و کسر میم ببله سر مه کل  
 معناسنه الاراحة یرمز رایحه بغلمق بقال راح اللحم ای اتن و موت معناسنه ده کلور بقال راح الرجل ای مات  
 و دوه بی یتاغنه رد ایتمکه دخی دیرلر بقال راح ابله ای رده الی المراح و برکسنه یحقن و یرمکه دخی دیرلر بقال  
 راحت علی الرجل حقه اذ اردت علیه و راحت قلمق معناسنه ده کلور بقال راحة الله فاستراح و دکلتمک معناسنه ده  
 استعمال اولنور بقال راح الرجل ای رجح الیه نفسه بعد الاعیاء یعنی یوراد قدن سکره دکلندی و نفس الوب  
 و یرمک معناسنه ده کلور بقال راح ای تنفس و روز کارلو یره و ارمغه دخی دیرلر بقال راح القوم ای دخلوا  
 فی الریح و راحة قوقو المغه دخی دیرلر بقال راح الشی اذا وجد ریحه و صید صیادک قوقوسن المغه دخی دیرلر  
 بقال راحنی الصید اذا وجد ریخ الانسی و کذلک راح و استروح و استراح یعنی از وحنی الصید دیرلر راح اما  
 اروح و استروح کله لری اصل اه زنه استعمال اولنور ببله اعلال الترویح راح کبی دوه بی یتاغنه دونه در مک در  
 و ترویح و راحت یعنی دوه بی یتاغنه کتور مک اکثر بعد الزوال اولد و غیچون ترویح و راحت دیمشدر در المراح  
 میمک ضمیله دوه نک و قیونک کجیله یتاغی اولان یرک رک اغلی چورلمش اولسون کرک اولسون الرواح رانک فخیله  
 صباح مقابلی در پس رواح زوال شمشدن کجیله ایرنجه اولان و قته دیرلر و کاه اولور کدر راح یروح دن مصدر دخی  
 کلور کدر راح یروح و اعاغد ایغد غداء صیغه سنک نقیضی اولور یعنی دخول فی الرواح معناسنه اولور رتته کم  
 غدا یغد و دخول فی الصباح معناسنه اولور و رواح رجوع معناسنه ده کلور بقال سرحت الماشیة بالغداء  
 و راحت بالعتی ای رجعت و سهولت معنا سنه ده کلور نقول افعل ذاک فی سراح و رواح ای سهولة المراح  
 میمک فخیله شول موضع در که قوم اکار و اح و قتنده کلور لر یا خود رواح و قتنده اندن کیدر لر مغدی کبی که  
 مغدی غد و قتنده کیدلن یا خود کلن یره دیرلر و کاه اولور که مغدی و مراح اخلاق و اطوار دن کباب اولور  
 بقال ماترک فلان من ایسه مغدی و لامر اح اذا شبهه فی احواله کله المروحة میمک کسر ببله شول الت در که  
 اسی هو الوده انوکله تروح اولنور ببله معناسنه المراح میمک فخیله مروحه نک جمعی در المروحة میمک  
 فخیله مغازه یدیرلر کچد معناسنه المراح و مروحه نک جمعی در و مراح شول یرلر در که انده بلردوز  
 اسمز الارواح صو یا خود غیر یسنه رایحه بغلمق بقال اروح الماء و غیره اذا تعیرت رایحته و صید صیادک  
 قوقوسن المغه دیرلر بقال رواحنی الصید ای وجد ریخی و بقال رواح من فلان طیب بالریخ رانک فخی و یانک کسری

وتشدد بدله كوچك قوقولو ديك اولور بقال يوم ريح ومكان ريح المروح ميمك فخي ورائك خميله مشول  
 حوضدر كه كابل دو قنوب مئوج اوله الم ريح ميمك فخي ورائك كسر بله كذلك بل دو قنوب حوض فالمر وح  
 والم ريح ما خود من ريح الغدير على المالم يسم فاعله مثل مشيب ومشوب اخذ من شيب التروح فختينله وواوك  
 ضمي وتشدد بدله اغاجك پير اغي نكر از طاهر اولمق بقال تروح الشجر اي نفطر بورق وتفطر فائله وطاء مهمله  
 ايله برنسنه يارلمغه ديرلر واوت اوزمغه دخی ديرلر بقال تروح النبت اي طال وصوق قرب اولدغي نسنه دن  
 رايحه بغمغه دخی ديرلر بقال تروح الماء اذا خذر ريح غيره لقر به منه وتروح بليزه ايله هوا كسب ايتكه ده ديرلر  
 بقال تروح بالمر وحة وتروح كيمك معناسنه ده كلور المراوحة ميمك خميله وواوك فخميله كه برايشي ايشليوب  
 كه برايشي ايشلك كه برايشدن برايشه انتقال استراحت كبي اولور بقال رايح بين رحليه اذ اقام على احدهما  
 مرة وعلى الاخرى مرة التروح على وزن التعامل كذلك مناو بابه عمل ايتك بقال ان بدليت تراوحان بالمعروف  
 يعني اللري احساندن خالي دكلدر الروح فختينله وسعت معناسنه وروح كذلك ابيك اياغك ان سنه اولان  
 وسعت درو بو فجدن ادني در كه فحج دخی اياغك ان سي واسع اولمقدرا الروح اياقرك او كجهر لري بري برينه  
 يقين اولوب بورنلري اراغ اولمغه ديرلر وروح پراكنده اولنه دخی ديرلر بقال طير روح اي متفرقة بعضيلر  
 ايتدي طير روح اخشامه قرب دوغكه كيدن قوشلر در رايحك جمعي در خدم خادمك جمعي اولدغي كبي الروح  
 همزه نك فخي ورائك سكونيله اياقلى بري برندن اراغ اولن كسنه الروحاء مؤنثي وهر دوه قوشى روحادر ديمشلىر  
 ودبي يقين چناغه دخی ديرلر بقال قصعة روحاء اذا كانت قر بيه العقر الارنياح شادا اولمق نشاط معناسنه  
 ورحمت ايتك معناسنه ده كلور بقال ارتاح الله لفلان اي رجه الاستراحة راحن بولمق المستراح اب خانه مخرج  
 معناسنه الاسترواح برنسنه يانس دو توب يقشيق بقال استروح اليه اي استنام وسكن اليه الار جي همزه نك  
 فخي ورائك كسر بله خلقى واسع اولن كسنه الارحمة احسان وقتنده شادا اولمق بقال اخذت الارحمة اذا  
 ارتاح للندي يعني احسان ايچون شادا اولسه الريحان فسلكان دبدك لري اوت كد رايحه طيبه سي واردر ورزق  
 معناسنه ده كلور نقول خرجت ابتغى ريحان الله اي رزقه وفي الحديث الولد من ريحان الله وقولهم سبحان الله  
 وريحانه نصبوهما على المصدر ير بدون نيز بهاله واستر زاقا يعني بن حق تعالى ي نيز يا ايدوب اندن رزق  
 طلب ايدرم واما قوله تعالى والحب ذوالعصف والريحان فالعصف ساق الزرع والريحان ورقه يعني عصفدن  
 مراد اكينك ايجكي وريحانندن مراد پير اغي در كذا نقل من الفراء روحا رايحه و الف ممدوده ايله برشهر ك  
 اسمي در الروحاوى روحا شهره منسوب اولن كسنه در فصل الزاء الزح برنسنه بي محندن ارمق بقال زحه زحه  
 من الباب الاول اذا نجاه عن موضعه الزحرة على وزن الزلزلة برنسنه بي برنسنه دن ايرمق بقال زحزحته عن  
 كذا اي باعدت عنه التزحزح على وزن التزلزل ايرمق بقال زحزحته فتزحزح اي نخي الزحزح زالك فخي ورائك  
 سكونيله اراغ اولمق نقول هو يزحزح عن ذاك اي ببعد منه الروح زانك فخي ورائك خميله مشول دپه در كه اوزرى  
 بصى اوله الزراوح زانك فخي وواوك كسر بله زروحك جمعي ابو عمر وايتدي زراوح كوچك دپه چكدر كه كا و بك  
 ديرلر الزطاحة يايون وصغاجق اولن نسنه بقال قصعة زطاحة اي منبسطة قر بيه القعر الزح زانك ضمي  
 وميمك فخي وتشدد بدله دنى اولن كسنه و بعضيلر ايتدي قصير القامة اولوب مذموم اولن كسنه  
 الزح اراغ اولمق بقال زاح الشى يريح زيحاي بعد وذهب الازاحة كيدرمك ازاله معناسنه بقال  
 ازحت علتها فزاحت فصل السنين السباحة سبنك كسر بله صوده بوزمك عوم معناسنه السبح سبنك فخي  
 ورائك سكونيله فارغ اولمق وامر معاشه نصرف ايتك قتاده ايتدي بارى تعالى نك ان لك فى النهار سبحاطو بلا

زح

زح  
زطح

زح

زح

سبح

دېدوکی قول شریفند سبوح طویل فراع طویل معناسنه در و ابو عبیده ایتدی منقلب طویل معناسنه در  
 و موزج ایتدی فراع و جی و ذهاب معناسنه در و سبجات سکر تمسسه دخی دیرلر السباح سکر دچی ات السجحة  
 سبک ضمیله و بانک سکو نیله شول بونجقلر در که انوکله تسبیح چوررلو و سبجه تطوعه دخی دیرلر کرک ذکرده  
 اولن تطوع اولسون کرک صلا نده اولن تطوع اولسون ثقول قضبت سبحی و روایت اولندی که عمر رض الله عنه  
 جلد ر جلین سجاء بعد العصر ای صلیا یعنی ایکی کسنه بی تعزیر ایتدی ایکندی نمازندن صکره تطوع نمازن  
 قلد قلمی چون التسبیح علی وزن التکریم باری تعالی بی عیب و نقص و بر نسنه لردن بر بدر دیک سبحان الله  
 تسبیح معناسنه در منصوب بدر مصدریت اوزن کویا که ابری الله من السویراة ذبلمشدره عرب طائفه سی سبحان  
 من کذا دیرلر اول نسنه دن نجب محلنده و سبحان منون اولدی زیر سبحان معرفه در تسبیح علی در السجحات  
 سبک و بانک ضمیله اولولوق جلالت معناسنه و منه قولهم سبحات وجه ربنا ای جلالت السبوح سبک ضمی  
 و بانک ضمی و تشدیدله خدای تعالی حضرت تلیرینک شول اسم شریف لردن در که عیوب نقایصدن بری اولمغه  
 دلالت ایدر ثعلب ایتدی هر اسم که فعول و زنی اوزن در عینک تشدیدله اولی مفتوح در مکر که سبوح  
 و قدوس کله لری اوله که بونلرده ضمله استعمال اوکتر در و ذر و جده دخی ضم اکثر در دیشلر و سببوی ایتدی  
 کلام عربی فعول و زنی اوزن مفر دیو قدر و زو ج بر جنس قرمزی بوجکه دیرلر که اوزرنه سیاه نقطه لری  
 وارد السبوحه سبک فتحی و بانک ضمی و تخفیفیه مکنه مشرفه نیک اسمی در شرفها لله تعالی بعضی ایتدی  
 عرفانه بر در نیک اسمی در السبح فتحینه حسن اعتدال اوزن اولمق الاسباح وجه حسن اوزن عفو ایتک بقال  
 ملکة فاسبح یعنی چونکه خصمیکه قادر اولدک الفاظ کی ملایم قلوب رفیق اوزن اول السبح سبک و جیمک ضمیر بله  
 سهل معناسنه کلور بقال مشیه تسبح ای سهوله و تسبح وسط معناسنه دخی کلور بقال خل له عن تسبح الطریق  
 ای عن وسطه و قدر معناسنه ده کلور بقال بنی القوم بیوتهم علی تسبح واحدا ای علی قدره احد السبحه سبک  
 فتحی و جیمک کسر بله طبیعت و بجمت مقدار معناسنه ده کلور بقال بنی القوم بیوتهم علی تسبحه واحده ای  
 علی قدر واحد الاسبح معتدل و احسن معناسنه بقال وجه اسبح یعنی حسن و اعتدالی ظاهر اولن یوز  
 سبح سبک فتحیه بر بوع قبیله سندن بر عورتک اسمی در که دعوی نبوت ایتشدر السبح دوکک صب معناسنه  
 بقال سحت الماء و غیره اسحه سخامن الباب الاول اذا صبته و صویو قرو دن استغه اتغه دخی دیرلر بقال سح الماء  
 یسح سحای سال من فوق و كذلك المطر و الدمع یعنی یغمورده و کوز یا شنده دخی استعمال اولنور  
 سح المطر و سح الدمع دیرلر و سح ل و ر مغه دخی دیرلر بقال سح ماء سوط ای جلد السحوح سبک فتحی و حانک  
 ضمیله یغمورده و کچی بلوت التسحیح علی وزن التزلزل اتفق سیلان معناسنه بقال تسحیح الماء ای سال  
 السحیح سبک فتحی و حانک سکو نیله زیاده دو کچی یغمور بقال مطر سحیح ای یسح سحاشدیدا  
 السحیحه تمیک ضمیله و سین اه لانک فتحیه و ثانیه نیک کسر بله شدله اولی نسنه بقال طعنه مسحیحه  
 ای شدیده السحوح ضمتنه و السحوحه ضمتنه كذلك قیون سمرک بقال سحت الشاة تسح من الباب  
 الثاني اذا سمت السحاح سبک ضمیله و حانک تشدیدله سمر قیونلر سمان معناسنه السحاح سمرات بقال لحم سحاح  
 اصعی ایتدی کویا که ات غایت سمر لکدن چروشتی دو کر المسح میمک کسر بله شول ات در که غایت  
 سکرده کویا که سکر تمکی دو کر حالت جریانده صود و کلد کی کبی السحیح علی وزن جعفر و السحیحه اوور تسی  
 ساحه دار معناسنه السدح سبک فتحیه یوز اوزرینه بر تق یا خود ارقه اوزرینه بر تق بر حیثیه که او تور  
 اولیه ویانی اوزرینه دوشمش اولیه ثقول سدحه من الباب الثالث الانساح همزه نیک کسر بله یوز اوزرینه

سبح

سبح

سدح

سرح

یا رقهاء زر بنه دوشمک المسدوح والسدیح سبتک فخی ددالک کسر بله یوزا وزر بنه یا رقه اوزر بنه دوشمش  
 کسنه السادح شول کسنه درکه اوجوز لعه ایرمش اوله مخصب معناسنه السرح سبتک فخی ورائک سکونیه  
 شول طوار درکه بیانده او ثلیه سائم معناسنه و سرح اوتور معنه دخی دیرلر بقال ارحت الماسیة وانفشتها و اسمتها  
 واهملتها و سرحتها سرحا بوجه افعال بر معنای درو بونلرک ایچنده بلا الف استعمال اولنان سرحت در ومنه  
 قوله تعالی و حین تسرحون السروح ضمیتله او ثلامق معناسنه در بقال سرحت هی بنفسها سروحا رس  
 سرحت لازم و متعدی کلور تقول سرحت بالغداة و راحت بالعتی السارحة شی معناسنه دخی کلور بحسب  
 الاستعمال بقال ماله سارحة و لاریحه ای شی التسریح علی وزن التکریم ارسال ایتک بقال سرحت فلانا لی  
 موضع کذا اذ ارسلته و طلاق و یرمک معناسنه ده کلور و تسریح طرمزدن اول صایحی چوزوب صالیو یرمکه  
 دخی دیرلر برنسنه بی اسان ایتکه دخی دیرلر السراح سبتک فخیله اسم در تسریح معناسنه تبلیغله بلاغ کبی  
 وفی المثل السراح من التجاح یعنی قچن برکسنه نک مرادن و یرمکه قادر اولماسک اکیا ئس خیرن و یرمک لی  
 مراده ایرکورمک کبی در السرحیح اگر سزات بقال فرس سرحیح اذاکان عری و عری عینک ضمیلله اگر سز دیک اولور  
 السرح سبتک ورائک ضمیلله سرحیح جمع بقال خیل سرح و سرح سریع معناسنه ده کلور بقال ناقه سرح  
 ای سریع و سرح یاب یاب یوزیکه دخی دیرلر بقال مشبه سرح ای سهله مثل نسج و نسج سنین مهمله نک و جمک  
 ضمیلله کذلک یاب یاب یوزیکه دیرلر ته کم مرورایتدی اصمعی ایتدی ملاط سرح دیرلر منسرح الجنب اولنه  
 یعنی کیدب کله سی سریع اولنه و ملاط میمک کسر بله و طاء مهمله ابله پهلو معناسنه المنسرح میمک ضمی  
 ورائک کسر بله چاپک معناسنه و المنسرحه کذلک نیز و چاپک معناسنه بقال ناقه منسرحه ای سریره  
 و منسرح شول کسنه یی دیرلر که لباسندن چقمش اوله و منسرح عروضدن بر جنس بحرک ادبدر الانسراح  
 همزه نک و سبتک کسر بله برکسنه ارقه سنی اوزر یتوب ایقلرن بری برندن ایرمق السرح سبتک فخی ورائک  
 سکونیه اوزون بیوک اغاچلر در السرحه سرحک واحدی بعضلر ایتدی اولاء دب دکاری ایچدر عاع و زنی  
 اوزر ته کم اول کتابه مرورایتشد سرحه بر موضعک اسمی در السریاح سبتک کسری ورائک سکونیه  
 طویل معناسنه در و سریاح چکر که یی دخی دیرلر ام سریاح بر عورنک ادی در السریحه سبتک فخی ورائک  
 کسر بله شول ضرر درکه انوکله نعل دیرلر السرحیح علی وزن الطریق و السریاح علی وزن الطریق سرحه نک  
 جمعی در السرحان سبتک کسر بله قور دذئب معناسنه اما قبیلله هذبل ارسالند دخی سرحان دیرلر وفی المثل  
 سقط العشاء بر علی سرحان یعنی کیچه قر کوسی فی ارسالن اوزر ینه دوشردی سپیویا ایتدی سرحان ده  
 نون زابه در فعلان وزنی اوزر در السرحان سرحانک جمعی در السرحان مؤنثی در قاله انکسانی السرحان  
 سبتک کسر بله شول ملایم بر درکه اوت بتوز رونصی بتوز رونصی نونک فخیله و صاد مهمله ابله براوت درکه  
 اغردقه اکا طریفه دیرلر و سرحان شول ناقه درکه کثیره للحم اوله فرایتدی سرحان بیوک اولن ناقه یی دیرلر السطح  
 سبتک فخی و طانک سکونیه طام اوزری و هر نسنه نک یوقر و سنه سطح دیرلر وسطح دوشمکه دخی دیرلر  
 بسط معناسنه بقال سطح الله الارض سطحان الثالث ای بسطه السطح دیرلر سبتک مقابلیدر  
 که تسنیم برنسنه بی دوه هور کچی کبی مرتفع ایتکه دیرلر المسطح میمک ضمی و طانک فخی و تشد بدبله غابت دوز  
 اولان نسنه یقال انف مسطح ای منبسط جدا السطحیه و السطح ازق قویه جق نسنه توشه دان معناسنه  
 و سطح اول کسنه یی دیرلر که ارقه اوزر یا تمش اوله و سطح نبی دویب قبیلله سبتدن بر فالجینک اسمی در کره ایت  
 اولنور یا سبتدن غیری یرنه سوکچی یوغیدی الانسطاح علی وزن الانفعال برکسنه ارقه سنی اوزر اوزر زوب

سرح

سطح

حرکت



حرکت ایتمه مک السطاح سبندک ضمی و طانک تشدید بله بر اوت در السطاحه سطا حک واحدی المسطح میمک  
 کسر بله و طانک فتحیه شول پک قیاد رکه اوزرن طاش ابله چورر لرضوا ز کسون دیو و مسطح خیمه دیر کنه دخی  
 دیر عمود خیمه معناسنه و مسطح شول یره دیر لکه اوزرینه خر ماسر و ب قور بله لرمسطح میمک فتحیه کذلک  
 خر مافور ید جق یر پس میمک کسری و فخی ابله لغت اولور لاسلنطاح همزه نک و لامک کسر بله بر نسنه  
 اوزون وانلو اولق بقال اسلنطح الشی اذا طال و عرض السفح سبندک فخی و فانک سکونیه بله بر نسنه نک مادنی  
 بقال سفح الجبل لاسفله لانی سفح فیہ الماء و هو مضطجعه یعنی اسفل جبلك صوتا غی اولن یری و بر موضعک  
 امیدر و صود و کیمکه و قان دو کیمکه دخی دیر لرقول سفحت الماء اذا هرقته و سفحت دمه اذا سفکتها السفاح  
 سوزه قادر کسنه بقال رجل سفاح ای قادر علی الکلام و سفاح عبد الله بن محمد لقبی در که نبی عباسدن  
 ابتدا خلیفه اولان اولدر السفاح و المساحه سبندک کسر بله اولده و میمک ضمیه ثانیه زنا معناسنه در بقال  
 سافحه مساحه و سفاح السفحان سبندک فتحیه ابکی چو اندر که بری برینه چاتوب هکبه کی ایدر لرمسطح  
 کذلک سبندک فتحیه قار او قترندن بر او قدر که انوک یا بی یو قدر السلاح سبندک کسر بله الت محار بلفظ مذکر در  
 اسلحه جمعی کدر چون زیر اجمع صغه لرندن بو صیغه مذکره مخصوص صیغه در حمار ابله اجره رد ایله اری کی  
 و سلاح تا بنی دخی جائز در و حمار خامعجه نک کسر بله عوزنلر باشنه اور توندکی بزه دیر لور دارانک کسر بله  
 طشره یر کیلن لباس در چادر معناسنه التسلیح فتحیه و لامک ضمی و تشدید بله سلاح کیمک بقال تسلیح الرجل  
 ای لبس السلاح لامک کسر بله شول کشی در که انوکله سلاح اوله و سلاح شول ناقه یدیر لکه تازه اوت  
 بیوب اسهال اوله المسلحه میمک فتحیه شول قوم در که سلاح صاحب لری در و مسلحه اهل اسلامه کفره پیننده  
 اولان در بند و کوز جیلر طور دخی یره دخی دیر لرو فی الحدیث کان دنی مسالح فارس الی العرب العذیب و عذیب  
 عین مهمله نک ضمیه و ذالک فتحیه بر صودر که نبی تمیمه منسوب در السلاح سبندک ضمیه ترس غایط معناسنه  
 التسلیح سبندک فتحیه غایط ایتیمک بقال مسلح مسلحان الباب الثالث الا سلاح همزه نک کسر بله غایط اندر مک  
 بقال اسلحه غیره الا مسلح همزه نک و لامک کسر بله شول اوت در که نبی یکله دوه نک سودی چوق اولور قالت امراه  
 من الاعراب الا مسلح رغوة و صرح و سنام طرح یعنی اسلح دی کله معروف اولان اوت سودک از دیا دنه و سنامک  
 ارتفاعنه سبب در رغوه رانک ضمیه سود کیکی و صرح صافسی و سنام فتح سین ابله دوه اور کی و طرح  
 اوزون اولان نسنه طوبل معناسنه السلیح ینندن بر قبیله نک ایدر در سبلحون بر قرینک اسمی در ساحون  
 سبلحون دید کاری قریه در که عامه تحریف ایدوب ساحون دیر لرو بونک اعرابی نو جهله اولدغی باب یاده  
 نصب تفسیر اولندوغی یرده تفصیل اولمشدر التسلیح سبندک ضمی و لامک فتحیه ککاک یاوریسی سلاک و سلف  
 کبی که بونلر دخی ککاک یاوریسی معناسنه در السلحان سبندک کسر بله سلحک جمعی در السماح و السماحه  
 سبندرک فتحیه جو مردلک بقال سمح بمن الباب الثالث یعنی انی اعطا یندی و عطاسی سخاوت بناء در و سمح لی ای  
 اعطانی یعنی اعطا یندی و عطاسی سخاوت بناء دکلدر السمع سبندک فخی و میمک سکونیه جو مرد کسنه بقال  
 سمح من الباب الخامس السمع سبندک ضمی و میمک فخی و الفک مد بله سمحک جمعی کویا که سمحک جمعی در  
 المسامیح علی وزن المصایح کذلک سمحک جمعی در بودخی کویا که مسما حک جمعی در السمحه سبندک فخی  
 و میمک سکونیه سمحک مؤنثی بقال امراه سمحه السماح سبندک کسر بله سمحه نک جمعی در بقال نسوة سماح  
 لا غیر المساحه میم اولک ضمی و میمک ثانیه بر نسنه بی اسان کور مک مساهله معناسنه التسماح تانک  
 فخی و میمک ضمیه تساهل معناسنه در بقال تسماح القوم ای تساهلوا الاسماح همزه نک کسر بله ذلیل اولق

سففح

مسلح

سمح

سبح

ومنه قولهم اسدحت قرونته اي ذلت نفسه وتابعت وقرونت قافك ففتح وراء مهملة نك ضميلة نفس معناسنه در  
التسبيح على وزن التكريم كوندري طوغر لثم ثثقيف الرمح معناسنه وتسبيح سيري سهوات اوزن ايتك  
معناسنه ده كلور السباح سبتك ففتح ونونك كسر بلة والسباح نونك كسر بلة شول صيد در كه انوك صاغى  
صيادك صاغ جانبنه اوله كرك اوچار قسيمي وكرك قچار قسيمي اولسون تقول سبخ على الطبي بسبخ سنوحاذا امر من  
مياسرك الى ميامنك عزب طائفه سيمي سانحله اوغور طوتوب بارحله تشوم ايدر لر ابو عبیده ايتدى يونس روم  
ديكله معروف شاعره بن حاضر ايكن سانحله بارخ دن سئوال ايتدك روم ايتدى سانح اول صيد در كه قرشودن  
كلور كن صاغى سكا قريب اوله يعنى صاغ جانبنه قريب اوله وبارح اولدر كه صولى سكا قريب اوله يعنى صول  
جانبنه قريب اوله السبخ سبتك ففتح ونونك سكونيله والسبخ ضميتله ظاهر اولمق يقال سبخ على رأى فى كذا اى  
ظهر وعرض معناسنه دخي كلور يقال سبخت بكذا اى عرضت الساحة او اورتسى باحه معناسنه السباح  
والساحات والسوح سبتك ضمي ومد بلة ساحه نك جمعى مثل بدنه وبدن وخشبة وخشب السبخ سبتك  
فتحى ويانك سكونيله صوير يوزينه اتفق يقال ساح الماء يسبح سبها اذا جرى على وجه الارض يعنى چقن صو  
ير يوزينه جارى اولسه السبخ اقرار صوماء جارى معناسنه وسبح برده لردن برنوع دروسبح كذلك شول عبايه  
دير لره مخطط اوله يعنى يول يول الاجه سى اوله وسبح كتمك وميل ايتك معناسنه ده كلور ورسويك دخي اسمى در  
على ماسبحى المسبح ميمك ضمي ويانك ففتح وتشدد بلة مخطط اولان نسنه يقال بر دمسيح وعباءة مسيحه يعنى يول  
بول الاجه سى اولان برد وعبا السباحة سبتك كسر بلة والسبوح ضميتله والسبح والسيحان سبتك ففتح ويانك  
سكونيله كتمك ذهاب معناسنه يقال ساح فى الارض يسبح سياحة الى اخره وفى الحديث لا سياحة فى الاسلام  
وكولكه اكلك معناسنه ده كلور يقال ساح الظل اى فاء وفى ميل معناسنه دروسبح برصويك ادى در كه بنى  
حسان بن عوف قبيله سنه مخصوص صدر المسياح ميمك كسر بلة شول كسنه در كه يريوزنه كروب غمازلق ايليوب  
شراشليه وفى الحديث ليسوا بالمسايح ولا بالمذاييع البذر مذاييع مذيا عك جمعى در ميمك كسر بلة وذال معجه ايله  
وعين مهملة ايله سرفاش ابد ميمى معناسنه وبذر بانك ضمي وذال معجه نك سكونيله بذر وك جمعى در كذلك  
سرفاس ايتك معناسنه وحدث شرفقه بذر ما قبلنى تفسير اكلشدر الانسياح همزه نك كسر بلة واسع  
اولمق يقال انساح باله اى اتسع قلبه سيجان سبتك ففتحله شام شريفه برنهر ك اسمى در ساحين على وزن  
قاصين برنهر ك اسميدر بصره ده سيحون كذلك سبتك ففتحله و بانك سكونيله برنهر ك اسمى در هنده فصل  
الشين الشبح سبتك ويانك ففتحله بلة شخص معناسنه در وگاه اولور بانى ساكن قيلو رلر الشبحان سبتك ففتحى ويانك  
سكونيله اوزن معناسنه در المشبوح ميمك ففتحى ويانك ضميلة انلوديمكدر عريض معناسنه يقال رجل  
مشبوح الذراعين اى عريضهما الشبح سبتك ففتحى ويانك سكونيله كذلك انلوديمكدر يقال رجل شبح  
الذراعين ومنه بقول مشح مشح من الباب الخامس وكذلك اوزانق معناسنه ده كلور يقال الحرباء يشح على  
العودى بمتد وحر باء حاء مهملة نك كسر بلة وراء مهملة ايله برجنس كلر در كه كونش نه جانبه دوزسه اول جانبه  
دورالنشايح على وزن التكريم برنسنه يى انلو قلمق يقال شجته اى جعلته عريضاً الشبح سبتك ضميلة شول  
بخلدر كه حرصه مقارن اوله تقول شحنت شح من الباب الرابع وتقول ايضا شحنت شح وشح من الباب الاول والثانى  
الشح سبتك ففتحى وحانك كسر بلة بخيل وحر يرض اولن كسنه يقال رجل شحج الشحاح سبتك كسر بلة  
شحجك جمعى يقال قوم شحاح الاشحة همزه نك ففتحى وسبتك كسر بلة كذلك شحجك جمعى النشاح تانك ففتحله  
برنسنه نك اوزر يينه بنخل وحرص كوستر شمك يقال تشاح الرجلان على الامراى لا يربدان ان يفوتهما المشاحة

سوح

سبح

شبح

شحج

ميمك ضيله بخل ابد شمشك يقال فلان يشاح على فلان اي يضمن به ووضنت ضلده معجه نك كسر بله بخله ديرلر  
 الشحاح شينك فتحيله بجيل در شحج معناسنه وشحاح شول يره ديرلر كه انه صوائفيه الا زياده يغموريا غدغى  
 حينه وشحاح شول چقمغه ديرلر كه اودى چقميه يقال زند شحاح اذالم يور الشحج على وزن جعفر برنسنه به  
 بجد ومواط اولان كسنه وسوزى كسكين و متريغ اولنه دخى ديرلر حتى يقال للماضى فى خطبته شحج  
 وشحج سرعته او چن قوشه ده ديرلر يقال قطاة شحج اى سرعته وشحج غير ثلوا اولنه ده ديرلر و بهادر ده  
 ديرلر شجاع معناسنه الشحجة او چه ده سرعت اوزن اولغه ديرلر يقال شحج الطير فى طيرانه اى اسرع  
 واوازالص اولماغه دخى ديرلر يقال شحج البعير فى هديره اذالم يكي خالصا الشرح شينك فحى و رانك  
 سكونيله برنسنه يى كشف ايمك نقول شرح الغامض اذ افسرته وغامض غين معجه وضاد معجه ابله مشكل  
 ديك اولور و شرح قلبى اچوب ياك ايمكه ده ديرلر يقال شرح لله صدره للاسلام النشرح على وزن التكريم  
 برنسنه يى يازوب اچق ومنه تشرح اللحم اى شرحه ملك معناسنه الشرحه شينك فتحيله هرات يان سى كه سمن  
 اولوب اوزن و نلو غنه كسلس اوله اكاشريحه ديرلر الشرح شينك فحى و رانك كسر بله بعناها الانشراح همزه نك  
 وشينك كسر بله قلب اچلق يقال شرح صدره فانشرح شرا حيل برو جلك اسمى در كوياكه اصلنده شرح ايل  
 اولوب ايل كله سنه مضاف در و ايل لغت سر يابيه اوزن الله معناسنه در جبريل وميكائيل ده الله معناسنه  
 اولدغى كنى كه عبد الله ديك اولور رته كم باب لامه كلوزان شلله تعالى وكاه اولور كه شرح اين دخى ديرلر لامى نونه  
 تبدل ايمكه يعقوب بدن بو بله ر و ايت اولمشدر الشرح شينك فتحيله اوزن طوبل معناسنه الشفح شينك  
 فتحيله ولا مك تشد بديله بورنك دلكرى بيوك وطود قلى قالن اولان كسنه وشفح شول عورت ديرلر كه  
 فرجك ايكى جانبى قالن و فرجى واسع اوله الاشحاح همزه نك كسر بله خرماقورغى قز رمغه بشلق يقال اشحح  
 النخل اذا ذهى النشقيج على وزن التكريم بعناه ونهى عن بيعه قبل ان يشقم وقولهم فجاله وشقيا اتباع له وقيل  
 معناهما واحد الشقاوة قباحة يقال قبح الرجل وشق قباحة وشقاوة الشقيج شينك فحى و قافك كسر بله  
 القبح هذا الم يكن الثانى ابا عال الاول الشحاح شينك ضيله براونك اسمى در الشناجى شينك فحى واخر نه يانك  
 تحقيقيه اوزن ديك در طوبل معناسنه يقال رجل شناج يا حذف اولندي ساكنين اولد عندن و ترو  
 توتيله يادن و يقال بكر شناج وهو الفئى من الابل و فئى فانك فحى و يانك كسرى و يانك تشد بديله كنج دوهيه  
 ديرلر و يقال بكرة شناحية للمؤنث نازه و طوبل ناقه معناسنه الشح شينك كسر بله براونك ادبدر كه ياوشن  
 ديرلر و هذبل لغتند شحج امورك اقواسنه واحسننه ديرلر الشياح شينك كسر بله شحك جمعيدر المشايحة  
 ميمك ضمى و يانك فتحيله برامرده جدوسعى ايمكه ديرلر يقال شاح الرجل ادا جد فى الامر الاشاحه همزه نك  
 كسر بله بعناها و غير بلر لغتند مشايحه و اشاحه حذر معناسنه در يقال شايحن اى حذر و اشاحت اعراض  
 معناسنه دخى كلوار يقال اشاح بوجهه اى اعرض و اشاحت ات قويرغن صاليو يرمكه دخى ديرلر يقال اشاح  
 الفرس بذبته اذ الرخاه الشحان شينك فتحيله غير ثلوكسنه اهل و عيالى اوزن حذر دن خالى اولد و غيچون  
 شحان دبد بلر الشحانه كذلك شينك فتحيله شول ناقه در كه سرعت اوزن در المشي و حاء ميمك فحى و يانك  
 ضمى والفك مدبله شول يردر كه شحى يعنى ياوشن دبد كلى اوقى چوق بتورر و مشي و حاء بر قود برام ده  
 اشبحال اوزن اولق يقال هم فى مشي و حاء من امرهم فصل الصباد الصبح طك يري غار مق فجر معناسنه الصباح  
 صادق فتحيله كوند ز مسانك يعنى كچه نك ضدى و صباح غارته دخى ديرلر يقال يوم الصباح الصبيحة صادق  
 فتحيله صباح معناسنه در الا صباح همزه نك كسر بله والتصبح على وزن التكريم صباحه داخل اولق و داخل

شرح

شرح

شفح

شقم

شخ

شح

صبح

فلق بقال اصبح الرجل وصبحة الله وتصبيح صباحك خيرا ولسون معناسنه ده كلور بقال صبحة اي قامت له عم صباحا  
 يعني صباح وقتنه سود ايله متذوق ومنتعم اول ياخود خيار ماله مثل اول وتصبيح صباح وقتنه دخی کلمکه  
 دیر لر بقال صبحة اذ اتبته صباحا ولا يراده هنا بالتشديد التکثیر واصباح برنسنه اولق معناسنه دخی کلور  
 بقال اصبح فلان عالما فی صبار وبقال اتبته لصبح خامسة کما تقول لمسی خامسة الصبح صادق کسر بله لغت در  
 صبح معناسنه الا صبوحه همزه نك وبانك ضميلة صباح معناسنه بقال اتبته صبوحه کل يوم وامسبته کل يوم  
 یعنی هر کونک صباحتده وهر کونک اخشامنده ذاصباح صباح معناسنه در طرف غیر ممکن در اما بعض  
 شعرده که افت علی اقامة ذی صباح واقع اولمشدر ظرفیت مراد کل در اکبناء ممکن اولمشدر اما سپدیو بیتدی  
 بو خشم دیکله معروف قبيله نك لغتی در الصبحة والصبحة صادق فتحيله وضميله صباحه داخل اولق بقال فلان  
 ینام الصبحة والصبحة ای ینام حتی یصبح التصبیح فتحینله وبانك ضمی وتشدد بله صباحه داخل اولق بقال  
 تصبیح الرجل المصباح میمک وبانك فتحيله شول موضعدر افقه که طک یری اندن اغار ووطک یری اغار دینی  
 زمانه دخی مصبح دیر لر و بو ذکر اولنان حروف زواید زیاده اولنمزدن اول اصل فعل اوزرینه بنا اولندغنه  
 نظر ادر اما اگر زیاده اولندغنه بناء اولسه اصبح کلمه سنک اسم زمانه واسم مکانده مصبح دینمک لازم اولور دی  
 میمک ضميلة الصبوح صادق فتحيله صباح وقتنه ایچلن در و بوغبوقک مقابلی در صحاح نسخهلرینک  
 ظاهرندن فهم اولنان بودر زیر الصبوح الشرب بالغداة دیشدر مکر که ظاهرندن صرف اولنوب شرب  
 مشروب معناسنه حمل اولنه زیر امشهور اولان بودر که صبوح صباح وقتنه ایچلن شرابک اسمی اوله غبوق  
 اخشام وقتنه ایچلنک اسمی اولدغی کبی الصبح صادق فتحيله وبانك سکونيله صبوحی ایچمک الا صطباح صبوح  
 ایچمک بقال اصطح الرجل اذا شرب صبوحا المصطح صبوح ایچن کشی الصبحان صادق فتحيله وبانك سکونيله  
 بمعناه الصبحی صادق فتحی والفک قصر بله مؤنثی مثل سکران و سگری وفي المثل انه لا کذب من الاخذ الصبحان  
 واخذ همزه نك فتحيله وحاء معجه نك کسر بله و ذال معجه ايله اسیر اولان کسنه در المصباح میمک کسر بله چراق  
 سراج معناسنه و مصباح شول ناقه یه دیر لر که یتاغنده صباحلیوب تمام قوشلق اولما یخه اولناغه کئیمه اصبحی  
 ایتدی دوه ده بو مقبول حالت در المصباح میمک فتحی وبانك کسر بله مصباحک جمعی و مصباح شول قد حله  
 دیر لر که انلر ايله صبوح ایچلور الاستصباح همزه نك وتانك کسر بله چراق او یارمق بقال استصبحت بذا  
 اسرجت والشمع مما یصطح بای یسرج به الصبحة صادق فتحيله اسمدر جمال معناسنه و صبحة صاحب جمال  
 اولق معناسنه ده کلور بقال صبح الرجل صبحة من الباب الخامس الصبیح والصباح صادق اولدغی وثانیه  
 ضمی ایه ادم صاحب جمال اولق بقال صبح فهو صبیح و صباح كذلك صادق ضميلة جمال صاحبی اولان کسنه  
 کسائیدن بو بله نقل اولمشدر الا صبح اصهبه قریب اولن در واصهب حمر نکنده اولنه دیر لر میگون معناسنه  
 نقول رجل اصبح بین الصبح الصبح فتحینله اق ايله قزل قارشق اولوب صهوبت معناسنه قریب اولق الا صبحی  
 همزه نك فتحی و بانك تشدد بله قچه یه دیر لر سوط معناسنه ابو عبیده ایتدی ذوا صبح ملوک یمندن برینک  
 ادبدر سیاط اصبحیه یعنی اصبحی دبد کلری قچیلر اکانسبت اولنور الصحة صاغلاق کد سقمک مقابلی در بقال  
 صبح فلان من علمته من الباب الثانی الاستصباح بمعناه بقال استصیح من علمته ایضا التصیح علی وزن التکریم صاغ  
 ایتک بقال صحه الله الصبح صادق فتحی و حانک کسر بله والصحاح صادق فتحيله كذلك صاغ اولان نسنه و صحیح  
 و صحاح بتون معناسنه ده کلور لر بقال صحیح الا دیم و صحاح الا دیم ای غیر مقطوع الصحة والسقمه صادق وسبک  
 ضمهلر بله ابو عبیده روا بی اوزر که كذلك صاغلاق وصیر ولق معناسنه در بقال کان ذلك فی صحه وسقمه کذا فی

بعض نسخ الصحاح الاصحاح صحته داخل اولمق يقال مع القوم اذا كانت قد اصاب موالهم عاهة ثم ارتفعت وعاهت  
 عين مهملة ابله افت معنسانه در وفي الحديث لا يوردن ذوعاهة على مصحح المصحون شول قوم در كه صحت اوزن  
 اوله المصحح ميمك ضميله وصادك فتحيله محل صحت نقول السفر مصحة الصحصح والصحصاح والصحصان صادك  
 فتحيله يواوچ كله نك هر بر يسي دوزيره اطلاق اولنور مكان مستوي معنسانه الترهات الصحاصح باطل ديك  
 اولور و ترهات تانك ضمي و رانك فتي وتشديد بله يهوده ولغوا اولان كلامه دير لر و بو ابو عبیده روايتی در  
 الترهات البابس ديد كرى دخی بومعنايدر جوهری ايندى بونلر اضافتله اولمق بنم قنده احسن درالصحح  
 صادك فتي ودالك سكونيله اوتمك يقال صدح الديك والغراب صدحامن الباب الثالث اذا صاح ودبك دالك  
 كسر بله خروس معنسانه در الصيدح صادك ودالك فتحه لر بله ويانك سكونيله قاتى وازلوات فرس شديد  
 الصوت معنسانه وصيدح ذى الرمه ديكلمه معروف شاعر كناقه سينك اسمى درالصدحة تصادك فتحيله  
 ودالك سكونيله شول بونجقدركه انوكله رجاله افسون ايدر لر الصرح صادك فتي و رانك سكونيله قصره دير لر  
 وهر بناكه على اوله اكا صرح دير لر الصروح ضمتينله صرحك جمعى الصرحه صادك فتي و رانك سكونيله يرك محكم  
 اولان محلى متن الارض معنسانه وواوك اورتسى عرصه الدار معنسانه الصروح صادك كسرى وواوك فتحيله  
 يند بر حصار ك اسمى درالصرح فتحته بله هر نسنه نك خالصنه دير لر الصرح شول سواد در كه كفى كشمش اوله  
 وهر صافى اولان نسنه يدخى صرح دير لر يقال جاء بنو تميم صرحه اذالم يخاطهم غيرهم وصرح ديون خالص النسب  
 اولان كسنه يدخى دير لر الصرحاء جمعى الصراحه والصروحه صادك اوله فتي و ثابته ضميله خلوص معنسانه در  
 يقال صرح صراحه وصروحة من الباب الخامس صرح صادك فتي و رانك كسر بله عربيه براقرك اسمى در كه  
 نجابتله معروف در الانصراح همزه نك وصادك كسر بله ظاهر اولمق يقال انصرح الحق اى بان المصارحة ميمك  
 ضميله و رانك فتحيله والصرايح صادك كسر بله اشكال سوكل شتم صرح معنسانه يقال شئت فلانا مصارحة  
 وصر اى كفا حوا ومواجهة وكفاح وروسو بلكه دير لر الصرايح صادك ضميله ايم در اشكاره سوكل معنسانه  
 وصر اى كذللك خالص معنسانه ده كلور يقال كاس صرايح اذالم يشب بزاج يعنى كاسه اولان شرا برونسنه  
 خلط اولنه سته التصريح تعريضك ضد يدركه تعريض برونسنه يى اچق سوبلما مكدرا المصريح ميمك ضمي وصادك  
 فتي وتشديد بله شول كوندركه انده بولوت اوليه يقال يوم مصرح اى لبس فيه سحاب وصرح حمر ك كويكي  
 كنهكدر تقول قد صرحت من بعد تهاد واز باد يعنى حمر صافى اولدى كوكر يوب كو پكن صاچد قذن صكره  
 واطهار معنسانه ده كلور يقال قد صرح بما فى نفسه اى اظهر وظهور معنسانه ده كلور وفى المثل صرح الحق عن  
 محضه اى انكشف وزياده شديدا ولى معنسانه ده كلور يقال صرحت كحل اذا جدبت وصارت صرحه  
 يعنى كحل كه كافك فتحيله وحاء مهملة نك سكونيله قتلوق بلى در قن جدبى يعنى قتلغى صرح اولسه بوبله دير لر  
 الصرايح صادك ضميله و رانك كسر بله هر نسنه نك خالصنه دير لر ميمى زايله در و ابو عمرو دن عبادخ دخی زوایت  
 اولمشدرد الله جوهری ايندى ابو عمروك بوروايتى روايت محفوظه اكلمازان الصرح جفر و زنى اوزن دوزيره  
 دير لر مكان مستوي معنسانه الصرحاح صادك كسر بله بمعناه الصرح صادك فتحيله و فانك سكونيله بر شديك  
 جانبى در و انسانك صفحى يانيدر جنبى معنسانه وطاقك صفحى بصتام اولن ير بدر مصطح معنسانه  
 وصفح اعراض ايمكه دخی دير لر تقول صفحت عن فلان اذا عرضت عن ذنبه و تقول ضربت عنه صفحا اذا عرضت  
 عنه وتركته وصفح برونسنه يى بر شديك اوزرينه كتور مكه دخی دير لر يقال صفحت الابل على الحوض اذا امرتها  
 عليه وصفح سائلى رد ايمكه دخی دير لر تقول صفحت فلانا اذا سألك فرددت و قلجك يضى سبله اور معغه دخی

صحح

صرح

صرح

صفح

دیرل تقول صفحه اذ ضربته بالسيف مصفحای بعرضه الصفاح صادق کسر بله صفحک جمعی در وصفه  
 برکشیدنک اسمیکر بنی کاب قبیله مندن الصفحه كذلك هر نسنه تک جانبه دیرل الصفح صادق ضمیله وفانک  
 سکونبله یوزک جانبه دیرل صفح کنی بقال نظرالی بصفح وجهه کما بقال بصفح وجهه ای بعرضه الصفحه  
 صادق فتحی وفانک کسر بله صفیحه وجه یوزک قل بنین برل بدر الصفاح صادق فتحی وهمزه تک کسر بله جمعی  
 و صفاح باب قیونک قنادلر بدرو صفیحه اینلو قلیجه دیرل و اینلو طاشه دخی صفیحه دیرل و هرا اینلو نسنه تک  
 یوزینه صفیحه دیرل الا صفاح همزه تک کسر بله ساءلی ردایمک تقول اصفحه اذا سألک فردت و اصفاح  
 قلیجک بقی سبیله اورمغه دیرل صفح کنی ته کم مرور ایتمشدر التصفیح بر نسنه تک صفحله نه نظر ایتمک تقول  
 بصفحت الشی اذا نظرت فی صفحاته المصاحفة لله کوزو شمک التصاحف بمعناها المصحف همک ضمی و صادق  
 سکونبله وفانک فتحیله اینلو عرض معنایه بقال وجه هذا السیف مصفح ای عرض من اصفحه و مصفح  
 کذلک مائل اولمش نسنه یوزک و فی الحدیث قلب المؤمن مصفح علی الحق و مصفح مبسر او قلرندن یعنی قمار  
 او قلرندن التقبی او قه دیرل و اکم سبیل دخی دیرل التصفیح علی وزن التکریم الی بری برینه اورمق او ازی چقسون  
 دیوتصفیق کنی و فی الحدیث السبیح للرجال و لتصفیح للنساء و یروی ابصبا باللقاف و تصفیح بر نسنه کنی اینلو  
 قلیق و مفد قولهم رجل مصفح الرأس اذا کان یرض الرأس الصفاح صادق ضمی و فانک تشدید بله اینلو طاش  
 حجر عرض معنایه الصلاح صادق فتحیله فساده مقابلی در تقول صلح الشی بصلح صلوحا من الباب الاول  
 فر ایندی بزم اصحابمزدن بعض صلح دخی حکایت ای تدبیر لامک ضمیله بو تقدیرجه باب خامس دن اولوره لیه قت  
 معنایه دخی کلور بقال هذا الشی بصلح لک ای من بابتک الصلاح صادق کسر بله مصاحفه معنایه مصدر در  
 الصلح صادق ضمیله اسم در مذکر و مؤنث استعمال اولنور الا صطلاح همزه تک کسری و صادق سکونبله  
 و التصاحف الا صلاخ فانک فتحی لامک ضمیله اولن کسنه همزه تک کسری و صادق تشدید بله اخر کسنه جمله سی  
 بر معنایه در صلاح صادق فتحی و حانک کسر بله قطام کنی مکه مشرفه تک اسمی در و کاه اولو رکد منصرف دخی  
 استعمال اولنوز الا صلاح همزه تک کسری و صادق سکونبله صالح قلیق افسادک ضد بدر المصلحه همک و لامک  
 فتحیله بر نسنه تک حصوله باعشاء لان نسنه المصاحف همک فتحیله مصلحتک جمعی الاعتصام صلاح همزه تک کسری  
 و سبندک سکونبله استفسادک مقابلی در الصمغ علی وزن سفرجل تشدید اولان نسنه جرمی ایندی  
 صمغ قصه و یوغون اولان نسنه ثعلب ایندی رأس صمغ دیرل شونک باشه که اصلع اوله یعنی او کونک  
 ظهلی و لیمه و بولک اولوب محکم اوله بوفعل عمل وزنی او زنه در بوننه عینله لام زکر از اولن شدر الصفاح صادق  
 کسر بله و همک سکونبله حرایه وزنی او زنه پیکیره دیرل الصمغاء و الصمغاءة كذلك صادق کسر بله و الفک مد بله  
 شونک یزه دیرل که در پشت اوله یعنی ایری یاری اوله الصمغ صادق ضمی و دالک کسر بله تشدید معنایه کذبی  
 بعض نسخ الصمغ التصمغ و فتحیله و و اوک ضمی و تشدید بله قل یا زلق و قلندن غیری نسنه یا رلق تشقق  
 معنایه و آدمک باشی قور ریب فی الجملة رطونتی فلنغه دیرل التصمغ علی وزن التکریم قور تمق بقال صمغحه  
 الریح اذا یبسته الصمغ صادق ضمیله دره تک مخلوطی در حایط الوادی معنایه و له صمغ حان یعنی هر دره تک  
 ابکی حایطی وار در که ابکی یا ننده ابکی طاء اکابکی دیوار منزله سلفه را اولو روفی الحدیث القوه بین الصمغ حین  
 حتی یکنه السباع ای بین الجبلین بئو صمغ حان عبد القیس دن بر جماعتک اد بئو الصمغ صادق ضمیله کرج  
 دبد کبری نسنه دز که انکه او صوارلر حص معنایه و ات درینه دخی دیرل عرق الفرس معنایه صادق طاعک  
 اسمیدر الصمغ یا رملق بقال صحت الشی فانصاح الانصیاح رملق ابو عیینه ایندی فحن یرکند و دن یا راسه

صلح

صمغ

صمغ

صمغ





طرح

بقال طحطت الشيء كسرت و فرقتہ طرح طانك فتحى و رانك سكونيله برنسنه بي اتق رعى معناسنه بقال طرحت الشيء و بالشئ طرحا من الباب الثالث و بقال طرح النوى بفلان كل مطرح اذا نابت بمعنى فرقت اى هر موضعه اندى التطريح على وزن التكريم چوق طرح ايمك بقال طرحه تطريحاً اذا اكثر من طرحه و تطريح بنائى زياده او وزن ايمكه دخی دیرلر بقال طرح بناءه نظرياً اذا طوله جد الطرحه بمعناه بقال طرح بناءه زياده الميم اى طوله الاطراح همزه نك كسرى و طانك كسرى و تسد ببله بغيد ايمك افتعال بانندن در الطرح طانك و رانك فتحلر ببله اراق مكان الطرح طانك فتحى و رانك ضميله طرح معناسنه و طرح ففتحته ببله مكان بعيد دیرلر على ما مر انفا و طرح شول ياميد دخی دیرلر كدا و فى شدنله دفع ايليه بقال قوس طرح مثل ضروح و طرح شول جرم ما اجنه دیرلر كدانوك صالقمى صاپلرى او وزن اوله الطرح طانك ضميله شول سيره دیرلر كه مكان بعيد اوله بقال سير طراحي اى بعيد المطارحة ميمك ضمى و رانك فتحيله ايكى كسنه طرفيندن مناظره سو بلسمكه دیرلر الاطرح همزه نك كسرى ببله دوه نك هور كجى او وزن اولق سنام اطرح دیرلر طويل معناسنه و بوسيدن طرماح بن حكيمه طرماح ديد ببلر طانك كسرى ببله ملحم اولدغى ايجون الطفوح ضمينه چناق طولق دو كلك مرتبه سنه و ارنجه الاطفاح و التطفح على وزن الاكرام و التكريم دو كلك يقال اطفحت الاناء و طفحتة نطفحاً الطفاحة طانك ضميه سيله يرشبتك او زرينه كان نسنه مثلاً چولمك قيزكن او زرينه كان كوپوك كى الاطفاح چولمك كوپوك الميق نقول اطفحت القدر افعلت و زنى او وزن اذا اخذت طفاحتها الطفح و الطفوح طانك فتحيله اوله و ضميله ثابته برنسنه طولق بقال طفح السكران من الباب الثالث اذا ملأه الشراب الطافح طوماش نسنه و ببل برنسنه بي يوقر و يوب كتمكه دخی دیرلر يقال طفحت الربح القطنه و نحوها اذا سطعت بها و كتمك معناسنه ده كلور بقال اطفح عنى اى اذهب الطمخ ديكتملو بيوك افا چلره دیرلر الطلحة و احدى و طمخ طانك فتحى و لامك سكونيله دوه طمخ افا چندن بيوب زحمت چكمك بقال طلحت الابل من الباب الرابع اذا اشتكت من اكل الطمخ و طمخ طلعه لغت در و طمخ ديو چچكه و خرمانك اول ميشنه دیرلر و دوه يور و لمغه دخی طمخ دیرلر بقال طمخ البعير اذا اعى الاطلاح همزه نك كسرى ببله دوه بي يور مق بقال اطلخته انا التطايع بمعناه تقول طلخته اذا حسرت و حسر حاله و سبنله كه مهملتين در يور مق معناسنه الطمخ طانك فتحى و لامك كسرى ببله يور ماش دوه بقال ناقه طمخ اسفار يعنى سفر لر حكوب يور ماش و ارق ماش دوه الطمخ و الطلح اوله ضميله ثابته فتحيله طمخك جمعى در و طمخ كنهيد دخی دیرلر الاطلاح طانك كسرى ببله طمخ معناسنه ديكتملو افا چندن عبارت اولقه الطلاحية طانك كسرى و يانك تشدد ببله شول دوه در كه طمخ او نلر الطلاحية بضم الطاء بمعناها على غير القاس الطمخ طانك كسرى و لامك سكونيله شول دوه در كه يور و ماش اوله و دوه دن غير ييد دخی اطلاق اولنور بونده مذكر و مؤنث برابر اولور الاطلاح همزه نك فتحيله جمعى در و طمخ كنهيد دخی دیرلر الطلحة طانك فتحى و لامك كسرى ببله طمخ او نليوب زحمت چكن دوه الطلاحى طانك فتحيله و اخرنده الفلك قصر ببله طمخ او نليوب زحمت چكن دوه لر حجاجى كى كه حجاجى دخی چقر دكنى او نليوب زحمت چكن دوه لر دیرلر الطلحة الطلحات طلحة بن عبدالله بن خلف الخزاعى و اما طلحة بن عبدالله بن عثمان كه صحابه دن در اول نيمى در ذو طلوح طانك ضميله بر موضعك اسمى در الطمخ ففتحته ببله نعمت معناسنه در و بعضلر ايتدى طمخ بر موضعك اسمى در الطلاح طانك فتحيله صلاحك ضد بدر و منه قبيل لولا الصالحون لهلك الطالحون الطلحتان صيغه نضعير او وزن طلحه بن خوبلد الاسدى در و برادرى در الطلنفع طانك و لامك فتحيله ايجى بوش نسنه خالى الجوف معناسنه بعضلر ايتدى طلنفع زعب چكمش كسنه در الطمخ برنسنه يي كوزى ديكه بقمق بقال طمخ بصره الى الشئ اى ارنفع و طمخ بعضلر

طفح

طمخ

طمح

ایندی برنسنه بی زیاده طلب اینکه دخی دیرل بقال طمع فلان ای بعد فی الطلب وایشان ایدرکن بولن هوایه  
 ویرمه دخی دیرل بقال طمع بوله اذارماه فی الهواء الطامح هر مرتفع اولن نسنه یه طامح دیرل وان حر برص اولان  
 عورت دخی طامح دیرل الطامح شول کسنه در که زیاده حر برص اوله و بنی اسدن بر جلاک اسمد که قیصره  
 ارسال اولنشدی الطامح طانک کسر بله جماع کبی دروزنا ومعنی یزیدی روابنی اوزن بقال فرس فیه طامح  
 یعنی شول فرس که انده سرکشاک و حریت وارد الطامح طانک فتحی و میمک ضمی ابله عورت سرکشاک ابدوب  
 ان حر برص اولمق بقال طمحت المرأة من الیاب الثالث مثل جمحت که جموح دخی سرکشاک دیرل الاطامح برنسنه یه  
 کوزنی دکه بقدر مق بقال طمع فلان بصره ای رفعه الطمحات فتحانه شداید معناسنه بقال صابه طمحات  
 الدهر ای شداید ابو الطمحن القینی بر شاعرک اسمد ر الطوح والطمح هلاک اولمق و دوشمک بقال طامح بطوح  
 و بطیح ای هلاک و سقط ویر یوزنده آ زوب سرگردان اولمغه دخی دیرل التطویح علی وزن التکریم از دور مق بقال  
 طوحه اذا توهه و ذهب بهاهنا و هاهنا التطوح فتحینه و وواوک ضمیله از مق بقال طوحه فتطوح فی البلاد اذا  
 رمی بنفسه هاهنا و هاهنا التطوح فتحینه و وواوک ضمیله انشقیق بقال تطوحت بهم النوی ای ترامت یعنی فراق  
 انلری پراکنده قلدی المطوح میمک فتحینه انا جق یرل مقاذف معناسنه الطوامح انجی لر قواذف معناسنه بقال  
 طوخته الطوامح ای قدفته القواذف و لا بقال المطوحات و هو من النوادر کقوله تعالی وارسلنا الیاح لواءح علی  
 احد التا و بلین و تا و بل آخر بودر که ریاح کندی خیرله لاقح اولما بنجه ملقح اولماز بوتقد بر جه لواقح معنای  
 اصلبسی اوزن اولور و لاقح یوکو و دیمکدر حامله معناسنه فصل الفاء الفتح فانک فتحی و تانک سکونیه اچمق بقال  
 فحت الباب من الباب الثالث و فتح و لابت اچغه و منصور و مظفر اولمغه دخی دیرل و فتح ا قار صوید دخی دیرل کرک  
 بکاردن اقسون کرک غیری ردن اقسون و فتح فاقه نك مه سی دلیکی بیوک اولمغه دخی دیرل بقال فحت الناقه  
 الانفتاح همزه نك کسر بله اچمق بقال فحتنه فانفتح التفتح چوق اچمق بقال فحت الابواب شد دلکثرة التفتح  
 اچمق بقال فحتها افتتحت الفتح فانک ضمی و تانک سکونیه و واسع و مفتوح قیو و یقال قاره زة فتح ای واسعة الرأس  
 یعنی اغزی بیوک شیشه کسائی تیدی فاروره فتح دیمک قفسر و اغزی باغسر شیشه دیمک و اور پس فتح فعل زنی  
 اولور مفعول معناسنه الاستفتاح و الافتتاح یعنی بقال استفتحت الشی و افتتحت و استفتاح نصرت طلب ایتمکه  
 دخی دیرل استنصار معناسنه المفتاح میمک کسر بله کلید اچا جق الت کلید کرک قیوده اولسون کرک غیره پرده  
 اولسون المفاتيح و المفاتيح مفتاحک جمعی تانید یانک حذفیله اخفش ایندی بوع بلك امان و امانی دبد کبری  
 کبی در که یا کاه تخفیف اولنور و کاه تشدید اولنو و الفاتحه برنسنه نك اولی الفتح فانک فتحیله و تانک تشدید بله  
 حاکم معناسنه در نقول افتح بیننا ای حکم الفتح فانک ضمی و تنک تخفیفیله حکم معناسنه در الفتوح فانک فتحیله  
 مه سنک دلیکی بیوک اولان ناقه واسعة الاحلیل معناسنه الافتاح همزه نك کسر بله ناقه نك مه سی دلیکی  
 بیوک اولمق بقال افحت الناقه الفحج افعینک اغزیدن فسلامسی در و کشبش کافک فتحی و شینک کسر بله افعینک  
 درسی و تسی صوت جلد معناسنه بقال فحت الافعی نفع فحجان من الباب الاول و الثاني و بالجمله هر فعل که مضاعف  
 اولوب لازم اوله انوک مستقبلی یفعل وزنی اوزن کلور عینک کسر بله لایدی کلمه که انلر هم ضمله کلشدر وهم  
 کسر بله که انلر کبری یفعل در خسته اولمق معناسنه و بری دخی یشخ در جمیله باش یارلمق معناسنه و بری دخی یجم در  
 فی الامر در جد و جهد اینک معناسنه و بری دخی یصد در صادمهمله ابله چا غرمق معناسنه و بری دخی یجم در  
 جمیله طوار راحت اولمق معناسنه و بری دخی نفع الافعی در بلان قشقرمق معناسنه و بری دخی یشب الفرسدر  
 تا و بنامق معناسنه و شول فعل که مضاعف و متعدی اوله انک مستقبلی یفعل وزنی اوزن کاور عینک ضمیله  
 الابش کلمه که انلر ضمله و کسر له کلشدر در که انلر کبری یشخ در و بری یفعل در دفعه ثانیه ده اچور مک معناسنه

طوح

فتح

فحج

و بری دخی بیت الشیء در قطع اینک معناسنه و بری دخی بنم الحدیث در سوز اینک معناسنه که قو فحلق  
 معناسیدر و بری دخی رم الشیء یرمه در اصلاح اینک معناسنه الفحاح فانک فخیله جنتیه برنهر لکاسی در  
 الفدح فانک فخی و ذالک سکونیه ثقلت و یرمک و فی حدیث ابن جریر ان رسول الله صلی الله علیه وسلم و علی  
 المسلمین ان لا یترکوا مفد و حافی فداء و عقل یعنی خطابه اوزر بنه دیت متوجه اولنه عاقله سی نصرت بدوب  
 یوک الذند قومیه را ما غیر بیلر و اینده مفد حا واقع اولمشدر الفادح بقال مر فادح اذا عاله و بهظه یعنی برایش عظیم  
 اولوب اغریوک اولسه بوبله دیرلر عولایش عظیم اولغه و بهظ طاء معجه ابله یوک اغرا اولغه دیرلر اما فذحه  
 ایشد لما مشدر عر بیتنه اعتماد اولنان کسنه دن الفرح فختینله سرور و فرح حرون اولوب کون اولغه دخی دیرلر  
 و منه قوله تعالی ان الله لا یحب الفرحین لافراح مسرور فلق بقال مایسرنی بهذا الامر مفرح و مفروح بولا نقل  
 مفروح و افراح دین اغر کلکه دخی دیرلر بقال افرحه الدین ای نقله و فی الحدیث لا یترک فی الاسلام مفرح زهری  
 ابتدی سؤل کتاب که فی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مهاجرین ابله انصار بیننده یازمشدی انده بیورمشدر  
 ان لا یترکوا مفرحاً حتی یعینوه علی ما کان من عقل و فداء زهری ابتدی مفرح دن مراد مفد و ح در که اغریوک  
 التند اولنه دیرلر ته کم عن قرب مرور اینمشدر و اصمعی کذلک ابتدی مفرح سؤل کسنه در که اکادینی ثقلت  
 و یرمش اوله یعنی بیورر که بومقوله مدیون اولانلرک دینی بیت المالدن اد اولوب و مدیوناً ترک اولنیه امام فرح  
 دبد کلر بنی حیمه انکار ایدوب جائز کور مشدر در التفریح علی وزن التکریم افراح معناسنه در الفرحة فانک فخیله  
 مرثد کانه معناسنه بقال عندی لک فرحة ان بشرئی الفرحة فانک ضمیمه بمعناها المفرح میمک کسریله سؤل  
 کسنه در که هر بار که دهرا نی مسرور اند کجه اول فرحناک اوله المفرح میمک ضمی و رانک کسری و تشدد بدبله  
 قلبه فرح و یریحی معجون که معروف در الفرشاح فانک کسری و رانک سکونیه طوار طرنقلرندن سؤل بصی اولان  
 طرفغه دیرلر الفرشحة ناقه سودی صاعلور کن ایقلرن اچوق طوتمق بقال فرشحت اذا نضجت للحلب و نضج فأنله  
 و بعد الحاء المهمله حیمه ابقلری بری برندن یرمق و بقال بضا فرشح الرجل اذا جلس و فتح بین رجلیه و بوحالته  
 فرشحه و فرشطه دیرلر و فرشحه غاز اچنده طور رکن ابقلرن بری برندن راق طوب زیاده اچقدر کپسانی ابتدی  
 بقال فرشح الرجل فی صلوة اذا فحج بین رجلیه و هو قائم و کان ابن عمر لا یفرشح رجلیه فی الصلوة ولا یلصقها و لکن  
 بین ذلک یعنی ابن عمر رضی الله عنهما غار اچنده طور رکن ابقلرن نه قنی اچاردی و نه قنی بری برینه بقین دو تردی  
 بلکه میانده دو تردی المفرح میمک ضمی و طانک سکونیه بصی اولان باش بقال رأس مفرح ای عربض الفسحة  
 فانک ضمیمه وسعت معناسنه الفسح کک واسع معناسنه بقال مکان فسح ای واسع الفسح ضمیمه کذلک واسع  
 دیکدر الفسح فانک فخی و سببک سکونیه یری مجلسه واسع اینک بقال فسح له فی المجلس ای وسیع له فی  
 الانفساح قلبی واسع اولق بقال نفسح صدری ای انشرح التفصح فختینله و سببک ضمی و تشدد بدبله مجلس ده  
 کک اونور مق توسع معناسنه التفاسح تانک فخی و سببک ضمیمه بمعناه بقال نفسحو فی المجلس و نفاسحو ای  
 توسعوا النفسح فانک ضمیمه و حانک کذلک ضمیمه واسع الصدر اولان کسنه میمز یاده اولمشدر الفصح فانک  
 فخی و صادق کسریله سؤل کسنه در که سوزنده بلاغت اوله یا خود سؤل کلام در که انده بلاغت اوله رجل  
 فصیح کلام فصیح و اسان فصیح دیرلر چنکه دلك نکلده جر یانی اوله بعضیلر ابتدی هر نکلده قادر اولن فصیح در  
 اول که نکلده قادر اولیه اکما اعجم دیرلر القصاحه فانک فخیله فصیح اولق بقال فصیح العجمی من الباب  
 الخامس فصاحه اذا جادت لغته حتی لا یلحن یعنی نکلمی قواعد عربیه موافق اولوب خطا اینتر اولسه  
 و سوزدک کویوکی النغه دخی دیرلر بقال فصیح اللبن اذا اخذت منه الرغوة و رغوه راء مهله و عین معجه ابله سود  
 کویوکنه دیرلر التفصح فختینله و صادق ضمی و تشدد بدبله و التفاسح تانک فخی و صادق ضمیمه نکلده

قدح

قرح

قرشح

قرلح

فسح

فصح

فصبح دکلمن فصیحانق بقال نفعص فی کلامه ونفامح اذ انکلف الفصاحه الافصاح همزه نك کسر بله فصیح  
اولغه دیرل بقال افصح العجی اذ انکلم بالعربیه و سیودک اغوزی کسلوب خالص اولغه دخی دیرل بقال افصحت  
الشاه اذ انقطع لباً وها وخلص لبنا ولبالامک کسر بله اغوزه دیرل وافصح اللب ن دخی دیرل چنکه سودک  
اغوزی کیدوب خالص قالسه وتمام طک یری اغارمغه دخی دیرل بقال افصح الصبح اذ ابد اضوئه وافصاح  
برسنه دن چقوب بری اولغه دخی دیرل ونصاری فصحه داخل اولغه دخی دیرل و فصح عید نصاری در بقال  
افصح النصاری اذ اخلوا فی فصحهم المفصح میک ضمی وصادک کسر بله واضح اولان نسنه هرته اولورسه اولسون  
الفصح فانک کسر بله وصادک سکونیه نصاری ایچون اولان عیدل دن بری در الفصح فانک فتحیه وصادک  
سکونیه رسوای اینک بقال فصحه من الباب الثالث وطک یری طاهر اولغه دخی دیرل بقال فصح الصبح اذا  
بدی الافتضاح همزه نك و تانک کسر بله رسوای اولمق بقال افصح اذا انکشف مساوی الفصحیة والفضوح  
فانک فتحیه اوله وضمینه ثانیه اسمل در رسوایک معنا سنه الافتضاح كذلك صبح بلو مک بقال افصح  
الصبح اذ ابدی وخرماقرامغه باشلق ایچون دخی دیرل بقال افصح البسر اذ ابدت فيه حرة الافصح شول اق  
نسنه درکه شدید البیاض اولیه وافصح ارسلانه ده دیرل و كذلك دوه یید دخی دیرل که بونلر فصح لونندن  
ما خود در فصحک نفسیرنده بعضیلر ایندی الفصح فتحینه شول بوزرنک درکه اچوق اولیوب یعنی شکررنک  
اولیوب عبرتی وکدرتی غالب اوله الفطح فانک فتحی وطانک سکونیه برسنه بی اینلو قلمق بقال فطحه فطحاً  
من الباب الثالث اذا جعله عربضاً التفتیح علی وزن التکریم بمعناه المفتح میک ضمی وطانک تشدید بله وفتحیه  
اینلو نسنه بقال رأس مفتح ای عربض الافطح شول کشیه دیرل که باشی اینلو اوله عربض الرأس معنا سنه  
التفتیح فتحینه و قافک ضمی وتشدید بله کل اچلمق بقال نفقت الوردة اذ انفتحت الفقاحیه فانک ضمی  
ویانک تشدید بله شول لون دیرل که کل اچلمغه بشلد قد طاهر اولور بقال علی فلان حله فقاحیه ای لون  
ورد حین هم ان بتفتح الفقاح فانک ضمی وقافک تشدید بله اذخر ایچکی در واذخر ابرق دبد کبری اوت درکه  
ایوسی مک مشرفه ده بتر الفحة فانک فتحیه وقافک سکونیه حلقه دیره دیرل الفقاح فانک کسر بله  
فصح نك جمعی در التفاح تانک فتحی وقافک ضمی ارقه ارقه یویرمک بقال هم يتفاحون اذا جعلوا طهورهم  
الی طهورهم كما بقال يتقابلون ويتظاهرون التفتیح علی وزن التکریم کوپک یاوریسی ابتدا کوزن اچمق بقال  
فصح الجر وفتیح اذ افتح عينه اول ما بفتح وفي الحديث فقحنا وصاً وصاً ثم وصاً وصاً کوزی اچلمز دن اول کوپک  
یاوریسی برسنه بی کورمک اسمک الفلاح فانک فتحی ولامک تخفیفیه برسنه بی ایشمک و باقی اولمق ونجات بولمق  
وفلاح سحر وقتنده پنن طعامه دخی دیرل زیر اصومک بقاسی سحور له در وفی الحديث حتى خفنا ان بغوتنا السحور  
وبقال حی علی الفلاح ای لبحاة الاستفلاح همزه نك و تانک کسر بله فوز وفلاح بولمق بقول الرجل لامرأة استفاحی  
بامرک ای فوزی الفلح بالفتحین لغة فی الفلاح و فلح استغه طودق یارق اولغه دخی دیرل الفلح فانک فتحی ولامک  
سکونیه یری یارمق بقال فاحت الارض ای شققته للحرث الفلاح فانک فتحی ولامک تشدید بله اکنجی حراث  
معناسنه واکنجی اولان کسنه اکین ایچون یری شق ایند وکنه بناء فلاح دبدلر الفلاحه فانک کسر بله اکجیلاک  
اینک قولهم الحدید بالحدید بفلح ای یشق و بقطع الفلوح فانک ولامک ضمیله شقوق معنا سنه بقال فی رجل  
فلان فلوح ای شقوق وجمیله دخی جارد در الافلح همزه نك فتحیه اشاغی طوداغی یارق اولان بقال رجل افلح ای بین  
الفلح الفلاحه فتحینه لذلک الشق ایچون اسم در قطعه کی فتحینه و عنتره العسبیه فاحاء دیولقب قوم مشلر ابدی  
طوداغی یارق اولدوغی اچلمدن و فاحاد دبد کبری شقه موئت اوند غنه بناء در الفلوح فانک فتحیه صوی ایچوب  
قائین بقال فح الفرس من الماء ای شرب دون الی وری رانک فتحی وکسر بله قانق معنا سنه در الفوح والفتح فانک  
فتحیه وواوک

فصح

فطح

فصح

فلح

فصح

فوح

ويانك سكونيله كوزل رايحه قوتوق يقال فاحت ربح المسك نفوح ونفح فوحو وفيما من الباب الاول والثاني  
 وفتح چولمك قينغه دخی دیرلر يقال فاحت القدر نفح غلت وفتح یان قان اقمنغه دخی دیرلر يقال فاحت الشجة  
 اذا انفتحت بالدم ونفح خايمهمله ابله دفع معناسنه در الافاحه همزه نك كسر بله چولمكي قينتنغه دیرلر يقال  
 اخنتها ناوقان اقمنغه دیرلر يقال فاح دمه ای هراقه وهراق دو كك معناسنه در وفتح واسع اولمق معناسنه ده  
 كلور يقال فاحت العارة نفح اتسعت يعنى غارت عدو اوزر پنه چوق اولدى فياح فانك فتي ويانك تخفيفي  
 وحنك كسر بله غارتك اسميدرو اهل جاهليت فيحي فياح دیرلر دى يعنى يا غارت چوق اول دیرلر دى مجازا  
 الفووح فانك وهمزه نك ضميله والفووحان فانك وواوك فتحيله بمعنى الفووح يقال فاح الطيب فوحو فوحو حانا  
 اذا نضوع يعنى كوزل قوقسه ولا يقال فاحت ربح خبيثه يعنى فووح رايحه خبيثه ده استعمال اول نماز لا فتح  
 همزه نك ويانك فتحيله وسعنى اشكاره اولان يقال بحر افح بين الفحج معناسنه الفيح فانك فتي ويانك  
 تشد بدبله بمعناه اصمعي ايتدى انه جواد فياح وفياض دیرلر ابكسيده بر معنایه در الفيحاء فانك فتحيله والفك  
 مدبله واسعه معناسنه در يقال دار فيحاء اذا كانت واسعة وفيحاء كذلك شور با سته دیرلر كه توابلي بيله اوله  
 يعنى نحو دى ومعدنوسى وساير لوزمى بيله اوله فصل القاف القح قافك ضميله چركنك كه نقيض حسن در  
 القباحة قافك فتحيله چركن اولمق يقال قح قباحة من الباب الخامس القحج چركن اولان نسنه وقبح ديو  
 دیرسك ككنه دخی دیرلر القحج قافك فتي ويانك سكونيله ايولك دن اراق ابثك يقال قحج الله ای نجاه عن الخير  
 من الباب الثالث المقبوح خير دن اراع اولان كسنه فهو من المقبوحين يقال قبحاله وقبحاله قافك فتي وضميله  
 خدا نى خير دن اراع ابثسون محندنه الاقباح همزه نك كسر بله قبح ايش ايشلمك يقال اقبح فلان اذا اتى بقبح  
 الاستقباح بر نسنه بي قبح كوزمك كه استخسانك ضدى در التقبج على وزن التكریم يره مزه نسبت ابثك يقال  
 قح عليه فعله تقبج يعنى اتوك ايشن قجه نسبت ابلدى القح اصمعي ايتدى قح قافك ضميله وحنك تشد بدبله  
 خالص ذمك در كرك خباثته اولسون كرك كرمه اولسون يقال رجل قح في كويا كه جفاده خالص ديك  
 اولور الاقحاح همزه نك فتحيله قحك جمعى در يقال اعراب اقحاح القحاحه والقحوحه قافك فتحيله اوله وضميله  
 ثانیه خلوص معناسنه يقال عربى قح ای محض خالص بين القحاحه القحج قافك ضميله بله شول سوك در كه  
 دبرى اخاطه تشد رقب ديد كبرى سوك دن بر مقدار يوقر وجه در وقب قافك كسر بله شول سوك در كه  
 اوتريحق انوك اوزر پنه اوتور بلور القدرح قافك كسر بله شول او قدر كه هنوز بلكل نامش اوله ودمر نامش  
 اوله و قمار و قوندخی قدح دیرلر القدرح قدحك جمعیدر والاقدرح والاقدرح كذلك قدحك جمعیدر  
 القدرح فتحته بله شول طرفدر كه انوكله بر نسنه اچرلر القدرح قافك كسر بله قدحك جمعیدر المقدرحة ميمك  
 كسر بله شول التدر كه اشچيلر اكا كفضيه دیرلر وكفكيد دیرلر ومقدحه شول دمور دخی دیرلر كه طاشه اوروب  
 انوكله اود چقار رلر القدرح قافك فتي ودالك تشد بدبله والقدرحة كذلك شول طاشدر كه انوكله اود  
 چقار لر القدرح قافك فتي ودالك سكونيله شور باني كفضيه ابله المق يقال قدحت المرق اذا غرفته وچقماق ابله  
 اود چقماق يقال قدحت النار وطعن ابثك يقال قدحت في نسبه اذا طعنت وديشى قورديك يقال قدح  
 الدود في الاسنان والشجر قدحا وهوتا كل بقع فيه يعنى شجرى وديشى قورديه دن مراد مزبور لر بتمكدر  
 اكرچه حقيقته قورديك لازم دكل ايسه ده والكل من الباب الثالث وقدح كوز دن ير امز  
 صويي كيدر مكه دخی دیرلر يقال قدحت العين اذا اخرجته منها الماء الفاسد وقدح كوز ايجرو بئغه دخی  
 دیرلر يقال قدحت عينه اذا غارت القدرحة شول قورده دیرلر كه ديش مثلوي وواغاج مثلوي يعارض اولور  
 القدرح دالك كسر بله شول ختمقدر كه بعض اعجبه ظاهر اولور وشول قورقدر كه ديشه اولور والقدرح قافك  
 فتي ودالك كسر بله شول نسنه در كه چولمك دندنه قالوب كفضيه ابله المسى ز حمتلو اولور والقدرح قافك فتحيله

قحج

قحج

قدح



قرح

وذلك ضميلة شول قيودر كه صوي ال ابله النطق قابل اوله التقديح على وزن التكريم كوز ايحور وتمغه ديرل يقال  
 قدمت عينه ونقدح اي ار قلنق نضمير معنا سنه الاقتداح همزه نك وتانك كسر بله چقمق چالمق واقتداح  
 كفه ابله شور باي قوتز مغه ده ديرل يقال اقتدحت الرندي عني اود چقر معجون چقمق چالدم ويقال اقتدحت  
 المرق بعني كفه ابله شور بي الدم القرحة قافك فخي ورنك سكونيله چبان القرح والقروح قافك فتحيله اوله  
 وضمينله تايد جمع در وقرح قافك فتحيله يان لمغه دخي ديرل يقال قرحه قرحا اذا جر حه جرحا وقرح برنسنه ي  
 حقه قار شول مقدر يقال قرحه قرحا اذا استقبله بوقروح بتون طرفنق ووارك ديشي تمام يمك ويوبش سنه ده  
 تمام اولو و يقال قرح الحافر قروح من الباب الثالث وقروح ناقه نك حملي ظاهر اولمغه دخي ديرل يقال قرحت الناقه  
 قرح من الباب الثالث اذا استبان جملها ذوالقروح امرء القيس ديد كرى شاعر ك لقبى در و ذوالقروح ديهكه باعث  
 بودر كه روم پادشاهي امرء القيسه بر زهر ناك كوكلك كوندري اني كيمكله بدننه چبانلر پيدا اولوب هلاك اولدى  
 انكچون ذوالقروح ديد بلر القرح قافك ضميله قرحه لغت در مثل ضعف وضعف واما القرح الواقع في بعض  
 الاشعار وهو قوله حين في قرح وفي دار انها فهو اسم وادى القرى القرح قافك فخي ورنك كسر بله يرالوجر ح  
 معنا سنه القرحى قافك فخي ورنك سكوني والفك قصر بله جمع القرح فتحينله چبانلر چقار مق يقال قرح جلد  
 بقرح قرح من الباب الرابع اذا خرجت به القروح وقرح انك الناق اولمغه دخي ديرل قال ابن الاعرابي ما كان الفرس اقرح  
 ولقد قرح بقرح قرح او قرح چيكن وكيچيكن بدن خالص اولوب اصلا مزبور دن برنسنه چقار مغه دخي ديرل  
 كه لفظ قرح معنای مزبورده اسمدر القرح قافك فخي ورنك كسر بله چبانلر چقرن كسنه الاقرا ح همزه نك  
 كسر بله چبان چقرمق يقال قرحه الله القرحة قافك ضمي ورنك سكونيله شول بياض در كه انك لنده كه غره دن  
 از اوله وغره غينك ضمي ورنك تشد بد بله در هم مقدار دن زياده اولان بياضه ديرل الاقرح همزه نك ورنك  
 فتحيله شولات در كه لنده قرحه اوله يعني كرك بياض اوله القرحاء قافك فتحيله والفك مد بله مؤنث وشول  
 باغچه در كه انداق چيچك اوله القرحان قافك ضميله ورنك سكونيله منتردن برنوع در القرحانه واحدى در بر منتز  
 معنا سنه وقرحان شول دوه ديرل كه اصلا كجيك اولماش اوله وقرحان شول اوغلا نجهه ديرل كه چيچك چقار ماش  
 اوله واحدى وثننيه سى وجمي برابر در وفي الحديث ان احباب النبي صلى الله عليه وسلم قدموا المدينة وهم قرحان اي  
 لم يكن اصابهم قبل ذلك داء يعني مدينه منوره بياضان رضوان الله تعالى عليهم اجمعين كلكار نه دخي بر مرض  
 كوزم شلردى واما شول لفظ كه حديث عمره رضى الله عنه واقع اولوب ان من معك من احباب النبي صلى الله عليه  
 وسلم قرحان نون فلان دخلها بوبر لمشدر لغت متروكه در زير اقرحان لفظنك مفردى وجمي برابر دته كم الان مرور  
 ايتدى الاقرا ح همزه نك كسر بله قومك طوارينه كجيك وچبان اولاشمق يقال اقرح القوم اذا اصاب ما شينهم  
 القرح المقارحة ميمك ضمي ورنك فتحيله مواججه معنا سنه يقال لغيته مقارحة اي مواججه القارح بتون طرفنق و  
 طوارك ديشلري تمام بنى وانما يكون ذلك في خمس سنين لان في السنة الاولى حولي ثم جدعي ثم ثنى ثم رباعى  
 ثم قارح يقال اجدع المهر واثني واربع وقرح هذه وحدها بلا الف بعني ذكر اولنان افعالك بيننده الفسز اولوب  
 ثلاثي مجرد اولوب استعمال اولنن قرح در انجق وقارح ديوشول ناقه يه ديرل كه حملي ظاهر اولمش اوله  
 القرح قافك ضمي ورنك تشد بد بله قارحك جمي ديشلري تمام بتمش انلر معنا سنه المقارح ميمك فتحيله  
 كذلك قارحك جميدر القوارح قارحه نك جمي در ديشي تمام بتمش يوندلر وقوارح شول ديشلره ديرل كه  
 شايد ديد كرى ديشلرك ورباعيات ديد كرى ديشلرك وراسنه در وهر بتون طرفنقونك اضبسي  
 بتد ككه يقرح ديرل صيغه مضارع اوزن وهزدي خف اولنده يعني بتون طرفناغى وچتال طرفناغى  
 اوليانده دوه ككي مثلا بيزل ديرل بياضه وزاء معجه ابله وهر چتال طرفناغى اولنده يصلاح ديرل صاد

مهمله وغبین معجه ابله القراح قافك فتحيله شول مزرعه دركه اشجاری وبناسی اولیه الاقرحه همزه نك فتحی  
ورائك كسر بله قراحك جمعی در مزارع خالیة عن البناء والاشجار معناسنه وقراح شول صویدیر لکه اكاغیری  
نسنه خلط اولنا مش اوله القریحة قافك فتحی ورائك كسر بله قیودن ابتدا چكلن صومنه قولهم لفلان قریحه  
جیده که بوندن مراد جودت طبعه اولان استخراج علم در الاقتراح همزه نك ورائك كسر بله بی تأمل برنسنه  
سؤال بئك تقول اقترحت علیه شیاً اذا سألته اياه من غیر رویه وارتجال وارتجال کلامه دخی اقتراح دیر لر یعنی  
سوزی بی توقف و شعری بی تأمل سو بلك واقتراح دوه به بنزدن اول بئك تقول اقترحت الجمل اذا ركبته قبل ان یركب  
القرواح قافك كسری ورائك سکونیه شول کون طوقنور یردرکه اكا کولکه صلا رنسنه محتلط اولیه وقرواح  
شول باقه یه دخی دیر لکه ایقلری وزن اوله اصمعی ایتدی براعرایه قرواح ندر دپدم ایتدی التي کانهاتمشی علی ارماع  
واوزون خرما اغاجنه دخی دیر لر بقال نخلة قرواح القراویح والقراوح قرواحك جمعی در القرح قافك وزاء معجه نك  
ضمیله براغاجك اسمی در القرح قافك كسر بله اشته قودقلری حوایح بیکبی وزعفران کبی مثلاً بابل معناسنه  
المقرحة ميمك كسر بله ورائك فتحيله برنوع ملحہ در یعنی طوزلق دید کلری الت درکه ایچنه طوز قور لر التقاریح  
تائك فتحی ورائك كسر بله طعامه قون حوایح در التقریح علی وزن التکریم حوملکه طعام حوایحی برقوق تقول  
قرحت القدر تقریحا اذا طرحت فیها الابرار وابرار همزه نك فتحی وباءه وحده نك سکونی وزاء معجه ابله طعامه  
قون حوایحه دیر لر دبك افزار معناسنه القرح قافك فتحی ورائك سکونیه کلب بوانی ببول بدرکن اتفق وصاحق  
قوس قرح قافك ضمی ورائك فتحيله ابلکم صاعمه دپد کلری عظیم دائره درکه اکثر بهار ایامند بلونلو هو الرده کوك  
یوزنه الوان مختلفه ابله ظاهر اولورو بواعراب جهتنده غیر منصر فدر القرح كذلك قافك ضمی ورائك فتحيله  
برطاغك اسیدر مزلغه ده القساحة والقسوحة قافك فتحيله اولده وضمینده تائیده برنسنه بك اولغه دیر لر  
بقال قسح الشیء قساحة وقسوحة اذا صلب كذا فی بعض نسخ الصحاح القلم فتحینده دیشده اولان صار ولق در  
بقال قلع الرجل قاحا من الباب الرابع الاقلح همزه نك فتحی وقافك سکونیه دیشلری صار اولان کسنه التقلیح  
علی وزن التکریم دیشك صار وستی کیدرمک وفی المثل عود بقلح ای بنقی اسنانه وعود عینك فتحيله زیاده پیر  
اولان دوه وپیر اولان دوه نك دیشلری زیاده صار اولمق ایله سعی بی فائده ده استعمال اولنور پس تقلیح بو  
معناده مرضت الرجل کبی در قن مرضنه علاج ایدوب اوزرینه بولنسك وقردت البعیر کبی در قن قرادن یعنی  
کنه سنی پاك ابتسك وطنیت البعیر کبی در قن طنی مرضندن اعالج اتسك وطنی طاء مهمله نك فتحی والفك  
قصیر بله طوارك طلاخی یانه یا بشمقدر غایت صوسر لغندن القاحم قافك كسری ابله وميمك تشد بديله هر نسنه نك  
زیاده مسنی ویشلوسی و بومیم زیاده اولناغله جرد حله الحاق اولنمشدر وجر دحل دیو حیمك كسری ودالك فتحيله  
كذلك زیاده یشامش دوه یه دیر لر القمح قافك فتحی وميمك سکونیه بغدای حنطه معناسنه وفتح مصدر  
دخی کلوراون مثالنده اولان نسنه بی یاش ایندن کل اینك معناسنه یقال فحت السوبق وغیره من الباب الرابع اذا  
استففته الاقماح همزه نك ورائك كسر بله بمعناه القمیحة فعیله توزنی ووزن قافك فتحی وميمك كسر بله استفاف  
طر بقیله اكل اولنان نسنه نك اسمی در جوارشدن وغیر بدن وجوارش حیمك ضمیله معدیة قوت ویرن دوادر  
کوارش لفظندن تعرب ایشدر کوار بدن لفظندن مأخوذ در کویا که فیحجه لفظی فمحدن مأخوذ در برمعناسه  
که بغدای دیمك اولور القمیحة قافك ضمیله اغز طولسی اولان نسنه در بغدای بدن القماح قافك ضمی وميمك فتحی  
وتشد بديله براوت در که زعفران کبی صاری بو یاریندن کلور روس معناسنه وفتحان كذلك برنسنه در  
که توزکی خمرک اوزرینه کلور ذر بره مثالنده وذر بره ذال معجه ابله کوزه قون ده ایه دیر لر القموح  
قافك وميمك ضمیله دوه حوض یاننده باشن بو قروطوتوب صوایحما مکرر بقال فتح البعیر قوحا من الباب

قرح

قح

قسح

قلح

قح

الثالث اذا رفع رأسه عند الحوض وامتنع من الشرب القامح باشن يوقر و طوب صوتا يمين دوه القمح  
 قافك ضمي وميك فخي وتشد بدبله قاحك جعي التقمح والانقماح صوية قانوب باشن يوقر و طوتق يقال تقم  
 البعير وانقمح اذا رفع رأسه وترك الشرب ريا المقاحه ميم اولك ضمي وثانينك فخي له بمعناه يقال قاحت ابلك  
 اذا وردت ولم يشرب ورفعت رأسها من داء بها او بردا المقاحه ميم اولينك ضمي وثانينه نك كسر بله باشن يوقر و  
 قالدروب صوا يمين دوه يقال ابل مقاحه وبعير مقماح وناقحة مقماح ايضا القماح قافك كسر بله مقماحك  
 جعي در على خلاف القياس الاقماح همزه نك كسر بله باشي يوقر و قالدروب اشاغه بقمق يقال اقماحه الغل  
 اذا ترك رأسه مرفوعا من ضيقه يعني باشن يوقر و قالدروب طوتسه غلك طار لغندن وغل غين معجه نك  
 ضميله شول دمونه ديرل كه اسيرلك بوينه اوررل واقماح كذلك شدت برده ديرل يقال شهر اقماح اذا كان من  
 البردا شد ما يكون اقماحك بوابكي معناسني دخی دوه نك صواوز رينه كلوب شدت بردك متاذي اولد غندن  
 باشن يوقر و طوتسندن اخذ ابش لدر القمح قافك فخي له ونونك سكونيله برنسنه بي چوكان كبي اكري ابثك  
 يقال فحت الشي قححا اذا عطفته كالحن ومحن ميمك كسري وحاء مهمله نك نقديله چوكان ديد كسري او جي كسري  
 اغاچدر القناحة قافك ضمي ونونك تشد بدبله شول كسري اوزون مفتاحدر كه قيونك اردنده اولان مندالن  
 انكله اچارل التقيح على وزن التكريم قناحه ديد كسري مفتاحي قيويير است ابثك يقال قحت الباب اذا اصاحت  
 ذلك عليه القح قافك فخي ويانك سكونيله ايربك مده معناسنه كه اكان قار شمامش اوله وقح يان ايربك  
 اقناغه دخی ديرل يقال قاح الجرح بقح من الباب الثاني اذ ارمي القح التقيح على وزن التكريم والتقيح فختينله  
 ويانك ضمي وتشد بدبله بمعناه يقال قح الجرح وقح القاحه قاحه الدار ساحتها يعني اوك اور تسي فصل الحاف  
 الكح كافك فخي ويانك سكونيله طوارك لجامن طوتوب كيرو چكمك تا كه يور ومه دن فراغت قلبه يقال كحت  
 الدابة من الباب الثالث اذا جذبتها اليك لتقف يعني طوارك اوزرنه اولان كسنه لجامن كند ويه چكه طورسون ديو  
 اكمحتها واكفحتها وكحتها بوجه برمعنايدر ولكن بلا همزة استعمال اولنان هين كحتها در اصميدن بوبله  
 روايت اولمشدر الكح كافك فخي وتانك سكونيله جسمه تا تير ايدر برنسنه ابله اتق وطعامي طوب بجهيك يقال  
 كحه كحا اذ ارمي جسمه بما اترفيه والطعام اذا كل منه حتى يشبع الكح كافك ضميله خالص معناسنه در قلفظ نك  
 معناسنه لغت در يقال عربي كح وعربية كحه كما يقال قح وقحه ام كحه شول عورت در كه اب ت فربض انوك حقه  
 نازل اولمشدر الكح كح كافينك ضميله لبله قار يش عورت و پير اولمش ناقه الكدح كافك فخي ودالك سكونيله  
 ايش ابشلك وسرعت ابله يوريك وطرملا مق وكسب ابثك يقال هو بكدح في كذا اي بكد وقوله تعالى  
 انك كادح الى ربك اي تسعي ويقال ايضا اصامشي فكدح وجهه ويقال هو بكدح لعياله اي بكسب وكدح  
 طرمق معناسنه ده كلور يقال بكدح الاكتداح همزه ويانك كسر بله كسب ابثك لكدح وضمينه كدح جعي در  
 يقال بكدح اي خدوش يعني انوك جسمه طرمق و اردر الكدح على وزن التكريم طرملا مق يقال كدحه  
 نكدي محال كدح ميمك ضمي ودالك فخي وتشد بدبله طرملا مق يقال حمار كدح اذا عضضته الحجر يعني حمارل  
 اني اصرسه بوبله ديرل الكدح فختينله ودالك ضمي وتشد بدبله طرمقلى اولق يقال نكدي الخلد اذا تخدش  
 الكردحه على وزن الدحرجه قصه كسنه نك بلسي كاد من اوفق اتا سرعت ابله كرتحه وكرتحه دخی ناء مشاة  
 فوقانيه ايله اوله وميله ثانيله بو معنايه در التكر دح فختينله ودالك ضميله يوالنق اصمعي روايتي اوزن  
 يقال سقط من السطح فتكر دح اي ند حرج الكسح كافك فخي وسپنك سكونيله سوپرمك نقول كسحت  
 البيت من الباب الثالث اذا كنسته المكسحة سپور كه كه انوكله اوسپوررلر يا خود قار سپوررلر يا اخرنسنه  
 وكسح بل طويراغي يردن قويروب صاورنغه دخی ديرل يقال كسحت الريح الارض اذا قشرت عنها التراب

قح

قح

كح

كح

كح

كردح

كسح

الا كُنْ سَاحِ هَمَزُهُ نَكْ وَتَانِكْ كَسْرُ بِلَهْ كُو تَرِي مَالِي الْمَقْ بِقَالَ اِغَارُوا عَلَيْهِمْ فَانْتَمَحَوْهُمْ اِيْ اِخْذُوا مَا لَهُمْ  
 كَلَهُ الْاَلْ كَسْحَ هَمَزُهُ نَكْ فَتَحْيِلُهُ اِقْ سَقْ اَعْرَجْ مَعْنَا سَنَهُ وَكُو تَرْمِ اَوْلَانْ كَسْنَهُ يَدُهُ دِيرْلَر مَقْعَدُ مَعْنَا سَنَهُ مِيْمِكْ ضَمِيْلَهُ  
 الْكَسْحَانْ كَكَافِكْ ضَمِيْ وَسَبْنِكْ سَكُو نِيْلَهُ اَكْمَحْكْ جَمِيْ دُرُو فِي الْخَدِيْثِ الصَّدَقَةُ مَالُ الْكَسْحَانِ وَالْعُوْرَانِ  
 وَعُوْرَانِ دَخِيْ اَعُوْرِكْ جَمِيْ دُرْ كُو زَسْرْ كَسْنَهُ دِيْمَكْدِرْ يَعْنِيْ مَالُ صَدَقَهِيْهِ مَسْتَحَقْ اَوْلَانْلَر بُوْنْلَر دُرْ الْكَشْحْ كَكَافِكْ  
 فَتَحِيْ وَسَبْنِكْ سَكُو نِيْلَهُ بُو كُو رَلَهْ قَصَبُهُ اِيْ اَكْنِكْ مَا يَنْبِيْ وَبَعْضِيْلَر مَطْلَقًا بُو كُو رَلَهْ نَفْسِيْرًا بِئِشْلَر دُرْ بِقَالَ طُوِيْ  
 فَلَانْ عَنِيْ كَشْحُهُ اِذَا قَطَعْتَكَ وَطُوِيْ بَتْ كَشْحِيْ عَلَيَّ اَمْرًا اِذَا اَضْمَرْتَهُ وَسَتَرْتَهُ وَكَشْحُ بُو كُو رَهْ دُو كُوْنُ بِقِمَاغُهُ دَخِيْ دِيرْلَر  
 بِقَالَ كَشْحُ الرَّجْلِ كَشْحًا اِذَا كُوِيْ مِنْهُ وَكَشْحُ عِدَاوَتِيْ صَقْلَغُهُ دَخِيْ دِيرْلَر بِقَالَ كَشْحُ لَهْ بِالْعِدَاوَةِ اِيْ اَضْمَرْتُ وَكَشْحُ طَاغَلْغُهُ  
 دَخِيْ دِيرْلَر نَفْرَقْ مَعْنَا سَنَهُ قَبْلُ عَنْ كَلَمَةِ سَيْلَهُ اسْتِعْمَالُ اِهْلِيْسَهْ بِقَالَ كَشْحُ الْقَوْمِ عَنِ الْمَاءِ اِيْ نَفْرَقُوا وَكَشْحُ طَاغَلْغُهُ  
 دَخِيْ دِيرْلَر بِقَالَ مَرْفَلَانْ بِكَشْحِهِمْ اِيْ بِفَرْقِهِمْ وَيَطْرُدُهُمُ الْكَشْحُ فَتَحْيِلُهُ شَوْلُ مَرْضَدِرْ كَهْ اِنْسَانِكْ بُو كُو رُوْنَهْ عَارِضْ  
 اَوْلُوْرُوْ اَكَادُو كُوْنُ اَوْ رَمَاغَلَهْ عِلَاجُ اَبْدِرْلَر اِلْمَا شُوْحُ مِيْمِكْ فَتَحِيْ وَسَبْنِكْ ضَمِيْلَهُ بُو كُو رُوْنَهْ دُو كُوْنُ اَوْ رُوْلُنْ كَسْنَهُ  
 الْمَكْشُوْحُ الْمَرَادِيْ بِرَجْلِكَ اَسْمِيْدِرْ اِنْ كَشْحَ كَكَافِكْ كَسْرُ بِلَهْ بُو كُو رُوْدَهْ اَوْلَانْ دُو كُوْنُ عِلَامَتِيْدِرْ اِنْ كَشْحُ سَبْنِكْ  
 كَسْرُ بِلَهْ شَوْلُ كَسْنَهُ دُرْ كَهْ سَكَا عِدَاوَتِيْ اِطْهَارُ اَيْتِيْهِ الْمَا كَشْحَةُ مِيْمِكْ ضَمِيْ وَسَبْنِكْ فَتَحْيِلُهُ عِدَاوَتِيْ صَقْلِقْ بِقَالَ  
 كَشْحُهُ بِالْعِدَاوَةِ اِنْ كَشْحَ هَمَزُهُ نَكْ وَكَافِكْ كَسْرُ بِلَهْ طَاغَلِقْ بِقَالَ اِنْ كَشْحُ الْقَوْمِ عَنِ الْمَاءِ اِيْ نَفْرَقُوا عَنَهُ الْكَفْحُ  
 بِرَنْسَهْ يِرُوْرُوْ تُوْجِهْ اَيْتِيْكَ نَقُوْلُ كَفْحَتُهُ كَفْحًا مِنْ الْبَابِ الْثَالِثِ اِذَا اسْتَقْبَلْتَهُ كَفَّةً وَكَفَّهُ كَفَّهُ كَكَافِكْ فَتَحِيْ  
 وَفَانِكْ تَشْدِيْدُ بِلَهْ لَفْظِيْنِ دُرْ كَهْ كَلَمَةٌ وَاَحَدُ حَكْمِنْدَهْ اَوْلَعِيْنِ حَمْسَهْ عَشْرَ كِيْ فَتَحِ اَوْ زَنْ مَبْنِيْ اَوْلِشْلَر دُرْ يُوْزَهْ يُوْزْ  
 دِيْمِكْ اَوْلُوْرُو فِي الْخَدِيْثِ اِنِيْ لَا كَفْحَهَا وَاِنَا صَائِمٌ اِيْ اَوْ اَجْهَهَا بِالْقَبْلَةِ الْمَدْفُحَةُ مِيْمِكْ ضَمِيْ وَفَانِكْ فَتَحْيِلُهُ رُوِيْرُو  
 اَوْلِقْ قَالِ الْاَصْمَعِيُّ بِقَالَ كَا فُحُوْهُمْ اِيْ اسْتَقْبَلُوْهُمْ فِي الْحَرْبِ بُو جُوْهَهُمْ لَيْسَ دُوْنَهَا تَرْسٌ وَلَا غَيْرُهُ يَعْنِيْ حَرْبُهُ  
 مُوَاَجِهُهُ بِرُوْجْهَلَهْ اَوْلِدُ بِيْكَهْ قَلْقَانٌ وَغَيْرُ بَدَنِ مَا يَنْبِيْهِ حَائِلٌ اَوْلُوْرُوْنَسَهْ يُوْغَدِيْ وَبِالذَاتِ مُبَاشِرَتُهُ دَخِيْ دِيرْلَر  
 بِقَالَ فَلَانْ بِكَافِحِ الْاُمُوْرِ اِذَا بَاشَرَهَا بِنَفْسِهِ اَلْكَفَاحُ هَمَزُهُ نَكْ كَسْرُ بِلَهْ طُوَارِكْ اَغْرِيْ نَهْ لَجَامَلَهْ اَوْ رَمَقْدِرْ تَا كَهْ لَجَامِيْ  
 اَغْرِيْ نَهْ اَلْوَعْرُ بِلَرْ كَلْفِيْتَهْ كَفَا حَادِيْدُ كَارِيْ قُوْلُرْ نَمْدَنْ مَا خُوْذْ دُرْ اَلْكَفَاحُ كَكَافِكْ كَسْرُ بِلَهْ رُوِيْرُوْ وَاَوْلِقْ اَلْكَفِيْحُ كَكَافِكْ  
 فَتَحِيْ وَفَانِكْ كَسْرُ بِلَهْ بِرْ كَسْنَهْ نَكْ كَفُوْنُوْ وَبِرْ اَبْرِيْنَهْ دِيرْلَر اَلْكَلُوْحُ ضَمِيْلَهُ تَرْشُ رُوْلِقْ اِرَاسِنْدَهْ اَوْلَانْ صَرْتَقْدِرْ  
 يُسَمُّ مَعْنَا سَنَهُ اَلْكَلَاحُ كَكَافِكْ ضَمِيْلَهُ مَعْنَا بِقَالَ كَلِحُ الرَّجْلِ كَلُوْحًا وَكَلَا حَا مِنْ الْبَابِ الْثَالِثِ اَلْكَاحَةُ كَكَافِكْ وَلا مَكْ  
 فَتَحْيِلُهُ اَغْرُوْ اَغْرُكَ اطْرَافِيْ بِقَالَ مَا اَقْبَحُ كَلْحَتُهُ يَعْنِيْ نَهْ عَجَبٌ قَبِيْحٌ دُرْ اِنُوْكَ اَغْرِيْ وَاَغْرِيْبِنِكْ اطْرَافِيْ اَلْكَاحُ شَدِيْدٌ  
 مَعْنَا سَنَهُ بِقَالَ دَهْرُ كَالْحِ اِيْ شَدِيْدٌ اَلْكَاحُ كَكَافِكْ ضَمِيْلَهُ قَتْلِقْ بِلِيْ سَنَهْ مُجْدَبٌ مَعْنَا سَنَهُ الْمَا كَلْحَةُ مِيْمِكْ ضَمِيْ  
 وَلا مَكْ فَتَحْيِلُهُ قَانْ شَمِقْ مَشَادَهْ مَعْنَا سَنَهُ اَلْتَكْلِحُ فَتَحْيِلُهُ وَلا مَكْ ضَمِيْ وَتَشْدِيْدُ بِلَهْ يَلْدِرْمُ بَرِيْ بَرِيْ اِرْدَنْجَهْ سَتَاقِقْ  
 بِقَالَ اَلْكَلِحُ الْبَرِقُ اِيْ تَتَابِعُ الْاَلْكَاحُ هَمَزُهُ نَكْ كَسْرُ بِلَهْ وَكَافِكْ سَكُو نِيْلَهُ طُوَارِكْ اَوْ يَانْ چَكْمِكْ بَاشِنْ  
 يُوْقُرُوْ قَالِدِرْ سُوْنُ دِيُوْ نَقُوْلُ اَكْمَحْتُ الدَّابَّةُ اِذَا جَذِبْتَ عِنَانَهُ حَتَّى يَنْتَصِبَ رَاسُهُ وَبَاغُ چَبُوْغِيْ بِبِرَاغُهُ  
 يُوْرِيْمِكَهْ دَخِيْ دِيرْلَر بِقَالَ اَكْمَحُ الْكُرْمُ اِذَا تَحَرَّكَ لِلْاِيْرَاقِ وَاِيْرَاقُ بِبِرَاقَتِيْ مَعْنَا سَنَهُ دُرْ اَلْكُوْحُ كَكَافِكْ  
 فَتَحِيْ وَوَاوُكْ سَكُو نِيْلَهُ جَعْفَرُوْ زِيْ اَوْ زَنْ صَاغْرَسِيْ بِيُوْكَ اَوْلَانْ كَسْنَهُ اَلْكَاحُ وَاَلْكِيْحُ كَكَافِكْ ثَانِيْدَهْ  
 كَسْرُ بِلَهْ طَاغَلِكْ بِرْ جَانِبِنَهْ وَطَاغَلِكْ اِرْقَهْ سَنَهْ دِيرْلَر اَلْتَكْوِيْحُ عَلَيَّ وَزَنْ اَلْتَكْرِيْمُ غَلْبِدُ قَلِقْ بِقَالَ كُوْحَتُ  
 الرَّجْلِ اِيْ غَلْبَتُهُ الْمَا كُوْحَةُ مِيْمِكْ ضَمِيْ وَوَاوُكْ فَتَحْيِلُهُ سَكُوْشَمِكْ وَسَكُوْشَمِيْ اِسْتِكَاْنُ اَيْتِيْكَ نَقُوْلُ  
 كَاوْحَتَهْ اِذَا سَاتَمَتْهُ وَجَا هَرْتَهْ اَلْتَكَاوْحُ تَانِكْ فَتَحِيْ وَوَاوُكْ ضَمِيْلَهُ شَرَهْ دُوْرُ شَمِكْ بِقَالَ اَلْكَاوْحُ الرَّجْلَانِ اِذَا تَمَارَسَا  
 وَتَعَالَجَا الشَّرْبِيْنِيْهَمَا فَصَلِ الْاَلْمُ اللَّحُّ فَتَحْيِلُهُ اِجْلِقْ جُوْعٌ مَعْنَا سَنَهُ بِقَالَ لَحٌّ مِنَ الْبَابِ الرَّابِعِ اَللَّحْنُ لَامِكْ فَتَحِيْ

كشع

كفح

ككح

كسح

كوح

كتح

وتانك سكونيه اج اولان كسنه اللحي لامك فتي وتانك سكونيله والفك قصر بله مؤنثي يقال رجل لحن وامرأة  
لحي اللحي لامك ضميله وحيك سكونيله شول حوضدر كه قيونك دنده اولور ودره نك دنده اغزي طار  
وذيبي بول اولور الاخاح ابرام ايمك يقال الخ عليه بالمسئلة يعني اكارام ايتدي سؤالده والخاص بلودك يعموري  
دائما يغمغه دخي ديرلر يقال الخ السحاب اذا دام مطر اصمعي ايتدي الخ السحاب بالمكان ديرلر اقام بمعناسنه  
الثكي الملاح ميمك كسري ولامك سكونيله شول دوه پالاندر كه دوه نك ارقه سني يا غرايدمو يقال  
رحي ملحاح علي ما نطحنه يعني دكر منه ملحاح ديد كاري اوكتدي نسنه به نظر ادرو والخاص دوه حارون  
اولغه دخي ديرلر يقال الخ الجمل اذا حرن كما تقول في الناقة خلأت بمعنى حرنت اللحمة علي وزن اللقلقة والتلحج  
علي وزن التزلزل يريده ثابت اولمق يقال لح القوم وتلححو اذا لم يبرحو امكانهم اللحي فختيله كوز قياغي  
بري برينه چباغله يا شيق يقال لحت عينه اذا الصقت بالرمص ورمص راء مهمله نك فختيله كوزده اولان چباغه  
ديرلر و لحي اصل او زرينه كن فعالك بري درضيب البلد كي نضعيفي اطهارا يمكنه اللحي لامك فختيله نسي متصل  
اولنه ديرلر ييشمق معناسنه كن لحي دن مأخوذ در يقال هو ابن عمي لحي لاصق النسب و لحي بول حمله حاليت او زرينه  
منصوب در زير ما قبله معرفه دره ما قبله نكره اولدوغني وقتده هو ابن عم لحي در سن كسر بله زيرا كه بونقد برجه  
عمك صفتي اولور و اكر اول كسنه ز ياده قريب اوليوب عشيرندن اولسه هو ابن عم الكلاله و ابن عم كلاله دير سن  
الخاص طار يره ديرلر مكان ضيق معناسنه يقال مكان لاح اي ضيق اللحي لامك فتي وتانك سكونيله ال ياسيله  
ملايحه ارقه يور مقدر يقال لطحه من الباب الثالث اذا ضرب باللين علي الطهر باطن الكف ويوره اورمغه دخي  
ديرلر يقال لطح من الثالث ايضا اذا ضرب بالارض اللحي لامك فتي وفانك سكونيله يا تمق احراق معناسنه  
يقال لفحة النار والسموم بحر ها اي احرقته اصمعي ايتدي هر قنقسن كه لفحه صفتليه ل اول حر در هر قنقسن  
كه لفحه صفتليه ل اول بر در و لحي قلججه اورمغه ديرلر قن خفته اور لسه تقول لفحة بالسيف لفحة اذا ضربته  
ضربه خفيفه اللقاح لامك ضميله شول نسنه در كه اني تخولر ل و اول صر در قد باد مجانه سنيه اولور واللقاح  
همزه نك كسر بله حامله ايمك يقال القح الفحل الناقة والريح السحاب اللوايح يقال الرياح اللوايح ولا يقال الملاح  
وهو من النوادر يعني لوايح يوكلوا لان ناقه لره ديرلر حوامل معناسنه و ربح سخابي يوكلو قباي در يوكلو اويجي  
دكدر بوسپدن لوايح ملتقحك جمعي در نوادر دندر ديد بلر بعضلر ايتدي لوايح اصلي اوزنه يوكلو معناسنه در  
بواعه بار ايله كه رباح كندي خير له يوكلو او لما بنجه سخابي يوكلو قلماز قنكه سحاب خير يوكي ايله ظهورا يثسه انك  
خير له اولان يوكي رباح اولان خير دن ناشي اولمشدر پس براعتبار له رباح لوايح و براعتبار له ملتقحات اولور  
اللقح واللقاح لامك فختيله وقافك سكونيله اولده و فختينه دخي روايت اولمشدر ناقه يوكلو اولمق حامله اولمق  
معناسنه يقال لقت الناقة لقاها و لقاها من الباب الرابع ولقاح خرما اغا جنه يش و يرسون ديواصلن نسنه در  
كه اركك خرما اغا جندن الوب ديشي خرما يه اصارلر ولقاح شول قبيله يه ديرلر كه بكريه مطيع اوليه ل  
يا خود زمان جاهليتده انلري اسير ايمك وافح اوليه اللقاح يوكلو اولان ناقه اللقاح لامك كسر بله صاغلن  
دوه لدر اللقوح لامك فختيله لقاها مفرد ديد مثل فلوص و قلاص و قلوص قافله و صادمهله ايله شول  
ناقه در كه كنج اوله ياشلوا اوليه ابو عمرو ايتدي دوه طوغور دقه ابي اويچ ايدك لقوح ديرلر اندن صكره لبون  
ديرلر و عمر بلر لقاها ان سودان ديد كاري قطيعان ديد كاري كي در كه قطيع قيون سور بسنه ديرلر زير اعر بلر  
لقاح واحده ديرلر نته كم قطيع واحد و ابل واحد ديرلر اللحي لامك كسري وقافك سكونيله كذا لك صاغلور  
دوه اللحي لامك كسري وقافك فختيله لقمه نك جمعي در صاغلور دوه ل معناسنه قر به ايله قرب كي و قر به

لحي

لحي

لطح

لطح

لطح

مشك معناسنه در التلقیح علی وزن التكریم خرمایا غاجنه ارککن و یرمک الالقاح همزه نك كسر بله  
 بمعناه بقال نقحوا نخلهم والقحوا نخلهم و بقال نقحت النخيل بالنشد بدلتكثير كما يقال نقحت النخلة بالتحقیف  
 فی الواحدة التلقیح فتحته بله ولامك ضمی و تشد بده فرار وانی اوزن ناقه کندوی حامله کوسترمک حالا که  
 حامله دکدر الملاح میمک فتحته حامله قایجیلر فحول معناسنه و قارنده یا ورسی اولن ناقه ل الملقح میمک ضمی  
 و قافک کسر بله ملاحک مفردی معنای اول اوزن یعنی بوکلو قایجی دوه ل معناسنه الملقح میمک ضمی و قافک  
 فتحته کذلک ملاحک مفردی معنای ثانی اوزن یعنی بوکلی او اش دوه ل معناسنه الملقح میمک ضمی و قافک  
 ناقه لک قارنده اولن یا وری در الملقوحة ملاحک مفردی نقحت قولندن ماخوذ در صیغه مجهول  
 اوزن محوم کی که حم دن و مجنون کبی که جندن ماخوذ در الملاح لامک فتحی و میمک سکونیه و الملاح همزه نك  
 کسر بله و الایح همزه نك و تانک کسر بله نظر خفیه نظر اینک بقال لمح والمحه و التمه اذ البصره بنظر  
 خفیف و لمح بلد ر مغه دخی دیرلر بقال لمح البرق و النجم لحای لمح الامحه لامک فتحته اسمدر جزوی نظر اینک  
 معناسنه و بلد ر مق معناسنه ده کلور بقال رأبت لمح البرق و مشابته معناسنه ده کلور بقال فی فلان لمح  
 من اییه الملاح میم اولینک فتحی و ثانیه نك کسر بله لمح نك جمعی در مشابته معناسنه بقال فییه ملاح من اییه  
 ای مشابه فجمعه علی غیر لفظه و هو من النوادر للمح الباصر لامک فتحی و میمک سکونیه اشکان نسنه بقال لارینک  
 لحای باصر ای امر و اصحا اللوح لامک فتحی و و اوک سکونیه اشکان اولق بقال لاح الشی بلوح لوحای لمح و سفر  
 تغییر اینکه دخی دیرلر بقال لاحه الفسرای غیره و صوسز اولغه دخی دیرلر بقال لاح لوحا اذا عطش و لوح  
 شمشک بلد ر مق معناسنه دخی کلور بقال لاح البرق اذا اومض و بلد ز ظاهر اولق معناسنه ده کلور بقال  
 لاح النجم اذ ابد اولوح کورک دبد کلری کمکدر کتف معناسنه و هر یصی ککه لوح دیرلر لوح شول بصی تحتیه  
 دیرلر که اوزر بنه یا زو یا زلر اللوح لامک ضمیه صوسامق لوح کبی بقال لاح لوحا الایح همزه نك و تانک  
 کسر بله کذلک صوسامق معناسنه در الاحه همزه نك کذلک کسر بله شمشک بلد ر مق بقال لاح البرق  
 اذا اومض و بلد ز ظاهر اولغه دخی دیرلر بقال لاح النجم اذ ابد و این السکیت ابتدی الاحه بلد ز بلد ر مق  
 معناسنه در بقال لاح سهیل اذ ابد الاح اذ انلا و این السکیت ابتدی الاحه الوب کتمکه دخی دیرلر بقال  
 الاح بحق اذ اذهب بوادو عمر و ابتدی الاحه برنسنه دن خدر اینکه دیرلر بقال لاح الرجل من الشی اذا شفق  
 و خاذر و الاحه بلد ر مق معناسنه ده کلور بقال لاح بسیفه اذ المعبه و اهلاک معناسنه ده کلور بقال الاحه  
 اذ اهلاک الملواح میمک کسر بله زیاده صوسز اولان طوارلر اللوحی لامک فتحته و الف مقصون ابله صوسز  
 اولان جماعت دواب قسمندن بقال ابل لوحی ای عطشی التلویح علی وزن التكریم کونش یا قوب تغییر اینک بقال  
 لوحته الشمس اذا غیرت و سفعت وجهه و تلویح کبیاسی بلد ر مق بقال لوح بثوبه اذ المعبه و برنسنه بی تشده  
 قزدر مغه دخی دیرلر بقال لوحت الشی بالنار اذ اجمیته الالواح همزه نك فتحته لوحک جمعی والواح السلاح شول  
 سلاحدر که بلد ر بیقلیح کبی و کوندر کبی اللوح لامک ضمیه پیرله کوک بننده اولان هوادر بقال لاح لافعل ذلك ولوزوت  
 فی اللوح ای ولوزوت فی السککوز و زاء معجه ابله حجره مق و سکک سین مهله نك ضمی و کافک تخفیه  
 یوله کوک ار اسنده اولان هوادر الایح لامک کسر بله اق ایض معناسنه فرایتدی و او یایه منقلب ولدی ما قبلی  
 مکسوز اولد غیچهن لایح بیان صغر بنه دخی دیرلر واکالیح دبد کلری بیاض اولد غیچوندر فصل الیم المالح  
 صوچکن کسنه المتوح میمک فتحی و تانک ضمیه کذلک صوچکن کسنه یقال متح الماء بمتعه متحافه و ماخ اذا  
 زعه متوح میمک فتحته شول قیوبه دیرلر که بکره ابله چکله بقال بثر متوح لثی عید منها ماء بالیدین علی البکره

لمح

لوح

بو تفسیردن فهم اولنور کد صاحب



صاحب صراحت متوح چاه که از وی بدست اب توان کشیدن بی دلود بدوی سهوا و لور و جوهر بنک علی  
 البکره دبدوکی عبارت صریحه دن غفلت اولور و متوح اراغ اولان نسنه بدخی دیرلر بقال سرنا عقبه  
 متوح ای مسافه بعیده و عقبه عینک ضمیمه مسافه دیک اولور المتح میمک فتحی و تانک سکونیه صوحکمک  
 و کوندز اوزمق بقال متح النهار فهو لغه فی متع اذا ارتفع و طال و متح بالتمک و جمع مغمه دخی دیرلر بقال متح بها  
 ای حبق و حبق جاء مهمله ابله دیردن بل جمعغه دیرلر و یقال ایضا متح بساحه اذاری بیوسلح سین مهمله نک  
 فتحی و لامک سکونیه قوش نجاسنه دیرلر المتاح میمک فتحی و تانک تشدد بدبله شول کجه درکه طو بل اوله بقال  
 لیل متاح ای طو بل المتح میمک فتحی و حیمک سکونیه متکبرک ابتمک و قوغای قیواچنده طولسون دیوار غه لوق  
 بقال مح محاک کذافی بعض نسخ الصحاح المتح میمک فتحی و حانک تشدد بدبله چوریش بزوز چوریمکه دخی  
 دیرلر بقال مح الثوب محان من الباب الثانی اذا بلی الامحاح همزه نک کسر بله کذلک بز چورمک بقال مح الثوب  
 اذا بلی المتح میمک ضمیمه یومر طه صار و سی المحاح شول کسنه درکه سنی کلامیه ارضا ابله حالا که کلامی  
 وجوده کتور میوب کذاب اوله المدح میمک فتحی و دالک سکونیه خیره یاد ایدوب اویمک ثنای حسن  
 معناسنه بقال مدحه من الباب الثالث الامتحاح همزه نک کسر بله کذلک مدح معنا سنه در بقال مدحه  
 و امتدح یعنی المدحه میمک کسر بله و دالک سکونیه و المدح میمک فتحی و دالک کسر بله و الامدوحة همزه نک  
 و دالک ضمیمه کذلک مدح معناسنه در التمدح فتحته بنه و دالک تشدد بدبله و ضمیمه تکلف چکوب مدح اولنق  
 طلب ابتمک بقال تمدح الرجل اذا تکلف ان یمدح و تمدح چوق اکل ابتمه دن طوارک بوکورلری و اسع اولغه  
 دخی دیرلر و بوتند حد لغت در الممدح زیاده مدح اولنش نسنه بقال رجل یمدح ای مدح جدا الامدحاح  
 همزه نک و دالک کسر بله قارن و اسع اولق و بواند حاحه لغت در بقال امدح بطنه اذا اتسع الامدح  
 همزه نک فتحی و میمک سکونیه شول کسنه درکه یور رکن او بلوقلری بری برینه طوقونه بقال مدح  
 الرجل من الباب الرابع اذا اصطک فحذاه اذا مشی و اصطکاک ایکی نسنه بری برینه طوقونه دیرلر المرح فتحته بنه  
 زیاده فرحناک اولغه دیرلر بقال مرح یمرح من الباب الرابع و مرح کو زاغارمغه و کوز بونمغه دیرلر بقال مرحت  
 عینه مرحا اذا فسدت و هاجت المرح رانک کسر بله زیاده فرحناک اولان کسنه المرح میمک کسری  
 و رانک کسری و تشدد بدبله صیغه مبالغه در مثل سکیر و سکیر سین مهمله ابله دائماست لایعقل اولان  
 کسنه الامرح همزه نک کسر بله زیاده سوئدرمک بقال امرحه غیره المرح میمک کسر بله مفتاح وزنی  
 اوزر شول ات درکه شین اوله بقال فرس مراح ای نشیط و مراح شول کوزه دیرلر که یاشی چوق اوله بقال  
 عین مراح ای غزیر الدمع و غزیر غین معجه و زاء معجه دن صکره راء مهمله ابله کثیر معناسنه در المروح  
 میمک فتحیه و رانک ضمیمه کذلک شول ات درکد زیاده شین اوله و مروح شول یایه دخی دیرلر که اوقی کوزل  
 چقه کو یا که اوقی کوزل جمعغه یای فرحناک اولور و مروح شول شراب دیرلر که ایچی مسرور ابدرا لامرح همزه نک  
 کسر بله شین و شادمان قلمق بقال امرحه الکلاء الثمریح علی وزن التکریم قرینک ایچنه صود و لدرمق دپکش  
 یرلری طوئلسون دیو بقال مرحت القربه ای سربتها و هو ان تلتا هاء انسد عیون الخرز و خرزخاء معجه نک  
 فتحی راء مهمله و زاء معجه ابله قرینک دپکشی مری میمک فتحیه و الفک قصر بله برکه درکه اوق اتن کسنه نشانی  
 اورسه مری دیرلر و اگر خطا بنسه بری دیرلر باء مفتوحه و الف مقصوره ابله المرح میمک فتحی و زانک سکونیه  
 خورته ابتمک بقال مزح یمزح من الباب الثالث المزاح میمک ضمیمه اسم در لطیفه قلمق معناسنه  
 المزاحه بضم المیم بمعناه ایضا المزاح میمک کسر بله مصدر در خور نشلق معناسنه بقال مزاحه الثمازح تانک

مصحح

مصحح

مدح

مدح

مرح

مزح

مسح

فخيله وزانك ضيله كذلك خورته ابد شمسك يقال هيا تها زخان المسح ميمك فخي وسينك سكونيله برنسنه يه  
الى سورمكه ديرلر يقال مسح برأسه ومسح جماع ايمك معناسنه يقال مسح المرأة جامعها وكسبك معناسنه ده  
كلور يقال مسحه بالسيف اذا قطعه وسيرايمك معناسنه ده كلور يقال مسحت الابل يومها اي سارت التمسح  
فختينله وسينك ضمي وتشد بديله برنسنه يي برنسنه يي سوروب ياك ايمك المساحة ميمك فخيله وكسر بله  
يري او يلك يقال مسح الارض مساحة اي ذرعها المسح مسح ابد يي قن ككه دوه نك در سكه دوه نك  
كوكسنه اولان كركه نك بر طرفي طوقنوب در سكي قناتسه به حاز ديرلر واكر قناتسه ماسح ديرلر وكركه كافينك  
كسر بله وراه مهمله نك سكونيله شول دوه نك سينه سنده اولان ذكر مي نسنه در كه چوكدي حنيله انوك  
اوزرينه چوكه المسحاء ميمك فخي وسينك سكوني والفك مديله شول اوتسزدوز يدر كه انوك اوفاجق  
طاشلري وارد و مسح شول عورته ديرلر كه صاغرسى ارق اوله الامسح مذكري يقال مكان امسح المسحاوين  
مسحانك تثنيه سي يقال مررت محريق من الارض بين مسحاوين يعني ابكي اوتسز طاشلوي يرك پينده ياخش  
يره مرورا يدم المسحة ميمك فخيله اثر وطريقت يقال على فلان مسحة من جمال اي اثر منه المسحة ميمك  
كسر بله وسينك دخي سكونيله شول صاچلر در كه اكسه دن اشاعه صار قدرلر كيسو معناسنه المساح ميمك  
فخيله مسحه نك جمعي اكسه صاچلري معناسنه الماسحة صاچ طرين وكن بزه ين عورت ماسطه معناسنه  
المسيحة ميمك فخيله وسينك كسر بله ياي قوس معناسنه المسح كوش يان سي وسور لمش اجه وعيسى  
صلوات الله عليه وسلامه نك سمي المسح الكذاب دجال ديد كلري كسنه در كه انك خروجي اشراط ساعت ندر  
ومسح در عرق معناسنه المسح ميمك كسر بله وسينك سكونيله پلاس الامساح والمسوح مسحك جمعي  
پلا سطر معناسنه الامسح شول كسنه در كه يور ركن او بقلر بن بري برينه سورن المسح فختينله يور ركن او بقلر  
بري برينه دكك يقال مسح الرجل مسح من الباب الرابع التمساح تانك كسر بله وميمك سكونيله بر جانورك اديدر كه  
در ياره اولور معروف در و كاه اولور كه محل ذمه انساندخي اطلاق اولنوز يقال رجل تمساح كذاب المصوح  
كتمك وكسلك يقال مصح الشئ مصوحا اذا ذهب وانقطع واسكمتك معناسنه ده كلور يقال مصح الثوب اخلق  
ودرس وناقه نك سودي از لوب كسلكه دخي ديرلر يقال مصح لبن الناقه اي ولي وذهب ونولي ويوز در ندر مكه  
ديرلر واونك چيكي متغيرا وبلغه دخي ديرلر يقال مصح النبات اذا ولي لون زهره وكولكه قصه اولمغه دخي ديرلر  
يقال مصح الظل اي قصر وكاه اولور كه بايله معنای تعديدي دخي مراد اولنوز يقال مصحت بالشئ اي ذهبت بره الكل  
من الباب الثالث المصح ميمك فخي وضادك سكونيله عرضه عيب ويرمك يقال مصح فلان عرضه الامصاح همزه نك  
كسر بله بمعناه يقال امصح عرضه اي شانه يعني عرضه خلل ويردي الملح ميمك كسر بله طوزو ملح كذلك كسر  
ميله رضاع معناسنه دخي كلور وطوزو لوصو معناسنه يقال ملح الماء فهو ملح ولا يقال ملح الافى لغدرديه و ملح  
شوراوت ديرلر يقال بت ملح الملح ميمك فخيله مصدر در امزرمك معناسنه يقال ملحنا فلان ملحما اي ارضعناه  
وملح چولمكه مقدار نجه طوزو قومغه دخي ديرلر يقال ملححت القدر املحها ملحما اذا طرحت فيها من الملح بقدر و ملح  
طوان طوزو بدور مكه دخي ديرلر يقال ملححت الماشية ملحما اذا اطعمتها سبخة الملح يعني شور طپراق يدور سك  
بو بله ديرسن و بواول وقت اولور كه شور اوت اونلغي قدرت اوليوب اندن بدل شول طپراق بدور لرواكل  
من الباب الثالث الاملاح همزه نك كسر بله طوزي مقدار ندين زياده قومغه ديرلر نقول املحت القدر اذا  
اكثر فيها الملح حتى فسدت و املاح طوزو لوصوي كلك معناسنه ده كلور يقال املحت الابل اذا وزدت ماء ملحما  
التلح على وزن التكريم بمعناه يقال ملححت القدر اذا اكثر فيها الملح وتلح دوه سهر مكه دخي ديرلر يقال ملححت

مصح

مصح

ملح

الجزور اذا سمت وجزور حيمك فتحيله بوغاز نجق دوه و قلمج شاعر شعرناه بر ملبج نسنه ايراد ايمك بقال ملح  
 الشاعر اذا التى بشئ ملبج الملوح ميمك ولا مك ضميله صوطوز لولو املق بقال ملح الماء ملح ملو حامن الباب الاول الملوحة  
 ميمك ولا مك كذلك ضميله بعناه بقال ملح الماء ملو حة من الباب الخامس وكوچك املق معناسنه ده كلور بقال  
 ملح ملو حة الملاحه ميمك كسر بيله طوز قويه جق الت طوز لق معناسنه الملاح شور اولن اوت بقال بت ملح للحض  
 وحض ديوطعمي طوز لولو اولن اوت ديرلر الملاحه ميمك فتحيله كوچك املق بقال ملح ملاحه اى حسن الملبج ميمك  
 فخي ولا مك كسر بيله كوچك اولن كسنه و طوز لوصو معناسنه ده كلور بقال قليب ملبج اى ماوه ملح و قليب  
 قافك فتحيله قيومعناسنه درو بقال سمك ملبج ولا بقال ماح الملاح ميمك ضمي ولا مك تخفيفيله ملبج معناسنه  
 الاستملاح همزه نك وتانك كسر بيله نسنه يي ملبج عدايمك بقال استملاحه اى عده ملبجا الملاح ميمك كسر بيله  
 ملبجك جمعي كوزلر معناسنه الاملاح همزه نك فتحيله كذلك ملبجك جمعي كسر بيله واشراف واملاح بر موضعك  
 اسميدر الملوح طوز لولو اولن بالق بقال سمك ملبج فعل نجبك تصغيري درنه كوزلر نسنه ديمك محندن  
 بقال ما امبلج ز بدا افعال دن بر فعل تصغير اولنما مشدر الامد كوزو بردخي ماحيسنه الملاحه ميم اولينك ضميله  
 ولا مك فتحيله بر كسنه ايله طوز اتك يك مؤاكله معناسنه وسود ايمك معناسنه ده كلور الملبج فتحينه طوارك  
 اكر يجه سندن بر ششدر كوز ياده مشتد اولد قده جرذ ديرلر فتحينه وراء مهمله و ذامعجه ايله الملاحه ميمك ضمي  
 ولا مك سكونيله هد پشدن بر نوعدر الملبج ميمك ضمي ولا مك فتحيله ملح نك جمعي وملحه كذلك شول  
 بياضدر كه اكسيه قارشه الاملح همزه نك فخي وميمك سكونيله ذكر اولنان اولنه متلون اولان نسنه بقال كمش الملبج  
 و تيس الملبج اذا كان شعره خلبسا و خلبس خاء معجه نك فخي ولا مك كسرى وسين مهمله ايله شول قله در كه اغي و  
 قره سى قارشق اوله قال بوذبيان ابغض الشيوخ الى الاقلمح الاملح الحسو والفسو اقلح همزه نك فخي وقافك سكونيله  
 ديشي صاروا اولن كسنه و حسو حاء مهمله نك فخي وسين مهمله نك ضميله شور ياي چوق ايجوب اقول اولن  
 كسنه و فسوفانك فخي وسين مهمله نك ضميله چوق بلانن كسنه الاملاح اقله قره قارشق املق يعنى قيرا املق  
 بقال املمح الكبس املمح اذا صار املمح الملمحان ميمك فخي ولا مك سكونيله قيش ايله نندن بعضنه اطلاق اولنور ائنه  
 قار يغوب اغارد غندن اوتروز يرا چنكه كوچك نك غابت اچوق اولوب بياضه مائل اولسه املمح ديرلر بقال هوا سح  
 العينين چنكه كوز لرى زياده كوچك اولوب اقه مائل اولسه و كينبه ملحاء ديرلر شول عسكره كه براق دمورلر  
 كيوب اقه مائل اوله و ملحا املمح مؤنثي در الملاحي ميمك ضميله ولا مك تخفيفيله شول اوزومه ديرلر كه انوك  
 دان سندن اوزونلق اولوب كوچك اوله و ملحا ملحان ما خودرو بعض اشعارده لامك تشد بيله دخي كلشدر  
 الملحاء ميمك فخي ولا مك سكونيله والف مدوده ايله ارقه نك اورتيري در وسط الظهر معناسنه كهلدن عجزه  
 وارنجه كاهل ابي كوركك اورتسيدر و عجز قوير قدر و ملحا شول عسكردر كه اق كبي كورينه ر سلا حك برق  
 اورمه سندن الملاح ميمك فخي ولا مك تشد بيله كى صاحبي اولان كسنه صاحب السفينه معناسنه الملاحه  
 ميمك فخي ولا مك تشد بيله كذلك طوز بتن يره ديرلر ملحه معناسنه الملاح ميمك ضميله ولا مك تشد بيله  
 شور اولن دن بعضنه ديرلر ملبج ميمك ضميله ولا مك فتحيله صيغه تصغير اوزن بر قبيله نك اسميدر المنح ميمك  
 فخي ونونك سكونيله عطا معناسنه در بقال منحه يمنحه ويمنحه من الباب الثاني والثالث اذا اعطاء المنحة ميمك  
 كسر بيله ونونك سكونيله اسم در عطيه معناسنه المنحة ميمك فخي ونونك كسر بيله شول دوه ييا خود شول  
 قيوند يرلر كه بر كسنه يه سود بيله و بيا غسيله منتفع اولسون ديوعار يه و يرله ابو عبده ايتدى عربك دورت  
 اسمي واردر كه اتى عاربت معناسنه استعمال ابدر لر كه انلرك برى منيحه برى عريه و برى افقار كسر همزه ايله

وسكون فالبه برى دخی اخبال در همزه نك كسرى و خاء معجه نك سكونيله الاستباح عطا طلب ايمك يقال  
استمنحه اذا طلب منحه المنح ميمك ففتح ونونك كسر بله قارا وقلر نندن براوقك ادبدر كدانوك نصيبى بو قدر مكره  
صاحبنه تبر عابرنسنة اعطا اولنه المنوح ميمك ففتح ونونك ضميلة شول ناقه در كه قبش كونده جمله دوه درك  
سودى چكاد كدن صكره انوك سودى صاغله مجال كى ميمك ضمى و حيمك ففتح ولا ملك كسر بله و خاء مهمله ابله  
المناح ميمك ضمى ونونك كسر بله قبش سود و ورن دوه منوح معناسنه الامناح همزه نك كسر بله ناقه  
طوغور مغه قريب اولق يقال امحت الناقه اذا دانا نتاجها المنح ميمك ضمى ونونك كسر بله طوغور مغه  
قريب اولان ناقه المناح شول كسنة در كه قيونك صويى ازلد قده قيويانوب قوغه يى طولدر المناحة باعه  
وزنى اوزن ما يحك جمعى يقال ما ح يجمع من الباب الثانى وفي الحديث زلنا ستمه ماحه يعنى التى نفر كسنة قيويانوك  
المح ميمك ففتح ويانك سكونيله صالنى بوريمك يقال ما ح فى مشبته بخترو هو مشى كمشى البطة يعنى بخترتانك  
فتحى و خانك سكونيله ند حرج وزنى اوزن فاز كى صالترق يوريمك در ومع اعطا ايمكه دخی ديرلر يقال محت  
الرجل اى اعطيته ومع شفاعة دخی ديرلر يقال محته عند السلطان اى شفعت له الاستباح همزه نك وتانك  
كسر بله عطا طلب ايمك يقال استمنحه اى سألته العطاء و شفاعة طلب ايمكه دخی ديرلر يقال استمنحه اى  
سألته ان يشفع لى عنده الامتياح مع معناسنه در التماح هر جانبه ميل ابدرك يوريمك يقال تماح السكران  
والغصن اى تمايل فصل النون النبح نونك ففتح ويانك سكونيله والنبح نونك ففتح ويانك كسر بله والنباح نونك  
ضميله والنباح نونك كسر بله كلب اورمك يقال نبح الكلب نبح وينح نبحا وينحان من الباب الثانى والثالث وكاه اولور كه  
كيك اواز وير مسنده دخی استعمال اولنور يقال نبح الطبي الانباح همزه نك كسر بله والاستباح كذلك  
همزه نك وتانك كسر بله اوردرمك يقال انحت الكلب واستنحتته يعنى النبوح نونك ويانك ضميله قبيله نك  
كورلد يسى و شمانسى وكبلر ينك اوازي نندن صكره هر كثره وعزته نبوح ديد بلر النبح نونك ففتح ويانك سكونيله  
والنبح ضميله صوصيز مق رشع معناسنه يقال نحت المزادة نبح نحاوتو حاودر چقمق معناسنه ده كلور  
ونبوح اعجلر ده اولن صمغدر در كه در كى ظهور ابدرو لا نقل تنوع المناح ميمك فتحيله صوصيزه جق يرلر الانباح نبح  
معناسنه در يعنى صوصيز مق و در ملك النبح نونك ضمى و حيمك سكونيله والنباح نونك ففتح ابله ظفر معناسنه در  
يقال نحت حاجته ونبح امر فلان اذا بصر المنح ميمك ضمى و حيمك كسر بله ظفر صاحبي اولن كسنة المناح ميمك  
فتحيله منحك جمعيدر المناح يانك حذ فيله كذلك جمعى در الانباح همزه نك كسر بله حاجتنه ظفر بولق يقال  
ما الفلح فلان ولا نبح وانباح حاجت بتورمكه دخی ديرلر تقول انحت حاجته اذا قضيتها له النبح فتحيله ميمك  
ضمى وتشدد ببله والاستباح همزه نك وتانك كسر بله كذلك حاجت بتورمك يقال نحت الحاجة واستنحتتها  
اذا نبحزها ونبحز نونك ففتح و حيمك ضمى وتشدد ببله و زاء معجه ابله برنسنة يى بتورمكه ديرلر المناح حيمك كسر بله  
ميسر اولان امر النبح نونك ففتح و حيمك كسر بله سريع معناسنه يقال سار فلان سير النبحاى سر بعا ونبح  
صواب معناسنه ده كلور يقال رأى نبح اى صواب التماح تانك ففتح و حيمك ضميله رؤيا صالحه برى برى اردنجه  
واقع اولق يقال تباحث احلامه اى تابعت احلامه بصدق النبح نونك ففتح و حانك كسر بله قارن كورلد ملك  
يقال نبح نبحا من الباب الثانى ونبح كاه اولور كه شححه اتباعه استعمال اولنوب مستقل معنى مراد اولنماز يقال  
فلان شحج نبح وشحج نجيل اولان كسنة يى ديرلر النحجة على وزن البرازة كذلك قارن كورولده ملك در النبح  
نونك ضمى و ذلك سكونيله شول يره ديرلر كه واسع اوله الانباح همزه نك فتحيله نبحك جمعيدر المناح ميمك  
فتحيله كچد يرلر المندوحة المنتدح بفتح الميم فى الاول و ضمها فى الثانى و ضم الدال فى الاول و فتحها فى الثانى

ميمك

نبح

نبح

نبح

نبح

نبح

وسعت معنائه يقال لي عن هذا الامر مندوحة ومنتدح اي سعة يقال ان في المعارض لمندوحة عن الكذب  
يعني ايما به سو بله ده كذب دن خلاص واردر ولا نقل بمدوحة بالميين ومنتدح مكان واسعه دخي ديرلر التندح  
فختينله وذلك ضمي وتشدد بدله قيون اغلندن قارني طوق اولغين چقوب يابلق الاندحاح واسع اولمق  
يقال اندح بطنه اندحاحاي اتسع من البطنه وبطنه بانك كسر بله قارن طوق اولمق الاندياح قارن ششمك  
يقال اندح انديا حادا انتفخ وندي من سمن كان ذلك اوعله وندي برنسنه او زنوب صار قمغه ديرلر وفي حديث  
ام سلمة انها قالت لعائشة رضي الله عنها قد جمع القران ذبلك فلان تند حيه بالخروج الي البصرة و يروي لا تبدي حيه  
بالباء اي لا تفتحه من البدح وهو العلانية النزع نونك فخي وزانك سكونيله قيونك صوبي جملة چكمك يقال  
نرحت البئر نرحا اذا استقيت ماءها كلة النروح نونك فخي وزانك ضميله شول قيودر كه صوبي ازاوله النرح  
ضمينله نروحك جمع در يقال ركا يا نرح وركيا ركه نك جمعيدر وركيه قيوي ديرلر النرح فختينله شول قيودر  
كه انوك صوينك اكثرى چكلمش اوله النروح نونك و زانك ضمهلر بلاء ارغ اولمق يقال نرحت الدار نرحا اذا بعدت  
النارح زانك كسر بلاء ارغ اولان نسنه يقال بلمد نارح اي بعيد المنازيح ميمك فختيله بعيد اولان نسنه لر يقال  
قوم منازيح ويقال نرح فلان اذا بعد عن ديار غيبة بعيدة المنزح ميمك ضميله وزانك فختيله شول مكاندر كه  
بعيد اوله نقول انت بمنزح من كذا اي بعد منه وشاعرك بعض شعرته كه منتزح واقع اولمشدر زانك فخته سن  
اشباعله متولد اوله الفدر النشح نونك فخي وشينك سكونيله والنشوح ضمينله شول مقدارا يچكدر كه فانق  
مرتبه سنه وارميه يقال نشح نشيخا ونشوحا اذا شرب دون الرى النشوح نونك فخي وشينك ضميله از صوبي  
ديرلر النصح نونك ضميله والنصاحه نونك فختيله اوكت ويرمك يقال نصحتك نصحا ونصاحه من الباب الثالث  
وبونك لامله استعمالى افصحدر قال الله تعالى وانصح لكم النصيحة نونك فخي وصادك كسر بلاء اسمدر الناصح  
نصحت ادبجي كسنه النصح نونك فخي وصادك كسر بلاء بعناه النصحاء نونك ضمي وصادك فختيله جمع در يقال قوم  
نصحاء ناصح الجيب قلبى پاك اولان كسنه يقال رحل ناصح الجيب اي نقى القلب وناصح خالص اولان باله ده ديرلر  
ناصح كى وكل شىء خالص فقد نصح الانتصاح نصيحتى قبول ايمك يقال انت نصح فلان اذا قبل النصيحة ويقال  
انصحني انتي لك ناصح التنصح فختينله وصادك ضمي وتشدد بدله نصيحت قلمق سكلن كو سترمك يقال تنصح  
اي شبهه بالنصحاء والاسننصاح همزه نك وتانك كسر بلاء بر كسنه يي ناصح عد ايمك يقال استنصحه اي عده  
نصيحا النصوح نونك ضميله دوه نك شربى صادق اولمق يقال نصحت الابل الشرب نصح نصوحا اي صدقته  
الانصاح همزه نك كسر بلاء صوبيه قاندر مق يقال نصحتها نا اي ارويها التوبه النصوح نونك فخي وصادك ضميله  
ما خوذة من النصوح بالضم وهي التوبه الصادقة النصح نونك فخي وصادك سكونيله ديكمك معنا سنه در  
يقال نصحت الثوب اي خطته ومنه التوبه النصوح اعتبار بقوله صلى الله عليه وسلم من اغتاب خرق ومن  
استغفر رفاً بعني عذبت اي دن خلعت دبتى پارلر استغفار اي دن ديكوب اصلاح ابدر المتنصح ميمك ضمي وصادك  
فخي وتشدد بدله محكم ديكلمش نسنه خيط معنائه يانك فخي وتشدد بدله الناصح ديكبجي خياط معنائه  
النصاح نونك كسر بلاء شول ابيك در كه انكله برنسنه ديكلر النصاحات كذلك نونك كسر بلاء در بلر در جلود  
معنائه وشبهه بن نصاح قرادن بر كسنه نك اسميدر النصح نونك فخي وصادك سكونيله صوصا چق يقال  
نصحت البيت انصحته من الباب الثاني چنكه اوى صولسك ونصح صوبي بر مقدار ايجوب قائما غه دخي ديرلر نقول  
نصح عطشه بنصحته ونصح خرما غا جن صوارمغه دخي ديرلر يقال هذه نخل نصح اي تسقى ويقال مال فلان يسنقى  
بالنصح وهو مصدر ونصح اوق اتغه دخي ديرلر يقال نصحوهم بالنبل اي رموهم ونبل نونك فخي و بانك سكونيله

نرح

نشح

نصح

نصح

اوق نیر معناسنه و بقال انضخ عن الخلیل یعنی بزم جانمزدن عسکره اوق آت و نضخ دفع ایتمکه ده دیرلر بقال نضخ  
 الرجل عن نفسه اذا دفع عنها حجة و نضخ برکسنه دن دفع شرا تمکه دخی دیرلر بقال هوینضخ عن فلان ای بدب  
 عنه و بدفع و نضخ اغاجک پیراغی حقمسچون یارلمسنه دخی دیرلر بقال نضخ الشجر اذا نضطر لیخرج ورقه این  
 السکیت ایتدی نضخ قربنک و کویوک صیزوب درلمسنه دخی دیرلر التنضاح تانک فخی و نونک سکونیله بمعناه  
 بقال نضحت القرية والخایمة نضحا و تنضاحا من الباب الثالث اذ ارشحت والنضیح حوض و نضیح دن دخی دیرلر عرق  
 معناسنه النضخ ضمتینله جمعی النضخ فختینله کذلک حوض معناسنه الانضاح همزه نک فخیله جمعی ابن الاعرابی  
 ایتدی حوضه نضیح دبد کبری دوه بی صوار دغچوندر الناضیح ضادک کسر بله شول دوه درکه انکله صوچکرلر  
 قیودن الناضحة مؤنثی ساینه معناسنه النضاح نونک فخی و ضادک تشد بدبله شول کسنه درکه قیودن صو  
 چکن دوه بی سوروب خرما انچلرن صوان الانضاح صوصا حلق بقال انضخ علیهم الماء ای ترشش التنضیح  
 فختینله و ضادک ضمی و تشد بدبله برنسنه دن صیرلوب چقمق بقال رایته ینضیح مما قرئ به ای ینتی و ینصل منه  
 یعنی نهمت اولنان نسنه دن خلاص بولوب تهمتن ناملی قنندن چقار کی صیرلوب چقدی که تنصل ناملی  
 قنندن چقمغه دیرلر النضوح نونک فخی و ضادک ضمیله طپیدن برنوعدر النضاح نونک فخیله و ضادک  
 تخفیفیه مصدر در صوصیزمق معناسنه بقال نضحت القرية نضاحا اذ ارشحت النظم نونک فخی و طانک  
 سکونیله قوج بو بنزله اورمق بقال نطحه انکبش بنطحه من الباب الثاني اذا ضرب بقرنه یعنی قوج بو بنزله  
 اورسه و نطح منازل فردن برمنزلک اسمیدرکه انلره قرنا الحبل دیرلر یعنی حبل برجنک اپکی بو بنزله تشبیه ایدرلر  
 الانطاح همزه نک و تانک کسر یله قوچلر بری برنی بو بنزله اورمق التناح تانک فخی و طانک ضمیله بمعناه بقال  
 انتطحت الکباش و تناطحت النطاح نونک فخی و طانک تشد بدبله زیاده بو بنزله اورمق قوج بقال کبش نطاح  
 النطیحة و المنطوحة نونک فخیله اولده و میمک فخیله ثانیه شول طوار درکه بو بنزله اورولمه دن هلاک اوله  
 و نطیحة نک تاسی اسمیت غلیبه ایتدکندن او ثرود فریسه و اکیله و رمیه کی فریسه یرنجی جانور پانلمش  
 نسنه یه و اکیله بنمشه و رمیه انمشه دیرلر و بوکه اسمیت غلیبه ایتدکنک معناسی بودرکه الان حد ثله متصف  
 اولمسی مراد دکلدر بلکه همان حد ثه مقارن اولمش ذات مراد در النطیح و الناطح منازل فردن برمنزلک اسمیدرته کم  
 نطحه مرور ایتدی و دخی شول اوچن قوشدر و یا خود شول صید و حشیدرکه او ککدن کله و بو قعیدک  
 خلا فیدرکه قعید دیو صیادک اردندن کلر صیده دیرلر و ناطح دیو مطلقا بو بنزی اولنه دیرلر قیوندن و کچیدن نه که  
 واریسه بقال مال ناطح و لا خایط یعنی انوک نه قیونی و نه کچیمی واردر و نه خود دوسی واردرکه خایط دن مراد  
 دوه در و نطیح شول اته دیرلر که الننده انوک کندی قلندن اپکی دائرة سی اوله و بو کریعد اولنور و اگر دائرة بر  
 اولورسه اکادائرة لطات دیرلر کریعد اولنماز الناطح امر شد بدبله دیرلر بقال اصابت ناطح ای امر شد بدبله النواطح حوادث  
 مشکله بقال هذه نواطح الدهر ای شد ابد النفع نونک فخی و فانک سکونیله طیبک رایحه سی یا بلق بقال نفع  
 الطیب ینفع من الباب الثالث اذا فاح یعنی رایحه و یرسه و نفع ایاغله دیمکه دخی دیرلر بقال نضحت الناقه ای  
 ضربت برجلها و اراقدن قلبه اورمغه دخی دیرلر بقال نفعه بالسيف اذا تناوله من بعيد و برنسنه و یرمکه دخی  
 دیرلر بقال نفعه بشی ای اعطاه و بقال لا يزال لفلان نفعات من المعروف و یل اسمکه دخی دیرلر بقال نفعته لربح  
 اذا هبت اعمی ایتدی نفع صغوق بل اسمکه دیرلر نفع کم لفع لام ابله سحاق بل اسمکه دیرلر و نفع قان چمرمغه دخی  
 دیرلر بقال نفع العرق ینفع نفعه اذا زمانه الدم النفعه رایحه یقال له نفعه طيبة و نفعه قطعه معناسنه ده  
 کلور بقال نفعه من العذاب ای قطعه منه النفع نونک فخی و فانک ضمیله شول نفعه درکه ضاعه دن

نطح

نفع



سودی چقه و نفوح شول یا بیده دیرلکه اوقی ارغه سورن الفباخ نونک فخیله یا بیلر النفیحة كذلك نونک فخی  
وفانک کسر بله مفردی و نفعه یا ای اشلد کبری اغاجک شول پان سنه ده دیرلکه یا ای اولمغه صالح اوله المناخه  
میمک ضمیمه وفانک فخیله خصومت ایتمک بقال ناخت عن فلا ای خاصمت عنه و روبرو جنک ایتمکه دخی دیرل  
بقال نافوهم الانفحة همزه نك كسرى وفانک فخی وحانک تخفیفیه قوزینک یا خود او غلاغک قور صغنه  
دیرل نسنه ید کجه و بد کدن صکره کرش دیرل المنفحة میمک کسری و نونک سکونیه وفانک فخیله بمعناها  
الانح همزه نك فخی وفانک کسری بله انفحه نك جمع در قوزی قور صقلری معناسنه التنقیح علی وزن التکریم  
تنقیح الجذع یعنی اغاجی یونوب پاک ایتمک و تنقیح الشعر شعری تزیین ابدوب الفاظ بارده دن پاک ایتمک بقال  
خیر الشعر الحولی المنقیح یعنی شعرک خیر لوسی بلند چقوب الفاظ ثقیله دن پاک اولاندر و تنقیح العظم  
سکوک ابلکین چقر مقدر الانتقاح تنقیح معناسنه در بقال نقتح العظم و انتقحته یعنی التنقیح فختینله و قافک  
ضمی و تشدید بله از اولق بقال تنقیح نحم الناقه اذا قل النکاح نونک کسری بله جماع و ط معناسنه و کاه اولور که  
عقد معناسنه ده کلور نقول نکحتها و نکحت هی تزوجت النکاح چفتلن کسنه بقال هی ناکح فی بنی فلان ای ذات  
زوج منهم الاستنکاح همزه نك و تانک کسری بله نکاح ایتمک بقال استنکحها یعنی نکحها الانکاح همزه نك کسری بله  
چفتلندر مک تزویج معناسنه النکحه نونک ضمی و کافک فخیله نکاحی چوق اولان کسنه کثیر النکاح معناسنه  
النکح نونک کسری و کافک ضمیمه و النکح نونک ضمی و کافک سکونیه لغتدر بر معنایه و زمان جاهلیتده عربلرک  
نکاحی بونکله ابدی وام خارجه که چوق قبیلله اناسی ابدی خطب دیسه لر بی توقف نکح دیر ابدی حتی ضرب  
مثل اولوب اسرع من نکاح ام خارجه دبد بیلر التناوح تانک فخی و و اوک ضمیمه ایکی نسنه بری برینه مقابل  
اولق بقال الجبلان یناوحان النواح نونک فخیله نایحه نك جمعیدر صاغو صاغجیلر معناسنه و مزبور لر بری  
برینه مقابل اولد غیچون نواح دیشلر در کذلک ریاحه دخی یعنی اسن بلره دخی نواح دیرلر چن مهبی بری برینه  
مقابل اولسه النیحة نونک فخی و یانک کسری و تشدید بله شول بیلدر که اسه طورن بلك مقابلندن کاه  
و النسیحة سین ابله شول بیلدر که اسه طورن بلك ارقر یسندن کاه النوح نونک فخی و و اوک سکونیه صاغو  
صاغق بقال ناحت المرأة تنوح نوحا النیاحة نونک کسری بله اسم در صاغو جلق معناسنه النوح نونک فخی  
و و اوک سکونیه الانواح والنوح نونک ضمی و و اوک فخی و تشدید بله و النواح و النایحات نایحه نك جمعیدر بقال  
نساء نوح و انواح و نوح و نواح و نایحات المتاحه میمک فخیله جمع اولوب صاغو صغد قلری بر بقال کنافی  
مناحة فلان انتنوح بر نسنه حرکت ابدوب کند و بی صالیو یرمک بقال تنوح الشی اذا تحرك وهو متدل و ندلی  
بر نسنه صار فغه دیرلر نوح نونک ضمیمه نوح نینک اسمیدر صلوات الله علیه و سلامه منصرف در عجه و تعرف  
النصر افنه مانع اولما شدر کذلک هر اسم که اوچ حرف اوزن اولوب وسطی ساکن اوله منصرف اولور لوط  
کی مثلان یراوسطنک خفنی سببینک برینک ثقلتنه مانع اولمشدر فصل الو او الوخ و اوک فخی و تانک سکونیه  
قلیل و حتمیر معناسنه الوخ فختینله بمعناه بقال شیء و تخ و و تخ ای تافه و تافه تا ابله و فابله ناچیز دیمک اولور  
و تخ و تخ دن صفت دخی کلور الو تا حه و اوک فخیله بر نسنه حقیر اولق بقال و تخ الشی یو تخ من الباب الخامش  
و تا حه اذا کان قلیلا و حتمیر الو تخ و اوک فخی و تانک کسری بله خسبیس و دنی معناسنه بقال رجل و تخ ای خسبیس  
الایتاح همزه نك كسرى ومد بله بر نسنه بی از ایتمک بقال و تخ فلان عطیته ای اقلها التوئیح علی وزن التکریم بمعناه  
التوئیح فختینله و تانک ضمی و تشدید بله از ایتمکه دخی دیرلر بقال توئحت من الشراب ای شربت شیئا قلیلا  
الوئاح و اوک فخیله و الوئاح و اوک ضمیمه و الوئاح و اوک کسری ابله ستر معناسنه در و کاه اولور کدواوی الفه قلب

نقح

نکح

نوح

و تخ

و تخ

ابدوب اجاح دیرلر كذلك الفک فخی وضمی وکسر بله وحوضک دبنده قالن صویدخی وجاه دیرلر فتح واوله  
 یقن دین اور تجک مقداری اولسه وادنی وجاه دیرلر برنسنه نك في اجله کورنمه سنه بقال لقینه ادنی وجاه  
 لاول شیء یری الموح میک ضمی وحمیک فخی و تشدد بدبله شول بزکدر که صق اولوب محکم اوله الوجح واولک فخی  
 وحمیک کسر بله بمعناه الموح میک فخیله قیاضرا قیو بقال باب موح ای مردود یعنی ابی ویرلمش قیو  
 الا یحاح همزه نك کسر بله تضییق ایتیک بقال اوجه البول ای ضیق علیه وایحاح ظهور ایتیکه دخی دیرلر بقال  
 اوحت النار ای اوخت و بدت و اوح لئلا طریق ای ظهر وایحاح برنسنه نك نهائینه ایرشمکه دخی دیرلر بقال  
 حفر حنی اوح اذ بلغ الصفاء یعنی قیایه ایرشجه فازه الوحوه علی وزن الدحرجه شول وازدر کد طوتقون  
 اوله و صغوقدن ششمکه دخی دیرلر بقال ووح الرجل اذ انفع فی بده من شدة البرد الوحوا واولک فخی و حانک  
 سکونیه خفیف اولان کسنه ییدیرلر اصمعی روایتیه بقال رحل ووح ای خفیف الوحوا واولک فخیله بمعناه  
 الابداح همزه نك کسر بله دوه سمروب حالی ایو اولق بقال اودحت الابل اذا سمت و حستت حالها وایداح  
 انقیاده وخصوعه دخی دیرلر وایداح قویح توقف ابدوب صحره ممق یعنی قیونق قائما مق الوذح فختینله شول نسنه در  
 که قیونک قویروغنه و قسق یرلرینه یا پشوب قورور قالور که بواکثریا قویونک بول و نجاسند حاصل  
 اولور الوذحة و احدى الوذح واولک ضمیله جمعیدر و بوندن فعل مشتق ایدوب و ذحت الشاة توذح ویتذح  
 و ذح ایدرلر یاب رابعدن الوشاح واولک کسر بله برنسنه در که سختیاندن اوروب اوزرینه جواهر قویوب عورنلر  
 جمابل کی بو بنی ابله بوکری ارسنه اصارلر الا شاح همزه نك کسر بله بمعناه و بقال وشاح و اشاح بالضم ایضا  
 الوشح واولک ضمیله و شینک سکونیه جمع الا وشحة الفک فخی و شینک کسر بله كذلك جمعیدر التوشح علی وزن  
 التکریم و شاحه و شاحی طابق بقال و شحتها و شحا التوشح فختینله و شینک ضمی و تشدد بدبله و شاحی طابق  
 بقال توشحت المرأة ای لبست الوشاح وکاه اولور که توشح سبفه و ثوبه دخی استعمال اولنور بقال توشح  
 الرجل بسیفه و بثوب الوشحا واولک فخی الفک مدبله شول کچی در که بیاضدن جمابل اوله الوشحن واولک فخی و نونک  
 کسری و تشدد بدبله و شاح معناسنه در آخر نه اولان نون مشدده ضرورت ایچون کلشدر که بومقوله نون  
 مشدده زیاده سن سعرا ی عرب جائر کور مشلدر در راجزک قولی کی احب منک موضع الوشحن و موضع اللب  
 و القرطن و لب فختینله سینه بنده و قرط قافک ضمیله و رانک سکونیه کو په ییدیرلر و اشح چندن برقیله نك دیرلر  
 الوضوح ضمتینله اشکان اولق بقال وضع الامر یضع وضوحا من الباب الثانی اذا بان الا تضاح همزه نك کسری  
 و تانک تشدد بدبله و کسر بله بمعناه بقال انضح الامرای وضع الايضاح همزه نك کسر بله اشکان قاق بقال  
 اوضحته انا وایضاح برکسنه نك بیاض اوغالری طوغغه دخی دیرلر بقال اوضح الرجل اذا ولد له اولاد بیض  
 وایضاح اطلاع معناسنه دخی کلور کقولهم من این اوضحت ای من این اطلعت و من این بد اوضحک یعنی سکا اطلاع  
 قانندن اولدی و نور هدایت نردن ظهور ایتدی و وضع فختینله ضیایه دیرلر ته کم عن قرب کلور الا سنیضاح  
 همزه نك کسری و سبنک سکونیه الی کوز اوزرینه قویوب کورور مین دیونظر ایتیک بقال اسنوخ یا فلان یعنی  
 اوکات کورور اسنیضاح برنسنه نك وضوح اوزنه بله سن طلب ایتیک نقول استوضحته الامر و الکلام اذا  
 سألته ان یوضحه التوضیح فختینله و ضادک ضمی و تشدد بدبله یولک اورتسی کور و نك بقال توضح ملک الطریق  
 اذ ظهر و ملک طریق دیو طر بقیق اورتسنه دیرلر المتوضیح میک ضمی ضادک کسری و تشدد بدبله شول کسنه در  
 که یولک اورتسنه یور یوب کندوی اشکان قله و یریره قویونیمه الوضیح فختینله یولک طوغریسی  
 حجة الطریق معناسنه و وضع درهم صحیحه دخی دیرلر وضوءه و بیاضه دخی دیرلر بقال بالفرس وضع قخنکه ائک

وَح

وَذح

وَذح

وَشح

وَضح

بیاضی اولسه وکله اولور وکله برضدن کتایت ایدر لر بوسیدن حذیه الابرشه الوضاح دبد بلر ووضاح شول  
کسنه ییده دیر لکه بیاض اللو و اولوب کوز لر نکلر اوله الاوضاح همزه نك فتحيله شول بزکدر که انی دراهم صححه دن  
بدر لر الموضحة تمیمک ضمیمه شول باش یاریغی درکه باشک ککنک بیاضن کوستره الواضحة ضادک کسر بله شول  
ادیشلر درکه صحک حالته ظاهر اولور الوط فتحینله و بعض نسخه ده مسکون طابله قید اولمش شول نسنه درکه  
طوارک ایاغنه وقوشک طر نقلرینه اصلور باچقدن ونجاسندن التواطح علی وزن التعظم بجماعت س  
ری برینه اولشد برنق بقال توالمج القوم اذاند اولو الشر فیما بینهم الوقاح وواوک فتحی وقافک تخفیفیه محکم اولان  
نسنه بقال حافر وقاح برک طر نرق معناسنه الوح وواوک وقافک ضمیمه وقاحک جمعیدر برک طر نقلر معناسنه مثل قذال  
وقذال وقذال قافک فتحیه وذل معجه ابله باشک کوسکتری زد جانبی الوقاحه وواوک فتحیه والوقوحه وواوک ضمیمه  
والووح وواوک وقافک ضمیمه والقحه قافک کسری و خانک فتحیه تاوودن عوض اولوق اوزن جمله سی مصدر لر در  
طر نرق محکم اولوق معناسنه بقال ووق یوق وقاحه الی آخر من الباب الخامس ووقاحه قلت حیا معناسنه ده  
کلور الایقاح والاسنیقاح بمعناها بقال اوخ الحافر وستوخ اذا اشتد الوخ والوقاح بفتح الواو کسر القاف فی الاول  
و فتح الواو فی الثاني بین القحه والوقاحه یعنی بی حیالی ظاهر اولن کسنه وقاح الوجه وواوک فتحیه اوتانخ  
یوزل اولن کسنه یقال مرأة وقاح الوجه التوقيع علی وزن التکریم طر نرق محکم ایتیک اریمش حیانی یاغ سور مکله  
حیانی شول یاغه دیر لکه غایت صافی وایو اولمغین صاحب ریش اولانلر انکله صقلرینه یمار ایدر لر الموقح تمیمک  
ضمی وواوک فتحی وقافک فتحی وتشد بدبله موقع وزنی اوزن شول کسنه درکه اکبلال ایشمکله مجرب اوله  
الاسنیقاح همزه نك وآنک کسر بله باو بلر فرموده اولوق بقال استوکت للفراخ اذا غلظت وفراخ فانک کسر بله  
فرخک جمعیدر یاور بلر معناسنه الولیحه وواوک فتحی ولامک کسر بله غراکه قلدن اولان چواله اطلاق اولنور الولیح  
والولایح جمعی غرایر معناسنه وچواللر معناسنه دخی کلور الویح وواوک فتحی ویا نك سکونیه کله رحمت درنته کم  
وبل کله عذابدر ویزدی ایتدی ووی ووبل ایکنسیده بر معنایدر ووی لز بد ووبل لز بد دیر لر ابتدائت اوزن  
رفع ایتمکله وویجا لز بد ووبل دخی دیر لر فعل اضمار ایتمکله کویا که تقدیر کلام الزمه الله ویمجاو وبلادیک اولور  
وویجک وویج زید ووبلک ووبل زید دخی جائزدر اضاقله صورت سابقه کی اضمار فعله منصوب ایتمک  
اوزن واما فتعسالهم وبعدا لئودد بد کری وبونلر بکزر هر نه که واریسه منصوبدر دائما مصدر بت اوزن فعل  
مقدر له بونلرک لامسز اضاقلی جائزدر بز برافتعسهم دیسک یاخود بعدهم دیسک صحیح اولماز یس بونلر نه  
فرق ظاهر اولدی باب الخاء فصل الالف التاریخ بر نسنه نك وقتن بلدر مک التور یخ بمعناه بقال ارخت الکتاب  
یوم کذا وورخته یعنی الاراخ همزه نك کسر بله بقرو حشی الارحة همزه نك فتحیه ورا نك سکونیه مفردی  
الاضاح همزه نك ضمیمه بر موضعک اسمیدرتد کیری وتانیجی جائزدر الیافوخ شول یومشقی بر در طفاک باشنه  
که یا پشد قلمی زمانده حرکت ایدر که اکبعض دیار ده ایک دیر لر ووی یفعل وزنی اوزن در ویا فوخ اللیل معظمه  
یعنی کیجه اوزن نه دخی یا فوخ دیر لر الیافوخ یانک فتحی وهمزه دن صکره الفک مدبله مصابیح وزنی اوزن یا فوخک  
جمعی در الافح همزه نك فتحی وفانک سکونیه ایکه اورمق بقال افخته من الباب الثاني ای ضربت یا فوخه الایتلاخ  
اختلاط معناسنه در بقال ابتلع علیهم امرهم ای اختلطه و بقال وقعوا فی ایتلاخ ای اختلاط واختلال فصل  
الباء یخ برکله درکه مدح قتنده ورضا وقتنده سو بلنور وکله اولور که مبالغای چون نکر ایدوب یخ دیر لر واکر یخ  
کله لرینک ما بین فصل ایلوب وصل ایلسک یخ دیر سن تنوینله و تخفیفیه وکاه اولور که اسم منصرف کی  
مشد دستعمال ایدر سن ایخجه علی وزن الرزلة یخ دیرک بقال یخجت ال رجل اذا قلت له ذلك و یخجه ایسی هوای

وطح

وقح

وکح  
ووح  
ویح

ارخ

اضح

افح

الخ

صغوتعه دخی دیرلز بقال بخجوا عنکم من الظهيرة ای برد و اوگاه اولور که خجبنوا دخی دیرلز و بواندن مقلوب  
اولق حتمالی وارد و بجخه دوه کوکر یوب اغرتنه اولان طغر جخی اغرتنه طولدر مق معناسنه ده کلور التبخج علی  
وزن التدرج اسی ساکن اولق بقال بخج الحرا اذا سکن بعض فوزت و فور ت فانک فتحیله اتش کرم اولق البخباخ  
بانک فتحی و خانک سکونیه زیاده کوکر یوب چاغری دوه بقال جمل بخباخ الهدی پروهدی هانک فتحیله دوه نک و اوزنه  
دیرلز الذخ بانک و ذال معجمه نک فتحیله اولونمق کبر معناسنه بقال بندخ الرجل من الباب الرابع اذا نکر التبخج فتحیله  
و ذالک تشدید بده و ضمیه نکبر و علو و شرف البادخ عالی البنوادخ عالی اولان طاغیر شواخ معناسنه البیدخ  
بانک و ذالک فتحی و یانک سکونیه شول عورت درکه مجسمه اوله البرنخ بانک فتحی و راء مهمله نک سکونیه ابکی  
نسنه اراسنه مانع اولان شی و برنخ دنابله اخرجت بنسنة دخی دیرلز حین مؤندن زمان بعشه و ارنجه پس شول  
کسنه که وفات ابد برنخه داخل اولور البرنخ فتحیله کوکس چقوب ارقه داخل اولق البرنخ کوکسی چقق اولوب  
ارقه سی اچر اولان کسنه البرنخه بانک فتحیله مؤننی بقال رخل ارنخ و امرأة برنخه و بقال ایضا فرس ارنخ اذا  
اطمأنت قطاة وصلبه و قطات قافک فتحیله و طاء مهمله ابله ات صغریسی در و وصلب صادق ضمیه ارقه سیدر  
یعنی انک ارقه سنیه صغریسی دوز اولسه ارنخ دیرلز التباخ تانک فتحی و زانک ضمیه صغری چقق اولق بقال  
تباخت المرأة اذا خرجت عجزها و تباخ برنسنه دن کیز و حکمک بقال تباخ فلان عن الامرای نقاعش برنخه  
بانک فتحیله بر موضعک ادیدر که ابوبکر رضی الله عنہک حجار بسی انده اولمشد ز البطح و البطحه بانک کسری  
و طانک تشدید بده قاون الابطاح همزه نک کسری بده قاون حوق اولق بقال بطح القوم اذا کثر عثمدهم البطح البطحه  
میمک و طانک فتحیله قاون اولدغی یرو طانک ضمی دخی لغت در البطح فتحیله اولونمق بقال بلخ الرجل من الباب  
الرابع التبلخ فتحیله و لامک ضمی و تشدید بده نکبر ایتیمک بقال تبلخ الرجل فهو البلیخ الابلخ متکبر اولان کسنه  
البلخاء بانک فتحیله و لامک سکونی و الفک مد بده احمق اولان عورت حقاء کبی البوخ حرارت ساکن اولق بقال  
باخ الحر و الغضب و النار و الحمی اذا سکن و فتر البوخ بانک ضمیه فارشمق بقال هم فی بوخ من امرهم ای فی اختلاط  
فصل التاء التخ تانک فتحیله اکشی خمیر الخوخ تانک و خانک ضمیه خمیر اکشی اولق بقال تخ نخوخا من الباب الاول  
الاتخ خمیری اکشی ایتیمک بقال اتخه صاحبه علی و زن اعده التخخه علی و زن الزلزله صوت حکایت ایتیمک التخ  
تانک ضمیه کسب معناسنه در کدافی بعض نسخ الصحاح فصل التاء التوخ و التبخ تانک فتحی و و اوک اولده و یانک  
ثانیه سکونیه ایاق یا لجهه بائق بقال تاخت قدومه بالو حل ثوخ و تبخ من الباب الاول و الثاني خاضت و غابت  
فیه فصل الجیم الخ الخ اتق بقال خخ بیوله ای رمی بویره او رمق معناسنه کلور یقال تحت الرجل صرعه و خخ  
اوزانوب یانی اوزرنه یتق و اعضاسن صالیویرمک التخخه علی و زن الزلزله كذلك اوزانوب یاتق و اعضاسن  
کوشتمک خخ کبی بقال تخخ الرجل تخخ اذا اضطجع و تکن و استرخی الجفح جیمک فتحی و فانک سکونیه نحر و نکبر ایتیمک  
بقال جفح مثل جحف و جح اذا نکر الجفاح جیمک فتحی و فانک تشدید بده زیاده نکبر اوزنه اولان کسنه بقال  
هو جفاح و جماخ و ذو جفح و زوج الجفحة میمک ضمیه و فانک فتحیله نکبر اید شیمک یقال جانحه و جانحه الجماخ  
جیمک فتحی و لامک سکونیه سیل طو لوق بقال حلح السیل الوادی بجانحه جلاخا من الباب الثالث اذا ملأه الجلاخ جیمک  
ضمی و لامک تخفیفیه طولدر یچی سیل معناسنه بقال سیل جلاخ و اما حاء مهمله ابله اولان جلاخ شول  
سیل درکه او کونه رنه کلور ایسه الوری کیدر الجلاخ جیمک کسری بده شول واسع دره سیله طوماش اوله  
التجوخ بقلق بقال تجوخت البئر اذا انهارت و انهار راء مهمله ابله بقلق معناسنه در الجوخ برنسنه بی قوه یرمق  
بقال جاح السیل الوادی اذا اقتلع اجرافه و اجراف جیمه و راء مهمله ابله سیلک قازنسنه دیرلز الجوخان جیمک

بذخ

برنخ

برنخ

بطخ

بلخ

بوخ

تبخ

توخ

تبخ

جفح

جلم

جوخ



زخ الجري زخ من الباب الثاني الزخ زانك فتي ولا ملك سكونيله شول يردر كه ياش اولوب صير محق اولد غچيون  
 انه ايقلر طايته ورا بوز بدبو به روايت يتدي مقام زخ ديرلر نته كم مقام زخ ديرلر سكون لامله وجميله صير محق  
 ير معناسنه الزوخ شول قيو بيدرلر كه انك يوقر و سني طابجق اولغين هر كم اند طور رسه طاي نور وزخ كذلك  
 براوق اتمنه ديرلر غلوة السهم معناسنه الزخه زانك ضمي ولا ملك تشد بد به قبره وزني اوزر بنه شول طابجق  
 بردر كه انوك اوزر نده اوغلا بجقصر صير نورلر وقبره قافك ضمي و بانك فتي و تشد بد به بر نوع قوشدر كه كلك  
 جنسندن الزاخ ميمك كسر به يو كسك نسنه شاخ معناسنه و تكبر معناسنه ده كلوز بقال زخ من الباب الثالث  
 اي تكبر الزخ زانك ضمي و ميمك فتي و تشد بد به زانك جمعيدر بقال الانوف الزخ يو كسك بورنلر تكبر دن  
 كابت در الزخ فختينله ياغ متغير اولمق بقال زخ الدهن زخ من الباب الرابع الزخ زانك فختيله ونونك كسر به  
 متغير اولان ياغ فصل السين السبخة سبنك و بانك فختيله شور اولان طيرق چورق معناسنه السباخ سبنك  
 كسري و بانك تخفيفيله سبخه نك جمعيدر شور اولان طويرا قلمر معناسنه السبخة سبنك فتي و بانك كسر به  
 چورق بتورن ير بقال رض سبخه اي ذات سباخ بقال حفر و افا سبخو اذا بلغوا السباخ السبخ سبنك فتي و بانك  
 كسر به قوشك دوكلن بلكي و سبيح شول پنبه ديرلر كه ائلد قد نصكره قطعه قطعه ايدوب دررلر تا كه عورنلر  
 اكبره ابيك ايدر السبخة انوك واحد يبعني اكر مكچيون احضار اولنان پنبه نك بر قطعه سي قيون و يكي بو كند  
 و دوه بو كند دخی حال بو به در التسيح على وزن التكرم بلاي تخفيف اتمكه ديرلر بقال سبخ الله عنك الحمى  
 ديرلر اي خففها وفي الحديث انه عليه السلام قال العايشة رضی الله عنها حين دعت على سارق سرقها لا تسبخي  
 عنه بد عاتك عليه اي لا تخفي عنه اثمه و تسبيح ايسبنك شدتي ساكن اولغه دخی ديرلر فتور حر معناسنه  
 بقال سبخ الحر اذا فتره و خف وقوى اولان نومه دخی دير ابو عمرو يتدي سبخ نومه و نومدن او يانوب فارغ اولغه  
 دخی ديرلر نته كم بعضيلر ان لك في النهار سبخاطو بلا قراءات ايشلر فراغا طوبلا معناسنه السباخ سبنك  
 فختيله حرارتی ملايم اولان يره ديرلر و چكر كه قويرغن يره صوقوب چور طه سن كوتمكه دخی ديرلر بقال سخت  
 الجراة اذا غرزت ذنبها في الارض السرخ سبنك فتي و راء مهمله نك سكونيله و باء موحد نك دخی فختيله شول  
 يره ديرلر كه واسع اوله السرخ سبنك فختيله ولا ملك سكونيله دري صويغه ديرلر بقال ساخت جلد الشات اسلخ  
 و اسلخ سناخا من الباب الاول والثالث و سبلح ابي اخرا اتمكه ده ديرلر بقال ساخت الشهر اذا مضيتته و صرت  
 في اخره المسلوخ ميمك فختيله شول قيون ديرلر كه دريسن چقار لمش اوله و سبلح كياسى چقار مغه دخی ديرلر بقال  
 ساخت المرأة درعها اي نزعته المسلاخ ميمك كسر به شول در بدر كه طواردن چقار لمشدر و ابلانك قونه  
 دخی مسلاخ ديرلر و شول خر ماغا جنه ديرلر كه قويرغن دو كه الانسلاخ همزه نك كسر به برنسته برنسته دن  
 صير بلوب چقمق بقال اسلخ الشهر من سنة والرجل من ثياب و الحية من قشرها والنهار من الليل السباخ قره  
 ابلان بقال اسود سناخ بلا ضافة يعنى بوصفت طر بقبيله ذكر او نور اضاقت طر بقبيله ذكر او نمازير اهر بل دريسن  
 سبلح ايمدن خالى اولماز مؤثنده اسودة ديرلر ساخه ابله صفتا نماز السليخة سبنك فتي ولا ملك كسر به رمث  
 و غرچ دبد كرى و نلرك اكله قابل اولان برلى كيدوب قورى اغاجي قالد قره سليحه الرمث و سليخة الغرچ ديرلر السبخ  
 سبنك كسري و نونك سكونيله برنسته نك اصلي و ديشك كوكي الاسناخ جمع بقال اسناخ الاسنان اي اصولها  
 السنوخ سبنك و نونك ضميله علمه ثابت قدم اولمق يقال سنخ في العلم سنوخا من الباب الثالث اذا رسخ فيه  
 و سنوخ ياغ ازوب فاسد اولغه دخی ديرلر بقال سنخ الدهن من الباب الرابع وهو لغة في زخ اذا فسد و تغير ريحه  
 و السنخة و السناخة سبنك فختيله اوله و كسر به تانيدن برمر ايمه بقال بتله سنخة و سناخه اي رايحه قبيحه السنوخ

زخ

زخ

سبخ

سبخ

سرخ

سلخ

سوخ



سپنك فتحى وولوك سكونيله اياق يره بتمق بقال ساخت قوائمه فى الارض تسوخ ونسبخ من الباب الاول والثانى  
 اذا دخلت فيها وغابت مثل ثاخذ بالثناء المثلثة السواخي سپنك و خانك فتحيله والفقك قصر بله تعالى و زنى  
 اوزن يرتاق اولق بقال مطرنا حتى صارت الارض سواخي يعنى قجن يعمور بغوب بالحق جوق اولسه فصل الشين  
 الشدخ سپنك فتحى و ذلك سكونيله ايجى بوش نسنه في فائق الانشداخ همزه نك كسر بله فائق بقال شدخت  
 رأسه فانشدخ التشد مخ على وزن التكريم كذا لك فائق بقال شدخت الرؤس شدد للكثرة الشادخه اذك  
 يوزنه اولان اق كه جملة يوزنى احاطه ايشس اوله وفعل قبيح دن خى عبارت اولور بحازا بقال ركب الشادخه  
 اى فعلة قبيحة الشارخ بكيتم معناسنه الشرخ سپنك فتحى و رانك سكونيله سثارخك جمعى بكتلمر معناسنه  
 مثل صاحب وصحب و فى الحديث اقولوا شيوخ المشركين واسحيو اسر خهم و شرخ بكتلكك وسائر نسنه نك اولى  
 و شرخ هر بله ظاهر اولان اولاد ابل و شرخ دوه نك اضبسى ياروب چقمعه ديرلر بقال شرخ ناب البعير شرخا  
 اذا شق البضعة و بضعه بانك فتحى وضاد معجمه نك سكونى وعين مهمله ايله ات پان سيدر كه بومقامه ديش  
 بتدى ات مقصود در و شرخ ستول اوق دمر نه ديرلر كه هنوز صوار لما مش اوله و اوقه كشمش اوله الشروخ  
 سپنك و رانك ضميله شرخك جمعى و امثال معناسنه ده كلور كه سر خانك جمعى در مثلان معناسنه بقال هم  
 شروخ اى اتراب يعنى ياشد اسلر در و شروخ يكيتم اولق معناسنه ده كلور بقال شرخ الصبى شروخا شرخا  
 الفوق سپنك فتحى و رانك سكونيله اوق كز ينك ايكى جانبى و فوق فانك ضميله اوق كز ينه ديرلر كه كرش كيردى  
 پر در شرخا الرحل دوه پالانك اوك قاشيله اردقاشى و بومقامه صاحب مهذب الشرخان كشادكى ميان  
 پالان اسلر ديشدر و جامع اللغة صاحبى دى كذلك ولكن غلط ايشلر در و بونى مؤيد اولور صاحب  
 اساسك بقال لا يزال فلان بين شرخى رحله ديدكى اذا كان مسفرا عفى الله عنه زير اسلر خان طرفيندر و وسط  
 دكلر كوياكه جوهر ينك شرخا الرحل آخرته و واسطته ديدكى قولندن غلط ايشلر در حالاكه بومقامه  
 واسطه مقدم معناسنه در ته كم واسطه الكور دى رلر مقدم الكور معناسنه و كوردن مراد كذلك دوه پالانيدر  
 الشرخان سپنك فتحى و رانك سكونيله ايكى نسنه كه برى برينه بكيتم مثلان معناسنه الشرداخ سپنك كسرى  
 و رانك سكونيله اياغى بوك اولان كسه كه هم ايلو وهم اوزون اوله بقال رحل شرداخ القدم اى عظيم القدم  
 وعر بضعها الشوامخ شامخك جمعى در يوجه معناسنه الشموخ ضمته بله يوجه اولق بقال شمع الجبل شموخامن  
 الباب الثالث اذا شق يعنى يوجه اولسه و شموخ تكبر معناسنه ده كلور بقال شمع الرجل بانفه اى تكبر الشمع  
 سپنك ضمى و ميمك فتحى و نسد يله زمخ و زنى اوزن شامخك جمعى بقال انوف شمع و زمخ دى شمع معناسنه در  
 نته كم مرور ايندى الشماخ بن ضرار سپنك فتحى و ميمك تشد بله بر شاعر ك اسميدر الشماخ سپنك كسرى و ميمك  
 سكونيله و الشموخ و شمع و ميمك سكونيله خر ماسلق مينك اغا جلى و زم ماسلق مينك چوپى مثاب سنده در  
 و شماخ طاع باشى رأس جبل معناسنه و شماخ اذك النندكى اق قالدر در غره فرس معناسنه اما شماخ  
 ستول وقت اطلاق اولنور كه ايجه اولوب برون دليكلرى اراسنه دك اينوب طوداغه دك اينيه و شماخ  
 بووجه اوزن النى اق اولان اتدخى ديرلر الشماخية سپنك كسر بله خوار جدى بر طائفه نك اسميدر كه عبد الله  
 بن شماخك اصحابدر الشيخ سپنك فتحى و يانك سكونيله قوجه پير معناسنه الاشياخ همزه نك فتحيله  
 و الشيوخ سپنك و يانك ضميله و الشيخة سپنك كسر بله و الشيخان سپنك كذلك كسر بله و الشيخة ميمك  
 و يانك فتحيله و المشايخ ميمك فتحيله و المشيوخاء ميمك فتحيله و سپنك سكونيله و يانك ضميله و الفك  
 مد بله بونلر جملة شيخك جمعى در الشيخة مؤنثى الشيخ سپنك و يانك فتحيله اصل اوزرينه مصدر در

شدخ

شرخ

شردخ

شمخ

شمرخ

شمخ

فوجه مق معناسنه بقال سٹاخ الرجل يشيخ شيخا الشيخوخة مصدر در كذلك قوجه مق معناسنه ويانك اصلي  
متحرك ذريرا كلام عربيه فعلول يوقدر وشول كلمه لره بوزن اوزن كلشدر كينونه وقيدوده وديومه  
وهيموعه كبي بونلك اصلي نشد بديله ابدى صكره دن تخفيف اولندي مثلا كينوتك اصلي كينونه ابدى  
واكر اصلي مشدد اولمبيدي كونونه وقودوده ديرلدي وبواعبار ياي اولانلرده واجب دكلدر بلکه همين يا  
اصلنده متحرك ابدى نسكين اولندي ديك كفايت ابدى وكينونه اولق وقيدوده يدلك وديومه دائمي اولق  
وهيموعه قوجه مق معناسنه درقي كبي الشيخ على وزن التكريم كذلك قوجه مق معناسنه در بقال شيخ شبيحا  
اي سٹاخ وشيخ بر كسنه بي ياشيخ ناميله دعوت ايمكه دخي ديرل بقال شخته اي دعوت شيخا للتجليل يعني اكا  
نعظيم ايجون شيخ ديدم الشيخ شينك ضيميله ويا اولينك فتحيله شيخك نصغير بدير الشبيخ شينك كسر بيله  
كذلك نصغير دروشويج د بيلك جائز دكلدر فضل الصاخة شول اوزدر كه قولاي صاغر ايله شد تدن  
الصخ صادق فتحيله چاغر مق غابت شدله يقال صخ الصوت الاذن بصحها صخامن الباب الاول وبوسيدن  
قيامته صاخه دبدر الصخه كذلك صادق فتحيله اواز بقال ضريت الصخرة نجر فسمعت لها صخه الصراخ  
صادك ضيميله اواز صوت معناسنه ومصادرده صراخ مصدر در بانك كرون معناسنه ديش امعبارت  
جوهر بدن فهم اولنن بودر كه اسم اوله الصرخه صادق فتحى وزانك سكونيله چاغر مق بقال صرخ صرخه من  
الباب الاول الا صطراخ همزه نك كسر بيله بمعناها التصرخ فتحته ودر انك ضمي وتشدد بيله تكلف ايله اواز  
ويرمك بقال التصرخ بجموعه يعني اخسر مق حيننده تكلف ايله اواز چقار موقاقتدر المصرخ ميمك ضمي وصادك  
سكونيله وزانك كسر بيله فر ياده ايرشن كسنه المستصرخ ميمك ضمي وسينك سكوني وزانك كسر بيله مدد  
طلب ابدوب فر ياد بدن كسنه بقال استصرخني فاصرخته الصرخ صادق فتحى وزانك كسر بيله مدد طلب  
ابدن كسنه نك اوازي وصرح مدده ايرشن كسنه يديرلر ومدد طلب ابدن دخي اطلاق اولنمغين اصداد دن در  
الاصلح همزه نك فتحى وصادك سكونيله شول صاغر ديرلر كه اصلا نسنه اشيمه بقال رجل اصلح اي بين الصلح  
قال الفراء كان الكمية اسم اصلح الصلح بالفختين صاغر لوق الصماخ صادق كسر بيله قولق دليكي سوراخ كوش  
معناسنه وسينله دخي لغت در بعضينلر ايتدي صماخ قولاي غك كند بدير صدفه كوش معناسنه الصلح صادق  
فتحى وميمك سكونيله قولاي دل كينه اور مق بقال صمخت الرجل اي اصبت صماخه الصملاخ والصلوخ صادق  
اوله كسرى وثانيله ضيميله قه لاقه اولان چرك وسخ الاذن معناسنه الصماخ صادق ضمي ايله شول سود در كه  
قوبلش بكمش اوله الا صاخه همزه نك كسر بيله ايشمك معناسنه بقال اصاخ له اي اسبح فصل الصاد التضح  
فتحته وميمك ضمي وتشدد بيله برسنه بي سورمك بقال تضح بالطيب اي نلطح بم التضح على وزن التكريم  
برسنه بي سورمك بقال ضمخته اناضمخا فصل الطاء الطبخ طانك فتحى و بانك سكونيله بشورمك وكاه اولور كه  
طبخه مطبوخيت معناسي مراد اولنوز تقول هذه خبزة جيدة الطبخ الانطباخ همزه نك كسر بيله بشمك بقال  
طبخت القدر واللحم فانطخ المطبخ ميمك وبانك فتحيله بشمك موضع الاطباخ همزه نك كسرى وطانك كسرى  
وتشدد بيله بشمك حاضر لوق ابن السكيت ايتدي اطباخ كاه اولور كه اقتدار واستوايدن دخي ديرلر يعني چولمكه  
قوبت قابضغه وريان ايشمكه ديرلر بقال اطبخوا الناقصا المطبخ ميمك ضمي وطانك فتحى وتشدد بيله موضع طبخ  
يقال هذا مطبخ القوم ومشتواهم ومشتواكب اب چورجك يره ديرلر انطبخ طانك ضمي وبانك فتحى وتشدد بيله  
بشور بجلر ديك اولور طبابخك جمعي دره كاه اولور كه طبخه ملائكة عذاب مراد اولور الطباخه طانك ضمي وبانك  
تخفيه بيله شول كوپو كدر كه چوملك قايسار كن اغزندن دو كوله طباخه عامر بن الياس بن مضر كلقبيدر

صمخ  
صرخ  
صلح  
صمخ  
صمخ  
صمخ  
طبخ

بولقی مزبور با بسی وضع اینش ابدی ضعی یعنی کرتن کله بی بشو رمکه ه اشرت ابتد کیچون الطبخ طانک  
فتی و بانک کسر بله شول شرابدر کهانی یاریسی قانجه بشو ررالمطبخ میمک ضعی و بانک کسری و تشدد بد بله  
کریاوریسی در ولد الضب معناسنه که حسل دیرلر حاء مهمله نک کسر بله وسین مهمله نک سکونیه اندن  
صکره غیداق دیرلر غین معجه نک فتحیه اندن صکره مطبخ دیرلر میمک ضعی و بانک کسری و تشدد بد بله اندن  
صکره خضرم دیرلر حاء معجه نک ضعی و صادق فتحیه و رانک کسر بله اندن صکره ضب دیرلر التطبخ علی  
وزن التکریم کریاوریسی بیومک بقال طبخ الحسل اذا کبر الطبخ او بله اسپسنه دیرلر هاجر معناسنه  
طباخ الحراسینک زهرلر بدر سماج حر معناسنه الطباخ زیاده تشدد اولان اسنه در الطباخ طانک کسر بله  
قوت و سمرک بقال رجل لیس بطباخ ای قوه و لاسمن الطباخیه طانک فتی و اخرنه اولان یانک تخفیه  
علائت وزنی اوزن شول عورت در که محکم ائلوا اوله مکتزرة اللحم معناسنه الطبخ طانک فتی و خانک  
تشدد بد بله سوء معامله یو برنسنه بی الدن برتغه و عورت نکاح ایشکه دیرلر واکشی سوده طخ دیرلر کدافی بعض  
نسخ الصحاح الطبخ فتحیه تخمه اولق بقال طخ الرجل من الباب الرابع یا غلو طعامی چوق یوب امتلا اولق  
الطبخ طانک فتی و یانک سکونیه برقیج نسنه یو لاشمق در بقال طباخ بطبخ من الباب الثاني اذا نطق بالقبیح  
وقبیح نسنه یو لاشدر مغه دخی دیرلر بقال طاخه غیره یتعدی و لا یتعدی و طبخ نکبر معناسنه ده کاور  
بقال طباخ فلان اذا نکبر التطبخ علی وزن التکریم یو لاشدر مق التطبخ فتحیه و یانک ضعی و تشدد بد بله  
یو لاشمق بقال طبخه فتبخ فصل الطاء الطبخ طانک کسری و میمک فتحیه سماق اغاجیدر کدافی  
بعض نسخ الصحاح فصل الفاء الفتح فانک فتی و تانک سکونیه ایاق یرمقلرن حین جلوسه بوکوب ملائم  
طو تمقدر بقال فتح اصابع رجليه فی الجلوس فقما من الباب الثالث اصعبی ابتدی فتحک اصلی لیندن در  
ملایت معناسنه الافتح همزه نک و تانک فتحیه الی و یاغی یصی اولان کسنه بقال رجل افتح بین الفتح اذا  
کان عربض الکف و القدم مع اللین الفحاء فانک فتی و تانک سکونی و الفک مدبله مؤنثی بقال عقاب فحاء  
لانها اذا انحطت کسرت جناحیهما و غزیهما یعنی سباع طیور دن قره قوش دیکله معروف قوش قونوق  
استد که قنادلرن ملائم دوندیچون فحاء بد بار الفحة فتحیه کومشدن بر حلقه در که انک قاشی  
یوقدر و چنکه انک قاشی اولسه اول وقت کاخام دیرلر الفتح و الفحات فتحیه جمعی و کاه اولور کهانی عورنلر  
ایاغنک یرماغنه طقرلر الفح فانک فتحیه برنسنه در که انوکله قوش طو یرلر مصیده معناسنه الفح  
فانک کسر بله و الفحوخ فانک و خانک ضمیمه فتح جمعی الفحیح فانک فتی و خانک کسر بله غطیط کبی او یویان  
کسنه نک بوغاز پنک خرد سیدر بقال فتح النائم بفتح من الباب الثاني الفحة فانک فتحیه شول او یخودر که  
او یویانک بوغازی خردیه الغدخ فانک فتی و دالک سکونیه فائق فدخت الشئ فدخا اذا کسرت الفح  
فانک فتی و رانک سکونیه قوش یاوریسی و فرخ شول کنه دیرلر که یار بلوب چقمغه با شلیه الفرحة  
فرخک مؤنثی دیشی یاوری معناسنه الافرخ همزه نک فتی و رانک ضمیمه و الافراخ همزه نک فتحیه جمع قلنی  
الافراخ فانک کسر بله جمع کثرتی الافراخ همزه نک کسر بله و التفریج علی وزن التکریم یاوری چقارمق بقال  
افرخ الطائر و فرخ یعنی و افراخ سری ظاهرا ایشکه دخی دیرلر بقال افرخ القوم بیضهم اذا ابدوا سرهم و افراخ قورقو  
زائل اولمغه دخی دیرلر بقال افرخ الروع ای ذهب الفزع بقال لیفرخ روعک ای لیخرج عنک فزعک کچمخج الفرخ  
عن البیضة و بقال افرخ روعک یا فلان ای سکن جا شک و جا ش حکم فتی و همزه نک سکونیه قورخو  
معناسنه و افراخ ظاهر اولمغه دخی دیرلر بقال افرخ الامر اذا استبان بعد استباده و تفریح اکین چالتمکه دخی دیرلر

طبخ

طبخ

طبخ

طبخ

فتح

فتح

فدخ

فرخ

یعنی یرده شاخ و یرب

تمكه باشمغه ده دیرلر بقال فرخ الزرع نفرینجا الاستفراخ همزه نك وتانك كسر به یاوری چقارمق  
ایچون قوش بسلمك بقال استفراخت الحمام اذا اتخذته لفراخه الفریح فانك ضمی ورتانك فتحیه صیغه نصغیر  
اوزن برر جاك اسمدركه زمان جاهلیتند اوق یونغله معرو فدر وفریح كاه اولور كه تعظیم ایچون نصغیر اولنور  
بقال فلان فریح قریش الفرسخ فانك فتحی ورتانك سكونیله اون ایکی بیك ادم اولان مسافه ییدیرلر فرسنگ  
معناسنه فارسیدن تعریب اولمشدر الفرخ فالرك فتحی ورتانك سكونیله بقله حمقاد بدكری اوت در كه صو  
اقد بیلر نده بتر اكا فر فر دخی دیرلر وفر فر سز اوت دبدكری اوت در الفسخ فانك فتحی وسپنك سكونیله  
بوزمق نقض ابتمك معناسنه بقال فسح الشیء ای نقضه والانسفاخ بوزمق نقول فسحت البیع والعزم والنكاح  
فانفسح ای انتقض ویدی ازاله ابتمك معناسنه ده كلور بقال فسحت به افسحها من الباب الثالث وفسح  
ارقه دن قفتانی بر قغه دخی دیرلر بقال فسحت عنی ثوبی ای طرحته التفسیح ففتحته بنله وسپنك ضمی وتشد بد به  
برسنه ششوب چانلق بقال نفسحت الفارة فی الماء ای تقطعت ویوكه تجمل ابتمكه دخی دیرلر بقال نفسح  
الربع تحت الحمل الثقیل وذاك اذ لم یطقه وربع راء مهمله نك ضمی وبانك فتحی ابله جمع درائی یاشنده اولان  
دوه لر مراد در الفسح فانك فتحی وسپنك كسر به شول كسنه در كه حاجتته ظفر بولیه الافساح همزه نك  
كسر به اونو تمق بقال افسح الرجل القرآن ای نسیه كذافی روایه الفراء الفسح فانك فتحی وسپنك  
سكونیله اوغلا نجقلا او یونده كذب ابدوب بری برینه ظلم ابتمك كذافی بعض نسخ الصحاح الفسخ فانك  
فتحی وضادك سكونیله باشی یارمق بقال فسحت راسه ای شدخته وشدخ شین معجه ودال مهمله ابله باشی  
یارمغه دیرلر وخر ما قورغن فاتمغه دخی دیرلر الافساح همزه نك وتانك كسر به بمعناه بقال افضخته الفسح  
فانك فتحی وضادك كسر به شول شراب كه یالكر خر ما قور غندن بدر اراشه كو ستر مكسرن لانفساح همزه نك  
وفانك كسر به دوه نك اورچی یارمق بقال انفضح سنام البعیر ای انشدخ الفسخ فانك فتحی ونونك سكونیله  
قهر ابتمك وذلیل ابتمك بقال فسحه الامیرای قهره وذلله التفسیح علی وزن التكریم بمعناه المفح مینك كسر به  
ونونك فتحیه شول كسنه در كه اعداسنه غالب اولوب ذلیل ابلیه واكثر احواله باشلرن یان الفوخ والفسح  
رایحه طیبیه قو حق بقال فاخت منه ریح طیبیه نفوخ ونفیح من الباب الاول والثانی كما بقال فاحت بالحاء المهملة  
كذافی روایه الاصمعی وابی عیبده وادوز بدایتدی فاخت الریح نفوخ دیرلر چچنكه انوك صوتی اولسه الافاخرة  
همزه نك كسر به انسان بلامك بقال افاح الانسان افاخة وفی الحدیث كل بائه تفیح یعنی هر بتول بدن  
لاجرم بالنور ونضربن شمیل ایتدی چچنكه انسان یا خود حیوان نبول بدركن بالنسه افاح دیرلر فصل القاف القفح  
والقفاح قافك اولده فتحی وثابیده كسر به اورمق ولكن قفح اولماز الاباشه اورمقد استعمال اولنور یا خود  
برایچی بوش نسنه بی اورمقد استعمال اولنور القفح والقلیح قافك فتحی ولاملك سكونیله اولده قافك فتحی ولاملك  
كسر به ثابیده اركك اوتك بقال قفح الفحل قافحاوقی اذ اهدر فر ایتدی اصواتك اكثری فعیل وزنی اوزن  
بنا اولندی بقال هدرهد یرا و صهل صهیلا ونیح نبیحا وقلح قایحا قلاخ قافك ضمیله برشاعرك اسمدركه فصل  
الكاف الكم كافك فتحی ومیمك سكونیله قوش صغنق وكم تكبر معناسنه ده كلور بقال كم بانفه اذ انكبر الكم  
میمك فتحیه شول نسنه در كه میكه قاتق اولور فارسیدن تعریب اولمشدر وكاخ برنوع طعام در كه اترخان دیرلر  
براعر ابتمك اوكونه انكله كاخ كتورد بیلر اولانی بلدی كایتد بیلر بو كاخ دراعر ابی ایتدی قد علمت انه كاخ انكم كخبه  
یعنی اعرابی كم بابه سلم بمعناسن قصد ایتدی كاخ قوش صاغنه سنه تشبیه ابدوب الا كاخ همزه نك كسر به  
اهل تكبر اولرك اوتورمه سی الكوخ كافك ضمیله فشدن بر اودر كه باجه سی ودلیکی یوقدر الا كواخ همزه نك

فرسخ

فرسخ

فسح

فسح

فضح

فح

فوخ

قفح

قلح

كح

فتحیه

فتخيله كوخك جمعيدر قاش اولر معنا سنه فصل اللام اللباخية لامك ضميلة وبانك تخفيفيله ويانك  
 تشد بديله شول عور ندر كه اعضاسي تمام كالند اوله كوپا كه لباخه منسوبدر ولباخ غالبالجنن مأخوذدر  
 شجر معنا سنه اللج لامك ضميلة وبانك فتخيله بر جنس اغاچدر چنار اغاچنه بكر اللج لامك فتخيله كوزياشي  
 جوق اولوق بقال نخت عينه كثر دمعا الا تخاخ قارشق اختلاط معنا سنه بقال اتخ عليهم امرهم اي اختلط  
 والتاخ صار مشغعه ده ديرلر بقال اتخ العشب اذا التف يعني اوت جوق اولوب بري برينه صار مشسه الملتخ ميمك  
 ضمي ولامك سكوني وتانك فتخيله عقلي قارشق اولان بقال سكران ملتخ اي مختلط عقله الملتخ ميمك ضمي  
 ولامك فتحي وطانك فتحي و خانك تشد بديله عقلي قارشق اولان كسنه اصلي ملتخ در عامه تحريف ابدوب  
 ملتخ ديرلر الخناخيه لامك فتحي وخاء اولينك سكونيله سوزا كتمامق الخناخان شول كسنه در كه سوزي اكلنمايه  
 يقال رجل الخناخان اذا كان لا يفصح اللطخ لامك فتحي وطانك سكونيله بولا شدر مق بقال الطخه بكذا الطخا فتلطخ ولطخ  
 سوزا تغه دخي ديرلر بقال لطخ فلان بشراي رمي بو بر ياره دخي ديرلر بقال في السماء لطخ من سحاب اي قليل  
 التلطخ فتختنله وطانك ضمي وتشد بديله بولا شق بقال الطخه بكذا الطخا فتلطخ اي لونه فتلوث فصل الميم  
 الملح ميمك ضميلة سكوكه اولان ابلكر المنخه بر مقدار ابله وفي المثل شر ما يجيمك الي نخه عرقوب وعرقوب  
 او كجه ده اولان سكير در المنخه ميمك ضمي و خانك فتخيله نك جمعيدر الا تخاخ همزه نك كسر بيله ابلكنمك بقال  
 اخ العظم جرى فيه الخ ودوه سمر مكه دخي ديرلر بقال تحت الابل اذا سمنت وفي المثل بين المنخه والجفاء ومنخه ميم  
 اولينك ضمي وميم نانيه نك فتخيله سمر ديك اولور نته كم جفاء عين مهمله نك فتحي و حيمك سكونيله ارق ديك اولور  
 الامتخاخ همزه نك وتانك كسر بيله ايلك چقار مق بقال المنخت العظم اي اخر جت فحه التميخ تانك وميمك فتحي وخاء  
 اولينك ضمي وتشد بديله بمعناه بقال تخت اي اخر جته التمدخ فتختنله ودالك ضمي وتشد بديله بقال تمدخت  
 الابل اي تقاعست في سيرها ونقاعس تراخيه ديرلر و ذال معجه ابله دخي لغت در كذا في بعض نسخ الصحاح المرخ  
 ميمك فتحي و رانك سكونيله براغاچدر كه اندن اود چقمه سي سر بعدرو في المثل في كل شجر نار و استجد المرخ  
 والعفار وعفار عين مهمله نك فتخيله و فابله يوقر و ده اولان اغاچ زند معنا سنه ومرخ استغه ده اولان اغاچدر  
 زند معنا سنه ومرخ برنسنه بي او معغه ده ديرلر بقال مرخت جسدی بالدهن مرخا من الباب الثالث الترخ على  
 وزن التكريم كذلك اومق بقال مرخت جسدی بالدهن الامراخ همزه نك كسري ابله برنسنه بي صولو ايتك  
 نقول امرخت البعین اذا كثرت ماء خي رق ذوالمروخ بريرك ادبدر المريح ميمك كسري و رانك كسري  
 وتشد بديله شول اوزون او قدر كه انوك دورت بلكي اولور واني اوزاغه اتارلر و مريح بر معروف بلدزه ديرلر كه  
 بشنجي قات كوكه در خنسدندر يعني سيان اولن بلدز لندر المسخ ميمك فتحي وسبنك سكونيله بر صورتی  
 اندن قبيح صورته دوندر مكه ديرلر بقال مسخه الله قرد يعني حق تعالی انك صورتي ميمون صورته دوندر سون  
 المسخ رجالدن شول كسنه در كه انك ملاحني اولميه وشول اتديرلر كه انك لذتي اولميه و بقال مسخ كذا طعمه  
 اي اذ هبه وفي المثل هو امسخ من لحوم الحوار و حوار حانك ضمي و وواوك تخفيفيله دوه يا وريسنه ديرلر كه هنوز  
 سودا مر اوله الامساخ ارق اولوق بقال بكره في الفرس المساخ حمله و حمت حاء مهمله نك فتخيله انك بودن ديرلر كه  
 انك بودي ارق اولوق اتجيدر پيننده كربه عد اولنور الماسخي سبنك كسري و بانك تشد بديله يا مچي قواس معنا سنه  
 الماسخيات شول يابلره ديرلر كه ماسخه نام يا مجيه منسوبدر كه از دقييله سندن معروف يا مجيدرا الامضوخه  
 همزه نك ضمي ميمك سكوني وضاد معجه نك ضميلة تمام ونصي ديد بلكري اونك پراغيدر تمام ناء مثلثه نك ضميلة  
 بر ضعيف اغاچدر ونصي نونك فتحي وضاد مهمله نك كسر بيله بر جنس اوندرا الامضوخ همزه نك ضمي وميمك سكونيله

لج  
 زنج  
 تلخ  
 لطح  
 تلخ  
 مدخ  
 مرخ  
 مسخ  
 مضخ

الماضح همزه نك فتخيله

امضوخه نك جمع يد ذكر اولنان نباتاتك پير اقلري معناسنه المصح ميمك فتي وضادك سكونيله ذكر اولنان  
 پير اقلري ديوشورمك يقال مضختها من الباب الثالث الامتصاخ بمعناه يقال امتصختها اذا انزعتهامنه واخذتها  
 الملح ميمك فتي ولا مك سكونيله قاتي يوريك يقال ملح القوم ماخه صالحة من الباب الثالث اذا بعد وفي الارض  
 وملح باطله دور شمكه دخي ديرلر يقال فلان يملح في الباطل ماخا بتدديه وبكثر منه الامتلاخ همزه نك  
 وتانك كسر بله قويرمق يقال امتلح فلان ضرسه اي نزعه وضرس ضاد معجه نك كسري وارانك سكونيله  
 اضي ديشه ديرلر وبقال امتلح العقاب عينه اي انزعها وقايحي قندين حقا رتعه دخي ديرلر يقال امتلخت السيف  
 اي انتصبتته وانتضا ضاد معجه ابله قليح صيرمغه ديرلر مملح العقل ميمك ضمي ولا مك فتي حيله متيزع العقل معناسنه  
 المالح ميمك فتي ولا مك كسر بله لذتي اولين ات مسيح معناسنه الملاخه ات طانسرا ولىق يقال ملح ملاحه من  
 الباب الخامس فصل النون النبح نونك فتي وارانك سكونيله چيچك ديدك كرى علت وهر بدنده چقان او فاجق  
 نسنه لر كه صوبله طولوا وله اكانج ديرلر النابخه بلاد اهييه معناسنه بر كسنه مجبر اولسه يعنى سر كس اولسه  
 اش نابخه من التواج ديرلر و بائجه من البواج دخي ر وايت اولمشد ر باء مو حله و حيله ما يبتده واودن مقلوب  
 همزه ابله كذلك داهيه معناسنه النجاء شول طاغدر كه ديه سى دورا وله اكه معناسنه النبح نونك فتي  
 وتانك سكونيله قويرمق نزع و قلع معناسنه يقال نبح البازي اللحم بمنسره ومنسره ميمك كسر بله وسينك فتي حيله  
 يرتجى قوشلرك بورننه ديرلر منقار معناسنه وبقال نبح ضرسه والشوكه من رجله ديشن چقردى وايا غندن  
 ديكس چقردى معناسنه المنتاخ ميمك كسر بله جنبسته ره ديدك كرى دمور كه عورنلر انوكله قل قويرلر  
 منقاش معناسنه النبح نونك فتي حيله قاتي يوريكه ديرلر سير عنييف معناسنه يقال نبح نبح من الباب الاول  
 اذا سار سيرا عنيفا و نبح نونك كذلك فتي حيله شول دو ماره ديرلر كه صدقه الن كسنه نك يانده چوكر بلور  
 تا كه زك كاتير يان له النحه نونك فتي حيله قول اسير معناسنه بعضيلر ايشلين صغر در ديد نلر ثعلب ايتدى  
 ايشلين صغر معناسنه اولق صوابد رز يرا نجن من ماخو ذدر كه نبح طواري قاتي سورمكه ديرلر وفي الحديث  
 لبس في النحه صدقه كسانى ايتدى حديث شر بغه اولان نحه لفظى نونك ضميله درايشلين صغر معناسنه در  
 وفر ايتدى حديث شر بغه اولان نحه نونك فتي حيله زكات الن كسنه زكاتى الدقن صكره كندى نفسى چون  
 يرالتون الموق معناسنه در النحه نونك فتي و خانك سكونيله بعه فتي حيله دوه بي چوكر مك النسخ على  
 وزن التزلزل دوه چوكر يقال نحت الناقه فتنخت اي ابركتها فبركت النسخ نونك فتي وسينك سكونيله زائل  
 قلمق يقال نخت الشمس الطل اي ازالته ونسخ تغيير معناسنه ده كلور يقال نخت الريح اثار الدار اذا غيرتها  
 ونسخ بر كتابك نسخه سن المغه دخي ديرلر يقال نخت الكتاب ونسخ بر نصك حكمتى انوك مثلى اولن نص زائل  
 قلمق الانساخ بمعناه يقال انسخ الشمس الطل كذلك وانساخ كتابك نسخه سن يازمغه دخي ديرلر يقال  
 انسخ الكتاب الانساخ كذلك كتاب نسخه سن يازمغه ديرلر يقال استنسخ الكتاب النسخه نونك  
 ضمي وسينك سكونيله منسخ منه اولان اصل نسخه نك اسيدر الناسخ شول نص در كه نص اخر ك  
 حكمن ازاله قلمش اوله المنسوخ حكمتى زائل اولان نص التناسخ ميرانده اولن تناسخ ورشه دن بر طائفه نك بيننده  
 تركه قسمت اولنندن انلر دخي وفات ابدوب مال اخر ورشه اتمقال ايمكدر النسخ نونك فتي وضادك سكونيله  
 اثر معناسنه در يقال اصابه نضح من كذا ونضح خاء معجه ابله اكثر در نضح دن كه حاء مهمله ابله در ونضح دخي  
 اثر معناسنه در ونضح دن فعل بنا اولنما زنه فعل دينور و نه خود بفعل ابو عمرو بونلرك ما بينن فرق  
 ابدوب ايتدى نضح خاء معجه ابله شول اثر در كه ثوبه و ثوبك غير نه باقى قالور ونضح خاء غير

ملح

نبح

نبح

نبح

نسخ

نضح

معجه ابله



معجه ابله نفس فعل در و ابوزید ایتدی نضع و نضع بر معنایه در که نضع حاء مهمله ابله صوصا چغه دیر لر نضع  
 خاء معجه ابله دیند کبری کی تقول نضحت نضع من الباب الثالث النضاح نونک کسر بله صوصا چشمق در منا ضحه  
 کی یزیدی ایتدی نضخناهم بالنبل نضخناهم ده لغت در اوق سپیدک معناسنه الانضاح همزه نك و تانك  
 کسر بله صوصا چلق بقال انضیح الماء اذا ترشش النضاح نونک فتحی و ضادک تشدید بله چوق کان یغمور  
 بقال غیث نضاح ای غز یروغز یزغین و زاء معجتین ابله کثیر معناسنه در النضاحه ضادک كذلك تشدید ابله  
 کثیر الماء اولن بیکار بقال عین نضاحه ای کثیره الماء ابو عیندا ایتدی یاری تعالینک فیهما عینان نضاحتان  
 دیند و کی قولند نضاحتان فوارتان معناسنه در بعضی قینا می لر در النضحة نونک فتحی و ضادک سکونیه  
 بر مقدار یغمور در النفع او فور مک بقال نفع فیله و نفعه ایضا لغه فیله و ابله استعمال اولند قدره بلانمک  
 معناسنه کلور بقال نفع بها ای حبق و حبق حاء مهمله نك فتحی و باء موحد نك سکونیه او تورق یرندن بل  
 چقیغه دیر لر و نفع کبر معناسنه ده کلور بقال رجل ذونفع ای ذو کبر حمله دخی استعمال اولنور بقال ذونفع ای  
 ذو فخر و کبر المنفاخ کور و کده مورجی التارند در النفاخ او فور جی و منه قولهم ما بالدار نفاخ ضرمه ای افس فیها  
 احد و ضرمه فختینله شول و دونه دیر لر که او جنله اتشی اوله کسی معناسنه الانتفاخ او فور لوب ششمک  
 و بوجلمک معناسنه ده کلور بقال تنفع النهار ای علا النفعه نونک فتحی و فانک سکونی ابله و النفعه نونک  
 کسر بله و النفعه نونک ضمیه قارن ششمک بقال جد نفعه و نفعه و نفعه اذا انتفع بطنه الانتفع شول کسنه در  
 که خایسی ششمش اوله بقال رجل انفع ای بین النفع النفع فختینله خایس ششمک مرضی النفعاء نونک فختینله و فانک  
 سکونیه شول طاعدر که دپه سی دو زاوله نجا کی نونک فتحی و بانک سکونیه لفظا و معنی النفاخ نونک ضمیه  
 لذید اولان صغوق صواب شرین و سرد معناسنه و اناسمی بلانه بنفخ الفواد بیده یعنی قابض غود در صغوق لغتیه  
 النفخ نونک فتحی و فانک سکونیه باشی دماغه ایرنجه یار مقدر یقال نفخ رأسه من الباب الثالث الانا حه همزه نك  
 کسر بله دوه چو کر مک بقال انحت الجمل فاستناخ ای برکته فبرک و ابرک دوه چو کر مک التنوخ فختینله و و اوک  
 ضمی و تشدید بله ارکک دوه ناقه بی جماع اینکچون چو کر مک بقال تنوخ الجمل الناقه اناخها لیسفدها و سفاده  
 سین مهمله ابله و فابله طوار جماع اینک معناسنه در و منه قولهم نوح لله الارض طروقه للماء یعنی خدای تعالی  
 یری صویبه محتمل قلسون تنوخ تانک فتحی و نونک ضمیه بر قبیله نك اسمیدر یخندن و لا تقبل تنوخ تشدید  
 النون التویح یک سو بلیوب تهدید اینک الوخواح و اوک فتحی و خانک سکونیه ضعیف الوریحه و اوک فتحی  
 و رانک کسر بله شول حمیر در که صویبی چوق اولغله صوبق اوله الورخ فختینله حمیر کوشک اولق بقال وزح  
 العجین یورخ من الباب الرابع ای استرخا الاراحه همزه نك کسر بله خمیری صولی و کوشک اینک بقال ارخته  
 انا التوریح علی زن التکریم کتاب تاریخ یازمق بقال ورخت الکاب بیوم کذا مثل ارخته الوسخ فختینله  
 کیره یاس بقال وسخ الثوب یوسخ و سخامن الباب الرابع التوسخ فختینله و سبنک ضمی و تشدید ابله و الاتساخ  
 همزه نك و تانک کسری و تشدید ابله یعنی الوسخ فی المعنی المصدری بقال توسخ الثوب و اتسح الایسباخ همزه نك  
 کسر بله کیرلندر مک بقال و سخته انا المواضحه میمک ضمیه یولد سشک سپر کی سیرانک در شو بله کدشدنله  
 اولمایه و استقاده دخی حال بو بله در که قیودن صویبی بولد اشکله برابر حکمکه دیر لر کسائی ایتدی  
 مواضحه صلند صوصا حکمه ده ابله کسنه بری بر بله معارضه ایتکدر بعد هر ایکی معارضک معارضه سنه استعاره  
 اولندی الایضاخ همزه نك کسر بله آرزو ایچور مک بقال او سخته له ای اسقیت له قلیلا الوضوخ و اوک  
 فختینله و ضادک ضمیه شول صودر که قوغه نك اروسند اوله فصل الهاء الهیخه هانک و بانک فتحی و بانک

نفع

نفع

نوخ

و خ

و خ

و ر ح

و س ح

و س ح

وضح

دخی فحی و تشدید به شول عور ندر که اثلواوله الهمیج كذلك فحیات ثلاثة ابله و تشدید به شول اوغلاندر که  
 كذلك اثلواوله پس همیج یانک تشدید به فعلیل و زنی اوزن در باب الدال فصل الالف الابد فحیینه دهر  
 معناسنه در که زمان طو بلدن عبار ندر و ابد دائم معناسنه دخی کاور الابد همزه نك مد به ابدك جمعیدر الابد  
 همزه نك و بانك ضمیه ككذلك ابدك جمعیدر و ابد مصدر دخی کاور اقامت معناسنه یقال ابد بالمكان  
 یا ابد من الباب الثانی ابد ای اقامت و توحش معناسنه ده کاور یقال ابدت البهیمه تأب و تأب من الباب  
 الاول والثانی ای توحشت التأب علی وزن التفعیل توحش معناسنه یقال تأب المنزل ای اقفر والفته  
 الوحوش یعنی قجن منزل خراب اولوب انده وحوش ساکن اولسه الابد همزه نك فحیله و بانك كسر به  
 بر لفظدر ككه ابد لفظنه تأکید ایچون ذكر اولنور یقال ابد اییدك یقال دهر دهر الابدین همزه نك  
 مد به و بانك كسر به كذلك تأکید ایچون ذكر اولنور یقال لا فعله ابد الابدین و ابد الابدك یقال دهر  
 ال اهر بن و عوض العائضین و عوض عین مهمله نك فحیله و و او ك سكونیه ابد معناسنه در التأبید علی وزن التكریم  
 بر نسنه بی مخلص ابدك الابد همزه نك و و او ك فحیله وحشی اولان جانور لر و شول قافیه لر دخی او ابد دیر لکه  
 غراب نندن او ترو اوزاق و لایتلرده سو بلنور الابد همزه نك مدی و بانك كسر به شول بلاکه اول نچد زمان  
 سو بلنه الابد ابل و زنی اوزن كسر نینله طو غریبی ولود معناسنه كرك جزیه قسمی اولسون كرك حر قسمی  
 اولسون الاجد ضمینه قوی و فرموده اولان ناقه یقال ناقه اجد اذا كانت قویة موثقة الخلق ولا یقال للبعیر  
 اجد الا بمجاد قوی قلمق یقال اجدها الله یعنی حق تعالی انی محکم ایتسون و یقال اجدنی الله بعد ضعف ای قوانی  
 الموحدة القری میك ضمی و حیمك فحیله شول ناقه در که ارقه سی محکم اوله موثقة الظهر معناسنه و قری  
 قافك و راء مهمله نك فحی ابله ارقه معناسنه در الموجد میك ضمی و حیمك فحیله محکم معناسنه یقال بناء موجد  
 ای محکم اجد كسر نینله بر لفظدر که دوه بی منع ایچون استعمال اولنور الاحد فحیینه واحد معناسنه در که  
 اول عدد در نقول احد و اثنان واحد عشر و احدی عشرة و اما قوله تعالی قل هو الله احد فهو بدل من الله لان  
 النكرة قد تبدل من المعرفة كقوله بالناصية ناصية طاهر اجوهر بنك بوكلامی لفظ هو ضمیر شان اولماد غنه  
 بناء در که ضمیر شان اولد قده احد خبر اولور تأ و بله احتیاج اولماز و كسانی ایتدی قچنكه عدد الف لام داخل  
 اولسه جمعسنده داخل اولور نقول ما فعلت لاجد عشر الالف الذرهم و بصر بون ایتدی الف لام جزء اوله داخل  
 اولور فته نقول ما فعلت الاحد عشر الف درهم پس احد اسم در مخاطب اولمعه صالح اولان كسنه بی اطلاق  
 اولنور بوند واحد و جمع و مذکر و مؤنث برابر اولور و منه قولهم ما فی الذر احد وقال الله تعالی لستین كاحد من النساء  
 وقال فاما نكم من احد عنه حاجزین هذا ما قاله الجوهري وفيه ان معنى الجمع في هذه الامثلة من وقوع النكرة  
 في سياق النفي لا من وضع لفظ واحد والكلام فيه الاستحاد همزه نك و تانك كسر به یا نكر اولمق یقال  
 استوحد الرجل ای نفر واحد ضمینه بر طاغك اسمیدر مدینه منوره التآ حید علی وزن التكریم ابدی نسنه بی  
 بر قلمق و بر زیاده ابدك فر بعض عربدن احدك همزه سن حروف اصلیه كبی استعمال اولناسن روابت ابدوب  
 ایتدی یقال معی عشرة فاحد هن ای صیرهن احد عشر و فی الحدیث ان قال لرجل اثار سببا بینه فی النشهاد احد احد  
 یعنی بر پر ماغله اشارت قل که اول سببا بینه یمنادر ابدی پر ماغله قلمیه و سببا بسین مهمله نك فحی و باء موحده نك  
 تشدید به شهادت پر ماغله دیر ل الابد همزه نك فحی و ذلك تشدید به ناقه نك جوفنده صوتی دور ابدوب  
 یور كندن اوزو بر مسی یقال ادت الناقه تو داد ای رجعت الحنین فی جوفها و حنین حاء مهمله ابله شول صوته

ابد

اجد

احد

ادد

دیر لر قندن ناشی

ناشی اوله واد اېکلمکه دخی دیرلر بقال دت فلانا داهیه توده اذ اواد قوته دخی دیرلر الاد همزه نك كسر بله  
 والاده كذلك بلاداهیه معناسنه ومنه قوله تعالى لقد جئتم شناد الاددهمزه نك كسری وودالك فتحيله اده نك  
 جمع الاددهمزه نك مدبله علی وزن فاعل بمعناه الادبد همزه نك فتحی وودالك كسر بله فریاد و صوت شد بد  
 اددهمزه نك ضمی وودالك فتحيله چندن برقبيله نك باباسی ادبدر كه اول ادبن زبد بن كهلان بن سباین حمیردر  
 واددی طائفه عرب منصور قلمشدر در بقب کبی عمر کبی لاینصرف فلما مشلدر در ازد همزه نك فتحی ووزانك  
 سکونیه چندن برقبيله نك باباسی ادبدر كه اول ادبن الغوث بن بنت بن مالك بن كهلان بن سبأ در وازد قبيله سی  
 اوج دور لودری از دشنوه وبری از عمان وبری دخی از السراة در الاسد فتحته بنله از سلان دبد کاری جانور  
 که مغر و قدر و اسد كذلك ارسالدن خوف ایتمك وارسلان کبی اولمق بقال اسد یا سند من الباب الرابع ای رأی  
 اسدا وخاف منه اوصار کالاسد فی اخلاقه و فی الحدیث اذا دخل فهد و اذا خرج اسد وفهد فانك فتحی وهانك  
 سکونیه پارس دبد کاری جانور در و اسد کاه اولوز که سکونیه از د محلند استعمال اولنور بنی از دده لغت اولمق  
 اوزن بقال هم الاسد اسد شنه ای هم از د از دشنوه الاسدی فتحته بنله و تشد بد یا نله بزردن بر نوعدر  
 الاسد همزه نك مدبله و سپنك ضمیلله اسدك جمعی اجبل کبی کد جبالك جمعی در الاساد همزه نك فتحی ومدی  
 و سپنك فتحيله كذلك اسدك جمعیدر جبل ابله اجبال کبی الاسد مؤنثی کذ فی روایه ابی زبد و اسد مضردن بر  
 قبيله نك باباسی ادبدر كه اول اسد بن خزیمه بن مدر کبن الیاس بن مضردر و اسد كذلك بیعه دن بر قبيله نك  
 ادبدر كه اول اسد بن ربیع بن زرارذ المأسدة میك فتحی و همزه نك سکونیه و سپنك فتحيله ارسالنی چوقیر  
 الاستیساد همزه نك كسری و سپنك سکونیه جرأت ایتمك بقال استأسد علیه ای اجترأ علیه و اوت قوی  
 اولوب بری برینه صار لغه دخی دیرلر بقال استأسد التبتی قوی والتف الاساد همزه نك كسری ابله بر نسنه نك  
 اوزنه قندروب حریص ایتمکه دیرلر بقال اسدت الکلب و اوسدته ای اغریته لصید و اوسدت کله سپنك  
 و اوی الفدن دوغه در و ايساد افساد ایتمکه دخی دیرلر بقال اسدت بین القوم ای افسدت الاسادة همزه نك  
 كسر بله یا صدق بالین معناسنه و سادده لغت در ککه و سادده دخی بصدق معناسنه در و اوك كسر بله  
 الاصدده همزه نك ضمی و صادك سکونیه شول کوچوك کولکه دیرلر که ققتانك التنه کیرلر وانی خرده قرواشلر  
 دخی کیر التآ صید علی وزن التکریم کوچك کولک کیدر مک بقال اصدته تآ صید الا صید همزه نك فتحی و صادك  
 كسر بله او اوکی فناء در معناسنه و بولغت در و صیدده الا صیده همزه نك كذلك فتحی و صادك كسر بله اغل  
 حظیره معناسنه که حظیره حاء مهمله نك فتحی و طاء معجه نك كسر بله در و ا صید و صیدده لغت در که و صید  
 دخی اغل معناسنه در ای صاد همزه نك كسری و مدبله قیو بغلق تقول اصدت الباب اذا غلقتة و هولغة فی  
 اصدت و منه قرأ ابو عمرو و انها علیهم مؤصدة بالهمزة ذات الا صاد همزه نك كسر بله بر موضعك امیدر که داحس  
 و غیر انام انلرک محراسیدر یعنی مید آیدر که ذات الا صادده ذکر اولنان انلر یار شه قونشدر در و یار شك یوزوق  
 اتمی بر حدی وار ابدی الا صاد همزه نك كسر بله شول چقور بر در که طاغلا را اسنده انده صو ایر کور الا فد  
 فتحته بنله عجله معناسنه در بقال افد الرجل یا فدم من الباب الرابع و کوچ قریب اولمغه دخی دیرلر بقال افد الرجل  
 ای دنالا فد همزه نك فتحی و فانك كسر بله مسنجل اولان کسنه التآ کید علی وزن التکریم بر نسنه بی محکم قلبق  
 و بوتو کیدر ده لغت در بقال اكدت الشیء و کدت الامد فتحته بنله غایت معناسنه در مدی کبی بقال ما امدك ای  
 منتهی عمرک و امد غضب معناسنه ده کلور بقال امد علیه من الباب الرابع مثل ابد علیه ای غضب امد همزه نك  
 مدی و میك كسر بله سرحد عرب بر شهر ك ادبدر الا و د فتحته بنله اگری اولمق بقال اود الشیء یا و داود امن الباب

ازد  
اسد

اصدا

افد

اكد

امد

اربع ای اعوج التناؤد فختبندله وواوک ضمی وتشد بدبله اگری و لمق بقال تاؤد الشی ای تعوج ابو ز بد ایندی الاود  
همه دن فخی وولوک سکونیه باب اوله نقیل اولمق معناسنه کلور بقال آدنی الشی او الجمل بوؤدنی اود ای ثقلنی  
المؤه د علی وزن المقول ثقلت چکن کسنه بقال ما آدک فهولی آبد یعنی شول نسنه که سکاغر کله بکادخی اغر کلور  
وایکی بولک معناسنه ده کلور بقال آده یعنی حناه وعطفه واصلهما واحد ومیل ایتک معناسنه ده کلور  
بقال آد العشی ای مال یعنی اخشام صباح اولمغه یوز طوندی لانیاد همز نینک کسری بله وما یبند نونک سکونیه  
انفعال وزنی وزینه اکک انجنا معناسنه اود همزه نیک ضمیله بریده بریک اد بد راود همزه نیک فخیله برر خک  
اسمیدر الا بد همزه نیک فخی ویانک سکونیه شد بد اولمق بقال آد الرجل بیید ابد امن الباب الثانی ای اشتد وقوی  
واید قوته دخی دیرلر الا ده همزه نیک فخیله ومد بله کذلک قوت معناسنه در الا یاده همزه نیک کسری بله قوی قلیق  
بقال آبدت علی وزن اعلته المؤبد میمک ضمی ویانک فخی وتشد بدبله قوی قلنن کسنه التاید علی وزن  
التکریم قوی قلیق بقال آبدت تاید ای قویته المؤبد میمک ضمی وهمز نیک فخی ویانک کسری وتشد بدبله قوی  
قلیحی کسنه وموید کذلک یانک کسری بله مؤبدک نصغیری معناسنه دخی کلور التاید تانک فخی ویانک ضمی  
وتشد بدبله قوی اولمق بقال تاؤد الشی ای تقوی الا بد همزه نیک فخی ویانک کسری وتشد بدبله قوی اولان  
کسنه بقال رجل ابد ای قوی الا یاده همزه نیک کسری بله شول طیراغه دیرلر که حوضک یا خود چاد رک اطرافنه  
دو کرلر که قوتیه حوصک صورینی یا خود چادر دن یغمور صورینی منع ابد وایاد معدن برقییه نیک اسمیدر وعسکرک  
صاع قولنه وصول قولنه دخی اید دیرلر المؤبد میمک ضمی وهمز نیک سکونی ویانک تخفیه فیله وکسری بله مؤمن  
وزنی وزن امر عظیمه وبلایه دیرلر فصل الباء الجود بانک وحیمک ضمیله بریده طور مو اقامت معناسنه بقال مجد  
بالمکان مجود امن الباب الاول الجدة بانک فخی وحیمک سکونیه والجدة بانک ضمی وحیمک ضمیله برایشک باطنی  
بقال هو عالم مجدة امرک ومجدة امرک ای بیاطنه ومجده علم معناسنه ده کلور بقال عند مجدة ذاک ای علم  
ذاک ومنه قیل للعالم بالشی المتقن له هو این مجدتها الجاد بانک کسری بله شول کلید دکه یریر خطلمری اوله شه کم عرب  
طائفه سنک استعمال یتدی کلیمر یبندنه معروفدر ومنه ذوالجادرین واسمه عبدالله من الصحابة الجندة فختبندله  
والجندة فختبندله کذلک شول عورتد یرلر که طیوقلی وبالدرلی اوله الجندی والجنندی کذلک معنای مزبور  
اوزنه درواخرنده اولان یا سفرجل وزنه الحاق ایچون دروسفرجل فختبندله ابوا دبد کارمیوه در البد بانک  
فخیله ایرمق بقال بده ینده بدمن الباب الاول ای فرقه وید پالانک اگر من طولدور معغه دخی دیرلر بقال بدقته  
یبه وهوان نخذ خر بطین فخشوها فجعلهما تحت الاحناء لئللابد بر الحشب البعیر یعنی ایکی سختیان  
پار سنک ایچن طولدر وب پالانک اغاچلر ینک التته قومقدر یاغرا یتسون دیوالتبد بد علی وزن التکریم  
تفریق ایتک المبدد میمک ضمی ودالک فخی وتشد بدبله آبرلمش نسنه بقال شمل مبدد وشمل شین معجه نیک  
فخی ومیمک سکونیه حال دیک اولور التبد تانک ویانک فخی ودالک ضمی وتشد بدبله طاغلق تفرق معناسنه  
البدة بانک کسری ودالک فخی وتشد بدبله قوت معناسنه ونصیب معناسنه ده کلور الا بد ادر کسه حصه سن  
ویرمک تقول منه ابدینهم العطاء ای اعطی کل واحد منهم بدتوفی الحدیث ابد بهم تمره تمره یعنی هر برینه برخرما  
ویرو بقال فی السخلتین ابد هما نعجتین یعنی قوز بلرک هر برین برقیونه ویرامک ایچون اگر ایکسنه برقیون  
کفایت یمزایسه وابد اال اوزاتمه دخی دیرلر بقال ابدیه الی الارض اذامدها الاستبداد مستقل اولمق بقال  
استبد فلان بکد ای اغرد به البداد بانک فخیله او غرش حرب معناسنه بقال لوکن البدد الماطاقون ای اوبار زناهم  
رجل ورجل یعنی بربر او غراشسلر طاقت کتور مزردی بداد بانک فخی وذل ثانیه نیک کسری اوزنه بناسیله

اید

مجد

مجد

بدد

بر کلوک یا قوم دیگر بقال فی الحرب یا قوم بداد بدای لیاخذ کل رجل قرنه وقرن قافک کسری ورائک سکونیه  
 مثل و مقارن معناسنه درو بداد نک دالی کسراوزر بنا اولندی زیرا فعل امرک اسمیدر و فعل امر خود مبنی در  
 بعضی ایندی مکتسو را ولد غنک وجهی بودر که مقام امرده واقع اولد غیچون آخری ساکن اولغله اجتماع  
 ساکنین لازم کلسون دیومکسور اولشدر و منه بقال تباد القوم یتبادون اذاخذواقرانهم و بقال ایضا القوا  
 بداد هم ای اعدادهم لکل رجل رجل و بداد متبدا معناسنه دخی کلور بقال جاءت الخیل بداد ای متبدا  
 و بداد دخی کسراوزرینه بنا اولندی زیرا مصدر دن معدول دز که اول بدددر و بقال تفرق القوم بداد ای  
 متبدا و مصدر دن معدول اولد غیچون مبنی اولد غنک وجهی بودر که بونده عدل و تائیت و صفت جمع  
 اولشدر ایکی سببله صرفدن منع اولیق اوج سببله مبنی اولمق لازم کلور زیرا منع صرفدن اوتبنا دن غیری  
 حالت یوقدر و جوهرینک بو کلامی ظاهر بودر که مذهب مختار دکلدر الابداد ایکی جانبی طو تحق بقال السبعان  
 یتدان الرجل اذا تیاه من جانبیه و كذلك الرضیعان یتدان مهمایعنی قوز پلر که ایکی جانبدن انالرن مسلر بوبله  
 دیرلر و لا ثقل یتد ها انها و لکن یتد ها انها و بقال لقی الرجلان ز بداد افتداه بالضرب ای اخذاه من ناحیثیه  
 البید فختینله و المباده ميمک ضمیلله و البیداد بانک کسری بله معارضه ابله بیع اید شمشک بقال با یعتنه بداد الخ و بداد  
 طاقت معناسنه ده کلور و بداد بار کیرک و دوه بالانک ایکی ارقه یه کان جانبلری که اکاکرم قورر البیداد ان تنییه  
 البیدیدان بانک فختیلله بمعناهما و هکبه معناسنه ده کلور بقال البیدیدان الخرجان البیدیدانک فختی و یانک  
 کسری بله بدیدک جمعی که اکرم یرلری دیمک اوور الابداه همزه نک فختی و بانک کسری بله ایضا جمعی البیده بانک  
 کسری و ذلك تشدید بله و البیده بانک فختی و ذلك تشدید بله كذلك طاقت معناسنه بقال مالک بیدد و بیده  
 و بیده ای طاقت الابد کثرت لمدن ابقلرینک اراسی و اسع اولان کسنه و فرموده و محم اولان کسنه ییدخی دیرلر  
 ابن السکیت ایندی بدد ایکی او یلغک اراسی و اسع اولمق درودورت یاقلوا اولانلرده ایکی اللرینک اراسی و اسع  
 اولقدر بقال بددت یارجل من الباب الرابع البید بانک فختیلله و الفک قصر بله ایدک مؤنثی بقال امرأة بدأ و بقرة  
 بدأ ای و اسعة الرجلین و عظیمه الخلق البادان ذلك تشدید بله او یلغک اییح یوزلری البیدید بانک فختیلله و ذلك  
 کسری بله یول صحر او مفازه و اسعه معناسنه لا بد لافرق معناسنه بقال لا بد من کذا ای لا خلوا و لا افتراق بعضیلر  
 بد عوض معناسنه در دیدیلر البید بانک ضمیلله صنم معناسنه در فارسیدن تعریب اولمشدر البیده بانک کسری  
 و ذلك فختیلله بدک جمعی در صنم معناسنه الابدید و الیابدید همزه نک فختیلله اولد یانک فختیلله تائید متفرق  
 اولان قوشلر بقال طیر ایدد و طیر ییابد ای متفرق البرد بانک فختی و رائک و سکونیه صغوق که اسپنک  
 مقابلی در و صغوق معناسنه ده کلور بقال سقیته شربه بردت فواده ابرده بردان الباب الاول و بردنومه دخی  
 اطلاق اولنور قال الله تعالی لا بد و قون فیها برد او لا شربا البرودة ضمتینله صغوقلق که اسپلکک مقابلی در  
 بقال برد الشیء برودة من الباب الخامس البرود ضمتینله صغوق بقال بردت برودان الباب الاول واکه ابله دمور  
 که لکه دخی دیرلر بقال بردت الحدید بالمبرد و کوزه صغون غیچون سر مه چکمه که دخی دیرلر بقال بردالرجل عینه  
 بالبرود ای کحلها و ثبوت و وجوب معناسنه ده کلور بقال ما بردک علی فلان ای ثبت و وجب و اولمک  
 معناسنه ده کلور بقال برد فلان ادامات التبرید علی وزن التکریم كذلك صغوق معناسنه بقال بردت تبریدا  
 و لا بقال برده الا فی لغه رديه و منه قولهم لا تبرد عن فلان ای ان ظلمک فلان شمه فتنقص من ائمه و جوهرینک بو کلامنه  
 ابرده بالظهر حدیث شریفله نقض وارد اولور مکر که جوهرینک کلامی متعدی کلسنه بناء در و حدیث شریفله  
 لازم در همزه دخی لاجوندردینله الابداه همزه نک و تانک کسری بله صغوق صوبله غسل ایتک بقال ابردت

برد

ای غنسلت الماء البارد و بور کی صغوتق ایچون صغوق صوا یچمه که دخی اتراد دیرل المبرده میمک و رانک فخیله باعث برودت اولان نسنه اصمعی ایتدی براعرا بیه سؤال ایتدم که سیری قوشلق وقتنده او یچو بی حمل ابدن ندر دبدم ایتدی انها مبرده فی الصیف مسخنة فی الشتاء یعنی نومه سخا یا زن صغوقلغه قیشن اسجا قلغه وسیله در المبرد میمک کسر بیه و رانک فخیله اذ که انوکله دمور مقوله سنی اذ لر البرادة بانک خمیله اگدن دوشن خردوات البارد ثابت اولان نسنه بقال لی علیه الف بارد و بقال سموم باردای ثابت لا یزول البردان عصمان معناسنه که صباحله اخشامه دیرل البردان معناه البرده فختینله تخمه اولمق و فی الحدیث اصل کل داء البرده البرده الابرده همزه نك و رانک کسر بیه بر معروف علت در برودن و رطوبتدن ناشی اولوب جماعه فتور و پرور البرد فختینله طلو که کور یغار بقال برت الارض و برینو فلان علی الیناء للمجهول البرد بانک فخی و رانک کسر بیه طلو یغدران بلوت بقال سحاب بردا البرده همزه نك و رانک فخیله معناه یقال سحاب ابردا ی ذو برد و ابردیو شول صغره دیرل که لونی سیاهله اق اولوب الاجه اوله البرد بانک فخیله و رانک دخی خمیله صغوق معناسنه و صغودچی معناسنه ده کور برده الیمین معلوم اولان نسنه تقول هو لبرده یمینی اذا کان معلوما مالک و خالص معناسنه ده کور بقال هی لك برده نفسها ای خالصا البرد بانک ضمی و رانک سکونیه بزلدن برنوع در البرود خمینله و الابراد فتح همزه ابله کذلک جمعی در و برد اسماء رجلا دن در برد الجندب چکر که نك ایکی قنادی البرده شول چکر سیاه کایدر که دورت کوشه لودرانی عمر بلر کیر لوفی حدیث ابن عمر برده فلوت و فلوت فانک فخیله شول برده دیرل که کوچوک اولماغین ایکی اوچی بریره قوشمه ی البردی بانک ضمی و یانک تشد بیه بر جنس ابوخرمادر البردی بانک فخیله و یانک تشد بیه حصیرا و فی دبد کری اوت در طاملره و دیوار له قورل البرد بانک فخی و رانک کسر بیه مرتب معناسنه در و بریدی ترجمه مختاد ره طویله اتی و طویله قاتری ابله نفسیر ایتشد رغالباً بومعنا ی جوهر نیک البرد المرتب دبدکی قولندن اخذ ایتشد و لیکن ظاهر بودر که مرتب اولان چون ترتیب و ترتیب اولن ات معناسنه در نه کم صاحب مغرب ایتشد البرد البغل المرتبه فی الرباط تعرب بر بیه دم ثم سمی به الرسول المحمول علیها تم سمیت المسافة بقال حمل فلان علی البرد و اون ایکی میل یره دخی برید دیرل و بریدرسوله دخی دیرل بیک معناسنه و برید فرانق معناسنه ده کور و فرانق اذ کدیرل که ایلر و واروب قور قو خبرلین و یره فانک خمیله فارسیدن تعرب اولنشدن اصلی پروانندن در الابراد بیک کوندر مک بقال ابردا لی الامیر اذا ارسل الیه البرد و ابراد برده داخل اولغه دخی دیرل و صغوق صوا یچور مکه دخی دیرل بقال ابردت له ابراد ای سقیته ماء بارد المبرد میمک ضمی و بانک سکونیه و رانک کسر بیه شول کسنه در که برده داخل اوله بقال جئناک مبردین یعنی حرارت ساکن اولدغی حینده البردان فختینله بر موضعک اسیدر البرجد بانک ضمی و رانک سکونیه برسن و زنی اوزن شول کایدر که غلیط اوله البعد بانک ضمی و عینک سکونیه ارانق اولمق قریبک ضد بدر بقال بعد بعد من البالحامس البعید ارانق اولان نسنه بقال مانت منابعید و ما انتم منابعید یسنوی فییه الواحد و الجمع الابعاد همزه نك کسر بیه ارانق ایتمک بقال بعده غیره المباعده میمک خمیله کذلک ارانق ایتمک بقال باعه و اراقلشوق معناسنه ده کور دیشن بمصادره التبعید ارانق ایتمک بقال بعده تبعید البعد فختینله باعدک جمعیدر خادمه خدم کبی و بعد هلا که دخی دیرل بقال بعد یبعد من الباب الرابع و بعد ارانق اولچی معناسنه ده کور بقال مانت منابعید و ما انتم منابعید یسنوی فییه الواحد و الجمع و بوند مؤنث ایچون مخصوص لفظ یوقدر الباعد ارانق اولان کسنه و هلاک اولان معناسنه ده کور بقال نغ غیر باعد و غیر بعد بالفختین ای غیر صاغر و صاغر ذلیلله دیرل و بقال ایضا نغ غیر بعید ای کن قریبا البعد بانک ضمی و عینک سکونیه لراقلق کرک مسافه جهتندن



كرك قرابت جهتندن بقال پینا بعدة ای من جهة المسافة و القرابه الابدع زیاده اراغ اولان و خائن معناسنه ده  
 كلور بقال كب الله الابدع لقيه یعنی خائن خدای تعالی اغزی و یوزی اوزن دوشورسون البعدان بانك ضمی  
 وعینك سکونیه بعیدك جمعندر رغیفله رغفان کبی و رغیف راه مهمله و غین معجه ابله اتمکدن برنوعدر بقال  
 فلان من قربان الامیر و من بعد انه الابدع قرابت جهتندن اراغ اولان گسنه لرا اثار بك ضدی در بعد صکره  
 بیکدر قبل کلمه سنك مقابلیدر بونلر ایکی اسملر در مضاف اولد قلمری حینده طرف اولور لر و بونلر ده  
 اصل اضافتدر چنکه مضاف الیه مخاطبک معلومی اولد و غیچون حذف اولنسه ضم اوزن مبنی اولور لر و بناری  
 ثم اوزن اولد غنك وجهی بودر که ابداء امر دن مبنی اولد قلمری معلوم اوله نیرا اعراب حالنده انلر مرفوع اولور  
 ذکالر در نفاعل اولور لر و نه خود مبتدا و حبر اولور لر بعید بانك ضمی وعینك فتحیه بعدك تصغیری در بعیدات  
 جمعی در بقال رأیته بعیدات بین ای بعید فراق و بونك اصلی بودر که برکسنه بر مقدار زمان یولد اشندن  
 مفارقت اندکدن صکره ملاقات ابدوب ینه مفارقت ابدر بو اسلوب اوزن نجه کره مفارقت اندکدن صکره  
 رأیته بعیدات بین دیرلر پس بعد ممکن اولین ظروف زمان دن در و عربلرک اما بعد دبد کلمری فصل  
 خطاب در یعنی بکل آمدن فارغ اولوب کلام اخره باشمعه و سیله اولسون دیودر البلود ضمتینله مقیم اولن بقال  
 بلد بالمكن من الباب الاول ای اقام بالبلد مقیم اولان کسنه البلده بانك فتحی و لامك سکونیه و البلد فتحیتینله  
 شهر و بلد اثره دخی دیرلر الابلاد همزه نك فتحیه جمعی و بلد دوه قوشی بو اسنه ده دیرلر بقال هو اذل من بیضه  
 البلد یعنی شول یر مرده دن اذل در که دوه قوشی انی یواسنده ترك ایتشدر و بلده یرارض معناسنه و بلده  
 منازل قمر دن بر منرک اسمبدر که قوس بر چندندر اقصر ایامه شمس اکانازل اولور و بلده کوکسه دخی دیرلر  
 صدر معناسنه بقال فلان واسع البلده ای واسع الصدر و بلده ایکی قاشک ارسی پاک اولمغه دخی دیرلر بقال  
 رجل بلد ای لبس بقرون الحاجین البلاد بانك کسری و البلدان بانك ضمی و لامك سکونیه مزبورلرک  
 جمعلری در البلاده بانك فتحیه حماقت که زکاتك ضدیدر بقال بلد فلان من الباب الخامس البلید بانك فتحی  
 و لامك کسر بله احق اولان کسنه التبیلد فتحیتینله و لامك ضمی و تشدد بله تکلف ابله حماقت ایتک بقال تبیلد  
 ای تکلف للبلاد و تبیلد حیرتله متردد اولمغه دخی دیرلر بقال تبیلد ای تردد متخیر التبیلد علی وزن التکریم کنیدی  
 بره اوزمق بقال بلد تبیلد اذا ضرب بنفسه الارض الابلاد همزه نك کسر بله یره یا یشمق و برکسنه نك طواری  
 کند اولمق بقال بلد الرجل اذا كانت ایته بلیده و صاحب مصادرك الابلاد خداوند ستور کند مشدن دبدکی  
 مخالف اولور المبالده ایکی کسنه قلجله بری برن او رمق مبالطه کبی که مبالطه میمک ضمیله و بیا موحد ابله و طاء  
 مهمله ابله كذلك قلجله شوق معناسنه در الابلد همزه نك فتحیه و بانك سکونیه شول کسنه در که عظیم الخلق  
 اوله یعنی فرموده اوله البلیدی فتحیتینله و نونك سکونیه و الف مقصون ابله اینلوعر یص معناسنه المبلندی  
 میمک ضمی و بانك سکونی و دالك کسر بله شول دوه در که پک اولوب دو بیچی اوله البند بانك فتحی و نونك سکونیه  
 بیوک سنخاق علم کبیر معناسنه فارسیدن تعرب اولمشدر البیداء بانك فتحی و یانك سکونیه حالی صحر البید  
 بانك کسر بله بیدانك جمعی البید بانك فتحی و یانك سکونیه و البیود ضمتینله هلاک اولمق بقال باد الشی ببید بیدا  
 و سود ای هلاک الابداه هلاک ایتک بقال اباد هم لله ای اهلکهم البیداه بانك فتحی و یانك سکونیه دیشی مرکب  
 بید بانك فتحی و یانك سکونی و دالك فتحی اوزن بناسیله غیر معناسنه در بقال هو کثیر المال بیدانه تجیل فصل  
 الاء النقدة تانك کسری و قافك سکونیه کر بره در که کشنیز دبد کلمری اوت در التالد لامك کسر بله شول  
 مالدر که سنوک یانکده حاصل اولوب قدیمی مالک اوله و بومال طارفك نقیضی در که طارف طاء مهمله و فابله

بلد

بند

بید  
تقد

تالد

حادث اولان مالدر التلاد تانك كسر بله والائلاذ همزه نك فتحيله كذلك مال قديم وتانك اصلي بونلرده  
واو ابدى وفي الحدبت هن من نلادى يعنى سور لرشول نسنه لدر كه ائلى قرآندن اخذ ايتدم قديم دن التلود  
ضمينه قديم دن حاصل اولمق يقال نلاد المال يتلد ويتلد نلود امن الباب الاول والثانى ونلود مقيم اولغه دخى  
ديرل يقال نلاد فلان فى بنى فلان اذا قام فيهم الا نلاد همزه نك كسر بله مال ابد نك يقال نلاد الرجل اذا اخذ مالا  
المتلد ميمك ضمى ولا مك فتحيله التليد تانك فتحى ولا مك كسر بله شول كسنه در كه عجم ولا ينند طوش اوله  
وصغير لى حالده ولا بت اسلامه كتور بلوب انه بيومش اوله ومنه حديث شريح فى رجل اشترى جارية  
وشروط انها مولدة فوجد وهائلية فردها المولدة بمنزلة التلاد وهو الذى ولد عندك الا نلاد همزه نك فتحيله  
عبد القيس قبيله سندن برنجه بطنك اسميدر كه عمانك انلاد بدر وبونكله نسيه اولونلر ينده باعث قديم دن  
انه ساكن اولد قلى چون در و عمان عينك ضمى وميمك تخفيفيله برشرك ادبدر فصل التاء التاء تانك فتحى  
وهمزه نك سكونيله ياش اولمق ندى معناسنه وضوغوق اولمق وكاه اولور كه تحريك اولنوب فتحينه تعبير  
اولنور التاء تانك فتحى وهمزه نك كسر بله نك اولان يروثند صغوقاش كسنه بيده ديرل يقال وجل تئداى  
مقروور التاء تانك فتحى وهمزه نك سكونى والفك مد بله جاريه معناسنه دردا تاء كى قلب اوز رينه اما فرا  
تاء آء وسخناء ديردى فتحينه حرف حلقدن اوتروو ابو عبدايتدى فرادن غيرى بونى ديش كسنه يوقدر  
وبن السكيت ايتدى كلام عربده فعلاء يوقدر تحريكه والفاء ممدوده ابله الا تاء واردر و بودخى كاه اولور  
تسكين اولنور جوهرى ابد رابن السكيتك بو كلامى صفات كور در زير اسماده ايكى كله واردر كه تحريكه كلسدر  
كه انلر قراءه و جفء در كه ايكى موضعك اسملر بدر التاء تانك فتحى و رانك سكونيله فاتمق كسر معناسنه يقال  
ثردت الخبز ثردا اى كسرت التاء تانك فتحى و رانك كسر بله فاتمش اتمك المشرود بمعناه التاء تانك ضمى و رانك  
سكونيله ثريد معناسنه الا تاء همزه نك كسرى و تانك كسرى وتشد بد بله اتمكى ثريد ايمك يقال اتردت الخبز  
وبواصلنده اتردت ابدى افتعلت وزنى اوزن و وقتا كه فخر جلى متقارب اولان حرفلر دن ايكى حرف جمع  
اولوب ادغام واجب اولد يسه و تاء مثلته مهموسه اولوب تاء مثلثات مجهور اولمغين ادغامه قابليت اولماد يسه  
ثاني تاء مثلثات قلب يليب مثلى ايجنده ادغام ايتد بلر وعر بدن بر طائفه تاء مثلثاتى تاء مثلثه يي قلب ابدوب ادغام  
ايمكين اتردد بد بلر بو تقدير جه ظاهر اولان حرف اصلى اولور التاء تانك فتحى و رانك كسرى و تانك كسرى  
صوغوتادن كسر ابدوب ايرمق در و بومنهى در التاء تانك فتحى و رانك كسرى و تانك كسرى و رانك كسرى  
سكونيله خرما فور و عينك يوشامغه باشله ياندر التاء تانك فتحى و عينك كذلك سكونيله تعدك واحدى  
وتعد تاز او تدخى ديرل يقال هذا بقل تعد معد اذا كان رخصا غضا پس معد تعدك تابعى اولور مستقل استعمال  
اولماز اما عر بلر دن بعضى مستقل دخى استعمال ايتشدر و رخص راء مهمله نك فتحى و خا مهمله نك سكونيله  
او ك اولان نبات ديرلر و غض غين معجه نك فتحى و ضاد معجه نك تشدد بله تاز معناسنه التاء تانك فتحى وميمك  
كسر بله وميمك سكونيله دخى لغت در شول از اولان صودر كه ماده سى يعنى اصلى اولميه الاتحاد همزه نك كسرى  
وتانك سكونيله والاتحاد همزه نك وتانك كسرى وتانك تشدد بله از صويه كلك يقال ائند الرجل و ائند اى ورد  
الماء القليل التاء تانك فتحى و رانك كسرى و تانك كسرى و رانك كسرى و تانك كسرى و رانك كسرى و تانك كسرى  
ومثود شول كسنه بيديرلر كه انهن سئوال چوق اولمغله انوك يانند اولان مال تو كنور و شول كسنه بيدخى ديرلر كه  
كثرت جماع انوك منبسنى قطع ايتمش اوله التاء فتحينه شول موضعك اسميدر كه روضة التاء ديكلمه معرفدر  
التاء شول اوغلا قدر كه اوت ييكه شروع ايتمش اوله نمود تانك فتحيله عر بدن بر قبيله فديده در كه انلر صالح نيينك

تاء

ثرد

تعد

تند

ثوهد  
جحد

جحد

صلوات الله عليه قوميدر منصرف اولماتى واولماتى جائزدر الاثم همزه نك كسر بله و تانك سكونيله شول  
 طاشدر كه انوكه سورمه چكنور لر الثوهد تانك فتحى وواوك سكونيله والفوهد كذ لك شول غلامه دير لر كه سمين  
 اولوب خلقنى قوى اولوب بلوغه قريب اوله مراهق معناسنه الثوهد مؤنثى تهمد بر موضعك اسميدر فصل الجيم  
 الجحد جيمك فتحى و حانك سكونيله و الجحد ضمته بله برنسنه بي بلور كن انكار ايمك يقال جحد حقه و حقه جحد  
 و جحد امن الباب الثالث و جحد قلت خير دهه دير لر و نبات قليل اولوب اوزمغه دخى دير لر يقال جحد النبت اذا قل  
 و لم يطل الجحد جيمك ضميله و حانك سكونيله بمعناه الجحد بالفحين كذلك يقال نكدا له و جحد الجحد جيمك فتحى  
 و حانك كسر بله شول كسنه در كه قلبى طار اولوب قليل الحير اوله يقال جحد الرجل جحد من الباب الرابع و جحد  
 قور بلىق اولان بله دخى دير لر يقال عام جحد اى قليل المطر الا جحد همزه نك كسر بله كذلك قليل الحير الملق يقال  
 اجحد الرجل اى جحد الحادة جيمك ضميله بر موضعك اسميدر الجحد جيمك فتحى و ذلك تشد بديله بابا باس وانا  
 باباسى و جحد نصيبه و نصيبه و كسنه بي و محته دخى دير لر و جحد كسبك معناسنه ده كلور يقال جحد النخل مجده من  
 الباب الاولى صرمه و صرمه قطع معناسنه در و جحد ناقه نك همسى صرمه مقدر متضرر او لمقدر يقال جحد اخلاق  
 الناقه اذا ضر بها الصرار الجحد و ضمته بله جمعى كلور و فعلند جددت يا فلان دير سن بئاء مجهول اوزن صرت  
 ذاجد معناسنه الجحد بديله و نصيبه و كسنه حطيط معناسنه و بكي معناسنه ده كلور كه كهنه نك نقيضى دره دز كهده  
 كشمس بزم معناسنه ده كلور يقال ملحفه جددت بلاهه لانها بمعنى مفعول و ملحفه ميمك كسرى و حاء مهمله نك  
 فتحيله چار شب معناسنه در الجحد جيمك و ذلك ضميله جددت جمعى مثل سر يروسر و جددت يروزينه  
 دخى دير لر و كجه ايله كوندزه دخى جددت ان دير لر يقال لافعله ما اختلف الجددت و جددت السرج اكر محته لر نيك  
 التند اولان بيمو شلق كه اكرم دير لر الجددت ان ثنيه سى در بو مولد در عرب جديه السرج دير لر و جديه السرج  
 دخى دير لر يانك تشد بديله الجددت و محظوظ معناسنه كه نصيبه شدم ديمك اولور و جددت غنام معناسنه ده كلور  
 شه كم عاده لا ينفع ذلك الجددت الجددت لا ينفع ذلك الغنى منك غناه معناسنه يعنى غنى اولان لره غناسى مفيد اولماز  
 بلكه مفيد اولان سنك طاعتك اشتغالدر بس منك عندك معناسنه اولور و جددت اولوق معناسنه ده كلور  
 قال الله تعالى جددت بناى عظمه ر بنا و قيل غناه و جددت اولوق حاصل قلغه دخى دير لر و فى حديث انس كان الرجل  
 من اذ قرأ البقرة وال عمران جددت بناى عظمه فى اعيننا الجددت جيمك فتحى و ذلك و يانك تشد بديله نصيبه  
 منسوب اولن كسنه حطى معناسنه ابن السكيت دن بو بله و ابنت او تمشدر الجددت يراض صلبه معناسنه  
 و فى المثل من سلك الجددت من العثار الا جددت همزه نك كسر بله يك يره وارمق يقال جددت القوم اى صاروا الى الجددت  
 و الجددت ايريك اولوق معناسنه ده كلور يقال جددت الطريق اى صار جددت او جددت برنسنه بي قصد ايمك يقال  
 جددت فى الامر و يقال جددت بها امر اى جددت بها نصب الامر على التمييز كقولك قررت بى عينناى قرت عينى بى الجادة  
 اولويول شاه راه معناسنه الجواد جيمك فتحى و ذلك تشد بديله جاده نك جمعى الجددت جيمك كسر بله برنسنه بي  
 كرجكدن ايمك هزلك مقابلى كه هزل زاء معجه ايله برنسنه بي خور تابه ايمك تقول منه جددت فى الامر جددت  
 من الباب الاول والثانى اذا فعله لا على طريق الهزل و يقال فلان محسن جددت ولا يقال جددت بفتح الجيم و جددت عجله  
 معناسنه ده كلور يقال هو على جددت امر اى على عجله امر و يقال فى هذا خطر جددت عظيم اى عظيم جددت و عر بلك  
 اجدك و اجدك بديله كبرى اولد جيمك كسر بله ثابته فتحيله ايكبسى دخى بر معنا بى درو بو استعمال و لماز الا مضافا  
 اصعبى ايتدى بونك معناسنه اجدت منك ايدى انتصابى نزع خافض اوزن در ابو عمر و ايتدى بونك معناسى مالك  
 اجدت منك ايدى بس انتصابى مصدر بت اوزن در ثعلب ايتدى شول نسنه كه شعرده كلور اجدك در جيمك

جود

كسر بله وشول نسنه كه وجدك در واوله جيم مفتوح در الحاد والمجد ميمك ضمي و حيمك كسر بله جهد ابد يمي  
 معناسنه جد في الامر و احد في الامر دير لر لغتين اوزن الحادة ميمك ضميلة خصومت ابد شيمك محاقه معناسنه  
 يقال جاده في الامر اي حاقه الحد حيمك ضميلة شول قيودر كه اوتي جوق برده اولور الحبة حيمك ضميلة بر شهر در  
 دريا كنارنده در وجده مركب ارقه سنه شول خطه دير لر كه مركب كندی اوننه مخالف در وجده يو له دخي  
 دير لر طريقه معناسنه الحد حيمك ضمي ودال اولينك فتحيله جادك جمعى طر بقلم معناسنه قال الله تعالى  
 ومن الجبال جدديض و حمر يعنى شول يولر كه كيمي اق وكيمي قرمزي اولوب واقع اولدغي جبالك رنكنه مخالف  
 اولور وجده راي معناسنه ده كلور يقال ركب فلان حدة من الامر اذ اراى فيه راي المجد ميمك ضمي ودالك  
 فتحى وتشدد ببله شول كلمه دير لر كه انوك مختلف يوللري ومتنوع الاجه لري اوله الحد حيمك ضمي ابله كه نه  
 اولان بزله دير لر فارسيدن تعريب اولمشدر اصلنده كداد ابدى وهر نسنه كه برى بر بنه بغلنه كرك ايب قسمي  
 اولسون كرك تازه اغاج بد اغي اولسون اكاجداد دير لر بعضيلر ايتدى جد ادديو اوافق اغاچلره دخي دير لر صغار  
 شجر معناسنه الحد جد حيمك ضمي ودال اولينك سكونيله شول سياه قورد جغاز كه كچه ابله اوتر چكر كه يه  
 شبيهه در الحد احد حيمك ضمي ابله جد حيمك جمعى كه كچه ابله اوتن بو جكلر در الحد جد حيمك فتحى ودال اولينك  
 سكونيله دوز و محكم اولان يره دير لر الحدة حيمك كسر بله نسنه بكي اولمق يقال جد الشئ مجد حدة من الباب  
 الثانى اى صار جد بدا المجد و ميمك فتحى و حيمك سكونيله كساش بزكه جلاه دز كاهدن كساش ايله التجدد  
 تانك و حيمك فتحى ودالك ضمي وتشدد ببله بكي اولمق يقال مجد الشئ اى صار جد بدا او تجد ميمك سودى  
 كسلك يقال تجد الضرع اى ذهب لبنه الاجداد والتجديد والاستجداد بكي قلق يقال بهي بيت فلان فاجد  
 بيتامن شعر يعنى فلانك اوى كه نه اولماغن قلدن بكي او قلدى و يقال لمن لبس الحد بدا بل و احد و احد الكاسى  
 يعنى صاغله اسكت و بكي لركى وكيدر نه حد ابله و احد اخر ما اغاجنك ميوسنك قطعي زمانى قريب اولمق  
 يقال جد النخل اى حان له ان مجد الاجدان فتحته ببله كچه ابله كوندز يقال لا فعله ما اختلاف لاجدان اى الليل والنهار  
 الحد و الحد حيمك كسر بله و فتحيله خرماسمى مثل الصرام والصرام والقطاف والقطاف وصرام مهملتين ابله  
 اغاج كسمى و قطاف طاء مهمله ابله اوزم كسمى پس فعالة فعال مطرد در هر شئ كه انده برفعلك وقتى مراد اوله پس  
 بونلر متعاقب و متوارد اوله ده اوان واوان كلمه سنه مشابه اولمشدر هرزه نك مكسور اوله سى و مفتوح  
 اوله سى جائز اولمقده و بومقوله يرلر ده مصدر فعل و زنى اوزن كلور فانك فتحيله مثل الحد والصرم والقطف  
 المجد حدة ميمك ضمي ودالك فتحى وتشدد ببله صرار ديد كرى يا غله ميمسى كسيلن ناقه يقال هذه ناقه  
 مجد حدة الاخلاف الحد حيمك فتحيله والف ممد وده ابله ميمسى كو چك اولن عورت صغيرة الشدى معناسنه  
 و حد صوسر صحرا يه دخي دير لر يقال هذه فلاة جداء اى لاماء بها الحد و حيمك فتحى ودالك ضميلة شول قيوندر  
 انوك سودى از اوله شدت چك مكسوزن وجد و در موضعك اسميدر كه انده كلاب ادلو بر صو وارد و اول  
 صونك اوزرنه ابي كره او غراش اولمشدر كه اولكي او غراشه يوم جد و د ير لر كه بو ثعلب اچون واقع اولمشدر  
 بكر له كه مز بورلر و ابل نام كسمنه نك او غلر بدر الحد ابد حيمك فتحيله جد و دك جمعيدر و كچي به جد و د بيز  
 جد و د قيونده استعمال اولنور كچيه مصورد ير لر ميمك فتحى و صادق ضميلة الجداء حيمك فتحيله والفك مد ببله  
 شول قيوندر كه انك سودى كشمس اوله بر عيب عارض اولد غچون الحد فتحته ببله شول فضا در كه انك نبا تي  
 اوليه و جرد بلاد تيمه بر موضعك اسميدر الجردة حيمك فتحيله و رانك كسر بله شول بر در كه انك ادنى اوليه  
 الاجرد همزه نك ودالك فتحيله بعناها يقال ارض جردة و فضاء اجرد الا جارد همزه نك فتحى و رانك كسر بله

بهره

اجردك جمعيدروا جرد شول كسنه دركه انك خسينده توي اوليه واجرد شول تديرلر كد توي قصه اوله و بوبله اولق انك صفات حميده سندن در اجارد همزه نك ضميمه و رانك كسر بيله بر موضعك اسيد ر الجرد جيمك فتحيله و رانك كسر بيله شول خر مايد اغيدر كه انك پيراني ازاله اولمشدر مادامكه بپراق ازاله اولنميه اكا جرد بدديزرل سغفديرلر سين مهمله و عين مهمله نك فتحيله الجرد بده جيمك فتحى و رانك كسر بيله واحدى يقال جردت عننه اي قشرت عننه يعنى قابن صوبدم و شول بلو كدر كه بر جماعتدن بر خصوص ايچون برلشدر و تمام بيله دخى جرد بد ديرلر سنه تامه معناسنه الجرد و ميمك فتحى و جيمك سكونيله قابن صوبلش سنه الجرد جيمك ضميمه صويولان قابق يارلر الجارود على وزن الصابون شوم كسنه يقال رجل جاروداى مشوم و قتلوق بيلنه دخى ديرلر يقال سنه جاروداى شديده المحل و محل ميمك فتحى و حاء مهمله نك سكونيله قتلوق معناسنه در الجارود العبدى صحابه دن بر كسنه در كه اسمى بشر بن عمرو بن عبد القيس در و جارود بد كز ينك وجهى بودر كه بر زمانه دوه سييله قاچوب ذابلى اولان بنى شيبان وار دقده دوه سنك بر مرضى هار ابدى سرايت ابدوب بنى شيبانك جمله دوه لرى هلاك اولدى الجارود بده رانك ضمى و بانك تشدد بيله زبديدن بر طائفه نك ديدر كه انلر ابي جارود زياد بن ابي زياده نسبت اولنورالاجردان همزه نك فتحى و جيمك سكونيله و الجردان ايكي كون يا خود ايكي ابدن عبارتدر قال الكسائى يقال مارا آيته مذا جردان و مذا جردان يعنى بومين او شهم بن و عبارت جوهر بده اجردان الفله واقع اولمشدر بونقديرجه مذا اسم اولوب مبتدا و خبر اولور الجرد جيمك ضمى و رانك سكونيله و الجرد ميمك ضمى و رانك فتحى و تشدد بيله و الجرد ميمك ضمى و رانك فتحى و تشدد بيله اوچى دخى صوبقون معناسنه در يقال فلان حسن الجرد و حسن الجرد و كبا يقال حسن العربيه حسن المعري و جرده او تسز دوزيره دخى ديرلر ارض مستوي معناسنه الجرد جيمك فتحيله اسمكى برده كه خاوى كئشن اوله الجرد جيمك ضمى و رانك كسر بيله نعمان بن منذر ك عورتك ادبدر كه هيره ملكى ابدى التجرد على ه زن التكريم بر كسنه بي كيسى سندن چقار مق و قايجى قنندن چقار مق و اغاجك بداغن كسوب اصلاح ايتك التجرد تانك و جيمك فتحى و رانك ضمى و تشدد بيله صويونق تعري معناسنه و برايشه سعى ايتك يقال تجرد الامر اي جديفه الانجراد تمتدا و لوق يقال انجر دينا السيراى امتد و طال و بز اولوب يوشمغه دخى ديرلر يقال انجر الدوب اي انسحق و لان الجردان جيمك ضمى و رانك سكونيله انك و غيرى طوارك ذكرى قضيب الفرس معناسنه مثلا الجرد جيمك و رانك فتحيله چكر كه الجرد جيمك فتحيله كذلك واحدى مذكرة و مؤنثه اطلاق اولنور و جردا چكر كه نك مذكرة مخصوص دكلددر بلكه جرد اسم جنس در بقره بقره و تمره و حمامه كى و بونلره بكر زنه كه و اريسه پس بونك مذكرة حتى بودر كه لفظ اخردن اوله تاكه واحد مذكرة جمع ملتبس اوليه و جرداناس معناسنه ده كلور يقال ما ادري اى الجرد عاره اى اى الناس ذهب بوعار عين مهمله و راء مهمله ايله اذهب معناسنه در الجردان فختينيله ايكي سازنده ابدى كه زمان اولده مكه مشرفه ده اولور لار ابدى الجرد جيمك ضمى و جيمك سكونيله شول ير در كه نوك اوتن چكر كه اوليوب ضايع ايتش اوله يقال جردت الارض على البناء المجهول اداكل الجردانها و مجرد شول كسنه يديرلر كه چكر كه يه دن قارنى اغريه يقال جرد الانسان على المجهول ايضا اداكل الجردا فاشته كى بطنه الجرد جيمك فتحى و رانك كسر بيله كذلك چكر كه يه دن قارنى اغربن كسنه الجرد جيمك فتحى و رانك سكونيله كوده ده او فاجوق قبار جقلمر چقلمق چكر كه يه دن يقال جرد الرجل جردا من الباب الثانى اذا شري من اكل الجرد و شراشين معجه و راء مهمله ايله بدنده سولجلمر چقلمق الجرد ميمك ضمى و جيمك سكونى و رانك فتحيله و ذلك تشدد بيله كئنه ده سرعت ايتك يقال اجرهد فلان اى اسرع الجسد فختينيله بدن نقول منه تجسد

جرهد  
جسد





اولادی و سودی اولیه الجلافة فتختبندله جلدك واحدی برناقه معناسنه و جلد برك یره دخی دیرلارض صلبه  
معناسنه و جلد برك اولغه دخی دیرلصلابت معناسنه الاجلد همزفك فتخی و حیمك سکونیه كذلك  
برك بر معناسنه در الاجلاد همزه نك فتخی و حیمك سکونیه و الاجلد فتختبندله جملدر برك یرلر معناسنه  
واجلاد بدن معناسنه ده کلور بقال اجلاد الرجل ای جسمه و بدن و اجلاد جلیدك جمعی دخی کلور بهادرلر  
معناسنه التجالید تانك فتخی ابله كذلك بدن معناسنه الجلافة حیمك فتخیله بركك صلابت معناسنه بقال جلد  
الرجل من الباب الخامس الجلید حیمك فتخی و لامك كسر بله بهادر الجلد حیمك ضمی و لامك سکونیه و الجلد حیمك  
ضمی و لامك فتخیله الجلود ضمتبندله و الجلود همك فتخی و حیمك سکونیه محلوف و معقول کی مصدر اولق اوزن  
بهادرلق معناسنه درو محلوف حاء مهمله ابله اندا یچمك معناسنه در الجلد تانك فتخی و لامك ضمی و تشدید بله  
كوجه بهادرلق ایتك معناسنه و تجلد و رشق معناسنه ده کلور بقال تجلد القوم بالسیوف اذا ضربوا المجالدة همك  
ضمی و لامك فتخیله اور شفق مبالطه معناسنه الاجلاد همزه نك كسری و حیمك سکونیه اور شفق بقال اجتلت  
القوم بالسیوف الجلافة حیمك فتخی و لامك سکونیه برناقه در كه سودی زیاده یا غلواوله و جلد مشول قیون  
دیرلر كه انوك سودی و قوزیسی اولیه الجلافة حیمك كسر بله جلدك جمعی سودی جرب اولان ناقدر معناسنه  
وجلاد بیوك و محكم اولان خر ما غاچلر بنه دخی دیرلر الجلودی حیمك فتخی و لامك ضمی ابله شول كسنه یدیرلر كه  
جلود دیمكله معروف کویه منسوب اوله كه افر بقیه کویه بلمر بدن در و افر بقیه فالبله و راء مهمله ابله و قاف ابله  
برنیچه مخصوص شهرلك اسیدر ولا تقل الجلودی بضم الجیم الجلید حیمك فتخیله و لامك كسر بله کیچه ابله یا غن  
قیراغی و اول شول رطوبتدر كه کیچه ابله كو كدن یا غوب یراوزرینه اینده کی کی طو كرتقول جلدت الارض  
علی البناء للمجهول یروزینه قراغی یا غدی معناسنه الجلوده همك فتخی و حیمك سکونیه شول یره دیرلر كه اوزرینه  
قراغی یا غمش اوله الجلدی حیمك ضمی و لامك فتخی و الف مقصون ابله عمان ملكتك اسیدر الجاحد همك ضمی  
و لامك فتخی و خاء معجه نك كسری و ذلك تشدید بله شول ارقه سی اوزن یا تن كسنه در كه كنده بی كوتوب  
اتوب اوزنوب یا تن الجلد حیمك فتخی و لامك سکونیه و عینك فتخیله زیاده محكم اولان نسنه الجلافة حیمك ضمی  
و عینك كسر بله شول دوه در كه قوی و تشدید اوله الجلافة حیمك فتخیله جمد ر جلد حیمك فتخیله بر موضعك  
اسیدر الجلد حیمك فتخی و لامك سکونی و همك فتخیله قیادر صخر معناسنه و چو قدوه ید دخی دیرلر ابل ككثیر  
معناسنه الجلود حیمك و همك ضمی و لامك سکونیه كذلك قیادر ذات الجلامید حیمك فتخیله و همك كسر بله  
بر موضعك اسیدر الجلد حیمك فتخی و همك سکونیه طو كوب بوز اولان صو كه ارن صونك مقابلیدر و بواصلنده  
مصدر ایدی بو معنایه صكره دن نقل اولندی و مصدر معناسنه ده کلور الجمد فتختبندله جامدك جمعیدر طو كمشلر  
معناسنه خدم خادمك جمعی اولدغی کی بقال كثر الجمد الجود ضمتبندله مصدر در طو كبق معناسنه بقال جمد الماء یجدر  
جمد و جود امن الباب الاول اذا قام یعنی قین پك اولسه بو بله دیرلر و كذلك فان و فانه شبيه اولان نسنه قور یوب  
برك اولغه با شلسه جمد الم دیرلر الجمدی الاولى و الجمدی الاخرة حیمك ضمی و ذلك فتخیله و الف مقصون  
ابله فعالی وزنی اوزن معروف ایلر ك اسیدر جمد دن مأخوذ در الحمد و الحمد صمتبندله اولی ده و ضم حیم و سکون  
هم ابله ثانیه عسر ابله عسر کی شول یره دیرلر كه برك اولوب یوكسك اوله الاجماد و الجماد همزه نك فتخیله و حیمك  
سکونیه اولی ده و حیمك كسر بله ثانیه جمدك جمعیدر رحك جمعی ارماح و رماح كاند کی کی الجماد حیمك فتخیله  
شول یردر كه اكایغ مور یغماش اوله و شول ناقه در كه انك سودی اولیه و شول پلدر كه انده یغ مور یغمیة بقال  
ناقه جماد و سنه جماد و نجیل اولان كسنه یدد عا اینسلر جمادله دیرلر یعنی جامد الحال اولدن زائل اولسون  
جماد فعال وزنی اوزرینه كسر اوزن مبنی اولدی زیر ابو مصدر دن معد و لدر ای الجمود له عربلك فجار دبد كلری

جلخت  
جلعد  
جلد  
جم

کبی الفجره معناسنه و بوجهاد دبد کاری قولک نقیضی در حاء مهمله ابله که دعامقامنده استعمال اولنور حمد  
 معناسنه الجود حمیک فخی و میمک ضمیه شول کوزده استعمال اولنور که انوک یا شی قالمیه بقال غین جمود  
 ای لاد مع لها الحمد میمک ضمی و حمیک سکونیه غنا تحصیل تمکچون قمار داخل اولین کسنه برم معناسنه  
 و برم بامو حده نک و راء مهمله نک فتحه لری ابله ذکر اولنان معنایدر و اصمی ایندی محمد اول کسنه در که  
 جمادی اینه داخل اوله و جمادی ای اول زمانده صعوق وقتنده اولماغین جمادی دیشلر ایدی الجند حمیک  
 ضمی و نونک سکونیه انصار و اعوان در الجنود ضمتبندله جمعی التجدید تانک فخی و حمیک سکونیه عسکر جمع  
 اینک بقال جند الجنود اذاجع العسکر المجدده میمک ضمی و حمیک فخی و نونک تشدید بله جمع اولمش عسکر  
 و فی الحدیث الارواح جنود مجنده الا جناد همزه نک فخی و حمیک سکونیه جندک جمعی عسکر معناسنه بقال  
 الشام خمسة اجناد دمشق بکسر الدال و فتح المیم و حص بکسر الحاء المهملة و سکون المیم و الصاد المهملة  
 و قنسرین بکسر القاف و فتح النون مع التشدید و اردن بضم الهمزة و الدال و النون المشددة و فلسطين  
 بکسر الفاء و فتح اللام لكل مدينة منها جندی یعنی بو ذکر اولنان شهر لک هر برنده بر عسکر جمع اولماغین شام  
 شریفک عسکری بش بلوک اولمشدر جند فتح تبندله بر شهرک ادبدرینده الجهد و الجهد حمیک فخی و ضمیه  
 و هانک سکونیه طاقت معناسنه باری تعالی نک بو قولنده و الذین لا یجدون الا جهدهم و جهدهم ضمه و فتحه  
 قراءت اولمشدر فرا ایندی جهدهم ضمه طاقت معناسنه در و جهدهم فتحه اجهدهم جندک فی هذا الامر قولندن  
 مأخوذ در ای ابلغ غایتک و لا نقل اجهدهم بالضم و جهدهم مشقت معناسنه ده کلور بقال جهدهم دابته اذا  
 حمل علیها فی السیر فوق طاقتها و جهدهم جد اینک و حده مبالغه اینک بقال جهدهم جل فی کذا من  
 الباب الرابع ای جده و بالغ و جهدهم سودک جمله قایغین الموق تقول جهدت اللبن اذا اخرجت زبده کله  
 و جهدهم طعامه اشتها و وزن اولمق بقال جهدت الطعام ای استهیته و جهدهم الطعام علی البناء للمجول ای استهی  
 و جهدهم طعامی چوق یک تقول جهدت الطعام من الباب الثالث اذا کثرت من اكله و بقال جهدهم جل  
 علی البناء للمجهول ای حمل علی ان یبلغ مجهوده من المشقة و بقال اصابهم قحوط من المطر فجهدهم و اجهدهم  
 شد بد یعنی یغمور یغمامغله مشقت عظیمه چکد بلر و معبشت مکدر اولمغه دخی دیرلر بقال جهدهم عیشهم من  
 الباب الرابع ای اشتد الا جهادهم نک کسری و حمیک سکونیه طواری سیرده طاقت کتور دکندن زیاده  
 مشقت بر تق و اجهدهم طعامه اشتها اولمق مصدر مجهول و لمق وزن بقال اجهدهم الطعام ای استهی الجهد میمک فخی  
 و حمیک سکونیه قایغی النش سود و مشقتی نهایته ابرن کسنه و مجهود طاقت و وسعت معناسنه ده کلور الجاهد  
 هانک کسر بله طعامه اشتها و وزن اولان کسنه الجهد حمیک فخی و هانک کسر بله بنش نسنه بقال مرعی جهدهم  
 ای جهدهم المال یعنی طوارا کل اتسه الجهاد حمیک فتحیه بکریارض صلبه معناسنه الجاهده میمک ضمیه و الجهاد  
 حمیک کسر بله غز اینک بقال جاهد فلان لاجتهادهم نک کسری و حمیک سکونیه و التجاهد تانک فخی و هانک  
 ضمی ابله بر نسنه یسعی ابد و بوسع و جهدی بذل اینک الجید حمیک فخی و یانک تشدید بله ایو حسن معناسنه  
 بقال شی جید علی وزن فیعل و الجیاد حمیک کسر بله و الجیاد حمیک فتحیه و همزه ابله علی غیر القیاس ابکسی دخی  
 جمعدر جیدلر معناسنه و جیاد شیر مردانلره دخی دیر الجود حمیک فخی و و اوک سکونیه ایو یغمور یغمق تقول  
 جاد المطر جود او جود جائدک جمعی دخی کلور ایولک اوزن یاغن یغموزلر معناسنه صاحبک جمعی صبح کلدکی کبی  
 الحاد ایولک اوزن یاغن یغمور بقال حاجت لنا سماء جود و مطرنا مطرین جودین الجوده میمک فخی و حمیک ضمیه  
 شول یردر ککه اکایو یغمور یاغنش اوله بقال جیدت الارض فی جوده الجود حمیک ضمیه جو مر دلك بقال

جند

جهد

جاء الرجل باليه مجود جود او جود جوادك جمع دخی كلور جو مردلر معناسنه مثل قرال وقرل وقرال با شك اردی  
 قفا معناسنه جوده اولان واوك ضمه سی تخفیف اولندی حرف علت اولد غنه بناء و جوادك جمع مؤنثی دخی  
 كلور بقال نسوة جود مثل نوارونور و نوارنونك فتحیه و راه مهمله ابله نهمتن اراغ اولان عورت الجواد  
 حيك و واوك فتحیه و تخفیفیه جو مرد اولان كسنه مؤنثه دخی اطلاق اولنور بقال امرأة جواد و جواد بعيد  
 معناسنه دخی كلور بقال سرنا عقبه جواد و عقبتهین جوادین و عقباجیاد او جواد شیر مردانه دخی دیرلر مذکره  
 مؤنثه اطلاق اولنور الاجیاد جوادك جمعی در شیر مردانلر معناسنه و اجیاد مکه مشرفه ده بر طاعك ادبدر  
 تبع طائفه سنك انلری انده طور دخی چون نته كم سلاحلری طور دخی برة قعیقعان دیرلر قافك ضمی و عین مهمله نك  
 فتحی وقاف ثانیه نك كسر بله و تبع تانك ضمی و بانك فتحی و تشدید بله یین بکلرندن در جمعی ثابعه كلوز الاجواد  
 و الاجواد همزه نك فتحیه و حيك اوله سکونی و واوك ثانیه كسر بله جمعلر در جو مردلر معناسنه الجواد حيك  
 ضمی و واوك فتحی و الفك مذبله كندلك جوادك جمعی در الجوده حيك ضمیله ات شرمرد اولمق حدید القلب  
 معناسنه بقال جاد الفرس مجود جوده من الباب الاول اذا صار رایعا و جوده برنسنه ابو اولمغه دخی دیرلر بقال  
 جاد الشی جوده ای صار جید او جوده جان و یرمکه دخی دیرلر بقال جاد بنفسه عند الموت مجود جود الجواد  
 حيك ضمیله صو ساق عطش معناسنه ثقل منه جید الرجل مجاد علی البناء للمجهول ای انصف بالعطش الجوده  
 حيك فتحیه برنسنه ابو اولمق بقال جاد الشی جوده و جوده صو سز اولمغه دخی دیرلر بقال جید مجاد جوده  
 ای عطش الجودی حيك ضمی و یانك تشدید بله جزیره طاغلرندن بر طاعك اسمی در كه حضرت نوحك  
 صلوات الله علیه كسی اكا تعلق ابدوب انده قرار طو تشدر و اعش واستوت علی الجودی قرأت ایتدی یانك  
 تخفیفیه و بوجا نرد دفع ثقلت ایچون یا خود الجودی امر حاضر ك مفر دمؤنثندن منقول اولوب سفینه یه  
 جودی د بنش اوله حطی كی بعده اوزر بنه الف لام داخل اولمش اوله الاجاده همزه نك كسر بله برارات صاحبی  
 اولمق بقال اجاد الرجل اذا كان معه فرس جواد و برنسنه یی ایواپنكه دخی دیرلر بقال اجدت الشی فجاد و كاه  
 اولور كه اجودت دخی دیرلر نته كم اطال و اطول و حال و احول و اطاب و اطیب و الان و الین دیرلر اعلال و عدم  
 اعلال و زنه و اجاده ایواچه و یرمکه دخی دیرلر بقال اجده النقد ای اعطیته جیاد التجو بد علی وزن التكرم كندلك  
 ایواپنك معناسنه الجواد ميمك كسر بله شول شاعره دیرلر كه شعری غالباً ایولك اوزنه اوله الاستجاده  
 برنسنه یی ایوعد اپنك بقال استجدت الشی ای عددته جید الجاوده جو مردلك اید شيمك بقال جاودت الرجل  
 من الجود كما يقال ما جدته من المجد الجید حيك كسر بله بیون عنق معناسنه الاجیاد همزه نك فتحی و حيك  
 سکونیه جیدك جمعیدر بیونلر معناسنه الجید فتحینله بیون اوزون اولوب كوزل اولمق الاجید همزه نك فتحی  
 و حيك سکونیه بوینی كوزل كسنه بقال رجل اجید الجیداء حيك فتحی و یانك سکونی و الفك مذبله بوینی  
 كوزل اولان عورت الجود حيك ضمیله جمع در كوزل بوینولر معناسنه الجادی دلك كسری و یانك تشدید بله  
 زعفران دبد كاری معروف اوت در فصل الحاء الختود ضمتبندله مقیم اولمق بقال حتد بالمكان محتد حتود من الباب  
 الثاني اذا قام بوئبت المتمد ميمك فتحی و تانك كسر بله اصل معناسنه بقال فلان من محتد صدق یعنی صحیح  
 اضلندن در ك بقال محفد صدق و محفد ميمك فتحی و حاء مهمله نك سکونیه و فانك كسر بله كندلك اصل معناسنه در  
 الختد ضمتبندله شول بیكان دیرلر كه صوی كسلیله الحد ایكی نسنه نك بیئند مانع اولان نسنه و مانع اولمغه دخی  
 دیرلر و حد برنسنه نك الاجه سنه دخی دیرلر شبه معناسنه و حد قوته دخی دیرلر باس معناسنه و شرابك حدی مثدی  
 و صلابتی در وحدت و غضب عارض اولمغه دخی دیرلر بقال حدی حد من الباب الاول و حد برنسنه نك متتهاسی

حتد

حد

ومنتها سن بلد رمکه دخی دیرل بقال حدت الذا واحد ها حد من الباب الاول وحد حد شرعی اور مغه دخی  
 فیرل و حده حد دبد کلری برایشی نکرار اتمه دن مانع اولد غیچون در وحد عورت زینتدن وحنادن ال حکمک  
 زوجی وفات اند کدن صکره بقال حدت تحد حداد التحدید تانک فخی و حانک سکونیه کذلک حدی بیان  
 ایتک و میغانی کسکین ایتک الحدید حانک فخی و ذالک کسریله دمور و هم صنورا اولان نسنه بقال فلان  
 حدید فلان اذا کان ارضه الی جانب ارضه الحداد حانک فخی و دال اولینک تشدید بدیله قیوجی بواب معناسنه  
 وزند انجی بدخی حداد دیرل محبوسی طشره چقمه دن منع ایتد و کندن اوتری و حد بدیله معالجه ایدوب قید  
 و بنداند و کندن اوتری الحدود میمک فخی و حانک سکونیه محرماندن و غیر بدن منع اولن الحد فختبندله  
 مانع اولان نسنه منع کبی فختبندله بقال مالی عن هذا الامر حدی بد وحد حرام معناسنه ده کلور کما بقال  
 معاذ الله قد حد الله ذلك عنا الاحداد همزه نك کسری و حانک سکونیه عورت اری وفات اند کدن صکره  
 زینتدن و حنادن ال حکمک و اصمعی ایتدی بومعنا ده مستعمل اولان باب افعالدر ثلاثین کلمسی معروف  
 دکدر و میغانی کسکین ایتکه دخی احداد دیرل و دقت نظر له بقمغه دخی دیرل بقال حدت النظر الی فلان الحد  
 میمک ضمی و حانک کسریله زوجی وفات ایتکین ترک زینت ابدن عورت الحداده میمک ضمیله و ذالک تشدید بدیله  
 مخالفت ایتک و اوزر که واجب اولنی منع ایتک التحاد تانک فخی و ذالک تشدید بدیله کذلک مخالفت ایتک الحد بد  
 دمور و دمور منیع اولد غیچون حد بد بدیله و حد بد کسکین معناسنه ده کلور الحدیده دمور پارسی الحدید  
 حانک فخی همزه نك کسریله حد بد ده نك جمعی دمور پارسی معناسنه الحد حانک کسریله و ذالک تشدید بدیله  
 کسکینک بقال حد السیف یحد حده من الباب الاول ای صار حداد و انسانه عارض اولان غضب حالته  
 دخی حدت دیرل تقول حدت علی الرجل احد حده من الباب الاول کسائی ذن بویله رها بت اولن شد الحداد  
 حانک کسریله حد بد ک جمعی کسکینلر معناسنه بقال سیوف حداد و السنه حداد وحد اد کذلک سیاه ماتم  
 لیا سیرینه دخی دیرل الحداد حانک ضمی و دال اولینک تشدید بدیله ابو عمرو و ابی اوزر کسکین معناسنه در بقال  
 سیف حداد مثل امر کبار و کبار مبالغه ایله کبیر معناسنه در الاستحداد همزه نك و تانک کسریله میغانی کسکین  
 ایتک و استحداد قاسق قلبن تراش ایتکه دخی دیرل الاحتداد همزه نك و تانک کسریله حدت کلک بقال احتد  
 فلان من الغضب المحتد میمک ضمی و تانک فخیله و ذالک تشدید بدیله غضبه کن کسنه و محتد خالی اولن معناسنه ده  
 کلور بقال ما الحد منه محتد اولاملتد ای بد حدان حانک ضمی و ذالک تشدید بدیله عربدن برقیله نك اد بدر حدرد  
 حانک فخی و ذالک سکونی و رانک فخیله جعفر و زنی اوزر بر کسنه نك سمیدر و یوندن غیری فعلع و زنی اوزر بر کله  
 کلدی فقط بوکلدی و اگر فعلل و زنی اوزرینه اولیدی مضاعف اولوردی زیراعین الفعلی و لام الفعلی جنس واحد دن  
 اولوردی حالا که مضاعفدن دکلدی الحد حانک فخی و رانک سکونیه قصد ایتک بقال خردی حدرد من الباب  
 الثاني اذا قصد و تقول حردت حردک ای قصدت قصدک قال الله تعالی و غدا و اعلى حرد قادرین ای علی قصد  
 و قیل علی منع من قولهم حاردت لابل حراد اذا قلت البانها و حرد غضب معناسنه ده کلور بقال هو مملو من غضب  
 و حرد الحراد حانک کسریله قلت لبن ته کم الان مر و ایتدی و بک یغموری از اولغه دخی دیرل بقال حاردت  
 السنه اذا قل مطرها الحدود حانک فخی و رانک ضمیله سودی از اولان ناقه الحدود ضمیله بر کسنه قومندن عزت ایدوب  
 بشقه یره قونوب انلره فخالطه ایتهمک بقال خردی حدرد من الباب الثاني اذا نخی عن قومله و نزل منفرد اولم  
 یخالطهم و خرد حردک جمعی در و حرد دوه دبرنده دیرل ته کم کلور الحد بد حانک فخی و رانک کسریله عزت ابدن  
 کسنه و هر قلیل نسنه که برکشیریننده اعتبار اولنسه اکا حرد دیرل بقال کوب حرد ای معتزل من الکواکب

حدرد

حرد

ورجل حریدای فرید ووحید الخراد حریدك جمعیدر ابوز بدر واینند یقال رجل حرید من قوم حرید  
 المخرمك ضمیه ونونك سکونی ورائك کسر بله منفرد معناسنه در بقال کوکب مخر دای منفرد الخرد فختینله  
 غضب معناسنه بقال حرید محرد حرید امن الباب الرابع وسکون رادخی جائز در اما خرد البعیر حرید فختینله دیر لر  
 غیری جابزد کلدرو حرید دوه نك باغ یرنه اولان سکیری کوشیوب صالمنقدرو بوکاه لعارض اولور وکاه  
 خلقی اولور الا حرید همزه نك فتحی وچانك سکونی ورائك فتحیه صفت مز بون اوزن اوان دوه الخرداء چانك فتحی  
 ورائك سکونیه احر دك مؤثی الخارد رانك کسر بله والخردان چانك فتحی ورائك سکونیه غضبناك اولان  
 نسنه ومنه قیل اسد حارد الخوار دچانك فتحی ورائك کسر بله خاردك جمعی در غضب ابدی مجیلر معناسنه بقال  
 لیوث حوارد الخرد تانك فتحی وچانك سکونیه برنسنه بی اکوب کمر کبی ایتك تعویج معناسنه المخرمك  
 ضمی ورائك فتحی و تشدید بله اکلش کمر کبی اولمش نسنه بقال بیت محردای مسنم یعنی دوز اولمین اوو بقال  
 حبل محرد اذا صفر فصارت له حروف لا عوجاچه یعنی قن اب دپوشر لوب کوشه لری ظهور اینسه اصمعی  
 ابتد محرد شول ودر که اکا کوخ دپر لر کافك ضمیه وکوخ بجره سز اولان اوو دیر لر واصعی ایدی محرد هم نسنه نك  
 اگر بسینده دیر لر الخردی چانك ضمی ورائك سکونی وچانك تشدید بله فامشدر نبطی در تعریب وشمشدر و لا بقال  
 الهردی الخردی فختینله حریدنك جمعی المخرمة ميمك ضمی ورائك فتحی و تشدید بله شول چارد قدر که اکا  
 حرادی دید کبری قامش اور نامش اوله الخرد چانك کسری ورائك سکونیه دوه دیری مبعرا بل معناسنه  
 الخرد چانك فتحی ورائك سکونیه بوغازده اولان بومر مجه یر عقده الخجور معناسنه الخرد چانك فتحی  
 ورائك سکونیه قره بالحق طین اسود معناسنه الخسد فختینله محسود اولان کسنه نك نعمتی زائل اولماسن  
 او مق الخسود ضمتینله حسد ایتك بقال حسده محسده حسود امن الباب الاول الخش ایتدی محسود  
 دیمك دخی جائز در باب ثانی بن بوتقد یرجه مصدری حسد کلور فختینله تنه کمرو رایتدی الحسادة  
 چانك فتحیه كذلك مصدر در حسد ایتك معناسنه بقال حسدنك علی الشئ وحسدنك الشئ یعنی  
 الحسد تانك فتحیه وسینك ضمیه حسد اید شئ الحاسد حسد اید بی الحسدة فختینله حاسدك جمعی  
 حسد اید مجیلر معناسنه حامل ابله جمله کبی الخشد چانك فتحی وسینك سکونیه جماعت معناسنه بقال عندی  
 خشد من الناس ای جماعة بو اصلندک مصدر ایدی بقال خشد وایخشدون خشد امن الباب الثاني ای اجتمعوا  
 الا حشاد همز نك کسری وچانك سکونیه والخشد تانك وچانك فتحی وسینك ضمی و تشدید بله مجتمع اولور  
 یقال احشدا ووا و تحشدا وای اجتمعوا كذلك الحشد سینك کسر بله برنسنه بی حاضر لنوب متعی اولان  
 کسنه بقال جاء فلان حافلا حاشدا ای حاضر امتهیا و حافل جاء مهمله و فابله محفلندر الحشدا ميمك ضمی  
 وسینك کسری بله كذلك یراق لنوب حاضر اولمق معناسنه در بقال جاء فلان محتفلا و محشدا ای مستعدا  
 متأهبا و تاهب یرقلنغه دیر لر المحشود شول کسنه در که خلق انك خدمتین ایتکه حاضر اوله لر امر نه مطیع  
 اولمغین الحشاد چانك فتحیه شول یردر که انده بعموز جوق یا غمبنجه انده سیل اقیه الحصد چانك فتحی وصادك  
 سکونیه اکین واکیندن غیر بسن دپرمك بقال حصدت الزرع احصده واحصده حصدا امن الباب اول والثانی وایب  
 بوکلوب محکم اولمغه دخی دیر لر بقال حصدا الحبل من الباب الرابع ای استخکم المحصود والحصيد والحصيدة والحصد  
 فختینله پچاش و دیر لمش اکین بقال زرع محصود الحاصبا اکینك بچنی لری حصیدك جمعیدر و شول حصا بد که  
 حدیث شتر بقاء واقع در اول شول کما ذکر که دبلله خلا بق حقه سو بلنوب انوکه خلا بق قطع ار نامش اوله المحصد  
 ميمك کسر بله وصادك فتحیه اوراق دپد کبری التدر که انونکه اکین مجر لر الا حصبا والا استحصا اکین بچمك

حرقد

حرمه

حسد

حشد

حصد

زمانی قریب اولمق بقال احصد الزرع واستحصد ای جان لان یحصد واحصا اپی محکم بوکک یقال  
 احصدن اخیل ای فتلته واستحصا ایب محکم اولمغه دخی دیر لر یقال استحصد اخیل ای استخکم وخلق جمع  
 اولمغه دیر لر یقال استحصد القوم ای اجمعوا و تضافروا و تضافر ضاد معجه ایله و فایله او رملک معناسنه در  
 الحصاد والحصاد حانک فخی و کسر یله اکین یچلمک بقال هذاز من الحصاد والحصاد الحصد میک ضمی وصادک  
 فخیله شول ایب در که محکم بوککش اوله بقال حبل محصد ای محکم مفتول و محصد الرأی دیر لر رأی قوی اولان  
 کسنه بالحفد حانک فخی و فانک سکونیه و الحفدان فختینله سرعت ایتمک تقول حفد البعیر و الظلم حفدا  
 و حفدنا من الباب الثاني وهو ندرک السیر یعنی سرعت ایدوب آدن نیز نیزاتمق در و ظلم ظاء معجه نک فخیله  
 دوه قوشینک ارکی الحفاد حانک فخی و فانک تشدید یله سرعت ایدیحی بقال بعیر حفاد و بقال فی الدعاء  
 والیک نسعی و حفد الا حفاد همز نک کسر یله و حانک سکونیه سرعت ایندر مک یقال احفدته ای جمله  
 علی الحفد و الاسراع بعضیلر احفاد دخی اسراع معناسنه کوردیشلر الحفدة فختینله معین و ظهیر اولان  
 کسنه لر اعوان و خدمه معناسنه بعضیلر حفده ولد و ولد معناسند کور دیشلر الحفاد حفده نک مفردی  
 اوغل اوغلی معناسنه الحفود میک فخی و حانک سکونیه خدمت اولنان کسنه فخدم معناسنه الحفد  
 میک ضمی و فانک کسر یله نیز کسچی قلیح الحفد میک کسری و فانک فخیله شول چناقدر که انوکه برنسنه  
 اوچر لر الحفد میک فخیله و فانک کسر یله برکسنه نک اصلی و ابن الاعرابی ایتدی محفد دوه او رکی نک اصلی  
 اصل السنام معناسنه و محفد بز الاجسنه دخی دیر لر الحفاد میک فخیله جمع در الاجه لر معناسنه الحفد حانک  
 کسری و قافک سکونیه کین ضغن معناسنه الاحقاد همز نک کسری و حانک سکونیه کینه بر تق بقال احفده  
 غیره و احقاد معدندن برنسنه طلب ایدوب بولمغه دخی دیر لر جوهری ایدر بوکله بی بو معنایه برکابه  
 بولوب نقل ایتدم اما محفدنه مطلع اولمادم الحفود حانک فخی و قافک ضمیله کین دار اولان کسنه الحفد  
 حانک فخی و قافک سکونیه جعفر و زنی اوزن بخیل اولوب خلقی طار اولان کسنه ابن اعرابی روایتی  
 اوزن الحمد حانک فخی و میک سکونیه ذمک نقیضی در تقول حمدت الرجل احمد حمد من الباب الرابع  
 الحمد میلمک فخر یله حمد ایتمک معناسنه مصدر در الحمید حانک فخیله و الحمد حمد اولنش کسنه التحمید  
 مبالغه ایله حمد ایتمک و حمد شکردن اعم در زیر اشکر مقابله نعمته مخصوصدر الحمد میک ضمی و حانک فخی  
 و میم تانبیک فخی و تشدید یله خصال حمیده سی چوق اولان کسنه الحمد میم اولینک فخی و حانک سکونی و میم  
 ثانیه نک کسر یله خصیلت حمیده که مذمتک مقابلی در الاحقاد برنسنه محود اولمق بقال احمد الرجل اذا صار  
 امره الی الحمد و برنسنه بی محود بولمق تقول ائتت موضع کذا فاحدته ای صادفته محود اما وفاقو ذلك اذا رضیت  
 سکناه او مرعاه و فی المثل العود احمد یعنی رجوع موافق در حماد حانک فخی و دالک کسری اوزن بناسیله  
 حمد ایتمک معناسنه یقال حماد لفلان ای حمد اله و اشکره و انما بقی علی الکسر لانه معدول عن المصدر الحمد تانک  
 و حانک فخی و میم ضمی و تشدید یله منت ایتمک بقال فلان یحمد علی ای یتمن و بقال من انفق ماله علی نفسه  
 فلا یحمد به علی الناس الحمد حانک ضمی و میم فخیله هر شیئه جدا ایدیحی و هر شیئه اولان حالتدن حمدی  
 زیاده ایدیحی الحمد فختینله انشک یا الکلمسی اوزی الاحتماد زیاده اسی اولمق احتدامک مقلوبی در  
 بقال احمد الحرای احتدم حماد حانک ضمیله و الفک قصر یله غایت معناسنه در و منه قولهم حمادک ان تفعل  
 کذا ای غایتک الحمد میلمک فخی و حانک سکونیه از دقبیله سندن بر جماعت محود میمک فخی و حانک  
 سکونیه قرآن عظیمه ذکر اولنان فی الیک اسمیدر الحیود و ضمینه و الحیده حانک فخی و یانک سکونیه و الحید و دة

حفد

حفد

حفد

حمد

حمد



حانك فتي و يانك سكوني و دالك ضميله برنسنه دن دونك بقال حاد عن الشئ محيد حيود الخ وحيد نوده نك  
اصلي حيد و دة ابدى فختينله ياتسكين اولندي ز پرا كلام عربله فعلول يوقدر صغفوقدن غيرى و صغفوق  
يامه دن بر جماعتك ادبدر و مهد به ير مز اوغرى ايله نفسيرا بنش و حيد بيان كچيسنك بو نوزده اولان  
يومرى بوغنه ده ديرلر و حيود حيدك و حيد نك جمعى دخی كلور مرتفع يرلر معنا سنه على ماسيحي حيدى  
محياد اوله حانك كسرى و ثايد فختيله عربلر ك حيدى حيا دد بدي كلرى بر جانبه دون ديك اولور نته كم  
فيح فياح دد بدي كلرى وسعت اوزن اول ديك در الحابدة ميمك ضميله و الحيا د حانك كسرى بله برنسنه دن اراع  
اولق بقال حابده محابدة و حيا د الحيدى حانك و يانك فتي و الفك قصر بله شول مركب در كه كوكلكه سندن  
اور كوب و بنه ببعضه لرايتدى هر نسنه دن عدول ابدن مركبه ديرلر و مذكر صفتلر نده فعلى و زنى اوزن بو ندى  
غيرى كلش يوقدر الحيد حانك فتي و يانك سكونيله طاغك كو كسنه اولان مرتفع يرلر و بو بنوزده اولان  
بوغنه دخی مرتفع اولد غچون حيد ديرلر الحيد و ضميتنله و الا حيا د همزه نك فتي و حانك سكونيله حيدك جمعى در  
طاغده اولان يومرى و مرتفع يرلر معنا سنه بقال جبل ذو حيود و ذوا حيا د اذا كانت له حروف شاخصه فى  
اعراضه لافى اعاليه شاخصه مرتفعه معنا سنه در و حيود حيد نك دخی جمعى كلور بو بنوزده اولان بوغن  
معناسنه الحيد ان حانك فتي و يانك سكونيله شول اوافق طاشه ديرلر كه ات يورزكن اياغندن قالقار  
فصل الحاء الخ حانك فختيله يوزده اولان بكاق و خديار مق معنا سنه ده كلور شق كى بقال خد مخد من الباب  
الاول اذا شقه الحدان ثنيه سى الخدة ميمك كسرى بله و خانك فختيله يوز بصدغى و مخد شول دمور دخی  
ديرلر كه انكله يرى يرلر الا خد و همزه نك ضمى و خانك سكونيله يردده اولان اوزون يارغه ديرلر شق مستطيل  
معناسنه و ضربه اخد و ديرلر شول اور معنه كه دري ياروب شق ايله الخدة خانك ضمى و دالك تشد بدي بله  
يارق حفره معنا سنه الحداد خانك كسرى بله يوزده اولان داغ الخد و د اغلنش دوه الخد ميمك ضمى  
و دالك كسرى و تشد بدي بله ارق اولان دوه الخد بدي تانك فتي و حانك سكونيله و الخد فختينله و دال  
اولينك ضمى و تشد بدي بله ات بوزلوب چكلمك نقبض معنا سنه بقال خد د لجه و تخد اذا تشخ اى نقبض  
الخر بدة خانك فتي و رانك كسرى بله حيا صاحبي اولان عورت و د لندك ايجويوب و با كره اولان قزه  
دخی خربده ديرلر الخرايد فختينله الخرد خانك ضمى و رانك فتي و تشد بدي بله خربده نك جمعى صاحبه الحيا  
اولان عورتلر معنا سنه الخرد خانك فختيله شول عورت كه ز ياده حيا لواله بقال جاربه خرد اى خفرة  
و خفره خاء معجه نك فتي و فانك كسرى و راء مهمله ايله اهل حيا اولان كسنه الخصد خانك فتي و ضادك  
سكونيله اغاج طائى صمادين كمك بقال خصدت العود فان خصد اى ثنيتنه فاشنى بغير الكسرى و خصد زياده يمكه  
ديرلر اكل شد بدمعناسنه و بر تازنه نسنه يى كسمكه دخی ديرلر و براعرايه سوال ابدوب خياري سن چوق يمكه  
باعث نه درد بدي لرايتدى خصد يعنى كورك اولوب كسلسى خوش اولدغى در پس هر تازنه اولان نسنه يى  
كسمكه خصد ديرلر و خصد اغاجك د بكنن كسمكه دخی ديرلر نقول خصدت الشجر اذا قطعت شوكة الخصيد  
تانك فتي و خانك سكونيله كذلك كسمك معنا سنه الخصيد خانك فتي و ضادك كسرى بله و الخصد ميمك  
فتي و خانك سكونى و ضادك ضميله د بكنى كسلوب پاك اولش اغاج الخصد فختينله هر كسيلن تازنه اغاجه  
اطلاق اولنور الخصد خانك فختيله شول يوم مشق اغاچ در كه د بكنى اوليه الاخفا د همزه نك كسرى بله ناقه كندويى  
حامله كو ستر مكه ديرلر حالا كه حامله اوليه بقال اخفدت الناقه الخفد شول ناقه در كه ذكر اولنان صفت اوزن  
اوله الخفود خانك فختيله ولدن براغن ناقه دخی ولدنك خلقنى طاهر امدن الخفيد خانك و فانك فتي و يانك

خدة

خرد

خصد

خفد

سكونيله پنى اولان دوه قوشى اخلد خانك ضميله ولامك سكونيله برنسنه نك بقاسى دائم اولمق واخلد كوز سز  
 كوپك ديدكلى جانور موش كور معناسنه اخلود ضمته بنله دائم اولمق نقول خلد الرجل يخلد خلود امن  
 الباب الاول اخلا دهمزه نك كسر بيله والتخليد تانك فتي و خانك سكونيله دائم قلمق يقال اخلد الله وخلد الله  
 تخليدوا واخلد ميل ايئكه دخی ديرل قال الله تعالى ولكنه اخلد الى الارض ومقيم اولمق معناسنه ده كاور وملازمت  
 ايئكه دخی ديرل يقال اخلد الرجل بصاحبه اذ الزمه الحوالد فختته بنله شول قيادن اولان صاح ابقلمرى دركه  
 اولر زائل اولوب بونلر يرنده باقى قالد غچيون خوالد ديرل المخلد ميك ضمى ولامك فتي وتشد بديله ياشلو  
 اولوب قوجاين كسنه نك اخلد فختته بنله قلب كوكل معناسنه يقال وقع ذلك في خلدى اى فى قلبى الخالدان بنى  
 اسدن ايكى كسنه نك اسميد ركه برى خالد بن نصله وبرى خالد بن قيس در الخلود ضمته بنله اودك ياكى ساكن  
 اولمق يقال خدمت النار تمد جمود امن الباب الاول اذا سكن لهبها ولم يطفأ جرها و يقال خدمت النار اذا طغى  
 الجمر وجمود حمامك حرارتى ساكن اولمق ومر بضمك عقلى كيدوب وفات ايئك الاحماد همزه نك كسر بيله اودى  
 ساكن قلمق اخلود خانك فتي وميك ضمى وتشد بديله تنوروزنى اوزن شول يركه اتشى انه كومر لساكن اولسون  
 ديواخلود خانك فتي وواوك سكونيله شول جاريد دركه تازه وتراوله اخلود خانك ضميله خودك جمى تازه جاريلر  
 معناسنه رماح لدن وزخ لدن كى لامك جمعك ضمى ومفردده فختيله ولدن ملائم اولان كوندن ديرل فصل  
 الدال الدد دالك فختيله ودال ثابته نك تشد بديله لعب ولهو وفى الحديث ما انا من دد ولا الدمنى يعنى لعب ولهو  
 بدن دكل وبن لعب ولهو دن دكل و بونده او چ اغت واردر برى ذكر اولتان و برى دخی الدد دال اولك  
 فتي والفك قصر بيله القفاوزنى اوزن وبرى دخی الددن دال اولينك وثابته نك فتي ايله جمله سى لعب ولهو  
 معناسنه درو بعضيلرد برموضعك اسميد رديله الدر فختته بنله اغزده ديشى اولماق الادرد همزه نك  
 فتي ودالك سكونيله اغزده ديشى اولين كسنه الدرداء دالك فتي ورائك سكونى والفك مد بيله ادردك  
 مؤنثى اغزده ديشى اوليان عورت معناسنه وفى الحديث امرت بالسواك حتى خفت لادردن حديث شريفه  
 خوفه ظن معناسى اراده اولمشد روعرب طائفه سى ظنه بين حكيمين و يرمكين بين جوانن كتورب ظننت  
 لعبد الله خير ديرل اكبنا خفت كله سندن صكره جواب قسم كى لادردن بيورمشد رودرداء قوم يغننه دخی  
 ديرل يشته ربك معناسنه ته كم بعض اشعارده كلشدر الدردم دالك كسرى ورائك سكونى ودالك فختيله  
 ياشلوناقه دردردم اصلنده درداء ابدى ميم زياده اولندى ته كم دلقادده دلقم ودقعاده دقم ديرل فعلم وزنى  
 اوزن ودلقا پيرلكن ديشى قرلنه ديرل نته كم دقعاطير اغه دخی ديرل تراب معناسنه الدردى دال اولينك ضمى  
 وثابته نك كسر بيله واخر نه يانك تشد بديله برنسنه نك دنبه چوكن يرمى يقال هذا دردى الزبت والدر بديله  
 دالك ضمى ورائك فتي ويانك سكونيله ادرد كله سنك تصغيرى دركه ترخيم اولمشد ردد دالك فتي وعينك  
 سكونيله برعورنك اسميد رمنصرف وغير منصرف استعمال اولنور دعود ضمته بنله ودعات فتح دال وسكون  
 عينله كتب محقر و ابنى اوزن جمى الدودة دالك ضمى وواوك سكونيله قورت كه دانلرده واغا چلرده حاصل  
 اولور مثلا الدود جمى الدبدان دالك كسر بيله جمعك جمى الدوبد دالك ضمى وواوك فختيله تصغيرى  
 قورد جفزمعناسنه اما قياس دوپدة كلك ابدى الدود فختته بنله قوردوشمك يقال داد الطعام دود امن  
 الباب الرابع الاداة همزه نك كسر بيله والتدويد تانك فتي ودالك سكونيله كذلك قوردوشمك معناسنه  
 يقال اداد الطعام بديله دود و دندويد اذا وقع فيه السوس وسوس سين مهمله نك ضميله وسين اخر له قورد  
 معناسنه در كذلك الدودان ضم دال ايله برقبيله نك باباسى اسميد راسد قبيله سندن ابودواد دالك ضميله

خلد

خمد

خود

دد

درد

دعد

دود



على الماء رندا لا يطيقون تحملا المرئند ميمك ضمي ورائك سكوني وثناء مثلته نك كسر بيله شول كسنة لدر كه  
 فتاعلمن كوتوزمكه قادر اولالرو لکن تحمیل ابدك طوار لری موجود اولیه بقال تركت بنی فلان مرئندین  
 ما تحملا بعد یعنی متاعلمن ترتیب ایتمش لردی ولكن تحمیل ایتمش لردی ابن السكيت ایتدی مرئند ميمك فخی  
 ورائك سكوني وثناءك فخیله كه بر جاك اسمیدر بومعنادن ما خود ذر و مرئند ارسلان اسم لردند ر رثده  
 رائك كسری وثناءك سكونیه خلا بقدن بر جماعت در كه بر یرده مقیم اولوب خیره انتقال اتمزل الارئاد همزه نك  
 كسر بيله ورائك سكونیه مقیم اولمق بقال رند القوم ای قاموا و ارئاد قیوقز انلر قیونك غورینه قریب اولمعه ده  
 دیرلر بقال حتفر القوم حتی ارئند وای بلغوا الثری وثری فختینله نناك طیراغه دیرلر الارئاد ترئك ارعادمعنا سنه  
 بقال ارجد رأسه ای ارعد الر خود رائك كسری و خاناك سكوني و ذلك تشدید بيله ائلوا اولوب كككری ملایم  
 اولان كسنة بقال رجل ر خود الشاب ناعمه یعنی بكتلكه تازه و تراولان كسنة الر خوده تازه و تراولان عورت الر  
 رائك فخیله و المرء فختینله دوندزمك صرف معنا سنه بقال رده عن وجهه یرده ردا و مرءامن الباب الاول ای  
 صرفه و قال لله تعالی فلا مرد له و برنسنه بی قبول ایتمه مك و تحطئه ایتمه دخی رددیرلر و كیر و منزله كوندزمكه  
 و جواب و یرمكه ده دیرلر بقال رده الی منزله و زد الیه جوابا ای رجوع و رددیرمز معنا سنه ده كور رددی كبی بقال  
 شی ردا ی رددی و بقال فی لسان ردا ای حبسنه و فی وجهه رده ای قبح مع شی من الجمال المرءوده ميمك فخی و رائك  
 سكونیه و ذلك ضمیه طلاق و یربلن عورت و مرءوده اوستریدخی اطلاق اولنور موسنی معنا سنه صابی  
 اوزرینه دوند كچون المرء و درد معنا سنه مصدر در مخلوف كبی و معقول كبی مخلوف انداچمك و معقول دراك  
 ایتمك معنا سنه و مرء و در مختیر معنا سنه ده كور بقال رجل مرء و در حائر بائرای مختیر فی غایه الخیر التردد  
 و التردد تارك فخیله و زارك سكونیه ترده بر تمق التردد فختینله و دال اولینك ضمیه ترده دوشمك بقال رده  
 تردد اوتردا و فتردد الارئاد همزه نك كسر بيله و رائك سكونیه رجوع ایتمك المرئند یتدن رجوع ابدن  
 كسنة الاسترداد برنسنه نك كیر و ویرلمسن طلب ایتمك بقال استرده الشی ای سألته ان یرده علیه الترداد رائك فخی  
 و ذلك تشدید بيله بیع بوز شقی بقال هما یترادن البیع من الرء و الفسخ الرء فختینله انفع معنا سنه بقال هذا  
 الامر اد علیه ای انفع له الرءه فائمه معنا سنه بقال هذا الامر لارءه له ای لافائدة و لا رجوع الرءه رائك كسر بيله  
 رده یرده دن مصدر در بقال رده یرده ردامن الباب الاول و ردت مرئند اولمعه دخی دیرلر اسم در رند اد دن و ردت  
 مئه نك سؤدله طوئلسنه ده دیرلر طوغور مز دن اول الارئاد همزه نك و ثناءك كسر بيله كذلك مرئند اولمق  
 المرء ميمك ضمی و رائك كسر بيله مئه سنی بیوك اولان قیون بقال ردت الشاة و غیرها فهی مرء اذا اضرت و مرء  
 یوزی دورك اولن كسنة یه ده دیرلر بقال جاء فلان مرء الوجه غضبان و مرء جماعه حریص اولان كسنة  
 شبق معنا سنه و مرء شول دكیزه دیرلر كه موخی چوق وله الرئاد رائك فخیله از غون اولمك خلا فی الرئاد رائك  
 ضمی و شبنك سكوني بيله طوغری یوله كئمك بقال رشید رشید رشید من الباب الاول و غیمك یعنی از مغلک مقابلی در  
 الرئاد فختینله كذلك طوغری یوله كئمك بقال رشید رشید من الباب الرابع الارئاد همزه نك كسر بيله طوغری  
 یوله سوق ایتمك بقال ارئده الله المرئش ميمك فخی و شبنك كسر بيله طوغری و ارحق یوللم مقاصد طرق  
 و معنا سنه الارئاد همزه نك فخی و رائك سكونیه طوغری یول بقال هذا طریق ارئش كما بقال طریق اقصد  
 الرئاد رائك كسری و شبنك سكونیه حلال زاده اولان كسنة بقال هولرئشده كما بقال هولرئیه و زنیه زانك  
 كسری و نونك سكونیه حرام زاده دیمك اولورام ارئش فانك كئبئی در هر نسنه یه قو خوسن المغله و اصل  
 اولد غیچون بنو رئشان رائك كسر بيله عرب قبیله لرندن بر مخصوص جماعتك ادبدر الرئاد رائك فخی وء ادك

زجد

رحد

زده

رئشند

رصد

سكونيله والرصد فختينله برنسنه بي كوزتك بقال رصده يرصده رصدا و رصدا من الباب الاول واصمعي روايتي  
اوزن انتظار معناسنه ده كلور بقال رصده تارصده كما بقال ترقبته و رصده كوزجي اولان قومه دخي ديرلر حرس  
دبدكاري كبي فختينله بونده واحد و جمع و مذكر و مؤنث برابر اولور كه كاه اولور كه جمعده الارصاد ديرلر همزه نك  
فختيله و رصدا زيغور و از اوته ديرلر بقال ما رصده من حيا و حيا حيا مهمله نك فختيله شول يغمور در كه يري حيا  
ابدرو بونك دخي جمعي ارصاد كلور الرصد نك و رانك فختيله و صادك ضمي و تشدد بد بيله برنسنه بي منتظر اولوب  
كوزتك ترقب معناسنه الرصيد رانك فختي و صادك كسر بيله شول يرنجي جانور در كه شكاريني فاختي چون كوزه در  
الرصد رانك فختي و صادك ضمي ايله شول دوه در كه بر دوه صوا بجه بيدك نوبت كوزدوب اندن صكره ايجر  
المصد ميمك و صادك فختلر بيله كوزه دجك پر الارصاد برنسنه بي احضار ايمك وفي الحديث الا ان ارصده لدين  
علي المرصاد ميمك كسري و رانك سكونيله يول طريق معناسنه الرصده رانك ضمي و صادك سكونيله  
صيادك صيد ايجون يا يدغي او كسقي زيبه معناسنه رانك ضمي و بانك سكونيله الرصده رانك فختي و صادك  
سكونيله براوغوز دن يعان يغمور الرصد رانك كسر بيله رصده نك جمعي دفعه كان يغمور لر معناسنه المرصوده  
يغمور يعن ير بقال رصده الارض على البناء للمجهول الرصد رانك فختي و عينك سكونيله شول اوزدر كه بلوندن  
ايشيد بلور و مكثرت الكلام اولان حقه صلف تحت الاعداء ديرلر چن سوزي چوق سو بلسه و بي فائده  
اولسه و صلف صادمهمله نك فختي و لامك كسر بيله شول بلوندر كه يغموري از اوله و رعد زين اولغه دخي ديرلر  
بقال رعدت السماء و برقت و رعدت المرأة و برقت اذا تحسنت و تزيت يعني سماءه استعمال اولنسه رعد و برق  
معناسي دبلنور و عورنده استعمال اولنسه زيب و زينت مراد اولور و رعد و برق نهيد و نحو بقده دخي استعمال  
اولنور بقال رعد الرجل و برق اي نهيد و او رعد بنور اعد عرب قبيله لر دن بر مخصوص جماعتك اديدر الارعاد  
همزه نك كسري و رانك سكونيله رعد حكمت بقال ارعد القوم و ابرقوا اذا اصابهم رعد و برق و كوك كورلك  
معناسنه ده كلور بقال ارعدت السماء و ابرقت و نهيد و نحو بفايمك معناسنه ده كلور بقال ارعد السماء  
و ابرقت و بومعناي اصمعي انكار ايتد ككيت ادا لوشاعرك ابرق و ارعد يا زبد فما وعيدك لي بضائر دبدوكي  
شعر بيله اسند لال اولند قده لبس انكيت بحجة دبدي و ارعاد دترتك معناسنه ده كلور بقال ارعد الرجل على  
البناء للمجهول اي اخذت الرعدة و ارعدت فرايصه عند الفرع دخي ديرلر و فرايص فالبه و صادمهمله ايله طوارك  
او موز بيله يانك ان يرلري در فر يصبه نك جمعيدر و فرغ فختينله خوفه ديرلر الارتعاد همزه نك كسر بيله و رانك  
سكونيله دترمك اضطراب معناسنه بقال ارعد فارعد الرعدة رانك كسري و عينك سكونيله اسمدر دترمك  
معناسنه و منه قولهم جاء بذات الرعد والصليل كه بوقولدن مراد لري محار به و مقائله در و صليل صادمهمله نك  
فختيله و لامك كسر بيله قلعج اواز بدير الرعد بدير رانك كسري و عينك سكونيله و دالك دخي كسر بيله قورقق كسنه  
بد دل معناسنه و رعد بدير شول عورته ديرلر كه سمر كنندن يو و ركن اتى دتره يو براعرايه فالوده يعنى بالوده ندر  
بلور مسن دبد بيلر ايتدي نعم اصفر رعديد الرعدة على وزن الدرجه سائل جرابدر كن ابرام ايمك بقال  
هو رعد اي يحف في السؤال الرعاد رانك فختي و عينك تشدد بيله در يا بالقرندن بر بالغك اسميدر كه چن  
انسان اتى النه السه الى او يوشر قولونه و ارنجه اول بالق انوك ديرى يكن النه طور دقيه دترمدين خالى و لما زور عاد  
شول كسنه بيديرلر كه كثير الكلام اوله الرواعد رانك فختيله دواهي معناسنه در الرعد رانك فختي و عينك سكونيله  
و الرعد فختينله معيشت واسع اولوب خوب اولمق بقال عيش رعد و رعداي واسعة طيبه نقول رعد عيشهم  
من الباب الرابع والخامس الارعاد او جوز لغه داخل اولمق بقال ارعد القوم اذا اخصبوا و صاروا في رعد

رعد

رعد

من العيش و ارغاد طواری او تلاقه حالی اوزن ترك ايمك بقال ارغد و امواشيمهم ای تركوها و سومها الرغيدة و انك  
 فتحيله و غينه كسر بله شول سود در كه اوزينه اون دوكلوب قار شدر بلوب اكل اولنور الارغيد ادهمزه نك  
 كسرى و رانك سكونيله سود برى برينه قار شوب هئوزاؤ بنسى تمام اولماق بقال ارغاد اللبني ارغيد اداى  
 اختلاط بعضه ببعض ولم نتم خثوره بعد المرغاد ميمك ضمى و رانك سكونى و ذلك تشد بد بله شول كسنه در  
 كدر آينه شك اوزن اولوب بجه ايمسن بليه كذلك هر قرق شق اولان نسنه يار غيد ادير لر الر فدر انك كسرى بله  
 و فانك سكونيله عطا و بخشش الر فدر انك فتحى و فانك سكونيله مصدر در بغشلق معنا سنه بقال رقد تار فده  
 رقد امن الباب الثانى و ياردم ايمك معنا سنه ده كلور بقال رقد تاي اعنته و رقد و رقد رانك فتحى و كسرى بله شول  
 قد حدركه بيوك اوله الارفاد همزه نك كسرى و رانك سكونيله بخشش ايمك و ياردم ايمك المراد ميمك ضمى ايله  
 و فانك فتحيله معاونت ايمك الترافد على و زن التعاطم معاونت ايد شيمك تعاون معنا سنه الاسترفاد همزه نك  
 و رانك كسرى بله ياردم طلب ايمك استعانت معنا سنه الارفاد همزه نك كسرى و رانك سكونيله كسب معنا سنه  
 الترفيد على و زن التكرم اولولمق تسو بد معنا سنه بقال رقد فلان اى سود و عظم المراد ميمك كسرى و رانك  
 سكونى و فانك فتحيله شول بيوك قد حدركه انوكله قونوغه ضياقت اولنور رقد معنا سنه و مرقد شول نسنه يار  
 دخی دير لر كه صاغر يسي ارق اولان عورت انوكله صاغر يسن بيوك كوستر المراد ميمك فتحيله شول قيونلر در كه  
 انلرك سود لرى يازده و قيشده كسليه الر فدر انك فتحيله و فانك ضميله شول ناقه در كه بر صاغر بر بيوك قد حى  
 طولدن الر فاده رانك كسرى بله شول بزبان سيدر كه انوكله يان با غار لر رك نبد معنا سنه و يار دن غيرى نسنه  
 با غلد قلر نده دخی استعمال اولنور و ر فاده شول دوه پالانته دير لر كه پالان اغا جنك التنه قور لر و ر فاده شول  
 نسنه يه دير لر كه زمان جاهليتده قريش طائفه سى ما پينلر ندن بر مقدار مال چقروب انوكله طعام و قورى اوزم  
 الور لردى تاكه حجاج همچون حاضر بولونه و ر فاده و سقايه بنى هاشمه مخصوص ابدى و سدانه و لوا بنى عبدالمن  
 مخصوص ابدى و سقايه حجاجه صوو و يرمك و سدانه كعبه شريفه يه خدمت ايمك ولو كعبه مشرفه نك سنجان  
 ندارك ايمكه دير لر الر افدان دجله ايله فرات كه معروف نهر لر در الر افدر انك فتحيله طامه قود قلى اغا چلر خشب  
 سقف معنا سنه بنوار فده همزه نك فتحى و رانك سكونيله و فانك فتحيله حبشدن شول طائفه در كه رقص  
 ابدرا دى تنه كم حديث شريفه وارد اولمشد و ر فاده رانك ضى و فانك فتحيله عربدن بر طائفه در كه انلره الر فيدات  
 دير لر الر قاد رانك ضميله او ينجو نوم معنا سنه و او يومق معنا سنه مصدر در الر فدر انك فتحى و فانك سكونيله  
 و الر فود ضمتينله او يومق نوم معنا سنه بقال رقد يرقد رقد او ر قود او ر قود من الباب الاول الر قود ضمتينله او ينجويه  
 و ان كسنه لر بقال قوم ر قود الر فدر انك ضى و فانك فتحى و تشد بد بله بمعناه بقال قوم ر قود ايضا الر فدر انك فتحى  
 و فانك سكونيله بر مقدار ايه يومق نومه معنا سنه المرقد ميمك و فانك فتحى و رانك سكونيله او يو ينجو بر ضجع  
 معنا سنه الارقاد همزه نك كسرى بله و رانك سكونيله او بو تومق بقال رقد اى انامه و ارقاد بر يرده طور مغه دخی  
 دير لر بقال رقد بالمكان اذا قام به المرقد ميمك ضمى و فانك كسرى بله شول دوادر كه ايچن كسنه يي او يودر الر فدان  
 رانك و فانك فتحيله شول چجره مه در كه نشاط و شاد بدن اولور ميمك و او غلنك چجره مسنى كى الارقاد  
 همزه نك كسرى و رانك سكونى و فانك كسرى ايله سرعت ايمك بقال ارقد ارقد اداى اسرع المرقدى ميمك  
 كسرى و رانك سكونى و فانك كسرى و ذلك تشد بد بله و الفك قصه بله مرعى و زنى اوزن شول كسنه در  
 كه مصالحن ندارك ايمده او ينجويه و ان و مرعى عين مهمله و زاء معجه و الف مقصوره ايله كى قالر نيك دبنه بتن  
 اوفق قالر بد زالر ا قود فانك ضميله شول كوپدر كه اسفلى سوري اوله اردبه كى و اردبه همزه نك كسرى بله و ذلك

وقد

وقد



دخی کسر به و بانك تشد بد به شول کویه دیر لکه غایت بیوک اوله وانوک ایجن اکثر یازفته طلا ایدر لر بو معر بدر  
 الرواقید فختینله وقافک کسر به راقودک جمعی در رقد رانک فخی وقافک سکونیه برطاغدر که انده دکر من  
 طاسلری کسر لر الر کود رانک و کافک ضمیر به ساکن اولمق بقال ر کد الماء ر کود امن الباب الاولی ساکن و کذلک  
 الرج والسفینة والشمس اذ اقام قائم الظهیرة یعنی کونش استواده اولسه ر کد ت الشمس دیرلرنته کم بیل قئی اسمسه  
 وکی قئی یوریمسه بو به دیر لر الر اکد هر نسنه که مکانه طور و ورا کد شول ترازویه دیر لکه کفه لری براب طوره  
 بقال ر کد المیزان و ر کد القوم اذ اهدوا وهدا دال مهمله و همزه ابله ساکن اولمغه دیر لر المر اکد میمک و رانک فخیله  
 و کافک کسر به شول لر در که انده انسان یا خود غیر ی ساکن اوله الر کود رانک فخیله و کافک ضمیه طلوا اولان  
 چنق بقال جفنة رکودای ملو و جفنه جیمک فخی و فانک سکونیه چنق کاسه معناسنه الر ماد رانک فخیله  
 کول که تشدن حاصل اولو الر مداء رانک کسری و میمک سکونی و دالک ک کسری و الفک مد به کذلک کول  
 معناسنه الار مداء همزه نیک فخی و رانک سکونی و میمک کسری و الفک مد به ار بعاوزنی او زه کذلک کول  
 معناسنه ده لغت در الر مد رانک کسری و میمک سکونی و دالک کسر به هالک معناسنه بقال ر ماد رمد دای  
 هالک ر ماد دن معنای و صفیت اخذ اتمکله الار مد همزه نیک فخیله و رانک سکونی و میمک فخیله شول نسنه در  
 که کول ر نکند اوله یعنی قرمتق بوز اوله بوسیدن الر مداء رانک فخی و میمک سکونیه و الفک مد به دوه قوشنه  
 دیر لر و الر مد رانک ضمی و میمک سکونیه سنک در بعوض معناسنه الار ماد همزه نیک کسر به و رانک سکونیه  
 فقیر اولمق بقال ار مد الرجل ار ماد اذا افتقر الترمید تانک فخی و رانک سکونیه بر نسنه بی کوله بر تق و فی المثل  
 شوی اخوک حتی اذا انضح رمد یعنی مصلحی بشور و ب اتمامه قرب اولد قدر صوکن کتور مدی تشو بی بریان  
 اتمک و انضاج تمام بشور مک معناسنه در الر مد میمک ضمی و رانک فخی و میمک نسنه فخی و تشد بد به کول  
 بصدی دبد کسری نسنه که اتی تش او زینه براغور لر و ترمید قییل نتاجده سود نازل اولمغه دیر لر بقال ر مدت  
 الضمان فر بق ربق ای هی الار باق فانها تلد عن قرب لانها تضرع علی رأس الولد و اریق ربقه نیک جمعی در رانک  
 کسر به و ربقه شول ایدر که قوزینک و بوز اغنک بوینه باغ لر لر و ربق هی معناسنه حمل اولدغی حالت اضراعه  
 بغلغق ممکن ایلاد غچوندر الار ماد کذلک اضراع معناسنه بقال ر مدت الناقه ای اضرت و کذلک البقرة والشاة  
 الر مد رانک فخی و میمک سکونیه الر ماده رانک فخیله هالک معناسنه و ابن السکیت ایتدی غارت اتمک معناسنه ده  
 کور بقال رمدنا القوم رمد هم و رمد هم رمد امن الباب الاول والثانی ای تیناعلیهم و رمدت الغنم و ترمدر مد  
 من الباب الثانی ای هلکت من برد او صقیع و صقیع صاد مهمله ابله و قافله قر اغ و معناسنه در که صغوق کجه لر ده  
 یغار و منه عام الر ماده لانه هالک فیہ الناس و هلکت الاموال و عام الر ماده شول یلر در که انده خلق او زینه  
 ممتا بعافتلق اولمشیدی عمر بن الخطاب زمانه رضی الله عنه الر مد فختینله کوز اغرمق بقال رمد الرجل یرمد  
 رمد امن الباب الرابع اذا هاجت عیناه الر مد رانک فخی و میمک کسر به کوزی اغرین کسنه و رمد بولمش و متغیر  
 اولمش صویه دخی دیر لر جوهری ایتدی بوسجستانی روابی در کد کتاب لر دن برینی بویله نقل اتمش بولدم بقال ماء  
 رمد ای جن و اجن الفک مد به و جیمک کسر به متغیر معناسنه در الار مد همزه نیک فخیله و رانک سکونیه بمعناه  
 الار ماد کوزی اغرتمق بقال ارمد الله عینه الر مد رانک فخی و میمک کسر به اغرین کوز الر ندر رانک فخی و نونک  
 سکونیه بر کوزل رایحه لو اغچدر بریه ده بتر اصمی ایتدی کاه اولو ر کد عوده دخی رند دیر لر اما مور داغا جنه که  
 بعض بر لده کاه مر سن دخی دیر لر رذرا طلاق اولند غنه اصمی انکار ایتدی الارادة همزه نیک کسر به د بیک مشبت  
 معناسنه و بونک اصلی و اوی ایدی راوده دبد کسری کنی لکن و اوساکن قلنوب حرکتی ماقبلنه نقل اولنوب

رکد

رکد

رند

رود

ما ضلست الفه قلب اولندی و مستقبلمند یا یقلب اولنوب مصدرند ساقط اولدی الف ساکنه یه مجاور  
 اولد غیچون و محذفن عوض اخرینه هاو یرلدی المراد ميمك ضمیله و وواوك فتحيله و الرواد رانك كسر بله د بلك  
 معناسنه بقال راوذة علی كذا مراد و زو وادا ای اردة الرود رانك فتحی و وواوك سکونیه و الی یاد رانك كسر بله  
 اوئلاق طلب ایتیمك بقال راد الكلاء یروده رود او ریادا ای طلبه و زود كلوب كتمكه دخی دیرلر بقال راد الشی  
 یرودا ای جاء و ذهب و دوه نك اوئلاقه ایلر و یه و کروییه و ارب کلمه سنه دخی ریاد دیرلر و برقرار اولمغه دخی دیرلر  
 بقال راد و سادده اذالم یستقر و و ساد و وواوك كسر بله یصدغه دیرلر الی یاد همزه نك و تانك كسر بله كذا لك طلب  
 ایتیمك بقال ارتادار تیمادا اذالم طلب و فی الحدیث اذبال احدكم فلیرئد لبوله ای لیطلب مكانا لینا و منحدر او منحدر  
 ایلحق یره دیرلر الرائد شول كسسه در كه ایلر و کوندر بیلر اوئلاق طلبی ایچون بقال لا یكذب الرائد اهله یعنی از حق  
 اهلنه یلان سو بلمزور ند كرم من الی دبد كری اغاچدر كه ال دكر منی چه زن كسسه لرا کایا پشوب دكر منی انكله  
 دوند در و رائد العین کوزده اولان چپقدر كه کوزده حرکت ایدر المراد ميمك ضمیله شول موضعدر كه طوار اند  
 حرکت ایدوب كیدوب كلور و مراد شول یره دیرلر كه اندر و زكار كه اول جانبدن ه كاه بو جانبدن اسر الرادة  
 بلا همزه نسا طائفه سندن شول كسسه در كه قو كشیله و ارمه دن خالی اولمید الرودة الرادة رانك اولد  
 ضمی و تانیده فتحيله و سکون همزه ابله شول عورندر كه تازه و خوب اوله الرودان رانك ه اوك فتحيله قو كشیله  
 چوق وارمق بقال رادت المرأة ترودر و دانا اذ اکثر الاختلاف الی بیوت جار انها الراد ابله اوئلاق طلبنه و ان  
 كسسه رائد معناسنه بو اصلند رود ایدی فتحینله فعل و زنی اوزن فاعل معناسنه فرط کبی فارط معناسنه  
 المرود ميمك كسر بله میل كه انكله سرمه چكر لر و شول دمور كه او یان لجامند حرکت ایدره بکره نك ایچنده  
 اولان دمور كه بکره انوك اوزرینه دوزالر و درانك ضمیله مهل معناسنه ره بدرانك ضمی و وواوك فتحيله رودك  
 تصغیر بدرالار واد همزه نك كسری و رانك سکونیه المراد ميمك ضمی و رانك سکونیه رفقه سیر ایتیمك بقال  
 ارود فی السیرار وادا او مروادا اذ ارفق و كاه اولور میمی مفتوح ایدر لر الارود همزه نك فتحی و رانك سکونیه  
 و وواوك فتحيله مهل و تانی اوزنه اولان كسسه و منه قولهم الدهرار و ذو غیر یعنی دهر ایشلدکن سکون و وزن  
 ایشلر و كسسه اكا مطلع اولماز تنه كم اهل غیرت اولنلرك حالی بودر رو بدك رانك ضمی و وواوك فتحيله تقول  
 رو بدك عمرا عمر و مهل و یر معناسنه و كاف علامت خطابدر اعرابدن محلی یوقدر اسم اولماد و غیچون و رو بد  
 كاهه مضاف دكلدر و عمرا مفعولیدر رو بدك زیار و ید اسم فعل اولماغن افعال عملی کبی عمل ایدر رو بدك  
 تفسیری مهلا و رو بدك نك تفسیری امهل در زیار و بدیه كاف افعال معناسنه اولدوغی وقت لاحق اولور  
 غیر زمانده اولماز و دالی التقاء ساکنین اولد و غیچون تحر بک اولندی و بو ما مور به مصغری ایکن مصدر بت  
 اوزنه منصوب اولدی زیار و وار وادلفظندن ترخیم اولمش مصغر مرخم در و ار وادار و یدودن مصدر در  
 و بو نك دورت وجهی وارد بری اسم فعل اولمق و بری صفت و بری حال و بری مصدر اولمق در اسم فعل  
 اولدغنك مثالی رو بد عمر و اقولی در امهل معناسنه صفت اولدغنك مثالی سار و اسیرار و ید اقولی در حال  
 اولدغنك مثالی سار و اقوم رو بد اقولی در معرفه دن صکره کلد و کچون صفت اولمعه صالح اولمغی سبیدن  
 حال اولمشدر و مصدر اولد و غنك مثالی رو بد عمر و قولی در اضا فته باری تعالینك فضر ب الرقاب دبد و کی  
 قولی کبی الرید رانك فتحی و یانك سکونیه طاغتك مرتفع اولان بری در كه بر جانبنده و افع اولور الی به ضمیتنه  
 زبدك جمع طاغده اولان مرتفع یرلر معناسنه الریدة رانك فتحی و یانك سکونیه و الرادة و الی بدانه رانك فتحی  
 و یانك سکونیه و نونك زیاده سیله بو نلرك اوچی دخی بر معنایه در ملایم اسن بل معناسنه بقال مرجع الی

رید

زاد  
زبد  
زرجد  
زرذ  
زغد  
زند

ای لینه الهبوب فصل الزاء الزاء ذ زانك فحی وهمزة نك سکونیه قور قحی نقول زاد تازا ده زاد من الباب الثالث اذا  
افزعت المزد میك فحی وزانك سکونی وهمزة نك ضمیه قور قش بقال زئد ومزودای مذعور الز بد فحختینله  
صوبك کویکی وده نك اغزنده اولان کویک وکومشک کویکی وبونلردن غیری نوار یسه الز بده فحختینله  
بر پاره کویک معناسنه الز بد زانك فحی وبانك سکونیه عطا معناسنه نقول ز بدت الرجل از بد ز بد من الباب  
الثانی ای رخت له من مال ورضع راء مهمله وضاد معجه وحاء مهمله ابله عطا یتیمک معناسنه دروفی الحدیث نالانقیل  
زبد المشرکین ای رفدهم ورفدرانك کسر بله وفانك سکونی وodal مهمله ابله عطا معناسنه دروز بد نلومله  
اولان سودی اکشیمک دریاغی ظهور رانیسون دیو بقال ز بدت المرأة سقاها من الباب الثانی ای محضته حتی  
تخرج زبد ویاغ بد رمکه دخی دیرلر بقال ز بدت از بد من الباب اولال ای اطعمته الز بد وز بد زانك ضمی و بانك  
سکونیه کزه یاغیدر وز بد اغزکو پور رمکه ده دیرلر بقال ز بد شدق فلان وشدق شین معجه نك کسری وodal  
مهمله نك سکونیه اغزکو شته سیدر التزید تانك فحی وزانك سکونیه ینبه اتفق التزید فحختینله وبانك ضمی  
وتشد بد بله کویک معناسنه بقال تزید شدق فلان وشدقک نفسبری الان مرو رایتدی و تزید سرعت  
معناسنه ده کلور بقال تزید الیمین ای اسرع الیهاندا یحکه سرعت یتیمک معناسنه الز باد زانك ضمیه و بانك  
تشد بد بله سه دك كفارته یرمینی فی المثل اختلط الخاثر بالز باد ایو یتلویب قشمتق معناسنه و ز باد کذلک  
براونك اد بدر الز باد زانك ضمی والفک قصر بله کذلک ذکر اولنان اوت معناسنه در مزید میك ضمی و بانك  
کسری وتشد بد بله بر جالك اسمیدر الز بد زانك ضمی و بانك فحی و بانك سکونیه مد حج نام قبیلهدن بر جماعتک  
اد بدر که عمر و بن معدی کر بک قومی در زید زانك فحی و بانك کسر بله یخنده بر شهر ک اد بدر الز بر جد زانك  
و بانك فحی و بانك سکونیه و جمیک فحیله بر معروف جوهر در الزرد زانك فحی و بانك سکونیه یوتمق تقول زرد  
اللقمه زرد هامن الباب الرابع ای بلعها و بوعق معناسنه ده کلور بقال زرده زرده زرد امان الباب الاول اذا حنقه  
وزرد سربکی زنه حلقه لری بری برینه کر شمک در الازرداد همزه نك کسری وزانك سکونی وodal کسر بله  
یوتمق ابتلاع معناسنه المزرد میك فحی وزانك سکونی و بانك فحیله بوغز حلق معناسنه الز راد زانك کسری  
و بانك تخفیقه شول اپ در که انوکله دوه نك بوغزین بوغز لر تاکه کوشن دفع ابد ب بن کسنه یی ملوت  
ایمه المزرد میك فحی و زاء معجه نك سکونی و راء مهمله نك ضمیه بوغلن بوغاز الزرد فحختینله شول زنه در که  
حلقه لری بری برینه کر مش اوله المزروده میك فحیله وزانك سکونی و بانك ضمیه حلقه لری بری برینه کیرن زنه  
الزاد زانك فحی و بانك تشد بد بله شول کسنه در کزنه ایشلیه مزرد میك ضمی و زاء معجه نك فحی و راء مهمله نك  
کسری وتشد بد بله مزرد بن ضرار ک اسمی در که شاعر لکله معروف اولان شماخک قرنده اشیدر زرد زانك  
فحی و بانك ضمیه بر موضعک اسمیدر الزغد زانك فحی وغینک سکونیه برک اوازله جاغرمق تقول زغد البعیر  
یزغد زغد امان الباب الثالث وزغد نلومی صقمقدر یاغ اغزینه جقسون دیو الزغید زانك فحی وغینک کسر بله  
صقلغله طشره چقان یاغ وزغد بوغاز صقمغه دخی دیرلر الزند زانك فحی ونونک سکونیه قولک ایای بلو شدغی  
یرکه بلك دیک اولور و بودغی ابکی قسمدر برینه کوع دیرلر کافک ضمیه و برینه دخی کرسوع دیرلر کذلک  
کافک وسین مهمله نك ضمیه و کوع صرچه بر مقدن جانبه اولندر و کرسوع باش بر مقدن جانبه اولندر  
وزند شول ابکی اغاجک برینه دیرلر که انلرله اود چقرلر که زند یوقار وده اولان اغاچدر الزنده کذلک زانك  
فحیله چقماغک اسغه ده اولان اغاچی که بونک دلیکی اولماغن مؤنث اعتبار ایدر لر چنکه جمع اولوب بکسی  
بریره کاسه لر زندان دیرلر زندتان دیرلر الزناد زانك کسر بله والازند همزه نك فحی وزانك سکونیه ونونک ضمیه

والا زناد همزه نك فتحى وزانك سكونيله زندك جمعى در حقه قلمر معناسنه شول كسنه كه بر خصوصه سكا  
 معاونت ابده ورت بك زنادى ديرلر وورى يا غغه ديرلر المزند ميمك ضمى وزانك فتحى ونونك فتحى وتشديد بله  
 طار اولوب بخيل اولان كسنه ومزند شول بزه ديرلر كه ابني قيت اوله التزيد اصلنده ناقه نك فرجى ابكى جانبندن  
 كوچوك خلاللر ابله خلاللنوب اندن صكره قلاله با غلنوب بريره جمع اولنمقدرو بونى ناقه طوغردقه اوغلان  
 يتاغى طشره چقدوغى وقت ابدرلر التزند تانك وزانك فتحى ونونك ضمى وتشديد بله برنسنه يه جواب  
 ويرمه ده طار بلوب غضبه كلك در اين در بدن بو بله روايت اولنمشدر الزهد زانك ضمى وهانك سكونيله برهين  
 ايمك كه رغبتك ضد بدر الزهادة زانك فخيله بمعناه يقال زهد فى الشئ وعن الشئ بزهد زهد او زهادة من الباب  
 الرابع وباب ثالثن دخی لغت در التزهد تانك وزانك فتحى وهانك تشديدى وضميله زاهدك ايمك تعبد  
 معناسنه يقال فلان بتزهداى يتعبد التزهد تانك فتحى وزانك سكونيله فرغت قلمغه قندرمق كه ترغيبك  
 ضد بدر المزند ميمك ضمى وزانك سكونى وهانك كسر بله قليل المال اولان كسنه وفي الحديث افضل الناس  
 مؤمن مزهد الزهد زانك فتحى وهانك كسر بله از قليل معناسنه يقال رجل زهد الاكل اى قليل وواد زهد  
 اى قليل الاخذ للماء يعنى صويى از الين دره الزهد زانك فتحى وهانك سكونيله مقدار معناسنه يقال خذ زهد ما  
 بكفيك اى قدر ما بكفيك وزهد خرما غاجنه اولان خرمايى نه كلودر نقدى ايمك يقال زهدت النخل زهدا  
 من الباب الثالث اذا حزرت وخرصته وصاحب صراح بو مقامه زهد بر بدن درخت خرما ديمشدر سهوا تيمشدر  
 بكره كه خزرت كله سن زانين ابله در قطع معناسنه ظن ايمشدر الازدهاد همزه نك كسرى وزانك سكونيله  
 ودلك كسر بله قليل عد ايمك يقال فلان يزهد عطاء فلان اى يعده زهد اقليل الزهادة زانك كسرى وهانك  
 تخفيفيله شول يره ديرلر كه انده سيل اقيه زياده يغمور بغمينجه الزاد شول از قدر كه سفر ايجون اتخا اولنور  
 التزويد تانك فتحى وزانك سكونيله از قلندرمق التزويد فختينله وواوك ضميله وتشديد بله از قلنقى المزود ميمك  
 كسر بله وزانك سكونيله وواوك فخيله شول نسنه در كه يوجيلرانك اچنه ازق قورلر وعر بلر عجم طايغه سنه  
 رقاب المزود ديرلر قرمى اولد قلمر ينه بناء الزيد زانك فتحى ويانك سكونيله والزيادة زانك كسر بله ارتقوغو  
 معناسنه الزيادة زانك فتحى وواوك كذلك فتحى وتخفيفيله ارتق معناسنه در يعقوب كسائى دن بو بله نقل  
 ايمشدر يقال زد الشئ يزيد او زيادة ويقال زاده الله خير او زاد فيما عنده ويقال فعل ذلك زيادة والعامه  
 نقول زادة الازدياد همزه نك كسرى ه زانك سكونيله كذلك ارتق معناسنه در يقال ازاد الشئ ازديادا  
 المزيد ميمك فخيله زياده معناسنه الاستزاد همزه نك كسر بله برنسنه بي قصير عد ايمك استقصار معناسنه  
 يقال استزاده اى استقصره التزيد فختينله ويانك ضمى وتشديد بله بهالى اولمق يقال تزيد السعر اى غلا  
 ويزيد سيرده يك كتمكه ديرلر ويزيد حد بته كذب ايمكه ده ديرلر الزيدة جكر ك زانده سى وبوشول نسنه جكر  
 كه جكر يانده اولور جكر دن منفصلجه ومهد بده اى جكر كوشه معناسيله تفسير ايمشدر الزوايد فختينله  
 زابده نك جمعى الزوايدى فختينله واخر نده ياء نسبتله سعد بن عثمانك لقبى ابدي زير انوك اوج يومر ده سى ووايدى  
 ديوز عم ايمشدر ذوايدار سلانه اطلاق اولنور كه زوايدك برى طرفلرى وبرى ديشلرى وبرى اوازي  
 وبرى جمله ايمه سى در الزيد زانك كسر بله زياده لكدر تزيد تانك فخيله وزانك كسر بله بر قبيله نك باباسى در  
 كه اول تزيد بن حلوان بن عمران بن الحاف بن قضاعة در كه برود تزيدى اكانسبت اولنور تزيد منسوب قاسم  
 معناسنه وانلر شول بر دلر در كه انوك اوزون قرمى يوللرى واردر كه شعرا شعر نده اى قان اقدغى يوللره تشديه  
 ابدرلر المزايدة ميمك فخيله شول مشك در كه ابكى در بدن دبكرلر وان يرينه بر درى دخی ضم ابدرلر واسع اولسون

زهد

زود

زبد

سأد

سبب

سجد

دیو بسطحه د بند کاری مشك در وشعيب د بند کاری دخی بو بله در المزاد والمزاند ميمك فخیله جمعی در فصل  
السین الاسأدهمزه نك كسری وسینك سكونيله سر عتله سیرا تمك واسأدا كثر یا كجه ابله سیرا تیمه ده  
استعمال اولنور ابو عمر وایتدی اسأد دوه ابله كجه بی كوندزه قاتوب یور یكدور مبرد ایتدی اسأد كجه ابله  
یور یكدور كجه بی اخر ایتكسرن وتاؤوب كوندزی سیرا تیمكدر كجه بی ایشتر مكسرن السوداء سینك ضمی  
وهمزه نك سكونيله بكتاك بقیه سی وقوت بقیه سی بقال للمراة ان فیها السوداء ای بقیه من شباب وقوة السأد  
سینك فخی وهمزه نك سكونيله بو غق بقال سأده سأدا من الباب الثالث المسأد ميمك كسری وهمزه نك  
فخیله یاغ نلومی یاخو دبال نلومی كاه همزه ابله استعمال اولنور كاه همزه سز قجن همزه ابله استعمال اولنسه  
مفعل وزنی اولور و قجن همزه سز استعمال اولنسه فعال وزنی اولور ميم اصل كله دن اولو رالسبد  
فخیته نله قلیل معناسنه در بقال ماله سبد ولا لبدای قلیل ولا كثیر اصمعیدن بو بله روابت اولندی واصمعی  
ایتدی السبد من الشعر واللبد من الصوف یعنی سبد قیل معناسنه ولبد یوك معناسنه در التسیید علی وزن  
التكريم باشك قلالرین تراش ایتك یاخو د بدن قرقق وتسیید كذلك یاغلی ترك ایتك ترك ادهان معناسنه وفی  
الحدیث قدم ابن العباس مكة مسبداراً سه وتسیید تراش اولمش قلالر قراروب تیمكه دخی دیرلر بقال سبد الشعر  
بعد الخلق اذ ابت واسود بعد الخلق وتسیید یاوری تو پلتمكه دخی دیرلر بقال سبد الفرخ اذا بد ایشه وشوك  
یعنی تو پلری بتوب د بكن د بكن اولسه السبد سینك ضمی وبانك فخیله بریو مشق تو بلو قوشدر كه قجن ارقه سنه  
ایكی قطره صوطمله سه اقر و عرب اتی ذكر اولنان قوشه تشبیه ایدر دلدی حینه السبدان سینك كسری بله  
وبانك سكونيله سبدك جمعی در ذكر اولنان قوشلر معناسنه السبد سینك كسری وبانك سكونيله افت داهیه  
معناسنه بقال هو سبد اسباد اذا كان داهیا فی اللصوصیه یعنی او غور لقه افت اولسه السبندی سینك كسری  
وبانك فخی والفق قصر بله والسبندی كذلك سینك كسری بله وبانك فخیله والفق قصر بله جری اولن كسنه  
هرنه جنس دن اولور سه اطلاق اولنور اصمعی ایتدی السبندی والسبندی پلنك دپد كاری برنجی جانور در غر  
معناسنه نونك فخی وميمك كسری بله السجود سینك و حیمك ضمیله مسكنت ككوسترمك سجود صلاة دخی  
بوندن ما خوزدر كه اول النی ره قومقدر بقال سجد بسجد سجود من الباب الاول اذا وضع جبهته علی الارض  
السجدة سینك كسری و حیمك سكونيله اسمدر سجده معناسنه وسون السجدة سینك فخیله در الاسجاد  
همزه نك كسری بله باش اشغه قوب اكلك بقال اسجد الرجل از اطأ رأسه وانحنی واسجد دائماً بمغله كوز  
قیاغنه ضرر كتور مك السجادة سینك فخی و حیمك تشد بد بله شول نمازنی ذر كه خرما چونندن اوررلر والندة  
اولان سجد نشاتنه دخی دیرلر ذاهم الاسجاد همزه نك كسری بله شول اچه لدر كه انده صورت یازوب اكاسجود  
وعبادت ایدر لدی المسجد ميمك فخی و حیمك كسری بله والمسجد ميمك و حیمك فخیله بله نماز قلاجق بر كه معروف در  
والندة اولن سجد یرنه دخی مسجد دیرلر حیمك فخیله المساجد جمعی ومساجد سجد حیننده یره دكن یدی یردر كه  
انلر باش وابکی ال وابکی دیزوابکی ایقدر فر ایتدی هر فعل كه فعل یفعل وزنی اولور در دخل بدخل كبی  
اسم زمان واسم مكان ومصدر میمی اندن مفعل وزنی اولور كور عینك فخیله دخل بدخل مد خلا وهذا مدخل كبی  
الابراج كله ده عین الفعل كسرنی واجب كورد پلر كه انلر مسجد ومطلع ومشرق ومنسقط ومفرق ومجرر ومسكن  
ومرفق كرفق یرفق دن كور باب اولدن ومنبت ومنسك كه بونلر ده كسری علامت اسم قلد پلر اما بعض عرب  
اسمه فتح اولور استعمال ایتك دخی و افع اولدی یعنی مسكن ومسكن ومسجد ومسجد ومطلع ومطلع فر ایتدی  
وبالجمله بونلر ك هر برنه فتح جائز در اگر چه عربدن ایشد لمش دكلسه دخی و بو ذكر اولنانلر ك معناری ظاهر در اما







ضمه لر بله بوشول بلد زدر که منفرد در زیاده بر اقدر و اما شول التي عد بلد زکه منازل قردن دکدر انلر ک بر پنه  
 سعد ناشره دیرلر نوله و شین معجه و راء مهمله ابله و برینه سعد الملك و برینه دخی سعد البهام دیرلر باء موحدنک  
 کسر بله و برینه دخی سعد الهام دیرلر هانک ضمیله و برینه دخی سعد البارع دیرلر باء موحد و راء عین مهملتین ابله  
 و برینه دخی سعد مطر دیرلر میک و طاء مهمله نک فخیله و راء مهمله ابله و هر سعد که وارد در بود کراولنان  
 سعوددن ایکپشر بلد زدر که مابنلری برار شون مقداری در نظر ایدن کسنه یه نسبت و ذکر اولنان ایکی  
 بلد زک هر بری اول برینه برادر و اما سعد الاخبیه اوچ بلد زدر که ساج ایاغی مثالده در دور دنجی اول اوچ  
 بلد زک برینک التي یا شده در و عرب قبیلله لرنده سعود چو قدر که انلردن برینه سعد تميم و سعد هذبل و سعد  
 قیس و سعد بکر دیرلر و فی المثل بکل واد بنو سعد و بومثاک قائلی اصبط بن قریع السعدی در قومندن  
 تحول ایدوب اخر قبائله انتقال ایتد که انلری مستحسن کور میوب قومنه رجوع ایتدی و بکل واد بنو سعد دیدی  
 و بوندن مرادی سعد بن زید بن مناة بن تميم ایدی اما سعد بکر اطار بنی ایدی صلی الله تعالی علیه وسلم و اطار طاء  
 معجه و راء مهمله ابله ظمیر کجی در اجر نله امزن کسنه لر دیک اولور که اول سعد بن بکر بن هوازن در و بنو سعد  
 عربدن بر جماعت در و اسعد سعدینک مذکری در و عربلر ک مثلنده اسعد ام سعید دید کاری برنسنده محبوب  
 میدر مکروه میدر محله استعمال اولنور مثل در و بومثاک اصلی بودر که سعد و سعید ضبه بن ادک او غاری  
 ایدی یبانه کتد بلر سعد کلدی سعید ناب دید اولدی بناء علی هذا بنو نکلک تشاوم ایدر اولد بلر السعیدییه سپنک  
 فخی و عینک کسر بله عین بر دلزندن بر جنس بر دنک اسمیدر السعدان و السعدانیه سپنک فخی و عینک سکونیه  
 براوندر که دوه اوئلد و غی لوئلر ک افضلی در و فی المثل مرعی و لا کالسعدان و سعدانده نون زانده در زیر کلام  
 عربده فعلال یوقدر خزعال و قهقاردن غیری مکر که مضاعفدن اوله و خزعال خاء معجه نک فخی و زاء معجه نک  
 سکونیه کیر و کیدن کسنه یه دیرلر و قهقار قافلک فخی و هانک سکونیه برک طاسده دیرلر و سعد انک دکنلری وارد  
 که اکاحسک السعدان دیرلر و حسک فختینله و حامهمله و سین مهمله ابله دکن معناسنه و کاه اولور که سعدانه  
 مه باشی تشبیه اولنوب سعدانه الشند و دیرلر اخترینک سعدانه عور نلر اچکینک اطرافی دبدکی غلط در  
 و دوه کو کسنک یره یا پشن یرینه سعدانه دیرلر و ات قولنده اولن ظمیر ک التي یا ننده بعض نسنه لر وارد در طراغه  
 شبیه که انلره دخی سعدانات دیرلر اختری بومقامده دخی سعدانه طرناق دینک سکیری دیمشدر غلط ایشدر  
 منشأ غلطی بلمک مراد اولنور سه صحاحه نظر اولنه و سعدانه نعلین نصبه سنک یردن جانبه اولان او جنه  
 دخی دیرلر کذلک شول دو کوملره دخی دیرلر که ترازو کوزینک التنده اولور السعدان عینک کسر بله انسانک  
 قوللری و قوش قنائلرینه دخی ساعد الطائر دیرلر ساعده ارسلانه اطلاق اولنور اسملردن در و بر جاک دخی  
 اسمیدر السواعد فتح سین و کسر عین ابله صونک خرقة یا خود در یایه اقد و غی یردر و ککه ابلک اقد و غی یره  
 دخی دیرلر السعد سپنک ضمی و عینک سکونیه طیب قسمندن در که کونه تو پالوق دیرلر چچکنه بخور مریم دیرلر  
 دیرلر السعدی سپنک ضمی و الفک قصر بله کذلک تو پالوق دبدکاری کو کدر بنو ساعده خزرجدن بر جماعتک  
 اسمی در که سقیفه بنی ساعده انلر کدر و سقیفه صفیه دیرلر بر صفیه یا پیشلردی و مثاب سنده انده ساکن اولور لردی  
 السفاد سپنک کسر بله ارکک دیشی اوزر یبه سحره مسیدر بقال سفد سفد سفاد امن البات الرابع  
 و بونکه قسمنده و دوه قسمنده و صغر قسمنده و یرنجی جانور لرده و قوشلرده استعمال اولنور و سفد فتح  
 عینله دخی لغت در ابو عبیده و ابی اوزن الاسفاد همزه نک کسر بله سحر شق بقال اسفاده غیره النسفاد تانک  
 فخی و فانک ضمیله یرنجی جانور لری برینه ارککک ایدوب بری برینک اوزرینه سحر شق بقال تسافت

مسجد

سلفد

سند

سند

سید

السباع السفود سبنك فتحى وفانك تشدیدی وضميله كباب بشورد كاری دموركد اكا شپس دیرلر السلفد سبنك  
كسرى ولامك سكونی وفانك فتحى ودالك تشدی دبله احق معناسنه وقوزد معناسنه ده كلورد ب كبی  
السفود ضمتنه نكبر معناسنه بقال سمد سمود امن الباب الاول وسمود علو معناسنه ده كلور بقال سمدت سمودا  
ای علوت و سیرده اقدام ایتمكه دخی دیرلر بقال سمدت لابل فی سیرها اذا جدت وسمود لهوا ایتمكه دخی دیرلر  
السامد میك كسر بله هر نسنه كه باشن یوقر و طوته اكا سامد دیرلر و سامد لهوا بدن كسنه یید دخی دیرلر و مغنیه  
اولا نلره اسمد بئادیرلر ساز چالمغه امر ایتمك محلند التسمید تانك فتحى و سبنك سكونیله یره خشکی صاچوب  
واكیزر نسنه صاچق السماذ سبنك فتحیله خشکی سر جین معناسنه و كولر ماد معناسنه و تسمید باش قان  
راش ایتمكه دخی دیرلر كه تسمید لغتدر تسمید ده الاستیداد همزه نك كسرى و سبنك سكونی و میك كسرى  
ومد بله غضب بدن او ترو شپشك بقال اسماذ الرجل بالهمزة اسمیداد اذا ورم غضبا المسمد میك ضمی و سبنك  
سكونی و میم تانك فتحى و غین معنه نك كسرى ودالك تشدی دبله ششمش اولان نسنه بقال اسمدت انامله  
اذا تورمت الاسمذاد غضب له طولق معناسنه بقال اسمذال رجل ای امتلاء غضبا السند فتحتنه طاغك مقابلیه  
كان یرى و سمد معتمد علیه معناسنه ده كلور السنود ضمتنه استناد معناسنه بقال سندت الی الشی اسند سنودا  
من الباب الاول اذا عمدت علیه الاستناد همزه نك كسرى و سبنك سكونیله طابق الاسناد طیا من بقال اسندت  
غیری و اسناد حد بنی ما بطنه رفع ایتمكه دخی دیرلر المسندة میك ضمی و سبنك فتحى ونونك فتحى وتشدی دبله طیاخش  
نسنه بقال خشب مسندة طیاخش اعج پارلری معناسنه نونك تشدی دبله تكثیر ایچوند رالنساند تانك فتحى  
ونونك ضمیله استناد معناسنه تقول تساندت الیه اذا استندت المنساند میك ضمی و تانك فتحى ونونك كسرى بله  
استناد ابدن كسنه بقال جاء القوم منساندین ای علی رایات شنی ولم نكونوا تحت رابه امیر واحدی عنی متعدد  
سجقلم له كلوب بر شنجاعله كلسلر المسند میك ضمی ونونك فتحیله روز كزدهر معناسنه و اوغول ابدن كسنه یید  
دخی دیرلر و مسند حمیر طانفه سنك خطنه دخی دیرلر بزم خطمه فخال قدر السناد سبنك كسرى بله فرموده  
وقوی اولن ناقه و سناد شعرده رد فینك بری برینه مخالف كلسی د رته كم شاعر بو شعر نه ایتمشدر كان عیونهن  
عیون عین كه بوندن صكره و اصبح رأسه مثل اللجین دیشدر اوله عینك كسرى و ثانیه جمك فتحیله بقال ساند  
الشاعر اذا فعل السناد فی شعره المساندة میك ضمیله ونونك فتحیله معاونت ابلك تقول ساندت الرجل مساندة  
اذا عضدت و كانته سناد سبنك كسرى بله ونونك سكونیله برنر ك اسمیدر سنند سبنك كسرى ونونك سكونیله  
بره لابتك ادیدر مفر دنه سندی دیرلر و جماعتنه سنند دیرلر زجیله زنج كبی السیادة سبنك كسرى بله و السنود  
سبنك ضمی ودال اولینك فتحیله و السید وده سبنك فتحى و یانك سكونی ودال اولینك ضمیله اولوا اولق بقال  
سیاد قومه یسودهم سیادة الخ السید سبنك فتحى و یانك كسرى وتشدی دبله اولوا اولن كسنه و سید كینك  
یشلو سنه دخی دیرلر وفی الحدیث ثنی الضان خیر من السید من المعزوثنی ثاء مثلثه بله اوج بشرقیون دیرلر كذا  
فی المذهب السادة سبنك فتحى ودالك تخفیضیه سیدك جمیدر اولور معناسنه سادة اصلند فغله وزنی  
اوزن ابدی فتحتنه لیزر اسید اصلند فعیل وزنی اوزرینه در سرى ابله سراه كبی بوا بکسی ایچون نظیر یوقدر  
وسرى دخی سین مهمله و راء مهمله ابله اولو معناسنه دروسیدك اصلى فعیل اولد غنه سیاند وزنی اوزن جمع  
اولدغی دلالت ابدر مثل افیل و افائل و ثبیع و تبایع و افیل همزه نك فتحى وفانك كسرى بله اوفق دوید دیرلر  
و ثبیع ثاء مثلثانك فتحیله و بانك كسرى بله ارجه كیدن كسنه دروسیدك فعله وزنی اوزن جمع  
اولدغی كویا ساید جمع اولناسی اعتبار بله در فائد ابله قاده كبی وزابد ابله زاده كبی وقابد

قافله بدیجی و ذائد منع ابدیجی معناسنه در وائیة عربیت ایتد بلر عرب طائفه سی جیدی و سیدی جیاید  
 و سیاید و زنی اوزن جمع ایتد کبری همزه ابله علی خلاف القیاس در زیر افعیاء جمع فیاء کلور و سودد  
 کله سنه اولن دال زائد در فعل بناسنه الحاق ایچوندر فانک ضمیمه جنذب کی و برقع کی و جنذب جیمک ضمی  
 ونونک سکونیه چکرکه معناسنه در و برقع بانک ضمی و راه مهمله نک سکونی و قافک فخیله نقاب معناسنه در  
 النسو بد اولولامق بقال سووده قومه و برکسنه نک غلام سیدی طوغغه و غلام اسودی طوغغه دخی دیرلر  
 بقال سیدالرجل علی البناء للمجول اذ اولد غلاما سید او کذلک اذ اولد غلاما سوداللون و برنسنه سیاه اینکه  
 دخی دیرلر بقال سوودت لانا تسو بد او قلدن اسکی پالاسی بومش دوب دوونک یاغرنه نیار اینکه دخی دیرلر بقال  
 سوودت الابل تسو بد الال سوود همزه نک فخی و سپنک سکونیه زیاده اولو معناسنه در بقال هو اسود من فلان ای  
 اجل منه فرا ایتدی هدا سید قومه الیوم دیرلر اما زمان قریب سید اولمق معناسی قصد اولنسه هدا ساید قومه  
 دیرلر یعنی زمان قریب سید اولور و اسود القلب قلبک ایچنده اولان فان در حبه القلب معناسنه و اسود  
 بیوک بلان دخی دیرلر که انوک رنگنه قرال دخی اوله لاسود همزه فخی و و اوک کسر بله اسودک جمع عظیم بلانلر  
 معناسنه و اسود اسم اولد ایچون بووزن اون جمع اولور و اوک کسر و وصف اولسه فعل و زنی اوزن جمع اولوردی  
 بقال اسود ساخ غیر مضاف لانه پسلم جلد کلام یعنی هر بل قاولد ایچون بو بله دیرلر الاسود دیشی بلان  
 ولا بقال اسود ساخ لانا ساداة و الاسواد من الافعال برکسنک ولد سیدی طوغغه دیرلر بقال اسادالرجل و اسود  
 اذ اولد غلاما سید او کذلک اذ اولد غلاما سوداللون الاسنیاد همزه نک کسری و سپنک سکونیه سیدی قتل  
 ایتیمک یا اسیرا ایتیمک یا خطبه ایتیمک یعنی اقر یا سنن برکسنه سن تزویج ایچون خطاب ایتیمک بقال استاد القوم بنی  
 فلان اذ اقتلوسید هم او سروه و خطبه الیه یعنی برکسنه سن تزویج ایچون خطاب ایتیمک بقال استاد القوم بنی  
 قهر نک و سواد شخصه دخی اطلاق اولنور لاسود همزه نک فخی و سپنک سکونیه و و اوک کسر بله سوادک  
 جمع الاسود همزه نک فخی و و اوک کسر بله جمع جمعیدر سواد امیر بکک اجمال و اثناننه دیرلر سواد مال کثیره  
 دخی دیرلر بقال لفلان سواد ای مال کثیرا بو عبیدروائی اوزن و سواد بصره و سواد کوفه قریلرینه اطلاق اولنور  
 و سواد القلب حبه القلب دبد کلزی نسنه در و سواد ناس عوام ناسه دخی دیرلر و هر عدد کثیره دخی اطلاق  
 اولنور لاسوداد همزه نک و و اوک کسر بله و لاسو بداد همزه نک و و اوک کسر بله قرارمق بقال اسودالشیء  
 و اسواد اسوداد او اسو بداد او شعرده اسواد دخی جایز در الفک حرکتیه اجتماع ساکنین لازم کلسون دیو  
 و بوندن امر اسواد کلور و اگر دلر سک ادغام ایدرسن لاسید همزه نک ضمی و سپنک فخی و یانک کسری  
 و تشدید بله و لاسیود همزه نک ضمی و سپنک فخی و یانک سکونیه ایکسی دخی اسودک تصغیر بدرکه سیاهه  
 بقین دیک اولور لاسیدی همزه نک ضمی و سپنک فخی و یانک سکونیه تصغیرک نسبتی دریاء متحرکی  
 حذف اینکله السو بدی سینک ضمی و و اوک فخیله تصغیر تخیم نسبتی درو بعض لغتده سوادالرجل دخی واقع  
 اولمشدر باب رابعدن عورت عینه دبد کاری کی و بعضیلر سدت دیشدر قلت کی و سویدا  
 القلب قلبک ایچنده اولان فان حبه القلب معناسنه السواد سینک فخیله و و اوک سکونی و الفک مد بله سیاه  
 معناسنه در رمز سوز معناسنه دخی کلور بقال کلت فلانا فارد علی سو داء و لایبضاء ای کله قبیحه و لاحسنه  
 و سو داء اسکی معناسنه دخی کلور بقال الوطاء السو داء للدارسه کما بقال الوطاء الحمراء للجدیده و و طاء  
 و اوک فخی و طانک سکونیه ابق بصدغی یرایز معناسنه و سو داء القلب قلبک ایچنده اولان فان ککه اکا  
 حبه القلب دیرلر الاسودان خرمایله صودن عبار ندر و برجاعت مز بد مدینه مهمان اولد قلر نه مز بد  
 ایتدی مالکم عندی الالاسودان انلر ایتدی ان فی ذلک لمقنعا یعنی خرمایله صونی فهم ایتد بلر مز بد ایتدی

مرادم اولد کادر مرادم بلکه جره ابله لیل درو حره حاء مهمله وراه مهمله نك فتحار بله سیاه طابشلویره دیر لر  
المساودة میمک ضمی وواوک فتحیله قر القده یا خود اولوقده بر کسنه بی غالب اولوق بقال ساودنی فلان فسدت  
من سواد اللون والسودد جميعا یعنی ابکی معناده دخی استعمال اولتور و مساوده سرله سو بلشمکه دخی دیر لر  
بقال ساودته مساوده ای ساررت واصله ادنا سوادک من سواده وهو الشخص سود البطون سبندک ضمیله و بانک  
وطانک ضمه لر بله ارق اولان طوار لر دن عبار ندر یقال جاء فلان بغمه سود البطون وجاء بها جم انکلی ای مهازیبل  
و کلی کافک ضمی ولامک فتحیله بوکر کاردیک اولور و بوکر کرمز بلغی ارقلقدن کابت درالسود سبندک فتحی  
وواوک سکونیه که بعض اشعارده واقع اولمشدر قبس طاغری درو سود بر موضعک دخی اسمدر السواد سبندک  
کسر بله سرله سو بلشمک بقال ساودته مساوده و سواد ای ساررت تابه الحسه ایتد پلر سن قومک اولوسی سن  
نیچون زنا ایتدک ایتدی قرب الوساد و طول السواد یعنی زنا بیاعت بونلر دره وساد وواوک کسر بله بصدقه دیر لر  
وسود اشخص شخصه قرب اولوب کیزلو سو بلشمکه دیر لرتنه کم الان مرو رایتدی السید سبندک کسری و یانک  
سکونیه قوزد که یرتجی جانور لر دندر الصیده مؤننی وکاه اولور که سیدار سلان دخی اطلاق اولنور السیدان سبندک  
کسر بله منتر دیند کسری اوت که اکل اولنور که معناسنه السهاد سبندک فتحیله او یا نقلق السهد فتحیله بیعاه  
بقال سهد الرجل یسهد سهد من الباب الرابع السهد ضمتبندله قلیل النوم اولان کسنه السهد علی وزن  
التکریم او یندر مق بقال سهد تانا المسهد میمک ضمی وهانک فتحی و تشد بد بله او یاخش کسنه السوده سبندک  
فتحی هانک سکونیه اعتماد اولنن امره دیر لر بقال مارا بت من فلان سهد ای امر اعتمد علیه من کلام او خیر  
فصل الشین الشد بد سبندک فتحی و دالک کسر بله برک نسنه محکم معناسنه بقال شیء شدد ای بین الشدة  
الشدة سبندک کسر بله قاتلق الشدة سبندک فتحیله جمله ایتک بقال شد علیه فی الحرب یشد شد من الباب الاول  
ای حمل علیه الشد سبندک فتحیله سکر تک عد و معناسنه بقال شد ای عدا و شد ارتفاع معناسنه ده کلور بقال  
شد النهار ای ارتفع و شد قوی قلق معناسنه دخی کلور بقال شد عضده ای قواه و شد معتمد علیه معناسنه ده  
کلور بقال شده ای او ثقه یشده و یشده من الباب الاول والثانی وهومن النوادر فر ایتدی شول فعل که فعلت  
وزنی اوزن در مضاعفدن فعل لازم اولور سه مضارعی مکسور العین در عفت واعف کی واکر متعدی  
اولور سه رددت و مددت کی مضارعی یفعل کلور مضموم العین الاوچ کلمه نادرو واقع اولمشدر که بری شده یشده  
و یشده و بری دخی علیه یجعله علل دن که علل ابکنی مرئیه ده صوا یچمه که دیر لر و بری دخی نم بنم در بقال نم الحدیث  
بنه و بنه و فر ایتدی شول فعل که بود کراولننه مخالف کلور ایشید لمن فعلا دن اول قلیل دراصلی ضمه در الهمین  
بر فعل کسرله کلشدر اما ضم شربک اولقسزن که اول حبه یحبه در الاشداد قوی اولوق بقال اشد الشیء ای قوی  
واشداد سکر تک معناسنه ده کلور بقال اشد ای عد المشادة میمک ضمی و دالک تشد بد بله قائلشمق المنشد  
میمک ضمی و دال اولینک کسری و تشد بد بله بحیل معناسنه انشد بد بر نسنه بی قوی ایتک قال الله تعالی شذوه  
ای قواه الا شد همزه نك فتحی و سبندک ضمیله قوت معناسنه در وقوله تعالی حتی یبلغ اشد ای قوته وهوما بین ثانی  
عشرة الی الثلثین و اشد لفظی بر مفرد در که جمع بناسی اوزن کلشدر انک کی وانک الفک مدی ونونک ضمیله  
قورشن معناسنه در اشد ابله انکک نظیری یوقدر بعضلر ایتدی بونلر جعلدر در لفظ لرندن مفرد لر یوقدر  
اسال و ابابیل و عباد بد کی و مذا کیر کی و اسال الفک مد بله مشابهت بقال هو علی اسال من اینه ای شبه و ابابیل  
طیر معرفدر و عباد بد بلو کلر جماعات معناسنه و مذا کیر ذکر ک جمعیدرات رجل معناسنه و سبویه ایتدی  
اشدک مفردی شدت در و معنی جهتمدن بو حسن در زیر ایلغلام شدت دیر لر و لکن فعله افعال وزنی اوزن جمع

سینک

سهد

شدد

اولماز واما انعم نعمك جمعى در عرب بلك يوم بوس و يوم نيم ديد كاري قوللرندن ما خود در بعضيلى ايتدى انعم جمع  
 جمع در نقول نعمة ونعم وانعم وشول كسسه لركه ايتدى استك واحدى شد در كلب واكلب كى يا خود شد در ذئب  
 واذئب كى بونلرك بوسوزى مجرد قياس در نته كم ابايلىك واحدى بول در ديد بلىر عجوله قياسا حاله كى بول كلام  
 عربدن ايشد لمش دكلدر الشدى شينك ضمى والفك قصر بلة فعلى وزنى اوزنه شدت معناسنه ابو زيد  
 روايتى اوزنه الاستداد همزه نك كسر بلة برك طور صاحبى اولمق يقال اسد الر جل اذا كانت معه دابة شديدة  
 الشروء ضمتينله قاچمق يقال شرد البعير يشرد شروء من الباب الاول اذا نفر وشروءك فتح شينله جمعى دخى  
 كاور قچملىر معناسنه زبورله زبركى الشرا شينك كسر بلة بمعناه الشاردرانك كسر بلة والشروء شينك فتحى  
 وارانك ضميلة قچن دوه وشروء شول قافيه در كه شعرده اطراف ولايتده سو بلىنور الشرد فتح شينله جمعى مثل  
 خادم وخدم وغائب وغيب النشر بد تانك فتحى وشينك سكونيله سورمك طرفه معناسنه ومنه قوله تعالى  
 فشرد بهم من خلفهم اى فرق ويدر جمعهم الشربد شينك فتحى وارانك كسر بلة سورمك طرفه معناسنه بنو الشربد  
 سايم قبيله سندن بر جماعتك اسميدر الشكد شينك ضميلة وكافك سكونيله عطا الشكد شينك فتحى وكافك  
 سكونيله عطا قلمق معناسنه مصدر در يقال شكك يشكك شكك من الباب الاول اى اعطاه الشهادة شينك  
 فتحيله خبر قطعى معناسنه يقال شهد الر جل على كذا من الباب الرابع وكاه اولور كه شهد الر جل دخى دير لر هانك  
 سكونيله تخفيفدن اوترو اخفشدن بولر روايت اولمشد روعر بلك اشهد بكد ايد كاري ا حلف معناسنه در  
 دروشهات شاهد لوق ايتكه دخى دير لر يقال شهد له بكد اشهادة اى ادا ما عنده من الشهادة وشهات فى سبيل  
 الله شهيد اولمغه دخى دير لر الشاهد هانك كسر بلة شهات ايدى جى وشاهد شول قويي صويدير لر كه سموك كى  
 اوغلانله بلة كاور طوغدغى حينده وشاهد دبله دخى دير لر لسان معناسنه وشاهد ملكه دخى اطلاق اولنور  
 پادشاه معناسنه وصاحب صراح شاهد ملكدر ديش در فرشته معناسنه سهودر كويكه كلام جوهر بلة ملك  
 عبارتنى فتح لامله طن ايتشدر و پادشاه معناسنه اولدغنه جوهر بلك اير ايتدى كى قول اعشى شاهد بتر ولا  
 تحسبني كافر الك نعمة على شاهدى يا شاهد الله فاشهدى كه شاهد اولدن مراد اسان در اقرار معناسنه وشاهد  
 نائيدن مراد پادشاه در خليفة الله معناسنه وشاهد بومعنايا اولدوغنه مهذب الاسما ده دخى نصر مچ ايتشدر  
 الشهد شينك فتحى وهانك سكونيله شاهدك جمعى صاحبله صحب كى وسافرله سفر كى بعضيلىر بو كه انكار ايتد بلىر  
 المشاهدة ميمك ضميلة وهانك فتحيله برنسنه بى اشكاره كورمك معاينه معناسنه لشهو دضمتينله حاضر اولمق يقال  
 شهد شهود اى حضر وشهود جمع معناسنه دخى كاور يقال شهود اى حضور و بواصلنده مصدر ايدى وشهود  
 شهدك دخى جمعى كاور وشهد فتح شين وسكون هانك شاهدك جمعى در صاحبله صحب كى وشهدك جمعى الاشهاد  
 دخى كاور همزه نك فتحيله وشهود الناقاة ناقه نك طوغردغى يرده اولان ولادت اتر بدر قانندن واغلان اولندن  
 وغير بدن الشهد شينك ضمى وهانك فتحى وتشد بلة كذلك شاهدك جمعى در راع ابله ركع كى الشهد شينك  
 فتحى وهانك كسر بلة شهات ايدى جى وشهد فى سبيل الله قتل اولنان كسسه بيدى دخى دير لر الشهد شينك  
 ضمى وهانك فتحى والفك مد بلة شهيدك جمعى الاستهاد همزه نك كسر بلة شاهد طومتق يقال اشهدت على كذا  
 فشهد عليه اى صار شاهدا عليه وحاضر قلمق معناسنه دخى كاور يقال اشهدنى ملاكه اى احضرنى وملاك  
 ميمك كسر بلة مهم اولن نسنه واشهاد مذى طاهر اولمغه دخى دير لر يقال اشهد الر جل اذا امذى ومذى ميمك  
 فتحى وذلك سكونيله شول صوبيه دير لر كه ملاعبه حالنده يا خودند كى حالنده لذله كاور المشهد ميمك  
 ضمى وشينك سكونى وهانك كسر بلة شول عورت در كه اري بيانندن كله هاسنر استعمال اولنور ومغيبه شول  
 عورت دير لر كه اري غائب اوله وبونك استعمالى هابله در الاستشهاد طلب شهات ايتك يقال استشهدت فلاناى

شرد

شكد

شهل



سألتهم ان يشهد المشهد ميمك وهانك فتخيله خلقك حاضر اولاجق يرى محضر الناس معناسنه واستشهاد في  
سبيل الله شهيد اولمغه دخی دیرلر بقال استشهد فلان على البناء للمجول ای صار شهيدا النشهد تانك وشپنك  
فتخيله وهانك ضمی وتشد بدبله نازده تحیاته اوتور مق الشهد شپنك فتخی وهانك سكونيله والشهد شپنك  
ضميله وهانك سكونيله موملى بال الشهد موملى بال پان مى الشهاد شپنك كسر بله شهدك جمعی الشید  
شپنك كسر بله هر نسنه در كه انوكله دیوارى صوار لر كرك كرج اولسون كرك مرراونى اولسون الشید شپنك  
فتخيله مصدر در صوامق معناسنه بقال شاده يشيده شید اذا حصصه المشید ميمك فتخی وشپنك كسر بله  
صواش نسنه المشید ميمك ضمی وشپنك فتخی ویانك فتخی وتشد بدبله اوزون اولان نسنه مطول معناسنه  
وكسائی ایتدی مشید ميمك فتخی وشپنك كسر بله واحدا یچوندر ومنه قوله تعالى وقصر مشید ومشید جمع  
ایچوندر ومنه قوله تعالى فی بروج مشیدة الا شادة همزه نك كسر بله بر نسنه بی اوازی رفع ایتكله یعنی صوت  
اعلا بله چاغر مق در بقال اشاد بذكره ای رفع من قدره وابوعمر وعبيد دن روايت ایدوب ایتدی اشادة  
تعريف معناسنه كلور بقال اشدت بالشى ای عرقته فصل الصاد الصخذ صادق فتخی و خانك سكونيله كون  
بقمق بقال صخذة الشمس بصخده صخذ الصابته واحرقته وكر كرن اوتسنه دخی دیرلر بقال صخذ الصراد ای صاح  
وكركن دبدكری برقر مزيجه قومشدر بلبلدن بیوجك وصخذاسی اولمغه دخی دیرلر بقال صخذ النهار  
بصخذ صخذ اذا اشدت حره الصخذان صادق و خانك ودالك فتخه لر بله والصیخود صادق فتخی ویانك سكونى  
وخانك ضميله اسى اولان كون بقال يوم صخذان وصیخود ای شد بد الحرو ورك قیایدخی صیخود دیرلر بقال صخرة  
صیخود ای شد بد الا صخذ الفك كسرى وصادك سكونيله بر نسنه قزمق يقال اصخذ الحرباء اذا أصلى بحر الشمس  
یعنی كرتن كله كونشك اسپسندن قزسه وحر با خانك كسر بله ورائك سكونيله شول كرتن كله یه دیرلر كه كوش  
هر نجانبه دونسه اول دخی اول جانبه دون الصد ود ضمته بله اعراض معناسنه بقال صد عنه بصد صدودا  
من الباب الاول اذا عرض ومنع معناسنه دخی كلوز بقال صده عن الامر صدمعه وصرفه لاصداد كذلك منع  
معناسنه بقال صده بمعنى منعه الصد بد چاغر مق بقال صد بصد من الباب الاول وبصد من الباب الثاني ای ضح  
وضج دوه اغریوك التند چاغر مغه دیرلر وصد بد یان دن اولان ماء رقیقه ده دیرلر كه اكا قان دخی قارشمش اوله  
قوی اولوب ایرك اولقسرن بقال اصدا الجرح ای صار فيه المدة ومه ميمك كسر بله شول نسنه در كه یان ده جمع  
اولور ایرك كبی مثلا الصد صادق فتخيله وضميله طاع جبل معناسنه ابوعمر وایتدی هر طاعه صد دیرلر وصد  
دیرلر فتخيله وضميله سد وصد بد كری كبی الصرد صادق فتخيله ورائك سكونيله خالص معناسنه بقال احبه  
حبا صردا ونید صرد وكذب صرد ای خالص ونید ثونله وباء موحد و ذال معجه بله خرماسر انبه دیرلر وكذب  
كافك فتخی وذلك كسر بله بلان اولان نسه وصر دصادك كذلك فتخی ورائك سكونيله صغوق برد معناسنه  
فارسیدن تعریف اولمشدر سبني صاده دوندر مكله الصرد فتختپنله بر كسنه نیزاوشیاك بقال صرد الرجل بصد  
صرد من الباب الرابع اذا كان مجرد سرد صرد صادق فتخی ورائك كسر بله والمصراد ميمك كسرى وصادك  
سكونيله نیزاوشون كسنه وزچن اوقه دخی مصراد دیرلر بقال سهم مصراد ای نافذ وصر د قلب بر نسنه دن  
فراغت ایتكده دخی دیرلر بقال صرد قلبی عن الشى اذا انتهى عنه و اوق كجك معناسنه دخی كلور بقال صرد السهم  
عن الرمية اذا نفذ حده ورميه راء مهمله نك فتخی وميمك كسرى ویانك تشد بدبله صید معناسنه در الا صرد  
همزه نك كسرى وصادك سكونيله اوق كچورمك بقال صرد الرامی الصارد رانك كسر بله كذلك كججی معناسنه  
بقال سهم صرد ای نافذ بنو الصارد بن مره عربدن بر قوم در الصردان صادق ضمی ورائك فتخيله ايكی طمرد دل  
التند الصرد صادق ضمی ورائك فتخيله بر قومشدر كه اكا بعض برلده كرتن دیرلر الصردان صادق كسرى ورائك

شید

صخذ

صرد

سكونيله صردك جمعى در ذكر اولنان قوشلر معناسنه و صردك ذلك شول بياض در كه انك ارقه سنده اولور  
اوكلن باغري رنده الصرد اصادك ضمى و رانك تشد بد بيله سول برفقه بلود در كه انوك بغمورى اولميه التصبر بد  
تازك فحى و صادك سكونيله بر مرثبه صور مقدر كه قافق مرثبه سنه وار ميه و تصبر بد عطاده استعمال اولنسه  
نقليل مراد اولور المصدر ميمك ضمى و رانك فحى و تشديد يله از ايجيلن نسنه يقال شراب مصدر اى مقلل  
ومصدر كذلك از ايجر بلن و از عطا قلن كسنه يدي دى ديرلر الصرد صادك كسرى و ميمك سكونى و رانك كسرى بيله  
شول ناقه يه ديرلر كه سودى از اوله جوهرى بد بر بن شو بيله طن ابدن ين كه ميم زائد اوله الصرد صادك فحى و رانك  
سكونيله و خاء معجمه نك فتحيله شول موضع در كه اكاشراب صردى نسبت اولنور الصعود ضمتينله بر دبان  
چقمق يقال صعد فى السلم صعودا من الباب الرابع التصعيد على وزن التكريم طاعه چقمق يقال صعد فى الجبل  
وعلى الجبل تصعيد الپوز بد ايتدى بوبابه صعد كلدوى معلوم اولدى و تصعيد دريه انكه دى ديرلر  
يقال صعد فى الوادى تصعيدا اى انحدرفيه الاصعاد سير ايمك يقال صعد فى الارض اى مضى و سار و اصعاد  
در يه ايمكه دى ديرلر يقال صعد فى الوادى اى انحدرفيه التصعد فتحمتينله و عينك ضمى و تشد بد بيله زحتلو كلك  
يقال تصعدنى الشىء اى شق على الصعد فتحمتينله تشد بد معناسنه يقال عذاب صعد اى تشد بد الصعود صادك  
فتحى و عينك ضميله بوكسك يره بوطك مقابلى در الصعائد فتح صادله صعودك جمعيد الصعد ضمتينله كذلك  
صعودك جمعيدر بوجه يرلر معناسنه جوز و عجانر و جزكبى و صعود صرب بوقوشه دى ديرلر عقبه كو و  
معناسنه و صعود شول ناقه يه ديرلر كذا قص الحلقة طوغور مغين كچن بل طوغور دغى و له ميل ابله تقول  
منه اصعدت الناقة و اصعدتها انا كلاتهما بالالف فرادن بوبله روايت اولنشدو يعنى اب فعالدن لازم  
و متعدى كلور و صعد كذلك صعيدك دى جمعى كلور مثل طر بق و طرق و صعد او زامغه دى ديرلر يقال هذا  
النبات بنى صعد اى يزداد طول الصعيد صادك فتحى و عينك كسرى بيله طپراق ثعلب ايتدى صعيد ير بوزينه ديرلر  
بارى تعالى ليمك بوقولندن او تزو فتصبح صعيدا زلقا الصعدات ضمتينله صعيدك جمعى اولان صعدك جمعيدر  
طريقك جمعى اولان طرق جمعى طرقات كلدوى كى صعيد مصدر بريك ايدى در صعاد صادك ضميله بر موضعك  
اسميدر الصعدة صادك فتحى و عينك سكونيله شول كوندرا اغاجى در كه دوز بتروغر لثغه و اصلاح ايمكه  
احتياجى اولماز نبات صعد يه بيان حمار لرى در الصاعدى عينك كسرى و يانك تشد بد بيله نبات صعد يه منسوب  
اولان نسنه و بونستت على خلاف القياس در الصعد اصادك ضمى و عينك فحى و الفك مد بيله شول نفسدر كه  
اوزون چكلمش اوله تنفس مدود معناسنه الصعد صادك فتحى و فانك سكونيله بغليوب محكم ايمك يقال صفة  
يصفه صفا من الباب الثانى اى شده و اوثقه التصفيد تانك فتحى و صادك سكونى و فانك كسرى بيله بمعناه الصعد  
فتحمتينله عطا معناسنه و صعد باغه دى ديرلر و تاق معناسنه الا صفاد همزه نك سرياه عطا قلق كرك مال و زمكاه  
اولسون كرك قول باغشلمغله اولسون الصفاد صادك كسرى بيله شول نسنه در كه انوكله اسير بغلرلر كرك صرم  
اولسون كرك دمر اولسون الا صفاد همزه نك فتحيله جمعى بوقاغيلرو بندلر معناسنه الصفرد صادك كسرى  
و فانك سكونى و رانك كسرى بيله شول قوشدر كه اكابو الملبخ ديرلر و فى المثل اجين من صفر دى زاده قورقق  
كسنه حتمنه ضرب اولنور الصلاد صادك فتحى و لامك سكونيله ز ياده برك نسنه يقال حجر صلد اى صلب املس  
و ارض صلد و جبهن صلد و جبهن اننه ديرلر پيشانى معناسنه الصلود ضمتينله چقماق طاشنك تش سزا و اوزى  
چقمق يقال صلد الرزد بصلد من الباب الثانى صلود اذا صوت و لم يجرج نار الا صلاد همزه نك كسرى يله چقمق  
طاشن بر يينه اورب اوزن چقمق يقال صلد الرجل اى صلدر نده الا صلاد همزه نك فتحى و صادك سكونى  
و لامك فتحيله بخيل معناسنه الصلود صادك فتحى و لامك ضميله شول چوملك در كه كچ قينر اوله و شول

صرد  
صرد  
صعد

صعد  
صفر  
صا

صاحد

ات درکه درلمیه وشول ناقه درکه سودی ازویره المصلاد میک کسری وصادک سکونیه کذلک سودی از  
اولان ناقه الصلخدی صادق ولامک فخی وخانک سکونیه والفک قصر بله قوی ومحکم اولان نسنه بقال  
جمل صلخدی وناقه صاخداقای قویه الصلخدم بمعناه یاومیم زاید لدر الصلخد کذلک قوی معناسنه بقال  
جمل صلخد و ساجم و ساجم سین مهمله نک فخی ولامک سکونی وحمیک فخیله طویل معناسنه در الصلخد  
صاد ضمیه و خانک کسر بله کذلک قوی معناسنه الصلخد صادق فخیله و خانک کسر بله جمعی الاصلخد اد  
همزه نک کسری وصادک سکونی ولامک کسر بله دیکلوب طور مق بقال اصلاخد اصلخد اد اذ  
انصب قائما الصمد صادق فخی ومیم سکونیه شول مکندر که بوجه اوله وغلیط اوله المصمد میم  
ضمی وصادک سکونیه ومیم ثانیه نک فخیله ایچی مجوف اولاین نسنه و بومصمتده لغت درنته کم مرورابتدی  
الصمد صادق کسر بله شیشه نک اغزن بکیه جک نسنه وقصد معناسنه دخی کاور بقال صمد  
صمد من الباب الاول اذ قصد الصمد فختینله سید معناسنه ز راهر کس اکا عرض حاجته قصد ایلر  
احتیاجی حالده المصمد میم ضمی وصادک فخی ومیم ثانیه نک فخی وتشدد بیده قصد اولنمش نسنه بقال بت  
مصمد ای مقصود الاصلخد همزه نک کسری وصادک سکونیه ومیم کسر بله سرعتله کتمک بقال  
اصمد اذ انطلق واسرع فی انطلاقه الصمد صادق کسر بله ونونک سکونی ودال ولینک کسر بله شول اولو  
کسنه بیدیر لکه بهادر اوله سیند شجاع معناسنه الصمد صادق فخی ودلک کسر بله صمد بیدک جمعی اولولر  
وبهادر لر معناسنه وبلالروا فتلر معناسنه ده کاور دواهی کی ومنه قول الحسن نعوذ بالله من صنادید القدر  
الصمد صادق فخی ویانک سکونی وهانک فخیله شول نسنه درکه صحرالده صوبکی کورینو رسراب جاری  
معناسنه وصیهد اوزون نسنه بیدخی دیرلر طویل معناسنه الصمد یا فقی بقال صمدته الشمس من الباب الثالث  
ای احرقته وهی لعة فی صمدته الشمس وقدم الصمد صادق فخی ویانک سکونیه اولمق بقال صاده یصیده  
وبصاده صمد من الباب الثاني والرابع ای اصطاده وصید اولنان نسنه بیدخی دیرلر مصید معناسنه المصید  
میم فخی وصادک کسر بله اسم مفعول مصید دن التصید فختینله ویانک ضمی وتشدد بیده اوله مق بقال  
خرح فلان یتصید المصید میم کسری وصادک سکونی ویانک فخیله شول نسنه درکه انوکله صید اولنور  
المصیده بمعناها الصید صادق فخی ویانک ضمیه او ولین کلب واکر غیر یقال کلب صید الصید ضمینه  
صیودک جمعی بقال کلاب صید علی الاصل الصید صادق کسر بله ویانک سکونیه کذلک صیودک جمعی اصلی  
صید ایدی یاذن ضمه تخفیف اولدی رسله تخفیف اولندخی کی وصادک ضمه سی کسره بیده تبدیل اولندی  
یا سالم اولسون دیو الصید فختینله مصدر در کبردن باشن بوقر و طوق معناسنه فعلند صید دیرلر یانک  
کسر بله باب رابعدن ویایی الفه قلب اتمد یلر مصدر رنه قلب اولناد غنه دلالت اینسون دیو الا صید همزه نک  
فخی وصادک سکونی ویانک فخیله شول کسنه درکه نکبردن باشن بوقر و طوقه و بوسبیدن ملک اولنلره اصید  
دیرلر زیر صاغه و صوله التفات اتمزلر بقال صید بمعنی صید کما بقال اعور یعنی عور و عور و صید اصلنده اعور  
و اصید ایدی حروف زوائد تخفیف اولنوب عور و صید دیدلر واکر بونلرک اصلی ذکر اولنان اسلوب اوزن  
اولسه عورده عاد و صید ده صاد دینک لازم اولوردی و اوی الفه قلب اتمکله خافه قلب اولندخی کی و بونلرک  
اصلی ذکر اولنان وجه اوزن اولد غنه دلیل سائر اخواتی بوجه اوزن اولمسیدر الوانه و عیوبه اسود و احمر  
واعوج کی و عی ده دخی قیاس بودر اگر چه مسموع اولما مشدر و بوسبیدن درکه بونلر دن فعل تعجب کازیر بونلرک  
اصلی ثلاثی اوزینه زائد در و ر باعینک و باعیدن بناسی ممکن دکل بلکه اکثری اقلدن بنا بیدر لر الصاد توج

صمد

صمد

صمد

صمد

صید

و نحاس در الصادي يانك تشد بد بيله شول كسنه در كه توجه و نحاسه منسوب اوله الصيد ان صادك فخي و يانك  
سكونيله طاش چو ملكر الصيد صادك فخي و يانك سكوني والفك مد بيله شول طاشلر در كه اندن چو ملكر  
ايشلر لر و صيدا برك يره دخي دير لر ارض غليظه معناسنه و بر شرك اد بدر و صيدا بني اسد قبيله سندن بر  
جماعتك اد بدر ابن السكيت ايتدي الصيد انة صادك فخي و يانك سكونيله غول در كه اندن كاه جنله و كاه  
بيان اد ميسي ايله نفس اول نور و ابن السكيت ايتدي صيد انة نسا طائفه سندن سيء الخلق و كثير الكلام اولان  
كسنه در فصل الضاد الضو و الضو و الضو بالضمين فيهما زكام ديد كاري علت كه باشدن نازل اولور الضو و  
ضادك ضمي وهمزه نك فخييله زكام اولق يقال ضئد الرجل على البناء للمجهول ضو ادا المضو و دميك فخي  
و ضادك سكونيله زكام اولمش كسنه الاضاد همزه نك كسري و ضادك سكونيله زكام قلمق يقال اضاد الله  
اي از كه الضاد خصومت معناسنه در ابو زيد روايتي اوزن ثقول ضادت الرجل ضاد اذا خصمته الضد  
ضادك كسر بيله بر نسنه نك مخالف الاضاد همزه نك فخييله و ضادك سكونيله ضدك جمع و ضد نظير  
معناسنه ده كلور يقال لا ضد له اي لا نظير له و كاه اولور كه ضد ايله جماعت مراد اولور قال الله تعالى و يكونون  
عليهم ضد الضد بد ضادك فخي و ذلك كسر بيله ضد معناسنه و نظير معناسنه ده كلور يقال لا ضد بد له اي  
لا نظير له ولا كفوله المضاد ميمك ضميله بري برينه ضد اولق التضاد تانك فخييله كذلك بري برينه ضد اولق  
المتضادان بري برينه ضد اولان نسنه ل الضد ضادك فخييله طول در مق يقال ضد القرية بضد ها اي ملاءها  
الاضاد همزه نك كسر بيله و ضادك سكونيله غضبه كلك يقال اضد الرجل اذا غضب ضر غد بر طاعك اسيدر  
و بعضيلر ايتدي بر مقبره نك اسيدر اولكه معنانيا اولحق منصرف اولور ثانيد منصرف اولماز الضفند فختينله  
و نونك سكونيله فرموده واحق اولان كسنه پس بوجماسيه الحاق اولمش در اخر نك نكر بر بيله الضد ضادك فخي  
و ميمك سكونيله بر نسنه بي باغله باغلق و عصابله باشه اور مق معناسنه ده كلور يقال ضمه بالعصا اي ضرب  
بها على رأسه و ابيك يوز لولك ايتك ومدار اقلق و رطب و يابسه دخي ضمد دير لر يقال شبت الابل من ضمد  
الارض و ضمد قيونك ايو سنه و يتلوسنه دخي دير لر يقال للغريم اقصيك من ضمد هذه الغنم و ضمد عورت ابيك  
كسنه بي دوست ابد نكه دخي دير لر الضماد و الضمادة ضادك كسر بيله باغ صارق معناسنه و ضماده بر نسنه نك  
اوزر بيله اولغه دخي دير لر يقال ناعلى ضمادة من هذا امر اي اشرفت عليه الضمد فختينله كين طوتمق يقال ضمد  
عليه بضمد ضمد من الباب الرابع اي اخن عليه واحنه حاء مهمله ايله كينه معناسنه در و كجش حقه دخي دير لر يقال  
لما عند فلان ضمد اي غاب حق من معقلة او دين و ثوب الاضداد همزه نك كسر بيله عر فجد كاري ديك نك پراخي  
طومر حقايق درهنوز اچلوب طهون كلكسز بين التضميد على وزن التكريم باشي دلبند دن غيري نسنه ايله  
بغلق در كرك بزيار سني اولسون كرك اخر نسنه اولسون التضميد فختينله و ميمك ضمي و تشد بد بيله باش باغلق  
يقال ضمدت فتمضد الضهد ضادك فخي وهانك سكونيله مقهور ايتك يقال ضهدت من الباب الثالث اي قهرت  
المضهود ميمك فخي و ضادك سكونيله قهر اولمش كسنه مقهور معناسنه المضهد ميمك ضمي و ضادك سكونيله  
وطانك وهانك دخي فختلر بيله مقهور و مضطر اولان كسنه الضهد ضادك ضمي وهانك سكونيله شول كسنه در  
كه هر كسه مقهور اوله يقال فلان ضهدت لكل احد اي كل من شاء ان يقهره فعل فصل الطاء الطرد طانك فخي و رانك  
سكونيله و الطرد فختينله بر نسنه بي راغ ايتك بعد معناسنه ثقول طردت فذهب ولا نقول منه افعل وانفعل الا  
في لغة ردية و يقال فلان بطرد هم اي يشلهم و يكسوهم يعني انلرك اردنجه كيدوب نلري سور و طرد سكون رايله  
و طرد فختينله دوه بي سور و بريره جمع ايتك و طرد بر كسنه يوار كيت ديكه دخي دير لر يقال طردت اذا نفيته

ضاد

ضدد

ضر غد

ضخند

ضمد

ضهد

طرد

عنك وقت اذهب عنا ويرقومك اوزر پنه كلكه دخی دیرلر بقال طردت القوم اذا اتبت عليهم وجزئهم وطرده  
او اولغه دور شمك مزاوله الصید معناسنه المطرود والطر بد طانك فخی ورائك كسر بده رد اولنش و سورنش  
كسسه وطر بد شول وده دیرلر كه ولد اخر دن صكره طو غمش اوله پس ثانی اولی طرفه ایش اولور الاطراد همزه نك  
كسری و طانك سكونیله بر كسسه نك طردن امر ایشك بقال اطردت های امرت بطرد های معنی دوه بی سورمه امر  
ایتدم وبقال فلان اطرده السلطان اذ امر با خراجه من بلاء ابن السكیت ابتدی اطراد بر كسسه بی مردود  
ایشك بقال اطردت اذ اصیرت طرد وطر بد خرماسلمقنك چو پنه دخی دیرلر اطردت طانك فخی ورائك كسر بده  
شول شكار در كه سورلوب اولتسنه سعی اولنه وطر بد شول قصبه در كه انوك كسكین نسسه سی وارد رانوكه  
ایكرو او قلد تراش ایدر لر المطارده میك ضمی ورائك فخیله او غراشه قو غشقی ومنه مطارده الاقران فی الحرب  
اذا حمل بعضهم علی بعض وقرن قافك كسر بده ورائك سكونیله او غراشه كشینك همتاسنه دیرلر اطراد طانك  
كسر بده او غراشه قو غشقی بقال هم فرسان الطراد و فرسان فانك ضمی ورائك سكونیله فارسك جمعی در انولور  
معناسنه الاستطراد او غراشه حیلله ایدوب قجر کی اولوب دشمنه ظفر بولماسن قصد ایشك لا طراد همزه نك  
وطانك كسر بده وتشدد بده بر قیاح نسسه بری بر پنه تابع اولق بقال اطرد الشیء ای تسع بعضه بعضا  
وجری واستقامت معناسنه ده كلور بقال اطرد الامر اذا استقام وجریان ایشك معناسنه ده كلور بقال نظر  
الانهار ای تجری المطرد همك كسری و طانك سكونیله شول قصبه كه ندر در كه انوكه وحوش دور ندر ایدو و طانك  
فخی وواوك سكونیله اولوطاغه دیرلر جبل عظیم معناسنه التطو بد علی وزن التكریم طاغله ده سیر ایشك تطو بف  
كبی المطاود همك فخی و طانك تخفیفی وواوك كسر بده سیر ایدو جك یلر مطاوح معناسنه فصل العین العبد عینك  
فخی و بانك سكونیله قول كه حرك نقیضی در العبد عینك فخی و بانك كسر بده كلب و كلیب كبی و بمقوله جمع  
كلام عربده قلیل در الاعد همزه نك فخی و عینك سكونی و بانك ضمیله كذلک عبدك جمعی العباد عینك كسر بده  
كذلک عبدك جمعی و عباد باری تعالی نك فاد خلی فی عبادی دبد کی قولنده بلوك معناسنه در حزب كبی العبدان  
عینك ضمی و بانك سكونیله كذلک عبدك جمعی قرله تران كبی العبدان عینك كسر بده و بانك سكونیله كذلک  
عبدك جمعی حشمله حشمان كبی و حشمان مركب صیه لری معناسنه العبدان عینك و بانك كسر بده و ذلك  
تشدد بده و العبداء كذلک عینك كسری و بانك كسر بده والف مدوده والف مقصون ابله والمعبوداء همك  
فخی و عینك سكونیله والف مدوده ابله بود ذكر اولنا نلر جمله عبدك جمعی در العبد ضمیله اخفش رواینده كذلک  
عبدك جمعی در سقفك جمعی سقف كلبو کی كبی و بوسیدن عبد الطاغوت قراءت ایتدیلر اضا فته و بعضیلر  
عبد الطاغوت قراءت ابتدی عینك فخی و بانك ضمیله و اضا فته خدم طاعوت معناسنه و عبد عینك فخی  
و بانك ضمیله عبدك جمعی دكلد زددلر بلكه فعل وزنی اوزر بنا اولنش اسمدر خذر كبی و ندس كبی زیر افعال  
فختینله فعل وزنی اوزر جمع اولنا زضم عینله و خذر كوزی اچوق كسسه متنبه معناسنه و ندس زکی طبع اولن  
كسسه العبودیه ضمیله و ذلك كسری و بانك تشدد بده و العبودیه ضمیله یا سز قوللق معناسنه بقال عبد بین  
العبودیه و بین العبودیه و عبدك اصلی خضوع وندلل در التعبد بانك فخی و عینك سكونیله نكریم وزنی اوزر  
ذلیل قلمق و تعبید قول ایدنكه دخی دیرلر الاستعباد و الاعتباد همزه نك كسر بده استفعال و افتعال وزنی اوزر  
كذلک قول ایدنك و فی الحدیث رجل اعتبد محررا لاعداد اكرام وزنی اوزر كذلک قول ایدنك التعبد علی وزن  
التكریم معناه یقال تعبدنی فلان و تعبد عبادت قلمق تنسك معناسنه و اكلمك معناسنه ده كلور بقال ما عبدان  
فعل ذلك ای مالبث المعبد همك ضمی و عینك فخیله و بانك فخی وتشدد بده ذلیل قلنن نسسه بقال طرد بق معبد

طود

عبدك

ای مدلل و معبد قطر ان سور لمش دوه پیدخی دیرلر بقال بعیر معبد المعبد شول کی در که قلافتانمش وزفت سور لمش  
 اوله العبادۃ عینک کسر بله طاعت معناسنه ال اعباد همزه نك کسر بله اکرام وزنی اوزن برکسنه طوار سر قلمق  
 بقال عبد بفلان علی البناء للمجهول اذا کت راحلته او عطبت یعنی یور لسه یا خود هلاک اولسه العبد فختینله  
 غضب معناسنه العبدۃ كذلك فختینله اسم در انغه کی بقال عبد من الباب الرابع ای انف وانف غضب ایتمک  
 ابو عمر وایتدی باری تعالینک وانا اول العابدین قولنده عابدین غضب اید بچیلر معناسنه در و عبد سبزک وقوت  
 معناسنه ده کلور بقال ناقه ذات عبد ای ذات قوه وسمن و مالثوبک عبد ای قوه و عبد بن الطیب بانک  
 سکونیه و علقمه بن عبد بانک و عینک فختیه العباد بد عینک فختیه خلا بقدن شول جماعتلر در که هر بری  
 بر جانیه کیشلر در العبا بید عینک فختی و باء ثانیه نك کسر بله عباد بد معناسنه در بقال صار القوم عباد بد  
 و عبا بید العباد بدی عباد بدک نسبتی سببو بی ایتدی مفرده رد اولنمادی ز پر اعباد بدک مفردی یوقدر قیاس  
 بودر که بونک مفردی یا فعلول ضم فائله یا فعلیل و یا خود فعلال اوله فالر ک کسر بله العباد عینک فختی و بانک  
 تشدید بله پراکنده قبیلله لر در عرب طائفه لرندن که حیره نام پرده نصرانی اولمشلردی و انلره نسبت عبادی در  
 وقیل لعبادی ای حمار بک شرفقال هذائم هذا کویا که بو کلام ربس قبیلله ابله حمار حقیقی بپندنه تردید  
 اولمش اوله و صاحب قاموس عباد عینک کسر بله در جوهری فختله در دندو کی غلط در دیش در دعوا ی  
 بلا دلیل ایشدر عبیدان صیغه تصغیر او زه بر دره نك اسمیدر که انده بر بلان پیدا اولمش ابدی که انده طوار  
 اولمشی وادم وار مسبتی منع ایشیدی العبید صیغه تصغیر او زه عباس بن مرداسک اتک اسمیدر و عبید  
 رجالدن برکسنه نك اسمیدر العبدی عینک فختیه و یای نسبتله عبد القیسه منسوب اولان کسنه در و کاه  
 اولور عبسی دخی دیرلر العبدی عینک ضمی و بانک فختیه بر جماعته منسوب بدر بنی عبدی بن جناب بن قضاعه  
 قبیلله سندن که انلره بنو العبید دیرلر تنه کم بنو الهذیل نسبتنده هذلی دیرلر العبدان عینک فختی و بانک سکونیه  
 بنی قشیر قبیلله سندن عبد الله بن قشیر و عبد الله بن سلمه در العبیدان عینک فختیه و بانک کسر بله عبیده  
 بن معاوی بن قشیر و عبیده بن عمرو بن ماویدر العبادله عینک فختی و دالک کسر بله عبد الله بن العباس و عبد الله  
 بن عمرو عبد الله بن عمرو بن العاص در صاحب قاموس ابن مسعود عبادله دن دکدر جوهری غلط ایشدر  
 دیشدر حالا که جوهری نسخه لر نه ابن مسعوده تعرض اولنماشدر العتید عینک فختی و تانک کسر بله حاضر  
 و مهیا معناسنه التعتید تانک فختی و عینک سکونیه نکریم وزنی اوزن حاضر قلمق بقال عتده تعتید الاعتاد  
 همزه نك کسر بله و عینک سکونیه حاضر قلمق معناسنه كذلك بقال اعتده اعتادا ای اعد لیوم و منه قوله  
 تعالی واعتدت لهن متکا العتد فختینله و العتده عینک فختی و تانک کسر بله شولات در که سکرتمک ایچون  
 احضار اولمشدر ابن السکیت ایتدی عتد و عتد فختله و کسر له فرموده و تام خللق اولان لته دیرلر العتاد عینک  
 فختیه یراق و الت معناسنه در بقال اخذ للامر عتده و عتاده و کاه اولور که بیوک چناعه عتاد دیرلر العتود  
 عینک فختی و تانک ضمیله شول او غلاغه دیرلر که کولوب قوی اولوب اوزر بنه بریل یکمش اوله الاعتده  
 همزه نك فختی و عینک سکونی و تانک کسر بله و العدان عینک کسری و دالک تشدید بله عتودک جمع در  
 او غلاقلر معناسنه و عدان اصلنده عتدان ابدی تایی دال ایچنده ادغام ایدوب عدان دبدلر عتود عینک  
 کسری و تانک سکونی و و اوک فختیه بردن نك اسمی در و کلام عر به فعلول وزنی یوقدر ذکر اولناندن  
 و خروعدن غیری و خروج بید انجیر دبد کلری اوت که نباتات قسمندن در العجد عینک ضمی و نونک سکونی رحیمک  
 ضمیله قور و اوزمدن بر نوع در العجرد جعفر وزنی اوزن خفیف معناسنه فر ایتدی مجرد میمک ضمی و عینک و رانک

عتد

عجد

عجرد



عجرب  
عجلد  
عدد

فخيله عريان معناسنه در كويادك عجرد اسمي بوندن مأخوذ در زير اعريان اولنه خفت لازم كلور العجاردة عينك  
فخحي مرانك كسر بيله خوار جدن بر طائفه در كه عبد الكريم بن العجرد ك اصحاب يدرا العجرب دنساطاً بفه سندن بد زان  
اولان عورندر العجالد عينك ضمي ولامك كسر بيله والعجلد عينك ضمي وحميك فخحي ولامك كسر بيله او بنس  
سودكه قويي اولمغه بشلمش اوله لمن خاثر معناسنه العد عينك فخخيله صايق بقال عدت الشئ عدا العدد  
فختينله والعد بد عينك فخحي وودالك كسر بيله صابنلن نسنه نك مقداري يعنى معدودك مقداري بقال هم عدد  
الحصى والشري اى فى الكثرة ووحصى اوفوق طاشه وثرى ثاء مثلثه ايله طير اغه ديرلر وبقال فلان عدد بنى فلان  
اى يعد فيهم الاعتداد صابلق بقال عده فاعتد اى صار معدود او اعتداد حساب صايق بقال اعتد ب العدة  
عينك ضمي وودالك تشد بد بيله بر نسنه نك ايشه ير يانى بقال هو من عدة المال وعده حاضر لثق معناسنده  
كلور بقال كونوا على عدة اى استعداد وعدة يا وزكون يچون يات ويراق حاضر لمغه دخی ديرلر بقال اعدت  
لحوادث الدهر عدة اى هيات لها شيئاً من المال والسلاح العتاد عينك فخخيله كذلك يات ويراق معناسنه  
عدة كبي بقال اخذ للامر عدة وعتاده اخفش ايتدى باري تعالينك جمع مالا وعدده ديد وكي قولي بو معنيدر  
بعضيلر ايتدى جعله ذاعد معناسنه در الايام للمعدودات يام تشر بق كه عيد اصحابك اول كونندن صكره كان  
اوج كوندر الاعداد همزه نك كسر بيله حاضر قلمق بقال اعده لامر كذا اذا هيا له الاستعداد حاضر لثق بقال  
استعد لامر كذا انهيأ له التعداد فختينله وودالك تشد بد بيله التعدد فختينله وودال اولينك ضميلاه وتشد بد بيله  
زياده اولمق بقال انهم لستعدادون ويتعدون على عشرة الاف اى زبدون على ذلك فى العدد عدة المرأة عينك  
كسر بيله حيسى كونلر بدر وعدة بر نچه معناسنه دخی كلور بقال نفدت عدة كتبى جماعة كتب وانفاذ فالبه وودال  
معجه ايله ارسال معناسنه در الاعتداد همزه نك وتانك كسر بيله عدت چكهمك وعدنى منقضى اولمق بقال اعتدت  
وانقضت عدتها المعدان ميمك وعينك فخخيله وودالك تشد بد بيله ارقه سنه اكر ك اكر ميمى دكدكى ير معد  
ميمك وعينك فخخيله عرب طائفه سنك باباسى كد اول معد بن عدناندر وسيبوي ايتدى معد كله سنه ميم  
نفس كله دندر زير افعله تعدد ديرلر حالاهه تفعل وزنى كلام عربده قلت اوزره در التعدد تانك وميمك فخحي  
وعينك سكونيله معد تشبيهه قصد ايدوب انلره منسوب اولمق يا خود معد معبشى كبي معبشت ايتك بقال  
تعد الرجل اى تريا زبهم او ناسب اليهم وعمر بن الخطاب رضى الله عنه ايتدى اخشوشنو وتعد دوايعنى لباسك  
ايريسن كيوب قلت اوزره معبشت ايدك وابوعبيده ايتدى تعدد دخی غلظت معناسنه در بقال تعدد الغلام  
اذ اشب وغلظت وبقال تعدد ووالى تشبهوا بعيش معد يعنى ثعمى وزى عجمى ترك ايدوب اب عرب ابن معد معبشى كبي  
معبشت ايتك كه معد قبيله سى معبشت بانبه جزوى نسنه ايله چنور لردى وكذلك عمر ك رضى الله عنه حدبث  
اخرنه عليكم بالنسبة المعدية بعض نسخة ده عليكم باللبسة دخی واقع اولمشدر لباسدن كسر لامله وتعد د  
نباعد معناسنه ده كلور بقال تعدد اذ نباعد المعيدى ميمك ضمي وعيمك فخخيله معد منسوب اولنك تصغيرى در  
ومعد عرب طائفه سنك باباسى در نته كم مرورايتدى كسانى ايتدى عربلر ك مثلنه ان نسمع بالمعيدى خير من ان تراه  
دبد كلرى قوللر نه معيدى معدى لفظنك تصغير بدر كه معدى معد منسوب ندر اصلنه تشد بد دللر ايدى  
يانك تشد بد بيله ذلك تشد بدى بر يرده جمع اولماسن ياء تصغيرله ثقيل كورمكن ذلك تشد بدى تخفيف  
اولمشدر و بو مثل شول كسنه حقنه ضرب اولنور كه خلق ايجنده صيت وصد ايله نامى سو بلنه وحين  
ملاقاة حقير كور بيله وابن السكيت نسمع بالمعيدى لان تراه ديردى تا وبل امرده قلمق اوزره يعنى اسمع بولا تراه  
العد عينك كسر بيله شول صودر كه انوك ماده سى اولماغين منقطع اولميه بكار صويي وقويي صويي كبي

الأعداد همزة نك فتحيله وعينك سكونيله عندك جمعى در قيوصولرى و بكارصولرى معناسنه وعد كذلك كثرة  
معناسنه ده كاور بقال انهم لد وعد وقبض وقبض قافك كسر بله و بباء موحد نك سكونيله عد دكثير معناسنه در  
العداد عينك كسر بله بلان صوقدغى یرك بلى تمام اولد قده اچسى دپر شيك بقال عادتة اللسغه اذا تنه لعداد  
وفى الحدیث ما ذالت اكله خيبر تعادنى فهذا وان قطعت ابهرى و ابهر همزة نك فتحيله شول طمر در كه اول منقطع  
اولد قده صاحبى وفات ابدر وعد ادقمر ثريايه نازل اولدغى وقته دخى دير لر بقال لغيت فلان اعداد الشرياي مرة  
فى الشهر وذلك ان القمر ينزل الشريافى كل شهر مرة ويوم العداد عطا كونييه دير لر وعداد جنون علامته دخى  
دير لر وعداد صابى معناسنه ده كاور بقال فى عداد اهل الخيراى يعد معهم وعداد القوس يابك كرىشى اواز بدر  
وعداد ديوانه دخى دير لر بقال فلان عدا ده فى بنى فلان اذا كان ديوانه معهم اى يعد منهم فى الديوان العدد  
عينك كسرى و ذلك فتحيله عداك مقصور و بدر عداد اللسغه معناسنه كه الان مرورا يتدى و بونك مقصور  
كلى ضرورة شعره مخصوصه صدر العدان عينك كسرى و ذلك تشدد بد بله عهد معناسنه در و العدان عينك  
فحيله بمعناه بقال كان ذلك فى عدان فلان و عدان فلان اى على عهده و زمانه العرد عينك فحيله و رانك دخى  
سكونيله برك نسنه بقال شىء عرد اى صلب العرود ضمتينله چقمق و يوحناك بقال عرد التبت يعرود دامن  
الباب الاول اذا طلع و ارتفع ويستعمل فى الباب وغيره يعنى اضى ديشى وغيرى دخى استعماله بوبله در العراد  
عينك فحيله براوت در العرادة كذلك عينك فحيله ديشى چكر كه و ايو حاله دخى دير لر بقال فلان فى عرادة خير  
اى فى حال خير و عرادة برانك اسمى در العرادة عينك فحى و رانك تشدد بد بله بر نسنه در كيجر ك منجنيق مثالنه  
التعرب على وزن التكريم قاجمق بقال عرد ال رجل تعربد اذا فر العرند فحيتينله و نونك سكونى و ذلك فحيله  
قانى نسنه و سفر حله ملحوق در و سفر جل ايو ايد كلى معروف ميوه در العرند عينك و رانك ضمه سيله  
و نونك سكونيله قان كرىشدر سبب و يوزايننده و بونك نظيرى كلام عر بده ترنج در العر بده عينك فحى  
و رانك سكونى و بانك فحيله يرمز خوى سو الخلق معناسنه المعربد ميمك ضمى و عينك فحى و بانك كسر بله  
شول كسنه در كه مست اولد قده يولد اشته ابد اليله العر بدينك كسرى و رانك سكونى و بانك فحى و ذلك  
تشدد بد بله سلفد كى جرد حله ملحوق در بر بلاندر كه قر غر و رولكن كسنه يى انجمن و سلفد سبب كسر بله  
و عين معجه نك فحيله و ذلك تشدد بد بله احمق معناسنه و جرد حل حيمك كسرى و راء مهمله نك سكونى و دال  
مهمله نك فحيله و حاء مهمله ابله فر موده دوة يدير لر العسجد عينك فحى و سبب نك سكونى و حيمك فحيله التون  
زهب معناسنه و عسجد حرف ذ و لقبسز كن ربا عيلرك برى در و ذونق ذلك فحيله دل واجنه دير لر العسجدية  
كذلك عينك فحى و سبب نك سكونيله و بانك تشدد بد بله بر موضعك اسمى در و عسجدية كذلك شول دوه لره  
دير لر كه تربين اولمشدر ياد شلر اچون العصده عينك فحى و صادك سكونيله بوزمق بقال عصده عصبه امن  
لباب الثانى اذا الواه العاصد صادك كسر بله شول دوه در كه اولوركن باشتى او موزندن جانبه بون العصود  
ضمتينله اولك موت معناسنه يقال عصبه عصبه اذا مات العصيدة عينك فحى و صادك كسر بله بولماج  
دبد كلى اشدر كه كفچه ابله انى دوند رر لر تا كه قابه قوبد قنرند چو ملكه بر نسنه باقى قليموب جمله قابه دوكر  
العصود عينك كسر بله و صادك سكونيله امر عظيم يقال وقعو فى عصبواى امر عظيم العصبوا و عينك فحيله  
و واوك كسر بله عصبواك جمعيدر بقال جاءت الابل عصبوا اذا ركب بعضها بعضا العصبه عينك فحى و صادك  
ضميله قول كد ير سكدن او موز باشته و ارنجه ساعد معناسنه اكر چه ساعدك مشهورى بودر كه سلك معناسنه  
اوله تنه كم مهد بده ارنشله تعبير ايشدر ركن جوهر ينك تفسيرندن فهم اولنان بودر كه ديسكدن كتفه و ارنجه

عرد

عرب

عسجد

عصده

عصده

ساعداطلاق اولنه وارش بيلكه ديرلتنه كم حليمي لغتندك تعرض اتمشدر و بونده دورت لغت وارد برى عضد در  
ضادك ضميله و برى دخی ضادك كسر بله در حذرله حذر كبی و عضد در ضادك سكونيله و عضد در عينك ضمی  
و ضادك سكونيله مثل ضعف وضعف العضد عينك فتحی و ضادك سكونيله معاوت ايمك بقال عضدته اعضده  
من الباب الاول و بر كسنه نك قولنه دككه دخی ديرلر و اغاجی دخی كسيمكه ديرلر بقال عضدت الشجر اعضده من  
الباب الثاني ای قطعت بالعضد المعضد ميمك كسرى و ضادك فتحيله باز و بندد بدي كسرى نسنه كه قوله بغلر المعضد  
ميمك كسرى بله بمعناه المعضد ميمك كسرى و ضادك فتحيله دهره دبد كسرى الت كه انوكله اغاج كسرى المعضود  
كسيلن اغاج العضد فتحته بله بمعناه المعاضده ميمك ضميله و ضادك فتحيله معاوت ايمك الاعتضاد همزه نك  
كسرى و عينك سكونی و تانك كسرى بله معاوت طلب ايمك بقال اعتضدت بفلان ای استعنت به و بر نسنه بي قول  
اوزرينه قومغه دخی ديرلر بقال اعتضدت الشی ای جعلته في عضدی العاضدان شول اپكي صف خرما  
فدانلری در كه بری برینه مقابل دبكلمش اوله العاضد ضادك كسرى بله شول دوه در كه ناقه نك قولنه يا شوب  
ناقه بي چوكد و الرعضيد عينك فتحی و ضادك كسرى بله شول خرما اغاجی در كه انك دالنه ال ينشه اصمعي روايتی  
اوزن العضدان عينك كسرى بله و ضادك سكونيله عضيدك جمعيدر كچرك خرما الخ لری معناسنه و اصمعي ايتدی  
چنكه خرما اغاجك دالنه ال بتشمسه اكا جبان ديرلر جيمك فتحی و بانك تشد بديله و راء مهمله ابله الاعضد  
همزه نك فتحی و عينك سكونی و ضادك فتحيله قولى انجه كسنه رقيق العضد معناسنه العضادى عينك ضمی  
و دالك كسرى و بانك تشد بديله قولى بيوك كسنه عظيم العدم معناسنه العضده عينك فتحی و ضادك كسرى  
ابله قولى قصنه اولان ال بقال بد عضده اذا قصرت عضدها بن السكيتدن بو بلهر و ابت اولمشدر ال اعضاد  
همزه نك فتحی و عينك سكونيله هر نسنه نك اطرافن بغلين شى بنادن و غير بدن اعضاد حوض ديرلر شول  
طشله كه حوضك صويي طاغلسون ديو حوضك اطرافنه دپكر ل اعضاد بان عينك كسرى بله قيونك اپكي  
جانبنده اولن اغاجله ديرلر كه قيونك اپكي جانبين بغلسون ديو ابدنر ل العضد فتحته بله بر مر ضرر كه دوه نك  
قولرينه عارض اولد قده قرلرن يرارلر بقال عضد البغير من الباب الرابع المعضد ميمك ضميله و عينك و ضادك  
فتحيله و ضادك تشد بديله شول قفتان در كه كين كسنه نك قولى يزنه علمى وارد المعضده كذلك ميمك ضمی  
و عينك و ضادك فتحيله و ضادك تشد بديله شول دوه لدر كه قوللر نك داغلى اوله العضاد عينك كسرى بله  
شول داغه ديرلر كه ذوه نك قولنه يقدر ل المعضد ميمك ضمی و ضادك كسرى و تشد بديله شول خرما قور غيدر كه  
بر جانبندن اولمغه بشلر ال يعضد يانك فتحی و عينك سكونی و ضادك كسرى بله براوت در كه اكا طر حشقه ق ديرلر  
كه بعضيلر انى اجى قضى ابله تفسير اتمش بعضيلر اجى مار و لاه تفسير اتمشدر كذا فى الترجمان العطر د عينك  
وطانك فتحی و رانك تشد بديله اوزون طوبل معناسنه بقال يوم عطر دوشا و عطر دوشا و شين معجه نك  
فتحی و همزه نك سكونيله بر نسنه نك غاينه ديرلر العطار د عينك ضمی و رانك كسرى بله بر بلد زك اد بدر خنسدن  
و خنس خانك ضمی و نونك تشد بدي و فتحيله كيزلن نسنه لدر د كراولنن بلد زلر كاهى غروب اند كچون خنس  
دبد بيلر و عطار د تيمدن بر جماعتك اد بدر كه انلر انى رجال العطار دى ديكله معروف كسنه نك قومی در العطود  
فتحته بله و و او ك فتحی و تشد بديله سر عتله اولن سير و بوكله خماسيه ملحق در و اوى مشد ذ قلغله القعد عينك فتحی  
و قافك سكونيله بغلق بقال عقدت الحبل و العهد فانعقد من الباب الثاني و رب مثالونك غليظ او لما سنه دخی عقد  
ديرلر بقال عقد الرب و غيره اذا غلط بو نغد يرجه عقد بغلق معناسنه اولو ر الانعقاد همزه نك كسرى و نونك  
سكونيله بغلق العقيد عينك فتحی و قافك كسرى بله قوی و غليظ اولن نسنه و عقيد بر نسنه بي مقرر قايحي

يعضد

عطر د

عطود

عقد

معناسنه ده کاور بقال فلان عقید انکرم وعقید اللوم یعنی احسانی و اساءتی جهنی ثابت در الاعقاد همزه نك  
 کسر بله برنسنه بی قوی قلیق بقال اعقدت انا التعقید بمعناه بقال عقدت تعقید اکسانی ایندی قطران مثل او ده  
 ورب مثل او ده اعقدت حتی تعقد دیرلر التعقد فختینله وقافک ضمی وتشد بد بله قوی قلیق وتعقد قوم بریره  
 جمع اولوب بغلغه دخی دیرلر بقال تعقد الرمل والحیظ وغیرهما العقدة عینک ضمی وقافک سکونیه دو کم  
 یری یعنی شول یرکه عقد انوک اوزرینه اولور بقال جبرت بده علی عقدة ای علی عثم یعنی الده اولن صنق اوزرینه  
 صرقی صارلدی وعثم صنق یره دیرلر وعقده شول یره دیرلر که اغاجی چوق اوله یا خود خرما لوق اولوب خرما  
 انجلمری چوق اوله وفی المثل الف من غراب عقدة یعنی کثیر الاشجار اولان یرک غرابندن الفی زیاده در و الف الفک  
 مد بله ما لوفک معناسنه در زیر اشجاری چوق اولان یرک غرابی او جز العقد عینک ضمی وقافک فختیه عقده نك  
 جمعی در غضب معناسنه ده استعمال اولنور بقال للرجل اذا سکن غضبه قد تحالت عقده وعقد كذلك شول  
 قومه دیرلر که بریره بغلش اوله مفردی العقدة عینک فخی وقافک کسر بله العقدة عینک کسر بله قلا ده کبیون  
 باغنه دیرلر الاعقد همزه نك فخی وعینک سکونیه والعقد عینک فخی وقافک کسر بله شول کسنه در که دبلی  
 روان اولمیوب طوتقون سو بلیه العقد فختینله دل توثقون اولوق بقال عقد لسانه یعقد عقد او عقد قوم  
 یغنلرینه دخی دیرلر که واحدی عقده در ابو عمرو و ابی اوزن المعقدة میمک ضمی وقافک فخی وتشد بد بله شول  
 ایلره دیرلر که بریره بغلش اوله تشد بد کثیر ایچوندر المعقد كذلك میمک ضمی وقافک فخی وتشد بد بله شول  
 کلامه دیرلر که معناسی واضح اولیه الاعتقاد همزه نك کسری وعینک سکونی وتانک کسر بله برنسنه محکم اولوق  
 بقال اعتقد الشئ ای اشند وصلب واعتقاد برنسنه یقلیده قرار و یرمک بقال عتقد کذا بقلبه المعقود راوی  
 ثابت بقال لیس له معقود ای عقد راوی المعاقدة میمک ضمی وقافک فختیه عهد لشمک التعاقد فختینله وقافک  
 ضمیله قول و قرار ابد شمک بقال تعاقد القوم فیما بینهم وتعاقد کلابک بریره بغلش سیه کدار ککی دیشبسیله  
 جمع اولد قده واقع اولور المعقد میمک فخی وقافک کسر بله دو کم یری المعاقد كذلك میمک فخی وقافک کسر بله  
 دو کم یرلری و عربلرک هومنی معقد الازار دبد کلری قرب منزله دن کنایت در العقداء عینک فخی وقافک  
 سکونی والفک مد بله شول قیونه دیرلر که قوی بروخی باغلو کبی اوله الاعقد همزه نك فخی وعینک سکونیه کاب  
 معناسنه در قوی رغی اکثر یا بغلو کبی اولد و غیچون عقد اسمی کلبه اشتهار بولمشدر العنقود عینک ضمی ونونک  
 سکونی وقافک كذلك ضمیله اوزوم سلقمی العنقید فختینله وقافک کسر بله عنقودک جمعی اوزم سلقملری  
 معناسنه العنقاد عینک کسری ونونک سکونیه كذلك سلقم معناسنه ده لغت در العاقد قافک کسر بله شول  
 ناقه در که یو کلی المسی مقرر اوله وعاقد دبد بلر زیراقوی رغی بغلو کبی قالور حامله اولدغن بلدر مکچون وعاقد  
 قیونک حرینه و اطرافنه دخی دیرلر معقودة القری دیرلر شول ناقه یه کدار قه سی برک اوله و قری قافک فخی والفک  
 قصر بله در العقد عینک فخی وقافک کسر بله شول دو هیه دیرلر که قوی الخلق اوله عربلرک عقد مرد دبد کلری  
 قوللرندن ما خود در و عمر میم اولینک ضمی و رانک تشد بد بله محکم معناسنه العکدة فختینله دبلک دبی اصل  
 اللسان معناسنه العکد عینک فخی وقافک سکونیه سمرمک بقال عکد الضب من الباب الرابع اذا سمن العکد  
 عینک فخی وقافک کسر بله سمر اولن کلر وعکده سمر دوهیه دیرلر بقال ناقه عکده ای سینه العکال عینک ضمی  
 ولامک کسر بله قوی سود العکد عینک ولامک فختیه بمعناه زیاده اللام فیهما العکد عینک فخی ولامک  
 سکونیه برک معناسنه بقال شیء عکد ای صلد و بیون سکرینه دخی عکد دیرلر العکندی فختینله ونونک سکونی  
 والفک قصر بله هر نسنه نك فالننه دیرلر العکال عینک فخی ونونک کسر بله جمعی فالن نسنه لر معناسنه العکندی

صنق

عکد

عکد

عند

علود

علهد

عند

عينك ضميله دخي روايت در الاعداء همزه نك كسرى وعينك سكوني ولا ملك كسرى والملك مدبله غليظ وقوى اولمق يقال اغلندي الجمل واكلمدي اي غلط واشتد العلود عينك كسرى ولا ملك سكونيه وواوك فخي وذلك تشدد بدبله بيوك كبير معناسنه قال ابو عبيدة كان مجاشع بن دارم علود العنق اي كبير العنق العلهدة عينك فخي ولا ملك سكونيه او غلانك غدا سن خوب ايمك يقال علهدت الصبي اذا احسنت غداه العمود عينك فخي وميمك ضميله اود يركي سنون خان معناسنه الاعددة همزه نك فخي وعينك سكوني وميمك كسرى به جمع قلتي وعمود الصبح صباح وقتنده افقك بياض يقال سطح عمود الصبح اذا ظهر وعمود البطن ارقه پشت معناسنه يقال حمه على عمود بطنه اي على ظهره وعمود القوم سيد هم العمد ضمتينله جمع كثر تي العمد فختينله كذلك جمع وبواكسيه قراءت اولندي ياري تعالينك في عمد مددة ديدكي قولي وعمد يريغمو ردن نمناك اولمغه ودوه اوركي مجروح اولمغه ده ديرلر على ماسيحي الخباء المعمد ديركلو چادر خبا خانك كسرى والملك مدبله يوكن اولان چادر معمد ميم اولك ضمي وميم تانينك فخي وتشدد بدبله در العمد عينك كسرى به يو كسك بنار مذكر ومؤنث كلور العمادة كذلك عينك كسرى به عمادك واحدي وفلان طويل العماد ديرلر چينكه زيارت وازنلر منزلي معلوم اولسه العمد عينك فخي وميمك سكونيه قصد ايمك نقول عمدت للشئ عمد امن الباب الثاني اذا قصدت له اي تعمدت يقال فعلت ذلك عمدا على عين وعمد عين اي مجد ويقين ورنسنيه بي ديركله قال درمغه دخي ديرلر يقال عمدت الشئ اي اقمته بعماد بعمد عليه ومرض بر كسنيه بي زبون ايمكه دخي ديرلر يقال عمد المرض اي فدحه وانقله ويقال عمد من كذا اي اعجب منه ومنه قول ابى جهل عمد من سيد قتله قومه ونقول العرب عمد من كيل محق اي هل زاد عليه شئ التعمد فختينله وميمك ضمي وتشدد بدبله خطانك مقابل الاعداد همزه نك كسرى به برنسنه بي ديركله فالدرمق الاعداد كذلك همزه نك كسرى ونونك سكونيه ديركله التثق يقال عمدت فانعمد المعمود ميم اولك فخي وتانينك ضميله شول كسنيه در كه اني عشق زبون ايمش اوله العميد عينك فخي وميمك كسرى به كذلك عشق دن زبون اولان كسنيه عميد القوم بر قومك اولوسي سيد القوم معناسنه العمدة عينك ضمي وميمك سكونيه شول نسنه در كه اكا عماد اولنه الاعداد همزه نك كسرى به سو بكنك اتكامعناسنه يقال عمدت على الشئ اي ايكيت واعتماد ضعغه دخي ديرلر يقال عمدت عليه في كذا اي ايكلت عليه العمد فختينله يريغمو ردن نمناك اولمق بر مرتبه ده كه طيراغى اله لوب صقلسه مجمع اوله يقال عمد الثرى يعمد عمد امن الباب الرابع اذا ابلاه المطر وعمد دوه نك اوركي بنلدن بجملمكه دخي ديرلر حالاه طسره سي صحيح كورينور العمد عينك فخي وميمك كسرى به نمناك اولن بر اووركي بنجلان دوه يقال بعير عمد اي منفذ السنام وانفضاخ فابله وضاد معجه ابله بجملمكه وسنام سنينك فختيله دوه اور كجنه ديرلر العمرد فختينله ورانك فخي وتشدد بدبله اوزون طويل معناسنه يقال فرس عمد وطريق عمد وشاو عمد وشاوشين معجه وسكون همزه ابله برنسنه نك غاينه ديرلر العنود ضمتينله عدول ورجوع معناسنه يقال عند عن الطريق يعند عنود امن الباب الاول اذا عدل وعنود حتى بلوركن خلافن بشلك يقال عند يعند عنود امن الباب الثاني اذا خالف ورد الحق وهو يعرفه العنود عينك فخي ونونك ضميله عدول بدن كسنيه وعنود شول ناقده ديرلر كه بر كنار ده اونليه العند ضمتينله عنودك جمعي وعينك جمعي حقه خافت بدن كسنيه معناسنه مثل رغيف ورغف ورغيف راء مهمله وغين معجه ابله بر نوع اتك دروعنود لمرك قاني ديكمامك يقال عند العرق اذا سال ولم يرقا العاند قاني ديكمين لمرو عاند صاغلو صوللود ورتك معناسنه ده كلور عند كبي نونك كسرى به على ماسيحي ويولدن طسره كيدن دوه وشول كسنيه كه حتى بلوركن خلافن ايشليه العند عينك ضمي ونونك فخي وتشدد بدبله عاندك جمعي حقه مخالفت ابدنلر معناسنه الاعداد

عمره

عند

همزه نك كسر بله برى برى ارد نجه قوصمق بقال عند في قيمته اى اتبع بعضه بعضا العند فختينله جانب بقال عشى  
 وسط الا عند العنيد عينك فختى ونونك كسر بله حقك خلا فن اسلين كسنه العاندان نون اولك كسر بله ايكى  
 دن نك اد بدر المعاندة ميمك ضمى ونونك فختيله والعناد عينك كسر بله حقه فخالفت ايمك ومطلقا معارضه  
 ايمكه دخی ديرلر بقال عانده معاندة وعناد العند عينك فختى ونونك كسرى ابله صاغلو ووصولودورتك بقال  
 طعن عند اذا كان يينه ويسرة عند عينك كسرى ونونك سكونييه برنسنه نك حضور يينه ديرلر بقال فيها  
 ثلث لغات عند وعند وعند عينك كسرى وفختى وضميله وجمله سنه نونك سكونييه وعند طرف مكان وطرف  
 زمان اچون كلور بقال عند الحايط وعند الليل الا كه بو طرف غير مممكن در مبتدا اولسى جائز دكلدر مثلا عندك  
 واسع ديك جائز دكلدر و حروف جار دن عند يه مين كلمه من داخل اولور لدن داخل اولدغى كى قال الله تعالى  
 رحمة من عندنا وقال من لدنا ولا بقال مضيت الى عندك ولا الى لدنك وكاه اولور كه عند ابله اغرا اولنور تقول  
 عندك زيد اى خذه العند عينك ضميله ونونك سكوني و دال اولك فختيله خلو معناسنه در بقال مالى منه  
 عند المعلنند ميمك ضمى وعينك سكوني ولا مك فختى ونونك سكوني و دال اولك فختيله كذلك خلو معناسنه در  
 بقال مالى منه معلنند اى بدوكاه اولور كه سبيل معناسنه ده كلور بقال ما وجدت الى كذا معلنند اى سبيل  
 العود والعودة عينك فختى وواوك سكونييه رجوع معناسنه بقال عاد اليه يعود عودة وعود اذا رجوع وفى المثل  
 العود احمد و بقال عادله بعد ما كان اى اعرض عنه وعود يشلود وويدخى ديرلر شوبله كه باز لدن ومخلف دن ياشى  
 زياده اوله وبازل باء موحه وزاء معجه ابله سكر ياشنده اولان دوه ومخلف ميمك ضمى ولا مك كسر بله وحاء  
 معجه نك ما بننده سكونييه طقوز ياشنده اولن دوه كه اونه بيمش اوله العودة عينك كسرى وواوك فختيله  
 عودك جمى ياشلود وهر معناسنه وفى المثل ان جرجر العود فزده وقرابعتى ياشلود ووه چاغرد قجه يوكون  
 زياده ابله العودة عينك فختى وواوك سكونييه ياشلونا قه و بقال زاحم بعود اودع يعنى محار بده پيرلر كند بير بله  
 استعانت ابله زير ايرلر كند بيرى بكتلر ك حضور دن خير لودر وعود اسكى يوله واسكى اولولو غه دخی ديرلر  
 طريق قديم وسودد قديم معناسنه المعاد ميمك فختيله كير ووارا جق يرمصير ومرجع معناسنه واخرت معاد  
 خلق در خلا بقتك وارجق برى اولد غچون العياد عينك كسر بله خسنه خاطر ن صور مق بقال عدت المريض  
 اعوده عيادة العادة تون العاد والعادات جمع الاعتياد همزه نك كسر بله والتعود فختينله وواوك ضمى  
 وتشدد ببله عادت تقول عاده واعتاده وتعوده اى صار عادة له التعويد على وزن التكريم عادت ايمك بقال  
 عودك بيه الصيد فتعود وتعود ياشلوا ولمغه دخی ديرلر بقال عود البعير تعويد الاستعادة همزه نك و تانك  
 كسر بله برنسته يي نكر ارايمكى طلب ايمك الاعادة همزه نك كسر بله كير و ايشلك بقال استعدادت الشئ فاعاده ادا  
 سأل ان يفعله ثانيا المعيد ميمك ضمى وعينك كسر بله طاقت كتور چى كسنه بقال فلان معيد لهذا الامر اى  
 مطيق له ومعيد شول ارككه ديرلر كه نجه كره ديشى دوه سور يسنه وارمش اوله المعاودة ميمك ضمى وواوك فختيله  
 برنسنه يي نكر ارايشلكه ديرلر بقال الشجاع معاود لانه لا يمل المراس يعنى دور شمه دن ملات چكمز و بقال عاودت  
 الحمى قن اسنه تكرر طوتسه و بقال ايضا عاوده بالمسألة اذا سأل له مرة بعد اخرى التعاود هر كس كندى قومنه  
 عودت ايمك بقال تعاود القوم فى الحرب وغيرها اذا عاد كل فريق الى صاحبه العوادة عينك ضميله شول طعام درك  
 ركه بيد كدن صكره كير وكتور له عواد عينك فختى ودالك كسراوزر بناسيله امر معناسنه در عدكى مثل نزال  
 بمعنى انزل وتراك بمعنى اترك العواد عينك فختيله شول نسنه در كه كوكل دبلدوكى اوله بقال عد فان لك عندنا عودا  
 حسنا اى ماتحب العائدة همزه نك كسر بله فاد منفعت معناسنه بقال هذا الشئ اعود عليك من كذا اى انفع

عند  
عند  
عود



وعائنه مرحت وشفقت معناسنه ده كار بقال فلان ذوصفح وعايد اى ذوعفو ومرحه العود عينك ضيميله  
 اغاج خشب معناسنه العيد ان عينك كسر بله والا عواد همز نك فخييله وعينك سكونيله عودك جمع بله  
 اعاجلر معناسنه وعود چالنان ساز التنه دخي ديرلر و محشري مقدمه سنه عودى بر بطله تعبير ايشدر قپوز  
 معناسنه وعود شول اغاجه دخي ديرلر كه طيبلر دندرانوكله بخور ايدر لر عاد بر قبيله نك اسمى در كد انلر هودك  
 غليه السلام قومى در العادى يانك تشد بد بله قديم اولن نسنه كوي اكه عاد قومنه منسو بدر و عاد كاه اولور  
 خلق معناسنه ده كلور بقال مادري اى عاد غير مصروف اى اى خلق هو العيد عينك كسر بله شول نسنه در  
 كه سكا معتاد اوله اكر غصه در واكر غير بدر و عيد بيرامد دخي ديرلر الا عياد همز نك فخييله عيدك جمعى در يا بله  
 جمع اولندى حال اكه اصلى واوى در مفرد نك يا لازم اولد غچون بعضيلر ايتدى عواد اوزن جمع اولنمادى خشبك  
 جمعنه ملتبس اولماسون ديو التعميد عيده حاضر اولمق بقال عيد و اى شهد و العيد عاد ياء الك كسرى  
 والفك مد بله فاعلاء و زنى اوزن بر جالك اسمى در اكر عاد يانك نقدرى فاعلاء اولور سه باب معتلدن اولور  
 باب معتلده ذكر اولنوران شاء الله تعالى العيد ان عينك فخييله و يانك سكونيله اوزن ان خرما اغچلرى  
 العيد انه كذالك عينك فخييله عيد انك واحدى اوزن خرما اغچي معناسنه و بوذ كر اولنان نوز زاندا اولد دخي  
 تقدير جه در واكر نون اصلى اولوب فعلا ن فعلا ن و زنى اوزن اولور سه محلى باب النون اولور العهد اما ن  
 معناسنه و بين معناسنه و پيمان معناسنه و ذمت معناسنه و وصيت معناسنه و كوز نك معناسنه بقال  
 عهدت اليه اى اوصيته ومنه اسثق العهد الذى نكتب للولاة يعنى بوندن مشنق در بكر ايجون ياز بلن عهد نامه  
 ده و نقول على عهد الله لا فعلن كذا و عهد شول منزله ديرلر كه قوم هر چانه كنسه لر كير و انده كلر و عهد ملاقاته  
 معناسنه دخي كلور بقال عهدى بقر ب و عهدت بكان كذا اى لقيته و عهدت معناسنه ده كلور بقال  
 ان كرم العهد من الايمان اى زعايه المودة و عهد شول بغمور ن ديرلر كه بر يغمور ك اردنجه اوه العهد عينك كسر بله  
 و العهد و ضمتبله عهدك جمعى يغمور لر معناسنه بقال عهدت الارض اذا مطرت المعهودة ميمك فخييله وعينك  
 سكونيله و هانك ضيميله يغمور يغمش ير المعهد و المعهود ميمك فخييله بله شول منزله ديرلر كه مراجعت اكاوله  
 و شول يره دخي ديرلر كه انده بر نسنه ب عهد ايش اوله سن العهد عينك ضمي و هانك سكونيله بر نسنه هنوز وقوع  
 بولما غه ديرلر بقال فى الامر عهدت اى لم يحكم بعد و ضعف معناسنه دخي كلور بقال فى عقله عهدت اى ضعف  
 و دوغاهك معناسنه ده كلور بقال لا عهدت اى لا رجعت نقول ابيك المكسى لا عهدت اى تلمس و تنقلت فلا ترجع  
 الى تلمس سر عتله يور يكه و تنقلت بر نسنه دن خلاص بولوب كئمه ديرلر پس بلا رجوع بيع ايمك معناسنه  
 اولور و عهد شرى كاغدينه دخي ديرلر و كفالت معناسنه ده كلور بقال عهدت على فلان اى ما درك فيه من درك  
 فاصلاحه عليه التعهد فختينله و هانك ضمي و تشد پدى بله بر نسنه بى صقنغه ديرلر و عهدى بر خصوصه  
 بكم كه ديرلر بقال تعهدت فلانا و تعهدت ضيعتى و ضيعه ضاد معجه نك فخييله و يانك سكونيله نارله معناسنه در  
 و تعهدت بومثالو يرده افصح در تعاهدت دن ز ر تعاهد بنندن مشرك اولور و تعهد مرضله اعتبار بولغه دخي  
 ديرلر بقال فلان يتعهد صرع اى بجدد فيه العهد ان عينك كسرى و هانك سكونيله عهد معناسنه در المعاهد  
 ميمك ضمي و هانك كسر بله خراج كذا اولان كسنه ذمى معناسنه و هر كسنه كه سنوكله عهد ايد بيشه العهد  
 عينك فخييله و هانك كسر بله عهد ايدن كسنه العهد عينك فخييله و هانك كسر بله شول كو پدر كه قديمى اوله  
 بقال قريه عهدت اى قديمه اتى عليها عهد طوبى العهد عينك فخييله و هانك كسر بله شول كسنه بديرلر كه جميع  
 امورى ولايت ضبطه عهد سنه اله فصل العين الغد عينك ضمي و دالك فخييله بز ديد كارى يور مريجه

عهد

غلة

نسنه كهات ايجنده اولور الغدة غينك ضمي ودالك تشديد بله والغدة غينك ضمي ودال اولينك فتحيله غدك  
 واحدی وغده دوه طاعونه دخی ديرلر الاغداد همزه نك كسر بله دوه طاعون چقرمق يقال اغد البغير  
 وغضبناك اولمق معناسنه ده كلور يقال اغد فلان ای غضب وقومك دوه سنه طاعون دوشمكه دخی ديرلر يقال  
 اغد القوم اذا صابت ابلهم الغدة المغد ميمك ضمي وغينك كسر بله طاعون چقرن دوه اسمی ايتدی مغد غضبناك  
 اولن كسنه يه دخی ديرلر يقال رجل مغد ای كيشر الغضب الغرد فتحته نله صوت وتغنيه نغمه لرايتك يقال غرد  
 الطائر من الباب الرابع الغرد غينك فتحی ورائك كسر بله نغمه قلن طائر الثغر يد والتغرد على وزن التكرم  
 والتكرم بمعناه الغرد غينك كسرى ورائك سكونيه برجنس منتر در الغرد غينك كسرى ورائك فتحيله غردك  
 جمعی منتر لمعناسنه مثل قرد وقردة كسائی ايتدی غرده نك مفردی غرد در غينك كسر بله  
 فرايتدی غرده نك مفردن بن غرد ايشتم ج و جباة كبی وجب جيمك فتحی ورائك سكونيه قرمری  
 منتره ديرلر الغرد والغرد على وزن الثرة والثر والغرد والغرد على وزن التبنه والتبن كلها لغة فيها الغرد غينك  
 كسر بله ذكر اولنا نرك جمعی در كلبك جمعی كلاب و زئبك جمعی زياب كلدكى كبی المغرود ميمك فتحی  
 وغينك سكونيه كذلك منتر معناسنه در المغارب مغرودك جمعی منتر لمعناسنه الا غرد اعلى وغالب  
 اولمق يقال اغرد واعليه اغرد ای علوه بالشم والضرب والقهر مثل اغلنتوا واغلنتاء غين معجه ابله غلته  
 معناسنه در المعردی ميمك ضمي وغينك سكونى ورائك فتحی ودالك كسر بله على وغالب اولان كسنه الغرد  
 على وزن جعفر بر شجر ك اسمی در قبوع الغرد بر مقبره نك اسيد رمدينه منوره ده الغمد غينك كسرى وميمك  
 سكونيه قلیح قینی غلاف السيف معناسنه وقليح قيننه قویق يقال تمدت السيف اغمد واغمد غمد من الباب  
 الاول والثاني اذا جعلته في غمد الاغمد همزه نك كسر بله كذلك قلبی قيننه قویق يقال اغمدت اذا جعلته في غمد  
 المغمد ميمك ضمي وغينك سكونيه وميم ثانيه نك فتحيله قننه قونن قلب المغمود ميمك فتحی وغينك سكونيه كذلك  
 قننه قونن قلب ابو عبیده ايتدی مغمد ومغمود بونلر ايكسى دخی لغت فصيحہ در التغمد فتحته نله وميمك ضمي  
 وتشديد بله با ترمق يقال تغمد الله بغفرانه ای غمره بها وسنرايتك معناسنه ده كلور يقال تغمدت فلان اذا  
 سنرت عليه ما كان منه يعنى ان دن صادر اولان نسنه في سنرايتك غامد ميمك كسر بله يچندن بر قبيله نك ادبدر  
 الاغمد همزه نك كسرى وغينك سكونيه داخل اولمق يقال اغمد فلان الليل ای دخل فيه كانه صار في الغمد له  
 كما يقال ادرع الليل وادراع دال مهمله نك تشديد بله وراء مهمله وعين مهمله ابله لباس كيمك غمدان غينك ضمي  
 وميمك سكونيه يچنده بر كوشكك ادبدر الغيد غينك ويانك فتحی ابله نازه و تراولمق نومت معناسنه الغيد غينك  
 فتحی ويانك سكونى والفك مد بله بسلى اولن عورت كه نازه و تراوله العادة بمعناها يقال امرأة غيداء وغادة الاغيد  
 همزه نك فتحی وغينك سكونيه شول كسنه در كه او يحويه واروب او يحوه بوبنى اكش اوله فصلی الغاء الغواد  
 قلب كوكل معناسنه الافيدة فوادك جمعی كوكلر معناسنه الفاد فانك فتحی وهمزه نك سكونيه بر كسنه نك  
 كوكلنه طوقنق يقال فادته من الباب الثالث اذا اصبت فوادها فادتي بر يان ايتمه ده ديرلر يقال فادت اللحم من  
 الباب الثالث ولتك يا بعه دخی ديرلر نقول فادت الخبز اذا امالتها واتك بشور مكچون كوله واتشه يرا تمكه دخی  
 ديرلر الافوودة همزه نك ضمك وفانك سكونى وهمزه ثانيه نك ضمي ومد بله افعوله وزنى اوزن اتمك بشور مكچون  
 ترتيب اولنا يرا المفا د ميمك كسرى وفانك سكونيه نور قاشدر جوق المفا د ميمك فتحی وهمزه نك كسر بله جمعی نور  
 قاشدر جوق اعچلر معناسنه ومفا د كباب دمورينه دخی ديرلر ومفا د ده دخی بو معنائه در كذلك ميمك  
 كسر بله المفوود ميمك فتحی وفانك سكونيه كوكلنه دكيلن كسنه وكوكلنه مرض عارض اولنه دخی مفوود ديرلر

غرد

غردك

غرد

غرد

غيد

فاد

ومفروود یور کسر یعنی بی دل معناسنه کلور کسائی رو اینده الفید فانک فخی وهمزه نك كسر بله كذلك بی دل  
معناسنه بقال در جل مفوود و فیدای لافوادله و فید بریان اولش اتدخی دیرل بقال لحم فیدای مشوی الافتاد  
همزه نك كسری و فانك سكونيله اتی بشورب بریان ایتمك الفید بدصوت دیرل اصمعی رو اینده بقال فیدال رجل  
یفد فیدامن الباب الثانی الفداد فانك فخی و ذلك تشدید بلبه محکم اواز لو کسنه بقال رجل فداد ای شدد  
الصوت و فی الحدیث ان الجفاء والقسوة فی الفدادین بتشدید الدال و فدادین دن مراد شول کسنه لر درکه اکنیلر نه  
وطوار لنده صوت شدد بلبه چاغره لر و جفادن مراد طلم و قسوة دن مراد کوکل قرار مقدر الفدادین فانك  
فخی و دال الینك تخفیفی و ثانیه نك كسر بله شول او کوز لر درکه اکنینی انلر له اکرل الفدان فانك فخی و ذلك  
تشدید بلبه فدادینك مفردی اکنیچون اولن او کوز معناسنه الفد فدانك فخی و ذلك سکونيله جعفر و زنی  
اوزن دوزیره دیرل رارض مستنوی معناسنه الفر د فانك فخی و رانك سکونيله نك و تر معناسنه الافراد همزه نك  
فخیله جمعی الفرادی فانك ضمی و الفک قصر بله كذلك جمعی خلاف قیاس اوزن کو یا که بوفر دانك جمعیدر  
الفر د فانك فخی و رانك سکونيله و الفار در انك كسر بله و الفر د كذلك فانك فخی و رانك كسر بله و افر د فختنله  
و الفر د فانك فخی و رانك كسری و مد بلبه بونلر جمله یا لکر معناسنه در منفرد کی بقال ثور فر د و فر د الی اخره  
و فر د شول هو یه دیرل که سوریدن ایرلش اوله و فر د شول انجویه دیرل که ابللیکه دزلد که اره برینه غیر ۵ نسنه  
دیرلش اوله بعضیلر ایتدی فر اید الدر انجونك غایت ایرلرینه دیرل الفار دة شول سدن اغا حیدر که سائر سدن  
اغا چلرندن ایر و اوله و سدن اغاچی شول اغاچدر که عیشنه کونار دیرل افراد الجوم شول براق بلد زلر درکه آفاق سماده  
کونرینورل فرادی فانك ضمی و الفک قصر بله بلا تنوین و فرادی شونيله بر دیک اولور واحد واحد معناسنه  
الافراد همزه نك كسر بله بر نسنه بی ایرمق نقول افردت ای عزلته و ارسال ایتمکه دخی دیرل بقال افردت الیه  
رسولا و افراد بر بر طوغر معغه دخی دیرل بقال افردت الاثنی و ضعت واحد واحد المفرد میمک ضمیله و رانك كسر بله  
بر طوغر غورت موحد معناسنه و ناقده مفرد و موحد دیرل زنی راناقه بر بر طوغر زیاده طوغر مر الانفراد  
همزه نك كسر بله یا لکر اولمق بقال فرد و انفر د یعنی فر دین فانك فخی و رانك سکونيله کی کسنه بر برده یا لکر  
اولمق بقال لقیمت زید افردین اذالم بکن معکما احد التفرد فختنله و رانك ضمی و تشدید بلبه و الاستفراء  
همزه نك كسری و سبنك سکونيله كذلك یا لکر اولمق بقال نفردت بکذا و استفردت به اذا نفردت به الفرند  
فانك و رانك كسری و نونك سکونيله قیامک یو زنه اولن جوهری و الاجه سی الافرند همزه نك كسری و فانك  
سکونيله بمعناه الفرند فانك و رانك كسر بله بریرک ادی در بعضیلر بر قومک ادی در دپدی رمله معناسنه  
الفرصاد فانك كسری و رانك سکونيله شول توت درکه قرمزى اوله الفر د فانك فخی و رانك سکونيله جعفر  
وزنی اوزن کوزیا و رسبنه دیرل الفر د ان كذلك فانك فخی و رانك سکونيله شول ایکی بلد زلر درکه قطب  
فلکه قر پیلر در الفر د فانك ضمی و رانك سکونی و هانك ضمیله قالن و فرموده اولان کسنه الفرهود كذلك  
فانك ضیله جرموق و زنی اوزن محمد طایفه سندن بر جماعت درو محمد از قبيله سندن بر بلوک درکه انلره  
الفرهید دیرل فختنله و هانك كسر بله خلیل بن احمد العروسی انلردن در بقال رجل فرهیدی الفرهودی  
بودخی ذکر اولنان طایفایه نسبت قتنه استعمال اولنور یونس رو اینده الفساد فانك فخیله بر نسنه از مق  
بقال فسد الشیء یفسد فسادا من الباب الاول و باب خامس دن دخی کوز بقال فسد فسادا الفساد سبنك  
کسر بله ازوب بر مر اولان نسنه الفسدى فانك فخی و سبنك سکونی و الفک قصر بله فاسدك جمعی بقال قوم  
فسدی کما بقال سافط و سقطی الفسید فاسد معناسنه در بقال فسد فهو فسید اذا جاء من الباب الخامس

قد

قد

فرد

فرند

فرقد

فرهد

ولا تقل اتفسد الا فساد همزه نك كسر بـ فاسد قلمق يقال افسدنا الا سفساد همزه نك كسر بـ وسينك  
سكونيله برنسنه نك فاسد او ماسن طلب ايمك اسنصلاحك مقابلي در المفسدة ميمك وسينك فتي وقانك  
سكونيله برنسنه نك فسادن بـ بلك مصلحتك خلافي در الفصد فانك فتي وصادك سكونيله قان المق وطمر  
كسيك قطع عرق معناسنه يقال فصدت فصدت من الباب الثاني الافتصاد همزه نك وتانك كسر بـ كذلك قان المق  
يقال فصدت وافتصدت الانفصاد همزه نك كسري ونونك سكونيله والتفصد فختينله وصادك ضمي  
وتشديد بـ له افق سبلان معناسنه يقال انفصد الشيء ونفصد اذا سال الفصيد فانك فتي وصادك كسر بـ  
شول قان ذر كه بر طمر دن قان الدق لرنده بر نغرسق اچنده حفظ ايدوب قتلوق زمانلرنده بشورب موهمانه  
بدور ردي وفي المثل لم يحرم من فصدله يعني محروم قالم از شول كسنه كه انوك دوه سي فصد اولنه وكاه اولور  
كه فصدنك صادى اسكان اولنور تخفيفا پس زايه قلب اولنوب فز دله ديرلر هر صاد كه دالدين اول واقع اوله اكر  
مترك اولور سه اكار ايمه سي اشمام اولنوق جائز اولور واكر اسكان اولنور سه زاي محضه قلب اولنوق جائز اولور  
وبعضلر من قصدله استعمال ايتد بـ لرقافله من اعطى له شى قليل معناسنه قصدن ماخوذ اولمغله ولكن كلام  
عربيه استعمال شايح قابله در الفقد فانك فتي وقافك سكونيله برنسنه يى ياوى قلوب ارامق يقال فقدت الشى  
افقدت فقدت او الفقدان فانك كسري وقانك سكونيله والفقدان فانك خميله كذلك ياوى قلوب ارامق يقال فقدت  
فقدنا وفقدنا الافتقاد همزه نك كسري وقانك سكونيله والتفقد فختينله وقافك ضمي وتشديد بـ له كذلك ياوى  
قلوب ارامق يقال افتقدت الشى ونفقدت اذا طلبته عند غيبته الفاقد شول عورنر كه ولدنى ياخود زوجنى  
ياوى قانس اوله ويقال طيبه فاقد اذا فقدت ولدها الفند فختينله كذب الافناد بمعناه ويرلكن عقل ضعيف  
اولمغه دخى ديرلر يقال افند افناداى كذب الفند فانك فتي ونونك سكونيله راى ضعيف اولوق زياده  
بيرلكن وافندالرجل اى اهتر واهتار كبير اولوب ضعيف اولمغه ديرلر المفند راى ضعيف اولن ار كشى ولا يقال  
عجوز مفندة زير ايك تلى كنده عورت راى قادر دكلر التفنيد تانك وقانك سكونيله نكر يم وزنى اوزن بر كسنه يى  
ملا مت ايمك وضعف را بـه صفتلق الفند فانك كسري ونونك سكونيله طاغدن بر يان بيديرلر كه اوزاد بسنه اوله  
الفند الزمانى فانك كسري ونونك سكونى وزاء معجه نك دخى كسر بـ بر شاعرك اسميد ركز زمان قبيله سنه دن در  
وزمان اول قبيله نك باباسى اسميدر الفند اوة فانك كسر بـ ونونك سكونيله شول كسره ديرلر كه كسكين اوله  
يقال قدوم فند اوة اى حادة الفود فانك فتي وواوك سكونيله باشك ايكى جانبى يقال بدى الشيب بفود ديرلن  
السكيت ايتدى قجن بر كسنه نك ايكى بلوك صاچى اولسه فلان كسنه نك فود لنى وارد ديرلر وفودان يوكك  
ايكى دنكه دخى ديرلر وقران معناسنه يقال بين الفودين اى قعد بين العدلين وفود هلاكه دخى ديرلر يقال فاد يفود  
فود او فاد يفيد فيد من الباب الاول والثانى اى مات الفهد فانك فتي وهانك سكونيله پارس دبد كارى يرنجى  
جانور الفهود فختينله جمعى الفهد فختينله پارسه بكرمك يقال فهد الرجل من الباب الرابع اذا شبه الفهد فى  
كثرة نومه وتدده يعنى چوق او يومه وچوق كرنه دهه وفى الحدبث ان دخل فهد وان خرج اسد الفهد تان فانك  
فتى وهانك سكونيله ايكى پاره يومرى ات در كه انك كو كسنه اولور الفوهد فانك فتي وواوك سكونيله جعفر  
وزنى اوزن اولور وبلوغه قرب اولن او غلن الفوهدة مؤننى بلوغه قرب اولوب اولن اولن قينز الفياذ فانك فتي  
ويانك تشدد بـ له والفيادة كذلك فتح وتشدد بـ له صالنى يورين كسنه التفيد فختينله ويانك ضمي  
وتشدد بـ له صالنى يوريك بختركى وزناومعنى وفيادبايقوشك ار كنده دخى ديرلر صدى دبد كارى كى الفائدة  
عبدن ومالدين كسب ايتدى كك نسنه نقول منة فادت له فائدة الافادة همزه نك كسر بـ غيره برنسنه ويرمك

فصدك

فقدك

فندك

فودك

فهدك

فهدك

نقول

فيد

قتد

قترد

قتدا

قتد

قتد

قتد

تقول افدت المال اذا اعطيته غيرك وافاده استفاده معناسنه ده كلور يقال افدت اي استفدت يعني قبض ايتدم  
 الاستفاده همزه نك وتانك كسر بله فائده طلب ايتك وقبض ايتك الفيد فانك فخي ويانك سكونيله  
 صالني يوريك يقال فادي فيد اي بختر ومال ثابت اولق يقال فاد المال لفلان يفيد اي ثبت له وبرنسنه يي  
 ايصلماق معناسنه ده كلور يقال فاده يفيد ده اذا دافه يعني ثنك ايتسه ودوف دال مهمله ايله وقاليله  
 ثنك ايتكه ديرلر وفيد شول قبله ديرلر كه ائك طوطاغي اوزن بتروفيد مكه مشرفه يولند برمنزلك  
 ادبر فصل القاف القتد فختينله دوه بالانك اغاچي الاقتاد همزه نك فختيله والقنود ضميتنله قترك  
 جمى بالان اغاچلري معناسنه القتاد قافك فختيله شول اغاچدر كدانوك دپكنلري وارد روفي المثل ومن  
 دونه خرط القتاد وخرط خاء معجه وطاء مهمله ايله يوتغه ديرلر وبومثل نهايت مرتبه ده بودر بوندن  
 اوتسي مشكلدر ديك محلند استعمال اولنور وبوذكر اولئانه قتاد اعظم ديرلر اما قتاد اصغر شول دپكنلو  
 انجدركه انوك ميوه سي نفاخه در عشر اغاچي ميوه سي كي ونفاخه نونك ضمي وفانك تشد بديله صويوزنه  
 اولان قبار جغه ديرلر وهرنسنه كه اكاشيه اوله اكادخي نفاخه ديرلر القتد قافك فخي وتانك كسر بله القتادي  
 فختينله والف مقصون ايله شول دوه لر در كه قتاد يمدن قارنلري اغريش اوله تنه كم رمتنه ورماني ديرلر  
 ورمته رمت دپد كلري اوتى اونليوب قارني اغرين دوه يديرلر قتادة قافك ضميله بر عقبه نك ادبر القتر د قافك  
 فختيله جعفر وزني اوزن والقنود قافك ضمي وورانك كسر بله والمقتر دميمك ضمي وقافك سكوني وورانك كسر بله  
 قيوني وقوز بسي جوق كسنه يقال رجل قتر دوقنار دوقنار دوقنار اذا كان كثير الغنم والسخال ابو عبيد بن بوبله روايت  
 اولمشدر القنود فختينله بانان دن برنسنه در خيار شبيه در كه خيار يادونك ديرلر القنود فختينله وحاء مهمله ايله  
 دوه اور كجك دبي القنود قافك كسر بله قنودك جمى اور كج ديبلري معناسنه ثمره ايله ثمار كي المقنود ميمك  
 كسري وقافك سكونيله شول دوه يه ديرلر كه اور كج قان اوله الاتحاد همزه نك كسر ايله ناقه نك اور كج بيوك اولق  
 يقال القنود الناقه القنود قافك فخي وحنك سكونيله اور كج قوي اولن ناقه وبواصلند قنود ابدى حانك  
 كسر بله تسكين اولندي مثل عشرة وعشرة القنود وقافك وميمك فخي وحاء مهمله نك سكوني ودالك ضميله  
 ميم زياده النغله باشك اردنه ديرلر القنود قافك فخي وحنك كسر بله قنودته نك جمى قفال معناسنه القنود  
 قافك فخي ودالك تشد بديله برنسنه يي طول يارمق تقول قنودت السير وغيره اقنود من الباب الاول وقد  
 مسافر قطع مسافه ايتكه دخي ديرلر يقال قد المسافر المسافه اذا قطعها وقد كج اغلاخي دريسنه دخي ديرلر الاقد  
 همزه نك فخي وقافك ضميله جمع قلتي در بلر معناسنه وقدك دخي جمى قافك كسر بله قايشلر معناسنه  
 القنود قافك كسر بله جمع كثرتي ابن السكيت دن بوبله روايت اولمشدرو في المثل ما يجعل قدك الى ادبك  
 يعني ازايشي جوق ايتكه باعث نه در وقد برنسنه نك بوپينه دخي اطلاق اولنور قامت معناسنه واندازه يه  
 دخي قد ديرلر يقال قد فلان قد السيف اي جعل حسن التقطيع ونقطيع قافله وطاء مهمله ايله اندازه يه  
 ديرلر الانقاد همزه نك كسر بله ونونك سكونيله يارمق القنود قافك كسر بله شول قايشه ديرلر كه خام  
 در بدن كسيلور القنود كذلك قافك كسر بله قايشلر ياره ي سوقده طريقتنه وخلا يقدن بر بلو كه ديرلر كه  
 هررينك هواسي اخرك هواسنه مخالف اوله قال الله تعالى كناطرايق قد دواقد در بدن اولان قابد دخي ديرلر يقال  
 ماله قد ولا قف، قف اغجدن اولن قابه ديرلر القنود قافك فخي ودالك كسر بله قور بدن ات ديرلر واسكي نزه دخي  
 ديرلر القنود فختينله ودالك ضمي وتشد بديله طاعلق بفرق معناسنه يقال تقدد القوم اذا تفرقوا الاقتاد  
 همزه نك كسري وقافك سكونيله ند بپرايتك يقال اقتد فلان الامور اذا دبرها وميزها قد يد قافك ضمي  
 ودالك فختيله تصغر وزني اوزن برصويك ادبرر حجازده القنود قافك ضميله برمرضدر كه بطنه عارض

اولو المقداد میم کسر به و قافک سکونیه صحابه دن برکسینه نک ادبدر المقدمیمک و قافک فتحیه دوز  
 یرمکان مستوی معناسنه قد قافک فتحی و دالک سکونیه حرف در فعلدن غیریه داخل اولمز و قد لما یفعل قولنک  
 جوابی در و خلیل ابتدی قد جواب منتظر اولان کسینه نک کلامند ایراد اولنو و مثلاً برکسینه جواب منتظر  
 اولسه قد مات فلان دیرلو و اگر منتظر اولادن خبر و یرسلر قد مات دیزلر بلکه مات فلان دیرلو و گاه اولور که  
 قدر بما معناسنه دخی استعمال اولنور و اگر سن قد کله سن اسم قلسک مشدد قلوب کتبت قد احسنه  
 دیرسن کذ لک کی و هو و لو بونلر برطر بقله اسم قلنسه اخرلری مشدد قلنور زیرا بونکله لردن نقص اولنان  
 حرف نه اید و کنه دلیل یوقدر یس اخرلر نه کندی جنسندن حرف زیاد اولنوب ادغام اولنور الاخری  
 الف اولان دکل زیرا اخری الف اولانک اخرن همزه زیاده قلو رسن زیرا اخری جنسندن الف که زیاده  
 اولنه ابکی الف جمع اولماغن الف ثانیه حرکت و یرملک لازم کله الف همزه یه منقلب اولور مثلاً ابله  
 یا خود ما بله برکسینه نسیمه اولنسه لاء و ماء دیرلو و قد ک دید ک لری حسبک مناسنه اسم در تقول قدی و قدنی  
 بالنون علی غیر قیاس زیرا بومقوله نونک زیاده اولنسی افعاله مخصوص در ضربی کبی و شتی کبی القراد  
 قافک ضمیه کنه دبد ک لری نسینه که دوه ده و سائر طوارده اولور و گاه اولور که قراد صدرله مه نک باشی مراد  
 اولور حمله الثدی معناسنه القردان قافک کسر به قراد ک جمع کنه لم معناسنه التقرید علی وزن التکریم  
 کنه ملک بقال قرد بعیرک یعنی دوه کک کنه لرن کیدروب پاک ابله و تقرید الد معغه دخی دیرلو بونک اصلی بودر که  
 برکسینه یریا و دوه بی طوتمق دبلسه ابتدالی کنه ملک شکلنده اولور ام القردان ات ایاغنده شول یرک ادبدر که  
 انک طیوغنده بتن قلالرله طرناغی مابیننده در القرد فتحینله بوکک یرامزی و بیاغینک عبث اولن یری القرد  
 کذک فتحینله یرمز اولن بوکدن برپان و فی المثل عکرت علی الغزل باخرة فلم ندع بجد قردة یعنی احمق عورت  
 اخر ایشه بشلدی بوک قومادی اکر دی و عکرت عطفت معناسنه در و نجد بوکسک یره دیرلو بوک یرمز اولق  
 بقال قرد الصوف بقرد قرد امن الباب الرابع و دری بی کوه دو شوب فاسد اولمغه ده دیرلر بقال قرد الادیم اذا حل  
 و برکسینه عاجز اولمغین ساکت اولمغه ده دیرلر الاقرا ده همزه نک کسر به کذک عجزدن ساکت اولق القرد قافک  
 فتحی و رانک کسر به کوه اطرافنده پان پان اولوب بری بری اوزینه مترتب اولن بلوت بقال صحاب قرد ای منقطع  
 فی افطار السماء القرد قافک فتحی و رانک سکونیه یاغی ثلومه جمع ابثک بقال قردت السمن فی السقاء اقرده قرد امن  
 الباب الثانی اذا جمعت القرد قافک کسری و رانک سکونیه میون دید ک لری جانور القرد و ضمینه قردک جمع  
 میونلر معناسنه القرد قافک کسری و رانک فتحیه کذک جمع در میونلر معناسنه مثل فیل و فیه و فی المثل  
 انه ازنی من قرد ابو عبید ایتدی بو مثله ذکر اولنان قرد هذیل طائفه سندن بر حاک اسیدر که اقا قرد بن  
 معاویه دیرلر و ازنی زیاده زنا اید می معناسنه در القرد علی و زن جعفر شول یرکه غلیظ و مرتفع اوله  
 و بوند حرفین تجانسین ادغام اولندی زیرا بوفعالیه ملحق اولن ادغام اولنماز القراد قافک فتحی  
 و دالک کسر به جمع در غلیظ و مرتفع اولان مکانلر معناسنه القراد یددخی کلشدر قردک جمعنده  
 دالینز کریم کوروب القرد و قافک ضمیه و رانک سکونیه و دالک ضمی ابله مکان مرتفع غلیظ قردد معناسنه  
 نته کم الان مرو و ابتدی قرد و دة الطهر کذک قافک ضمیه و رانک سکونیه ارقه نک اورته یری القرد  
 جعفر و زنی اوزن برنوع طاشدر که اوزرینه آتش بقوب تمام بشد کدن صکره نکلله حوضلر صوارلر ابو عبید  
 ایتدی القرامید قافک فتحی و میم کسر به بیان چپسنگ اولادی در و قرامیدک دخی جمع کلور کرامدلر  
 معناسنه القرمود قافک و میم ضمیه قرامیدک مفردی بیان چپسی اوغلاغی معناسنه القرمید قافک  
 کسری و رانک سکونی و میم کسر به کرمداجر معناسنه القرمید میم ضمی و قافک فتحی و میم ثانیه کذک

قرد

قردد

قردم



قصد

قصد

قصد

فتخيله كرمه له يا خود طاشله پاپلش بنا بقال بناء مقر مد اي مبنى بالا جر او الحارة القشدة قافك كسرى ايله  
وستينك سكونيله شول چو كندى در كه قياغك التنه چو كرجن قيق سو بقله بشور اسه ياغ قلماغچون القصد  
قافك فتحى وصادك سكونيله برنسنه يه توجه ايمك نقول قصدت ووقصدت له ووقصدت اليه بمعنى وطربق وجانب  
معناسنه ده كلور تقول قصدت قصدت قصدت اي نحوته نحوه يعنى انوك جانبته وسمتنه توجه ايتدم وفاقم معناسنه ده  
كلور تقول قصدت العود اذا كسرت واسرافله تغتير بيننده اولن اعتداله ده ديرلر القصد قافك كسرى وصادك  
سكونيله برنسنه نك پار سى القصد قافك كسرى وصادك فتحيله قصدت نك جمى پارل معناسنه الانقصد  
همزه نك كسرى ونونك سكونيله والتقصيد فتحيله وصادك ضمى وتشديد بيله فانق نقول انقصد الرمح ونقصدت  
الرمح اذا كسرت وتقصيد كلب اولمكه دخى ديرلر بقال انقصد الكلب وغيره اذا مات الاقصد همزه نك فتحى  
وقافك سكونيله فانق معناسنه بقال رمح اقصد اخفش ايتدى كلام عربيه مفرد اولوب جمع صيفه سى اوزن  
كلنرك برى بودر الاقصد همزه نك كسرى بيله برنسنه يه اوق ايرشوب فورى اول مكانه قتل ايمك نقول قصد  
السهم اذا اصاب فقتل مكانه واقصد تحية فقتلته واقصد رفق ايمكه دخى ديرلر بقال قصد فى مشبك واقصد  
بذرعك يعنى يور يكله رفق ايله ونفسه كهر رفق اوزن اول وذرع ذال معجه نك فتحيله وعين مهمله ايله اصلنده  
طاقت معناسنه در اما بو مقامده مراد نفس در القصيد قافك فتحى وصادك كسرى بيله شول شعره  
ديرلر كه انده تطويل اوله القصيد جمى سفينه ايله سفين كى وقصيد قورى اته دخى ديرلر لحم يابس  
معناسنه القاصد قريب معناسنه بقال بيننا وبين الماء ليله قاصدة اي هيئة السير لا تعب فيها ولا بطء  
الاقصد اسراف وتغتير بيننده اعتدال اوزنه اولمق بقال فلان مقصد فى النفقة اي معتدل القعود  
ضميتله والمقعد ميمك وعينك فتحيله او ترمق بقال قعد قعود او مقعد من الباب الاول اي جلس وقعود بر  
يرده قرار ايمكه دخى ديرلر بقال قعدت الرحمة اذا جئت يعنى قجن كر كس بربرده قرار ايشه وفدان اوزدك بغلغه  
دخى ديرلر بقال قعدت الفسيلة اذا صار لها جعد وجعد جيمك كسرى بيله وذال معجه نك سكونيله اغاچك اوزدكى  
يعنى بدنى الاقعد همزه نك كسرى بيله او ترمق بقال اقعد غير واقعد برمر ضد ركه دوه نك قالن انلر يه عارض  
اولوب انى يره مائل قلمور واقعد انك اياغنده شول حالت در كه اياغز زياده وودشوب طوغرى طوغر القعد  
قافك ضميله كذلك دوه ده اولان مرصد واقعد كسى القعدة قافك فتحيله بر كره او تورمق القدة قافك  
كسرى بيله برنوع او تورمق المقعدة ميمك فتحى وقافك سكونى وعينك كذلك فتحيله او تورق برى كه انسانك  
بلندن استخپسى در ز والقعدة برايك ادبدر ذوات القعد جمعيدر القاعد شول عورته ديرلر كه ولدن  
وحيطدن قالمش اوله القواعد قافك فتحى وعينك كسرى بيله قاعدك جمى اولاددن قالمش عوئلر معناسنه  
وبنياد معناسنه ده كلور ومحفه نك التنده ارقرى اولان اغچلره دخى قواعد ديرلر وقاعد خوارچدن  
برطائفه در القعد فتحيتله جمى در خوارچدن مخصوص طائفه لر معناسنه بعضلر ايتدى قعد شول كسره لر در  
كه انلرك دفترى اوليه يعنى ياد شاهدن وظيفه لرى اوليه وقعد دوه نك بقا غيلغند سسناك اولمقد  
التقعد فتحيتله وعينك ضمى وتشديد بيله برنسنه يى طلب ايمك بقال تقعد فلان عن الامر اذالم يطليه وير  
وكسنيه يى دبلدى كى سنه دن اليقورمق بقال تقعدت اى رفته عن حاجته وعقته وربث وعوق منع ايمكه ديرلر  
وبقال ما تقعدنى منك الا شغل اى ما منعنى التقاعد بر كسنيه نك حقن منع ابدوب ويرمكه ديرلر بقال تقاعد  
فلان اذالم يخرج اليه من حقه القعدة قافك ضمى وعينك فتحيله چوق او ترن كسنيه بقال رجل قعدة بحة يعنى  
چوق او تورن وجوق يتان كسنيه وقعد شول دوه يه ديرلر كه چوبان اى هر حاجتى ايجون چو كره قعود معناسنه

بقال نعم القعد هذ القعود قافك فختي وعينك ضميله شول دوه دركه بنلمكه قابل اوله و بنلمكه قابل اولمك  
ادنى مرتبه سى ابكى بلدر قوان ديشن براغجيه دكن قعود ديرلر برقد قد نصكره جل ديرلر و ديشى دوه نك  
تازه سنه قعود ديزر قلو ص ديرلر قافك فختيله ابو عبید روابى اوزن قعود شول دوه دركه اتى چوبان  
هر حاجتى ایچون قوللنه كه اكلسان فارسيله رخت ديرلر و نور كیده پيشونك ديرلر و بونك تصغير بله كاشدر  
شول مثل كه ديشلر در اتخذه قعيد الحاجات اذالمتهنوا الر جل فى حواي نجهم يعنى بر كسنه نى جوق استخدام  
اينسلا المقاعد ميمك فختيله خلقك اوتره حق يرلى صوق قفلر ده و چار شولر ده مقعد القابله قريدن عبارندر  
بقال هومنى مقعد القابله ميمك وعينك فختي و دالك نصبيله اذالصق بدين بديه يعنى قين اكد كوب طورسه  
وقابله قافله و باء موخه ايله ايم ديد كلى عوزت كه ولادت خيننه خدمت ايدر القعيدات قافك ضمى  
وعينك فختي و يانك سكونيله كرلر و پالانلر القعيد قافك فختي وعينك كسر بله همدم مقاعد معناسنه و بارى  
تعالينك عن اليمين وعن الشمال قعيد بدوى كولى قعيدان معناسنه در زيرا فعيل و فعولده واحد و تشنيه  
و جمع برابر اولور كقوله تعالى انارسل رب العالمين وقوله تعالى والملائكة بعد ذلك ظهير وقعيد شول جكر كه در  
كه انوك فنادى هنوز برابر اولما مشدر وقعيد شول صيده ديرلر كه صيادك اردندن كله نطحك مقابلى درونطح  
نوزك فختيله و طاء مهمله نك كسريه در و قعيدك لا اتيك وقعيدك الله لا اتيك ديرلر بونلر عرب بيننده بين  
اولد و غنه بناء بونلر ك ايكسى دخی مصدر لر در فعل مقدر ايله منصوب استعمال اولمشدر در ومعنى بصاحبك  
الذى هو صاحب كل نجومى ديكدر يعنى سنك همدم ك حتى كه جميع اسرار واقف در كه مراد حق تعالى در  
نته كم نشد نك الله ديرلر سالتك بالله معناسنه القعد قافك كسرى وعينك سكونيله قعيد معناسنه در قسم  
اولمقده بقال لا اتيك قعدك ولا اتيك قعدك الله مثل مامر القعيدة قافك فختي وعينك كسريه غرار در ايجنه  
متاع قورلر وقعيد شول قومه ديرلر كه اوزون اوليه وقعيد الرجل رجلك عورتى در كه همدم معناسندن  
ماخوذ در القعاد قافك ضميله كذلك رجلك عورتنه ديرلر كه زوجه معناسنه در و قعاد كونور ملكه دخی  
ديرلر بقال منى اصابتك هذا القعاد المقعد ميمك ضمى وقافك سكونى وعينك فختيله اقسق لنيك معناسنه  
بقول منه اقعده الرجل على البناء للمجهول ومقعد شول نمه يديرلر كه ديك دور اشاغه ياتش اوليه وصاحب  
صراحتك مقعد پستان فرو بسته ديدكى مطابق دكلدر فرو نشسته كركد زغالبا بصحيف اولمشدر  
القعد قافك ضمى وعينك سكونى و دال الينك فختيله والقعد قافك ضميله وعينك سكونى و دالك ضميله  
جد اكبرن قريب الابا اولن كسنه يعنى بابالرى معمر اولمغله جدا اعلايو واسطه سنى از اوله عبد الصمد بن على بن عبدالله  
بن عباسه قعد دى هاشم ديرلر برجهتدن مدح اعتبار ايدرلر لان الولاء لكبر و برجهتدن ذم اعتبار اولنور  
قه جه كسنه راوغلى اولمغله صعفدن خالى اولد غچون زيرا قوجه اوغلى اولنلر ضعفه نسبت اولنى كلسدر  
الافد همزه نك فختي وقافك سكونيله شول كسنه در كه يرمقلى نيك اوخيله پوزر او كجهرى يره بتمشز  
وطوار جنسندن شول حيوانه ديرلر كه بلكلرى كلميوب طرفينك او جن بصبه بقال فرس اقفداى بين القفد  
يعنى اشكان طرفى او جن بصبه و بوعيو بدن عد اولنور ابو عبید ايتدى قعد اياقندن غيرى يرده اولماز ايمى  
ايتدى قفد دوه نك المرينك خفى يا خود ابقلر بنك خفى انسى جانبنه يعنى اىح يوزه مايل اولمقدر بقال قفد فهو  
اقفد و اگر جانب و خشيه يعنى طشره يه مائل اولور سه اصكا اصدف ديرلر و قفد برجنس دلبند صارغغه  
ديرلر بقال اعثم القفد يعنى او جن صالحو يرمسه القفدان فختينله عطارك متاع قودغى نسنه خر بطه عطار  
معناسنه فارسى معربدر القلادة قافك كسريه شول نسنه در كه بيونلر بغلرلر التقليد على وزن التكريم قلادة

قفد

قلد

ثُمَّ قَوْلُهُ الْقَلْدُ فَتَحْتَنِيهِ وَلَا مَكَّ ضَمِي وَتَشْدِيدُ بَدَلُهُ قَلَادَةٌ تَأْتِي بِقَالَ قَلْدَتِ الْمَرْأَةُ فَتَقْلُدُ هِيَ وَتَقْلِيدُ دِينُهُ  
 تَابِعَ أَوْلَى وَوَلَا يَتَقَدُّ أَيْسَ اصْرَمَ لِقَ وَتَقْلِيدُ بَدَلُهُ حَجَّ قَرْبَانِي مَعْلُومٌ أَوْلَسُونَ دَبُوبُ بِنْتُهُ بَرْنَسْنَهُ بَعْلَقُ وَتَقْلُدُ  
 السِّيفِ قَلْبِي قَلَادَةٌ أَيْدِيكَ الْمَقْلُدُ مِيمُكَ ضَمِيهِ وَلَا مَكَّ فَتَحِي وَتَشْدِيدُ بَدَلُهُ أَوْ مَوْزِدَةٌ أَوْلَانِ قَلْبِ بَاغْنِكَ يَرِي  
 وَشَوْلُ بُو كَرِكِ أَيْدِيكَ زَكَةٌ جَمَلُهُ دَنْ أَوْلُ كَلْدُ وَكَيْجُونُ اسْكَاعِلَامَتِ اصْأَارُ نَا كَهْ أَوْلُ كَلْدُ وَكِي مَعْلُومٌ أَوْلُهُ الْقَلْدُ قَافِكَ  
 فَتَحِي وَلَا مَكَّ سَكُونِيهِ أَيْ بُو كَرِكِ بِقَالَ قَلْدَتِ الْجَبَلُ أَقْلُدُهُ قَلْدًا مِنَ الْبَابِ الثَّانِي إِذَا فَتَلْتَهُ وَقَلْدُ شَوْلُ بِلَا زَكَةٌ  
 كَوْمُ شَدْنُ بُو كَلْشِ أَوْلُهُ الْقَلِيدُ قَافِكَ فَتَحِي وَلَا مَكَّ كَسْرُ بِلَهُ وَالْمَقْلُودُ مِيمُكَ فَتَحِي وَلَا مَكَّ ضَمِيهِ بُو كَلْشِ أَيْبِ  
 الْقَلْدِ قَافِكَ كَسْرُ بِلَهُ وَلَا مَكَّ سَكُونِيهِ شَوْلُ كُونْدَرِكَةٌ حَمَائِ رِبْعِ أَوْلُ كُونُ كَلُورُ بُو سَبْدَمِنْ جَاهِ قَافَلُهُ سَنَهُ قَلْدُ  
 دَبْدَبِلَرُ مَكَّهُ مَشْرَفِيهِ أَيْبِي كُونُ اشْرِي كَلْدُ كَرِي أَيْجُونُ وَوَقْتِيهِ بَغَانُ يَغْمُورُ دَخِي دِيرَلَرُ بِقَالَ سَقْتْنَا السَّمَاءَ  
 قَلْدًا فِي كُلِّ اسْبُوعٍ أَيْ مَطَرْنَا لَوْ قَتَلْتَهُ قَافِكَ كَذَلِكَ كَسْرُ بِلَهُ وَلَا مَكَّ سَكُونِيهِ بِلَهُ بَرْنَسْنَهُ نَكَّ دِينَهُ چَو كُونُ  
 يَرْمَزِي دَرْدُ مَعْنَا سَنَهُ الْاَقْلِيدُ هَمْزُهُ نَكَّ كَسْرِي وَقَافِكَ سَكُونِي وَلَا مَكَّ كَسْرُ بِلَهُ مَفْتَا حِ الْمَقْلُدُ مِيمُكَ كَسْرِي  
 وَقَافِكَ سَكُونِي وَلَا مَكَّ فَتَحِيهِ شَوْلُ مَفْتَا حِ دَرَكُهُ أَوْ رِقْ كَبِي أَكْرِي دَرَانُوكُهُ كَاهُ أَوْلُورَاوَتِ بُو كَرَلَرُ قَوْرِي بُو نَجْهِ يِي  
 بُو كَدُ كَرِي كَبِي الْمَقْلِيدُ مِيمُكَ فَتَحِي وَلَا مَكَّ كَسْرُ بِلَهُ مَقْلُدُ كَجَمِي مَفْتَا حِ مَعْنَا سَنَهُ الْاَقْلَادُ غَرَقُ ائْتِكَ بِقَالَ قَلْدُ  
 الْبَحْرِ عَلَى خَلْقِ كَثِيرٍ إِذَا غَرَقَهُمْ كَانَهُ اَغْلَقُ عَلَيْهِمُ الْقَمْدُ قَافِكَ وَمِيمُكَ ضَمِي وَدَالِكُ تَشْدِيدُ بَدَلُهُ قَوِي وَمَحْكَمٌ أَوْلَانِ نَسْنَهُ  
 الْقَمْدَةُ كَذَلِكَ ضَمْتِنِيهِ وَدَالِكُ تَشْدِيدُ بَدَلُهُ تَمْدُكُ مَوْئِي قَوِي مَعْنَا سَنَهُ الْاَقْمَدَادُ هَمْزُهُ نَكَّ كَسْرُ بِلَهُ وَقَافِكَ  
 سَكُونِيهِ دَوَهُ بَاشْنُ بُو قَرُوقَالِدَرْمَقُ بِقَالَ اَقْمَدُ الْبَعِيرُ اَقْمَدًا إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ الْقَمْدُ قَافِكَ فَتَحِي وَنُونُكَ سَكُونِيهِ  
 شَكْرُ قَشْنَدْنِ حَاصِلٌ أَوْلَانِ بِالْمَقْنُودِ عَلَى وَزْنِ الْمَقْصُودِ وَالْمَقْمَدُ مِيمُكَ ضَمِي وَنُونُكَ فَتَحِي وَتَشْدِيدُ بَدَلُهُ شَكْرُ لَنْشِ  
 نَسْنَهُ بِقَالَ سُو بَقُ مَقْمُودٌ وَمَقْمَدٌ وَسُو بَقُ سَبْنِكَ فَتَحِي وَوَاوُكَ كَسْرُ بِلَهُ قَاوَتِ دَبْدُ كَرِي نَسْنَهُ كَهْ بَعْدَ اِبْدَنِ  
 اِبْدَرَلَرُ بَسْتُ مَعْنَا سَنَهُ الْقَمْدُ بَدَلُ قَافِكَ كَسْرِي وَنُونُكَ سَكُونِي وَدَالِكُ كَسْرُ بِلَهُ سُو جِي حَمْرُ مَعْنَا سَنَهُ اَصْمَعِي اَيْتَدِي  
 قَمْدُ بَدَلُ اسْفَنْطُ كَبِي دَرُ حَمْرُ دَكَلْدَرُ اسْفَنْطُ هَمْزُهُ نَكَّ كَسْرِي وَسَبْنِكَ سَكُونِيهِ وَقَانُكَ كَسْرِي وَنُونُكَ سَكُونِيهِ  
 بَرْنُوعُ شَرَابِدَرُ كَهْ اَيْجَنَهُ خُوبُ رَايْمُحُهُ لَوْ نَسْنَهُ لِرُ قَوْرُلَرُ الْقَمْدَاوَةُ قَافِكَ كَسْرِي وَنُونُكَ سَكُونِيهِ فَعْلَاوَهُ وَزْنِي  
 أَوْ زَنُ شَوْلُ كَسْنَهُ يِي دِيرَلَرُ كَهْ خَفِيْفٌ أَوْلُهُ بِقَالَ رُجُلٌ قَمْدَاوَةٌ أَيْ خَفِيْفٌ بُو كَسَانِي رَوَابِي دَرُ فَرَا اَيْتَدِي قَمْدَاوَهُ  
 شَوْلُ نَاقَهِيهِ دِيرَلَرُ كَهْ سَرِيْعٌ أَوْلُهُ اَبُو مَالِكُ اَيْتَدِي بِقَالَ نَاقَةٌ قَمْدَاوَةٌ وَجَمَلٌ قَمْدَاوَةٌ سَرِيْعٌ وَقَمْدَاوَهُ كَسْكِيْنُ  
 كَسْرُهُ دَخِي دِيرَلَرُ بِقَالَ قَمْدُومٌ قَمْدَاوَةٌ أَيْ حَادٌ وَاَبُو مَالِكُ غَيْرِي قَمْدَاوَةٌ دَبْدِي قَافَلُهُ الْقَمْدُ قَافِكَ فَتَحِي وَهَانُكَ  
 سَكُونِيهِ قَهْبُ كَبِي شَوْلُ اِقْ نَسْنَهُ يِي دِيرَلَرُ كَهْ زِيَادَةٌ اِقْ اَوْلِيهِ بُو زَاوَلُهُ الْقَمْدَاوَةُ قَافِكَ كَسْرِي بِلَهُ بَرِيْرُكَ اِدْبَرُ الْقَمُودُ  
 قَافِكَ فَتَحِي وَوَاوُكَ سَكُونِيهِ وَالْمَقَادَةُ مِيمُكَ فَتَحِيهِ وَالْقَمِيدُودَةُ قَافِكَ فَتَحِي وَيَانُكَ سَكُونِي وَدَالِكُ ضَمِيهِ بُونُكُ  
 اَوْجِي دَخِي يِدْمُكَ مَعْنَا سَنَهُ دَرِيْقَالَ قَدْتِ الْفَرَسُ وَغَيْرُهُ اَقُودُهُ قُودًا وَمَقَادَةٌ وَقَمِيدُودَةٌ وَقُودًا لَرُهُ دَخِي  
 دِيرَلَرُ خَيْلٌ مَعْنَا سَنَهُ بِقَالَ مَرَبْنَا قُودٌ وَقُودٌ قَصَاصٌ اَيْنَكُهُ دَخِي دِيرَلَرُ بِقَالَ قَادَهُ السُّلْطَانُ مِنْ اَخِيهِ الْاَقَادَةُ  
 هَمْزُهُ نَكَّ كَسْرُ بِلَهُ اَنْلُرُو يِرْمُكَ تَقُولُ اَقْدُنُكَ خَيْلًا اَيْ اَعْطَيْتُكَ خَيْلًا تَقُودُهَا وَقَادَهُ قَصَاصٌ اَيْنَكُهُ دَخِي دِيرَلَرُ  
 بِقَالَ اَقْدَتِ الْقَائِلُ بِالْقَتِيلِ اَيْ قَتَلْتَهُ بِمُ الْقُودُ قَافِكَ فَتَحِي وَهَمْزُهُ نَكَّ ضَمِيهِ شَوْلُ اَتَدِيرَلَرُ كَهْ بَدَكُهُ كَلُوبُ  
 صَاحِبِنَهُ مَطِيْعٌ أَوْلُهُ الْاَقْتِيَادُ هَمْزُهُ نَكَّ كَسْرُ بِلَهُ وَقَافِكَ سَكُونِيهِ يِدْمُكَ قُودٌ مَعْنَا سَنَهُ بِقَالَ قَادَهُ وَقَاتَادَهُ  
 بِمَعْنَى التَّقْوِيْدِ چَو قُودُ يِدْمُكَ بِقَالَ قُودُهُ شَدِيدٌ لَلْاَكْثَرَةِ الْاَنْقِيَادُ هَمْزُهُ نَكَّ كَسْرِي وَنُونُكَ سَكُونِيهِ خُضُوعٌ  
 وَخُشُوعٌ وَبَدَلُكَ تَقُولُ قَدْتَهُ فَاَنْقَادِي الْاَسْتِقَادَةُ يُولَارُنُ تَسْلِيْمُ اَيْنُكَ تَقُولُ اَسْتِقَادِي اِذَا اَعْطَاكَ  
 مَقَادَتَهُ وَاسْتِقَادَهُ حَاكِمْدَنْ خَصْمِكَ قُودٌ اَوْلَانِ سُنُ طَلْبِ اَيْنُكَ بِقَالَ اَسْتَقَدْتِ اَلْحَاكِمُ سَأَلْتَهُ اَنْ يَقِيْدَ  
 الْقَائِلُ بِالْقَتِيلِ الْقُودُ فَتَحْتَنِيهِ قَصَاصٌ الْمَقُودُ مِيمُكَ كَسْرُ بِلَهُ شَوْلُ اِبْدَرُ كَهْ يُولَارُنُ يَاخُودُ اَوْ يَانَهُ

قَلْدُ

قَمْدُ

قَهْبُ

قُودُ

بغلیوب طواری انوکله بدرلر القاندیدی القواد قافک ضمی وواوک نشد بدبله جمعی بدیجیلر معناسنه والقاده  
تخفیفله کذلک جمعی بدیجیلر معناسنه الاقود همزه نکی فحی وقافک سکونیه زیاده یدکه کیجی ات بقال فرس  
اقود ای بین القود واقود دپوشول ات دیرلرکه بوبنی وارقه سی اوزن اوله واقود بوکسک طاعه دخی دیرلر  
ورجالدن شول کسنه یه دخی دیرلرکه بوبنی برک اوله و بوبنی برک اولنه اقود دید کیری کسه یه التفاتی  
اولدوغچوندر اطعامه بجیل اولان کسنه یه اقود دیرلر حین اکلده برجانسه التفاتی اولدوغچون تا که برکسنه یه  
نظری طوش اولوب چاغرمق لازم کله القوداء قافک فحی وواوک سکونی والفک مدیله اقود کموئی یقال  
ناقه قوداء وقوداء شول بوقشه دیرلرکه زیاده بوکسک اولوب کوکه چکلمش اوله القود قافک ضمیله اقودک  
جمعی بقال خیل قب قودوقب قافک ضمیله ارقلمش یرق اولمش ائله دیرلر القیاد بد قافک فحی ودالک کسر بله  
شول دبشی مرکب لدرکه اوزون اولار ائن طول معناسنه القیود قافک فحیله واحدی بر مرکب معناسنه  
القید قافک فحی ویانک سکونیه برنسنه یی بغلق وباغک کند ویدخی اطلاق اولنور وقید بنی ثعلبه برانک  
ادبدر و سمر انچلرین بریره کتو میجون صاریلن صر مه یه ده قید دیرلر وقید مقدار معناسنه ده کلور یقال  
پنهما قید رخ ای قدر مخ القیود ضمتینله قیدک جمعی باغلمر معناسنه التقیید تانک فحیله وقافک سکونیه  
باغلق نقول قیدت الدابة وقیدت الکتاب اذا شکلتیه یعنی انوک اعجامن یرلور یرنه قویب ضبط ایلسک المقایید  
میمک فحیله ویانک کسر بله بغلواولن نسنه ل بقال هولاء اجمال مقایید ای مقیدات یعنی بغلودوه لدر قید  
الاوبد قافک فحی ویانک سکونیه غایت بوکرک اولان ات دیرلر زیرا صید حیننده وحوشی قایمه دن منع ایدر قید  
الفرس دوه بویننده اولن برنوع طاعه دیرلر که بوقاغی شکلنده در و بومهد بده بو شکلده در دبو تصور بر اولمشدر  
المقید میمک ضمی ویانک فحی وتشد بدبله بوقاغی یری که ائک ایاغنده در و خالخال یری که غورت ایاغنده در  
القاد مقدار معناسنه یقال پنهما قادر مخ ای قدر مخ القید قافک فحی ویانک کسری وتشد بدبله شولات در  
که پدمک دبلسک تابع اولوب مخالفت ایتمیه القیاد قافک کسر بله شول ابی در که لوکله طوار بد بلور قیاس  
بوابدی که قید یانک کسری وتشد بدبله وقیاد قافک کسر بله قودک تصرفاتده ذکر اولنه اما جوهری  
قیدک تصرفاتده کتور مشدر فصل الکاف الکوود کافک فحی وهمزه نکی ضمیله صرب اولان یوقش بقال عقبه  
ککوود ای شاقه المصعد التکاد فحیتینله وهمزه نکی ضمی وتشد بدبله برنسنه مشکل اولوق بقال نکا دنی  
الشی اذا شق علیک التکاود فحیتینله وهمزه نکی کذلک ضمیله بمعناه بقال نکا دنی الشی تفعل وتفاعل ابکسده  
بر معنایه در انکید کافک فحی ویانک کسر بله جکر انکید کافک کسر بله ویانک سکونیه کذلک جکر معناسنه مثل  
کذب وکذب الاکباد همزه نکی کسر بله برکسنه نکی جکر نه اورمق بقال اکبت الرجل اذا اصبت کبه الاکباد  
همزه نکی فحیله وکافک سکونیه کبدک جمعی جکر لر معناسنه وانکید کافک فحی ویانک سکونیه کذلک جکر  
معناسنه در اصلی کبد رخزک اصلی نخذ الدغی کی وکبد برکسنه نکی جکر نه اورمغه دخی دیرلر نقول کبت الرجل اذا  
اصبت کبه کبد السماء کافک فحی ویانک کسر بله یاخود سکونیه وسط السماء معناسنه التکید تانک فحی وکافک  
سکونیه اورتمق بقال کبد النجم السماء یعنی بلد زسمایی اورتمدی التکید فحیتینله ویانک ضمی وتشد بدبله اورتمیه کلمک  
بقال نکبت الشمس اذ صارت فی کبد السماء وتکید برنسنه قوی وغلیظ اولوق کیندت السماء کافک ضمی ویانک فحیله  
کوک اورتمتری کویا که ابتد کبیده وزنی اوزن تصغیر النوب صکره جمع اولمشدر کبد القوس کافک فحی ویانک کسری  
یاخود سکونیه یابک قبضه سنک ابکی طرفنده اوق دکن یرلر نیک مابنی در المکبود میمک فحی وکافک سکونیه  
جکر نه اورلمش کسنه الاکبد همزه نکی فحیله اگر موزنی اوزن شول کسنه در که اورتم الغی فرموده اوله و بومقوله

قید

کبد

اولان کاهل اولوب بطی

بطنی السیر اولو رانکبداء کافک فتحیه و الفک مدبله شول عورت درکه اور تلغی فرموده اوله و کبداء شول یا به  
دیر لکه قبضه سی ابله ال ایه سنی طوله ال کبد فتحینه قائلق شدت معناسنه قال الله تعالی لقد خلقنا الانسان  
فی کبد المکابده مینک ضمی و بانک فتحیه برنسنه نک قاتیلغن چکمک بقال کابدت الامر اذا قاسیت شدته  
الکباد کافک ضمیله جکر اغریسی و فی الحدیث الکباد من العب و عب عین مهمله نک فتحی و بانک تشدید یله صوی  
چو کوب اغزله انجمکد رنته کم عامه حیوانانک حالی بودر سود الا کباد اعدایدیرلرنته کم اعدایه صهب السبال  
دخی دیرلر و صهب شول قله دیرلر که قومرال اوله اگر چه حد ذاتک انلرک جکر قره و یقلری قومرال دکلسه  
دخی و اعدایه صهب السبال دبد کری اکثر یاعربک عداوتی رومله اولوب رومله صهب السبال چوق  
الد و غنه بناء درنته کم مرو را بشدر اکباد الابل دوه نک بو کورری بقال فلان یضرب الیه اکباد الابل ای یرحل  
الیه فی طلب العلم و غیره الکند فتحینه و الکند کافک فتحی و نانک کسر بله او موزله از قه نک مابنی و کنده فتحینه  
بر بلر نک ادبدر الکند کافک فتحی و دالک تشدید بله بر ایشدر زجت چکمک و کسنیه دور شمک بقال کددت الشی  
من الباب الاول اذا تعبت و پر مقلرله اشارت ایشمه ده دیرلرنته کم مسائل اولانلر وقت سؤالده اشارت ایدر لروکد  
شول نسنه یه دیرلر که ایشمه بعض نسنه دو کر لرهاون کی مثلاً الکند کافک فتحی و دالک کسر بله شول بره دیرلر که  
ات طرفه یله دو کلس اوله لکد و کافک فتحی و دالک ضمیله شول قوییه دیرلر که انوک ز صویینه حمله ایر بشله الکواد  
کافک ضمیله برنسنه نک دبنه چو کن بر مزی در دردمعناسنه و چولمکنه قالن شوز و اوصو ککنه دخی دیرلر  
الکند کده کافک فتحی و دالک سکونیه بر برک نسنه یه برنسنه بی او رمه دن حاصل اولن او ازی حکایت دره کدکنه  
یچ سکرتمکه دخی دیرلر عدو بطی معناسنه و اضمی اتیدی الا کداد همزه نک فتحیه سرعت اید یچیلر معناسنه ده  
کلور بقال قوم اکداد ای سراع و سراع سبک کسر یله سریع جمعی در الکناد کافک ضمیله شول راک مرکبه  
دیرلر که اکسار مر کبلر نسبت و اضافت اولنوب بنات کداد دیرلر لکرد کافک فتحی و رانک سکونیه بیون عنق  
معناسنه فارسی معرب در و کرد برنسنه بی منع ایشمه دخی دیرلر بقال فلان بکرد القوم کنه بد فعمهم و بطر دهم  
المکابده مینک ضمی و رانک فتحیه منع اید شمک مطارده معناسنه الکرد کافک ضمی و رانک سکونیه طابغه  
معروفه در الا کداد همزه نک فتحیه کردک جمعیدر الکند کده کافک کسری و رانک سکونیه و دالک دخی کسر بله  
شول خر مادریه چوانک بوجا قلمرند قالمش الکر اید کردید نک جمعیدر چوالده باقی قالمش خر مار معناسنه  
الکساد کافک فتحیه برنسنه بی اعتبار اولق بقال کسد الشی کسادا من الباب الاول الکاسند کساده واران  
نسنه بقال سلعة کسده و سوق کاسد بلاهه و سلعه سبک کسر بله متاع معناسنه در و سوق سینک ضمیله  
بازار معناسنه الکنسید کافک فتحی و سینک کسر بله کاسد معناسنه الا کساد همزه نک کسر بله بازار کاسد اولق  
بقال کسد الرجل ای کسدت معوقه الکلد فتحینه برک بره دیرلر که اوفق طاشلری اولیه الکلده فتحینه کذلک برک  
یردن بر قلعه الکندی فتحینه و نونک سکونیه و الفک قصر بله لملکند مینک ضمی و کافک سکونی و لامک فتحیه  
و دالک کسری یله برک بر الکند کافک فتحی و مینک سکونیه کزلو حزن بقال کمد الرجل کمد اذا کتم حزنه الکند کافک  
فتحی و مینک کسری یله و الکنید کافک فتحی و مینک کسری یله و مدی ابله حزن کیزلین کسنه الکنده کافک ضمی و مینک  
سکونیه لون متغیر اولق الا کداد همزه نک کسری و کافک سکونیه قصار بزنی پاک ایشمک التکمید تانک  
فتحی و کافک سکونیه برنسنه صر مغله بر عضوی استمق الکناد کافک کسر بله بمعناه و فی الحدیث الکناد احب الی  
من الکی یعنی بر عضوی صر قیله استمق خیر لودرد و کن او رمان الکنود ضمتینه کفران نعمت اولق بقال ککند  
کنودا من الباب الاول الکنود کافک فتحی و نونک ضمیله کفران نعمت اولان کسنه بقال رجل کنود و امرأه کنود  
بلاهه و کنود شول بره دیرلر که اصلاً برنسنه بتور میه الکند ضمتینه کنود کی در کفران نعمت اولان کسنه

کنده

کنده

کرد

کسد

کسد

کسد

کسد

معناسنه انکند کافک فخی ونونک سکونيله کسبک بقال کنده اذا قطعه کنده کافک کسری ونونک سکونيله  
 یمندن بر قبيله نك باباسی در که اول کنده بن ثور در الکنعد جفروزی اوزنه دکر بالقلرنندن بر جنس بالقدر  
 الکو د کافک فخی وواوک سکونيله قریب اولمق بقال کادیفعل کنذا یکاد کوذا المکاده مهمک فخیله کذلک  
 قریب اولمق بقال کادیفعل کنذا مکاده ای قارب ولم یفعل وسبویه بعض عربدن کدت افعل کنذا روايت  
 ایتدی کافک ضمیله وسبویه ایتدی ابو الخطاب خبر ویروب ایتدی عربدن بر طائفه کیدز بد یفعل کنذا  
 وماز بل یفعل کنذا یرلر کادوزال دیکمی مراد ایدینوب حرف کافه فعلیه یعنی ماضی غایبده کسرتقل ایدوب  
 تنه کم فعلت ده یعنی صیغه تکلمه سائر نقل ایدوب کدت یرلر واصمی ایتدی عربدن بعض کسنه بی اشیتم که  
 یردی لا فعل ذاک ولا کو داپس بو نقل اوزنه واوی اولور وکاه اولور که عسی کله سنه تشبیه ایدوب ان  
 داخل قیلور لر یقولون کادز بدن ان یفعل کنذا وکاه اولور دپلک معنا سنه دخی کلور ومنه قولهم عرف فلان  
 ما یکاد منه ای میراد منه بقال لامهته لی ولا مکاده ای لاهم ولا کادوتقول لمن یطلب منك الشی فلان بر بد اعطاءه  
 لا ولا مکاده وکاد بر شپمک قریب اولمسی چون وضع اولمشدر کرک ایشلنسون کرک ایشناسون پس فعل مجرد عن  
 النفی فعلک عدم وقوعنه دلالت ایدر وفعل مقرون بالنفی فعلک وقوعنه دلالت ایدر بعضلر ایتدی  
 باری تعالینک کاد اخفیه ایدکی قولنده ایدر اخفیه ایدر ته کم ایدر کاد موضعنه وضع اولمق جا ایدر  
 قال الله تعالی جدار ایدر ان ینقض ای یکاد ان ینقض الکید کافک فخی ویانک سکونيله مکر اتمک معناسنه در  
 بقال کاده بکیده کیدا والمکیدة میمک فخی وکافک کسریله کذلک مکر اتمک معناسنه در والمکیدة میمک ضمی  
 ویانک فخیله بمعناها ایضا وکاه اولور که حر بکید یرلر بقال غز فلان فلم یلق کید یعنی حر ب ایشمدی ومکاید  
 معالجه معناسنه دخی کلور بقال هو بکید بنفسه ای یجود بهای یعنی نفسی بذل ایدر و غرابک چاغرمقه جد و جهد  
 اتمسنه دخی کید یرلر وقوعنه وعورت حیض کور مکده دخی کید یرلر الکه دان کافک فخی وهانک سکونيله  
 مرکب سکرتمک بقال کهد الحمار کهد انامن الباب الثالث ای عد الا کهاد همزه نك کسریله سکرندرمک بقال کهد تانا  
 الا کهود ایدور بی ویرسون دیوانه سی اوززینه درمک بقال اکوهد الفرخ اکوهد اذا ارتعد الی امه لتزقه و زق  
 زاء معجه بله وقاف بله قوش یا ورسپنه دانه ویرمک فصل اللام اللبد لامک کسریله ویانک سکونيله کچه  
 غد معناسنه اللبود ضمتیلله جمعی کچه لر معناسنه ورنسنه یره یا شمغه دخی یرلر بقال لبد الشی بالارض  
 بلبد لبود امن الباب الاول اللبد کذلک لامک کسریله ویانک سکونيله کچه پارسه بوسیدن ارسلانک  
 اکسه سنه اولان قیلر ملبه یرلر وارسلانه ذولبد یرلر فی المثل هو امانع من لبده الاسد یعنی ارسلان  
 قفاسنه اولن قیلر دن منعیمر کدر اللبد لامک کسریله ویانک فخیله لبده نك جمعی در قریب بله قریب کی اللباده  
 لامک ضمیله کینک که یغور وقتنده کیرلر اللبد فختیلله یوک صوف معناسنه وقولهم  
 ماله سبد ولا لبد السبد الشعر واللبد الصوف یعنی انوک اصلا سبب بدن برنسنه سی یوقدر ولبد دوه صلیان  
 دبد کرای وتی یهدن خسنه اولمغه دخی یرلر بقال لبدت الابل ثلبد لبد امن الباب الرابع اللبادی لامک فخی  
 والفک قصر بله جمع در خسنه اولمش دوه لر معناسنه اللبد لامک فخی ویانک کسریله شول ناقه  
 که خسنه اولمش اوله الالباده همزه نك کسریله ات رقه سنه نکلی قومق بقال لبدت الفرس فهو  
 ملبد والباد اکره کچه اتمکه دخی یرلر بقال لبدت السرج اذا عملت له والباد قریب بی چواله قومغه دخی  
 یرلر والباد دوه نك قوی غی بولندن وغا بطنندن لید بقلغه دخی یرلر بقال اللبد البیر اذا صار علی عجزه لبده  
 ویریده اقامت اتمکه دخی یرلر والباد دوه نك بهار وقتنده توی ورنکی ظاهر اولوب سمر مکه باشلد غنه دخی  
 یرلر بقال لبدت الابل اذا اخرج الربیع الوانها و اوبارها وتهیات للسین الملبد میمک ضمی ویانک فختله تکلی

کنعد

کود

کید

کهد

کید



اورمشات اللبید لامك فتي و بانك كسریله كوچك چوال كه ایچنه قره قورزل التلبید فختینله و بانك ضمی  
وتشد بد بده برنسنه یره یا شفق بقال تلبید بها ای لصق وتلبید قوش یراوزر بنه کوسن اوروب یا تمق بقال  
تلبید الطائر بالارض ای جثم علیها ویراصنا غه دخی دیرلر بقال تلبیدت الارض بالمطر الالباد همزه نك كسری  
ولامك سکونیه پیرا قلمبری برینه اولاشفق بقال التبد الورق ای تلبید بعضه علی بعض والتبدت الشجرة ای کثرت  
اوراقها التلبید علی وزن التکریم یری اصنامق بقال لبیدت الارض وندی فختینله والف مقصون ابله چیه  
دیرلر که سحر وقتنده بغار وتلبید محرم اولن کسنه باشنه صمغ سورمه که دیرلر احرام زمانده تا که قلمبری بریره جمع  
اوله و یریشان اولوب طاغلیه اللبید لامك ضمی و بانك فخیله بریره جمع اولش نسنه واهلکت مالالبید ابو  
معنایدر یعنی جمادیکدر و بقال ایضا الناس لبیدای مجعون و بوندن لازم کان بودر که لبید جمع معناسنه ده  
استعمال اولنه و لبید شول کسنه یدخی دیرلر که مسافرت اتیوب بریده قرار طوته و لبید شول کر کسیرک اخری  
در که لغمانه منسوب اید بیلر و لبید لفظی لاینصرف دکلدوز یرامعدول دکلدور عرب طأ بفسه سی شوبله روایت  
ایدرلر که لغمان شول کسنه در که عاد قومی انی اچیلر بله حر مه کوند و مشلردی تا که انده کندولر ایچون دعا  
ایدوب و اسنشقاد ایدرلر وقتکه عاد قومی هلاک اولدی لغمان مخیر قلندی کند بده بدی صخر باقی قالمسی پیننده  
که اول صخر لر صوسوز او تسز طاغنه اولار و بدی کر کس باقی قالمق پیننده که انلرک بری هلاک اولسه برینه بری  
دخی که لغمان کر کسی اختیار ایتدی که اول کر کسیرک اخری لبید ابله نسیمیه اولمشدر و یوم معنیدن جوهری برکلام  
مسبح ابله تعبیر ایدوب ایتدی خیر لغمان بین لقاء سبع بقرات سمر من اطب عفر فی جبل و عر لا یسها القطر و بقاء  
سبعة ائسر کما هلاک نسر خلف بعد نسر فاختر النسر و فکان اخر نسونه یسمی اید او سمر اسمک جمعیدر قره  
یاغر معناسنه و اظب طبییک جمعیدر اهورل معناسنه مقصود بقراتی اهورله تشبیه در و عفر شول اهورل دیرلر که  
بو بقی قصه اولوب چندان سکر تمیه و و عر ایری و خشین معناسنه در لبید بر شاعرک اسمیدر بنی عامر قبیلله سندن  
الاحاد همزه نك كسری و لامك سکونیه عدول ایتک بقال الحد فی دین الله ای حاد عنه و عدل و الحد حر مه  
ظلم ایتک معناسنه و بونک اصلی باری تعالینک قواندن مأخوذ در و من یرد فیه الحد بظلم و بظلم ده باز اید در  
و الحد قبرک بر جانبن یرامغه دخی دیرلر بقال الحدت للقمر بمعنی الحد ته الحد لامك فتي و حانک سکونیه قبرک  
بر جانبنی او یوب یرامقدر تقول الحدت لقبر الحد من الباب الثالث الحد لامك ضمیه الحد معناسنه لغت در  
الحد میمک ضمی و حانک فخیله یرامش قبر الملتحد میمک ضمی و لامك سکونی و تانک و حانک فخیله صغبنجق  
کسنه و ملتحد دبد کلر بنه باعث صغبن کسنه کامیل ایتدی ایچوندر اللد بیدان لامك فتي و دالک کسری بله  
دره نك ابکی جانبی ولد بیدان بیونک ابکی جاننده دخی دیرلر و عر بلرک اللد و دبد کلری لامك فتي و دالک ضمیه  
بوندن مأخوذ در ولد و شول دو اید دیرلر که اغزک بر جانبنه دو ککرلر و فی المثل جری منه مجری اللد و ولد و  
خصومت ایدچی کسنه یره دخی دیرلر الالده همزه نك فتي و لامك کسری و دالک تشد بد بده لدودک  
جمعی در اغزک بر طرفنه دو کلن دوالر معناسنه بقال لد الرجل علی البناء للفعل اغزند و او کلدی معناسنه و الله  
بیون جابلر بنه دخی دیرلر اللد و میمک فتي و لامك سکونی و دالک ضمیه دو اولمش کسنه الالده همزه نك  
کسری و لامك سکونیه دو ایتک الالده همزه نك كسری و لامك سکونی و تانک کسری بله دو ایتک بقال اللد  
انا و التده هو اللد بید لامك فتي و دالک کسری بله کذلک اغزک بر جانبنه دو کلن دوالدود معناسنه التده فختینله  
و دالک ضمی و تشد بد بده صاغه و صوله دو و نك بقال فلان یتلد ای یتقلب یینا و شمالا الالده همزه نك و لامك  
فخیله و دالک تشد بد بده شد بید خصومت اولن کسنه اللد لامك ضمیه الالده جمعی شد بید خصومت اولن کسنه لر  
معناسنه بقال قوم لد ولد شامه بریرک ایدر اللد لامك فخیله چوال معناسنه که ایچنه متاع قورلر

حد

لد

وخصومت معناسنه ده كور بقال له بلك من الباب الاول اذا خصمه اللاد خصومت ابد جي كسنه الملادة ميمك  
ضميله بر كسنه ايچون خصومت ايمك معناسنه بقال مازات الاد عنك اي ادفع عنك اليلند دي انك ولامك  
فتحي ه نونك سكونيله والاند فختينله ونونك سكونيله خصومت ابد جي كسنه الم معناسنه الايد همزه نك  
ضمي ولامك فتحي ويانك كسرى ودالك تشد بديله النددك تصغير بدي زير النددك اصلي الذايدي نون  
زياده اولنمشدى تاكه سفر جل بناسنه الحاق اولنه وقتا كه تصغير ده نون كتديسه اصلنه عودت ايندى  
الملتد ميمك ضمي ولامك سكونى وتانك فختيله ايرلق خلو معناسنه بقال مالى منه محتد ولا ملتد اي بد  
اللسد لامك فتحي وسينك سكونيله امك رضاع معناسنه بقال لسد الطلاء امه بلسد هامن الباب الثانى اذا  
رضعها مثل كسر بكسر كسرا وطلاء طاء مهمله نك فختيله كيك ياورسى اهو بجه معناسنه ولسد بال بلا مغه  
دخى دير بقال لسد العسل اذ العقه اللسد فختينله كذلك امك معناسنه در ابو حاتم رواينده بقال لسد الطلاء  
امه مثل لجد الكلب لانا لجد اللغد ولامك ضمي وغينك سكونى ودالك ضميله شول انلر در كه جكه ايله بيرونك  
اي رنده در اللغد بلامك فختيله لغد وكدك جمعي در چكه قرينه اولان انلر معناسنه اللغد لامك ضميله لغد و  
معناسنه لغت در الاعد همزه نك فختيله لغدك جمعي چكه دبنه اولن انار معناسنه وتقول لغت الابل العواند  
اذا رددتها الى القصد والطريق يعنى قجن معاند اولوب بولدن چقان دوه لرى يوله كتورسك بوبله ديرسن  
المتلغد ميمك ضمي وتانك فتحي وغينك كسرى وتشد بديله غضبه كلوب غضبدين بوغلو بوغلو سو بيلين  
كسنه بقال جاء فلان متلغداى متغيظا وحنقا اللكد لامك وكافك فختيله برنسنه يكر ياپشيق بقال لك  
عليه الوسح لكك من الباب الرابع اي لزمه ولصق به التلكد تانك ولامك فتحي وكافك ضمي وتشد بديله برقاج  
نسنه برى برينه ياپشوب لازم اولمق الملكد ميمك كسرى ولامك سكونى وكافك فختيله هاون الى كى برنسنه  
دو كجك التمدق معناسنه للهد لامك فتحي وهانك سكونيله يوك اغر اولمق بقال لهد الحمل اذا اثقله اصمعي ايندى  
لهد القوم دو ابهم اذا جهدوها وحرثوها وحرثها وحرثها وحرثها وحرثها وحرثها وحرثها وحرثها وحرثها وحرثها  
طوراي قوللنمغچون دورتوب سنجمق بقال لهد لهد اي دفعه لذه الملهود ميمك فتحي ولامك سكونيله دور ناس  
وقوللنمش طور التلهيد تانك فتحي ولامك سكونيله كذلك دورتوب اور مغله قوللنمق معناسنه الالهاد عيباق  
وقنماق تعيب معناسنه بقال الهدت به اذا زرت به والهاد بر كسنه يى طوتب بر كسنه يى ترك ايمك ربرى بريله  
مقاتله ابد ركن و بر كسنه نك ضررينه ياردم ايمكه دخى ديرلر مثلا بر كسنه يى صاحبيله سو بلسور ركن كورسك  
والله ماقلتها الان نلهد على ديرسن ان تعين على معناسنه واعان على كله سييله استعمال ونسنه ضرر معناسى مراد  
اولور اللهيده لامك فتحي وهانك كسرى بيله شول عصيده در كه نه قنى سوق اولوب بلا مغه يرايه ونه خود برك  
اولوب يودلغه يرايه وبالجملة عصيده لك مرتبه سنه واصل اوليه وعصيده قوامه كان طتلويه ديرلر فصل الميم  
الماد ميمك فتحي وهمزه نك سكونيله شول اوت در كه يومشوق وتازه اوله عر بلردن بعضنه بره برايو ير ساليق وير  
دبد كلرنه انلر كرائدى ايندى وجدت مكانا تا داما دا يعنى صعوق وتازه اولو مكان الامتأ دهمزه نك كسرى  
وميمك سكونيله كسب ايمك بقال امتأ فلان خير الى كسبه الماء فختينله تازه بذاق حركت ايمك پس قنكه  
تازه بذاق حركت ابدوب صالسنه هويأ دما دا احسنا ديرلر اليمو وديانك فتحي وميمك سونى وهمزه نك ضميله  
تازه ناعم معناسنه بقال غصن يمؤ وداى ناعم ورجل يمؤ وداى يمؤ ودة مؤننى بقال امرأة يمؤ ودة اى شابه ناعمة  
ويمؤ ودير يك ابددر المجد ميمك فتحي وجميك سكونيله كرم المجد ميمك فتحي وجميك كسرى بيله كرم بقال مجد الرجل  
من الباب الخامس فهو مجيد الما جد كذلك كرم قال ابن السكيت الشرف والمجد يكونان بالاباء بقال رجل شريف

لند

لسد

لغد

لكد

لهد

ماد

مجد

ماجدله ابناء متقدمون في الشرف ابن السكيت ابتدى حسب وكرم كشنك كند وذاتيله قائم اولورا كچه  
 انوك باسى اچون شرف اولمازا يسه ده النماجد تانك فتي و حيمك ضميله برنجه كسنه ل برى برينه اولواق صائق  
 يقال تاجد القوم فيما بينهم المماجدة ميمك ضميله برى برينه كذلك اولوق صائق يقال ماجدة فمجده اجد اى غلبته  
 بالمجد يعنى باب مغالبه ن در المجود ضمته دوه اوتيه طويق يقال مجدت الابل مجود اى نالت من الخلاقه بيا من  
 الشبع و خلاصاء معجه نك فتحيله تازه اوت التمجيد على وزن التكريم دوه يه تازه اوت او نلاتمق يقال مجد نهانا  
 تمجيد او بعضيلر ايتدى تمجيد طواري يارى طو پر مق در يقال مجد نهان تمجيد اى علمتها نصف بطنها و تمجيد  
 بر كسنه ي اولولعه نسبت ايتمك در وفي المثل في كل شجر نار واستمجد المرخ والعفار اى استكثر منها كانها اخذ  
 من النار ما هو حسنها يعنى عفار له مزخ ائش و يرمده سرعت بدر لر بوجه تدن انلر شول كريم اولان كسنه ي تشبيه  
 اولن شدر كه عطا و يرمده سرعت بدر مجد تحصيل ايتمك چون بنو مجد ميمك فتحيله ر بيعه بن عامر بن صعصعه نك  
 اولاد بدر و مجد والدر ينك اسميدر كه انلر والدر ل يه نسبت اولن شدر در المد چكمك يقال مددت الشى فامتد  
 و مد مهلت و پر مكه دخى دير لر يقال مد الله عمره و مد فى غيه اى امهله و غى غين معجه ابله ضلالت معناسنه در  
 و مد النهار كوندن تمام ابدن باخ اولوب كوشش يو كسلكه دخى دير لر و نهايت معناسنه ده كلور يقال هنك قطعه ارض  
 قدر مد البصر اى مدى البصر و غايته الامتداد چكمك المادة شول زياده در كه متصل اوله المد بد ميمك فتي  
 و اللك كسر بله اوزون طو بل معناسنه يقال رجل مد بد القامه اى طو بل القامه و مد بد مددت لابل قولندن  
 اسم دخى كلور قجن اكمااء مخلوط بالذقيق اچور سك المد دم ميم اولك ضمى و ميم نانينك و اللك فتي و تشد بد بله  
 ايلرى چكمك شخمه يقال طراف مد اى مد و دبا لطناب و دال تشد بد اولندى مبالغه دن او ترى و طراف  
طام مهمله نك كسر بله سختيان دن اولان خيمه در التمد فتحيله و اللك ضمى و تشد بد بله كرخك تطى معناسنه  
المد ميمك ضميله و اللك تشد بد بله بر نوع كيله در كه اول بر رطل و ثلث رطل در اهل حجاز قتنده و ايكى رطل در اهل  
 عراق قتنده و برصاع دورت مد در المدة ميمك ضمى ابله زماندن بر يان و مد شول مركبه دخى دير لر كه قلم اوزر پنه  
 النمش اوله المدة ميمك فتحيله بر كه چكمك نقول مددت الشى مددة المدة ميمك كسر بله شول نسنه در كه يان ده جمع  
 اولور ايرك مقوله سندن المداد ميمك كسر بله مركب كه انوكه يازى ياز لور المد ميمك فتحيله و المداد همزه نك  
 كسر بله دواته مركب قومق يقال مددت الدوات و امد دتها ايضا و امد بر كسنه ي قلمه مركب و پر مكه دخى دير لر  
 يقال امدت الرجل اذا عطيته مدة قلم و عسكرة ياردم و پر مكه ده دير لر يقال امدت الجيش مدد و مد ياردم  
 اولغه دخى دير لر يقال مددنا القوم اى صرنا مدد الهم و امد دناهم بغيرنا يعنى انلره غير بلر له مدد و يردك و منه  
امد دناهم بفاكهة و امد اديان ايرك بخلغه دخى دير لر يقال امد الجرح اذا صارت فيه مددة و امد ادرج دب كبرى  
دكنك اغاجنه صويور ييكه دخى دير لر يقال امد العرج فاذا جرى الماء فى عوده و مد و امد ادرج صوا و ز رينه اون  
صا چوب دوه يه اچور مكه ده دير لر تقول مددت الابل و امد دتها اذا نثرت على الماء شبيها من الدقيق و نحوه  
 فسقيتها الاسم اد مد د طلب ايتمك الامدان همزه نك و ميمك كسر بله و اللك تشد بد بله زياده طوز لور اولان  
 صوب يقال امدان اى شد بد الملوحة و هو اعلان المرد ميمك فتي و رانك سكونيله مسوك اغاجنك يميشى كه تازه  
 اوله و مرد ايتكى صويوه اصلتمق معناسنه ده كلور يقال مرد الخيزير ده مرد من الباب الاول اى ماش حتى پلين  
 و موت ناء مثلته ابله بر نسنه ي صويوه بر تقق در و مرد او غلان انه سنك ممه سن اموب بوشمغه دخى دير لر يقال  
مرد الصبى تدى امه مرد المرداء ميمك فتي و رانك سكونى و الفك مد بله شول قوم در كه انوك اوتى اولميه يقال  
رمله مرداء الامرد شول بندق در كه پيرغى اولميه يقال غصن امرد اى لا ورق عليه و فرس امرد لا شعر له على ثنته

مدد

مرد

وثبت ثاء مثلثه نك ضميلة اناك النهم وايا غنده اوان خرده لرينك اناح يوزى وامرد صقلى اولين اوغلان يقال غلام  
 امرد ولا يقال جايه مرداء النرد تانك وميمك فحى ورائك ضمى وتشدد ببله برنجه زمان امرد قالمق يقال نرد  
 فلان زمانا ثم خرج وجهه و بونى شول وقت ديرلر كه برنجه زمان امرد قاله النرد بتانك فحى وميمك سكونيله برنسنه بي  
 دوزايمك يقال مرد البناء اذا ملسه ومرد الغصن اذا جرده من الورق يعنى بنايى دوزايدوب بد اغى بيراقدن  
 ايرسه المر بد ميمك فحى ورائك كسر بله شول خرمادر كه بومشسون ديوسوده براغله المرود ضميتنيله برنسنه يه  
 ممارست ايدوب دور شمك المارد رانك كسر بله معاند معناسنه يقال مرد الرجل مرادة من الباب الخامس المر بد  
 ميمك كسر بله ورائك دخی كسرى وتشدد ببله زياده معاند اولن كسنه مراد ميمك ضميلة بر قبيله نك باباسى در  
 يندن كه اول مراد بن مالك بن زيد بن كهلان بن سبادر بعضلر ايتدى مزبور لك اسمى مجا بر ايدى نرد اولماغين  
 مراد ديد ببلر بر قول اوزرينه مراد فعال وزنى اوزن اولور ميم زابد اولماز المراد ميمك فحى بون معناسنه در عنق  
 كى مار دبر حصارك اسميدر المسد فحيتنيله ليف يقال حبل من مسد وشول ايدركه ليفدن ما خود خرمما  
 بيراغندن بوكرلر وكاه اولر كه دوه در يسندن يا خود دوه بو كندن بوكرلر المسد ميمك فحى وسپنك سكونيله ابي  
 ايو بوكك نقول مسدت الحبل مسد اى اجيد فتله ومسد بر كسنك خلقنى فرموده وقوى اولق يقال هذه  
 جارية حسنة المسد وحسنة العصب وحسنة الجدل وحسنة الارم وبوجه نك معنارى متقارب در حسنة  
 الخلق معناسنه در المسود ميم اولك فحى و تانك سكونيله قوى وفرموده اولن كسنه المسودة فرموده اولن  
 عورت نقول هي مسودة ومعصوبه ومجدولة ومأرومة المساد ميمك كسر بله فعال وزنى اوزن مسأوده  
 لغت در سپندن صكره همزه ابله ومسأد ياغ نلومنه وبال نلومنه ديرلر المصاد ميمك فحى طاعك يوقر وسى  
 الامصد همزه نك فحى وميمك سكونى وصادك ضمى ابله والمصدان ميمك ضمى وصادك سكونيله مصادك جمعيدر  
 طاعك يوقر ولى معناسنه المصد ميمك فحى وصادك سكونيله اغز يارن صور مق يقال مصد الر يق يصد اذا  
 مصه ومصد بكونه امكه دخی ديرلر وجماع ايمك معناسنه ده كلور يقال مصد ها اذا جماعها المصد ككذلك  
 صادك سكونيله صغوق برد معناسنه يقال وجدنا لهذا العام مصد اى برد ابن السكيت ايتدى كاه اولور كه  
 صاد زايه قلب اولنوب مزدة ديرلر المعد ميمك فحى وعينك سكونيله ككك ذهاب معناسنه يقال معد فى الارض  
 اذا ذهب وسرعتله چكمك معناسنه ده كلور يقال معدت الشى الامتعاد همزه نك وتانك كسر بله كذلك تيز  
 چكمك معناسنه يقال امتعدت اى اجتدبت به بسرعة المعد ميمك فحى وعينك سكونيله سريع معناسنه يقال  
 بعير معد اى سريع وتازه وتر معناسنه ده كلور كرك اوتدن اولسون كرك خرمادن اولسون يقال بسر تعد  
 معد اى رخص غض يعنى تازه وتر بعضيلر ايتدى معدتعه اتباعا كلشدر مستقل معناسى يوقدر المعدة  
 ميمك فحى وعينك كسر بله قورسوق كه انسانده اول شول شكنبه منزله سنه در كه كوش كتورن حيوانانده واردر  
 المعد ميمك كسرى وعينك سكونيله كذلك معد معناسنه لغت در ابن السكيت روايتنمه المعد ميمك فحى  
 وعينك سكونيله اناك النهم بر شيش در كه قلى يولنوب بياض بنسون ديوايدر لر زير اقل يولونسه بياض  
 بتر ومعد تازه تراولان سنه يه دخی ديرلر ومعد غد الندر ومعد دخی ديرلر يقال معد الرجل عيش ناعم يغمه معدا  
 من الباب الثالث اذا غداه عيش ناعم ابن الاعرابى دخی بو كذا هب اولدى وفر ايتدى معد فى عيش ناعم يغمه معدا  
 ديرلر ومعد امكه دخی ديرلر يقال معدت السمكة امها تغد ها معد اى رضعتها يقال وجدت صر به فعدت  
 جوفها اى مصصته وصر به صاد مهمله وراء مهمله نك فحى واخر نه باء موحد ابله قرمزى صغنه ديرلر كه طلع  
 اغاجنده حاصل اولور كوي ياكه تمز كى اولور وكاه اولور صر بيم معد ديرلر وسدن اغاجنك صغنه دخی معد ديرلر

مسد

مصد

معد

معد

الامغاد همزة نك كسر بله وميمك سكونيه جوق ايمك يقال امغد الرجل اذا اكثر من الشرب وامغاد دوه كوشكن  
 امر مكد دخی دیرلر وکاه اولور که عورت امعدت هذا الصبي فعدنی دیر بنی امدی معناسنه المقدی فحتمنه  
 ودالك تخفيفه بر شر ایدر که غسلدن ایدر لرشام شر بقد برقر بی نسبت اولنور المکود ضمینه قامت ایتک يقال  
 مکد بالکان مکود اذا قام بالمکود ميمک فخی وكافک ضميله سودی برقرار اولوب اکسلین ناقه المکد ادميمک فخی  
 وكافک سکونی والفک مدبله کذلک سودی برقرار اولان ناقه نکد اکی الماکدة کافک کسر بله شول قیودر که  
 صوی برقرار اوله یعنی صوی بر بویده اولوب متغیر اولیه الاملود همزه نك ضمی وميمک سکونی ولامک کذلک  
 ضميله تازه وتراولن نسبه ناعم معناسنه يقال رجل املود الاملوده همزه نك کذلک ضميله تازه وتراولان عورت  
 یعقوبدن بویله روابت اولنش الاملد همزه نك فخی وميمک سکونيه اکرم وزنی اوزنه تازه بکد معناسنه يقال  
 شاب املد الملداء ميمک فخی ولامک سکونی والفک مدبله تازه جوان اولان عورت الملد فحتمنه تازه ک التلميد  
 علی وزن التکریم ملایم فقیق يقال ملدت الادیم اذا مرته یعنی سختیانی ملایم قلستک الاملید همزه نك کسری  
 وميمک سکونيه ذوز اولان قینا مليس کبی المهد ميمک فخی وهانک سکونيه اوغلان بشکی ومهددوشمک معناسنه  
 دخی کلوز بقال مهدت الفراش مهد اذا بسطته ووطأت المهاد ميمک کسر بله دوشنلن نسبه فراش معناسنه التمهيد  
 علی وزن التکریم بر نسبه یی دوز ایدر هموار ایتک وغدرا ایتکه وغدري قبول ایتکه دخی دیرلر الامتهاد همزه نك  
 کسر بله دوه نك اور کچی دوشکلا اولوب یوجه اولو التهد علی وزن التکریم تکن معناسنه مهدد علی وزن جعفر  
 اسماء نسادن در بوسید بویقتنه فعلل وزنی اوزنه در میم نفس کله دن در واکر زابده اولیدی دال ادغام اولوردی  
 مفر کبی ومرد کبی پس ثابت اولدی که دال ملحقدر زیرا ملحق اولان حرف ادغام ولتماز المید ميمک فحتمله ویرانک  
 سکونيه حرکت ایتک يقال ماد الشیء میید مید اذا تحرك واغاج بود قری صالغده دخی دیرلر بقال مادت  
 الاغضان اذا تحركت وتماثلت و برکسنه صالنی صالنی یوریکه دخی دیرلر بقال ماد الرجل اذا ائختر و برکسنه یی  
 بغدی یرمکه دخی دیرلر بقال ماد هم میدهم وهولعة فی مارهم یرهم من الميرة ومیره طعامه دیرلر بغدای  
 معناسنه الممتاد ميمک ضميله شول کسنه در که اندن بغدای ویرمک رجاولنه المائد همزه نك کسر بله شول  
 خوان در که انوک اوزرنه طعام اوله واوزرنه طعام اولما یحقی مائد دیرلر خوان دیرلر وایو عبیده ایتدی مائد  
 فاعله در مفعول معناسنه عیشه راضیه کبی مرضیه معناسنه میاده ميمک فخی و یانک تشدد بله بر عورنک  
 اسیدر المیدان ميمک فحتمله واسع یر المیادین میدانک جمعی واسع یرلر معناسنه مائد بر طانک ایدر مید  
 ميمک فخی و یانک سکونيه بید معناسنه ده لغت در که غیر دیک اولور و فی حدیث الافصح العرب میدانی قریش  
 ونشأت فی بنی سعد بن بکر وعضیلر بونی من اجل انی ابله تفسیر ابلدی یعنی بن افصح عرب بدخم قریشدن اولدو غم  
 سبیدن فصل النون التباد نونک فخی وهمزه نك فخی والفک مدبله فعال وزنی اوزنه والنادی اخرندن الف  
 مقصود ابله بلا وافت داهیه معناسنه النجد نونک فخی و حیمک سکونيه یوکسک اولان یرو بوکسک یول وشول  
 نسبه که انوکله اوی زینت ایدرلر قیمتلومتاعلر دن ونجد مصلحتن نیز کورن کسنه یی دخی دیرلر بقال رجل نجد  
 فی الحاجة اذا کان اخیا فیها ای سر یعا ونجد یهادر معناسنه ده کلور و غلبه معناسنه ده کلور يقال نجدت  
 الرجل انجد اذا غلبته النجاد نونک کسر یله نجدک جمعی یوکسک یرلر معناسنه النجد ضمینه نجدک جمعیدر  
 بوکسک یرلر و قیمتلومتاعلر معناسنه که انوکله اوزینت ایدرلر والانجد همزه نك فخی و حیمک ضميله کذلک جمع  
 ومنه قولهم فلان طلاع انجد وطلاع الثیاء اذا کان سامیا المعالی الامور عالی منصبلره و بوکسک یرلر یرتسه  
 الانجد همزه نك فخی و حیمک کسر بله نجدک جمعی لرجع جمع اولق اوزنه التجدید علی وزن التکریم زینت ایتک

مغد

مكد

ملد

مهد

مید

ناد

نجد

الجادونك فتحيله وحيك تشد بد به بساط دوشين كسنه فراش معناسنه ويصد قلرد بكن كسنه المنجد ميمك  
 ضمي ونونك فتي وحيك تشد بد مي وفتحيله مجرب معناسنه يقال رجل منجد بالذال المهملة والذال المعجمة جميعا  
 اي مجرب يقال نجده الدهر اذا جرب وعرف نجد نونك فتي وحيك سكونيله بلاد عرب دن غورك خلافي دركه  
 تهامه دروه ريركه مر نفع اوله تهامه دن ارض عراقه وارنجه اكا نجد ديرلر ونجد مذ كر در الانجاد همزه نك كسر به  
 بلاد نجد حقيق وفي المثل اجد من رأي خضنا يعني نجد حقر حضي كورن وخضن فتحتهيله برطاعك اسمي در  
 وانجاد رفع صوت بدوب دعوت ايمك يقال اجد فلان الدعوة واءانت ايمك يقال اجدت اى اعنته الاستجداد  
 اعانت طلب ايمك يقال استجد في فاجتته اى استعان بي فاعنته واستجد ضعفتن صكره قوى ولغته دخي ديرلر  
 وجرات بدوب جمله ايمكه دخي ديرلر عرض مهلتدن صكره النجدة نونك فتي وحيك سكونيله شجاعت معناسندر  
 تقول منه نجد الرجل من الباب الخامس ونجد قوت وقدرته دخي ديرلر يقال رجل ذو نجد اى ذوباس وشدته  
 دخي ديرلر يقال لاقى فلان نجدة اى بشدة نجد نونك فتي وحيك كسر به بهادر شجاع معناسنه الجيد نونك  
 فتي وحيك كسر به بعناه ونجد رخ وبلايه دوشن كسنه يد دخي ديرلر الانجاد همزه نك فتحيله نجدك جمعي بهادر لر  
 معناسنه مثل يقظ وايقاظ النجدة نونك ضميله وحيك سكونيله نجدك جمعيدر كذلك بهادر لر معناسنه  
 ونجدك دخي جمعي كلور بيان حمار لر في معناسنه النجداء نونك ضمي وحيك فتي والفك مد به نجدك جمعي در  
 كذلك المناجدة ميمك ضمي وحيك فتحيله اعانت ايمك يقال ناجدة المناجدة بكسر الجيم قتال بد يخي كسنه  
 مقاتل كبي النجد فتحتهيله در ملك يقال نجد الرجل من الباب الرابع بنجد نجد اى عرق من عمل وكرب وكرب كافك فتي  
 ورائك سكونيله غم ورنجه ديرلر المنجود ميمك فتحيله ونونك سكونيله رنج وبلايه دوشن كسنه يقال نجد نجد  
 فهو منجود المنجود نونك فتي وحيك ضميله بيان حماري كه يوك كو ترميه ونعضيلر ايتدي شول بيان حماري دركه  
 اوزون اولوب يوكسك اوله عاصم بن ابي النجود نونك فتحيله قرادن بر كسنه نك ادبدر النجاد نونك كسري  
 وحيك تخفيفيله قلع باغي حجاب السيف معناسنه الناجود وحيك ضميله كافوروزني اوزن هر قاب كه كاشراب  
 قونور كرك چنناغ اولسون كرك غيري اولسون النجدات نونك فتحيله خوارجدن بر صنف دركه انلر نجد بن عامر  
 الحنفي احبابي در الند نونك فتحيله والند اد نونك كسر به والند و نونك و ذلك ضميله فحوب كتمك معناسنه يقال  
 ند البعير يند الخ اذا نقر وذهب على وجهه شارد او شرود ضمتهيله اراق بره كتمك وند شول ديه يه ديرلر كه باش  
 كوكه اير شملو اوله يوكسك ككندن وند بر نوع طيبه ديرلر اصلنده عربي دكادر يوم التناد تانك فتحيله و ذلك  
 تشد بد به ايرلق كوني الند نونك كسر به مثل ونظير معناسنه الند بد والند بد نونك فتي و ذلك كسر به كذلك  
 مثل ونظير معناسنه التند بد تشهير ايمك واشند رمك يقال نذ ذبه اى شهره وسمع به النشدة نونك كسري  
 وشبنك سكونيله النشدان نونك كسر به وشبنك سكونيله كذلك از منشي طلب ايمك تقول نشدت الضلالة  
 انشدها نشدة ونشدا من الباب الاول اذا طلبتها ونشدا نشدك الله ديدم ديكدر سالتك بالله معناسنه يقال  
 نشدت فلانا نشده اذا قلت له نشدك اى الله اسألتك بالله كانك ذكرته اياه فنشدا اى تذكر الانشاد همزه نك  
 كسر به بلدمك وشعرا وفق التناشد سوال ابد شيمك الاستنشاد همزه نك كسر به وشبنك سكونيله شعر  
 اوقر ماسن طلب ايمك يقال استنشدت فلانا شعره فانشدنيه النشيد نونك فتحيله وشبنك كسر به شول  
 شعر ذر كه خلق انجند اوقنور النصد نونك فتي وضادك سكونيله ترتيب ايمك يقال نصد متاعه يصد نصد  
 من الباب الثاني اى وضع بعضه على بعض التنصيد على وزن التكريم بعناه شدد للمبالغة في وضعه مترصفا  
 وتراصف صق ترتيب ايمكه ديرلر النصد فتحتهيله شول او اسديابي دركه بري بري اوزرينه بغاش اوله الانصاف

ند

نشد

نصد



همزه نك فتحيله نضدك جمعى بعلش اسبابلر معناسنه ونضد شول تخته يه ديرلر كه اوز رينه اسباب يغوب تربب  
 ايله انضداد الجبال طاغمرده اولان شول طاشلر دركه برى برى اوز رينه تربب اولمشدر وانضداد السحاب دخى  
 شول بلونلره ديرلر كه برى برى اوز رينه اوله وانضداد الرجل كشنك شول عميلر ينه و طاييلر ينه ديرلر كه شرفه  
 مقدم اولار انضداد نونك فتحيله برنسنه دو كمنك بقال نقد الشئ نضداد من الباب الرابع اذا فنى الانضداد همزه نك  
 كسرى ونونك سكونيله دو كمنك بقال انضداد نا و قومك مالى دو كمنك دخى ديرلر بقال انضداد القوم اذا هبت  
 اموالهم و فنى زادهم الا سننضداد همزه نك كسرى وسبنك سكونيله قدر تن جمله صرف ايمكه ديرلر بقال اسننضداد  
 وسعه اى استفرغه المنافد ميمك ضمى وفانك كسرى بله شول خصمدر كه خصومتك مقدورن صرف ايليه وفى  
 الحديث ان نافدتهم نافدوك و يروى بالقاف على معنى ان ناقشتم النقد صايق بقال نقدة الدراهم ونقدت له  
 الدراهم من الباب الاول اذا اعطيته ونقد ايويد دخى ديرلر بقال درهم نقد اى وزن جيد الانضداد همزه نك كسرى  
 ونونك سكونيله قبض ايمك بقال نقدها له فانضدادهاى قبضها و برنسنه يه متصل بقوب طور مغه ده ديرلر  
 بقال مازال فلان ينشد بصيره الى الشئ اذا لم يزل ينظر اليه المناقذة ميمك ضمى وقافك فتحيله حساب صور شيمك  
 بقال ناقدت فلانا اذا ناقشته فى الامر ومناقشه حسا بلشيمغه ديرلر النقد فتحيله بر جنس قيونه ديرلر كه ابقلىرى  
 قصه و يوزى چركن اولور و بو جنس قيون بحر ين جانبنده اولور والنقذة فتحيله كذلك نقدك واحدى  
 بقال اذل من النقد واصمى ايتدى اجود الصوف صوف النقد يعنى طوار تو بلر ينك ايوستى نقد تو يى در  
 ونقد طوارك طرفى صوبلىق و ديشلمرى ديبى نيمك در نقول نقد الحافر من الباب الرابع ونقد اسنانه اخترى تاكل  
 اسنانى تكسراسنانه تفصير ايمشدر غلط در النقد نونك فتحى وقافك كسرى بله جون اولوب بو بومين اوغلان  
 النقذة ونك ضميله برنوع اعجز زو بريرك ايدر نقد همزه نك وقافك فتحيله كر پى ديد كرى جانور و بولفظ  
 معرفه درسته كم ارسلانه اسامه ديرلر علم جنس اولق اوزن ومنه قولهم بات فلان بليل نقديعى كر پى كجه سبله  
 كجه لى زيرا كر پى كجه ايله او يومان النكد فتحيله مضايقه اوزن اولوب مشندا اولق بقال نكد عيش هم ينكد  
 نكد من الباب الرابع و قيونك صوتى از اولمغه دخى ديرلر بقال نكدت الرقيه اى قل ماؤها النكد نونك فتحى وكافك  
 كسرى بله چتن كسنه معناسنه بقال رجل نكد اى عسر الانكاد همزه نك فتحى ونونك سكونيله نكدك جمعى چتن  
 كسنه لر معناسنه بقال قوم انكاد المناكيد ميمك فتحى وكافك كسرى بله كذلك جمعى المناكذة ميمك ضميله وكافك  
 فتحيله چتملشيمك بقال ناكده فلان التناكد تانك فتحى وكافك ضميله كذلك برى بريله چتملك ايمك بقال هما  
 ينانك ان اذا عسر الانكاد همزه نك فتحى ونونك سكونيله مشئووم اولان كسنه النكداء نونك فتحى وكافك سكونى  
 والفك مد بله شول ناقه در كه انوك ولدى طوز نمغين سودى چوق اوله ياوزيسن امزرمد كچون الانكدان  
 همزه نك فتحى ونونك سكونيله زمان بن مالك بن عمرو بن تميم و يربوع بن حنظله در كه مزبور لك حنظله  
 دبنمشدر الانكدان مازن و يربوع هان ذا اليوم لشرف مجموع النهود ضمته شول تازه قرمه سى در كه  
 هنوز يومر لمغه بشليه بقال نهى الى العذ وينهد من الباب الثالث اذا نهض يعنى قجن عد و بله خصومتك طور سه  
 ونهؤد قرك مملرى فالقمغه ديرلر بقال نهى لى الجارية نهى نهؤد من الباب الاول اذا شرف وكعب بالمشد بد  
 لغة فى كعب بوفعالر جميع نسخ موجوده ده صيغه نند كير اوزن در الناهد هانك كسرى بله والناهدة ممه سى  
 فالقمش قر النهؤد نونك فتحى وهانك سكونيله شول ات كه فرموده و يوكسك اوله تقول منه نهى الفرس نهؤد  
 من الباب الخامس ونهؤد على نسنه لره مباشرت ابدن كسنه ونهؤد يندن بر قبيله نك ادى در النهءاء نونك فتحى  
 وهانك سكونيله يوكسك قوم المناهدة ميمك ضميله وهانك فتحيله جنك ايمكه قيام كو سترمك ومناهره

نقد

نقد

نكد

نهؤد

بزغله حساب ابد شمسك التناهد يولد اشلر برى برينه برار نفقه چقر مق الانهاد همز دنك كسر بله ونونك  
 سكونيله برنسندي طولدر مق بقال انهدت الحوض اذا ملأته النهدان نونك فخي وهانك سكونيله طلمونسنه  
 بقال حوض نهدان وقدح نهدان قچن طولسه وهنوز طشمسه النهيدة نونك فخي وهانك كسر بله شول  
 طعامدر كه حنظل تخمنك اچي تمام قيديوب اربوب قويني اولدقدن صكره اوزر ينه بر پاره اون سحر لر دخی يرلر  
 النهيد نونك فخي وهانك كسر بله قالن اولان قايق بقال زبد نهيد اذالم بكي رقيقا فصل الواو الواو اذ دير بله  
 كوميك بقال واد ابنته بدها واد ادا من الباب الثاني اذا دفنها في القبر وهي حية وواد صوت شديد دخی ديرلر  
 الموودة ميمك فخي وواوك سكونيله وهمزه نك ضميله دير بله كوملن كسنه قبيله كنده نك عادتى بوابدى كه  
 قيزلن طوغدغى كى دير بله كومر لردى الوئيد واوك فخي وهمزه نك كسر بله صوت شديد واهسته يوريكه  
 دخی ديرلر بقال مشى مشيا وئيد اى على تودة وتودة تانك ضمى وهمزه نك فخييله بب يوريكه ديرلر الا تاد  
 همزه نك كسرى وتانك كسرى وتشديد بله والتوؤد فختينبله وهمزه نك ضمى وتشديد بله يب يوريك  
 بقال اتا دفي مشيه وتوؤد في مشيه وبونلرافتعل وتقول در تودة دن مشنق در پس اتا دده تاحرفى واودن  
 دوغشدر و بقال انند في امر كى تثبت وتوؤد تانك ضمى وواوك فخي وتشديد بله اهسنه يوريك على مامر انفا  
 الوبد فختينبله خشم ايمك بقال وبد عليه اى غضب مثل ومد وويد فختينبله ديرلك قنى اولوب زحمتلوا ولغنه  
 دخی ديرلر وبوشول مصدر در كه بونكله صفتلور بقال رجل ويداى سىء الحال يسئوى فيه الواحد والجمع  
 كقولك رجل عدل ثم يجمع فيقال الاوياد كما بقال العدول على توهم النعت الصحيح المسئوب بدميمك ضمى وبانك  
 كسر بله سىء الحال اولان كسنه وبد معناسنه الوتد واوك فخي وتانك كسر بله قازق كه برنسنه بغلماغچون قاقرلر  
 الا وتاد همزه نك فخييله وئدك جمعى قازقلم معناسنه وئدده تانك فخي دخی لغت در الود واوك فخييله كذلك  
 قازق معناسنه لغت در ادغام ابدنلر قمتند تقول وئدت الوتد انه وتدا من الباب الثاني وقچن امر ايتملوا اولسك  
 ئد وئدك بالميتدة ديرسن الميتدة ميمك كسر بله قازق قاقق التمدق معناسنه الوندان واوك فخي وتانك كسر بله  
 اچي سوري نسنه در كه قولق اچنده اولور قازق مثالند واكعيران دخی ديرلر عين مهمله نك فخييله الوندلواند  
 برك قاقاش قازق ديمك اولورتا كيد در شغل شاغل كى التوتيد اركشى التن حركته كتورمك بقال وئد الرجل اذا  
 انعط وانغاط غين معجه رطاء معجه بله انى حركته كتورمك الوجود ضمته بولمق بقال وجد مجده وجود او مجده  
 دخی ضمته لغت عامر بيدر بونك باب مثالند نظيري يوقدر الوجدان واوك كسر بله وجميك سكونيله زمش كسنه يى  
 بولمق بقال وجد ضالته وجدانا ووجدان خشم ايمكه دخی ديرلر الموجدة ميمك فخي وجميك كسر بله خشم ايمك  
 بقال وجد عليه فى الغضب موجدة ووجدانا حكاها بعضهم الوجد واوك فخي وجميك سكونيله زياده غمناك اولمق  
 بقال وجد فى الحزن وجدان من الباب الثاني ووجد غنى اولمغه دخی ديرلر الوجد واوك ضميله كذلك غنى اولمق الوجد  
 واوك كسر بله وجميك سكونيله والوجدة جميك كسر بله وودالك تخفيفيله كذلك غنى اولمق معناسنه الايجاد  
 همزه نك كسر بله وجوده كتورمك بقال وجه الله مطلوب بى اى اطفره بوايجاد غنى قلغه ده ديرلر بقال الحمد لله الذى  
 اوجدنى بعد فقر و الاجارنى بعد ضعف يعنى فقر دن صكره غنى وضعف دن صكره قوى قلدى وايجاد هموز الفاندر  
 و بقال وجد الشئ على صيغة المجهول فهو موجود مثل حم فهو محوم وايجاد يوقدن وار ايمكه ده ديرلر بقال  
 اوجه ولا بقال وجه الله كما لا بقال همه التوجد فختينبله وجميك ضمى وتشديد بله محزون اولمق بقال توجدت  
 لفلان اى حزننت له الوحدة واوك فخي ومانك سكونيله يالكركلق انفراد معناسنه بقال رايته وحده ووحده  
 لفظنك لتصابى كوفيون قمتند ظرفيت اوزن در وبصر يون قمتند مصدر بتا ووزن در جميع حاله كوياك تقدير

واو

وبد

وئد

وجد

وهو

کلام او حرت بر او بی ایجاد یعنی اندن غیر کسینه کور مدم اندن صکره و حده بوجه نك مونسعنه وضع اولندی  
 و ابو العباس ایندی محتلمدر که تقدیر کلام آخر وجه اوله که اول وجه رجل کندی نفسندک منفرد اولغین  
 کویا که رأب رجلا منفرد انفرادیک اوله و اندن صکره و حده بوجه نك مقامنه اقامت اولنه و حده مضاف  
 اولماز الا عربلرک بوقولنده فلان نسبح و حده و حطس و حده و عیبر و حده و نسیج طوقفق معناسندن مأ خود در  
 و بزغابت ابجه اولدقده انوک منوالنده اخر بزوضع اولنماغین نسیج و حده دیرلر لا نظیرله معناسنه استعمال  
 مقام مدحدر و حطس و حده و عیبر و حده مقام ذمه استعمال اولنور و حطس حیمک ضمیمه صیغه  
 تصغیر از و ولد حمار معناسندن مأ خود در مستقل بر ای اولن کسینه یہ اطلاق اولنور و عیبر و حده دخی صیغه  
 تصغیر اوزنه بو معنایدر که غیر عین مهمله نك فتحیله و یاء مثناة تحتایله ولد حمار وحشی در و نسیج و حده  
 اصلنده نسیج افراد ایدی همزه نك کسری و دالك جری ابله وقتا که و حده موضع مصدر مجرور وضع اولندی  
 مصدر کی اول دخی مجرور اولدی و کاه اولور که رجیل و حده دخی دیرلر الواحد مراتب عدد نك اولی در الاحد ان  
 همزه نك ضمی و خانک سکونیه واحد ک جمع در شبابه شبان کی و راعی ابله رعیان کی و واحد کاه اولور که بی نظیر  
 معناسنده کوز بقال فلان واحد زمانه ای لا نظیرله و فلان لا واحد له ای لا شیهه واحد ان اوحدک جمع دخی  
 کور بی نظیرله معناسنه اسوده اسودان کی اصلی و حدان ایدی الواحدون فرایتدی واحدون واحدک جمع در  
 بقال انتم حی واحد و حی واحدون کما بقال شرذمه قلیلون و شرذمه شبنک کسری و راء مهمله نك سکونیه  
 جماعت معناسنه در التوحید علی وزن التکریم برله مک التاء حید همزه ابله کذلک برله مک بقال و حده واحد کما بقال  
 شاه و ثلثه ایکبندی و اوچلندی معناسنه الواحد فختینله و الواحد و اوک فختی و خانک کسر بله و الواحد و اوک  
 فتحیله کریمه زنی اوزنه بردانه بکانه معناسنه بقال رجل و حده و و حده و و حده ای منفرد التوحد فختینله و خانک  
 ضمی و تشدید بله بکانه اولمق و توحد صقلیق معناسنه ده کور عصمت کی بقال توحده الله ای عصمه ولم یکلدالی غیره  
 یعنی باری تعالی انی بالذات صقلسون غیره حواله قلمسون اگر چه کرب بالذات و کرب بالواسطه صقلین اول در  
 بنو الوحید عربدن بر جماعتک اسمی در که بنی کلاب بن ربیع بن عامر بن صعصعه نك قبیلله سند در ایجاد  
 بر طوغور مق بقال اوحدت الشاة فهی موحدة اذا وضعت واحد امثل افردت اذا وضعت فرد الموحدة ميمک  
 ضمی و خانک کسر بله بر طوغور ن قیون و ایجاد بی نظیر ایتمکه دخی دیرلر یقال اوحد الله ای جعله واحد زمانه  
 الاوحد همزه نك فختی و و اوک سکونیه بردانه اولان کسینه بقال فلان اوحد اهل زمانه و بقال لست فی هذا  
 الامر باوحد ولا بقال للانی و حده علی حده خانک کسری و دالك فختی و تخفیفیه باسثقه دیک اولور بقال  
 اعط کل واحد علی حده ای علی خیاله و حده نك او اوه دن عوضدر و خیال جاء مهمله نك کسری و یاء مثناة تحتایله  
 ازأ معناسنه در بقال قعدت علی خیاله ای ازأ نه موحد ميمک و خانک فتحیله بر بردیک اولور بقال دخلوا  
 موحد موحدی فرادی حاده همزه نك ضمیمه و و حده و اوک ضمیمه و موحد بونلر جمله سی بر معنایدر لا ینصرفلر در  
 نه کم ثلاث ده ذکر اولنمدر ایجاد ميمک کسر بله واحد دن بر جز و بو معشار کی در عشر دن که معشار اوند بر  
 دیک اولور اوحد و اوک فتحیله و خانک سکونیه دوه سیرندن بر نوعدر اوحدان و اوک و خانک فتحیله بمعناه  
 بقال و حده البعیر یخده و حده انا و هو ان یرمی بقوا ائمه کشی النعام یعنی دوه قوشی کی ایا قلمن ترق یوز ریسه  
 الواحد خانک کسر بله الواحد و اوک فختی و خانک تشدید بله ذکر اولن ان وجه اوزنه سیر ایدن دوه الود و اوک ضمیمه  
 و دالك تشدید بله الود اده و اوک فتحیله تنی معناسنه و محبت معناسنده کوز و الود اده کذلک و اوک فتحیله  
 و حده ایتمک معناسنه نقول و ددت لو تفعل ذاک و ددت لو انک تفعل ذاک او دود امن الباب الرابع ای تمثیت الود

وحد

ودد

واوك كسرى وءالك نشد بديا محبت معناسنه تقول منه بودى ان بكون كذا ودوست معناسنه ده كور الورد  
 واوك فخييله محبت معناسنه و برطاغك اسميدرو برتك اسميدركه نوح هم قومك ايدى صكره كاب قبيله سنك  
 اولدى دومة الجندل ديد كبرى حصارده محفوظ ايدى وعبد ودنام كسنه بوندن او ترونسيمه اونمشدر  
 والمردة ميمك وواوك فخييله كذلك محبت معناسنه در الاوده همزه نك فخي وواوك ضميله ووك جمعيد رقد حله  
 اقد ح و ذبله اذوب كى الود بديك ذلك دوست معناسنه الا وءاء همزه نك فخي وواوك كسرى بله وديك جمعى  
 دوستلر معناسنه التواد تانك فخييله سوشمك الودود واوك فخي وءالك ضميله محب معناسنه الودء واوك  
 ضميله وءالك فخي والفك مدبله دوستلر معناسنه يقال رجال وءاء يستوى فيه المذكور والمؤنث لكونه  
 وصفاد اخلا على وصف للبالغة الورد وضمينله حاضر اولمق يقال ورد فلان ورو اذا حضر الا يراه همزه نك  
 كسرى بله حاضر قلمق يقال اورده غيره اى احضره الا سئير اذ كذلك حاضر قلمق معناسنه يقال استورده الورد  
 واوك كسرى بله جزء معناسنه يقال قرأت وردى وورد صويي كلمه دخى ديرلر صدرك مقابلى در وورد وورد  
 معناسنه دخى كلور صويه كيجيلر معناسنه الورد واوك ضميله ورائك تشديد بله شول كسنه لدر كه صويي كلورلر  
 وورد ستمه طوندى كونه دخى ديرلر تقول وردت الحى اذا اخذت لوقت المور وود ميمك فخي ورائك ضميله ستمه  
 طونش كسنه براعرابى بر كسنه يه ايتدى ما مارا فراق المور وديعى اسيمه لو كسنه نك افاقته علامت ندر  
 ايتدى الر حضاء يعنى در ملك در وارد الارنبه بورنى اوجى اوزن اولان كسنه يقال فلان وارد الارنبه اذا كان فيها  
 طول وارنبه همزه نك فخييله ورائك سكونيله بورنك يوم مشقيرينه ديرلر التور و فختينله ورائك ضميله بلوك  
 بلوك كلمك يقال تور دلخيل البلدة اى دخلتها قليلا قليلا قطعة قطعة حبل الو ريد واوك فخي ورائك كسرى بله  
 بر طمر در كه عرب طاء بفسه سى ه تپندن در ديوزم ايدرلر وونين شته طمر ديد كبرى طمر در كه بيونك ايكى جابنده  
 اولان قالن طمر لدر الورد واوك فخي ورائك سكونيله كل ديد كبرى معروف چچكدر الو ردة كذلك واوك فخي  
 ورائك سكونيله ووردك واحدى در بر كل معناسنه وكل رنكنه بگزدي ايجون ارسلانه دخى وورد ديرلر اول لونه  
 اولان اتدخى وورد ديرلر كه اول طورى ايله اشقر بپننه اولان رنكدر وورده مؤنثه اطلاق اولنو ر الورد واوك  
 ضميله ووردك جمعى در مثل جون و جون و جون اقه و سياهه اطلاق اولنو راضد ادند ر الورد واوك كسرى بله  
 كذلك جمعى الورد و واوك ورائك ضميله ات ودر نكلو اولمق يقال ورد الفرس يورد وورده من الباب الخامس  
 اى صار ورد الورد و واوك ضمى ورائك سكونيله شول رنكدر كه طورى ايله ال پيننه اوله غبسة و مشقرة كى  
 وغبسة غين معجه وسين مهمله ايله كول رنكنه اولمقد ر خاك سئرى معناسنه الا يربداد ات ودر رنكنه اولمق  
 يقال ايراد الفرس كاتقول ادهام واكات و بواصلنده اوراد ايدى واو يايقلب اولندى ساكن اولوب ما قبلى  
 مكسور اولد غيچون المور د ميمك ضمى ورائك فخي و تشديد بله كل رنكنه اولان نسنه يقال قيص مور اذا صبغ  
 على لون الورد و بومضرج اولندن اچق در و مضر ح ضاد معجه ايله و جيمه كل رنكندن قوي اولندر الوارد رانك  
 كسرى بله يول معناسنه در طر بق كى المور د ميمك فخي ورائك كسرى بله كذلك طريق معناسنه الزماورد رانك  
 ضمى وواوك فخي ورائك سكونيله خليفه لقمه سى ديد كبرى طعامدر و معر بدر عامه بزماورد ديرلر الوساد  
 واوك كسرى بله يوز يصدغى الوسادة بعناه الوسائد واوك فخييله جمعى در يصد قلمر معناسنه الوسد واوك ضمى  
 وسينك سكونيله كذلك جمع در يصد قلمر معناسنه التوسيد تانك فخي وواوك سكونيله يصدق قومق التوسيد  
 فختينله وسينك ضمى و تشديد بله يصدغه يصدغق يقال وسد الشى فئوسد اذا جعلته تحت راسه الا يساد  
 كل اوه قندر مقي تقول اوسدت الكلب اذا غر يته بالصيد نحو اسدته الوصيدة واوك فخي وصادك كسرى بله واوك

ورد

وسد

وصد

اوکی فناء دار معناسنه ای یصاد همزه نك كسر بله قیوی بغلق نقول اصدت اذ اغلقته و اوصد الباب علی لفظ  
 مالم بسم فاعله الموصد میك ضمی و صادك فتحیه بغلنمش قیوی بقال اوصد فهو موصد مثل اوجع فهو موجع قال الله  
 تعالی انها علیهم مؤصدة قالوا مطبقة یعنی قیامشدر الوصیده و اوك فخی و صادك كسر بله شول اغل در كه مال  
 حفطی ایچون ایدر لر خطیره کی نهایت خطیره اغاچدن و اغاچ بود اقلرندن چورلن اغل در و وصیده طاشدن  
 چورلن در الاستیصاد همزه نك و تانك كسر بله اغل طوتمق نقول استوصدت فی الجبل اذا اتخذت فیهِ الوصید  
 و اوك فخی و صادك كسر بله كو كاری بری برینه قریب بتن اوت الوطد و اوك فخی و طانك سكونیه برنسنه بی  
 طور تمق و ثقیل قلمق بقال و طدت الشئ اطه و طدامن الباب الثانی و سدا یتك معناسنه كلور بقال و طدت علی  
 باب الغار الصخر اذا سدته به و نضدته علیه و و طد برنسدی بره صقمغه دخی دیر لر مثل وهصبه و غزه و هصبه صا  
 مهمله ابله و غزین و زاء معجته نله برنسنه بی صقمق التوطید علی ورن التکریم بمعناه تقول و طده توطیدا  
 اذا ثبته و ثقلته التوطد فختینله و طانك ضمی و تشدد ببله ثابت اولمق المیطدة میك كسر بله شول اغاچ در كه  
 دله حك الت انوكله طویلر رأس المثقب معناسنه الوطائد و اوك فتحیه یا پونملی قواعد بیان معناسنه  
 الوطد ثابت معناسنه الطادی كذلك ثابت معناسنه در و اوطدك مقلوبی در الوعد و اوك فخی و عینك  
 سكونیه خیره و شرده استعمال اولنور قال الفراء بقال و عدته خیر او وعدته شر او چنكه خیری و شری بری  
 برندن فرق یتك استسهلر خیره و وعد و عدت دیر لر و شرده ایعاد و و عدید دیر لر پس عد اصلنده و عد ایدی ها  
 و اودن عوض اولمشدر العدا ت عینك كسر بله عدتك جمعی و عدلر معناسنه و وعدك جمعی كلر و عدتك نسبته  
 عدی دیر لر زنه ده زنی دبد كاری کی و اوی ردایتمز لر شبه ده ردایتد كاری کی اما فراعده وی و زنوی دیر شوی  
 دبد كاری کی و اوی ردایتمكله و كاه اولور عدته نك اضافتله هاسن اسقاط ایدوب عد الامر دیر لر عدة الامر  
 معناسنه البعد عینك كسر بله احسان یتكی بویننه الموق در الایعاد همزه نك كسر بله و الوعد و اوك فخی  
 و عینك كسر بله شره بنت ایتد و كن خیر و یرمك چنكه شربت ایدوب باحرفیه استعمال ایتسه لر الغله  
 استعمال ایدر لر بقال و عدنی بالسجن المیعاد میك كسر بله و وعد یتك و وعد زمانی و وعد مکانی الموعد  
 میك فخی و عینك كسر بله كذلك مصدر معناسنه و اسم زمان و اسم مکان معناسنه ده كلور و بوخجلین در  
 هر فعل كه انوك اولی و اوی یا خودیا اولوب مستقبلنده دو شمش اوله یعدو یزن و یهب و یضع و یئل کی صغتمق  
 معناسنه مستبقاك عین الفعلی مكسور و لمعین انوك مصدری و اسم زمانی و اسم مکانی دخی مكسور العین  
 كلور و اوساقط اولد قدن صكره مضارعك عین الفعلی مكسور اولد غنه و مفتوح اولد غنه اعتباریوقدر  
 الابقاچ كلمه كندر نله كلشدر كه انلر موحد و مورق در اسم رجله و موكل در اسم موضعده یا خود برر جاك اسمده  
 و مو زن در اسم موضعده كه بونلر جمله سماع در قیاس بودر كه كسر بله كله لو كرمضارعك عین الفعلی مفتوح  
 اولوب و اوثابت اولور سه یوجل کی قورقق معناسنه و یوجع کی اغرق معناسنه و یوسن کی امر غتمق  
 معناسنه عین الفعلی اسم زمانده و اسم مكانده مكسور اولوب مصدر نده مفتوح اولور و موجاله موجل کی  
 و اكر اولی حرف علت اولد و غندن غیری اخری دخی حرف علت اولور سه مفعول و زنی مفتوح العین  
 كلور كرك اولنده و اوساقط اولسون كرك اولماسون مولی کی موفا کی و موعی کی بلی دن قرب معناسنه و یفی دن  
 و فامعناسنه و یعی دن ذكر معناسنه التواعد تانك فخی و عینك ضمیه و وعد اید شمك بقال تواعد القوم ای وعد  
 بعضهم بعضا بوخیره استعمال اولنسه در اما شرده اتعد و ایدر لر الاتعاد بره مزسنه یه بنت ایتد و كن خبر  
 و یرمك و اتعاد و وعد قبول یتكه دخی دیر لر و بونك اصلی او تعاد ایدی و اوتایه قلب اولنوب ادغام اولندی

وطد

وعد

و برطائعه اشعد یا نعد فهو مؤنث عد دیرلر همزه ابله نته کم یا تسر دیرلر اینسار جزورده و جزور حیمک فخی و زاء  
 معجمه نك ضمیه بوغزلنن دوه و اینسار ذکر اولنان دوه نك اعضاسن بولشك التوعد فختپله و عینك ضمی  
 و تشدید به و عید دن متأثر اولمق الواعد خبر ویرجی یقال یوم واعد اذ اوعد اوله بحر یعنی قجن ابتد اسنده اسی  
 علامتی بلورسه و یقال ارض و اعد اذ ارجی خیرها من النبات و عید الفحل ایرکک حیوانك اوزی قجن جمله  
 فلدقه چاغر سه الوعد و اوك فخیله و عینك سکونیه خدمت اینك نقول و عدت القوم اغدهم من الباب  
 الثانی اذا خدمتهم و وعد شول کسنه یه دیرلر کد بوغزی طور قلغنه خدمت ایلیه نقول منه و عد الرجل من الباب  
 الخامس و وعد مپسر او قلرندن برا و قدر که اوك نصیبی بو قدر و مپسر میمک فخی و سینك کسر به قار اوینی در  
 المواعد میمک ضمی و عینك فخیله مواضحه کی در وزن و معناده و مواضحه ضاد و خاء معجتپنله رفیق کله برابر  
 سیر اینکدر اجمعی ایتدی مواعد کاه اولور که برناقه نك سیرنه دخی اولور بولد اش سیرن اعتبار اینك سیرن  
 زیر اول باقه نك برالی و بریاخی اول برلر بنه موافقت ایدر سیر حالنده الوعد و اوك فخی و فانك سکونیه برکسنه  
 اوزر بنه اچلمکله کلک یقال و قد فلان علی الامیر اذا و در سولا و افدک جمعی دخی کور صاحبله صحب کی و و قد  
 طاغک یوقر و سنده اولن قوم که بغلش اوله الوافد فانك کسر به اچلی اولان کسنه و و افدد و سور بسندن  
 ایلر و کیدن دوهیه دیرلر الاوقاد همزه نك فخیله و فدک جمعیدر و افاد عربدن بر قوم در الوفود ضمتپنله  
 كذلك و فدک جمعی در اچیلر معناسنه الوفاده و اوك کسر به اسمدر اچلیک معناسنه الاپفاده همزه نك کسر به  
 اچلی کوندر مک یقال او فده انا الی الامیر ای ارسالته و اپفاد بر نسنه نك اوزرینه چقوب حواله اولغده دخی  
 دیرلر یقال للفرس ما احسن ما اوفد حار که یعنی ائک اوموزی بو کسک اولسه بو به دیرلر و خارک حاوراء  
 مهملتین ابله ائک اوموز بنه دیرلر و اپفاد سرعت اینکه دیرلر الوافدان یکا قده طعام چیرکن بومری اولان دیرلر در که  
 انسان زیاده بشلو اولد قده انلر غایب اولور لالا ستمی فاد بر کونه اتور مق که اول یاغ اوزر و اتور مق در دیرلر الوفود  
 ضمتپنله اودیا لکنمق الوقد و اوك فخی و قافک سکونیه بمعناه القده قافک کسری و دالک تخفیفله كذلك  
 بمعناه الوقد فختپنله بمعناه ایشوا الوقدان فختپنله بمعناه كذلك یقال و قدت النار و قود الخ التوقد فختپنله  
 و قافک ضمی و تشدید به بمعناه یقال و قدت النار و توقدت الاپقاد همزه نك کسر به و الاستیقاد همزه نك  
 و تانک کسر به یا لکندر مق یقال او قدتها انا و استوقدتها ایضا الاپقاد همزه نك کسری و تانک کسری  
 و تشدید به یا لکنمق توقد معناسنه الوقود و اوك فخیله و قافک ضمیه اودون هیزم معناسنه و ضمتپنله  
 مصدر در اودیا لکنمق معناسنه نته کم مرور ایتدی یعقوب ایتدی و النار ذات الوقود دخی قراءت اولندی  
 ضمتپنله الموقد میمک فخی و قافک کسر به اودیا لکندر جقیر اسم مکاندر مجلس کی الوقده و اوك فخیله  
 و قافک سکونیه زیاده اسی اولن کونلر که اون کوندر یا خود اون بش کوندر ایام باخور معناسنه  
 التوکید بر نسنه بی یکیمک یقال و کدت العهد و السرج توکید او اکتد تا کید اجمعی و بالوا و افصح الاپکاد بر نسنه بی  
 بغلق یقال او کده و اکه اپکاد یعنی اپکپسنک دخی مصدری بر در الوکد و اوك فخی و کافک سکونیه قصد  
 معناسنه یقال و کد و کده ای قصد قصده الوکاد و اوك کسر به شول ایدر که انکله اینکی صغیر کن بغلر ل الولد  
 فختپنله حاصل اولان دول مفر دمعناسنه و جمع معناسنه استعمال اولنور الولد و اوك ضمی و لامک سکونیه  
 ولد معناسنه در بنی اسدک مثلرندن در بوکه ولدک من دم عینیک دیرلر یعنی او غول کوز قانندن حاصل اولور  
 و کاه اولور که ولدی ولدک جمعی قیلور ل اسدله اسد کی الولد و اوك کسر به ولده لغت در و اوك ضمیه  
 و عربلرک مادری ای ولد الرحل هو دبد کبری نمقوله کسنه در دیک محله اولور الولید و اوك فخیله

وعد

وقد

وقد

وکد

ولد



ولامك كسر به صبي معنا سنه وعبد معنا سنه ده كلوروعر بلك هم في امر لاينادي وليه ديد كاري ات  
 سكرته دن ما خود در چن ات چا پك اولسه چا غرمدن دخي سكر در ايجيلرك عادي درات زياده سكر تسون  
 ديو چاغر لر بناء على ذلك هر امر عظيم ده وهر شي كثير ده بو كلام سو بطنورا ولدي چن حصولي مكن اولسه  
 الولدان واوك كسر به ولا مك سكونيله وليدك جمعي در الولدة كذلك واوك كسري ولا مك سكونيله وليدك  
 جمعي در الوليدة واوك فخي ولا مك كسر به وليدك مؤنثي در صبيه وجار يه معنا سنه الولائد واوك فخي وهمز منك  
 كسر به وليدك جمعي در الولاد واوك كسر به الولادة كذلك واوك كسر به طوغور مق بقال ولدت المرأة اذا  
 حانت ولادها التوالد فختبئله ولا مك ضميلة بري برندن طوغور مق وچوق اولق بقال توالدوا اي كثر واوولد  
 بعضهم بعضا الوالد لامك كسر يله بابا پدر معنا سنه وحامله اولان قيون دخي والديرل بقال شاة والداي  
 حامل ابن السكيت دن بويله روايت اولندي الوالدة كذلك لامك كسر به انما در معنا سنه الولدان لامك  
 كسر به بابا بيله انا بقال هما الولدان التولد فختبئله ولا مك ضمي وتشديد بيله طوغور مق بقال تولد الشي من الشي  
 الميلاد ميمك كسر به بر كسنه نك طوغور دخي وقت المولد ميمك فخي ولا مك كسر به بر كسنه نك طوغور دخي ير  
 التوالد على وزن التكريم طوغور مق بقال ولد الرجل غنمه تولد اكا بقال نتج ايله تجا المولدة ميمك ضمي ولا مك  
 فخي وتشديد بيله خالص ايلين بقال عربية مولدة المولد كذلك ميمك ضمي ولا مك فخي وتشديد بيله صرف عرب  
 اولين بقال رجل مولد اي عرب غير محض اللدة لامك كسري ودلك تخفيفيله بر كسنه نك ياشد اشى هم  
 سني معنا سنه اخرند اولان ها اولندن كيدن واودن عوضدر زيرا اولادندن مشتق در بقال همالندان  
 اللدات لامك كسر به جمعي در اللدون كذلك لامك كسر به ودلك ضميلة جمعي ياشد اشلر معنا سنه الومد  
 فختبئله والومدة كذلك فختبئله كچه نك زياده اسي اولسي بقال ومدت ليلتنامن الباب الرابع وومد بر كسنه  
 غضبه كلوب قزمغه دخي ديرل بقال ومد الرجل وهولغة في ويداى غضب وحى الوهدة واوك فخي وهانك  
 سكونيله چقور يره ديرل الوهاد واوك كسر يله چقور يرل معنا سنه فصل الهاء الهيد هانك فخي وبانك كسر به  
 حنظل تخمي وحنظل حاء مهملة نك فخي ونونك سكوني وطاء معجمة نك فخي قرقه دو كلكي ديد كاري نسنه  
 كه اكا ابو جهل قوني دخي ديرل التهيد فختبئله وبانك ضمي وتشديد بيله حنظلي صيوب تخمي المقي بقال للظلم هو  
 يتهيد اذا سجر ذلك ليا كله وظايم طاء معجمة نك فخي دوه قوشنك ار كنه ديرل الا هتباد همزه نك كسري  
 وهانك فخي حنظل تخمي قور بد قد نصكره ديو شرمك بعد اني بريه قيوب برجه كون اوزر بنه صود كوب  
 اور مق برجه كره اجسي كيد نجه بو بابه ابدوب بعدد وكوب بشور مك هبود هانك فخي وبانك ضمي وتشديد بيله  
 بني تيم ولا يند بريرك ادبدر الهجود ضمتبئله التهجد فختبئله وحيك ضمي وتشديد بيله اويق بقال هجد وتهجد  
 اي نام ليا لا ويا نعلق معنا سنه دخي ديرل بقال هجد وتهجد اي سهر وهو من الاضداد التهجد يانك فخي وهانك  
 سكونيله اويق بقال هجدني اي نومي الاهداه همزه نك كسري وهانك سكونيله دوه بو يني يره قومق يقال  
 اهد البعير اذا التي جرانه بالارض وجران حيمك كسر يله دوه بو ينيك ايج يوزي الهد هانك فخي ايله بنايي  
 اوينادب ضعيف ايمك بر حيثيته كه يقملو اوله بقال هد البناء يهد هدا اذا كسره ووضععه  
 وهدة المصببة اي او هنت ركنه يعني مصبيت بر جانبني خراب ائسه ومنه قولهم ما هده كذا اي  
 ما كسره اصمعي ايتدي هد رجل ضعيف معنا سنه ده كلور چن بر كسنه بر كسنه يو عيد ائسه اني لغير  
 هدد ير يعني بن غني ضعيف دكلم ديرو مدح اولنق معنا سنه ده كلور بقال فلان يهد على المالم يسم فاعله  
 اذا ثني عليه بالجلد والقوة وجلد حيمك ولا مك فخي بر ككك معنا سنه در تقول مرت برجل هداك  
 من رجل معناه اثقالك وصف محاسنه و بونده ابي لغت اولي در كه هدا كله سني بعضيلر مصدر مجراسنه

ومد

وهانك

هيد

هدد

جاری قلمغین تشیه و جمع ایتدیلر و تا نپت صیغه سی اوزن کتورمدیلر و بعضی فعل قلوب تشیه و جمع و تا نپت خصوصاً لر رعایت ایتدیلر تقول مررت برجل هدک من رجل وامرأة هدتک من امرأة و رجلین هدک و برجال هدوک و بامرأئین هدتاک و بنسوة هددنک و براعرابی ایتدی هد رجل کریمه و رجل جواده دیرلر و هدیو حالت ضعفدن حاصل اولن اوزنه دیرلر بقال هد یهد من الباب الثانی الهدید هانک فخی و دالک کسر بله دیوار یقلد قده اوز و یرمک بقال هد هد بد اواز ینقاسنه دخی هدید دیرلر الانهد ادهمه زنه کسر بله و نونک سکونیه انکسار معناسنه در بقال انهد الجبل ای انکسر الهد هانک کسر بله قورقق کسنه زجل جبان معناسنه الهاد بر اواز در که در یادن پید اولورانی در یا کارنده اولان کسه لاپشیدر لکه انوک رعید اوزی کبی ینقولنمسی اولور یر بوزنه و کاه اولور که اندن زلزله دخی پید اولور الهد هانک فخی و دالک سکونیه کو کر جین اواز ینک ینقولنمسی و بقال الفحل بهد هدی هدی ره هد هده الهد هانک فخیله هد هده نک جمعی اواز ینقولنماری معناسنه و هده عورت اوغلاننی تحریک ایتکه دخی دیرلر تا که او یخویه وان التهدید علی وزن التکریم قورقق تخویف معناسنه التهدید فختینله و دالک ضمی و تشدید بله قورقق تخویف الهد هانک ضمی و دالک سکونیه بر معروف قوشک ادید الهد هانک فخیله هد هدک جمعی مزبور قوشلر معناسنه الهد اید هانک ضمی و بانک کسر بله زیاده قوی اولان سودکه او یش او له الهدید هانک ضمی و دالک فخیله الفسر کذلک هد اید معناسنه در هد اید دن قصر اولمشدر و هدی بد کوز قر اغوا و لمغه دخی دیرلر عشم معناسنه یقال بعینه هدید ای عشم و یقال انه لایبره داء الهدید مثل القلایا من سنام و کبد و قلیا قلیه نک جمعی در قارون معناسنه و سنام دوه اور کینه حاصل اولان یاغ و کبد جگر در یعنی قر اغوا اولان کسنه یبونلردن ابو علاج یوقد روانه کله سنده اولان ضمه ضمه مختلفه در زیر الشباعله اولور سه وزن یرنده اولماز الهد هانک فخی و رانک سکونیه اتی اری بشورمک بقال هردت اللحم اهرده هردا من الباب الثانی ای طبخته حتی تهر او تفسح و عرضه دکم بقال هد اهردی فی العرض ای طعن فیه و یزی یارمق معناسنه ده کاور بقال هردت الثوب ای شققته التهدید علی وزن التکریم بمعناه شدد للبالغه یعنی زیاده اری بشورمک الهدی هانک کسری و رانک سکونیه و الفک قصر بله بر نوع اوت در که انکله صاری بویارلر المهرود میمک فخی و هانک سکونیه شول بزدر که ذکر اولنان بویا بله صاری بوی یش اوله الهمود ضمتینله اودجک بقال همدت النار تهد همودا من الباب اول اذا طفئت و ذهبت البته و همود بزاسکمه دخی دیرلر کهنه اولمق معناسنه یقال همد الثوب یهد همود اذا بلی الهد هانک فخی و میمک سکونیه اپسم اولمق سکنه معناسنه الا همد همدت کسر بله و هانک سکونیه بر برده طورمق اقامت معناسنه بقال اهدی فی المكان اذا قام فیه و اهداد سرعت ایتکه دخی دیرلر یقال اهدی فی السیراذا سریع فهو من الاضداد الهامده میمک کسر بله قوری یرکه اوتی اولیه و همد قوری اوت دخی دیرلر نبات یابس معناسنه الهدان هانک فخی و میمک سکونیه یندن بر قبیله تک ادیدر همد بر عورت ادیدر منصرف اولمی و غیر منصرف اولمی جائزدر اگر همدک جمع نکسیر اوزن جمع اولونسن دیلسک همد دیرسن ضمتینله و اگر جمع سلامته جمع الوغنسن دیلسک همدات دیرسن و همد بر ولا پتک ادیدر و اکا نسبت ایتک دیلسک هندوانی دیرسک و اگر دیلسک های مضموم قیلر سن داله تابع قیلو بنی التهنید علی وزن التکریم بر کسنه نک کوکن المق بقال همدتی فلانه ای یتمتی بالمغازله و مغازله غین و زاء معجتین ابله دوست ابله لطفیه ایدوب مصاحبت ایتک نته کم تیتیم عاشق قلمقدر المهد میمک ضمی و نونک فخی

هرد

هد

هند

وتشدد بدله شول قلیچدرکه هنددمورندن دوزلمشدرالهیدیه هانک ضمی ونونک فخی و یانک سکونیه  
 یوز عدد دوه دیرلر جریرابتدی هنیاه هر نسنه دن یوز عدد دیرلر الهود هانک فخی و واولک سکونیه توبه  
 و رجوع اینک بقال هاد یهود هودا اذاتاب و رجوع الی الحق و هاد یهودی اولدی معناسنه ده کلور الهائده  
 توبه ابدن کسنه الهود هانک ضمیله و واولک سکونیه هانک فخی جمع دیرتوبه قاجیلر معناسنه بقال قوم هود  
 مثل حائل و حول و بازل و بزل و هود یهودی معناسنه ده کلور و حائل حاء مهمله ابله بوکسز اولان ناقه که  
 حامله نیک مقابلی درو بازل باء موحد و زامجه ابله سکر یاشنده اولان دوه در که طقوز بنه کیرمش  
 اوله التهود فختنه و واولک ضمی وتشدد بدله توبه قلوب عمل صالح ایشلمک و تهود یهودی اولغنه دخی دیرلر  
 بقال تهود اذ اصار یهود یا الهود یانک فخی و حانک ضمیله جهود لدر یهودین معناسنه نهایت یاء اضافتی یعنی  
 یاء نسبی حذف ایشلر در زنجی و زنج دبدکاری کی و ذکر اولننه بئادر بوکه الف لام داخل قلد قلمری و شعیره  
 و شعیر طریزی اوزن جمع قلد قلمری واکری یاء نسبتک حد فی اعتبار اولوغسه الف لامک دخولی جائز  
 اولمزدی زبر یهود معرفه در مؤنث و لد و غنک و جعی بودر که عربلرک کلانده بو قبیله بحر اسنه جاری  
 اولمشدر یعنی طائفه مخصوصه نیک علی قلمشدر حی بحر اسنه جاری اولمش دکلد رتا که معنای نذ کیده  
 اوله هود بر بنینک اسمی در علیه السلام منصرف در تقول هذه هود اذ اردت سورة هود فان جعلت هودا  
 اسم للسورة لم تصرفه وكذلك نوح ونون التهود بدبب یوریک دیب معناسنه و بونک اصلی هواده دن  
 ما خود در که هواده صلح ایتک در و فی الحدیث اسرعو المشی فی الجنازة ولا تهودوا كما تهود الیهود والنصارى  
 وكذلك التهود بد فی المنطق هو السكون فیه یعنی کلامی نرم سو یلمک بقال غناء مهودای ملائم ساکن و تهود بد  
 شراب بر کسنه بی مست ایتکه دخی دیرلر و تهود بد بر کسنه بی یهودی ایتکه دخی دیرلر و فی الحدیث فابوا یهودانه  
 الهوادة هانک فخیله صلح و میل المهاودة صلح اید شیمک و میل اید شیمک مصاحله و مابله معناسنه الهوادة  
 فختنه دوه اورکی سنام معناسنه الهود فختنه کذلک هوده نیک جمع دیر اورکلر معناسنه الهید هانک فخی  
 و یانک سکونیه بر نسنه بی تحر یک ایتک تقول هدت الشی اهیده هید اذ حرکت و فی الحدیث هده یعنون المسجد  
 ثم اصاحه ی حرکت یعنی مسجدک تحر یکی اصلاحی ایچون کر کدر یس هده که ضمیر مسجد را جعدر و تقول ما بهیدنی  
 ذلک یعنی اول بنی حرکت و اضطرار کتور مز پس اندن مبالا تم یوقدر بعقوب ایتدی بهید کله سمیله حرف نفی  
 نیکم اولنسی لازمدر استعمال عربده حرف نفیسر نیکم اولنر الهیدان هانک فخی و یانک سکونیه قورقق  
 جبان معناسنه هید هانک فخی و یانک سکونیه و هید هانک کسریله و هاد بونلرک اوچی دخی شول کله لدر  
 که بونلرله دوه بی منع ایدر لر و عربلرک ماله هید و لاهاد دبدکاری مابقال له هید و لاهاد معناسنه در یعنی  
 اکامناع اولور کسنه بو قدر التهید علی وزن التکریم یعنی الهید عن بعقوب یعنی بعقوب رو اینده تهید دخی هید  
 معناسنه کلور بقال هدت الرجل و هید تباب الذال من کتاب ترجمه الصحاح فصل الف لاخذ همزه نیک فخی و خانک  
 سکونیه بر نسنه بی المق بقال اخذت الشی اخذه اخذنا اولته و اخذ سیرت معناسنه ده کلور بقال ذهب بنو فلان  
 و من اخذ اخذ هم بالنصب ای و من سار بسیرتهم و ابن السکیت و من اخذ اخذ هم روايت قلدی ذلک رفعیله ای  
 اخذه اخذ هم ای سیرتهم الاخذ همزه نیک کسریله اسمدر سیرت معناسنه بقال ذهب بنو فلان و من اخذ اخذ هم  
 ای اخذه اخذ هم و ابو عمر و ایتدی بقال استعمال فلان علی الشام و ما اخذ اخذه بالکسرای لم یأخذ ماوجب علیه  
 من جنس السیرة و لا تقل اخذه بالفتح و بقال لو کنت من الاخذت باخذنا ای بخلا بقنا و شکلناخذ خانک ضمی  
 و ذلک سکونیه امر در اخذ دن و بونک اصلی اأخذ در همزه ثنی ثقیل کور دکلرندن اوتر و حذف ایتدی پلر

هود

هید

اخذ

تخفيف ايچون واكل كلمه سندن و امر كلمه سندن و بونلره شبيه اولنلردن امر بوا سلوب اوزن كلور و عر بلرك  
خذ عنك ديد كلري خذ ما قول و دع عنك الشك و المراء معناسنه در و مرء ميمك كسر بله شبهه معناسنه در  
ويقال خذ اخطام و خذ باخطام بمعنى يعني با ابله و با سز بره معنايه استعمال اولنور و خطام خاء معجه نك كسر بله  
وظاء مهمله ابله بولار معناسنه در كه طواري انكله يد رلر نحو م الاخذ همزه نك فتحى و خانك سكونيله  
منازل قمره ديرلر زير اقر هر كچه انلردن برين منزل طو تر المواخذة ميمك ضمى و خانك فتحيله بر كسنه يى طو ثب  
عقاب اينك يقال اخذه بذنبه مواء خذة و عامه و اخذه ديرلر الاتخاذ همزه اولى نك كسرى و همزه ثانيه نك  
سكونيله برى برينه يا يشمق يقال اتخذوا فى القتال بهمز ثين اى اخذ بعضهم بعضا الاتخاذ همزه نك كسرى  
و تانك كسرى و تشديد بله افتعال در اخذدن همزه ثلثين اولنوب تايه قلب اولنشد در صكره وقتا كه  
اتخاذك افتعال و زنى اوزن استعمالى چوق اولمغين تايى حرف اصلى توهم ايدوب اندن فعللر بنا قلد پلر  
و تحذد تحذد پلر باب رابعدن و بوسيدن تحذت عليه اجراءات ايتد پلر و عر بلرك اخذت كذا ديد كلري  
تشديد تايه ذالى تايه قلب ايليوب ادغام اندك رينه بناء در و بعضلر ذالى اظهار ايدرلر لكن بوقليل در  
الاخذ همزه نك فتحى و خانك كسر بله طو ثلثس كسنه اسير معناسنه الاخذة كذلك همزه نك فتحيله مؤنثى در  
اسير اولنشن عورت معناسنه الاخذة همزه نك ضمى و خانك سكونيله افسون سحر معناسنه و شول بونجغه  
ديرلر كه ارله عورنلر انوكله افسون ايدرلر التاخذ على و زن التكريم افسون اينك الاخذ فتحيله دوه ياور يسي  
سوددن تخمه اولمق امتلا معناسنه يقال اخذ الفصيل ياء اخذ اذ من الباب الرابع اذا تخم من اللبن الاخذ  
همزه نك فتحى و خانك كسر بله كوزى اغرين كسنه الاخذ ضمينه جنب و زنى اوزن كوزا غريسي يقال بعينه  
اخذ اى رمدة و اخذ حوضلر معناسنه ده كلور على ماسيجى الاستخاذ همزه نك كسرى و سبيلك سكونيله  
بعض لغته اتخاذ معناسنه كلور مبر در و ابني اوزن يقال استخذ فلان ارضاء بمعنى اتخذه اى احد تائى سبته  
تبديل ايدرلر نته كم ست كلمه سندن سيني تايه دندرلر و جائز در كه استخذ ابله صيغه استفعالى قصد ايتش اوللر  
تحذد تحذدن نهايت احد تاء بنى حذف ايتش اوللر تخفيفاته كم ظلات ده ظلت ديرلر المستأخذ ميمك ضمى و سبيلك  
سكونى و خانك كسر بله كوزا غريسي سبندن يا خود غيري اغر بدن او تر و باشن اشغه طو ثن كسنه در اصمى رواينده  
التأخذ تانك فتحى و همزه نك سكونيله تفعال و زنى اوزن الموق معناسنه در اخذدن مستوق در الاخذة  
همزه نك كسر بله برنسنه در كه انه حوض كى سحراده صواير كلور الاخذ همزه نك كسر بله اخاذة نك جمعى در  
الاخذ ضمينه اخاذك جمعى در كتابه كتب كى وكاه اولور كه حايى ساكن قلغه تخفيف ايدرلر و فى حديث مسروق  
بن الاعداء قال ما شبهت باصحاب مجد الا الاخذة تكفى الاخذة الراكب و تكفى الاخذة الراكبين و تكفى الاخذة  
الفئام من الناس يعنى اصحاب رسول شول كولره بكره كه بعضى براد مه بعضى ايكي بعضى بر جماعته كفابت ايدر و اخذ  
جنب و زنى اوزن كوزا غريسيه دخى ديرلر يقال بعينه اخذ اى رمدة و اخاذة شول يره ديرلر كه كشى نفس چوز يا خود  
سلطان ايچون ضبط ابله اذ بر كه در كه كشمش زمانه دلالت ايدر و وكله اذ شول سمدر كه سكون اوزن مبنى در  
و بونك حقى جمله يي مضاف اولمقدر تقول جيتك اذ قام زيد و اذ زيد قائم و اذ بد يقوم و جئتك مضاف اوليه  
مبون قيلور سن اذ دخى ديرلر نمونين ابله حينئذ معناسنه نته كم يومئذ وليلتئذ ديرلر و اذ كلمات شرطدن  
اولور چن مابله استعمال اولنوب اذ ماديسه لر تقول اذ ما تائى انك كما تقول ان تائى وقتا اتك وكاه اولور  
كه برشى ايچون اولور كه سن برحالت اوزن ايكن اكار است كلور سن بو تقد يرجه انى فعلدين  
غيري نسنه ولى ايتمز تقول بنما انا كذا اذ جاء بد فصل الباء البذ بانك فتحى و ذلك تشديد يله غبه ايتك

اذ

بذ

معنا سنه نقول بذه يذو بذا من الباب الاول اى غلبه ويذ كذلك بابك خرمى ديكله معروف كسنه نك  
 شهر لذن برشهر ك ادى در البذة بانك فتحيله بر مز حاله ديرلر يقال حال فلان بذة اى سيمه و يقال بذذت بعدى  
 من الباب الرابع البذة بانك فتحيله والبذو ذة ضمته بنه حال يتلوعى باذ الهيئه و بذ الهيئه يتلو كورن كسنه  
 يقال انت باذ الهيئه و بذ الهيئه اى رتها ورت يتلو شكلو اولان كسنه يديرلر بعد اذ بانك فتحى و غين معجمه نك  
 سكونيه و اخرنده ذال معجمه ايله بر معروف شهر ك اديرلر و دالين مهملتين ايله و اخرنده دال مهمله بدلى  
 نونه دخى اغت در يقال ر ايت بغداد و بغداد و بعد ان معرب در مذ كرو مؤنث استعمال و لنور فصل الجيم الجذ حيمك  
 فتحى و بانك سكونيه چكك جذب كى يقال جذبت الشئ من الباب الثانى مثل جذبت مقلوب منه الجنبذة حيمك  
 و بانك ضمهرى و ما يندك نونك سكونيه يردن يوكسك اولوب مدورا اولان محل قبه كى مثلا يعقوب ايتدى  
 عامه جنبذه ديرلر حيمك ضمى و بانك فتحيله الجذ حيمك فتحى و ذلك تشد بديله كسبك قطع معناسنه يقال  
 جذذت الشئ اى كسرت و قطعته الجذ اذ حيمك ضميله و الجذ اذ حيمك كسرى له كسلوب ايران يان و ضم كسردن  
 افصدر و جذ اذ حيمك ضميله التون طاشلرنه ديرلر ججارة الذهب معناسنه كسايى روايى اوزن الجذ اذات  
 كذلك حيمك ضميله التون يان لرى قراضات معناسنه المجذوذ حيمك فتحيله و حيمك سكونيه كساشس مقطوع  
 معناسنه يقال عطاء غير مجد و ذى غير مقطوع الانجاد همزه نك كسرى و نونك سكونيه كسبك انقطاع  
 معناسنه الجذ اذ حيمك فتحى و ذلك تشد بدي و الفك مديله شول رحمه ديرلر كه منقطع اولوب اولاشدر لميه  
 و حذاء دخى حاء مهمله نك فتحيله و ذلك تشد بديله قطع اولنان رحمه ديرلر الجذة حيمك ضميله بر يان كياسى  
 ديك يقال ما عليه جذة اى شئ من الثياب الجذبة حيمك فتحى و ذلك كسرى له سويق ديد كلرى  
 نسنه كه اكافار سيدة يسنه ديرلر الجرد فتحته بنه بر مر ضرر كه دوه نك او كچه سنه حاصل اولور بر نسنه  
 ظهور ايمك و سكر ششمك كى مثلا الجرد حيمك ضمى و رانك فتحيله بر نوع چكان در موش دشتى معناسنه  
 الجردان حيمك كسرى و رانك سكونيه جردك جمعى بيان فار لرى معناسنه الجردة حيمك فتحى و رانك كسرى له فان سى  
 چوق اولان ير الجرد حيمك ضمى و رانك فتحى و تشد بديله مجرب اولان كسنه يقال رجل مجرذ اذ كان مجربا فى الامور  
 الجذ اذ حيمك كسرى و لامك سكونى و الفك مديله غليظ اولان ير الجذ اذ بر يان بر معناسنه الجذ اذ حيمك كسرى له  
 بر قور ينك ادى در طابغه قريب در يومشق يرد روال اياسى كى دوزدر الجذ اذ حيمك ضمى و لامك سكونى  
 و يانك تشد بديله شول دوه در كه فر موده اوله و تشد بديله اوله و جلدى سرعتله اولان سبره دخى ديرلر الجذ اذ  
 كذلك حيمك ضميله و يانك تشد بديله مؤنثى يقال ناقه جلدية الا جلود همزه نك كسرى له و حيمك سكونيه  
 و واولك تشد بديله سرعتله سيرد ايم اولوق يقال جلود بهم السبر اجلوا اذا دام مع السرعة و هو سير من الابل  
 يعنى اول دوه سبرندن بر نوعدر فصل الحاء الحذ فتحيله قويرق خفيف اولوق از اولوق يقال بعير احد  
 الحذاء حانك فتحى و ذلك تشد بديله و الفك دخى مديله شول ناقه در كه قويرغنك قللى از اوله و شول  
 قوشدر كه قويرغى انجه اوله يقال ناقه حذاء و قطة حذاء و قطة قافك فتحيله و طاء مهمله ايله بغور نلق  
 ديد كلرى قوشدر و يمين حذاء كديرلر كه اند ايجن كسنه سرعتله اند ايجوب توقف ايميه و شول كسنه كه يمين  
 حذاء ديدى حيمه حمار تازه اوتى كسبك معناسن ديدى سرعتله اند ايجنك اند ايجسين حمار تازه اوت او نلماسنه  
 تشبيه ايدوب بر جم حذاء كذلك حابه و حيمه اولشدر لمين رحمه دخى اطلاق اولنور فرار و يان اوزن و حذاء شول  
 قعيد ييد دخى ديرلر كه بحر كاملدن اولوب انده متفاعلن فعلنه نقل اولمش اوله كه اهل عرض قتنه معلومدر  
 الاحز فتحته بنه شول كسنه در كه الى يبنى اوله يعنى تيز دست اوله الحذ فتحته بنه ال ينلكى در  
 و حذ اهل عرض قتنه متفاعلندن و ندى اسقاط ايدوب متفاعلن فعلنه نقل اولنمقدرو و نواج

بغذ

جذب

جنبذ

جذذ

جرد

جذذ

حذذ

حرفه دیرز که اخیری ساکن اوله الحذ حاذ خانک فتحی وذلک سکونیه حثت وزنی اوزن شول سیه دیرل  
که سرعتله اوله بقال قرب حد حاذ و قرب فختینله تمام رکبچه یور یوب صویه ایرمکه دیرل و حثت بر اوتک  
ادبد الحذ خانک فتحی ونونک سکونیه قیونی تنورده بریان ایدوب پشورمک بقال حذت النساء احذها  
حذامن الباب الثانی و حذاتی برایی کی کره سکر دوب کونه فارشودر لسون دیواوزر بنه چل ورتک قجن درلمسه  
کبالفرس دیرل بقال حذت الفرس احذنه حذنا اذا حضرته شوطا و شوطین ثم تظاهر علیه الجلال  
فی الشمس لیعرق المحمود میمک فتحی و خانک سکونی ونونک ضمیه ذکر اولنان وجه اوزن درلدن ات الحنید  
خانک فتحی ونونک کسری ومدبله بمعناه و بریان اولمش قیون دخی دیرل و بوندن مأخوذ در عربلرک بوقولی  
کد اذ اسقیت فا حذ دیرل یعنی سقی حالته شراب اوزن بریان صودوک الحذ فختینله زیاد سیه دیرل شدت  
حر معناسنه یقال حذته الشمس ای احرقته حذ بزیرک ادی در مدینه منوره قربنده الحوذ خانک فتحیه  
وواوک سکونیه سرعتله سورمکه دیرل سوق سریع معناسنه تقول حذت لابل احوذها حوذ الاحوذ  
همزه نک کسری و خانک سکونیه کذلک سرعتله سورمکه دیرل تقول احوذت لابل احوذا الاحوذی  
همزه نک فتحی و خانک سکونی و یانک تشدید یله برنسنه ده حذ اقنی اولوب سرعت اوزن اولان کسنه اصمعی  
ابتدی احوذی شول کسنه درکه واقع اولان امورده بصیرت اوزن اولوب طوئدخی نسنه نک حقتدن کله  
والندن نسنه قورتایه حاذ المتن حال المتن کبی ات ارقه سنه نکلنی طور دخی بروفی الحدیث مؤمن خفیف الحاذی  
ای خفیف الظهر الحاذان ائک او بلغی اردندنه قویرغی د کدی یرل الحاذ براوت در الحاذة واحدی در  
الحوذان خانک فتحی وواوک سکونیه براوت در که چچکی صاریدرا الاستخوذ همزه نک کسری وسبک  
سکونیه غالب اولمق بقال استخوذ علیه الشیطان ای غلبه و بوکله واوله کلمشدر اصل اوزن زیراعرب  
طائفه سی استصواب دیرل واستصوب دیرل واستجاب دیرل واستجوب دیرل و بو عربلرقتنه قیاس مطرد در  
وباری تعالی نک الم استخوذ علیکم دبدوکی الم یغلب علی امورکم ویستول علی مودتکم معناسنه در فصل  
الحاء الحذید خانک کسری ونونک سکونی وذلک کسری ومدبله یوجه طاع باشیدر و حذید بقره ده  
دیرل فحل معناسنه وخایلری چقمشده دیرل خصی معناسنه اضداددن در الحاذید خانک فتحیه ایوانلر  
معناسنه در افراس جیاد کبی کرک ایقر اولسون کرک انانخس اولسون بو حینده اضداد مرثه سندن چقمش  
اولوراعم اولماغین ابو عبیدر و ابی اوزن المحاذة میمک ضمی وواوک فتحیه برنسنه یه مخالفت ائمک بقال بنو فلان  
حاوذ وناالی الماء الحوذ خانک کسری بله اسمته نک وقت غیر معلومه کلمسی فصل الدال الی ابوذ دالک کسری  
وباء موحده نک ضمیه برجنس بزدر که نیر بنه ایشلنور و نیر نونک کسری یله شول اغاجه یرل که اوزرنده بزطقنور  
کویا که بود بپوزک جمعی در فیعول وزنی اوزن ابو عبیدر ابتدی بونک اصلی فارسی اساننده دو بود در وکاه اولور  
که بونی دال غیر معجه ابله تعرب ایدرلر فصل الراء الربذة رانک کسری و یانک سکونیه شول بوک پارسه در  
که انوکله دوه یقطران سوررلر کذلک ر بده دیوشول بزپان سنه دیرلر که انوکله ایشلد کلمی بزک التلر بنه جلا  
ویرلر الربذة فختینله ر بده معناسنه لغت در و ر بده کذلک شول موضعه دیرلر که ابوذر الغفاری انده دفن  
اولمشدر و بنو غفار غین معجه نک کسری وفانک تخفیفیه شول قبیله در که ابوذر غفاری انلردن در و ر بده  
کذلک شول رنک امیز بوکه دیرلر که دوه نک بو بننه صارلر الربذة فختینله ر بده نک جمعی در دوه بو بننه صلوا بوکلر  
معناسنه ابو عبیدر و اینده نوادر فعله شوبله واقع اولمشدر که ر بده بالمقداح تر بذر بند ایدرلر باب رابع  
قجن که برکسنه نک الی نیز اولوب صنعتنده ماهر اولسه الر بند رانک فتحی و یانک کسری بله بوریمسنه خفیف  
القوائیم اولان کسنه و کذلک کلامنده چوق سقطاتی اولان کسنه الر باذیه رانک فتحی وذلک کسری بله و یانک

حذ

حوذ

حذ

دبذ

ربذ



رذذ

زمره

شده

شجن

شکن

شقد

شمن

تخفيفه شر وفتنه يقال بين القوم باذيه اي شر الرذذ انك فتخيله ضعيف بغمور ديرلر كه قطقطدن زياده  
اوله و قطقط قافلرك كسر بله زياده ضعيف اولان بغمور الارذذ همزه نك كسر بله و رانك سكونيله ضعيف  
بغمور بغدر مق يقال اردت السماء المرذة ميمك ضمي و رانك فتحي وذلك تشد بدبله يقال ارض مرذة كسائي بويله  
روايت بشدروا ابو عبيد ايتدي ارض مرذ عليها ديرلر مرذة و مرذو ذة ديرلر اموي ايتدي بوم مرذ ديرلر ذور ذاذ  
معناسنه يعنى ضعيف بغمور لي كون فصل الزاء المرذ زانك ضمي و ميمك ضمي و راء مهمله نك ضمي و تشد بدبله  
ز برجد بد كرى ياشل طاشدركه جواهر قسمندن در معرب در فصل الشين الشذوذ خمتينله بر طائفه نك  
ايچندن سچلوب چقمق يقال شد عنه يشد ويشد شد وذا من الباب الاول والثاني اذا انفرد هن الجمهور  
الشاذ بر طائفه نك ايچندن سچلوب چقن كسنه الاشداذ بر نسنه ني اروب سچمك يقال اشده غيره الشذاذ  
شبنك ضمي و ذال اولينك تشد بدبله شول كسنه لره ديرلر كه بر قومك بيننه اوللر وانلردن اوليه لر شذان الحما  
شيدك فتخيله وذلك تشد بدبله واخر نه نوله متفرقا اولان و فاجق طاشلر و شذان الناس خلقك متفرق لربنه  
ديرلر الشجنه شبنك ضمي و جيمك سكونيله بريانه بغمور ديرلر كه ضعيف اوله كه بو بغشه دن قويجه اولن  
بغمور در كه بغشه بانك فتحي و غين معجه نك سكونيله و شين معجه ابله شول ضعيف بغمور در كه يري الاجه  
فمناك ايليه الاشجاذ همزه نك كسرى و شبنك سكونيله ضعيف بغمور بغدر مق يقال اشجذت السماء اذا  
ضعف مطرها الشجذ شينك فتحي و حانك سكونيله بچاغي كسكين ايتك تقول شجذت السكين اشجذه شجذا  
من الباب الثالث اذا حدث المشجذ ميمك كسرى و حانك فتخيله بيلكي طاشي كه انوكله بچاق بلرلر الشجذان  
فتختينله شول كسنه در كه آج اوله كرسنه معناسنه الشجذان فتختينله شول كسنه در كه او بچواو بومايه  
و كوزي دكر اوله الشقذ شبنك فتحي و قافل كسر بله كوزي دكن كسنه الشقذ فتختينله كوز دكمك يقال شقذ  
الرجل يشقذ شقذ من الباب الرابع اذا كان عيوننا و عيون عينك فتخيله كوزي دكن كسنه در و حركت معناسنه  
ده كلور ابن الاعرابي روايتي اوزنه يقال ما به شقذ ولا نقذاي حر الكيعني قلدر حالي بو قدر و شقذ كذلك كتمك  
و بعيد اولق معناسنه ده كلور يقال شقذ الرجل اذا ذهب و بعد الا شقذ همزه نك كسر بله و شبنك سكونيله  
اراع اتمك يقال استقذه فشقذاي طرده فذهب المشاقدة ميمك ضمي و قافل فتخيله عداوت ابد شيمك يقال  
فلان يشافذني اي يعادني الشقذ شبنك كسرى و قافل سكونيله حر بايا و ريسنه ديرلر و حر باحاه مهمله نك  
كسرى و رانك سكونيله شول كرتنكله دبد كرى جانور در كه كوشن نه جانبه دوزسه اول دخي يوزن اول جانبه  
دوندر الشقذان شبنك كسرى و قافل سكونيله شقذك جمع در كرتنكله يا و ريلري معناسنه صنوبله  
صنوان كبي و صنو صا د مهمله نك كسرى و نونك سكونيله خر ماد بنندن چقان فدانه ديرلر الشقذاء شول عقابه  
ديرلر كذ زياده اجقمش اوله يعنى شديده الجوع اوله الشماذ شينك كسر بله و ميمك تخفيفه شول ناقه يديرلر كه  
حامله اولغين قوي رغن قالدن الاشماذ همزه نك كسر بله و شينك سكونيله قوج قيونك قوي رغن اور مقدر  
تا كه قوي رغن قالد و رب التنا ادخال ايدن ابو جراح ايتدي قوچلر هن بعضي اشماذ ايدر و بعضي غل ايدر  
و غل عين معجه نك فتخيله قوي رغن قالد مره دن ادخال ايمكه ديرلر المشواذ ميمك كسر بله و شبنك دخي  
سكونيله دولبنده ديرلر عامه معناسنه وفي الحديث امرهم ان يمسحوا على المشاوذ والنساخين مشاوذ مشواذك  
جمع در دولبندر معناسنه و تساخين تاء متثانك فتخيله وسين مهمله و خاء معجه ابله جزمه لركه  
اياغه كيرلر انشوذ فتختينله و واولك ضمي و تشد بدبله دلبند صارتق الاشتماذ همزه نك كسرى  
وسينك سكونيله بمعناه يقال تشوذ الرجل و اشناذ بمعني نعم فصل الطاء طبرذ فتختينله و رانك سكونيله

سفرجل وزنی از نبرك سكره دیرلر بقال سكر طبرزدبالذال المعجزة وطبرزدبالذال المهملة وطبرزن بالنون ثلث لغات معربات كه نبر زددن منقولدر نجاغله فانغله محتاج اولدو غچوت نبرزد دیرلر الطرمدة على وزن دحرجة برسوزى سو بليوب ايشلماكه دیرلر وطر مده اهل بادیه كلامندن دكلدر المطرمذ ميمك ضمی وطانك فحی و مهم ثانینك كسر بله لاف اوروب ايشلما وكن سو بلین كسنه در فصل العين العوذ عینك فحی وواوك سكونيله برسنه یه صغفق پناه ایدنگك معناسنه بقال عدت بفلان ويقال عوذ بالله منك بمعنى اعوذ بالله منك الاستعاذة همزه نك كسرى وسینك سكونيله كذلك صغفق معناسنه بقال استعدت بم ای لجأت اليه العیاذ عینك كسر بله صغفق یرملجاً معناسنه بقال هو عیاذی ای ملجائی وعیاذ اهو نك یاخود ناقه نك تازه طوغور مسمى بقال هی فی عیاذها ای بحدثان نتاجها وحدثان فختینله تازه لك معناسنه الاعاذة همزه نك كسرى بله صغندر مق یقال عدت غیرى بم التعوذ بذ على وزن التكریم بمعناه بقال عوذت بم و تعوذ بذ صغفق معناسنه ده كلور عوذكبی المعاذ ميمك فخیله صغفق وعر بلك معاذ الله دپد كاری اعوذ بالله معاذ معناسنه در مصدرى فعلدن بدل قیلر سن اگر چه فعلا استعمال اولنما دپسه سبحان الله كبی و یقال معاذة لله ومعاذ وجه لله وهو مثل المعنى والمعناة والمأتی والمأناة ومعناو معناة معنای كلام معناسنه وما تى وما تاة وجه معناسنه در تقول آیت الامر من ما تاتبعنى من وجهه العوذة عینك ضمیله والمعاذة ميمك فخیله صغفق معناسنه معوذ الفرس ميمك ضمی وواوك فحی وتشد بد بله ائك قلاده سى یرى بقال دائرة المعوذ تستحب یعنی ائنه موضع قلاده دأرسى مستحب در كه دیشلر در ائنه اون سكره دأره واردر المعوذتان ميمك ضمی وواوك كسرى وتشد بد بله قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس سور لرى العوذ عینك ضمی ابله تازه طوغور ثلر حدیثات النتاج معناسنه اهوردن اولسون ائلردن یاخود دوه لردن اولسون العائد عوذك واحدى در حائل ابله حول كبی وحائل قصر فالن ناقه یه دیرلر حاملك ضد بدر العوذان عینك ضمیله واخر نه نونه كذلك عائدك جمعی در تازه طوغور انلر معناسنه مثل راع وزعیان وحائر وخوران وراعى چوبان وحائر صوابر كلجك یر جمع ماء معناسنه العوذة عینك ضمیله فیولت وزنى اوزن تازه طوغور مق تقول هی عائد پینه العوذة و بواول وقت اولور كه طوغرد قد نصكره اون كون كجه یاخود اون بش كون كجه اون بش كون كجد كدن صكره عائد دیزلر مطفل دیرلر ميمك ضمی وطاء مهمله ابله و فابله العوذ عینك ضمی وواوك فحی وتشد بد بيله شول اوت در كه دپكن دپبنده بشش اوله یاخود صرب یرده بشش اوله كه اكا طور ایشیمه وشول اتدخی دیرلر كه سكو كه یا بشش اوله بقال الطیب اللحم عوذة العوذ فختینله والعوذ عینك فخیله كراهت معناسنه یقال ما تركت فلانا الا عوذا منه وعوذا منه ای كراهة وعوذ كوجه خلاص اولغنه دخی دیرلر یقال املت منه فلان عوذا اذا خوفه ولم بصربه او ضر به یر بد قتله ولم یقتله وافلات فابله وتاء مثنائه خلاص بولمق معناسنه در عید الله عینك فحی ویانك كسرى وتشد بد بيله بر قبیلله نك ادی در بقال هومن بنی عید الله ولا تقل عائدك الله وعید جودى یردخی دیرلر وجودى جميك ضمی ودالك كسرى ویانك تشد بد بيله شول طاغدر موصل قرینه كه حضرت نوحك علیه السلام كپسى طوفان زمانده انده قرار ایشدر عائدك بر جماعتك باباسى ادبدر ضبه قبیلله سندن كه اول عائدك بن مالك بن ضبه در فصل الغین الغنبة صاری صو وایرك كه جرح اخته اولور بقال عذبة الجرح لمدة وغثبته ومده ميمك كسرى ودالك تشد بد بيله صاری صو وغثبته غین معجده نك فحی و تاء مثلته نك كسرى ومد بيله وتاء اخر له یان ده اولان ایرك الغن عینك فحی وذلك تشد بد بيله ایرك اتق بقال غذا الجرح بغذ غذ من الباب الثانی اذا سال ذلك منه ودوه نك یاغرى اوكلوب فى الجملة بشار راوسه كذلك غذ البعیر دیرلر

طرمذ

عوذ

غذ

وبقال

و يقال تركت جرحه يغذ الغاذ ذلك تشديد بله شول يان كه جراحی ايشليه المغاذ ميمك ضمی و ذلك تشديد بله  
شول صوسر دوه در كه صوي قو خليبو ايجميه كرى كورمكن الاغذا همزه نك كسر بله  
وغينك سكونيه سيرده سرعت بيمك فصل الفاء الفخذ فانك فتي و حانك كسر بله والفخذ فانك فتي و حانك  
سكونيه والفخذ فانك كسرى و حانك سكونيه اوچي دخي او بليق معناسنه لغت در ران كسي  
وخذ فانك فتي و حانك سكونيه او بليغه اورمق يقال رميته ففخذتاي اصبت فخذة و فخذ عشيرتار بننده  
بطندن از اولان درو بالجمله عسیرتارك اولی شعب اندن صكره قبيله اندن صكره فصيله اندن صكره عمان  
اندن صكره بطن اندن صكره فخذ در التفخيز على وزن التكرير والمفاخذة ميمك ضمی و حانك فتي ايله ايكي او بليق  
ان سنه جماع ايمك و تفخيز قبيله بي جماعت جماعت دعوت ايمك معناسنه ده كلور وفي الحديث بات بفخذ  
عشيرتاي بدعوهم فخذ الفخذ فانك فتي و ذلك تشديد بله يالكز منفرد معناسنه يقال ذهبافدين وفخذ  
قار او قارينك اولنه ديرل كه اولون او قدر اولي فذا بكجيسي توعم در تاء مثناله جعفر و زني او وزن او و كجيسي  
رقيب دور دنجيسي جلس در حامه نك كسرى و لامك سكونيه بشنجيسي نافس در نونله و فاليه التنجيسي  
مسبل در ميمك ضمی وسين مهمله نك سكوني و يانك كسر بله بدنجيسي معلا در ميمك ضمی و لامك تشديد بله  
اوچي دخي شول او قلدركه انلرك نصبي يوقدر وانلرك بری سفج در سين مهمله نك فتي و فانك كسر يله و بری  
دخي منيح در ميمك فتي ونونك كسر يله و اخر لند حاء مهمله ايله و بری دخي و غدر و او ك فتي وغين معجه نك  
سكونيه و دال مهمله ايله و قدم تفرق معناسنه ده كلور يقال ترفذاي متفرق الا فذا همزه نك كسرى و فانك  
سكونيه قيون بر طو غورمق يقال افذت الشاة اي ولدت واحد المفذ بر طو غورن قويون يقال هي مفذ  
المفذا ميمك كسر يله و فانك سكونيه بر طو غورمق عادتي اولان قيون و دوه ده دخي استعمال اولنور يقال  
ناقة مفذ لانها لا تلد الا واحد المفذ فانك فتي و لامك سكونيه دوه جكر ندر لربكيد البعير معناسنه الافلاذ  
جمعي در جكرل معناسنه و فلذ قطع ايمك معناسنه ده كلور يقال فلذت له من مالي اي قطعت له منه الفلذة  
فانك كسر بله و لامك سكونيه دوه جكر نك پان سي وات پان سنه و بال پان سنه و غير يدي دخي اطلاق اولنور  
الفلذ فانك كسرى و لامك فتيه جمعي پانلر معناسنه الافتلاذ همزه نك كسرى و فانك سكونيه بر پان المغه  
ديرلر يقال افتلذت له المال اي اخذت من ماله فلذة الفالوذ لامك ضميله صابون و زني او وزن بالوده الفالوذق  
اخر نده قافله كذلك بالوده معناسنه بونلرك ايكسي دخي معرب در بعقوب ايتدي فالوزج دبئلز حيله فصل  
القاف القذذ قافك ضمی و ذلك فتيه او ق بلكي ريش السهم معناسنه القذذ قافك ضميله قذذك واحدی اوقك  
بر بلكي معناسنه و قذذ پريد دخي ديرلر برغوت معناسنه القذذ قافك كسر بله و ذلك تشديد بله قذذ نك جمعي  
پره لر معناسنه القذذ تان قافك ضميله ناقه فرجنك ايكى جانبي القذذ قافك فتيه او قك يلكن كسمك يقال قذذت  
الريش اذا قطعت اطرافها و قذذ اوقه بلك نغمغه دخي ديرلر يقال قذذت السهم قذذ اذا جعلت له قذذ المقذوذة  
ميمك فتي و قافك سكونيه دكرمي قواق و مقذوذة اصل معناسنه ده كلور اطرافى قرقلمش ديكدر كوياد كرمي  
اولان قولغك اطرافى پرداخت و نمشدر القذذات قافك ضميله شول سنه در كه اوق يلكن قرقر كن دو كلور يلك  
پان لردن الافذ فتيه و ذلك تشديد بله شول و قدر ك بلكي بوقدر القذذ قافك ضميله اقدك جمعيدر يلكسز  
او قلد معناسنه القذذ قافك كسر بله قذذ جمعيدر بعقوب ايتدي قجن بر كسنه چاپك ولوب مخفف الهيمه  
اولسه و بر عورت در اعتداله اولوب اوزون و لباسه رجل مقذذ و مزلم و امرأة مقذذة و مزلمة ديرلر ميايه معناسه  
المقذ ميمك و قافك فتيه ايكى قولاغك ان سيدر اردن جانبدن المقذذ ميمك ضمی و قافك فتي و ذلك تشديد  
و فتيه تر بين و نمش قل يقال رجل مقذذ الشعر اي مزين الشعر القنقذ قافك ضمی ونونك سكوني و فانك فتيه

فخذ

فخذ

فلذ

قنقذ

و ضميله

کری دبد کری جانور خا پشته معناسنه القنفاذ قافک فخی وفانک کسر بله جمعی کر بیلمر معناسنه القنفذة  
 كذلك قافک ضمی وفانک فخیله مؤنثی وقنفذہ كذلك دوهنک قولانغی اردنه تراقدغی برمسیل عرق معناسنه  
 وقنفذ شول یره دیرلر که صق اوت وبری برینه صارلمش اوت بتون قنفذ الدراج قافک وفانک ضمیله بر موضعک  
 اسمیدر ذکر اولنان معنادن ما خود در فصل الکاف الکنان کافک فخی وذلک تشدید بله یومشوق طاشلر در که  
 کری بکر زاکاذان ذالک فخی ابله شول یومری ائلر در که او بلغوک طشره سنده اولور که اکایا یجق اتی دیرلر  
 فصل اللام اللجذ لامک فخی وحمیک سکونی ابله برنسنه بی ویردکن صکره کیر وطلب ایدوب الحاح ایتیک  
 نقول لجنی فلان بلجذ من الباب الاول اذا اعطيتہ ثم سألک فاکثر و لجنکب جناعی یلامق معناسنه ده کور  
 اللجذ بالفختین بمعناه یقال لجن الکلب الاناء بلجذ لجن من الباب الرابع اذ الحسه جوهری ایدر بواو حاتم روائی در  
 بونی کتاب ابو ایدن نقل ایتدم بلا سماع وطوار اوتی اوتلامغه دخی دیرلر یقال لجن الکلاء اذا کت الماشیه الکلاء  
 ابو عبیدن بوبله روايت اولندی واصمعی ایتدی لجنه دیرلر حمیک فخیله لسنه معناسنه کلس سین مهمله نک  
 تشدید بله طوار اوتی اوئلقدر اللذة لامک فخیله طاد چاشنی معناسنه اللذات جمعی اللذاذ لامک فخیله  
 واللذاة كذلك لامک فخیله طتلو بولمق نقول لذت بالشی لذاذ اولذاة من الباب الرابع اذا وجدت لذیذا  
 الا لتذاذ همزه نک کسری ولامک سکونیه والتلذذ فختینله وذلک ضمی وتشدید بله کذلک برنسنه بی لذتلو  
 بولمق یقال لتذت به وتلذت به اللذ لامک فخیله طتلو اولن سننه و لذ او یخوید دخی دیرلر واللذ بذک لک لامک  
 فخی وذلک کسری ومد بله طتلو اولان سننه الاستلذ برنسنه بی لذید بولمق یقال استلذه اذاعه لذیدا  
 اللذ الذک سکونیه واللذ الذک کسر بله الذی ده لغت در اللذ اثنیه در نونک حذفه اللذین جمع اللذون دخی دیرلر  
 کاه اولور که اللوذ لامک فخی وواوک سکونیه واللیاذ لامک کسر بله صغنق یقال لاذ بولوذ اولیاذ من الباب الاول  
 اذ الجأ الیه وعاذ بولوذ طاغک بر جانبنه دیرلر جانب جبل معناسنه وطاقک اطرافنه ده دیرلر الاولوذ همزه نک  
 فخیله لوزک جمعی در صغنق یرلر وطاقک جانبلری معناسنه الملاوذة میمک ضمی وواوک فخیله والواو لک لامک  
 کسر بله بر نجه کسنه بری برینه صغنق یقال لاوذ القوم ملاوذة ولواو او اکر لاذن مشنق اولیدی لیاذا دیرلر دی  
 یابله اللوذان لامک فخی وواوک سکونیه بر جاک اسمیدر فصل المیم الملاذ میمک فخی ولامک تشدید بله شول  
 لاف اوروب بلان سو بلین کسنه در که کلماتی اوله وفعلی وجوده کلیمه الملاذ میمک فخی ولامک سکونیه دورتمک  
 طعن معناسنه یقال ملذه بالرح اذ اطعنه یعنی کوندر له دورتسه وملذات سکر در کن قولتقلری اچقدر الملذان  
 فخر له شول کسنه در که نصیحنی اشکلر ایدوب غیری سننه ستر ایلیه مند میمک ضمی وذلک ضم اوزن  
 بناسیله و مند میمک ضمی وذلک سکونی اوزن بناسیله بونلر دن هر بری حرف جر اولمغه صالح اولور بونقدیرجه  
 فی مجراسنه جاری اولوره لکن شول زمانه دخل اولور که سن انه حاضر سن تقول ماراً یتنه مند اللیله واسم اولمغه  
 دخی صالح اولور بونقدیرجه مابعدی مرفوع اولور تاریخ اوزنه توقیت اوزنه تاریخ ایچون اولدغی وقتنه ماراً یتنه  
 مذیوم الجمعة دیرسن یعنی اول انقطاع رویت یوم جمعه ده در توقیت ایچون اولدغه ماراً یتنه مذسنه دیرسن  
 یعنی مدت عدم رویت بر بل در بونقدیرجه مذک مابعدی نکره اولور غیری اولماز مذسنه کذا دیرسن بلکه  
 همین مذسنه دیرسن و سببویه ایتدی مذ زمانه من کی در مکانه و بر جماعت کله مند من ابله اذن مرکب  
 اولور کله واحده قلتمشدر دبد بلر جوهری ایدر بوبر کلامدر که بونک صحنه دلیل یوقدر الماذا ذالک کسری  
 ویانک تشدید بله بیاض بال عسل ابض معناسنه وماذیه شول درعه ییدرلر که بیاض وملائم اوله ودر عد ذالک  
 کسر بله عورنلر کیدکی کولککه دیرلر وجره دخی ماذیه دیرلر سوچی معناسنه فصل النون النبذ نونک فخی ویانک

کذذ

لجذ

لذذ

لوزذ

ملذ

مند

موذ

نبذ

سكونيله الله برنسنه بي اتمق تقول نبذت الشىء ابذته من الباب الثانى اذا القيته من يدك ونبذ جزوى نسنه  
معناسنه ده كلور بقال ذهب ماله وبقى منه نبذ وبارض كذا نبذ من مال ومن كلاء وفي رأسه نبذ من شيب واصاب  
الارض نبذ من مطراى شىء يسير التنبيد على وزن التكريم بمعناه شد دللكثرة المنبوذ ميمك فحى ونونك سكونيله  
شول او غلندر كه انه سى بوله بر قشدر المنابذة ميمك ضمى وبانك فتحيله جنكى اشكان ايمك النبذة نونك فحى  
وبانك سكونيله والنبذة نونك ضميله بر جانب ناحيه معناسنه الانباز بر جانب كيمك بقال نبذ فلان اذا ذهب ناحيه  
النبذ نونك فتحيله وبانك كسرى ومديله شول شرابدر كه خرماني يا خود قورى او زوى صويه اصلغله اولور  
بقال نبذت نبيذ اذا اتخذت الانباز همزه نك كسرى بله نبذ طوتمق معناسنه در النبذ ان فحيتنيله والنبذ نونك  
فتحيله حركت ايمك تقول نبذ العرق نباذ اذا تحرك وبونبض العرق معناسنه ده لغت در المنبذة ميمك كسرى  
ونونك سكونيله يصدق وساده معناسنه الناجذاضى ديشلرينك اخرى النواجدنا جذك جمعى در وهر انسانك  
دورت نواجدى واردر ديشلرينك نهاينده اضي ديشلرندن صكره واول نواجده ضررس الحلم ديرلر بعد البلوغ  
بتد وكندن او ترو وضررس ضاد معجه نك كسرى ايله اضي ديشنه وحلم حاء مهمله نك ضميله عاقل وبالغ اولغه  
ديرلر بقال ضحك حتى بدت نواجده قچنكه ضحك زياده اولغين استغراب اولنسه بوله ديرلر وكاه اولور كه نواجد  
انك اضي دشنده دخى استعمال اولنوردوه قسميك اضيسنه انياب وحتال طر نقلولرك اضيسنه سواغ ديدك كرى  
كى المنجد ميمك ضمى وحميك فحى وتشدد بيله شول كسنه در كه امورائى تجر بر ايمكله استحكام بولمش وپخته  
اولمش اوله النفاذ نونك فتحيله والنفوذ ضميتنيله كيمك بقال نفذ السهم الرمية ونفذ الكتاب الى فلان ورميه  
رانك فحى ويانك تشدد بيله صيد معناسنه در الانفاذ همزه نك كسرى ونونك سكونيله كچورمك والتنفيذ  
انفاذ معناسنه النافذ فانك كسرى ايله كچي بقال رجل نافذ فى امره اى ماض وامره نافذ اى مطاع النفذ  
فحيتنيله حقيق بر منفذ معناسنه ومنه قولهم اتى بنفذ ما قال اى بالخروج منه يعنى سوزينك عهد سندن چقدى  
ونفذ كيمك معناسنه دخى كلور بقال طعنه لهانفذاى نافذ الانفاذ همزه نك كسرى ونونك سكونيله خلاص  
ايمك بقال انقذه من فلان الاستنقاذ والتنقذ فحيتنيله وقافك ضمى وتشدد بيله كذلك خلاص قلمق معناسنه  
بقال استنقذه منه وتنقذه منه يعنى اذا تجاه وخلصه النقذ فحيتنيله شول نسنه در كه انى خلاص ايدر سن كه  
فعل وزنى او زنى در مفعول معناسنه تفض كى منفوض معناسنه وقبض كى مقبوض معناسنه ونقض نونله  
وفايه وضاد معجه ايله برنسنه بي سلكمكاه دوشن نسنه در النقا نونك فحى وهمزه نك كسرى بيله شول اتلردر  
كه عد والندن النمش اوله النقيذة نونك فحى وقافك كسرى ومديله عد والندن النمش ات نقائذك مفردى در  
منقذ ميمك ضمى وقافك كسرى بيله رجالدن بر كسنه نك ادى در فصل الواو الوجد واوك فحى وحميك سكونيله  
شول دللكدر كه طاغده انوك ايچنده صواير كيلور الواو الوجد واوك كسرى بيله وجدك جمعى در صواير كند بلى اولان  
دليكلر معناسنه الوقذ واوك فحى وقافك سكونيله شو بيله اور مقدر كه اعضاسى كوشيوب اولومه قريب اوله  
ووقذ او ينجو غلبه ايمكه دخى ديرلر بقال وقذه النعاس اذا غلبه ونعاس نونك ضميله وعين مهمله ايله ايمز غنمق در  
الموقوذة ميمك فحى واوك سكونيله شول قيوندركه اغاجله اولدر لمش اوله بقال شاة موقوذة الموقوذة ميمك  
ضميله وقافك فتحيله اصمى ايتدى شول ناقه يديرلر كه صرارانك مهنه سنه تاثير ايدوب مجروح ايمش اوله وصرار  
صاد مهمله نك كسرى بيله ناقه نك مهنه سنه بغلدر قلى ايدر ولدى امه سون ديوو بو مقامه صاحب صراحك  
موقوذة ناقه كيمكيدن ودوشيدن بسبار در پسنان او اثر كرده شدد بديكى غير صحيح اولور الوقيذ واوك فحى وقافك  
كسرى بيله ومديله شول كسنه در كه قوتى اوليا بقال رجل وقيد اى ماب طرق وطرق طانك كسرى وورانك سكونيله

نجد

نقد

نقد

وجد

وقد

فرت وشخم ولحم وعد بس ايتدي موقوذه شول ناقه دركه انى ولدى امه ومه سى موك اولماغن ازسودن چقره  
 ومه سى امه دن وچكمه دن ششمكين مريض اوله فصل الهاء الهذ هانك فتحيله قطعده سرعت ايمك وقراءت  
 ايمه ده سرعت ايمك يقال هو بهذا القران هذا وبهذا الحدبث هذا من الباب الاول اذا كان يسرده يعنى كلمان برى  
 برينه اولشدر وب سرعت اينسه الهذ وذه هانك فتحيله شول بجاغه ديرلر كز ياده كسجى اوله بقال سكين هذوذ  
 اى قطاع اصمى ايتدى هذا ذبك ديرلر هانك فتحيله خلقى برنسنه دن منع ايمك دپلسلر بقال هجاجيك  
 وهذا ذبك على صيغة التثنية يعنى هذا بعد هذاى انقطاعا بعد انقطاع كما قالوا فى لبيك وسعد بك وهجاجيك  
 دخى هانك فتحيله هذا ذبك معناسنه درالا هتذ اذ همزه نك كسر بله برنسنه يى تيز كسبك بقال اهتذذت الشى  
 اقتطعتة بسرعة الهز بذه هانك كسرى ووزانك سكونى وبانك كسر بله محوس طائفه سنك عبادت ايتدى  
 اتشه خدمت ابدن كسنه الهز ابدن هانك فتحى وبانك كسر بله هر بذك جمعى اتش خدمتكار لرى معناسنه  
 فارسيدن تعرب اولشدر الهز بذه سرعتله سيرا ايمكه ديرلر كه خبيدن ادنى اوله وخبب بله كز ياده معجمه نك  
 وبانك فتحيله الهز بذه هانك وبانك كسر بله والفك قصر بله بر جانب اوزن يور ييك بقال عدى الجمل الهز بذه  
 اى فى شق يعنى دوه بر جانبى اوزن يانن يانن سكر ندى شه كباب الضاد فصل العين ده عرض كله سنك مشنقاته  
 ايتشدر العرضنه ان يمشى معارضة وبقال هو يمشى العرضنه ويمشى العرضنى بالالف المقصورة اذا مشى  
 مشية فى شق فيها بغيرى من نشاطه صاحب صراح بومقامه هر بذه بالكسر مشبه تشبه مشى الهز ابدن ديشدر  
 تتبع وتا مل اولنه الهماذى هانك فتحيله واخر نه يانك تشد ببله تيز يورين دوه سريع السير معناسنه وناقديه  
 دخى هماذى ديرلر هاء تايث سر وهماذى المطر شدت مطره ديرلر ابو عبيدر وابنى اوزن هو ذه هانك فتحى وواوك  
 سكونيله بغور نلق ديد كرى قوش قطة معناسنه وهو ذه بر جاك اسمى در باب الراء من ترجمة الصحاح فى اللغة  
 فصل الالف البرة همزه نك كسرى وبانك سكونيله اكنه كه انوكه دبكش دبكرو ابرة الذراع قولك ابجه برينه  
 ديرلر مستدق الذراع معناسنه الابرهمزه نك كسرى وبانك فتحيله ابره نك جمعى اكنه ل معناسنه الابرهمزه نك  
 فتحى وبانك سكونيله كلمه اتمك اچنده اكنه بدر مك بقال ابرت من الباب الثانى اذا طعمته البرة فى الحيز وابر خرما  
 اغاجنى اصلاح ابدب ايركك خرما و برمكه ده ديرلر و ابر عقرب اكنه سن او رمغه ده ديرلر الما بور اكنه يش كسنه  
 وفى الحدبث المؤمن كالكلب الما بور الما بورة اصلاح اولنش نسنه ومنه سكة ما بورة وسكة سبك كسر بله  
 تازه خرما اعجل برينه ديرلر الابر تان للفرس ما فى عرفويه يعنى ابرت انك او كچه سنه اولن سورى نسنه له ديرلر  
 التا بير تانك فتحى وهمزه نك سكونيله نكريم وزنى اوزن خرما اغاجنى اصلاح ايمك الما بورة ميمك ضمى وهمزه نك  
 فتحيله وبانك فتحى وتشد ببله اصلاح اولنش اغاج ما بورن كى الابر همزه نك كسر بله اسمدر اغاجى اصلاح  
 معناسنه التا بر فتحينه وبانك ضمى وتشد ببله ابارى قبول ايمك يعنى اصلاحى قبول ايمك بقال تا بر الفسيل  
 اذا قبل الابر فسيل فانك فتحيله حذ ان نهال معناسنه الا بئبار خرما اغاجنى يا خود اكنك بر كسنه دن اصلاح  
 ايمسن طلب ايمك تقول انبترت اذا سالت غيرك ان تا بر نخلك اوزر علك الما بريمك فتحى وهمزه نك مد ببله مساجد  
 وزنى اوزن شول قوغو جيلق در كه ابكى عد اولنو كسنه نك ما بئنى افساد ابار الميبره ميمك كسرى وهمزه نك  
 سكونى وبانك فتحيله ما برك مفردى در قوغو جيلق نيمه معناسنه الا ترهمزه نك فتحى وبانك سكونيله قلجك  
 يوزنده اولان جى هر واو احدث روايت ايمكه دخى ديرلر تقول اترت الحدبث اتره من الباب الاول اذا كرت من غيرك  
 الما ثور ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله شول حديتدر كه انى خلف سلفدن نقل ايمش اوللر وما ثور شول قاچه  
 دخى ديرلر كدانى جن ايشلمش اوله پس ما ثور اتردن دكلدر جوهر لو قلع معناسنه الا تر فاعل وزنى اوزن خبر

هذذ

هر بذك

شمك

هوذ

ابو

اثر



نقل ایند کسسه و حدیث نبیه صلی الله علیه وسلم وارد اولمشد رکه امیر المؤمنین عمری باباسته اند اچدکن  
 ایشیدوب نهی ایتدکه عمر ایتدی فاحلفت بهاذاکر اولاشترایعی رسول نهی اندکن صکره اصیلا و ابی دیواند  
 اچدم نکندم و نه خود غیریدن نقل ابدوب فلان کسسه و ابی لافعل کذا دبدی دیو خبر و یرمدم و ذاکرا  
 دبدکی اوندوب بعد نذکر ایتک معناسنه دکل در بلکه نکلم ایتک معناسنه در تقول ذکر ت لفلان حدیث  
 کذا و کذا و اثر اول معناسنه ده کور و منه قولهم افعل هذا اثر ما و اثر ذی ایشرای اول کل شیء الا اثره زنه نیک ضمی  
 و نیک سکونیه شول علامت در که یار او کلدقن صکره باقی قاور و کاه اولور تایی دخی مضموم ابدور عسرله  
 عسرکی و بعض شعرده ناسدن بعض کسسه اثری ضمتبندله قلی جوهری ابله تفسیر ایتدی و اثر کذلک دوه نیک  
 طبانه دمرله نشان ایتک در تاکه یاوی قلند قه معلوم اوله المثیره میک کسری و نیک فتحیله شول دمو رکه  
 انوکله دوه طبانه نشان جکر لر تو ثور تانک ضمی و همزه نیک سکونی و نیک کذلک ضمیله تفعل و زنی و زن بمعناها  
 امامیثرة الشرح فغیر مهموز و مسپره میک کسر بله شول نسنه در که اگر او ز رینه قور لر اگر بن کسسه بی  
 انجتمسون دیو الا اثره زنه نیک کسری و نیک سکونیه یاغاک صافبسی روغن خالص معناسنه و ایز معناسنه ده  
 کور بقال خرجت فی اثره ای فی اثره الا اثره فتحیله شول علامت در که بر نسنه دن باقی قلله و قلیچ پان سنه ده دیر لر  
 و رسولک صلی الله علیه وسلم سننه دخی اثر دیر لر الا ناره همزه نیک فتحی و مدبله اثر جمعی در سنت لر معناسنه  
 الاستیثار همزه نیک کسری و سبک سکونیه استقلال معناسنه بقال استا تر فلان بالشی ای استبد به و اختیار  
 معناسنه ده کور بقال استا تر الله بفلان اذ مات و رچی له الغفران الا اثره فتحیله اسم در استقلال معناسنه الا اثر  
 همزه نیک فتحی و نیک ضمیله ابن السکیت روایتده شول کسسه یه دیر لر که اقرانی اوزن بعض اخلاق و افعال حسنه  
 اختیار قلله الما اثره میک فتحی و همزه نیک سکونی و نیک دخی فتحیله اولولق مکرمت معناسنه الما اثره میک فتحی  
 و نیک ضمیله کذلک اولولق معناسنه در مکرمت کبی لغطا و معنی زیر ابو مقوله او اولغه و اصل اولان کسسه نیک  
 مناقبی ذکر اولنور خلف سلفدن نقل ایتکله الا بشرا اختیار ایتک بقال اثر فلان اعلی نفسی ای اخترت الاثیر  
 همزه نیک فتحی و نیک کسر بله سرداش معناسنه بقال فلان اثری ای خالصانی و خالصان خانک ضمی و لامک  
 سکونیه خالص دوسته دیر لر و اثر کاه اولور کثیره اتباعا استعمال اولنور مستقل معنایه استعمال و نماز بقال شی  
 کثیر اثر بشیر کبی که بشیر دخی اتباعا ذکر اولنور کثیر بشیر دیر لر الاثیره شول طوار در که یرده یاغی یا خود طراغی  
 زیاده تاثیر ابلیه الاثره همزه نیک فتحیله شول کسسه در که بر جماعتک صوکی اوله بقیه معناسنه بقال ناره من علم  
 ای بقیه منه و بقال سمت الابل علی اثاره ای علی بقیه شحم کان قبل التأثیر علی وزن التکریم بر نسنه نیک بر شیده اثرن  
 باقی قلیق الاجر همزه نیک فتحی و حکیم سکونیه ثواب معناسنه بقال اجره الله باجره و یا جرهم من الباب الاول  
 والثانی و بر نسنه بر کسسه یه ثواب و لغنه دخی دیر لر بقال اجر فلان خمسة من ولدای ماتوا فصاروا اجرهم و اجرکم  
 او کله ده دیر لر و اجر صمنش کبی صار مغه دخی دیر لر بقال اجر ت بده علی بناء المجهول ای جبر ت الا جور ضمتبندله  
 صمنش کک او کلق بقال اجر العظم یا اجر اجرا و اجورا من الباب الاول اذ بری الامجار اجر و یرمک بقال اجره الله  
 اجمار الاجره همزه نیک ضمی و حکیم سکونیه کرام معناسنه کور الاستیجار اجره طوتمق تقول استا جرت الرجل  
 فهو یا جرنی ثانی حج ای تصیر اجیری و حج خانک کسری و حکیم فتحیله بالردیم کدر الا جیر همزه نیک فتحی و حکیم  
 کسری و مدبله اجره طوتمق کسسه الا بجمار همزه نیک کسری و همزه نیک سکونیه اجر نله یناشمق بقال  
 أجمر علیه بکذا من الاجرة للمواجرة خدای تعالی جبر نقصان ابلک بقال اجرها لله ای جبرها علی عثم و عثم عین  
 مهمله نیک فتحی و ناء مثلته نیک سکونیه صمنق صار مغه دیر لر و مواجره او ی کرایه و یرمکه دخی دیر لر بقال اجره

اخر

الدارای اگر ینها و عامه اجرت دیر لرا اجاره همزه نك كسرى و حيمك تشدید بده طام سطح معناسنه در اهل شام  
 و اهل حجاز لغتند ابو عبیدر و ابی اوزن الاجیر فختینله اجارک جمعی در الا جاخرة كذلك جمع در سطوح  
 معناسنه الا جر همزه نك فتحی و مد بده و حيمك ضمی و رانك تشدید بده کرم در کدانو کله بنا پیر لر قرد معناسنه  
 الاجور همزه نك مدی و حيمك ضمی و رانك تخفیفيله فاعول و زنی اوزر کرم معناسنه لغت در اجره همزه نك  
 فتحی و مد بده و حيمك فتحيله اسماعیل پیغمبرك والده سنك اسمی در صلوات الله علیه و سلامه التاخير علی ورن  
 التکریم صوکه قومق التاخير فختینله و خانك ضمی و تشدید بده صوکه قالمق بقال اخر تفتاخر الاستیخار كذلك  
 صوکه قالمق بقال استاخر مثل تاخر الاخر همزه نك فتحی و مد بده و خانك كسیر بده شول نسنه در که اولدن صکره  
 اوله و بوصفت در بقال جاء اخر ای اخیر ابونك تقدیری فاعل در فعلل دکدر الاخرة مؤنثی الاوخر فختینله  
 و خانك كسیر بده جمعی در صوکه قلنلر معناسنه الاخر همزه نك فتحی و مدی و خانك فتحيله ایکی نسنه نك اول  
 بر سیدر الاخری همزه نك ضمی و خانك سکونی و الفک قصر بده اخر ک مؤنثی بو قدر وار که اخری ده و وصفت  
 معناسی وارد زیرا فعل من کذا اولماز الا صفت اولور عربلرک جاء فی اخریات الناس دبد کبری فی اوخر هم  
 معناسنه در واخری کاه اوور که ابد املنده استعمال اولنور بقال لافعله اخری الیالی ای ابد اوخری المنون  
 ای اخر الدهر و منون میمک فتحی و نونك ضمیلر و زکار معناسنه در الاخر همزه نك فتحی و قصری و خانك كسیر بده  
 كذلك صرک معناسنه در بقال فی الشتم بعد الله الاخر صوکی کلمسون محلنده الاخرة همزه نك فتحی و قصر بده  
 و خانك كسیر بده و یره سی نسپنه معناسنه بقال بعته باخرة و بنظره ای بنسپنه الاخرة فختینله و همزه نك  
 قصر بده صکره دیک ولور بقال جاء فلان باخرة و ما عرفته الا باخرة ای اخیر الاخر ضمیتله مؤخر معناسنه در  
 بقال شق ثوب باخر ای من مؤخره و جاءنا اخر ای اخیر مؤخر العین علی وزن المؤمن کوز قوی رغی که زلف جانبنده  
 اولور تنه کم مقدم العین علی ذلك الوزن ایضا کوز بکاری در که بورون جانبنده اولور بقال نظر الیه بمؤخر عینه  
 و بمقدم عینه و مؤخره الرجل كذلك لغت قلبه در دوه پالانك اردی معناسنه اخره الرجل دوه پالانك  
 ارد قاشی که دوه بینن کسنه کایصد نور المؤخر میمک ضمی و خانك فتحی و تشدید بده بر نسنه نك کروسی که  
 مقدمک نقیضی در بقال ضرب مقدم رأسه و مؤخره المیخار میمک كسیر بده اخر ما عاجیدر که خر ماسنی خر ماخر  
 اولو نجه دیزلیله الاخر همزه نك ضمی و خانك فتحيله اخرینك جمعی در الاخری همزه نك ضمی و خانك سکونیه  
 و الفک قصر بده اخرک مؤنثی در الاخر همزه نك فتحی و مدی و خانك فتحيله افعال تفضیلدر غیر معناسنه و اخر  
 لا ینصرف در قال الله تعالی فعدّة من ایام اخر زیرا شول افعال که انوکله کلمه من استعمال اولنه جمع اولنماز و مؤنث  
 فلنماز نکره اولد قجه نقول مررت برجل افضل منك و برجال افضل منك و بامرأة افضل منك و اگر اکالف لام  
 دخل اولسه یا خود مضاف اینسک تثنیه و جمع و بآبث ایدر سن نقول مررت بالرجل الا افضل و بالرجال الا فضلین  
 و بالمرأة الفضلی و بالنساء الفضل و مررت بافضلهم و بافضلیهم و بفضلاهن و بفضلهن و قالت امرأة من العرب  
 صغراها و مررها و المرک مؤنثی در اقوی معناسنه و افعال تفضیلی من کلمه سز و الف لام سز استعمال یتیمک حاز اولمز  
 مضاف اولد قجه و من ابله الف لام دخی متعاقبا داخل اولور لر بر یره جمع اولمازلر و اخر کلمه سنده حال بویه دکدر  
 زیرا اخر مؤنث اولور و جمع اولور من سز و الف لام سز و اضافت سز نقول مررت برجل اخر و برجال اخر و اخرین  
 و بامرأة اخری و بنسوة اخر وقتاکه اخر معدول اولوب صفت اولد یسه صرف دن منع اولدی و بونك برله اخر  
 جمع در قچنکه اخر له بر کسنه نسبه اینسک منصرف اولور اخر نکره اولد قده مسمی باخر مراد اولماغله الاخری اخری  
 ایچون تضعیر در همزه نك ضمی و الفک قصر بده الأدره همزه نك ضمی و دالك سکونیه خایه ده اولان شیشدر

ادر

ارد

الادرهمزة نك مدى ودالك فتحيله شول كسنه دركه خايه سنده شيش اوله بقال رجل ادر اذا كان بين الادره الار  
همزة نك فتحى ورائك تشد بديله جماع ايمك نقول ارها يورهارا من الباب الاول المير ميمك كسرى وهمزة نك  
فتحيله كثير الجماع اولان كسنه الازرهمزة نك فتحى وزانك سكونيله قوت معناسنه وبارى تعالينك اشده بازرى  
دبدي قولنده ظهري معناسنه در وكوكلك ايشى با علندغى برمعد ازار معناسنه الموازرة معاوت ايمك نقول  
ازرت فلاناى عاتنه والعامه نقول وازرت الازرهمزة نك كسر بله چارد بد كارى نسنه كداني اور نورلر تد كبرى  
وتأينى جائز در الازرة بعاه كبا بقال للوساد وسادة الازرة الفك مدى زانك كسر بله جمع قلئى در الازر ضمته نله  
جمع كثر تيدر مثل جمار و احمره و حجر الميز ميمك كسر بله وزانك فتحيله ازار معناسنه در كقولهم ملحف و ملحف  
ومقروم و قرام و ملحف و مقروم دخی چار اشب معناسنه در التأزير على وزن التكريم ازار كيدر مك التأزير فتحته نله  
وزانك ضمى وتشد بديله ازار كيمك نقول ازرتة تأزيرا وتأزراوت قالنلوب برى برينه رصار مش ماغده ده ديرلر  
بقال تأزراوت اذا التفت واستند الا بزرا ازار كيمك الازرة همزة نك كسر بله وزانك سكونيله بزوع ازار كيمك  
نقول اتر ازرة حسنة مثل الجلسة والركبة از الفك مدبله وزانك فتحيله اسم اجمى در الاسرهمزة نك فتحى  
وسينك سكونيله برنسنه يى صرمه بعلق بقال اسر قته بيا سره اسر امن الباب الثانى شده بالاسار وقتب دوه  
سرينك اغاجنه ديرلر و بقال هذا الشى لك با سره اى بقده يعنى بجميغه كبا بقال هذا لك برتمه و رمة زانك ضمى  
وميمك تشد بديله شول ايب دركه طوارك بويننه با غلر لرو خلق معناسنه ده كلور بقال اسره الله اى خلقه  
وشد دنا اسرهم اى خلقهم الاسرهمزة نك كسر بله صرم قدم معناسنه و صرم دوال يعنى او زنى بغلد قلى  
قايشه ديرلر و بوسيدن اسيره اسير ديرلر زير زمان اوله اسير طونلند و غى زمانه صرمه بغلنو رابدى پس  
هر طونلن كسنه يه اسير ديد بلر اكر چه صرمه بغلناز ايسنه ده الاسرهمزة نك فتحى وسينك سكونيله والاسار  
همزة نك كسر بله بعلق بقال اسرت الرجل اسر او اسر امن الباب الثانى الاسير والماسور اسير اولمش كسنه  
الاسرى همزة نك فتحى وسينك سكونى والفك قصر بله اسيرك جمعى والاسارى همزة نك ضمى والفك قصر بله  
كذلك جمع در الاسنيسار اسير اولمق بقال استا سراى كن اسير الى الاسرهمزة نك ضمى وسينك سكونيله افشان  
يولى طونلن احتباس بول معناسنه حصر ديد كلى كى غائطك احتباسنه بقال اسر الرجل يو سر اسر الماسور  
ميمك فتحى همزة نك سكونيله افشاني حبس اولنان كسنه عود اسر شول اغا جدر كه حبس بولى اولن كسنه نك  
قارنى وزن قورلر الاسرة همزة نك ضمى وسينك سكونيله جماعت بقال هم اسرة فلان اى رهطه لانه يتقوى  
بهم الاشر فتحته نله حرون اولمق بطر معناسنه بقال اشريا شراشرا من الباب الرابع اذا بطر الاسرهمزة نك فتحى  
وسينك كسر بله حرون معناسنه الاشران همزة نك فتحى وسينك سكونيله بعناه الاشارى همزة نك فتحى  
واخرننه الفك قصر بله اشرا نك جمعى در سكر انله سكر اى كى المشير ميمك كسرى وهمزة نك سكونيله حرون  
اولان طوار بقال ناقه ميشير و جواد ميشير مذكرى ومونى برازدر تا شيرا الاسنان ديشلرى كسكن ايمك  
الموشر ميمك ضمى وهمزة نك فتحى وسينك تشد بدي و فتحيله كسكين اولان نسنه بقال جعل موشر العضدين  
يعنى جعلك قوللرى كسكين در و جعل حيمك ضميله وعين مهمله ابله شول بوجكه ديرلر كه نجاست يو الرزير انوك  
قوللر ينك اوجى دست اره كى در الاشر ضمته نله الاشرهمزة نك ضمى وسينك فتحيله ديشك كسكينى مثل سطب  
السيف و سطبه و سطب سطين معجه نك ضميله قايحك يوزنده اولان جوهر لرى در و فى المثل اعينتى باشرف كيف  
بدردر و در درد اللرك ضممه لرا بله ديش بتدى برلر منبت اسنان معناسنه يعنى بتشمش جوان ايكن عاجز اولدم  
ببرايكن قنده قالدى الاشور كذلك ضمته نله ديش كسكنى الاشرهمزة نك فتحى وسينك سكونيله اغاج كسبك بقال

ازر

اسر

اشر

الخشبة بمشار المشار ميمك كسرى وهمزه نك سكونيله اغاج كسجك الت يحقي معناسنه الاشرة همزه نك فتحى  
 ومدبله وشبنك كسر بله كسلس ماشون معناسنه عيشة راضية كنى مرضية معناسنه الاصر همزه نك فتحى  
 وصادك سكونيله حبس ايمك يقال اصره يا اصره اصر اذا حبسه واموى يتدى اصر فاتق معناسنه ده كور  
 يقال اصرت الشى اصر اذا كسرت الاصرة همزه نك فتحى ومدبله وصادك كسر بله شول نسنه در كه سنى بر كسنيه  
 ميل يتدن قرابت نسبيه وقرابت صهريه كنى يا خود انعام واحسان كنى يقال ما يا اصرنى على فلان اصره اى ما  
 يعطنى قرابة ولامنة المتأصر ميمك فتحى وصادك كسرى وفتحيله اسم مكان المتأصر ميمك وهمزه نك فتحى ومدبله  
 مساجد وزنى اوزن جمعى و عامه مغاصر ديرل الاصرار همزه نك كسرى وصادك سكونيله عهد معناسنه وكناه  
 ذنب معناسنه واغزلق ثقل معناسنه الاصرار همزه نك كسرى ابله والاىصر همزه نك فتحى ويانك سكونيله شول  
 قصه ابيه ديرل كه خيمه نك اشغه سنه بغلر لر قازغه بند ايتمكچون واصار او تدخى ديرل حشيش معناسنه الاصر  
 ضمته اصرارك جمعى الاىصر على وزن المساجد اىصر ك جمعى در المواصر شول قو كشيدير كه زياده قريب اوله يقال  
 هو جارى مواصرى اى اصرار بته الى جنب اصرار بنى واصار چادر اكنده اولان قصه ابيه ديرل ته كم الان كدى  
 الاىصر همزه نك فتحى ويانك سكونيله اوت حشيش معناسنه يقال لفلان محش لايجز اىصره اى لايقطع  
 حشيشه المتأصر ميمك ضمى وتانك وهمزه نك فتحى ومدبله قو كشى اولان كسنيه يقال ثم حى متأصرون اى  
 متجاورون الاىصر همزه نك فتحى وصادك كسر بله متقارب معناسنه الاطر همزه نك فتحى وطانك سكونيله راي  
 اكوب قورمق نقول اطرت انقوس اطرها طرامن الباب الثانى اذا احبنتها واطرا ورك كزينه سكر صارمغه ديرل  
 يقال اطرت السهم اطرا التاظر فتحته بنله وطانك ضمى وتشديد بله مقيم اولق يقال تاطرت تاطرا اذا قامت فى بيتها  
 وتاظر كوندرا كلكه دخى ديرل يقال تاظر الرخ اى ثنى الاطار همزه نك كسر بله لك قصه فى خشبة المتخل معناسنه  
 واطار الحافر شول قاله ديرل كه اذك طرفى اوزرن دورا تمشدر واطار الشفه دخى بوندن ما خود در اغرك  
 اطرافنده اولان قاله معناسنه وبالجملة هر نسنه كه بر نسنه يى دورا بليه اكاطار ديرل الاطره همزه نك ضمى وطانك  
 سكونيله شول سكير در كه اوق كز ينك التنه صار لور يار لمسون ديو واطره شول علاجه ديرل كه كلى قانله  
 قارشدر وب جناق فانغن انوكله اصلاح ايدرل الاطير همزه نك فتحى وطانك كسرى ومدبله كناه ذنب معناسنه  
 يقال اخذنى باطير غيرى الاطر همزه نك فتحى وفانك سكونيله دوه زحمت چكوب ارقلد قدن صكره سمرمك يقال  
 افر البعير يا فرافرا من الباب الرابع الافران همزه نك فتحى وفانك سكونيله بر لفظ در كه اشرانه تبعيته استعمال اولنور  
 يقال رجل افران اى بطر يعنى حرون در الافور ضمته بنله زياده سكرتمك يقال افر يا فرافورا من الباب  
 الثانى اذا اشدا الاحضار واحضار حاء مهمله وضاد معجمه ابله قاتى سكرتمك وافور خد متده چاپك اولمغه دخى  
 ديرل يقال افر الرجل اذا خف فى الخدمة الميفر ميمك كسر بله شول كسنيه در كه خد متده چاپك اوله اقر ضمته بنله  
 بريرك ادبدر الاكرة فتحته بنله اكارك جمعى در كوي كه تقدير اكارك جمعى در همزه نك مدبله الاكار همزه نك فتحى وكافك  
 تشديد بله اكنجى بذكر معناسنه الاكرة همزه نك ضمى وكافك سكونيله چوقر حفره معناسنه يقال تاكرت اكر اذا  
 حفرت حفر الامواكرة ميمك ضميله مزاعت طر بقيه بر كسنيه يرويرمك مخاره معناسنه الامر همزه نك فتحى  
 وميمك سكونيله امورك مفردى در حال معناسنه يقال امر فلان مستقيم وامون مستقيمة وامر بيورمق  
 معناسنه ده كور تقول امرته بكذا امر الاوامر فتحته بنله امرك جمعى در وامر بر نسندى چوق ايمك اما مورة چوق  
 اولمش نسنه و فى الحديث خير المال مهرة مورة وسكة مورة ومهرة ميمك ضميله ديشى قولن كره اسب ماده  
 معناسنه وما مون اولادى ونسلى چوق ديكدر وسكة سين مهمله نك كسر بله تازه ديكلمش خرما اغاجى

اصر

اطر

اقر

اقر

اكر

امر

و ما بون اصلاح اولنان خرم اغاجی از کک خرما اصماغله ابو عبید ایندی بوحد بئله ما مور نکثیر معناسنه  
 اولان مردن در زیر امرت مدله و امرت مدلسن نکثیر معناسنه لغتلرد و امر باب رابعدن کثرت معناسنه در پس  
 علمته و علمته قیبلندن اولور امرله ایبارک مثلی ابو عبید روایتی اوزن یعقوب ایندی بونی ابو عبیدن غیر  
 دیش یوقدر و ابو الحسن ایندی امر ماله دیرلر باب رابعدن مالی چوق اولدی معناسنه و امر القوم دیرلر قوم  
 چوق اولدی معناسنه و امر الله ماله دیرلر مدله چوق ایندی معناسنه بو تقدیرجه حدیث شریفه مهرة  
 مؤمرة دیمک کردی ما مور واقع اولدغی ما بون بیازدواج ایچون در و قوله تعالی امرنا متر فیها ای امرنا هم بالطاعة  
 فعضو یعنی باری تعالی نیک بوقولنده امر بیور مق معناسنه در کثرت معناسنه دکلد رو قد بکون من الامارة  
 یعنی گاه اولور امر امیر اولمق معناسنه دخی کلور بقال امر و امر علیه اذ کان والیا و کان سوقة و سوقة سبک ضمیمه  
 زیر دست اولوب خدمتکار اولان کسنه که فخر بلامور دیمک اولور و امر باب رابعدن اشتم معناسنه دخی کلور  
 بقال امر امره یا امر ای استند الامر همزه نیک کسری و میم سکونیه اسمدر شد بد اولمق معناسنه و منه قوله  
 تعالی لقد جئت شیئا امرای شد بد او قیل یعنی عجا الامة همزه نیک فتحی و میم سکونیه بر حال دیمک اولور  
 و قوله لک علی امر مطاعة معناه لک علی امره اطیعک فیها یعنی سنکچون بند بر حالت وارد کبم اول حالت بنا  
 سنکطاعتم مقرر در که بون بناء مره در امر دن و لا نقل امره نیکسر الهمزة انما الامة من الولاية یعنی کسر همزه ابله و لیحق  
 بکک معناسنه کلور الایار بر نسنه یی چوق ایتمک بقال امر مرتبالم و امر الله ماله علی ما امر الایمیر همزه نیک فتحی و میم  
 کسر بله امر صاحبی اولان کسنه بقال امر یا مر من الباب الاول و امر یا مر من الباب الخامس اذ اصار امیر الامیره  
 همزه نیک فتحی و میم کسر بله امیرک مؤنثی الامة همزه نیک کسری و میم سکونیه مصدر در بک اولمق معناسنه  
 التأمیر علی وزن التکریم بک ایتمک المؤمر میم ضمی و همزه نیک فتحی و میم اخیرک فتحی و تشدید بله بک اولان  
 کسنه بقال هو امیر مؤمر التأمیر فختبئله و میم ضمی و تشدید بله مسلط اولمق بقال تأمر علیهم ای تسلط  
 المؤامرة مشاونه ایتمک بقال امرته فی امری مؤامرة ای شاورته و العامة تقول و امرته الایتمار امری قبول ایتمک  
 بقال امرته فامر الامر یعنی اکبیر دم اول دخی بو رغی قبول ایندی و ایتمار قصد ایتمک و همت ایتمک دخی  
 دیرلر بقال ایتمروا اذ هموا و تشاور و افیه الاستیمار مشاونه ایتمک التأمیر علی وزن التباعد کذلک مشاونه  
 ایتمک معناسنه الامار و الامارة بفتح الهمزة فیها وقت و علامت معناسنه در الامر فختبئله شول اوفق  
 طاشلردن دیکیلن علامتله در که سحر الرده اولور الامة کذلک فختبئله و احدی علامت طاشی معناسنه الامر  
 همزه نیک کسری و میم فتحی و تشدید بله ضعیف الرأی اولان کسنه الامة کذلک همزه نیک کسری و میم  
 تشدید بلی و فختبئله بمعناه بقال رجل امر و امره ای ضعیف الرأی یا تمر کل احد یعنی هر کسک بیور غن طو ترامع  
 و امعه کبی و امع شول کسنه در که هر کی کور زسه سنو کله یم دینی معک معناسنه و امر کذلک قیون قوز یسنک  
 کوچوکنه دیرلر مؤنثی امره کلور بقال ماله امر و امره ای شیء الا و امر همزه نیک ضمی و و اوک تخفیفه آتش حرارتی  
 و کونش حرارتنه و صومزلق حرارتنه دخی دیرلر و او ان برصونک اسمدر الاهرة فختبئله او اسبابی متاع البیت  
 معناسنه الاهر فختبئله و الاهرات اهر تنک جمعی الایر همزه نیک فتحی و یانک سکونیه ذکر الت رجل معناسنه  
 و ارجاع ایتمک معناسنه ده کلور بقال اهر اهر ایر اذا جامعها و ایر شمال بینه دخی دیرلر هیر دبد کبری کبی الایر  
 همزه نیک فتحی و مدی و یانک ضمی ایه ایرک جمعی الایور ضمتبئله کذلک ایرک جمعی الایار همزه نیک فتحی و مد بله کذلک  
 ایرک جمعی در التلر معناسنه الایاری همزه نیک ضمی و و رانک کسری و یاء اخیرک تشدید بله الی بیوک کسنه عظیم  
 الذکر معناسنه الایر همزه نیک کسری بله شمال بلی بقال ایر و ایر بکسر الهمزة و فختبئله بقال هیر و هیر بو ذکر اولنان فرا

اور  
 اهر  
 ایر

بَار

بِشْر

بِشْر

بِشْر

بِشْر

ووابنی دره بعضی را بتدی ارمز نه نک کسر بله براسی بلك اسمی در ریج حان معناسنه اواردن ما خود در همز نه نک  
ضمیمه که اوار اود اسپسنه دیرلر نه کم الان مرورایتدی واوک ما قبلی مکسور اولمغین یا یقلب اولنشد در فصل  
الباء البیئر بانک کسری و همز نه نک سکونیه قیو چاه معناسنه الابور همز نه نک فتحی و بانک سکونیه و همز نه نک بانک  
ضمیمه بیئرک جمعی قلنی الابار همز نه نک فتحی و بانک سکونیه افعال وزنی اوزن کذلک بیئرک جمعی در الابار همز نه نک  
مدی و بانک فتحیه احاد وزنی اوزن کذلک بیئرک جمعی در قیولر معناسنه بوذکر اولنان بعض عربک لغتی در  
همز نه نک قلب مکان ایتمکله البیئر بانک کسر بله فعال وزنی اوزن بیئرک جمعی کثرتی البار بانک فتحی و همز نه نک  
سکونیه قیو قازمق بقال با رت بشر اذا حفرنها الباء بانک فتحیه کذلک ذخیره طوتمق معناسنه ده کور و اوزن بد  
ایتدی با ریک بشور مک ایچون چقور قازمغه دخی دیرلر بقال با رت ابا ربا رامن الباب الثالث اذا حفرت  
بوراة لتطبخ فیها ان معناسنه که ارمز نه نک کسر بله اتش ایچون قازلن او جاقدر البوراة بانک ضمی و همز نه نک  
سکونیه قازلن چوقر حفره کبی دروزنا و معنی البیئر بانک فتحی و همز نه نک کسری و مد بله فعلیه وزنی اوزن ذخیره  
معناسنه الاباء رافتعال وزنی اوزن ذخیره طوتمق بقال ابتارت الشیء اذا ادخرته البیئر بانک فتحی و باء بانک  
سکونیه بیئرچی جانور لردن شول جانور در که ارسلانله خصوصت ابدر البیور ضمتینله بیئرک جمعی البیئر بانک فتحی  
وتانک سکونیه تمام اولما زدن اول کسبک معناسنه بقال بترت الشیء بترامن الباب الاول الابتداء کسبک تقطاع  
معناسنه الباترکسکن قلیج سیف قاطع معناسنه و ابتر شول کسنه بیئرک انوک اردنجه او غلی قالمیه و ابتر هر  
نسنه بیئرک انوک خیر اولمیه ابتر همز نه نک فتحیه قویروخی کسبک مقطوع الذنب معناسنه البیئر بانک فتحی  
وتانک سکونیه قویرق کسبک بقال بتر بتر بترامن الباب الرابع البیئر بانک ضمی و فانک فتحیه بترانک نصغیر بدز  
قویرقسز معناسنه و فی الحدیث ما هذه البیئر و خطبه بتر استول خطبه بیئرک اولند حمدله و تصلیه اولمیه  
الابتیان همز نه نک فتحی و بانک سکونیه مرکب دن و عبیدن عبارت در و بونلر ده خیر از اولد غنه بناء بونلر  
بتر دبد بلر ابتر همز نه نک کسر بله ابتر قلیق بقال ابتره الله ای صیره ابتر ابتر همز نه نک ضمی و تانک کسر بله  
شول کسنه در که رحمی قطع ایلیه البیئر یه تانک ضمی و تانک سکونیه و رانک کسری و یانک و تشدد بد بله  
زبد بلر دن بر طائفه نک اسمی در که مغیره بن سعده نسبت اولنور لکه انوک لقبی ابتر در البیئر بانک فتحی و تانک کسر بله  
بر لفظ در که کثرت محندن کثیره تبعیتله استعمال اولنور بقال کثیر بشیر و کاه اولور که مستقلا دخی استعمال اولنور  
البیئر بانک فتحی و تانک سکونیه بشره نک جمعی در کوده ده چقان او فاجق چبانلر معناسنه و بشور و بشور کوده ده  
چبانققلر چقمغه دخی دیرلر بقال بشور وجهه بیئر من الباب الاول و بیئر من الباب الرابع و بشور بیئر من الباب  
الخامس فیہ ثلاث لغات و بشور اوفق قیولر دخی دیرلر که صوی یقین اوله البشور ضمتینله جمعی قیو جقلر معناسنه  
البشور ضمتینله بشورک جمعی در کذلک چبانلر معناسنه البشور بانک فتحی و تانک سکونیه بشورک واحدی التبشر علی  
وزن التکریم چبان کتور مک بقال تبشر حله اذا تنفط و تنفط نونله و فانک ضمی و تشدد بد بله سولجر لرواکب کور  
نسنه لرققار مق البیئر بانک ضمی و جمیک سکونیه شر و امر عظیم و فرایتدی البیئر بانک فتحی و جمیک کسر بله  
بر لفظ در که کثیره اتباعله استعمال اولنور بقال کثیر بچیر البیئر بانک فتحی و رانک کسری و یانک تشدد بد بله بلال  
ادواهی معناسنه البیئر بانک ضمی و جمیک سکونی و یانک تشدد بد بله بچارینک مفردی داهیه معناسنه قوی  
ابله قاری کبی و قوی قافک ضمیمه معروف قوشدر البیئر فتحینله کوبکک چقوب یوکسک اولمسیدر بر حیثیتله که  
دبی قالن اوله خروج السره معناسنه الابجر همز نه نک فتحی و بانک سکونیه شول کسنه در که کوبکی چقق اوله البیئر  
بانک فتحی و جمیک سکونی و الفک مد بله کوبکی چقق اولان عورت البیئر بانک ضمی و جمیک سکونیه جمعی کوبکی



حقمش اولان كسنه لر معناسنه و قولهم افضبت اليك بعجری و بجری یعنی جمله عیبی سكا كشف ایتدم و عجر  
 عینك ضمیله قرنی بو كومی و قرنی بیوك اولان كسنه لر اعجرك جمعی در بزرگ شكم و شكم پر كره معناسنه و فی المثل  
 صیر بجیر بحره نسی بجیر بحیره یعنی عیبلو كسنه عین اونوب ابلا ری قندی و بعضیلا ایتدی بجیر كه مكر ذكر  
 اولندی ایكی كسنه نك اسمیدر این بحره بانك ضمی و حیك سكونیله بر كسنه نك اسمیدر كه طایف ولا ینده شراب  
 صیغله معروفدر حمار معناسنه البحر بانك فخی و حانك سكونیله دریا كه بر ك مقابلیدر بعضیلا ایتدی بحره بحر  
 دبدبلر واسع اولوب درین اولدوغیچون كه بحر ك ماخذ اشتقاقی شق معناسنه درالبحر همزه نك فخی و بانك  
 سكونی و حانك ضمیله بحر ك جمعیدر ذكر لر معناسنه البحار بانك كسر بله كذلک بحر ك جمعیدر الجور ضمتنه كذلک  
 بحر ك جمعیدر و هر نهر عظیمه بحر اطلاق اولنور و یوك كرتة دخی بحر دیر لر فرش واسع الجری معناسنه  
 و حدیث شریفه طلحه نك فرسی حقدنه ان وجدناه بحر ایبور لمشدر و ماء بحر دیر لر اچی صومعناسنه البحار  
 همزه نك كسری و بانك سكونیله صواجی اولوق یقال بحر الماء اذا ملخ و ابحار ذكر سفرن ایتكه دخی دیر لر یقال بحر  
 الرجل اذا ركب البحر نیات بحر شول یوفقه بلو تدر كه یای ابلر نندن مقدم ظهور ایدوب یوكسك طور رحاء  
 مهمله و خاء معجه ابله استعمال اولنور البحر بانك فخی و حانك سكونیله شهر بله معناسنه یقال هذه بحر تنای  
 ارضنا و بحر اشكان معناسنه دخی كلور یقال لقیته حرة بحرة ای بارزنا پس بنی و پنه شی و صخره صاد  
 مهمله نك فخی و خاء مهمله نك سكونیله پرده سر معناسنه در حرة و حرة ايكسی دخی لا ینصرف لر درو بحر یار مق  
 و یرتق معناسنه ده كلور یقال بحرت اذن الناقة اذا شققتها و خرقتها من الباب الثالث و بحر حك عمقنه دخی  
 دیر لر الباهر شول قاندر لر كه قرمز بلغی خالص اوله و باحر احمق معناسنه دخی كلور البحرانی بانك فخی و حانك  
 سكونی و بانك تشدید بله بمعناه یقال دم باحر بحرانی و بحرانی بر شهره منسوب اولنه دیر لر كه كا بحرین دیر لر زیدی  
 ایتدی قیاس بو ایدبكه بحر ی دیر لر و لكن بحر نسبته مشبیه اولسون دیو بحرانی دبدبلر البحر بانك فخی  
 و حانك كسر بله شول ناقه در كه قولانغی علامت ایچون كسایش اوله و اول شول ناقه در كه سایبندك یاورینی در  
 و سایبه شول ناقه یه دیر لر كه اون دفعه طوغور مش اوله و اونتی دخی دیشی طوغور كه بومقوله دوه بی زمان  
 جاهلیتده از ایدوب قولنزلردی و بحیره انوك صكره طوغن یاور بسیدر كذنی دخی اناسی كبی از ایدولردی البحر  
 فختبندله و حانك ضمی و تشدید بله علمه و غیری خصوصه درین اولوق البحر فختبندله بر نسنه دن خوف ایدوب  
 متعیر اولوق و بحر زیاده صوصمه دخی دیر لر بر حیثیتله كه صوینی ایچوب قانغیه یقال بحر الرجل بحر من الباب الرابع  
 اذا تحیر من الفزع و یقال بحر ایضا اذا اشتد عطشه فلم یرو من الماء و بحر كذلک بر مرضه دیر لر كه دوه یه عاش اولور  
 یقال بحرت الابل البحران بانك ضمیله و حانك سكونیله خسته یه حادث اولان تغیره دیر لر كه طیب اولانر استعمال  
 ایدر لر یقولون هذا یوم بحر ان بالاضافة الباحوری كذلک بحر ان معناسنه استعمال اولنور یقال هذا یوم  
 باحوری علی غیر القیس كویا كه باحور نسبت اولنور الباحور علی وزن الصابون و الباحوراء علی وزن  
 العاشوراء بالالف الممدودة و تزئید اولان غایت اسی كوته دیر لر و بونلرك جمله نسی كلام مولد در البحر بانك  
 ضمیله و حانك سكونیله و بانك ضمیله فلغل وزنی وزن تصیر اولوب اعضاسی بری برینه قریب اولنه دیر لر و حبتره  
 دخی دیر لر حبتره محتره دن قلب اولنغله و محتر بر قبیله نك باباسی اینه دخی دیر لر كطی قبیله سندن در و اول  
 محتر بن عتود بن عنیر بن سلامان بن ثعل بن عمرو بن العوث بن جلهم بن ادبن طی در البحر علی وزن الدحرجة  
 ایرمق نفریق معناسنه البحر علی وزن التدرج طاغلق و ایرمق یقال محتر الشیء فبحر ای بددته فتبدد  
 و فر ایتدی بحر الرجل متاعه دیر لر و بعثر الرجل متاعه دیر لر اذا فرقه و قلب بعضه علی بعض یعنی بری بری اوزرینه

بحر

بحر

بخر

بدر

ذو ندرسه و سود کسملکه دخی دیرلر بقال بخر اللین اذ انقطع و تحب یعنی دانده اولسه ابو الجراح ایتدی بخرت  
الشیء و بعثته دیرلر قن انی استخراج ابدوب کشف ایسک البخار بانک ضمیمه شول نسنه درکه تنون کبی صونک  
یوزنه قالقار بخور بانک فحی و خانک ضمیمه شول نسنه که انوکله بخور لئو رلر البخر فحی تنبله اغز قوققدر بقال  
بخر فه من الباب الرابع البخر همزه نک فحی و بانک سکونیه اغزی قوقن کسنه کنده دهان معناسنه البخر  
فحی تنبله و خانک ضمی و تشد بدیلله بخور لئو قریحه طیبه کسب ایتک معناسنه بنات بخر بانک فحی و خانک  
سکونیه اق بلونلر درکه یوفقه اوله و حاء مهمله ابله دخی لغت در البخر علی وزن التدرج صالنی صالنی یوریک  
بقال فلان ییس البخریه یعنی صالترق یوریه و مین سین مهمله بله صالنی یوریکه دیرلر البدور ضمیمه سرعت  
ایتک بقال بدرت الی الشیء ابدر الیه بدور ای سرعت المبادرة مینک ضمی و دالک فحیله کدک سرعت ایتک  
بقال بادرت الیه التبادرة تانک فحی و دالک ضمیمه سرعت ابد شیمک بقال تبادر القوم اذا تسارعو الابدار علی وزن  
الاقطار برنسینی سرعتله المق بقال القوم ابتدر و السلاح اذا تسارعو الی اخذه البدر بانک فحی و دالک  
سکونیه ایلک اون دور دخی کجه یواصل اولانی بقال لیله البدر لیلله اربع عسرة و بدردید بیلر کونشه مبادرت  
ایتد کچون کویا کخر و جنده کونشک غرو بنه توقفا ایتد بعضلر ایتدی بدن تمام اولدغچون بدردید بیلر الابدو  
همزه نک کسر بله ای ابدنه داخل اولق بقال ابدرا فحی مبدرون ای طلغ لنا البدر و بدردید بیلر کونشه مبادرت  
ذکیری و تائینی جائزده بو اصلنده برصویک اسمی دروشعی ایتدی بدر برقیونک اسمی درکه بدردید بیلر کونشه نک  
ایتدی و یوم البدر دبد کبری بو معنادن ماء خودر البدره بانک فحی و دالک سکونیه اوغلاق در پسنه دیرلر زیرا  
اوغلاق امرکن در یسنی چقار سه لرسود ایچون قلسلر شکوه دیرلر سین معجه نک فحیله و کافک سکونیه و یاغ  
ایچون قلسلر عکه دیرلر عین مهمله نک ضمی و کافک تشد بدیلله و قن اوغلاق در یسن ممدن کسلد قدن  
صکره چقار سه لرسود قوما غچون قلسلر بدن دیرلر و یاغ قوما غچون قلسلر مسأ دیرلر سیمک کسری و سین  
مهمله نک سکونی و همزه نک فحیله و دال مهمله ابله و قن طوقلی اولسه چقاران در یسنه یاغ قوما غچون و طب  
دیرلر و اوک فحی و طاء مهمله نک سکونیه و یاغ قوما غچون فحی دیرلر نونک کسری و حاء مهمله نک سکونیه و بدن  
اون بیک در همه دخی دیرلر و زیاده کورن کوزه دخی عین بدن دیرلر بقال هذه عین بدره ای تدر یالنظر الیه  
و بقال تامة کالبدر و صاحب مهذبک بدن بی چشم پرکوشته تفسیرا یسمی غالباً بو معنادن ماء خودر البادرة  
حدت و غضب بقال اخشی هلیک بادرته ای حدته و بادره برنسینه بدیهه اولمغه دخی دیرلر البوادر شول یرمز  
حالتلر درکه غضب حالنده ظهور کلور بقال بدرت منه بواد و غضب ای خطأ و سقطة عند ما احتدی یعنی اندن  
حالات قبیحه ظهور کلدی غضب و حدت حالنده و بوادر میونله او موز بننده اولان اته دخی دیرلر کرک انسانده  
کرک سایر حیوانده اولسون البدر بانک فحیله و بانک سکونیه جعفر و زنی اوزن خرمن دو کد کبری یر  
البدر بانک فحی و ذال معجه نک سکونیه تخم و تخمی اککه دخی دیرلر بقال بدرت البدر ای زرعتنه من الباب الاول  
و بدردید بیلر جانیه طاغلق محلنده دخی استعمال اولنور بقال تفرقت ابله شذر بذرا اذ تفرقت فی کل وجه و شذر  
دخی شین معجه نک فحیله و ذال معجه نک سکونیه کذلک طاغلق معناسنه و شذر ابعود انسنه اطلاق اولنور  
بذر تخم دانسنه اطلاق اولندغی کبی غالباً طاغلق معناسنه بونلردن انتقال اولنور و بذرا اتباع طریقله دخی  
استعمال اولنور فر ایتدی کثیر بذر دیرلر بشیرد بذر کبری کبی بالغت اوله یا خود لثغه اوله و لثغه لامک ضمی و ثاء  
مثلثه نک سکونیه و عین معجه ابله دل پلتک اولق معناسنه التبذیر نکریم و زنی اوزن مالی بیوجه طاغلق التبذرة  
تذک کسری و بانک سکونیه زیاده مسرف اولان کسنه بقال رجل تبذرة ای بذر ماله و یفسده البذور

بذر

بانک

بر

بانك فخي وذلك ضميله اسرارى فاش ايدن كسنه البدر ضمته جمى يقال قوم بدر كما يقال صبور و صبر بدر  
بانك وذلك فخييه وتشدد بدله برصويك اسميدر تنه كم شاعرك بوشعر نه واقع اولمشدر سقى الله امواها عرفت  
مكانها باو ملكوما و بندرو اعمر اكه بونلر جمله مكه مشرفه نك قيقولر ينك اسميدر حرسها الله تعالى لا بد عرار  
طاغلق يقال بندر والى تفرقوا وانك سخره مسنه دخى ديرلر يقال بندرت الخيل اذار كضت تبادر شيئا تطلبه يعنى  
برسنه يى طلب حينئذ ات قلغنسك بوبله ديرلر و بوابو السميدر و ابى در البر بانك كسر بله ايلك ايمك كه  
عقوقك مقابليدر و مطيع اولغه دخى ديرلر يقال فلان بمر خالقه و بر حينئذ صادق اولغه دخى ديرلر يقال بر  
فلان فى حينه اى صدق و حج مقبول اولغه دخى ديرلر يقال بر حجه بفتح الباء و بر حجه بضم الباء و يقال بر الله حجه  
برابالكسر فى هذا كله التبرر فختينله و رانك ضمى و تشدد بدله اطاعت ايمك البرة بانك فخييه مطيعه اولان عورت  
يقال لامر برة بولد هالمبرة فختينله كذلك ايلك ايمك معناسنه يقال بررت والدى ابره برابالكسر البر بانك فخييه  
ايلك ايدن كسنه و بر سحر معناسنه ده كلور كه بحرك مقابلى در البار بعناه يقال نابره و بار به اى محسن اليه  
الابرار همزه نك فخييه بك جمعى در ايلك ايدن بحيلر معناسنه و فى المثل لا يعرف هرامن براى لا يعرف من بكره  
من بدره و ابن الاعرابى ابتدى هر قيونى دعوت ايمك و بر سور مكدر البزرة فختينله بارك جمعى الا برار همزه نك كسر بله  
حجى قبول ايمك يقال بر الله حجه و ابرار عالى اولغه دخى ديرلر يقال ابر فلان على اصحابه اى علاهم و ابن السكيت  
ابتدى ابرار برة داخل اولمقدر يقال ابر فلان اذار كبر البر البريه بانك فخي و رانك تشدد بدله سحر معناسنه البرارى  
بانك فخي و راء ثانيه نك كسر بله جمعى سحر المعناسنه البر بت بانك فخي و رانك كسرى و تشدد بدله فعليت و زنى  
اوزن سحر معناسنه وقتا كه ياساكن قلنديسه هاتابه منقلب اولدى عفر بت و عفرية كى البرار بت بانك فخييه  
جمعى در سحر المعناسنه برة بانك فخي و رانك تشدد بدله بر ك اسميدر معرفه در معنى احسان معناسنه علم در  
وبره بنت مر تيمك همشبره سيدر كه تيم مر اوغلى در و بره نصر بن كنانه نك والده سيدر البر برة بانك فخي و رانك  
سكونيله عر عر و زنى اوزن او از معناسنه و حين غضبه اولان كلام معناسنه در يقال بر رفه و بر بار مثل تر رفه و  
ثرثار البر بار بانك فخي و رانك سكونيله غضبه نكلم ايدن كسنه و ثرثار ثاء مثلثه ايله كثير الكلام اولان كسنه بر  
جعفر و زنى اوزن بر طابغه نك اسميدر البر ابرة باء اولينك فخي و ثانيه نك كسر بله جمعى در اخرنه ها عجمه ايچون  
و نسبت ايچون داخل اولمشدر د بلسك هايى حذف ايدن سن البر بر بانك فخييه و رانك كسر بله ارك ديدكارى  
اغاجك ميوه سيدر البر برة بانك فخييه بر يك واحدى و بر برة نسا طائفه سندن برينك اديدر البر بانك ضمى  
و رانك تشدد بدله بغدادى البرة كذلك بانك ضميله و احدى و سببويه ابتدى برابر و زنى اوزن جمع اولنق جائز  
دكلدر و مبرد جائز دزد بدي قياسه بناء البر بور بالرك ضمير بله شول نسنه در كد بغدادى دن چكر لر عامه تحريف  
ايدوب بلغورد ديرلر و بو مقامه صاحب صراح بر بورى كندم پاره خشك ايله تفسيرات مشدر البر بانك فخي  
و رانك سكونيله تره تخمى و تره امثالنك تخمى و بزريا غنه دخى اطلاق اولنور و عصا بله اور مغه دخى ديرلر يقال  
برن بالعصا اذا ضرب به بالبر بانك كسر بله افسح در تخم معناسنه الا برار همزه نك فخييه اسنه فاند قلمرى  
خوايجدر كه لذت و پرسون ديوقا ترلر بدر كى معدنوس كى بونلره بكر نه كه و ارايسه البيزر بانك فخي و يانك  
سكونيله جعفر و زنى اوزن قصار تو قمى البياز بانك فخييه فالن اغاچ لر عصى صحام معناسنه البيزر بانك فخييه  
و يانك سكونيله باز يارك معربى در كه باز يار طوغنى ديمكدر باز دار معناسنه البيازرة بيزار ك جمعى البسر بانك  
ضمى و سينك سكونيله خر ما قورغى كه اولنه طلح ديرلر طاء مهمله نك فخي و لامك سكونيله اند صكره خلال ديرلر  
تعا معجه نك فخييه اند نصكره بلخ ديرلر بانك فخييه و حاء مهمله ايله اند نصكره بسر ديرلر اندن صكره ز طب ديرلر

بر

بسر

اندن صکره تدر دیرلر و بسر شول تازه صویدیرلر که حدیث العهد اوله مطرله یعنی یغمور بغماغله ظهور کلمش اوله  
البنسار بانک کسر بله جمعی ریح و رماح کبی البسرة بانک ضمی و شبنک سکونیه بسرک واحدی کونشه دخی اطلاق  
اولنور اول طلوعنده و شول اوتدخی بسره دیرلر که دخی کالن بولما مش اوله کد اوتک ابتدا یردن چقننه بارض دیرلر  
ضاد معجه ابله اندن صکره جمیم دیرلر جمیم مفتوحه ابله اندن صکره بسره دیرلر اندن صکره صمعا دیرلر صماد  
مهمله نک فتحیه و عین مهمله ابله اندن صکره حشیش دیرلر البسرات و البسرجمی الالبسار همزه نک کسر بله خرما  
قورق اولق بقال بسر النخل ای صار ما علیه بسر او ابسار کبی در یاده اوتو رتغه دخی دیرلر بقال بسر المركب  
فی البحر ای وقف التیسر علی وزن التکریم طلب ایشک بقال نیسر ته ای طلبته البسر بانک فتحی و شبنک سکونیه  
کذلک برنسنه بی بی محل طلب ایشک بقال بسر الرجل الحاجة بسر اذا طلبها فی غیر موضع الطلب و چابانی اولمزدن اول  
صقمق و بسر نلومک سودی او بنزدن اول اچور مکه دخی دیرلر و بسری نیدزی غیر ابله خلط ایشک دخی دیرلر  
وفی الحدیث لا تبسروا ولا تجروا و شجر خرمانک شجرین یعنی ثقلن نیده بر تق در و بسر نناقیه جماع ایشک دخی دیرلر  
ناقیه نک تمام استهاسی یوغکن بقال بسر الفحل الناقه اذا ضربها من غیر ضبعة و ضبعة ضاد معجه و باء موحده  
ابله جماعه استهاسی اولق الالبسار بمعناه بقال ابسار الفحل الناقه البسور ضمتنه یوزی برنسنه دن دور مک بقال  
بسر الرجل وجهه بسور امن الباب الاول اذا کاج و عیس بقال عیس و بسر الباسور علی وزن الصابون بر علت درکه  
مقعدده و برون اچنده اولور البواسیر جمعی البسرة و فتحته و البسرة کذلک انسانک ظاهر بدنی و بشرة الارض  
یریوزنده اولان نباتات الالبسار همزه نک کسر بله یریوزی اولور اولق بقال قد ابشرت الارض و ما حسن بشرتها  
و بشر خلق معناسنه ده کور المباشرة میمک ضمی و شبنک فتحیه برنسنه یه بالذات یا پشمو و مباشرة المرأة  
ملا مستها و شجر مباشره کور مهمله نک کسری و حیمک سکونیه ابقره زیاده مائل اولان قسرق البشر بانک فتحی  
و شبنک سکونیه در بنک یوزن صویق بقول بشرت الادیم بشر امن الباب الاول اذا اخذت بشرته و بشر چکر که  
اوت و نلغه دخی دیرلر و بشر جماع ایشک و برنسنه مشتمل لغه دخی دیرلر مرده معناسنه بقال بشرت الرجل بشره  
من الباب الاول و برنسنه بی ایشدوب مسرور اولغه دخی دیرلر بقال بشرت بکذا من الباب الرابع ای استبشرت به  
و برکسنه یه کور یوزله بولو شمعغه دخی دیرلر بقال بشرنی فلان بوجه حسن البشر بانک کسر یله کور یوز لولک  
طلق الوجه معناسنه و بشر بطاغک اسمیدر جزیره ده و بنی ثعلبه منسوب برصویک اسمی در البشر میمک ضمی  
و شبنک فتحیه در یسنک اوزری یری اولان کسنه بقال فلان مؤدم مبشر اذا کان کاملا من الرجال کانه جمع این  
الادمه و خشوبه الجلد و ادمه فتحته در بنک اته یا پشن جانبی الالبسار و التبشیر مستلمق و مسرور اولق  
معناسنه ده کور بقال بشرته بولود فابشر ابشار او نقول ابشر بنحیر بقطع الالف یعنی الف قطعله و منه قوله تعالی  
وابشروا باجنه البشارة بانک کسر یله و البشارة بانک ضمیله اسملر در ابشار معناسنه و بشار مطلقه خیردن  
غیر به استعمال اولماز و شرده استعمال اولدقه قید ابله اولور که قوله تعالی فبشرهم بعذاب بشری بانک ضمی  
و شبنک سکونی و الفک قصر یله برر جاک اسمی در لا پنصرف در کرک معرفه اولسون کرک نکره اولسون تائیت  
ولزوم تائیت دن اوترو هر چند صفت دخی اولماز سه ده زیا اسم علامت تائیت اولن الف اوزن بنا اولمشدر ناء  
تائیت کبی مذکر اوزن عارض اولمش دکدر و باری تعالی نک یا بشر ای هذا غلام دیدکی قولی عصای کبی در  
و ثنیه سنه یا بشری دیرسن بانک تشدید بله التباشیر تانک فتحی و شبنک ضمیله بری برینه مشتمل مقدر بقال  
نباشر القوم ای بشر بعضهم بعضا التباشیر تانک فتحی و شبنک کسری و مدبله بشارت بشری کبی و نباشیر الصبح  
صبحک اوبلی در و هر نسنه نک اوابلنه تباشیر دیرلر و بوندن فعل مشتق اولماز البشیر بانک فتحی و شبنک کسر یله

بشر

بشارت

بشارت قلیچی و کویک یوز لویه ده دیرلر یقال شایب بشیرای جمیل وامرأة بشیرة وناقہ بشیرة للبشرات میمک ضمی  
 وشینک کسری وتشدد بدیلہ شول یلارہ دیرلر کہ یغور یغمہ سندن مشتلق خبرن کتور رلر یقال ہذہ ریاح  
 مبشرات البشارة بانک فتحیلہ جمال معناسنہ در التبشیر بانک ضمی و بانک فتحی وشینک کسری وتشدد بدیلہ  
 بر قوشک اسمی در کہ کاصفار یہ دیرلر بعضلر شول قوشدر کہ ایاغندن اصلور دخی او تر دیشلر البصر فتحینلہ  
 کورمک ایچون اولان قوت کہ کوزدہ خلق اولمشدر حاسہ بصر یہ معناسنہ و بصر بانک معناسنہ دہ کور علم کی  
 یقال بصرت بالشی من الباب الخامس اذا علمته قال الله تعالی بصرت بالم تبصروا به الابصار همزة نك كسر بله کورمک  
 یقال بصرت الشی ای رأیتہ البصیر بانک فتحی وصادک کسر بله کور می کسنہ ضریرک مقابلی در و ضریرضاد  
 معجہ نك فتحی وراء مہملہ ایلہ کوزی کور مین کسنہ و بصیر عالم معناسنہ دہ کور المباصرۃ میمک ضمی وصادک  
 فتحیلہ برنسنہ یہ اراقدن نظر ایدوب بقمق البصارة بانک فتحیلہ بر خصوصہ اهل نظر اولمق التبصیر علی  
 وزن التکریم برنسنہ بی بلدروب ایضاح ابتمک و بصر یہ کتمکہ دخی دیرلر یقال بصر القوم تبصیر اذا صاروا  
 الی البصرۃ التبصیر علی وزن التکریم برنسنہ بی فکر لہ بلک تأمل معناسنہ المبصرۃ میمک ضمی و بانک سکونیلہ  
 وصادک کسر یلہ کور می مضمیئہ معناسنہ ومنہ قوله تعالی فلما جاءهم اياتنا مبصرۃ قال الاخفش انها تبصرهم  
 ای تجعلهم بصراء المبصرۃ میمک وصادک فتحیلہ حجت معناسنہ البصرۃ بانک فتحی وصادک سکونیلہ شول  
 ملائم طاشلر در کہ بیاضہ مائل اولہ و بیاض اولیہ و بوجہ تندن بصر یہ بصرہ دبدیلر واکر های اسقاط  
 ایدرسک بصر دیرسن بانک کسر بله البصر بان بصرہ ابلہ کوفہ شہری البصرۃ بانک فتحی وصادک کسری  
 ومدیلہ حجت و برنسنہ یہ دقت نظر بلہ بقمق قال الله تعالی بل الانسان علی نفسه بصیرۃ قال الاخفش جعلہ  
 هو البصرۃ کما یقال هو للرجل انت حجت علی نفسك ابوزید ابتدی بصیرۃ شول قانہ دیرلر کہ یرہ دوکمش اولہ  
 و حدیہ شول قانہ دیرلر کہ جسدہ بولا شمش اولہ اصمعی ابتدی بصیرۃ شول قانہ دیرلر کہ انوکلہ صید از لنور  
 ابو عمرو دخی بوبلہ دیشدر البصر بانک فتحی وصادک سکونیلہ بر سختیانی بر سختیان اوزن قوب دیکمک  
 نتہ کم بزرک اپکی جانین دیکر لر بری اوزرینہ قوماغلہ الباصر دقت نظر صاحبی اولان ومنہ قولہم رأیتہ  
 لمحابصر ای نظر ایتدبق شدید و بونک بناسی نسبت ایچون در لابن و تامر کی صاحب ابن و صاحب تر  
 معناسنہ نتہ کم موت مایت دیرلر مبالغہ ایچون کویا کہ اول نسنہ کندی نفسنی شدت نظر لہ کور می در البصیر  
 بانک کسری ونونک سکونیلہ وصاد مہملہ نك کسر بله صرچہ پرمق یاننہ اولان پرمق البصیر بانک فتحیلہ  
 وصادک کسر بله بصیرک جمع البصر بانک ضمی وصادک سکونیلہ برنسنہ نك جانبی طرف معناسنہ و فی الحدیث  
 بصیر کل سماء مسیرۃ کذا کہ مرادہر کوکک فالنلغز بیان در بصری بانک ضمی وصادک سکونی والفک قصر یلہ شام  
 شریف قربنہ بریرکادی در کہ اکا قلیچلر نسبت اولنور سیوف بصری دیرلر البطر فتحینلہ حرون اولمق یعنی  
 کور اولمق یقال بطر یبطر من الباب الرابع ویقال بطرت عیشک کما یقال رشدت امرک یعنی معبشتکی منتظم  
 قلدک و بطر حیرت معناسنہ دہ کور البطر بانک فتحی و طانک سکونیلہ یارمق معناسنہ کور یقال بطرت الشیء  
 ابطرہ بطر الابطار همزہ نك کسر یلہ حرن قلمق یقال ابطرہ المال و ابطار متخیر قلمغہ دخی دیرلر و ابطار برکسنہ یہ  
 قدر نندن زیادہ نسنہ تکلیف اتمکہ دہ دیرلر یقال ابطرت فلان اذرعہ اذا کلفته اکثر من طوقہ وذرع ذال معجہ  
 وعین مہملہ ابلہ اصلنہ قول معناسنہ در صکرہ دن نطاقت معناسنہ استعمال اولندی البیطار بانک فتحی  
 ویانک سکونیلہ آت یاغنہ نعل اورن کسنہ البیطرۃ علی وزن الد حرجہ بیطارلق صنعن ایشلمک المبیطر میمک  
 ضمی و بانک فتحیلہ و طانک کسر یلہ بیطارلق ایشلیجی البیطر بانک کسری ویانک فتحیلہ ہز بر وزنی  
 لوزن بیطار معناسنہ و ہز برارسلانہ دیرلر البطر بانک کسری و طانک سکونیلہ ہدر معناسنہ یقال

بصر

بطر

ذهب دمه بطرا ای هدر البطر بانك فحی و طانك سكونيله فرجك ابي جانبك ان سنه اولان لحم زاید در که  
 سمندن باقی فالمش اوله البطاره بانك ضمیه بعناه و بطارة الشاة شولات پاره سیدر که قیونک قر جنک کنارند در  
 وشول وزونجهات پاره سنه دیرلر که اوست طودقه اولورا کر حدن زیاده اوزون اولمازسه حشرمه دیرلر  
 حاء مهمله نك کسر بله و ثاء مثلثه نك سكونيله واکرفی الجملة اوزون اولورسه صاحبنه ابظر دیرلر الا بظر همزه نك  
 فحی و بانك سكونيله شول کسنه در که اوست طود غنک اورتسی اوزنجه اوله و امیر المؤمنین علینک شریحه  
 رضی الله عنهما فالتقول انت بها العبد الا بظر دبدکی قولی بوندن در و بقال بظر الرجل بظر من الباب الرابع البعیر  
 بانك فحی و عینک کسر بله دوه که حیوانات قسمندن در ارککنه و دیشسنه اطلاق اولنور انسان کی که مذکره  
 و مؤنثه شامل در که بعض عربدن صرعتنی بعیری و شربت من لبن بعیری روایت اولنمشدر که صرعه صادمهمله  
 ابله یه دوشور مکه دیرلر و بعیره بعیر اطلاق اولنماز دورت یا سنه کیرمد کجه الבעرة همزه نك فحی و بانك سكونی  
 و عینک کسر بله بعیرک جمعی الابعر همزه نك فحی و عینک کسر بله و البعران بانك ضمی و عینک سكونيله کذلک  
 بعیرک جمعی البعر بانك فتحیه و عینک سكونيله دوه بحاسنی البعرة واحدی الابعار جمعی بقال بعر الشاة و البعیر  
 بعر بعر من الباب الرابع البعثرة علی وزن الدحرجة طاغیث بقال بعثرة الرجل متاعه و محشره اذ افرقه و قلب  
 بعضه علی بعض و استجراج ایتمه و کشف ایتمه دخی دیرلر بقال بعثرت الشیء و محشرته اذا استخرجته و کشفته  
 و ابو عبیده ایتدی باری تعالی نك بعثرت ما فی القبور دبدکی قولنده بعثرا ثیر و اخرج معنا سنه در و برنسنه نك  
 استغسه سن یوقر و کتور مکه دخی دیرلر بقال بعثرت حوضی ای هدمته و جعلت اسفله علاه البعور ضمتینله بلدن  
 دوشمک سقوط نجم معنا سنه بقال بعر النجم بعر بعور من الباب الثالث ای سقط و هاج بالمطر و بجدن مراد  
 ثریادر که ثریانک سقوطنده مطر ظهور ایدر البعرة بانك فتحیه و عینک سكونيله قاتی یغمور دفعة کلک نقول  
 بقرت الارض علی البناء للمجهول پره یغمور دوشمک معنا سنه البقر فتحینله برمرضدر که صومغله حاصل اولور  
 اصمعی ایتدی بقر برصومقدر که دوه یه عارض اولور دایما صومایچمکن خالی اولمز و صومیه قانز تا که اندن برمرض  
 حاصل اولوب هلاک اولور و بقال منه بقر بقر من الباب الرابع و قریش قبیلله سندن بر شخصی قنا یوب مات ابوک  
 بشما و مات امک بقر ایدر بلر و بشم بانك و شنک فتحیه محمه اولمغه دیرلر شغرو بقر هر جانبه متفرق دیک اولور  
 بقال بقرت ابله شغری بقرت فی کل وجه البعثرة علی وزن الدحرجة بری برینه کیروب قارشیمق بقال بقرت القوم  
 فی بعثرة ای فی هیچ و اخلاط التبغثر علی وزن التدحرج کول بولنمق بقال تبغثرت نفسه ای غثت که  
 غثیان غین معجه و ثاء مثلثه ابله کول قارشیمقدر و بقال اصبح فلان متبغثر ای تمقسا و تمقس قافله  
 وسین مهمله ابله کول دوغک و معد بولنمق و کاه اولور که عین غیر معجه ابله دخی کلور دبد بلر  
 جوهری ایتدی بن بونی بر احدن روایت قلمزم البقر فتحینله او کوز که حیوانات قسمندن در اسم جنس در  
 و بقر متخیر و عاجر اولمغه دخی دیرلر بقال بقر الرجل بقر من الباب الرابع اذا حسروا عیا و حسور حاء مهله  
 وسین مهمله ابله اعیای کی بقر معنا سنه در البقرة واحدی مذکره و مؤنثه اطلاق اولنور زیراها واحده  
 دلالت اینسون در تائیت ایچون دکدر البقرات جمعی الباقر قافلک کسر بله بقر سورسی که چوبانلری  
 ابله بله اوله البیقر بانك فحی و یانک سكونيله بقر معنا سنه الباقورة کذلک بقر معنا سنه در اهل یمن لغتی  
 اه زهر رسول صلی الله علیه وسلم مزبور لره زکات نامه سن کوندرد که فی کل ثلاثین باقورة بقرة دیمشدر  
 البقار بانك فحی و قافلک تشد ببدله بر دره نك اسمیدر البقر بانك فحی و قافلک سكونيله برنسنه بی  
 احمق و واسع ایتمک بقال بقرت الشیء بقر من الباب اول و قولهم ابقرها عن جنبینها ای شق بطنها

بظر

بعر

بعثر

بقر

بغثر

بقر

عن بلدها



عن ولدها التبقير فختبئنه وقافك ضمی وتشدد بده علمه وماله واسع اولمق محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی  
 طالبه رضی الله عنهم محمد باقر دبدبدر علمه وسعتی اولد وغیچون الباقرة قافك كسر بده آچی وواسع قلیچی  
 بوجهتن فتنه باقرة كداء البطن دیرلر وداء بطن دن مراد شول صاری صودرکه بطنی خراب ایدر البقیر  
 والبقیر بانك فخی وقافك كسر بده شول كو كلكه دیرلر كه انوك بكری یوقدر اکثر یا فی نساط ایغه سی کیر وبقیر  
 شول ناقه ییدیرلر که ولدندن وترو قارنی یارلمش اوله وبقیر صغر سور یسنه دخی دیرلر البقیری بانك ضمی وقافك  
 فخی وتشدد بده والفك قصر بده برنوع او یوندرکه اوغلا نجقلا او بنارلر مثلا طیراغی یغارلر وچون سنه چزی  
 جزرلر واوزر بنه صو سحرلر واول طیراغك ایچنده برقل کزلیوب پرماغله دور ایدرلر اول کز لو قلی بولما غیچون  
 وبواویونه لسان فرسه کوهامون دیرلر التبقیر علی وزن التکریم بقیری او یونن او بنمق بقال بقروا ای لعبوا  
 البقیری البقیرة علی وزن الدحرجة كذلك عاجز اولمق بقال یبقیر الکلب اذا رأی البقر فقیر کما یقال غزل اذا  
 رأی الغزال فلمی ای ترک ویقره برکسنه بادیه ده قومنی ترک ایدوب شهرده ساکن اولمغه دخی دیرلر وسرعتله  
 یوررکن باشن اشغه طوتغه دخی دیرلر البکر بانك كسر بده قیز اوغلن ویکر شول عوزت دیرلر که برقارن  
 طوغور مش اوله وولدنه دخی بکر دیرلر کک مذکر وکک مؤنث اولسون ویکر ناقه نک برقارن طوغوراننه  
 دخی دیرلر ویکر برکره اورمغله کسوب ایرمغه دخی دیرلر بقال ضربه بکر وفی الحدیث کانت ضربات علی ابکارا  
 اذا اعتلی قد واذا اعترض قط یعنی دپه ده اورسه ایکی نیم ایدردی وارقری اورسه ایکی بولردی الابکار  
 همزه نک فخیله بکر جمع کر قز اوغلن معناسنه اولسون کک کسوب ایرمق معناسنه اولسون البکاره  
 بانك فخیله باکره اولمق البکر بانك فخی وكافك سکونیه دوه نک جوان اولننه دیرلر ویکر برقبیلنه نک باسی ایدرکه  
 بکر بن وائل ابن قاسط در البکره مؤنثی تازه ناقه معناسنه البکار بانك کسریله بکر جمع بکد دوهلر  
 معناسنه فرخله فراخ کبی که فرخ یا وریدیرلر البکاره بانك کسریله كذلك بکر جمع فخاله فخاله کبی که فخل  
 فایله وحاء مهمله ایله ارککه دیرلر و باجمله دوه دن بکر بنی امدن فنی منزله سنه در ویکر هفتاة منزله سنه در  
 وقلوص جاریم منزله سنه در قافك فخیله وصاد مهمله ایله وبعیر انسان منزله سنه در وجمل رجل منزله سنه در  
 وناقه مرأة منزله سنه در الابکر همزه نک فخی وكافك ضمیله بکر جمع قلی حیوان دوهلر معناسنه وایکری  
 راجز نام شاعر یا بده نونله جمع ایدوب صیغه تصغیر اوزن ایبکر بن دیشدر ویکر هقی واوزرنه صو حکمکچون  
 اولان سنه ییدیرلر که عامه تحریف ایدوب بقره دیرلر البکر فختبئنه بکره نک جمع درو بو شاذ اولان جمعلر دندر  
 زیرافعله وزنی فعل اوزن جمع اولنن الابر قاج کله حلقه ایله حلق وجماء ایله جم ویکر ایله بکر کبی وجماء مهمله ایله  
 قره یا چغه دیرلر البکرات فختبئنه بکره نک جمع قیو چرخلری معناسنه ویکر ه برجماعت بریره جمع اولمق  
 معناسنه دخی استعمال اولنور بقال جاوا علی بکره ایهم اذا جاوا معا ولم یختلف منهم احد و بولکلامی اطراد  
 واجتماع محله سو بیلرلر حقیقتله اول محله بکره یوغیسه ده البکر فختبئنه صباح وقتی معناسنه دخی کاور سحر  
 کبی بقال سیر علی فرسک بکر ابو بکر اعلام رجالدن در وخلیفه رسول الله اسمی در رضی الله عنه  
 و بوزکه نسبت اولنسه بکری دیرلر اسم اولی حذف ائیک ایله وهر اسم که اب ایله ابن ایله مصدر اولوب  
 کنت اوله انوک نسبنده اسم اول حذف اولنور البکره بانك ضمی وكافك سکونیه صباح وقتی تقول  
 ائیه بکره ای باکره واکر یوم معینک صباحی مراد اولنسه ائیه بکره دیرسن غیر منصرف اولمق  
 اوزن و بوظروف غیر ممکنه دن در یعنی لاینصرف اولان ظروف دن در البکور ضمتبئنه صباح وقتنه  
 داخل اولمق بقال بکرت ابکر بکور لمن الباب الاول التبقیر علی وزن التکریم والابکار بکسر همزه والابتکار

بکسر الهمزة وسكون الباء وكسر التاء والمباكرة بضم الميم وفتح الكاف كلها بمعنى صباح وقتنه داخل اولقدر  
 وبکر محلنه کافک تشدید بدله بکرد بجز کافک کسر یله باب رابعدن و بکردخی دبجز کافک ضمیلله باب خامسدن  
 و ابوز بد ابتدی ابکرت علی الوردا بکارا دیرلو و ابکرت الغدا دیرلو و ابکرت غیردی دیرلو و ابکر الرجل دیرلو چن  
 دوه لری صوییکد که صباحه داخل اولسه و ابکار هر نسنه یه سرعت و مبادرت اینکه دخی دیرلو و بومعنا یه  
 بیکر دخی استعمال اولنور بقال ابکر الیه و بکرای فی ای وقت کان کما بقال بکر و الصلاة المغرب ای صلوه ها عند  
 سقوط القرص ومنه قوله یعالی بالنعشی والابکار و ابکار برفع فعل درکه معنای وقتنه دلالت ابدرکه اول بکره در  
 نته کم باری تعالی نک بالغدو والاصال قولنه غدو و بر مصدر درکه غداة اوزن دلالت ابدر البکر بانک فخی و کافک  
 کسر بله شول کسنه درکه ایشه ارکندن مباشرت ابلیه صاحب بکر و معناسنه و کافک سکونی دخی کاشدر  
 حذر ابله حذر کبی الباکورة کافک ضمیلله فارون و وزنی اوزن فاکه نک اولی تور فنده معناسنه الابتکار همزه نک  
 و تانک کسر بله تور فنده یه ایر شیمک بقال ابتکرت الشی اذا استولیت علی با کوزته نته کم ابتکار صباح وقتنه  
 داخل اولغه دخی دیرلو علی مامرو فی حدیث الجمعة من بکر و ابتکر بکری بکسنه جمعیه مبادرت اینسه و خطبه نک  
 اولنه ایر شسه البکور بانک فخی و کافک ضمیلله شول خر مافدانی درکه اول ایر شته البکیرة بانک فخی و کافک کسری  
 و مد بله بمعناه البکر ضمیتنه جمعیه خر مافدان لری معناسنه البور بانک ضمیلله شول کسنه درکه فاسد و هالک  
 اولوب انده خیر اولیه و مؤنثه دخی اطلاق اولنور بقال رجل بور و امرأة بور ابو عبیده روایتی اوزن و بایرک  
 جمعیه دخی کلور هالک معناسنه بقال قوم بورای هلکی قال الله تعالی و کنتم قوم ابور امثل حایل و حول و حایل  
 شول ناقه یه دیرلو که یوکلوا اولیه حاملک مقابلی دروا خفش بعضیلردن حکایت ابدوب ابتدی بور جمع  
 معناسنه لغت در بایرک جمعیه دکدر نته کم انت بشر و انتم بشر دیرلو البوار بانک فخیله هلاک اولق بقال بار فلان  
 من الباب لا اول ای هلاک و بوار کساده دخی دیرلو بقال بار المتاع اذا کسد و یقال نعوذ بالله من بوار الایم و ایم طول  
 عوریه دیرلو بوار عمل فاسد اولغه ده دیرلو بقال بار عمل ای بطلی و منه قوله تعالی و مکر اولئک هو ببور الابرار  
 همزه نک کسر بله هلاک اینک بقال اباره الله تعالی ای اهلکة البائر مخیر اولان کسنه بقال رحلی حائر بائر  
 اذالم یجعله لشی یعنی برنسه یه توجه اید مسه پس با ر حائر متابعا ذکر اولنش اولور البور بانک فخی و وادک  
 سکونیه تجربه اینک بقال بان بیون ای جریه و اختبره و تقول برت الناقه ابورها بورا و هوان نعرضها علی الفحل فنظر  
 الاقح ام لا یعنی ناقه بی ارکک دوه یه عرض اینسک بوکلو میدر دکلمیدر بلینک ایچون و بوکلوا و ادغناک علامتی  
 بودرکه ارکک ناقه بی اسنشمام ایتد که نبول ابدر و بار الفحل الناقه دخی دیرلو چنکه فحل ناقه نک یوکلوی  
 اولد و غن و اولما دغن بلمکچون اسنشمام اینسه و منه قولهم برلی ما عند فلان یعنی بنم ایچون تجربه قیل فلانک  
 ککوکلنده نه وارد و بور شول یه دیرلو که زراعت اولنماش اوله و فی الحدیث ان لنا لصاحیه من البغل و البور  
 و المعامی و الاغفال صاحیه ضاد معجه و حاء مهمله ابله شول یه دیرلو که انی کون دوکو و بعلی فخی بایله و عین  
 مهمله نک سکونیه شول یه دیرلو که کایغمو ریا رشیمه و معامی فخی میله و عین مهمله ابله شول یه دیرلو که انده اثر  
 عمارت اولیه و اغفال همزه نک فخیله و غین معجه نک سکونیه و فایله ارض موات که احیا اولنماش اوله الانیار  
 همزه نک کسری و بانک سکونیه تجربه اینک امتحان معناسنه البار یارانک کسر بله و البوریا بانک ضمیلله  
 شول حیدر درکه قشیدن اور رلا صبی ایتدی بوریا فارسیدر عریسی الباری و البوری در بئشید الیاء  
 فیها و كذلك الباریه یعنی بونلر خالص عرییدر حصیر معناسنه البهر بانک فخی و هانک سکونیه مغلوب اولق  
 و سرنکون اولق و غلبه قلمق بقال بهر ای غلبه و بهر صولثغه دخی دیرلو بقال بهر الحمل بهر بهر امن الباب

بور

بور

الثالث ای اوقع علیه البهرو بهر ای ابدن اولمغه دخی دیرل بقال بهر القمر اذا ضاء حتى غلب ضوءه ضوء الكواكب  
 الباهر شول ایدر که منوز اوله بقال قمر باهرو بهر فضل صاحبی اولمغه دخی دیرل بقال بهر الرجل ای برع وحسنه  
 غالب اولمغه دخی دیرل بقال بهرت فلانة النساء اذا غلبتهن حسنا نقول العرب الازواج ثلثه زوج بهر زوج  
 دهر و زوج مهر یعنی زوج یا حسن ایچون اولور یا حوادث دهر ایچون اولور یا مهر ایچون اولور البهر بانک  
 ضمیله نفسی نیز نیز الوب و یرمک الالبتهار نفس نیز نیز النوب و یرمک البهرة بانک ضمی وهانک سکونیه برنسنه نک  
 اورت سى بقال بهرة الليل والوادی والغرس ای وسطه الابهز همزه نک فحی و بانک سکونی وهانک فحیله شول  
 طمر در که قن منقطع اولسه صاحبی هلاک اولور وانلر قلبدن ناشی اولوب سائر شران بن طمر لری یعنی انلن طمر لر  
 انلردن منشعب اولور و ابهر یابد طائفله کلیمه نک ان یرینه دخی دیرل طائف طاء مهمله یله یابک خانسنه دیرل  
 و کلیمه کافک ضمیله یابدن اوق دکدو کی انجه یره دیرل الابهز همزه نک فحی وهانک کسر یله قوش قنا دینک  
 و اخر نه اولان دورت بک که قناد بک لری نک دورت اولکنه قوادم ایکنی دورت بک که خوافی و او یکنی دورت  
 بک که اباهر دوردنجی دورت بک که کلی دیرل بهراء برقیمله نک اسمیدر الیه برانی بانک فحیله قبیله مز بوره یه  
 منسوب اولان کسنه بحرانی کی ولکن قیاسه مخالف در قیاس بو در که بهراوی دینله و اوله البهار بانک فحیله  
 اوکوز کوزی دبدکاری چچکدر کاو چشم معناسنه که انوک اوئنگ پیراغی قوی رجقدر چچکی صاری در ایام  
 ربیعده اچلور البهار بانک ضمی ابله اوزاندن اچیز رطل اولان نسنه عمر و بن العاص ابتدی طلحه بن زبیر وفات  
 ابتد و کده اوج بهار ترک ابتدی کده بهار ده اوج قنطار التون و ارا بدی پس عمر و بهاری وزن اولنا جق طرفدن  
 عبارت قلدی و ابو عیند ابتدی بهار اوج یوزر طله اطلاق اولنور کلام عربده و بن کلمه مز بوره بی غیر عربی  
 طن ایدرم غالب بودر که قبطنی اوله دیرم الالبتهار همزه نک و تانک کسر یله برنسنه بی بلان دعوی ایشک و بقال  
 ابتهر فلان بفلاته علی صیغه الجهور ای شهر بهایعنی دعواسنه کذبله متهم اولوب شهرت بولدی الابهزار  
 همزه نک کسری و بانک سکونی وهانک کسری ومد یله کبچه یاری اولمق بقال ابهار اللیل ابهرار اذ انتصف  
 و بعضیلر ابتدی کبچه نک اکثری کبچه دخی دیرل و ابهرار کبچه اوزون اولمغه دخی دیرل بقال ابهار علینا اللیل  
 ای طال البهتر بانک ضمی وهانک سکونی و تانک ضمیله بحر معناسنه لغت در که قصیر دیمک اولور ک بقال شر  
 النساء البهار البهرة در حجه وزنی اوزن شول ناقه در که عظیمه اوله البهار جمعی عظیم ناقه لر معناسنه فصل التاء  
 الا تار علی وزن الا کرام برنسنه نک اردنجه بقه قالمق بقال انا رته بصری ای ائبعته ایاه التبر تانک کسری  
 و بانک سکونیه شول التوندر که سکه اورولماش اوله قچنکه سکه اورلسه دینار و عین دیرل و نبر  
 التوندن غیره اطلاق اولنماز و بعضیلر کومشه دخی ندر دیرل دبدی التبریه تانک کسری و بانک  
 سکونی و رانک کسری و یانک فحی و تخفیفیه قوکاق که باشه اولور یقال فی راسه نبریه و ابو عبید  
 ابتدی نبریه هبریه ده لغت در و هبریه دخی قوکاق معناسنه در که باشه کیمک مثالنده اولور التبار  
 تانک فحیله هلاک معناسنه در التبر علی وزن التکریم کسر ائمک و اهلاک ائمک یقال نبره  
 نبر ای کسره و اهلیکه وهولاء متبر ما هم فیه ای مکسر و مهلاک التبر تانک فحی و جمیک سکونیه  
 و التجارة تانک کسری ابله الم صاتم ائمک و تاجر تانک فحیله تاجرک جمعی دخی کلور صاحبله  
 صبح کی الاتجار همزه نک کسری و تانک کسری و تشدید یله بمعناه وهو افتعال منه  
 التاجر جمیک کسر یله تجارت ایدچی کسنه بقال تاجر بجر من الباب الاول و فختار صحاح باب ضربدن

بهیچ

بهرز

تار

نبر

تجر

دیشدر سهونا سخر التجار تانك كسرى و حيمك تخفيفيله والتجار تانك ضمى و حيمك تشد بدبله كذاك  
 تاجرك جمى و طائفه عرب حمر بيع ابدنه دخى تاجر ديرلر التاجرة حيمك كسر بله شول ناقد درك بازارده صائيه  
 يربيه نته كم كاسه صائيه ير ميندز و ابو عبيد ناقة تاجر دخى روايت ايشدر تا سر ذكر اولنان معناب  
 المتجر ميمك ضمى و تانك فتي و تشد بدبله و حيمك فتييله شول يره ديرلر كه انه تجارت اولنه يقال ارض ماجر التجر  
 تانك فتي و رانك تشد بدبله چكر دك طاش التندن قچمق چكر دكى قرر كن يقال ترت النواة بتر من الباب الاول  
 و بتر من الباب الثانى اذ اندرت من مرضا حها و مرضا ح ميمك كسرى و ضاد معجه و حاء مهمله ابله چكر دك فده حق  
 الت در الاثر ا همزه نك كسر بله برنسنه يي كسوب اتغه ديرلر يقال ضرب بده بالسيف فاطرهاى قطعها و اندرها  
 و بتر الغلام القلة بالقلاء و قوله قافك ضمى و لامك تخفيفيله بر ك و جرك اغاچدر كه انى براخر اعجله اورب  
 ضبيان انوكله اويون و بئرلر و اول الت ضرب اولان اغاچه مقلاديرلر ميمك كسر بله و ايراغ ايمكه دخى ديرلر يقال  
 اتره القضاء اى ابعد الترو تانك و رانك ضميله اراغ اولمق يقال ترفلان عن بلمه اذ ائباع الترو تانك ضميله شول  
 ايب در كه بيو جيلر انى بنا اوزن استعمال ايدرلر بقول الرجل لصاحبه عند الغضب لا قيمك على التري معنى سنى  
 طربق استقامته كتوررم الترة تانك فتييله سمر مك تقول منه تررت من الباب الرابع اى صرت تار التار طولى  
 تمتلى معناسنه الترة على وزن الزلزلة برنسنه يي تحريك ايمك و فى الحديث ترروه و همزه مزوه يعنى مست اولان  
 كسنه يي تحريك ابله مست اولدغن بلك ايجون و همزه دخى ترزه معناسنه عطف تفسير در الترة اولى نك  
 فتي و ثانيه نك كسر بله بيوك ايشلر امور عظام معناسنه الا ترور همزه نك و رانك ضميله مناسب اوغلا نى كه  
 مناسب اوغلا نى اولدغى بانما كچون علامت كونه مثلا اكثر يا سياه كيد كلرى يده سياه لباس كيمه علامت  
 ايجون التغور ضمينه چوملك قينق يقال تغرت القدر بتغر من الباب الثالث و من الباب الرابع لغه ايضا يقال  
 تغرت اذا غلت التفرة تانك فتي و فانك كسر يله اوست طود قدده اولان جقور يرو ابن السكيت ايتدى نغره  
 قر نوه در و قر نوه قافك فتييله بر جنس اوبه ديرلر كه انوكله درى دباغت ايدرلر كذا فى بعض نسخ الصحاح  
 التمر تانك فتي و ميمك سكونيله خرما كه ميوه قسمندن در اسم جنس در الثمرة و احدى الثمرات فختينله تمر نك  
 جمع در تابله الثمر ضمينه و الثمرات تانك ضمى و ميمك سكونيله ترك جمى در تا سر و بوايكي صيغه ابله مراد انواع در  
 زير جنس حقيقى اوزن جمع اولنماز قليل و كثيره شمولى اولد و عيجون التامر شول كسنه در كه انوك  
 ترمى اوله يقال تامر و لابن اى ذوق و ذولبن و كاه اولور كه تامر خرما بدر يي معناسنه كلور يقال تمرنهم فانا تامر اى  
 اطعمتهم تمر التمر تانك فتي و ميمك تشد بدبله خرما صتن كسنه التمرى تانك فتي و اخر نده يانك تشد بدبله خرما  
 سون كسنه التمر ميمك ضميله و تانك سكونى و هم ثانيه نك كسر بله خرما سى چوق اولان كسنه ككثير التمر  
 معناسنه يقال اتمر الرجل اذا كثر عنده التمر المور ميم اولينك فتي و ثانيه نك ضميله ازغى خرما اولان كسنه  
 التامورة على وزن القارورة صومعه عبادت كاه معناسنه و مېشه معناسنه ده كلور يقال فلان اسدى  
 تامور تاي عربنه و عربن عين مهمله نك فتي و راء مهمله نك كسر بله مېشه كه ايجنده جانور كز لنور و تامور يورك  
 اوزرنده اولان در ييد دخى ديرلر غلاف قلب معناسنه و ايرغه دخى اطلاق اولنور التامور على وزن الكافور فرد  
 واحد معناسنه يقال ما فى الدار تامور اى احد غير مهموز در يعنى استعمالى نادن ضكره همزه ابله دكلدر و تامور  
 قانده دخى ديرلر بعضيلر نقشه ديرلر ديدى و يقال اكل الذئب الشاة فترك منها تامور اى فردا و ما فى الركبة  
 تامور اى شى من ماء و ركبة راء مهمله نك فتييله و يانك تشد بدبله قيويه ديرلر التومرى تانك و ميمك

تر

تغر

تغر

تمر

ضميله

ضمیمه فرد واحد معناسنه در کذاک بقال ما بالدار تو مری ای احد و مارا بت تو مری یا احسن منها یعنی مرأة  
 مز بون دن احسن مخلوق کور مدم و بقال ایضا مارا بت تو مری یا احسن منه للرجل التثیر علی وزن التکریم اتی  
 وخرمای قور تمق یعنی هر برین قور تمق مراد اولور قچن نثیر اللهم و نثیر التمر دیسملر الاتثیر همزه نك كسر به  
 اطمنان وزنی اوزن اولوق و مستد اولوق بقال اتنا الشی مثل التهل و اتنا ل که بونلر دخی اتنا و معناسنه در  
 التهور تانك فتحی و نونك ضمی و تشد بد به شول نسنه در که انه اتناك بشور ولر و قوله تعالی و فار التهور قال  
 علی کرم الله وجهه هو وجه الارض یعنی نوردن مراد یر یوزی در التور تانك فتحی و و اوک سکونیه شول جنا قدر  
 که انوکله صواجر لر و تور شول کسنه یدیر لکه قومک پیننده الچی اوله رسول معناسنه این در بد ابتدی تور عربی  
 خالصدر و تور دور معناسنه دخی استعمال و لنور ابو عمر و روایند بقال فلان بتار علی ان یوخذای بد ار علی ان  
 یوخذ التیار تانك فتحی و یانك تشد بد به موج معناسنه در و تیز افچی نسنه یدخی تیار دیر لر بقال قطع عرفا  
 تیار اتار مرة معناسنه بقال فعل ذلك تارة بعد تارة ای مرة بعد مرة تارات و نیر تانك کسری و یانك  
 فتحیه تار نك جمعی در و نیر تیار دن مقصور در نته کم قیم قیام دن مقصور در زیر اقامة انسانك جمعده قیاس  
 قامات و قیام ایکن قامات و قیم دبد بیلر حرف علت ایلجون تغییر اپند بیلر کور لمزی رحبة کله سنك جمعده  
 رحاب دبد بیلر رحب دبد بیلر و رحبه فضا معناسنه در تار کاه اولور که تارة دن تانی حنیف ایدوب تار  
 دبد بیلر التیهور تانك فتحی و یانك سکونی و هانك ضمیمه شول قومدر که انی سیل یغمش اوله و بومقامده  
 صاحب صرا حک تیهور بالفتح ربك توده دبد و کی سهوا ولدخی ظاهر اولور که توده دبه جك دیک اولور  
 و بزم اساسه ز محشر بنك تیهور من الرمل هو الذی بنهار ولا یتماسك دبد کی تا پید اپدو کویا که صاحب صراح  
 جوهر بنك جمیه ماله جرف دبد و کن حاه مهمله ابله زعم ایشدر و قچن بر کسنه یا غن کنش اولسه بنیه تیهور  
 دیر لر و تیه تانه معناسنه مبالغه ایله از مق دیک اولور والله اعلم فصل الثاء التاثر تانك فتحی و همزه نك سکونیه  
 و الثور تانك ضمی و همزه نك سکونیه انتقام الملق بقال تارت القتیل تا را و ثورا ای قتلت قاتله و یقال  
 تا رنك بکذا ای ادرکت به تا رامنك یعنی اندن سنك انتقامك الدم و تا رشول کسنه یدخی دیر لر که دوستک  
 اولدر مش اوله الثارات جمعی و منه قولهم یا ثارات فلان ای یا قتله فلان الثاثر المنیم میمک ضمی و نونك کسر به شول  
 انتقام در که انوک طالی اکا و اصل اولد قده راحت اولوب او یخویوان الثاثر شول کسنه در که بر نسنه ده قرار  
 ایشیه تا بر کسنه دن انتقامن المنجحه الا تا همزه نك کسری و تانك کسری و تشد بد به و همزه ثانیه نك دخی مد به  
 انتقام الملق بقال تارت من فلان ای ادرکت تا ری منه و تا راصلنده اتنا را بدی فتعالک تاسی تا یمنقلب اولوب  
 تا نا ایجده ادغام اولندی الاستنا و علی و زن الاستکرام انتقام المعجون مد دطلب قلمق بقال استنا فلان ای  
 استغاث لیتا و بمقتوله الا شجرار همزه نك کسری و تانك سکونی و بانك کسر به خوف حیننده در ترمک المثابرة  
 میمک ضمی و بانك فتحیه بر نسنه یه مشغول اولوق الثیر تانك فتحی و بانك سکونیه منع ایشک بقال ثیره عن کذا  
 بشیره من الباب الاول ثیر ای حبسه و بقال ما تبرک عن حاجتک الثیر تانك فتحی و بانك سکونیه دوزیر  
 بقال بلغت الخلة الی ثیرة من الارض یعنی دوزیره واقع اولسه و ثیره شول حقون دیر لر که یرده اوله و ثیره  
 کذلک بر موضعک اسمی در ثیر بر طاغک اسمی در که مکة مشرفه ده واقع اولشدر بقال اشرق ثیر کیمنا بغیر  
 یعنی یا ثیر سن مشرق اول تا که بز دخی سرعت اپده و ز بو کلامی حجاج سو بیلر منادن رجوع ایشک دلد که  
 شمک اشراق حیننده و تغیر غین معجه ایله نسرع معناسنه در الثیر و ضمیمه هلاک و خسران معناسنه در  
 المثیر میمک فتحیه مجلس وزنی اوزره شول یردر که عورت انده وضع حمل ایلیه و ناقه نك وضع حمل

تور

تیر

تار

تیر

ایندی برده اطلاق اولنور وکاه اولور که برکسنه نك مجلسنه دخی مطلقا مشر دیرلر الخیرة نك فتحی وجمیک  
سکونیه دن نك اورتنسی وواسع اولان یری و شجرة البحر ذر یانک اور ته سنه دخی دیرلر و شجر اینلو بی دخی دیرلر  
عریض معناسنه بقال ورق تجرای عربض الانجار همزه نك کسری ونونک سکونیه افق انفجار ده اغت در  
بقال انجر الدم اذا انجر الخیر نك فتحی وجمیک کسری ومد بله صقیلن نسنه نك کیکی وعامه تاء مثانله استعمال  
ابدلر الخیر نك فتحی وجمیک سکونیه شجر خلط ایتمک وفی الحدیث لا تجر وای لا تخلطوا شجر النمر مع غیره فی النبیذ  
الشریانک فتحی ورنانک تشدید بله صوی چوق اولان نسنه بقال سحاب ثرای کثیر الماء وغین تره غین معجه ابله  
بر بلوت در ککه اهل عراقه قبله جانبندن کلور وناقه ثرة شول دیشی دوه دیدر لکه انوک صویولی واسع اوله  
وطعنه ثرة دخی دیرلر جن سکویان سی واسع اولسد وثریری غناک ایتمک معناسنه ده کلور بقال ثرت المکان  
مثل ثریته اذ اندیته یعنی غناک اینسک وثرناقه نك سودی چوق اولمغه دخی دیرلر بقال ثرت نثر و نثر من الباب الاول  
والثانی الشوروة نك فتحی ورنانک ضمیله شول ناقه دیدر لکه سودی چوق اوله الشوروة علی وزن الزلزلة چوق  
سو بلك کثرة کلام معناسنه ووندونکرار سو بلك بقال ثرت لرجل الشرثار نك فتحیله کثیر الکلام اولان کسنه  
بقال هو ثرتار مهذار و مهذار میمک کسر بله و ذال معجه ابله بسیار کوی اولان کسنه وثرثار بر نهرک ادبدر  
الشعروان نك ضمی وعینک سکونی ورنانک ضمیله شول ممه باشی کی سکالر در که اتک خایسنده اولور الشعار یر  
ثعروورک جمعی در ثعرووران معناسنه وطرثوث دبد کبری نبتک میوه سیدر الشعرة علی وزن الدر حرجة  
بر نسنه بی دویمک والا ثعجار علی وزن الاقنساس دویمک بقال تعجرت الدم فاتعجری صیدته فانصب  
المشبع والمشبع مشعجریک تصغیر بدر بعض حروفن ترخیم ایتمکله الشعرانک فتحی وغینک سکونیه اوک دیشی  
وثر اوک دیشی فاتعه دخی دیرلر بقال ثعرتی ای کسرت ثعره وچینکه صیدینک اوک دیشلری دوشسه ثعرا صبی  
ذیرلر بناء مجهول اوزنه وثر کدک طوتغه دخی دیرلر بقال ثعرا هم ای سددنا علیهم تلم الجبل و تلم تاء معجه نك  
ضمیله کد کدر و ثعروورخو محلنه دخی دیرلر که کرک سور باندده اولسون کرک سر حدلرده اولان  
در بندلرده اولسون المثعور میمک فتحیله دیشلری دوشن اوغلان الا ثغار همزه نك کسر بله و نانک کسری  
وتشدد بله اوغلنک دیشی تمک بقال اثر الصبی وبواصلنک اثر ایدی افتعالک تاسی تایی قلب اولنوب  
ادغام اولندی واتعرا و لوق دخی جائزدر نای مثلثه بی تامثانته قلب ایتمکله الشعرة نك ضمیله وغینک سکونیه  
کوکسده اولان چقور جه یرکه اپکی کوپرچکک اراسنده در وثر کدک دخی دیرلر الشعرانک ضمی وغینک فتحیله  
ثعره نك جمعیدر کد کمر معناسنه بقال هذه مدینه فیها ثعرو و تلم الشعرانک فتحی وفانک سکونیه برچی جانور لک  
فرچی وکاه اولور که استعاره غیرده دخی استعمال ابدلر الشعرة فتحیله ثرده اولان قایش کد اکابار دم دیرلر که  
عامه تحریف ایدوب پالدم دیرلر الا ثغار همزه نك کسر بله طران پالدم اور مق المثفار میمک کسر بله شول  
طوان دیرلر کد کری کیرو بیاته الاستثفار اذ انکی ابکی اوبلیغی ان سندن او جقور بغلدخی یره کتور مک بقال  
استثفر الرجل بثوبه اذ ارد طرفه بین رجليه الی حجزته واستثفار کلب قویرغن اوبلو قلمری ان سنه المعه دخی  
دیرلر بقال استثفر الکلب بذنبه ای جعله بین فخذیه الثمرة فتحینله یشس ثمرک واحدی در الثمر اسم جنس در قلیله  
وکثیره متناول در الثمرات فتحینله ثمر تک جمعی الثمار نك کسر بله ثمرک جمعی جبل ابله جبال کی وفر ایندی ثمارک  
جمعی ثمر در کتابله کتب کی و ثمرک جمعی الثمار در عنقله اعناق کی الثمر ضمینله مال ثمر معناسنه در وسطن ساکن  
قلمسی دخی جائزدر و ابو عمرو وکان له ثمر قرأت ایندی ضمینله وانواع اموال ابله نفسیر اولندی وثر ثمر تک جمعی  
دخی کلور رتته کم مر و ز ایندی الا ثمار همزه نك کسر بله اغاج یشس و یرمک بقال اثر الشجر ای طلع ثمره یعنی یشی

شجر

ثرر

شعر

شعجر

شعر

شفر

شمر





یعموری چوق بلوت بقال غیث جورای سخات کثر المطر اما جور حکیم کسری وواوک فخی و تشد بدبله  
 بوندن صکره ذکر اولنوران شاء الله تعالی الجبر حکیم فخی و بانک سکونیه برکسنه بی فقیرا بکن غنی قلمق و صنم  
 سکوی صارمغه دخی جبر دیرلر بقال جبرت العظم جبر او جبر قدرک مقابلنه دخی دیرلر ابو عبیده ایتدی بو کلام  
 مولد در الجبور ضمتنله صنق صارمغه دیرلر بقال جبر العظم بنفسه جبور ای انجیر الاجتبار و الانجبار فقیری  
 غنی ایتک بقال جبر الله فلانا فاجتبر او انجبرای سد مفارقة یعنی فقری رلرین سد ایتدی الجبار اتمک نان معناسنه  
 نقول العرب للخبر هو جابر بن حبه ابو جابر کذلک اتمک کنی در جابر اتمک اطلاق اولنجه قیاس بو ایدی کدا ابو جابر  
 بغدادی نلیدی الاجبار همزه نیک کسریله اکره ایتک بقال اجبرته علی الامر ای اکره ته علیه واجبار جبره نسبت  
 ایتکه دخی دیرلر بقال اجبرته ای نسبتته الی الجبر کما بقال اکرته اذ نسبتته الی الکفر الجبار حکیم ضمیله هدر و ضایع  
 معناسنه بقال ذهب دمه جبار ای هدر او فی الحدیث المعدن جبار یعنی قجن معدن اسلینلرک اوزرینه معدن  
 یقلسه دمی هدر اولور مستأجره نسنه لادم اولماز و جبار ثلثا کونک ادی در و عربلرک اسماء قدیمه سنندن در  
 الجبار حکیم فخی و بانک تشدید بله شول خرما اغاجی در کدا کال ایر شمز اوله بقال نخله جبارة و ناقة جبارای  
 عظیمة سمینه و جبار شول کسنه یه دیرلر که غضبه کد کده قتل ایدر اوله الجبر میمک ضمی و بانک کسری  
 و تشدید بله شول کسنه در که صنق صره الجبر علی وزن التکریم متکبر اولنق بقال تجبر الرجل ای تکبر و تجبر اوت  
 بر کره بتد کدن صکره کیر و تمکه دیرلر بقال تجبر التبت اذ انت بعد الاصل الجبریه فختننله و بانک تشدید بله  
 قدرینک خلاقی در و جبرید دخی دیرلر بانک سکونیه الجبروة حکیم و بانک فحله ریله و رانک ضمی وواوک تشدید بله  
 و الجبروت فختننله و رانک ضمیله و الجبورة حکیم فخی و بانک ضمی و تشدید بله فروجه و زنی اوزن بونلرک  
 جمله سی کبر معناسنه در الجبر کسری نلله و بانک تشدید بله و مدیله فسیق و زنی اوزن زیاده متکبر اولان کسنه  
 الجبیره حکیم فخی و بانک کسری بله و الجبار حکیم کسری بله صار فی یعنی فانق قول باغی و شول اغاچلر که انوکله  
 صنق صرارلر جبرئیل براسندر که مرکب در جبرک ابله اضافتیه و بوندن بر نیجه لغت وارد بری جبرئیلدر مثل  
 جبرئیل همزه ابله و همزه سز جایز در و بری دخی جبرئیل در حکیم کسری بله و بری دخی جبرئیل در همزه نیک  
 قصر بله جبرعل کبی و بری جبرین در نونله الحجر حکیم ضمی و حانک سکونیه یوه این معناسنه کرک فان یواسی  
 اولسون کرک غیری اولسون الحجر حکیم کسری و حانک فحیه و الا حجار همزه نیک فحیه ححرک جمعی الا حجار  
 همزه نیک کسری بله یو ایه کیر مکه مضطر اتمک بقال حجرته ای الجأته الی ان بدخل حجره الا حجار همزه نیک کسری بله حجارک  
 مطاوعی بقال حجرته فانحجر الاجتار همزه نیک و تانک کسری بله این ایدنک بقال ححرک لنفسه ححرای اتخذه و الحران  
 حکیم ضمیله و حانک سکونیه حجر معناسنه در که الان مرور ایتدی و بونک نظیری در حمت فی عقب الشهر  
 و عقبانوفی الحدیث اذا حاضت المرأة حرم الحران که مراد فرج مرأه حرام اولور دیکدر الحجر حکیم فحیه قتلق  
 اولان بل سنه شدیده معناسنه الحجر حکیم فخی و حانک سکونی و رانک فحیه طارلق و خلق یرمز اولق  
 سی خلق معناسنه میم زیاده اولنشد در الحجر حکیم فخی و حانک سکونیه کوزاچر و تمق بقال ححرته عینه  
 ای غارت و تاخر معناسنه ده کلوز بقال ححر فلان ای تاخر الحاجر میم فحیه کیزلجک رلر بقال مجاخر  
 القوم لمکامنهم الجواخر حکیم فحیه اینه و کیزلور یرلره کیروب کیزلننن سننه لاجدر علی وزن جعفر قصر  
 اولان کسنه و حدر برکسنه نیک اسمی در الحجر فختننله قیونک اچی بیوک اولق اتساع یر معناسنه بقال ححر  
 خوف البئر من الباب الرابع ای اتساع التخمیر علی وزن التکریم قویبی و اسع قلمق توسیع البئر معناسنه الجدر حکیم  
 فخی و دالک سکونیه و الجدار حکیم کسری بله دیوار حائط معناسنه و جدر برنوع اونک اسمی در و جدر مرکبک

حجر

و حدر

جدر

جدو

بویینه اولان دیش یانسی در الجدر ضمینله جدارک جمعی الجدران حیمک ضمی و دالک سکونیله جدرک جمعی در جدار معناسنه مثل بطن و بطنان الاحدار همزه نك كسر بيله جدر دیکله معرف اولان اوت تیمک بقال الجدر المکان اذ انبت فیه ذلك الجدر حیمک فتحی و دالک سکونی والفک مد بيله شول قیوندر که در یسنی حیمک زحنی دلمش اوله الجدری حیمک ضمی و دالک فتحی و یانک تشدید بيله والجدری فتحینله و یانک تشدید بيله اېکسی دخی اغت در حیمک دبد کبری مرض معناسنه التجدی علی وزن التکریم حیمک چقر مق بقال جدر الرجل علی البناء للمجهول المجدور میمک فتحی و حیمک سکونیله حیمک چقر مش کسنه صحاح نسخهلنده واقع اولان بودر و لکن هر و بدن و صاحب صراحدن نقل اولنان مجرد در میمک ضمی و دالک فتحی و تشدید بيله و قاموسه اېکسیده جائز اولغه اشارت اولمشدر المجدرة میمک و دالک فتحیه حیمک مرضی چوق اولن یر بقال ارض مجدرة ای ذات جدری و المجدرة لایق معناسنه دخی کلور بقال هذ الامر مجدرة لذلك الامر ای مجات الجدر حقیق معناسنه در بقال فلان جدر یر بکد ای حقیق و انت جدر یران تفعل کذا الجدر حیمک جمعی الجدیرون کذلک جمعی و جدر یر کذلک شول یره دیر لکه اطرافی دیوار یا بلمش اوله و قیادن کسلن اغله دخی جدر یر لکه جدر فتحینله شام شریف قر بنده برقر یر نك اسمی در کد اکحمر نسبت اولنور المجدرة فتحینله شول اوردر که انسانک بویینه چقر و جدر کذلک از ددن بر جماعتک اسمی در بعضیلر ایتدی کعبه مشرفه نك دیوار بنی انلر یا بلمش لایدی اکبناء انلره جدر دبد بلر المجدرة علی وزن الدخرجه کتابک محو اولان یر لینه قلم یورتک بقال جدرت الکتاب اذا امرت القلم علی ما درس منه لیتبین و بونک کبی در قن بزک نقشی بوزلد قده اعاده اېلسک صاحب الکتاب جوهری بدر بن ظن ایدرم که بو معرب اوله الجودر بضم الجیم والذال و الجودر بفتح الذال لغتان فی ولد البقرة الوحشية الجأذر علی وزن المساجد جمعی الجدر حیمک فتحی و دالک سکونیله اصل معناسنه در الجدر حیمک کسر بيله اصمعی روایتنده کذلک اصل معناسنه در و فی الحدیث ان الامانة نزلت فی جدر قلوب الرجال و ضرب خسبانه عشره مانه نك جدر بدر التجدی علی وزن التکریم بر نسنه نك کونک حیمک بقال جدرت الشیء ای استئصالته المجدور میمک ضمی و دالک فتحی و تشدید بيله قصیر معناسنه در الجدر حیمک و دالک فتحیه جدر وزنی اوزن مجرد معناسنه در که قصیر دیک اولور علی ما مرانفا الجدمور حیمک و میمک ضمیله و الجدمار حیمک کسر بيله بودق دبی که قالن انجمه باقی فلور کسلد کدن صکره میم زیاده اولمشدر الجدمیر حیمک فتحیه جدمارک جمعی بقال اخذت الشیء بجدامیره اذا اخذت کله کسانى روائی اوزره الجرة حیمک فتحیه و رانک تشدید بيله دسئی کوزه معناسنه لجر و الجر حیمک اوله فتحی و ثانیه کسر بيله جره نك جمعی دسنیلر معناسنه و طاع دبنه دخی جدر یر ل اصل جبل معناسنه الجرة حیمک کسر بيله شول نسنه در که ای دوه دروندن اعاده اېدوب صاقره مثالنده چینر که اکا کویش دیر لکه اجترار همزه نك كسر بيله دوه کویش کتورمک و منه قولهم لا فعل ذلك ما اختلف الجرة و الدرة و درة دالک کسر بيله دوه کویش نك استغنیانی در نته کم جره یوقر و چقنی در الجرى کسر تینله و یانک تشدید بيله بالقدن بر بوع در که بلان بالغی دیکله معرف و قدر الجرية کذلک کسر تینله قوش قور سغی حوصله معناسنه الجرة حیمک ضمیله برار شون مقداری برانچدر که او جنده دوزاغی و اورتسنده اېی وارد رانکله اهو اولنور و فی المثل ناوص الجرة ثم سالها منا و صه نونله و صادمهمله اېله نمارست معناسنه در بونک وجهی بودر که اهو دوزاغه دوشسه خلاص اولمغیون بر مقدار مضطرب اولوب قور نلما سنه سعی ایدر خلاصدن نو مید اولمحق ساکن اولور بو مثل شول کسنه حقنه ضرب اولنور که ابتدا مخالفت اېلیوب صکره ناچار مرافقت اېلیه الجرور حیمک فتحیه و رانک ضمیله شولات در که بده کلمیه بقال فرس جرو راذا کان یمنع القیاد

جندر

جآزو

جذو

جرو

وجرور شول قیویه دیرلرکه دینی درین اولوب صوی دوه ابله چکیله الجارور علی وزن الکافور سلدن حاصل  
 اولان دره الحرارة جیمک فتحی و رانک تشدید بله شول عسکر درکه کثرتدن حرکتی ثقیل اولوب اهسته  
 یورویه بقال کثیبه جرارة و حبش جران و جران عقربه دخی دیرلر قوی رغنی سور بدکندن او تروالحریر جیمک  
 فتحیه شول ابل درکه دوه نیک یاشنه طقرل طوان اوین طقد قلمی کبی و بویولاردن غیری نسنه در و جریر  
 اسمیه برکسنه نسیمه اولمشدر الجرجیمک فتحی و رانک تشدید بله چکمک بقال جررت الحبل وغیره اجره من الباب  
 الاول جر المجره میمک و جیمک فتحیه کوه صمانلق یولی دبد کلری نسنه کهکشان معناسنه مجره دید بلر زیا  
 جراولو عسکر یولی دراک تشبیه اولنوب کهکشان مجره دید بلر الجریرة جنابت معناسنه در بقال جر علیهم  
 جریره ای جنی علیهم جنایه الحرارة شول دوه درکه یولار ابله چکیلور اوله چان مجرون معناسنه در راضیه مرضیه  
 معناسنه اولدغی کبی فی عبسه راضیه قولنده و دافق مدقوق معناسنه اولدغی کبی من ماء دافق قولنده  
 و فی الحدیث لا صدقه فی الابل الحارة که مراد قومک قوللندغی دوه لده صدقه یوقدر دیکدر زیا صدقه  
 پیانده اولین دوه لده در حار حار حاء مهمله ابله اولده جیم ابله نایده اتباع در یعنی حان تبعیت اذکر اولنده در  
 اسی کون معناسنه ابو عبیده ایتدی عرب طائفه سنک اتباعه اولان کلامی حار یاردن یابله هلم جرایعنی چک  
 چکمکه بقال کان ذلك عام کذا و هلم جرای الیوم جرایک جیمک فتحی و رانک تشدید بله اجل معناسنه در بقال  
 فعلت کذا من جرایک ای من اجلك پس بوفعلی وزنی اوزن اولور جرایک دیک جایرد کلدر و کاه اولور که من  
 جرایک دیرلر بلا تشدید جرایک جیمک فتحیه و الفک مدبله بمعناه پس معتل اللامدن اولور الاجرار همزه نیک  
 کسر بله دوه یاور یسنک دبلن یاز مقدر امسون دیو و اجرار سوریمکه دخی دیرلر بقال اجرت الرماح اذا  
 فرحواملها و کوندری صجوب کیرو چکوب المغهده دیرلر بقال اجره اذا طعنه و ترک الریح فیه مجره و برکسنه بی  
 کندی حالنه قویوب از خاء عنان ایتکه دخی دیرلر بقال اجرته سنه اذا ترکته بصنع ما یشاء و تأخیر ایتکه  
 دخی دیرلر بقال جرته الدین اذا اخرته له و برکسنه بی کندی صوتیه اویدر مغه دخی دیرلر بقال اجرنی فلان اغنی  
 اذا تابعها و اغنی اغنیه نیک جمعیدر غین معجمه و یاء مشدده ایله صوت و غنام معناسنه المجره میمک ضمی و رانک  
 تشدید بله چکشیک و خصومت ایتیک التجیر علی وزن التکریم چکمک جر معناسنه مبالغه ایچون و نکثر ایچون  
 تشدید و انمشدر الاجترار همزه نیک کسر بله چکمک جر معناسنه و دوه کویش کتر مکه دخی دیرلر بقال اجتر البعیر  
 من الحجره و جر جیمک کسر بله کویش معناسنه درکه بعض حیوانات برنسنه چینر کبی اولور و روایت درکه کویش  
 کتور مک استکنبه سی اولان حیوانه مخصوصدر الانجرار همزه نیک کسر بله چکمک بقال انجر الشیء ای انجذب  
 الحجره علی وزن الدحرجه دوه بوغازنده اوازنی دوندر مکدر الجرجار جیمک فتحی و رانک سکونیه چاغرغن  
 دوه بقال جر جر البعیر فهو جرجار کما نقول ثرثرالجل فهو ثرثر و ثره ناء مثلثه و راء مهمله ابله چوق سو بلك  
 کثرة کلام معناسنه و جرجار برکوزل رایحه لی اوته دخی دیرلر الجرجار جیمک فتحیه بیوک دوه ل الجرجور ضمیتبله  
 عصفور کبی جرایک واحدی الجرجر جیمیلرک کسری و رانک سکونیه بقله که حیویات قسیمندن در الجرجیر  
 جیمک اولک کسری و نانینک دخی کسر بله و مدبله تره که نباتات قسیمندن در الجرجور جیمک فتحی و رانک ضمیه  
 بوغز لمغیچون اولان دوه مذکره و مؤنثه اطلاق اولنور الجرجر ضمیتبله جمعی الجزارة جیمک ضمیه بوغزلنن دوه نیک الی  
 وایاغی و باشی ذکر اولنان اعضایه جزاره دبد کلر نیک وجهی بودرکه بونلری اکثر یا جزاره یعنی قصاب و پررلر  
 تنه کم عامله ویر بلن نسنه بی عماله دیرلر و چنکه فرس عیل الجزارة دپسلر اللری و ایقلری فرموده اولماسن و سگری  
 چوق اولماسن دلرلر و باش فرموده اولماسن دلرلر زیا باش بیوک کبی انده عیب عد اولنور الجرجر فتحیتبله شول

ات در که انی قورت قوش یسون دیوقومش اولال بقال ترکوهم جز راذاقتلوهم وجز رکسوره دخی دیرلر  
 هاوج معناسنه الجزرة واحدی وجز رسمز اولان قیون دخی دیرلر بونک دخی واحدی جز در الا جز را همزه نك  
 کسر بله برکسنه یی بوغز لبحق قیون ویرمک بقال اجزرت القوم اذا اعطيتهم شاة بذبحونها نجة او کبشا و عنزا  
 یعنی کرک مذکر کرک مؤنث کرک قیون کرک کچی اولسون و اجزرت قیون قسمنده استعمال اولنور اجزرتهم ناقة  
 دینمزیر ناقة اکثر بودر که بوغز لبحق ایچون اولماز و اجزرت اخر ما غاجنک یشی دیرلمکه قرب اولسی بقال اجزرت  
 النخل ای اصرم و اجزرت دوه نك بوغز لبحق قرب اولسی بقال اجزرت البعیرای حان له ان تجزرت بعض بکتلر قوجه  
 کسنه یی اجزرت یاشیخ دپسلر اول دخی ای بنی و تختضرون دیر یعنی سزدخی یازه لك حالنده اولمکه حاضر سز  
 دیرواختضار خاء معجه ابله کین تازه ایکن مجلمکه دیرلر و بعضیلر اجزرت روایت قلدی زاپین معجتین ابله یعنی  
 اجزرت یاشیخ دیرلر دبدی اجزرت بردن اخذ اولمغله قچن بغدایک دیرلمسی قرب اولسه الجزر حیمک کسر بله  
 وزانک فتحیله اکل اولونمغیچون صقلنان طوار فرایتدی جزرت فتحیله و جزره حیمک کسر بله اکل ایچون اولان  
 طوان اطلاق اولنور اما جزره فتحیله قیون نوعنه مخصوصدر الجزیره حیمک فتحی وزانک کسر بله دریا ایچنده  
 اولان اطه جزیره دبدیلر قره دن منقطع اولدغندن اوترو الجزایر جزیره نك جمعی و جزیره بر مخصوص یرک  
 ادی در که دجاله ابله فراتک مابنی در اما جزره عرب ابو عبیده ایتدی حفرا بی موسی دن اقصای یننه وارنجه در  
 طول جهتندن ورمیل یریندن منقطع سماوت وارنجه در عرض جهتندن الجزر حیمک فتحی وزانک سکونیه  
 انجیدن یشی قطع ایتمک معناسنه ثقول جزرت النخل اجزرت جزرا من الباب الثانی اذا صرمته و صرم صاد  
 مهمله ابله یشی کسمکه دیرلر و طوار بوغز لبحق معناسنه ده کلور بقال جزرت الجزر هامن الباب الاول اذا  
 نحرنها و جلدتها و تجلید دوه نك در یسن چقرمغه دیرلر الجزر حیمک فتحی وزانک کسر بله دوه بوغز لدقلمی یر  
 وفی الحدیث عن عمر ایکم و هذه المجاز رفان لها صر اوة كضراوة الخمر و صر اوه ضاد معجه بله معتاد اولمق معناسنه در  
 اصحی ایتدی مجزردن مرد ابو حدیث شر بغه جمع ناسدن زیا جزر جمع ناس اولور غالبالجزر حیمک فتحی وزانک  
 سکونیه صویره طالمغه دخی دیرلر بقال جزر الماء مجزرو و مجزرت من الباب الاول والثانی اذا نصب و نصب  
 ضاد معجه ابله صویره داخل اولمقدرو جزر صوکیرو واقعه دخی دیرلر تنه کم مد ایلر و اتقدرو بو حالت بعض  
 صورله مخصوصدر که کاه ایلر و افر و کاه کیر و اقر الجزر حیمک کسری و سبنک سکونیه و الجزر حیمک فتحیله  
 کویری در که اوزرندن مرور ایلر و جزر حیمک فتحیله دوه نك وغیرک بیوکنه دخی دیرلر الجزرة مؤنث  
 الحسرة حیمک فتحیله جزرات ایتمک بقال جزر علی کذا الجزر حسرة من الباب الاول الجزر تانک فتحی و سبنک  
 ضمیه اقدام ایتمک بقال تجاسر علیه ای اقدام الجزر حیمک فتحیله و سبنک ضمیه زیاده اقدام اولور اولان کسنه  
 الجزر حیمک و سبنک ضمیه صبح وقتی اچاتی بقال جزر الصبح مجشر جشورا من الباب الاول اذا انقلب  
 الجاسریه سبنک کسر بله و یانک تشدد بله صباح وقتی ایچمک و بوندن فعل نصرف اولماز و کاه اولور که  
 جاشریه ابله بر معین قبیلله دیرلر تنه کم بعض اشعارده وقع اولمشدر الجزر فتحیله برکسنه بیانده اخشاملیوب  
 اوینه کلامک بقال اصبح یوفلان جزر اذا کانوا یبیتون مکانهم فی الابل لایرجعون الی بیوتهم کذلک مال جزر  
 دیرلر شول طوان که بیانده کوردلوب اوه کلیمه و جشرد کرکنارنده اولان با لبحق قوز یوب طاش کبی اولمق بقال  
 جزر الساجل مجشر جزر من الباب الرابع و جزر سودک ثلومی سوددن کیر اولمغه دخی دیرلر الجزر حیمک  
 فتحی و سبنک کسر بله کیر اولان تولم و سح معناسنه الجزر حیمک فتحی و سبنک سکونیه طواری اوتلاغه  
 چتار مق برطر بقله که اوده اخشاملیبه بقال جشرد ناد و اینا مجشرها جزر من الباب الاول ای اخر جناها الی الرعی

جسر

جشر

ولانروح المجشرة ميمك ضمی وشبنك فخی وتشد بدبله شولات سورسی دركه اوثلاغه چقارله بقال خیل  
 مجشرة بالحمی ای مرعیة الجشیر حمیک ضمی وشبنك سکونیه اوکسرك سعال معناسنه وکوکسده اولان ایربلك  
 خشونت صدر معناسنه المجشور شول دوه دركه انوك قوری اوکسركی اوله بقال بعیر مجشورای به سعال  
 جاف بقال جشیر مجشیر علی مالم یسم فاعله الجشیر حمیک فخی وشبنك کسری ومدبله بیوک چواله دیرلرکه اچنه  
 متاع قورلر ودریدن اولان ترکشده دیرلرکه اچنه اوق قورلر الجعیر حمیک فخی وعینك سکونیه هریرتی  
 جانورک نجاسنی بقال جعیر مجعیر من الباب الثالث المجعیر ميمك فخی وحمیک سکونی وعینك فتحيله درکه مجرج  
 نجاستدر جعیر حمیک فخی ورائك کسری اوزر بناسیله صرئلان دبدکاری یالبلی قوردك اسمی درکه جعیر  
 دبدکاری جعیری یعنی نجاسنی چوق اولدغیچون درکسراوزرینه مبنی اولدی زیرابونده عدل وتأنث وصفت  
 غالبه جمع اولدی وصفت غالبه دن مراد بودرکه موصوفی اوزرینه غالب اولمشدر برحیثله که موصوفی  
 انوکله بلنورا اولمشدر اسمیه بلندوی کبی ووجاعرة دن معدول درچنکه ایکی سبيله اسم صرفدن منع  
 اولندیسه اویح سبيله مبنی اولسی لازم اولدی زیرامنصرفدن صکره لازم کان حالت بنادر وبو اختیار  
 جوهری درزیراسایر لرقتنه اسباب منع صرف اوج اولمق و اوچدن زیاده اولمق موجب بنادکدر وحلاقده  
 دخی حال بو بله در وحلاق حاء مهمله ابله منیه نك یعنی موتك اسمی در الجعیر تان حمارك اردنه اولان ایکی  
 خط در واول اتك قویرق ابله اوردغی لر در واصلی ایتدی جاعر تان اتك یا بحق اثلرینك اوزرنده اولان  
 یومری لرلی در بعضیلر جاعره حلقه دبردر دبدی الجعیر حمیک کسری بله وعینك تخفیه شول ابله درکه  
 قیویه اینن کسنه انی بیلنه بغلیوب براوجن برقاوغه بغلر تا که قیویه دوشیمه الجعیر فتحتهنده وعینك ضمی  
 وتشد بدبله قیویه اینن کسنه نك وجه مزبور اوزر بیلنه ابله بغله سی تقول تجعیرت بمحبوک ای بشی قوی الجعیر  
 علی وزن العصفور خرمانك یرمزی الجعیر علی وزن جعیر قصیر القامه اولوب غلیظ اولان کسنه الجعیر مؤنثی  
 الجعیری علی وزن الجعیری قالن وکوبد اولان کسنه الجعیرة حمیک کسری بله کذلک قالن وکوبد اولان  
 کسنه در این السکیت روایتنه الجعیر حمیک فخی وعینك سکونی وفانك فتحيله کوچک ارمق نهر صغیر معناسنه  
 وجعیر عامردن برقبيله نك باباسنك اسمی درکه اول جعیر بن کلاب بن ربیع بن عامر درکه بونلره جعیره دیرلر  
 الجعیر حمیک فخی وفانك سکونیه شول چکی یاور یسنه دیرلرکه دوردخی ایداخل اولوب یانلری قهرمغه بشلیه  
 واولمغه معتاد اولوب انسندن کسیره الجعیرة مؤنثی وجعیر شول قیویه دیرلرکه واسع اولوب اچنی یا بلمش اوله  
 جعیر الهباءة حمیک فتحيله بریردر عطفان ولایئنده کئنده صوایر کور و بومقامه صاحب صراح جعیرة  
 الهباءة قی پارکین معروف ابله تفسیر ایتمشدر و پارکین بغمور صوی ایرکان یره دیرلر و عبارت جوهریدن فهم  
 اولنان مطلقا صوایر کان یردر الجعیرة حمیک ضمی وفانك سکونیه بریرک واسع اولوب دکرمی اولسی الجعیر حمیک  
 کسری بله جمع برمه ابله برام کبی و بومه باء موحدنك ضمیل طاش چوملك معناسنه در بوسیدن اچروسی  
 واسع اولان یره جعیره دبدبلر الجعیر ميمك ضمی وفانك کسری بله اورتالغی چوق اولان ات اولسون واکرغیری  
 اولسون بقال فرس محفرونا قة مجعیرة ای عظیم الوسط الجعیر حمیک کسری بله نجد ولایئنده برصودرکه بنی تمیه  
 نسبت اولنور که یوم الجعیر دبدکاری بوندن مأخوذ در الجعیر حمیک فخی وفانك کسری ومدبله اوق قوی بحق  
 نسنه کئانه کبی ولکن جعیر کئانه دن دخی واسعدر الجعیر ضمتهنده ارکک دشیه چوق وارمه دن یوشیوب رجوع  
 ایتک بقال جعیر الفحل عن الضراب مجعیر بالضم جعیر لمن الباب الاول اذا اکثر الضراب حتی حسر وانقطع و عدل  
 عنه وقوی قوینه وارمه دن عاجز اولسه برض دیرلر جعیر دیزلر الجعیرة ميمك وفانك فتحيله محل قطع معناسنه در

جعیر

جعیر

جعیر

جعیر

جعیر



جفر

جر

ومنه قيل الضوم محفرة للنكاح يعني محوم جماعه مقطع در یعنی جماعی قاطع در الجفر وسع اولمق بقال جفر  
 جنباه ای اتسع الجفار همزه نك كسر بله ترك اتمك بقال اجفرت ماكنت فيه ای تركته وبقال اجفرت فلانا  
 قطعته وتركت زیارته الجمر حيمك فتحی وميمك سکونيله جمره نك جمعی در که اتشك كوزی ديمك اولو ر جمره النار  
 معناسنه الجمره واحدی وجره بيمك انلویه دخی دیرلر بقال جمره كالجمره یعنی بيمك اتلو كسنه که اتش کی در حدته  
 وبالجملة هر قبيله که قبيله آخر ابله بر بکوب کمال اتحاد کسب اینسلا انلره جمره دیرلر غیره مخالفت ایتد کلرنجه وابوعبیده  
 ایتدی جمرات عرب اوچدر بنوضبه در که ضبه اداوغلی درو بنو الحارث در که حارث کعب اوغلی درو بنو غیر در که غیر  
 عامر اوغلی در بونلردن ابکی جمره سوینوب جمره ککدن خروج ایتدی اولاضبه سویندی رباب مخالفت  
 ایتد کچون ثانیانو الحارث سویندی مذحجه مخالفت ایتد کچون همین غیر باقی قالدی زیرانمیر کسنه یه  
 مخالفت ایتدی بعضیلر ایتدی جمرات عبس در و حارث در وضبه در بونلر لام برادرلر در و بونك بیانی بودر  
 که یمندن بر عورت کورر که واقعه سنه فرچندن او یح جمره ظهور ایدر پس یمندن بر کسنه یه تزوج  
 ایدر اندن حارث بن کعب بن عبد المدان تولد ایدر که انلر یمن ولا بننك اشراقی در اندن صکره انی بغیض بن ربث  
 تزوج ایدر اندن عبس تولد ایدر که بونلر عرب طائفه سنك سلاحشورلری اکلوب اندن صکره انی اذ تزوج  
 ایدر که اندن ضبه تولد ایدر پس ابکی جمره مضردن و بر جمره یمندن اولو ر و جمره مناسك حجندن اولان  
 جمراتك واحدی در که اول او یح جمره در که بری بری عقبنجه اتارلر او فاجق طاشلرله و جمره او فاجق طاشه دخی  
 دیرلر الجمار حيمك کسر بله جمعی الجمره ميمك کسری و حيمك سکونی وميم ثانیه نك فتحيله شول نسنه در که پر یمندن  
 و کومشدن دو زوب ایچنه اتش قیوب انوکله بخور بقارلر المجامر جمعی الجمر ميمك کسری و حيمك سکونی وميم  
 ثانیه نك فتحيله کذلک شول نسنه در که ذکر اولنان وجه اوزن ایچننه اتش یقرلر الجمر ميمك ضمی وميم ثانیه نك  
 فتحيله شول نسنه در که انی مجمرده یقرلر عودا حاجی کی مثلاً و مجمر برك طرناغه دیرلر بقال حافر جمر الاجمار همزه نك  
 کسر بله اتشه عود بر فقی بقال اجمرت النار مجمر الجمار حيمك ضمی وميمك تشدید بله شحم حنظل دبد کلری نسنه  
 که طباقتنده معروف در و اکثر نسخده شحم نخل واقع اولمشدر صواب قرب اولان دخی بودر و اول شول نسنه در  
 که آخر ما اغاجنك او چند بتر که اکخر ما کوبکی دیرلر الجمیر علی وزن التکریم حرم ما کوبکن کسمك نقول جمرت النخله  
 اذ اقطعت جمارها و جمیر کذلک جمره اتغه دیرلر و جمیر الجمیس عسکری عدو ولا بننك حبس ایدوب سرحد بوغازندن  
 کچور مامک و جمیر شمر دخی بوندن در که صاچی جمع ایدوب اردندن بغلقدر بقال جمرت المرأة شعرها اذا جمعته  
 وعقدت فی قفاها ولم ترسله وفي الحديث الضافر والمليد وجمیر علیهم الخلق وضا فرضاد معجده و فابله و راء مهمله  
 ابله صاچن اینلوا ورن کسنه و ملید صاچنه صمخ سورن کسنه طاعنلسون دیوتنه کم محرم اولانلر ایدر الجمیر  
 فتحینله وميمك ضمی وتشدید بله حبس اولمق بقال جمروالی تجسس و الاجمار سیرده سرعت ایتمك بقال اجمر  
 البعیرای اسرع ولا بقال اجمر بالزای و اجمار اجتماعه دخی دیرلر بقال اجمر القوم علی الشیء ای اجتماعه علیه الجمیر حيمك  
 فتحی وميمك کسری ومد بله خلقك جمع اولدغی بر جمع معناسنه بقال هذا جمیر القوم ای مجتمعهم اینا جمیر کذلک  
حيمك فتحی وميمك کسر بله کجه ابله کوندزه اطلاق اولنور انلرده اجتماع واقع اولدغی چون اینا سمیر دبد کلری  
 کی انلرده سمر واقع اولدغی چون وسمر فتحینله حکایتیه دیرلر این جمیر حيمك فتحی وميمك کسری ومد بله قر کو کجه  
 لیله مظلله معناسنه الاستجمار همزه نك کسر بله طاشلرله استجمار ایتمك الجمیر ميمك ضمی و حيمك فتحيله نضعیر  
 صیغه سی اوزن بر طاعك اسمی در الجمرة علی وزن الدحرجه جمار کندی نفسنی جمع ایتمك در بر نسنه یی  
 ایصر معجون الجمهر رحيمك وهانك ضمیمه شول قومدر که جمع اولوب اطرافنه حواله اولمش اوله موسی ابن

طلحه دن روایت اولنور که برکسنه نك دفننه حاضر اولد قده ایتدی جهرو واقبره جهرة ای اجمعوا علیه التراب  
 ولا تطبنوه وجهو رديرل حلقك عطینه الجمهرة علی وزن الدحرجة خبرك برجانين سو بلوب برجانين کتم ایتک  
 بقال جهرت علیه الخبره الحبره تطرف وکنت الذي تربد الجور حيمك فتحی وواوک سکونيله طوغری یولدن  
 چقمقدر بقال جار عن الطريق و جار علیه فی الحکم التجوير علی وزن التکریم برکسنه بی جون نسبت ایتک بقال جون  
 تجوير ای نسبة الی الجور و تجوير برکسنه بی اوروب دوشور مکده دخی دیرل بقال ضرر به فخوره مثل کون  
 و تکوير برکسنه بی جمع ابدوب برقیق التجور علی وزن التکریم یراو زرينه دوشمک تجويرک مطاوعی در یقال  
 جون فتحجور حيمك ضمیله برشهرک اسمی در مذکر و مؤنث استعمال اولنور الجار قو کشی همسایه معناسنه و جار  
 شول کسنه بی دیرل که انوک فریادینه ایرشمش اوله سن بزطالم ظلم ابدرکن و جار ظالم دن خلاص ابدندخی دیرل  
 بقال لله جارك کذا فی الاساس المجاورة ميمك ضمی وواوک فتحیله قو کشاشمق بقال جاورته مجاوره و جوار او مجاوره  
 مسجدده معتکف اولمغه دخی دیرل و فی الحدیث کان مجاور فی العشر الا و اخر الجوار حيمك کسر بله بمعناه و الجوار حيمك  
 ضمیله کذلک و الکسر افصح التجاورتک فتحی وواوک ضمیله بر قیاح کسنه بی بر بله قو کشلوق ایتک بقال تجاور القوم  
 الاجتوار همزه نك و تانک کسر بله تجاور معناسنه در بقال اجتور القوم و او اعلال اولندی زیر اجتور تجاور  
 معناسنه در و تجاورده اعلال اولندی ما قبلی ساکن اولد غیچون و اگر اجتوار تجاور معناسنه اولسه لابل اعلال  
 اولنور دی الجارة علی وزن العادقن وجه بقال ازوجه الرجل جارتها الاستجارة همزه نك و تانک کسر بله برکسنه دن  
 مدد طلب ایتک الاجارة همزه نك کسر بله مدد ایتک بقال استجار من فلان فاجاره منه و اجاره خلاص  
 معناسنه ده کلور بقال اجاره الله من العذاب ای انقذه و انقاذا قافله و ذال عجمه ابله خلاص ایتک معناسنه الجور  
 حيمك کسری وواوک فتحی و رانک نشد ببله هجف و زنی او وزن رعدا و اذینک محکم بقال غیث جور محکم  
 او از لوبوت و بازل جور محکم او از لودوه معناسنه و هجف ثقیل کسنه یه دیرل الجهرة اشکان اولمق بقال رأیته  
 جهرة و کلمته جهرة الجهر قوی پاک ایتک بقال جهرت البیتر جهرا من الباب الثالث و جهریر یوزنه بلا شعور سیر  
 ایتکه دیرل بقال جهرنا الارض ای سلاکناها من غیر معرفة و برطائفة نك او زرينه علی الغفله و ارمغه دخی دیرل  
 بقال جهرنا بنی فلان ای صبحناهم علی غرة و نلومی سودله چلقمق یا غی ظهور ایتسون دیو و جهر رفع صوت ایتکه ده  
 دیرل بقال جهر بالقول اذ ارفع بصوتی و برکسنه کوز و که عظیم کورنکه دخی دیرل تقول جهرت الرجل  
 و جهرت الجبس اذ اعظم و کثرفی عینک حین رأیتهم الاجتهار همزه نك و تانک کسر بله بمعناه بقال اجتهرت البیتر ای  
 نقیمتها و اخرجت ما فیها من الحماة و اجتهار برکسنه کوز که عظیم کورنکه دخی دیرل بقال اجتهرت اذ اذ ایته عظیم  
 المرأة و کذلک الجبس اذ اکثر و فی عینک المجهورة ميمك فتحیله پاک اولمش قیوا و اخفش ایتدی عرب جهرة الرکیه دیر  
 قن صوینی با یلغن ستر ایتسه پاک ایدلوب صوینی صافی قلند قده و منه قوله تعالی حی برالله جهرة ای عیانا  
 بکشف ما بیننا و بیننا الا جهر همزه نك و هانک فتحی و ما بیند حيمك سکونيله کونشده کورمین کسنه الجهر ایتک  
 فتحی و الفک مد بله مؤنثی بقال کیش اجهر و نجه جهراء الجهر شول سوددرکه اکصوقار شامش اوله و جهیر شول  
 کسنه یه دخی دیرل که حسن منظر صاحبی اوله الجهر مؤنثی بقال رجل جهیر و امرأة جهیره ای ذو منظر الجهوره علی  
 وزن الدحرجه رفع صوت ایتک الجهوری الصوت وازی بلند اولان کسنه جهیر الصوت بمعناه بقال منه جهیر  
 الرجل من الباب الخامس الاجهار کلامی اشکان قاق المجهر ميمك کسری و حيمك سکونيله و هانک فتحیله اکثر یا  
 چاغری سو بلین کسنه المجاهرة بالعداوة عداوتی اشکاره قلمق الجهرة حيمك ضمیله و هانک سکونيله  
 هیئته و منظر بقال ما احسن جهر فلان ای ما یجتهر من هیئته و حسن منظره الجهر ایتک فتحی و هانک سکونیه  
 و الفک مد بله جماعت معناسنه بقال کیف جهراء کم ای جماعتکم الجوهر علی وزن جورب اسم معرب در

جور

جهر

جبر

جبر

قیمتلی طاش معناسنه و عرضك مقابلنده دخی استعمال اولنور الجوهره واحدی الحروف الجموره اهل نحو  
 قتنده اون طقوز حروف در که انلری جمع ایدر ظل قور بض اذغزاجند مطیع حرفلری و بونلره مجهون دبد بیلر  
 زیرا بونلرک تلفظ حالنده فخر جلمر بنه اعتمادی اشباع اوزن در جبر حیمک فحی و یانک سکونی و رانک کسری  
 اوزن بناسیله عرب قتنده بین در حقا معناسنه در الجیار حیمک فحی و یانک نشد بید بله نون خرز مه معناسنه  
 و جیار شول حرارته دیر لر که کوکسنه پیندا اولور یا اچلقدن یا غصبدن الجائر كذلك ذکر اولنان حرارت  
 معناسنه در فصل الحاء الجبر حانک کسری و یانک سکونیه مرکب که انوکله یازی یزولور و جبر اثره دخی دیر لر  
 الجور جمعی بقال به جبر رای آثار و سرور معناسنه ده کلور و جبر لونه دخی اطلاق اولنور و فی الحدیث یخرج  
 رجل من النار قد ذهب جبره و سبره فر الیدی جبر لون معناسنه در و سبر هیئته معناسنه در اصمعی ابتدی  
 جبر و سبر جمال و بها معناسنه در و جبر بهود بیلرک عالمته ده دیر لر کعب الاحبار بوندن ما خود در  
 فتحله دخی لغت در و لکن کسر افصح در زیرا جبر جبر روزنی اوزن جمع اولنمادی احبار وزنی اوزن  
 جمع اولندی اگر حاء مفتوح اولق فصیح اولسه جبر روزنی اوزن دخی جمع اولنور ردی الحیره میمک کسری  
 و حانک سکونی و یانک فحیله مرکب قود قلری محل الاحبار همزه نك کسری بله اترقوب کتمک بقال احبر به  
 ای ترک اثر الجبر حانک فحی و یانک سکونیه مصدر در حسن و جمال صاحبی اولق معناسنه پس حانک کسری بله  
 اسم اولور فحیله مصدر اولور کان من قولهم جبرته حیر اذا احسنته و جبر كذلك سرور معناسنه ده کلور و منع  
 قلمق معناسنه ده کلور بقال حیره بحیره بالضم حبر او حیره و قال الله تعالی فهم فی روضه یحیرون ای بنعمون  
 و بکرمون و یسرون و جبر بهود بیلرک عالمته دخی دیر لر کعب الاحبار بوندن ما خود در بعض روایده التحیر  
 علی وزن التکریم کوزل ایتیمک کرک خطی کرک شعری کرک غیری نسنه بی حبر میمک ضمی و یانک کسری بله و تشدد بید بله  
 زمان جاهلیتد طفیل غنوینک اسمی ایدی شعری کوزل دبد و کچون الیحور یانک فحی و حانک سکونی و یانک ضمیله  
 بفعل وزنی اوزن مسرور اولان کسنه الاحبار همزه نك فحیله جبرک جمعی کرک حانک فحیله کرک کسری بله و کعب  
 الاحبار کعب الاحبار دبد کلر پنک و جمعی ابو عبید و روایتی اوزن بودر که احبار مرکب معناسنه اولان جبر دن  
 ما خود در زبامز بورکتب متعددده صاحبی ایدی و ابو عبید ایتدی محدثون روایتی اوزن احبار جبرک جمعی در  
حانک فحیله و جبر شول عالمه دیر لر که کلامی تحیر و تحسین بیلر احبار حانک فحی و یانک تخفیفیه اثر معناسنه در  
 الجارات كذلك حانک فحیله جبارک جمعی در اثر لر معناسنه الجبر علی وزن التکریم دوه نك اغزندن اقرن کو بکدر  
 و جبر نلومه دخی دیر لر و یکی زده ده دیر لر یقال ثوب حبیری جدید احبار میمک کسری بله شول زده دیر لر که اوئی نیز بتون  
 اوئی کوزل اوله الحیره حانک کسری و یانک فحیله عنبه وزنی اوزن بردیانیه دیر لر که معروف قاسد ز الجبر حانک  
کسری و یانک فحیله جمعی و الجرات كذلك جمعی در الحیره حانک کسری بله دیشلر دبنده اولان صرولق در قلم معناسنه  
 ته کم باب حاده قلم نفسیری مرور ایتمشدر الجبر کسری تنله جبره نك جمعی هائی اخرنده طرح ایتمکله نته کم قیاس  
 بودر الجبر فحیله دیش دیی صرر مق بقال جبرت اسنانه حبر امرن الباب الرابع مثل تعب یعن تعبای قلمحت  
 و جبر یان تازه نتمکه دخی دیر لر بقال جبر الجرح حبر ای بکسر و کسائی ایتدی یان او کلوب اثری باقی قالمغه دیر لر  
 و مسرت بولمغه دخی دیر لر نته کم بو کلامده واقع اولمشدر الحمد لله الذی اعطی الجبر دیشلر که جبر ما خود در  
 هر بیلرک جبرنی هذا امر جبر اکلانندن و با تحریک اولمشدر اصلنده ساکن ابکن الجبر حانک و یانک کسری بله و رانک  
تشد بید بله بر شهرک اسمی در الجابور علی وزن انکا فور فسقه مجلسنه دیر لر الجباری حانک ضمیله و اخرنده الف  
 مقصودن بله طوی دبد کاری قوش مذکره و موثقه اطلاق اولنور بونک واحدی و جمعی بکسان در الجباریات

جمعی کاورا کر جمع اینک دبلر سک و فی المثل کل شیء یجب ولده حتی الحباری و حبار ابله مثل ضرب اولمغه باعث  
حباری حما فنده مثل اولدوغنه بناء در یعنی حباری بو قدر حما فته ولدینه میل ایدر واکا طیران اوکر در سائر  
حیوانات فنده قالدی و بونک الفی تا نبت ایچون دکدر و الحاق ایچون دخی دکدر بلکه اسم مذکور الف  
مز بون اوزر بنا اولمشدر نفس کله دن کبی در منصرف اولمازنه تعریف حالنده و نه خود ننکیر حالنده یعنی  
منون اولماز ولکن جوهر بونک الف حباری تا نبت ایچون دکدر دیدوکی عقله و نقله مخالف در اما عقله  
مخالفی زیرا کله مز بوزنک لاینصرف استعمالنده الف تا نبتدن غیر وجه ظاهر دکدر و اما نقله مخالفی  
زیرا شرح رضیه حبار انک الفی تا نبت اولدوغنه تصحیح اولمشدر بحث تا نبتده نظر اولنده و بونک  
توفیقی عن قریب کاور بر قاج سطر دنصکره ان شاء الله تعالی الحبر بر حانک و بانک فحیله سفر جل وزنی  
اوزن بر کله در که اصلا بر سننه بوق دیک محله استعمال اولنور بقال ما اصاب منه حبر بر اولانبر اولان حور و را  
ای ما اصاب منه شئ و بقال ما فی الذی تحد ثنابه حبر برای شیء الحبر علی وزن جعفر قصیر القامه اولان  
کسننه بحتربکی بانک و تانک ضمه لریله که بحتردخی قصیر دیک ولور الحبر حانک کسری و بانک فحی و جمیک سکونیه  
قالن اولن سننه غلیظ معناسنه الاحبجار همزه نک کسری و حانک سکونی و بانک دخی کذلک کسر بیه غضبیدن  
ششمک یقال احبجر ای انتفح من الغضب الحبوکر علی وزن السفر جل شول قوم در که مسافر اولانلر انده  
ازار و حبوکر بلا یه دخی دیرلر الحبوکر الف مقصود ابله بمعناه ام الحبوکر کذلک الف مقصود ابله عظیم بلا  
دیک اولور و عظیم دوه یه دخی دیرلر بقال جل حبوکر و بونک الفی الف ز ابله در کله انک اوزر بنه بنا اولمشدر  
تا نبت ایچون دکدر زیرا مؤنثه حبوکر اده دیرلر و هر الف که تا نبت ایچون اوله اکاهاء تا نبت داخل اولمق صحیح  
اولماز و بونک الفی الف الحاق دخی دکدر زیرا اصولدن بونک مثالی یوقدر تا که کالحاق اولنه بو ذکر اولنندن  
فهم اولنان بودر که حباری ده دخی حبارا کلدکنه بناء الف تا نبت دکدر دیش اوله ولکن رضیدن نقل اولننه  
مخالف اولورننه کم مرو و ایتدی مکرکه اهل لغت حقیقت کله یه و جواهر حروفه نظر ایدر اهل نحو صورت  
کله یه نظر ایدر دیو توفیق اولنه الحبر حانک کسریله و تانک سکونیه از بخشش عطیه سیره معناسنه الحبر  
حانک فحی و تانک سکونیه مصدر از بخشش اینک معناسنه تقول حترت له شیئا احتر حتران الباب الثانی  
و حتر حانک فحی و تانک سکونیه خیمه انکری یردن یوقر و اولدقه بر پرده اصمق بقال حترت البیت حتر اولدک  
اذا ارتفع اسفل الجباء عن الارض فوصلت به ستر او حتر بر سننه طامغه دخی دیرلر یقال ما حترت الیوم سنئای  
ما ذقت الاحتر همز نک کسریله و حانک سکونیه کذلک از و یرمک اصمق ایتدی چنکه اقل و احتر دیسه لر  
همز ابله دیرلر و احتر عقدی یعنی دوکی محکم اینک الحتر حانک کسریله قولانک دایره سی و هر سننه کد بر سنه یی  
احاطه ایدوبانی دور ابله کاحتر دیرلر کفاف دبد کبری کی الحتر ضمه بنه حترک جمعی در الحتره حانک ضمی  
و تانک سکونیه شول ضیافت در که بنادن اوترو اوله التحتر علی وزن التکریم ذکر اولان ضیافتی احداث اینک  
بقال حتر لنای و ککر لنا و و کیره دخی بنا ایچون اولان ضیافت در الحتره حانک فحی و تانک سکونیه بر کره امک  
رضعه معناسنه و بو مقامه صاحب صراحت حتره بکبار شیر دادن دبدوکی مناسب دکدر زیرا جوهر بیک  
رضعه دیسنه نظر ابکبار مکیدن دیک کرک ایدنی هم حترک معنای اصل سننه موافق اولان اعطادر ولکن حتر  
ذوق معناسنه ده کاور الحتر فحیله کوز قیاغنه سو باجی چمق بقال حترت عینه محتر من الباب الرابع اذا  
خرج فیها حبر و بنز بتوب دانده اولمق بقال حتر الذبس و بدنه سو باجی حقیغه دخی دیرلر یقال حتر  
الجلد اذا بشرو بشرباء موحد و ثاء مثلثه ابله سو باجی در الحورثه علی وزن الصومعة انسالک ذکر بیک باشید رسنت

حبر

حبر

حبر

حبر

حتر

حتر

رینه وارنج خشفه معناسنه الحواتر حانك فتي و ثانك كسر بله عبد القيس قبيله سندن برجات الحثارة  
 حانك ضميله صمان او فاعی خرده، كاه معناسنه و بو حثاله ده لغت در حثاله حاء مهمله نك ضميله كذلك برنسنه نك  
 خردسنه و یرمز بنه دیرلر الاحثار همزه نك كسری و حانك سكونيله حرما اغاجنك میوه سی كان بولمادن  
 قانی یارلوب دانسی حشرات كبی اولمق هنوز برك اولمادن اول بقال احثر النخل اذا تشقق طلعه و كان حبه  
 كالخثرات الصغار قبل ان یصیر حصلا و حشرات كوزده چقان حبه لره دیرلر كامرانفا و حصلا حائله و صادله كه  
 مهلتین در خرما یدیرلر قورق اولمادن اول الحجر فختبته طاش الاجار همزه نك فختبته جمع قانی اجار حانك  
 كسر و الحجارة حانك كسر بله كذلك بونلر ك ایكسی دخی جمع كثر در كقولك حمل و جماله و ذكر و ذكره فعل و زنی  
 بو صیغه وزن جمع اولمق نادر در و حجر اسم رجل دخی ولور بوندن در اوس بن حجر كه شعرا ی عرب بندر الجران  
 التون و كومتدر ذهب و فضه معناسنه الحجر حانك فتي و جیمك سكونيله تصرفدن منع ایتك و منه قولك  
 حجر علیه القاضی محجر حجر امن الباب الاول و مختار صحاح و باب قطع دبدكی صحیح دكادر و حجر یامه قصبه سنك  
 ادبدر مذكر و مؤنث استعمال اولنور و حجر انسانك قوجاغی كار مردم معناسنه كسر بله دخی لغت در و حجر حرام  
 معناسنه ده كلور و لكن كسر افصح در و یاری تعالینك حرث حجر دبدكی قول شریفی و یقول المشركون يوم القيمة  
 اذ ارا و املائكة العذاب حجرا محجورا یورد دخی قول شریفی كه حراما محرما معناسنه در فختله و كسر له قراءت اولمشدر  
 و حجر المحجور ایدك كرنك اصلی بودر كه انلر دنیا ده خوف ایتد كاری كسنندیه فی الشهر الحرام دیرلر دی اشهر  
 حرمة مقادله اولد غنه بناء اخر نه دخی بو بله دیتك نفعی اولور صنور لر دی الحجره حانك فتي و جیمك سكونيله  
 ناحیه داروفی المثل یر بض حجره و یرتعی و سطار بوض راء مهمله و ضاد معجه ابله چوكوب او تور معنه دیرلر یعنی  
 اطرافه یا تور و لكن اورناده اولنر الحجر حانك فتي و جیمك سكونيله و الاجرات فختبته حجر نك جمعی ناحیه لر معناسنه  
 جمرة و حجر و حمرات كبی و حجره مال و منال معناسنه ده كلور چن بر كسنه نك مالی چوق اولسه قد انشترت  
 حجرته دیرلر الحجر حانك ضمی و جیمك سكونيله دفع معناسنه طائفه عرب برنسنه بی كریه كور سلر حجراله دیرلر ای  
 دفعا كه اول كریه كور دكاری مردن استعاذه اولور و حجر كذلك ر جالدين بر كسنه نك ادی در كه اول حجر الكندی در  
 كه اكل المراره ملقب در و حجر بن عیسانك دخی ادی در كه اول ایدر دیمك له ملقب در و بوندن ضم عین دخی جایزدر  
 عسر له عسر كبی و حجر حرامه دخی اطلاق اولنور الحجره حانك ضمی و جیمك سكونيله دوه اغلنه دیرلر و حجره الدار  
 بوندن ما خود در الاحجار همزه نك كسری و هانك سكونيله حجره ایدنك یقال احجرت حجره ای اتخذها الحجر  
 حانك ضمی و جیمك فختبته حجره نك جمعی غرفه ابله غرف كبی الحجر حانك كسر بله و جیمك سكونيله انسانك قوجاغی  
 كار مردم معناسنه نته كم مرو ایتدی و حجر كعبه و راء حطیمك مشتمل اولد دخی یره دخی دیرلر كه بت شتر بقدندر شمال  
 جانبند در و هر نسنه كه دیوار قلنه اكا حجر دیرلر و حجر ناحیه شامه وادی القری قرینه منازل نموده دخی دیرلر  
 قال لله تبارك و تعالی كذب اصحاب الحجر المرسلین و حجر مؤنث اولن اتدخی اطلاق اولنور الحاجر و الحاجر علی وزن  
 الكافور شولدره كار بدر كه صوبی امساك ایدوب بیان افغه قومیه پس بوفاعول اولور حجر دن كه منع معناسنه در  
 الجران حانك ضمی و جیمك سكونيله حاجر ك جمعی در حائر ك جمعی حوران و شبانك شبان كلدكی كبی و حاجر حاء  
 مهمله ابله صو جمع اولد دخی یردر الحجر علی وزن المجلس یا عجه حد بقیه معناسنه و محجر كذلك نقابله كوز كوزنك  
 مقداری دلكلر در كه دیار عربده نقاب بوجه اوزن اولور الحجر میك و جیمك فختبته قرینك اطرافی و منه محاجر اقیال  
 الین یعنی ین بكلر بنك قور بلیری كه هر بر بنك بر مقدار قور یمی و ارا یدی كندویه مخصوص اكا غیر بیلر دخل  
 ایتدی و اقیال قیلك جمعی در قافله و یای مثنائله امیر معناسنه و محجر كذلك حجره دخی دیرلر حانك كسر بله

حرام معنسانه التحجير على وزن التكريم اى اغله كيرمك يقال حجر القمر اذا استدار بنحط دقيق وكذلك اذا صارت  
 حوله دارة في الغيم ودوه نك كوزى الطرافنه مدورداع اوزمغه دخي ديرلر محجر ميمك ضمني وجميك فتي و تشدبدبله  
 بر موضعتك اسمي در اصمعي كسر جميله غير بلر فتح جميله روايت اينشلمدر الحجار حانك فتي وجميك تشدبدبله بر  
 رجلك اسميدر بكرابن وائل جماعتندن الحجرة حانك وجميك فتملر بله وماينده نونك سكونيله والحجور حانك  
 وجميك ضمير ليله بوغز حلقوم معنسانه نون زياده اينكله الحادر دالك كسر بله ارلردن در نكلو اولوب اجتماع  
 اعضاسى اولان كسنه وحادر اطرافنده اتى طلو اولان كوز بقال ناقه خادرة العينين اذا امتلأت الحدر  
 حانك فتي ودالك سكونيله اعضاسى مجتمع الخلق اولان كسنه بقال حدر يحدر حدر امن الباب الخامس وحدر  
 كبي انكينه صالمغه دخي ديرلر يقال حدرت السفينة احدرها حدر امن الباب الاول اذا ارسلتها الى اسفل و بو  
 باب افعال دن كلز يعنى احدرت السفينة دپنز وبل قتملق اولوب بر كسنه نك حالى نيزله اولمغه دخي ديرلر يقال  
 حدرتهم السنه اى حطتهم وجاءت بهم حدور ابتعدى ولا يتعدى وحدر سرعت ايمكه دخي ديرلر يقال حدر فى  
 قرأتية حدر حدر امن الباب الاول الحدر حانك فتي ودالك سكونيله اطرافنده اتى طولو اولوب مجتمع اللحم اولان كوز  
 الحدر حانك ضميله ودالك سكونيله اون دن قرقه وارنجه اولان دوه صر مه كبي صاحب صراح او توزه وارنجه  
 ديش الحادر على وزن الكافور كوپه كه قولاعه طقرل الحدر فختينله يرك چقورى وانش اولان بانى صيب  
 كبي وزناومعنى الحدر حانك فتي ودالك ضميله هبوط كبي دروزناومعنى وهبوط اولمكان دركه اندن اشغه اينرسن  
 الحدر ضميتينله اشغه اينك وحدور ششمكه دخي ديرلر يقال حدر جلد الرجل يحدر حدور امن الباب الاول اى  
 تورم الاحدار همزه نك كسر بله برنسنه يي برندن ارمق يقال احدر ثوب اى كفه و برك اطرافنده اولان چققرن  
 بوك نته كم پرده لرك وكيلرك چققرن بوكرل الحدر حانك فتي ودالك ضميله اجتماع وكثرت بقال حى ذوحدورة  
 اى ذوا اجتماع وكثرة الاحدار همزه نك كسر بله اشغه اينك انهباط معنسانه تقول احدرت الى البصرة المنحدر  
 ميمك ضمني ودالك فتحيله موضع انحدر التحدر على وزن التكرم كوز ياشى اشاغه اينك الحدر حانك ضمني ونونك  
 سكونى ودالك كذلك ضميله كوز قراسى حذقه بصر معنسانه الحدر حانك ودالك ضمني وماينده نونك  
 سكونيله بمعناه يقال هو على حدر عينه وعلى حدرورة عينه قنن اكبعض اينكين انى ثقيل كوز بر نظر اينكه  
 قادر اولسه الحدر حانك كسر بله ونونك سكونى ودالك كسر بله كذلك كوز قراسى فرابتدى جعلته على  
 حدرورة عينى وحدرورة عينى ديرلر قنن انى نظر كاه ايند نوب كوز ن اندن ايرمسه حدر حانك فتي ودالك سكونى  
 والفك مدبله بر عورنك اسميدر الحدر حانك ودالك فتي و يانك سكونيله ارسلان كه يرخى جانور لر دن در  
 وحيدن اميرالمؤمنين علينك كرم الله وجهه والاسى ابتداتعيين ابتدى اسميدر نته كم بيور مشدر انا الذى  
 سميتنى اى حيدن زير احين ولادنده اتاسى ابوطالب غابئين والده سنى كه فاطمه بنت اسد در باباسى اسمى  
 قومسدى قننكه ابوطالب حاضر اولدى اسد اسمن كرى كوروب على ذيواسم تعيين ابتدى الحدر حانك  
 كسرى ودالك سكونيله شولز بون ناقه كه ارقلغندن اتى قوريش اولوب صغرى سنده اولان يوحه ككبرى  
 چقه كلش اوله الحدير حانك كسر بله ودالك سكونى وبانك كذلك كسر بله بمعناه يقال ناقه حدر بار وحدير  
 الحداير حانك فتحيله وبانك كسرى ومدبله جمى ارق ناقه لر معنسانه يقال نوق حداير الحدر حانك  
 كسرى ودالك سكونيله والحدر فختينله صقنق تحدر معنسانه يقال حدرت الشىء اخذره حدر  
 من الباب الرابع الحدر حانك فتي ودالك كسر بله احترام ايدجى كسنه متنبه معنسانه الحدر حانك  
 فتي ودالك سكونيله بمعناه الحدرورة جمى الحدارى حانك فتي والفك قصير بله كذلك جمى وحدارى  
 حدر يه نك دخي جمى ككلوز وحدر يه نفسيرى عن قريب كلوران شاء الله تعالى وحدر بعض اشعارده

حجر

حجر

حدر

حدر

حيدر

حدر

حدر



متعدی استعمال اولند قره سبب و بیوجه نوادردن دردیست در زیر استول نعت که فعل وزنی اوزن اوله  
 اول مفعوله تعدیه بیشتر التحذیر علی و زن التکریم قور قفق تحریف معناسنه و الحدار حانک کسر بله مخاذن معناسنه در  
 که حدرا بد شمه دیک اولور این حدرا همزه نک فخیله عاقل و زن برک ابن حزم و ابن حذر معناسنه حدرا حانک  
 فخی و زانک کسری اوزن بناسه بله قطام کی احذر معناسنه در الحدور حدرا ذات خوف معناسنه الحدور  
حانک فخی و ذالك ضمیه قور قی کسنه و قری قوله تعالی و اناجمیع حاذرون و حذرون ایضا بضم الذال و اخفش  
 ابتدای شبوات کریمه واقع اولان حاذره ن متا همون معنا سنه در حاضر و ایچی و یر قلنجی معناسنه و حذرون  
خائفون دیکر نته کم الان مرور ابتدای الحدریه حانک کسری و ذالك سکونی و یانک تخفیفیه فعلیه وزنی  
 اوزن بر قطعه برک یکه جمعی حداری کلور نته کم مرور ابتدای و بنی سالم قبیله سنک ایکی حره سنک بر بنه حدریه  
 دیرلر و بونک وجهی بودر که حره حانک مهمله نک فخی و زانک تشدید بده طاشلویره دیرلر و بنی سالم ایکی  
 جانبی طاشلی اولمغین بر بنه حدریه دیرلر برک اولد غنه بناء و حدریه خروسک اکسه سی توینه دخی دیرلر بقال  
نفس الذیک حدریته ای عفر بته یعنی جنک حیننه خروس بونی تو بنی اور یرندی و عفر بت عین مهمله ایله  
 و یاء مخففه ایله بیون توینی در کرک خروسه اولسون کرک ارسلانده اولسون الحدری یان حانک کسری و ذالك  
سکونی و زانک کسری و یانک تخفیفیه زیاده خوفناک اولان کسنه ابو محمد و اوس بن مغیرک اسمی در که  
رسولک مؤذنی اییدی صلی الله علیه وسلم الحدافیر حانک فخی و فانک کسری بله برشیک یوقر ولری و چون یانلری  
 بقال اعطاه الذین باجذ افیر ها انی باسرها الحدفار حانک کسری بله حدفیرک واحدی الحر حانک فخیله اسی که  
برک مقابلی در صوغق معناسنه الحرارة حانک فخیله اسلاک برودنک مقابلی الحرارة حانک فخیله شول بر در که  
قره طاشلری چوق اوله و انده طاشلر اتشه یا نیش کی پان لغنه یوز طوتش اوله و صوسزلق معناسنه ده  
کلور عطش کی الحرار حانک کسری بله جمعی والحرار حانک فخی و زانک تشدید بده کذلک جمعی والحرور کذلک  
حانک فخی و زانک تشدید بده و اوابله نون ایله جمع ایشلر در ارضونی جمع ابتدکاری کی والاحزون همزه نک  
و حانک فخی و زانک تشدید بده حره نک جمعی در لکن جمع اولور زیر ابو حقیقتنه حره نک جمعی اولور جمع قلت  
صیغه سی اوزن و حرری حانک فخی و زانک کسری و تشدید بده اعلام جال دندر نمشل بن حرری معروف در و حرری  
شول دوه دیرلر که خرده یعنی قره طاشلوی رده رعی اولنور و الحرارة حانک کسری بله صوسزلق عطش معناسنه ومنه  
قولهم اشد العطش حررة علی قره یعنی صوسزلق اشدی صوغق کونده اولان صوسزلق قدر و حره نک حاسنی  
مکسور ابتدکاری قره دن او ترودر یعنی قره نک قافی مکسور اولمغین در الحران حانک فخیله صوسزلق عطشان کی  
وزنا و معنی الحری حانک فخی و الفک قصر بله مؤنی عطشی کی الحرار حانک کسری بله جمعی عطاش کی حران حانک  
فخیله جزیره ده برشهرک ادی در اگر بونک وزنی فعلان اولور سه یعنی آخرنه نون زائد اولور ایسه بو یابدن  
اولور و اگر زائد اولما زایسه وزنی فعال اولوب باب نوندن اولور الحر حانک ضمیه عبدک مقابلی را زاد معناسنه در  
و حر وسط معناسنه دخی کلور بقال حرال مل و حرال دار قوم اورتسی و او اورتسی دیک محلنه و حر یوزده  
یومری اولوب طشره طورن یره دخی دیرلر بکاق معناسنه بقال لطمه علی حر وجهه ولطم طبا تجه ایله اور مغه دیرلر  
و حر خوارج طائفه سندن اولان کسنه یدخی دیرلر فرار وابننه بقال رجل حرای بین الحروریه و حرور بنک  
تفسیری کلوران شاء الله تعالی الحران حانک ضمیه تثنیه در مراد حر ایله قرنداشی ای در همزه نک ضمیلده و یانک  
تشدید بده در صیغه تصغیر اوزن و حر کو کرجین یا اور یسنه دخی دیرلر فرخ حمام معناسنه واهو  
یا اور یسنه دخی دیرلر ولد ظبیه معناسنه و پلان یا اور یسنه دخی دیرلر ولد حیه معناسنه وساق حر قر بنک  
ارککنه و احرار البقول پشمدن بنن نباتاته دخی دیرلر بو مقامه صاحب مهدبک حر البقل تره که

بتواز خور روجه پنجه وجه خام نوع مخالفتدن حالی دکلدرو حر کوزل معناسنه دخی کلور یقال ما هذا  
 مبعك بحر ای بحسن ولا جمیل وخالص معناسنه ده کلور یقال طین حر ای لار مل فيه الحره ضد امه حر ك  
 مؤنثی درو حره کریمه معناسنه ده کلور یقال زفة حره و سحابه حره ای کثیره اللبن و کثیره المطر و حره الذفری  
 ذال معجه نك كسری و الفك قصر بله کو په دکدکی يك اسمی در بنا کوش معناسنه الحر ای حرانك فتحيله حره نك  
 جمعی لیلته حره بکارتی ازاله اولنمین کچدی دیرلر کفی فیه لهم بانث فلانته بلیله حره ذالم یقدر بعلمها علی افتضاضاها  
 وفض فائله و ضد معجه بله مهر بوز معغه دیرلر و ازاله بکارت اولنمین کچدی لیلته الشیماء دیرلر الحریره حانك فتحی  
 و رانك كسری بله حر يك واحدی در ایپك و ایپکدن اولان قماش و حر بره شولاً شه دیرلر که اون ایله  
 و سودله بشمس اوله الحر بر ایپك و ایپکدن اولان قماش و حریره حرارنلو اولان کسنه كرك غضب  
 حراری اولسون كرك غیری حرارت اولسون الحروره حانك فتحی و رانك ضمیلته حرارت معناسنه یقال انی  
 لا اجدهذا الطعام حروره فی فی ای حراره و لدعا و لدع ذال معجه و عین مهمله ایله یاتق معناسنه الحر و راء  
 حانك فتحی و رانك ضمی و الفك مد بله بر موضعك اسمی در الحروریه حانك فتحی و رانك ضمی و یانك تشد بده  
 خوار جدن بر طائفه در که اول اجتماعری اول موضعده اولمشدر الحروری كذلك حانك فتحيله  
 حروریه طائفه سندن اولسی اشکان اولان کسنه الحر و حانك فتحيله شول اسی بلد رکه کچه ایله اسر سام بلی  
 کی در نهایت سام کوندن اسنه دیرلر و ابو عبید ایتدی حروراً کثری کچه ایله اسر و کاه اولور که  
 کوندن دخی اسر و سموم کثر کوندن اسر و کاه اولور که کچه ایله اسر الحر حانك فتحيله قول اذا اولق یقال حر العبد  
 یحر حراراً من الباب الرابع الحریه حانك ضمی و رانك كسری و یانك تشد بده رقیته مقابلیدر و لکن باب  
 مذکور ك مصدری حریه کسه حریه اصلیه ایله حر اولدی دیک مراد اولور یقال حر الرجل یحر حریه اذا  
 صار حراً اصلاً و حر حره کسه حانك فتحی ایله صوسزلق معناسنه کلور یقال حر الرجل یحر حره ای عطش بو ذکر  
 اولنمین امور ثلثه باب رابعدن کلور و اما حر نهاده افعال بر قاج بادن کلور باب رابعدن و باب ثانیدن و باب اولدن  
 کلور تقول حررت یا یوم فانت محروم و محروم حر و حراره و حروراً الاحرار همزه نك كسری بده ذکر اولنمین معناده  
 لغت در کسائی روایتده و احرار بر کسنه نك دوه لری صوسز اولغه دخی دیرلر یقال احرار رجل فهو محرای صارت  
 ایله حراراً عطاشاً الحر مبعك ضمی و حانك كسری بده دوه لری صوسز اولان کسنه التحریر علی وزن التکریم صورت  
 کتابی نقش ایتمک و قول زاد ایتمکه دخی دیرلر و ولدی خدای تعالینك خدمتته تخصیص و تعیین ایتمکه دخی دیرلر بیت  
 اللهم خدمت ایتمک و مسجد خدمت ایتمک کی الاستحرار بر نسنه مشتد اولق یقال استحر القتل و حر یعنی الحر حانك  
 فتحی و رانك سکونیه بر نسنه بی اورانلیوب تقدیر ایتمک یقال حررت الشی احزره و احزره من الباب الثانی و الاول  
 الحار و رانك كسری بله تقدیر ایتمک کسنه و اکشی یوغورده دخی دیرلر یقال حر اللبن و اللبن ای حمض الحره حانك  
 فتحی و رانك سکونیه اورند لشمس یقال هذه حره المال ای خیاره و یقال هذا حره نفسی و خیر ما عندی الحررات  
 فتحی و رانك سکونیه لانی اخدم من حررات نفس الناس شیاً یعنی زکات مالندن فختار و کر بده اولنلرندن  
 الماک الحزور حانك فتحيله و و اوک كسری بله کوچك دپه جملر الحروره حانك فتحی و رانك سکونیه واحدی الحرور  
 كذلك حانك فتحی و رانك سکونیه شول اوغلاندر که اعضاسنه شدت و قوت کلینه و حالاً خدمت اوزن اوله  
 و یعقوب ایتدی شول اوغلاندر که کاله ابر شوب خدمته بر ایه و لکن هنوز خدمت ایتمه مش اوله الحرور فتحيله  
 و و اوک تشد بده بمعناه الحروره حانك فتحی و و اوک كسری بله جمعی حریران حانك فتحی و رانك كسری بله روم  
 ایلرندن شول ایتمک اسیدر که تئوزك اوکنده در الحسر حانك فتحی و سینك سکونیه اجمق کشف معناسنه

حرر

حسر



حصار

الحسورة مؤنث الحصار حانك ففتح وصاد مهملة نك سكونيله برنسنه يى طار ايتك واحاطه ايتك يقال حصره  
يحصره حصر اى ضيق عليه واحاط به وحصر عدو برطائفة يى احاطه ابدوب تضيق ايتكه دخی دیرلر يقال  
حصر العدو وحصرون اذ اضيقوا عليه واحاطوا به وحصر حبس ايتكه دخی دیرلر يقال حصرت الرجل فهم وحصرون  
اى حبسته لخصير حانك ففتح وصادك كسرى ومد بلاء بخيله وحصير بور يابيد دخی دیرلر نته كم مشهور در وحصير يان  
معناسنه ده كاور جنب كى اصمى ايتدى حصير شول طمر ك مابني در كه اتك و دو هنك ياننده ارقرى ظاهر  
اولور يان نهايت بولدوغى يره دك وحصير ياد شاهنه دخی دیرلر وراى حجابله اولد غچون وحصير حبس  
خانويه دیرلر قال الله تعالى وجعلنا جهنم للكافرين حصيرا وحصير خرم اقدو قلمرى يره دخی دیرلر الحصار حانك  
كسرى ايله شول ياصدغه دیرلر كه دو هنك اوز ر بنه برغوب مؤخرن يو كسك ايدر لر دوه سمر بنك رد قاشى  
كسى ومقدمن دخی يو كسك ايدر لر سمر ك او ك قاشى كسى وحصار عدو خصمى احاطه ايتكه دخی دیرلر يقال  
حاصره محاصرة وحصار الا حصار دوه هنك اوز ر نده بووجه اوز ر يصدق قومق يقال احتصرت البعير الحصر  
ففتح تينله يور لوب عاجز اولمق يقال حصر الرجل يحصر حصر امثل تعب تعبوا وحصر كوكس طار لغنه  
دخی دیرلر يقال حصرت صدور هم اى ضاقت واما بارى تعالينك اوجاؤم حصرت صدور هم يبور دغى قول  
شريفنه اخفش وكوفيون حصرت جملة سنك حال اولماسن جائز كور ديلر اكر چه فعل ماضى در وسببويه  
كلمة قدسز جائز دكلدرد يوب حصرت جملة سنى دعائيه يى حمل ايتدى وحصير نخل معناسنه ده كاور يقال  
شرب القوم فحصر عليهم فلان اى نخل وهر كسنه كه برنسنه دن امتناع ابدوب اكاقدرا اولسه حصر عنه دیرلر  
بوسبب دن حصر فى القرية دیرلر وحصير عن اهله دیرلر اهليله جمع اولياسه الحصر حانك ففتح وصادك كسرى بله سرنى  
زياده صقلاين كسنه الحصور حانك ففتح وصادك ضميله صويولى طار اولان ناقة ضيقة الاحليل معناسنه  
حصرت الناقة دیرلر صادك ففتحيله وحصور عورنله جماع ايتينه دخی دیرلر وحصور نجيل اولان كسنه ييدخی  
دیرلر حصير كى الحصر حانك ضمى وصادك سكونيله فارن بغانق اعتقال البطن معناسنه ومنه يقال حصر الرجل  
واحصر على البناء للمجهول فيها الا حصار منع ايتك قال ابن السكيت احصره المرض اذا منعه من السفر ومن  
حاجة يربدها قال الله تعالى فان حصرتكم وكشى كندى نفسى تضيق ايتكه دخی دیرلر يقال احصرنى بولى واحصرنى  
مرضى اى جعلنى احصر نفسى الحصرة حانك ففتح وصاد معجمه نك سكونيله برنسنه نك قربى وچور سى ومنه يقال  
كلمة بحصرة فلان بمشهد منه الحصر حانك ففتح وصادك سكونيله كذلك برشهر ك ادى در مسكن ديكله  
معروف اولان يرمقابله سنه كه مسكن كافك كسرى بله كوفه قربته بريرك ادى در الحضر ميمك وصادك  
فتحى ايله حضور وقرب معناسنه يقال كلمته بمحضر فلان اى بمشهد منه ومحضر تجمل معناسنه ده كاور  
وعويو رجوع ايله جك يره دخی محضر دیرلر وفلان حسن المحضر ديسهلر غائب اولنى خير له ياد ايدر ديك  
اولور الحضر ففتح تينله محضر معناسنه در وحصير كذلك شهرده اولمق كه بدوك مقابلى در الحضر حانك ضمى  
وصادك سكونيله سكرتك عدو معناسنه و حاضر قلغه دخی دیرلر يقال احضره غيره الا حصار همزه نك كسرى بله  
سكرتك يقال احضر الفرس احضاروا الا احتضار بعناه يقال احتضر الفرس اى عد الاستحضار سكرتندرك يقال  
اشتخضرت اى اعدتته لخصير ميمك كسرى وحانك سكونى وصادك كسرى ومد بلاء يقال هذا فرس محضر وهذه  
فرس محضير اى كثير العدو ولا يقال محضار وهو من النوادر وعدو عين مهملة نك ففتح ودالك سكونيله سكرتندرك  
الحاضر صادك كسرى بله شهرده ساكن اولان كه بادينك مقابليدر بادبيده ساكن اولان معناسنه وحاضر  
جاعات كثيره ييدیرلر يقال حاضر طى پس بومعنى جمع اولور نته كم سمان سامر و حجاجه حاج دیرلر

حضر

وسامر

حضر

وسامر سین مهمله ابله حکایت ابدیجی معنا سنه در بقال فلان حاضر بموضع کذا ای مقیم به الحضار  
 حانک ضمی وضادک تشدید بیدله حاضرک جمعی مقیلمر معناسنه المحاضر میمک فخی وضادک کسر بله حاضرک جمعی  
 والحضرة بالفختین كذلك حاضرک جمعی مثل کافر وکفرة الحضرة بادیه نیک یعنی بیابانک مقابلی که المر شهر لر  
 وکوبلر در بقال فلان من اهل الحضرة وفلان من اهل البادية الحضری فختینله ویانک تشدید بیدله حاضرده  
 ساکن اولان کسنه یه دیرلرته کم بدوی بادیه ده ساکن اولان کسنه یه دیرلر حاضر حانک فخی ورائک کسری اوزن  
 بناسیله بر بلدک اسمیدر بقال حضار والوزن مخلفان یعنی حضار اولو بلدز ووزن اولو بلدز بونلرک ابله سی  
 اند ایحکمکه باعث اولجیلر درزیر بونلر سهیل اولو بلدزه مشاب اولدو غیچون کورن بوسهیل دردیو یومین ابدر  
 الحضرة حانک فخی وضادک کسری ومد بله دورت بشر نفر کسنه در که غرایم ایزم ابدرلر الحضرایر حانک فخی  
 وهمزه نیک کسر بله حضیره نیک جمعی وحضیره كذلك شولر ابر بکه دیرلر که جراحیته جمع اولوروشول صاری صویه  
 دیرلر که ولدله رحمه حاصل اولور بقال لقت الشاة حضیره هاوهوما بلیقیه بعد الولد من السخند والقذی وسخند  
 سینک ضمیله وخالک سکونیه شول صاری صودر که ولدله ظهون کلوروقذی قافک فخیله وذل معجه والاف  
 مقصون ابله شول قوی بیاض نسنه در که قیون قوز بلر کن ظهون کلورالمحاضرة میمک ضمی وضادک فخیله دیز  
 بدیزاوتور مق بقال حاضرته ای جائته عند السلطان و بویاب مغالبه دن ومکثره دن درو محاضره سکر دشیمکه  
 دخی دیرلر بقال حاضرته حضار ای عدوت معه الحضار حانک کسر بله یورجسی وسکرتمسی کوزل اولان دووه بونک  
 واحدی وجمعی برابر درو حضار كذلك سکر دشیمک معناسنه ده کلورننه کم الان مرورایتدی وحضار شول نااقه یه  
 دیرلر که قوی اوله ویوکرک اوله بقال نااقه حضار اذا جمعت قوة ورحلة ورحلت رانک ضمیله جودت سیره دیرلر  
 الحضرة حانک کسر بله شهر ده مقیم اولمق الحضرة بفتح الحاء بمعناها فی رواية الاضحی الحضور ضمتیننه غیبتک  
 مقابلیدر بقال حضر الرجل حضور امن الباب الاول وفرایتدی حضر دخی لغت درضادک کسر بله بقال حضرت  
 القاضی امرأة ولكن مضار عنده محضر کلور پس ماخسی کسر عینله اولمق مشکل اولوروقساوت حاصل اوله ده  
 دخی حضره الهم دیرلر الحضار حانک فخی وضادک کسر بله شول کسنه در که سفره یرامیه المحتضر میمک ضمی وضادک  
 کسر بله شول کسنه در که حضره کله یعنی بادیه بی ترک ابلیه الاحضار همزه نیک و تانک کسر بله قساوت کلک  
 الحضار فختینله وضادک ضمی وتشد بیدله بمعناه المحتضر میمک ضمی وضادک فخیله والمحضور میمک فخی وضادک  
 ضمیله کثیرا لافه معناسنه در بقال اللبن محتضر ومحضورای فیه افة کثیره فان الجن محضره وبقال اللبن محتضر  
 فغط اناک یعنی سود قودغک طرفی ستر ابله وانکنف محضوره یعنی ادب خانه لر محل حضر در قال الله تعالی واعوذ  
 بک رب ان محضرون ای ان بصیبنی الشیاطین بسوا الحضور ضمتینله حاضرک جمعی بقال قوم حضورای حاضر ون  
 و بواصلنک مصدر ابدی جمع معناسنه استعمال اولندی حضور حانک فخی وضادک ضمیله یمنده بریرک ادی در  
 حضر موت حانک فخی وضادک سکونیه بر شهرک ادی در و برقبیله نیک دخی ادی در وحضر ابله موت ابله  
 اسم در که اسم واحد قلتمشدر اکر دبلر سک اسم اولی فتح اوزن مبنی قیلر سن واسم ثانی بی لاینصرف اعرابیه معرب  
 قیلوب هذا حضر موت دیر سن واکر دبلر سک اولی ثانیه اضافت ابدوب هذا حضر موت دیر سک یعنی حضری  
 معرب قیلوب موتی محرور ابدر سن حال بو بله در سام ابر صده ورام هر مزده ومار سر جسده وسام ابرص کرتن  
 کله یه دیرلر ورام هر مز بر شهرک ادی در ومار سر حبس اسماء عجمدن در الحضری حانک فخی وضادک سکونیه ویانک  
 تشدید بیدله حضر موته منسوب اولان کسنه حضیر موت تصغیر بدر الحضارمه جمعیدر نقول فلان من الحضارمه  
 حضار صر فلان دبد کاری جانور که یرتجیلر دن در و بعض دیار ده اکایلیلو قورت دخی دیرلر و مز بون حضار  
 اددبیلر قارنی عظیم اولد غیچون وبومعرفه در منصرف اولماز معرفه لکی حالنده ونکره لکی حالنده زیرا

حضر

بوعلم جنسدر صیغه جمع اوز رزیراوطب حضر و اوطب حضاجر دیرلر و و طب و اوک فحی و طاء مهمله نك  
 سکونيله سود نلومنه دیرلر و بوتقر یردن فهم اولنور که حضجرک اصل معناسی نلوم اوله الحظر جانک فحی  
 و طاء معجه نك سکونيله منع ایتمک حجر معناسنه که اباحتک مقابلیدر الحظور میمک فحیله منع اولنان نسنه  
 محرم معناسنه الحطار جانک کسر بله و الحظیره جانک فحی و طانک کسری و مدبله شول حولی در که دوه ایچون  
 ایدر لر بلدن و صغوقدن حفظ ایسوزن ایچون که اگاغل دیرلر المحتظر میمک ضمی و طانک کسر بله اغل اشلین  
 کسنه و باری تعالی نك قول شریفنه کھشیم المحتظر قرأت اولنمشیدر طانک کسر بله و فحیله شول کسنه که  
 کسر له قرأت ابتدی معنای فاعلی دبلدی نته کم فحیله قرأت ایدن مفعولی دبدی نکد الحظیره قلیل الحیر اولان  
 کسنه بقالنه نکد الحظیره و نکد نونک فحی و کافک کسر بله معاشی نك اولان کسنه ابو عبیده ابتدی بن ظن ایدرم  
 که بو کلامه امواله حظیره نسیمه اولنمش اوله نجیل اولان کسنه مالی منع ایتمک ایچون پس حظیره فعیله اولور  
 مفعول معناسنه و ظاهر بودر که استعان اوله خیری حظیره بی تشبیه ایتمش اولر وسیله نجات ولدغی جهندن  
 پس نکد الحظیره قلیل الحیر معناسنه اولمسی بواعتبار ایله اولور الحفر جانک فحی و فانک سکونيله و الاحترار همزه نك  
 کسر بله قازمق یقال حفر ت الارض احفرها من الباب الثانی و احتفرت الارض و حفر ار قلمق معناسنه ده کلور  
 یقال حفره حفر ای هر له و یقال ما حامل الا والحمل یحفرها الا الناقة فانها سمن علیه و حفر دیش دیننه اولان  
 چور که دخی دیرلر تقول فی اسنانه حفر یقال حفر ت محفر مثل کسر بکسر کسر اذا فسدت اصولها و جوهر بنک  
 بو تعبیرندن فهم اولنور که کسر فعل لازم دخی کله مکر که مراد مجر د باین بیان اوله و یعقوب ابتدی حفر شول  
 سو لچیلر در که دیشلر دیننه چقار یقال اصبح فم فلان محفور الحفرة جانک ضمی و فانک سکونيله چوقور که  
 قازمغه حاصل اولمشدر الحفر جانک ضمی و فانک فحیله جمعی قازلن یرلر معناسنه الاستحفار بریرک قازلمسی قریب  
 اولمق یقال استحفر النهر اذا حان له ان یحفر الحفر فحیله قازان چقور دن چقان طیر اقدر هدم کبی فحیله  
 یقندی معناسنه بعضیلر ابتدی حفر شول مکانه در که انده حفر واقع اوله الحفر فانک کسر بله طوار طر ناغی الحوافر  
 جمعی و کاه اولور که حافر ایله استعان تقدم دیرلر الحفرة بر نسنه نك ابتداسی و فی المثل النقد عند الحفرة قال یعقوب  
 ای اول کله و یقال التبعی القوم فاقتتلوا عند الحفرة ای عند اول ما التقوا یعنی ابتدا بولونند قلری حینه و باری  
 تعالی نك نامر دودون فی الحفرة قول شریفنه مراد فی اول امر نادیمکدر و حافره بر کسنه نك کلدکی یوله دخی  
 دیرلر بقال رجوع علی حافرة ای الطریق الذی جاء منه الحفر جانک فحی و فانک کسر بله قبره دیرلر الحفور میمک  
 فحیله شول اغز در که انده سو باجی چقمش اوله یقال اصبح فم فلان محفور او قدمر الاحفار همزه نك کسر بله قولن  
 دیشلر ن د کشمک یقال احفر المهر للثناء والارباع والقروح اذا ذهبت روضعه و طلع غیرها اثنا کسر همزه ایله  
 ایکنجی بلی تمام ایدوب و حنجیه داخل اولمق ارباع دورد نجیه قروح بشنجیه داخل اولمق و روضع ضاد معجه ایله  
 قولن دیشلر بدر الحفری جانک کسری و فانک سکونی و الفک قصر بله براوتوک اسمیدر الحقیر ذلیل اولان نسنه  
 الحقارة جانک فحیله ذلیل اولمق یقال حقر حقان من الباب الخامس الحقر جانک فحی و فافک سکونيله ذلیل طومتق  
 یقال حقره من الباب الثانی لا حتقار کذلک حور طومتق الاستحقر بمعناه کذلک یقال حتقره و استحقره ای استصغره  
 التحقرانک فحی و فافک ضمیله حقیر کلک یقال تحقر الیه نفسه اذا صار نفسه حقیر اعنده التحقیر علی وزن التکریم  
 حقیر کورمک الحقرات میمک ضمی و فافک فحی و تشدید بله ذلیل اولان نسنه الحقرة میمک فحی و جانک سکونی  
 و فافک کذلک فحیله ذلیل کورمک یقال هذ الامر محقرة بک ای حقارة الاحتکار طعامی جمع ایدوب بهایه  
 چقمسون دیو حبس ایتمک الحقرة جانک ضمی و کافک سکونيله محتکر اولمق الحقرة قرمزى رنگ الاحمر همزه نك

حظر

حفر

حقر

حکر

حقر



وميمك كسر بيله والا حميرار همزه نك كسرى وميمك كسرى ومديله قز زمق واحمارنك ادغامي جائز اولدوغنك  
 وجهي بودر كه ملحوق دكلدره اكرر باعیده بونك امثالی اولیدی ادغامي جائز اولمازدی اقعنسسك ادغامي جائز  
 اولدغی کی احمر نجم لفظنه ملحوق اولدوغچون الاحمر همزه نك فتحی وحانك سكونيله قرمزی لونله متصف  
 اولان نسنه بقال رجل احمر واحمر عجم طائفه سنه دخی دیرلر بقال اتی كل اسود منهم واحمر ولا بقال ایض معناه  
 جميع الناس عربهم وعجمهم واحمر ثمودقدار بن سالفك لقبی در كه صالح نینك صلوات الله علیه ناقه سن  
 اول سكونیلش ایدی الاحمر همزه نك فتحی وميمك كسرى ایله جمعی وقچنكه قرمزی رنگله بویانن نسنه دیلسك  
 كذلك احمر دیرسن ولكن بونك جمعی الحمر كلور حانك ضمی وميمك سكونيله الحمر احانك فتحی وميمك سكونيله  
 والفك مديله عجم طائفه سیدر كه عربك مقابلی در زیر انلك اكثری اشقر اللون درو حمر ابرنسنك يكسنه  
 دخی دیرلر بقال وطأة حمراء تازة ایز معناسنه كه وطأة دهیاء اسكی ایز معناسنه در ودهمادال مهمله ایله سیاه  
 ديك اولور وسنه حمراء قتلوق بیلنه دخی دیرلر بقال سنه حمراء ای شدیدة الاحمرة همزه نك فتحی وميمك  
 كسری بيله عجم طائفة سندن بر قوم در كه كوفه ده مقیم اولمشلردی ومضر الحمر اء دیرلر مضر تفسیر اولنلو اولسه  
 واحمره شراب وسمزانه وزعفران دخی دیرلر الاحمران همزه نك فتحیله ونونك كسری بيله الله حمردن عبارت در بقال  
 اهلك الرجال الاحمران اللحم والتمر وقچنكه اهلك الرجال الاحمرة دیسه لر صیغه جمع اوزن حمرو لحم وزعفران مرادا  
 اولور كه زعفرانيله طیب باقمق زیاده معتبر در طائفه عرب قتنه الموت الاحمر زیا ده شدید اولان اولم ومنه  
 الحديث كذا الاحمر البأس اتقینا رسول الله ای اذا اشتد احتمال الهلاك اتجأ نالیة الحمار حانك كسری بيله خریدید كسری  
 حیوان غیر معناسنه عین مهمله نك فتحیله الحمر حانك فتحی وميمك كسرى ومديله والحیرة شول اق قایشه دیرلر كه  
 اوزری صی بلسدر انوكله اكرلك اكرین بكدلر والحمر حانك ضمی وميمك سكونيله والحمر ضمتینله والحمرات كذلك  
 ضمتینله والا حمرة همزه نك فتحی وحانك سكونی وميمك كسری بيله بوجمله سی حمارك جمعی در الحمر حانك ضمی  
 ویانك كسرى وتشدید بيله نضعیروزی اوزن رجالدن بر كسنه نك لقبی در الحمر ویانك فتحی وحانك سكونی وميمك  
 ضمیله بیان اشكی حمار الوحش معناسنه الحمار حمارك مؤنثی وحماره شول طاشلره دیرلر كه حوضك اطرافنه دیرلر  
 تاكه صوبی بیانا قمیمه وكذلك صیادك او كاهه اولان او بنك طرفنه ديك كاری طاشلره دخی حماره دیرلر حمار  
 قبان حانك كسری بيله وقافك فتحیله ویانك تشدید بيله بر بوجكدر كه چكر كه شككنه اولور انجهرك واوزوزق  
 وقناتلری یوقدر واکبعضه لا بتمه دوه جك دیرلر الحماران حانك كسری بيله شول بکی طاشلره كه انلری ديكوب رقری  
 اوزر بیه بر طاش قورلر تاكه اوزر نه كشك قور بیلر اول طاشه علاة دیرلر عین مهمله نك فتحیله حمار حانك كسری بيله  
 عاد قومندن بر كسنك ادی در انوك اولادی وفات ایتكین العیاذ بالله تعالی ككفر عظیمه كافر اولوب ولا یثنه هر كم  
 اوغراد بسه اتی كفره دعوت ایدردی اكر اجابت ایزسه قتل ایدردی حتی ضرب مثل اولوب كفر من حمار دیرلر الحمر  
 حانك ضمی وميمك فتحی وتشدید بيله برایشی قرمزی قوشغزدر كه اكافیه قوشی دیرلر سر چهیه شنبه در الحمره واحدی  
 الحمر والحمره حانك ضمی وميمك فتحی ومخفیضیه جمعناهما ابن لسان الحمره عرب خطیبیلرندن بر بنك لقبیدر كه ادی  
 عبد الله بن حطین در الحمار حانك فتحی وميمك تشدید بيله اشك صاحبی اولانلر در كه سفرده یوك كوتوزرلر الحمره  
 كذلك حانك فتحیله وميمك تشدید بيله واحدی در جمال كبی دوه جی معناسنه ویغال كبی قارچی معناسنه  
 الحمره ميم اولك ضمی ویانك كسرى وتشدید بيله خرمیه دن بر طائفه در كه انلر مبيضه نك فخالفیدر ومبيضه دخی  
 یاه مشدد نه نك كسری بيله وضاد معجه ایله انلر کی بر طائفه در حمارة القیظ حانك فتحی ووانك تشدید بيله یاز كوننك  
 انسیدر وقیظ قافك فتحی ویانك سكونيله وطأة معجه ایله یاز كونیدر صیغ معناسنه وكاه اولور كه ضرورت  
 شعر ایچون رای تحفیف ایدرلر الحمار حانك فتحی ووانك تشدید بيله جمعی التحمیر حمیر طائفه سنك لغی اوزن نكلم ایتك

ومنه قولهم من دخل لفخار حمري تكلم بكلام حمير پس حمير فخرج امره اخراج اولئشدر اگر چه صور تا خبر در  
 و طغراف عام وزنی اوزن بر شهر ك ادی درین ولا یئندك حمير ميمك كسرى و حانك سكونی و ميم اخرك فختيله سمراتی  
 اسب پالاتی معناسنه الاحمر همزه نك ضمی و ميمك كسرى بله بر شهر ك ادی در الحمر حانك فختی و ميمك سكونیله  
 قابشك یوزن صویق و یعقوب ایتدی حمير قابشك باطن صوب یغلیوب انوكله بر نسنه دېكمكدر تاكه  
 سهولتله دېكله و حمير كذاك قوبنك در یسن چقرمغه دیرلر بقال حمير شاته بچمرها اذا نتقها و نتق بونك فختی و تانك  
 سكونی بله قیونك در یسن چقرمق در حمير حانك كسرى و ميمك سكونی و یانك فختيله بر قبيله نك باباسنك اسمی در كه  
 اول حمير بن سبأ بن شح بن يعرب بن قحطان در روزمان اوله سلوك انلردن اولوردی و حميرك علمی عر حج ابدی سفر جل  
 وزنی اوزن فختينله حمير فختينله اتك اغزی یامر رايحه بعلقار په یی چوق صوب تخمه و لمین بقال حمير البردوز حمير حمرا  
 من الباب الرابع اذا صاب له سنق من الشعير فينتن فاه و سنق سین مهمله ابله و نونله تخمه و لمق در و بردون بانك  
 كسرى و ذالك فختيله بار كير معناسنه در الحمر حانك و ميمك كسرى و رانك تشد بد بله شول یغمور دیرلر كه بر یوزنی  
 قویروب صویه غایت شد تنن الخيرة حانك فختی و نونك كسرى و مد بله كرك اورتی سنده فاوشن ییری  
 عقد الطاق معناسنه و حلاج یاینه دخی دیرلر صاحب صراح حنيره كنگره طاق دیمشدر حالا كه كنگره دیوار  
 اوزنله اولان بدنلر در دیونعبیر ایشلر در تاء مل اولندك حنير حانك كسرى و نونك سكونی و زانك فختيله و قافك  
 سكونیله قصير القامة اولوب مذموم اولان كسنه سیمو یه ایتدی نون قجن ثانی واقع اولوب ساكن اولسه اكلز اید  
 دینز الا دلیل قاطعه الحور حانك فختی و وواوك سكونیله الحور ضمیتله رجوع ایتك معناسنه بقال حار یحور حورا  
 و حوورا ای رجوع و بقال حار بعد ما كار و كورز یاده اولمغه دیرلر و بقال نعوذ بالله من الحور بعد انكورا ای  
 من النقصان بعد الزيادة الحور حانك ضمیله كذاك رجوع معناسنه و فی المثل حور فی محارة ای نقصان فی نقصان  
 و بو مثل ضرب اولنور شول كسنه حقنه كه حالی زیاده دن نقصانه یوز طوته و حور كذاك اسمدر  
 رد معناسنه و منه قولك طخت الطاحنة فاحارت شیئا ای ماردت شیئا من الدقيق و حور كذاك هلاك  
 معناسنه در الخائر هالك معناسنه بقال فلان حائر یا تراى هالك كه بائردخی هالك معناسنه در و حائر كساد  
 معناسنه دخی كلور الحارة ميمك فختی ابله صدف كه انجوقابی در و انجوقابنه شبیه اولان نسنه لر در قولاك اچ  
 یوزی كبی مثلا و محارة الحنك دپوطوار طماغنه نعلبند علاج ایتدی كه ره دخی دیرلر و محان او موز باشی دوندی كه ره  
 دیرلر مرجع كتف معناسنه الحار ميمك فختيله مرجع معناسنه الحور فختينله شول قمر می در پلردر كه انوكله سپدلر  
 قیلرلر الحورة فختينله كذاك واحدی و حور كوزك اقیاق و سیاهی سیاه اولمق الحوراء شول عورت در كه كوزنك قی  
 زیاده اقیاق و قراسی زیاده قره اوله تنه كم مرور ایتدی بقال امرأة حوراء ای بینة الحوراء حورار كوزوجه مذكور اوزن  
 اولمق بقال حورت عینه حورار او حورار بر نسنه اقیاق اولمغه دخی دیرلر بقال حور الشی ای بیض اصمعی ایتدی بن  
 بلزم كه كوزده حورنه و جهاله اولور ابو عمرو و ایتدی حور كوز جمله سیاه اولمق در كيك كوزی و بقر كوزی كبی و ایتدی  
 نبی ادمه حور یوقدر بلكه نسایه حور العین دپد كاری مز بورلك كوزی كيك كوزن و بقر كوزن تشبیهادر الحور  
 علی وزن التكریم یزى اغارتق و غیرى نسنه یی اغرتغه دخی دیرلر بقال حورت الطعام فا حورای بیضته فایض  
 و دوه نك كوزی دائره سنه داغ اورمغه دخی دیرلر بقال حور عین بعيرك ای حمر حواها بکی و حور اتمكچی  
 اتمكچی یا پوب حاضر لمغه دخی دیرلر بقال حور الحبة اذا هیأها و ادارها لیضعها علی الملة و مله ميمك  
 فختی و لامك تشد بد بله اسی كول اسی قوم الحوار بون حانك فختی و رانك كسرى و یانك تشد بد بله عیسی نك  
 صلوات الله تعالی علیه اصحابدر و مز بورلره حورایون دپد كاری بز اغرند قلی ایچون ابد بكه انلر ك صنعنی  
 قصابلق ابدی بعضیلر حورای معینه دیرلر ناصر معناسنه نبی اكرم صلی الله علیه وسلم ایتدی

حنر  
 حور

الزبير بن عبيد بن جراح من امي واحتمل انك نبيك صلى الله عليه وسلم كلام شر بفنن زبيره حوارى اطلاقى  
 على وجه التشبيه اولة الحواريات نسا طائفه سيدر ومزبور له حواريات ديدك كاري بياض اولد قلري ايجوندر  
 الاحور همزه نك فتحيله وحانك سكونيله مشتري ديدك كاري بلد زدر واحور عقله دخی دیرلر بقال مايعيش  
 باحوراي بعقل الاحورى همزه نك فتحيله و بانك تشدد بدبله بياض اولوب تراولان نسنه الحوارى حانك ضمی  
 وواوك تشدد بدی والفك قصر بله ما كولات قسمندن شول تركه در كه اغاردلمش اوله بقال هذا دقيق حوارى  
 المحورة ميمك ضمی وحانك سكونى ووانك تشدد بدبله انجدر شول بيوك چناقدر كدياغ سور مكله اغردلمش اوله  
 المحوره ميمك كسرى وواوك فتحيله شول انجدر كذا تمكجى اولكله اتمك اچر ومحور شول اغاجه دخی دیرلر كه قيو  
 اوزرنده اولان بكره انوك اوزرنه دوزره كاه اولور كه انى دموردن دخی ایدرلر الحوار حانك ضميله دوه ياوريسى در  
 ومزبون حوار دیرلر تاكه انا سندن منفصل اولنجه فن منفصل اولسه فصیل دیرلر الاحورة همزه نك فتحی وواوك  
 كسرى بله جمع قلنى الحيران حانك كسرى بله والحوران حانك ضميله كذلك جمع كثرى الحوران حانك فتحيله وواوك سكونيله  
 شام شر بفنن بر يك ادبدر الاحورة ميمك ضمی وواوك فتحيله ابيك كسنه برى بر بله جوابلشقى التحاور بر قاج كسنه برى  
 بر بله جوابلشقى الاحارة همزه نك كسرى بله جواب دوندر مك بقال كلمته فالاحارالى جواب الاحو بر حانك فتحی وواوك  
 كسرى بله ومدبله والحوية كذلك المحورة ميمك فتحی وحانك ضميله والحوار حانك فتحيله بونلرك دوردى دخی  
 بر معنایه در جوابدن عبارتدر بقال كلمته ومارجع الى حوير اولا حويرة ولا محورة ولا حواراى اى مارد جوابا  
 الحيرة والحير حانك فتحی و يانك سكونيله ابيك سندن دخی متحيرا ولى بقال حار مجير حيرة و حير اى تحير فى امره الحيران  
 حانك فتحی و يانك سكونيله متحير اولان كسنه الحيارى حانك فتحی والفك قصر بله جمعى بقال هو حيران وهم قوم  
 حيارى التحير على وزن التكریم متحير قلىق التحير فتحتهنله و يانك ضمی وتشدد بدبله متحير اولق بقال حيرته فتحير وتحير  
 صوبك بر بره جمع اولوب دورا تسمى و مكان صوبله طولمغه دخی دیرلر بقال تحير المكان بالماء اذا امتلاء الحاء همزه نك  
 كسرى بله صو جمع اولد و غى بر جمع مامعنا سندن الحيران حانك كسرى بله والحوران حانك ضميله حائر ك جمعى صو جمع علمى  
 معناسنه الحائر الباء ترايشه كوجه رامين كسنه بقال ر جل حائر با ر اذا لم يتجه بشئ الاستحارة بر كسنه نك  
 صوبله سن دبلك بقال استحاره اى استنطقه وهضم اولق بقال استحير الشراب على البناء للمجهول اذا اسبغ  
 واتساعه سين مهمله وغين معجه بله هضم اولق واستحاره بر بر صوبله طولمق بقال استحار المكان بالماء اذا امتلاء منه  
 المستحير ميمك ضمی وحانك كسرى ومدبله غر بلوت كه انى سوق ایدر روزكار اولما غين متردد اولور سحاب ثقيل  
 معناسنه الحير حانك فتحی و يانك سكونيله غله شبيهه اولان بدرى يا خود قور ويه شبيهه اولان يردرو منه حير الكبر بلاء  
 الحيرة حانك كسرى ومدبله بر شهر ك ادبدر كوفه قرننه الحيرى حانك كسرى واخرده اولان يانك تشدد بدبله ذكر اولمان  
 شهره منسوب اولان كسنه الحارى يانك تشدد بدبله حيره يه منسوب اولان كسنه درو بونست على خلاف  
 القياس در كويا كه يابى الفه قلب ايشلردر و حيرى ابدى معناسنه دخی كلور بقال لائيك حيرى دهر اى ابدى  
 فصل الحاء الحير حانك فتحی و يانك سكونيله شول ارق قو يه حق نسنه كه عظيم اوله توشه دان بزر ك معناسند الحبور  
 ضمتنله جمعى و كاه اولور كه ناقه كاتشبيهه اولنوب كثره لبنده خبر له تسميه اولنور الحير فتحتهنله واقع اولدى ديو  
 يا خود اولمادى ذيو بلد ير بلن نسنه الاخبار همزه نك فتحيله جمعى الاخبار همزه نك كسرى بله والتخبير على وزن  
 التكریم خبر و يرمك بقال خبر ته بكد او خبر ته بمعنى الاستخبار همزه نك كسرى وسينك سكونيله خبر طلب اتمك  
 الخبر فتحتهنله و يانك ضمی وتشدد بدبله كذلك خبر طلب اتمك الخبر ميمك و يانك فتحيله خبر و يره جك يركه منظر ك  
 مقابلى در نظر ابد جك بر معناسنه الخبره ميمك و يانك فتحيله كذلك بمعناه الخبره ميمك فتحی و يانك ضميله

حير

حير

بعناه ايضا خبراء خانك فتي و بانك سكوني و الفك مديله شول دوز و ملايم اولان پردر كه انه سدرد بد كرى  
اغاج بتر خبارى خانك و رانك فتييله و الخبارى خانك فتي و رانك كسر بله صحارى و صحارى كى جمى الخباروات خانك  
فتي و رانك سكونيله كذلك جمى الخبار خانك فتي و بانك سكونيله يرسدر بتور مك بقال خبر الارض من الباب  
الرابع الخبار خانك فتي و بانك كسر بله شول پردر كه سدر بتون الخبراء خانك فتي و بانك سكوني و الفك مديله  
بعناه الخبار خانك فتي ايله شول ملايم پردر كه انه حشرات دلكرى چوق اوله الخبار خانك ضمي و بانك سكونيله  
بلك معناسنه بقال خبر يخبير من الباب الرابع و بقال من اين خبرت هذا الامر و خبر بجر و امتحان معناسنه ده  
كلور نقول خبر ته اخبره خبر او خبره بالكسر من الباب الاول اذ ابوت ته الخبره خانك كسرى و بانك سكونيله تجر به  
ايمك على مامر انفا الخبير خانك فتي و بانك كسرى و مديله بيلجي عالم معناسنه و انجي اكار معناسنه و خبير او ته دخی  
ديرل نبات معناسنه و في الحديث يستخبل الخبير و ياكله و استخلاب خاء معجه ايله قطع معناسنه اى بقطع النبات  
ويا كله و خبير دوه يو كنه دخی ديرل و ابو عبيد ايتدى خبير دوه اغزند اولان كوپكدر المخابرة ميمك ضمي و بانك  
فتييله بدن حاصل اولان نسنه نك بعضى اوزن عقد مزارعت ابدوب اشتراكه اكين اكنك الخبار خانك كسرى  
و بانك سكونيله كذلك مشاركت اوزن زراعت ايمك انما بور على وزن الكافور بربرك اسميدر شام شريفنا حيه سنه  
خبير خانك فتي و بانك سكوني و بانك دخی فتييله بر موضعك اسميدر حجاز ده بقال عليه الدبرى و حى خبيرى و دبر  
فتييله جراحته ديرل و عسكر صنمغه دخی ديرل هزيت معناسنه الخبره خانك ضمي و بانك سكونيله حصه كه حين  
قسمته اخذ اول نور كرك خومك اولسون و كرك غير بله اولسون قال ابو عبيد بقال تجر و اخبره اذ استرو اشاة  
فد بحوها و اذ نسوا الخبار خانك فتي و بانك سكونيله غدر ايمك بقال ختره اى ظلمه الخبار خانك فتي و بانك  
تشدد بديله غابت ظلم اهلى غدار معناسنه الخبيته عور خانك فتي و بانك سكوني و بانك فتي و عينك ضميله شول  
نسنه در كه انوك برقرار حالى اولى بوس سرعت زواله اوله سراب كى و شول نسنه كى كه ياز كونلر نه حرارت هواده  
اور بچك اوى كى كوك يوزندن نازل اولور و كاه اولور كه غوله و بلايو و قورده دخی خبيته عور ديرل الخباره خانك ضميله  
بر نسنه نك بقيه سى و خبار شول نسنه در كه طعام بد كرى سيني اوزن نه باقى قالمش اوله الخبار خانك و نونك فتي  
و بانك كسر بله حتمير نسنه در كه خلقك متاعندن باقى قلوبور يوكلرن يوكلتد كلر نه الخبار ضميتنه غليظ اولوق  
رقنك مقابلى در بقال ختر اللبن يخبير من الباب الاول و فر ايتدى ختر دخی ديرل باب خامس دن ولكن لغت قليله در  
و كسائى ختر دخی روايت ايتدى كسر بله و بر طائفه يقار شمعده دخی ديرل بقال خترت نفسه بفتح الشاء اى اختلطت  
واقامت معناسنه ده كلور بقال ختر فلان اى اقام فى الحى ولم يخرج مع القوم الى الميثة و ميره ميمك كسر بله و همز نك  
سكونيله كين الموق انتقام معناسنه و اكر ميره اجوف يائى اولور سه طعام معناسنه اولور الخبراء خانك ضمي و بانك  
فتي و الفك مديله خاثر كى جمى مختلف اولانر معناسنه بقال قوم خبراء لانفس الخبى خانك فتي و بانك سكوني  
و الفك قصر بله كذلك جمى مختلف معناسنه الا خبار همزه نك كسر بله ياغى غلظتى اوزن ترك ابدوب اتمك بقال  
اخرت الزبد تركته خاثر او ذلك اذ الم نذب و فى المثل ما يدري يخبيرام يذب الحدر خانك كسر بله و ذلك سكونيله  
يرده سنتر معناسنه المخدرة ميمك ضمي و ذلك فتي و تسدد بديله اهل پرده اولان عورت بقال جارية مخدرة اذا  
لزم الحدر الحدرد لك كسر بله داخل پرده اولان كسسه بقال اسد خادراى داخل الحدر و خدر دن مراد ارسلانك  
يتاغ ابدند كى مپشه در و خادر شول كسسه يه ديرل كه كسل اوزن اولوب فتوردن خالى اوليه الا خدار همزه نك  
كسر بله ارسلان مپشه ده تماغى التزام ايدنك بقال خدر الاسداى لزم الحدر و اخبدر اهل بيته مقيم  
اولوب انلرى خالى ترك ايتما مك بقال اخبدر فلان فى اهله اى اقام فيهم و اخبدر يعنون طوقنغه دخی

ختر

خنصر

ختر

خدر

ديرل

دیرلر بقال اخدر القوم ذاتلهم المطر واطلال طاء مهمله ابله یغمور چله مک خدر خانک ضمی ودالک سکونبله  
انصار دن بر جماعت در که ابوسعید خدری نلردن در الخداری خانک ضمی ویانک تشد بدبله قره کویجه لیل مظلم  
معناسنه وقره بلوت سحاب اسود معناسنه الخداریه خانک ضمی ویانک کذلک تشد بدبله عقاب دبدکاری  
قوش لونی سیاه اولدوغیچون خدارید دیرلر بقال بعیر خداری ای شد بد السواد وناقه خداریه الخدر فختینبله  
برسنه یفتور کلک وایوشمق بقال خدرت رحلی و خدرت عظامی یعنی قجن ایق اویشه وکلره فتور که  
بوبله دیرلر ویغمور دخی خدر دیرلر الخدر خانک فختی ودالک کسر بله شول کوندر که انده یغمور سیمیش اوله الخدره  
موتنی بقال یوم خدر وليله خدره الا خدری همزه نک ودالک فختی ویانک تشد بدبله پاناشکی حمار وحشی  
معناسنه الخدر خانک فختی ودالک سکونبله اهو سور یسندن ایرلق بقال خدر الطبی من الباب الاول ذاتخلف  
عن القطیع الخری خانک فختی وارانک کسری ومدبله صوجلامق بقال خرماء یخر خری رامن الباب الثانی وخریر شول  
دوزیره دیرلر که ابکی یوکسک یرک پینده اوله الاخره همزه نک فختی و خانک کسری وارانک تشد بدبله خری برک جمعی  
دوزیرلر معناسنه الحرارة خانک فختی وارانک تشد بدبله چاغلی بیگار بقال عین خرة الحرور ضمتینبله دوشمک  
وسجده یه وارمق بقال خر لله ساجد ایخر خرور رامن الباب المز بورای سقط الاخره همزه نک کسر بله دوشرمک  
بقال ضرب بله فاخرها ای اسقطها الخر خرة علی وزن الزلزلة او یوین کسنه نک و بوغلن کسنه نک خورلدسی  
وثلاثین دخی کلور بقال خر عند النوم وخر خری معنی التخر خری علی وزن التزلزل قارن دیرنک و مضطرب اولق  
زیاده عظمتندن او تر و الخر خانک ضمی وارانک تشد بدبله دکر منک بوغزی که اندن بغدای دوکلور الخر فختینبله  
کوز کوجک اولق الاخره همزه نک فختیله و خانک سکونبله وزانک فختیله کوزی کوجوک اولان کسنه بعضیلر  
ایتدی خری بر کسنه کوزی قویر غیله بقربکی اولقدر الخر خانک فختی وزانک سکونبله بر طائفه در الخازرتانک فختی  
وزانک ضمیله دقت نظراچون کوز قباغن صقمقدر تعامی و تجاهلی کبی که ذانده اولمین نسنه فی اظهار اولور الخرة  
خانک ضمی وزانک فختیله همزه کبی بر مرضدر که فقره ظهرده یعنی ارقه ککنده ظاهر اولور الخری و الخریه خانک فختی  
وزانک کسری ومدبله خرده ات پان لرن چوملکده صوده تمام بشورب وزرینه اون دو مکله اولان طعامه دیرلر  
واکرانده ات اولماز ایسه مجرد اوله طبع اولنور سه عصیده دیرلر الخری خانک کسر بله وزانک کسری ومدبله  
معروف جانورد ر الخنازیر خانک فختیله جمعی و خنازیر بر معروف مرضه دخی دیرلر کدیونده ظهور ایدن چمانلردن  
وخنزیر بر موضعک اسمیدر نته کم بعض اشعارده کلمشدر الخیزران خانک فختی ویانک سکونی وزاء معجه نک  
ضمیله بر معروف اغاچدر که کاعروق قناه دیرلر و خیزران قامشه دخی دیرلر الخیازر خانک فختی وزانک کسر بله  
خیزرانک جمعی الخیزرانه خانک فختیله ووزانک ضمیله کذلک کیده ساکن اولان کسنه ل الخیزری خانک فختی ویانک  
سکونی وزانک دخی فختی والفک قصه بله و الخوزری خانک فختی وواوک سکونی والفک قصر بله بر جنس یوریکدر  
که انده نوع نفکک وارد یعنی قوللرن صالرق وانکلرن طاغدرق یوریک الخسر خانک ضمی وسپنک سکونبله  
و الخسران کذلک خانک ضمی وسپنک سکونبله ضرر ایتیمک بیع وشراده پس بوفر قله فرقان کبی در  
معنای فرقده بقال خسرفی البیع خسرفی من الباب الرابع الخسر خانک فختی وسپنک سکونبله اکسملک نقص  
معناسنه بقال خسرت الشئ من الباب الثانی اذا نقصته وقال الله تعالی هل انبکم بالاحسرین اعمالا اخفس  
ایتدی اخسر بنک واحدی اخسر در اکبر کبی التخسیر علی وزن التکریم هلاک ایتیمک الخنا میر خانک فختیله  
علی وزن القنادیل هلاک معناسنه در واحدی یوقدر الخسر والخساره خانک فختیله ابکسنه دخی  
والخسری خانک فختی ویانک سکونی وسپنک فختی والفک قصر بله هلاک اولق وازمق معناسنه الخساره

خر

خسر

خسر

خانك ضميله سيني اوزرنده باقى فلان طعام كه انه خير اوليه كذلك هر نسنه نك يرمز بنه دخی خشان دیرلر  
 الخشر خانك فتحی وشبندك سكونيله بر نسنه نك: امرنى كيدر مك بقال خشرت الشئ اخشره خشر من الباب الثانى  
 اذا نقت منه خشارته وخشارت ادنى اولان كسنه يه دیرلر بقال فلان من الخشارة اذا كان دون الخصر خانك فتحی  
 وصادك سكونيله انسانك بلى وسط الانسان معنا سنه الخصر ميمك ضمی وخانك فتحی وصادك دخی فتحی  
 وتشديد بيله بلى انجه بقال كشح محصر يعنى انجه بالو ونعل محصرة يعنى انجه بالو نعلين ورجل محصر القدمين  
 اذا كانت قدمه تس الارض من مقدمها وعقبها ونحوى اخصبها مع دقة فيه يعنى اياغتك اوزته سى يره دكسه  
 وبلى انجه اولسه الخصرة بوش بوكر شاكله معناسنه الخصر فتحته نله صوغوق الم وپرمك معناسنه بقال خصر الرجل  
 اذا الم البرد فى اطرافه يعنى الن يا خود اياغن صوغوق انجسته بقال خصرت بدى وكون صوغوق ولغه دخی دیرلر  
 بقال خصر يومناى اشتد برده الخصر خانك فتحيله وصادك كسر بيله صغوق اولان نسنه بقال ماء خصر  
 اى ماء بارد الخصر خانك كسرى ونونك سكونيله وصادك كذلك كسر بيله كوچوك پرمق اصبع صغرى معناسنه در  
 الخناصر خانك فتحيله وصادك كسر بيله جمعى كوچوك پرمق معناسنه الخناصره خانك ضميله بر شهر ك اديد شامه  
 المحصرة ميمك كسر بيله وخانك سكونى وصادك فتحيله قمچى وقمچيه شبيه نسنه در وبالجملة هر نسنه كه  
 انى انسان الله الوب طوته كرك عصا كرك عصبانك غيرى كاخصره دیرلر الخاصرة ميمك ضمی وصادك فتحيله  
 بر كسنه مصباحنك الن الله الوب كرمك و محاصره كذلك ابكى يولد اشك هر برى ويوله كيدوب ابكى يول قاوشدغى  
 يرده برى رينه بولوشمغه دیرلر الخاصر تانك فتحی وصادك ضميله برجه كسنه برى بر نك الن انه ياشوب كرمكه  
 دیرلر بقال تخاصر القوم اذا اخذ بعضهم بيد بعض الاختصار همزه نك كسر بيله وخانك سكونيله طربقك اقر بن  
 اختيار ابدوب كاسلوك ايتمكدر وكلامى اختصار ايتك كلامى ايجاز ايتكه دیرلر الخصرة خانك ضمی وصادك  
 سكونيله ياشل رنك كه ياشل رنك او نسنه ايله قائم در وخصره ات قسمند و دوه قسمند بوز اولوب سياهله  
 مختلط اولق در نته كم بنى ادمه قره يا غز اولق در الا خضرار على وزن الاحمرار ياشل اولق الا خضيار على وزن  
 الاعشيشاب كذلك ياشل اولق بقال خضر الشئ واخضوضر الخضير على وزن التكريم ياشل قلى بقال خصرته  
 اناوكاه اولور كه اخضر اسوده اطلاق اولنور قال الله تعالى مد هامتان قالوا خضر اوان يعنى زياده قوينى ياشل  
 اولد قلى جهتن قره يه مائل اولد غچون مد هامتان بيور لمشدر وقرای عراقه دخی سواد عراق دیرلر اشجارى  
 چوق اولد غندن ترى الخضره خانك فتحی وصادك سكونى والفك مد بيله كوك اسمان معناسنه وخضره دمور غرق  
 اولمش عسكره دخی دیرلر وخضره الد من شول كوزل عورت در كه بد اصل اوله زيراد منه ده بتن اوت هر نه دكلو  
 تازه اولسه نامر اولمز يعنى هر نه دكلو تازه اولسه بر نسنه يى مفيد اولمز ومنخ اولماز ودمنه دالك كسرى وميمك  
 سكونيله يورت يربنه دیرلر نشان خانه معنا سنه وخضر اولوشهره دخی دیرلر بقال اباد الله خضره هم اى  
 سواد هم ومعظمهم واصمى بو كه انكار ابدوب اباد الله خضره هم ديدى غين معجه ايله غضارت معناسنه كه  
 تازه لكدر و اباد دال مهمله ايله هلاك اتسون ديك اولور الخضيره خانك فتحی وصادك كسرى ومد بيله شول خرما  
 اغاجنه دیرلر كه انوك قورغى ياشل ابكن دوكله الاختصار همزه نك كسرى وخانك سكونيله وتى ياشل ابكن چمكدر  
 وبقولون لشبح جزرت ياشح فيقول يابنى وتختضرون يعنى پيره عركك حصادى زمانى كلدى ديسه لكاه اولور  
 اكين تازه بچلورد يرخضاره خانك ضميله دور يانك اسميدر معرفه اولمقين لا ينصر قدر نقول هذه خضارة طاميا  
 اى مرتفعا ماوه الخضارى خانك ضمی ووزانك كسرى ويانك تشدد بيله بر قوشدر كه اكاخيل دیرلر واخيل ارى  
 قوشيدر وبعضيلر بيون بوران قوشى در كه بنكلى واردر ديشلر در امامه زبده وقانون ده سياه رنكلو قوشدر

خشر

خصر

خضر



دیش و خصاری خضار به منسوب دیک و لور بو نقدیر چه در یامار تیلر زدن سیاه اولاندر مطلق اولمق قرب  
اولور الخضار خانک فتحیله شول سود در که صوی چوق قائلش اوله و خضار کذلک یکی بتن اوت الخاضرة  
میمک ضمیله و ضادک فتحیله پیشی صلاحی ظاهر اولمادن بیع ایتمکدر هنوز یا شلکن و بو مقوله بیعدن نهی اولمشدر  
و بو حکمه داخلدر خرماتک و سبزو اتک بیعی که هنوز صلاحی ظاهر اولماش اوله بو سببدر در که بعضیلر  
خرماتک بر کسبدر زیاده سن بیع ایتمکی کریه کور مشلدر در الخضاری خانک ضمی و ضادک تشدید و الفک  
قصر بله شقاری وزنی اوزن اکین معنا سنه در و شقاری شین معجه ابله و قافله و راء مهمله ابله بر اونک دی در  
الخضار خانک فتحی و ضادک کسر بله اخضر معنا سنه در اخفش روایتی اوزن که باری تعالی نک فاخر جنامنه خضرا  
بیوردخی قول شر بفتنه واقع اولمشدر نته کم عربک ارنیها غرة ارکها مطرة قولنده غراخر معنا سنه و مطر امطر  
معناسنه واقع اولمشدر و غیر نونک فتحی و میمک کسر بله بریر سیاهلری اولان بولوت در الخضر و المضر خانک کسری  
و ضادک سکونیه و مضر کذلک میمک کسری و ضادک سکونیه بریده معاذ کر اولنسه ارهدن معناسی مراد اولور  
بقال ذهب دمه خضرا مضر ای هدر اخضر خانک کسری و ضادک سکونیه موسی نک قرنی اولان نبی صلوات  
الله علیهم ما و کاه اولور که خضردخی دیر لر خانک فتحی و ضادک کسر بله کبد له کبد کی و ثانی افصح در الخطر فتحیله  
هلاکه مشرف اولمق و خطر کذلک او کد له دیر لر کد یارش محله هر کم کچر سه اکو بر لور و خطر قدر و منزله به دخی  
دیر لر و مثله دخی دیر لر بقال هذا خطر لهذا ای مثل له فی القدر الخطیر خانک فتحیله و طانک کسری و مد بله کذلک  
مثل معنا سنه در بقال هذا خطیر لهذا ای مثله و خطیر یولان دخی دیر لر زمام معناسنه و شرف سابق اولان  
کسنه بیده خطیر دیر لر بقال رجل خطیر ای له شرف مقدم و قدر المخاطرة هلاکه قرب اولمق بقال خاطر بنفسه  
الاحطار مالی او کدل قلمی بقال خطر المال ای جعله خطر این المترهین یعنی اوج قوین کسار پنده او کدل تعیین  
ایتدی و برنسنه بی خاطر هکتور مکه دخی دیر لر بقال الخطره الله بالی الخطر خانک کسری و طانک سکونیه بر اوت در  
که انوکله خضاب و انوب یعنی حناکی اشتمال اولنور اعضا بویامده و لکن کثیر الماد و کثرت مائله اشتهاری  
اولد غیجون صوی چوق اولان سوده دخی خطر دیر لر و خطر چوقلق دوه بید دخی دیر لر الاخطار همزه نک فتحیله جمعی  
چوقلق دوه لر معناسنه الخطر خانک فتحی و طانک سکونیه و الخطران فتحیله دوه قویر غن مرة بعد آخری قالدروب  
او بلغنه مور مق بقال خطر البعیر بیده یخطر خطر او خطر انامن الباب الثانی و کوندردتزه یوب حرکت ایتمکه دخی دیر لر  
بقال خطر الریح یخطر ای اهتر و اهتر از این معجتبندله دتزه مکدر و خطر ان یورر کن صالغنه دیر لر و خطر ان  
الدهر زمانه نک مصیبتلری و افشدری در بقال خطر الدهر خطر ان کما بقال ضرب ضرب ان الخطار خانک فتحی و طانک  
تشدید بله دتزه بجی بقال ریح خطرای ذواهتر از بعضیلر ایتدی خطر ان ریح کوندردک صنیح مق محله اینوب  
چغمسی در بقال رجل خطار بالریح ای طعان و حد بغه بن بدردک ائنگ دخی اسمی خطار ابدی الخطورة ضمتبندله  
بر کسنه قدر و منزله صاحبی اولمق بقال خطر خطورة من الباب الخامس الخطور ضمتبندله برنسنه قلبه لایج اولمق بقال  
خطر الشی بالی یخطر خطور ان الباب الاول الخفیر خانک فتحی و فانک کسری و مد بله مدده ایرشن کسنه  
فریادرس معناسنه بقار خفرت بالرجل اخفر من الباب الثانی اذا جرته و کنت له خفیر اتنعه الخفیر علی وزن التکریم  
بمعناه بقال خفرت خفیر او حجل ایتمکه دخی دیر لر الخفر فتحیله و فانک ضمیله مدد طلب ایتمک بقال تخفرت بفلان  
اذا سجت بر و سألته ان یكون لك خفیر الا خفار همزه نک کسر بله نقض عهد ایدوب غدر ایتمک بقال اخفرت  
اذا نقضت عهد و غدرت بر و اخفار بر کسنه بید دخی قوشغه دخی دیر لر بقال اخفرت اذا بعثت معه خفیر ابو ذکر  
اولتان ابو الجراح العقیلبی روایتی در الخفرة خانک ضمی و فانک سکونیه اسمدر عهد و ذمت معنا سنه بقال وفت

خطر

خفر

خمر نك خفارة خانك ضميله والخفارة خانك كسر بلة كذلك عهد معنا سنه الخفر فختنبله زياده او تناق شدت  
 حاء معنا سنه يقال خفر من الباب الرابع الخفرة خانك فختي وفانك كسر بلة اهل حيا اولان عورت يقال جارية خفرة  
 المتخفرة ميمك ضمي وفانك كسري وتشد بديله بمعناها الخافور على وزن الكافور قوان چيكي ديد كاري چيكدرد  
 بوي مادران معنا سنه اصمعيدين بويله روايت اولمشد راخلر خانك ضمي ولا مك فختي وتشد بديله سكر وزني وزن  
 بافله كه حبوبات قسمندن در بعضيلر بور چقدر ديدى الحمرة خانك فختي وميمك سكونيله والخر كذلك والحمور  
 ختنبله ثمره وثمر وثمر كبي در يعنى اولي واحد ايجون واپكيجيسى اسم جنس ايجون و او چي سى جمع ايجون اولمقد  
 يقال حمرة صرف ابن الاعرابي اتدي حمرة خمر ديد بيلر زير احر ترك اولمغله رايحه سنى مخمر اولمشدر يعنى متغير  
 اولمشدر كه تخمير تغيره ديرلر بعضيلر اتدي حمرة خمر ديد كاري عقله اختلاط واختلال ويرد كچون در وخر له  
 كاه اولور شر معنا سنى ديلرلر يقال ما عنده خل ولا حمراى خير ولا شر وخره رايحه يه دخی ديرلر يقال وجدت حمرة  
 الطيباى رايحه وخر حميره مائه قاتغه دخی ديرلر يقال حمرة العجين حمرة من الباب الاول وخره من الباب الثاني  
 اى جعلت فيه الخمر وخر كز لو اولمغه دخی ديرلر يقال حمرة عنى الخبراى خفي واوتاغنه دخی ديرلر استحياء معنا سنه  
 ابو عمر ووايى اوزن يقال حمرة الرجل حمرة اذا استحييت منه وكرملكه دخی ديرلر يقال حمرة فلان شهادته  
 اى كنهها الخمر خانك كسرى وميمك كسرى وتشد بديله فسويق وزني اوزن دايما شرب ابدن كسنه انهار  
 خانك ضميله سر خوشلقدن باقى فلان اثر در وخر خانك ضميله وفتحيله خلق اراسنه دخی ديرلر يقال دخل في حمار  
 الناس وخرهم لغة في غار الناس وخرهم اى في زحمتهم وجماعتهم الخمر خانك فختي وميمك كسرى بلة خماردن  
 آييلن كسنه بعضيلر اتدي خمر اول كسنه در كه مرض انى سراسمه ايتش اوله وخر شول يره ديرلر كه انوك  
 پرده سى وقويتو لبحق يري چوق اوله پرده لى يا خود قبالي طاغلكر كبي مثلا المخمور ميمك فختي و خانك سكونى وميم  
 احر ك ضميله خمارى اولان كسنه الحمرة خانك ضمي وميمك سكونيله شول كوچك سجاده در كه خر ماچو پندن  
 ايشلنوب ايله اولور وخره شول نسنه يه ديرلر كه انى يوزه سوررلر يوزك لوني كوزل اولسون ديوكه بعض ولايتده  
 اكاكلك ديرلر كلكونه معنا سنه وشول مايد در كه خمر دن وخر ك چو كند سندن نيده وطيبة قاترلر وخره شول  
 اكشى حميره ديرلر كه اتمك مایه سى قيلرلر الخمر خانك كسر بلة عورنلر باشنه اورتدى نسنه در كه اكلچك ديرلر الاختار  
 على وزن الافتعال عورت يك لوطونق يقال اخمرت المرأة وانها الحسنه الحمرة الحمرة خانك كسر بلة چلك اورنمك  
 وفي المثل العوان لا تعلم الحمرة الخمر فختنبله شول نسنه در كه سنى ستر ايليه يقال توارى الصيد في خمر الوادى ابن  
 السكيت اتدي خمر الوادى شول نسنه در كه پرده اوله كرك سيل چيكي اولسون كرك قوم يعنى اولسون كرك اشجار  
 اولسون ابن السكيت اتدي دخل فلان في حمار الناس ديد كاري بوندن ما خود در نته كم مرور ايتدي وچن  
 بر كسنه يولد اشنى حيله بيله لده سه هو بديله الضراء وعيشى له الخمر ديرلر يعنى مضرتى هسته ابدوب سترن سر عتله  
 ايدر وخر مزاحمه فاسه دخی ديرلر خمار كبي نته كم مرور ايتدي وكر نيمكه ده ديرلر نقول قد خمر عنى فلان من الباب الرابع  
 اذا توارى عنك لا خمار همزه نك كسر بلة يير پرده لو اولمق يقال حمرة الارض اى كثر خمرها وخر بر نسنه كز ملكه دخی  
 ديرلر يقال حمرة الشئ اى خمرته وخر اعطاه ايمكه دخی ديرلر يقال حمرة كذا و كذا اى اعطيه هبة تلى ملكى اياه الخمير  
 خانك فختي وميمك كسرى ومد بلة والخميرة كذلك خانك فختي وميمك كسرى ومد بلة شول مايد در كه حميره قائلور  
 وخرير بابت معنا سنه دخی كلور يقال عندي خمير وخرير وخرير وخرير وخرير وخرير وخرير وخرير وخرير وخرير وخرير  
 وسين مهمه ايله ياغله خرمادن اولان طعامدر الخمير على وزن التكريم ستر ايمك تعطيه معنا سنه يقال خمر وجهه  
 وخر اناك المخمرة ميم اولك ضمي وثانينك فختي وتشد بديله شول قيوندر كه باشى اق وسائر جسد سياه اوله رحاء  
 معنا سنه كويا كه خمره خماردن ما خود در باشنه اق چلك اور ننه تشبيهه بالمخامرة ميم اولك ضمي وثانينك فختيله

خلر

خمر

فحالطه معنا سنه و بریده مقیم اولغه دخی دیرل بقال خامر الرجل المکأن ای لزمه و مخامره کرلنک معنا سنه ده  
کلور بقال للضبع خامری ام عامری ای اسنبر و بودو محله لزوم معنا سنه اولمق دخی محملدر که صیاد لر بو کلامی صر نلانی  
بغلم کن دیرلر تا که حرکت ایتیمه وام عامر صر نلانی اسمیدر و صر نلانی یا لیلو قورت دبد کگری جانوردو الاستخار  
همزه نک و تانک کسر بله قول بد نوب ذلیل ایتیم بقال استخمر فلان فلان ای استعبده و منه حدیث معاذ من استخمر  
قوما اولهم احرار ای اخذهم قهر اولتک علیهم محمد بن کثیر ایتدی بو بر کلامدر که بزم قاتزده معروفدر یعنی بن  
ولایتمه مشهوردر بر دور لودخی تکلم اولنماز با حمر اخانک فخی و الفک قصر بله بادیده بر موضعک اسمی در که ابراهیم  
بن عبد الله بن حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنهم قبر شریفی اندر در ام خنور خانک فخی و نونک ضمی  
و تشدید بله نونوزنی و وزن صر نلانی دبد کگری ریجی جانوردو ام خنور بلایه دخی دیرلر داهیه معنا سنه الحنجر  
خانک و حیمک فخی و مایندک نونک سکونیه معروف بر اقدر و جوهری سکین کبیر بله نفسیر ایتمشدر الحنجر  
خانک و حیمک صمی و مایندک نونک سکونیه شول ناقه در که سودی چوق اوله الحناجر خانک فخی و حیمک کسر بله  
خنجورک جمع سود لودوه لر معنا سنه لخور غورکی چقور پره دیرلر که ابکی بو کسک یرک پیننده اوله و خور حیوانک  
دیرنه اورمغه دخی دیرلر بقال طعنه فخر خور ای اصاب خورانه و خوران بونک عقینده نفسیر اولنور لخوران خانک  
فخی و و سکونیه حیواندن نجاست چقد و غی الخوار خانک ضمی و و اوک فخیله صغر چاغر مق بقال خار الثور  
مخور ذوالی صحاح و منه قوله تعالی و اخرج لهم عجلا جسدا له خوار الحورۃ ضعیف اولوب منکسر اولمق بقال خار  
الرجل مخور خورۃ من الباب الاول اذا ضعف وانکسر الاستخارة همزه نک و تانک کسر بله طلب شفقت ایتیمک  
استعطاق معنا سنه بعضیلر ایتدی استخار خواردن در صوت معنا سنه و بونک اصلی بودر که صیاد قن اهو  
یاور سن اهویتاغنده بولسه قول اغن بور چاغر سن دیوتا که اوزن اشیدوب انه سی کلوب دوزاغه دو شنه  
و استخار نائی دخی کلور علی ماسیحی الا حارة همزه نک کسر بله صرف ایدوب دوندر مک بقال اخرنا المطا یاالی  
موضع کد انخیرها اشارة صرفناها و عطفناها الخور فختبتنله ضعیف اولمق الخوار خانک فخی و و اوک تشدید بله  
و احوارة كذلك فتح و تشدید بله ضعیف اولان کسنه بقال رجل خوار و روح خوار و ارض خوارۃ  
و سودی چوق اولان ناقه یه دخی خوار دیرلر الخور خانک ضمیله جمعیدر ضعیف اولر و سودی چوق  
ناقه لر معنا سنه الخیر خانک فخی و یانک سکونیه شول نسنه در که شرک مقابلی در بقال خرت یارجل  
و خیر روزی قلبق معنا سنه دخی استعمال اولنور بقال خار الله لك و مال معنا سنه ده کلور قال الله  
تعالی ان ترک خیرا ای مالا الخایر خیر لو اولان کسنه بقال انت خایر الخیار خانک کسر بله جمع در  
اشراک مقابلی در و خیاز اسم دخی کلور اختیار معنا سنه و خیاز قتا معنا سنه ده کلور که معروف  
میوه لردن در عربی دکلدر الخیر خانک فخی و یانک کسری و تشدید بله خیر له متصف اولان کسنه یا بی  
تخفیف دخی ایتیمک جائزدر میت و میت کبی بقال امرأة خیرة و خیرة و خیره فضل و زیاده معنا سنه دخی  
کلور قال الله تعالی اولمک لهم الخیرات ای المثوبات الفاضله و الدرجات العالیة و قال الله تعالی فیهن خیرات  
حسان بو آیت کریمه ده اخفش ایتدی وقتا که خیر له بر نسنه صفتلنسنه سائر صفتته تشبیه اولنوب اخر بنه  
هات تا بدع الحاق اولنور فاعل تفضیل معناسی مراد اولماز اما قن که بونکله فاعل تفضیل معناسی مراد اولنسنه فلانۃ  
خیر الناس دیرلر خیرۃ الناس دیرلر و فلان خیر الناس دیرلر لخیار الناس دیرلر و فاعل معنا سنه اولدو و غیجون  
تثنیه و جمع اولنماز الخیر خانک کسری و مد بله کرم معنا سنه در الخیرۃ خانک کسری و مد بله اسمدر  
خار الله لك قولندن خدا خیر ویرسون معنا سنه الخیرۃ خانک کسری و یانک فخیله عتبه و زنی اوزن اسمدر

خنس

خنجر

خور

خیر

اختيار معنای سنه اختار الله قولندن مأخوذ در مختار معنای سنه ده کلور بقال مجد خیره الله من خلقه  
 وخیره الله دیک دخی جائز در اختیار معنای سنه الاختیار همزه نك کسر بله و خانك سکونیه اورند بلك صطفا  
 معنای سنه التخییر علی وزن التکریم معنای التخییر میمک ضمی و خانك فتحی و یانك کسری و تشدید بله مختارک نصغیر بدر  
 تا حذف اولمشدر حرف زاید اولد و غیچون و الف یایه تبدیل اولمشدر اصلند یادن مقلوب اولد و غیچون  
 حالت نکسیر ده الاستخارة همزه نك و تانك کسر بله خیر طلب ایتمک بقال استخر الله یحزک یعنی حقندن خیر  
 طلب ایتمک تا که خیر بوله سن التخییر علی وزن التکریم ایکی نسنه نك پنند خیر قلمق الحیری خانك کسری ومدی  
 و اخرند اولان یانك تشدید بله برنوع چچکدر که اطبا قائمده معروف در اقیه قرمزی سی و صاروسی اولور فصل  
 الدال الدبرد الک فتحی و یانك سکونیه بالار بلری اوغول تعبیر اولور جماعت معنای سنه در اصمعی ایتدی بو بر  
 جمعدر که واحدی یوقدر الدبور ضمتینله دبرک جمعی در اوغول معنای سنه و در سائر آر بله ده دخی اطلاق اولور  
 بو سببندر که عاصم بن ثابت انصاری جمعی الدبرد بیلر و یونک و جمعی بودر که وقتا که مز بوری مشرکین شهید  
 ایتد بیلر د بیلر که اعضا سن کسه لرحق تعالی کفارک اوزر بنه عظیم آر بیلر مسلط قیلوب طاغندی تا که مسلمانلر  
 مز بوری الوب دفن ایتد بیلر و یوندن مأخوذ در عربلرک جعلت کلامه در اذنی د بیلر کوری قوللری یعنی انوک  
 کلامندن اغماض عین ایدوب صاغر لغه اوردم دیک محله الدبره دالک فتحی و یانك سکونیه و الدبارة دالک  
 کسر بله بردوم یر الدبر کذلک دالک فتحیله و الدبار دالک کسر بله جمعی بر قاج دوغم یرلر معنای سنه ذات الدبر دالک  
 فتحی و یانك سکونیه بر دپه نك اسمی ابن الاعرابی ایتدی اصمعی بونی نصحیف ایدوب ذات الدبر دیشدر الدبر ضمتینله  
 و الدبر دالک ضمی و یانك سکونیه ارد خلف معنای سنه قال الله تعالی و یولون الدبر و یات کریمه ده جمع معنای سنه  
 قلندی نته کم طرف جمع معنای سنه قلندی لایزند الیهم طرفهم ایت کریمه سنه و در برنسنه نك اخرند دخی دیرلر  
 دیر دالک ضمیله و یانك فتحیله صیغه نصغیر اوزر بنی اسد دن بر قبیله نك اسمیدر الدبر دالک کسر بله مال کثیر  
 معنای سنه در یونک واحدی و جمعی برابر در بقال مال دبر و مالان دبر و بقال رجل ذود برای کثیر الضیعة  
 و المال بو عبیده ابوز بد دن بو بله روایت ایلدی الدبره دالک کسر بله و یانك سکونیه قبله نك مقابلی در بقال مال  
 قبله و لا دبره ای لم بهتد لجهة امره و بقال لبس لهذا المر قبله و لا دبره اذالم یعرف وجهه و الدبر فتحینله یاغر که  
 ات ارقه سنه اولان یان در چوق یوک چکمه دن الادبار همزه نك فتحیله دبرک جمعی در یاغرلر معنای سنه شجرله  
 اشجار کبی و در یاغر اولمق معنای سنه ده کلور الادبار همزه نك کسر بله یاغر ایتمک بقال دبره القتب و ادبار برکسنه نك  
 طواری یاغر اولمغه ده دیرلر بقال ادبار لجل اذاد بر بعیره و ادبار کتمک معنای سنه ده کلور بقال ادبار النهار ای ذهب  
 و بالذو لمغه دخی دیرلر و منه قوله تعالی و اللیل اذاد بر علی قرأة و دبور بینه داخل اولمغه ده دیرلر بقال ادبر و ای  
 دخلوا فی الدبور و ادبار اقبالک نقیضی در الدبره فتحینله عسکر صمق هزیت معنای سنه و بو اسمدر ادبار دن و ادبار  
 اقبالک مقابلیدر علی مامر انفا الدبری فتحینله و اخرند یانك تشدید بله و بقال شر الرأی الدبری وهو الذی  
 یسح اخیرا عند فوت الحاجة ابوز بد ایتدی فلان لا یصلی الصلوة الا دبر یادرلر قن اخر وقتند قلسه و محد ثلر  
 دبر یادرلر ضمه الدبران فتحینله بش بلد زدر ثور بر جنه که انلره سنم ثور دیرلر منازل قردن در الدبارة قومک  
 نهایی در اخر الرمل معنای سنه و دبره الانسان بنی ادمک و کجه سی اوستند اولان سکر در و دبره الطایر قوسک  
 یا لکر اولان پر معنی که برنسنه بی انوکله طو تر و دبره الخافر طوارک بیلکی اردند اولن سکیر در و دبره کورش  
 طو تمق فنند بر جنس بغدمه در الدابر یانك کسر بله تابع معنای سنه در و دابر شول اوقه دیرلر که  
 نشانی دلوب اوتنه یاننه کجه و دابر قومار او قلرندن فایرک مقابلی اولان در و دابر بقیه قومه دخی دیرلر امس الدابر

ذیر

دونه که کون بقال همبناات ذهب کا ذهب مس الدابر المدبر ميمک ضمی و بانک کسر بله نماز او قلمندن دابر دبد کبری  
 اوقک صاحبی در الادبر همزه نك ضمی و بانک کسر بله انابری شول کسنه در که رحمی قطع ایتش اوله ابو عیبه ایتدی  
 شول کسنه در که هیچ بر احدک فوان قبول ایتیه و هیچ بر سنه بی ملتقت اولیه المدبر دالک فخی بانک کسری و مد بله  
 عزت ایلک اگر رکن اردنه چکدی ایلک در یعقوب ایتدی قبیل اول نسنه در که انی کو کسه کتون سنه دبر اول  
 نسنه در که انی کیره بیر غه سنه بقال فلان مایعرف قبیلان دبر اردن او کون بلز معنا سنه المدبر بانک فخیله  
 نسنه خالص اولان کسنه در فحن مقابل ابله استعمال اولنوب فلان مقابل مدبر دسه لکه ابوین جهنتندن  
 خالص در دیک اولور اصمعی ایتدی بونک اصلی اقباله و ادبان دن ما خود در الادبارة همزه نك کسر بله شول  
 شقدر که دوة قول اغنک اردنه اوله نته کم او کنده اولانه قبله دیر لر زغنه مثالند وزغنه زاء معجه ابله ونونله قیون  
 بوینده خدای اصلی اولن نسنه در بو بحق مثالند المدبره ميمک ضمی و بانک فخیله شول قیوندر که انوک ادبان سی  
 اوله نته کم مقابل شول قیوندر که انوک قباله سی اوله بقال دبرنها و ابلتها و اناقة ذات اقباله و ادبارة و مدبره عداوته  
 دخی دیر لر بقال دابر ت فلانای عاد بته دبار دالک ضمیله چار شنبه کونک اسمی در عرب لک اسماء قدیمه سندن در  
 الدبار دالک فخیله هلاک معنا سنه در دمار کی الدبار دالک کسر بله دبان نك جمعی در که دبان برد و نمیره دیر لر  
 نته کم و رایتدی و دبار وقت کتد کندن صکره دیک اولور بقال فلان یا فی الصلوة دبار ای بعد ما ذهب الوقت  
 الدبوز دالک فخی و بانک ضمیله شول بلد که صبا یه مقابل اسر و صبا شول بله دیر لر که مطلع شمسدن اسر کیجه  
 و کوندز برابر اولد قبله دبوز ضمیله اوق شانی دلوب کچمکدر بقال دبر السهم بدیر دبور امان الباب اولای خرج  
 من الهدف و بر نسنه الوب کیمکه دخی دیر لر بقال دبر بالشی ای ذهب به و بقال دبر النهار ای ذهب و تابع اولمق  
 معنا سنه ده کلور و منه قوله تعالی و اللیل اذا دبیر علی فراءه ای تبع النهار و قرئ ادبر و صوک معنا سنه ده کلور بقال  
 قبح الله ما قبل منه و ما دبیر و یرو لمق معنا سنه ده کلور بقال دبر الرجل ای ولی و شیخ و بر کسنه اولد کدن صکره  
 لذن حدیث روایت ایتیمکه دخی دیر لر بقال دبر الحدیث عن فلان اذا حدثت به عنه بعد موته و روز کار  
 دبوز دوغکه دخی دیر لر بقال دبر الرج ای تحولات دبورا و دبوز بلینه او غر مغه دخی دیر لر بقال دبر القوم  
 علی البتاء للمجهول اذا اصابتهم ریح الدبور المدبور ميمک فخی و بانک ضمیله دبوز بلینه او غر مش کسنه  
 الادبر همزه نك و بانک فخیله حجر بن عد بنک لقبی در زیراد و نکی حاله اردندن کوند رله دور تشریدی  
 الاستدبار همزه نك و بانک کسر بله استقبالک مقابلی دو که سفره کیدنی کوندری کیمک اولور نته کم  
 استقبال اکفر شو چقمقدر التدبیر علی وزن التکریم بر نسنه نك عاقبتنه و ما لنه نظر ایتمکدر و ندبیر قولی  
 کندون صکره ازاد ایتمکدر و حدیث روایت ایتیمکه دخی دیر لر بقال دبر الحدیث اذا حدثت به عن غیرک  
 وهو بدبر حدیث فلان ای یرویه المدبر ميمک ضمی و بانک فخی و تشدید بله بعد الموت عتی تعیین اولنان قول  
 التدبیر فختینله و بانک ضمی و تشدید بله بر نسنه بی فکر ایتیمک التدبیر تانک فخی و بانک ضمیله بر قاج کسنه  
 ری برندن منقطع اولمق بقال ندابر القوم ای نقاط عواوفی الحدیث لاندابرو ای لاینقطع بعضکم عن بعض الدثر  
 دالک فخیله و بانک سکونیه مال کثیر بقال مال دثر و مالان دثر و اموال دثر الدثر فختینله کذلک چوق معنا سنه  
 بقال عسکر دثر ای کثیر فهو من الاول الا انه جاء بالتحریک یعنی دثر فتح تا بله دثر دن در سکون تا بله الدثار  
 دالک کسر بله شعار اوزن کیلن لباسدر و شعار شین معجه نك کسر بله شول لبا سدر که ننه انوک  
 اولسنه غیر ی لباس اولیه التدثر فختینله و بانک ضمی و تشدید بله دثار کیمک بقال ندثر ای تلفف فی الدثار  
 و ندثر بر نسنه نك اوزن بینه چقمغه دخی دیر لر بقال ندثر الرجل فرسه اذا وثب علیه فرکبه الدثور ضمیله

د ش

د جر

د حر

د خر

در

يقولون خراب اولق دروس معنا سنه يقال دثر الرسم اي اندرس التداثر تانك فتي و تانك ضميله بمعناه يقال نثار  
الرسم اي انمحي الدثور ذلك فتحيله و تانك ضميله ادى وصافى اوليان كسنه و دايما او ينجوده اولان دخی دیرلر نووم  
معنا سنه التداثر علی وزن التکریم قوش بواسن اصلاح ایتک بقال دثر الطائر نثر اصیل عشه و عش شین  
معجه ابله و عین مهمله ابله قوش یواسی الدجران ذلك فتي و حیمک سکونیه مسرور کسنه در که سرورندن  
غیری حرون اوله یعنی کور اوله و بومقوله کسنه یه جیران دخی دیرلر الدجر فختینله مسرور اولوب کور اولق  
بقال دجر دجران الباب الرابع الدجاری ذلك فتي و الفک قصر بله جمع دجران بقال قوم دجاری ای مسرورون  
الدي مجورد ذلك فتي و یانک سکونیه و حیمک ضميله کجه قراکوسی و قراکوی کجه یه دخی دیرلر الدحور ضمتینله  
برنسنه یی سوروب اراع ایتک بقال دحره ای بعده قال الله تعالی اخرج منها مذموم ممد حور ای مقصی و مقصی  
قافله و صاد مهمله ابله اقصادن در ابعاد معنا سنه الدحور ضمتینله خور و ذلیل اولق بقال دخر ارجل بدخر  
دخوران الیاب الثالث الدخر خانک کسر بله ذلیل اولان کسنه الادخار همزه نك کسر بله ذلیل ایتک بقال  
ادخره غیره الدخرار ذلك فتي و خانک سکونیه شول بیاض بزدر که مصون و مرغوب اوله تحت دارک معربی در  
و ذکر اولنان بزخته و تحت صاحب لرنه منسوب اولدو و غیچون تحت دارد بد بیلر الدرد ذلك فتي و رانک تشد بد بله  
سود لبن معنا سنه يقال لادردن ای لا کثر خیره بونی بد دعا و ذم مقامنده دیرلر و يقال لله دن ای عمله و لله درک  
من رجل بو کلامی دعا و مدح مقامنده دیرلر و ظاهر بودر که کلمه من کاف خطابی بیان اوله نته کم تعالیت من رحیم  
قولنده بیان در دیشلر در الدردور ذلك فتي و رانک ضميله شول ناقه در که سودی چوق اوله الدار بمعناها الدرار  
ذلك ضميله و رانک تشد بد بله دارک جمعی کافر له کفار کی بقال نوق درار و نوق نونک ضميله ناقه نك جمعی الدرب  
ذلك فتي و رانک کسری و مد بله سریع معنا سنه بقال فرس دیرلر الدرّة ذلك ضميله اېنجولو لو معنا سنه الدر  
والدرات و الدرر ذلك بوالفاظ ثلاثه نك هر برنه ضميله و رانک ثالثه فتحيله دن نك جمعی اېنجولر معنا سنه  
الدری ذلك ضميله و رانک و یانک تشد بد بله شول بیلدز در که نورانی و براق اولوب دن منسوب اوله بیاض  
اولدو غندن و تروکاه اولور کدالی مکسور ابدوب دری دیرلر نته کم سحری و سحری و لچی و لچی دیرلر الدرّة ذلك  
کسر بله شول نسنه در کدانو کله ضرب اولنور عامه تحریف ابدوب تون دیرلر و دن كذلك سودک چوق اولوب  
انما سنه دیرلر و درة سر عتله سکر تکه ده دیرلر بقال للساق درة ای استدرار للجرى و رواج معنا سنه ده کلور  
بقال للسوق درة ای نفاق و نفاق نونک فتحيله رواجه دیرلر و بلوندن یغموردو کلمکه دخی دیرلر بقال للسحاب درة  
ای صب المدرار میمک کسری و ذلك سکونیه زیاده یغموردو کیجی بلوت بقال سماء مدرار ای ندر بالمطر الدرر  
فختینله سمت و اسلوب معنا سنه بقال هما علی درر و احد ای اسلوب واحد و یولک استقا متنه دخی دیرلر بقال  
نحن علی درالطریق ای علی قصده و درر بیل کلدکی یه دخی دیرلر مهب الريح معنا سنه الدرور ضمتینله سود متوالیا  
انق بقال درت حلویة المسلمین و حلویه حانک فتي و لامک ضميله کفاردن حاصل اولان مال کرک خرج کرک  
مال غنیمت الادرار همزه نك کسر بله ناقه سودو یرمک بقال ادرت الناقة فعی مدر واد رار  
روز کار بلودی یقدر مغه دخی دیرلر و منه قولهم بین عینیه عرق بدن الغضب و برر وایتده  
یحركة الغضب واقع اولشدر المدر میمک ضمی و ذلك کسر بله سودو یریحی ناقه هاسز وارد اولشدر  
حایض و طالق کی و الاستدرار كذلك صاعق بقال الريح تستدر السحاب ای تسحب و استدرار  
کی نکه طلب ایتکه دخی دیرلر بقال استدرت المعزی ای ارادت الفحل و بقال استدرت من المعتل  
بالذل المعجزة زیرا استدرادخی طلب محله دیرلر الدرر دالک ضمه لرنه و ما ینده رانک سکونیه

اوغلانک



اوغلانك ديشى بتاجك يرلى در مغار زاسنان معنا سنه وفي المثل اعيننى باشرف كيف بند ردر واشر كسكين  
 ديش ديمكدرنته كم مرور ابتداى الدرادر دالك فتيه جمى دبش بتاجك يرل معنا سنه الدر درة على وزن  
 الدر حة برنسنه ني اغزه الوب كوكمك يقال در در الصبي البسرة اي لا كها ولوك برنسنه ني اغزه الوب كوكمك در  
 الدر دار دالك فتي ورائك سكونيله اشجار دن بر نوع دو الدر دور دالك كضمه لر بله عصفور روزنى اوزن  
 شول صور كه دور ايتكين انه غرق احتمالى اولور كرد اب معنا سنه ده درين دالك كضمى ورائك تشديد بله  
 بر كه در كه نخل كذبه استعمال اولنور بقال ده درين وسعد القين بونك اصلى بودر كه سعد ادود مورجى  
 عجم طائفه سندن ايدى بين نوا حسنه ايشلردى چنكه عملى كساد اوزن اولسه لسان فارسى ايله ده پند رود  
 دير ايدى اشبو قريه يه وداع اولسون يارن كيدر مديكى اشعار ابدوب بوسوزى اهل قريه ايش ايشلنسونلر  
 دبوسو بلردى عرب بوكلامى تعريب ابدوب بونكه ضرب مثل ابتدا بلر و ابتدا بلر ده درين وسعد القين بعنى  
 دمورجى سعد كيجمه كيدر مديكده كه اول يارن دخى بونكه در الد سا ر دالك كسر يله كمى ايسى كه انوكله  
 كمينك تخته لرى برى بر بنه چانلور بعضيلر ميخلرد در ديدى الدر ضمته بله جمى ايلر معنا سنه قال الله تعالى  
 و حملناه على ذات الواح ودر سرد دخى سبنك سكونيله جا زدر عسره عسركى الدر دالك فتي و سبنك  
 سكونيله بيمك دفع معنا سنه ابن عباس رضى الله عنهما عنبر حقه ابتداى اغا هوشى بد سره البحر دسرا  
 اى بد فعه و بقال دسره بالرح من الباب الاول اى دفعه به الدر دالك وسبنك فتيه شول رجه دير كه  
 فرموده اوله و دوسر كذلك نعمان بن منذر كعسك رينك اسمى در الد و سرة مؤنثى الدر سرى دالك فتي ايله  
 كذلك واخر نه يانك تشديد بله شول دوه در كه فرموده اوله كوي اكه فرموده معنا سنه اولان دوسره منسوب در  
 الدر سرى بمعناه ايضا الدر فتيه بله فساد ودر كذلك يرمز اولق بقال ددر العود بد در دمر من الباب الرابع  
 الدر دالك فتي و عينك كسر بله شول اودوندر كه يرمز اولوب توتونى چوق اوله الدعارة دالك فتيه ذكر  
 اولنان معنادن مأخوذ در كه اهل فسق و اهل فساد اولق معنا سنه در الداعر عينك كسر بله فاسق معنا سنه در  
 بقال هو خبيث داعراى بين الدر والدعارة مؤنثى و داعر كذلك برارك دوه نك اسمى در كه اصل اولغله  
 معروف در الداعرية شول دوه در كه ذكر اولنان دوه يه منسوب در الادعارة نك فتي و دالك سكونيله  
 شول اغچدن اولان چتمقدر كه بجه كره چقماغله بر طرفى يانوب عمل مانده اولعين اتشى چقما زاوله الدر عشرة  
 على وزن الدر حة بقماق در هدم معنا سنه المدعتر ميمك كضمى و ثانك فتيه بقلش مهدوم معنا سنه در  
 وفي الحديث لا تقتلوا اولادكم سر انه ليدرك الفارس فيد عشره يعنى منفعتيه رمز دي اولاد صغار كبرى قتل ايتك  
 زير اول ينشوب كان بولد قه انلور لى اخنر الدر غرة دالك فتي و عينك سكونيله برنسنه ني قايمق اختلاس  
 معنا سنه وفي الحديث لا قطع فى الدر غره يعنى اختلاس ابدن كسنه نك سارق كى الى قطع اولنا زو بونك اصلى  
 دفعدن در وفي الحديث علام تعذب بن اولادكن بالدر غر و علام اصلنه على ما ابدى ماء استفهامك الفى حذف  
 اولنشد ر ودر دچكى ايتن كسنه نك علاج ايجون دچكن بصمقدر الدر غرى دالك فتي و عينك سكونى  
 والفك قصر بله كذ لك دفع معنا سنه در يقال دغرا لاصفا اى دغروا عليهم ولا تصافوهم يعنى سزانلرى  
 دفع ايلك صفا ابدوب دوزنك دغرى ولا صغى دخى روايت اولنور عقرى وحلقى وعقرا وخلقار وابت اولندغى  
 كى و بونك معنا سى حق تعالى انوك جسد نه و بوغاز نالما يرشد رسون ديك اولور الدر غرة على وزن  
 الدر حة قارشدر مق بقال دغرت عليه الخبر اى خلطت عليه الدر غرى والدغرى دالك كضميله و فتيه  
 واخر نه يانك تشديد بله قارشق معنا سنه در بقال خلق دغرى اى مخلوط المدغرميم اولك كضمى و ثانك فتي ايله

دسر

دعر

دعشر

دعغر

دعغر

خفی معناسنه در الدفردالك فخی ابله وفانك سكونيله قو حقی بدر ایجه بغلمق معناسنه بقال دفراله ای نثنامه  
 وبومعنادن دنیایه ام دفر دبد بیلر والد فروام دفر بلا یه دخی اطلاق اوانور داهییه معناسنه دفار دالك فخی  
 ورانك كسرى اوزن بنا سیه قطام كبی براسمدر محل شنده استعمال اولنور دفره ومنثنه معناسنه بقال للامة  
 یادفار الدقرة دالك فخی وفانك كسر بیه یرمز رایجه لو كسنه وامیر المؤمنین ۶۴ رك وادفراه دبدی قولی بوندن در  
 وانثناه معناسنه دفر دافر زیاده بدر ایجه معناسنه استعمال اولنور بقال دفرادافر المایحی به فلان ای نثنا  
 وبوكللام بر كسنه نك ایشی بر خصوصه نقیبیح اولنق مخلنده سو بیلنور الد فتر دالك فخی وفانك سكونيله جعفر  
 وزنی اوزن جزء کتاب معناسنه در الدفار دالك فخی وتانك كسر بیه جمعی الدقرارة دالك كسر بیه وقافك  
 سكونيله بلاد اهییه معناسنه ودقراره قو غجی معناسنه ده كلور بنام كبی بقال رجل دقرارة ای تمام الدقرار  
 والدقرارة هابله وهاسر تان که ایاغه کیرلر الدقار یردالك فخیله دقرانك جمعی در یرمز قلمر معناسنه بقال فلان  
 بفری الدقار یرای الاحادیث والفحش الدقری دالك فخیله والفك قصر بیه بر باغچه نك اسمیدر الدمار  
 دالك فخیله هلاك معناسنه در التدمیر علی زن التکریم هلاك ایتك بقال دمره ند میرا و بقال دمر علیه ایضا  
 بمعناه وند میر صیاد صید کاهده اولان خانه سنه دوه توین دوتسی ایتکد رتا که صید آدم رایحه سنن الوب  
 اورکیمه الدمور ضمتینله بریره بلا اذن داخل اولق بقال دمرید مردمورا من الباب الاول اذا دخل بغير اذن  
 ندمرتانك فخی ودالك سكونی ومیمك ضمیمه بر شهر كادی در شام شریفه التدمیری تانك فخیله كذلك واخر نه  
 یانك تشدید بیه عرب طاوشانی دبد کیری جانور در یربوع معناسنه که صغیر اوله وقصیر اوله الد بیمار دالك  
 کسری ومد بیه التون اصلی دنار ابدی نونك تشدید بیه حرف تضعیفك بری یایه تبدیل اولندی تا که فعال وزنی  
 اوزن اولان مصدر ملتبس اولیه کقوله تعالی وکذبوا باياتنا کذبا الا اخر نه ها داخل اوله که بود فعه اصل  
 اوزر بنه جاری اولور التماسدن امین اولد غیچون صنان ودنامه کبی صنان صادمهمله وراه مهمله ابله ابله  
 اکر دکلری ابلک باشنه دیر لر رأس مغزل معناسنه ودنامه دالمهمله ابله قصیر اولان نسنه المذرمیمک ضمی ونونك فخی  
 وتشدید بیه شولات در که انوک بنکری اوله ابرشدن زیاده الدار او مؤنث سماعی در ولکن مذکر اعتبار اولندی  
 ولنعم دار المتقين آیت کریمه سنه مثنوی وموضع تا و بلیله کما قال نعم الثواب وحسنت مرتفقان التائب فيه  
 نظر الی المعنی الادور همزه نك فخی ودالك سكونی وهمزه نك ضمیمه افعال وزنی اوزن جمع قلنی در وهمزه واودن  
 دوغده در وهمزه سز استعمال ایتك دخی جائز در الد یاردالك كسر بیه جمع کثرتی در جباله اجیل وجبال کبی الدور  
 دالك ضمی وواوک سكونيله كذلك جمع کثرت در اسدله اسد کبی الداره اخص در داردن بر اودیک اولوزها وحدت  
 ایچون اولد غنه بناء وداره ای اغلی هاله ۶۴ رقمعنا سنه الدوری والد یاردالك اولد ضمی وورانك كسرى ویا نك  
 تشدید بیه ودالك ثانیه فخی ویا نك تشدید بیه احد معناسنه در بقال مابها دوری ومابها دیرای احد و دیار  
 فیعال صیغه سیدر درت کلمه سندن مأخوذ در که بونك اصلی دیوار در قنچن یاء ساکندن صکره واه واقع  
 اولسه وما قبلی مفتوح اولسه یا ی قلب اولتوب ادغام اولنور ایام وقیام کبی که قیام قیوم معناسنه در الدور  
 دالك فخیله وواوک سكونيله دوغک بقال دارالشی یدور دور الدوران فختینله بمعناه ایضا بقال دار بدور  
 دورانا الادارة همزه نك كسری بیه دوندر مک بقال ادان غیره وادان باش چکنزدر مکه دخی دیرلر بقال ادر  
 بالرجل التدوير علی وزن التکریم كذلك دوندر مک بقال دوریه وندویر کذلك بر نسنه بی مدور قاعه  
 دخی دیرلر المداورة میمک ضمی وواوک فخیله معالجه معناسنه در الدواری دالك فخی وواوک  
 تشدید بیه واخر نه یاء مشدده ابله دهر معناسنه در که انسانی دور لو دور لو احواله دوندر

دفتر  
دقر  
دمر  
دز  
دوز

الداري يانك تشديد بله عطار معناسنه درو بودار بنه منسوبد ركه داريني براسكله در بحر بنده وانده بر بازار  
 وار دركه تجار هند جانبندن نافه مسكي اكايلدر لروفي الحديث مثل الجلبس الصالح مثل الداري ان لم يحذك  
 من عطره علقك من ريحه يعني صاح بولد اسك مثلي عطار كي در اكر سكا مسكندن و يرمز سه باري سنه  
 رايحه سي قالو ر واحد احاء مهمله و ذال معجه ابله اعطام معناسنه و داري نعمت صاحبي اولان كسنه يه دخی دیرلر  
 داری دیدگرینه باعث بودر که دارده مقیم در بناه علی هذادان نسبت وانمشدر الی ایره شول چیزی در که  
 انوك مركزندن محیطنه چکن خطلر برابر اوله بری برندن متفاوت اولیه الی و اتر جمعی یقال فی الفرس ثمانی عشر  
 دائرة و دائره عسکر صغره دیرلر هزیت معناسنه قال الله تعالی علیهم دائرة السوء المدارة ميمك ضمی و رانك  
 فتحيله شول سختیان در که مدور کسلوب قوغه اسلوب بنه د بکلوب انوکه قیودن صو چکلور دوار دالك  
 ضمیله بر صمك ادی در و دوار کدالك باش چکر نمکه دیرلر یقال دیر بالرجل علی البناء للمجهول الی دیر دالك فتحی  
 و یانك سکونیه معبد نصاری اصلی و اوی در الی دیر هبزه نك فتحيله دیرك جمعی الی دیرانی دالك فتحی و یانك  
 سکونی و یای اخیره نك تشدید بله صاحب دیر اولان کسنه رأس الی دیر شول کسنه در که اصحابنه رتیس اوله  
 الدهر دالك فتحيله و هانك سکونیه زمان و حدیث شریفه که لا تسبو الدهر فان الدهر هو الله بیور لمشدر  
 وجهی بو در که نواز لخدای تعالی یه مضا فکن دهره اضافت ایدر لر پس انوك فاعلنه سب اولنسون که  
 حقیقته فاعلی الله در دیمك اولور و دهر عادت معناسنه ده کلور یقال ما ذاك بدهری و همت معناسنه ده  
 کلور یقال مادهری بکدای همتی الدهور ضمتبنه دهرك جمعی درو بعضیار دهر اید معناسنه در دبدی دهر  
 داهر بر کله در که اید الی اید معناسنه در دهر دهر اید اللرك فتحلری و نایه رانك کسر بله زمان شدید  
 معناسنه در لیله لیلان و نهارانهر و یوم ایوم و ساعه سو عاء دیدکاری کی دهر الدهرین راء نایه نك کسر بله  
 اید الی اید دیکر الدهری دالك ضمی و یانك تشدید بله یا شلو کسنه مسن معناسنه الدهری دالك فتحيله و اید  
 معناسنه ثعلب ایتدی دهری و دهری ضمله و فتحله دهره منسوب دیمك اولور که او اور که عرب طائفه سی  
 نسبتده تغییر کلمه ایدر لر مثلاً سهلی دیر لر سینك ضمیله سهله نسبت اولند قد که سهل دوز پر دیمك اولور سین  
 مهمله نك فتحيله الدهوره دالك فتحی و هانك سکونی و و اوک فتحيله بر سنه یی جمع ایدوب چوقوریره اتمق یقال  
 دهورت الشی اذا جمعتهم قذفته فی مهواة و مهواة دن ییدر لر که ابکی طاعنك اراسی درو یقال هو بدهور اللقم  
 اذا کبرها و لقم لامك ضمی و قافك فتحيله لقبه نك جمعی در فصل الذال الا اذا ارهمزه نك کسری و ذالك سکونیه  
 قندرب تحریک ایتمك یقال اذ ارت الی ب صاحبه اذا الی حرشته و اولعتبه و تحریش حاء مهمله و راء مهمله  
 و شین معجه ابله قندرمق الذال اذ ال معجه نك فتحی و همزه نك سکونیه بر سنه یی حر یص اولوب جرات ایتمك  
 یقال ذیر علیه من الباب الرابع و فی الحديث ذیر النساء علی ازواجهن و کراهت معناسنه ده کلور یقال ذیره ای کرهه  
 و انصرف عنه و اعتیاد معناسنه ده کلور یقال ذیر بالشی ای ضری به و اعتیاد و ضراوه ضاد معجه ابله اعتیاد  
 معناسنه در اصمعی ایتدی بونك معناسی نفرن و نشزن و اجتران دیمك درو عربلرک امرأة ذائر دبدکاری دخی  
 بوندن در فاعل صیغه سی اوزن علامت تانث سز الذیره ذالك فتحی و همزه نك کسری بله کر یهه معناسنه در یقال  
 ان شونك لذیره المذایر ميمك ضمی و همزه نك کسری بله شول ناقه در که ولدن وضع ایتدی کینده اندن نفرت یلیه  
 بعضلر ایتدی مذایر شول ناقه در که ولدن بورنی او جیله سو ه یعنی محبتی درونی اولیه الذیر ذالك فتحی و یانك  
 سکونیه یاز مقدر کتابت معناسنه زر کی یقال ذیرت الکتاب ذیره و اذیره من الباب الاول والثانی الذخیره ذالك  
 فتحی و خانك کسری و مدبله جمع اولنوب حفظ اولنان سنه الذخائر جمعی یقال ذخرت الشیء اذخره

دهر

ذان

زیر

ذخر

ذره

من الباب الاول الاذخار همزه نك كسرى وذاك دخى كسرى وتشد بدبله افتعال وزنى اوزن در الاذخ  
همزه نك كسرى وذاك سكونى وخالك كسرى يله ايرق ديد كرى اوت در الاذخرة كذلك همزه نك وخانك  
كسر بله واحدى در الذر قرحه نك خرده سى صغار نل معنا سنه بو سبیدن بعض رجاله ذر ديو تسميه  
ايدر لرواى ذر اصحا بدن برينك كنبى ابدى رضى الله عنه وذر صا جمع دخى ديرلر يقال ذررت الحب والملح  
والدواء اذره ذر من الباب الاول اذ فرقتة الذرة ذلك فخياله ذرك واحدى الذرية ذلك ضمى ورائك كسرى  
وتشديدى ويانك دخى تشد بدبله بر كسنة نك ولدى الذرارى ذلك فخي ورائك كسرى ويانك تشد بدبله جمع  
ذريتلمر معناسنه الذريات ذلك ضمى ورائك كسرى وتشد بدبله ويانك دخى تشد بدبله جمع و بوندن  
مأخوذ در اطبانك ذريره ديد كرى الذرية ذلك فخي ورائك كسرى ايله شول دوا در كصا جمعله استعمال ولنور  
الذرورة ذلك فخي ورائك ضمى ومدبله بو معناده لغت در الاذرة همزه نك فخي وذلك كسر بله جمعى الذرور  
ضمينله كون طو غمق يقال ذرت الشمس نذر ذرور من الباب الاول اذا طلعت واوت بتوب يريوزن چقغه دخى  
ديرلر يقال ذر البقل اذا طلغ من الارض ابوز بدن بوبله روايت اولندى المذارة ميك ضمى ورائك تشد بدبله  
والذرار ذلك كسر بله ناقه بدخو اولق وعلوق معناسنه وعلوق عينك فخي له شول ناقه يه ديرلر كه ولد نه سود  
ويرميه ولدى صكره دن يا قلمه ولد اولمغله و ابوز بد ايتدى فى فلان ذرار كذرار الناقه ديرلر فلان ايجون  
اعراض واردر غضب ايتكين ديك محلنده المذار ميك ضمى ورائك تشد بدبله بدخو اولان ناقه مذا اير كى الذعر  
ذلك فخي وعينك سكونيله قور قتمق يقال ذعرتة ذعره ذعر من الباب الثالث اذا فرغت الذعر ذلك ضميله  
اسمدر قور خو معناسنه المذعور قور خود لمش كسنة يقال ذعر على البناء للجهول فهو مذعور الذعور ذلك  
فخي له وعينك ضميله شول عور ندر كه عيب ونه متله قور خود له وذعور شول ناقه يه ديرلر كه هم سنه يا پشلد قد  
ايجرو چكله ذوالاذعار بر بلك لقبى درين بكار نندن كه اهل يمن شوبله زعم ايتشلى ردى نسناس ديمكله معروف  
طائفه يى من اوزن اول صالمش اوله اكبناء مز بوردن زياده خوف ايتشلى ردى الذفر فختينله كسكين رايحه در  
كرك رايحه طينه اولسون كرك رايحه قبيحه اولسون وذفر قولتق رايحه بغلغه دخى ديرلر الاذفر رايحه لو  
اولان نسنه يقال مسك از فر اى بين الذفر يقال ذفر بذفر ذفر من الباب الرابع الذفرة ذلك فخي وفانك كسر بله  
زياده خوب رايحه لوبا عجه يقال روضه ذفرة الذفر ذلك فخي وفانك كسر بله قولتوغى رمز رايحه بغلين  
كسنة يقال هذا رجل ذفر اى له صنان وصنان صادمهله ايله رمز رايحه يه ديرلر الذفرى ذلك كسرى وفانك  
سكونى والفك قصر يله دوه نك قولاغى اردنده اولان يردر كه ابتدا اول در لرو ابتدا اول در لرد كچون اكاذفرى  
دبديلر كه بود فر عرقدن در يعنى در رايحه بغلغه سندن مأخوذ در يقال هذه ذفرى اسيله ذفرى بلاثنوين  
استعمال اولنور اخرنه الفتانبت اولوب لا بنصرف اولد غيجون واسيله سين مهمله ايله اوزون يوز لوديمكدر  
اصمعى ايتدى اى عمرو بن العلاء ايتدم ذفرى ذفر دخى در ايتدى نعم ومعزى معز دتمى در ديدم ايتدى نعم ومعزى كى  
ديمكدر معز دخى اول معناب اولور و بعض كسنة لذفر اى حالت نك كرده منون قيلر لالف الحاق عدا ايتمله  
در همه وهجره ملحق اولق اعتبار بله وهجره در هم وزنى اوزن طو بل معناسنه در الذريات ذلك كسرى  
ورائك فخي له ذفرانك جمعى والذفر اى ذلك ورائك فخي له كذلك جمعى وبوالف كه ذفرانك اخرنه در يادن  
منقلب اولق نقدير نه در وبوسبیدن بعضيلر ذفر ديدى ثنوينله صحرار ديد كرى كى الذفر ذلك وفانك  
كسر بله ورائك تشد بدبله عظيم الذفرى معناسنه وذفرى قولق اردنده ابتدا در اين پردر كه الان مرور ايتدى  
الذفرة ذلك وفانك كسر يله ورائك تشد يديه الذفر اى ذلك فخي والفك مدبله شول يرمز

ذعر

ذفر

رايحه او

ذکر

رایحه لو او ندر که انی طواریز بد رایحه اولد غچون و ذفرای یعقوب روا پندک شول عسکره دیرلکه دمورلی  
 کیرانش پصلنشن اولوب یومرزایحه بغاش اوله ذکر فختینله مؤنثک مقابلی در ارکاک معناسنه الذکور  
 ضمتینله والذکران ذلک ضمی و کافک سکونیه والذکاره ذالک کسر بله جمرله جمان کبی بونلرک اوچی دخی  
 ذکرک جمعی در مذکرلر معناسنه و ذکر عضو مخصوصه دخی دیرلکه الت رجالد ر المذاکیر الت جماع معناسنه  
 اولان ذکرک جمعیدر علی خلاف القیاس کویا که ارکاک معناسنه اولان ذکرله الت معناسنه اولان ذکرک صیغه  
 جمعیه پیتلرن فرق ایشلر در اخفش ایتدی بو بر جمعدر که بونک واحدی یوقدر عباد بد و ابابیل کبی و عباد بد  
 ناسدن فرق فختلغه یه دیرلر و ابابیل معروف قوشلر در و ذکر دمورک سر ننه دخی اطلاق اولنور و نیا تاندن  
 خلیط اولوب اجیلغه مابیل اولنه دخی ذکر دیرلر و ذکر شول قلیجه دخی دیرلکه دموری براق اولوب کمالیه  
 صوار لمش اوله و ابو عبیده ایتدی ذکر معول قلیجه دیرلکه انوک یوزی پولاددن اولوب ارقه سبی قره دمور  
 اوله و ابو عبیده ایتدی عوام ناس بو مقوله قلیجه عمل جن در دیرلر المذکر میمک ضمی و کافک فخی و تشد بد بله  
 کذلک شول قلیجه دیرلکه دموری ابو اوله سیف ذکر معناسنه المذکره میمک ضمی و کافک فخی و تشد بد بله  
 شول ناقه در که هیاننده و جنبشنده ارکاک دوه یه شبیه اوله الذکره ذالک ضمیمه و کافک سکونیه کسکینلک  
 حدث معناسنه بقال ذهبت ذکرة السیف و ذکرة الرجل ای حد نهما و فی الحدیث انه کان یطوف فی لیلته  
 علی نساءه و تغتسل من کل واحدة منهن غسلا فستل عن ذالک فقال انه ذکر ای احد الذکر ضمتینله  
 کسبجیایک بقال سیف ذو ذکر ای صارم الذکر ذلک فخی و کافک کسری و مند بله یادداشتی و حفظی خوب  
 اولان کسنه التذکر علی وزن التکریم تا نیشک خلا فید و الذکر ذالک کسری و کافک سکونیه و الذکر ذالک  
 کسری و کافک سکونی و الفک قصر بله نسیانک نقیضی در الذکره ذلک کسر بله و کافک سکونیه کذلک  
 نسیانک مقابلی در و ذکر صیت و صدای و مدح و ثنا دخی دیرلر قال الله تعالی ص والقران ذی الذکر ای الشرف  
 نقول ذکرته ذکر ای ممنوعا عن الصرف و ذکره کاه اولور مذکر معناسنه کلور نقول ک الذکره من ولدک ای الذکور  
 الذکر ذلک ضمیمه و کافک سکونیه کذلک خاطر ده طوئب او نیا مق بقال ذکرته بلسانی و بقای التذکر  
 فختینله و کافک ضمی و تشد بد یله امق یاد ایشک معناسنه بقال ذکرته الا ذکر همزه نک کسری و ذالک  
 سکونیه اکدر مق و اذکار مذکر ولد طوغرمغه ده دیرلر بقال اذکرت المرأة ای ولدت ذکر التذکر علی وزن  
 التکریم اکدر مق بقال اذکرته غیری و ذکرته غیری ایضا الا ذکر همزه نک کسری و ذالک کسری و تشد بد یله امق  
 اصلی اذکر ایدی و اذکر بعدا مه ای بعد نسیان و جوهر پنک بو تعبیرندن فهم اولنان بودر که امه همزه نک  
 ضمیمه نسیان معناسنه کله و لکن حال بوبله دکدر بلکه امه آبت مز بوده حین معناسنه در نسیانله نفسیر  
 لازمیله تفسیر در التذکره تا نیشک فخی و ذالک سکونی و کافک کسر بله شول نسنه در که انوک وسیله سیله مقصود  
 اولنان نسنه ذکر اولنور المذکار میمک کسری و ذالک سکونیه شول عورتدر که ولد مذکر طوغرمق معتادی اوله  
 بذکر یانک فخی و کافک ضمیمه ربیعیه قبیله سندن بر جماعت در الذمر ذلک کسری و میمک سکونیه بهادر شجاع  
 معناسنه و بونه دورت لغت وارد در علی مامر و ذمر بفتح الذال و کسر المیم مثل کبد و کبد و کبد باغره دیرلر نته ک  
 معروف در الذمیر او چی لغت ذمیر در ذالک فخی و میمک کسری و مد یله الذمر دور دخی لغت ذمر در ذالک و میمک  
 کسری و رانک تشد بد بله فلز کبی بولفظ لک جمله سی شجاع معناسنه در و فلز اتشه ارین جواهر دن منفصل  
 اولان فضلا ندر الا ذمار همزه نک فخیله ذمرک جمعی در کسر ذالک الذمر ذلک فخیله و دخی میمک سکونیه  
 قدر مق حث معناسنه بقال ذمرته اذمره ذمران الباب الاول و ذمر ارسلان اگر مغه دخی دیرلر بقال ذمر

ذمر

الاسد من الباب المذكور التذامر تانك فحی وميمك ضميله خلق بری برن قند رمق بقال تذا مرقوم ای حث  
 بعضهم بعضا وذلک فی الحرب الذمار ذالمک کسریله کذلک قند رمق معنا سنه و بعضیلمر اییدی  
 ذمار شول نسنه درکه انسانه انوک حفظی لازم اولور عرض وناموس کی وقولهم فلان جامی الذمار  
 ای اذا مر وغضب حی وبقال فلان امنع ذمارا من فلان پس معنای اوله نظر حامینک ذماره اضافتی  
 مجازی اولور و ذماره ذمارد بدیلرن یرا ذماره اهلنه ذماره ایچون قند رملق واجبد رنته کم حامی الحقیقه  
 دید پلر اهلند ن کشی انی دفع ایتمک واجب اولد غیچون التذمر کشی نندی نفسی لوم ایتمک بر نسنه فوت  
 اولد غندن او ترو و برکسنه نک فعلنه انکار ایدوب تحویف ایتمک یقال ظل تذمر علی فلان اذا انکر علیه  
 له و اوعده التذمیر برکسنه الن ناقه نک فرجه ادخال ایته در ولدی مذکرمی مؤثت میدردر بلمک ایچون  
 المذمر ميم اولک ضمی وميم تا اینک فحی و تشدید ببله او موزاورته سی و بیون و ماحولی تا قولق د بطلر بینه  
 وارنجه مذمردیرلر زیرا تذمیر ایدوب قندرن دوه نک اکثر یا قهچیله بورالربنه اوروب قند ررلر التذمیر  
 علی وزن التکریم ناقه نک هم لرن دوه بخاستیله ملوث ایتمک ریاورسی امسون دیو و تذمیردیشلر قررمغه  
 دخی دیرلر یقال ذیرمه تذمیر علی البناء للمجهول اذا اسودت اسنانه فصل الرء الریرانک کسری ومد ببله  
 والریرانک فحی ویا نک سکونیله والریرانک فحیله شول ایلمک درکه طوارک ارقلغندن اریش فاسد اولمش اوله  
 مغز نک معناسنه فرار وایشی اوزن الاراره همزه نک کسریله ایلمکی ضعیف ایتمک بقال ارار الله منحه ای جعله  
 رقیق فصل الزای الزائرانک فحی و همزه نک سکونیله والزائر علی وزن الکریم ارسلان اوازی که ارسلانک  
 سینه سنه دور ایدوب یقال زائر زائر اوزنیرامن الباب الثانی الزائر همزه نک کسریله اگرچی ارسلان  
 شیرغین معنا سنه و یقال ایضاً زائر الاسد من الباب الرابع الزائرانک فحی و همزه نک کسریله علی وزن الطرب  
 زائر معنا سنه درکه الان مرور ابندی التزور علی وزن التکریم ارسلان اگر مق بقال زائر الاسد الزارة  
 فحیته ارسلان ساکن اولدوغی همیشه بوک معنا سنه بقال ابو الخارث مرزبان الزارة ابو الخارث ارسلانک  
 کنیتی در و مرزبان ميمک فحی وزانک ضمیله ربس معنا سنه در الزارة زانک فحی و بانک سکونیله دمور پاسی  
 الزیر زانک ضمیله و بانک فحیله جمعی قال الله تعالی آتونی زبر الحدید الزیر بالضمین جمع ایضا جمعناها و قال  
 الله تعالی فتقطعوا مرهم بینهم زبرا ای قطعاً الزیرة زانک ضمی و بانک سکونیله ایلمکی کورک ان سی کاهل  
 معنا سنه یقال رجل ازبر و زبره شول ایلمکی بلد زده دیرلر که انلرا سد بر جنک اموزلری کی در قرانه نازل  
 اولور ازبر ایلمکی کورکنک ان سی بیوک وفرموده اولان کسنه عظیم الزیره معنا سنه و زبرة الاسد دخی  
 بوندن ما خود در المزبرانی ميمک فحی وزانک سکونی و بانک دخی کذلک فحیله اموزی فرموده اولان  
 ارسلان یقال اسد مزبرانی ای ضخم الزیرة الزبراء زانک فحیله و بانک سکونی و الفک مد ببله بر جاریه نک  
 اسمیدرکه احنف بن قیسک جاریه سی اییدی سلیطه یعنی دلزار اولمغین غضبه کلدکه احنف قد هاجت  
 زبراء یرابدی بناء علی ذلک مثل اولدی و هاجت یا لکندی دیمکدر الزبر زانک فحی و بانک سکونیله  
 زجر در منع معنا سنه بقال زبره زبره زبره برامن الباب الاول اذا انتهره ای رده و زبر عقله دخی دیرلر بقال ماله  
 زبرای عقل و تماسک و بواصلنده مصدر ایدوی وز بر کذلک قیوی طاشله اورمکدر یقال بئر مزبوره و زبر کذلک  
 کتابته دخی دیرلر یقال زبر زبر برامن الباب الاول والثانی الزبرة زانک کسری و بانک سکونیله خط معناسنه  
 قال الاصمعی سمعت اعرابیا یقول انا اعرف بزبرتی ای خطی و کتابتی الزبر زانک کسری و بانک سکونیله کتاب  
 معنا سنه در الزبور ضمتینله زبرک جمعی در قدرله قدورکی و بوجهندن بعضیلمر و اینناد اود زبور او قدیلر

ذیر

زیر

زار

زیر



المز برهيمك كسرى وزانك سكونيله و بانك فخييله قلم معناسنه الز بورزانك فخييله كتاب معناسنه در فعول در  
 مفعول معناسنه ز برت دن مأ خود دروز بور داود نينك صلوات الله عليه كتابه ديرلر الز بيرزانك فخي و بانك  
 كسرى ومدبله شول طاغدر كه موسى صلوات الله عليه خدای تعالى نك شرف كلاميله انه مشرف اولدى  
 الز برزانك كسرى و بانك كسرى و نشد بدبله قوى اولان كسسه الز و برزانك و بانك فخي و واوك ماينده سكونيله كوترى  
 معناسنه در الز برمه و زنا و معنى يقال اخذت الشى بزوره و بزأ بره اى اخذت كله ولم ندع منه شيا و بزغبره لغة  
 فيه ايضا الز نبريه على وزن العنبريه بز نوع بيوك كى در الز بورزانك ضمى و نونك سكونى و بانك ضميله بال اريسى  
 مؤنث سماعيدر الز نبار زانك كسرى بله ز نبره معناسنه لغت در ابن السكيت بوبله روايت قلدى الز نابيرزانك  
 فخييله و بانك كسرى ومدبله جمعى ار بلر معناسنه المز بره ميمك و بانك فخي و زانك سكونيله اريسى چوق يركويا  
 كه كلمه مز بون يى اچ حرفه رد ايشلر در حرف ز و ايدى حذف ايدوب صيغه مز بون يى انوك اوزينه بنايمكاه  
 نه كم ارض معقرة و مشعله ديرلر عقاربى و تعالى يعنى دلگولرى چوق ير معناسنه الاز بئر اركب سلكنوب توين  
 طاغثيق يقال زبا رالكلب اى تنفس و تويى كندى طاغثيغه دخي ديرلر يقال زبا رالشعراى تنفس و ابوز بدر و اينده  
 واز بئر اركب تويى تمكه دخي ديرلر يقال زبا رالنبت والو بر اذ انبت و و بر فختينله دوه توينه ديرلر الز بئر زانك كسرى  
 و همزه نك سكونى و بانك كذلك كسرى بله شول نسنه در كه بكي برك يوزنده اولور خرد يكله معرف قماشك  
 يوزنده اولان نسنه كى كه اندن حا و ابله تعبيرا و لنور الز بره على وزن الدخرجه بزحا و بعلق يقال زبا رالثوب فهو  
 مزأ بر المزأ بر ميمك ضميله و بانك كسرى بله و فخييله خاولى بز الز بئر زانك كسرى و همزه نك سكونى و بانك ضميله  
 كذلك حا و معناسنه ز بئر ده لغت در يعقوب روايتى اوزن نته كم ضميله ذكر اولمشدر باب لامه و ضميله بلضاد  
 معجمه ابله صغير الجسم ديمك اولور الز بطرة زانك كسرى و بانك فخي و طانك سكونيله فطره كى روم سرحدنده بر  
 بوغازك اسميدره قطره قافله و طاء مهمله ابله كتاب قويمق يردر الز بعري زانك كسرى و بانك فخي و عين مهمله نك  
 سكونيله و الفك قصر بله خلقى ير امز اولان كسسه بوسب بدن رجالدن بعض كسسه يه اسم اولمشدر ابو عبيده  
 ايندى ز بعري شول يوز بك قبلى چوق اولان كسسه در كه فاشلرى و سقلى كور اوله و دوه دخي حال بو بله در  
 يقال جمل ز بعري ابو عمر دخي بو بله روايت قلمشدر الز جرز زانك فخي و حيمك سكونيله منع ايمك ونهى ايمك يقال  
 زجره يزجره من الباب الاول و زجر كهائته يعنى مغيباتدن خبر و ير مكه ده ديرلر نقول زجرت انه يكون كذا  
 وكذا و دوه سور مكه دخي ديرلر نقول زجر البعير اى ساقه الازد جار كذلك منع ايمك و منع اولمق الازر جار  
 همزه نك كسرى بله و ما بعد نك سكونيله ممنوع اولمق يقال زدجره فاذجر و از دجر يش جوهرينك بو تعبیرندن  
 از دجر لازم و متعدى كلك فهم اولنور الز جور زانك فخي و حيمك ضميله شول ناقه در كه ولدن نظر ايتد كه  
 بكر ذوب رايحه سن استشمام ايديمك انكار ابله الز نجرة على وزن الدخرجه باش پرمغى شهادت پرمغيله  
 اورنر پرمغك اورينه اور مقدر و عده يه اشارت ايجون الز نجير زانك كسرى و نونك سكونى و حيمك  
 كسرى ومدبله اسمدر معنای مز بورده الز حير زانك فخي و حاء مهمله نك كسرى ومدبله قارن  
 كيمك استطلاق بطن معناسنه و زحير شدنله نفس المغه دخي ديرلر يقال زحرت المرأة عند الولادة تزحير  
 و تزحير من الباب الثالث والثانى الز حار زانك ضميله كذلك قارن كيمك در زحير زانك فخي و حاء نك سكونيله  
 رجالدن بر كسسه نك اسميدر الز زحير زانك فخي و حاء معجمه نك سكونيله و الز خور ضميتنله در سيلدن طاغثيق  
 و دريات توج ايمك يقال زحير الوادى من الباب لثالث اذا امتد جدا و ارتفع و زحير النبات دخي ديرلر  
 قحز اوت اوزه سه الز احر خانك كسرى بله توج ايدن دريا يقال بحر ذاخر و عرق فلان زاخر ديرلر قحز كريم

زبان

زبطر

زبحر

زجر

زحير

زحير

زر

اوسه وکرمی ترا بد اوزن اوسه الزخاری زانک ضمی و خانک تخفیفی و یا ناک تشدید بدله اوت اوزایوب  
 بری بر بنه صر مشوب چچکلنمک بقال قد اخذ النبات ز خاریه اذا وصل الی هذه المرتبة و مکان زخاری  
 النبات دخی دیرل زر زانک کسری و رانک تشدید بدله کوکلک دو که سی الا زرار همزه نک فتحیه  
 جمعی دو که لر معناسنه و دوه بی زیاده کوروب کوزنه دن کسنه بیده انه لر من از رها دیرل الزرة زانک  
 کسری و رانک تشدید بدله دوه سمروب کوزللمک یقال بهازرة اذا کانت الابل سمانا بومقامه صاحب  
 قاموس جوهری تخطئه ابدوب بو نصحیف شنیع در زیرا که اصلی بهازرد رباه موحده ایله بهزن نک  
 جمعی درد میشد رنته کم فصل باده مرورا بنمشد رولکن ایکی نسنه جوهر ینک کلامن مؤبد در بری دوه بی  
 کوروب کوزنه انه لر دید کلمی و بری دخی بهازرة تاء تا نیشله کلمسی که بوغالبنا نسبتده و عجمه ده اولور  
 اشاعره و فلاسفه کبی زرین حبش زانک کسری و خانک ضمی و یا ناک فتحیه صیغه تصغیر اوزن قراء  
 تابعین دن برکسنک اسمید ر الزر زانک فتحیه مصدر دردو که ملک معناسنه نقول زرت القميص علی  
 از ره زرامن الباب الاول اذا شدت از ران علیک بقال از رر علیک قميصک وزن و وزن بضم الراء و فتحها و کسرها  
 و زر سورمک معناسنه ده کلور بقال هو یزر الکتاب بالسيف و زرا بصر مق معناسنه ده کلور عرض  
 کبی الا زرار همزه نک کسری بله کوکلکه دو که تا فحق التزرر فتحینله و زانک ضمی و تشدید بدله کوکلک  
 دو کلنمک یقال از ررت القميص ای جعلت له از ررافنزر و المزاره میمک ضمیلله و رانک تشدید بدله ایصر شفق  
 المزر میمک کسری بله و زانک فتحی و رانک تشدید بدله زیاده ایصر میجی بقال حمار مز الزریر زانک فتحی و رانک  
 کسری و مد بله کوز روشن اولوب یلدر مق بقال زرت عینه تزر من الباب الثانی زریرا و عینه تزران اذا توقد تا  
 الزر زور زانک ضمی و رانک سکونی و زای ثانی نیک ضمیلله کذلک بر قوشکادی در که صغر جق دیکله معروفدر  
 الزر زرة علی وزن الزلزله تصغر جق اوزله او نمکدر بقال زر زرای صوت زراره زانک ضمیلله رجالدن برکسنه نک  
 اسمید ر الزعر فتحینله برکسنک قلی از اولق قله شعر معناسنه الا زعر همزه نک فتحیه و زانک سکونیه  
 قلی از کسنه بقال زعر یزعر من الباب الرابع و از عراوتی ازیره دخی دیرل الزعارة زانک فتحیه و رانک تشدید بدله  
 بد خوا و لمق درو بوندن فعل تصرف اولما از الزعر و زانک ضمی و عینک سکونی و رانک ضمیلله بد خوا و لان  
 کسنه سی الخلق معناسنه و زعر و رالوج دبد کلمی میوه که طاغی بنر زکی صر و ولدتی می خوشترک اولور  
 الزعر زانک فتحی و عینک کسری بله زعر و معناسنه در عامه قصرا بدوب زعر دیرل بقولون رجل زعر  
 و فیه زعارة الزعفران زانک و فانک فتحیه و ما بینده عینک سکونیه مشهور رد وادر که عامه محرف ابدوب  
 صفران دیرل الزعفران نک فتحی و فانک کسری بله زعفرانک جمعی مثل ترجمان و تراجم و صححان و صحاصح  
 کبی و صححان دو زیدیمک اولور الزعفره علی وزن الدحرجه زعفران بویاسنه بویامق بقال زعفرت الثوب  
 اذا صبغته المرعفر میمک ضمی و فانک فتحیه شول ارسلان در که صر و رنگلو اوله الزفر زانک فتحی و فانک سکونیه  
 مصدر کوتور مک معناسنه بقال زفر الحمل یزفره زفره من الباب الثانی ای جمله الا زد فار همزه نک کسری بله  
 مصدر در معنای مذکور اوزن بقال از دفر الحمل الزفر زانک کسری بله و فانک سکونیه یوک حمل معناسنه  
 الا زفار همزه نک فتحیه زفرک جمعی یوکلر معناسنه و زفر قریب دخی دیرل مشک معناسنه الزوافر زانک  
 فتحیه شول جاریه لر در که قریب کوتر لر روز وافر معین و ظهیر اولانله دخی دیرل الزافرة فانک کسری بله  
 کذلک معین اولانله معناسنه بقال هم زافر تهم عند السلطان ای الذین یقومون بامرهم و زافر السهم  
 اوق یلکنک الی یا ننه دیرل و عیسی بن عمر ایتدی زافر السهم اوقک ثلثانندن اشعه سی در که

زعر

زعفر

زفر

ترم جانبی اوله زفر زانک فتحی و فانک کسری یله نفس شدت سببیله مستغرق اولمه در یعنی نفسی الیما مقدر و زفر  
 حمار اواز بنک اولی و شهیق حمار اواز بنک آخری در ز بر از فیر نفسی ادخال و شهیق اراحی در بقال زفر زفر من  
 من الباب الثانی ایضا الزفرة فانک فتحی و فانک سکونیه اسم در حمار چغمسی معناسنه الزفرات فانک فتحیه جمع در  
 زفرات اسم در صفت دکدر کاه اولور ضروره شعرا چوق اسکان دخی اولنور الزفرة زانک ضمی و فانک سکونیه  
 اتک اورنلق یری وسط الفرس معناسنه یقال انه لعظم الزفرة الزفر زانک ضمی و فانک فتحیه اولوسید معناسنه  
 وسیده زفر دبد کلرینه باعث زبرد ستنه اولنر ک مؤنثه کفیل اولوب بارکر انلرن چکد کی ایچوند روزفر  
 ابوحنیفه نیک اصحابندن برینک اسمید رضی الله تعالی عنهم الزکره زانک ضمی و کافک سکونیه شراب نلوملرنیک  
 کچر کی در التزکر فتحینله و کافک ضمی و تشدید یله برنسنه نلوم کی طوملق در یقال تزکر بطن الصبی ای امتلاء  
 زکریا زانک و کافک فتحی و رانک کسری و بانک تشدید یله پیغمبر لردن برینک اسمید صلوات الله علیهم و بونده  
 اوج لغت وارد یری الف ممدوده و یری الف مقصون و یری دخی الفی حذف اینکدر اگر الف ممدوده و الف  
 مقصون ابله اولور سه لایه صرف اولور و اگر الف حذف اولور سه منصرف اولور و ممدودک تشبیه سی زکریا و ان  
 کلور و جمعی زکریا و ون کلور و اوله و زکریا و ون کلور حالت جرده و نصبه و نسبته زکریا و ی کلور و قن  
 نفسکه اضافت اینسک زکریا ی دیرسن بلا و اونتته کم جمراء ی دیرسن جمراء نک اضافتند و اضافتک تشبیه سنه  
 زکریا و ای دیرسن و اوله زرا حالت انقطاعند زکریا و ان دیرسن و جمعند زکریا و ای دیرسن و اوک کسری یله بونده  
 رفع و جر و نصب برابر اولور مسلمی دوز بدی ده برابر اولدغی کی و مقصورک تشبیه سنه زکریا بیان دیرسن  
 زکریا نک الفن اجتماع ساکنندن اترو تحریریک اید و بیایه قلب اینکله و حالت نصبه رابت زکریا دیرسن  
 و جمعند هولاء زکریون دیرسن الفی حذف اینکله اجتماع ساکنندن اترو و تحریریک اینسک زکریا نک اینسک  
 مضموم اینلور اولور سن با خود مضموم اولماز و مکسوردخی اولماز ما قبلی متحرک اولبجق پس بواجلدن در که  
 تشبیه یه مخالف اولدی الزمره زانک ضمی و میمک سکونیه ناسدن بر جماعت الزمر زانک ضمی و میمک فتحیه جمع  
 جماعتلر معناسنه الزمر زانک فتحی و میمک کسری یله قلی از اولان کسنه و مروتی قلیل اولان کسنه الزمر زانک و میمک  
 فتحیه بر کسنه قلی از اولق و مروتی قلیل اولق یقال زمر الرجل مرزامن الباب الرابع الزمار زانک کسری یله دوه قوشی  
 اوازی و مصدر دخی کلور یقال زمر النعام زمر من الباب الثانی زمار اواماده قوشنک ارککنه مخصوص اولان عار  
 یعار استعمالی در عین مهمله و راه مشدده ایله الزمار میمک کسری و زانک سکونیه دودک که ساز قسندن در  
 الزمار میمک اولک فتحی و نایب نیک کسری و مدبله جمع و منه یقال زمر الرجل زمر و یزمر زمر من الباب الاول و الثانی  
 الزمار زانک فتحی و میمک تشدید یله دودکی طائفه عرب زمار دیرلر زامرد یزمر و عورت ایچون زامره دیرلر زماره  
 دیزلر و فی الحدیث نهی عن کسب الزماره ابو عبیده ابتدی زمان بی حدیث شیر یغه زانیه ایله نفسیرا یتد بلر اما بن  
 بلهمر که بو نفسیری قندن اخذ ایتد بلر دبدی الزمجره علی وزن الدحرجه صوت معناسنه در قن بر کسنه نیک  
 چاغرمسی و حیقر مسی چوق اولسه یقال للرجل زمجره و غزمره ای صخب و صیاح و صخب صاد مهمله و خاء  
 معجه ابله چاغرب حیقر مقدر صیاح کی الزماجر زمجره نیک جمع یقال فلان ذوزماجر و زماجر حکاه بعقوب  
 الزمجره علی وزن الدحرجه ایضا لوق معناسنه در ثعلب ابتدی زمجره سئول او قدر که اوزون و آنچه اوله  
 وزمجره زماریه دخی دیرلر زانیه معناسنه الزمهریر زانک فتحی و میمک سکونی و هانک فتحی و رانک کسری  
 و مدبله شدت برد معناسنه الزمهره علی وزن الدحرجه کوز قزمق یقال زمهرت عیناه من الضب ای  
 احمرتا الازمهره نیک کسری و زانک سکونیه یلدن برق اورمق یقال از مهرت الکواکب ای لمحت

زکر

زمر

زمجر

زمهر

زمهر

زیر

زور

واز مهر ار شدت غضبه دخی دیرل المزمهر میمک ضمی وزانک سکونیه شد بد الغضب اولان کسنه الزانیر زانک  
 فخیله او فاجق طاشلر ابو عیدر و اینده و زانیر شول یره دیرلر که یمن و لا یثنه جرش دیمکه معروف موضعک  
 قریبند در الزنار زانک ضمی و نونک تشد بد بله شول قوشقدر که نصاری قومشانوز الزور زانک ضمیله یلان در که  
 کذب معناسنه و زور اطلاق اولنور هر نسنه که خدادن غیری معبود آتخاذا اولنوب اکاعبادت اولنور و زور رای  
 دخی دیرلر یقال مالهن و زور و لا صیورای رای بر جمع الیه الزور زانک ضمی و و اوک فخی و یانک سکونیه صیغه تصغیر  
 اوزن قومک زعیمی دروز عیم قومک پیشواسنه و هر خصوصنه کفیل اولان کسنه ییدرلر الزور زانک فخیله  
 و و اوک سکونیه کوکسک یوقروسی دراعلا ی صدر معناسنه کما قالوا یستحب فی الفرس ان یکن فی زور ضیق  
 وان یکن رجب اللبان ولبان لامک فخیله اسفل صدر معناسنه در و رجب واسع معناسنه در و زور زانک  
 جمعی دخی کلور مثل سافر و سفرو یقال نسوة زور و ایضا و زور زیارت ایتیک معناسنه دخی کلور الزور زانک ضمیله  
 و و اوک تشد بد بله و الزور کذلک زانک ضمی و و اوک تشد بد بله بلا الف ابکسی دخی زانک جمعی در یقال رجل زانک  
 و قوم زور و زور مثل نایم و نوم و سافر و سفار الزور افختینله میل معناسنه در صعر کبی و صعر صاد مهمله و عین  
 مهمله ابله میل معناسنه در و زور ات کوکسنه اولان ابکی یومری انک بری یچرو و بری طشره اولغه دخی دیرلر  
 الزور زانک فخیله و و اوک سکونیه و الفک مد بله شول مالک اسیدر که اخیه بن الخلاج الانصارینک ابدی  
 کویا که انوک حیواناتی غایت کثر نه ابدی زور و اسول قیوید دیرلر کد بی درین اوله بعبد القمر معناسنه و اراق  
 یره دخی دیرلر یقال ارض زور ای بعیده و زور اقدحه دخی دیرلر و یاید دخی زور اددیرلر مبلی اولد غچون و دجله  
 بغداد دخی زور اددیرلر الازور همزه نک فخیله و زانک سکونیه و و اوک فخیله عسکره اطلاق اولنور  
 یایز و ر اطلاق ایتد کبری کبی الازور همزه نک کسری و زانک سکونی و و اوک کذلک کسریله برنسنه دن  
 عدول ایتیک یقال ازور عن الشی ازور الازور ار علی وزن الاحمیر کذلک عدول ایتیک یقال ازور عنه  
 ازویرا الزور تانک فخی و و اوک ضمیله کذلک عدول ایتیک معناسنه یقال زور عنه تزور اوقران عظیمه که  
 ترا و قررات اولنشد زانک تشد بد بله نثر او دن ادغام اولنشد رانز یارة زانک کسریله و الزور ارة  
 زانک ضمیله برنسنه بی کورمکه و ارمق الزور زانک فخی و و اوک سکونیه بنیاده در برکه و اروب کورمک  
 معناسنه و زور بعد معناسنه ده کلورو بوز و راردن مأخوذ در الازره همزه نک کسریله زیارت  
 ایتد ر مک یقال از ان جمله علی الزیارة الاستزارة همزه نک و تانک کسریله برکسنه دن زیارت طلب ایتیک  
 یقال استزارة ای سألہ ان یزور النزار و تانک فخی و و اوک ضمیله بری برن زیارت ایتد شیمک یقال زور و ای زار  
 بعضهم بعضا الازدیار همزه نک و دالک کسریله زیارت ایتیک یقال از دار فهو افتعل من الزیارة الزور  
 علی وزن التکریم برنسنه بی تر بین ایتیک و کلام باطله تزویر دیند کبری کذبی تر بین اولد غچون در  
 یقال زورت الشی ای حسنته و قومته و منه قول الججاج امرء زور نفسه ای قومها و تزویر زیارت ایتد  
 احسان ایتیکه ده دیرلر یقال زورت الزائر ای اگر متهم المزار میمک فخیله زیارت ایتد جک موضع الزور زانک  
 کسری و مد بله رجالدن شول کسنه یه دیرلر که نسا طائفه سیله مصاحبت اید و بانلر له هم مجلس  
 اولغنی سوه بو نکلہ تسمیه اولندی نسا طائفه سن چوق زیارت ایتد کندن او تزویر زانک  
 کسری و یا نک فخیله زیرک جمعی در زن دوست اولنر معاسنه و زیر انچه کریشه ده دیرلر الزیار  
 زانک کسریله شول نسنه در که بیطارانی طوارک طوداغنه باغلر یواش اولسون دیو یواشته معناسنه  
 الزوار زانک کسریله بر ایدر که دوه نک کو کسی باغیله قولانی لراسنه بغلر الازور همزه نک فخی

زهره

وذا نك سكوني وواوك كسر بله زوارك جمعي ذكر اولنان ايلمر معناسنه الزور زانك كسرى وواوك فخي وورانك  
تشد بدبله هجف و زنى اوزن الزهرة زانك فخي وهانك سكونيله دنياك حسنى وتازه لى مراد اولور  
اكر زهرة الدنيا ديسلر واونك تازة لى وچيكلنمسي مراد اولور اكر زهرة النبات ديسلر الزهرة فختينيله بمعناها  
الزهرة زانك ضمى وهانك سكونيله بياض معناسنه در يعقوب بدن روايت اولنان اوزن الازهر همزه نك فختيله  
اقلغى وتازه لى طاهر اولان نسنه يقال ازهر بين الزهرة و زهره خالص بياض معناسنه در عن قريب كلور  
وازهر نور لونسه يم دخی دیرلر يقال قمر ازهر الازهران همزه نك وهانك فختله بله آبله كوشه دیرلر وبيان  
صغرينه دخی ازهر دیرلر الزهرة زانك ضمى وهانك سكونيله بياض خاص وزهره كذلك قریش قبيله سندن  
برجماعت دركه اول كلاب بن مره بن كعب بن لوى بن غالب بن فهر بن زوجه سنك اسميدرو زهره نك ولدى كندى  
نسبت اولنمشدر و بو ذكر اولنان لر نبيمنك صلى الله عليه وسلم طايسلر بدر الزهره زانك فختيله وهانك سكونيله  
والفك مدبله ازهر ك مؤنثى و بيان صغرينه دخی ازهر دیرلر و مؤنثنه زهره دیرلر الزهرة زانك ضمى وهانك فخي  
ايله بر بلدك اسمى در الزهور ضمتينيله اتش ضيا و يرمك يقال زهرت لئاز زهور امن الباب الثالث اى اضاءت  
الازهار همزه نك كسر بله اتشى شو قلندر مق يقال زهرت بك نارى اى قوت بك وكثرت مثل ورت بك  
زنادى وورى چقمق اود طو و تقدره زناد زانك جمعي در چقمق معناسنه وازهار اوت چيكلنمكده دخی دیرلر يقال  
ازهر النبات اى طهر زهره المزهر ميمك كسرى وهانك فختيله عود كه ساز قسمندن در بربط معناسنه الازدهار  
همزه نك كسرى ايله حفظ ايمك وفي الحديث انه اوصى باقتادة بالاناء ان ذى توضحاً منه فقال ازهر بهذا فان له  
شانا اى احتفظ به ولا تضيعه فصل السين السور سينك ضميه وهمزه نك سكونيله ارنق كد بر نسنه يى اكل و شرب  
ايتمكن باقى قلمور يقال سؤر الفارة وسؤر الهرة وغيرهما الاسار همزه نك فختيله افعال و زنى اوزن سؤرك  
جمعي الاسار همزه نك كسر بله بر نسنه يى اكل ابدوب بر مقدار اليقومق يقال اذا شربت فاساء راى ابق شيامن  
الشراب فى قعر الاناء الاسار سينك فخي وهمزه نك تشدد بدبله اسارك نعنى در على خلاف القياس زي اقياس  
مسترد يكدى و بونك نظيرى اجبر دركه نعنى جبار كلو والسبر سينك فخي و بانك سكونيله يرايميل ادخال  
ايتكدر در ينلكن بلمكچون يقال سبرت المرح اسبره من الباب الاول اذا نظرت ما غوره و سبر امتحان ايتكده دخی  
دیرلر يقال سبرته من الباب المذكور المسبار ميمك كسرى وسينك سكونيله شول ميل دركه انوكله ياره نك  
در ينلكن يو قلمر ل السبار سينك كسرى و بانك تخفيفيله بمعناه الاسنبار همزه نك كسرى وسينك سكونيله  
تجربه ايتك سبر معناسنه يقال حمدت مسبره و محبه رعى انوك حضور نك وغيبته حمد ابدوم السبرة  
سينك فخي و بانك سكونيله صغوق اولان صبا حدر السبرات فختينيله جمعي وفي الحديث اسباغ الوضوء فى  
السبرات السبر سينك كسرى و بانك سكونيله هيت معناسنه يقال فلان حسن السبر والخبر اذا كان جيلا  
حسن الهيئة ابن الاعرابى ايتدى ابو زياد كلابى مرودن بدوه يعنى ياديه رجوع ايتدكه اهل ياديه نك بعضى  
ايتدى اما السبر فحضرى و اما اللسان فبدوى السابرى بانك كسرى و يانك تشدد بدبله بزوع بزدر كه غابت انجه در  
وفي المثل عرض سابرى بونى بر كسمنه سو بلر كه اكبر نسنه عرض اولنه وانده مبالغه اولونيه زي اسابرى بزرك  
اعلا سيدر كه ادنى عرضله اكار غبت اولنور و سابرى كذلك خرمانك اعلا سنه دیرلر يقال اجود نكر الكوفة  
النرسيان والسابرى و نرسيان نونك كسرى و راء مهمله نك سكونيله وسينك كذلك كسر بله بزوع خرماندر  
الاسبطر ارمزه نك و بانك كسر بله يانى اوزرنده ياتوب اوزنق يقال اسبطر اى اضطجع و امتد السبطر سينك  
كسرى و طانك سكونيله هم بزوزنى اوزن شولار سلاندر كه چهره دخی وقتنده اوزن السبطر ات كذلك شول دوه لره

سان

سبو

دیر که یره یقین اولوب اوزون اوله یعنی ستاک اولیه یقال جمال سبترات ای طوال علی وجه الارض وتا تأیث  
 ایچون دکدر بلکه حمامات ورحالات دبد کاری قوللرنده اولان تا کی در السبیطر سپنک و بانک فخی و یانک  
 سکونی وکذلک طانک فخیله عیثیل کی بر بونی اوزون قوشدر که اکثر یادی بقین اولان صورده اولور اکا  
 ابوالعبیر ایدی کنت ایشلردر عین مهمله نك فخی ابله و زاء معجه نك فخیله و راء مهمله ابله و عیثیل عین مهمله نك  
 فخیله و یاء مثانله و ثاء مثانله ابله ارسلان معناسنه در اسپکر ارهمزه نك کسر بله استقامت واعتدال صاحبی  
 اولغی یقال اسپکر ن اچاره اذ الاستقامت واعتدلت واسبکر الرجل اذا اضطجع وامتد مثل اسبطر و ابوز یاز  
 انبارنی ابتدی المسبکر میمک ضمی و سپنک سکونیه و بانک فخی و کافک کسر بله شول بکت در کدمعتدل القامه  
 تام الخلقه اوله و مسبکر اورلمه مش قیلله دخی دیرل یقال شعر مسبکر ای مستر سل الستر سپنک کسری و تانک  
 سکونیه پرده الستور ضمتینله و الاستار همزه نك فخی و سپنک سکونیه کذلک جمعی السترة سپنک ضمی و تانک  
 سکونیه شول نسنه در که انو کله بر نسنه سترا و لنور الستارة سپنک کسر بله بمعناه الستار جمعی و شول ستار که  
 بعض اشعارده واقع اولمشدر اول ابکی طاغدن عبارت در الستر سپنک فخیله و تانک سکونیه مصدر در  
 اورتمک معناسنه یقال سترت الشی استره اذا غطيته الاستار همزه نك و ثاء اولک کسری و سپنک سکونیه  
 و النسر فختینله و تانک ضمی و تشدید بله ایلکسده کز لیمک معناسنه در یقال سترت الشی فاستتر هو و تستر ای  
 تغطی المسترة میمک ضمی و تانک فخی و تشدید بله مستور فحدن معناسنه و یاری تعالینک حجابا مستورا  
 بیوردغی قول شربی حجابی حجاب و الاول مستور بالثانی معناسنه در و مراد کثافت حجابی بیان در زیر  
 انلرک قلبلرینه پرده لر و قولقلرینه ثقللر حاصل اولوب بله دن و اشمه دن محروم اولمشدر و بعضیلر ابتدی  
 مستور کله سبی بر مفعولدر که فاعل معناسنه کلشدر کقولله تعالی انکان و عداما تیای ایا المستور میمک فخی  
 و سپنک سکونی و تانک ضمیله و الستیر سپنک فخی و تانک کسری و مدبله صالح کسنه عقیف معناسنه الستیره  
 مؤنثی الاستار همزه نك کسر بله و سپنک سکونیه اعداد دن دورت در اربعه معناسنه و دروت یحق مثقالک  
 و زینه دخی استار دیرل الاسانیر همزه نك فخیله و تانک کسر بله و مدبله جمعی السجر سپنک فخی و جمیک سکونیه  
 قدر در مق یقال سجت التنور اسجره سجر اذا حیمته و طولدر مق معناسنه ده کور یقال سجت النهر ملاته  
 و یقال سجت الثماد اذ املیت من المطر و ثماد تانک کسر بله از اولان صورده دیرلر ماء قلیل معناسنه و سجر دوه  
 ولدن ارز و ایدنوب چاغرمق یقال سجت الناقة سجر امن الباب الاول السجرة سپنک ضمی و جمیک سکونیه  
 طولن صودر السجر سپنک ضمی و جمیک فخیله جمعی المسجور میمک فخی و سپنک سکونیه طولمش صوومنه  
 البجر المسجور و مسجور شول سوده دیرلر که انوک صوی زیاده اوله و دیزلمش اصلش انجویه ده دیرلر یقال کاللوله  
 المسجور السجور سپنک فخی و جمیک ضمیله توترق که انکه تنوری علولندر لر السجیر سپنک فخی و جمیک  
 کسری و مدبله دوست خلیل و صدیق معناسنه در السجرا سپنک ضمی و جمیک فخی و الفک مدبله جمعی  
 دوستلر معناسنه الساجر جمیک کسر بله شول یره دیرلر که اکاسیل کلوب طولدر مش اوله الساجر علی وزن  
 الکافور شول اغچدر که کلبک بو یذنه طقررل یقال کلب مسوجر و ساجر بر موضعک اسمی در الاسوجر ار  
 همزه نك و واوک کسر بله کلبک بو یذنه اغاج طقمق المسوجر میمک ضمی و واوک و جمیک فخیله و رانک تشدید بله  
 بو یذنه اغاج طقمش کلب السجور ضمتینله ناقه نك و لد بنی ار زو ایدوب چاغرمسی یقال سجت الناقة سجورا  
 اذ امدت حنپنها و حنین حاء مهمله نك فخیله و نون اولک کسری و مدبله شوق و ارز و ابله ایلکدمک السجرا  
 سپنک فخی و جمیک سکونی و الفک مدبله شول کوزدر که انوک بیاضنه حرت قارشه الاسجر همزه نك و جمیک

سبطر

سبکر

شتر

سجر

فخله



فتخيله شول كولدركه بايخني پاك اوله غد ير حر الطين معناسنه المنسجر ميك ضمي ونونك سكونيله شول صاحبه  
 ديرل كه صار قد لمس اوله وانسجار دوه لر برى برى اردنجه كمنسنه دخي ديرل بقال انسجرت الابل في السيراذا اتنابع  
 سجار سبنك ضميه وحيك تخفيفيله بر موضك اسيدر المسجر ميك ضمي وسبنك سكوني وهانك كسري  
 ورنك تشد بد بله اق ايض معناسنه السحر سبنك ضميه وحاء مهمله نك سكونيله او يكن جكر معناسنه الاسحار  
 همزه نك فتخيله جمعي بر دله ابرادكي واسحار سحر ك دخي جمعي كاور فتختينله صباح معناسنه على ماسيحي السحر  
 سبنك فتخيله وحنك سكونيله كذلك او يكن معناسنه در السحور جمعي مثل فلس وفلوس وكاه اولور كه  
 تحريك اولنوب سحر دخي ديرل نهر ايله نهر كي وسطنه حرف حلق اولد غندن او ترويقال للبحيان قد انتفخ سحره  
 ومنه بقال للارنب المقطعة الاسحار والمقطعة السحور والمقطعة النياط يعني طوشانه مقطعة الاسحار ديرل  
 نفا لا بو وجهله تعبيرا ونمغله صيدا ونمسان رجالي ديرل ومتاخر يندن بعض كمنسنه مقطعه روابت قلدي طالك  
 كسر بله كوي اكه طوشان غابت سر عتدن جكرن پار لو نياط نونك كسر بله وطاء مهمله ايله بر طمر در كه  
 قلده در قن منقطع اولسه صاحبي هلاك اولور السحر فتختينله صبحدن اوله اولان زماندر نقول لقبينه سحريا  
 هذقن اول كجه نك سحري مراد اولسه لا ينصرف اولور زيرامعرف باللام دن معدول اولور زيراسحرو  
 حينه معرفه اولور نه دكلواضافتدن ولا م تعرفدن مجرد ايسنه ته كم ابن الزبير ابناءز بيردن برنه غلبه ايمشدر  
 حتى اكر سير على فرسك سحري يافتي ديسك مرفوع دخي ايمز سن زيرابو طرف غير ممكن اولور و اكر سحر له مطلقا  
 بكره معناسن ديلسك منصرف قيلر سن ته كم باري تعالي بيور مشدر الال لوط نجينا هم بسحرو اكر سحر له  
 بر كمنسنه بعلم وضع ايتسك يا خوداني تصغير ايتسك منصرف قيلر سن زيرابو معدول وزني اوز نه دده دكلدر  
 اخر كي همزه نك وحنك فتخيله نقول سير على فرسك سحريا و ايتالم يرفعه لان التصغير لم يدخل في الظروف الممكنة  
 كما دخله في الاسماء المنصرفه السحرة سبنك ضميه اول سحر سحر اعلى معناسنه بقال ايتته بسحرو بسحرة الاسحار  
 همزه نك كسر بله سحر وقتنه سير ايتك يعني يوريمك وسحر وقتنه داخل اولق يقال اسحرنا اي سحرنا في وقت  
 اسحرو اسحرنا اي سحرنا في السحر الاستحار خروس سحر وقتنه اوتك بقال اسحر الديك اي صاح في ذلك  
 الوقت السحور سبنك فتخيله شول طعامدر كه سحر وقتنه اكل اولنور السحر فتختينله وحنك ضمي وتشد بد بله  
 سحر وقتنه اكل ايتك السحر سبنك كسري وحنك سكونيله افسون اخذة معناسنه وهر نسنه نك كه ما خذي  
 لطيف اولوب دقيق اوله اكدخي سحر ديرل يقال سحره و بسحره سحر من الباب الثالث وسحر الدمغه دخي ديرل  
 يقال سحره يعني خدعه و بر نسنه دن متسلي وفارغ قلغه دخي ديرل تعليل ونلهيه معناسنه الساحر حانك  
 كسر بله علم سحري بلن كمنسنه التسخير على وزن التكرم كذلك سحر ايتك معناسنه قال الله تعالي انما انت من  
 المسحرين و بعضلر ايتدي مسحر شول كمنسنه در كه او يكن صاحبي اوله يعني من خلق ذا سحر بو تقد يرجه معنای  
 آيت انما انت بشرديك اولور و بعضيلر ايتدي من المعالين معناسنه در و معنای تعليل لان مرور ايتدي الاسحفار  
 همزه نك كسري وسبنك سكونيله پر كوي اولق واسع الكلام معناسنه بقال اسحفر الرجل في خطبته اذ مضى  
 واتسع في كلامه المسحفر ميك ضمي وسبنك سكوني وفانك كسر بله بول شهره ديرل بقال بلد مسحفر اي واسع  
 السحر فتختينله والمسحفر ميك وحنك فتخيله والسحرة سبنك ضمي وحنك سكونيله والسحر ضمتينله جمله سي بر  
 معنای در مسحره الموق ديك اولور بقال سحرت منه اسحرف سحر الخ من الباب الرابع وابوز بد سحرت بروايت  
 ايتدي و بواقح اللغتين در و اخفش ايتدي سحرت منه وسحرت بروايت منه وضحكت به وهزبت منه ديرل  
 السخرية سبنك ضمي وحنك سكوني ويانك تشد بد بله اسيدر مسخره لوق معناسنه السخري سبنك ضمي

سحر

س

سحر

وخانك سكوفى ويانك تشد بديله السخري سبنك كسر بده ويانك كذلك تشد بديله جمله سى بر معناه در وقرى  
 به ما قوله تعالى لبتخذ بعضهم بعضا سخريا التسخير اجر تسز ايش نكليف ايمك يقال سخره تسخير اذا كلفه عملا بلا  
 اجرة وتسخير ذليل ايمكه دخی ديرلر التسخير فتحته بده وخانك ضمی وتشد بديله بمعناه يقال تسخره السواخر شول  
 كيملر در كه مطيع اوللر ووزكار لرى موافق اولمغين يقال سفن سواخر اذا الطاعت وطابت لها الریح السخرة سبنك  
 ضمی وخانك سكونيله شول كسنه در كه اجر تسز عملة طوئلور يقال خادمه سخرة وسخرة شول كسنه يه ديرلر كه  
 انى مسخر يه اللر السخرة سبنك ضمی وخانك فتحيله همزه وزنى او زو شول كسنه در كه ابالرى مسخرة يه الور  
 السخري سبنك فتحى وخانك سكونيله جعفر وزنى او زو بر نوع اعجدر وغندر معناسنه ده كلور يقال ركب فلان  
 السخبر اذا غدر السدر سبنك كسرى ودالك سكونيله بق ديد كارى يمشك اغاجى السدره واحدى السدرات  
 سينك ودالك كسر بده والسدرات سبنك كسرى ودالك فتحيله السدرات سبنك كسرى ودالك سكونيله  
 بونلر جمله سدر نك جمعى در السدر سبنك كسرى ودالك فتحيله كذلك سدر نك جمعى السدر سبنك فتحى ودالك  
 كسرى ومد بده بزهر ك اسميدر بعضيلر بر قصر ك اسميدر ديد بلر وبومعرب در سه دله كله سندن اول قصر ك  
 برى برى ايجنده او چ قبه سى اولد غنه بناء سه دله ديد بلر كه دل يورك معناسنه در قبه ايجون استعاره اولمشدر  
 مثل الخارى بكمين وديونك تفسيرينه تعرض اولنما بشدر نه صاحب صراح فنه غيرى غالبامراد خارى بناسى كى كه  
 كين ادلور ده واقع اولمشدر ديك اوله يا خود خارى دن خاء معجه ابده اسم شجر مراد اوله وانوك چيچك كيك  
 اكامله تمثيل قصدا اولمش اوله الاسدرين همزه نك فتحى وسبنك سكونيله ودالك كذلك فتحيله او موزلر در  
 وقولهم فلان يضرب اسدر يه واصدر يه بالصادى عطفيه ومنكبىه اذا جاء فار غاليس بيده شى ولم نقض طلبته  
 وطلبه طانك فتحى ولا مك كسر بده مطلوب معناسنه در يعنى قجن مقصودى حاصل اولمادن كسه بو بده ديرلر  
 وكاه اولور كه ازدر يه دخی ديرلر زاء معجه ابده السادر دالك كسر بده شول كسنه در كه ايشلد كى نسنه يه قايرمز  
 ومخبر معناسنه ده كلور السدر فتحته بده والسدره سبنك فتحيله حرارندن كوز مخبر اولمق يقال سدر البصر  
 سدر اوسدرة من الباب الرابع اى تخير من شدة الحر السدر سبنك فتحى ودالك كسرى بده كوزى مخبر اولان  
 كسنه وسدر در يابه دخی اطلاق اولنور اسماء مجردن دو السندر سبنك فتحى ونونك سكونيله ودالك فتحيله  
 برجنس بيوك كيله نك اسميدر السندر سبنك فتحى واخر نه يانك تشد بديله برجنس او قدر كه سندن يه  
 مخصوصدر وسندن برجنس اعجدر وسندر يه كذلك بر شاعر ك اسميدر السدر سبنك فتحى ودالك سكونيله  
 عورت صاچن صاليو يرمكدر يقال سدرت المرأة شعرها الانسدار همزه نك كسرى ونونك سكونيله صاچ  
 صاليو يرمك و بولغت در سد لتفانسدل قولنده وانسدار فى الجملة سرعت ايمكه دخی ديرلر يقال انسدر فلان  
 اى اسرع بعض الاسراع السمار سبنك فتحيله ودالك كسرى ومد بده ضعف بصدر در مستاك حالنده او ينجو  
 اوائلنده وباش چكز نه حالنده وسمايد رده ميم صكره دن زياده اولمشدر الاسمدرار بصر ضعيف اولمق يقال  
 اسمدر اسمدرار السدر سبنك كسرى ووانك تشد بديله شول نسنه در كه قلبه كيزلنور الاسرار همزه نك فتحيله  
 وسبنك سكونيله سرك جمعى واسرار سرك دخی جمعى كلور منتر او زرنده اولان نسنه ل معناسنه عنبله اعناب كى  
 وايه ده والنده اولان خطلم معناسنه ده كلور وفى المثل ما يوم حليلة بسر بومثل هر متعارف ومشهور اولان  
 نسنه ده استعمال اولنور ووجهى بودر كه حليلة بنت الحارث بن ابي شمر الغسانى وقتا كه باباسى حارث مندر بن ماء  
 سماء جانبنه عسكرك چكدى بر تغار ايجنده حليلة طيب حاضر قلوب اول طيله عسكركى طيبلىندر مغن اول كون  
 حليلة يه نسبت اولنوب جمعيت كوفى اولوب طاهر و متعارف اولمغين انوكه ضرب مثل اولندى الاسار يرجع

سخبر

سدر

سدر

الجمع وفي الحديث ثبوت اسرار يروجه و سر جماعه دخي اطلاق اول نور و سر ذكر معناسنه ده كاور و نسب خالص  
 معناسنه ده كاور فان سر النسب محضه و افضله و سر الوادي دره نك ايويرينه ديرلر الاسرة همزه نك فخي  
 و سبنك كسر بله جمعيد را يو يرلر معناسنه مثل فن واقنة و اسره سر ريك دخي جمعي كلور سبنك ضمي و راء اولك  
 فخي له كو بكر معناسنه و اسره سر ريك دخي جمعي كلور تحتلر معناسنه و سر ريك دخي جمعي كلور سبنك كسري  
 و رانك فخي له خيلر معناسنه السرارة سبنك فخي له مصدر در نسب خالص اولق معناسنه و سرارة الوادي  
 كذلك در نك ايويرينه ديرلر السرار سبنك فخي له جمعي و سر اريك اخر كچه سنه ده ديرلر السرار سبنك كسر بله  
 كذلك ايك اخر كچه سني و هو مشتق من قولهم اسنسر القمر اي خني ليله السرار و ليله سرار كاه اولور بر كچه  
 اولور و كاه اولور ايك كچه اولور السرارة سبنك فخي و رانك كسري و مد بله كذلك كز لو اولان نسنه در سر  
 معناسنه السرار سبنك فخي و همزه نك كسر بله سر ريك دخي جمعي السر سبنك ضمي له شول نسنه كه اني ايويرينه  
 اوغلن طوغد دخي حينه كسر بله بقال عرفت ذلك قبل ان يقطع سر ك ولا تقبل سربك لان السرارة لا تقطع انما هي  
 الموضوع الذي قطع منه السر السر فختينله و السر سبنك كسري و رانك فخي له لغتلر در سبنك ضمي له اولان  
 سر معناسنه يقال قطع سر الصبي و سر فختينله ايك اخر كچه سنه ديرلر ته كم سر سبنك كسر بله و رانك  
 فخي له منتر اولان نسنه ره ديرلر كرك منتر قاي اولسون كرك ياشن ياللق اولسون و سر الله و الله  
 اولان جز بله ديرلر خطوط الكف و خطوط الجبهه معناسنه السرارة سبنك ضمي له كو بك كه عضو معروف در  
 و دره نك اور تيرينه دخي ديرلر السرر ضمتينله و السرار سبنك ضمي له جمعي كو بكر معناسنه و عين الفلي سرانك  
 تحريك ايمز ساير لرده تحريك ايتد كاري كمي مدغم اولد غنه بناء و سر سر ريك دخي جمعي كلور تحتلر  
 معناسنه قال الله تعالى على سر رمتقابلين و بعضيلر تضعيفه اجتماع ضمتيني كريك و ب حرف تضعيفك  
 اولن بو مقوله يرلر ده مفتوح قلوب سر ريك جمعنه سر و دليلك جمعنه ذليل ديرلر السر سبنك فخي له كو بك  
 كسبك تقول سر رت الصبي اسره سر امن الباب الاول اذا قطعت سر و سر كو بكه دور ته كه دخي ديرلر بقال سره  
 اي طعنه في سرته و سر حقمق چالغه دخي ديرلر بقال سر رت الرند اسره سر اذا جعلت في طرفه عو بد اند خله في قلته  
 لتقدح و قلت قافك فخي و لامك سكونيله دليلك سور اخ معناسنه و عو بد عودك تصغيري بوداق معناسنه  
 و يقال رجل بر سر اي بپر و يسر و قوم برون سر و ن السر سبنك كسري و رانك فخي له بر موضع در دورت  
 ميل مكه مشرفه دن ارا قدرانده نبيلر ك كو بكي كسلد كچون سر در ميشلر در السريه سبنك ضمي و رانك  
 تشد بدي و كسر بله و يانك دخي تشد بدي بله شول جار بيدر كه انله بتمغچون منزل احضار اولنه و بو فعليه و زني  
 اوزن در سره منسو بدركه سر جماع و اخفام معناسنه در زير انسان اكثر يا بو مقوله جار يه بي زوجه سندن  
 اخفايدر و سره نك سيني مضموم قلندي زير انار كاه اولور نسبتده تغيير اولنو و خاصه تنه كم دهره نسبتده  
 دهره ديديلر دالك ضمي له و ارض سهله يه نسبتده سهلي ديديلر السراري سبنك فخي و راء ثانيه نك كسر بله  
 سر يه نك جمعيدرو اخفش ايتدي سر يه سر و ردن مشتق در زير ابو مقوله جار يه ابله غالب بودر كه سر و ر  
 حاصل اولور السرر فختينله و رانك ضمي و تشد بدي بله و السرر فختينله و رانك كسري و تشد بدي ابله و طء  
 اچون جار يه صقلق بقال تسررت جار يه تسرار و تسررت جار يه تسر يا مثل تظننت و تظنبت السرور ضمتينله  
 حزنك مقابلي كه سوغك معناسنه المسرة ميمك و سبنك فخي له كذلك سوغك معناسنه بقال سرني فلان  
 مسرة و سره و على مالم يسم فاعله يعني سوندي ديك محلند سر ديرلر صيغه مجهول اوزن السرر سبنك فخي  
 و رانك كسري و مد بله تحت معناسنه در و بوينك باش طور دخي يرينه دخي سر يرلر و كاه اولور كه ملكدن

و نعتدن دخی سریره تعبیر بیدرل السرار سبندک کسر به سر زده لغتدر الله والنه اولان خطلمر معناسنه ته کم  
 مرور ایندی الاسر فختینه ایچی بوش نسنه اجوف معناسنه بقال سر ذندک یعنی چقمق اغاجنک دلکنه چبوق  
 ادخال ایت فانه اسراذ کان اجوف السراء سبندک فخی والفق مد به مؤتی بقال قنایه سر ای جوفاء بنه السرو  
 واسر دخیل معناسنه دخی کلور و دخیل اول کسنه در که بر کسنه نك امور نه قار شوب اسرار نه واقف اوله  
 واسر شول دوه یی دیرلر که کر کسه سنه جراحی اوله و کر که کافک کسر به دوه نك دوشنه دیرلر که چوکوب  
 اوتوز دقه اوز رینه اوتور و سر اشاد بلغه دخی دیرلر که ضرانک مقابلیدر الاسرار همزه نك کسر به بر نسنه یی  
 گیزلمکه دیرلر و اشکان اتمکه ده دیرلر بقال اسررت الشی ای کتته واعلنته فهو من الاضداد و بومعنا نك اېکسیله  
 دخی باری تعالی نك بوقول شربی تفسیر اویشدر و اسر و الندامة الماراً والعذاب و خبر اولشدر معنه دخی دیرلر  
 بقال اسر الیه حدیث ای افضی و اسررت الیه الموده و بالموده ای اعلمتها و اخبرت بها المسارة مېک ضمیمه و الاسرار  
 سبندک کسر به قول اغه فسلمد نك بقال سازه فی اذنه مسارة و سرار الناسار تانک فخیله بر نجه کسنه بری بر به  
 کیزلوسو بلشمک بقال تسار و ای تاجوا المسرة مېک کسر به شول مجوف نسنه در که بر کسنه اخرک قول اغه  
 قوب انوکله کیزلو خبر نسو بلسور غیر بلسور ایشتماسون دیو اسر نسور سبندک ضمی و رانک سکونی و سین تانک  
 كذلك ضمیمه شول عالم در که زیرک اولوب تصرف امون قادر اوله السطر صره صف معناسنه بقال بنی سطر  
 و غرس سطر اوسطر خطه و کتابته دخی دیرلر و بواصلنده مصدر در السطر فخیله بمعناه الاسطر همزه نك  
 فخیله جمی سببه اسباب کی الاساطیر جمعک جمی و اساطیر باطیله دخی دیرلر الاسطوره همزه نك ضمیمه  
 و الاسطوره همزه نك کسر به باطیل معناسنه اولان اساطیرک واحدی الاسطر همزه نك فخی و سبندک سکونیه  
 و طانک دخی ضمیمه و السطور ضمیمه بونلرک اېکسیله مکنون عینله اولان سطرک جمعلر بدر فلسفه افلس  
 و فلوس کی بقال سطر سطر سطر من الباب الاول ای کتب و سطر بصمق معناسنه ده کلور بقال سطر ای  
 صرعه الاستطار علی وزن الاحترام بمعناه بقال استطر اذا کتب المسیطر و المصیطر مېک ضمی و مابعد نك فخی  
 و طانک کسر به بر نسنه نك اوز رینه مسلط اولان کسنه که اکانظر اولوب انوک احوالنه متکفل اولوب عمان  
 یزه پس بونک اصلی سطر دن ماخوذ در زیر اکتبات مسطر در و کتابتی ایجاد ابدن مسطر در طانک کسر به  
 بقال سیطرت علینا و قال تعالی لست علیهم بمسیطر المسطار مېک کسر به بر نوع شر ایدر که اندر فی الجمله ترشاک  
 وارد و صاد مهمله ابله دخی لغت در السعیر سبندک فخی و عینک سکونیه الشی یا کلندر مق بقال سعرت النار  
 و الحرب من الباب الثالث ای هجتها و الهبتها و قرئ و اذا الحیم سعرت و سعرت بالتحقیف و التشدید للمبالغة  
 و سعیر اندر و باجتمعه دخی دیرلر بقال سعیرناهم بالنبل ای احرقناهم و بقال ضرب هبر و طعن ترور می سعیر  
 و هبرات قوی برچی اوز معنه دیرلر باموحد ابله و نترقا چق کی اولان دور تمکه دیرلر نوله و تاء مثاله و سعیر شر جهتنه  
 و سعرت و یرمکه دخی دیرلر بقال سعیرهم شر ای اوسعهم و لا بقال اسعیرهم و اسعیر جعفی به اسعیر دبد بلسر سعیر نه  
 اسعیر لفظن ایراد ایند کی چون المسعیر مېک کسری و سبندک سکونیه و عینک فخیله و المسعیر مېک کسر به شول  
 اوزون انجدر که انوکله اتش او چرور لرو بوسیدن عرب طا پغه سی انه لمسعیر الحرب دیرلر شول کسنه یی که  
 اوغرشنی او چره و سعیر کذلک اوزون بویلی اولان کسنه یی دیرلر بوسیدن سعیر بن کد امه که محد تلمردن در  
 مسعیر دبد بلسر اما اصحاب حدیث اکامیک فخیله مسعیر دبد کاری و انوک امثالی اولوب مسعیر نامیه مسمی اولاناره  
 مسعیر دبد کاری مېک فخیله نفاً لدر یعنی دخی اوز اما سن یوم اتد کلر نه بناء در المسعیر مېک فخی و عینک  
 کسر به دوه نك فیسق بری قولتقلری کی و بوطلری نهایت بولدغی بر کی الاستعار همزه نك و تانک کسر به

سطرا

سعیر

بمرض قولتقدن وقنسق بردن باشلق بقال استعرا الحرب في البعير اذا ابتدأ بمساعره واستعار او غير لقد هسرعت  
 ايمكه ده ديرل بقال استعرا اللصوص كانهم اشتعلوا يعني كويا كه ائش شعله سي كبي ابد بلسرعتته الاستعرا على  
 وزن الاستفعال والتسعر فختينله وعينك ضمي وتشد بدبله اوديا الكلميق بقال استعرت النار وتسعت  
 اي توقدت السعير سبنك فختي وعينك كسري ومدبله اودا ائش معناسنه وربتك دخي اسميدر كه عنزه  
 قبيله سنه مخصوص ابدى وسعير مسعور معناسنه ده كلورتنه كم اخفش ايتدى سعير بارى تعالى نك وكفى  
 بجهنم سعير ايو ردغى قول شريفك مسعور معناسنه دردهين مدهون وصريع مصروع معناسنه اولدغى  
 كبي زير اسعرت فهى مسعورة ديرل السعرا سبنك ضميله ائشك اسبسي حر النار معناسنه وز ياده اچلغه دخي  
 ديرل السعرا ضمته عذاب زحمتنه ديرل فرار وابتنه كه بارى تعالى نك ان المجرمين في ضلال وسعرا قولنده واقع  
 اولمشدروسعرا كذلك جنونه دخي ديرل المسعورة مجنونه اولان دوه بقال ناقه مسعورة اي مجنونه السعرة  
 سبنك فختي وعينك سكونيله طواف ايمك معناسنه يقال سعرت اليوم في حاجتي سعرة اي طفت السعرا  
 سبنك كسري بله وعينك سكونيله شول نسنه در كه كوشده كور نور كه اكدن ديرل السعرا سبنك كسري بله وعينك  
 سكونيله زرخ كه بازار ده جارى اولور الاسعرا همزه نك فختيله جمى التسعير على وزن التكريم زرخ نقد يرايمك  
 البستعور ياء تحت ايمك فختي وسبنك سكونيله وتانك فختيله بر موضعك اسمى درتنه كم بعض اشعار ده واقع  
 اولمشدرو بعضيلر ايتدى بر شجر ك اسميدر والمسعور ميمك فختيله سام بلى اور مش كسنه بقال سعرا الرجل على البناء  
 للجهول فهو مسعور اذا ضربته السموم وسموم سبنك فختي وميمك ضميله سام بلى دبد كلرى بلدركه بريده اسر السعرة  
 سبنك ضمي وعينك سكونيله بر نكدر كه قرايماء بلدركه سعتر سبنك فختي وعينك سكونى وتانك فختيله نبات اكدن  
 براوتدر كه اكاكيك اوتى ديرل بعضيلر كتب طبه انى صادله ياز دبلر تا كه شعيره ملتبس اولميه ترك اعجام حالنده  
 السفر فختينله مسافه قطع ايمكه ديرل الاسفرا همزه نك فختيله سفرك جمى وسفرك ذلك بياض نهان دخي  
 اطلاق اولنو والسفرة فختينله ياز يميلر كتبه كبي وزنا ومعنى اخفش ايتدى سفرة سفرك جمى در كا تبه كتبه  
 وكفر له كفره كبي السفر سبنك كسرى وفانك سكونيله كتاب معناسنه در الاسفرا همزه نك فختيله جمى در  
 قال لله تعالى كمثل الحمار يحمل اسفرا السفر سبنك ضميله ستول طعامدر كه مسافر اچون اتخا اولنو روسفريه  
 سفرة دبد كلرى بومعنادن ماخوذ در السفر سبنك فختي وفانك كسرى ومدبله اغچدن دوستن بير اقدرو بوكه  
 سفير دبد كلرى روز كار انى سپور دكى اچوندر زيرامسفرة سپور كيه ديرل وسفير رسوله دخي ديرل ورفومك  
 بين اصلاح ابدنده ديرل السفر اسفيرك جمى فقيهله فقها كبي السفارة سينك كسري بله اصلاح ايمك يقال  
 سفرت بين القوم اسفرا سفرة من الباب الثانى اي اصلاحت المسفرة ميمك كسرى وفانك فختيله سپور كه در  
 مكسه معناسنه نقول سفرت البت اذا كنسته السفارة سبنك ضميله سو بزندى كناسه معناسنه المسفرة  
 ميمك ضميله وفانك فختيله والسفرا سبنك كسري بله سفرا ايمك يقال سافرت الى بلد كذا مسافرة وسفرا وسفرا  
 شول دموردركه دوه نك بورنى وزن قوزوكاه اولور اچي دخي بورنى اوز زينه طولشدر بياقسن يولار ابدرلر  
 السفر سبنك ضميله جمى نقول سفرت للبعير اي جعلت السفر على انفه ومسافرة مزابله معناسنه ده كلور بقال  
 الرياح سافر بعضها بعضا يعني رياحك بعضى بضم ازاله قيلورو بعضى ابقايدرزير اصبا بلى دبورك چوز كسن  
 ازاله ابدرو جنوب بلى لجه لندرب ابقايدر مزبور لك بى برينه نسبى ارش وار فح نسبى كبي اولد غچون السفر  
 سبنك فختي وفانك سكونيله يازى يازمق بقال سفرت الكتاب اسفرا سفرا من الباب الثانى ويوز اچمق  
 معناسنه ده كلور بقال سفرت المرأة تسفراى كسفت عن وجهها السافرا يوزن اچمى عورت وسفرا بدين

سعتر  
سفر

کسنه المسافر ميم فتحيله يوزده اچلن يرلر السفر سېنک فتحی وفانک سکونيله مسافر معناسنه اولان سافرك  
 جمعی صاحب له صحب کبی السفر سېنک ضمی وفانک تشدبد به کذلک جمعی را کبله رکاب کبی ومقام کثرته السفره  
 دخی دیرلر بقال کثرت السفره بموضع کذا ای المسافرون السفره ضمتبنله مسافرت ايمک بقال سفرت اسفره  
 سفورامن الباب الثاني اذا خرجت الى السفر المسفر ميم کسری وفانک فتحيله سفره قوی اوان دوه المسفرة  
 ميمک کذلک کسر به مؤنثی الاسفار همزه نك کسر به طک یرى اغار مق بقال اسفر الصبح ای اضاء وفي الحديث  
 اسفر ويا الفجر فانه اعظم للاجر ای صلوا مسفرین وبعضیلمر ایتدی اسفارك معناسی حدیث شریفه صباح  
 غازن اوزادک صبح زیاده اغار بجه دیکدر واسفار یوز براق ونورانی اولغعه ده دیرلر بقال اسفر وجهه حسنا ای  
 اشرق الانسفار همزه نك کسری ونونک سکونيله انکشاف معناسنه در بقال انسفر مقدم رأسه من الشعر اذا  
 انکشف وانحسر سفار سېنک فتحی ورائک کسر به قطام کبی برقیونک اسمیدر النفسیر سېنک کسر به وفانک  
 سکونی وسین آخرک دخی کذلک کسر به لسان فارسی اوزن سمسار معناسنه در و ابن السکیت ایتدی  
 سفیر پیکه دیرلر که اول پرولایتدن برولايته پیاده سکر دن کسنه در السقرات فتحیتبنله کونشک زیاده تأثیر  
 ايمسی بقال سقرته الشمس اذ الوحته المسقر ميمک ضمی وسېنک سکونی وقافک کسر به ورائک تشدبد به  
 زیاده اسی اولان کون السقر فتحیتبنله جهنم اتشک اسملرندن بری در السکران سېنک فتحی وكافک سکونی  
 ابله سرخوش اولان کسنه مست معناسنه السکری سېنک فتحيله وكافک سکونيله والفک قصر به  
 والسکاری سېنک فتحی والفک قصر به والسکاری سېنک ضميله والفک کذلک قصر به بونلرک اوچی دخی  
 سکرانک جمعیدر السکری سېنک فتحی وكافک سکونی والفک قصر به سکرانک مؤنثی وبنی اسد لغتند مؤنثی  
 السکرانه کاور بقال سکر یسکر سکران من الباب الرابع مثل بطر یبطر بطر السکر سېنک ضميله اسم در مستک  
 معناسنه الاسکار همزه نك کسر به وسېنک سکونيله مست ايمک بقال اسکره الشراب المسکر ميمک کسر به  
 وسېنک سکونی وكافک کسری ومد به کثیر السکر اولان کسنه یعنی زیاده سرخوش اولان کسنه السکر  
 سېنک کسری وكافک کسری وتشدبد به دائم السکر اولان النساکر تانک فتحی وكافک ضميله مستک اظهار  
 ايمک مست دکاکن السکر فتحیتبنله خرم اشراقی نیدنتر معناسنه وفي التنزیل نخذن منه سکر او السکار سېنک  
 فتحی وكافک تشدبد به نیدن صتن کسنه سکره الموت سېنک فتحی وكافک سکونيله شدت موت معناسنه  
 السکر سېنک فتحی وكافک سکونيله نهرک صوین بغلق بقال سکر ت النهر اسکره سکران من الباب الاول اذا  
 سدته السکر سېنک کسر به صوبندی عرم معناسنه السکور ضمتبنله بل اسرکن ساکن اولق بقال سکر ت الرج  
 تسکر سکران من الباب الاول اذا سکنت بعد الهبوب الساکره ساکن اولان کجه النسکیر علی وزن التکریم بوغق  
 بقال سکره تسکیر ای خنقه و بقال البعیر یسکر اخر بذراع حشی بکاد یقتله وتسکیر کوز نظر دن منع اولغعه دخی  
 دیرلر قال الله تعالی سکر ت ابصارنا ای حبست عن النظر وحیرت وابوعمر وبن العلاء ایتدی بونک معناسی غطیت  
 وغشیت دیکدر که مقصود کوز پرده لو اولقدر و حسن تخفیفه قراءت بدوب سحر ت ابله نفسیر ایتدی سحر له  
 کوز بغلق معناسنه المسکر ميمک ضمی وسېنک فتحی وكافک فتحی وتشدبد به مخمور معناسنه در السکر سېنک  
 ضمی وكافک فتحی وتشدبد به معروف در فارسی معرب در السکره واحدی السمر فتحیتبنله مسامر ه در حکایت  
 ايمک معناسنه علی ماسیحی عقبيه المسامرة ميم اولینک ضمی وميم ثانیه نك فتحيله کجه ابله حکایت ومثل ايمک  
 بقال سمر پسر من الباب الاول السامر ميمک کسر به مثل ابدن کسنه وسامر مثل ابدن جماعته دخی دیرلر حجاجه  
 حاج دبد کوری کبی السمار سېنک ضمی وميمک تشدبد به سامرک جمعی انا سمر انا انک ثنیه سی اولوب سمیرده

سفسر

سفر

سکر

سمر

سېنک



سپنك فتحى وميمك كسرى ومدبله كيجه ابله كوند زدن عيار ندر زير ابونلرده غالب بودر كه حكابت ومثل  
ابد اور بقال لافعله ماسمراينا سميراي ابد او بغضيلر ايتدى سميردن مراد هر در و ابنا سمير كيجه ابله كوند زدر و بقال  
لا افعله العمرو القمر اى مادام الناس بسمر ون فى ليلة قراء ولا افعله سمير اللينالى السمار سبنك فتحيله رقيق اولان  
سوددر والتسمير على وزن التكريم سودى صوبله رقيق ايتك وار سال معناسنه ده كلور نشمير كى وفي حديث  
عمر بنى الله عنه انه قال ما يقرر رجل انه كان بطا جار يته الا لخت بولد هانن شاء فليسهكها ومن شاء فليسنمرها  
اصمى ايتدى عمرك مرادى نشمير در شين معجه ابله ار سال معناسنه لكن سين مهمله يه نحو بل ايتشدر كه  
مقصودى دپلر سه جار بيسن امساك ايتسون دپلر سه صالحو يرسون وطئه اقرار ابد يچك ولد كند ويه الحاق  
اولنورد يچكرو و تسمير منج اور معغه ده دير لر يقال سميرت الشئ تسمير السمرة سبنك ضميله وميمك سكونيله اسمرك  
لوتى در الاسمير همزه نك فتحيله وسبنك سكونى وميمك فتحيله قره يا غز اولان كسننه نقول سمر من الباب الخامس  
وسمر من الباب الرابع ايضا الاسميرار على وزن الاحميرار قره يا غز اولمق يقال سمار اسميرار احكاها الفراء السمر اسبنك  
فتحيله والفك مديله بغدادى حنطه معناسنه الاسميران صوبله بغدادى در بعضيلر صوبله كوندرد ديشلر  
ما بله ربح معناسنه السمرة سبنك فتحى وميمك ضميله بريه ده اولان ديكنلو اعجلردن در السمر سبنك فتحى وميمك  
ضمي ابله جمى السميرات كذلك سبنك فتحى وميمك ضميله جمى در الاسمير همزه نك فتحى وميمك ضميله جمع قلت در  
الاسمير همزه نك ضمي وسبنك فتحيله اسمرك تصغير يدرو فى المثل اشبه شرح شرحا لوان اسمير او شرح لوندرد  
وشرح جان لوان متغيرانه دير لر المسمار ميمك كسرى وسبنك سكونيله دمور دن اولان ميج السمر سبنك فتحى  
وميمك سكونيله كذلك منج اور مق يقال سميرت اسمره من الباب الاول السميريه سبنك ضمي وميمك فتحى ويا ثابنك  
تشديد بله بر جنس كيدر در ياده اولان كيلردن الاسميرار همزه نك كسرى وسبنك سكونى ابله اقشعراروزنى  
اوزن بر نسنه برك اولمق يقال اسمير الشوك اذا بيس وصلب واسمير الظلام اذا اشئت واسمير الرجل فى القتال  
السميريه سبنك فتحى وميمك سكونى ويانك تشديد بله محكم اولان كوندرا غاچى بعضيلر ايتدى سميريه شول  
كوندردر كه سميرادلو كسننه يه منسوب در كه مزبور كوندرايشلردى يقال ربح سميرى ورماح سميريه السميردر  
سبنك وميمك فتحى وهانك سكونيله ودالك فتحيله شم ولحم صاحبه اولان كسننه يقال غلام سميردى سمين فرا  
ايتدى سميردر بلفظدر كه كثر لجه مدح مقامند استعمال اولنورد وواسع مملكت معناسنه ده كلور بقال  
بلد سميردى واسع السنور فتحينه وواوك فتحى وتشديد بله بر جنس لباسدر كه درى دن اولوروزن اسلوبينه  
السنور سبنك كسرى ونونك فتحى وتشديد بله وواوك سكونيله پسى ديد كلرى جانور هره معناسنه السنانير  
سبنك فتحى ونون ثابنك كسرى ومدبله جمى السنار كسرنينه وميمك تشديد بله رومدن بر جالك اسميردر كه  
كوفه ده خورنق ديكله معروف سرايى نعمان بن امر القيسه اول ياپمش ابدى سراي تمام اولدقن صكره  
نعمان مزبورى سراي طامندن اشغه براغوب هلاك ايتدى تاكه بر كسننه يه دخی سراي مر قومك مثلن ياپميه  
پس طايفه عرب ييننده مثل ضرب اولنوب جزاء سمار ديد پلر السنور سبنك ضميله وواوك سكونيله شهر ك  
اطرافنده اولان بار والاسوار همزه نك فتحيله السيران سبنك كسرى ومدبله سورك جمعلر بدر وسور كندلك  
سبنك ضمي وواوك سكونيله سورنك جمعيدر بسره بسره كى كه سورن بادن بر منزله ديرلر كه ماعدادن مقطوع  
ومتاز اوله وسور قرآن دخی بوندن ما خوددر زير سور قرآن دخی بر منزله در كه ماقبلندن وما بعدندن  
مقطوعه در السنور سبنك ضمي وواوك فتحيله سورن قرآنك جمعيدر السورات سبنك ضمي وواوك سكونيله  
كندلك سورنك جمعيدر سورى سبنك ضمي والفك قصر بله بشرى كى عراقه ارض ببلدن بريك اددردر كه

سمير  
سميردر  
سمير  
سور

اول سر يانيلر شهرى در السوار سبنك كسر بله بيلزك كد نسا طا بفسه سى قولونه طقار الا سورة همزه نك فتحى  
وسبك سكونى وواوك كسر بله جمعى بيلزكر معنا سنه الا ساورة جمعك جمعيد وقرى فلو لا التى عليه اساوره  
من ذهب الا ساور همزه نك فتحى وواوك كسر بله كذلك اسور نك جمعى در قال الله تعالى يحملون فيها من اساور  
من ذهب ابو عمرو بن العلاء يتدى اساورك واحدى اسوار در همزه نك كسر بله وضميله واساورات بدن كسنه لره  
دخى ديرلر بعضيلر اتينملر در ديشلر واساور عجم طابغه سنن بر جماعت در كد قد يدن بصره ده نزول ايتشار در  
احامره طابغه سى كوفه ده نزول ايتدى كى النسوير على وزن التكرم بيلزك طابق بقال سورته اى البسته  
السوار فنسور النسوز على وزن التكرم بيلزك كيمك وتسور دبور اوزن حقه غه دخى ديرلر بقال تسور الحائط  
اى تسلقه السور و سبنك ضمى وهمزه نك دخى ضمى ومد بله سحره مق بقال سار اليه يسور سوورا اذ اوثب  
المساورة سبنك ضمى وواوك فتحيله سحر اشق بقال ساور اى واثة السورة سبنك فتحى وواوك سكونيله سحر مق  
بقال ان لغضبه لسورة السوار سبنك فتحى وواوك تشد بد بله سحره سحى وغوغا بد سحى كسنه وشرايك سورتى  
باشه سحره مسى در وعقرب زحمتك باشه حقه سى در يوم مقامه صاحب صراح جوهر نيك سورة الحجة ديد كن  
جمادن صنوب نيزى ثب ايله نفسيرا ايتشدن حاله كه حه حالك ضمى وميمك تحفيغيله زهر عقرب معنا سنه در  
وسورن ياد شاهك قهر نر وغلبه سنه دخى ديرلر الا سوار همزه نك كسرى وضميله وسبنك سكونى ايله ات بدن  
كسنه لرجمى اساور كلور ننه كم مرورا بتدى وابوعبيد ايتدى اساورات اوزرنه قوى اولنلر در چاپك سوارلر  
معناسنه وها بادن عوضدر زير اصلى اساور ايتدى نته كم زنادقه نك اصلى زناديق ايتدى اخفش دن بوجه  
اوزن روايت اولمشدر السهر فتحينه اويانقلقد رارق معنا سنه بقال سهر سهر من الباب الرابع الساهر هانك  
كسر بله اويانق كسنه السهران سبنك فتحى وهانك سكونيله كذلك اويانق اولان كسنه الاسهار همزه نك  
كسر بله وسبنك سكونيله اوياندر مق بقال اسهره غيره السهره سبنك ضمى وهانك فتحيله همزه كى اويانقلغى  
چوق اولان كسنه يعقوب بدن بو بله روايت اولمشدر الساهور على وزن الكافور شول نسنه در كه عربلر اكا  
غلاف قمر ديرلر كه اول اى طونلدى غى وقت كورنن قر القدر و بعضيلر ايتدى ساهور ساهور نك كولكه سيدر كه  
ساهره يوزنه ديرلر ومنه قوله تعالى فاذا هم بالساهرة الا سهران همزه نك فتحيله حمارك بورتنه شول ايكى طهر در  
كه انلردن صواقر قنن كير كين اولسه السير سبنك فتحى ويانك سكونيله والمسير ميمك فتحى وسبنك كسرى  
ومد بله النسيار تانك فتحى وسبنك سكونيله او سحى دخى مصدر لر در كز مك معنا سنه بقال يارك فى مسيرك اى  
سيرك وهو شاذ لان قياس المصدر من فعل يفعل مفعل بالفتح بقال سارت الذابة وسارها صاحبها بتعدى  
ولايتدى وقولهم فى المثل سر عنك اى تغافل واحتمل يس بونه فعل مقدر اعتبار اولنور كه نقد ير كلام  
سر ودع عنك المراء والشك يعنى يورى شك وشبهه فى قلبك دن ترك ايت وسير شول قايشه ديرلر كه در بدن  
ذبلرلر السيور ضمتينه جمعى قايشلر معنا سنه السيرة سبنك كسرى ومدى ايله طر يقت معنا سنه در بقال سار  
بهم سيرة حسنة وسيره بغداديه دخى ديرلر ميره معنا سنه الاستيار همزه نك وتانك كسر بله بغدادى يوكن  
حكيمك امتيار كى المسيرة ميمك ضمى ويانك فتحيله بر كسنه ايله كزوب سير ايد شك بقال سايره اى جاره و مجارة  
برا ركز مكدر سير طر بقيه النسيار تانك فتحى ويانك ضميله كذلك سير ايد شك بقال سايره فنسيار المسيرة  
ميمك فتحى وسبنك كسرى ومدى ايله سير ايمك بقال بنهما مسيرة يوم النسيير على وزن التكرم اخراج  
معناسنه بقال سيره من بله اى اخرجه واجلاه ونزع ايدوب كيدر مكه دخى ديرلر بقال سيرت الجبل عن ظهر  
الذابة اى نزعته عنه المسير ميمك ضمى ويانك فتحى وتشد بد بله شول يزدركه انده يول يول خطلمر اوله قايشلر كى كه

سهر

سير

دخى ديرلر بعضيلر اتينملر در ديشلر واساور عجم طابغه سنن بر جماعت در كد قد يدن بصره ده نزول ايتشار در  
احامره طابغه سى كوفه ده نزول ايتدى كى النسوير على وزن التكرم بيلزك طابق بقال سورته اى البسته  
السوار فنسور النسوز على وزن التكرم بيلزك كيمك وتسور دبور اوزن حقه غه دخى ديرلر بقال تسور الحائط  
اى تسلقه السور و سبنك ضمى وهمزه نك دخى ضمى ومد بله سحره مق بقال سار اليه يسور سوورا اذ اوثب  
المساورة سبنك ضمى وواوك فتحيله سحر اشق بقال ساور اى واثة السورة سبنك فتحى وواوك سكونيله سحر مق  
بقال ان لغضبه لسورة السوار سبنك فتحى وواوك تشد بد بله سحره سحى وغوغا بد سحى كسنه وشرايك سورتى  
باشه سحره مسى در وعقرب زحمتك باشه حقه سى در يوم مقامه صاحب صراح جوهر نيك سورة الحجة ديد كن  
جمادن صنوب نيزى ثب ايله نفسيرا ايتشدن حاله كه حه حالك ضمى وميمك تحفيغيله زهر عقرب معنا سنه در  
وسورن ياد شاهك قهر نر وغلبه سنه دخى ديرلر الا سوار همزه نك كسرى وضميله وسبنك سكونى ايله ات بدن  
كسنه لرجمى اساور كلور ننه كم مرورا بتدى وابوعبيد ايتدى اساورات اوزرنه قوى اولنلر در چاپك سوارلر  
معناسنه وها بادن عوضدر زير اصلى اساور ايتدى نته كم زنادقه نك اصلى زناديق ايتدى اخفش دن بوجه  
اوزن روايت اولمشدر السهر فتحينه اويانقلقد رارق معنا سنه بقال سهر سهر من الباب الرابع الساهر هانك  
كسر بله اويانق كسنه السهران سبنك فتحى وهانك سكونيله كذلك اويانق اولان كسنه الاسهار همزه نك  
كسر بله وسبنك سكونيله اوياندر مق بقال اسهره غيره السهره سبنك ضمى وهانك فتحيله همزه كى اويانقلغى  
چوق اولان كسنه يعقوب بدن بو بله روايت اولمشدر الساهور على وزن الكافور شول نسنه در كه عربلر اكا  
غلاف قمر ديرلر كه اول اى طونلدى غى وقت كورنن قر القدر و بعضيلر ايتدى ساهور ساهور نك كولكه سيدر كه  
ساهره يوزنه ديرلر ومنه قوله تعالى فاذا هم بالساهرة الا سهران همزه نك فتحيله حمارك بورتنه شول ايكى طهر در  
كه انلردن صواقر قنن كير كين اولسه السير سبنك فتحى ويانك سكونيله والمسير ميمك فتحى وسبنك كسرى  
ومد بله النسيار تانك فتحى وسبنك سكونيله او سحى دخى مصدر لر در كز مك معنا سنه بقال يارك فى مسيرك اى  
سيرك وهو شاذ لان قياس المصدر من فعل يفعل مفعل بالفتح بقال سارت الذابة وسارها صاحبها بتعدى  
ولايتدى وقولهم فى المثل سر عنك اى تغافل واحتمل يس بونه فعل مقدر اعتبار اولنور كه نقد ير كلام  
سر ودع عنك المراء والشك يعنى يورى شك وشبهه فى قلبك دن ترك ايت وسير شول قايشه ديرلر كه در بدن  
ذبلرلر السيور ضمتينه جمعى قايشلر معنا سنه السيرة سبنك كسرى ومدى ايله طر يقت معنا سنه در بقال سار  
بهم سيرة حسنة وسيره بغداديه دخى ديرلر ميره معنا سنه الاستيار همزه نك وتانك كسر بله بغدادى يوكن  
حكيمك امتيار كى المسيرة ميمك ضمى ويانك فتحيله بر كسنه ايله كزوب سير ايد شك بقال سايره اى جاره و مجارة  
برا ركز مكدر سير طر بقيه النسيار تانك فتحى ويانك ضميله كذلك سير ايد شك بقال سايره فنسيار المسيرة  
ميمك فتحى وسبنك كسرى ومدى ايله سير ايمك بقال بنهما مسيرة يوم النسيير على وزن التكرم اخراج  
معناسنه بقال سيره من بله اى اخرجه واجلاه ونزع ايدوب كيدر مكه دخى ديرلر بقال سيرت الجبل عن ظهر  
الذابة اى نزعته عنه المسير ميمك ضمى ويانك فتحى وتشد بد بله شول يزدركه انده يول يول خطلمر اوله قايشلر كى كه

که سیر قایشه ده دیرلر نته کم مرور ایتدی السیار سبندک فتحی و یانک تشدید یله قافله معناسنه و عربلرک  
اصح من عبرانی سیارة دبد کلر نه ابو سیاره برکسنه نک کنینی درکه اول ابو سیارة العدوانی درکه انوک عادی ایدی  
خلقله مجادله ابدوب انلری دفع اینک ایچون قرق یل حمارندن ایندی و بواسلوب اوزره کچندی السیار سبندک  
کسری و یانک فتحی و الفک مدبله شول الاجه قاشدر که انده صاری خطلر وارد السیار کوتری خلق یقال سیار  
الناس ای جمعهم السار لغه فی السیار یقال سار الشی ای سیاره و عربلرک یاس خصوصنه اولان امثالندن در  
بوکه ایدرلر اسیار ایوم و قدر زال الطهر یعنی بوزماندن صکره یاس حاصل اولدی زیر حاجتی اولان کسنه  
اوبله دن اول مباشرت ایدر اوبله خود مرورا بئمشدر پس یاس کلمشدر غروب شمس حالده یاس کلدکی کبی  
فصل الشین الشهر سبندک کسری و یانک سکونیه قارش که بر مقاری اجمله برنسنه اولر ل الاشبار همزه نک  
فتحیه و شبنک سکونیه جمع قار شلر معناسنه و خرده محله دخی استعمال اولنوب رجل قصیر الشبر  
دیرلر متقارب الخلق معناسنه قچن اعضاسی بری برینه قریب اولسه الشهر سبندک فتحی و یانک سکونیه  
مصدر در قار شلمق معناسنه یقال شهرت الثوب اشبره واشبره من الباب الاول والثانی پس بوشبردن  
ماء خود در نته کم بعته دیرلر قوچلدم معناسنه باع دن اخذ اید بنی و شبر حق نکاحه دخی دیرلر یقال اعطیت  
المرأة شبرها ای حق النکاح و جاء النهی عن شبر الفحل و هو کراء الضراب و مطلقا اعطامعنا سنه ده کلور این  
السکیت رو اینده یقال شهرت فلانا مالا اوسیف اذا اعطیته و بونک مصدری شبر در سکون بایله الاعجاب نام  
شاعر تحریرک ایدوب الحمد لله الذی اعطى الشبر دیمشدر کویا که اعطى العطیة معناسن قصد اینمشدر الاشبار  
همزه نک کسری به شبر معناسنه لغت در نقول اشبرته اذا اعطیته النشارت انک فتحی و یانک ضمیله بری  
برینه بقین کلمک کویا که بیدر نده بر قرش بر قالمشدر یقال تشار الفربقان اذا تقاربا فی الحرب کانه صار بينهما  
شبر اومد کل واحد منهما الی صاحبه الشهر الشبر سبندک فتحی و یانک ضمی و تشدید یله نورو زنی اوزن  
بورى در نقیر معناسنه و بعضیلر بو معربدر دیدی الشبر فتحینله کوز قیاغی دور ملک در الاشتر همزه نک  
وتانک فتحیه شول کسنه در که کوز نک قیاغی دور لمش اوله یقال شتر الرجل من الباب الرابع و یقال شتر ایضا علی  
البناء للمفعول مثل افن وافن وافن فانک فتحیه ضعف رأید برلر و شتر ته دخی کلور کوزی قیاغن دور دم معناسنه  
الاشتران مالک نام کسنه در و اوغلی در الاشتر همزه نک کسری به کوز قیاغن دور مک الانشتر همزه نک  
کسری و نونک سکونیه کوز قیاغی دور ملک یقال انشترت عینه النشتر علی وزن التکریم تعیب اینک یقال  
شترت بفلان تشتر اذا انقصته و عبته الشنرة شبنک و تانک فتحی و ما بینده نونک سکونیه برتمق خرق معناسنه  
یقال شتر ثوب ای مرقه الشنرا شبنک فتحی و تانک کسری به بر مقلا اصابع معناسنه و کوی به معناسنه دخی کلور  
اهل بن لغتی اوزن کوشوان کبی الشنرة شبنک ضمی و نونک سکونی و تانک ضمیله شناترک واحدی و ذو شناتر  
ملوک یندن بر مالک اسمیدر بعضیلر ایتدی ذو شناتر کوی به لرضا حی دیک اولور الشجر فتحینله و الشجرة  
کذلک نباتات ارضدن بالدر اوزن طورن در ساق اوزن قائم معناسنه الشجرة شبنک فتحی و جمیک کسری  
ومدبله و الشجره شبنک فتحی و جمیک سکونی و الفک مدبله اغاجی چوقی یقال ارض شجرة و شجره ای کثیره الاشجار  
و یقال واد شجر ولا یقال واد اشجر و شجر انک واحدی شجرة در جمع قسمنده بو کا نظر کلمه مشدر ال ابراج کلمه که  
انلر قصبه و قصباء و طرفه و طرفاء و حلفه و حلفاء در و بونلر هر بری براغاجک اسمیدر و اصمعی حلفانک  
مفردنه حلفه دیر ایدی لامک کسری به سا راخوانه مخالف و سیبویه ایتدی شجره واحد و جمع کلور قصباء و طرفاء

شبر

شتر

شنتر

شجر

وحلفا کلد کی کبی المشجرة ميمک فختی و شپنک سکونی و حيمک کذلک فختيله اغاجی چوقیر بقال ارض  
 مشجرة الا شجر همزه نك فختی و شپنک سکونيله و حيمک کذلک فختيله اغاجی زياده اولن یر بقال هذه  
 الارض اشجر من هذه ای کثر شجرا المشجر ميمک کسریله و حيمک فختيله شول اغاچدر که انوک اوزرينه  
 قفتان یا خود بز برا غور ل المشاجر ميمک فختيله و حيمک کسریله محفه اغاچلری درو ابو عمر ابتدی محفه دن  
 کچرک اوستی اچوق بر نسنه در محفه کبی الشجر ضمته بنده شاجر معنا سنه در بعض روايته الشجار شپنک  
 کسریله واحدی و شجار کذلک شول اغاچه دیرلر که انی قیو اردنه قورلر لسان فارسیه اکامرس دیرلر و کذلک  
 شول اغاچه دخی شجار دیرلر که اول تحتک التنه قور استحكام ایچون و شجار قیو اغاچه دخی دیرلر خشب البیر  
 معنا سنه و دوه داغلرندن بر جنس داغه دخی دیرلر الشجیر شپنک فختی و حيمک کسریله غریب معنا سنه در  
 کرک انساندن اولسون کرک دوه دن اولسون و شجیر شول اوقه دیرلر که کندی اغاچندن اولیان اوقلرک  
 اراسنه دوشمش اوله الشجر شپنک فختی و حيمک سکونيله ایکی جکه نك بری برینه قوشن یری و شجر منعه دخی  
 دیرلر بقال ما شجرک عنه ای ما صرفک عنه و بقال شجرتی عنه الشو اجرای صرفتی الصوارف و دورتمک  
 معنا سنه ده کلور بقال شجره بالرخ ای طعنه و شجره اوده یرک دیکمه دخی دیرلر بقال شجر بیته ای عمه بعمود  
 و خلقت بنینه اختلاف دوشمک دخی دیرلر بقال شجر بین القوم اذا اختلف بینهم و بر نسنه بی مشجر اوزرینه  
 برتغه دخی دیرلر و مشجر شول اوزرینه اسباب اصدقلری اغاچدر نته کم الان مرور ابتدی الاستجار و النشاجر  
 همزه نك کسریله نزع اید شیمک بقال اشجر القوم و تساجر و ای ننازعوا و تساجر و دور شیمک معنا سنه ده  
 کلور بقال تساجر و بالرمح ای نطاعنوا و اشجار برکسنه انی ایکی التنه قومغه دخی دیرلر بقال اشجر الرجل اذا  
 وضع يده تحت شجره علی حنکه المشجرة ميمک ضمی و حيمک فختيله ایکی کسنه نزع اید شیمک و طوارقین اوتی  
 اولیوب نسنه قلمد قده اغاچ اولمغه دخی دیرلر بقال شاجر المال اذ ارضی العشب و البقل فلم یبق منهما شیء  
 فصالی الشجر یرعاه المشجر ميمک ضمی و حيمک فختی و تشدید بله شول فاشدر که نقشی اغاچ هیثی اوزر اوله  
 الشجر شپنک فختی و حاء مهمله نك سکونيله و الشجر شپنک کسریله کذلک عمانله عدن بیننده اولان ساحلدر  
 و عمان عینک ضمی و ميمک تخفیف بله یرک ایددر الشخیر شپنک فختی و حاء معجه نك کسری و مد بله ککر دن کنی  
 اوازی قالدر مغه دیرلر رفع صوت معنا سنه یقال شجر الحمار بشجر شجر امن الباب الثانی الشخیر شپنک کسری  
 و خانک کسری و تشدید بله اعلامر جالدر درو بوفسیق و زنی اوزر در زیر افعیل فانک فختی و عینک کسری  
 و تشدید بله و فعیل فانک ضمیله کذلک کلام عمر بده یوقدر الشدر شپنک فختيله و ذلک سکونيله شول خدای  
 التون در که معدنه بولنور معدن چقان طاشی ارنکسرن الشدره ذکر اولنان التونک بر پاره سی  
 و شد رانجونک او فاعنه دخی دیرلر صغار اللؤلؤه معنا سنه شدر مذر فختینه شدر مذر شپنک کسری  
 و ذلک فختیه طار طغان دیمک محلنده استعمال اولنور یقال نفر قوا شدر مذر و شدر مذر اذا ذهبوا  
 فی کل وجه الشدر فختینه و ذلک ضمی و تشدید بله انسان اردانکن ایکی ایاضی اراسندن الوب قوشاغنه  
 صوفق و حیوان قویر غن ایکی بو طی اراسنه اللغه دیرلر و تشدر اوغراشیه حاضر لفق و اوغرش متمد  
 اولمغه دخی دیرلر بقال تشدر القوم فی الحرب اذا تطاولوا و آتیه اردندن بنمکه دخی دیرلر بقال تشدر فرسه  
 ای رکه من و رانه و تشدر قورخو خبرن و یرمکه دخی دیرلر و غید معنا سنه الشو ذر شپنک فختی و وواوک  
 سکونيله چارشبدر ملحفه معنا سنه و بونک فارسیه اصلی جاذر در الشر شپنک فختی و رانک تشدید بله  
 خیرک مقابلی در که یرمزلق بقال شررت یار جل من الباب الرابع و شررت من الباب الاول لغتان فیه

شجر

شجر

شدر

شدر

المشرف فحتمله والشرارة فحتمله بونلرك اوچی دخی مصدر لر در بر معنایه بقال شررت شر او شررا و شرارة و شر  
اسم نفضیل معناسنه دخی کلور بقال فلان شر الناس ولا بقال اشر الناس الا فی لغه رد به تکقول امرأة  
من العرب اعینک بالله من نفس حرى وعین شری ای خبیثه من الشر اخر جته علی فعلی مثل اصغر و صغری و شرر  
و شراره اتشدن او چن فغلمه ده دیرل شرارة النار معناسنه و شر دوشمک معناسنه ده کلور بقال شررت  
الثوب ای بسطته فی الشمس و کشکی قور تما غیچون دوشمکه ده دیرل بقال شررت الا قط اشره شر اذا جعلته  
علی خصفه لیحف و كذلك شررت الملح اشره واللحم ونحوه و خصفه خاء معجه و صاد مهمله ابله برنسنه درکه  
خر ما پیر اغندن اور لر الا شراره همزه نک فحتمله والا شراره همزه نک فحتمی و شپنک کسری و الفک مدبله جمع در  
یونس ابتدی اشرارک واحدی شر در مثل زند و زناد و زندانک فحتمی و نونک سکونیه چقمق معناسنه در  
الشیر بر شپنک فحتمی و رانک کسری و مدبله اهل شر اولان کسنه مثل بتم و ایتام الشیر بر شپنک کسری و رانک  
کسری و تشد بدبله فسیق وزنی اوزن کثیر الشر اولان کسنه الشرة شپنک کسری ابله حرص و نشاط  
بقال شرة الشباب لحرصه و نشاطه و شره كذلك مصدر در الشران شپنک فحتمله عطشان و زنی اوزن  
برجنس سنکدرکه آدمک بوز ناوشر و لکن اصغر مزو کاه اولور که اکا اذی دخی دیرل الشر شپنک خمی و رانک  
تشدید بله عیب معناسنه بقال ما قلت ذلك لشرك وانما قلتها لغير شرك ای لغير عیبک المشارة میمک خمیه  
و رانک فحتمی و تشدید بله خصومت اید شیمک محاصیه معناسنه الا شراره همزه نک کسری بله و شپنک سکونیه  
شول نسنه درکه انوک اوزر بینه کشک و کشکدن غیرى نسنه سر لر قور یسون دیو الا اشار بر همزه نک فحتمی  
و رانک کسری و مدبله جمعی و بعضیلر ابتدی اشار بر شول قوری ات پان لری درکه اکا قد بد دیرل الا شرار  
همزه نک کسری بله شره نسبت ایشک بقال اشرته ای نسبتنه الی الشر و بعضیلر اشرارک بو معنایه کسنه  
انکار ابتدیلر و اشرار اظهار معناسنه ده کلور بقال اشررت الشیء ای اطهرته الشر شرة علی وزن الزلزله  
برنسنه بی یاز مق و کسمک و شر شره اغر لغه دخی دیرل اثقال معناسنه و شر شره براونک دخی اسمیدر و بریانک  
یاغنی طلملغه دخی شر شره دیرل بقال شواء شر شر ای یتقاطر دسمه شمشل کی که شمشل دخی طلملغه دیرل  
الشر اشر شین اولک فحتمله و شین نا پینک کسری بله اثقال و اسباب و شر اشر نفسه ده اطلاق اولنور بقال القی  
علیه شر اشره ای نفسه حرصا و محبه و شر اشر قور قده اصلی اولان تو یلر الشر شر شپنک کسری بله براونک  
ادی در شر شره ده لغت در نته کم مرور ابتدی الشر شپنک فحتمی و زانک سکونیه شول غضب باقبشی درکه کوز  
قویر غیله اولور و شر زاپی ترسنه بو ککه و کوندری صاغه و صوله دور تمکه و ذکر منی صاغ جانبنه  
چورمکه ده دیرل الشر فحتمله و جه مذکور اوزن بقمق بقال فی خطه شرر النشار بر نجه کسنه بری  
بر بینه غضب نظریله نظر ایشک بقال تشازر القوم ای نظر بعضهم الی بعض شررا المشزور و میمک فحتمی  
و شپنک سکونی و زانک خمیه خلافنه بو کلمش ایلر المسنشرزات میمک خمی و تانک فحتمی و زانک کسری بله  
یوقاری قالد رلن صاچ بقال غدا یترسنشرزات و غدا یتر شول قلدر در که باشدن اشغه صار قور  
شپزر شپنک کسری و مدبله و زانک فحتمله بر شهرک ادیدر الشصر شپنک فحتمی و صادک  
سکونیه برنسنه بی سیرک دیکمک که ایلیمک معناسنه اولور و برنسنه بی دیکوپ بریره کتورمک  
بقال شصرت عین البازی اشره ها بشصرا ای خطتها الشصار شپنک کسری بله ناقه نک رحمی  
بعد الولادة چقما غیچون استعمال ابتد کلری اغاچلرا خله معناسنه نته کم زند نفسیرنه مرور  
ایشدر الشصر فحتمله اهو یاوریسی الشاصر صادک کسری بله بمعناه ابو عبید ابتدی اعرابدن

مشز

شصر

شطر

چوق کسنه ديشد رکه اهو يا ور بسنه طلادير لطاء مهمله نك فخييله اندن صكره خشف دير لخواه معجه نك  
كسرى وشين معجه نك سكو نييله قجن شاخلى بلورسه شادن ديرل شين معجه ودال مهمله ايله وقجن قوى  
اولوب حرکت ايدر اولسه شصير ديرل فختينيله اندن صكره جذع ديرل كذلك فختينيله اندن صكره نتي ديرل  
ثانك فخي ونونك كسرى ويانك تشديد بيله واهو نتي اولمه دن خالى اولماز تا اولونجيه دكين يعنى بونك  
اوزرينه اسم آخري ياده اولماز الشطر شينك فخي وطانك سكونيله نصف معنا سنه درو في المثل احلب حلبا  
لك شطره يعنى سودى صاغ ياريسى سنوك اولسون الا شطر همزه نك فخي وشينك سكونيله وطانك ضميه  
جمعي نصفلر معنا سنه ومنه قولهم فلان حلب الدهر اشطره يعنى دهر كهر جانين صاغدى وخير وشرن كوردى  
وبونك اصلى ناقه مهنه سندن مأخوذ در كه انوك دورت باشى وارد راپكيسى ايلرو واپكيسى كرودر وهر ايكيسنه  
برخلف ديرل وشطر مهنه نك بر مقدارن صاغوب بر مقدارن اليقو مغه دخي ديرل نقول شطرت ناقنى وشاتى اشطرها  
شطر اذ احلبت شطر او تركت له شطر آخر وشطر جانب معنا سنه ده كلور بقال قصدت شطره اي نحوه ومنه  
قوله تعالى فول وجهك شطر المسجد الحرام المشاطرة ميمك ضمي وطانك فخييله يارى بولوشمك مناصفه معنا سنه  
نقول شاطرت فلانا مالى اذ انا صفته التشطير على وزن التكرم ناقه نك مهنه سى باشترينك ايكيسن باغلق  
بقال شطرت ناقنى تشطير اذ اصرت خلفين من اخلافها الشطور شينك فخي وطانك ضميه شول قيوندر كه  
انوك مهنه سنك برى اوزون وبرى قصه اوله كذلك مهنه سنك برى قور يانه دخي ديرل وشطور شول ناقه ييدخي  
ديرل كه مهنه سنك باشنك ايكيسى قوريش اوله زير ناقه نك مهنه سنك باشى دورندر الشطرة شينك كسرى  
وطانك سكونيله يارى اركك ويارى ديشى طوغقى بقال ولد فلان شطرة اي نصف ذكور و نصف اذت الشطور  
ضمينيله سكا نظر ايدر كن سنوك غير كه نظر ايدر كى اولق بقال شطر بصره بشطر شطور امن الباب الاول  
وصاحب صراحك بو مقامه شطور شوخى كردن ديدكى صواب دكلد رزيراجوهرى شوخى كردن معنا سنه  
كان شطارت درد يشدر الشاطر طانك كسرى بيله شول كسنه در كه خبا نمله اهلى عاجز قومش اوله الشطارة  
شينك فخييله مصدر در كستنا خلق ايشك معنا سنه بقال شطر من الباب الاول وشطر من الخامس الشطران  
شينك فخي وطانك سكونيله يارى طو لمش چنق بقال قدح شطران اي نصفان الشطير شينك فخي وطانك  
كسرى ومديله بعيد معنا سنه در اصمعي رواينده بقال بلد شطيراي بعيد وبقال شطرعنى فلان اي ناى عنى  
الشطر شينك ضمي وطانك سكونيله بعيد معنا سنه در بقال نوى شطر اي بعيدة ونوى نونك فخييله  
مسافر قصد ايتدى كى جهته ديرل مؤنث استعمال اولنور الشنظير شينك كسرى ونونك سكونى وطانك  
كسرى ومديله والسنظيرة كذلك شول كسنه يه ديرل كه بدخو اوله سىء الخلق معنا سنه پس شنظيره  
مذكرة دخي اطلاق اولنور و كاه اولور كه شنذيره دخي ديرل ذال معجه ايله ذال ظا يه قريب اولد غچون  
يالغت اوله يا خود لثغت اوله يعنى د بلنده بعضى افئى اولنلرك نكلمى اوله الشعر شينك فخي وعينك  
سكونيله انسانده بنن وسائر حيوا نانه بنن قیل در الشعور ضمینيله والا شعرا همزه نك فخييله  
جمعي الشعرة شينك فخي وعينك سكونيله واحدى بر قیل معنا سنه وشعره ايله كاه اولور اق  
قل مراد اولور بعقوب روايتى اوزن بقال راي فلان الشعرة اذ ارای الشبب ولكن بوتعين قرينه دن  
حاصل اولق احتمالى وارد رالف لام عهد اچون اولق كى مثلا كچه جوهرى تعرض ايشد رالشعر  
همزه نك فخييله بدنك قبلى چوق كسنه الشعر شينك ضمي وعينك سكونيله اشعر كجمعي بقال قوم شعر  
وعبيد الله بن زباده اشعر بر كاديرلدى كوكسى قبلى اولدو غچون و برك باء موخه نك فخييله و رانك سكونيله صدر

شنظر

شعر



معناسنه درواشعرا نك طرفنا غنك اطرافنده بن قلمرده دیرل الاشاعر همزه نك فخیله وعینك كسر بله  
 جمعی و اشاعر ناقه نك فرجنك اطرافنده دخی دیرل و اشعر شعر بته احسن اولنه دخی دیرل ا کرچه مشهور اولان  
 شاعر بته احسن اولان در نته کم لکنتم ایوم اشعر من لبید دینلمشدر بقال مارا بت قصیده اشعر جماعتها  
 و اشعر بینه برقیبیله بابا سیادی دخی کلور اول اشعر بن سبادر که جد اعلاسی قحطان درو عرب طائفه سی  
 جاء نك الاشعرون دیرل نسبت یاسن حذف ایتکله الشعرة شپنك كسر بله عورت طائفه سنك فاسنی قلی در  
 خاصه "ارطائفه سنه اطلاق اولماز الشعیر شپنك فخی وعینك كسری ومد بله اریه که حبوبات قسمندن در  
 الشعيرة كذلك شپنك فخیله وعینك كسری بله واحدی وشعیره شول دموردر که بچاغك صابی نهایت بولدخی  
 یرده اولور صابی دموری طوتسون دیوکه کاپرزواندیرل وشعیره قر بانلق دوه یدخی دیرل الشعائر شپنك  
 فخی وهمزه نك كسر بله اعمال حجه دیرل هر نسنه که حق تعالی نك طاعتنه علامت قلنه اکا شعائر دیرل که  
 مفردی شعیره درو بعضیلم مفردی شعان در دبد بلر مشاعر میمك فخیله مناسك یرل بدو مشعر الحرام میمك  
 وعینك فخیله حجه اولان مشاعر كبری ومیمك كسری دخی لغت درو مشاعر حواسه دخی دیرل که حواس  
 ادراکه الت اولان نسنه لر در سمع کبی بصر کبی الشعائر شپنك كسر بله شول لباسدر که جسده انوك بپننده اخر لباس  
 اولیه وشعار شول نسنه یدخی دیرل که قوم اتی حالت حربله علامت قیلور لر تا که بعض بعضین بیله الشعائر  
 شپنك فخیله اغاچدر شجر معناسنه بقال ارض کثیره الشعار والاشعار همزه نك كسری وشپنك سکونیه قر بانه  
 قر بان اولدغن بلما کچو علامت قوم مقدر بقال اشعر الهدی اذا طعن فی سنامه الا یز حتى تسيل منه الدم لیعلم  
 انه هدی یعنی اور کجنگ صانع جانبن دور لر تا که اقان قانندن انوك قر بان اولدوغن بلرو فی الحدیث اشعر امیر  
 المؤمنین ای شبنخ کانه مجاز من المعنی الاول و اشعار برنسنه فی برنسنه بییا پشدر معغه دخی دیرل بقال اشعر الرجل هما  
 ای لرق بکان الشعار من الثیاب بالجسد یعنی غصه اکالازم قلندی شعار بدنه ملازم و ملاصق قلندی کبی  
 و اشعار بچاغه پرزوانه قلمغه ده دیرل بقال اشعر الت السکین ای جعلت له شعيرة وبلدر مکه دخی دیرل بقال اشعر ته  
 ف شعر ای ادر بته فدری وشعار کیدر مکه ده دیرل بقال اشعر ته ای البسته الشعار وبقال اشعره فلان شرا  
 ای غشیه به و اشعر الحب مرضا و قارنده اولان جنین قلمغه دخی دیرل بقال اشعر الجنین وفي الحدیث ذکاة الجنین ذکاة  
 امه اذ اشعر الذشعر فخیله وعینك ضمی وتشد بده کذلک جنین قلمغق اشعر شپنك كسر بله برنسنه بی بلك  
 یقال اشعر الت الشیء اشعر شعر امن الباب الال ای فطنت له ومنه قولهم لیت شعری به ای لیتی علمته و سبویه  
 ابتدی بونك اصلى شعرة ایدی لکن بوندن های حذف ایتد پلر نته کم ذهب بعدر ها و هو ابو عدر ها قولنده  
 حذف ایتد پلر و عدر اصلنده عذرة ایدی عینك ضمیله بکارت معناسنه وشعر کلام منظومه دخی اطلاق  
 اولور الاشعار همزه نك فخیله جمعی الشاعر شعر دین کسنه الشعراء شپنك ضمی وعینك فخیله جمعی در  
 علی خلاف القیاس اخفش ابتدی شاعر لابن تامر کبی در یعنی شعر صاحبی دیمك اولور و بوکه شاعر دید پلر  
 عقل و فطنی اولدغندن او تر و شعر دبد کچون دکل وشاعر اولق معناسنه ده کلور نته کم مروایتدی بقال شعر  
 ی شعر من الباب الخامس المشاعر میمك ضمی وعینك كسر بله شاعر لك صینن کسنه حالاکه شاعر اولیه المشاعر  
 میمك ضمی وعینك فخیله شعر اید شمه و باب مغالبه دن شاعر ته فشعر ته اشعره کلور عینك فخیله بن اکا شعر  
 دیده غالب کلام معناسنه و مشاعر ایکی کسنه بر کو کلکله یا تغه ده دیرل بقال شاعر ته ای ناومته فی شعار  
 واحد الا سنشعار خوفی کبر لک بقال اسنشعر فلان خوفای اضره الشعری شپنك كسری وعینك سکونی  
 والفق قصیر بله بر بلد زدر که جو زادن صکره طوغرو بونك طلوعی شدت حرده اولور و شعری ایکی بلد زدر

بری شعری العبور در که اول جوزاده در و بری شعری العمیصا در که اول ذراعده در و عرب طایفه سی شو بله زعم  
 ایدر لکه بونلرک اېکېسی سهیلک اختلری اوللر الشعراء شېنک فخی وعینک سکونی والفک مدیله شغتلو  
 دیدکاری میوه نك بر قسمی در واحدی و جمعی بر ابردر و شعراء برسنگه دخی دیرلکه اکنه سی واردر و شعرا بلایه  
 دخی اطلاق اولنور یقال داهیه شعراء و داهیه و براء و و بر اباء موحد و راء مهمله ابله و بردن مأخوذ در توی  
 معنا سنه کویا که شعرا دن و و بردن کمال مراد اولور توی حیوانانده کالی مستلزم اولد غیچون و قجن برکسنه برسنه  
 سویلسه واکانکار اېنسه لر جیت بها شعراء ذات و برد یرلو شعراء چوق اغاچلره ده دیرلر ابو عبیدرو اېننده  
 و موصلده بر طاع واردر اکاشعرا ن دیرلر ابو عمر و اېندی اکاشعرا ن دېدکاری اغاچلری چوق اولد غندن او ترودر  
 الشعرا بر شېنک فخی و رانک کسر بله خیارک افاغنه دیرلر صغار القفا معنا سنه الشعرورة شېنک ضمی وعینک  
 سکونی و رانک ضمیله واحدی و شعرا یربر او یونده دخی دیرلر مفردی یوقدر یقال لعینا الشعرا یر و هذالعاب الشعرا یر  
 و شعرا یر تفرق محلنده دخی استعمال اولنور یقال ذهب القوم شعرا یرای تفرقوا اخفش ایتدی بونک واحدی  
 یوقدر الشویعر صیغه تصغیر اوزن محمد بن حمران الجعفینک لقبی در الشغیر شېنک فخی و غین معجه نك سکونیه  
 کب افشان ایدر کن ایاغن قالدومق یقال شغیر الکلب یشغیر من الباب الثالث اذ ارفع احدی رجليه لیبول و شهر  
 خالی قالمغه دخی دیرلر یقال شغیر البلد اذا خلا من الناس و شغیر برکسنه بی بریدن چقرمغه دخی دیرلر یقال  
 شغیرت بنی فلان من موضع کذا ای اخرجتهم الشاغرة شول شهره دیرلر که هر کس انی غارت اېنکه قادر اوله یقال  
 بلد ساغرة یر جلهما و ذالک اذا لم یتمتع من غارة احد و رجل تعبیری غایت سهوائی اشعار اچوندر الاشغار  
 همزه نك کسر بله صواد یولدن صیه اولمق یقال اشغیر المنهل اذا صار فی ناحیه من الحجه و محجه طر بقه دیرلر  
 الاشتغار همزه نك و تانک کسر یله عدد چوغلق یقال اشتغار العدد ای کثرو اتسع و اشتغار حسابده  
 بصیرت اوزن اولما مق یقال اشتغار علی فلان حسابده اذالم یهدله و اشتغار صحرا ده اوزمغه دخی دیرلر یقال  
 اشتغار فی الفلاة اذ ابعده فیها النشغیر تانک و شېنک فخی و غینک ضمی و تشدید یله سپرده مقدر ورن در یغ  
 اېنما مک در ابو عبیدرو ابئی اوزن یقال تشغیر البعیر اذالم یدع جهدا فی سپره الشغار شېنک کسر بله زمان  
 جا هلیته اولان نکا حلردن در که برکسنه برکسنه بیسن بکا قزکی یا خود قز قز نداشکی چفتلندر بندخی  
 اول مقابله ده سکا قز می یا خود قز قز قزند اشمی چفتلندر یم ما بېنزده مهر همین بو اولسون دیرلردی  
 و فی الحدیث لا شغار فی الاسلام شغیر بغر فختنبله اېکی کلمه در که بر لفظ قلنوب طار طغان محلنده استعمال  
 ایتد بلر اخر لن فتح اوزن مبنی قلوبن یقال تفرقوا شغیر بغرای فی کل ناحیه الشغرة شېنک فخی و فانک  
 سکونیه بیوک بچاق سکین عظیم معنا سنه و فی المثل اصغر القوم شغیرتھم ای خادم القوم شغیرتھم یعنی  
 شغیره خدمتکار اصغر مثاب سنه در و صاحب صراح بو مقامده جوهرینک مرادن اذعان ایدر غیوب  
 شغیره بی خادم معنا سنه در زعم ایتدی و ایتدی شغیره کارد و نشکرده و بیزی شمشیر و خادم و فی المثل  
 اصغر القوم شغیرتھم ای خادمهم انتهى و بشمقچنک بچقسنه دخی شغیره دیرلر که اول انوک تختیان کسجک  
 الی در و قلجک کسکین یر بنه دخی دیرلر الشغیر کذ لك شېنک فخی و فانک سکونیه احد معنا سنه کلور یقال  
 ما بالدار شغیر ای احد کسائیدن بو بله روایت اولندی الشغیر شېنک ضمی و فانک سکونیه کوز قیاغنک  
 کر پک بتدی کی یرلری و شغیر الرحم رحمکناری و هر نسنه نك کنار نه شغیر دیرلر الشغیر شېنک فخی  
 و فانک کسری و مدبله کذ لك کر پک بتدی کی یرودن کناری الشا فر فانک کسر بله کذ لك رحمکناری  
 الشغیر شېنک ضمی و یانک تشدید بله شول عرب طوشانی در که قولقلمی قلی اوله المشغیر میمک

شغیر

شغیر

کسر بله و شبنک سکونی و فانک فتحیه دوه طوداغنه دیرلرنته کم حمله جیمک و فانک فتحیه و ما بینده حاء  
 مهمله نک سکونیه آت طوداغنه دیرلر المشافر میمک فتحی و فانک کسر بله جمعی و مشافر الحبشی بوندن استعان  
 اولمشدر یعنی حبشی طوداغنه مشفر دیملر در تشبیهها و فی المثل اراک بشر ما احار مشفر بشردن مراد ظاهرا  
 اعضا در و احار دن مراد نکلم ورد جواب در و حاصل معنی ظاهر حالک کیفیت با لکن معنی در دیک اولور  
 بو ذکر اولان جوهری عبارندن فهم اولنادر و محمدر که معنی بن سنی بشرطن ایدرم نکلم ایتد که باطنکه  
 وافد کلم بشر مپسن یا خود سببع مپسن دیمک اوله الشنفری شبنک و فانک فتحی و الفک قصر بله برشا عرک  
 اسمیدر که از قبیله سندن در و بو فعلی و زنی اوزن در و بونک حقه مثل ضرب اولنوب اعدی من الشنفری  
 دیملر در زیرامز بور عداوتی غالب اولان لردن ایدی الاسفزار همزه نک و فانک کسری و شبنک و تانک  
 سکونیه تفرق معنا سنه و بو کلمه نک افعللال و زنی اوزن بنا سنه تا مل اولنه الشقرة شبنک ضمی و قافک  
 سکونیه اشقرده اولان لون در و انسانده اولان شقرت قیلاری صافی قرمزی اولوب بشره سی بیاض اولمقدر  
 و انده تویی صافی قرمزی اولوب بلبسی و قویرغی دخی قرمزی اولمقدر و اگر بلبسی و قویرغی سیاه اولور سه اکایت  
 دیرلر که طوری دیمک اولور و دوه ده اشقر اولدر که محکم قرمزی اوله الشقراء شبنک فتحی و قافک سکونی و الفک  
 مد بله برانک اسمیدر که طوغور دخی قولنی دیوپ اولدر مشدر الشقر شبنک فتحی و قافک کسری ابله شقایق  
 نعمان دید کاری چچکدر که اکا کنجک چچکی دیرلر شقرة شبنک فتحی و قافک کسر بله بنی ضبه ده بر قبیله نک  
 اسمیدر چچنکه اکانسبت اولونسه قافی مفتوح ایدوب شقری دیرسن الاشا قر همزه نک فتحی و قافک کسر بله  
 یندن بر قبیله نک ایدوب المشقر میمک ضمی و قافک فتحی و تشدد بید بله بر قیدی حصارک اسمیدر که بحر بنده در الشقور  
 ضمتینله حاجت معنا سنه در بقال اخبرته بشقوری کما بقال افضیت الیه بعجری و بجری یعنی قلبه هر نه که  
 و اریسه اکعرض ایلدم و اصمعی شین مفتوح در دیدی ابو عبیده ضم اصحدر دیدی زیر اشقور ضمله قلبه  
 متصل اولوب مهم اولان امور در که واحدی شقر در و شقور و شبنک فتحیه نعت معنا سنه در الشقاری شبنک  
 ضمی و قافک تشدد بیدی و الفک قصر بله بر اونک اسمیدر الشکر شبنک ضمی و کافک سکونیه احسان ایدن  
 کسنه بی مدح ایشکد را احسانی مقابله سنه بقال شکر ته و شکر ته له لکن لامله استعمالی افصح در و شکر مرأیه  
 اضاقت اولنوب شکر المرأة دیسلر فرجی مراد اولور الشکور ضمتینله شکر ک جمعی بر دله برودکی و بصدر دخی کلور  
 فعول کی و باری تعالی نک لازیم منکم جزء و لا شکور ایدور دخی قول شریفی جمعیه و مصدر بته محتمل در  
 الشکران شبنک ضمی و کافک سکونیه کفرانک خلا فیدر الشکر فتحیتینله و کافک ضمی و تشدید بله یعنی الشکر  
 بقال شکر ته له ای شکر ته له الشکور شبنک فتحی و کافک ضمیله از علفله اکتفا ایدن حیواندر الا شکار همزه نک  
 کسری و شبنک سکونیه بغمور محکم بغمق بقال اشکر ته السماء ای اشتر و قعها و ممه سودله طولغه دخی دیرلر  
 بقال اشکر الضرع ای امتلا لبنا الشکر فتحیتینله ممه سودله طولق بقال شکر ته الناقه تشکر شکر امن الباب  
 الربع اذا امتلا ضرعها الا شکار همزه نک کسری و شبنک سکونیه سودی طولی اولان ناقه بی صاعق بقال اشکر  
 القوم ای محلبون شکره الشکره شبنک فتحی و کافک کسر بله ممه سی سودله طولی اولان ناقه الشکره شبنک  
 فتحی و کافک سکونیه ممه ده سود چوق اولق الشکاری شبنک فتحیه و الفک قصر بله سودلی دوه لر  
 بقال هی ابل شکاری و غم شکاری الشکری شبنک فتحی و الفک قصر بله مفردی بقال هذه ضرة شکری  
 اذا کانت ملی من اللبن الشکر شبنک فتحی و کافک کسری و مد بله شول فداند که اغاجک اطرافنده کوکندن بر  
 بقال شکر ته الشجرة یشکر شکر امن الباب الرابع ای خرج منها الشکر و کاه اولور که ضعیف اولان قبیله دخی

شنقر

شقر

شکر

شکیر دیرلر الشکیران شپنک وکافک فختیله وما بینه یانک سکونیله نیا تا ندن بر نوع اونک اسمیدر اشمر  
 شپنک فختی و میمک سکونیله یوررکن صالمنق بقال مرفلان بشمر شمر امن الباب الاول التشمیر علی وزن التکریم  
 لباسی یوقر و قالدر مق بقال شمر ازاره بشمر اذار فعه و یقال شمر عن ساقه و شمر فی امره ای خف یعنی چاپک  
 اولدی دیک مراد اولسه بوبله دیرلر واصمی ابتدی شمیرار سالدر شمرت السفینه و شمرت السهم دبد کار ندن  
 ما خود درار سال معنا سنه الشمری شپنک فختی و میمک فختی و تشد بد ببه و اخر نه یانک دخی کذلک تشد بد ببه  
 صغانغه منسوب اولان کسنه و کاه اولور که شپنی مکسور قیلرلر الشمریه فختیله و میمک و یانک تشد بد ببه  
 سریع اولان ناقه بقال ناقه شمیه ای سریعه الان شمار همزه نک کسری و نونک سکونیله بر نسنه یه  
 حاضر لائق بقال انشمر لای تهیا له التشمیر فختیله و میمک ضمی و تشد بد ببه کذلک بر نسنه یه حاضر لائق  
 الا شمار همزه نک کسری و شپنک سکونیله سرعت ایشک بقال اشمر الفرس ای اسرع الشمر شپنک کسری و میمک  
 کسری و تشد بد ببه فسیق و زنی اوز ز یاده سریع اولان کسنه بقال ناقه شمیرای سریعه الشامره  
 میمک کسری ببه سول قیون در که مہ سی قار ننه یا بشمش اوله بقال شاة شامره اذا انضم ضرعها الی بطنها  
 الشمر شپنک و میمک کسری و و رانک تشد بد ببه زیاده یمرز بقال شر شمر ای تشد بد الشمر مہ اولک ضمی و میم  
 نانینک فختی و خالک کسری و تشد بد ببه یوکسک اولان طاع جبل عالی معنا سنه الشمیدر فختیله و یانک  
 سکونتی و ذالک فختیله سریع معنا سنه در بقال بعیر شمیدر الشمیدره مؤنثی بقال ناقه شمیدره الشمار شپنک  
 فختیله عیب و عار معنا سنه در الاشارة همزه نک کسری ببه بر نسنه یه تعیین طریقیله کوسنر مک بقال اشار الید  
 بالید ای اومی و علی کلمه سیله استعمال اولنسه رأی مراد اولور بقال اشار علیه الشور شپنک فختی و و اوک  
 سکونیله بال صاعق نقول شرت العسل اذا اجتنیتها و شور طوازی بیعه عرض ایشک محلند ایلر و کبر و  
 سور مکده دیرلر بقال شرت الدابة شورای عرضتها علی البیع اقبلت بها و اوبرت و قعقاع بن شور بر جلاک  
 اسمیدر و شور ات سمر و ب کوز لکنکه دخی دیرلر بقال شار الفرس ای سمن و حسن الاشیار همزه نک کسری  
 و شپنک سکونیله کذلک بال صاعق و اشرت دخی لغت در بو معناده ابو عمر و و اوینده اگر چه اصمی انکار ایشدیر  
 و اشنیاز دوه سمر مکه دخی دیرلر بقال اشتارت الابل اذا سمنت بعض السمن المشار میمک فختیله قوان که بال اریسی  
 انه یو ایلر المشاور میمک فختی و و اوک کسری یله بال کوجن کسجک التلر المشور میمک کسری و و اوک فختیله واحدی  
 المشناز میمک ضمیله بال صاغن کسنه الشوار شپنک فختیله او اسبابی متاع البیت معنا سنه و دوه سمر نک  
 اسبابی متاع الرحل معنا سنه و شوار عورت فرجی در وار فرجنه دده دیرلر و شوار لباسه و هیئته دخی دیرلر  
 الشارة کذلک هیئت معنا سنه النشویر علی وزن التکریم رسوای ایشک معنا ی سابقدن ما خود د رکویاکه  
 عورت کشف ایشک معنا سنه اولور بقال شور به کانه ابدی عورته و بقال ابدی الله شواره ای عورته  
 و تشویر خجل ایشک معنا سنه ده کلور النشور خجل اولمق بقال شورت الرجل فنشورای اخیلته فخل و تشویر  
 اشارت ایشک دده دیرلر بقال شور الیه بیده ای اشار المشاره برد و نم یرکه انجیلر قنده معروفدر المشوار میمک کسری  
 و شپنک سکونیله طواری بیعه عرض ایشک محلی بقال یانک و الخطب فانها مشوار کثیر العشار یعنی تطویل کلامدن  
 اجتناب ایله که چوق سو بلین چوق یا کلور الشیر شپنک فختی و یانک کسری و تشد بد ببه شول طوار در که سمر و ب  
 کوز لکنش اوله بقال فرس شیر و شیر کوزل صور نلو یید دخی دیرلر بقال نه لرجل صیر و شیرای حسن الصوره و شیر  
 مشاوره یصالح کسنه ییده دیرلر بقال فلان خیر شیرای یصلح للمشاورة الشیار شپنک کسری ایله شیرک جمعی  
 جیدله جیاد کبی طائفه عرب یوم سبته شیار دیرلر دی المشوره میمک فختی و شپنک سکونتی و و اوک فختیله و الشوری

شمر

شمخوی

شندر

شدر

شور

شبنك ضمی و الفك قصر بله و المشورة ميمك فخی و شبنك ضمیله دانشق المشاورة ميمك ضمی و و او ك فخیله  
 و الا سنشارة همزه نك كسرى و شبنك نسكونيله بو نلرك جمله سی بر معنایه در و اسنشان دوه سمر مکه دخی  
 دیرل بقال استشار البعیرای سمن المستشیر سمن دوه و مستشیر حیواندن شول ارککه دیرلر که دیشنك  
 یوکل اولد غن بله الشورة شبنك ضمیله و و او ك نسكونيله صورت معناسنه در ابن السکیتور و ایندنه بقال  
 رجل حسن الصورة والشورة الشهيرة شبنك فخی و هانك سکونی و بانك فخیله شهر بهکی زیاده یا شلو  
 اولان قاری عجوز کبیره معناسنه الشهر شبنك فخی ابله برای معناسنه و مشهور قلغه دخی دیرلر بقال  
 شهرت الامر الشهرة شهر من الباب الثالث ای جعلته مشهور و اولج صیر معغه ده دیرلر بقال شهر سیغه شهره  
 شهر ای سله الشهر و ضمتینله جمعی الاشهار همزه نك كسرى بله برای کجک بقال اشهر نای اتی علینا  
 شهر و بو معناده اختلاف اینشدر در ابن السکیت ابتدی اشهر نای فی هذا المكان دیرلر اقباقیه شهر معناسنه  
 ثعلب ابتدی اشهر نای فی دیرلر دخلنا فی الشهر معناسنه المشاهرة ميمك ضمی و هانك فخیله ایه کسشمه در  
 معاومه بله کسشمه اولد غی کبی الشهرة شبنك ضمی و هانك سکونيله بر نسمنه اشکان اولق الاشهار همزه نك  
 کسرى و شبنك سکونيله واضح اولق بقال شهرته فاشتهر و اشکان بولغه دخی دیرلر بقال لفلان فضیله  
 اشتهرها الناس النشهر علی وزن التکریم واضح قلیق بقال شهرته تشهیرا لشهذارة شبنك کسرى و هانك  
 سکونيله فاحش معناسنه در بقال رجل شهذارة ای فاحش دالله و ذالله لغت در معافصل الصاد الصبر  
 صادق فخی و بانك سکونيله بلا وقتنه نفسی فریاددن ممنوع اولقد بقال صبر فلان عند المصيبة یصبر  
 صبر من الباب الثانی و اخر نسمنه بی منع اینکده ده دیرلر یعنی لازم و متعدی کلور بقال صبرته انای حبسته  
 قال الله تعالی و اصبر نفسك مع الذین یدعون ربهم و فی الحدیث فی رجل امسك رجلا فقتله اخر اقاتلوا القائل  
 و اصبر و الصبر برای احبس و الذی حبسه الموت حتی یموت و صبرت الرجل دیرلر قین بین ابد نجدك حبس اولنسه  
 یا خود قتل اولنجیه دك حبس اولنسه قتل فلان صبر او حلف فلان صبر اخلندنه الا صبار همزه نك كسرى  
 و صادق سکونيله بمعناه بقال اصبرت الرجل المصبره ميمك فخی و صادق سکونی و بانك ضمیله شول بین در  
 که انوک اوز رینه حبس اولمشدر و شول مصبور که اندن نهی اولمشدر اول اولنجیه حبس اولننه در و شول  
 ذی روح اولان نسمنه که دیر بکن حبس اولنوب اندن صکره رمی اولنوب قتل اولننه انوک حقمده قتل صبراد بنور  
 التصبر فختینله و بانك ضمی و تشدد بديه تکلفه صبر اینک الا صطبار همزه نك كسرى بله كذلك صبر اینک بقال  
 اصطبرت و لا بقال طبرت لان الصاد لاندغم فی الطاء فان اردت الادغام قلبت الطاء صاد او قلت اصبرت لا صبار  
 همزه نك كسرى و صادق کسرى و تشدد بديه کذ لك صبر اینک معناسنه الصبر صادق فخی و بانك کسرى  
 و تشدد بديه کفیل معناسنه بقال صبرت اصبر صبر من الباب الاول و صبر شول اق بلوده دیرلر که یا غور  
 یا غدر میه و اصمعی ابتدی صبر شول بلوند رکه بعض بعضی اوز رنده اوله در جه ابله الصبارة صادق  
 فخیله کذ لك باب اولدن مصدر در بقال صبرت صبارة ای کفالت به و کفیل و یرمک معناسنه ده  
 کلور بقال اصبرنی یا رجل ای اعطی کفیلا الصبر صادق فخی و بانك کسرى بله شول اچی د و ادر که  
 اکا ز و ای دیرلر و بانك سکونی ایشدلمه مشدر الا ضرورت شعرده الا صبار همزه نك فخیله  
 شول اق بلودله دیرلر که بری بری اوز رنده اوله الصبر صادق کسرى و بانك سکونيله و الصبر  
 صادق ضمی و بانك سکونيله اصبارك و احدی در یعقوب فرادن روایت ابتدکی اوزن و اصبار چناغک  
 اطرافنه ده دیرلر بقال اخذها با صبارها ای تامه بجمیعها بونك دخی و احدی صبر کلور صادق ضمی و بانك

شهر

شون

صبر

سكونيه بقال دهقت الكاس باصبارها باصبارها الى الابد اسها واصبح ايتدي قن بر كسنة كاليه شدة او غرسه  
 لقيه باصبارها ديرلر و صبر غساندن بر جماعتك اسميدرو صبر كذلك بصرك مقلوب يدركه بصبر بر سنه نك طرفنه  
 وقاله لغنه ديرلر و صبر شول بره ديرلر كه انه اوفق طاشلر اوله و بر ك بر اوليه بوسيدن ام صبار صادق فتي و بانك  
 تشد بد بله طاشلو بره ديرلر ام صبور صادق فتي و بانك ضمي و تشد بد بله امر تشد بد بقال وقع القوم في ام صبور  
 اي في امر عظيم في الشدة الصبارة صادق فتي و رانك تشد بد بله شدة معناسنه در بقال صبارة الشتاء اشدة  
 برده الصبارة صادق ضمي و بانك سكونيله چت ديد كاري سنه در كه ايچنه بغدادی قورلر الصبر صادق ضمي  
 و بانك فتيه صبره نك جمعي و صبره كوتري ديك مقامه دخي استعمال اولنور نقول استمرت الشئ صبرة  
 اي بلا وزن ولا كيل الصبارة صادق فتي و بانك سكونيله طاشلر الصبار صادق فتيه صبره نك جمعي الصبارة  
 كذلك صادق فتيه و ضميله دخي لغندر صبارك جمعي و هاجم جمع اولد غنه بناء داخل اولمشدر الصبور صادق  
 ضمي و نونك سكوني و بانك ضمي و مد بله شول خر ما اغاجي در كه يالكز قلوب اشاغيسي ابلجوب قاني صو باش  
 اوله و صبور رجالدن شول كسنة بيديرلر كه يالكز قاله ولدي و قرنداشي اوليه و حوضك خاصة اولوغنه دخي  
 ديرلر ابو عبيدر و ايننده و دموردن و قلايدن اولان قابر ك صو ايچكلمچون اولان امر بكنه ده ديرلر الصبارة  
 صادق فتي و نونك سكوني و بانك فتيه خر ما اغاجي وجه مذكو اوزن اولمق بقال صبر اسفل الخلة الصبور  
 صادق و نونك فتي و واوك سكوني و بانك فتيه براغاجك اسميدر كه اول كناراغاجيدر و بعض برده اكاچام  
 فستغی ديرلر و بعضلر صنوبر بيشنك اسميدر ديدى الصبار صادق فتيه و بانك كسر بله قشك شدة شدة  
 شتاه معناسنه الصبر صادق كسري و نونك فتي و تشد بدى و بانك كسر بله كذلك شدة شتاه معناسنه الصبر  
 صادق كسري و نونك فتي و تشد بدى و بانك سكونيله برد عجز كونلر ندين بر كونك اديدر و مخملدر كه صبرله  
 صبر ايكسي بر معنايه اوله و بانك تحر بكي ضرورت شعر ايچون اوله الصبر صادق فتي و حانك سكوني و الفك  
 مد بله بر به معناسنه در غير منصرف در اكر چه صفت دكلدر و علت عدم انصراف ثابت و لزوم حرف  
 ثابت در و بشرى ده دخي حال بوبله در پس صحراء واسعة ديسن صحراء ديسن زيراتا ثابت از و ثابت  
 داخل اولمق لازم اولور و صحراء شول ديشي مركبه دخي ديرلر كه لوند صحرته وله يعنى باشند حمرته اوله الصخاري  
 صادق فتي و رانك دخي فتيه جمعي الصراوات صادق فتي و حانك سكونيله كذلك جمعي و هر فعلاء نك جمعي  
 بوبله اولور افعل صيغه سنك مؤنثي اولسه عذراء و خبراء و وور قاء كبي و رقاسم رجل اولد غنه بناءته كم عذرا  
 بكر معناسنه و خبراء معجه و باء مو حاء ابله سدر اغاجن بتورن بر معناسنه در و صحرائك اصلي صحاري ايدى  
 يانك تشد بد بله و بعض اشعار ده ياي مشدده ابله دخي كلشدر زير اسن صحراء يي جمع ابله رانك پبنه  
 بر الف داخل ايدوب راي مكسور ايدوسن ساير الف جمعلك ما بعدى مكسور اولد غي كبي مساجد كبي و جعفر  
 كبي مثلا پس رادن صكره اولان الف اولاي يايه قلب ايدوسن ما قبل مكسور اولد غندن او ترو تا ثبت ايچون  
 اولان الف ثابته دخي يايه قلب ايدوب ادغام ايدوسن بوتقيدر لوزن صحاري اولور ياء مشدده ابله ولكن  
 ياء اولاي حذف ايدوب ياء ثابته يي الفه قلب ايدوب صحاري ديد بلر رانك فتيه تا كه الف حذفن سالم اوله  
 توين داخل اولد غي حينه و بوني الفتا ثبتن منقلب اولان ياء الف تا ثبتن منقلب اولين يانك پبنن  
 فرق ايچون ايتد بلر مري و مغري كبي مثلا قن جمع ايدوب مراني و مغازي ديسلر و بعض حرب ياء اولاي حذف  
 ايتيوب ياء ثابته يي حذف ايدورلر و رانك كسر بله الصخاري ديرلر و هذه صحارد يرلر نته كم الجواري و جوار ديرلر  
 و جوهر نيك بوتقير يندن فهم اولنان بودر كه صحاري كله سندر امكسو راولور سه منصرف اوله الفتا ثبت

صنوبر  
صنوبر  
صنوبر

كتد كندن



کتد کنندن اوترو مفتوح اولور سه لای نصرف اوله الفت تأنبت بدلی اولان حرف تأنبت اولد غندن اوترو الاصحار  
 همزه نك كسر به صحرايه داخل اولمق يقال اصحر الرجل اذا خرج الى الصحراء الصخرة صا دك ضميله وحانك سكونيله  
 طاشلو يربندنه اچق قلان ير الصخر صا دك ضميله وحانك فتحيله جمعى وصخره اصخرده اولان لونه ديرلر الاصحار  
 همزه نك فتحيله شول حيوان دركه انوك باشنده اشقرلق اوله بقال جمار اصحراى فيه حمرة الاصحار اوت قوى اولوب  
 قوت اوزن يوزن ييكه ديرلر يقال اصحار النبات اصحارا اى هاج صخرة بحرة صا دك فتحى وحانك سكونى وتانك فتحى  
 اوزن بناسيله اشكان ديك اولور نقول لقيته صخرة بحرة اذ ايتيه ولبس ببنك وبنه ساتر المصاحر ميمك ضمى  
 وحانك كسر به شول كسمنه دركه خصميله صحرايه مقالنه ابدوب حيله وخذعه ايتيه الصخرة صا دك فتحى  
 وحانك كسرى ومد به شول سود دركه انوك اوز رينه قزقن طاش برغورلر قيناسون ديواندن صكره  
 اوز رينه ياغ دوكرلر ده ايجرلر وكاه اولور كه انوك اوز رينه اون دوكرلر دخی ايجرلر الصخر فتحيله ذكر اولنان طربق  
 اوزره سود بشورمك بقال صخرت اللبن اصخره صحرا من الباب الثالث ابوالغوث ايتدى صخره خاء معجمه ايله در  
 صخر دن مأخوذ اولماغله قيا معناسنه فهيره فهردن مأخوذ اولدغى كى كه فهرفانك كسر به ال ايجنه صغان طاشه  
 ديرلر وههيره شول سوده ديرلر كه ذكر اولن طاشى قردروب ايجنه برغورلر قيناسون ديوصحار صا دك ضميله عمانك  
 طاغدن جانبه اولان قصبه سيدر وتوأم تانك ضميله ساحل دن جانبه اولان قصبه سيدر وصحار عبد القيس دن  
 بر جلك اسميدر صخر صا دك ضمى وحانك سكونيله بر عورتك ادبدر كه احسان اولمق مقابله سنه عقاب  
 اولمشدر بناء على ذلك مثل ضرب اولنوب مالى ذنب الاذنب صخر ديد بلر الصخر صا دك فتحى وحانك سكونيله  
 قيا الصخر وضمته بنه جمع الصخر فتحته بنه بمعناه الصخرة صا دك فتحى وحانك سكونيله والصخرة صا دك وحانك فتحيله  
 صخر ك واحدى در صخر بن عمرو بن الشربد صا دك فتحى وحانك سكونيله خنسانك قرند اشيدر وخنسا خانك  
 فتحيله بر عورتك اسميدر الصخرة خانك كسر به طوير قدن اولان چنق كاسه سفالين معناسنه الصدر  
 صا دك فتحى ودالك سكونيله كوكس سبنه معناسنه الصدر وضمته بنه جمعى كوكس لرمعناسنه وصدرد مذ كدر  
 بعض اشعارده مؤنث كلسى تا و به بناء در و صدر اوله دخی ديرلر وصدرا وقل يار يسندن اشغه ايجه يرينه  
 وارنجه ديرلر زير ائلد قدده اول جانبى مقدم اولور وصدرد بر شيدن بر بلوكه ديرلر وصدرد مصدر دخی كلور  
 رجوع معناسنه بقال صدر يصدر صدرا وصدردته فصدراى رجعتنه فرجع المصدر ميمك فتحيله اسم  
 مكاندر ومصدر افعال دخی بوندند والصدرة صا دك ضمى ودالك سكونيله انسانك كوكس نك يوقر وسى  
 وبوسيدن كوكسلك ديد كلرى لباسه دخی صدره ديد بلر المصدر ميمك فتحيله شول كسمنه دركه كوكسى  
 زحمتلو اوله الصادرد لك كسر به شول طر بقدر كه اهلى صودن دوند كه اول طر يقدن دون الصادرد صا دك  
 كسر به شول كوچك كوكلك دركه تن اوز رينه كيلوروفى المثل كل ذات صدر خاله اى من حق الرجل ان يغار  
 على كل امرأة كما يغار على حرمه الصدر صا دك كسرى ودالك فتحيله بر جنس علامت دركه دوه نك كوكسى اوز رينه  
 اولور الصدر فتحته بنه اسم در صودن يا خود شهر دن دوغنه معناسنه نقول صدرت عن الماء وعن البلاد وفى  
 المثل تركته على مثل ليلة الصدر يعنى حين صدر الناس من حجه المصادرة ميمك ضمى ودالك فتحيله بر كسمنه يه  
 اكراه ايتمك بقال صادره على كذا التصدير على وزن التكريم ات كوكس اوروب ساير ائلدردن ايلر وچمك  
 ونصدير بر نسنه ايجون صدر قلمغه ده ديرلر بقال صدر كتاب اى جعل له صدر يعنى بر نسنه يي اكصدر قلدى كما  
 بقال صدر كتاب بالسبيلة والحمدلة و بر كسمنه يي تقديم ايتمكه ده ديرلر بقال صدره فى المجلس فتصدر ونصدير  
 قولانه دخی ديرلر كه اتك سمينه سنه بغلرلر و تصدير حقه نك غيرى دركه حقب خاء مهله وقافله ذكرى جانبندن

صخر

صدر

صبر

چکان ایبه دیرلر قاسق باغی معناسنه التصدر فختتنبله و دالك ضمی و تشد بدبله صدره کچک المصدر همیک ضمی و دالك فخی و تشد بدبله صبنه سی برک اولان کسنه بوسبیدن ارسلان مصدر دیرلر الصبره صادق فخی و رانک تشد بدبله صوت اعلا بله حیقر مق و صره جماعته دخی دیرلر و حزنندن و غیر بدن اولان شدته دخی دیرلر و زیاده حرارته دخی دیرلر الصبره صادق کسر بله شول مرتفع اولان مکانلره دخی دیرلر کما کصو و حقیقه الصبره صادق ضمیله شول کبسه درکه ایچنه الفچه قورلر الصبره صادق فخی و رانک تشد بدبله کبسه اغزن بغلق یقال صررت الصبره ای شد دتها و قولاغی باشه ضم ایتمکه دخی دیرلر یقال صر الفرس اذینه ای ضمهما الی رأسه بوابن السمکیت روابنی در و ابن السمکیت ایتدی قچن که متعدی استعمال اینسک همزه ایله استعمال ایدوب اصغر الفرس دیرسن و صر ناقه نکه مهنه سن بغلغه ده دیرلر بقال صررت الناقه ای صررت علیها الصرار الا صرار همزه نکه کسر بله ات قولاغی قصبق و برنسنه نکه اوزرینه اولغه دخی دیرلر بقال اصغر علی کذا ای اقام و دام المصرو و همیک فخی و صادق سکونیه طار اولان ات طرفناغی بقال حافر مصرو رای ضیق الصرار صادق کسر بله شول ایبه دیرلر که ناقه نکه مهنه بغلر لر ولدی امه سون دیو الصبر صادق کسر بله بر صوغو قدر که نباتاتی اور سه صر ردر الصبر و صبره صادق فخی و رانک ضمیله شول کسنه درکه حج ایتمه مش اوله بقال رجل ضرورة و امرأة ضرورة مذکر و مؤنث بونه برابر در الصار و رة علی وزن القار و رة و الصر و ری صادق فخی و رانک ضمی و یانک تشد بدبله و الصراره صادق فختیله بونلرک اوچی دخی بر معنای در که حج ایتمه مش کسنه دیک اولور فر ابعض عرب بدن ره ایت ایدوب ایتدی ایشتدم که رأبت قوم اصرار ایدر لدی الصرار صادق فختیله صرار تنک جمعیدر حج ایتمه مش کسنه لر معناسنه اما یعقوب ایتدی صرار اول کسنه در که نسا طائفه سنه جماع ایتمه مش اوله کویا که اول انلرک ترکنه مصر اولمشدر تنه کم حدیث شریفه وارد اولمشدر لا صر و رة فی الاسلام الصراری صادق فخی و یانک تشد بدبله کچی ملاح معناسنه الصراریون کذلک صادق فخی و یانک تشد بدبله جمعی الصراری مثل القاضی کذلک ملاح معناسنه در تنه کم باب معتله ذکر اولنور ان شاء الله تعالی الصار و رة نکه تشد بدبله حاجت معناسنه در بقال لی قبل فلان صار و ای حاجة و صان صو سزلق معناسنه ده کلور عطش کبی بقال قصبع الحار صار تنای شرب الماء فذهب عطشه و قصبع قافله و صاد مهمله ایله و عینله کذلک صو سزلق ککیدر مکه دیرلر الصر ایر بونلرک ای کسنک دخی جمعیدر و بوابو عمر و رابی در و لکن ابوعمر و بوجصوصه تعیب اولمشدر زیرا صر ایر صریره نکه جمعیدر و صاره نکه جمعی صوار در دینلشدر المصاره میک ضمی و رانک تشد بدبله اکره معناسنه بقال صاره علی الشی ای اکره الصرار صادق فخی و رانک تشد بدبله اواز و یرچی صرار اللیل شول بوجکدر که چکر که دن بیو جکدر کیجه ایله او تر و بعض عرب اکصدی دیرلر الصریر صادق فخی و رانک کسری و مدبله اواز و یرمک بقال صر القلم یصر و صر الباب و صر الجندب یصر صریر امن الباب الثانی ای صوت و جندب چکر که دن بر نوع در تنه کم مر و رایتشدر الصریر صادق فخی و رانک کسری و تشد پیدی و یانک تشد بدبله و الصریر صادق کسری و یاقینک تشد بدبله شول الفچه در که نقد اولنور کن اوازی ظاهر اوله الصریر صادق کسری و رانک تشد پیدی و الفک قصر بله شعری کبی برنسنه یه جد ایدوب عزیزیت ایتمک که بوا صررت علی الشی دبد کسری قوللرندن ما خود در ابو سماک اسد پدن روایت اولمشدر که ناقه سن یاوی قلندره ایتدی یا الهی اکر بکاناقه می و یرمز سک سکا عبادت ایتمزم چونکه ناقه سنک یولارن برچالیه صارلش بولدی ایتدی علم ربی انها منی صری یعنی عین سانی در و نندن سو بلد کم بلدی اکابناء ناقه می و یردی و یعقوب روابننه اصری همزه نکه فخی و صادق و رانک کسری و اصری صادق کسری و رانک فخی و تشد بدبله

وصری صادق ورائك كسرى وصرى صادق ورائك فتحيله واقع اولشدر اختلاف اوزن الاصطرار  
همزه نك كسرى وصادك سكونيله طار اولمق يقال اصطر الحافراى ضاق الصرصرة على وزن الزلزلة  
اخطب دبد كرى قوشك اوتسى كه اكاخيل دخی دیرلر و جندبك اوتسنه صریر و اخطبك اوتسنه صرصره  
دبدیلر کویا که جندبك اوزنه مد تقدیرا یتدیلر و اخطبك اوزنه ترجیع تقدیرا یتدیلر اکبناء بوبله حکایت  
قلدیلر بقال صرصره الاخطب صرصرة وصقرك وسایر طوغانك دخی اوتسنه صرصره دیرلر صرصر بر  
نهرک اسمیدر عراقده و صغوق بله دخی صرصر دیرلر بعضیلر ایتدیلر صرصرک اصلی صرر ایدی صادق فتحی  
ورائك فتحی و تشدد بدله صردن مشتق در اندن صکره راء و سطانك مقامنه فاء الفعل کتور ایدی که  
صاد حرفی در نه کم کبکبو اکلہ سنك اصلی کببو ایدی و تحجف کل سنك اصلی تحجف ایدی و کبکب باشی  
اشعه اولدی دیکدر و تحجف قور بدی دیکدر الصرصرانی صادرك فتحی و راء اولی نك سکونيله و نونك  
کسر بله شول دوه در که عرب دوه سیله بخنی دوه دن حاصل اولور الصرصرانیات یانك تشدد بدله جمعی  
بعضیلر ایتدی صرصرانیات فواج در یعنی ایکی اور کجلو دوه لدر و صرصرانی در یا بالقلرندن بر نوع بالغه ده  
دیرلر الصرصرة صاد اولك فتحی و ناینك كسرى ابله شام ترکمانلر بدر الصرصره و صادرك ضمیله جر جور کبی  
بیوک دوه لر ایل عظام معناسنه الصعر فتحینله یوزده اولان میل در یعنی یوزده دورك اولمق در یوزن  
برجانبه مائل قلمغه کبردن اوتورو و بحالت یوزه مخصوصدر التصعیر علی وزن التکریم یوزی برجانبه  
مائل قلمق يقال صعر خدای اماله من الکبر ومنه قوله تعالى ولا تصعرخك للناس المصاعرة ميمك ضمی  
وعینك فتحيله بمعناه الاصغر همزه نك فتحيله وصادك سکونيله متکبر معناسنه در و فی الحدیث لیس  
فیه الاصغر و ایترا ای لیس فیه الاذهب بنفسه او ذلیل و ذاهب بنفسه دن مراد نفسی یزنده قوم یوب  
تکبره بلیتین در و کاه اولور که بعض انسان و دوه قوشینك ارکی یه دلش حسبیله اصغر اولور یعنی تکبر  
شکلنده اولور الصغر صادق وعینك فتحی و ما یبندہ ميمك سکونيله شدید معناسنه در و ميم زیاده  
اولسی صکره دن اولشدر الصغری صادق فتحی و یانك تشدد بدله کذلک تشدد معناسنه الصعرة صادق  
وعینك کذلک فتحيله برک بمعناسنه در صغیر صادق ضمی وعینك فتحی و یانك سکونيله بر جلاک اسمیدر که  
صغیر المازنی دیرلر ثعلبه نك با یاسی در الصعریه فتحینله و یانك تشدد بدله سیرده ارقری کتمک در و بوضعردن  
ما خود در فتحینله میل معناسنه کد الان مرور ایتشدر الصعریه صادق فتحی و یانك سکونيله وعینك  
فتحی و یانك تشدد بدله دوه نك بو یبندہ برجس علامتدر الصعور و صادق و رائك ضمی و ما یبندہ عینك  
سکونيله برجس صغدر کدانوک اوزنسی و بورلسی اولور الصعیر شول صغدر که اغاچدن اقوب  
قورینس اوله الصعرة علی وزن الدرحة برنسنه بی مدہ ر قلمق التصغیر علی وزن التدرج بر  
نسنه مد و راولمق يقال صعرت الشی فتصعیر ای استدار الصعیر علی وزن جعفر براغاچدر سدر منزله سنه  
الصعیر علی وزن الصنوبر بمعناه الاصغفار بالفاء علی وزن الاحرنجام طاغلق تفرق معناسنه بقال  
اصغفرت الحجر ای ابدعت الصغیر صادق کسری وعینك فتحيله کوچک بقال صغیر الشی من الباب الخامس  
الصغیر صادق فتحی وعینك کسری و مدبله کوچک الصغیر صادق ضمیله بمعناه الاصغار همزه نك  
کسر بله کوچک ایتک بقال اصغره غیره واصغار کوچک قریب دککه دخی دیرلر بقال اصغرت القریبه ای  
خرزنها صغیره و خرزخاء معجمه و راء مهمله و زاء معجمه ابله سختیان دککدر التصغیر علی وزن التفعیل بمعناه  
بقال صغره صغیر الا صغیر برنسنه بی کوچک عدائیک بقال استصغره ای عدہ صغیر التصغیر تانك فتحی

صغر

صغر

صعیر

صعغیر

صغر

وغینک ضمیمه حقیر کورنگ بقال تصاغرت الیه نفسه ای تحاقرت الصغراء صادک ضمی وغینک فتحیه  
 صغیرک جمعی ولكن استعمالی بعض اشعارده واقع اولمشدر الصغری صادک ضمی وغینک سکونی والفق قصر بله  
 اصغیرک مؤنثی در الاصغر همزه نیک فتحی وصادک سکونی وغینک فتحیه کچرک الصغر صادک ضمی وغینک  
 فتحیه صغیرانک جمعی سببویا یتدی نسوة صغیر دینمز و قوم اصغر دینمز الالف لام ابله زیر عرب طائفه سنی  
 اشتدم که الاصغر دیرلر واکر درسک جمعنده الاصغر ون دیرسن الصغار صادک فتحیه مذلت و ظلم  
 معناسنه در الصغر صادک ضمی وغینک سکونیه بمعناه الصغر فتحینله مصدر در خو و ذلیل اولمق معناسنه  
 بقال صغیر الرجل بالکسر صغیر من الباب الرابع و بقال تم علی صغیرک و صغیرک الصغار غینک کسر بله ظلمه راضی  
 ولان کسنه المصغوراء میمک فتحی وغینک ضمی والفق مدبله مذلت معناسنه در صغار کبی المصغرة میمک  
 اضمی وصادک سکونیه وغینک کسر بله سول یردرکه اوتی کوچوک اوله بقال ارض مصغرة ای بنتها صغیر  
 لم یطل ابن السکیت بوبله زوایت ایشدر الصغرة صادک ضمی وفانک سکونیه شول رنکدرکه صرو  
 رنکلو اولان نسنه ابله قائم در و صغیرت کاه اولور جنون دخی دیرلر بقال انه انی صغرة للذی یعتریه الجنون  
 قن عقلی کیده جک کونلرده اولسه زیرا اول کونده انی زعفرانله مسح ایدرلر الاصغر همزه نیک وفانک  
 کسر بله وما یبندده صادک سکونیه والاصغیر ارفادن صکره یاء ساکنه ابله صررمق بقال اصغر الشی  
 واصغیرای صار ذاصغر التصغیر علی و زن الکتریم بر نسنه بی صاری قلمق بقال صغیره غیره الاصغر همزه نیک  
 فتحیه صار و رنکلو اولان نسنه الاصغیران ثنیه سنی والتون وزعفران معناسنه دخی کلور بعضیلر  
 ورسله زعفراندر دید بلر و ورس بر نسنه در که انوکله صار و بویارلر واصغر شول صاری آه دیرلر که  
 لسان فارسده اکازرده دیرلر اصغیر ایتدی اصغر دینمز تانک یلبسی وقویرخی صاری اولمق بنوالاصغر  
 روم طائفه سنی و عرب طائفه سنی کاه اولور اسنوده اصغر اطلاق ایدرلر الصغر صادک ضمی وفانک  
 سکونیه توج که اندن صحن و نپسی ایشلرلر وابوعینده کسرله دخی زوایت ایشدر و صغیر خالیه دخی  
 دیرلر بقال بیت صغیر عن المتاع ای خال عنه وبقال رجل صغیر الیدین الاصغر همزه نیک فتحیه کیرو  
 خالی معناسنه در و فی الحدیث ان اصغر البیوت من الخیر البیت الصغیر من کتاب الله تعالی الصغیر فتحینله  
 خالی اولمق بقال صغیر یصغیر من الباب الرابع بقال نعوذ بالله من صغیر الانا و بوندن مراد طوار هلاک اولمقدر  
 که حیوانات هلاک اولمق طعام قابلری بوش اولور و صغیر برایک ایدرکه محرم ایندن صکره کلور و صغیر  
 شول یلان دیرلر که عرب طائفه سنی زعم ایتدی اوزنه انسانک قارنده پید اولوب اجقد قجه اصرر  
 وانوک ایصر مسندن حاصل اولان اجیه لدغ دیرلر و فی الحدیث لاصغر ولاهامة ظاهر بودرکه هامه  
 میمک تشدد بله هوامک مفردی در حشرات معناسنه در و صغیر نفسه و قلبه دخی اطلاق اولنور بقال  
 لا یلتاط هذا بصغری ای لا یلرق بی والتیاط طاء مهمله ابله محبت ایتکه وتعلق ایتکه دیرلر الاصغار همزه نیک  
 فتحیه صغیرک جمعی صغیر ایلری معناسنه الصغیران شول ایلکی ای در که انوک برینه محرم دیوادویرمشلر در  
 زمان اسلامه الصغری فتحینله ویانک تشدد بله شول دولدرکه قیظی دن صکره طوغه و قیظی قافله  
 ویاء مثناة تحتانیله و طاء معجه ابله سهیل یلدری طوغمزدن اول حاصل اولاندر و صغری شول یغمور  
 دیرلر که کوز اینک اولنده یغیر الصغریه فتحینله ویانک تشدد بله براوت در که کوز اینک اولنده بتر الصغیر  
 صادک فتحی وفانک کسر بله صغیرک چالمق بقال صغیر الطائر یصغیر صغیرا من الباب الثانی الصغیر صغیر  
 ایدچی قوش ومنه قولهم اجین من صافر و صافر احد معناسنه ده کلور بقال ما ب صافر ای احد الاصغر

صغیر

همزه نك فتحي ابله زياده صقلىق ابدن كسنه بقال هو اصغر من بلبل والنسر يصغر ونسرتونك فتخيله  
 كركس معناسنه در الصغار يه صادق ضمي ويانك تشديد بله بر قوشك ادبدر ومهدبه صارى سرجه نك  
 ادى در ديش الصغار صادق ضميه كذلك صغير معناسنه كه صقلىق ديك اولور وفرانكرواينى بودر  
 كفى كلامه صغار ديرلر اثناء كلامنده صقلغه شبيه نسنه اولسه وصغار قارنده صار و صو جمع اولغه  
 دخى ديرلر كه اكانايط دبدكلى طمرى قطع ايمكله علاج ابدرلر ونايط نونله وهمزه ابله ارقده  
 بر طمردر الصغار صادق فتخيله بهمى دبدكلى اوتك يابسى در وبهمنى يانك ضمي والفك قصر بله چاقر  
 ديكنى دبدكلى اوت در المصغر ميمك ضمي وفانك كسرى وتشديد بله صقلىق وير ديرجى ومنه قولهم  
 فى الشتم فلان مصغراسته وبوصف يردن در صفرندن دكلدر يعنى دبرندن اخراج ريج ابدجى در الصغراء  
 صادق فتخيله والفك مدبله نباتانندن براوندر ويابه دخى صفراء ديرلر قوس معناسنه الصغرى  
 صادق ضمي وفانك سكونيله ويانك تشديد بله خوار جدن بر طائفه نك ادبدر كه زيادبن اصغره  
 نسبت اولند بلر كه رتيسلى در و بر قوم شوبله زعم ايند بلر كه نسبت اولند قلىرى كسنه عبدالله بن  
 الصغار اوله وصغرى صادق كسر بله اوله الصغر صادق فتخيله وقافك سكونيله شول طوغن در كه اكلبلبان  
 ديرلر و چاقره دخى صقر ديرلر زيراموالى عجم صقرى چرغله تفسير ايمشدر و چرغسه بلبلانه و چاقره  
 اطلاق اولنور و صقر زياده اكشبي سوده دخى ديرلر يقال جاءنا بصقرة تروى الوجه يعنى يوزى دوستور  
 زياده اكشلكندن تنه كم بصربه دخى ديرلر بومعنايم على مامر و صقر تيزه دخى ديرلر اهل مدينه ياتنده  
 و صقر كولو نكله طاش فاتغه ده ديرلر نقول صقرت الحجاره صقر اذا كسرتها بالصاقور و صاقور كولو نكه  
 ديرلر تنه كم كلور و صقر و صقره كونسك زياده تاثيرن ديرلر يقال صقرته الشمس الصقر صادق فتحي  
 وقافك كسر بله تميز اولغه صالح اولان نسنه بقال رطب صقر للذى يصلح لللبس المصغر ميمك ضمي وقافك  
 فتحي وتشديد بله شول خر مادركه زياده برك اولد غندن اوزرينه تميز دوكلر ملايم اولسون ديوبو بعض  
 وقتن سبنله دخى استعمال اولنور زير عرب طابغه سى صادى سبنه چوق قلب ابدرلر جن بركله ده  
 قاف ياطايعين يا خاء واقع اولسه مثل الصدع والصحاح والصراط والبصاق والصبق صدع شق ايمكه  
 و صحاح قولانغه و بصاق اغزيارينه و صبغ عموده ديرلر الصاقور على وزن الكافور ابو عمر وايتدى بو شول  
 بيوك قازمه در كه انوك ابله باشى وارد طاش كسمكچون استعمال ابدرلر و اكعمول دخى ديرلر ميمك  
 كسرى و واوك فتخيله اصمعيك دخى رواينى ابو عمر و ابى كى در الصمى صادق ضميه ويانك تشديد بله مخرج  
 نجاست در معناسنه الصم فتخيله يرمز رايحه تنن معناسنه الصم صادق فتحي وميمك كسر بله بقال يدى  
 من السمك صمرة الصم صادق ضميه وميمك سكونيله جانب معناسنه الاصم همزه نك فتخيله جمعى بقال  
 ادهقت الكاس الى اصبارها واصبارهاى جوانبها و ادهاق طولدر متق معناسنه در الصمير صادق فتحي وميمك  
 كسرى ومدبله لى كيمكنه ياشن ادم كه اندن تر فحوسى كلور الصنارة صادق كسرى ونونك تشديد بله ايك  
 باشيدر رأس مغزل معناسنه و صناره قلقان قولينه دخى ديرلر و اهل بين قولانغه صنان ديرلر الصور صادق  
 ضميه و واوك سكونيله بوينوز ومنه قوله تعالى يوم ينفخ فى الصور كلبى ايتدى لا ادرى بالصور يعنى  
 بن بلزم كه صور نيه ديرلر ديدى و بعضيلر ايتدى صور صورتك جمعى در بسرله بسره كى اى ينفخ فى صور المولى  
 الارواح الصور صادق ضمي و واوك فتخيله صورتك جمعى و حسن يوم ينفخ فى الصور قراءت ايتدى الصور  
 صادق كسرى و واوك فتخيله كذلك صورتك جمعى و بوضوده لغت در صادق ضمي و واوك فتخيله

صقر

صمير

صنير

صور

الصوار صادق كسر بله او كوز سور يسي قطع بقمر معناسنه الصيران صادق كسرى ومد بله جمى سور بلر  
 معناسنه و صوار مشك قابنه دخی دیرلر وعاء المسك معناسنه الصيار صادق كسر بله صوارده لغت در  
 و صوارك نفسی الان مرو رايتدی الصور صادق فتحی و واوك سکونيله شول خرما اغچلری درکه خرده  
 فدالمری اوله بو جمع در واحدی یوقدر و صوره باشده اولان کجیک معناسنده کلور بقال انی لاجد فی  
 رأسی صورة ای حکمة صان برطاغک ادبدر بعضیلر ایتدی صان اغچلری چوق یره دیرلر ارض ذات  
 شجر معناسنه الصور فختینله میل معناسنه در الاصور همزه نك و واوك فختیله مبی اشکان اولان  
 کسنه بقال رجل اصور بین الصور ای مائل مشتاق الاصاره همزه نك کسر بله مائل قلمق الانصيار  
 همزه نك کسری ونونک سکونيله مائل اولمق بقال اصاره فانصار ای اماله فمال التصویر علی وزن التکریم  
 صور نلو قلمق التصویر علی وزن التکریم صور نلو اولمق بقال صور الله تعالی صورة حسنة فتصور و برسنه بی  
 فکر ایتک بقال تصورت الشی ای توهمت صورته و تصور دوشمکه میل ایتکه ده دیرلر بقال طعنه فتصور  
 ای مال الی السقوط الصیر صادق فتحی و یانک کسری و تشد بده کوزل صور نلو اولان کسنه بقال  
 رجل صیر شیر ای حسن الصورة کذا نقل عن الفراء و شان هیئته و قیافته دیرلر الصور صادق فتحی  
 و واوك سکونيله مائل قلمق بقال صان بصوره و بصیره ای اماله و قری فصهر هن الیک بضم الصاد و کسر ها  
 قال الاخش یعنی وجهن بقال صرالی و صر وجهک الی ای اقبل علی و قطع معناسنده کلور بقال صرت  
 الشی ای قطعته شول کسنه که ایت کریمه ده صرهن اقطعهن معناسنه در دیدی لازم کلور که نظم شریفه  
 تقدیم و تاخیر اعتبار ایلیه کویا که خذ الیک اربعة من الطیر فصهر هن تقدیرنده اوله الصوار صادق فتحی  
 و واوك تشد بده دعوت ایدنه وارن سرجهیه دیرلر بقال عصفور صوارلذی یحب اذا عی الاصهار  
 همزه نك فختیله عورتک اهل بیٹی در خلیلدن روایت اونشدر که عربدن بعضی ایتدی الصهر صادق  
 کسری وهانک سکونيله احمیه واختانہ اطلاق اولنور و اجاز وجهنک باباسنه و ناسنه اطلاق اولنور  
 واختان کویا کلره اطلاق اولنور المصاهرة میمک ضمی وهانک فختیله بر قومدن قزالمق نقول صاهرت الیهم  
 اذا تزوجت فیهم الا صهار همزه نك کسر بله و صادق سکونيله بر کسنه به نسب و تزوج و جوار جهتندن  
 اتصال اوزن اولمق بقال اصهرت بهم اذا اتصلت بهم و تحرمت بجوار و نسب او تزوج الصهر صادق فتحی  
 وهانک سکونيله ارتک الانصهار همزه نك کسر بله اریک بقال صهرت الشی فانصهر ای اذنبه فذاب  
 الصهر صادق فتحی وهانک کسری ومد بله اریچی نسنه پس عربلرک لاصهرنک بیمن صرة دبد کری  
 ارتک معناسنه راجع در الاصهار اریلندن مق بقال اصهار الحراء ای نلاً لا ظهروه من سدة الحرة و حر با  
 کرتن کلهیه دیرلر حاء مهمله نك فتحی و الفک مد بله الصهارة صادق ضمی ابله سیز و یاغلی اولمق بقال ما  
 بالبعیر صهارة ای طرق و طرق طاء مهمله نك کسر بله سمزات یاغنه دیرلر شحم معناسنه الصهری صادق کسری  
 وهانک سکونيله و یانک تشد بده صهریح معناسنده لغت در و صهریح حوض مثالنده اولان قیودرکه  
 ایچنده صوایر کسون دیو پپارلر الصیر صادق فتحی و یانک سکونيله الصیر ورة صادق فتحی و یانک سکونی  
 و رانک ضمیله مصدر لر در اولمق معناسنه بقال صار الشی کذا یصیر صیر او صیر ورة و صیر کسبک معناسنده  
 کلور بقال صان بصیره و هو لغة فی یصورن ای قطعه و کذا اذا اماله المصیر میمک فختیله و صادق کسر بله رجوع  
 معناسنه بقال صرت الی فلان مصیرا کقوله تعالی والی الله المصیر و بو شاذدر قیاس مصار ابدی معاش کی  
 التصیر علی وزن التکریم قلمق بقال صیرته انا کذا ای جعلته صیر صادق فتحی و یانک ضمی و تشد بده

صهر

صیر



برنسنه نك اخري و راجع اولاً حق نسنه سي و بوفيعول و زني اوزره در و رأی و عقل معناسنه ده كلور بقال  
 مالهم صيوراي رأی و عقل التصير فختينله و يانك ضمي و تشد بدبله بر كسنه با باسنه بكمز مك بقال تصير  
 فلان اياه الصير صادق كسرى و مدبله برنسنه تحصيل اولغه قريب اولمق بقال فلان على صير امر اذا كان  
 على اشراف من قضايه يعنى اتمامى اوزره اولسه و صير كذلك سخناته ديرلر و سخنة صادق كسرى و حاء مهمله نك  
 سكونيله برنوع طعامدر بالقدر ايدرلر و حديث شريفده واقع اولشدر كه سالم بن عبدالله يانندن بر  
 كسنه مر و رايتدى كه انوك قتنده صير و ارايدى سالم مز بور صيردن طادب بونى بجه بيع ايدر سن دبدى  
 و ارباب حديث صيرى بو حديثه ذكر اولنان طعامله نفسير ايتدى و صير قپويار يغنه دخى ديرلر شق  
 الباب معناسنه و فى الحديث من نظر من صير باب ففقيت عينه فهو هدر و بو حديث شريفده صير شق  
 معناسيله تفسير اولمشدر و ابو عبيد ايتدى بو كلمه بى بو معنياه انحق بو حديثه استندم الصيرة صادق  
 كسرى و مدبله دوه اغلى در خطيرة البعير معناسنه الصير صادق كسرى و يانك فختيله جمعى اغلار معناسنه  
 سيرة ايله سير كى فصل الضاد الضير صادق فختي و يانك سكونيله يمان جوزى كه زياده برك اولور  
 و بو بيان نارنه اطلاق اولماز كه اكا صير ديرلر مظ ديرلر طاء معجه ايله و صاحب صراحت بو مقامده صير چار  
 مغز و انار دشتى ديدكى كلام جوهر ييه مخالف اولدخى خفى دكلدر و صير غازيلر جماعتنه دخى اطلاق  
 اولور و صير برنسنه نك اوزر يينه قيادي زمكه دخى ديرلر بقال صير عليه الصخر يضره اى نضده و كا غدى  
 بريره جمع ايدوب بغلغه دخى ديرلر بقال ضمرت الكتب اضيرها صير اذا جعلتها اضبارة ابن السكيت دن بو بله  
 روايت اولمشدر الضبارة صادق فختي و يانك تحفييله اعضاسى فرموده اولوب محكم اولمق بقال فلان  
 ذو ضبارة اى موثق الخلق و ات دورت اياغن جمع ايدوب صخره معغه دخى ديرلر بقال صير الفرس اذا جمع قوايه  
 و وثب و عامر بن ضباره بر كسنه نك اسميدر الضير صادق و يانك كسر بله و رانك تشد بدبله صخره بچى چاپك  
 ات ديك اولور طم و زنى اوزره و طم دخى طاء مهمله ايله ذكر اولنان معنياه در الاضبارة همزه نك  
 كسرى و صادق سكونيله شول نامه ليا خود شول كاغدلدر كه بريره بغلر لاضمامه كى بقال جاء فلان  
 باضبارة من كتب الاضابير همزه نك فختيله و يانك كسرى و مدبله جمعى الضبطر صادق كسر بله و يانك فختيله  
 هز بر كى تشد بد معناسنه در الصخر فختينله غمدن طار لوب اضطراب چكمك بقال صخر صخر من الباب  
 الرابع و دوه چاغرمعه ده ديرلر بقال صخر البعير اذا كثر و غاؤه و و رغاؤه مهمله نك ضميله و غين معجه ايله دوه  
 اوزنه ديرلر و كاه اولور كه صخر نك و دبر نك عين الفعلى ساكن قلنور افعال بيننده فخذك عين الفعلى ساكن قلندخى  
 كى اسماء بيننده الصخر صادق فختي و جيمك كسر بله غملو كسنه الصخر و كذلك غمله مضطرب اولان كسنه الاضجار  
 همزه نك كسر بله غم و يرمكله مضطرب قلفى المضجر ميمك ضميله و جيمك كسر بله غم و يرمكله مضطرب قلفى  
 كسنه المضاجر ميمك فختيله و جيمك كسر بله و المضاجر ميمك فختي و جيمك كسرى و مدبله جمعى الضر صادق فختي  
 و رانك تشد بدبله زيان ككه نفعك مقابلي در الضرر اسمدر مضرت معناسنه و طار معناسنه ده كلور بقال  
 مكان ذو ضرر اى ضيق و بقال لا ضرر عليك الضارورة على وزن القارورة بمعنى الضرر بقال لا ضرر عليك  
 و لا ضرارورة و ضرورة معناسنه دخى كلور بقال رجل ذو ضرارورة اى ضرورة التضرة تانك فختي و صادق  
 كسرى و رانك تشد بدبله بمعناه ايضاً بقال لا ضرر عليك و لا تضرة الضرورة صادق فختي و رانك ضميله حاجت  
 معناسنه در بقال رجل ذو ضرورة اى حاجت الاضطرار همزه نك كسر بله ناچار اولمق بقال اضطر اليه اى الجى  
 اليه المضارة ميمك ضمي و رانك تشد بدبله كذلك ضرر معناسنه بقال ضرره و ضار بمعنى واحد ابن السكيت ايتدى

صير

ضبطر

صخر

ضرر

عربك لا يضرك عليه حمل ولا يضرك عليه رجل دبدك كرى لا يزيدك معناسنه در يعنى بودوه دن غيرى دوه  
 و بورجلدن غيرى رجل سكا كفايت اتمز ومضاره انضمام معناسنه ده كوروفى الحديث لا تضارون فى رؤيته  
 وبعضهم يقول لا تضارون بفتح التاء اى لا تضامون الضره ضادك فحتى ورائك تشديد بله مة اى لجة الضرع  
 معناسنه يقال ضره شكرى سودله طولى مة ديك اولور وشكرى شين معجهنك فحتى وكافك سكونى والفك  
 قصر بله طولى ديك اولور وضره مال كثيره دخى ديرلر وضره باش پرماغنك التنه اولان ات درو بوالية  
 الكف دبدك كرى اته مقابل اولاندر ككه اول صرچا پرماغنك التنه اولان يومر جهات در وضره ز وجك اخر  
 عورته دخى ديرلر اضرتان فحتتبله صيغه ثنيه اوزنه دكر منك ابكى طاشى حجرى الرجى معناسنه الضر ضادك  
 كسر بله شول عورنر كه انك اوزرينه بعورت النور و بوجوه رينك اخر كلامندن فهم اولناندر اول كلامندن  
 فهم اولنان بعورنك اوزرينه اخر عورت المقدر كه معنای مصدرى اولور وقاموسه اسم مصدر اولسنه  
 تصریح اولنمشدر وابوعبدالله طوالدن ضادك كسرى وضمى روايت اولنمشدر المضرميمك ضمى وضادك  
 كسر بله شول كسنه در كه انوك اوزرينه مال كثير اخشامليه و بوضره دن ما خود در كه مال كثير معناسنه در  
 الضراء ضادك فحتى والفك مدبله قائلق معناسنه با ساكبي وضره بله با ساكبي اسم مؤنث در مذكر لرى يوقدر فرا  
 ايتدى بونلر اكر ابوس واضر اوزنه جمع اولنسلر نعمت معناسنه اولان نعمانعم اوزنه جمع اولندغى كى جايز اولوردى  
 الضر ضادك ضميله ارقلق و حال يتلولى در المضرة ميمك وضادك فحتىه منفعتك مقابلى در الضرار ضادك  
 كسر بله ضرر ابد شيمك مضارة معناسنه المضارة ضادك فحتىه كورلك عمى معناسنه الضر ير ضادك فحتى ورائك  
 كسرى ومدبله كور ذاهب البصر معناسنه الضر اير محتاج اولنلره اطلاق اولنور وضره نك بر جانبنه دخى  
 ديرلر يقال نزل فلان على احد ضريرى الوادى اى على احد جانبيه وضره بنفسه وبقية جسمه دخى ديرلر و بر  
 نسنه يه تحمل ابدوب عن چكمكه ده ديرلر يقال نلند وضره ير على الشى اذا كان ذا صبر عليه ومقاساة له ومنه  
 قولهم ناقه ذات ضرير اذا كانت شديدة النفس بطيبة اللغوب وابوعمر و ايتدى طوار قسمندن ضرير اكا ديرلر  
 كه هر نسنه يه تحمل ابدراوله وضره ير ضرر ايمك معناسنه ده كور مضارة كى وضره يك اكثر  
 استعمالى غيرت معناسنه در يقال ما لشد ضريره عليها الا ضرار زياده قرب اولنق معناسنه يقال ضريرى فلان  
 اى دنامنى دنوا شتديد او ضرار بر مقدار سكر تخكه ده ديرلر يقال اضره بعد واذ اسرع بعض الاسراع وضرارات  
 كنى كومه دخى ديرلر يقال اضر الفرس على اللجام اى ازم عليه مثل اضره بالمعجمتين وضرار بر كسنه  
 عورت اوزرينه عورت المغه ده ديرلر المضرميمك ضمى وضادك كسر بله عورت اوزرينه  
 عورت اولان ارا ووزرينه عورت النان عورت يقال رجل مضرو وامرأة مضر ايضا اى لها ضراير ومضريه  
 يقين اولان بلوده دخى ديرلر يقال سحاب مضراى مسف ومسف ميمك ضميله وسين مهمله ابله يره قرب اولاندر  
 الضيطر على وزن حيدر شول مجسم كسنه در كه رزبل و دنى اوله الضوطر على ذلك الوزن والمعنى للضوطرى على  
 ذلك الوزن وبالالف المقصورة فى اخره بمعناها ايضا الضيطار ضادك فحتى ويانك سكونه بمعناه الضيطارون  
 ضادك كذلك فحتىه والضياطرة ضادك فحتى وطانك كسر بله كذلك جمعى مثل بيطار وبياطرة الضفر ضادك  
 فحتى وفانك سكونيله صاج اورلمسى وغيرى نسنه اورلمه سنه دخى اطلاق اولنور فحين اينلور لسه وضره سسى  
 معناسنه دخى استعمال اولنور يقال ضرر ضرر ضرر من الباب الثانى اى عد او ضرر دوه سمرنك قولانه دخى  
 ديرلر الا يضفارا بكي ايب برى برينه صار ليق يقال انضفر الحبلان اذا التويها معالضفيرة اورلمش صاج يقال ضفرت  
 المرأة شعرها ولها ضفيران الضفران ضادك فحتى وفانك سكونيله ايبكى بلوك صاج كه اورلمش اوله وقوم يعننه  
 دخى ضفيره ديرلر و صوبندى ايجون يغلان طيراغه ده ضفيره ديرلر و اوله اولان قبور دخى ديرلر الضفرة

ضيطار

ضفر

ضادك فتحي وفانك كسر به شول قومه دير كه برى برينه بغلنش اوله رمله منعقد معناسنه لضفر ضادك فتحي  
وفانك كسر به جمعي التضافر تانك فتحي وفانك ضميلة برى برينه ياردم ايمك تعاون معناسنه يقال تضافر و اعلى  
الشيء اي تعاونوا عليه الضمر ضادك ضمي وميمك سكونيله ارقلق دروات ارقلق دروا الضمر ضمته ببعناه مثل العسر  
والعسر الضمور ضمته ببعناه كذلك ارقلق معناسنه لغت در بقال ضمير ضمور امن الباب الاول الاضمار همزه نك  
كسر به ارقلق بقال ضمير تانا وااضمار برنسنه بي كز ملكه دخي ديرل بقال ضميرت في نفسي شيئا اي كتمته الضمر ضادك  
فتحي وميمك كسر به اسم در كز ملك معناسنه الضماير جمعي المضمير ميمك اولك ضمي و ثانينك فتحيله اسم مكان واسم  
مفعول معناسنه كور الضمير على وزن التكريم كذلك ارقلق معناسنه و ضميراتي زياده بسليوب سمر ندك دن  
صكره كرو اولكي غدا سنه رد ايمك در كه بوقرق كونه حاصل اولور المضمير ميمك كسر به ذكر اولنان مدت در  
ومضماراته تعليم اولنان مكانه دخي ديرل الاضمار همزه نك وطانك كسر به كذلك ارقلق بقال ضميرته ضمير  
فاضطر المضمطر ميمك ضميلة وضادك سكونيله وميم اخرك كسر به شول چتال انجودر كه ابكي طرفي برى برينه  
يا يشق اولغله وسطى اجه اوله الضمر ضادك فتحي وميمك كسرى يا خود سكونيله شول كسنه در كه قارني هموار  
اوله و جسمي لطيف اوله الضام ميمك كسر به اور تالغى ابعجه اولان دوه بقال ناقه ضامر وضامرة الضمار ضادك  
كسر به شول دين يا خود شول وعد در كه حصولي رجاء ونيمه و باجاء هر نسنه بي كه اعتماد از اوله اكا ضمير ديرل  
بنو ضمير كنانه قبيله سندن عمر و بن امية الضمري نام كسنه نك جماعتي در ضمير ضادك ضميلة صيغه نصغير اوز زه  
شام سريغه بر طاغك علميدر الضمور ان ضادك وميمك فتحيله ر يا حين قسمندن فساكان دبد كاري اوت كه  
رايحة طيبة سي وارد و شامل اللغده مير عاشقان در ديش اما صبح اول اولان اولمق فهم اولنور زير امير  
عاشقان ذي رايحه اولان اولنردن دكلدر الضمر ان ضادك وميمك فتحلر به بر نوع اوت در صراحه بو وجهله  
ضبط اولمشدر اما بعض نسخة محجة ده ميمك سكونيله ضبط اولمشدر وشاعرك نحن منعنا منبت الحلي ومنبت  
الضميران والنصي دندكي وجه ثاني تا تيد ايدر الضمر ان ضادك ضميلة وميمك سكونيله برديشي كليك اسميدر تنه كم  
تابعه شعرته واقع اولمشدر الضمور ضادك فتحي وواوك سكونيله والضمير ضادك فتحي وينك سكونيله ضرر  
معناسنه لغت در بقال ضاره يصوره و بضميره ضمير اوضور اكسائي ايتدي بعض عربي ايشدم كه لا ينفعي  
قلك ولا يصورني ديردي التصور فتحته ببعناه وواوك ضميلة ضرب حبتنه جا غروب جباليوب فر ياد ايمك  
الضمورة ضادك ضميلة شول ر جلد ر كه حقيير اولوب كوزه خور اوله فصل لطاء الطحور طانك فتحي و حانك  
سكونيله كوز چياغني لغت بقال طحرت العين قذاها بطحور طحرا اذ ارمت به الطخرة طانك فتحي و حانك سكونيله  
بلوت ياره سنه ديرلر و خاء معجه ايله دخي لغت در بقال مافي السماء طخرة و طخرة و بقال ماعلى السماء طخرة اي  
شي من غيم وما بقيت على الابل طخرة اذ اسقطت اوبارها و ماعلى فلان طخرة اذا كان عاريا وقد يحرك العين  
يا كان حرف الخلق و اوبار و برك جمعي در كه دوه يوكي ديمك اولور الطحور طانك فتحي و حانك ضميلة چياغني  
اجي كوز و طحور سرعت ابدنه دخي ديرلر و طحور شول ياي ديرلر كه اندغي اوق اراغه كيمه المطحور ميمك كسر به  
وطانك سكونيله و حانك فتحيله شول اوق در كه راق كيمه المطحور ميمك كسرى و حانك فتحيله كذلك شول  
حرب در كه خلق انوكه دفع اولنه الطحير طانك فتحي و حانك كسرى ومدبلة عالي اولان نفس بقال طحور  
الرجل بطحور طحير او هو مثل الزخير و زخير زاء معجه و حاء مهمله ايله قاني قاني نفس الموق الطحور و طانك فتحي و حانك  
سكونيله و الطحور بپارزة بلوت ديمك اولور ابو عمرو و وايشي اوز ره و اصمعي ايتدي طحور و شول بلوت  
پاره لري در كه ابعجه و يوفقه اوله بقال مافي السماء طحور و زو طحور و زو طحور و بالحاء الطحورية طانك كسرى و حانك

ضمير

ضود

طحور



من الباب الاول والثاني لغة ايضا واخيل برقوش در سياه رنگو نكوفصلي مرورايشدر طمار طانك فخياله وورانك  
كسرى اوزر بناسيهه مكان مرتفعه ديرل اصمعي ايتدى يقال انصب عليه من طمار مثل قطام وكساني  
ايتدى من طمار يعنى رانك كسرى وفخياله المطمر ميمك كسرى وطانك سكوفى وميم تاننك فخياله يايجيلر  
استعمال ايتدى ايب الطومار طانك ضمى ومديله شول اوزون ككاندر كه انى دورر ل الطوامير جمى المطمورة  
ميمك فخي وطانك سكوفيله شول چقور در كه انده تركه صقلنور الطمر طانك فخي وميمك سكوفيله ذكر اولنان  
چقورى تركه ايله طولدر مق بقال طمر نهان من الباب الاول اى ملائها الطامر ميمك كسرى يله پره كه موز ياندن در  
برغوث معناسنه وطامر بن طامر شول كسنه يه ديرل كه كيم ابدوكى معلوم اوليه الطمر طانك فخي وميمك  
كسرى وورانك تشد بديله چاپك اولان ات يقال فرس طمر اى مستعد للوثب والعدو وابوعبيده ايتدى  
طمر شول ات در كه مشمر الحق اوله يعنى الى واياغى قورى اولوب اتى از اوله الطنبر طانك ضمى ونونك سكوفى  
ويانك ضمى ومديله ساز قسمندن اولان معروف نسنه در فارسيدن تعريب اولنشدرو والطنبار طانك كسرى يله  
ونونك سكوفيله طنبروده لغت در الطوار طانك فخياله او ك قربنده ممتد اولان يه ديرل فناء دار معناسنه  
وبركسنيه قريب اولمغه ده ديرل يقال لا طور به اى لا قرب به الطور طانك فخي وواوك سكوفيله انوك مثلى در  
قريب اولمق معناسنه بقال لا طور به يعنى لا قربه وقد مرو يقال لا تطر حران اى ماحولنا وحر احياله ورايله كه  
مهملتين در والفك مدبلة وقصر يله قرب معناسنه در رطور حد معناسنه ده كلور بقال عد اطون اى جاوز  
حد وطور تارة معناسنه ده كلور مرة كى قال الله تعالى وخلقكم اطوار قال الاخفش طور اعلقة وطورا  
مضغعة الاطوار جمى يقال الناس اطوار اى اخياف على حالات شئى واخياف خاء معجه ايله امور مختلفه  
ديه رو بقال بلغ فلان فى العلم طور يه اى حديه اى اوله واخره و بود كر اولنان را مفتوح اولدى غى تقدير جه در  
وابوز يد رايى مكسور ايدر بدي بلغ اقصاه معناسنه ابو عبیدرو ابى اوزن الطور طانك ضميله وواوك سكوفيله  
معروف طاغدر الطورى طانك ضمى وورانك كسرى ويانك تشد بديله وحشى اولان نسنه كرك طيور دن  
اولسون كرك بنى ادمدن الطور اى طانك ضميله ويانك تشد بديله بنان كو كرك جننه اطلاق اولنور و طورى احد  
معناسنه ده كلور يقال ما بها طورى اى احد الطهارة طانك فخياله يا كك بقال طهر الشى طهارة من الباب  
الاول و طهر طهارة كذلك من الباب الخامس الطهر طانك ضمى وهانك سكوفيله اسمدر طهارة معناسنه و طهر  
حيضك مقابلنه دخى اطلاق اولنور و صاحب مصادر طهر ضم طاهله مصدر در ديشدر بو تقدير جه جوهرى  
نقلنه مخالف اولور التطهير على وزن التكريم ياك ايتلك يقال طهارة تا تطهير التطهر فختينله وهانك ضمى وتشد بديله  
ياك اولمق يقال تطورت بالماء وهم قوم يتطهرون اى ينز هون من الادناس الطاهر ياك يقال هو رجل طاهر  
التياب اى منزله وامرأة طاهر من الحيض وطاهرة من الجاسته والعيوب يعنى حيضدن طهارة صفة نسا  
اولدو غيچون تاء تانبشه احتياج اولماز الطهارة طانك فخي والفك قصر يله ياك اولان نسنه ل طاهر ك  
جمى در على خلاف القياس كوييا كه طهارة جمى ايشدر در طانك فخياله الطهور طانك فخياله شول شيدركه  
انوكله بر نسنه ياك قلنور فطور كى وسحور كى ووقود كى فطور فانك فخياله و طاه مهمله ايله اورج اچاغيچون  
احضار اولان طعام وسحور كذلك تسحر ايجون اولان طعام ووقود وواوك فخي وقافك ضميله اتش بقما غيچون  
احضار اولنان نسنه تو ترق معناسنه قال الله تعالى وانزلنا من السماء ماء طهورا المطهرة ميمك فخي وطانك سكوفى  
وهانك كذلك فخياله والمطهر ميمك كسرى يله شول الت در كه انوكله طهارة اولنور ميمك فخي افصح در  
المطهر ميمك فخياله جمى وبوسبیدن سواكه مطهرة الفم ديد بلر الطائر قوش مرغ معناسنه وطائر انسان  
انسانك شول علمنه ديرل كه بو بننه لازم قلنش اوله الطير طانك فخي ويانك سكوفيله طائر ك جمى در

طنبر

طود

طهر

طير

صاحبك جمعى صحب اولد غى كى وقطرب ايتدى كاه اولور طبر واحده دخی اطلاق اولنور و ابو عبید دخی بویه  
روایت قلمشدر و قری فیكون طبر اذن الله و طبر یرمز قال معنا سنه ده كلور تطبر دن ما خود ذر اسم اولمق  
اوزنه و منه قولهم لا طبر الا طبر الله كما يقال الامر الامر الله ابن السكيت ایتدی طبر الله دیرل طبرك دیزلر و طبر الله  
دخی دینر المطارة ميمك فتحيله قوشلمرى چوق یربقال ارض مطارة اذا كانت كثيرة الطبر و عر بلك كان على رؤسهم  
الطبر دبد كاری لمهابه اولان سكوت محلنده استعمال اولنور و بونك اصلى بودر كه قن غراب دوه نك باشنه  
قونسه كنه سن دیوشر مكچون دوه باشن دیرتزر غراب اوچسون دیود و المطارة ميمك فتحيله برطانك  
اسمیدر و بیئر مطاره اغزی نیوك قیوید یرلر یقال بئر مطاره اذا كانت واسعة الفم الطبر و ره طانك فتحی و یانك  
سكونی و رانك ضمیله و الطبرن فتحتنله اوچمق بقال طار یطبر طبر و ره و طبرانا و طبر و ره خفته دخی  
دیزلر كه ثقلتك مقابلی در الاطاره همزه نك كسر بله اوچوزمق و التظیر و المطارة بمعناه بقال اطاره غبره  
و طبره و طایره و عر بلك ضرور امثالندن در بونی اوچوزلق زماننده و خبرك كثرتی حیننده هم فی شی لا یطیر  
غرابه دیرلر یعنی هم فی برکه و خصب و اطبر الغراب فهو مطاردخی دیرلر الطبره طانك فتحی و یانك سكونیه  
خفت معنا سنه در طبر و ره كبی نته كمرو رایتدی التظیر تا نك فتحی و یانك ضمیله طاعلمق تفرق معنا سنه  
یقال تطایر الشی اذا تفرق و تطایر اوزا معه دخی دیرلر بقال تطایر الشی اذا طال و فی الحدیث خذ ما تطایر  
من شعرك الاستطارة همزه نك ه تا نك كسر بله یا بلوب منشر اولمق بقال اسنطار الفجر و غبره انشر و اسنطیر  
الشی علی البناء للمجهول ای طبر التظیر علی وزن التكرید یرمز قال طوتمق بقال تطبرت من الشی و بالشی الطبره  
طانك كسری و یانك فتحیه عنبه و زنی اوزن اسم در یرمز قال طوتمق معنا سنه و فی الحدیث انه كان یحب الغال  
و بكرة الطبره و قوله تعالی اطبرنا بك واصله تطبرنا فاذا غمت التاء فی الطاء فاجتلبت الالف لیصح الابتداء بها  
المظبر ميمك ضمیله و یانك فتحی و تشدید بله تازه معنا سنه بقال عود مظبر ای مطری فالاول مقلوب من الثانی  
فضل الطاء الظیر طانك كسری و همزه نك سكونیه دایم رضعه معنا سنه الطو ارن طانك ضمی و همزه نك فتحیه  
و دخی مد بله جمعی دایم معنا سنه و الطو و ر ضمیتنله و الاطار همزه نك فتحیه و طانك سكونیه افعال و زنی اوزن  
كذلك جمع در المطاره ميمك ضمی و همزه نك فتحیه دایم طوتمق نقول طاءرت مطاره اذا اتخذت ظیر الاطار  
همزه نك كسری و طانك كسری و تشدید بله كذلك دایم طوتمق یقال ظارت لولدی ظمرا پس بوافتعال  
بایندن اولور و بونك كلام اظلم ده اولان كلام كبی اولور كه اظلم دخی اصلنده اظلم ایدی و بوابوزیدروایتی در  
الطار طانك فتحی و همزه نك سكونیه ناقه بی كندی ولدندن غبری و له یاتمق یقال ظارت الناقه ظا را  
اذا اعطفتها علی ولد غبرها و فی المثل الطعن یطاره ای یعطفه علی الصالح یعنی كوندر له دورتك صلاحه مضطر  
قلور و بقال ظارت الناقه ایضا اذا عطف علی البوی بتعدی و لا بتعدی و بواوك تشدید بله شول در یرلر كه  
ایچن طولدر و ب دوه یا وریسی شكلنده ایدر لر تا كه ناقه انی ولدی صنوب سودی كسبیه الطو ووز طانك  
فتحی و همزه نك ضمی و مد بله شول ناقه در كه ولدندن غبری و له یا قلمش اوله الطو ارن طانك ضمی و همزه نك فتحیه  
ناقه ذكر اولنان وجه اوزن ولدنه یا قلمق كه اولور كه طو ارنه صاج ابقلمی صفتلنور كوله یا قلمش اولد غنبن  
او ترو ناقه ولدنه یا قلدخی كبی الطار طانك كسر بله ناقه بی غمامه ابله علاج ایتكد رو غمامه غین معجه نك  
كسر بله شول بزدر كه ناقه نك ولدنه سور و ب ناقه نك بور ننه بغلر لر تا كه غبری ولدی قو قو لدقه كندی  
ولدی رایحه من الوب كندی ولدی صنه و فی حدیث ابن عمر رضی الله عنهما انه استثری ناقه قرأی بها  
تشریم الطار فردها و تشریم تا بجر جرحا حت در الطر طانك ضمی و رانك فتحیه برطاشدر كه انوك كسكن

طائر

طرز

جانى



ظرف

جانبی وارد بحق کسبانی کی الطرار طانک کسریله جمعی رطب ایله رطاب کی و ربع ایله رباع کی الطران طانک  
کسریله کذلک جمعی در صرد له صردان کی و صرد صادمهمله نک ضمی و راء مهمله نک فخیله بر قوشک اسمیت که مرو و  
ایتمشدر المظرة میمک و طانک فخیله ذکر اولنان کسبکی طاشی چوق اولان ی الطریر طانک فخی و رانک کسری و مدبله  
ایری یرک صفی در زمین درشت معناسنه الاظرة همزه نک فخی و طانک کسریله جمعی رغیفله ارغفه و حز بزه  
احزه کی و رغیف راء مهمله و غین معجمه ایله بر نوع اتمکدر که اکا کرده دیرلر و حز یز حاء مهمله و زابین معجمتین ایله  
ایری یره دیرلر و الطران طانک ضمیمه کذلک ظر یرک جمعی در حز بزه حران و رغیفله رنغان کی الطفر طانک ضمی  
و فانک سکونیه طر نرق ناخن معناسنه ویای باشنک کرش دو کو ملند کی یردن او جونه وار مجه ظفر دیرلر و متبدل  
اولان کسنه یدخی کلیل الطفر دیرلر و ظفر کوزده بتن دریه دخی دیرلر اخته چشم معناسنه الاظفار همزه نک  
فخی و طانک سکونیه و الاظفر همزه نک فخی و فانک ضمیمه و نسخه هر و یدن اظفر بدانه اظفر نرق اولنمشدر  
همزه نک ضمی و طانک سکونیه و مختار الصحاح دخی مصرح اولان بو ذر و الاظافر همزه نک فخی و فانک  
کسری و مدبله بونلرک اوچی دخی ظفر ک جمعی در طر نقر معناسنه و اظفار کندنک یرسنه دخی دیرلر و اوفوق  
یلد زله دخی دیرلر کواکب صغار معناسنه الاظفر همزه نک و فانک فخیله طر نرق اوزون کسنه بقال رجل اظفر  
بین الطفر بالفختین اذا کان طویل الطفر کما یقال شعر اذا کان طویل الشعر و جوهر ینک بو تعبیرندن فهم اولنان  
بودر که ظفر فختینله طر نرق اوزمق معناسنه اوله فوز معناسنه اولدوغی کی الطفرة فختینله یرپار بدر که  
کونده حاصل اولوب کوزی اور ترتد برون جانند کوزک بیکارندن بتوب کوزک اقدنن یا بلوب قراسنه بر شور  
ابو عبیددن بویله روایت اولنمشدر یقال ظفرت عینه تظفر ظفر من الباب الرابع الطفر فختینله مقصوده  
واصل اولمق فوز معناسنه یقال ظفر بعدوه و ظفره ایضا مثل لحق بولحقه و ظفر کوزده ذکر اولنان در ی بئک  
واخفش ایندی ظفرت علیه دخی دیرلر ظفرت بمعناسنه و ظفر زویت معناسنه ده کلور بقال ما لظفر نک  
عینی مندن من ای مارا تک و ظفر دوزیره دخی دیرلر که اوت بتور الطفر طانک فخی و فانک کسریله ظفر بولان  
کسنه الاظفار همزه نک کسریله مظفر قلیق یقال ظفره الله بعدوه التظفر علی وزن التکریم بمعناه یقال ظفره الله  
بعدوه تظفیرا و تظفیرا المایه و المائمه اللومیه و یه طر نرق با تور مغه دخی دیرلر و تظفیراوت طر نرق مقداری چقمغه  
دیرلر یقال ظفر النبت اذا طلع مقدار الطفر المظفر میمک ضمی و فانک فخی و تشدید یله حر به دولت و نصرت  
صاحبی اولان کسنه الاظفار همزه نک کسری و طانک کسری و تشدید یله طر نرق الشدر مک یقال ظفر  
رجل اذا علق ظفره پس اظفار افتعال وزنی اوزن در تا طایه قلب اولنوب ادغام اولنمشدر و اظفار ظفر بولمغه  
دخی بر طفر طانک فخی و رانک کسری و وزن بناسیله چنده بر شهرک ادبدر بقال من دخل ظفار حمر یعنی شهرینه  
داخل اولان بنی خمیرا عن نکلیم ایتمک کرک و بقال جزع ظفاری و عود ظفاری و جزع حیمک فخی و زاء معجمه نک  
سکونی و عین مهمله ایله شول بو محقر که اقله و قرایله الاجه اولمان کوزی اکتشیه یدرلر و عود عین  
مهمله نک ضمی و مدبله معروف اغاچدر که لثو کله بخوراید نورلر الطهر طانک فخی و هانک سکونیه بطنک  
مقابلی در و مینه قولهم لا تجعل حاجتی بظهرای لانسها و ظهر شول دوره دیرلر که سفرده ینلرله اجمال  
و انتقال ثقل اولنور یقال بنو فلان مظهرن اذا کان لهم ظهر ینقلون علیه کما یقال منجبون اذا کانوا اصحاب  
نجاب و نجیبه او کونتمش اعلا دویه دیرلر و ظهر یاک توکنک قصه جانبی نته کم قنات یلکنده  
ظاهر اولور و ظهر صحرا ده اولان یوله دخی دیرلر طر بق البر معناسنه و ظهر شول کسنه لر در که حالت خز به  
بفادارک اولور لر و یقال هو نازل بین ظهر یرهم و ظهرانیم یفتح النون ای قی و سطمهم و لا تقبل ظهرانیم



بكسر النون واحمر ابتدی عربك لقبته بين الظهر اذ يدكرى بونك معناسى فى اليومين ديكدر ياخود  
 فى الايام ديكدر وهم ابتدى بين الظهرين دخى ديرلر ابو عبیداحمر دن روایت ایتدوکی اوزن الظهر طانك ضميله  
 وهانك سكونيله زوالدن صكره اولان وقتدر ومنه صلاة الظهر الظهر طانك فتحى وهانك كسرى ومدنيه  
 اوبله اسپمى يقال اتبته حد الظهره وحين قام قائم الطيرة اى وقت شدتها الظهر طانك فتحى وهانك كسرى  
 ومديله ياردم ايدى معين معناسنه ومنه قوله تعالى والملائكة بعد ذلك ظهروا وظهروا آيت كريمة جمع  
 اوتنادى زيرافعيل وفعول كاه اولور كه بونلر ده مذكرو مؤنث وثنينه وجمع برابر اولور نته كم خدای تعالى انار سول  
 رب العالمين بيور مشدر وظهر قوى معناسنه ده كلور يقال بعير ظهراى بين الظهارة اذا كان قويا وناقمة ظهيرة  
 الظهرى طانك كسرى وهانك سكونيله ويانك تشد بديله شول دوه در كه احتياج اولدقه استعمال  
 اولما عيچون صقلنه الظهارة طانك فتحى ويانك تشد بديله جمعى در لا ينصرف زيرا واحدته ياء نسبت  
 ثابتدر وظهرى شول نسنه يدخى ديرلر كه انى وراء ظهره ترك ايدوب او نئس اوله سن ومنه قوله تعالى  
 واتخذتموه وراءكم ظهريا الظهره طانك كسرى وهانك سكونيله كذلك ياردم معناسنه يقال فلان ظهرتى على  
 هذا الامر وانا ظهرك على هذا الامر اى عونك الظاهر هانك كسرى يله باطنك مقابلى در الظاهرة مؤنث شول  
 كوزه ديرلر كه مقلة سى بيوك اوله ومقله ميمك ضميله وقافك سكونيله كوزك اغيله قراسنك مجموعنه ديرلر  
 وظاهر زائل معناسنه ده كلور يقال هذا امر ظاهر عنك عان اى زائل ومنه قولهم ظهر فلان محاجنى اذا استخف بها  
 وجعلها بظهر كانه ازها ولم يلتفت اليها وجعلها ظهريه اى خلف ظهره وظاهره دوه صوارمه ده  
 اكاديرلر كه دوه يى نصف نهاده صواده كتور لرا الظواهر ظهرك جمعى وظواهره برده بتن نباتات دخى ديرلر  
 يقال حاجت ظواهر الارض اذا بئس بقلها يعنى نباتات قور يغمه باشلسه بويله ديرلر وبواصمى روايتى در  
 واصمى ابتدى ظواهر اشراف ارضه دخى اطلاق اولنور وقييله قریشه ظواهر ديرلر ظاهر مكه ده نزول  
 ابتدكر يچون الظهارة فختبئنه او اسبابى متاع بئب معناسنه وظهره قومه واقربا يده اطلاق اولنور يقال جاء  
 فلان فى ظهرته اى فى قومه وناهضته وناهضه نونله وضاد معجه ايله بابا جانندن اولان اقربا يديرلر الظهر  
 فختبئنه كذلك ارقه اغريسنه ديرلر يقال ظهر الرجل يظهر ظهرا من الباب الرابع اذا اشتكى ظهره الظهر  
 طانك فتحى وهانك كسرى بله ارقه سى اغرين كسنه الظهور ضمبئنه برنسنه اشكان اولمق يقال ظهر الشى ظهورا  
 من الباب الثالث اذا تبين وغلبه معناسنه ده كلور تقول ظهرت على الرجل اذا غلبته ورنسنه نك او زرينه  
 چقمغه دخى ديرلر تقول ظهرت لبيت اذا علوت الاظهار همزه نك كسرى يله على قلمق معناسنه تقول اظهرت  
 بفلان اى اعليت به وغالب قلمق معناسنه ده كلور يقال اظهره الله تعالى على عدوه واطهار ظهر وقتنه داخل  
 اولمغه دخى ديرلر يقال اظهرناى سرنا فى وقت الظهر المظاهرة ميمك ضميله وهانك فتحيله معاونت معناسنه  
 ومظاهرة بوزى استار ووربى بر بزه تطبيق اچمكه دخى ديرلر يقال ظاهر بين ثوبين اى طارق بينهما وطابق وزوج  
 زوجته سنه ظهرا اچمكه دخى ديرلر يقال ظاهر من امرأة اذا قال انت على كظهر امي قال الله تعالى والذين يظاهرون  
 من نسائهم الظاهر تانك فتحى وهانك ضميله تعاون معناسنه وتظاهر ارقه ارقه بيور مكه دخى ديرلر يقال تظاهر  
 القوم ايضائدا بر واكانه ولى كل احد ظهره الى صاحبه الاستظهار همزه نك وتانك كسرى يله استعانت  
 معناسنه در يقال استظهر به اى استعان واستظهار حفظه معناسنه ده كلور يقال استظهر الشى اى حفظه وقراه  
 ظاهرا الظاهر طانك ضميله بلكك اور تسنه اولان استخوانك ظهره بنندن ايشلين اوق يلكى در كه اول بلكك  
 قضه جانبى در الظهران طانك ضميله وهانك سكونيله بطنانك مقابلى در و بطنان بانك ضميله بلكك اوزون

جانبته دیرل بقال رش سهمك بظهران ولا ترشه ببطنان و ظهران ظهر ك جمعى در بطنان بطنك جمعى اولدوغى  
 كى و فعلك جمعى فعلا ن كلور عبدالله عبدان كى الطهارة طانك كسر بله يوز بطنه نك مقابلى كه بطنه استار ديك  
 اولور الطهار كذلك طانك كسر بله زوج زوجة سنه انت على كظهرامى ديك التطهير على وزن التكريم والتطهر  
 ففتحته و هانك ضمى وتشديد بله زوج زوجة سنه ظهار ايتك بقال تطهر من امرأة و ظهر من امرأة تطهيرا  
 المظهر ميمك ضمى و هانك فتحى وتشديد بله رقه سى قوى اولان كسنه شديده الظهر معنائه المظهر ميمك ضمى و هانك  
 كسرى وتشديد بله ر جالدين بر كسنه نك اسيدرو مظهر او بله وقتنه ايش ايشلينه دخى دیرل اصمعى روايتنه  
 بقال اتانا فلان مظهر اى فى وقت الطهيرة اصمعى ابتدا بر كسنه يه مظهر ديواد و يرد كرى بوسيدندر ابو عبيد  
 ابتدا اصمعى دن غيرى اتانا فلان مظهر او بابت قاشلردر هانك تخفيفيله وجه دخى تخفيف ايله اولمقدر  
 ديدى فصل العين العبرة عينك كسرى و بانك سكونيله اسمدرا اعتبارن وعبرة كچمى نسنه لره اعتبار ايتك  
 الاعتبار او كك المق و انتقال ايتك بقال اعتبار فلان اى تعظ و اعتبار الرجل اى انتقل العبرة عينك فحمله  
 بر كسنه كوز ياشن دو ككدر تقول عبر الرجل يعبر عبر من الباب الرابع العابر كوز ياشى دو كنى كسنه مذكرة  
 وموثته اطلاق اولنور و كاه اولور كه كوزه دخى اسناد اولنوب عبرت عينه دیرل و عابري كچميه دخى دیرل بقال  
 رجل عابري سبيل اى مارا الطريق الاستعبار همزه نك و تانك كسر بله كوز ياشى دو كك بقال استعبرت عينه  
 اذا دعت العبران عينك فتحى و بانك سكونيله كوز ياشى دو كنى كسنه باكى معنائه العبر ففتحته كوزده اولن  
 حرارت در كه كا غلق ترتب اولور العبر عينك ضمى و بانك سكونيله بعناه بقال لامه العبر و العبر و راي فلان  
 عبر عينه و عبر جانب معنائه ده كلور يقال هذا عبر النهر اى شطه و جانبته و بخصوصه دوام اوزن اولمغه  
 دخى دیرل يقال حمل عبر اسفار و جمال عبر اسفار و ناقة عبر اسفار يستوى فيه الواحد والجمع ولموث مثل  
 الفلك اى لا يزال يسافر عليها وكذلك عبر اسفار بالكسر و عبر كذلك ضميله كثر معنائه كلور ابو عبيد اصمعى دن  
 روايت ابتدا كى اوزن العبرى عينك ضمى و بانك سكونى و يانك تشديد بيله شول سدر اعاچى در كه نهر كنار لنده  
 بتوب انه بويوب بويلنور العبرى عينك كسرى و بانك سكونى و يانك تشديد بيله و العبرانى عينك كذلك  
 كسرى و بانك سكونيله و يانك نونن صكره تشديد بهود طافه سنك لغنى در العبر و عينك فتحى و بانك  
 ضميله شعر بين ديمكه معروف بلدرك برى كه اول جوز انك خلقنده در اكا عبور ديديلر زير اجره دن بغنى كه كشاندن  
 مرور ايدر المعبر ميمك كسرى و عينك سكونيله شول نسنه در كه انوك اوزرندن كچلور كرك قنطره اولسون  
 كرك كى اولسون قچن كيملى بر برينه بغليوب كوپرى ينسلر و ابو عبيد ابتدا مبر شول مركب در كه انوك اوزرند  
 عبور اولنور يعنى طاشله انجمن تركيب اولنندر العبور ضمته و العبر عينك فتحى و بانك سكونيله كچمى كرك  
 صودن كچمى اولسون كرك غير بدن اولسون اصمعى ابتدا عبرت الكتاب عبره عبر اديرل قچن سن انى كند و نفسكه  
 تفكر ايدوب رفع صوت ايتسك العبارة عينك كسرى بله دوش يورمق تعبیر معنائه تقول عبرت الرويا  
 عبرها عبارة اذا فسرها قال الله تعالى ان كنتم للرويا تعبرون فعل بالذات متعدى ايكن لامه استعمال اولندى  
 تقويت عمل ايچون نته كم ان كنت للمال جامع دیرل العبارة بانك كسرى بله استعمالى جائز اولن اغت يقال لغة عبارة اى  
 جائزة الاستعمال الا عبار همزه نك كسرى بله قيونى بريل ترك ايدوب قرقامق يقال عبرت الغم اذا تركتها عاما  
 لا تجزها المعبرة ميمك ضمى و بانك فتحيله قرقلامش قوبون بقال عبرت الشاة ففى معبرة و معبر سنت اولنمان  
 اوغلان دخى دیرل يقال غلام معبر اذا لم يخن و جاريه معبرة اذا لم تخفض و خفض خاء معجه و ضاد معجه ايله

ابله نساطا بفه سن سنت ایشکدرو بلیکی قرقلمابوب بلیکی وافر اولان اوقه دخی دیر لر بقال سهم معبرای موفر  
 الریش التعبیر علی وزن التکریم دوش یور مق تقول عبیره الرویا تعبیر اذا فسر نها و برکسنه دن خبر ویرمه که دخی  
 دیر لر تقول عبرت عن فلان اذا تکلمت عنه و یقال اللسان یعبر عما فی الضمیر ای یخبر عنه و تعبیر بر مقدار الجانی  
 ای وایر و کورد کد نصیحه بریره جمع ایدوب وزن ایشکه دخی دیر لر الاستعبار همزه نك و تانك کسر بله برکسنه یدوشی  
 تقریر ایدوب تعبیرین طلب ایشک یقال استعبرت فلانا رو یا ای قصصتها علیه لیعبرها العبیر عینک ففتحی  
 و تانك کسری و مد بله بر چیه اجزاد رکذ زعفرانله جمع ایدر لر اصمعیدن بویله روایت اولندی و ابو عبید ایتدی عبیر  
 عند العرب یالکز زعفران اطلاق اولنور و فی الحدیث انجز احد اکن ان نخذ تو متین ثم نلطخهما بعبیر او زعفران  
 و بوحدیث شریفه دلالت وارد ریالکز زعفران عبیر اطلاق اولنماد غنه و تووم تانك ضمیله بیض معناسنه در  
 العبوتران عینک ففتحی و بانك و تانك كذلك فحمله و ما یبند و اوک سکونیه بر خوب رایحه لو اوتک اسمیدر  
 و بوئده دور لغت وارد بری ذکر اولنان و بری دخی عبوتران در عینک و بانك فحمله و تانك ضمیله و بری دخی  
 عبیثران در عینک ففتحی و بانك کسری و مد بله و تانك دخی فحمله و بری دخی عبیثران در تانك ضمیله العیسور  
 عینک ضمی و بانك سکونی و سپنک دخی ضمیله و مد بله شول ناقه در که سریع اوله العبقر عینک و قافک ففتحی  
 و ما یبند بانك سکونیه بری در که عرب طائفه سیانی موضع حن در دیوز عم ایدر لر اکبناء هر نسنه که انوک  
 حد اقتناده و صنعتناده یا خود قوتناده ثعب اولسه اکنسبت ایدر لر العبقری عینک ففتحی و بانك سکونی و اخر نده یانك  
 تشدید بیله مصنع نسنه بوئده واحدله جمع برابر اولور العبقریه مؤنثی یقال ثیاب عبقریه و فی الحدیث انه کان  
 یسجد علی عبقری یعنی شول بساط او زن سجده ایدردی که انده الوان مختلفه و نقوش متنوعه و اراپدی و یقال  
 هذا ظم عبقری ای عجیب و قوی معناسنه ده کلور یقال هذا عبقری قوم للرجل القوی و فی الحدیث فلم ار عبقری یا  
 یقری فریه پس خدای تعالی طائفه عرب خطاب ایدوب ایتدی عبقری حسان بعضلر عباقری قراءت  
 ایتدی کنندی قتلر نده متعارف اولان لغتله و لکن بوخطا در زیر منسوب نسبتی او زن جمع اولنماز العبقره  
 عینک ففتحی و بانك سکونیه د حرجه و زنی او زن یلدرن مق یقال عبقر السراب اذا نلا لا و سراب سین مهمله  
 ابله شول نسنه در که اسی هواده بریلر ده صوبکی کورینور العبقر فحتمیله و قافک ضمیله و رانك تشدید بیله  
 اصلی عبقر در بعض اشعار ده ضرورت و زن ایجون با تحریک اولنمق لازم کلد که قاف مضموم قلندی تاکه مثلی  
 کلین بنا او زن اولیه پس الحاق اولندی شول بنایه که مثله وارد اولمشدر که اول عربلر ک ایدر من عبقر دبد کار بدر  
 و حبقرد دخی روایت اولنور کویا که بونلر اصلنده ایکی کله ایدی برکله قلندی زیر ابو عمرو بن العلاء ایدر من عب قر  
 روایت قلور که عب شول صغوقدر که حب غما له نازل اولور یعنی طلوا بیله نازل اولور پس عین حادن مبدل  
 اولور و قرقافک ضمیله صغوق معناسنه در بردکی العبهر عینک ففتحی و بانك سکونیه جعفر و زنی او زن در یسنه  
 طلوا اولان کسنه بقال رجل عبهر ای ممتلی الجسم و امرأه عبهر و عبهره و یایک قبضه سی طلوا و لمغه دخی دیر لر بقال  
 قوس عبهری اذا کان ممتلی الجسم و عیس عین مهمله ابله و سین مهمله ایله یای قبضه سنه دیر لر العتر عینک  
 کسری و تانك سکونیه اصل معناسنه در و فی المثل عادت لعترها لمیس و لمیس سین مهمله ابله بر جارینك اسمیدر  
 و بو مثل ضرب اولنور شول کسنه حقه که ترک اندکی خلقه عودت ابلیه و عتر کذک بر اوئدر که انوکله دوا  
 اولنور مرز نجوش کی و مرز نجوش بر خوب اوئدر بعضیلر چیکدم چچکی در دیمشلر و فی الحدیث لا باس للمحرم  
 ان یتد او یالسنا و العتر و ابو عبید ایتدی عتر کوچک اغچلر در و عتر شول قیونده دخی دیر لر که طابغه عربدن  
 مشرک اولان کسنه لر جب اینه انی الهلری ایجون بوغاز لر لر العتیره بعناه مثل ذمیچ و ذبیحه یقال عتر الرجل یعتر عترا

عبوتر

عبسر

عبقر

عبهر

عتر

بالفتح

بافتح من الباب الثاني اذا ذبح العتيرة ويقال هذه ايام ترجيب وتعتار يعني رجب اينده قربان اينك زمانيد و العترة  
 عينك كسرى وتانك سكونيله عترك واحدى وعترة شول قلا ديده ديرلر كه مسكله و خوب رايحه لونسنه لرله  
 يوغر لر و عترة نسله و يقين خصمه و قومه دخى اطلاق اولنور يقال هم عترة الرجل اى نسله و رهطه الادنون  
 و عترة ديشك كسكنه دخى ديرلر و نسخ جوهر يده كه عترة الانسانكه واقع اولمشدر ظاهر بودر كه نصحيح  
 كتابدر عترة الاسنان كر كدر سينك تقد عترة بل دمور بريك اوزر بنه قود قلى رقرى اغاجه ديرلر كه بياله  
 يقازن كسنه انوك اوزر بنه يا غن بصمعه قزرا العترة عينك فتحى وتانك سكونيله رجب اينده قربان كسينك نته كم مرور  
 ابتداى و عترة كوندرد ترمكه دخى ديرلر يقال عترة ررح يعتر عترة من الباب الثاني ايضا اذا اضطرب و اهتز العترة ان  
 فختينله كذلك كوندرد ترمك معناسنه يقال عترة ررح عترة العترة عينك فتحى وتانك سكونيله طابنق زلت  
 معناسنه العترة عينك كسرى بله كذلك طابنق معناسنه يقال عترة فى ثوبه عترة اوات سور چمكه دخى ديرلر  
 يقال عترة بفرسه فسقط يعنى اتى سور چدى و اول دخى يقلى العترة عينك فتحى وتانك سكونيله هر نسنه يى  
 طويق و بالك العترة ضميتنله بمعناه يقال عترة عترة او عترة اى اطلع عليه الاعتار همز نك كسرى بله و عينك  
 سكونيله بلدر مك مطمع قلمق معناسنه يقال عترة عليه غيره و منه قوله تعالى وكذلك اعترنا عليهم التعتير فختينله  
 وتانك ضمى و تشديد بله دل سو بلر كن صر مشوب صر يلق يقال تعتر لسانه اذا انلعم العاثر و على وزن الكافور  
 شول چقور در كه ارسلان و سائر جانور صيدا تمكچون قاز لر و قجن بر كسنه برور طهيم دوشسه وقع  
 فى عاثر شرد برلر و عافور شره ديرلر فائيله يا لغت مستقلة اوله يا خود لثغه اوله يعنى بعض لسانك لكت اولما غن  
 اوله و اصعبى ابتداى لقيت منه عاثر و اديرلر لقيت منه شدة ديك محلنله و وقع القوم فى عاثر شرد يرلر فى شدة  
 ديك محلنله العترة عينك كسرى و تانك سكرنى و يانك فختيله توز غبار معناسنه و عتيرد بنر عينك فختيله زير كلام  
 عربيه فعيل و زنى يو قدر ضيه دن غيرى و ضيهه مصنوع در لغت اصليه دكلدر و معناسنى شديك و صلب  
 ديكدر العترة عينك فتحى و يانك سكونى و تانك فختيله غيب و زنى اوزر اثر معناسنه در يقال مارايت لهم اثرا  
 و لا عترة عترة عينك فتحى و تانك سكونيله يى و لا يئنه بر شهر ك ادبدر عترة عينك فتحى و تانك تشديد بله و فختيله بر  
 موضعك اسميدر العترة فختينله و اخر نده يانك تشديد بله شول اكين در كه انى يعمور صوب بننن غيرى نسنه  
 صور من العترة عينك ضمى و جيمك سكونيله شول دو كودر كه اعجمه يا خود جسده اولان عر و قن اولور عترة كذلك  
 عينك ضمى و جيمك سكونيله ر جالدر بر كسنه نك ادبدر و كعب عترة صحابدر در رضى الله تعالى عنهم العترة عينك  
 كسرى و جيمك سكونيله بر جنس د و ليند كيمكدر يقال فلان حسن العترة العترة فختينله حجه و ارتفاعه ديرلر الاعجر  
 همزه نك و جيمك فختيله قرنى بيوك كسنه يقال رجل اعجراى بين العترة عظيم البطن و كسسه طمو اولمغه دخى ديرلر  
 يقال هميان اعجراى ممتلى و فرموده معناسنه دخى كاور يقال فحل اعجراى ضم العترة فختينله انلنوب ستر اولمغه ديرلر  
 يقال عترة الرجل بعجر عترة من الباب الرابع اى غليظ و سمن العترة عينك فتحى و جيمك كسرى بله و العترة عينك فتحى و جيمك ضميله  
 قالن اينك معناسنه در يقال و طيف عترة بعجر بكسر الجيم و ضمها اى غليظ العترة فختينله و جيمك ضمى و تشديد بله  
 قازن بيوك اولمق العترة ميمك كسرى بله و جيمك فختيله شول نسنه در كه نساطا بنه سى باسشر بنه بعلمر مندبل  
 معناسنه الاعجاز همزه نك و تانك كسرى بله عترة باشن بعلق و اعجاز باشه د و ليند صانر نغه دخى ديرلر العترة عينك  
 فتحى و جيمك سكونيله ات قور برغن كير و سنه اوزنمق سكر در كن اند نصكره سر عتله سكر تمكه اطلاق اولندى يقال  
 من الفرس بعجر عترة اذا مر مر اسر بعوا و عترة قلع بغلغه دخى ديرلر يقال عترة عليه بالسيف اى شد عليه و زوين تو ككه دخى  
 ديرلر يقال عترة عترة بعجرها عترة من الباب الثاني اى ثناها العترة فختينله دوه يى بنوب بر جابه توجه اينك استند كه

عترة

عجراى

عجیر

عذر

دوه كندی او كورری جانبنه چكنوب رجوع ایتمك یقال عجر به بعیره عجرانا كانه اراذان یركب به و حوا فرح به  
قبل الافه و اهله مثل عكر به و الاف همزه مك ضمی و لامك تشدید بله ما لوفلر معناسنه در العجيرة عینك  
و حیمك فتحی و ما پینده نونك سكونیله طوداغی او زدوب دورمك یقال عجر الرجل اذامد شفنیه و قلبهما  
و دیشلر دركه عجره طوطقه استعمال اولورننه كم زنجره زاء معجه و نون و جمیله یرمقه استعمال اولور  
العجیر عینك فتحی و حیمك كسری و مدیله عورنله جماعه قدرتی اولین كسنه وزای معجه ابله دخی لغت در العجيرة  
عینك ضمی و نونك سكونیله و حیمك كذاك ضمی و مدیله شبشه قابی غلاف قاره معناسنه الاعتذار همزه مك  
و تانك كسری بله كاهدن عذر د بلك و اعتذار رجل الی ابرهیم الخعی فقال له قد عذرتك غیر معتذر ان المعاذیر  
یشوبها الكذب یعنی بر كسنه ابرهیم نخعیه رضی الله عنه اعتذار ایتدكه بزنی بغیر اعتذار معذور طوترز زبرا  
اعتذار كذبدن خالی اولماز دبدی و اعتذار عذر مقبول و لغه دخی دیرلر بقال اعتذرای صار ذاعذره و اعتذار  
دارمحو و لغه ده دیرلر دروس معناسنه و بكرك بكارتن زاله ایتدكه دخی دیرلر اقتضاض معناسنه العذیر عینك  
فتحی و ذالك كسری و مدیله عذر قبول بدن كسنه و منه قولهم عذیرك من فلان ای هلم من بعذر كمنه بل یلومد  
ولا یلومك یعنی شول كسنه یركه خصمی لوم ابدوب سنی معذور طوته و عذیر شول حالته دیرلر كه كشی انی  
طلب یدر عذرو بهانه اید نمكچون العذرة عینك ضمی و ذالك سكونیله بونغازا غریسی دركه قانندن اولور و اول  
قان جمع اولان یره دخی عذره دیرلر كه اول دلچك دبد كگری عضوه قریب اولان یردرو عذره شول قلا دركه  
اذك امورنده بتر شوبله كه اته بنن كسنه كا یا پشردخی بنر و صاحب صراح بومقامه عذره موی پشانی اسب  
دبدكمی سهو ذریزیرا جوهری ماعلی المنسج من الشعر دیشدر منسج خود او موز ذران دكلدر العذره عینك  
ضمی و ذالك فتحیله جمعی و اصمعی ایتدی عذره یربلوك صاچه دیرلر و عذره یننده بر قبیلله ادی درو عذره شول اوفق  
بلدزلر دركه كه كشانك او اخرنده اولور كه اول بش بلدز درو عذره بكارته دخی دیرلر العذراء عینك فتحی و ذالك  
سكونیله و الفك مدیله بكر اولان قزه دیرلر العذاری عینك فتحی و الفك قصر بله و العذراوات كذاك عینك فتحی  
و ذالك سكونیله جمعی نته كم صحاری ده ذكر اولندی ابو عذره عینك ضمی و ذالك سكونیله بكر بكارتن زابل قلن  
كسنه بقال فلان ابو عذرها اذ كان هو الذي فترعها و اقتضها و افتراء فائه و عین مهمله ابله و اقتضاض قفاه  
و ضاد معجه ابله فزلق الموقدر ذی عذره بمعناه بقال مانت بذی عذره هذا الكلام ای است باول من اقتضه العذرة  
عینك فتحی و ذالك كسری بله او او کی فناء دار معناسنه و فناء دار عذره دبدكگر ینه باعث بودر كه اكثر یا عذری یعنی  
نجاستی انه القابل لدر العذره عینك ضمی و ذالك سكونیله و العذره ضمتبیلله معذور طوتمق بقال عذرتة فیما صنع  
عذره عذرا و عذرا من الباب الثاني و عذیرك جمعی دخی كلور و عذیر شول حالته دیرلر كه نكله عذره و بهانه  
اولونسی مراد اولورننه كم مرور ایتدی المعذرة میك فتحی و عینك سكونیله و ذالك كسری بله اسم در عذره  
معناسنه و العذری عینك ضمی و ذالك سكونی و الفك قصر یله كذاك اسمدر معذرت معناسنه العذرة  
كذاك عینك كسری و ذالك سكونیله بومعنایه در ركنه و جاسه كبی المعاذیر میك فتحی و ذالك كسری و مدیله  
معذرتك جمعی قال مجاهد فی قوله تعالى بل الانسان علی نفسه بصيرة ولو ألقى معاذيره ای ولو جادل عنها یعنی  
ولو جادل فی حق نفسه العذار عینك كسری یله طوارك یوزنده اولان یولار باشلغی و رجاله دخی عذار  
شول قله دیرلر كه عذار موضعده بتر یعنی یوزك كارنده بتر و عذار شول داغه دیرلر كه طوارك یوزنده یولار  
باشلغی طور دخی یرده اوله و فساد و ضلالتده ازغن اولان كسنه یه خلع عذار دیرلر و عذارین كه صیغه  
تشبیه اوزره ذی الزمته قولنده واقع اولمشد زاپکی طاغدن عبارت در كه اوزون طاغدر درو بعضلر

طریقلردن



طم بقلردن عبارت در دیش العذر عینک فخی و ذالك سكونيله طواره يولار اورمق بقال عذرت الفرس  
 بالعدار اعذر و اعذر من الباب الاول والثاني اذا شدت عذاره وعذر سنت ايتمه دخی دیرلر يقال عذر الغلام اذا  
 ختنه و ابو عبيد ايتدی و غلانه و قزده استعمال اول نور يقال عذرت الغلام و الجارية اعذرهما عذرا من الباب  
 الثاني اذا ختنتهما و اما جارية ده خفض استعمالی اکثر در خاء معجه و ضاد معجه ايله يقال خفضت الجارية و عذر  
 بوغاز غرسن دیرمه که دخی دیرلر يقال عذره لله فعذر زای هاج بوجع الحلق من الدم و بو عذر نندن ما خود در  
 عینک ضمیه و عذر عیب چوق اولغه دخی دیرلر بقال عذر فلان ای کثرت عیو ب الا عذار همزه نك کسر بيله بمعناه  
 بقال عذرت و اعذار سنت ايتمه که دخی دیرلر بقال عذرت الغلام و الجارية و الا کثرت خفضت الجارية علی مامرو اعذار  
 صاحب عیب اولغه دخی دیرلر و فی الحدیث لن بهالك الناس حتی یعذروا من انفسهم ای نکثرت ذنوبهم و عیو بهم  
 و ابو عبيد ايتدی عذار عذرتن در یعنی انلر عقوبته مستحق اولورلر بر مرتبه ده که انلر عقاب بدن معذور اولور  
 و اعذار اثر جرح احتله ترك ايتمه که ده دیرلر بقال عذرت ب ای ترك بعذار او بر خصوصه جد و اهتام ايتمه که دخی دیرلر  
 يقال عذرت فی الامر ای بالغ فيه و هلاکة قرب اولغه ده دیرلر يقال ضرب فلان و اعذار ای اشرف علی الهلاک و اعذار  
 مهملات چوق اولغه دخی دیرلر يقال عذرت الدار ای کثرت فیها العذرة و صاحب عذرا اولغه ده دیرلر يقال عذرت  
 الرجل اذا صار ذاعذره فی المثل اعذر من انذروا عذار عذرت قبول ايتمه که ده دیرلر و اعذار سنت و کندنه اولان طعامه  
 دخی دیرلر التعذیر علی وزن التکریم بر خصوصه تقصیر ايتمه و نجاسته بولشدر مغه دخی دیرلر يقال عذره  
 تعذیر ای لطفه بالعذرة و عذرا ايتمه که دخی دیرلر قال لله تعالی و المعذرون من الاعراب تشدید بيله و تخفیف بيله  
 قراءت اولشدر و اما تشدید بيله اولان کاه اولور که عذرتن محق اولور و کاه اولور غیر محق اولور محق اولور محق معتذر  
 معناسنه اولور تا ذالذ قلب اولنوب ادغام اولند قده حرکتی ماقبلنه ویر لمکله نته کم مخصوصون ده اولشدر خاتک  
 فتحیه و عینک کسری دخی جائز در اجتماع ساکنین دن او تر و و ضمی دخی جائز در میه تابع قلوبن و اما محق اولور محق  
 معذرا اولور مفعول وزنی اوزن زیر امرض و مقصود در اعتذاری بغير عذرا اولماغین و بن عباس رضی الله عنها و جاء  
 المعذرون قراءت ایدردی تخفیف بيله و ایدردی والله هکذا الت اذ عذرتن وهم ایدردی لعن الله المعذرين کویا  
 که معذرت تشدید بيله لعله عذرت اظهار ایدندر دیرلر و طوان داغ اوروب علامت اولغه دخی دیرلر يقال عذرت عین  
 بعیرک ای سمه بغير سمه بعیری لتعارف ابلنا العاذر ذالك کسر بيله بیان اثری در اثر الجرح معناسنه و عاذرا استخاضه  
 طم رینه دخی دیرلر عرق الاستخاضه دبد کسری کبی عادل معناسنه ده دیرلر یا لغت یا لثغه اوله یعنی افت لسان اوله  
 العذرة كذلك اثر جرح در سنت دو کندنه بشن طعامه دخی دیرلر العاذر علی وزن الکافور شر معناسنه در که خیرک  
 مقابلیدر اسمعی رو ایتنه يقال لقيت منه عاذرا ای شرا و بو عاذر آورده لغت در یا خود لثغندر یعنی افت لساندر  
 و عاذر و داغه دخی دیرلر خط که کبی طوان اورلر العواذیر عینک فخی و ذالك کسری مدیله جمعی التعذیر فتحینله و ذالك  
 ضمی و تشدید بيله بر سنه مشکل اولمق يقال تعذرت عیله الامر اذا تعسرت و تعذرت مهلاته بولشدر ده دیرلر عذرت دن  
 مشتق اولماغه يقال تعذرت بمعنى نلطح و تعذرت اعتذرا ايتمه که ده دیرلر بقال تعذرت بمعنا اعتذرت و احتج انفسه و رسم  
 یقلوب مندرس اولغه دخی دیرلر يقال تعذرت الرسم ای درس المعذرت ميمک ضمی و ذالك کسری  
 و تخفیف بيله شول کسنه در که انوک عذری اوله و بو معنیدن ابن عباس و جاء المعذرون قراءت  
 ایتدی ذالك کسری و تخفیف بيله و مشدده اولان وجه ثانی بیان اولندی که اول معذرت معتذر  
 معناسنه اولمقدر اصلنده معتذر اولماغه المعذرت ميمک ضمی و ذالك فخی و تشدید بيله يولاریری  
 که طوارک یوزینک اېکی جانبده در العذور فتحینله و و اوک ضمی و تشدید بيله یرمز خوبلی کسنه

سئ الخلق معناسنه العذافر عينك ضمی وفانك كسر بله عظیم وشدبد اولان دوه بقال حمل عذافر العذافرة مؤنثی بقال باقة عذافرة عذافر كذلك عينك ضمی وفانك كسر بله بر جلك اسمیدر وارسلانه دخی عذافر دیرل العر عينك فخی ورائك تشدبد بله او یوزدبد كاری مرضدر جرب معناسنه تقول منه عرت الابل تعر من الباب الثاني وعربك سنه یی رمزلق ایرشد رمكه دخی دیرل بقال هو یعر قومه ای یدخل علیهم مكر وها بلطخهم بو عری كوبره لمكه دخی دیرل القاء سر جین معناسنه بقال عراضه یعرهای سمدها ونسید سین ودال مهملتین ابله یری كوبره لمكه دیرل التعر بر علی وزن التكرم كذلك یری كوبره ملك العارة او یوز اولان دوه الاعر همزه نك وعینك فخیله والعار بونلرك ايكسی دخی او یوز اولان طوار معناسنه در ابو عبید روائنه بقال حمل اعرو عاری جرب العر عينك ضمیله شول قرحه لدر كه دوه نك دود قلرنه وایا قلرنه چقر قوبا كبی واندن صاری صو اقر پس دوه لك صحیح اولنری داغلنورتا كه مریض اولنلرك مرضی انلره دخی سرابت ابثیه بقال عرت الابل علی صیغه المجهول نتمه كم نابغه بوشعرنه اثارت ابتدی فحملتتی ذنب مر كذی العریكوی غیره وهوراتع ابن در بد ابتدی هر كم عری فخیله روايت قلدی اول غلط ابتدی زیرا فخیله اولان جرب معناسنه در حرب خود داغلنر وقوبا قافك ضمیله تری دبد كاری نسنه در كه بدنه چقر یا بلور واکاغز یا ربله علاج ایدرل المعرورة ميمك فخی ورائك ضمی ومدبله ذكر اولنان مرضه مبتلا اولان دوه العرة عينك ضمی ورائك تشدبد بله جنون یقال به عرة وهو ما اعتراه من الجنون وعره دوه نجاستنه دخی دیرل طوار ترسنه ووحوش نجسنه دخی دبد كاری كبی وعره قوش نجاست القا بتمكه دخی دیرل بقال عر الطائر یعر عرة سلخ وعره كذلك نجاستلو معناسنه ده كلور العارور علی وزن الكافور كذلك نجاستلو معناسنه والعارورة بعناه ایضا الاعرار نجاستلو اولق بقال اعرت الدارو فی بعض النسخ اعرت الدابة المعرة ميمك وعینك فخیله كناه اثم معناسنه الاستعرار همزه نك وتانك كسری وسینك سكونیله برنسنه یا بلیق بقال استعرهم الحرب ای فشا فیهم العرار عينك فخیله او كوز كوزی دبد كاری چچك نباتات بردن در طیب الرايح در واکا طیبیلر بهار دیرل العرار عينك كسریله دوه قوشی او تمكه دیرل بقال عار الطایم یعار عرار وهو صوتو بعضیلر ثلاثیدن دخی كلور دبد بیلر بقال عر الطایم یعار عرار عینك فخی وراه ثانیه نك كسری اوزن بناسیله بر صغرك اسمی در وفی المثل باءت عرار بكحل وعرارو كل كافك فخی وحاء مهمله نك سكونیله ايكی صغر در كه یری بر بله طوق شوب ايكسی دخی هلاك اولمشدرو بو مثل ايكی نسنه یری بر بله برابر اولدی ديك محلنه استعمال اولنور و باءت بوا دن درسوا معناسنه العرارة عينك فخیله بدخوا اولق سوء خلق معناسنه ورائك دخی اسمیدر واولوغه دخی دیرل بقال هو عرارة خیرای فی اصل خیر و عرارة شدت معناسنه دخی كلور اصمعی روائنه التعار تانك فخی ابله او یخودن چقره یوب چاغر مق بقال تعار الرجل من الليل اذهب من نومه مع صوة العر عينك فخی ورائك سكونیله سرو اغاجی ویر موضعك دخی اسمیدر العر عرة علی وزن الزلزلة براویوندر كه اوغلا نجقلا او بنر و شبشه نك اغزنده اولان قیاغن چقر مغه دخی دیرل بقال عر عرت رأس القارورة اذا استخرجت صماها وعرض حاجت ابتمكه دخی دیرل بقال عر عرت بك حاجتی ای انزلتها عر عار عينك فخیله ورائك كسری اوزن بناسیله كذلك ذكر اولنان او یونك اسمیدر كسر اوزن بنا اولندی عره دن معدول اولد غیچون قرقار كبی كه قرقره دن معدولدر وعر عار دوه چاغر مغه ده دیرل نتمه كم بوشعرده واقع اولمشدر بدعو ولیدهم بهاعر عار قن صبی او بنماغه اقران وامثال بولسه اوزن فالدر وب عر عار دیو چاغر تانك كه انوك اوزن ایشدنلرك هر یری چقوب اول یونی او بنیهل العر عرة عينك ضمی ورائك سكونیله قومه وزنی اوزن طاغك ذیسی اعلاى جبل معناسنه ودوه اور كچنك یوكسك یری بو بورنك دخی

یوکسک یرینه عر عرۃ الانف دیرلر وخلق یرمز لغنه دخی دیرلر بقال رکب عر عره اذا ساء خلقه کما بقال رکب رأسه  
المعرار میمک کسر بله وعینک سکونیه شول خرما اغاجیدر که میشن یرمز بتوروب ایلحق خرما سی اوله العری بر  
عینک فتحی ورنک کسری ومدبله شول حد پندر که غریب اوله و حد پت غریب اکادیرلر که اول رسوله متصل  
اوله ولکن راویسی یا تابعیندن یا اتباع تابعیندن اوله الا عر همزه نک وعینک فتحیه شول دوه در ککه انوک  
اورکی اولیه نقول منه اعرب الله العبر المعتر میمک ضمی وعینک سکونیه شول کسنه در که احتیاج کو ستره و بر نسبه  
طلب ایمیہ العرا عینک ابتداء ضمی و بعد کسر بله سبز ملحم معنا سنه بقال جزور عرا عرای بمینه و جزور  
جیمک فتحیه وزاء معجمه نک ضمیمه بوغاز لعیچون اولان دوه و بر موضعک دخی اسمیدر العرا عری عین اولک کذلک  
ضمیمه و اخر نه یانک تشدید بله شول طوز در که موضع مذکور منسوب اولور بقال ملح عرا عری و عرا اولوی  
دخی دیرلر سید معناسنه العرا عری عین اولک فتحیه جمعی و عرا دوه اور کجنگ اطرافنه دخی دیرلر التعز بر اولولمق  
تعظیم و توقیر معناسنه و تعزیر تا دپنه دخی دیرلر بوسیدن شول ضرب که حد مشرعیدن ادا اوله اکاتعز یر دیرلر  
و تعزیر طوان یوک اور معنه دخی دیرلر بقال عزرت اجمار اذا اوقرت العیزار عینک فتحی و یانک سکونیه براغاجک  
اسمیدر و ابو العیزار بر بوی اوزون قوشک کنبی در که اکثر یا از اولان صولارده اولور و اکاسیطر دخی دیرلر عزیر  
عینک ضمی و زانک فتحیه اسماء رجالدن در و منصرف اولور و خفتندن او ترا کر چه اسم اعجمی در نوح کی ولوط  
کی زیر اعزرتک تصغیر بدر و عزیر خود ساکن الوسطدر العسر عینک ضمی و سببک سکونیه یسرت مقابلی در  
عربی بن بر ایتدی هر اسم که اوچ حرف اوزن اولوب اولی مضموم و اوسطی ساکن اولسه عرب طابقه سندن  
بعضی انی ثقیل ابدوب و سطن مضموم ایلر و بعضی تخفیف ابدوب و سطن ساکن ایلر عسر و عسر دیرلر سببک  
سکونیه و ضمیمه و رجم و حلم و حلم دیرلر کذلک سکونیه و رجم حاء مهمله ابله رحمت معناسنه در بقال عسر الامر  
یعرس من الباب الخامس عسر افهو عسر العسیر عینک فتحی و سببک کسری ومدبله مشکل نسبه العسر عینک  
فتحی و سببک کسر بله یچارز اولوب اشلما سنده اکلمک لازم کلن ایش بقال عسر علیه الامر یعرس عسر من الباب  
الرابع اذا التثا والتثا ثاء مثلثه ابله اکلمک معناسنه در و عسر شول ناقه یدخی دیرلر که باش بلیه العسر فتحیه  
عورنک طوغرمسی صری بلتمق معناسنه بقال عسرت المرأة اذا عسر ولادتها العسر ان فتحیه کذلک دوه قورغن  
قالدرمق بقال عسرت الناقه بذنبها عسر ان مثل ضرب یضرب ضربا اذا اشالت به و شول شین معجه ابله قالدرمق  
معناسنه در العسر عینک فتحی و سببک سکونیه عسرت حالده دین طلب ایتک و بر کسنه یه صول جانبندن  
کلاکه دخی دیرلر بقال عسرتی فلان ای جاء علی یساری الا عسر همزه نک فتحیه صولاق اولان کسنه که هر نه  
ایشلر سه صول الیه ایشلر و عسر شول کو کر جنه دیرلر که قناد بنگ صول جانبند بیاضی اوله اعسر یسر همزه نک  
و سببک و یانک فتحیه ابله الیه ایشلین کسنه بقال رجل عسر یسر ولا نقل اعسر ایسر و کان عمر بن الخطاب  
رضی الله تعالی عنه اعسر یسر العسر اعینک فتحی و سببک سکونی و الفک مدبله شول طوشجیل دیکله معروف  
قوشدر که صول جانبنگ بلیکی چوق اوله صاع جانبنه نسبت وهم عسراء شول طوشجله دیرلر که قناد بنگ  
اوجنده اولان بلیکری اق اوله الاعسار همزه نک کسری وعینک سکونیه بر کسنه نک الی طار اولوب فقیر اولمق  
المعاصرة میمک ضمی و سببک فتحیه میاسره نک مقابلیدن بر قاج کسنه ابله صری یلشوب حتنلشیمک التعاسر  
تیسارتک مقابلیدن بر قاج کسنه بری بر بله صری یلشوق معنا سنه المعسور میمک فتحی وعینک سکونیه مپسورک  
مقابلی در بو ابکسی دخی مصدر لر در اما سیبویه ایتدی بونلر صفتلر در زیر اسیمویه قتنده مصدر مفعول وزنی  
اوزن کلمک جائز کدر و عر بلیک و عدالی میسون والی معسون دیدو کی قولنی سیبویه تا و بل ابدوب دعه

عز

عسر

الی امر یوسرفیه والی امر یعسرفیه معناسنه حمل ابلر و معقول لفظن دخی تا و بل ابدوب ما یعقل فیہ معناسنه  
 حمل ابدر یعنی مای تصور فیہ معناسنه العسری عینک ضمی و شبنک سکونی و الفک قصر بله یسر انک مقابلی درکه  
 پسری اسانلق دیک اولورا کر چه ار باب نفسیرک کلامندن تبادر ابدن بودر که یسری اسان معناسنه اوله  
 نته کم فسنیسره للیسری نفسیرنه اشارت یتشملدر العسرة فختینله شولاق بلکلر درکه قنادک ابلر وسنده  
 اولوز العسیره عینک فختی و شبنک کسری و مدبله شول ناقه درکه بل کچه یوکوا اولیه العسر عینک فختی و شبنک  
 کسری بله شول ناقه درکه باش بلیه الاعنصار همزه نک کسری و عینک سکونیه باش بلین ناقه یه نیک نقول  
 اعنصر نه اذار کبته اقبل ان تراض واعنصار برکشی او غلنک مالندن المعهده دیرلر اوغلی انوک مال الدوغن کر یه  
 کورر کن بقال اعنصر الرجل من مال ولده اذ اخذ من ماله وهو کان العوسر انیه عینک فختی و واک سکونی و شبنک  
 كذلك فختیه و یانک تشدد بله شول ناقه درکه باش او کرغدن بنامش اوله بقال ناقه عوسر انیه و حمل عوسر انی  
 اذار کب قبل ان یراض العسبارة عینک کسری بله صرئلان دبد کاری جانورک یاوریسی درکه قور ددن حاصل اوله  
 بوند مذکر و مؤنث برابر در العسجور عینک فختی و یانک سکونیه و شبنک فختیه و حیمک ضمی و مدبله شول ناقه در  
 کدیرک اوله العسکر جعفر وزنی اوزن لشکر معناسنه در العسکر ان كذلك عینک فختیه عرفه ابله منی دبد کاری  
 معروف موضعلر در کلام هه هر بده عرفه واقع اولمشدر و لکن عرفه طلاق عربی محض دکدر کلام موله  
 شبهد رتته کم کسه کر کدر العسکره علی وزن الدر حجة شدت معناسنه دره لشکر یسامق معناسنه دخی کاور  
 بقال عسکر الرجل المعسکر میمک ضمی و کافک کسری بله عسکر یساین کسنه المعسکر میمک ضمی و کافک فختیه عسکر  
 یسامحق یربو مقامه صاحب صراک العسکره لشکری شدن مرد دبدوکی سهو در زیرا عسکره عسکر  
 یسامق در عسکر طابغه سندن اولمق دکدر و بومعنائی صاحب مصادرک العسکره لشکر ساختن دبدکی  
 کلامی تأیید ابدر العشرة عینک فختی و شبنک سکونیه اعداددن اون عدد معناسنه موضوعدر بقال عشرة  
 رجال و عشره نسوة عکس تا ثبت اوزن و ابن السکیت ایتدی عرب طابغه سندن بعض کسنه عینی ساکن قلوب  
 احد عشر دیر تسعة عشر کله سنه دک اثنی عشر دن ماعد اسنده زیرا عین اثنی عشر ده ساکن اولماز الفک یا خود  
 یانک سکونندن اوترو و اخفش ایتدی عینک تسکینی اسمده طول و کثرت حرکات اولدغنه بناء دره و کذلک  
 دبلر سک احدی عشرة امرأة دیر سن شبنک کسری بله و دبلر سک شینی ساکن قیلر سن تسع عشرة کله سنه  
 وارنجه کسری اهل نجدک و تسکین اهل حجاز کدر امام ذکر ایچون همین احد عشر دیر سن شبنک فختیه غیر یسی  
 جائز دکدر العشرون عینک کسری و شبنک سکونیه اسم مفرد در بکرمی عدد ایچون موضوعدر عشرة  
 کله سنک جمعی دکدر زیرا جمع اولدغنه دلیل یوقدر چن عشرون کله سن مضاف اینسک عشرک و عشری  
 دیر سن و او یایه قلب ایتکله مابعدنه یا اولدوغندن اوترو العشر عینک ضمی و شبنک سکونیه عشره نک  
 اجزاسندن بر جزئی در و عشر كذلك ضمله مالک عشرن المعه دخی دیرلر نقول عشرت القوم اعشر هم عشرا  
 من الباب الاول اذ اخذت عشر اموالهم و بونقر یردن ظاهر اولوز که صاحب صراک عشر بالتح مصدر منه ده بک  
 گرفتن دبدکی جوهر بیک کلامنه مخالف اولور العشیر عینک فختی و شبنک کسری و مدبله بعناه الاعشاء  
 همزه نک فختی و عینک سکونی و شبنک کسری بله عشیرک جمعی نصبیه اصحابکی و فی الحدیث تسعة اعشاء الرزق  
 فی التجارة یعنی رزقک لفقوز بلوکی تجارنده در المعشار میمک کسری و عینک سکونیه کذلک عشر معناسنه در  
 عشر دن غیر یسری رده استعمال و نماز العاشر عشر الحی کسنه عشرت القوم دن مأخوذ در و عاشر او تجیه دخی دیرلر  
 العشار عینک فختی و شبنک تشدد بله کذلک عشر ایچی کسنه عاشر معناسنه العشر عینک فختی و شبنک  
 سکونیه بر جماعتک ایچنده اونچی کسنه اولمق بقال عشرت القوم اعشر هم عشر من الباب الثاني اذ اصرت عاشر هم

عسبر

عسجر

عسکر

عشر

العشر عينك كسرى وشبندك سكونيله دوه يي ابكي صوار مغك مدتي كه سكر كوني اولور اونجي كونه صوار لور وهر  
صوسزلق كونلر نده واقع اولان كسر له در ربع كبي وخمس كبي وعشر دن صكره صوسزلق چون اسم استماع اولنما مشدر  
الابكر منجي كونه كه بكر منجي كونه صويه كلكه ظموا عشران ديرلر عينك كسر بله كه اون سكر كوني اولور وچنگه  
بكر مي كوني تجاوز قبيله انوك چون مخصوص نسميه يوقدر لکن اول مقوله اولانله جوازي ديرلر حمله وزاء معجه ابله  
وهمزه ابله الا عشر همزه نك كسر بله وعينك سكونيله بر كسنه نك دوه سي اون كونه بر صوا محجرا و ملق بقال عشر  
الرجل اذا وردت ابله عشرا وعشارون اولغه دخي ديرلر بقال عشر القوم اذا صاروا عشرة العواشر عينك فخي  
وشبندك كسر بله شول دوه لر در كه اون كونه بر صويه وار لر المعاشرة ميمك ضمي وشبندك فخي له مخالطة در يعنى  
ابكي كسنه بر بر بله قارشوب صحبت اتمك در التعاشرة شبندك ضميه كذلك مخالطة معنا سنه العشرة عينك  
كسرى وشبندك سكونيله اسم در اختلاط معناسنه العشرة عينك ضمي وشبندك فخي له بردپكنلو وچدر كه انوك  
صمغى وار در وانوك قتاد اغاجي كبي يمشى منتفخ در قتاديشنه اولان انتفاخ كبي العشر عينك ضمي وشبندك فخي له  
والعشرات عينك كذلك ضمي وشبندك فخي له بونلر ك ابكيسى دخي جمعدر ذكر اولنان اغاچلر معناسنه وعشرايك  
كجه لر دن اوچ كجه سنه اطلاق اولنور كه انلر تسعدن صكره واقع اولان كجه لر در و ابو عبيد تسعي وعشرى  
ابطال ابدوب كلام عربيه وقوعنه انكار ايتدى الابقاچ كله نك وقوعنه قائل اولد بكه محلنه بيان اولمشلر در  
ابوعبيد ابو عبيد دن بووجه اوزر روايت ايشدر يوم عاشوراء اخر نه الفك مدبله ويوم العشوراء عينك  
فخي وشبندك ضمي والفك مدبله كذلك محرم اينك اونجي كوني المعاشرة ميمك فخي وشبندك كسر بله بر چيه جماعت المعشر  
ميمك وشبندك فخي له معاشر ك واحدى العشير عينك فخي وشبندك كسرى ومدبله قبيله معناسنه در وعشير  
معاشرة دخي ديرلر هم صحبت معناسنه بوسبب دن عشير زوج معناسنه كلورو فى الحديث انكن تكثرن اللعن  
وتكفرن العشير يعنى الزوج لانه يعاشرها وتعاشره وقال الله تعالى لبئس المولى ولبئس العشير سعد العشييرة  
بر قبيله نك باباسى درين جانبندن كه اول سعد بن مذحج در معشار عينك ضميه عشره كله سندن معدول در بقال  
حاء القوم عشرا عشراى عشرة عشرة ابو عبيد ايتدى احاد وثناء وثلاث ورباعدن اكثرى مسموع اولما مشدر  
الاكيت نام شاعر ك شعر نه كلشدر العشارى عينك ضمي ويانك تشد بدبله شول نسنه در كه اوزونى اون ارشون  
اوله العشار عينك كسر بله جمعى در اون ابلق حملى اولان دوه لر معناسنه كه انلر دن بو نقدير جبه مخاض اسمى زابل  
اولور وانلر دن عشار اسمى زابل اولماز تا ولدن وضع ابد نجميه دك ووضع اندك دن صكره دخي عشار ديرلر العشار  
عينك ضمي وشبندك فخي له والفك مدبله عشار ك واحدى اوزر دن اون اي چن يوكلى دوه معناسنه بنوعشرا  
كذلك عينك ضمي وشبندك فخي له بنى فزان دن بر قومك اسمى در العشار وان عشار نك تنميه سى العشاروات جمعى  
بقال نا فتان عشرا وان ونوق عشراوات همزه ثابتي واوه قلب اتمكله التعشير على وزن التكريم ناقه عشرا  
اولق يعنى اون ابلق يوكلو اولق بقال عشرت الناقة تعشير اى صارت عشراء ومصحف شرفه عشر يازمق  
وتعشير حمارك بردمه اون كره چاغر مسنى در الا عشر همزه نك فخي وعينك سكونيله نصيبلر معناسنه در بقال  
عشار الجزور لا صباهه وپان ليش چوملكه دخي ديرلر بقال برمة اعشار اذا انكسرت قطعا وبرمه باء موحد نك  
ضمي وراء مهمله نك سكونيله چوملكه ديرلر وبقال قلب اعشار يعنى پان قلب وقلب قافك فخي له يورك  
دبدكر مى عضو وضميله بيلزك معناسنه در بونلر جمع صيغه سى اوزر كلى جز اعتبار بله تنه كم رخ اقصاد  
ديرلر پان ليش كوندن واعشار قوش قنادك مقدم اولان بلكر بنه دخي ديرلر عشار يك كسر بله بر موضعك  
اسميدر العشور فخي له ونونك سكونيله محكم شدد معناسنه العشور مؤنثى العصر عينك فخي وصادك

عشرو  
عصير

سکونيله زمان دهر معنا سنه و بونده ابکی لغت دخی وارد در بری عصر عینک ضمی و صادق سکونيله و بری دخی  
عصر ضمتنه عسرله عسرکی العصور ضمتنه عصرک جمعی العصر ان کچه ابله کوندز معنا سنه کلور و اول نهار له  
اختر نهار معنا سنه دخی کلور غداة و عشی کی و صلوة عصره بوسیدن صلوة عصر دیشلردر و کسائی ایتدی  
عصر بطی معنا سنه دخی کلور بقال جاء فلان عصر ای بطیاً کسائیدن ابو عبید بوجه اوزن روایت ایتشدن  
و عصر صقغه دخی دیرلر بقال عصرت العنب من الباب الثاني قال الله تعالى فيه يغاث الناس وفيه يعصرون قال  
ابو عبید یعصرون ای بنجون وهي من العصرة وهي النجاة وقال ابو الغوث يستغلون وهو من عصر العنب و مند قولهم  
لا افعله مادام لربت عاصرا ای ابد العصر فختنه ملجأ و بناه معنا سنه در و عصر کذلک توزه دیرلر غبار معنا سنه  
وفي الحديث مرت بنا امرأة متطيبة لذلها عصر بنو عصر فختنه كذلک عبد القيس قبيله سندن بر قومك ايددر  
مرجوم العصری فختنه و يانك تشدد ببله ذكر اولنان قومدن در العصرة عينك ضمی و صادق سکونيله ملجأ  
و بناه و عصره كذلک اتصاله دیرلر بقال هو لاء موالينا عصره ای دنیه و دنیه دال مهمله نك كسری و نونك سکونيله  
قريبه و اتصاله دیرلر الاعتصار همزه نك كسری و عينك سکونيله صغتمق معنا سنه بقال اعتصرت بفلان ای  
التجأت اليه واستخرج معنا سنه دخی کلور بقال اعتصرت ماله اذا استخرجته من به وفي الحديث يعنصر الوالد  
على و له في ماله اي ينجعه اياه و يحبسها عنه و اعتصار اوزم صقغه دخی دیرلر بقال اعتصرت العنب و اعتصار شيره  
طوتغه دخی دیرلر بقال اعتصرت عصر ای اتخذت و اعتصار از صوايحه كدخی دیرلر بوغازه طورن طعاعی هضم  
انك چون التعصر فختنه و صادق ضمی و تشدد ببله كذلک صغتمق معنا سنه در التجاكي و اوزم صقغه دخی دیرلر  
بقال تعصر العنب اذا تعصر المعتصر ميمك فختی و عينك سکونی و صادق كسر بله شول كسنه در كه بر نسنه ييشوب  
بر مقدار الة الاعتصار اوزم صقلمق بقال عصرت العنب فانعصر و تعصر العصاره عينك ضميله صقلمغه اقان  
شيره و باقي فلان چو كندی يه دخی دیرلر نقل معنا سنه المعصره ميمك كسری و عينك سکونيله و صادق فختيله  
شول نسنه در كه انوكله اوزم صقرل كريم المعصر ميمك و صادق فختی و ماينده عينك سکونيله شول كسنه در كه  
سؤال وقتنه كريم اوله المعصر ميمك ضمی و صادق كسر بله شول قزدر كه هنوز بالغه اولوب حيص كورمش اوله  
بقال اعصرت كانهاد خلت عصر شبانها و بلغته المعاصر ميمك فختی و صادق كسر بله جمع بلوغه ايرشمش قزدر  
معنا سنه و بعضيلر ايتدی معصر شول قزدر كه بلوغه ايرشميه ولكن قريب اوله زير اجار يه ده اعصار غلامه  
مراهقه كبی در كه مراهق بلوغه قريب اولان اوغلان دیرلر جوهری ايدر ابو الغوث لا عرابی دن بوبله استماع ايتدم  
المعصرات ميمك ضمی و صادق كسر بله شول بلونلر در كه يغمور ابله صقلورا الاعتصار همزه نك كسری و عينك  
سکونيله صقتمق و بلوت يغمغه قريب اولمق و اعصار شول بله دیرلر كه توزی صاوروب يردن كو كه ديرك كبی قلور  
قال لله تعالى فاصابها اعصار فيه نار بعضيلر ايتدی بوشول ببلدر كه رعد و برق صاحبي اولان بلودی سورر  
كتور اوله يعصر يانك فختی و صادق ضميه و اعصر همزه نك فختی و صادق ضميله بونلر بر جالك اسميدر لا ينصرف در  
زير ابو بقتل و اقتل كبی در و بوبر قبيله نك باباسی در كه باهله انلردن در و باهله بر عورتك اسميدر العنصر عينك  
و صادق ضمی و ماينده نونك سکونيله و العنصر عينك ضمی و صادق فختيله بونلر ك ايكپسی دخی اصل و حسب  
معنا سنه العنصر عينك و فانك ضمی و صادق ماينده سکونيله بر بويادر كه قشرياتی صاری بويار و اوزی قرمزى  
بويار العنصره على وزن الدحرجة بر نسنه يي عصر له بويامق بقال عصفت الثوب التعنصر على وزن التدحرج  
عصر له بويامق بقال عصفت الثوب فتعصر العنصر عينك ضمی و فانك ضمی ومدى و صادق ماينده  
سکونيله سرچه ديد كبرى قوشدر العنصره مؤنثی و عصر فوره بر يوكسك كو كدر لك الننه و اول ابکی ككدر كه

عنصر  
عصر



صاغه وصوله انلره عصفوران دیرلر وعصفورد ماغک برپان سنه دیرلر که دماغدن منفصل کی در که ابکیسنک  
ان سنه بر در چک وارد در العصافیر عصفورک جمعی در وعصافیر القتب دوه پالانک چویلر بنه دیرلر که انلر اصله  
عراصیف در قلب ابدوب عصافیر دیرلر وانلر شول چویلر در که سیکیر له بغلور در یا خود دوه در سیه بغلور در  
اول دورت چویدر سمر اغاجنک قاشنه اولور هر سمر قاشنه ابکی چوی قلو رلر وعصفور الاکف سمرک  
عروضونه دیرلر کذلک مقلوب اولق اوزر بنه و بوشول اغاج پان سیدر که سمرک اوک قاشنک ابکی جانبک ان  
یرنه مشدود در وفی الحدیث قد حرمت المدینه ان تعضد او تخبط الالعصفور قتب او مسد محالة او عصاء  
حدیده یعنی مدینه منوره نك اشجاری واوراقی منع اولمشدر مکر پالان اغاجی یا خود بکره اپی ویا بالته واکشیمه  
اولنرک صاپی ایچون اوله وعصافیر المنذر بکار فتنه انتخاب اولنان اعلا دوه لر در حسان بن ثابت ایتدی نابغه  
نام شاعره ایتدی حسدی بر احد ایتدی شول حینه که نعمان بن منذر اکعصافردن یوزدوه وکومش جام  
واوانی عطاقلدی العطر عینک کسری وطانک سکونیه کوزل رایحه لونسنه طیب معنا سنه العطر فختینله  
کوزل رایحه استعمال ایتک بقال عطر المرأة تعطر عطر من الباب الرابع العطرة عینک فختی وطانک کسریله  
کوزل رایحه استعمال ابدن عورت وعطره کوزل دوه ییدی دیرلر بقال ناقه عطره ای کریمه المتعطرة میمک ضمی  
وطانک کسری وتشدد ببله بمعناها المعطیر میمک کسری وعینک سکونیه وطانک کسری ومد ببله کثیر العطر  
اولان رجل وامرأه یه دخی اطلاق اولنور المعطار میمک کسریله وعینک سکونیه کذلک کثیر العطر اولان کسنه  
بقال امرأة معطیر ومعطار ومعطار کوزل دوه یه دخی دیرلر بقال ناقه معطاری کریمه المعطرات میمک ضمی وطانک  
فختی وتشدد ببله شول کوزل دوه لر در که کویاتوی اوزر حنالور لمشدر العفر فختینله طویرا قدر تراب معنا سنه  
وعفر کذلک کنی ابتدا صوار معه دخی دیر العفر عینک فختی وفانک سکونیه برنسنه بی طیر اغه سورمک بقال عفره  
فی التراب یعفره عفر من الباب الثاني التعفیر علی وزن التکریم بمعناه بقال عفره تعفیر اذا مرغه وتعفیر عورت  
مه سنه طیراق سورمکه دخی دیرلر اوغلان مه دن نفرت ابدوب مه دن کسلسون دیو بعضیلر ایتدی قطامه  
اولان تعفیر یعنی مه دن کسیمک معنا سنه اولان تعفیر عر بلرک لقیق فلان عن عفر دبدکی قولندن مأخوذ در  
وعن عفر عینک ضمیمه بعد شهر معنا سنه در زیر امر ضعه ولدن مه دن کسیمک دبلد که بر ابکی کون امر مرصبرن  
تجر بر ایتمکچون وتعفیر اللحم اتی قوم اوزرنه کونه قارشو سروب قور و تقدر وتعفیر بیاض قلغه دخی دیرلر  
تبیض معنا سنه وفی الحدیث ان امرأة شکت الیه ان مالها لایزکوفقال مالونها قالت سود قال عفری ای استبدلی  
اغنام ایضا فان البرکة فیها العفر عینک فختی وفانک کسری ومد ببله ذکر اولنان انک اسمیدر وعفر شول عورته  
دیرلر که همسایه لر بنه برنسنه هدیه قلز وعفر شول سو بقیه دیرلر که قانقسر قاور لمش اوله الانعفار همزه نك کسریله  
وزونک سکونیه طویرا قلنق بقال انعفر الشی ای تترب والاعتفار کذلک همزه نك کسری وعینک سکونیه  
طیرا قلنق معنا سنه در بقال اعتفر الشی واعتفار ارسلان یرتغه دخی دیرلر بقال اعتفره الاسد اذا فرسه الاعفر  
همزه نك فختیه قرمزی اولان قوم رمل احمر معنا سنه واعفر بیاض اولان نسنه یه ده دیرلر قاتی بیاض اولما یحجق  
العفر لعینک فختی وفانک سکونی والفک مد ببله شول قیوندر که بیاضنه حمرت غالب اولور بقال شاة عفره وعفر ابک  
اون اوچخی کیجه سنه ده دیرلر صحاح نسخنه لر نه لیله ثلث عشر واقع اولمشدر مشهوره موافق اولان ثالث عشر در  
العفر عینک ضمی وفانک سکونیه شول اهورلر که بیاضنه حمرت غالب اولوب قصیر الاعناق اولالر وبومقوله  
اولنلر اهورلر سکرتمه جهتندن ضعیف اولنی در که یوکسک یرلر ده وصر ب موضعلر ده اولور المعفورة  
میمک فختی وعینک سکونیه شول یردر که انوک اوتی نمش اوله الیعفور یلک فختی وعینک سکونی وفانک ضمیمه

عطر

عقر

ومد بده شول اهو يا وريسي در كه هنوز قوت بولمش اوله و بقرو حشى ولدنه دخي ديرلر اليه افير جمعي و بعضيلر  
 ايندي يعافيراهونك ايرككلى در يعفر يانك فتي وفانك ضميله اسم رجندر واسود بن يعفر بر شاعر ك اسميدر  
 اكر يعفر ده اولان ياي مفتوح قيلرسك لا ينصرف قيلرسن زير ابو بقتل كى اولور يونس ايندي رويديكله  
 معروف شاعري ايشتم كه يعفر ديرايدى يانك ضميله بو نقديرجه منصرف اولور زير اشبه فعل زائل اولور  
 العفار عينك فتحيله شول اغاچدر كه اندن اود چقار لر و في المثل في كل شجر نار واستمجد المرخ والعفار يعنى هر  
 اغاچده اتش وارد رهن مرخ و عفار نفضيل اولمشدر و عفار كذلك خرما اغاچنى اصلاح ايدوب اكارك خرما  
 اغاچندن سننه الصاق اتمكدر يقال كنافى العفار وهو بالغاء اشهر منه بالقاف و عفار كذلك قفاره لغت  
 در كد قفار قانقسز اتمكدر العفر عينك كسر بده يرتجى جانور لر دن طكوز ديد كلى جانور ك اركى در خنزير  
 معنا سننه و عفر رجل خبيثه دخي ديرلر العفرة كذلك عينك كسر بده خبيثه اولان عورت العفريت عينك كسرى  
 وفانك سكوفى و رانك كسرى ومد بده هر سننه ده مبالغه اوزن اولان كسننه در ابو عبيد روايتي اوزن يقال فلان  
 عفر بت نفريت و عفرية و نفرية دخي ديرلر ياء تحتانيلرك فتحلر بده شرمه و زنى اوزن و في الحدبث ان الله تعالى بغض  
 العفرية النفرية الذي لا يرزء في اهل الامال عفرية اصل صحح در نفرية نبعيته ذكر اولونجه در وحدبث شربفه رزء  
 راء مهمله و زاء معجه ايله نقصان معنا سننه در العفارية عينك فتي و رانك كسرى و يانك فتحيله عفر بت كى در  
 ابو عبيد روايتنه و بومفرد در جمع دكلدر و خليل ايندي شيطان عفرية و عفر بت ديرلر وهم العفارية و العفارت  
 ديرلر ياء تحتانيله في مفتوح ايند كلى حينه هاء تا پنثله استعمال ايدر لر وساكن قلد قلى حينه هانى تايه قلب  
 ايدر لر و عفرية داهيه يه دخي ديرلر بلا و افت معنا سننه العفرة عينك ضمى وفانك سكوفيله ارسلا نك اكسه سننه  
 اولان قللى در و خروسك و غيرى حيوانك اكسه سننه اولان شول تويي در كه جنك حالنه باشى اوزر ينه  
 كتور العفرية عينك كسرى و ياي تحتانيلرك فتحيله بعناها العفارات عينك كسرى وفانك سكوفيله بعناها ايضا يقال  
 جاء فلان نافشا عفر بته اذا جاء غضبان و نفش نونله و فابله و شين معجه ايله طاغثق معنا سننه در المعافر ميمك ضمى  
 وفانك كسر بده شول كسننه در كه اهل هنر اولوب ايشنه قادر اولان كسننه لره يولد اش اولوب انلرن فضلن  
 كسب ايله المعافر ميمك فتي وفانك كسر بده همد اندن بر قبيله نك اسميدر لا ينصرف در نكره لكى و معرفه لكى حالنه  
 زير الا ينصرف اولان جمع صيغه سى اوزن كلشدر المعافرية ميمك فتي وفانك كسرى و يانك تشدد بده شول  
 بزدر كه ذكر اولنان قبيله يه منسوبدر تقول ثوب معافرى فتصرفه لانك ادخلت عليه ياء النسبة ولم تكن فى الواحد  
 العفرنى عينك وفانك فتي و رانك سكوفيله و الفك قصر بده فعلنى و زنى اوزن ارسلا ندر اسد معنا سننه و ارسلا ن  
 بونكله نسيمه اولندي شدتى اولد غيچون و ديشى ارسلا نه دخي اطلاق اولنور يقال له وة عفرنى و لمبو له لامك  
 فتي و بانك ضمى ومد بده ديشى ارسلا نه ديرلر و عفرنى كلمه سننه نون ايله الف سفر جل وزننه الحاق ايجوند و العفرنة  
 تاء تا پنثله وزن مزبور اوزن يقال ناقه عفرنة اى شديدة قوية العافور على وزن الكافور كذلك شدت  
 معنا سننه در يقال وقع القوم فى عافور شرو هو لغته فى عافور شراى فى شدة العفرة عينك وفانك ضميله و رانك  
 تشدد بده شدت معنا سننه در يقال جاء فلان فى عفرة حروهي لغته فى افرة الحرو عينك فتحيله دخي لغت در كسائى  
 روايتي اوزن يقال جاء فى عفرة الحرو بعضيلر ايندي عفرة الحرا اول حر معنا سننه در العفرين عينك وفانك كسرى  
 و رانك كسرى و تشدد بده ومد بده ارسلا نى چوق برما سده معنا سننه بعضيلر ايندي هر ضابط قوي ليث  
 عفرين ديرلر و اصمى ايندي عفرين بر شهر ك اسميدر العفر عينك فتي و قافك سكوفيله يان لمق جرح معنا سننه  
 و سكر ملكه دخي ديرلر يقال عفره من الباب الثانى اذا جرحه او قطع عرقه و هو خرما اغاچنك باشن خرما كو بكييله بده

کسمکه دخی دیرلر نقول عقرت الفحل اذا قطعت رأسه کله مع الجمار وجمار حیمک ضمی ومیمک تشدید بله خرما  
 گو بکنه دیرلر وعقر طوارک ارقه سن یاغرا تیمکه دخی دیرلر نقول عقرت ظهر البعیر عقرا اذا ادبرته وعقره السرج  
 فانهقرو عقر حبس ایتمکه دخی دیرلر ومنه قولهم عقرتنی ای اطلت حبسی کتک عقرت بعیری فلا اقدر علی السیر  
 وعقر برکشینک ایاغی صاغکن خوف ودهشتدن یوریکه وچنک ایتمکه قادرا اولماق نقول منه عقرت من الباب  
 الرابع ای دهشت ومنه قول عمر رضی الله عنه فعقرت حتی خررت الی الارض وعقر قصره وهر بناء مرتفعه دیرلر  
 وعقر بابل ولا ینده بریرکادی در کهیز بدن مهلب انده قتل اولندی وعقر هر نسنه نک اصلنه ده دیرلر واصمی  
 ایندی عقر دار دارک اصلی در که اول قومک محله سیدرور برکسنه یه بد دعا ایتملو اولسلر جد عالمه وعقرا وحقا دیرلر  
 یعنی حق تعالی انوک بورنن وقولا غن دوشرسون وجسدن یان لیوب اکابوغزاغریسن مسلط اینسون وجدع  
 جمیله ودال برعین مهملتین ابله درو والعقیر عینک فخی وقافک کسری ومدبله یالی کسنه العقیری عینک فخی وقافک  
 سکونی والفک قصر بله جمعی بقال قوم عقیری مثل جرمج وجرمی وعقیری کذلک عینک فخی وقافک سکونی والفک  
 قصر بله ذکر اولنان معنایه یعنی عقر معنایه استعمال اولنور بقال عقیری له وحلقی بلا تنوین علی ماسند کره  
 فی باب القاف ان شاء الله تعالی العقور عینک فخی وقافک ضمیله برنجی کلب بقال کلب عقور التعقیر علی وزن التکریم  
 یان لمق معنایه عقربکی وتعقیرک کثرتی وارد عقره نسبتله العقاقیر عینک فخیله اصول ادویه معنایه سنه در  
 العقار عینک ضمی وقافک تشدید بله عقاقیرک مفردی معقر میمک ضمی وقافک کسری وتشدید بله برشاعرک  
 اسمیدر که اول معقر بن حمار المارقی در که نبی غیر قبیله سنک نیز زبان اولان فصحا سندن ابدی التعاقر تانک فخی  
 وقافک ضمی ابله بری بر بله جنک ابدوب طوارن سکر ملک بقال تعاقر ایلهم اذ اعرقبا هاینبار یان فی ذلک وتباری  
 تابله وباء موحد ابله معارضه یه دیرلر المعاقر میمک ضمی وقافک فخیله نفرت ابدشیمک وسوکشیمک وهجو ابدشیمک  
 وملازمت ابدشیمک وخریچمه ده ادمان اوزن اولمق العقر عینک ضمی وقافک فخیله والعقره کذلک عینک ضمی  
 وقافک فخیله طوار ارقه سن جراحت ابدن ایر بقال سرج عقر وعقره ای معقر غیر واق وعقور اطلاق اولناز  
 الاذی روح اولنده وعقره کذلک شول بونجغه دیرلر که نساطا بفسه سی اوچقور یرنه کتوررلر حامله اولماغچون  
 وعربلرک عقرة العلم النسیان دبد کاری بوندن ما خوددر العقار عینک فخیله یردر وکنک در وخرما غاجیدر  
 ومنه قولهم ماله دار ولا عقار وکذلک فی البیت عقار حسن دیرلر متاع حسن والات حسنه معنایه سنه المعقر میمک  
 ضمی وقافک کسری بله شول کسنه در که عقاری چوق اوله الاعقار همزه نک کسری بله برکسنه نک عقاری جوق  
 اولمق بقال اعقر الرجل اذا کثر عقار و اعقار برکسنه یه دهشت ویرمه که دخی دیرلر برحیثیله که یوریکه قادر  
 اولمیله العقار عینک فخی والفک مدبله بر موضعک اسمیدر ابو عینک روایتی اوزن العقار عینک ضمی ابله خمرک  
 اسمیدر وعقار دبد کاری عقله منافرت ایتد کچون در بعضیلر ایتدی کو په ملازمت ایتد کچون در ابو عمرو دن  
 بو بله ره ایت اولنمشد رو بونک اصلی عقر حوضدن ما خوددر که عقر حوض عینک ضمیله حوضک مؤخرینه  
 دیرلر نته کم کاوران شاء الله تعالی وعقار کذلک برجنس بزک اسمیدر که لونی احمددر العقیرة عینک فخی وقافک  
 کسری ومدبله کسایش اینجک ساق مقطوعه معنایه سنه وعقیره اواز معنایه سنه ده کور بقال رفع فلان عقیرته  
 ای صوته و بونک اصلی بودر که برکسنه نک ایاغنک بری قطع اولند قد کسینلر ایاغن قلدروب اول برایاغی اوزن  
 قویوب محکم چاغردی بناء علی ذلک هر محکم چاغرن کسنه چاغر دقد رفع عقیرته دبد بلر وعقیره مقتول اولان  
 شریف کسنه یه دخی دیرلر بقال مارأبت کالیوم عقیره وسط قوم یعنی بو کون قتل اولنان رجل شریف کبی الانعقار  
 همزه نک کسری بله ونونک سکونیه سکر لیمک بقال عقرت البعیر والفرس بالسیف فانعقر اذا ضربت به قوائمه

واعتقار ياغرا واملعه ده ديرلر بقال عقره السرج فانعقر الاعتقار همزه نك كسرى وعينك سكونيله كذلك ياغرا  
اولمق بقال عقره فاعتقر العقيم عينك فحى وقافك كسرى ومدبله سكيرلنن طوار العقرى عينك فحى وقافك  
سكونى والفك فصير بله مؤنثى بقال فرس عقير ووخيل عقرى العاقر قافك كسرى بله شول قوم يعنى در كه هيج برنسنه  
تورميه وعاقر شول عورت در كه اول حامله اولميه وعاقر شول ان دخى ديرلر كه انوك ولدى حاصل اولميه العقر  
عينك ضمى وقافك سكونيله عورت وسأ يرحيوان غور مزالمق بقال لقحت الناقه عن عقرى يعنى طوغورمه دن  
قال قدن صكره حامله اولدى وبقال عقرت المرأة يعقر عقر امن الباب الخامس اذا صارت عاقر امثل حسنت  
حسنا بوز بدر وايتى اوزن وعقر كذلك عورتك مهرينه دخى ديرلر قجن شبيهه اوزن ووط اولنسه وبيضه العقر  
كذلك عربلر كزعم ابتدوى اوزن خروس يومر ده سى در ز پراخروس عمر نده بر كره يومر دلر وانوك يومر ده سى  
برجنس يومر ده در كه كچير كدر اوزن ونلغه ماييل در بيضه العقر ديد كرينه باعث بودر كه بكر ك بكار تى انوكله تجر ب  
اولنور و بوندن مأخوذ در عربلر ك كانت بيضه العقر ديد كرى شول انعام حقننه كه بر كره واقع اوله بعضيلر ايتدى  
بيضه العقر عربلر ك بيضه الانوق والابلق العقوق ديد كرى كى در كه بو محال مرثيه سنه اولان نسنه ده استعمال  
اولنور وانوق همزه نك فحى ونونك ضميله كر كس ديد كرى قوشدر كه بوجه طاغله ده صرب پر زده يومر دلغمين  
يومر ده سنه كسنه ظفر بوليمان وابلق شول اركك ات در كه لوني اق ابله سيناه قارشق اوله وعقوق عينك فحى  
وقافك ضميله حامله ديكدر اركك ات حامله اولمق خود محال در وعقر النار اتشك اور تيرى ومعظمى وعقر  
الحوض حوضك مؤخر اولن يرى در كه دوه صواده وار دقه انده قرار ايدر عقر وعقر ديرلر قافك سكونى وضميله  
عسر له عسر كى وعقر دار ديودارك اصلنه دخى ديرلر اهل مدينه لغنى اوزن الاعقار همزه نك فحى وعينك سكونيله  
عقرك جمعى العقرة عينك فحى وقافك كسرى بله شول ناقه در كه حوض اوزن كلكه عقر دن غيرى يرده ايجميه  
يعنى حوضك مؤخر نندن ايجه نته كم از به حوضه صوكلكى يردن ايجن ناقه يه ديرلر العنقر عينك ضمى ونونك  
سكونيله وقافك ضميله قامش كوكى بقال عنقر القصب بزيادة النون وبقال عنقر الرجل لعنصره وعنصر عينك  
وصادك ضميله اصل وحسب معنا سنه در العنقير عينك ضمى ونونك سكونى وقافك فحى وقافك كسرى ومدبله  
افت وبلاد اهييه معنا سنه بقال عققرت الدواعى اذا اهلكته العكر عينك فحى وكافك سكونيله ميل در عطف  
معناسنه بقال عكر يعكر عكر امن الباب الثانى العكره عينك فحى وكافك سكونيله كذلك بناء مره در بر كره  
ميل ايتك معناسنه وفي الحديث قلنا يا رسول الله نحن القرارون قال بل انتم العكارون ناقه المسلمين وعكر  
دوه غلبه ابدوب راكنى الوب مكانه ابلتمكه دخى ديرلر بقال عكر ببعيره مثل عجر ب اذا عطف به الى اهله وغلبه  
الاعتكار همزه نك كسرى وعينك سكونيله ظلمت قارشوب اچلمغه ديرلر بقال اعتكر المطر اذا اكثر التعاكر تانك فحى وكافك  
على بعض من بظء انجلاؤه واعتكار يعمور چوق يعمغه دخى ديرلر بقال اعتكر المطر اذا اكثر التعاكر تانك فحى وكافك  
ضمى ابله اختلاط معناسنه در بقال تعاكر القوم اى اختلطوا العكر فحتننه ز بت يا عنك وغيرك دردى يعنى  
چو كنديسى وعكر چو كندى جمع المغه دخى ديرلر بقال عكرت المسرجه يعكر عكر اذا اجمع فيها الدردي وضونك  
وشرابك وياغك عكرى اخري وقويسى در بقال عكر الشراب وعكر عكره كله سنك جمعيدر وعكره دوه سوريسنه  
ديرلر نته كم كلور العكر عينك فحى وكافك كسرى بله شول شرابدر كه قوي اوله الاعكار همزه نك كسرى بله شرابى قوي  
قلمق ايجنه دورد قاتمله بقال عكرت اناواعكار دوه سوريسنه مالك اولمغه ده ديرلر بقال عكر الرجل اذا كان عنده  
عكره المعكر ميمك ضمى وكافك كسرى بله سورى صاحبي اولان كسنه التعكير على وزن التكرم بمعناه بقال عكرته  
تعكير اذا جعلت فيه العكر العكره فحتننه دوه سوريسندن برقطعه در و ابو عيينه ايتدى عكره الى دوه  
ايله يوز دوه نك ماينى در و اصمى ايتدى عكره الى دوه الشمس دوه يه تمش دوه يه وارنجه وعكره دبلك دنبه دخى ديرلر

عنقر  
عقفر  
عكر

عمر

اصل اسان معنا سنه عكده كى عين دال مهمله ايله العكر عينك كسرى وكافك سكونيله اصل معنا سنه بقال  
 رجع فلان الى عكره و باع فلان عكره اى اصل ارضه وفي الحديث لما نزل قوله تعالى اقترب للناس حسابهم تناهى  
 اهل الضلالة قليلا ثم عاد والى عكرهم اى الى اصل مذهبهم الردى و اعمالهم السوء العكر عينك فحى وميمك سكونى  
 والعكر عينك ضمى وميمك سكونيله چوق زمان دىرى اولوق بقال عمر لرجل يعمر عمر او عمر ابفتح العين و ضمها من الباب  
 الرابع اذا عاش زمانا طويلا وبوقياسه مخالف قدر زيرا قياس بونك مصدر نده عين الفعلى متحرك كلكدر ومنه  
 قولهم اطال الله عمرك وعمرك و بونلر اكر چه مصدر لردر بر معنائه ولكن قسمه انحق عين مفتوحه استعمال  
 اولنشدن پس چنكه سن بونك اوز ربنه لام ابتداء داخل فلسك ابتداء بت اوزن مرفوع قلوب لعمر الله دىرسن  
 پس لام توكيد ابتداء چون اولوب خبر محذوف اولور و تقدير كلام لعمر الله قسمى ولعمر الله ما القسم به ديك اولور  
 و چن لام ابتداء ايله كتور مسك مصدر نصبي كى منصوب قلوب عمر الله ما فعلت كذا وعمرك الله ما فعلت كذا دىرسن  
 پس لعمر الله وعمر الله كلامك معنا سى احلف ببقاء الله ودوامه ديك اولور و چنكه عمرك الله ديسك كويا كه  
 بتعميرك الله ديك اولور باقرارك له بالبقاء معنا سنه وعمر عينك فحيله ابكى ديش ان سنه اولان ات در العمور  
 ضمته جمع و عمروك دخی جمعى عمورك اور عمرو عينك فحى وميمك سكونيله بر جلك اسميدرو اوله ياز لور عمر ايله عمروك  
 بين فرق اتمكچون و حالت نصبينه و اوى ترك ابدرسن نصب الفى فرقه كفايت ايتد كندن او ترو عمرو يه عينك  
 فحى وميمك سكونى و واوك فحى ويانك سكونيله و هانك كسرى بله ابكى لفظ در كه لفظ واحد حكمنده قلنور و سيبويه  
 و نفظويد دخی بوبله در بونلر ده دخی هامكسور در زير بونلر ك اخري اعجمى در اصول تشبيهه در پس غاق كلمه سنه  
 تشبيه اولنوب مكسور قلندى و اكر نكره قيلرسك منون قلوب مررت بعمر و يه و عمرو يه اخردىرسن ثابته  
 هانك نده يذيله و مبردا پتدى مز بورلك تشبيه سنه و جمعنه العمر و بهان و العمر و يهون دىرلر و مبرددن غير سى  
 ابتدى شول كسنه كه هذا عمرو و يه و يه و رات عمرو يه و سيبويه دى اعراب ايمك اوزن اول كسنه تشبيه  
 و جمع قلدى و مبرد تشبيه و جمع قلده اعراب ايمكى شرط ايتدى العمره عينك ضمى وميمك سكونيله جمع اولان  
 افعال مخصوصه در و بونك اصلى زيارندن ما خود در العمر عينك ضمى وميمك فحيله جمعى و عمره كذلك بر كسنه  
 زه جه سنى زوجه سنك اهلى ما بنندن تزوج ابدوب زفاف نلر جانبند اولمقدر و اكر زوج زوجه سن كندى اهلى  
 جانبنه نقل ابدرسه اكا عرس دىرلر عينك ضميله العمارة عينك كسرى بله بقیلن سنه يى يا يبق بقال عمرت الخراب  
 عمره عمارة من الباب اول و عمارة قبيله و عشيره معنا سنه ده كلور العامر ميمك كسرى بله معمر و معنا سنه در ماء دافق  
 كى مدفوق معنا سنه و عيشه راضيه كى مرضيه معنا سنه العير عينك فحى وميمك كسرى و مد بله معمر  
 معنا سنه در بقال مكان عميرى عامر و صيق طوقش زه دخی اطلاق اولنور بقال ثوب عميرى صفيق العمورة  
 عينك فحى و واوك سكونى وميمك فحيله غوغا و كور لدى كه كثر جمعيتدن باشى اولور الا عمار همزه بك كسرى  
 و عينك سكونيله بر سنه يى عمرى اولد قچه بر كسنه يه و يرمكدر بوشر طله كه اولد كدن صكره يه كند و يه عودت  
 ايله بقال عمرته دار الارضا اوبلا اذا اعطيته اياها و قلت هى لك عمرى او عمرك فاذا مت رجعت الى و اعمار ييرى  
 معنور بولغه دخی دىرلر نقول عمرت الارض اذا وجدتها معمورة و ابوز بد ابتدى اعمار بارى تعالى يه نسبت  
 اولندقه تعبير معنا سنه كلور بقال عمر الله بك منزلك ولا بقال عمر الرجل منزل بالالف العمرى عينك ضمى  
 وميمك سكونى و الفك قصر بله اسمدر بر سنه يى عمرى اولد قچه با غشلق معنا سنه نته كمرو و ابتدى الاعمار  
 همزه بك كسرى و عينك سكونى ايله زيارت ايمك بقال اعمره اى زان و اعمار جمع عمره ايمكه دخی دىرلر و اعمار  
 قولند كيمكه دخی دىرلر بقال اعمر اذا تعم بالعمامة العمارة عينك فحيله هر سنه در كه باش اوزن قور كرك

دولبند اولسون كرك تاج اولسون كرك بونلردن غيري اولسون لعمار عينك فتحيله شول ريحان دركه  
 انوكاه محالس شرب تزبين اولنور و اسان فرسده اكاميور ان ديرلر قن بر كسنه ذكر اولنان محالس اهلي اوزن  
 داخل اولسه اول ريحان دن بر نسنه صنوب انوكاه طوب ايدر ل الاستعمار حيوة و عمر و يرمك ساكن قلمق قال الله  
 تعالى استعمر كم فيها اي جعلكم عمارها التعمير على وزن التكريم اوزون عمر و يرمك يقال عمره الله تعالى تعمير اي  
 طول عمره العمار عينك ضمي و ميك تشد بد بيله بر يره قرار ابدن كسنه ل جن طا بغه سندن يقال عمار البيوت  
 لسكانها من الجن المعمر ميكر فخي و ما پنده عينك سكونيله شول منزل در كه صو جهتندن و اونلاق جهتندن  
 واسع اولد يعمر يانك فخي و عينك سكوني و ميك فتحيله بر جالك اسميدر لاي نصرفدر زير ابد هب مثالا و در العمر ان  
 عينك ضمي و ميك فتحيله ابو بكر و عمر در رضى الله عنهما فرار و ايتي اوزن و معاذ هر ايتدي عمر نيله مراد عمر بن الخطاب  
 و عمر بن عبد العزيز بزد كلدر زير اعثمان رضى الله عنه نسالك سيرة العمر بن ديد بلر حالا كه اول زمانه عمر بن عبد العزيز  
 وجوده كلامشدي و اصمعي قتاده دن روايت ايدوب ايتدي مزبون امهات اولادك عتقندن سوال اولند قده  
 اعتق العمران فباينها من الخلفاء امهات الاولاد ديدوب پس قتاده نك بو كلامنده عمر اينله مراد عمر بن الخطاب و عمر بن  
 عبد العزيز در زير ابو بكر له عمر پنده خلفامور ايتما مشدر العمران عينك فخي و ميك سكونيله عمر بن جابر بن  
 هلال بن فزان و بدر بن عمرو بن جويه بن فزان در الي عامير يانك فخي و ميك كسرى و مد بيله اوغلاقدر جد بلر  
 معنا سنه و قيونك كچر كاري الي عمور يانك فخي و ميك ضمي و مد بيله يعاميرك مفردى اوغلق و قوزى معنا سنه  
 عامر ميك كسرى بيله بر قبيله نك باباسى ايدر كه اول عامر بن صعصعه بن معويه بن بكر بن هوازن در ام عامر صرثلان  
 ديد كاري جانورك كنبني در العامر ان ميك كذلك كسرى بيله عامر بن مالك بن جعفر و عامر بن طفيل بن مالك بن  
 جعفر در العنبر عينك فخي و نوبك سكوني و يانك فتحيله بر جنس طيب در كه معروفدر و عنبر تيمدن بر قبيله نك  
 اسميدر كه اول عنبر بن عمرو بن عيم در بلعنبر يانك فخي و لامك سكوني ايله بنو العنبر معنا سنه در نون حذف  
 اولمشدر نته كم باب الشاده بلحرت كله سنه ذكر اولمشدر العنبر على وزن العنبر بر جنس كوك سينكدر ذباب  
 ازرق معنا سنه عنبره بر جالك اسميدر كه اول عنبره بن معويه بن شداد العنسى در سيبويه ايتدي عنبره نك نوني  
 ز ايله دكلدر العورة عينك فخي و واوك سكونيله انسانك اوديرى در و هر نسنه كه اندن حيا و انمق لازم اوله  
 اكاعورت ديرلر العورات واوك سكونيله جمعى فعلة وزن نك الفله تابه جمعنده حرف ثاني تحر بك و انمق و اويا خوديا  
 اولدوغنى يره اولور و بعضيلر عورات النساده واوك فتحيله دخی قراءت ايتد بلر و عورت هر خله دخی طلاق  
 اولنور كه انده خوف اولنه كرك سر حد لده اولان در بند اولسون كرك حالت حربيه اولسون و طاغده اولان يار قلره  
 دخی عورات الجبال ديرلر و مشرقه و مغربه دخی عورتى الشمس ديرلر و عورت اسمدر مذموم اولمق معنا سنه الا عور  
 همزه نك و واوك فخي و ما پنده عينك سكونيله عيبلو و مذموم اولان نسنه بدل عور شول كسنه يه ديرلر كه  
 مذموم اولوب بر مقبول كسنه يه خلف اوله و كاه اولور خلف عور دخی ديرلر و عوريك چشمه دخی ديرلر و شول  
 كسنه يه ده ديرلر كه حاجتندن منع اولنه العور فتحينه ليه بر كوز لو اولمق يك چشم معنا سنه يقال عارت العين تعار  
 من الباب الرابع و عورت عينه دخی ديرلر و اوى حالى اوزن ابقا ايدوب الفه قلب اتمكله اصلنده صحح اولدغنه  
 بناء كه اول عورت در زير العور نك واوك ما قبل ساكن در ا كبناء صحح اولمشدر پس حرف زوايد حذف اولنوب  
 تشد بد رفح اولنغله عور قالمشدر و عورتك اصلي عور اولسنه دليل ساير اخواتى در كه انلر اسود يسود و احمر  
 يحمدر و الوانده بووزندن غيرى مستعمل دكلدر و عيوبه دخی قياس اعرج و اعى ديك ايدى عرج و عى محلنده  
 ولكن مسموع اولما مشدر و عرت عينه عور هادخی ديرلر متعدى كلك اوزن العوراء عينك فخي و واوك سكوني

عنبر

عنتر

عور



نوز فاشدرجی نسنه بقال عنده من المال عايرة عين ای محار فيها البصر من كثرته كانه يلا العين فيكاد يعورها  
 العاير شول اوق يا خود شول طاشدر كه اتان بنميه بقال اصابه سهم عاير اذالم يعلم من رماه وعيا ركوزده اولان  
 چپاغه دخي ديرلوعاير غرابه دخي ديرل حدت بصري اولد غچون پس بو نسميه تشوئمه بناوا ولور العواير عينك  
 فخيلاه و همزه نك كسر بله شول چكر كه در كه جماعت متفرقه اولر عوير عينك ضمي و واوك فخيلاه بريك اد بدر  
 و خصلت مذموميه دخي ديرلوعرب خصلتين مكر وهتین دن شكوا ابدرا اولسلر كسيرو عويروكل غير خير  
 ديرلوعوير اعورك تصغيري كلور على طريق الترخيم العوار عينك فخيلاه عيب معناسنه در بقال سلعة دوات  
 عواروقد تضم العين العوار عينك ضمي و واوك تشد ببله قرلنقوج ديدك كرى قوش خطاف معناسنه وكوزده  
 اولان چپاق بعينه عواراي قذی وعوار قورحق كسنه يه دخي ديرل بددل معناسنه العواير عينك فخيلاه  
 و واوثانينك كسرى ومدبله عوارك جمعي واكر دلر سك شعرده ياي كتور ميوب عوار ديرسن ابو على نحو يتيدي  
 عواروكله سنه و اوهمزه يه قلب اولنادی طرفه قريب بكن زير ضرورت شعرايچون خذف اولنان يامراد در  
 پس ياملفوظ حكمنه اولوب و او طرفدن بعيد اولديسه همزه يه قلب اولنادی العار يه زانك كسرى و يانك  
 تشد ببله كوي كه عار منسوب اولق معناسنه در زير عار بني طلب اينك عار و عيب در العارة عار بت معناسنه در  
 العوار ي عينك فخي و يانك تشد ببله عار بتك جمعي التعور فختنبله و واوك ضمي و تشد ببله عار بني و يروب الملق  
 يقال هم بتعورون العوار ي بينهم و تعور برنسنه بي الدن الله و يروب المغه دخي ديرل بقال تعور والشى الاستعارة  
 همزه نك كسر بله عار يت طلب اينك الاعارة كذلك همزه نك كسر بله عار بت ويرمك بقال استعاره ثوبا قاعان اياه  
 ومنه قولهم كير مستعار و كير كافك كسر بله ومدبله دمورجى التلرندن درو بعضيلر ايتدي مستعار متعاور  
 معناسنه در يعنى الدن الله ويرمك معناسنه در متداول كبي الاعوار همزه نك كسرى وعينك سكونيله كراهت  
 ريت معناسنه ابو عبيدرو ابى اوزر و اعوار صيدك صياده قولاي دوشمسنه دخي ديرل بقال اعورلك الصيد  
 اي امكك و اثلونك غمربه قابل بريرى مكشوف اولغه دخي ديرل بقال اعور الفارس اذ ابدافيه موضع خلل  
 للضرب و اعوار كوزى چقار مغه دخي ديرل بقال اعورت عينه فهو لغة فى عرتها المعور ميمك ضمي و واوك كسر بله  
 مخوف اولان ي بقال هذا مكان معوراي يخاف فيه القطع اي قطع الطر بق التعوير على وزن التكرم كور  
 اينك و بيكارى بارمغه دخي ديرل بقال عورت عين الركية اذا كبستها و ركيه راء مهمله نك فخي وكافك كسرى  
 و يانك تشد ببله درين اوليان قويني وكبس باء موحد و سين مهمله ابله يومق و تعوير بر كسنه نك جانندن پلان  
 بسو بلك يقال عورت عن فلان اذا كذبت عنه ورددت ومطلقا منع معناسنه ده كلور نقول عوربه عن الامر  
 اذا صر فته عنه ابو عبيد ايتدي فجن صو طلب ابدن كسنه دن صو منع اولونسه مثلا قد عورت شربه ديرل  
 المعاورة ميمك ضمي و واوك فخيلاه كيله يني عيار اينك معياره معناسنه بقال عاورت المكايل وهي لغة فى عار بتها  
 و معاور يولد اشك اشلد كي كبي ايشلمك بقال عاورن الشى اي فعل به مثل ما فعل صاحبه به الاعتوار همزه نك  
 و تانك كسر بله الدن الله اولشدر مقند اول معناسنه بقال عاورن الشى اذ اند اولوه فيما بينهم التعاور تانك فخي  
 و واوك ضميه بعناه و اعورنك و اوفى الفه قلب ايند بلر زير العاور تعاور معناسنه اولما عين انوك اوزر بنه بنا اولندي  
 تنه كم تجاوز و اده بيان اولشدر و تعاور طاغدوب زائل بلمكه دخي ديرل العور عينك فخي و واوك سكونيله و العير كزلك  
 عينك فخي و انك سكونيله ايكسى دخي تعاور معناسنه در بقال تعاورت لياح رسم الدار و عان يعورن و يعيره اذ اخذه  
 و ذهب به العهر عينك فخي و هانك سكونيله ابو عمرو و ابى اوزر زنا معناسنه در العهر فختنبله عهرده لغت در نهر لدر نهر كي  
 جهرى ايتدي فختنبله كسنه ابو عمرو دن روايت يوقدر بقال عهر يعهر من الباب الثالث العاهر زنا اديجي و فى الحديث الولد

للفراش وللعاشر الحجر العهر عينك كسرى وهانك سكونيله اسمدر زنا ابنك معناسنه العاهرة هانك كسرى بله زنا  
 ايدى عورت المناهرة ميمك ضمى وهانك كسرى بله كذلك بمعناها والعهرة عينك فتحى وهانك كسرى بله كذلك بمعناها  
 التعيهر فختينده ويانك سكونى وهانك ضميلة فاسق وفاجر اولمق يقال تعيهر الرجل اذا كان فاجر العير عينك فتحى  
 ويانك سكونيله حمار معناسنه در وحشيسنه واهلبسنه اطلاق اولنور العيرة كذلك عينك فتحى ويانك سكونيله  
 مؤنثى الا عيار همزه نك فتحى وعينك سكونيله والمعيراء ميمك فتحى وعينك سكونى والفك مدبله والعيورة ضمتينده  
 فخاله فحوات كى بونلرك اوچى دى جمع در حمارل معناسنه وعير العين كوز قباغنه ديرلر ومنها قولهم فعات ذلك قبل  
 عيره ماجرى اى قبل لخط العين ابو عبيده ايتدى فعلت ديرلر افعال ديزلر ويقال مادرى اى من ضرب العير هو اى  
 اى الناس هو فيكون ضرب العير كناية عنه اى عن الناس وعير قومك ولوسنه دى ديرلر يقال عير القوم سيدهم  
 ومنه قولهم عير بعير وزيادة عشرة وبونك بيانى بودر كه قن بنى اميه دن برخليفه وفات بنسه بر بنه كان خليفه  
 عسكري وظايفنه اون اچه ترقى بدردى يعنى خليفه خليفه مقابل در اون اچه فضله سيله وعير فازغه دى ديرلر  
 وند معناسنه وعير مدبنة منور ده بر طاغك اسميدره فى الحديث انه حرم ما بين عير الى ثور وعير النصل ترمك  
 اورته سنه ولن يومى رى وكوره كك دى اورته رنده اولان يومى رى ربنه عير الكتف ديرلر وياغك اوز رنده اولان  
 يوكسك ربنه عير لقدم ديرلر وقولاغك ايجنده اولان يومى رى عير الاذن ديرلر وكاغدك اورته سنه اولان  
 خطه عير الورقه ديرلر وكوكر جنبه بكر بر قوشه عير السراة ديرلر وشول يرد كه خير اولمايه هو كجوف العير ديرلر زيرا  
 عير حمار معناسنه در و حمارك جوفندن انتفاع اولنور نسنه يوقدر بعضيلر ايتدى بونك اصلى اخلى من جوف  
 الحمار ديد كبرى قوللر بدر بعضيلر ايتدى عير بو مقامه طبل معناسنه در وعير ريو زنده كتمكه دى ديرلر يقال  
 عار فى الارض من الباب الثانى اذا ذهب فى الارض وعيرات او بكابو بكاسكر تمكدر مر حندن يقال عار الفرس  
 اذا نفلت وذهب هاهنا وهاهنا من مر حه وعير بر قومى افساد ايتكه دى يرلر يقال عارلر جل فى القوم يضر بهم  
 مثل عات العارة مشهور معناسنه در يقال قصيد عائرة اى سايرة ويقال ايضا ما قالت العرب بنا عير من كذا  
 اى اسير وعائرة شول فديد يرلر كه كندى سوريسندن ايرلوب اخر سور يداخل اوله اركك دوه ايله حفتمشيمكندن  
 اوترو عائرة شول اركك ده در كه بر فة يى قوبب اخر ناقه يوان يقال الجميل عائرة اذا كان بترك الشول الى اخرى وشول  
 فويق قالد رمغه ديرلر عير حده عينك ضمى ويانك فتحيله معجب بر ايه ديك اولور يقال فلان عير و حده اذا كان  
 معجبا فى حسن رايه پس بو ذمه راجع كلام اولور واكر دبلرسك عيني مكسور قيلرسن شيخه شينج ديد كارى  
 كى شينك كسرى بله وعور بد بنزنته كم شويخ دبنر الاعارة همزه نك كسرى يله اور كتمك وقاجور مق يقال اعان خيره  
 المعار ميمك ضميلة اور كد لمش طوار العيار عينك فتحى ويانك تشدد بدبله اول جانبه بو جانبه نشاطندن حمره بناتكه  
 برى برى عقبجه حمره يه وار سلانه دى عيار ديرلر شكارن طلب ايتمه دن اول جانبه بو جانبه كلوب كتد كچون تعاور  
 تانك كسرى يله بر طاغك اسميدر جبل معناسنه التعيير على وزن التكريم باشه قاقق سر زنش معناسنه يقال عيره كذا  
 والعامه تقول عيره بكد العارسو كلمكه صالح اولان صفت وعيب يقال عاره اذا عابه المعيار ميمك فتحيله ويرنك كسرى بله  
 معاب معناسنه التعيار تانك فتحى ويانك ضميلة برى برن عيبلكم يقال تعيار القوم اذا تعابموا العيار عينك كسرى بله  
 كيله يى ورازونى عيار ايتك يقال عايرت المكاييل والموازن عيارا كما يقال عايرت على مامرو تقول عايروا بين  
 مكاييلكم وموازنينكم وهو فاعلموا من العيار ولا نقل عير والمعيار ميمك كسرى يله عيار معناسنه در بنات معير ميمك  
 كسرى ويانك فتحيله بلالرك وافتلرك ادبدر دواهي معناسنه العير انه عينك فتحى ويرنك سكونيله شول زقه در كه عيره  
 يعنى حمار وحشيه تشبيه اولنور سر عتند ونشاطند العير عينك كسرى ومد يله شول دوه در كه اوز ربنه تركه  
 تحميل اولنور العيرات عينك كسرى ومد يله عيرك جمى اى لاسى جائز در جوهر ينك بو تعبيرندن فهم اولنر بودر كه

عير

عير

غبر

اولنان صيغه مسموعى اولميه يا خود قياسى اولدغنه اشارت اوله فصل الغين الغبار غينك خميله توز الغبرة  
فختينيله بمعناه الغبرة غينك خمي ويانك سكونيله توزه شبيه اولان رنك الاغبار همزه نك ويانك كسر بله وغينك  
سكونيله توزر نكنه اولمق يقال اغبر الشى اغبرار الغبراء غينك فخي ويانك سكونى والفك مدبله ير ارض  
معناسنه ونباتان دن برنوعه دخى غبراء دير لر بنو الغبراء كذلك غينك فخي والفك مدبله فقير لر الوطاء الغبراء  
بوزلن ايزو طاءة سودا كى كه وطاءة سودا دخى محو اولان ايزه دير لر وغبر اقيس بن زهير العيسينك ائتك اسميدر  
الغبراء غينك خمي ويانك فخي ويانك سكونى والفك مدبله ايكده دبد كرى ميوه سجد معناسنه وغبراء شول  
نبيذه دير لر كه حبش طما يفه سى لى طار بدن ايدر مسكرات قبيلندن دروفى الحديث ايام والغبراء فانها حمر العالم  
الغبر غينك خمي ويانك فخي وتشدد بله مده باقى قلان سود يقال بها غبر من لبن اى بالناقه وابن كمال وصاحب  
مهدب بانك سكونيله ضبط ايشملر غالباً ايكسى دخى لغت درنته كم قاموسه فهم اولنور ولكن ابن كمالك مطلق  
سودله نفسيرى مناسب اولماز الاغبار همزه نك فخي وغينك سكونيله جمعى وغبر الحبيض خيضدن باقى قلان  
نسنة لر وغبر المرض مرضك بقيا سى دروغبر الليل دخى كچه نك بقيا سانه اطلاق اولنور الغبور خميتيله باقى فالق  
يقال غبر الشى يغبر من الباب الاول اذا بقى الغابر كمن نسنة ما ضى معناسنه وباقى قلنه دخى اطلاق اولنور پس  
اضداد قبيلندن اولور الغبر فختينيله يان تمام ايشلمدن اوكلوب نكر ارا حلق داهيه الغبر شول بلادركه وصفه  
قابل اولميه العرق الغبر غينك فخي ويانك كسر بله قانى طور مين طمر الاغبار همزه نك كسر بله بر حاجتك طلبنده  
جد واهتمام ايتك يقال اغبر الرجل فى طلب الحاجة اذا طلبها ويغمر محكم اولمق يقال اغبرت السماء اذا جدو قعها  
واشتد وتوز صاورمغه دخى دير لر نقول اغبرت اذا اثرت الغبار التغيير على وزن التكريم كذلك توز صاورمق يقال  
غبرت تغيير التغيير على وزن التكرم اى قلان نسنة يى الموق يقال تغبرت من المرأة ولدار وابت اولنور كبر كسنة  
برياشلو عورت الدقه الدغك عورت ياشلو در دبد بلر ايتدى لعلى اغبر منها يعنى رجا ايدر كم اولاد دن باقى  
نسنة يى اخذ ايدم پس انوك برولدى حاصل اولدقه ادى غبر قود بلر غينك خمي ويانك فخيله عمرو زنى اوزن  
الاغبر همزه نك فخي وغينك سكونى وثانك دخى كذلك فخييله اغبره قريب درعنى توزر نكنه قريب اولان  
نسنة درو صوايچنده اولان بوسنه ده اغشر دير لر واغشر ادى كسنة يه دخى دير لر الغثره غينك خمي وثانك سكونيله  
شول توزر نكيدر كه ياشله ما بل اوله الغثره مؤنث الغثر غينك خمي وثانك سكونيله ادا نى دن اولان  
كسنة لر سفله الناس معناسنه واحدى اغشر درنته كم مرورايتدى احمر له حمر واسودله سود كى الغثره  
غينك فخي ويانك سكونى وثانك دخى فختينيله كذلك ادى معناسنه كلور وحدث شربغه كه رعاغ غثره واقع  
اولمشدر فختينيله كويا كه غير نك ياسى حذف اولمشدر ورعاغ رانك فخييله وعينين مهملتين ابله كذلك اراذل  
معناسنه درو غيره كذلك خلق برى برن چكنيوب ابقلق درومنه قولهم كانت بين القوم غيثة شديدة  
اى مداوسه بعضهم بعضا فى القتال المغثورة ميمك خمي وغينك سكونى وثانك كذلك خميله شول نسنة دركه  
عرفط وره انى كند وذن نضع ايدوب اخراج ايدر صمغ مثالنده عسل كى لذبد دراكل اولنور ولكن رايحه كرىه سى  
وارد روعر فط عينله وطاء مهملتين ابله برد بكملا واغاجك اسميدر ورمت دخى راء مهمله نك كسرى وطاء مثله ابله  
مرعاى ابلدن اولان دبكملر دندر المغثر ميمك كسرى وغينك سكونيله مغثورده لغت در ذكر اولنان صمغ معناسنه  
يعقوب حكايى اوزن المغثر ميمك خمي وغينك فخي وطاء مثله نك سكونى وميمك كسر بله شول ايرى بزدر كه  
يرمز طو قمش اوله الغدر غينك فخي ودالك سكونيله وفاسرلق ايتك يقال غدر به من الباب الاثنى العادر ترك  
وفالبدن كسنة الغدر غينك خمي ودالك فخييله بمعناه وحالت شنده ندا طر بقيه استعمال اولنان  
غدر درو فى الحديث يا غدر الست اسعى فى غدرتك وغدرتك بناء مره در غينك فخييله ومحل جمعده يال  
غدر دير لر الغدر فختينيله كچه قرا كواولمق يقال غدرت الليلة تغدر غدر من الباب الرابع اذا ظلمت وغدر ناقه

غثر

غدر

ابلدن وشاة غندين ايريلوب قالغه دخي ديرلر يقال غنمرت النافه عن الابل والشاة عن الغنم اذا تخلفت عنها وغدر  
 بركيه دخي ديرلر كه طسملوا وله وغدر كلانده وقتالده ثابت ولمغه دخي ديرلر يقال رجل بت الغدر ابن السكيت ايتدي  
 ما اثبت غدره ديرلر ما اثبتته في الغدر معناسنه وغدر شول يره ديرلر كه دلكرى ويارقلى اوله وغدر رجله وفرسه  
 دخي اطلاق اولنور قنن رجلك دبلى خصومت محلنه على الاستمرار نكلم اينسه الغديرة غينك فخي ودالك  
 كسرى ومديله ترك اولنمش ناقه الغديرة غينك فخي ودالك كسرى ابله قراكو اولان كچه الاغدار  
 همزه نك كسر بله كذلك كچه قراكو والمق يقال اغدزت الليله اذا اظلمت كذا في بعض نسخ  
 الصحاح المغدرة ميمك ضمي ودالك كسر بله قراكو كچه واغدا رچوبان سور بدن قلان قوبنى ترك ايتكه دخي ديرلر  
 المغادرة ميمك ضمي ودالك فختيله ترك ايتك الغديرة غينك فخي ودالك كسرى ومديله شول صودر كه سيلدن فالمش اوله  
 بس فعيل بمعنى مفاعل اولور غادن دن ياخود فعيل بمعنى مفعول اولور اخدم دن ياخود فعيل بمعنى فاعل اولور زيرا  
 غديرا هلنه غدر ايدر بمعنى انلردن حاجت وقتنه منقطع اولور بي بقا اولد غيچون الغدر ان غينك ضمي ودالك  
 سكونيله غديرك جمعى والغدر ضمته بله كذلك جمعى الغديرة غينك فخي ودالك كسرى ومديله باشدن اشغه ايتوب  
 صار قنن صايح كيسوم معناسنه الغدا ير غينك فختيله وهمزه نك كسر بله جمعى غندر غينك ضمي ودالك فختيله  
 وغندر غينك ودالك ضمير بله بر رجلك اسميدر الغدرة على وزن الدر حجة غضب در وكثرت غوغا وغلبه در  
 يقال سمعت لفلان غدرة وغدرة حكمى تنفيذ ايتك كرك ظلم جهندن اولسون كرك عدل جهندن اولسون  
 غشمره كبي المغدرة ميمك ضمي وغينك فخي وميمك كسر بله شول ريس در كه عشرينه حكم ايدر هر نچه دبلسد ظلمه  
 اولسون يا عدل الله اولسون وغدرة غدرمه ده لغت در كه غدرمه بر نسنه بي كوترى صاتمق در الغدرة فختيله  
 ودالك سكونيله وميمك ضميره غدرمه معناسنه در كثرت غلبه معناسنه ته كم الان مرور ايتدي الغدرة غينك  
 فخي وميمك كسرى ومديله واقع اولان اصوات يقال فلان ذو غدرة الغدرة غينك ضمي وميمك كسر بله غداره  
 لغت در كه غدارم چوق اولان صويديرلر ابو عبيدر وايتى اوزن الغرور ضمته بله در يده اولن شكندر يعنى بو كندى  
 يرلر ذر وغرور شول متاع دن يا ايديرلر كه انوكله الدنلور والدمق معناسنه ده كلور يقال غره يغره غرور من الباب  
 الاول اذا خدعه يقال ما غرك بفلان اى كيف اجترأت عليه ومن غرك من فلان اى من اوطاك عشوة منه وعشوه  
 عينك ضميره آتسه ديرلر يعنى سنى كم پان بي ايتدي كه انوك آتشنه او غردك الغر غينك فخي ابله واحدى دره منه قولهم  
 طوبت الثوب على غره اى على كسره الاول اصمعي ايتدي روبره دن روايت در كه اكابر ثوب عرض اولند قد اول ثوب  
 نظر ايدوب اى نقلاب ايتد كدن صكره اطوه على غره ديدى يعنى اولكى شكنى اوزن طى ايت ديدى الغرة غينك ضمي  
 ورائك تشديد بله شول بياض در ايك اللنه كه در همدن بيوك دروغه شربف معناسنه ده كلور يقال فلان غرة  
 قوم اى سيدهم الغر غينك ضمي ورائك فختيله غره نك جمعى يقال هم غر قومهم و غر ايك ايتد اسنده اولان اويچ  
 كچه وهر نسنه نك اولنه واكر منه غره ديرلر وعبد وجار بييد دخي غره ديرلر وفي الحديث قضى رسول الله صلى الله عليه  
 وسلم فى الجنين بغرة كوي يا كه مجموع بدن دن غره ايله تعبير اولنمشدر الا غره همزه نك وغينك فخي ابله شولات در كه  
 اللنه غره سى اوله واق معناسنه ده كلور ابيض كى الغران غينك ضمي ورائك تشديد بله جمعى بياض اولان  
 كسنيه ل يقال قوم غران واغرشربف معناسنه ده كلور الغر غينك كسر بله والغر غينك فخي ورائك كسرى ومديله  
 احوال مجرب ايتمين كسنيه غير مجرب معناسنه يقال رجل غر و غر اى ليس بمجرب قياس مجربه رامكسور اولما غدى  
 ولكن عرب مفتوح استعمال ايله كمشدر نته كم باب اده مرور ايتدي وغر كذلك مؤنثه دخي صفت اولور و غر امان  
 اوزن اولنه دخي ديرلر يقال عبس غر اذ اكان لا يفرزع اهله وغر ير الدغاغمه معين اولنه ده ديرلر يقال ناخر برك من  
 فلان اى ان يا نيك ما تغتر به وغر يخلق حسنه ده اطلاق اولنور قنن بر كسنيه بيرا ولسه او بر غره واقبل هر يره ديرلر  
 وهر يره رمز خلقه ديرلر الغرة غينك كسرى بله والغريرة كذلك غينك فخي ورائك كسرى ومديله مؤنثى بيته

غندر

غدر

غرر

الغزارة معناسنه وخره اسم دخي كلور احوال بلامك معناسنه وخره غفلت معناسنه ده كلور الغزارة غينك فتحيله  
 احوال بلامك يقال غريغزارة من الباب الثاني نقول كان ذلك في غراري وحدائي اي في غرني الاغزارة همزك  
 فتحيله غرك جمع غينك كسر بله نته كم مرور ابتدي الاغزارة همزه نك فتحى وغينك كسر بله غريرك جمع الغار الدنجي  
 كسنه غافل معناسنه الاغزارة همزه نك كسر يله الدخق نقول اغتررت يارجل واغتره اي اتاه على غرة منه يعني اكا  
 الدندي ويقال اغتر بالشئ على صيغة المجهول اي خدع به الغرر فتحتهنله خطر معناسنه در ونهى رسول الله  
 صلى الله عليه وسلم عن بيع الغرر وهو مثل بيع السمك في الماء والطير في الهواء والغرور غينك فتحيله ورائك ضميله  
 ومد بله شيطان معناسنه در ومنه قوله تعالى ولا يغرنكم بالله الغرور ووز كذلك شول دوا در كه انوكه غرغره  
 اول نورلد ودولعوق وسعوط ديد كاري كبي لدود لامك فتحيله ودالين مهملة تنله شول دوا در كه اغزك بر جانيه  
 دوكلور ولعوق لامك فتحى وعين مهملة نك ضميله شول دوا در كه دبلله بلانور وسعوط سين مهملة نك فتحى وعين  
 مهملة نك ضميله وطاء مهملة يله شول دوا در كه بور تاستنشاق اول نور الغزارة غينك كسر بله از او مخونوم قليل  
 معناسنه وغرار مقدار معناسنه دخي كلور يقال لبث فلان غرار شهر اذا مكث مقدار شهر وغرار ناقه نك سودي  
 از اولغه دخي ديرلر وفي الحدبث لا غرار في صلوة وهو ان لا يتركوعها وسجودها الغرار ان قيلحك ابي جاني در ابي  
 جاني دخي كسكين اوليحق وبالجملة هر نسنه كه كسكين اوله كسكين اولان يري انوك غراري اولورا الاغرة همزه نك  
 فتحى وغينك كسر بله جمعى وغرار عجله يد دخي ديرلر يقال اتانا على غراري على عجلة واصمعي ابتدي غرار طر بفته دخي ديرلر  
 يقال زميت ثلاثة اسهم على غرار واحد اي على طر بقة واحدة وولدت فلانة ثلاثة بنين على غراري بعضهم  
 خلف بعض وبنى القوم بيوتهم على غرار واحد وغرار شول غونيه ديرلر كه اوق تمرني انوك اوزر بنه يشلنور يقال ضرب  
 نصاله على غرار ويقال ليت اليوم غرار شهر اي مثال شهر في الطول وغرار قوش ياوريسنه اغز بله طعام ويرمكه  
 ريرلر يقال غر الطائر فرخه يغره غرارا اذا زقه ووزق زاه معجه ايله اغزله طعام ويرمكه ديرلر وغرار باب مفاعله دن  
 كذلك سودان اولمق يقال غارت الناقة اي نفرت فرفعت الدررة وفي المثل سبق درته غران يعني سود ويرمسنه منعي  
 سبقت ابتدي وغرار بازار كاسد اولغه ده ديرلر يقال غارت السوق تغار غرار اكسدت ودرت درة ديسلر نفقت  
 معناسنه اولور كه رواج ديك اولور المغار ميمك ضميله شول ناقه در كه سودي از اوله المغار ميمك فتحيله سودي از  
 اولان ناقه ل يقال نوق معار الغزارة غينك كسر بله ظروف قسمندن غرار كه ايچنه صمان قورلر جوهرى ايدر بنطن  
 ايدر كم بومعرب اوله الغرار غينك فتحى همزه نك كسر يله جمعى التعرير على وزن التكريم نفسى غره حمل ايتك يعني  
 خطر القابلك يقال غرر بنفسه تغرير التفرقة تانك فتحى وغينك كسري ورائك تشد بديله بمعناه يقال غرر بنفسه  
 تغرير او تغرة كما يقال حلل تحليلا وتحلمة وعلل تعليلا وتعللة وتغري رصينك او كديشلري ظهور ايتك دخي ديرلر  
 يقال غرت ثنيتا الغلام اذا طلعت اول ما نطلع الغرغرة غينلرك فتحى وما يبنده رانك سكونيله روحك بوغازده  
 تردد ايتسي دروي يقال الراعي يغرغر بصوته اي يردد في حلقه التغرغر فتحتهنله ورائك سكونيله ند حرج وزني ووزن  
 صوت بوغازده تردد ايتك يقال بتغرغر صوته في حلقه اي يتردد الغرغر غينلرك كسري وما يبنده رانك سكونيله  
 بيان تاوغى دجاج بري معناسنه بعضلر حبش تاوغى در ديش الغرغرة واحد ي الغرغرة غينك فتحى ورائك سكوني  
 وغين ثانيه نك كذلك ضميله انك لننه اولان غره سيدر وشريف اولان كسنه يده ديرلر يقال رجل غرغرة اي له  
 شرف الغزارة غينك فتحيله كثر معناسنه در يقال غز الشئ يغز من الباب الخامس الغزير غينك فتحى ورائك كسري  
 ومد بله چوق اولان نسنه كثر معناسنه يقال غزير معروف احسان كثر معناسنه الغزيرة غينك فتحى ورائك كسري  
 ومد بله سودي چوق دوه يقال غزت الناقة غزارة من الباب الخامس ايضا اذا كثر لبنها الغزارة غينك كسر بله غزيره نك  
 جمع الغزير غينك فتحى ورائك سكونيله اسم در ضرب مثالنه چوقلق معناسنه الغزير غينك ضمي ورائك سكونيله

غز

جمعیدر جونه جون کبی حیمک فخیله اوله ضمیمه ثانیه وجون ایضه واسوده اطلاق اولنور اضداددن در  
وحشرله حشر کبی بقال اذن حشر بفتح الحاء واذان حشر بضم الحاء وحشر لطیف وانداملودیمکدر الاغزار  
همزه نك کسر بله قومك دوه سی سودلو اولمق یقال اغزر القوم اذا غزرت ابلهم التغزیر علی وزن التکریم ابکی  
صاغنك ار اسند بر صاغنی ترك ایتمکدر سودچوق اولسون دیو و بوسوداز اولمغه باشلد قده اولور العشمرة  
غینك فخی وشپنك سکونیه دحرجه وزنی اوزن کذا فین برایش ایشلمک وسیل کلمکه دخی دیرلر بقال عشم  
السیل اذا قبل لتغشم علی وزن التدرج برنسنه بی قهرله المغه دیرلر بقال تغشم ای اخذه قهر المتغشم میم اولک  
ضمی وثانیه نك کسر بله غضبنك اولان کسنه بقال رأته متغشم ای غضبان الغضار غینك فخیله شول بالحقدر که  
حر اوله قونلو اوله الغضارة غینك فخیله دیرلک خوب اولمق طیب عیش معناسنه بقال انهم لغی غضارة من العیش  
وعدول معناسنه دخی کلور بقال غضر عنه یغضرن من الباب الثانی ای عدل عنه وحبس ومنع معناسنه ده کلور  
بقال غضره ای حبسه ومنعه المغضور میمک فخی وغینك سکونیه معبشی خوب اولان کسنه نقول بنو فلان  
مغضورون وغضروهم الله تعالی الغضراء غینك فخی وضادك سکونی والفک مدبله کذلک حسن معبشت بقال  
هم فی غضراء من العیش ای فی خصب وخیر اصمعی ایتدی اباد الله خضراء هم دیزلر بلکه اباد الله غضراء هم دیرلر  
اهلک خیرهم معناسنه وغضراء شول یا شل طیراغه دیرلر که صقر کبی لزج اوله یقال انبط فلان بره فی غضراء  
وانباط نونله وباء موحده ایله وطاء مهمله ایله قوی قازنلر صویا یرشمک العاضر ضادك کسر بله شول در بدر که  
دباغنی لطیف اوله غاضره بنی اسد دن برقیله نك اسمیدر و بنی صعصعه دن برجماعتک اسمیدر و بنی ثقفیدن  
برطایفه نك اسمیدر غضور غینك وواوک فخی وما یبند ضادك سکونیه براونک اسمیدر وغضور طی قبیله سته  
منسوب برصویک اسمیدر الغضنفر فختنبله ونونك سکونی وفانك فخیله ارسلان اسد معناسنه وغضنفر  
فرموده معناسنه دخی کلور بقال رجل غضنفر ای غلیظ الجثة الغفر غینك فخیله وفانك سکونیه ستر ایتک  
معناسنه دروغفر یار لغمق معناسنه ده کلور وغفر متاعی طرفه قومغه ده دیرلر بقال غفرت المتاع اذا جعلته  
فی الوعاء و برنسنه ییمخمل اولمق معناسنه ده کلور یقال اصبع ثوبك فانه اغفر للوسخ ووسخ سین مهمله نك فخیله  
وخاء معجمه ابله کدر دنس معناسنه ویاں او کلمغه یوز طو تشیکس از مقدر وغفر شول تو بلر در که عورتک  
بالدرنه والننه دخی اولور الغفر فختنبله لغت در غفرده یقال غفر یغفر اغفر او غفر اوچ بلد زدر میزان برچندن که  
قرانازل اولور و عورتک بالدرنه والننه اولان تویه دخی دیرلر غفرده فانك سکونیه لغت در نته کم مرور ایتدی  
وغفر بزپور وز نمکه ده دیرلر بقال غفر ثوبك یغفر غفر امن الباب الرابع الغفران غینك ضمی وفانك سکونیه غفر  
معناسنه که ستر ایتک دیک اولور الاغفیرا همزه نك وفانك کسر بله وما یبند غینك سکونیه بزپور وز نمک  
بقال اغفار الثوب اغفیرا الغفر غینك ضمی وفانك سکونیه بیان کچسنگ اوغلاغی الاغفار همزه نك فخیله جمعی  
المغفرة میمک ضمی وغینك سکونی وفانك کسر بله ذکر اولنان اوغلاغک نسى المغفرات جمعی الغفرة غینك ضمی  
وفانك سکونیه شول شیدر که انوکله برنسنه اورنلور یقال اغفر واهد الامر بغفرته ای اصلحوه بما یبغی ان یصلح  
الغفار غینك ضمیمه غفرده لغت در صاری توی معناسنه نته کم الان مرور ایتدی المغفر میمک کسر بله وفانك  
فخیله شول زدر که باش مقداری ایشلنور نقیه نك التنه کیلور الاستغفار همزه نك کسری وسپنك سکونیه  
مغفرت طلب ایتک المغفرة میمک فخی وغینك سکونی وفانك کسر بله یار لغمق بقال استغفر لذنبه واستغفر من ذنبه  
بمعنی واحد فغفر ذنبه مغفرة وغفرا وغفرا انا الاغتفار همزه نك کسری وغینك سکونیه یار لغمق بقال اغتفر ذنبه  
بمعنی غفر الغفور غینك فخیله یار لغمق الغفر ضمتنبله جمعی والغفیر کثرت معناسنه تا کید ایچون کلور  
بقال جاء و اجاء غفیرا و اجاء الغفیر و اجاء الغفیر بالمد و جم الغفیر ای جاء و اجماعتهم الشریف والوضیع ولم یخلف

عشم

غضر

غضور

غضفر

غفر



احد وكانت فيهم كثرة وبعض نسخة هين جماعفيا والجماء الغفيرة واقع اولمشدر ما عدا مذکور دکادر و ظاهر  
 بود که ثانی اصح اوله ز باب ميم ممدوده اشارت و نمشدر فقط واجمء الغفیر کلمه سی اسمدر فعل دکدر لکن  
 منصوب اولور کثرت دال اولان مصدر لکی کقولک جاوئی جمیعاً و قاطبة و طر او کافه و جماعیه الف لام داخل  
 قلد بلر عرک کلمه سنه داخل قلد قلدی کبی اور دوها العرک دبد کلدی قولارنده و عرک جمیعاً معناسنه در دوه بی  
 صویه کتور دبلر جمیعاً دیک اولور الغفیرة غینک فخی و فانک کسری و مدبله ر لغمق طبیعنی یقال ما فیهم غفیرة  
 ای لا یغفرون ذنباً لاحد الغفار غینک کسر بله شول بزبان سیدر که عوزنلر باسنه اور تر لر یا غدن  
 صقند قلدی مجون که چک دید کلدی بزک التند اولور الغفارة غینک کسر بله شول بلود در که اخر بلودک دونده  
 اوله و غفار شول سختیان یان سیدر که یایک طونجنه وضع ایدر لکیر شه ضررا بئسون دیو بنو غفار غینک  
 کسری و فانک تخفیفیه کنانه دن بر قوم در که ابو ذر غفار بنک جماعتیدر المغفور ميمک ضمی و غینک سکونی و فانک  
 کذلک ضمیه شول صمغ کبی سنه در که دیکنلو انجیدن ظاهر اولور وانی لذبذ اولد غچون اکل ایدر لروا کا مغثور  
 دخی دیر لر غین معجمه و ثناء مثلثة ابله المغفر ميمک کسری و غینک سکونی و فانک فخیله بمعناه کا بلغثرفی روایة  
 الکسانی الاغفار همزه نیک کسر بله دیکنلو و اجاج صمغ و یرمک بقال اغفر الرمث اذا خرجت مغافیره یعنی صمغی  
 ظهورا یتسه و صمغک ظهوری کوز ایامنده رمثک پیراخی ضرر مغه باشد قد اولور یقال ما احسن مغافیر هذا  
 الرمث التغمفر فختینله و غینک سکونی و فانک ضمیه و التغمفر فختینله و فانک ضمی و تشدید بله بونلرک ایکسید  
 مغفور دیوشر مک معناسنه در شول کسنه که مغفور استعمال ایتدی فعلنده تغمفر دبدی و شول کسنه که  
 مغفر استعمال ایتدی ميمک کسر بله فعلنده تغمفر دبدی و کاه اولور که مغفور عشرده و تمامه و طلمحه  
 و بونلر دن غیری اشجار ده دخی اولور الغمر غینک فخی و ميمک سکونیله چوق صویه دیر لر یقال عمره الماء یغمره من الباب  
 الاول اذا علاه و منه قیل للرجل عمره القوم اذا علوه شرفاً و غیراً و اتهد دخی دیر لر حواد معناسنه و غیر الخلق دیر لر خاء  
 معجمه ابله و غیر الرداء دیر لر سخی معناسنه و بحر عظیم معناسنه ده کلور الغمار غینک کسر بله و الغمور ضمینله  
 جمیلر در اسخیا معناسنه بقال هومن قوم غمار و غمور عظیم الماء اولان بحر لر معناسنه ده کلور بقال بحار غمار و غمور  
 الغمورة ضمینله کثرة ما معناسنه در یقال ما لشد غمورة هذا النهر الغمرة غینک فخی و ميمک سکونیله قائلق شدت  
 معناسنه و عمره صونک و خلقت از دحامنه دخی دیر لر الغمار غینک کسر بله از دحام معناسنه اولان عمره نیک  
 جمیدر بقال دخلت فی غمار الناس ای فی کثرتهم غینک کسر بله و ضمیه لغت در الغمر غینک ضمی و ميمک فخیله  
 کذلک عمره نیک جمعی شدن لر معناسنه نوبتله نوب کبی الغمرات فختینله جمعدر کذلک شد اید معناسنه بقال  
 غمرات الموت ای شد ابله الغمر غینک ضمی و ميمک فخیله کوچک قدح التغمرفختینله و ميمک ضمی و تشدید بله  
 طوبیحه ایچامک غمردن ما خود در قدح صغیره معناسنه الغمر غینک ضمی و ميمک سکونیله و ميمک ضمیه دخی  
 لغت در شول کسنه در که اموری تجر به ایشا مش اوله بقال رجلی عمر و غیراً الامار همزه نیک فخیله عمرک جمعی الغمرة  
 غینک ضمیه مؤنثی امور تجر به ایشین عورت معناسنه الغمارة غینک فخیله احوال تجر به ایشه مک یقال عمر یغمر  
 غمارة من الباب الخامس المغمر ميم اولک ضمی و ميم ثانیه نیک فخی و تشدید بله کذلک امور تجر به ایشین کسنه المغامرة  
 ميم اولک ضمی و ثانیه نیک فخیله اولومی قایر میوب مقانله و جنک ایدشک یقال غامره اذا باطشه و قانله  
 ولم یبال الموت و بطش طاء مهمله و شین معجمه ابله قونله یا بشمغه دیر لر المغامر ميم اولک ضمی و ميم ثانیه نیک  
 کسر بله شول کسنه در که محل مهلاکیه داخل اوله الغمرة غینک ضمی و ميمک سکونیله شول  
 طلا در که ورسدن اتخا اولنور و ورس زعفران دیر لر و برصاری بویایه دخی دیر لر التغمیر علی وزن التکریم ذکر  
 اولنان طلائی سورنک یقال غمرت المرأة وجهها تغمیر ای طلته به وجهها لیصفولونها التغمرفختینله و ميمک

غمر

ضمی و تشدید به بمعناه الغمر غینک کسری و میم سکونیه صوصا مق عطش معناسنه و غیر کذاک حقه  
و حسه دیرلر الغمر فتحته به کین بغلق یقال غمر صدن بغمر غمر او غمر من الباب الرابع و غمرات رایحه سنه و بالق  
رایحه سنه دخی دیرلر یقال غمرت یدی من اللحم الغمره غینک فتحی و میم کسر به اندن یا خود با لقدن رایحه  
بغلین نسنه یقال غمرت یدی فهی غمره کما نقول من السهک سهکة و منه مندبل الغمر یا غلق معناسنه الغامر  
میم کسر به معمر او لما ینیر عامر ک مقابلیدر بعضیلر ابتدی عامر اکما ینیر در زراعته متحمل ایکن و عامر  
دب دیرلر زیرا کاصو چقوب ستر ایدر پس بوفاعل اولور مفعول معناسنه کقولهم سرکاتم و ماء دافق فاعل وزنی  
اوزن بنا اولندی تا که عامر اکا مقابل دوسته و شول یرکه اکاصو ایرشما یوب موات ارض قبیلندن اوله اکا عامر  
دیرلر الغمیر غینک فتحی و میم کسر به و مدبه شول یا شول اوت در که قور چش او تک التندن ظهور ایدر الانعام  
همزه نک کسر به صویطالمق انعماس معناسنه الغور غینک فتحی و واک سکونیه هر نسنه نک دینه دیرلر قعر  
معناسنه یقال فلان بعید الغور و غور دوزیره دخی دیرلر ارض مطمئننه معناسنه و غور نهامه به وینه قریب  
اولان یرلر دیرلر و غور یره باتان صویه ده دیرلر یقال ماء غور مصدر له صفتلندی درهم ضرب و ماء سبک و اذن  
حشر دبدکاری کی و سبک سین مهمله ابله دو کلمش دیکد رنته کم حشر حاء مهمله و شین معجه ابله لطیف  
و موزون دیکد و غور دیت و یرمک معناسنه ده کلور یقال غارنی الرجل بغورنی اذا واک من الیدیه و بغیرنی  
دخی لغت در و صوار مق معناسنه ده کلور یقال غارهم الله بطر یغیرهم و بغورهم ای سقا هم و یقال اللهم غرنا  
منک بخیر و غرنا و فر ابندی غار الغیث الارض بغیرها دیرلر سقاها معناسنه و غارنا بخیر دیرلر اعطانا خیرا  
معناسنه و غور کوند زاسی اولغه ده دیرلر یقال غار النهار ای اشد حره و نفع و یرمکه ده دیرلر یقال اللهم غرنا  
منک بخیر ای اغثناب و بغیر دخی لغت در و غور بز نسنه نک نها پننه یرمکه دخی دیرلر یقال غار یغور غور ای ای  
الغور و لا یقال اغار و غور صویره طالمغه دخی دیرلر یقال غار الماء غور ای سفلی فی الارض و غور کوز چوقور  
اولغه ده دیرلر یقال غارت عینه تغور غور او کون طولونغه ده دیرلر یقال غارت الشمس تغور غور الغور  
علی وزن الدخول صویره بتمق یقال غار الماء یغور غور او کوز یجر و بئغه ده دیرلر یقال غارت عینه تغور غور  
اذا دخلت فی الرأس و غارت تغار لعة فیه ابضا و کون بئغه دخی دیرلر یقال غارت الشمس غور اذا غربت الغیار  
غینک کسر به کذاک کون بتمق یقال غارت الشمس غیار الغار شول اودر که طاغده قیادن کسر له کفف معناسنه و غار  
عسکره دخی دیرلر چش معناسنه و دفته اغار جند دخی غار دیرلر و منه دهن الغار و غار رستک معناسنه ده کلور غیرت  
کی الغیران غینک کسری و مدبه جمعی المغار میم فتحیه و المغارة کذاک میم فتحیه کهف معناسنه در و کاه اولور  
اهولر بتاغنه ده مغار دیرلر مکانس معناسنه الغور غینک ضمی و واک فتحی و یانک سکونیه غارک تصغیرنی در  
و فی المثل عسی الغور یابو سا الصمی ابتدی بومثاک اصلی بودر که بر معان نک ایچنده خبلی کسنه ساکن ایکن معان  
اوزر لرنه یقلدی یا خود انلرک اوزر بنه عد و کلوب جمله سن قتل ابتدی پس بومثال اولدی هر نسنه ده که  
انوک اخری شر اوله ابن الکلبی ابتدی غور یر معروف صویک ادبدر که کلب قبیله سنه منسوب در و بومثالی زبانم  
عورت نکلم ابتدی شول دمه که قصیر اللحمی نام کسنه دوه لر به طوغری بولی قوبوب ذکر اولنان صوی  
طوتوب خلاف ستمه کندی الغاران غارک نثیه سی و بطنله فرج معناسنه ده کلور یقال النقی الغاران ای الجیشان  
الغار قشول بلو کدر که غارت ایدی اوله و غارت بصقن اینک معناسنه ده اسمدر اغاردن و غارت ایپ بوکمه دخی  
دیرلر یقال جبل شدید الغارة ای شدید القتل الاغارة همزه نک کسر به بصقن اینک یقال غار علی العدو بغیر  
اغارة و اغارة ایپ بوکمه ده دیرلر نقول اغرت الجبل اذا قتلته و اغار بر کسنه زوجه سی اوزر بنه اولمکه ده دیرلر یقال  
اغار فلان اهله ای تزوج علیها ابو عبیدر و ابی اوزر و اغار سرعت اینکه ده دیرلر و کانا بوقولون اشرق تبیر

غور

کما نغیر ای نسرع للخر و نیمیر ناء مثلثه ابله برطاغک اسمیدر مکة مشرفه ده و اغان سکر تمکه ده دیرلر ومنه  
 قولهم اغار اغارة الثعلب اذا اسرع و دفع في عد و هو والد فغ في العد و سکرتمه ده سرعت ایتنه دن عبار ندر  
 التغویر علی وزن التکریم بر نسنه نک اخر یننه بتمک بقال غور ناوغرنا یعنی و تغویر قیلوله ایتکه دخی دیرلر بقال  
 غور و ای انزلوا للقائه الغائرة و ابو عمید ایتدی قایلله یه غائر دیرلر و قایلله قیلوله معناسنه در که او یله وقتنه  
 او یقندن عبارت در المغار میمک ضمیلله غارت ایتک بقال اغار اغارة و مغار المغاورة میمک ضمی و و اوک فخیله  
 كذلك غارت ایتک بقال غاور هم مغاورة المغوار میمک کسر یله مقانله ایدی می بقال ر جل مغوار ای مقائل  
 المغاور میمک فخی و و اوک کسری و مد یله مقانله ایدی می جماعت بقال قوم مغا ویر المغیره میمک ضمی و غینک  
 کسری و مد یله كذلك غارت ایدی می جماعت بقال خیل مغیره و مغیره برر جاک اسمیدر و کاه او او ر که  
 میمی مکسور ایدر لر نته کم منن و منن دیرلر میمک ضمی و کسریله و منن بدر ایجه اولان نسنه یه دیرلر  
 المغیره میمک ضمی و غینک کسری و یانک تشدید یله سباییه دن بر صنفد ر که مغیره بن سعیدک منسوبد ر  
 الاستغارة همزة نک کسری و سینک سکون یله سمرک یقال استغاری سمن و دخل فیہ الشحم و استغان چمان  
 بیویب ششمکه ده دیرلر التغاور قوم بر یننه غارت ایتک بقال تغاور القوم اذا اغار بعضهم علی بعض  
 الغیره غینک کسر یله و مد یله بغد ای طعام معناسنه و غیره نفع و یرمک و دیت ادا ایتک معناسنه دخی اسم کلور  
 و مهد یله و صر احد غیره بی خروار ابله تفسیر ایتشد ر ظاهر بودر که بغد ای یوکی مراد در اما صحاحدن فهم  
 اولنن غیره مطلقا عامدن عبارت اوله در الغیر غینک کسری و یانک فخیله غیره کلمه سنک جمعیدر و بعضیلر  
 ایتدی غیر یانک فخیله واحد در عنب کی جمعی الاغیار در همزه نک فخیله غیر کند لک اسمدر تغییر معناسنه  
 الغیار غینک کسر یله نفع و یرمک بقال غار اهله یغیر هم غیار اذا مارهم و نفعهم و غیار دکش ایتکه دخی دیرلر  
 التغيير علی وزن التکریم بر نسنه بی بر حالدن بر حاله دوندر مک و یوکلرن اهل سفر اصلاح ایتکه ده تغییر دیرلر  
 بقال نزل القوم یغیرون ای صاحبون الرجال و رجال رحاک جمعیدر حاء مهمله ابله یوکه معناسنه التغیر فختینله  
 و یانک ضمی و تشدید یله بر حالدن بر حاله دوک بقال غیر ته فتغیر الغیر و الغیره غینک فخی و یانک سکون یله  
 مصد ر لر در بر کسنه عرضنه خلل و یرر یردن احتراز ایتک معناسنه بقال غار الرجل علی اهله یغار  
 غیرا و غیره من الباب الرابع الغیور غینک فخی و یانک ضمیلله و الغیران غینک فخی و یانک سکون یله  
 غیرت ایدی می معناسنه و مؤنثه دخی غیور دیرلر بقال امرأة غیور و نسوه غیر الغیر ضمیتنله غیورک جمعی الغیاری  
 غینک فخی و الفک قصر یله و الغیاری غینک ضمی و الفک قصر یله غیر انک جمعی و غیاری غینک فخیله غیر ایچون  
 دخی جمع کلور مؤنث صیغه سندن الف مقصوره ابله المغیار میمک کسری و غینک سکون یله غیر نلو کسنه المغاییر  
 فختینله مغیارک جمعیدر الغیری غینک فخی و الفک قصر یله غیر نلو عورت المغیره میمک فخیله و غینک  
 کسری و مد یله و المغیوره میمک فخی و غینک سکون یله و یانک ضمیلله صوار بلش یرارض مسقیه  
 معناسنه المغایره میمک ضمی و یانک فخیله مبادلله یله بیع اید شیمک بقال غایت الرجل مغایره ای عارضته  
 بالبیع و بادلته التغایرتانک فخی و یانک ضمیلله برقا چ نسنه بر یننه مخالف اولق بقال تغایرت الاشیاء  
 اذا اختلفت غیر غینک فخی و یانک سکون یله سوی معناسنه در الاغیار همزه نک فخی و غینک سکون یله  
 جمعی در و غیر بر کلمه در که انوکله بر کلمه صفتلنور و کاه اولور استثنایچون دخی استعما اولنور صفت  
 واقع اولدقده ما قبلنک اعرابنه تابع اولور و استثنایچون اولدغی وقتنه اولدن صکره اولان کلمه نک  
 اعرابیلله معرب اولور و بونک و جهی بودر که غیر اصلننه صفت ایچون در استثنایچون اولمی  
 عارضدر فر ایتدی بی اسدک و قضایه نک بعضی غیری منسوب ایدر لر الا معناسنه اولدقده کسری

غیر

کلام کند و دن اول تمام اولسون کرك اولماسون ماجاءنی غيرك وما جاءنی من احد غيرك دير لر غيرك انتصا بيله  
وكاه اولور كه غير لا معناسنه اولور پس بومعنايا اولد قده حالت اوزن منصوب اولور كقوله تعالى فمن اضطر  
غير باع ولا عاد فمن اضطر خائفا لا باغيا معناسنه وكذلك قوله تعالى غيرنا ظرين اناه وقوله تعالى غير محلي الصيد  
فصل الفاء الفأ فانك فتحي وهمزه نك سكونيله پچان دبد كرى جانور حك موش معناسنه الفأرة كذلك  
فانك فتحي وهمزه نك سكونيله واحدى وفأن برجنس بله دير لر كه طوارك بلكنه عارض اولور قجن يابشلوب  
صقلسه طاغلور الفئر فانك فتحي وهمزه نك كسر بله فان سى چوق يرقال مكان فئر اى كثر الفأر  
المفأرة ميمك فتحي وفانك سكونى وهمزه نك كذلك فتحيله فان لوير فارة المسك فابله والفاء بلاهمزه كوبيك  
مشكى نافه مشك معناسنه فارة الابل دوه دن كلن رايحه طيبه دركه اول تازه اوت اونليوب ر عناق چكلر  
بيوب صوي اچوب عودت ايتد كه بد ننه رطوبت كلوب اول رطوبتدن حاصل اولان رايحه طيبه در الفئر  
فانك فتحي وتانك سكونيله ضعف وانك سارد ر و فئر حق تعالينك رسوللرندن ايكى رسولك ما بيننه دخى  
دير لر الفئر و ضمتنيله كذلك ضعيف اولمق معناسنه يقال فئر الحرو غيره بفئر فتورا التفتير على وزن التكرم  
ضعيف ايتك يقال فئر الله تفتيرا الفأرتانك كسر بله ضعيف اولان نسنه و طرف فائر شول نظره دير لر كه  
كسكين اولميه يعنى رويى سريع اولميه الفئر فانك كسرى وتانك سكونيله باش پرماغيله شهادت پرماغك  
ما بينى در اچق طونلدى حينه و فئر بعورنك اسمى دخى كلور الفئر بن فانك كسرى وتانك فتحي و رانك كسرى بله  
واخر ننه نون جمعه بلار و افتلر معناسنه دواهى كى وفانك ضمى دخى لغت در الفا ثور كفوروزنى اوزن شول  
خوان در كه يعنى بيوك طبع در كه اق مر مردن ايدر لر و مر مره شبيه اولان نسنه دن ايدر لر چينى كى مثلا يقال هم  
على فائور واحد اى على ما بدة واحدة و فائور بر موضعك اسمى دخى كلور الفئر فانك فتحي و حيمك سكونيله  
صواقمق يقال فجرت الماء افجره من الباب الاول فجر او فجر كجه نك اخر ننه شول بياض لقدر كه كجه نك اولنده  
اولان شفقه مقابلدر الان فجار همزه نك كسرى ونونك سكونيله صواقمق يقال فجرت الماء فان فجر التفجير  
على وزن التكرم كذلك صواقمق نكثير اچون تشد بد اولن شدر التفجير فتحتنيله و حيمك ضمى و تشد بد بله  
كذلك صواقمق يقال فجرت ففتجر الفجرة فانك ضمى و حيمك سكونيله صواچلدغى ير المفاجر صواچرين موضعلر  
يقال مفاجر الوادى لما يرفض اليه السيل و ارفضاض فابله وضاد معجه ابله صواچره مغه دير لر المنفجر ميمك ضمى  
و حيمك فتحيله قوم ايجنده اولان يول طريق رمل معناسنه الافجار همزه نك كسرى بله فجره داخل اولمق ننه كم  
صباح صبحه داخل اولمق دروفى كلام بعضهم كنت اهل اذا سمعت و ارحل اذا فجرت يعنى سحر وقتنه داخل اولد قده  
قوزدم و فجر وقتنه داخل اولد قده كوچردم الفجار فانك كسر بله هر بده اولان و غراش كونلرندن بركونك اسميدر  
و بومقوله كونلر دورت كره واقع اولمشدى قریش و كنانه ابله قيس عيلان بيننه و هر يمت قيس اوزرينه واقع  
اولمشدى و قریش طائغه سى بوكونه فجار دبد كلر بنه باعث بودر كه اشهر حرمه واقع اولمشدى كه اشهر حرم  
رجب و ذى القعدة و ذى الحجة و محرّم در وقتا كه قریش طائغه سندن انده مقانله واقع اولدى قد فجر نادب بلر  
بناء على ذلك اكا فجار دبو نسميه اولندى الفجر و ضمتنيله فسق ايتك يقال فجر فجور او كذب ايتك معناسنه ده  
كلور و بونك اصلى ميلدن در و فاجر ما بل معناسنه در الفجر فتحتنيله كرم در و خير و احسانه ما بل اولمق در  
فجار فانك فتحي و رانك كسرى او زن بنا سيله قطام كى فجور معناسنه در معرفه در و عورته دخى محل شهره  
يا فجار دير لر يا فجرة معناسنه الفئر فانك فتحي و خانك سكونيله اولونمق الافجار همزه نك وتانك كسر بله بمعناه  
و چكش نسنه لرى دخى عدايتك فخر و افتخار دير لر الفئر فتحتنيله فخر معناسنه لغت در نهر ابله نهر كى يقال  
فخر بفخر من الباب الثالث و افتخر بفخر التفاخر تانك فتحي و خانك ضميله بر يچه كسنه برى بر يچه

فأر

فئر

فئر

فئر

فئر

فئر

اولو لائق بقال ثفاخر القوم الفخیر فانك فخی و خانك كسرى ومديله شول كسنه در كه سكا اولولنه  
 بونك نظیری خصیم در كه سكا خصومت بدن كسنه یه دیرل الفخیر فانك كسرى و خانك دخی كسرى وتشد بدبله  
 فخری كثیر اولان كسنه سكری كه كثیر السكر اولنه دیرل الفخر فختینله و خانك ضمی وتشد بدبله تعظم  
 وتكبر معناسنه در بقال فلان متفخر ومتفجس ای متكبر و فخر فایله و حمله وسین مهمله ابله تكبر معناسنه در  
 الفاخر میك ضمی و خانك فخیله بر كسنه ابله طرفیندن اولولق شفق و باب مغالبه دن فاخرت الرجل فخرته  
 افخره فخر ادرسن قچن سن اندن بابا وانه جهتندن اكرم اولسك ابن السكیت روایی اوزن الاتخار همزه نك كسرى  
 و فانك سكونیه بر كسنه بی بر كسنه نك اوزرینه تفضیل ایتمك بقال فخرته علی فلان اذ افضلته علیه فی الفخر  
 التفخیر علی وزن التكریم بمعناه بقال فخرته علیه تفخیر او بودخی ابن السكیت روایی در المفخرة میك فخی و فانك  
 سكونی و خانك فخیله و المفخرة خانك ضمیله لغت در كذا صفت حمیده ده مكرمت معناسنه الفخر فانك فخی  
 و خانك ضمیله ذكری بیوك اولان ت و اوزدی سوك و بودا قلمی قال اولان خر ما اغاجنه دخی فخور دیرل و اصمی  
 ایندی فخور همه سی بیوك اولوب همه نك دلكری كوچوك اولان ناقه یه دخی دیرل الفخر فانك فخی و خانك  
 تشد بدبله با یلقدن اولان چناق و چوملك خرف معناسنه الفاخر خانك كسریله خوب اولان نسنه و فاخر  
 شول خرما یه دیرل كه دانه سی بیوك اولوب چكردی اولیه الفاخور علی وزن الكافور قوان خچكی دبدكری  
 معروف چچكدر بوی مادران معناسنه الفناخرة فانك ضمیله و خانك كسریله شول عورت در كه یوالغله  
 یوریه طوغری یوریکه قدرتی اولما دغندن الفدر فانك كسری و دالك سكونیه بر بیان ات در كه بریره جمع اولمش  
 اوله الفادر دالك كسریله شول بیان كچیسى در كه یا شلوا اوله مسن معناسنه و بعضیلر ایندی جته سی عظیم  
 اوله وفادر جماعه سست اولان ار كه دخی دیرل الفوادرجمی الفدور فانك فخی و دالك ضمیله كذا بیان كچیسى  
 معناسنه و بومقامه صاحب صراح فادری و قدوری بحیر ابله نفسیرا تمشدر مناسب دكلدرز بر انجیر مطلقا  
 صید معناسنه در الفدر فانك ضمی و دالك سكونیه و الفدر ضمتینله فدورك جمعیدر ذكر اولمان اه زن بیان  
 كچیسى معناسنه المفدرة میك و دالك فخی و فانك سكونیه ذكر اولمان كچیلری چوق اولان یر الفدور ضمتینله  
 ار كك دیشیه و ارمه ده سست اولق بقال فدر الفحل یقدر فدور امن الباب الثانی اذ اجفر و عدل عن الضراب  
 و جفور ضمتینله حمله و فایله و راء مهمله ابله ار كك دیشیه چوق و ارمه ده سست اولوب عدول ایتمك الفدر  
 فانك فخی و دالك كسریله احمق معناسنه در الفند یر فانك كسری و نونك سكونی و دالك كسری و مدبله شول  
 عظیم قیادركه طابع یا شندن اشاعه و شمش اوله الفند یرة فانك كسری و نونك سكونی و دالك كسری و مدبله  
 معناه الفراف فانك كسریله قاجق بقال فریفر فرارا من الباب الثانی اذ اهرب الافرار همزه نك كسریله قاجر مت  
 بقال افره غیره و افرار دوم قولن دیشلرن بر قغه دخی دیرل بقال افرت لابل للاثاء اذ اذ هبت رواجهها و طلع غیرها  
 و اثاء مثلثه ابله او ك دیشلرن بر قغه دیرل الفرفوز فانك فخی و زانك ضمیله شول عورت در كه محل نهمتندن  
 پرهیز ایدر اوله الفرف فانك فخیله پرهیز اوزن اولان كسنه بونك تشیه و جمع و مؤنث برابر اولور و فی الحدیث  
 هذان فر قریش افلارد علی قریش فرها و كاه اولور كه فر قرك جمع اولور قاجچیلر معناسنه ركب له  
 ركب صاحبله محب كبی و فراتك دیشنه بقمغه دخی دیرل بقال فررت الفرس افره فرامن الباب الاول اذ  
 نظرت الی اسنانه و بر نسنه دن محث ایتمكه دخی دیرل بقال فررت عن الامر اذ بحث عنه التفارتانك فخیله قاجشوق  
 بقال القوم تفاروا اذا نهار بوا الافترار همزه نك كسریله كوركن دیشلری اچلمق بقال افتر  
 فلان ضاحكا اذا ابد السنانه الفرة فانك ضمیله اسپنك اولی ابتداء حر معناسنه بعضیلر ایندی اسپنك  
 شیدندر الافرة همزه نك و فانك ضمیله و الافرة همزه نك فخی و فانك ضمیله كذا ابتداء حر معناسنه در

فدر

فرفه

کسانی را و بی اوزن المفر میمک کسری و فانک فخیله شول ات در که انوک اوزرینه بنوب قاچغه صاح اوله  
المفر میمک و فانک فخیله قاچق فرار معناسنه و منه قوله تعالی این المفر المفر میمک فخی و فانک کسری بله موضع فرار  
معناسنه در الفریر فانک فخی و رانک کسری و مدبله عرب طابغه سندن بر جماعت در و فریر بیان صغرینک  
یاور یسنه دخی دیرلر الفریر فانک ضمیمه کذلک یبانی اولان صغریک یاور یسنه دیرلر فریر بله فرار بو معنیده  
طویله طوال کبی در بعضیلمر ایتدی فرار فانک ضمیمه فریرک جمعیدر ابو عبیده ایتدی جمع فعل و زنی اوزن  
همین بر قاچ کلمه کلشدر و انلرک بری فرار در و فی المثل زوال فرار استجهل الفریر یعنی قجن ولد بقروحتی رسید  
اولوب دیشی اینکلر اوزرینه صخره مغه با شلسه نار سیده اولانلر دخی انی کوروب صخره مغه با شلر و فرار بر  
حیونلک دیشنی یوقلیوب امتحان ایتکه ده دیرلر بقال ان الجواد عینه فراره و گاه اولور که فانی مفتوح دخی  
ابدیرلر یعنی یوکرک انی کورمک دخی کفایت ایدر نظر دن معلوم در دپشن کورمک یعنی امتحان ایتک لازم دکادر  
الفریره دحرجه وزنی اوزن تحریک ایتک هر هره کبی در و زنا و معنی بقال فر فرت الشی اذا حرکت و فر فرات  
لجامنک دماغن دیشنه اوروب با شن تحریک ایتکه ده دیرلر و بعضیلمر بونی امرء القیسک شعر نده قافله دخی  
روایت قلدیلمر و فر فره پنجه کلکه دخی دیرلر خفت معناسنه الفر فرور فالرک ضمی و ما یبندن رانک سکونیه بر قوشک  
اسمیدر الفر فرار فانک فخی و رانک سکونیه بر اغاجک اسمیدر که ابنوس کبی سیاه در محکم در رایحه طیبه سی  
وارد در کذا فی بعض نسخ الصحاح الفر فرار فانک کسری و زانک سکونیه قیون سور یسندن بر قطعه در و ابو زید  
ایتدی فرارون عدد دن قرقه وارنجه اولان قیون ابو عبیدر روایت ایتدی و کی اوزره و فریر بر قبیله نکه بابا سیدر  
تیم دن که اول سعد بن زید مناة بن تیم در و فریر انوک لقبی در لقبی فریر اولد غنک وجهی بودر که موسم  
حجه کچی سور یسیله واروب یغما ایتدر دکه من اخذ منها واحدة فهی له و لایؤخذ منها فر زید بدی که فریر  
ایکی یه و ابکی دن زیاده یه اطلاق اولنور و ابو عبیدر ایتدی فریر او غلاغک اسمیدر جدی معناسنه و بونک ابله  
مثل ضرب اولنوب لا ایتک معزی الفریر دیشدر بن سکا اصلا کلام دیک محلنده و معزی میمک کسری  
و الفک قصر بله کچی معناسنه در پس معنی لا ایتک حتی تجمع صفة المعزیه و الفریره دیک اولور بونلر خود جمع  
اولمق محالدر الفریر فانک فخی و زانک سکونیه بیزک ایرلوب یرنلسی در و فریر برنسه بی یار مغه دخی دیرلر بقال  
فریرت الشی من الباب الاول اذا صدعته التفزیر فختینله و زانک ضمی و تشد بدبله کذلک بزاسکیوب برنلق  
بقال تفزیر الثوب اذا قطع و بلی الفازر و اسع یول بقال طریق فزایر و اسع الفریر فختینله بوکری اولمق کوز  
ولمق معناسنه بقال بر فریرای حدب الافزیر همزه نکه فخی و فانک سکونیه و زانک کذلک فخیله بر قه سی بوکری  
اولان کسنه کوز یشت معناسنه المفرور میمک فخی و فانک سکونیه کذلک بوکری اولان کسنه فراره  
فانک فخیله بر قبیله نکه بابا سی ایدر عطفان دن که اول فراره بن ذبیان بن بغیض بن عطفان در الفسر فانک فخی  
و سبنک سکونیه بیان در کشف معناسنه بقال فسرت الشی افسره فسر امن الباب الثانی و فسر طیبیک صوتیه  
بقماسنه دخی دیرلر التفسیره تانک فخی و فانک سکونی و سبنک کسر بله بعناه و جوهری ایدر بن مز بووی  
کلام مولدظن ایدرم التفسیر علی وزن التکریم بعناه لاستفسار همزه نکه و تانک کسری و فایبنده سبنک  
سکونیه برنسنه بی بلمک طلب ایتک بقال استفسر ته کذا ای سألته ان یفسره لی الافطار همزه نکه کسر بله صائیم  
اولان کسنه او رجن اچمق بقال افطر الصائم الفطر فانک کسری و طانک سکونیه اسمدر اوزر اچمق معناسنه  
و فطر مفر معناسنه دخی کلور بقال رجل فطر و قوم فطرای مفطرون و بو اصلنده مصدر اولد غنه بناء مفردی  
و جمعی بکسان اولمشدر التفطیر علی وزن التکریم بر کسنه بر کسنه نکه او رجن بو زدر مق یقال فطرته انا فطیرا  
المفطر میمک ضمی و فانک سکونی و طانک کسر یله او رجن اچن کسنه بقال رجل مفطر المفطرون جمعی

فر

فسر

فطر

بقال



يقال قوم مفطرون المفاطير ميمك فختي وطانك كسرى ومدبلة كذلك جمعي يقال قوم مفاطير مثل موسر  
 ومياسير وموسر غنى معناسنه در الفطور فانك فختي وطانك ضميلة والفطورى كذلك فانك فختي واخرنه يانك  
 تشد بدبلة شول نسنه در كه انوكه اورج اچارلر واخرينه ياه نسبت داخل قلد بلر كوي يا كه شئ كندى نفسنه  
 نسبت قلد بلر الفطر فانك ضميلة وطانك سكونيله خمير كليله يوغر لماق يقال فطرت المرأة العجين حتى اسنمان  
 فيه الفطر وفطر كذلك برجنس منتردر كه بيوك اولوب بياض اولور الفطرة كذلك فانك ضمى وطانك  
 سكونيله واحدى الفطرة فانك كسرى وطانك سكونيله يراد لشدر الفطر فانك فختي وطانك سكونيله  
 يرتقى يقال فطره يفطره فطر اذا خلقه من الباب الاول وفطر برنسنه يي يارمغه دخي ديرلر وفطر برنسنه يي  
 ابتدادن ايجاد ايمكه ده ديرلر ابن عباس ايتدى فاطر السموات والارض معناسى نابد وكن بلمدم تا كه بكي  
 اعرابى خصوصت ابدرك كلكه برى ايتدى انا فطر نهايعنى انى ابتد ابن ايتدم غيرى ايتدى دبتدى وفطر ناقه يي باش  
 يرمغيله وشهادت يرمغيله صاعق وفطر خمير كان بولمغه توقف اتمامك تقول فطرت العجين افطره فطر اذا  
 اجملته عن ادراكه الانفطار همزه نك كسرى ونونك سكونيله يارلمق يقال فطرته فانقطر منه فولههم فطرته  
 البعير اذا طلع الفاطر طانك كسرى بلة شول دوه در كه ازيسنى يارمش اوله يقال بعير فاطر التفطر فختبيله وطانك  
 ضمى وتشد بدبلة يارلمق يقال تفطر الشئ اذا تشقق الفطر فانك ضميلة فليجده اولان يارق يقال سيف فيه فطار  
 اى تشقق الفطير فانك فختي وطانك كسرى ومدبلة خمير كان بولمق خمير اولماق پس فطير خميرك مقابلى  
 اولور وهر نسنه كه انوك كاله اير مسنه توقف اولميه اول فطير اولور يقال اياك والراى الفطير وفطير تازه  
 معناسنه ده كور تقول عندى خمير وخبس فطير اى طرى وخبس حاء مهمله ويا مشاة تحتانيله وسين  
 مهمله ابله برطعامدر كه خرم ابله وكره يا غيله وكشكله اولور الفغر فانك فختي وغينك سكونيله اغزى اچمق يقال  
 فغرفاه من الباب الثالث اى فخته واغز اچمغه دخي ديرلر يقال فغرفوه اى انفتح يتعدى ولا يتعدى الافغار همزه نك  
 كسرى بلة وفانك سكونيله ثيابلدى يوكسك كورنك يقال اغفر النجم وبقوش كونلر نه اولور زير اثيريا وسط سمايه  
 كلكه كانظر ابدن كسنه اغزن اچار الفاغرة غينك كسرى بلة طيب قسمندن در كه اول نيلوفر هندی كوكى در  
 الانفغار همزه نك كسرى ونونك سكونيله چچك اچمق يقال انغفر النور اذا انفتح ونور نونك فختيله وواوك  
 سكونيله چچك معناسينه در المفغرة ميمك فختي وفانك سكونيله وغينك كذلك فختيله واسع اولان يربقال  
 هذه مفغرة اى ارض واسعة الفقارة فانك فختيله ارقه كيمك بردانسى الفقار فانك فختيله كذلك ارقه ككلى  
 او كورخه معناسنه ذوالفقار فانك فختيله نينك صلى الله عليه وسلم قايحك اسيدر الفقرة فانك كسرى  
 وقافك سكونيله فقاره معناسنه در كه ارقه كيمكى ديك اولور الفقرات توفك كسرى وقافك سكونيله  
 والفقرات فانك كسرى وقافك فختيله والفقرات كسرى بيله والفقرات كسرى وقافك فختيله بونلر ك جمله سى  
 فقره نك جمعي در و برقصيده نك ايجنده اولان ايمانك احسننه فقره ديرلر ارقه كمكنه تشبيهه اندك رينه بناء  
 الفقرفانك فختي وقافك كسرى بلة شول كسنه در كه ارقه سى ككلى اغز يي يقال رجل فقرا اذا اشتكى فقار الفاقرة  
 قافك كسرى بلة افت داهيه معناسنه الفقرفانك فختي وقافك سكونيله ماله مالك اولماق وفانك ضميله دخي  
 لغت در ضعفه ضعف كى وارقه كيمكن صمق يقال فقرته الفاقرة اذا كسرت فقار ظهره وفقر دوه نك بورن  
 يرايوب واكبر كزيش طاقوب ويولار ينى اول كزيشه بغليوب بدمكدرتا كه سر كشلكدن فراغت ابدوب رام  
 اوله تقول فقرت انف البعير اذا حززته بمجد بهه تم جعلت على موضع الحز الجري وعلينه و تملوى لتدله وجرير  
 حيله دوه بديجك ابيه ديرلر ومنه قولهم قد عمل بالفقرة الفقير فانك فختي وقافك كسرى ومدبلة مالى اولمى

فغر

فقر

کسنه ابن السکیت ایندی فقیر اول کسنه در که انوک فی الجمله وجه معاشی اوله و مسکین اول کسنه در که انوک  
 اصلا نسنه سی اولیه و اسمی ایندی مسکین فقیر دن حالی احسن اولن در و یونس ایندی فقیر مسکیندن  
 حالی احسن اولن در یونسک استدلالی بونکله در که بر فقیره افقیر انت دیشلر لا والله بل مسکین دیو جواب  
 و یرمش زیاده عرض احتیاج محندنه و ابن الاعرابی ایندی فقیر اول کسنه در که اصلا بر نسنه یه قادر اولیه و فقیر  
 کونکدن صوچقدغی یره دخی دیرلر و فقیر شول چوقوره دیرلر که خرمافد انک دینه قازرلر دیکلدکی حینه  
 و فقیر ارقه سی کی صنف کسنه یدخی دیرلر التفقیر علی وزن التکریم خرمافد انک دینه چوقوره قازمق بقال  
 فقرت للودیة ثقیرا و و دیه و اوک فخی و یانک تشدید بله خرمافد انه دیرلر و بونحق دلمکه دخی دیرلر تقول  
 فقرت الحرز اذا ثقیته المفقر میمک ضمی و فانک فخی و تشدید بله شول قلمجدر که ارقه سنه کدکاری اوله بقال  
 سیف مفقرای فی متنه حزوز و حززای معجه ابله قطع معناسنه در و صاحب صراحک بو مقامه مفقری  
 شمشیر درسته تفسیری ظاهر کلام جوهریه مخالف اولور اگر درست سین مهمله ابله اولور سه و اگر معجه  
 ابله اولور سه تفسیر مفسره مساوی و مطابق اولماز مکر که نحیف نساخت اولوب در شندن تجرب اولوش  
 اوله الافکار همزه نیک کسری و فانک سکونیه صید سکار قه سن و یرمک در و منه قولهم افقرک الصیدای  
 امکنک من فقار فارمه یعنی فرصت در رمی ابله و افقار عار بنی و ر مکه دخی دیرلر بقال افقرت فلانا فقی ای اعتره  
 فعارها لیرکها و افقار فقرا یمک معناسنه ده کلور بقال افقره الله الفقری فانک ضمی و قافک سکونی و الفک  
 قصر بله اسم در ناقه بی عاربت و یرمک معناسنه المفاقر میمک فخیله و قافک کسر بله وجوه فقرا اولان  
 نسنه ل بقال سد الله مفقره ای اغناه و سد وجوه فقره ما افقره فعل ثجب در فقر دن ما اغناه کی غندان  
 و لکن بونلرک ا یکسی دخی شاذ در زیرا بونلرک فعلی افقره و استغنی در پس بونلر دن فعل ثجب بناسی صحیح  
 دکدر التفکر فختینله و کافک ضمی و تشدید بله بر نسنه بی تا مل ایتمک الفکر فانک کسری و کافک سکونیه و الفکره  
 کذلک فانک کسری و کافک سکونیه اسم در تفکر معناسنه الفکر فانک فخی و کافک سکونیه مصدر در تفکر  
 معناسنه کذلک یعقوب ایندی فکر حاجت معناسنه ده کلور بقال لیس لی فی هذا الامر فکرای لیس لی فیه  
 حاجة و الفتح افصح من الکسر الافکار همزه نیک کسر بله و التفکر علی وزن التکریم و التفکر علی وزن التکریم جمله سی  
 بر معنایه در بقال افکر فی الشیء و فکر فیه و فکر اذا تا مل فیه الفکر فانک کسری و کافک دخی کسری  
 و تشدید بله فسیق وزنی اوزن کثیر التفکر معناسنه در الفور فانک فخی و و اوک سکونیه و الفوران فختینله  
 فایتمق بقال فارت القدر نفور فور و فورانا اذا جاشت و جیش حمله و شین معجه ابله چوملاک قینغه دیرلر و منه  
 قولهم ذهبت فی حاجتکم انبت فلانا من فورای قبل ان اسکن الفایر همزه نیک کسر بله غضب معناسنه در بقال فار  
 فایره اذا جاش غضبه یعنی غضبی قینسه و بو ثار یا یره ده لغت در الفوره فانک فخی و و اوک سکونیه شدت  
 معناسنه در فوراة الحراسینک شدتی معناسنه در و فوراة العشاء بنسونک شدتی که شفق غایب اولوب  
 زیاده قرا کو اولسی در الفوره فانک ضمی و مد بله اهول معناسنه در جمع در لفظندن مفردی یوقدر بقال  
 لا فعل کذاما لآت الفورای بصیبت باذناها و بصیبه صادین مهملتین ابله قویرق صالغه دیرلر و ذنب  
 ذال معجه ابله و نونک فخیله قویرق معناسنه در الفوراة فانک فخی و و اوک تشدید بله اومه دبدکاری ککک  
 دلیکی که جان کیکیدر بقال فواره الورك الفواره فانک ضمی و و اوک تخفیفله چوملاک زیاده قیزب  
 قینمه سیدر الفیاران فانک کسر بله شول دمور در که ترازو د پلنک ا بکی جانبنده اولور الفه فانک کسری و هانک  
 سکونیه شول طاشدر که اله الدقه ایه سن طولدن نذکیر و تا بنی جایزدر و فهر قریشدن بر قیلله نیک باباسی

فکر

فور

قور

ادیدر که اول فھر بن مالک بن النضر بن کنانہ در الافہار ہمزہ نیک فخیلہ جمع و اسمعی فھر موفھر ہدیگی جائز کوردی  
اولہ ہانک سکونی و ثانیدہ فخیلہ الفھیرہ فانک ضمی و ہانک فخی و یانک سکونیلہ فھرک تصغیری و فھرک معناسی  
ال طاشی درتہ کم الان مرو را یتدی و عامر بن فھیرہ بر جاک اسمی در الفھیرہ فانک فخی و ہانک کسری و مدبلہ  
شول اکشی سو در کہ اکافر منس طاش براغوز لرو قبمغہ باشلد قدہ اوزرینہ اون دو کوب قار شد رب یرلر الفھر  
فانک ضمی و ہانک سکونیلہ بہودیلرک تور بت او قوی محق یرلری مدراس معناسنہ میمک کسر بلہ و یونک اصلی  
بہر ابدی عبر ایندر صکرہ دن تعربب اولمشدر الفھر فانک فخی و ہانک سکونیلہ برار بر عوزنلہ جماع ایدب قبل  
الانزال اخر عوتہ واروب اندہ انزال ایتمکدر و حدیث شریفہ بوندن نہی اولمشدر الفھر فختینلہ بمعناہ مثل  
نہر و نھر التفھیر علی وزن التکریم یور لمق اعیا معناسنہ بقال فھر ال جل تفھیر اذا اعیا و دیشلر در کہ ات سکر تہ سنک  
خیزی کچد کہ نقصانک ابتداسی تراد در اندن صکرہ فتور در اندن صکرہ تفھیر در التفھر فختینلہ و ہانک ضمی  
و تشد بدبلہ مال وافر اولمق بقال فھر ال جل فی المال اذا اتسع فیہ جوہری ایدر کویا کہ بونجر دن دوغہ در  
یا خود اعیا و فتور معناسندن غیر بر معنادر فصل القاف القبر فانک فخی و یانک سکونیلہ کور مزار معناسنہ  
و قبر مینی دفن ایتمکہ دہ دیر لر تقول قبرت لیت اقبرہ قبر امن الباب الاول و اقبرہ من الباب الثانی اذا دفنتہ القبور  
ضمینلہ جمع لمقبرہ میمک و یانک فخیلہ و المقبرہ میمک فخی و یانک ضیلہ ابکیسی دخی موضع فہر معناسنہ در  
المقابر میمک فخی و یانک کسر بلہ جمع المقبر میمک فخی و قافک سکونی و یانک فخیلہ کذلک مقبرہ نیک جمع در  
بعض اشعار دہ کلدکی اوزن المقبری میمک و یانک فخیلہ و یانک تشد بدبلہ و المقبری میمک فخی و یانک ضمی  
و یانک تشد بدبلہ مقبرہ یہ منسوب اولان کسنہ الاقبار ہمزہ نیک کسر بلہ قبرہ قومغہ امر ایتک بقال قبر تہ ای  
امر تہ بان یقبر تمیم حجاجہ اقبر ناصالحا دیدی حجاج صالحی قتل ایدوب صلب اند کلا یعنی بزہ اذن و یرمز بوری  
دفن ایدلم دبد ککہ دونکموہ دبدی یعنی اجازت یردی ابن السکیت ایتدی اقبار قبر قلمق معناسنہ دہ  
کلور بقال قبر تہ ای صیرت لہ قبر ایدفن فیہ و باری تعالینک ثم اماتہ فاقبرہ دبدکی جعلہ من بقبر معناسنہ در  
یعنی بنی ادم دفن اولندی کلابہ القا اولنا لردن قلمدی اکر امالمہ پس انسانہ اکر ام ایچون اولان اسیادن در القبرہ  
قافک ضمی و یانک فخی و تشد بدبلہ طویغارد دبدکاری قوش چکاوک معناسنہ القبر قافک ضمی و یانک  
فخیلہ قبرہ نیک جمع در القبر اء قافک ضمی و نونک سکونی و یانک ضمی و الفک مدبلہ قبر معناسنہ لغت در طویغارد  
معناسنہ القنابر قنبرانک جمع عنصلا ابلہ عناصل کی و عنصلا عین مہملہ و صاد مہملہ ابلہ بیان صوغا یندر  
القنبرہ قافک ضمی و نونک سکونی و یانک ضیلہ عامہ استعمالند فہر معناسنہ در و بعض اشعار دہ دخی  
قنبر واقع اولمشدر ابو عبیدہ روایتی اوزن قنبر قافک و یانک فخی و ما یبندہ نونک سکونیلہ بر جاک اسمیدر  
القبطریہ قافک ضمی و یانک سکونی و طانک کذلک ضیلہ و یانک تشد بدبلہ بر جنس بزدر القبعثری فختینلہ  
و عینک سکونیلہ و یانک کذلک فخیلہ و الف مقصونہ بلہ یراد لشی اولو اولان نسنہ عظیم الخلق معناسنہ مبررد  
ایتدی قبعثری عظیم و شد بدبلہ اولان نسنہ در و قبعثری کلہ سنہ الف زایدہ در نکیشرا پمخوندر الحاق ایچون دکلدر و بر  
حرف دن منقلب دخی دکلدر بلکہ اتساع بنا ایچون در زیر اکلام عربہ حروف اصلیہ سی الی حرفنو بر کلہ  
یوقدر کہ قبعثری اکالحاق اولمش اولہ و اخر ندہ اولان الف تانبٹ ایچون دکلدر بلکہ مجرد بش حرفلو بنا الی  
حرفلو بنایہ الحاق اء لہ معیچون در زیر اتا نپشدہ قبعثراۃ دیر لر کر الف تانبٹ ایچون اولیدی تاء تانبٹک دخولی جائز  
اولمازدی قبعثری مثلاً لولا ینصرف اولور معرفہ لک حالندہ و نکرہ لک حالندہ منصرف اولور القباعث  
قافک فخی و عینک کسریلہ قبعثرانک جمعیدر بعض حروفی طرح اولمغہ ز یاد ورت حرف اوزرینہ زاید

قبر

قبطریہ

قتر

اولندن جمع وتضغير بنا واولماز حتى و باعیه رد اولنا بجه مکر که حرف رابع حرف مداوله اسطوانه و حانوت  
 کبی القتر قافک وتانک فختلر بله توز غبار معناسنه القتره قافک وتانک کذلک فختلر بله قترک واحدی بریان  
 توز معناسنه ومنه قوله تعالى ترهقها قتره ورهق سترایمکه دیرلر القتر قافک ضمی وتانک سکونیهله جانب  
 معناسنه اولان قترده لغت در القتره کذلک قافک ضمی وتانک سکونیهله صیادک کوملته سی کداغاجدن  
 چاتوب ایچنه کیروب کیزلنور ناموس صیاد معناسنه القتر قافک کسری وتانک سکونیهله برنوع قترندر که مرمت  
 قسیندن در و مرمت میمک کسر بله نشان اوقنه دیرلر وقتره کوچوک اوقه دخی دیرلر این قتره قافک کسری  
 وتانک سکونیهله برجنس خبث کوچک بلاندر غالباً اوق یلانی دبد کبری در وقتره لفظی این قتره اسمند معرفه  
 ولا ینصرفدر القاترتانک کسر بله شول بلاندر که ده وه نک ارقه سن یاغرا یمز بقال رجل قاترای واق لا یعقر  
 ظهر البعیر وقاترتام وزن اولان قلقانه دخی دیرلر بقال جوب قاترای حسن التقدير وجوب جیمک فخی  
 وواوک سکونیهله قلقانه دیرلر وقاتر بشرکن رایحه سی چقن اته دیرلر بقال لحم قاتر القتر فختلر وتانک ضمی  
 وتشدد بله اوغرا شته حاضر لبق در نقطر کبی بقال قتر فلان اذا نهیاً للقتال کما بقال تقطر القتر قافک فخی  
 وتانک کسری ومد بله زرهلر ده اولان کسر بلرک باشلر بدر ووس المسامیر معناسنه وقتیر بیلر که دخی دیرلر  
 شیب معناسنه القتر قافک ضمیله بریان رایحه سی ریح الشواء معناسنه بقال قتر اللحم یقتر من الباب الثاني اذا  
 ارتفع قتان وقتر اللحم دخی لغت در تانک کسر بله باب رابعدن ابو عمرو وروابی اوزن وقتار عود رایحه سنه ده  
 دیرلر القتر قافک فخی وتانک سکونیهله والقتره ضمتبله نفقه عیالده تقصیر اتمک بقال قتر علی عیاله یقتر قترا  
 وقتور من الباب الاول و یقتر من الباب الثاني اذا ضیق علیهم فی النفقة التقتیر علی وزن التکریم والاقتر  
 همزة نک کسر بله بونلرک اوچی دخی لغت در بر معناده ونقتیرانک رایحه سن تهیج اتمک تقول قترت للاسد اذا  
 وضعت له الحما فی الزبیه یجد قتان وزبیه ضم زاوسکون باء موحد بله صیاد صید ایچون بنا یتدوکی اوک سقنی در  
 واقتر رایحه عود استعمال اتمک وفقیر اولق معناسنه ده کور بقال اقترت المرأة اذا نبخرت بالعود واقتر الرجل  
 اذا فتقر المقتر میمک ضمی وقافک فخیله وتانک تشدد بله رایحه لونسنه یقال کباء مقتر وکباء کافک کسری  
 والفک مد بله عودا غاجنک برنوعی المقتره میمک ضمی وقافک سکونیهله وتانک کسر بله رایحه عود استعمال بدن  
 عورت بقال اقترت المرأة فهی مقتره اذا نبخرت بالعود القحرق قافک فخی و حانک سکونیهله زیاده قوجابوب  
 ضعیف اولان کسنه ویاستلوده یه دخی قخریدر و مؤنثه ناب دیرلر وشارف دیرلر قخره دیزلر اما بعضلر قخره  
 دخی دیرلر القدر قافک فخی ودالک سکونیهله برنسنه نک مبلغنه دیرلر وقدر نقدر معناسنه ده کور یقال قدرت  
 الشیء اقدرن واقدرن قدر من الباب الثاني والاولی قدرته واکمال معناسنه ده کور و فی الحدیث اذا غم علیکم  
 الهلال فاقدروا له ای اتوا ثلاثین وقدر برنسنه بی تضییق اوزن اتمکده دیرلر بقال قدر علی عیاله مثل قتر وقدر  
 علی الانسان رزقه قدر امثل قتر وحق تعالینک قدری وقدری دالک سکونیهله وفخیله عظمی معناسنه در  
 وواصلنده مصدر در قال الله تعالی وما قدروا الله حق قدره ای ما عظموه حق تعظیمه وقدر ابله قدر حق  
 تعالینک تقدر یابتدکی قضایم دخی دیرلر المقدره میمک فخی وقافک سکونی ودالک ضمیله والمقدره میمک ودالک  
 فخیله قدرت معناسنه در بقال مالی علیه مقدره ومقدره ای قدره ومنه قولهم المقدره نذهب الحفیظة  
 وحنیظه غضب معناسنه در المقدره برنسنه یه قادر اولق القدران قافک ضمی ودالک سکونیهله کذلک قادر اولق  
 بقال قدرت علی الشیء اقدر قدرة وقدرانا من الباب الثاني وقدرت علیه من الباب الرابع لغه فیه ابضا علی رویه  
 ابن السکیت وقدرت غنا معناسنه ده کور بقال رجل ذو قدرة ای ذو یسار والاتقدار همزة نک کسری

قتر

قدر

ونونک

ونونك سكونيله برنسنه تقدیر اولننه موافق كلمك بقال قدرت على الثوب قدرافا تقدیر ای  
 جاء على المقدار القادرة قدرت صاحبی وقرب معناسنه ده كلور بقال بین ارضك وارضي فلان ليله قادرة  
 اذا كانت لينة السیر مثل قاصدة ورافهة یعقوبدن روايت اولنان اوزن التقدير على وزن التكریم برنسنه یی  
 اورالمق بقال قدرت الشی تقدیر الاستقدار همزه نك كسری ابله طلب قدره بقال استقدر الله خیر التقدر  
 فختینله و ذلك ضمی وتشدید ببله برنسنه حاضر لئق بقال تقدیر له الشی ای نهیما الاقتدار همزه نك كسری  
 وقافك سكونيله برنسنه یی قادر اولمق واقتمدار طعمای چو ملكه بشور مکه دخی دیرلر بقال اقتدر القوم اذا طبخوا  
 فی قدر وبقال انقدر و ن ام تشتون واشتوایر بیان ایتمکه دیرلر القدر چو ملكه بشن نسنه مطبوخ فی القدر  
 معناسنه نقول منه قدر واقتمدر مثل طبخ واطبخ القدر قافك كسری و ذلك سكونيله چو ملكه ديك معناسنه  
 مؤنث سماعی در اما تصغیری قدر كلور بلاهه على خلاف القياس القدار قافك ضمی و ذلك تخفیفه  
 دوه قصابی جزار معناسنه بعضیلر طبخدر دبدی قدر بن سالف که اکا حرمود دیرلر صالح نبینك ناقه سن  
 سکیر این در الافدر همزه نك و ذلك فتحی وما یبند قافك سكونيله جالدين قصیر اولان کسنه واقدر شول  
 اته دیرلر که یوررکن قبیح ایغی اوک ایاغندن یلر و بصبه القدر فختینله نظافتك مقابلیدر که ناپاک اولمق معناسی  
 اولور القدر قافك فتحی و ذلك كسری ببله ناپاک اولان نسنه القداره قافك فختیله كذلك ناپاک کلک و کریمه کور مکه  
 دخی دیرلر بقال قدرت الشی من الباب الرابع اذا کرهته التقدر فختینله و ذلك ضمی وتشدید ببله كذلك کریمه  
 کورمك الاستقدار همزه نك كسری وسینك سكونيله كذلك کریمه کورمك بقال تقدرته واستقدرته اذا  
 کرهته القدر و قافك فتحی و ذلك ضمیله نساطا بفه سندن شول کسنه در که نجاستلردن اجتناب اوزن اوله  
 وقذور ابو عبیده و اینی اوزن شول ناقه یه دیرلر که دوه سور سینك بر کنارنده یاتوب انلردن اراق اوله و کتوف  
 دخی بو مقوله ناقه یه دیرلر الاکنوف اراق یرده یاتر القدره قافك ضمی و ذلك فختیله همزه وزنی اوزن  
 شول کسنه در که ملامت لازم کنی یرلردن پرهیز اوزن اوله القادوره على وزن القاروره و ذوالقادوره شول  
 کسنه در که کسنه ابله دوستلق ایتمه و کسنه ابله اختلاط ایتمه بقال رجل قاذوره و ذوقاذوره ای لا یخالط  
 الناس المقدر ميمك فتحی وقافك سكونی و ذلك كذلك فختیله شول کسنه در که خلق اندن اجتناب ابلیه المقدر  
 ميمك ضمی وقافك سكونی و ذلك فتحی و حانك كسری و رانك تشدید ببله دو کوشمکه و سو کوشمکه حاضر اولان  
 کسنه که دایمانی غضبه کلش کسنه کی کور سن ابو عبیده بو کلمه ذال معجه و دال مهمله ایله لغت در دبدی  
 و مقدر دخی بونك کی در لفظا ومعنی اصمعی ایتدی خلف احمدن مقدر حرك معناسن سوال ایتد که بر مخصوص  
 لفظله تفسیر ایتمیوب تمثیل طریقيله کوب دبنه اولان سنور متوحشی بلز مپسن مقدر حرك معناسی بودر  
 دبدی و سنور سینك كسری و نونك فتحی وتشدید ببله بسی معناسنه در القدر قافك فختیله ارام ایتك و ارام  
 ایدجك یرواصعی ایتدی قرار و قراره بر نوع قیوندر که ایقلری قصه و شکلی قیعدر القدرای قافك فتحی و اخرنده یانك  
 تشدید ببله در زی خیاط معناسنه القدره قافك فختیله مد و اولان دوزیر زمین هموار معناسنه القدر قافك  
 فختیله برنسنه در که اگر له پالان بیننده در کار حال بنر نسا بنر ابو عبیددن ماعداسی قرحفه در دبدی بلر هودج  
 معناسنه و قرتاق یاوریسنه دخی دیرلر فوجه معناسنه و قروقره صوغوق اولان نسنه معناسنه ده كلور  
 بقال یوم قرو ليله قره ای بارده و قروچومك یاغسون دبو صود و مکه دخی دیرلر بقال قدرت القدر اقرها اذا  
 صبت فیها القدره لئلا تحترق و قراره قافك ضمیله چو ملكه دو کولن صودر و قری کسنه نك باشنه صود و مکه دخی  
 دیرلر بقال قدرت على رأسه دلوان من ماء باردای صبت و بر کسنه نك قولاغنه خبر سو بلمکه دخی دیرلر بقال  
 قرحل دبت فی ذنه یقره کله صبه فیها القار صوغوق نسنه بقال یوم قار القارة مؤنثی بقال ليله قارة یوم القرحل كذلك

قدر

قرر

قافك فتحيله شول كوندركه قربان بيرانك ابلر وسنه در ويوم قرد بد كرينه باعث بودر كه اول كونه خلق منزل رينه قزار ابدوب بر جانبه حركت ايمزل القران قافك فتحيله صباح واخشامدر القر قافك ضميله صوغوق بر دمعناسنه وقرقران دخي اطلاق ايدر لر ومنه قولهم عندك شدة نصيبم صابت بقر يعنى شدت قران بولدى وكاه اولور وقعت بقر دخي دير لر القرارة قافك ضميله شول صودر كه اش بشد كدن صكره چوملكه دوكر لر ياغسون ديوالقرورة قافك ورائك ضميله شول نسنه در كه چوملكك دبه ياشور ابو عبده و ابى اوزن وفرار اى مفتوح ابدوب قرن ديرايدى القر قور قافلرك ضمى وراه اولك سكونيله اوزن اولان كى سفينهء طوبله معناسنه قرقر قاف اولك ضمى وقاف ثابنك كسر بله بر صوبك ادبدر ومنه قولهم غزاة قرقر غينك فتحيله قرقر غزاسى معناسنه وقرقر ايووازلو معناسنه ده كلور القرقرى قاف اولك ضمى وثابنك كسرى ويانك تشدد ببله قرقر كى ايووازلو معناسنه در يقال حاد قرقر وقرقرى اى حسن الصوت وحادى حاء مهمله ابله شول كسنه در كه دوه سورر كن تغنى ابليله قرقره دن ما خود در كه قرقره قومى اوتسنه دير لته كم كاور ان شاء الله تعالى قران قافك ضمى ورائك تشدد ببله بر جلك اسيدرو بعض اشعار ده بر دره اسمنه دخي استعمال ونمشدر القررة قافك كسر بله صوغوق معناسنه در يقال اشد العطش حرة على قررة وربما قالوا احد حرة تحت قررة وقره شول وقتنه دير لر كه مرض انه عودت ابدراوله يقال ذهبت قرتهاى الوقت الذى يأتى فيه المرض والهاء للعله يعنى قرنهاه اولان ضمير علتها راجع در القرية كسر ثابنله ورائك ويانك تشدد ببله قورصق علف دان معناسنه جريه كى كه جريه دخي جيمك كسرى وراه مهمله نك دخي كسرى وتشدد ببله ويانك دخي تشدد ببله قورصق معناسنه در وقرية اسماء رجالدن در وايبوب بن القرية فصحاء عربدن در القارورة رانك ضمى ومد ببله شيشه القوارير قافك فتحى ورائك كسر بله جمع شيشه لر معناسنه القرور قافك فتحيله ورائك ضمى ومد ببله شول صوغوق صودر كه انوكله اغتسال ابدر لر القرقر فتحينله ورائك ما بينه سكونيله هموار ومجلا اولان ير القرقره على وزن الزلزلة بر نوع ككولمكدر ضحك معناسنه وقرقره سعد نام كسنه نك لتقدير كك نعمان بن منذر ك ضحكه يعنى كوله سنه سبب اولوردى وقرقره كوكر جين اوتسنه دخي دير لر يقال قرقرت الحمامة قرقره وقرقره قارن كور ولد مكه دخي دير لر يقال قرقر بطنه اذا صوت ودوه اوازينه دخي دير لر القرقر قاف اولك فتحى وثابنك كسر بله جمع يقال قرقر البعير اذا صفاصوته ورجع القرقر قافك فتحى ورائك سكونيله اواز صافى اولمق يقال بعير قرقر الهدير اذا كان صافى الصوت فى هديره القرقرير قافك فتحى ورائك ما بينه سكونى وراه ثابنه نك كسرى ومد ببله كوكر جين اوتك يقال قرقرت الحمامة قرقرير قرقرى قافلرك فتحى وما بينه رانك سكونى وراه ثابنه نك كسرى ويانك تشدد ببله بر موضعك اسيدر مكه مشرفه قرقر قافك فتحى وراه اولك سكونى وثابنك كسرى اوزره بنا سيمه صوت بت معناسنه امر در پس بومعدول اولان كله لر دن در اكر چه ربا عيدن عدل مسموع اولما مشدر الاعر عار وقرقر قار كله لر نده وعر عار عينين مهلتينله ورا بن مهلتينله بر جنس اويون دعوت ايمكده امر معناسنه در القرقر قافك فتحيله بر رده طور مق استقرار معناسنه يقال قرقرت بالمكان اقرقرار من الباب الرابع القرور ضميتنله كذلك بر رده طور مق يقال قرقرت باقرقرار وقرور من الباب الثانى وقرور سرور حالته كوز صوغوق اولمغه دخي دير لر يقال قرقرت بعينان من الباب الرابع وقرقرت بعينان من الباب الثانى قرور القررة قافك ضميله كذلك مصدر در كوز صغومق معناسنه يقال قرقرت به عينها وقرقرت بعينان من الباب الرابع والثانى قررة فيهما ويقال قررت عينه تقر وتقر نقيض سخنت وسخونت حرارته دير لر الاقرار همزه نك كسر بله بر قرقر قلمق يقال قر الله عينه اى اعطاه حتى تقر فلا تطمخ الى من هو فوقه و يقال حتى تبرد ولا تسخن فالسرور دمعة باردة



دمعة حارة يعني حالت سرورده كوزياشي برودنله وحالت حزنله حرارنله كاورواقرار اعتراف معناسنه ده  
 كاور يقال اقر بالحق اذا اعترف به واقرار ناقه نك حملي ظاهر اولمعه ده ديرل يقال اقرت الناقه اذا ثبت حملها  
 واقرار صوغثق معناسنه ده كاور يقال اقر الله فهو مقروور على غير قياس يعني اقراردن صفت مقروور كلك  
 قياسه مخالف قدر كوي ياكه قردن بنا اولمشد والمقارة ميمك ضمي ورنلك تشدبدبله ساكن اولمق يقال قارن مقارة  
 اذا قرعه وسكن وفي الحدبث قار والصلوة يعني سزنازده سكون اوزن اولك پس بوقراردن اولوروقاردن  
 اولماز التقرار تانك فخي وقافك سكونيله والتقرة تانك فخي وقافك كسري ورنلك تشدبدبله برقرار قلق  
 يقال اقررت هذا الامر تقاراه ونقرته التقريير على وزن التكرم بر كسنه بي اقراره كتورمك ورنسنه بي قرارنجه  
 قلمعه ده ديرل وخبري بر كسنه نك قتنده مقروور قلمعه ده ديرل يقال قررت عنه الخبر حتى استقر التقرار تانك فخي  
 ورنلك تشدبدبله قرار ايمك استقرار معناسنه يقال فلان ما يتقار في مكانه اي ما يستقر الاقرار همزه نك  
 كسر بله ديشنك رحمنده اركك منبسي قرار ايمك يقال اقترما الفحل في الرحم اذا استقر واقتر اش  
 اوزرينه صكره دن دوكلن صوي ناخورش ابدوب اكل ايمكه دخي ديرل نقول اقتررت بالقرارة اذا ائتمت  
 بها وقراره قافك ضميله اش ياخسون ديوصكره دن قونن صودرنه كم مرورايتدي واقترار چوملك دنبه  
 يايشني المغه دخي ديرل يقال اقتررت القررة اذا اخذت ما التصق بالقدر واقترار صوغثق صوبله يونمعه ده  
 ديرل يقال اقتررت بالقرور اذا اغنسلت به واقترار دوه سمرمكه دخي ديرل يقال اقترت الناقه اذا سمت القررة  
 قافك ضمي ورنلك فخي ضميله دخي روايت اولنور شول طعامذركه چوملك دنبه يايشني اوله القسر قافك فخي  
 وسپنك سكونيله بر كسنه بي رنسنه بي مضطر قلق يقال قسره على الامر قسرا اذا كرهه عليه وقهره وقسر بجيله  
 قبيله سندن بر جماعت دركه انلر عبدالله بن خالد القسري نك جماعتي در الاقنसार همزه نك وتانك كسر بله  
 كذلك رنسنه بي مضطر قلق يقال اقنسره عليه القياسر قافك فخي وسپنك كسر بله والقياسرة كذلك قافك  
 فخي وسپنك كسر بله بونلرك ايكسي دخي بيوك دوه لمعناسنه در القسري قافك فخي ويانك سكوني ويای  
 اخيره نك تشدبدبله بيوك دوه معناسنه در قياسر ك مفردی در القسري قافك كسري ونونك فخي وتشدبدی  
 واخرنه يانك تشدبدبله زياده ياشلواولان پيرو بعضيلر قسري دخي روايت قلدي نونك كسر بله القسور  
 قافك وواوك فخي وماينده سپنك سكونيله براوتك ايدرو قسور وقسوره ارساله دخي ديرل قال الله تعالى  
 فرت من قسورة بعضيلر ايتدي قسوره دن مراد انجي اولان صيادلر در القسرين قافك كسري ونونك  
 دخي كسري وتشدبدبله ونونك فخي دخي روايت اولنور شام شريفده بر شهر ك ايدر القسرين قافك كسري  
 ونونك فخي وتشدبدبله واخرنه ياشده ابله قسرينه منسوب اولان كسنه اخرنه اولان حرفلر ساقط  
 اولمازنته كم باب الباده نصيبين نسبند ه اشارت اولمشدر القشر قافك كسري وسپنك سكونيله قابق كرك  
 اغاج قابغي اولسون كرك غيري نسنه نك اولسون وقشر انسانك لباسنه دخي ديرل وفي حديث قبيله كنت اذا  
 رأيت رجلا ذارءا وذا قشر طمع بصري اليه وقيله برعورتك اسميدر قافك فخي له ورنلك ضميله وجاهت  
 وطمح طاء مهمله وحاء مهمله ابله رنسنه بيه حرصله بعمق القشور وضمينله قشرك جمعي القشرة قافك كسري  
 وسپنك سكونيله قشرك واحدي القشر قافك فخي وسپنك سكونيله قابق صويق يقال قشرت العود وغيره  
 افشروه واقشروه قشرا من الباب الاول والثاني اذا نعت عنه قشره التقشير على وزن التكرم قابق صويق يقال  
 قشرتة تقشير المقشر ميمك ضمي وقافك وسپنك فخي وتشدبدبله قابغي صوبلش نسنه يقال فستق مقشر  
 الانقشار همزه نك كسري ونونك سكونيله والتقشر فختينله وسپنك ضمي وتشدبدبله رنسنه قابغندن

قسر

قشر

صوبلوب چقمق بقال انقشر العود ونقشر معنی القاشرة شبنك كسر بله شول يغمور در كه يريوزن صويه  
 و فاشره اش يار يغنك ادنى مرتبه سنه ده ديرل همين دري صوب اته وككه تاثير ايمد كچون القشر قافك  
 فتي وشبنك كسر بله قابغى چوق اولان نسنه بقال نقر قشراي كثير القشر القشر فختينله زياده حرت الاقشر  
 همزه نك فتي وقافك سكونى وشبنك فختيله زياده حرت صاحبي اولان كسنه بقال رجل اقشر القاشور على  
 وزن انكافور شولات در كه يارش انلر ينك انك صوكنه كاه واكافسكل دخي ديرل فانك كسرى وشبنك سكونيله  
 وسكيت دخي ديرل سين مهمله نك ضمي وكافك فتي ويانك سكونيله وقاشور شوم اولان نسنه يه ده ديرل  
 القاشورة على وزن القارورة فخط اولان يلدر بقال سنة قاشوره فشير قافك ضمي وشبنك فتي ويانك  
 سكه نيله بر قبيله نك اباسى ادى در كه قش بن كعب بن ربيعة بن عامر بن صعصعة بن معاوية بن بكر بن هوازن در  
 قاشور شبنك كسر بله برار كك دوه نك ادبدر كه بنى عوانه بن سعد بن زيد مناة بن تميمك پدى كه انلر ك قومنك دوه لرى  
 ار كك طوغر زدى پس اولر كك دوه بي عاربى الدبلر تا كه كند ولر ك ناقه لرينه اشوب ديشى طوغر لرى بر سانه لرى  
 ونسللرى عوما هلاك اولماغن اشام من قاشرايچلر نده مثل اولدى القشبار قافك كسرى وشبنك سكونيله خشن  
 اولوب ناهوار اولان عصا الاقشعرار تويى وورى طوزمق يد تره مك بقال اقشعر جلد الرجل اشعرار المقشعر  
 ميك ضمي وقافك سكونى وعينك كسرى ورنك تشد بديله تويى وورى طوزن كسنه القشاعر قافك فختيله  
 وعينك كسر بله مقشعر ك جمعى در ميم حذف اولندى زائد اولد غنه بناء القشعر برة قافك ضمي وشبنك فتي  
 وعينك سكونى ورنك كسرى ومد بله كوده قارنجلنوب تويى اور يرمك القصر قافك فختيله وصادك سكونيله  
 سراي وقصر كجه معناسنه ده كلور عشى كي بقال ائته قصر اى عشيا وقصر غابت معناسنه ده كلور بقال  
 قصر ك ان تفعل كذا اى غايتك وقصر حبس معناسنه ده كلور بقال قصرت الشئ اقصره قصر امن الباب الاول  
 اذا حبسته وقصر اخشام لمق معناسنه ده كلور بقال قصر ناعمى امسينا ورنسنه بي صاليو يرمكده ديرل  
 بقال قصرت الستر اذا ارخيمته ورنسنه نك بر مقدارن ترك ايمكده ديرل بقال قصرت من الصلوة قصر  
 قصر امن الباب الاول وورشى برنسنه يه مخصوص ايمكده ديرل بقال قصرت الشئ على كذا اذا لم تجاوز به  
 الى غيره وبقال قصرت اللقحة على فرسى اذا جعلت درهاله يعنى ناقه نك سودن اته مخصوص قلمسك ولقحه  
 لامك كسرى وقافك سكونيله سودى صاغلن دوه وقصر بزي دو كوب اغارتغنه دخي ديرل نقول قصرت الثوب  
 اقصره قصر امن الباب الاول ايضا اذا دققته القصور ضمتينله جمعى سرايلر معناسنه وقصر الطلاد كيجذك  
 كوندزه اختلاطنه ديرل كه اخشام اير شمه دن عبارت در و قصور برنسنه دن عاجز اولمغه ده ديرل نقول قصرت  
 عن الشئ قصور اذا عجزت عنه ولم تبلغه واولق نشان دن برى قالمغه ده ديرل بقال قصر السهم عن الهدف جو هدف  
 فختينله وفائله نشان كه اولق اتغچون دپكرلر المقصره ميك فتي وقافك سكونيله وصادك فختيله كذا لك كجه نك  
 كوندزه قار شمه سى در المقاصر ميك فتي وصادك كسر بله مقصره نك جمعى القصار قافك ضمي ولفك قصر بله  
 نهايت معناسنه در والقصار قافك ضميله بلا الف بعناها والقصار قافك فختيله بعناها ايضا بقال قصار ك  
 ان تفعل كذا وقصار ك ان تفعل كذا وقصار ك ان تفعل كذا اى غايتك واخر امر ك وما اقتصرت عليه المقصر ميك  
 فتي وصادك كسر بله ادنى اولان نسنه بقال رضى فلان بقصر مما كان يحاول اى بدون ماكان يطلب القصر ذقافك  
 ضمي وصادك سكونيله قريب معناسنه بقال هواين عمه قصرة اى دنيا وذنى ذلك ضميله وكسر بله ونونك  
 سكونيله قريب معناسنه در المقصرون ميك فتي وصادك ضمي ايله بعناها يقال هواين عمه مقصورة وقوم مقصورة  
 الجامع جامعك ركوشه سيدر كه مستقل اوله وبوقصرت الشئ دن ما خودر حبست معناسنه وبقصرون شول

قشعر

قصر

عورت دیر که اوده حفظ اولوب طشره چقمعدن خصت و برلیه القصری قافک ضمی و صادک سکونیه و الفک  
 قصر بله شول یا کوکی در که بوکر له قریب در که اول یا کولک کیچستی وضعینی در القصیری قافک ضمی و صادک  
 فخی و یلک سکونی و الفک قصر بله بمعناها و قصیری افعی معناسنه ده کلوز القوصرة قافک فخی و واک سکونی  
 و صادک کذلک فخیله و زانک تشدید بله شول نسنه در که انی بوریا حصیرندن ایشلمیوب ایچنه خرما قورل و کاه  
 اولور که زانک تخفیفیله دخی استعمال اولنور القصرة فختینله بیونک دینی اصل عنق معناسنه القصر فختینله  
 جمعی و بونکله قرأت ابتدی ابن عباس باری تعالینک نه اثرمی بشرر کالقصر بیوردخی قول شربغنی و بونی قصر نخلله  
 نفسیرایتدی که خرما اغاجنک دینی دیک اولور و قصر برمرضه دیرلر که بیون دینه عارض اولور بقال قصر البعیر  
 بقصر من الباب الرابع وابن السکیت ایتدی قصر برمرضه که بیون عارض اولوب انی بوکر بیونده اولان مفصللری  
 یعنی کیرلر ن داغلمله کاه اولور افاقت بولور و بومقوله مرض انسانه دخی عارض اولور بقال قصر الرجل اذا اشتکی  
 ذلک القصاره قافک ضمیله شول دانه در که سنبله دن قالور خرمن برنده القصری قافک کسری و صادک سکونیه  
 و یانک تشدید بله اسم منسوب بدر ذکر اولنان دانه معنا سنبله القصر قافک کسری و صادک فخیله قصه اولوق  
 بقال قصر الشی بقصیر قصر امن الباب الخامس فهو نقیض طال قاصرة قاصرة الطرف شول عورت دیرلر که  
 زوجندن غیریه نظرایمیه القاصر صادک کسری بله صوغق صویقال هذاماء قاصرای بارد القصار قافک فخی  
 و صادک تشدید بله زاغردن کسنه قصر التوبندن ماخوذ درنته کمروور ایتدی التقصیر علی وزن التکریم  
 کذلک زاغرتیق معناسنه در بقال قصر التوب تقصیر او تقصیر صلانده و شعرده قصر کی در یعنی بر مقدارن  
 کیدروب بر مقدارن الیه قومقدر و تقصیر بر نسنه ده نکاهل ایتکه ده دیرلر القصیر قافک فخی و صادک کسری بله  
 طوبلاک مقابلی در که قصه دیک اولور و قصیر بن سعد اللجی حذیمة البرش مصاحبی اولندر و حذیمة برملکک  
 اسمیدره قصیر شول تیرلر که صاحبی یسانده اولامغه قومیوب کندی قتنده بسلیه زیاده نفیس اولدوغنه بناء  
 القصار قافک کسری بله قصیر ک جمعی الا قصر همزه نیک فخیله زیاده قصه اولان نسنه الا قاصر همزه نیک فخی  
 و صادک کسری بله قصر ک جمعی اصغر له صاغر کی القصیر قافک فخی و صادک کسری و مد بله شول عورت در که اوده  
 حفظ اولوب طشره چقرلمیه بقال امرأة قصیرة قاصیر قافک و صادک فخی و ما یبندنه یانک سکونیه روم ملکی در  
 الافتصار همزه نیک کسری و قافک سکونی بله بر نسنه بله کتفا ایتک الا قصار همزه نیک کسری بله بر نسنه دن قادر  
 ایکن الچکوب امتناع ایتک بقال قصرت عندهذا کففت عنه مع القدرة اما قادر اولمسک قصرت دیرسن الفسر  
 نته کم مره ایتدی واقصار اخشام قرکوسنه داخل اولمعه ده دیرلر واقصار عورت قصیر القامه ولد لوطو غور مغه  
 دخی دیرلر بقال قصرت المرأة اذا ولدت اولاد قصارا و فی الحدیث ان الطوبله قد تقصر و القصیر قد تطیل یعنی  
 اوزون بو بلی عورتک اولادی کاه اولور قصه بو بلی اولور واقصار قیونک و کچینک یاشلو اولدوغندن دیشی  
 استغعه ده دیرلر بقال قصرت العجبة والمعز اذا استباحتی تقصر طرف اسنانها المقصر میمک ضمی و قافک سکونی  
 و صادک کسری بله شول قیوندر که دیشی اشمنش اوله یعقوب روایتی اوزن الاستقصار همزه نیک و تانک کسری و سبیک  
 سکونیه بر که سنه بی تقصیر اوزن عدا ایتک بقال استقصیر ای عده مقصر او استقصار بر نسنه بی قصیر ایتکه ده  
 دیرلر التمصار تانک کسری و قافک سکونیه و التقصیر کذلک تانک کسری و قافک سکونیه بر قلاده در که  
 بو عمق دبد کسری نسنه یشبیه در التقاصیر تانک فخی و صادک کسری بله تقاصیر ک جمعی قلاده لر معناسنه القطر  
 قافک فخی و طانک سکونیه یغمور در مطر معناسنه و قطره نیک جمعی دخی کلور و قطر بر نسنه طلمغه دخی دیرلر  
 بقال قطر الماء و غیره بقطر قطر امن الباب الاول و طلمق معناسنه ده کلور بقال قطرة انا بتعدی و لا بتعدی و قطر  
 فطران سور مکده ده دیرلر بقال قطرت البعیر اذا طلمیته بالقطران القطران فختینله صوو صونک غیری طلمق القطران

قطر

قافک فخی و طانک کسری بله

قطران دبد کبری معروف نسنه المقطور ميمک فحيله و قافک سکونيله قطرانلش دوه المقطرن ميمک ضمی  
 وقافک فحی و رانک دخی فحيله كذلك قطر انلش دوه معنا سنه در نونی اصل حرف منزله سنه تنزیل اتمکله  
 الاقطار همزه مک کسر بيله برنسه طماغه قریب و لمق بقال اقطر الشی اذا خان له ان یقطر القطور ضمتبيله کتمک  
 بقال قطر فی الارض قطور اذا ذهب القاطر طانک کسر بيله شول دوه یه دیرلر که بولی دایمنا قاطر دن خالی اولمیه  
 بقال بعیر قاطر القطر قافک ضمی و طانک سکونيله ناحیه جانب معنا سنه الاقطار همزه مک فحی و قافک  
 سکونيله قطرک جمعی در جانبلمر معنا سنه و قطر و قطر طانک سکونی و ضمیله عسرله عسر کی شول  
 عود در که انوکله نجور اولنور المقطر ميمک کسری و قافک سکونی و طانک فحيله شول الت در که انوک  
 ایچنه عود بقارلر مجمره معنا سنه و مقطره شول اغاچه دیرلر که انوک کد کبری وارد در محبو سیرک ایاغن  
 انوک ایچنه قورلر تومرق معنا سنه القطر قافک کسری و طانک سکونيله محاس در بقر معنا سنه و منه  
 قوله تعالی من قطران و قطر كذلك برجنس بررد در که اقطر یه دیرلر القطار قافک کسر بيله قطرک جمعی در  
 یغمور معنا سنه و قطار دوه قطار نه دخی دیرلر القطر ضمتبيله و القطار ات كذلك ضمتبيله قطارک جمعی القطاره  
 قافک ضمیله شول نسنه در که کوبدن و کویک امثالندن طملر التقاطر تانک فحی و طانک ضمیله بلوک  
 بلوک کلمک بقال تقاطر القوم اذا جاوا ارسالا وهو ما خود من قطار الابل التقطر فحمتبيله و طانک ضمی  
 و تشدد بيله قتاله حاضر اولمق پس بو نقرر معنا سنه لغت در التقطیر علی وزن التکریم برجانبی اوزن بررق  
 بقال طعنه فقطره تقطیر ای القاه علی احد قطر یه و هما حانبا و نقرر بر جانب اوزن دوشمکه ده دیرلر بقال قطره  
 فتقطر اذا القاه علی احد جانبیه و تقطر برنسنه بی قطره قطره اقماغه دخی دیرلر و تقطیر الابل دوه بی  
 قطار لمغه دخی دیرلر و فی المثل النفاض نقرر الحلب یعنی قجن قومک ازغی قلماسه دوه بی قطار دیزوب  
 قطار قطار بیع اتمکله کتورر و نفاض نونک ضمیله و فابله و اخرنده ضاد معجه ابله ازغی توکنن  
 کسنه لر در الاقطیرار همزه مک کسر بيله و قافک سکونيله و طانک کسری و مد بيله اوت قور یغه بشلق  
 بقال اقطار النبات اقطیر اذا نهیا للیس قطری فحمتبيله و اخرنده یانک تشدد بيله قطری بن فحاة المازنی  
 نام کسنه نک اسمیدر و بعضیلر شوبله زعم اندیلر که اصلی اسم قطری النعالدن ما خود اوله  
 و قطری قطره منسوب اولاندر و قطر فحمتبيله قطیفله عمان پننده بر شهرک اسمیدر و نعال کسر نونه  
 ایق قابلری معنا سنه در القنطرة قافک فحی و نونک سکونی و طانک فحيله کویری جسر معنا سنه  
 القنطرة قافک کسری و نونک سکونی و طانک كذلك کسر بيله افت داهه معنا سنه القنطار قافک کسری  
 و نونک سکونيله برنسنه در که انوکله وزن و عیار ایدر لر و معاذ بن جبلدن روایت در که قنطار بیک اکیوز  
 و قیه اوله و بعضیلر ایندی یوز بکرمی رطل در که هر رطل نصف من در و من ایکی یوز انلش در همدرو و بعضیلر  
 ابتدی بر صغردر یسی طلوا التونه قنطار دیرلر و بوندن غیری دخی قنطارک نفسیرنده چوق کلمات اولنشد  
 والله اعلم المقنطرة ميمک ضمی و قافک فحی و طانک دخی كذلك فحيله شول قنطار لر در که تمام العیار اوله و منه قولهم  
 قناطر مقنطرة القنطرة قافک کسری و طانک سکونی و ميمک کسری و مد بيله شول الفجد قانق در که  
 حکردک اوزرنده اولور و بعضیلر ایندی خرما جکر دکینک ظهرنده اولان اچیه نسنه در خرما اغاچه اندن  
 بتر القماطر قافک ضمی و طانک کسر بيله و القنطرة قافک فحی و ميمک سکونی و طانک فحيله بونلرک اباکسده  
 شد بید معنا سنه در بقال یوم قاطر و یوم قاطر یرازا کن شد بید الاقطار همزه مک کسری و قافک سکونيله  
 شد بید اولمق بقال اقطر یومنا اذا اشتد المقطر ميمک ضمی و قافک سکونی و طانک کسری و رانک تشدد بيله جمع  
 اولیجی نسنه مجمع معنا سنه و منه بقال افطرت العقرب اذا عطفت ذنبها و جمعت نفسها و بوا ابو عبیدر و ایتی در

قنطر

قنطر

قنطر

القمطرة قافك وطانك فخي وما يندميك سكونيله قرب اغزن باغلق در ابو عرور و ايتي اوزن نقول قطرت القربة  
 اذا شدتها بالوكاء ووكا ووكا ووكا كسر بيله قرب اغزنده اولان باغه ديرلر بند مشك معنا سنه القمطر قافك كسرى وميمك  
 فخي وطانك سكونيله والقمطرة كذلك قافك كسر بيله بونلرك ايك بسيد كتاب حفظ اولنا جق طرفه ديرلر القمطر  
 قافك فخي وعينك سكونيله در ينك كرك قيوده كرك غيري نسنه ده وقمر اغاجي دندن قوير معده ده  
 ديرلر يقال قعرت الشجرة قعرا اذا قلعتها من اصلها و برنسنه نك دبنه اير شمكه ده ديرلر يقال قعرت البئر اي نزلت  
 حتى انتهت الى قعرها وكذلك الاناء اذا شربت ما فيه حتى انتهت الى قعره القعران قافك فخي وعينك  
 سكونيله در ين يقال قدح قعران اي مقعر القعيرة قافك فخي وعينك كسرى ومد بيله در ين حناق يقال  
 قصعة قعيرة الاقمار همزه نك كسر بيله قيوي در ين ايمك يقال اقعرت البئر اذا جعلت لها قعرا التقعير على  
 وزن التكرم كذلك در ين ايمك تعميق معنا سنه وتقعير اثنى كلامه طوداغي بوكيدر التقعير  
 فختبيله وعينك ضمي وتشد بيله در ين اولمق تعمق معنا سنه القعسر قافك فخي وعينك سكونيله  
 جعفر وزني اوزن والقعسرى كذلك جعفرى وزني اوزن اخرنه ياء مشدده ايله فرموده دوه يقال  
 جل قعسرى الاقنصار همزه نك كسرى ايله وقافك ونونك سكوني وما يندمك عينك كسر بيله ديوشلروب  
 يره يقين اولمق يقال اقنصار الرجل اذا تقاصر الى الارض اخفش روايتي اوزن القفر قافك فخي وفانك سكونيله  
 المقفار ميمك كسرى وقافك سكونيله شول صحرا در كه اوتى وصوي اوليه القفار قافك كسر بيله جمعي يقال  
 ارض قفر ومفازة قفر ايضا وقفر بر كسنه نك اردنجه كئمه دخي ديرلر يقال قفرت اثره اقفره من الباب الاول  
 اذا قفوته وقفريه وايجه اولما معه دخي ديرلر يقال نزلنا بيتي فلان فبننا القفراي لم يقرونا وقرى قونقلغه ديرلر  
 وقفوعورت ائدن اشغه اولمق معنا سنه ده كلور يقال قفرت المرأة تقفر قفرا من الباب الرابع القفرة قافك  
 فخي وفانك كسر بيله شول عورت در كه قليله اللحم اوله القفار قافك فختيله قانقسز اتمكه ديرلر يقال اكل خبزة قفارا  
 الافتقار همزه نك كسرى وقافك سكونيله بر كسنه نك اردنجه كئمه يقال اقنفت اثره التقفر فختبيله  
 وفانك ضمي وتشد بيله بر كسنه نك اردنجه كئمه الافتقار همزه نك كسرى وقافك سكونيله او خالى اولمق يقال  
 اقفرت الدار اذا خلت واقفار بر كسنه نك قتنه اتمك قاتغي قالماعه دخي ديرلر يقال اقفر الرجل اذا لم يبق عنده  
 ادم وفي الحديث ما اقفر بيت فيه خلى القفور قافك فخي وفانك ضمي وتشد بيله تنور وزني اوزن تازه بتن  
 خرماتك قابغي وقفور بر جنس اوتيه دخي ديرلر القفاخر قافك ضمي وخانك كسرى بيله والقفاخرى كذلك قافك  
 ضمي واخرنه يانك تشد بيله فرموده اولوب عظيم الجثة اولان كسنه القنفخر قافك كسرى ونونك سكوني  
 وفانك فختيله وخانك سكونيله جرد حل وزني اوزن نون زابد اولمق اوزن كذلك عظيم الجثة اولان كسنه و جرد حل  
 حيمه وحاء مهمله ايله بيوك دومي ديرلر القفندر فختبيله ونونك سكوني ودالك فختيله قبح المنظر اولان كسنه  
 القمر فختبيله ايه ديرلر غره فردن اوج كچه كچد كدن صكره قمر نسيمه اولندي بياض اولد وغندن اوترو القمير  
 قافك ضميله نصغيري وقمر كوز قاشمغه دخي ديرلر قحير بصر معنا سنه يقال قمر الرجل بقمر قمر من الباب الرابع  
 اذالم يبصر في الثلج وقرقر به ايتاثير بيله ياغش كبي اولمق بر حيثيته كه در ينك داخليله ظاهري ما يندمك صوكير  
 اوله ابن السكيت روايتي اوزن القمر فختبيله وميمك ضمي وتشد بيله اي ابدنه كلك يقال قمرته اذا اتيته  
 في القمرء ويقال قمر الاسد اذا خرج في القمرء يطلب الصيد وقمر فارده غالب اولمغه ده ديرلر ابن دريدر روايتي  
 اوزن القمار قافك كسر بيله قماراويني او بنق المقامرة ميم اولك ضمي وثاينك فختيله قماراويني او بنق  
 معنا سنه كذلك التقامر تانك فخي وميمك ضميله برنجه كسنه قماراويني او بنامق يقال تقامروا  
 اذا لعبوا القمار القمر قافك فخي وميمك سكونيله برنجه كسنه ايله قماراويني اوب غالب اولمق

قعر

قعر

قعر

قعر

قعر

قعر

قعر

يقال قمرت الرجل اقره قران الباب الثاني اذا اعتبه فغلبته وباب اولدن دخي كور مغالبه قصد اولند قد يقال  
 قامة فقمة اقره قران قد بر كسنة يغالب كسك بوبله ديرسن العود القماري قافك فخي واخرند يانك  
 تشد يد بلبه شول عودا جا حيدر كه بلاد دهندن بر موضعه منسوب بر القمري قافك ضمي وميك سكوني ويانك  
 تشد يد بلبه بر معروف قوشك اسميدر قره منسوب در كه قمر قافك ضمي وميك كذلك سكونيله ذكر اولنان  
 قوشلردن عبارندري القمرك جمعي اولمغله احمر له حمر كبي يا خود قمر قز بنك جمعي اولمغله رومي ابله روم كبي وزنجي ابله  
 زنج كبي القمريه قافك ضمي وميك كذلك سكونيله موثي نذكر ينك اسمي ساق حردر القماري قافك فخييله  
 قمرينك جمعي در لاينصرف در الاقره همزه نك فخييله اق ابيض معناسنه يقال سحاب قمر و حمار اقر القمريه قافك فخي  
 وميك سكوني والفك مد بلبه ابدنلق اولان كجه يقال ليلاه قراء اي مضبنة الاقار همزه نك كسر بلبه وقافك  
 سكونيله اي ابدن اولمق يقال اقرت ليلا تانا اذا اضاءت واقار بر نسنه نك اوزر ينه اي طوغغده ده ديرلر يقال  
 اقرا اذا طلوع علينا القمر واقار خرماني صوغق اورمغه ده ديرلر يقال اقر الثمر اذا ضربه البرد فذهب  
 حلاوته قبل ان ينضج المقجر ميك ضمي وقافك فخي وحيك كسر بلبه يا يحي قواس معناسنه فارسي دن  
 معرب در القنور فختينله وواوك فخي وتشد يد بلبه باشي بيوك اولان حيون يقال بعير قنور اذا كان  
 ضم الرأس وبعضيلر ايتدي هر نسنه نك بدخوي اولوب صعب اولانه قنور ديرلر التقوير على وزن  
 التكريم مدور كسك يقال قون اذا قطعه مدورا الاقبار همزه نك كسري وقافك سكونيله كذلك  
 مدور كسك معناسنه يقال اقتون واقتان اذا قطعه مدورا القوارة قافك ضمي وواوك تخفيفيله د كرمي  
 كسيلن پان ومنه قوارة القميص كه كوكلك بقا سندن چقان د كرمي پان در ومنه قوارة البطيخ  
 قاوندن ابتدا كسيلن د كرمي پان در القوارة قافك فخي وواوك سكوني والفك مد بلبه واسع معناسنه در  
 يقال دار قوراء اذا كانت واسعة الاقورين همزه نك فخي وقافك سكوني وواوك فخييله ورنك كسري  
 ومد بلبه اقلر دواهي معناسنه والاقوريات همزه نك وواوك فخي ويانك تشد يد بلبه بمعناه يقال لقيت  
 منه الاقورين بكسر الراء والاقوريات اي دواهي العظام الاقورار همزه نك كسري ابله دري بور شيق  
 ويوست اوزن اولمق كه اكثر بيرله عارض اولور يقال اقور الجلد اقورارا اذا تشيح المقور  
 ميك ضمي وقافك سكوني وواوك فخي ورنك تشد يد بلبه شول ات در كه ببلي ابله اوله القارة يو كسك  
 اولماين ديه وقان ديشي ايويه دخي ديرلر خرس ماده معناسنه و بر قبيله نك دخي اسميدر وقان ديد كر ينه  
 باعث بريره جمع اولد قلري ايجون در و بونلر ايجلغله معروف طابغه در وفي المثل قد انصف القارة من  
 راماه القاري يانك تشد يد بلبه قان قبيله سنه منسوب اولان كسنة القار جمعي وقار قره صقره دخي ديرلر قير  
 معناسنه وقار دوه يد دخي ديرلر ابل معناسنه ذي قار بر كوناك اسمي در كه پرو بزاد لو پادشاه نبي شيبان اوزر بنه غزايه  
 كلد كه نبي شيبان اكا غالب اولدي عربك عجم اوزر ينه غالب اولسنك ابتداسي اول كونه واقع اولدي والقور  
 قافك ضمي ومد بلبه كذلك جمعي ديه جكلر معناسنه الانقيار همزه نك كسر بلبه قيو بقلق يقال انقارت البئر اذا  
 انهدمت القور قافك فخي وواوك سكونيله يا غك اوجي اوزن بصوب يوريك اوازي اشد لمسون ديو يقال قار بقور  
 القاي رشول كسنة در كه ايا غنك اوجي اوزن يورويه القهر قافك ضمي وهانك سكونيله غالب اولمق يقال قهره قهرا  
 اذا غلبه الاقهار همزه نك كسري وقافك سكونيله مقهور بولمق يقال قهرته اذا جدته مقهورا وقهراتش ات تاثير  
 اتمكه ده ديرلر يقال قهر اللحم على البناء للمجهول اذا اخذته النار وسال ماؤه القهرة قافك ضمي وهانك سكونيله  
 اضطراب معناسنه در يقال اخذته قهرة اي اضطراب القهري قافك فخي وهانك سكوني وقافك ثابنك فخي والفك  
 قصريله برجنس دونكدر فاذا قلت رجعت القهري فانك قلت رجعت الرجوع الذي يعرف بهذا الاسم

قمجر

قنر

قور

قهر



لان القهقري ضرب من الرجوع القهقري قافك ففتح هاءك سكوني ووقف ثابته ففتح ورائك تشد بدله برك طاش  
سنك سخت معنائه القهقري قافك ففتح هاءك سكونيله ورائك تشد بدله كذلك برك طاش معنائه درهمين  
احمد بن يحيى زواتي وزن القهقري قافك كسري ومدله قره صافزفت معنائه التقيير على وزن التكريم برئسنه ي  
زفتلك يقال قيرت السفينة اذا طليت بها بالقار قيار قافك ففتح ورائك تشد بدله برذوه نك استميدر ككه اول  
صالح بن الخارث نام كسنه نك دوه سيدره الله اعلم فصل الكاف الكبير كافك كسري ورائك ففتحيله ياشلو اولمق  
مسن معنائه يقال كبر الرجل بكبر كبرا من الباب الرابع اذا السن وكبر كذلك اولمق در عظيم اولمق معنائه  
يقال كبر بكبر من الباب الخامس اذا عظم المكبر ميمك ففتح وكافك سكوني ورائك كسري بله مصدر در كذلك يشلو  
اولمق معنائه يقال كبر الرجل مكبرا او يقال علاه المكبر الكبره كافك ففتح ورائك سكونيله اسدر يشلو اولمق  
معنائه يقال علت فلانا كبره الكبر كافك ففتح ورائك كسري ومدله اولمق بله متصفا ولان كسنه الكبار كافك  
ضمي ورائك تخفيفيله بمعناه الكبار كافك ففتح ورائك تشد بدله مبالغه بله كبر اولان كسنه الكبر كافك كسري  
ورائك سكونيله عظمت معنائه در وكبر برئسنه نك اولوسنه دخي ديرل قال الله تعالى والذي تولى كبره الكبرياء  
كافك كسري ورائك سكوني ورائك كسري والفك مدله كذلك عظمت معنائه در الكبره كافك كسري  
ورائك سكونيله بر كسنه نك اولاد نك اخرى اولمق يقال فلان كبره ولد ابويه اذا كن اخرهم يستوي فيه  
الواحد والجمع والمؤنث ابو عبيد ايتدي عربلر ك بوقولي هم عجزه ولد ابويه ديد كاري كبي در الكبر كافك ضمي ورائك  
سكونيله نسبه اقوى اولان كسنه وفي الحديث الولاء للكبر وبونك معنائه بودر ك بر كسنه وفات ايدوب اوغلن  
واوغلي اوغلن ترك اينسه ولا اوغلي ايجون دراوغلي اوغلي ايجون دكلدر ومطلقا زياده لك معنائه ده كاور  
يقال كبر سياسته الناس في المال وسياسة حكومت معنائه در الاكبره همزه نك كسري وكافك سكوني  
ورائك ففتح ورائك تشد بدله بمعناه يقال فلان اكبره قومه اي كبر قومه يستوي فيه الواحد والجمع والمؤنث  
الكبر ففتحيله كبره ديد كاري سنه در ك نباتات قسمندن در فارسيدن تعريب اولمشدر الاكبر همزه نك ففتح  
وكافك سكونيله ورائك دخي ففتحيله زياده اولو اولان كسنه الكبري كافك ضمي ورائك سكوني والفك قصر بله  
اكبرك مؤنثي در الكبر كافك ضمي ورائك ففتحيله كبر انك جمعي در الاكبر همزه نك ففتح ورائك كسري بله اكبرك جمعي  
الاكبرون همزه نك ففتح وكافك سكونيله كذلك اكبرك جمعي وبونك جمعند كبر ديزلر احمرده حمرد بد كاري كبي  
زيارو مقوله جمع كلك صفته مخصوصه در احمركي واسود كبي واكبرله خود برشي صفتلنر احمر صفتلنر دخي كبي هذا  
رجل اكبر ديزلر حتى من كله سى بله ايراد ايتمنجه يا خود الف لام داخل قابنجه المكبراء ميمك ففتح والفك مدله  
اولولر كبار معنائه الكبار يانك كسري بله كبر معنائه يقال توارثوا المجد كبراعن كبراي كبر اعن كبير في العز  
والشرف الاكبار همزه نك كسري بله بيوك عدايمك يقال اكبرت الشئ اذا استعظمتها واكبار صبي تغوط ايتمه ده  
ديرل يقال اكبر الصبي اذا تغوط وهو كناية يعني اكبار لفظي تغوط نصريح اولنمغيجون نكلم اولنور التكبير على  
وزن التكريم بر كسنه ي اولمق در تعظيم معنائه التكبر ففتحيله ورائك ضمي وتشد بدله اولنمق تعظم معنائه  
الاستكبار همزه نك كسري بله بمعناه الكبريت كافك ورائك كسري وما بينه يانك سكونيله معروف در وقولهم اعز  
من الكبريت الاحمر كقولهم اعز من بيض الانوق وانوق همزه نك ففتحيله ونونك ضمي ومدله بر قوشدر كز زياده صرب  
يرلر ده يومر دماغين يومر ده سني كسنه كورمز وكبريت خالص معنائه ده كلور يقال ذهب كبريت اي خالص الكبر  
كافك كسري ورائك سكونيله دوه اوركي كوهان اشتر معنائه اصعي ايتدي كتر لفظي بر پنده استماع  
ايتدم غيري رده استماع ايتدم الكتر ففتحيله كذلك دوه اوركي معنائه در الكثرة كافك ففتح  
ورائك سكونيله چوقلق ككه قلتك مقابلي در وكثرة د پنماسون كافك كسري بله زي رالغت رديه در  
الكثير كافك ففتح ورائك كسري ومدله چوق معنائه يقال كثر الشئ من الباب الخامس

كبر

كتر

كث

وقوم كثير وكثيرون الاكثر همزة نك كسرى ابله بر كسنة نك مالي جوق اولمق يقال اكثر الرجل اذا اكثر ماله واكثر خرما  
اغاجي يمش ويرمكه دخی دیرلر يقال اكثر الخل اذا طلع المكاثرة ميمك ضميلة وثانك فتحيلة باب مغالبه دن كثر نك غلبه  
ايمك معناسنه يقال كاثرناهم فكثرناهم غلبناهم بالكثره الاستكثار جوق نسنه اله كتورمك يقال استكثر  
من المال اي اكثر منه اكثر كافك ضمی وثانك سكونيله جوق مال معناسنه در يقال ماله قل ولاكثر ويقال الحمد لله  
على القل واكثره القل واكثر دخی لغت در كسر له الشكاثر تانك فخی وثانك ضميلة بر نسنه بی جمع ابدوب چوغاغلق  
مكاثره كبی الكاثر تانك كسر بله جوق نسنه ككثير معناسنه يقال عدد كثر ای ككثير التكثر فتحتهنله وثانك  
ضمی وتشديد بله غيرك ماليله اظهار ككثرت ايتك يقال فلان يتكثر بمال غيره المنثور عليه ميمك فخی وثانك  
ضميله شول كسنة در كه مالي قالمیوب وزر بنه حقوق جو غلمش اوله مثمود و مشفوه و مضفوف كبی كه مثمود  
ثاء مثلثة ابله و مشفوه شین معجه ابله و فابله و مضفوف ضاد معجه ابله و فابله ذكر اولمان معنایه در انكوتر كافك  
فخی و واولك سكونی وثانك فتحيله رجال طابغه سندن ككثير الخیر اولوب اولو اولان كسنة و كوتر جوق توزه دخی  
دیرلر غبار ككثير معناسنه و كوتر جنته بر نهر ك اسمیدر التكوثر علی وزن التدرج توز جوق اولمق يقال تكوثر النقع اذا  
كثرت الكثر كافك ضميلة جوق اولان نسنه ككثير معناسنه اكثر فتحتهنله خرما اغاجنك نهائنه بتن نسنه كذا اخر ما  
كو بکی دیرلر و جمان دخی دیرلر جميله و راء مهمله ابله و بعضیلم خرما اغاجنك ابتدا حقن میشی در دبد بیلر و فی الحدیث  
لاقطع فی ثمر ولاكثر الكدر فتحتهنله بولا نقلق در كه صافیلغك مقابلیدر يقال كدر الماء بكدر كدر امن الباب الرابع  
انكدر كافك فخی و دالك كسر بله بولا نق اولان نسنه و كدر دخی جائز در دالك سكونيله فتحذله فخذ كبی و كدر دیرلك  
بتلوا اولغه دخی دیرلر يقال كدر عیش فلان و كدر اكدرك مصدر بده كلوروا كدر شول نسنه در كه انوك لونه  
بوزلق اوله لكدر ورة ضمینه كذالك بولا نقلق معناسنه يقال كدر الماء بكدر كدورة من الباب الخامس التكدر  
فتحتهنله و دالك ضمی وتشديد بله كذالك بولا نق معناسنه التكدیر علی وزن التكریم بولا ندر مق يقال كدر غیره  
تكدر نبات كدر همزه نك فتحيله و كافك سكونی و دالك فتحيله بیان جمارلی معناسنه در بوزرنكلو اولان  
ار كه نسبت لئمن الكدری كافك ضمی و دالك سكونيله و اخر نه ایا نك تشدید بله قطادن بر نوع در و قطا قافك  
فتحيله بو غور نلق دبد كاری قوشدر اسفرو د معناسنه و قطا اوج نوع در بری كدری بری جونی و بری غطا طدر  
و كدری اولدر كد بوزرنكلو اوله و قارنی و ارقه سی الاجه اولوب بوغازی صاری اوله و بو جونی دبد كاری نوع دن  
احسندر كو ناكه بو قطانو عنده معظمنه یعنی اغلبنه منسوب در كه اول بوزرنكلو اولان در و جونی اولدر كه فنادرلی  
و قارنی سیاه اوله و غطا ط عین معجه نك فتحيله و طابین مهملتین ابله ارقه سی و قارنی بوز اولان در الاكدریه  
همزه نك فخی و كافك سكونی و دالك فتحيله علم فرا بصد بر مسئله نك اسمیدر كه اول زوجك و امك وجدك  
واخت لاب و امك جمع اولسندن حاصل اولان مسئله در الكدری كافك ضمی و دالك فخی و ایا نك سكونی  
و الفك مد بله شول سود در كه انوك ایچنده خرما اصلدرلر التكدار تانك فخی و دالك ضميلة بر نسنه به بقوب  
طور مق يقال نكا درت العین فی الشی اذا دامت النظر الیه الكندر كافك ضمی و نونك سكونيله كونك دبد كاری  
نسنه كه معرف ادویدن در و كندر قصیر و غلیظ اولوب بر ك اولنه دخی دیرلر اكبناء بیان جمار بنك غلیظنه دخی  
كندر دیرلر الكنادر كافك فخی و دالك كسر یله بمعناه لكدر ضمینه و رانك تشدید بله شول بكدر كه اعضاسی مجمع  
اولوب طاغلق اولیه الاكثر همزه نك كسری و نونك سكونيله سرعت ايمك و دوكلك يقال انكدرت النجوم اذا  
انقضت وانقضاض قافله و ضادین معجهنله دو شمك معناسنه انكر كافك فخی و رانك تشدید بله شول اب در كه  
انوكه خرما اغاجنه چقر لروكر كذالك شول ابيه دیرلر كه دوه پالانك ابي جانبدن چكلور بره كلسون دبو الاكرار  
همزه نك فتحله جمعی پالان ایلری معناسنه و كر سیابان اینه دخی دیرلر الكرو و ضمینه جمعی الكركافك ضميلة كو چوك

كدر

كندر

كدر

قومه قازوز و کر برا و چکه دیر که اون یکی وسق در و هر وسق الشمس صاع در الکرار کافک کسر بله کرک جمعی قوملو  
 یرده قازمش قبول و او چکر معناسنه الکره کافک ضمی ابله شول چوریش دوه قیغی در که انوک ابله زرهک پاسن  
 اچر الکره کافک فخیله بر کره معناسنه الکره کافک فخیله كذلك جمعی الکره تان کافک و رانک فخیله و نونک کسر بله  
 کجه و کوند ز معناسنه در یعقوب روایتی اوزن و بوقر تانه لغت در که قر تان دخی قافک فخی و رانک تشد ببله کجه  
 و کوند ز معناسنه در المکر میمک ضمی و کافک کسر بله شولات در که جنکه انوکله جمله ایتمکه صالح اوله المکر میمک  
 و کافک فخیله اوغراش یری موضع حرب معناسنه کرار کافک فخی و راء اخیره نیک کسری اوزن بناسیله قطام کی  
 بر بونجغک سمیدر که نساء اعراب انوکله فسوز بدر ساحره اولان کسنه یه یا کرار کریدیکله الکره کافک کسری  
 و راء اولک سکونیه دوه نیک سیننه سنن اولان دکر می نسنه در که دوه چو کدی حینه انوک اوزرنه قرار بدر  
 و بوشول نسنه نیک یری در که دوه چو کدی انلرک اوزر بنه چو کر این کر که کافلرک کسر بله علماء لغتدن بر کسنه نیک  
 اسمیدر که اول ابو ملک عمرو بن کر که در الکر کافک فخیله رجوع معناسنه در بقال کره و کر بنفسنه بتعدی  
 و لا بتعدی الکر یر کافک فخی و رانک کسری و مدبله بوغلن کسنه نیک اوزی کی اولان اوزدر بقال کر بکر کر یرا  
 من الباب الثاني اذا صوت صوت المخبوق و کر یر حین مونه اولان خر لید دخی دیر که حالت نعه اولان دن صادر  
 اولور التکریر علی وزن التکریم و التکرار انک فخی و کافک سکونیه بر نسنه یی مکرر فلیق بقال کررت الشی نکر یرا و نکرار  
 ابو سعید الضری رابتدی ابی عمر و نفعاله نفعالک پینده فرق ندر دیم یعنی تا مکسورا و لمسیله مفتوح و لمسنک  
 فرق سوال بتد که ابتدی نفعال تانک کسر بله اسم در و نفعال تانک فخیله مصدر در التکریر علی وزن التزلزل  
 تردد ایتمک بقال نکر کر الکر جل فی امره اذا تردد الکر کره کافلرک فخی و راء اولک سکونیه قانی کولک ضحک شدید  
 معناسنه قرقره کی که قرقره دخی بو معنیله لغت در و کر که بل بلودی تغییر ایتمک در طاعل قدن صکره جمع  
 ایتمکه و کر که تاوغی دعوت ایدوب جاغر مغه دخی دیر لر نقول کر کر ت بالذ جاچه اذا صحت بها و بر نسنه یی دفع  
 ایتمکه ده دیر لر نقول کر کر ت عنی اذا دفعت و ورد ته الکر بر کافک و بانک ضمی و ما پینده زانک سکونیه کشنیچ  
 دبد کری او ندر کشنیز معناسنه که حواج طعامدن در و فتح بادخی جائز در جوهری ایدر  
 بن طن ایدر مکه بولغت معرب اوله الکر کافک فخی و سپنک سکونیه فائق و الانکسار فائق بقال کسرت الشی  
 فانکسر و کسر قوش قنادی دوشر مکه دخی دیر لر بقال کسر الطاء اذ اضم جناحیه حین ینقض و انقضاض  
 ضاد معجتینده قونق معناسنه در التکریر فختینله و سپنک ضمی و تشد ببله كذلك فائق معناسنه در بقال  
 کسرتیه فتکسر التکریر علی وزن التکریم زیاده فائق بقال کسرتیه شدد للمبالغه و اکثره التکریر کافک فخی  
 و سپنک کسری و مدبله صشم اولان نسنه بقال ناقه کسیر کافک بقال کف خضیب فین ناقه صشم و اندن اشغه  
 اولسه پس فعیل یعنی مفعول و لما غن ناقه کسیره دیندی الکر کافک فخی و سپنک سکونی و الفک قهر بله  
 جمعی مر بصله مرضی کی الکر سپنک کسر بله طوشنجل دبد کری قوش که سباع طیردن در عقاب معناسنه  
 الکر کافک کسر بله و سپنک سکونیه اوک یره بقین جانبی و خیمه نیک یره بقین اولان انکری الماکسر میمک ضمی  
 و سپنک کسر بله قو کشی همسایه معناسنه بقال فلان ماکسری ای جاری و کسر بته لی جانب کسر بئی و کسر كذلك  
 شول که دیر لر که اوزرنه چوق ات اولیه الکر سور ضمتینله جمعی و بو مقوله کک غالباً مکسور اولد و غنه بناء کسر  
 دیر لر و کسر قبح دیر لر شول بلک ککنه که بلکک نصف اخیری اوله یعنی در سک جانندن اوله و کافک فخی دخی  
 لغت در بو ذکر اولنان اوج معناده و کسور پرک اچاقلو و یو کسکلو اولسنه ده دیر لر بقال الارض ذات  
 کسور ای ذات صعود و هبوط الکره کافک کسری و سپنک سکونیه صشم نسنه نیک پان سی  
 الکر کافک کسری و سپنک فخیله جمعی قطعه ابله قطع کبی الماکسر میمک فخی و کافک سکونی

کز

کسر

وسپنك كسر بله فانجق بر معنا سنه بقال عود صلب المكسر اذا عرفت جودته بكسره وبقال فلان طيب المكسر  
اذا كان مجودا عند الخبرة وخبره خاء معجتهك كسرى وبانك سكونيله امتحان معنا سنه در و غالباً بر سنه تجربه  
اولند قبه باطنى ظاهر بنه اويارمى ديوفادلوب كولد كچون طيب المكسر ديولر الكسرات فختينله المده صائمه غبن  
اوزن اولمق بقال رجل ذوكسرات وهزرات اذا كان يغبن فى كل شى وهزرات زاء معجه وراء مهمله ابله غبن  
معناسنه در كذلك الكسار كافك ضمى ايله اودون وافاضى بقال كسار الحطب لد قاقه كسرى كافك كسرى وسپنك  
سكونى والفك فصم بله فرس ملاكربنك لقبى در كافك فتحى دخى لغت در و بو خسروك معربى در كه خسرو ملك  
ديك اولور الكسروى كافك كسرى وسپنك سكونى ورائك فتحى ويانك تشد بديله كسرايه منسوب اولان  
كسنيه الكسرى كافك كسرى وسپنك سكونى ويانك تشد بديله كذلك كسرايه منسوب اولان كسنيه حرمى  
كبي حانك كسر بله ورائك سكونيله حرم كعبه به منسوب معناسنه ابو عمرو روايتى اوزن الاكسرة همزه نك فتحى  
وسپنك كسر بله كسر انك جمعى در على خلاف القياس زير قياس كسرون كلمك ابدى رانك فتحيله عيسون  
وموسون كلدى كى سپنك فتحيله الكشر كافك فتحى وسپنك سكونيله ديش كوسترمك بقال كشر البعير عن باب  
اذا كشف عنها ابن السكيت ايتدى كشر تبسم معنا سنه در بقال كشر الرجل وانكل وافتروا تبسم كل ذلك تبد ومنه  
الاسنان پس انكل انكلا لدن در نونله وافتروا فافترا در نونله وراء مهمله ابله جمله سى تبسم معناسنه در انكشر كافك  
ضمى وطانك سكونيله ياي وصفنك ذكر اولونسه يايك قولاغى مراد اولور كوشه كان معناسنه وكظر كذلك كويرجك  
دبد كلرى ابكى كلك ما بينه اولان كدكه ديرلر كه سپنه نك صدر نه در مابين تر قونين معنا سنه جوهرى ابدى  
بوكله اسماع اولتمق سرن بر كتابدن نقل اولمشدر وجوهر ينك بوكلامى مشعر در كه عامه كلماتى بدون السماع  
اوليه نتيه كمصاح اسمك دخى مقتضاسى بودر الاكعار همزه نك كسر بله وكافك سكونيله دوه ياور يسنك اورجى  
سمر اولمق بقال كعر الفصيل اذا حمل فى سنامه سخما المكعر ميمك ضمى وكافك سكونيله شول دوه ياور يسى در كه اورجى  
سمر اوله الكعرة كافك فتحى ونونك سكونى وعينك فتحيله شول ناقد در كه عظيم الجثه اوله الكناعر كافك فتحى  
وعينك كسر بله جمعى ابو عبيدك ابو زيد دن انك روات اوزن الكعر كافك فتحى وعينك سكونيله صبينك كشرت  
اكلدن قارى طولمق و سمر مك معناسنه ده كلور بقال كعر بطنه كعر الكعر كافك ضمى وعينك سكونيله برد بكنلو  
اوت در الكعورة كافك وواوك فتحيله وعينك سكونيله بورنى بيوك اولان كسنيه عظيم الانف معناسنه كذا وجد  
فى بعض نسخ الصحاح الكعبر كافك وبانك ضمى وعينك ما بينه سكونيله شول نسنه در كه بغدادى خرمى دوكلدى  
زمانه و بغدادى ايرنلندغى زمانه ظاهر اولور باشى يومر يحه اولور بناء على ذلك ككلك باشنه يومرى  
اولد و عچون الكعبر ديرلر وكعبر كعبرك دخى جمعى كلور الكعبرة كافك فتحى وعينك سكونى وبانك دخى فتحيله قليجه  
كسبك بقال كعبره بالسيف اى قطعه المكعبر ميمك ضمى وبانك كسر بله مكعبر ضمى نام كسنيه نك لقبى در مكعبر ديد پلر  
برقوى قليچدن كچورد كچون در الكفر كافك ضمى وفانك سكونيله ايمانك ضد بدر بقال كفر بالله كفر من الباب الاول  
وكفر كذلك نعمته انكار ايتك معنا سنه ده كلور كه شكر ك مقابلى در الكفور ضمتينله والكفران  
كافك ضمى وفانك سكونيله نعمته انكار ايتك معناسنه مصدر لر در بقال ككفره كفورا وكفورا  
وقوله تعالى انا بكل كافرون اى جاحدون وقوله تعالى سبحانه فابى الظالمون الا كفورا وقال الاخفش  
هو جمع الكفر مثل برد و برود وكفور كفر ك جمعى دخى كلور كافك فتحيله قريه معناسنه ومنه قول معاويه اهل  
الكفور هم اهل القبور اى انهم بمنزلة الموتى لا يشاهدون الا مصاروا لجمع وما اشبهها وكفور قبور معناسنه ده كلور كه  
كفر قبره ده ديرلر ومنه قيل اللهم اغفر لاهل الكفور الكافر كفر له متصفا اولان كسنيه وكافر قركو كچه به دخى ديرلر  
كافر ساتر معنا سنه اولوب هر نسنيه ستر ايتد كچون وكافر اول كسنيه ده ديرلر كه زن اوزن غيرى لباس كيه

كشر

كظر

كعر

كعبر

كعبر

كفر

و بالجمله هر سنه که بر سنه بی ستر اینسه قد کفره دیر این السکیت ابتدی کافره کافر دبد کفری حق تعالی نک  
 نعمتلرن ستر ایند کچو ندر و کافر بحر معنا سنه ده کلور کنشی ستر ایند کچون حالت غروبده و نهر عظیمه ده  
 دیرلو کافرا کنجی معنا سنه ده کلور زراع کی تخمی طیرا غله اورند کچون الکفار کافک ضمی و فانک تشدید بله  
 کافک جمعی و کفار کنجیلر معنا سنه ده کلور زراع کی تنه کم مرور ابتدی الکفره کافک و فانک فحیله کذلک کافرا  
 جمعی الکفار کافک کسری و فانک تخفیفیه کذلک جمعی جایله جیاع کی و نایله نیام کی و جیاع اج کسنه دیکدر  
 کسنه معنا سنه الکافره موئی لکوا فر کافک فحی و فانک سکونیه کافره نک جمعی الکفر کافک فحی و فانک سکونیه  
 اورتمک ستر معنا سنه بقال کفرت الشی کافره کفر من الباب الثانی اذا سترت و کفر کویه دخی دیرلر قریه معنا سنه  
 و فی الحدیث یخرجکم الروم منها کفر اکفرا ای من قری الشام و کفر کوی معنا سنه اولد و غچون کفر تو تا و کفر تعقاب  
 دیرلر شام شریفنا حیه سنه اولان کوبلر ک بعضنه کد تو تا و تعقاب اسماء رجالدن در ذکر اولنان کوبلر انلره  
 نسبت اولنور و کفر ظلمت لیله دخی دیرلر المکفور میمک فحی و کافک سکونی و فانک ضمیمه اورنش سنه بقال رماد  
 مکفور اذا سفت الریج التراب علیه حتی غطته یعنی کولی طیراق صا چغله ستر اینسه الکفر کافک کسری و فانک  
 سکونیه ظلمت لیل معنا سنه در فحیله دخی اغت در تنه کم مرور ابتدی و کفر اولوطاغه دخی دیرلر جبل عظیم  
 معنا سنه ابو عبیدک فرادن انذ کی روایتی اوزن المکفر میمک ضمی و فانک کسری و تشدید بله سلاح اورنش کسنه  
 سلاح پوش معنا سنه الکفار همزه نک کسر بله بر کسنه بی کفره نسبت ایتمک یعنی کافر اولدی دیک نقول  
 انفرت الرجل اذا دعوت کافرا و بقال لا تکفرا احد من اهل قبلتک ای لا تنسبهم الی الکفر التکفیر علی وزن التکریم  
 بر کسنه بی الحاقلق کوستروب خضوع و خشوع ایتمک تنه کم کفره رعیت ال کوسه قویوب سپا هیلر بنه  
 خضوع و خشوع ایدرلر و تکفیر عینده حنثله لازم کانی ایشلمکده ده دیرلر و تکفیر کناعی ستر ایند و بزاله ایتمکده ده  
 دیرلر تنه کم ثوابی زاله ایتمکده احباط دیرلر الکافور خرماتک ابتدا ظهور ابدن میوه سی ابو عمرو له قراری و زنی و اصمعی  
 ابتدی کافور ذکر اولنان میوه نک قابی در و کافور طیب قسمندن معروف سنه در الکفری کافک ضمی و فانک  
 فحی و زانک تشدید بله و الفک قصر بله خرما اغاجنک ابتدا ظهور ابدن میوه سنک قابی الکفهر ار همزه نک  
 کسر بله یوز ترش اولمق بقال رأبته مکفهر الوجه ای عبوس الوجه و بقال الکفهر الرجل اذا عبس و تعبیس یوز  
 اکشتمکده دیرلر و منه قول ابن مسعود اذا القیت الکافر فلقه بوجه مکفهر یعنی قن کافره ملاقی اولسک کولر یوز له ملاقی  
 اولمه و الکفهر ار بر سنه بوز رنگه مابل اولغه دخی دیرلر بقال فلان مکفهر اللون اذا خرب لونه الی الغبرة مع الغاظ  
 المکفهر میمک ضمی و کافک سکونیه شول بیلوت در که سیاه و غلیظ اولوب بری بری اوزن بنمش اوله الکمر فحیله  
 ذکر باشی الکمره کذلک فحیله و احدی المکفور میمک فحی و کافک سکونیه شول کسنه در که سنجی ذکر بنک  
 باشنه ضرر ایرشد رمش اوله الکمری کسر تنه ورنک تشدید ورنک تشدید ورنک تشدید ورنک تشدید ورنک تشدید  
 کسنه و زمکی زای معجه ابله و کافک تشدید بله قوشک قورغی بتدی بر این السراج روایتی اوزن المکامره میم اولک  
 ضمی و ثابنک فحیله کمره خصو صند مباحثه ایدوب غلبه ایتمه در بقال کمره فکمره کمره اذا غلبته بعظم الکمره  
 الکمره کافک فحی و میمک سکونیه یوریکده ادم بری بر بنه قریب اولمق کرد حه کی که کرد حه دخی حرف مهمله بله  
 قعبیر القامه اولان کسنه نک سکرتمه سنه دیرلر و قریبک اغزن بغلغه دخی دیرلر بقال کتره کابقال قطره الکتر کافک  
 ضمی و میمک سکونی و تانک کذلک ضمیمه قصه بوبلو اولان کسنه الکما تر کافک ضمی و تانک کسر بله بمعناه مثل انکندر  
 و انکندر علی ما رکندر و کنادرد دخی قصه بوبلو معنا سنه در حروفی تبدیل اولنا غله الکشری کافک ضمی و میمک فحی  
 و تشدید بله و ثاء مثلثه نک سکونی و الفک قصر بله امرود دبد کفری معروف میوه نک ایدر الکشره

کفر

کفهر

کمر

کتر

کشر

كافك كذلك ضمي وميمك تشديدي وتانك سكونيله واحدى الكور كافك فخي وواوك سكونيله دولبند صار مق  
يقال كار العمامة على رأسه بكورها كورا اذا لاثها ولوث ثاء مثلثة ايله دولبند صار مق معنا سنه درد ولبندك  
هر يدورنه كورد يرلر وكورن قصه انه دخي ديرلر ومنه قولهم نعوذ بالله من الكور بعد الحوراي من النقصان بعد الزيادة  
وكوردوه سوريسندن جماعت كثيره يه دخي ديرلر يقال على فلان كور من الابل وبعض اشعارده صغر سوريسنه  
دخي اطلاق اولمشدرو كور سرعت معنا سنه دخي كاور يقال كارال جل اذا السرع في مشيه وبوابن در بد روايي  
اوزنه در الكور كافك ضميه دوه پالانيدر جميع التلريله الاكوار همزه نك فخي وكافك سكونيله جمعي الكيران كافك  
كسر بله ومد بله جمعي وكورد مورجى او جاغنه دخي ديرلر با لچقندن يابلس اولسه وكوراراي قوانسه دخي ديرلر الكوراة  
كافك ضمي وواوك فخييله وتخفيفيله شول بالدر كه هنوز شمع اچندن اوله يقال كوراة الخل لعسلها في الشمع الكورة  
كافك ضمي ومد بله شهر وناحيه معنا سنه در الكور كافك ضمي وواوك فخييله جمعي شهر لروناحيه لر معنا سنه انكاره  
شول نسنه در كه ارقه يه كورتلور ثوب قسمندن التكوير على وزن التكرم متاعى بريره جمع ابدوب بغلق ويرنسنه يي  
مجمعا بر فغه دخي ديرلر يقال طعنه فكون اذا القاه مجعوا ونكوير دولبند صار مغه ده ديرلر كور معنا سنه ونكوير  
الليل على النهار كچه نك كوند زى ستر اتمسنه ديرلر وبعضيلر ابتداي نكوير كچه نك كوند ز اوزر بنه زياده اوماسي در  
كوند زدن كچه يه قانماغله وقوله تعالى اذا الشمس كورت قال ابن عباس غورت اي از بليت وكنت وقال قتاده ذهب  
ضوءها وقال ابو عميرة كورت مثل نكوير العامة ثلف فخمى يعنى صررسن بوزرسن التكور فختينله وواوك ضمي  
وتشديد بله مجعوا دوشمك يقال كور فتكوراي سقط ونكور صغوب حاضر لنگه دخي ديرلر شمير معنا سنه  
الاكتيار همزه نك كسر بله ات قوشيده سكر در كن قويرغن قالدر مق يقال اكنار الفرس اذا رفع ذنبه في حضره  
وحضر حاء مهمله نك ضمي وضاد معجه نك سكونيله سكرتك المكورى ميمك فخي وكافك سكوني وواوك فخي  
ورانك تشديدي والفقك قصر بله دنى ولثيم اولان كسنه وابن السراج ابتداي مكورى بورنى اوجي بيوك اولان  
كسنه يه ده ديرلر ومكورى كور دن ما خود در جمعه معنا سنه وبومفعلى وزنى اوزنه در ديدى يعنى اولنده اولان  
مهي زايد در زير اكلام عربيه فعللى وزنى اوزنه كله كلامشدر ديدى وكاه اولور كه اخرنده الفى حذف ابدوب  
مكور ديرلر الكور كافك فخي وهانك سكونيله كورن يوكسلوب كوند ز تمام روشن اولوق ارتفاع نهار معنا سنه يقال كهر  
النهار بكهر كهر امن الباب الثالث ومنع ايتك معنا سنه ده كور وعبد اللهك فاما الينيم فلانكهر قرائتى اوزنه كسائى  
ابتداي كهره وقهره بر معنايه در الكنهور فختينله وهانك سكوني وواوك فخييله بيوك بلوت سحاب عظيم  
معنا سنه در كسائى روايتى اوزنه الكير كافك كسرى ومد بله دمورجى كوروكى در كه اول يانلومدن اولوب مدور  
اولور يا خود سختيانندن اولوب كوشه لرى اولور واما با لچقندن بنا اولنان اول كورد كيرد كلدر وكير بر طاغك دخي  
اسميدر فصل الميم الميرة ميمك كسرى وهمزه نك سكونيله كينه وعداوت اطلاق اولنور المير ميمك كسرى  
وههمزه نك فخييله جمعي المار ميمك فخي وهمزه نك سكونيله بر قاج كسنه نك بيننه عداوت بر غوب افساد  
ايتك الممارة ميمك ضمي وهمزه نك فخييله بمعناه نقول مارت بين القوم مارت مارت مارة اذا عادت  
بينهم وفسدت وممارة فخر ابدشيمك معنا سنه ده كلور مفاخره كبي اموى روايتى اوزنه نقول  
مارة مارة اذا مارة الميرة ميمك كسرى وهمزه نك فخييله اسمدر عداوت بر فقى معنا سنه بعض كتب  
مصححه ده بوبله ضبط اولمشدر ولكن ماسبقه يازلنه مخالف اولور كدعنه صيغسى مفردانه نادن در  
دخشددر فصل باده نظر اولنه پس وجه همزه نك سكوني اولور نته كم بعض نسخه ده اوبله واقع اولمشدر  
المير ميمك كسرى وهمزه نك فخييله جمعي در المير ميمك فخييله وهمزه نك كسر بله امر شدد بمعنا سنه در  
يقال هم فى امر ميراي صعب شدد المير ميمك فخييله وتانك سكونيله چكمك مد معنا سنه نقول مترت الحبل

كهر

الكير

مار

متر

اذا



مجر

اذا مددتها وكما او ركه متر له جماعت كنبات اول نور ومتر قوش نجاستن اتغده ده دیرلر صغتمق معنا سنه بقال متر  
بساحه ای رما به نته کم متر دخی و معنایه کلور و سلخ سین و حاء مهملتین ابله قوش نجاستی در و متر بترده لغت در  
قطع معنا سنه یعنی متر کسبک معنا سنه ده کلور المجر ميمک فتحی و جيمک سکونيله چوق اولان اشکر عسکر عظیم  
معنا سنه و مجر برنسنه بع اولنقدر اشبه و نافع نك قرننه اولن ولدنه بدل وفي الحديث انه نهي عن المجر و مجر عقلة دخی  
دیرلر بقال ماله مجرای عقل الامجار همزه نك كسرى و ميمک سکونيله قرننه اولن ولدنه برنسنه صغتمق بقال امجرت  
في البيع امجارا و امجار قير نك قرننه اولان ولدی بیومکه دخی دیرلر بقال امجرت الشاة اذا عظم ما في بطنها  
من الولد و تكون هي مهزوله لا تقدر على النهوض يعني ارقلغندن اياغ اوزن طور يمز اولسه المجر ميمک ضمى  
و جيمک كسرى بله قارننه ولدی بيوك اولن قيون المجر فحتينيله اسمدر قيون قرننه ولد بيوك اولنق  
معنا سنه و مجر صوسزلق معنا سنه ده کلور مجر کي نته کم نون ميمه تبدل اولنق شايغ در نجت الدلو ابله نجت  
الد لوکي که مچ و مچ بر معنایه در که اول قيو ايچنده قوغه ني دتر تکدر طولسون ديوا المجر ميمک فتحی و جيمک سکونيله  
کذلک قرننه ولدی بيوك اولان قيون که اياغ اوزره طور يميزه يعقوب روايتی اوزن اسمعی ايتدی عسکر عظيمه مجر  
دبد کري بو معنادن در یعنی ثقلتلی اولد غچون در و این لسان المجره که عرب فصحا سنندن بر کسنه در اندن قيون  
سوريسنک حالی سوال اولند قده ايتدی مال صدق قرية لاجمي بها اذا افلنت من مجرتيها یعنی قيون بر مال  
صحیح در که خوب هو اولن قريه يه بکزر فجن ايکي شدنن خالی اولسه بری شدت دهر و بری شدت سباع و بعض  
نسخه ده من مجرتيها بدلنه من جرتيها واقع اولمشدر و جره جيمک ضميله و رانک تشد بدبله دام معنا سنه در که  
انوکله صيداله کتور بلور المجر ميمک فتحی و خانک سکونيله کمی در ياده يور رکن صويي اوازله يارمق در بقال مخرت  
السفينة تمخر مخر من الباب الثالث و مخر من الباب الاول اذا جرت تشق الماء مع صوت ومنه قوله تعالى وتري  
الفلك مواخر فيه اي جوارى و مخر يره صوصاليو يرمکه ده دیرلر بقال مخرت الارض اي ارسلته فيها الماء  
المخور ضمته بله مصدر در کمی صويي اوازله يارمق معنا سنه بات مخر ميمک فتحی و خانک سکونيله شول بلوندر در که  
ايام صيفدن اول کلور که انلر يوفقه بلونلدر حرکت ايتنلر الاستمخار همزه نك و تانک كسرى بله بلدن جانبه  
توجه ايتمک ثقول استمخرت الريح اذا استقبلتها بانفك الامتخار همزه نك كسرى و ميمک سکونيله بمعناه  
في الحديث اذا اراد احدكم البول فليتمخر الريح من اين مخر اها فلا تستقبلها كيلا يترد عليه البول و امتخار او کورنلوب  
سچيمکه دخی دیرلر ثقول امتخرت القوم اذا انتقيت خيارهم و نجتهم المخره ميمک كسرى و خانک سکونيله  
و المخره ميمک ضميله او کورنلوب اختيار اولنن نسنه ابوزيد روايتی اوزن الماخور على وزن القارور فاسقلن  
صحت ايتديکي بر مجلس فساق معنا سنه الماخور يانک فتحی و ميمک سکونيله و خانک ضمى و مدبله اوزن طول بل  
معنا سنه المدرة فحتينيله کسک کلوح معنا سنه و عرب طابغه سى قريه يه مدردیرلر بقال اهل المدر و الو بر و اهل  
وردن مراد کوچر خلقی در خيمه لری دوه يو کندن اولد غچون که و بر فحتينيله و باء مو حاء ابله دوه يوکي معنا سنه در  
مدر فحتينيله کذلک يئنه بر قريه نك ادبدر و منه فلان المدرى المدريه فحتينيله شول کوندرلر در که بونوزی  
کسکين ابدوب کوندر دمورک يربنه وضع ايتدرلر المدر ميمک فتحی و دالك سکونيله حوضی يا پوب اصلاح  
ايتمک ثقول مدرت الحوض امدن اذا اصلحته بالمدر مادردالك كسرى بله بر کسنه نك ادبدر هلال بن عامر بن  
صعصعه قبيله سنندن که بخاله معروف در و في المثل انجل من مادريه اولن کسنه حوضندن دوه سن صوار دقندن  
صکره حوضک دبنده ماء قليل قالده ايچنه افشان ابدوب انوکله حوضن صوادى تا که کسنه اول حوضه  
ياقي قلان صويي يچيه المدر ميمک و دالك فحتيله شول يدر در که انک کسکي النوب حوضک مرمتنه صرف اولنور

مدر

مدر

طاشلرك ار القلری سد او انما غله الامدر همزه نك فخی وميمك سكونيله شول كسنه در كه جنیدنی منتفع  
اوله یعنی یانلری قبا اوله وامدر شول یالیلو قورده دیرلر كه مجاسندن جسدنك بر مقدار نسنه اوله  
بعضیلر ایتدی لونی او یيله اوله شدر مدر ميمك فخی و ذلك سكونيله هر جانبه طاغلدی ديمك محلند استعمال  
اولنور یقال تفرقت ابله شدر مدر اذا تفرقت فی كل وجه و شپنك وميمك كسری دخی لغت دره مدرن كلمه سی  
شدرن كلمه سنه اتباع اولور المدر ميمك فخی و ذلك سكونيله یومرده ییدین اولمق یقال مدرت البيضة من الباب  
الرابع اذا فسدت ومدر معدن فاسد اولمغه دخی دیرلر یقال مدرت معدنه اذا فسدت الامذار همز نك كسری یيله  
یومرده یی ییدین ابثك یقال امدرتها الدجاجة اذا افسدت الامدر همزه نك فخی وميمك سكونی و ذلك  
دخی فخیله شول كسنه در كه ادبخانیه چوق وان التندر فختینله و ذلك ضمی وتشدد یيله كوكل دوونك  
یقال رأیت بیضة مدرة قدرت نفسی ای خبت المذقر ميمك ضمی و ذلك فخی و قافك كسری و رانك  
تشدد یيله منقطع اولان سود یقال امذقر الائب امذقر ارا اذا انقطع وصار اللبن ناحية والماء ناحية و رائب  
وراء مهمله ایله وهمزه ایله و باء موحد ایله یوندرت معناسنه در وفی حدیث عبد الله ابن خباب حین قتلته  
الخوارج علی شاطی نهر فسال دمه فی الماء فما امذقر اصمعی ایتدی یعنی عبد اللهك قانی صوده مجتمع اولدی بر  
حیثینله كه قان بر جانبه و صو بر جانبه كیده بلكه قانله صوقار شوب معاجریان یلدی المرارة ميمك فخیله اجیلق  
كه حلاونك مقابلی در و مرارة شول ظرفه دیرلر كه صفرا یعنی اودانوك ایچنده اولور كه اول جكره متصل اولان  
نسنه در و اول جمیع حیوانده وارد مكروده دوه و دوه قوشنده اولیه المر ميمك ضمیله ای اولان نسنه لامراره همزه نك  
فخیله ایله جمعی وامراره نابغه نام شاعرك شعرنده واقع اولمشدر ایچ صولر معناسنه در المرتان ميمك ضمی ایله نباتات  
قسمندن ایکی جنس اوت در كه انلرك برینه شیخ دیرلر شپنك كسری یيله و حاء مهمله ایله و برینه الاء دیرلر همزه نك  
فخیله و مد یيله یقال رعی بنی فلان المرتان ای الاء والشیخ الامر فختینله زیاده ایچ اولان نسنه یقال هذا المرمن  
كذا و امر شول بغر سقدر كه انده نجاست جمع اولور الامرین جمع نونله افتلر معناسنه ابوزید روائی اوزن  
یقال لقیتمنه الامرین ای الدواهی و امر زیاده محكم معناسنه ده كلور یقال فلان امر عقدان فلان ای حکم  
امر و مننه وافی ذمة الامران الفقر والهرم وهرم فختینله وراء مهمله ایله زیاده پیر اولمقدر المری ميمك ضمی و رانك  
تشددیدی و الفك قصیر یيله امرك مؤنثی قالت امرأة من العرب صغرا هامرها المارورة علی وزن القارورة بر ایچ  
دانه در كه بغد ای ایچنده اولور المریراء ميمك ضمی و رانك فخیله و یانك سكونی و الفك مد یيله یعناها مر ميمك  
ضمیله ميمك باباسی در كه مر بن اذ بن طابخه بن الیاس بن مضر در مره ميمك ضمیله قریشدرن برقبیله نك باباسی در كه  
مره بن كعب بن اوی بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر در و مره كذلك قبس عیلان قبیله سندن برقبیله  
باباسی در كه اول مره بن عوف بن سعد بن ذبیان بن بغیض بن ریث بن عطفان بن سعد بن قبس عیلان در  
المری ميمك ضمی و رانك كسری وتشددیدی و یانك دخی تشدد یيله ترخاناشی دبد كلری طعامدر ابكامه  
معناسنه اجیلغه مبللی اولد غیچون مری دیمشدر در و عامه محقف استعمال ایدرلر ابومره ابلسك كنبئی در  
المرار ميمك ضمی و رانك تخفیفیه بر ایچ اغاجك اسمیدر كه دوه انی ید كه طوداخی دیوشر لوب بریره كلور المرارة  
كذلك ميمك ضمیله مرارك واحدی و مننه بنواكل المرار و هم قوم من العرب المر ميمك فخیله ایب حبل معناسنه  
و مریمكه و كتمكه دخی دیرلر یقال مر علیه یر مران الباب الاول ای اجتاز و مر یر مر اجعی ذهب المرور ضمتینله  
كذلك ذهاب معناسنه در بطن مر ميمك كذلك فخیله مكه مسرفه دن بر قونق یرده بر موضعك اسمیدر  
المرارة ميمك فخیله بر كره ديمك اولور المر ميمك فخیله و المرارة كذلك ميمك فخیله و المرار ميمك كسری یيله مره نك

مر

جمعی بقال فلان بمعناه ذات الارای بمعناه مرار او يدعه مرار المر مریمک فخیله معروف طاش المرمارة میمک  
 فخی و رانک سکونی ایله مشول عورت درکه ما حمه اولوب نازک اولدوغنه بناء یور رکن اعصابی دتره بیلمورده  
 میلمک ضمیمه بمعناها الثمر فختینله و رانک سکونی و میمک ضمیمه دتره مک اهتزاز معناسنه المرمارة میمک کسر بله  
 صفرادرکه دورت طبیعتک بری در و مره قوته دخی دیرلر و شدة عقله دخی دیرلر المریر میمک فخی و رانک کسر بله  
 قوی معناسنه در یقال رجل مریرای ذوقه و مریر و مریر به عزیمت معناسنه ده کلور و مریر دخی شول ایپه  
 دیرلر که اوزون و لطیف اولوب ایوبو کلش اهل المریر میمک فخی و همزه مک کسر بله جمعی المروور میمک فخیله شول  
 کسنه درکه اکصفر اغلب اوله مر مریم اولک ضمی و میمک ناپنک کسر بله بر جلاک اسمیدر شرقی بن القطامی ابتدی بزم  
 اشبو خطمزی حدات بدن طی قبیله سندن بر قاج کسنه درکه مر مریر بن مره اندرک بری درکه سکر اوغلی و رابدی  
 و ابی جاد کله سنک هر بر یله بر اوغلنه ادویرمشدی که اجددخی اخرینه وارنجه سکر کله در الاستمرار همزه مک  
 کسر بله کتمک ذهاب معناسنه و استمرار استخکامه دخی دیرلر یقال استمریر به اذ استخکام عزمه المستمر میمک ضمی  
 و سبک سکونی و میمک ناپنک فخیله عزم اولنان نسنه و منه قولهم تجدن فلانا الوی بعید المستمر یعنی خصومتند  
 قوی بولور سنن والوی همزه مک فخیله سرکش اولوب رأینده متفرد اولن کسنه بی دیرلر المریر میمک فخیله  
 کید جک یروکنک معناسنه ده کلور الامرار همزه مک کسر بله اخی اولق بقال امر الشی اذ اصار مر او امر اخی ایتمکه ده  
 دیرلر یقال امر الشی و امره غیره و امر اخی محکم بوککه دخی دیرلر یقال امرت الحبل فهو مر اذ اقلته فتلاشدیدا  
 و امر اخی سو بلمک معناسنه ده کلور و منه قولهم ما امر فلان و ما اخلی ای ما قال مرا و اخلو المماره میم اولک  
 ضمی و رانک تشدید یله معالجه معناسنه درکه ایب بوکک معناسندن منشعب در و منه قولهم ما زال فلان یمر  
 فلانا ویان ای یعالجه ویلتوی علیه لیصرعه یعنی بصوب مغلوب ایدنکه دور شمه دن حالی دکدر المران  
 میمک ضمی ایله کوندر اعاجی در شجر الرماح معناسنه و بونک تفصیلی باب نونده کلوران شاء الله تعالی زبرا  
 اخرنده اولن نون زاید دکدر فعال و زنی اوزن المریر میمک فخی و زانک کسری و مدیده بهادر و شدید القلب  
 اولان کسنه ابو عبید روا بی اوزن المزاره میمک فخیله بهادر اولق بقال مزر فلان مزاره من الباب الخامس  
 الامزر همزه مک فخیله زیاده بهادر اولان کسنه یقال فلان امر منه الامازر جمعی افیل ایله افیل کبی و افیل  
 کوجک دوه معناسنه در المریر میمک کسری و زانک سکونیه شرابلردن بر نوع در و ابو عبید ابتدی ابن عمرو رضی الله  
 عنهما شرابلری تفسیر ایدوب ابتدی تبع بامو حده مک کسری و تانک سکونیه و عین مهمله ایله نیند عسل در  
 وجعه جیمک کسری ایله و عین مهمله ایله نیند شعیر در و مزر طاریدن اولان در و سکر سین مهمله مک و کافک  
 فخیله خرمدان اولان در و خمر یاش اوزمدن اولان در و اما سکر که ضمیمه و رانک سکونیه حبش  
 طایفه سنک خمری در ابو موسایی اشعری ابتدی سکر که طار بدن اولور و اکاسقرق دخی دیرلر سبک  
 و قافینک ضمیمه و عین مهمله ایله کویا که سقرق سکر که مک عربی در که سکر که حبش لسانی اوزن در و مزر احمق  
 اولان کسنه دخی دیرلر المریر میمک فخی و زانک سکونیه بر نسنه مک چاشن سین کور مک چون بلامق الثمر فختینله  
 و زانک ضمی و تشدید یله بر نسنه بی ازانچمک در تقول تخرت الشراب اذ شر بته قلیلا قلیلا المشرة فختینله  
 پیروزی بقال ما احسن مشرة الارض ای بشرتها و نباتها و مشرة الارض شینک تسکینیه دخی جائز در الامشار  
 همزه مک کسر بله و میمک سکونیه بر نباتاتی اطهار اینک یقال امشرت الارض اذ اخرجت نباتها و امشرت العضاه  
 اذ اخرجت لها ورق و اعصاب التمشیر علی وزن التکریم بمعناه یقال مشرة العضاه تشیر و عضاه عین مهمله مک  
 کسر یله و ضاد معجه ایله دیکنلو و اعاج معناسنه و تشیر بر نسنه بی طاعنه دخی دیرلر تفریق معناسنه تقول

مزر

مشر

مصر

مشرت الشی اذا فرقتہ المشرة ميمك فتي وشبنتك سکونيله لطيفاولان قولق اذن حسنه معنا سنه بقال اذن  
 حشرة مشرة اي لطيفة النشر فختبته وشبنتك ضمی وتشد بديله برکسنه نك طاهرندن غنا علامتی کورنگ  
 بقال تمشر فلان اذ اروي عليه اثر الغنى مصر ميمك كسرى وصادك سکونيله بر معروف شهرک اسمی در نذکیری  
 وتا بنی جائز در ابن السراج روایتی اوزن المصر كذلك ميمك كسرى وصادك سکونيله شهر معنا سنه در مطلقا  
 الامصار همزه نك فتي وميمك سکونيله جمع المصران ميمك كسرى بله كذلك وصادك سکونيله كوفه ايله بصره  
 ومصر ابکی نسنه نك پهنند اولان حله وصنونه دخی دیرلر المصور ضمتبته حد معنا سنه اولان مصرک جمع اهل  
 مصر براو صتون السبلر حجتلمر نه بوبله یزارلر اشتری فلان الدار بصور ها ای مجد ودها المصير ميمك فتي وصادك  
 كسرى ومد بله بغير سوق در معی معنا سنه وبو فعیل وزنی اوزن در یعنی میمی حرف اصلی در المصران ميمك ضمی  
 وصادك سکونيله جمع رغيفله رغفان كبیدر ور رغيف راء مهمله وغین معجه ايله کرده دید کاری التمکدر المصارین  
 ميمك فتي ورنك كسرى ايله جمعك جمعیدر بغير سوقلر معنا سنه بعضیلر ابتدی بغير سوق معنا سنه اولان مصير  
 مفعل وزنی اوزن در یعنی ميم زابد در و صار اليه الطعام دن مأخوذ در یعنی طعامك مرجعی اولد غنه بناء مصير  
 دینشدرو جمعنه مصران دبد کاری مسيلك مسلان دبد کاری کی در یعنی مفعلی فعیله تشبیه قبیلندن در  
 مصران الفارة ميمك ضمی وصادك سکونيله بزوع یرمز خر مادرا المصر ميمك فتي وصادك سکونيله یرمق اوجيله  
 سود صاعق ابن السکیت ابتدی مصرمه ده اولان سودی جملة صاعق در الثمصر فختبته وصادك ضمی  
 وتشد بديله سودك مده ده باقی قلان صغموق در كذلك ابن السکیت روایتی اوزن المصور ميمك فتي وصادك ضمیله  
 شول کچیه دیرلر که سودی چقیمه الاقلیلا ومصور لفظی کچیه مخصوص در قیوننه جد ود دیرلر المصاير ميمك  
 فخیله مصورک جمعی قلا یص قلو صك جمعی اولدوغنی کی وقلوص قافك فخیله شول ناقه در که جوان اوله ومصور  
 شول ناقه یه دخی دیرلر که سودی صاعلر کن از از چقه وسود از از چقمقدن حد ذاته از اولق لازم کلز پس  
 صاحب صرا حك مصور ماده بزوا قه اندك شیرشدن دبد کی مخالف اولور الثمصر فختبته وصادك ضمیله سود  
 صاعلور کن از از چقمق الثمیر علی وزن التکریم کچی قلیل اللبن اولق بقال مصرت المعز تمصیر اذا صارت مصورا  
 وتمصیر بریری شهر ایتمکه دخی دیرلر بقال مصر الامصار کبقال مدن المدن الماصر صادق کسریله سودی از اولان  
 کچی وقیون ابن السکیت ابتدی نعمة ماصر ولبنة وجدود وغروز دیرلر قلیله اللبن معنا سنه ولبنة لامله وجمیله  
 وباء موحده ايله در وجدود جمیله در وغروز غین معجه وراء مهمله ايله واخر نه زای معجه ايله در المصور ضمتبته  
 سودك دبلی بوروب هنوز یوغرت اولماسی بقال مضر اللبن یضر مصورا اذا صار ماضرا وهو الذي یحذى  
 اللسان قبل ان یروب الماضر صادق کسریله ذکر اولنان صفت اوزن اولان سود نته کم الان مرور ابتدی  
 ابو الیید ابتدی مضر اسمی بو معنادن مشتق در که اول مضر بن زابن معلابن عدنان در واکام مضر حمر او قرداشنه  
 ربیعة الفرس دبد پلرز یرا انلر میراث بولشد که مضر التون الیدی ومضر ذهب معنا سنه در  
 وذهب موث اولق اعتبار یله مضر حمر ادد ببلر وقرنداشی ات سور یسن الدغچون ربیعة الفرس  
 دبد ببلر وبعضیلر ابتدی انلرک علامتی حالت حربیه قرمزى دولمند لری وقرمزى سنجقری اولوب  
 واهل یمن ایچون صاری سنجاق اولدوغنه بناء مضر حمر ادد ببلر المضر ميمك كسرى وصادك سکونيله هدر  
 معنا سنه ابتاعا ذکر اولنور بقال ذهب دمه خضرا مضر اوکسانی بضر دخی روایت ایتشدو باء موحده ايله  
 الثمیر علی وزن التکریم وفی الحدیث مضر مضرها لله فی النار جوهری ایدر شوبله ظن اولنور که بونك اصلی  
 مضر اللبن دن اوله که ترش اولوب دبلی بورومقدن عبارت در پس مقصود مزبور بونك ناردده اکلمسی اولوب

مضر

تشديد

تشد يد نكثيرا چون اولور التضر فختينله وضادك ضمي وتشد يد بيله مضري اولان كسنه له تشبه قصد  
 ابنيك المضيرة ميمك فخي وضادك كسري ومديله شول طعامدركه لبن ماضردن اتخاذا اولنور وماضرا كشيكة  
 يوزتوتن سوددرنته كم سرور ايتدي المطر فختينله يغمور باران معناسنه الامطار همزه نك فخي له جمعي المطر  
 ميمك فخي وطانك سكونيله يغمور يغمق يقال مطرت السماء مطر من الباب الاول . مطر متعدي دخي كلور  
 يقال مطر نا على صيغة المجهول الامطار همزه نك كسري له يغمور يا غدر مق يقال امطر هاللله وناسدن بعض  
 كسنه مطرت السماء وامطرت ديرلر بمعنايه المطور ختمينله كئلك ذهاب معناسنه يقال مطر الرجل في الارض  
 مطورا اذا ذهب ومطور وسرعت ابنيك ده ديرلر يقال مرالفرس يطر مطرا ومطورا اي اسرع التضر فختينله  
 وطانك ضمي وتشد يد بيله كذلك ذهاب معناسنه ويقال ذهب البعير فما ادري من مطر به وتطر سرعت  
 ايمكه ده ديرلر المطر ميمك ضمي وطانك كسري وتشد يد بيله سرعت اي دنات و ذكر اولنان انك را كينه  
 دخي ديرلر الاستطار همزه نك كسري له يغمور طلب ابنيك استسقا معناسنه يقال استطار القوم اي سألوا  
 ان ينزل عليهم المطر الميمك كسري وطانك فخي له شول نسنه دركه يغمور يغدغي حينه كيرلر يعني  
 يغمولق ديد كرى لباس كركند اولسون كرك غيري المعر فختينله قيل دوكلك يقال معر الرجل معر من الباب  
 الرابع المعر ميمك فخي وعينك كسري له قبلي دوكلان كسنه الامعز همزه نك وعينك فخي له قبلي ازاولان كسنه  
 قليل الشعر معناسنه وشول مكانه دخي ديرلر ككه اوتى ازوله قليل النبات معناسنه المعرة ميمك فخي وعينك  
 كسري له اوتى ازاولان ير يقال ارض معرة اذا كانت قليلة النبات يعقوب روايتي اوزن الثمر فختينله وعينك  
 ضمي وتشد يد بيله قيل دوكلك ولون متغير او لمعه ده ديرلر يقال تعمر لونه عند الغضب اذا تغير الامعز همزه نك  
 كسري وميمك سكونيله فقير اولق يقال امعز الرجل اذا افتقر المغرة ميمك فخي وعينك سكونيله قرمزي  
 باللق ككاشي ديكله معروفدر ومغره نافع يغمون ده ديرلر يقال مغرت في الارض مغرة من مطر المغرة  
 فختينله اشى معناسنه لغت در الامعز همزه نك فخي وميمك سكونيله وعينك دخي فخي له شول كسنه دركه  
 قيللري قول اوله ودر يسي قول اوله اشى رنكي اوزن وامعز شولات دركه اشقر اوله ولكن اشقر لغته نوع كدرت  
 اولوب اشى رنكين بغليه الامعز همزه نك كسري له قيونك سودي صاغلور كن قان چقمق برمرضدن وترو الميغار  
 ميم اولك كسري وثانينك سكونيله شول قيون دركه صاغلور كن قان چقمق عادتى اوله لمرض اوله للمعز ميمك فخي  
 وعينك سكونيله سرعتله كئلك يقال مغر في البلاد من الباب الثالث اذا ذهب فاسرع ويقال رابته يغر به بعيره  
 ومغر نافع يغمور يغميه دخي ديرلر يقال مغرت في الارض مغرة من مطر الميمك ضمي وقافك فخي له اجي اولق  
 يقال مقر الشئ يقر مقر اذا صار من المقر ميمك فخي وقافك كسري له اجي اولان نسنه ومقر صبره دخي ديرلر كه  
 ازواي ديكله معروف دوادر اصمعي روايتي اوزن المقر ميمك فخي وقافك سكونيله دخي استعمال اولنور ذكر اولنان  
 معناده الامعز همزه نك كسري له برنسنه اجي اولق يقال امقر الشئ اذا صار من المقر ميمك ضمي وقافك كسري له  
 اكشي سودلبن خامض معناسنه در ابن الاعرابي روايتي اوزن المقر ميمك فخي وقافك سكونيله برنسنه ايله بويني  
 دوكلدردق العنق معناسنه يقال مقر عنقه يقرها مقر من الباب الاول المقور ميمك فخي وقافك ضيله شول  
 بالقدر كه طوز لوصوايچنده ترشي قلنش اوله منقورديك جائز دكلدر الميمك فخي وكافك سكونيله حيله  
 ايمك وركسنه بي الدمق خديعت معناسنه يقال مكر بميمك من الباب الاول ومكر اشيه واشي رنكنه قانغه دخي  
 ديرلر مغره معناسنه ويرنوع ديكنلوا غاچه دخي مكر ديرلر المكور ختمينله جمعي الامتكار همزه نك كسري له اشى  
 رنكنه اولق يقال مكره فامتكر اي خضبه فاخضب الماكر كافك كسري له حيله ابدن كسنه المكار ميمك فخي  
 وكافك تشدد بيله مبالغه ايله مكر ايدجى المكور ميمك فخي وكافك ضيله شول عورندركه اعصا سى طولى اوله

مطر

معر

مغر

مقر

مكر

مور

يقال امرأة مكورة السافين اذا كانت غداً وعداً لا حانك فتحيله ودال مهملة ايله طوي بقل وبلكلى اولن عورت  
المور ميمك فتي وواوك سكونيله حرکت ايدوب كلوب كتمك يقال مارالشي يمور مور اذا تحرك وجاء وذهب كما تكفاً  
النخلة العيدانية وتكفو صا المقدر وعيدانه عين مهملة نك فتي ويانك سكونيله او زون خر ما عاجي در و مور افق  
معناسنه ده كلور يقال مارالدم على وجه الارض وتردد ابتمك معناسنه ده كلور يقال البعيرته رعضده اذا تردد  
في عرض جنبه ورجوع ايمك معناسنه ده كلور يقال لادري اغارام ماراي اتي على الغورام دار ورجع الى نجد  
وغور ونجد برر برك ايددر الامارة همز نك كسريله اقمق يتقال مان غيره الثور فختينله وواوك ضمي وتشد بديله  
بعناه وقوله تعالى يوم تقوم السماء موراً قال الضحاك توج ووجاوت قال ابو عبد كفاً والاخفش مثله وتكفو كاسه  
باشي اشاعه قبانغه ديرل المائرات همز نك كسريله اقبجي نسندل در مواراة اليه ميمك فتي وواوك تشد بديله  
شول نقه در كه سريره اوله المور ميمك ضمي ومديله يل ايله اولان توز غبار مع الریح معناسنه المواراة ميمك ضميله  
مركبك تويي كه ارقه سندن دو كلور الثور فختينله وواوك ضمي وتشد بديله مركب توين دو كك يقال تمور  
عن الحار نسيله اذا سقط عنه ايام الربيع ونسيل نونك فتحيله دو كان قبيله ديرل المارية يانك تشد بديله صيرجق  
اولان نسنه يقال قطاة مارية اذا كانت ملساء وقطاة قافك فتحيله وطاء مهملة ايله ات صغريسي در و صاحب  
صراح بو مقامه قطاتي معروف اولان دوش معناسنه حمل ايدوب قطاة ماري سنك خوان نرم پشم تابان  
ديشدر بعدى خفي دكلدر مار سر جر عجم اسملر ندر حد ذائنه ايكي اسمدر كه بر قلنشدل المهر ميمك فتحيله وهانك  
سكونيله عورت ايجون ويريلن كابين الحيه سي صداق معناسنه وذكر اولنان الحيه بي تعييننه دخي ديرل يقال  
مهرت المرأة امهر هامور الامهار همز نك كسريله كذلك مهر ويرمك معناسنه وفي المثل كالمهورة احدى خدمتها  
وخدمه فختينله اياق بلازكاري خلتال معناسنه المهيرة ميمك فتي وهانك كسري ومديله ازاد اولان كسسه حره  
معناسنه المهارة ميمك فتحيله استاد اولمق حذاقت معناسنه يقال مهرت الشئ مهارة مهرة بن حيدان ميمك فتي  
وهانك سكونيله بر قبيله نك باسيدر المهرية ميمك فتحيله وهانك سكونيله ويانك تشد بديله دوه در كه مزبون  
منسوب در المهارى ميمك فتحيله ويانك تشد بديله جمعي مهره منسوب دوه ل معناسنه وياني ديلر سك تخفيف  
ايدوب المهارى ديسن المهر ميمك ضمي وهانك سكونيله ات قولوني ولد فرس معناسنه ومهرانك كو كسي اوزن اولان  
مكه دخي ديرل الامهار همز نك فتحيله والمهار ميمك كسريله والمهارة كذلك ميمك كسريله بونلر ك اوچي دخي  
مهر ك جمعي در ات قولونلري معناسنه المهرة ميمك ضمي وهانك سكونيله ات قولونك ديشي سي المهر ميمك ضمي  
وهانك فتحيله مهر نك جمعي المهرات ميمك ضمي وهانك سكونيله كذلك مهر نك جمعي المهر ميمك ضمي وهانك  
كسريله شولات در كه قولوني واردر يقال فرس مهراى ذات مهر الميرة ميمك كسري ومديله شول تركه در كه يوكله  
كتوررل المير ميمك فتي ويانك سكونيله تركه كتورمك يقال ماراهله بيرهم مير او منه قولهم ما عنده خير ولا مير الامتياز  
همز نك كسريله كذلك تركه كتورمكدر المائر تركه كتورجي الميار ميمك ضمي ويانك تشد بديله جمعي تركه كتور مجيلر  
معناسنه الميارة ميمك فتي ويانك تشد بديله كذلك جمعي رجالة كبي رجالة اجلاك جمعي در ييار معناسنه  
يقال نحن نتظر ميارنا وميارتنا فصل النون النبر نونك فتي ويانك سكونيله فالدر مق رفع معناسنه تقول  
نبرت الشئ انبره نبراً من الباب الثاني اذا رفعت المنبر ميمك كسري ويانك فتحيله شول مرتفع مكان در  
جامع لده كه اوزنده خطبه او قنور ارتفاع معناسندن ما خود در النبرة نونك فتي ويانك سكونيله  
معنى اولان كسسه اوزن استغه پرده ده ايكن يوقار وقالدمق در ونبره حر كت اينكه ده ديرل يقال نبر  
الغلام اذا ترعرع وترعرع راء مهملة وعين مهملة ايله بوي چكوب حر كت اينك معناسنه در النبرة نونك  
فتي ويانك سكونيله همزه معناسنه در تقول نبرت الحرف نبراً ويقال قریش لاتنبراي لاتهمز وقيل لاعرابي اتمز

مهر

مير

نبر



الفارقال السنوز بهمزها النبر نونك كسرى وبانك سكونيله بر بوجكدر كه كنه يشبيه در دوه اوزرنه يوريسه  
يوريدكى يرل شپشربال نونك كسرى بله جمعى ذكر اولنان بوجكدر معناسنه الانبار همزه نك فتي ايله كذلك  
جمعى وانبار شول نسنه يدير لکه ايچنه ترکه قورلر واحدى نبردر نونك كسرى وبانك سكونيله ابن السكيت روايتى  
اوزن نفسله انقاس كى منقس نونك كسرى وقافك سكونيله شول نسنه در كه انوك اوزرينه يازى يزارلر وانبار  
برشهر ك اسمى دخى كلورالتر نونك فتي وتانك سكونيله محكم چكيمك وفي الحديث فليمنه تذكروه ثلاث نترات يعنى  
بعد البول والطعن النتر مثل الخلس يعنى طعن نتر اولدر كه هم دورته وهم برندن فالدره الناترة شول ياي در كه زياده  
برك اولدوغندن كرىشن كسه يقال قوس ناترة اذا كانت تقطع الوترالتر فختينله فاسد اولوب ضايغ اولمق النثر  
نونك فتي وتانك سكونيله صاچمق يقال نثر الشئ انثره نثرا من الباب الاول و بر نسنه يي نفسله طاغثمق  
معناسنه ده كلور وفي الحديث اذا اسننشت فانترا لانترا همزه نك كسرى بله صاچلمق يقال نثره فانترا و انترا  
بر نسنه يي نفسيله طاغثمق دخى ديرلرود ورتوب بورن قنمغه ده ديرلر يقال طعنه فانتره اذ ارغفه النثار نونك  
كسرى بله اسمدر صاچمق معناسنه النثار نونك ضميله بر نسنه دن صاچلمن نسنه المنثر ميمك ضمى وتانك فتي  
وتشديد بله صاچلمش انجويقال در منشر شدد للكثرة الاستنثار انثار معناسنه درو بر نسنه يي نفسله طاغثمق  
ده ديرلر النثره نونك فتي وتانك سكونيله حيوانات بورننه اولان نسنه يي اتقى ايجون نفسن شدنله اخراج  
ايمك در انسانك اخسر مسى كى يقال نثر الشاة اذا طرحت من انفها الاذى ونثره ايكي بيغك اورته يرنه اولان  
اچق ركه بورن عمودينك مقابله سنه در وارسلانده دخى حال بويله در ونثره ايكي بيلزه ديرلر كه ان برلر نه برقرش  
مقدارى پرواردروانلر ده اثر بياض واردر اقب بلوت مثاب سنه اكانف اسد ديرلر قرا كانزل ولور ونثره بول ذرهه  
دخى ديرلر در عواسعه معناسنه ابن السكيت ايتدى يقال للدرع نثره وتنه وتنه نون ايله و ناء مثانله ووزن ديمك در  
النثار نونك كسرى بله شول قيون در كه قن او كسور سه بورنندن بر نسنه چقه نافرد دخى بومعنايه كلوراصمى رواينده  
النثور نونك فتي وتانك ضمى ومد بله شول حيواندر كه ولدى چوق اوله النجر نونك فتي وچيمك سكونيله اغاج  
يوقنق يقال بجر الخشبة بجرها نجر من الباب الاول اذا تحتها ونحت نونله وحاء مهمله ايله و ناء مثانله كذلك  
يوقنق معناسنه در ونجر صوي قزمش طاش بر قغله استغغه ده ديرلر يقال بجرت الماء نجر اذا اسختت بالرضفة  
ورضفه راء مهمله وضاد معجه ايله قزمش طاشدر ونجر طواري محكم سوزمكه ده ديرلر المنجر ميمك كسرى وچيمك  
فخيله طواري زياده سورن كسسه يقال رجل منجر اى شد بدالسوق للابل ونجر اصله وحسبه دخى ديرلر ولونده  
ديرلر النجار نونك كسرى بله وضميله كذلك لون معناسنه در وعر بلك مثالنندن در بوكه كل نجار الابل نجارها يعنى  
دوه نك هر نكي انه واردر و بولكلامى متلون اولوب برقرار اولمان كسسه اچون ديرلر وابوعبيده دن روايت اولمشدر  
كه بجرمكه مشرفه ايله مد بنه منون اولدوغى يردر النجار نونك فتي وچيمك تشديد يله ذكر اولنان صنعتك اهلى  
بنو النجار انصار دن بر قبيله نك ادبدر النجره ميمك كسرى وچيمك فخيله شول قزمش طاشدر كه انى صواسته معچون  
قزدرمش اوللر النجره نونك فتي وچيمك كسرى ومد بله شول صودر كه ذكر اولنان اسلوب اوزن اسنمش اوله  
وغمر الكلابى ايتدى بجره شول صاچلمش سودر كه ايچنه ياغ قانله النجران نونك فتي وچيمك سكونيله شول انجدر كه  
قيونك او كجه سى انوك اوزرنه در ونجران صوسامش اولان كسسه ييده ديرلر نجران كذلك نونك فتي وچيمك  
سكونيله ولايت يمنه برشهر ك ادبدر النجر فختينله صوسامق در كه دوه يوقيونه عارض اولوب صويه قانامق  
هراچنك صوسارو بو حالى پمان تخملرن يمكدرن حاصل اولورننه كم انسانده حاصل اولوراكشى سودى  
چوق ايجمه دن يقال بجرت لابل من الباب الرابع كما يقال بجرت بالميم النجر نونك فتي وچانك سكونيله قلاده يرنه

نثر

نثر

نجر

نجر

دیرلر کوکسندن و نخر کوندنك ابتدا سنه ده دیرلر اول نهار معنا سنه و نخر کوکسه قریب یرده بوغز لمق در ذمچ  
 بوغزده اولدغی کبی و نخر برکسنه نك کوکسنه اور معغه ده دیرلر نته نخر کوکس اوزر بنه حقیقه دیرلر نقول نخرت  
 الرجل اذا صبت في منخره و نخرته اذا صرت في منخره المخر میك و حانك فتحيله كذلك قلا ده یرینه دیرلر و نخر قریبان  
 و قریبانك غیر یر بوغز لد قلمری ر المخر میك کسر بله چوق قریبان کسجی کسنه انه لمخر دیرلر برکسنه بی سحایله  
 و صفا بنه ده مبالغه اینس لر عرب طائفه سنك کلامندن در که ان المخر ابوا بکها دیرلر و بوا یک باء موحد نك فتحی  
 و همزه نك کسر بله سمزدوه لر دیمکدر الخیره نونك فتحی و حانك کسری و مد بله ایک آخر کونیدر و ابو الغوث  
 ایتدی ایک آخر کجه سیدر کونیله بله زیر اکنیدن صکره کان ای اول نخر لی یا کوکسنه حقیق معنا سنه یا کوکسنه  
 اور مق معنا سنه پس نخره نادره معنا سنه اولوب فعیل یعنی فاعل اولور النواحر نونك فتحی و حانك کسر بله  
 نادره نك جمعیدر النواحر ان حانك کسر بله ابکی طمردو ائك کوکسنه دائره النواحر شول طمردو دیرلر که ائك  
 مذبحندن صدرت و صدرندن اسفله وارنجه اولور الانواحر همزه نك و تا نك کسر بله برکسنه کندی نفسنی  
 بوغز لعه دیرلر بقال نخر الرجل اذا نخر نفسه و فی المثل سرق السارق فان نخر یعنی اوغریدن اوغور لدغی مال اوغور لند قده  
 کندی نفسن بوغز لدی غالباً بو مثل ذی حق اولان صبر ایتدی اولمین ایتدی محندن استعمال اولنور و انواحر  
 بر قیاح کسنه برنسنه یه حر یص اولوب بری بر بنه نخر میك ایتکه دخی دیرلر بقال نخر القوم علی الشی اذا تشا حوا علیه  
 حرصا التناحر تا نك فتحی و حانك ضمیله بر قیاح کسنه بری برن بوغز لعه دیرلر بقال نواحر القوم فی القتال النخر  
 فتحته بنه برنسنه چور یوب طاعلق بقال نخر الشیء من الباب الرابع اذا بلی و نقتت النخرة نونك فتحی و حانك کسر بله  
 چور یوب طاعلق نسنه بقال عظام نخرة النخرة نونك ضمی و حانك سکونیله بل زیاده اسمك النخرة نونك فتحی  
 و حانك سکونیله كذلك بل قتی اسمك النخرة نونك ضمی و حانك فتحيله همزه وزنی اوزر ائك و حمارك و خنزیرك  
 بورنك بل روسی در مقدم الانف معنا سنه بقال هشتم نخرته ای انکسر انفه المخر میك فتحی و حانك کسر بله بورون  
 دلیکی ثقب الانف معنا سنه و المخر میك و حانك کسر بله بمعناه میك حرکتن حانك حرکتنه تابع قلمد بلر نته کم  
 منتن کله سنه میك حرکتن تابع قلوب منتن دبد بلر بونلر ای یکسیده نادر در زیر مفعول میك و عینك کسر بله  
 کلام عربیه جاری اولان بنار دن دکدر المخور میك و حانك ضمیله لغت در منخر معنا سنه المخور نونك فتحی  
 و حانك ضمیله شول ناقه در که بورننه اور مینجه سودن صاغدر مز بعضیلر ایتدی بورننه یر مق ادخال ایتینجه  
 صاغدر مز المخور نونك فتحی و حانك ضمی و اخر نه یانك تشدد بدیله شول کسنه در که انوك افشانی یولی واسع  
 اوله النخر نونك فتحی و حانك کسر بله بورون بله چاغر مقدر صوت بالانف معنا سنه نقول منه نخر نخر من الباب  
 الاول و نخر من الباب الثاني نخر النواحر حانك کسر بله شول ککدر که انوك دلیکنه بل کیروب چقد قده نخرله چقه  
 یعنی اوزله چقه و ناخر احد معنا سنه دخی استعمال اولنور بقال ما بها ناخر ای ما بها احد یعقوبك باهلیدن  
 ائدی روایت اوزر اندر نونك فتحی و دالك سکونیله ساقط اولوب شاذ اولق معنا سنه کور بقال ندر الشیء یندر  
 ندر اذا سقط و شد النواحر نونك فتحی و دالك کسر بله بو معنادن مأخوذ در یعنی شاذ و قیاسدن ساقط  
 معنا سنه در الاندر همزه نك کسر بله ساقط قلمق معنا سنه در یقال ندر غیره اذا سقط و یقال ندر من الحساب  
 کذا ای اسقط و بقال ضرب به بالسيف فاندرهای اسقطها الندره نونك فتحی و دالك سکونیله و الندره فتحته بنه  
 بونلرک ای یکسیده کونلر اراسی دیمکدر مابین الايام معنا سنه یقال لقیته فی الندره و الندره ای فیما بین الايام  
 الندری فتحته بنه و الفک قصر بله بمعناهما نقول لقیته فی الندری و اگر دبلر سك لقیته ندری دیرسن الف لامسز  
 الاندر همزه نك فتحيله و نونك سکونی و دالك دخی فتحيله خرمن یری که اهل زراعت قتنه معرفه و قدریدر معنا سنه

نخر

ندر

نذر

وخرمن بر بنه اندر ديك اهل شام لغتيدر الانادر همزه نك فخي و دالك كسر بله جمعي واندر شام شر پناه  
 بر قريتك ادى دروچن اكانسبت اينسك الاندرى ديرسن يقال هولاء الاندر يون الاندار همزه نك كسر بله خبر  
 ويرمك ولكن قور خو خبرن ويرمكه فخصو صدر النذر نونك و ذلك ضميله اسم در اندار معناسنه قال الله تعالى  
 فكيف كان عذابي ونذر اى اندارى النذور ضمتينله جمعي ونذر نذر ك جمعي دخي كلور رهنله رهن كى وبعضيلر ايندى  
 نذيرك جمعي ده كلور مندور معناسنه قتييل كى مقتول معناسنه النذير نونك فخي و ذلك كسرى ومد بله قور خو  
 خبرن ويرمجي مندر معناسنه ونذير اندار معناسنه ده كلور النذر نونك فخي و ذلك سكونيله الله ايجون بر عبادتى  
 عهديه الملق يقال نذرت لله سبحانه وتعالى كذا انذر من الباب الاول وانذر من الباب الثانى اخفش ايندى عرب  
 طائفه سى نذر على نفسه نذرا ونذرت مالى و اناندر نذرا دير لر زه بونى يونس نقل ابلدى طائفه مز بون دن  
 ديدى ابن مناذر ميمك ضمى و ذلك كسر بله بر شاعر ك اسميدر وشول كسنه كه ميم مفتوح ايندرا اول اى لا ينصرف  
 قلوب منذر ك جمعي در ديزير اشاعر مر بور محمد بن منذر بن منذر بن منذر در اول كسنه كه ميم مفتوح قيلر اول  
 منصرف قيلوب انلر قبيله مناذر در ديزير يعنى ال منذر در بيا اول قبيله نك جماعتندن در ديزير مهالبه و مسامعه كى  
 النذير العريان عربلر ك قولنده واقع اولمشدر بر رجلك اسمى در كه عوف بن عامر خلصه كوتنده مز بورك اوزر بنه  
 جمله ايند كه انوك النى و زوجه سنك دخي التى قطع ائدى و خلصه بر بتك ادى در كه اول بت اولدغى اوه ذوالخلصه  
 دير لر مشر كار ك كعبه سيدر التناذر تانك فخي و ذلك ضميله بر نجه كسنه برى بر بنه قور خو خبرن ويرمك يقال  
 نذرا القوم اذ انذر بعضهم بعضا النذر نونك فخي و زانك سكونيله از اولوب حقير اولان نسنه النزاره نونك فخي  
 بر نسنه حقير اولمق يقال نزار الشى بنزرتارة من الباب الخامس المنزور ميمك فخي و زانك ضميله حقير اولان نسنه  
 يقال عطاء مندور اذ كان قليلا التنزير على وزن التكريم تحقير معناسنه در يقال لا يعطى حتى بنزراى يلح عليه  
 ويصغر من قدن المنزور نونك فخي و زانك ضمى ومد بله شول عورت در كه ولدى قليل اوله نزار نونك كسرى بله  
 بر قبيله نك باباسى ادى در كه اول نزار بن معد بن عدناندر التنزير فختينله و زانك ضمى وتشدد بديله بر كسنه كند و ي  
 نزار قبيله سنه منسوب قلوب اوزن انلر ده داخل قلمق النسر نونك فخي وسپنك كسر بله كر كس ديد كرى قوشدر  
 الانسر همزه نك فخي وسپنك ضميله جمع قلى النسر و ضمتينله جمع كثرى بعضيلر ايندى نسر ك فخبلى يعنى بر تجى  
 طرفى يوقدر بلكه انوك بر تجى اولماين قوشلر طرفى كى طرفى واردر نسر نونك فخي وسپنك سكونيله بر بتك  
 ادى در كه ذى الكلاع قبيله سنه منسوب بدرو يغوث دلوبت مدح قبيله سنه منسوب بدرو يعوق دلوبت همدان  
 قبيله سنه منسوب در كه بونلر نوحك صلوات الله عليه قومك بتلرى در قال الله تعالى ولا يغوث ويعوق ونسرا  
 وكاه اولور كه بوكه الف لام داخل قلوب النسر دير لر ونسرا نك طرفى ايجنده بر پار يابس ات پار سى در چكر كه  
 شبيهه و حصاة شبيهه ونسر بلد زلر ايجنده ايكى بلد در كه بر بنه نسر طائر و بر بنه نسر واقع دير لر ونسر طوغن  
 بور نيلاهات د بنگه ده دير لر يقال نسر نسر من نسر من الباب الاول المنسر ميمك كسرى وسپنك فخييله طوغن بور نيدر  
 ساير قوشلر ك بور ننه منقار ديد كرى كى و منسر بر قطعه عسكر در كه عسكر عظيمك او كجه كيدر المنسر ميمك  
 فخي وسپنك كسر بله كذلك بر قطعه عسكر منسره لغت در الناسور على وزن الكافور بر معروف علت در كه  
 كوزيمكارنده حادث اولوب على الدوام يشرمدن خالى اولماز وكاه اولوزا وتورقيرك چون سنه و ديش انلر نده  
 دخي حادث اولور و عمادله دخي لغت در و ناسور شول ظميره دير لر كه كسلد كه قانى طور ميه الاستنسا نسر  
 اولمق يقال استنسر البغات اذا صار كالنسر وفي المثل ان البغات بارضنا يستنسر اى ان الضعيف يصير قويا  
 و بغات بانك حر كات تلاتيله كر كسدن كو چرك بر قوشدر كه مردار خوار دير لر النسا نونك كسر بله بر صودر كه

نذر

نسر



که اول قریبیه نصاری نسبت اولنور و بعضیلر انوک ادی ناصره در دبدی النصاری نونک فخی و الفک قصر بله  
نصراننک و نصراننک جمعی درندامی کبی که ندماننک وندماننک جمعی در و لکن نصران استعمال اولنمادی  
الایاء نسبتله زیر ارجل نصرانی وامرأة نصرانیة دبیلر التنصیر علی وزن التکریم نصرانی قلمق بقال نصره  
اذا جعله نصرانیا و فی الحدیث فابواه یهودانو وینصرانه النصر نونک فخی وصادک سکونیه التون ذهب معناسنه  
النصر همزه نک فخی وصادک ضمیه جمعی و نصر قریش قبیله سنک باباسی در که نصر بن کنانه بن خزیمه  
بن مدرکه بن الیاس بن مضر در النصار نونک ضمی وصادک تخفیفیه کذلک التون معناسنه در و نصار  
شول قدحه دیر که الغون اغاجندن اولوب درین وقرمزی رنگلر اولور قدح نصار دیرلر و قدح نصار دیرلر  
و مهدنیه نصار شمشاد اغاجی در دیش یعنی ارج اغاجی بو تقدیرجه معنای اضافت ظاهر اولور و التنصیر نونک  
فخی وصادک کسر یله و مدبله بمعناه ایضا و بعضیلر ایتدی نصار هر نسنه نک خالصنه دیرلر و بنو النصیر خبیر  
یهود بلرندن بر قبیله در که عرب طائفه سنه داخل اولمشلر در حالاً کدانلر نسبلر نه موسی نک قرنداشی هارونه  
علیهما السلام نسبت اوزن دیرلر النصرة نونک فخی وصادک سکونیه حسن ورونق بقال نصر ووجهه  
بن نصر نصرة من الباب الاول اذا حسن وبقال نصر الله ووجهه بتعدی ولا بتعدی النصارة نونک فخی ایله کذلک  
حسن معناسنه بقال نصر نصارة من الباب الخامس و بونه لغت ثالثه ده وارد در که اول نصر در باب رابعدن  
التنصیر علی وزن التکریم کوزل ایتک بقال نصر الله تعالی ووجهه و تنصیر منعم قلمق معناسنه ده کلور بقال  
نصر الله امرأ ای نعمه و فی الحدیث نصر لله امرأ سمع مقالی فوعاها الانصار همزه نک کسر بله بمعناه  
بقال انصر الله تعالی ووجهه ای جعله حسنا الناصر صادق کسر بله قوی یی یاشل دیک محلند استعمال اولنور  
سیر سبز معناسنه بقال اخضر ناصر کقولهم اصفر فاقع وایض ناصع الناظر طانک کسر بله و الناظر علی وزن  
الکافور باغ بکچسی حافظ الکریم معناسنه الناظر نونک فخی و طانک کسری و مدبله جمعی الناظرون کذلک  
طانک کسر بله شام شریفه بریرک ادی درو بونک اعرابی نصیبین اعرابی کبی در که باب باده  
ذکر اولمشدر النظر فختینله بر نسنه بی باقوب فکر ایتکدر و النظران فختینله کذلک بمعناه بقال نظرت الی  
الشیء من الباب الاول و نظرتنظار معناسنه ده کلور و نظرقوک شیلق محلند دخی استعمال اولنور بقال حتی  
حلال و نظری یعنی بر محله ده اولری بری بر بنه مقابل قوکشی در بری بز کور و بقال داری نظری دار فلان و مقابله  
معناسنه دخی کلوز بقال اذا اخذت فی طریق و نظریک الجبل فخذ عن یمنه و عن یساره و نظریا ووز کوزله  
بقمغه ده دیرلر بقال نظر الدهر الی نئی فلان فاهلکم التناظر تا نک فخی و طانک ضمیه اولری بری بر بنه مقابل  
اولمق بقال دور ناظر ای تقابل النظرة نونک فخی و طانک سکونیه یاوز کوز عین جن معناسنه بقال  
رجل فیه نظرة ای شحوب و شحوب شین معجه ایله وحاء مهمله ایله بر کسنه نک جسمی متغیر اولمق الناظر  
طانک کسر بله کوزک مقله سنه شول کوچک سیاهدر که کوز بیکی انده در و ناظر حافظ معناسنه ده  
کلور الناظران طانک کسر بله برونک ایکی جانبند ایکی طمدر که کوز یاشی انلرک اوزرندن اقا یعقوب  
روایتی اوزن النظرة نونک فخی و طانک کسر بله و الا نظار همزه نک کسر بله تأخیر معناسنه در نقول انظرته  
اذا اخرته الاستنظار همزه نک کسری و سبک سکونیه مهل طلب ایتک التنظر فختینله و طانک ضمی  
و تشدید بله مهلت و یرمک بقال نظره اذا انتظره فی مهلة نظار نونک فخی و رانک کسری اوزن بنا سیه قطام کبی منتظر  
اول معناسنه در ومنه قولهم نظار ای انتظر المناظرة میمک ضمی و طانک فخی ایله بحث اید شیمک بقال  
ناظره اذا ادار لبحث معن المنظره میمک و طانک فختیه نظر ایدجک یرمرقبه معناسنه بقال منظره خبیر

نصر

نظر

نظر

من مخبرة ومنظرة شكل وقيافتدن نظر متعلق اولدغي يره ده ديرلر يقال رجل حسن المنظر والمنظرة وامرأة  
 حسنة المنظر والمنظرة ايضا المنظر اني ميمك وطانك فتحيله واخرنه يانك تشديديله حسن وجمال صاحبي  
 اولان كسنه يقال رجل منظراني ومخبراني اذا كان صاحب حسن وجميل الذكر النظارة نونك فخي وطانك  
 تشديديله شول قوم دركه برنسنه ينظر ابدر اولال بنو النظار نونك فخي وطانك تشديديله برقومك  
 اسميدر عكل قبيلة سندن النظاريه يانك تشديديله شول دوه دركه انلره منسوب اوله يقال ابل نظاريه  
 النظرة نونك ضئي وطانك سكوني وورانك ضمي ونونك تشديديله شول عورت دركه برنسنه كوردكه اندن  
 برنسنه ظن ايليه يقال امرأة نظرنه سمعنه وسمعنه دخي وزن مذكور وزن شول عورت دركه برنسنه ايشنسه  
 اندن برنسنه ظن ايليه النظير نونك فخي وطانك كسري ومديله برنسنه نك مثلي النظر نونك كسري وطانك  
 سكونيله بمعناه مثل اليد واليد يد كندله تد يد دخي مثل معناسنه در النظيرة نونك فخي وطانك كسري ومديله  
 والنظورة نونك فخي وطانك ضميله بونلرك ايكسيدة شول كسنه دركه كوزه كور نور ويرا اوله يقال فلان نظيرة قومه  
 ونظورة قومه للذي ينظر اليه منهم النظائر نونك فخي وهمزه نك كسري به ايكسندن دخي جمع در منظور بن سيار  
 ميمك فخي ونونك سكونيله بر كسندن اسميدر رجالدن النعرة نونك ضمي وعينك فتحيله همزه وزني اوزن ايري ويشل  
 وكوزي كوك سنكلر در قويرغي جانبده ايكسه سني واردر انوكله طرفي بتون اولان طواري صوقاروكاه اولور ميمك  
 بوزنه كير ميمك باشن الور كيدر برنسنه اني دوندن مزونعه كاه اولور جنيندن عبارت اولور مطلقا كرك نسا  
 طائفه سنك كرك غيري حيوانك يقال ما حملت نعرة قط يعني حامله اولمشدر وكبر معناسنه ده كور اصمعي روايتي  
 اوزن يقال في راسه لنعرة اي كبر النعر فتحتهنله مهم اولان مصلحت معناسنه در اموي روايتي اوزن يقال ان في راسه  
 نعرة اي امراهم به بوايكي روايت ابو عبيد دن نقل اولمشدر النعر نونك فخي وعينك سكونيله ذكر اولنان سنك  
 اصرمق يقال منه نعر الحمار بنعر نعر اوزن شهر لر كمكه ده ديرلر يقال نعر فلان في البلاد اذا ذهب فيها ونعر طمردن  
 فان الفغه دخي ديرلر يقال نعر العرق بنعر نعر من الباب الثالث اذا فار منه الدم النعر نونك فخي وعينك تشدديله  
 والنعر نونك فخي وعينك ضميله قاني افن طمردن النعر نونك فخي وعينك كسري به شول ميمك دركه اني مزبور  
 سنك ابصر مش اوله النعرة نونك فخي وعينك كسري به مؤنثي يقال حمار نعر واتان نعرة وابوعرو ايتدي  
 نعر شول كسنه دركه بر مكانه قرار ايتيه النعرة نونك فخي وعينك سكونيله شول اوازدر كه خيشومدن  
 يعني ككز دن چاغرله قال الراجزاني ورب الكعبة المستورة والنعرات من ابى مخدورة يعني اذله  
 النعير نونك فخي وعينك كسري ومديله ذكر اولنان طريق اوزن چاغرمق يقال نعر الرجل بنعر  
 نعر من الباب الثالث و برفتهه به قيام كو سترمكه ده ديرلر يقال ملكا نعتنه الانعر فيها فلان  
 ي نهض فيها ونهوض نونله وضاد معجه ايله اياغ اوزر بنه طور مغه ديرلر النعر نونك فخي وعينك  
 تشدديله فتنه به سعي ابدن كسنه يقال ان فلانا لنعرفي الفتن اذا كان سعاء فيها الناعور على وزن  
 الكافور شول دولابدر كه اني صود و ندر روانوكله بريه صوچكر كن انوك صداسي واردر النواعير نونك  
 فتحيله وعينك كسري ومديله جمعي النعير نونك فخي وعينك كسري ومديله بعيد معناسنه در يقال  
 فلان نعر الهم اي بعيد يعني درين فكر لو در الانعر همزه نك كسري به مسواك اغاچي ميشي بتورمك يقال انعر  
 الاراك اذا ثمر وبوني اول وقت ديرلر كه مسواك اغاچنك ميشي نعره دكلواوله يعني ذكر اولنان سنك مقداري  
 اوله النعرة نونك ضمي وعينك فتحيله همزه وزني اوزن شول بوزني قرمزي قوشدر كه سرچه قدر در  
 النعر نونك ضمي وعينك فتحيله جمعي النعير نونك ضمي وعينك فخي و يانك سكونيله تصغيري وفي الحديث يا ابا

نعر

نعر



عبر ما فعل بك النغیر النغر ان نونك كسرى وغینك سکونیه جمعی صرد له صردان کبی و صرد کثر کن  
 دبدکاری قوشن النغر نونك فتحی وغینك سکونیه خشمه کلک بقال نغر الزجل من الباب الرابع اذا اغتباط و  
 اغتباط غینله وظاء معجه ابله غیظدن درخشم معناسنه اصمعی ایتدی نغر شول کسنه درکه خشمه کلک کده  
 سینه سی قینیه و فی حدیث علی رضی الله عنه ان امرأة جاءتته فذکرت ان زوجها یطأ جار بنتها قال ان كنت صادقة  
 رجما وان كنت کاذبة جلدناک فقالا تردونی الی اهلی غیری نغرة و غیری غینک فتحیه و اخر نده الف مقصون  
 ایله غیر نلو عورت معناسنه در بعنی بنی غیرتم وغیظمله اهلهم رد ایدک ونغر چوملک قینغه ده دیرلر بقال نغرت انقدر  
 اذا غلت التنغر فتحینله وغینک ضمی وتشدد بیدله خشم ایتک معناسنه در ابن السکیت روایتی اوزن بقال ظل  
 فلان یننغر علی فلان ای یتد مر علیه و ندمردال مهمله و راء مهمله ایله خشمه کلک ده دیرلر الانغار همزه نیک کسر بله  
 امغارده لغت در و امغاراشی دبدکاری بوی ایله قرمز بوی یقدر المنغار میمک کسری و نونک سکونیه شول  
 قیوندرکه صاعلو رکن قان چقمق عادی اوله نغار کبی ننه کم مرور ایتدی بقال شاة منغار کما بقال منغار المنغار  
 نونک فتحیه قانچق والنفور ضمتینله بمعناه بقال نغرت الدابة تنغر نغار من الباب الثاني و تنغر نفور من الباب  
 الاول و نفور بر جماعت اورکوب طشره چقمغه ده دیرلر بقال نغر القوم فی الامر نفور النغیر نونک فتحی وفانک  
 کسر بله ذکر اولنان جماعتدن ایلر و چقن کسنه ل نغرة نونک فتحی وفانک سکونیه بمعناه بقال جاءت نغرة  
 بنی فلان و غیرهم ای جماعتهم الذین ینفرون فی الامر ونغره نغر معناسنه ده کلور ونغره فتحی و فتحینله تفسیری عن  
 قریب کلوران شاء الله تعالی النغار نونک کسر بله اسمدر قحغلق معناسنه بقال فی الدابة نغار مثل الحران و حران  
 حاء مهمله نیک کسر بله حار نلق در کورنک معناسنه النغر نونک فتحی وفانک سکونیه حجاج منادن کو چمکه  
 دیرلر که اول ذوالجئه نیک اون انجی کوننده اولور بقال نغرا الحجاج من منی نغرا و نغر نغر معناسنه ده کلور که نغرا و چدن  
 اونه وارنجه اولان جماعت در علی ماسیحی الانغار همزه نیک کسر بله والتغیر علی وزن التکریم والاستنفا  
 همزه نیک وتانک کسر بله بونلرک اوچیده اورکنک معناسنه در و تنغیر و انغار غلبه ایله حکم ایتک معناسنه ده  
 کلور بقال نغره علیه نغیرا اذا قضی له علیه بالغلبة وكذلك انغره علیه و تنغیر لقب قومغه دخی دیرلر بقال نغر  
 عنه ای لقب لقباً کانه عندهم تنغیر للجن والعین عنه وقال اعرابی لما ولدت قبل لابی نغر عنه فسما نی قنفذا  
 وکنانی ابا العدا و قنفذ کر پیه دیرلر ونغر طاعلق معناسنه ده کلور بقال لقیمته قبل کل صبح ونغرای قبل  
 النغیر علی ما مر فی باب الحاء ونغر ششمک معناسنه ده کلور بقال نغر حله اذا ورم و فی الحدیث تحلل رجل بالقصب  
 فنغرفه ای ورم و ابو عبید ایتدی بو معناسنه الشی من الشی دن ما خود در قجن بری برندن راغ اولسار واستنفا  
 اورکک معناسنه ده کلور بقال نغره عن الشی ونغره واستنغرت عنه و استنغرت عنه ومنه قوله تعالی حمر مستنغرة  
 بکسر الفاء ای نغرة و مستنغرة بفتح الفاء ای مذ عورة و مذ عور ذال معجه وعین مهمله ایله قور خود لمش معناسنه در  
 النغر فتحینله بر قانچ کسنه در رجالدن اوچدن اونه وارنجه وقال الفراء نغرة الرجل ونغره رهطه یوم النغر فانک  
 سکونیه خلق منادن کو چدی کون که اول یوم القردن صکره اولور ایلله النغر کذلک منادن کو چ زمانی مراد اولور  
 واک یوم النغر دخی دیرلر فتحینله یوم النغور ضمتینله و یوم النغیر نونک فتحیه وفانک کسری ومد بله کذلک منادن  
 کو چ کونی معناسنه در المناغرة میمک ضمی وفانک فتحیه حسبده محاکمه اید شمه یعنی مباحثه و مجادله اید شمه بقال  
 نغره فنغره ینغره بالضم لا غیر ای غلبه یعنی باب مغالبه مراد اولد قده بوبله دن نور المنغور میمک فتحیه مغلوب اولان  
 کسنه النافر فانک کسر بله غالب اولان کسنه النغیر نونک و رانک کسر بله ومد بله برکله در که عفرینته  
 بمعینله ذکر اول نور تا کید النغر نونک فتحی وقانک سکونیه قوش منغار بله دانه کو تور مک بقال نغرا  
 الطائر الحبة ینغرها نغرا من الباب الاول ونغر برنسنه بی دلمکه دخی دیرلر ونغرا و فور مکه دخی دیرلر بقال

نغر

نغر

يقال نقر في الناقوراي في الصور و نقر بر كسنه في تعيب ايمكه ده ديرل نقول نقرت الرجل نقر اذا صنته  
 قات امرأه لزوجها مربى على بنى نظرى ولا ترمى على نبات نقرى اى مربى على الرجال الذين ينظرون ولا ترمى  
 على النساء اللواتى يعين من مربيهن ونقر ديك دماغكه يانشدروب بعنه اغزك اجمعله صادر اولان صوته دخي  
 ديرل كه طوارى سورمك ايجون ايدرل نقول نقرت بالفرس نقر اذا الصقت لسانك مجتلك ثم نفتح ونقر شول  
 اوازه ديرل كه باش رمغى اوزته پرمغه اور مقدر حاصل اولور المنقار يمك كسر بله شولت در كه بخارلر انوكله برنسنه  
 دلرل و منقار قوش بورننه دخي ديرل المناقير يمك فخي وقافك كسرى ومدبله جمعي النقرة نونك فخي وقافك  
 سكونيله هيج نسنه ديك اولور يقال ما اتابك نقره اى ما اعطاك شيئا و بصورت نفيه مخصوص كله در  
 اثباته استعمال اولماز الناقر قافك كسرى بله شول او قدر كد نشانه واصل اوله ونشانه واصل اولما نه ناقر  
 ديزلر النقرى نونك وقافك فخي و الفك قصريله پراكتنه ديك اولور يقال دعوتهم النقرى اى دعوة خاصة  
 وهوان تدعو بعضهم بعض الانتقار همزه نك كسرى بله ذكر اولنان دعوت معناسنه در كدلك بعضيلر ايتدى  
 بونك اصلى نقر الطير دن ما خود در قن قوش بورادن اورادن دانه ديوشر سه النقرة نونك ضمى وقافك سكونيله  
 سبيكه اولان كوش هتفه يرده اولان كوچك حقون دخي ديرل ونقرة القفاد دخي بوندن ما خود در كه اكسه ده  
 اولن چوقور در النقير نونك فخيله وقافك كسرى ومدبله شول چوقور در كه چكر دكلك ارقه سنده اولور وفدان  
 اندن بتر ونقير شول اغاجه ديرل كه اى دلوب ايجته نيزد قورلر غايت فوتلو اولد غچون بو اولدر كه حقه نهى وارد  
 اولمشد نيزدى شديد اولد غنه بناه ونقير حقيره ابا عچون دخي استعمال اولنور يقال حقير نقير ونقير اصله  
 دخي ديرل يقال فلان كرم النقر اى كرم الاصل النقرة نونك ضمى وقافك فخيله همزه موزنى اوزنه بر مر ضرر كه  
 قيونه عارض اولور ابتدا بو كزندن عارض اولغه بشلر و اندن اولو قلر نيك ايج يوزى شيشوب اقسغه بشلر  
 كذا في بعض نسخ الصحاح النقر نونك وقافك فخيله قيون ذكر اولنان مرضه مبتلا و لمق يقال نقرت لشاة نقر نقر  
 من الباب الرابع النقرة نونك فخي وقافك كسرى بله ذكر اولنان مرضه مبتلا اولان قيون يقال شاة نقره و بهانقرة  
 النقر نونك فخي وقافك كسرى بله غضبناك اولان كسنه يقال نقر ينقر نقر امن الباب الرابع كذلك المنقر يمك وقافك  
 ضميله وما يبتدئ نونك سكونيله شول اغزى طار كوچوك قيو در كد يو كسك ورك رده ايدرل صويي پكلمسون دبو  
 المناقر يمك فخي وقافك كسرى بله جمعي المنقر يمك كسرى ونونك سكونيله وقافك فخيله شول بيل دبد كرى  
 الت در كه انوكله بر قررلر كننده معناسنه و منقر كذلك بر قبيله نك باباسى اديدر تمم دز كه اول منقر بن عبيد بن  
 الحارث بن كعب بن سعد بن زيد مناة بن تميم در التنقير على وزن التكر يم برنسنه في صور و نقتيش ايمك ونقير صقلق  
 اورمغه دخي ديرل الانقار همزه نك كسرى بله منع معناسنه در يقال انقر عنه اذا كف وقال ابن عباس ما كان الله  
 تعالى لينقر عن قاتل المؤمن اى ما كان الله ليكف عنه حتى يهلكه انقره همزه نك فخي ونونك سكونى وقافك كسرى بله  
 رهيم ولا يبتدئ بر موضع در كه انده بر قلعه واردر و چوقور معناسنه اولان نقيرك دخي جمعي انقره كلور ررغيفله ارغفه  
 كى ورغيفراء مهمله وغين معجه ايله كرده دبد كرى اتمكدر النقرة نونك فخي وكافك كسرى بله معرفه نك  
 مقابلى در النكر نونك فخي وكافك سكونيله والنكور ضمتبندله انكار ايمك نقول نكرت الرجل من الباب الاول  
 اذا انكرته الانكار همزه نك كسرى بله والاستنكار همزه نك وانك كسرى وسبب نك سكونيله كذلك  
 انكار ايمك معناسنه وانكار و منكر اولان نسنه في تغيير ايمك معناسنه ده كلور التنكير على وزن  
 التكر يم برنسنه في مجهول قلمت معناسنه در التنكر فختبندله وكافك ضمى وتشديد بله مجهول اولمق يقال  
 نكر فتنكر اى غيره فتنغير الى مجهول المنكر يمك ضمى ونونك سكونى وكافك فخيله انكار اولنان نسنه

نكر

المناكير ميک فتي وکافک کسري ومديله منکري تغييرا تيمک  
 معناسنه منکر ونکير ميک ضمي وکافک فتحيله ونونک فتي وکافک کسربله ابي ملک اسميدرالنکر نونک فتي  
 وکافک کسربله والنکر نونک فتي وکافک ضميله بونلرک ايکس سيد زيرک يعني اهل عقل واهل حيله اولوب منکر  
 اولان کسنه معناسنه در بقال رچل نکر ونکراي داه منکر ومنکر اولان نسنه يه انکار ابدنه دخي ديرلر الانکار همزه نونک  
 فتحيله جمعي عضد له اعضاء وکيدله اکباد کبي النکر نونک ضمي وکافک سکونيله منکر اولان نسنه قال الله تعالى  
 لقد جئت شيئا نكرا وکاه اولور کافي ضميه دخي تحريك ابدلر عسرله عسرکي وزيرک اولغنده ديرلر النکر نونک  
 فتي وکافک سکوني والفک مديله بمعناه النکارة نونک فتي ايله زيرکک فطانت معناسنه و برنسنه مشکل  
 اولق معناسنه ده کور بقال نکر الامرا ذاصعب واستند النکر نونک ضمي وکافک سکونيله والنکر نونک فتي  
 وکافک سکونيله زيرکک معناسنه در بقال لرچل اذاکان فطنا منکر اما اشد نکره ونکره المناکرة ميک ضمي  
 وکافک فتحيله جنک ابد شيمک مقائله معناسنه قال ابو سفیان ان محمد اصلي الله عليه وسلم لم ينکر احد الا  
 کانت معه الا هوال وهول قور قتمق معناسنه در التناکر تانک فتي وکافک ضميله بلز لکن کلمک تجاهل معناسنه  
 الينکور يانک فتي ونونک سکوني وکافک ضمي ومديله طوغري ومعتدل اولماين بول يقال طريقينکوراي على  
 غير قصد الينکير يانک فتي ونونک سکوني وکافک کسري ومديله برطاغک ابدلر النکر نونک فتي وميک کسري يله  
 برجي جانور لردن قيلان دبد کري جانور در پلنک معناسنه وغرقيلان رنگنده اولانه دخي ديرلر ومنه قولهم  
 ارنها غرة اركها مطرة يعني سن بکاز کوستر بن سکا چوق کوستره يم اخفش ايتدي بوباري تعالينک فاخر جنا منه  
 خضر ايد وکي قولی کي درکه خضر اخضر معناسنه در النور ضميتنله جمعي قيلانلر معناسنه النمر نونک فتي  
 وميک کسربله مؤنثي وغره يوکنن ايشلنور برجنس برده يه ديرلر که اني اعراب کير وسعد حد بشنه بيورلشدر  
 نبطي في حبوته اعرابي في غرته اسد في تامورته وحبوة حاء مهمله نك ضميله شول قوشقدرکه صوفيلر مراقبه يه  
 وارد قده ديزلن وارقه لرن جمع ايدوب بغلر لرتا مورتا مشثا نله وراء مهمله ايله ميشه که ايچنده سباع يتور و غر  
 برقبيله نك باباسي ابدرکه اول غر بن قاسط بن هنب بن اقصي بن دعني بن جدبيله بن اسد بن ربيعه در النمری فتحيتنله  
 ويانک تشدد بيله غرقبيله سنه منسوب کسنه وميک مفتوح اولمسي توالی کسرانندن احتراز در زيرابو کلمه ده  
 اولان حرف غير مکسور بر اولمغين ثقات مزبون يي دفع ايله مزغر نونک کسري وميک سکونيله رچالدين  
 برکسنه نك ادي در غير نونک ضمي وميک فتحيله قبس قبيله سندن برجا عتک باباسي ابدرکه اول غير  
 بن عامر بن صعصعه بن معاوية بن بكر بن هوازن در الاثر همزه نك وميک فتي ايله شول بلود درکه بررسياهلری  
 اولما غله قيلان رنگنده اوله و شول اته دخي ديرلر که قيلان رنگنده اوله يعني بر مقدار يري بياض و بر مقدار  
 يري غير يري نك اوله النمر نونک وميک فتحيله قيلان رنگنده اولق بقال غر العجاب بنر غرامن الباب الرابع  
 اذا صار على لون النمر ترى في خلالها نقاطا النمر نونک ضمي وميک سکونيله انکر جمعي در بقال نغزلتي فيها  
 سواد و بياض و نونک وعينک فتحيله دورت ابقلو حيوان چار پامعنا سنه التمر فتحيتنله وميک ضمي  
 وتشديد بيله عداوت کوستروب قور قو خبر لرن ويرمک يقال نمرله اي نکرله وتغير واوعه لان النمر لا تلقاه ابد  
 الامتنكر اغضبان النمر نونک فتي وميک کسري ومديله شول صودرکه هضم اوليجي اوله کک لذبذ  
 اولسون کک اولماسون وپاک اولان حسبه دخي ديرلر بقال ماء غيراي ناجع وحسب غيراي ذاک وناجع  
 نونله وجميله وعين مهمله ايله منهضم اولان صويدر لروذاکي پاک اولان نسنه يه ديرلر غاره نونک ضميله

نمر

نور

رجالدن برکسنه نك اسمی در النور نونك ضمیله وواوك مدیله ضیا معناسنه درونور نارك دخی جمعی کلوز  
الانوار همزه نك فخیله جمعی وچچكلر معناسنه ده کلوز نورك جمعی اولغله فتح نوله ونور زیاده نفور اوزن  
اولان اهوره دخی دیرلر و محل تهمتدن قجوب زیاده پرهیز اوزن اولان عورنلره ده دیرلر پس نورك اصلی نور  
اولور ضمتینله قدالله قدل کبی و قدال قافله و ذال معجه ایله باشك اردی در پس سر معناسنه و قدال کبی  
اولسنك وجهی بودر که بونك دخی واحدی نوار در حثی نساطا یغه سندن بعضنه نوار دیو نسمیه  
ایدرلر و یقال فرس و دیق نوار اذا استودقت وهی ترید الفحل وفي ذلك عنها ضعف ترهب صولته یعنی قجن  
ارکک طلب ایتک حالند صولت مجامعتدن خوف و پرهیز اوزن اولسه ونور قاقمرق معناسنه ده کلوز  
و فستق اغاجنه دخی دیرلر النور نونك فخیله وواوك سکونیه والنوار نونك کسریله برسنه دن قاقحق  
یقال نرت من الشیء انور نورا و نوار اذا نغیرت عنه وقاقمرق معناسنه ده کلوز نقول نرت غیری اذا نرتیه  
ونور چچکله ده دیرلر الانارة همزه نك کسریله ضیا نطق الاستنارة كذلك همزه نك کسری وسینك سکونیه  
معناها یقال انار الشیء واستنار اذا انضاء وانان اغاج چچکلنمکه ده دیرلر التنوی علی وزن التکریم طک یری  
اعارمق ونور اغاج چچکلنمکه ده دیرلر یقال نورت الشجرة اذا طلعت نورها ونور اکنه ایله دوکن قاعده ده  
دیرلر یقال نور ذراعها اذا غرزاها بارة ثم زر علیها النور و نور و نور نونك فخیله وهمزه نك ضمیله دوکنی یاشل  
اینسون دیو سور دکاری دوده یه دیرلر نته کم کلوز ان شاء الله النار اتش معناسنه مؤنت سماغی در واوی در  
زیر انصعیری نویه کلوز الانور همزه نك فخی ونونك سکونی وواوك ضمیله جمعی النیران نونك کسری  
ومدبله كذلك جمعی در واوی یه فلب اولنمشدر ما قبلی مکسور اولد غچچون و نار علامت ابل معناسنه ده کلوز  
ومنه قولهم ما نار هذه الناقه ای ماسمتها وسمت سینك کسری ومیمك فخیله نشان معناسنه وفي المثل  
نجارها نارها یعنی ناقه نك رنکی علامتیدر التنور فختینله وواوك ضمی وتشدد بدبله اتشی اراقدن کورمك  
نقول نورت النار من بعید اذا نبصر نورا وتنور خرز مه سور و نك ده دیرلر یقال نثور الرجل اذا نطلى بالنورة  
ونطلى طلا دندر سور نك معناسنه النور و نور نونك فخی وهمزه نك ضمیله ومدبله شخم یاغن یقماغله حاصل  
اولان ایس در که انوکه اکنه ایله اولان دوکنه علاج ایدرلر یاشل اولسون دیو و بونور و نك همزه سی  
واودن مقلوب اولدغی نقد یرجه در النوار نونك ضمی وواوك تشدد بدبله اغاجك چچکی در نور الشجر  
معناسنه النواره كذلك نونك ضمی وواوك تشدد بدبله واحدی المنارة میمك فخیله یول اوزرینه قونن  
علامت ذوالمنار میمك فخیله ملوک یندن برملکک لقبی در که ادی ابرهه بن الحارث الرأش در اکاذو المنار  
دیدکلر بنگ وجهی بودر که طریقه ابتداء علامتی اول وضع اینشدی واقع اولان غزالنده تا که عودت ائدکه  
یولی یاوی قلمیه لر و منان مؤذن اوزرنده اذان او قوما غچچون یاید قلمری یوکسک یره ده دیرلر و منان شول  
یوکسک نسنه یه ده دیرلر که اوزرنده چراغ بقرلر پس منان مفعله وزنی اوزن اولور میمك فخیله استنارندن  
ما خود اولور المنار میمك فخی وواوك کسریله جمعی در واوله کلدکنک اصلی بودر که نوردن ما خود در اول کسینه که  
بونك جمعند المنایر دبدی همزه ایله حرف اصلی بی حرف زاید تشبیه ایلدی نته کم مصابیه تشبیه اولنمشدر  
زیرا مصابیه اصلی مصاب در النهار کوندز که کچه نك مقابلی در بوجع اولنمازنته کم غداب و شراب جمع اولنماز  
واکر جمع اینلوا اولسک جمع قلمتند انهر دیرسن و کثر نند انهر دیرسن ضمتینله ونهار طوی قوشنك ارککنه ده دیرلر  
کتاب فرقان اصمعی بوبله ذکر ائدی نهار بن توسعه برشاعرک اسمیدر تمیم قبیله سندن النهر نونك فخی وهانك  
سکونیه والنهر فختینله ارمق الانهار همزه نك فخیله جمعی قال الله تعالی فی جنات ونهار ای نهار و بونك وجهی

نار

نهر

بودر که

بود که گاه اولور و واحد ذکر اولنوب جمع مراد اولور کما قال الله تعالی ویولون الدبر وکما یقال فی ضیاء وسعة  
 ونهر منع ایتمکه ده دیرلر بقال نهره اذ امنعه ونهر خرق قازمغه دخی دیرلر نقول نهرت النهر اذ احفرته ونهر صوری  
 یاروب دن قلغه ده دیرلر بقال نهر الماء اذ جاری فی الارض وجعل لنفسه نهرًا ومطلقا اتفق معناسنه ده کاور  
 بقال نهر الشیء اذ جاری الاستنهار همزه نك کسر بیه کذلک اتفق معناسنه در واستنهار یان واسع اولمغه ده  
 دیرلر النهر نونک فتحی وهانک کسر بیه صاحب نهار معناسنه یعنی نهب وغارتی کوندزده قلغه صاحب  
 نهار دیرلر الا نهار همزه نك کسر بیه اتفق نقول انهرت الدم اذ اسلته وانهار زخمی واسع قلغه ده دیرلر نقول  
 انهرت الطعنة اذ وسعتها وانهار کوندزه داخل اولمغه ده دیرلر نقول انهرنا اذ ادخلتم فی النهار الانتهار همزه نك  
 وتانک کسر بیه وما یبینه نونک سکونیه بمعناه نهر وان نونک ورتانک فتحیه بر شفرک ادبدر المنهرة ميمک وهانک  
 فتحیه قومک اولری اوکنده اولان میدان در که کاسو پرنده بلرن دوکرلر النهار نونک فتحی وبانک کسر بیه  
 مهلکه اولان یلر وفی الحدیث من جمع ما لامن مهاوش اذ هبته الله فی نهار مهاوش ميمک فتحیه وشین معجه ابیه  
 غصب وحرام معناسنه در النهار بیه نونک فتحی وبانک کسری ومد بیه قومدن اولان یوکسک طاغردر النهار بیه  
 نونک وبانک ضمی وهانک ما یبینه سکونیه نهار بیهک واحدی النیر نونک کسری ابیه لباسک علمی در ولجه سنه  
 دخی دیرلر وچینکه بزیرین اوزنه طوقونسه صیق اولوب محکم اولور نقول رت الثوب انیره نیرا وثیر الفدان  
 جغت او کوزلر بیک بو بنده ارقری طورن اغاچ بیوندرق معناسنه النیران نونک کسری ومد بیه جمعی الانیار  
 همزه نك فتحیه کذلک بیوندرقلمر معناسنه ونیر شول اثره وعلامته دیرلر که انوکه یول بالو اولور ونیر بنی  
 غاضر بیه منسوب بر طاغک اسمیدر الانارة همزه نك کسر بیه بمعناه نقول اثره وهنرته اذ احکمته مثل اراق  
 وهراق ذوالنیرین نونک کسری ومد بیه ورتانک فتحی ویا نك سکونیه قوت وشدتی ابکی صاحبی قدر نجه اوان  
 کسنه یقال رجل ذو نیرین ای قوته وشدته ضعف شده صاحبه نیار نونک کسری ویا نك مخفی فیله  
 بر جلاک اسمی در و ابورده بن نیاز قضاعه قبیلله سندن و صحابه دن در اسمی هانی در فصل الواو الوعر واوک  
 فتحی وهمزه نك سکونیه قور ختمق تخوبف معناسنه بقال ودره بییره ودره اذ افرعه الاستیاء همزه نك کسری  
 وسپنک سکونیه وتانک کسری ومد بیه دوه بری بر بنه او یوب قاچمق بقال استوارت الابل اذ اتباعت  
 فی بغار اصمعدن ابو عبیدر وای اوزن و ابوز بدایتدی قچن دوه لاور کوپ طاغه قاچسلر استوارت دیرلر قچن  
 اور کوپ دوزه قاچسلر استوارت دیرلر الورواوک فتحی وهمزه نك کسری یله قور خلوی یقال ارض ورة  
 ای شدیة الا واوراوار همزه نك ضمیلله وار معنا سندن در مقلوبدر کسائی روائی اوزن الورة واوک فتحی  
 وبانک سکونیه بر جانور جکدر کیدن کوچک قور قسز بوز کول رنکنده اولرده ساکن اولور الورواوک فتحی  
 وبانک سکونیه جمعی الوبار واوک کسری یله کذلک جمعی وبنو نکه رجالدن بعض کسنه نسیمه ونشدر  
 وو بر برد عجوز کونلرندن بر کونک اسمیدر وبار واوک فتحی ورتانک کسری اوزن بناسیله عاد قومچون اولان یلر دن  
 بریرک ایدر الوبر فتحی بنده دوه یوکی پشم شتر معناسنه وو بر دوه تو بلمک معناسنه ده کلور یقال وبرا البعیر وبرا  
 من الباب الرابع الوبر واوک فتحی وبانک کسری یله تو بلمن دوه الا یبار همزه نك کسری ومد بیه دوه نونک تویی چوق اولق  
 یقال او بر البعیر اذ کان کثیر الوبر الوابر بانک کسری یله احد معناسنه در یقال ما بها وبرا ای احد بنات و بر همزه نك  
 فتحیه بر جنس منتر در طیراق رنکنده توبلی و او فحق اولور التوبر طوشن صرب یرده یوریک یقال وبرت  
 الارنب توییر اذ امشت فی الحزونة وحرزوت غلیظیره و صرب محله دیرلر ابوز بدایتدی طوشنده و طوشندن غیری

نهار

نیر

واو

برنسنه ده دخی استعمال اولنور غیر به استعمال اولنماز دبدی واول نسنه یی راوی اولان ابو عبید  
تعیین ایتدی حفظ ایتدی جهتدن و ابو عبید دن غیر ایتدی اولبری و بره دبد کبری جانور درکه و بره نك  
عادتی بودرکه طلب اولند قده برکیره چحرر تا که ایزی بلور میوب طالب اولانلر بولیه و توبیر بر مدت بریده  
اقامت ایتکه ده دیرلر بقال و برالرجل فی منزله اذا اقام حینا لا یرح الوترواوک کسر بله تک اولان نسنه در  
فرد معناسنه الوترواوک فخی و تانک سکونیه کینه معناسنه اهل عالیه لغی اوزن فاما اهل حجاز لغی اوزن امر  
بالکس در یعنی فرد معناسنه فخیله و کینه معناسنه کسر بله در و ماتیم قتنه ایکسنه دخی یعنی فرد  
معناسنه ده و کینه معناسنه ده کسر له در و وتر فخیله قائل دن انتقام النماغه دخی دیرلر بقال و تره یتره و ترا  
و حقی ناقص قلمغه ده دیرلر و منه قوله تعالی ولن یترکم اعمالکم ای لن ینقصکم فی اعمالکم کما نقول دخلت البیت الترة  
تانک کسریله کذلک قاتلدن انتقام الیماق یقال و تره یتره ترة الوتر فختینله یای کریشی زه معناسنه الاوتار  
همزه نك فخیله جمعی الوتره فختینله ذکر باشینک التند اولان طمردر و وتره الانف ایکی بورون دلیکنک  
اور ته سنه اولان پرده در و هر نسنه نك حنارنه و تره دیرلر الوتیره و اوک فخی و تانک کسری و مدبله و تره الانف  
معناسنه در و طریقت معناسنه ده کلور بقال مازال علی وثیره واحدة و وثیره فترت دخی دیرلر بقال مافی عمله  
وثیره ای فتره و بقال سیرلس فییه و تیره ای فتور و وثیره یول معناسنه ده کلور واق کل معناسنه ده کلور و ورد  
ابيض کبی و وثیره شول حلقه یی دیرلر سیکردن که انوکه کوندر او بنق او کونورلر و اکادریته دخی دیرلر الموتور  
میمک فخی و تانک ضمیلله شول کسنه درکه انوک برکسنه سی قتل اولنه و انتقام الیماش اوله الیبتار همزه نك  
کسری و مدبله برنسنه یی برر برایشلمک یقال اوتره ای افده و افذا فایله و ذال معجه ایله اصلنده قیون  
بررطوغو رمغه دیرلر و برنسنه یی تک ایشلمکه ده دیرلر یقال او ترصلا و یایه کرش اورمغه ده دیرلر بقال اوتر  
قوسه التوثیر علی وزن التکریم بمعناه و فی المثل انماض بغیر توثیر و انماض کرشی چکوب کیر و صا لیویر مکدر  
اوزویرسون دیو و بومثل برنسنه وقتندن اول مفید اولد غیچون استعمال اولنور المواترة میمک ضمی و تانک  
فخیله متابعت معناسنه در بو برنجه شی بیننده اولماز الافترت واقع اولد قدن صکره اولور واکر فترت  
واقع اولسه اکمدار که و مواصله دیرلر و مواترة الصوم برکون اورج طوئب برکون یا خود ایکی کون افطار ایتک در  
و هر کون طوغه مواتره دیرلر زرامواتره و تردن در تک معناسنه و مواتره مکتوبی بری بری اردنجه کوندر مکده  
دیرلر بقال و اترت الکتب فتواترت ای جاءت بعضها فی اربعه المواترة میمک ضمی و تانک کسریله شول ناقه درکه  
چو کرکن ابتدا بر دینره قویوب بعدا اخر دینر قویا بیکسنی معاقومیه اوزرنده اولان کسنه یی زحمت ویرممکچون  
تتری تایی اولک فخی و تانیه نك سکونی و الفک قصر بله برر برر معناسنه در تنو پنله و تنو بنسز لغت در علی کبی  
شول کسنه که انی معرفه لک حالده لا ینصرف قلدی الف نبت اعتبار ایتدی احسن دخی بودر و یونک اصلی  
وتری ابدی و تردن فرد معناسنه قال الله تعالی ثم ارسلنا رسلا نتری ای واحد بعد واحد و شول کسنه که تتری یی  
منون قلدی الف ملحق قلدی الوتیر و اوک فخی و تانک کسری و مدبله ملائم اولان دوشک پسترم معناسنه  
الوترواوک کسری و تانک سکونیه بمعناه الوتار و اوک کسر بله بمعناه ایضا یقال ما تحته و ثرو و ثار الوتیره و اوک فخی  
و تانک کسری و مدبله شول عورت در که سز اوله ملحمه معناسنه الوتاره و اوک فخیله دوشک ایچی  
طولوب ملائم اولمت بقال و ثرالشی و ثاره من الباب الخامس ای وطو و ابوزید ایتدی و ثاره کثرت  
شعبه دیرلر نته کم و ثاجه کثرت لجه دیرلر قال القطامی و کما استتبل الضجیع بریطه لابل زید و ثاره ولیابا  
الوترواوک فخی و تانک سکونیه ارکک ماسی ناقه نك رحمنه جمع اولوب یوکوا و لماق بقال و ثرها الفحل یثرها

و

و



اذا اكثر ضرابها ولم تلحق الاستبصار همزه نك وتانك كسر بله برسنه نك چوق اولماسن طلب ايتك يقال استوترت  
 من الشئ اذا استكثرت منه مثل استوتبت واستوتجت واستوتجت واستوتجت كذلك استكثرت معناسنه در  
 الميثره ميمك كسرى ومد بله اكر ك اورتيربنه قونن كچه كه اكر اوزرنده اولان كسنه ني اجتمسون ديو قورلر مهموز  
 استعمال اولماز المياثر ميمك فتحى وتانك كسر بله والمواثر ميمك فتحى وتانك كسر بله ميشرنك جمعى در اكر كچه لرى  
 معناسنه المياثر المجر ميمك فتحى وتانك كسرى و حانك ضميله شول قرمزى اكر يو مشقافلى در كه اندن نهى  
 اولمشدر كه اول طللسدن و حريردن اولور نته كم عجم طائفه سى استعمال ايدر لر الوجور واوك فتحى و حيمك ضميله  
 شول دوادر كه اغز اچنه دو كلكه استعمال اولور نقول و جرت الصبى اذا صببته فى وسط فاه الايجار همزه نك  
 كسر بله بمعناه يقال و جرت الصبى كذلك و ايجار كوندر له كو كسه دور تكه دخى دير لر نقول او جرتة الرخ لا غير  
 اذا طعنته فى صدر المجر ميمك كسر بله و حيمك فتحيله دوادو كه جك الته دير لر مسعط كى ميمك ضمى وسين مهمله نك  
 سكونى وعينك ضميله و طاء مهمله ابله الاتجار همزه نك كسرى وتانك دخى كسرى وتشديد بله دو استعمال  
 ايتك يقال اتجر اذا ندى بالوجور و بواصلنده او تجر ايدى افتعالده و او تايه قلب اولماغن ادغام اولمشدر الوجور  
 فتحته بيله قور خنق معناسنه نقول و جرت منه اذا خفت الاو جره همزه نك و حيمك فتحيله قور خوجى كسنه نقول اتى منه  
 لا وجر اى لا وجر الوجره واوك فتحى و حيمك كسر بله مؤنثى و مزبور ك مؤنثده و جراه دغز الوجار واوك كسر بله  
 والوجار واوك فتحيله ياليلو قورد ديد كرى جانور ك اوى خانه كفتار معناسنه و جرة واوك فتحى و حيمك سكونيله  
 مكه مشرفه ابله بصره بننده بر موضعك اسمى در و اول قرق ميل يدر كه انده شنك وقونق يرى يو قدر و حشيار  
 جمعى در الوجره فتحته بيله كرتنكله كى بر قرمزى بو جكدر كه يره يا پشور الوجره فتحته بيله جمعى و قلبده اولان حقله دخى  
 و حرير لر و فى الحدب فان الهدية نذهب بو حر الصدر يقال و حر صدر على اذا و غرو و غراين معجه ابله حرارت صدر  
 دير لر الوجره واوك فتحى و حانك سكونيله اسمدر حقد معناسنه مصدرى فتحته بيله در نته كم مرورا يندى الودرة واوك  
 فتحى و ذال معجه نك سكونيله ات پان سى كوشت پان معناسنه و منه قولهم يا ابن شامة الودرة يعنى ات پان سى قوليحى  
 كسنه نك ابني كه مقصود سو كمل اولور عدم نظافة نسبت ايتكله يا خود اين كلب ديك اوله كه كلبك عادى در  
 اتى يزدن اول قو قلمق عرب طائفه سنك عاد تيدر بو مقوله نسنه لر ابله برى بر بنه سو كمل مثلاً يا ابن ملق ارجل  
 الركبان و يا ابن ذات الرايات دير لر كه مقصود نسبين مسافر بنه و اجانبه نسبت ايتك ولور الودر واوك فتحى و ذالك  
 سكونيله جمعى ات پان لرى معناسنه ترمه ابله ترمبى التوذير على وزن التكريم ات پان ملق يقال و ذرت اللحم توذيرا  
 و كذلك يقال و ذرت الجرح اذا شرطته يعنى فجن جرا حنى يارسك بذريانك و ذالك فتحيله فعل مضارع بترك  
 معناسنه ماضيسن ه اسم فاعلن استعمال اتمام مشلر در بلكه و ذر محلنده ترك و واذر محلنده تارك ديشلر دو و بونك  
 اصلى و ذن بدن در يسعه كى باب رابعدر الوزر فتحته بيله طاع جبل معناسنه و وزر ملجاء ده دير لر بناه معناسنه  
 و بونك اصلى جبل معناسنه اولان وزر در الوزر واوك كسرى وزانك سكونيله كناه اتم معناسنه و اغرلق ثقل  
 معناسنه و برارقه يو كى اولن بزوسلاح الوزر واوك فتحى و زانك كسرى ومد بله موازر معناسنه در كه يوك  
 چكيجى ديك اولور اكياله مواكل كى بله طعام يچى معناسنه الوزر واوك كسر بله ووزير لك ايتك واوك فتحى دخى  
 لغت در الاستيزار همزه نك وتانك كسر بله بر كسنه نك ووزير اولماسن طلب ايتك الموازره ميمك ضمى ووزانك فتحيله  
 وزير اولق التوزر فتحته بيله ووزانك ضمى وتشديد بله كذلك وزير اولق يقال استوزر فلان فهو يوازر الامير  
 و يتوزر له الا تزار كسر بنده ووزانك تشدد بيله كناه كار اولق يقال اتر را رجل اى ركب الوزر وهو افتعل منه  
 اما بارى تعالى نك ولا تزرور رة ووزر اخرى بينوردغى قول شريفى بر كسنه بر كسنه نك بوكن كوتور رمز

وجر

وحر

وذر

وزر

دیکدر واخفش ایندی برکسنه برکسنه نك ائمه آثم اولماز دیکدر وایتدی بو معنادن وزیر یوزر دیرسن باب  
 رابعدن و وزیر دیرسن باب ثانیدن و وزیر یوزر دیرسن بناء مجهول اوزن الموزورة ميمك فتحی و واوک سکونيله  
 کناهه مرتکب اولن کسنه لر و حدیث شریفه که ما زورات واقع اولمشدر همزه ابله مقابله سنده ما جورات واقع  
 اولدغنه بناء ذرا کریالک ذکر اولمش اولسه موزورات بیور لوردی و اوله الپزار همزه نك کسری و مدبله حفظ  
 اتمك احراز معناسنه بقال وزرت الشی ای احرزته الوزر و واوک فتحی و نك سکونيله غالب اولمق یقال وزرت فلانا  
 ای غلبته الوشر و واوک فتحی و شپنك سکونيله اغاجی محقیله بچمك بقال و شرت الحسبه بالمنشار و بواسرت کله سنده  
 لغت دزو و شر كذلك دیشی بلیوب یوفقه و کسکین اتمک ره فی الحدیث لعن الله الواشرة و الموشرة یعنی دیشن کسکین  
 ابدن مرا هی و کسکین ابدیویر یلان مرا هی خدای تعالینك لغتی که دیشن کسکین اتمک عربده عادت ابدی الوصر  
 و واوک کسری و صادق سکونيله اصرده لغت در عهد معناسنه نته کم ارت و ورت دیرلر و ساده و وساده دیرلر  
 و وصر قاضی سجلنه و کتاب عهد دخی اطلاق اولنور و فی الحدیث ان هذا الشترى منى ارضنا و قبض منى و صرها فلایرد  
 علی الوصر و لا یعطینی الثمن یعنی نه الدخی حجتی رد ایدرونه خود ثمنی ویر الوصر فختینله کیره و سنخ معناسنه و یاغلی  
 اولوب ملوث اولمق بقال و ضرت القصعة توضر و ضرامن الباب الرابع اذا دسمت و وصر فاسد اولن طعامدن  
 استشمام اولنن رایحه یی دخی دیرلر ابو عمرو و وایثی اوزن و وضر دو یه سور دکری قطر انك بقیه سنه دخی دیرلر  
 ابو عبیدن و ابی اوزن الوطر فختینله حاجت معناسنه و بوندن فعل بنا و نماز الا و طار همزه نك فخیله و طرك جمعی  
 حاجتله معناسنه الوعر و واوک فتحی و عینك سکونيله ضرب اولان یر بقال جبل وعر و مطلب وعر و لا بقال وعر  
 بکسر العین فی روایه الاصمعی و یقال وعر و عورة من الباب الخامس و وعر قلیله دخی دیرلر بقال فلان وعر المعروف ای  
 قلیله و وعر کاه اولور برکله یی ابا عاذکر اولنور بقال هدا و تخ و وعر و قلیل و وعر کذا فی الصحاح و فیه تأمل فان صحه ارادة  
 معناه الاصلی لا یناسب جمله علی الانباع و و تخ تاء مثناله و حاء مهمله ابله قلیل معناسنه در الایعار همزه نك کسری بله  
 قلیل اتمکله دیرلر بقال او عره اذ اقله التوعر فختینله و عینك ضمی و تشدید یله صرب اولمق یقال تو عرای صار  
 وعر التو عری علی وزن التکریم صرب قلمق بقال و عرته انا تو عری الا سنیعار همزه نك و تانك کسری بله بریری صرب  
 بولمق تقول استوعرت الشیء اذا وجدته و عرا الوغرة و واوک فتحی و عینك سکونيله زیاده اسی شدة حر  
 معناسنه و بوسبیدن عدوت رکن معناسنه ده کلور یقال فی صدن علی و عرای ضغن و عداوة و توقد من الغیظ  
 و ضغن ضا دمعه نك کسری و عین معجه نك سکونيله کینه و غیظ و غضبه دیرلر الوغر فختینله کین طو تخ  
 معناسنه مصدر در بقال و عر صدن علی و عرامن الباب الرابع و وعر عسکر اواز بنه دخی دیرلر صوت جیش  
 معناسنه الواعر عینك کسری بله کین طو تخ معنی کسنه بقال هو واعر الصدر علی الایعار همزه نك کسری و مدبله  
 برکسنه یی کینه القا اتمک یقال او عرت صدن علی فلان ای احمیته من الغیظ و ایغار قزدر مغه دخی دیرلر بقال او عرت  
 الماء ای احمیته و کاه اولور که خنزیرک توین کیدر مکچون دیر بله اسی صویه بتور مغه ایغار دیرلر نته کم نصاری قومی  
 کاه اولور که خنزیری دیریکن اسی صویه باروب توین یولد قدن صکره بوغزلر لرو ایغار كذلك اسی طاش بر فغله  
 سودی قزدر مغه دیرلر تقول او عرت اللبن اذا سخنته بالحجارة الحماة و ایغار عامل خراج المغه دخی دیرلر بقال او عر  
 العامل الخراج ای استوفاه بعضیله ایندی ایغار سلطان برکسنه یی بریری و یروب خراجن المقدر و کاه اولور  
 که ضمان خراج دخی ایغار دیرلر و بولفظ مولد در الوغیره و واوک فتحی و عینك کسری و مدبله شول  
 سوددر که قیزمش طاشله قیزدر لر الوغیر كذلك و واوک فتحی و عینك کسری و مدبله بمعناها  
 التو غیر علی وزن التکریم كذلك اسی طاش بر فغله سودی قزدر مق الوفر و واوک فتحی و فای نك سکونيله

وشر

وصر

وضر

وطر

وعر

وغر

وفر

مال كثير و برسنه تام و مكمل اولمق بقال و فرت الشئ و فرا و و فرت بريك اوتى مكمل اولوب هنوز  
 نيامكه دخی دیرل الفرقة فانك كسر بله عدوزنى اوزن كذلك بريك اوتى مكمل اولمق الوفراء واوك فخي و الفك  
 مدبله شول یدرکه اوتى نيامش اوله و وفراء شول قریب دیرل که تمام در بدن اولوب دریدن برسنه قطع  
 اولنماش اوله الا و فرهمزه نك و فانك فخیله ذکر اولنان وجه اوزن اولان مشك بقال سقاء و فر الوفرة شول  
 صاحبه دیرل که شحمه اذندك نازل اوله یعنی قولقلرك یوشق اتنه دك ایرشه اندن اشاغه نازل اولوب اوموزله  
 ایرشمسه جمه دیرل جیمك ضمیمه ایرشورسه لمه دیرل لامك كسر بله و میلمك تشدید بله الوفراء واوك فخي و فانك  
 سکونیه برسنه تام و مکمل اولمق بقال و فرت الشئ و فرا الموفور میمك فخي و فانك ضمیمه تام و کامل اولان  
 نسنه الوفور ضمیمه برسنه چوق اولمق بقال و فر الشئ و فوراپس متعدی و لازم کاور و عربلرك توفرو محمد  
 دبد کاری و فرتیه عرضه و ماله دبد کاری قوللرندن مأخوذ در و فرا ایتدی قچن بومثل استعمال اولمق لازم  
 کاسه توفرو محمد یرسن توژدیزسن و بومثل شول یرده استعمال اولنور که برکسنه برکسنه یا احسان  
 اینسه اولدخی احسانی قبول ایدوب کیر و صاحبنه رد ایلسه بخصور اولمقسن محسن الیه توفرو محمد دیرل  
 التوفیر علی وزن التکریم برسنه بی وافر قلمق بقال و فر علیه حقه توفیرا الاستیفار همزه نك و تانك كسر بله بر  
 نسنه بی تمام المق بقال استوفره ای استوفاه التوفیر فخیله و فانك ضمی و تشدید بله برکسنه نك حرمتن  
 تمام رعایت ایتمك بقال توفیر علیه ای رعای حرما ته المتوافرون بری برینه قائلغله چوق اولان کسنه ل بقال  
 هم متوافرون ای هم کثیر الوقر واوك فخي و قافك سکونیه قولق برك اولمق ثقل اذن معناسنه بقال و قرت  
 اذنه توفرو قران الباب الرابع وان كان القياس في مصدر الفتح و وقر قولاغی صاغر قلمق معناسنه ده کلور بقال  
 وقر الله اذنه یقرها وقران الباب الثاني و بقال اللهم قر اذنه و وقرت اذنه علی ما لم یسم فاعله فهی موقورة و وقرک  
 یار معنه دخی دیرل تقول و قرت العظم اقره وقر اذا صد عته الوقر واوك كسری و قافك سکونیه یوک حمل معناسنه  
 بقال جاء فلان یحمل وقره لا یقار همزه نك كسری و مدبله یوک یوکلمك بقال اوقر بعیره و اکثریا قاترو مرکب  
 یوکند وقر استعمال اولنور و دوه یوکند و سق استعمال اولنور و ابقار خرما اغاجنك خرما سی چوق اولمغه  
 دخی دیرل بقال اوقرت النخلة اذا کثر حملها و ابقاراتك طرفنا غن مجروح ایتمکه دخی دیرل بقال اوقرها لله تعالی  
 کسائی و ابی اوزن رهس ابله رهص کبی و ارهاص را و صادمه ملتینله كذلك طرفنا غن مجروح ایتمکدر الموقرة  
 میمك ضمی و قافك فخیله حمل ثقیلی اولان عورت یقال امرأة موقرة اذا حملت حملا ثقیلا و بقال نخلة موقرة و موقرة  
 و حکم موقر ایضا و هو علی غیر القیاس لان الفعل لبس للنخلة و انما قیل موقر بکسر القاف علی قیاس قولك امرأة  
 جائل لان حمل الشجر مشبه بحمل النساء و اما موقر بفتح القاف فشاذ یعنی موقر قافك فخیله نخله نك فعلی  
 اولدخی سبیدن نه حتمیقتا و نه خود تشبیها طالق قبیلندن اولمغه مجال اولیوب ترك تا نیت شاذ اولدی اما  
 موقر کسر قافله انوک خلا فحجه که بو فعل نخله اولمغین امرای تشبییه اولنق و اسطه سیله شاذ اولدی و لکن جوهری  
 لمرأة موقر استعمالی قافك كسر بله صحیح اولمسنه تعرض ایتدی کویا که قرینه مقامه حواله قلدی و بوتقریدن  
 محار الصحاح صاحبنك و کسر القاف علی غیر القیاس لان الفعل لبس للنخلة دبدکی سهوا اولدخی ظاهر  
 اولوز زیرا علی خلاف القیاس اولان موقر در فتح قافله موقر دکدر الوقرة واوك فخي و قافك سکونی ابله ات  
 طرفنا غنه طاش یا خورد طاشدن غیر ی نسنه دکوب مجروح ایتمك تقول و قرت الدابة من الباب الرابع و بو  
 معنی مصیبتیه صبرده دخی استعمال اولنور بقال کات موقرة فی صحرة یعنی مصیبتیه تحمیلی شول مرتبه ده در  
 که برسنه نك فیایه تا نیری نیچ ایسه مصیبتك دخی کلان نیری اوبله در الوقار واوك فخیله برکسنه حمل اوزن

وقر

اولوب اغرا و لمقدر يقال وقر الرجل يقر وقارا وبارى تعالى نك مالكم لا ترجون لله وقارا يوردخى حق تعالى نك  
عظمتدن بچون خوف ايمز سن ديمكدر اخفش روايتى اوزن القرة قافك كسر بله عد و زنى اوزن بمعناه  
و يقال وقر بقرقرة وقره چوق قيوندى ديرلر و قيركى نته كم عن قريب كلور الوقور و اوك فخي و قافك ضمى  
و مدبله سنكبن و حلیم اولان كسنه قال الله تعالى وقرن فى بيوتكن يعنى سز اولر بكرده سكون و وقار اوزن اولوك  
و بعضيلر قرن فى بيوتكن قراءت ايتديلر قافك فخييله بو تقد يرجه قراردن اولور كه اصلى اقرن در راء اولى  
تخفيف ايجون خذف اولوب فتحه سى قافه ويرلد كه همزه نك مابعدى مخرك اولوب همزه دن استغنا  
حاصل اولغين اسقاط اولندى و كسر له قراءت ابدنك دخى قراءتى اقرن دن اولدغنه بناء اولمق دخى محمدر  
ننه كم فظلم نكهنون ايتنه ظانك فخييله و كسر بله قراءت اولمشدر و بو سناذ اولان تخففلر دن در التوقير  
على وزن التكريم تعظيم ايدوب اغر لمق الموقر ميمك ضمله و قافك فخي و تشد بديله مجرب اولان كسنه يقال رجل  
موقراى مجرب التيقور تانك فخي و يانك سكونى و قافك ضميه و قار معناسنه در و يقور ك اصلى و يقور ايدى  
واوى تايه قلب ايدوب يقور ديدبلر الوقير و اوك فخي و قافك كسرى و مدبله طاعنه اولان عظيم ذلك و وقير  
لفظى كاه اولور فقيره ثبعيته ذكر اولنور و منه قولهم فقير و قير و بعضيلر ايتدى بونك معناسى فقير مديون  
ديمكدر كه وقير و قره الدين دن ما خود در دين اكا ثقلت ويردى معناسنه و وقير چوقلق قيونه دخى ديرلر الوكر  
واوك فخي و كافك سكونيله يوه اشيان معناسنه الوكور ضمتينله والاو كار همزه نك فخييله جمى يوه ل معناسنه  
ابو يوسف ايتدى ابو عمرو دن استماع ايتدم كه ايدردى و كر مطلقا طير جنس نك ياپدخى يوه سى در هر قنده  
اولور سه كر ك طاع اوزرنه اولسون كر ك اغاچ اوزرنه اولسون و و كر يوه يه داخل اولغه دخى ديرلر يقال و كر  
الطيار بكر و كر اذا دخل و كر و كر ناقه نك بر جنس سكرتسى در كه ائنه صخر مق و ارد و اتك دخى بو اسلوب اوزن  
سكرتسنه اطلاق اولنور و و كر مشك طولدر معغه ده ديرلر نقول و كر ت السقاء و كر اذا ملأته الوكرنى فختينله  
و الفك قصر بله ذكر اولنان وجه اوزن سكرت ك و و كرى قصيره اولان ناقه يدخى ديرلر التوكير على وزن التكريم كذلك  
مشك طولدر مق نقول و كر ت السقاء توكير اذا ملأته و قارنى پرايشكه دخى ديرلر يقال و كر فلان بطنه و توكير بكي  
اوبد نك غميا فتنه دخى ديرلر الابدكار همزه نك كسرى و مدبله كذلك قارنى پرايشك معناسنه در التوكير فختينله  
و كافك ضمى و تشد بديله قوشك قور صاغى طولمق يقال توكير الطيار اذا امتلئت حوصلته فصل الهاء الهير هانك  
فخي و بانك كسر بله دوز اولان يراض مطيئنه معناسنه الهير هانك فخي و بانك سكونيله بمعناه الهير و ضمتينله جمى  
دوز يرلر معناسنه و بعضيلر ايتدى هير و شول دوز الاكدر كه كچرك ديه لار اسنده واقع اولمشدر و صراح صاحبى  
عظيم قياردر كه كچرك طاعلر ار اسنده واقع اولمشدر ديونفسير ايشدر و بو اختلاف صحاحك نسخهلر مختلف  
اولدغنه بناء در بعض نسخه ده صحون و بعض نسخه ده صحور واقع اولمشدر و لكن اصح اولكى در زير اصخور معناسى  
سائر لغته بو لئما مشدر و هم صاحب صراحك بو مقامه سنكهاى بزرگ بر پشتهاديدكى صحاحه مخالف الدغى خفى  
دكلدر زير جوهرى بين الروابى ديمسدر على الروابى ديما مشدر الهيرة هانك فخي و بانك سكونيله ات پارسى قطع لحم  
معناسنه يقال هيرت له من اللحم هيرة اى قطعت له قطعة الهير فختينله دوه سمر مك يقال هير الجمل بهير هير من الباب  
الرابع الهير هانك فخي و بانك كسر بله والا هير همزه نك و بانك فخييله سمز اولان دوه كثير اللحم معناسنه الهيرة هانك  
فخي و بانك كسر بله والهراء هانك فخي و بانك سكونى و الفك مديله سمز اولان ناقه الهير هانك فخي و و اوك  
سكونى و بانك فخييله شول ميمون در كه زياده قلا و اوله كثير الشعر معناسنه و صحاحك بو تعبيري نه  
صاحب مذهبك كفتار بسيار مو بله نفسيرى مخالف اولور زير ا كفتار يالو قورده ديرلر الهير هانك

وكر

هبر

فخي

فتحي وبانك تشد بد بله بمعناه وهبار برر جلك اسميدر قريشدين هبيرة بن سعد هانك ضمي وبانك فتحيله بر نابد بد  
اولش كسنه نك اسميدر كه لا اتيك هبيرة بن سعد دير لر ابد اكلزم ديك مقامنده الهبر يه هانك كسرى وبانك  
سكوني وبانك تخفيفله شول كيك كبي نسنه در كه صاچ اراسنه حاصل اولور قونق معناسنه الهنبر هانك  
كسرى ونونك سكوني وبانك كسرى بله خنصر و زني اوزن ياليلو قوردك يا وريسي ابوز بد ايتدي ام الهنبر  
ياليلو قوردك اسملرندن در بني فزان لغتند و ابو عمرو ايتدي هنبر ولد حمار معناسنه در بوسيدن ديشي  
اولن حمان ام الهنبر دير لر الهنبر هانك كسرى وتانك سكونيله ساقط اولان كلامه دير لر وهتر كذلك امر عجيبه  
وداهيه يعنى افته دير لر وبوسيدن بر كسنه كه زياده زكي وصاحب رأى اولسه انه لهتر اهتر دير لر افتلردن بر  
افت معناسنه الهاترتانك كسرى بله بر لفظ در كه تا كيداز ياده ساقط ديك محلنده استعمال اولنور بقال هتر  
هاتر المهتر ميمك ضمي وتانك فتحيله زياده ياشلو اولد غندن بونان كسنه بقال هتر الر جل على صيغه المجهول  
فهو مهتر اذا حرف من الكبر المستهتر ميمك ضمي وتانك فتحيله شراب زياده حريض او لب شرب خردن او ترو  
طعن اندك رن قاير ميوب شرب خمر ابدن كسنه بقال فلان مستهتر بالشراب اذا كان مولعا به لا يبالي ما قيل  
فيه التها تر تاء اولك فتحي وتانك ضميلة ابكي كسنه برى برينه باطل سو بلك ديك الهجر هانك فتحي وجميك  
سكونيله و صلاك ضد در كه ترك ايمك معناسى اولور الهجران هانك كسرى وجميك سكونيله بمعناه بقال هجرته  
هجر او هجرانا وهجره وهديان سو بلكه ده دير لر بقال هجر المريض بهجر هجر او هجر نصف نهار معناسنه ده  
كلور زياده اسى هواده الهجرة هانك كسرى وجميك سكونيله اسمدر ايرلق معناسنه الهجرتان هانك  
كسرى وجميك سكونيله كذلك برى حبشه يه اولان هجرت وبرى مدينة منوره يه اولان هجرت المهاجرة ميمك  
ضمي وجميك فتحيله برى ترك ايدوب بريره وارمق التهاجر تانك فتحي وجميك ضميلة كسشمك تقاطع معناسنه  
الهاجر جميك كسرى بله هديان سو بلىن كسنه المهجور باطل وهديان اولان كلام قال الله تعالى ان قومى  
اتخذوا هذا القران مهجورا اى قالوا فيه غير الحق بوذكر اولنا ان ابراهيم بن ابو عبيدك رواه اوزن در مجاهد دن  
دخى بو بله وابت اولمشدر الهجر هانك ضمي وجميك سكونيله اسمدر اهجار دن واهجارك تفسيرى ذكر  
اولنور الاهجار همزه نك كسرى بله فحش وباطل سو بلك وكذلك زوايد سو بليوب چوق سو بلكه دخى  
دير لر واهجار او بله اسپسنه داخل اولمغه ده دير لر بقال ائبنا اهلنا مهجرين كما يقال موصلين اى داخلين فى وقت  
الهجرة والاصيل الهاجرات جميك كسرى بله والمهجرات ميمك ضمي وجميك فتحيله فواحش سو بليوب عرضه  
مخل اولور كلمات ايمك بقال رماه بهاجرات ومهجرات اى بفضايج الهجرة جميك كسرى بله نصف نهار غابت اسى  
اولان زمانده التهجير على وزن التكرم كون زياده اسى اولمق بقال هجر النهار وتهجير هاجر وقتند سير  
ايمكه دخى دير لر التهجر فتحتهنله وجميك ضمي وتشد بد بله كذلك هاجر وقتند سير ايمك وتهجر مهاجرينه  
مشابهت قصدايمكه دخى دير لر وفى الحديث هاجر واولان هجر والمهجرة ميمك ضمي وجميك كسرى بله شول ناقه در كه  
شحم ولحم وسير وسرعتك سائر ناقه لر دن فايق اوله وبعضيلر ايتدي مهجره شول ناقه در كه خلق برى برينه انى  
دايمواصف ابد شمكين صفتيله اكلوب اكلوب اكلوب اكلوب ترك اولنه الاهجر همزه نك وجميك فتحيله اكرم معناسنه در  
بقال هذا هجر من هذا اى اكرم و بومعنى هر شده استعمال اولنور الهجير هانك فتحي وجميك كسرى ومد بله  
شول شور اولان قورى اوت در كه انى حيوانات چكنيوب فاتش اولمغين ترك اولنه وهجير هاجر يه دخى  
دير لر او بله اسپسى معناسنه وحوض كيمره دخى دير لر هجر فتحتهنله بر شهر ك اد بدر مذكرو منصرفدر الهجير  
هانك كسرى وجميك كسرى وتشد بد بله فسبق وزنى اوزن عادت واسلوب الهجيرى هانك كسرى وجميك كسرى

هتر

هجر

هدر

وتشديدى والفق قصير بيه والا هجيري همزه نك وحيمك كسرى وهانك سكونى والفق قصير بيه بونلرك او جي  
دخى بر معنایه در بقا مازال ذلك هجيره واجهيره واجريه اى دأبه وعادته ومهجور شول اركاك طوان ديرلر كه  
ناشى اياغنه بغلواوله الهجار هانك كسرى بيه شول ايب در كه براوجن دوه نك اياغنه خرده سنه بغليوب  
بر اوجن بليينه بغلرلر اكر دوه عريان ايسه واكر پالانله ايسه پالان اغاجنه بغلرلر نقول منه هجرت البعير هجره  
هجر امن الباب الاول وهجار ياي كرىشنه دخى ديرلر زه كان معناسنه الهدر فختينله ودلك سكونيله دخى لغتدر  
بر كسسه نك دمى ضايح اولمق يقال هدر دمه بهدر هدر امن الباب الثانى اذ بطل وشراب قينغه دخى ديرلر يقال  
هدر الشراب يهدر هدر اذاغلى وغليان غين معجه ايله قينمق معناسنه در و يقال ذهب دم فلان هدر  
اى باطلا بس فيه قودولا عقل وهدر دوشمك معناسنه ده كلور يقال ضرب فهدرت رته نهدر هدر دور  
اى سقطت و ريه كسرى ايله چكر معناسنه در وهدر عر فح ديكله معروف ديكن بيومك يقال هدر العر فح اذا  
عظم نباته التهدير تانك فحى وهانك سكونيله كذلك شراب قينمق يقال هدر الشراب نهدر الاهدان همزه نك  
كسرى بيه سلطان بر كسسه نك دمن هدر قلمق يقال هدر السلطان دمه اى ابطله و اياحه الهدرة فختينله  
اعتبار دن ساقط اولنلر معناسنه در يقال بنو فلان هدر اى ساقطون ايسوايشى الهدرة هانك ضمى ودلك  
فخيله همزه وزننى اوزن ساقط معناسنه در الهدير هانك فخيله ودلك كسرى ومديله كو كرجين اوتك  
يقال هدر الحمام هدير اى صوت ودوه چاغر مغه دخى ديرلر يقال هدر البعير هدير اى رد صوته فى حجرته الهوادر  
هانك فحى ودلك كسرى بيه چاغرى حى دوه لى يقال ابل هو ادر التهدير على وزن التكريم كذلك صوت ايتك يقال  
هدر بهدر نهدير اوفى المثل كالمهدر فى العنة يعنى شول دوه كى كه حظيره ده حبس اولنماغله چاغره و بو مثل ضرب  
اولنور شول كسسه حقه كه چاغروب حيقره حالا كه قربنك كسسه اوليه شول دوه كى كه جماعدن منع اولنوب  
دوه اغلنه حبس اولنماغين فر ياد ايدوب چاغره الهادر ذلك كسرى بيه شول سود در كه بو قروسى قوبى  
واشغه سى صولى اوله و بو سود ايشغه بشلد قد اولور الهدر همزه نك ودلك فخيله شپشن نسنه منتفخ  
اولن نسبه معناسنه يقال جوف اهدراى منتفخ الهدر هانك فحى و ذال معجه نك سكونيله هديران سو بلك يقال  
هدر فى منطقه بهدر و بهدر هدر امن الباب الاول والثانى الهدر فختينله اسمدر هديران سو بلك معناسنه الهدر  
هانك فحى ودلك كسرى بيه هديران سو بليجى كسسه الهدرة هانك ضمى ودلك فخيله همزه وزننى اوزن  
مبالغه ايله هديران سو بليين كسسه الهديران هانك فحى ودلك تشديد بيه والمهدان ميمك كسرى وهانك سكونيله  
كذلك مبالغه ايله هديران سو بليجى معناسنه در الهديران همزه نك كسرى بيه هديرانى چوق سو بلك يقال  
اهدرفى كلامه اى اكثر الهديران هانك كسرى ودلك سكونى و رانك دخى كسرى ايله كلمائنه سر يع وخذ متنه  
چاپك اولن كسسه و بو تقرير دن فهم اولنور كه صاحب مذهب الهديران بيهوده كوى ديدكى كتب لغته اولان  
مخالف اولور الهديران هانك كسرى و رانك تشديد بيه پنى كرى معناسنه و هراسمدر هر رته هرادن اذا كرهته  
وفى المثل لا يعرف هرامن بر يعنى كند بى كرى كورنله احسان ايدنك بينن فرق ايتز بعضيلر ايتدى بو مثله هر  
قيونى دعوت ايتك و بر سورمك معناسنه در الهديران هانك كسرى و رانك فخيله جمى پسيلر معناسنه قردله  
قردله كى قافك كسرى بيه ميمونلر معناسنه الهديران هانك كسرى بيه مؤنثى الهديران هانك كسرى و رانك فخيله جمى  
قربه ايله قرب كى راس هر هانك كسرى بيه بر موضعك اسمى در الهديران هانك ضمى ايله بر مرصدر كه دوه يه عارض  
اولدقه ايجن سوروب اسهال ايدرو بو مقامه صاحب صراج هرا ربالضم بيمارى كه پوست شتر رابرند اند  
ديشدر غالباجوهرى عبارتده نسلح لفظن خاء معجه ايلطن ايشمدر حالا كه خاء ميمله ايله در نجاست القاتيك

هدر

هر



معناسنه المهور ميمك فتحيله مرض مزبون مبتلا اولان دوه الهير برهانك فتحى و رانك كسرى ومدبيله كلبك  
اورمكدن دنى اولن اواز بدر صغوق تاثيره عدم تجملدن حاصل اولور بقال هر الكلب يهر هر ير امن الباب الثانى  
وهر ير برنسنه يي كريبه كورمكه دخى ديرلر بقال هر فلان الكاس والحرب اى كرههما المهارة ميمك ضمى و رانك  
تشدد بدبيله بر كسنه نك يوزينه چاغروب يرمز سوز سو بلك بقال هان اى هر فى وجهه الهيران هانك فتحى  
ورانك تشدد بدبيله ايكى بليد زدر كه برينه نسر واقع و برينه قلب عقرب ديرلر و مزبور له هر اران ديد بيلرانلر  
طوغدغى حينه قش قنى اولد و غيچون الهرة على وزن الزلزلة قيونى دعوت ايمك نقول هر هرت بالغنم اذا  
دعوتها وهر هره برنسنه يي تحريك ايمكه دخى ديرلر نقول هر هرت الشئ اذا حر كته وهى لغة فى قرقرته  
وجوهري بدر بن بولفظى ابوتريك كتاب اعتقاندن نقل ايتدم كسنه دن استماع ايمك سزن الهير هور هار ك  
ضميله و رانك سكونيله شول چوق صودر كه جريان ايتد كده هر هره سى استماع اولنه يعنى صوتى ظاهر اوله الهير هانك  
فتحى و رانك سكونيله عصايله اور مق بقال هزن بالعصا هز رات اى ضر بو برنسنه يي صقوب چمدل كه دخى  
ديرلر و هزر بر قبيله نك دخى اسمى در المهر ميمك كسرى و رانك فتحيله هر با زارده الدن كسنه بقال هوذو  
هز رات و ذو كسرات الهز برهانك كسرى و رانك فتحى و رانك سكونيله ارسلان شير معناسنه الهز نبر  
فختينله و نونك سكونى و بانك فتحيله شول كسنه يه ديرلر كه بد خو اوله سى الخلق معناسنه الهز نبران ك ذلك  
بد خو معناسنه بقال رجل هز نبران اذا كان خلقه سيما الهيشر هانك و شينك فتحيله و ماينده رانك سكونيله  
شول اغاچدر كه اوزون و ملائم اولور الهيشور هانك فتحى و رانك سكونى و شينك ضميله بمعناه الهصر هانك  
فتحى و صادق سكونيله فائق كسر معناسنه بقال هصر و هصر برنسنه يي اكب كند و كه ميل ايتدر مكه دخى  
ديرلر نقول هصرت الغصن و بالغصن اذا اخذت براسه فاملته اليك الاهتصار همر نك و تانك كسر بيله ك ذلك  
فاتق معناسنه بقال هتصره الهيصر هانك و صادق فتحيله و ماينده رانك سكونيله ارسلان شير معناسنه الهصور  
هانك فتحى و صادق ضميله و الهصار هانك فتحى و صادق تشدد بدبيله شكارن شكست ايدى ارسلان الهقور فختينله  
و واوك فتحى و تشدد بدبيله اوزون طوبل معناسنه الهكر هانك كسرى و كافك سكونيله نجي زياده قلمق الهكر  
فختينله بمعناه بقال هكر الرجل بهكر هكر او هكر من الباب الرابع اذا اشتد عجبه مثل عشق يعشق عشقا و عشقا  
الهكر هانك فتحى و كافك كسر بيله نجب ايدى كسنه الهمر هانك فتحى و ميمك سكونيله دو كك بقال همر الماء و الدمع  
يهمر همر اذا صببه و همر سودى هب صاغغه دخى ديرلر بقال همر مافى الضرع اذا حلبه كله و مال و يره كه دخى ديرلر  
بقال همر له من ماله اى اعطاه الهمار هانك فتحى و ميمك تشدد بدبيله و المهار ميمك كسرى و هانك سكونيله و المهر ميم  
اولك كسرى و ميم تانينك فتحيله شول كسنه در كه اغزندن كلمات اقه يعنى پر كوى اوله الاهمار همره نك و تانك  
كسر بيله ات سكر دوب جريان ايمك بقال همر الفرس اذا جرى الانهار همره نك و هانك كسرى و نونك سكونيله  
صوافق بقال انهم الماء اذا سال الهور هانك فتحى و واوك سكونيله قوم اتفق و طوبل و يراق او بلمق الهوور و ضمتهيله  
بمعناه بقال هار الحرف يهور هور او هوور او حرف جيمك ضمى و رانك سكونيله سيل مجيكي اولان يارد و هوور بر  
كسنه يي تهت ايمكه ده ديرلر نقول هرته بالشئ اذا اهتمته به الهورة هانك ضميله اسمدر تهت ايمك معناسنه  
الهائر همره نك كسر بيله اچي قوم و او بر بلجي ير الهارى رانك كسر بيله هار دن مقلوب در و منه بقال حرف  
هار را يي مكسور ايدرلر مرفوع اولاجق محله و مقصود هار ديمك در و صحاح بو ثلاثين ربا عيه مقلوب بدر  
نته ك شانك السلاح شاكى السلاحه قلب اولمشدر ديمكين شرح ابيات صحاح جوهر ينك بو عبارتى غلط در  
ديشدره لكن توجيه ممكندر ثلاثين و باعيدن مراد اعمد ديمكله يعنى ثلاثى جزء كليده ده متناول اولغله زيرا

هزر

هزير

هصر

هقر

هكر

همر

هور

هارده همزه ثلث ايكن هاري اولوب رابع اولمشد رالتهور ير على وزن التكريم بريري او برمق التهور فختينله  
 وواوك ضمي وتشد بدبله او برملق الانهيار همزه نك وهانك كسر بله كذلك او برملق يقال هور تفتهور وانهار  
 اي انهدم وتهور برنسنه يه واقع اولمغه دخي ديرلر قلت مبالات سببيله يقال فلان تهوراي لايبالي فيما وقع  
 ونهور كجه نك اكثرى كجوب ظاني اكسلمه ده ديرلر يقال نهور الليل اذا مضى اكثره وانكسر ظلامه وقبشك  
 شدتي كجوب پرود تنه نقص كلمه دخي ديرلر يقال تهور الشتا اذا ذهب اكثره وانكسر برده وصاحب صراح  
 تهورى توده يعنى ديه بيله تفسيراً يمشدر حق دكلدر الاهتوار همزه نك وتانك كسر بله هلاك اولمق يقال اهتور  
 الشى اذا هلك التهور تانك فختي ويانك سكوني وهانك ضميله شول يوكسك قومدر كه سيل بچكندن قالمش اوله  
 التهيير على وزن التكريم سيل بچكندن قالن يارى بقمق التهيير فختينله ويانك ضمي وتشد بدبله بملق يقال  
 هيرت الجرف فتهير فهى لغه فى هورته فتهور الهير هانك فختي ويانك سكونيله شمال بلي وهانك كسر بله  
 دخي لغت دره فرالتيدي هير وهير ايله ايرده لغت در شمال بلي بمعناسنه اراق بيله هراق كبي اليهير يانك فختي وهانك  
 سكوني ويانك تانك فختي ووانك تشد بدبله طلج دبدكاري دبكلمو اغاجك صغى درو وونك وزنى يفعل در  
 زيراق فعل وزنى عربلر كلامنده يوقدر واحمر ايتدي حجر يهير برك طاشه ديرلر وطلحك صمغنه دخي يهير  
 دبدكاري برك اولد غچون درواين السراج ايتدي كاه اولور وونك اخرينه الف الحاق ابدوب يهير اديرلر ويهير  
 باطله دلالات ابدن اسملر دن دروعر بلر كاذب من اليهير دبدكاري بيهير دن مراد سراب در كه او زاق صحرالرده  
 صوكي كور بنور فصل الياء بيرين يانك فختي ويانك سكوني ووانك كسر بله بره موضعك اسيدر كه اكبيرين  
 ديرلر وونك اعرابي باب باده نصيبين كلمه سنده مرور ايشدر الير فختينله مصدر در طاش برك اولمق  
 معناسنه الاير فختينله ووانك تشد بدبله برك طاش وفي حديث لقمان ان لي بصرا اثر الدر في الحجر الاير يعنى كوچك  
 قرجه نك ياغنك اثرن كورر برك طاش اوز رنده الير يانك ضمي ووانك تشد بدبله ايرك جمعى در يار بلفظدر  
 كه حار كلمه سنه تبعيته ذكرا اولنور يقال شى حار يار يار يانك فختيله كذلك بلفظدر كه حران كلمه سنه  
 تابعدر يقال حران يران اليسر يانك ضمي وسپنك سكونيله عسرك مقابلي در كه اسانلق ديك اولور ويسر  
 دخي ضمتينله عسر وزنى اوزن ذكرا اولنان معنا يذرويسر دهناد لو پرده بنى ربوعه منسوب برقيونك  
 اسيدر كه قديمي قيولر دن در الميسور ميمك فختي وسپنك ضميله اسان اولنن سنه كه معسورك مقابلي در اليسرى  
 يانك ضمي والفقك قصر بيله اسانلق التيسير على وزن التكريم اسان ايمك وتوفيق ويرمك يقال يسره لليسرى  
 اى وفقه لها يعنى حق تعالى اكاسه ولنى توفيق اينسون ونيسير قوينك سودى ونسلى چوق اولمق يقال يسرت  
 العنم اذا كثر البانها ونسملها اليسر ميمك ضمي وسپنك كسرى وتشديديله طوار ينك سودى چوق اولان  
 كشى جنبك مقابليدر كه جنب طوار ينك سودى اولاندر يقال رجل ميسر اليسر يانك فختي وسپنك  
 سكونيله صول جانب يقال قعد فلان يسره اذا قعد شامة وشامه شين معجه نك فختي وهمزه نك سكونيله  
 صول جانب در اليسر يانك فختي وسپنك سكونيله ابي بوكر كن الى اشاغه چكمكله اولان بو ككدر نته كم شرنالى  
 يوقرو چكمكله اولان بو ككدر نته كم بوكمك حالنده ابي البرى برينه ضم اولند قدره مشاهده اولنور وطعن يسر  
 الى بوز جانبنه تهر بلكه اولان بو ككدر ويسر قار او بننده اولان اتى پاي ابدوب بولو شمكه ده ديرلر يقال يسر  
 القوم الجزوراي اجترزروها واقنسموا اعضاءها واجترزرو دوه بي بوغز ليوب دريسن چقارمغه ديرلر اليسر  
 فختينله وسپنك ضمي وتشد بدبله برنسنه حاضر اولمق يقال تيسر لفلان الخروج الاستيسار همزه نك وتانك  
 كسر بيله معناه يقال استيسر لفلان الخروج اى نهياً الايسر همزه نك وسپنك فختيله صولاق اولان كسنه در كه

يسر

يزر

اليسر

اینک مقابلی در که این صاع اولان کسنه در المپسره میمک و سبنک فتحیه صول قول جانبی که مینه نیک مقابلی در که  
میننه صاع قول جانبی دیک اولور و مپسره غنی اولغه ده دیرلر المپسره میمک فتحی و سبنک ضمیه بمعناه و قری  
قوله تعالی فنظرة الی مپسره بالاضافه و قال الاخفش وهو غیر جائز لانه لیس فی الکلام مفعول بغيرهء و امام کرم  
و معون فهما جمع مکرمه و معونه المپسره میمک فتحی و سبنک کسر بله عرب طایفه سی بیننده اولان تمار در که  
اوقلرله او بنارلر المپسره فتحینده ال ای سنه اولان چیزلر در که بری بر بنه بولشمیه و مستحب اولان بومقوله  
چیزلر در و یسره ککذک شول طاعه دیرلر که او یلق اوزرنه اولور ابو عمرو و ابی اوزن ال ایسار همزه نیک  
فتحیه جمعی الپسرات فتحینده بینی اولان ال و یاق که طوارده اولان اوصاف مدوحه دن در التیسور تانک  
فتحی و یا نیک سکونی و سبنک ضمیه ال و یا غن نقل ایشی کوزل اولق یقال دایه حسنة التیسور ای حسنة  
نقل القوام بعضیلر ایندی نپسور ایلور اولمقدرسمین معناسنه الیاسر سبنک کسر بله صول جانبی طوئجی که  
یا منک مقابلی در و یاسر قار او بنایجی معناسنه ده کلور یقال یسر یسر و بو ابو سعیدر و اینی در و بوند یا  
حذف اولندی بیعده و یینع ده حذف اولندی کی یایه اخرله قوت کلد کندن اوتری و بو حالت بولندی  
ایچون یعده حرف علت حذف اولندی واحدی الیائین اخرله قوت بولدغنه دلالت ایدر بو که بنواسد  
یچل دیرلر یا نیک کسر بله حالاکه یعلم دیرلر یا نیک کسر بله یا اوزر بنه کسره نی ثقیل کورد کلر یچون اگر سائل  
دیرسه که یایی یچون حذف ایتدیلر یائین جمع اولدی غی یرده مثلاً تابله و الفله و نونله جمع اولدی یرده یعنی  
نپسرده و ایسرده و نپسرده جواب و یریلور که بو او یخ حرف یادن تبدیل اولمشدر یا اصلدر و بو معنایی  
تأبیدر فعلت و فعلت و فعلنا کله ری فعل وزنی اوزر بنه مینی اولمی الپسره فتحینده یاسر معناسنه در که مقامر  
دیک او اور و اعسر یسر شول کسنه ییدر که صاعله صول ایله طوئجیه قادن اوله ال ایسار همزه نیک فتحیه  
یسرک جمعی قار او بنیچیلر معناسنه الیاسره میمک ضمی و سبنک فتحیه صول قوله وارمق یقال یاسر یا صحابک  
ای خذ بهم یسار او میاسره مساهله ایتکه ده دیرلر یقال یاسره ای ساهله التیاسر تانک فتحی و سبنک ضمیه ککذک  
صول قوله وارمق معناسنه در بعضیلر تیاسرک بو معنایی ککسنه انکار ایتدی لاتسار همزه نیک کسری و تانک کسری  
و تشدید بله قارده اولان ده بی پای ایدوب بولشمک لایسار همزه نیک کسری و مدبله والا بنسار همزه اولی نیک  
کسری و تانک سکونیه بونلرک او یچی بر معنایی در یقال یاتسرونها اثنسار کما قالوا فی اتعد الیسار یا نیک فتحیه  
صول معناسنه مینک مقابلی در و یسار دیک جایزد کلدر یا نیک کسر بله و یسار و یسار غنی اولغه دخی دیرلر  
ال ایسار همزه نیک کسری و مدبله غنی اولق یقال ایسرا اذا استغنی یوسر مضارع یا اووه و نرما قبلی مضموم  
اولد غندن اوتری یسار یا نیک فتحی و تانک کسری اوزر بناسیله غنی اولق مپسره معناسنه یقال انظرنی حتی یسار  
ای الی مپسرتی و بو کسر اوزر بنا اولندی مصدر دن معدول اولد یچون که اول مصدر مپسره در مثلاً و یسار  
گاه اولور علم شخصیه اولور الیسیر یا نیک فتحی و سبنک کسری و مدبله قلیل معناسنه در و گاه اولور اسان  
معناسنه ده کلور یستعور یا نیک و تانک فتحی و عینک ضمیه بریرک ایددر بعضیلر براغا جک اسمیدر دیدی  
و یو فعلول وزنی اوزر در مبر دایتدی اولنده اولان یا نفس کله دن در عضو فوط کله سنک عینی منزله سنه در  
زیاد ورت حرفدن اولان بنانک حرف زاید اولنه زیاده اولنماز الاشول میم که کندی فعلی اوزر بنه بنا اولنان  
اسمه زیاده اولمشدر مدح کبی مثلاً و عضو فوط عین مهمله و طاء معجه و طاء مهمله ایله دیکنلور اغا جه دیرلر  
ال یعر یا نیک فتحی و عینک سکونیه الیعره ککذک شول یچی اوغلا غی در که ارسلان دو زاغنه بغلرلر فی المثل ذل  
من الیعر الیعار یا نیک ضمیه یچی چاغرمق یقال بعرت العنز بیعر بعار من الباب الثانی اذا صاحت الیعور یا نیک فتحیه

یسعر

یعر

شول قیوندر که سودنی صاغن کسنه نك اوز ربنه افشان ایدوب سودی فاسد ایدر جوهری ایدر بوکاه  
 بویدله نقل اولمشدر امامین ابو العوثندن ایشتمدم که اول بعور دردی ایدی بامو حده نك فتحيله بعردن و بولدن  
 مشتق اولمق اوزن الیعاره یانک فتحيله ناقه اوز ربنه ارکک عرض اولمشدر اگر ناقه اشته اطهار ایدر سه ایلد لور  
 والا فراغت اولنور و بونا قه قیمت لونا قه اولدغی زمانه اولور و الله تعالی اعلم بالصواب تم باب الراء بعون الله تعالی  
 باب الزای من کتاب ترجمه الصحاح الجوهری فصل الالف الایز همزه نك فتحی و بانک سکونیه والا بوز ضمتینله  
 اهو سکر درکن چحرامق بقال ایز الطبی یا بزمن الباب الثانی وصاحب صراح بو مقامده اوز برجستن اهو بره در  
 دو بدن دبدکی نوع مخالفتدن خالی دکدر زیر طبی اهو در اهو بره دکدر الا باز همزه نك فتحی و بانک تشدید بده  
 والا بوز همزه نك فتحی و بانک ضمیمه سکر درکن چحرامی اهو الارز برنج که حبوبات قسمندن در بوندانی لغت  
 وارد بری ارز در همزه نك فتحيله و رانک ضمیمه و زانک تشدید بده و بری دخی ارز در ضمتینله و زانک تشدید بده  
 همزه نك فتحی زانک ضمیمه تابع قلوبین و او چنجیسی ارز در همزه نك ضمی و رانک سکونی و زانک تخفیفيله  
 و دورنجیسی ارز در ضمتینله و زانک كذلك تخفیفيله عسرله عسرکی و بشنجیسی رزدر رانک ضمی و زانک  
 تشدید بده و التجیسی رزدر رانک ضمی و نونک سکونیه الارز ففتحیتینله بر برك اغاچدر که اندن عصار ایدر لر  
 الارز همزه نك فتحی و رانک سکونیه صنوبر اغاچیدر ابو عیدر روایی اوزن الارز جمعی در مثل قمره و قمر الارز  
 همزه نك فتحی و مدیله و رانک کسر بده ثابت اولان اغاچ بقال شجرة ارزة ای ثابتة فی الارض بقال ارزت  
 تا رزمن الباب الثانی وارزه قوی اولان ناقه ییدخی دیرلر ثابت اولد غیچون و صغوق کجه ییدخی دیرلر ابو عیدک  
 ابو زبدن اولان روایی اوزن الارز همزه نك فتحی و رانک سکونیه والا روز ضمتینله دیوشر لوب بریره کلک  
 و صقلق بجلدن او رو بقال رز فلان یا رزار و اذا تضام و انقبض من بخله و بقال ان فلانا ذاسئل ارز و اذ ادعی  
 اهتر یعنی قن برنسنه طلب اولنسه صقلوب بریره کلور و قن طعامه دعوت اولونسه اچلوب حرکتیه کلور  
 و فی الحدیث ان الاسلام لیا زالی المدینه کما رز الحیه الی حجرهای ینضم الیها و یجتمع بعضه الی بعض فیها الارز  
 همزه نك فتحی و رانک کسر بده نخیل اولان کسنه المائز میمک فتحی و همزه نك سکونی و رانک فتحيله صغیق برملجا  
 معناسنه الارز همزه نك فتحی و زانک کسری و مدیله کوک کور ملک صوت رعد معناسنه و چوملک قپناسنک اوزی  
 بقال ازت القدر تو زازیرا اذا غلت و فی الحدیث انه کان یصلی و فی جوفه ازیرکان یزلمرجل من البکاء و مرجل میمک  
 کسر بده و حیمک فتحيله باقر دن اولان چوملکه دیرلر الا بتر از همزه نك کسری و همزه نك سکونی و بانک کسر بده  
 چوملک زیاده قانبق بقال ایترت القدر ایترا اذا استند غلیبا یا الارز همزه نك فتحی و زانک تشدید بده برنسنه یید  
 او چلوب قندر مق اغر معناسنه قال الله تعالی نارا سلنا الشیاطین علی الکافرین نو زهم ازای تغربهم علی المعاصی  
 و از قار شمع معناسنه ده کلور اختلاط کی و برنسنه ییدوشروب بریره ضم ایتک بقال ازت الشی اوزه اذا ضمت  
 بعضه الی بعض و صاحب صراح بوایکی معنایی بری برندن فرق ایتیموب ایتدی ازت الشی اذا ضمت بعضه  
 الی بعض الارز همزه نك کسری و و اوک فتحی و زانک تشدید بده طیور قسمندن اولان قازدرو بعضیلر اوردکنر  
 دبدی مرغ ابی معناسنه الا و زکدک همزه نك کسری و و اوک فتحی و زانک تشدید بده بمعناها الا و زون همزه نك  
 کسری و و اوک كذلك فتحيله اوزک جمعی قازلر معناسنه و اوله و نونله جمع اولمشدر فصل الباء البرز ضمتینله چحقمق  
 خروج معناسنه بقال برز یمرز بروز من الباب الاول اذا خرج الابرز همزه نك کسر بده اطهار ایتک بقال ابرزه غیره  
 البرز بانک کسر بده لشکر صفندن طشره چحقمق محار به ایچون و برز خدادن معده ده قان تغله یعنی فضلات دخی  
 دیرلر غایط معناسنه المبارزه میمک ضمی و رانک فتحيله طشره چقوب او غر شمعق المبرز میمک و رانک فتحيله اد بخانه

ایز

ارز

ارز

برز

متوضا معناسنه البرازبانك فخييله فضاي واسع معناسنه فرايتدي براز شول يردر كه انده قو بتبلجق نسنه  
 يوقدر كرك اشجار قسمندن وكرك حجار قسمندن كرك غير بدن التيرز فختينله ورائك ضمي وتشد بد بله قضاي  
 حاجت ايچون طشره چقمق يقال نبرز الرجل اذا خرج الي البراز للحاجة التبريز على وزن التكريم برنسنه بي اشكار  
 قلمق يقال برزت الشئ نبرز اذا اظهرته ونبنته واقران اوزر بنه فايق او لغه دخي ديرلر يقال برز الرجل اذا فاق  
 على اصحابه وكذلك ات معاد ان مقدم كلكه دخي ديرلر يارش ميدانده البرزة بانك فخي ورائك سكونيله شول  
 عوزت دركه جليله القدر اوله وطشره چقوب رجالله مكالمه قيله بعصيلر ايندي رجله وامرأه يه صفت اولوز  
 رجل برز وامرأة برزة ديرلر چن اشكان سو بلشمه وعقده وصف اولوز نسلا و خليل ايندي برز عفيفه ديرلر يعني  
 صالح معناسنه ده كلور و برز كاه اولوز علم امرأه دخي اولوز المبروز ميمك فخي ورائك ضميه شول مكتوب دركه  
 اچاش هله يقال كتاب مبروزاي منشور وهو على غير قياس حتى انكر ابو حاتم المبروز الواقع في بعض الاشعار وقال  
 لعله المزبور يعني المكتوب وجوهري ايدر مبروز لبيدك شعرنه دخي واقع اولمشدر انكارك اصلي يوقدر  
 ديشدر ولكن جوهر يه جواب ويره ابو حاتم مقصودي مقلوب اولمسنه اشارت در كلامه وقوعنه انكار  
 دكلدر ديو توجيه اولتمق بعيد دكلدر پس انكار اصل وضعه نظر اولوز استعماله نظر اولماز البرغز بانك فخييله  
 جعفر وزني اوزن بقرو حشي ولدي در البربانك فخي ورائك تشد بد بله صويق يقال بره بيزه بر اذا سلبه وفي المثل  
 من عزى من غلب سلب يعني غالب اولان مغلوبك صويق بقونن الورو بزچكمك معناسنه ده كلور يقال برتوني  
 اي جذبه ليه و برز از متا عنه دخي ديرلر وسلاحه ده بزديرلر البرز بزي بانك كسري ووزانك كسري وتشد يدي  
 والفك قصر بله خصيصي كبي اسمدر صويق معناسنه وخصيصي نجاه معجه وصاد مهمله ايله اختصاصدن در  
 البرزة بانك كسري بله هيئه معناسنه در وسلاح معناسنه ده كلور البغز بانك فخي وغينك سكونيله برنشاط دركه  
 ايله مخصوصدر يعني دوه يه مخصوص سرو ردر الباغز يه غينك كسري ويانك تشد بد بله برجنس بزدر البلز  
 بانك ولا م ك كسري بله فرموده عورت يقال امرأه بلز اي ضخمة ثعلب ايندي فعل وزني اوزن صفت كلامشدر  
 الا بوايكي كلكه كبري امرأه بلز و بري دخي اتان ابد در و ابد چوق طوغر نه ديرلر نته كم اتان ديشي مركبه ديرلر البهز  
 بانك فخي وهانك سكونيله عنفله دفع ايمك و برطرفه ايرمق و بهز بن حكيم بن معاويه بن حيدة القشيري شول  
 كسنه دركه جدي رسوله صلى الله عليه وسلم صحبت ايمشدر الباز طوغن كه بازي دخي ديرلر لغت در الا بوازهز نهك  
 فخي و بانك سكونيله جمع طوغنلر معناسنه البيزان بانك كسري بله ومد بله كذلك جمع و باز بنك جمع بزة  
 كلور قاضييله قضاه كبي فصل التاء الترو و خمتينله ات برك اولمق يقال ترز اللحم اذا صلب التارز راك كسري بله قوي  
 و برك اولمق الا ترز همزه نك كسري بله برك ايمك يقال اترزت المرأة عجيبها و اترز يابس قلغه دخي ديرلر يقال اترز  
 البعد و علم الفرس اذا ايسه وعدوات سكر تمكه ديرلر التياز تا نك فخي ويانك تشد بد بله شول كسنه يه ديرلر كه  
 قصير القامة اولوب اي صق وله التياز تا نك فخي ويانك سكونيله اوق صيد صيلند قده د تره مكدري يقال تاز  
 السهم في الرمية اذا اهتز فيها و رمية يانك تشد بد بله صيد معناسنه در فصل الجيم الجاز جيمك وهمز نهك فخييله  
 بو غلق يقال جيزت بالما جاز من الباب الرابع اذا غصبت به الجاز جيمك فخي وهمز نهك سكونيله اسمدر بو غلق  
 معناسنه الجيز جيمك كسري و بانك سكونيله بخيل اولان كسنه الجيز جيمك فخييله و بانك كسري  
 ومد بله قوري اتمك خبز يابس معناسنه الجز خمتينله شول يردر كه انوك اوي اولميه كويا كه اندن اوت منقطع  
 اولوب انه يغمور منقطع اولمشدر و بونده دورت لغت وارد ر بري ذكر اولنان و بري دخي جيمك ضمي ورائك سكونيله  
 و بري دخي جيمك فخي ورائك سكونيله و بري دخي فختينله نهرله نهر كبي الجزة جيمك كسري ورائك فخييله

برغز  
 برز  
 برز  
 برغز  
 بلز  
 بهز  
 بوز  
 برز  
 بيز  
 جاز  
 جيز  
 جرز

جزرك جمعى جيمك ضميله جحر بله جحره كى و جحر جيمك ضمی و حاء مهمله نك سكونيله حشرات يواسى اولان دليكه  
 ديرل الاجاز همزه نك فتحى و جيمك سكونيله ففتحته نله اولن جزرك جمعى سبيله اسباب كى الاجاز همزه نك كسرى  
 و جيمك سكونيله اوتسزيره داخل اولق يقال اجز القوم كما يقال ايسو المجرورة ميمك فتحى و رانك ضميله اوتى بنزير  
 يقال ارض مجرورة اذ الكل نمانها الجزز ففتحته نله اوتسزير معناسنه كلكى كى قتلوق يلنه دخى ديرل و جزز يوغنلق  
 و فرموده لوق معناسنه ده كلور يقال نه لندو جززى غلظ الجزز جيمك ضمی و رانك سكونيله كذلك اوتسزيره  
 ديد كلى كى كرزه دخى ديرل دمور عمود معناسنه يقال ثلث جززة مثل جحر و حجرة على مر قال يعقوب ولا نقل  
 اجززة الجزز جيمك فتحى و رانك سكونيله اوتسزيره ديد كلى كى كسمكه دخى ديرل يقال جززه مجرزه جزز من الباب  
 الاول اذا قطعه الجزز جيمك ضميله كسيحى قليب يقال سيف جززى قطاع و بيجى ناقه يده ديرل اكل معناسنه  
 الجزز جيمك فتحى و رانك ضمی و مديله شول كسنه دركه قن طعام يسه سيني اوزر نك نسنه قوميه عور نك و ناقه ده  
 دخى حال بوييله در يقال ناقه جزوز الجززة جيمك فتحى و رانك سكونيله رنسنه يى كو كندن كسمك ومنه قولهم  
 لمن ترضى شائنة الاجرزة يعنى بغض صاحبي بغض ايتدى كسنه يى كو كندن هلاك اتمبجه راضى اولماز الجزز رانك  
 كسرى يله زياده او كسرى اولان كسنه شدي السعال معناسنه و جازر طوغور مين عور تدخى ديرل عاقر معناسنه  
 الجارزة شول ارض بابسه دركه برك اوله و انى قومه يا خود قومه شبيه يومشوق زحاطه ايتمش اوله الجوارز جيمك  
 فتحى و رانك كسرى بله جمعى يابس يرل معناسنه الجزز جيمك كسرى و رانك سكونيله نسالبا سندن برجنس لباسه  
 ديرل كه دوه يو كندن اولور بعضيلر قالن كور كه ديرل ديدى فرو غليظ معناسنه الجزز جيمك و بانك ضمی  
 و ما يند رانك سكونيله زيرك و الدايحى اولان كسنه و قريز دخى ديرل قافك و بانك ضميله بونارك ابيكسى دخى كرى  
 لفظندن تعريب اولمشدر اصلى فارسيدر الجزز جيمك و ميمك ضميله و رانك سكونيله كو چوك حوض الجراميز  
 جيمك فتحى و ميمك كسرى و مديله بركسنه نك جسندنه ديرل مجموع اعضا سندن عبارندنر يقال جمع جراميزه  
 اذا تقبض ايثب يعنى چخر مق ايچون ديوشر لسه ابن جزز جيمك و ميمك ضميله زيرى قتل ابدن كسنه نك ابدنر  
 الجززة على وزن دحرجة و الاجزاء همزه نك و رانك كسرى بله ابيكسى دخى ديوشر ملك معناسنه در يقال جزز  
 الشىء و اجز غزاي اجمع الى ناحية البحر من ففتحته نله و ميمك ضميله كيمك ذهاب الليل معناسنه يقال بحر من الليل  
 اذا ذهب الجزز جيمك فتحى و رانك تشديد بله كسمك قطع معناسنه نقول جززت البر و النخل و الصوف اجزه جزا  
 من الباب الاول اذا قطعتها يعنى بغدادى و خرمانى و يوكى قطع ايتسك الجزز جيمك فتحى و كسرى بله كسمك يقال هذا  
 زمن الجزز و الجزز اى زمن الحصاد و صرام النخل الاجاز همزه نك كسرى بله ديرمك زملنى قريب اولق يقال جزز النخل  
 و البر و العنم اى حان لها ان مجز و قومك تركه سى ديرمكه قريب اولغه ده ديرل يقال اجز القوم اذا اجزت غنمهم و خرما  
 قوريمق معناسنه ده كلور يقال اجز الثمر اذا ايس الجززة ميمك كسرى بله ديرجك الت الاستجزاز همزه نك و تانك كسرى بله  
 اكين ديرمكه كلك يقال استجز البر اى استحصدا الاجزاز همزه نك و تانك كسرى بله اوتى بيمك يقال اجزرت  
 الشبج وغيره و شيوخ شينك كسرى بله و مديله و حاء مهمله ايله ياوشن ديد كلى اوت در كه  
 يابس يرلده بتر و انشد الكماتى ليزيد بن الطر يه و قلت لصاحبي لا تجسنا بنزع اصوله و اجز شعا و پروى و جدر  
 الاجدزاز همزه نك و دالك كسرى بله بمعناه الجزوز ضمته نله خرما قوريمق يقال جزز الثمر مجز جزوز من الباب  
 الثانى اذا ايس و يقال ثمر فيه جزوز اى ايس الجززة جيمك كسرى بله برقيونك بر بلق يوكى يقال اقرضنى جززة  
 او جزئين فيه عطيه صوف شاة و شائين الجزوزة جيمك فتحيله شول قيون دركه انوك توبى قطع اولنور و بوجلوبه  
 و كويه و علوفه كى اولور مفعول معناسنه الجززة جيمك ضميله شول خردوات دركه سختياندن و غيرى نسنه دن

جزز

جزز

جزز



جلز

كسلوركن دوكلور الجزه جيمك فتي و زانك كسرى ومدبله كسيلن يوكدن بربلوك الجزه جيملك كسرى  
وزاء اولينك سكونيله كذلك برقطعه يوكدر وشول رنكلو يوكدركه انى محفدهن اصغر الجزه جيمك فتي ولاملك  
سكونيله بجاق و قايحي صابني دوه سكر بله بعليوب محكم ايتك يقال جلزت السكين والسوط اجلزه جلز من الباب  
الثانى اذ اشددت بعلباء البعير وعلبا عينك كسرى بله سكي درو وجلز قالن كوندن دخي ديرلر نيزه سطره معناسنه  
الجليز على وزن التكريم بمعناه الجلال جيمك كسرى بله ذكر اولئان سكيه ديرلر ابو مجلز ميمك كسرى بله تابعيندن  
بركسنه نك اسميدر يعقوب ايتدى بواسم جلز سنان دن مشتق درك جلز سنان كوندر ك اغلطندن عبارندو  
الجلوان جيمك كسرى بله ولاملك سكونيله محاسب اوغلانسه ديرلر الجلاوزه جيمك فتي وواوك كسرى بله جعي محاسب  
خدمتكارلى معناسنه الجلاوز جيمك كسرى ولاملك فتي وتشد بديله وواوك سكونيله فستغه بكررير  
نسنه درك جام اغاجنه بتر الجلفز يز جيمك وفانك فتي ولاملك سكوني و زانك كسرى ومدبله شول قارى در  
كه اعضاسنه دتره مك ككش اوله وهنو زايشدن قالميه وعامرى ايتدى شول قارى درك انه قدرندن بقيه  
قاله الجزه جيمك فتي وميمك سكونيله سيردن برنوعدر كه عنق دن اشد درو عنق عين مهمله ايله ونونله كر بنى كر بنى  
يور يكدر يقال جز البعير مجز جز من الباب الثانى الجزه جيمك فتي وميمك تشد بديله شول دوه درك كاجمز  
بنرو مجز ميمك كسرى بله دويي ذكر اولنن وجه او زنه يور بدن در الجزى فختينله والفك قصر بله يور يكن  
اولن طوار يقال حمار جزى اى سربع قال الشاعر كاني ورحلى اذ ارعتها على جزى اجازى بالرمال والناقاة  
تعد والجزى وكذلك الفرس الجمازة جيمك ضمي وميمك تشد بديله برجنس دره در بوكدن ايدرلر  
دخي كيرلر الجزاز جيمك ضمي وميمك سكونيله برمقدار نسنه خرمادن وغيرى دن الجزه جيمك ضمي وميمك  
فخيله جعي الجزيز جيمك ضميله صيغه تصغير او زنه برجنس يشدر كه انجيره مشابه در الجزازة جيمك كسرى بله  
شول تحت درك ميت او زنه بنه وضع اولمشدر وواوك تحتك او زنه ميت اولمشه سرير ديرلر ونعش ديرلر  
جنازه ديرلر وعامه جنازه ديرلر فخله اصميدن بويله روايت اولمشدر الا جهاز همزه نك كسرى بله مقتولى نيز  
قتل ايتك الجهيز جيمك فتي وهانك كسرى ومدبله شولات درك ز ياده يوكر ك اوله الجهاز جيمك فخله  
دومك پالانى واسبابى ومن امثالهم ضرب فى جهازه وبونى شول كسنه حقنه ديرلر كه غايب اوله وعودت  
ايتيه ومثلك اصلى بودر كه دومك پالانى اياقلى راسنه دوشد كه اوركوب قادر اولد وغي يره دك سكر در  
الاجهزة همزه نك فتي وهانك كسرى بله جعي پالانلر معناسنه درو جهاز فرج مرأه يدخي ديرلر الجهاز جيمك كسرى بله  
كلين اسبابى فتح جيمه دخي لغتدر متاع عروس معناسنه وجهاز سفر اسبابنه دخي ديرلر الجهيز على وزن التكريم  
اسباب مز بونى برب ايتك يقال جهزت العروس تجهيزا وكذلك جهزت الجلس واحضار معناسنه ده ديرلر  
يقال جهز عليه الخيل وجهزت فلانا اذا هيأت جهاز سفره التجهيز فختينله وهانك ضمي وتشد بديله حاضر  
اولمق يقال تجهزت لامر كذا اذا هيأت له جهيزه جيمك فتي وهانك كسرى ومدبله برعورتك اسميدر كه حماقته  
نسبت اولنور ابن السكيت ايتدى مز بونى شيبب الخار جينك والده سيدر انوك باباسى انى اسير اولد قد  
صتون الوب انوكله جماع ابدوب ولد حاصل اولدى ولد قرنده ديرند كجه قارغله برنسنه وار قارغى دملك  
استردير ابدى بوسيدن احق من جهيزه مثل اولدى الجواز جيمك فخله سير وسلوك ايتك تقول جزت  
الموضع اجوزه تجواز اذا سلكته وسرت فيه وجواز شول صويديرلر كه اول ماله ايجر بلور كرك طوار  
اولسون كرك اكين اولسون وجواز صوارمغه دخي ديرلر سقى معناسنه الجوزه جيمك فخله وواوك  
سكونيله بر كره ايجور مك سقيه معناسنه الاجازة همزه نك كسرى بله برمسافه يي قطع ابدوب

جمل

جنز

جهز

جوز

چک نقول اجزته اذا خلفته و قطعته و اجازت بر نسنه بی جائز کوروب نافذ قلمق نقول اجزته اذا نفذت ابن  
السکیت ایتدی اجزته علی اسمه دیرلر قچن لئی جائز کورسلر و اجازت بر کسنه نک بیتنک بر مصر اعن  
اتمام ایدوب تمام بیت ایتکه ده دیرلر فرا ایتدی اجازت خلیل قتنده قافیه طا اپکن دال ایتکدر مثلا  
که بوکا کفا دیرلر و اجازت صوو و یرمکه دخی دیرلر یقال استجزت فلانا فا جازنی اذا اسقا ک ماء  
لا رضک و ماشیتک الاجتياز همزه نک و تانک کسر بله بر جانبه سلوک ایتکدر المجاوزة میمک ضمیله و و اوک  
فتخیله چک التجاوز تانک فتخی و و اوک ضمیله کذلک چک معناسنه در یقال جاوزت الشئ الی غیره و تجاوزت  
ای جزته و تجاوزت عفو معناسنه ده کور یقال تجاوز الله عنای عفاذ و المجاز میمک فتخیله منی ده بر موضعدر  
که زمان جاهلینده انده سوقلر و ارا بدی التجویز علی وزن التکریم بر نسنه بی جائز کورمک یقال  
جوزله ما صنع اذا سوغ له ذلك التجوز بر نسنه بی مختصر قلمق یقال تجوز فی صلاته ای خفف و تجوز  
بر کسنه کلامن مجاز طریقیله سو بلکه ده دیرلر یقال تجوز فی کلامه ای تکلم بالمجاز و تجوز تجاوز معناسنه ده  
کلور یقال اللهم تجوز عنی ای تجاوز المجاز میمک فتخیله طریق معناسنه یقال جعل فلان ذلك الامر  
مجازا الی حاجته ای طریقیله سو بلکه ده دیرلر یقال تجوز المجاز و تجوز تجاوز معناسنه ده  
و یرمک معناسنه در نته کم الان مرور ایتدی الجوز جمیک فتخی و و اوک سکونیه ثمره معرفه در فارسی معربدر  
الجوزة کذلک جمیک فتخیله و احدی الجوزات جمیک فتخی و و اوک سکونیه جمعی المجازة میمک فتخیله  
جوز اشجاری جوق اولان یروجوز هر نسنه نک و سطنه دخی دیرلر الاجوز همزه نک فتخیله جوزک جمعی  
وسطلر معناسنه الجوز جمیک فتخی و و اوک سکونی و الفک مدبله شول قیوندر که انوک وسطی اق اوله و جوزا  
بر یلدزک دخی اسمی در وسط سماده معترض اولد و چیچون جوزا دیدلر الجائز همزه نک کسر بله شول او ایچنده  
اولان دیرکدر که اکایدیرلر سهم البیت معناسنه الاجوزة همزه نک فتخی و و اوک کسر بله جمعی الجوزان  
جمیک ضمیله کذلک جمعی الجزة جمیک کسری و مدبله دره نک و اکا شبنیه اولان نسنه نک بر جانبی الجز  
جمیک کسری و یانک فتخیله جمعی ناحیه لر معناسنه الجزة همزه نک کسر بله عطیه معناسنه الجوایز  
جمعی و جوائزک اصلی بودر که احنف خراسان جانبه غزایه کیدر کن قطن بن عبد عوفدن اجازت استدکه  
بر کو پری اوزن طوروب مز بورک عسکرندن هر شخصن نسبن صوروب هالنه کور عطیه الدی اکبناء  
عطیه به جائزة دبدلر و جائزه کاه اولور بر ایچم صوییه دخی دیرلر نته کم بعض اشعارده واقع اولمشدر  
التجاوز تانک فتخی و و اوک کسری و مدبله بر دید کری قماشک بر نوعیدر فصل الحاء الجز حانک فتخی  
و جمیک سکونیه منع ایتک یقال جزه یجزه حجاز من الباب الاول اذا منعه و جز دوه نک چوکوروب ابقلر بنه ایت  
بغلیوب اپیک براو جن بیلنه بغلمقدر یقال حجت البعیرا جزه جزا و بونی دوه به علاج ایتک استدکه  
ابدلر رایاغ اوزن قالمسون دیوالا بحجاز همزه نک و حانک کسر بله ممنوع اولماق یقال جزه فاحجز و انحجاز حجاز  
ولا بننه کلمه دخی دیرلر یقال انجز القوم اذا نوا الحجاز المجازة میمک ضمی و جمیک فتخیله بمنعت معناسنه در  
وفی المثل ان اردت الحازة فقبل المناجزة و مناخزه محاربه معناسنه در یعنی قطع علاقه مقانله دن  
اول ککرتک التحاز تانک فتخی و جمیک ضمیله بر یچه کسنه نک پیننده بمنعت اولماق یقال تحاز الفریقان  
و یقال کانت بین القوم رمیاء صارت الی حیزی یعنی ابتدا اوق اتشد پلر بعد بمنعت ایتد پلر پس  
بونلرایکی کله در که خصیصی وزنی اوزن در حجاز یک حانک فتخی و زانک دخی فتخی و یانک سکونیه  
بر کله دد که منع ایت معناسنه در یقال حجاز یک مثل حنائیک ای انجز بین القوم و حنائیک حاء مهمله نک

جوز

حجز

فتخيله



حاز

حز

همزه نك وتانك كسر بله ديوشرلوب اوتورمق بقال رائته محترفز اى مستوفزا واستيفاز چوملوب  
اوتورمغه ديرلروفى حديث على كرم الله وجهه اذاصلت المرأة فلتحتفز واذا سجدت افلا تحوى كايحوى الرجل  
يعنى فجن عورت نماز قلسه اوتور دقده ديوشرلوب اوتورسون وسجوده واردقده قارنيه اويلوقلرى  
پنن ار كشي كى خالى قاسون التحز فحتبيله ولا مك ضمى وتشديد بيله برنسنه بصغائوب حاضر  
اولوق بقال تحلز الرجل للامر اذا شمرله وتهلز دخى بومعنايدر الحزرة حانك كسرى ولا مك فتحى وتشديد بيله  
قصه بوبلو عورت بعضيلر نجيله اولان عورت در ديدى وفي روايه لى عمرو بقال رجل حلز وامرأة  
حلز وحلز علم دخى كلور ومنه الحارث بن حلزرة الحز حانك فتحى وميمك سكونيله برنسنه نك طعمى  
كسكين اولوب دبلى بقمقد بقال شراب حمز اللسان الحزرة حانك فتحى وميمك كذلك سكونيله براوندر  
باتاندرن كه طعمى نيزدر قال انس رضى الله عنه كنانى رسول الله صلى الله عليه وسلم بيقله كنت اجننيها وكان  
بكنى اباحزة يعنى رسول بنى حمزه ديكلمه معروف اوتى ديوشر ركن كور وب بكا اباحزه ديوكنت وضع ايندى  
الحزرة حانك فتحيله شدت معناسنه در بقال حمز الرجل حمز من الباب الخامس الحيز حانك فتحى وميمك  
كسرى ومد بيله شديد معناسنه در بقال هو حمز الفواد الحامز ميمك كسر بيله كذلك شديد معناسنه در  
الاحز همزه نك وميمك فتحيله كذلك اشده واقوى معناسنه وفي حديث ابن عباس افضل الاعمال احزها اى  
امتنها واقويها حموز البنان ميم اولك فتحى وثاننك ضميله يرماغى اوجى محكم اولان كسنة كه ذى قوت اولان  
كسنة ديمك اولور بقال رجل محوز البنان اى شديد الحوز حانك فتحى وواوك سكونيله جمع ايمك يقال  
حازه حوزا اذا ضمه الى نفسه وحوز وحيز دوهي اهسته سورمك بقال حاز الابل يحوزها ويحيزها  
اذا ساقها سوقا لينا الاحوزى همزه نك فتحى ويانك تشديد بيله دوهي سورمه ده چاپك اولان كسنة  
الاحودى دخى دالله لغت در ليله الحوز حانك فتحى وواوك سكونيله دوهي ابتدا صويه سوردر كبرى  
كجهيه ديرلر الحيازة حانك كسر بيله كذلك جمع ايمك معناسنه بقال حازه حيازة الاحتياز همزه نك وتانك  
كسر بيله بمعناه ايضا التحوير على وزن التكريم دوهي صويه سورمك بقال حوز الابل اذا ساقها الى  
الماء المحاوزة ميمك ضمى وواوك فتحيله قارشمق مخالطه معناسنه التحوز فحتبيله وواوك ضمى وتشديد بيله  
قيورلمق بقال تحوزت الحية وتحيرت اذا تلوت بقال مالك تحوز تحوز الحية وتخير تحيز الحية سبويه ابو عمرو  
روايت ابدوب ايندى تحوز تحوز الحية ديرلر فجن طورمق اسنسه وطورمه ده بطو اوزن اولسه الحيز حانك  
فتحى ويانك كسرى وتشديد بيله اوه تابع اولان مكان در هر جانبندن اولور وبونك اصلى واودن در الحيز حانك  
فتحى ويانك سكونيله حيزك تخفيفي درهينله هين كى ولينه اين كى الاحياز همزه نك فتحى وحانك سكونيله  
جمعى مكانلر معناسنه الحوزة حانك فتحى وواوك سكونيله مطلقا ناحيه كه هر نسنه نك طرفى در حوزة الملك  
كذلك حانك فتحى وواوك سكونيله بيضه الملك در يعنى شهر ك اطرافنده اولان قرادر كه انى اول شهر ضبط وصيات  
ابدرا لا تحياز همزه نك وحانك كسر بيله دوونك عدول معناسنه بقال انحاز القوم اذا ركوا مكرهم الى اخر يعنى  
مكانلر نكشسه لر فجن دوست احوالندن خبر ويرسلر انحاز واعن العدو وواو اديرلر فجن دشمن احوالندن خبر  
ويرسلر انهمزمو اديرلر وواو امد برين ديرلر وحيص حاء مهمله وصاد مهمله ايله كذلك عدول معناسنه در  
التحاوز ايكى عسكر برى برندن عدول ايمك بقال تحاوز الفر بقان اذا انحاز كل فريق عن الاخر فصل  
الحاء الحيز حانك ضمى ويانك سكونيله انك نان معناسنه الحيز حانك فتحى ويانك سكونيله مصدر در اتمك

یا یحق معناسنه بقال خبزت الخبز من الباب الثاني واتك ويرمك معناسنه ده كلور تقول خبزت القوم اذا  
اطعمتهم الخبز وخبز قتي سورمكه دخي ديرلو وخبز دوه النيره اورمغه دخي ديرلو وبتشبيها درالا خبزاتك  
يا يحق بقال اختبزت الخبز الخبز بانك كسر بله اتك صاحبي اولان كسنه لابن و تامر كي الخبزة خانك ضمي و بانك  
سكونيله شول اتكدر كه بري قازوب اتشله قزروب ايچنه خبير طولدر لر الخبز خانك ضمي و بانك  
تشدد بدبله و الخبازي كذلك خانك ضمي و بانك تشديدي والفك قصر بله بر معروف اوت در كه  
ابكوبجي ديرلر الخبز خانك فخييله و رانك سكونيله سختيان دكك بقال خبز تخف وغيره بخززه و بخززه خبز من  
الباب الاول والثاني الخبز خانك فخي و رانك تشدد بدبله سختيان دككي كسنه خبزة خانك ضمي و رانك  
سكونيله سختيانك دكشي در زمعناسنه الخبز خانك ضمي و رانك فخييله جمعي ديكشلمر معناسنه الخبز زميك  
كسر بله و رانك فخييله بز در فشم معناسنه الخبز فختينيله بونجوقه ايملكه ديرلر و خبز الطهر ارقه ده اولان  
او كورغه كوكلرينه دخي ديرلر فقار الطهر معناسنه الخبزة كذلك فختينيله واحدي خبزات الملاك فختينيله  
پادشاهك تاجنده اولان جواهر در بعضي ملرايتدي پادشاهك مدت سلطنتنده قاچ بيل مر و رابد رسه بيل  
باشنه تاجنه بر جوهر قورلر دي تا كه مدت حكومتي قاچ بيل اولدغي معلوم اوله الخبز خانك فخي و رانك تشدد بدبله  
بر نوع بيز در ثوب قسمندن و خز اوق بله صايچمغه دخي ديرلر بقال خزه بسهم اي تنظيمه و خز ديوار اوزن ديكين قومغه  
دخي ديرلر بقال خز حايطه اي وضع فيه الشوك لئلا ينسلق وتسلق سين مهمله بله ديوان چقمقدرالا خبز  
همزه نك و تانك كسر بله كذلك اوفه ديزمك بقال اختزه بسهم ايضا اذا تنظيمه و يقال طعنه فاختره الخبز و ز  
ضمينيله جمعي بيزلر معناسنه الخبز خانك ضمي و رانك فخييله طوشانك ار ككي الخبز خانك كسري و رانك  
تشدد بدبله جمعي طوشانلر معناسنه صدر له صدران كبي و صدر كركي ديدك كري قوشدر خبز خانك فخييله  
وزاء اولك تخفيفيه بطاغك علمي در كه غارت ايتد كري كونك صبي وقتنده عرب طائفه سي انوك اوزنده  
اتش يقارلر دي خزاي خانك فخي والفك قصر بله كذلك ذكر اولنان طاغك علمي در الخبز خانك ضمي و رانك  
فخي و خاء تانينك كسر بله هدد و زني اوزن قوي معناسنه در و هدد كوزده كيج قراغيسي اولوق در شب كوري  
معناسنه ابو عبيدر و ابني اوزن اصمعيدين الخبز فختينيله ات قو خوب يرامز را محه بغلق خنز اللحم بخنز خنز من  
الباب الرابع اذا التمن مثل خزن على القلب يعني خزن دخي ذكر اولان معنايه قلب معروف وانمشر الخبز وانه خانك و رانك  
ضمي وما يبنده نونك سكونيله اولوق صائق نكبر معناسنه بقال هو ذو خنز و انات الخبز باز زالك كسر بله بر  
جنس سينكدر ذباب معناسنه بونلر اصلنده ايكي كلمه ايددي بر كلمه قلنوب كسر اوزن مبنى قلند بلر بر حيثيته كه  
حالت رفعه و حالت نصبه و حالت جرده متغير اولد بلر و اصمعي ايتدي خاز باز اصلنده سپنك اوزن حكابت در  
و بعض موضعله سپنك معناسنه دخي استعمال اولندي ديددي و ابن الاعرابي ايتدي خاز باز بر جنس اوتك  
اديدر و بر و ايتده دخي خاز باز بر مرض در كه دوه نك و نسانك بوغازنه عارض اولور الخبز بار خانك كسري  
و رانك سكونيله خاز باز معناسنه لغت در الخوز خانك ضميله خلايقدر بر طائفه نك اسيمدر فصل الدال الدرز  
دالك فخي و رانك سكونيله ديكش بيوي كه بيز قسمنده اولور الدرز ضمينيله درز كه جمعي بيولر معناسنه نبات  
الدرز كذلك ضمينيله كهله و سر كه معناسنه در اولاد در زه دالك فخي و رانك سكونيله دني طبع اولان كسنه له  
ديرلر ابن الاعرابي و ابني اوزن نته كم فقر اي بنو غبر اديرلر و غبراغين معجه نك فخي طيراق معناسنه در الدغز دالك فخي  
و غينك سكونيله عورت نك حلق بقال دغز المرأة دغز اذا نكها كذا في بعض نسخ الصحاح الدال مز دالك ضمي و ميمك  
كسر بله قوي و كسكين اولان كسنه الدل مز دالك ضمي و لامك فخي و ميمك كسر بله معناه مقصور منه الدهلير

خزفه

خزفه

دور

دغز

دلمز

دهلز  
ربر

رجز

دالك ولامك كسرى وما بينده هانك سكونيله قيويله او ك ما بينى فارسى در معر بدرالدها ليز دالك فخييله جمعى  
 فصل الراء الر بيزر انك فخي وبانك كسرى ومديله شول قوچدر كه اتى صق وقو برغى بيوك اوله ر بيس كى  
 راوسين مهملتين ايله وزناومعنى التريز على وزن التكريم قر ۲ طولدر مق بقالر بز القربة وور بسها اذاملاها  
 الر جزر انك كسرى وجميك سكونيله نجاست رجس كى وزناومعنى وضم ر ايله دخى لغتدر وقرى قوله تعالى والرجز  
 فاجر بالضم والكسر ومجاهد ابندى ر جز صم معناسنه در واما بارى تعالينك ر جز امن السماء ديدكى قولنده مراد  
 عذاب در الر جز فختينيله محور اشعار دن بر نوعدر الر اجز جميك كسر بيله ر جز بحرى اوزن شعردن كسنه بقال  
 ر جز الر اجز من الباب الاول الار تجاز همزه نك وتانك كسر بيله كذلك ر جز بحرى اوزن شعرديك بقال ار تجز  
 الر اجز المر تجز ميمك ضمى وجميك كسر بيله رسولك صلى الله عليه وسلم اتنك اسميدر كه برا عرايدن صتون المشدى  
 وخزيمه بن ثابت اول آته اير شمس ايدى واول آته مرتجز ديد كلرى سهيلى خوب وموزون اولد غچچون ايدى  
 الر جزر انك فخي وجميك دخى كذلك فخييله بر مرضدر كه دوه نك كير وسنه عارض اولور حر كت اينسه انك  
 اولقلىرى د تريوب بعد زمان منبسط اولور الار جز همزه نك وجميك فخييله شول دوه در كه ذكر اولنن  
 مرضله مريض اوله بقال ر جز البعير من الباب الرابع الر جزر انك فخي وجميك سكونى والفك مديله مؤنثى و بومعنادن  
 شعرده ر جز مخر بنيه ر جز ديمشدر در اجزاسى برى بر بنيه قريب اولوب حروفى آ ز اولد غچچون ارتعاش بعير  
 متقارب اولد غى كى ذكر اولنان مرضله الر جازه ر انك فخييله بر نسنه در كه محفه دن كچرك در محفديه شبيهه در  
 بعضيلر ايتدى ر جازه شول كليدر كه ايچنه طاش قويوب محفه نك بر جانبنه اصار لر بر طرفه ميل ايمسون ديو  
 الر جزر انك فخي وزانك تشد بديله چكر كه قويرغن يره داخل قلوب ميورده سن يره كومك در بقال ر زت الجرادة  
 ر زر زمان الباب الاول اذ دخل ذنبها فى الارض فتلقى بيضها ووز مطلقا ثبات معناسنه ده كلور بقال ر زت  
 الشىء فى الارض وزاى اثبتته فيها الارزاز همزه نك كسر بيله كذلك چكر كه ذكر اولنان وجه اوزن يومر ده سن  
 كومك التريز على وزن التكريم دوشه مك واسان ايمك بقال ر زت لك الامر تزي اى وطأته لك وتريز يبراق  
 نسنه بي مهرة ملكه ده ديرل المرز ميمك وزاى اولك فخي وتشد بديله مهره لنن اق نسنه بقال بياض مرز الرزة  
 رانك فخييله دورتمك طعن معناسنه بقال ر زه رزة اذ طعنه طعنه ورزه شول دمونه ديرل كه قيويله كليلد  
 اور مچچون ايدر لر نقول ر زت الباب اذ اصلحت عليه الرزة الار تراز همزه نك وتانك كسرى بيله اوق نشانده  
 ثابت اولمقدر بقال ر ترا السهم فى القرطاس اذ اثبت فيه وار تراز بنجيل سوأل وقتنده ار كلوب امساك اينمكه ده ديرل  
 الر جزر انك ضميله ار زده لغت در پر مخ معناسنه الر جزر انك كسر بيله كيزلى اواز صوت خفى معناسنه نقول  
 سمعت ر ز الر عد وغيره ورزقارنده اولان اغريد دخى ديرل بقال وجدت فى بطنى ر ز اى وجعا الر زى ر انك كسرى  
 وزانك كسرى وتشديد بيله والفك قصر بيله خصيصى وزنى اوزن كذلك قارنده اولان اغرى بقال وجدت  
 فى بطنى ر زى اى وجعا وخصيصى بر نسنه يه مخصوص اولمقدر الر زى ر انك فخي وزانك كسرى ومديله  
 براوت در كه انوكله بر نسنه بو پارل الارز همزه نك كسرى وارانك سكونى وزانك كسرى ومديله دره مك  
 لرزه معناسنه وارزى ر قان شبيهه اولن اوفق طوليلدر در كه اقاقر مى ديرل المرعى ميمك كسرى وارانك سكونى  
 وعينك كسرى وزانك تشد بدي والفك قصر بيله شول اوفق قلا در كه كچى قلنك لتنه اولور ووبو  
 مفعلى وزنى اوزن در زير افعلى كلام عربده كلما مشدر وميمك كسرى عينه نبعيتله در نته كم منخرده  
 ومنتنه نبعيتله مكسور اولمشدر المرعزاء ميمك وعينك كسرى والفك مديله بمعناها قن زايى  
 مخفف قلنك الفى مد ايدر سن و قن مشد د قلنك قصر ايلر سن و د پلر سنك ذكر اولنان

ررز

رعز



رکن

رمن

رهن

روز

زیر

شأن

شخص

شروز

شمن

کله لده می مفتوح فیلسن و ذیلر سیک الفی حذف ایدوب مرعز دیرسن الرکن رانک فتحی و کافک سکونیه یه  
صایح بقال رکن الریح ارنه رکن اذا غررت فی الارض الارکنان همز نیک و تانک کسر بله برسنه نیک او جن یه  
قویوب وزونیه علی بنی بقول الرکن علی القوس اذا وضعت سبته بالارض ثم اعتمدت علیها و سبته سبب مهمله نیک  
کسر بله و تانک تخفیفیه یایک اشیدر المرکز میمک و کافک فتحیه دایره نیک او رتسی و مرکز برکسته نیک ناور دخی  
یه دخی دیر بقال اخل فلان بمرکز اذ اخل فی محله الرکن رانک کسری و کافک سکونیه کن لو اولان او از صوت  
خفی معناسنه قال الله تعالی او نسمع لهم رکن الرکنان کسر بله جاهلیت اهلنک دفن اندکی مال کویا که یه  
صالحین غیور رکن بنشد و فی الحدیث فی الرکن الخسر یعنی جاهلیت زمانده کوملن مال دیونند قدیم حسی بیت المال کدر  
الارکن همز نیک کسر بله رکن بولق بقال الرکن الرجل اذا وجد الرکن الرمن رانک فتحی و میمک سکونیه طود قلم له  
و قاشله اولان اشارندر بقال رمن رمن و رمن من الباب الاول والثانی الارکنان همز نیک و تانک کسر بله حرکت  
ایدوب مضطرب اولق بقال الرکن من الضربة ای اضطرب منها الترمز فتحیه و میمک ضمی و تشدید بله بمعناه  
الرمازة رانک فتحی و میمک تشدید بله شول عظیم عسکر در که غایت کثر شدن اطرافند توج ایدر کی گور نور  
و رمازه دیره دخی دیر و دیره رمازه دیر بله مروج ای بند کندن او تر و رمازه روسی اولان عورت دخی دیر کوزر بله  
اشارت ای بند کندن او تر و رموزه علی و وزنه انکافور در یاد و معناسنه الرهن رانک فتحی و هانک سکونیه حرکت  
ایمک بقال رهن المباح رهن رهن من الباب الثالث اذا شرب و مباح میمک ضمی و ضاد معجمه نیک کسر بله جماع  
ایدن کسنه الرهن رانک و هانک فتحیه کذلک جماع ایدن کسنه حرکت ایمک بقال رهن رهن الرهن رانک  
فتحی و واولک سکونیه بحر ایمک امضان معناسنه بقول رنزه روز و روز اذا جرته فصلی الزای الزی رانک  
کسری و الفک مد بله ایری و رنک اولان یزای رانک کسری ایله ذکر اولتانی رذن بر قطعه که مرتفع اوله که  
معناسنه که کوچک دپه دیمک اولور و اخر نده اولان همزه یادن مبدل در و حال بوبله اولدغنه جمعی دلالت  
ایدر که اول الزای اولک فتحی و تانک کسر بله کوچک دپه معناسنه الزای کذلک زی رانک جمعی در  
وزی رانک یاسی و اودن مبدل در دین کسنه لرقولی اوزن قواقی کبی که قیماة کله سنک جمعی و قیماة قاف  
اولینک کسر بله کذلک غلیظ بر معناسنه دروز یزای کذلک بلک اطرافنه دیر اطراف ریش معناسنه الزایه  
زای اولک ضمی و زای تانک کسر بله و یانک تخفیفیه بیوک چوملک یقال قدس زوانیه ای عظیمه و قصیر  
القامه اولوب غلیظ اولان کسنه یه دخی دیر بقال رجل زوانیه ای قصیر غلیظ و قوم زوانیه دخی دیر  
الروزی فتحیه و نونیه سکونی و الفک همز بله شول کسنه در که حذافت و طرفت اظهار ایدن و اظهار ایدن  
دکل اولق بقال رجل زوزی الزوزی زانک و واولک فتحی و زای تانک تشدید بله بمعناه الزوزانک فتحی  
و واولک سکونیه دفع ایمک ورد ایمک تشویل زوزیت یزوزانک اذا استخترته و طردته و استختر جاء مهمله و قاف بله  
ای و یومک و طرد سورمک معناسنه در فصل الشین الشان شینک فتحی و همزه نیک سکونیه برسنه ایری  
و برک اولق بقال شیز مکان شان زان من الباب الرابع اذا غلط و اشتد و بعضیلر شیز قلق معناسنه در دبدی  
و قاف مضطرب اولق معناسنه دو الاشان همزه نیک کسری و شینک سکونیه مضطرب قلق بقال  
اشان زه اذا اقلقه الشخز شینک فتحی و خانک سکونیه شخص معناسنه در الشرازة شینک فتحیه غایت  
قوری اولق الشروز شینک فتحی و رانک سکونیه ایر بلک غلط معناسنه المشارزه میمک ضمی و رانک فتحیه  
تراع اید شیمک المشار زانک کسر بله یرامز خلقت او اولان کسنه سی الخلق معناسنه الاشیمیزان  
همزه نیک و میمک کسری و همزه نیک سکونیه منقبض اولق بقال اشما ز الرجل اشیمیزان اذا انقبض و ابوزید

ایتدی شیخ از خوف ایتیک معنا سنه در الشماز یزه سنینک ضمی و میمک فخی و همزه نك سکونی و زانک کسری  
 ومد بله کذلک منقبض اولمق معنا سنه در الشهر یز شپنک ضمی و کسر بله وهانک سکونی و زانک کسری ومد بله  
 حیاتی روایتی اوزن بر نوع خر مادرو سین مهمله نك ضمی و کسر بله دخی لغت در بقال تمشهر بزوان شیئت اصف  
 مثل ثوب خز و ثوب خز و خز خاء معجه نك فخی و زانک تشد بید بله دکر قیوتنک تونیدن اولان لباسه دیر لر  
 الشبزی شپنک کسری ومد بله بر سیاه اغاچدر که اندن چناقلر ابدزلر الشبزی شپنک کسری ومد بله و الفک قصر بله  
 بمعناه فصل الضاد الضمرز کسر بینه و زانک تشد بید بله فلز وزنی اوزن شول بخیل کسنه در که انوک الندن بر نسنه  
 النماز و فلز تشده ار بدن جو اهرک نفلنه دیر لر که چوکوندیسی و برامزی در الضمرزه کذلک ضادک و زانک کسری  
 و زانک تشد بید بله قصیره القامه اولوب دنیة الطبع اولان عورت الضمرز ضادک و زانک کسری و میمک  
 سکونیه سودی از اولان دوه بقال ناقة ضمیرز اذا کانت قلبه اللبن و بوخمرز مک قلبی در رجل ضرزدن  
 ما خود در میم ز اید اولمق اوزن رجل بخیل معنا سنه بو ذکر اولنان ابن السکیت روایتی اوزن در و غیر پلر ضمیرز  
 قوی معنا سنه در دبدی بقال ناقة ضمیرزای قویه الاضر فختن بینه و زانک تشد بید بله شول کسنه در که یوقرو  
 چکه سی اشغه چکه سنه یا بسق اوله بر حیثیتله که نکلم ایتد که یوقرو اضی دیشلری اشغه اضی دیشلرینه ده که  
 و منه قولهم اضرفرس علی فاس اللجام یعنی ات او یانک کن کودی اضرف اولان کسنه نك نکلمی کبی الضمرز  
 ضادک فخی و میمک سکونیه سکوت ایدوب نکلم ایتمه مک بقال ضمیر ضمیر امن الباب الاول اذا سکت  
 ولم بتکلم و دوه کوشن اغزنده طو توب چپنکه دخی دیر لر بقال ضمیر البعیر اذا امسک جرته فی فیه ولم یحتر  
 و بو تفریدن فهم اولنور که صاحب صراحک ضامن اشترکه دبه از دهان بیرون نیارد دبدوکی سهودرزیرا  
 طاهر بودر که دبه دن مراد دوه اغزندن چقن طغار جقدر حالا که مقام نشخوار مقامی و دبه ایله نشخوار مراد  
 اولد و غی نقدیر جه از دهان بیرون نیارد تعبیری موافق اولمد غی خفی دکلدر و ضمیر بر کسنه نك مالمه ملازمت  
 ایدوب ایرلامغه دخی دیر لر بقال ضمیر فلان علی مالی اذا جم علیه و لزمه وجود جمیله یا پشوب ایرلامق الضامن  
 میمک کسری بله ساکت الضموز ضادک فخی و میمک ضمیله بمعناه الضموز ضادک فخی و و اوک سکونیه  
 بر نسنه بی چپنکه چون اغزده کزدر مکدر الضمیر ضادک فخی و یانک سکونیه ظلم ایتیک بقال ضامن فی الحکم اذا جار  
 و اکسمک معنا سنه ده کلور اخفش روایتی اوزن بقال ضازه حقه یضمیره اذا ابحسه و تقصبه و اخفش ایتدی گاه  
 اولور یا برینه همزه ایله استعمال اولنور بقال ضازه یضاً زه ضاً زه الضمیر ضادک کسری ومدی و الفک قصر بله  
 ظالمه معنا سنه صفت در طوبی و حبلی کبی قال الله تعالی قسمة ضمیر ای جائرة ضاد اصلنده مضموم ابدی  
 یا سالم اولسون دیو مکسور اولدی زیرا کلام عربیه فعلی وزنی اوزن صفت یوقدر فانک کسر بله بلکه  
 بو اسما صیغه لرندن در شعری کبی و د فلی کبی و شعری کوه بر بلدنک ادبدر و فلی دال مهمله نك کسری  
 و فایله اغوا غاجی دید کسری معروف اغاجک اسمیدر الضمیر ضادک فخی و همزه نك سکونی و الفک قصر بله  
 و الضموز ضادک ضمی و همزه نك سکونی و الفک قصر بله ضمیر معنا سنه لغت در ظالمه معنا سنه نتمکم  
 مرور ایتدی الضمیر دخی همزه ایله لغت در معنای مز بورده ابوز بدر روایتی اوزن بعض عربدن استماعی بو وجهله  
 اولماغین فصل الطاء الطراز طانک کسر بله بیزک علامتی در سنجفی کبی مثلاً فار سیدن تعریب اولنمشدر التطریز  
 علی وزن التکریم بیزه علم قومق بقال طرز الثوب المطرز میمک ضمی و زانک کسری و تشد بید بله علم قوی محی  
 کسنه الطرز طانک فخی و زانک سکونیه هیمة معنا سنه الطراز طانک کسر بله نخط معنا سنه الطنر  
 طانک فخی و نونک سکونیه سخریه یه المق بقال طنر یطنر من الباب الاول الطنار طانک فخی و نونک  
 تشد بید بله سخریه یه الحی کسنه جوهری ایدر بن طن ایدرم که بو مولد و معرب اوله فصل العین العجز عینک

شهورز

شیز

ضرز

ضمیر

ضوز

طرز

طنز

عجز

فخی و حیمک سکونیه بر نسنه نك مؤخرنه اطلاق اولنور نذ کیری و تا نذنی جایزدر ورجاک و امر آنک مؤخرنه  
 اطلاق اولنور و عجز ضعفه دخی اطلاق اولنور تقول عجزت عن کذا العجز عجزا من الباب الثانی الاعجاز همز نك  
 فتحیه عجزك جمعیدر بر نسنه نك مؤخر لری معنا سنه العجیزة عینک فخی و حیمک کسری و مدبله عورتک  
 کریسنه اطلاق اولنور خاصه المعجزة میمک و حیمک فتحیه و المعجزة حیمک کسر بله و المعجز كذلك میمک و حیمک  
 فتحیه بونلر جمیعاً مصدر لدر عجز معنا سنه و معجزك فتحیه کلمسی قیاس اوزن در و فی الحدیث لائله ایدار معجزة  
 یعنی بر شهرده مقیم اولمک که انده معاش مشکل املغان نفسک زدن عاجز اوله سز العجز ضمیتندله عورت قاری اولمق  
 بقال عجزت المرأة نجز عجزوا اذا صارت عجزوا العجز فتحیتندله و العجز ضمیتندله عورتک صغریسی بیوک اولمق بقال  
 عجزت نجز عجزوا عجزا من الباب الرابع اذا عظمت عجزتها ثعلب ایتدی ابن الاعرابی بی اشتدم که ایدر دی عجز الرجل  
 د بنز حیمک کسر بله الا صغریسی بیوک اولد و غی حینده و عجز عجزك جمعی دخی کاور و فی الحدیث ان الجنة لا یدخلها  
 العجز یعنی جنته قار بلر قار بلق صفتیه داخل اولماز العجزاء عینک فخی و حیمک سکونی و الفک مدبله شول  
 عورت در که صغریسی بیوک اوله و عجزاء شول قومه دیرلر که یوکسک بغاش اوله و عجزاء شول طو شجله دیرلر که  
 قویرغی قصه اوله الاعجاز همز نك کسر بله بر کسنه بی عاجز بولمق تقول عجزت الرجل اذا وجدت عاجزا و اعجاز  
 بر نسنه ضایع اولمغه ده دیرلر بقال العجزه الشیء اذا فاتته الاعجازة همز نك کسری بله شول نسنه در که عورتلرانی  
 صغری بلرینه بغلیوب صغری بلر بیوک کوسر لرلر التبعیز علی وزن التکریم قاری اولمق بقال عجزت المرأة تبعیزا  
 اذا صارت عجزوا و تبعیز بر کسنه بی بر نسنه دن فارغ قلغه ده دیرلر و عجزه نسبت اتمکه ده دیرلر المعاجزة میمک ضمی  
 و حیمک فتحیه بر کسنه کیدوب اردندن ایر شلما مک و بر نسنه یه میل و مراجعت اتمکه ده دیرلر بقال انه لیمعجز  
 الی ثقة اذا مال الیه المعجزة میمک ضمی و حیمک کسر بله شول امر خارقه دیرلر که انبیادن صادر اولور المعجزات میمک  
 ضمی و حیمک کسر بله جمعی العجز عینک فخی و حیمک ضمیه قاری اولان عورت ابن السکیت ایتدی عجزه د بنز  
 تاء تا نیتله اگر چه عامه دیرلر العجائز عینک فخی و همز نك کسری ایله جمعی قار بلر معنا سنه و کاه اولور حمره دخی  
 عجز دیرلر اسکی شراب اولد و غیچون و قیم و لاینده اولن دهناد لوی رده اولن قومه دخی دیرلر رمله مخصوصه  
 معنا سنه ایام العجز عرب قتنده بش کوندر که بری صن در صادمه نك کسری بله نونک تشدد بدبله و بری دخی  
 صمبردر صادک کسری و نونک فخی و باء موحد نك سکونیه و بری دخی و بردر و اوک فخی و باء موحد نك  
 سکونیه و راء مهمله ایله و بری دخی مطفی الجرد در میمک ضمی و طاء مهمله نك سکونی و فانک کسری بله و بری دخی  
 مکفی الطعن در میمک ضمی و کافک سکونی و فانک کسری بله و طاء معجه نك ضمی و عین مهمله نك سکونیه محفله لر  
 قیادی جمعی دیک اولور و ابو الغوث ایتدی ایام عجز بدی کوندر که اول بدینک دور دخی سی امر در همز نك  
 مدی و میمک کسر بله و بشنچسی مؤخر در میمک ضمی و تانک فخی و میم تا نینک کسری بله اعجاز النخل همز نك فتحیه  
 خر ما غاجنک کوکاری در اصول نخل معنا سنه التبعز فتحیتندله و حیمک ضمی و تشدد بدبله دونه نك اردنه نك تقول  
 نجزت البعیر اذا رکبت عجزه العجزة عینک کسری و حیمک سکونیه کشینک اخر ولدی در بقال فلان عجزه ولد ابویه  
 اذا کان اخرهم یستوی فیہ المذکر و المؤنث و الجمع العجز عینک فخی و حیمک کسری و مدبله شول کسنه در که  
 عورتله محامعته قادر اولیه راء مهمله ایله دخی لغت در العجزة عینک و لامک کسر بله قوی ناقه بقال ناقه عجزة  
 ای شدیده و عینک و لامک فتحیه دخی لغت در فتح قیم لغتی و کسر قیسک لغتی در و کاه اوله راته دخی صفت  
 اولور بقال فرس عجزة و عجزة بالكسر و الفتح ایضا و مذکره اطلاق اولماز و عجزه بریده بر جنس قومک اسپدر  
 رمله مخصوصه معنا سنه العرطزة علی وزن الدحرجة بر جابه ایر لمق بقال عرطز اذا نخی و عرطس دخی لغت در سینله

عجلز

عطرط

عزز

العز عینک کسری وزانک تشدید یله عزت معناسنه درکه ذلك مقابلی دروعز شدیدیغمون دخی دیرلر وعز  
 برنسنه نادر اولمغه دخی دیرلر یقال عز الشی یعزز من الباب الثانی اذا قل لا یکا دیوجد وعز ذات دن صکره  
 عزیز اولمغه ده دیرلر یقال عز اذا قوی بعد الذل العزة عینک کسری بله والعزاة عینک فتحیله ذکر اولنان کی در  
 نادر اولمق معناسنه وعزت بولمق معناسنه ده کلور یقال عز یعزز عزة وعزاة من الباب الثانی وباب اولدن غلبه  
 اتمک معناسنه ده کلور یقال عزه یعززه وفي المثل من عز نرای من غلب سلب والاسم العزة ای القوة قاتی کلکه  
 دخی دیرلر یقال عز علی ان یفعل کذا وواجب اولمغه ده دیرلر یقال عز علی ذلك ای حق وفي المثل اذا عز اخوک فهن  
 یعنی چقن یولد اشک سردک ایلمسه سن ملایت ایت وعزازت برك یره دخی دیرلر ارض صلیبه معناسنه وعزت  
 کر مه غالب اولمق معناسنه ده کلور یقال عزت علیه ای کرمت علیه وقوله تعالی فعززنا بثالث یخفف ویشدد  
 ای قوینا وشدنا الاعزاز همزه نك کسری یله عز نلق یقال اعزله الله واعزاز ذمه نك سودی کلن یرلری طار اولمغه ده  
 دیرلر یقال اعزت الناقة واعزاز صغره یوک اورمق عسیر اولمغه ده دیرلر یقال اعزت البقرة اذا عسر حملها واعزاز  
 برك یرده یوریکه ده دیرلر یقال عز نای وقعنا فیها و سرتنا واعزاز برنسنه فی لک و کوروب غم حکمکه دخی دیرلر یقال  
 اعزز علی بما صبت بوقد اعززت بما صابک ای عظم علی المعززة میمک فتحی وزانک ضمیه برك یریقال ارض معزوزة  
 ای شدیده التعزز فتحینله و زانک ضمی وتشدید یله عزیز اولمق یقال تعزز الرجل اذا صار عزیزا وتعزز ناقه نك  
 سودی کلن یرلری طار اولمق معناسنه ده کلور یقال تعززت الناقة الاعزاز همزه نك وتانک کسری یله عزت  
 بولمق یقال هو یعزز بفلان العزیز عینک فتحی وزانک کسری ومد بله عز نلو اولان کسنه العزاز عینک کسری یله  
 جمعی کر یله کرام کی الاعزة همزه نك فتحی وعینک کسری وزانک تشدید بله كذلك عز نك جمعی الاعزاء همزه نك  
 فتحی وعینک کسری وزانک تشدید و الفک مد بله كذلك جمعی بقول قوم اعزة واعزاء العزوز عینک فتحیله  
 وزانک ضمیه شول ناقه درکه همزه نك سودی چقن یرلری طار اوله العزوز ضمینله والعزاز عینک کسری بله ناقه نك  
 سود کلن یرلری طار اولمق تقول منه عزت الناقة تعززوز اعزاز من الباب الاول العزة عینک فتحیله اهو یاور یسنک  
 دسپسی در بنت الطیبه معناسنه و بوسیدن نسا طابا بفه سنک بعضینه عزه دیواد قورلر المعازة میمک ضمی  
 وزانک فتحیله خطاب به غلبه آیمکه دیرلر یقال اعازه فی الخطاب اذا غلبه التعزیز علی وزن التکریم یغمو یرلری برك  
 اتمک یقال المطر بعزز الارض ای پلندها اعزاء عینک فتحیله والفک مد بله قحط بلی سنه شدید معناسنه المعزز  
 میمک ضمی وزانک فتحی وتشدید یله مشدد معناسنه در یقال انکم معزز بکم ای مشدد بکم غیر مخفف عنکم  
 الاستعزاز همزه نك وتانک کسری یله قوم یا خود غیری نسنه بری برن طوتغه دیرلر یقال استعزز الرجل اذا تماسک  
 ولم ینهل وانهلال قوب دو کلکه دیرلر واستعزاز برکسنه ی غلبه ایدوب حقن الندن المعده ده دیرلر یقال استعزز  
 فلان محتی ای غلبنی واستعزاز صیغه مجهولدن مطلقا مغلوبت معناسنه ده کلور یقال استعزز فلان ای غلب  
 فی کل شی من ماض او غیره وقال ابو عمرو یقال استعزز بالعلیل اذا شتد وجعه وغلب علی عقله وفي الحدیث استعزز  
 بکلثوم المعزاز میمک کسری وعینک سکونیه شدید المرض معناسنه یقال فلان معزاز المرض ای شدید المرض  
 عینک ضمی والفک قصر یله اعزک مؤننی در وکاه اولور که اعزیز معناسنه ده کلور پس عزیز معناسنه اولور  
 وعزیز قریشله بنی کمانک بنک اسمیدر صنم مخصوص معناسنه و بعضیلر ابتدی عزیز دیکنلو اغاچدر بریده  
 که کاسمره دیرلر قبیله غطفان اکاطیرلر دی واوزرینه بر او دخی بنا ایدوب خدمتکارلر قوم مشرودی رسول اکرم  
 صلی الله علیه وسلم خالد بن ولیدی کوند ورب اولوی یقدی واول اغاچی یقدی العزیز عینک ضمی وزانک  
 فتحی والفک قصر یله اتک یا محق اتی در طرف ورك معناسنه شول کسنه که الفی قصر ایلر تنیه سنه عزیزیان



الغمر فتحته ماله مالك د وكنديسى ر ذال المال معناسنه وغمر رجل ضعيفه دخى ديرل مردنا توان معناسمه الغميز  
غبنك فتحى وميمك كسرى ومد بله طعن اولنجق نسنه يقال بس فى فلان غمزة اى مطعن المغموز ميم اولك فتحى وثانينك  
ضميله متهم اولان كسنه المعامز ميم اولك فتحى وثانينك كسرى بله معايب معناسنه الاغماز همزه نك وتانك كسرى بله  
طعن ايمك يقال فعلت شيئا واغتمزه فلان اى طعن على ووجد بذلك مغمزا وبر كسنه يى تعيب ايدوب  
خور كورمكه دخى ديرل الاغماز همزه نك كسرى بله كوشك حرارتى ساكن اولمق نقول اغمزي الحراذ افترا جترات  
عليه وركبت الطريق ابن السكيت ايتدى بو ابو عمرو روايتى در الغموز غينك فتحى وميمك ضميله شول حيوان در كه  
ار قلغى وسيمزكى بيلنك ايجون ال ابله يوقلنه عروك وشكوك كى كه بونلر وزنا ومعنى بر در و عروك حرفين مهملتين  
ابله وشكوك شين معجه ايله درو بو ابو عميدرو ايبى در فصل الفاء المتفخر ميمك ضمى وخانك كسرى وتشد بد بله  
متكبر معناسنه در ابن السكيت روايتى اوزن الفرز فانك فتحى ووانك سكونيله چقور اولن يروفرز بر نسنه يى  
ايرمغه دخى ديرل يقال فرزت الشئ افرزه اذا عزلته عن غيره ومزته الفرزة فانك كسرى ووانك سكونيله ايرلن  
نسنه نك بريان سى الافراز همزه نك كسرى بله بمعناه وافراز صيد صيادك قولاً بانه كلكه دخى ديرل يقال افرزه  
الصيد اذا امكنه فرماه من قرب المفارزة ميمك ضمى ووانك فتحيله شر كتن ايرمق يقال فارت فلان شريكه  
اذا قاطعه وفاصله الا فريز همزه نك كسرى بله ديوار چخانجى كه ديوارى يغموردن صاقنمچون ايدرلو بو مقامه  
صاحب صراحك افرزى نك كسرى در زنده ديدكى غلط اولدوغى ظاهر اولور خصوصاً جوهرى افرزى حايطة  
اضافت ايتمش اوله بو معر بدر ثوب مفروز دخى بوند ندر كنارى طوئش بزمعناسنه نته كم كلوران شاء الله تعالى  
المفروز ميمك فتحيله ووانك ضميله كنارى ديكلمش بركه اوجى چخانقسون ديود بكرل الفرز فانك فتحى ووانك  
كسرى ومد بله يانك جراحنى اتقى يقال فز الجرح بفرفزى اذا ندى وسال وندى نوله ودال مهمله ابله  
يشارمق معناسنه الاستفزاز همزه نك وتانك كسرى بله بر كسنه يى خوف ببنى قلمق يقال استفزاه الخوف اذا  
استخفه بو مقامه صحاح نسخه لنده وقعد مستوفزا اى غير مطمئن واقع اولمشدر ولكن مناسب دكلدر زيرا  
كلام مضاعفة در معتل الفاده دكلدر وكلام سابقك نته سندن اولمق غابت بعيد در امانسخه وقعد مستفزا  
اى خائفاً غير مطمئن اولسه مناسب اولوردى الافراز همزه نك كسرى بله قور قمنق تخويف معناسنه نقول فززة  
اذا فزعتهم واز عجتهم وطيرت فواءه الفرز فانك فتحى ابله خفيف كسنه يقال رجل فزى خفيف وفز صغري اوريسنه  
دخى ديولدمر معناسنه الافراز همزه نك فتحيله جمعى اولد بقر معناسنه الفلز كسرى نيله ووانك تشديد بله شول  
يرمز نسنه در كه اتش اى اربن جواهر دن از اله قلوبور قور سندن ودمردن قالن يرمز كى اربدى حنيداه الفوز فانك  
فتحى وواك سكونيله نجات وخيره ظفر بولمق وفوز هلاك اولمغه دخى ديرل تقول منهما فان يفوز فوزا التفويز  
على وزن التكريم هلاك اولمق يقال فوز فلان اذ مات وتفويز مفارزه يه داخل اولمغه ده ديرل يقال فوز الرجل بابه  
اذا ركب بها المفارزة الافازة همزه نك كسرى بله ظفر ويرمك نقول افازة لله تعالى بكد افاز به اذا ذهب به جوهر نيك  
بو مقامه اى ذهب به ديدوكى فوزى لازميله تفسير در صاحب صراح ذهب افازة نك معناسن ظن ايدوب  
افازة يى رفتن ايله تفسير ايتمشدر المفازة ميمك فتحيله محل نجات قال الله تعالى فلا تحسبنهم بمفازة من العذاب  
اى نجاة منه ومفازة كدر كاهه دخى ديرل المفاوز ميمك فتحى وواك كسرى بله جمعى ابن الاعرابى ايتدى مفازة يه مقازه  
ديد بلر مهلكه اولدو غچون فوز دن مشتق در هلك معناسنه واسمى ايتدى مفازة ديد بلر فوز وسلامتله  
تفاوتل اتدكلرچون الفازة على وزن الغاية شول ساپبانه ديرل كه ايكى ديركلوا له جوهرى ايدر بن ظن ايدر م كه  
بو غرى خالص اوله فصل القاف القحز فانك فتحى وحاد مهمله نك سكونيله چحرامق واضطراب ايمك يقال ضربته

فجز

فجز

فجز

فلرز

فوز

فجز



قز

فقحز التقحيز على وزن التكريم حجر اتق يقال قحزه غيره نقحيز اذا نراه وتنزئه دخي نونله وزاء معجمه ايله حجر تمق  
معناسنه در القحاز قافك ضميله بر مر ضد ركه قيمونه عارض اولور القز قافك وبانك ضميله شول كسننه دركه  
زيرك اوله والديحى اوله جر بزكى دروزناومعنى وبونلرك ايكسى دخي فارسى معرب در التقز فختينله نلوئدن  
پاك اولوب اراق اولوق در يقال تقز من اكل الصب وغيره القز قافك فختيله والقز قافك ضميله والقز قافك كسربله  
اوج لغت در تلوئدن پاك اوليحي معناسنه اما قزكه قافك فختيله ابرشم جنسندن در معرب در القازوزة على وزن  
القازورة برنسنه ايجاك الت در قدح معناسنه وقاقوزه دخي بومعنايه در واما قاقزه قافك ضمى وزانك  
تشديديله مولد در ابن السكيت روايتى اوزن القعقزى قافك وفانك فختي والفك قصر بيله دوزا وتور مامقدر يقال  
جلس فلان القعقزى اذا قعد غير مطمئن الا قعقاز همز منك وعينك كسرى ونونك سكونيله بمعنا هايقال  
اقعقز الرجل اذا جلس مستوفز القفز قافك فختي وفانك سكونيله حجر امق يقال قفز يقفز قفزان من الباب الثانى  
القفزان فختينله كذلك حجر امق معناسنه يقال قفز قفزان ايضا القفزى فختينله والفك قصر بيله كذلك حجر امق  
يقال جاءت الخيل تعدو القفزى القفيز قافك فختي وفانك كسرى ومديله برجنس او چكدر كه سكر مكوك در  
وهر مكوك اوچ كيله در وهر كيله برمن در و برمنك دخي يدى ثنى در الا قفز همز منك فختي وفانك كسرى بيله والقفزان  
قافك ضمى وفانك سكونيله قفزك جمعى القفاز قافك ضمى وفانك تشديديله شول الدوندر كه ايكى ال ايجون  
ايشلنوب قفتان كى ايجنه پنبه قويوب ديكر لر و اجاجا دو كه لر ايليوب قول اوزرنه دو كه لر لوبونى نسا  
طائفه سى صعوقدن صافتمق ايجون كوتورر ثنيه سى قفازان كلور التقفز فختينله وفانك ضمى وتشديديله  
الدون كيمك واله لدون مثالنه حناي فتمق يقال تقفزت المرأة بالحناء وتقر بدن معلوم اولور كه صاحب صراحك  
تقفز قفازه كردن در دست بجهت حنايدىكى مناسب اولماز زيرا كلام جوهر يدن تبادر بدن حناي قفازه  
تشبيه در حقيقه قفازه دكلدر الا قفزة همز منك فختيله شول ات در كه اوك ابقلى ديزرينه وارنجه پياض اوله  
وقح ابقلى پياض امليه المقفز ميمك ضمى وفانك فختي وتشديديله ذكر اولمان وجه اوزن اولان ته دير لر كوييا كه  
اللايته الدون كيمشدر القمز فختينله دنى الطبع اولوب رذيل اولان كسننه القمزة قافك ضمى وميمك سكونيله  
جزه كى بر مقدار خرمايغنى ذيك اولور و جزه جيمك ضميله وميمك سكونيله وزاى معجمه ايله در القوز قافك فختيله  
وواوك سكونيله قوم يغنى ريك كرم معناسنه و جوهر ينك ترتيب حروفه كاه واوى ها اوزرينه تقديم ايدوب كاه  
هادن تا خير اتد كنده تا مل اولنه القيزان قافك كسرى ومديله والاقواز همز منك فختيله قوزك جمعى قوم يغلرلى  
معناسنه القهز قافك كسرى وهانك سكونيله شول بزدر كه يوكك اعلا سندن اوله يشمينه معناسنه و ايجنه  
بر مقدار حرير جنسندن نسنه دخي خلط اولنه فصل الكاف الكرز كافك ضمى وراء مهمله نك سكونيله هكبه  
خرج معناسنه و كرز دنى الطبع اولان كسننه يده دير لر لثم معناسنه بعضيلر حاذقه دير لر ديش الكرزة كافك كسرى  
ورانك فختيله كرزك جمعى هكبه لر معناسنه حجر له حجره كى و حجر جيمك تقديمى و حاء مهمله نك تا خير يله حشرات  
يواسنه دير لر الكرز كافك فختيله ورنك تشديديله شول قوچدر كه چو بانك هكبه سن كوتر و بومقوله قوچ  
لابد بوينوز سزا اولور زير ابو نوز لو اوليحق طقوشما غله هكبه يي دوشر الكرز كافك ضمى ورنك فختي وتشديديله  
شول طوغندر كه توين دو كسون ديو بغلر لر و ابو حاتم ايتدى كرز شول طوغندر كه ايكى ياستنه كير مش اوله  
الكريز كافك فختي ورنك كسرى ومديله كس ديد كلى نسنه كه يو غوردى قور تغله حاصل اولور المكارزة ميمك  
ضمى ورنك فختيله قاقمق فرار معناسنه يقال كرزت عن فلان اذا فررت عنه وعاجزته الكرزة كافك فختيله ورنك  
تخفيفيله ديوشرك و قور ييق بلس معناسنه الكرز كافك فختي ورنك تشديديله يابس اولن كسننه يقال رجل كرز

قز

قوز

قهرز

كرز

الكر كافك ضمي له جمعي يقال قوم كز كز اليدين كافك فخيله مخيل معنسانه جمع اليدين ديد كاري كبي وكز شول يايه  
 دير كه اغاجي قوري اولمغين اكلماستنه عسرت اوله الكزة كافك فخيله و زانك تشد بد بيله شول بكرة در كه طار  
 اولمغين اوازي شدد اوله الما كزوز ميمك فخي وكافك سكونيله طار اولان نسنه تنك معنسانه تقول كزوزت  
 الشئ فهو مكر وزاي ضيق اذا ضيقته ومكزوز صغوقدن خسته اولان كسنه يه ده ديرل انكران كافك ضمي له  
 بر مر ضر كه صغوقدن حاصل اولور يقال كز الرجل على البناء للمجهول فهو مكزوز اذا تقبض من البرد الا كليناز  
 همزه نك كسري ولا ملك كسري ومبد بيه منقبض اولمق يقال اكلنا اذا التقبض واللام زائدة الكنز كافك  
 فخي ونونك سكونيله كوهلي اولان مال كنج مدقون معنسانه يقال كنزته انزده من الباب الثاني وفي الحديث كل مال  
 لا يودي زكاته فهو كنز وكنز جمع ايمكه ده ديرل تقول كنز الثمر اذا جمعه الكمان كافك كسري وفخيله خمر ما كسري  
 يقال هذا من الكمان ابن السمكيت ايندي فخذن غيري اشد لما مشد بر بعضيل ايندي فتح وكسر جائز در جزا ايله  
 جزا ذكي وصرام ايله صرام كبي كه بونلر دخی كسرم معنسانه در الا كتناز همزه نك وتانك كسري به جمع اولمق وطولوب  
 كالن بولمق معنسانه ده كلور يقال اكنز الشئ اذا جمع وامتلأ الكمان كافك كسري به شول ناقه در كه اتى صق اوله  
 مكنتزة اللحم معنسانه الكوز كافك ضمي ومديله بر دق كه انوكه صوايچلور و كاه اولور اسم رجله اولور الكيزان كافك  
 كسري ومديله والا كواز همزه نك فخيله وانكوزة كافك كسري و وواوك فخيله بونلر ك او بي دخی كوزك جمعي در  
 عودك جمعي هيدان واعواد وعوده اولد غي كبي الا كتيان همزه نك وتانك كسري به صويي چالوب لائق يقال كتناز  
 الماء اذا غتر فده وهو افتعال من الكوز فصل اللام للبر لا ملك فخي و بانك سكونيله ناقه اياغن ديوشروب بر نسنه بي  
 اورمق اللجر لا ملك فخي و حيتك كسري به لزجك مقلوب در صيرنجق بر معنسانه ابن السمكيت روايتي اوزن اللجر  
 لا ملك فخي و جاء مهملاتك كسري به خميل اولوب بد خور اولان كسنه الملاحز ميمك فخي و حياك كسري به طار بر لير  
 مضايق معنسانه التلاحز تانك فخي و حياك ضمي له قوم بر يري به چكشوب اشيق يقال تلاحز القوم في القول  
 اذا تعاوضوا وبعض نسنه ده ذاتعاصموا دخی وافع اولمشد الرز لا ملك فخي ووزلك تشد بد بيله والرز فختبيله  
 بفاق ويا بشد رمق يقال لرز اولزان اذا شرب والصنقه ووزكاه اولور كزه تبعتله ذكر اولور مستقل معناسي  
 مراد اولماز وكز خميل معنسانه دوتنه كم مر و ايندي الما ميمك كسري ولا ملك فخيله شدد بد بيله اخصومه اولان كسنه  
 يقال رجل ملز شدد بد بيله اخصومه لزوم بالمطاب اللزان لا ملك كسري به خصميه اخصومني قوي اولان كسنه يقال  
 فلان لزان خصم ولزان الباب قيونك اردنه طياد قاري اغاچه ديرل اللزان لا ملك فخي وهمزه نك كسري به  
 كو كسري اولان ككلر استخوانها سينه معنسانه الما ميمك ضمي ووزانك فخي وتشد بد بيله اعضاسي ديرنكلو  
 اولوب صق اولان كسنه التلوز عني ووزن التكريم اعضايي ديرنكلو قال يقال لرزه الله تعالى الملازة ميمك ضمي  
 ووزانك تشد بد بيله اولاشوب يياشمن تقول لارزه اذا اصبغته الاغاز همزه نك كسري به مرادي كيز ملك يقال  
 الغرق كلامه اذا عم مراده اللغز لا ملك ضمي وغيملك فخيله اشدد ذكر اولان معناده الاغاز همزه نك فخيله لغزك  
 جمعي رطب ايله رطاب كبي وانك اصله بيان فان سي يواسندن ما خود در كه لغز قاصع ايله نافقا پيننده جانب  
 سفله على وجه الاستقامة تازوب لندن بينا وشمالا فان مقدون تا كه مكاني خفي اوله وقاصع افاضله وصادوعين  
 مهم ملتبيله فان نك داخل اولاجق دلكنه ديرلر ونافاقا نوله وفاقيله بعد قافله شول فار يواسنه ديرلر كه يريوزينه  
 چقمغه طيراغ يوفته قلوب وقت ضرورته با شيله دور توب عطشه چقه پس فان دشني بو الغازله كندويي  
 فختني قيلر اللغزي لا ملك ضمي وغيملك فخي وتشد بد بيله والغز قصر بيله لغز معنسانه در ويا ياه تصغير دكلور  
 و يرايه تصغير دور دخی اولماز بلكه بو خضاري وشقاري كبي در كه خضاري اخيل ديد كاري قوشدر وشقاري

كنز

كوز

لبن

لبن

لبن

لرز

لغز

براونك

لکز

لمز

لهز

لوز

مرف

مرف

مرف

بر اوتك اسميد ربانات قسمندن اللکز لامك فخی وكافك سکونيله کوكسه مشتله اورمق بو ابو عبیدہ روایتی در  
 و ابوز بد ایندی جمیع جسد اورمغه لکز دیرلر کوكسه مخصوص دکدر اللکز لامك ضمی وكافك فخیله تصغیر  
 وزنی اوزن اعلام رجالدن در اللمز لامك فخی ومیمک سکونيله عیب معنا سنه وبونک اصلی کوزله یا خود  
 اخر سنه ابله اشارتدر بقال لمزه بلزه لمز من الباب الاول والثانی وبونلرک اېکسیله قراءت اولنمشدر باری  
 تعالی تک ومنهم من بلزک فی الصدقات سیوردخی قول شریفی ولمز اورمغه و دفع ایتکه دخی دیرلر بقال لمزه بلزه  
 لمز اذا ضربه و دفعه اللمز لامك فخی ومیمک فخی وتشدد ببله قنایحی وتعیب ابدی محی کسنه للمز لامك ضمی  
 ومیمک فخیله بمعناه اللمز لامك فخی وهانک سکونيله بر جماعته اختلاط ایتک نقول لهزت القوم اذا خالطتهم  
 ودخلت بينهم و پیرلک قارشمغه دخی دیرلر بقال لهزه القتیر ای خالطه الشب و لهز مشتله کوكسه اورمغه ده  
 دیرلر لکز کبی ابو عبید روایتی اوزن و ابوز بد ایندی قولق توزینه و بیونه اورمغه دخی دیرلر الملهز میمک کسری و لامك  
 سکونی وهانک فخیله مشت اور میحی کسنه و لهز کوندر له دورتکه ده دیرلر بقال لهزه بالرخ اذا طعنه فی صدره  
 ودوه یاوریسی انه سن امرکن باشیله اورمغه ده دیرلر بقال لهز الفصیل ضرع امه اذا ضرب برأسه الملهوز میمک  
 فخیله وهانک ضمی ابله قیر سمن کسنه بقال رجل ملهوز ثم هواشمط ثم اشیب دائرة اللاهز هانک کسریله قولق  
 توزنه اولان دایره که بوصفیه مکر وهه دن در اللوزة لامك فخی و وواوک سکونيله بادام لوزک واحدی در  
 تیره ابله ترکی الملازة میمک فخیله شول یدر که انده یادام اغاجی چوق اوله فصل المیم المرز میمک فخی ورنک سکونيله  
 پر مقلری اوخیله فی الجملة صقمق بقال مرزه میرزه مرز من الباب الاول اذا قرصه باطراف اصابعه قرصار فیقا  
 لبس بالاطفار و چنکه پرمق او جلر ببله صقمق اجنسه اول وقت مرز دیرلر قرص دیرلر ابو عبید روایتی اوزن  
 و مرز کسیمکه دخی دیرلر بقال امرزلی من هذا العین مرزة یعنی شول خمیردن بنمیچون برقطعه کسی ویر الامتران  
 همزه تک و تانک کسریله بر کسنه تک عرضنه دککه دیرلر نقول امرزت عرض فلان اذ انلت منه و نلت نیلدن در  
 ایرشیمک معنا سنه المرز میمک فخی وزانک تشدد ببله چکوب صورمق بقال مرزه میزه مرز من الباب الاول اذا مصبه  
 المرزة برکه حکمک فی الحدیث لا محرم المرزة ولا المرزان یعنی حکم رضاعه برکه حکمک و اېکی کره حکمک حرام ایتمز  
 معنا سنه در التمز فختندنه وزانک ضمی وتشدد ببله از از حکمک تزر کبی زاء معجندن صکره راء مهله ابله المرز میمک  
 خمیله میخوش بقال رمان مرزا اذا کان بین اللؤلؤ والخامض المرزة میمک خمیله شول حمر در که انک طعمنده اکشیلاک  
 اوله که بومقوله اهلی قنده مقبول دکدر المرزة میمک فخیله شول حمر در که انوک طعمی لذیذ اوله و مزایله نسیمه  
 اولند غنه باعث دبی یا قدغی جهندن در و مرزه دینلک جا بز دکدر میمک کسریله المرز میمک ضمی وزانک  
 تشدید و الفک مد ببله اشربه دن برنوعدر بوفعلا وزنی در عینک فخیله ادغام اولنمشدر زرافعلاء فانک ضمی  
 و عینک سکونيله لسان عربیه متداول اولان اینه دن دکدر و بعضیلر ابتدی بوفعال وزنی اوزن در مهموز دن  
 و لکن وجه دکدر زرافعلاء همزه اوزن دلالت ایتمز نتم قراءه و سلاء ده اشتقاق مهموز بته دلالت ایدر  
 المرز میمک کسریله فضل معنا سنه بقال له علی هذا مرز ای فضل المرزة علی وزن الزلزلة برنسنه بی ارغلق تحریک  
 معنا سنه بقال اخذه قمزه اذا حرکه و اقبل به و ادر قال ابن مسعود فی سکران لقی به ترزوه و مززوه و استنکوه  
 یعنی ائی تحریک ایدوب اغزن قولک المرز میمک فخی و عینک سکونيله کچی در که قیونک مقابلی در و بواسم جنس در  
 المرز میمک و عینک فخیله و المعیز میمک فخی و عینک کسریله و الا معوز همزه تک ضمی و میمک سکونی و عینک ضمی  
 و مد ببله و المرزی میمک کسری و عینک سکونی و الفک قصر ببله بونلرک جمله سی معز کبی اسم جنس در  
 بعضیلر ابتدی معوز اهو سور یسی در او توز دن قرقه و ارنج و سیبویه ابتدی معزی منون در منصرفند

زیرالف الحاق ایچون دو تا نیت ایچون دکادر در همنه ملحقدر فعلل وزنی اوزنه که هر الف ملحقه نفس کله  
 بحر اسنه جاری اولور و الف الحاق ایچون اولد غنه معیزوار یط دلالت ایدر معزی وارطی تصغیرنه شول کسنه  
 قولی اوزنه که منون قلوب یاء تصغیرک ما بعدن مکسور قلدی تنه کم در یهم کله سننه حال بو بده در واکر الف  
 تا نیت ایچون اولیدی حالت تصغیرده یایه قلب اولنمازدی حبلی ده و اخری ده قلب اولنماذغی کی و فرابتدی  
 معزی مؤنث در و ابو عبیدابتدی ذفری کله سن عرب طایفه سنک اکثری منون قلماز امام معزی کله سن  
 اکثری منون قلوب و حالت تنکیده الماعز عینک کسر یله معزک واحد یدر صاحب یله صحب کی الماعزة عینک  
 کسر یله مؤنثی الموعز میمک فتحی و عینک کسر یله جمعی دیشی کچیلر معناسنه و ماعز کی در یسنه دخی دیرلر  
 الامعاز همزه نیک کسر یله کی صاحبی اولمق بقال امعز القوم اذا کثر معزاهم الماعز میمک فتحی و عینک تشدید یله  
 کچی صاحبی صاحب المعزی معناسنه المعز ففتحته یله یرک یرک اولمسی الامعز همزه نیک فتحی و میمک سکونی و عینک  
 فتحیه یرک یر المعز امیمک فتحی و الفک مد یله مؤنثی یرک یر معناسنه اصمعی ابتدی ابو عمرو بن العلاء یه ابتدم معزی دغی در  
 ابتدی نعم و ذفری ذفر دغی در ابتدی نعم و ذفری رایحه خدیثه سی اولن در الاغلاز همزه نیک و میمک کسر یله و ما یبند  
 نونک سکونیه قور نلق خلاص معناسنه بقال انلزم من الامیر اذا الفلت منه التلیز علی وزن التکریم خلاص قلق  
 یقال ملزته لانا تلیز انلزم ففتحته یله و لامک ضمی و تشدید یله خلاص بولمق بقال ملزته فملرو بقال ما کدت  
 انلزم من فلان مثل اخلص و اخلص و اخلص که بونلرک اوچی دخی بر معنایه در الموز میمک فتحی و واوک سکونیه  
 بحیره شبیه بر میوه در که دیار عرب نواحی شام شریفه جوق اولور اغاجی جوز اغاجی قدر اولور و بوتقر یردن  
 معلوم اولور که صاحب صراحت موز مو یزدید کی خطا اولور ز یرامو یز قوری اوزوم در زبب معناسنه و کمال  
 یاسناز اده نیک دخی محیط للغه نام کتابنده موز انکور شامی دبد کی دخی بوقیلند در الموزة واحدی المیز میمک  
 فتحی و یانک سکونیه ایرمق تقول مزت الشی امیزه میز اذا عز لته و فرزه التمیم علی وزن التکریم بمعناه تقول میز ته اذا  
 عز لته الاغیاز همزه نیک و میمک کسر یله و الامتیاز همزه نیک و تانک کسر یله و التمیم ففتحته یله و یانک ضمی و تشدید یله  
 و الاستمارة همزه نیک و تانک کسر یله بونلرک جمعی ایرمق معناسنه در بقال امتاز القوم ذاتیمز بعضهم من بعض و  
 فلان بکاد بتمیز من الغیظ یعنی غضبندن منقطع اولمغه قریب اولور فصل النون النبز ففتحته یله لقب معناسنه الانباز  
 همزه نیک فتحیه جمعی لقبلر معناسنه النبز نونک فتحی و یانک سکونیه لقب قومق تقول نبره نبره نبره نبره من الباب الاول  
 اذ القبه التمیم علی وزن التکریم بمعناه بقال فلان ینبز بالصیبیان ای بلقبهم تشدید نیشیر ایچون اولور التناز تانک  
 فتحی و یانک ضمیمه بر قاج کسنه بری برینه لقب قومق بقال تناز و ابال لقب ای لقب بعضهم بعضا النبز ففتحته یله بر سنه  
 توکنک بقال نجر الشی بنجر نجر اذا انقضی و فی النجر نونک فتحی و حیمک سکونیه بتورمک بقال نجر حاجته بنجر ها نجر  
 من الباب الاول اذ قضاهما و نجر و عده یوفا ایتمه ده دیرلر و نجر بر سنه تمام اولمغه قریب اولمسنه ده دیرلر بقال ایت  
 علی نجر حاجتک و نجر حاجتک بفتح النون و ضمها ای علی شرف من قضایها الانجاز همزه نیک کسر یله کذلک و عده یوفا  
 ایتک تقول نجر حر ما و عده یعنی رجل کامل و عده سنه مخالفه یتیمز المناجزة میمک ضمی و حیمک فتحیه مقابله معناسنه  
 و فی المثل الحاجرة قبل المناجزة یعنی مانعت مقابله دن اول کرک الاستحجاز همزه نیک و تانک کسر یله حاجت بتورمک  
 بقال استحجز الرجل حاجته النجر ففتحته یله و حیمک ضمی و تشدید یله بمعناه بقال نجر الرجل حاجته اذا استحجزها الناجر  
 حاجز معناسنه بقال بعته ناجر انما جز کقولک بد اید ای نجهیلا بتعمیل و فی الحدیث لا یتبعوا حاضر انما جز حدیث  
 شریف نسح جوهر یله بو عبارت اوزن واقع اولمشد رو لکن اصل حدیث لا یتبعوا غائبانما جز در نته کم مصابحه  
 باب الریاده ذکر اولمشد ریاء خود عبارت حدیث لا یتبعوا الا حاضر انما جز کر کدر کله الاساقط اولمق اوزن

ملاز

موز

میز

نیز

نجر

نته كم بر نسخه ده بويله واقع اولمشدر النحر ايتيمك و دورتمك تقول نخزة برحلى اذا ركته وركل يا غله دورتمك و ديمك  
 معناسنه درونخز برسنه ني هاون ابله دو ككدر و نخز كو كسه مشت اورمغه ده ديرلر ابوز بدز و ايتى اوزن بقال  
 نخزه فى صدره مثل نهذه اذا ضرب بالجمع و جمع حيمك ضميله بر مقبرى جمع ابدوب اورمقدر مشت كى و يومرق كى و بقال  
 الراكب بنخز بصدنه واسطه الرحلى يدق و واسطه بالانك او ك قاشنه ديرلر كويه و سييله اولدو غچون واسطه  
 ديرلر النخاز نونك ضميله برمضدر كه دوه جنسنه عارض اولور الانخاز همزه نك كسر بيله قومك دوه لرينه نخاز  
 مرضى عارض اولمق بقال انخز القوم اذا اصاب ابلهم النخاز الناحز حالك كسر بيله دوه نك ديرسكى كو كسنه اولان  
 برك يره ايرشوب مجروح اولمق النخيزه نونك فحى و حالك كسرى و مد بيله طبيعت معناسنه النخاز جمعى طبيعتلر  
 معناسنه و نخيزه چادر اطرافنده ديك كلى نوان دخى ديرلر و نخيزه دن اچنده يول كى چكلمش نسنه يه ديرلر  
 برمىل يادخى زياده كه ايكى طماغك ان سنه اوزد بدي كلى نسنه اولور النونك فحى و نك تشديد بيله و النونك  
 كسر بيله شول صودر كه يردن صيز و نرجست و نريك اولان كسنه يه ده ديرلر و نرسول دوه قوشنه دخى ديرلر كه  
 بر يره طور ميه و بقال ناقه ترة ايضاى خفيفه الاراز همزه نك كسر بيله برصو لوق اولماق بقال انرت الارض  
 اذا صارت ذات ترالنز نونك فحى و نك كسرى و مد بيله اهو سكرتمك بقال نرالطى ينز تر اذا عد او كذلك اهو  
 چاغرمغه دخى ديرلر كسائى حكايتى اوزن النشز نونك فحى و شبنك سكونيله مكان مرتفع و نشز بر كسنه نك مكانى  
 مرتفع اولمغه ده ديرلر بقال نشز الرجل ينشز و ينشز من الباب الاول والثانى اذا ارتفع فى المكان ومنه قوله تعالى  
 واذ قيل انشز و افانشر و النشز فختينله بمعناه و نشز شول رحله ديرلر كه برقرار اولوب متغير اولمايه بقال فلان  
 نشز من الرجال النشوز ضمته بيله سكون سبنله اولان نشزك جمعى مرتفع مكانلر معناسنه و نشوز احد ز و جين  
 اخره عاصى اولمغه دخى ديرلر بقال نشزت المرأة ينشز نشوز اذا استعصت على بعلها و بغضته و نشز بعلها عليها  
 اذا ضربها و جفاها و منه قوله تعالى وان امرأة خافت من بعلها نشوزا لان نشاز همزه نك فحيله و النشاز نونك  
 كسر بيله فختينله اولان نشزك جمعى در مرتفع مكانلر معناسنه جبل ابله اجبال و جمال كى النشاز نونك فحيله  
 مكان مرتفع معناسنه در مفر ددر كذلك الانشاز همزه نك كسر بيله ميتك اعضاسن يرلو يرينه قومق و مند قراء  
 ز بدبن ثابت كيف نشزها النفران فختينله اهو سحر امق بقال نفر الطى ينفر نفرانا من الباب الثانى اذا وثب للتنفيذ  
 عورت او غلاتن سحر ادوب او ينامق بقال تنفر المرأة ولدها اذا كانت تر قصبه و تنفير او فى طريق اوزن دوندركه  
 دخى ديرلر بقال نفرته تنفير الانفاز همزه نك كسر بيله كذلك او فى طريق اوزن دوندركه نقول انفرت السهم على  
 ظفرى اذا درته و صحاح نسخه لر ينك بعضنده انفرت السهم على ظهري واقع اولمشدر تخفيف در النفران فختينله  
 كذلك اهو سحر امق بقال نفر الطى فى عدوه ينقر نقران و نقرانا من الباب الاول اذا وثب التنقير على وزن التكرير  
 سحر تنقير النقران نونك ضميله برمضدر كه قيونه عارض اولور تا و لنجه سحر امه دن خالى اولماز نراء كى نونك ضميله  
 و ناء معجه ابله كه ذكر اولنان مرضك اسميدر النقر فختينله مالك دو كندسى رذال مال معناسنه النقر نونك  
 فحيله و قافك كسر بيله كذلك مالك دو كندوسى و ايلماغى النكر نونك فحى و كافك سكونيله قيونك صوتى  
 دو كتمك بقال نكرت لبئر تنكر نكران من الباب الاول اذا فنى ماؤها و نكر برا و جى سورى نسنه يى صانچمغه ده ديرلر  
 غرز كى و نكر بلان بورينه صوغغه ده ديرلر بقال نكرته الحية اذا السعته بانفها و اذا عضته بناها بقال نشطته  
 و نكر ضر به و دفعه ده ديرلر اصمعى روايتى اوزن النكر فختينله ذكر اولنان معناده لغت در بقال كرت البئر تنكر  
 نكران من الباب الرابع الانكاز همزه نك كسر بيله قيونك صوتى دو كتمك بقال انكرها صحابها الناك كى كافك كسر بيله  
 شول قو يى در كه صوتى از اوله قليله الماء معناسنه النهر نونك فحى و هانك سكونيله ضرب ايتيمك و دفع ايتيمك

نخز

نرف

نشز

نقر

نقر

نكر

نكر

نکزو و کز کی و نهز بر سنه بی تحریک ایتکه ده دیرل بقال نهز را سه اذ احر که ونهز ات میرا ایتکه قیام کو ستر مکده ده  
دیرل بقال نهزت الدابه اذ نهضت بصدرها للیسیر ونهز دوه یاوریسی باشی ابله له سنک مم سن اور مغه ده  
دیرل آمد کی جائده لهز کی ونهز قوغه بی طولسون دیو قیوده تحریک ایتکه ده دیرل نقول نهزت بالد لو فی البئر اذا  
ضربت بهافی الماء لتمتلی النهرة نونک ضمی وهانک سکونیه له فرصت معناسنه لانتهاز همزه نك وتانک کسر بله فرصت  
بولق بقال نهزتها اذ اغتمتها المناهزة میمک ضمی وهانک فتحیه بری برینه فرصت بولق بقال ناهز نهم الفرص  
ومنازه اوغلان حد بلوغه ایشمکه ده دیرل بقال ناهز الصبی الملوغ اذ ادناه التناهر تانک فتحی وهانک ضمیه  
مسارعت ایتک بقال هماینا ناهزان اماره بلد کذا ای بتدران وابتدار باء موحد و فال مهمله ابله سرعت ایتک  
معناسنه در فصل الواو الایحاز همزه نك کسر بله کلامی ایتک تقول او جزت الکلام اذ اقصرته الموجز میمک ضمی  
وجیمک فتحیه مختصر اولان کلام الوجود اوک فتحی وجیمک سکونیه بمعناه الوجود اوک فتحی وجیمک کسری  
ومد بله بمعناه ایضا التوجز فتحیه و جیمک ضمی وتشد بد بله بر سنه بی تحصیل ایتک بقال توجز الشی مثل  
نجزته ابو وجزه اوک فتحی وجیمک سکونیه برکسنه نك کنینی در که شاعر لکله ومحد ثلکله مشهور در الوجود اوک  
فتحی وهانک سکونیه کوند رله دور تک بر حینیه مثله که اوته جانبه کیمیه بقال وجزه بالخجر و وجزشی قلیله ده دیرل  
و وجز بیرلک عارض اولغه ده دیرل بقال وجزه الشیب اذ خالطه الوشر فتحیه مکان مرتفع نشز کی و وشر  
شدت معناسنه دخی کلور الا وسناز همزه نك فتحیه وشرک جمعی شد ندر معناسنه بقال اصابعهم او سناز الامور  
ای شد ایدها الایغاز همزه نك کسری ومد بله بر خصوصه برکسنه دن تقدم ایتک تقول او غزت الیه فی کذا  
وکذا اذ اتقدمت التوغیز علی وزن التکریم بمعناه بقال وغزت الیه توغیز اوکاه اولور تخفیف ابدوب وغزت الیه  
دیرل الوفر اوک فتحی وهانک سکونیه عجله ایتک الوفر فتحیه بمعناه الا وفاز همزه نك فتحی وواوک سکونیه جمعی  
عجله لمعناسنه یقال نحن علی افاز ای علی سفر و یقال اشخصنا وانا علی افاز یعنی عجله ابله کتدک واشخاص شین  
وخاء معجتین ابله ذهاب معناسنه در وانا علی وفاز دیمسون بلا همزة الاستیفاء همزه نك وتانک کسر بله  
یرلشمیوب یا قلرن دیکوب او تورمق بقال استوفز فی قعدته اذ اقعده قعودا منتصبا غیر مطمئن الوجود اوک فتحی  
وکافک سکونیه اورمق و دورتمک بقال وکزه مثل نکره اذ دفعه وضر به و وکزمشت اورمغه دخی دیرل بقال وکزه  
ای ضربه بمجمعه علی ذقنه وجمع جیمک ضمیه الی جمع ابدوب اورمق الوهز اوک فتحی وهانک سکونیه ال اغرغیله  
اورمق بقال هزت فلانا اذ ضربته بشقل بدک التوهز فتحیه وهانک ضمی وتشد بد بله دوه یوکی اغرغیله بصمق  
فصل الهاء الهبرزی هانک ورتانک کسر بله و بانک سکونیه و اخر نه یانک تشد بد بله اثلوسوار معناسنه صاحب  
ترجمان هبرزی بر جنس بلاز کدر عجم بلاز کلرن دن دیمشدر و صاحب صراح هبرزی دست بند اسب ابله  
تفسیرا یمشدر حق بودر که ابرز مبارزت دن در مقاتله معناسنه همزه هایه قلب و لیمشدر اراق ابله هراق کی کویاکه  
هبرزی عجم اثلوسنه دیرل زیرا جوهری بو محله هبرزی تفسیر صد دنده اسوار من اساوره الفرس دیمشدر و باب  
راده فصل سین ده سوار تفسیر نه جوهری ابو عبید دن حکایت ابدوب ایتشدر الاسوار الواحد من اساوره  
الفرس قال ابو عبید هم الفرسان والهاء عوض عن الیاء کان اصله اساوریر کذلک الزادقه دیمشدر بودلات ابدر که  
جوهرینک هبرزی ابله مرادی اثلواوله اته واده طاقن الت اولیه ته کم اخر کلامنه قال ثعلب کل جمیل حسن  
هبرزی دبد کی دخی دلالت ابدر ثعلب ایتدی هر نسنه که جمیل ولطیف اوله اکا طایفه عرب هبرزی دیر  
هبرقی وزنی اوزن وهبرقی دمورجی و قیو جمی دیک ولور الهروزه علی وزن الدرجه اولک موت معناسنه بقال  
هروز الرجل اذ مات الهز هانک فتحی وزانک تشد بد بله بر سنه بی تحریک ایتک الاهتر از همزه نك وتانک

وجز

وشر

وغز

وفز

وکز

وهز

هبرز

هروز

هزز

کسر بله



كسر يله متحرك اولمق تقول هزرت اشئ فاهتز اذا حركته فحرك واهتز ازيدن دوشركن حركت ايمكه ده ديرل يقال اهتز انكوكب في انقضاضه واهتز ان عسكر كور يله مسنه وغوغا وغلبه ايمسنه ده ديرل الهز يهناك فخي وزانك كسرى ومد يله دوه يي شوقه كتورمك يقال هزلخادي لابل هز يرافهتز اذا تحركت في سيرها لخد ايه وحادي حاء مهمله وذل مهمله ابله دوه سورن كسنيه ديرلوهز يزره زكار اغاجي دپزندكندن حاصل اولان اوزه دخي ديرل الهاز حركت ابدوب دوشن بلدن الهز هانك كسريله سورن ونشاطه ديرلوه وچوملك قبناسنه دخي ديرل الهز يزي على وزن التكريم تحريك ايمك التهزر فختينله هزانك ضمي وتشديد يله متحرك اولمق يقال الريح تهز والشجرة فتهز الهز هزة على وزن الرزلة تحريك ايمك التهز هز على وزن التزلزل متحرك اولمق يقال هز هزه فتهز الهز هانك فخي ابله زلازل وزني اوزن شول فتنه لر دركه خلايقي تحريك ابدو الهز هانك فختيله شول قاجدر كه د تريوب حركت قيلور الهز هز على وزن الهدهد شول ارمقدر كه افاركن حركت قيلور الهز هز هانك فخي وميمك سكونيله الله برسنه يي صقمق كرك الله صقمق اولسون كرك ديوان صقمق اولسون يقال همزت الشئ في كفي وهمز كلامه همزه ايراد ايمكه دخي ديرل يقال همزت الحرف فاهمز وقيل لاعرابي اتمهمز الفار فقال السنور يهمز هانك فان لفظي همزه ابله تلفظ ابدو مسن دبد كرنه همزه يي صقمق معناسنه حمل ابدوب اني پسي همز ابدو ددي وهمز تعيب ايمكه دخي ديرل لمز معناسنه ولمز دفع ايمكه وضرب ايمكه ده ديرل الهامز ميمك كسريله والهماز هانك فخي وميمك تشديد يله تعيب ابدوي كسنيه عياب معنا سنه الهمز هانك ضمي وميمك فختيله كذلك تعيب ابدوي يقال رجل همزة وامرأة همزة همزات الشيطان فختينله شول وسوسه لر دركه شيطان اني انسانك قلبنه القايدو الهمز هانك فخي وميمك سكوني والفك قصر يله شول يايه ديرل كه اوق زياده سورن يقال قوس همزي اي تشديد الدفع للسهم المهمز ميم اولك كسري وثانينك فختيله والمهماز ميمك كسريله شول دموردر كه ائل اولان كسنيه جزمه سنك او كجه سنه وضع ابدو الهنذاز هانك كسريله او چي اندازه لفظندن تعريب اولمشدر يقال اعطاء بلا حساب ولا هندا المهندز ميمك ضمي ودالك كسري ابله شول كسنيه در كه صويوللر يني وبنالري تقديرا يله يه الاعراب طيفه سي حرف زاني سينه قلب ابدوب مهندس

ديرل زيرا كلام عربيه شول زاحرفي يوقدر كه ما قبلنده دال اوله باب السين من كتاب ترجمة الصحاح الجوهري فصل لالف التأسيس على وزن التكريم ذليل وحقيرا ايمك تقول ابست به تا يپسا اذا ذلته وحقرته وكسرتة

الابس همزه نك فخي وبانك سكونيله بمعناه يقال ابست به ابسا وابس ايري يره دخي ديرل مكان خشن معناسنه التأسيس فختينله وبانك ضمي وتشديد يله تعبير معناسنه الاس همزه نك ضمي وسينك تشديد يله بنانك على اصل البناء معناسنه الاساس همزه نك فختيله بمعناه الاسس فختينله كذلك مثل معناسنه در اساسدن مقصود در

الاسس فختينله اساسك جمعي در تالار معناسنه قد الله قدل كي وقدال قافله وذل معجه ابله باشك اردي قفاي سر معناسنه الاساس همزه نك كسريله اسك جمعي كذلك تالار معناسنه عسله اساس كي الاساس همزه نك فخي وسينك سكونيله اساسك جمعي سينله اسباب كي التأسيس على وزن التكريم محكم قلب يقال اسست البناء تا يپسا وتأسيس علم قافيه ده شول الفه ديرل كه انوكه حرف روي يبننه بر حرف اوله ناصب كي مثلا اخر شعر ده اولدوغي

تقد يرجه اس الدهر همزه نك فخي وضمي وكسري ايله اويح لغت در قدم زمان معناسنه يقال كان ذلك على اس الدهر اي على قدم الدهر الاس همزه نك فختيله قيوني سوروب اس اس ديمك الاس همزه نك فخي ولا مامك سكونيله خيانت معناسنه يقال الس يالس السانم الباب الثاني ومنه قولهم فلان لا بد الس ولا بوالس ومد السه دال مهمله ابله مخادعه معناسنه در والس اختلاط عقله دخي ديرل يقال الس على البناء للمجهول الماء لوس ميمك فخي وهمزه نك سكونيله ولا مامك ضميله مختلط العقل اولان كسنيه يقال الس الرجل فهو ما لوس

همز

ابس

اسس

ای مجنون و بقال ان به السای جنوناً لئیس فحتمینله ولامک ضمی و تشدید بدله و جمع حاصل قلق بقال ضربته  
 فماتاً لئیس ای فماتو جمع الالوس همزه نك فتحی ولامک ضمیه شیء معناسنه استعمال اول نور بقال ماذقت الوسا  
 ای شیء الیاس اسماء جالدين در لفظ اعجمی در عرب دخی بونکله نسمیه قلمشدر که اول الیاس بن مضر بن زار بن  
 معد بن عدنان در امس الفک فتحی و میمک سکونی و سبک کسری اوزن بناسیله اکثر قتنده زیراطا بغه عرب  
 امس لفظنده اختلاف ایتمشدر در اکثری معرفه کی حالنده امس کله سن مبنی قلمشدر و نکره کی حالنده جمعیه  
 معرب قلمشدر در قن الف لام داخل قلسلری یا نکره قلسلری یا خود مضاف قلسلر نقول مضی الامس المبارک و مضی  
 امسنا و کل غد صایر امسنا سیمویه ابتدی کلهء امس تصغیر اول نماز نتمه کم غد کله سی و بارحه و کیف و این و منی و ای  
 و ما و عند کله لری و اسماء شهور و اسماء اسبوع جمع دن ماعداسی تصغیر اول نماز الانس همزه نك کسری و نونک  
 سکونیه بشر معناسنه در الانسی همزه نك کسری و نونک سکونیه و یانک تشدید بدی و نونک فتحی دخی  
 لغت در وانسی هر نسنه نك صاغ جانبده دیر لر اصمعی روایتی اوزن و وصول جانبده ده دیر لر ابو زید روایتی اوزن و اصمعی  
 ابتدی هر نسنه که انسانده چفت اوله ایکی قول و ایکی بیلاک و ایکی ایق کی هر قنقیسی که انسانده اقبال اید اول انسی در  
 و هر قنقیسی که ادا بار اید اول وحشی در مثلاً الک ایچ یوزی و یاغک اوزری که انسانده اقبال اوزن در انسی اولور  
 و الک طاش یوزی و یاغک طبانی و وحشی اولور و یاغک دخی باغرنه انسی دیر لر چکن کسنده یه اقبال اندکی ایچون  
 ارقه سنه و وحشی دیر لر الاناسی همزه نك فتحی و سبک کسری و یانک تشدید بدله انسینک جمعی و اناسی انسانک  
 جمعی اولق دخی محمدر پس یا نوندن عوض اولور قال الله تعالی و اناسی کثیر و اناسی کوز بیکی معناسنه اولان  
 انسانک جمعی دخی کلور و لا یجمع علی اناس بفتح الهمزة الاناسیه همزه نك فتحی و یانک تخفیفیه کذلک جمعی صیارفه  
 و صیارفه کی و صیارفه صیرفینک جمعی در صیارفه صیقلمینک جمعی اولد دخی کی و صیرفی صراف معناسنه و صبغلی  
 دمور قسمن اچوب جلا و یرن معناسنه در الانسان ادغی زاده و نساطا بغه سندن اولنه دخی انسان دینور  
 انسانده دینز اگر چه عامه انسانده دیر لر و انسان العین کوز بیکی مردم چشم معناسنه الانسیان همزه نك ضمی  
 و نونک فتحی و سبک کسری بده انسانک تصغیر بده اگر چه انسانک وزنی فعلان در و لکن تصغیر نه یاز یاده  
 اولمشدر نتمه کم رجلاک تصغیر نه روچل دیشلدر در و اوز یاده ایتمکله علی خلاف القیاس بعضیلر ابتدی انسانک  
 اصلی انسیان اولوب بعد تخفیف اید انسان اولد و غنه بناء تصغیر نه یاز یاده اولمشدر نکیر نه یا حذف  
 اولد دخی کثرت استعالی اولد و غچوندر تصغیر نه کثرت استعالی ایلمغین یا اصل اوزن ثابت اولمشدر و انسانک  
 اصلی انسیان اولد غنه ابن عباسک انغاسمی انسانا لانه عهد الیه فنسی دبد کی قولیده استدلال اولندی الاناس  
 همزه نك ضمیه ناسیه لغت در ابن انس همزه نك کسری یا خود ضمی و نونک سکونیه بر لفظدر مونس و مصاحب  
 معناسنه بقال کیف ابن انسک ای کیف ترانی فی مصاحبی ایاک و فلان ابن انس فلان ای صفیه و خاصته و بقال  
 هذا حدثی و خلصی و انسی و جلسی یا لکسر فی کلها یعنی جمیعسنده حرف اولک کسر بده مصاحب معناسنه در  
 و حدث حاء مهمله و دال مهمله ایدله در الاستیناس همزه نك و تانک کسر بده انس بعلق التانس فحتمینله و نونک  
 ضمی و تشدید بدله بمعناه یقال استنا نست بفلان و تانسست بواستیناس و وحشی اولان جانور پر پرده انسان اولدغنی  
 حسن ایتمکه دخی دیر لر بقال استانس الوحش اذا احس انسیا الانس همزه نك فتحی و نونک کسر بده و مد بده انس  
 طو بیچ کسنه موانس معناسنه و انس طونلن کسنه یید دخی دیر لر بقال ما بالدار انیس ای حد الانس همزه نك کسری  
 و مد بده کورمک و بلك و ایشتمک معناسنه ده کلور بقال نستته ای ابصرت و انست مندر شد ای علمته و انست الصوت  
 ای سمعته و اناس ارام و پر مکه دخی دیر لر احماسک مقابلی در که احماس و حشت و پر مکه دیر لر التانس علی وزن التکریم

امس

انس

کذلک

كذلك انس ورام ویرمك المونس میك ضمی و نونك كسر بله انس طون كسنه و عرب طائفه سی زمان اوله پنجشنبه  
 كونه مونس دیرل دی یونس یانك ضمی و نونك ضمی و كسری و فخیله اوچی دخی لغت در اعلام رجالدن اولق  
 اوزن فرادین روایت اولنان بود و همزه ابله دخی روایت اولمشدر الانس فخیله مقیم اولان قبیله در و انس كذلك  
 كسر همزه ابله اولان انس لغت در بشر معناسنه نته كم اول فصله مرور ایتمشدر و انس و حشك مقابلی اولان  
 معنایه كلور مصدر اولق اوزن بقال انس ب انسا و انس من الباب الرابع الانس همزه نك ضمی و نونك سكونیله  
 و خشته مقابلی اولان انس معناسنه لغت در یقال انس ب انسا مثل كفرت بكفر الاوس همزه نك فخی و واوك  
 سكونیله عطا معناسنه در ابو زید روایتی اوزن و برسنه دن عوض و یرمك معناسنه ده كلور یقال است القوم  
 اوسهم اوسامن الباب الاول اذا عطیتهم وكذلك اذا عوضتهم من شیء و اوس قورد دبد كاری یرنجی جانور دخی  
 اطلاق اولنورد ب معناسنه و گاه اولور اوسله بعض كسنه نسیمه اولور و اوس یندن بر قبیله نك باناسی دیندر كه  
 اول اوس بن قبیله در خزر جك قزنداشی در كه انصار بونلردن در و قبیله مز بورلر كه سی ادبدر الاویس همزه نك  
 ضمی و واوك فخی و یانك سكونیله كذلك قوردك اسیدر ز مصغر استعمال اولمشدر كیت ابله لجین کی كه كیت  
 طوری ات و لجین كوش معناسنه در الاستا سه همزه نك و تانك كسر بله و همزه ثانیه نك فخی و مدینه عوض  
 طلب ایك استعاضه كبی در و زنا و معنی المستاس میك ضمی و سبتك سكونی و همزه نك مدبله عوض و یرمسی  
 طلب ایمان و عطا قاسی طلب اولنان كسنه مستعطا معناسنه الاوس همزه نك مدینه مور دبد كاری یش اغاچی در  
 و اس كذلك و جقه باقی قلان كول معناسنه در و اصمعی ایندی اس مطلقا اودن باقی قلان علامت در اتر دار  
 معناسنه ایاس یانك فخی و همزه نك سكونیله نو مید اولق قال ابن السكیت ایست منه ایس یا سامن الباب الرابع لغت  
 فی یاست منه ایاس یا ساو مصدر هما واحد الا یاس همزه اولینك كسری و ثانیه نك سكونیله نو مید ایك  
 بقال ایستی منه مثل ایاستی التاییس علی وزن التكریم بمعناه فصل الباء الباس یانك فخی و همزه بك سكونیله  
 عذاب معناسنه در و یاس شدت حریم دخی اطلاق اولنورد بقال بوس الرجل بیوس یا سا اذ اكل شد ب الباس  
 یعنی زیاده او غراشچی اولسه اوز بد كتاب همزه ده بویه روایت ایتمشدر البیس یانك فخی و همزه نك كسری  
 و مدبله بهادر اولن كسنه شجاع معناسنه و بیس شد ب معناسنه ده كلور بقال عذاب بیس ای شد ب  
 و بیس زیاده محتاج اولغه دخی دیرل بقال بیس بیس او بو بر اسمدر كدموضع مصدر وضع اولمشدر البوس  
 یانك ضمی و همزه نك سكونیله زیاده محتاج اولق بقال بیس الرجل بیاس بوسامن الباب الرابع اذا اشتد حاجته  
 بیس یانك كسری و همزه نك سكونیله و سبتك فخی اوزن بناسیله كله ذم در نع كله مدح اولدغی كبی نقول بیس  
 الرجل زید و بیست المرأة هند بونلر فعل ماضیلر در تصرف اولنمازلر یعنی مضارعی و مصدری و اسم فاعلی  
 كما زیر اصل فعل موضعندن زابل اولمشدر در زیرانم فلان قولندن منقولدر قن نعمته ایرشسه و بیس بیس  
 فلان قولندن منقولدر قن شدت ایرشسه پس مدحه و ذمه نقل اولمغه حرفه مشاب اولوب متصرف اولما دیلر  
 و بونلرده اخر لغتلر وارد در كه باب میمه ذكر اولنور ان شاء الله تعالی الا بوس همزه نك فخی و یانك سكونی و همزه  
 ثانیه نك ضمیله بوسك جمعی در كه یوم بوس و یوم نع دبد كاری قوللر نده واقع در و ابوس افت و بلا معناسنه دخی  
 كلوروفی المثل عسی الغور ابو ساو غورین معجه نك ضمی و واوك فخیله مغان جق دیکدر و مثلك معناسی  
 بودر كه بر قیاح كسنه بر مغان بیصغند قلر نده مغان انلرك اوزر بینه بقلشدر الا باس همزه نك كسری و یانك سكونی  
 و همزه ثانیه نك مدبله شدت داخل اولق یقال باس اباسالا ابتاس همزه نك و یانك كسر بله محزون اولق معناسنه  
 بقال لا ابتاس ای لا تحزن ولا تشتك المبتس میك ضمی و همزه نك كسریله كراهت مشابه ایدوب محزون  
 اولان كسنه الباس یانك فخی و همزه نك سكونی و الفك مدبله شدت معناسنه اخفش ایندی بو بفعلاء در كه

اوس

ایس

باس

انوكيچون افعال يوقدر زير ابواسم در نته كم سمد افعال كاور فعلا كالمز احد كي مثلا ابو سي بانك ضمي وهمزه نك  
سكوني والفق قصر يله شدت معناسنه نعي نك مقابلي در الجس بانك فخي و جيمك سكونيله صويي افتق  
بقال بجست الماء فانجس اي فخرته فانفجر و صواقمق معناسنه ده كاور متعدي و لازم استعمال اولنور الجس  
بانك ضمي و جيمك فخي و تشديد يله صواقديجي بلونلري يقال سبحانه الجس الانجاس همزه نك و بانك كسري يله صواقمق  
التجس فختينله و جيمك ضمي و تشديد يله بعناه بقال انجس الماء و نجس اذا انفجر الجس بانك فخي و خانك  
سكونيله ناقص معناسنه يقال شروه بثن نجس و نجس ناقص قلغه دخي ديرلر يقال نجسه حقه بنجسه نجسا  
اذ انقصه و بيع قن معتدل اولسه لالجس فيه و لاشطط ديرلر و شطط شين معجه نك و طاء مهمله نك فختيله زباده  
معناسنه در وفي المثل تحسبها حمقاء وهو باخس يعني اني معامله سنه متلف صنور من حاله اول متلف دكل  
بلكه ناقص قليجي در و نجس كذلك شول يره ديرلر كه ص ارمق سز ين اوت يتون التجس على وزن الكريم كوكنه ايلك  
اكسلك در سلامي ايله عين دن غيري يره قاله بنجيدك اك صكره باقي قالن بونلر در و سلامي سين مهمله نك ضمي  
والفق قصر يله پرمق كو كاري در و عينده اولان ايلك كوزده اولان ياغ در و بومعني صيغه نفعيله اولان  
مبالغه دن اخذ اولمشدر بقال نجس الخ بنجسا اي نقص و لم يبق الا في السلامي و العيز البرس بانك كسري و رانك  
سكونيله پنبه قطن معناسنه البرنس بانك و نونك ضمي و ما پنبه راء مهمله نك سكونيله برا وزن ثقيه در كه او ايل  
اسلامه اني عابد ل كيردي قلندسوه طو يله معناسنه التبرنس فختينله و نونك ضميه ذكر اولنان ثقيه بي كيمك  
بقال تبرنس الر جل اذا البسه البرنساء بانك و نونك فخي و رانك سكوني والفق مديله عقر باه و زني اوزن لا بنصرف  
اولدغي حاله ناس معناسنه در و عقر باه عقر بك موثني دره بونده او پ ح لغت وارد بري ذكر اولنان و بري دخي  
برنا سادرو بري دخي برساء در ابن السكيت ايتدي مالدري اي برنساء هو ديرلر اي الناس هو معناسنه البرچس  
بانك كسري و رانك سكوني و جيمك كسري و مديله شول ناقه در كه سودي چوق اوله بقال ناقه برچس اي غزيرة  
و برچس مشتمري يلد زنه دخي ديرلر فرار و ايئي اوزن البرجاس بانك ضمي و رانك سكونيله برنساندر كه يو كسك  
وضع ايدوب اوق هو ايا تارلر جوهری ايدر بنظن ايدر م كه بوكلام مولد اوله البر عيس بانك و عينك كسري  
و مديله برچس كي در و زنا و معني كه سودي چوق ناقه ديمك اولور و كاه اولور برعس دخي ديرلر بلامد البس بانك  
فخي و سپنك تشديد يله دوه بي اهسته سور مك در بقال بسست الابل بسهابسا من الباب الاول و بس ارسال  
ايمكه ده ديرلر بقال بس عقاربها اذا رسل غايجه و اذا هوبس پراكنده قلغه دخي ديرلر بقال بسست المال في البلاد  
فانس اذا رسلته فتفرق فيها و بس بسبسه قلغه دخي ديرلر و بسبسه نك نفسيري بونك عقبنجه ذكر اولنان در  
البسبسه بانك فخي و سپنك كسري و مديله سو بقی يعني پسته بي يا خود اوني و يا خود او كشمش كشي صاي يا غيله  
يا زبت يا غيله قارشد و رب بشور مادن اكل ايمكدر يعقوب ايتدي پسته ده رطوبت اشد اولور لته اولان  
رطوبت دن الابساس همزه نك كسري يله چوبان ناقه بي صغر كن بس بس ديمكدر و بس بس برصوت در كه ناقه  
صاغلور كن تسكين ايجون ديرلر و ابساس بس بس ديمكله ناقه بي منع ايمكه ده ديرلر و ابساس كجي بي صويه  
دعوت ايمكه دخي ديرلر البسوس بانك فخي و سپنك ضمي ايله شول ناقه در كه سود و يرميه الا چوبانك صغر كن  
بس بس ديسيله و بسوس برعور نك ايددر كه جساس نام كسنه نك خاله سي در و حرب البسوس مثلدر شامته  
و وجهي بودر كه مزبون نك بر ناقه سي كليب نام كسنه نك قور يسنه كيروب بر قوش ميورده سن فاند قده كليب  
اوقله اتوب ناقه نك مه سنه اوردي جساس دخي اورب كليب قتل ايتدي طرفيندن محاربه قاقوب قرق يل  
مقاله ايتديلر البسبسة على وزن الزلزله بس بس ديوناقه بي سور مك و بس بس كذلك نافه بي سور مك چون

جس  
جس  
رس  
رس  
رس  
رس

سو بلغور بصوت در وفي الحديث يخرج قوم من المدينة الى اليمن والشام والعراق بيسون والمدينة خير لهم  
لو كانوا يعلمون يعني دوه لرین سوروب اطراف ولايته توجه ابد رر حالاً که مدینه انلره خیر لودر البسبس بالرك فخی  
وسپنك سكونيله قفر معناسنه در الترهات البسباس تانك ضمی ورنك تشدیدی ویا اولینك فخی وثانیه تانك  
كسر بله باطل معناسنه در وگاه اولو ر ترهات البسباس دخی دیرلر اضافتله حس و بس بر لفظ مركب در كنج  
استر سك مقامنده استعمال اولنور بقال جی به من حسك و بسك ای من حیث شئت وابو عمرو ایتدی جاء به  
من حسه و بسه دیرلر من جهه محله و لا طلبنه من حسی و بسی دیرلر من جهدی معناسنه البسباسه بانك  
فخیله بر اوتك اسمیدر كه طیبیلر قتنده معروفدر الابلاس همزه نك كسریله نومید اولمق بقال ابلس من رحمه  
الله ای بس و ابلسه ابلس دید كری بو جهتن در وانوك اسمی عزازیل در و ابلاس انكسار و جزندخی دیرلر  
بقال ابلس فلان اذ اسكت غم ابلس فختینله بر میوه در كه انجیره بكر زین و لا یننده چوق اولور ابلاس بانك كسر بله  
لسكیوب عمل مانده اولان اسبابدر و بواهل مدینه لغی در فارسیدن تعریب اولمشدر ابلس ضمتینله جمعی ومن  
دعا بهم ارنك الله علی البلس و بلسدن مراد شول بیوك غرارلر در كه بلاسدن ديكوب ایچنه همان طولدر و ب  
تشهیر اولمق كسنه بی انوك اوزرینه چقروب ند ابدب تشهیر ابد رلر ابلس بانك فخیله جعفر وزنی اوزر  
شول فرموده ناقه در كه فی الجملة صالقی اوله التینبس علی وزن التكرم كبر و قالمق تقول بنست عنه بنبسا اذا خرت  
بر جماعت بوبله روایت ایتمشدر البوس بانك فخی و و او ك سكونيله او چك تقبیل معناسنه فارسی معربدر بقال  
باسه یوسه البهنسه علی وزن الدر حرجه والتبهنس علی وزن التدر حرج كبر و نازله صالقی صالقی یورمك بقال  
بهنس بهنس اذ انجتر بهس علی وزن جعفر ارسلان اسملرندن در البیهسیه علی وزن المذكور مع یاء  
النسبة خوار جدن بر صنفدر كه ابی بهس ابله مكئی اولن جا بر او غلی هبصمه منسوب در كه مزبور سعد بن  
ضبیعه بن قیس او غلرندن در بسان بانك فخی و یانك سكونيله بر موضعك اسمیدر كه اكنر نسبت اولنور  
فصل التاء الترس تانك ضمی و رانك سكونيله قلقان سپر معناسنه الترسه تانك كسری و رانك فخیله ترسك جمعی  
قلقانلر معناسنه الاتراس همزه نك فخیله و التروس ضمتینله كذلك ترسك جمعی قال یعقوب ولا تقبل اترسه  
التراس رانك كسریله قلقان كو ترن كسنه التراس فختینله و رانك تشدیدیله قلقان ایشلین كسنه التراس  
فختینله و رانك ضمی و تشدیدیله قلقان یا بمق تستر بالترس معناسنه التریس علی وزن التكریم بمعناه المترس  
ميك كسری و رانك فخیله قیوار دنه طیاد قلمی اغاچدر الترس تانك فخی و عینك سكونيله هلاك اولمق و بونك  
اصل معناسی كب در یوز اوزرینه دوشمك معناسنه كه انتعاشك ضد بدر و انتعاش عین مهمله و شین معجه ابله  
دوشن كسنه قالمق در بقال تعس یتعس تعسا من الباب الثالث الاتعاس همزه نك كسریله هلاك ایتك بقال  
تعسه لله تعالی ای اهلكه و یقال تعساله ای الزمه هلاك التوس تانك ضمی و مدیره طبیعت معناسنه بقال فلان  
من توس صدق ای من اصل صدق التیس تانك فخی و یانك سكونيله كچینك ار كچی التیوس ضمتینله و الا بیاس  
همزه نك فخیله بسك جمعی در التیاس تانك فخی و یانك تشدیدیله ار كك كچی صقلین كسنه و اهونك ار كك  
دخی بس دیرلر و دیشیسنه عنز دیرلر المتیوساء میك فخی و تانك سكونی و یانك ضمی و الفك مدیره كذلك بسك جمعی  
ایر كچلر معناسنه الاستیاس همزه نك و تانك كسریله دیشی كچی ایركك اسمك بقال استنیست العنزك بقال  
استنوق الجم التیسیه تانك فخی و یاء اولینك سكونی و ثانیه نك تشدیدیله ایرككك صاتمق جوهری ابد رر  
طایفه وارد در كه بیدوسیه و کیفوفیه دیرلر و لكن بنم قائمه بونك صحنی ثابت دكلدر دیر فصل الجیم الجیس  
چیمك كسری و بانك سكونيله قور حق و عاجز اولان كسنه اصمعی روایتی اوزر بقال انه لجیس من الرجال اذا كان

بلعس

بنس

بوس

بهنس

ترس

تس

توسی

جیس

عییاوعی عین مهمله ابله عاجزه دیرلر الجیس فختینله و بانک ضمی و تشدید ببله یور رکن نازله صالتمق الحاسر  
 جیمک کسر ببله محاربده خصمه مزاحمه ابدوب قتاله دور شیمک شین معجه ابله دخی لغت در نقول جاحسته  
 و جاحسته اذ ازامته و زاولته عن الامر الجدیس جیمک فخی و دالک کسری ومد ببله زمان اولده بر قبیله نیک  
 اسمیدر که منقرض اولمشلر در الحادسه دالک کسر ببله شول یردرکه عمارت اولمیه و اکلوب بچلیه و فی حدیث  
 معاذ من کانت له ارض جادسه قد عرفت له فی الجاهلیه حی اسلم فهی لر بها الجرس جیمک فخی و رانک سکونیه  
 صوت خفیفه دیرلر نقول سمعت جرس الطیر اذا سمعت صوت مناقیرها علی شیء تا کله و فی الحدیث فیه سمعون  
 جرس طیر الجنة اجمعی ایتدی بن شعبه مجلسنده حاضر ایدم بو حدیث شریفی نقل ایدرکن فیه سمعون جرس  
 طیر الجنة دبدی شین معجه ابله بن انوک مقابله سنه جرس دبدم سین مهمله ابله بدن بکانظر ابدوب ایتدی  
 خذوها عنه فانه اعلم بهذا منی یعنی انوک دید و کن طوتک که الفاظ جهنندن اول بدن اعلم در دیدی و جرس  
 کیجه دن بر مقدار ده دیرلر بقال مضی جرس من اللیل ای طائفه منه و جرس بال اریسی چیمک یمکه ده دیرلر  
 بقال جرس التخل العرفط اذا کلمته و عرفط عین مهمله نیک و فانک ضمیمه بر دیکنلو و اغاچدر و جرس نکلم اتمکه ده  
 و ترخم اتمکه ده دیرلر الجوارس جیمک فخیله بال اریسی الاجراس همزه نیک کسر ببله قوش او چرکن قنادینک  
 او زوی رمسی تقول اجرس الطیر اذا سمعت صوت مره و مریمک فخیله مرور اتمک در و اجرس کذلک نسا  
 طائفه سنک بیزکی او زوی رمک تقول اجرس الخلی اذا سمعت جرسه و بقال اجرستی السبع اذا سمع جرسه و اجرس  
 دوه سورن کسنه نغمه اتمکه ده دیرلر بقال اجرس الحادی اذا حدی الابل الجرس فختینله چنقراق دبد کبری  
 نسنه که کاروان دوه بوی ننه بغلر لر و جرس شول نسنه یه دیرلر که انی چلار لر و فی الحدیث لا نحب الملا بکه رفقة  
 فیها جرس الجرس فختینله و رانک ضمی و تشدید ببله نغمه و ترخم قلمق و نکلم اتمک معناسنه ده کلور الجرس میمک  
 ضمی و رانک فخی و تشدید ببله او مور تجر به ابدن کسنه در الجریس علی وزن التکریم بر کسنه بی امور تجر به قلمق  
 یعنی محکم قلمق بقال جرسه الامور اذا جرته الجرس جیمک کسری ابله قر قسه لغت در اوفق سنک معناسنه  
 جر جیس جیمک کسر ببله بر نینک اسمیدر صلوت الله علی نبینا وعلیه الجراس جیمک کسری و رانک سکونیه و فابله  
 فرموده معناسنه و بعضیلر ایتدی قالن و محکم معناسنه در الجرس جیمک فخی و سپنک تشدید ببله ال ابله بر  
 نسنه بی یا پیشوب یوقلمق بقال جرسه بیه اذا مسه و جرس خبر صور مغه دخی دیرلر تقول جسست الاخبار اذا  
 نقضت عنها و این در بد ایتدی کاه اولور که جس کوز ایله دخی اولور الا جنساس همزه نیک و تانک کسر ببله کذلک  
 ایله یوقلمق بقال اجنسه بیه ایضا المجسه میمک و جیمک فخیله شول یردر که طیب اکال او روب نبضی یوقلمق  
 و فی المثل افواها جاسها یعنی دوه نیک اغزن کورمک کفایت ایدر سمر لکن یوقلمق بانده زیراد و هیک ایوا و تلامدی  
 غزندن بلو اولور و سمر لکی وار قلمغی اغزنه نظر ابدن کسنه بی معلوم اولور الجسس فختینله و سپنک ضمی  
 و تشدید ببله خبر صور مق تقول تجسس الاخبار اذا انقضت عنها الجاسوس علی وزن الکافور خبر الی  
 کسنه الجواس جیمک فخی و سپنک تشدید ببله خبر صور یچی کسنه لرو حکمی عن الخلیل الجواس الحواس  
 یعنی تجسس ایدن لر جرس ابدوب کورنار و ایشیدن لر در جساس جیمک فخی و سپنک تشدید ببله بر جاک اسمیدر  
 الجسوس جیمک ضمی و عینک سکونیه جعشوش کی قصیر القامه ولوب مذموم اولان کسنه در این السکیت کتاب  
 قلب و ایدنک ایتدی رجل جعسوس و جعشوش دبدیلر سپنله و شپنله و بونک معناسی صغیر و حقیر و لمغه  
 راجعدر الجعاسیس جیمک فخی و سپنک کسری ومد ببله جعسوسک جمع بن السکیت ایتدی هومن جعاسیس  
 الناس دیرلر سین مهمله ابله و جعاشیش الناس دیزلر شین معجه ابله الجعس جیمک فخی و عینک سکونیه  
 مجاست رجیع معناسنه و بو کلام مولددر الجعسوس جیمک و میمک ضمیمه جعس معناسنه در میم زیاده

ججس

جس

جرس

جرس

جرفس

جسس

جسس

ججسس



اتمكله الجعاميس حيمك فتي وميك كسرى ومديله جمعوسك جمى يقال رمى بجعاميس بطنه الجفاسه حيمك  
 فتيه وفائله مخه اولق امتلاء معناسنه الجفس فختينله كذلك تخمه اولق يقال جفس جفسا من الباب  
 الرابع الجلوس ضمتينله اوتور مق واوتور يميلر معناسنه ده كور يقال جلس جلوسا من الباب الثاني  
 الاجلاس همزه نك كسر بله جلوس ايتيرمك يقال اجلسه غيره المجلس ميمك فتيه ولا مك كسر بله  
 جلوس ايدجك ير المجلس ميمك ولا مك فتيه مصدر در الجلسة حيمك ضمي ولا مك فتيه همزه و زنى  
 اوزنه كثير الجلوس اولان كسنه الجلسة حيمك كسرى ولا مك سكوفى ايله بكونه جلوس ايمك المجلس  
 حيمك كسرى ولا مك سكوفيله هم صحبت اولان كسنه خدن معناسنه خاء معجه نك كسرى ودال مهمله ايله  
 المجلس حيمك فتي ولا مك كسرى ومديله بمعناه يقال جالسته فهو جلسى كما يقال خدنى و خدنى المجلس  
 لامك ضميله هم صحبت اولق يقال تجالسوا فى المجلس حيمك فتي ولا مك سكوفيله غليظ اولان  
 يرو جلس محكم ومجسم اولان دوهيه دخی ديرلر يقال جل جلس و ناقة جلس وعظيم اولان شجرة و غليظ  
 اولان عسله دخی ديرلر يقال شجرة جلس وشهد جلس اذا كان غليظا و جلس شول عوزته ديرلر كه او او كنده  
 اوتورمه دن خالى اوليه و مرتفع اولان يره دخی ديرلر يقال جلس الرجل اذا اتى نجد المجلسان حيمك ضمي  
 ولا مك فتي و تشدد بيله كاشن معناسنه كاستانك معربى در الجاموس على وزن القاموس صوصغرى  
 فارسيدن معرب در الجواميس حيمك فتيه وميك كسرى ومديله جمى صوصغرى معناسنه الجوس  
 ضمتينله چرويش و اكبكر نسنه طوكق يقال الودك ذوجوس اى ذوجود و وودك فختينله ودال مهمله ايله  
 چرويش در الجاميس ميمك كسر بله طوكن نسنه جامد معناسنه يقال الماء جامس اى جامد الجلسة حيمك ضميله  
 وميك سكوفيله شول خرما قور و خى در كه اولغه باشليه ولكن هنوز برك اوله الجنس حيمك كسرى ونونك  
 سكوفيله بر قسم نسنه در و بونوعدن اع در المجانسه ميمك ضمي ونونك فتيه هم جنس اولق الجنس  
 فختينله ونونك ضمي و تشدد بيله بمعناها و ابن در يدايتدى اصمى عامه نك هذا الجنس لهذا ديدكى قولنى  
 منع ايدوب بوكلام مولد در دير ايدى الجوس حيمك فتي و وواك سكوفيله برولايته كيروب انه اولانى طلب  
 ايمك يقال جاسوا خلال الديار اذا تخالولها و طلبوا ما فيها كما يحوس الرجل الاخبار اى يطلبها الاجتياس  
 همزه نك وتانك كسر بله كذلك طلب ايمك الحوسان فختينله كجه ايله كزوب دور ايمك فصل الحاء الجنس  
 حانك فتي و بانك سكوفيله بر نسنه فى القيومق تخليه نك مقابلى در الاحتماس همزه نك وتانك كسر بله كذلك  
 اليقومق يقال حبست الشئ و احتبسته بمعنى واحتماس بر نسنه محبوس اولغه دخی ديرلر يقال احتبس بنفسه  
 فهو يتعدى ولا يتعدى واحتماس وقف ايمكه ده ديرلر نقول احتبست فرسافى سبيل الله اى وقفت الجنس  
 ميمك ضمي و بانك فتيه وقف اولنان نسنه الجنس حانك ضمي و بانك سكوفيله كذلك وقف اولنن نسنه  
 الجنس فختينله و بانك ضمي و تشدد بيله بر نسنه نك اوزنه حبس اولق يقال تحبس على كذا اذا حبس  
 نفسه على ذلك الحبسة حانك ضمي و بانك سكوفيله اسم در احتباسدن يقال الصمت حبسة الجنس حانك  
 كسرى و بانك سكوفيله شول اغچلر يا خود شول طاشلر در كه صواقند يسنه بيارلر صويى منع ايمكه چون تا كه  
 قوم اول صودن ايجوب طوارلر ن صوانلر الاحساس همزه نك فتيه حبسك جمى و حبس بيوك حوضه دخی ديرلر  
 كه انه صواير كيلور حابس بر جالك اسم در الحدس حانك فتي و دالك سكوفيله ظن و تخمين يقال هو يحدس  
 من الباب الثاني اى بقول شيا برايه وحدس يره قول اغز سز كيمكه دخی ديرلر وحدس دوهيه كو كسنه اوروب چو كرمكه  
 ديرلر يقال حدست فى لمة البعير اى و جاؤها بو ذكر اولنان مصادر دوهيه قاموسه واقع اولان اوزنه در اكرجه  
 جوهرينك عبارتن دن تبادر ايدن بودر كه حدس دوهيه كو كسندن ذم ايمك اوله ننه كم حدس قيون ذم ايمكه

جفس

جلس

جوس

جنس

جوس

حدس

دیرلر و حدس اوق اتمق معناسنه و یاغله بصمق معناسنه ده کلور نقول حدست اذ ارمیت السهم و حدست  
 بر جلی الشیء اذا وطنته و حدس بصمغه ده دیرلر بقال حدسه اذ اصرعه الحدس فختینله و دالک ضمی و تشد بدبله  
 بر کلر و نسنه دن خبر طلب اتمک الحدس حانک و دالک کسری و ما پنده نونک سکونیه زیاده قراکوا و لان کجه  
 شب تاریک معناسنه الحدس حانک و دالک فخی و لامک کسریله شول ناقه یه دیرلر که ثقیله المشی اوله  
 یعنی اغریوریه الحراسه حانک کسریله حفظ اتمک نقول حرسه اذ حفظه الحرس فختینله و رانک ضمی  
 و تشد بدبله صافتمق الاحتراس بمعناه نقول تحرست من فلان واحترست منه اذ تحفظت منه و فی المثل  
 محترس من مثله و هو حارس قال فی القاموس هو مثل فین بلعب الخبث و هو اخبث منه و احتراس کجه  
 ابله قیون او غور بلغه دخی دیرلر بقال احترسها فلان اذ اسرقها الحرس فختینله سلطانک بکچیلری نکاهبان  
 معناسنه الحرسی فختینله و اخرنده یانک تشد بدبله بواحدی زیر احرس اسم جنس درواسم جنس اولدغنه  
 بناء نسبت و انشدر و بونک واحدنه حارس دیز سن مکر که معنای حراست ملاحظه اولنوب و صفیت  
 اعتبار اولنه اسم جنس معناسی مراد اولیه الحریسه حانک فخی و رانک کسریله و مدبله کجه  
 او غر لنن قیون الحرائس حانک فخی و همزه نک کسریله جمعی کجه ابله او غر لنن قیونلر معناسنه و منه حریسه  
 الجبل طاغده اولان قیون اغلی و کجه ابله ازوب طاغده فالن قیون معناسنه الحرس حانک فخی و رانک سکونیه  
 دهر معناسنه الاحرس همزه نک فخی و رانک ضمیله جمعی الاحراس همزه نک کسری ایله مدت مدیده ابله قامت  
 اینک بقال احرس فلان بالماکان اذ اقامه حرسای دهر الحرس حانک کسری و سپنک تشد بدبله کیزلو  
 اواز و حدس نفسا اولن عورته عارض اولان و جمع در و حدس شیء معناسنه ده کلور بقال الحق الحرس بالاس  
 بونک معناسی برنسنه بی برنسنه یه الحاق ایت دیمکدر یعنی بر جابدن برنسنه کسه سنه اک کور ایشله و حدس  
 مصدر دخی کلور رقت اینک معناسنه بقال حس له اذ ارق له و حدس شول صغوغه دیرلر که نباتاتی یقه و حدس  
 برنسنه یه شفقت و رقت اتمکه ده دیر بقال حسست له احس من الباب الثانی ائی رقت له و حسست  
 دخی لغت در یعقوب روایتی اوزن سپنک کسریله و حدس برنسنه یه یقین حاصل قلغه ده دیرلر بقال حسست  
 بالخبرای یقنت به و کاه اولور سپنی یا یه تبدیل ایدرلر بقال حسیت بالخبر و حدس اتش اوزنات بر قغه ده دیرلر نقول  
 حسست اللحم اذ جعلته علی الجمر و حدس اتمکک یا خود بریانک بشسون دیو یقیننه عصا ابله اتش کتور مک و منه  
 قولهم قالت الخبزة لولا الحس ما بالیت بالدس یعنی لسان حالله اتمک ایش اکر اتش یقین اولسه کوله کومد کلرندن  
 متاثر اولماز دم و حدس نباتاتی یا قن صغوغه دخی دیرلر الحسب حانک فخی و سپنک کسری و مدبله کذلک کز لو  
 اوز صوت خفی معناسنه قال الله تعالی الا یسمعون حسبها الحدس حانک فخیله مصدر در کذلک صغوق نباتاتی  
 یقمق معناسنه بقال حس البرد الکلاء محسه حسامن الباب الاول و حدس برطایفه بی قروب کون کسمکه دخی  
 دیرلر بقال حسسناهم ای استأصلناهم قتلا و قال لله تعالی واذ تحسونهم باذنی و یقال حس البرد الجراد  
 اذ قتله و حدس طوارن ارقه سن قاشمغه دخی دیرلر بقال حسست الدابة احسها حسا اذ فرجنتها و منه  
 قول زبد بن صوحان حین ارتث یوم الجمل اذ فنونی فی ثیابی ولا تحسوا عنی ترابا ای لا تفضوه و نفض  
 نونله و فایله و ضاد معجه ابله برنسنه نک توزن و طویراغن سلکمه که دیرلر المحسه تمیک فخیله برنسنه  
 یا قحیح محل بقال البرد محسه الکلاء ای یحرقه و محسه محشه معناسنده لغت در شین معجه ابله و محشه دیره  
 دیرلر اوتورق یری معناسنه المحسه تمیک کسری و حانک فخیله قشاغی که انوکله طوارن ارقه سن قاشرلر  
 الحواس حانک فخیله و و اوک فخی و تخفیفیه بش حاسه در که انلرله برنسنه ادراک اولنور که انلرک  
 بری اشتمک و بری کور مک و بری قو و حلق و بری طائق و بری طو و تقدیر یعنی برنسنه بی بر عضوی  
 و کرمکه بلکدر الحاسه سپنک تشد بدبله حواسک مفردی قوت بدر که معناسنه و حاسه

حدس

حرس

حس

برنسنه يه ضرري دکن نسنه يقال اصابتهم حاسه وذلک اذا ضر البرد او غيرہ بالکلاء ویرک حواسی بشدر بری  
صغوق وبری طولی وبری یل وبری چکرکه وبری حیوانات در الحسوس حانک فخی و سپنک ضمی و مدبله  
قتلق بلی يقال سنه حسوس ای شد بده الملح الاحساس همزه نك كسر بده برنسنه يي يقينا بلك يقال  
احسست ياي ايقتت به وکاه اولور احسبت دخی دیرلر احد سينيني يايه تبدیل ايمکله وکاه اولور ما احست  
منه دیرلر سپنک برين حذف ايمکله اسنه ثقالا و بوشاد اولان تخفيفلر دن دروا حساس برنسنه نك حرکتن حس  
ايتمکله ده دیرلر يقال احسست الشئ اذا وجدت حسه واخفش ايتدی احساس ظن ايتمکله و بولمق معنا سنه ده  
کلور يقال احسست ای ظننت ووجدت ومنه قوله تعالى فلما احس عيسى منهم الكفر الاحساس قو پحق انقلاع  
وطا غلق معنا سنه يقال احسست اسناله الخمس فختينله وسپنک ضمی وتشدد بده خبر الملق يقال تحسست من  
الشئ تخبرت خبره الحسسه على وزن الزلزلة اتی اتش اوزن برفق المحسوس ميمک فخی وسپنک ضميله اتش  
اوزن براغلتش چکرکه يا خود اتشه قتل اولمش چکرکه احساس حانک فخی وسپنک سکونيله جوهر اولان  
کسنه يه اطلاق اولنور و نوا احساس کذلک حانک فخی وسپنک سکونيله عرب طأ بغه سنندز بر قومک اديدر  
الاحساس حانک ضمی وسپنک سکونيله شول اوفاجق بالقرلر ذرکه انی قورودرلر حس حانک فخی وسپنک کسری  
اوزن بناسيله برکله درکه انسان بونی نکلم ايدر على الغفله اکابر ضرر مترتب اولدغی حينه اتش احراقی والت  
جرحه جرحی کبی ومنه قولهم ضر به فاقال حس ياهذا احسک و بسک بر مرکب کلامدرکه نجه استرسک  
مخنده ذکر اولنور يقال ايت به من حسک و بسک ای من حيث شئت الحسه حانک کسر بده حالت معنا سنه  
يقال مات فلان محسه سوء ای بحاله سوء حسان حانک فخی وسپنک تشدد بده رجالدن برکسنه نك اديدر  
اکر بونی حسدن مشتق قلوب فعلان وزنی اوزن قیلورسک لا ينصرف ايدر سن واکر حسندن  
مشتق قلوب فعال وزنی اوزن قیلورسک منصرف ايدر سن زیر انون اصليله اولوب نون مز بده اولماز الحيفس  
حانک کسری ويانک فخی وفانک سکونيله هر بوزنی اوزن قصير القامه اولوب غليظ اولان کسنه  
الحفيساً فختينله ويانک سکونيله بلامد فعيلل وزنی اوزن حفيماً کبی قصير القامه اولوب سمر اولان  
کسنه الحلس حانک کسری ولامک سکونيله شول شالدر که ده وه چولونک التنه اولور و حانک ولامک  
فخيله دخی اغت در شبه ايله شبه مثل ايله مثل کبی وحلس قومار او قلرنک دورد نجپسنه دخی دیرلر احلاس البيوت  
همزه نك فخيله شول نمنه لر درکه فاخر قالمچه لر التنه د وشرلر وفي الحدیث کن حلس ببتک لانبرج يعنی اوکدن  
خالی ايله واحلاس الخيل ات ارقه سنندن اينين کسنه لر دیرلر يقال نحن احلاس الخيل ای نقننيها ونلز د ظهورها  
واقتمنا قافله وتادن صبره نونله سرمايه ابد غنکه دیرلر ام حلس حانک کسری ولامک سکونيله ديشی مرکبک  
کپنی در خر ماده معنا سنه الاحلاس همزه نك کسر بده تکرار ایدو یرمک يقال احلست فلانا يميننا اذا امرت  
عليه واحلاس کوك يوزی وفاق يعمور يا غدر مغه دخی دیرلر يقال احلست السماء اذا مطرت مطر اذ قيقا الاستحلاس  
همزه نك وتانک کسر بده اوتير بوزنی اورتمک يقال استحلس النبت اذا غطى الارض بكثرته الحلس حانک فخی  
ولامک کسر بده بهادر اولان کسنه شجاع معنا سنه وحلس حريص اولان کسنه يه ده دیرلر الحلس حانک  
کسری ولامک سکونيله وسين مهمله نك فخيله وميم مشدده ايله کذلک حريص معنا سنه سلعد کبی وزنا  
وسلعد سين مهمله وغين معجه ودال مشدده مهمله ايله ححق معنا سنه در الاحلس همزه نك ولامک فخيله شول  
نسنه در که رنکی قرمزی ايله سپاه پيننده اوله الاحلساس همزه نك ولامک کسری وحانک سکونی ايله ذکر اولان  
رنکله ملون اولمق يقال احلس احلسياسا الحلبس على وزن جعفر بهادر اولان کسنه شجاع معنا سنه  
بعضيلر ايتدی حلبس برنسنه يه ملازم اولوب ايرليمان کسنه در الحلبس حانک ضمی ويانک  
کسر بده بعناه الحلبس على وزن السفر جل کذلک بهادر معنا سنه جوهری ايدر بن ظن ايدر م

حلبس

حلبس

حلبس

كد حبل بسك اعلى حلبس اولوب باز ياده اولمش اوله الاحس همزه نك وميمك فتي وماينده حانك سكونيله  
 قاتی برمكان صلب معناسنه واحس كذلك دينه وقتالده متصلب وان كسنه واحس نهادر معناسنه ده كاور  
 واحس قتلوق بلنه ده ديرلر بقال عام احس ای شد بد وارضون احامس ای جدبه وجدب حمله ودال مومله و بيا  
 موحده ابله قور اقلوق قحط معناسنه اولان يرلر الاحس حانك فتي وميمك كسر بله متصلب اولان كسنه الحماصة  
 حانك فتيه شجاعت معناسنه بقال حمس يحمس من الباب الرابع حمس حانك ضمي وميمك سكونيله قريش  
 وكنانه قبيله لر ينك اسميدر مز بورلره حمس ديديلر دينلرنده صلا بتلري اولدغندن اوتورى الخمس  
 فختينله وميمك ضمي وتشدد ببله قاتلوق تشدد معناسنه بقال حمس الرجل اذا تعاصى حماس حانك كسر بله  
 برر جلك اسميدر الاحوس همزه نك وواوك فتيه شول جري كسنه دركه برنسنه انى قور قتمز الحوس حانك  
 فتي وواوك سكونيله كزوب جراتيمك بقال تركت فلانا يحوس بنى فلان اي بخلهم ويطلب فيهم برة وحوس  
 طاعنه دخي ديرلر بقال حمل فلان على القوم فى سهم وحاسواخلال الديار ديد كبرى جاسواخلال الديار  
 كى درخبر تجسس ايتيمك معناسنه وفي الحديث ان عمر رضى الله عنه قال لرجل بل تحوسك فتنة يعنى سنى  
 فتنه احاطه ابدرا الحوس فختينله وواوك ضمي وتشدد ببله بهادرلق صائق تشجع معناسنه بعضيلر ايتدى  
 تحوس سفر ابدركن بر يره اقامت ايمكدر و بوسفراوزرنده مانع ظهور ايتيمكله اولور الحوس حانك فتي و يانك  
 كسر بله قارشدر مت وحوس شول طعامدر كه خرمايى وياغى وكشكى برى برينه خلط ايتيمكله اولور و خلط  
 معناسى بولند و غيچون حبس ديش اولورلر المحيوس ميمك فتي و يانك ضميه شول كسنه دركه انه سنك  
 انه سى وباباسنك نه سى اسير جنسى اوله كه بوذكر اولنان طعام مخلوطه تشبيهها اولمشدر الحواسه حانك ضميه  
 خلايقدن بر جماعت دركه اجناس مختلفه دن مجمع اوله الحواسات حانك ضميه بر يره جمع اولان دوه ابل مجتمعه  
 معناسنه و بعضيلر حواسه حوسدن مشتقد و حوس اكل ايتيمكه و حكيمكه ديرلر فصل الحاء الخبس فختينله و يانك  
 ضمي وتشدد ببله برنسنه بي طوتوب اندن مغنتم اولمقدرا الحباس حانك فتي و يانك فتي وتشدد ببله غنيت بولن  
 كسنه الاختباس همزه نك و يانك كسر بله برنسنه بي بطريق المغالبه الموقول اختبست الشئ اذا خذته مغالبه  
 الحوس حانك فتيه ارسلاندر كه صيدن بطريق المغالبه الور بقال اسد حوس الحباسه حانك ضميه غنيت  
 الاجق بر مغنم معناسنه وقهرله النان نسنه يدخي ديرلر الحباس حانك ضميه و بيا نه نك كسر بله كرى المنظر  
 اولان كسنه وارسلانده دخي حبابس ديرلر الحبابسه موتى وز ياده قراكو اولان كجه يده حبابس ديرلر بقال ليل  
 حبابس اذا كان شديد الظلمة وبعض اشعارده قديم وثابت معناسنه ده كلشدر الحنديرس حانك و دالك فتي  
 و يانك كسرى ومد بله حرم معناسنه و حمره خنديرس ديد كبرى اسكى اولدو غيچون در و بوسيدن اسكى  
 بغدايه دخي خنديرس ديد ببلر حنطه عتيقه معناسنه الحرس حانك فتي و يانك سكونيله كوب خم معناسنه  
 الحراس حانك فتي و يانك تشدد ببله كوب ايشلين كسنه الحرس حانك ضميه و يانك سكونيله اوغلان  
 طوغدغى ايچون احضار اولنان طعامه ديرلر الحرسه حانك ضمي و يانك سكونيله شول طعامدر كه اوغلان  
 طوغر كن عورتك كندى ايچون تهيه ابدلر طعام نفسا معناسنه الحريس على وزن التكريم ذكر اولنان طعامى  
 ايجاد ايتيمك نقول خرسى على المرأة تحريسا اذا اطعمته فى ولادتها و يقال خرسى على البناء للمجهول اذا جعل  
 لها الحرس الحرس فختينله دلسز اولوق بقال خرس يخرس من الباب الرابع الاخرس همزه نك و يانك فتيه  
 دلسز اولان كسنه و احرس شول سووده ديرلر كه ز ياده قوي اولد غيچون اوازي حقيبه و احرس شول طاغاه  
 ديرلر كه انوك يانقلمسى اوليه الاخراس همزه نك كسر بله دلسز ايتيمك بقال اخرسه الله الحرساء حانك  
 فتي و يانك سكونى والفك مد بله شول عسكر در كه صاحب وقار اولد قلى ايچون انلرك حين

حس

حوس

حبس

خبس

خدرس

خرس

مخار بده او ازى ايشد لميه و ابو عبید ايتدی خرساء شول عسکر در گد انك خرده حاقد لموزن لری اولد خچون  
 سلاحه ينك او ازى ايشد لميه و خرساء شول بلوده ديزر كه انوك رعدى و برقى ولميه الاخر ناس همزه نك  
 و رانك كسرى و نونك سكونيله سكوت ايتك و هميم نون كبی زياده اولور خراسان خانك ضميله برو لايتك  
 اسميدر الخرسى خانك ضمی و رانك سكونيله و يانك تشد بدبله خراسان منسوب اولان كسنه الخراسى  
 كذلك خراسان منسوب كسنه الخراسان كذلك خانك ضمی و يانك تشد بدبله بمعناه الخراسان خانك ضمی  
 و رانك سكونيله خراسان اولان كسنه ليقال هم خراسان قال سوهان و بيضان الخسيس نيك فخي و سبنك  
 كسرى و مدبله دنى الطبع اولان كسنه الاخساس همزه نك كسرى ايلد فلي خسيس ايجاد ايتك تقول اخسست  
 اخساسا اذ فعلت فعلا خسيسا الخسة خانك كسر بله و الخساسه خانك فخيله و وقع خسيس اولق  
 يقال خسست بعدى من لباب الرابع خسة و خساسه اذ كان في نفسه خسيسا و نسخ جوهر بله اولان بعدى  
 كلمه سى غالبا خست عارضه استعمال اولناسى جايزا و لغنه اشارت اولور خست اصليه ده اولند فخي  
 كبی الخس خانك فخييه نصيبى از قلق يقال خس نصيبه يخسه من الباب الاول اذا جعل خسيسا و خس مارول  
 ديد كرى اوت كه ما كولا نذن در الاخساس همزه نك كسر بله خسيس اولق تقول اخسست اذا وجدته  
 خسيسا لا استخساس همزه نك و تانك كسر بله بر سنه في خسيس عد ايتك يقال استخسه اذا عد خسيسا الخس  
 خانك ضميله بر جلك اسميدر و بوندن در هند بت الخس ديد كرى الخسيسه خانك فخييه و سبنك كسرى  
 و مدبله دى اذ ات تقول رفعت من خسيسه اذ فعلت بفعلا يكون فيه رفعت و خسيسه نك او ك  
 ديشلر ينك يانده اولان دبسلر در يقال حاوزت النقة خسيستها و بوالعجب بله اولور او ك ديشلر  
 برقد فخي زمانده و بوبيرام تر بنه و حج قرباته صالح اولق زمانيدر الاخساس همزه نك كسر بله بر كسنه قادر  
 اولد فخي مرتبه دن زياده قبيح سوبلك الخسيس همك ضميله و فانك كسر بله زياده نيز سر خوش ايدن شراب  
 الخفساء خانك ضمی و نونك سكونى و فانك فخييه و الفك مدبله طكوزان بوجكى ديد كرى سياه بوجك  
 الخفساء خانك ضمی فانك فخييه مؤنث الخفس خانك ضمی و فانك فخييه ذكر اولنان بوجك معناسنده لغندر  
 الخفسه كذلك خانك ضمی و فانك فخييه مؤنث الخلس خانك فخي و لامك سكونيله قايحق تقول خلست الشئ  
 اذا استلبته الاختلاس همزه نك و تانك كسر بله و الخلس فختينله و لامك ضمی و تشديد با كذلك قيمق تقول  
 اختلسته و تخلسته اذا استلبته الخلس نك فخي و لامك ضميله قايحق تسالب معناسنده الخلسه خانك ضمی  
 و لامك سكونيله اسمدر يقال الفرصة خلسته و خلسه كذلك اسم در قارشيق معناسنده يقال اخلس النبات اذا  
 اختلط رطبه و يابس و اخلس رأسه اذا خلط سواده البياض الخلس خانك فخي و لامك كسرى و مدبله قير  
 سيمش كسنه اشط معناسنده و خلس قورى اوته دخی دير لنت هاچ معناسنده الخلايس خانك ضمی و بانك  
 كسر بله ملائم سوز الخلبسة على وزن الدرجه ملائم سوز بله كوكل المق يقال خلبسه و خلبس  
 قلبه اذا فتمنه و ذهب بتمنه كخلبه دير كوكان الوب مفتون ايتدی معناسنده و بعيدد كلكر كه خلبسه نك دخی  
 اصلى خلبه اوله زيراسين جروف زياده دندر الخلايس خانك فخي و بانك كسر بله جماعت متعرقه  
 معناسنده الخلبسة اسماء عدد دن در يقال خمسة رجال و خمس نسوة و التذكير بالهاء و تقول عندي خمسة دراهم  
 و الهاء مرفوعة وان شئت ادعت لان التاء يجوز ادغامها في الدال وان ادخلت الالف واللام في الدراهم  
 قلت عندي خمسة الدراهم بضم الهاء ولا يجوز الادغام لانك قد ادعت اللام في الدال و تقول هذه  
 الخمسة الدراهم وان شئت رفعت الدراهم و تجر بها مجرى لبعث وكذلك الى العشرة فلك ن تقول عندي خمس

خسيس

خفس

خلس

خلبس

خمس

القدور كما تقول ثلث الاثافي بان تجعل ميزالثلث معر فباللام واثافي انفيه نك جميد رساخ اياغي معناسنه الخماس  
ميمك كسر بله بشنجي اولن يقال جاء فلان خامسا وخامى دخی لغت در خامس معناسنه الخمس خاتك كسرى  
وميمك سكونيه دوه صوسز قالدغى كونلردن برنوعدر كه اوچ كون وئلاقده يور يوب دور دنجى كون صويه كل كدر  
وخمس رجالدن بر بنك ادبدر وخمس بمن برد لرندن برنوعه دخی ديرلر كه انى ابتدا ايشلدن بمن بکلر نندن خمس  
ديكله معروف كسنه ابدى الاحماس همزه نك كسر بله بر كسنه نك دوه سى دور دنجى كون صويه كل ك بقال الخمس  
الرجل اذا وردت ابله حمسا وحماس جماعت بش بلوك اولق معناسنه ده كلور بقال الخمس القوم اذا صاروا خمسة  
لخوامس خاتك فخي وميمك كسر يله ذكر اولنان وجه اوزن اولان دوه ل الخمس ميم اولك ضمي وخاتك سكونى وميم  
ثانيه نك كسر يله ذكر اولنان دوه نك صاحبي يوم الخميس خاتك فخي وميمك كسرى ومد يله پنجشنبه كوني الاحماس  
همزه نك فخي وميمك كسر بله جمعي خميس كونلرى معناسنه والاحمسة همزه نك فخي وميمك كسر يله كذلك جمعي  
الخميس خاتك فخي وميمك كسر بله ومد يله عسكرمعناسنه دروعسكره خميس ديد كلر بنه باعث به در كه اكثر يا  
عسكركر بش بلوك اولور برى مقدمه وبرى قلب وبرى مينه و بر ميسره وبرى دخی ساق در و خميس شول بزه ديرلر كه  
وزنى بش زراع اوله وحدت معاذ بونندن ما خود در كه ايتونى بجميس اوليس ديشدر وليبس طونلش  
الباسدرو بوحد بئندن مراد صغير وحقير لباس كتورك ديك اولور الخموس ميم اولك فخي و ثابنك ضمي له كذلك  
طولى بش ارشون اولان بزدر جرحه مجروح وقتيل ابله مقتول كى وخموس شول ابيه ديرلر كه بش قانندن اوله الخمس  
خاتك فخي وميمك سكونيه قومك ماللرينك خمسن الموقول خمست القوم احسهم من الباب الاول اذا اخذت  
منهم خمس موالهم وخمس قومك بشنجى اولعه ده ديرلر يا خود كندى نفسك له انلرى تمام بش قلغه ديرلر و بو  
ابكى معناسنه فرقى خفى دكلدر زرامعناى اخبرده رانخى زمانى لازم دكلدر بخلاف الاول نقول خمستهم احسهم  
اذا كنت خامسهم او كلتهم خمسة بنفسك الخمس ميم اولك ضمي وميم ثابنك فخي وتشديد يله شول نسنه در كه  
انوك بش جاني اوله الخمس خاتك ضمي وميمك سكونيه بش بلوكه بر بلوك الاحماس همزه نك فخي له جمعي وقولهم  
فلان يضرب احماسا لاسداس اى يسعي فى المكر والخذيعه واصله فى اظماء الابل بونقدير جه احماس خمسدن اولور  
خاتك كسر بله نته كم مرورايتدى واسداس سدسدن اولور سبنك كسر بله الاحماسى خاتك ضمي ويانك  
تسد يديله بش قارش اولان نسنه يقال غلام رباعى وحماسى ولا يقال سباعى لانه اذا بلغ سبعة اشبار صار رجلا  
يعنى اوغلانك قامنى كيدى قارشه ايريشه رجل اولوب غلامت در جه سن تجاوز ابدرا خموس ضمتبنه متأخر  
اولق يقال خنس عنه يخنس من الباب الاول اذا تاخر الاحناس همزه نك كسر بله كير وقومق يقال اخنسه غيره  
اذا خلفه ومضى عنه الخنس فختبنه بورون يوزدن متأخر اولوب بورون اوچى بر مقدار بوكسك اولق در الاحناس  
همزه نك ونونك فخي له شول كسنه در كه بورنى وجه مذكور اوزنه اوله الخنساء خاتك فخي ونونك سكونى والفك  
مد يله اخنسك مؤننى وبقرجنسى جمله اخنس در يعنى بورنى وجه مزبور اوزنه در اخناس خاتك فخي ونونك  
تشديد يله شيطان معناسنه در وشيطانه خناس ديد يلرز تراشيطان بارى تعالى ذكر اولنسه كير وقجر  
الخنس خاتك ضمي ونونك فخي وتشديد يله بلد زلر كواكب معناسنه زرا نلر مغينده متأخر اولور لى خود  
هربرى كوندن كوزدن غايب اولور لى بعضيلر ايتدى خنس كواكب سياره در ثوابت دكلدر وفر ايتدى خنس  
بارى تعالى بك ولا اقسام بالخنس الجوار الكنيس يوردغى قول بشر يقننه بش بلد زدن عبارندر كه انلر زخل ومشمترى  
م نچوز هره وعطار در زير ابونلر سير حالنده مجر الزنه متأخر اولوب حالت غروبنده كز لنور لى راهو  
كناسنه يعنى بتاغنده كز لندى كى اخناس خاتك سكونيه كه بعض شمره مواقع اولشدر خنساء دن ترخيم

خنس



اولونه در که جنساء اعلام نسادن در ضرورت وزن همچون تغییر و ترخیم اولمشدر الخبس خانك كسرى ومدبله  
شول اغاچلدر که بود اقلری بری برینه اولاشوب طولشمش در وارسلان بتاغی اولان یره دخی خبس دیرلر  
الخبس خانك فتحی و یانك سکونیه جیفه رایحه بغلق یقال خاست الجیفه اذالروحت وخبس بازارکساد  
اوزن اولغه دخی دیرلر یقال خاس البیع والطعام کانه کسدحی فسد وخبس غدر آیمکه دخی دیرلر یقال  
خاس به یخوس و یخبس ای غدر به ونقض عهد آیمکه ده دیرلر یقال خاس فلان العهد اذانکث الخبس  
علی وزن التکریم خور و ذلیل قلمق یقال خبسه تخیبسا اذالله الخبس میمک ضمی و یانك فتحی وتشددبله  
غراق ولاپننه برزندانك ادیدر محبس دبدبلر محل ندلیل اولد غیچون وهرزند ان محبس در یانك فتحیه  
وخبس دخی دیرلر یانك كسرى وتشددبله فصل الدال الدبس دالك كسرى و یانك سکونیه شول نسنددر که  
خرمادن اقرالادبس همزه نك و یانك فتحیه شول قوشه وشول اته دیرلر که دبس رنگنده اوله یعنی قره ابله  
قرمزى بیننده اوله الادبساس همزه نك و یانك كسرى به ذکر اولنان رنگنده اولمق یقال ادبس ادبساسا  
الدبسی دالك ضمی و یانك سکونی و یانك تشددبله شول قوشدر که قومیه بکرر دبسه منسوبدر و دبس  
ضم دالله ادبسك جمعیدر و ادبسك تفسیری الان مرورایتدی ظاهر نسخ صحاحدن فهم اولنان بودر و لکن اگر  
دبس یرینه دبسه اولسه حمزه کبی اولی اولوردی زیرانست بقای صیغه جمعه مناسب دکادر بعضیلر  
ایتدی دبسی دبس رطبه منسوبدر دال مضموم اولدی نسبتته تغییر جائز اولد غنه بناء دهریه وسهلیده  
تغییر اولندغی کبی الادباس همزه نك كسرى به یرك نماتاتی تمکه باشلدقه قرار می یقال ادبست الارض فهی  
مدبسه اذا اسودت عند ظهور النبت الدباساء دالك كسرى و یانك تخفیفله والفك مدبله حکر که نك  
دیشمی قاموسه ومهدیه نصح کسر دالله در اگر چه عامه نسخ صحاحده دال مفتوحدر الدبوس دالك فتحی  
و یانك ضمی وتشددبله طویز دید کبری الت ضرب معربدر جوهری رای اوزن الدبایبس دالك فتحی و یانك ثانیانك  
كسرى ومدبله جمعی طویز معناسنه الدحس دالك فتحی وحاء مهمله نك سکونیه خلقك اراسن افساد  
ایتمك نقول دحست بین القوم اذالفسدت ودحس قیون در یسن چقاررکن الی دری ابله کوده نك ارایرینه  
ادخال ایتمك الدحس دالك فتحی و حانك تشددبله شول جانورددر که طیراق امچنده کیزلنورالدحابس  
دالك فتحی و حانك كسرى ومدبله جمعی ذکر اولنان جانورلر معناسنه داحس حانك كسرى به قیس بن زهیر  
العسینك ائتك اسمی در حرب داحس دید کبری ذکر اولنان ائك حکایه سنه بناء در و اول حکایه بودر که قیس  
و حذیفه الذبیانی والفزازی یکرمی دوه اوکدل قویب قرق کچه یراق ابدوب یوز اوق اتقی یردن ذات الاصاد  
دبد کاری موضعدن میدان تعیین ایتدی لر پس قیس داحس نام وغیر انام اتن سکرندی و حذیفه خطار نام  
و حنفاء نام اتن سکرندی بنو فزان پسوده بر جماعت قوب یارش اتلر بنك یولن بکلیوب غیر ابلر و کچمشکن  
منع ایتد کانه بینلرند محار به اولوب قرق یل بینلرندن قتال کندی الدحسان دالك ومیمک ضمی ومایپنده حاء  
مهمله نك سکونیه شول قره یاغزادمدر که فرموده وسمنز اوله وکاه اولور قلب ابدوب دحسان دخی دیرلر  
الدحس فتحینله شول ششدر که ائك طراغنه قرب یرده اولور الدحس دالك فتحی و حانك كسرى ومدبله  
طوارك بیلکنده اولان خرده لک اشغه سنده اولان لک در و دحس صقاته دخی دیرلر وهر سمنز اولانه دحس دیرلر  
و دحس قوم یغنیپنده اولان دپه یه دخی دیرلر وعدد کثیره دخی دحس دیرلر الدحس دالك كسرى به کثیر  
معناسنه در یقال عدد دحس ونع دحس ای کثیر ونع فتحینله دورت ابقلو اولان حیواناته دیرلر چارپا  
معناسنه وحلقه لری خرده اولان زرهه ده دحس دیرلر یقال درع دحس اذاکانت متقاربة الحلق

خبس

دبس

دحس

دحس

آنکس دالك ضمی و خانك فتحيله در ياده بر حیوانك ایدر که غرق اونی خلاص ایدر انی ارقه سنه الوب  
 یوز مکه معاونت اینکله و اکادلفین دخی دیرلر دالك ضمی و لامک سکرنی و فانک کسری و مدبله الروس  
 ضمتنله بنانک رسمی بقمغه دیرلر وانی بقمغه دخی دیرلر متعددی و لازم کاور یقال درس الرسم بدرس دروسا  
 اذاعفا و درسته الیچمن الباب الاول الدرس دالك فتحی و رانک سکونیه کتاب اوقیوب علم او کرنگ الدراسة  
 دالك کسریله بمعناه بقال درست الکتب درسا و درسه و درسه عورت حیض کور مکه دخی دیرلر یقال درست  
 المرأة درسا اذ احضت و درس دوه دوه باقی قلان او بوز دخی دیرلر جرب معناسنه و درس طریق خفیه دخی  
 دیرلر و درس بزاسک مکه دخی دیرلر یقال درس الثوب درسا اذ الخلق و اصمعی ایتدی درس دوه بی بنیمکه دیرلر  
 بقال بعیرلم یدرس ای لم یرکب ابوادراس همزه نك فتحيله عورنک فرجی در الدراس دالك کسریله خرمن  
 دوکک بقال درس و الخنطة درسا اذ ادا سوها و دوس دال مهمله ابله خرمنی ابقلیوب دانه سن چقار مغه  
 دیرلر ادریس اسماء رجالدن در و ادریس نبیه صلوات الله علی نبینا و علیه ادریس دید کاری کتاب الاهی چوق  
 دراست اند و کیچون ایدی اصل ادی او خنوخ در الفک و نونک ضمتنله و خاین معجتین ابله و بومقامه  
 جوهریه دخل ایدوب ادریس لفظ اعجمی در درسدن مشتق اولسی وجه دکدر دیشلر در و لکن جا یزدرکه  
 ادریس اصطلاح عجم اوزن ذکر اولمان معنای مناسب اولوب سائر فروع اندن مشتق اوله جوربه و تجوربه جوربدن  
 مشتق اولدغی کبی جورب معرب ایکن پس ادریسه ادریس دید کاری لسان عجم اوزن مفهوم درس انده  
 بولند کیچون اولور درس و دراست و مدارسه اندن مشتق اولوب لسان عربیه مخصوص اولدغی ضرر ایتمز  
 المدارس میمک ضمی و رانک فتحيله کتابی اوقیوب او کرنگ یقال درست الکتب التدارس فتحیتنله و رانک ضمیله  
 و الادراس همزه نك کسری و دالك تشدیدیه و رانک ضمیله بونلرک اوچی دخی بر معنای در نقول  
 ندرست الکتب و اذ درستها اذ درستها الدرس دالك کسری و رانک سکونیه اسکی بز ثوب خلق معناسنه  
 الدریس دالك فتحی و رانک کسری و مدبله بمعناه الدرسان دالك کسری و رانک سکونیه درسک جمعی اسکی  
 بز معناسنه الروس دالك کسری و رانک سکونیه بوبنی قانن کسنه غلیظ العنق معناسنه و کلبک  
 بوبنی قان اولاننه دخی اطلاق اولنور و درواس فرموده معناسنه ده کور و فر ایتدی درواس بیوک دوه لره  
 اطلاق اولنور الدراس دالك ضمی و هانک کسریله شد بد معناسنه الدر دیس دالکرک فتحی و بانک کسری  
 و مدبله افت و بلا داهیه معناسنه و زیاده پیر اولانه ده دیرلر روز یاده قاریه ده دیرلر و برجنس بوجمغه دخی  
 دیرلر التدریس فتحیتنله و بانک ضمی ایله مقدم اولوق بقال ندر بس اذ انقدم الدرس دالك کسری و رانک فتحی  
 و فانک سکونیه بیوک دوه ابل عظیم معناسنه الدرس دالك کسریله مؤنثی بقال ناقه در فسه  
 الدرس دالك کسری و رانک سکونیه بمعناه الدرس دالك ضمی و رانک سکونیه و قافک کسریله  
 برک و کدرکه باشله بیونک ارسنده در الدرس دالك فتحی و سبنک تشدیدیه دوه نك قولتقلر بنه قطران سورمک  
 یقال دس البعیر اذ اطلی الهناء فی مشاعره و منه المثل لبس الهناء بالدرس یعنی بعضیره قطران سورمک جمله  
 و فالتمز و دس برسنه بی طیراغه کومکله دخی دیرلر نقول دسست الشی فی التراب اذ الخفیته فیه الدسبس دالك  
 فتحی و سبنک کسری و مدبله مکرو حیمله بی کیزلمک یقال دس من الباب الاول الدساسة دالك فتحی و سبنک  
 تشدیدیه شول صاغر بلاندرکه طیراق التند کیزلنور و کیزلند کیچون دساسة دیشلر در الادراس همزه نك  
 و دالك کسریله طیراغه کیزلنور کیزلمک یقال دس اند ساسا اذ اند فن الدسة دالك ضمیله براویوندرکه عرب  
 اوغلا نچقلری اوینر الدس فتحیتنله اثر معناسنه در یقال رأبت بطر بقاد عسای کثیر الا نار المدعاسر

درس  
 در دس  
 در فس  
 در دس  
 دس

ميمك كسرى ودالك سكونيله شول يولدركه اني يو جيلر ابقلماعله ملايم ايتمشلر الدعس دالك فخي وعينك  
 سكونيله دورتك طعن معناسنه وكاه اولور بونكله جماعدن كنايت قلو رلر ودعس برنسنه ني ايجمكه دخي  
 ديرلر نقول دعست الوعاء اذا حسوته وحسو حاء مهمله وسين مهمله ايله برنسنه ني شيا فشيئا ايجمكدر  
 المداعسة ميمك ضمي وعينك فخييله در نشمك مطاعنه معناسنه المدعس ميمك كسرى وعينك فخييله كوندر رخ  
 معناسنه بعضيلر ايتدي مداعس شول كوندر لر ذره اغرا اولوب محكم اوله وبو ابو عبيدر و ابني در المدعس ميمك  
 ضمي ودالك فخي و تشديد يله وعينك دخي فخييله صحرا ده خلقك اتمك بشور جك يري و پغاچه كو ماجك وات  
 بريان ابد جك يري و بوياب افتعالدن اولور دعس دن حسو معناسنه الدعيسة على وزن الد حرجة محوس  
 طابغه سي بننده بر معروف او بوندر كه اكادستيند ديرلر الدفنس دالك ونونك كسر يله وفانك سكونيله احق  
 اولان عورت معناسنه الدفناس دالك كسرى وفانك سكونيله احق اولان ار معناسنه الدكاس دالك ضمييله  
 انسانه عارض اولان او يخو نغاس معناسنه الداكس كافك كسر يله كادسه لغت در وكادس برنسنه ايله  
 يرامز فال ابدنك اخسر مقدمه وساير اكبر رنسنه لده يرامز فال ائد كلري كي حيوانا نك صاغدن كلسي و صولدن  
 كلسي كي مثلا الدوكس دالك وكافك فخي وماينده اولوك سكونيله اعداد ككثيره معناسنه ودوكس ارسلان  
 اسملر ندن براسمدر التدليس على وزن التكريم حيله ايدوب متاعك عيبن مشتري دن كيز ملك المدالسة ميمك ضمي  
 ولا مك فخييله حيله و خدعه ايمك يقال فلان لا بد السن اي لا يخادعك ولا يخفي عليك الشئ الدلس فختينله  
 طلعت معناسنه در ودلس شول او تدير لر كه ياز اخرنده پير اقلنور الادلاس همزه نك فخييله جمع يقال ان الادلاس  
 من الرب يعني دلس ديمكله معروف اولان او نلر رب قسمندن در و رب دخي رب نك جمعي در رب كذلك او نلر دن  
 بزوعدر التدلس فختينله ولا مك ضمي و تشديد يله ذكر اولنان اونلره واقع اولق وكيزلنك معناسنه ده كلور  
 يقال ندلس اذا وقع في الادلاس الدلعس على وزن جعفر فرموده اولن ناقه بلعس كي وزناومعنى الدلهمس فختينله  
 وهانك سكوني وميمك فخييله كچه ايله جراه نلي اولان كسنه بوسيدن ارسلانه دخي دلهمس ديرلر جراه تي  
 وشدتى اولد غچون الدمس دالك فخي وميمك سكونيله كچه نك ظلمنى زياده اولق يقال دمى الظلام بدمس  
 من الباب الاول و بدمس من الباب الثاني اذا اشتد و دمى دفن ايتمه وكيزلنك دخي ديرلر نقول دمست الشئ  
 اذا دفنته و دمست عليه الخبر دمسا اذا كثرت البتة التدميس على وزن التكريم بمعناه الدامس ميمك كسر يله زياده  
 قراكو اولان كچه يقال ليل دامس الادموس همزه نك وميمك ضمييله كذلك زياده مظلم اولن كچه الدمس دالك  
 ضمي وميمك سكونيله عظيم ايشلر يقال جاءنا فلان بامور دمى اي عظام كانه جمع دامس مثل بازل و بزل و بازل  
 باء موحده و زاء معجه ايله اضي ديشن يارن دوه الدياس دالك فخي ويانك سكونيله برزند انك اسميدر كه حجاج  
 بن يوسفه منسوبدر الدياميس دالك فخي وميمك كسرى ومديله دياسك جمعيدر زندانلر معناسنه اكر دياسك  
 دالى مفتوح اولور سه شيطانله شياطين كي واكر مكسور اولور سه الدياميس ديرسن قيراطله قراريط كي  
 ودياسه دياس ديدبلر زياده قراكو اولد غندن او توري و يراوينه دخي دياس ديرلر زير زمين معناسنه  
 وفي حديث المسيح سبط الشعر كثير خيلان الوجه كانه خرج من دياس يعنى تازه لكنده واب روينده كوياحمادن  
 چقمش وزير زميندن چقمش كي در زير النوك و صغنه كوي اكه باشندن صوطملر تدي دبمشدر و سبط الشعر  
 صاچي قوير جق اوليان و خيلان خالك جمعي در الدمقس دالك كسرى وميمك فخي وقافك سكونيله اق ابيك  
 حرير سبيد معناسنه الدنقسه على وزن الد حرجه افساد معناسنه نقول دنقسه بين القوم اذا افسدت  
 سبنله و شينله لغت در الدنس فختينله كيرو پا ص يقال دنس الثوب بدنس دنسامن الباب الربع اذا توسخ التدنس

دعكس  
 دفنس  
 دكس  
 دلس

دلعس  
 دلهمس  
 دمى

دمقس  
 دنس

ففتحته ونورك ضمي وتشديد يله بمعناه التدينس على وزن التكرم كيرايتمك يقال دنسه غيره ندنيسا لدوس  
 برنسنه بي اياغله بصمق يقال داس الشيء برجله يدوسه دوسا لدوا بس بصجيلر ومنه قولهم انتهم الخيل  
 دوايس يعني بري برين بصرق ودوس خرمن دو كوب تركه چقارمغه دخي ديرلر ودوس قلع اجمغه دخي ديرلر  
 يقال دوست السيف اذا صقلته ودوس برقبيله نك ادبدر ينده كه ازده منسوب بدر الدياسة دالك كسر بله  
 كذلك خرمني ابقليوب تركه چقارمق الاندياس همزه نك ودالك كسر بله تركه دوكلك يقال داس الطعام  
 فانداس المداسة ميمك ففتحله خرمن دو كجك يرالمدوس ميمك كسري ودالك سكوني وواوك ففتحله خرمن  
 دو كجك الت وقلنج اچاق الته دخي ديرلر مصقله السيف معناسنه الدهس دالك فخي وهانك سكونيله  
 الدهاس دالك ففتحله دوزيركه قوملي وطوپراقلي وباچقلى اوليوب ملائم اوله الدهسه دالك ضمي وهانك  
 سكونيله شول رنكدركه پاص رنكي كبي اوله وانوك حمرتي از اوله الادهس همزه نك وهانك ففتحله شول نسنه دركه  
 ذكر اولنان رنكاه اوله يقال رمل ادهس الدهساء دالك فخي وهانك سكونيله والفك مدبيله موئي يقال عنز  
 دهساء ذكر اولنان لونده اولان كجي معناسنه الدهس دالك ضمي وهانك سكونيله دهسانك جمع الدهاريس  
 دالك فخي ورائك كسري ومدبيله افتلر دواهي معناسنه ابو عبيد روايتي اوزن فصل الرء الرأس باش سر  
 معناسنه الاروس همزه نك فخي ورائك سكوني وهمزه ثانية نك ضميله جمع قلى الرووس ضمته نك جمع كثر تي  
 وكاه اولور رمي فلان منه في الرأس ديرلر اندن اعراض ايتدي اكباش قالدردى ديك محلنه ورميت به منك  
 في الرأس ديرلر بناء مجهول اوزن يعني بنم حقمه اولان رايك باطل اولدى معناسنه ورأس سوزك اولنه ده ديرلر  
 نقول اعد على كلامك من رأس والعامه نقول من الرأس الر رأس رائك كسر بله كذلك رأس معناسنه نقول اعد  
 على رأس امرك اي اوله والعامه نقول على رأس امرك ورأس قلع قبضه سنه دخي ديرلر بت رأس رائك فخي  
 وهمزه نك سكونيله بر كوپك ادبدر ولايت شامه كه شرابه مشهور در ورأس بر قوم دخي اطلاق اولنور قجن  
 كثرله عزت بولسه لر يقال هم رأس اذا كثر واوزو والرياسة رائك كسر بيله بر قومه باش اولق يقال رأس فلان  
 القوم يرأس رياسة من الباب الثالث الر رأس رائك فخي وهمزه نك كسر بيله باش اولن كسنه ورأس باشنه  
 اورولشه دخي ديرلر الريس رائك فخي ويانك كسري وتشديد بيله قيم كبي كذلك ريس معناسنه المرؤوس  
 ميمك فخي وهمزه نك ضميله كذلك باشنه اورلش معناسنه يقال راسته فهومر ووس ورأس اذا صبت رأسه  
 الراسي رائك فخي وهمزه نك مدى واخرنه الفك قصر بيله باشنه مرض عارض اولان قيونلر حجاجي ورمائي  
 كبي كه حجاجي ورمائي دخي خسته اولان دوه لره ديرلر حجاجي جاء مهمله وباء موحد والفق مقصود بيله در حيدن  
 صكره ورمائي راء مهمله وباء مثلثه والفق مقصود بيله در الراس رائك فخي وهمزه نك فخي وتشديد بيله فعال  
 وزني اوزن باش صتان كسنه و عامه رواس ديرو اوله الراس رائك فخي وهمزه نك سكوني والفك مدبيله شول  
 قيوندر كه باشي سياه وكوده سي بياض اوله الارأس همزه تينك فخي وماينده رائك سكونيله باشي بيوك اولان  
 كسنه عظيم الرأس معناسنه الراسي رائك ضمي وهمزه نك فخي ومدى ويانك تشديد بيله كذلك باشي  
 بيوك كسنه وشاة رأس ديرلر وشاة رؤاسي ديرلر الرووس رائك فخي وهمزه نك ضمي ومديله شول دوه دركه  
 باشندن غيري يردده باغي قالماش اوله المرأس ميمك ضمي وهمزه نك كسر بيله بمعناه ابو عبيدك فردن  
 اندكي روايت اوزن رأس عين بر موضعك اسميدر يقال قدم فلان من رأس عين و عامه من رأس العين ديرلر  
 الرأس كوپكلك باشي يقال هورأيس الكلاب فهو في الكلاب بمنزلة الرأس في القوم الريس رائك فخي ويانك  
 كسري ومدبيله بهادر شجاع معناسنه وافت معناسنه ده كلور ورأس اولنوا اولنه ده ديرلر مكتنز اللحم معناسنه

دوس

دهس

دهرس

رأس

ريس

يقال

يقال كئس ريس اي مكنز اعجز مثل ريزكه ريزدخي اتلو اولوب قوي رغي بيوك اولنه ديرلر بساء رانك فخي  
 و بانك سكوني و الفك مدبله كذلك و بلا معناسنه يقال داهيه ريساء ريس رانك ضمي و بانك سكونيله  
 دمس كي افتلرو بلال معناسنه در بقال جئت نامور ريس اذاتي بدواه الارنباس همزه نك و تانك كسري  
 و رانك سكونيله ريسنه صق اولوق كرك ائلوك جهتمه اولسون اكنناز لم معناسنه كرك غيري جهتمدن  
 اولسون الترييس على وزن التكريم مشكي طولدر مق يقال ريس قربته اذاملا هاو ابن در بد ايتدي ريسك  
 اصلي ابكي اليه اور مقدر بقال ريسه بيديه الار بساس همزه نك و بانك كسري بله ضعيف اولوق بقال ريس  
 امر هم اربناسا و بواربث ده لغت در امر لري ضعيف اولوب كند و لوطا غلمق معناسنه الر جس رانك كسري  
 و جيمك سكونيله نجاست قدر معناسنه و قر ايتدي ريس باري تعالى نك و يجعل الر جس على الذين لا يعقلون  
 بيور دغي قول شربغنه عقاب و غضب معناسنه در و بو رجزه مشابه در و شو بله طن اولنور كه بونلر لغتلىر  
 اولالرسين زايه تبدل اولمش اوله اسه ازديد كاري كي ارسلان معناسنه الر جس رانك فخي و جيمك سكونيله  
 زياده شدي اولان آواز عد اوازي كي و دوه اوازي كي يقال رجست السماء تر جس من الباب الاول اذ اعدت  
 و تخضت يعني قجن كوك كور لسه و بلونلر د ريسه الار تجاس همزه نك و تانك كسري بله معناه بقال ار تجست  
 السماء اذ اعدت الر جس رانك فخي و جيمك تشديد يله چاغري جي بقال سحاب ر جاس الر جس جيمك كسري يله  
 اواز و يرن نسنه بقال هذا ر جس حسن اي راعد حسن المر جوسه تيمك فخي و جيمك ضميمه اختلاط معناسنه  
 بقال هم في مرجوسه اي في اختلاط المر جاس ميمك كسري و رانك سكونيله قار شدن جق الت و بوشول  
 طاشدركه براييه بغليب قيو يي صار قدر لر و انوكله اول قيونك ايچنده اولن صويي بولاندر لر تا كاول بولانق  
 صوچكلكه قويي پاك اوله الر جس نونك فخي و جيمك كسري بله ريس كه معروف چيچكدر معرب در و اولنده  
 نون ز ابد در زير الكلام عربيه فعلل يو قدر اما نفعل وارد ر و اكر بونكله بر كسنه يي علم قوسك منصرف قلمز سك  
 زير انصرف كي اولور و اكر اسماده فعلل و زني اوزن كله ايلدي منصرف اولور دي نهشل منصرف اولدغي كي  
 زير اسماده فعلل و زني اوزن كله وارد ر جعفر كي مثلا الر دس رانك فخي و دالك سكونيله طاشله اتق بقال ر دست  
 القوم ارد سيم من الباب الاول اذ ارميتهم محجور دس كتمك معناسنه ده كلور بقال ما ادري اين ر دس اي اين  
 ذهب المراد سة تيمك ضمي و دالك فتحيله طاشلشمق بقال ر دست القوم مراد سة الر ديس رانك كسري و دالك  
 كسري و تشديد بله زياده طاش انجي كسنه المراد س ميمك كسري و رانك سكونيله شول طاشدركه قيو يي  
 راغور لر صويي وار ميدير بلما كچون و مراد سله كاه اولور ز جالدين بعض كسنه تسميه اولنور و بعض اشعار ده علم  
 اولان مر داس لا ينصرف واقع اولدقه اخفش ضرورت شعره حمل ايتدي و مبردانكار ايدوب منصرف  
 ضرورت ايچون لا ينصرف اولمازا كچه لا ينصرف منصرف اولور اسماء اصل انصراف اولدغچون ديدى  
 الر س رانك فخي و سبنك تشديد بله اسمه نك ابتدا تيمه سي و خبرك بعضنه دخي ديرلر ومنه قولهم بلغني رس  
 من خبر اي شئ منه و رس طاشله و ريلن قيو يي دخي ديرلر و رس بر قيونك ايدركه ثمود طائفه سنك بقيه سي  
 اني استعمال ايدردى و رس بر دره نك دخي اسميد و رس قيو قازمغه دخي ديرلر بقال رسست رساي حفرت  
 بر اورس ميثي دفن ايمكه دخي ديرلر يقال رس الميت اذ اقبور رس بر جماعتك بينن اصلاح ايمكه و افساد ايمكه  
 دخي ديرلر پس اضداد دن اولور و رس كندى نفسنه خبر و يروب كندى نفسيله سو بلشيمكه دخي ديرلر بقال  
 فلان يرس الحديث في نفسه اي يحدث به نفسه و رس بر قومك خبرن الوب احوالن بلكه دخي ديرلر بقال رس  
 فلان خبر القوم اذ القيمهم و تعرف امور هم الر سبنس رانك فخي و سبنك كسري و مديله ثابت اولان نسنه ييه

ر جس

ر دس

ر سس

رعس

رعس

رفس

رکس

ررس

ریس

رعس

سدس

دیرلر و برصو بک دخی اسمیدر الر سرسته علی وزن الزلزله دوه قالقما غیچون بیکمک بقال رسرس البعیر اذ تمکن  
 للنهوض الر عس رانک فخی و عینک سکونیله دترمک و سلکنک بقال رعس رعسان الباب الثالث ورعس ادهسته  
 یوریکه دخی دیرلر یا یورلمه دن و یا غیری حالتدن الر عس عیک کسر بله دترین و سلکنن کسنه الر عسان  
 فختینله زیاده پیرانکن باش دترمک الر عوس رانک فخی و عینک ضمیله شول ناقه در کد زیاده پیر اولد غندن باشی  
 دتره یه الار تعاس همزه نیک و تانک کسر بله دتره مک ارتعاش معنا سنه الار عاس همزه نیک کسر بله دتره نیک نقول  
 ارعسه مثل ارعشه الر عس رانک فخی و عینک سکونیله مال زیاده اولوب خیر و برکت حاصل قلمق و فی الحدیث ان  
 رجلا رعسه الله تعالی مال الاموی ایتدی یعنی مالن زیاده قلوب برکتلو ایتسنه و حسبده و غیری نسنه ده دخی حال  
 بو بله در المرغوس میمک فخی و عینک ضمیله میون و مبارک اولان نسنه الر فس رانک فخی و تانک سکونیله یاغله  
 اورمق بقال رفسه رفسه من الباب الثانی الر کس رانک فخی و کافک سکونیله بر نسنه بی ترسنه دوندر مک بقال  
 رکسه اذ ارده مقلوب الار کس همزه نیک کسر یله کذلک کیرو دوندر مک و منه قوله تعالی واللہ اکرسمهم بما کسبوا  
 ای ردهم الی کفرهم الار نکاس همزه نیک و تانک کسر یله خلاص بو لمشکن بر نسنه یه کیر مبتلا اولق بقال  
 انکس فلان فی امرکان قد نجما منه الر کس رانک کسری و کافک سکونیله نجاست رجس معنا سنه و رکس کذلک  
 جماعت کثیره یه ده دیرلر الر کس کافک کسر بله شول صغر در کد خر منک اورتیه برنده اولور و ماعد اولان صغر لر  
 انوک اوزر بنه دور ایدر خر من دو کیکه و اکاهادی دیرلر و رکس بر دره نیک دخی اسمیدر الر کوسیه رانک فخی  
 و کافک ضمی و یانک تشدد بد بله بفرقه در نصاری یله صابین بیننده الر مس رانک فخی و میمک سکونیله خبری کیزلمک  
 نقول رمست علیه الخبر اذ اکتته و رمس مینی دفن ایتکه دخی دیرلر نقول رمست المیت اذ اذ فنته و قبری کیزلمکه  
 دخی دیرلر بقال رمس و اقبر فلان اذ اکتته و سووه مع الارض و رمس طاشله اتغنه دخی دیرلر نقول رمسته بحر  
 اذ ارمیته و رمس قبر طبر اغنه دخی دیرلر و بواصلنه مصدر ایدی الار ماس همزه نیک کسر یله کذلک مینی  
 دفن ایتک المر مس میلمک فخیله قبریری موضع قبر معنا سنه الرواس رانک فخی و میمک کسر بله شول یلله در که  
 طبر اغی صاوروب ایزری او رترالرس رانک فخی و یانک سکونیله صانی صانی یوریک نجتر معنا سنه الر یسان  
 فختینله بمعناه یقال راس ریس ریساور یسان اذ اکتتر فصل السین السجس فختینله متغیر اولان صو و صو  
 متغیر اولق معنا سنه دخی کاور جوهر نیک سوق کلامندن و نسخه لک ضبطندن فهم اولنان بودر که ذکر اولندی  
 اما سایر کتابلرک نقلنه و قاعده یه موافق اولان بودر که سجس فختینله مصدر و سجس حکیم کسر یله صفت  
 اولوب صودن عبارت اوله یقال سجس الماء من الباب الرابع اذ اکتتر و بواو عبیدروائی در سجس عجمس سبنک  
 فخی و حکیم کسری و مد یله بر لفظ در که ابد معنا سنن افاده ایدر بقال لائیک سجس عجمس و سجس الا و جس وزن  
 مذکور اوزن و همزه نیک و حکیم فخیله و سجس الیالی کذلک وزن سابق اوزن ابد اما مقامنده استعمال اولنور  
 السدس سبنک ضمی و دالک سکونیله و السدس ضمتینله بر نسنه نیک الی بخشیه بر بخشیه و سدس سدیسک جمعی  
 دخی کاور رغیفله رغف کبی و سدیس عن قرب نفسیر اولنور ان شاء الله تعالی و سدسک جمعی دخی کاور فختینله  
 اسدله اسد کبی السدس سبنک کسری و دالک سکونیله دوه نیک بش کون صودن منقطع اولوب التجی کون  
 صویه کلسی در نسخ صحاحده تصریح بو بله در ولکن حمسی یازدخی یرده او یح کون مر عاده کزوب دور دنجی کون  
 صویه کلک دیشدر بو تقدیر جه سدس دورت کون مر عاده کزوب بشنجی کون صویه کلک اولور و جمای  
 ر بعد دخی بو وجه اوزن تصحیح ایتشلر در و بالجمله کلام جوهری بو مقامده اضطر ابدن خالی دکدر الاسد اس  
 همزه نیک کسر بله دوه اوک دیشلری یاننده اولن دورت دیشک ما بعدن القا ایتکه دیرلر بقال اسدس البعیر

اذا



و

اذالقي السن بعد الرابعة وذلك في السنة الثامنة واسداس قوم التي ولغته دخي ديرلر يقال اسدس القوم  
 اذ اصار واستمة السديس سبنك فخي ودالك كسري ومدبله سدس معناسنه در نته كم عشير عشر معناسنه  
 كلور سدس عجبس سبنك فخي ودالك كسري ومدبله بد امقامنه استعمال اولنور نته كم لان مرور ايتدي شجيس  
 عجبس قولنده وسديس شول قيونده ديرلر كه اوزرينه التي يل كچمش اوله وسديس شول ازان ديرلر كه اوزني التي  
 زراع اوله السداسي سبنك ضمي واخرننه يانك تشد بدبله بمعناه السدس فختينله بازلدن اول اولان دوه در  
 وبوشول دوه در كه بدى ياشن نكميل ابدوب سكر بنه داخل اوله وبازل طقوز محي بله داخل اولاندر وبومقامه  
 صاحب صراح سدس لفظي ديشدن عبارت طوئب سدس دندان هشت سالكي ديشدر حالا كه سدس  
 دوهنك كند ودن عبارت در سدس قيوندن عبارت اولدغي كبي غالباً منشأ اشنباه سن لفظي دروزم كلامزي  
 جوهر ينك ويستوي فيه المذكر والمؤنث ديدكي كلامي اخرينه وارنجه تايد ايدر ساير كتب لغتك  
 قصير يچندن ماعد السدس سبنك فخي ودالك سكونيله قومك مالنك التي يچشده برنچشن الموق يقال سدست  
 القوم اسدسهم من الباب الاول اذ اخذت سدس اموالهم واكر اسدسهم ديرسك باب تايدن بن انرك التجبسي  
 اولدم ديك اولور السدوس سبنك فختيله برقبيله نك يا باسي ادي در السدوس ضمتينله ياشل برده يه ديرلر  
 واصحى ايتدي برده معناسنه اولان سبنك فختيله واسم رجل اولان سبنك ضميلة درو ابن كلبى ايتدي سدوس  
 مشبان لغتنده سبنك فختيله وطى لغتنده ضميلة در السدس سبنك ودالك ضميلة انجه ولطيف اولان اطلس  
 السريس سبنك فخي ورائك كسري ومدبله شول كسنه در كه عورت طا بغه سنه جماعه قادر اوليه ابو عبيد  
 ايتدي اول عنين دبد كلري دروسر يس شول رككه يرلر كه دشپسن بو كلى قلميه السرس سبنك فخي ورائك كسر بله  
 كذلك دشپسن بو كلى قلمين ايركك السلس سبنك فخي ولا ملك كسر بله اسان اولان نسنه يقال شى سلس  
 وسلس سدكن طوئبان كسنه يه ده ديرلر يقال فلان سلس البول اذا كان لا يمسه وسلس رجل مطيعه دخي  
 ديرلر يقال رجل سلس اي لين منقاد السلس فختينله والسلاسة سبنك فختيله سانلق السلس سبنك فخي ولا ملك  
 سكوني ابله شول ايب در كه اقا بونجقلر ديرلر واني اكثر جاريه لوطاق نور السلاس سبنك ضمي ولا ملك تخفيفله  
 عقل كتمك المسلس ميمك فخي ولا ملك ضميلة عقلي كيدن كسنه ذاهب العقل معناسنه يقال سلس الرجل  
 على البناء للجهول سلعوس فختينله وعينك ضمي ومدبله برشهر ك ادبدر يعقوب روايتي اوزن السنبس سبنك  
 كسري ووزنك سكوني وباء موحده نك كسر بله طى دن برقبيله نك يا باسي ادبدر السياسة سبنك كسر بله  
 حكومت يقال سست الرعية سياسة النسويس على وزن التكريم حاكم قلق يقال سوس الرجل امور الناس على البناء  
 للجهول ذامك امورهم وفر ايتدي بعض اشعار ده سوست روايت اولنشدنر بناء معلوم اوزن خطادرو يقال  
 فلان محب قد ساس وسبس عليه يعنى فلان كسنه حاكيت ومحكوميت حالتن تجر به ايمش صنانش كسنه در  
 السوس سبنك ضمي ومدبله طبيعت معناسنه در يقال الفصاحة من سوسه اي من طبعه ويقال فلان  
 من سوس صدق وتوس صدق يعنى اصل صحيح وطبيعت صادقه دندرو توس دخي تاء مشتتله طبيعت معناسنه در  
 نته كم مرور ايتدي وسوس كوه دبد كلري بوجك در كه يوكه وطعامه واقع اولور السوس سبنك فخي وواوك  
 سكونيله برنسنه يه ذكر اولنان بوجك واقع اولمق يقال ساس الطعام يساس من الباب الرابع اذا وقع فيه السوس  
 وسوس قيونه بت دوشمكه دخي ديرلر يقال ساست الشاة اذا اكثر قملها الاساسة همزه نك كسر بله كذلك  
 طعامه ذكر اولنان بوجك واقع اولمق يقال ساس الطعام واساسه قيونه بت دوشمكه ده ديرلر يقال اساست  
 الشاة النسويس على وزن التكريم معناه يقال سوس الطعام ايضا السبساء سين اولك كسري ومدى واخرننه

سندس

سرس

ساس

سلس

سنبس

سوس

سببس

الف مدوده ابله ارقه کچی دیزلدکی یروابو عمر وایتدی سپسائنده کورک باشی اولان یره دیرلر و مر کبده ارقه یه دیرلر  
 و بو فعلاء و زنی اوزره در سرداحه ملحقدروسرداخ اتی چوق ناقه یه دیرلر کثیره اللحم معناسنه سیاسی  
 سین اولک فتحی و تانینک کسری و مدبله در فصل الشین الشاس شینک فتحی و همزه نلک سکونیه برك یریقال  
 مکان شاس و بوشا زکی در و زنا و معنی الشاس فتحینله یربک اولوب غلیظ اولق بقال شمس مکانا اذا صلب  
 و غلط الشوس شینک ضمی و همزه نلک سکونیه جمعی برك یر لر معناسنه جؤن کبی و جؤن ایض معناسنه  
 و اسود معناسنه کلوراضداددن در و شاس بروجک اسمیدر که علقمه نام شاعرک قرنداشی درالشخص شینک  
 فتحی و خاک سکونیه اضطراب و اختلاف معناسنه در بقال شاخست اسنانه اذا اختلفت و مال بعضها و سقط  
 البعض من الهرم یعنی بیرلکدن دیشلر نیک بعضی دوشوب بعض اکسه الشاخس تانک فتحی و خانک ضمی ابله  
 قومک ما بنی فاسد اولق ابن السکیترو ابی اوزره الشرس شینک فتحی و رانک کسر بله یرمز خلقلو کسنه  
 الشرس فتحینله و الشراسه شینک فتحیه بد خوا اولق الشرس شینک فتحی و رانک کسر بله بد خوا اولان کسنه  
 و شرس مکان غلیظه دخی دیرلر الاشرس همزه نلک و رانک فتحیه شد بد اختلاف اولوب معاند اولن کسنه الشارس  
 تانک فتحی و رانک ضمیله خلق بری ببله عداوت ایتک بقال تشارس القوم ای تعادوا الشرس شینک کسری  
 و رانک سکونیه طاغله بتن کچرک دیکنلو اغاج المشرس میمک ضمی و رانک کسر بله شول قومدر که دوه لری  
 شرس دیکله معروف دیکن اولتیه بقال بنو فلان مشرسون ای ترعی ابلهم الشرس المشرسه میمک ضمی  
 و رانک کسر بله شول پردر که انوک ذکر اولنان دیکنلو اغاجی چوق اوله بقال ارض مشرسه اذا کانت کثیره الشرس  
 و بو یعقوب رو ابی ذر الشکس شینک فتحی و کافک سکونیه چتن خوبلو کسنه الشکس شینک ضمی و کافک  
 سکونیه جمعی بقال قوم شکس کابقال رجل صدق و قوم صدق الشکاسة شینک فتحیه چتن خوبلو اولق  
 بقال شکس شکاسة من الباب الرابع الشکس شینک فتحی و کافک کسر بله کذلک چتن خوبلو اولان کسنه  
 و بوفرا رو ابی اوزره در قیاس دخی بودر الشمس شینک فتحی و میمک سکونیه کونش و شمس مصدر دخی کلور  
 بقال شمس یومنا بشمس و بشمس من الباب الاول والثانی اذا کان ذاشمس و شمس عداوت اظهار ایتکه دخی دیرلر  
 بقال شمس لی فلان اذا ابداءک عداوته و شمس بزوع قلاده یه دخی دیرلر الاشماس همزه نلک کسر بله کذلک  
 کون شمس اولق بقال اشمس یومنا الشموس ضمتینله شمسک جمعی کونشله معناسنه کویا که شمسک هر جانبن  
 بر کونش اعتبار ایشلر در تنه کم مفروق جمعند مفارق دیشلر در هر جانبن بر مفروق اعتبار ایتکه و مفروق باشک  
 دپه سندر و شمس مصدر دخی کلورات سرکشک ایتک معناسنه بقال شمس الفرس شمس اذا منع ظهره  
 یعنی نیمکه یا خودیوک اورمغه قومسه الشمسه شینک ضمی و میمک فتحی و یانک سکونیه شمسک تصغیری  
 الشماس شینک کسر یله کذلک ات سرکشک ایدوب بندر مک الشوس شینک فتحی و میمک ضمیله سرکش اولان  
 ات بقال فرس شمس و به شماس و رجل شمس ای صعب الخلق و لا نقل شمس ص الشمس میمک ضمی و شینک  
 فتحی و میمک دخی فتحی و تشدد بد بله شول نسنه در که کونشده ایشلنور الشمس فتحینله و میمک ضمی و تشدد بد بله  
 کونشده قار شوطور مق عبد شمس عرب اسملرندن بر اسمدر عبثمی عینک فتحی و یانک سکونی و شینک فتحی  
 و یانک تشدد بد بله عبد شمس منسوب اولان زیر اسم مضافه نسبتده او یچ لغت وار در دپلرسک جزء اوله نسبت  
 فی لور سن مثلا عبد القیسه نسبت مراد ایدنسک عبدی دیرسن و اگر دپلرسک جزء نایه نسبت ایدرسن  
 التباسدن حذر ایدوبن مثلا مطلبی دیرسن عبدالمطلبه نسبت مراد ایدنسک و اگر دپلرسک کله اولی دن  
 ابکی حرف و کله نایه دن ابکی حرف الوب بر رباعی کله ترکیب ایدب اکانسبت ایدرسن مثلا عبدری

شاس

شرس

شکس

شمس

دیرسن فچن عبد الدان نسبت مراد اید نسک و عبشمی دیرسن عبد شمس نسبت قصدا اینسک ته کم مروایتدی  
 التبعشم فختینله وشینک ضمیمه عبد شمس قبيله سنه لاحق اولمق ته کم تبعقس عبد قیس قبيله سنه لاحق  
 اولمقدر یا عهدله یا خود جوارله و یا خود و لایله عبشمس عینک فخی و بانک سکونیه و سبنک فخیله و میمک  
 کسر بله برکسنه نیک اسمیدر که اول عبشمس بن زید مناة بن تیمم در ابو عمرو بن العلاء ایتدی بونک اصلی عب  
 شمس ایدی حب شمس معناسنه که حب کونشک ضیاسی در عین حادن تبدیل اولمشدر و ابن الاعرابی  
 ایتدی بونک اصلی عب شمس ایدی همزه ابله و عب برنسندنک نظیره دیر لر عینک فخی و کسری لغت در الشوس  
 فختینله کوز قوی رغیله بقمق یا تکبر دن او توری یا خود غضب دن او توری الا شوس همزه نیک و و اوک فخیله  
 ذکر اولنان طریق ابله بقن کسنه الشوس سبنک ضمیمه جمعی النشاوس تانک فخی و و اوک ضمیمه کوز قوی رغیله  
 نظر قلمق و نظر قلدغی جانبه یوزی میل ایتدر مک بقال تشاوس الیه و هو ان ینظر الیه بالوجه المذكور  
 فصل الضاد الضبیس فختینله خبیث اولوب بد خو اولمق بقال ضبست نفسه من الباب الرابع اذا خبیث  
 الضبیس ضادک فخی و بانک کسر بله و الضبیس ضادک فخی و بانک کسری و مدبله شول کسنه در که بد خو  
 اولوب خبیث اوله الضرس ضادک کسری و رانک سکونیه سیوری دیشلرک و راسنه او بن دیشدر و و مذکر در  
 نادامکه اکابواسم اطلاق اولنه زیرادیشلرک جمعی مؤنث در الاضراس و انیاب مؤنث دکدر الاضراس  
 همزه نیک فخیله ضرسک جمعی اضی دیشلری معناسنه الضروس ضمیمه اضراس کی ضرسک جمعی کلور کذلک  
 اضی دیشلری معناسنه و مطر قلیل معناسنه اولن ضرسک جمعی دخی کلور ته کم عن قریب ذکر اولنور  
 و ضرس کذلک ایری و خشین اولان دپه یه دیر لر و ضرس از یغمور دخی دیر لر مطر قلیل معناسنه اجمعی ایتدی  
 وقعت فی الارض ضروس دیر لر فچن متفرق یغمور لر یا غسه و ضروس قیوایچون یا پدقلری طاشلره دخی  
 دیر لر المضروسه میمک فخی و رانک ضمیمه و الضریس ضادک فخی و رانک کسری و مدبله طاشله یا پلن قیوایقال  
 بر مضروسه و ضریس اذا طوبت بالحجارة و بوتقریردن ظاهر اولور که صاحب صراحتک ضروس سنکهای  
 کردا کرد دسر چاه دیدکی مخالف اولور زیرا صراحتک تعبیری قیوایغزنده اولان طاشلره اختصاص کوسترر  
 الضرس ضادک فخی و رانک سکونیه اضی دیشیله محکم اصرمق بقال ضرسست السهم اذا عجمته یعنی دیش  
 یلری اوقده تاثیر اینسه و ضرس زمانه شدت اوزن اولمغه دخی دیر لر بقال ضرسهم الزمان اذا اشتد علیهم  
 الضروس ضادک فخی و رانک ضمیمه شول ناقه در که بد خو اوله بقال ناقه ضروس اذا کانت سیمه اخلق تعض  
 حالها الضراس ضادک کسر بله کذلک اصرمق معناسنه در و گاه اولور بونکله ناقه نیک طوغور مسی تازه  
 اولدغن دیر لر و منه قولهم هی بمن ضراسهای بحد ثان تاجها و جن حیمک کسر بله برنسنه نیک اولنه دیر لر و ناقه نیک  
 که ولدی تازه اولسه جمابنی زیاده اولور الاضراس همزه نیک کسر بله اضطراب و یرمک بقال اضرسه  
 امر کذا اذا اقلقه التضریس علی وزن التکریم تجر به قلوب محکم اتمک بقال ضرسه الحروب تضریس اذا اجرته  
 و احکمتها المضرس میمک ضمی و رانک فخی و تشدد بدبله مجرب اولان کسنه و مضرس بر جنس نقشلو اسبابه  
 دخی دیر لر بقال ریطة مضرسه لضرب من الوشی و ریطة راء مهمله نیک فخیله ازان دیر لر جادر معناسنه  
 و مضرسه شول طاشلو یره دیر لر که انوک کلب دیشی کی سوری طاشلری اوله ابو عمیدرو ابی اوزن التضراس  
 فختینله و رانک ضمیمه بنانک هموار اولماسی بقال تضراس البناء اذا لم یستواضرس همزه نیک و رانک فخیله  
 بلفظ در که اخرسه نبعیتله ذکر اولنور بقال رجل اخرس و اضرس الضرس فختینله اکشی نسنه یکلده دیش  
 فاشمق بقال ضرسست اسنانه من الباب الرابع الضرس ضادک فخی و رانک کسر بله خاقی چتن اولان کسنه

شوس

ضبس

يقال رجل ضرس شرس اي صعب الخلق و بوي زبدي روايتي در الضعبوس ضادك ضمي و غينك سكوني و بانك  
 ضمي ايله شختيارك خرده سي الضعايبس ضادك فتي و بانك كسري و مدبيله جمع خرده شختيارلر معناسنه  
 وفي الحديث اهدى لرسول الله ضعايبس و كاه اولور رجل ضعيف اكان شبيهه اولنوب ضعبوس ديرلر و يقال  
 امرأة ضعبة اي مولعة بحب الضعايبس يعني شختيارسون عورت ته ضعبه ديرلر نه كم باب باده ذكر اولندي فصل الطاء  
 الطخس طانك كسري و خلك سكونيله اصل و نسل الطرس طانك كسري و رانك سكونيله صحيفه معناسنه  
 و بعضيلر ايتدي طرس شول صحيفه در كه بر كه بوزلوب نكرار يازله خرطلي كبي مثلا و طلس دخی بونك كبيدر  
 الاطراس همزه نك فتي و طانك سكونيله جمعي ذكر اولنان صحيفه لر معناسنه الطرسوس طانك و رانك فتيه  
 و سبنك ضمي و مدبيله بر شهر ك ادي در و را تخفيف و نماز يعني تسكين و نماز الا ضرورة شعرده زير افعول عينك  
 سكونيله ابيه عربدن دكلدر الطرفسان طانك و فانك كسري بله و ما بيند رانك سكونيله بزبان قوم قطعه در مل  
 معناسنه الطرمساء طانك و ميمك كسري بله و الفك مدبيله ظلت معناسنه الطرمسه على وزن الدرجه بر نسنه  
 ديوشر لوب منقبض اولق الطرموس طانك و ميمك ضميمه بو غاچه ديد ككاري اتمك الطرس طانك فتي و سبنك  
 تشديد بله و الطسة كذلك لكن ديد كاري الت كه ايجنده نسنه يورلر طست ده لغت در الطساس طانك كسري بله  
 جمع الطسوس ضميمه و الطسات طانك فتيه كذلك جمع طستلر معناسنه التطسبس على وزن التكرم  
 اطراف ولايته دور ايدوب كرمك يقال طسس في البلاد اذا ذهب الطفوس ضميمه بار كير هلاك اولق يقال  
 طفس البرذون يطفس طفوسا من الباب الرابع اذ مات و برذون بانك كسري و ذلك فتيه بار كير اولان ات  
 الطفس فتيه كير و سح معناسنه و طفس فتيه كير و سح معناسنه طانك فتيه كير اولق يقال طفس  
 الثوب طفتا و طفاصة اذا وسح الطفس طانك فتي و فانك كسري بله كير اولان نسنه الطنفسه طانك كسري بله  
 و نونك سكونيله و فانك فتيه ابريشم نهالي و طانك فتيه دخی لغت در الطنافس طانك فتي و فانك كسري بله  
 جمع ابريشم نهاليلر معناسنه الطلس طانك فتي و لامك سكونيله محو اتمك يقال طلست الكتاب طلسا فطلس  
 الطلس فتيه و لامك ضمي و تشديد بله كتاب محو اولق الا طلس همز نك و لامك فتيه اسكي اولان نسنه  
 الطلس طانك كسري و لامك سكونيله بعناه الا طلاس همز نك فتيه جمعي يقال رجل اطلس الثوب و طلس  
 قورده دخی ديرلر قن قوردك لوني بوز اولوب قريه ما بل اولسه الطيلسان طانك و لامك فتيه شول  
 كلیم در كه ارقه يه الورلر الطياصة طانك فتي و لامك كسري بله جمعي ذكر اولنان كليلر معناسنه و اخرنده اولان  
 ها عجمه ايجوندر زير اطيلسان فارسي معرب در و عامه طيلسان ديرلر لامك كسري بله و بوني حالت نداده  
 ترخيم ايدوب طيلس ديك جايزد كلدر زير اكلام عربده فيعل يو قدر مكر كه معتل اوله سيد ايله ميت كبي  
 الطمرس طانك و رانك كسري بله و ميمك سكونيله يلابجي و الطمروس طانك ضمي و ميمك سكوني و رانك ضمي  
 و مدبيله كذلك يلابجي كذا معناسنه الطموس ضميمه بقلق و محو اولق يقال طمس الطريق يطمس و يطمس  
 طمس من الباب الاول و الثاني الطمس طانك فتي و ميمك سكونيله يقوب محو اتمك يقال طمسته طمس ايتعدى  
 و لا يتعدى لان طماس همزه نك و طانك كسري و نونك سكونيله محو اولق التطمس فتيه و ميمك ضمي و تشديد بله  
 كذلك محو الملق قال الله تعالى ربنا اطمس على اموالهم اي غيرها حجارة كما قال الله تعالى من قبل ان نطمس وجوها  
 الطملس فتيه و لامك فتي و تشديد بله قوري اتمك يقال رغيف طملس اذا كان جافا و رغيف كرده ديد كاري  
 اتمك در ابن لاعرابي ايتدي بن عقيليه هيچ نسنه اكل ايتدي كمي ديدم ايتدي اكلت قرصتين طمليستين يعني ايكي  
 يابس اتمك اكل ايتدم الطمس طانك فتي و يانك سكونيله چوق اولان قومه و چوق اولان صويوود دخی بونلردن

ضعيبس

طخس

طرس

طرفس

طرمس

طسس

طفس

طنفس

طلس

طيلس

طمرس

طمس

طملس

طيس

غیری نسنهیه اطلاق اولنور الطیسل طانک و سندن فخی و بانک سکونیه طیس معناسنه در اخر نده لام زاید در  
الطاس شول نسنه در که انو کله بر نسنه ایچر لر الطاووس علی وزن الکافور معروف قوشدر الطویس طانک  
ضمی و واک فخیله طاووسک تصغیری در زاید اولن حرف لر ی حذف ایتد کدن صکره و عربلرک اشأم  
من طویس دبد کاری قوللر نده طویس دن مراد بر محنت کسنه در که مدینه منوره ده ساکن ایدی دایما  
ایدردی یا اهل مدینه سرزد جالک خروجنه احتمال ویرک بن حیانه اولد قچه واکر بن وفات ایدر رسم اندن امین  
اولک زیر ابن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم وفات ائدی کیجه طوغدم و ابو بکر رضی الله عنه وفات ائدو کی کون  
مه دن کس لدم و عمر رضی الله عنه قتل اولندغی کون بالغ اولدم و عثمان رضی الله عنه قتل اولندوغی کون تزوج  
ائدم و علی رضی الله عنه قتل اولندغی کون او غم طوغدی و انوک اسمی طاووس ایدی وقتا که محنت اولدی اسمی  
طویس قودی واکا عبد النعیم دخی دیر لر دی و کندی کندی به ایدر دی ائی عبد النعیم انا طاووس الحجیم انا اشأم  
من پیشی علی ظهر الحطیم و حطیم کعبه مشرفه نیک قربن اولان دیوار در که حجاج انوک طشره سندن طواف  
ایدر فصل العین العبوس ضمتینله یوزا کشدوب بعضور لوق کوستر مک در بقال عبس الرجل یعبس عبوسا  
من الباب الثانی التعبیس علی وزن التکریم کذلک یوزا کشتیک بقال عبس وجهه اذا کلح شد دللمبالغة التعبیس  
فختینله و بانک ضمی و تشدیدله کذلک یوزا کشتیک العبس فختینله دو منه قویر غنه یا نشوب قورین  
نجاست و عبس بر کسنه نیک کوده سنده کیر قور و یوب فالغه دخی دیر لر بقال عبس الوسخ فی بدن فلان من الباب  
الرابع اذ ایس الابعاس همزه نیک کسر بله دو منه قویر غنه نجاست یا شفق بقال اعبست الابل اذا صارت ذات  
عبس العبوس عینک فخی و بانک ضمی و مدبله شدید اولان کون یقال یوم عبس عینک فخی و بانک  
سکونیه قیسدن بر قبیله نیک باباسی ایدر که اول عبس بن بعض در که قیس عیلان او غوللر ندن در العبس عینک  
فخی و نونک سکونی و بانک فخیله ارسلان و بوسبیدن بعض کسنه یعبس دیو نسمیه ایدر لر و بوفعل و زیندر  
عبوسدن العنابس عینک فخی و بانک کسر بله قریش قبیله سندن عبد شمس اکبر او غلر ندن در که انلر ائی در بری حرب  
ویری ابو حرب ویری سفیان ویری ابوسفیان ویری عمرو ویری دخی ابو عمرو و بونلر هاسد دیر لر یا قیسنه عیاص دیر لر  
العترسه علی وزن الدحرجه بر نسنه یی عنقله محکم طو تبق العتریس عینک کسری و تانک سکونیه و رانک کسری  
و مدبله سرکش و غضبناک اولان کسنه العنتریس هینک و تانک فخی و مایینه نونک سکونی و رانک کسری  
و مدبله شول ناقه در که زاید محکم اوله و نون زاید در زیر اعترسه دن در العجس عینک فخی و حیمک سکونیه  
و العجس عینک کسری و حیمک سکونیه و العجس عینک ضمی و حیمک سکونیه بونلرک اوچی دخی یای قبضه سیدر  
و کاه اولور که کیجه نیک نصفنه دخی عجس دیر لر بوندن اخذ ایدوب مضی عجس من اللیل دیر لر و عجس بر نسنه یی  
قبض و منع ایتکه دخی دیر لر بقال عجسی عن حاجتی عجسی عجسا العجس میمک فخی و حیمک کسر بله مجلس کی  
کذلک یای قبضه سی العجاس عینک فخی و اخر نده الف مدوده ابله دو سور یسندن بر قطعه عظیمه و عجاسا  
طلته دخی دیر لر العجس فختینله و نونک دخی فخی و تشدیدله فرموده دوو العجاس عینک فخی و نونک کسر بله  
جمی فرموده دوو ل معناسنه نون ثقیله تخفیف اولندی زاید اولد غیچون العجس فختینله و حیمک ضمی  
و تشدیدله بر نسنه یه مانع اولوب عقبنجه کنک بقال نجست الارض غیوث اذا صابتها غیث بعد غیث العجوس  
عینک فخی و حیمک ضمیله شول یغور در که قطره لر یبری بری رنجده دو کله بقال مطر عجوس اذا کان منه المجرس  
عینک فخی و حیمک کسری و مدبله شول ارکک در که دیشسین یو کلی ایتیه بقال رجل عجس و فحل عجس  
مثل عجیز عجس عجس ایکی حرف اوللرک فخی و ما پینلرک کسر بله اید اخلنده استعمال اولنور

عبس

عترس

عجس

بقال لائیک سجیس عجیس ای ابد اعجیس عینک ضمی و حیمک فخیله تصغیر در ذکر اولنان محله استعمال  
اولنور عجیسی عینک کسری و حیمک کسری و تشد بدیله و الفک قصر بله خطیبی کبی برکونه اهسته یور یکدر  
العیساء عینک فخی و حیمک کسری و الفک مدیله کذلک اهسته یور یکدر ابن السراج روایتی اوزره  
العدس عینک فخی و دالک سکونیه یریوزنده کتک بقال عدس فی الارض اذا ذهب و بقال عدس به المنیه  
ای اذ هبت و منیه میک فخی و یانک تشد بدیله موت معناسنه در و عدس حدس معناسنه ده لغت در یعنی  
قولا غرس کتک وطن ابله سوز سو بلمک معناسنده لغت در و عدس محکم بصغه دخی دیرلر و سرعتله سیر  
ایتمکه ده دیرلر العدس فختینله مرجمک دبد کلمی معروف دانه در و عدس قاتری زجر ایچون استعمال اولنور  
بر لفظ روکاه اولوز قاتره عدس ابله تسمیه اولنور قاترک زجر نه دلالت ایدر لفظ اولد غیچون العدسه کذلک  
فختینله شول خرده سولجیلر در که انسلنک بدننه عارض اولور و کاه اولور قتله مؤدی اولور العدس عینک  
ضمی و دالک فخیله قتم کبی بر جلاک اسمیدر که اول زران بن عدس در عامه نسخ صحاحده بو بله واقع اولمشدر  
وهوزرارة بن عدس و لکن حق تعبیر و هو عدس ابو زران دیک ایدی تا که حمل صحیح اوله العدس فختینله  
و بانک دخی فخی و تشد بدیله شول دوه یا خود غیره نسنه در که فرموده اولوب قوی الخلق اوله العدس عینک  
فخی و بانک کسری بله جمعی و بوسبیدن کنانه اعرایمه عدس دیو تسمیه اندیلر العروس عینک فخی و رانک ضمیله  
بر صفت در که بوند مذکور و نث برابر در هرینه اطلاق اولنور مادامکه دو کون تاسنده اوللر العرس ضمتینله  
رجل معناسنه اولان عروسک جمیدر العرایس عینک فخی و همزه نک کسری بله امرأه معناسنه اولان عروسک  
جمیدر یقال رجل عروس فی رجال عرس و امرأه عروس فی نساء عرایس و فی المثل کاد العروس یکون امیرا  
العرس عینک کسری و رانک سکونیه ارک عورتی زوجه معناسنه و دیشی ارسلانه دخی دیرلر الاعراس همزه نک  
فخیله جمعی و عرسک دخی جمعی کاور عینک ضمیله دو کون طعامی معناسنه ته کاور ان شاء الله تعالی العرسین عینک  
کسری و رانک سکونیه صیغه ثنیه اوزنه ارله عورته اطلاق اولنور ابن عرس کلجک دید کلمی جانور که اولده  
ساکن اولور و لسان فارسیده اکارا سودیرلر بنات عرس جمعی در و کذلک ابن اوی و ابن محاض و ابن لبون و ابن  
مانک جمعده بنات اوی و بنات محاض و بنات لبون و بنات ماء دیرلر و ابن اوی همزه نک مدبله شغال دبد کلمی  
جانور در که قورده شبیه در و قورددز کچرک در و ابن ماء صوده اولان قوشدر قاز اوردک کبی مثلاً اما اخفش  
بنات عرس و بنو عرس و بنات نعش و بنو نعش دخی روایت ایندی و بنات نعش کو که بر قاج بلد زک اسمیدر العرسی  
عینک کسری و رانک سکونی و یانک تشد بدیله بر جنس یا لیلو قورددر که کلجکه مشاب در لونله العرس عینک  
فخی و رانک سکونیه شول اودر که قبش اولرینک بردیوارندن اول بردیوارنه وارجه بردیوارچکلوب بر اوجن تمام  
دیوان متصل قلیوب اوزرن اورتوب مسقف قیلورلر تا که او ا بسجق اوله و یا الجمهر و مد مصنظره دبد کلمی  
نسنه اوسلوبی اولور و بونی صغوق و لایتلرده ایدرلر و لسان فارسیده اکا بچه دیرلر اوک یولی طولاشق اولد غیچون  
المعرس میک ضمی و رانک فخی و تشد بدیله شول اودر که وجه مذکور اوزنه اوله و ابو عبیده بونی غیره  
طریقه نفسیر ایندی و ابوا العوث انوک تفسیر نه راضی اولدی العرس عینک ضمی و رانک سکونیه تزوج  
جمعینده اولان طعامدرند کیروتا بئی جایزدر العرسات عینک ضمیله و رانک سکونیه عرسک جمعی در  
اعراس کبی ته کم مرورایتدی الاعراس همزه نک کسریله تزوج طعامن ایتمک بقال اعراس  
فلان اذا اتخذ عرسا ولا نقل عرس و العامة تقوله و اعراس اهلی اوزنه دخول ایتمکه دخی دیرلر و اهلی  
ابله جماع ایتمکه دخی دیرلر و جوهری بو مقامده و اعراس باهله اذ ابنی بها و کذلک اذا غشیها

عدس

قرس



دیشدر حالا که حق تعالی بنی علی اهل بیتش کم باب الفاء کلوران شاء الله تعالی بنی کلمه سن تفسیر اینست که برده  
 و عراس بتون کیجه یور یوب کیجه نیک اخرند قوغغه دخی دیرلر اما بولغت قلیله در العرس عینک فتحی و رانک  
 سکونله بر ایپک او جن دونه چو کشیکن بویننه و براوجن قولنه با غلمق بقال عرست البعیر اعرسه من الباب  
 الاول العراس عینک کسر بله ذکر اولنان ایپک اسمیدر العرس فختینله دهشت الملق بقال عرس الر جل عرسا  
 من الباب الرابع اذ ادهش العرس عینک فتحی و رانک کسر بله دهشته واران کسنه و عرس برسنه یه ملازم  
 اولغه دخی دیرلر بقال عرس به اذ الزمه التعریس علی وزن التکریم قوم سفرده ایکن بتون کیجه یور یوب کیجه نیک  
 اخرند قوغق فی الجملة استراحت ایچون بعد کویچمک الاعراس همزه نیک کسر بله ذکر اولنان مغنایه در اما بولغت  
 قلیله در المعرس میمک ضمی و رانک فتحی و تشدید یله ذکر اولنان وجه اوزن اولان قونق یری المعرس میمک ضمی  
 و رانک فتحیله بلا تشدید بمعناه العریس عینک کسری و رانک کسری و تشدید یله ارسلان یتاغی اولن یر العریسه  
 عینک کسری و رانک دخی کسری و تشدید یله بمعناه ذات العرایس عینک فتحیله و همزه نیک کسر بله بر موضعک  
 اسمیدر العرندس علی وزن الغضنفر محکم اولان دوه العرندسه قوی و محکم اولان ناقه بقال ناقه عرندسه ای قویه  
 طویله القامة العرطسه علی وزن الدرجه بر کسنه قومندن مفارقت ابدوب انلرک منازعتی ابله ذلیل اولمق و بو  
 عرطزه کبی در لفظا و معنی الاعرنکاس همزه نیک و رانک کسر بله اجتماع ایتمک و قیل زیاده سیاه اولغه ده دیرلر بقال  
 اعرنکس الشعرا اشد سواده العرکسه علی وزن الدرجه بر قایح سننه بی بری بری اوزرینه جمع ایتمک بقال  
 عرکست الشی اذا جمعت بعضه علی بعض العرس عینک و میمک کسر بله قیاصخره معناسنه و محکم اولان ناقیه یه  
 دخی دیرلر قیایه تشبیه اولمغین العس عینک فتحی و سببک تشدید یله کیجه ابله طول شمیق العسس فختینله کذلک کیجه  
 ابله طول شمیق کیجه بی اهل فساد دن بری ایتمک ایچون بقال عس بعس عسا و عسسا من الباب الاول اذ اطاف باللیل  
 و عسس عاسک جمعی دخی کاور طالب ابله طلب و خادم ابله خدم کبی و فی المثل کب عس خیزمن کب ربض یعنی کیجه  
 ابله طول شمن کب پتان کبدن خیر لودر الاعتساس همزه نیک رانک کسر یله کذلک طول شمیق معناسنه العسس  
 عینلرک فتحی و سببک سکونیه قورد ذبب معناسنه العسس عینک فتحیله کذلک قورده دیرلر زیرا قورد  
 کیجه ابله دور ابدوب نواله طلب ابدو العسس علی وزن الزلزله قورد کیجه ابله طول شمیق بقال عسس الذبب  
 اذ اطاف باللیل و عسس کیجه نیک قرا کوسی توجه ایتمک دخی دیرلر بقال عسس اللیل اذ اقبل ظلامه و قوله  
 تعالی و اللیل اذا عسس فر البتدی مفسرون بوابت کریمه ده اتفاق ابدیلر که عسس ادر معناسنه لیل اوله  
 یعنی ظلام لیل یوزد و ندرسه دیک اولور اما بزم اصحابزدن بعضی قتنده عسس لیل قریب اولوب ظلامه  
 توجه ایتمک ردیدی کذلک عسس السحاب دیرلر بلودیره یقین اولسه العس عینک ضمیله بیوک قد حدر که  
 اندن بیوک اولنه رفد دیرلر و رفد رانک کسری و فانک سکونیه در العساس عینک کسر یله جمعی بیوک  
 قد حمر معناسنه عسک و بسک بر لفظ مرکب در کنه یردن اولور سه دیک محلنده استعمال اولنور و بو حسک  
 و بسک ده لغت در العسوس عینک فتحی و سببک ضمیله شول ناقه در که یا لکن او نلر قسوس کبی در وزنا و معنی  
 و عسوس کذلک شول ناقه در که خلقدن ارغ اولمبجه سود و یرمیله و عسوس صید طلب ایدنه دخی دیرلر المعس  
 میمک و عینک فتحیله طلب ایدجک یر العساس عینک فتحیله سلاسل وزنی اوزره کر پی دید کبری جانور لر  
 قنایذ معناسنه کیجه ابله چوق کزد کی ایچون العسس قنولق شم معناسنه و عسس کذلک  
 کیجه صید طلب ایپکه ده دیرلر عسس عینلرک فتحیله بر موضعک اسمیدر بریه ده و برر جلاک دخی اسمیدر  
 العسطوس فختینله و طانک ضمی ابله براغاجدر که خیزران اغاجنه بکزر العسوس علی وزن

عرس  
 عرس  
 عرس  
 عرس  
 عرس  
 عسس

عطس

جعفر طلوکه کو کدن یغار حب الغمام معنا سنه وفي المثل ابر من عضرس وعضرس بر اوت دخی دیرلر العضارس  
 عینک ضمی ورنانک کسر بله كذلك طلو معنا سنه العضارس عینک فخی ورنانک کسر بله جمعی طلو معنا سنه  
 جوالق ابله جوالق کبی که ضمله مفرد وفتحله جمع اولور العطاس عینک ضمیله اخسر مق بقال عطس عطسا  
 و عطاسا کذا فی القاموس العطسة عینک فخی وطانک سکونیه کذلک اخسر مق بقال عطس یعطس و یعطس  
 من الباب الاول والثانی وکاه اولور عطس الصبح دخی دیرلر قن طک یری اغارسه العاطس طانک کسر یله  
 شول اهو یه دیرلر که فر شکدن استقبال ایله المعطس علی وزن المجلس برون انف معنا سنه وکاه اولور طانک  
 فتحیله دخی کلور العیطموس عینک وطانک فخی و یانک سکونی ومیمک ضمیله شول عورت درکه هر عضوی کالن  
 بولمش اوله تامه الخلق معنا سنه و دوه نیک دخی تام الخلق اولاته دخی دیرلر العطام بس عینک فخی ومیمک کسری  
 ومد بله جمعی ذکر اولنن وجه اوزن اولان عورنلر معنا سنه العطامس بمعناها یعنی یاسزدخی جمعی کلشدر ضرورت  
 شعر ایچون و ضرورندن غیر یی رده حذفی جایرد کلدر زیر احدی الزیادینن مفرد نه حذف اولنوب عیطموس  
 ایکن عطموس اولمشدر پس مفرد نه و اوحذف اولنما یحقی جمعیه وتصغیرده بدلی کلسی لازم اولور که حرف یادر  
 العفس عینک فخی وفانک سکونیه حبس معنا سنه وابتدال معنا سنه در المعفوس میمک فخی وعینک سکونی  
 وفانک ضمیله حبس اولنن کسنه مسجون معنا سنه و معفوس مبتدله دخی دیرلر الاعفاس همزه نیک وتنانک  
 کسر بله کورش طو تقی بقال اعتفس القوم اذا صطر عو المعافسه میمک ضمی وفانک فتحیله معالجه معنا سنه در  
 وفي الحديث وعافسنا النساء عفا عینک کسر بله برناقه نیک اسمیدر العفقس فتحینله ونونک سکونی  
 وقافک فتحیله چتن خوبلو اولان کسنه سی الخلق معنا سنه وخلق عفقس دخی دیرلر الاعفقس همزه نیک  
 وفانک کسر بله چتن خوبلو اولق بقال عفقس الرجل اذا عسر خلقه العکس عینک فخی وکافک سکونیه  
 دوه نیک یولار نه اولان ایی دیزنه بقلقدر تا که زبون اولوب ضبط اولنه و عکس برنسنه نیک اخرن اولنه  
 دوندر مکه دخی دیرلر و عکس بلیه اکادیرلر که زمان جاهلیتده برکسنه اولسه ناقه سن قبری یاننه کوتورب ناقه نیک  
 باشن کو کسنه محکم بغلیوب بو حال اوزن ترک ایدر لیش ناقه اولنجیه دک و بوندن مراد لری بوایش که بو طریقه  
 ناقه سی قبری یاننه هلاک اولسه حشره وارد قبه پیاده وارردیوز عم ایدر لیش و عکس شور یا یه سود قوماعه  
 دخی دیرلر بقال عکست واعکس عکسا العکاس عینک کسری ابله مقدم اذکر اولنن ابله دیرلر یقال دون ذلك الامر  
 عکاس و عکاس و عکاس میمک کسر بله النده اولان قیلر ه یا پیشوب چکمک یا خود عکاسه بعیتته ذکر اوتش اولور  
 العکس عینک فخی وکافک کسری ومد بله شول سود درکه شور باید دو کلور نه مقوله شور یا اولور سه اولسون  
 و عکس شول سوده دیرلر که اوزرینه چرویش دوکوب ایچرلر و صاحب صراح بو مقامده عکس نوعی از طعام کد  
 از شیر وارد سازند دیش در سهودر زیر اهاله اون طلاق اولنماز وارد خود لسان فارسیده اون طلاق اولنور غیر یی  
 نسنه یی طلاق اولنمز و عکس شول باغ چبو غنه دیرلر کیره طالدر لیش اوله اخر بردن بتسون دیوالا عکاس همزه نیک  
 وتانک کسر یله شور یا یه سود قاتق العکس علی وزن الد حرجه زیاده قرا کو اولن کیجه در بقال عکس اللیل اذا  
 اظلم العکاس عینک ضمی ومیمک کسر بله زیاده قرا کو اولن کیجه و عکاس چوق دوه ییدخی دیرلر یقال ابل عکاس  
 اذا کانت کثیرة العکس فتحینله بیوک کته که طوان یا پیشور وکاه اولور بونکله رجالدن بعضنه تسمیه ایدرلر  
 العکسی فتحینله و اخر نه یانک تشدد بله قوی اولان کسنه بقال رجل عکسی و جمل عکسی ای شدید و عکس  
 کذلک بغداد بدن برنوعدر که ایکی دانسی بر قشر ایچنده اولور که اهل صنعا اکثر یا بو جنس بغداد ییرلر العکس  
 عینک فخی ولامک ضمیله ذکر اولنن بغداد بدن اتخا اولنن نسنه یقال مذاق علوسا ولالو وسا

عضرس

عطس

عطس

عفس

عفقس

عکس

عکس

عکس

ای شبده اولو ووس برلقمه دن از اولن طعامه دیرلر العلس عینک فخی ولامک سکونیه ایچمک شرب معناسنه  
ابو عمرو وایتی اوزن التعلیس علی وزن التکریم بدروب ایچورمک بقال ما علسوا ضیفتم بشی تعلیسا و تعلیس  
مرض مشتد اولماغه دخی دیرلر بقال علس داوه اذا اشتد الملس میمک ضمی ولامک فخی و تشد بدبله بحرب  
اولان کسنه العلیس عینک فخی ولامک کسری و تشد بدبله برطواری درسیله بریان ایتمک الاعلنکاس همزه نک  
ولامک کسر بله قیل زیاده سیاه اولمق بقال اعلنکس الشعر اذا اشتد سواده و اعلنکاس برنسنه مترده اولمغه  
یعنی کیدوب کلمکه دخی دیرلر المعلنکس میمک ضمی و عینک سکونی و کافک کسر بله مجمع اولوب ضق اولان قیده  
دیرلر العلطوس علی وزن فردوس شول ناقه درکه اورند لشم اولوب اشکین اوله العلطیس علی وزن سلسبیل  
دوز اولوب براق اولن نسنه العماس عینک فخیله حرب شد بد وافت و بلا و قرا کویه دخی دیرلر بقال لیل عماس  
ای مظلم و یوم عماس و مشکل ایشه ده دیرلر العماسه عینک فخیله قرا کوا اولمق بقال عمس عماسه العموس  
عینک فخی و میمک ضمیله مشکل ایش بقال امر عوس و عماس ای مظلم لایدی من این یوتی له و عوس تعسف  
اوزن اولان کسنه یه ده دیرلر بقال رجل عوس ای متعسف المعسات میم اولک ضمی ابله و میم نانینک کسر بله  
مشکل ایش و منه قولهم جاءنا بامور معسات ای مظلمه تملویه عن جهتها و ملوی بورلمش معنا سنه در  
التعاس تانک فخی و میمک ضمیله برنسنه دن تغافل ایتمک بقال فلان تعاس عن الشی اذا تغافل عنه  
و برکسنه بی شبهه اوزن قومغه ده دیرلر بقال تعاس علی فلان اذا تعامی و ترکه فی شبهة من امره  
العس عینک فخی و میمک سکونیه برنسنه ده بیلور کن بلزک اظهار ایتمک و عس کتابی اوقیوب  
او کرنگه دخی دیرلر بقال عس الکتاب اذا درس عواس عینک فخی و میمک سکونیه شول طاعونک اسمیدرکه  
ابتدای اسلامه شام شریفه اول اول ظهور ایتمشدی العمرس فختینله و رانک فخی و تشد بدبله رجالدن  
قوی و تشد اولان کسنه العمروس علی وزن عصفور قوزی حمل معنا سنه العماریس عینک فخی و رانک  
کسر یله جمعی قوزیلر معنا سنه و عروس تام الخلق اولان او غلاته ده اطلاق اولنور ابو عمرو وایتی اوزن  
العلس فختینله و لامک تشد بدبله شد بد و قوی اولان کسنه عرس کبی وزنا و معنی ابو عمرو وایتدی علس شر  
ایتکه قوی و محکم و سریع اولان کسنه در و علس قورده دخی اطلاق ایدرلر و اما عر بلرک هو ابرمن العلس  
دپد کبری قوللر نه علس برر جالک اسمی درکه و الدسن ارقه سنه کو تروب حج ایشدر العنس عینک فخی و نونک  
سکونیه محکم اولان ناقه بعضلر ایتدی عس شول ناقه درکه قورغنک قیللری چوق اوله و عس یندن برقبیله نک  
ادی در العنوس ضمتینله قیزاوده چوق اکنوب تزویج اولنما غله ابکار عدادندن چقمغه دیرلر بقال عنست  
الجاریه تعنس من الباب الاول و بود کر اولنان اصلا تزویج اولنمده اولور واکر برکه تزویج اولنور سه انوک  
حقنه عنست الجاریه دیرلر العانس نونک کسریله اوده قارین قز و عانس رجه دخی دیرلر العنس عینک ضمی  
و نونک سکونیه جمعی و العنس عینک ضمی و نونک فخی و تشد بدبله کذلک جمعی بازل و بزل کبی و بازل ضسن  
یارمش دوهیه دیرلر و کسائی ایتدی عانس معصردن زیاده اولان در و معصر دخی میمک ضمی و صادق کسر بله  
عورنلر مرتبه سنه ایریشن قیزدر الاعنپناس همزه نک و نونک کسریله قویرق قبلی چوق اولمق بقال اعنونس  
ذنبها ذوفر التعنپس علی وزن التکریم قیزاوده قاریق بقال عنست الجاریه تعنپسا و اصمعی ایتدی عنست  
الجاریه دیرلر بلکه عنست دیرلر صیغه مجهول اوزن و عنسها اهلها دیرلر صیغه معلوم اوزن دپد کلر نه  
العوس عینک فخی و واک سکونیه کیجه دور ایدوب کرنگ بقال عاس الذئب اذا طلب شیئا یا کله  
و عوس مال اوزرینه طورب کرکی کبی کوروب کوزنگ العیاسه عینک کسریله کذلک مالی

علاکس

علاطس

علاطیس

عس

عوس

عرس

علس

عس

عوس

کوروب کوزتک و بومقامه صاحب صراح عوسی ربایکله نفسیرا تشدر مراد جوهریه مخالفه العایس  
 همزه نك كسر بيله مالی کوروب کوزدجی کسنه بقال هو عایس مال العوس عینک ضمی ومد بيله قیون جنسندن  
 برنوعیدر العوسی عینک ضمی ویانک تشدید بيله ذکر اولن قیونه منسوب اولان بقال کیش عوسی العوساء عینک  
 فخی واخرنده الف بمدده ايله طکوزان بوجکنک حامله اولانی العیس عینک فخیله ایرکک صوی منی معنا سنه  
 وعیس جماع ایتکه دخی دیرلر یقال عاس الفحل الناقه یعسها عیسا اذ اضربها العیس عینک کسری ومد بيله  
 شولاق دوه لر درکه انلرک رنگلرینه اشقرلک عارض اوله الاعیس همزه نك ویانک فخیله واحدی العیساء  
 عینک فخی والفک مد بيله موئن ذکرا اولنان لونی اشکاره اولان دوه معنا سنه و بعضیلر ایتدی عیس دوه نك  
 ایولرینه دیرلر وعیساء دیشی چکرکه یه دیرلر عیسی اسم عبرانی دریا خود اسم سریانی در العیسون عینک کسری  
 وسینک فخیله جمعی بقال جاءنی العیسون ومررت بالعیسین ورايت العیسین سینک فخیله جمیعسنه بصریون  
 قتنه وکوفیون سینک ضمن جایز کوز دبلر واودن اول وکسرن جایز کوز دبلر یادن اول و بصریون جایز  
 کوز میوب الف حذف اولند قد نصکره الفک ما قبلی حالی اوزنه مفتوح باقی قالمق لازم در دبدیلر کک الف  
 اصلیه اولسون کک غیری اصلیه اولسون اما کسائی الف اصلیه ايله غیر اصلیه بینن فرق ایدوب اصلیه ده  
 مفتوح قیلوب معطون دیر ایدی و غیر اصلیه ده مضموم قیلوب عیسون دیر ایدی وموسی ده دخی حال ذکر  
 اولنان منوال اوزنه در عیسوی عینک وواوک کسری واخرنده یانک تشدید بيله عیسی یه منسوب اولان  
 وموسی نك نسبتند دخی موسوی دیرسن یانی واوه قلب اتمکله نته کم مرمی ده مرموی دیرسن ودبلر سک یانی  
 حذف ایدوب عیسی وموسی دیرسن سینک کسر بيله نته کم مرمی وملعی دیرسن محل لهوه منسوب معنا سنه  
 فصل الغین العیس فختینله برلون درکه کول کی بوز اوله یعنی خاکستری اوله الاغبس همزه نك ویانک فخیله ذکر  
 اولنان لون ايله متلون اولان نسنه یقال ذیب اغبس والورد الاغبس من الخیل هو الذی ندعوه الاعاجم السمند  
 یعنی ات جنسندن صار ویم ایل اولنه یعنی قوله رنگنه اولانه سمند دیرلر غیبس عینک ضمی ویانک فخیله اغبسک  
 تصغیری در تخیم طریقله ومنه قولهم لا ایتک ما غبا غیبس یراد به الدهر ابن الاعرابی ایتدی بنم بو کلامک  
 اصلیه وجهله اولدغنه شعورم یوقدر بعضیلر ایتدی غیبسندن مراد قورد در ذیب معنا سنه تصغیر تخیم  
 اسلوبی اوزنه نته کم مرور ایتدی وغباء اصلند غب ایدی حرف تضعیفک بری الفه قلب اولندی تقصاده  
 قلب اولندی غی کی که اصلند تقضض ایدی پس معنی لا ایتک مادام الذیب یا فی الغنم غبادیک اولور یعنی بندن  
 ایتیان صادر اولماز قورد قویونه کلد کچه الغرس عینک کسری یله شول نسنه در که ولد طوغد غی حینه بيله چقر  
 سومک مثالند بعضیلر ایتدی غرس بریوفقه دریدر که دوه یاوریسی طوغد قده یوزنده بيله طوغرا کرازله  
 اولنسه قتل ایدر الغرس عینک فخی ورنانک سکونیه اغاج دیکمک بقال غرسه الشجر اغرسه غرسا من الباب  
 الثانی الغراس عینک کسری یله خرما فدانی وغراس دیکلمک زمانته دخی دیرلر الغریسه عینک فخی ورنانک کسری  
 ومد بيله شول خرما فدانی در که هنوز بنش اوله الغس عینک ضمی وسینک تشدید بيله رجالدن دنی وضعیف  
 اولان کسنه واحدی وجمعی برابر اصمعی روایتی اوزنه وغس تعیب ایتکه ده دیرلر یقال غس فلان خطبه  
 الخطیب اذا عابها الغسغسه علی وزن الزلزله پیسی بی زجرا ایتکه ده مبالغه ایتک نقول غسغست بالهرة اذا بالغت  
 فی زجرها غسان عینک فخی وسینک تشدید بيله یندن برقبیله در که ملوک غسان نلرن در و بعضیلر ایتدی  
 غسان برصویک ایدر و بو ذکر اولنان غسان فعلان وزنی اوزنه اولور سه محلی باب نون اولور  
 الغطس عینک فخی وطاء مهمله نك سکونیه صویه طالدر مق بقال غطسه فی الماء اذا غمسه المغنطیس  
 میمک ونونک فخی وطانک کسری ومد بيله شول طاشدر که دموری چکر و بو معربدر

عیس

غبس

غرس

غسس

غطس

الغطرس غينك كسرى و طانك سكونيله و رانك دخى كسرى و مذبله ظالم و متكبر اولان كسنه التغطرس فختينله  
ورانك خميله متكبر اولق يقال تغطرس فلان المتغطرس ميمك خمي و تانك و غينك فخي و رانك كسرى بله ظالم  
و متكبر اولان كسنه الغلس فختينله كجه نك اخر نه اولان ظلمت در التغليس على وزن التكريم كجه اخر نه سير  
ايمك يقال غلسنا الماء اى وردناه بغلس و غلسنا الصلوة اى صليناها بغلس تغلس خمينله و لامك كسرى  
و تشديد بله بر لفظ در كه افت و باطل معنا سنه استعمال اول نور لا ينصرف در يقال وقع فلان فى تغلس اذا وقع  
فى داهية و باطل ته كم تخيب دخى وزن مزبور اوزن ذكر اولنان معناه استعمال اول نور خيبتدن اولدغى حاله كه  
نوميد لك معنا سيدر الغلس غينك فخي و ميمك سكونيله صويط المرق يقال غسه فى الماء اذا مقله فيه الانغماس  
همزه نك و غينك كسرى بله صويط المرق الاغماس همزه نك و تانك كسرى بله كذلك صويط المرق المغامسة ميم اولك  
خمى و تانك فختيله با تر شق و مغامسة كشي كندى نفسن حريك اورتيرينه اتغه ده دير لر الغموس غينك فخي و  
ميمك خمى و مدبله شد بد اولان نسنه و ميم غموس شول يمينه دير لك صاحب كناهه غرق ابد و طعنه غموس شول  
صايمقد رك بر جانبدن اوت جانبنه كجه و ناقه غموس اول ناقه بيدير لك حمله على ظاهر اوليه طوغور مسى قريب اولنجيك  
الغيبس غينك فخي و ميمك كسرى و مدبله شول اوندر كه ايچنه دوشن نسنه يى ستر ايليه و بوعامه اهل لغتك  
ذاهب اولدغى معنادر بو نقد يرجه جوهر نيك عبارتته الغيبس من النبات الغبير ديدكى حمله غير بمعنى الغامر  
اولور اما سابقا غيرك نفسيرندن فهم اولنان بودر كه غيبس شول تازه اوت در كه قورى اونك ايچنه كير ليش اوله  
بو نقد يرجه غير بمعنى المعمور اولور اما صاحب صراحتك غيبس نبات كه زمين رافر و پوشد ديدكى قصور دن خالى  
دكلد رزير ايچنه دوشنى اورتكله يري اورتقه نك فرقى ظاهر در و غيبس شول كچرك مسيل ميه دير لر كسبزه ايله  
نباتات و اسننه اوله الغيبسان غينك فخي و يانك سكونيله جوانلغك ابتداسى و وحدتى و بوفعلان و زنى اوزن اولور  
فصل الفاء الفأس فانك فخي و همزه نك سكونيله بالته ديد كرى التبر معنا سنه الفؤوس خمينله جمى بالته لر  
معنا سنه و جامك فأسى شول دمور در كه انك طماغنه ايرشور و باشك فأسى اكسه ده قفا كيمي نهايت بولدغى  
يرو فأس بالته ايله اور مغه دخى دير لر نقول فأسته اذا ضربته بالفأس و باشك فأسنه يعنى اكسه ده باش نهايت  
بولدغى يومر يجه ككه اور مغه دخى دير لر نقول فأسته اذا صببت فأس رأسه الفجس فانك فخي و جيمك سكونيله  
اولونق تكبر معنا سنه يقال فحس بفحس من الباب الاول الفد و كس فختينله و واوك سكونى و كافك فختيله  
ارسلان اسد معنا سنه دو كس كى كه دو كس جعفر و زنى اوزن كذلك اسد معنا سنه در وفد و كس كذلك  
شاعر بتله مشهور اولان اخطلك جماعتيدر الفرس فختينله ات معنا سنه در مذكوره و مؤنثه اطلاق اولنور  
و مؤنث ايچون فرسه د بنر الفريس فانك خمى و رانك فختيله فرسك تصغيرى در و اكر مخصوص مؤنث ديلرسك  
فريسه د يرسن خاصه ابو بكر روايتى اوزن الافراس همزه نك فختيله فرسك جمعيدر الفارس رانك سر بله لابن  
و تامر كى فرس صاحبى معنا سنه در و فارس النظر اهل فراست معنا سنه ده كلور الفوارس فانك فخي و رانك  
كسرى بله فارسك جمعيدر اولور معنا سنه و بوشاد در بونك اوزرينه قياس اول نمازير افواعل فاعله كلمه سنك جمعيدر  
ضاربه ايله ضوارب كى فاعل كلمه سنك دخى جمعيدر قن مؤنثه مخصوص اولسه حايض ايله حوايض كى يا خود بنى  
ادم دن غيرى ايچون اولسونن جل بازل و جمال بوازل كى كه بازل اضيستن يارمش دوه بيدير لر و جل عاضه و عواضه كى  
و حايط و حوايط كى و عاضه د يكن اولتلاين دوه بيدير لر ضاد معجه و اخر نه هابله و اما مذكر عاقله فواعل اوزن  
جمع اولنمادى الافوارس و هوالك و نواكس اما فوارس جمع اولندغى زير افارسيت مؤنثه اولما غين التباسدن امن  
حاصل اولمشدر و اما هوالك جمع اولندغى زير هوالك مثلده واقع اولمشدر يقال هالك فى الهوالك پس اصل اوزن

ذطررس

غلس

غمس

غميس

فأس

فحس

فدكس

فرس

جاری اولمش اولورزیرا امثالده جاری اولور غیر یی رده جاری اولمین نسنه و امانواکس ضرورت شعرده وارده  
اولمشدر ابن السکیت ایتدی فارس ایتبن کسنه یی وقاره بن کسنه یی و مرکبه بن کسنه یی طلاق اولنور بو قدر وارکه  
مر بنا فارس علی بغل و مر بنا فارس علی حمادیرلر و عمان بن عقیل بن بلال ایتدی صاحب بغله بن فارس دیزم بغال دیرم  
و صاحب حمان فارس دیزم حمادیرم الفرسه فانک فخی و رانک سکونی ابله بر بلدر که بیونده عارض اولوب ائده قرار ایدر  
فارس فرس اوزن قرار ایتدی کبی الفریس فانک فخیله و رانک کسری و مدبله اغاچدن بر حلقه در که اکالسان فارسیده  
چنبر دیرلر الفرس فانک فخی و رانک سکونی ابله بیونی دق ایتک یعنی صقمق بقال فرس الاسد فریسته فرسا  
من الباب الثانی اذ ادق عنقها و فرسک اصل معناسی بودر صکره شایع اولوب مطلقاً قتل معنا سنده استعمال  
اولندی و فرس بیون مکن فاتغه دخی دیرلر و قد نهی عن الفرس فی الذبح و هو کسر عظام الرقبه قبل ان ینبرد و فرس  
قور دق یونی پان لمغه ده دیرلر الافراس همزه نیک کسر بله چو بانک قیونن قور دپان لمق بقال افرس الراعی اذ افرس  
الذئب شاة من غنمه و افراس بر نسنه یی ریجی جانون فد اقلغه دخی دیرلر بقال افرس الرجل حمان الاسد اذ اثرکه  
لیاً کله و یجو هو و نضر بن شمیل ایتدی اکل الذئب دیرلر افرس الذئب دیزلر الافراس همزه نیک و تانک کسر بله  
معنی الفرس بقال افرس الاسد فریسه اذ افرسه الفریسه فانک فخی و رانک کسری و مدبله صید شکار معناسنه  
ابو فراس فانک کسر بله ارسلانک کنبی در فارس رانک کسر بله و لابت فرس اهلی در و فی الحدیث و خدمتهم فارس  
والروم و فارس و لابت فرسه دخی طلاق اولنور الفرسان فانک ضمی و رانک سکونیه ائلورلر فارس معناسنه فرسان  
فانک فخی و رانک سکونیه بر قبیله نیک اسمیدر الفراسه فانک کسر بله اسمدر بر نسنه یی دقت نظر ابله ادراک ایتک  
معناسنده التفرس فختینله و رانک ضمی و تشد بدبله بر نسنه یی فراسله بانک بقال نفرست فیه خیر او بقال هو  
یتفرس ای یتثبت و یظرو فی الحدیث ائقو افرسه المومن الفراسه فانک فخیله مصدر در ائلورق معناسنه الفروسه  
ضمتینله و الفروسیه كذلك ضمتینله و اخرنده یای مشدده ابله بمعناها بقال رجل فارس علی الخیل ای بین الفراسه  
و الفروسه و الفروسیه و فروسه و فراست حداقت معناسنده کاور بقال فرس یفرس فروسه و فراسه  
اذا حدق امر الخیل الفرس فانک کسری و رانک سکونیه بر نوع اونک اسمیدر نباتان دن یعقوب روایتی اوزن  
الفرس فانک و سبنک کسری و رانک سکونیه و اخرنده نونله دوونک یا غنک طوارطراخی مثابه سنده اولان  
نسنه در و کاه اولور فرسن الشاة دخی دیرلر استعان طریقیله و یوفعلن وزنی در ابو بکر بن السراج ایتدی نون  
فرسنه زابده در زیر ابو فرست دن مأخوذ در دق ایتک معناسندن الفرناس فانک کسری و رانک سکونیه  
فرصادوزنی اوزن بونی قالن اولان ارسلان و فرصادتوت که میوه قسمندن در الفرناس فانک ضمی و نونک  
کسر بله فرانق کبی در نون زابد اولمقد و فرانق ارسلانک او کونجه کیدن قولاغزینه دیرلر الفردوس فانک  
کسری و رانک سکونی و دالک فخیله بستان فرا ایتدی بولفظ عربیدر معرب دکدر و فردوس جنتده  
بر باعجه نیک ایدره فردوس بر روضه نیک اسمیدر یعنی بر چمنک اسمیدر یامه التند الفرادیس فانک فخی و دالک  
کسری و مدبله و لابت شامه بر قاج موضعک اسمیدر المفردس میمک ضمی و فانک و دالک فخیله شول باغ  
چبوغیدر که اسمه سی چار طاقه الشمس اوله الفرطوس فانک و طانک ضمه لبله طوکر بورنی انف الخنزیر معناسنه  
القطس فختینله بورونک فصمه سی یسی اولوب بیوان اولمقدر اللفطس همزه نیک و طانک فخیله بورنی ذکر اولنان  
وجه اوزن اولان کسنه الفطسه فختینله اسمدر بورن وجه مزبور اوزن اولمق معناسنده طامحرک در  
نر ابو عاهت کبی در وزنا و معنی الفطسه فانک فخی و طانک سکونیه بر بو مجقدر که انوکه افسون ایدرلر  
و عربلرک کلامندن در بوکه اخذته بالفطسه بالثوباء و العطسه دیرلر یعنی کافسون ایتدی ذکر اولنان  
بو محقه بر حیثیه که اکا اسمک و اخسر مق عارض اولدی الفطوس ضمتینله اولمک بقال فطس یفطس

فردس

فرطس

فطس



فطوسامن الباب الثاني اذ امارت الفطيس فانك كسرى وطانك دخی كسرى وتشديد يله فسيف وزنى اوزن سوك  
 حكيجه ديرل مرقه عظيمه معناسنه الفطيسه فانك كسرى وطانك كسرى وتشديد يله طوكز بورتته ديرل انقب  
 لخنزير معناسنه الفطيسه فانك وطانك كسرى وماينده نونك سكونيله بعناها الفقوس ضمتينله اولك يقال  
 فقوس ففوسامن الباب الثاني الفقس فانك فخي وقافك سكونيله فاسد قلق بقال فقس الطائر يهضته اذ افسدها  
 فقوس على وزن جعفر بنى اسد دن برقبيله نك باباسى اديدر كه اول فقوس بن طريف در كه جدا عللى اسد در  
 الفلحس على وزن جعفر حريص معناسنه دروكبه دخی فلحس ديرل حريص اولد غچون فلحس وزن مذكور  
 اوزن برر جالك دخی اسميدر بنى شيمان قبيله سندن وفي المثل اسأل من فلحس وبونك اصلى بودر كه عسك حمار بدن  
 كسه فلحس غنيت مالندن پاى طلب ايدردى حالا كه اونده ساكن اولوب حمار به يه كنه مش ابدى قجن  
 اولولغندن وعز نندن وتوروكند ويه پاى ورسه لر زوجه سچون دخی استردى زوجه سى همچون دخی ورسه لر  
 دوه سى همچون دخی استردى الفلس فانك فخي ولا مك سكونيله پول منقور معناسنه الافلس همزه نك فخي  
 ولا مك ضمى ايله جمع قلى پولر معناسنه الفلوس ضمتينله جمع كثرى الافلاس همزه نك كسرى بيه مفلس اولمق  
 يقال افلس الرجل اذا صار مفلسا كويا كه النده اولان اچه سى فلوس اولوب زيوف اولدى تنه كم اخبث الرجل  
 ديرل اصحابى خبثا اولسه وچا ايزدر كه افلس الرجل دبد كلى انوك زياده فقير اولوب يانده فلس قالمدى ديمكه  
 صاخ اولد غنه بناء اوله تنه كم اقهر الرجل ديرل قهر اولمى اسان اولمق مرثبه سنه وارسه واذل الرجل ديرل نذليل  
 وتحقير اولمى ممكن اولمق مرثبه سنه وارسه وكر جوهرى افلس الرجل دبد كلى محمد زكه فلس اعطا اولمغه  
 مستحق اولد غنه بناء اوله ديسه نظيرين مزبورينه انسب اولوردى التفليس على وزن التكريم قاضى بر كسنه نك  
 مفلس اولد غنه حكم ايتك بقال فلسه القاضى تفليس اذ نادى عليه انه افلس اى امر بان نودى عليه  
 بالافلاس بعد ما حكم عليه به الفلنقس فانك ولا مك وقافك فخي ايله ونونك ماينده سكونيله شول كسنه در كه  
 باباسى ازاد لوقسمى وانه سى عربيه الاصل اوله ابو عبيدر وايتى اوزن و ابو الغوث ايتدى فلنقس شول كسنه در كه  
 باباسى وانه سى ازاد لوقسمى اوله وهجين اولدر كه باباسى حر اولوب انه سى ازاد لوقسمى اوله ومقرف ميمك ضمى وقافك  
 سكونى وزاء مهمله نك كسرى بيه اولدر كه باباسى ازاد لوقسمى اوله وانسى او يله اوليه يعنى هجينك عكسى اوله  
 فصل القاف القيس فتحته انه تشدن برشعله در وقبس اركك ديشى يي نيز يوكلو قلق معناسنه ده كوز يقال قيس  
 الفحل قيسامن الباب الرابع المقباس ميمك كسرى بيه وقافك سكونيله بعناه القيس قافك فخي وبانك سكونيله شعله  
 طلب ايتك الاقباس همزه نك كسرى بيه شعله طلب ايدنه شعله ويرمك بقال قبست منه نارا اقبس قيسامن الباب  
 الثاني قابستنى اى اعطانى منه قيسا الاقباس همزه نك وتانك كسرى بيه اتش الموق يقال قبست منه نارا و اقباس  
 علم كسب ايتكه دخی ديرل يقال قبست منه علم اى استفدتى زيدى ايتدى قجن بر كسنه دن علم يا خود اتش كسب  
 ايتك قبست الرجل علما و قبست نارا د پرسن و اكر اتشى انوك همچون طلب قلسك اقبسته د پرسن قيسه د پرسن  
 وكسانى ايتدى اقبسته نارا و علما ايزدر صيغه افعال دن و قبسته دخی جا ايزدر ثلاثين بلا فرق طلب كرك  
 كندى چون كرك غيرى همچون اولسون القيس قافك فخي وبانك كسرى و مد بيه شول اركك در كه ديشى يي نيز يوكلو  
 ايدرو فى المثل لقوة صادفت قيسا لقوه لامك فخي وقافك سكونيله شول ديشيدر كه نيز يوكلو قاله القيس  
 قافك فخي وبانك كسرى بيه كذلك شول اركك در كه نيز يوكلو قيلور ابو قيس قافك ضمى وبانك فتحيله صيغه نصغير  
 اوزن برطاغك اسميدر مكه مشرفه ده ابو قابوس نعمان بن منذر بن امرئ القيس بن عمرو بن عدى اللخمي نك كه ملك  
 عرب در كنبى در وقابوس لا يتصرف ندر عجمه دن وتعرفدن وترى القدس ضمتينله والقدس قافك ضمى ودالك  
 سكونيله طهر معناسنه در اسم اولمق اوزن ومصدر اولمق اوزن حظيرة القدس جنت همچون اطلاق

فقطس

فقس

فقس

فاحس

فلس

فلس

فلنقس

قبس

قدس

اولنسی طهر معناسندن ما خود در روح القدس جبریل ایچون اطلاق اولونسی بومعنادندر قدس قافک ضمی  
 ودالك سکونيله ولايت بخدده بر طاعک سمیدر التقديس علی وزن التکریم یا ک ایتک تطهیر معناسنه التقديس  
 فختبنيله ودالك ضمی تشد بديله پاک اولمق تطهر معناسنه الارض المقدسه ميمک ضمی ودالك فخی وتشد بديله  
 پاک اولان یربت المقدس ميمک ضمی ودالك فخی وتشد بديله وميمک فخی وقافک سکونی ودالك کسری  
 وتحفیفيله قدس شريف المقدسی ميمک فخی ودالك کسری ويانک تشد بديله مجلسی کي ببت مقدسه منسوب  
 اولان کسنه المقدسی ميمک ضمی ودالك فخی وتشد بديله كذلك ببت مقدسه منسوب اولان کسنه قادیسه  
 دالك کسری ويانک تشد بديله بر معروف یرک ادبدر که ابراهيم نبی صلوات الله عليه اکاپاک ومطهر اولوب محله  
 حاج اولمغه دعا بتدی قدوس خمتبنيله ودالك تشد بديله باری تعالی نک اسم شريف نندن در و بوفعول در  
 قدس دن طهارت معناسنه وسينبويه قدوس وسبوح دیر ایدی اوللرک فختبنيله نته کم ذروح بیان اولند ریخی  
 محله مرور ایتدی وتعلب ایتدی هر اسم کد فعول وزنی اوزنه در عینک تشد بديله انک اولی مفتوح در سفود  
 وکوب و سمور تنور وشبوط کي الاسبوحه قدوس که بونلرک اولنده ضم اکثر در فختدن وابتدی ذروح ده دخی  
 ضم اکثر در هاز اولور مفتوح دخی اولور سفود سین مهمله وفاليله ودال مهمله ابله شبش دبد کری دمور که انوکله  
 کباب شورر وشبوط شین معجه و طاء مهمله ابله بر نوع بالقدر القدس فختبنيله سطل دبد کری معروف نسنه که  
 عامه تحریف ایدوب سطل دیرلر بواهل حجاز لغتی در قدس دبد کری نه باعث واسطه طهارت اولد غیچون در  
 القداس قافک ضمیمه شول نسنه در که کومشدن انجواسلو بنده اشلیوب ایلکه دیرلر القداحس قافک ضمیمه  
 وحاء مهمله نک کسری بهادر اولان کسنه شجاع معناسنه القدموس قافک وميمک ضمی ودالك سکونيله قدیم  
 معناسنه در بقال حسب قدموس اذا کان قدیم القرس قافک فخی ورنک سکونيله زیاده صغوق بردشید ببد  
 معناسنه بقال ليله ذات قرس ای شد ببد و قرس صغوق برک اولمغه دخی دیرلر بقال قرس البرد یقرس من الباب الثاني  
 اذا اشتد و قرس طوکمق معناسنه ده کلور بقال قرس الماء اذا جمد القرس فختبنيله صغوق مشتد اولمق معناسنه  
 لغت در بقال قرس البرد قرس من الباب الرابع وابن السکیت ایتدی قرس جامد معناسنه در لکن ابو الغوث  
 بومعنايه انکار ایتدی القارس رانک کسری ليله والقریس قافک فخی ورنک کسری ومديله معنای مزبور دن  
 صفت در بقال البرد الیوم قارس مقریس ولا تقل قارص وقریس وقارس جامد معناسنه دخی کلور بقال  
 اصبح الماء الیوم قریسا وقارسا ای جامدا وسمک قریس شول بالغه دیرلر که بشد کدن صکره چرویشی ایچنه  
 وضع ایدرلر تا مجمد اولنجه طورر الاقارس همزه نک کسری ليله والتقریس علی وزن التکریم طوکدر مق بقال اقرسه  
 البرد وقرسه تفرینسا وقریس صوغ غمغه دخی دیرلر بقال قریس الماء فی الشن اذا برده وشن شین معجه ايله قریس  
 دیرلر القراسیه قافک ضمی وسینک کسری ويانک تحفیفيله فرموده دوه جمل ضخیم معناسنه اخرینه یاز یاده  
 اولمشدر رباعیه ده وثمانیه ده زیاده اولند ریخی کي ال فراس قافک فختبنيله صغوق طاغیر جمال بارده  
 معناسنه قراس قافک فختبنيله بر طاعک ایدرینده القربوس قافک فخی ورنک فخی وتحفیفيله وبانک ضمی ايله  
 اکرک اوک قاشی پیش که هه زین معناسنه وراستاکن قنماز الا ضرورت شعرده طرسوس کي زیر افعول بنيه عر بدن  
 دکدر القراس قافک کسری بده ورنک سکونيله کاغد کداوزرنده یازی یازارلر وقرطاس اوق اتمق ایچون دبد کری  
 نشانه دخی دیرلر القراس قافک ضمیمه بمعناه القراس قافک وطانک فخی ورنک سکونيله بمعناه ایضا القراسیه  
 علی وزن الدحرجه اوق نشانه ایرشد رمک بقال رمی مقرطس اذا صاب القرقوس فختبنيله وقافک ضمی ايله  
 واسع و دوز اولان یر بقال قاع قرقوس اذا کان واسعاً لمس القرقوس قافک کسری ورنک سکونيله اوفق سینک

قدحس

قرمس

قرس

قریس

قرطس

قرقس

مكس خرده معنا سنه القرقسة على وزن الدحرجة كاي دعوت ايتك يقال قرقست بالكلم اذا دعوت به  
 القرناس قافك ضمي وورانك سكونيله بوزن مثالند طاعدن ايلرو چقن نسنه القسة قافك فخي وسپنك  
 تشد بدبله برنسنه بي طب ابدوب اره من وقوغو جلوا ايتك ده دير لر نيمه معنا سنه وقس نصارانك علمه  
 ودينه ريسلر ينه دخي دير لر القسس قافك كسري وسپنك كسري وتشد بددي ومد بله كذلك علمه ودينه  
 نصارانك ريسلر ينه دير لر القسس فختينله وسپنك ضمي وتشد بدبله برنسنه بي قولق اوروب دبكلمك يقال  
 نقصت اصوائهم بالليل اي سمعتها القسي قافك فخي وسپنك ويرانك تشد بدبله برجنس بزدر كه مصر دن كتور رل  
 حرير قار شقدر وفي الحديث انه عن لبس القسي ابو عبيد ايتدي بو اول بزدر كه ولايت قسه منسوبه در كه بن اول  
 ولايتي سيرايشم دبدي واصمعي اول ولايت قنده در بلزم ديددي وابوعبيد اصحاب حديث بوني قافك كسري له  
 روايت قيلور واهل مصر قافك فخي له روايت قيلور دبدي قس بن ساعده الايدي قافك ضميله بخران نام  
 شهر كذا هدي وعرب حكما سنك پيري ابدي القسوس قافك فخي له وسپنك ضميله شول ناقه در كه مرعاده  
 يانكز اولنار عسوس كي لفظا ومعنى ابوزيد وكسائي روايتي اوزن يقال قست الناقه نقس قسامن الباب الاول  
 اذ اذعت وحدثها قس قافك ضميله بنى اسد قبيله سنه منسوب بر طاعك اسميدر وشمر ايتدي قساس  
 بر دمور معد تنك اسميدر رار منيه ولايتند ديددي القساس قافك ضمي ايله واخر ندياء مشدده ايله بر قانچدر كه  
 ذكر اولنان معدنه منسوبه القساس قافك فخي له صويه ار مكچون كجه سرعتله يوريمكدر بر حيثيتله كه  
 به اصلا فتور اوليه وقساس هدايت اوزن اولن دليله دخي دير لر وبعضيلر ايتدي قساس قنى صغوغه وقنى  
 اجلغه دير شدت جوع معنا سنه القسس على وزن الزلزله كجه ايله شول سيره دير لر كه زحمت ويره وقسس  
 كلبه قوس قوس ديوجا غرمغه دير لر القسس قافك كسري له وسپنك سكونيله زحمت ويريجي سير يقال  
 سير قسس اذا كان دايبا ودايب دال مهمله ايله زحمت ويرن سنه يه دير لر القسطاس قافك ضميله وسپنك  
 سكونيله ميزان القسطاس قافك كسري له بمعناه لغة فيه القسس فختينله كو كس طشره چقوب ار قه ايجر وكيرمك  
 كدبو كر بلكك مقابلي در الاقسس همزه نك وعينك فخي له والقسس قافك فخي وعينك كسري له والمتعاس ميمك  
 ضمي وعينك كسري له بونارك اوچي دخي ذكر اولنان صفت اوزن اولان كسنه در يقال رجل اقسس وقسس  
 ومتعاس واقسس شول اته دير لر كه اكريري انش اولوب صغري سني يوكسك اوله واقسس شول دوه يه دير لر كه  
 باشي وبونى ار قه سنه مائل اوله واقسس شول كجه يه دير لر كه منيع اوله يعنى غايت طويل اوله واقسس شول  
 رجلاه دير لر كه منيع اوله يعنى ذى شرف اوله وبر طاعك دخي اسميدر الاقسسان ضمضم اوغلر نندن قعسله هبيره دن  
 عبارت در القعساء قافك فخي وعينك سكوني والفك مدبله شول عزته دير لر كه ثابت اوله القعوس قافك فخي  
 وعينك ضميله شول قوجه در كه زياده دوشكين اوله القعوس فختينله وواوك ضميله زياده پير اولق يقال  
 قعوس الشيخ اذا كبر وواوكه نه اولوب بقلغه يوزن طوغه دخي دير لر يقال قعوس البيت اذا تهدم القعاس تانك  
 فخي وعينك ضميله بر خصوصه ايركوب كيرو قالمق يقال قعاس الرجل عن الامراد انا خرو لم يتقدم فيه  
 الاقعساس همزه نك وعينك كسري له كذلك متأخر اولق يقال اقعسس اذا تاخر ورجع الى خلف وبوند  
 احد سنين اخرده ادغام اولندي اخر نجم كله سنه ملحق اولد غچون الافعاس همزه نك كسري له غنى اولوب  
 مالي چوق اولق القعس قافك فخي وعينك سكونيله بدر ايجه اولان طپراق المقعسس ميمك ضمي وعينك فخي  
 وسپنك كسري له شديد اولن نسنه المقعسس ميمك ضمي وقافك فخي له مقعسسك تصغيري المقعسس ميمك  
 ضمي وقافك فخي له كذلك تصغيري نون دن بدل يا كتور مكله القعسس قافك ضمي وعينك فخي له ميرد قولى

قرنس

قسس

قسطس

قعس

اوزن كذاك مقعنسك تصغيري كه مزبور ميمك حذف اختيار ابدوب اخرده اولان سيني حذف ايمزدی  
وسيني حذف ابدوب ميمى ابقا ايمك سيبويه قولی در مقاعس ميمك ضمی وعينك كسر يله تميدن بر قبيله نك  
باباسی لقبی در اسمی حارت بن عمرو بن كعب در كه جدا علاسی مناة بن تميم در المقاعس ميمك فتحيله  
مقعنسك جمعیدر حروف زائده سنی حذف ايمك كه اول نون در وسين اخيره در وميم حذف اولنادی  
هر نه دكو حرف زائده ايسه زير اميم اسم فاعل معناسن افاده ايچون زياده اولندی و بو حذف اولنان  
حرفلردن عوض ويرمهده مخيرسن یعنی ديلرسك عوض ويررسن ديلرسك ويررسن و عوض دبدبكر  
الغدن صكره اولان حرفين بننه ياء ساكنه كتور مكدرد ديلرسك مقاعس ديرسن ديلرسك مقاعس ديرسن  
و عوض لازم اولق حرف زائده ردنجی اولدغی وقت اولور قندیل ايله قنادیل كی وساير لیده بو كقیاس  
اولسون القنعاس قافك كسری ونونك سكونيه يوك ده و غير عظيم معناسنه القنعاس قافك ضمی وعينك  
كسری ايله فرمود اولان كسنه عظيم الخلق معناسنه القنعاس قافك فتحی وعينك كسر يله جمعی فرموده كسنه لر  
معناسنه القلس قافك فتحی ولامك سكونيه فالن اب در كه ايفدن يا خود خرما پراشدن اولور القلوس ضمتيله  
جمعی قلوس السفن كيلرده اولان يلامر لدر و قلوس اتده دخی ديرلر يقال قلس يقلس من الباب الثاني و قلس  
اول مرتبه ده بو غزدن كان طعامدر كرك اغز طلوسی اولسون كرك اولماسون واکر بومر تبه دن صكره كلورسه  
اكافي ديرلر و بو خلیل قولیدر و قلس كاسه شرابی لغه ده ديرلر زياده طلو اولدوغی حينده القاس لامك  
كسر يله برنسنه بی اتی كسنه القلسوة فتحينه و سبنك ضمی ايله نقيه كه باشه كيم لر القلسية قافك ضمی  
ولامك فتحی و سبنك كسر يله ذكر اولنان معناده لغت دره با جمله قافی مفتوح قلسك سینی مضموم قيلرسن  
واكر قافی مضموم قيلرسك سینی مكسور ابدوب واوی يايه قلب ابدرسن وچن جمع ابدوب يا خود تصغیر  
ايمك مخیر اولورسن زير ابونده ابکی زياده وارد ریری واوی بری نون ديلرسك واوی حذف ابدوب القلانس  
ديرسن مساجد وزنی اوزن نقيه لر معناسنه واکر ديلرسك القلاسی ديرسن وزن مذکور اوزن كذاك نقيه لر  
معناسنه و حالت تكيرده قلاسی ديرسن واوی حذف بئكله جناع ساكنه ايچون واکر ديلرسك بئكسنده دخی  
يايی عوض و يره ب قلانس و قلاسی ديرسن القلينة قافك ضمی ولامك فتحيله ونونك كسر يله قلنسوه نك  
تصغیر بدر واکر ديلرسك القلينة ديرسن قافك ضمی ولامك فتحی و سبنك كسر يله واکر حذف اولان  
حرفدن عوض ويررسك القلينة ديرسن قافك ضمی ولامك فتحی و نونك كسری و مده يله يا خود القلينة  
ديرسن قافك ضمی ولامك فتحی و ياء اخيره نك تشدد يله واکر قلنسوه كلسن تانك حذف جمع ايمك ديلرسك  
تمره كلسن جمع اندوكك كی تاي حذف ايمكله واوی ترك ابدوب قلنس ديرسن و بونك اصلی قلنسوا بدی  
كلام عربيه اخرى حرف علت اولوب ما قبلی مضموم كله اولدغنه ساوا و حذف اولندی وچن اسمك اخرى  
حرف علت اولوب ما قبلی مضموم اولماغی قياس ايجاب ايتسه ضممه كمره يه تبديل اولمق واجب اولور پس اسمك  
دخی يا اولوب ما قبلی مكسور اولماغن قاض اعلالی كی اعلال اولمق لازم اولور و احق وادل كله لنده دخی حال  
بو يله در حقوود او ايچون جمع اولدق لری حاله وساير بونك امثالی اولانلر بونك اوزر ينه قياس اولسون  
و حقه حاء موهله ايله ازار معناسنه در القلساة قافك فتحی ولامك سكونيه على وزن الد حرجة نقيه كيدر مك  
التقليس فتحينه ولامك سكونی و سبنك كسر يله نقيه كيمك التقليس فتحينه ونونك ضميله كذاك نقيه كيمك  
نقول قلسنه فتقليس و تقلنس اذ البسته القلنسوة فليسه التقليس على وزن التكرم دف چالوب تغنی ايمك  
المفلس ميمك ضمی ولامك كسری و تشدد يله شول كسنه در كدبك شهره كدك بلك اوكنه شلك ابدوب

قنعس

قلانس

قلس

اوینایه التقلیس علی وزن التکریمیک شهره کلدکه انواع لهوله استقبال ایتمکد رابو الجراح روایتی اوزن القلاس  
 قافک فخی ولامک تشدید بله شول در یاد رکه کو یکن آه توج غالب اولد غندن القلیس قافک ضمی ولامک  
 فخی و تشدید و یانک سکونیه قبیط وزنی اوزن صنعاده بر بعه نیک اسمی در که حبشه یا بمشدی انی حیر نام  
 کسنه خراب ایدوب بقمشدی و قبیط بر جنس حلوا در که اکانا طف یعنی پشینه دیرل القمس قافک فخی و میم  
 سکونیه صویه طالمق غوص معنا سنه و ولدانه سنک قر تنه د پرنده کله قس الولد فی بطن امه دیرل القماس  
 قافک فخی و میم تشدید بله صویه طایحی کسنه غواص معنا سنه و قس صویه طالدر مغه دخی دیرل یقال  
 قسته فی الماء فان قس ای غسته فان قس پس قس متعدی و لازم کلور الا قس همزه نیک کسر بله طالدر مق  
 معنا سنه لغت در یقال ان قسته فی الماء المقامه میم اولک ضمی و میم ثانیک فتحیه طالدر شفق یقال قامسته  
 فقسته یعنی باب مغالبه دن بن انکله طالدر شدم و غلبه ایتدم دیر سن و یقال فلان بقامس حوتا اذا ناظر  
 من هو اعلم منه یعنی قن علم سباحته کند و دن اعلمه مباحثه ایتسه استغراب ایدوب بوبله دیرل و حوت جاه  
 مهمله ابله بالق معنا سنه در الان قس همزه نیک و قافک کسر بله بلد ز منخط اولوب غروب به میل ایتمک القاموس  
 علی وزن الکافور در یانک اور ته سی یقال هذا قاموس البحر ای وسطه و معطمه و مد و جزر حدیث شریفند  
 بیور لمشدر ملک موکل بقاموس البحر کما وضع رجله فیه فاض فاذا رفعها غاص یعنی در یایه موکل اولان ملک  
 در یایه ابق بصسه طشر و یا غن قالدر سه چکلور و مد صوطا شغنه و جزر چکلما که دیرل القلیس فتحیه و میم  
 فخی و تشدید بله درین دریا بحر از اخر معنا سنه جوهری ایدر بن ظن ایدرم که لام زائده اوله و قلس زیاده عظیم  
 الشان اولان کسنه یه ده دیرل القس قافک کسری و نونک سکونیه اصل معنا سنه در القونس قافک و نونک  
 فخی و و اوک سکونیه دمور تو غلغنه نیک دپه سی و قونس كذلك ایتکی قولای غی ار اسنده اولن سیوری که کدر  
 القوس یای کان معنا سنه نیکیری و تائنی جائز در و قوس ار شونه دخی دیرل ذراع معنا سنه مذروع ار شونله  
 قیاس اولند غچون و قوس کوه بر بر جک دخی اسمیدر القویسه قافک ضمی و و اوک فتحیه قوسک  
 تصغیری در مونث اولد و غنه بناء القویس كذلك قافک ضمی و و اوک فتحیه قوسک تصغیر بدر مذکر  
 اولد و غنه بناء فی المثل هو من خیر قویس سهما القسی قافک و سپنک کسری و یانک تشدید بله جمعی یا پلر  
 معنا سنه الا قواس همزه نیک فتحیه و القیاس قافک کسر بله كذلك قوسک جمع لری در و قیاس نقدیر  
 معنا سنه ده کلور یقال قست قیاسا و قایست مقایسه و قیاسا و قسیمک اصلی قوس ایدی زیا و فاعول در  
 پس لام الفعلی نقدیم ایدوب قسود بد پلر فلوع وزنی اوزن اندن صکره و او یایه قلب ایدوب قافی مکسور  
 ایتد پلر عصی کله سنک عینن مکسور ایتد کلری کی پس قسی اولدی قلیع وزنی اوزن اول ذوات ثلاثه دن ایدی  
 صکره ذوات اربعه دن اولدی یعنی قلب و ادغامه حرف اصلی مثابه سنه اولما غن رباعی منزله سنه اولدی  
 القسوی فتحیه و و اوک کسری و یانک تشدید بله قسی کله سنک نسبتی در زیا بوفلوع ایدی که فاعول دن  
 مقلوب ایدی پس حالت نسبتیه و او یرد ایدوب قسوی دید پلر القلیس قافک فخی و یانک سکونیه نقدیر  
 ایتمک یقال قست الشی غیره و علی غیره اقبسه قیسا و قیاسا و لا یقال اقبسه المقیاس میم کسری و قافک  
 سکونیه تقدیر اولحق الت مقدار معنا سنه المقایسه میم ضمی و یانک فتحیه قیاس ایتمک یقال قایست بین  
 الامرین مقایسه و قیاسا و قیاسا شغنه دخی دیرل یقال قایست فلانا اذا جارته فی القیاس یعنی انو کله بر نسنه ده  
 قیاس اید شیبک الا قیاس همزه نیک و تانک کسر بله اویدر مق یقال هو یقتاس الشی غیره ای بقیسه به یعنی اکا  
 نی اویدر ره یقال هو یقتاس بایه اقیاسا ای یساک سبیله و بقندیه یعنی اوغل بابایه اقتدا ایدوب انوک  
 مسلکته یساک اولور القوس قافک ضمیله راهبک صومعه سیدر و راهب ره بانک مفردی در التقویس

قوس

قیاس

قوس

علی وزن التکریم پیرا ولوب اکلک بقال قوس الشیخ نقویساذا انحنی الاستقواس همزه نك و تذك كسر بیه جمعناه  
 الا قوس همزه نك و و اوک فتحیه ارقه سی اگری ولان کسنه منحنی الظهر معناسنه التقوس فتحیه و و اوک ضمی  
 وتشدد بیه یای کو ترمک بقال رجل متقوس قوسه ای معه قوس المقوس میمک کسری و قافک سکونی و و اوک  
 فتحیه شول اب در کد قوشی انلری انوک اوزرینه صف بغلر لابتداسکرند کارنده و مقوس یای قود قلی طرفه  
 دخی دیرل القهلبس قافک فتحی و هانک سکونی و بانک فتحی و لامک کسری بیه جهرش کی ارك الی ذکر معناسنه القیس  
 قافک فتحی و یانک سکونیه قیاس ایتک بقال قست الشی بالشی اذا قدرته علی مثاله جوهری بولفظی و او بیه  
 دخی ایراد ایتشد رتبه کم الان مرورابتدی و لکن انسب بودر که همین یای بیه ایراد اولنه و قیس مضر دن برقیله نك  
 باباسی ادبدر که اول قیس بن میلان در و اسمی الناس بن مضر در نونله و قرداشی الیاس بن مضر در یابله و الیاسنک  
 لقبی قیس در القیس قافک کسری و مد بیه و القاس قافک فتحیه مقدر معناسنه در بقال بینهما قیس رخ و قاس  
 رخ اذا کان بینهما قدر رخ القیس فتحیه و یانک ضمی و تشدد بیه قیس بکزمک بقال نقیس فلان اذا تشبه  
 بهم یا خود انلر هانتساب ایلیه یا معاهده ابله یا همسایه لک ابله یا و لا ابله یعنی انلرک از دلوسی اولغله القیسان  
 قافک فتحی و یانک سکونیه طی قبیله سندن ایکی قبیسک اسمیدر که انلرک بری قیس بن عناب بن ابی حارثه در  
 و بری قیس بن هذمه بن عناب بن ابی حارثه در عبد القیس قافک فتحیه برقیله نك باباسی اسمیدر اسدن که اول  
 عبد القیس بن اقصی در که جد اعلالی اسدن بریعه در العیسی عینک و قافک فتحیه و اخرنده یاء مشدده  
 ابله عبد القیس منسوب اولان کسنه و دبلسک عبیدی دیرسن التعبیس فتحیه و یانک سکونی و قافک  
 ضمیمه عبد القیس قبیله سنه انتساب ایتک بقال تعبیس الرجل کایقال تعبیشم و تقیس که تعبیشم عبد شمس  
 قبیله سنه و تقیس قیس قبیله سنه نسبه قدر فصل الکاف الکأس چناق که انوکله برنسنه شرب اولمور موث  
 سماعی در قال الله تعالی عزوجل بکأس من معین بیضاء و ابن الاعرابی ابتدی کأسه کأس دینز ایچنده مشرو بانندن  
 سنه اولد قجه الکووس ضمیمه جمع الکیس کافک فتحی و بانک سکونیه حرقی یعقوب اورتمک بقال کبست  
 النهر کبسا اذا طمته بالتراب و کبس غارت ایتکه ده دیرل بقال کبسوار فلان اذا غاروا علیها و کبس باشی  
 خرقه یه چکمکه دخی دیرل بقال کبس رأسه من الباب الثانی اذا دخله فی ثیابه الکیس کافک کسری و بانک  
 سکونیه شول ظهرا قدر که خرقک اوزرینه د و کر لانی بومما غیچون الکیس همزه نك و بانک فتحیه باشن خرقه یه  
 چکن کسنه شول وجهله که دپه سن اقبال ابدوب یوزن ادبار ایتش اوله الکیس کافک ضمیمه باشی بیوک اولان  
 کسنه عظیم الرأس معناسنه الکیس کافک کسری بیه خرماصلقمی الکیس کافک فتحی و بانک کسری و مد بیه  
 خرمان برنوعدر الکیس کافک فتحی و بانک کسری و مد بیه شول بیلدر که انده برکون ناقص کلور و بودرت بیه  
 برواقع اولور الکیس علی وزن الکافور شول نسنه در که انسانه اثناء نومده عارض اولد قده مضطرب اولوب  
 اغر بصدی دیرل و بونی صرع مرضنک مقدمه سی در دیرل الکیس کافک فتحی و دالک سکونیه اغر یوکلو اولان  
 طواری سرعتله سیر ایتدر مک یقال کدست الخیل کدسا من الباب الثانی التکدس فتحیه و دالک ضمی  
 و تشدد بیه طوار اغر یوکلو کی یوریمک یقال نکدس الفرس اذا مشی کانه مثقل الکیس کافک ضمی ایله و دالک  
 سکونیه رکه خرمنی الکیس همزه نك فتحیه جمع خرمنلر معناسنه الکیس کافک ضمیمه حیوانانک  
 اخسر مسی یقال کدست اذا عطست الکیس دالک کسریله شول نسنه در که انوکله پرامز ایشه یوم اولنور  
 کرک فال اچغله اولسون کرک اخسر مغله اولسون و بونک امثالی نه که واریسه و بوقبیلدن در قن اهو طاعدن  
 ینسه انی پرامز فال ایدنوب کادس دیرل رتبه کم بار حله پرامز فال ایدنور و بارح شول صیده دیرل که صیادک

قهلبس

قیس

عبیس

کأس

کبس

کدس



صولنه دوشر الكرس كافك كسرى ورائك سكونيله شول بولله خلط اولنان نجاستلر در كه بعضى بغض اوزن  
 يايلوب قالب قالب اوله وكرس شول اولره ده ديرلر كه انه داس جمع اوله الا كراس همزه نك فخييله جمعى وكرس اصله  
 دخى ديرلر الا كراس همزه نك كسرى بله ذكر اولنان حالت اوزن اولمق يعنى بول و نجاستله يا خود جماعت كثيره ايله  
 طولمق بقالا، اكرست الدار الكراس رائك كسرى بله اصل معنا سنه الانكراس همزه نك و كافك كسرى بله يوز اوزرينه  
 دوشمك و يوزى اوزن داخل اولمق بقال انكرس فى الشى اذا دخل فيه منكبا وانكباب كذلك يوز اوزرينه  
 دوشمكدر الكرسى كافك ضمى ورائك سكونيله واخرنه يانك تشدد بيله تحت الكراسى كافك فتحى ويانك  
 تشدد بيله جمعى وكاه اولوز كرسى ديرلر كافك كسرى بله الكروس فختينيله وواوك فتحى وتشدد بيله باشى بيوك  
 اولان كسنه بزرگ سر معنا سنه و كروس بر رجلك دخى اسميدر الكراسه كافك ضمى ورائك تشدد بيله  
 جز اوراق متعدده معنا سنه كراسك واحدى در انكراس كافك فتحى ورائك كسرى بله جمعى جزلر معنا سنه  
 الكرباس كافك كسرى ورائك سكونيله طام اوزرنه اولان ادب خانه وخام بز معنا سنه دخى كاور فارسى  
 مغرب در الكرباسه كافك كذلك كسرى بله بر قطعه خام ز الكرابس جمعى خام جزلر معنا سنه الكردوس كافك و دالك  
 ضمى ورائك سكونيله انلوردن بر عظيم بلوك كروه بزرگ معنا سنه الكراديس كافك فخييله جمعى عظيم بلوك كره  
 معنا سنه وصاحب صراح بومقامه كردوس كه بزرگ از اسبان ديشدر غلظا ايشدر غالباً اجوهر ينك القطعة  
 العظيمة من الخيل ديدكى قولنده خيل عسكر معنا سنه اولدغندن ذهول يدوب سباق كلامدن غفلت  
 ايشدر وهر ايكى كك كه برا كه برى برينه بولوشه اكا دخى كردوس ديرلر او موز باشلرى كى و ديزلر كى الكردسه  
 على وزن الدحرجة چرى باشى اولان كسنه عسكرى بلوك بلوك ايشمكدر بقال كردس القايد خينه اذا  
 جعلها كتبة وكردسه وثاقه دخى ديرلر بقال كردسه وليم به الارض وليم جاءه و حده ايله و حمله يره دوشرمك  
 يره بصمق در و كردسه بر كسنه نك النى واياغن بر يره جمع ايشمكه دخى ديرلر بقال كردس الرجل على البناء للمجهول  
 اذا جعت يداه ورجلاه و كردسه بقاغييله يور و تمكه دخى ديرلر المكدس ميمك ضمى و دالك فخييله شول كسنه در كه  
 الى واياغى ياپشمش اوله التكدس فختينيله ورائك سكونى و دالك ضميله ايكى كسنه نك اسميدر كه انلر كى برى قيس  
 و برى معاويه در مالك بن حنظله نك او غلار يدر جدا علارى مناة بن تميم در الكرفس كافك ورائك فخييله كروز  
 ديد كلرى معروف اوت در الكرس على وزن الزلزل بر نسنه يى رد ايشمك در المكدس ميمك ضمى وكافينك  
 فخر يله شول كسنه در كه انوك انه سى و انه سنك انه سى جاريه اوله مكدس ديد بلر كوي اكه مذموم اولان  
 جماعت در اولنمشدر الكسب كافك فتحى وسينك كسرى ومديله خرمانيدنه ديرلر وكسب كذاك شول ته دخى  
 ديرلر كه طاشلر اوزن قور بيلوب دو كولد كدن صكره زخيره قلنور الكسب فختينيله ديش قصه اولمق كوتاهى  
 دزدان معنا سنه الاكس فختينيله شول كسنه در كه ديشى قصه اوله الكس كافك كسرى ولا ملك سكونيله كرج كه  
 نوكله ياپي بيلر الكلسه كافك ضمى ولا ملك سكونيله كرج رنكده اولمق الاكس همزه نك ولا ملك فخييله كرج  
 رنكده اولان قورد بقال ذيب الكاس الكانس نونك كسرى بله شول اهودر كه كناسه يعنى يتاغنه داخل اولور  
 الكناس كافك كسرى بله اهورنك اغاج اراسنده كيزنجك يتاغى الكنوس ضمته بيله لهو يتاغنه كيرمك بقال كنس الطيبى  
 يكنس من الباب الثانى التكنس فختينيله ونونك ضمى وتشدد بيله بمعناه الكنس كافك فتحى ونونك سكونيله  
 سپورمك يقال كنست البيت اكنسه كنس من الباب الاول المكنسه ميمك كسرى وكافك سكونى ونونك فخييله  
 سپورمك الت چاروب معنا سنه الكناسه كافك ضميله سپورندى قامه معنا سنه وكناسه كوفه ده بريرك ادبدر  
 الكنيسة كافك فتحى ونونك كسرى ومديله نصارينك معبدى در الكنس كافك ضمى ونونك فتحى وتشدد بيله

كرس

كرس

كردس

كرفس

كركس

كسس

كلس

كنس

کوکله اولان کواکب ابو عبیده ایندی کوکبه کنس دبدبیلر مغینده مستتر اولدغچون بعضیلر ایندی کنس  
 خنس دبدبیلر بلدزلدرکه انلر سیان لر در التکویر علی وزن التکریم باشنی اشغه دوندر مک بقل کوسته  
 علی رأسه نکویسای قلبته وفی الحدیث واللہ تعالی شانہ لوفعلت ذلك لکوسک اللہ تعالی جل ذکره فی النار  
 رأسک اسفلک الکوس کافک فخی وواوک سکونیله باشنی اشغه دوشمک بقال کاس یکوس اذافعل ذالک یعنی باشنی  
 اشغه اولسه ووده اوج ایاغی اوزن یوریمکه دخی دیرلر مسکرلندی حاله التکواس تانک فخی وواوک ضمیله بری بری  
 اوزرینه بغلغه دیرلر بقال عشب متکواس اذاکثر وکثف الکوس کافک ضمی ومدیله شول نسنه درکه چلارلر  
 طبل معنا سنه بعضیلر ایندی بومعربدر الکوسی کافک ضمی ومدیله واکر نه دخی یانک تشددیله ابقلری  
 قصه اولان ات مکوس میمک ضمی وواوک فخی وتشددیله بر مرکبک اسمیدر الکهمس علی وزن جعفر قصه  
 اولان کسنه وکهمس عربله بر قبیله نیک باسی ادبدر الکپس کافک فخی و یانک سکونیله اهل ذکا اولمق که حماقتک  
 مقابلیدر ورجال دن بر کسنه نیک ادبدر که اول کپس انیری در وکپس اوغلان ظریف و ذکی اولمغه دخی دیرلر  
 الکیاسه کافک کسر بله کذلک اوغلان ظریف اولمق بقال کاس الولد بکپس کپساو کیاسه الکیاس همزه نیک  
 کسر بله ظریف ولد صاحبی اولمق بقال اکپس الرجل واکس اذ اولدله اولاد کیاس الکپس کافک فخی و یانک  
 کسری وتشددیله ذکی و ظریف کسنه و المکپس میمک ضمی و یانک فخی وتشددیله بمعناه الکپس کافک کسری  
 ومدی والفق قصر بله ظریفه اولان عورتک صفتیدر الکوسی کافک ضمی ومدی والفق قصر بله ذکر اولنان  
 معنایه دراکپسک مؤنثی در التکپس فختینله و یانک ضمی وتشددیله ظریفلمق نظرف معنا سنه المکیاسه  
 میمک ضمی و یانک فخیله ظرافت حکمتک بقال کایسته فکسته ای غلبته فی الکیاسه و مکابسه بیع و شراده  
 غدرا تیمکه دخی دیرلر الکپسان کافک فخی و یانک سکونیله غدر معنا سنه در بعض عرب قنده الکپسانیه  
 کافک فخی و یانک سکونیله و یای اخیر منک تشددیله و وافض طا بغه سندن بر جماعتک ادبدر که انلر مختار بن  
 ابی عبیدک اصحابیدر دیرلر که مزبور ک لقی کپسان ایدی الکپس کافک کسری ومدیله کپسه که ایچنه لچه قورلر  
 الکیاس همزه نیک فخی و کافک سکونیله جمعی کپسه لر معنا سنه فصل اللام اللبس لامک ضمی و یانک سکونیله  
 کیمک بقال لبست الثوب البسه لبسان من الباب الرابع اللبس لامک فخی و یانک سکونیله ملتبس قلمق مشتبه قلمق  
 معنا سنه نقول لبست علیه الامر اللبس من الباب الثانی اذا خلطت من قوله تعالی وللبسنا علیهم ما یلبسون  
 ولبس ظلمت قارشمغه دخی دیرلر اللبسه لامک ضمی و یانک سکونیله التباس اولمق بقال فی الامر لبسه ای شبهه  
 لبس بواضح اللباس لامک کسریله کیلن نسنه و الملبس میمک و یانک فخیله بمعناه و اللبس لامک کسری و یانک  
 سکونیله کذلک بمعناه و لبس اورتی معنا سنه دخی کاور بقال لبس الکعبه و لبس الهودج لما علیهما من لباس و لباس  
 امرایه و امرأته زوجنه دخی اطلاق اولنور قاله تعالی هن لباس لکم وانتم لباس لهن و حیایه دخی لباس تقوی  
 دیرلر نفسیر شریفه بوجه اوزن وارد اولمشدر و بعضیلر ایندی لباس تقوی غلیظ اولوب خشین و قصیر  
 اولان کیاسی در اللبوس لامک فخی و یانک ضمیله کیلن نسنه و قوله تعالی و علمناه صنعه لبوس لکم یعنی الدرع  
 التلبس فختینله و یانک ضمی وتشددیله بر نسنه یه مقارن اولمغه و لباس کیمکه دخی دیرلر بقال تلبس بالامر  
 والثوب الملا بسة بر نسنه فی قرشدر و ببلور سزایتمک بقال لابست الامر اذا خالطته و ملا بسة باطنه اولانی  
 بلکه دخی دیرلر بقال لابست فلانا اذا عرفت باطنه الملبس میمک و یانک فخیله استمتاع اولنا جق نسنه الالباس  
 همزه نیک و تانک کسر بله بر نسنه مختلط و مشتبه اولمق بقال التلبس علیه الامر اذا اختلط و مشتبه التلبس علی وزن  
 التکریم حیله ابدوب مشتبه قلمق تشدید مبالغه ایچوندر اللباس لامک فخی و یانک تشددیله اهل تلبس

کهمس

کپس

لبس

اولان كسنة يقال رجل لباس ولا ثقل ملبس للحس لامك فخي وحاء مهملة بك سكونيه دل ابله بلا مق يقال لحس  
 القصعة بلحسها الحسامن الباب الرابع وفي المثل اسرع من لحس الكلب انه الحسة لامك فخي وحاءك سكونيه  
 والحسة لامك ضمي وحاءك سكونيه كذلك بلا مق معنا سمنه يعقوب بدن بوبله رويت او تشدر الاحاس  
 همزة كسرى ولا مك سكونيه بتورمك يقال الحست الارض اذا نبتت الملاحس ميمك فخي وحاءك كسرى بله  
 بلا محق يرلر وقولهم تركت فلانا بلا حس البقر مثل قولهم بمباحث البقر يعني صغرا ونبلا غي اولان اسيز يرلر ده  
 ترك ايتدم قانده لغى نامعلوم در بعضيلر ايتدي مراد شول اسيز يرلر كه بقر وحشى انه اولان دن بلار الاحوس  
 على وزن الكافور شوم اولان كسنة التلديس على وزن التكريم دوهنك ايا غنه چارق ديكمك نقول لدست البعير  
 نلديس اذا انعلته وكذلك خفي اصلاح ايتمه دخي ديرلر نقول لدست اخف اذا الصلحة للملديس ميمك ضمي ودالك فخي  
 وتشد بد بله اصلاح اولنان خف يقال خف ملديس كما نقول ثوب ملدم ومردم اللديس لامك فخي ودالك  
 كسرى ومد بله شول ناقه در كه اتى صق ومجمع اوله الملديس ميمك كسرى بله ولا مك سكوني ودالك فخي ملطس  
 معنا سنده لغت در وملطس ميمك كسرى بله وطاوسين مهملتين ابله شول بيوك طاشنه ديرلر كه انوكه چكر دك  
 فادرلر وكاه اولور شد بد الوط اولان اركك اول طاشنه تشبيه اولنوب اكادخي ملديس ديرلر الملاديس ميمك فخي  
 ودالك كسرى بله جمعي ذكر اولنان طاشلر معنا سمنه اللس لامك فخي وسينك تشد يد بله اكل ايتمك يقال لسيت  
 الدابة الكلاء نلسه لسامن الباب الاول اذا تفتته بحفلاتها وحفله طوار طودا غنه ديرلر وتنف او تي يولمغه  
 ديرلر الالساس همزة نك كسرى بله يرك ايتد الوتي ظهور ايتمك يقال الست الارض اي طلع اول بنانها الالساس لامك  
 ضميه لبتد اچقن اوتك اسميدر طوار اتى بولوب اكل ايتد كچون لساس ديرلر الملطس ميمك كسرى وطانك فخي بله  
 شول بيوك طاشنه ركه انوكه چكر دك فادرلر الملطاس ميمك كسرى بله بعناه ملدم ابله ملدم كبي كه ملدم دخي  
 چكر دك فد جق طاشنه اللطس لامك فخي وطانك سكونيه اورمق وبرك بصمقدر و ابو عميد ايتدي ملاطسه نك  
 معنا سنى نلطح در يعني انوكه ملوث اولمقدر اللعس لامك وعينك فخي طودق رنكي در كه سياهه مائل اوله كه  
 بوخوب عدا اولنور اللعساء لامك فخي والفك مد بله ذكر اولنان لون اوزن اولان طوطقدر يقال شفة لعساء  
 اللعس لامك ضمي وعينك سكونيه جمعي يقال فتية لعس ونسوة لعس الالعس مفرد مذ كرى وكاه اولور اللعس  
 نته اطلاق اولنور يقال بات العس اذا كثر وكثف لانه حينئذ يضرب الى السواد اللعوس لامك فخي وعينك سكوني  
 وواوك فخي بله حرصندن خفيف اولان كسنة كرك اكله كرك غيري نسنه ده بوسبیدن قورده دخي اعوس  
 ديرلر اللاقس قافك كسرى بله قنابجي كسنة عياب معنا سمنه يقال لقسه بلقسه لقسامن الباب الاول اذا عاب  
 اللقس لامك فخي وقافك كسرى بله خلقه لقب طقن وسخرية به الان وما يندر ين افساد ايدن كسنة ابن السكيت  
 ايتدي فلان لقس شكس عسر ديرلر بد خوي معنا سمنه اللقس فختينله بد خوي اولمق يقال لقست نفسي من الشئ  
 نلقس لقسامن الباب الرابع اذا غتت وخبثت اللمس لامك فخي وميمك سكونيه اليه يا شمو يقال لمسه بلسه  
 وبونكاه جماع دن دخي كفايت اولنور الملا مسه ميم اولك ضمي وميم نانينك فخي بله يا شمو وجماع ايتمك معنا سمنه  
 ويبع ملا مسه شول بيع در كه قن متاعه ال دكور رسك ما بمنزده بيع منعقد اولسون ديوقول ايدرلر وبوندن  
 نهي او تشدر الالساس برنسنه بي اومق وطلب ايتمك التمس فختينله وميمك ضمي وتشد بد بله طلب در مرة بعد  
 اخرى التمس ميم اولك ضمي وميم نانينك كسرى وتشد يد بله بر مشاعر ك اسميدر ملبس ميمك فخي ولا مك كسرى  
 ومد بله بر جاريه نك اسميدر اللماسه لامك ضميه شول حاجت در كه متوسط الحال اوله يعني شدي اولميه اللوس  
 لامك فخي وواوك سكونيه برنسنه بي طاشقدر اللوس لامك فخي وواوك ضمي ومد بله طاديحي كسنة يقال رجل

لحس

لدس

لسس

لطس

لعس

لقس

لمس

لوس

لَوْس اللّوأس لامك فخیله طامق یقال مالا س لواسای ما ذاق ذواق اللواسة لامك ضمیله برلقمه دن اقل  
اولان در اللهس لامك فخی وهانك سكونیله حسنه لغت در بلا مق معناسنه یا خود لثغه در یعنی حیای هابه  
ما بیل تلفظ ابدن لر استعمالی در اللهسه لامك ضمی وهانك سكونیله جزوی نسنه دن عبارت در بقال مالك عندی  
لهسه ای شی لبس لامك فخی ویانك سكونیله كله نفی در فعل ماضی در اصلند لبس ایدی یانك كسر بله ثقیل  
عد اولنوب اسكان اولندی والفه قلب اولنادی زیر ابو فعل ماضی اولوب حاله دلالت ایتد کیچون تصرف  
اولنادی و بونك فعل اولدوغنه دلالت ابدن هر نه دکو فعل تصرفی کی تصرف اولتماز ایسه ده لست نسما اسم  
دبد کبری در ضربت ضرر بئاضر بئم کی و بو افعالك عامل اولان لر ندز قلندی کان کی و کانك اخواتی کی که اسم لر ن  
مرفوع وخبر لر بن منصوب ایدر لر بو قدر وار که لبس كله سنك خبرینه با داخل اولور لبسك اخواتی خبرینه  
داخل اولماز تقول لبس زید بطنطق با كله سی تعدیه فعلیچون و تا کید نفی ایچون داخل اولمشدر و داخل اولماسی  
دخی جایزدر زیرامو كد اولان نسنه دن استغنا جایزدر و افعالدن بعض گاه اولور حر فله تعدیه ایدر و گاه  
حر فسز تعدیه ایدر نحو استغنتك واشتقت اليك و لبس كله سنك خبرن كندی اوزرینه تقدیم جایزدر كدر  
سائر اخواننده جایز اولدوغی کی تقول محسنا کان زید و لا یجوز محسنا لبس زید و گاه اولور لبس ایله استثنا  
اولنور تقول جاء القوم لبس زید ایچون تقول الا زید اسمن لبسك تحتند مسنتر قلوب خبرن لبس ایله منصوب  
قیلور سن کویا که لبس الجائی زید ایدر سن و سنکچون جائی القوم لبسك دیک جایزدر بو قدر وار که مضمیر  
منفصل اولی در اللبس فختینله شجاعت الالبس همزه نك و یانك فخیله بهادر کسنه شجاع معناسنه اللبس  
لامك كسری و مد بله جمعی و فر ایتدی لبس شول دوه در که نه دکو یوک اور سک کو تور فصل المیم  
الماس میم فخی و همزه نك سكونیله فاسد قلمق تقول ماست بینه ماساذا افسدت الجوسیه میم فخی و حیمك  
ضمی و یانك تشدید بله كفره دن بر طایفه در الجوسی میم فخیله كذلك مجوسیه طایفه سنه منسوب  
اولان الجوسیای نسبتك حذفیله جمعی ابو علی النحوی ایتدی مجوس ایله یهودك مفرد و جمعی یای نسبتله فرق  
اولندی یهودی و یهود مجوسی و مجوس دبد بیلر شعیره و شعیرد بید کبری کی و جمعی الف لام ایله تعریف اولندی  
واکر معنای جمعیت ماحوظ اولسه الف لام داخل اولسی جائز اولماز ایدی زیر ابو نلر یعنی مجوسله یهود معرفه زدر  
وابو علی مزبور ایتدی مجوسله یهود مونث لر در کلام عربك قبیله مجراسنه جاری اولدی لر حی کی مذكر اعتبار  
اولنادی لر التمجس فختینله و حیمك ضمی و تشدید بله مجوس طایفه سنندن اولمق بقال تجس الر جل اذا صار منهم  
التمجس علی وزن التکریم مجوس طایفه سنندن قلمق بقال مجسه غیره و فی الحدیث فابواه مجسانه المرسة فختینله  
ایب حبل معناسنه المرس كذلك فختینله جمعی الامراس همزه نك فخیله مرسك جمعی ایپلر معناسنه ومرس  
كذلك مصدر کلو رابب بکره ایله بکره دمورینك ار سنه دوشمك معناسنه گاه فعل مزبوری بکره یه اسناد  
ابدوب مرست البکره تفرس مر سادیر لر باب رابعدن المروس میم فخی و رانك صمیله شول بکره در که اپی کند و بله  
دموری ار سنه ایچی اوله و گاه اولور فعل مزبوری ایپه اسناد ابدوب مرس الحبل یجس مر سادیر لر كذلك  
باب رابعدن قن ایب بکره ایله دموری ار سنه دوشسه الامراس همزه نك كسر بله اپی بکره نك اوزرنده  
مجراسنه ككتور مق و امراس اپی بکره ایله دموری ار سنه بر قغه دخی دیر لر پس اضداد دن اولور  
بعقوب روا بئی اوزن المرس میم فخی و رانك كسر بله اسلوب و عادت بقال للقوم هم علی مرس واحد اذا استوت  
اخلاقهم و مرس شول كسنه یه دیر لر که ز یاد ممارست اوزن اولا المراس میم كسر بله دور شمك معناسنه در  
الممارسة میم ضمی و رانك فخیله بمعناه المرس میم فخی و رانك سكونیله خرما یی یا خود غیری نسنه بی صویه

لهس

لبس

ماس

مجس

مرس

اصلنسون ديور برق يقال مرست الثمر وغيره في الماء اذا نقتعه ومرته بيدك ومرس او غلجق برماغن اغزينه الوب  
اموب چينكه دخی دیرلر بقال مرس الصبی اصبعه یرسها من الباب الاول و بومرته لغت دریا خود لثغت در یعنی  
سینی تاکی نلفظدن ناشیدر و مرس ال سلمکه دخی دیرلر تقول مرست پدی بالندیل اذا مسختها به الثمرس فختینله  
ورنك ضمی و تشدید بله و الامترس همزه نك و تانك كسر بله بر كسنه نك یرمز لغنه قصد ایتك بقال ثمرس  
وامترس به ای احتك و اختكك حاء مهمله ابله شره قصد ایتك ز و امتراس خصومتك عناد ایتك دخی دیرلر  
الممریس میلك فخی و راء اولك سكونی و تانك كسری و مد بله افت داهیه معناسنه بوفعفعیل وزنی اوزر در  
فانك و عینك تکر بر بله و كاه اولور داهیه یه صفت دخی اولور بقال داهیه مرمیس ای شدیدة و محمد بن السری  
ایتدی مرمیس مر استندن در شدت معالجه معناسنه و مرمیس دور معناسنه دخی كاور و داهیه مرمیس  
مسر اولان افت دیمك اولور المارستان رانك فخی و سینگ سكونیله خسته ره علاج اولنان مكان در بیمار خانه  
معناسنه فارسی معرب در المس میك فخی و سینگ تشدید بله بر نسنه یه یا یشمق بقال مسست الشی امسه مسا  
من الباب الرابع و بونك باب رابعن كلسی لغت فصیحه در و ابو عبیده مسست الشی امس مسادخی روایت ایتشدر  
باب اولدن و كاه اولور مست الشی دخی دیرلر سینگلر ك مقدم حذف ایدوب كسره سن میه تحویل ایتكله و بعض  
عرب میی مكسور ایتیبوب عالی اوزر مفتوح استعمال ایدر و بوسیدن باری تعالی نك فظلمت نفكمهون بیوردخی  
قول شربغه كسر بله و فخیله قرأت اولنور كه بونك اصلی طالم ایدی و نوشاذ اولان تخفیفلردن در الامساس  
همزه نك كسر بله یا یشدر مق بقال امسته الشی فیه المسس میك فخی و سینگ كسری و مد بله یا یشمق المسسی  
میك كسری و سینگ دخی كسری و تشدید بله و الفك قصر بله خصیصی كی كذلک یا یشمق معناسنه در المسوس  
شول كسنه در كه انه ارجنون وله و مسوس شول صویه دخی دیرلر كه اچیله طتلو ما بیننده اوله الماسه میك  
ضمیله جماعدن كنبات اولنور التماس تانك فخیله كذلک جماعدن كنبات اولنور قال الله تعالی من قبل ان یتماس  
المساس میك كسر بله یا یشمق و جماعت ایتك قال الله تعالی ان تقول لا مساس ای لا امس و لا امس مساس میك  
فخی وسین اخیره نك كسری اوزر بناسیله قطام كی یا یشمق معناسنه در یقال لا مساس كسر اوزر بنا اولندخی  
مصدر دن معدول اولدغچون در كد اول مس در الماسه تشدید معناسنه در یقال بینهما رحم ماسه ای قرابه  
قریبه و یقال مست بك رحم فلان اذا كان بینكما قرابه قریبه و یقال حاجة ماسه ای مهمه و مست الیه الحاجة  
ای اشتدت المسسه میلك فخی و سینگ سكونیله بر نسنه نك قارشق اولسی اختلاط امر و التباس امر معناسنه  
المساس میك فخیله و سینگ سكونیله اسمدر اختلاط و التباس معناسنه المعس میك فخی و عینك سكونیله  
اوماق ذلك معناسنه یقال معست المنیة فی الدباغ اذا دلكنه دلکاشدیدا و كاه اولور كه بونكله جماعدن كنبات  
اولنور و منیة ابتداد باغتنه مباشرت اولنار در بدر المعاس میك فخی و عینك تشدید بله بهادر اولوب  
خریده اقداملوا اولان كسنه المقس فختینله كوكل بولنق بقال مقست نفسه من الباب الرابع اذا غتت الثمس  
فختینله و قافك ضمی و تشدید بله كذلک كوكل دونك ابوز بد ایتدی بر اعرابی مقابردن بر قوش صید ایدوب  
اكر ایتد كه طوندخی قوشك ادن صور دی ادی سمائی در دبد پلر بوسوزی اشتد كه كوكلی دوندی و ایتدی  
نفسی تمقس من سمائی الا قبر و ذكر اولنان قوش حد ذاتك صالحو المایوب اسمی معنای سمی موهم اولدغچون  
غیائی ایجاب ایتشدر المكس میك فخی و كافك سكونیله مبايعه ده مكس ایتك یعنی بیع و شراده قائلق ایتك بقال  
مكس فی البیع بمكس مكس من الباب الثاني مكس جايلك ایدوب خراج الملق معناسنه ده كلور و مكس عشر الان  
كسنه نك الدخی نسنه یه دخی دیرلر المماسه میك ضمی و كافك فخیله و المكاس میك كسر بله كذلک بیعه و شراده

معسس

معس

مقس

مكس

ملس

فانلق اېتمك الماكس كافك كسر بله عشر اېهي وفي الحديث لا بدخل صاحب مكس اخنه الملاسه ميمك  
فخيله دوز اولوب هموار اولق خشونتك مقابلي در الاملبساس همزه نك ولامك كسري ومدبله  
زياده دوز وهموار اولق يقال املاس الشئ املبساسا التلبس على وزن التكرم دوز اېتمك التلبس  
فختينله ولامك ضمي وتشديد بله والاملاس همزه نك كسري وميمك كسري وتشديد بله دوز اولق يقال  
ملسه فتملس واملس وبو اصلنده انفعال ابدي ادغام اولنوب املس اولدي وانلاس تاچحق معنا سنده ده  
كلور يقال املس من الامر اذا قلت منه وتلبس قاچرمق معنا سنده ده كلور يقال ملسته انا الاملس همزه نك  
فتخي وميمك سكوني ولامك فخيله دوز اولان نسنه وارقه سي بتون اولان حيوانه دخي ديرلر وفي المثل هان على  
الاملس ملاق الدبركه املسه مراد ارقه سي مجروح اولماين درود بردن مراد بانك كسر بله ارقه سي مجروح اولان در  
وهان سهولت معنا سندين در الملس فختينله كچه قرا كوسي مختلط اولق ومنه قولهم ائبته ملس الطلام اي  
حين اختلط الطلام الاملبس همزه نك ولامك كسري بله شول صحرا در كه انوك نباتي يوقدر الاملبس همزه نك  
فتخي ولامك كسري ومدبله جمعي ذكر اولنان صحرا معنا سنه الاملبسي همزه نك كسري ولامك كسري ومدبله  
واخرنه يانك تشديد بله برجنس اناردر كوي اكه ذكر اولنان صحرايه منسوب در يقال زمان املبسي الملسي ميمك  
ولامك فتخي والفاك قصر بله شمجي وحفلي وزني اوزن شول ناقه در كه اكبر نسنه اصليايه زياده سرعتله  
يوربد كندن اوتوري وشمجي شين معجه وجيله كذلك سريع معنا سنه وحفلي جيله وفايله دعوت عامه  
معنا سنه در وملسي كذلك برلفظ در كه اثناي يبعه ذكر اولنور يقال ابعك ملسي لاهده فيه يعني قطعي بيع  
ايتدم بر حثيته كه رجوعه مجال اوليه الملس ميمك فتخي ولامك سكوني بله قوجي انيوب خايه سن طمر لر بله  
چقرمق وملس رك سورمكه دخي ديرلر سوق تشديد معنا سنه الملبوس ميمك فتخي ولامك ضميله خايه سي  
چقار لن اوغلن الملاس ميمك فتخي ولامك تشديد بله شول الت در كه انوكله يردوز لنور الملس ميمك فتخي ومدبله  
خفيف وچاپك معنا سنه در موسي ميمك ضمي وسبندك فخيله برر جاك اسميدر كسائي ايتدي ميم نفس كله دن در  
اخرنه الف زايد در پس موسي فعلي وزني اوزن در و ابو عمرو بن العلاء ايتدي ميم زايد در مفعول وزني اوزن در  
يزيد روي اوزن بونك بياني باب معتله كلوران شاء الله تعالى الملبس ميمك فتخي ويانك سكوني بله صالني  
يور بكد رنجتر معنا سنه يقال ماس بيس ميساومبس شول اغاچه دخي ديرلر كه اندن پالان اغاچلري ايشلر لر  
المبسان فختينله بمعناه يقال ماس ميسانا ايضا الملباس ميمك فتخي ويانك تشديد بله صالني صالني يوروين كسنه  
التبس فختينله ويانك ضمي وتشديد بله كذلك صالني صالني يور بكم الملبسان ميمك فتخي ويانك سكوني بله بر كويك  
اديد رواجي عراقه فصل النون التلبس نونك فتخي ويانك سكوني بله نكلم ايتك معنا سنه نفيه استعمال اكثر در  
يقال مانبس بكلمه اذالم يتكلم التلبس على وزن التكرم بمعناه يقال مانبس صاحب صراح بوني نفيه مخصوص  
ظن ايتدي و ايتدي نيس سخن كفتن ودر نفي استعمال كنند حالا كه جوهر ي ايراد ايتدي كي شاعر شعر نده اثبات  
مصر حدر النبراس نونك كسري ويانك سكوني بله چراق مصباح معنا سنه النجس نونك فتخي وجميك كسري بله  
نجاستلو اولان نسنه النجس فختينله بمعناه قال الله تعالى انما المشركون نجس فرائدي قن نجس رجسته  
استعمال اولنسه رجسه تبعيته استعمال اولنور مستعمل معنى مراد اولماز رجس نجس ديرلر جميك كسري بله  
ونجس مصدر دخي كلور يقال نجس نجسا من الباب الرابع الانجاس همزه نك كسري بله والتنجس على وزن التكرم  
نجاستلو فلق يقال انجسه غيره ونجسه بمعنى ونجس بر نسنه در اشياء نجسه دن كه عرب اني حرز ايدنيوب  
كوتر لر ياوز كوزك شرن يا خود جنك مكرن دفع ايتكم چون الناجس جميك كسري بله والنجس نونك فتخي وجميك

موسى

مبس

نيس

نجس



كسرى ومد به شول مرصيركه او كولىه بقال به داءنا جس ونجس اذا كان لا يبرأ منه الخمس نونك فتي وحاء  
 مهملهك سكونيه نامبارك اولان نسنه ككه سعدك ضد يدروبارى تعالى نك في يوم خمس بيورد غي قول  
 شريفنه صفتيت اوزن قراءت اولندى اما اضافت اوزن اولق اكثر واجود در الخمس نونك فتي وحاءك  
 كسر بله نامبارك اولان نسنه بقال خمس الشى فهو خمس ومنه قيل ايام نحسات ومنه قال الشاعر ابلغ جدا ما  
 ولحمان اخوتهم طيا وبهراء قوم نصرهم خمس النحاس نونك ضميله باقر ونحاس كذلك شول تو تون دركه انوك  
 يالكي اولميه دخان بلاهب معناسنه قال نابغة بنى جعد قيسى انمو صراج السليط لم يجعل الله فيه نحاسا ونحاس  
 طبيعته واصله دخى ديزلر النحاس نونك كسر بله طبيعت واصل معناسنه بقال فلان كريم النحاس ته كم كريم التجار  
 ديزلر نون مكسور دن صكره حميله التحس فختينله وحاءك ضمى وتشديد بله خير الملق وخبر ارامق بقال تحست  
 الاخبار وعن الاخبار اذا تحبرت عنها وتبعتمها بالاستخبار پس بوسرا وعلايه اولور الاستخاس همزه نك  
 وتانك كسر بله معناه بقال استخست الاخبار وعن الاخبار ايضا الخمس نونك فتي وحاء معجه نك سكونيه  
 اغاجله دورتك بقال نحسه بعود بنحسه نحسا من الباب الثالث وبنحسه من الباب الاول ونحس اشنين بكره بنحس  
 كچور مكه ده ديزلر ته كم عن قريب كلور انشاء الله تعالى النحاس نونك فتي وحاءك تشديد بله قول قراوش  
 صتان كسسه الناحس خائك كسر بله شول اويو زدر كه دوه نك قويروغى ياننده اولور النخوس ميمك فتي  
 وحاءك ضميله شول دوه دركه وجه مذكور اوزن اويوزى اوله دأيرة الناحس خائك كسر بله شول دائره دركه  
 اتك يا بحقلر نده اولور كه اتك يا بحقى اوبلو غنده قويرغيله اوردوغى يردو بو اتمه مقبول دكلدر كرىه  
 عد اولور النخس نونك فتي وحاءك كسر بله شول بكره دركه دليكي اشنوب واسع اولمغين براغاجي  
 دلوب بكره نك اول واسع اولان دلكنه كچور وب ارقرى طورن بكره اغاجن اول دلنن اغاجه كچور رلر النحاس  
 نونك كسر بله شول اغاجه ديزلر كه دلنوب ذكر اولنان وجه اوزن بكره نك ايچنه قونور جوهرى ايدر نجد ده  
 بنى تيمدن براعرابى قيودن صو چكردى و بكره سى نجس اولمشدى پرماغم نجس اولان بكره نك ايچنده اولان  
 نحاسه قويب نه ديزلر بوكه ديدم حالا كه مرادم حاء مهمله ايله ميدر يا خود معجه ايله ميدرانى بلك ابدى  
 جواب ويروب ايتدى نحاسدر حاء معجه ايله بن ايتدم شاعر شعر نده وبكره نحاسها نحاس ديا مشمى در حاء  
 مهمله ايله اعرابى ايتدى ماسمعنا بهذا فى ابنا الاولين التحس نونك فتي وحاءك كسرى ومديله شول كچي  
 سودينه ديزلر كه قيون سودينه قار شمس اوله ابوز بددن بويله روايت اولمشدر يعقوب بدن نقل طر بقله المدر  
 نونك فتي ودالك كسر بله شول كسسه دركه عاقل اوله النديس فختينله عاقل اولق بقال نديس بندس نديسا  
 من الباب الرابع المنديس ميمك كسرى ونونك سكونيه بينجك اولان عورت النديس نونك فتي ودالك سكونيه  
 دورتك طعن معناسنه المنديس ميمك ضمى ودالك فختيله دور شمك مطاعنه معناسنه النوادس دالك  
 كسر بله دورجى كوندرلر بقال رماح نوادس قال الشاعر ونحن صبحنا ل نجران غارة تميم بن مروال رماح النوادسا  
 النديس فختينله ودالك ضمى وتشديد بله يريردن خبر المقدر كه انده سنى بلزلر يعنى جاسوس لى طر يقيله  
 تحديس وتنطس كى النديس نونك فتي وسينك تشديد بله دوهى سوق ايمك بقال نديسست الناقه انسها  
 نسا اذا زجرتها ونس اصمى روايتى اوزن قوريق معناسنه ده كلور بقال نس بنس وينس نسا من الباب الاول  
 والثانى اذ ايدس المنديس ميمك كسرى ونونك فختيله مفعله وزنى اوزن عصا معناسنه واكر اخرن  
 مهموز قلديك نسا تهادن اولور سوق ايمك معناسنه ومنسيه الت زجرديك اولور النسبسته نونك فتي  
 وسينك كسرى ومديله خلق اراسنده غمازلق ايمك نيمه معناسنه النساءيس نونك فتي وهمزه نك كسر بله

نخس

نخس

ندس

ندس

نفس

جمعی نیمه لر معناسنه النفس نونک فتحی وسینک کسری ومدبله بقیه روح الناسه قوری اتمک وناسه  
 مکهنک اسمیدر شرفها لله تعالی صوی از اولد عیچون ناسه دیمشدر در النسنسه علی وزن الزلزله قوش  
 طیرانده سرعت اتمک النفس نونک فتحی وسینک سکونیه خلقدن برنوع در که یورود که بریاغی اوزن  
 چجرا یرق یورر النفس نونک فتحی ونونک سکونیه سیرشد بده دیرلر النفس فتحینله وطانک ضمی وتشدید بده  
 پاکلکه مبالغه اتمک وفی الحدیث عن عمر رضی الله عنه لولا النفس ما بالیت ان لا اغسل یدی یعنی زیاده  
 پاکلک ثوابن طلب ابدوب الی غسل ابدوم غسله محتاج اولد عیچون دکل ونفس تجسس اتمکه دخی دیرلر  
 بقال تنطست الاخبار اذا تجسستها الناس طانک کسری به جاسوس معناسنه در المنتطس مینک ضمی  
 وطانک کسری وتشدید بده شول کسنه در که امورده دقت نظر صاحبی اولوب هر نسنه نونک غور بینه ایرشکه  
 دوروشه النفس نونک فتحی وطانک کسری به مدقق اولان کسنه النفس نونک فتحی وطانک ضمیله بمعناه النفس  
 فتحینله صاحب نظر و صاحب دقت اولمغه دیرلر بقال نفس من الباب الرابع نفسا النفس نونک کسری  
 وطانک کسری وتشدید بده فسیق وزنی اوزن طبیب حاذق النفس نونک کسری به کذلک  
 طبیب حاذق معناسنه و بعض اشعارده نونک فتحیله دخی روایت اولمشدر العباس نونک ضمیله ایزر عنق  
 نوم خفیف معناسنه وفی المثل مطلق کنعاس الکلب یعنی انول مطلی نوم کلب کی متصل ودایم در ومطل  
 فتحینله برنسنه بی ویرمکه اکندر مک در بقال نعست انعس نعسان من الباب الاول ونعست نعسة واحدة  
 النعس عینک کسری به او یخو یواران کسنه النفس نونک فتحی وعینک ضمیله شول ناقه در که سود ویرمه ده  
 جو مرد اوله کویا که سودی ویررکن ایزر عنه النفس نونک فتحی وفانک سکونیه روح معناسنه در بقال خرجت  
 نفسه ونفس فانه دخی دیرلر بقال سالت نفسه وفی الحدیث ما لبس له نفس سا بله فانه لا یجس الماء اذا مات  
 فیه ونفس جسده دخی دیرلر ونفس موث سماعی در واما ثلثة نفس دبد کزنده مذکر قلد قلدی انسان مراد  
 اولد عیچون در ونفس یاوز کوزه دخی دیرلر بقال اصابت فلانا نفس وکوزد کرمکه دخی دیرلر بقال نفستک  
 بنفس اذا صحبته بعین ونفس بردری دباغتنه کفایت ابد جک حوا یجه دخی دیرلر مازودن وغیر بدن بقال هبلی  
 نفسا من دباغ النفس فانک کسری به کوزی دکن کسنه عاین معناسنه ونافس قار او قلد بنک بشنچسنه دخی  
 دیرلر بعضیلر نافس دورد نجسیدر دبدی النفس فتحینله معروفدر ونفس برنسنه به نخل اتمکه دخی دیرلر  
 بقال نفس باذاضن و برنسنه بی چوق کورب حسد اتمکه ده دیرلر نقول نفست علی بخیر قلیل ای حسدت  
 ونفس جرعه بی دخی دیرلر بقال کرع فی الاء نفسا ونفسین ای جرعه او جرعتین ولا ترد علیه واکراع برنسنه بی  
 ایچمکدر یرنده طور رکن یا چناغله یا الیه فالدر مقسرن ونفس وسعته دخی دیرلر بقال انت فی نفس من امرک  
 ای فی سعة الانفاس همزه نونک فتحیله نفسک جمعی وانفاس جرعه معناسنه اولان نفسک دخی جمعی کلور مثل  
 سبب واسباب النفس فتحینله وفانک ضمی وتشدید بده نفس المق بقال نفس الی و نفس الصعد یعنی  
 ر جل اوزون نفسله نفس الی وصعدا صادک ضمی وعینک فتحی والفک مدیله اوزون نفس چکمه دیرلر  
 وهر حیوان که او بکن صاحبی اوله اول متنفس اولور و مائی اولان حیوانک او بکنی اولدوغی سبیدن نفس اتمز  
 ونفس طاک یری اغرمغه دخی دیرلر بقال نفس الصبح اذا تبلیج و تبلیج جمیله صبح اغاروب ظاهر اولمغه دیرلر ونفس  
 یای یارلمغه دخی دیرلر بقال تنفست القوس اذا تصدعت وتنفس کوند ز اوزامغه دخی دیرلر و دریا توج ابدوب صوبن  
 صاچغه دخی دیرلر و بومقامه صاحب صراحتک تنفس دردمیدن صبح دبد کندن صکره و برامدن روزواب

نفس

نفس

دریا توج کردن دبدکی نوع مخالفتدن خالی اولدغی خفی دکادر النفیس نونک فخی وفانک کسری  
 ومدبله مرغوب اولان نسنه الانفس همزه نك وفانک فخیله سوکونسنه بقال هذ النفس مالی ای احبه واکرمه  
 عندی الانفاس همزه نك کسری بله رغبت ویرمک بقال انفسی فلان فی کذا ای رغبتی فیہ المنفس والنفس میک  
 ضمی وفانک کسری بله اولدغی ونونک فخی وفانک کسری ومدبله ثانیدک بو لفظ مقام کثرندک استعمال اولنور بقال  
لفلان منفس ونفیس ای مال کثیر وبقال مایسری بهذ الامر منفس ونفیس النفیسة نونک فخیله بر ایته یه  
 برکسنه یی لابق کورمک نقول نفست علیه الشئ نفاسه اذالم تره یستأهله ونفاست مرغوب اولغه دخی دیرلر  
 بقال نفس الشئ نفاسه ای صار مرغوب بافیه المنافسه میک ضمی وفانک فخیله رغبت ایمک النفاس نونک  
کسری بله بعناه نقول نافست فی الشئ منافسه ونفاسا اذ رغبت فیہ علی وجه المبارة من الکرم یعنی منارعه  
 طریقله رغبت ایتمک و مباراة معارضه یه دیرلر التنافس تانک فخی وفانک ضمیله کذلک رغبت ایتمک بقال تنافسوا  
 فیہ ای رغبو النفسه نونک فخی وفانک سکونیه مهلت معناسند ومنه قولهم لک فی هذ الامر نفسه ای مهله  
التنفیس علی وزن التکریم ارام و اسایش ویرمک بقال نفست عنه تنفیسای رفعت و تنفیس غمی ازاله قلغه دخی  
دیرلر بقال نفس عنه کرته ای فرجه النفاس نونک کسری بله عورتک اوغلان طوغور مسی عقبندک اولان حالتی  
ونفاس نفسانک جمعی دخی کور لحوصه عورتلر معناسنه و فعالانک فعال اوزن جمعی واقع اولما مشدر نفساء ایله  
نفاس و عشراء ایله عشاردن غیری و عشراء حامله ناقه درکه جملی اون ایلق اوله النفساء نونک ضمی وفانک فخی و الفک  
مدبله صفت مذکور اوزن اولان عورت النفساوات نونک ضمیله کذلک نفسانک جمعی لحوصه عورتلر معناسنه  
همزه تأبئی واوه تبدیل ایتمکله بقال نفست المرأة من الباب الرابع اذ کانت نفساء و نفست المرأة دخی دیرلر بناء  
مجهول اوزن المنفوس میک فخی وفانک ضمی ایله طوغن اوغلان وفی الحدیث ما من نفس منفوسه آلا وقد کتب  
مکانها من الجنة والنار وبقال ورث فلان هذ اقبل ان ینفس فلان ای قبل ان یولد لناقوس علی وزن لکافور شول  
انما چدرکه نصاری انی اوقات صلوتی اعلام ایچون چار النواقیس نونک فخی وقافک کسری ومدبله جمعی ناقوسلر  
معناسنه بوذکر اولنان صاحب صراحتک اخذی درام عبارت جوهر بدن وغیر بدن فهم اولنان بودرکه ناقوس  
ام اوله کک اغای پارسی اولسون کک غیری نسنه اولسون النفس نونک فخی وقافک سکونیه ناقوس چالمق  
وفی الحدیث کادوا ینفسون جئی رای عبدالله بن زید الاذان فی المنام ونفس لنفس کبی شول کسنه یه دیرلر که خلقی  
تعیب ایدوب سخر بیباله النفس نونک کسری وقافک سکونیه مرکب درکه انوکله یازی زرلر الانفس همزه نك  
وقافک ضمیله جمعی مرکبلر معناسنه الانفاس همزه نك فخیله کذلک مرکبک جمعی التنفیس علی وزن التکریم دواته  
مرکب قومق بقال نفس دواته تنقیس النقرس نونک ورانک کسری وقافک سکونیه ایاغ اعربسی که معروف مرضدر  
ونقرس کذلک طیب حاذقه دخی دیرلر ونقرس افته دخی دیرلر بقال دلیل نقرس اذا کان داهیه النقریس  
نونک کسری ورانک کسری ومدبله استاد طیب حکیم حاذق معناسنه النکس نونک فخی وکافک سکونیه برنسنه یی  
باشی اشاغه قلق بقال نکست الشئ انکسه نکسا اذ اقلبتک علی راسه الانتکاس همزه نك وتانک کسری بله باشی  
اشاغه اولق بقال نکسه فانکس التنکس علی وزن التکریم باشی اشاغه قلق بقال نکسته تنکس الناکس کافک  
کسری بله باشی اشغه قلیجی کسنه النواکس ناکسک جمعی دیرلر باشلر اشغه قلیجیلر معناسنه ولکن بونک ورودی  
بعض اشعارده واقع اولمش دیرلر یرانا کسک جمعی نواکس کلمک شاذ درته کم فوارسده ذکر اولمش در المنکوس  
میمک فخی وکافک ضمیله شول ولد درکه طوغر کن ابتدا ایقیری ظهور ایله که بوکه بتن دیرلر یای مثناة  
تحتانیک تاء مثناة فوقانی اوزن تقدیم ایله المنکس میک ضمی وکافک کسری وتشد بدیله شول ات دو

نفس

نقریس

نکس

که باشن یوقرو قالدرمز النکس نونک ضمی وکافک سکونیه مرض افاقتدن صکره عودت ایتمک بقال نکس  
الرجل نکساو بقال تعساله ونکسارقد بفتح ههنا للا زدواج اولانه لغه النکس نونک کسری وکافک سکونیه  
شول او قدرکه یوقاره سی فاغین اشغه سی یوقرو و یوقاروسی اشغه قلنه ونکس كذلك رجل ضعیفه اطلاق  
اولنو الباموس علی وزن الکافور برکسنه نک هم سری درکه غیر پلردن کتم ائدوکن اکا اطهار ابدیه اهل  
کتاب جبریل علیه السلامه ناموس دیرلر وفی الحدیث انه رفة بن نوفل قال لخذیجة وهو ابن عمها وکان  
نصرانیاً لئن کان م تقولین حقانه لیا تیه الناموس الذی کان یأتی موسی علیه السلام وناموس كذلك  
صیادک اغاچدن یا پدوغی اوه دخی دیرلر النمس نونک فخی ومیمک سکونیه سری کیزلمکه دیرلر بقال غست  
السراغسه غسا من الباب الثانی اذا کتمه وغست الرجل دخی دیرلر هم سر ابدنک معناسنه المناسه میم  
اولک ضمی وثانینک فتحیه سر داش ابدنک یقال نامست الرجل اذا ساررت وناموس كذلك شول نسنه دیرلر  
که کشی انوکله کند واوزین ستر ابد رحیله وتد بیر جهتمدن المناس میم اولک ضمی وثانینک کسر بله صیادک  
اعجدن یا پدوغی اوه داخل اولن کسنه الاناس همزه نک کسری ونونک کسری وتشد بیدله کیزلمک  
استنار معناسنه بقال انمس الرجل من باب انفعال النمس نونک کسری ومیمک سکونیه بریعی جانورد  
مصر ولا یبندده که اژدر لری قتل ایدر قطعه قدید مثالنده در النمس فتحینله یاغ اجیوب فاسد اولمق  
بقال غس السمن من الباب الرابع اذا فسد النوس نونک فخی وواوک سکونیه برنسنه اصلی طور دخی  
برده حرکت ایتمک بقال ناس ینوس ونوس صوار مغه دخی دیرلر بقال نست الابل انوسه انوسای سقتها  
الاناسه همزه نک کسری بله متحرک قلمق بقال اناسه غیره وفی حدیث ام زرع اناس من حلی اذنی ذونواس  
اذواء یمندن بریرک ادبدر ذونواس دبد کارینه باعث بودر که اپکی بلوک صاچی ورا بیدی ارقه سنده  
صالنوردی واذواء ملوک معناسنه اذوا دبد کارینک اصلی بودر که اسماری اکثر یا ذوا بله مصدر در  
ذو جدن وذو بدن وذو نواس کبی مثلاً النواس نونک فخی وواوک تشد بیدله شول رجدلر که مضطرب  
واوب مسترخ اهل یعنی صالحی اوله لناس مخلوقات کرک انسدن کرک جندن وناسک اصلی اناس ایدی تخفیف  
اولنو ب ناس قلندی والف لامی همزه دن عوض قلمد پلر زیر اگر عوض اولسه بریده جمع اولماز دی حالاً که بعض  
اشعارده جمع اولمشدر والناس برقیه له نک باباسی ادبدر که اول الناس بن مضر بن نزار در وقرنداشی الیاس بن  
مضر در یا بله النمس نونک فخی وهانک سکونیه اوک دشیمه اتی اصمر مقدر بقال نهست اللحم اذا اخدت بمقدم  
الاسنان ونمس برجنس قوشه دخی دیرلر النمس كذلك دیشلر بله اتی دوتمق نمس معناسنه یقال نهست اللحم  
وانتهسته لمنهوس میمک فخی وهانک ضمیله رجالدن قلیل اللحم اولان کسنه فصل الوالوجس واوک فخی وجمیک  
سکونیه صوت خفی وفی حدیث الحسن فی الرجل مجامع المرأة والاخری سمع قال کانوا یکرهون الوجس ووجس  
قلبک خوف ایتسنه دخی دیرلر الواجس جمیک کسر بله قلبه خطور ابدن نسنه هاجس معناسنه الیجاس  
همزه نک کسری ومدبله خوفی قلبه کیزلمک بقال اوجس فی نفسه خیفه اذا ضمها التوجس فتحینله وجمیک  
ضمی وتشد بیدله صوت خفیه قولاق طوتب دکلمک الوجس همزه نک وواوک فتحیه دهر معناسنه در بقال  
لا فعله سجس الوجس وسجس الوجس دخی دیرلر جمیک ضمیله یعقوب رواپی اوزن که بونلر اید  
محلند استعمال اولنور وواوجس طعامدن برنسنه معناسنه ده کلور بقال ما ذقت عنده او جس ای  
شیء من الطعام الودس واوک فخی ودالک سکونیه برده ابتدا بتن اوت بقال ما احسن وودسها وودس  
برنسنه خفی اولمغده دیرلر بقال ودس علی الشیء وودسا اذا خفی وبابله استعمال اولونسه کیزلمک

نمس

نوس

نمس

وجس

ودس

معناسنه ده کلور بقال این و دست به ای این خبأ ته و کیمک معناسنه ده کلور بقال مادری این و دس ای این ذهب  
 الابداس همزه نك كسرى ومدبيله اوت بتوب پرى اورتك التودس فختبئله ودالك ضمی و تشدید بيله  
 بمعناه بقال تودست الارض واودست اذانتت ماغطى وجهها الورس واوك فختى و رانك سكونيله برصارى  
 اوت دركه چنده اولور يوزه سورجك علاجى اتدن ابدرلر الايراش همزه نك كسرى ومدبيله يرورس  
 بتورمك و ايراس رمت دبدكلى دبكك پير اغى صررمق معناسنه ده کلور بقال اورس الرمت اى اصفرورقه  
 بعد الادراك فصار عليه مثل الملاء الصفر يعنى رمتك پير اغى اوزرنده صارويبو ياخش چاركى اولدى  
 الوارس رانك كسرى بيله پير اغى صرون دبكك كذا كرمث ديرلر اورس فعلنده قياس بو ابدىكى نعت مورس  
 كلىدى ولكن مورس كلىدى پس بونوادردن در التوريس على وزن التكريم برنسنه يى صارى بو يامقدر  
 روس ايله بقال ورست الثوب توريسا اذ اصبغته بالورس الوريسته واوك فختى و رانك كسرى ومدبيله ورس  
 بو ياسيله بو ياخش چار شب الوسوسة على وزن الزلزله قلبنه اولان خبر حديث نفس معناسنه الوسواس  
 واوك كسرى وسينك سكونيله بمعناها بقال وسوست اليه نفسه وسوسة ووسواسا الوسواس واوك  
 فختى وسينك سكونيله اسمدر معنای مز بوردن زلال ايله زلال كى وبارى تعالى نك فوسوس لهما الشيطان  
 قول شر بغيره مراد اليهم ادر لكن عرب هذه الحروفك جميعسيه فعلى ايصال ابدرو صياد اوزنه وات اوزنه  
 دخى ديرلر كه خفى اوله ووسواس شيطانه دخى ديرلر الوطيس واوك فختى و طانك كسرى ومدبيله ثوردر  
 ووطيسه كاه اولور حرب مراد اولور استعاره يقال حمى الوطيس اذا اشتد الحرب الوطيس واوك فختى و طانك  
 سكونيله ايچ ادكله محكم اورمق اسمعى روايى اوزنه وابو الغوث ايتدى ووطيس اورمقدر كرك ايچ ادكله اولسون  
 كرك غيرى نسنه ايله اولسون اوطاس همزه نك فختى وواوك سكونيله بر موضعك اسميدر الوعساء واوك  
 فختى وعينك سكونى والفك مدبيله شول يردر كه ملايم اولوب قوملواوله الاوعس همزه نك وعينك فختيله  
 مذكرى در قوملى اولن ير معناسنه بقال ارض وعساء وسهل او عس الميعاس ميمك كسرى ومدبيله كذلك  
 قوملى وملائيم اولان يروابو عمر و ايتدى ميعاس شول يردر كه بصلمش اوليه المواعسه ميمك ضمی وعينك  
 فختيله دوه نك برجنس يورچيسى كه اول بو بن اوزدوب ادمن واسع قلغه اولان يورچيسى درو مواعسه كچه  
 كنهكه دخى ديرلر بقال واعسنائى اذ لنا ولا يكون المواعسه الا بالليل يعنى دوه نك ذكر اولنان وجه اوزن  
 يورچيسى كچه يه مخصوص در الوقس واوك فختى وقافك سكونيله در يى صويق بقال وقسه وقسا اذ اقرفه  
 وقرف قافله و فافله كذلك درى صويغه ديرلر و يقال ان بالبعير لوقسا اذا قارفه شى من الحرب يعنى كجيبك  
 انوك دريسن صويسه المووقوس دريسى كجيبك دن صوبلن دوه الوكس واوك فختى وكافك سكونيله اكسلك  
 بقال وكس لشى بكس وفى الحديث لها مهر مثلها لا وكس فيه ولا شطط اى لانقصان ولا زياده ووكس اكسلك  
 معناسنه ده کلور وكست فلانا اذ انقصته ووكس يان اوكلوب ايچنده جراحت باقى قلمغه دخى ديرلر بقال  
 برات الشبهه على وكس اذ ابقى فى جوفها شى ووكس تجارته ضررايمكه دخى ديرلر بقال وكس فلان فى تجارته  
 على ما لم يسم فاعله الا بكاس همزه نك كسرى ومدبيله كذلك تجارته ضررايمك بقال او كس فى تجارته على ما لم يسم  
 فاعله ايضا اذ اخسر الانسان فختبئله طوارك يورچيسى وسعت اوزن اولمق بقال ولست الناقه تلس ولسا اذ  
 اعنت فى سيرها واعناق عين مهمله ايله بوريك وسعت اوزن اولمغه ديرلر الولاس واوك فختى ولا مك تشدید بيله  
 قوردن ب معناسنه المومسه ميم اولك ضمی وميم ثابته كسرى بيله فاجره اولان عورت الوهس واوك فختى وهانك  
 سكونيله برنسنه يى دو كك دق معناسنه ووهس وط ايمك معناسنه ده کلور ووهس شر اشلمكه

ورس

وسوس

وطس

وعس

وقس

وكس

ولس

ومس

وهس

وقوعه خلیق آیمکه دخی دیرلر التوهس فختینله وهانک ضمی وتشدبدیله اغری نوکلو اولان حیوان یوریمی  
 الوهیسسه واولک فخی وهانک کسری ومدیله چکرکه بریان اولوب قوربدلوب بعده دوکلوب شویله بنمکدر  
 یاخودیاغله قارشدروب نمکدر المواهسنه میمک ضمی وهانک فخیله سترله سو بلشمک فصل الهاء الهاجس  
 جیمک کسریله خاطره خطورایدن نسنه بقال هجس فی صدری شی بهجس اذا حدس الهجس هانک فخی  
 وجیمک سکونیه شول خبردرکه ایشدله اما فهم اولنیه الهجس هانک ورائک کسری و جیمک سکونیه  
 ذبلکور ویاه معناسنه ابو عمرو وایثی اوزن بعضیلر ایتدی هجاس کیجه ابله کرن یرنجی جانورلرک جمعسنه  
 اطلاق اولنورکه ذلکودن کبجرک وبنان فان سندن بیو کرک اوله لاله رس هانک فخی ورائک سکونیه دوکک  
 دق معناسنه الهریسه هانک فخی ورائک کسری ومدیله هرسه دبدکری معروف طعام المهراس میمک  
 کسری وهانک سکونیه شول ایچی او یولمش طاشدرکه انوک اچنده بغدادی دوکرلر واندن ابدست الورلر  
 المهاریس میمک فخی ورائک کسری ومدیله قوی اولان دوهلر الهراس هانک فخیله شول اغاچدرکه انوک  
 دکلری واردر الهرسه هانک فخی ورائک کسریله شول یردرکه انده هراس اولود بکن چوق اوله الهرس هانک  
 فخی ورائک کسریله قوی اولان ارسلان بقال اسد هرس ای شدید واز سلانه هرس دبدکری دق معناسنه  
 اولان هرسدن ماخوذر الهرجاس هانک کسری ورائک سکونیه کوده لو اولان کسنه جسم معناسنه  
 الهرماس هانک کسری ورائک سکونیه ارسلان الهسهسه علی وزن الزلزله زنه حرکت اندکده حاصل اولان  
 اوزوز روز یوردن حاصل اولان اوزو کیجه ابله ایاقدن حاصل اولان اوزو بونلره بکرینه که وارایسه التهسهس  
 علی وزن التزلزل بمعناها الهسهاهس هاء اولک فخی وثانینک کسریله طائفه جنک اوزی بقال سمعت  
 هسهاهس الجن ای عز بفهم وعز یف عین مهمله وزاء معجه ابله جن اوزنه دیرلر وراع هسهاهس شول چو یانه  
 دیرلرکه قیونی کیجه ابله رعی ابله الهقلس فختینله ولامک فخی وتشدبدیله شول قورددرکه اچلق چکمش  
 وز بون اولمش اوله الهلاس هانک ضمیله شول مرضدر که ادمی زیاده ضعیف ایدوب انجلدر بقال هلسه  
 المرض یهلسه هلسامن الباب الثانی المهلوس میمک فخی ولامک ضمیله مسلوب معناسنه بقال رجل مهلوس  
 العقل ای مسلوب به و بقال هلس علی البناء للمجهول المهتلس میمک ضمی ولامک فخیله مهلوس معناسنه  
 بقال رجل مهتلس العقل بعضیلر ایتدی سلاس عقله اولان مرضدر وهلاس بدننه اولان درالاهلاس  
 همزه نک کسریله شول کولمکدر که انده نوع فتور اوله واهلاس کیزلوسوز سو بلکه دخی دیرلر بقال اهلس  
 ایله اذ اسر ایله حدیثا الهاسه میمک ضمی ولامک فخیله کیزلوسو بلشمک بقال هالسده اذ اسان الهلبسینه  
 هانک فخی ولامک سکونیه و بانک فخی وسینک کسری ومدیله عورتلر طاقندخی زر و زیور بقال ماعلیها  
 هلبسینه و لاخر بصیصه ای شی من الحلی و بونفیدن غیر بده استعمال اولنماز الهلقس هانک کسری ولامک  
 فخی وتشدیددی و قافک سکونیه قوی وشدید اولان نسنه و بوجرد حله ملحقدر و بوجرد حل جیمک کسری وحاء  
 مهمله نک سکونیه فرموده دوه الهمس هانک فخی و میمک سکونیه کیزلوا و اوزو همس الاقدام ابقدن حاصل اولان  
 اوزلرک خفیس قال الله تعالی عزوجل فلا تسمع الا همسا الهموس هانک فخی و میمک ضمیله شول ارسلاندرکه  
 یورود که اوزی خفی اوله المهموسه خفی اولان نسنه و الحروف المهموسه اون درانی حثه شخص فسکت حرفلری  
 جمع ایدره بونلره حروف مهموسه دبدبلر زیا بونلرک تلفظ اولنورکن موضعلر بنه اعتمادی ضعیف در  
 بر حیثیه که نفس حین تلفظ به بونلره بیله جاری اولور المهندس میمک ضمی وهانک فخی و دالک کسریله  
 صوبون نجه قازمق کرکدرانی تقدیر ایدن کسنه و بوهندازدن مشتقد و هندازاندازه دیرلر فارسی

هجس  
 هجس  
 هرس  
 هرجس  
 هرس  
 هسس  
 هقلس  
 هلس  
 هلس  
 هسس  
 هندس



مغربد زانی سیننه تبدیل ایتشدر زیرا کلام عربیه دالذن صکره زایوقدر الهندسه هانک ودالک  
 فتحی ونونک سکونیه اسمدر معنای مز بورده الهوس هانک فتحی وواوک سکونیه دو ککدر دق معناسنه یقال  
 هست الشی اوسه بوخی ابو عبید اصمیدن روایت ایتشدر وهوس کذلک کیجه ابله اولان طوفاندر وهوس  
 شدت اکلده دخی دیرلر وهوس دوه بی اهسته سورمه که دخی دیرلر بقال هست الابل فهاست ای ترعی وتسیر  
 یعنی اونلیوب سیر ایدر الهواس هانک فتحی وواوک تشدید بله ارسلان در اسد معناسنه بعضیلر ایتدی هوس  
 شول یوریکدر که یورون کسنه یره محکم طیاغله یوره یوارسلان هواس دبد کربنک اصلی بودردیدی  
 الهوسان فختینله دوه نیک اونلایورق اهسته یوریمسی ودوه نیک بووجهله یوریمسی ارسلان یوریمسنه تشبیه  
 اولمشدر که ارسلان هواس دیشلر دریاب یاب یور یوب یاغز یره محکم باصد غیچون الهوسه هانک فتحی وواوک  
 کسر بله کون اولان ناقه که رام اولیه الهوس فختینله جنوندن برادر الهوس هانک فتحی ویا نیک سکونیه سیر  
 ایتکدر نه نوعله اولور سه اولسون اصمعی ایتدی هوس حکیمکه دخی دیرلر پایال ایتک معناسنه بقال حمل فلان  
 علی عسکرهم فهاسهم اذاداسهم ودوش دخی کذلک حکیمک معناسنه در وهوس اکتیلرک جمعی التته دخی دیرلر  
 الیهس همزه نیک ویا نیک فختیه بهادر کسنه شجاع معناسنه فصل الیاء لیاس یانک فتحی وهمزه نیک سکونیه  
 نومید اولوق یقال بیس من الشی بیاس من الباب الرابع وفيه لغة اخرى بیس بیس من الباب السادس وهوشاذ  
 ومبرد ایتدی عربلردن بعض کسنه مستقلبه اولان یائی الفد قلب ایدوب یا یس ویا اس دیرواصمعی ایتدی  
 بیس بیس وحسب محسب ونم بنم ماضی ومضارعی کسر بله در بونلرک جمیعسنه وابوز ید ایتدی مضر  
 قبیله سنک علیاسی محسب وبنم بیس دیر کسر له وسفلاسی فختله دیر وسیمویه ایتدی بونلر بزم  
 اصحابز قتنه ایکی لغت اوزن کلور بری باب رابعدن وبری باب ثانیدن رابعدن ماضی وثانیدن مضارع اولوب  
 ترکیب اولمغله بیس بیس حاصل اولمشدر دبدی :: اما و مق یق :: ووفق بفق :: وورم یرم :: وولی بلی  
 :: ووثق یثق :: وورث یرث :: بونلرده کسردن غیری جائز دکدر لغت واحده اولوق اوزن و بیس علم  
 معناسنه ده کلور نصح قبیله سی لغتی اوزن ومنه قوله تعالی اقل بیاس الذین امنوا الیووس یانک فتحی وهمزه نیک ضمی  
 ومدبله نومید اولان کسنه الموائسه تمیمک ضمی ویا نیک فختیه نومید قلق الاستیئاس همزه نیک وتانک کسر بله  
 نومید اولوق بقال یسه فلان من کذا فاستیئاس منه یعنی ایس الاناس همزه نیک کسری وتانک تشدید بله کذلک  
 نومید اولوق بوا فاعلدر یائی تاده ادغام ایتکله تعدده ادغام اولندغی کبی الییس یانک ضمی ویا نیک سکونیه  
 مصدر در قور یق معناسنه بقال بیس الشی بیس من الباب الرابع وفيه لغة اخرى بیس بیس من الباب السادس  
 وهوشاذ الییس یانک فتحی ویا نیک سکونیه یابس معناسنه در یقال حطب بیس ثعلب ایتدی کویا که بیوست حطب  
 خلقی در اکابناء بیس دینلمشدر واین السکیت ایتدی بیس یابسک جمعی در رکبله را کب کبی و بیس بیس  
 معناسنه ده کلور فختینله ته کم ذکر اولنور انشاء الله تعالی الییس فختینله شول مکاندر که مقدمارطب  
 اولوب صکره یابس اوله ومنه قوله تعالی فاضرب لهم طریقا فی البحر یساویس خیری او مولین کسنه یه ده  
 دیرلر بقال امرأه بیس لاتمیل خیر او بقال ایضا شاة بیس اذالم یکن بهالین الییس یانک فتحی ویا نیک  
 کسری ومدبله قورون اوت بقال بیس فهو بیس مثل سلم فهو سلم و بیس دن دخی دیرلر عرق  
 معناسنه الا بیاس همزه نیک کسری ومدبله یرک اوتی قور یق بقال ایست الارض اذ بیس بقلها  
 وبویعقوب روایتی اوزن در وایس قومک قوری اونلی یره واقع اولسی بقال ایس القوم کما یقال اجرزوا  
 من الارض الجزا الیسیان همزه نیک ویا نیک فختیه انجک اوزنده ات اولین محل که صافی کوک اولان یدر

هوس

هیس

هیس

هیس

و بومحمد صاحب صراحتك ابيسان ساق بي كويشت ديد وكي نامحل اولدغي خفي دكادر الايباس همزه نك فتي  
 و بانك كسري به جمعي ساقه ذكر اولان محلا معناسنه التبشس على وزن التكريم قور تخو نجفيف معناسنه الاتباس  
 همزه نك كسري و تانك كسري و تشديد بله قور يقي بقال بيسه فانبس بوافتمعل دري ياتا اينجند ادغام اولمشدر  
 والله اعلم بالصواب باب الشين من كتاب ترجمه الصحاح فصل الالف الارش همزه نك فتي و رانك سكويه جراحت  
 دئي التاريش على وزن التكريم افسادا يتمك بقال ارشت بين القوم تاريشاي افسدت و تاريش الحرب  
 جنكي ارتور مق و تاريش النار اتشي او پلرمك الاشاش همزه نك فخييله هباش كسي سرور و نشاط در  
 وفي الحديث ان علقه بن قيس كان اذ ارأى من اصحاب بعض الاشاش وعظم البرش فختينله آتاك بدنده اولان  
 نقطه لر در كه ساير قللر بنك لونه مخالف در كه اول سپس ديد كاري الاجه در الارش همزه نك و رانك فخييله  
 ذكر اولنان نقطه لري اولان ات و ارش جذيمه بن مالك لقبى در و انوك برصي و رابدى اكبنا ارش ديشلر  
 الارشاش همزه نك و رانك كسري به ات ذكر اولنان لونه اولمق البرشاه بانك فتي و الفك مديله جماعت  
 ناس معناسنه دخلنا في البرشاه دير لفي جماعه الناس معناسنه ابن السكيت ايتدى مادري اي البرشاه هو دير ل  
 اي اي الناس هو معناسنه البرقشه على وزن الدرجه الوان مختلفه بله برسنه بي نقشلق و بونك اصلي ابو براش  
 ديد كاري قوشدن ما خود در و ابو البراش الوان مختلفه بله ملون در براش بانك فتي و قافك كسري به  
 بر كلك اسميدرو في المثل على اهل هاد ات براش زير اذ كر اولنن كلب دشمنك اتى يا غمك اوزن ايشدوب اورد كه  
 كلك اوزن ايشدوب قبيله بي جمله قتل ايتد كرنده بو مثل ضرب اولندى البرقش بانك و قافك كسري به  
 سرچه كسي بر كوچك قوشدر كه اكا هل حجاز شرشور ديرلر شينين معجتينك ضمير بله البشاشه بانك فخييله كولر  
 جمال و اولمق يقال بششت به بشاشه من الباب الرابع البش بانك فخييله كولر يوز لو اولان كسنه بقال رجل  
 هس بش اذا كان طلق الوجه التبشش على وزن التزلزل كولر يوز لو اولوب مسرور اولمق بقال لقيمته فتبشش  
 بي يعنى انوكه ملاقات اتمله اول مسرور اولدى بونك اصلي تبشش ايدى شين وسطى فاء الفعله قلب اولنوب  
 تبشش دبنلدى ته كم تجفف ده تجفف ديد بلر البطشه بانك فتي و طانك سكويه جمله قلق و برسنه به  
 عنفله يا شيق بقال بطش به ببطش و ببطش بطش من الباب الاول والثاني المباطشه تمك ضمى و طانك فخييله  
 عنفله طوشيق بقال باطشه مباطشه البغشه بانك فتي و غينك سكويه ضعيف اولان يغمور كه طشه  
 ديد كاري يغمور دن ز ياده جده در بقال يغشت السماء تبغش بغش من الباب الثالث الباغش غينك كسري به  
 ضعيف اولن مطر المبعوشه تمك فتي و غينك ضميره ذكر اولنان يغمور يغن يريقال بغشت الارض على الباء  
 للمجهول وهي مبعوشة البوش بانك فتي و واوك سكويه اجناس مختلفه دن اولان جماعت در البوش الباش  
 قاريشق اولان خلق الا و باش همزه نك فخييله جمعي مختلف اولان جماعتلر معناسنه ابو اسندن مقلوبيدو  
 البوشى بانك ضمى و اخر نه يانك تشديد بله كثير العيال اولوب فقير اولان كسنه البهش بانك فتي و هانك  
 سكويه برسنه بله شاد اولمق و اكاشتا ق اولوب سرعت ايمك بقال بهش اليه بهش بهش اذا راج له و خوف  
 اليه و از يباح جاء مهمله بله شاد اولمق و بهش نباتا دن برد و انك اسميدركه طبيبلر قنده معروف در و اكا  
 تازه اولد قجه مقل ديرلر قجن يابس اولسه خشل ديرلر خاوشين معجتين بله قجن قومك يوزلر سياه اولوب  
 قبيح الوجوه اولسلر وجوه البهش ديرلر مقله تشبيها و اهل البهش اهل حجازه ديرلر و حديث عمره رضى الله  
 عنه وارد اولمشدر بو كه ابو موسانك بعض حرفي كند و لغنى اوزره قراءت ايتد و كن ايشتد كه ايتدى  
 ان ابا موسى لم يكن من اهل البهش يعنى ابو موسى اهل حجاز دن اولدى ز بر بهش مقل معناسنه در  
 و مقل حجازده بتر غيرى يرده بتر البهش بانك كسري و مديله ولايت هندده بتر بر اوت در كه

ارش

اشش

برش

بشش

بطش

بغش

بوش

بهش

بپش

جاش

جش

جش

جش

جش

جش

قبیلندن در پیشه کذلک بانک کسر بله بر موضعک اسمیدر وقاسم بن مغشہ ابتدی پیشه وزینہ کہ مہموز لدر  
 ابکی یرک اسمل بدر فصل الجیم الجاش جیمک فخی و همزہ نک سکونیلہ خوف قتلہ قلبک مضطرب اولسی  
 و رابط الجاش شول کسنہ یی دیرل کہ قلبن فراردن بغلیہ ز یادہ شجیع اولد غیچون الجوشوش جیمک و شپنک  
 ضمیلہ کو کسدر سپنہ معناسنہ الجش فختینلہ طر ملامق یقال اصا بشی فخش و جہہ و بقال الجش  
 الجش جیمک فخیلہ و حانک سکونیلہ مرکب صیہ سی ولد حمار معناسنہ الجاش جیمک کسر بلہ و الجشان  
 جیمک کسری و حانک سکونیلہ جشک جمعی اولاد حمار معناسنہ و جاش بر قبیلہ نک با یاسی اد بدر غطفانندن  
 کہ اول جاش بن ثعلبہ بن سعد در کہ جد اعلا سی غطفان در کہ انلر شماخ بن ضرارک قومیدر الجشہ جیمک فخی  
 و حانک سکونیلہ موئی و جشہ شول یوک پان سنہ دیرل کہ چوبان الی اوزینہ صراراکرمک ایچون جش و جدہ  
 جیمک ضمی و حانک فخی و یانک سکونیلہ بر لفظ در کہ محل ذمہ استعمال اولنور خود رأی معناسنہ و عییر و حدہ  
 دخی بو معنایدر عین مہملہ نک ضمی و یای مثناتک فخی ابلہ کہ عیرک تصغیر بدر حمار معناسنہ الجاشہ میمک  
 ضمی و حانک فخیلہ ایشمہ مدافعہ معناسنہ بقال جاشہ اذادافعہ الجش جیمک فخی و حانک کسر بلہ شول  
 کسنہ در کہ قومندن ایرلوب برجانی اختیار ایش اولد الجوش جیمک فخی و حانک ضمیلہ شول و غلاند ر کہ اعضاسی  
 تمام قوت بولامش اولد الجش جیمک و میمک فخی و رانک کسر بلہ زیادہ قاری اولان عورت در الجامر جیمک فخی  
 و میمک کسر بلہ جمعی الجش جیمک ضمی و حانک فخی و یانک سکونیلہ جشک تصغیری اخر حرفن حذف اتمکله  
 و ہر بش حرفلو اولان کلہ نک جمعندہ حال بو بلہ در جن حرفی اصلیلہ اولوب ایچندہ حرف زابد اولسہ  
 و اگر ایچندہ حرف زابد اولسہ حرف زابدی حذف اولی اوور و افعی جش شول بلاند دیرل کہ خشین  
 ہشد بادلہ جش جیمک ضمی و رانک فخیلہ بنہ بر موضعک اسمیدر الجش جیمک ضمی و رانک فخی و یانک  
 تشدد بادلہ ذکر اولنان موضعہ منسوب اولان نسنہ ادیم جش دیرل ذکر اولنان یرہ منسوب اولان دری  
 معناسنہ الجشہ جیمک کذلک ضمی و یانک تشدد بادلہ موئی بقال ناقہ چرشہ الجش جیمک فخی و رانک  
 سکونیلہ بر نسنہ ایری دو کولمک نیم کوفت معناسنہ بقال جش الشی اذالم تنعم دقہ و جش بر کسنہ نک طراق  
 ابلہ باشن طرایوب قونقلرین چقارمق یقال جش رأسہ بالمشط اذ احکہ بالمشط حتی اثارہا و جش کیچہ نک بر  
 مقدارینہ دخی دیرل بقال مضی جش من اللیل ای ہوی منہ بوز بدک و فرانک روایی اوزن الجش جیمک فخی و رانک  
 کسری و مد بادلہ ایری دو کولمک نسنہ بقال الجش اذالم یطیب یعنی ایود و کلسہ الجشہ جیمک ضمیلہ بر نسنہ  
 دو کولمک ہا مثلند قہ پچرا این ایری پان لری الجش جیمک و رانک کسری و شپنک تشدد بادلہ و الفک قصر بلہ زمکی  
 وزنی اوزن ذات و نفس معناسنہ و بو مقامہ صاحب صراح جرشایی تفسیر صد دنہ جرش دم دبد و کی خطا  
 اولدغی خفی دکلدر کویا کہ عبارت جوہر بادلہ اولان نفسی سکون فابلہ نفس ظن ایشدر فختینلہ الجش نفس  
 جیمک و رانک و فانک فخیلہ یانلری بیوک اولان نسنہ الجش جیمک ضمی و فانک کسر بلہ بمعناہ الجش جیمک فخی  
 و شپنک تشدد بادلہ دو کولمک و فائق بقال جششت الشی اجشہ جشا من الباب الاول اذادققتہ و کسرتہ و جش  
 دکنکله اور معہ دخی دیرل بقال جشہ بالعصا اذ اضربہ بہا و قیوی ایرنلیوب پاک اتمکہ دخی دیرل بقول جششت  
 البراذا کنستہا و نقیمتہا الجش جیمک فخی و شپنک کسری و مد بادلہ پستہ سویق معناسنہ الجشہ جیمک  
 فخی و شپنک کسری و مد بادلہ بغد بدن و غیر بدن ایری او کودولن نسنہ بقول جششت البراذ اطحنتہ طحنا جلیلا  
 الا جشاش ہمزہ نک کسر بلہ کذلک بر نسنہ یی ایری او کولمک بقال جششتہ و اجششتہ بمعنی الجشوش میمک  
 فخی و شپنک ضمیلہ او کولمک نسنہ جش جش معناسنہ الجش میمک کسری و جیمک فخیلہ شول ذکر مند

کدانو کله پسته چکر الا جش فختینله اوازی قالن نسنه بقال فرس اجش الصوت و سحاب اجش الرعد الجش  
 جیمک ضمیله ناسدن برجمادت در الجعشوش جیمک ضمی و عینک سکونیله عصفور و زنی اوزن جعسوس کی  
 سینین مهملتین ابله قصیر القامه اولوب مذموم اولان کسنه ابن السکیت کتاب قلبه و ابد النده کلمه مزبور نیک  
 سینله و شبنله استعمالن جائز کور مشدر الجیش جیمک فتحی و میمک کسر بله تراش اولمش قاسق بقال جشه جمشایعنی  
 قن قاسغین اوستره ابله تراش ایتسه و جیش شولیره دیرلر که انوک اوتی اولیه مکان بی نبات معناسنه و فی الحدیث  
 محبت الجیش و خبت مفارزه به دیرلر و مفارزه به جیش دبد کیری اوتی اولماد غچوندر کویا که تراش اولمشدر  
 الجوش جیمک فتحی و میمک ضمیله شول بله دیرلر که انده نباتات تمیوب تراش اولمش کی اوله الجوش جیمک فتحی و وواوک  
 سکونیله کوکس سیننه معناسنه جوشوش کی و جوشن کی جیمک ضمیله اولده و فخیله ناید و جوش بر  
 موضعک اسمیدر و جوش کیجه نک بر پاره سنه دخی دیرلر بقال مضی جوش من اللیل ای صدر منه مثل جرش  
 الجش جیمک فتحی و هانک سکونیله شول کسنه در که اغلسیرق بر کسنه یه صغنیق استرشول اوغلا نجنی کی که قاچوب  
 انه سنه صغنه حالاکه اغلامغه منتهی اوله بقال جهش الیه مجش و فی الحدیث اصابت طش فخشنا الی رسول الله  
 صلی الله علیه وسلم الاجهش همزه نک کسر بله برایشه قیام کو ستر مک بقال جهشت نفسی و اجهشت ای  
 نهضت الجشان فختینله چوماک قینق بقال جاشت القدر یجش اذا غلت و کوکل دوغکه دخی دیرلر بقال  
 جاشت نفسی اذا غت و بعضیلر ایتدی کوکل دوغکه میل ایتسه اگر خوفندن یا خودغیری حزندن یورک  
 قویب مضطرب اولمسن دبلسک جشآت نفسی دیرسین بود دفعه باب مهموزدن اولور و دن طاشوب طولغه  
 دخی دیرلر بقال جاش الوادی اذ از خروامتلا جد الجیش جیمک فتحی و یانک سکونیله عسکر معناسنه در  
 الجیوش ضمیتینله جمعی الجیش علی وزن التکریم جمع ایتک بقال جیش فلان اذا جمع الجیوش الاستیجاشه  
 همزه نک و تانک کسر بله عسکر طلب ایتک بقال استیجاشه اذا طلب منه جیشا فصل الحاء الجیش فختینله  
 و الجیشه كذلك سیاه اولان طافه دن بر نوعدر الجشان حانک ضمی و یانک سکونیله جیشک جمعی حمل ابله  
 حملان کی الاحباش همزه نک کسر بله عورت جیش رنگنده اوغلان طوغور مق بقال احبشت المرأة بولدها  
 اذا جاءت به حبشی اللون التحبش علی وزن التکریم جمع ایتک بقال جیش قومه تحبش اذا جمعهم و بر کسنه  
 ایچون بر نسنه کسب ایتکه دخی دیرلر بقال حبشت له حباشه اذا کسبت له شیء او حبشت له دخی دیرلر ثلاثین  
 و جوهری معنای اولی و معنای ثانی بی جمع ابله تعبیر ایتکن عبارتی شائیه تکرار دن خالی دکادر بناء علی هذا معنای  
 نایدن کسبله تعبیر اولندی تنه کم مصادره محبش معناسنه کلد کنه اشارت اولمشدر الجباشه حانک ضمیله  
 ناسدن شول جماعت که قبیله واحده دن اولیه الاحبوش همزه نک و یانک ضمیله بمعناها الاحابش همزه نک  
 فخیله كذلك بمعناها عبارت صحاحدن فهم اولنان بودر اما ظاهر حالدن کلن بودر که احابش احبوش  
 معناسنه اولیه بلکه احبوشک جمعی اوله تنه کم موهذب الاسما صحنی جمعیننه تصریح ایتمشدر التحبش فختینله  
 و یانک ضمی و تشدید بله جمع اولق الجیش حانک ضمی و یانک فخیله و یانک سکونیله بر جنس قوشدر که  
 معروفدر تصغیر صیغه سی اوزن وضع اولمشدر کیت و کعبت کبی که کیت طوری آه و کعبت بلبله  
 دیرلر هزاردستان معناسنه الجبشی حانک ضمی و یانک سکونی و اخرنده اولان یانک تشدید بله مک مشرفه نک  
 اسفلنده بطاغک اسمیدر بعضیلر ایتدی احابش قریش بوندن ما خوددرو بونک بیانو بودر که بنی المصطلق و بنی  
 الهون بن حزیمه حبشی طاغنده قریشله جمع اولوب اند ایدیلر که قریشه معاونتدن خالی اولیه ل مادام که  
 کیجه قراکو اولوب و کوندن ایدنلق اولوب حبشی طاغی یرنده قرار ایتد کیجه پس احابش قریش دیوب طاغک

جش

جش

جوش

جهش

جیش

جش

اسمیه اولند بلر الحشوش حانك صمی وتانك سكونی ورائك ضمی ومدبله قصیر القامه اولان كسنه  
 الحشوش حانك فتحی ورائك كسریله اوغلا نچقلرك حرکتلی بقال ما الحسن حشاش الضبی ای حرکاته الحشوشه  
 علی وزن الد حرجه چکرکه نباتاتی اکل ایتدکنك اوزی الحشوش علی وزن التدرج جمع اولوق بقال تحشوش القوم  
 اذا حشدوا الی اجتمعوا الحش حانك فتحی ورائك سکونیه کل اولامق بقال حش الضب محرش حشامن الباب  
 الثاني اذ صاد وحش اوره دخی دیرلر جراحی اثری کبی مثلاً الحشاش هانك کسریله جمعی ربعی بن حشاش بوندن  
 ماخوذ درو خاء معجه ایله حشاش دیمک جا یزد کلدر وحش طرلمغه دخی دیرلر بقال حش حشاشه حشاشا بالحاء والحاء  
 جمعا اذا خدشه الحش حشاش الضباب کلر اولین کسنه وکلر اولمغک طریقی بودر که صیادان کار یواسی  
 اوزنده تحریک ایدرتا که یلان صنوب قویرغن چقره بلانی اور مغچون بوچندن قویرغندن طور الحشاش  
 حانك فتحی ورائك سکونی والفاک مدبله شول یلاندر که درسی ایری اوله وحشاشول کچمیکه دیرلر که یا غلنامش  
 اوله وحشاش جنس اوتدخی دیرلر اوزر لکه بکزر الحش حانك فتحی ورائك کسری ومدبله شول یلاندر که  
 نقطه لری اوله وحشاش برقمیه نك اسیدر بی عامردن وحشاش برجانون ده دیرلر که انوک ارسلان طرنغی کبی  
 طرنقلری وارد و بر بوینوزی وارد که اول کرکدان داید کلری جانوردر الاحشاش همزه نك ورائك فتحیه  
 شول التونه دیرلر که انوک خشوئی اوله واحشاش کلره دخی دیرلر خشوئی اولد غچون الحشاش علی وزن التکریم  
 قوم ارسلند اولان اغراد یعنی بری برن بلنك در الحشاش حانك وشپنك ضمیه شول وفق و برك دینکندر که  
 قیونك توینه ایشور لا حشاش همزه نك ورائك کسریله غضبه وشره حاضر اولوق اصمیدن ابو عبیدک روایتی  
 اوزن وکاه اولور خا بله دخی کلور الحش حانك فتحی وشپنك تشدید بله اتشی علواندر مک تقول حششت  
 النار احشاشا حشاشا اوقدنها وحش بستاندخی دیرلر الحشاش حانك کسریله جمعی بستانلر معناسنه ضیفله  
 ضیفان کبی وحش حانك ضمیه دخی لغت در ادنجانید دیرلر مخرج معناسنه واد مجانه یه حش دپد کلر بنك وجهی  
 بودر که اکثر عرب طائفه سی قضاء حاجت اتمکه بستانه واررلر الحشوش ضمتنله جمعی وحش اوت بچمکه دخی  
 دیرلر بقال حششت الحشیش اذ قطعته وحش اته اوئلق ویرمکه دخی دیرلر تقول حششت فرسی اذ القیت له  
 حشیشا وفی المثل الحشک و تروئی یعنی بن سکا اوئلق القا بدرم سن بکامجاست القا بدر سن واحسک  
 دیمک دخی محملدر قشبق معناسنه وحش اوقه بلک یا پیشدر مغه ده دیرلر وانك وسایر طوارک یانلری طولمغه  
 دخی دیرلر الحشوش سیمروب یانلری طولن طوار الحشیه میمک وحانك فتحیه دبرکه مخرج نجاست در الحشاش  
 میمک فتحیه جمعی ونهی عن ائیمان النساء فی محاشهن وکاه اولور سینه دخی استعمال ایدرلر الحشیش حانك فتحی  
 وشپنك کسری ومدبله قوزوین اوندر تازه سنه حشیش دینزلر الحش میمک کسری وحانك فتحیه شول  
 مکاندر که حشیشی چوق اوله ومنه قولهم انك محش صدق فلا تبرحه ای بموضع کثیر الحش الحش میمک کسری  
 وحانك فتحیه شول سنه در که انوکله اوئلق بچرلر وحش شول دمون دخی دیرلر که انوکله اتش تحریک اولنور  
 الحشیه میمک کذلک کسریله ذکر اولنان دمون دیرلر و بوجهتدن بهادر اولان کسنه یه نعم محش الکتبه دپد بلر  
 وکتبه عسکره دیرلر و اما شول سنه که انوک اچنه اوئلق قورلر اکادخی محش وحش دیرلر میمک فتحی وکسریله  
 ولکن فتحی اهلی در الاحشاش همزه نك وتانك کسریله اوت طلب اتمک ولوت جمع اتمک الحشاش حانك ضمیه  
 وشپنك تشدید بله اوئلق محب اوئلق جمع ابدن کسنه الحشاش حانك ضمیه والحشاشه کذلک حانك ضمیه  
 بقیه روحه دیرلر که مر یضه واقع اولور الاحشاش همزه نك کسریله عورنك قارنده اوغلان قور بقیق بقال  
 احشت المرأة اذا بیس ولدها فی بطنها واحشاش ال قور بقیغه دخی دیرلر بقال احشت الید اذا بیست و شلت

حشوش

حشوش

حرفس

حشوش

و بوند بر لغت دخی وارد در که حدیث شر بقره وارد اولمشدر که اول حش ولد هانی بطنها در ابو عبید ایندی بعض  
 علما حش روایت قلدی حاء مهمله نك ضمیه الحفش حانك فحی و فانك سكونیه صوهر جانبدن اقوب بریده جمع  
 اولمق بقال حفش السبیل بحفش حفشا من الباب الثاني اذا سال من كل جانب الى مستنقع واحد وحفش  
 مطهره نك صوطه و تیموب صوی افسنه دخی دیرلر وحفش ات بر کره سکر تذکدن صکره تکرار سکر تخکه دخی  
 دیرلر و خلق بریره جمع اولغه ده دیرلر بقال هم بحفشون علیک ای مجتمعون الحافشه صواقاجق یرمسبیل ما  
 معناسنه الحفش حانك کسر بله ایک قویا جق یردوک دان معناسنه و شول حفش که حدیث شر بقره واقع  
 اولمشدر مراد کوچک و در بیت صغیر معناسنه ابو عبیدرو ابی اوزن بعضیلر ایندی حدیث شر بقره هلا قعد  
 فی حفش امه قولندن مراد عند حفش امه دیکدر یعنی معنای مشهور مراد در که ایکلک دیک اولور الا حش  
 همزه نك و میمک فتحیه انچه ابقلو کسنه دقیق الساق معناسنه الحش حانك فحی و میمک سكونیه بمعناه و بقال  
 رجل الحش لساقین و حش الساقین ای دقیقهما الحش فحشینه بحق انچه اولمق بقال حشت قوا یمه من الباب الرابع  
 اذا قت الا حش همزه نك کسر بله چو ملکک اتشینی یا نکلندر مق بقال حشت القدر اذا اشبعت و قودها و احش  
 غضبه کتور مکه ده دیرلر بقال حشت الرجل اذا غضبته الحش علی وزن التکریم بمعناه الحشه حانك کسری  
 و میمک سكونیه اسمدر معنای مز بورده چشمه کبی که چشمه حشمتدن مقلوبدر الا حش همزه نك و تانك کسری بله  
 و الاستحشاش کذلک همزه نك کسری و سبندک سكونی و تانك کسر بله غضب یا لکنمق بقال حش الرجل و استحش  
 اذا التهاب غیظا و بقال حش الدبکان ای اقتتلا یعنی اپکی خروس جنک پئسه الحش فحشینه هر صید اولنان سنه  
 کرک طیر جنسندن اولسون کرک حشرات ارض جنسی اولسون الا حش همزه نك فتحیه جمعی و حش بلانه  
 دخی دیرلر حیه معناسنه بعضیلر افعیه مخصوصدر دبی بوجهندن رجالدن بعضنه حش دیو نسیمه ایندی بلر  
 الحش حانك فحی و نونک سكونیه صید اینک تقول حشت الصید اذا صدت و اکمک یعنی میل ایندر مک معناسنه ده  
 کاور بقال حشسته و احشسه من الباب الثاني وهی لغة فی عنشته اذا عطفته الحوش حانك فحی و وواوک سكونیه  
 شکارک اطرافندن کلک دوزاغه دوشسون دیو و حوش دوه بی جمع ابدوب سور مک تقول حشت الابل اذا  
 جمعته و سقتها الا حوش همزه نك کسر بله بمعناه بقال حشت الصید و احوشته الاحتواش همزه نك و تانك  
 کسر بله قوم صیدی بری بری اوزرته اور کتمک بقال احتوش القوم الصید اذا انفره بعضهم علی بعض و اواعلال  
 اولندی اجتور واده اعلال اولمغدی کبی و احتواش بر کسنه بی اورتیه الماغه دخی دیرلر بقال احوش القوم علی  
 فلان جعلوه وسطهم و تحوش کنان چکلمکه دخی دیرلر بقال تحوش القوم عنی اذا تحوا الحاش یا نك کسر بله خرما  
 اغاچارندن بر جماعت بونک مفردی بوقدر نتم کم صغرسور بسنه ربرب دیرلر مفردی بوقدر و حاشک اصلی  
 اشجاردن بر جماعت در کرک خرما اغاچلری اولسون کرک غیری اغاچ اولسون بقال حاش الطرفاء و طرفاطانك  
 فتحیه ابلغون اغاچیدر الا حش همزه نك و حانك کسر بله قاجق بقال حش عنه ای نفر و ما حش فلان  
 من شی اذا لم یكثر له یعنی مبالاة یتسمه و قایر مسه الحواشه حانك ضمیه شول سنه در که اندن استخیا و لنور  
 حاش لله دیرلر مقام نزیه ده حاش لک دیزلر بوکافیا سیله بلکه حاشاک دیرلر و حاشاک دیرلر الحوشی حانك  
 ضمی و مدبله دیشی معناسنه در و حوشی الکلام کلامک و حشپسی و غیر بی و حوشی شول کسنه یه دیرلر که خلقه  
 قارشیمه بقال رجل حوشی و فیه حوشیه و حوشک اصلی عربلر زعم ایندی اوزن شول جن و لابنی در که بیرین  
 دیکله معروف اولان قوملو صحرانك ماوراسنده در که انک انساندن بر احد ساکن اولماز و حوش یا بانی اولان  
 طوان دخی دیرلر الحوشیه حانك ضمی و مدبله ویانك تشد پدیله شول دوه در که حوشه منسوبدر و حوش

حفش

حش

حش

حوش



عرب زعمی اوزن جن طابغه سنك ارکمی در عرب طابغه سی شویله زعم ایدر لر که ابل حوشیه انلره منسوب اوله  
 انلرک طورینه فانیلغین حوش الفواد حانک کذلک ضمی ومدبله قلبی کسکین وزیرک اولان کسنه فیهل الحاء  
 الخودش ضمیمه طرملق بقال خدش وجهه یخده من الباب الثانی الخدیش علی وزن التکریم کذلک طرملق  
 بقال خدش محمدیشامبالغه ایچون یاخود تکثیر ایچون تشدید اولمشدر خدش خانک کسر بله بر جاک اسمیدر  
 که اول خدش بن زهیر در الخرش خانک فتحی ورنک سکونیه خدش کی دروزنا ومعنی یعنی طرملق معناسنه در یقال  
 خرشه یخرشه من الباب الثانی کسب تیمک معناسنه ده کاور بقال هو یخرشه لعیاله ای یکتسب و یطلب لر زق  
 وخرش دووهی مخراشله کند که حکمکه دیرلر الخرش میمک کسر بله چوکان معناسنه در وکاه اولور که جاء مهمله  
 ابله دخی استعمال ایدر لر الاخرش همزه نک وتانک کسر بله کذلک طرملق الخرش خانک کسر بله شول کلب در  
 که یرنجی و صواشی اوله وخرش کذلک شول داغه دیرلر که طوان یقارلر و ابوخرش الهذلی خانک کسر بله در  
 و ابوخرش خانک ضمیمه در الخرش شول اغاچدر سراج الترنیدن که انوکله چیزی چیزلر الخرشه فختینله بر جنس  
 سنک در مکس معناسنه وخرشه رجالدن برکسنه نک اسمیدر که اول سماک بن خرشه الانصاری در الخرشاء  
 خانک کسری ورنک سکونیه و الفک مدبله یلان قاوی و یورده نک اوست قانی که ایچی چقمش اوله اندن صکره  
 بوکاتشیمیه اولنور هر منتفخ اولوب ایچی چقان نسنه که انوک صنفلری اوله وکاه اولور بلغمه دخی خرش ایدر لر بقال  
 القاخراشی صدن وخرش اتوزه و هو اوزنه اولان بوسارغه دخی دیرلر بقال طلعت الشمس فی خرشاء ای فی  
 غبیره الخشاش خانک کسر بله شول نسنه در که دووه نک بورنی اوزرینه قورلر اغاچدن یا باقر دن یاخود قیلدن  
 که اکابور ونسالمق دیرلر و خشاش حشرات ارضه دخی دیرلر وکاه اولور مفتوح دخی قورلر الخشاش خانک فحیمه  
 شول کسنه در رجالدن که کسکین مقدم اوله وکاه مضموم دخی قارلر الخشاش خانک ضمی و شپنک تشدیددی  
 و الفک مدبله قولق اردنه اولان یومر یجه کک و بونک اصلی خشش ایدی فعلا وزنی اوزن ادغام اولتمغله  
 خشش اولدی الخشش اوزن خانک ضمی و شپنک فحیمه تنیه سی و بونک نظیر بدر قوباء ترکی معناسنه که اصلی  
 قوباء ایدی قافک ضمی و و اوک فحیمه و اوک اوزرینه حرکت ثقیل اولماغین تسکین اولندی زیراعرب بنالزنده  
 فعلاء یوقدر عینک سکونیه الخشاش خانک فتحی و شپنک تشدیددی و الفک مدبله شول یدر که انده باحق  
 و اوفق طاش اوله بقال انبط بره فی خشش و انباط طاء مهمله ابله قیوقازمق معناسنه در و خشش کذلک اری قوایی  
 وازی اولدی یردر الخشش علی وزن الزلزله سلاح اوازی واکاشیمیه اولان نسنه نک اوازی و سلاح اوزن  
 چقرمغه دخی دیرلر الخشش علی وزن التزلزل سلاح اوازی چقیم بقال خششسته فختشش الخش خانک فتحی  
 و شپنک تشدید بله دووه نک بورنه یولار طقیمق تقول خششست البعیر اخشه خشش اذا جعلت فی نفه الخشاش  
 و خشش یولان دیرلر ته کم الان مرور ایتدی و خش دخوله دخی دیرلر تقول خششست فی الشی اذا دخلت فیه الخشش  
 میمک کسری و خانک فحیمه شول کسنه در که کچه ابله بهادر اوله الخششاش خانک فحیمه و شپنک سکونیه بر معروف  
 اوندرو خششاش کذلک شول جماعته دیرلر که اوزرلر نده سلاحلری و زرهلری اوله الخششاش خانک ضمی و فانک  
 تشدید بله یره سه دبد کای قوشدر که کچه ابله اوچر شب یره معناسنه الخششاش خانک فتحی و فافک کسری و مدبله  
 جمعی یره سه لر معناسنه الخشش فختینله کوز کوچک اولوب خلقتنده کور مسی ضعیف اولمق الاخشش همزه نک  
 و فانک فحیمه شول کسنه در که صفت مزبون اوزن اوله وکاه اولور خشش برعلته دیرلر که کچه کوروب کوندز  
 کورمیه و بلوتلو کوند کوروب بلوتسز کوند کورمیه الخمش ضمیمه طرملق خدش کی دروزنا ومعنی یقال خشش  
 وجهه یخمشه من الباب الاول یخمشه من الباب الثانی الخمشه خانک ضمی و میمک تخفیمه شول جراحته در که انوک

خدش

خرش

خشش

خشش

خشش

ارشی معلوم اولیوب حکومت عدله محتاج اوله و بومقامه صاحب صراحتک خماشه خراشیدکدارش واجب  
 نیاید از آن دید و کی قصور دن خالی اولدوغی خفی دکدر الخماشات خانک خمیله کین بقیه لرینه دیرلر بقایای  
 کینه معناسنه الحاموش خانک فتحیله سنک بعوض معناسنه هذبل لغی اوزن الخنشوش خانک ضمی ونوبک  
 سکونی و شبنک خمیله باقی فالن مال یقال بقی لهم خنشوش ای قطعه من الابل لخوش خانک فتحی و و اوک سکونیه  
 انساک و غیرک بوکری خاصره معناسنه الخوشان خانک فتحی و و اوک سکونیه تنبیه سی بوکورلر معناسنه الخمش  
 خانک فتحی و یانک سکونیه شول بزدر که کتانک یرمزدن اولور فصل الدال المدبوشه میمک فتحی و بانک خمیله  
 شول بزدر که انی چکرکه او تلامش له بقال ارض مدبوشه اذا کل الجر ادبته الدار ش وانک کسر بله فارقین دید کاری  
 دری که صغریه کرامزی در الدنقشه علی وزن الد حرجه نظر ایدر کن کوزی دیو مشرک بقال دنقش الرجل اذا  
 نظر و کسر عینیه و قومک مابین افساد یتکه ده دیرلر تقول دنقشت بین القوم اذا فسدت و کاه اولور که سینه  
 دخی استعمال اولنور ابو عبیده روای اوزن الد قش دالک ضمی و قافک فتحیله صیغه تصغیر اوزن اسماء رجالدن در  
 یونس ایتدی ابوالد قیشه سوال ایدوب دقش ندر دپدم ایتدی براسمدر که بووجه اوزن ایشد لوب بو بله  
 تسمیه اولنور معناسی معلوم دکدر دپدی الدهش فتحیله متغیر اولق بقال دهش الرجل بد دهش دهشا  
 من الباب الرابع اذا تحیر و دهش بد دهش دخی دیرلر صیغه مجهول اوزن المدهوش میمک فتحی و هانک خمیله متغیر  
 اولان کسمنه الادهاش همزه ناک کسر بله متغیر قلق بقال ادهشه لله تعالی الدیش دالک کسری و مد بله اسماء  
 رجالدن براسمدر که دیش بن هون بن خزیمه در و کاه اولور دالک فتحیله دخی استعمال اولنور که بو قان خمیله سندن در  
 مز بون و فرنداشی عضل بن هون قان اطلاق اولنور فصل الراء الرش وانک فتحی و شبنک تشدید بله صا حلق  
 صوصا حلقه و قان صا حلقه شامندر ورش صوصمکه دخی دیرلر بقال رششت امکان رشاشن من الباب الاول  
 ورش مطر قلیله دخی دیرلر رشاش وانک کسر بله جمعی قلیل اولان مطرلر معناسنه الارشاش همزه ناک کسریله  
 مطر قلیل یا غدر من بقال رشت السماء و ارشت اذا جاءت بالرش و ارشاش کذلک فان سیمکه دیرلر بقال ارشت  
 الطعنه التریش فتحیله و شبنک ضمی و تشدید بله صوصا حلق بقال رشش علیه الماء لرشاش وانک فتحیله  
 صوص سینه سی و قان سینه سی الریش فتحیله دترمک بقال رعش رعش من الباب الرابع الارعاش همزه ناک  
 و بانک کسریله کذلک دترمک بقال ارعاش اذا تعد الارعاش همزه ناک کسریله دترمک بقال ارعشه لله تعالی  
 الریش وانک فتحی و عینک کسریله قور حوق کسمنه جبان معناسنه الریش وانک فتحی و عینک ضمی ابله رعوس  
 کبی سین مهمله ابله شول ناقه در که زیاده یشلوا اولد غندن باشی دره یر رعش میمک و عینک فتحی و مابیند و لک  
 سکونیه جزیره نوا حینک بر شهرک ایدر که سرحد در بندلرندن دره رعش شول نوع کو کرجنه دیرلر که اوچر کن  
 هوایز زیاده یوکسله و بعضیلر می مضموم استعمال ایدرلر الریش وانک و شبنک فتحیله علی وزن جعفر  
 شول رجل درکه اعضاسی دره یوشول دوه در که یور رکن دره یی بقال رجل رعش و جل رعش اخرنه نون  
 زاید در الریش وانک فتحی و عینک سکونی و الفک مد بله شول دوه قوشنه دیرلر که دره یرک یورو و الریش  
 وانک فتحی و قافک سکونیه نقش کبی در لفظا و معنی التریش علی وزن التکریم غزلق اتمک و تریش کلامی  
 تزویر ایدوب صورت حسنه کوسترمک الریش وانک فتحی و قافک سکونی و الفک مد بله شول بلاندر که  
 انوک سیاه نقطه لری واق نقطه لری اوله و رشامست اولان دوه ناک اغزندن چقن طغار حغه دخی دیرلر شقیقه  
 البعیر معناسنه الارش همزه ناک و قافک فتحیله الاجه بقال جدی ارش الاذین اذا کان اذرع و اذرا شول  
 اوغله دیرلر که کندی سیاه قولق لری الاجه اوله مرش میمک ضمی و قافک کسری و تشدید بله برشاعرک اسمندر

خشش

خوش

خشش

دیش

درش

دقش

دهش

دیش

رشش

رعش

رشش

و مر قش حد ذاته ایکی در بری مر قش اکبر و بری مر قش اصغر در و اما اکبر بنی سدوس قبیلہ سندن در و مر قش  
 دیو نسیمہ اولمسنہ باعث کار قش فی ظہر الادیم قلم دبدو کی قولی در و اما اصغر بنی سعد قبیلہ سندن در  
 ر قاش رانک فخی و شپنک کسری اوزن بناسیله بر عورتک اسمیدر اهل حجاز بونی کسر اوزن مبنی قلو رلر  
 كذلك هر اسم که فعال و زنی او زاوله فانک فخیله کسر اوزن مبنی قلو رلر فاعله دن معدول اولد غندن او ترو  
 و الف ام داخل قلو رلر و جمع ایتمز لقطام و حذام و غلاب کی و اهل نجد لا بنصرف بحر اسنہ اجر ایدر لر عمر کی بقولون  
 هذه ر قاش بالرفع و قیاس دخی بودر زیر ابواسم علم در بوند عدل و تا نبت دن غیر ی برنسنہ یوقدر الا اشعار اهل  
 حجاز لغتی اوزن وارد اولمشدر بو ذکر اولنان اختلاف اخرنہ حرف را اولمسنہ در و اگر اخرنہ حرف را  
 اولورسنہ جعار کی که ضبعک اسمیدر کفتار معناسنہ و حضار کی که بر بلدنک اسمیدر و سفار کی که بر قیونک اسمیدر  
 بر معناسنہ و و یار کی که بر یرک اسمیدر بو مقوله اولنلر ده اهل نجد اهل حجاز له متفق در کسر اوزن مبنی قلمده  
 الارتھاش همز ننگ و تانک کسری بله ات و سایر طواریح ای اغنک طرناغیلہ اوک ای اغنی اور مقدر المرئی ضعیف  
 اولد غندن او ترو و ارتھاش یا یک کسری اوق اتلد قلمده خانه سن اور مقدر المرئی ضعیف میمک ضعی و هانک  
 کسری بله شول یا یدر که ذکر اولنان صفت اوزن اوله الرھشان هانک کسری بله ایکی طمردر که ایکی قولک ایچ یوزنہ  
 اولورالر و اھش رانک فخی و هانک کسری بله قولک ایچ یوزنہ اولان طمردر در ابو عمرو و روایتی اوزن الرھشوش رانک  
 و شپنک ضعی و هانک سکونیلہ شول ناقہ در کہ سودی چوق اوله الرھش رانک فخی و هانک کسری ومد بله شول  
 ناقہ در کہ ارقہ سنک تی از در ابو عبیدر و ابی اوزن بعضیلر ناقہ ضعیفہ یدر لر دبدی و رھش بوفقہ ناملیہ  
 دخی دیر لر نصل رقیق معناسنہ و رھش شول یا یدر لر کہ کسری قیضہ سنہ قریب اوله الریش رانک  
 کسری ومد بله بلک کہ طیور جتسنده اولورالر ریشہ واحدی بر بلک معناسنہ الار یاش همز ننگ فخیله جعی  
 و ریش لباس فاخرہ دخی دیر لر الر یاش رانک کسری بله كذلك لباس فاخرہ معناسنہ در پس ریشلہ و یاش  
 حرملہ حرام و لبسلہ لباس کی اولورور ریشا و لباس التقوی دخی قراءت اولمشدر بعضیلر ایتدی ریش  
 و ریش مالدر و حسن معاش در و ریش کاہ اولور رخل احساننہ ذکر اولنوب اعطاء ماہہ بریشہا دیر لر ابو عبیدہ  
 ایتدی بونک اصلی بودر کہ ملوک ماضیہ بر کسنہ یہ برنسنہ ہبہ ایٹسلر مثلاً بر قیاح دوہ ہبہ ایٹسنہ لر اور کجنہ  
 دوہ قوشی بلکی صوتا لر دی تا کہ ہبہ ملک اولدخی معلوم اوله و اصمعی ایتدی بریشہا دیک بر حالہا و کسوتہا  
 دیکدرالر ریش رانک فخی و یانک سکونیلہ مصدر در اوقہ بلک طقمق معناسنہ نقول رشت السهم اذا الرقت علیہ  
 الریشہ الزاق یا پشد مرغہ دیر لر و ریش بر کسننک حالی اصلاح ایتمکہ دخی دیر لر اوق بلکامکہ تشبیہا نقول  
 رشت فلانا اذا اصلحت حالہ المریش میمک فخی و رانک کسری ومد بله شول او قدر کہ بلکنمش اوله و منہ  
 قولہم مالہ اقد ولا مریش ای لبس لہ شی واقذ فتح همز و تشدد بد ذال معجہ ایله بلکسر او قدر الار تماش حسن  
 حال اوزن اولق الر اش ضعیف اولان کوندر بقال ریح رائش ای خوار و خوار خاء معجہ ننگ فخی و و اوک تشدد بد بله  
 ضعیف معناسنہ در و ضعیف ناقہ یہ دخی دیر لر بقال ناقہ راستہ اذا کانت ضعیفہ فصل الشین الشیش شپنک  
 کسری ومد بله والشیشاء شپنک کسری و الفک مدبله شیشلہ شیشادہ لغت در کہ شیش و شیشا شول  
 خزما یہ دیر لر کہ چکر دی بکشیمہ مش اوله النشوش علی وزن التکریم خلط ایتمک بقال مشوش علیہ الامر فصل  
 الطاء الطرش فختنیلہ صاغر لقی از اولوب خفت اوزن اولق بعضیلر ایتدی بو کلام مولد در الا طرغشاش  
 همز ننگ و رانک کسری بله خستہ اولان کسنہ ایو اولق بقال طرغش المریش طرغشاش ای ندمل و اند مال فاقت  
 بولغہ دیر لر الطش طانک فخی و شپنک تشدد بد بله و الطشیش طانک فخی و شپنک کسری ومد بله ضعیف بغمور

رھش

رپس

شپش

طرش

طرغش

دیرلر کدر فاذد بدکاری بغموردن زیاده چه اوله الطش طانک فخیله ضعیف بغمور یغدر مق بقال طشت السماء  
 اذامطرت مطراضعیفا الاطشاش همزه نك كسر بله كذلك ضعیف بغمور یغدر مق بقال طشت السماء اذامطرت  
 كذلك المطشوشة میك فخی وشینك ضمیله شول یردر که اوزرینه ضعیف بغمور یا تمش اوله الطمش طانک فخی  
 ومیک سکونیه ناس معناسنه در یقال ما دری ای الطمش هوای ای الناس هو الطمش طانک فخی ویا نك  
 سکونیه اوق نشاندن عدول ایتمک و طمش خفته دخی دیرلر الطیاش طانک فخی ویا نك تشدد ببله خفیف  
 اولان کسنه الاطاشه همزه نك كسر بله اوق نشاندن عدول ایتدر مک بقال طاشه الرامی فصل العین العرش عینک  
 فخی ورا نك سکونیه تحت ملوک و مسقف بته دخی دیرلر عرش الییت دیرلر و قولهم تل عرشه ای وهی امره وذهب  
 عزه و عرش کولکه لک ایتدکاری نسنه یه ده دیرلر و عرش القدم ایقده پرمقلر اولدغی جانبد اولان یومرجه یردر  
 ظهر قدم معناسنه و عرش السماء اوق بلدزلر در که عواد بدکاری بلدزلرک التنده در و اکاسد قویرغی در دیرلر  
 و عرش البیتر شول اغاچلره دیرلر که قیونک ایچی ادم بوی قدر طاشله یا بلدقن صکره اول اغاچلره یا پرلر و عرش  
 اغاچدن پیو یا یغده دخی دیرلر یقال عرش یعرش عرشا من الباب الاول والثانی المعروضة میك فخی ورا نك  
 ضمیله اغچله یا بلیش بنا بقال بتر معروضة وکروم معروشات وکرم باغ چبوغنه دیرلر العرش عینک فخی ورا نك  
 کسری ومد بله باغ چبوغی التنه قودقلری اغاچلر بقال عرش الکریم و عرش برنسنه در که محفه یسیمییه در  
 عورنلر ایچون قلازلر تا که دوه اوزن انوک ایچنده ساکن اوله و عرش شول خیمه یه دیرلر که انی اغاچدن و خام  
 دبدکاری اوندن بیارلر العرش ضمتینله جمی قلب بله قلب کی و قلب قیویه دیرلر و نوسبیدن مکه مشرفه نك  
 اولرینه عرش دبد بیلر اغاچدن یا یوب کولکه لک ایتدکارندن اوترو و فی الحدیث تمتعنا مع رسول الله صلی  
 الله علیه وسلم وفلان کافر بالعرش ونسخ صراحه وفلان بالعرش واقع اولمشدر و کافر بالعرش مقیم بالعرش  
 معناسنه در اول کسنه که جمعند عروش دبدی انوک قتنه مفردی عرش در فلسله فلوس کی ومنه الحدیث ان  
 ابن عمر کان یقطع التلبیه اذا نظرالی عروش مکة التعریش علی وزن التکریم باغ چبوغنه چارطاق یا یحق بقال  
 عرشت الکریم بالعرش تعریش و تعریش مرکب اغزن اچوب جمله ایتمکه دخی دیرلر بقال عرش الحار بعاتنه اذاحمل  
 علیها و رفع رأسه وشحافاه وشحوشین معجه و حاء مهمله بله اغز اجمعه دیرلر و عبارت قاموسه بعاتنه بد لنه برأسه  
 واقع اولمشدر و عبارت جوهر بدن ظاهر افهم اولنان حمارک تراوی حالی در العرش عینک ضمی ورا نك  
 سکونیه بیونک ابکی جانبنده اولن اوزون انلرک بریسی در الاعتراش همزه نك وتانک کسر بله اوزوم چبوغی  
 چارطاق اوزن چقمسی بقال اعترش العنب اذا علی علا العرایش الاعشاش همزه نك کسر بله برجماعتک  
 اوزرینه قونوب انلری بیحضور ایتمکدر تقول اعششت القوم اذ انزلت منزلا قد نزلوه قبلك فاذیتهم حتی یحولوا من  
 اجلاک العشة عینک فخیله شول خر ما اغاچی در که بیراغی ز اولوب دبی ایتجلس اوله بقال عشت الخلة وشجرة  
 عشه شول اغاچه دیرلر که بودقلری ایتجه اولوب بنشی یرامز اوله و عشه نسا طابفه سندن قلیله اللحم اولان دخی  
 دیرلر و دوه دخی حال بو بله در بقال ناقه عشه اذا کانت بینه العشش العشش فخیله و العشاشه عینک  
 فخیله و العشوشه ضمتینله قلیل اللحم اولوب ضعیف اولق بقال عش بدنه اذ اضرو نحل ارقلیوب ایتجلسه العش  
 عطایی از ایتمک بقال عش الرجل معروفه اذ اقله و عش صوبی از اولن قوغه یه دخی دیرلر بقال سقاء سجلا عشا و نجل  
 سین مهمله بله و حیله بیوک قوغه در دلو کبیر معناسنه الاعشاش همزه نك كسر بله ایتجدب ضعیف ایتمک بقال  
 اعشه الله العش عینک ضمیله قوش بواسی ککه انی خار و سندن جمع ایدر العشش عینک کسری وشینک  
 فخیله جمی بوالر معناسنه الاعشاش عینک کسر بله و الاعشاش همزه نك فخیله كذلك جمی قوش بواسنه عش

طیش

عرش

عشش

اغناح بوداغی اوزن اولد قده درواکر طاغنه یا خود دیوارده اولسه وکر دیرلر و وکن دیرلر و اوک فخی و کافک سکونیه و قوش یواسی ی اوزرنه اولسه اخصوص و ادحی دیرلر همزه لک ضمی و فانک و دالک سکونیه و جوهر نیک بوکلامی کندی قتنه مختار اولانه کون در و وکر تفسیرنه و کراعدر کرک جدارده اولسون کرک شجرده اولسون دبد وکی ابو عمرو دن اولن روایتنه کون در پس کلامینی بیننده ندافع اولماز اگر چه صاحب مختار الصحاح ندافع طن ایتدی التعشیش علی وزن التکریم یو یا یحق بقال عشش الطائر تعشیشا اذا اتخذ عشا و تعشیش اتمک قور یوب بیات اولمغه دخی دیرلر بقال عشش الخبز اذا کرج و یبس و نکرج جمیله اتمک کوف طوب فاسد اولق معشش الطیور و میمک ضمیمه و شبیکه فخی و تشدید بدله قوشلری یو یا پدغی بر اعشاش همزه نیک فخی و عینک سکونیه بر موضعی اسمیدر الا عشاش همزه نیک و تانک کسر بدله قوم بر مقدار ترکه کو ترکه در ابن الاعرابی روایتی لوزن یقال اعشش القوم اذا امتاز و امیره ایست بکثیره العشش عینلرک ضمیمه شول یوالدر که بری اوزرنه اوله العطش فختینله صوسزلق بقال عطش یعطش من الباب الرابع العطشان عینک فخی و طانک سکونیه صوسز اولان کسننه و عطشان نطشان دیرلر اتباعله نطشان مستقل ذکر اولماز محمد بن السری ایتدی عطشان اصلنده عطشاء در صحراء کبی نون الفتا نبتدن بدلد در بو خصوصه جمعی عطاشی کلدکی دلالت ایدر صحاری کبی العطشی عینک فخی و طانک سکونی و الفک قصر بدله جمعی صوسزلر معناسنه و العطاشی عینک فخی و الفک قصر بدله و العطاش عینک کسر بدله کذلک جمعی بقال قوم عطشی و عطاشی و عطاش و عطشی مفرد مؤنث دخی کلور بقال امرأه عطشی و نسوة عطاش الاعطاش همزه نیک کسر بدله بر کسننه نیک طواری صوسز اولق بقال اعطش الرجل اذا عطشت مواشیه المعطاش میمک فخی و طانک کسر بدله دووه نیک صوینه احتیاجی اولدغی زمانلر العطش عینک فخی و طانک کسر بدله صوینی قتیر العطش عینک فخی و طانک ضمیمه بمعناه بقال مکان اعطش و عطش اذا کان قلیل الماء العطاش عینک ضمیمه بر مصدر که انسانه عارض اولور بر حیثیتله کی صوینی ایچر قانز عکاش عینک ضمی و کافک تشدید بدله بنی غیر قبیله سننه منسوب بر صویک اسمیدر العکاشه عینک ضمی و کافک تشدید بدله اور و محک اوی بیت عنکبوت معناسنه و عکاشه بن محسن صحابدن بر کسننه نیک اسمیدر ثعلب روایتی اوزن و کاه اولور کاف تخفیف اولنور العکش فختینله قیل صار مشوب یا یلق بقال عکش الشعر من الباب الرابع اذا التوی و تلبد التعکش فختینله و کافک ضمی و تشدید بدله بمعناه بقال تعکش الشعر اذا التوی کذلک العکشته عینک و رانک کسری و کافک سکونیه طوشانک دشپسی العکراش عینک کسری و کافک سکونیه رجالدن بر کسننه نیک اسمی العمش فختینله کوزک کور مسی ضعیف اولمقدر اکثر اوقانده یاشی اقدیچچون یقال عمش الرجل من الباب الرابع الاعمش همزه نیک و میمک فخیله کوزی ذکر اولنان وجه اوزن اولن کسننه العمشاء عینک فخی و میمک سکونی و الفک مد بدله مؤنث العش عینک فخی و نونک سکونیه بر سننه یی کک عطف معناسنه بقال عنشت الشی اذا عطفته المعانسه میمک ضمی و نونک فخیله بونینه صار مشق بقال عنشته فی القتال اذا اعتنقه الاعتناش بمعناه بقال اعتنقه اذا اعتنقه کذلک العنشنش عینک و نولرک فخی و شینک سکونیه طویل القامه اولان کسننه العیش عینک فخی و یانک سکونیه دیرلرک حیات معناسنه المعاش میمک فخیله دیرلرک المعیش میمک فخی و عینک کسری و مد بدله کذلک دیرلرک بونلر ایکی لفظدر که مصدر اولمغه و اسم اولمغه صالحدر معاب ابله معیب و ماله میل کبی میل اتمک معناسنه الاعاشه همزه نیک کسری ابله دیری اتمک بقال اعاشه الله عبثه راضیه المعیسه میمک فخیله و عینک کسری و مد بدله کذلک دیرلرک المعایش میمک فخی و یانک کسر بدله جمعی دیرلرک معناسنه بلا همزه استعمال ایدر سک اصل اوزرینه استعمال ایدر سک زیر ابونک اصلی معیسه در و تقدیری

عطش

عکش

عش

عش

عیش

مفعله در پس یاء اصلیه متحرکه اولغین جمعده همزه یه قلب اولماز مکابیل ومبایع وبونلرک امثالی دخی  
 بوبله درواکر فرغ اوزرینه اعتبار ایدرسک همزه ابله استعمال ایدرسن مفعله کله سن فعیله کله سنه  
 تشبیه ایدوبن تنه کم مصائبه یا همزه یه تبدیل اولندی یا حال ساکن اولدغندن اوتروولکن نحو یوندن  
 بعضی همزه نك لحن اولسنه ذاهب اولمشدر التعیش فحتینله ویانک ضمی وتشدید ببله دیرلک اسبابن اله  
 کتورمه ده زجت چکک عایشه همزه نك کسر ببله اسماء نساد ندر همزه ابله استعمال اولنور عیشده دینک  
 روادکدر بنوعایش یانک کسر ببله عربدن برقیبله نك اسمیدر بنوعیش دینک روادکدر فصل الغین الغیش  
 فحتینله کجه دن باقی قلان در بعضیلر کجه نك اخرنده اولان ظلتدر دبدی لاغباش همزه نك فحیله جمعی کجه دن  
 باقی قلان نسنه لر معناسنه الغش غینک کسری وشپنک تشدید ببله خیانت ایتک بقال غشه یغشه غشا  
 من الباب الاول المغشوش میک فحی وشپنک ضمیله خیانت اولنش نسنه الاستغشاش همزه نك وتانک کسر ببله  
 استنصاحک مقابلیدر واستنصاح برکسنه یی نامح وخیر خواه عدا ایتکه دیرلر پس استغشاش خاین  
 وید خواه عدا ایتک اولور الغشاش غینک کسر ببله عجله ایتک بقال لقیمته غشاشای علی عجله الاغشاش همزه نك  
 کسر ببله مظلم قلم بقال اغشاش الله اللیل اذا ظلمه واغشاش مظلم اولغنه دخی دیرلر بقال اغشاش اللیل بنفسه  
 اذا صار مظلم الغشاش فحتینله کوزک کور مسی ضعیف اولغشاش کی بقال غشاش من الباب الرابع الاغشاش همزه نك  
 وطانک فحیله ضعف بصری اولان کسنه الغشاش غینک فحی والفک مد ببله موتی المتغشاش میک ضمی وطانک  
 کسر ببله کور مز لکه اورن کسنه متعاشی کی الغشاش غینک فحی وطانک سکونی والفک قصر ببله شول سحر ادر که  
 یولی اولیه بقال فلاة غشاشی ای لایهتدی لها الغشاش فحتینله ومیک فحی وتشدید ببله کوزی ضعیف اولن  
 کسنه پس اصلی رباعیدر عد بس کی اگر اصلی حماسی اولوب میم اولی اصلنده نون اولیدی طهار اولونوردی تاکه  
 عد بس مثلاً ویه ملتبس اولیه وعد بس اقوی اولن دوه دیرلر فصل الفاء الفشش فانک فحی وتانک سکونیه  
 برنسنه یی صوروب ارامق بقال فنشت الشیء فنشاش التفشش علی وزن التکریم كذلك صوروب ایزلک بقال  
 فنشاش تفشش الفشش فانک فحی وحانک سکونی والفک مد ببله برامز ایش فاحشه معناسنه هر رمز افعال که حد دن  
 تجاوز ایلیه اکفا حش دیرلر الفشش فانک ضمی وحانک سکونیه رمز لوق بقال فحش الامر فحشامن الباب الخامس  
 التفاحش فانک فحی وحانک ضمیله معناه الفاحشه برامز ایش وزنایه دخی فاحشه نسمیه اولنور الافحش همزه نك  
 کسر ببله برامز سوز سو بلك بقال الفحش علیه فی المنطق اذا قال الفحش الفحش فانک فحی وحانک تشدید ببله  
 بد زبان اولان کسنه التفحش فحتینله وحانک ضمی وتشدید ببله فحش سو بلك بقال فحش فی کلامه اذا  
 نکلم به الفرائش فانک کسر ببله دوشک الفرش فحتینله جمعی وکاه اولور عورت دخی فراش دیرلر کایه وفراش دوشمک  
 معناسنه ده کلور بقال فرشت الشیء افرشه فراشامن الباب الاول اذا بسطته وواسع قلمغه دخی دیرلر بقال  
 فرشه امره اذا وسعه یا ه المقارش میک فحی ورانک کسر ببله زوجات معناسنه بقال فلان کریم المقارش اذا  
 تزوج کریم النساء الفرش فانک فحی ورانک سکونیه متاع بیندن دوشتن نسنه وفرش اکینه دخی دیرلر قن پیاغی  
 یره دوشسه وفرش فضای واسعه ده دیرلر دوه لک خرده سنه دخی دیرلر ضغار الابل معناسنه ومنه قوله تعالی  
 حمولة وفرش افرا ایتدی بونک جمعی ایشد لما مشدر محمد رکه اصلنده مصدر اولوب بونکله نسمیه اولنش اوله  
 وعربلرک فرشته الله فرشاد بد کاری قولندن ماخوذا ولا بثها بئام معناسنه وفرش دوه ایاغی فی الجملة واسع  
 اولمقدروا کر افراطله واسع اولوب اوکچه لری بری برینه طوقشسه بوکاعقل دیرلر بومرتبه مذمومدر بعضیلر  
 ایتدی فرش ایاقنه قنی دیک اولوبنه قانی یاتق اولمقدرا لافتراش برنسنه دوشمک بقال افترش الشیء اذا

غیش

غشش

غطش

غطمش

فنش

فش

فرش



انبسط ويقال ايضا كمة مفترشة الظهر اذا كانت دكاء وانه جبل صغيره ديرلر ودكاشول طاغه ديرلر كه اوزرى  
 دوزاوله وافتراش برنسنه نك اوزرينه بصمغه دخي ديرلر وافتراش ذراعين قوللري يره دوشمكه ديرلر وافتراش  
 لسان كيف ما اتفق سو بلكه ديرلر يقال افترش لسانه اذا تكلم كيف يشاء اي بسطه الا فراش همزه نك كسر بله  
 منعه ديرلر يقال ما افترش عنه اي ما اقلع المفرش ميمك ضمي ورنك فخي وتشدد بد بله شول اكندر كه يره دوشمنش  
 اوله المفرشه ميمك ضمي ورنك كسرى وتشدد بد بله شول باش يروغي دركه كمي يارلمش اوله وپان لئامش  
 اوله الفراشه فانك فخي ورنك تخفيفيله كليم پريسي در بقال اقل فافرش و فراشه هر بوفقه اولان كه كده  
 ديرلر و فراش الراس كاسه سراجينه اولان يوفقه كوكلر و فراشه كله بك يروانه يديرلر كه كجه ابله اوچوب كندوي  
 اش شمعه يقروفي المثل اطيش من فراشه و طيش خفته و اولور اولماز يره اوغرمغه ديرلر الفراش فانك  
 فخييله فراشه نك جمعي پروانلر معناسنه و فراش نيدن شول دانه دركه شرايك اوزرنه اولور و در دانه سنه دخي  
 ديرلر قطره عرق معناسنه و فراش شول با لخته ده ديرلر كه صوچكلد كدن صكره يراوزرنده قورويب قالمش  
 اوله الفريش فانك فخي ورنك كسر بله ومد بله شول بتون طرقلو حيواندر كه طوغرد قدن صكره بدى كون كچمش  
 اوله غالباً يقره يارد غچون فريش ديرلر الفراش فانك فخي وهمزه نك كسر بله جمعي ذكر اولمان حيوانلر معناسنه  
 التفريش فختينيله ورنك ضمي وتشدد بد بله قوش قنادن اوچوب تحريك ايمكه ديرلر الفش فانك فخي وشينك  
 تشدد بد بله نلومدن بل چقارمق يقال فش الوطب يقشه اذا اخرج مافيه من الرمح وغضبنك اولان كسنه يه  
 حالت غضبنه لافش نك فش الوطب ديرلر و فش سر عتله سود صاغغه ده ديرلر يقال فششت الناقه و فش  
 بنوت ديدكلى اغاجك ميشنه دخي ديرلر الفشوش فانك فخي وشينك ضمي ومد بله صاغلو ركن  
 سودى طاغلى ناقه در الافشاش همزه نك كسر بله ككرمك يقال افش الرجل اذا تجش الانفشاش  
 همزه نك وفانك كسر بله يان نك شيشي ساكن اولمق يقال انفش الجرح اذا سكن ورمه وبركسنه يه فتور  
 وكسل عارض اولمغه دخي ديرلر يقال انفش الرجل عن الامر اذا فتر وكسل الفياش فانك كسر بله اولونمق  
 مفاخرت معناسنه الفش فانك فخي ويانك سكونيله ذكر باشي حشفه معناسنه والفيشه فانك فخي ويانك  
 سكونيله كذلك راس ذكر معناسنه فصل القاف القرش قافك فخي ورنك سكونيله كسب ايمك و جمع ايمك  
 يقال قرش يقرش من الباب الثاني كتب لغته ونسخ صحاحه موافق اولان بودر اكر چه صاحب صراح باب اوله  
 اشارت ايمشدر القرش قافك ضمي ورنك فخييله بر قبيله نك اسميدر كه بابالري نصر بن كنانه بن خزيمه بن مدركه  
 بن الياس بن مضر در هر كسنه كه نصر ولدندن اولدى اول قرشيدر و هر كسنه كه كنانه نك و كنانه مافوقنك  
 ولدى اوله اول قرشى اولماز و اكر قرشيله حى معناسن ديلرسك منصور قلا رسن واكر قبيله ديلرسك  
 لا ينصرف قلا رسن و قريشه قريش ديدكلى معنى ا كتساب واجتماع بولونند غنه بناء در القرشى قافك ضمي  
 ورنك فخييله قريشه منسوب اولان كسنه القريشى ياي تصغيرك تصريخيله دخي قريشه كاه اولور نسبت اولنور  
 قياسه موافق اولان دخي بودر التقرش فختينيله ورنك ضمي وتشدد بد بله كسب ايمك و جمع اولمق معناسنه ده  
 كلور يقال تقرشوا اذا جمعوا التقرش على وزن التكرم محرش كى در يعنى خلق برى برن يلمتوب اغرا اتمكدر  
 المقرشه ميمك ضمي ورنك كسرى وتشدد بد بله قحط اولان ييل التقارش تانك فخي ورنك ضميله جنك اثناسنده  
 كوندلر برى يرينه كيرمك يقال تقارشت الرماح اذا تدخلت فى الحرب الاقراش همزه نك كسر بله برنسنه يي  
 دوشنوب سعي ايمك يقال اقرش به اقرشا اذا سعى به وقع فيه بويعقوب رويى اوزره در القش قافك فخي  
 شينك تشدد بد بله قوم طوارن سمرمش اولمق اقليوب ضعيف اولد قدن صكره التقشش على وزن

فشش

فيش

قرش

قشش

الترزل خسته ابو اولق بقال تقشقس المریض المقشقسشان میك ضمی وقاف اولك فتی و ناپنك كسر بله  
سور قل یا ایها الکافرون وسور قل هو الله احد دن عبارت در اسمی روایی اوزن زیر سورتان مز بورتان  
مرض نفاق دن بری قیلور لر ابو عبیده ایتدی بوابکی سور مرض نفاق ازاله ایدر بلا تشبیه قطران دوه نك  
کیچیکن ازاله ایتدی و کی کی القشه قافك كسر بله میون قرده معناسنه وقشه شول صغیر قیزه دخی دیرلر که چته سی  
دخی صغیره اوله القمش قافك فتی و میك سکونیه برنسنه بی بورادن و اورادن جمع ایتمك القمش علی وزن  
التکریم بمعناه القماش قافك ضمی و میك تخفیفیه هر جانبدن جمع اولان نسنه و قماش متاع پسته دخی دیرلر  
القنفرش قافك و فانك فتی و رانك كسر بله حجرش کی زیاده یا شلو عورتیه دیرلر القوش قافك ضمی و مد بله  
کوچوک صغیر معناسنه بقال رجل قوش اذا كان صغیر الجثة و بوفارسی معرب در فارسی کوچك دیکدر فصل  
الکاف الکبش کافك فتی و بانك سکونیه قویح که قیونك ار کی در الکباش کافك كسر بله جمعی قوچار معناسنه  
الاکبش همزه نك فتی و بانك ضمیله كذلك جمعی و کبش القوم خلقك سیدنه یعنی اولوسنه دیرلر الکدش کافك  
فتی و دالک سکونیه طر ملق خدش کی در لفظا و معنی بقال کدشه اذا خدشه و کدش کسبه دخی دیرلر بقال هو  
کدش لعیاله ای بکدح و کدح جاء مهمله ابله کسبه دیرلر و کدش بخشش المعه دخی دیرلر تقول کدشت من فلان  
اذا صبته منه و کدش برک سور مکده دخی دیرلر سواق شد بد معناسنه الا کتدش همزه نك و تانك كسر بله كذلك  
بخشش الملق بقال اکتدشت من فلان عطاء ایضا الکتدش کافك و دالک ضمی و ما پندنه نونك سکونیه سقسغان  
دیکله مغروف اولان قوش و کدش اد و ییدن برنوعه دخی دیرلر الکرش کافك فتی و رانك كسر بله شکنبه که  
هر کوش کتورن جانورده شکنبه انسانه معده مثابه سنده در عرب بونی مؤنث استعمال ایدر بوند ایکی لغت  
وارد بری کرش رانك كسر بله ته کم مرور ایتدی و بری دخی کرش در رانك سکونیه کبدله کبد کی و کبد او یکنه  
دیرلر و کرش كذلك انساندن بر جماعته دیرلر و فی الحدیث الانصاری کرشی و عیبئی الکرش کافك کسری  
و رانك سکونیه کشنك اولاد صغاری جهتمدن اولان عیالی بقال هم کرش منثور ای اولاد صغار و بقال  
زوج فلان فلانه فنثرت له کرشها و بطنها اذا کثر و اولد هاله الکرشان کافك فتی و رانك كسر بله از دقیله سی ابله  
عبد القیس قبیلله سیدر الاستکراش همزه نك و تانك كسر بله قورسوق کرش دکل ایکن کرشه دوغك بقال  
استکراش الانفحه یعنی او غلق نسنه یجکه قورسغنه انفحه دیرلر نسنه یکنه باشلد قده کرش دیرلر انفحه  
دیزلر الا کرش همزه نك كسر بله برنسنه بی کرشه یعنی شکنبه یه داخل قلق و عربلر کان و جدت الی ذاک  
فا کرش دبد کی شول محله استعمال اولنور که برامر مشکل تکلیف اولنه و بونك اصلی بودر که برکسنه برقیونی  
بوغز لیوب پاره پاره ایدر شکنبه سی ایچنه قودی تا که بشوره اقا قیونك باشن و ایاغن دخی قود بد بلی ایتدی ان  
وجدت الی ذاک فا کرش یعنی ان و جدت الیه سببلا التکرش فحتمنله و رانك ضمی و تشدید بله یوز اکشمك  
تقبض وجه معناسنه بقال نکرش و وجهه اذا تقبض الکرشاء کافك فتی و رانك سکونی و الفک مد بله قارنی بیوک  
عورت و کرش ابو کرلری بیوک اولان دشی مرکبه دخی دیرلر و کرشاشول ایاغه دخی دیرلر که اتلو اوله کثیر اللحم معناسنه  
و طبانی دوز اولوب پر مقلری قصه اوله الکشپش کافك فتی و شپنك کسری و مد بله افعینك یوررکن در بسندن  
حاصل اولان اوز اغزندن کلن اوز دکل بقال کشت نکش و بقال کشت البقرة صاحت و کشپش الشراب شرابك  
قبسنك اوزینه دخی دیرلر و کشپش الرند حقیغك اتش طوند غی حینه چقان اوزینه دخی دیرلر و دوه نك اول  
چاغر مسنده کشپش دیرلر الکشکشه علی وزن الزلزله كذلك افعینك در یسی اوز ایدر و کشکشه بنی اسد  
قبیلله سنك مؤنث خطا بچون اولان کافی شینه تبدیل ایتسنه دیرلر کقولهم علیش و بش فی علیک و بک

تشمش  
قفرش  
قوش  
کبش

کدش

کندش

کرش

کشش

المكشاش ميمك كسرى وكافك سكونيله زياده چاغرىجى دوه قچن دوه نك اوزى بر مقدار چقه سه كت ديرلر و قچن  
فصيح وصافى اولسه هدر ديرلر و قچن صافى اولوب ترجيع وورد بد اينسه قرديرلر الكمش كافك فغنى و ميمك سكونيله  
شولر جل در كه سر بع اولوب جرى ومقدم اوله وكش ذكى كوچك اولان اتدخى درلر الكماشته كافك فغنىله سر بع  
ومقدم اولوق بقال كمش يكمش كاشه من الباب الخامس الكمش كافك فغنى و ميمك كسرى ومدبله كذلك مقدم اولان  
كسبه التكميش على وزن التكريم نجيل ايمك بقال كشته تكميش اذا عجلته الانكماش همز نيك كسرى ونونك  
سكونيله سرعت ايمك التكميش فغنىله وميمك ضمى وتشديد يله بعناه بقال انكش وتكمش اذا السرع الكمشه كافك  
فغنى وميمك سكونيله شول ناچه در كه ميمسى كوچوك اوله الكمش كافك فغنى وميمك كسرى وتشديد يله كذلك ذكرى  
كوچوك اولان ات الكماش همز نيك كسرى بله ناچه نك ميمسنىك باشلر بنى صاروب بغلمق يقال كشت بالناقه اذا  
صرت اخلافها جمع وصر صادمهله بله بغلمق وخلف ميم باسنه ديرلر فصل الميم المحش ميمك فغنى وحانك سكونيله  
اتش يقمى ابن السكيت روايى اوزن ومحش درى صويغنه ده ديرلر بقال مرتبى غرارة فمحشمتى اى سحمتى وسحج  
سين وحاء مهملتيله درى صويغنه ديرلر غران قيلدن اولان چوله ديد كارى كى الاحش همز نيك كسرى بله ياق بقال  
الحشه الحراذ الحرقه وافت سماوى هر نسنه بي يقوب قتلوق ولوق معناسنه ده كلور بقال هذه سنه قد محشت  
كل شى اذا كانت جدبه ابو عمرو روايى اوزن الاحش همز نيك وتانك كسرى بله ياق احتراق معناسنه بقال المحش  
المجزو المحش فلان غضبا المحش ميمك ضمى ايله يائش نسنه بقال خبز محش وشواء محش وشواء بريانه ديرلر المحش  
ميمك فغنىله متاع بيت واثاث بيت يعنى او ايجنده استعمال اولنان اسباب المحش ميمك كسرى قبايل مختلفه دن اولان  
قومه ديرلر كه جمع اولوب اتش يانده نقض عهد ايمكه اند ايجرلر المدش فغنىله لك سكيرى ملايم اولوب اتى زاولغه  
ديرلر الامدش همز نيك وذلك فغنىله الينك سكيرى ضعيف اولان كسبه بقال رجل امدش اليدوب بقال مدش من  
البايع الرابع المدش ميمك فغنى ودالك سكونى والفك مدبله موئى الينك سكيرى ضعيف اولان عورت معناسنه  
المرش ميمك فغنى ورتاك سكونيله خدش كى در لفظا ومعنى يعنى طر ملق بقال اصابع مرش المروش ضميتيله جمعى يقال  
اصابع المروش والجروش والحدوش كلها يعنى ومرش شول يدر كه بغمور يوزن بوز مش اوله بقال انهيئنا الى مرش  
من الامرش الامرش همز نيك وتانك كسرى بله قوپر مق انتزاع معناسنه تقول امترشت شيئا من به اذا انتزعت  
المردقوش ميمك ودالك وقافك ضميله چكدم چچكى ديد كارى نسنه كه نباتان دن در مرونكوش معناسنه المش ميمك  
فغنى وشينك تشديد يله بر نسنه ايله ال سلمه كه ديرلر الى پاك ايمك ايجون ومش ناچه بي صاغوب ميمسنىه بر مقدار  
واصمى ايتدى مش بر ايرى نسنه ايله الى سلمه كدر ياغن ازله ايمك ايجون ومش ناچه بي صاغوب ميمسنىه بر مقدار  
سود اليقومغه دخى ديرلر بقال مشنت الناقه اذا حلبتها وتركت فى ضرعها بعض اللبن المشوش ميمك فغنى وشينك ضميله  
ال سلاجك نسنه بقال اعطى مشوشا مش ببدى اى مند بلاوشيا امسح ببدى المشاشه ميمك ضميله شول ملايم  
اولن كك باشيدر كه چينسى مكنند المشاش ميمك ضميله جمعى ذكر اولنان كك باشلر ميمسنىه معناسنه ومشاش بومشق  
ره دخى ديرلر لرض لينه معناسنه ومشاش نفسه دخى ديرلر بقال فلان طيب المشاش اذا كان كرم النفس  
الشمش فغنىله وشينك ضمى وتشديد يله ملايم اولان كك باشلر نيك تقول شمشت العظم اذا كلت مشاشه  
وتككته وتككك صور مغه ديرلر المشش ميمك كسرى وشين اولك سكونيله زرد الوديد كارى ميووه در المشش  
ميمك فغنىله بعناه ابو عبيد روايى اوزن المشش فغنىله شول نسنه در كه طوار بك ياغنده سور يلوب چقار  
حى انوك كموك كى جمى اولور ولكن حد ذانده كوك اولماز بقال مششت الدابه مشش من الباب الرابع  
ال اوزر نيه كلوب ادغام اولو غينلر ك برى بودر المشش ميمك فغنى ويانك سكونيله بو كى قيل ايله قارشدر مق

كش

محش

مدش

مرش

مردقش

مشش

مشش

وقیون سودن کچی سودنه قارشدر مغه دخی دیرلر و مېش خبری قارشدر مغه دخی دیرلر یقال مشت خبر اذ اخلطت  
و کسائی ایتدی مشت الخبر دیک خبرک بعضن سو بلدم و بعضن کتم ایتدم دیکدره مېش مېشک یاروسنده اولن  
سوددر یاروسن تجاوز ایتسه مېش دیزلر الماش علی وزن الباب فیک دپدکاری معروف دانه درو بو معرب در  
یا خود کلام مولد در فصل النون التناوش تانک فخی و همزه نیک ضمیله برنسنه دن کیر و قالب اراق اولق الناس  
نونک فخی و همزه نیک سکونیه با خیر ایتیک تقول ناست الامراناً شه یا شاذ الخرنه لانتاش همزه نیک و تانک کسری  
ایله متأخر اولق یقال ناسته فانتاش النیش نونک فخی و همزه نیک کسری و مدبله اخیر معناسنه یقال فعله نیشا  
اذ فعله اخیر النیش نونک فخی و بانک سکونیه برنسنه بی بردن اشوب چقار مق یقال نبشت البقل و المیت نیش  
نیشامن الباب الاول المباش نونک فخی و بانک تشد بدبله قیردن کفن چقارن کسنه ذکر اولنان معنادن ما خود در  
الانبوش همزه نیک ضمی و نونک سکونیه و بانک ضمی و مدبله بردن چقار یلن اوتک کوکی الانابیش همزه نیک فخی  
و بانک کسری و مدبله جمع بردن چقار کوکلر معناسنه النیش نونک فخی و تانک سکونیه چقار مق و ایرشیک  
معناسنه ده کلور یقال مانتشت من فلان شیاً ای ما اصبت المنتاش میمک کسری و نونک سکونیه ماشه  
منقاش معناسنه تقول نبشت الشی بالمنتاش اذ استخر جته به العیش نونک فخی و جیمک سکونیه اوی اور کدوب  
قالدر مق تقول نجشت الصيد انجشه نجشامن الباب الاول اذ استخرت یعنی اوی اور کدوب طوز اقدن جانبه  
سوق ایتیک و نجش برکسنه نیک متاعن مراد کدل ایکن ارتور مقدر غیر بلر کوروب راغب اولسون دیوکه  
بونک حقنه لانتا جشوا حد بشیله نهی وارد اولمشدر و نجش دوه بی طاغلد قدن صکره جمع ایتیکه و سرعت  
ایتیکه ده دیرلر یقال مر فلان بچش مجشای اسرع المناجش جیمک کسری یله شول کسنه در کد او سورر صید محله  
کلسون دیو الجاش نونک فخی و جیمک تشد بدبله حبشه ملکک اسمی در النیش نونک فخی و شپنک کسری  
و مدبله کولک یا خود حوضک صوی چکلمکه باشلق یقال نش الغدیرینش نیششامن الباب الثاني اذ اخذ ما و  
فی النصب و نشپش صویک و صونک غیرینک اوز بنه دخی دیرلر جن قابنسه النشاسته نونک فخی و شپنک  
تشد بدبله شول نماحه در که صوی ظاهر اولد قد نصکره چکلمکه باشلیه طوزه محول اولونجیدک النش نونک فخی  
و شپنک تشد بدبله بکرمی درهم کدیرم و قیه درزیرا طابغه عرب قرق درهمه بروقیه دیرلر و بکرمی درهمه نش  
دیرلر و نش درهمه نواة دیرلر النشسته علی وزن الزلزله در ی بی نیز صویق تقول نشسته الجلد اذ سرعت  
ساحه و قطعه عن اللحم النطش نونک فخی و طانک کسری و مدبله حرکت معناسنه در یقال ما به نطش ای حرکت  
النطشان نونک فخیله و طانک سکونیه برلفظ در که عطشان کله سنه نبعیتله ذکر اولنور یقال عطشان نطشان  
پس صاحب مهذبک النطشان تشنه دیدوکی روا اولماز زیرا تابعه معنای مستقل مراد اولماز النعش نونک  
فخی و عینک سکونیه قالدر مق رفع معناسنه یقال نعشه الله بنعشه نعشامن الباب الثالث اذ ارفعه و لا یقال نعشه  
و نعش میتک تختنه دخی دیرلر جن اوزرنه میت اولسه ارتفاعی اولد غچون و جن اوزرنه میت اولسه سر دیرلر  
المنعوش میمک فخی و عینک ضمی ایله تحت اوزن کورلمش میت الانتعاش همزه نیک و تانک کسری بله طاینوب دوشن  
کسنه نیک طور مسی یقال انتعش العاثر اذ انهض من عثرته التنعش علی وزن التکریم نعشه الله دیک  
تقول نعشت له اذ اقلت نعشک الله بنات النعش نونک فخی و عینک سکونیه ایکی نوع بلد زدر بری بنات  
نعش الکبری در و بو بدی بلد زدر دوردی نعش و اوچی بنات و بری دخی بنات نعش الصغری در  
ذکر اولنان کبی و سیبویا بله فرامتفق اولد بلر نعشک لا ینصرف اولسنه تعر یفدن و تانک نیندن  
اوتری النفس نونک فخی و فانک سکونیه ینبه اتق و یوک اتق یقال نفشت القطن و الصوف انفس  
نفسامن الباب الاول العهن المنفوش انفس یوک التنفیش علی وزن التکریم کذلک ینبه و یوک

ناش

نیش

نیش

نجش

نیش

نطش

نعش

نفس

اتحق الانتفاش همزه نك وتلك كسر يله تو بلمك يقال انتفشت الهرة اذا زبأرت وازبيرار توى بتمكه واوت بتمكه  
ديرل التنفش فتحته نله فانك ضمي وتشدد بيله بمعناه يقال تنفشت الهرة كذلك النفوش ضمته نله اوت وثلج يقال  
نفشت الابل ننفش نفوشا من الباب الاول والثاني اذ اذعت ليلابلا راع ومنه قوله تعالى اذ نفشت فيه غم القوم  
الانفاش همزه نك كسر يله كجه ايله طواري اونلار كن قوب كتمك يقال انفشتها اذا اتركتمها ليلابلا راع النفش  
فتحته نله شول دوه لر دركه كجه چوبانسز ترك اولنه النفاش نونك ضمي وفانك تشدد بيله بمعناه النوافش نونك  
فتحي وفانك كسر يله بمعناه كذلك نفش كجه مخصوص اولان اوتلامقدر اماهمل كجه ده وكوندزده استعمال  
اولنورالنقش نونك فتحي وقافك سكونيله برنسنه بي الاجه ليق يقال نقشت الشئ نقشا من الباب الاول ونقش  
العذق على البماء للمجهول اذا ظهرت فيه نكت من الارطاب يعني انه يرينقطة لطاهر اولسه رطب اولق جهتندن  
وعذق خرما سلقمنه ديرل عين مهمله نك كسر يله ونقش كذلك منقاشله توى يولمغه دخي ديرل ونقش يقدن  
منقاشله ديكن چقار مق تقول نقشت الشوكه من الرجل اذا استخرجت المنقوشة ميمك فتحي وقافك ضميله شول  
باش يارغي دركه اندن منقاشله ككلر چقار لور التنبش على وزن التكرم كذلك نقش ايمك معناسنه در  
لنقاشه ميمك ضمي وقافك فتحي ايله حسابن زياده دقت ايمك يقال من نوقش الحساب عذب لانتقاش همزه نك  
وتانك كسر يله ديكن چقار مق تقول انتقشت الشوكه عن الرجل اذا استخرجتها وانتقاش دوه ياغن يره  
اورمقدر ياغنه كيرن سنه بي چقار مق ايجون ومنه قيل لطمه لطمه المنتقش ولطم لامك فتحي وطاء مهمله نك  
سكونيله طبانجه ايله اورمغه ديرل النكش نونك فتحي وكافك سكونيله قيونك صوين چكمك يقال نكشت البير  
انكشها من الباب الثاني اذ انزفتها ومنه قولهم فلان بحر لا ينكش ونكش نباتات قسمن مثلا تو كتمكه دخي ديرل  
يقال اتوا على عشب فنكشوه اذ افنوه النمش فتحته نله سياه وبياض نقطه لر در النمش نونك فتحي ميمك كسر يله  
نقطه لري اولان سنه ومنه ثور غش وثور غش شول بمان صغر بدر كه انوك نقطه لري وارد النمش نونك فتحي  
وهانك سكونيله بلان صوت مق يقال نهشته الحية من الباب الثالث اذ السعته ونمش او كديش لري ايله برنسنه بي  
ايصمر مق معناسنه ده كلور وسين ايله دخي لغت در ونمش روزكار ضرر ايمكه دخي ديرل يقال نهشه الدهر فاحتاج  
ونمش اليدين خفيف معناسنه در كوي اكه بونمش حيه دن ما خود در سرعت اوزن اولد غنه بناء المنهوش  
ميمك فتحي وهانك ضميله سفر زحمتن چكوب يورولن كسنه النوش نونك فتحي وواوك سكونيله بر كسنه نك صاحنه  
وصقلنه ياشمغچون ال صوت مق يقال ناشه بنوشه نوستا اذ تناول ليا خذه برأسه وخطيته ونوش ايرشدرمك  
معناسنه ده كلور يقال نشته خيرا لى انلته المناوشة ميمك ضمي وواوك فتحته نله جنك اثناسنه ايكى عسكبرى برينه  
بقين وارمق النوش نونك فتحي وهمزه نك ضمي ومد بيله قوت وشدت صاحبي اولان كسنه التناوش تانك فتحي  
وواوك ضميله برنسنه ال صوت مق الانتاش همزه نك وتانك كسر يله بمعناه وقوله تعالى وانى لهم التناوش من مكان  
بعيد يعني اخرنله ايجانه ايرشمك نلره نجه ميسر اولورد نياده كفر اوزن اولد قلرندن صكره وتناوشده واوى همزه يه  
دوندرمك دخي جايزدرتكم وقتكم اقتت جايزدر ولبكسيه قراوت اولمشدر فصل الواو الا وباش همزه نك  
فتحته نله وواوك سكونيله انواع مختلفه دن جمع اولان قوم اوشاب كبي بعضيلر ايتدى بور جمعدر كه بوشدن  
مقلوبدر و بوش دخي مختلط اولان ناسه ديرل التوبش على وزن التكرم جماعت مختلفه جمع ايمك ومنه الحديث  
قدوبشت قريش اوباشا الوتش واوك فتحي وتانك سكونيله هر نسنه نك ازي ونج كبي كه ونج دخي  
حاء مهمله ايله شئ حقيره ديرل يقال انه لمن وتشمم اى من رذالهم الوحش واوك فتحي وحيانك سكونيله  
والوحوش ضمته نله حيوان يره ديرل ووحش خراب شهره دخي ديرل يقال لقبته بوحش اصمت اى بيلد قفرو اصمت  
اصيغه امراوزن ايسسز معناسنه در لا ينصرفدر ووحش اوج اولان كسنه يه دخي ديرل يقال بات فلان وحشاى

نقش

نكش

نمش

نمش

نوش

وش

وتش

وحش

جاء بالواو وحاش همزه نك فتحيله جمعى اج اولان كسنه لر معناسنه بقال بننا و حاشا يعنى اجله اخشا ملدق الوحشى  
واوك فخي وحانك سكونى واخر نه يانك تشد بديله حيوانات معناسنه اولان وحشك واحدى و حوشدن برفرد  
معناسنه بقال حماره وحش بالاضافه و حمار وحشى و هر نسنه نك صانع جانبنه وحشى ديرلر فرار و ابى اوزن و اصمى  
قولى اوزره وحشى صول جانبه ديرلر و يايك وحشى اولان جانبى ارقه سيدر انسبسى انى چكن كسنه يه توجه بدن  
جانبى درالمو حوشه تميك فخي وحانك ضميله شول بر در كه انوك وحشپسى چوق اوله بقال ارض مو حوشه اى ذات  
وحوش الو حشه و اوك فخي وحانك سكونيله خلونك فالغنه و غصه انغه ديرلر و ارض وحشه ديرلر خالى و خراب اولن  
صحر ايه لا يحاش همزه نك كسرى و مديله غصه و يرمك الاستيحاش همزه نك و تانك كسر بله غصه لئق بقال وحشت  
الرجل فاستو حش و يرى خالى و ايسسز بولمق تقول او حشت الارض اذا وجدتها وحشه و يحاش قونق يرى خلق  
كيدوب خالى فالغنه دخی ديرلر بقال وحش المنزل اذا صار خاليا و ذهب عنه الناس و يحاش اج اولغنه دخی ديرلر  
بقال وحش الرجل اذا جاء التوحش فختينله و حانك ضمى و تشد يد بله بخراب اولوب ايسسز قالمق بقال توحشت  
الارض اذا صارت وحشه واجلت بله قازن خالى اولغنه دخی ديرلر يقال توحش للدواء اى اخل جوفك له من الطعام  
التوحش على وزن التكرم بر كسنه لباسى و سلا حتى اتق در اردندن يتش لورد يو خوف ايتمكن و فى الحديث  
فوحشوا بر ما حهم الوخش و اوك فخي و خاء معجه نك سكونيله ار اذل معناسنه در يقال ذلك الرجل من و خش الناس  
اى من رذالهم و كاه اولور بعض اشعارده و خش كلمه سنك اخري نه نون مشدده زياده بدوب الوخش  
ديرلر الا وحاش همزه نك فتحيله جمعى رذيلر معناسنه بقال جاءنى او حاش من الناس اى سقاطهم الوخوشه  
ضمينله و الوخاشه و اوك فتحيله بر امز اولمق بقال وحش الشى و خوشه و و خاشه من الباب الخامس اذا صار  
رذيا لا يحاش همزه نك كسرى و مديله قار او قلر نندن و قق قبور نمرة بعد اخرى صالمق و بورذالنى مشعر نسنه در  
بقال وحش القوم اذا ردوا السهام فى الربا يه مرة بعد اخرى كانهم صاروا الى الوخاشه و الرذاله الوروش ضمينله يمكه  
ال صونق بقال ورش شيا من الطعام و وروشا اذا تناوله الوارش رانك كسر بله شول كسنه در كه بر قوم طعام يركن  
اوزر لرينه داخل اوله دعوت اولو و نقصزن و اغل لبي شرابه يعنى دعوت اولن اذن شرب ايدنلر ك اوزر لرينه كلنه و اغل  
ديرلر التوريش على وزن التكرم بر قومك را سن افساد ايتك يقال ورشت بين القوم و ارشت دخی ديرلر و اوى همزه يه  
قلب ايتمكه الورشه و اوك فخي و رانك كسر بله شول طوار در كه صاحبك الندن قور تلوب سكر تمكه بلمتنور حالاه  
صاحبى انى منع ايدر الورشات و اوك فخي و رانك كسر بله شول ناقه لر در كه خفيف و چا پك اوللر ابو عمرو و ابى اوزن  
الورشان فختينله قمرى ديد كلى معروف قوش ساق حر معناسنه و فى المثل بعله الورشان يا كل رطب المشان يعنى  
قمرى بهانه سيله خرما اغاچنه چقوب خرما يوروشان ميمك ضميله خرمانك ايو سنه ديرلر الوراشين و اوك و رانك  
فتحيله و شبنك كسرى و مديله الورشان و اوك كسرى و رانك سكونيله كذلك جمعى قمر بلر معناسنه كروانده كروان  
كبرى على غير القياس و رش و اوك فخي و رانك سكونيله قرادن بر كسنه نك لقبى در الوشوش و اوك فخي و شبنك  
سكونيله رجل خفيفه ديرلر اصمى روابى اوزن الوشوشه او ورك فخي و شبنك سكونيله مشوش اولان كلام  
التوطيش على وزن التكرم بر نسنه يى كندى نفسندن دفع ايتامك بقال ضر بوه فاوطش عن نفسه  
توطيشا اذ لم يديده ولم يدفع عن نفسه و توطيش سائله بر نسنه يى وير يمكه دخی ديرلر بقال سألوه  
فاوطش اليهم بشى اى لم يعطهم شيا و توطيش كلامدن يا علمدن يارا بدن نسنه حاضر قلمق معناسنه ده  
كلور فرار و ابى اوزره يقال و طش له اذا هيا له وجه الكلام او العمل او الرأى و توطيش فتح كلام  
ايتمكه دخی ديرلر بقال و طش لى شيا حتى اذ كره اى افتح الوطش و اوك فخي و قافك سكونيله حركت

وخش

ورش

وشوش

وطش

وقش



ایتمک یقال سمعت وقشه ای حسه یعنی حرکتدن حاصل اولان صوتی ایشتدم ووقش کذلک اوس قبیله سندن  
 بر جلاک ادبدر التوقش فختینله وفاقک ضمی وتشدد بدبله تحریک معناسنه بقال توقش ای تحریک بنوقش همزه نیک  
 ضمی وفاقک فخی ویانک سکونیه عرب طابغه سندن بر قومک ادبدر الف اصلنده و او ابدی اقتت ابله وقتت کبی  
 و ا قیت وقت تعین ایتمک معناسنه در فصل الهاء الهش هانک فخی ویانک سکونیه جمع وکسب معناسنه در  
 بقال هو یهش لعیاله من الباب الثانی التهیش فختینله ویانک ضمی وتشدد بدبله بمعناه بقال هو بتهیش لعیاله  
 ایضا الهیاش هانک فخی ویانک تشدد بدبله الهیاشه هانک ضمیله جمع اولنان نسنه کک مال اواسون کرک خلق  
 اولسون حباشه کبی وزناومعنی الهیاش هانک کسر یله کبی اشکروب اغرا ایتمک المهارشه تمیمک ضمی ورنک فختیه  
 بمعناه التهریش علی وزن التکریم بمعناه ایضا الهیاش هانک فخی ورنک سکونی والفقک قصر بله طریبق مکده مشرفها  
 لله تعالی بر عقبه در که محفه یه قریب در اندن دریا کورینور انوک اکی یولی وارد در که هر قنقب سندن مراد اولنسه  
 وار بلو والهیش هانک فخی ومیمک فخی وتشدد بدبله ورنک کسر بله زیاده یاشلو قاریه دیرلر وسودلونا قیه ده  
 دیرلر و برکلیک دخی اسمید و اخفش ایندی بونجاسی الاصل اولان بنالردن در میم اول اصلنده نون ابدی جهرش  
 وزنی اوزن زرار باغی الاصل اولان بنالرده بوصیغه اوزن کلسی یوقدر ونون اطهار اولنادی زیرابوکا شبیه بنا  
 یوقدر تاکه فصل وتمیزه احتیاج اوله الهش هانک فخی وشینک تشدد بدبله عصا بله اغاجک پیراغن سلکمک در  
 تاکه پیرایق دوشه ومنه قوله تعالی واهش بهاعلی غمی بقال هششت الورق هشه هشامن الباب الاول اذا خبطته  
 بعصا البسات و هش ملام اولان کسنه یه دخی دیرلر بقال رجل هش بش وهر ملام نسنه یه دخی دیرلر الهشیش  
 هانک فخی وشینک کسری ومدبله کذلک ملام اولان نسنه بقال هس الحیز یهش من الباب الثانی اذا صار هشا  
 وهش شول لته دیرلر که در ایجی اوله الهشاشه هانک فخی ابله احسان ایتمک ایچون شاد اولوب خفت اوزن ولوق نقول  
 هششت بفلان من الباب الرابع اهش هشاشه اذا خفت الیه وار تحت له یعنی احسان ایتمک چون خفت اوزن  
 اولوب سرور ووصفا اوزن اولسک هس المکسر هانک فخی وشینک تشدد بدبله ومیمک کذلک فخی وشینک کسری  
 ابله شول کسنه در که کند و دن بر حاجت طلب اولند قده ملامیته جواب ویره الهشوش هانک فخی وشینک ضمی  
 ومدبله شول قیوندر که سودی چوق ویره الاهتاش همزه نیک وتلک کسر بله خلقت بری برینه قارستوب کیدوب  
 کلسنه دیرلر بقال رابتهم بهمشون اذا کثروا بکان فادبروا واقبلوا واختلفوا واهتاش طوارک یوریمسنه ده دیرلر  
 یقال اهتشت لادیه اذا دبت دینا و بواو عبیدرو ابی در الهیاشه هانک فخی ومیمک سکونیه بمعناه بقال لهم همشه  
 وچکر که ده دخی حال بو بله در قن بر قانک ایچنده بعضی اوزر بنه چقوب قابنسه له همشه فی الوعاء دیرلر الهمشی  
 هانک فخی ومیمک سکونی والفقک قصر بله کثیره الکلام اولن عورت الهوشه هانک فخی وواوک سکونیه فتنه  
 واضطراب التهویش علی وزن التکریم فتنه یه بر قن بقال هوش القوم وهر نسنه یی قارشد ر مغه تهو بش دیرلر  
 الهوشات هانک فخی وواوک سکونیه اختلاط معناسنه فی حدیث ابن مسعود ایام وهوشات اللیل وهوشات  
 الاسواق الهوش هانک فخی وواوک سکونیه حرکت ایتمک واختلاط ایتمک بقال هاش القوم یهوشون هوشا  
 التهوش فختینله وواوک ضمی وتشدد بدبله بمعناه بقال تهوش القوم وعدد کثیره دخی هوش دیرلر المهاوش میمک  
 فخی وواوک کسر بله فتنه وفسادیرلر نندن جمع اولان مال وفی الحدیث من اصاب مالا من مهاوش اذ هبه لله  
 فی نهار یعنی غصب وسرقه و بونلرک امثالی برلر دن جمع اولن مالی حق تعالی مهالک ضایع قیلور ونهار  
 نوله وباء موحده ابله مهالک معناسنه در الهواشات هانک ضمی وواوک تخفیفیه بنی ادمدن ودوه دن  
 جمع اولان جماعتلره دیرلر قن جمع اولد قده بری بر بنه قارشه الهیاشه هانک فخی ویانک سکونیه بنی  
 ادمدن جمع اولان جماعت الهیاشه هانک فخی ویانک سکونیه هوشه کبی در وزنا ومعنی الهیش  
 هانک فخی ویانک سکونیه حرکت واضطراب ایتمک بقال هاش القوم یهوش هیشاذا حرکوا وها جواب باب الصاد

هش

هرش

هشش

هشس

هوش

هیش

من ترجمه الصحاح الجوهری فصل الالف الاجاص همزه نك كسرى و جيمك تشدید بدله ارك ديكله معروف اولان  
 ميوه دخيل در يعنى معرب در زير اكلام عربيه كلاء واحده حمله صاد جمع اولماز الاجاصه همزه نك كسرى  
 كذلك جيمك تشدید بديله اجاصك واحدى يعقوب ايتدى انجاص ديك جايردكلدر الاص همزه نك فتحى  
 وصادك تشدید بديله اصل معناسنه در الاصيص همزه نك فتحى وصادك كسرى ومديله دتره مك رعه معناسنه  
 وفاقش دستنك يا خود كو يك نصفى كه ايجنده ريحان اكر ل الاصوص همزه نك فتحى وصادك ضميله شول ناقه در كه  
 برك اوله بقال اصت الناقه تا ص ناقه شد بد اولدى معناسنه ابو عبيدرواينى اوزن فصل الباء الجخص فتحينيله  
 ابقه اولان ات لحم قدم معناسنه و دوه طمانه دخى ديرلر والله يرمق دبلر نكه اولان انلر كه ايه جانينده در الجخصه  
 كذلك فتحينيله واحدى وخص كذلك شول يومرى اته ديرلر كه كوزك اوزرنده يا خود التنده شش اسلوبنده اوله  
 بقال بخص الرجل من الباب الرابع الابخص همزه نك و خانك فتحيله شول كسنه در كه كوزى اطرافنده اولان ات  
 يومرى اوله الجخص بانك فتحى و خانك سكونيله كوزى يا غيله بله چقر مق نقول بخصت عينه انحصها بخصا  
 من الباب الثالث اذا قلعتها مع شحمها يعقوب ايتدى بخصت دبنر سينيله البرص فتحينيله بر مرصدر كه انسانك  
 بدننه واقع اولور جا بجايباض اولغله بقال برص الرجل من الباب الرابع الابرص همزه نك و رانك فتحيله شول  
 كسنه در كه ذكر اولنان مرضه مبتلا اوله الابرص همزه نك كسرى بله برص رنجنه مبتلا قلمق بقال ابرصه الله سام  
 ابرص همزه نك و رانك فتحيله بيوك كبر بو معرفه در بو قدر وار كه تعريفى علم جنس اولمق اوزن در بونلر ايكى  
 اسمدر كه اسم واحد قلنشدر دبلر سلك اسم اولى فتح اوزن مبنى قيلوب ثابى معرب قيلور سن لابنصرف اعرابيله  
 و معلوم اوله كه هر ايكى اسم كه اسم واحد قلنسه اول ايكى نوع اوزن در بر نوعى بودر كه ايكسى دخى فتح اوزن مبنى اولار  
 خمسة عشر كى و لقبته كفه كفه وهو جارى بيت بيت وهذا الشى بين بين كى وكفه كفه كافلك فتحيله روبرو  
 ديكر و بين بين رته حاللود ديكر نه ايو ونه بتلو و همزه بين بين شول همزه يه ديرلر كه نه حرف لين اوله ونه  
 خود همزه اوله و نقرق القوم اخول اخول وشغريغرو شذر مذركى اخول خاء معجه ايله اكرم وزنى اوزن وشغري  
 بغرشين وغين معجتينيله و باء موحد ايله وشذر مذرشين معجه و ذالين معجتين و رايين مهسلتينيله جمله سى  
 متفرق معناسنه در ايكجى نوع اسم اولك اخرى فتح اوزن مبنى اولوب واسم ثابنك لابنصرف اعرابيله معرب  
 اولسى در اسمين مختلفين شى واحد ايجون اسم اولمق اوزن حضر موت و بعلبك و رام هر مز و مار سرجين و سام  
 ابرص كى اوج اولكى بر ريك ادى در و مار سرجين اسماء اعجام دن در و سام ابرص كلرك اسمى در نتمك الان مرور ايتدى  
 واكر ديلر سلك اولى ثابيه مضاف ابدوب هذا حضر موت ديرسن حضرى ما قبلنده اولان عاملك اعرابيله معرب  
 قيلوب موتى مضاف اليه مجرور قلماغله و معدى كره اويح لغت وارد در كه باب ياده ذكر اولنشدر و ثنيه سنه  
 هذان ساما ابرص ديرسن و جعنه دبلر سلك هو لاء السوام ابرص ديرسن و دبلر سلك هو لاء السوام ديرسن ابرصى  
 ذكر ايتمز سن و دبلر سلك هو لاء البرصه ديرسن بانك كسرى و رانك فتحيله يا خود الا بارص ديرسن مساجد وزنى  
 اوزن سامى ذكر ايتمز سن البصيص بانك فتحى وصادك كسرى ومديله برنسنه بلدر يوب برق اور مقدر در خشيدن  
 معناسنه بقال بص الشى ببص من الباب الثانى ذالمع البصاصة بانك فتحى وصادك تشدید بديله كوز عين معناسنه  
 التبصيص على وزن التكريم كلب ايكى كوزن اچمق بقال بصص الحروكه بصص دخى حمله وصادين مهمتينيله كاب  
 ياور سى كوزن اچمق در البصيصه على وزن الزلزله كلب قويرغن صالمق التبصيص على وزن التزلزل بجمناه كذلك كلب  
 قويرغن صالمق بقال بصص الكلب و تبصيص اذا حرك ذنبه و تبصيص تملقه دخى ديرلر البصباص بانك فتحى وصادك  
 سكونيله حدوسى اوزن اولمق بقال حص بصباص اى جاد لا فتور فيه و خص نك كسرى و ميمك سكونيله دوه ي  
 صويش كوزنده بر التمك در تبصيص فتحينيله وصادك ضمى ايله برنسنه مضطرب اولمق بقال تبصيص الشى اذا اضطرب

اجص

اصص

بخص

برص

ببصص

ببصص

و نه حصص ابلان قتل اولند قده بور بلوب صار لغه دخي ديرل يقال تبعضبت الحية اذا قتلت فتلوت البعوضه  
بانك وصادك ضميله وعينك سكونيله بر كچرك جانوردركه بياض و يراق در البصوص فختينله وصادك ضميله  
برقوشك اد بدر البلمصبي فختينله ونونك سكونيله والفك قصر بله جعي على خلاف القياس سيويو اي تدي  
جمع واقع اولان نون زا بددوز يرامفردنه بلصوص ديرسن البلا صه همزه نك فختيله دحرجه وزني اوزن  
قاجمق فرار معناسنه يقال بلاص الرجل اذا فر البوص بانك فخي وواوك سكونيله ايلرو كچمك تقدم معناسنه  
وعورت صغر يسنه دخي ديرل البوص بانك ضميله رنك لون معناسنه يقال حال بوصه اذا تغير لونه وهيات  
معناسنه ده كور يعقوب روايي اوزن تقول ما احسن بوصه اي سخنته ولونه وسخنه فختينله ومهملتنله شكله  
وهيئته ديرل و بوص عورت صغر يسنه دخي ديرل عجيزه معناسنه و فخته دخي اغت در تنكم مروز اي تدي البوصي  
بانك ضمي ومدى ويانك تشد بديله دريا كيلرندن بر جنس كيدز سفينه مخصوصه معناسنه و بومعرب در  
بوصان بانك ضميله بني اسد دن بر جماعتك اسيد ريبص بانك فخي ويانك سكونيله بر لفظ در كه حيص لفظي ايله  
استعمال اولند قده اختلاط معناسنه اولور يقال وقعوا في حيص بيبص حانك ويانك كسر بله دخي بوبله در  
و تضيق ايتك معناسنه ده كور يقال جعلتم الارض عليه حيص بيبص اي ضيقتم عليه فضل التاء الا تراض  
همزه نك كسر بله محكم قلوب طوغري قلق يقال اترضت الشئ اذا حكمته وقومته التريض على وزن التكريم  
معناه يقال اترضت الشئ اذا احكمته كذلك المترص ميمك ضمي وتانك سكوني وورانك فختيله والتريض تانك  
فخي وورانك كسري ومديله مستحكم اولان نسنه مسخن ايله سخين كبي اصنش نسنه معناسنه ومبرمله بر يم كبي  
بو كمش ايب معناسنه وتريض محكم وطوغري اولان ترازويد دخي ديرل يقال ميزان تريض اي محكم مقوم فصل  
الجيم الجص جيمك فخي وصادك تشد بديله كرج كه انوكله ياني بيار لر معربدر الجصاص جيمك فخي وصادك  
تشد بديله كرج ايشلين كسنة التخصيص على وزن التكريم كرجلمك يقال جصص دان مثل قصص كد تقصيص  
دخي قافله تجصيص معناسنه درو تجصيص كاب يا وريسي كوزن اچمغه دخي ديرل يقال جصص الجرو مثل بصبص  
ويصبص على ما مر اتفاوجر و جيمك كسري وورانك سكونيله كلب انيكنه ديرل فصل الحاء الحرض حانك كسري وورانك  
سكونيله بر نسنه يحرص اولق يقال حرض على الشئ يحرض من الباب الثاني الحريص حانك فخي وورانك كسري  
ومديله حرصه متصف اولان كسنة الحرض حانك فخي وورانك سكونيله يارمق وحرص قصار بزي دوكر كن يرتق  
يقال حرض القصار الثوب يحرضه من الباب الثاني اذا خرقة بالدق الحارصة و انك كسر بله شول باش يارغي دركه  
باشك دريسي از يارمش اوله و حارصه شول بلوده ديرل كه ريوز بني يغموري صويوب تغيير ايليه الحريصة حانك  
فخي وورانك كسري ومديله كذلك شول بلوت دركه يغموري ريوزن صويه الحريصة حانك و بانك فخي  
ورانك سكونيله بركه عورتلر انوكله كندولر نبي تزين ايدرلر يقال ما عليها حر بصيصة و لاخر بصيصة  
اي شئ من الحلي الحرقوص حانك و قافك ضمي وورانك سكونيله پيره اسلوبنده بر بوجكدر كه كاه اولور قنادي  
بتوب و جار الحمص فختينله باش قبلي از اولق يقال حصت البيضة راسه و بيضه باشه كيلن دمور تو غلبه ديرل  
الاحمل فختينله باشك قبلي از اولان كسنة وشول قوشه ديرل كه قنادينك بلكي از اوله يقال طيار حص الحناجين  
الحصاء حانك فخي والفك مديله قتلوق اولان بلكه انه خير اوليه الخاصة شول مرضدر كه انوكله قيل دوكلور  
الانحصاص همزه نك و حانك كسر بله قيل دوكلك يقال انحص شعره انحصاصا اذا اناثر الاحصان فختينله  
عبدله جاردن عبارت در زير امز بورلر كه هر ري بهار بله خدمت بدوب پير اولد قچه بهاري كمله دن خالي اولماز  
الحصة حانك كسر بله نصيب معناسنه لا حصاص همزه نك كسري بله حصه ويرمك يقال احصصت الرجل اذا عطيته  
نصيبه لخاص بانك فختيله حصه لشمق يقال تحاص القوم بخاصون اذا قسموا حصصا لخاصة ميمك ضميله معناه لخص  
حانك ضميله ورش ديدكاري صاري چيچك كه مينه اولور و بعضيلر زعفران در ديدى لخصص حانك كسري

بلص

بوص

يبص

رص

جحصص

حرض

حرص

حرقص

حصص

وصادك سكوبيله طمراق وطاشلرا الححصه على وزن الزلزله برنسنه ظهورا يتمك بقال حصص الشى اذا بان  
 وظهر ويقال بضالان حصص الحق وحصصه برنسنه ي برنسنه نك ايجنده تحريك اتمكدر يرلشسون ديون  
 وفي الحديث ان سمرة بن جندب اتى برجل عنين فاشترى له جارية من بنت المال فادخلها معه ليلا فلما اصبح قال  
 ما صنعت قال فعلت حتى حصصت فيه فسأل الجارية فقالت لم يصنع شيئا فقال خل سنبيلها يا محصص وحصصه  
 كذلك دوه يوكيله يرندن قيام ايمكچون ديزن قالد رمق وسيرده سرعت ايمكه دخی دیرلر الححصاص حانك فخی  
 وصادك سكوبيله حثات كبی شول سيره دیرلر كه انه سرعت اوله فتور اوليه بقال قرب حصصاص وقرب دوه ي  
 صويه ابلتمكه دیرلر ته كم باب باده مرور ايتدی ذوالحصصاص حانك فخی وصادك سكوبيله بر موضعك اسمی در  
 الححصاص حانك ضمی وصادك سكوبيله سرعتله سكرتك الحص حانك فتحيله بمعناه بقال حص حص حصا  
 من الباب الاول الحصاص حانك ضميله مركب قولان قصبوب سكرتك وفي حديث ابی هريرة ان الشيطان  
 اذا سمع الاذان مروله حصاص حماد بن سلمه ايتدی عام بن ابی الجود دن حصص ندر ديو سوال ايتدم ايتدی  
 كور مز ميسن حمار قن سرعتله سكر تلو اولسه قولقرن قصبوب قويرغن صلر ابو عبید ايتدی حصصاص  
 بلتمكه دیرلر ضراط معناسنه بعضيلر قولنده اما عامك قولى بكا حسن كلور واهمعينك دخی قولى بودردیدی  
 الحفص حانك فخی وفانك سكوبيله در بدن اوريلن رنيل وارسلان ياورپسى وبومقامه صاحب اصراخك  
 عظيم خبطى واردر كه صالحق ارام ايمكى حفصه ايراد اتمشدر فابله حالاه اول حصص معنارندن در جوهرى  
 نسخه رنده واقع اولدغى اوزن ام حفصه حانك فخی وفانك سكوبيله تاوق دجاه معناسنه وحصص جمع ايمك  
 معناسنه ده كلور تقول حصصت الشى اذا جمعته ابن در بدر واثى اوزن الحوص ضمته يانك شيشى ساكن  
 اولق بقال حص الجرح حوصامن الباب الاول اذا سكن ورمه وحموص صالحق شدتله صالحم دن ساكن اولق  
 بقال حصصت الازجوحة اذا سكن من فور تها الانحصاص همزه نك وحانك كسريه كذلك يانك شيشى ساكن  
 اولق بقال انحص الجرح حص حانك كسرى وميمك سكوبيله بر شهر ك اسمى در تذكيرى وتا نبتى جايزدر الححص  
 حانك كسرى وميمك فخی وتشديد يله نخودكه حبوبات قسمندن در ومبرد ايتدی حصص ميمك كسرى بله در  
 حالاه بوصيغه اوزن اسماده بر كله كلامشدر الا حلز قصير معناسنه وجملق ناحيه شامه بر موضع معناسنه  
 الحوص حانك فخی وواوك سكوبيله ديك خياطت معناسنه واپكى نسنه نك بينن تضيق ايمك بقال حصصت  
 عين البازى احوصها حوصايعنى طوغانك كوزن دكدم الحياصه حانك كسرى بله بمعناه وعربلر ك لا طعنن  
 فى حوصهم ديد كبرى انلر ك ديك كن سوكين واصلاح اندكن افساد ابدن ديمكدر الحايص همزه نك كسرى بله  
 شول ناقه در كه انوك فرجنه ايرك ذكرى داخل اوليه فر ايتدی حايص رتقا كى در نساطا بغه سندن  
 الحوص فتحته يله كوزك قويرغى طار اولق بقال حوص الرجل حوصامن الباب الرابع بعضيلر ايتدی حوص  
 بر كوز طار اولق در اول بر كوزه نسبت الا حوص همزه نك وواوك فتحيله كوزنك قويرغى طار اولان كسنه الحوصاء  
 حانك فخی وواوك سكوفى والفك مدبله موثى المحاوصه ميمك ضمی وواوك فتحيله كوز قويرغيله بقمق بقال هو  
 محاوص فلانا اى بنظر اليه بموخر عينه ويخفى ذلك يعنى نظرن كيزلسه كوز قويرغيله بقمغيله الا حوصان همزه نك  
 وواوك فتحيله اپكى كسنه دن عبارت در كه برى احوص بن جعفر بن كلاب كه اسمى ربيع در كوزى كوچوك  
 اولد غيچون احوص ديد بلر وبرى دخی عمر وبن الا حوص در كه قومنه ريس اولمشدى الحيص حانك فخی ويانك  
 سكوبيله عدول ايمكه دیرلر الحيص ضمته يله والمحايص ميمك فتحيله والمحايص ميمك فخی وحانك كسرى ومدبله  
 والحيصان فتحته يله جمله سى عدول ايمك معناسنه در بقال حاص عنه يحيص حيصا وحيصا ومحاصا  
 ومحيصا وحيصانا اذا عدل ومحيص قجاجق يره دخی دیرلر مهرب معناسنه قن دوستلر ينه خبرو يرملو اولسه

حصص

حفص

حصص

حوص

حيص

حاصوا دیرل دشمندن یوزد وندروب قچد پلر دیک محلمنده و دشمندن خبر ویرملو اولسه لانهز موادیرلر  
 الانحیاص همزنک وچانک کسر بله کذلک عدول معناسنه در حیص بیص چانک فخی و یانک سکونیه و بیص  
 دخی باه موحدنک فخی و یانک سکونیه ایکی کله درکه قارشیق معناسنه استعمال اولنور بقال وقعوا فی حیص  
 بیص ای فی اختلاط من امرهم لا یرحمهم منه و بعضیلمرضیق و شدت معناسنه دردیدی و بونلر کله واحده  
 حکمنه قیلنوب اخلری فتح اوزن مبنی اولدی تنه کم جاری بیت بیت کله سنده اولمشدرو بعضیلمر ایتدی بونلر ایکی  
 اسمدر حیص و بوس دن مرکب در اسم واحد قلنوب حیص بیص دنلدی و بیصک یاسی و اودن منقلب  
 اولمه درازد و اجدن اوترو یعنی بیص کله سنه مناسبیدن اوترو و حیص تخلفه و بوس سبقت ابدوب فرار  
 ایتکه دیرل پس حیص و بیص عبارتدر هر امر دن که اندن تخلف و فرار اولنور ابو عمرو حکایت ابدوب ایتدی وقع  
 فلان فی حیص بیص دیرل چانک و یانک فخیله و حیص و بیص دیرل مزبور لک کسر بله و انک تحسب علی الارض  
 حیص ای صاده دخی حکایت ایتدی لرنونیه و حیص بیص دخی دیرل حابله یانک فخی و صاد لک کسر اوزن بناسیله فصل  
 الخاء الخبیص چانک فخی و یانک کسری و مدبله بر معرف حلوا در که ا کاحلوا ای چانکی دیرل الخبیصه چانک فخی  
 و یانک کسری و مدبله بر پان حلوا دیکدر خبیصک واحدی اولق اوزن الخبیصه میمک کسری و یانک فخیله شول  
 الت درکه انوکله نجره ایچنده حلوا اودنور زر بوتقریردن صاحب صراحت دیک افر وشه دبدی غلط اولدخی  
 طاهر اولور ا خرص چانک فخی و یانک سکونیه خرم اغاجی اوزرنده اولان تازه خرم اندکلو خرما اولورانی  
 تقدیر ایتک یقال خرصت الخمل من الباب الاول ا خرص چانک کسری و یانک سکونیه اسمدر تقدیر معناسنه  
 یقال کم خرص ارضک ا خراص چانک فخی و یانک تشدید بله کذاب معناسنه در بقال خرص یخرص خرصا  
 من الباب الاول ا خرص فختینله اج اولوب صغوق زحمتن چکمک بقال خرص الرجل من الباب الرابع ا خرص  
 چانک فخی و یانک کسر بله اج اولوب صغوق زحمتنه مبتلا اولان کسنه صوغوق سز اچلغه خرص دینر اما  
 اچلقسز صغوغه خصر دیرل ا خرص چانک کسری و یانک سکونیه و ا خرص چانک ضمی و یانک سکونیه  
 التوندن و کومشدن اولان حلقه ا خرصان چانک کسری و یانک سکونیه جمعی حلقه ل معناسنه و خرص خاده  
 حرکات ثلث ابله شول کوندرد موری در که کوندرد مور بیک قوائی اوزرنده در که کوندرد مور بیک سور یسی  
 دیک اولور و کاه اولور کوندرك کند و یه دخی خرص دیرل و خرص چانک کسری و ضمیله و یانک سکونیه خرما  
 بداغی که اوزرندن پیراغی صیرلمش اوله و خرص کذلک چانک ضمیله شول و بی سورلمش اغاج پان سیدر که مشک  
 اغزنده اولان باغه صا مجلور و منه قولهم ما یلک فلان خرصا و ا خرصای شیئا غالب ا خرص اولدن حلقه و ثانیدن  
 ذکر اولنان اغاج مراد در ا خریص چانک فخی و یانک کسری و مدبله کوندرد مور بینه دیرل و خربص صغوق  
 معناسنه ده کلور بقال ماء خربص مثل خضرای بارد المخرص میمک فخی و یانک کسر بله کوندرد مور لری معناسنه  
 ا خربصیصه چانک و یانک فخی و یانک سکونی و صادک کسر بله ارایشدن برنسنه بقال ما علیها خربصیصه  
 ای شیء من الحلی و ابو صاعد کلابی ایتدی ما فی الوعاء خربصیصه دیرل شیء معناسنه و کذلک ما فی السقاء  
 خربصیصه و ما فی البئر خربصیصه دیرل ما فیها شیء معناسنه بعقوب روایتی اوزن اخصوص ضمتینله و اخصوصیه  
 چانک فخی و ضمیله و فتح اقصدر برشی برنسنه یه مخصوص اولق اخصیصی چانک کسری و صادک  
 دخی کسری و تشدید بله و الفک قصر بله کذلک مخصوص اولق اخصان چانک کسر بله خلقک  
 یرار لری خواص معناسنه بقال اغا یفعل هذا خصان من الناس ای خواص منهم الاختصاص همزه نک  
 و یانک کسری ابله برشی برنسنه یه مخصوص قلمق بقال اخصیه بکذا ای خصیه الخاصة عامه نک مقابلی دو

خبص

خرص

خصص

لخص خانك ضميله فشدن اولان او اخصاصه خانك فتحيله فقر معناسنه وخصاصه ارالغه وكو چوك دايكه  
 دخی دیرل ثقب صغیر معناسنه بقال القمر بدامن خصاصه الغیم اخصاص خانك فتحيله كذلك فقر معناسنه در  
 وصاج ایغی ایقلری اراسنده اولان ارالغه دخی دیرل الخلوص ضمتینله صافی اولمق بقال خلص الشی یخص خلوصا  
 من الباب الاول اذا صار خالصا واولش مق معناسنه ده کلور بقال خلص الیه الشی اذا وصل الخلیص علی وزن  
 التکریم قور ترمق نقول خلصته من کذا تخلیصا اذا محیته الخلیص فتحینله ولا مک ضمی وتشدد بدله قور ثلق  
 الخلاصة خانك ضميله صافی وکر به اولن نسنه بقال خلاصة السمن لما خلص منه لانهم اذا طبخوا الرید لیتخذوه  
 سمن طر حوافیه شیامن سویق وطر وابعار غزلان وز بد قیمق معناسنه وابعار غزلان اهو قیغی معناسنه یعنی ذکر  
 اولنان اشیانک برن قیمغه برغور لر یرامزی دینه چوکسون دیوتام چوکد کله یوزنه کن یاغک خلاصه سی اولور  
 خلاص خانك کسر به كذلك خلاصه معناسنه در ابو عبیدرو ابی اوزن الخلوص خانك فتحی ولا مک ضميله بر  
 نسنه نک دینه چوکن یرامزی قلده وقشه وکداده معناسنه الا خلاص همزه نک کسر به خالص قلمق بقال  
 خلصت السمن وطاعتده اخلص ری اترک ایتمکه دیرل بقال خلصت لله الدین الخالصة میمک ضميله معاشر نه  
 صفا ووزن اولمق بقال خالصه فی العشرة اذا صافاه الخالصة اخصاص معناسنه استعمال اولنور بقال هذا  
 الشی خالصة لك ای خاصه الخلص خانك کسری ولا مک سکونیه مخصوص وختار اولان دوست معناسنه در  
 الخلصان خانك ضمی ولا مک سکونیه بمعناه بقال فلان خلصی کما بقال خدنی وخلصانی ای خالصنی وهم خلصانی  
 یستوی فیها الواحد والجماعة الاستخلاص همزه نک وتانک کسر به بر نسنه بی اوروندلیوب اختیار ایتمک بقال  
 استخلصه لنفسه اذا استخلصه الخلصاء خانك فتحی ولا مک سکونیه صحراده برک اد بدر کانه بر مشهور بیکار  
 واردر عین الماء معناسنه ذوالخلصه خانك ولا مک فتحيله ختم قبيله سنک زیارتکاهی اولان اودر کیمه ولا بنده  
 در کیمه الیمامه دیکله معروف در واند بریت واریدی که ادی خلصه ایدی حال ذکر اولنان اوهدم اولنشد  
 الخلبصة علی وزن الدرجه قاجمق فرایتمک معناسنه بقال خلص الرجل اذا فر الخوص ضمتینله یان نک  
 شیشی ساکن اولمق حوصه حاء مهمله ابله دخی لغت در این السکیت قلب وابدال کتابنده بوجه اوزن ذکر  
 ایشدر الا حص همزه نک ومیمک فتحيله شول کسنه در که ایاغنک طیبانی کرلی اولوب یره دکمه یه اخصان خانك  
 ضمی ومیمک سکونیه شول کسنه در که قارنی از اولوب اورته لغی ابخه وله الخیص خانك فتحی ومیمک کسری ومد به  
 بمعناه بقال رجل خصان وخصیص الجشا اذا کان ضامر البطن اخصاص خانك کسر به جمعی اورتلغی از کسنه لر  
 معناسنه الخیصه خانك فتحی ومیمک کسری ومد به واخلصانه خانك ضمی ومیمک سکونیه مؤنثی اورتلغی ابخه  
 عورت معناسنه الخمصه میلمک فتحی وخالک سکونیه كذلك اخلق معناسنه مصدر در مغضبه ومغته  
 کبی بقال خصه الجوع خصا وخصه جوه رینک بو تخیلندن ظاهر اولان بودر که خصه عین جوع اولیه بلکه  
 جوعه مترتب اولان ز بونلق اوله تنه کم خص ترکیب نک معنای اصلسی ابجلمک وز بون اولمق در فتد بر الخیصه  
 خانك فتحی ومیمک کسری ومد به شول سیاه کلیمدر که دورت کوشه لو اولوب ابکی جانبنده یا قرمزی یاغیری  
 رنگدن علامتی اوله واکر علامتی اولان ایسه اکخصه دیزلر الخوص خانك کسری ونونک فتحی وتشدد بدله  
 واولک سکونیه خنز بریاورسی خوک پیچه معناسنه الخنا یص خانك فتحی ونونک کسری ومد به جمعی اولاد  
 خنز بر معناسنه الخوص فتحینله کوزی چقور اولان کسنه بقال خوص من الباب الرابع الخوص خانك ضمی  
 ومد به خر ما پیراغی ورق الخل معناسنه الخوصه كذلك خانك ضميله ومد به واحدی الا خوص همزه نک  
 کسر به اغاچ بیر قلمق بقال الخوصت الخل واخلوص العرج ذات فطر بورق وعرج زرد بکنلو اوتته دیرلر که کصارو

خلص

خلص

خص

خص

خوص



دبکن وچقر دپکنی دیرلر و تفتطیر یار لمقدرا لخواص خانک فتحی و واوک تشد بدبله خر ما پیرا غی صتان کسنه  
 الخوص فختینله برنسنه بی ازمق بقال تخوص منه ای خدمنه الشی بعد اشی الخو بص علی وزن التکریم  
 برنسنه بی زابکن قبول بدوب الملق بقال خوص ما عطاک ای خذوه وان قل الخیص خانک فتحی و یانک سکونیه  
 از اولان احسان بقال نلت منه خیصا خایصای شیایسیرا و از اولمق معناسنه ده کلور بقال خاص الشی  
 یخیز اذ اقل فصل الدال الدحص دالک فتحی و خانک سکونیه دینک که مذبوح اولان نسنه ده اولور بقال  
 دحص المذبوح بر جله دحصا من الباب الثالث اذ الرنکض الدخر یص دالک کسری و رانک دخی کسری و خانک  
 سکونیه نیر ز دبد کسری نسنه که کوکلکک یانسه دپکرلر الدخاریص دالک فتحی و رانک کسری و مدبله جمعی نیر زلر  
 معناسنه الدرص دالک کسری و رانک سکونیه فان یاورسی و پسی و یربوع یاورسی و بونلره بکر رنکه وارایسه  
 و یربوع عرب طاوشانته دیرلر الدر یص دالک ضمی و رانک فتحی ابله درصک تصغیری دریاور یحق معناسنه  
 وفی المثل ضلی در یص نفقه یعنی یاوری یوه سن یاوی قلدی و بومثلی ایشلدکی ایشده عاجز و فرومانده قان  
 کسنه ده استعمال ایدر الدر صه دالک کسری و رانک فتحیله جمعی یاور بلر معناسنه الادراس همزه نک فتحیله  
 كذلك جمعی اصمعی روایی اوزن ام الادراس كذلك همزه نک فتحی و دالک سکونیه یربوع که عرب طاوشانیدر  
 الدعص دالک کسری و عینک سکونیه شول قوم یغننه دیرلر که ذکر می اوله الادعاص همزه نک کسری بله اسی بر  
 کسنه بی بوکالدوب اولدر مک بقال دعص الحرفلانا اذ اقله کبقال اهرام البردا اذ اقله و صاحب صراح بومقامه  
 ادعاص کشتن سرما کسی رادیشدر غلط در کشتن کر ما کر کدر الدعصاء دالک فتحی و عینک سکونی و الفک مدبله  
 شول دوزیر در که کوشش زیاده تا ثیرا تمکین حرارتی اطرافندن زیاده اوله الدعوص دالک و میمک ضمی و عینک  
 سکونیه شول جانور جکدر که صوی طلمر الدعامیص دالک فتحی و میمک کسری و مدبله جمعی ذکر اولنان جانور لر  
 معناسنه الدعاص كذلك جمعی یانک حذفیله دعیمص الرمل دالک ضمی و عینک فتحیله و یانک سکونی و میمک کسری  
 و مدبله بر کسنه نک اسمیدر که زیاده زکی ابدی وانو کله مثل ضرب بدوب هود عیمص هذا الامر دیرلر خصوص  
 مزبورک زیاده اهل و قوفی در دیمک محله الدعص فختینله دوه اوت طویوب امتلا اولمق بر حیثینله که کوش  
 کتور مز اوله و بو اکثر یا صلیان دبد کسری اوتی اوئلادن اولور الداغصه عین معجه نک کسری بله دیزده اولان مدور مک  
 انیه زانوم معناسنه الدلیص دالک فتحی و لامک کسری و مدبله ملایم اولوب براق اولان نسنه الدلاص دالک  
 کسری بله بمعناه بقال درع دلاص و ادرع دلاص الواحد و الجمع علی لفظ واحد الدلوص ضمتینله پارلمق لمعان  
 معناسنه بقال دلصت الدرع تدلص من الباب الاول التکریم برنسنه بی براق ایتک بقال  
 دلصت الدرع ندلیصا الدلاص دالک ضمی و میمک کسری بله براق اولان نسنه الدلص دالک ضمی و لامک فتحی  
 و میمک کسری بله دلاص معناسنه در دلاص مدن مقصور در میم ز ایدر در الدمالص دخی بومعنا بیدر مقلوبدر  
 الدملص دخی كذلك مقلوبدر الاندلاص همزه نک و دالک کسری بله دوشمک بقال اندلص الشی اذ اسقط  
 من به الدلوص دالک کسری و لامک فتحی و تشد بدبله و واوک سکونیه خنوص کبی شول نسنه در که الدن  
 صیلوب دوشه و خنوص خنزیر یاوریسنه دیرلر دمص دالک کسری و میمک سکونیه دیوارده اولان  
 قور که اهل بنالصطلاحنه دیوارده اولان برصیرا طاشه دیرلر الامتلاء ک اشغه اولان قون دمص دیزلر رهص دیرلر  
 الادمص همزه نک و میمک کسری بله شول کسنه در که قاشنک مؤخری پنجه اولوب مقدمی قان اوله یا خودباشنه  
 اولان قیللری جاجاسیرک اولوب از اوله الدومص دالک و میمک فتحی و وواوک سکونیه دموردن توغلغه که باشه  
 کیرلر الدیصان فختینله میل ایتک بقال داص بدیص دیصا اذ ارع و حاد یعنی بر جانبه اکسسه و بدنه اولان  
 بزک دری التنده تحریک ایتمکه کیدوب کلمی در بقال داصت السلعة اذا حرکته ایدک فجاءت و ذهبت

خیص

دحص

دخرص

درص

دعص

دعص

دعص

دلاص

دمص

وسلعه شول ات اچنده اولان يومر يجه نسنه دركه اكبزديرل الدياص دالك فخي ويانك تشدبديله شول  
 كسنه دركه اكاقدرت ايرشميه الدا ايص اوغري لىص معناسنه الدا صه جمى اوغر بلر معناسنه بايعك جمى باعه  
 اولدغى كى الاندياص همزه نك ودالك كسر بله برنسنه الدن صير بلوب چقمق واندياص خروج و طهون  
 ديرل يقال انداص فلان علينا بشره المنداص بالشريمك كسر بله شول كسنه دركه شرايشلادن خالى اوليه  
 فصل الرء التريص فختينله ويانك ضمى وتشدبديله برنسنه يه منتظر اولمق المتر بص ميمك ضمى ويانك كسرى  
 وتشدبديله شول كسنه دركه بهايچقمق سنه منتظر اولوب متاعن حبس ابدوب صائمه الر بصه رانك ضمى  
 ويانك سكونيله انتظار يقال ولى فى متاعى ر بصه اى لى فيه تربص الرخص رانك ضمى وخانك سكونيله او جوزلق  
 يقال رخص السعمر من الباب الخامس الارخاص همزه نك كسر بله او جوز قلمق يقال ارخصه الله الر خيىص  
 رانك فخي وخانك كسر بله او جوز اولن نسنه الارخاص همزه نك وتانك كسر بله برنسنه يى او جوز اولمق يقال  
 ارخصت الشىء اذا اشتريته رخيصا وارخاص او جوز عدايمكه دخى ديرل الرخصه رانك ضمى وخانك سكونيله  
 برنسنه ده سهولت كو سترمك كه تضيق وتشدبدك مقابلى در الترخيص على وزن التكرير رخصت ويرمك  
 يقال رخص له فى كذا ترخيصا الترخص فختينله وخانك ضمى وتشدبديله رخصت بولمق يقال رخص لفلان فى  
 امر كذا فترخص هو فيه اذا لم يستقص الرخص رانك فخي وخانك سكونيله تازه وراولان بدن الرخصه فختينله  
 والرخاصه رانك فختيله بونلرك ايكسى دخى تازه وراولمق ابو عبيد روايى اوزن يقال رخص البدن اذا كان بين  
 الرخصه الرص رانك فخي وصادك تشدبديله ياشد رفق يقال رخصت الشىء ارصه رصامن الباب الاول اذا  
 الصقت بعضه الى بعض وبنيان مرصوص دبدك كرى بوندن ماخوذ در الترخيص على وزن التكرير كذلك  
 ياشد رفق وترخيص عورت نقاب طومغه دخى ديرل بروجهله كه كوزلندن غيرى كورغديه التراص تانك  
 فختيله اوغراشه ايكى عسكر برى برينه بولوشمغه دخى ديرل الرصاص رانك فختيله قلاى دبدك كرى نسنه كه انوكاه  
 قاب قلايلر وعامه رانك كسر بله استعمال ابدو المرصص ميمك ضمى وصادك فخي وتشدبديله قلايلن نسنه  
 الارتعاص همزه نك وتانك كسر بله حركت ابدوب اويا كه بوييا كه قلمق دراصمى ايتدى ارتعصت الحية ديرل  
 اولدقه قويرغن او جانبه بوجانبه تحريك ايتسه تبعضت كى كه تبعض دخى ذكر اولنان معنايه در الرفضه  
 رانك ضمى وفافك سكونيله شول صودر كه خلقك راسنده نوبته اوله فرصتك قلبى در الترافض تانك فخي وفانك  
 ضميله ضوده نوبتاشمك يقال القوم يترافصون الماء اى يثناو بونه الارتفاص همزه نك وتانك كسر بله رخ يوقرو  
 قلمق يقال ارتفص السعر اذا غلا ابو زيد روايى اوزن ولا تقل رقص نسخ صحاح بومقامه اختلاف اوزن در  
 بعضنده ارتفص بنا عجمول اوزن در و بعضنده بنا معلوم اوزن در ولكن ولا تقل ارتقص بالقاف واقع  
 اولشدر و بعضنده فابله وصاد معجه ابله واقع اولشدر ولكن طرز جوهر ييه انسب اولان اول ذكر اولنان نسخه در  
 الرقص رانك فخي وقافك سكونيله حركت ايتك يقال رقص الال اذا اضطرب والالفك مدبله سراب در كه ياز  
 كوزلنده اسى هو الرده صوكى كورينور و شراب قينغه بشلغه دخى ديرل الترقيص على وزن التكرير قلقدوب  
 او ينامق يقال رقصت المرأة اولدها ترقيصا اذا رثه الارقاص همزه نك كسر بله بمعناه يقال رقصت المرأة اولدها  
 كذلك وارقاص يلدركه دخى ديرل يقال رقص الرجل بعيره اذا حمله على الخبب وخبب فختينله بلكدر الرمص  
 رانك فخي وميمك سكونيله واقع اولان مصيبنه عوض ايتك يقال رمص الله مصيبتك برمصهازمصاى جبرها  
 ورمص اصلاحه دخى ديرل يقال رمصت بينهم اذا صلحت ورمص تاوق نجاست القايمكه دخى ديرل يقال رمصت  
 الدجاجة اى ذرقت وذرقت ذال معجه ابله وقافله القاى نجاسته ديرل ابن السكيت ايتدى قبح الله امار مصت به

ربص

رخص

رخص

رخص

رخص

رخص

رخص

دیرلر وادته معناسنه الرهص فختینله شول کیردرکه کوزک بیکارنده جمع اولور اکر اقا ریسه غص دیرلر اکر  
طو کرسه اکر رهص دیرلر بقال رهصت عینه من الباب الرابع ورهص طوارک طرفناغی مجروح اولغه ده دیرلر  
بقال رهصت الدابه رهصا من الباب الرابع الارهاص همزه نك کسر بله مجروح ایتک بقال ارهصها الله مثل  
وقرت ووقرها الله بو ذکر اولنان کسائی روایی اوزن درمز بور رهصت فعی مرهوضه دیدی ضیغه مجهول اوزن  
ننه کم غیریلر دبدی الارهص همزه نك وهانک فخیله کوزی ذکر اولنان وجه اوزن اولان کسنه درالر رهص رانک  
کسری وهانک سکونیه دیوارده اگ اشغه یا پلن قوردر بقال رهصت الحابط بما بقیمه الر واهص رانک فخی وهانک  
کسر بله شول قیالدرکه دیزلمش اولوب یزنه ثابت و برقرار اوله المرهصه مینک وهانک فخیله درجه و مرتبه  
معناسنه الرهصه رانک فخی وهانک سکونیه طوارک طرفناغی طاشه بسمه دن مجروح اولقدر الرهص رانک فخی  
وهانک سکونیه محکم صقماق عصر شد بد معناسنه و بوندن ما خود در رهصنی فلان محقه دبد کاری قوللری  
حقیچون محکم تقاضا ایتدی معناسنه فصل ایشین الشخص شینک فخی وحاء مهمله نك سکونیه شول قیوندرکه  
سودی جمله کئمش اوله واحدی و جمعی برابر در ناقه ده دخی حال بوبله در اصمی ایتدی شخص در فختینله جوهری  
ایدربن شو بله ظن ایدرم ابکسی دخی لغت اوله نهر له نهر کی عدبس ایتدی شخص شول ناقه درکه اصلا اکارک  
وارمشن اوله و عایط شول ناقه درکه اکارک وارمشن و لکن حامله اولمشدر الشخص شینک فخی وحاء  
معجمک سکونیه انسانک و غیرینک قرار نشی درکه اراقدن کورنور الاشخص همزه نك فخی و شینک سکونی  
وخالک ضمیمه جمع قلی الشخص ضمتینله و الاشخاص همزه نك فخیله جمع کثرتی جوهرینک بو تعبیرندن فهم  
اولور که افعالک مقام کثرتده استعمالی شایع اوله و شخص ارفع معناسنه ده کلور بقال شخص شخص صامن  
الباب الثالث و شخص برشردن برشهره کئمه دخی دیرلر بقال شخص من بلدالی بلد شخص صا اذ اذهب و کوزی  
اچوب قیامغه دخی دیرلر بقال شخص بصره اذ افخ عینیه و جعل لاطرف یعنی کوزی دکسنه قالسه و شخص به  
دیرلر بناء مجهول اوزن چن برکسنه یه برنسنه اضطراب و یسه الشخص شینک فخی وخالک کسری و مدبله مجسم  
اولان کسنه بقال شخص فهو شخص من الباب الخامس الشخصیه مؤنثی الشاخص خانک کسر بله شول  
کسنه در که کوزن برنسنه یه دیکه قاله و شاخص نشانک اوزرندن کچن اوقه دخی دیرلر الاشخاص همزه نك  
کسر بله سفر ایتکه قریب اولق بقال نحن علی سفر قد اشخصنا ای جان شخصنا و اشخاص اوق اتان کسنه نك  
اوق نشانک اوزرندن کچمه که دخی دیرلر بقال اشخص الرامی اذا جاز سهمه الغرض من اعلاه و اشخاص  
غیت ایتکه ده دیرلر بقال اشخص فلان بفلان و اشخص به اذا اغتابه یعقوبک ابو عبیددن اولان روایی اوزن  
الشخص شینک فخی وصادک تشدید بله والشخص شینک کسر بله برنسنه درکه انوکله بالق اولر روشص شول  
اوغریه دخی دیرلر که برنسنه یه کوردکه لایدانی اوغور لیه الشصوص ضمتینله جمعی بقال هوشص من الشصوص  
وبوتشبیها اولور و شصوص معبشت تنک اولغه دخی دیرلر یقال شصت معبشتهم شصوصا اذا ضاقت  
الشصوص شینک فخی وصادک ضمیمه شول ناقه درکه سودی از اوله الشصا یص شینک فخی وهانک  
کسر بله جمعی ذکر اولنان ناقه لر معناسنه بقال شصت الناقه تشص شصوصا من الباب الثاني و شصا یص  
شداید معناسنه ده کلور بقال ننی الله عنک الشصا یص ای الشداید الاستصا ص همزه نك کسر بله بمعناه بقال  
اشصت الناقه الشصا ص شینک فخیله سفر جل و زنی اوزن شدت معناسنه و شصا صا بجمله معناسنه ده  
کلور کسائی روایی اوزن بقال لقیتم فلانا علی شصا صا ای علی عجله الشقص شینک کسری و قافک  
سکونیه رذن برقطعه وهرشیدن بر بلوک الشقص شینک فخی و قافک کسری و مدبله شریک معناسنه در

رهص

شخص

شخص

شخص

شقص

يقال شقيصى اى شربكى فى شقص من الارض المشقىص ميمك كسرى وقافك فتحيله شول ترندير لكة اوزون  
اولوب يصى اوله الشناص شبنك فتحيله اوزون اولان انه ديرلر بقال فرس شناص اذا كان طويلا شناصى  
شبنك فتحى واخر نده يانك تشد بدبله بعناه بقال فرس شناص وشناصى نه كم دودوى ديرلر مفازه معناسنه  
وقعسر وقعسرى ديرلر فرموده دوه معناسنه ودهرد وارود واروى ديرلر الشوص شبنك فتحى وواوك سكونيله  
يومغه وپاك ايمكه ديرلر بقال هو يشوص فاه بالسواك الشوصه شينك فتحى وواوك سكونيله شول يلدركه ايكورلك  
التنه اولور جالينوس ايتدى شوصه بر شيشدر كه ايكورلك ايج يوزده اولان پرده سنه اولور لاشوص همزه نك  
وواوك فتحيله شول كسنه دركه كوزينك قباغن نيزوموب اچه الشيص شبنك كسرى ومدبله والشيصاه كذلك  
شبنك كسرى ومدبله واخر نه الف بمدوده ابله شول خر مادركه چكرده كى برك اوليه و بواول وقت اولور كه  
ركك خر ما كانسنه اصلا مش اوله كه اكانلقج ديرلر فصل الصاد الصيص صادك كسرى ومدبله بلحارت بن كعب  
لغتمه يرامز خرمايه ديرلر الصيصاه صادك كسرى والفك مدبله بعناه صيص ابله صيصا لغت در شيص ابله شيصاه  
وصيصاه شول قرقه دوكلكى ديد كلرى نسنه در كه ايجى اوليه الصيصه صادك كسرى ومدبله شول ديكن در  
كه جلاح انكله بركارش وارقن اصلاح ايدر بعضيلر صوف طوقينلر استعمال ايدر ديمشلى الصيصيه صاد  
اولك كسرى ومدبله وصاد ثابنك كسرى ويانك فتحيله خروس اياغنه طرنق مثالنه اولان نسنه كه خر وسه  
مخصوصدر تاوقه اولماز الصيامى صاد اولك فتحى و ثابنك كسرى به جمعى وصيامى صغر بويوزينه دخى ديرلر  
وكاه اولورانى دمور يرينه كوندن وضع ايدر لوصيامى حصار له دخى ديرلر حصون معناسنه فصل العين العرصه  
عينك فتحى ورائك كسر بله شول فضاي واسعدركه ديوار بيننده اوله وانده بنا اوليه العراض عينك كسرى بله  
جمعى ذكر اولنان ميد انلر معناسنه العرصات فتحته بله كذلك جمعى المعرض ميمك ضمى ورائك فتحى وتشد بدبله  
شول ات در كه قوريسون ديو ذكر اولنان ميد انده سرلمش اوله العراض عينك فتحى ورائك تشد بدبله شول  
بلوت در كه عدى و برقى اوله وشول كوندن دخى ديرلر كه ملايم اولوب دتره ينجى اوله و دتره ينجى قايجه دخى ديرلر العراض  
عينك فتحى ورائك سكونيله كو ك يوزينك برقى مستمر اولق ابوز بدرواينى اوزن بقال عرصت السماء يعرض عراض من  
الباب الثانى اذا دام برقه العراض فتحته بله سرور معناسنه بقال عراض الرجل من الباب الرابع اذا نشط وبوفرا  
رواينى درو عراض اوت ياشلقدن يرامز رايحه بلغه دخى ديرلر بقال عراض النبت عراضا اذا خبث ريحه من الندى  
العراض عينك كسرى ورائك سكونيله شول قيجى در كه سلطان انوكه عقاب ايدر العصص عينك كسرى  
وصادك سكونيله او ترق يرنده اولان بزدم ككى كه انسانده اول يادانى واخر چور ين مك اولدر ديرلر العفاص  
عينك كسرى بله شول درى در كه انى شيشه نك باسشه كيدر لر واما شول نسنه كه انى شيشه نك اغزنه ادخال  
ايدر لر اكمام ديرلر العفص عينك فتحى وفانك سكونيله شيشه نك اغزن بركمك تقول عفصت القار ورة اذا  
شدت عليها العفاص وعفص مازويه دخى ديرلر كه مريكلر و دباغ لر حوايچندن در مولدر كلام اهل  
باديه دن دكلدر لاعفاص همزه نك كسرى وعينك سكونيله شيشه نك اغزن بركمك ايجون درى ايمك بقال عفصت  
القار ورة اذا جعلت لها عفاصا العفص عينك وفانك كسرى ونونك سكونيله شول عورت در بد زبان اولوبى  
حياوله العفص عينك فتحى وفانك كسرى بله شول طعام در كه اغزى بوزه يعنى منقبض قيله العفوصه ضمته بله  
اغزى بوزمك بقال طعام عفص وفيه عفوصه اذا كان فيه تقبض العقبصه عينك فتحى وقافك كسرى ومدبله  
بوكاش صاچ بقال لفلان عقيصتان العفص عينك فتحى وقافك سكونيله شايچى بوروب باش اوزرنه جمع  
ايمكدر ابو عبيد ايتدى طايفه نسانك بومقوله صاچه عقيصه ديدكار برك وجمي بودرتكم كلور العقصه

شئض

شوص

شيص

صيص

فرص

هرقص

ععص

عقص

عقص

العقصة عينك كسرى وقافك سكونيله باش اوزرنده ديوشرلش صاح العقص عينك كسرى وقافك فخييله  
 جمعي باش اوزن ديوشرلش صاحلر معناسنه العقاص عينك كسرى بله كذلك جمعي ذكر اولنان معنابر همه ابله رهم  
 و رهام كبي كره همه ضعيف يغمون ديرلر وعقاص عقيصه نك دخی جمعي كلورتنه كم عن قرب ذكر اولنوران شاء  
 الله تعالى بعضلر ايتدي عقصه شول صاحدر كه انا ركي طوب ابدوب باغليه ل العقيصه طوب اولان صاحك  
 هر بلوكنه عقيصه ديرلر العقاص عينك فخي وهمز نك كسرى بله جمعي طوب اولان صاحلر معناسنه  
 الاعقص همز نك وقافك فخييله شول اركك كخي دركه بوي نوزي اردينه اكلش اوله قولقلى اوزرينه  
 العقص عينك فخي وقافك كسرى بله شول قومدر كه انده يول اوليه وعقص كذلك بخيله وبدخو اولان  
 كمينه يه ديرلر العقص فختينله بخيل وبدخو اولمق بقال عقص عقصا من الباب الرابع المعقص ميمك  
 كسرى وقافك فخييله شول او قدر كه اكرى اوله سهم معوج معناسنه العلوص عينك كسرى ولا ميمك فخي  
 وتشدد ببله وواوك سكونيله براغر بدر كه قارنه عارض اولور ووج بطن معناسنه علوزكي كه علوز دخی زاء  
 معجه ابله بومعنايدر العناص عينك فخييله از اولان نسنه يه ديرلر بقال في ارض بنى فلان عناص من النبت وهو  
 القليل المتفرق ويقال ايضا ما بقى من ماله الاعناص وذلك اذا ذهب معظمه وبقى بئذ منه وبقى في رأسه عناص  
 اذا بقى في رأسه شعر متفرق في نواحيه الاعتياص همز نك وتانك كسرى بله برنسنه بوريلوب صار مشيق بقال  
 اعتناص عليه الامر اذا التوى وناقه بوكلو اولما معنه دخی ديرلر يقال اعتناصت الناقه اذا ضر بها الفحل ولم تحمل ولا  
 عله بها العايص شول ناقه دركه نجه ييل حامل اوليه الاعواص همز نك كسرى بله ايشي مشكل ايمك بقال اعوص  
 بالخصم اذا لوى عليه امره وكلامه مشكل كله كتور مكه دخی ديرلر بقال قد اعوصت يا هذا العوبص عينك  
 فخي وواوك كسرى ومدبله شول شعر دركه معناسنك استخر احي مشكل اوله العوصاء عينك فخي وواوك سكوني  
 والفك مدبله غريب اولان كله كه معناسي بلنك مشكل اوله وعوصا مشكل اولان ايشه دخی ديرلر بقال فلان  
 يركب العوصاء اي يركب اصعب الامور العوص فختينله برنسنه مشكل اولمق بقال عوص الشئ من الباب الرابع  
 العيص عينك كسرى ويانك سكونيله شول چوق اغاچلر دركه صيق اولوب برى برينه اولشمش وقارششمش  
 اوله وعيص اصله دخی ديرلر المعيص ميمك فخي وعينك كسرى ومدبله ذكر اولنان اغاچلر كبتدكي يرالعايص  
 همز نك فخييله قبيله قريش دن اميه بن عبد شمس اكبرك اولادندن اولان كسنه لره كندر دورت دربري عاص  
 وبرى ابو العاص وبرى عيص وبرى ابو العيص در والله اعلم فصل العين الغصة عينك ضمي وصادك تشدد ببله  
 تاصه حزن معناسنه الغصص عينك ضمي وصادك فخييله جمعي غصه ل معناسنه الغصص فختينله بوغازه بر  
 نسنه طوزمق بقال غصصت يارجل تغص من الباب الرابع الغاص بوغازنه نسنه طورن كسنه الغصان عينك  
 فخييله بعناه و غاص خلقله طلو اولان مكانه دخی ديرلر بقال المنزل غاص بالقوم اذا كان متلبا بهم الاغصاص  
 همز نك كسرى بله بر كسنه نك بوغازينه برنسنه ادخال ايدوب بوغق يقال اغصصته انا المغاصفة ميمك ضمي  
 وفانك فخييله بر كسنه بي الديو ب على الغفله طومتق بقال اغصصت الرجل اذا اخذت على غرة الغصص عينك فخي  
 وميمك سكونيله برنسنه بي حقيره صغير كورمك بقال غصه يغصه غصا من الباب الثاني اذا استصغره ولم يره شيئا  
 وغصص نعمته شكر ايمكه دخی ديرلر بقال غمص فلان النعمة اذا لم يشكرها وبر كسنه بي كلمته تعيب ايمكه دخی  
 ديرلر يقال غصت عليه قولا قاله اذا عبت عليه المغموص عليه دبند طعن اولنان كسنه الاغصاص همز نك  
 وتانك كسرى بله كذلك حقيره كورمك بقال اغصه اذا استصغره الغمص فختينله كوزدن اقان چرك بقال غصصت  
 عينه غمصا من الباب الرابع الغمصاء عينك وميمك فخي ويانك سكوني والفك مدبله شعري دبدكارى ايكى

عاص

عناص

عوص

عيص

غصص

غفص

غمص

بلد زك بريسي دور اول برينه عبو رديرلر و غيصا بر موضعك دخی اسميدر الغموص غينك فخييله كذلك ذكر اولنان  
 بلد زك اسميدر كه اول ذراع اسدده اولان بلد زدر عرب طابغه سي شو بله زعم ايدر كه شعري بلد زري سهيل  
 ديكله معروف اولان بلد زك قز قزند اشلري اوله سهيل طوغدغی حينده عبو سهيلي كوروب غيصا  
 كو غيبوب كوي اكه كوزندن ياش دوكله كين كوزي چيق طو ترا كبناء غيصا ديرلر الغوص غينك فخي و واوك سكونيله  
 طلق بقال غاص في الماء اذ انزل تحته الغايص همزه نك كسر بله برنسنه يه هجوم ابدن كسنه الغواص عينك فخي  
 و واوك تشد بد بله شول كسنه در كه ايجو جقر معجون دريا بطر الغياصه غينك كسر بله ايجو جقر من ايجون  
 دريا بطلق فصل الفاء الفحص فانك فخي و حانك سكونيله برنسنه بي صوروب تفتيش ايمك التفحص فختينله  
 و حانك ضمي و تشد بد بله بمعناه الافتحاص همزه نك و تانك كسر بله بمعناه كذلك بقال فحص عنه تفحص  
 و افحص و كاه اولو ريغمو رير يوزنه تاثيرا تيمكه دخی ديرلر بقال فحص المطر التراب اذا قلبه الاغوص همزه نك  
 و حانك ضمي و فانك سكونيله قطا ديكله معروف قوشك اشتوب ياتدوغی يره اخوصه ديد بلر ارشدروب اول جانب  
 بو جانب قارشدرد غيجون المفحص ميمك و حانك فخي و فانك سكونيله بمعناه بقال ايس له مفحص قطة وفي  
 الحديث فخصوا عن روسهم كانهم حلقوا وسطها وتركوها مثل افاحبص القطا الفرصة فانك ضمي و رانك سكونيله  
 نوبت معناسنه بقال وجد فلان فرصة اي نوبه و جاءت فرصتك من البيراي نوبتك التفارص فانك فخي  
 و رانك ضميه نوبت شيمك بقال بنو فلان يتفارصون بيزهم اذا كانوا يثناون بونها الا فراص همزه نك كسر بله  
 فرصت ال و يرمك الافتراض فرصتي غنيت بلك بقال افرصني الفرصة و افرصتها الفريص فانك فخي و رانك  
 كسري و مد بله شول كسنه در كه سنكله نوبت لشور و فريص بيون طمرينه دخی ديرلر و فريصه نك جمعي دخی  
 كلوراموزله يان اراسنه اولان المرمعناسنه ته كم كلور الفريص فانك فخي و رانك سكونيله كسبك قطع معناسنه  
 و فريص بيون طمرنه اورمغه دخی ديرلر كه محل قتل در ابو عبيدر و ابني اوزن تقول فرصته اذا اصببت فريصه  
 المفريص ميمك كسري و رانك فخييله كوش كسبك الت المفراص ميمك كسر بله بمعناه الفرص فانك فخي  
 و رانك سكونيله يارمق شق معناسنه تقول فرصت النعل اذا خرقت اذنيها للشراك الفرصة فانك فخي و رانك  
 سكونيله شول بلد ركه اندن حدب حاصل اولور و حدب فختينله ارقه كلمه ديرلر الفرصة فانك ضميه ارسلان  
 معناسنه بوسب بدن رجالدن بعضي اسم مزبور له نسيمه اولنور الفرصة فانك كسري و رانك سكونيله شول  
 پينه پانسي يا خود بيز پان سيدر كه حيض كورن عورت انوكله كندن پاك ايدر الفريصة فانك فخي و رانك  
 كسري و مد بله طوارده يانله اوموزار اسنه بر پان ات در كه دره مدن خالي دكلد و اصعي روايتي اوزن الفريص  
 فانك فخي و رانك كسر بله جمعي الفريص فانك فخي و همزه نك كسر بله كذلك جمعي و فريص العنق بيون  
 طمرلر ينه دخی ديرلر و اذ العنق معناسنه الفريصة واحدي وفي الحديث ان النبي صلى الله عليه وسلم قال اني  
 لا كره ان اري الرجل يار فريص رقبته قائما على مريته يضربها كنه بو حديث شريفه فريصه مراد  
 عصب رقبه و عروق رقبه در كه حالت غضبه اتلن بونلر در الفص فانك فخي و صادق تشديد بله يوزك  
 قاشي الفصوص ضمتينله جمعي يوزك قاشلري معناسنه و عامه فص ديرلر فانك كسر بله ابن السكيت ايندي هر  
 ابكي كك بري برينه بولوشدغی يره فص ديرلر ات ايجون ان فصوصه لظماء ديرلر اكي يرلنده اتني از در كثير اللحم  
 دكلد و معناسنه و فص برنسنه نك مفصلنه ده ديرلر الفصيفصة فالر كسري و صادق سكونيله بو نجه كنباتات  
 قنمنند و رطبه معناسنه و فصيفصه نك اصلي اسفست در كه لسان فارسيده اسفست يونجه ديرلر  
 الفصيص فانك فخي و صادق كسري و مد بله يان يشاروب اتق معناسنه بقال فص الجرح فصيصا من الباب الثاني

غوص

فحص

فريص

فصص



الفصصة على وزن الزلزلة برنسنه دن برنسنه في فصل ابدوب ايرمق الافتصاص همزه نك وتانك كسر بله  
بمعناها يقال فصصت كذا من كذا وافتصصته اذا فصلته وانتزعته الانفصاص همزه نك وفانك كسر بله ايرمق  
انفصال معناسنه يقال فصصت الشيء فانفص اي انفصل الافتصاص همزه نك كسر بله جقارمق اخراج  
معناسنه تقول افصصت اليه من حقه اذا اخرجت الاستفصاص همزه نك وتانك كسر بله اسخر اج معناسنه  
يقال ما استفص منه شيئا اي ما اسخر المفاوضة ميمك ضمي وواوك فخياله برسوزي كشف و بيان ايمك يقال  
ما فاص بكلمة اي ما بانها الفيص فانك فخي و يانك سكونيله كيمك وز ابل اولمق يقال والله ما فصصت كما يقال  
والله ما برحت الا فاصه همزه نك كسر بله اثلوب كيمك واليك برمقاري برنسنه في قبض ابدركن اخلق يقال  
قبضت على ذنب الضب فافاص من يدي حتى خلص ذنبه المفيض ميمك فخي وفانك كسري ومدبله كيد جك ير  
اصمعي ايتدي ما عنه محيص ولا مفيض ديد كاري ما عنه محيد معناسنه درو محيد عدول ابد جك ير معناسنه در  
وايتدي ما استطعت ان فيص منه ديرلان اعيد معناسنه كعدول ايمك معناسي در فصل القاف القبص قافك  
فخي و بانك سكونيله برمق او جملر بله ياشمق بوسيدن حسن فقبصت قبصه من اثار الرسول قرأت ايتدي صاد  
مهمله ابله القبص فختبئله شول وجع در كه خرماني ايج قارننه بيوب اوز ربنه صوا ايمه دن حاصل اولور يقال  
قبص الرجل من الباب الرابع وقبص كذلك خفته ونشاطه ديرلان القبص قافك فخي و بانك كسر بله خفت ونشاط  
ابه متصف اولان كسنه يقال قبص الرجل فهو قبص وقبص كذلك هامة قبصاء قولندن مصدر دخي  
اولور وهامة قبصانك تفسيرى اشبوكن در القبصاء قافك فخي و بانك سكونيله والفك مدبله فرموده ومرتفع  
اولان ديه يقال هامة قبصاء اذا كانت ضخمة مرتفعة القبص قافك كسري و بانك سكونيله خلا بقدن عدد كثيره  
ديرلان المقبص ميمك كسري و بانك فخياله شول ايب در كه قوشى انلر ينك او كنه چكر لر برى برندن ابلر وكير  
ظوز مسون ديو ومنه قولهم اخذته على المقبص القبيصة قافك فخي و بانك كسري ومدبله برمق او جملر بله  
المنان نسنه وقبيصه كذلك بر جالك اسميدر كه اول اياس بن قبيصة الطائي در عامه نسخ جوهر بدبو بله  
واقع اولمشدر ولكن جملده اولان مخدور خفي دكلدر زير اول قبيصة الطائي در ديك كركدي و بونك مثلي  
بوندن مقدم مرور ايشدر القرص قافك فخي و رانك سكونيله ابي پرمانله چمد بلك يقال قرصه يقرصه  
قرصان من الباب الاول وقرص ييره اصرمغده ديرلسع البراغيث معناسنه وقرص اتمك يامق معناسنه ده  
كلور يقال قرصت المرأة العجين من الباب الاول وقرص برمق او جيله يومغده دخي ديرلور في الحديث ان امرأة  
سالت عن دم الخيض يقال اقرصيه بلاء اي اغسله باطراف اصابعك التقريص على وزن التكريم كذلك برمق  
او جيله يومق تنه كم حديث شريف مز بورده قرصيه دخي روايت ايتدبلر وابوعبيد ايتدي قرصيه قطعيه  
معناسنه درو تقريص اتمك كسمكه دخي ديرلر يقال قرصته نقر بصا اذا قطعت قرصه قرصه والنشد بدلتكثير  
القارصه رانك كسر بله شول كلات در كه جفا ايجون سو بلنه القرص قافك ضمي و رانك سكونيله والقرصه  
كذلك قافك ضمي و رانك سكونيله كليجه ديد كاري اتمك وقرص كنشك جرمه دخي ديرلر القرصه قافك  
كسري و رانك فخياله قرصك جمعي غصنله غصنله كبي الاقراص همزه نك فخياله كذلك قرصك جمعي غصنله  
اغصان كبي القرص قافك ضمي و رانك فخياله قرصه نك جمعي صبره ابله صبر كبي القارص رانك كسر بله شول  
سودر كه دبلي في الجملة ايجور وفي المثل عد القارص فخر يعني سودر بلي انجمك مرتبه سن كچوب اكشي اولدي  
وحرر هاء مهمله وزاء معجه ابله اكشمكه ديرلر و بومثلي غوغايودي ديك محله استعمال ابد رلر القارص قافك  
ضمي و رانك تشد بديله شول پياتيه چچككه ديرلر كه قوريمش اوله بابوئج يابس معناسنه القرصه كذلك قافك

فيص

قبص

ك

قرص

ضمی و رانک تشدید بدله واحدی القرفصه قافک وفانک فخی و رانک سکونیه براد می جمع ابدوب الارن و ایاقلرن  
 بغلقدر القرفصاء قافک وفانک ضمی والفک مدیله برنوع اوتور مق در الفک مدی وقصری جائز در قن قعد  
 فلان القرفصاء دینک قعد قعودا مخصوصا معناسنه اولورکه اول صوفیلرک حالت مراقبه ده دیزلرن قالدروب  
 اللربله ایاقلرن دراغوش ایتیکله اولان اوتور ملری دروالبو الهندی ایتدی قرفصایدزلر اوزنه اوتورب و قارننی  
 دیزلرینه یاشدروب اللربنی قولتوغنه قصبوب اوتور مقدرکه طایفه عرب اکثر بوبله اوتوررلر القرامیص قافک  
 فخی و میمک کسری ومدیله شول کچرک چوقورلر درکه انسان شدت برد اولدقده انده کیزلنور القرموص  
 قافک و میمک ضمی و رانک سکونیه قرامیصک واحدی القرنصه علی وزن الدحرجه طوغانی اویچون  
 صقلابق بقال قرنصت البازی اذا اقتنیته للاصطیاد المقرنص میمک ضمی ونونک فخیله اویچون صقلنان طوغن  
 بقال باز مقرنص اذا کان مقتنی للاصطیاد القصص فختینله برکسنه نك اردنجه کیمک بقال قص اثره اذا تتبعه  
 وقال الله تعالی فارتد علی آثارهما قصصا و قصص حکایت ایتیکله ده دیر لر اسم در مصدر موضعنه وضع اولندی حتی  
 مصدر بت جانبی غالب اولدی الاقتصاص همزه نك وتانک کسر بله بمعناه بقال قص اثره واقتصاص حدیث  
 نقل ایتیکله دخی دیرلر تقول اقتصصت الحدیث اذا رویته علی وجهه التقصص فختینله وصادک ضمی وتشدید بدله  
 بمعناه كذلك بقال تقصص اثره القصة قافک کسری ابله امر در شأن معناسنه القصص قافک کسر بله شول  
 قصه نك جمعی درکه اول یاز بلور قسیدر القصاص قافک کسر بله جنایتده اود شیمک قود معناسنه الاقتصاص  
 قصاص ایتیمک بقال اقص الامیر فلان من فلان یعنی فلان کسنه بی قصاص ایتدی فلان ایچون یاقطع ایتیمک  
 جهتیه یاقتل ایتیمک حیثیتیه و قریب ایتیکله دخی دیرلر بقال ضرب حتى اقصه من الموت و قریب اولمغده  
 دیرلر بقال ضرب حتى اقصه الموت یعنی قصه ومعنای اخیر فرار و ابی اوزن در واقصاص یرقصیص دبد کری  
 و تی بتور مکده ده دیرلر بقال اقصت الارض اذا ابتنته واقصاص قیون یاخودات حامله اولمغه ده دیرلر بقال اقصت  
 الشاة اذا استبان جملها المقص میمک ضمی وقافک کسر بله حملی ظاهر اولان المقاص میمک فخیله جمعی  
 الاستقصاص همزه نك وتانک کسر بله کندی ایچون قصاص اولنق طلب ایتیمک بقال استقصه اذا سألته ان  
 یقصه منه التقاص تانک فخی ابله اود شیمک کرک حساب خصوصنه اولسون کرک غیری خصوصه اولسون  
 القص قافک فخیله کسیمک قطع معناسنه تقول قصصت الشعر من الباب الاول اذا قطعته وقص دوشه دخی  
 دیرلر سر سینه معناسنه کرک قیونک دوشی کرک غیر ینک بقال هو الزم لك من شعرات قصک یعنی کو کسکده  
 اولان قیللر دن اقر بدروالزمدر المقصوص میمک فخیله قنادی کسایش قوش بقال طایر مقصوص الجناح  
 المقص میمک کسری وقافک فخیله مقراض معناسنه المقصان مقصک تشبیه سی درو بو محمد درکه عبارت  
 جوهر بده وهما مقصان دبدوکی مقصک هر جانبه اطلاق صحیح اولدغنه بناء اوله تنه کم خفینک هر برینه زوج  
 اطلاق صحیح اولدغنه بناء هما زوجان دیرلر وبعض نسخده مقصان دوشمش میمک فخیله بو تقدیر جهه هیا ضمیری  
 شعر له جتا حه کیمک احتمالی ظاهر اولور القصاص قافک ضمیله باشده قیل بتدی یرک نهایت بولدغنی محل کرک  
 اوکن اولسون کرک اردن اولسون و بونه اویچ لغت وارد بری قصاص قافک ضمیله و بری دخی قصاص فخیله  
 و بری دخی کسر یله و ضم جمله سندن اعلی در اسمی روایی اوزن القصیصه قافک فخی وصادک کسری ومدیله  
 بر اوت درکه منتر یانده بتر القصیص كذلك قافک فخی وصادک کسری ومدیله جمعی وقصیصه شول دوه یه  
 دیرلرکه انوک اوزر بنه زاده بعض متاع یوکلدر لر ضعیف اولدغنه بناء القصة قافک فخیله کرج حص معناسنه  
 اهل حجاز لغنی اوزن وفی الحدیث الحائض لا تغسل حتی تری القصة البیضاء یعنی کوتور دکی پنبه بی یاخود

قرفص

قرنص

قصص

بزبان سن کرج کبی کور مد کجه یعنی اکصار بلیق یا خود بوزلق مختلط اولمیه التقصیص علی وزن التکریم اوی  
 کرج حلمک بقال قصص دان اذا حصصها القصصه قافک ضمیه الن قبلی در القصصه قافلر کضمی وصادک  
 سکونیه شول رحلد رکه قصیر القامه اولوب غلیظ وشد بد اوله القصاص قاف اولک ضمی وناپنک کسر بله  
 شولادوه درکه عظیم الجثه اوله بقال جمل قصاص القصص قافک فتحیه شول ارسلاندر که اوزی مهیب  
 اوله وشول یلاندر که شکلی مهیب وخبثی غالب اوله الاقصاص همزه نک کسر بله طور دوخی یرده برکسنه بی  
 اوروب قتل ایتیم بقال ضربیه فاقصمه اذا قتله مکانه القمص قافک فخی وعینک سکونیه علی الفور اولک در  
 بقال مات فلان قعصا اذا اصابته ضربه اورمیه مات مکانه وفی الحدیث من قتل قعصا فقد استوجب المال  
 القصاص قافک ضمیه شول مرضدر که قیون عارض اولد قدره فی الحال اولدر بقال قعصت الشاة من الباب الرابع  
 المقعوصه میمک فخی وعینک ضمیه ذکر اولنان مرضه مبتلا اولان قیون القمص قافک فخی وفانک سکونیه  
 اهنوک ابقلری بریره جمع ابدوب بعلق تقول قعصت الطبی اذا شدت قوائمه وجمعها ابو عبیدروابی اوزن  
 القمص فتحینله شول نسنه درکه طیور قسمین حبس ایچون ایدر لر الاقصاص همزه نک فتحیه جمعی قفصلر  
 معناسنه القلوص ضمینله مرتفع اولق بقال قلص الشئ یقلص قلو صامن الباب الثانی اذا ارتفع وبقال قلص  
 الطل وقلص الماء فی البئر اذا ارتفع ومنضم اولوب دیوشر ملک معناسنه ده کلور القالص لامک کسر بله مرتفع  
 اولان صوالقاص قافک فخی ولامک تشدید بله بمعناه القلیص قافک فخی ولامک کسری ومد بله التقلیص  
 علی وزن والتکریم التقلص فتحینله ولامک ضمی وتشدید بله منضم اولوب مجمع اولمغه دیرلر بقال قلصت شفته  
 ونقلصت اذا انضمت وانزوت یعنی طوداخی قور لسه و بوز لسه وفی الحدیث تشوی وجماع وجه الکافر فیتقلص  
 شفته العلیا حتی تبلغ وسط رأسه وتسترخی شفته السفلی حتی تبلغ سرتیه وبقال قلص الثوب بعد الغسل یعنی  
 زیوند قدرن صکره چکلدی و بوز شدی القاصیه لامک کسر بله قیور بلن طوداق القالص كذلك لامک  
 کسر بله قیصلن کولکه بقال شفته قاصیه وظل قالص الاقصاص همزه نک کسر بله دوه نک اور کجی فی الجمله ظهور  
 ایتیم واقصاص ناقه نیک ایام ضیقده انلنسنه دخی دیرلر القصاص میمک کسر بله شول ناقه درکه یازن سمره المقاص میمک  
 ضمی ولامک کسری وتشدید بله شول ات درکه یوکسک وستاک اوله وبقلری اوزون اوله القلوص قافک فخی  
 ولامک ضمیه جوان اولان ناقه نسا طاطافه سنک تازه سنه جارید بد کبری کبی القلوص ضمینله جمعی کچ ناقه لر  
 معناسنه القلاص قافک فتحیه كذلك جمعی قدومه قدم وقدا یم کبی وقدم کسر دبد کبری ات درکه  
 انوکله اغاج بوزلر القلاص قافک کسر بله قلصک جمعی سلب بله سلاب کبی که سلب ماتم لباسنه دیرلر جوهرینک  
 بو نظیرندن فهم اولنان بودر که سلاب جمعی اولوب سلب واحد اوله لکن باب تاده عکسنه تصریح ایدب کبابله  
 کتب کبی دردیشر جوهرینک بو تعبیرندن فهم اولنان بودر که قلاص قلو صک بالذات جمعی اوله لکن قدومه  
 قدم قدومک جمعی وقدا یم قدومک جمعیدر دیشر وعودی ایتدی قلو ص ابتداینلن دپشی دوه در ثنیه  
 دپشلرن براغجه وثنیه دپشلرن برقد قدرن صکره ناقه دیرلر قلو ص دیزلر وثنیه دورت دپشدر اپکی بوتاروده  
 واپکی اشغه ده وعود ابتداینلن ارکک دوه یه دیرلر ثنیه دپشلرن براغجه وثنیه دپشلرن برقد قدرن صکره جمل دیرلر  
 قعود دیزلر وکاه اولور ابقلری اوزون اولان ناقه به قلو ص دیرلر وقلوص دوه قوشی باور بسنه دخی دیرلر القمص  
 قافک فخی ومیمک سکونیه ات لیکلن معا فالدر ووب اپکی ابقلری یله نجین ایتیم ونجین جمیر یوغور مغه دیرلر  
 وقص دریا موجیه کبی او بغمه دخی دیرلر القصاص قافک کسر بله ذکر اولنان وجهه اوزن او بینن ات بقال دابه فیه  
 قاص ولا تقل قیاص بضم القاف وفی المثل ما بالعیبر من قاص وعیبر جان دیرلر و بومثل دولندن دوشن کسنه ده

قصص

قصص

قصص

قلص

قصص

استعمال اولنور يعنى ضعيف الحال اولئك نشاط وطر بمبلى اولماز القامص ميمك كسر بله شول ات درك قمينك  
سكيري بور شمش اولمغين ذكر اولنان وجه اوزن او ينركي بور اوله بقال انه قامص العرقوب اذا شخ نساء القميص  
قافك فخي وميمك كسرى ومد بله كوكاك پيراهن معناسنه القمصان قافك ضمي وميمك سكونيله قيصك جعي  
كوكاك معناسنه الا قصه همز منك فخي وقافك سكوني وميمك كسر بله كذلك قيصك جعي التقيص على وزن  
التكريم كوكاك كيدر منك التقيص فختينله وميمك ضمي وتشديد بله كوكاك كيمك تقول قصته فتقيص اذا السته  
القميص قلبس القانص نونك كسر بله اوجي صياد معناسنه القميص قافك فخي ونونك كسرى ومد بله والقنص  
قافك فخي ونونك تشديد بله ابكسيه صياد معناسنه دروقنيس صيد معناسنه ده كلوز القنص فختينله  
كذلك صيد معناسنه دربنوقنص معد قيبله سندن برقومك ادي درمنقرض او اشلدر القنص قافك فخي  
ونونك سكونيله مصدر در اولامق معناسنه بقال قنصه اذا صاده الاقتنص همزه نك وتانك كسرى بله كذلك  
اولامق بقال اقتنصه اذا الصطاده التقيص فختينله ونونك ضمي وتشديد بله كذلك نكفله اولمق بقال تقنصه اذا  
تعيده التقيصه نونك كسر بله قوشه شول نسنه دركه غير حيواناته اولان بغرسق مثابه سنه در القميص قافك  
فخي ويانك سكونيله ديش كوكيله جقمق در الانقياص همزه نك وقافك كسر بله قوي يقلوب يوقمق المنقاص ميمك  
ضمي ونونك سكونيله اصلندن قوين اغاج امامنقاص ضاد معجه بله اوزاديسنه ياريلن اغاج وابوعروايتدي  
بونلك ابكسي برمعنايه درمقيص ميمك كسر بله وقافك سكوني ويانك فخي بله بر كسنه نك اسمي دركه اول مقيص  
بن صبايه دركه فتح كوتنه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اتى قتل ايمشدر فصل الكاف الكريص كافك فخي وورانك  
كسرى ومد بله كشك ديد كاري نسنه اقط معناسنه الكصيص كافك فخي وصادك كسرى ومد بله دتره مك لرزه  
معناسنه بعضيلرايتدي كصيص حرصك ايمكه وجد جهد دن اول جانبه بوجانبه اكلكه ديرل ومنه قوله  
افلت وله كصيص واصيص وبصيص وافلات خلاص بولمق ابو عبيده ايتدي كصيص دتره مك ودتره مك  
شبيه اولان نسنه در الكصيصه كافك فخي وصادك كسرى ومد بله شول نسنه دركه انوكاه اهو صيد اولنور  
فصل اللام الالتخاص همزه نك وتانك كسرى بله التجاج كي در لفظا ومعنى كه التجاج حاء مهمله ايله وجميله بر كسنه ي  
بر نسنه ي مضطر قلغه ديرل بقال التخصه الى ذلك الامر والتجاء الى الجاء اليه واضطره اليه والتخاص بر نسنه بر نسنه ي  
يا بشمغه دخي ديرل بقال التخصه الشئ اى نشب فيه والتخاص بر نسنه طولاغه بغلغه دخي ديرل بقال التخصت  
الابرة اذا انسد سمها يعنى كنه نك يورديسى طول نسنه بويله ديرل لخاص لامك فخي وصادك كسرى اوزن بنا سيله  
فعال وزني اوزن التخص دن مشتق در شدت وافتك اسمي در اللخص لامك فخي وحنك كسرى ومد بله طار  
نسنه ضيق معناسنه بقال لخص اي ضيق التلخيص على وزن التكريم كشف وبيانه ديرل اللخص فختينله  
يوقر وكوز قياغى ائلواولمق بقال لخص الرجل من الباب الرابع اللخص همزه نك وحنك فختينله شول كسنه دركه  
كوزينك اوست قياغى ائلواوله اللخص لامك فخي وحنك كسرى بله ائلواولان ممه بقال ضرع لخص اذا كان كثير  
اللحم لا تكاد تخرج منه اللبن الابشدة اللص لامك كسرى وصادك تشديد يبله او غري درد معناسنه اللصوصي  
ضمتينله جعي اللص لامك ضميله او غري معناسنده لغت در اللصوصيه لامك فخي ويانك تشديد بله او غرلق  
معناسنه التلصص فختينله وصادك ضمي وتشديد بله او غر ليق ايمك الملصه فختينله او غريسي چوق اولان  
يزيقال ارض ملصه اي ذات لصوص الا لخص همزه نك ولا ميمك فختينله اوموزلري برينه قريب اولان  
كسنه شول مرتبه ده كه قولقارينه دكلواوله والخص اضى ديشلري برينه قريب اولنه دخي ديرل اللصص  
فختينله اوموزلري برينه قريب اولمق وديشلري برينه قريب اولمق معناسنده كلوز التلصيص على

قنص

قيص

كرص

كصص

لخص

لخص

لصص

لوص  
محض

مصص

معص

مغص

ملص

وزن التكريم بناي محكم يا محق وبتز صيدك لغت در الملاوصة ميمك ضمي وواوك فتحيله براغاجه نظر ايمك  
نه مخلدن قوي يملو ايدوكن بلك ايجون الا لاصه برنسنه بي مراد اولان نسنه نك اوزرينه دورا بتدومك وفي  
الحدث هي الكلمة التي الا ص عليها النبي عليه السلام عمه اباطالب فصل الميم المحض ميمك فتي وحانك سكونيله  
اهو سكرتك بقال الطي محض اي بعدد ومحض بوغزلن نسنه ياغن اورمغه ده ديرلر بقال محض المذبوح برجله  
مثل دخص ومحض اتش التوني خالص قلغه ده ديرلر بقال محصت الذهب بالنار اذا اخلصته بمايشوبه التحيض  
على وزن التكريم امتحان ايتكدر الممحوص ميمك فتي وحانك ضميله والمحض ميمك فتي وحانك كسرى ومديله  
فرموده اولان دوه شد بد الخلق معناسنه المص ميمك فتي وصادك تشد بديله برنسنه بي اغز بيله حكوب صورمق  
بقال مصصت الشئ امصه مصاص من الباب الرابع الامتصاص همزه نك وتانك كسرى بيله كذلك صورمق التخصص  
فتحينه وصادك ضمي وتشد بديله تدريج ومهلتله صورمق المصان ميمك فتحيله اموب صورن كسنه المصان  
كذلك ميمك فتحيله موثي وقولهم يا مصان ويا مصانته شتم تقوله لمن تصبه يعني بوكلمه لسوكله محله استعمال  
اول نور بوني عورت امردكي كسنه يخطا باسو بلكه انسنك فلان رن امن ديمك اولور يا مصان ديمك جائز  
دكدره كذلك رجل مصان ديرلر قن قيون سودن امسه كه دناءتن ورذالتن اشعار اولور ابو عبيدروابي اوزن  
المصصة ميمك فتي وصادك سكونيله مضمضه كبي دروزنا ومعنى بوقدر واردر كه صاد هميله ايله اولان طرف  
لسانله درومعه ايله اولان جميع فله اولان درو بونلرك بيننك فرق قبضه ايله قبضه بيننك اولان فرق كبي در  
وقبضه صاد هميله ايله يرمق او جملر بيله طوتمق وقبضه صاد معجه ايله لك جميعه طوتمق وفي الحديث كنا  
نوضا بما غير النار ونمصص من اللبن ولا نمصص من التمر ومصصه يومغه دخي ديرلر غسل معناسنه بقال مصص  
اناه اذا غسله الماصة برمرضدر كه صبيه عارض اولور المصوص ميمك فتي وصادك ضميله برطعام درك اني  
يشوروب سر كه ايجنه قونغله اولور وعامه ميم مصصوم ايدرلر المصاص ميمك ضميله هر نسنه نك خالصي بقال  
فلان مصاص قومه اذا كان اخلصهم نمبا يستوي فيه الواحد والاثنان والجمع والمؤنث ومصاص براونك دخي  
اسميدر المصاص ميم اولك ضمي وتاننك كسرى بيله كذلك خالص معناسنه استعمال اولور يقال فرس ورد  
مصاص اذا كان خالصا في ذلك يعني صارى ات كه لوتنه خالص اولسه مصصيه ميمك فتي وصادك كسرى  
ومديله برشهر ك اسميدر ولا بت شامه ومصصيه ديمك جائز دكدر صاد اولك تشد بديله المعص فتحينه اياق  
سكرى بورلق برحيتته كه قصلور كبي اولوب قسق اوله پس ال ايله دوزلدوب اصلاح ايدرلر بقال معص فلان  
معص من الباب الرابع وفي الحديث شكاهم وبن معدى كرب الى عررضى الله عنهما المعص فقال كذب عليك العسل  
يعنى سرعته يور يمه قادر اولد كى كه عسل عسلان ذيبدن ماخوذ در قور دپلسى معناسنه الامصاص همزه نك  
فتحيله اورندلش اولان دوه لر خيار ابل معناسنه جمع در لفظندن واحدى يوقدر وابن السكيت ايتدى المعص  
فتحينه اورندلش دوه لر در المعصه كذلك فتحينه واحدى المعص ميمك فتي وغينك سكونيله  
بفرسقلر كصلور كبي اولوب اغريق در وعامه فتحينه استعمال ايدرلر المعص ميمك فتحيله مرض مزبون مبتلا  
اولان كسنه بقال معص الرجل فهو معص على البناء للمجهول الملص فتحينه صيرلق يقال ملص الشئ من  
بدي اذا لاق الملص ميمك فتي ولا مك كسرى بيله صيرنق اولان نسنه بقال رشاء ملص اذا كانت الكف تزلق عنه  
ولا يستمكن من القبض عليه ورشارانك كسرى وشين معجه ايله قيو اينه ديرلر رسن چاه معناسنه  
الاغلاص همزه نك وميمك كسرى بيله الدن قاجق بقال اغلاص الشئ اذا قلت ونون ميم ايجنه ادغام اولنور  
لاملاص همزه نك كسرى بيله عورت اوغلان دوشورمك بقال املصت المرأة بولدها اذا اسقطت

التملص ففتحته له ولا مك ضمي وتشديد بده خلاص بولق تخلص معناسنه بقال ماكدت اتملص من فلان اي  
 اتملص الامليص همزه نك ولا مك كسر بده وما يبينده ميمك سكونيله سر بع معناسنه بقال سير امليص الملاص  
 ميمك كسر بده كذلك سر بع معناسنه بقال جارية ذات شماص وملاص اي ذات سرعة وشماص شينك ضميله  
 استعجال معناسنه در الموض ميمك فخي وواوك سكونيله بومق غسل معناسنه تقول مصت الشئ اذا غسلته  
 المواصه ميمك ضميله يوبندي غساله معناسنه فصل لنون الخوص نونك فخي وحاء مهمله نك ضميله ومد بده يوكل  
 قالمين ديشي مركب تان حابل معناسنه الخوص نونك ضمي وحاك سكونيله طاغك دبي اصل جبل معناسنه وفي  
 الحديث يالبتني غودرت مع اصحاب نخص الجبل ابو عبيد ابتدي حديث شريفه محص اصل جبل معناسنه در  
 واصحاب نخصدن مراد غزاي احده قتل اولمانلر در ياخود انلرك غير بدر الخوص ضمينه وحاء معجه ايله  
 ارقاق بقال نخص نخص من الباب الاول اذا خد دوهرل كبر اعني يشلو اولد غندن ارقليوب دريسي بورشسه  
 وتحد بد وحاء معجه ايله دري بورشغه ديرل الانخاص همزه نك وتانك كسر بده ارقليوب اي كيمك بقال انخص لحمه اذا  
 ذهب الناحص خانك كسر بده ارقلين كسسه بقال عجوزناخص اذا انحصها الكبر وخذدها النشوص ضمينه  
 مرتفع اولق بقال نشص يشص نشوص من الباب الاول والثاني وديش جقمغه دخي ديرل بقال نشصت ثنيتيه  
 اذا ارتفعت عن موضعها ونشوص بر كسسه شهر ندن ارانغ اولمغه دخي ديرل تقول نشصت عن بلدي اذا ارتجت  
 الانشاص همزه نك كسر بده بر كسسه بي شهر ندن ارانغ ايمك تقول انشصته عن بلده وقال ابو عمرو وانشصناهم  
 عن بلدهم اي از عجاهاهم ويايك كريشي قالمغه دخي ديرل بقال نشص الورثا ارتفع ونشوص عورت ان اطاعتدن  
 جقمغه دخي ديرل بقال نشصت المرأة من زوجها مثل نشزت الناص ان مخالفت ابدن عورت ناصر معناسنه  
 بقال هي ناصص وناشر النصاص نونك فخميله قالقوب يوكلن بلوت سحاب مرتفع معناسنه النص نونك فخي  
 وصادك تشديد بده سورمك بقال نصصت ناقص واصمعي ابتدي نص سيرشده ديرل بر مرتبه كه قادر اولد غندن  
 نسسه كتم ايميه ومز بور ابتدي بوسيدن نص رفع معناسنه كلور بقال نصصت الشئ اذا رفعته ونص  
 بر كسسه دن بر كسسه بي مبالغه ايله صوروب تفتيش ايمك بر مرتبه ده كه انوك قلبنده بلدي كي نسسه دن باقي قالميه  
 ونص هر نسسه نك منتهاسنه دخي ديرل وفي حديث علي رضي الله عنه اذا بلغ النساء نص الحقاق يعني منتهاي  
 بلوغ عقله ايرشسه وحقاق حقه نك جمعيد زحاء مهمله نك كسر بده يوكه ياره ين دوه معناسنه المنصه ففتحته له  
 كاني اوزينه چقروب جلوه ابتدر دكاري تحت كه ديار عربيه مشهور دريس منصبه ارتفاع معناسندن ما خوددر  
 النصنصه على وزن الزلزله بر نسسه بي بحر يك ايمك در بر نسسه نك ايچنده رلشسون ديو حصصه معناسنه  
 بقال نصصت الشئ اذا حر كته وفي حديث ابي بكر حين دخل عليه عمر رضي الله عنهما وهو نصنص لسانه  
 ويقول هذا اوردني الموارد ابو عبيد ابتدي بوضاده در غيري دكل و بونه ضاد معجه ده لغتدر اكر چه حديث  
 شريفه وارد اولماشدر الناص عين مهمله نك كسر بده بر جلك اسميدر التنغيص عين معجه ايله على وزن التكرم  
 ديركي مكدرا بيمك بقال نصص الله عليه العيش تنغيصاذا كدر و بعض اشعاره نغصه دخي وارد اولمشدر  
 عيشه اسناد اولونقسنز ين كما قال نغص الموت ذا الغني والفقير التنغص ففتحته له وغينك ضمي وتشديد بده عيش  
 مكدرا اولق بقال تنغصت عيشته اذا تكدرت النغص ففتحته له مرادن تمام ايمك بقال نغص الرجل ينغص نغصا  
 من الباب الربع اذ الم بيم مراده ودوه دخي مرادي اوزن صوايچمسه نغص البعير ديرل الانفاص همزه نك كسر بده  
 فيون بولن دفعه دفعه اخرج ايمك بقال نصصت الشاة بيولها اذا اخرجته دفعه دفعه مثل وزغت وانفاص

موض

نخص

نخص

نشص

نصص

نصص

نغص

نغص



جوق كويلكه دخي ديرلر بقال انقص بالضحك اذا اكثر منه النفاص نونك ضميله برمرضدركه قيونه عارض اولوب  
 جميع بولن دفعائه اخراج ابد رتا هلاك واجبه النقصه نونك ضميله قان براوغردن كلك النقص نونك فتي وقافك  
 سكونيله اكسلك واكسلك بقال نقص الشيء نقصان من الباب الاول ونقصته انا يتعدى ولا يتعدى ونقص عيب  
 معناسنده كلور الانتقاص همزه نك وتانك كسر بلة اكسلك بقال انتقص الشيء اذا نقص واكسلك معناسنده كلور  
 بقال انتقصته انا الاستنقص همزه نك وتانك كسر بلة نقصان طلب ايمك يقال استنقص المشتري الثمن اذا  
 استخط المنقصه ميمك وقافك فتي ونونك سكونيله اكسلك نقصان معناسنه النقصيه نونك فتي وقافك  
 كسرى ومد بلة عيب معناسنه التنقص فتحته وقافك ضمي وتشدد بلة بر كسندني تعيب بدوب مساوي سن  
 سوبلك بقال فلان ينقص فلانا اي يقع فيه وبثلمه النكوص ضمته نونك برنسنه دن ككلوب كيرود وتك بقال  
 تكص على عقبيه تكص وينكص من الباب الاول والثاني اذ رجع النقص نونك فتي وميمك سكونيله قيل يولق التنقص  
 فتحته نونك ضمي وتشدد بلة كذلك قيل يولق بقال نصبت المرأة التنقص على وزن التكرم كذلك قيل يولق  
 بقال نصبت المرأة ايضا شدد للتكثير التامصه ميمك كسر بلة شول عورت دركه نساطا بفسه سن تزين بلمر  
 قاشلرن يولوب يوزلن الماغله المناص ميم اولك كسرى وميم ثابنك فتحيله منقاش دركه انوكله قل بولار لالنقص  
 نونك كسرى وميمك سكونيله برنوع اوندرا نيمص نونك فتي وميمك كسر بلة شول اوندركه بر كره يندكد نصكره  
 بيمش اوله النوص نونك فتي وواوك سكونيله متاخر اولمقدره نوص اراغ اولغه دخي ديرلر بقال ناص عن قرب  
 ينوص نوصا اذ فروراع ونوص حمار وحشيه دخي ديرلر المناص ميمك فتحيله كذلك تاخر وفرار معناسنه قال الله  
 تعالى ولات حين مناص اي لپس وقت تاخر وفرار مناص كذلك ملجأه ومقره ديرلر الاستنصه همزه نك  
 وتانك كسر بلة كذلك تاخر معناسنه در النويص نونك فتي وواوك كسرى ومد بلة قوت وحركت معناسنه  
 ومنه قولهم ما بنويص اي قوة وحراك المناوصه ميمك ضمي وواوك فتحيله دور شوب چالشمق بقال نوص الجرء اذا  
 مارسها وجره جيمك ضميله هود وزاغنه ديرلر يعني هود وزاغنه دوشد كد خلاصه دور شد فصل الواو الوييص  
 واوك فتي وتانك كسرى ومد بلة بلدن مق لمعان معناسنه بقال وبص البرق وغيره يبص ويصمان الباب الثاني  
 اذ ابرق ولمع الايباص همزه نك كسرى ومد بلة برنسنه ابتد ظهور ايمك يقال اوبصت الارض اذ ظهر بنتها ولا اوبصت  
 ناري اذ اظهر لهبها ابتداء التوييص على وزن التكرم كلب ياوريسي ابتداء كوزن اچمق بقال وبص الجرو تو يمصا  
 اذ افتح عينيه وجره جيمك كسر بلة كلب ايمك ديرلر الوابصه تانك كسر بلة هرايشتمد كنه اعتماد ابدن كسندني بقال  
 ان فلانا الوابصه سمع اذا كان يثق بكل ما يسمعه وابصه برجلك اسميدر الوابصه واوك فتي وحاء مهمله نك  
 سكونيله برودت معناسنه در اي السكيت ابتد جوق كسندني بشتدم كد اصحت واپس بها وحبصه ديرلر دي  
 يعني بلا دده يا خود ايامه برودت بولمادم الوصوص واوك فتي وصادك سكونيله پرده ده يا خود پرده  
 مثلا وده كوز مقدرى بردكدر كاندن نظر اول نور الوصوص واوك فتي وصادك سكونيله كوچاك نقابدر  
 التو صييص على وزن التكرم نقاب طوتمق در بر حيثيته كه كوزندن غيرى برنسنه كوزنيه ترصييص كي كه مرور  
 ابتد الوصوص واواوك فتي وثابنك كسر بلة بر كيرلر ده اولان طاشلر در الوقص واوك فتي وقافك  
 سكونيله بيوني فاتمق تقول وقصت عنقه اقصها وقصا من الباب الثاني اذا كسرته واقصت العنق نفسها جائز  
 دكلدر جوهرينك ظاهر كلامندن فهم اولنان بودر وكن صاحب قاموس لازم ومتعدى كلسن جائز  
 كور مشدر ووقص ان قطع مسافه ابدركن اياغيله يري دق ايمكه ده ديرلر بقال الفرس بقص الاكام

نقص

نكص

نقص

نوص

وبص

ووص

وصوص

وقص

اي تدقها واكام همزه نك كسر بله كچرك ديه لره ديرلر جبال صغيره معناسنه الموقوص ميمك فخي وقافك خميله  
 بو بنى فائش كسنه بقال وقص الرجل على البناء للمجهول فهو موقوص وبقال وقصت بر اخلته فهو كقولك خذ  
 الخياط وخذ الخياط وخطام خاء معجمه نك كسر بله ات يولارى الوقص فختينله بيون قصه اولمق تقول وقص  
 الرجل يوقص من الباب الرابع ووقص كذلك شول اغاخ پان لر بدر كه اتشه براغورلر ووقص كذلك صدقه دوه عفو  
 اولن عدد لر در مثلا دوه نك بشده بر نه بر قيون اردر تجاوز اتد كنه او نه وار نه صدقه يو قدر او نه ابي قيوندر  
 پس بشله اولنك ارينه وقص ديرلر وشنق دخی فختينله بو معنايه در بعضيلر وقصى صغره اولان عفو وشنقى  
 دوه دوه اولان عفو اطلاق ابلدى الاوقص همزه نك وقافك فختيله بو بنى قصه اولن كسنه الايقاص بو بنى قصه  
 قلمق يقال وقصه الله التوقص فختينله وقافك خمي وتشديد بله ات قالعقد بر حيثيته كه ادملرى برى برينه  
 متقارب اوله بقال فلان بتوقص وواقصه قافك كسر بله كعبه طر بقنه بر منزل ك اسمى در الوهص واوك فخي و  
 هانك سكونيله بر يومشق نسنه ي فائق بقال وهصه الله ووهص كذلك بك باصغره ديرلر وفي الحديث ان دم عليه  
 السلام حين اهبط من الجنة وهصه الله كانه رعى به وغزه الى الارض الموهوص ميمك فخي وهانك خميله شول  
 كسنه در كه اعضاسى صفاش كنى بر برينه متقارب اوله الموهوص ميمك خمي وهانك فختيله بعناه فصل الهاء  
 الهيص فختينله نشاط و سرور بقال هيص فهو هيص من الباب الرابع الهيص هانك فخي وبانك كسر بله سرور  
 اولن كسنه الهيص هانك فخي وصادك تشديد بله چمك بقال هيصت الشى اذا غمزته هصيص هانك خميله  
 تصغير ورنى اوزن بر جماعتك باباسى در قریش قبيله سندن كه هصيص بن كعب بن لوى بن غالب در فصل الياء  
 التيصيص على وزن التكرم كلب ليمكى كوزن اجق ابوز بدر وابتى اوزن بقال يحصص الجرو اذا فتح عينيه ابتداء پس  
 بو حصصه و بصصه لغت در زير بعض عرب حيمى يابه قلب ابدوب شجره شير ديرلر و حجاجه جثيات  
 ديرلر و حجاجات بيان ريحاني ديد كلرى اجى اولنك اسمى در باب الضاد من كتاب ترجمة الصحاح الجوهرى فصل  
 الالف الابض همزه نك خمي وبانك سكونيله زمان طويل دهر معناسنه الابض همزه نك فخي ومديله جمعى  
 دهور معناسنه المابض ميمك فخي وبانك كسر بله ديرك ايج يوزى باطن ركنه معناسنه المابض ميمك فخي وبانك  
 كسرى وهمزه نك ماينند مدبله جمعى ديرك ايج يوزى معناسنه الابض همزه نك فخي وبانك سكونيله دوه نك  
 ييلكن ايب ايله قولنه بعلم قدر ياغى رذن يوقر و قالقسون دبو واولقده اولان نساطمى منقبض اولغه دخی  
 ديرلر بقال ابض نساء من الباب الثانى والرابع الابض همزه نك كسر بله ذكر اولنان ايبه ديرلر و ابوز يد ايتدى  
 اباض ذكر اولنان ايبك بر نوعيد والتابض فختينله وبانك خمي وتشديد بله دوه ذكر اولنان ايبه بغانمق يقال  
 تابض البعير و تابض باغله دخی ديرلر بقال تابضه غيره كبقال زاد الشى وزدت و تابض نسا منقبض اولغه  
 دخی ديرلر و نسانونك فختيله او بلوقه بر طمرك اسميدر المتابض ميمك خمي وبانك كسرى وتشديد بله ذكر اولن  
 ايبه باغلتن دوه الاباضيه همزه نك كسرى وبانك تشديد بله خوار جدن بر طائيفه در كه عبد الله بن باض  
 اليميك اسميدر اباض همزه نك فختيله بر موضعك اسميدر الارض همزه نك فخي ورائك سكونيله بر زمين  
 معناسنه مؤنث سماعى در اسم جنس در واحد ينك حتى ارضه تيمك ابدى ولكن ديد بلر الارضات فختينله  
 جمع زير تاسى طاهر اوليان مؤنثى الف و تايله جمع ايدرلر عرسات كى كه عرسات تزوج جمعينده اولان طعاملره  
 ديرلر الارضون فختينله لرضك جمعيدر رضانن صكره ارضون ديد يلىر حالا كه مؤنث واوله نونله جمع اولنماز  
 مكر كه منقوص اوله شبه كى و طبة كى كه شبه تانك ضميه جماعت معناسنه و طبه كذلك طانك خميله اوق و جى  
 طرف سهم معناسنه لكن الف و يابى حذف ايدوب بدلنه واوله نون و يرديلر ورائك فختن تغيير ايشيوب حالى اوزن

وهص

حصص

هصص

بصص

ابض

ارض

ابقا يتدبىر وگاه اولوراني ساكن دخی بدیرلر الارض ضمتبندله ارضك كذلك جمعى وابونخطاب ابتدی الاراض دخی ارضك  
جمعى كور همزه نك فتحى ومدبله اهلاك جمعى ااهال كلدوكى كى الاراضى همزه نك فتحى وضادك كسرى بله كذلك  
ارضك جمعى على خلاف القياس كويكه اراضى جمع ايمشدر اهلى ااهال وزنى اوزن جمع ابدوب بعد ااهالى  
دبد كلى كى وهر ليق اولن نسنه يارض ديرلر الارض الارضه ارضه ارضه نك فتحى ورنك كسرى ومدبله  
ياك اولوب بتوريجى اولان يرو بقال ارضت من الباب الخامس اذ اذكت قال ابو عمرو ووزلوار ضار ارضه اى مجبة  
للعين يعنى كوزه خوب كور ينور يره نزول ابتد بىر و بقال لارض لك كبا بقال لامر لك يعنى محل زمينه بوبله ديرلر  
وارض طوار ابقلر ينك اشغه سنه دخی ديرلر وارض ساكنه كه ودره مكه دخی ديرلر ابن عباس رضى الله عنه يرد بىرند كه  
اززلت الارض ارض دبدى وارض زكاه دخی ديرلر دماغى معنا سنه وارض اغاج قوردى اغاج يمكه دخی ديرلر  
يقال ارضت الخشبة تورض ارضاعلى البناء للمجول اذا اكلتها الدود الارض همزه نك كسرى ومدبله مزكوم  
ايتمك بقال ارضه الله ارضاعلى از كه فهر ما روض المستارض ميمك ضمى ورنك كسرى بله شول خرما فدايدركه  
يرده كوكى اوله اما خرما اغاجك اوزرندن چقمش اولسه اكارا كى ديرلر بقال فسيل مستارض ووديه مستارضه  
وفسيل فالبله وسين مهمله ابله فدانه ووديه واوك فتحى ودال مهمله نك كسرى بله اوفق فدانه ديرلر الارض همزه نك  
كسرى بله قالن كليمه ديرلر قيون يو كندن يا خود دوه يو كندن اولور الارض همزه نك فتحى ورنك كسرى ومدبله  
شول كسنه يديرلر كه متواضع اولوب خير انديش اوله وارض كاه اولور عريضه نبعيته ذكر اولنور بقال شى  
عريض ارض مستقل معناسى مراد اولماز وبعضلر مستقل استعمال ابدوب جدى ارض ديرلر همز او غلق معناسنه  
الارض همزه نك مدى ورنك فتحيله اليق معناسنه بقال هو ارضهم ان يفعل ذاك اى اخلقهم الارض فتحته بله  
شول قورد دركه اغاج حاصل اولوب اغاجى بالمأروضة ميمك فتحى ورنك ضميله شول اغاج دركه اى قورد ميش  
اوله بالمأروض كذلك ميمك فتحى ورنك ضميله شول كسنه دركه اكار خلل ايرشمش اوله يا جندن يا خود اهل ارضندن  
بر حيثيته كه كوده سى وباشى حركت قبيله بلا قصد الارض فتحته بله يان ازوب فاسد اولمق بقال ارضت القرحة  
تارض ارضان الباب الرابع التارض فتحته بله ورنك ضمى وتشدد ببله اوت ايرشور يمكه قابل اولمق بقال تارض  
النبت اذامكن ان يجزوت ارض بر كسنه به قصد ايمكه ده ديرلر بقال جاء فلان بتارض اى بتصدى ويتعرض  
وتارض بر رده اغر نغده ده ديرلر بقال تارض فلان اذا نلبث الاضاض همزه نك كسرى بله ما جأ معناسنه الاض  
همزه نك فتحيله صغندر مق بقال اضنى اليك كذا يوضنى ويضنى من الباب الاول والثانى اى الجانى واضطرنى  
الا يتضاض همزه نك ورنك كسرى بله مضطر اولمق الايض همزه نك فتحى ورنك كسرى ومدبله شول اندر كه بشبه  
وايض ات متغير ولغده ده ديرلر بقال انض اللحم ايضاض من الباب الثانى اذا تغير الايضاض همزه نك كسرى ومدبله اى  
بشورمك تقول انضت اللحم ايناضا اذا لم تنضجه الاضاض همزه نك كسرى بله شول اغاج اوزرند اولان  
خرما دركه ايرشمش اوله الاضاض همزه نك كسرى بله خرما ايرشمك بقال انض النخل ااضاضه اذا ابع  
الايض همزه نك فتحى ويانك سكونيله عودت معناسنه در اين السكيت ابتدى اثنى كلامه ايضاد بىر كلى  
مصدودر بقال اضيض ايضاض اى عادو بقال اض فلان الى اهله اذ ارجع وايض دفعه تحلله دخی استعمال  
اولنور اذا قال لك فعلت ذاك ايضا قلت قد اكرت من ايض ودعنى من ايض يعنى اى تكرار حيثيته  
چوق ايش من تكرارى ترك ابله واض صار معناسنه ده ككلور فصل الباء البرض بانك فتحى ورنك  
سكونيله از نسنه قليل معناسنه در والبراض بانك ضميله معناه بقال ماء براض اذا كان قليلا وهو خلاف

ضض

اضض

ايضض

برضض

الغمر يعني دريك صوتك خلا فيد ر البراض بانك كسر بله والبروض ضمتينله والابراض همزه نك فتحيله بونلر جملة  
 برضك جمع يد ره برض صوييكا ر كوزندن ار حقهغه دخي ديرلر يقال برض الماء من العين يبرض من الباب الاول اذا  
 خرج هو قليل و برض از سنه ويرمكه ده ديرلر يقال برض لي من ماله يبرض برضا من الباب الاول والثاني اذا عطاه  
 منه شيئا قليلا البراض زانك كسر بله يردن اول چقان اوت زير ايردن ابتدا او نلر ظهور ابتدا كده اجناسي معلوم  
 اولماز تا اوزامد قجه نوع واحد حكمنده اولوب معنای قلت بولمغين بارض ديرلر الابراض همزه نك كسر بله يرك  
 ابتدا چقان اوتى جوق اولمق يقال برضت الارض اذا تعاون بارضها وكثر التبرض فتحتهنله و رانك ضمي وتشديد بله  
 شئ قليله اير شمتك البراض بانك فتحى و رانك تشديد بله ابن قيسك علمي در كنانه قمييله سندن كه عروه رجالك  
 قائلى در البض بانك فتحى وضادك تشديد بله در يسي نازك اولان كسنه يقال رجل بض اي رقيق الجلد اصمعي  
 ابتداى بض جسدى ناعم وملايم اولن كسنه ايض اولسون اولماسون وبض سازه دوزن ويرمكه دخي ديرلر  
 چالمغه حاضر اولسون ديوي يقال بض اوتان اذا حر كها اليهيتها لضرب البضه كذلك بانك فتحيله در يسي نازك  
 اولان عورت كرك قره يا غز اولسون كرك بياض اولسون البضاضة بانك فتحيله والبضوضه فتحتهنله در ي نازك  
 اولمق يقال بضضت با رجل وبضضت من الباب الثاني والرابع البضيض بانك فتحى وضادك كسرى ومدبله صو  
 از اذائق يقال بض الماء يبيض بضيضا اذا سال قليلا قليلا البضض فتحتهنله قليل الماء اولمق البضوض بانك فتحى  
 وضادك ضمي ومدبله قليل الماء اولان نسنه يقال ركيه بوضوض اذا كانت قليلة الماء و ركيه رانك فتحى ويانك  
 تشديد بله كوچك قيويد ديرلر وفي المثل ما يبيض حجره يعني طاشي يشرمزو بو مثلي بحيل اولن كسنه ايچون ضرب  
 ايدرلر و بض السقاء و بض القرية دبنلزا كرخه بعضيلردن روايت اولندي و سقايله قره نك فرقى جوهرى  
 كلامندن فهم اولنان اوزن سقا سودنلومته دخي ديرلر قره بصونلومنه مخصوص اولور التبضض فتحتهنله وضادك  
 ضمي وتشديد بله از اذ حقى جملة الموق تقول تبضضت حقى منه اذا استنظفته قليلا قليلا البضض بانك فتحى وعينك  
 سكونيله بر نسنه نك جزئي الاباض همزه نك فتحى ايله جمعي التبعض فتحتهنله وعينك ضمي وتشديد بله بولونك  
 يقال بعضيته فتبعض البعوض بانك فتحى وعينك ضمي ومدبله سيورى سبك البعوضه كذلك بانك فتحى وعينك  
 ضميله واحدى البغض بانك ضمي ووعينك سكونيله بر نسنه بي سومك البغاضه بانك فتحيله بغض ايمك يقال  
 بغض الرجل بغاضه اذا صار بغضيا التبغيض على وزن التكرم سودر ميمك يقال بغضه الله الى الناس تبغيضيا  
 فابعضوه الابغاض همزه نك كسر بله سومك مقت معنا سنه الميغض ميمك ضمي وعينك فتحى وتشديد بله  
 سودر ميم كسنه بغض بانك فتحى وعينك كسرى ومدبله بر رجلك اسيدركه قيس قبيله سندن بر جماعتك  
 يا اسيدركه اول بغض بن ريث بن عطفان بن سعد بن قيس عيلاندر البغضاء بانك فتحى وعينك سكونى والفك  
 مدبله زياده بغض ايمك البغضه بانك كسرى وعينك سكونيله كذلك زياده بغض ايمك ما بغضه فعل تعجب در  
 يقال ما بغضه لي وهو شاذ لا يقاس عليه التبغاض تانك فتحى وعينك ضميله بر نيجه كسنه بر ي بن سومك تحابك  
 ضد بدر البياض بانك فتحيله ايضك لوني دروكاه اولور بياض و بياضه ديرلر نته كم منزل ومنزله ديرلر التببيض  
 على وزن لتكريم اغارمق يقال بيضت الشئ تببيضيا و تببيض بر طرفه سود قومغه ياخود صوقوماغه دخي  
 ديرلر ومنه قولهم بيضت السقاء و بيضت الاناء اذا ملأته من الماء واللبن الابيضاض همزه نك و بانك كسر بله  
 اغارمق يقال بيضه فابيض ابيضاضا ابيضاضا همزه نك كسرى ويانك كسرى ومدبله كذلك  
 اغارمق يقال ابيض ابيضاضا البيض بانك كسرى ومدبله ايضك جمعي كرك اق معنا سنه اولسون كرك  
 قلمعنا سنه اولسون نته كم عن قرب كلورو بو اصلنك بيض ابدى باء موحدك نك ضميله ضمي كسره يبتديل

بعض

بعض

بعض

بيض

ابتد بلمریابی صیانت ایچون المباشه اقلق حکمشک بقال یا یضه فباضه بیضه ای فاقه فی البیاض باب مغالبندر  
 بیوضه د بنمزنه کم افعل تفضیلند ایض د بنمزن بلکه اشدیاضادینلور اگرچه اهل کوفه ایض دیرل مشاعرک  
 ایض من اخت بنی اباض د بد وکی قولیه احتجاج ابد بن و مردمز بورلره جواب ویزوب برشاعرک شعرند واقع  
 اولان کلمه شاده ابله اصل جمع علیه ترک اولماز د بدی لایض همزه نك و بانك فتحیه اق سفید معناسنه و فلج  
 معناسنه ده کلور سیف کی و جمعی بیض کلور نته کم مرورابتدی البیضان بانك کسری ومد بله خلا یقندن ایض  
 اولانلر نته کم اسود اولانلره سودان دیرلر لایضان همزه نك و بانك فتحیه سودله سودن عبارتنلر و ایضان  
 ایکی طمره دخی دیرلر دوه نك کو بکنک ایکی جاننده و صاحب صراح دورک پستان شتر دیشدر سهوا یشدر  
 ویراکه پستان هم معناسنه در حاله کاهالب ابله مراد کوبلک در نافه معناسنه البیضه بانك فتحی و بانك سکونیه  
 یومرده و دموردن توغله که باشه کیرلر یراق تا ثیراتسون دیو البیض بانك فتحی و بانك سکونیه جمعی و عربلرک  
 هو اذل من بیضه البلد د بد کاری قوللرند بیضه البلدن مراد شول دوه قوشی یومرده سی درکه انی ترک  
 اتش اوله و بیلد فختینله دوه قوشی یاوری چقر دوغی یردرو بیضه خای یومرده سنه ده دیرلر خصیه معناسنه  
 و هرکسنه نك حوزه سنه یعنی تحت ضبطند اولان نسنه یه ده بیضه دیرلر و بیضه القوم قومک فضاسی  
 سیاحه معناسنه و بیض كذلك شول و مردرکه آنک اوک یا غنده اولور یعنی بلدن اولان شیش در اصمعی ابتدی  
 آنک یا غنده بو مقوله حالت عیوب سهله دن در بقال باضت بد الفرس تیض بیضا و باضت الطارئة و بیض سی  
 غالب اولغنه ده دیرلر بقال باض الحرا اذا اشتد و جقر دکننک دیکنلری دوشمکه دخی دیرلر بقال باضت البهمی اذا  
 سقطت نصالها و عربلرک سد ابن البیض الطریق د بد کلرینک و جمعی بودرکه زمان اوله ابن بیض دیکله معروف  
 کسنه بریوقشه ناقه سن سکرلیوب یولی طوتمش ابدی و خلایقک مرورن مانع اولمشدی البایض یومرد لینی  
 قوش البیوض بانك فتحی و بانك ضمیه یومرد ایچی تاوق بقال دجاه بیوض اذا کثرت البیض البیض  
 ضمینله جمعی یومرد ایچی تاوقلر معناسنه صبور ابله صیرکی و بیض دخی دیرلر بانك کسریله شول کسنه لغنی  
 اوزن کدرسل ده رسل دیرسینک سکونیه و بای مکسور قلهری یابی صیانت ایچون در الابیاض همزه نك  
 و تانک کسریله باشه توغله کیمک بقال ابتاض الرجل اذا لبس البیضه و عربلرک المبیضه د بد کاری میمک ضمی  
 و بانك کسری و تشدد بله ثویه طایفه سندن برجماعتک ادبدرکه انلر مقنع دیکله معروف کسنه نك  
 اصحابیدر مبیضه دیونسمیه اولنمال بنه باعث بودرکه دولت عباسیه اصحابندن مسوده اولانلره مخالف باسلرن  
 بیاض ایشلردی بیضه بانك کسریله برشهرک ادبدر فصل الجیم المرض فختینله برکسنه کندی اغزی یارنی  
 یوده میوب بوغولق بقال جرض بریقه مجرض من الباب الثانی و بوغصه زماننده اغزی یارن کوجه بو تقدن  
 اولور الجریض جمیک فتحی و رانک کسری ومد بله غصه و فی المثل حال الجریض دون القریض یعنی غصه المی شعر  
 المندن دنی در بونی شعردن برکسنه دیشدر باباسی کنه و بی شعردن منع ابدیچک خسته وضعیف اولدوغن  
 کوروب مرجه اجازت ویردکده دبدی و قریض شعره دیرلر و جریض برکسنه اولمکه قریب اولغنه ده دیرلر  
 بقال هو مجرض بنفسه ای بکاد یقزی یعنی هلاک اولغنه قریب اولور و مخموم معناسنه ده کلور بقال  
 مات فلان جریضا ای مغموما الاجراض همزه نك کسریله اغزی یاریله برکسنه بی بوغق که غم  
 ورمدن عبارت اولور بقال جرضه بریقه اذا غصه الجریاض جمیک کسری و رانک سکونیه فرموده  
 و عظیم البطن اولن کسنه الجرواض جمیک کسری و رانک سکونیه بمعناه اصمعی ابتدی براعریبه  
 ما الجریاض دیدم ایتدی الذی بطنه کالجیاض الجریاض جمیک ضمی و همزه نك کسریله و الجریض

جرض

حيمك ضمي ورائك فتحی و همز هك كسر به بلا الف علابط ايله علبط كبی فرموده اولان كسنه ابو بكر بن السراج  
 روايتی اوزن و علابط دخی فرموده معناسنه در لجر ضمه حيمك ضمي ايله كذلك موثی بقال نجه جریضه  
 مثال علبطه ای ضمه الاجهاض همزه هك كسر به ناقه ولدن اسقاط ايمك بقال اجهضت الناقه اذ اسقطت  
 الجهض ميمك ضمي وهانك كسر به ولدن دوشورن ناقه الجهاض ميمك كسری و حيمك سكونيله ولدن دشورمك  
 معتادی اولان ناقه الجهض ميمك ضمي وهانك فتحيله زقدهك قرنیدن دوشن ولد الجهميض حيمك فتحی وهانك  
 كسری ومد به بعناه الجهض حيمك فتحی وهانك سكونيله برخصه غلبه ايمك بقال جهضنی فلان واجهضنی اذا  
 غلبك على الشئ الاجهاض همز هك كسر به بعناه يقال قتل فلان فاجهض عنه القوم اذا غلبوا حتى اخذ منهم  
 یعنی انلردن انوك دمی النسه و بقال صا اجارحة الصيد فاجهضناه عنه ای نجیناه و غلبناه على ما صا د یعنی  
 صیدی غلبه ابدوب انوك الندن الدق الجهاض هانك كسر به نفسی كسكين اولوب حرارنلو اولان كسنه  
 الجهوضه ضمتنه والجهاضه حيمك فتحيله جری و حد بد النفس اولق بقال فيه جهوضه و جهاضه الجهاض حيمك  
 كسر به سواك اغاجنك كوك اولان يشی كه هنوز اولما مش اوله الجيض حيمك فتحی و يانك سكونيله ميل و عدول  
 ايمك يقال جاض عن الشئ يجيض جاضا ای حاد عنه الجيض حيمك كسری و يانك فتحی و ضادك تشد بدنه  
 هجف كبی بزوع يوريمك در كه اندك كسر اوله ابو عميد روايتی اوزن و هجف اغر يوك اولان نسنه در مثقل كبی الجيضي  
 كسر بتنه و ضادك تشد بدی و الفك قصر به بعناه كذا في بعض النسخ فصل الحاء الجيض فتحته حركت بقال  
 ما به حبض ولا نبض ای لا حراك ابو عمر و ابتدی حبض صوت معناسنه در و نبض اضطراب عرق معناسنه در یعنی  
 طمر حركت ايمك و اصمعي ابتدی لا ادري ما الحبض و حبض كریشي اوزی جقسون ديو چكوب صالی و یرمكه  
 دخی دبرلر بقال حبض بالوتر اذ انبض و حبض اوق اتان كسنه هك او كنه دوشمك بقال حبض السهم اذ اوقع بين  
 يدي الرمي كه بوضار دك مقابلی در و وضار د صا د مهمله و دال مهمله ايله لوق نشانی اوتی كنه دیرلر و حبض قيونك  
 صويي كسنه كه دخی دیرلر بقال حبض ماء الرية اذ انقص و حبض حق باطل اولغه دخی دیرلر بقال حبض حقه  
 اذ ابطال الاحباط همزه هك كسر به بر كسنه هك حغن باطل قلق بقال احبضه غيره و ابو عمر و ابتدی احباط  
 بر كسنه قیوسنه اولان صويي صرف ابدوب دو كنه و احباط اوق نشاندن چورمكه دخی دیرلر كه اضرادك  
 مقابلی در الحابض ميمك فتحی و يانك كسر به بال صغن بالجيمك اغاچلری الجبض ميمك كسری و يانك فتحيله  
 يغبه و يوك اتحق الت مندغه معناسنه الحابض ميمك فتحی و يانك كسر به جمعی منادف معناسنه الحرض فتحته حركت  
 شول كسنه در كه ايكيزده خسته لغنه مبتلا اولوب كندی كياسپسی ايجنده اريوب فاسد اوله بقال رجل حرض  
 ای مريض فسد فی ثيابه ابو عميد ابتدی بونك واحدی و جمعی برابر اولور و ابو عمر و ابتدی حرض شول كسنه در كه انز  
 قصه و عشق زبون ايش اوله بقال حرض بالكسر الحرض ميمك ضمي و رائك فتحيله كذلك غم و عشق دن زبون  
 اولن كسنه الا حراض همزه هك كسر به محبت بر كسنه ني فاسد قلق الحريض على وزن التكريم بر كسنه ني بر ايشه  
 تحريك و اغر ايمك الحرض ضمتنه چوغن دبد كلری كوك اسنان معناسنه الحرضه ميمك كسری و رائك فتحيله چوغن  
 قودقلى طرف الحراض حانك فتحی و رائك تشد بد به شول كسنه در كه چوغن اوزن اتش يقا كلاك ايمك  
 ايجون و طاش اوزرینه اتش يقرون و كرج اتمكچون الحرضه حانك ضمي و رائك سكونيله شول كسنه در كه  
 قارده حمه سي ساقط اوله الا حراض همزه هك كسر به بر كسنه نك يرامز او غلى طوغن يقال احرض الرجل  
 لذا ولد له ولد صوء الا حراض همزه هك كسر به و الحرضان حانك ضمي و رائك سكونيله شول ضعيف كسنه لر در كه  
 مقاتليه حاضر اوليه لر الا حريض همزه هك كسر به و رائك كسر به عصفر دبد كلری چيمك كه انوك كسر بر نسنه

جهض

جبيض

حبض

حرض



حفض

بوير الحض حانك فتي وضادك تشد بدبله بر كسنه يي برايشه قندر مق يقال حضه على القتال من الباب الاول  
 اذا حثه التحضيض على وزن التكريم كذلك قندر مق وشوقه كتورمك الحضيض حانك كسرى وضادك كسرى  
 وتشد بدى ومدبله والفك قصر بله اسم در تحضيض معناسنه التحاض تانك فحيله بر قاج كسنه برى برين  
 قندر مق الحاضه ميمك ضميله ابكى كسنه برى برين قندر مق وقرى ولا تخاضون على طعام المسكين بضم التاء  
 الحض حانك ضميله كذلك اسمدر قندر مق معناسنه الحضيض حانك فتي وضادك كسرى ومدبله طاغ نهايت  
 بولدوغى برده اوان دوزير بزبد بن المهلب حجاجه نامه كوندروب ايتدى انا القينا العد وفععلنا واضطررناهم الى  
 عررة الجبل ونحن محضيه وعرره طاعك ديه سيدرو في الحديث انه اهدى الى رسول الله بهديه فلم يجد شيئا  
 يضعه عليه فقال ضعها الحضيض فانا عبد كل كيا كل العبد يعنى بالارض الحض حانك ضمى ويانك تشد بدبله  
 شول طاشدر كه حضيض جبله واقع اوله اصمى روايى وزن يس بومنسوب مغيردر سهلى كى وههري كى  
 الحضض حانك ضمى وضاد اولك ضمى وفحيله ادويدن بر صمغ در كه صبر كى اجيدر الحفض فحتميله شول  
 دوه در كه اواسباني كوزر الاحفاض همزه نك فحيله جمى اواسباني كوزر دوه لم معناسنه وحفض كذلك شول  
 اواسبانه ديرلر كه ذكر اولنان دوه ييوكلمك ايچون احضار اولنه و بونقر يردن فهم اولنور كه صاحب صراحتك  
 حفض قماش خانوشترى كه قماش خان برومى يان كنند ديدوكى قصور دن خالى دكدر الحفض حانك فتي وفانك  
 سكونيله چهوغى اكك يقال حففت العود حفضا اذا عطفته واصمى ايتدى حفض بر نسنه يي الدن بر قغه  
 دخي ديرلر تقول حففت الشى اذا القيته من يدك وطرحته التحفيض على وزن التكريم دلته في الدن براغوب  
 اكين اكك الحموضة فحتميله وحاء مهمله ابله اكشى نسنه نك دادى وحموضه حمضك جمى دخي كلور شور او نلر  
 معناسنه ته كم ذكر اولنوران شاء الله تعالى الحامض ميمك كسر بله اكشى نسنه الحامض حانك فتي وميمك سكونيله  
 كذلك اكشى اولمق يقال حمض يحمض من الباب الخامس وحمض يحمض من الباب الاول حموضه وحمضا يقال جافنا  
 بادله ما تطلق حمضاي حموضه وادل همزه نك كسرى ودال مهمله نك سكونيله قوينى سودر كز ياده اكشى اوله  
 وقولهم فلان حامض اليبتين اى مر النفس وزيه تشنيه طر بقيه ذكر اولندوغى ظاهر وباطن مراد اولدوغنه  
 بقاء در زياريه اصلته منظره وهيئته ديرلر وحمض نباتا دن طوزلو اولوب اجى اولنه ديرلر مث وائل كى  
 وطر فاكى وزم ثرانك كسر بله ياوشان ديد كرى اوت در وائل بيان بلغونى وطر فاستاني اولان بلغوندر ووخله لذبذ  
 اولنه ديرلر عرب طا بغه سى الحله خبز الابل والحض فاكهتها ويقال لحمها ومنه قولهم للرجل اذا جاء متهدد انت فحتمل  
 فحمض وتهدد خوف ايمكه وحمض ارام ايمكه ديرلر دوه شور اولان اوله ارام ايتدى كى كى الحمضه حانك فتي و  
 ميمك سكونيله بر نسنه يي شتهها اولمق وفي حديث الزهري الاذن مجاجه وللنفس حمضه ومج بر نسنه يي اغزله اتغغه ديرلر  
 وحمضه دوه نك حمض ايچون يعنى شور او نچون اولن شتهها سندن ما خودر زيراده قين طتلوا وندن اوصانوب  
 ملالت حاصل قلسه شور اولان اولنه توجه ايدر الاحماض همزه نك كسر بله شور اولن اوت چوق اولمق يقال  
 احضت الارض دوه ييه شور اوت وناغغه دخي ديرلر يقال احضتها انا الحمضه ميم اولك ضمى وميم ثابنتك كسر بله  
 شور اوتى چوق اولن ير التحميض على وزن التكريم بر نسنه يي ازويرمك يقال حمض لنا فلان فى القرى اذا قلل الحموض  
 فحتميله دوه شور اوت اولمق يقال حمضت الابل تحمض حموضا من الباب الاول اذا رعت الحمض وصاحب صراح  
 بومقامه باب رابع دن اشارت بيشدر وفيه ما لا يخفى فان القياس فيه ان يجى المصدر بالفتحين اذا كان الفعل لازما  
 الحامضه ميمك كسر بله شور اوت اولين دوه الحوامض جمى ذكر اولنن دوه لم معناسنه الحمضيه فحتميله ويانك  
 تشد بدبله شول دوه لدر كه شور اوت اوله مقيم اوله الحمض ميمك فحيله شول مكاندر كه دوه انده شور اوت اولنه يه

حفض

حمض

حوض

بنوا حوضه خانك فتحى وميمك سكونيله بنى كناندن بر جماعتك اسميدر الحماض خانك ضمى وميمك تشد بدبله بر  
اكشى اوندر كه قرمى چيكي وارد كرد اول قوزى قولاغى دبد كرى اوندر الحوض خانك فتحى وواوك سكونيله شول  
موضعدر كه اينده صوجع اولسون ديو بيارلر الاحواض همزه نك فتحيله جمع الحياض خانك كسر بله كذلك  
جمعى وحوض حوض ياقمق معناسنده كلور تقول حضرت اخوض حوضا اذا اتخذت حوضا الاستحاض  
همزه نك وتانك كسر بله صوجع اولمق بقال استخوض الحوض ميمك ضمى وواوك فتحى وتشد بدبله شول يردر كه  
حوض كى قلنور خر ما غاچى صوايچسون ديو الخويض على وزن التكريم حوض كى بر موضعي چويرمك و بر  
نسنه نك اطرافن طول شمعغه دخى ديرلر بقال نا اخوض حول ذلك الامر اى دور حوله پس بوا حوط كى در يعقوب  
رواينى اوزن حوضى خانك فتحى وواوك سكونى والفك قصر بله بر بلدك اسمى در الحياض خانك فتحى ويانك سكونيله  
والحياض ميمك فتحى و خانك كسرى ومد بله هورت عذر كورمك بقال حاضت المرأة تحيض حياضا وحياضا وسمره  
اغا جندن قان كى نسنه اتقغه دخى ديرلر بقال حاضت السمرة حياضا اذا سال منها شئ كالد م الحايض همزه نك  
كسر بله الحايضه كذلك حياض كورن عورت فر رواينى اوزن الحياض خانك ضمى ويانك فتحى وتشد بدبله حايضك  
جمعى الحوايض همزه نك كسر بله كذلك جمع الحياضه خانك فتحى ويانك سكونيله بر كره حياض كورمك الحياضه  
خانك كسرى ومد بله اسمدر حياض كورمك معناسنده الحياض خانك كسرى ويانك فتحيله جمعى وحياضه  
كذلك شول بزبان سنده ديرلر كه عورت انوكلاه اوزون تطهير ابد رعايشه رضى الله عنها يتدى لينتى كنت حياضه  
ملقاة الحياضه ميمك كسرى ويانك فتحيله كذلك حياض بزى الحياض ميمك فتحى وهمزه نك كسر بله جمعى  
الاستحاضه همزه نك وتانك كسر بله ايام حياضدن ماعدان كورمك بقال استحيضت المرأة على البناء للمجهول اذا  
استمر بها الدم بعد ايامها المستحاضه ميمك ضمى وتانك فتحيله ايام حياضدن ماعدان كورن عورت الحياض  
فتحته بله ويانك ضمى وتشد بدبله حياض كونلر نه غازدن عزلت ايمك بقال تحيضت المرأة اذا قعدت ايام حياضها  
عن الصلوة وفى الحديث تحيض فى علم الله ستا وسبعافصل الحاء الحوضه على وزن الزلزله صويى وصوبه مثالا ونسندى  
تحريك ايمكدر الحوض على وزن التزلزل صووصوا مثالى نسنه متحرك اولمق بقال حوضته فتحوض اذا  
حركته فتحرك الحواض خانك فتحيله نسا طائفة سنك بز كندن شى قليل يقال ما عليها خضاض اى شى من  
الحلى وخضاض وخضاضه احمقه دخى ديرلر بقال رجل خضاض وخضاضه اى احمق وخضاض مركبه دخى  
ديرلر مداد معناسنده وكاه لولوز كه خالى مكسور دخى ايدرلر الحوض فتحته بله شول و فوق بونخقلر در كه لى جاريلر  
طاقنور الحواض خاء اولك ضمى و خاء ثابته كسر بله صويى و اشجاري چوق اولان ير الحواض خانك فتحى  
وضاد اولك سكونيله بر جنس قطران در كه انوكلاه دوه يا غلرلر الحوض خانك فتحى وفانك سكونيله حوضون  
ورا حته ديرلر وخفض عورتى ستملكه دخى ديرلر بقال خفت الحاربية مثل خنتت الغلام الحافض فانك  
كسر بله رفاهيت اوزن اولان معاش بقال عيش خافض وهم فى خفض من العيش وخفض ملايت اوزن اولان سيره  
ديرلر و بور فعك غمديدر كه رفع شد لله اولان سيره ديرلر وخفض اوزى الحق ايمكه دخى ديرلر وخفض وجر ايكسى  
بر معنايدر كه بونلر اعراب كسر منزله سنده در بناده نحو يون اصطلا حنه وخفض الحق ايمكه دخى ديرلر بقال لله  
يخفض من يشاء ويرفع اى يرفع وخفض قزى سنت ايمكه دخى ديرلر تقول خفضت الحاربية مثل خنتت الغلام  
الاختفاض همزه نك وتانك كسر بله قز سنتلوا اولمق بقال اختفضت هى الحافضه فانك كسر بله عورنلر دن سنت بدن  
كسند و خافضه سهولته اولن سيره دخى ديرلر بقال بينى وبينك ليله خافضه اى هينه السير التحفيض على وزن التكريم  
ملايته سويلك بقال خفض عليك القول و برايش اسانلغله طوعغه دخى ديرلر الاختفاض همزه نك و خانك  
كسر بله حوض خانك فتحى وواوك سكونيله صوبه داخل اولمق والحياض خانك كسر بله بمعناه تقول خضت الماء الحوضه

حياض

تحضض

تحفض

خوضا اذا دخلت فيه وخوض سوزه داخل اولغدهه ديرل يقال خاض القوم في الحديث وخوض قايحي  
 اور دقدن صكره تحريك ايمكه ده ديرل يقال خاضه بالسيف اذا حركه في المضروب الخوض على وزن التكرم كذلك  
 تحريك ايمك يقال خوض في جميعه اذا حركه فيه ونجيج جو فدن كان سياه قانديرل الخاضه ميمك فتحيله صويه  
 داخل اولاجق يركه خلقك كجدي يري در كرك ائلواولسون كرك ييا ولسون الخاض ميمك فتحيله مخاضنك  
 جميعي الخاوض ميمك فخي وواوك كسر بله كذلك جمعي كجدي يري معناسنه الاخاضه همزه نك كسر بله صويه داخل  
 ايمك يقال خضت في الماء ابني واخاضه خلقك طواري صويه داخل اولغدهه ديرل يقال خاض القوم اذا  
 خاضت خيلهم الماء وشدا بده داخل اولغدهه ديرل تقول خضت الغمرات اذا فحمتها الخوض ميمك كسري  
 وخانك سكونيله وواوك فتحيله شول التهد يرل كه انوك له شراب فارشدر رل سويق قرشدر دقلرنيه مجدح  
 ديد كاري كبي الخاوض تانك فخي وواوك فتحيله قوم يري بله مصاحبت ايمك يقال تخاوض القوم في الحديث  
 اذا تفاوضوا فصل الدال الدحض ذلك فخي ومانك سكونيله والدحض فحتميله طابح يري يقال مكان دحض  
 ودحض اذا كان زلقا ودحض طابح معناسنه ده كاور يقال دحضت رجله ندحض دحض من الباب الثالث  
 اذ ان لقت وصاحب صراح باب ثابته اشارت ايمشدر سهو درود دحض كون وسط سمان زائل اولغدهه ديرل  
 يقال دحضت الشمس عن كبد السماء اذا زالت عنه الدحوض ذلك ومانك ضميله حجت باطل اولمق الادحاض  
 همزه نك كسر بله باطل فلق يقال ادحضها الله وادحاض طابندر مق ازلق معناسنه الدحرض ذلك ورائك ضمي  
 ومانك سكونيله بر موضعك اسمي در فصل الراء الررض فحتميله پالان ابي وبعر سق كه اعضاي درويندن در الارباض  
 همزه نك فتحيله جمعي پالان ليلري وبعر سق معناسنه ورض المدينه شهر ك چون سي ورض الغم قيون يتاغى  
 ورض الرجل رجالك عورني زوجه معناسنه وهر نسنه كه اكار جوع ايدر بيتوتت محله كرك او كرك غيري نسنه  
 بوسيدن انسانك غدا سنه كفايت ابدوب صلبن اقامت ابدن سوده ررض دبد پلروفي المثل منك ررضك وان  
 كان سمار يعني اهالك وخدمك سندن درهر نه دكرو مقصر دخي اولور رايسه وبعر بلك انفك منك وان كان  
 اجدع دبد كاري كبي دروسمار سبنك فتحيله صويي چوق اولان سود و اجدع كسلس برون معناسنه در ورض  
 فحتميله بر نسنه ك اطرافي الررض رانك ضمي ومانك سكونيله بر نسنه ك اورت سي الر بوض ضمتميله قيون يتاغى  
 وصغرات و كلب يتاغنه دخي ديرل بروك ابل وحتوم طير كبي و ر بوض قيون يتاغنه كركه دخي ديرل تقول منه  
 ررضت الغم بررض من الباب الثاني ر بوض اور بوض قوچ قيونيدن اوصانوب جمع اولمه دن فراغت ايمكه ده  
 ديرل يقال ررض الكباش عن الغم ر بوض اذا حسر و ترك الضراب ولا يقال فيه جفر يعني قوچ فراغت ايمه ده  
 جفر ديزلر كچه جفر اخر حيوانه اول معنايه استعمال اولنور الارباض همزه نك كسر بله قيوني يتاغنه سوق  
 ايمك تقول ارضت الغم وارض كونك حرارتي مشتدا اولغدهه ديرل يقال ارضت الشمس اذا اشتد حرها  
 حتى ررض الطبي والشاة وقولهم دعا باناء يرض الرهط اي يرويهم حتى يتقلوا فير بوضوا يعني قومه وفا ايدر كاسه  
 احضار ايتدي بر حيثيله كه هر يري انوكه ثقلت حاصل قلوب يتاغنه مائل اولدي وشول كسنه كه يرض الرهط  
 روايت قلدي ياء مثناله اول راض الوادي دن ما خود در دبدي دن يه صوجع اولماق معناسنه المراض قيون  
 يتاجق يرل وقيونك مراض دوه ده معاطن كبي دركه معاطن دخي دوه يتاغى در المراض ميمك فخي ومانك كسر بله  
 مراضك واحدي قيون يتاغى معناسنه الربيض رانك فخي ومانك كسري ومد بله قيون سوريسي در چوبانلر بله كه  
 مريضنه جمع اولر يقال هذا ربيض بن فلان الر بوض رانك فخي ومانك ضميله يوجهه وقال اولان اغايح يقال  
 شجر ر بوض وقال زنجيره دخي ديرل يقال سلسله ر بوض اي ضخمه الر ايضه بانك كسر بله زنجيره جكيان كسنه

دحض  
 دحرض  
 ررض

يقال فلان ما يقوم رابضته اذا كان يرمى فيقتل او يعين فيقتل يعني انوك بندنه دوشن خلاص بولما ز آرسه قتل  
 ايدرو نظر بالعين ايدرسه قتل ايدرو اكثر يا نظر بالعين ده استعمال اولنور و صاحب صراح بو مقامه رابضه اي  
 انداخته ايله تفسير ايشدر وفيه تا مل لايجي و رابضه حامل حجت اولن ملكرك يريوزنه باقى قلنارنه دخي  
 ديرلر كه يريوزى انلردن خالى اولماز الرويه ضمه رانك ضميمه و وواوك فتيحه له تصغير صيغه سى اوزن حديث شريفه  
 واقع اولدغي اوزن رجل حقيره ديرلر الرخص رانك فتي و حانك سكونيله يومق غسل معناسنه تقول رخصت  
 بدى و ثوبى رخصه رخصا اذا غسلته الرخص رانك فتي و حانك كسرى و مديله يوشن نسنه المر حاض ميمك  
 كسرى و رانك سكونيله طوقاج ديد كارى اغاج پارسى كبرى يوركن انوكله اوررلر و مر حاض محل غسله دخي ديرلر  
 المر حاض ميمك فتي و حانك كسرى و مديله جمعي وفي حديث ابى ايوب الانصارى رضى الله عنه وجدت مراحيضهم  
 استقبل بها القبلة يعني بالشام الرخصه رانك ضمي و حانك فتي و الفك مديله شول دردر كه حانك عقبنده  
 طهون كلور المر حوض ميمك فتي و حانك ضميمه حى عقبنده درلين كسنه يقال رخص المحوم على البناء للجهول  
 فهو مر حوض و مر حوض بوشن نسنه يه دخي ديرلر مفسول كى الرض رانك فتي و ضادك تشديد يله بر نسنه يي  
 ايرى دو كك يعني نيم كوفت ايمك يقال رخصت الشى فهو رخص و مرضوض و مرض خرماني دو كوب صافي  
 سودا چينه راعه دخي ديرلر المر حوض ميمك فتيحه ايرى دو ككش نسنه الرخص رانك فتي و ضادك كسرى و مديله  
 بمعناه الرضاض رانك فتي و ضادك سكونيله شول اوفق طاشلر دركه فى الجملة دو ككش اوله و منه قولهم نهردو  
 سهله و ذور رضاض و سهله شول قومه ديرلر كه كاريزا چينه اوزرندن صوجريان ايله و رضاض كذلك شوليره  
 ديرلر كه طاشلر يله دو ككش اوله و رضاض بر نسنه نك پارسه و خرده سنده دخي ديرلر و رضاض ما حم اولان  
 كسنه يه ده ديرلر يقال رجل رضاض و بعير رضاض الترضاض على وزن التزلزل فافق نكسر معناسنه يقال  
 الجارة ترضاض على وجه الارض اى تتكسر الرضاضه رانك فتي و ضادك سكونيله شول عورته ديرلر كه كثيرة  
 اللحم اوله يقال امرأة رضاضه الارضاض همزه نك كسرى يله بر كسنه اغرا و لوب بطى اولمق يقال رض الرجل اذا ثقل  
 و ابطاء و رضاض رثيه ديد كارى سود قوينى اولمق و رثيه نك تفسيرى عن قريب كا و راضاض بلك و سكر تمك  
 معناسنه دخي كلور كذا فى بعض النسخ المرضه ميمك ضمي و رانك كسرى يله قوينى اولان رثيه و رثيه شول تازه  
 سوده ديرلر كه اوزر بنه اكشى سودد و كوب بر ساعت تا خير ايدرلر تا كه اوزر بنه كن صارى صوينى دو كوب باقى فلان  
 قوينى سودى اچهل الرضاض رانك فتي و فانك سكونيله ترك ايمك يقال رفضه يرفضه رفضا من الباب الاول والثانى  
 ورفض دوه يي استند و كى يردن او تلسون ديومر عاده ترك ايمكه دخي ديرلر تقول رفضت الابل ارفضها اذا ركتها  
 تنبذ فى مرعاها حيث احبت لا يشيها عما تربد و رفض ذكر اولنان دوه لره دخي ديرلر و رفض خرما سلقسى  
 طاغله دخي ديرلر يقال رفض النحل اذا التشر عذقه و سقط قيقاوه و قيقا قاف اولك كسرى يله خرما چيچكنك  
 قابنه ديرلر الرضاض ضمتبيله دوه سوريسى تنها و تليوب چوبان لى يقينندن باخود اراقدن كوزتك الر و افض رانك  
 فتي و فانك كسرى يله شول عسكر دركه و بيسلر نك ايدوب دوغش اوللر الر افضه كذلك شيعه دن بر طابغه در  
 اصمعي ايتدى مز بورلره رافضه ديد بارز بدن على بنى ترك ايتد كارتدن اوترى و رافضه كذلك مر عاده صالمه  
 يورين دوه يه ديرلر الرضاض فختبيله كذلك مر عاده صالمه يورين دوه و رفض دوه قوشى بلو كرينه دخي ديرلر  
 و رفض قربه ده اولان از صويه دخي ديرلر يقال فى القرية رفض من ماء اى قليل الرفاض رانك ضميمه بر نسنه دن  
 فانوب دو ككش و ايريلن نسنه الرفضه رانك ضمي و فانك فتيحه شول كسنه دركه بر نسنه ايله تمسك ايليه  
 و الكن يوب لى ترك ايله يقال رجل قبضه رفضه ابن الصميت ايتدى يقال راع قبضه رفضه للذى يقبض الابل

رخص

رضض

رفض

ويجمعها

و یجمعه‌ها فاذ اصارت الی الموضع الذی تحبه و نهوا ه رفضها و ترکها ترعى حیث شاءت الترفیض علی وزن التکریم  
 قریده بریان صوالیه قومق بقال رفضت القر به اذ البقیة فیها رفضا من ماء الفروض ضمتنه بلو کفرق ناس  
 معناسنه و شول برل در که قوری ایکن قورتمه سی ترک اولنش اوله ورفوض شول اولنقلره درل که متفرق اولوب بری  
 برندن اراق اوله الارفضاض همزه نك وفانك كسر بله کوز یاشی صاچلمق مثلا هر نسنه که مترشش اولوب ذاهب  
 اوله کارفض دیرل المرافض میمک فخی وفانك كسر بله سیل دوکان یرل انلره هرافض وادی دیرل تنه کم شول یرلره که اکا  
 سیل یرشورم فاجروادی دیرل المرافض رانك فخی وفانك تشد بده متفرق اولان یوللر المرافضه رانك فخی وفانك  
 تشد بده شول قومه دیرل که رفوض اولن یرلر اولتلا ده لر الررض رانك فخیله وکافك سکونیه ایغی تحریک  
 اته درومنه قوله تعالی الررض برچاک هذامغسل بارد و شراب و ررض اتی یاغله دپوب سکر تسون دیواغرا ایتمکه  
 دخی دیرل بقال ررض الفرس برحلی اذ استختمته لیعدومز بورك بومعنا ده استعمالی شایع اولمغین ررض ات  
 سکرتمک معناسنه دخی استعمال اولندی ولکن معنای اصلی دکلد رس صواب ررض الفرس در علی البناء  
 للمجهول و ررض قوش اوچرکن قنادن دپرتمکه دخی دیرل و ررض دو ده دیمکه دخی دیرل بقال ررضه البعیر اذ ضرب  
 برجله ولا یقال ررضه علی روایه یعقوب المرکوض سکر دلان ات الررضه رانك فخی وکافك سکونیه دفع ایتمک فی الحدیث  
 الاستخاضه فی ررضه من الشیطان یر بد الدفعه یعنی نساطا یغه سیچون استخاضه عمل شیطاندن در الاررض  
 همزه نك كسر بله انك قرنده قولنی دپرتمک در الاررض همزه نك وتانك كسر بله قولن قرنده دپرتمکدر پس  
 ارنکاض قولنك صفنی اولسی انسنك قرنده اولد قجه دروارنکاض اضطرابه دخی دیرل بقال ررض فلان فی امره  
 اذ اضطر ب المرافضه میمک ضمی وکافك فخیله ات سکر دشیمک بقال ررضه فلانا اذ اعدا کل واحد منهم افرسه  
 التراض تانك فخی وکافك ضمیله بر قاج کسنه ات سکر دشیمک بقال تراضوا الیه خیلهم المرافضه میمک کسری  
 ووانك سکونیه وکافك فخیله یای خانه سی در که یانك خانه سی ایکی در هر بازوسنه برخانه دیرل بقال همامر کستان  
 الرروض رانك فخی وکافك ضمی ومد بله شول یایه دیرل که سر بچ السهم اوله یعنی اوقی یا وز جقه المررض میمک  
 ضمی وکافك فخیله شول موضعه دیرل که انده صومع اوله الررض رانك فخی و میمک سکونیه کونشک  
 قوم اوزرینه وغیری نسنه اوزرینه زیاده دوشمنی و ررض قیونک در یسی اوزرینه ایکن قارنن یاروب بشیمک یچون  
 قزمش طاش اوزرینه قویوب اسی کول ورتکه ده دیرل المررض میمک اولک فخی و تاننك كسر بله ذکر اولنان اے  
 بشورد کلری المرروض میمک اولک فخی و تاننك ضمیله ذکر اولننن طریقه بشن ات الررضه رانك فخی و میمک سکونی  
 والفک مد بله کونش اسپسندن قزنی الررضه فختننه زیاده اسی اولمق بقال ررض یومنا ررضه من الباب الرابع  
 و ررض اسیدن ایاق یاغنه دخی دیرل بقال ررضه قدمه اذ احترقت و فی الحدیث صلوات الا واین اذ ارضت الفضال  
 من الضحی یعنی قن دو یاورسی کونش اسپسن طویه صلوة صحی اول وقت اولو روز ررض قیون اسیده اولنلوب  
 بغری بشوب جگری خبث اولغنه ده دیرل و ررض برسنه بی ایکی طاشک ان سنه قویوب دو ککه دخی دیرل انچه  
 اولسون دیوانن السکیث روایی اوزن الررضه رانك فخی و میمک کسریله طاشلری قزمش بر بقال ررضه ررضه الحجان  
 الارماض همزه نك كسر بلیا تق بقال ررضه ای احرقتی و ارماض بر خصوص ثقیل کلوب حرارت ویرمکه  
 دخی دیرل بقال ررضه الامر الررضه فختننه و میمک ضمی وتشدید بله او بله اسپسند هوصید ایتمک رختننه که  
 او بله اسپسند اردند و شوب مز بورا سیدن زبون اولوب ایقلمی شدت حرارندن یارلدقه صید ایدرل  
 الترمیض علی وزن التکریم منتظر اولمق بقول بنت فلانا فلم اصبه فررضه ررضه شیا الررضه رانك فخی  
 و میمک کسری ومد بله هر کسکین اولن نسنه بقال شفره ررضه کسکین یحاق معناسنه ونصل ررضه کسکین

ررض

ررض

روض

تقرن معناسنه الارتماض برنسنه برکسنه به اضطراب و برمک و ارتماض جگر فاسد اولغه ده دیرلر بقال ارتماضت کیده  
 اذ افسدت و برکسنه ایچون غصه چکمه که ده دیرلر بقال ارتماضت لفلان اذا حزننت له شهر رمضان ففتحته له رمضان  
 شرب فی ای رمضان کذلک ففتحته له جمعی وارمضاء همز منک فتحی ورتانک سکونی و میمک کسر بله کذلک جمعی بعضیلر  
 ایندی اسماء شهر و روض اولند قدر هر ای نموسمه واقع اولد یسه اول موسمه نسیمه اولمشدر پس شهر رمضان  
 ایام خرده واقع الماغین شهر رمضان ایله مسمی اولدی الروضه رانک فتحی و و اوک سکونیه سبزه زار کرک سبزه  
 ما کولات قسمی اولسون کرک غیری اولسون لروض رانک فتحی و و اوک سکونیه جمعی و الریاض رانک کسر بله  
 کذلک جمعی و او یاه منقلب اولدی ما قبلی مکسور اولد غیچون و روض قریبه نک یار بسی مقدرای اولان صویه  
 دخی دیرلر و روضه حوضک بن اور تجک مقدار اولان صویه ده دیرلر بقال فی الحوض روضه من ماء اذا غطی  
 اسفله و ریاض طایه باش او کردوب رام ایتمکه ده دیرلر الریاضه رانک کسر بله کذلک طایه باش او کرتمک بقال  
 رضت المهر روضه ریاضه المروض میمک فتحی و رانک ضمیه باش او کرن طای المروضه کذلک میمک فتحی  
 و رانک ضمیه موئی بقال مهر مروض و ناقه مروضه الترويض علی وزن التکریم کذلک باش او کرتمک بقال روضته  
 تشدید مبالغه ایچوند و ترويض خالی یری سبزه زار ایتمکه دخی دیرلر بقال روضت القراح اذا جعلتها روضه  
 و قراح قافک فتحیه بنادن و اشجار دن خالی اولان یره دیرلر الریاض رانک ضمی و و اوک تشدید بله رابضک جمعی  
 باش او کردن طایفه معناسنه الراضه علی وزن الباعه کذلک رابضک جمعی الریاض رانک فتحی و یانک کسری  
 و تشدید بله شول تورخیم و اندر که ابتد باش او کرد له لکن هنوز تمام رام اولماش اوله اما عروض عینک فتحیه و عسیر  
 کذلک عینک فتحی و سین مهمله نک کسر بله و قضیب قافک فتحی و ضاد معجمه نک کسر بله جمعیسی تور اولان دوه  
 معناسنه در بونلرده مذکور و موث برابر و روض غلامه دخی اطلاق اولنور ذکر اولنان معنایه و بونک اصلی  
 ریوض ابدی و او یاه قلب اولنوب ادغام اولندی الاراضه همزه نک کسر بله سبزه زار چوق اولماق بقال راض  
 امکان و اروض اذا کثرت ریاضه و اراضه دن ده صوچوق اولغه ده دیرلر بقال اراض الوادی اذا استنقع فیها الماء  
 و بقال راض الحوض ایضا و اراضه صویه قلفق معناسنه ده کور و منه قولهم شر بواحنی اراضوا یعنی صویبی مشول  
 حده اچد پلر که قاند پلر کویا که هر یری جمیع مالولدی و بقال تانا بانا یربض کذا و کذا انفسا الاستراضه همزه نک  
 و تانک کسر بله صوچومق اولماق بقال استراض الوادی اذا استنقع فیها الماء و استراضه واسع اولغه ده دیرلر بقال  
 استراض المكان اذا اتسع و منه قولهم افعل ذاک مادامت النفس مستر بضمه ای منسعه طیبه المر اوضه میمک ضمی  
 و و اوک فتحیه مدارانه برکسنه بی برایشه داخل قلم بقال فلان یراوض فلانا علی امر کذا ای بدارنه لید خله فی  
 فصل الشین الشرواض شینک کسری و رانک سکونیه شول دوه در کد فرموده اوله بقال جمل شرواض مثل جرواض  
 الشراویض علی وزن السراویل جمعی فرموده دوه له معناسنه فصل العین العرض عینک فتحی و رانک سکونیه ظاهر  
 اولماق بقال عرض له امر کذا یعنی عرض اذ اظهر و عرض هر نسنه بی برکسنه به اعلام ایتمکه ده دیرلر بقال عرضت علیه  
 امر کذا و اظهار معناسنه ده کور و تقول عرضت له الشی اذا اظهرته له و ابرزت الیه و عرض برنسنه بی برنسنه نک  
 مکانه بلدر مکه ده دیرلر بقال عرضت له ثوبا مکان حقه و عرضت البعیر علی الحوض و هو من المقلوب و معناه  
 عرضت الحوض علی البعیر و برنسنه بی کوزدن چور دم دیک معناسنه ده کور بقال عرضت الکتاب و عرضت  
 الجند عرض العین اذا المرزهم علیک و نظرت ما حالهم و عودا غاجن جمره قومغه ده دیرلر بقال عرضت العود  
 علی الاناء و قاجی اوبلغی اوزرینه قومغه یعنی طاقمغه ده دیرلر بقال عرض السیف علی فخذه یعنی عرضه و عرضه  
 یعنی باب ثابیدن و باب اولدن کور و بعض باب اولدن کلک بو معنایه مخصوص در و قاجدن چور رمک

عرض

عرض



معناسنه ده کاور بقال عرضتہم علی السیف قتلا و برکسنه یه دیوو پری یورتکه ده دیرلر بقال عرضت له الغول  
وعرضت من الباب الثاني والرابع فرایتدی مر فی فلان فاعرضت له دیرلر و ما عرضت دخی دیرلر رانک فخی و کسر بله  
ولا تعرض له ولا تعرض له دیرلر رانک کسری و فخیله کد ا بکسده لغت جیده در و مکیه و مد پندیه کلکد حرسه ما الله  
تعالی اطرافنه کلکد دخی دیرلر بقال عرض الرجل ذاتی العروض و عروض عین مهمالک فخیله مکیه و مدینه دن  
واناره قریب یلر دن عبارت در و عرض مقاعه دخی دیرلر و هر نسنه که التون دن و اچقه دن غیر دزا کا عرض دیرلر  
و التونه و اچقه یه عین دیرلر و ابو عبید ایتدی عروض شول متاعلره دخی دیرلر کد اناره کیل و وزن کیر میه و حیوان  
و عقار قسمی اولیه و عرض بر جنس زده ده دیرلر ثوب مخصوص معناسنه و عرض الناس ناسک ما یبني دیک و عرض  
طاغک بر جانینه دخی دیرلر کد عسکر عظیم اک تشبیه اولنوب ایدرلر ما هو الا عرض من الاعراض و عرض ارقری  
معناسنه ده کاور که طولک مقابلی در و عرض دوه یه ارقری داغ اور منغه ده دیرلر تقول منه عرض بعیره عرضا  
الاعتراض همزة نك و تانک کسر بله عسکری یوقلمیوب کوزدن یخورمک تقول اعترضت علی الدابة اذا كنت  
وقت العرض را کبا و اعتراض بر نسنه ارقری اولمغه ده دیرلر بقال اعتراضت الحشبه فی النهر و اعتراض بر نسنه یه  
حائل اولمغه ده دیرلر بقال اعتراض الشیء دون الشیء اذا حال دونه وات بولار نه ارقری کلوب ییدن کسنه یه  
طوغری یور یا مکه دخی دیرلر تقول اعتراض الفرس فی رسنه اذا لم یستقم لقا یده و اعتراض تمام ارام اولین دوه یه  
نمکه ده دیرلر تقول اعتراضت البعیر اذا رکتته و هو صعب و اوقله بر کسنه یه توجه ایدوب و اوب اولدر مکه ده دیرلر  
و بر نسنه یه ایلک اولندن با شلمانغه ده دیرلر تقول اعتراضت الشهر اذا ابتداتهن غیر اوله و بر کسنه نك عرضنه  
دککه دخی دیرلر بقال اعتراض فلان فلانا ای وقع فیها الاعراض همزة نك کسری بله بر نسنه دن یوزد و ندرمک بقال  
اعراض فلان ای ذهب عرضا و طولا و بر تهمنی جمله یه اسناد ای مکه ده دیرلر و فی المثل اعتراضت القرفة و یونی اول وقت  
دیرلر که چین کی متهم ظن ایدرسن دیسار بنی فلانی متهم ظن ایدرم دیه سن یعنی جمع قبیله یی متهم طوبه سن و قرغه  
قافک کسری و رانک سکونیه تهمت معناسنه در و بر نسنه یی اینلو قلمغه ده دیرلر تقول عرضت الشیء اذا جعلته  
عریضا و اعراض او غلاخی ایشیوب خصی قلمغه ده دیرلر تقول عرضت العریضان اذا خصیتها و عورت ولد فی اینلو  
و طوغر منغه ده دیرلر بقال اعتراض فلانه بولدها اذا اولد تهتم عراضا و اعراض ظهور معناسنه ده کاور بقال  
عرضت الشیء فاعرض ای اظهر ته فظهر کقولم کبینه فاکب و هو من النواجر و اعراض بر نسنه ممکن اولمغه ده دیرلر بقال  
اعراض لك الخیر اذا امکنک و اعراض لك الطبی اذا امکنک المعراض میمک ضمی و رانک کسری بله اعراض ایدن کسنه و بر  
نسنه دن بی پاک اولان کسنه بقال طامعراضا حیث شئت ای وضع رجلیک حیث شئت و لا تتق شیئا و قد امکنک  
ذلك و بقال اذ لزل فلان معراضای استدان من امکنه ولم یبال من التبعة و تبعة تانک و تانک کسری بله بر نسنه یه  
مترتب اولان ضرر معناسنه در المعراض میمک کسری و عینک سکونی و رانک فخیله شول لباسدر که جواری نوکله  
عرض اولنور المعراض میمک کسری و عینک سکونیه شول او قدر که یملکی یوقدر العرض عینک کسری و رانک  
فخیله بر نسنه اینلو اولمق و العراضه عینک فخیله بعناه بقال عرض الشیء عرض عرضا من الباب الخامس مثل صغیر  
صغیرا و عراضه العربیض عینک فخی و رانک کسری و مد بله اینلو اولان نسنه بقال فلان عربیض البطان اذا کن فینا  
و بطان بانک کسری بله شول قولانه دیرلر که دوه پالانی اوزن چکرلر و اعراض عینک ضمیمه بعناه ای یعنی العربیض  
کا کبار یعنی الکبیر و جوهری عرض مکرر ایراد ایشدر عربیض معناسنه بر بو مقام ذکر ایشدر بر دخی عراضه  
تعبنده ذکر ایشدر لکن مناسب اولان بو ایدیکه اشغه ده عراضه عربیض معناسنه کلور دیوب کبار و کبیر  
تشیلن بو مقامه کتور بدی خلا فی ایتدی و عربیض شول او غلاغه دیرلر که یو یوب دیشی کچله جمع اولمق طلب

ابليه العرضان عينك كسرى ورائك سكونيه عربيه جمع اركاك اوغلا قلمعنا سنه العرضان عينك ضمى ورائك  
سكونيه كذلك جمع العرض فختينه شول نسنه دركه انسانه عارض اولور مرضدن ومرضه شبيه نسنه دن  
وعرض دنيا و مال دنيايه ديرل قليل اولسون كثير اولسون يقال الدنيا عرض حاضر يا كل منها البر والفاجر و عرض  
هسكرى كوزدن كچوروب يوقلق معناسنه ده كلور عرض كى رانك سكونيه تنه كم مروايتدى پس رانك فتحى  
وسكونيه لغت اولور قبضه قبض كى و عرض شول او قه يا خود شول طاشه ديرل كه بر نسنه يه قصد ابدوب اته  
وغيره طوقنه يقال سهم عرض و حجر عرض بالاضافه ومنه قولهم علقته عارض ابو كلامى شول كسنه نكلم ابدركه  
بر عورت ارقرى كچر كن بلا اختيارا كا كوكل بغليه العراض عينك كسرى به اركاك دوه ناقه نك او زينه بيدلوب  
كتور ملك درا كرقه نك اشتهاسى اولور سه جمع اوله والا اولميه و بونا قه نك زياده ايو اولمسنه بناء در يقال ضرب  
الفجل الناقه عراضا و عراض داغ معناسنه ده كلور يعقوب ايتدى عراض شول داغدر كه دوه اوبلغى اوز ره  
ارقرى كمشدرو عراض جانب و ناحيه معناسنه ده كلور ذوعراض عينك كسرى به كذلك شول دوه يه ديرل كه  
ديكملوا غاجه بورينه معارضه ابد العرضه عينك كسرى و رانك فتحيله ونون زائده ايله شول ناقه دركه يان  
يانن يورينك عادى اوله نشاطندن و كوز قويرغيله بقمغه دخى ديرل يقال نظرت الى فلان عرضنه اى جو خر عيني  
العرضنى عينك كذلك كسرى به و رانك فتحيله بغى و نشاطدن يانى اوز ره يورينك يقال هو عيشى العرضنه و عيشى  
العرضنى اذامشى مشيه فى شق فيها بغى عن نشاطه العريض عينك ضمى و رانك فتحى و ضادك كسرى به نونى اثبات  
ايدرسن ملحقه ولد غيچون و اخر نه يايى حذف ايدرسن العارض رانك كسرى به شول بلوندر كه ابقه ارقرى  
طون ومنه قوله تعالى هذا عارض مطرناى مطر لنا لانه معرفه لا يجوز ان يكون صفة لعارض وهو نكرة والعرب بانما  
يفعل مثل هذا فى الاسماء المشتقة من الافعال كذا قال الجوهري و لك ان تقول هذه اضافة لفظيه لانفيد التعريف  
فتأمل فيه و عارض طاعه دخى ديرل جبل معناسنه ابو عبيد ايتدى يمامه يه عارض ديد كر ينك و جمعى بودر  
وكاه اولور چكر كه سوريسنه دخى ديرل يقال مر بنا عارض قد ملا الافق و عارض شول عطايه ديرل كه مو هوب له  
واهبه اعطايه و انسانك يوز ينك بر جانبنه دخى عارض ديرل ومنه قولهم فلان خفيف العارضين يرا د بخفة  
سعر عارضيه و اغزك اطرافنه عارض ديرل يقال امرأة نقيه العارض اى نقيه عرض الفم ابو نصر ايتدى عارضه  
ديشله ديلندك اوك دشاردن مابعدى مراد اولور زيرا اوك دشاره عارض ديزلر و ابن السكيت ايتدى عارض  
ناب ديد كرى ديش و اوك ياتدى اى ديش در و بعضيلا ايتدى عارض اوك ديشار به اى ديشك ما بيننه  
طلاق اولور العارضه رلك كسرى به حاجت معناسنه العوارض عينك فتحى و رانك كسرى به جمع حاجت معناسنه  
وعوارض شول دوه له ديرل كه ديكن اوتليه و عارضه جر اتونك له قدرته دخى ديرل يقال فلان ذو عارضه اى  
ذو جلد و قدرة على الكلام و عارضه و سقفه ارقرى قود قلى اغاجه دخى ديرل كرش معناسنه و عارضه الباب  
قيونك يوقر و چر چوه سى كه قيونك بوقر و ميلارى اكا كجر كه اشيكه مقابل اولان درو عارضه شول ناقه به ديرل  
كه اكارض يا خود اوكسار واقع اولمغين زيم ايدله لي قال بنو فلان لا يا كلون الا العوارض اى لا بخرون الا بل  
الامن دله يصيبها ويقال هذا عند تعييبهم بذلك و يقول العرب للرجل اذا قرب اليهم لهما العبيطام عارضه  
وعبيط عين مهمله ايله من غير علة ذبح اولناند يرلر و عارضتان انسانك بوز ينك ايكى جانبنه دخى ديرل صفحتا  
الحدين معناسنه المعارضه ميمك ضمى و رانك فتحيله بر كسنه نك برابرينه سكرتلك نقول عارضته فى المسير اذا  
سرت حيا له و حيا لى اى مثانله برابر معناسنه دوا كچه صاحب ترجمان باى مو حده محلنده ذكر ابدوب خطا  
ايشدر و معارضه بر كسنه نك اشلدى ايشه ككون ايشلك يقال عارضته بمثل ما صنع اى ايت اليه

بمثل ما تى و معارضه كتابى مقابله اينكه ده دیرلر تقول عارضت كتابى بكتابه اذا قابلته و برجانبى طوتغه دخی  
 معارضه دیرلر بقال عارضت ای اخذت فی عروض و ناحیه و معارضه عدول ابدوب برجانبه كنهكه دخی دیرلر  
 العوارض عينك ضمی و رانك كسر بله شول طاغك على دركه حاتميك قبرى انه در التعريض على وزن التكریم  
 تصريك مقابلى در يعنى برنسنه يى اشكان سو بلامك بقال عرضت لفلان و بفلان اذا قلت قولاً و انت تعنيه يعنى  
 بر كسنه ابله برسوزى سو بلسور كن اخره نكته مراد ابد نسك و تعريض كائب كتابى مجمل و مشوش ياز معده ده  
 دیرلر بقال عرض الكائب اذا كتب مشجاً و لم يمين و تشيح ناء مثلته و باء موحده و حمله برنسنه يى مشوش قاعه  
 دیرلر و اشارت تدبيه معناسنه ده كلور بقال عرضت فلان لكذا افتعرض هول و تعريض برنسنه يى اينلو ايتكه ده  
 دیرلر المعارض ميمك ففتحى و رانك كسرى و مد بله شول كماندر كه نكته لو اولوب مخاطبك غير نه بعض حالات اشعار ابله  
 و فى المثل ان فى المعارض لمن دوحه عن الكتب و مندوحه خلاص معناسنه در العريض عينك كسرى و رانك  
 كسرى و مدى و تشد بديله فسيق و زنى اوزن شول كسنه در كه خلقه شرايمك قصد نندن خالى اوليه المعارض  
 ميمك ضمی و رانك ففتحى و تشد بديله شولات در كه قاتى بشامش اوله و معروض شول طوار دیرلر كه او بلغنه ارقرى  
 داغ اوزن العارضه عينك ضميله شول طعام در كه خيره چكن كسنه لى رفيقار نه اطعام ابدولر بقال عرضوناي  
 لطمونانم عراضتكم و عراضه ار مغانه دخی دیرلر بقال اشتر عراضه لاهلك اى هديه و شيئا تحمله اليهم و بوكه  
 لسان فارسیده راه اور دیرلر و عراضه اينلو معناسنه ده كلور بقال قوس عراضه اذا كانت عربيه التعريض  
 ففتح بديله و رانك ضمی و تشد بديله توجه و قصد معناسنه بقال تعرضت اسألهم و تعرض اكلك معناسنه دخی كلور  
 نوح كى بقال تعرض الحمل فى الجبل اذا اخذ فى سيره يميناً و شمالاً الصعوبه الطريق و قال ذوالجنادين و كان دليل رسول  
 صلى الله عليه وسلم بر كوبه يخاطب ناقته تعرضى منار جاوسومى و ركوبه مكه مشرفه و مدينه منون ار اسنه  
 بر عقبه نك اد بروسومى سومدن در سينك فحمله كنهك معناسنه العريض عينك ففتحى و رانك ضميله شول ناقه در  
 كه باش او كر دلماش و رام اولماش اوله و عروض ميزن شعره دخی دیرلر شعر انوكه معارضه و مقابله اولنوب صحيح  
 اولند غجون و بولفظ مونث در جمع و نماز اسم جنس اولد و غجون و عروض كذلك اشعار دن هر بيتك مصراع  
 اوليسنك جزء اخيريه دیرلر الاعارض همزه نك ففتحى و رانك كسر بله جمعى على غير القياس كويا كه اعريض جمع  
 اولمشد زو كر ديلرسك اعارض دیرسن يانك حذفيله و عروض طاغله اولان يوله دخی دیرلر و عروض مكه مشرفه  
 و مد بنه منون يى و بولنرك اطرافنه دخی دیرلر بقال استعمال فلان على العروض اذا صار عاملا فيه و عروض شول  
 دوه يه دیرلر كه اتلاق بولسه ديكن او تليه و عروض فحوى كلامه دخی دیرلر بقال عرفت ذلك فى عروض كلامه  
 اى فى فحوى كلامه و معناه و عروض شول مكانه دیرلر كه سكار قرى كله قن اندن بكاسير ايسك و عروض صاحب  
 معناسنه ده كلور و منه قولهم فلان ركوض بلا عروض اى بلا حاجه عرضت و ركوض رانك فحمله بلجى  
 معناسنه در يعنى يهوده بلجى در العرض عينك ضمی و رانك سكونيله ناحيه معناسنه در هر نه جانبدن اولور سه و  
 بوزك برجانبه دخی دیرلر بقال نظرايه بعرض وجهه كإقبال بصفح وجهه و عرض ما بين معناسنه دخی كلور بقال  
 رأيت فى عرض الناس اى فيما بينهم و عرض عوام الناس معناسنه دخی كلور بقال هو من عرض الناس اى هو من العامة  
 وقت و قدرت معناسنه دخی كلور بقال ناقه عرض اسفاراى قويه على السفر و عرض هذا البعير السفر و اجراى  
 ما يتقوى عليه السفر و الجروكاه اولور اچمازدن ديك محلنه استعمال اولنور بقال نظرت اليه عن عرض اى عن  
 جانب و ناحيه و كيف ما اتفق مقامنه دخی استعمال اولنور بقال خر جو ابيض بون الناس عن عرض اى عن شق  
 و ناحيه كيف ما اتفق لا بالون من ضربوا و هر نه يرده بولور سك ديك محلنه دخی استعمال اولنور بقال ضرب  
 عرض الحياط اى اعترضه حيث وجدت منه و بقال كل الجبن عرضاى اعترضه و اشتره من وجدته و لاتسال

عن عمله امن عمل اهل الكتاب او من عمل الجوس الغرضه عينك ضمي ورائك سكونيله برنسنه قوی اولوب مقاومت  
ایتمك قال فلانه عرضة للزوج و فلان عرضة ذاك و عرضة لذك اي مقرن له قوی عليه و مقرن ميمك ضمي و قافك  
سكوني و رائك كسريه غالب و ضابط اولان كسنه يقال ناقه عرضة للحجارة اي قویه عليها و عرضة همت معناسنه ده  
كلور يقال هم جيوش عرضتهم اللقاء و عرضة مطعن معناسنه دخي كلور يقال فلان عرضة للناس لا يزالون يقعون  
فيه و برنسنه بي برخصيوصه تعيين اتمكه ده ديرلر يقال جعلت فلانا عرضة لكذا اي نصبته له و منه قوله تعالى  
ولا تجعلوا الله عرضة لايانكم اي نصبوا و بر كسنه بر كسنه جانبندن برنسنه بي اتمكه دخي ديرلر يقال هولده وونه  
عرضه اذا كان يتعرض له و وونه و عرضة كورش او يوتنه برفنه دخي ديرلر يقال لفلان عرضة بصرع بها الناس و هي  
ضرب من الحيلة في المصارعة العرضي عينك ضمي و رائك سكوني و يانك تشد بديله شول دوه درك يانن بورر تمام  
رام اولد غندن او تروا العرضية عينك كذلك ضميلة و رائك سكوني و يانك تشد بديله موثي و ابوز بد ايتدي  
عرضيه شول دوه درك نشاطندن هموار كئيوب او بنمقندن خالي اوليه الاستعراض همزه نك و تانك كسريه  
صورمه دن قتل اتمك يقال للخارجي انه ليستعرض الناس اي يقتلهم ولا يستل عن مسلم ولا غيره و استعراض يوز  
طوب اقبال بدنه و يوز چوروب اديار بدنه احسان اتمك معناسنه ده كلور يقال استعرض العرب اي سل من  
شيء منهم كذا و كذا اي فلان نسنه بي و فلان نسنه بي عرب طافه سنك قنقسندن ديلرسك صور و استعراض  
عرض طلب اتمك معناسنه ده كلور يقال استعرضته اي قلت له عرض علي ما عندك العرض عينك كسري و رائك  
سكونيله جسدك رايمه سي كرك رايمه طيبه اولسون كرك رايمه خبيثه اولسون يقال فلان طيب العرض و منتن  
العرض و سقاء خبيث العرض اذا كان منتنا و عرض جسدك كندويه دخي ديرلر وفي صفه اهل الجنة انما هو عرق  
يسيل من امراضهم اي من اجسادهم و عرض نفسه دخي ديرلر يقال اكرمت عنه عرضي اي صنت عنه نفسي  
و فلان نقي العرض اي بري من ان يشتم او يعاب و بعضلر ايتدي رجلك عرضي حسي درو عرض كذلك بردره نك اسميدر  
يامه ده و هر وادي كه انوك شجري و له اكا عرض ديرلر الاعراض همزه نك فتحيله عرضك جمعي ناموسلر معناسنه  
و اعراض حجاز له بين بننده اولان كويلر و اعراض ائله يعني ابلغون اغاجنه و اراكه يعني مسواك اغاجنه و حمضه اطلاق  
اولنور و حمض شور اولان اوت در الاعراض عينك كسري و رائك سكونيله غليظ و شديدا اولن دوه العرض عينك  
كسري و رائك فخي و يانك سكونيله هر بروزني اوزن كذلك غليظ و شديدا اولن دوه يه دخي ديرلر العرض على وزن  
جعفر يوسن ديدك اي ياستل نسنه كه صوده اولور و صونك ديدنه بتوب متزايد اولور تا يوزنه كلجه يه دكين و بوكه  
ثور الماء دخي ديرلر العرضه على وزن الدرجه صويوسن بخلق المعروض ميمك ضمي و عينك فخي و ميم لخر كسريه  
يوسن بغلين صودر العرض عينك فخي و صادق تشد بديله ابصر مق يقال عضضت باللقمه فانما عرض من الباب الرابع  
و عضضت فتحله يعني باب اولدن لغت در ربابه و رباب نك كسريه شول قوم در كه قبائل مختلفه دن جمع اوله يقال  
عضه و عرض بوعرض عليه التعاض تانك فتحيله ابصر شيق يقال هما يتعاضان اذا عرض كل واحد منهما صاحبه  
المعاضه ميمك ضميلة بعتاه و العضاض عينك كسريه بمعناه ايضا و عضاض ات ابصر محي اولمق معناسنه ده كلور  
اسم در يقال برت اليك من العضاض و عضاض شدته صبر اتمكه ده ديرلر يقال فلان عضاض عيش اي  
صبور على الشدة و عضاض عيشك كندويه دخي ديرلر يقال عاش القوم العيش منذ العام فاشتد عضاضهم  
اي عيشهم الاعراض همزه نك كسريه ابصر مق يقال اعضضته الشيء فعضضه وفي الحديث فاعضوه بهن ابيه  
ولا تكذبوا يعني شول كسنه كه جاهليت نسبي ايله تفاخر ايدرسز اكا تاسنك التين ابصر ديك التي كناية لسو لما يوب

عرض

عرض

عضض

صريح سوياك اهانة و اعراض قاجله اور معه دخي د يرلر بقال اعضضته بسيفي اذا ضربته بوقوي طلو اولوب  
 درين اولعه دخي د يرلر بقال ماكانت التير عضو صا ولقد اعضت و اعضاض طوار عرض بيكه دخي د يرلر و عضك  
 نفسيري عن قريب كاور بقال اعض القوم اذا اكلت دوا بهم العض و اعضاض بر قومك دوه سي عض ديكله معروف  
 ديكني اونلا معه دخي د يرلر بقال اعض بنو فلان اذ ارضت اليهم العض و اعضاض ذكر اولنان ديكني بر جوق بتور مكه  
 دخي د يرلر بقال اعضت الارض العاض ذكر اولنان ديكني اونلا يحي دوه بقال بعير عاض المعض ميمك ضمي وعينك  
 كسر بله دوه سي ذكر اولنن ديكني اونلا ين كسنه و معض ذكر اولنان ديكني جوق اولان يره دخي د يرلر بقال اعضت  
 الارض فعي معضه اذا كانت كثيرة العض العضيض عينك فخي وضادك كسري ومدبله ملازمت ايدوب ايرلما مق  
 وعضيضا ات بصر يحي اولعه ده د يرلر بقال برت اليك من العضيض المعض فختينله تمسك ابد نجك نسنه بقال  
 مالنا في هذا الامر معض اي تمسك العضوض عينك فخي وضادك ضيميله ابصر بلان لقمه وعضوض درين اولوب  
 طار اولان قيويه دخي د يرلر كه ساينه ايله چكله يعني دوه ايله چكله وعضوض شدت زمانته دخي د يرلر بقال زمن  
 عضوض اي كاب و اعضاض عينك فختيله بمعناه و شول نسنه در كه ابصر لمق طر بقبيله ينور بقال ما عندنا عضوض  
 وعضاض اي ما يعض عليه فيو كل وعضوض كذلك شول اتي د يرلر كه ابصر يحي اوله بقال فرس عضوض اي يعض  
 التعضيض على وزن التكرم جوق بصر معه د يرلر بقال فلان يععض شفتيه اي يعض و بكثر ذلك من الغضب  
 التعضوض تانك فخي وعينك سكوني وضادك ضيميله شول سياه خر مادركه زياده طتلوا اولور وانوك معدني  
 هجر ديد كري معروف اولان شهر در العض عينك ضيميله اهل امصار اولان لك طوان بدير دكري علف در كسبه كي  
 كه شير لغان يا عينك چو كندي سي در و دو كاش چكر دك كي العضا ضي عينك ضمي وضادك كسري ويانك تشدد بدبله  
 سز اولن دوه بقال بعير عضا ضي اذا كان سميننا كانه منسوب الي العض وعضك نفسيري لان مرور ايتدي العض عينك  
 كسر بله شول كسنه در كه زياده زيرك اولوب غابت بليغ اوله بقال عضضت يا رجل من الباب الرابع اي صرت  
 عضوا وعض بر نسنه نك اوز زينه قوي اولان كسنه يه ده د يرلر بقال فلان عض مالي شدد بدم القيام عليه وعض  
 سفر اي قوي عليه وعض شول كليه دخي د يرلر كه چتن اولوب احمليه بقال غلق عض اذا كان لا يكاد يفتح وعض  
 شول ديكنلوا غاجه د يرلر كه كچرك اوله بقال هذا بلد به عض العض عينك فخي ولا مك سكونيله بر نسنه يي  
 جقر مچيونار غلق بقال اعضت الشئ اعضبه اعضاض من الباب الثاني العلهضة على وزن الدرجه بمعناها العلوض  
 عينك كسري ولا مك فخي وتشدد بدبله چقال كه سباعدن در كذا في بعض النسخ العوض عينك كسري وواوك  
 فختيله بر نسنه نك بدلي الاعواض همزه نك فختيله جمعي عوضلر معناسنه العوض عينك فخي وواوك سكونيله  
 عوض ويرمك بقال عاضني فلان من الباب الاول الاعاضه همزه نك كسري بله كذلك عوض ويرمك والتعويض  
 على وزن التكرم والمعاضه ميمك ضمي وواوك فختيله كذلك عوض ويرمك بقال اعاضني وعضني وعاوضني اذا  
 اعطاك الغوض المعوضه ميمك فخي وعينك ضيميله عوض ويرمك معناسنده اسمدر الاعتياض همزه نك وتانك  
 كسري بله عوض الموق والتعوض فختينله وواوك ضمي وتشدد بدبله بمعناه بقال اعتاض وتعوض اذا اخذ العوض  
 عوض عينك فخي وواوك سكوني وضادك ضمي اوزن بناسييله وفتح اوزن مبنى اولمق دخي لغت در يركله در كه  
 ابد معناسنه در ووزمان مستقبلكه قط كي در زمان ماضييه تقول عوض لا افارقك تر بدلا افارقك ابد كما  
 تقول قط ما افارقك ولا تجوزان تقول عوض ما افارقك كما لا يجوزان تقول قط ما افارقك وعض بر صيمك  
 اسميدر بت معناسنه عوض العا بضمين كذلك ابد معناسنه در تقول لا اتيك عوض العا بضمين كما تقول دهر  
 الدهر بن ذي عوض عينك فخي وضادك تنوينيله كلك زمان معناسنه در بقال افعال ذاك من ذي عوض كما بقال

علض

عوض

غرض

من ذی قبل بکسر القاف ومن ذی انفس بالضمین ای فیما یستقبل فصل الغین الغرض افتخار شول نشان در که  
اکاوق اتار لر وغرض مقصوده دخی دیر لر تقول فهمت غرضک اذا علمت مقصوده وغرض حجر ته وملا لته دخی دیر لر  
بقال غرض بالمقام یغرض غرضاً من الباب الرابع اذا نضجر فیه وغرض اشتیاق معنی سنه ده کلور بقال غرضت لیه  
معنی اشتقت لیه اخفش ایندی بونک نفسیر غرضت من هوالاء الیه دیکدر زیرا فعل بو حرف لک کلبسیله افضا  
لور نور یعنی مفعوله واصل اولور و اخفشک بو کلامدن فهم اولنن بو در که حقیقتاً کلمه الی انتهایه متعلق اولوب  
فعل مذکور متعلق اولیه فتامل و هر حرفه افضا صحیح اولسی اکباء در الاغراض همزه نیک کسر بله ملالت  
و یرمک بقال اغرضه غیره الغرض غینک کسری و رانک فتحیه مصدر در تازه اولوب معنی سنه ده بقال غرض الشی  
غرضاً من الباب الخامس صغیر صغیر کی الغرض غینک کسری و رانک کسری و مد بله تازه اولان سنه طری معنی سنه  
بقال لم غریض وغریض خرمانک اول ایشنه دخی دیر لر نخل معنی سنه ده الاغریض همزه نیک و رانک کسر بله  
کذلک خرمانک ابتد ایشنی و بعضیلر ایندی اغریض وغریض هراق اولوب تازه اولان سنه یه اطلاق اولنور  
الغرض رانک کسری بله برنسنه یه شعر دن شروع بدن کسنه و منه قولهم و ردت الماء غرضاً ای مبکرا الغرضه  
غینک ضمی و رانک سکونی ایله رحاک یعنی دوه پالاتک قولانته دیر لر تنه کم قنیک قولانته بطان دیر لر و قتب دخی  
دوه پالاته دیر لر هر ینک رحاله قتب تفسیر نده کلامی شائبه تناقضی مشعر در زیرا قتب تفسیر نده هو و حل  
صغیر دیر لر حالک تفسیر نده هو و صغیر من القتب دیر فتامل الغرض غینک ضمی و رانک سکونی بله جمعی قولانلر معنی سنه  
بسر ابله بسر کی الغرض ضمینه کذلک جمعی کتب ابله کتب کی الغرض غینک فتحی و رانک سکونی بله کذلک قولان  
معنی سنه الغرض غینک ضمی و رانک ضمی و مد بله جمعی فاسله فلوس کی و الاغراض همزه نیک فتحیه کذلک قولانلر  
معنی سنه الغرض غینک فتحی و رانک سکونی بله دوه یه قولان حکمک بقال غرضت البعیر اذا شدت علیه الغرض  
وغرض برنسنه بی طول در معنی دخی دیر لر المغرض میمک فتحی و رانک کسر بله دوه نیک قولان حکمک یری محرم کی  
که محرم حرام حکمک یردر و حرام حاء مهمه نیک کسر بله کذلک قولانته دیر لر وغرض بر طرفی صوب بله طول در معنی دخی  
دیر لر بقال غرضت الاناء اغرضه من الباب الثانی اذا ملاءت و غرض کذلک تمام طولاً معنی دخی دیر لر پس غرض  
اضداد قبیلندن اولور بعضیلر ایندی غرض شول صوموضی در که انی ترک ایدوب لوز مدن انده برنسنه  
قومیه سن التغریض علی وزن التکریم مشککی طول در ماق بقال غرض فی سقائک ای لا تملانه و بقال فلان بحر  
لا یغرض ای لا ینزح و غرض سودک یاغی حقیقه بقلعغه دخی دیر لر بقال غرضت المرأه سقاءها تغرض غرضاً من  
الباب الثانی ایضا اذا محضته یعنی قین که سودی جلقیوب یاغی دانه دانه اولوب بقاءه دو کوبانی قومیه ایچرسنه وغرض  
او غلاغی و قنندن اولانته سندن کسمکه دخی دیر لر بقال غرضنا السخل ای فطمناه قبل اناه و فطام به دن کسمکه و انا  
همزه نیک فتحیه و قته دیر لر الغرض غینک فتحی و ضادک تشدید بله اشغه بقمق بقال غرض طرفه اذا خفضه و غرض  
لوازی اشغه قومیه ده دیر لر بقال غرض من صوته و هر نسنه بی که منع ابلیمک قد غرضته دیر لر و یوندن امر  
اغرض کلور اهل حجاز لغتی اوزن و فی التنزیل و اغرض من صوتک و اهل نجد امر نده غرض طرفک دیر لر ادغامه  
و غرض طرف مکروهه تمیل ایتمکه دخی دیر لر و غرض تازه معنی سنه ده کلور بقال شی غرض ای طری و غرض خرما  
تور فنده سنه دخی دیر لر الاغراض همزه نیک و غینک کسری بله برنسنه دن حکمک انقباض معنی سنه الغرض  
غینک فتحی و ضادک کسری و مد بله کوزینک معنی اولان کسنه بقال طی غرضیض الطرف ای فاره و غرضیض تازه  
معنی سنه ده کلور بقال شی غرضیض ای طری تقول منه غرضت و غرضت من الباب الرابع و الاول و غرضیض  
خرما تور فنده سنه دخی دیر لر الغرض غینک فتحیه ذلیل اولوب قدری کسملک بقال پس علیک فی هذا الامر

غرض



غضاضة التغضض على وزن التزلزل نحو اكسلك يقال تغضض اذا نقص يقال مات فلان ببطنه لم يتغضض  
 منهاشي وبطنه بانك كسر به امتلايه دبرل ومقصود كثرت ما الدر الغضضه على وزن الزلزله ناقص قلمق يقال  
 فلان بحر لا يغضض الغامض ميمك كسر به الحاق اولان يروغامض مشكل اولان كلامه دخي دبرل كلام غير واضح  
 معناسنه الغموض ضمتنله يراحق اولمق يقال غمض المكان يغمض غموضا من الباب الاول وغموض غمضك جمع دخي  
 كور الحاق يرل معناسنه الغموضه ضمتنله والغماضه غينك فتحيله كذلك يراحق اولمق يقال غمض غموضه  
 وغماضه من الباب الخامس وغموضه كلام مشكل ولغته دخي دبرل يقال غمض غموضه من الباب الخامس الغمض  
 غينك فتحى وميمك سكونيله الحاق اولان مكان الاغماض همزه نك فتحيله غمضك جمع المغامض ميم اولك فتحى وثانينك  
 كسر به زياده حقور اولان يرل المغمض ميمك فتحيله مغامضك مفردى زياده حقور اولان ير معناسنه التغميض  
 على وزن التكريم كلامى مشكل قلمق يقال غمضته انا تغميضا وتغميض اغماض عين ايمكه دخي دبرل ويبيعه وشراده  
 مساهله ايمكه دخي دبرل يقال غمضت عن فلان اذا تساهلت عليه فى بيع او شراء وتغميض ناقه صودن منع  
 اولند قدن صكره كوزن بوموب صونك اوزرينه دوشمكه دخي دبرل يقال غمضت الناقه اذ اردت عن الخوض  
 فحملت على الزايد مغمضه عينيهافوردت وزايد منع ابدن كسنيه يدبرل وتغميض اولن ما غيچون كوزن يومناغه  
 دخي دبرل يقال ما اكلت تغميضاى ماغت الاغماض همزه نك كسر به برنسنه دن كوزن يومق وبيع وشراده  
 متساهله ايمكه ده دبرل يقال اغمضت عن فلان اذا تساهلت عليه فى بيع او شراء وقال الله تعالى ولستم باخذيه  
 الا ان تغضوا فيه واغماض بيع وشراده مبيعي زياده وثمى نقص ايمكه دخي دبرل يقال اغمض لى فيما بعثنى كالك  
 تربد الزيادة منه لرد ابته والخط من ثمنه الاغماض همزه نك وغينك كسر به يره بقمق انغماض معناسنه  
 الغماض غينك فتحيله والغماض غينك كسر به والغمض غينك ضمى وميمك سكونيله والتغماض تانك فتحى وغينك  
 سكونيله او نحو لمغچون كوزن يومغه دبرل يقال ما اكلت غماضا ولا غماضا ولا تغماضا اى ماغت وما  
 اغمضت عينى الغميضه غينك فتحى وميمك كسرى ومد به عيب معناسنه يقال ما فى هذا الامر غميضه اى عيب  
 ذوالغمض غينك فتحى وميمك سكونيله ذليل اولوب ذى حمول اولان كسنيه يقال رجل ذو غمض اذا كان ذليلا  
 حاملا الغمض غينك فتحى ويانك سكونيله صوازا اولوب چكلنك يقال غاض الماء يغيض اذا قل ونصب ونصبوب  
 صويره بئغه دبرل وغمض صوي ازايمكه دخي دبرل يقال غاضه الله بتعدى ولا يتعدى ومجهول معناسنه دخي كلور  
 يقال غمض الماء اذا فعل به ذلك وغمض متاعك تى كسلكه ده دبرل يقال غاض عن السلعه اذا نقص واكسلكه دخي  
 دبرل يقال غمضته انا قال الله تعالى وما تغمض الارحام وقال الاخفش وما تنقص الارحام ويقال غاض الكرام وفاض  
 الليام ومنه قولهم اعطاء غمضا من فيض اى قليلا من كثير الاغياض همزه نك وغينك كسر به بعناء الاغاضه  
 همزه نك كسر به اكسلك يقال اغاضه الله اى نقصه التغميض على وزن التكريم كذلك اكسلك معناسنه تقول  
 غمضت الدمع اذا نقصته وحبسته وتغميض ارسلان غمضيه يعنى مېشه يه انيس اولغته ده دبرل يقال غمض الاسد  
 اذا الف الغمضه وغمضه مېشه يه دبرل الغمضه غينك فتحى ويانك سكونيله بوك مېشه معناسنه كه اول صوبتاغى ير  
 اولوب صوي چكلمكه انده اشجار بتر الغياض غينك كسر به جمع مېشه ل معناسنه فصل الفاء الفرض فانك فتحى وورانك  
 سكونيله كسلك وكرتك يقال فرضت الرند والسواك من الباب الثانى وزند چقماغه دبرل اتش زنه معناسنه وطافه  
 عرب كثر اى اتشى اغاچدن چقررل وفرض الزند چقماغه اتش چقران رى درو فرض القوس كرش قوم اغيچون كسلكرى  
 يرد الفراض فانك كسر به جمعى وفراض نهرك صوصلا جوق يربنه ده دبرل وفراض لباسه دخي دبرل يقال ما عليه من  
 فراض اى شى من لباس وفرض برنوع خرما يه دخي دبرل واهمى ايتدى فرض عمان ولا بنك خرما لربنك اعلاسنه

غمض

غميض

فرض

ديرلر وعمان عين مهمالك ضمي وميمك تخفيفيه بين ولا يثند بر شهر ك ادبدر وفرض حق تعالينك واجب  
 قلدي نسنه يدخي ديرلر فرض ديديلر معالي وحدود معينه سي اولد غچون وفرض قلقلاندخي ديرلر سپر  
 معناسنه وفرض قدح معناسنه ده كلور كه قدح قافك كسري ودالك سكونيله يلكسز وقرنسز اوقه ديرلر  
 وفرض عطيه مرسومه يدخي ديرلر بقال ما صبت منه فرضا ولا فرضا بقال فرضت الرجل وافرضته اذا عطيته  
 وقد فرضت له في العطاء وفرضت له في الديوان المفروض ميمك فخي ورائك ضميله تعيين اولمش نسنه ومنه قوله  
 تعالى لا تخزن من عبادك نصيبا مفروضا مقتضا محمدا والمفروض ميمك كسري ورائك فخيله شول دمون ديرلر  
 كه انوكله يايك كريسري بن اچارلر الفريض فانك فخي ورائك كسري ومديله شول اوقه ديرلر كه يوقر وسندن كرش  
 يري اچلمش اوله التفريض على وزن التكريم كثرت ومبالغه ايله قطع ايمك وقرئ قوله تعالى سورة انزلناها وفرضناها  
 بالثدبدا ابو عمرو بن العلاء يدخي فرضناها فصلناها معناسنه درو تفريض فرض ايمكه دخي ديرلر بقال فرض  
 الله علينا نذر ايضا الفرضه فانك ضمي ورائك سكونيله نهر ك شول كد كنه ديرلر كه اندن صور اولور وفرضه البحر  
 درياده كي اكلند كي يدر ابلان واسكله معناسنه وفرضه دواتك مركب قود قلري يرينه دخي ديرلر وفرضه  
 شول ايشك عاجنه دخي ديرلر كه قيونك او كچه سي انوك اوزرنده دوز الفروض ضمتنله فرضك جمعي وفروض  
 مصدر دخي كلور صغري شلوا وملتق معناسنه تقول فرضت البقرة تفرض فروضامن الباب الثاني اذا كبرت  
 وطعنت في السن ومنه قوله تعالى لا فارض ولا بكر الفراضه فانك فخيله كذلك صغري شلوا وملتق بقال فرضت  
 البقرة تفرض فراضه من الباب الخامس اذا كبرت وطعنت في السن الفارض رانك كسري يله يشلوا اولان صغر  
 وفارض شول كسنه يده ديرلر كه علم فرايض يله وهر نسنه نك فرموده سنه دخي فارض ديرلر بقال حية فاضية  
 اذا كانت عظيمه الافتراض همزه نك وتانك كسري يله واجب قلمق بقال افتراض علينا اي واجب الفريضة فانك فخي  
 ورائك كسري يله اسم در واجب قلمق معناسندن وفريضة سائمه اولان طوارده زكوة ويرلسي واجب اولنه دخي ديرلر كه  
 بونصا يارشدو كي تقدير جه اولور الفرائض فريضة نك جمعي وقسمت موارث علمنه دخي فرائض ديرلر الافتراض  
 همزه نك ورائك فخيله علم فرايض زياده بلن كسنه وفي الحديث افرضكم زيد الفريضة فانك فخي ورائك  
 كسري ومديله قيوندن جذعه يودوه دن حقه يه ديرلر وقيوندن جذعه ايلكجي ياشنه كيرندر وودوه دن حقه  
 دوردنجي ياشنه كيرندر الفرض فانك فخي وضادك تشدبديله برنسنيه ي فادوب ايرمقدر بقال فضه يفضيه  
 من الباب الاول وفض كتابك مهران اچغه دخي ديرلر وفي الحديث لا يفيض الله فاك من فض يفيض ولا نقل لا يفيض  
 الله من الافضاض المفضه ميمك كسري وفانك فخيله شول نسنه در كه انوكله كر يچ فادرلر الفضاض فانك ضمي ايله  
 شول خردوات در كه برنسنيه فاند قده دوكلور الانفضاض همزه نك وفانك كسري يله صمق انكسار معناسنه يقال  
 انفض الشيء اذا انكسر وانفضاض يرا كنده اولغه دخي ديرلر بقال فضضت القوم فانفضوا الففض فختينله  
 طاغلن نسنه وفي الحديث انت فضض من اعنه الله يعني رجلك صلبنك متردد اولوب متفرق اولان نطفه سندن  
 خلق اولمش سن الفاضه ضادك تشدبديله بلا وافت داهيه معناسنه التففض فختينله وضادك ضمي وتشدبديله  
 طاعلمق تفرق معناسنه الفضيض فانك فخي وضادك كسري ومديله طتلو صوماء عذب معناسنه وفضيض اقر  
 صويه ده ديرلر ماء سايل معناسنه الافتضاض همزه نك وتانك كسري يله صو چقد دخي كي ايرشك بقال افتضضت الماء  
 اذا صبته ساعه تخرج الفضة فانك كسري يله كوش سيم معناسنه المفضض ميمك ضمي وضادك فخي وتشدبديله  
 كوشوشمش بقال لجام مفضض اي مرصع بالفضه الففضضه على وزن الزلزله واسع وملتق كرك برك وسعئ كرك درعك  
 كرك عيشك وسعئ الفضاض فانك فخي وضادك سكونيله واسع اولان نسنه بقال ثوب فضاض وعيش

فضض

فضفاض

فضفاض ودرع فضفاضه ای واسعة التفویض علی وزن التکریم برکسنه به برایشی اصم لقی یقال فوض  
 الیه الامر ای رده الیه وتفویض نکاحه مهر سز تزویج ایتیک الفوضی فانک فتحی وواوک سکونی والفک قصر بله  
 شول قومدرکه برابر اولوب ر بیساری اولیه وبقال نعم فوضی اذا کان مختلطاً بعضها ببعض وکذلك یقال  
 جاء القوم فوضی وبقال اموالهم فوضی بینهم ای شرکاء الفیضوضی فانک فتحی وینانک سکونی وضادک ضمی  
 والفک قصر بله بمعناه والفک مدی دخی جائز در التفاوض تانک فتحی وواوک ضمی ابله شر بکلمه مالده برابر  
 اولقی یقال تفاوض الشر بکان فی المال اجمع وهی الشرکه المفاوضة وتفاوض بری برینه بر قایح کسنه مدد  
 ایتیکه ده دیرلر یقال تفاوض القوم فی الامر اذا فاض فیهم بعضهم بعضاً المفاوضة تمیک ضمی وواوک فتحیه ایلکی  
 کسنه بری بر بله نکلم ایتیک یقال فاضه فی امره ای جاراه معه الفیض فانک فتحی وینانک سکونیه خبر شایع اولقی  
 یقال فاض الخبر بفیض من الباب الثانی وفیض صوجوق اولغه دخی دیرلر الفیضوضه فانک فتحی وضاد اولک  
 ضمیله بمعناه یقال فاض الماء بفیض فیضاً وفیضوضه اذا کثر حتی سال علی ضفه الوادی وضفه ضاد معجمه نیک  
 کسر بله درنک کناری وفیض سری اشکان ایتیکه ده دیرلر یقال فاض صدف بالسر اذا باح به وکثرت معنایه ده  
 کلور یقال فاض اللیام اذا کثروا وفیض نیل مصره دخی دیرلر واصمی ایتدی نهر بصره به فیض دیرلر وفیض  
 چوق سکردن ایتدی دیرلر یقال فرس فیض ای کثیر الحری وفیض چوق نسنه به ده دیرلر یقال اعطاء غیضا  
 من فیض ای اعطاء قلیلاً من کثیر الاستفاضة همزه نیک وینانک کسر بله کذلک خبر شایع اولقی یقال استفاض  
 الخبر اذا شاع وهو حدیث مستفیض ای منشرف فی الناس ولا نقل مستفاض الا ان تقول مستفاض فیه  
 وبعضهم یقول استفاضوه فهو مستفاض واستفاضه واسع اولغه دخی دیرلر یقال استفاض الوادی شجراً  
 ای اتسع وکثیر شجره المستفیض میمک ضمی وفانک کسری ومدبله شول کسنه درکه صوائفاسن وغیری نسنه نیک  
 ورودن طلب ابله المفاضة میمک ضمیله واسع اولان نسنه ومفاضه قارنی بیوک اولان عورت دخی دیرلر یقال  
 امرأة مفاضة اذا کانت ضخمة البطن الفیوض ضمتبندله جاری اولان صولر میاه کثیره معنایه یقال ارض ذات  
 فیوض اذا کان فیها میاه تفیض وفیوض اولک معنایه ده کلور یقال فاض الرجل فیوضاً اذا مات وکذلک فاضت  
 نفسه اذا خرجت روحه ابو عبیده وفرار وبتی اوزن که بولغت بتی تمیم در دیدیلر و ابوزید دخی انلر کی روایت ایتدی  
 واصمی ایتدی فاض الرجل وفاضت نفسه دیرلر بلکه فیضانی دمعه یعنی کوزیا سنده و صوده و بونک امثالنده  
 استعمال ایدرلر الافاضه همزه نیک کسر بله طولدر مق یقال فاض اناه اذا املاءه حتی فاض وفاضه دو ککه دخی دیرلر  
 یقال فاض دموعه وفاضه صود وکونککه دخی دیرلر یقال فاض الماء علی نفسه اذا فرغه وفاضه دوه کوشن  
 شکبه سندن یوقر وکتور مکه دخی دیرلر یقال فاض البعیر ای دفع جریه من کرشه فاخرجها وفاضه حجاجک  
 عرفادن منایه وارمسنه ده دیرلر یقال فاض الناس من عرفات الی منا ای دفعوا فیه وهر بردفعه برافاضه  
 دیرلر وفاضه سوزه کیر مکه ده دیرلر یقال فاضوا فی الحدیث ای اندفعوا وفاضه اوق برافاغه دخی دیرلر  
 یقال فاض بالقداح ای ضرب بها الفیاض فانک فتحی وینانک تشد ببله صوی چوق اولان نهره دیرلر  
 یقال نهر فیاض ای کثیر الماء وجومرد اولوب کثیر العطا اولان کسنه به ده دیرلر یقال رجل فیاض ای وهاب  
 جواد فصل القاف القبض قافک فتحی وینانک سکونیه المق اخذ معنایه وقبض برنسنه بی دوشور مکه ده دیرلر  
 بسطک مقابلی در وقبض وقبضه ملک دخی دیرلر یقال صار الشی فی قبضک وقبضتک ای فی ملکک وقبض  
 سرعت ایتیکه ده دیرلر ومنه قوله تعالی اولم یروالی الطیر فوقهم صافات وبقبض القبض فتحیه مالدن قبض  
 اولنان نسنه یقال دخل مال فلان فی القبض الانقباض همزه نیک وقافک کسر بله دیومر ملک که انبساطک

فیض

قبض

مقابلی در وانقباض مقبوض اولغه دخی دیرل القبضه قافک ضمی و بانك سكونيله قبضه یی صغد غی مقداری  
 نسنه بقال اعطاه قبضه من سویق او تری ای كفامنه و كاه او اور فخله دخی استعمال ایدرل المقبض  
 میك فخی و بانك كسر بله یا یك و قلیجك قبضه سی الاقباض همزه نك كسر بله قلیجه و مجاغه قبضه ایتمك  
 القبضه قافک ضمی و بانك فخیله شول كسنه در كه بر نسنه ابله تسك ایدینه و اكنیوب انی ترك ایلوب بر بله  
 دخی تسك ایدینه بقال رجل قبضه ر فضه للذی بمسك بالشی ثم لا یلبث ان بدعه و یرفضه و قبضه شول چو بان  
 دیرل كه قیونی كودمه تقبض اوزن اولوب یا بندر میه التقبض فختینله و بانك ضمی و تشدید بله جمع اولوب  
 بر نسنه دن ایركلك و تقبض دری بور شماغه دخی دیرل بقال تقبضت الخلدة فی النار اذا ازوت التقبض علی وزن  
 التكریم بر نسنه بی جمع ایتمك و دورمك و تقبض المال مالی الان كسنه یه نسلم ایتمك المقبوض میك فخی و بانك  
 ضمیله قبض اولنان نسنه و وفات ایدن كسنه یه دخی دیرل بقال قبض فلان علی البناء للمجهول اذامات فهو  
 مقبوض القابض بانك كسر بله و القبض قافک فخی و بانك كسری و مد بله سریع معناسنه در بقال فرس قبض  
 الشدای سریع نقل القوائیم القباض قافک فخی و بانك تشدید بله دوه بی سرعتله سورن كسنه یه دیرل  
 بقال حاد قباض و القباضه قافک فخی و بانك تشدید بله بمعناه بقال حاد قباضه ایضا و حادی نعماتله دوه  
 سورن كسنه یه دیرل القبضه قافک و بانك ضمی و ما یبند نون ز ایدنك سكونيله قصیر القامه اولان عورت  
 القبض كذلك ضمتینله و ما یبند نون ز ایدنك سكونيله مذكری بقال رجل قبض و امرأة قبضه القرض  
 قافک فخی و رانك سكونيله كسمك قطع معناسنه بقال قرضت الشی اقرضه قرضامن الباب الثانی اذا قطعت و بقال  
 جاء فلان و قد قرض رباطه و رباط رانك كسر بله ایپه و اهود و زاعنه دیرل مقصود یور قونلغی اشعار در و بقال  
 الفارة قرضت الثوب و قرض خاصه شعر دیمكه دخی دیرل بقال قرضت الشعر اذا قلتبه و قرض اولك معناسنه  
 كلور بقال قرض فلان اذامات و قرض بوجه بر نسنه و یرمكه دخی دیرل بعد زمان انوك مثان و یرسون دیو  
 و قرض دخی لغت در قافک كسر بله كسائی روا بی اوزن و قرض كذلك مقدا ایسلكك ایولكه و یرمازلعه دخی دیرل  
 و بو علی طریق التشبیه اولور و قرض بر نسنه نك جزاسن ایتمكه دخی دیرل بقال قرضته قرضاً المقارضة میك  
 ضمی و رانك فخیله كذلك بر نسنه نك جزاسن ایتمك بقال قرضته ای جازبته القرض قافک فخی و رانك كسری  
 و مد بله شعر معناسنه در و منه قیل حال الجریض دون حال القریض و جریض غصیه و غصه لو كسنه یه دیرل  
 و قریض دوه نك كتوردکی كوشه دیرل المقروض میك فخی و رانك ضمیله كذلك كوش معناسنه در و بعضیلر  
 ذكر اولنان قولده اولان قریض بو معنایه در ددی القراضه قافک ضمیله بر نسنه بی كسركن دوكان  
 خردوات و قراضه الذهب دخی بوندن ما خود در المقراض میك كسر بله كسجك الت مقص معناسنه  
 المقارض میك فخی و رانك كسری و مد بله جمعی مقصلم معناسنه الاقراض همزه نك و قافک كسر بله قوم  
 دوكنوب كسنه فالماق بقال انقض القوم اذا در جوا ولم یبق منهم اخذ و قوله تعالی و اذا غربت تقرضهم ذات  
 الشمال ای تقطعهم و تتركهم عن شمالها و قن بر كسنه بر كسنه یه فلان مكانه ملاقی ولد کی دیسه مسؤل سا بله قرضته  
 ذات الشمال لیلادیر یعنی كچركن انی ضول جانبك ترك ایتدم دیر الاستقراض همزه نك و تانك كسر بله قرض طلب  
 ایتمك بقال استقرضت من فلان ای طلبت منه القرض الاقراض همزه نك كسر بله قرض و یرمك الاقراض همزه نك  
 و بانك كسر بله قرض الملق بقال اقرضنی و اقرضت منه اذا اخذت منه القرض التقریض علی وزن التكریم  
 بر كسنه بی دیری بكن مدح ایتمك تقر بظ معناسنه طاء معجه ابله و ذم ایتمكه دخی دیرل بقال فلان بقرض صاحبه  
 اذا مدحه او ذمه للتقارض تانك فخی و رانك ضمیله بری برن مدح ایتمك یا خود قدح ایتمك بقال هما بتقارضان

قرض

الخیر و الشر و ابکی پهلوان میداند بری بر بنه خشمه بقمغه دخی دیرل المقارضة میمک ضمی ورنک فخیله  
 مالی مضار به یو ویرمک القراض قافک کسر بله بمعناها بقال قارضة فلانا قراضای دفعت الیه مالا لبجر  
 فیه و بکون الریح بینکما علی ماتشترطان والوضیعة علی المال یعنی ضرر مال اوزر بنه اولغله ابن مقرض میمک  
 ضمی ورنک کسری و قافک ما بینده سکونیه سکسار دبد کاری جانور درکه اکثر کوکرجن قنل ایدرکه لسان  
 فارسیده اکادله دیرل الانقضاض همزه نک و قافک کسر بله دیوار بقلق بقال انقض الحایط اذا سقط وانقضاض  
 قوش او جرکن اشغه سوز و ملکه دخی دیرل وانقضاض الکوکب دخی بوندن در و بوندن تفعل کلدی الاحرف  
 اخیر یاینبیدیل ایتکله بقال تقضی که بواصلنده تقضض ایدی او یح ضادی بریده کریه کوروب ضادا خیری  
 یای قلب ایتدیلر نتکم تظنی دبدیلر طن دن وانقضاض ات حکمکه دخی دیرل بقال انقض علیهم الخیل القض  
 قافک فخی و ضادک تشدید بله ایت حکمتک بقال قضضنا علیهم الخیل فانقضت علیهم وقض ابعود ملکه دخی  
 دیرل بقال قضضت اللؤلؤة اقضها من الباب الاول اذا ثقتبها القضض فتختبئله اوفق طاشلر بقال منه قض  
 الطعام يقض من الباب الرابع القضيض قافک فخی و ضادک کسر بله طاشلو اولان طعام بقال طعام قضیض  
 وتقول قضضت منه اذا کتته و وقع بین اضراسک حصی القضیه قافک کسر بله قزک بکارتی در عذرت  
 معناسنه وقضه اوفق طاشه دخی دیرل وقضه اوفق طاشلویره دخی دیرل الاقضاض همزه نک کسر بله  
 برکسنه نک بتاغی طیر اقلو اولوب خشن اولق بقال اقض علیه المضجع اذا تترب و خشن و بتاغی وجه  
 مذکور اوزن قلغه ده دیرل بقال اقض الله علیه المضجع ای جعله متمر باو خشنایتعدی ولایتعدی واقضاض  
 ادنی نسنه یه طبع ایدوب ائی طلب ایتک بقال اقض فلان اذا تتبع للمطامع الدنیه الاستقضاض همزه نک  
 وتانک کسر بله بتاغی خشن بولق القضاء قافک فخی و ضادک تشدید و الفک مدبله شول زن درکه ایری  
 اولوب یا شمس خشونت اوزن اوله بقال درع قضاء اذا کانت خشنه المس لم ینسحق بعد یعنی هنوز ملایم  
 اولیه قضیه بقضیضهم بولکلر با جمعهم محلنده استعمال اولنور بقال جاو اقضهم بقضیضهم ای جاو با جمعهم  
 پس بو مصدر بت بنی اوزن منصوب اولور و عر بدن بعض کسنه ائی کلم مجر اسنه اجر ایدوب انوک اعرابیه  
 معرب قیلور الاقضاض همزه نک و تانک کسر بله قیزک بکارتی الملق بقال اقتض الجاریه اذا فترعها و افتراع  
 قافلر و عین مهمله ابله بکارت ازاله ایتکه دیرل الققضضه علی وزن الزلزله عظامی کسرایتمک اوازی الققضاض  
 قافک فخی و ضادک سکونیه شول ارسلان درکه صیدن یرکن ککلرن قردغنک اوازی ایشد بله بقال اسد  
 قضقاض بقضقض فرسیته القضاء قاف اولک ضمی و قاف نانینک کسر بله بمعناه بقال اسد قضاض  
 الققض قافک فخی و عینک سکونیه چبوغی اکک تقول ققضت العود اذا عطفته کما یعطف عروش الکرم  
 والهودج یعنی اصمه چبوغی و محفه چبوغی اکلدی کبی التقویض علی وزن التکریم بنای سوکک یقمقسنز  
 بقال قوضت البیت تقویضا اذا نعت اعواده و اطنا به لتقوض فتختبئله و واولک ضمی و تشدید بله حلقه لر  
 وصفلر بو زلق بقال تقوضت الخلق والصفوف اذا انتقضت و تفرقت وحلق خلایق جمعینیه اولان  
 حلقه لرک جمعی دروا و سوککولک یعنی اجزاسی بر بر قلع اولنق بقال تقوض البیت تقویضا المقوض  
 میمک ضمی و واولک فخی و تشدید بله بقاش نسنه الانقیاض همزه نک و قافک کسر بله دیوار یارلق  
 دوشمکسنز ابو زبد روایتی اوزن التقیض فتختبئله و یانک ضمی و تشدید بله دیوار یارلوب دوشمک  
 بقال تقیض تقیضا و تقوض البیت تقویضا و قوضته انا و تقیضت البیضته تقیضا اذا تکسرت فلما  
 یعنی فانوب پان پان اولوب ایرلسه و اسکر ایرلسه انقاض فهو منقاض دیرل و صرحه ده دخی حال  
 ذکر اولمان اوزن در و تقیض مشابهته دخی دیرل بقال تقیض فلان اباه اذا شبهه القیض قافک

قضض

قضض

قوض

قیض

فتحي ويانك سكونيله يار مق يقال قضت القارورة فانقضت واصمعي ايتدي انقياض طولايار لمغه اطلاق اولنور  
يقال انقضت الركية وانقضت السن اذا تشققت طولاً وقيض پار لنوب دو كان يردده فابلرينه دخي ديرلر المقايضة  
ميمك ضميله ويانك فتحيله متاعى متاعه د كشمكله بازار ايتك القيصان قافك فتحي ويانك كسرى وتشديد بله پيعان  
كبي بايعله مشتري معناسنه در التقييض على وزن التكريم تقدير فلق يقال قيص الله فلانا فلان اذا جاء به  
واتاحه له يعنى كله سن ميسر قلسه ومنه قوله تعالى وقيصنا لهم قرناء اى قدرنا لهم ذلك وقرنا قرينك جمعى در همتا  
معناسنه فصل الكاف الكراض كالفك كسرى بله اركك منبسى در كذا قه مك رخمى لى قبول ايتكد نصكره طشره براغور  
وكراض رجمك شكندر يند دخي ديرلر جمعدر لفظندن مفردى يوقدر وابوعبيده ايتدى انوك مفردى كرضه در  
كافك ضميله الكرض كالفك فتحي ورنك سكونيله ذكر اولن منبى اتمق يقال كرضت الناقه تكرض كرضامن الباب الثانى  
اذ الفظته فصل اللام للضلاض لامك فتحي وضادك سكونيله زيرك اولان قولان غوز يقال دليل اضلاض اى حاذق  
الضلضة على وزن الزلزله صاغه وصوله چوق بقوب بصيرت اوزن اولماسن د بلك تقول اضلضت اذا نلقت  
بيتاوشمالا فصل الميم المحض ميمك فتحي وحانك سكونيله خالص اولان سود وخالص شول سوده ديرلر كه اكصو  
قارشما مشراوله كرك اول سود طتلوا اولسون كركا كشى اولسون ومحض خالص سود اچورمكه دخي ديرلر يقال  
محضت الرجل اذا سقيته المحض ومحض خالص محبت ايمكه ده ديرلر يقال محضته الودوكل شى اخلصته فقد  
محضته وعربى محض خالص النسب اولان عربه ديرلر مذكرو موث وجمع بونده برابر اولور وواكر ديلر سك موث  
وتثنيه وجمع دخي ايدرسن قلب ابله محبت كى وقلب قافله و محبت حامهله ابله خالص معناسنه در الماحض حانك  
كسرى بله شول كسنيه ديرلر كه خالص سود صاحبى اوله يقال رجل ماحض اى ذو محض مثل لابن وتامر الاحاض  
همزه نك كسرى بله خالص سود اچورمك واحض خالص محبت ايمكه ده ديرلر الامحاض خالص سود اچمك يقال  
امحضت انا المحوضة فميتنله حسبند خالص اولمق يقال محض بالضم محوضة اى صار محضاً فى حسبه المحض ميمك  
فتحي وخاء معجه نك سكونيله ياغ چقار معچون سودى چالقمق يقال محضت اللبن المحضه والمحضه والمحضه من  
الباب الاول والثانى والثالث ومحض قو يى اچنده قوغايى چلقمغه دخي ديرلر طولسون ديو يقال محضت بالذلو  
اذ انهرت بهافى البر الممخضه ميمك كسرى و خانك فتحيله ياغ چقر معچون سود تحريك ابله جك قاب المحيض ميمك  
فتحي و خانك كسرى ومد بله شول سود در كه محريك اولنوب قايمى الشمس اوله الممخوض ميمك فتحي و خانك ضمى ابله  
بمعناه الاحاض سود چالقمغه قريب اولمق يقال انحض اللبن اذا حان له ان يمحض التمحض فتحيتنله و خانك ضمى  
وتشديد بله والامحاض همزه نك وتانك كسرى بله سودى ابقده حركت ايمك يقال تمخض اللبن و امتخض اذا تحرك فى  
المخضه وتمخض ولدانه سى قرنند حركت ايمكه ده ديرلر المحاض ميمك فتحيله وغلان بوريسى چكمك وجمع ولادت  
معناسنه يقال محضت الناقه تمخض مخاض من الابع الرابع مثل سمع سماعا ومخاض يوكلوناقه يه ديرلر واحدى  
خلفه در خانك فتحي ولا مك كسرى بله كندى لفظندن واحدى يوقدر و بوسيدن شول دوه ياوريسى كه بر بل  
نكميل ايدوب ايكجى بله كيره ابن مخاض ديد بيلر و بوموئث اولسه بنت مخاض ديد بيلر زيرانه سندن تفريق  
اولنوب نه سى مخاض اولان دوه لره يعنى حامله اولان دوه لره الحاق اولنور رمزبون كرك حامله اولسون كرك  
اولسون و ابن مخاض نكره در چن تعريفن ديلمك اوزرينه الف لام داخل قيلورسن وليكن تعريف جنس  
ايجون اولان الف لامى اذ حال ايدرسن ته كم شاعرك شعرند كفضل ابن المخاض على الفصيل واقع اولمشدر  
و جمعند بنات مخاض و بنات لبون و بنات اوى ديسن غيرى طريقه جمع ايترسن و بنات اوى ابن اوى نك جمعى در  
چقال معناسنه كه سباع قبيلىندن در الماحض خانك كسرى بله شول عورت در كه اى وغلان بوريسى طومش اوله

كرض

لضض

محض

مخض



مرض

المحض ميمك فمعي وخانك فمعي وتشدد بدله جمعي ذكر اولنان عورنلر معناسنه المرض فمختبئله خسته لك  
سقم معناسنه بقال مرض فلان من الباب الرابع الامراض همزه نك كسر بده مريض قلمق بقال امرضه الله  
وامراض بر كسنه نك ماله افت اير شمكه دخي ديرلر يعقوب روايئ اوزن بقال امرض الرجل اذا وقع في ماله  
العاهة وامراض بر كسنه نك را ئي صوابه قريب اولغنه ده ديرلر بقال فلان اذا ماطن امرض او اصاب المرض  
ميم اولك كسري وميم ثابنك سكونيله خسته لكي چوق اولان كسنه الثريض على وزن التكرم خسته به  
نيمار ايمك تقول مرضته تريضاً اذا قت عليه في مرضه وتريض تقصير ايمكه ده ديرلر الثراض تانك فمعي وورانك  
ضميله خسته دكل امكن خسته شكنن كو سترمك المريضه ميمك فمعي وورانك كسري ومد بده شول كونشدر كه  
صافي اوليه بقال شمس مريضه اذا لم يكن صافيه ومريضه شول كوزه ديرلر كه انوك فتوري اوله بقال عين  
مريضه الامضاض همزه نك كسر بده اجنق بقال امضني الجرح اذا او جعك ومضني دخي لغت در ولكن اصمعي  
ايتدي بو لغت معلوم دكلدرو ثعلب ايتدي امضني الجرح ديرلر ومقدم امضني دخي ديرلر ديشدي بلا الف  
وامضاض يقمق معناسنه ده كور بقال الكحل يعض العين اي يحرقها ويعض كله سنه يلك فمحن وضمن دخي  
جايزكور مشلر قاموس صاحبي اشارت ايتدي اوزن المض ميمك فمعي وضادك تشدد بدله بقمي ديك اولور  
بقال كحلها بلمول مض اي حارو مملول ميمك ضميله ميل معناسنه در كه سر مه حكجك الت در المضض فمختبئله  
مضيتت اجيسي در تقول مضضت يار جل تض مضض من الباب الرابع المضض ميمك فمعي وضادك كسري  
ومد بده والمضاضه ميمك فمخيله بمعناه بقال مض مضضاً ومضاضه المضضه ميمك فمخيله اغزده صوي  
تحريك ايمه درو ومضضه كوز او يخويه وارمغه ده ديرلر بقال ما مضضت عيني بنوم اي ماغت التضضض على وزن  
التزائل كذلك مضضه قلمق بقال تضضض في وضوئه وتضضض كوز او يخويه وارمغه ده ديرلر بقال تضضض  
التعاس في عينه مض ميمك وضادك كسر بده بر كله در كه لامعناسنه استعمال اولنور حالاً كه مض كله سنه  
اجابته طمع وارد ز يعنى اجابت اميدى وارد ريقال ان في مض اطعاً المضض ميمك فمعي وعينك سكونيله  
والمضض فمختبئله بر سنه مشقتلو كورنك بده غضبه كلك تقول مضضت من ذلك الامر مضضاً ومضضاً اذا غضبت  
وشق عليك الامتعاض همزه نك و تانك كسر بده بمعناه بقال امتعت من ذلك الامر اذا غضبت منه فصل النون  
النبض نونك فمعي و تانك سكونيله طمر حركت ايشك النبضان فمختبئله بمعناه بقال نبض ينبض نبضاً ونبضاً  
من الباب الثاني ومنه قولهم مابه حبض ولا نبض اي حرك وحرك حانك فمخيله حركت معناسنه در  
الانباض همزه نك كسر بده يايك كسريشن چكوب صاليو يرمك اوازو يرسون ديو وفي المثل انباض  
بغير توتير المنبض ميمك كسري و تانك فمخيله علاج توقاغي در مندق ومحبض كبي بو مقامه ككتب  
لغته تمام اختلاف واردو بعضى منبض ومندق حلاجك ياي در ديشدر ومحبض توقاغي در ديشدر  
جار الله علامه نك وصاحب مهذبك وصاحب صراحك تصريحى بونك اوزر بنه در اما جوهر بنك وصاحب  
قاموسك تعبيرندن فهم اولنان بودر كه منبض توققندن عبارت اوله اما جوهر بدن فهم اولدغنك  
وجهي بودر كه جوهرى منبضى محبض كبي در ديشدر ومحبض توقق معناسنه اولدغنه اتفاق واردو  
واما صاحب قاموسدن فهم اولدغنك وجهي بودر كه مزبورندق القطن بندفه اي ضربه بالمندق والمندفه  
اي حشبه التي طرق بها الوتر ليرق القطن ديشدر زم صاحب قاموسك عبارتنه بوا احتمال واردر كه مندق ياي  
ومندفه توقاغي اوله ولكن بو كاتصريح ايدر روايت بولمادى المحض نونك فمعي و حانك سكونيله والنضه  
كذلك بريزه ركوب جمع اولان ات در او بلى اتى كبي مثلاً ونحض اتى كدر مكه دخي ديرلر

مضض

مضض

نبض

نحض

تاكيمي قالجه بقال نخضت ماعلى العظم من اللحم انخضه من الباب الثالث الخيض نونك فتي وحنك كسرى  
ومدبله اتى جمع اولان كسنه بقال نخض من الباب الخامس فهو نخيض ونخيض شول كوئندن ديرلر كه  
پرداخت اولنوب انجلمش اوله بقال نخضته اذار ففته الخيضة نونك فتيه وحنك كسرى ومدبله موئتى  
المخوض ميمك فتي وحنك خميله اتى زابل اولان كسنه بقال نخض على البناء للمجهول فهو منحوض اى ذهب لحمه  
الانتخاض همز نك وتانك كسرى بله اتى زابل اولمق معناسنه كلور قجن مجهول كاسه بقال انتخض لحمه وانتخاض  
اتى كيدر مگ معناسنه ده كلور بناء معلوم اوزن كاد كده تقول انتخضت اللحم اذا عترقته واعتراق عين مهمله  
اپله وقافله اتى جمله كيدر وب همين كوئى قومغه ديرلر النضيض نونك فتي وضادك كسرى ومدبله صوازا فاق  
يقال نض الماء بنض نضيض من الباب الثانى اذا سال قليلا النضاضه نونك خميله برنسنه نك بقيه سى كرك صو  
اولسون كرك غيرى اولسون ونضاضه برنسنه نك ولد اخيرنه دخى ديرلر بونك مذكر وموئث وتثنيه وجمع  
برابر اولور عجزه وكبره كى و عجزه عين مهمله و زاء معجمه ابله كذلك اخر اوله ديرلر وكبره دخى بو معنياه در النض  
نونك فتيه والناض اهل حجاز قتنده بونلر ايكسى دخى در اهدن عبارت در ابو عبيد ايتدى در اهمه ناض  
ديد كرى متاع بيع اولنوب اچه اولد غى حينده در زيراماض بيدى منه شى ديرلر ونض ميسر اولمغه دخى  
ديرلر يقال خذ ما نض لك من دين اى تيسر الاستنضاض همز نك وتانك كسرى بله برنسنه يى ازان الموق بقال  
هو يستنض حقه من فلان اى يستنجزه وياخذها الشى بعد الشى النضيض نونك فتي وضادك كسرى  
ومدبله از صويده ديرلر ماء قليل معناسنه النضاض نونك كسرى بله جمى از صولر معناسنه النضيضه نونك فتيه  
وضادك كسرى ومدبله از يغمور مطر قليل معناسنه النضاض نونك فتي ويانك كسرى ابله جمى  
از يغمورلر معناسنه الانضه همز نك فتي ونونك كسرى وضادك تشد بندبله كذلك جمى ونضيضه  
ونضاض صوسزلق معناسنه دخى كلور بقال تركت الابل ذات نضيضه وذات نضاض نونك فتي  
عطش لم ترو ونضيضه اذك بريان اولور كن قيزقن طاش اوزر نك قيناسينك اوزنه دخى ديرلر الانضاض  
همز نك كسرى ابله از سنه ايجور نك بقال انض الراعى سخاله اذا سقاها نضيض من اللبن يعنى اوغلا قمر بنه  
بر مقدار سه دايجور سه النضيضه على وزن الزلزله ايلان دبلن تحريك النضاض نونك فتي وضادك  
سكونيه والنضاضه كذلك ايلان دبلن تحريك ايمك عيسى بن عمر ايتدى ذوالر مهدن نضاضى سوال  
ايتد كده غزنده دبلن دپرتنه دن غيرى جواب ويرمدى النعض نونك ضمى وعينك سكونيه حجاز ده بر جنس اغاچدر  
كه اذوكله مسواك ابد نورلر النعض نونك فتي وعينك سكونيه والنغوض ضميتنه حركت ايمك بقال نغض رأسه  
بنغض وبنغض نغضا ونغوضا من الباب الاول والثانى اذا تحرك ونغض تحريك ايمك ده ديرلر بقال نغض فلان  
رأسه اذا حركه يتعدى ولا يتعدى و بواخفش روايتى در وهر حركت كه صالناغله اوله اكانغض ديرلر النغضان  
فتختبئه كذلك صالناغله اولان حركت يقال نغض رحل البعير وثنيه العلام نغضا وبلوت كثيف اولوب يغمورله  
اغرنوب حركت ابدركنى اولوب بر جانه كتمامك بقال نغض السحاب اذا كثف ثم محض تراه بترك ولايسير الا نغاض  
همزه نك كسرى بله تحريك ايمك بقال نغض رأسه اذا حركه كالتعجب من الشى ومنه قوله تعالى فسينغضون  
اليك ره سبهم المحال لنغض محال ميمك فتي ولا مگ تخفيفيله محاله نك جمى در كره عظيمه معناسنه ونغض نونك ضمى  
وعينك فتي وتشد بندبله ناغضك جمى در حركت ابدى بكرة معناسنه الناغض عينك كسرى بله شول ملايم  
نسنه در كه كورك كمينك باشنده اولور غضروف معناسنه عين معجمه نك خميله النغض نونك فتي وفانك  
سكونيه سلكمك بقال نغضت الثوب والشجر انغضه نغضا من الباب الاول اذا حركته لينتغض ونغض بر مكنك

نضض

نغض  
نغض

نغض

هر جاننده بقمغه دخی دیرلر تقول نفضت المکان اذ انطرت جميع ما فيه يقال اذ انكلمت ليلا فاخفص واذا  
 تكلمت نهارا فانفص اي التفت هل يري من نكره التنفيض على وذل التكريم كذلك سلكتك معناسنه تشدبد  
 مبالغه ايجوندربقال نفضته النفص فحتينله شول نسنه دركه اغاچدن دوشركرك بپراق اولسون كرك ميوه  
 اولسون پس بوفعل اولور مفعول معناسنه قبض كبي مقبوض معناسنه النفاض نونك ضميله شول نسنه دركه  
 اغاچدن سلكتك ايله دوشرونفاض ازق دوكتك معناسنه دخی اسمدر ومنه قولهم النفاض يقطر الحلب  
 يعني ازق دوكتك دوه بي قطار كتورر ثعلب نوني مفتوح قلوب نفاض قتلق معناسنه در دیردی تنكم كاور  
 ان شاء الله تعالى والنفاضة كذلك نونك ضميله بمعناه المنفض ميمك كسرى وفانك فتحيله شول نسنه دركه  
 انوكله دانه چقاررلر النفوض نونك فتحی وفانك ضميله شول عورت دركه چوق طوغورن يقال نفضت المرأة كرتها  
 يعني شكبه سنی سلكتدی وبقال نفضت الابل ايضا بهذا المعنى الانفاض همزه نك كسرى بله طوغورمق يقال  
 انفضت اذ انجبت وانفاض قومك مالي هلاك اولمق يقال انفص القوم اذ اهلكت اموالهم وانفاض ازقلى  
 دوكتك دخی دیرلر يقال انفصوا مثل ارملاوا اذ افنى زادهم النفاض فانك كسرى بله شول اسمه دركه دترمه سى  
 اوله حمای ذات الرعد معناسنه يقال اخذته حمى نافض ونفضته الحمى المنفوض ميمك فتحی وفانك ضميله حمى  
 طوتن كسسه النفضة نونك ضمى وفانك سكونيله همانك دترمى والنفضاء نونك ضمى وفانك فتحی والفك مدبله  
 بمعناها ونفضه كذلك شول يغمون دیرلر كبريرك بعض يربنه يغوه بعض يربنه ياغيه النفاض نونك فتحيله  
 قتلق معناسنه ومنه قولهم النفاض يقطر الحلب وثعلب بونده نوني مفتوح قلوب ابدردى نفاض قتلق  
 معناسنه در يعنى قن قتلق اولسه دوه لقطار قطار چكلور بيع اولما عيجون النفاض نونك كسرى بله اوغلا محقار  
 اورندكى ازاردن برجنس ازاردن يقال ما عليه نفاض النفضة فحتينله شول جماعت دركه بريره كوندرلر انده  
 دوشمن وارميدر يا خود خوف وارميدر تجسس ايمكچون النفیضة نونك فتحی وفانك كسرى ومدبله ذكر  
 اولنان معناید در طليعه كبي النفايض نونك فتحيله جمعی و نفايض اريق دوه ل معناسنه ده كلور ابو عمرو ورواينى  
 اوزن الاستنفاض همزه نك و نونك كسرى بله والتنفض فحتينله وفانك ضمى وتشدبد بله برمكانه هر نسنه يه  
 نظر آيمك واستنفاض بريره نفیضه كوندرمك ونفیضه شول جماعته دیرلر كه ولايتك امنن وخوفن  
 بلما كچون كوندن لرتكم الان مرورايندى يقال استنفض القوم اذ ابعثوا النفیضة النقص نونك فتحی وقافك  
 سكونيله بنايى يا خود اپى و يا خود عهدى بوزمق النفاضة نونك ضميله عكسسه بوكلوب چوزلن قيل اب  
 المناقضة ميمك ضمى وقافك فتحيله بركلامى مقدماسو بلنن كلامك معناسنه مخالف سو بلك النفیضة  
 نونك فتحی وقافك كسرى ومدبله شول شعره دیرلر كه شاعر ك اولكى شعر بنك مضبوطنه مخالف ومقابل اوله  
 الانتقاض اب خلافته بوكلوب چوزلنك النقص نونك كسرى وقافك سكونيله شول دوه دركه انى سفر  
 ارقلدوب ضعيف ابد و ناقه ييدخى اطلاق اولنور الانتقاض همزه نك فتحيله جمعی ارق دوه ل معناسنه ونقص  
 شول يره دیرلر كه منتر تسمى قریب اولماغن يارله ونقص بر نسنه نك يقند يسنه دخی دیرلر منقوض معناسنه  
 نكت كسبى وزناومعنى التنقض فحتينله وقافك ضمى وتشدبد يله منتر بتمك اوزن اولماغن يريارلق  
 يقال تنقضت الارض عن الكماة اذ انفطرت الانتقاض همزه نك كسرى بله طوشجبل چاغرمق يقال انقضت  
 العقاب اذ اصوتت وانقاض وكتبت كافك فتحی وتانك كسرى ومدبله دوه نك تازه اولنلر ينك  
 اوازی وقرقره وهد يرمسن اولنلر بنك اوازی درونفاض كجى يى چاغروب دعوت ايمكه ده دیرلر تقول  
 انقضت بالمعز انقاضا اذ دعوت بها وانقاض دپلى دماغه ياپشدروب ايرماغله حاصل اولان صوبه

نقص

دخی دیرلکه اتی سورمه ده ایدر لر نقر معناسنه وانقاض ساقز چینر کن حاصل اولان اوزه دخی دیرلکه بو  
 مکر وهدر وانقاض ارقیه بوک اغر کلکه دخی دیرل بقال انقض الحمل ظهره اذ الثقله و بونک اصلی صوتدن دریعی  
 بوک اغر اولدغی وقت پالان اغاچلری اوزویرورومنه قوله تعالی الذی انقض ظهرک النقیض نونک فخی و قافک  
 کسری ومدبله محفه رک و پالان اغاچلرینک اوزی النهض نونک فخی وهانک سکونیه والنهوض ضمتنه طور مق  
 قیام معناسنه بقال نهض نهض نهض و ضامن الباب الثالث اذا قام و اوت بتوب بویی کاله ایر شمکه دخی دیرل  
 بقال نهض النبت اذا استوی و نهض دوهنک کورکیله اوموز پنک آن سنه دخی دیرل الانهض همزه نک فخی وهانک  
 ضمی ابله جمعی فلسله افلس کی الانهاض همزه نک کسریله ایاع اوزر بنه قالد رمق الانتهاض همزه نک و تانک  
 کسریله ایاع اوزر قالمق بقال انهضته فانهض المناهضه میمک ضمی وهانک فتحیله طور شمع مقاومت معناسنه  
 التناهض تانک فخی وهانک ضمی ابله جنکده هرکس خصمیله طور شمع الناهض هانک کسریله شول قوش  
 یاورسی درکه فناکلی وافر اولوب اوچمه شروع ایدر وناهض شول ایدر لکه تانک قولی یاننده در جانب اعلا سنه  
 الناهضه هانک کذلک کسریله برکسنه نک باباسنک اوغلاری درکه اکعصبه دوشرلر وناهضه شول کسنه لره  
 دخی دیرلکه برکسنه نک مصالحنه قیام ککوستروب امر بنه مطیع اولار بقال مالفلان ناهضه ای الذین  
 یقومون بامرہ النوض نونک فخی وواوک سکونیه ولایتدن ولایتہ کتمک ونوض برنسنه بی چقرمغه چالشمق  
 فدان چقار مق کی و قازق چقار مق کی مثلاً نقول نصت الشئ اذا عالجته لتزعه ونوض دوهنک قو یرغیله  
 ارقه سی ایشدغی ره دخی دیرل الانواض همزه نک فخی ونونک سکونیه مرتفع اولان یرلر و الانواض همزه نک  
 فخی وواوک کسری ومدبله کذلک مرتفع اولان یرلر فصل الواو الخض وواوک فخی و خانک سکونیه شول  
 دورتمه درکه ایچر وکر مش اولیه نقول وخصته بالرخ اذا طعنته غیر جائف الوخیز وواوک فخی و خانک سکونیه  
 دورتمش کسنه التوریز علی وزن التکریم قضای حاجت ابدن کسنه نجاستی بر او غوردن القا ایتک الایراض  
 همزه نک کسریله بمعناه بقال ورض الرجل واورض اذا خرج غایطه ونحوه جرة واحدة و بقال ورضت اللد حاجة  
 اذا كانت مرجه علی البیض ثم قامت فذرت جرة واحدة ذرقا کثیرا یعنی یومر ده یربتان تاوق نجاست کثیره القا ایتسه  
 و مرجه میمک ضمی وراه مهمله نک سکونی و خاء معجه نک کسریله یومر ده یربتان تاوقدر الافاض همزه نک فخی  
 وواوک سکونیه عجله معناسنه در بقال لقیمته علی افاض ای علی عجله افاز کی که افاز دخی فابله و زاء معجه ابله  
 عجله معناسنه در و افاض بریزه جمع اولان فرق مختلفه یه دیرل که قبایل متعدد ده دن کلش اوله اصحاب صفه کی  
 وفی الحدیث انه امر بصدقه ان توضع فی الافاض الوفض وواوک فخی وفانک سکونیه عجله معناسنه در الایفاض  
 همزه نک کسری ومدبله سرعت ایتک الاستیفاض همزه نک و تانک کسریله کذلک سرعت ایتک بقال  
 افوض واستوفض اذا سرعت ومنه قوله تعالی کانهم الی نصب یوفضون ونصب فتحینله بته دیرل صنم معناسنه  
 واستیفاض طرد ایتکه یعنی سورمکه واستعجال ایتکه ده دیرل بقال استوفضه اذا طرده واستعجله المیفاض  
 میمک کسری ومدبله سرعت ایدر مجی بقال ناقه میفاض ای مسرعه الوفضه وواوک فخی وفانک سکونیه  
 برنسنه در که اوق قبور بنه بکرزدو بدن دیرلر ایچنده اغاچی اولماز الوفاض وواوک کسریله جمعی الوفض وواوک فخی  
 و میمک سکونیه برق از بلدر مق الومیض وواوک فخی و میمک کسری ومدبله کذلک بلدر مق الومضان  
 فتحینله کذلک بلدر مق بقال ومض البرق یض ومضا وومیضا وومضنا اذا لمع لمعا خفیفا لا یاض  
 همزه نک کسری ومدبله کذلک برق بلدر مق بقال ومض البرق ایاضا و یو ذکر اولنان برق لمعان  
 خفیضه بلدر دقه در و قن بلدر یوب بلودک نواچسنه تجاوز ایتسه اکا حفور دیرل حاء مهمله ابله

نهض

وحض

ورض

وفض

ومض

هضم

وفاً به و قن برق کوکک اور تسنه اوز انوب بلودی یار سه وصاعه وصوله اکسه کاعقیقه دیرلر عین مهمله ابله  
 و قافلر بله و ایاض او غورلین بقمغه ده دیرلر بقال اومصت المرأه اذا سارقت المنظر فصل الهاء الهض هانك فحی  
 و ضادك تشد بدبله فائق بقال هضه یهضه من الباب الاول اذا كسره و دقه الانهضاض همزه نك و هانك  
 كسر بله فائق انكسار معناسنه بقال هضه فانهض الهضیض هانك فحی و ضادك كسری ومدبله فانن نسنه  
 و المهضوض میك فحی و ضادك ضمیله بمعناه و المنهض میك ضمی و نونك سكونی و هانك فتحیله بمعناه كذلك  
 الاهتضاض همزه نك و تانك كسر بله كذلك فائق كسر معناسنه بقال اهتضه اذا كسره و اهتضاض نفسی كسر  
 ايمكده دیرلر تقول اهتضضت نفسی اقلان اذا استزدتها و استزاد برنسنه بی حقیقه قصیر كورمكه دیرلر الهضاض  
 هانك فحی و ضاد اولك تشد بدبله شول ار كك دركه سائر ار كك بوی نین اصیروب رنجیده ایلبله الهضاء هانك  
 فحی و الفك مدبله خلا یقندن بر جماعت درو بوفعلاء و زنی اوزن در صحراء كی ثعلب روانی اوزن الهیض هانك  
 فحی و یانك سكونیله كی صار لدقن صكره فائق بقال هاض العظم یهیضه هیضا اذا كسره بعد الجبور و هر اغری  
 كه براغری اوزرینه اوله اكهیض دیرلر و هیض بر كسنه بی نكرار خسته قاعغه دخی دیرلر بقال هاضنی الشی اذا ردك  
 فی مرضك المهیض میك فحی و هانك كسری ومدبله كی صار لدقن صكره منكسر اولان كسنه الاهتیاض  
 همزه نك و تانك كسر بله ذكر اولنان وجه اوزن مك فائق الانهیاض همزه نك و هانك كسریله و نونك سكونیله  
 مك فائق كذلك المهیاض میك ضمی و هانك سكونیله و المنهاض میك ضمی و نونك سكونیله كی فانش كسنه  
 الهیضه هانك فحی و یانك سكونیله كوكل دوغنه سی و بدن شكسته لكی بقال بالرجل هیضه ای بقیاء و قیام و قیاء  
 قافك ضمیله قی دن در و قیامی اسهال زحمیله تفسیر ایتك بعید دكدر زیراز محشری هیضه شكم رفتن باقی  
 دیمشدر باب الطاء من كتاب ترجمه الصحاح الجوهری فصل الالف الابط همزه نك كسری و یانك سكونیله قولتی  
 بغل معناسنه تد كیری و تانیثی جائز در الابط همزه نك مدبله جمعی و قولتوق كورونك برنسنه بی زیاده  
 قالد رمه دن كنیابت اولور فر ابراعر ییدن حكایت ایدوب فر فرح سوطه حتی برقت ابطه دپدی زیاده قالدردی  
 ديك محلندن و قومدن اولان دپه نك دخی نهایت بولدغی یره ابط دیرلر التا بظ فحینه له برنسنه بی قولتغه الملق  
 بقال تبط الشی اذا جعله تحت ابطه و تابط اضطباعه دخی دیرلر و اضطباع ردانی صاغ قولتوغنی التنه الوب او جنی  
 صول اوموزی اوزرینه برافعه دیرلر و ابوهر یره نك رضی الله عنه رد النسی بووجه اوزن ایدی الاستبساط همزه نك  
 و تانك كسر بله اغزی طاردی و اسع قوی قازمغه دیرلر تابط شر انا بت بن جابر الفهمی نام كسنه نك اسمی ایدی  
 تابط شر ابله نسیمه اولند غنه باعث بو ایدی كه قولتوغندن قلعی كئز ایدی نقول جائنی تابط شر او مرت تابط  
 شرایعنی حالی اوزن ترك ایدوب تغییر ایترسن زیرا فعلدن اسمه نقل ایترسن بلكه فعل و فاعل جمله سیمه نسیمه  
 ایدرسن پس اصلی اوزن حكایت ایدوب تغییر اولنماق واجب اولور و هر جمله كه انوكه نسیمه اولنه جمله سینده  
 حال بو بله در برق نجره و درأ حبا كی مثلاً و اگر مزبوری تشبیه و جمع ایتك دپلسك جائنی ذواتا بظ شر او ذو و تابط  
 شر ایدرسن یا خود كلاهما و كلهم دیرسن تا كیدطر یقله و لكن وكلاهما و كلهم كلكه ذویا خود ذو و مثلاً و كلاهما  
 ملحوظ اولمبجه اولان مثلاً جائنی تابط شر كلاهما ديسك جائنی مدلولاتاً بظ شر اتقدیرنده اولور و التا بظی  
 فحینه له و اخرنده یانك تشد بدبله تابط شر نه منسوب اولان نسنه و بونك تصغیری و ترخمی جائز دكدر  
 الارطی همزه نك و رانك سكونی و الفك قصر بله براغاچدر قوملو یرلده بترو بوفعلی و زنی اوزن در زیرا  
 مشتقاته ایدیم ماز و ط دیرسن قن ارطابله دری دباغت اولنسه و بونك الفی الحاق ایچوندر تا نبت ایچون  
 دكدر زیرا بونك واحدی ارطاة درو بونده قول اخر واردر كه اول افعال و زنی اوزن اولمق در كه مشتقنده ایدی

هیض

ابط

ارط

مرطی دیرسن و بوباب معتله ذکر اولنو ران شاء الله تعالی واکر بونک الف ن اصلیه قلسک معرفه ده ونکرده  
 منون قیلورسن واکر الف الحاق ایچون قیلورسک نکرده منون قیلورسن معرفه ده منون قیلورسن و ابوز بد  
 بعیر ما روط وارطوی روایت ایتدی قن ارطاکل ایلسه الاریط همزه نك فتحی و رانک کسری ومدبله ر جال دن  
 شول کسنه درکه انوک ولدی حاصلی اولمیه ای راط همزه نك کسری ومدبله والتأریط علی وزن التکریم یرارطی  
 بترمک بقال رطت الارض وکدارطت الارض اذا اخرجت الارطی بو ذکر اولنان جامع اللغه نقلی اوزن در  
 اما نسخ صحاحه ظاهر اولان ثلاثین کلکدر الاطیط همزه نك فتحی و طانک کسری ومدبله دوه نك ثقلت  
 حملدن اولان اوزی ودوه پالاتک اوزی که ثقلت حملدن حاصل اولور بقال لاتیك ما طت الابل واطیط  
 اچلقدن قارن اونکه دخی دیرلر ودوه یاورسی اوزو یرمکه ده دیرلر والدسین ویولد اشن طلب ایتدکه الاقط  
 همزه نك فتحی وقافک کسر بله کشک دبد کسری معروف نسنه که بوغورندن اولور روکاه اولور اشعارده قافی  
 ساکن قیلورلر قافک حرکتن ماقبلنه نقلی ایتیکله الایتقاط همزه نك کسر بله کشک اتخاذا یتک تقول ائتقطت  
 اذا تخذت الاقط پس بوباب افتهال دن اولور الاقط همزه نك فتحی وقافک سکونیه طعامه کشک قاتقو بقال  
 اقط طعامه یا قطه اقط من الباب الثانی اذا عمل بالاقط الماقوط میمک فتحی وقافک ضمیه کشک قائلن طعام  
 الماقوط میمک فتحی وقافک کسر بله اوغراش یری موضع حرب معناسنه وخلیل ایتدی ماقط حربده اولان  
 طارلق در مضایقه حرب معناسنه فصل الباء البرقطة علی وزن الدرجه شول دم درکه بری رینه قریب اوله  
 خطو متقارب معناسنه واردن نظر ایدر کرک کیره وونکه ده دیرلر بقال برقط الرجل اذا ولی ملتفتا البسط بانک فتحی  
 وسینک سکونیه اچوب طاغثق نشر معناسنه وصادله دخی لغت درو بسط عنذر قبول عنذر ده دیرلر و بسط  
 برکسنه نك احشاش من ازاله قلغه دخی دیرلر البسطه بانک فتحی وسینک سکونیه وسعت معناسنه الانبساط  
 همزه نك و بانک کسر بله دوشنک بقال انبسط الشی علی الارض وانبساط حشمت زابل اولغه دخی دیرلر  
 بقال بسطت من فلان فانبسط التبسط فحتمینه وسینک ضمی وتشدد بله ولا بی طولاً و عرضاً سیراً یتک بقال  
 تبسط فی البلاد ای سار فیها طولاً و عرضاً البساط بانک کسر بله دوشنلن نسنه فراش معناسنه البساط بانک  
 فتحیه واسح اولان یر بقال مکان بساط البسیط بانک فتحی وسینک کسری ومدبله بعناه بقال مکان بسیط  
 ایضا وکوده سی وقوجاغی واسح اولان کسنه یده دیرلر بقال فلان بسیط الجسم والباع و بسیط عروض  
 شعرك بحر لندن بر بحرک دخی اسمیدر غالباً بحر واسع اولد ایچون بسیط دیرلر ومعنا ی وسعتدن در عربلرک  
 فرش لی فراشاً لا یسطنی دبد کسری فراش طار اولدغی زمانده وهذا فراش یسطک دبد کسری فراش واسع  
 اولدغی حینه وسرنا عقبه باسطه دبد کسری مسافه بعیده اولدغی وقتده البسط بانک کسری وسینک سکونیه  
 شول ناقه درکه ولدبله بر یرده خالی قونوب انه سندن منع اولونیه و بسط اچق اولان الدخی دیرلر بر قید  
 معناسنه بقال بد بسط ای مطلقه تنه کم عبد الله قراءه تنه بل بداه بسطان واقع اولمشدر البساط بانک ضمیه  
 جمعی ذکر اولنان ناقه لر معناسنه الالبساط همزه نك فتحیه کذلک جمعی ظیر ایلظو اوار واطار کبی الالبساط  
 همزه نك کسر بله ناقه ولدبله بر یرده ترک اولنق الیط بانک فتحی و طانک تشدد بله چبانی یارمق جراحی  
 چقسون دیو بقال بطط القرحة اذا شققته او بط قاز واوردک معناسنه ده کور البطة بانک فتحی و طانک  
 تشدد بله واحدی درهاتاً نبت ایچون دکلدربلکه وحدت ایچون مذکره وموثنه اطلاق اولنه ورحامه  
 کبی وود جاجه کبی البیط بانک فتحی و طانک کسری ومدبله عجب معناسنه وکذب معناسنه درو بوندن فعل  
 مشتق اولماز الا بعاط همزه نك کسر بله ارغه کیمک ابعاد معناسنه بقال ابعط فی السوم اذا ابعد وسوم او تلاغه

اطط

اقط

برقط

بسط

بطط



بعثط

بلاط

بهط

ثا ط

ثرط

ثرمط

ثطط

ثعط

ثلط

جلط

حبط

ديرلر البعثط بانك و ثانك ضمي وعينك سكونيله دره نك اورتنسي سره الوادي معناسنه البعثوط بانك ضمي و ثانك  
 ضمي ومد باه بعناه ومنه يقال هو ابن بعثها للعالم بالشئ كما يقال هو ابن مجدتها ومجد بانك ضمي و حيمك سكونيله  
 برنسنه نك باطنه ديرلر المبالطة ميمك ضمي ولا مئك فخيئه قلمجر له اوروشمق مضاربه بالسيف معناسنه التباط  
 فختينله ولا مئك خميله كذلك اوروشمق يقال تباطوا اذا تجالذوا الابلاط همزه نك كسر بله بر كسنديك مالي  
 كيدوب فقيرا ولمق يقال ابلاط الرجل اذا افتقر لمبلاط ميمك ضمي ولا مئك كسر بله فقيرا اولان كسنه المبلط ميمك  
 ضمي ولا مئك فخيئه كذلك فقيرا اولان كسنه يقال ابلاط على البناء للمجهول فهو مبلاط اذا افتقر وذهب ماله كسائي  
 روايني اوزن و ابوز بدك دخي قولي بودرو ابلاط طلبه ابرام ايمكه دخي ديرلر يقال ابلاط فلان اذا الخ عليك في  
 السؤال حتى يبرم التبليط على وزن التكرم برنسنه ده عاجزا ولمق يقال بلاط الرجل تبليط اذا اعياف في الشئ بلخ  
 كي كه بلخ دخي باء موحده ولام مشدده وحاء مهمله ابله ذكر اولنان معنائه در البلاط بانك فخيئه يره دوشتن  
 طاشلر در كرك اوا يچنده كرك غيري يره الملوط بانك فخي ولا مئك ضمي وتشد بد بله ما كولات قسمندن معروف  
 نسنه در كه عامه محرفا يدوب پليد ديرلر البلاطة بانك ضمي ولا مئك سكونيله شول يغمور در كه قطر ه لري عظيم در  
 ودفعه و فحاة معناسنه ده كلور البهط بانك وهانك فخيئه وطانك تشد بد بله برنوع طعام در كه برنجه و صوبله  
 طنج اولنور فارسي معرب در كه اكالسان فارسيه بتاب ديرلر بود ذكر اولنان جوهرى تخيخي اوزن در اما قاموسه  
 وغيري لغت كتابلر نده سودله و برنجه طنج اولنان طعام در لسان هند دن تعريب اولنشد رهنديسي بهتا بدر  
 ديشلر فصل الثاء الشا طه ثانك فخي وهمز نك سكوني ابله قره با لحن حماة معناسنه الشا طه ثانك فخي وهمز نك  
 سكوني ابله جمع قره بالقره معناسنه وفي المثل ثا طه مدت بقاء و بومثل منصبه واصل اولان احق حقنه ضرب  
 اولنور زيراسياه بالچغك رطو بنى غالب اولدجه فسادى غالب اولور ومدت مده دن در فساد معناسنه  
 ياخود مد دن در اور تيق معناسنه الشرط ثانك فخي و ورائك سكونيله ثلط كبي در وزنا ومعنى ياخود  
 لشغه در يعنى لسان تلفظده قاصر اولغين احد حرفيني اخره شبيهه كلم ايمكين در و ثلط چريش ديد كرى  
 نسنه در كه انى پشمقچيلر استعمال ايدر كه لسان فارسيه دخي اكسريش ديرلر و بود ذكر اولنان نصر  
 بن شميل روايني اوزن در و ابوالغوث ذكر اولنان لفظك بو معنائه كلمه سن انكار ايتدى الشرطه ثانك فخي و ورائك  
 سكونيله و طانك كسرى وهمز نك فخيئه رجل احقه ديرلر كه ضعيف اوله همزه زايد اولمق اوزن الشرطه ثانك  
 وميمك ضمي وما يبينه رانك سكونيله ياش بالحق طين رطب معناسنه جوهرى ايدر بن ظن ايدر كه ميم ز ايدر  
 اوله الا ثط فختينله و طانك تشد بد بله كوسه اولان كسنه كوسج معناسنه الثط فختينله كوسه اولمق الثط  
 ثانك خميله اثطك جمعى كوسه لر معناسنه يقال قوم ثط الثط ثانك فخيئه كذلك كوسه معناسنه الثطاط ثانك  
 كسر بله كذلك جمعى يقال رجل ثط و قوم ثطاط ثط الحاجبين ثانك فخيئه قاشلرى از اولان عورت الثعط  
 فختينله بدر ايمحه بعلق يقال ثعط اللحم ثعطامن الباب الرابع اذا انتن ويقال ثعط الماء ايضا الثلط ثانك فخي ولا مئك  
 سكونيله دوه نجاست رقيقه القا ايمك يقال ثلط البعير من الباب الثانى اذا لقي بعرة رقيقه وفي الحديث انهم  
 كانوا يعرفون بعرا وانهم ثلطون ثلطافصل الجيم الجلط حيمك فخي ولا مئك سكونيله قلمج صيرمق يقال جلط سيفه  
 اذا استله الجلاطة على وزن الدرجه ناشي تراش ايمك يقال جلط رأسه اذا حلقه والميم ز ايدر فصول الحاء  
 الخبط جاتك فخي و بانك سكونيله و الجبوط خمينله اءاك ثوابى باطل اولمق يقال حبطة حبطه و حبطا و حبطا من  
 الباب الرابع اذا بطل ثوابه الاحباط همزه نك كسر بله عملى باطل قلمق يقال حبطه الله واحباط قينونك صويي  
 كيدوب اولمق كبي عودت اتمامك معناسنه ده كلور الحبط فختينله يان فاسد اولمق يقال حبط الجرح حبطا

من الباب الرابع ايضا اذ عرب ونكس وحبط كذلك طوار اوتى چوق او ثليوب قارنلى شيشوب ايجلرند اولان  
 نسنه چقمامغه دخى ديرلر و ابن السكيت ايتدى حبط طوار تاخلى ايجنده بتن چاودرى يعنى سياه دانلى اولان  
 اوتى اولنده دن قارنى ششمكدر كه اولوته خند قوق ديرلر جاء مهمله ابله بقال حبطت الشاة من الباب الرابع  
 ايضا وفي الحديث وان مما بنبت الربيع ما يقتل حبطا ويلم يعنى ياقتل ابدري ياخود قتله قريب ابدري بوسيدن  
 حارث بن عمروه حبط ديون سيميه ايتد بلر زيرامز بون ولدنه بعض سفرنده ذكر اولان حالت واقع اولمشدى بناء  
 على ذلك مزبور له حبطات بنى تميم ديرلر الحبطى ذكر اولنان قبيله يمينسوب اولان نسنه الحبطى فختينده ونونك  
 سكونى والفك قصير بله قصير القامه اولوب عظيم البطن اولان كسنه كاه اولوز مهموز قيلر لوكاه اولور قنزلرونون  
 ابله الف كلمه مزبور ده سفر جله الحاق ايجوندر بقال رحل حبطى بالتموين وحبطة وحبط وبقال الحبطيت  
 واكر تصغير ايمك ديلرسك نجر اولور سن استرسك نونى حذف ابدوب الفدن بدلي ياكتور رسن حبيط ديرسن  
 طانك كسرى وتوينيله زيرامز بورك الفى ثابت ايجون دكلدر حبلى وبشرى الفى كى تاكه الفك ما قبل مفتوح  
 اوله واكر استرسك نونى ابقا ابدوب والفى حذف ابدوبن حبيط ديرسن كذلك هر اسم كه انده الحاق ايجون  
 پكى زياده اوله هر قنقسن ديلرسك حذف ابدوسن وحذف ايتدكك تقدير جه ديلرسك عوض ويرسن  
 ديلرسك ويرمسن واكر حرف اولدن عوض ويرسن حبيط ديرسن يانك تشديدى وطانك كسر بله واكر  
 حرف ثابدين عوض ويرسك حبيط ديرسن نونك كسرى ومد بله وعقرنى كلمه سنده دخى حال ذكر اولنان منوال  
 اوزن دروعقرنى ارسلانه ديرلر شدتى اولد غيچون الحط حانك فتحى وطانك تشديد بله دوونك پالانى واتك اكرن  
 المق ويايك كرسن ايندرمك بقال حط الرحل والسرج والقوس وحط بريره نزل ايمكه دخى ديرلر و حط انبشه  
 ايمكه ده ديرلر بقال حط اذا حدر الحط فختينده منزل معناسنه در الحطاط همزه نك و حانك كسر بله بر  
 نسنه اشغه وارمق بقال الحط السعز رخ اشغه وارمق معناسنه وغيرى نسنه ده دخى حال بو بله در الاستحطاط  
 همزه نك وتانك كسر بله بيعده حرمت ابدوب مبيعك بهاسن اكسلكم بقال استحطنى فلان من الثمن شيئا الحطيطة  
 حانك فتحى وطانك كسرى ومد بله نمندن ناقص اولان مقدار الحطة حانك كسر بله كناهى عفو ايمك ومنه قوله  
 تعالى حطة اى حط عنا ووزارنا بعضيلر ايتدى لفظ حطه بر كنه در كه بنواسرا بيل انى نلفظ ايمكه امر اولندى  
 اكر نلفظ اينسلكنا هلرى حط اولنوردى الحطوط حانك فتحى وطانك ضمى ابله انبش بر مكان نشيب معناسنه  
 و حطوط شول ناقه بيديرلر كه زياده سريع اوله محطوطه المتئين ميمك فتحى وطانك ضميله شول جار بيدركه  
 ارقه سنك ايكى جانبى دخى مدود ومستوى اوله الحطاط حانك كسر بله دوو يورر كن يورن طيانه رقى يورريك  
 الحطاط حانك ضمى ابله كوچوك صغير معناسنه بقال رحل حطاط اذا كان صغيرا و حطاط بطن يعفر بر كسنه نك  
 اسمى در الحطاط حانك فتحيله شول سيولجى لردركه ذكر باشنك اطرافنده ظاهر اولور و كاه اولور يوزده ظاهر  
 اولنده دخى اطلاق اولنور الحطاطه حانك فتحيله واحدى و حطاطه سودك قيمانده دخى ديرلر زبد اللبن معناسنه  
 الحط ميمك كسر بله شول نسنه در كه انوكه دوكون ابدلرته كم عرب طافه سنك قوللرند واللرند اكثر يا احداث  
 ابدلر بعضلر ايتدى شول دموردر كه انوكه سراچلر سختيان نقش ابدر حطان حانك كسر بله بر كسنه نك  
 اسميدر كه اول عمران بن حطان در الحية حطان حانك فتحى ويانك سكونى وقافك ضمى ابله دراج دبد كرى معروف  
 قوشك اركى الاحتلاط همزه نك وتانك كسر بله غضب و فحرت وفى كلام علقمه بن علاته ان اول العى الاحتلاط  
 واسواء القول الافراط يعنى ضلالته اولى غضبه وقولك اقبى الكثارده در الاحتلاط همزه نك كسر بله يمينده  
 جد وجه ايمك الحطاط حانك فتحيله افانى دبد كرى اوتك يابسى در كه كثر يايلا نلر انوكه الفقه ابدر بقال

حطط

حط

شیطان حماط کما يقال ذئب غصی ونفس حلب وشیطان دن مراد یلاندر که عرب طافه سی یلانته شیطان دیر  
وغصی برجنس اغاجه دیر لر و حلب خانک ضمی ولامک تشدید بله برجنس اوتدر که اکثر یا هو جنسی مابل اولور  
قور جتی اوتدر بوزرنکلور دیر پیراغز قور پردقه سودی چقاریره دوشنه رک بتر الحماطه خانک فتحیه واحدی  
ذکر اولنان اوت جنسندن براوت معناسنه حماطه القلب خانک فتحیه واحدی یورک اورتیه سی حبه القلب  
معناسنه ومنه قولهم اصبحت حماطه قلبه وحماطه كذلك بوغازده اولان خشوته دیر لر ابو عبیده روایتی اوزن  
الحنطه خانک کسری ونونک سکونیه بغدای کندم معناسنه الحنطه خانک کسری ونونک فتحیه جمعی بغدای لر  
معناسنه الحنطه خانک فتحی ونونک تشدید بله بغدای صتان کسنه الحنوط خانک فتحی ونونک ضمیمه شول  
نسنه در که میتله صاچر لر خوب رایحه لو اولد غچون الحنطه فتحینه ونونک ضمی وتشدید بله ذکر اولنان  
نسنه فی صاچق بقال محنط به الرجل التحنيط علی وزن التکریم حنوط صاچق بقال حنط المیت تحنيطا  
الحناطه خانک کسری بله بغدای صاتمق صنعنی الحنطه نونک کسری بله قرمز ی بویاتش دری بقال حنطه الا دیم  
اذا حمر الاحنط همزه نونک کسری بله دوه او ثلاغی اولان نباتانک ایرشوب پیراغی اغار مسی بقال احنط الرمث  
وحنط ایضا اذا درک وایض ورقه الحنطه یانک کسری بله دیوار الحنطه خانک کسری ومد بله جمعی دیوار لر  
معناسنه وایا یه منقلب اولدی ما قبلی مکسور اولد غچون الحنوط علی وزن التکریم دیوار یا یمق بقال حوط  
کر مه اذ ابی حوله حاط یعنی باغنه اطرافنه دیوار یا پسه و تحویط برنسنه اطرافنی دورا تیمکه دخی دیر لر ومنه  
قولهم انا حوط حول ذلك الامرای دور الحوط ميمک ضمی وواوک فتحی وتشدید بله شول باغدر که اطرافنه دیوار  
یا پاش اوله الحیطه خانک کسری ومد بله صاقتنی الحماطه خانک کسری بله جمعناها الحوط خانک فتحی وواوک  
سکونیه کذلک جمعناها بقال حاطه محوطه حوطا وحیطه وحماطه اذا کلامه ورعاه وکلامه اخرنه همزه بله  
حفظ وحر است معناسنه کور و حیطه میل ومرجت معناسنه ده کور تقول مع فلان حیطه تک ولا تقول  
علیک و حوط خرد کرن ایچروچکنکه دخی دیر لر تقول الحمار محوط عاتنه ای جمعها الاحتياط همزه نونک وتانک  
کسری بله تقه ومعتمد علیه اولان نسنه بله عامل اولمق بقال احتياط الرجل لنفسه اذا اخذ بالثقة واحتياط  
برنسنه فی اوزته یه المغه دخی دیر لر بقال احتياط به الخیل اذا حدثت الاحاطه همزه نونک کسری بله برنسنه فی  
قبلا یوب ایچروالمق بقال احاط به علمه واحاط به علما واحاطه برکسنه فی اوزته یه المغه دخی دیر لر بقال احاطت  
الخیل بفلان اذا حدثت فصل الحماطه خانک فتحی و بانک سکونیه قارشدر مق بقال خبط البعیر الارض  
بیه خبط اضر بها ومنه قیل خبط عشواء یعنی برکسنه برامده هدایت اوزن اولسه خبط خبط عشواء دیر لر  
وعشواء عین مهمله نونک فتحی والفلک قصر بله شول ناقه در که بصرته ضعف اولماغین برنسنه دن صاقتماز  
وخبط برکسنه او یوما غچون کند ونفسنی قنده اولور سه بر اقاغه دخی دیر لر بقال خبط الرجل اذا طرح نفسه  
حيث كان لينام وخبط عصا بله اغاجی اورمغه ده دیر لر پیراغی دوشسون دیو وخبط برکسنه فی بلدن احسان  
ایمکه دخی دیر لر بقال خبطت الرجل اذا انعت علیه من غیر معرفه بینکما وخبط طوارک او بلوغی اوزرینه  
ارقری داغ جکمه دخی دیر لر تقول خبط بعیره الاختياط همزه نونک وتانک کسری بله فی وجه برکسنه دن احسان  
طلب ایتمکه دیر لر بقال اختبطنی فلان اذا جاء يطلب معروفک من غیر اصره واصره همزه نونک مدی وصاد  
مهمله نونک کسری بله موجب مرحت اولان نسنه در خابط اللیل بانک کسری بله ناس معناسنه در ومنه قولهم ما ادري  
ای خابط لیل هو ای ای الناس هو الخباط خانک ضمی و بانک تحفیه فیله جنونه شبيهه بحالت در جنون دکدر  
ومنه تقول تحبط الشيطان الحنطه فتحینه و بانک ضمی وتشدید بله افساد ایتمک الخباط خانک کسری بله شول

حنط

حوط

خبط

اوزون داغدرکه ارقری او بلوغه بقارل الخبطة خانك كسر بله و بانك سكونيله از اولان سوده دیرلر و خبطة کجه نك  
 بر مقدارى كچد كه نصبره باقى قلاسه دخى دیرلر و خبطة اولردن بر مقدار و خلايقدن بر مقدار دخى دیرلر  
 الخبط خانك كسرى و بانك فحيله جمى الخبط خانك كسرى و بانك كذلك سكونيله ثلث مقدارندن نصف  
 مقدارن و ارن صوردر كرك چناقده كرك مشكده كرك حوضه كرك كوله اولسون كدوم مقدار اولان صورير رفض  
 دیرلر و بوندن فعل مشتق اولدغى ظاهر دكلدر جوهرى قولى اوزن پس خبط جرعه كى در معنى و جرعه جيمك  
 ضمى و راء مهمله نك سكونيله كاسه ده باقى قلان صوردر بعضلر خط جوهر بله واقع اولان جرعه در ديش جيمك  
 كسرى و زى معجه نك سكونيله مطلقا ماء قليل معناسنه الخبط خانك فحى و رانك سكونيله اغاجك قابن صوت بق  
 يقال خرطت العودا خرطه من الباب الاول و اخرطه من الباب الثانى و خرط پيراق صيرمغه دخى دیرلر تقول  
 خرطت الورق اذا حتمته وحت حاء مهمله و تاء مشماتله اغاج پيراقن ايله صيرمغه دیرلر اعلا سندن طوتوب اخرنه  
 و ارنجه و فى المثل دونه خرط القنادبو مثل غایت مافى الباب بودر بوندن اوته سى مشكلدر محلند استعمال و لنور  
 وقتاد قافك فحيله دپكنه دیرلر و خرط مسهل اولان دوا بر كسنه يى اسهال اتمكه ده دیرلر يقال خرطه الدواء  
 اذا المشاه و خرط دمورى او زاتغه دخى دیرلر يقال خرطت الحدبدا اطولته كالعمود مخروط الوجه شول  
 كسنه دركه يوزى او زون اوله و اينلوا و لميه و مخروط اللحية سقالى اوزون اولوب اينلوا و لمين كسنه الخريط على  
 وزن التكریم بمعناه يقال خرطه الدواء تخريطا الخريط فحيتنله شول مرضدر كه ممهيه عارض اولوب كرش  
 يان لرى كى او پشمش سودلر چقررا اخر اطهمزه نك كسر بله ناقه ذكر اولنان مرضله مرض اولمق يقال خرطت  
 الناقه الخراط ميمك كسرى و خانك سكونيله ذكر اولنان مرض عادتى اولان ناقه و مخراط كذلك شول يلاندو  
 كه هريل قاولمق عادتى اوله الخروط خانك فحى و رانك ضميه شول ات دركه حرون اولوب سر كس اوله الخراط  
 خانك كسر بله ات حرون اولمق بقول البايغ برت اليك من الخراط اى الجماح الانخراط همزه نك و خانك  
 كسر بله ات سبرى حالند لج و عناد ايمك يقال انخرط الفرس فى سيره اذ الخ وانخراط بر كسنه نك اوزينه  
 كلوب يرام سو سو بلمكه دیرلر يقال انخرط علينا فلان اذ اندرا بالقول السئ و بدن ايجلمكه دخى دیرلر يقال  
 انخرط جسمه اذا دق الاخر يطهمزه نك كسرى و خانك سكونى و رانك كسرى و مدبله برفوع طوزلى اوت در  
 كياه شور معناسنه الاخر اطهمزه نك و تانك كسر بله قلع صيرمق يقال اخترط سيفه اذ اسله الخريطة خانك فحى  
 و رانك كسرى و مدبله شول جامه دان دركه ايجنه قود قلى اسبابك اوزر ينه ايلك كنوب بغلنور الاخر اط  
 همزه نك كسر بله جامه دانى ايلك كنوب باغلق تقول اخترطت الخريطة اذ اشرحتها الاخر اط همزه نك و رانك  
 كسرى و و او ك تشدد بدبله سيرده شدت اوزن اولمق يقال اخرط بهم السير اخرط اى اشتد الخط خانك  
 فحى و طانك تشدد بدبله چیزى الخوط و ضميتنله جمى چیزلر معناسنه و خط يمامه ده بر موضعك اسيدر كه كاخط  
 هجر دیرلر كا كوندلر نسبت اولنوب و ماح خطيه دیرلر زير ابلاد دهندن كوندلر كا كتور لوب انده طوغر لدرلر  
 و خطر مالك قوم اوزر ينه چیزى چیز مسنه دخى دیرلر و خط قلمه يازى يازمغه دخى دیرلر يقال خط بالقلم اذا كتب  
 و خط شق معناسنه ده كور يقال ماخط غبان اى ماشقه يعنى تو زنه اير شمدى لازميه تعبیر اولنور المخط ميمك  
 ضمى و طانك فحى و تشدد بدبله شول كليمدر كه انده خطلر اوله يقال كساء مخطط اى فيه خطوط الخوط خانك فحى  
 و طانك ضميه شول يابان صغريد ركه طرناغنىك او جيله يرى طرمليه الخطة خانك كسر بله شول يدر ركه بر كسنه  
 كندى نفسى ايجون اختيار ايدوب انده بنيا يمعغه علامت وضع ايليه الخط خانك كسرى و طانك فحيله جمى  
 ذكر اولنان وجه اوزن اولان يرلر معناسنه و منه خط البصرة و الكوفة الاختطاط همزه نك و تانك كسر بله

خرط

خطط

او غلظتک عذارنه خطی تمک المخط میمک کسری و خانک فتحیه شول اغاچدرکه انوکله چیزی چیز لر خط کش  
 معناسنه المخطاط میمک کسری و خانک سکونیه شول اغاچ پان سیدرکه انی خط طوغری و لما غچون استعمال  
 ایدر لر الخطه خانک ضمیله امر و قصه معناسنه بقال جاء فلان و فی رأسه خطه اذا جاء و فی نفسه حاجه قد عزم  
 علیها و العامة تقول خطبه و فی حدیث قیله ایلام ابن هذه ان یفصل الخطه و ینتصر من وراء الحجرة و حجزه حاجزک  
 جمعی در مانع معناسنه یعنی برکسنه که بر مشکل ایش واقع اولدقده عاجز اولمیوب انی ندار که قادر اوله اولم  
 اولماز و خطه مقصد معناسنه ده کور بقال خطه نایه ای مقصد بعید و انصاف ایتک معناسنه ده کور منه  
 قولهم خذ خطه ای خذ خطه الانتصاف و معناه انتصف و خطه بر امر کچینک اسمیدر عربک قبح الله معزی  
 خیرها خطه دید کبری قولندن مراد اولدرا صمعی روایتی اوز و خطه اسم دخی کور خطدن نقطه اسم اولدغی  
 کبی نقطدن الخطیطة خانک فتحی و طانک کسری و مدبله شول یردرکه اوزرینه یغمور یغمیه ابکی یغمور یغمش  
 یرماینده الخطایط خانک فتحی و یانک کسری بله جمعی یغمور یغمین یرلر معناسنه و منه قول ابن عباس حین  
 سئل عن رجل جعل امرأته تبتدوها و طلقته ثلاثا خط الله نوءها الا طلق نفسه ثلاثا یعنی زوجنی بوشمقدن  
 اینسه کندی نفسنی بوشامق بکری ابدی و یروی خطا لله نوءهای اخطاها المطر پس نوءنونک فتحیه یغمور  
 معناسنه اولور الخلط خانک فتحی و لامک سکونیه قارشدرمق بقال خلطت الشی بغيره خلط من الباب الاول  
 الاحتلاط همزه نك و تانک کسر بله قارشمق بقال خلطه فاختلط و عقل فاسد اولغه دخی دیرلر بقال اختلط  
 فلان اذا فسد عقله المخالطة میمک ضمی و لامک فتحیه ابکی نسنه بری برینه قارشمق بقال حاله مخالطة الخلاط  
 خانک کسری بله بمعناه و حدیث شریفه لاختلاط و لا ورا ط واقع اولمشدر لا یجمع بین متفرق و لا یفرق بین  
 مجتمع خشیه الصدقة معناسنه در و خلط برکسنه نك عقلنه حلال کله دخی دیرلر بقال خلط الرجل فی عقله  
 خلط الخلیط علی وزن التکریم برنسنه بی فاسد قلمق بقال خلط فی الامر اذا فسد الخلیطی خانک ضمی و لامک  
 فتحی و تشدیددی و یانک سکونی و الفک قصر بله سمیه کبی مشوش اولمق معناسنه در و منه قولهم وقعوا فی  
 الخلیطی اذا اختلط امرهم و سمیه کذب دیرلر الخلیط خانک فتحی و لامک کسری و مدبله اختلاط ابدن کسنه  
 مخالط معناسنه ندیم منادم و جلس مجلس معناسنه اولدغی کبی و بونک واحد معناسنه و جمع معناسنه  
 استعمالی جائز در و کاه اولور الخلط و الخلط اوزن جمع اولنور خالک ضمی و لامک فتحی و ثابیده تشدید بله و خلیط  
 علفه یونجه ابله ضمانی بریره جمع ایتمکدر و نبیدده که خلیطین دن نهی اولمشدر قوری خزم ابله قوری  
 اوزمی و تازه اوزمه تازه خرمانی جمع ایتمکدر الخالطه خانک ضمی و لامک سکونیه عشرت ایتک الخلط خانک  
 کسری و لامک سکونیه اجزای طیبک برجزه دیرلر و خلط شول اوق اغاچنه دیرلر که اصلنده اگری اولماغین  
 هر بار که طوغر لده اکلده دن حالی اولمیه المخط میمک کسری و لامک فتحیه شول کسنه در که مصالحه قرشدن  
 حالی اولمیه یقال فلان خلط مزبل کما بقال رائق فائق یعنی ریختی دیکچی بقیچی یا بیچی دبد کبری و مزبل زای معجه  
 و فتح پای مثاله زابل قلیچی معناسنه در الاستخلاط همزه نك و تانک کسری بله ارکک دوه ناقه اوزرینه چقمق  
 حفتلشمک ایچون بقال استخلط البعیر اذا قعا و قعا فله و عین مهمله ابله حفتلشمک معناسنه در الاستخلاط همزه نك  
 کسر بله دوه صاحی دوه نك التن ناقه نك فرجه ادحال ایتک الخلط خانک فتحی و میمک سکونیه برجنس  
 مسواک اغاچیدرکه انوک اکلده قابل میوه سی اولور و یاری تعالینک ذواتی اکل خط دبدکی قولی اکلک خطه  
 اضافتیه دخی قرأت اولندی و خط شول سوده دیرلر که کشی اوله ابو عبید ابتدی اگر سوددن تازه لک حلاوتی  
 کیدوب طعمی متغیر اولمسه اکاسا قط دیرلر و اگر فی الجملة رایحه سی متغیر اولمسه حامط و حیط دیرلر و اگر طعمی

خلط

خبط

متبدل اولور سه محل دیرلر حاء مهمله نك فتحی وتشد بدبله واکر طعمی متبدل اولد قد نصکره فی الجملة حلا رتی  
اولور سه قوه دیرلر قافک ضمی ابله الخمطه خانک فتحی ومیمک سکونیه شول خردر که ایر شمکه قریب اولماغین  
المه رایحه سن بعلش اوله وهنو زایر شامش اوله وبعضیلر ایتدی خمط اکشی اولان خردر و خمط قیولی در یسین  
چقار قد نصکره بریان ایتکه دخی دیرلر بقال خمط الشاة الخمطها حطامن الباب الثانی اذ اترعت جلد هاوشو بیتها  
الخمط فتحته نبله ومیمک ضمی وتشد بدبله ارکک طوارک چاغرمسی وبرکسنه غضب وکبر کوستر مک ودر یاتوج  
ایتکدر الخمیط خانک فتحی ومیمک کسری ومدیله ذکر اولنان وجه اوزن بریان اولنان قیون واکر قوبونک توی ازاله  
اولنوب در یسیله بریان اولنسه اکاسمیط دیرلر الخوط خانک ضمی ومدبله بر بلاق تازه بوداق یقال خوط بان و بان  
بریه اغاچلرندن براغاجدر که طیبیلر قتنه معروف میشی اولور که کاحب البان دیرلر الخوطه خانک ضمی ومدبله  
واحدی الخیط خانک فتحی ویانک سکونیه ایلک سلاک معناسنه الخیوط خمتینله جمعی والخیوطه كذلك جمعی فخاله  
فخوله کئی الخیط میمک کسری ویانک فتحیه اکنه ابره معناسنه الخیاط خانک کسریله بمعناه ومنه قوله تعالی حتی یلج  
الجمل فی سم الخیاط الخیط الاسود خانک فتحی ویانک سکونیه اوزن اذ یطهو رابدن خردر صبح وقتنه بعضیلر  
کیجه قراکوسی در دیدی الخیط الایض ارقری ظهور رابدن خردر خیط الرقبه كذلك خانک فتحی ویانک سکونیه  
بیونده اولان مردار ایلک دبد کلری بیاض نسنه بقال جاحش فلان عن خیط رقبته اذ دفع عن دمه خیط باطل  
علی التركیب الاضافی شول نسنه در که اکالعب شمس دیرلر که کوننظر اولند قد اوزون اوزون کورینور وخط  
الشیطان میمک ضمیله بمعناه وخیط باطل مروان بن الحکمک لقی ایدی زیر اطوب بل القامه ایدی واضطراب  
اوزن ایدی و بومقامه صاحب صراحت خیط باطلی سراب ابله تفسیر ایتسی سهو در زیر خیط باطل  
تار عنکبوت مثالنده کوننقر شوک کورن نسنه در و سراب بریده صومثالنده کورن نسنه در الخیط خانک  
کسری ومدبله دوه قوشندن بر بلوک در الخیطی خانک فتحی والفک قصر بله علی وزن السکری بمعناه الخیطاء  
خانک فتحی ویانک سکونی والفک مدبله بوینی اوزون اولان دوه قوشی الخیط فتحته نبله دوه قوشنک بوینی  
اوزون اولوق الخیاطه خانک کسری ابله بز دیکمک بقال خط الثوب الخیوط میمک فتحی ویانک ضمی ابله دیکلمش  
نسنه الخیط میمک فتحی و خانک کسری ومدبله بمعناه شول کسنه که خمیوط دیدی کله نی تمامی اوزن اخراج ایتدی  
وستول کسنه که خمیط دیدی کله نی نقصان اوزن اخراج ایتدی حرف یا خط کله سی صیغه سنده ناقض  
اولد غیچون ویانک ما قبلی تحریک اولندی اجتماع ساکنیندن اوترو و مکسور قلندی تا که محذوف اولان یا  
اولد غی معلوم اوله وناسدن بعضی باقی قلان یاء اصلیه در محذوف اولان واومفعولدر تا که واوی اولان یائی  
اولندن فرق اولنه دیشلر در و لکن امح قول اولدر زیر او و بنا ایچون زیاده اولمشدر حذف اولونسی رواد کلدر  
حذف اولونسی روالان حرف اصلی در کرک اجتماع ساکنیندن اوترو اولسون کرک غیری علتدن اوترو اولسون  
وکیرو حال بو بله در هر صیغه مفعولده که ثلاثیدن اولوب یائی اوله زیر یائی اولانلرک نقصان اوزن و تمام اوزن  
کلسی جایز در اما واوی اولانلر ده تمام کله مشدر الاکلتان که انلرک بری مسک مذوف و بری دخی ثوب مصنون  
و بونلر ندرت اوزن کلشدر در و مذوف و وف نمناک اولان نسنه در مسک تردیک اولور و مصنون صیانتدن در  
و نحو یونندن بعضی بونلره قیاسا مقوول و فرس مقو و ددیکی جایز کور مشدر در مطرد ابله الخیطه خانک فتحی  
ویانک سکونیه قاز قدر و تدمعناسنه هدبل کلامی اوزن تنه کم بعض شعرلر نه واقع اولمشدر و ابو عمرو ایتدی  
خیطه شول لطیف ایلدر که اغاج قانندن ایدرلر الخیط علی وزن التکریم ایل چنکوب علامت ایتیک بقال  
خیط الشیب فی رأسه کما بقال خط فصل الذال الذال ذالک فتحی و همزه نک سکونیه بوغزی زیاده بوغقدر

خوط

خیط

ذات





داماء دخی دیرلر میمیک تشدد بدله الر هطه رانک ضمی وهانک فتحیله همزه وزنی اوزنه بمعناها مرج راهط هانک کسری  
 ابله شام شربغه بریرک ادبدرکه انده بعض محارب واقع اولمشدر الزیطة رانک فتحی ویانک سکونیه شول چاره  
 دیرلرکه بریندن اولور رابکی ایندن اولماز الر یطرانک فتحی ویانک سکونیه جمعی چارلر معناسنه الر یاط رانک  
 کسر بله کذلک جمعی ریطة کذلک رانک فتحی ویانک سکونیه برعورنک اسمیدر فصلی الزای الزخرط زانک و رانک  
 کسر بله و خاناک سکونیه قیونک بورنده اولان سموک و دوه نیک سموکنه دخی زخرط دیرلر الزط رانک ضمی و طانک  
 تشدد بدله خلا یقندن برطایفه نیک اسمیدر الزطی کذلک زانک ضمی و طانک ویانک تشدد بدله واحدی روم  
 ابله رومی کبی فصل السین السبسط سبک فتحی ویانک کسر بله شول صاچدرکه قورجق اولیه سبسط فتحینله  
 بمعناه و سبسط قورجق اولماق معناسنده کلور بقال سبسط شعره سبسط من الباب الرابع و بقال رجل سبسط الشعر  
 و سبسط الجسم و سبسط الجسم مثل فخذ و فخذ اذا کان حسن القد و الاستواء و سبسط نباتان دن بروته دخی دیرلرکه تازه  
 ایکن سبسط و قور بدقه حلی دیرلر حاء مهمله ابله المسبسط میمیک ضمی ویانک کسر بله یاشی اشغه طومق و منه قولهم  
 مالی اراک مسبطا ای مد لیارا سک کالمهم مسترخی البدن الاسباط همزه نیک کسر بله اوزانق امتداد معناسنه بقال  
 اضبط الرجل اذا امتد و انبسط من الضرب التسيبط علی وزن التکریم ناقه قارنده اولان حملن دوشورمک بقال  
 سببط الناقه و قیونده دخی استعمال اولنور بقال سببط النجمة اذا سقطت السبسط سبک کسری ویانک  
 سکونیه و لیدک ولد بدر الاسباط همزه نیک فتحیله جمعی اولاد اولد معناسنه و اسباط بنی اسر بل قبائل عرب  
 مثابه سنه در و قوله تعالی و قطعناهم اثنی عشرة اسباطا بما اثنی کله سی موث قلندی زیر اثنی عشرة فرقه  
 اراده اولندی بعده اول فرقه اسباط اولدغی بیان اولندی و لکن اسباط تفسیرد کدر بلکه اثنی عشر دن بدلدو  
 زیر تفسیر واحد منکور اولور اثنی عشر درهم دیرلر اثنی عشرة دراهم دیزلر و اسباط سببطک دخی جمعی کلور فتحینله  
 و سببط برجنس اوت معناسنه در الاسباط شول سقندر که ایکی دیوارک اوزرنده یا بلوب التندن یول کچر  
 السوایط سبک فتحی ویانک کسری و مدبله جمعی ذکر اولنان سقفلر معناسنه الاسباطات کذلک جمعی و فی المثل  
 هو افرغ من حجام سباط اصمعی ایتدی سباط دن مراد مد اینده اولان سباط کسری در و اکالسان فارسیده  
 بلاس اباد دیرلر و بلاس برر جاک اسمیدر پس روایت اولنور که پرویز نام ملک نعمان بن مندری موضع مز بورده  
 حبس ابدوب فیالرایاغی التمه هلاک ایشن ذکر اولنان مثل برکسنه نیک حالی معطل اولسی ایچون ضرب اولنور  
 زیر طاق کسری ده زیا ده کساد اولغین اندن مرور ایدن عسکری انوک جراحی ویره سیهلر حجات ایدر ایش  
 السباطة سبک ضمی ابله سو پرندی دوکد کوری رسباط کذلک سبک ضمیله روم ایلرندن برایک اسمیدر که اول  
 قیش ایلر نیک اخی در المسبطة میمیک ضمی و سبک سکونی ویانک کسر بله شول بردرکه ذکر اولنان اوت انده چوق  
 بتر بقال ارض مسبطة ای کثیرة السبسط السجلاط سبک و جیمک کسری ونونک سکونیه بریرک اسمیدر بعضیلر  
 ایتدی خوب رایحه لو اولنور دن برنوعدر السخط سبک فتحی و حاء مهمله نیک سکونیه بوغز بلق عط کبی تنه کم مرور  
 ایتدی السخط فتحینله و السخط سبک ضمی و حاء معجه نیک سکونیه رضانک خلا فیدر بقال سخط من الباب  
 الرابع اذا غضب الساخط خانک کسر بله غضب ایدن کسنه الاسخاط همزه نیک کسر بله غضبه کتورمک بقال  
 اسخطه اذا غضبه التسخط فتحینله و خانک ضمی و تشدد بدله احسانی ازرقه مق بقال تسخط عطاءه اذا استقله ولم  
 یقع موقعا یعنی احسانی ازرقه یوب احسان یرینه کچمسه السرط سبک فتحی و رانک سکونیه یوتق بلع معناسنه  
 نقول سرطت الشئ من الباب الرابع اسرطه سرطا اذا بلعته الاستراط همزه نیک و تانک کسر بله یوتق ابتلاع

ربط  
 زخرت  
 زطط  
 سبسط  
 سبساط  
 سخط  
 سخط  
 سرط

معنائه تقول استرطته اذا التلعتنه وفي المثل لانك حلوا فاسترط ولا مرافعتي واعقاعين مهمله ابله وقافله  
 برنسنه زياده احي اولمق واعقارنسنه احي اولمغين اغز دن چقاروب برافعه دخي دير لر كوي اكه اجيلق معناسن از له  
 ايجون اولورتنه كم اشكيت شكابت اولنان نسندي از له ايجون كلور السريطي سبنك ضمي ورنك فتي وتشد بدى  
 ويانك سكوني والفك قصر بله يوتق منه قولهم الاخذ سر يطي والقضاء ضريطي يعنى الدخي دني بودر صاحبي  
 طلب ايتدكه شرط اوور السربط سبنك ضمي ورنك تشد بده كذلک تصغير صيغه سي اوزن ذكر اولنان معناید در  
 يعقوب روايتي اوزن يقال الاخذ سر يطي والقضاء ضريط السراط سبنك ورنك كسري وطانك سيكونيله  
 بالوده كه حلويات قسمندن در السراطي سبنك ضمي ويانك تشد بده ككسين اولان قليح يقال سيف  
 سراطي اي قاطع السراط سبنك كسري بله يول صراط معناسنه لغت در السرطان فختينه نيكج كه حيوانات  
 مادن دروكه برر جك دخي اسمندو برمرض دركه طوارك بيلكنه عارض اولوب بطر ناغن دوندر السرومط  
 فختينه وواوك سكوني وميمك دخي فختيله غضن فروزي اوزن اولان دوه وغيري يه دخي اطلاق اولنور  
 قابيد يصف زق خمر اشترى جزافا بمجترف جون سكان خفاه قري حبشي بالسرومط السعوط سبنك  
 فتي وعينك ضميه شول دواو ككه بورنه دوكلور الاسعاط همز نك كسري بله دواي مذكوري بورنه  
 دوكلو الاسعاط سبنه يه ككوندر له دورنكه دخي دير لر يقال اسعطته الرمح مثل او جزته اذا طعنته بفي صدى  
 الاستعاط همز نك وتانك كسري بله بورنه حكيمك يقال اسعطت الرجل فاستعط هو بنفسه المسعط ميمك وعينك  
 ضميه شول كاسه دركه انوك ايجنه ذكر اولنان دو قور بواسم التلردن ضمله كن كلمه لك بر بدر السعيط سبنك فتي  
 وعينك كسري ومد بله حرك چو كند سي دردي معناسنه السقط فختينه شول نسنه دركه ايجنه اسباب قور لر  
 عامه محريف ابدوب سيد دير لر السفيط سبنك فتي وفانك كسري ومد بله شول ككسينه دركه سخي  
 اولوب طيب النفس اوله الاسفيط همز نك وفانك كسري ونونك سكونيله اشربه دن برنوع در فارسي معرب در  
 اصمعي ايتدي لغت روميه در السقوط ضمتينه دوشمك يقال سقط الشيء من يدي سقوطا من الباب الاول  
 وسقوط ولدانه سي قارتندن دوشمكه دخي دير لر خليل ايتدي سقط الولد من بطن امه دير لر وقع ديزلر وسقط  
 في بديه دير لندم معناسنه بناء مجهول اوزن ومثله قوله تعالى ولا تسقط في ابد بهم قال الاخفش وقرأ بعضهم سقط  
 كانه ضمير الندم وجوز اسقط في بدي و قال ابو عمرو ولا يقال اسقط بالالف على ما لم يسم فاعله واحمد بن يحيى مثله  
 الاسقاط همز نك كسري بله دوشورمك يقال اسقطته انا واسقاط ولد بر قماغه دخي دير لر يقال اسقطت الناقة  
 وغيره اذا القت ولدها المسقط ميمك وقافك فختيله دوشمك سقوط معناسنه المسقطه ميمك وقافك فختيله  
 اعتبار دن دوشجك حالت يقال هذا الفعل مسقطه للانسان من عين الناس المسقط ميمك فتي وقافك كسري بله  
 دوشجك مكاندر مجلس كبي مسقط الرأس ولدن طهون كلكي يره دير لر يقال هذا مسقط رأسي حيث ولد وانافي  
 مسقط اجم حيث سقط المساقطه ميمك ضمي وقافك فختيله دوشمك يقال ساقطه اذا سقطت المساقط قافك  
 كسري بله والساقطه كذلك شول كسنه دركه حسابا وذا تا ليم اوله السقطي سبنك فتي وقافك سكوني  
 والفك قصر بله جمعي السقاط سبنك ضمي وقافك تشد بده كذلك جمعي ساقطه معناسنه التساقط تانك  
 فتي وقافك ضميه برنسنه بحر بص اولمق يقال تساقط على الشيء اي التي نفسه عليه السقطه سبنك فتي وقافك  
 سكونيله طابنوب دوشمك السقاط سبنك كسري بله كذلك دوشمك وسقاط كذلك اتك بواش سكر تمسي  
 وسقاط الحديد برى خبر ويركن برى ساكت اولوب خبر ويرن سكوت ايتدكه ساكت اولان خبر ويرمكد

شرمط

سعط

سقط

سقط

السقط سينك كسرى وقافك سكونيله شول ولد در كه مدت ولادت تمام اولمادن دوشه وسقط الرمل قومك  
 نهايت بولد و غي يرمقطع الرمل معناسنه بونك ايك سينه دخی اوج لغت وارد بری سقط كسر سينه نته كم  
 مروايتدی و بری دخی ضله و بری دخی فتحیه وسقط النار شول شراردركه چقمق چلر كن ظاهر اولور بونده  
 اوج لغت وارد كسروم و فتح نته كم مروايتدی وفر ايتدی سقط النار موث و مذكر اولور وسقط السحاب شول  
 بلوت اوجی در كه به دكش كبی كورنه ناحیه افقه السقطان سپنك كسرى وقافك سكونيله دوه قوشينك ايكي  
 قناديدر وسقط اجناح الطائر قوشك قنادی اوچلری در كه یرده سورونه السقط فتحينه متاعك يرامزی در  
 وسقط كتابته و حسابده غلط ايمكه دخی ديرل تقول اسقط في كلامه و تكلم بكلام فاسقط بحرف وما اسقط  
 حرفا يعقوب ايتدی مزبورك استعمالی دخلت به وادخلته وخرجت به و اخر حته وعلوت به و اعليته كبی در  
 السقيط سينك فتحی وقافك كسرى ومدبلة قاردر وجه در ششم معناسنه السقيطه سينك وقافك كسرى  
 ومدبلة شول عورت در كه دنیه اوله النسقط فتحينه وقافك ضمی وتشد بدبلة بر كسنه نك سقطن طلب ايمك  
 السقاط سپنك فتحی وقافك تشد بدبلة شول قلمچدر كه اوروان نسنه بی كسر وكسدوكی نسنه دن اول یره اپنر  
 وسقاط كذلك شول كسنه یرلر كه متاعك يرامزی بيع ايلرو في الحدیث كان لا یرسقاط ولا صاحب بيعة الاسلام  
 عليه وبيعه بانك كسرى ومدبلة بيعدن در ركه ركوبدن و جلوسه جلوسدن اولدغی كبی السلاطه سپنك  
 فتحيله قهر وغلبه معناسنه السليط على وزن التكریم غالب قلمق يقال سلطه الله تعالى فنسلط عليهم والنسلط  
 فتحينه ولا ملك ضمی وتشد بدبلة غالب اولق السلطه سينك ضمی ولا ملك سكونيله اسم در تسلط معناسندن  
 السلطان سينك ضمی ولا ملك سكونيله والی معناسنه بوفعلان وزنی اوزنه در مذكره وموئنه اطلاق اولنور  
 السلاطين سينك فتحيله جمعى وسلطان حخته وبرهانه دخی ديرلر و بوجع اولماز يراجرای مصدره جاری در  
 السليطه سينك فتحی ولا ملك كسرى ومدبلة شول عورت در كه بدن بان اوله السليطه سينك فتحی ولا ملك كذلك  
 كسرى ومدبلة شول ر جلد در كه فصیح اولوب جرى اللسان اوله وسليط عامه عرب قتنده ز يتون ياغنه اطلاق  
 اولنور اما اهل من شير و غن ياغنه اطلاق ابدلر الاسلطه همزه نك ولا ملك فتحی وسينك سكونيله ذكر اولنان صفتله  
 متصرف اولان كسنه يقال هو اسلطهم اسانا السلطه سينك كسرى ولا ملك سكونيله اوزون اوق السلاطه سينك  
 كسر بلة جمعى اوزون و قلم معناسنه المساليطه ميمك فتحی ولا ملك كسرى ومدبلة مفتاحك دبشلى المسلاط  
 ميمك كسرى وسينك سكونيله واحدى ذكر اولنان دبشلك بری معناسنه السلطات سينك فتحی ولا ملك كسر بلة  
 كسكين اولان ات طرفلری يقال سنابك سلطات اذا كانت حدا وسنابك بتون طرفلى طوارك طرفنك  
 او ك طرفی در السمط سينك كسرى وميمك سكونيله ايلاك مادام كه اوزرنده بوغچ اوله واكر بوغچ اولسه سلك  
 ديرلر سمط ديزلر و سمط اكرده اصلن قايشه دخی ديرلر فترك معناسنه السموط ضمينه جمعى و سموط سودك  
 حلاوتی كئيك معناسنه ده كلور يقال سمط اللبن بسمط سموطا من الباب الاول اذا ذهب منه حلاوة الحليب التسميط  
 على وزن التكریم ذكر اولنان قايشه برشى اصحى تقول سمطت الشى اذا علقته على السموط المسمط ميم اولك ضمی وثانينط  
 فتحی وتشد بدبلة شول شعر در كه پنج مصرعدن مركب اوله وچار مصرعك قافيه سى بری برينه موافق اولوب  
 بشجبنك مخالف اوله فحسارك مطلعندن صكره كان ايتدی كبی وسمط نافذ معناسنه ده كلور يقال خذ حكيمك مسمطا  
 لى مجوز نافذ او مسمط شول ارسال اولنن نسنه در كه رد اولنیه السميطة بمعنى المسمطة يقال قضيدة مسمطة وسميطة  
 اذا كانت على الاسلوب المذكور السمطان سپنك كسرى ايله ايكي جانب كرك انسان جماعتندن كرك خرماء اعجلر ندي يقال

سلط

سمط

مشتی بین السماطین السمط سببک فتنی و میمک سکونیه اسی صوبله اوغلا غک در یسندن قیلرن پاک ایتمکدر بریان  
ایتمکچون تقول سمط الحدی اسمطه من الباب الاول واسمطه من الباب الثاني سمطا اذ انطقته عن الشعر بالماء الحار  
لثشویه السمیط سببک فتنی و میمک کسری ومدبله والمسوط ميم اولک فتنی و ميم ثانیة ضمیه ذکر اولنان وجه  
اوزن قیلاری پاک اولان اوغلق و سمیط شول نعلینه دیرلر کذ برقات اولوب اوزرینه سختیان دیکلماش اوله و سمط  
و سمیط خفیف الحال اولوب فقیر اولان کسنه یه دخی دیرلر و سمیط شول کر مده دیرلر که بری بری اوزرینه یغلمش اوله که  
لسان فار سیده اکار استق دیرلر ابو عبیدرو ابی اوزن الاسماط همزه نك فتحیه یالك قات اولان نعلین بقال نعل  
اسماط اذ اكانت غیر مخصوصة یعنی دیکلماش اولسه و سراسر اول اسماط شول کوکاک اشی در کد یالك قات اولوب ایچنه  
ینبه قوغمش اوله بوسبیدن فقیر الحال اولان کسنه یه سمط و سمیط دبد بلری یالك قات اولد غیچون تنه کم مرور  
ایتدی السماط میمک کسری بله شول سود در که اندن تازه لک لذتی کئمش اوله و سود طعنه تغیر کلامش اوله السناط  
سببک غمی و کسری بله شول کومسه در که اصلا انوک سقلی اولیه السنوط سببک فتنی و نونک ضمی ابله و السنوطی  
کذلک سببک فتنی و نونک ضمی ابله سقالی اولین کوسه السوط سببک فتنی و و اوک سکونیه قحی که انوکله ضرب  
اولنور الاسواط همزه نك فتحیه و السیاط سببک کسری بله جمعی و سوط مصدر دخی کاور قحیه اوزمق معناسنه  
بقال ساطه یسوطه سنوطه من الباب الاول اذا ضرب بالسوط و سوط نصیب معناسنه ده کاور و منه قوله  
تعالی فصب علیهم ربک سوط عذاب ای نصیب عذاب و بعضی اشدت عذاب ابله تفسیر ائدی زیر عذاب  
کاه اولور سوطله اولور و سوط کذلک برنسنه نك بعضن بعضنه خلط ایتمکه دخی دیرلر المسواط شول الت در که  
انکله برنسنه خلط اولنه عضاکبی و کفچه کبی مثلاً النسوط علی وزن التکریم زیاده قار شد ر مق بقال سوط فلان  
امور السوطة سببک فتنی و و اوک کسری و مدبله مختلط و مشترک معناسنه بقال امواهم سوطة بینهم ای  
مختلطة فصل الشین السبوط شینک فتنی و بانک ضمی و تشدید بله بر جنس بالقدر الشیخ شینک فتنی و حانک  
سکونیه اراق اولق بعد معناسنه الشبوط ضمتینه بعناه بقال شیخ شیطا و شحوظا و شحوظ المزار اذا بعد  
و مزاردن مراد موضع زیارت در الاشحاط همزه نك کسری بله بعید قلق بقال الشحوظه اذا بعدت الشوخط سببک  
و حانک فتنی و و اوک سکونیه طاغده بتن اغاچلردن بر جنس اغاچدر که اندن یای ایشلرلر الشبوط سببک و حانک ضمی  
و میمک سکونیه اوزون طویل معناسنه میمی زابله در الشرط مثنیک فتنی و و انک سکونیه برنسنه نك موقوف  
علیه سی و شرط قان المعه دخی دیرلر بقال شرط بشرط من الباب الاول و بشرط من الباب الثاني اذ ابرغ و برغ معجتینه  
نیشتر اور معه دیرلر الشرطه شینک فتنی و و انک کسری و مدبله بعناه الشرط ضمتینه جمعی بقال شرط علیه کذا بشرط  
من الباب الثاني و بشرط من الباب الاول الاشرط همزه نك و و انک کسری بله کذلک شرط ایتمک الشرط فختینه  
علامت اشرط الساعة همزه نك فتحیه علامت قیامت و بشرط مالک یرامز ندخی طلاق اولنور الاشرط همزه نك  
فتحیه یرامز لریقال لغتم اشرط للمالی اراذ لها و اشرط اشرافه دخی دیرلر بعقوب ایتدی بوکله اضداد دن در الاشرط  
همزه نك کسری بله برنسنه بی یعه حاضر لقی بقال اشرط من ابله و غنمه اذا اعد منها شیئاً للبیع و برکسنه نفسی بر  
فعاچون نصب ایتمکه دخی دیرلر بقال اشرط فلان نفسه لامر کذا ای علمها له و اعدھا الشرط شینک ضمی و و انک فتحیه  
صوباشی خد متکاری شرط دبد بلر کندی ایچون علامت نصب ایتدی کچون بودن اقدم ذکر اولتن معنادن مأخوذ در  
اصمی روایتی اوزن الشرطه کذلک شینک ضمی و و انک فتحیه و اشرطی کذلک شینک ضمی و و انک فتنی  
و و انک تشدید بله شرط واحدی و ابو عبیده ایتدی شرط دبد بلر احضار اولند قلی ایچون یا خود غیر بی احضار

سنط

سوط

شبط

شخط

شرط

همچون محض در بد کبری کبی الشربط شپنک فخی ورنک کسری ومدبله شول اید در که خرما پراغندن بو کمشدر  
 المشراط ميمک کسری ورنک فخیله بنشتر کدانو کله قان الورد المشراط ميمک کسری وشپنک سکونيله بعتاه  
 الشيطان فختينله ايکي يلدز در حملدن کذکر اولنان يلدز لرحاک ايکي بونوزی مثابه سنده در و بونلرک  
 جانب شمال بسنده برکوک بولدز واردر که عر بدن بعضی اول بولدزی انلردن عدا بدوب ذکر اولنان بولدز اوچدر  
 دیرلر و مجموع سندن اشراطله تعبير زياد لر الشرواط شپنک کسری ورنک سکونيله او زون معناسنه يقال رجل  
 شرواط اذ کان طویلًا وجمل شرواط مذکور موثت بونده برابر در الشط شپنک فخی وطانک تشدد بده اراغ اولق  
 يقال شطت الدار تشط من الباب الال والثانی شطا اذا بعدت وشط ظلم ايمکه ده دیرلر يقال شطت عليه اذا  
 حرت وشط جانب معناسنه ده کور يقال شط النهر وشط الوادی وشط السنام وكل جانب من السنام شط  
 الشطوط ضمتينله بمعناه يقال شط شطوط الا شطاط همزه نك كسري بده بر خصوصه ظلم ايمک يقال اشط في  
 القضية اذا جاروا شطت عليه اذا جرت وطواری او تلاقه اراغه الوب کتمکه دخی دیرلر يقال اشط في السوم اذا  
 بعد و طينده دقت ايمکه دخی دیرلر يقال اشطو في طلي اذا المعنوا الشاطي طانک کسری ايله جورايد مجي وفي حديث  
 تميم الداری نك لشاطي ای جائر علی فی الحكم الا شطاط همزه نك وتاذك كسري بده طواری او تلاقه اراغه ايمانك  
 الشطوط شپنک فخی طانک ضمی ايله شول ناقه در که اور کجی فرموده در الشطاط شپنک فخی وطانک تخفیه بده بعيد  
 اولق واعتدال قامتہ دخی دیرلر شپنک کسری بده دخی لغت در الشاطة شول قیز در که قامی معتدل اوله يقال جاربه  
 شاطة الشط فختينله هر نسنه ده تجاوز ايمک وفي الحديث لها مهر مثلها الا وكس منه ولا شط اي لانقصان  
 ولا زيادة الشط فختينله باش قيلنك يياضی در که اکسواد قر شمس اوله يقال شبط بشط شطامن الباب الرابع  
 الا شبط همزه نك وميمك ضميه شول كسند در که باشنك قارری اغر معه بشليه بر حثينته كه اغي قر اسنه قارسته  
 الشيطان شپنک ضمی وميمك سکونيله جمعی اسود له سودان کبی الشمطاء شپنک فخی وميمك سکونی والفک مدبله شول  
 عورت در که باشنك قیالری اقله سیاہ قارشق اوله الشمط شپنک فخی وميمك سکونيله قارشدر مق يقال شمطت الشی  
 الشمطه شطامن الباب الثاني اذا خلطته وكل خلیطین خلطتهما فقد شمطتهما فمما شمیط وشمط طعامه قانان  
 حوايجه دخی دیرلر يقال هذه قدر تسع شاة بشمطها ای بتوايلها الشمیط شپنک فخی وميمك کسری ومدبله صبح در که  
 يياض صجه بقیه ظلمت لیل قارشمس اوله وشمیط شول اوت دیرلر که اکفورری اوت قارشمس اوله الشماطیط شپنک فخی  
 وطانک کسری ومدبله طاعنلس پان لره دیرلر قطع متفرقه معناسنه الشمیط شپنک وطانک کسری بده واحدی  
 متفرقه معناسنه يقال ذهب القوم شماطیط ای متفرقین وشماطیط اسکی بز معناسنه ده کلور يقال صار الثوب  
 شماطیط اذا تشقن الشمطاط شپنک کسری بده واحدی بر پان اسکی بز معناسنه شوط شپنک فخی وواوک سکونيله بر که  
 سکرتمک يقال عدا شوط اذا عد لطلقا یعنی بر کر سکر تسه ويقال بضاطاف بالبيت سبعة اشوط یعنی کعبه مشرفه بی  
 بدی کره طواف ایتدی که حجر اسود دن حجر اسوده وارنجه بر شوط دیرلر شوط براح شپنک فخی وواوک سکونيله  
 سباعدن خقال دیمکله معروف جانورک اسمیدر شوط باطل کذلک شپنک فخی وواوک سکونيله هبانک اسمیدر که  
 دن دبد کبری خرده نسنه لر در که او ایچنه داخل اولان ضیای شمسه مشاهده اولنور النشو بط علی وزن التکریم  
 فیون باشن پاک ایتمکچون او بتلک شه کم شیط نفسه بری ثناسنه ذکر اولنوران شاء الله تعالی الشیط شپنک فخی  
 وایانک سکونيله هلاک اولق وشیط قار ایچون ذبح اولنان دوه دن بر پای قلسه انوک انفاق ایچون دخی استعمال  
 اولنور قال من يشیط هذا ای من ينفق هذا السهم وچنکه اندن هیچ پای فالسه شیط الجزور دیرلر تنفقت معناسنه

شطط

شمط

شوط



وقان صحاحی قانن المق معناسنه ده کاور بقال شاط فلان الدماء ای خلطها کانه سفک دم القاتل علی دم المقتول  
وقان ضایع اولمق معناسنه ده کاور بقال شاط فلان اذ اذهب دمه هدر او عجله قلدی معناسنه ده کاور و یاغ  
بشوب بتمق مرتنه سنه وارمغه ده دیرلر بقال شاط السمن اذ انضح حتی یحترق و كذلك الزيت و چوملك یا نوب  
دینه برنسنه یا بشمغه دخی دیرلر بقال شاطت القدر اذ احترقت و اصق بها الشیء الا شاطه همزه نك كسر یله هلاك  
ایتمك قصاص ایچون قان دو كك یقال اشاطه بدمه او اشاط دمه ای عرضه للقتل و اشاطه چو ملكی یا قوب  
دینه برنسنه یا پشدر رمغه دخی دیرلر بقال اشطتها ان الشیاط شینك كسر یله یا نخس نبه نك رایحه سی التشییط علی  
وزن التكریم قیون باشی او بیلمك یا ك ایتمدن او ترواتی داغلیوب چوق بشور مکه دخی دیرلر الاستشاطه همزه نك  
وتانك كسر یله غضبه کلوب حدت و حرارت و وزن اولمق یقال غضب فلان و استنشاط اذ احتدم كانه التهب فی  
غضبه و احتدام حاو دال مهملتینله بورك حرارت غضبه طولمق و استشاطه دوه تیز سم مکه دخی دیرلر بقال  
استشاط البعیر اذ اسمن المشیاط میمك كسری و شینك سکونیه شول ناقه در کد تیز سمه المشایط میمك فخی و یانك  
كسر یله مشیاطك جمعی بقال بل مشایط فصل الصراط صراط كسر یله و السراط و الزراط بونلك جمعی  
طریق معناسنه در فصل الضبط ضابط ضابط فخی و یانك سکونیه برنسنه یی رأیله حفظ ایتمك الضابط بانك  
كسر یله صاحب رأی و لوب برنسنه یی حفظ ایدن كسنه الا ضبط همزه نك و یانك فخیله ایکی الیله ایشلین كسنه  
تقول منه ضبط الرجل بضبط من الباب الرابع الضبط ضابط فخی و یانك سکونی و الفلك مد یله ایکی الیله ایشلین  
عورت الضبط فی فختینله و نونك سکونی و الفلك قصر یله قوی معناسنه در نونله الفز یاده اولمشدر سفر جمله  
الحاق ایچون الضبط ضابط و یانك فخی و غین معجه نك سکونی و الفلك قصر یله شول نسنه در که انوكله او غانجقلر  
قور خد لور اخرنده اولان الفلخاق ایچون در الضراط ضابط ضابط ضمی و رانك تخفیفیه مقعدون چقان یل قوان  
معناسنه بقال ضبط ضبط من الباب الثاني الضراط ضابط فخی و رانك كسر یله بالتمك معناسنه مصدر در ضبط  
بضبط دن تنه كم حبق بانك كسر یله حبق یحبق دن مصدر در كذلك بالتمك معناسنه فی المثل اودی العیر الاضراط  
یعنی مركب قوت و قدر تنه بللمدن غیر ی نسنه سی قالمدی الاضراط همزه نك كسر یله بالندر مك التضر بط علی  
وزن التكریم معناه و عمرو بن هنده مضط الحان دیرلر دی شدتی وحدتی اولد غیچون و اضراط و اضربط سخر یی  
للمغه ده دیرلر اضراط به و اضراط به ای هزاً به و حکمی له بغیه یعنی اغز یله اضراط و یردی الضربط ضابط ضمی و رانك  
فخی و تشدید یله و یانك سکونیه كذلك ضبط معناسنه در بقال الاكل سر بط و القضاء ضربط یعنی دینی اكلی سرعت  
انتلاعه در اما قضاسی ضبط و استهنز یله در الضربطی كذلك وزن مزبور و وزن و اخرنده الف مقصون یله ذكر  
اولنان معنایه در و ی بقال الاكل سر بطی و القضاء ضربطی و قبیطی و زنی و وزن و قبیطی قافله و طاء مهمله یله  
پشمینه حلواد رناتف معناسنه الاضراط همزه نك و رانك كسری و غین معجه نك سکونیه غضبه کلوب ششمك  
بقال اضراط اضراط الضبط ضابط فخی و غینك سکونیه مزاجه ایدوب بر كسنه یی بره صقیق بقال  
ضبطه ضبطه ضطمان الباب الثالث اذ ارجه الی حایط و نحوه و منه ضغطه القبر الضبطه ضابط ضمی و غینك  
سکونیه شدت و مشقت معناسنه در بقال اللهم ارفع عنا هذه الضبطة و اخذت فلانا ضبطة یعنی  
فلان تضحیق ایدم برنسنه اوزرینه اگراه ایتمک ایچون الضابط غینك كسر یله بونك معناسی رقیب و امین  
معناسنه شیده در بقال ارسله ضابط علی فلان مزبور له ضابط دیرلر ایشلین كسنه یی مضابقه و یردکاری  
ایچون نظار ثلری حسیدیه و منه حدیث معاذ كان علی ضابط یعنی بنم او زوجه برناظر و ایدی كه

شیط

صراط

ضبط

ضبط

صراط

ضراط

ضبط

مراد باری تعالی در که هر یوده حاضر و نظر در و ضاغط دوه نك قولتی یار لمق واتی چوق اولمق در و ضاغط  
 کله دخی دیر لر ضب معناسنه الضغیط ضادك فخی و غینك کسری ومد یله شول قیودر که قره بالخی اولوب  
 بدر ایحه صوی اولمغین یانده اولان لذ بد قیویه سرابت ایدوب انی دخی بدر ایحه قله الضغیط ضادك فخی  
 وفانك کسری ومد یله رأی ضعیف اولان کسنه الضفاطه ضادك فخیله رأی ضعیف اولمق یقال ضفط من  
 الباب الخامس و ضفاطه دف معناسنه ده کلور که الت لهو در ابن سیرین بر نکاحه حاضر اولدقه این ضفاطه تکن  
 دبدی یعنی دفکز قانده در دیدی و ابو عبید ایتدی دغه ابن سیرینك ضفاط دبدکنك وجهی بودر که دف لهو  
 ولعبه وجهه و ضف رأیه راجع در الضفاطه ضادك فخی وفانك سکونیه حماقت معناسنه در قال ابن عباس  
 فی ضغطة وهذه احدی ضفطاتی یعنی بوئم حماقتلر مدن بری در الضفاطه ضادك فخی وفانك تشدید یله دجاله  
 کبی در وزن و معنی و دجاله دال مهمله ابله و حیله عظیم یولد اشلر معناسنه در کاروان کبی مثلاً الضوبطه ضادك فخی  
 و واک کسری ومد یله شول خمیره دیر لر که سویق اولوب صوی غالب اوله الضوبطه ضادك فخی و واک کذلک  
 کسری ومد یله شول قره با لحدر که حوضك دبنده اولور یعقوب روایتی اوزن الضیاط ضادك فخی و یانك  
 تشدید یله شول رجل در که فرموده اوله فصل الطاء الا طرط همزه نك و رانك فخیله قاشلری اولین کسنه یقال  
 هذ الطرط الحاجبین ولا یستغنی عن ذکر الحاجبین و بعضیلر ایتدی ذکر اولنان معنایه دلالت ابدن اضرط در  
 ضاد معجه ابله و ابو الغوث اضرط بومعنایه کله سنه انکار ایتدی الطیوط ضمتبندله ارکک شوقه کلوب چا غرمق  
 یقال لحاط الفحل یطیط طیوط امن الباب الثانی و بطاط من الباب الرابع جوهرینك بو تعبیرندن فهم اولنان بودر که  
 بو کله نك و اووی و یائی کله سی جائز اوله تنه کم قاموسه تصریح اولمشدر الطاط ارکک دوه که کو کره یحیی اوله الطایط  
 همزه نك کسری بله بمعناه یقال حمل طاط و طاط و طاط شول رجله دیر لر که شد بد الخصومة اوله و طاط طو بل  
 اولان کسنه یله دخی اطلاق اولنور یقال رجل طاط اذا کان طو بلا الطوط طانك ضمی ومد یله کذلک طو بل  
 معناسنه در و طوط ینبه یله دخی دیر لر قطن معناسنه فصل العین العبط عینك فخی و بانك سکونیه بزى یار مق  
 یقال عبط الثوب یعبطه عبط من الباب الثانی اذا شقه و بلا یر شمکه دخی دیر لر یقال عبطته الداهیه اذا لته و بلا  
 عله ذبح ایتکه دخی دیر لر یقال عبطت الناقة اذا ذبحتها و لیس بهاعله و عبط بر کسنه نفسی بلا اکره حرب القا ایتکه  
 دخی دیر لر یقال عبط فلان اذا لقی نفسه فی الحرب بلا اکره و کذبصر یح ایتکه ده دیر لر بلا عذر المعبوط مینك فخی  
 و بانك ضمیله و العیبط عینك فخی و بانك کسری ومد یله یار لمش بز العبط ضمتبندله جمعی العبط عینك فخی و بانك  
 سکونیه بر کسنه صالح و سالم ایکن دو شوب اولمک یقال مات فلان عبطه اذا مات صحیحاً شاباً الا عبطا بر طواری  
 بوغاز لمق در بلا عله و بلا ضروره کتب ایتکه ده دیر لر یقال عبط فلان علی الکذب العیطة عینك فخی  
 و بانك کسری ومد یله بلا عله بو غزلن طوار العیبط عینك فخی و بانك کسری ومد یله ذکر اولنان طوارك  
 اتی و عیبط شول قانده دیر لر که تازه اولوب خالص اوله العشلط عینك ضمی و بانك فخی و لامك کسریله قوی سود  
 یقال ابن عشلط و عجلط و عکلاط ای تخیز خاثر بود ذکر اولنان اصمعی و ابو عمرو روایتی در و بونلر عثا لک و عجالک  
 و عکالک قصری در العذیطة عینك و یانك فخی و ذالک مابنده سکونیه جماع وقتنده حدث احداث ایتکه  
 و بوجه امر ارضدن در العدیوط عینك کسری و ذالک و واک سکونی یانك فخیله شول رطلدر که حالت جماعه  
 نجاست القا اید العدیوطه مؤنثی العرفط عینك و فانك ضمی و رانك سکونیه دیکنلوا غاچلر دن بر توعدو که صغی  
 اکل اولنور و پیشی اق و مد و در العریقطه عینك ضمی و رانك فخی و قافك کسری یله بر جانور در که یصی در  
 العریقطان عینك ضمی و رانك فخی و قافك کسریله بمعناه العضرط عینك و رانك ضمی و ضادك سکونیه تابع

ضفط

ضوط

ضیط

طرط

طوط

عیبط

عشلط

عذط

عرفط

عرقط

عضرط

اولان کسنه العضروط عينك ضمی ورائك ضمی ومديله بمعناه العضار بط عينك فتحی ورائك كسر بله  
ومديله جمعی تابعلمعنا سنه العضروط علی وزن جعفر خایه ابله دیر ما بینی عربلرک فلان اهل العضروط دبدکی  
قوللرنده عضروط دن مراد ذکر اولنان موضع در و اهل قبلی چوق دیمکدر کثیرالشعر معنا سنه العضروط عينك  
ورائك فتحی وضادك سکونی وفانك ضمیله ارکک کلر العضیر ف عينك ضمی وضادك فتحی ورائك كسر بله تصغیری  
العضیر یف کندک تصغیری العط عينك فتحی وطانك تشدید بله بزى و زاد بسنه یار مق بقال عط الثوب یعط  
عطا من الباب الاول اذا شقه طولا التعطیط علی وزن التکریم كذلك یار مق بقال عطه شدد للتکثیر  
الانعطاط همز نك وعینك كسر بله یار مق انشقاق معنا سنه العططة علی وزن الزلزلة حکایت صوت در  
یقال عطط القوم اذا قالوا عیط عیط وعیط كسر له بصوت در که بکثیر حالت لهو و لعبه انی تلفظ ایدوب  
چاغر لر المعطوط میمك فتحی وطانك ضمیله مغلوب معنا سنه در شیبانی ر و اینی اوزر العطاط عينك فتحیله  
ارسلان اسد معنا سنه و بهادر معنا سنه دخی کور شجاع کبی العفظ عينك فتحی وفانك سکونیه یچی بللمك  
خروج الیج معنا سنه بقال عفتت العنز تعفت عفا اذا حبقت و یوم مقامه صاحب حراح عفتك تفسیر نده  
عطسدادن و بینی فشاندن اودخی دیر لر دیش و عفظ چو بان قیونی سور دکده قیونك فشقر مسی اوازی کبی  
اوازیله سر رمکه دخی دیر لر العفیط عينك فتحی وفانك كسری ومديله كذلك قیونك فشقر مسی در العفطة  
عينك فتحی وفانك سکونیه فشقرن قیون العافطة فانك كسر بله دبشی قیون معنا سنه و عربلرک ماله  
عافطة و لانا فطه دبدکاری قوللرنده ابوالد قیس روایتی اوزر عافطه دن مراد نجه و نافطه دن مراد عنز در و نجه  
دیشی قیونه و عنز چیه دیر لر عربلرک ذکر اولنان قولی انلرک ماله ناغیه و لاراغیه دبدکاری قولی کبی در که  
ناغیه دن مراد قیون در زیرا ثغائاه معجه نك ضمی و غین معجه ابله قیون اوازی در و راغیه دن مراد ناقه در زیرا  
رغاراه مهمله نك ضمی و غین معجه ابله دوه اوازی در و عافطه دخی شول جاریه در که چو بانلق خدمتند اوله  
العفاطة عينك فتحی وفانك تشدید یله بمعناها العلاطان عينك كسر بله یونك ابکی جانبی العلاط كذلك عينك  
كسر بله یونك ارقری اورولن داغ در اوزر و نلغنه اورولنه سطاغ دیر لر سبنك كسر یله و عین مهمله ابله و علاط  
یونو بفلنان ابیه دخی دیر لر العلط عينك فتحی و لامك سکونیه یونو ارقری داغ اور مق بقال عطط بعیره یعلط  
علط من الباب الاول و عطط یارمز لغله یادایمکه دخی دیر لر یقال عططه بشر اذا ذکره بسوء و عطط اوقله اورمغه  
دخی دیر لر بقال عططه بسهم علطا اذا اصابم التعلیط علی وزن التکریم كذلك داغ اور مق در تشدید مبالغه  
ایچوندر و تعلیط دوه نك یونندن ابی چقار مغه دخی دیر لر العلط ضمتینله شول ناقه در که یولار سز اوله اسمعی روایتی  
اوزر احمر ایتدی عطط داغ سز اولان ناقه در الاعلاط همزه نك فتحیله جمعی ايسر و داغ سز اولان دوه لر معنا سنه  
العلط عينك ضمی و لامك سکونیه بیون باخی قلاده معنا سنه الاعلاط همزه نك كسری و و اوک تشدید بله  
پیونه اصلق بقال اعلوط بعیره اعلاطا اذا تعلق بعنقه و علاه و مصدر نده و او یایه منقلب اولمادی اعشوشب  
مصدر نده متقلب اولدغی کبی و او بونده مشدد اولد غیچون و لازم اولمق معنا سنه ده کلور بقال اعلوطنی فلان  
ای از منی لاعلیط همزه نك و لامك كسری و مديله مرخ دید کاری اغاچک پیرانغی و مرخ میمك فتحی و راه مهمله نك  
سکونی و خاء معجه ابله شول اغاچدر که انی بری برینه سور مکه عرب طا بفسه سی اندن اشر چقار لر العلبط عينك  
ضمی و لامك فتحی و بانك كسر یله و العلابط عينك ضمی و بانك كسر بله فرموده اولان بسنه و برقطعه قیون  
سور بسنه دخی دیر لر العلبطه عينك ضمی و لامك فتحی و بانك كسر بله كذلك قیون سور یسی العمروط عينك ورائك  
ضمی و میمك سکونی ابله و غری اص معنا سنه العمار بط عينك فتحی ورائك كسری و مديله جمعی او غری لر معنا سنه العمارطه

عضرط

عضرط

عطط

عفظ

علاط

عمرط

كذلك جمع اخرنه اولان تابادن بدل در العرط فختينله ورنك فختي وتشد بدبله خفيف اولان كسنه كه عامه  
 تحريف ابدوب حرت ديرل العرط فختينله ولا مك فختي وتشد بدبله شد بد اولان كسنه العنشط عينك وشينك  
 فختي ونونك سكونيه بدخو اولان كسنه سي الخلق معناسنه وعنشط اوزون معناسنه ده كاور طو بل كي  
 العنشط فختينله ونونك فختي وتشد بدبله عشق كي طو بل معناسنه در بقال رجل وجل عشنت العشانطه  
 عينك فختي ونونك كسر بله جمع نتكم عشانقه عشقك جمع كاور العنطنط فختينله ونون ثانينك كذلك فختي ابله  
 طويل معناسنه در اصل كله عنط در مكرر قلنشد در العنطيان عينك وطانك كسر يله يكتلكك ابتد اسيدر  
 و بونك وزني فعليان در فانك كسر بله ابى بكر بن سراج رواينى اوزن العايط همزه نك كسر بله شول ناقه در كداول  
 سنه ده حامله اولماغن اوزينه يوك اوزوله واكاحايل دخي ديرل العيط عينك كسر بله جمع حامله قالمين دوه لر  
 معناسنه العوط عينك ضمي ومدبله كذلك جمع العوط عينك ضمي وطانك فختيله كذلك جمع حائلك جمع  
 حواله حولل كلكي كي عايط عيط همزه نك اولده كسرى وعينك زائده كسرى ومدبله واضافته كلك  
 يل دخي حامله قالمين ناقه در بقال عايط النافه تعوط وابوعبيد ابتدى بعضلر عوططى وحوللى مصدر در  
 جمع دكلدر بدى الاعتياط همزه نك و نانك كسر بله والتعيط فختينله ويانك ضمي وتشد بدبله  
 والتعوط فختينله وواوك ضمي وتشد بدبله ناقه نيجه يالر حامله قالمق بقال اعتاطت النافه وتعيط وتعوط  
 اذالم تحمل سنوات وكاه اولور كه بو كثر شحمدن اولور وفي الحديث انه بعث مصدق قاتى بشاة شافع فلم يأخذها  
 فقال ائيتى بعتا وشافع شول قيوندر كه انوكله ولدى اوله واعتياط كاه اولور كه بر سنه پچار زولمغه ديرل بقال  
 عطاء الامر اذا اعتاص واعتياص عين وصاد مهملتين ابله مشكل اولمغه ديرل العيط عينك فختي ويانك سكونيه لايون  
 اوزونلغى الا عيط همزه نك ويانك فختيله بونى اوزون العيطاء عينك فختي ويانك سكونى والفك مدبله موثى بقال جل  
 اعيط وناقه عيطاء وبقال قارة عيطاء اذا استطالت فى السماء يعنى اوزونلغى جانب علوه اولسه وبقال ايضا القصر  
 الا عيط اذا كان منيفاي عنى زباده مرتفع اولسه فصل الغبن الغبط عينك فختي ويانك سكونى ابله قوچك قويرغن  
 يو قلق درياي وار ميدر سيلما كچون وغبط حسن حال اوزن اولمغه دخي ديرل وقولهم اللهم غبطا لا هبطا انسا لك  
 الغبطه ونعود بك ان نهبط عن حالنا الغبطه عينك كسرى ويانك سكونيه بر كسنه رشك ايتدى كسنه نك حالى  
 كى اولماسن طلب ايمك اول حالت رشك ايتدى كسنه دن زائيل اولماسن طلب ايمكسزن كه طلب ايدر سه  
 بومر به يه حسد ديرل غبطه ديرل الا غبطا همزه نك وتلك كسر بله بر كسنه رشك اولنقى تقول غبطته بانال  
 اغبطه غبطا وغبطه من الباب الثانى فاغبط كقولك منعته فامتنع وحبسته فاحتبس الغبط عينك فختي ويانك  
 كسرى ومدبله شول پالان در كه انوك اوزينه عورتلر اچون اولان محفه بغلنور الغبط ضمتينله جمعى وغبط  
 دوزيره دخي ديرل وغبط بر دن نك دخي اسيدر سحرى غبط ديد كلرى بوندن ما خود ذر الا غبطا همزه نك  
 كسر بله پالانى دوه نك ارقه سنه على الدوام قو يوب اندر نك بقال اغبطت الرجل على ظهر البعير  
 اذا دتمه عليه ولم تحطه عنه واغباط جمعى دوام اوزن طومغه دخي ديرل بقال اغبطت عليه اجمى اى  
 دامت وكوك يوزينك يغمورى دائم اولمغه دخي ديرل بقال اغبطت السماء اذا دام مطرها الغطة  
 عينك فختي وطانك تشد بدى ابله صوييه با رمتق بقال غطه فى الماء يغطه غطا من الباب الاول اذا مقله  
 الانعطاط همزه نك وعينك كسر بله صوييه با رمتق التغطا تاك فختيله بر قاج كسنه برى برن صوييه  
 باتورمق بقال تغاط لقوم يتغاطون او يتماقلون فى الماء وتماقل طالدر شمتق در الغيط عينك فختي وطانك

عرط

غلط

عنشط

عنط

عوط

غبط

غطط

كسرى

كسرى ومدبله دودنك طغار جغن چقاروب كوكره مسي واكرطغار جغن چقار مسه هديرديرلر غطيط ديزلر پس  
 ناقه دن صادر اولنه هديرديرلر غطيط ديزلر زير ناقه طغار جغن چقار مز و غطيط او يخويه وارن كسنه نك  
 و بوغولن كسنه نك خرد سي الغطاط غينك فخييله بوغورنلق دبدكادي قوشوكه ارقه سي رقازني وسا بر جسدی  
 بوز اولوب قنادلر نك ايچي سياه اولور و باقاري و بوبني اوزون الوب لطافت اوزن اولور ككندی جنس نك  
 سوريسنه قار شمز چوق اولدغی وقت ابكي اوچ بربرده اولور الغطاط غينك فخييله واحدی الغطاط غينك ضمييله صحك  
 اولی الغططه علی وزن الزلزله شول صوتی خكابت دركه غططه يه مناسب اوله المغططه ميمك ضمی وغينك فخي  
 وغين بانينك كسر بله زياده قانين چوملك التغطط فختينله وميمك ضمييله شول صوت دركه انه بوغوقلق اثری اوله  
 الغطاط غينك ضمی وميمك كسر بله چوملك قينامسك اوزی درودريا موجنك دخي اوزن بدر جوهری ابدرميم نم  
 قنده زابده در الغلط فختينله يا كلك بقال غلط في الامر يغلط غطاط من الباب الرابع الاغلاط همزه نك كسر بله  
 يا كلك بقال اغلاطه غيره وعرب طاي فغه سي غلط ديرلر كلامه يا كلك واقع اولسه و غلت ديرلر حسابده يا كلك  
 اولسه و بعضي اريكسيده بر معنايه كلو لغتارد در ديدی المغالطة ميمك ضمی ولا ميمك فخييله كلامه بر كسنه يی  
 غلطه يرتق بقال غالطه مغالطة في منطقه التغليط علی وزن التكریم بر كسنه يی غلط ايتدك ديو غلطه نسبت  
 ايتك الاغلوطة همزه نك ولا مك ضمييله شول مسئله دركه انوكله مغلطه يه براغلور ونهی النبي صل الله عليه  
 وسلم عن الاغلوطات ومنه قولهم حدثه حدیثا بالاغلاط الغط غينك فخي وميمك سكونيله خرون اولوب  
 نعمی خوركو رمك بقال غط النعمة يغطمها من الباب الرابع وبقال غط عيشه و غطه ايضا بالفتح يغطمه غطاط من  
 الباب الثاني اذ بطره وحقره و غط الناس خلقي حقير كورمك وفي الحديث اذا ذلك من سفه و غط الحق و غط  
 الناس یعنی ان يرى الحق سفها وجهلا و محقرو و محقر الناس الا غط همزه نك كسر بله حمی دائم اولمق بقال اعطت  
 عليه لحمی اذا دامت وهي لغه في اغبطت الغوط غينك فخي و واولك سكونيله ايجر وكيرمك دخول معناسنه الغيط  
 غينك فخي ويانك سكونيله بمعناه بقال غاط في الشيء يغوط ويغيط اذا دخل فيه بقال هذا رملي يغوط فيه الاقدام  
 الغايط همزه نك كسر بله انساندن خروج ابدن نجاست وقولهم اتى فلان الغايط یعنی قضای حاجته كادی  
 و بونك اصلي بودر كه غايط معنای اصل بسنه چوقور ديمك اولور الغوط غينك ضمی ومدبله جمعی والاغواط  
 همزه نك فخييله والغيطان غينك كسرى ومدبله كذلك جمعی وغيطانه واولي ياه منقلب اولدی ما قبلی مكسور  
 اولد غچون پس عرب طاي فغه سندن بری قضای حاجت ايتلو اولسه چقوريره مراجعت ايدزدی پس هر قضای  
 حاجت ابدنه اتی الغايط دبد يار غايط ايله نجاست اراده ايدوب الغوطه غينك ضمی ومدبله بر موصك سميدن  
 شامده كه صوتی كثر واشچاری وفرت اوزن در كه غوطه دمشق ديرلر فصل الفاء الفرط فانك فخي و ورنك  
 سكونيله برنسنه يی تقصير ايله ضايح ايتك بقال فرط في الامر يفرط فرط من الباب الاول اذا قصر فيه وضعه  
 حتى فات وفرط افرط معناسندن اسم دخي كلور حد دن تجاوز ايتك معناسنه بقال اياك والفرط في الامر وفرط  
 حين معناسنه ده كلور ومنه قولهم لقيته في الفرط بعد الفرط اي الحين بعد الحين وبعد معناسنه ده  
 كلور بقال اتيته فرط يوم اويومين وابو عبيد ايتدی فرط اون بش كچه دن زياده ده استعمال  
 اولماز التفريط علی وزن التكریم بمعناه و عجله ايتك معناسنه ده كلور بقال فرط عليه اذا  
 عجل وعدا ومنه قوله تعالى ان تخاف ان يفرط علينا وان يطغى وسبقت معناسنه ده كلور بقال  
 فرط اليه مني قول اذا سبق وفرطت القوم افرطهم فرط من الباب اول ايضا ي سبقتهم الى الماء و تفرط

غلط

غط

غوط

فرط

برکسنه بی براغوب کیدوب تقدم ایتمکه دخی دیرلز یقال فرطته اذا ترکته و تقدّمته و تفریط بری قلمغه دخی  
 دیرلز یقال فرط الله عنه ما بکره ای نجاه و بومعنی اشعان مخصوصه در غیره کلامه اولماز الفارط و انک کسر ببله  
 ایلرو و ان کسنه الفراط فانک ضمی و رانک تشدید ببله جمعی ایلرو و ان لر معناسنه فراط القطا سفرو د یعنی  
 بوغرتلق د بید کبری قوستک دن بیو صویه ایلرو و و ان لر بدر الافراط همزه نیک کسر ببله عجله ایتدر مک یقال فرطه  
 اذا عجله و افرطت السحابه بالوسمی اذا عجلت به و وسمی اول بهار ده یغان یغمون دیرلز و افرطت المرأه اولادا اذا  
 قدمتمهم و افرط طولدر مغه دخی دیرلز تقول افرطت المزاده اذا ملاءئها و مزاده میمک فخیله و زاء معجه ابله ازق  
 قویا حق طرفه دیرلز و افرط ترکده دخی دیرلز یقال ما افرطت من القوم احدا ای ما ترکت و بوکسائی روایی در  
 و منه قوله تعالی و انهم مفراطون ای مترکون فی النار منسیون و افرط حد دن تجاوز ایتمکه دخی دیرلز یقال فرط  
 فی الامر اذا تجاوز فیه الحد الفرطه فانک ضمی و رانک سکونیه اسمدر خروج و تقدّم معناسنه الفرطه فانک فخی  
 و رانک سکونیه برکزه چقماق و تقدّم ایتمک معناسنه بناء مره در غرفه ابله غرفه کی خسوه ابله خسوه کی  
 و غرفه برکزه الیه صوالق و خسوه برکزه ایچمک معناسنه و منه قول ام سلمه لعائشه رضی الله عنهما ان رسول الله  
 صلی الله علیه و سلم نهاک عن الفرطه فی البلاد الفرطه فختینله شول کسنه در که صولمق ایچون برجانیه توجه  
 ابدن قومدن مقدم و اروب انلرا ایچون ایلرو وقوعه لر احضار ابله پش فرط فعل یعنی فاعل اولوب تبع یعنی تابع  
 اولدوغی کی یقال رجل فرط و قوم فرط ایضا و فی الحدیث ان افرطکم علی الخوض و منه قیل للطفل المیت اللهم  
 اجعله لفرط ای اجر ای تقدّمنا حنی نزد علیه الفارط ان رانک کسر ببله ایکی بلدر در بری برندن ایرو نبات نعش  
 سریرینک اوکنده در لر المفراطه میمک ضمی و رانک فخیله سبقت ایتمک یقال فارطت القوم مفارطه الفرط  
 فانک کسر ببله بمعناه و فرط تکلمه سبقت ایتمک معناسنه ده کلور یقال تکلم فلان فرط ای سبقت منه کلمه و ماء  
 فرط شول صویه دیرلز که کام سبقت ایدر سه انوک اوله التفارط تانک فخی و رانک ضمیمه برنیچه کسنه بری برین  
 سبقت ایتمک الفرطه فختینله شول نسنه در که انده حد دن تجاوز اولنه و منه قوله تعالی و کان امره فرط و فرط  
 شول دپه ییدیرلز که طاعه شیبیه اوله الافراط همزه نیک فخیله جمعی طاعه شیبیه اولان دپه لر معناسنه یقال البوم  
 تنوح علی الافراط یعنی بایقوش نوحه قلو رجبال صغیره اوزرینه و افرط او ابل صبحه دخی دیرلز تباشیر صبح  
 معناسنه و فرط ترک اولمان نسنه یید دخی دیرلز یقال امر فرط ای متروک و فرط سریع اولن لته دخی دیرلز سائر انلردن  
 مقدم اولدغیچون الافراط همزه نیک و تانک کسر ببله فوت اولمق معناسنه کلور یقال فلان لایفترط  
 احسان و بره ای لایفترض و لایخاف فواته و افرط برکسنه نیک ولد صغیری وفات ایتمکه ده دیرلز یقال افرط فلان  
 فرط اذا مات له ولد صغیر قبل ان یبلغ الحلم الفرطه علی وزن الدحرجه برکسنه او تورر کن یا خود طورر کن  
 ای اقلرنی بری برندن ای مقدر فر شحه کی که فر شحه دخی فائله و شین معجه و حاء مهمله ابله ذکر اولمان معناید دیر یقال  
 فرشطت الناقه اذا فحجت للحلب و فرشط الجمیل اذا فحج للبول الفسطاط فانک ضمی و سپینک سکونیه قلدن  
 اولن قره او بوند برنیچه لغت وارد بری فسطاط و بری فسطاط و بری دخی فسطاط و فانک کسری دخی بونلرده  
 لغت در و فسطاط مدینه مصرک دخی اسمیدر النفسیط فانک فخی و سپینک کسری و مدینه خرمانک باشنده اولن  
 نسنه و طرنقدن کسینلن طرنق پان سنه دخی دیرلز الافلاط همزه نیک کسر ببله قور ترمق یقال افلطنی الرجل افلاطا  
 مثل اقلتنی خلیل ایتدی افلطنی لغه تمیمه در قبیحه در افلتنی معناسنه الفلاط فانک کسر ببله فحاه معناسنه در  
 الفلط فختینله بمعناه یقال لقیث فلان افلاطا و فلاتا ای فحاه و یقال تکلم فلان فلاتا فاحسن اذا جاء بانکلام  
 الحسن فصل القاف القیط فانک کسری و بانک سکونیه شول طابغه در که انلرا اهل مصرک اصلی در القبطی

فرشط

قسط

قلاط



قافك كسرى ويانك سكونى ويانك تشد بديله ذكر اولنان طافه بمنسوب اولان كسنه يقال رجل قبضى القبطية  
كذلك قافك كسرى ويانك سكونى ويانك تشد بديله اق انچه كتان دن اولان ثياب دركه مصرده ايشلنور ووكاه  
اولور كه قافى مضموم ابد رزير انسته كاه اولور تغييرى جائز كورر لسته كم سهلى ودهرى ديرل سهله ودهره نسبتنه  
القباطى قافك فتحى ويانك تشد بديله جمع القباط قافك ضمى ويانك تشد بديله شمينه حلوانا طف معناسنه  
القبيط قافك ضمى ويانك فتحى وتشد بدي ويانك سكونيله بمعناه القبيطى وزن مزبور اوزن واخر نه الف  
مقصود ايله والقبيطاً كذلك وزن مزبور اوزن واخر نه الف ممدوده ايله ذكر اولنان معناه لغت در  
لكن يابى تخفيف ابد رسن الفى مد ابد رسك وتشد بدي ابد رسك قصر ابد رسك والقبيط قافك ضمى ونونك فتحى  
وتشد بدي ويانك كسرى ومديله نباتات قسمينه بر معروف نسنه دركه اكل اولنور القحط قافك فتحى وحانك  
سكونيله قتلوق جذب معناسنه وقحط خلق قتلوق يلنه داخل اولمغه ديرل يقال قحط القوم على لم يسم فاعله  
قحط اذا صابهم القحط ضمته يغمور حبس اولنوق يقال قحط المطر بقحط قحوطا من الباب الثالث وفر القحط  
بقحط دخروايت ايتدى باب رابع دن الاقحاط همزه نك كسرى يله قتلغه اير شمشك يقال لقحط القوم اذا صابهم القحط  
قحطان قافك فتحى وحانك سكونى ايله من قومك باباسى در القراط قافك ضمى وارانك سكونيله كوپه كه قولاه  
طقار القراطه قافك كسرى وارانك فتحيله جمعى كوپه لم معناسنه القراط قافك كسرى يله كذلك جمعى رحله رماح كپي  
وقراط كذلك چراغك قتيل جانبنده اولان شعله سى در قراط سئس قبيله سندن بر رچلك اسمى در التقربط  
على وزن التكرم كوپه طاقم التقربط فتحينه لهورانك ضمى وتشد بديله كوپه طاقمق يقال قرط الحارية فتقرط  
وتقربط لجامى اتك باشى اوزر نيه بر اقمق وتقربط السراج مومك بورن الملق شعله سى زياده اولسون ديوالقيراط  
قافك كسرى ومديله نصف دانقدر اصلى قراط ابدى رانك تشد بديله زيراجى قرايط كلور پس حرف تضعيفك  
برى يايه منقلب اولدى دينا رده منقلب اولدى كپي ته كم ذكر اولندى وشول قيراط كه حدبث شر بغه واقع  
اولشدر انوك تفسيرى حدبث شر بغه واقع اولدى اوزن احد طغى كپي ديمكدر القراط قافك وطانك كسرى  
ورانك سكونيله بلا وافت داهيه معناسنه القراطيه وزن مذكور اوزن شى حقيره ديرل يقال ماجاء فلان  
بقراطيه اى بشى بسير حقير القراط قافك ضمى وارانك سكونيله شول چل دركه پالانك التنه قورل  
القطان كذلك قافك ضمى وارانك سكونيله واخر نه نونله بمعناه الاقر نفاط همزه نك كسرى وقافك  
سكونى وارانك كسرى ونونك سكونى وبعده فابله كپيله ايركك جمع اولور كن فرجك ايكى جانب  
بريه كتور مكدر وجعدن اوترى القرمطه على وزن الحد حرجه خطه سطرلى سق يازمق ته كم يورجه ده قرمطه  
ادمى سق لقمق ذرا لقرمط همزه نك وارانك كسرى يله درى بور شوب بريره كلك القرامط قافك فتحى وميمك كسرى  
ابله ناسدن برطافه در القرمطى قافك وميمك كسرى ويانك تشد بديله واحدى القسوط ضمته نله ظلم ابدوب  
حقدن عدول ايتكدر يقال قسط بقسط قسوطا من الباب الثانى قال الله تعالى واما القاسطون فكانوا لجهنم  
حطباً القسط قافك كسرى وسينك سكونيله عدل معناسنه در وقسط شول كيله يديرلر كه اول نصف صاع در  
وقسط حصه ونصيب معناسنه دخى كلور الاقساط همزه نك كسرى يله اهل عدالت اولمق يقال قسط الرجل  
المقسط ميمك ضمى وقافك سكونى وسينك كسرى يله عدالت صاحبي اولان كسنه ومنه قوله تعالى ان الله يحب  
للقسطين القسط قافك ضمى وسينك سكونيله در ياده حاصل اولان ادويه دن بر معروف دارودر القسط فتحته نله  
طوارك اياغى ديك اوله درو بو عيب عد اولنور معتبر اولان بر مقدار اكر يلو بينه كرش كپي طوغر لمقدر يقال  
قسط قسطا من الباب الرابع الاقسط همزه نك وسينك فتحيله شول طوار دركه انوك اياغى ذكر اولنان وجه اوزن

قبط

قحط

قراط

قراط

قرفط

قرمط

قسط

قطط

اوله واقسط دوه قسمند اکادیرلر که یاغنک سکیری قوری اوله ایراداشنده القسطاء قافک فتحی و سپنک سکونیه  
 و اخرنده الف مدوده ابله شول ناقه درکه یاغنک سکیری یاصی اوله قاسط سپنک کسر بله برقبیلدنک باباسی  
 ادبدرکه قاسط بن هنب بن اقصی درکه جد اعلاسی ریبعددر القسط قافک ضمی و سپنک سکونیه اینجک ساق  
 معناسته بعض کتابدن نقل اولندوغی اوزن القط قافک فتحی و طانک تشد بدبله برنسنه بی ارقری کسمک  
 تقول قطط الشی قطه من الباب الاول اذ قطعته عرضا ومنه قط القلم خلیل ابتدی قط برنسنه بی ارقری  
 بولمکدروفی الحدیث کان علی اذا اعتلی قط و اذا اعترض قط یعنی امیرالمؤمنین علمینک شانی بوایدی کفارله غزا  
 حینئذ وزخ بهالی اولمغه ده دیرلر بقال قط الشعر یقط اذا غلا و قط قورجق محلو به دخی دیرلر بقال رجل قط  
 الشعر المقطه تمیمک کسری و قافک فتحیه شول نسنه درکه اوزرنه قلم کسلور القطاط قافک فتحی و طانک  
 تشد بدبله شول خراط درکه حقه لایشلر القاط بهالو اولان شعر بقال وردنا ارضا قاطا اسعارها القطط  
 فتحینله صاج زیاده قورجق اولمق بقال جمع قطط اذا کن شد بد الجعوده بقال قطط شعره من الباب الرابع  
 وهو احد ما جاء علی الاصل باظهار التضعیف بقال رجل قطط الشعر کما بقال قط الشعر قافک فتحی و طانک  
 تشد بدبله زمان معناسنه در بقال مار ائته قط کسائی ابتدی اصلی قطط ابدی و وقتاکه حرف اول ادغامچون  
 تسکین اولندی حرف اخیر متحرک و معرب قلندی و بعضلر قط دبدیلر ضمتینله ضمه بی ضمه تابع قیلوب مد  
 یا هذاد بد کسری کبی و بعضلر قط دبدیلر قافک فتحی و طانک دخی ضمی و تخفیفیه اداة قلوب اصل  
 اوزرینه مبنی قماغله اخری مضموم اولمق اوزن مشدده مضموم اولدوغی کبی و بعضلر مخففنده دخ  
 ضمه بی ضمه یه تابع قلوب قط دبدیلر قافک ضمی و طانک دخی ضمی و تخفیفیه عربلرک لم ان مذیومان دبد کسری  
 قولی کبی و بوقلیلد راشبوذکر اولنن قط دهر معناسنه اولدوغی وقت در اما قنن که حسب معناسنه اولسه اکتفا  
 معناسندن قاف مفتوح اولوب طاساکن اولور تقول مار ائته الامرة واحدة فقط و قنن مضاف قلنسک  
 قطک هذا الشی دیرسن حسیک معناسنه و قطنی دیرسن قافک فتحی و طاسکونیه و قطنی دیرسن قافک فتحی و طانک  
 کسر بله و نون داخل اولدغی کلمه نیک اخریک سکونن صیانت ایچون در سکون اوزن مبنی اولدغندن اوترو و ذکر  
 اولنان نون اسمایه داخل اولماز بلکه همین فعل ماضیه داخل اولور قنن اکایاء متکلم داخل اولسه ضربنی و کانی  
 دبد کسری کبی فعلک اخرنده اولان فتحه که فعل انوک اوزرینه بنا اولنشد رسالم اولوب اخر فعلی جردن صیانت  
 ایچون جوهرینک بو حکمی فعل ماضیه تخصیص ایسمی محل تأمل در زیرانون و قایه نیک فعل مضارع دخی  
 دخولی جائزدر یضربنی و یکلمنی کبی و نون مزبون اسماقبیلنده داخل اولماز الایرتجاج کلمه یه که انلر قطنی و قطنی و غنی  
 و منی و لدنی در بونلرک اوزرینه قیاس اولماز و اگر قطنی ده نون اصل کلمه دن اولیدی قطنک دیرلردی نونک  
 رقبیه بو خود معلوم دکلددر قطاط قافک فتحی و طانک کسراوزن بناسیلده قطام کبی که حسب معناسنه در القط  
 قافک کسر بله رکک پس کبی بر معناسنه القطاط کذلک قافک کسر بله جمعی القطة قافک کسر بله مؤنثی سنون  
 معناسنه و قط مکتوبه دخی دیرلر و قط احسان براتسه دخی دیرلر و منه قوله تعالی ربنا عجل لنا قطننا قبل یوم  
 الحساب القطط قافک کسری و طانک سکونیه یغمورک خوردده سی اصغر مطر معناسنه بقال القطط السماء  
 القططة علی وزن الزلزله خرده یغمور یا غدر مق المقططه تمیمک ضمی و قافک کسری کسری بله خرده یغمور  
 یا غدرن بلوت و قططدن زیاده اولان یغموره رذاذ دیرلر راهمهله و ذالین معجتین ابله اندن صکره طش  
 دیرلر طاء مهمله و شین معجه ابله که رذاذدن زیاده در اندن صکره بغش دیرلر باء موحد و غین معجه ابله که بو  
 طشدن زیاده در اندن صکره غمیه در غین معجه و باء موحد و یا مشثاله که بو بغش دن زیاده در غمیه کبی در

قسط

قسط

قسط

قسط

قسط

كسط

لبط

لطط

حاله وشجره وحفشه وحشكه دخی الققططانة قافلرك ضمی ابله بر موضعك اسمیدر الققط قافلک فخی وعین  
 مهمله نك سكونيله بغلمق وتضییق اتمك بقال ققط علی غریبه الققطه قافلک فخی وعینك كذلك سكونيله بناء  
 مره در معنای مذکور دن الاقتعاط همزه نك و ناك كسر بله دولبندی باش اوزرنه صاروب اكك التنه  
 طولشدر ممق وفي الحدیث انهی عن الاقتعاط وامر بالتلحی ونأخی حاء مهمله ابله اكك التنه طولشدر مره در  
 المققطه میك كسری وقافلک سكونی وعینك فخیله عامه معناسنه ابو عبید روایتی اوزرن الققط قافلک فخی  
 وفانك سكونيله قوش چفتاشمك بقال ققط الطائر انشاء يقفظها من الباب الاول ويقفظها من الباب الثاني ققطا  
 اذ اسفدها ابوز بد ابتدی ققط چتال طرنقلوا ولا نلرك چفتاشمی در الققط قافلک فخی ومیمك سكونيله قوش  
 چفتيله چفتاشمی بقال ققط الطائر انشاء يقمطها ققطا من الباب الاول القمط قافلک كسر بله شول اب در كه  
 قیونی بوغزلر كن یاغنه باغلر لر وقاط شول نسنه یی دیرلر كه انوكه بشكه اوغلانی بغلر لر بقال ققط الشاة  
 والصبي بالقمط الققط ققطا من الباب الاول ايضا واسيرك الن وایاغن بریره جمع ابدوب باغله دخی دیرلر بقال  
 ققط الاسير علی البناء للمجهول اذا جمع بین بديه ورجليه بحبل القميط قافلک فخی ومیمك كسری ومد بله تمام بله  
 دیرلر بقال مر بناحول ققط ای تام القنوط ضمتنله امید كسیمك یا س معناسنه بقال ققط يقنط قنوطا من الباب  
 الثاني مثل جلس مجلس جلوسا وكذلك قنط يقنط من الباب الاول مثل قعد يقعد وبوند او چخی اغت  
 واردر كه اول قنط يقنط قنوطا در من الباب الرابع مثل تعب يتعب تعب القنط فختننله والقنطة قافلک فخیله  
 مصدر لر در باب رابع دن تنه كم قنوط مصدر در باب اول دن وثانیدن القانط نونك كسر بله امید كسیمی كسنه یی  
 دیرلر باب اول دن وثانیدن القنط قافلک فخی ونونك كسر بله ذكر اولنان معنایه در باب رابع دن وقری فلا تكن من  
 القنطين واما قنط يقنط بالفتح فيهما وقنط يقنط بالكسر فيهما فاذا هو علی الجمع بین اللغتين قاله الاخفش  
 القوط قافلک فخی وواوك سكونيله قیون سور یسی كله معناسنه الا قوط همزه نك فخیله جمی فصل الكاف  
 الكشط كافل فخی وشینك سكونيله برنسنه یی اچوب از اله اتمك بقال كسطت الجل عن ظهر الفرس والغطاء عن الشيء  
 اذ الكشفتة عنه وقسط دخی لغت در بوند تنه كم عبدالله واذ السماء قسطن قراءت ایشدر و طوارك در یسن  
 چقار مغه دخی دیرلر تقول كسطت البعير كسطا اذا نزلت جلده ولا تقول سلخت لان العرب لا تقول في البعير  
 الا كسطته او جلدة الانكشاط همزه نك وكافل كسر بله زایل اولق بقال انكشط روعه اذا ذهب وروع راء  
 مهمله نك فخیله خوف معناسنه در فصل اللام اللبط لامك فخی وبانك سكونيله بره اورمق تقول لبطت به الارض  
 مثل ليجت به اذا ضربت به الارض ولبط طور ركن دو شمكه دخی دیرلر بقال لبط به لبط لبطا علی البناء للمجول  
 مثل ليج به اذا سقط من قيام ومصروع اولغه دخی دیرلر التلبط فختننله وبانك ضمی وتشد بده بر كسنه یا توب  
 یوالتمق الالتباط همزه نك و ناك كسر بله دوه سكر در كن یا قلرن بره اورمق بقال مر البعير يلبط اذا اعدا وضرب  
 بقوا یمه كلها اللبطة فختننله اسم در سكر در كن اللرن ویا قلرن بره اورمق معناسنه وزیاده اقسق اولن كسنه نك  
 سكر تمه سنه دخی لبطه دیرلر ولبطه فرزدق نام شاعر ك اوغلنك اسمیدر اللط لامك فخی وطانك تشد بده  
 لازم اولق بقال لبط بالامر ببط لطا اذا لزمه ولط برنسنه یی برنسنه یی اولشدر مغه دخی دیرلر تقول لبطت الشيء  
 اذا الصقته ولط انكار ایشكه ده دیرلر بقال لبطت حقه اذا جحدت ولط برنسنه نك اوزرن اورتمكه دخی دیرلر تقول  
 لبطت الشيء اذا سترت واط ناقه قویرغن بوطنی ان سنه المعه دخی دیرلر بقال لبطت الناقه بنذنها من الباب الاول  
 اذا جعلته بین فخذیها ولط قلاده یه ده دیرلر بقال رأبت فی عنقها لطا حسنا وكر ما حسنا وعقد احسنا

کلمه بمعنی اللطاط لامک کسر به جمعی قلاده مر معناسنه و لط شول کسنه دیه دیر لکه خصومتی یا اخر نسنه ده  
 شد بد اوله التلطط فختینله و طانک ضمی و تشدد بیده ذکر اولنان معنایه یعنی انکار حقنه دیر لکه و کاه اولور طای بیایه  
 قلب ابدوب نلطیت حقنه دیر زیر اوج طانک بریره جمع اولماسن کر به کورد کارد عطاء اخیره بی یایه قلب ابدور ل  
 نته کم لعادن نلطیت دیر لکه و لعاع بر جنس ملام اوت در ونلی ذکر اولنان اوتی دیر مکه دیر لکه الاطاط همزه ناک  
 کسر به انکار حقنه معاونت ایتمک بقال الطه اذا اعان و جمله علی ان باط حقنه اللطط فختینله بر کسنه ناک حقنه  
 انکار ایتمک بقال مالک تعینه علی لطمه و لطمط دیشلرا شنوب دپیلری قالمغه دخی دیر لکه الملطوط میمک فخی  
 و طانک ضمی ابله شول قلقان دیر لکه یوزی اوزن قپائش اوله یقال ترس ملطوط ای منکب علی وجهه الالط  
 فختینله شول کسنه در که دیشلری دوشمش یا خود اشنوب دپیلری قالمش اوله اللطط لامک کسری و طاء  
 اولک سکونیه دیشلری اشمنش قاری و یا شلونا قه یه دخی دیر لکه یوزی دیشلری دوشسه الملطاط میمک کسری  
 و لامک سکونیه بزرد کرمانه دیر لکه و و نه ناک باشنک اورتیه یرنده یعنی دپه سنه اولان سیوری مکده دخی دیر لکه  
 و ابن مسعود ک رضی الله عنه هذ الملطاط طریق بقیة المؤمنین هر ابا من الدجال دپد گندن مراد فرات  
 کنار بدر اللعطاء لامک فخی و عینک سکونی و الفک مد بله شول قیوندر کد بوینک ارق سنه سواد اوله اللعطاء  
 لامک ضمی و عینک سکونیه اسمدر ذلك المعناده و لعطه کذلک شول سواده دیر لکه چاقک یا خود بلبانک  
 یوزنده اولور اللغظ فختینله چاغرمق و غوغا و غلبه ایتمکدر اللغظ لامک فخی و عینک سکونیه و اللغاط لامک  
 کسر به بونلر دخی چاغروب غوغا و غلبه ایتمک معناسنه در بقال لغطوا یلغظون لغطا و لغاطا من الباب الثالث  
 لغط لامک ضمیه بر طاعک اسمدر اللقط لامک فخی و قافک سکونیه یره دوشن نسنه بی قالدر مق بقال لقط  
 الشی بلقط من الباب الاول اذا اخذه من الارض ومنه قولهم لكل ساقطة لاقطة یعنی هر نادر اولن کلامی  
 اسماع ابدوب استعمال ابدور بولنور لاقطة الحصى قافک کسر به ترکیب اضافی در قوش قور صاخی کد انه  
 بلع ابتدکی طش لجمع اولور الالتقاط همزه ناک و تانک کسر به یرندن کوترمک و التقاط اکسرن بر نسنه بی  
 هجوم ایتمکده دخی دیر لکه بقال وردت الشی التقاطا اذ هجت علیه بغتة اللقیط لامک فخی و قافک کسری و مد بله  
 یابانه براغلی نسنه در که کوتر اور بنو اللقیط لامک فخی و قافک کسر به بر قبیله ناک اسمدر انه لن حد یغه بن بدر  
 گوتر مشدی قتلک بلنده براغلیش بولند قده حسن دارا و لمغین او غلنه تزویج ایتمشدی اللقط فختینله شول  
 نسنه در که بریده بولنوب کوتر اولور لقط معدن دخی بوندن مأخوذ در که اول شول التون پانلر بدر که معدنه  
 بولنور و لقط سنبل دخی بوندن در و اول شول دانه در که خلقانی حصاد کوتر اذ کدن صکره جمع ابدور بقال  
 لقطنا الیوم لقطا کثیرا و فی هذ المکان لقط من المرتج یعنی بقیة مرعادن شی قلیل وارد لقاط السنبل لامک  
 ضمیه کذلک حصاد یرندن جمع اولنان دانه لدر لقاط همزه ناک فخیله خلا یقندن قلیل و متفرق اولانلردن  
 التلقط فختینله و قافک ضمی و تشدد بیده بورادن و واردن جمع ایتمک بقال تلقط فلان الثمر اذا التقطه من ههنا  
 و ههنا اللوط لامک فخی و و اوک سکونیه بر نسنه قلبده یر ابدوب محبت اولنق بقال لاط الشی بقلبی بلوط  
 و بلیط و لوط برد یواری مرمت ابدوب صوامغه دخی دیر لکه تقول لاطت الحوض بالطین لوطا اذا ملطته و طینته  
 و لوط ردایه دخی دیر لکه بقال لیس لوطیه الالیط همزه ناک و یانک فخیله قلبه یا قشن نسنه الالوط همزه ناک  
 و و اوک فخیله کذلک قلبه یا قشن نسنه بقال هو الیط بقلبی و الوط وانی لاجدله فی قلبی لیطا و لوطا یعنی  
 حبالا زقا بالقلب الالطیاط همزه ناک و تانک کسر به قلبه یا یشمق و یا قشمنق بقال هذ امر لابلتاط بصفری  
 ای لابلصتی بقلبی و صفر صادمهله و فایله قلب در الاستلاط همزه ناک و تانک کسر به قلبه یا پشدر مق بقال

لعط

لغظ

لقط

لوط

الاستیلاط همز منك وتانك كسر بده قلبه یا پیش در مق بقال استیلاطوه ای الزقوه بانفسهم و واجب عد ایتمكه  
دخی دیر لوط لامك ضمی ومد بده اسم منصرف در هر چند عجمه و تعریف موجود ایسه ده نوح دخی بو بده در  
صرف لازم اولد غنك وجهی بودر که کله اوج حرفلوا ولوب وسطی ساکن اولغین غایت خفت اوزن اوامسی  
احد سبینه مقاوم اولمشدر و هند و عدد کله لینه دخی حال بو بده در بو قدر وار که موئنه صرفی لازم  
کور مد پلر بلکه صرف ابله ترك صرف بپننه تخیر اپتد پلر اللواط لامك كسر بده قوم لوط عمان اشلمك  
الملاوط میك ضمی و و اوك فتحیله بعناها بقال لاط الرجل ولاوط اذا نمل عمل قوم لوط اللیطة لامك كسری ومد بده  
قامش قابی در اللیط لامك كسری ومد بده جمع و لیط كذلك لامك كسری ومد بده لون معناسنه ده کور اللیطان  
لامك فتحی و یانك سکونیه بر لفظ در که شیطانه تبعیتله ذکر اولنور بقال شیطان لیطان فصل المیم المخط میك فتحی  
و خانك سکونیه قویرمق و حکمك بقال مخطه مخطه مخط من الباب الثالث ازعه و مد و بقال مخط فی القوس و مخط  
السهم اذ امرق یعنی اوقچور سه که مرق راء مهمله بده اوقی بر جانب دن اول بر جانبه کچور مکدر الالمخط همزه نك كسری بده  
اوقی کچور مکد بقال المخط السهم اذ انغذت المخط میك ضمیه سومك که بوروندن جاری اولور المخط میك فتحی و خانك  
سکونیه بوروندن کن سومکی اخرج اتمك بقال مخطه من انغه دارمی بلامخط همزه نك وتانك كسر بده سومك مک  
و امخط قلیج سیرمغه دخی دیرلر بقال امخط سیفه اذ اخترطه و امخط برنسنه بی قایوب المعه دخی دیرلر بقال  
امخط مافی بده اذ ازعه و اختلسه المخط فتحته و خانك ضمی و تشد بده كذلك سومك مک بقال امخط  
و تمخط اذا السننر المرط میك فتحی و رانك سکونیه قیل یولمق بقال مرط الشعر یرطه من الباب الاول اذا  
تنغه المرطه میك ضمیه دوستن قیل در الامرط همزه نك كسری بده قیل یولماغك زمانی قریب اولمق بقال امرط  
الشعر اذا حان له ان یرط المرط میك كسری و رانك سکونیه شول نسنه در که یو کدن یا خود خز دن اشلیوب  
انی ازار اید نورلر المرط فتحته و رانك ضمی و تشد بده قیل دو کلك بقال ترط شعره اذ انحات الامرط همزه نك  
و رانك فتحیه شول کسنه در که سقلی خفیف اوله و امرط شول اوقه دخی دیرلر که بلیکی اولیه و امرط او غروید دخی  
دیرلر لص معناسنه ابو عمر و روابی اوزن المرط ضمته نله كذلك بلیکسز اولان اوقدر و کاه اولور که راتسکین اولنور  
بو تقدیرجه امرط جمع اولور و بونکله واحد صفتانق جائز اولد غنك سببی ما بعد نده جمع کلسی در که سهم  
مرط القذا دیرلر بو ذکر اولنان جوهر ینك مختاری در و لکن مرط سکون را بده مفرد در قفله قفل کی در  
دینلسه اسهل بلکه اولی اولیدی زیر ما بعد نده جمع کلد کنك فایده سی نه اولور که حقیقتله امرطیت سهمك  
صفتیدر بلیکک صفتی دکلدر المرطی فتحته و الفک قصر بده بر جنس سکرتمه در که تقریبك مافوقی و اهذابك  
مادونی در اصمعی روابی اوزن المریطاء میك ضمی و رانك فتحی و یانك سکونی و الفک مد بده کوبك ابله قاسغك  
ما بیتی در و منه قول عمر لابی محذور قرضی لله عنه جین اذن و رفع صوته اما خشیت ان تتشق مریطا و ك یعنی  
ضرر مذکور دن خوف ایشد کنی و بعض نسخده ان تفتق واقع اولمشدر ان تشق برینه المسط میك فتحی و سببك  
سکونیه بر کسنه ان طوارك فرجنه صوقوب ایچنده اولانی چقار مقدر و بونی اعلا یونده الحق بار کیر استند غی  
زمانده ایدرلر بقال مسطها مسطها مسطها من الباب الاول و مسط پرماغله سیرماغه دخی دیرلر برنسنه بی چقر معجون  
بقال مسط المعاد اخرطت مافیها باصبعك لتخرج مافیها الماسط سببك كسری بده بر طوز لو صونك اسمی در که  
ایچنه نك ایچن صیرر کذلک هر طوزلی صوکه ایچن کسنه نك ایچنی سون اکا مسط دیرلر المسیطة میك فتحی و سببك  
کسری ومد بده و المسیط كذلك شول بولانق صودر که حوضك دبنك قالور ابو الغمر ایتدی قچنکه دره یاز سیل  
اکسه اکا مسیطه دیرلر میك فتحی و سببك كسری بده وسیل زیاده از اولسه مسیطه دیرلر میك ضمی و سببك فتحیه

لیط

مخط

مرط

مسط

المشط ميمك فتي وشبنك سكونيله صايجي طرمق يقال مشطت المرأة الماشطة تمسحتها مشط من الباب الاول  
 لامشطا همزه نك وتلك كسر بيه طرمق يقال امشطت المرأة المشيطة ميمك فتي وشبنك كسري ومد بيه  
 طرمق صايج يقال له مشيطة وله لامك كسري وميمك تشد بيه شول صايجر كه او موزه ايريشه المشطة  
 ميمك كسري وشبنك سكونيله بزوع طرمق درر كبه وجلسه كي المشاطه ميمك ضميره طرمق ايله دوكان صايجر  
 المشط ميمك ضمي وشبنك سكونيله طرمق شانه معناسنه الامشاط همزه نك فتي ايله جمعي ومشط ايقله اولن  
 طرمق قلغه ديرلر كه ايق يرمق نيك سكي رلي بركد بكي يردرو مشط او موزك التي ياتند اولن كورك ككنه دخي ديرلر  
 الماط ميمك فتي وطانك تشد بيه چكك مد معناسنه يقال مطه يطه من الباب الاول وقاشي كروب تكبر قلغه دخي  
 ديرلر يقال مط حاجبيه اذ امك هما ونكبر النقط فختينله وطانك ضمي وتشد بيه اوزانوب كركك تمد معناسنه  
 المطيطة ميمك فتي وطانك كسري ومد بيه حوضك ديند باقى قالن صوملطيطة ميمك ضمي وطانك فتي والفك مد بيه  
 يووركن صالنبو القرن صالمق وفي الحديث اذا مشت امي المطيطة وخذ متهم فارس والروم كان باسهم بينهم  
 وباس شدت حر يدر الميعط فختينله جسده قيل اولماق يقال معط شعره من الباب الرابع اذا تساقط  
 من داء ونحوه الامتعاط همزه نك وتانك كسر بيه بمعناه يقال امتعط شعره اذا تساقط كذلك التمعط فختينله  
 وعينك ضمي وتشد بيه بمعناه كذلك الامعاط همزه نك وميمك كسري وتشد بيه بمعناه ايضا وهو ان فعل  
 يقال التمعط الحبل وغيره اذا انجر د الامعط همزه نك وعينك فختيله شول كسنه در كه بدند قبل اوليه الذيب  
 الامعط شول تور در كه تويي دوكلش اوله يقال معط الذيب من الباب الرابع ولا يقال معط شعره على البناء للمجول  
 واوغري يي لص امعط ديد كاري قورده تشبيهادر لصومص معط ديرلر الميعط ميمك فتي وغين معجه نك سكونيله  
 چكك الامتعاط همزه نك وتانك كسر بيه چكك يبقا معطه فامتغط ومغط في القوس مثل محط يعني ياي  
 چكسه بو بيه دينور وامتغاط ارتفاع نهان دخي ديرلر يقال امتغط النهار اذا ارتفع الميعط ميمك ضمي وغينك فتي  
 وتشد بيه اوزون بو بيلو كسنه غابت طولندن چككش كي اولدو غچون مغط ديد بيلر التمعط فختينله وغينك  
 ضمي وتشد بيه ات سكر دركن قوللرن اوزاده رق سكرتلك الماقت قافك كسر بيه شول ارق دوه در كه زياده  
 ارقلغندن يردن طور عيه وماقت شول كسنه يديرلر كه قال اچوب اوفق طاشره نظر قله وعرب طا بغه سي  
 بري برينه ساقط بن ماقت بن لاقط ديرلر ساقط ماقتك عدي وماقت لاقطك عدي ولاقت عبد معتقه ديرلر  
 جوهرى ابد ربن بو تفسيرى بر كابدن نقل ايتدم بلا سماع المقوط ضميتله دوه زياده ارقلق يقال مقط يقط  
 مقوط من الباب الاول المقاط ميمك كسر بيه قاط كي در قاط دن مقلوب درو قاط ال وايق بغلن ايه ديرلر  
 كرك طوارك كرك بشكاه اولن صبينك واسون الاملط همزه نك فختيله شول كسنه در كه بدند قبل اوليه پس  
 املط امرط ككي در وزنا ومعنى واحنف بن قيس املط ابدى وابوعبيد ايتدى سهم املط امرط ككي در يعنى  
 بلكسز اوق معناسنه در الاملاط همزه نك كسر بيه ناقه قرتله اولن ولدن تو بلمزدن اولدو شورمك المليلط ميمك  
 فتي ولامك كسري ومد بيه ذكر اولن ناقه نك دوشن ولدن ديرلر الملط ميمك كسري ولامك سكونيله نسبي  
 قاريشق اولن كسنه يقال غلام ملط خلط اذا كان مختلط النسب الملاط ميمك كسر بيه يان جنب معناسنه  
 ماء ملاط كذلك ميمك كسر بيه دوه نك قوللري درو ملاط شول اچغور ديرلر كبنانك ابي قورنك ان سنه قورلر كه  
 ديوانو كله مرمت اولنور الملطى ميمك ولامك فتي والفك قصر بيه اتك برجنس سكرتسى در مرطى كى تنه كم  
 مرور ايتدى يقال مضى فلان الى موضع كذا فيقال جعله الله ملطى لاهله يعنى انى ذهابه سر يع ايدوب  
 رجوع ميسر ايمسون ملطية فختينله وطانك كسري ويانك تشد بيه برشهرك اسميدر الميط ميمك فتي ويانك

مشط

مقط

معط

تمعط

مقط

ملط

ميط



سكونيله بر كسنة حكمتك ظلم ايتك و بعيد اولق و اراق كتمك معنا سنده ده كور بقال ماط في حكمه ييظ ميظا  
من الباب الثاني وماط فلان اذا ذهب و بعد ابو عبيد ايتدي مطت عنه دي رل قن اندن اراغ اولسه و اراغ ايتك  
معنا سنده ده كور تقول مطت غيري اذا نحيته و منيظ دفعه و زجره دخی دیرل المياط ميمك كسر بله كذلك دفع  
وزجر معنا سنده بقال القوم في هياط و ميياط يعني مدافعه و مانعه ده درل المياط تانك فتي و يانك ضمي ابله ندافع  
معنا سنده در فر اليتدي بقال تمايط القوم اذا تباعدوا و فسد ما بينهم الاماطة همزه نك كسر بله بر نسند دن اراغ  
اولق تقول امطت عنه اذا نحيته عنه و اراغ ايتك معنا سنده ده كور تقول امطته اذا نحيته و منه اماطه الاذي  
عن الطريق فصل النون النبوط ضمته يله رذن صوتا يبق بقال نبط الماء ينبط من الباب الاول و ينبط من الباب  
الثاني نبوطا اذا نبع الانباط همزه نك كسر بله قوني قازن كسنة صويه ايرشمك بقال انبط الحفار اذا بلغ الماء  
الاستنباط همزه نك و تانك كسر بله بر نسند بي چقرمق طلب ايتك استخراج معنا سنده و استنباط نبطي اولغه  
دخی دیرل بقال استنبط الرجل و في كلام ايوب بن القريه اهل عمان عرب استنبطوا و اهل البحرين نبط استعربوا النبط  
فختينله و النبط نونك فتي و بانك كسري و مد بله بر قوم در كه عراقين بيننده يعني بصره ابله كوفه بيننده اولان  
بطا يحده قونوب ساكن اولور لرو بطايج شول و اسع دن در كدانه اوفق طاشلر اوله الانباط همزه نك فتييله  
جمي و نبط قويونك دندن قاز لور كن قاييوب چقان صويدي دخی دیرل و نبط شول قيويه دیرل كه صويي چوغاش  
اوله النبطي فختينله و يانك تشدد بيله و النباطي نونك فتي و الفز ابله ابله و النباط كذلك نونك فتي و ياء  
نسبتك حد فيله ذكر اولنان قومه منسوب اولان كسنة يميني و يمانى و يمان كى النباطي نونك ضميله ذكر اولنان  
معنا يه در يعقوب روايتي اوزن النبط نونك ضمي و بانك سكونيله شول بياض در كه انك قولتوغي و قرني التنه  
اولور الانبط همزه نك و بانك فتييله شول ات در كه ذكر اولنان وجه اوزن يا قولتوغي و يا خود قرني اوله النبطاء  
نونك فتي و بانك سكونيله و الفك مد بله موثي بقال شاة نبطاء الشاكلة النبط نونك فتي و جاء مهمله نك  
كسري و مد بيله صوت شديد كه حمارك ابتدا كر دغنه ظاهر اولور بقال نخط نخط من الباب الثاني النخط نونك  
فتي و جاء معجه نك سكونيله بر نسند بي بورندن اتمق بقال نخط من انقه اذاري به الانخط همزه نك و تانك كسر بله  
بمعناه بقال نخطه اذاري به كذلك النخط نونك ضمي و خانك سكونيله ناس معنا سنده در و منه قولهم لا دري اي  
النخط هو اي الناس هو النشاط نونك فتييله شاد اولق بقال نشط ينشط نشاطا من الباب الرابع النشط  
نونك فتي و شينك كسري و مد بله شاد اولان كسنة التنشط فختينله و شينك ضمي و تشدد بيله بر نسند بي  
چاپك اولق بقال نشط لا مركذا و ناقه سيرند سرعت و شدت اوزن اولغه دخی دیرل بقال نشطت الناقه  
في سيرها اذا شدت النشاط همزه نك كسر بله قومك طواري سريع و شديد اولق بقال انشط القوم اذا  
كانت دوابهم نشيطة و نشاط مرعي طواري سمر قلغه دخی دیرل بقال انشطه الكلاء اذا سمن و انشط ابيك  
انشوطه سن يعني دوكن چوزوب زابل قلغه دخی دیرل بقال انشطته اذا حلاته بقال كانا انشط من عقال و بو  
ابوزيد روايتي در النشط نونك فتي و شينك كسري و مد بله شول نسند در كه غاز يلر يولده انوكه غنيمتلنورل  
دخی محل مقصوده و ارمقسنز النشاط شينك كسر بله شول بقرو و حشيدر كه برندن بريره كلش اوله و باري  
تعالينك و النشاطات نشطاد بدوي قول شريفندن مراد نجوم در كه بر بردن بر برجه چقار بقرو و حشي بر  
شهر دن بر شهره چقدغي كى النشاط نونك فتي و شينك سكونيله بلان اضي دشيله ايصرمق بقال نشطته الحية  
تنشط نشوطا من الباب الاول و نشط من الباب الثاني نشط اذا عضته بنابها و نشط قيودن بكره سز صوچك كه  
دخی دیرل و ناقه نك ادني واسع اولغين يورجيسي خوب اولغه دخی دیرل بقال حسن ما نشطت السير يعني سدو  
يديها و سدو مهملتينله ادم واسع اولغه دیرل و نشط اي اسان دو كه دخی دیرل بقال نشطت الحبل انشطه نشطا

نيط

نخط

نخط

نشط

اذا عقدت انشوطه وانشوطه نك نفسيري بونك عقبه كاور الانشوطه همزه نك وشينك ضمي ونونك  
 سكونيه شول دو كو مدرگه چور لمسي اساندر او چقوردو كومي كي يقال ما عقالك بانشوطه وعقال دن مراد  
 هودت در يعنى محبتك قابزده ضعيف دكدر الانشاط همزه نك وتانك كسر بله ابيك دو كي چوز ملك يقال  
 انشطت الجبل اى مددته حتى يحل الانشاط همزه نك فتي ونونك سكونيه چكلمسي اسان اولن قويي يقال بشر  
 انشاط اذا كانت قريبه القعر تخرج الدلو مجذبه واحده النشوط نونك فتي وشينك ضمي ومد بله شول قيودر كه  
 چكلمه سي مشكل ايله يعنى قو غاسي نيز چقميوب جذبات كثيره يه محتاج اوله وبونقر بر دن معلوم اولور كه صاحب  
 صراحك انشاط انكه ينك كشيدين دلو بر سر چاه ابدازوي بيرنشوط كذلك ديدكي خطادر تأمل اولنه  
 ونشوط بر جنس بالغه دخي ديرلر وبوشبوطك غير بدر وشبوط شول بالغه ديرلر كه قويروغى انچه ارقسي يصي  
 اولور نشيط نونك فتي وشينك كسري ومد بله بر كسنه نك على در وفي المثل لا حتى يرجع نشيط من مروو بومثلك  
 اصلي بودر كه نشيط اولور بر كسنه بصره ده زياد ايجون رقصه بنايتد كده تمام اولمادن فرار ايتش هر بار كه  
 زياده قصه كي تمام ايت ديسه لرا حتى يرجع نشيط من مروو ايتش نشيط ايسه رجوع ايتمه مش پس بومثل  
 اولمش النطاط نون اولك فتي وتانك كسر بله اورون نسنه لرا النطاط نونك فتي وتانك سكونيه واحدى  
 براوزون نسنه معناسه النطاطه على وزن الزلزله چكلمه يقال نططت الشئ اذا مددته ناعط عين مهمله نك  
 كسر بله بر قبيله نك اد بدر همدان دن وناعط بر طاعت دخي اسميدر النط ففتحته بله ال كشرت عملدن تجروح اولمق  
 والنط نونك فتي وتانك كسري ومد بله بعناه يقال نطت به نطاط ونطاط من الباب الرابع ونطيط كجي بورنيه  
 فشقر معه دخي ديرلر يقال نطت العنز تنط نطاط من الباب الثاني اذا نثرت بانفها ونطيط چوملك قينق  
 معناسه ده كلور يقال نطت نطاط اذا غلت وتبعست يعنى ائلسه وبوتنفت كله سنه لغت در وغضبه  
 كلك معناسي دخي بوندن ما خود در يقال ان فلانا لينط غضبا مثل ينفت النط ففتحته بله وتانك ضمي  
 وتشد بد بله بعناه ايضا يقال نطت به كذلك النط نونك فتي وتانك سكونيه نفت ياخي النط نونك كسر بله  
 دخي لغت در وكسرافصح در النافطه فانك كسر بله بورنيه فشقرن طوار يقال ماله عافطه ولا نافطه اى شئ  
 النقطه نونك ضمي وقافك سكونيه معروفه در النقط نونك ضمي وقافك فتحيله جمعي النقط نونك كسر بله كذلك  
 جمعي برمه ايله برام كبي و برمه طاشدن اولن چوملكه ديرلر النقط نونك فتي وقافك سكونيه نقطه قومق يقال  
نقط الكتاب ينقطه نقط من الباب الاول التنقيط على وزن التكرم كذلك نقطه قومق يقال نقط المصاحف  
تنقيط النقط نونك فتي وقافك تشديد بله نقطه قوين كسنه النط ففتحته بله دوشنلن نسنه لرا دن بر نوعدر  
 الاغاط همزه نك فتحيله جمعي سبيله اسباب كبي ونط كذلك خلايقدن بر جماعتدر كيك دل ويك جهت اوله لرا  
 وفي الحديث خير هذه الامة النط الاوسط باحق بهم التالي ويرجع اليهم العالي يعنى كروقلانلر انلره لاحق اولوب  
 حد دن تجاوز ايدنلر انلره رجوع ايه النوط نونك فتي وواوك سكونيه اصمق يقال ناط الشئ ينوطه نوط اذا  
 علقه ونوط ارقه ايله قويروغى ما بينند دخي ديرلر ونوط بر نسنه دن اصلن نسنه يه ده ديرلر وفي المثل عاط بغير  
 انواط يعنى بر نسنه في المعه ال اوزادر حاله كه اصمق نسنه يوقدر روبرو كالحادي ولبس له بعير دبد كرى كبي در  
 وحادي حاودال مهملة بيله دوه بي شوقه كتورمك ايجون ايرلين كسنه درو تجش القمان من غير شبع دبد كرى  
 كبي در ونوط كچرك خرماتقاني در كه دوه ياتنه اصغر النوطه نونك فتي وواوك سكونيه شول ورمدر كه دوه نك  
 كوكسنه و بوطلر يه قولتقلر يه عارض اولور يقال نيط البعير على البناء للمجهول اذا اصاب ذلك ونوطه  
 حقه دخي ديرلر كين معناسه الانواط همزه نك فتي ونونك سكونيه شول قبشدر كه اكار نسنه اصغر لراوزنكي  
 قايشي كبي وجنقراق قايشي كبي وذات انواط بر معين اغاچك اسميدر وفي الحديث انه ابصر شجرة دفواء تسمى ذات انواط

نط

نط

نط

نقط

نط

نوط

و ذفواء دال مهمله نك فتي و الفك مد بله شجره عظيمه معناسنه در و انواط كذا لك شول نسنه در كه دوه اوزر ينه  
 اصيلور دوه بوكلند كن صكره التنواط تانك فتي و نونك سكونيله شول نسنه در كه محفه دن اصلور تر بين ايچون  
 النوطه نونك فتي و واوك سكونيله طلح اغاجنك مېشه سي تنه كم سدر مېشه سنه عيص وائل مېشه سنه ابكه  
 و عرفط مېشه سنه فرش و عشر مېشه سنه وهط و سلم مېشه سنه غال سم مېشه سنه سيليل و غضا و رمت مېشه سنه  
 قصيه و غضا و سلم مېشه سنه صريجه و سائر اشجار مېشه سنه حرجه ديرلر الانتياط همزه نك و تانك كسر بله اراق  
 اولمق يقال انطاط اذ بعد المناط ميمك فتيه محل تعلق معناسنه در يقال فلان مني مناط الثريا اي في البعد النياط  
 نونك كسر بله صحرانك يولي بعيد اولمق كوي اكه صحراي اخره تعلق ابدوب لا ينقطع اولمشدر و نياط شول طمره  
 دخي ديرلر كه يوره كه تعلق ايمكين قجن قطع اولنسه صاحبي هلاك اولور و يقال الارنب مقطعة النياط كما قالوا  
 مقطعة الاسحار يعني طوشنه مقطعة النياط ديرلر تفاو لاته كم مقطعة الاسحار ديرلر كذلك تفاو لا واسحار جكر  
 معناسنه در و نياط قوس علاقه فوسه دخي ديرلر النيط نونك فتي و يانك سكونيله كذلك ذكر اولنان طمره  
 ديرلر و منه قولهم رماه الله بالنيط اي بالموت النياط يانك كسر بله بر طمر در صلبك كه تمتد در يعني ارقه ده چكلمشدر  
 لفي قطع ايمكله مصفور اولان كسنه يي علاج اولنور و مصفور بر مر يفيدر كه مرضي صفرت وجهي موحيدر  
 التنوط فختينله و واوك ضمي و تشد بديله بر قوشك اسيدر كه اغاجنه ايملر اصوب اول ايملر اوزر يو ايملر التنوط  
 ضمتينله و واوك كسري و تشد يد بله بمعناه التنوطه فختينله و واوك ضمي و تشد بديله واحد في فصل الواو  
 الوبط واوك فتي و يانك سكونيله راى ضعيف اولمق يقال و بطرا فلان يبط و بطا اذا ضعف رايه الوبط  
 فختينله بمعناه يقال و بط يبط و بطا من الباب الرابع و حبس معناسنه ده كلور يقال اردت حاجة فو بطني  
 عنها فلان اي حبسني الوايط يانك كسر بله ضعيف اولوب يور كسراوان كسنه الوخط واوك فتي و خانك  
 سكونيله قار شمع يقال و خطه الشيب اذا خالطه و وخط بر جانين بر جانينه چن دورتك معناسنه ده كلور  
 و وخط و خدده لغت دخي كلور كه و خد سر عتله سير ايمكه ديرلر الورطة واوك فتي و رانك سكونيله هلاك  
 ابو عبيد ابتي و ورطه اصلنده شول دوزير در كه انه طريق اولميه الا يراط همزه نك كسري و مد بله و التور يبط  
 على وزن التكريم و رطيه صالمق التورط فختينله و رانك ضمي و تشد بديله و رطه يه دوشمك يقال اورطه  
 و ورطه تور يبط افتورط هو فيها و ابو عبيد ابتي لوراط واوك كسر بله الله مق و حيله ايمكدر و في الحديث لا خلاط  
 و لا و راط بعضي لربتي بورسولك صلى الله عليه وسلم لا يجمع بين متفرق ولا يفرق بين مجتمع خشية الصدقة  
 ذبيد وكي كبي در الوسط واوك فتي و سبنك سكونيله و السطة سبنك كسر بله بر نسنه يي اورته لمق تقول وسط  
 القوم اسطهم وسطا و سطة اذا توسطت هم الوسيط واوك فتي و سبنك كسري و مد بله نسبه اورته و منزله عالي  
 اولمق يقال فلان وسيط في قومه اذا كان اوسطهم نسبا و ارفعهم محلا الاصبح الوسطى اورته بر مق التوسيط على  
 وزن التكريم بر نسنه يي اورته ده قلق و قرا بعضهم فوسطن بر جمع و توسيط بر نسنه يي ايكي بولمكه دخي ديرلر  
 المتوسط خلق ايجنده واسطه اولان كسنه و ساطت دن ماخوذ در الوسط فختينله هر نسنه نك اعلى قال الله  
 تعالى و جعلنا امامة وسطا اي عدلا و ميانه معناسنه ده كلور يقال هي وسط بين الجيد والردي و وسط اورته يره  
 دخي ديرلر تقول جلست وسط الدار پس وسط اسندر و ساطك خلا فيدر سكون سبنله كه وسط طرف درته كم  
 كلوران شاء الله تعالى الواسطة سبنك كسر بله واسطه قلا ده در كه واسطه قلا ده جواهر ينك اورته سنه اولوب  
 اعلا سي اولندر و واسط سبنك كسر بله بر شهر ك ادبدر اكا قصر دخي ديرلر شول قصر دن اوتري كه حجاج بصره ابله  
 كوفه بننده بنا ايمشدر و واسط مذكر و منصرف در زير السماء بلاد ده غالب بودر كه موث اولوب لا ينصرف اوله  
 لرا لاني و شام و عراق و واسط و دابق و فلج و هجر كه بونلر مذكر و منصرف در وانكر بونلر ابله بقعه يا خود ببله

و ببط

و روط

و وسط

و خط

دېليوب لا ینصرف قلمورسك جائزدر الواسطی سېنك كسرى ويانك تشدېدېله واسطه منسوب وان كسنه  
 وفي المثل كمال كلك اسطی مبردايتدی بومثلك اصلي بودر كه حجاج واسط قومن بنايچون سخره ييطو تردى بناء  
 على ذلك مزبور قاجوب مسجد ده غربا پېننده ياتمخي عادت پد غشردى عسس كلوب يا واسطی ديوجا غرد قده  
 قنقى باشن قالدر سه انى طوب بناخذ ممتنه ابا تمكين تغافل ابدوب كسنه باشن قالدر مز اولمشيدى واسط  
 الكور سېنك كسرى وكافك ضميمه دوه پالانك ابلروسى الوسط واوك فخي وسېنك سكونيله ظرفدر بين  
 معناسنه تقول جلست وسط القوم سېنك حر كتيه وان بونك خلا فجه در كه اول طرف دكلدر اسمدر وبالجملة  
 هر يرده كه بين استعمالى صحیح اوله وسط در تسكينه والا وسط در و بوكلامدن وسطك ظرفيت طريقه  
 استعمالى صحیح اولماز ديك لازم كلز تا كد جلست وسط الدار كلا ميله سوال متوجه اوله وكاه اولور وسط دخى  
 تسكين اولنوب وسط دينور لكن وجه دكلدر الوطواط واوك فخي وطانك سكونيله قر لغوج دېد كلى قوشدر  
 خطاف معناسنه خاء معجه نك ضميمه الوطواط واواوك فخي وثانك كسرى به جمعى قر لغوجر معناسنه وفي حديث  
 عطابن ابرياح فى الوطواط يصيبه الحرم قال ثلثة ادرهم يعنى بطواطى قتل ابدن حرمك جنابنى ذكر اولنى موجبدر  
 اصمى ايتدى وطواطدن مراد خفاشدر خاء معجه نك ضميمه بان سه معناسنه بعضيلر خطافدر دېدى نته كم مرور  
 ايتدى وابوعبيد ايتدى خطاف مراد اولمق اشبه در زيرا عايشه رضى الله عنها ايتدى وقتاكه بيت مقدس  
 قدسه الله احراق اولندى كلى جنسى اغزلر به نفع ابدوب تشن زياده قلغه دور شورلردى و طواط جنسى قنائلر به  
 سيوندركه سعى ابدلردى ووطواط قورخق وان رجل ضعيفه دخى ديرلر ابو عبید ايتدى مزبور ووطواط  
 اطلاق اولندوغى ذكر اولنان طاره تشبيهها در اما عر بلك ابصر فى الليل من الوطواط دېد كلى ووطواطدن  
 مراد خفاش اولدغنه شبهه يوقدر الوقط واوك فخي وقافك سكونيله والوقيط واوك فخي وقافك كسرى ومد به  
 بك يردم ياخود طاغده يغمور صويي ايركسون ديوقاز بلن چقوردر الوقاط واوك كسرى به جمعى ذكر اولنان چقورلر  
 معناسنه ووقط يره برقه دخى ديرلر بقال ووط به الارض اذا صرعه التوقيط على وزن التكرم صواير كلك ايچون  
 چقور قازمق بقال صابنا سماء فوق الصخرى صافيه ووط يعنى شدتندن قيايى دلوب ووط ايتدى الوقوط يره  
 براغاش يوم الوقيط واوك فخي وقافك كسرى ومد به شول كوندركه زمان اسلامه تيم ابله بكر بن وابل پيننده  
 محارم واقع اولشدر الوهط واوك فخي وهانك سكونيله فاتق كسرمعناسنه ووهطه نك جمعى دخى كلور الوهطه  
 واوك فخي وهانك سكونيله اصمى روايى وزن الحق يره ديرلر كه بو وهده لغتدر الوهط واوك فخي وهانك سكونيله  
 جمعى الحق يرلمعناسنه ووهط عشر اجاجي دېد كلى دېكنلو اجاجك مېشه سي در نته كم عيص سدر دېد كلى  
 اجاجك مېشه سي در ووهط ولا بت طا بغه شول باغك اسيمدركه عمرو بن العاصك ابدى لايهاط همزه نك كسرى  
 ومد به يره اورمق رحيمه يته كه رندن طور يزاوله بقال وهطه اذا صرعه صرعه لا يقوم منها فصل الهاء الهبوط  
 ضمتيله ايمك نزول معناسنه يقال هبط هبوطا من الباب الثانى الهبط هانك فخي وبانك سكونيله ابدنرك بقال  
 هبط هبوطا من الباب الثانى ايضا بتعدى ولا بتعدى بقال اللهم غبطا لا هبطاى نسيالك الغبطة ونعوذ بك ان نهبط  
 عن حالنا ونحن اكسله دخى ديرلر بقال هبطت عن السلعة اى نقص وتخي اكسلت معناسنه ده كلور بقال هبطته  
 انا وارقلدوب اتن ابدنركه دخى ديرلر بقال هبط المرض لحمه اى هزله الا هباط همزه نك كسرى به وهانك سكونيله  
 ابدنرك وهباط تخي اكسلت معناسنه ده كلور بقال هبطت عن السلعة الا نهباط همزه نك وهانك كسرى به ايمك  
 بقال هبطته فانهبط الهبوط هانك فخي وبانك ضميمه شول مكابدركه نندن اشاعه ابدنلور حدور معناسنه الهبط  
 هانك فخي وبانك كسرى ومد به شول ناقه در كه ارق اوله ابو عبید روايى اوزن كه ايتدى عبيد بن ابرصك هبط  
 مفر دېدوكى قولى بوندن ماخود در كه مزبور بالكلزاق وضعيفلق مياتنه ذكر اولشدر الهراط هانك فخي ووانك

وطط

وقط

وهط

هرط

سكونيله

سكونيله بر كسنة نك عرضنه دك بك يقال هرط في عرضه يهوط هرطامن الباب الثاني اذا طعن فيه وتمقصه التهارط  
تاتك فتي ورائك ضميله سو كشمك يقال تهارط الرجلان اذا نشاتا الهرطة هانك كسر بله ورائك سكونيله شول  
ديشي قيوندركه ياشلو اوله الهرط هانك كسرى ورائك فتي ابله جمي ياشلو قيوندركه معنا سنه قرب ابله قرب كتي  
الهبط هانك فتي وميمك سكونيله ظم ايمك وحقي وباطلي سجه مك يقال هبط الناس فلان يهبطهم من الباب  
الثاني اذا ظلمهم حقهم وهبوط برنسنه ني اورانلن المغه دخي ديرلر الا هبط همز نك وتاتك كسر بله بر كسنة  
سوكوب عرضنه نقصان كتور مكه ديرلر يقال اهبط عرض فلان اذا شتمه وتمقصه الهياط هانك كسر بله  
والمهايطة ميمك ضمي ويانك فتي ابله چاغرشوب غوغاوغلبه ايمك يقال وقع القوم في هياط ومياط ومياط  
ميمك كسر بله تمنعت ومدفعت معناسنه در التهايط تاتك فتي ويانك ضمي ابله قوم بريه جمع اولوب مصلحتلن  
اصلاح ايمك در كه تمايطك مقابلي در فرار واني اوزن يقال تهايط القوم اذا اجتمعوا واصلحو المرهم بينهم فصل الياء  
يعاط يانك فتي وطانك كسرى اوزن بناسي ابله قطام كبي رلفظ در كه انوكه قورد زجر اولنور اليا عاط همز نك  
كسرى ومند بله قورده يعاط ديو حيقمر مق تقول يعطت الذئب باب الطاء من كتاب ترجمة الصحاح الجوهرى فصل  
الياء البهظ يانك فتي وهانك سكوني ابله بر كسنة ييوك انكر كروب عاجز اولق يقال بهظه الحمل يبهظه بهظ اذا ثقله  
وعجز عنه المبهوظ ميمك فتي وهانك ضمي ابله يوكدن عاجز اولان كسنة الباهظ هانك كسر بله مشقتلو اولان  
نسنة يقال هذا المر باهظ اي شاق فصل الجيم الجوظ ضمتنله كوزك مقله سي يوك ويوكسك اولق يقال حطت  
عينه تحفظ. حوظ اذا عظمت مقلتها وتئات الحافظ حانك كسر بله كوزك مقله سي يوك اولان كسنة الجوظ  
على وزن جعفر بمعناه ميم زياده اولنشدرو جاحظ عمرو بن محرك لقبى در الجاحظتان حانك كسر بله كوزك  
حد قهر بدر يعنى كوزق رال بدر الحظمة على وزن الد حرة بر كسنة ني بعلق تقول حطمت الرجل اذا صفدة  
واوثقته وصفد فتي صاد مهمله وسكون فابله بند ايمك در الحظ جيمك فتي وطانك تشد بد بله فرموده اولان  
كسنة وفي الحديث اهل النار كل جظ مستكبر الجعظ جيمك فتي وعينك سكونيله فرموده اولان كسنة الجعظ  
جيمك كسرى ونونك سكونيله اخلاقى چتن اولان كسنة الجعظ جيمك كسرى ونونك سكونيله بمعناه  
الاجفياط همز نك وفانك كسر بله جيفه ششمك انتفاخ معناسنه يقال اجفياط الحيفة اجفياط مثل  
اجارت اذا انتفخت وكاه اولور كه اجفياط الفن تحريك ابدلر همز قلعله اجتماع ساكنين حذر ابدون ثعلب  
ايتدى اجفياط حاء مهمله ابله اولق نصيفدر الجعظ ميمك ضمي ولا مك فتي وطانك كسرى ومند بله شول  
كسنة در كه ارقه سي اوزن ياتوب ايا قلرن قالدن پس اجلنظي كلمه سنك اخرنده اولان الف الخاق ايجوندر  
وكاه اولور همز ابله استعمال اولنوب اجلنظيت واجلنظا ت ديرلر الجواظ جيمك فتي وواوك تشد بد بله فرموده  
اولوب يوريمسند متكبر اولان كسنة الجوظ جيمك فتي وواوك سكونيله والجوظان فتحتمنله بمصدر لدر  
يوريمسند تكبر ايمك معناسنه وفي الحديث اهل النار كل جعظى جواظ فصل الحاء الحظ حانك فتي وطانك  
تشد بد بله نصيب ونحت وحظ نحت صاحبنه دخي اطلاق اولنور يقال ماكنت ذا حظ ولقد حظت فانت  
حظ الا حظ همز نك فتي وحانك ضميله جمع قلنى الحظوظ ضمتنله جمع كثرى الاحاظي همز نك فتي وطانك  
كسر بله كذلك جمع كثرى على غير القياس كويا كه بو احظك جمعيدر ارهظه راهط كى الخطيظ حانك فتي وطانك  
كسرى ومند بله نحت نصيب صاحبي اولان كسنة المحظوظ ميمك فتي وطانك ضمي ابله كذلك نحت و نصيب صاحبي  
اولان كسنة تقول انت حظيظ ومحظوظ اي جد بد ذو حظ من الرزق الا حظ همز نك وحانك فتحمله زياده نصيب  
يا خود نحت صاحبي اولان كسنة تقول انت احظ من فلان الحظض ضمتنله والحظض حانك ضمي وطانك فتحمله

حفظ

بونزلت در حوضه حوضه دوامعناسنه الحفظ حانك ضمي وضادك فتحيله كذلك دوامعناسنه در ابو  
 عميدروا بنى اوزنه لكن بوضاده ظايننى جمع اولور الحفظ حانك كسرى وفانك سكونيله صقلق تقول حفظت  
 الشى حفظا من الباب الرابع اذا حرسته وازبرايمك معناسنه دخى كلور تقول حفظت الشى اذا استظهرته  
 واستظهار ظهر قلبدن او قومغه دير الحفظه فتحتهيله شول ملكردر كه بنى ادمك اعمالن يزلر الحافظة ميمك ضمي  
 وفانك فتحيله كوزتمك مراقبه معناسنه و پرهيز ابدوب اجتناب ايمك معناسنه ده كلور الحفظ حانك  
 كسرى به كذلك اجتناب ايمك معناسنه بقال انلذ و حفاط و محافظة اذا كانت له انفة الحفيظ حانك فتحى وفانك  
 كسرى ومديله صقايي نكاهبان معناسنه ومنه قوله تعالى وما انا عليكم بحفيظ الاحتفاظ همزه نك وتانك  
 كسرى به صاقلق بقال احتفظ بهذا الشى اى احفظ الحفظ فتحتهيله وفانك ضمي وتشديد بيله متنبه اولوب غافل  
 اولماق و برنسنه بي ندر يجله از بر قلغه دخى ديرل تقول تحفظت الكتاب اذا استظهرت شيا بعد شى الحفيظ  
 على وزن التكريم حفظ ايتدرمك تقول حفظته الكتاب اذا جملته على حفظه الاحتفاظ همزه نك وتانك كسرى به  
 بر كسنه دن حفظ طلب ايمك تقول استحفظته اذا سألته ان يحفظ الحفيظة حانك فتحى وفانك كسرى ومديله  
 غضب و حيت معناسنه الحفظه حانك كسرى وفانك سكونيله و طانك فتحيله بعنايه ومنه قولهم ان الحفايظ نقض  
 الاحقاد يعنى اقربايم و دوسته غير بلك غضبي ترجم ايجاب ايدر هرنه كلوا كا كسينك دخى و ارايسه الاحتفاظ  
 همزه نك كسرى به غضبه كتورمك الاحتفاظ همزه نك وتانك كسرى به غضبه كلك بقال احفظته فاحفظ اى  
 اغضبته فغضب الحنظة على وزن الدر حرجة بر كسنه بي تشهير ابدوب يرامز سوزايشتدرمك اخر نده اولان  
 الف در حرجيه الحاق ايجوندر الحنطيان حانك و طانك كسرى ونونك سكونيله زياده فخش كوى اولان كسنه  
 يقال رجل حنطيان واموى ايتدى رجل حنطيان ديرل خاء معجه ايله و حنذ يان ديرل فحاش معناسنه و حنظا به  
 و عنظا به ديرل بونلرك جمله سى استعمال اولنور فصل الدال الداظ ذلك فتحى وهمزه نك سكونيله بوغق  
 بقال داظه بدأظه داظا من الباب الثالث اذا حنقه وداظ قره بي طولدر مغه دخى ديرل الداظ ذلك فتحى  
 ولامك سكونيله اوروب دفع ايمك بقال دلظته ادأظه داظا من الباب الاول اذا ضربته ودفعتنه ابو عميدروا بنى  
 اوزنه الدلنظى فتحتهيله ونونك سكونى والفك قصرى ايله زياده برك اولان دوه الف زياده سى سفر جله الحاق  
 ايجوندر الدلنظة فتحتهيله كذلك مؤنثى بقال ناقه دلنظة فصل الراء الرظ رانك ضمي وعينك سكونيله اوقك  
 تمرن كيرجك دليمكى كه اوزر يينه سكير صررل الارعاط همزه نك فتحيله جمى الرظ فتحتهيله اوقك تمرن كيرجك يرى  
 فانق بقال رظ السهم يرعظ رظا من الباب الرابع اذا انكسر رظ الرظ رانك فتحى وعينك كسرى به شول اوقدركه  
 انوك تمرن كيردكى يرفانقش اوله فصل الشين الشظا شينك كسرى به شول اغاچدر كه چوالك قولينه ادخال  
 اولنور و بنى ضمه دن براوغرينك اسميدر الشظ شينك فتحى و طانك تشديد بيله چوالك قولينه ذكر اولنان اغاچى  
 بغلق بقال شظت الجوالق اذا شدت عليه شظا شظا همزه نك كسرى به چواله ذكر اولنان اغاچى ايشلك  
 و اشظا رانك التى حركته كلك اعاط معناسنه بقال اشظ الرجل اذا انعط يعنى الت رجل حركته كلسه والشظ شظا  
 على وزن الزلزلة ذكر حركته كلك بقال شظ شظا زب الغلام عند البول و زب زاي معجه نك ضميله  
 رجالك التى در الشناظى شينك فتحى و طانك كسرى به اطراف نواحى معناسنه بقال شناظى الجبل لنواحيه  
 الشنظوة شينك و طانك ضمي ونونك سكونيله فعلوة ووزنى اوزنه واحدى ناحيه معناسنه الشواظ شينك  
 ضميله والشواظ شينك كسرى به شول يالكدر كه انوك تتونى يوقدر فصل العين المعطظ ميمك ضمي و طانك  
 سكونى وعينك كسرى به شول اوقدركه انلذ قده كرى كيه العظضة على وزن الزلزلة اوق كرى كيمك بقال  
 عظظ السهم اوغراشدن ايركوب كير وچكلمك بقال للجبان قد تعظظ اذا تكفى فى القتال ما خود

حنظ

داظ

داظ

رظ

شظا

عظظ



من عطعظ السهم وقولهم في المثل لاتعطيني وتعطعظي اي لاتوصيني واوصي نفسك جوهرى ابدر بو ابو عبید  
 وروایتی در امام بن ظن اب درم که تعطعظی تانک ضمی ابله اولوب عطعظ السهم دن مأ خود اوله اوق کری کتمک معناسنه که  
 معنای کلام بو تقدیرده صلاحه امر ایسه حالاکه نفسک فساد اوزن اوله دیک اولورتکم شاعر بو شعرنده  
 اشارت ایتمشدر لاتنه دن خلق و یا بی مثله عارعلیک اذ افعلت عظیم عکاظ عینک ضمیله مکمه مکرمه ناحیه سنه  
 عرب طایفه سنه مخصوص بر بازارک اسمی در هر یل انده جمع اولوب برای اقامت ابدوب الم صنایع ابدوب شعرا  
 شعرل انشاد ابدوب تفاخر ابدردی وقتاکه دین اسلام ظهور کلدی اول باز اربوز بلوب منهدم اولدی  
 ویومی عکاظ ددکاری بوندن مأ خود در یعنی شول ابکی کون که انده محاربه واقع اولمشدر مره بعد اخری  
 العکاظی عینک ضمی ابله ذکر اولنن بازارن منسوب اولن نسنه ومنه ادیم عکاظی و ادیم همزه نیک فحی و دالک  
 کسر بله دری معناسنه العنطوان عینک و طانک ضمی ونونک سکونیه فحش کوی اولان کسنه یقال رجل عنطوان  
 فهو فعلوان وعنطوان براوته دخی دیرل که طوارنی چوق بد ککه یورکی اغراضی ایتدی قام یعنطی به دیرل  
 فحی اکلام قبیح ایشتر روب فی رسوای ابله سه فصل العین الغلط عینک کسری ولامک فحیه غلیظ اولق  
 یقال غلط الشی غلط غلطا من الباب الاول الاستغلاظ همزه نیک و تانک کسر بله بعناه یقال غلط واستغلاظ  
 الغلط عینک کسری ولامک سکونیه والغلط عینک ضمی ولامک سکونیه  
 والغلطه عینک کسر بله خیرا و ناتراش اولق یقال رجل فیه غلظه وغلظه وغلظ ای فطاطه  
 و فطاطت فاطله وطاء معجمه ابله سردلک وخیرا دلق در الاغلاظ همزه نیک کسری ابله سوزی سرد سو بلک یقال  
 اغلظه فی القول و اغلاظ غلیظ نسنه المعه دخی دیرل تقول اغلظت الثوب اذا شتر بته غلیظ التغلیظ علی وزن  
 التکریم بر نسنه فی تخیل اتمک یقال غلط علیه الشی تغلیظا ومنه الیه المغلظة الی تجب فی شبه العمد والیمن  
 المغلظة الاستغلاظ بر نسنه فی غلیظ بو المعه دخی دیرل تقول استغلظته اذا ترکت شراه لغلظه الغنظ عینک فحی  
 ونونک سکونی ابله ز یاد معصه لو فاق یقال غنظه الامر یغنظه غنظا اذا جهد وشق علیه وشدت غصه به دخی  
 دیرل ابو عبید ایتدی غنظ بر کسنه غصه دن اولوم مرتبه سنه واروب اولمه مک در و عمر بن عبد العزیز مونک  
 وصفنه ایتدی غنظ لیس کالغنظ و کظ لیس کالکظ و کظ دخی زیاده غنماک اولغه دیرل المغنوظ میمک فحی ونونک  
 ضمی ابله ز یاد غصه لو اولان کسنه المغلظة میمک ضمی ونونک کسری ابله نم و غصه ویریجی کسنه یقال رجل  
 مغنظ الغنظة علی وزن الدرجه بر کسنه فی رسوای ابدوب یر مرکبات ایشتر مک یقال غنظا به اذ اندد به  
 واسمعه المکره الغیظ عینک فحی و یانک سکونیه شول غضبدر که انتقام المغه عاجز اولنلرک قلبنده کز لو اولور  
 یقال غاطه فهو مغیظ ولا یقال اغاطه غیظ عینک فحی و یانک کسر بله کذلک بر جلاک اسمی در که اول غیظن  
 مره بن عوف در که جد اعلاری عطفاندر المغلظة میمک ضمی و یانک فحیه خشمه کتور مک الاعتیاط همزه نیک  
 و تانک کسر بله خشمه کلک و التغیظ فحیه و یانک ضمی و تشدد بله بعناه یقال غایظ فاغتایظ و تغیظ فصل الفاء  
 الفظ فانک فحی و طانک تشدد بله رجالدن غلیظ اولن کسنه در و فطاشکنبه صوبنه دخی دیرل ماء کرش  
 معناسنه و بونک تفسیری عن قریب کلوران شاء الله تعالی الفظاطه فانک فحیه غلظت اوزن اولق یقال فظطت  
 یارجل فظاطا من الباب الرابع الافتطاط همزه نیک و تانک کسر بله شکنبه صوی ایچمک تدارک اتمک و بونک  
 طریق اولدر که بر کسنه دوه سن صور دقدن صکره کوشن کتور مسون دیواغزن بغلیه فحی اول کسنه صوصایوب  
 صوبولسه ذکر اولنن دوه نیک قرین یاروب ایچن اولن نسنه فی صقوب صوین ایچه پس بو مقدا ذکر اولنن  
 فظ معناسندن مأ خود اولور الفیظ فانک فحی و یانک سکونی ابله و الفیوظ ضمیله و الفیظا فحیه وفات اتمک

عکظ

عنظ

غلظ

غنظ

غیظ

قظظ

فیظ

يقال فاط الرجل يفيظ فيظا وفيوظا وفيظا انا اذا مات الفوظ فانك فخي وواوك سكونيله ذكر اولنان معناه  
 لغت در الفواظ فانك فتحيله كذلك معنای مذکورده لغت در بقال فاط يفوظ فوظا وفوظا وبقال فاط  
 نفسه يعني خرجت روحه ابو عبيد بن وكسائي دن بوبله زوايت اولتمشدر و اصمعي عمر بن العلابن روايت ابدوب  
 ايتدي فاطت نفسه ديمز بلکه فاط ديمز نور مات معناسنه و فاض دخی ديمز ضاد معجه ايله البتته اما كسائي ايتدي  
 فاطت نفسه ديرل و فاط هو نفسه دخی ديرل قاء نفسه معناسنه متعدي و لازم كاور التفيط فتحتهيله و يانك ضمي  
 و تشد بديله نفسي في ابدوب اخراج ايمك بقال تفيظو النفسهم يعني تقيو و ها الا فاطه همزه نك كسر بيله كذلك  
 اخراج نفس معناسنه بقال ضربته حتى افطت نفسه و فاط الله نفسه فصل القاف القرظ فتحتهيله سلم  
 اغاجنك پير اغي در كه انوكله دري د باغت اولنور المقروط ميمك فخي و رانك ضمي ايله شول در بدر كه ذكر اولنان  
 پير اغله د باغت اولتمشدر بقال اديم مقروط القرظي فتحتهيله و يانك تشد بديله و القرظي قافك ضمي و رانك  
 فخي و يانك تشد بديله قرظ ولا بئنه منسوب اولان نفسه كه قرظ ولا بئندن مراد بين ولا بئي در انه قرظ چوق  
 بتد و كندن او ترو بلا د قرظ ديرل القارظ رانك كسر بيله قرظ د بوشورن كسنه و في المثل لا ايمك او يوب القارظ  
 العنزي و قارظ عنزي ابي كسنه ابد بيلر سلم پير اغي ديوشر مكه چقمش لردى كير و كلديلر سعد القرظ قافك  
 و رانك فتحيله رسولك صلى الله عليه وسلم مؤذنتك اسميدر كه قبالو موضع ساكن ابدى عمر رضى الله عنه  
 والى اولد قهاتى مدينه منور يه كتوردى انوك اولادى بوكوندك مسجد مد بنه ده مؤذنتك ابد رلر قرظه  
 قافك ضمي و رانك فتحيله و نصير بونلر ك ابي كسى خيبر يهود بيلر ندى ايكى قبيله نك اسميدر كه طافه عربيه منسوب  
 اولد بيلر نسلر ن موسى نك صلوات الله عليه قرداشى هارونه اسناد ايمكله و محمد بن كعب القرظي انلردن در  
 التقر يظ على وزن التكر يم بكسنه في حال حيواتند مدح ايمك رنتكم تا بين بعد الوفات مدح ايمك در بقال  
 فلان يقرض صاحبه تقر يظ بالطاء والضاد جميعا بوزيد ايتدي تقر يظ ديرل كرك حقه مدح ايتسون كرك  
 باطلاه ايتسون التقارظ تانك فخي و رانك ضمي ايله برى بن مدح ايمك بقال هما بتقارظان المدح اذامدح كل  
 واحد منهما صاحبه القيف فافك فخي و يانك سكونيله ياز كوننك اسيسى در حمارة الصيف معناسنه كه حاء  
 مهمله نك فخي و رانك تشد بديله در وقيف ياز كوننده بر مكانه مقم اولمغه دخی ديرل يقال قاط بالمكان اذا قام به  
 فى الصيف و كون غابت اسي اولمغه دخی ديرل يقال قاط يومناذا اشتد حره المقيظ ميمك فخي و قافك كسرى  
 و مد بيله اسم مكان در ياز كوننده ساكن اولاجق بر معناسنه التقيظ فتحتهيله و يانك ضمي و تشد بديله ياز كوننده  
 بر مكانه مقم اولمق يقال تقيظ بالمكان اذا قام به فى الصيف فصل الكاف الكظة كافك كسرى و طانك تشد بديله  
 بر زحمت در كه انسانه امتلاء طعامدن حاصل اولور بقال كظة الطعام بكظة كظامن الباب الاول و غم و غصه زحمت  
 و ير مكه دخی ديرل بقال كظى هذاى جهدى من الكرب و كظتن خوبلوا دمه دخی ديرل بقال رجل كظ لظ اذا كان  
 عسيرا تشد الكظمة ميمك ضمي ايله حر بده كركى كسى سعى و مجاهد قلىق التكاظ تانك فتحيله قوم برى بر بيله  
 عداوته حددن تجاوز ايتك الكظاظ كافك كسر بيله بمعناه بقال تكاظ القوم اذا تجاوزوا الحد فى العداوة و بينهم  
 كظاظ الاكظاظ همزه نك و تانك كسر بيله صواقديسى كان سيله طار كلك كثر سيلدن او ترى الكنظ كافك  
 فخي و نونك سكونيله بر نسنه دن زحمت و مشقت چكمك بقال كنظه الامر مثل عنظه اذا جهده و شق عليه  
 فصل اللام اللحظ لامك فخي و حانك سكونيله كوز قوير غيله بقمق بقال لظه و لظ اليه اذا نظر اليه بوجر عينه  
 و موخر مو من وزنى اوزن كوز قوير غنه ديرل اللحاظ لامك فتحيله كذلك كوز قوير غنه ديرل اللحاظ لامك  
 كسر بيله مصدر در بر نسنه بي صقنوب كوز قولق طوتمق معناسنه تقول لاحظه اذا راعيته الا لظاظ همزه نك

قرظ

قيفظ

كظظ

كنظ

لظظ

كسر به لازم اولق يقال الظ فلان بفلان اذا زمه وبابو عمرو وروايتي درو والظاظ يعمورد ايم اولمغه دخي ديرل يقال  
الظ المطراي دام و بريرده اقامت ايتكه دخي ديرل يقال لظ بالمكان اذا قام به الملمظ ميمك ضمي ولامك فتحيله لازم  
اولان نسنه يقال هو ملظ به لا يقار قهو قول ابن مسعود الطوا في الدعاء بياذ الجلال والاکرام اي الزمو ذلك ابو سعيد  
ايتدي لظاظ بر نسنه به ملازمت ومواظبت ايتكدر بعضيلر ايتدي لظاظ ابرامه والخاصه ديرل الملاظة ميمك ضميه  
مخاربه ده عناد و تعصب و وزن اولق الملمظ ميمك ضميه ولامك كسر به ابرام ابيديجي كمنسنة الملمظاظ ميمك  
كسري ولامك سکونيه زياده ابرام ابيديجي كمنسنة ملحاح معناسنه للظ لامك فتحيله چتن خوبلو  
اولان كمنسنة يقال رجل لظ كظ اذا كان عسيرا متشدد اللعظة على وزن الدر حجة حرص  
معناسنه اللعظ لامك وميمك فتحى وعينك سکونيه حريص اولان كمنسنة اللعموظ لامك وميمك ضمي وعينك  
سکونيه بمعناه اللعموطة لامك كذلك ضمي وعينك سکونيه بمعناه ايضا اللعامة لامك فتحى وميمك كسر به  
لعنوطك جمعي حريص لر معناسنه اللعاميظ لامك كذلك فتحى وميمك كسري ومد به لعموظك كذلك جمعي يقال  
قوم لعامة ولعاميظ اللعظة على وزن الدر حجة تكدن اني صويق تقول لعظت اللحم اذا انتهسته عن العظم  
وكاه اولور لعظته دخي ديرل قلب اوزرينه اللفظ لامك فتحى وفانك سکونيه بر نسنه بي اغزدن اتقدر يقال لفظت  
الشي من في الفظه لفظا من الباب الثاني اذا رميته ولفظ تكلم معناسنه ده كلور يقال لفظت بالكلام اذا تكلمت به  
ولفظ ملفوظ معناسنه دخي كلور اصلنه مصدر در الالفاظ همزه نك فتحيله جمعي اللفاظ لامك ضميه اغزدن  
اتلن نسنه التلظ فتحتهنله وفانك ضمي وتشدبد به تكلم ايتك يقال تلظت بالكلام اذا تكلمت به الالفاظه فانك  
كسر به بر نسنه بي اغزدن ايجي كمنسنة وعربلر كاسم من لافظة ديدكي قوللر نه لافظه دن مراد بعضيلر ايتدي  
يكي درز يرايكي كوشن كوركن صغغه دعوت ائد كلر نه اغزدن كوشن براغوب صفاييله صاغلغه توجه ايدو  
وبعضيلر ايتدي لافظه دن مراد شول ياورلي قوشدر كه باطننه اولان غدا سن چقاروب ياوريسنه اطعام  
ايدو وبعضيلر ايتدي لافظه دن مراد دكر مندر و بعضيلر ايتدي لافظه دن مراد خرو سدر كه دانه بي اغزينه  
المش ايكن براغوب ر فيقلر بنه ايتار ايدو بعضيلر لافظه دن مراد در يادر ديدى عنبري وجواهرى ائد غندن  
اوتورى پس لافظه ده اولان هامبالغه ايجون اولور اللبظ لامك فتحى وميمك سکونيه دباله اغزده باقى قلان  
طعامي ارامق در يا خود د بليله طوداغن بلقدر التلظ فتحتهنله وميمك ضمي وتشدبد به بمعناه يقال تلظت الحية  
اذا خرجت لسانها كتلظ الاكل اللماطه لامك ضمي ايله اغزده باقى قلان طعام اللماط لامك فتحيله شي معناسنه  
ومنه قولهم ما ذقت لماطاي شيا ولماط دبل او جيله بر نسنه طمغه ده ديرل يقال شرب الماء لماطا اذا ذاقه  
بطرف لسانه الاثماط همزه نك وتانك كسر به بر نسنه اكل ايتك يقال التلظ الشي اذا كله اللماطه لامك ضمي وميمك  
سکونيه نقطه بياض در وفي الحديث الايمان لمطه في القلب ولمطه انك اشاعه طودا غنده اولان بياض در الا لمظظ  
همزه نك وميمك فتحيله شولات در كه اشعه طودا غنده بياض اوله واكر بياض انونك يوقار وطودا غنده اولسه اكارتم  
ديرل الا لمظاظ همزه نك وميمك كسر به نك اشعه طودا غنده اق ولمسى يقال المظ الفرس المظاظا فصل الميم المشظ  
ميمك وشبندك فتحيله اله قيقى ياتقى يا جده يا شمغله ناخود ديكنه يا شمغله وجذع او ك سقفته قودقلى  
كرش اغاجي درواكاشبيه اولان اغاچلر درو يقال مشطت به تمشظ مشظا المظ ميمك فتحيله  
وظانك تشدبد به بيان انا ريدر مظه ميمك فتحيله سفيان بن سلهمك لقبى در كه مزبور سعد العشيره  
اولادند در المماطه ميمك ضميه غوغا ايد شوب برى بر به نزاع ايتك التماط تانك فتحيله كذلك جنك  
وجدال ايتكه ديرل يقال تماط القوم فصل النون النعظ نونك فتحى وعين مهمله نك سکونيه الت رجل  
حركته كلك النعوط ضمتنه بمعناه يقال نعظ الرب بنعظ نعظا ونعوطا من الباب الثالث اذا انتشر وزب  
زاي معجوب باه مشدده ايله ذكر معناسنه در الانعاط همزه نك كسري ونونك سکونيه الت صاحبي

لعيط

لفظ

لمظ

مظظ

نظظ

التن حر كته كتور مك يقال انعطه صاحبه وانعاط مجامعته حريص او لغه دخي ديرلر يقال انعدت الدابه اذا فحت  
 حياها مرة وقبضته اخرى النكظ فختينله عجله معناسنه يقال نكظ الرجل من الباب الرابع الانكظ همز ذك كسر  
 عجله يتدرمك يقال انكظه غيره اي عجله عن حاجته التنكيظ على وزن التكريم كذلك عجله يتدرمك يقال نكظه  
 نكيطا فصل الواو الوشيط واوك فختيله وشينك كسر بله ومد بله شول ملايم كك پار سيدر كك او جنه  
 اولور كك اكا كور نك دخي ديرلر وو شيطه اجنبى اولنه دخي ديرلر يقال بنو فلان وشيطه في قومهم اي هم حشو فيهم  
 الوشط واوك فختي وشينك سكونيله كك پار سن فاقق نقول وشطت العظم اشطه وشطا اذا كسرت منه قطعة  
 وو شط بالته دلي كينه براغاج پار سى صوقعه دخي ديرلر صا پى او نيمسون ديون نقول وشطت الفاسر اذا جعلت  
 في خرتهاقطعة خشب تضيقه بها وخرت خاء معجمه نك فختيله برنسنه نك دلي كينه ديرلر الوعظ واوك فختي وعينك  
 سكونيله نصيحت ايمك برنسنه نك اخرن اكرمق العظة عينك كسر بله بمعناه نقول وعظته وعظا وعظة من الباب  
 الثاني الاتعاط همز مك ويا نك كسر بله نصيحت قبل ل ايمك يقال وعظته فاتعظ اذا قبل المو عظة ويقال السعيد من  
 وعظ بغيره والشقى من اعظ به غيره الوكظ واوك فختي وكافك سكونيله ايمك دفع معناسنه يقال وكظه غيره وكظا اذا  
 دفعه المو كظه ابو عبيدك مصنفه واقع اولان روايتى اوزن ميمك ضمى وكافك فختيله برنسنه يمد اومت ايمك  
 قال الله تعالى الامامت عليه قايما قال مجاهد اي مواكظا فصل الياء اليقظيانك فختي وقافك ضمى ابله واليقظيانك  
 فختي وقافك كسر بله ابيك سيمه متنبه اولوب حذر اوزن اولان كسنه معناسنه در الايقاظ همز ذك كسر بله  
 او ياندرمق وايقاظ توزقو پرمغه دخي ديرلر نقول يقظت الغبار اذا اثرته التيقظ فختينله وقافك ضمى وتشد ببله  
 او يانق الاستيقاظ همز ذك وتانك كسر بله كذلك او يانق معناسنه يقال يقظته من نومه فتيقظ واستيقظ  
 اليقظان يانك فختي وقافك سكونيله او يانق اولان كسنه اليقظة فختينله اسم در او يانقلق معناسنه يقظة كذلك  
 فختينله بر جلك اسم در كه اول يقظة بن مره بن كعب در كه جد

نكظ

وشط

وعظ

وكظ

يقظ

اعلارى فهدر التيقظ على وزن التكريم

كذلك توزقو پرمق نقول

يقظت الغبار اذا

اثرته

فقدتم الجلد الاول : بعون الملك الوهاب : من كتاب الفاضل : محمد بن مصطفى الوائى : المترجم الصحاح

الجوهري : للامام العالم : الفاضل : الكامل : المحقق : ابى نصر اسمعيل بن حماد الجوهري :

على ايدى الضعفاء : المأمورين بعمل الطبع : بدار الطباعة المعمورة : فى غرة رجب المرجب : سنة :

احدى واربعين : ومايه والف : فى البلدة

الطيبة قسطنطينية : صانها الله

عن الافات :

والبلية

:







Click on links below for inserts:

[Notes between pages 205 and 206](#)

[Notes between pages 247 and 248](#)

[Notes between pages 345 and 346](#)

[Notes between pages 521 and 522](#)



